BIBLIOGRAFIA

HISTORYI POLSKIEJ.

WSPÓLNIE Z Dr. HENRYKIEM SAWCZYŃSKIM
I CZŁONKAMI KÓŁKA HISTORYCZNEGO UCZNIÓW
UNIWERSYTETU LWOWSKIEGO

ZEBRAŁ I UŁOŻYŁ

Dr. LUDWIK FINKEL
profesor Uniwersytetu lwowskiego.

W KRAKOWIE.
NAKŁADEM KOMISYI HISTORYCZNEJ AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI W KRAKOWIE.
Skład główny w księgarni Spółki wydawniczej polskiej.
1906.

Drukarnia Ludowa
we Lwowie o o o o

Myśl zbiorowej pracy nad bibliografią historyi polskiej powstała w „Kółku historycznem uczniów Uniwersytetu lwowskiego“, zawiązanem dnia 8. lutego r. 1878 w „Czytelni akademickiej“. Zaraz na pierwszem tegoż posiedzeniu pojawił się zapisany w protokołach wniosek zbierania „notatek bibliograficznych, mających obejmować te dzieła i rozprawy, które się do historyi polskiej odnoszą, bądź to wyłącznie, bądź pośrednio“.

Niewygasłej pamięci profesor nasz i kierownik Ksawery Liske, opiekun Kółka, zachęcał gorąco do podjęcia zamierzonej pracy, udzielił pierwszych wskazówek, przyrzekał poparcie w wyszukaniu nakładcy, jeżeli rzecz będzie dobrze wykonana. Niebawem dowiedzieliśmy się z ust Jego, że Józef Szujski pochwalił nasze usiłowania i uczynił nadzieję wydania bibliografii przez Akademię Umiejętności.

Zabraliśmy się do roboty, która poczęła się od wypisywania na osobnych kartkach, dostarczonych nam przez Zakład N. i. Ossolińskich, tytułów dzieł z Bibliografii Estreichera i rozpraw z większych czasopism naukowych. Wzięli w niej udział: Ferdynand Bostel, Bronisław Czarnik, Klemens hr. Dzieduszycki, Ludwik Finkel, Bronisław Gorczak, ś. p. Saturnin Kwiatkowski, Witołd Lewicki, Stanisław Majerski, ś. p. Władysław Menda, Teodor Nacher i Franciszek Zych. W następnych latach przybywali nowi pracownicy: w r. 1879/80 Witołd Marczewski i Tadeusz Rybicki; w r. 1880/81 Michał Lityński i Henryk Sawczyński; w r. 1881/82 Aleksander Lisiewicz; w r. 1882/83 Wiktor Czermak i ś. p. Władysław Margasz; w r. 1883/84 Eugeniusz Barewicz, bł. p. Joachim Fränkel, i Tadeusz Węclewski; w r. 1884/85 Adam Bieńkowski, Zygmunt Lisiewicz i ś. p. Karol Żółkiewski; w r. 1885/6 Kazimierz Gorzycki, J. Karol Nitman, Władysław Zygadłowicz. Jedni ustępowali, wstępowali w ich miejsce drudzy, wszystkich wymienić niepodobna, ponieważ protokoły Kółka nie zachowały dokładnych zapisek o współpracownikach bibliografii.

Ale z latami, jak to u nas niestety bywa, przygasał pierwszy zapał, a chociaż praca nie przerwała się całkiem, postępowała bardzo powoli naprzód. Wytrwał w niej najdłużej, oddawał się najgorliwiej dr. Henryk Sawczyński: rozpisał z Estreichera Bibliografii wiek XVII, część XVIII i druki bez daty, a podczas chwilowego zastoju prac w Kółku, spowodowanego wzmagającą się z roku na rok chorobą Ksawerego Liskego, uratował cały dorobek bibliograficzny, przechowawszy go starannie u siebie w domu.

Powróciłem wówczas po dwuletnich studyach za granicą do Lwowa i zabrałem się wspólnie z H. Sawczyńskim do dalszej akcyi, której kierownictwo złożyli członkowie Kółka w moje ręce. Uzyskawszy w roku 1886 docenturę w lwowskim Uniwersytecie, mogłem z pomocą uczniów swoich skuteczniej rzecz poprowadzić. Zasób kart bibliograficznych, który z końcem r. 1878 wynosił 3000 kart, a w r. 1880 kart 7500 — dalszych dat nie podano w sprawozdaniach Kółka — dosięgał w chwili objęcia kierownictwa przezemnie jakich 20.000. W sprawozdaniu z roku 1886 zamieścił ówczesny przewodniczący Kółka, Henryk Sawczyński, następujący ustęp: „Praca nad bibliografią historyografii polskiej, rozpoczęta przed kilku laty przez nasze Kółko, jest już na ukończeniu. Wyzyskano cały materyał, jaki był dostępny, po koniec r. 1885; pozostaje więc tylko wyzyskać jeszcze Bibliografię wieku XVIII. i ruch bieżący. Energiczne zajęcie się tą sprawą honorowego członka Kółka Dra L. Finkla pozwala się spodziewać, że w niedalekiej przyszłości zgromadzimy cały olbrzymi materyał i wywiążemy się z przyjętego na się wobec prof. Liskego zobowiązania".

Było to jednak złudzenie, któremu ulegaliśmy obaj. Rozpatrzywszy się dokładniej w nagromadzonym materyale i poddawszy go pierwszej próbie systematycznego układu, spostrzegłem, że jest on bardzo niejednolicie zbierany, że współpracownicy nie postępowali według zasad ściśle określonych. Nie ułożono z góry programu bibliografii, nie zakreślono granic jej, więc kiedy jedni wypisywali wszystko, co z historyą stało w jakimkolwiek związku, inni ograniczali się do historyi politycznej i artykułów większych. Był to, można powiedzieć, grzech pierworodny dzieła, od którego całkowicie uwolnić je było niepodobieństwem, ponieważ nie sporządzono spisu wyzyskanych czasopism, nie podano, czy wszystkie roczniki i tomy były do dyspozycyi wypisujących kartki bibliograficzne, a tu kontrola byłaby właściwie powtórzeniem całej poprzedniej roboty. Ścisłej rewizyi można było poddać tylko tytuły wypisane z bibliografij i spisów. Nadto okazały się liczne luki: nie uwzględniono prawie zupełnie bibliografij i czasopism obcych, nie przejrzano wielkich dzienników politycznych i t. p.

Doszedłem do przekonania, że pracą dobrowolną, na ochotnika, nie będzie można rychło zapełnić tych luk i że jedynie z pomocą odpowiednich środków materyalnych, przez pozyskanie większej liczby płatnych sił, da się rzecz doprowadzić do pożądanego rezultatu. Zwróciłem się zatem w październiku r. 1888 do Akademii Umiejętności z prośbą o subwencyę na uzupełnienie materyałów bibliografii historycznej. Propozycya moja znalazła życzliwe przyjęcie zarówno u ówczesnego generalnego Sekretarza Akademii Dra Stanisława Smolki, jak też u Sekretarza Komisyi historycznej Dra Wincentego Zakrzewskiego: otrzymałem przyrzeczenie zasiłku pieniężnego i wydania bibliografii nakładem Akademii, ale polecono mi wprzód nakreślić dokładny plan całego systematycznego jej układu.

Zadanie nie było łatwe. Nie mogłem pójść niewolniczo za żadnym z istniejących wówczas wzorów. Dahlmana-Waitza „Quellenkunde zur deutschen Geschichte“ podaje tylko najwybitniejsze dzieła i rozprawy, może zatem łączyć źródła i opracowania w pewne grupy według epok, do których się odnoszą. Ale podręcznik tego rodzaju nie na wiele przydałby się polskim historykom, ponieważ wobec nieznacznej liczby wielkich wydawnictw źródłowych i ubogiej literatury monograficznej posiada, rzec można, każdy historyk w pamięci dzieła najważniejsze; zestawił je zresztą Józef Szujski w dodatku do jednotomowej „Historyi polskiej“ (Warszawa 1880). Chodziło raczej o zebranie rozprószonych, nieraz drobnych, a jednak ważnych przyczynków, o możliwie wyczerpujące zestawienie zarówno źródeł jak opracowań, a te nie dawały się zszeregować pod epoki bez bardzo licznych powtarzań. Znakomita bibliografia historyczna E. Winkelmanna „Bibliotheca Livoniae historica“ dawała wzór godny naśladowania, ale obejmując tylko dzieje krajów nadbałtyckich, mogła w szczegółowości i dokładności dojść aż do najdalszych granic. Bibliografia historyi wielkiego państwa i wielkiego narodu, rozwijającego się na szerokich przestrzeniach, wymagała systemu zastosowanego do jego dziejów; nie mogła naprzykład pomijać krajów z Polską przez wieki związanych, a niepodobieństwem byłoby całą ich historyografię w niej zamieścić. Nasuwały się także inne rozliczne wątpliwości. Dopiero powoli, po kilku przeróbkach, wyłonił mi się program bibliografii jako całość, w której wszystkie części schodziły się w jednolitą budowę. Po naradzie z profesorem Tadeuszem Wojciechowskim przedstawiłem mój plan d. 25. listopada 1888 na posiedzeniu Komisyi historycznej Akademii Umiejętności, która go z drobnemi zmianami zatwierdziła. Udzielona mi subwencya, w trzech ratach płatna, wynosiła 300 zł. (600 K).

Dzięki tej pomocy materyalnej zaangażowałem 20 pracowników z pośród swoich uczniów i podzieliłem między nich dalszą pracę zbierania materyału. Za napisanie dwóch kart bibliograficznych płaciłem 1 centa: wybrałem z umysłu ten sposób wynagradzania, aby wypisywano, w granicach danej instrukcyi, tytułów jak najwięcej, nic nie pomijając, chociażby nawet część kart okazała się później bezużyteczną. W ten sposób w bardzo krótkim czasie, w jakie pół roku, zdobyłem nowych uzupełnień około 40.000. Resztę subwencyi obróciłem na współpracownika w kolacyonowaniu materyału zebranego przez członków Kółka. Z ś. p. Antonim Świątkiewiczem skontrolowałem i uzupełniłem kartki wypisane z Estreichera Bibliografii XIX. wieku. Potrzeba takiego „sekretarza bibliografii“ okazała się tak niezbędną, że odtąd aż po koniec dzieła stale go utrzymywałem.

W tym czasie pracowali jeszcze niektórzy członkowie Kółka zupełnie bezinteresownie, jak: August Borzemski, Ernest Breiter i Tadeusz Troskolański; nadto przejrzał dr. Fryderyk Papée „Słowo“ ruskie, dr. Józef Korzeniowski „Wiek“ warszawski, za co raczą przyjąć najserdeczniejsze dzięki.

W maju r. 1889 przejrzałem w krakowskich bibliotekach czasopisma, których niema we Lwowie; chętnej rady i pomocy udzielał mi ś. p. Władysław Wisłocki. Dr. Sawczyński zajął się w tym czasie biblioteką Dzieduszyckich. Zamieszczany w „Kwartalniku historycznym“ wykaz recenzyj i artykułów, które pojawiały się w czasopismach polskich, uzupełniał materyał bieżący, ponieważ gotowe kartki bibliograficzne szły z Redakcyi Kwartalnika wprost do naszego zbioru. Szanownym Redaktorom należy się za to szczera podzięka, którą składam w tem miejscu.

W jesieni roku 1889 postanowiłem rozpocząć druk, chociaż wiedziałem, iż do zupełnego wyczerpania rzeczy jeszcze daleko, wiedziałem, że każdy dział wymagał licznych uzupełnień; jednakże nabrałem przekonania, że gdybym nie przystąpił do ostatecznej redakcyi, zgubiłbym się w ogromie materyału. „*Video meliora proboque, deteriora sequor*“, z tem uczuciem przystąpiłem w grudniu 1889 do zaczęcia druku. Już w kwietniu r. 1889 umówiłem z Drem Henrykiem Sawczyńskim, który skolacyonował wtedy wiek XVIII., podział dalszej pracy. Redakcyę dzieła wziąłem zupełnie na siebie — biurowe zajęcia nie pozwalały mu współdziałać w niej — natomiast mieliśmy razem robić pierwszą korektę, on sam drugą, za co otrzymywał jedną trzecią honoraryum autorskiego i umieszczenie nazwiska na tytule, który zaraz ułożyliśmy. Spełnił też przyjęty na się obowiązek z całą sumiennością; podczas pierwszej korekty odbywaliśmy wspólnie naradę nad poprawkami i posuwaniem kart bibliograficznych do dalszych działów; drugie korekty wracały do mnie z szeregiem uwag, które po większej części przyjmowałem. Z wielkiem zadowoleniem i chlubą dla nas obu zapisuję, że w ciągu całej, prawie dwudziestoletniej pracy szliśmy zgodnie ręka w rękę, że Dr. Sawczyński wspomagał mnie podczas układu i druku dzieła zawsze chętną, iście przyjacielską pomocą i mogę zupełnie szczerze przyznać, że bez serdecznego stosunku, który wywiązał się między nami, nie byłbym zdołał dzieła dokonać.

Pracowałem bowiem w warunkach trudnych, o których wspominam dla usprawiedliwienia niedostatków dzieła, a zwłaszcza zbyt dużego „Dodatku“. W szczupłem mieszkaniu, zawalony masą kart bibliograficznych, nie mogłem ich swobodnie rozłożyć, porównać i objąć w całości: po każdem rozłożeniu musiałem je wiązać w paczki numerowane i składać jedne na drugie. Mała własna biblioteka nie wystarczała do skontrolowania wypisów, które wymagały sprostowań. Najczęściej okazywała się potrzeba sięgnięcia do bibliotek publicznych, aby tam stwierdzić tytuły, zapoznać się z treścią dzieł. Wprawdzie Szanowne Dyrekcye bibliotek, zarówno Uniwersytecka, jak Zakładu Ossolińskich, czyniły mi bardzo znaczne ułatwienia — za co niech mi wolno będzie w tem miejscu wyrazić Im serdeczne dzięki — ale oczywiście działo się to w granicach możliwości.

Sama redakcya kosztowała wiele czasu i mozołu. Naprzód uzupełnienia. Spoglądając na tę mnogość nagromadzonych kart, nie przypuszczałem

wcale, że podczas samego redagowania przyjdzie, je podwoić a może potroić, — ale w istocie tak się rzecz miała.

Bibliografia historyi Polski nie mogła być pozbawioną zupełnie wielkich wydawnictw źródłowych i znakomitych dzieł, odnoszących się do historyi powszechnej lub do dziejów państw europejskich. Ten dział musiałem stworzyć cały, bo go w kartkach wcale nie było. Wprawdzie potkał mnie z tego powodu zarzut, że z dzieła bibliograficznego robię w części dzieło „pedagogiczne“, ale zamiar ten powziąłem z pełną świadomością potrzeby takich „pedagogicznych“ wskazówek, któreby wprowadziły naszą historyografię w ściślejszy związek z pracami na polu historyi narodów zachodnich. Również literatura rosyjska, bogata w przyczynki do dziejów Polski, a zwłaszcza ziem przez wieki z nią związanych, weszła tylko w małej mierze w skład kart bibliograficznych. Z zestawień Meżowa, Penkiny, Bałtramajtisa, z katalogu Biblioteki wileńskiej, dostarczonego mi łaskawie przez p. Marka Gozdawę Giżyckiego, a później z dzieła W. S. Ikonnikowa (Opyt russkoj istoriografii 1891—1892) przejąłem mnóstwo tytułów dzieł i rozpraw. Przyznaję: poszedłem fałszywą drogą w transkrypcyi ich łacińskiemi literami; wynikły stąd liczne omyłki i niedokładności. Ale rzecz była już tak poczęta i poprawić się nie dała. Wkońcu także sama bibliografia ściśle polska przedstawiała luki, które wypadło zapełniać już podczas samej redakcyi przez przejrzenie wielu prac gotowych. A ileż nadaremnych przy tem poszukiwań!

Wiele namysłu wymagała dalej klasyfikacya dzieł na najważniejsze, ważne i mniej ważne, oznaczone odmiennym drukiem, w czem opierałem się, jeżeli nie zawsze na znajomości samego dzieła, to na zdaniu o niem z drugiej ręki zaczerpniętem, na recenzyach poważnych, zwłaszcza w ocenie prac nowszych.

Wreszcie także sam ostateczny układ domagał się pewnych studyów. O ile był chronologiczny lub alfabetyczny, był oczywiście pracą mechaniczną, ale w działach historyi wewnętrznej, więc w całej drugiej części, ułożonej realnie, wypadało przed każdym działem zapoznać się z naukowym jego, najbardziej przyjętym, podziałem i zastosować go do całości budowy. Z ust bardzo poważnych słyszałem raz, że „takie dzieła, jak bibliografia układają za granicą księgarze“ i zazdrościłem tym wydawcom wiedzy i zmysłu łatwego oryentowania się, ponieważ ułożenie działów kosztowało mnie wiele natężającej pracy umysłowej. Szukałem porady u Kolegów, którzy mi jej nie odmawiali: Profesor Władysław Abraham oddał do użytku swój spis synodów, Profesor Oswald Balzer udzielił swojej podręcznej bibliografii prawa polskiego; w zakresie sztuki nie szczędzili mi wskazówek Profesor Jan Bołoz Antoniewicz i Dr. Władysław Łoziński. Raczą przyjąć za tę pomoc serdeczne podziękowanie. Dziękuję równie gorąco tym wszystkim, którzy dostarczyli przyczynków do bibliografii lub sprostowali jej usterki: Prof. Szymonowi Askenazemu, Ferdynandowi Bostlowi, który czytał także jedną

korektę pierwszej części, Ludwikowi Janowskiemu z Kijowa, bar. Gustawowi Manteufflowi, Prof. Ludwikowi Szádeczky'mu, który nadesłał wypisy z nowszych czasopism węgierskich. Ś. p. Franciszek Kluczycki pozwolił przejrzeć swoje notatki bibliograficzne odnoszące się do czasów Sobieskiego.

Ale mimo wszystko postępowała rzecz naprzód powoli a wykonanie jej trwało przez lat siedmnaście. Podjęte zadanie wymagało całego człowieka, a zawodowe moje zajęcia nie pozwalały poświęcić tej pracy więcej nad kilka godzin dziennie. Zmuszony też byłem trzykrotnie przerwać pracę nad bibliografią dla innych robót naukowych. Dzieło, obliczone pierwotnie na 80 do 100 arkuszy druku, rozrosło się w ciągu pracy do 135 arkuszy. Zapowiadane w zeszytach rychlejsze ukończenie całości stało się przy największym nawet wysiłku wprost niemożebnem i dlatego znosiłem spokojnie zarzuty, które spotkały mnie z tego powodu z kilku stron. Część I. wyszła w r. 1891; części II. 1. r. 1895, 2. 1896, 3. 1900 4. 1901; części III. 1· 1904, 2. 1904, 3. 1906.

Recenzye, które pojawiły się po wydaniu I. części i następnych zeszytów, przynosiły niewiele zachęty do dalszej pracy. Wprawdzie nie brakło słów uznania, nawet niezasłużonego, w naszych pismach naukowych; zapisały chlubnie dzieło wielkie bibliografie europejskie [1]). Ale nawet bardzo życzliwa i serdeczna ocena Dra Feliksa Konecznego w „Kwartalniku historycznym“ (R. 1891 str. 66—78), obok niektórych zarzutów tyczących się układu, wyrażała przekonanie, że „drugi tom naszej bibliografii będzie formalnym zbytkiem pewnego rodzaju w naszych stosunkach“, ponieważ „będzie musiała być gościną nie tylko dla dzieł, ale chyba nawet dla fejletonów historycznych“ [2]). Fachowa recenzya Dra Maxa Perlbacha (Centralblatt für Bibliothekswesen 1892 IX. 361—370), obok wyrażenia pewnego uznania dla pracowitości autora, zaczepiła podział na źródła i opracowania, rozszerzenie bibliografii na literaturę historyczną Szląska, Prus i krajów nadbałtyckich i podała znaczny wykaz błędów i omyłek. Szereg poważnych zarzutów podniósł też Profesor Mikołaj Liubowicz (Kijewska Starina 1893 IV.

---

[1]) Potthast A., Bibliotheca historica medii aevi, 2. wyd. Berlin 1896 str. XXX.: „Wertvoller Leitfaden für polnische Geschichte“. Henry Stein, Manuel de bibliographie générale, Paris 1897 str. 429: „Très remarquable travail, ou se trouve examinée toute la littérature moderne de l'histoire polonaise“.

[2]) Z szczerą wdzięcznością notuję zarówno życzliwe kilkakrotne sprawozdania Prof. Rajmunda Kaindla w „Oesterreichisches Litteraturblatt“ a zwłaszcza artykuł w dodatku naukowym „Wiener Zeitung“ z d. 1. maja 1902 Nr. 100, jak recenzye dra Henryka Ułaszyna w „Książce“ (1902 str. 43), „Bibliotece warszawskiej“ (1902 I. 589—592) i w artykule p. t. „Polskija bibliograficzeskija izdanija za posliednie gody“ w „Izwiestiach otdiełenija russk. jazyka i słow. imp. Akad. Nauk.“ 1902 VII. 366—402. Za uzupełnienia składam serdeczne dzięki; zarzutowi w sprawie niejednostajnej transkrypcyi nazwisk rosyjskich przyznałem już powyżej racyę.

173—176), co prawda zalecając bibliografię w końcu swego artykułu wszystkim, którzy zajmować się będą historyą Polski; odsądził zaś od wszelkiej wartości, porówno jak bibliograficzne dzieła Estreichera, prof. Michał Hruszewskij, przyznając tylko „dobrą wolę“ autorowi Bibliografii historyi polskiej (Zapyski nauk. tow. im. Szewczenka 1893 LV 33—37) [1]).

Sprostowania, poprawki, uzupełnienia przyjąłem i przyjmować będę z szczerą wdzięcznością; sam prosiłem o nie w przedmowie do pierwszej części, a w „Dodatku“ uwzględniłem je w miarę możności. Praca zbiorowa, materyał zbierany z drugiej, nawet z trzeciej ręki, nie dał się oczyścić z licznych omyłek. Nieraz przeraziłem się sam popełnionym błędem, ale już było za późno cofnąć go [2]); o „wzięciu do ręki“ każdej książki, o przejrzeniu każdego zamieszczonego artykułu, jakby tego życzył sobie prof. Liubowicz, nie mogło być nawet mowy, bo na to nie starczyłoby życie jednostki. Na zarzuty tego rodzaju mogę jedynie odpowiedzieć to, co na jednym z kongresów odrzekł angielski bibliograf, któremu zarzucano, że w jego bibliografii czasopism jest 10.000 błędów: „Tak jest, ale podałem tytułów 200.000, zatem jest to tylko 5%; reszta, 190.000, przyda się dobrze uczonym“.

Nasza „Bibliografia historyi polskiej“ nie jest bibliografią w właściwem tego słowa znaczeniu, ponieważ nie postępuje z ścisłością wymaganą od bibliografii, nie podaje tytułów w całości, lecz w skróceniu, nie zaznacza ani wydawcy, ani liczby stron, tylko miejsce i rok wydania, a odsyła do innych dzieł bibliograficznych, zwłaszcza do pomnikowego dzieła Karola Estreichera. Jest zatem raczej realnie ułożonym katalogiem, mającym służyć badaczom historyi polskiej do szybkiego zoryentowania się w materyale źródłowym i w opracowaniach, odnoszących się do pewnego zagadnienia dziejowego. Tytuły, podane w skróceniu, ściągnięte pod jeden numer (dla oszczędności miejsca), mogą się rzeczywiście czasem przedstawiać jak „zagadki“, ale sądzę, że historyk łatwo je rozwiąże. W całym układzie tego podręcznika, mającego ułatwić pracę nad historyą Polski, przeważały względy praktyczne nad ścisłą metodą bibliograficzną, nad niewolniczem trzymaniem się jakiegoś systemu. Stąd najboleśniej dotykały mnie zarzuty, odnoszące się do trudności w szybkiem i łatwem znalezieniu się w dziele. Wprawdzie nie podnosiły się one ze strony fachowej, znającej podziały naukowe, a nie możemy przyznać zupełnej słuszności zdaniu, że „bibliografia powinna być układaną tak, jak gdyby obliczoną była tylko na osoby nieobznajomione z przedmiotem“, ale, pragnąc ułatwić o ile możności po-

---

[1]) Prof. Hruszewskij przyznaje mi „dobrą wolę“, ale ja mu jej przyznać nie mogę, gdy dochodzi do wniosku, że szkoda było kosztów na to dzieło. Niech się pocieszy, bo zanim zdołałem wydać ostatni zeszyt, już część I. i początkowe zeszyty części II. są zupełnie wyczerpane. W krótkiej recenzyi jego jest także kilka omyłek drukarskich.

[2]) Zamieściłem je w wykazie omyłek.

szukiwania, włożyliśmy szczególne staranie w sporządzenie spisów rzeczy i indeksów.

Działy bibliografii: „Osoby“ i „Miejscowości“ i indeks autorów XIX. wieku są znowu pracą zbiorową. Na moją prośbę, a dzięki gorącemu poparciu, jakiego doznawała nasza bibliografia ze strony generalnego Sekretarza Dra Bolesława Ulanowskiego, Akademia Umiejętności udzieliła w r. 1901 na ten cel subwencyi w kwocie 400 K. Nawiązując do tradycyi z lat 1878 do 1886, oddałem rozpisanie nazw i imion członkom istniejącego Kółka historycznego, słuchaczom i słuchaczkom Uniwersytetu lwowskiego. Wśród nich odznaczył się zarówno sumiennością jak dokładnością p. Roman Holuka, który ułożył też później kartki alfabetycznie. Ostateczna redakcya wymagała także w tych działach dłuższego czasu: w dziale „Osób“ musiałem robić poszukiwania, kogo dana litera przy nazwisku oznacza, układać w tym celu genealogie większych rodzin, sięgać do ich monografij; „Miejscowości“ przedstawiały o wiele mniejsze trudności, bo dopomagał znakomity „Słownik geograficzny“, któremu zawdzięczam liczne przyczynki bibliograficzne. Natomiast spis autorów XIX. wieku, mimo gorliwych poszukiwań, nie dał się z zupełną ścisłością zestawić, ale poprawiłem w nim wiele początkowych głosek imion autorów i ujednostajniłem pisownię nazwisk rosyjskich. Nadto ułożyłem „rzeczowy spis głównych przedmiotów“ objętych bibliografią, aby nawet najmniej obeznanym z podziałami naukowymi pracownikom ułatwić poszukiwania. W tym celu dodane są również „wskazówki“ na następnych kartach. Nie podałem zaś indeksu pism bezimiennych lub znaczonych tylko literami, ponieważ wobec alfabetycznie ułożonej bibliografii Estreichera, podającej pełne tytuły, spis taki jest zbyteczny.

Nie dla osobistej pochwały, lecz pragnąc, jak już wspomniałem, usprawiedliwić, chociaż w części, zarówno długą zwłokę w dokonaniu dzieła, jako też niedostatki jego, których dobrze jestem świadomy, podałem cały przebieg pracy nad bibliografią historyczną. Spłynęły mi na niej najlepsze lata, a nieraz słyszałem w postaci jakby zarzutu, że mógłbym coś lepszego robić, niż to „kartkowanie bibliograficzne“. Praca niewdzięczna, bo nigdy nie może być wyczerpaną, nigdy więc całkiem zadowalającą. Ale nie żałuję podjęcia się jej i czasu nad nią spędzonego.

W każdej wielkiej budowie, więc także w budowie naszych dziejów muszą się znaleźć tacy, którzy dostarczają materyałów i przygotowują je dla znakomitych architektów, a czem one umiejętniej dobrane, czem lepiej zastosowane, tem raźniej, tem wspanialej wznosić się będzie w górę potężny i trwały gmach historyi Polski!

We Lwowie, dnia 9. kwietnia 1906.

Ludwik Finkel.

WSKAZÓWKI.

Bibliografia historyi polskiej podaje druki, t. j. dzieła osobno wydane, rozprawy, pomieszczone w czasopismach lub w innych zbiorach, które wyszły aż do końca roku 1900, o ile objaśniają dzieje Polski od najdawniejszych czasów po rok 1815.

Rozkład bibliografii jest następujący:

- Wiadomości wstępne
  - I. Archiwa i Biblioteki.
  - II. Nauki pomocnicze historyi.
- Źródła
  - I. Dokumenty.
  - II. Kroniki.
- Opracowania
  - Historya wewnętrzna
    - I. Geografia i Etnografia.
    - II. Wiara i Kościół.
    - III. Prawo i Ekonomia.
    - IV. Oświata
      - 1. Historya obyczajowa.
      - 2. Wychowanie i Szkolnictwo.
      - 3. Literatura.
      - 4. Sztuka.
  - Historya polityczna.
  - Osoby.
  - Miejscowości.

Wiadomości wstępne. W tym dziale podane są naprzód archiwa i biblioteki, a następnie nauki pomocnicze: chronologia, dyplomatyka, sfragistyka, heraldyka i genealogia, numizmatyka, epigrafika. Zarówno w zestawieniu archiwów i bibliotek, jak w zamieszczeniu dokumentów w dyplomatyce, rodzin w heraldyce, wykopalisk monet w numizmatyce, napisów w epigrafice itp. trzymano się zasady, aby nie obciążać tego działu zbytniem wyliczaniem szczegółów i dlatego zamieszczono tylko rzeczy, mające znaczenie ogólniejsze, odsyłając do chronologicznego zesta-

wienia dokumentów (w dziale: „Dokumenty“), rodziny zaś do działu „Osoby“, napisy do działu „Sztuka“, „Miejscowości“ itp.

Źródła, część pierwsza bibliografii, dzielą się na dwa działy: 1. Dokumenty, akta, mowy, relacye, pisma ulotne itp.; 2. Kroniki, roczniki, żywoty, pamiętniki, pisma polityczne itp. Pierwotnie miał być jeszcze dział trzeci, który zawierałby oddzielnie zestawione broszury, manifesty, poematy, panegiryki, dedykacye itp., słowem objawy opinii publicznej. Ponieważ jednak objętość bibliografii byłaby wskutek tego znacznie urosła, wypadało dział ten usunąć, chociaż nie było można pominąć wszystkich rzeczy, mających w nim znaleźć pomieszczenie. Podano zatem najważniejsze, odnoszące się bądź do wypadków szerszego politycznego znaczenia, bądź do wybitniejszych osób, w dziale pierwszym i drugim, a mianowicie, o ile dały się ująć pod dany rok i wiązały się bezpośrednio z aktami, wymienionymi chronologicznie, w dziale dokumentów; o ile zaś obejmowały większy okres czasu i wiązały się z nazwiskiem autora, w dziale kronik. Aby jednakże uniknąć z tego powodu zamięszania, podaliśmy w obu działach odsyłacze.

Dział dokumentów ułożony jest ściśle chronologicznie. Prócz wielkich zbiorów, uwzględnionych tylko jako całość, podajemy dokumenty rozrzucone w czasopismach, pomieszczone jako dodatki do wielu dzieł, chociaż oczywiście wyczerpać ich nie mogliśmy. Wielokrotnie też, jeżeli jakieś dzieło w tekście lub dodatkach zawiera dokumenty albo nawet jest tylko oparte na nieznanych materyałach archiwalnych, położyliśmy tytuł jego już w tym dziale, chociaż należy ono do opracowań, gdzie zostało powtórzone. W obrębie lat uporządkowano dokumenty tak, że naprzód idą rzeczy tyczące się prawodawstwa (konstytucye sejmowe, pisma królewskie i t. p.), po nich polityka, sprawy wewnętrzne, listy prywatne i t. d., Mowy — prócz pogrzebowych, pomieszczonych w dziale kronik — są także zaliczone do dokumentów. Jeżeli mów wyszło w jednym roku oddzielnie drukowanych wiele (n. p. podczas sejmu), porządkuję je wedle czasu chronologicznie (spis alfabetyczny jest w bibliografii Estreichera) z opuszczeniem słowa „Mowa“, dla zyskania miejsca. Znaczne uzupełnienia tego działu przynosi dodatek.

Dział kronik jest ułożony również chronologicznie, ale nie z taką ścisłością, jak dokumenty. Musiano tu uwzględnić przedewszystkiem rok śmierci autora kroniki lub pamiętnika, ale częstokroć także okres czasu, który dzieło obejmuje, lub rok wyjścia książki. Postępowano stosownie do tego, który wzgląd w danym wypadku rozstrzygał. Zdarzało się bowiem często, że dzieło wyszło znacznie wcześniej, na wiele lat przed zgonem autora i od tej chwili oddziaływało na literaturę historyczną; nie było zatem można posuwać go daleko od daty napisania. Ucierpiałby na tem obraz rozwoju historyografii, który stanowił w tym dziale także ważny postulat. Ale pod rokiem śmierci wybitniejszych historyków dano zawsze odsyłacze. Wszystkie opisy poszczególnych wypadków, dzieje

mniejszych okresów, podróże lub opisy kraju położyliśmy w miejscu, do którego należą chronologicznie. Rozprawy objaśniające, krytyczne rozbiory i t. p. podane są po dziełach autorów, do których się odnoszą.

Geografia i etnografia nie są ograniczone czasem, zakreślonym bibliografii, t. j. podają materyał ogłoszony do końca r. 1900 bez względu na czas, z którego pochodzi. Nowszą literaturę obcą zaczerpnięto z przeglądów bibliograficznych Petermanna „Geographische Mittheilungen" i z „Zeitschrift für Ethnologie". Znacznych przyczynków dostarczyły temu działowi „Spisy prac odnoszących się do fizyografii ziem polskich" przez dra Eugeniusza Romera. Obok rozdziału na prowincye i województwa musiano uwzględnić również terytorya późniejsze, jak Królestwo Polskie, powiaty w Prusiech, na Pomorzu i t. p. W etnografii trzymałem się układu K. Weinholda: idą zatem po sobie rzeczy odnoszące się do natury ludu, stroju jego, obyczajów, gwary i t. d. W archeologii przedhistorycznej, podanej pod etnografią, nie można było osiągnąć wyczerpującej dokładności, ponieważ wiele notatek o wykopaliskach podano jako wiadomości bieżące w pismach codziennych. W dziale „Miejscowości" znajdują się liczne uzupełnienia tego działu.

Wiara i Kościół. Obszerny ten dział mieści w sobie, jak to zapowiedzieliśmy już w przedmowie do części pierwszej, obok opracowań także liczne dodatki źródłowe, które nie mogły wejść w chronologiczne zestawienie kronik, mianowicie całą literaturę religijno-polemiczną. Natomiast źródła prawa kościelnego zamieszczono w dziale: „Dokumenty". Mimo naszego zestawienia, nie należy w tym dziale pomijać dzieła Adama Jochera p. t. „Obraz bibliograficzno-historyczny literatury i nauk w Polsce", Wilno 1840—1857 t. II. i III.

Prawo i Ekonomia. Źródła prawa polskiego podano w dziale: „Dokumenty". W dodatku wyzyskano także, w zestawieniu konstytucyj, O. Balzera „Corpus iuris polonici medii aevi". Nowszą literaturę obcą zaczerpnięto z Mühlbrechta „Wegweiser" i Holtzendorffa Encyklopedyi. W dziale tym zamieszczono liczne dawniejsze pisma prawnicze, które nie mogły wejść do działu kronik; w „ekonomii" podano najważniejsze rzeczy odnoszące się do uprawy roli, przemysłu i t. p. „Stosunki prawne w zaborach" notują tylko zbiory i dzieła najważniejsze.

Historya obyczajowa wypadła stosunkowo szczupło z powodu, że liczne objaśniające dzieje obyczajów rozprawy pomieszczono w działach poprzednich (w etnografii, prawie, ekonomii), a tu powołano tylko odpowiednie numery. W ogólności okazała się nasza historyografia ubogą w tym zakresie badań.

Wychowanie i Szkolnictwo. Korzystaliśmy w tym dziale z zestawienia bibliograficznego w „Encyklopedyi wychowawczej" warszawskiej, z prac prof. Karbowiaka, a także z rękopiśmiennej pracy dra A. Semkowicza, jak to zaznaczamy na str. 953 Nr. 19929.

Literatura. Z powodu bardzo obfitego materyału tego działu musieliśmy, dla oszczędzenia miejsca, ściągać pod nazwiskami pisarzy polskich całą odnoszącą się do nich literaturę, nie mogąc wyróżnić osobno dzieł wybitniejszych. Bibliografia literatury ukraińsko-ruskiej, zestawiona na podstawie bibliografij I. E. Lewickiego, jest pierwszą próbą systematycznego układu.

Sztuka. W dziale sztuki korzystaliśmy z wybornych indeksów „Sprawozdań komisyi do badania historyi sztuki w Polsce Akad. Umiej. w Krakowie", w czem poszliśmy może za daleko. W zestawieniu literatury, odnoszącej się do malarzów polskich, wyzyskano Rastawieckiego „Słownik malarzów polskich". Nowszą obcą literaturę podano według „Repertorium für Kunstwissenschaft". Dział „Miejscowości" uzupełnia wiadomości o zabytkach sztuki, nieuwzględnionych w zestawieniach pod „Sztuką".

Historya polityczna. W „historyi politycznej" starałem się złączyć przez liczne odsyłacze wszystkie działy chronologicznie. Podałem też na podstawie zestawienia Potthasta wielkie historye powszechne (str. 1149), a na podstawie naszej bibliografii zarysy historyi polskiej (str. 1181) od najdawniejszych czasów po r. 1900. Oddzieliłem materyał odnoszący się do prowincyj i krajów lennych od przebiegu dziejów Polski, ale połączyłem je odsyłaczami. Historya polityczna tworzy dla siebie zamkniętą całość.

Dodatek I. doprowadza druki po koniec r. 1900. Zbyt wielkie jego rozmiary usprawiedliwiam w przedmowie. Ułożony jest ściśle według planu całości, a cyfry tłustym drukiem, położone w kolumnach, oznaczają numery tej części bibliografii, do której odnoszą się dodatki; u góry kolumn zaokrąglone są one do setek. Zamieściłem dodatek przed działami: „Osoby" i „Miejscowości", aby podane w nim tytuły powołać w alfabetycznie ułożonych spisach osób i miejscowości i wciągnąć do indeksu autorów. Już w czasie drukowania »Osób« i »Miejscowości« przybyły nowe przyczynki (około 100 sztuk), odkładam je do dodatku II., który obejmie lata 1901—1910 i uzupełnienia lat poprzednich.

Osoby i Miejscowości. W dziale „Osoby" zamieszczono wszystkich ludzi, działających na jakiemkolwiek polu, zatem także autorów dzieł historycznych, do r. 1815, t. j. w czasie objętym bibliografią. Nadto podałem wśród osób zmarłych historyków wieku XIX., t. j. odnoszące się do nich nekrologi i t. p., mimo, że numery ich własnych dzieł znajdują się w indeksie autorów XIX. wieku (gdzie są odsyłacze do działu „Osób"). Z powodu rozdziału osób, żyjących i działających przed r. 1815, od autorów wieku XIX., co przeprowadzono dopiero w ostatniej redakcyi, okazała się potrzeba dosyć znacznych uzupełnień osób (str. 1910—1925). Zarówno w dziale „Osób", jak „Miejscowości" rozdzielono numery według działów bibliografii, t. j. podano w skróceniach, do jakiego działu należy podany numer.

Spis autorów obejmuje tylko autorów XIX. wieku, ponieważ, jak wyżej zaznaczyłem, autorowie z wieków poprzednich znajdują się w dziale „Osoby“. W wypadkach wątpliwych (jeżeli autor żył na przełomie wieku XVIII. i XIX., sięgał działalnością swoją po za rok 1815) podano odsyłacze w dziale „Osoby“ i w indeksie autorów.

Spisy rzeczy. Prócz zwykłego spisu rozdziałów i poddziałów, podano poniżej „spis głównych przedmiotów“, który wnika dokładniej w treść każdego rozdziału, a przez zestawienie alfabetyczne ułatwia szybsze odnalezienie całej literatury.

Skrócenia, użyte w bibliografii, są tego rodzaju, że je historyk rozwiąże bez trudności: podajemy zestawienie poniżej. Skrócenie: **E.** oznacza bibliografię Karola Estreichera, rok obok umieszczony, że rzecz znajduje się pod tą datą w zestawieniu chronologicznem; cyfra rzymska (I.—XX.) zaś tom dzieła jego, D. dodatki do tomów. — Skrócenie: *zob.* (zobacz), odnosi się wyłącznie do dzieła naszego; por. (porównaj) tylko do innych dzieł, jak: dra Estreichera, Wisłockiego, Winkelmanna, Dahlmanna i t. p. — DS znaczy druk spółczesny, (DS.) druki spółczesne, dla odróżnienia od drukowanych później, zwłaszcza w czasopismach, rzeczy, częstokroć pod jednym ujętych numerem.

Od zapowiedzianego w przedmowie do I. części wyczerpującego spisu przejrzanych pism, bibliografij i dzieł podręcznych musieliśmy odstąpić, z powodu, że zająłby on zbyt wiele miejsca, a nie dawałby zupełnego obrazu przerobionego materyału. Korzystaliśmy bowiem wielokrotnie z zestawień, obejmujących liczne czasopisma (n. p. „Wiadomości bibliograficzne“ T. Paprockiego i t. p.), z katalogów antykwarskich, z wykazów recenzyj w pismach naszych i obcych i t. p. Zaznaczamy zatem tylko ogólnie, że w przejrzeniu czasopism kierowaliśmy się spisem, zamieszczonym w „Bibliografii XIX stulecia“ K. Estreichera w tomie I. (str. 240—266) i V. (str. 134—141) i wyczerpaliśmy wszystkie tam wymienione czasopisma, mające charakter naukowy lub literacki. Zbiorowe dzieła, podane w naszej bibliografii na str. 56—59 (Nr. 1351—1388), 357—361 (Nr. 5965—6014), 967—968 (Nr. 20204—20237), 1184—1188 (Nr. 23468—23560), 1454—1455 (Nr. 28959—28968), 1506—1507 (Nr. 30292—30299) zostały przejrzane, rozpisane i zamieszczone w odpowiednich działach, podobnie jak czasopisma specyalne, wymienione na czele każdego działu.

Zestawiamy poniżej wyłącznie te bibliografie, które służyły nam do objęcia całości materyału, czasopisma i zbiory różnorodnej treści, które dostarczyły przyczynków historycznych, i encyklopedye, któremiśmy się posługiwali.

Bibliografie.

Vallée Leon, Bibliographie des bibliographies, Paris 1883, 1887.
Stein Henry, Manuel de bibliographie générale, Paris 1897.
Langlois Ch. V., Manuel de bibligraphie historique, Paris 1896, *zob.* Nr. 23735.
Potthast A., Bibliotheca historica medii aevi, 2. wyd. Berlin 1896 *zob.* Nr. 30218.
Chevalier U., Répertoire des sources historiques du moyen âge, *zob.* Nr. 5814 i 30219.
Wachler L., Geschichte der historischen Forschung und Kunst *zob.* Nr. 5815.
Oesterley H., Wegweiser durch die Literatur der Urkundensammlungen, *zob.* Nr. 28661.
Bernheim E., Lehrbuch der historischen Methode, Leipzig, 2. wyd. 1889 3 wyd. 1903.
Jahresberichte der Geschichtswissenschaft, *zob.* Nr. 22743.
Hahn W., Bibliografia filologii klasycznej i literatury humanistycznej, *zob.* Nr. 20813.
Pastrnek Fr., Bibliografische Übersicht über die slavische Philologie 1876–1891, *zob.* Nr. 11086.
Zíbrt Čenek, Biblografie české historie, Praga 1900, 1902.
Gruenhagen C., Wegweiser durch die schlesischen Geschichts-Quellen, *zob.* Nr. 5863.
Altpreussische Bibliographie, w dodatkach do Altpreussiche Monatsschrift.
Winkelmann E., Bibliotheca Livoniae historica, *zob.* Nr. 24116.
Lewickij Iwan Em., Hałycko-ruskaja bibliografija, *zob.* Nr. 21287.
Bałtramajtis S., Sbornik bibliograficzeskij Litwy, *zob.* Nr. 10056.
Penkina Z. M., Polesie, *zob.* Nr. 10055.

Estreicher Karol, Bibliofia polska t. I.—XX. włącznie, *zob.* Nr. 20125.
Jocher Adam, Obraz bibliograficzny, *zob.* Nr. 20123.
Wisłocki Władysław, Przewodnik bibliograficzny, miesięcznik, od lipca 1878 do 1900.
Meżow W. S., Bibliografija istorii Rossii, *zob.* Nr. 22761.
Bestużew-Rjumin, Russkaja istoria, *zob.* Nr. 22761.
Ikonnikow W. S., Opyt russkoj istoriografii, *zob.* Nr. 22761.

Paprocki Teodor, Wiadomości bibliograficzne, miesięcznik, Warsz. 1882—1884.
Przegląd czasopism (prace samoistne i recenzye), Kwartalnik historyczny, Lwów od r. 1887 do 1900.
Ptaszycki St., Polskaja bibliografija (1899 g. i 1900 g., Odb. z Izw. otd. russk. jazyka i słowestn. imp. Akad. nauk. 1889, 1900).
Dahlmann-Waitz, Quellenkunde der deutschen Geschichte, *zob.* Nr. 22755.
Koner W., Repertorium, *zob.* Nr. 11476.
Bibliographie zur deutschen Geschichte (od r. 1888 jako dodatek do „Deutsche Zeitschrift f. Geschichtswissenschaft", od r.1898 do „Hist. Vierteljahrschrift").
Krones F., Grundriss der oesterreichischen Geschichte, Wien 1882.

Rastawiecki E., Mappografia dawnej Polski, *zob.* Nr. 19050.
Romer E., Spis prac odnoszących się do fizyografii ziem polskich, *zob.* Nr. 31508.
Ryszard A., Bibliografia numizmatyczna polska, *zob.* Nr. 429.
Monod G., Bibliographie de l'histoire de France, *zob* Nr. 22756.

Czasopisma.

Acta litteraria Regni Poloniae, *zob.* Nr. 21071.
Acta Societatis Jablonovianae, *zob.* Nr. 23534.
Acta eruditorum, Lipsiae 1682—1700.
Album na korzyść pogorzelców, wyd. J. Borkowski, Lwów, Wiedeń 1844.
Album literackie, wyd. K. Wł. Wójcicki, Warsz. 1848, 1849.
Album lwowskie, wyd. H. Nowakowski, Lw. 1862.
Album dla Zagrzebia, wyd. Koło literackie Lw. 1881.
Album Muzeum narodowego, Rapperswyl 1876.
Album młodzieży polskiej, pośw. J. I. Kraszewskiemu, Lw. 1879.
Album warszawskie, wyd. K. Wł. Wójcicki, Warsz. 1845.
Alleluja, rocznik religijny, Warsz. 1840—1843.
Altpreussische Monatsschrift od r. 1864.

Annalen der Rechtsgelehrsamkeit (Annales Jurisprudentiae), Lwów 1810/11, 1812/13.
Archiv für Kunde österreichischer Geschichtsquellen, *zob.* Nr. 22781.
Archiv für slavische Philologie, *zob.* Nr. 20025.
Archivalische Zeitschrift, *zob.* Nr. 28262.
Archiwum domowe, wyd. K. Wł. Wójcicki. Warsz. 1856.
Archiwum teologiczne, wyd. ks. Jabczyński, Pozn. 1836—37.
Archiwum do dziejów literatury i oświaty w Polsce, *zob.* Nr. 20210.
Archiwum komisyi prawniczej Akad. Umiej. *zob.* Nr. 32795.
Astrea, pam. narodowy, Warsz. 1821—1825.
Ateneum, Warsz. od r. 1876.

Zestawienie przedmiotów zawartych w 52 tomach „Ateneum“ z lat 1876—1888 przez Adama Chmiela, Warsz. 1889.

Atheneum, wyd. J. I. Kraszewski, Wilno, 1845—1851.
Biblioteka Ossolińskich, *zob.* Nr. 23535.
Biblioteka warszawska, Warsz. od r. 1841.

Zestawienie przedmiotów zawartych w 136 tomach Biblioteki warszawskiej z lat 1841—1874 przez Karola Estreichera, Kraków 1876; część II. za lat 16 tomów 64 r. 1875—1890, Warsz. 1891.

Biruta, noworocznik, Wilno, 1837—1838.
Centralblatt für Bibliothekswesen *zob.* Nr. 28263.
Ćwiczenia naukowe, Warsz. 1818 (1819 p. t. Pamiętnik naukowy).
Czas, Krak. od 3. listopada 1848—1900.
Dodatek miesięczny do „Czasu“. Krak. 1856 do 1861.

Jubileusz „Czasu“, Krak. 1899.

Dodatek tygodniowy do „Gazety lwowskiej“, Lw. 1850—1862, 1867—1868, 1872—1874.
Dodatek do Przeglądu tygodniowego, Warsz. od r. 1882.
Dwutygodnik literacki, wyd. Kurowski Wal., Krak. 1844—1845.
Dwutygodnik naukowy, wyd. Ziemięcki N. T., Krak. 1878—1879.
Dzieje dobroczynności, Wilno 1820—1824.
Dziennik literacki, Lw. 1852—1854, 1856—1870.
Dziennik polski, Lw. od r. 1869.
Dziennik powszechny, Warsz. 1861—1864.
Dziennik poznański, Pozn. od r. 1859 (roczniki 1859—1862, 1877—1900).
Dziennik warszawski, Warsz. 1825—1830.
Dziennik warszawski, Warsz. 1851—1856.
Dziennik wileński, Wilno 1805—1806, 1815 do 1830.
Fiołek, noworocznik lubelski, Warsz. 1845 do 1846.
Galicia, Zeitschrift, Lw. 1840—1841.
Gazeta kościelna, wyd. ks. Jabczyński, Pozn. 1843—1849.
Gazeta literacka, wyd. Chłędowski, Warsz. 1821—1822.
Gazeta literacka, Lw. 1871—1872.
Gazeta lwowska, Lw. od r. 1811.
Gazeta narodowa. Lw. od r. 1862.
Gazeta sądowa, Warsz. od r. 1872.
Gazeta warszawska, Warsz. od r. 1774 (z egz. defektownego).
Historische Zeitschrift, begründet v. H. Sybel, od r. 1859, *zob.* Nr. 22771.
Izys polska, Warsz. 1820—1828.
Kijowska Starina, Kijów od r. 1882.
Kłosy, Warsz. od r. 1865.

Glücksberg, Spis rzeczy zawartych w 20 t. „Kłosów“ (1865—1875), Warsz. 1876.

Kraj, Krak. 1869—1871.
Kraj, Petersb. od r. 1880.
Kronika rodzinna, Warsz od r. 1868—1891.
Kronika zbiorowa ofiarowana K. W. Wójcickiemu, Warsz. 1862.
Księga świata, Warsz. 1850—1861.
Kuryer warszawski, Warsz. od r. 1821 (z egz. defektownego).
Kwartalnik historyczny, Lw. od r. 1887.

Indeks do Kwartalnika historycznego 1887—1896, Lwów 1898 (Część pierwszą ułożył Max Perlbach, część drugą redakcya).

Kwartalnik naukowy, Krak. 1835—1836.
Lud, organ tow. ludoznawczego, od r. 1895, *zob.* Nr. 31872.
Lwowianin, Lw. 1835—1842.
Magazyn powszechny, Warsz. 1834—1844.
Miesięcznik połocki, Połock 1818.
Miscellanea Cracoviensia, Krak. 1814—1815.
Mittheilungen der k. k. Central-Commision, *zob.* Nr. 21577.
Mittheilungen aus dem Gebiete für die Geschichte Liv-, Esth- u. Kurlands, *zob.* Nr. 24121.
Mnemosine, Zeitschrift, Lw. 1824—1840.
Mrówka, Lw. 1869—1870.
Mrówka poznańska, Pozn. 1821—1822.
Muzeum, dwutygodnik, wyd. Rutowski T., Krak. 1881.
Muzeum, czasopismo tow. naucz. szkół wyższych, Lw. od r. 1885.
Muzeum domowe, Warsz. 1835—1840.
Na dziś, Krak. 1872.
Niewiasta, Krak. 1861—1863.
Niwa, Warsz. od r. 1872—1898.
Noworoczniki, według spisu u Estreichera t. I
Ognisko, Krak. 1860—1865.
Ognisko domowe, Warsz. 1873—1876.
Ondyna druskiennickich wód, Wilno 1844 do 1846.
Opiekun domowy, Warsz. 1865—1879 (c. d. jako: Tygodnik powszechny).
Orędownik naukowy, Pozn. 1840—1845.
Orzeł biały, Warsz. 1819—1820.
Pamiętnik Akademii Umiejętności, Wydziały filologiczny i historyczno-filozoficzny, Krak. 1874—1890 I.—VIII.
Pamiętnik fizyograficzny, Warsz. od r. 1881.
Pamiętnik krakowski, Krak. 1866.
Pamiętnik literacki, Lw. 1850.
Pamiętnik literacki, dzieło zbiorowe, Warsz. 1851.
Pamiętnik lwowski, Lw. 1816.
Pamiętnik naukowo-literacki, Wilno 1849 do 1850.

Pamiętnik naukowy, Warsz. 1866.
Pamiętnik naukowy (d. c. Ćwiczeń), Warsz. 1819—1822
Pamiętnik naukowy krakowski, Krak. 1837 do 1838.
Pamiętnik powszechny, wyd. Zienkowicz, Warsz. 1835.
Pamiętnik religijno-moralny, Warsz. 1841 do 1862.
Pamiętnik sandomierski, Warsz. 1829—1830.
Pamiętnik słuchaczów Uniwersytetu krakowkiego. Krak. 1887.
Pamiętnik towarzystwa tatrzańskiego, Krak. od r. 1876.
Pamiętnik umiejętności, sztuk i nauk, Warsz. 1824—1826.
Pamiętnik warszawski, wyd. Osiński, Warsz. 1809—1810.
Pamiętnik warszawski nowy, Warsz. 1801 do 1805.
Pamiętnik warszawski, czyli dziennik nauk i umiejętności, wyd. Bentkowski, Warsz. 1815—1821.
Pamiętnik warszawski, wyd. Brodziński K., Warsz. 1822—1823.
Pamiętniki polskie, Paryż 1844—1845.
Petermanns Geographische Mittheilungen, *zob.* Nr. 9948 i 9951.
Piśmiennictwo krajowe, Warsz. 1840—1842.
Prace filologiczne, Warsz. od 1885 r.
Prawda, Warsz. od r. 1881.
Przegląd akademicki, Krak. 1880—1882.
Przegląd archeologiczny, Lw. od r. 1876—1888.
Przegląd bibliograficzno-archeol., Warsz. 1881.
Przegląd krytyczny, red. Zakrzewski W., Krak. 1874—1877.
Przegląd literacki, wyd. Bartoszewicz K., Krak. 1882—1886.
Przegląd lwowski, wyd. ks. Podolski, 1871 do 1883.
Przegląd naukowy, Warsz. 1842—1848.
Przegląd polski, Krak. od r. 1866 (znaczono tomy według kwartałów: I. (styczeń-marzec) i t. d.

Spis przedmiotów zawartych w stu tomach Przeglądu polskiego 1866—1891 zestawił Maurycy Staukiewicz, Krak. 1893.

Przegląd powszechny, Krak. od r. 1884.

Spis rzeczy zawartych w 24 tomach Przeglądu powszechnego, Krak. 1890. Toż, z drugiego sześciolecia 1890—1895. Krak. 1896.

Przegląd poznański, Pozn. 1845—1864.
Przegląd sądowy i administracyjny, Lw. od r. 1876.
Przegląd tygodniowy, Warsz. od r. 1866.
Przegląd warszawski literatury, Warsz. 1840 do 1842.
Przewodnik naukowy i literacki, Lw. od r. 1873.

Przegląd treści 25 tomów Dodatku miesięcznego do „Gazety lwowskiej" i Przewodnika naukowo literackiego przez Franciszka Krčeka, Lwów 1894.

Przyjaciel chrześcijańskiej prawdy 1835—1840.
Przyjaciel domowy, wyd. Stupnicki, Lw. 1852 1870.
Przyjaciel ludu, Leszno 1834—1850.
Reforma (pismo polit.), Krak., od r. 1883.
Revue historique, od r. 1876, *zob.* Nr. 22775.
Rocznik Akademii Umiejętności, Krak. od r. 1876.
Rocznik dla archeologów, wyd. Krzyżanowski A., Krak. 1870.
Rocznik krakowski. od r. 1898 *zob.* Nr. 21717.
Rocznik literacki, wyd. Podbereski, Petersb., Wilno 1843—44. 1846.
Rocznik towarzystwa hist.-lit. w Paryżu, 1866—1870.
Rocznik towarzystwa naukowego krakowskiego, 1817—1871.
Rocznik wydziału lekarskiego Uniw. Jagiellońskiego, Krak. 1838—1845.
Roczniki krytyki literackiej, Warsz. 1842 do 1843.
Roczniki polskie, z lat 1857—1861, Paryż 1865.
Roczniki tow. dobroczynności, Krak. 1856 do 1866.
Roczniki tow. nauk. w Toruniu, od r. 1878 I.—VI.
Roczniki tow. przyjaciół nauk, Warsz. 1807 1830.
Roczniki tow. przyjaciół nauk poznańskiego, od r. 1860.
Rok, miesięcznik. Pozn. 1843—1846.
Rozmaitości, dod. do Gazety lwowskiej 1817—1848, 1854—1859.
Rozmaitości. dod. do Gazety koresp. warsz., 1818—1827.
Rozmaitości naukowe, Krak. 1828—1829, 1831.
Rozmaitości naukowe i literackie, wyd. Gliszczyński, 10 t.
Rozprawy i sprawozdania Wydziału filologicznego Akad. Umiejętności, Krak. od r. 1874.
Rozprawy i sprawozdania Wydziału historyczno-filozoficznego Akad. Umiejętności. Kraków od r. 1874.
Rubon, Wilno 1842—1849.
Ruch literacki, Lw. 1874—1876.
Rusałka. Wilno 1838, 1841—1846.
Ruskie czasopisma (*zob.* Nr 21308 i nn.) według bibliografii I. E. Lewickiego.
Skarbiec historyi polskiej, wyd. Sienkiewicz K., Paryż 1839 - 1842.
Skarbiec polski, wyd. Kamiński J., Lw. 1859.
Słowo, Warsz. od r. 1882.
Sobótka, (czasopismo), Pozn. 1869—71.
Sprawozdania z czynności i posiedzeń Akademii Umiejętności, Krak. od r. 1896 (toż po niem. lub franc. p. t.: Bulletin international, Anzeiger der Akad. d. Wissenschaften in Krakau).
Sprawozdania komisyi fizyograficznej Akad. Umiej., od r. 1873.
Sprawozdania komisyi językowej Akademii Umiej., od r. 1880, *zob.* Nr. 20213.
Sprawozdania komisyi do badania historyi sztuki w Polsce, Akad. Umiej., od r. 1879, *zob.* Nr. 21714.
Starożytności galicyjskie. Lw. 1838—1840.
Strzecha. Lw. 1868—1870.

Świat, wyd. Sarnecki Z., Krak. 1886—1895.
Światowid, Warsz. 1835—1838.
Szkoła, Lw. od r. 1871.
Frąckiewicz Michał. Spis przedmiotów zawartych w XXV rocznikach „Szkoły", Lw. 1894.
Teka wileńska, Wilno 1857—1858.
Themis, Krak. 1834—1836.
Themis polska, Warsz. 1828—1830.
Spis rzeczy, Warsz. 1836.
Tydzień polityczny, naukowy i literacki, Drezno 1870—1871.
Tydzień, Lwów, od r. 1874—1881.
Tydzień (dod. lit. do Kuryera lwowskiego), od r. 1894.
Tygodnik illustrowany, Warsz., od 1. paźdz. 1859 r.
Estreicher K., Zestawienie przedmiotów 1859—1875, Warsz. 1877.
Tygodnik katolicki, Grodzisko 1860—1870.
Tygodnik literacki, Pozn. 1838—1846.
Tygodnik lwowski, Lwów 1867—1868.
Tygodnik naukowy i literacki, Lw. 1868—1869.
Tygodnik petersburski, Petersb. 1830—1858.
Tygodnik powszechny (c. d. Opiekuna domowego), 1880—1889.
Tygodnik poznański. Pozn. 1862—1863.
Tygodnik wielkopolski, Pozn. 1871.
Tygodnik wileński, 1804 I., 1816—1822.
Warta, Pozn. od r. 1874.
Warta, książka zbiorowa, Pozn. 1874.
Wędrowiec, Warsz. od r. 1863 (z egz. defektownego).
Wiadomości archeologiczne, Warsz. 1873 do 1876, *zob.* Nr. 11137.
Wiadomości historyczno-literackie, Paryż 1838—1840.
Wiadomości numizmatyczno-archeologiczne, *zob.* Nr. 28569.
Wiadomości polskie, Paryż 1858—1860.
Wiek, Warsz., od r. 1873.
Wisła, książka zbiorowa, Warsz. 1873.
Wisła, Warsz., od r. 1887, *zob.* Nr. 11091.
Wizerunki i roztrząsania naukowe, Wilno 1834—1843.
Zapysky nauk. tow. Szewczenka, Lw. od r. 1892.
Pokazczyk do zapysok I.—XX. Lw. 1898. Toż XXI.—XXVI. (w t. 26).
Zbieracz literacki, Krak. 1836—1837.
Zbiór wiadomości do antropologii krajowej Akad. Umiej., od r. 1887, *zob.* Nr. 11090.
Zeitschrift für Ethnologie, *zob.* Nr. 11001.
Zeitschrift für die Geschichte und Alterthumskunde Ermlands, *zob.* Nr. 23553.
Zeitschrift für Geschichte und Landeskunde der Provinz Posen, *zob.* Nr. 23551.
Zeitschrift des Vereins für Geschichte und Alterthum Schlesiens, *zob.* Nr. 23550.
Zeitschrift des Westpreussischen Geschichts-Vereins, *zob.* Nr. 23552.
Ziewonia, Lw. 1834—1839.
Znicz, noworocznik, Wilno 1834—1835.
Zorza, Warsz. 1843—1844.
Życie, Warsz. 1887—1891.

Encyklopedye.

Encyklopedya powszechna, wydanie S. Orgelbranda, Warsz. 1859—1868 t. 28.
Encyklopedya powszechna S. Orgelbranda, Warsz. 1872—1876 t. 12 i Suplement, Warsz. 1879; Toż z ilustracyami i mapami, Warsz. 1898—1904 t. 16
Encyklopedya ogólna wiedzy ludzkiej, nakład J. Ungra, Warsz. 1872—1877 12 t.
Wielka Encyklopedya powszechna ilustrowana, Warsz. od r. 1890.
Encyklopedya kościelna, *zob.* Nr. 12521.
Encyklopedya wychowawcza, *zob.* Nr 18878

NOTE EXPLICATIVE.

La »Bibliographie de l'histoire de Pologne« contient les livres et les traités parus jusqu'à la fin de l'année 1900 ou dispersés dans les publications periodiques, et intéressant l'histoire de la nation polonaise ou bien celle de l'état polonais depuis les temps les plus reculés jusqu' à 1815.

Voici l'ordre des matières de cette bibliographie :

Notions préliminaires: Archives et bibliothèques; sciences auxiliaires (Chronologie, Diplomatique et Paléographie, Sphragistique, Héraldique, Numismatique, Epigraphie) (1—27).

I. Sources:
  1. Documents, actes, rélations, discours etc. (31—345).
  2. Chroniques, annales, mémoires, voyages, biographies, nécrologes etc. (347—527).

II. Travaux de seconde main:
  Histoire intérieure:
    1. Géographie et Etnographie (531—633).
    2. Religions et Église (635—786).
    3. Droit et Économie politique (787—893).
    4. Civilisation
       a) Moeurs, usages etc. (895—915).
       b) Pédagogie et enseignement (915—957).
       c) Littérature (957—1045).
       d) Beaux-arts (1045—1142).
  Histoire politique (1143—1414).
  Personnages historiques (1673—1925).
  Localités (1927—2029).

Le supplément, distribué comme la bibliographie, est placé p. 1415—1672.

La première partie, intitulée: Sources, embrasse deux catégories: les documents et les chroniques. En principe, elle devrait en avoir une troisième, qui eût groupé séparément les manifestations de l'opinion publique (feuilles volantes, poésies, panégyriques etc.). Les limites, imposées à cette publication par la Commission historique de l'Académie des sciences de Cracovie, ont obligé la rédaction à supprimer cette troisième partie, du moins en une

certaine proportion. Car les pièces les plus importantes, c'est à dire celles qui se rapportent à des événements ou à des personnages d'une grande valeur historique, ont trouvé place, soit sous la rubrique: Documents, si elles se rattachaient à un acte ou à une année, soit sous la rubrique: Chroniques, si elles avaient exercé de l'influence sur l'époque correspondante, ou bien si elles se liaient en quelque sorte au nom de leur auteur.

La chronologie est la base du système dans la partie des documents et des chroniques de notre ouvrage.

Les documents suivent exactement le cours des années ainsi que des événements, aux quels ils se rapportent; les chroniques sont classées conformément à l'ordre chronologique des auteurs, c'est à dire aux années de leur mort. Toutefois, si l'ouvrage a considérablement devancé la mort de l'auteur et exercé quelque influence sur le développement de l'historiographie, nous l'avons classé dans la bibliographie à une place antérieure, c'est à dire à la date de son édition ou à la date des affaires qu'il touche. Les voyages et les descriptions du pays, rédigés à une certaine époque, les écrits politiques, ayant leur importance à un moment donné, se trouvent à la date de leur apparition. Les biographies et les nécrologes sont portés sous l'année de la mort de celui, dont ils racontent la vie. De nombreux renvois servent à écarter la confusion, qui pourrait naître de cette disposition des pièces.

Géographie et Ethnographie. Cette partie n'est pas limitée comme les autres par la date de 1815, mais contient tous les imprimés (parus jusqu' à la fin de 1900), qui se rapportent à la déscription de la Pologne et de ses habitants. Les recherches du domaine de l'anthropologie et des temps préhistoriques forment l'introduction à l'ethnographie (p. 585—601).

La partie intitulée »Religions et Église« renferme les livres ayant rapport à la mythologie des Slaves et des Lithuaniens, les ouvrages et les traités sur l'histoire de l'Église catholique, sur l'histoire de l'Église grecque, ou schismatique, et de l'Église uniate; puis suivent les pièces relatives à la réformation et à l'histoire des sectes religieuses.

'A côté de ces traités ont trouvé place dans ce lieu, les écrits polémiques sur les questions religieuses, qui à cause de leur nombre n'ont pas pu être placés dans la partie des Chroniques. Des chapitres spéciaux sont consacrés à l'histoire de l'Église arménienne (p. 738) et à la religion judaïque (p. 782—786).

La partie, contenant le droit et l'économie politique, donne, après les notions préliminaires, l'histoire du droit polonais, en général (789—791), le droit polonais public (792—859) et le droit polonais judiciaire (855—869), enfin les rélations juridiques dans la Pologne autrichienne, prussienne et russe, et dans le Grand Duché de Varsovie. La disposition chronologique des constitutions polonaises (p. 808—815) facilite les recherches dans le ressort du travail législatif des diètes polonaises; une revue analogue des ouvrages politiques (p. 854—860) fait voir des tendances à la réforme du gouvernement et des

rélations sociales. L'Économie est partagée en groupes: agriculture, industrie mines, commerce etc. La statistique historique est attachée à l'économie.

Civilisation contient les groupes:

1. Moeurs, aussi bien ceux de la cour, comme ceux des nobles et des bourgeois, puis des informations sur les costumes, les divertissements etc. La littérature rélative à la femme polonaise prend une place considérable (p. 910—912).

2. Écoles et éducation. Ce chapitre recueille un grand nombre d'ouvrages renseignants sur le développement des écoles en Pologne, sur l'Université Yaguellonienne et ses colonies scolaires, sur les établissements des pères Jésuites et Piarites, sur la réforme de la Commission de l'enseignement public, sur l'Université de Vilna et celle de Léopol. Cette partie est terminée par la littérature pédagogique et par une liste des livres d'école.

3. Littérature polonaise: La partie intitulée ainsi contient aussi les recherches sur les langues slaves (principalement sur la langue polonaise) et sur le groupe des langues des côtes de la mer Baltique (969—980). On y trouve après les manuels de l'histoire de la littérature, les ouvrages historiques etc., les pièces, qui se rapportent aux poètes et aux écrivains illustres, rangées sous leurs noms et classées d'après les siècles. Cette partie est terminée par l'index des livres ayants rapport à l'histoire de la littérature ruthenienne (1030—1044).

4. Beaux-arts: Les travaux, qui traitent de l'histoire de l'art en Pologne, sont énumerés ici pour la première fois d'une manière systématique; en premier lieu les ouvrages de matière générale (1050—1067); puis suivent les chapitres sur l'architecture (1067—1089), la sculpture (1089—1100), la peinture (1101—1117) et l'industrie artistique (1117—1128). D'autres chapitres sont consacrés à l'art ruthenien, armenien et judaïque; l'histoire de la musique et de l'art dramatique (1138—1142) achève cette partie.

Histoire politique embrasse les manuels de l'histoire universelle et les recherches sur l'histoire des pays slaves (1167—1174). On y trouve en premier lieu, en ordre chronologique, les noms des auteurs et les titres des livres, qui traitent de l'histoire générale de la Pologne (1175—1184); ensuite les ouvrages et les articles se rapportant à l'histoire des provinces soumises à l'Etat polonais (1193—1246); enfin en ordre chronologique, correspondant à celui des »Sources«, les livres et les travaux spéciaux concernant l'histoire de la nation et de l'Etat polonais. Les notes ci jointes renvoient à tous les chapitres précédents et forment de cette partie un ensemble fermé.

Personnages et localités historiques sont rangés par ordre alphabétique. Sous la dénomination de personnage historique on comprend tous les individus vivants et agissants avant 1815, ci inclus les auteurs des ouvrages historiques comme Dlugosz, Naruszewicz etc. C'est pourquoi on a donné seulement l'index des auteurs du XIX-ème siècle, les auteurs précédents se trouvant sous la rubrique des personnages historiques.

T a b l e d e m a t i è r e (p. XL—XLVIII) forme un catalogue des sujets traités dans la bibliographie, par ordre de matières et doit servir à une orientation dans rapide l'ensemble des choses.

En général, dans le groupement des détails, nous avions plus en vue l'utilité du livre, sa clarté et la facilité des recherches dans l'immense quantité de titres que l'observation absolue du système.

C'est donc par égard à la clarté que nous avons cherché à rendre plus visibles les matières plus importantes au milieu des moins considérables, à l'aide de la triple grosseur des caractères: les premiers mots des articles les plus importants sont imprimés en caractères gros, nommés c o m p a c t e s, puis ils sont imprimés en caractères p e t i t s et enfin en n o n p a r e i l l e.

Pour utiliser la place nous réunissons sous un même numéro un grand nombre de titres d'ouvrages, se rapportant à la même affaire et nous les séparons par un point-et-virgule et par un alinéa (par le point-et-virgule seul, si l'auteur des ouvrages est le même).

Nous désignons par l'abbréviation DS. les imprimés contemporains aux événements [ou (DS.), s'ils sont plus nombreux]. De plus, nous renvoyons souvent le lecteur à la Bibliographie polonaise universelle de Mr. Ch. Estreicher, Directeur de la Bibliothèque Yaguellonienne. L'abbréviation **E.** désigne cette Bibliographie. D'autres abbréviations sont énumérées à la page XXVII.

SKRÓCENIA.

Akad. = Akademia
arch. = archiwa
art. = artystyczny
At. = Ateneum
Ath. = Atheneum (Kraszewskiego)
Bibl. Ossol. = Biblioteka Ossolińskich (Czasopismo bibl. Ossol.)
Bibl. warsz. = Biblioteka warszawska
chr. = chronologia
D (po cyfrze) = Dodatek
DS. = Druk spółczesny
(DS) = Druki spółczesne. *zob.* „Wskazówki"
Denk. = Denkmäler
Dod. = Dodatek
Dok. = Dokument, dok. = dokumenty (w dziale „Osoby" i „Miejscowości")
dyp. = dyplomatyka
Dz. = Dziennik
E. = Estreicher. *zob.* „Wskazówki"
e. = ein
ed. = edidit
ek. = dział: „Ekonomia"
ep. = epigrafika
etn. = dział: „Etnografia"
f. = für
fil. = filozoficzny
G. M. = Geographische Mittheilungen
Gaz. = Gazeta
geog. = dział: „Geografia"
Gesch. = Geschichte
Gesell. = Gesellschaft
Gimn. = Gimnazyum
H. Z. = Historische Zeitschrift
her. = heraldyka
hist. = historyczny, historisch
hp. = historya polityczna
istor. = istoriczyskij
izd. = izdanie
kat. = katolicki
kij. = kijowski
kom. = komisya
K. = dział: „Kościół"
Kr. = dział: „Kroniki"
Kr. = Kraków
krak. = krakowski
Kron. = Kronika
kryt. = krytyczny
Kur. = Kuryer
Kwart. = Kwartalnik
lit. = literacki; w dziale „Osoby" i „Miejscowości" = literatura
Lw. = Lwów
lw. = lwowski
m. (w dziale „Miejscowości") = miasto
mko = miasteczko
MSC. = Manuskrypt
Mith. Liv-, Est-Kur = Mitheilungen aus dem Gebiete für die Geschichte Liv-, Est- und Kurlands
nar. = narodowy
nauk. = naukowy
num. = numizmatyka
Nr. = numer
ob. = obyczajowa historya
Odb. = Odbitka
österr. = österreichisch
Pam. = Pamiętnik
Par. = Paryż, Paris
pet. = petersburgski
Petrgb. = Petersburg
phil. = philosophisch
pol. = polityczny
poln. = polnisch
pols. = polski
por. = porównaj (*zob.* „Wskazówki")
pow. = powiat

powsz. = powszechny
pozn. = poznański
pr. = dział: „Prawo“
Prz. = Przegląd
Przew. = Przewodnik
przycz. = przyczynek
Przyj. = Przyjaciół
R. T. P. N. lub Rocz. tow. przyj. nauk = Roczniki towarzystwa przyjaciół nauk
R: = Recenzya
r. (w „Spisie autorów“) = recenzye
Rocz. = Rocznik
rodz. = rodzinny
Roz. = Rozmaitości
Roz. hist. fil. akad. = Rozprawy i sprawozdania wydziału historyczno-filozoficznego Akademii
Roz. filolog. akad. = Rozprawy i sprawozdania wydziału filologicznego Akademii
sfrag. = sfragistyka
Sitzgb. = Sitzungsberichte
Sitzgb. ph. hist. Wien = Sitzungsberichte der philosophisch-historischen Klasse der Wiener Akademie
Spraw. = Sprawozdania
stat. = statystyczny
szk. = dział: „Szkoły“ (w dz.: „Osoby i miejsc.“)
szt. = dział: „Sztuka“ „ „ „
t. = też
T. N. = Towarzystwo naukowe
Tyg. = Tygodnik
tyg. = tygodniowy
u. = und
Urk. = Urkunde
w. (w dziale „Miejscowości“) = wieś
W. = wiek
Warsz. = Warszawa
warsz. = warszawski
westpr. = westpreussisch
Wiad. = Wiadomości
wielkp. = wielkopolski
wil. = wileński
z. = zeszyt.
Zap. = Zapysky
Zb. = Zbiór
zob. = zobacz (*zob.* „Wskazówki“)
Ztschr. = Zeitschrift
Ztschr. f. Gesch. Schlesiens = Zeitschrift des Vereins für Geschichte und Alterthum-Schlesiens
Żurn. = Żurnał
Żurn. Min. nar. prośw. = Żurnał ministerstwa narodnawo proświszczenia.

SPIS RZECZY.

SPIS GŁÓWNYCH PRZEDMIOTÓW.

(Liczby oznaczają stronę).

BIBLIOGRAFIA HISTORYI POLSKIEJ.

CZĘŚĆ I.

BIBLIOGRAFIA
HISTORYI POLSKIEJ.

WSPÓLNIE Z Dr. HENRYKIEM SAWCZYŃSKIM

I CZŁONKAMI KÓŁKA HISTORYCZNEGO UCZNIÓW UNIWERSYTETU LWOWSKIEGO

ZEBRAŁ I UŁOŻYŁ

Dr. LUDWIK FINKEL.

CZĘŚĆ I.

WE LWOWIE.

NAKŁADEM KOMISYI HISTORYCZNEJ AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI W KRAKOWIE

Z Drukarni Ludowej pod zarządem Stanisława Baylego.

1891.

ZAMIAST PRZEDMOWY.

Rozkład Bibliografii historyi polskiej, której część pierwsza obecnie wychodzi, jest następujący:

Wiadomości wstępne.

I. Źródła, których działy wskazuje spis rzeczy.

II. Opracowania.

A. Historya wewnętrzna.

a) Geografia.

b) Kościół.

c) Prawo.

d) Oświata.

B. Historya polityczna.

a) Poglądy.

b) Dzieła obejmujące całość.

c) Okresy.

C. Osoby.

D. Miejscowości.

Część druga bibliografii obejmie zatem Opracowania. Przy historyi jednakże wewnętrznéj, historyi osób i miejscowości, uwzględni także pominięte w pierwszéj części źródła, jako nienadające się do zestawienia w ogólnym, chronologicznym, na historyą polityczną przedewszystkiem baczącym obrazie. Pod działem Kościół znajdą się także pisma polemiczne reformacyjne, rzeczy dotyczące poszczególnych sekt i t. p. W ogóle w części drugiéj będą po każdym ustępie odsyłacze do części pierwszéj, aby tym sposobem złączyć źródła i opracowania i ułatwić odszukanie wszystkiego, co się odnosi do jednéj sprawy. Na końcu będzie szczegółowy indeks autorów, nad którym pracuje dr. Henryk Sawczyński.

Źródła, część pierwsza naszéj bibliografii rozpada się na dwa działy: I. Dokumenty, akty, mowy, relacye, listy, ulotne pisma i t. p. i II. Kroniki, roczniki, żywoty, pamiętniki, pisma polityczne

i t. p. Pierwotnie miał być jeszcze dział trzeci, który zawierałby oddzielnie zestawione broszury, manifesty, poematy, panegiryki, dedykacye i t. p., słowem objawy opinii publicznéj. Ponieważ jednakże objętość bibliografii, obliczona wtedy na 80 do 100 arkuszy druku, musiała być zredukowaną do połowy, wypadało dział ten usunąć, chociaż nie było można pominąć wszystkich rzeczy, mających w nim znaleść pomieszczenie. Umieszczono więc najważniejsze, odnoszące się bądź do wypadków szerszego politycznego znaczenia, bądź do wybitniejszych osób, w dziale pierwszym i drugim, a mianowicie o ile dały się ująć pod dany rok i wiązały się bezpośrednio z aktami, wymienionymi chronologicznie, w dziale dokumentów; o ile zaś obejmowały większy okres czasu i wiązały się z nazwiskiem autora, w dziale kronik. Aby jednakże uniknąć z tego powodu zamięszania, podaliśmy w obu działach odsyłacze. Nadto, ponieważ tak nawet zmniejszony materyał nie mógł się pomieścić w danych granicach, potrzeba było często odwoływać się i odsyłać do Bibliografii polskiéj ogólnéj p. Karola Estreichera. Skrócenie **E.** oznacza tę bibliografią, rok obok umieszczony, że rzecz znajduje się pod tą datą w głównem zestawieniu; jeżeli zaś dodany jest jeszcze tom (VIII., IX., X.), znaczy to, że znaleść ją można w dodatkach do tego tomu pod wskazanym rokiem.

Zużytkowano oprócz wielkiéj bibliografii p. Estreichera i Przewodnika bibliograficznego p. Wł. Wisłockiego, podstaw głównych naszéj pracy, bez których uskutecznienie jéj nie byłoby możliwe, prócz licznych bibliografij (Winkelmann, Dahlmann Waitz, Monod, w części Mieżow i t. d.), wszystkie czasopisma naukowe, prawie wszystkie literackie, większą część politycznych i t. d. Spis przejrzanych przez nas pism, który zajmie sporo miejsca, wraz z spisem bibliografij, encyklopedyj, dzieł podręcznych poda przedmowa na czele całego dzieła umieszczona.

Układ bibliografii pochodzi odemnie, podobnie jak i zestawienie wszystkich źródeł, dotyczących historyi powszechnéj. Ten układ przedłożyłem w głównym zarysie Komisyi historycznéj akademii umiejętności w Krakowie w listopadzie 1888 r. Po niektórych zmianach uzyskał on aprobatę. Jednakże nie tyle sam plan co przeprowadzenie go w szczegółach nastręczało liczne trudności. Nie można było drukować oddzielnie tytułu każdéj pracy i zaopatrywać jéj osobnym numerem, bo nie pozwalała na to dozwolona objętość książki. Musiano więc tytuły o ile możności skracać i łączyć razem pod jednym numerem; należało nadto drukować jedne petitem, inne nonpareillem, a więc robić pewną klasyfikacyą na rzeczy ważniejsze i mniéj ważne. Klasyfikacyi takiéj domagała się także przejrzystość dzieła, aby już samym odmiennym drukiem zwrócić uwagę na ważniejsze publikacye bez konieczności czytania wszystkiego. W téj mierze podzieliłem

materyał na trzy kategorye: jedna, których pierwsze wyrazy tytułu drukowane są tłustym drukiem, t. z. compactem, druga petitem, trzecia nonpareillem. Tłustego druku używam także, jeśli wypisuję na czele wypadek lub sprawę, do której odnosi się szereg druków. W obrębie zaś numeru idą z reguły dzieła ogólniejsze naprzód. Autorów (i tytuły ich dzieł) oddziela są od siebie średnik i pauza (; —), jeżeli nie ma pauzy, znaczy to, że autor następnego dzieła jest ten sam.

W ogóle przeważał w szczegółowem ugrupowaniu nie jakiś systemat bezwzględny, ale wzgląd na użyteczność dzieła, t. j na to, co wedle naszego zdania najbardziej ułatwić może wyszukanie wszystkich źródeł, do danéj epoki, kwestyi lub osoby się odnoszących. Dlatego też drukowaliśmy nieraz ten sam tytuł po dwa, trzy i więcéj razy, aby nie uszedł w innym dziale baczności szukającego, dlatego zaopatrzyliśmy całe dzieło w liczne odsyłacze.

Dział dokumentów nie jest oczywiście wyczerpujący. Pod tym względem nie łudzimy się bynajmniéj. Ale rzecz to nawet w naszych stosunkach niemożliwa. Dokumenty, prócz wielkich zbiorów uwzględnionych tylko jako całość, rozrzucone są po różnych książkach, pomieszczone jako dodatki do tylu dzieł, że wiele musiało ujść naszéj baczności. Wielokrotnie też, jeśli dzieło jakieś w tekscie lub dodatkach zawiera dokumenty, albo oparte jest na dokumentach nieznanych, położyliśmy już tutaj jego tytuł, chociaż właściwie należy ono do opracowań, gdzie będzie powtórzoném. Chcieliśmy wszakże dać podstawę do tego rodzaju spisu chronologicznego, który z czasem może być uzupełniony.

W obrębie lat uporządkowano tak dokumenty, że naprzód idą rzeczy, dotyczące prawodawstwa (konstytucye sejmowe, pisma królewskie i t. p.), za niemi zewnętrzna polityka i sprawy wewnętrzne, listy prywatne i t. d. Mowy — prócz pogrzebowych, pomieszczonych obok żywotów w dziale kronik — są także w tym dziale. Jeżeli mów wyszło w jednym roku oddzielnie drukowanych wiele (n. p. podczas sejmu czteroletniego), porządkuję je wedle czasu chronologicznie (spis alfabetyczny jest w bibliografii p. Estreichera) z opuszczeniem słowa „Mowa“ dla zyskania miejsca.

W ogóle w dziale dokumentów chronologia była główną podstawą układu.

W dziale kronik nasuwały się jeszcze liczniejsze w uporządkowaniu trudności. Musiał tu być uwzględniony przedewszystkiem rok śmierci autora kroniki lub pamiętnika, ale częstokroć także okres czasu, który dzieło jego obejmuje, lub rok wyjścia książki. Postąpiono stosownie do tego, który wzgląd w danym wypadku rozstrzygał. Zdarzało się bowiem często, że dzieło wyszło znacznie wcześniéj, na wiele lat przed

zgonem autora; od téj chwili oddziaływało na literaturę historyczną; nie było więc można posuwać go daleko od daty napisania. Ucierpiałby na tem obraz rozwoju historyografii, który stanowił w tem dziele także ważny postulat. — Wszystkie opisy poszczególnych wypadków, dzieje okresów mniejszych, podróże lub opisy kraju musiały być podane w miejscu, do którego należą chronologicznie, bo chronologia jest także w dziale kronik kierującą zasadą układu. Ażeby jednakże uniknąć z tego powodu zamięszania, podawano odsyłacze pod rokiem śmierci wybitnych pisarzy, lub też na odwrót odsyłacze przy okresach i wypadkach przez nich opisywanych. — Rozprawy objaśniające, krytyczne rozbiory i t. p. podane są po dziełach odnośnego autora.

Skrócenia zebrane są poniżéj osobno. Tutaj podnoszę że *zob.* (zobacz) odnosi się tylko do dzieła nąszego, por. (porównaj) tylko do innych dzieł, jak p. dra Estreichera, dra Wisłockiego, Winkelmanna, Dahlmanna i t. p.; DS. znaczy druk spółczesny, (DS.) druki spółczesne, dla odróżnienia od drukowanych późniéj, zwłaszcza w czasopismach, rzeczy, częstokroć pod jednym ujętych numerem.

Czas, który obejmuje bibliografia, kończy się z rokiem **1815**, data zaś, do której sięga wyzyskany materyał bibliograficzny, nie jest ściśle określona. Nie wahaliśmy się, idąc za systemem dra Estreichera, wciągać już podczas druku dzieła i rozprawy nowe, o ile się odnosiły do téj części. Materyał zostanie zamknięty dopiero z wyjściem całéj książki, którą zakończy I. Dodatek tak samo ułożony, jak bibliografia, uzupełniający rzeczy pominięte i nowe aż po pewien ściśle oznaczony dzień.

Przebieg powstania dzieła poda także szczegółowo wstęp do całości. Wszakże już dzisiaj nadmienić wypada, że nagromadzenie materyału jest pracą zbiorową, jak to wskazuje tytuł, i jako takie nie mogło się ustrzec wielu niedostatków, które pociąga za sobą niejednakowe zapatrywanie, co miało wejść w jego obręb, nierówna metoda w wypisywaniu tytułów, zwłaszcza z czasopism, których skontrolować było niepodobieństwem. Ale bez zbiorowéj pracy rzecz nie dałaby się uskutecznić w tak krótkim czasie. To też każda zasługa około niéj położona, każde imię będzie w przedmowie wymienione. Tutaj zaznaczamy krótko, co następuje: Pierwsza myśl wyszła jeszcze w r. 1878 z Kółka historycznego, istniejącego w Czytelni akademickiéj lwowskiéj, znalazła poparcie ś. p. Xawerego Liskego, słowa zachęty ś. p. Józefa Szujskiego. Późniéj przez kilka lat przerwana praca, podjętą została na nowo w r. 1886. Dzięki opiece, któréj udzielili jéj Profesorowie: J. M. dr. Wincenty Zakrzewski i dr. Stanisław Smolka, Komisya historyczna akademii umiejętności poparła nasze usiłowania i przyjęła bibliografią, zakreślając jéj szczuplejsze granice, w poczet swoich publikacyj.

Dr. Henryk Sawczyński zebrał największą część kart bibliograficznych, a także podczas układu i druku dzieła wspomagał mnie zawsze chętną i iście przyjacielską pomocą. Doznałem jéj także od innych kolegów, zwłaszcza p. Ferdynanda Bostla, który podjął się jednéj korekty dzieła. Od p. Franciszka Kluczyckiego miałem notatki jego bibliograficzne, odnoszące się do czasów Sobieskiego; od p. Szadeczky'ego z Pesztu kilka notatek z węgierskiej historyografii.

Wszystkim składam serdeczne dzięki.

Nie potrzeba może dodawać, że niedostatków téj książki jesteśmy dobrze świadomi. To też wdzięcznie przyjmiemy wszystkie poprawki i dopełnienia i uwzględnimy je w Dodatku.

We Lwowie 20. czerwca 1890.

Dr. Ludwik Finkel.

NOTE EXPLICATIVE.

Dans le présent travail nous donnons la Bibliographie des livres et des traités, dispersés dans les publications périodiques et intéressant l'histoire de la nation polonaise ou bien celle de l'état polonais depuis les temps les plus reculés jusqu' à 1815.

Voici la disposition de cette bibliographie:

Notions préliminaires: Archives et bibliothèques; sciences auxiliaires (Chronologie, Diplomatique et Paléographie, Sphragistique, Héraldique, Numismatique, Epigraphie).

I. Sources:

1. Documents, actes, rélations, discours etc.
2. Chroniques, annales, mémoires, voyages, biographies, nécrologes etc.

II. Travaux de seconde main:

1. Histoire intérieure (Géographie, Religions, Droit, Culture).
2. Histoire politique.
3. Personnages historiques.
4. Localités.

A la fin on donnera l'index des auteurs.

La première partie, intitulée: Sources, embrasse deux catégories: les documents et les chroniques. En principe, elle devrait en avoir une troisième, qui eût groupé séparément les manifestations de l'opinion publique (feuilles volantes, poésies, panégyriques etc.). Les limites, imposées à cette publication par la Commission historique de l'Académie des sciences de Cracovie, ont obligé la rédaction à supprimer cette troisième partie, du moins en une certaine proportion. Car les pièces les plus importantes, c'est à dire celles qui se rapportent à des événements ou à des personnages d'une grande valeur historique, ont trouvé place, soit sous la rubrique: Documents, si elles se rattachaient à un acte ou à une année, soit sous la rubrique: Chroniques, si elles avaient exercé de l'influence sur l'époque correspondante, ou bien si elles se liaient en quelque sorte au nom de leur auteur.

La chronologie est la base du système dans la partie des documents et des chroniques de notre ouvrage

Les documents suivent exactement le cours des années ainsi que des événements auxquels ils se rapportent; les chroniques sont classées conformément à l'ordre chronologique des auteurs, c'est à dire aux années de leur mort. Toutefois, si l'ouvrage a considérablement devancé la mort de l'auteur et exercé quelque influence sur le développement de l'historiographie, nous l'avons classé dans la bibliographie à une place antérieure, c'est à dire à la date de son édition ou à la date des affaires qu'il touche. Les voyages et les descriptions du pays, rédigés à une certaine époque, les écrits politiques, ayant leur importance à un moment donné, se trouvent à la date de leur apparition. Les biographies et les nécrologes sont portés sous l'année de la mort de celui, dont ils racontent la vie. De nombreux renvois servent à écarter la confusion qui pourrait naître de cette disposition des pièces.

En général, dans le groupement des détails, nous avions plus en vue l'utilité du livre, sa clarté et la facilité des recherches dans l'immense quantité de titres que l'observation absolue du système.

C'est donc par égard à la clarté que nous avons cherché à rendre plus visibles les matières plus importantes au milieu des moins considérables, à l'aide de la triple grosseur des caractères: les premiers mots des articles les plus importants sont imprimés en caractères gros, nommés compactes, puis ils sont imprimés en caractères petits et enfin en nonpareille.

Pour utiliser la place nous réunissons sous un même numéro un grand nombre de titres d'ouvrages, se rapportant à la même affaire et nous les séparons par un point-et-virgule et par un alinéa (par le point-et-virgule seul, si l'auteur des ouvrages est le même).

Nous désignons par l'abbréviation DS. les imprimés contemporains aux événements [ou (DS.) s'ils sont plus nombreux] De plus, nous renvoyons souvent le lecteur à la Bibliographie polonaise universelle de Mr. Ch. Estreicher, Directeur de la Bibliothèque Yaguellonienne. L'abbréviation **E**. désigne cette Bibliographie. D'autres abbréviations sont énumérées à la page XIII.

Une introduction explicative sera insérée à la tête de l'ouvrage complet dont la seconde partie paraîtra sous peu.

—

SKRÓCENIA.

Akad. = Akademia
At. = Ateneum
Ath. = Atheneum (Kraszewskiego)
art. = artystyczny
Bibl. warsz. = Biblioteka warszawska
Bibl. Ossol. = Biblioteka Ossolińskich (Czasopismo bibl. Ossol.)
DS. = Druk spółczesny
(DS.) = Druki spółczesne (*zob.* „Zamiast przedmowy“)
Denk. = Denkmäler
Dod. = Dodatek
Dok. = Dokument
Dz. = Dziennik
E. = Estreicher (*zob.* „Zamiast przedmowy“)
e. = ein
f. = für
fil. = filozoficzny
Gaz. = Gazeta
Gesch. = Geschichte
Gesell. = Gesellschaft
Gimn. = Gimnazyum
H. Z. = Historische Zeitschrift Sybla
hist. = historyczny, historisch
istor. = istoriczyski
izd. = izdanie
kat. = katolicki
kij. = kijowski
kom. = komisya
Kr. = Kraków
krak. = krakowski
Kron. = Kronika
kryt. = krytyczny
Kur. = Kuryer
Kwart. = Kwartalnik
lit. = literacki
Lw. = Lwów
lw. = lwowski
MSC. = Manuscript
Mith. Liv. Est.-Kur. = Mitheilungen aus dem Gebiete der Geschichte Liv.-Est.-Kurlands (Riga, od r. 1840)
nar. = narodowy
nauk. = naukowy
Nr. = numer
Odb. = Odbitka
österr. = österreichisch
Pam. = Pamiętnik
Par. = Paryż, Paris
pet. = petersburgski
Petrgb. = Petersburg
phil. = philosophisch
pol. = polityczny
poln. = polnisch
pols. = polski
Por. = porównaj (*zob.* „Zamiast przedmowy“)
powsz. = powszechny
pozn. = poznański
Prz. = Przegląd
Przew. = Przewodnik
przycz. = przyczynek
Przyj. = Przyjaciół
R. P. N. = Rocznik przyjaciół nauk
R. T. N. P. N. = Rocznik towarzystwa naukowego przyjaciół nauk
R. T. N. krak. = Rocznik towarzystwa naukowego krakowskiego
R: = Recenzya
Rocz. = Rocznik
rodz. = rodzinny
Roz. = Rozmaitości
Roz. hist. fil. akad. = Rozprawy i sprawozdania wydziału historyczno-filozoficznego akademii (krakowskiej)
Roz. filolog. akad. = Rozprawy i sprawozdania wydziału filologicznego
Spraw. = Sprawozdanie
stat. = statystyczny

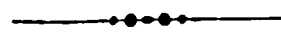
Sitzgb. — Sitzungsberichte
Sitzgb. ph. hist. Wien — Sitzungsberichte der philosophisch historischen Klasse der Wiener Akademie
t. — też
T. N. — Towarzystwo naukowe
Tyg. = Tygodnik
tyg. — tygodniowy
u. — und
Urk. = Urkunde
W. — wiek
Warsz. — Warszawa
warsz. — warszawski
westpr. — westpreussisch
Wiad. — Wiadomości
wielkp. — wielkopolski
wil. — wileński.
z. — zeszyt
Zb. — Zbiór
zob. — zobacz (*zob.* „Zamiast przedmowy")
Ztschr. — Zeitschrift
Ztschr. f. Gesch. Schlesiens = Zeitschrift des Vereins für Geschichte und Alterthumskunde Schlesiens
Żurn. — Żurnał
Żurn. Min. nar. prośw. — Żurnał ministerstwa narodnawo proświszczenia.

Omyłki druku i sprostowania rzeczowe poda przedmowa do całego dzieła.

TYMCZASOWY SPIS RZECZY.

WIADOMOŚCI WSTĘPNE.

I. ARCHIWA I BIBLIOTEKI.

A. Na obszarze Polski.

(a: Dzieła obejmujące całość kraju lub prowincye).

1. **Radziszewski Fr.** Wiad. hist. stat. o znakomitszych bibliotekach i archiwach polskich, Kr. 1875.

R: Prz. kryt. 1876; Bibl. warsz. 1876 II.

2. Majewski W., O archiwach polskich, Rocz. tow. warsz. P. N. 1812 VIII. Odb. War. 1813; — Morawski Szcz. Smutne dzieje archiwów naszych, Czas 1857 Nr. 119; — Zbiory archiwalne, Roz. lw. 1859. Kalendarzyk pols. warsz. 1834; Dz. lit. 1853; Warta 1882 Nr. 416. Kur. warsz. 18ε3 Nr. 329.

3. Lelewel J. Dzieje bibliotek, Dz. warsz. 1827 X., Odb. War. 1827, Polska, dzieje i rzeczy t. XVI; — O bibliotekach w Polsce, Tyg. pet. 1835 XII. Przyj. ludu, Leszno 1835 II; — J. T. L., Bibl. warsz. 1877 I.

4. **Inventarium** omnium privilegiorum in archivo Regni ..... confectum 1682. Par. 1862.

R: Bielowski A. Bibl. Ossol. 1862; X. L., Sybels H. Z. XII.

5. Livonica w Mitth. Liv. Est. Kur 1843. II; Spis w Watykanie Prz. pozn. XXVIII.

6. Bielowski A. Skarb koronny i archiwum 1730 r. Bibl. Ossol. 1869. (Zob. E 1738 Summarium).

7. **Powstański A.** Wiad. o archiwum krajowem Królestwa polskiego. Rocz. tow. nauk. krak. 1824—5, IX—X. Odb. Kr. 1825.

8. **Bentkowski F.** Spis ksiąg dawnej metryki koronnej a w części i litewskiej. Warsz. 1840.

9. Tenże, Spis akt dawnych w głównem archiwum Królestwa w Warszawie, Warsz. 1840 *litogr.*; Guliński A. O metryce koronnéj, dzieło r. 1865 w ręk. do druku gotowe; Archiwa metryk koronnych i litewskich, Dod. tyg. Gaz. lw. 1855 Nr. 22.; (*Zob. Źródła dziejowe pod Dokumenty: Zbiory*).

10. **Ptaszycki S.** Opisanie knig i aktow litowskoj Metriki, Pet. 1887; — Tenże, Prz. lit. art. Kr. 1883—4.

R: S. B. Żurn Min. Nar. Prośw. pet. 1887; Pypin A. Wiestnik Jewropy 1887 t. VI.; M. G. Istor. Wiestnik 1887 Nr. 12.; Schiemann Th. Rigaische Ztg. 1887 Nr. 233.; W. I., Russ. Starina 1888 Nr. 1.; Prochaska A. Kwar. hist. 1888.

11. Zelwerowicz L. M. Litowskaja metrika . . . tom I: Akty litowskije 1487—1589. Pet. 1882.

R: Kraj Pet. 1882 Nr. 21; Wędrowiec 1882 Nr. 52.; Echo 1882 Nr. 277.

12. Horbaczewski N. Katalog drewnim akt. gub. wilenskoj, grodnenskoj, minskoj i kowienskoj . . . także knigam gub. mohilewskoj i smolenskoj, Wilno 1872.

13. Podczaszyński M., O archiwach Rusi Białej, Dz. warsz. 1825 6 T. I.

14. **Dudik B**. Archive im Königreich Galizien und Lodomerien, Archiv f. öster. Gesch. Wien 1868 T. 39, Odb. Wien 1867.

15. Linniczenko Archiwy w Galicyi (Odb. z Kijew. Star.) Kiew 1889.

R: Prochaska, Przew nauk. lit. 1889. Semkowicz Kwar. hist. 1889.

16. Petzold J. Adressbuch d. Bibl. Deutschl. Dresden 1875; Burkhardt C. A. H. Adressbuch d. deutschen Archive I 1887 (w obu także Austrya). *Zob. Podróże Nr. 23.*

17. Stadnicki A. Materyały do historyi miast galicyjskich: Akta ławnicze tarnopolskie, szczurowieckie, kulikowskie; Pamiątki miasta Żółkwi, Dod. tyg. Gaz. lw. 1856 Nr. 30—35.

18. **Smolka St.** Archiwa w W. X. Poznańskiem i w Prusiech wschodnich i zachodnich, Roz. hist. fil. Akad. 1875 IV. Odb. Kr. 1875.

R: Prz. kryt. 1876.

19. Viebahn, Ueber die hist. insbesondere die urkundlichen Denkm. des Grossherz. Posen, Ledeburs Archiv 1833. X; — Hist. Uebersicht der poln. Archive, tamże 1834, XIV.

20. Łukaszewicz X. M., Archiwa prowincyonalne w państwie pruskiem, Bibl. warsz. 1857 II.

21. **Doebner R**, Ueber schlesische Klosterarchive, Ztsch. f. Gesch. Schlesiens 1877. XII.; — Kopetzky F., Das Troppauer Landesarchiv. tamże 1868 VIII.; — Archivum

w Schedlau tamże VI–X itp. „Archivalische Miscellen".

Warmia zob. Miejscowości Nr. 98.

22. Stecki T. J., Archiwa prywatne i publiczne wołyńskie. Wiek 1876. Nr. 5.

23. Gruenhagen, Podróż archiw. zob. Nr. 60; — Dudik, zob. Nr. 14; — Perwolf J. Prispevsky k ceskym dejinam XV–XVI. stoleti, Casopis ceského Musea 1880 (zapiski czesko-pol. z archiwum głównego warsz. z Metryki koronnej, bibl. Krasińskich i innych); — Perlbach M. Bericht e. f. das Pomerelische Urkundenbuch untern. Reise nach Polen, Ztsch. f. Westpr. Gesch. Danzig 1880. Odb. t. 1880; — Szadeczky L. Lengyelföldi (zapiski z arch. i bibl. lw., przemyskiej, tarnowskiej i kr.). Budapeszt 1881; — Perlbach M., Preusische Urk. aus poln. u. englischen Archiven, Altpreuss. Monatschr. 1881. XVIII. Odb. Königsberg 1881.

(b: Zbiory familijne i prywatne).

24. **Bielowski A.** O archiwach familijnych. Dod. tyg. Gaz. lw. 1854. Nr. 43, Czas 1854. Nr. 258, Dz. warsz. 1854. Nr. 306; — Spis zbieraczów i wyszczególnienie zbiorów, Krzyżanowskiego Rocz. dla arch. 1870. *Zob. Archeologia.*

25. **Moszyński A.** O bibliotekach prywatnych, Ath. 1841.

26. Catal. bibl. Brühlianae Dresd. 1750; Cichowski zob. Nr. 121; Muzeum X. Czartoryskich zob. Kr. Nr. 52, Puławy Nr. 91; Kat. księgozb. Dembowskiego b. r. E. V.; Lubomirski T. Kat. książek Jana III. z 1689. Warszawa 1879; Witzleben Fr Cat. bibl. Jablonovianae, Lipsiae 1755; Antoni J. Spis dzieł J. Jabłonowskiego, woj. nowogr., Prz. bibl. arch. 1882; J. Łosia zbiory, Czas 1852 Nr. 33, Kron. rodz. 1888, Roz. lw. 1857 (?); Spis książek Masłowskiego Ksawerego Kr. 1872; Godebski X. Arch. Mniszchów, Bibl. Ossol. 1862 I.; Kantęcki Kl. Z archiwum Mniszchów At. 1878 IV, Gaz. lw. 1878 Nr 305; Biblioteka Ossolińskich zob. Lwów Nr. 62; Zbiory Dion. Paszkiewicza Dz. wil. 1823; Zbiory Pawlikowskiego zob. Lwów Nr. 74; Koźmian A. E. Wyciągi z księgozbioru Piotrowickiego, Wrocław 1842–5; Zbiory Bol. Podczaszyńskiego Wiek 1878 Nr. 186; Górski W. O zbiorach po śp. Konst. Podwysockim. Krzyżanowskiego Rocz. dla arch. 1871. Odb. Kr. 1872; Maciszewski, O bibl. St. hr. Potockiego w Raju, Prz. bibl. arch. 1882; Sobiesciana u Przezdzieckich zob. Warszawa Nr. 105; Biblioteka Raczyńskich zob. Poznań Nr. 86; Grabe S. Catalogus librorum Radivili Regiomonti 1673, 1712; Karwowski St. Dokumenta Radziwiłł. Tyg. wie p. 1873, zob Arkadya Nr 29; Bibl. Rzewuskich, Dz. lwowski 1870 Nr. 256; Dokumenta Sarneckich zob. Czarnokozińce Nr. 31; Sanguszków zob. *Dokumenty: Zbiory*; Sulimskij fam. archiw Kij. Starina 1882. Bibl. Swidzińskich zob. Warszawa 104; Szczyt A. Archiwum domowe, Kron. rodz. 1884; Zb. Wiśniowieckich zob. Nr. 110; Wybranowski Al. Z domowego archiwum, Przew nauk. lit. Lwów 1885; Załuskich biblioteka zob. Nr 27. Zb. Zielińskiego zob. Kielce Nr. 40. Biblioteki klasztorne *zob. Miejscowości.*

27. **Janocki J. D.** Nachricht von den in Załuskischen Bibl. befind. Büchern I. Dresden 1747, II. Breslau 1749, III–IV 1753; — Janocki J. D., Specimen cat. codicum MSC. bibl. Załuscianae, Dresdae 1752; — Mizler L., Warszauer Bibl. oder gründl. Nachr., War. u. Leipzig 1754; — Tenże, Catalogus War. 1766.

R: Mizlers Warsch. Bibliothek 1764.

28 Informacya o fundacyi bibl. Zał. 1761, Nachricht von A. Zał. gemacht Stiftung 1761; Cathal. duplicatorum 1760, 1765, 1781 zob. **E**: Chladenius 1747, Radliński 1748, Hylzen 1750 (Elogium bibl. Zał.). Garampi 1776. Powiększenie 1780, Verzeichniss 1783. Roz. Kr. 1834; Stan. i Andrz. Załuscy, Przyj. ludu. Leszno 1834 II.

(c: Zbiory pewnych miejscowości).

29. Opis Arkadyi, wsi ks. Radziwiłłowej, Ztsch. f. elegante Welt, 1825 Nr. 172–5; M. R., Arkadyana (XVIII wiek), Prz. polski 1885. II.

30. Barsuków A. P., Iz bumag chołmskawo archiwa, Kij. Starina 1883.

31. — Wypis treściwy z dok. Sarneckich z archiwów Czarnokozinieckich Lw. 1877 str. 16.

32. Dokumeny hist. XVII. i XVIII. w. w arch. komitetu małoruskiego w Czernichowie, Wiek 1879 Nr. 287.

33. Biblioteka jasnogórska w Częstochowie, Wiek 1874 Nr. 257.

34. — Volckmann E. Katalog d. Elbinger Stadtarchivs, Elbing 1875; — Verzeichniss der in Elbinger Gymnasiums Bibl. enth. Bücher. Elbing 1829 str. 469; Seyler G. De bibl. Elbingensi, Elbingae 1736. **E.** 1766 Langie.

35. X. K., Akta archiwum biskupiego w Frauenburgu, Dz. warsz. 1855 Nr. 164; — Eichhorn, Codex S. Nr. 1 im geheim. Arch. d. Domkapitels in Frauenburg, Ztsch f. Gesch. Ermlands I.

36. Polkowski I., Zapiski o manuskr. i drukach bibl. miejskiej w Gdańsku, Krzyżanowskiego Rocz. dla arch. 1869, Odb. Kr. 1870; Schelwigius S. De incrementis bibl. gedanensis 1677 (zob. **E.** Schelwigius 1675); Seger G. Elenchus librorum bibl. gedan. 1679; Grodeck. Cat. bibl. Gedani 1776 (zob. **E.** Lengnich 1796); Strehlke Livonica im Stadtarchive Danzig, Mitth. Liv.-Est.-Kur. Riga 1858 IX.

37. Barącz S. Arch. Dominikanów w Jarosławiu. Prz. arch. II, III. Lwów, 1883. Odb. Lw. 1884.

R: Dziedzicki L. Kwar. hist. 1888.

38. Catalogus librorum, qui in bibl. Calis. (Kalisz) S. Jesu reperiuntur b. m. 1765.

39. Archiwum bernardyńskie w Karczówce pod Kielcami. Wiek 1876. Nr. 196.

40. Łepkowski J., Zbiór śp. T. Zielińskiego w Kielcach. Gaz. warsz. 1860, Odb. t.

41. **Kozłowskij K E. i Doncow G. W.** Opis aktowoj knigi kijewskawo centralnawo archiwa. Kijew 1879.

42 Spisok aktowych knig w kijewskom arch., officialnoje izdanie. Kijew 1862, 1869, 71, 72, 74, 78, 79, (Nowicki, Biełrusów); Antoni J. Polonica. Roz. hist. fil. Akad. XI.; Wiek 1875 Nr. 119; Lewickij, Opis aktowoj knigi Nr. 2044. Kijew 1888.

43. Wybranowski A., Archivum kossowskie, Przew. nauk. lit. Lw. 1874 II.

44. **Bandtkie J. S.** Hist. bibl. Uniw. Jagiellońskiego w Krakowie. Kr. 1821.

R: Ossoliński J. M., Pszczółka krak. 1821 IV. Odb. Pozn. 1821; Göttingische Gelehrte Anz. 1821. Nr. 107 (przekład w Pszczółce krak. 1822. I).

45. Estreicher K., Bibl. Jagiellońska, upominek dla zjazdu lekarzy, Kr. 1881; — Piwarski J., Tyg. ill. 1860 I; W. F., Strzecha Lw. 1870; Wojcicki K., Kłosy 1871 XIII, 1872 IV.

46. Przewórski F. Immortalis munificentia Andr. Olszowski, dum bibl. Univ. Cracov. apparíretur 1671.

47. **Wisłocki Wł.** Katalog rękopisów biblioteki Uniw. Jagiellońskiego. Kr. 1881.

Uzupełnienia w tegoż Przewodniku bibliograficznym Kr. od r. 1882 w Kronice (Rękopisy i rzadkie druki).

R: Nowiny Warsz. 1882 Nr. 71, Prawda Warsz. 1882 Nr. 8.

48. Muczkowski J., Paulini Paulerini, viginti artium manuscriptum . . ., cuius codex Twardovio tribuitur Crac. 1835; — Tegoż, Rkp. Marcina Radymińskiego do dziejów Uniw. Jagiell. i inne; — Kałużniacki, Descriptio codicum slovenicorum, qui in bibl. Univ. Jagiell. inveniuntur Lw. 1871; — Behem B. Cod. picturatus, Wien 1889; — Heyzmann U., Arch. f. öst. Gesch. 1865, 33; — Bischoff F. Ueber e. deutschen Rechtscodex, Sitzgb. ph.-hist. Ak. Wien t. 48.

49. Wisłocki Wł. Katalog rękopisów Uniw. Jagiellońskiego (katalogu bibl. Nr. 3789—4140) Kr. 1881; Tenże, Rękopisy arch. senatu Uniw. w Krakowie, Kr. 1881.

50. Kojsiewicz F. Wiad o przywilejach akad. krak. Rocz. tow. nauk. Kr. 1847, XVIII. *Zob.* Nr. 749—50.

51. **Seredyński Wł.** Rękopisy towarzystwa naukowego, Rocz. tow. nauk. Kr. 1869, XVII. Odb. Kr. 1869.

52. **Korzeniowski J.** Catalogus codicum musei princip. Czartoryski (Z. I, II), Kr. 1887.

R: Polkowski J. Prz. powsz. 1887 I; X. Kwar. hist. 1887.

53. Kętrzyński. Ueber Handschr. betreff Preussen, Königsb. 1872; Perlbach M., Urk. des Rigaischen Kapitel Mitth. Liv. Danzig 1881 XIII; Wiek 1879 Nr. 38—40.

54. Ekielski E. Krótka wiadomość o archiwum akt grodzkich i ziemskich wojew. krakowskiego, Czas 1868 Nr. 61. Odb. Kr. 1868.

55. Łuszczyński B., Dokumenta z arch., Dod. Gaz lw. 1872, 1873; Ulanowski B., Kilka aktów polskich, Spr. kom. jęz. Akad. Kr. 1884 III. Tenże, Najdawniejsza księga, Roz. hist fil. Akad. Kr. 1876 III. Czas 1884 Nr. 75, Sprawozdania sejmu 1874 (Odebranie arch. w zarząd kraju).

56. **Polkowski J.**, Katalog rękopisów kapitulnych katedry krakowskiej, Arch. do dziejów lit. III. Odb. Kr. 1884; — Tenże Sprawozd. o drugim dziale ksiąg archiwum kap. kat. krak. Roz. hist. fil. Akad. Kr. 1885 XVIII; Tenże, Dwieście najstarszych inkunabułów z bibl. kap. krak. od 1462—1500, Kr. 1887; Zob. Łepkowski J., 50 dok., Bibl. warsz. 1857 IV.

R: Perlbach J, Centralblatt f. Bibliothekswesen Lipsk 1885; Stankiewicz M., Kwar. hist. 1888.

Zob. Piekosińskiego, Kodeks kapituły krakowskiej I tom (wstęp)

57. Polkowski J. Wiadomość o archiwum konsystorskim krak. Czas 1878.

58. Biblioteki klasztorne w Krakowie, Prz. bibl. arch. War. 1881 I.; — S. P., archiwum kl. Św. Trójcy, Dz. wil. 1829; — Barącz S., Klasztor i kościół Dominikanów w Krakowie, Poznań 1888.

59. Kalinka W., Hist. pożaru Krakowa, Kr. 1850; Dod. lit. do Czasu 1850 Nr 19.

60. Gruenhagen, Bericht einer archivalischen Reise nach Krakau, Ztsch. f. Gesch. Schlesiens 1868 IX. Odb. Breslau 1868.

61. Bielowski A. Biblioteki lwowskie. Dz. lit. 1852.

62. Chłędowski K. O ustanowieniu biblioteki Ossolińskich we Lwowie], Pam. lw. 1818 II.; Pam. warsz. 1818 III.; — Sprawa o stanie bibl., Czasop. ksiąg. Ossol. 1828 I.; — Kamiński J., O zbiorach nauk. Ossol., Skarbiec polski, Lw. 1859 II.; — Sprawozdania zakładu nar. im. Ossolińskich, Lw. od 1877 (corocznie); Czas 1867 Nr. 238, Dod. Gaz. lw. 1872.

63. Biblioteka Ossolińskich: Przyj. ludu, Leszno 1835 i 1848, Dz. mód, Lw. 1847; Dz. lit., Lw. 1853; Tyg. illustr. 1860.

64. **Kętrzyński W.** Katalog rękopisów bibl. Ossolińskich, Lw. I 1880, II 1883.

R: Wierzbowski T. At. 1880 III.; X., Kwar. hist. 1887.

65. Batowski A., O rękopisach bibl. Ossolińskich, Czasop. księg. Ossol. 1833 VI, 1842 II, 1843 VIII. Odb. Lw. 1844; — Wisłocki Wł., Rękopisy i ciekawsze druki, nabyte 1870, 1871, Krzyżanowskiego Rocz. dla arch. II., III. Odb. 1872, 1873; — Łobeski F., Zbiór rycin, Dod. Gaz. lw. 1855; — Kantecki Kl., Z autografów, Tyg. illustr. 1877, Gaz. lw. 1880 Nr. 263; — Makuszew, Jużno — russkija skazania po rukop. bibl. Ossol. Żurn. Min. Nar. Prośw., Pet. 1881 Nr. 217.

66. S. Fr., Sprawa o założeniu i stanie muzeum Lubomirskich, Czasop. księg. Ossol. 1828 IV; Łoziński Wł., Zbrojownia Lubomirskich, Przew. nauk. lit. 1873.

67. Reifenkugel K. Biblioteka uniwersytecka we Lwowie, Dod. Gaz. lw. 1873.

Catalogus librorum in bibl. Universitatis leopoliensis, Leop. 1793 (Zob. E 1796).

68. Archiwum aktów grodzkich i ziemskich, Roz. lw. 1828, Dz. lit. 1868.

68. Sprawozdanie sejmu krajowego 1874, (Odebranie w zarząd krajowy archiwum) i 1875 (Fundusz Alex. hr. Stadnickiego).

Zob.: Dokumenty (Zbiory): Liske X. Akta Grodzkie i ziemskie.

70. Widmann K. Archiwum miasta Lwowa, Lw. 1888 Z. I. (zarys ogólny, wiek XIV),

Prz. bibl. arch. War. 1881—2, I—II; Prz. arch. Lw. 1883.

R: Kwiatkowski S. Kwar. hist. 1888.

71. J. L. Dokumenty do hist. Lwowa, Dz. polski, Lw. 1881 7/7.

72. Z tajnego archiwum c. k. Namiestnictwa, Gaz. nar., Lw. 1871 Nr. 365.

73. Instytut stauropigiański, Rozp. kniham nahod. sia, Lw. 1867; — Zubrzycki D., Die staurop. Kirche u. d. Institut, Neues Archiv. f. Gesch. Wien 1830, Roz. Lw. 1831; Rachunek i sprawozd. Instytutu staurop. 1860—2, Lw. 1863; — Jubilejnoje izdanie, Lw. 1886 (wstęp); — Petruszewicz, Kataloh cerkow.-słow. rukop. i starop. knyh kiryłowsk. pysma na arch. bibl. wystawci, Lw. 1888.

74. O zbiorach śp. Gwalberta Pawlikowskiego we Lwowie, Czas 1856 Nr. 141.

75. Kantecki Kl., Z autografów bibl. Poturzyckiej (Dzieduszyckich), Przew. nauk. lit., Lw. 1878.

76. Hołowackij J., O rukopisach nachod. sia w knyżyci monastyria św. Wasylia, Rusałka Dnistrowaja 1837; — Szaraniewicz J., Zapisy Karmelitanek, Przew. nauk. lit. 1885; — Arch. Bernardyńskie, Dz. lit., 1868; — Rasp. C. W. Die Stiftungen des Spitals St. Lazar in Lemberg, Arch. f. öst. Gesch. Wien 1870 t. 43.

77. Głowacki J. T., Bibliograf. nahodki we Lwowie. Priłożenie k' 22 t. zapisok imp. akad. nauk. 120—4, Pet. 1873; — Kałużniacki E., Descrp. codicum slovensium Leopoli, Spraw. gimn. Św. Anny, Kr. 1871; — Jagić, Archiv. f. sl. Phil. 1875 III.

78. Lipowiec (Arch. kościelne), Wiek 1877 Nr. 49; — Łuck, Wiek 1877 Nr. 110; — Mińsk, Wiek 1878 Nr. 163.

79. Kantecki Kl., Archiwum w Mitawie, Roz. hist. fil. Akad., Kr. 1876 V. Odb. Kr. 1876.

80. Antoni J., Archiwa mohylewskie, Kraj Pet. 1885 Nr. 18.

81. Batowski A., Katalog bibl. Odnowskiej, Lw. 1852.

82. M. R., Z archiwum Nieborowskiego, Przew. nauk. lit. 1888—9.

83. Kopetzky Fr., Das Troppauer (Opawa) Archiv., Ztsch. f. Gesch. Schlesiens VIII. Odb. Breslau 1868.

84. Bibl. w Pawłowicach, Gaz. polska, War. 1829 str. 18.

85. Manteuffl G., Piltyń i archiwum piltyńskie. Bibl. warsz. 1884. I.

86. **Sosnowski** et **Kurtzmann**., Katalog der Raczynskischen Bibliothek in Posen I—IV, Posen 1878—1885; — Kurtzmann, Gesch der Racz. Bibl., Posen 1885; — Biblioteka hr. Raczyńskich, Gaz. polska, War. 1829 str. 165, Przyj. ludu, Leszno 1834; — Hubert L., Tyg. illustr. 1860.

87. O bibliotekach w tych częściach Polski, które dziś berłu pruskiemu podlegają, Tyg. lit., Poznań 1838 I.

88. Feldmanowski H., Katal. bibliot. Tow. Przyj. Nauk. w Poznaniu, Pozn. 1869.

89. Archiwum Poznańskie, Roz. Lw. 1857, Warta 1888 Nr. 702.

Zob. Dokumenty (Zbiory): Lekszycki, Mayer.

90. Bodianskij O., O poisk. moich w poznanskich bibl. Moskwa 1846.

91. Czartoryska J. Poczet pamiątek w domu gotyckim w Puławach, Warsz. 1828; — Sienkiewicz J. K., Katalog duplikatów bibl. Puławskiej, Puławy 1829; — Kotowicz, Puławy, Lw. 1831; — Gaz. narod. 1882. Nr. 42.

92. Brykczyński A., Kartki z archiwum Pałuckiego, Korespondent Płocki 1884 Nr. 2—3.

93. Szaniawski J. Spis chronol. przywilejów w archiwum w Sieradzu się znajdujących, b. m. d. 1850.

94. B. Zbiory naukowe w zamku Suskim, Czas 1878 Nr. 217.

95. Curtze M. Die Handschriften u. selt. Drucke der Gymnasial-Bibliothek zu Thorn, Thorn 1875.

R: Prz. kryt 1876.

96 Jaenichius, Notitia bibl. Thorunensis, Jenae 1723; i E. Oloff E. 1736. Geret S 1798.

97. Łukowski X., Archiwum trzemeszeńskie, Rocz. Tow. Przyj. nauk. Pozn. 1881 XI. Odb. Pozn. 1881.

R: Prz katolicki 1882 Nr. 41.

98. Bibliotheca Varmiensis, Ztsch. f. Gesch. Ermlands 1867—1869; — Hipler Fr., Analecta Varmiensia, Studien zur Gesch. der Ermländ. Archive u. Bibl., Braunsb. 1872.

99. Heck W., Archiwum miejskie w Wadowicach, Odb. z Sprawozd. gimn., Wadowice 1889.

100. Wismunt M., Biblioteka Uniwersytetu warszawskiego, Bibl. war. 1875 I; — Siennicki, Les Elsevirs (por. Prz. kryt. 1874—5); — Dary, Gaz. polska 1830 Nr. 77.

101. **Wierzbowski T.**, Bibliogr. polonica XV ac XVI. ss. (Opera, quae in bibliotheca Univ. Varsoviensis asservantur) Vars. 1889.

R: Stankiewicz M., Kwar. hist. 1889, Przew. bibl. 1889 str. 62.

102. Zob E. Catalogus 1781, 1782; Bielski S. X. 1796; Catalogus librorum scholarum piarum vars. 1796.

103. S. F. M., Dawne archiwa miasta Warszawy, Tyg. illustr. 1878.

104. **Łoski J**, Biblioteka i muzeum Swidzińskiego, Warsz. 1857.

105. Leniek J., Sobiesciana z archiwum hr. Przeździeckich w Warszawie, Przycz. do wiad. o archiwach prywatnych, Kr. 1883.

106. **Katalog** sistematiczeskij russkawo otdiełenija wilenskoj publicznoj biblioteki, Wilno I. 1879, II. 1880; — Hildebrand P. A., Rukopisnoje otdiełenije wilenskoj publ. bibl. (cerkew-słow. ruk., russk. pergameni), Wilna 1871; — Dobrjanskij F., Opisanie rukopisej wil. publ. bibl., Wilna 1882.

107 Zbiory archiwalne w Wilnie, Gaz. polska, War 1854 Nr. 26.

108. Engel A., Opisanie dieł w archiwie gen. gubernatorstwa, Wilna 1869—70 I. (1783—1791), II. (1791—94).

R: Antoni J., Polonica, Roz. hist fil. akad. XI; Kraj, Pet. r. 1885 Nr. 48

109. Dobrijskij F., Katalog drewnosti Muzeja pri wilenskoj publ. bibl., Wilua 1879; — R. A. Jeszcze o wilenskom Muzeja, Wilua 1865; — Dnewnik komisii dla razbora drewnosti, Wilna 1865; — Spis przedmiotów ofiarowanych przez m. Kronstadt, Wilno 1862; — Wierzbowski T., Otczet o komandirowkie w W lno. War. 1887.

110. Gorlenko W., Rasprodarza w Wiszniewieckom zamkie kołłekciji kn. Wiszniewieckich, Kijew. Starina 1884.

111. Antoni J., Archiwa Witebskie, Kraj, Pet. 1885 Nr. 18, 20.

112. Wrocław *zob.* *Szląsk* Nr. 21, Ztsch. f. Gesch. Schlesiens VII. i inne.

Por. Estreicher K., Bibliografia polska XV—XVI. stulecia, Kr. 1875. (Druki XVI. w. gdzie się znajdują).

O bibliotekach i archiwach zob. Miejscowości.

B. Archiwa i biblioteki zagraniczne.

113. **Przeździecki A.**, Wiad. bibliograficzna o rękopisach rzeczy polskich w bibl. i archiwach zagranicznych, Bibl. warsz. 1847 IV., 1850 I., Odb. Warsz. 1850.

R: J. S., Pam. lit. Szlachtowskiego 1850 Nr. 15.

114. Lubowicz N., Otczet o zagranicznoj komandirowkie, Warsz 1886. (R: Kwar. hist. 1887 str. 311); — Turgieniewa, Historica Russiae Monumenta 1841.

115. Kilka wiadomości dziejowych z archiw. berlińskiego, Czas, Dod. II. 6; — Verzeichniss der auf der k. Bibl. in Berlin bef. die schlesische Gesch. betreff. Handschriften, Schles. Gesch. f. Vaterl. Cultur 1838, Archiv f. Gesch. u. Lit. V. 1830—35; — Helcel, O dwukrotnem zamęściu ks. L. K. Radziwiłłównej, Kr. 1858 (wstęp: o Sobiescianach w k. geheimes Staatsarchiv); — Staroż. słowiańskie w Muzeum berlińsk., Tyg. lit., Pozn. 1838 I.

116. Ziemięcki J., Muzeum narodowe w Budapeszcie i polskie w niem pamiątki, Czas 1880 Nr. 239.

117. Jefimenko P., Archiw kollegii pri Charkowskom Uniwersytete, Kijew. Starina 1882 I.

118. Archiwum drezdeńskie, Gaz. warsz. 1882 Nr. 212.

119. Kalinka W., Dziennik podróży naukowej do Hollandyi 1847—8. Przyj. ludu, Leszno 1849.

120. Liske X., Wiad. o rękop. bibl. miejskiej w Lipsku, dotyczących hist. polskiej, Studya z dziejów XVI. w. str. 277—295.

121. Gruenhagen C., Eine archival. Reise nach Ober-Lausitz, Ztsch. f. Gesch. Schlesiens X.

122. Prochaska A., Archiwum królestwa w Moskwie, Ateneum 1888 III.

123. Krzyżanowski S., Pamiątki polskie w Muzeum Tow. hist.-archeol. w Odessie, Kijów 1863.

124. Kalinka W., Wiadomość o materyałach do hist. polskiej, znajdujących się w ces. bibl. w Paryżu, Bibl. warsz. 1853 II., III; — Bronikowski Ks., Materyały do hist. polsk. w księg. paryskich, Zbieracz lit. pol., Krak. 1837 IV, Roz. lw. 1837; — W. F. Cichowskiego A., Zbiory starożytn. polsk. w Paryżu, Paryż 1856; — Prz. pozn. XVI.; — Martinof, Les manuscrits slaves d. l. bibl. imp. de Paris 1858; — J. Hubert, Bibl. warsz. 1858 IV.; — Bibl. polska, Czas 1871 Nr. 113.

125. Ptaszycki St., Bibl. i arch. petersburskie, Kalen. petrsb. Glinskiego na r. 1884 (str. 104—117); — Maciejowski W. A., Rękop. biblioteki cesarskiej w Petersburgu, Bibl. warsz. 1843 IV.; — Druki, Wizer. i roztrz. s. 2 III—XVIII.; — Korff, Die kaiserl. Bibl. zu St. Petersburg, Ztsch. f. slav. Lit. v. Schmaler 1862 I; — Muszyński A. X., Wiad. o rękop. polsk. wydziału teologicznego ces. bibl. w Petersburgu, Roz. filolog. Akad., Kr. 1874 I; — Napiersky, Handschriften zur livländischen Gesch. in St. Petersb., Mitth. Liv.-Est.-Kur. 1840 II.; — Muralt, Die ält. poln. Bibel in der kais. öff. Bibl., Peters. 1850.

126. Weigel P. O., Bibliotheca bohemo-polonico-hungarico-austriaca. Cat. de l. bibl. de M. Venceslaus de Schoenheer a Prague, Lpzg. 1871 str. 1497.

127. Katalog muzeum narodowego polsk. w Rapperswylu, Zurich 1872; — Sobiesciana, Bibl. warsz. 1882 IV.

128. Compte rendu de la fête de l'inauguration, Zürich 1868; — Giller, List otwarty do Wład. Platera, Zurich 1878, E. III. i VII.: Plater, Rapperswyl.

129. Gennadi G., Literatura russkoj bibliografii, Pet. 1858 (68—142); — P., Księgozbiory w Rossyi, Roz. lw. 1822; *Zob.* Odessa, Moskwa, Petersburg, Rumancow, Tołstow, Woroncow Nr. 122, 123, 125, 129, 138, 144.

129. Busse, Nachrichten über handschr. Sammlungen zur livländischen Gesch. in gräflich. Rumanzowschen Muzeum, Mitth. Liv.-Esth.-Kur. 1840 II.

131. Hasden B. P. Archiva istorica a Romaniei, Bucuresci 1865 3 t.

132. Zieliński G. Pamiątki polskie w Rzymie, Bibl. warsz. 1858 I.

133. Mycielski J., Otwarcie watykańskich archiwów, Prz. pol. 1885 I.; — Windakiewicz St., Wyprawa naukowa do Rzymu w r. 1886, Kr. 1887; tenże, Wyprawa z r. 1887/8, Kr. 1888. Zob. Czas 1886 Nr. 218, 1887 Nr. 259; — Dembiński Br., Spraw. z poszukiwań, Kr. 1886; — Abraham Wł., Sprawozd. z poszukiwań w archiw. i bibl. rzymskich (wieki średnie) Archiwum kom. hist. V, Odb. Kr. 1888.

R: Korzeniowski J., Kwart. hist. 1887; Abraham Wł., tamże 1889.

134. Archiwa watykańskie. Wiek 1883 Nr. 203; Prz. katol. 1884 Nr. 35; Prz. pozn. (inwentarz krak. arch.) XXVIII.

135. Medem, Das k. Provinzialarchiv zu Stettin, Ztsch. f. Arch. Kunde 1836 II.

136. Prowe L., Mittheilungen aus den schwedischen Archiven u. Bibliotheken, Berlin 1853.

137. Czumikow L., Akty do russkoj i polskoj istorii w niekotorych archiwach Szwecii 1861 str. 39.

138. Strojew P., Opisanie staropecz. knig słowianskich w bibl. F. Tołstowa, Moskwa 1829; — Daniłowicz o katalogu bibl. Tołstowa b. r.; — Lelewel J., Pisma rozm. Pozn. 1863 (Dod. do Daniłowicza).

139. Smolka St., Wycieczka do Węgier, Gaz. lw. 1882, Odb. Lw. 1882.

140. Kraushar A., Z weneckiego archiwum, Kurj. warsz. 1883 Nr. 299; — Cieszkowski A., Materyały z wenc. archiwum, Rocz. Tow. Przyj. Nauk., Pozn. XV.

141. Kluczycki J. F., Pamiątki polskie w Wiedniu, Kr. 1835.

142. Böhm C., Die Handschriften des kaiserl. u. königl. Haus-, Hof- u. Staatsarchivs. Wien 1873.

R: X. L., Dod. Gaz. lw. 1873 I.

143. Makuszew W., Monumenta hist. slavorum e bibl. italicis (Włochy) T. I. vol. I. (Ancona, Bononia, Florencia), War. 1874; — Tenże (Florentskij archiv) 1870; — Lubowicz N. N., Italianskije archiwy i biblioteki, War. 1888. (Por. Przew. bibl. 1889 I.); — Ciampi S., Catalogo di documenti manoscritti relativi alla storia de Polonia str. 27 b. m. r. (1825).

144. Archiwum kniazia Woroncowa, (Por. Kraj, Petersb. 1883 Nr. 35).

R: Szarłowski A., Prz. polsk. 1888 III.

145. Bodouin R., Nowe mat. do dziejów Kościuszki, Prz. pol. 1858 IV.

II. NAUKI POMOCNICZE.

I. Chronologia.

A. Dzieła ogólne. — Chronologie Polski.

146. Ideler L., Handbuch der mathematischen und technischen Chronologie, Berlin 1825—6; Tenże, Lehrbuch der Chronologie, Berlin 1831; — Brinckmeyer, Handbuch der hist. Chronologie 1882 (2 wyd.).

147. **Grotefend H.**, Handbuch der hist. Chronologie des Mittelalters u. der Neuzeit, Hannover 1872; — A. Pilgram, Calendarium Viennae 1781; — Weidenbach A. J., Calendarium, Regensb. 1855.

148. Lelewel J., Dziejopisarstwo, chronologia i t. d., Polska, dzieje i rzeczy I.

149. Kotowski P., Tablice chronogiczne historyczne, zawierające znaczniejsze wypadki od stworzenia świata, Warsz. 1814.

150. **Kaczkowski St.**, Tablice synchronistyczne do historyi polskiej, Poznań 1841, 1845, 1880.

151. **Konopacki Sz.**, Chronologia dziejów Królestwa Polskiego, tomów 2, Żytomierz 1860, Poznań 1878.

152. Korzeniowska M. R. N., Altas hist., geogr., chronol., genealog. polski. War. 1831.

153. Chronologia dziejów polskich, Lw. 1877; Formułki chronologiczne, War. 1875; — Spis podręczny chronologiczny panującyeh, War. 1860; — S. T., Chronologia litewska i polska do 1794, Wilno 1854; — Sawaszkiewicz, Tablice hist.-geograficzne, Bruksella 1838; — Gressin et A. Reville, Tableau synoptique de l'hist. de Pologne, Lille 1831.

154. Dawniejsze chronologie: Funecius Joh. Chronologia 1652; Gisto J., Chronologia 1592; Helduaderus, Silva chronol. circuli Baltici 1624; Radziński, Ordo pontificum 1707; Chron. hist. pol., Polnische Bibliothek 1718; Schrader Chr., Tabulae chron. 1715; Jänischen, Chron. Tabellen 1721; Musantius, Fax chronologica 1724, 1748; Fincke, Conspectus 1739; Tablica chronol. 1739; Wiśniewski A., Tables 1760; Lacombe Abrégé chron. de l'histoire du Nord 1762, 1763; Abrégé chron. de l'hist. de Pol. Vars. 1763; Schmidt, Chronol. Auszug 1768; Kalendarz polityczny na r. 1771 (tabella synchron.); Stebelski, Chronologia 782; Tegoż, Przydatek 1783; Guendeville. Carte b. r. E. IX. Puffendorf, Hist. chron. Tabellen b. r., Załuskowski, Tabelle b. r.

155. Metoda Bema-Jaźwińskiego: Bem J., Methode mnemonique franco-polonaise, Paris 1834; Chronogr. tablica Jaźwińskiego, Tyg. pet. 1837 XVI.; Bem J., Exposé generale de la methode. Paris 1839, 1843; Grzybowski, Tablica chronol. do metody Jaźwińskiego. Kr. 1846; Metoda Lesage'a: Jarry A. de Mancy, Esquise chron. des revolutions de Pologne, Paris 1831.

B. Kwestye poszczególne. — Podział czasu.

156. Żółkiewicz, Chronogia Słowian przedchrześcijańskich, Tyg. pet. 1840 XXI.

157. Schrader O., Die älteste Zeittheilung des indogerm. Volkes, Berlin 1878; Hanus I. J., Bajeslovnij kalendar slovanckij. Praga 1860; Tegoż, O rozdeleni roku (Spraw. król. czeskiego Towarz. Umiej. 1867 I. 103—18).

158. Roepell R., Ueber die Zeitbest. der Provinzialsynode zu Breslau unter dem Vorsitz des Cardinalleg. Guido, Ztsch. f. Gesch. Schlesiens I.

159. Toll, Zur Chronologie der Gründung des Ritterordens St. Marien, Mitth. Liv.-Est.-Kur., Riga 1868 XI; — Bachem Konr., Versuch e. Chronol. der Hochmeister 1190—1802 mit synchr. Uebersicht der Hochmeister in Liefland, Münster 1802; — Juste, Vollständige Reihenfolge aller Hochmeister des deutschen Ordens 1190—1525, Vorzeit 1821; — Kallmeyer, Chron. der Meister in Livland (XIII. Jahrh.) Mitth. Liv.-Est.-Kur., Riga 1845 III.; — Reihenfolge der livländ. Landmeister, tamże 1850 V.

160. Engelmann, Chronol. Forschungen auf d. Gebiete der russischen u. livländischen Gesch. der XIII. u. XIV. Jahrh. (aus d. russ.), Mitth. Liv.-Est.-Kur., Riga 1860 IX.

161. Heltmann W., Tablice synoptyczne hist. polskiej, Wiek XV, Bruksella 1863.

162. Krajewski J., Chronologia wojny moskiewskiej, Kr. 1615; Temberski St., Chron. synoptica Michaelis I., Kr. 1669.

163. **Horbaczewski N.**, Kratkija tablicy neobchodymyja dla istorii, chronologii, Wilno 1867; — Tegoż, Archeograficzeskij kalendar, Wilno 1865.

Zob. Warnka Nr. 219.

164. Wójcicki K., Kalendarz zwyczajowy, Kłosy 1868 VII.

165. Als man tzelt nach Christi Geburt 1510 (Calender) Die Stunden des czeigers nach Gewonheit der Bemen, Polen und Schlesiger, Leybsigk 1510.

Zob. Kalendarze hist. Nr. 147.

166. **Wejnert A.**, Sprostowanie błędu co do czasu wprowadzenia kalendarza gregoryańskiego do Polski, Bibl. warsz. 1865 II.; — Tenże, Ostateczne rozwiązanie, Bibl. warsz. 1878 III.

167. A. B., Nad hrehorianskim kalendarom, Słowo russ., Lwów 1876 Nr. 85, 1877 Nr. 12, 1881 Nr. 45.

168. Bostel F., Zur gregorianischen Kalender-Reform, Mitth. d. Inst. f. österr. Gesch., Wien 1885 str. 626–32.

Por.: Winkelmann Nr. 7330—85.

169. Kaltbrunner, Vorgeschichte der gregorian. Kalenderreform i Tegoż, Die Polemik über die gregorian. Kalenderreform 1878, (Por. Sybel Hist Ztsch. XLII).

170. Dawniejsze druki: Zimnos, Respons Latosovi na jego diskursy z strony kalendarza (około 1590) b r. **E** IX.; Pascha M., Dissertatio de novo calendario 1602; Broscyusz J., Apologia kalendarza 1641; Sakowicz K., Kalendarz stary, w którym jawny błąd, Wilno 1643; Dubowicz J., Kalendarz prawdziwej cerkwi 1644; Okulary kalend. staremu 1644; Skumnowicz Th., Epistola paschalis, in qua graeco-ruthenum calend. corrigitur 1659; Gawath J., Supplement. o kalendarzu Lw. 1665; Rzechowski M., Calendarium latino-graecum, Zamość 1685.

171. Chronologia turecka zob. **E.** 1619 Chlebowski; 1619 Twardowski; 1620 Piątkowski.

172. Wejnert A., Co była era Ormiańska, War. 1872.

2. Dyplomatyka.

A. Ogólne.

173. **Mabillon J.**, De re diplomatica libri sex, Par. 1681; — Schönemann C. T. G., Versuch eines vollständigen Systems d. Diplomatik 1818 (tamże I. 55–260 dawniejsza literatura dyplomatyki).

174. Wattenbach W., Das Schriftwesen im Mittelalter 2 Aufl. 1875; — Sickel Th., Acta regum et imperatorum Carolinorum I. 1867 (wstęp); — Ficker J., Beiträge z. Urkundenlehre 1877 (Dod. w Mitth. für österr. Geschichtsfor. 1880 str. 81–85).

175. **Bresslau H.**, Handbuch der Urkundenlehre f. Deutschl. u. Italien I. Lpzg. 1889.

176. Leist F. Katechismus der Urkundenlehre. Webers Katechismen 1882; Paoli C., Programma di paleografia 1883 (przełożył na niem. Lohmeyer K. 1885).

177. Lelewel J., Nauki dające poznać źródła hist., Wilno 1822. Przydatek, Wilno 1824, Pozn. 1863; — Tenże, Dodatek do rozprawy Daniłowicza b. w. m. r. Zob. Nr. 138; — Rzecz o sztuce dyplomatycznej, Rocz. Tow. Prz. Nauk., Warsz. 1817 X.

178. Alter F. K., Beiträge zur prakt. Diplomatik f. Slaven insbesondere f. Böhmen, Wien 1801.

179. Laptiew J. Opyt w starinnoi russkoi diplomatike, Pet. 1824.

180. Petricovius A., Quaestio de privilegiis 1615; Czaplic St., Toż. 1647; Kuricki 1698; Bogdanowicz R. S., Concl. juridicae de priviligiis clericorum 1758; Mamczyński St., Quaestio de privilegiis 1758; Pohorecki F. X., Quaestio de nullitate 1761; Uhlich Gotfr., Praelectiones diplomaticae, Leop. 1785.

B. Pismo (Paleografia).

181. **Stronczyński K.**, Wzory pism dawnych, War. 1839, Cz. I. 1228–1536.

182. Lelewel J., Bibliograf. ksiąg dwoje, Wilno 1823–6.

183. Batowski A., Sześć podobizn Tynecyanów z wyjaśnieniem po polsku, Lw. 1851.

184. Jabłoński K., Podpisy i wzory pism sławnych w Polsce osób od XV. w., Lw. 1840 I; Tyszkiewicz E., Zbiór autografów, Wilno 1853; Facsimilia podpisów; Przeździecki A., Podole 1811 II.; Przyj. ludu, Leszno 1837, 1838; Tyg. ill. 1865 XI.; Tyg. pow 1883; Autografy, Ath. 1841 V.; Autogr. w Dubiecku, Przyj. ludu, Leszno 1838 II.

Zob.: Zbiory dokumentów.

185. Polkowski J. X., Najdaw. kodeks perg. kap. krakowskiej, Dwut. nauk. 1879, Odb. Kr. 1879; — Szujski J., O kodeksie, Spraw. kom. sztuki Akad., Krak. 1879 I.

186. Kotliarewskij, Das altrussische Schriftthum, Por. Arch. f. slav. Phil., Berlin 188 V; Buslaew T., Die Ornamentik der slav. russ. Handschriften XI–XIV. Jahrh. Zob. tamże 1879 IV. *(O runach zob. Archeologię).*

C. Krytyka dokumentów.

187. **Kętrzyński W.**, Einige Bemerkungen über die ält. poln. Urkunden, Ztsch. f. Gesch. Schlesiens XXII. 1888.

R: Wagner A., Kwart. hist. 1889.

188. Maciejowski W. A., Dyplomata tynieckie 992—1272 i rzut oka na akta urzędowe najdawniejsze, Bibl. warsz. 1847 IV; — Tenże, O mniemanym podrobieniu, Bibl.

warsz. 1848 I., II.; — Schultz D., O mniemanym dyplomacie tynieckim Bol. Chr., Prz. nauk. lit. 1847 IV., 1848 I.; — Uposażenie przez Bol. Chr. Tyńca, Warta 1887 Nr. 688.

189. Założenie klasztoru Benedyktynów przez Bol. Chr. na górze św. Krzyża, Pam. Sand. 1829 II.

190. Kętrzyński W., Podrobione dyplomata Tynieckie, Przew. nauk. lit., 1874 I—II., Odb. Lw. 1874.

191. Helcel A. Z., List otwarty do A. Bielowskiego o najdawniejszych nadaniach klasztoru Benedyktynów w Mogilnie, Bibl. Ossol. VI., Odb. 1865; — Bielowski A., Odpowiedź na list otwarty Helcla, tamże 1865 VII.

192. **Kętrzyński W.**, O podrobionym przywileju Idziego z roku 1105 dla klaszt. w Tyńcu, Przew. nauk. lit. 1874 I.

193. **Papée Fr.**, Najstarszy dokument polski, Roz. hist.-fil. Akad., Kr. XXIII., Odb. 1888.

194. **Piekosiński Fr.**, Jeszcze słowo o dok. Idziego, Kwar. hist., Lw. 1889, Odb. Lw. 1889.

195. R. (Hube). Przywilej żydowski Bolesława, Bibl. warsz. 1880 I.

196. **Gruenhagen C**, Ueber die Zeit der Gründung von Kloster Leubus (Kritik der Urk.), Ztsch. f. Gesch. Schlesiens 1863 V.

197. **Kętrzyński W.**, Dokument ks. Konrada Mazowieckiego z r. 1203, Przew. nauk. lit., Lw. 1887; — Tenże, Założenie i wyposażenie bisk. płockiego, tamże 1886.

198. **Ulanowski B.**, Uposażenie bisk. płockiego, Roz. hist. fil. Akad., Kr. XXI. 1888.

R: Piekosiński Fr., Kwar. hist. 1887.

199. **Lelewel J.**, Dyplomata XII., XIII., XIV. wieku do prawodawstwa, Rocz. Tow. warsz. P. N. 1827 XIX.

200. Petruszewycz A., Obzor ważnijszych proisczestwa w hałyckim kniażestwi XII. do konca XIII. wika, Zoria hałyckaja 1853 Nr. 12-19; — Tenże, O dokum. Leona kniazia ruskiego, Sbornyk hałyck. Matycy, Lw. 1854.

201. **Perlbach M.**, Die ältesten preussischen Urkunden kritisch untersucht, Königsb. 1873.

R: Kętrzyński W., Przew. nauk. lit. 1874, Odb. Lw. 1874 str. 41; Zieliński F., Bibl. warsz. 1874 III.

202. Perlbach M., Preussisch-polnische Studien, Halle 1886.

R: Kętrzyński W., Kwart. hist. 1887; Breslau II., Mitth. aus der hist. Lit. XVI. 1888; Lit. Centralblatt 1887 Nr. 38.

203. Privilegium civitatum Prussiae commentariolo illustr., Dantisci 1739; Friese G., Schediasma 1741; Summarium 1762.

204. Najstarszy dokument Torunia 1231, Prz. bibl. arch., War. 1881 II.

205. Vollkmann E. Die Original-Urk. d. Elbinger Stadtarchivs, Progr. Gymn., Elbing 1876, 1880, 1881.

206. **Ulanowski B.**, Szkice krytyczne XIII. wieku, Roz. fil. hist. Akad. XX., Odb. Kr. 1886; — Tenże, O założeniu klasztoru św. Andrzeja w Krakowie i jego najdaw. przywilejach, Pam. fil. Akad. VI., Odb. Kr. 1886. (Dok. 1257, 1264).

R: Semkowicz A., Kwar. hist. 1887.

207. Gumplowicz L., O przywileju Bolesława z r. 1264, Gaz. warsz. 1860 Nr. 290.

208. Galetti P. L. Osservatione sopra di due diplomi di Urbano IV. (Miechowitom krak.) 1771.

209. Bonell, Hat der Ordenmeister Andreas von Stirland noch im J. 1263 eine Urkunde ausgestellt, Mitth. Liv.-Est.-Kur. 1855 VIII.

210. **Napiersky K. E.**, De diplomate, quo Albertus episc. Livoniae declaratur princeps Imperii, Rigae 1832; — Tenże, Ueber 100 Original-Urk., Mitth. Liv.-Est.-Kur. 1842 III.

Por. Winkelmann Nr. 251—349, 421—431.

211. **Gruenhagen C.**, Ueber das angebl. Testament Thomas I., Ztsch. f. Gesch. Schlesiens 1863 V.

212. **Ulanowski B.**, Ueber die Datirung der auf Heinrich IV. bezüglichen Urkunden, Ztschr. f. Gesch. Schlesiens 1881 XVI.

213. **Ulanowski B.**, O dacie przywileju Bolesława Mazowieckiego wrzekomo z r. 1278 dla klasztoru w Jerzowie, Roz. hist. fil. Akad., Kr. 1884 XVI, Odb. Kr. 1883.

214. **Kętrzyński W.**, O przywileju księcia Mściwoja, nadającym Pomorze Przemysławowi 1282 r., Przew. nauk. lit. 1877 (toż po niem. Altpreuss. Monatschr. t. XIV. z. 7, Królewiec 1878).

Zob. Ledeburs Archiv 1836. Baltische Studien X. (Medem, Giesebrecht, Quandt: o pomorskich dokumentach).

215. Swieżawski E., Dokument Łokietka (z r. 1298), Niwa War. 1875 VII.

216. W. W., Przywiej Kazimierza W., dany żydom, Przew. nauk. lit. 1873.

217. Kojsiewicz F., Wiadomość o przywilejach i bullach papieskich dla Akademii krak., Rocz. Tow. nauk., Kr. 1847 XVIII.

218. Narbutt T., Uwagi nad autentycznością nadania Witolda monasterowi Trockiemu, Ondyna druskienickich źródeł, Grodno 1844.

219. Warnka S., Ueber die chronologischen Fehler in der Datirung der Urkunden in den Akten des westlichen Russland, Forsch. z. deutsch. Gesch. 1869 IX.

220. **Liske X.**, O autentyczności dokumentu, zawierającego najdawniejszą wzmiankę o pieśni Bogarodzicy, Bibl. warsz. 1877 IV.

R: Lorkiewicz A., Prz. kryt., Kr. 1877.

221. Gaupp E. T., Die Stiftungsurkunde d. Königs Wladislaus v. Böhmen und

Ungarn v. 20. Juli 1505 für die Univ. Breslau, Ztsch. f. Gesch. Schlesiens 1856 I.

222. **Łepkowski J.**, Listy tajne Zyg. Augusta do Stanisława Hozyusza (odcyfrowane), Wiedeń 1830 (toż po niem., Wadowice 1850).

223. Werner R., Specimen paleogr. de oppido, Lyck 1751; Gołębiowski Ł., Zdanie sprawy o autentyku w województwie sandom. znalezionym, **Roz. Tow. warsz. Przyj.** Nauk. 1825 XVII.; Objaśnienia dokum. w Dod. tyg. Gaz. lw 1851 Nr. 16 (Libusza), 1858 Nr. 52 (Czerepin), 1857 Nr. 43 (Trościaniec), Przyj. ludu, Leszno 1837 (List i pieczątka Zborowskich); Tyg. Peters. 1840 XXı. (Jan III); Bibl warsz. 1859 IV. (oryg. z Soubise); Gaz. sądowa 1884 Nr 84 (Akty wierszowane). *Zob: Zbiory dokumentow.*

D. Fałszerze.

224. Wiadomość o dwóch fałszerzach źródeł hist. polskiej w XVII. i XVIII. wieku (Krz. St. Janikowski i G. S. Pristaff), Album lit. Wójcickiego 1849.

225. Polkowski J. X., Stanisław Janikowski, fałszerz dokumentów, Krzyżanowskiego Rocz. dla arch. 1869, Odb. Kr. 1870.

226. Kętrzyński W., Stanisław Morawski, Przyczynek do hist. fałszerstw, Przew. nauk. lit. 1875.

227. Lisowski St., O dwóch uczonych fałszerzach historycznych XVII. i XVIII. w., Bibl. warsz. 1850 (p. **E.** II. 609).

228. Grube falsyfikaty dwóch listów Zyg. III. z r. 1620 ogł. przez Nowoje Wremia, Wiek 1877 Nr. 153.

E. Język.

229. **Du Fresne Domini du Cange**, Glossarium ad scriptores mediae et infimae latinitatis, Paris 1678, Ed. completior, Paris 1733—6; — Carpentier, Supplementum ad Cangii Glossarium, Paris 1766; Du Cange Glossarium cum supplementis dig. G. A. L. Henschel, Paris 7 t. 1840—50.

230. **Br nckmeier E.**, Glossarium diplomaticum, Gotha 1856—63 2 t.

Por. Dahlmann-Weitz, Quellenkunde 1—26.

231. Lelewel J., Wyrazy prawne, Polska, Dzieje i rzeczy jej t. V.

232. **Łebiński W. D.**, Materyały do słownika łać. pol. średniowiecznej łaciny i starożytności pol., Poznań 1885; — Tenże, Militaria, Poznań 1889.

R: Nehring, Bibl. warsz. 1886 IV.; Brueckner, Kwar. hist. 1889.

233. Erpen J. B., De linguae latinae Casim. Jagell. tempore in Polonia studiis, 1767.

234. **Słowniczek** łacińsko polski wyrazów prawa magdeburskiego z XV. w., przedruk homogr. objaśnił Z. Celichowski, Pozn. 1875.

R: Prz. krytyczny 1875; R., Bibl. warsz. 1875 IV.

235. Kawczyński M., Badania nad językiem zapisków niemieckich w księgach m. Krakowa, Roz. filol. Akad. Um., Kr. 1884 X.

236. Szaniecki J. O., De linguae bohemicae in Polonia usu diplomatico ac forensi, Miscell. Crac. fasc. II. 1814—15.

237. **Horbaczewski N.**, Słowar drewnawo aktowawo jazyka siewiero-zapadnawo kraja i carstwa polskawo, Wilna 1874.!

238. Lisiewicz Z., Język urzędowy na Rusi Czerwonej 1346—1506, Prz. nauk. lit. 1886, Odb. Lw. 1886.

R: X., Kwar. hist. 1887.

239. W. K., Kiryłycia w Polszczy, Otjeczostwiennyj sbornyk, Widen 1856 Nr. 33; Pojasnenia głagoliczewskich otrywok XI. wika, Cersk. Gaz. Budyń 1856 Nr. 16, 22.

F. Wydawnictwa.

240. O wydawnictwie materyałów historycznych, Wiad. polskie, Paryż 1857 Nr. 29, Rocz. polskie, Paryż 1865 I.

241. **Liske X.**, W sprawie wydawnictwa aktów grodzkich i ziemskich, Gaz. lw. 1874 Nr. 148—9, Odb. Lw. 1874.

242. **Bobrzyński M.**, Kilka uwag w sprawie wydaw. kodeksów dyplomatycznych, Przew. nauk. lit., Lw. 1874; — Liske X., Odpowiedź na kilka uwag... tamże; — Bobrzyński M., Dalsze uwagi, tamże; — Morawski Sz., Wydawnictwo z ksiąg Grodzkich we Lwowie, Czas 1871 Nr. 89; — Liske X., Odpowiedź, tamże Nr. 107.

243. Gąsiorowski Fr., Dyplomataryusze, Bibl. warsz. 1843 II.; O kodeksach dypl. Polski, Prz. pozn. 1847 V.; Liske X., Rec. kodeksu dypl. kat. krak., Przew. nauk. lit. 1875. Inne recenzye *pod: Zbiory dokumentow.*

244. Iwaniszew M., Otwiet kijowskoj komissyi dla rozbora drewnych aktow (przeciw krytyce Zenona Tischa i innych), Kijów 1861. Toż po polsku: Odpowiedź kom. archeograficznej, Kijów 1861.

245. Daniłowicz J., Lettre a son Mté le Grand Duc Alexandre-Alexandrovitsch, Paris 1873.

246. **Zakrzewski W.** Jak należałoby wydawać listy i akty z XVI. w. i późniejszych, Roz. hist. fil. Akad., Kr. 1877 VII.

247. Ćwikliński L., Jak wydawać poetów łać.-polskich z XVI. w., Arch. lit. Akad. 1886 V.; Pilat R., Jak wydawać dzieła polskie XVI. i XVII. w. tamże.

248. Wisłocki W., O wydawnictwie lib. diligentiarum, Pam. Akad., Kr 1887 VI.

R: Czarnik B., Kwar. hist. 1887, — Niwa 1887.

249. Kętrzyński W., O Stan. Górskim, Rocz. Tow. Przyj. Nauk., Poznań 1871 VI.

250. Kantecki Kl., W sprawie listów Jerzego Zbaraskiego, Lw. 1879; Sokołowski A., Odpowiedź Kl. Kanteckiemu, Kr. 1879 (Odb. z Dwut. Nauk.).

G. Regesta; Itineraria.

251. Papée Fr., O regestach najstarszych dyplomatów naszych z powodu dzieła prof. Smolki „Mieszko Stary", Bibl. warsz. 1881 III.

252. **Gruenhagen C.**, Regesten zur schlessichen Geschichte 1 Aufl. I—III., Breslau 1876—80; 2 Aufl. 1884—6 (do r. 1300).

R: Ulanowski B., Kwar. hist. 1887 str. 76 i 383.

253. Wattenbach, Schl. Regesten, Ztsch. f. Gesch. Schlesiens II—IV.

254. Gruenhagen C., Regesta episcopatus Vratislavensis (do r. 1302), Breslau 1864. Dod. w Ztsch. f. Gesch. Schlesiens VI.

255. Volkmer i Hohaus, Urkunden u. Regesten d. Grafschaft Glatz bis 1400 (Geschichtsquellen d. Graf. Glatz I.), Habelschwerdt 1883.

256. Perlbach M., Regesten d. Stadt Königsberg 1256—1524, Altpreuss. Monatsschr. 1881 XVIII. *Por. Dokumenty: Zbiory.*

257. Oesterley: Wegweiser durch d. Urkundensammlungen, Berlin 1886 2 t.

R: B. U., Ateneum 1886 II.

258. Böhmer J. F., Regesta imperii 1833—65. Ciąg dalszy: Chmel J., Stumpf, Sickel. Por. Dahlmann-Waitz, Quellenkunde 261—264.

259. Mülverstedt, Reg. archiepisc. Magdeburgensis 1886—7. Por. Lit. Centralblatt 1887 Nr. 51, Gött. Gelehrte Anz. 1888 Nr. 3.

260. Wiener M., Regesten zur Gesch. der Juden während des Mittelalters, Hannover 1862 (965—1490).

261. **Kwiatkowski S.**, Itinerarium Władysława III. Warneńczyka, Album młodzieży poświęcony J. I. Kraszewskiemu, Lw. 1879, Odb. t.

262. Maurer R., Itinerarium Wład. Jagiełły w MSC. (por. Bibl. warsz. 1877 III); Caro, Gesch. Polens III. 636 (lata 1356—7).

263. Zagórski I. Daty pobytu królów pols. w Warszawie 1526—1596. Bibl. warsz. 1847 IV.

II. Urzędnicy; kancelarye.

264. **Maurer R.**, Urzędnicy kancelaryjni książąt i królów polsk. aż do r. 1386. Przew. nauk. lit., Lw. 1884, Odb. Lw. 1886.

265. **Bandtkie J. S.**, Ueber die gräfliche Würde in Schlesien, Eine Erörterung, was in den alten Urkunden... comites u. barones bedeuten nebst anderen Würden des XII., XIII. u. XIV. Jahrh., Breslau 1810.

266. Rauch G., Die Kanzlei Heinrichs V. v. Breslau, Ztsch. f. Gesch. Schlesiens 1882 XVI.

267. Biermann, Seit wann sahen sich die oberschläss. Piasten als schlessische Fürsten an, Ztsch. f. Gesch. Schlesiens 1867 VIII.; Neuling H., Die schlessischen Kastellaneien bis z. J. 1250, tamże X.

268. **Maurer R.**, Urzędnicy kancelaryjni Władysława Jagiełły, Bibl. warsz. 1877 III., Odb. War. 1877.

R: Papée Fr., Ateneum 1878 III.

269. **Maurer R.**, Urzędnicy kanc. z lat 1434—1506, Jahresb. des Gymn. in Brody 1881.

R: Lukas S., Ateneum 1881 IV.

270. **Kwiatkowski S.**, Urzędnicy kanc. koronni i dworscy Władysława III., War. 1434—44, Roz. hist. fil. Akad., Krak. 1884 XVII., Odb. Kr. 1884; — Tenże, Wykaz dostojników duchownych i świeckich (1434—44) Arch. kom. hist. Akad. krak. III., Odb. Kr. 1886.

R: Balzer O., Kwart. hist. 1887; Bostel F., Ateneum 1887 I.

271. **Wolff J.**, Senatorowie i dygnitarze W. X. Litewskiego 1386—1795, Kr. 1885.

R: Boniecki, Bibl. warsz. 1885 II; Kirkor A. H., Prz. powsz. 1885 III.; Smoleński W., Prawda, War. 1885; S...cki, At. 1886 I.

272. Radzimiński Z. L., Słówko o namiestnikach rusko-litewskich i marszałkach ziemi wołyńskiej, wywołane pracą p. J. Wolffa „Senatorowie", Kr. 1885.

273. **Bartoszewicz J.**, Tablice historyczne (dostojnicy koronni i litewscy), Bibl. warsz. 1860 III., 1861 II., 1863 I., IV., 1865 II., IV.

274. Kluczyckiego Akta do życia i panowania Jana III. (I. spis urzędników).

275. Zawadzki T., Speculum senatorum et official. Crac. 1613, 1616, 1618, 1623.

276. Dzieduszycki M., Starostowie ruscy i lwowscy, Przew. nauk. lit., Lw. 1875 I.

R: Prz. krytyczny 1876.

277. P(uławski) K., Wojewodowie kijowscy w XV. i XVI. wieku, Przew. nauk. lit., Lw. 1876 II.

278. Niesieckiego Herbarz t. I., Czarneckiego Herbarz, Morawskiego Hist. pol. t. VI., Sienkiewicza Skarbiec pol. Nr. 2. Kossakowskiego Monografie rodzin t. III. (Spisy dygnitarzy).

279. Maciejowski W. A., O urzędach dworskich, Panorama 1836; — Lelewel J., Dostojeństwa, Polska t. IV.

280. Suchocki W., O marszałkach wielkich i nadwornych, Dz. warsz. 1826 V.

281. Heidenstein R., Cancellarius sive de dignitate, Dantisci 1712; Horst R., Cancellarius 1628, 1632; Naramowski, Signatores regni signati cancellarii 1727; Schultz G., De cancellariis 1742; Soszyński J. A., Palatinus sive oratio de dignitate palatini 1619; Perschkius J., Conspectus magistratorum I—III., Toruń 1712.

Zob. Prawo: Hube, Abraham (O Justycyaryuszach); *Kościół* (Arcybisk. itp.).

282. Hube R., Księgi ziemskie i grodzkie w XIV. wieku w Polsce, Praha 1884.

283. **Balzer O.**, Kancel. i akta grodz. XVIII. w., Przew. nauk. lit., Lw. 1881. Odb. tamże; Studya nad prawem pol., Pozn. 1889.

R: Finkel L., Ateneum 1882 II.; Gaz. sądowa. War. 1882 Nr. 43; Wiek, War. 1882 Nr. 93; Niwa 1883.

284. Ueber Einrichtung der Registraturen, Lemberg 1787, Kr. 1796.

285. **Caro F.**, Liber cancellariae Stanislai Ciołek, Ein Formelbuch, Archiv. f. oesterr. Gesch. t. 45 i 52 i Odb.

Zob.: Dokumenty: Zbiory.

286. Palacky F, Ueber Formelbücher, Abh. der böhm. Gesell. der Wiss. 1842, 1848 (Por. Oesterley Wegweiser I., 7).

287. Modus Epistolandi zob. E. 1504 Zaphonensis; 1507, 1512, 1520 Sacranus; 1510, 1518 Esticampianus; 1511 Dubravius; 1513 Sumerfeld; 1520 Albinus; b. r. Ursinus.

288. Wzory ze starych dokumentów, Dod. tyg. do Gaz. lw. 1856 Nr. 50, 52 (Nominacye, Powołanie na sejmik, List żelazny itp.), tamże 1857 (Wezwanie pod chorągiew).

289. Machczyński K., O listach żelaznych czyli glejtowych, Bibl. warsz. 1861, Odb. War. 1861.

3. Sfragistyka.

(a: Ogólne: obce i nasze).

290. Grotefend H., Ueber Sphragistik 1875; — Chassant A. et Delbarre P. J., Dictionnaire de cigillographie 1860.

291. Pflugk-Hartung Jul., Specimina selecta chartarum pontificum romanorum 1873 (Część 6: pieczęcie papieży aż do XII. wieku).

292. **Vossberg F. A.**, Siegel des Mittelalters v. Polen, Lithauen, Schlesien, Pommern u. Preussen, Berlin 1854 (toż: tytuł francuski: Collection des sceaux).

293. **Żebrawski T.**, Nasze zabytki, zeszyt I.: O pieczęciach dawnej Polski i Litwy, Kr. 1865, zeszyt II., Kr. 1871.

R: S. K, Bibl. warsz. 1866 IV.; Pawiński A., Bibl. warsz. 1871; Syb. H, Z. XXVII.

294. **Stronczyński K.**, Kilka słów o dawnych pieczęciach w ogólności a polskich w szczególności, Prz. bibl. archeol., War. 1881 I., 1882 II. Uzupełnienia, tamże 1881, 1882, 1883.

295. O początku pieczątek, Przyj. ludu, Leszno 1838 V.; Grabowski A., Wiad. o pieczęciach polskich z autografu T. Czackiego Bibl. warsz 1850 II; Gorzkowski M., Cymeliarchium, Kijów 1864; Kicka N, Przycz. do sfragistyki polskiej, Prz. bibl. arch, War. 1882.

(b: Prowincye, osoby, zbiory).

296. **Schultz A**, Die schlesischen Siegel bis 1250, Breslau 1871.

297. **Pfotenhauer P.**, Die schlesischen Siegel von 1250 bis 1300, Breslau 1879.

298. Buesching J. G. T., Siegel der alten schlesischen Herzoge 1815. Tenże, De antiquis sigillis Silesiacis et eorum descriptio Vratislavia 1824.

299. Polkowski J., Pieczątka Sulkona, kaszt. krak. z r. 1243, Roz. fil. hist. Akad, Kr. VIII. Odb. Kr. 1877.

300. Zagórski J., Pieczęć majestatyczna i dyplomat Przemysława z r. 1295, Bibl. warsz. 1845 IV.

301. Najdaw. pieczęć majestatyczna, Przyj. ludu, Leszno 1836 III.; Pieczęć Wład. Łokietka, Prz. bibl. archeol. 1881 II.; Stronczyński, Pieczęć Jadwigi, żony Łokietka, tamże 1882; Dawne pieczątki Jadwigi i książąt litewskich, Przyj. ludu, Leszno 1838

302. Pieczęć pułku humańskiego, Tyg. ill. 1862 V.; Pieczęć Rewery Potockiego, tamże 1865 XI.; Warszawy, Bibl warsz. 1849 IV.; Akademii wileńskiej, Wizer i roztrząs., serya 3 XXIV.; Zborowskich, Przyj. ludu, Leszno 1837 IV.

303. Darewski (Darowski). Znaki pieczętne ruskie. Noty heraldyczne, Paryż 1862. Zob. Dz. warsz. 1855 Nr. 333.

304. Regnault-Delalande F. L., Catalogue d'estampes du cabinet de M. le comte P(otocki). Paris 1820.

305. Tyszkiewicz E., Einige Worte z. Erklär. d. im Mitauischen Mus. aufbewahrten Siegelstempel, üb. v. Kurnatowski, Riga 1870. *Zob. Nr. 314 i Sztukę: Kielesiński itp.*

4. Heraldyka i Genealogia.

A. Heraldyka.

(a: Ogólne dzieła).

306. Siebmacher J., Wappenbuch 1604, najnowsze wyd. przez v. Hefnera O. T. 1854–87.

307. Sacken E., Katechismus d. Heraldik 4. Aufl. 1885 (Webers Katechismen).

308. Boniecki A., Przegląd lit.-heraldycznej polskiej Bibl. warsz. 1883 III.

309. Malinowski N. E., Heraldyka, Warsz. 1841; — Lelewel J., Herby, Polska IV.

310. Jabłonowski J. A., Szachownica dla pojęcia nauki heraldycznej, Lwów 1742; Koła D. F., Traktat o heraldyce, Warsz. 1747.

311. Kosicki L., O heraldyce, R. T. N. krak. XVII. 1829, Odb. 1828.

312. Krzyżanowski S., Słownik heraldyczny, Kr. 1870.

R: X. L., Sybels H. Z. XXV.

313. Świeżawski E., Słówko o naszym języku herald., Prz. bibl. arch., War. 1881 I. *Materyały do heraldyki średn. zob.: Zbiory praw i pomniki sądowe* pod: *Ulanowski B.* (Inscriptiones clenodiales); — *Potkański K.* (Zapiski herbowe).

314. Działyński F. A., Herby korony, ziem i szlachty polskiej (miedzioryty i drzeworyty) 18...

315 Herby polskie i litewskie, których drzeworyty w Bibl. Uniw. Jagiell. są zachowane, Kr. 1837.

316. Ambrosius M., Arma regni Poloniae B. m. i r.; Poradowski K., Orzeł biały y Pogonia opisane, Wilno 1634 E. 1693 Hoynovius, Sievertz (De insignibus Prussiae), 1712 Trier, 1712 Freund Fr. (De insignibus).

Zob.: Miasta.

(b: Początek szlachty).

317. **Piekosiński Fr.**, O dynastycznem szlachty polskiej pochodzeniu, Kr. 1888.

318. Bobrzyński M., Geneza społeczeństwa, Roz. hist. fil. Akad. XIV., Piekosiński, O powstaniu społ. pol., tamże, Smolka S., O pierwotnym ustroju, tamże, Piekosiński, Obrona hipotezy najazdu, tamże XVI.

319. Maciejowski W. A., Kilka słów o herbach w Polsce aż do XIII. wieku, Panorama 1836; — Wywód szlachectwa, Tygod. liter. 1839 II; — Szajnocha, Nastanie szlachty i herbów w Polsce, Bibl. warsz. 1857 II., Dzieła t. III.; — F. M. S., Początek herbów, Tyg. ill. 1876, II. 1877; — Czas 1887 Nr. 13, 25 294.

320. Stadnicki K., Przyczynek do heraldyki polskiej w średnich wiekach, Lw. 1879; — Bierzyński, Studyum heraldyczne, War. 1879; — Szymanowski O. K., Beiträge z. Gesch. des Adels in Polen, Zürich 1884.

321. Łebiński W., O wojach i rycerzach polskich, Ateneum 1885 II.

322. Mieroszowski St., O heraldyce polskiej, Kr. 1887 (także po niem. i franc.).

R: Piekosiński Fr., Kwar. hist. 1887.

323. Tenże, Kilka uwag do rozprawy Lelewela o herbach, Prz. polski 1873, Odb. Kr. 1873.

324. Elsner v. Gr., Betrachtungen über polnische Wappen und Adelsgeschlechter insbesondere deren Erscheinen in Schlesien. Schlesiens Vorzeit 1886 Nr. 17.

325. Wspólności rodowe i tworzenie się herbów R, T. P N, Pozn. 1876 IX.; S. F. M., Najdawniejsze imiona Tyg. ill. 1876—7; Gloger Z., Starodawne imiona, Bibl. warsz. 1878 II.; Ant. J., Powstawanie nazwisk u ludu malorusk., Niwa 1889. *Zob.: Prawo.*

(c: Herbarze polskie w chronologicznym porządku).

326. **Długosz J.**, Insignia seu clenodia regis et regni Poloniae, Pozn. 1885 Opera omnia I tom.

327. **Paprocki B.**, Herby rycerstwa polskiego, w Krakowie 1584, 2. wyd. Kr. 1858—9 (Turowskiego).

328. Paprocki B., Koło rycerskie 1576 i b. r., Gniazdo cnoty, Kr. 1578, Tenże, O stawu panskim, ryterskim 1602.; — Iwach A. X., Herby polskie z M. Bielskiego, Pozn. 1705

R: Adamowicz A., Stanowisko Herbarza Paprockiego, Bibl warsz. 1861 I., Wyd. Turowskiego, tamże 1859 IV.

329. Rej M., O familiach i herbach polskich, wyd. star. T. Działyńskiego; Marek A., Herby polskie XVI. w. 186. (ryciny, wydał tenże).

330. **Giermański St.**, Summaryusz klejnotów abo herbów ze Skryptow Jagodyńskiego, Kr. 1621, 2 wyd. Kr. 1881; — Grodziński M., Herby Król. Polskiego 1621; — Kojałowicz K., Herbarz (frag. ark. 4), Wilno 1630.

331. **Kojałowicz W.**, Herbarz szlachty litewskiej, Wilno 1656.

R: Narbutt, O herb. Kojałowicza, Tyg. petersb. 1834; Kraszewski, tamże.

332. Dachnowski J. K., Poczet mężnego rycerstwa, genealogie 1640.

333. **Okolski Szym.**, Orbis polonus I—III. 1641—1645.

334. Goreczyn A., Herby Królestwa polsk., Kr. 1652—1653; — Potocki W., Poczet herbów szlachty korony polskiej, Kr. 1696; — Gehema J., Eques polonus (Wappenkunst), Berlin 1703; — Rzączyński G., Armamentarium, Pozn. 1715.

335. **Niesiecki K.**, Korona polska, Lw. 1728, 1743 (4 t.); — Herbarz polski, wyd. z dodatkami przez J. N. Bobrowicza, t. X., Lipsk 1839. (Dodatek Bobrowicza, Lipsk 1844).

R: Bentkowski F., Nowe wyd. Niesieckiego, Bibl. warsz. 1842 I.; Kraszewski, Tyg. petersb. XVI. 1837.; Lwowianin 1840 (także 1835).

Zob.: Milewski Nr. 351, *Stadnicki* Nr. 405, *Papowówna* Nr. 403.

336. **Jabłonowski J A.**, Heraldica, Lw. 1742, 1748, 1752; — Tabulae Jabłonovianae, Amsterd. 1743, Norimb. 1748.

337. Rubinkowski J. K., Gemma coronae Sarmaticae, Pozn. 1746; — Geschichts-Geschlechts- und Wappen-Kalender, Nürnberg 1747.

338. **Dunczewski St. J.**, Herbarz 1757; — Chmielowski B., Zbiór krótki herbów, War. 1763, także Nowe Ateny, Cz. I., Lw. 1755.

339. Kilka uwag co do nowo odkrytego herb. Krasickiego, Niwa 1876; Wejnert A., Bibl. warsz. 1876 III.; Swieżawski E., Zaginiona dzieło hist.-heraldyczne, Przegl. bibl. arch., War. 1881.

340. Opisanie Król. pols z wyraż. herbów, War. 1778; — Warszycki W., Imion herb. summaryusz, Gdańsk 1782; — Tenże, Herb. opisy, tamże 1782, — Kuropatnicki, Wiad. o klejnocie szlach. 1789.

341. **Małachowski P. N.**, Zbiór nazwisk szlachty, Lublin 1790, 1805; — Tenże, Dodatek szlachetnych familij, które na sejmie 1790 indygienaty otrzymały t. 1790.

342. **Wieładko W. W.**, Heraldyka, War. 1792—8 I—V.

343. Jabłoński F., Herby rycerstwa pol., Pam. Sand. 1829 I.

344. Pawliszczew M., Herbarz rodzin szlacheckich Królestwa polskiego, Cz. I., War. 1853 i Dopełnienije I. i II.; — Spis szlachty Król. polsk., War. 1851; — Poczet szlachty galicyjskiej, Lw. 1857.

345. Stupnicki H., Herbarz polski i imionospis zasłużonych w Polsce ludzi, Lw. I. 1855, II. 1859, III. 1862 (niedok.).

346. Przeszkodzki A., Herbarz starożytnej szlachty polskiej (kilka rodzin), Paryż 1858.
R: Bibl. warsz. 1859 II.

347. **Kossakowski S. K.**, Monografie hist.-geneal. niektórych rodzin polskich t. 3, War. 1859, 1860, 1872. (T. I. z przypiskami Błeszczyńskiego, War. 1876); — Tenże, Notice sur les principales familles, Drezno 1862; — Breza, Notice, Drezno 1862 (Paris 1862).

348. Wilczyński J. K., Herbarz starodawnej szlachty, Paryż 1860 (**E.** V. wylicza rodziny).

349. Uruski S., Rodziny senatorskie polskie i litewskie, tablic XXIX, druk około 1861.

350. Hefner O. F., Neues Wappenbuch des blühenden Adels in Königr. Galizien, Leipzig 1863; — Herbownych dworjańskich rodów carstwa Polskawo, War. 1868.

351. Milewski J. K., Herbarz, dopełnienie Niesieckiego, Kr. 1870.
R: Czas 1869 Nr. 183, Sybels Hist. Z. XXV.

352. Czarniecki K., Herbarz polski, Gniezno 1875—81.

353. **Kosiński A. A.**, Przewodnik heraldyczny I., Kr. 1877 II., War. 1880 III., War. 1881.
R: Czas 1876 Nr. 269: (Skarbek Fr. II.) Kilka słów o Przewodniku herald., Pozn. 1877; Kosiński A. A., Odpowiedź na broszurę p. t. Kilka słów, Kr. 1877; Kossakowski K., Bibl. warsz. 1880 II.

354. **Żychliński T.**, Złota księga szlachty polskiej, Pozn. 1879—89 I—XI.
R: Boniecki A., Bibl. warsz. 1879 III., 1880 III, 1881 III., 1884 III.

355. **Borkowski J. D.** hr., Spis nazwisk szlachty polskiej, Lw. 1888; — Tenże, Rocznik szlachty polskiej, Lw. 1881.
R: Prochaska A., Kwar. hist. 1888; Boniecki A., Bibl. warsz. 1881 II.; Tyg. Mód 1883 Nr. 5.

(c: *Herbarze prowincyonalne*).

356. Wrangel M., Ueber eine Sammlung, gesch. Notizen den Adel in Livland betreff. Riga 1836.

357. Rhanaeus S., Wohlgemeinter Vorschlag zur Genealogie in Kurland 1723.

358. Neimpts J., Wappenbuch des kurländischen Adels, Mitau 1793.

359. **Boniecki A.**, Poczet rodów w W. X. Litewskiem w XV. i XVI wieku, War. 1887. (Zob.: Kojałowicz Nr. 331; Stryjkowski Nr. 385).
R: Radzimiński Z. L., Kwar. hist. 1888; Ptaszycki, Ateneum 1888 III.; Stecki T. J., Prz. powsz. 1887 III.; Krzemiński St., Kłosy 1887 I.; L., Kij. Starina 1887 II.; Pułaski, Bibl. warsz. 1888 IV.

360. Stadnicki K., Synowie Gedymina, Lw. I. 1849, II. 1853. III. Roz. fil. hist. Akad. V. Odb. Kr. 1875; — Tenże, Bracia Wł. Jagieł. Bibl. Ossol. Lw. 1867. Dodatki i poprawki do dzieła Bracia Wł. Jagiełły, Lw. 1867; — Tenże, Olgierd i Kiejstut, Lw. 1870; — Tenże, Koryat Gedyminowie i Koryjatowie, Roz. fil. hist. Akad. VII., Odb. Kr. 1877.

361. Wolff J., Ród Gedymina, Kr. 1886.
R: Prochaska, Kwar. hist. 1887; Radzimiński, Bibl. warsz. 1886; Ptaszycki, At. 1887 I.

362. **Tyroff J. A.**, Wappenbuch der preussischen Monarchie 1844—68 B. 1—29.

363. Muelverstedt G. A., Der abgestorbene Adel der Provinz Preussen, Nürnberg 1874 (Siebenmacher, Wappenbuch).

364. Meckelburg, Entwurf einer Matrikel Neue Preuss. Prov. Blatt., Königsb. 1853 IV.

365. Baranowski St., Klenoty domowe familey starożytnych pruskich z regestrem sporządzonym A. D. 1671, Gaz. warsz. 1860 Nr. 1.

366. Józefowicz, O proischożdenii szlachetskich rodów w jugo zapadnoj Rossii, Kijew 1867 (toż po franc. i ang.).

367. Semców X. T., Malarusskija familnyja prozwanija, Kijew. Starina 1885; Gorzkowski M., O rusinskiej i rossyjskiej szlachcie, Czas 1875 Nr. 243 1876 Nr. 6 i Odb.

368. **Dołgorukow P.**, Rossyjskaja rodosłownaja kniga, Petersb. 1840—41, 1855—7 (po franc. Paris 1843); —Łakier A., Russkaja Heraldika, Petersb. 1855.

369. **Dorst L.**, Schlesisches Wappenbuch, Gorlitz 1842—8.

370. Synapius, Schlesische Curiositäten, Leipzig I. 1720, II. 1728 (Por. Thomas, Literaturgesch. v. Schlesien str. 8); **E.** Paprocki B. 1609 (Stambuch Slesky); **E.** Nankius 1707, Paprocki B. (Adel in Mähren) 1741.

371. **Carte** politique, statistique et héraldique de la Wolhynie, de la Podolie et de l'Ukraine, Bruxelles 1864.

372. Imerytenski, Dworjanctwo wołynsk.-gub., Gubernskija wołynskija Wiedomosty 1867.

373. Rulikowski W. i Radzimiński Z. L., Kniaziowie i szlachta między Sanem, Wieprzem, Bugiem i Prypecią, Kr. 1880. *Zob.: Genealogia, Rody: Kobryńscy Nr. 398.*

374. Potkański K., Zagrodowa szlachta i włodycze rycerstwo w województ. krak. w XV. i XVI. w., Roz. fil. hist. Akad. XXIII., Odb. Kr. 1888.

375. Gluziński J., Szlachta drobna na Polesiu, Tydz. nauk. lit., Drezno 1870; — Antoni J., Dzieje szlachty w Owruckim powiecie, Bibl. warsz. 1881 II. i Odb.: — Gloger Z., Szlachta na Żmujdzi, Bibl. war. 1877 IV.; — Tenże, O szlachcie mazowieckiej i podlaskiej, Niwa 1878; — Smoleński Wł., Mazowiecka szlachta, Niwa 1878, Odb. War. 1878.

R: Swieżawski, Bibl. warsz. 1878 III.

B. Genealogia.

(a: Ogólne dzieła; rody panujące).

376. **Hübner J.**, Genealogische Tabellen, Leipzig 1737—1766; — Grote H., Stammtafeln 1877.

377. B. Röse, „Genealogie" w Encyklopedyi Erscha i Grubera.

378. Oertel F. M., Geneal. Tafeln zur Staatengesch. germ. u. slav. Völker, Lpzg 1877.

379. **Stecki H.**, Rodowody książąt i królów polskich oraz W. Ks. litewskich, Petersb. 1861.

R: Bibl. warsz. 1861 III.

380. **Chełmicki J.**, Tablice genealogiczne do historyi polskiej, War. 1862.

R: Adamowicz, Bibl. warsz. 1865 III.

381. Korzeniowska M. R. N., Tablice geneal.: Pierwsza Geneal. królów polskich, Wilno 1839.

382. Mencik F., Vzajemné styky rodu Habsburského s polskem a s ruskem do r. 1519, Sbornik slovanskij 1884. III

383. Starsze dzieła: E. Decius 1522, Herbestein 1543, Ambrosius 1573, Kwiatkowski 1577 (Jagell. Geneal.), Sarnicki (Annales) 1577, J. Nidanus (istorius (istorii Corpus III), Dzierzanowski 1595, Henning 1598, Messenius 1608, Zawacki (Porządek i rozrodzenie książąt) 1611, Albizius 1627, Przytułowicz 1617, Kinnerus 1619, Zarabella 1650, Rittershusius 1658, Scherfer 1664, Dania 1674, Kotwitz 1700, Barbey 1702, Sartorius 1702, Albizius 1617, Bresler 1722, Reichsherold 1727, Nurkiewicz 1739 (Geneal. domus Saxoniae), Chodowiecki 1796—7.

384. Tablica genealogiczna Ks. litewskiego, KlimaszewskiSt., Noworocznik litewski, Wilno 1831.

385. Stryjkowski M., Genealogia W. X. litew., Lubl. 1626: Tenże Drzewo geneal. królewskie b. r.: Werner, Geneal. Jagiell. b. r. Zob. Nr. 359, 360, 361.

386. **Grotefend H.**, Stammtafeln d. schlesischen Fürsten bis 1740, Bresl. 1875, 2 wyd. 1889; — Neustadt L., Beiträge zur Geneal. schlesischer Fürsten, Ztsch. f. Gesch. Schlesiens XXII.

R: Wagner A., Kwar. hist. 1889.

388. Schimelpfening, Die piastische Nebenlinie von Liegnitz, Ztsch. f. Gesch. Schlesiens XI.

389. Schramius J., Genealogia principum Silesiae; Sommer F. W., Tabulae genealogicae Ducum Silesiae Vratisl 1724. Zusätze zur Hist u. Geneal. von Schlesien 1785; Winckler D., Piastischer Ehrenspiegel b. r.

390. Eickstet V., Geneal. ducum Pomeraniae, Gryfiswaldi 1728.

Zob.: Batory, Sobieski, Wiśniowiecki pod 391, 405, 408.

(b: Genealogia i historya rodzin).

391. Stramberg Ch., Das Haus Batory's in seinen Verzweigungen, Berlin 1853: — Uszlachcenie Bełzy, Pam. Sand. 1829 II.; — Genealogia Bilinskorum b. r. E. IX.; — Brandowski o Borkowiczach, Warta 1881; — Borkowscy zob. Dunin; — Rudzieński K., Tabula gent. Brühl, Vars. 1755; — Arbor Gentilitia b. r.; — Brzostowski P., O d. Brzostowskich, Wilno 1776, 1797, 1818; — Buczaccy zob. Habdank.

392. Pogrzecki, Florilegium Chodkiewiczorum et Pacorum, Vilnae 1636; — Rodzina Chodkiewiczów h. Gryf, Kamińskiego Skarbiec 1859; — Jelinek E., Chodowie, Tyg. ill. 1883 Nr. 36—7; — Zieliński, Czaykowscy, Lwowianin 1842 VI.; — Die F. Czartoryski, Minerwa 1812.

393. Siarkowski Wł., Przycz. do rodz. Dobińskich, Prz. bibl. arch. 1881 II., 1882 III.: — Wolski J., Oraculum arboris Dambski 1693; — Szpot J., Materyały do hist. Duninów, Lw. 1858; — Dzieduszycki M., Kronika domowa Dzieduszyckich, Lw. 1865.

386. Glinka Fr., Zwierzyniec w domu Fredra 1668.

395. Gawarecki W. H., Geneal. fam. Gawareckich, War. 1824; — Gnoińscy zob. Warnia.

396. Stadnicki K., O Habdankach Dod. do Gaz. lw. 1873 I.; — Sartorius **E**. IX. b. r.: — Stadnicki K., O Herburtach w XIII. i XIV. w., Przew. nauk. lit. 1874 II.; — Pułaski, Ks. Holszańscy, Szkice 1887; — Hołuby Ath. 1846; — Humiecki, Geneal. St. Humieckiego i Al. Krasińskiego, Lw. 1856.

397. Jabłonowski, Tabulae Jabłonovianae 1743 – 1748; — Załuski J. A., Anecdota Jablonoviana, War. 1751, 1752, 1755; — Kętrzyński W., O Jabłonowskich h. Prus, Przew. nauk. lit. 1876; Jazłowieccy zob. Habdank; Genealogia Junossitarum b. r. **E**. IX.

398. Rolle A. J., Wygasające rody (Kalinowscy), Tyg. illustr. 1889 Nr. 10; — Kamiński J. A., Materyały do hist. Kamińskich, Lw. 1854 -6; Pułaski K., O rodz. kniaziów Kapustów, Prz. bibl. arch. War. 1851 II.; — Geneal. Kettlerowskiej fam. b. r.; — Kluczycki St., Genealogia Kluczyckich, Kr. 1886; — Wolff J., O kniaziach Kobryńskich, Roz. fil. hist. Akad. XVII., Odb. Kr. 1883. Dodatki Radzimińskiego, tamże. (R: Kraj 1883 Nr. 33); — Komorowskischen Familie Adeliche Monumente b. r. **E**. IX; — Geneal. Koniecpolskich, Podgórski, Pomniki, Wrocł. 1840; — Przyłęcki S., Pamięt. o Koniec., Lw. 1842; — Zieliński, Lwowianin 1842 VII.; Dubiecki, Bluszcz 1882; Altmann, Zwei fragm. Stammtafeln der v. Koniec., 1887; Konopka zob. Habdank; — Hoszowski, O rodz. Korycińskich, R. T. N. krak. 1862 VI; — Kosciuszkowie, Kłosy 1881; — Kołdowski J. K., Spis dok. Kossakowskich, Prz. bibl. arch, War. 1882 III.; — Durejewski A., Pam. Kostków, Kr. 1702; — Osiecki J., Rodzina Kostków, Wiek V. 1881 Nr. 128; — Krasiński zob. Humiecki; — Antoni J., Czas 1889 Nr. 224; — Kraszewski K., Monogr. domu Kraszewskich vel Kraszowskich, Pozn. 1861; Radzimiński Z. L., O h. Krzywasny, pospol. Drużyna v. Szreniawa zwanym, Dwut. nauk., 1878, Odb. Kr. 1877, Polemika, Czas 1878 Nr. 194, 1879 Nr. 14; — Tenże, Roz. fil. hist. Ak. XVII. Odb. 1884.; Krzyżanowski, Mater. do monogr. rodu Krzyżanowskich h. Dębno, Kr. 1873; — Tenże, Skorowidz rodu Krzyżanowskich, Kr. 1873; — Kulczyccy zob. Habdank.

399. Płotkowski J., O Łabędziu, h. M. Talwosza, Wilno 1584; — Gen. de la fam. Lasocki, Bruxel. 1887; — Korytyński W., Rodz. Lelewelów, Tyg. pow., War. 1882. Wieruszowski, Europa Leszczyniorum 1725.

400. Dobrjanskij A., Rodyna Małachowskich, 1855; — Hist. z autorów i dypl. Massalskich b. r. (**E**. IX). Karpowicz M. F., Połącz. Massalskich i Pociejów 1774; Geneal Andrz. Maszkowskiego 1739 i b. r.; — Baliński M., Spytko z Melsztynu i ród jego, Studya hist., Wilno 1856; — Malinowski, Sprostowanie szczegółu w monogr Melsztyńskich, Bibl. warsz. 1844 III.; — Merita illustr. Miączynsciorum b. r. (**E**. IX.).

401. Nostitz G. E., Wywiedzenie geneal. Nostitzów 1767; — Tenże, Probatio geneal. chron., Vars. 1767.

402. Pieniążek J., Geneal. domus Odrowązianae, Kr. 1714; — Linea famil. Odrovansorium e stirpe Radoslai, Kr. 1879; — Wysocki F., Linea familiae Odrovonsiarum; — Maurer R., Kilka dat do dziejów Odrowążów Sprowskich, Prz. arch., Lw. 1883. II; — Geneaologia domu Ogińskich, Wilno 1707; — Szpakowski A. X., Na herb Ogińskich, Wilno b. r.; — Borejko-Chodźko, Rodowód ks. Ogińskich, Paryż 1858; — Tenże, w Skarbcu Kamińskiego, Lw. 1859; — Dok. rodziny Ossolińskich, Skarbiec pol. Kamińskiego, Lw. 1859; — Geneal. domu Ostrogskich, Wilno 1871; — Rulikowski i Radzimiński, Kniaziowie na Ostrogu Ostrogscy, Kr. 1880; — Kniaz. Ostrowscy, Słowo rus., Lw. 1881., Nr. 92; — Chodźko L., Hist. domu Rawitów Ostrowskich 1190—1650, Lw. 1871; — Tenże, Rodowód, Paryż 1863., (Gaz. lw. 1873. Nr. 261); — Nieszporkowicz A., Gryphus domus Otwinovianae 1693; — Dziublewski G., Górne gniazdo gryfa Otw. 1693.

403. Wolff J., Pacowie, Ptsb. 1885; — Pogrzecki, Florilegium Chodkiewicorum et Pacorum, Vilnae 1636; — Paparówna T., Błędy w herb. K. Niesieckiego o Paparze, Lw. 1859; — Indygenat B., Paprockiego w Czechach, Pam. Sand., 1829 II.; — Herb Pardubiczkich, Przyj. dom., Lw. 1856; — Geneal. Pociejów, Prz. pozn. XXX., zob. Massalski; — Szymonowski O. K., Die Poniatowski, Leipzig 1880, (K. Kantecki, Przew. nauk. lit. 1880); — Nadanie tytułu książąt Ponińskim, 1774; — Wybranowski, Porembscy, Przew. nauk. lit., 1882; — Konarski St., Gen. Potociorum 1747; Oceanus gloria Pot. 1717.; — Potocki P. Opera 1747.

404. Kołłubaj, Galerya Radziwiłłów, Wilno 1857; — Volan A., Radvilias 1592; — Kojałowicz A., Fasti Radiviliani, Vilno 1653; — Orationes tres in obitum trium Radivilorum Geneal. familiae, Brunsberg 1603; — Krebs Europ. geneal. Handbuch (Geneal. Radziwiłł), Leipzig 1768; — Icones familiae Radivilianae (1346 – 1758), Peters. 1875; — Geneal. Radziejowskiorum b. r.; — Leliwa, Wielka rodzina (Rzewuscy), Kr. 1879 (R: D. Z. Prz. lwowski 1880).

405. Kwiatkowski, O rodzie XX. Sanguszków, Dz. War. 1855, Nr. 73; — Archiwum XX. Sanguszków w Sławucie, 2 t., Lw. 1886 –8 *(Zob. dokumenty)*; — Kognowicki, Życia Sapiehów, War. 1790; — Łoski J., Geneal. portret. Sapiehów w Kodniu, Bibl. war. 1856 II., Odb. War. 1856; Geneal. b. r. **E**. IX. — Misztołd A., Hist. ill. d. Sa-

piehanae, Vilnae 1724; — Sas herb. Lwowianin 1840; — Siekierka Wł., Rodowód Siekierków, Lw. 1874; — Thilo G., Geneal. Skronskiana, Bregae 1702; — Tomicki A., Sobańscy, Prz. lwow. 1875 X.; — Hevelius J, Scutum Sobiescianum 1684;— Clypeus Joan III. 1717; — Stadnicki K., Rodowody Stadnickich 1386-1861, Lw. 1857-6; — Tenże, Linia Stadnickich, Lw. 1858; — Tenże, Koment. o Stadn. w herb. Nies., Lw. 1861; — Stecki T. J., Steccy Olechnowicze h. Radwan, Pozn. 1888 (Odb. z Żychlińskiego Zł. Księgi X.). Kulczycki, Spis dokum. tyczących się interesów Stuartów w Polsce, Dod. Czasu 1859 XV.; — Ostowiecki M., Linia domu Lubiczów Strzemskich 1693; — Zielińscy, Wiad. hist. o rodzie Świnków, Toruń 1881 (R: Prawda 1883 Nr. 15); — Kętrzyński W., Wiad. o rodzie Świnków, Prz. bibl. arch., War. 1881; — (Mniszek W. J.), Gniazdo sławy Szembeków (1738?) E. b. r. IX; — Szeptyccy zob. Habdank; — Zieliński, Pierwszy Szwarzenberg w Polsce, Bibl. warsz. 1867 III; — Działyński T. A., Liber gen. fam. Schidloviciae, Pozn. 1852. (R: Dz. lit. 1852) i Orationes tres (Gen. Szydloveciae) 1603 E IX.

406. O. P. Topor i Starykoń, Lwowianin 1841; — Tyszkiewicz E., Groby Tyszkiewiczów, War. 1873.

407. Geneal. XX. Ursińskich (?) Z autograf., Wilno 18..

408. Bazylik C., O h. Warnia i zacności Gnoińskich, Kr. 1600; — Zarys Duninów Wąsowiczów (Odb. z V. tomu Złotej księgi Żychlińskiego), Lw. 1883; — Königsstamm poln. oder d. Gesch. Mich. Korybuth Wiśniowiecki, Nürnberg 1669, 1707; — Szemiot, Geneal. Wiśn., Kr. 1669, Pułaski, XX. Wiśniowieccy w XVI. w., Przew. nauk. lit. 1877; — Łaszkiewicz A. S., Rod. Wiszniewskich, Kij. Starina 1887; — Wojna Wład., Nobilitatem Wołłowicz introducit b. r. E. IX.; — Olgierd M., Laudes dom. Zamoscianae, Zamość 1769; — Radzimiński Z., Słowo o wstępie do listów Jerzego Zbaraskiego, Dwut. nauk., Kr. 1879.

409. Geneal. comitum Załuskiorum b. r. E IX; — Potkański Fr., Oratio de magnis Załusciarum, Vars. 1746. *Zob.* Nr. 27; — Wybranowski, Żydowscy, Przew. nauk. lit. 1882.

Zob.: Dział: Osoby.

C. Miasta.

410. **Vossberg F. A.** Wappenbuch der Städte des Grossherz. Posen, Berlin 1886.

411. **Luchs H.**, Schlesische Landes- u. Städte-Wappen, Breslau 1882; — Saurma H., Wappenbuch der schlesischen Städte, Berlin 1870.

412. Lang N., Wappenbuch der Obrigkeit in Danzig, Danzig 1683, 1700; — Der Stadt Danzig Wappen, Danzig 1767; — Brama herbowa m. Krakowa. Kr. 1718; — Haller v. Hallerstein, De patriciis vel adelichen Geschlechtern Regiom. 1684 (Królewiec); — Wejnert A., Herb Pragi, Gaz. warsz. 1854 Nr. 7; — F. M. Sob., Dawny herb Pragi, Tyg. ill. 1863 VIII.; — Privil. nobilitatis senatus Rigensis 1660; — Böhm M., De insignibus Thorunensibus, Toruń 1706; — Henrichsdorff G., Civitatis patriae insignia, Toruń 1706; — Syrena, czy Gryf herbem Warszawy, Dz. warsz. 1853 Nr. 4.

Por. Vossberg, Banderia Pruten., Berl. 1849.

D. Odznaki, Przywileje, Indygienat.

413. Bentkowski, O nagrodach i znakach honorowych w Polsce, Prz. pozn. XXV. 1858; — Beyer K., Polskie oznaki godności, Tyg. ill. 1861 IV.

414. Niegowiecki J. Fr., Kalendarz 1759, 1760 (O orderach). Por. Statuta ord. J. Virg 1634 E. Chodkiewicz 1730.

415. Weinert A., Kawalerowie złotej ostrogi, War. 1879.

416. **Janecki M**, Erhielten die Juden in Polen durch die Taufe den Adelstand? Vierteljahrschr. f. Heraldick, Sphrag. u. Geneal. XV. Jahrg. Heft 4. Berlin 1888. Odb.

R: Balzer O., Kwart. hist. 1888.

417. Terlecki J., Heroldya i porządek otrzymywania szlachectwa, Petersb. 1832.

418. **Niemcewicz St. U.**, Zbiór praw i ukazów o prerogatywach szlachty, Grodno 1805.

419. Series konstytucyi synoptice zebranych z Volum. legum dowodząc, że stan szlachecki i duchowny od wszelkiego myta, cła i poboru jest wolny (1770?) E. b. r. IX.

420. Kętrzyński W., Marcin Kromer o indygienacie, Przew. nauk. lit. 1880.

421. Werda, Indygienat ziemi pruskiej, Toruń 1645, 1652; Böhm, De indegenatu 1669; Lau 1685 Meister, De ind. Poloniae 1698; Schott 1738; Lengnich G., Von dem preussischen Adel, Danzig 1763; Zachowanie przy prawie indygienatu b. r.; Objaśnienie o indygienacie prowincyi pruskiej b. r. E. IX.

422. Katarzyna II. O szlachectwie, o dworiaństwie, Petersb. 1786; O szlachectwie (dworianstwie), Wilno 1796.

Zob.: Prawo.

4. Numizmatyka.

A. Monety.

(a: *Ogólne dzieła*).

423. **Lelewel J.**, Numismatique du moyen age, 3 t., Paris 1835.

424. Appel J., Repertorium, Peszt 1820—29, 4 t.

425. Halke H., Einleitung in d. Studium d. Numismatik 1882; Danneburg, Die deutschen Münzen der sächsischen und fränkischen Zeit 1876; Müller, deutsche Münzgeschichte I. 1860.

426. Pawłowski Al., Drei Vorträge über die theor. Grundlagen zum Studium der mittelalt. u. modern. Numism., Nums. Ztschr. Wien 1885—7.

427. Waga A. S., Nazwiska monet u różnych narodów, War. 1850.

428. Janowicz, Słówko o zadaniu numizm., Prz. bibl. arch., War. 1882 III.; — Tenże, Do ogółu spostrzeżeń num., tamże.

429. **Ryszard A**, Bibliografia numizmatyczna polska, Prz. bibl. arch., War. 1881—2. Osobno Kr. 1882.

R: Kołaczkowski J., Prz. arch., Lw. 1883. II.

430. Kunasiewicz, Kilka słów o rocznikach dla archeologów, numizmatyków i bibl. polskich, Gaz. lw. 1872 i Odb.

431. **Rocznik** dla archeologów, numizmatyków i bibliografów St. Krzyżanowskiego, Kr. 1871—4.

432. A. R., Wiadomości numizmatyczne, Kr. 1879.

433. Przegląd bibliograficzno-archeolog., War. 1881—2.

434. Wiadomości numizmatyczno-archeologiczne, kwartalnik pod red. Bartynowskiego, Kr. 1889.

Por.: Zapiski numizmatyczne Kurnatowskiego, Kr. 1884.

435. Zeitschrift f. Münz-, Siegel- u. Wappenkunde v. Köhne B., Berlin 1841—6. Toż (Neue) 1859—62. (Wiele rozpraw z polskiej numizm.).

(b: *Mennice*).

436. **Hoszowski K.**, Wiad. hist.-prawnicze o rzeczy menniczej w dawnej Polsce, R. T. N. krak. IX. (32). Odb. Kr. 1864.

437. Beyer K., Materyały do hist. mennic, Gaz. warsz. 1857 Nr. 331. (*Por.* Czas 1877 Nr. 266 o Beyerze).

438. Walewski St., Beiträge zur Gesch. der poln. Münzstätten 1588-1624, Berlin 1885.

439. Walewski K., Mennice koronne za Stefana Batorego, Kr. 1884.

440. Przyborowski J., Przyczynki do hist. mennic Wielkopol. w końcu XVI. w., Bibl. warsz. 1882 I., 1883 I., Odb. War. 1883.

441. Rytgier K., Wizerunek y szacunek mynic, Kr. 1600. *Zob.* Nr. 566.

442. Mennice: w Bydgoszczy, Prz. bibl. arch., War. 1881 I. p. Tymienieckiego; w Lublinie, Bibl. warsz. 1853 IV. p. Lipińskiego; w Łobzy, Gaz. warsz. 1856 Nr. 194, 1857 Nr. 108, Bibl. warsz. 1860 p. Przyborowskiego, Prz. bibl. arch., War. 1881 II. i Bibl. warsz. 1860 II. p. Łukaszewicza, Prz. bibl. arch., War. 1881 I. p. Zwolińskiego L.; w Poznaniu, Prz. bibl. arch. 1881 I. p. Tymienieckiego, Kirmis, Münzgesch. d. städt. Münze Posen, Ztsch. f. Gesch. Posen II.; w Rydze 1517–1705, Mitth. Liv. Est. Kur. VII. 2, 3; w Szaflarach, Bibl. warsz. 1850 III. p. Łepkowskiego w „Ułamku z podróży w Galicyi"; w Warszawie, Bibl. warsz. 1848 IV. p. Weynerta; w Wschowie, Bibl. warsz. 1864 IV. p. Lipińskiego i Prz. bibl. arch. 1881 I. p. Tymienieckiego.

Zob.: Gdańsk. Elbląg, Toruń pod 483. *O podskarbich zob. Prawo.*

(c: *Numizmatyki polskie*).

443. **Braun D.**, Ausf. hist. Bericht v. polnischen Münzwesen, Elbing 1722, Anhang 1726.

444. E.: 1720 Seyler G.: 1727 Szydłowicz (Numismata); 1761 Hoffmann; 1775 Moszczeński; 1784 Braun; 1792 (b. r.) Uhlich; 1796 Lengnich.

445. **Lengnich C.**, Nachrichten z. Bücher u. Münzkunde, Danzig I. 1780, II. 1782.

446. **Czacki F.**, Zbiór ciekawy XIV. tablic numizmatycznych, Wilno 1844; — Tenże, O rzeczy menniczej w Polsce, Wiszniewskiego Pomniki I.

447. Arnold Ch., Rozprawa o monecie polskiej, Nowy Pam. warsz., War. 1805 i Odb.; 2 wyd., Rocz. T. P. N., War. 1810 VI.

448. Hoszowski K., Dissertatio de re numaria in Polonia, Crac. 1827; — Reichel J., Beiträge zur poln. Münzkunde, Mem. de la société d'archeol., T. II. 370—4 (r.? **E.**).

449. **Bandtkie**, **Stężyński K. Wł**, Numizmatyka krajowa, War. 1839—40.

450. **Lelewel J.**, O monecie polskiej, Polska, dzieje i rzeczy X. t.; — Tenże, Études numismatiques, Bruxelles 1840; — Tenże, Antiquité de Pologne Nr. I. Sur la monnaie de la Pologne, Bruxelles 1842.

R: Maciejowski W. A., Orędownik naukowy 1845.

451. Popliński A., Von dem poln. Münzwesen, Programm des Mariengymn., Posen 1839.

452. Kirmis M., Einleitung in die poln. Münzkunde, Ztsch. f. Gesch. Posen 1889.

---

453. **Stronczyński K.**, Pieniądze Piastów od czasów najdawn. do r. 1300, War. 1847.

R: Zagórski J., Bibl. warsz. 1848 I. i Odb.; (Odpowiedź Stronczyńskiego tamże).

454. **Stronczyński K.**, Dawne monety polskie dynastyi Piastów i Jagiellonów. I. część, War. 1883; II. część Kr. 1885, III. cz. Piotrków 1885.

R: Przyborowski J., Prz. bibl. arch. 1883 (Odp. Stronczyńskiego i artykuł Moszyńskiego): Bibl. warsz. 1884 I.; Kurj. codzienny 1883 Nr. 288. (*Zob.*: *Wykopaliska* Nr. 523.

455. **Lelewel J.**, Pieniądze Piastów, Polska, dzieje i rzeczy t. V.

456. E. 1702 Kephalides, Lemcken, Wendius (De primis Pol. nummis.).

457. Bandtkie J. S., O monetach najdaw., Pam. warsz. 1816 IV. (po niem. Schlesien ehedem u. jetzt 1806); — Przyj. ludu, Leszno 1839 VI.

458. Bołsunowski K., Solidy Bolesława z napisem słowiańskim, Kijów 1887.

R: Ryszard A., Kwart. hist. 1888; Kamanin J., Kij. Starina 1888 XXII.: Antoni J., Kraj Pet. 1888 Nr. 6; Liniczenko, Żur. min. nar. prośw., Pet. 1888.

459. Lelewel J., Lettre à M. Adrien de Longpérier sur les bracteates juives de la Pologne, Paris 1860 (Extrait de la revue numism. V. 1660).

Zob.: Pruskie Nr. 498 i 522; Grosze praskie Nr. 476.

460. Niedzielski E. L., O dukacie polskim Władysławowskim, Bibl. warsz. 1849 I.; — Tenże, O dukacie Łokietka, tamże 1849 II.

461. **Piekosiński Fr.** O monecie i stopie menniczej w Polsce w XIV. i XV. w., Roz. hist. fil. IX, Odb. Kr. 1878.

Por. Dwutygod. nauk., Kr. 1879 (Polemika: Piekosiński-Żaczyński).

462. **Stupnicki J**, Denary koronne z XIV. i XV. w., Pam. lit. Szlachtowskiego 1850 Nr. 9, Odb. Lw. 1850.

463. **Wittyg W.**, O denarach koronnych z XIV. w., Ateneum 1886 III.

R: Piekosiński F., Kwart. hist. 1887.

464. Potocki J., O denarach polskich, R. T. P. N. warsz. 1821 XIV.; — Najdawniejsze denary, Przyj. ludu, Leszno 1842 IX.; — Tymieniecki S., Denar kaliski Każ. W., Dwut. nauk., Kr. 1879.; — Prz. bibl. arch., War. 1881; — Wiesiołowski Krz., O num. srebrnym ostatniego z Piastów, Lech 1823, Przew. ludu, Leszno IV. 1837; — A. Z. II. O grzywnach za czasów Kaz. W., Kw. nauk., Kr. 1835 I.; Ryszard A., Koresp. w sprawie denara Kaz. W., Prz. bibl. arch., War. 1881 I.; — J. Z., O monecie Kaz. W., Gaz. pol., 1828 Nr. 84. *Zob. Wykopaliska.*

465. Stronczyński K., Pieniążki Kiejstuta, W. X. lit., Bibl. warsz. 1845 IV.

466. Kicka N., Moneta tatarska hana Złotej Ordy Tochtamesza z kontramarką Witołda W. X. lit., Prz. bibl. arch., War. 1882 III.

467. Świdziński K., O monetach hanów Kapczackich czyli Złotej Ordy ze znamionami i nazwiskiem Witołda, Bibl. Ord. Myszkowskich 1859.

468. A. K., Pieniążki miedziane Wład. Opolskiego, Bibl. Ossol. 1842 I.; — Stecki H., Moneta wieluńska pod stęplem Wład. Opolskiego, Petersb. 1860.

469. Hoszowski K., Opis czerwonego złotego Ludwika II. węg. 1521 r., Skarbiec pol. Kamińskiego, Lw. 1859.

470. **Zagórski J.**, Monety dawnej Polski z trzech ostatnich wieków, War. 1845; — Beyer K., Ryciny pieniędzy polskich nie objętych dziełem J. Zagórskiego, War. 1858; — Zagórski J., Skorowidz monet, War. 1847.

471. Hoszowski K., Opis monety złotej pięciod. Zygm. III. 1614, Skarbiec pol. Kamińskiego 1859.

472. Walewski St., Trojaki koronne Zyg. III., Bibl. warsz. 1884 III., też Kr. 1884.

R: Przyborowski J., Bibl. warsz. 1884 III (i odpowiedź).

473. Jełowicki W., Koresp. w sprawie półtalara toruńskiego Zygm. III. z r. 1630, Prz. bibl. arch. War. 1881 I.

474. Hoszowski K., Opis dukata podwój. Jana III, Skarbiec pol. Kamińskiego 1859.

475. Janowicz A., Monety polskie porozbiorowe, Prz. bibl. arch., War. 1881 II.

476. Erdmann T., De „Grivna" diss. numis. polaco-russ., Casau 1832; Lepszy L., Grzywna polska, Kr. 1889; Wende J., De primis Pol. numis. argenteis seu grossis Pragensibus, Toruń 1702; Bandtkie J. S., De Quartensibus seu semigrossis, Index lectionum Univ. Jagiell. 1830–31.

477. Narbutt T., O talarach bitych, Pamiętn. umysł. J. ze Sliwna, Wilno 1816 I.

478. Plichta J., Rozprawa o papierowych pieniądzach, Płock 1811: Pieniądze papierowe w Polsce, Tydzień, Lw. 1875: Kurnatowski, Pieniądze z r. 1794. (Zap. numizmatyczne) Kr. 1889.

479. O podłych monetach w Polsce., Pam. warsz. 1823.

480. Niektóre numizmata, Pam. lwow. 1818 III.; Niektóre osobliwości numizmatyczne, Gaz. pol., War. 1830 Nr. 288: Bandtke, O anachronizmie w numizmatyce kraj., Gaz. codzienna, War. 1839 Nr. 267; Grabowskiego A., Groby królów polskich (spis monet). Kr. 1853; Stronczyński. Nowości numizm., Bibl. warsz. 1818 I., Gaz. warsz. 1851 Nr. 39, 41, 60; Żebrawski T., Wiad. numizmatyczne. Czas, Dod. miesięczny 1857 II.

480. Janowicz S., Kilka uwag, Prz. bibl. arch., War. 1881 II.: Siekierka Wł., Zabiegi numizm. polsk. w XVIII w., Krzyżanowskiego, Rocznik 1871, Odb. 1872.

(d: *Prowincye, Miasta*).

483. **Vossberg F A**, Münzen und Siegel der preuss. Städte Danzig, Elbing, Thorn sowie der Herzoge Pomerellen, Berlin 1841.

484. **Vossberg F. A.** Münzgeschichte der Stadt Danzig, Berlin 1852; — Tenże, Zur Münzgesch. der Stadt Danzig 1572—77, Berlin 1873.

485. Salomon J. J., Münzgesch. d. Stadt Danzig, Danzig 1762—3.

486. **Vossberg F. A.**, Münzgesch. d. Stadt Elbing, Berlin 1844.

487. Hoffmann J. D., De Elbingae numis., Elbingae 1761.

488. Kirmis M., Zur Münzgesch. d. Stadt Fraustadt, Berl. Münz-Blätter 1886 Nr. 68—9, Odb. Berlin 1886.
R: X. J. P., Kwart. hist. 1887.

489. **Vossberg F. A.**, Glogauer Münzen des Mittelalters, Berlin 1862.

490. Arndt J. G., Von den Münzen in Liefland, Liefländische Chronic II.

491. Grabowski A., Słowniczek monet, które miały obieg w Krakowie, Bibl. warsz. 1847 III.

492. **Tyszkiewicz J.**, Skorowidz monet litewskich, War. 1875.
R: Polkowski J., Wiek 1875 Nr. 205.

493. Tyszkiewicz J., O kilku nowo odkrytych monetach litewskich, Atheneum 1845; Przyj. ludu, Leszno 1845 XII.

494. Kirkor A. H., Monietnoji Dieło w Litwie, Drewnosti ross. Gosudarstwa II. 87—119.

495. **Danneberg H.**, Pommerns Münzen im Mittelalter, Berlin 1864.

496. Kirmis M., Münzgesch. der Stadt Posen, Ztsch. f. Gesch. Posen 1886 II.

497. **Vossberg F A**, Gesch. der preussischen Münzen u. Siegel (bis zum Ende des deutschen Ordens), Berlin 1843.

498. Bender, Zur preussischen Bracteatenkunde, Ztschr. f. Gesch. Ermlands I.

499. **Chaudoir St.**, Aperçu sur les monnaies russes, Petersb. 1836.

500. Schoen J., In rem nummariam Rossiae Vratiolaviae 1829.

501. **Soncow D P.**, Numizm. izsliedowanija, Moskwa 1865.

502. Czortkow, Opis drew. ruskich monet, Moskwa 1843; — Czapski H. E., Diengi drewnej Rusi 1877.

503. Giel Chr. Beiträge zur Antiken Num. Südrusslands, Moskau u. Berlin 1886.

504. **Stupnicki J.**, O monetach halicko-ruskich, Bibl. Ossol. 1865 VII.

505. **Kunik A.**, O rusko-wizantyńskich monetach Jarosława I., Władymir, Peters. 1860.
R: Ztsch. f. slav. Lit. v. Schmaler, Bautzen 1862.

506. Wołoszyński J., Opisanie drewnich russkich monet, Kijew 1853.
R: Gaz. warsz. 1854 Nr. 25.

507. **Friedensburg F.**, Schlesiens Münzen und Münzwesen v. d. J. 1220, Berlin 1886; — Tenże, Schlesiens Münzgesch. im Mittelalter, Breslau I. 1887 (Urkundenbuch u. Münztafeln) II. 1888; — Münzgesch. u. Münzbeschreibung, Codex diplomaticus Silesiae, XII—XIII.
R: Piekosiński Fr., Kw. hist. 1887, 1889.

508. Saurma H., Verzeich. Schlesischer Münzen, Breslau 1874; — Tenże, Münzen d. Stadt Breslau, Schlesiens Vorzeit 1874; — Tenże Schles. Münzmeisterzeichen Bresl. 1880.

509. Tagmann, Ueber das Münzwesen Schlesiens, Ztschr. f. Gesch. Schlesiens I.

510. Dewerdeck, Siles a numismatica 1711; Kundmann, Silesii in numis. 1738.

511. **Vossberg F. A**, Münzgesch. d. Stadt Thorn, Köhner Ztschr. f. Münzkunde, Odb. Berl. 1845.

(e: *Skorowidze; Zbiory; Katalogi*).

512. **Czapski H E**, Catalogue de la collection des medailles et monnaies pol., Pet. 1871—2, Pet. 1880.

513. Zelt J. i Beyer K., Nowy skorowidz monet polskich, War. 1877.

514. **Beyer K.**, Skorowidz monet pol. od 1506—1825, Kr. 1880.
R: Janowicz A., Prz. bibl. arch. 1881 I. *Zob.* Nr. 470.

515. **Kurnatowski M.**, Skorowidz kieszonkowy monet polskich 1501—1864, Kr. 1882.

516. Verzeichniss d. Bräunischen Münzcabth., Danzig 1766; Zbiór Sołtyka, Kr. 1800 i b. r.: Spis po śp. Michale Radziwille, War. 1834; Jabłoński K., Sammlung, Lemberg 1847; Kielesiński, Monety i medale ze zbioru gen. Koseckiego, Album (por. Ryszard, bibliografia numizmątyczna); Catalogue du gabinet d. Guillaume Radziwill, Berlin 1848, 1869; Dzieduszycki M., Zbiory numizmatyczne we Lwowie, Dz. lit 1852; R., Katalog zbioru 1877; Ryszard A., Spis 48 numizm., Kr. 1880; Belmonte J., Verzeichniss aus der Starzyńskischen Sammlung, Hamb. 1885; Merzbachera Katalog monet i medali ułoż. przez Wł. Bartynowskiego, Kr. 1885—7.

517. Greim M., Monnaies polonaises, Extrait de l'annuaire de la societé de numism., Maçon 1888; - Polkowski J., Wizerunki niektórych rzadkości. Kr. 1888.
R: Ryszard A., Kwart. hist. 1888.

518. E. Katalog 1867, Lissner 1848, Mathy 1858, Mikocki b. r.; Nothwanger 1850; Odernsdörffer 1841; Pless 1865; Villemard A 1869; Zeltt 1867.

(f: *Wykopaliska*).

519. Kunasiewicz S., O wykopaliskach i starych pieniądzach, Lw. 1872 (Odb. z Chaty).

520. Jełowicki W., Korespondencya w sprawie wykopalisk numizmatycznych, Prz. bibl. arch., War. 1881 I.

521. **Przyborowski J.**, Wykopalisko monet X. i XI. w. dokonane r. 1882. Bibl. warsz. 1884 I. i odb. War. 1884.

522. Jażdzewski Wł., Wykopalisko brakteatów pomorskich i meklemburskich, Dwut. nauk. 1879.

523. Stronczyński K., Wiad. o wykopanych niedawno pieniążkach piastowskich, Bibl. warsz. 1844 I.

524. Nummi veteres reperti in Polonia, Index lectionum in Univers. Jagiell. 1824—5.

---

525. Srebrne pieniądze, wyk. na Bielanach (Zygm. I., Jan Kazimierz), Dz. wil. 1827 Nr. II.

526. Nowo znalezione stare pieniądze w Galicyi, Bibl. Ossol. 1844 XI; Bibl warsz. 1850 III.

527. Stronczyński K., O wykop. pieniążkach piastowskich w Golicach pow. Łęczyckim, Bibl. warsz. 1845 IV.

528. **Polkowski J. ks.**, Wykopalisko Głębockie, Prz. lwowski 1876 XI; Odb. Gniezno 1876 (toż po francusku).

R: R., Bibl. warsz. 1876 I.

529. Wykopalisko nad Gopłem, Roz. lw. 1855.

530. Przybysławski, Wiad. o wykop. miedzianych groszy Aug. III. w Horodence, Dwut. nauk. 1878.

531. Jełowicki Wł., Wykop. w Hrycowie na Wołyniu, Prz. bibl. arch. 1881 II.

532. Jażdzewski Wł., Wykopaliska Jarocińskie, Poznań 1879.

R: Polkowski, Dwut. nauk. 1879

533. Kunasiewicz S., O wykop. Józefpolskich, Strzecha VI., Odb. Lw. 1873.

534. Monety pod Kaliszem, Przyj. dom., Lw. 1866.

535. Szaniawski J., Wykop. w Kaliskiem, Kaliszanin 1873—4.

536. Monety w monasterze kijowskim, Przyj. dom., Lw. 1856 VI.

537. Błotnicki J., Wiad. o wykop. monet w Kolbuszowej, Czas 1881 3. lipca.

538. **Piekosiński Fr.**, O wykop. krakowskiem monet Kazim. W., Dwut. nauk. 1887, Odb. Kr. 1878 (*Zob.* Nr. 461).

Potocki, O denarach w Klimuntowie zob. Nr. 464.

539. Wykop. numizm. we wsi Lachowicze (monety Zyg. Aug., Batorego, Zyg. III.), Prz. bibl. arch., War. 1881 II.

540. Wykop. we wsi Mierzynie, Prz. bibl. arch., War. 1881 II.

541. Polkowski J., Wykop. monet polskich w powiecie mozyrskim z r. 1883, Kr. 1884.

542. Domaradzki, Wykop. Nadziejowskie, Pozn. 1871.

543. Friedländer Jul. Der Fund v. Obrzycko (Silbermünzen aus dem X. Jahrh.), Berlin 1844.

544. Żebrawski T., Pieniądze stare znalezione 1844 r. w Pełczyskach (tablice).

545. Stronczyński K., Nowości numizmatyczne (wykop. Pinczowskie), Bibl. warsz. 1848.

546. Wykop. numizm. we wsi Połowinniki na Wołyniu, Prz. bibl. arch., War. 1882 HI.

547. **Lewczow K.**, De nummis graecis antiquis in M. D. Posnaniensi nuper repertis, Berlin 1826. (Toż po niem. Abh. d. k. preuss. Akad. 1833).

548. Beyer T. S., Comm. de nummis. romanis in agro prussico, Lipsiae 1722; — Tenże, De nummis. Rhodio, in agro Sambiensi reperto 1723.

549. Wolsborn E., Münzfunde aus Ost- u. Westpreussen, Altpr. Monatsschr. XXV. 1888.

550. Friedländer H. Münzfund v. Althöfchen (Stary dworek), Hannover 1873.

551. Pieniądze znalezione w Siennicy nadolnej w powiecie krasnystawskim, Wiek 1878 Nr. 186.

552. Świdziński K., O wykop. numizmatach w Steblowie, Kr. 1859 (Wielopolski A., Bibl. Ord. Myszkowskich).

553. Walewski St., Wykopalisko denarów piastowskich na Szląsku, Kr. 1885.

554. Jażdzewski Wł., Wykop. w Topoli, Dz. pozn. 1878 czerwiec.

555. **Lelewel J.**, Szczegółowe objaśnienie pieniędzy w Trzebuniu blisko Płocka wykop., Dz. warsz. 1825—6 I., Odb. War. 1826 (Pisma rozm. 1863; Polska, dzieje i rzeczy t. X.).

556. Cappe A., Der Münzfund v. Turów, Mitth. des Berl. numism. Verein 1846.

557. O pieniążkach wykop. pod Zaniemyślem, Przyj. ludu, Leszno 1836 III.

(Zob. Archeologia).

(g: Rzecz mennicza: Ewaluacya, rozporządzenia, taryfy itp.).

558. Massalski E. T., Tablice porównawcze wszystkich wiadomych monet. Pet. 1831.

559. O wartości dawnych florenów węgierskich, Themis, Kr. 1835 II.; — Jaką wartość przyznać może sąd talarowi imperyalnemu z r. 1648, Themis, Kr. 1834 II.

Zob. Nr. 436—442.

---

560. **Kopernik M.**, Rozprawa o monecie, Pam. warsz. 1816 V.

561. Dunajewski J., Kopernika memoryał: De moneta cudenda, Kr. 1873; Wołyński, Kopernik jako ekonomista, Tyg. illustr. 1876; Milewski J., Kurj. pozn. 1883 Nr. 183.

562. Discurs pro reformanda re monetaria anno 1545, Niemcewicz, Zb. Pam. VI.

563. Zygm. Aug. Uniwersał z 14. czerwca 1567 talarom obcym kurs naznaczający obj. przez A. Ryszarda, Kr. 1883.

564. Pawiński A., Księgi Podskarbińskie 1576–86, War. 1881. *Zob. Prawo.*

565. Ryszard A., Pieniądze obce w Polsce, Prz. bibl. arch., War. 1881.

566. **Chronologiczny spis: E.**

1572.: Ciesielski A., De moneta corrupta.
1578.: Privilegia in rem monetariam (dla Gobelinsów w Gdańsku).
1600.: Rytgier K., Wizerunek mynnic cudz., Krak.
1611.: Traktat rycerstwu, z której przyczyny tak się mennice namnożyły.
1620.: Sumaryusz monety.
1621.: Secygniewski J., O mennicy; — Philipsen M., Puncta monetam Polonam concernentia.
1622.: Wytrąbienie monety fałszywej.
1627.: Questio de reductione monetali.
1630.: Feder H., Quaestiones monetales Ged., toż 1636.
1631.: Cena pieniędzy jaka być ma.
1632.: Ciesielski J., Dyskurs o monecie.
1632.: Grodwanger, Discors o cenie pieniędzy.
1634.: Przestroga o mennicy cudzoziemskiej.
1635.: Dowód jasnej szkody z cudzoz. pieniędzy.
1636.: Quaestiones tres monetales in Rep. pol., Gedani.
1636.: Discurs contemporaneus de causis aucti valoris monetarii in Regno Polon.
1641.: Monety starej z dzisiejszą sumaryusz.
1643.: Dowód jasnej szkody z cudzoziemskich pieniędzy.
1645.: Starowolski, Dyskurs o monecie, także b. r.
1650.: Akt comissyey menicznej.
— Umowa Bogusława Leszczyńskiego z mincmeistrem; — Grabowskiego A., Star. hist. Pol., Kr. I. 1840.
1651.: Uniwersały król. w sprawie monet z 16. stycznia i 24. lutego.
1654.: Szeląg piętak, groszek cieszyński, dobru w Polsce szkodliwe 2 ed.
1659: Consultationes monetales, Vars.
— Fabricius W., Considerationes.
— Gustmeyer F., Epistola mercatoris cuiusdam statum rei monetariae concernens.
1661.: Deductio damnorum ex diversis monetalibus una cum refutatione: Informacya względem szelągów. (Toż po pol. i niem.).
1664.: Boehm M., Discursus de re monetaria Regno Poloniae. Toż 1665.
— Boratyni T. L., Informacya o mennicy szelągowej.
1668.: Prażmowski A. B. X., Laudum o monecie 17 list. War.
1701.: Rezolucya tynfów na złote. i b. r.
1717.: Tariffae variae monetae, Pozn.
1719.: Taryffy takież 1720—23.
1720.: Moneta według kurrencyi wyrachowana.
1723: Taryffy.
1726.: Moneta według kurencyi wyrachowana.
1731.: Taryffy. Toż 1738, 1740.
1732.: August II., Münzmandat dd. 9. Julii.
1735.: Summaryusz umiarkowania monety.
1741.: Wessel, Uniwersał monet, Toż. 1761.
1746.: Taryffy.
1747.: Duńczewski St., Wiad. o monecie.
1752.: Moneta według kurencyi wyrachowana.
1755.: Jarmundowicz K., Sumaryusz monety starej z dzisiejszą, Kr.
1755.: Tariffy rozmaite.
1756.: Sedliński K. J., Uniwer. względem czerwonych złotych.
1757.: Moneta wedle kurencyi 1717 r., War.
1758.: Taryffy rozmaite, Pozn.
1760.: August III. Uniwersał o monecie 5 gr.
1760.: Moneta według kurencyi.
1761.: Redukcya monety różnej.
1761.: August III. Uniwersał o monecie, 16. marca

1762. : Redukcya.
— List ciekawy gwoli ustawy obcych monet.
— Hadziewicz Piotr, Żal uspokojony, War.
1763. : Moneta według kurencyi.
— Taryffy rozmaite, Wilno.
1766. : Hadziewicz, Zdrada odkryta... o ubezp. monety.
— Rembieliński St., Moneta nowa, projekt do prawa 30 oct. w Izbie senat. i supplement.
— Tabella porównawcza monet zagranicznych, War.
— Tabella monety podłej kursującej 7. marca.
— Taryffa, w której się redukują złote polskie na tynfy pruskie.
— Uniwersał z 4. czerw. i 28. list.
— Ustawa waloru i kursu monet.
— Deklaracya o kurrencyi monet.
— Ewaluacya według uniwersałów kom. skarb., War.
— Toż po franc.
1767. : Uniwersały tyczące się monety.
— Siekierzyński T., Taryfa na monetę polską, Lw.
— Zagórski M., Uniwersał o monecie, Żytomierz.
1768. : Projekt wzgled. ustawy waloru.
1772. : Komissya skarbu co do fałszywej monety.
— Wezwanie kom. skarbu o fałszywej monecie.
1773. : Projekt do pomnożenia masy kursujących pieniędzy.
1774. : Uniwersał kom. skarbu z 21. listop.
1775. : Komissya względem monety 25. sierpnia.
— Komissya ponowienia zakazu wywożenia monety 26. lipca.
— Summaryusz, Umiarkowanie monety starej z dzisiejszą, Kr.
— Taryfa redukująca.
1776. : Uniwersał co do fałsz. monety.
— Tabelle proporcyi monety.
1777. : Projekt względem monety papierowej.
1778. : Myśli obywatela względem monety papierowej.
— Kommissya skarbu. Uniwersał zakazujący kursu czerwonym złotym duńskim 27. marca.
1782. : Moneta pruska i moneta pruska drobna (podp. Poniński), War.
— Uniwersał zakazujący kursu monety pruskiej 4. stycz.
1783. : Kom. skarbu, Uniwersał względem monety.
— Uniwersał monety zagranicznej.
1784. : Tabela złotej, srebrnej i miedzianej monety.
— Uniwersał względem monet.
1786. : Uniwersał względ. waloru czerwonych złotych, 22. grudnia.
1787. : Tabela wybitych pieniędzy 1766-1787, War.
1788. : Uniwersał względem czerwonych złotych.
1791. : Czacki T., Mowa w materyi menniczej 28. wrześ.
1791. : Komissya skarbowa. Uniwersał względem fałszowania monet 26. sierpnia.
1792. : Odmiana pięciu dukatów na monetę.
— Uwagi o naturze pieniędzy i wekslarstwie.
1807. : Ewaluacya pieniędzy pruskich i francusk.
1810. : Taryfa zmian bankocetli wiedeńskich od 1. stycznia 1796 do 30. stycznia 1810.
1812. : Tabela ewaluacyjna.

567. **Bez roku : (E. IX.).** Consideratio quaestionum de re monetaria e germanico converta; — Deklaracya o kurrencyi monet; — Dyskurs o monecie (Kr. 17...); — Konarski St., Projekt o wprowadzeniu mennicy: — De moneta in Polonia et Lith.: — Moneta według kurencyi wyrachowana, War.; — Moneta srebrna (projekt do prawa); — Pinocci H., Villis moneta, Rpblicae pestis; — Projekt in Annehmung d. Papiergeldes; — Redukcya monety z publ. uniwersałów; — Strata, którą odmienienie pedis ciągnie; — Summaryusz umiarkowania monety: — Tabella porównawcza, Taryffy rozm. (1723); — Ustanowienie ceny monety kupującej; — Uwagi mennicze (1790); — Wybicki J., Myśli względem monety papierowej.

B. Medale.

(a: Ogólne dzieła).

568. **Raczyński E.**, Gabinet medalów polskich 1513—1696 I—II., Wrocław 1838.

569. **Raczyński E.**, Le Médailler de Pologne I—II. (1513—1696), Berlin 1845; — III. (1696—1763) przez Albertrandego, Poznań 1841; — IV. przez Gołębiowskiego, Wrocław 1843.

R: Przyj. ludu, Leszno 1838 V; Bentkowski F., Bibl. warsz. 1841 II.; Miltner O., Czas 1867 Nr. 176.

Zob. Nr. 572, 577.

570. Dawniejsze: E: Lochner (Sammlung merk. Med.) 1737, Lübeck 1737, Casseburg 1737.

571. Bentkowski F., Spis medalów polskich, War. 1830; — Grabowski, Medalierstwo, Ojcz. Spom. I.

572. Beyer K., Gabinet medalów polskich, Dopełnienie dzieła Raczyńskiego, War. 1857.

573. Umiński, Medale polskie, Kr. 1885.

574. **Rewoliński M. T.**, Katalog medali religijnych w krajach dawnej Polski, Kr. 1885–7.

R: Ryszard A., Kwart. hist. 1888.

575. Rewoliński T., Medale koronacyjne Matki Boskiej, Radom. 1882.

576. Zbiór medali Rewolińskiego w Radomiu, Prz. bibl. arch., War. 1881 I–II.

577. Grabowski A., O medalach koronacyjnych obrazu N. P. Berdyczowskiej, Bibl. warsz. 1849 III.

578. Lipiński T., Wiad. hist. numizm. o koronacyach obrazów Matki Boskiej, Bibl. warsz. 1849 IV., Odb. War. 185 .

(b: Szczegółowe).

579. Wolański J., Nowo odkryte medale Mieczysława I. i Bolesława Chr., Pozn. 1840; — S(tronczyński), Toż samo, Bibl. warsz. 1843 IV.

580. Zieliński Wł., Medal na cześć Wład. Jagiełły, Wiek 1875 Nr. 243.

581. Historya medalami zaświadczona (medal pruski 1454), Tyg. wielkp. 1872, Odb. Pozn. 1872.

582. Gołębiowski Ł., Gabinet medalów 1513–1696. *Zob. wyżej: Raczyński* Nr. 569.

583. Uwagi nad medalem Zygm. I., Pam. warsz. 1816.

584. F. M. S., Medalierzy włoscy, przedstawiający swoje prace Zygm. I., Tyg. ill. 1875.

585. T. Ż., O dwóch rzadkich medalach polskich, Dwut. lit., Kr. 1844.

586. Medale na cześć Kopernika, Album Mikołaja Kopernika, Toruń 1873.

587. Rastawiecki E., Medalierstwo za Zygmunta Augusta (Kielisiński), Bibl. warsz. 1852 I.

588. Korotyński W., Medal pamiątkowy (Zyg. Aug.) 1552, Tyg. pow., War. 1880.

589. Medale Jana Zamojskiego, Przyj. ludu, Leszno 1839 VI.

590. Medal Mikołaja Firleja 1593, Roz. lit., War. 1828. II.

591. Medal Zygmunta III., Przyj. ludu, Leszno 1837 IV.

592. Hoszowski, Opis medalu na cześć Karola Ferdynanda bisk. wrocł. 1642, Kamińskiego Skarbiec pol., Lw. 1859.

593. Medal na pamiątkę abdykacyi Jana Kaź., Przyj. ludu 1837 IV.

594. F. M. Sob., Medal króla Michała, Tyg. ill. 1860 II.

595. Mediobarbi Fr., Numisma triumphale ac pacificum Joanni III. pace cum Moschis et foedere firmatis, Mediolan 1687; — Medal Sobieskich, Przyj. ludu 1838 V.; — Na pamiątkę odsieczy Wiednia, tamże 1836 III. i Tyg. ill. 1883.

596. Medal na koronacyę Leszczyńskiego, Przyj. ludu 1838 V.

597. Lipiński T., Medale za rządów Stanisława Augusta, Bibl. warsz. 1847 III., Odb. War. 1847; — Medal Stanisława Konarskiego, Dz. wil. 1817; — Na porwanie Stanisława Augusta, Przyj. ludu 1838 II.; — Description d'une medaille frapée au sujet de l'attentat contre le roi 1771.

598. **Tyszkiewicz E.**, Sammlung v. Medaillen, welche sich auf Polen beziehen 1771–1855, Riga 1871.

599. E. 1792 Potocki St. Szcz., Uniwersał. Ustanowienie medalów dla obrońców i bicie talarów.

(c: Zbiory; Wykopaliska).

600. Daniłowicz J., O medalach Radziwiłłowskich i gabinetach Nieświeskim, Charkowskim, Tyg. pet. 1830 II., Odb. Pet. 1830.

601. Gołębiowski Ł., Zbiór medalów Al. hr. Chodkiewicza litogr. 1831.

602. Medale znalezione w Bielanach (Karol XII. 1718), Dz. wil. 1827, Roz. lit., War. 1828 V.; w Nakwoszu pod Brodami, Prz. bibl. arch., War. 1881 I.; Podkamieniu (koron Matki B.), tamże; w Skarbimierzu, Pam. Sand. 1829 I. Por. Pszczółka krak. 1820 III.

5. Epigrafika.

603. Sławikowski, O zbieraniu historycznych napisów, Tyg. peters. 1843 XXVIII.

604. **Starowolski S.**, Monumenta Sarmatorum, Crac. 1655.

605. Starowolski S., Sarmatiae bellatores, Colon. 1631.

606. Epitaphia domus Żółtowscianae, Pozn. 1856.

607. Chytraeus N., Variorum itinerum deliciae 1606; — Canonherus P. A., Flores epitaphiorum 1613.

608. **Stronczyński K.**, Pomniki książęce Piastów, Piotrków 1888.

609. **Hoffmann K. B.**, O najdawniejszych grobowcach królów, Pozn. 1872.

610. Łepkowski J., Pismo i napisy starożytne, Dod. do Gaz. lw. 1857 Nr. 23—7.

611. Krajewski Wikt., Epigrafika polska XVI. w., Atheneum 1848 V.

612. Staropolska jowialna epigrafika, Chwila (Czas), Kr. 1863 Nr. 11.

---

613. Pauli Z., Starożytności galicyjskie. Lw. 1838.

614. **Polkowski J**, Katedra gnieźnieńska, Gniezno 1874.

615. Dzieduszycki W., Groby w Brzeżanach, Kr. rodz. 1879; — Maciszewski, Pomniki Sieniawskich, Lw. 1881.
R: Tyg. powsz. 1882; Gaz. Nar. 1882 Nr. 21.

616. Juglares Al., Inscriptiones, epitaphia, elogia Calissii 1666.

617. **Łętowski J.**, Katedra na Wawelu, Kr. 1859.

618. Łepkowski J., Starożytne budowle i zakłady nauk. Uniw. Jagiell., Kr. 1864.
R: Czas 1864 Nr. 69.

619. Zbiór pomników i napisów w kościołach w Krakowie, Prz. lw. 1873 V.

620. Nagrobki we Lwowie, Lw. 1826; — Łobeski F., Nagrobki we Lwowie, Dod. do Gaz. lw. 1856 Nr. 1—37.

621. Groby u Benedyktynek, Lwowianin 1840 Nr. 6; Napisy w ratuszu, tamże 1837 II.; Sawczyński J., Napisy w staurop. cerkwi, Zoria hałycka 1856 Nr. 45; Lewicki B., Na dzwonie św. Jerzego, Bibl. Ossol. 1831, 1842 IV.; Napis Jana Teodora, Dz. wil. 1822.

622. Małakiewicz A., Pomniki, nagrobki, itp. w Niepołomickim kościele, Czas 1874, Nr. 77.

623. Inscriptiones montis Rosariae prope Podkamień, Lw. 1724.

624. **Patelski St.**, Memoriale epitaphiorum in ecc. posnaniensi, Pozn. 1762.

625. **Lelewel J.**, Grobowy napis Bolesława W. w Poznaniu, Tyg. wil. 1886, Poznań 1856, Polska, dzieje i rzeczy t. III.; — Bielowski, o tymże, Bibl. warsz. 1857 II.; — Łukaszewicz, tamże 1857 IV.; — Stroczyński, Bibl. warsz. 1887 III.
R: Sokołowski M., Kw. hist. 1889.

626. Kolberg W., Napis na chrzcielnicy w kościele św. Jana w Toruniu, War. 1872.

627. Hipler Dr., Die Grabstätten der ermländischen (Warmia) Bischöfe, Ztsch. f. Gesch. Ermlands VI., Odb. Braunsberg 1878.

628. **Wójcicki K.**, Cmentarz powązkowski w Warszawie, War. 1856.
R: Tyszyński, Bibl. warsz. 1856 I.

629. Kraszewski K., O nagrobkach w kościele św. Jacka w Warszawie, Kłosy 1879 XXIX.; — Głębocki A., Płyty grobowe tamże, Kłosy 1879.

630. Niektóre napisy w Wilnie, Wizer. i rozstrz. nauk. XX.

631. Nagrobki Żółkiewskich w Żółkwi, Przyj. ludu, Leszno 1849 XVI.

---

632. **Marylski E.**, Pomniki Polaków na cmentarzach zagranicznych, War. 1860.
R: Bibl. warsz. 1860 III. *Zob. Ossyak w Miejscowościach.*

633. **Polkowski J.**, Groby i pamiątki polskie w Rzymie, Drezno 1870.

646. Kraszewski J., Padewskie nagrobki, Po Ziarnie, Wilno 1861.

Zob.: Archeologia i Sztuka: Pomniki, kościoły; dalej Miejscowości i Osoby.

ŹRÓDŁA.

I. DOKUMENTY.

1. Zbiory dokumentów.

A. Zbiory powszechne.

635. **Leibnitzius G. W.**, Codex juris gentium diplomaticus, Hannover 1693 I—II; — Tegoż, Mantissa cod. juris gentium diplom. tamże 1700 I—II. 2 wyd., Guelf. 1747.

636. **Du Mont J.**, Corps universel diplomatique du droit des gens, Amsterdam et La Haye 1726—31, 8 t., Suppl. tamże 1739, 5 t.; — Wenck F. A. W., Codex juris gentium recentissimi, 3 t., Lips. 1781—95 (1735—1772).

637. **Martens G. F.**, Recueil des traités depuis 1761, Gott. 1761—1801 (Supplementy aż do 1815 i dalej); — Martens Ch. et Cussy F., Recueil manuel de traités depuis 1760, Leips. 1846—56, 8 t.

638. **Siarczyński Fr. X.**, Traktaty między mocarstwami od 1648, War. 1773—90 I—VI. (I—II. Obermayer, III. Skrzetuski).

639. **Ghillany F. W.**, Diplomatisches Handbuch, Nördlingen 1855—68, 3 t.

B. Zbiory dokumentów średniowiecznych.

(a: Dyplomataryusze obejmujące całą Polskę lub prowincye).

640. **Dogiel M.**, Codex diplomaticus regni Poloniae et m. d. Lithuaniae I. Vilnae 1758, IV. t. 1764, V. t. 1759.

641. Dogiel M., Limites regni Poloniae et m. d. Lithuaniae, Vilnae 1758.

642. Informacya o drukowaniu Xięgi intytułowaney Codex dipl., War. 1756; Acta literaria 1756, Bibl. warsz. 1861 III.

643. Continuatio indicis chronologici documontorum, quae in codice dipl. continentur, Acta literaria 1756.

644. Maciej Dogiel, Wizer. i roztrz., Wilno II.

Zob. Inventarium Nr. 4; *O dyplomataryuszach* Nr. 248.

645. **Rzyszczewski L. i Muczkowski A.**, Codex diplomaticus Poloniae, quo continetur privilegia regum Poloniae, magnorum ducum Lithuaniae, bullae Pontificum nec non jura a privatis data, War. I. (do Nr. 107 noty Helcla) 1847; II. 1. 1847 2. 1853; III. (wydał Bartoszewicz J. 1858); IV. (Boniecki M. i Bobowski M.) 1887.

R: Maciejowski W. A., Bibl. warsz. 1847 II.; X. L. Sybels H. Z. II. i LXI.; Papée Fr., Kwart. hist. 1888; B., At. 1888 III.; Prochaska Przew. nauk. lit. 1888.

646. **Theiner A.**, Vetera monumenta Poloniae et Lithuaniae... ex tabulariis vaticanis Romae I. 1860 (lata 1217—1409), II. 1861 (1410—1572), III. 1863 (1585—1696), IV. 1864 (1697—1775).

R: Dod. mies. Czasu 1861 XIX.; Burzyński A., Czasop. pośw. prawu, Kr. 1865; Prz. pozn. XXX.; X. L. Sybels H. Z. VI., VIII., XIV., Prz. katol. 1883 Nr. 12.

647. **Liske X.**, Akta grodzkie i ziemskie z czasów Rzeczp. polskiej z archiwum t. z. bernardyńskiego we Lwowie, Lw. I. 1868 (wydał L. Tatomir), II. 1870, III. 1872, IV: 1873, V. 1875, VI. 1876, VII. 1878, VIII. 1880, IX. 1883, X 1884 (t. XI—XIV. *zob.: Zbiory praw i pomniki sądowe).*

R: Zakrzewski, Dz. lit. 1876; Morawski Sz., Czas 1871 Nr. 89 (Odp. Nr. 107), Świt 1872 str. 158; Pawiński A., Bibl. warsz. 1872 III.; Bobrzyński M., Prz. kryt. 1875; Smolka St., tamże 1876; Z. F., Bibl. warsz. 1875 IV; J-d., Bibl. warsz. 1878 I.; P-a., Przew. nauk. lit. 1883; L-l., Gaz. lw. 1884 Nr. 217; Balzer O., Bibl. warsz. 1884 IV.; Sybels H. Z., XXIII., XXV., XXIX., XXXVI., *zob.* Nr. 241—2.

Zob. Nr. 668, 762, 787, 796.

648. **Monumenta** medii aevi historica res gestas Poloniae illustrantia (Pomniki dziejowe wieków średnich) ed. Acad. Cracoviensis, Kr. 1874—1888 I—XI.:

I., VIII. Codex dipl. Cathedralis ad S. Venceslaum, *zob.* Nr. 745.

II., Codex epistolaris saeculi decimi quinti (1384—92) *zob.: Dokumenty*, Wiek XV.

III., IX., X., Codex dipl., Poloniae Minoris, *zob.* Nr. 665.

IV. Libri antiquissimi civitatis Cracoviensis *zob.* Nr. 747.
V. VII. Codex diplomaticus civitatis Cracoviensis *zob.* Nr. 746.
VI. Codex epistolaris Vitoldi *zob.: Dokumenty*, Wiek XV.
XI. Index actorum saeculi, XV. *Zob. tamże.*

649. **Radzimiński Z. L.** i **Gorczak B.**, Archiwum książąt Lubartowiczów Sanguszków w Sławucie, Lw. I. 1887 (1366—1506) przy współudziale Skobielskiego; II. 1888 (1284—1506).

R: Kwiatkowski S., Kwart. hist. 1888, 1889; Prochaska A., At. 1887 IV., 1889 I; Lewicki A., Prz. polski 1887 IV., 1889 III.

Zob. Nr. 655, 668.

650. Stronczyński K., Wzory pism w przerysach wystawione, Kr. 1839 (lata 1228—1536). *Zob.: Dyplomatykę* Nr. 181.

651. Stenzel, Codex epistolaris et fragmenta, SS. rr. silesiacarum II. (1241—1487). *Zob.* Nr. 684.

652. Celichowski, Lites ac res gestae, *Zob. Dokumenty: Wiek XIV.*

653. Przeździecki A., Regestra wydatków królewskich 1388—1417. *Zob. tamże.*

654. Caro J., Liber cancellariae Stanislai Ciołek, *zob.* Nr. 285 *i Dokumenty: Wiek XV.*

655. Jabłonowski A., Sprawy wołoskie za Jagiellonów, *zob. Dokumenty: Wiek XV.*

656. Karpow, Pamiatniki diplom. snoszenij moskaw. gosudarstwa s polsko-litew. 1487—1513, *zob: Dokumenty: Wiek XV.*

657. Ulanicki W., Materyały do stosunków Rosyi, Polski, Mołdawii, Wołoszczyzny i Turcyi, *zob. tamże.*

Konstytucye zob: Prawo i zapiski sądowe.

658. **Przyczynki ważniejsze:** B a l i ń s k i M. i Lipiński T., S t a r o ż y t n a P o l s k a; — B a n d t k i e, *zob.* Nr. 1174; — B a r ą c z S., Rys dziejów zak. kaznodz.; — Tegoż, P a m i ę t. d z i e j ó w p o l s.; — Towarzysz. duchowień.; — Tegoż, Dzieje OO. Dominik. w Podkamieniu; — Tegoż, Pamiętnik Żółkwi (także inne dzieła Barącza); — Bibl. warsz. 1847 i inne; — B i e l o w s k i, MM. P o l o n i a e; — C a r o Gesch. Polens (dod.); — Chybiński L., Hist. klasztoru Smarzewskiego, War. 1731; — C z a c k i, O prawach litew. i pol.; — Damalewicz, Series et Vitae; — D ł u g o s z, H i s t o r i a P o l o n i c a; — Dodatki do Gazety lwowskiej *zob.* Nr. 668; — Dzieduszycki M., Zbigniew Oleśnicki (1437—1453); — Tenże, Kronika domowa Dzieduszyckich; — G a c k i J., Klasztor w Sieciechowie; — Tenże, Klasztor na Łysej Górze; — Tenże, Jedlnia; — Gąsiorowski W., Kościół N. P. Maryi w Krakowie; — Gawareckiego monografie; — Tenże, Źródła do dziejów Polski; — Gładyszewicz, Żyw. Prandoty; — G o ł ę b i o w s k i, Panow. Wład. III., Kazim. Jagiell.; — G r a b o w s k i, Starożytności i in. dzieła; — Helcel *zob.* Nr. 1014; — H e l e n i u s z, Pam. polskie, I. Kr. 1882; — Idliński, Scrutinium 1733; — J a b c z y ń s k i, Archiwum teologiczne 1836—37; — Tenże, Rys hist. miasta Dolska; — Janota, Bardyjów; — Karnowicz, Oczerki i razkazy iz starinnawo byta Polszi, Petersb. 1873; — Kraszewskiego, Atheneum 1841—51; — Kraushar A., Odwieczny spór, War. 1880; — Kunasiewicz, Przechadzki archeolog. po Lwowie; — L e l e w e l, Pol. w w. średnich; — Mniszek, Szematyzm klaszt. św. Augustyna, Kr. 1870; — M o s b a c h A., Wiad. do dziejów polskich z arch. pr. szląskiej. Wrocław 1860 (1206—1774); — Tenże, Przyczynki z archiw. Wrocławia, Poznań 1860 (1317—1739); — N i e m c e w i c z, Zbiór Pamiętników I—II.; — N i e s i e c k i *zob.* Nr. 335; — O k o l s k i *zob.* Nr. 333; — Olszowski, De archiepiscopatu gnesnensi; — Pamiętnik Sandomirski 1828—9; — Pamięt. warszawski Bentkowskiego 1815—21; — P a p r o c k i *zob.* Nr. 327; — Polkowski, Historya majętności Łabiszyńskiej; — Przyj. ludu, Leszno 1834—50; — Plater, Zbiór Pamiętników (I. r. 1413, 1492; t. IV. Fundacye); — Przeździecki, Podole, Wołyń, Ukraina; — R a c z y ń s k i, Wspomnienia Wielkopolski; — Rostkowski, Clypeus 1728; — Rusałka Dniestrowaja; — Russel, Tryumf na dzień św. Jacka; Summaryusze w sprawach sądowych; **E.** Summaryusz pod różn. latami; — Siarkowski, Nieznane pamiątki (Bibl. warsz. 1877); — Sienkiewicz, Skarbiec; — Smolka *zob.* Nr. 18; — Stadnicki, O wsiach t. z. wołosk.; — Stecki T. J., Księstwo Stefańskie; — Tenże, Księstwo Peresopnickie; (także inne tegoż); — W i s z n i e w s k i, Historya literatury II—V. (lata 1228—1448); — Wizerunki i roztrząsania naukowe 1834—43. **E.** 1604 Kołacki, 1756 Figureoa, 1758 Głowacki, 1763 Documenta, 1781—86—98 Olechowski, 1788 Polanowski, 1790 Dobra.

---

659. **Raczyński E.**, Codex diplomaticus L i t h u a n i a e, Kodeks dypl. Litwy z arch. królewieckiego, Wrocł. 1845 (lata 1253—1433).

660. **Daniłowicz J.**, Skarbiec dyplomatów papieskich, cesarskich, królewskich, książęcych, znajdujących się w bibliotece Muzeum wileńskiego, wydał Jan Sidorowicz, Wilno I. 1860, II. 1862.

R: Bielowski A., Bibl. Ossol. 1863 III.; Czas 1860 Nr. 137.

661. **Krupowicz M.**, Zbiór dyplomatów rządowych i aktów prywatnych do dziejów Litwy (1387—1710), Wilno 1858. (Także tytuł rossyjski).

662. Prochaska A., Codex epistolaris Vitoldi, *zob. Nr. 648 i Dokumenty: Wiek XV:*

Zob. Wydawnictwa rossyjskie Nr: 946—965.

663. **Raczyński K.**, Codex diplomaticus M a j o r i s P o l o n i a e ab a. 1136 usque ad a. 1597 (obok tytuł polski), Pozn. 1840 (lata 1136—1513).

R: Lelewel J. Rozbiory, Pozn. 1844; Galicya 1841; Ath. 1843.

664. **Zakrzewski J.**, Codex diplomaticus Majoris Poloniae (obok tytuł polski), Pozn. I. 1877 (984—1287), II. 1878 (1288—1349), III. (1350—1399), IV. 1881 (do r. 1400 Suppl.).

R: Piekosiński Fr., Prz. kryt. 1877. Odb. Kr. 1877; Papée Fr., At. 1878 III.; Calliér E., Bibl. warsz. 1882 III.

Zob.: Wuttke, Städtebuch v. P o s e n Nr. 782; Dyplomataryusz K a l i s z a Nr. 742; K u j a w y (Codex Pol. II.) Nr. 645; Łaski. Lib. beneficiorum archidioec. G n e s n e n s i s Nr. 1329; Raczyński, Wspomnienia Wielkopolski Nr. 658.

665. **Piekosiński Fr.**, Codex diplomaticus P o l o n i a e M i n o r i s (MM. medii aevi hist. ed. Acad. Crac. t. 3, 9, 10 *zob.* Nr. 648), Kr. I. 1876 (1178—1386), II. 1886 (1153—1333), III. 1887 (1333—1386).

R: J-d., Bibl. warsz. 1876 II.; Liske X., Prz. kryt. 1877; Wierzbowski T., At. 1877 II.; Kwiatkowski S., Kwart. hist. 1887; Gorczak B., tamże 1889.

Zob. Codex Poloniae III. Nr. 645; Szczygielski, Aquila Nr. 810. T i n e c i a Nr. 809; Codex dipl. tinecensis Nr. 811; Kętrzyński i Smolka, Kod. dypl. tyniecki Nr. 812; Nakielski, M i e c h o v i a Nr. 767; Piekosiński, Codex C l a r a e T u m b a e Nr. 769; Piekosiński, Cod. dipl. C a p i t u l i C r a c o v. Nr. 715; Piekosiński. Cod. dipl. c i v i t. C r a c o v i e n s i s Nr. 746, Codex U n i v e r s i t a t i s C r a c. Nr. 749; Codex dipl. V i e l i c e n s i s Nr. 815.; Archiwum ks. S a n g u s z k ó w, t. II. Nr. 649; Długosz, Liber benef. Nr. 1320.

666. **Lubomirski T. J.**. Kodeks dyplomatyczny księstwa M a z o w i e c k i e g o, War. 1862 (lata 1196—1506).

R: Bibl. warsz. 1863 II.; X. L., Sybels H. Z. XVIII. Zbiór przywilejów Mazowsza, Bibl. warsz. 1860 IV. *Zob.*: Przywileje P ł o c k a Nr. 779, 780.

667. **Ulanowski B.**, Dokumenty kujawskie i mazowieckie przeważnie w XIII. w., Arch. kom. hist. IV., Odb. 1888.

R: Papée, Kwart. hist. 1889; Por. Dz. warsz. 1862.

668. **Dokumenty** w dodatkach do Gazety lwow. 1850—62; 1867—74 (przeważnie odnoszą się do ziem r u s k i c h).

669. Stadnicki A., Przegląd dok. w dodatkach do Gaz. lw., Bibl. warsz. 1854.

670. Hałyckij istoryczeskij Sbornyk, Lw. 1860.

671. Martynowski M., Hramoty do istorii cerkwy ruskoi, Zorja hałycka, Lw. 1860 196—224.

672. Archiwum domowe, Towarzysz duch. kat., Tarnopol 1864 (Dok. z lat 1358, 1385, 1398, 1410, 1444—1494).

673. Materyały hist. ziem polskich i ruskich 1381—1762 pod. Detmerski J. i Petruszewicz A., Prz. arch. we Lwowie 1882; — Toż przez Szaraniewicza Iz. i Petruszewicza A., tamże 1883.

674. Bentzur J., Jurium Hungariae in Russiam minorem et Podoliam explicatio, Vindob. 1772 (toż po niem. i po polsku: Wywód praw do Rusi).

675. Łojko Fel., Odpowiedź na wykład praw kor. węg. do Rusi czerw. a Czesk. do Oświęc. i Zatora 1773 (toż po franc. **E** 1773); — Tenże, Szczególne wiadomości o Włodzimierzu i Haliczu.

676. Engel S., Précis des recherches sur Galicie ou Halicz 1773 (por. **E**. 1796).

677. Dessewffy A., De jure sacrae regni Hungariae in terras Russiae rubrae, Pest. 1831.

678. Lazarewskij Al., Ukazitel istocznika dla malorossyjskawo kraja, Petersb. 1858

Zob.: Liske X., Akta grodzkie i ziemskie Nr. 647; Archiwum ks. Sanguszków Nr. 649; Rewizya ekonomii samborskiej Nr. 797; Przemyśl Nr. 783—8. *Zob. dział: Miejscowości i Wydawnictwa rossyjskie* Nr. 966—981.

———

679. **Codex** diplomaticus S i l e s i a e, hrsg. vom Vereine für Gesch. und Alterthümer Schlesiens, Breslau 1857—1889 I—XIV.

Zob. Nr. 721, 728, 744.

680. Walther A. B., Silesia diplomatica, Breslau 1741—2 I—II.

681. Böhme J. E., Dipl. Beiträge zur schlesischen Gesch., Berlin 1770—5 I—II.; — Ehrhardt S. J., Neue dipl. Beiträge, Breslau 1773—4.

682. **Stenzel G. A.** u. **Tzschoppe G A.**, Urkundensammlung zur Gesch. d. Städte in Schlesien u. Ober-Lausitz, Hamburg 1832 (1188—1553).

683. **Grünhagen** u. **Markgraf**, Lehns- u. Besitzurkunden Schlesiens (Publicationen aus den k. preuss. Staatsarchiven VII., XVI.), Leipzig 1881—83.

684. Lünig, Deut. Reichsarchiv V.; — Tegoż. Codex Germaniae dipl. II.; — Gengler, Codex juris municipalis; — Sommersberg, SS. rr. silesiacarum I—III.; — Ludewig, Reliquae Manuscript., Frankf. i Lipsk 1723 V.; — Stenzel, SS. rr. silesiacarum II.

Zob. Codex diplomaticus Poloniae IV. (R e s S i l e s i a e) Nr. 645; M o s b a c h Nr. 658; R e g e s t a Nr. 252—5; H e y n e, D o k u m e n t y W r o c ł a w i a Nr. 817—22; *Inne miejscowości pod b.*

685. Archiv f. Gesch. Schlesiens v. J. G. Worbs, Soran 1798; — Neues Archiv v. J. G. Worbs, Glogau 1804. 1824; — Schlesien ehedem u. jetzt v. Oelsner u. Reiche 1806.

686. **Zeitschrift** d. Vereins f. Gesch. u. Alterth. Schlesiens, Bresl. 1856—89 I—XXIII. (Ogłasza wiele dokum. *Por. Register* od 1864 co pięć lat ogłaszany).

687. Grünhagen C., Wegweiser durch die schlesischen Geschichtsquellen. 2 Aufl., Breslau 1889. Zweiter Th. (str. 15—42); Oesterley H., Wegweiser I. 473—5.

688. **Voigt J.**, Codex diplomaticus p r u s s i c u s, Königsb. 1836—61 I—VI. (1148—1404). Por. Perlbach M., Preussische Regesten, Königsberg 1875—6.

689. Hennes J. H., Codex diplomaticus ordinis sanctae Mariae Teutonicorum, Mainz I. 1845., II. 1861.

690. **Philippi** u. **Wölky**, Preussisches Urkundenbuch. Polit. Abth. I. Die Bildung d. Ordensstaates, Königsberg 1882 (1140—1257).

691. **Strehlke E.**, Tabulae ordinis Teutonici, Berlin 1869.

R: Bibl. warsz. 1870 II

692. Acta Borussica ecclasiastica, civilia, litteraria ed. Lilienthal, Königsberg u. Leipzig 1730—32 I—III.

693. Praetorius M., Orbis Gothicus, Oliva 1688 9; — Preussische Sammlung allerley Urkunden, Danzig 1747—1750; — Crichton, Urkunden u. Beiträge z. preuss. Geschichte, Königsb. u. Leipz. 1784.

694. E. 1717, 1754 Hanov, 1747 Schlief, Beiträge 1754, 1755 Nachrichten.

695. Erläutertes Preussen, Königsberg 1724—28 I—V.; — Napierski C. E., Ueber 100 Original-Urk., Mitth. a. d. Gebiete II. 3 485; — Baczko, Gesch. Preussens, Königsb. 1792—1800 I—VI (dokumenty na końcu tomów); — Kotzebue A., Preussens ältere Gesch., Riga 1808 I—IV.; — Guden, Codex dipl. IV.; — Ledeburs Archiv IV., VII.; — Jacobson, Gesch der Quellen des katholischen Kirchenrechtes der Provinzen Preussen und Polen, Königsb. 1837.

Zob. Woelky, Urkundenbuch des Bisth. Culm (*Chełmno*) Nr. 725—6; Perlbach M., *Königsberg* Nr. 752—3; Regesta Nr. 256; Privilegia Nr. 1128.

696. **Zeitschrift** d. Westpreuss. Geschichts-Vereins, Danzig 1880—89; — Altpreussische Ztsch., Königsberg I—XXVI.

---

697. **Dreger F.**, Codex Pomeraniae vicinarumque terrarum diplomaticus, Berlin 1768 I.

698. Oelrichs J. C. C., Verzeichniss der von Dregerschen Sammlung zur Fortsetzung dessen Codicis Pomeraniae diplomatici, Alten Stettin 1795 (1170—1590).

699. **Hasselbach K. F. W.** u. **Kosegarten** Codex Pomeraniae diplomaticus, Greifswald 1842—1862 (786—1252).

700. **Klempin R.** Pommersches Urkundenbuch. Regesten u. Berichtigungen zum Cod. Pom. v. Hasselbach u. Kosegarten, Stettin I. 1868 II. 1877 (786—1253).

701. **Pruemers R.** Pommersches Urkundenbuch, Stettin, II. 1881 (1254—1278).

702. **Perlbach M.**, Pommeralisches Urkundenbuch, herausg. v. westpreussischen Geschichtsverein, Danzig I. 1881, II. 1882.

703. Schöttgen Ch., Altes u. Neues Pommerland, Stargard 1721—5 (844—1620); — Auserlesene Sammlung v. Gardes, Greifswald 1747; — Dähnert J. C., Sammlung Pommerscher u. Rügischer Urk., Stralsund 1765—69, Suppl. 1782.

704. Pommersche Bibliothek von Dähnert, Greifswald 1752—1756; — Pommersches Magazin von Gesterding 1779—1782; — Pommersche Sammlung, hrsg. v. Gadebusch, tamże 1783—1786.

705. **Baltische Studien**, hrsg. v. der Gesell. f. Pommersche Geschichte u. Alterthümer, Stettin 1832 i nn.

706. Patrodophile E., L'Exposé de droits d. Roi d. Prusse sur Pomer. (toż po niem., po łacin.: Expositio jurium in ducatum Pommerelliae 1772); Łojko F., Odpowiedź na wykład praw króla Prus do Pomer. 1773. E. 1772: Łojko, i b. r.

---

707. **Bunge F. G**, Liv.-Est.- und Curländisches Urkundenbuch (Fortg. v. Hildebrand H.), Reval 1853—1885 I—VIII.

R: K., At. 1882 I.; Prochaska, At. 1886 I.

708. Bunge F. G., Liv.-Est. u. Curländische Urkunden, Regesten bis 1300, Leipzig 1881.

709. **Napierski K. E.**, Index Corporis diplom. Livoniae, Esthoniae, Curoniae oder kurzer Auszug der Urkundensamml., Riga u. Darmst. 1833—5 I—II.; — Tegoż, Auctuarium Jndicis, Riga 1840—2.

R: Dz. warsz. 1853 Nr. 45.

710. Napierski K. E., Monumenta Livoniae antiqua, Riga 1839 I—II.

711. Schirren C., 25 Urkunden z. Gesch. Livlands im XIII. Jahrh. (aus Kopenhagen), Dorpat 1866.

712. **Est.- und Livländische Brieflade**, hrsg. v. Bunge F. G. u. Troll F., Reval 1856—79 (lata 1226—1561); — (Fortg. v. Pabst).

713. Nettelblatt Ch., Fasciculus rr. curlandicarum, Rostock 1729; — Tenże, Anecdota Curlandica, Gryph. et Lips. 1736.

714. Innland, Wochenschrift für Liv.-Est.-Curlands-Gesch., Dorpat 1836—1863.

715. **Mittheilungen** aus dem Gebiete der Gesch. Liv.-Est.- u. Kurlands, Riga, od r. 1840. (Mnóstwo dokumentów).

Por.: Winkelmann, Bibliotheca Livoniae histor. Nr. 251—319.

Zob.: Rossyjskie wydawnictwa Nr. 964—5.

---

716. **Wagner C.**, Analecta Scephusii sacra et profana, Viennae 1774—78 I—IV.

717. **Bardosy J.**, Supplementum analectorum terrae Scephusiensis, Leutschviae 1802.

Por.: M. B., Hist. przedst. stosunków Rzpl. i Spiskiej ziemi, Czasop. bibl. Ossol. IV.

Zob.: Węgierskie wydawnictwa Nr. 893—904; *Zob.* r. 796.

(b: Zbiory dokumentów pewnych miejscowości).

718. Zalewski J. K., Wypisy z aktów w Bieczu, Rozm. lw. 1858.

719. Bielitzer Urkunden (1312—1551). Notizenbl. d. hist. stat. Sektion d. mähr. Gesell. 1860 Nr. 8.

720. Przywileje miasta Brześcia litewskiego, Kraszewski J. I., Obraz z życia i podróży, I. Wilno 1842.

721. Drei Regesten v. Beuten (Bytom) 1251—1475; — Zimmermann, Beiträge z. Beschr. v. Schlesien II. 210; — Gramer, Chronik d. Stadt Beuten III.

722. **Grünhagen C.**, Urkunden der Stadt Brieg (Brzeg), Codex dipl. Silesiae IX., Breslau 1870, *zob.* Nr. 679.

723. Schönwälder, Urk. z. Gesch. des Hedwigsstiftes u. d. Gymn. zu Brieg 1371—1625, Progr. des Brieger Gymn. 1848.

724. Schulz A., Dok. zur Baugesch. der Nicolaikirche zu Brzeg 1370—1417, Ztsch. f. Gesch. Schl. VIII.

725. **Woelky C. P.**, Urkundenbuch d. Bisthums Culm (Chełmno). (Neues preussisch. Urkb. Westpr. Th. III. 1. *zob.* Nr. 690), Danzig 1884—87 I—II.

R: Perlbach M., Götting. Gelehrte Anz. 1884 Nr 3, 1885 Nr. 8; Tenże, Kwart. hist. 1887.

726. Szymański, Wykaz praw i przywilejów dyecezyi chełmskiej, Prz. pozn. XXXII.

727. Mülverstedt G. A., Zur Gesch. u. Chronol. älterer Bischöfe v. Pomezanien u. Culm, Ztsch. d. hist. Vereins f. Marienwerder 1889 II. (dok. 1279—1347).

R: Perlbach M., Kwart. hist. 1889.

728. **Urkunden** des Kloster Czarnowanz, Breslau 1857 (Codex dipl. Silesiae I. *zob.* Nr. 679).

R: Przeszkodziński A., Bibl. warsz. 1859 II.

729. Bartoszewicz J., Trzy listy tyczące się Częstochowy, Prz. nauk. lit. 1847 IV.

730. Jura et privilegia Gorensis eccl., Vars. 1680.

731. Bertling A., Die Wachstafeln d. Danziger Stadtbibliothek (Gdańsk), Ztsch. der Westpreuss. Geschichtsver. Nr. 11; — Buchwald, Die Wachstafeln in Kopenhagen, tamże Nr. 4; — Hirsch, Danzigs Handels u. Gewerbsgesch. 1858 (Urkundverz.) *zob.* Nr. 1175.

732. Gryphius Chr., Glogauisches Fürstenthums, Landes-Privilegia Glogau 1653 (l. 1490—1650); — Weingarten, Fasciculi diversorum jurium, Nürnberg 1690.

733. Ein Glogauer Formelbuch, Ztsch. f. Gesch. Schlesiens XII.; — Aus d. Zinsbuche der Stadt... v. J. 1399, tamże XII.

734. Siemieński M., Monumenta (?) eccl. Gnesnensis, Posnaniae 1815 i 1823.

735. Lasco J., Liber Beneficiorum archidioecesis Gnesnensis ed. J. Łukowski, Gnesnae 1881—5. *Zob.* Nr. 1319.

736. Peiper J., Formelbuch aus Heinrichau aus d. Mitte des XIV. Jahrh., Ztschr. f. Gesch. Schlesiens XI.

Gründungsbuch d. Klosters Heinrichau zob.: Kroniki.

737. **Sascke**, Urk. z. Gesch. d. Stadt Inowrocław, Inn. 1862 (Progr. gimn.).

738. Lindner, Verz. d. in Jauer vorhand. Urk. (1288—1392), Ztsch. f. Gesch. Schlesiens IX.; — Tenże, Wachstafeln, tamże IX.

739. **Volkmer u. Hohaus**, Urkunden u. Regesten z. Gesch. d. Grafschaft Glatz (Kładzko), Habelschwerdt I. 1883, II. 1888 (od r. 1500).

740. Kögler, Sammlung d. ält. Urk., Glatz; — Kögler, Chroniken der Grafsch. Glatz 1841 (l. 1328—1591); — Auszüge aus dem Glatzer Amtsbuche 1346—90; — Stillfried, Beiträge z. Gesch. d. schles. Adels. Berlin 1864.

741. Vierteljahrschrift f. Gesch. u. Heimatskunde d. Graf. Glatz, Halberschwerdt od r. 1881.

742. Dokumenty i akty otnosiasz. k' istorii gorodow kaliskoj gubernii. Dyplomataryusz Kalisza (140 przyw. od 1268—1748), druk. z rozkazu Rybnikowa w dz. gubernialnym a potem w 8. poszytach, Kalisz 1869.

743. Z Złotej księgi Kalisza. Kaliszanin 1883 Nr. 91—5, *zob.* Nr. 1179.

744. **Pfotenhauer P.**, Urkunden des Klosters Kamenz (Codex dipl. Silesiae X. *zob.* Nr. 679), Breslau 1881.

Kijów zob.: Rossyjskie wydawnictwa.

745. **Piekosiński Fr.**, Codex dipl. Cathedralis ad S. Venceslaum ecclesiae Cracoviensis (Kraków) (MM. medii aevi I., VIII., *zob.* Nr. 648), Kr. 1874 (1166—1366), II. 1883 (1367—1423).

R: Liske X., Przew. nauk. lit. 1875 I.: Prz. kryt. 1875; Bibl. warsz. 1876 II.; X. I. Sybels H. Z. XLI.

746. **Piekosiński Fr.**, Codex dipl. civitatis Cracoviensis (1257—1506). (MM. medii aevi V., VII., *zob.* Nr. 648), Kr. I. 1879. II—IV. 1882.

R: Perlbach M., Hansische Geschichtsblätter 1882, Odb. Lpzg 1883; Tenże, Götting. Gelehrte Anz. 1884 Nr. 13; X. L. Sybels H. Z. XLV.

747. **Piekosiński Fr.** et **Szujski J.**, Libri antiquissimi civitatis Cracoviensis (MM me-

dii aevi IV. *zob.* Nr. 648), Kr. 1878 (1300-1400).

R: Prz. kryt. 1877; X. L. Sybels H. Z. XLII.

748. Gąsiorowski W., Cechy krakowskie, ich dzieje, ordynacye, listy... z akt. cechowych, Kr. 1860.

R: Czas 1860 Nr. 220.

749. **Pauli Żegota**, Codex diplomaticus Universitatis studii generalis Cracoviensis, Kr. I—IV. 1870—84 (1365—1548).

R: Zakrzewski W., Bibl. warsz. 1872 I; Lisko X., Przew. nauk. lit. 1874 I; Brandowski A., Warta 1885 Nr. 527, 1887 i Odb. Pozn. 1887; X. L. Sybels H. Z. XXVIII., XXXVI.

750. Smołukowski Fr., Krótkie opisanie przywilejów Krakowowi nadanych 1718, 1787; — Tobolski, Toż 1754; — Cracov. Univ. philosophiae privilegiorum 1757; — Nachricht von der Acad. mit Urk. (1364, 1400); Mizler, Warsz. bibl. 1754; — **E.** Kraków 1776; Sumaryusz 178 , 1790; — Kojsiewicz Fr., Wiadomość o przywilejach Akad. krak., Rocz. Tow. nauk. krak. III., Odb. Kr. 1847; — Muczkowski, Pomniki do dziejów Uniw. Jagiell., tamże 1841 I.

751. Ulanowski B., Kilka aktów polskich z archiwum kraj. Spraw. kom. jęz. III., Odb. Kr. 1884.

Zob.: Długosza Liber Benef. dioec. Crac. Nr. 1299.

752. Perlbach M., Quellen-Beiträge zur Gesch. der Stadt Königsberg (Królewiec), Göttingen 1878 (dok. z lat 1299—1524).

753. Perlbach M., Königsberger Regesten (1256—1524), Altpreuss. Monatsschr. 1881 XXVII.; — Voigt J., Urkundliche Mittheilungen, Notizenbl. V.

754. Nehring Wł., Nieogł. dokumenta tyczące się klasztoru w Lądzie, Bibl. warsz. 1870 IV.

755. Perlbach M., Die Cistercienser Abtei Lond im Stadtkölnischen Archiv (1145, 1567); Höhlbaum, Mittheil. II. 71, por. Archiv. Ztschr. II.

Zob.: MM. Poloniae pod: Kroniki.

756. Die Urkunden d. Klosters Leubus, Breslau 1821, Lief. I. (1175—1253).

757. Aus den ältesten Signaturbüchern des Klosters Leubus, Ztschr. für Gesch. Schlesien XII. Por. **E.** 1740. Kortum.

758. **Schirrmacher F. W**, Urkundenbuch d. Stadt Liegnitz u. ihres Weichbildes bis 1455, Liegnitz 1868.

759. Liegnitzer Wachstafeln von 1396. Czasop. Iduna u. Hermode 1812; por. Arch. d. Gesch. f. ältere deutsche Geschichtskunde, Frankfurt XI.

760. Markgraf, Urkunden den Liegnitzer Lehnstreit betreff. 1379—1439, Abh. der vaterländ. Gesell. 1871.

761. Zubrzycki, Kronika miasta Lwowa, Lw. 1844.

762. Bestätigungsdiplome Königs Kasimir d. Stadt Lemberg (1356—1360), Sitzungsb. d. hist. phil. Classe d. Acad. Wien XLIX.; — Rasp C. W., Beiträge zur Gesch. der Stadt Lemberg. Archiv. für österr. Gesch., Wien 1870 LXIV.; — Bischoff F., Urkunden zur Gesch. Armenier, tamże 1865 LXII.

Zob.: Liske X., Akta grodzkie i ziemskie (zwłaszcza tomy I—VI., X.) Nr. 617.

763. Jubilejnoje yzdanie w pamiat 300 litniaho osnowanija lwowskoho stawropigijskoho bratstwa, Lw. 1886 I. (od 1586).

764. Weseman, Urkunden der Stadt Löwenberg 1217—1542, Progr. d. Löwenberg. Gymn. 1885, 1877.

765. Pamiatnaja knižka Lublinskoj gub. 1877 god., Lublin 1877. **E.** 1785, Skarszewski.

766. Sarg A., Materialien z. Gesch. d. Stadt Meseritz, Tremesen 1875.

767. **Nakielski**, Miechovia s. promptuarium monasterii Miechoviensis, Kr. 1634.

Mińsk zob.; Rossyjskie wydawnictwa, Nr. 991—3.

768. **Zuccalmaglio F.**, Urkundenb. d. Stadt Mitau, Mitau 1845—7.

769. **Janota E. i Piekosiński Fr.**, Diplomata monasterii Clarae Tumbae prope Cracoviam (Mogiła), Kr. 1865.

Także: Monografia Opactwa Cystersów, Kr. 1867 **E.** 1756 Figureoa.

Mohilew, zob. Wyd. Rossyjskie Nr. 1008.

770. Jabłonowski J. A., Nowogrodcum ex monumentis descriptum per Jos. Parowski, Leop. 1759.

Zob.: Wyd. Rossyjskie Nr. 1008—1009.

771. **Häusler W.**, Urkundensammlung zur Gesch. des Fürstenthums Oels bis zum Aussterben der Piastischen Herzoglinie, Breslau 1883 (1149—1493).

772. Oelsner u. Reiche, Schlesien ehedem u. jetzt I.; — Jahn J. G., Urkundliche Chronik d. Stadt Oelsnitz, Oelsnitz 1873—75.

773. Jacobson, Oliva m. Urk. v. 1220—1663, Ledeburs Archiv. II.

774. Kürschner G., Die Urkunden d. Troppauer (Opawa) Archivs 1247—1657, Progr. gimn. z Opawy 1884/5.

775. Kopetzky F., Regesten z. Gesch. d. Herzogthumes Troppau (1071—1464), Archiv. f. österr. Gesch. XLV., XCVII. i Odb.

776. Biermann Z., Gesch. d. Herzogth. Zator u. Auschwitz (Oświęcim), Sitzungsb. d. Wiener Acad. 1862.

777. **Warmiński T.**, Urkundliche Gesch. d. ehemaligen Cistercienser Kloster zu Paradies, Międzyrzecz 1886.

R: Kurj. pozn. 1886 Nr. 239; Perlbach M., Kwart. hist. 1887; Tenże, Lit. Centralblatt 1887 Nr. 11; Jarochowski K., Przew. nauk. lit. 1887; B. U., Prz. pol. 1887 I.; P. K. J., Bibl. warsz. 1888 III.

778. **Kopietz**, Regesten d. Stadt Patschkau (1254—1699), Progr gymn. Patschkau 1875. Inne dok. Ztsch. f. Gesch. Schlesiens XII.

779. **Gawarecki W. H.**, Przywileje, nadania miastom wdztwa płockiego, War. 1828.

780. **Kętrzyński W.**, 30 dokumentów katedry płockiej, Lw. 1888.

781. **Cramer**, Urkundenbuch der Bischöfe v. Pomeranien (1279—1347).

Zob. **Mülverstedt Nr. 727.**

782. **Wuttke H.**, Städtebuch des Landes Posen, Codex dipl., Leipzig 1864; — Tenże, Accessiones, Lipsiae 1866; — Meyer, Gesch. d. Lande Posen 1881; — Tenże, Ztschr. f. Posen 1884.

R: Czas 1865 Nr. 44.

783. Zapisy dla kościoła katedr. w Poznaniu (1252—1296), Arch. teol. Jabczyńskiego 1836—7.

784. Dokumenty, tyczące się biskupstwa Przemyskiego, Przyj. chrześcij. prawdy 1833—40 I—II.

785. Pawłowski Fr., Premislia sacra sive series et gesta episcop., Cracoviae 1869.

786. Batowski, Wiad. o rękopisie Series episc., Bibl. Ossol. 1842 II.

787. Podgórski, Diversa monumenta historica reperibilia penes ecclesias dioecesis Premisliensis, Resoviae 1883—6 (5 zeszytów).

R: L. Dziedzicki, Kwart. hist. 1887.
Zob. Nr. 647.: *Liske X., Akta grodzkie i ziemskie* (tom VIII).

788. Pamiatnaja kniżka Radomskoj gub. Radom. 1870.

789. Materyały dla stat. opisania radomskoj gub., Radom 1881 I.

790. **Wattenbach W.**, Urkunden d. Dominikaner u. Dominikanerinnen der Stadt Ratibor 1258—1514, Codex dipl. Silesiae IX. *zob.* Nr. 679.

791. Alte Urkunden v. Ratibor, Ledeburs Archiv II.

792. Bunge B. F., Die ältesten Urkunden des Revalschen (Rewel) Archiv, Archiv f. d. Gesch. Livl. III. 293; — Hansen G., Ueber den letzten Urkundenfund im Revalschen Rathsarchiv (1298—1652), Beiträge z. Kunde Est.-Liv.-Kur. II. 147; — Urkunden d. Michaeliklosters in Reval, Leipzig 1846.

793. Perlbach M., Urkunden d. Rigaschen Capitel-Archivs in der fürstlichen Czartoryskischen Bibl. zu Krakau (1211—1394) Mitth. auf d. Gebiete d. Gesch. Livlands XIII.; — Urkunden z. Gesch. d. Erzbisthums Riga (1219—1290), Jahrb. d. Ver. f. mecklenb. Gesch. XIV.

794. Napierski J. G. L., Libri redituum d. Stadt Riga, Leipzig 1881.

795. Hildebrand H., Das Rigische Schuldbuch (1286—1352), Petersb. 1872.

796. Morawski Szcz., Sądeczyzna z mapkami i planami (II. t. za Jagiellonów z miasty spiskiemi i ks. Oświęcimskiem), Kr. I. 1864, II. 1865.

Zob. Nr. 647: Liskego X., Akta grodzkie i ziemskie (tom IX.: Dok. z arch. w Sączu)
R: Czas 1865 Nr. 153; X. L., Sybels H. Z. XVIII.

797. Dokumenta dawnej ekonomii Samborskiej, Dod. do Gaz. lw. r. 1872 I—III. (od 1395 r.).

798. Załuski J., Dwa dokumenty do dziejów Sanoka, Dod. do Czasu t. 8.

799. Iwanowski M., Wyciągi z akt. Słucka, Ath. 1850 III.

800. Becker J., Noch 15 Urk. der Stadt Schlave (1317—57), Progr. gymn., Schlawe 1875—6.

801. Schastecki J., Urkundliches z. Gesch. d. Stadt Schwerin a. d. Warthe, Schulprogramm. d. Knabenschule in Schwerin, Schwerin 1883.

Sławuta zob. Nr. 649.

802. Pamiatnaja kniżka siedleckoj gubernii na 1877 god., Siedlce 1877.

803. Wickenhauser F. A., Gesch. u. Urkunden des Klosters Solka, Czernowitz 1877.

804. Popowicz Georg, Index Zolkieviensis im Radziwiler Archiv. die Metropole Suczawa betreffend, Cudela (mołdawski), Czerniowce 1874 wrzesień, 1885 luty.

805. Das Archiv der Benedictinerinnen zu Staniątki mit Urk. v. 1238, Arch. f. österr. Gesch. XXXIX., XCVII.

806. Łopiński, Materialien z. Gesch. v. Samter (Szamotuły) I. 1284—1700, Jahresb. d. Landwirthschaftsschule zu Samter, Samter 1886 str. 12.

R: Perlbach, Kwart. hist. 1887.
Tarnów, zob. Nr. 649 *Archiwum Sanguszków.*

807. Wernicke E. J., Gesch. Thorns 1839—42 I—II.; — Kestner E., Beiträge z. Gesch. d. Stadt Thorn, Thorn 1853.

Trzemeszno zob. Archiwa i Bibl. Nr. 95—7.

808. Roczniki Towarzystwa naukowego w Toruniu, Toruń 1878 I., 1880 II, 1884 III.

809. **Szczygielski St.**, Tinecia seu historia monasterii Tinecensis, Cracoviae 1668.

810. Szczygielski St., Aquila Polono-Benedictina, Crac. 1663; — Tenże, De abbatis a Regibus Poloniae datis 1664; — Tenże, Catechismus Monasticus 1713.

811. **Codex** diplomaticus Tinecensis, kodex dyplomatyczny tyniecki, Lw. 1871.

R: Zakrzewski W., Niwa 1872, Odb. Lw. 1872; Hube R., Bibl. warsz. 1872 II., Odb. War. 1872; X. L., Sybels H. Z. XXIX.

812. **Kętrzyński W. i Smolka St.**, Codex diplomaticus monasterii tynecensis, Lw. 1875 (1105—1506).

R: Prz. kryt. 1876.
Zob. Dyplomatyka Nr. 188—190.

813. **Woelky C. P. i Saage M.**, Codex dipl. Warmiensis oder Regesten u. Urkunden zur Gesch. Ermlands (MM. hist. Warmiensia). Mainz I. 1860, II. 1864, III. 1874.

814. Zeitschrift für Gesch u. Alterthumskunde Ermlands hrsg. v. Vereine... Braunsberg od 1858. W t. V. spis alfabetyczny.

815. Codex diplomaticus Vielicensis z polecenia Ag. hr. Gołuchowskiego, Lw. 1871.

R: Bibl. warsz. 1872 II.

816. Konarski St., Summarium privilegiorum concernentium fundationem Vilnensem, Vilnae 1739; — Żukowski S., Dawne przywileje rzemieślników Wilna, Dzieje dobroczynności 1822, 596. *Zob* Nr. 1193.

Wilno zob. Wyd. rossyjskie Nr. 945—65, 1003—1006, *Witebsk tamże* Nr. 1008—1010.

817. **Korn G.**, Breslauer Urkundenbuch (Wrocław) I. z., Breslau 1870 (1214—1377).

818. **Markgraf H.** u. **Frenzel O.**, Breslauer Stadtbuch enthaltend von 1287 ab Urkunden, Breslau 1882. (Codex dipl. Silesiae XI. *zob.* Nr. 679).

819. Drescher, Schlesisch - diplomatische Nebenstunden, Breslau 1774.

820. Stenzel G. A., Urkunden z. Gesch. des Bisth. Breslau im Mittelalter, Breslau 1845.

821. **Markgraf H.** u. **Schultz J. W.**, Liber fundationis episcopatus Vratislaviensis, Breslau 1889 (Codex dipl. Silesiae XIV. *Zob.* Nr. 679).

822. Klose v., Breslau dokumentirte Gesch., Breslau 1781—1783. (Dopeł. w Stenzla SS. rr. silesiacarum III.); — Heyne J., Dokumentirte Gesch. des Bisthums u. Hochstifts Breslau, Breslau 1860—64.

Por. Grünhagen, Wegweiser durch die schlesischen Geschichtsquellen (2 wyd.), Breslau 1889 str. 24, 30.

823. Dokumenty bractwa pri cerkwi św. Mikołaja w Zamostie, Starina kijewska 1882 III.

824. Barącz S., Pamiątki miasta Żółkwi, Lw. 1852, 1876.

Zator zob. Oświęcim.
Zob. Archiwa Nr. 1—145. Inne w dziale: *Majscowości.*

C. Zbiory krajów postronnych.

(Czechy, Morawia, Niemcy, Stolica Apost., Siedmiogród, Węgry, Wołoszczyzna).

825. **Erben C. J.** et **Emler J.**, Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae, Praga, Pars I. 1855 (600—1253) 6 tomów; II. 1882 (1253—1310).

826. Balbinus B., Miscellanea historica Regni Bohemiae, Pragae 1—8, II. 1—2 1679—1687; — Goldast M., Comment de Bohemiae juribus ac privilegiis, Frank. 1719 (501—1619).

827. **Dobner G.**, Monumenta historica Bohemiae, Praga 1764—1785 I—VI.

828. Reliquiae tabularum terrae Bohemiae anno 1541 igne consumptarum ed. J. Emler, Praga 1870—77.

829. **Tingl F. A.** et **Emler J.**, Liber confirmationum ad beneficia ecclesiastica Pragensem per archidioecesim... ab 1354 usque 1399, Praga 1865—79 I—V.

830. **Borovy A.**, Libri erectionum archidioecesis Pragensis XIV. et XV. saeculo, Praga 1875—83 I—IV.

831. **Gindely A.**, Codex municipalis Bohemiae, Praga 1886.

---

832. **Boczek A.**, Codex dipl. et epistolaris Moraviae (cont. Chytil J., Chlumecky, Brandl), Olomuci 1836—1878 I—X. (396—1375).

833. Chlumecky P., Die Regesten d. Archive im Markgrafthume Mähren, Brünn 1856 I.

834. Schriften d. hist.-stat. Section d. k. k. mährisch-schlesischen Gesellschaft hrsg. v. Elwert, Brunn od 1855 (Tamże dokumenty: Por. Schramm W., General-Repertorium zu d. Publicationen der hist.-stat. Section Brünn 1889).

---

835. **Lünig J. Ch.**, Deutsches Reichsarchiv Leipzig 1713—22 I—XXIV.; — Tenże, Codex diplomaticus Germaniae, Leipz. 1732—34 2 t.; — Tenże, Collectio nova, Leipz. 1730.

836. **Sudendorf H.**, Registrum oder Merkwürdige Urk. f. deutsche Gesch., Jena 1849, Berlin 1851—1854 I—IV.

837. **Böhmer J. Fr.**, Acta imperii selecta a... ed. Ficker J., Insbr. 1866.

Regesta zob. Nr. 258.

838. **Stumpf K. Fr.**, Acta imperii adhuc inedita, Insbr. 1868 I—IV.

839. Stumpf K. F., Die Kaiserurk. d. X., XI. u. XII. Jahrh. chronologisch verzeichnet, Insbr. 1865.

840. **Pertz.** Diplomata imperii, MM. Germaniae I., Hannoverae 1872 *(Zob. Kroniki).*

R: Sickel Th., Monumenta Germaniae historica Diplomata imperii I., Berlin 1873.

841. Sybel H. u. Sickel Th., Kaiserurkunden in Abbildung., Heft 1—6, Berlin 1880—84.

842. Diplomata imperatorum apographa (623—1266) Monumenta Boica, Monachi 1763 I—XLI.

843. Diplomatarium Niederaltense et Oberaltense, Monumenta Boica XI—XII.

844. **Fontes** rerum Austriacarum, hrsg. v. d. hist. Comm. d. kais. Akad. II. Abth. Diplomata et acta, Wien Od. r. 1849.

845. Monumenta Augustae domus Austriacae (wyd. Herrgolt), Viennae 1750—72 I—IV.

846. Lichnowsky, Gesch. d. Hauses Habsburg, Wien 1836—41 (Spis dokumentów od 1027—1493).

847. **Meiller A.**, Regesten z. Gesch. der Markgrafen u. Herzöge Oesterreichs, Wien 1850.

848. Udalrici Codex Bambergensis w Eccarda Corpus hist. medii aevi II. 1. i Jaffé, Bibl. rr. germ. 900—1137.

849. **Gercken Ph.**, Codex diplomaticus Brandenburgensis, Salzwedel (Stendal) 1769—1785 I—VIII.

850. **Raumer G. W.**, Codex dipl. Brandenburgensis continuatus, Berlin 1831—33 I—II. (1242—1510).

851. Raumer G. W., Regesta historiae Brandenburgensis, Berlin 1836 (400—1200).

852. **Riedel A. F.**, Codex diplomat. Brandenburgensis, Berlin 1838—1865 I—XXV.

853. Heffter, Nachlese zu d. Urkunden im Riedel'schen Codex, Jahresbericht d. hist. Vereins zu Brandenburg I.

854. **Publicationen** aus den k. preussischen Staatsarch., Leipzig 1878—89, I—XXXII.

855. **Stillfried R. u. Märcker T.**, Monumenta Zollerana, Urkb. z. Gesch. d. Hauses Hohenzollern, Berlin 1852—66 I—VII.

856. **Ehmck D. R. u. Rippen**, Bremisches Urkundenbuch, Bremen 1873—1880 I—III.

857. Cassel J. Ph., Sammlung ungedruckter Urkund. der Reichstadt Bremen, Bremen 1768 (1206—1699).

858. **Dronke E. F. J.**, Cod. dipl. Fuldensis, Cassel 1850 (747—1342); — Register v. F. Schmincke, tamże 1862.

859. Dronke, Bemerkungen über die ältesten Fuldaer Privilegien, Ztsch. f. hess. Geschichte IV.

860. Pflugk—Harttung, Die päpstlichen Urkunden f. Fulda bis zum XIII. Jahrh., Diplom.-hist. Forschungen.

861. **Volger E.**, Urkundenbuch d. Hochstifts Halberstadt u. seiner Bischöfe (Urkundenb. d. hist. Vereins f. Niedersachsen H. 1, 2—3), Hannover 1846.

862. Lenz S., Diplomatische Stifts.- und Landeshist. v. Halberstadt, Halle 1749 (Dok. 966—1147).

863. Geschichtsquellen d. Provinz Sachsen und angrenzender Gebiete, hrsg. v. d. geschicht. Vereinen d. Provinz Halle, od. r. 1870.

864. **Doebner R.**, Urkundenb. d. Stadt Hildesheim, Hildesheim 996—1346, Hildesheim 1881.

865. Volger E., Urkunden d. Bischöfe v. Hildesheim (Urkb. d. hist. Vereins f. Nieder-Sachsen).

866. **Wigand P.**, Traditiones Corbeienses (Korbeja), Leipzig 1843; — Tenże, Gesch. d. Reichs-Abtei Corvey, Höxter 1819.

867. **Köchler G.**, Codex dipl. Lusatiae superioris, Görlitz 1851—56 (965—1350).

868. **Worbs J. G.**, Inventarium diplomaticum Lusatiae inferioris, Lübben 1834 I. (873—1620).

869. Redern N. S., Lusatia superior diplomatica, Hirschberg 1724—34.

870. Gallus u. Neumann, Beiträge z. Gesch. d. Nieder-Lausitz 1835—38.

871. Wohlbrück S. W., Gesch. d. Bisthums Lebus, Berlin 1829 1—3 (z dokumentami).

872. Michaelis A. B., Diplomatische Stiftshistorie v. Lebuss, Göttingen 1756 (1299—1402).

873. Codex diplomaticus Lubecensis, Lübeck 1843—84, Abth. I. t. 1—VIII (1159—1440), II. 1885 (1154—1341).

874. Der römisch. kaiser. u. königl. Majestäten Privilegia.. der Stadt Magdeburg, Magd. 1640—1663.

875. Walther S., Singularia Magdeburgica, Magd. u. Leipz. 1732—40; — Lenckfeld, Antiquitates Praemonstratenses, Magd. 1721.

876. Geschichtsblätter für Stadt u. Land Magdeburg, Magd: od 1866.

Zob. Nr. 849, Gercken, Nr. 259 **Regesta Mülverstaedt.**

877. Mecklenburgisches Urkundenbuch, hrsg. v. d. Vereine f. Mecklenb. Gesch. und Alterth., Schwerin 1863—84 I—XIII. (786—1355).

878. **Rudolff**, Cod. dipl. historiae Megalopolitanae medii aevi, Schwerin 1789 (1218—1329); — Westphalen MM. inedita, Lipsiae 1739—45 I—IV.

879. **Codex** dipl. Misnensis (Codex dipl. Saxoniae regiae 1—4), Lipsiae 1864.

880. Erath A. U., Codex dipl. Quedlinburgensis, Frankf. 1764.

881. **Fabricius C. G.**, Urkunden z. Gesch. d. Fürstenthums Rügen, Stralsund 1841—69, I—IV. (1193—1325).

882. **Gersdorf E. G. Posern Klett**, Codex dipl. Saxoniae regiae, Leipzig 1864—73 I—X.

---

883. **Pflugk Harttung J.**, Acta pontificum Romanorum inedita, Tübingen, od r. 1880.

884. **Jaffé Ph.**, Regesta pontificum Romanorum ab condita ecclesia ad annum 1198, Berolini 1854.

885. **Potthast A.**, Regesta pontificum Romanorum 1198—1340, Berolini 1871—75.

886. Willmans R. u. Potthast, Ergänzungen zu Jaffé, Archiv. Ztsch. III—IV.; —

Kaltbrunner Toż. Sitzungsb.d. Wiener Akad. XCIV.

Por.: Oesterley Wegweiser II. 236—257: ogólne i wedle papieży uporządkowano.

887. **Teutsch G. D. u. Firnhaber F.**, Urkundenbuch zur Gesch. Siebenbürgens (Fontes rr. austr. cz. II. t. 15) (1075—1301).

888. Beiträge z. Gesch. Siebenbürgens unter König Ludwig I. 1342—1382, Archiv. f. österr. Gesch. V.

889. Archiv. d. Vereins f. Siebenbrg. Landeskunde, Kronstadt, od r. 1853.

Zob. Nr. 893 t. III. b.

890. **Fejér G.**, Codex diplomaticus Hungariae ecclesiasticus et civilis, Budae 1827—44 (1440); — Register tamże 1830—35.

891. Knauz F., Georgii Fejér Codex dipl. Hung. Tabula chronologica, Budae 1862; — Czinar M., Jndex alphabeticus codicis Fejér, Pesthini 1866.

892. Endlicher M. L., Rr. hung. Monumenta Arpadiana (1111—1291), Sangalli 1849.

893. **Monumenta Hungariae Historica** Ed. Academiae, Budapest 1857—88.

A. I. Diplomataria t. I—XXVIII. (1857—1888).
II. Scriptores t. I—XXXII. (1872-1882).
III. Acta Comitiorum:
a) Hungariae t. I—IX (1874-1885).
b) Transsilvaniae t. I—XII. (1874—1887).
IV. Acta Extera:
a) Andegavensia t. I—III. (1874—1877).
b) Matthiae Corvini t. I—IV. (1864—1877).

B. I. Archivum Rakoczianum:
a) Acta Interna t. I—X. (1873—1883).
b) Acta Extera t. I—III. (1872—1876).
II. Codex diplom. Andegavensis t. I—V. (1879—1887).
III. Diplomatarium Relationum Reipublicae Ragusanae cum Regno Hungariae (1887).
IV. Rationes Civitatum Hungariae (1885).
V. Diplomatar. dominationis Turcarum in Hungaria t. I—IX. (1863—1873).
VI. Törtónelmi Tar. t. I—XXV. (1856—1877). *Zob.* Nr. 899.

894. **Wenzel G.**; Codex diplomaticus Arpadianus continuatus (Arpadkori uj okmanytar) MM. Hungariae historica ser. I. t. 6—13; 17—18, 20—22) I—XXVIII., Pesten 1857—88 (lata 1001—1301).

895. **Wenzel G.**, Monumenta hung. historica (Acta externa) Magyar diplomacziai emléket az Anjou-Korob, Pesten 1874—7 I—III. [1268—1390].

896. **Nagy J.**, Codex diplomaticus hung. Andegavensis (Anjoukori okmanytar), Budapest 1879—87 (MM. Hung. hist.) I—V. (1301—1321).

897. **Hatvani M.**, Magyar történelmi okmanytar (MM. Hung. hist. ser. I.), Pest 1857—59 I—IV. (1441—1652).

898. **Nagy J. es Nijary A.**, Magyar diplomacziai emlekek Matyars kiraly korabol., Budapest 1874—77 I—IV [1458—1490].

899. **Törtenelmi Tar**, [Historyczne archiwum], Budapest 1856—77 I—XXV. [Zawiera wiele dokumentów: II. [1102—1702], VI. [1344—84], VII. [1344—84], IX. [1118—1605], XX. [1300—99].

900. **Teleki J.**, Hunyadak kora Magaroszagru, Pesten 1852—57.

901. **Theiner A.**, Vetera monumenta hist. Hungariae illustrantia, Romae 1859—60 I—II. [1216—1256].

902. **Monumenta** Vaticana Hungariae, Serya I. t. I—III. 1885—8.

903. Pray G., Annales veteres Hunnorum, Avarorum et Hungarorum, Vindobonae 1761, 2 wyd. tamże 1764—70 I—V. [wiele dokumentów].

904. Kaprina St., Hungaria diplomatica tempore Mathiae de Hunyad, Vindobonae 1767, 1871 [1458—61].

905. **Katona St.**, Historia critica primorum Hungariae ducum, Pestini 1778; Regum stirpis Arpadianae, tamże 1779—82 I—VII.; Stirpis mixtae, tamże 1788—1793 I—XII.; Stirpis austriacae, tamże 1794—1817 I—XXIII. [Mnóstwo dok.].

906. Kovachich M. H., Vestigia comitiorum Budae 1790; — Tenże, Supplementum, Budae 1798—1802 I—III.

907. Engel J. Ch., Gesch. d. ungarischen Reiches u. seiner Nebenlande, Halle 1797—8 I—II.

Spiż, zob. Nr. 716—717.

908. **Petricelcu-Hajdeu**, Archiva istorica romaniei, Bucuresci 1865—7 I—III [1096—1810].

909. Teulesce P., Documente istorice I., Bucuresci 1860.

910. Tesauru de monumente istorice pentru Romania publ. de A. P. Ilaviaun, Bucuresci 1862 I.

911. Pray G., Commentarii historici de Bosniae, Serviae, Bulgariae, tum Valachiae, Moldaviae ac Bessarabiae cum regno Hungariae nexu ed. G. Fejér, Budae 1837. [Dokumenty na str. 57 i 107).

912. **Wickenhauser F. A.**, Moldau oder Urkunden f. Moldau u. Bukowina, Wien 1862.

913. **Kałużniacki E.**, Dokumenta mołdawskie i multańskie z archiwum miasta Lwowa, Odb. z Liskego Aktów grodz. i ziemsk. t. VII. *zob.* Nr. 647, Lw. 1878.

914. **Biłowus T.**, Niskolko russkich i romunskich hramot drewnych hosudarej mołdawskich, Kołomyja 1880.

915. Bardossy J., Moldaviensis v. Szepsiensis decimae indagatio Posonii, 1802. *Zob.* Nr. 803–804.

D. Wydawnictwa rossyjskie.

(a: Ogólne).

916. **Akty sobrannyje** w bibliotekach i archiwach ekspedecieju imperatorsk. Akademii nauk. petersb., Ptrsbg. 1836 5 t.:
- I. 1294—1598
- II. 1598—1613
- III. 1613—1645
- IV. 1645—1700
- V. od 1700.

917. **Akty istoryczeskije** sobrannyje i izdan. archeograficz. kommisiejo z alfab. ukazetelem (petersburska), Petersburg 1841—2, 5 t.;
- I. 1334—1598
- II. 1598—1613
- III. 1613—1645
- IV. 1645—1676
- V. 1676—1700

918. **Dopełnienija** k'aktam ist. sobr. i izd. archeogr. kom., Ptrsbg 1846—1872, 12 t.

919. **Akty istoryczeskije** otnosiaczysia k' Rossii izwleczenny iz inostrannych archiwow i bibliotek Turgeniewom [Historica Russiae Monumenta), Ptrsbrg I—II. 1841—2 III. [Suplementa) 1842.wyd. archeogrf. komisyi petersb.:
- I. 1075—1584 (Archiwum watykańskie);
- II. 1584—1719 (Arch. watyk. do dziejów Rossyi];
- 1231—1308 (Toż dla innych ziem słowiańskich);
- 1557—1679 (Biblioteki francuskie i angielskie);
- III. Wiek XVI—XVII. z różnych archiw.

920. **Akty i Gramoty** o ustrojstwie rimsko-katoliczeskoj cerkwi w Imperii rossyjskoj i Car. Pol., Petersb. 1849. Priłożenie k'aktam etc. etc. tamże 1849.

921. Akty juridyczeskie, ili sobranie form starinnawo diłoproizwodstwa (wyd. archeogr. kom. petersburskiej), Petersb. 1838.

922. Akty otnosiaczysia do jurydyczeskawo byta drewnej Rossii [wyd. archeograf. komisyi petersburgskiej] pod red. Nikołaja Kałaczowa, Petersb. I. 1857, II. 1864.

923. Archiw gosudarstw. Sowieta, Petersb. 1869—75.
- I. Sowiet w carstw. Katarzyny II. [1768—1796]. 1) Oddz. histor., 2) Oddz. praw.]
- IV. Carstwowanie Alex. I.

924. Archiw prawitelstwujuszczawo Senata I. Opis ukazam Petra welikawo 1707—25 [wyd. Baranow], Petersb. 1872.

925. **Archiw** Kniazia Woroncowa, Moskwa 1870—87 I—XXXIV.

926. **Bumagi** florenckawo centr. archiwa kazajuszczija Rossii [w łac. wł. j. i ross. przekładzie Buturlina M. D.], Moskwa 1871.
Zob. Nr. 143.

927. Drewnosti, Trudy moskowsk. archeołogiczeskawo obszczestwa, Moskwa 1865—9 I—II.

928. **Inostrannyja soczynenija** i akty otnosiaczysia do Rossii sobr. Obolenskim K., Moskwa 1847—8.

929. **Iztoriczeskij Sbornik** Muchanowa, Moskwa 1836; 2 wyd. 1866;— Katal. istor. pamiat. sobr. i izd. Muchanowym, Moskwa 1836.
Zawiera nadania prawa magdeb. na Litwie i Rusi: także Dziennik Brzostowski go z 1656.

930. **Istoriczeskij Sbornik** Obolenskawo, Moskwa 1838.
Materyały 1506—1615 *zob.* pod odpowiedniemi latami.

931. Materyały dla istor. geogrf. słowara Rossii I. Geograf. Słowar [IX—XIV stol.] sost. i izd. Barsow., Wilno 1865.

932. Materiały dla ist. russkawo flota izd. T. Wesselawo, Peterb. od r. 1882 I—IX.

933. Opisanije dokumentow i dieł chraniaszcz. w archiwie Sw. prawit. Sinoda, Ptrs. I. [1542—1721].

934. Opisanije dokumentow i bumag w Moskowsk. Archiwie Minist. Justicii pod red. Kałaczowa, Ptrsb. 1869—72; — Gramoty XIV. i XV. w. moskawskawo archiwa Minist. Justicii, Moskwa 1883.

935. **Pamiatniki** diplomaticzeskich snoszenij drewnej Rossii z deržawamy inostrannymy izd. II-m otdieleniem E. J. W. Kancelarii, Ptrsb. 1851—1871 (?).

I. 1488—1594
II. 1594—1621
III. 1632—1660
IV. 1661—1674
V. 1674—1682
VI. 1682—1685
VII. 1686—1695
VIII. 1695—1698
IX. 1698—1699
X. 1580—1699

936. **Podlinnyja swidietelstwa** o wzaimnych otnoszeniach Rossii i Polszy preimuszczestwienno wo wremija samoswancew sobrał i izdał P. Muchanow, Moskwa 1834.

937. **Priłozenie** k' sobraniju k' aktow i gramot o ustrojstwie i uprawlenii rimsko-katol. cerkwy w imperii i carstwie polskom b. r. 8vo str. 24.

938. **Russkij** istoriczeskij Sbornik pod red. Pogodina M., Moskwa 1837—44 I—VII.

939. Sbornik paleograf. sminkow drewn. i nowawo pisma Iwanowa, Moskwa 1844.

940. **Sbornik** russkawo istor. imperator. obszczestwa, Ptrsb. 1867—89 I—LIV.

A. Czasy przed Piotrem W.:
XXXV. Dyplom. stos. z Polską i Litwą 1487—1533.
XL. Dypl. stos. z Krymem, Kazaniem i Turcyą 1474—1480.
XXXVII. Dypl. stos. z Anglią w w. XVI.
XXXIV. Dyp. stos. z Francyą 1613—1718. Pobyt Piotra we Francyi 1717.
XXIV. Dypl. stos. z Hollandyą 1615—16.

B. Czasy Piotra W. do Katarzyny II.:
III., V., VI. Relacye posłów saskich 1721—34.
XX. Relacye Bosego i pobyt Piotra w Amsterdamie; — Stosunki z dworem saskim 1734—40 itd.
XV., XXII. Relacye posł. prusk. do r. 1766.
XI. Ukazy Piotra W. z arch. Senatu.
XXV. Listy Piotra do Szeremetjewa 1704—22.

C. Czasy Katarzyny II. i Pawła I.:
I—VI., XX. Listy Katarzyny II. do Orłowa z 1788; Notatki jej z lat 1762—69; Instr. dla Rehbindera 1773; Koresp. z Frydérykiem; Listy i papiery różnej treści.
VII. Listy Katarzyny 1744—64.
X. Toż, 1765—71.
XIII. Toż, 1771—74.
XXVII. Toż, 1774—88.
XV. 1774—90.
XVI. Relacye Repnina o 3. podziale.
IV., VIII., XIV., XXII., XXXVI. Akty „deputowanej komisyi".
IX. Korespondencye Rumancowa i Panina 1765—77.
XII., XIX., Relacye angielskich posłów 1765—77.
XVII. Koresp. Kat. z Falkonetem, twórcą pomnika Piotra W.
XVIII. Koresp. austr. posłów od 1762.
XXII. Relacye posłów pruskich.
XXIII. Koresp. Katarzyny z Grimem.
XXXIII. Koresp. Katarzyny z Golicynem. Listy Birona do Kayserlinga.
XXVI., XXVII. Kanclerz Bezborodko 1747—99.
XXVI., XXIX. Protokoły pełnego zgromadzenia.
XXVIII., XIX. Akty finansowej polityki Kat. II. 1797—1800.

D. Czasy Aleksandra I. i II.:
I—VI. Różne dokumenty.
XXI. Aleksander I.
XXX—XXXI. Aleksander II.

Por: Russische Revue X. str. 382 i 470. XXI. str. 82. W XIX. Sbornik. tomie jest dokłady spis imienny.

941. **Sobranije** aktow otnosiaszczychsia k' obozrieniju istorii armianskawa naroda, Moskwa 1833—38 I—III.

942. **Sobranije** gosudarstwiennych gramot i dogoworow chraniaszczychsia w kol. inostrannych dieł, Moskwa 1813—1828 I—IV.

R: Pam. umiej sztuk i nauk, War. 1824.

943. **Wremennik** imp. moskowsk. obszcz. istorii i drewnostej rossyjsk. 24 kn„ Moskwa 1849—56.

944. Kamanin J., Iz istorii mieždunarodnych otnoszenij Polszi i Rossii, Kij. Starina 1882 lipiec.

945. **Ważniejsze przyczynki:** Karamzyn, Hist. Rossyi; — Sołowiew, Hist. Rossyi; — Makarij, Hist. russkoj cerkwy I—XII. 1883; — Russky Archiw 1862—89.

(b: Litwa i Kraje nadbałtyckie).

946. **Akty** otn. k' istorii zapadnoj Rossii [wyd. przez archeograf. komis. petersb.]. Ptrsb. 1846—1853 [Litwa].

T. I. 1361—1568 Przywileje litewskich książąt.
T. II. 1568—1638
T. III. 1544—1587
T. IV. 1588—1632
T. V. 1633—1699

947. **Akty izdawajennyje** komissieju wysoczajsze utwerždennoju dla razbora drewwnych aktow w Wilnie (w dalszych tomach izdaw. Wilenskoju Archeograficzeskoju kom), Wilna 1865—88 I—XV.

I. Akta ziemskie grodzieńskie;
II. Akta ziemskie brzeskie;
III., IV. Akta grodzkie brzeskie;
V. Akta grodzkie brzeskie i grodzieńskie z dod. przywilejów brzeskiej i kobryńskiej ekonomii;
VI. Akta brzeskie, grodzkie, podkomorskie, magdeburgii; kobryńskiej i kamienieckiej magdeburgii;
VII. Akta grodzkie grodzieńskie;
VIII. Akta grodzkie wileńskie;
X. Akta wileńskiej magdeburgii;
XII., XIII., XV. Akta trybunału litewskiego;

R: Kraj 1887 Nr. 2.

XIV. Inwentarze dóbr XVI. w.

Obejmują akty XVI—XVIII w. Każda księga podzielona jest na trzy działy: sprawy duchowne (tu są dokumenty), instrukcye i lauda sejmikowe, sprawy sądowe.

948. **Archeograficzeskij Sbornik** dokumentow otn. k' istorii siewierozapadnoj Rusy, izd. pry uprawlenii wilenskawo uczelnawo okruga, Wil. 1867—74 I—X.

Zawierają opisy majątków, sprawy graniczne, nadania, działy, skargi, listy itp. z XVI—XVIII w. W ostatnich tomach zbiory zabrane z Nieświeża.

949. Archiw wilenskawo generał-gubernatorstwa (wydał Engel A. przy współ. Homulickiego), Wilna 1870 I—II.

950. **Archiw** Białoruskij drewnych hramot [wyd. Gregorowicz Jan), Moskwa 1824. [Obejmuje hramoty 1463—1768]; — Biełoruskij Sbornik [wyd. Romanow].

Por. Kij. Starina 1888 IV. 77.

951. **Dokumenty** obniasiajuszczyje istoryju zapadno-ruskawo kraja i ich otnoszenija k' Rossii i k' Polsze [Documents servants à eclaircir l'hist. de provinces occidentales de la Russie ainsi que leurs rapports avec la Russie et la Pologne], wyd. archeograf. kom. petersb., Ptrsb. 1865.

952. **Dokumenty** i regiesty k' istorii litowskich Jewrejew, iz kijewskawo i wilenskawo archiwow [wyd. Bierszadskij S. A.], Ptrsb. 1882 I. [1388—1550], II. [1550—1569].

R: W. Budanow, Journal nar. prosw. 1885 Nr. 337.

953. **Gramoty** welikich kniażej litowskich s 1390 po 1569 izd. pod. red. W. Antonowicza i K. Kozłowskawo, Kijów 1868.

Istoriczeskij Sbornik Muchanowa p. Nr. 929.
Istoriczeskij Sbornik Obolenskawo p. Nr. 930.

954. Istoriczeskaja swiedenija zamieczatelnych miestach w Biełorusii, Ptrsb 1855.

955. **Jarłyk** Chana Złotoj Ordy Tochtamysza k' polsk. Korolju Jagajły 1329—99 kn. Obolenskawo, Kazań 1850.

956. **Pamiatniki** russkoj stariny w zapadnych gub. Im. izd. Batiuszkowym P. N. [Wilno], Ptrsb. 1871—2.

957. Pereczen dokumentow iz rukis nawo otdielenia wilenskoj publicznoj biblioteki, Wilno 1867.

958. **Rewizija** puszcz i perechodow zwierinych w bywszem wełykom kniażestwie Litowskom w 1559 godu s pribawłeniem drugoj aktowoj knigi soderz. w sebie privilegii w 1554 godu, Wilna 1867.

959. Horbaczewskij, Alfabetnyj Ukazitel [do t. dzieła], Wilna 1867.

960. Sbornik dokumentow ujasniajuszczych otnoszenija latino-polsk. propagandy [z Wiestnika zap. Rossii), Wilna 1865—67.

961. **Sbornik** paleograficz. sminkow o drewnich hramot. wilen. bibl. Z. I [1332—1548], Wilna 1884.

R: Kamanin, Kij. Starina 1884.

962. **Sobranije** drewnych gramot i aktow gorodow Wilna, Kowna, Trok, prawosławnych monastyrej, Wilna 1843.

963. **Zapiski** wilenskoj archeol. kommissieju izdaw. pod red. J. J. Malinowskawo, A. K. Kirkora i M. Huszewicza, Wilno 1856.

964. **(Akty)** Russko-liwonskoje Akty [Russisch-Livländische Urkunden] izd. archeogr. kom. [petersburskiej] K. Napierskim, Ptrsb. 1868, 2 wyd.

Pierwsze wydanie: Gramoty Kasajuszczyjesia do snoszenii siewiero-zapadnoj Rossii i Rigoju i Ganzejskimi Gorodami w XII, XIII. i XIV wiekie, najdeny w Ryżskom archiwie, Ptrsb. 1857.

R: Łaguna, Hanza nad Dźwiną, Ohryzki: Pismo zbiorowe, Ptrsb. 1859 II.

965. **Sbornik** materiałow i statej po istorii pri bałtijskawo kraja, Riga 1881 I—III

(c: Ruś, Ukraina).

966. **Akty otnosiaczy sia** k' istorii jużnoj zapadnoj Rossii [wyd. przez archeologicz. komisyę petersburską pod red. Kostomarowa), Ptrsb. 1863—89 I—XIV.

T. I. 1361—1598 kościelne, prawne itp.
T. II. 1599—1637.
T. III., XIV. Czasy Bohdana Chmielnickiego.
T. IV. 1657—1659. Czasy Wyhowskiego.
T. V. 1659—65.
T. VI. 1665—68.
T. VII. 1657—63, 1668—69.
T. VIII., IX., X. 1669—72.
T. XI. 1672—74.
T. XII. 1675—76.
T. XIII. 1677.

R: Petruszewicz, Słowo russ., Lw. 1869 Nr. 96 (wyciągi); 1874 Nr. 67.
Zob. Łazarewskij: Ukazatel Nr. 678.

967. **Archiw** jugo-zapadnoj Rossii izd. wremen. kommissieju dla razbora drewn. aktow pry kijewsk. podols i wołyn. generał-gubernatorie, Kiew 1859—88 (*Ciąg dalszy Pamiatnikow*).

I. 1. Akta dotyczące dziejów prawosł. kościoła w poł.-zachod. Rossyi 1481—1596.

R: Gaz. warsz. 1860 Nr 18.

2. 3. Mat. do dziejów prawosławia w zachodniej Ukrainie w XVIII. w. 1754—71 [Archimandryta Z. Jaworski].

4. Akta Unii kościelnej od połowy XVII. w. [1648—1798].

5. Kijowska Metropolia 1620—94.

6. Akta o cerk. stosunk. 1322—1648.

7. Polemika prawosławnych z Unitami w XVI. i XVII. w.

II. 1—2. Postan. sejmików w połudn.-zachod. Rossyi.

R: Sowiński L., Kurj. Wileński 1860 Nr. 75; Padalica, Bibl. warsz. 861 III.; Sowremiennik 1861 i Petersb. Wiad 1861 Nr. 170. Odp. na te recenzye p. t. Odpowiedź kijowskiej archeograficz. komisyi Kijów 1861.

III. 1. Akta o kozakach 1500—1648.

2. Akta o kozakach 1679—1716.

3. Akta o hajdamakach 1700—68.

IV. 1. Akta o pochodzeniu szlacheckich rodów w połud.-zachod. Rossyi 1443—1780.

V. 1. Akta o miastach 1432—1798.

R: P. K., Bibl. warsz. 1871 III.

VI. 2. Akta o stos. włościan 1700—99.

VII. 1. Kolonizacya połud.-zach. Rossyi 1386—1700.

2. Akty o żydach.

Nowicki J. N., Ukazatel k' izd. kijewskoj kom. [index], Kiew 1878, 1883.

R: Jabłonowski, At. 1887; Ist Wiestnik 1887; Kamanin, Kij. Starina 1877—8.

968. Cztenija w ist. obszczestwie Nestora, Kijew 1878—89 I—II.

969. Drewnosti izdannyja wremiennoju kommissieju dla razbora drewnych aktow, Kijów 1846. (Por. **E.** V.).

970. Drewnosti rossyjskawo gosudarstwa: Kijewskij sofijskiej Sobor, Ptrsb. 1873—87 I—IV.

971. Istoriczeskije materiały iz archiwa kijewsk. gubernsk. izd. redaktorom neofic. czasty „Kijewskich gubernskich Wiedomostej", Kijew 1882—86 I—X.

R: Kijewska Starina 1882—6.

972. **Łazarewskij A.**, Opisanie staroj Małorossii. Materiały dla ist. zasielenija T. I. Połk Starodubskij, Kijów 1880; — Lebiediew A. S., Ist. rozyskanija w jużno russk. arch., Moskwa 1885—6 z. 1—2.

973. Materyały dlia istorii cerkownoj Unii w jugo zapadn. Rossii (wyd. Popowa), Moskwa 1889.

974. **Materiały** dlia oteczestwiennoj istorii wyd. M. Sudieńko (wyd. archeogr. kij. kom.), Kijów 1853—5 2 tomy.

R: Bartoszewicz J., Bibl. warsz. 1855 II.

975. Materiały dlia istorii jużnoj Rusy izd. Miloradowiczem Czernigów 1858; — Materiały dla ist. jużno russk. kraja w XVIII. st. (1715—74) Por. Istor. Wiestnik 1887 I. 216; — Materiały dlia oczenki zemelnych ugodij, Czernigów 1887 I—XV.

976. Materiały (Nowoje) dlia ist. jugo-zapadnoj Rossii i w czastnosti g. Kijowa izd. N. J. Pietrowa, Cztenija w istoricz. obszcz. Nestora, kniga I. 1873—7, Kijów 1879.

Gramoty w. kniaziej litowskich, zob. Nr. 953.

977. **Pamiatniki** izd. kommissieju dla rozbora drewnich aktow pri kijowskom wojennom podolskom i wołynskom generał gubernatori, Kijów 1846—1859 I—IV.

T. I.: 1) Dokumenty Łuckiego bractwa [1617—1713]; 2) Akta o własności i prawach posiadaczy ziemskich [1490—1596]; 3) Materyały do dziejów Ukrainy [1648—1649].

T. II.: 1) Kijows. Bractwo [1615—1787]; 2) O włokach [ustawa Zygm. Aug. 1. kwiet. 1557]; 3) Dzieje Ukrainy [1650—1651].

T. III.: 1) Lwowskie bractwo [1524—1593]; 2) Posiadłości ziemskie [1566—1598]; 3) Dzieje Ukrainy [1652—1660].

T. IV.: 1) Bractwo Poczajowskie, Zahajeckie, Dermańskie [1597—1670]; 2) Opisy zamków z r. 1543 w Włodzimierzu, Łucku i Krzemieńcu; 3) Dzieje Ukrainy [1660—1664].

Ciąg dalszy jako Archiw jugo-zapadnoj Rossii.

978. **Sbornik** mater. dla istorii zaporoskich kozakow [wyd. Ewarnickij], Petersb. 1888.

979. **Trudy** kijewskoj archeogr. kommis. izd. Antonowicza, Kijów 1868 I—II.

I. Do pokoju Andruszowskiego;

II. Od pokoju Andruszowskiego do 1716.

980. **Zapiski** Imp. Odesskawo obszczestwa istorii i drewnosti, Odessa 1843—86 I—XIV.

R: Kamanin, Kij. Starina 1886.

981. **Zaporoskaja** Starina, Cz. I. (MD—MDCXL), Cz. II. (MD—CCIX), Charkow 1833—5.

Inne jak Kojałowicz, Dnewnik 1569; Księgi poselskie; Kurbskiego Żyźń, Materyały do buntu Pugaczewa itp., Snoszenia Rossii z olszej za Aleks. I. itp. *zob. pod odpow. latami.*

(d: Gubernie i Miejscowości).

982. **Pamiatnaja** knižka grodneńskoj gubernii na 1870 r. sost. grodnenskim gubernskim, staticzeskim komitetom, Grodno 1870.

983. Bobrowski G., Grodzieńska gub., Ptrsb. 1863. Kalisz, *zob.* Nr. 712

984. **Synopsis** kijewskij [zebranie latopisców Kijowa, dokumentów itp.], Kijów 1823.

985. **Sbornik** materiałow dlia istoricz. topografii Kijewa i jewo okrestnostej, Kijów 1874.

986. Kamanin J., Posledniję gody samoupr. Kijewa po magdeburskom prawu [Odb. z Kij. Stariny], Kijów 1888.

987. Materiały dlia istorii kijewskoj duchownoj Akademii, Kij. Starina 1882.
Zob. Nr 41, 42 i 966—981.

988. **Pamiatnaja** knižka kowienskoj gubernii 1869 g., Kowno 1869.

989. Afanasiew D., Kowienskaja gubernia (statystyka (?)), Ptrsb. 1861.

990. Kniga pamiatnyja kowienskoj gubernii na r. 1862, Lipsk 1865 (?).
Lublin zob. Nr. 765.

991. **Pamiatnaja** knižka Minskoi gubernii, Minsk 1864—70.

992. Trudy mińskawo gubern. komiteta, Minsk 1880.

993. Nicolai, Ist. staticz. opisanije Minskoi eparchii, Ptrsb. 1864.
Mohilew, zob. *Witebsk* Nr 1008.

994. Kratkij ukazetel muzeja J. Odesskawo obszczestwa istorii i drewnostej, Odessa 1873.
Zob. Zapiski Odesskawo obszczestwa Nr. 980.

995. **Kniga** bywszawo pińskawo starostwa 1561—1566. Wojnoju Ł., Wilno 1874.

996. Pamiatnaja knižka podolskoj gubernii na 1859 god. Kamieniec 1859 [coroczznie?); — Goldman, Sprawownaja knyżka pod. gub., Kamieniec 1858.

997. Materiały dla ist. podolskoj gubernii izd. redak. podolsk gub. Wied., Kamieniec 1885—6.
R: Ant. J., Kraj Petersb. 1886 Nr. 11. 1888 Nr. 13.

998. Obolenski M., Kniga podolskoj metryki, Sbornik Obolenskawo t. II. *Zob.* Nr. 930.

999. Mołczanowski J., Oczerk izwiestij o podolskoj zemle, Kijew 1886.
R: S-skij, Żurnał min. nar. prośw. 1886 Nr. 246.

1000. Materiały dla istorii Połockoj eparchii Cz. I. (Witebskaja Starina V.) sost. i izdał Sapunow A., Witebsk 1888.
R: J. A. M., Kwart. hist. 1889.

1001. Isliedowanie pskowskoj sudnoj eparchii N. Ustrjałowa, Ptrsb. 1853.
Radom, zob. Nr. 758—9; *Siedlce*, Nr. 802.

1002. Cebrikow M., Smolenskaja gubernia [Materiały dla geogr. i stat.], Petersb. 1862.

1003. Książka zbiorowa historyczno-stat. materyałów gub. wileńskiej [po rossyjs.], Wilno 1863.

1004. **Pamiatnaja** knižka wilenskoj gubernii, Wilno 1876—1888.

1005. List dopołnił k' pamiatnoj knižkie wilenskoj gubernii, Wilno 1877.

1006. **Oczerki** istoriczeskie statyczeskie wilenskoj gub. Wilno 1852—3.
Zob. Nr 916—965.

1007. **Sbornik** ist.-stat. po wilenskoj gub., Wilno 1863.

1008. Istoriko-juridyczeskije materiały iz aktowych knig Witebskoj i Mogilewskoj gubernii, Witebsk 1869—88 I—V.

1009. Pamiatnaja knižka witebskoi gubernii [wyd. Sementowskij], Ptrsb. 1864, 1865, 1867, 1878.

1010. Sementowskij A. M., Witebsk i ujezdnyje grodu witebskoj gubernii, Ptrsb. 1854.

1011. **Wołynskija** zapiski soczenenyja Russowa S.., Ptrsb. 1809 (?); — Istoricz.-statist. oczerki wołynskija gub., Wilna 1862; — Pamiatnaja knyżka wołynskaja na 1888, Żytomir 1858.

1012. Bułgakowski D., Ist. oczerk. Wołkowyska, Wilna 1882.

1013. Woroneżskij jubilejnej Sbornik w pamiat trechsotlietija g. Woroneza, Woroneż 1886 2 t.; — Akty Woroneżskie, Materiały dla ist. woroneżskoj i sosiednich gub., Woroneż 1887.

Por.: „Kalendary", które wydają komitety miast gubernialnych.

2. Zbiory praw i pomniki sądowe.

A. Zbiory praw świeckich.

(a: Polska i prowincye).

1014. **Starodawne prawa polskiego pomniki** [Vetera juris Poloni monumenta), Kr. 1857, 1870, 1874—89.

T. I. Prawod. wiślickie, wyd. Helcel A. Z.
T. II. Zapiski sądowe ziemi krakowskiej, wyd. Helcel A. Z.
T. III. Correctura statut. a. 1532 ed. Bobrzyński M. *(Wyd. Akad. krak.)*
T. IV. Statuta synod. episc. Crac. XIV. et XV. saec. ed. Heyzman U.
T. V. 1) MM. literaria ed. Bobrzyński M., 2) Statuta synodalia Andreae ep. Posnan. ed. Heyzman U.
T. VI. Decreta in judiciis regalibus Sigism. I. 1507—1531 ed. Bobrzyński M.

T. VII. 1. Acta expeditionum bellicalium 1497–8, ed. Bobrzyński M.

2. Abbreviatio processus juridici a. 1641 confecta, ed. Bobrzyński M.; — Puncta in judiciis terr. et castr. observanda a. 1544 conscripta, ed. Bobrzyński M.

3. Inscriptiones clenodiales ed. Ulanowski B.

T. VIII. Antiquissimi libri judiciales terrae Cracov. ed. Ulanowski B.

T. IX. Akta sądu leńskiego w Gródku goleńskim 1405–1564; — Akta sądu krym. muszyńskiego 1647–1765, wyd. Piekosiński Fr..

T. X. Libri form. XV. s. ed. Ulanowski.

1015. **Bandtkie - Stężyński J. W.**, Jus Polonicum Vars. 1831.

1016. Prawo zwyczajowe i pierwsze ustawodawstwo słowian: Jiriczek H. Svod zakonuv slovanskich w Praze 1880; Bogusic. Pravni obicaje na slovenskom jugu, Zagrzeb 1867; Kucharski. Najdawniejsze pomniki prawodawstwa słowiańskiego. War. 1838; Maciejowski, Hist prawodawstw słow. VI.

1017. **Volckmann E.**, Das älteste geschriebene polnische Rechtsdenkmal, hersg. von... Elbląg u. Stettin 1869.

R: Bibl. warsz. 1869 IV.; Zborowski S., Dz. lit. 1869; X. L., Sybels H. Z. XXVI.
Por. Hube, Prawo pol. XIII. w., *zob.* Helcel Nr. 1014.

1018. **Lelewel J.**, Wyjątek z pierwszego tomu ksiąg bibliograficznych, kilku statutów polskich waryanty lub tekst, Wilno 1823.

1019. Hube R., Statuta ziemi krakowskiej, Tyg. Petersb. XIX. 1839.

1020. **Helcel A. Z.** Starodawne prawa polskiego pomniki, poprzedzone wywodem hist.-kryt. tak zwanego prawodawstwa wiślickiego Kazim. W. t. I., Kr. 1857, t. II. *zob. niżej* Nr. 1235.

R: Bibl. warsz 1857 II., Czas 1857 Nr. 97; Stadnicki A., Bibl. warsz. 1859 I IV.; LagunaSt., tamże III.; Maciejowski, tamże 1861 I.

1021. **Constitutiones et statuta** vel Sintagmata per Casimirum regem edita, b. w. m. i r. druk z końca XV. (około w. 1491), (Autografowane w 10 egzemplarz. star. K. Stronczyńskiego w r. 1880 w Piotrkowie).

1022. **Lelewel J.**, Księgi ustaw polskich i mazowieckich w latach 1449, 1450, 1503, 1451 przekładane, po raz pierwszy drukiem ogłoszone, Wilno 1824.

Zawierają statuta od wiślickiego do 1426.

1023. Podczaszyński M.: Pomniki historyczne języka i uchwał mazowieckich z XV. i XVI. w., Dz. warsz. 1825—6 t. I.

1024. Statuta polskye crola Kazimierza w Wyslyci slozone (przerys. przez K. Stronczyńskiego), War. b. r.; — Statuta polskie króla Kazimierza w Wiślicy złożone, z rękop. wydał Kazim. Władysł. Wójcicki, War. 1847.

1025. **Statut Wiślicki** w polskim przekładzie r. 1460, przedruk homograf. z kodeksu Kórnickiego, wykonał A. Piliński, Poznań 1876.

R: K., Bibl. warsz. 1877 II.

1026. O Prawach Kazimierza W. na język czerwono-ruski za Jagiełły przełożonych przez Sosnowskiego, Dz. wil. 1822.

1027. **Świętosław z Wocieszyna**, Prawo polskie Kazim. W. i Wład. Jagiełły, przełożone 1449 [przedruk homograficzny], Poznań 1877.

R: Bibl. warsz. 1877. II.
Prawa książąt mazowieckich przełożone r. 1450 zob. Nr. 1119.

1028. **Balzer O.**, Słówko o przekładach polskich statutów średniowiecznych, zwłaszcza o kodeksie Dzikowskim, Przew. nauk. lit. 1887, Odb. Lw. 1888 [statut 1444, 1445].

R: Abraham Wł., Kwart. hist. 1889.

1029. Kętrzyński W., Króla Aleksandra zbiór statutów przełożonych na język polski w r. 1501, Przew. nauk. lit. 1883.

1030. **Szujski J.**, Uchwały zjazdu w Radomsku, Roz. fil. hist. Akad. I.

1031. Zabytki ustaw z w. XV., Bibl. warsz. 1861 II.

1032. **Bobrzyński**, Wiad. o uchwałach zjazdu piotrkowskiego 1406 i 1407, Roz. fil. hist. Akad. I.; — Ulanowski, Toż, tamże XXI.

1033. Ulanowski B., Laudum Vartense, Rozpr. fil. hist. Akad. XXI., Odb. Kr. 1887; — Balzer O., Laudum Cracoviense, Przew. nauk. lit. 1888; Studya, Pozn. 1888.

R: Balzer O., Kwart. hist. 1888.

1034. **Bobrzyński M.**, O ustawodawstwie nieszawskiem, Kr. 1873.

1035. **Hube R.**, Statuta nieszawskie z r. 1454, War. 1875 [Bibl. Umiej. praw].

R: J-d., Bibl. warsz. 1876 I.

1036. **Bostel F.**, Nieznana konstytucya sejmowa z r. 1501, Kwart. hist. 1887.

1037. **Bostel F.**, Tymczasowa ustawa radomska z 1505, Kwart. hist. 1889.

1038. **Lasco J.**, Commune incliti Polon. regni Privilegium, Crac. 1506, 1508, 1525.

1039. Oelrichs J C., Libri vetustissimi, Stetin 1768 (Opis wyd. Laskiego): „O tytule statutu Laskiego i mniemanem statutu tego przedrukowaniu", Dz. wil. 1821.

1040. Statuta Sigismundi I. [1507 1524], Crac. 1524; [1507—39] Crac. 1539; — Statuta Sigismundi I., Zamość 1602—3.

Por. Romanowskiego, Otia Corniconsia, Pozn. 1861.

1041. **Bobrzyński M.**, Puncta in judiciis terrestribus et castrensibus observanda anno 1544 conscripta. [Starodawne prawa polsk. pomniki, t. VII., zesz. 2], Kr. 1882.

1042. Konstytucye i przywileje od roku 1550—1569, Kr. 1569; — Konstytucye od 1550—1570, Kr. 1580.

Zob. Nr. 977.

1043. Konstytucye od 1550—1581, Kr. 1581, 82.

1044. Konstytucye od 1550—1598, Kr. 1598.

1045. Constitucie, Statuta y Przywileje na Seymach od 1550—1625 uchwalone, Kr. 1626.

1046. Konstytucye statuta y przywileje od 1550—1637, Kr. 1637.

1047. **Bobrzyński M.**, Abbreviatio processus juridici, vigore consitutionis conventus generalis Varsaviensis a. 1641 confecta, ex actis in Archivo regni Galiciae Cracoviae asservatis. [Starodawne prawa polskiego pomniki, t. VII. zesz. 2], Kr.. 1882.

1048. **Piotrkowczyk Al. X.**, Constitutiones et Statuta Regni, Crac. [po 1652].

1049. Przywileje i Constitucije sejmowe za Michała króla, War. 1670.

1050. Przywileje y Konstytucye sejmowe Jana III., Kr. 1676.

1051. Przywileje i konstytucye za Jana III. b. m. 1686.

1052. **Volumina legum** ed. Konarski St., Vars. I. 1732, II. 1733, III. 1735 2 wyd. 1784, IV. 1737 2 wyd. 1786, V. 1738, VI. 1739, VII. 1752 2 wyd. 1782, VIII. 1768 2 wyd. 1782; — 2gie wydanie Voluminów nakładem Ohryzki J., Ptrsb. 1859—60 I—VIII.

R: P. Z. S., Czas 1859 Nr. 167, 281; O. P. (polemika) tamże Nr. 178; B. A., t. mże Nr. 161; P., Bibl. warsz. 1861 IV.; Bartoszewicz J., Tyg. illustr. 1863 VII.

1053. **Volumina legum** t. IX., wydawnictwo komisyi prawniczej Akademii Umiej. w Krakowie, Kr. 1889.

Zawiera: Konstytucye z lat 1782—1792; wydali Bojarski A. Kniaziołucki Zb.

1054. Bartoszewicz J., O przedrukowaniu voluminów legum, Prz. nauk. lit. 1847 t. III.

1055. Inwent. voluminów legum, Przedruk wyd. XX. Pijarów. Część I—II., Ptrsb. 1860.

1056. Sozański A., Rejestr tytułów konstytucyi t. IV—VII. vol. leg. [1648—1706], Gdańsk 1876.

1057. Inwentarze konstytucyj: Madaliński 1630, 1632; — Dzięgielowski 1644, 61 (z poprawą Madalińskiego) 1644—61; — Załuski J. A., 1733; — Ładowski 1685, (uzup. Załuskiego) 1733, 82, 89; — Zeglicki 1754, 82; — Jasiński 1785; — Bernowicz 1782; — Ostrowski 1782; — Supplement 1785; — Waga T. [uzup. J. Załuskiego] 1782, 1789.

Konstytucye poszczególne pod odpowiednemi latami. Zestawienie pod: Prawem.

1058. **Taszycki N.**, Statuta inclyti Regni Polon. emend, Crac. 1832, 2. wyd. Starodawne prawa polskiego pomniki t. III. p. Bobrzyńskiego M., Kr. 1874.

R: X. L., Sybels H. Z. XXXVI.

1059. **Przyłuski J.**, Leges seu statuta, omnia hact. confusa, Crac. b. w. dr. 1553.

1060. **Bobrzyński M.**, Wiadomość o kodeksie rękopiśmiennym Mikołaja Lubomirskiego z połowy XVI. stul., Przew. nauk. lit. 1874 I.

1061. Bobrzyński M., Wiadomość o świeżo odkrytym kodeksie Aleksego Stradomskiego, Przew. nauk. lit. 1873 II.

1062. Bobrzyński M., O nieznanym układzie prawa polskiego przez Jana Sierakowskiego z r. 1554, Roz. hist. fil. Akad. t. VI.

1063. **Herburt J.**, Statuta regni Polon, Crac. 1557 (?), 1563, 1567, Dantisci 1613, Vars. 1613, Dantisci 1620, Frankf. 1620, Vars. 1593, Lublini 1756.

1064. Herburt J., Statuta i przywileje koronne, Kr. 1570.

1065. Czaradzki G. Paratilla statuti Herburtani, Pozn. 1620.

1066. Słoński M., Accessoria Statut i konstytucye z Czaradzkiego, Kr. 1758, 1760, 1763.

1067. **Palczowski J.**, Ustawy prawa polsk.. krótko wybrane napotrzebniej b. m. dr. 1661, 1593, 1565 i b. r. [homogr.].

1068. Celichowski Z., O autorze i wydaniach dzieła: Ustawy prawa polskiego, Roz. hist. fil. Akad. V., Odb. Kr. 1877.

1069. Sarnicki, Statuta y metrika przywilejów koronnych, Kr. 1594.

1070. Januszowski, Statuta prawa i konstyt., Kr. 1600.

1071. Processus iudiciariûs regni Poloniae, Zamość 1601 (?).

1072. Zawadzki Th., Formula processus judiciarii, Zamość 1602.

1073. **Szczerbic P.**, Promptuarium statutorum, Crac. 1603. Brunsberg 1604, 1606, 1609, 1615.

1074. **Suski X. J.**, Korrektura prawa y processu, Kr. 1610, 1612, 1888 (wyd. Ulanowski B. i wstępem opatrzył).

R: Balzer O., Kwar. hist. 1889.

1075. Zawadzki T., Compendium t. j. krótkie zebranie wszystkich praw, statutów, konstytucyi, Kr. 1614.

1076. Dębołęcki A., Summula statutorum, War. 1626.

1077. Chwałkowski M.., Jus publicum Reg. Pol. ex stat. et constit. deprompturn, Regiomonti 1676, 84, 85.

1078. Hartknoch J. K., Respublica polonica, t. II. p. t.: Jus publicum Reipubl. Polonicae, Jenae 1678.

1079. **Kołudzki A.**, Promptuarium legum et constitutionum, Posn. 1695, 1697.

1080. Miciński A. A., Syntagmata juris universi Regni Poloniae, Kr. 1702.

1081. Zalaszowski W., Jus regni Poloniae, t. II., Pozn. 1702.

1082 Wspomnienie o Mikołaju Zalaszowskim jako pisarzu dawnych praw polskich, Themis Kr. 1834 I—II.

1083. Meder H., Grundfeste der Staatsverfassung in Polen ded. Flemingo in Hala 1718.

1084. **Kożuchowski St. X.**, Volumen legum albo Konstytucye, statuta i przywileje, Mokrzek. 1732.

1085. Philipps J. T., Fundamental Laws and Constitutions of Denmark, Poland, England, London 1752.

1086. **Lengnich G.**, Jus publicum regni Pol., Gedani I. 1742, II. 1746; 2 wyd. 1765.

1087. Lengnich B., Prawo pospolite królestwa Polskiego, przeł. M. Moszczeński, Kr. 1761. Wydanie nowe, w poprawnem tłumaczeniu obadwa łacińskie połączające, za sprawą redakcyi Kwart. naukow. [A. Z. Helcla) Kr. 1836.

1088. Lengnich G., Memoires pour servir a l'histoire et au droit public. de Pologne, Frankf. 1754.

1089. **Gliszczyński M.**, Compendium legum ex stat. et constitutionibus, Calissii 1754.

1090. **Burzyński St.**, Zebranie wszystkich seymow i praw polskich dedyk. St. August., War. 1765.

1091. **Mniszech M.**, Układ prawodawstwa, War. 1777.

1092. **Zamojski A.**, Zbiór praw sądowych na mocy konst. ułożony, Cz. I—III., War. 1778; — Nowe wydanie p. Dutkiewicza W., War. 1874.

R: B. M., Bibl. warsz. 1875 I. Por. Tyg lit. Pozn. 1838 I.

1093. **Skrzetuski W.**, Prawo polityczne narodu polskiego, War. I. 1782, II. 1784, 2. wyd. 1787.

1094. Bandtkie J. S., Historisch-kritische Analecten zur Erläuterung der Geschichte des Ostens von Europa, Breslau 1802 (Przekład Skrzetuskiego prawa publicz. 3—108).

1095. **Ost owski T. X.**, Prawo cywilne albo szczególne narodu polskiego z statutów i konstyt., War. t. I—II. 1784; 2 wyd. 1786—7.

1096. Ostrowski T. X., Civilrecht der polnischen Nation. Beiträge herausgegeben von Beni—Brocker I. Theil, Berlin 1797.

1097. **Trębicki A.**, Prawo polityczne i cywilne korony polskiej, War. 1789 t. I.

1098. Prawo polityczne i cywilne królestwa Polskiego t. j. Nowy Zbiór t. I—II., War. 1791.

Późniejsze Opracowania zob. Prawo.

1099. **Rogalski L.**, Zbiór praw litewskich od r. 1389 do 1529, tudzież rozprawy sejmowe o tychże prawach od r. 1544—63, Poznań, nakł. T. Działyńskiego 1841.

R: Prz. nauk. lit. 1842 - 4.

1100. **Statut Kazimierza Jagiellończyka**, pomnik najdawniejszych uchwał litewskich z XV. w., wynaleziony i drukiem ogłoszony staraniem Ignacego Daniłowicza, Wilno 1826.

1101. **Statut wielikoho kniażestwa Litewskoho**, Wilno 1586 [por. **E.**], 1588; — Statut W. X. Litewskiego: 1614, 1616, 1619, War. 1648, Wilno 1693, 1694, Poznań 1698, Wilno 1698, 1744, 1780. 1786. [Każdym razem aż do 1786 z przydaniem późniejszych konstytucyj], 1819 i b. r. [izdanie imperators. moskowskawo obszczestwa istorii i drewnosti ross.].

R: Wyd. z 1819. Pam. warsz. Bentkowskiego 1821.

1102. Statut Wielkiego Księstwa Litewskiego: Dołączeniem treści konstytucyi przyzwoitych, Cz. I. od rozdziału pierwszego do siódmego w St. Petersburgu w drukarni rządzącego senatu 1811. [Statut Wielikaho Kniażestwa Litowskaho].

1103. **Statut litewski**, wyd. Działyńskiego z 12. tabl. pieczęci i 2. faks. Pozn. 1841, *zob.* Nr. 1099.

1104. Prawa z statutu W. X. Litewsk. y konstytucye podług alfabetu zebrane, War. 1783.

1105. **Czacki T.**, O litewskich i polskich prawach, o ich duchu, źródłach, związku i o rzeczach zawartych w pierwszym statucie dla Litwy 1529, War. 1800—1 I—II 2 wyd. Pozn. 1843 [Dzieła Czackiego wyd. Raczyńskiego] 3, Kr. 1861 [Bibl. Turowskiego].

R: Dz. wil. 1823—4.

1106. **Daniłowicz J.**, Historyczny rzut oka na prawodawstwo litewskie, Dorpater Jahrb. 1834 i Odb., Dorpat 1834; — Pamięt. nauk. krak. 1837, Odb. Wilno 1837.

1107. **Powstański A.**, Uwagi odnoszące się do bibliografii statutu litewskiego, Wilno 1829.

1108. **Górski W. P.**, Dodatek do bibliografii statutu litewskiego, Prz. bibl. arch. 1881, Odb. War. 1881; — Czetwertyński Wł. X., Jeszcze słówko o statucie litewskim, tamże 1881 II.; — Czerski, Toż, tamże.

1109. **Barszewskij W. N.**, Kratkaja istorija litowskawo statuta [Odb. z Uniwiersitetskich izwiestij], Kijów 1882.

1110. Wiadomość chronologiczna o spisaniu statutu W. X. Litewskiego b. r. (E. IX.); Przyczynek do objaśnień hist. statutu litewskiego b. m. r.

1111. Daniłowicz. Opisanie dotąd znanych exemplarzy Statutu litewskiego, Dz. wil. 1823: Tenże, Statut litewski, Tyg. petersb. 1834, Rozm. lw. 1834.

1112. Sosnowski A., O statucie litewskim drugim, Dz. wil. 1822. X.

1113. Sobolewski L., Pierwsze wydanie statutu litew. w języku polskim, Chłęd. Gaz. lit. 1822 Nr. 26.

1114. A. P., Sprawdzenie tekstu polskiego rozdziału XIV. statutu litewskiego podług egzemplarza z 1588 r., Dz. wil. 1829 VII. 15.

1115. **Summaryusze** niektórych konstytucyi W. X. Lit. od 1764—80 [inny b. r. **E.** IX.].

1116. **Synopsis** albo krótkie opisanie praw, narod. rus. nadanych, Wilno 1632; — Synopsis albo Supplementum albo zupełniejsze objaśnienia praw, tamże 1632.

1117. **Gorliński P.**, Statuta ducatus Masosoviae, Crac. 1541.

1118. **Prawa** książąt mazowieckich, przełożone na język polski przez Macieja z Rożana 1450, przedruk homograficzny wykonał A. Piliński, Pozn. 1877.

1119. Czacki T., O prawach mazowieckich, rozprawa czytana w Krzemieńcu na zakończenie roku szkolnego, Krzem. 1811.

1120. O statucie mazowieckim, Pam. warsz. Bentk. 1819 XIII.

1121. **Kownacki H.**, Constitutiones terrae Lanciciensis generales de a. 1418 et 19., Pam. warsz 1820 XVIII.; Bandtkie, Jus polonicum.

1122. **Corpus** Constitutionum Prutenicarum, Königsberg 1721.

1123. **Toeppen M.**, Acten der Ständetage Preussens unter dem deutschen Orden, Lpzg 1878—88 od 1233—1466 I—V.; — Thunert Fr., Toż (1466—71) 1888.

1124. **De jure provinciali** terrarum majorumque civitatum Prussiae [ed. Karnkowski St.], Crac. 1574; — Landesordnung d. Herzogthums Preussen, Königsberg 1577.

1125. **Jura municipalia** terrarum Prussiae, Gedani 1578, Thoruniae 1612, Gedani 1638, 1657, 1685 [2 ed.].

1126. **Constitutiones** terrarum Prussiae, Gedani primum editae, deinde in publ. comitiis Thoruniae conciliatae, regia authoritate confirmatae. [Toż po niem.] 1595.

1127. **Privilegia** Statuum Duc. Prussiae, Brunsberg 1616. [Toż po niem. Privilegia d. Stände Preussen].

1128. **Privilegia** Sereniss. Regum Poloniae, ordinibus terrarum Prussiae collata. B. m. w. 1746.

1129. **Jura fundamentalia** terrarum Prussiae, Dantisci 1718, 1726, 1728, 1733.

1130. Jus provinciale ducatus Prussiae, Rostochi 1620 [Toż po niem.] 1623, 1624, 1686.

1131. Mislenta Coelest. Manuale prutenicum, Regiom. 1626.

1132. **Heidenstein R.**, Jus terrestre nobil. Prussiae, Toruń 1622—1736.

1133. **Paterson (Petterson) D.**, Jus terrestre nobilitatis Prus., Dantisci 1625, 1647, 1657, 1685 [lat. et polon.], 1695, 1726, 1728, 1733, 1736, Lublin 1739, 1749, 1754.

1134. **Lengnich G.**, Jus publicum Prussiae Polonae, Ged. 1758.

1135. **Lengnich G.**, Staatsrecht des poln. Preussens, übers. v. G. Kühnold, Danzig 1760.

1136. **Havenstein J. H.**, Repertorium juris pruthenici, Dantisci 1745.

1137. Chodoręski J., Rys hist.-bibliogr. prawodawstwa cywilnego i kryminalnego w dawniejszych Prusach południowych, Pozn. 1869.

1138. Konopacki H. Die Verfassung Westpreussens zur Zeit d. polnischen Oberhoheit in ihrer historischen Entwickelung, Berlin 1848.

1139. **Constitutiones** Livonicae a rege Stephano sancitae, Crac. 1583 [1589 i bez w. r.].

1140. Liefländische Landesordnungen, Riga 1690.

Por. Winkelmann Nr. 3597, 3766.

1141. **Privilegia** et jura ducatus Curlandiae, Vars. 1719, 1726, 1727, 1736, 1737.

1142. Keyserling H. C., Brevis enarratio jurium Curlandiae, Vars. [Dwa odmienne wydania] 1736. Toż po niem.

1143. Kurze Ausführung derer Curl. u. Semigall. Rechte, War. 1736.

1144. **Ziegenhorn C.**, Staatsrecht Curland et Semigallen, Königsberg 1772.

1145. **Heyking D. E.**, Curlands Grundverfassung, War. 1774.

1146. Statuta Curlandica seu jura et leges de a. 1617. Kurländische Statuten, übers. v. Birkel H. L. [Lat. u. germ.], Mitau 1804.

(b: Prawo niemieckie).

1147. **Gengler H. G. Th.**, Codex juris municipalis Germaniae, Erlangen 1863; — Tenże, Deutsche Stadtrechte d. Mittelalters, Erlangen 1852; — Gaupp E. Th. Deutsche Stadtrechte d. Mittelalters, Breslau 1851—2.

1148. **Wasserschleben**, Sammlung Deutscher Rechtsquellen 1860; — Stobbe, Beiträge, 1865; — Bischoff, Oesterreichische Stadtrechte u. Privilegien mit Literaturangaben 1857.

1149. **Gaupp E. Th.**, Das alte Magdeburgische u. Hallische Recht, Breslau 1826.

1150. **Lex Saxonum**, hrsg. v. Richthofen K., MM. Germ. Leges V.; v. Gaupp 1837; —

Richthofen K., Zur Lex Saxonum 1868; Boretius, Sybels H. Z. XXII.

1151. Bandtkie J. S., De tribus juris Magdeburgensis codicibus manuscriptis, Index lectionum Univers. Jagell. 1818—19.

1152. Opis darów St. Wodzickiego, jako to:
1. Speculum Saxonum 1535 Jaskiera;
2. Codex picturatus Baltas Boehmii (rękopis z miniaturami);
3. Jus Saxonicum Magdeburgense.
Index lectionum in Univ. Jagiellonica 1826—7.

1153. **Jaskier**, Speculum Saxonum, Crac. 1535, Zamość 1602.
Zob.: Łaski Nr. 1037.

1154. Litterae Sigism. I. De jure Saxonico Miscell., Crac. 1829.

1155. Śliwnicki M., Jurium constitutionumque Sigismundinarum descriptio opera Ant. Sig. Helcelii edita, Kr. 1859.

1156. Bandtkie-Stężyński J. W., O Macieju Śliwnickim i księdze prawa powszechnego z woli Zygmunta I. przezeń ułożonej, War. 1827 (Oddruk z Posiedzenia Uniwers. 1825).

1157. **Groicki B.**, Artykuły prawa magdeburskiego, które zowią Speculum Saxonum, nowo drukowane, Kr. 1558, 1559, 1560, 1562, 1565, 1568, 1573, 1618, 1629; Przemyśl 1760 [i Access. Art. prawa magd.].

1158. **Groicki B.**, Regestr do porządku prawa magdeb., Kr. 1558, 1565 [dwa odbicia] 1567, 1618, 1629. [Por. **E**. IX. 1616 Rejestr].

1159. **Groicki B.**, Porządek sądów i spraw miejskich prawa magdeb. Krak., [dwa przebicia] 1565, 1616; [Porządek sądów i spraw] 1619, 1629, 1630; Przemyśl 1760.

1160. **Groicki B.**, Summaryusz porządku sądów i spraw, Kr. 1616, 1619, 1629, 1630; Przemyśl 1760.

1161. **Groicki B.**, Tytuły prawa magdeb., Kr. 1567, 1573, 1616, 1619, 1629; Przemyśl 1760.

1162. **Groicki B.**, Ten postępek z praw cesarsk., Kr. 1616, 1619, 1629; Przemyśl 1760.

1163. **Groicki B.**, Ustawa płacy u sądów, Kr. 1616, 19; Przemyśl 1760.

1164. **Groicki B.**, Abrogatio et moderatio sumptuum, Crac. 1616, 19.

1165. **Groicki B.**, Enchiridion aliquot locorum, Crac. 1619, 1629, 1760 [Por. **E**. 1559 Kirstein].

1166. **Dargun L.**, O źródłach prawa miast polskich w w. XVI: O źródłach Groickiego, Rozpr. fil. hist. Akad. XXII., Odb. Kr. 1888.
R: Balzer O., Kwart. hist. 1889

1167. **Szczerbicz P.**, Jus municipale, Lw. 1581, 1610.

1168. Szczerbicz P., Prawo saskie i magdeb., Lw. 1581.

1169. Szczerbicz P., Speculum Saxonum, Pozn. 1610.

1170. Szczerbicz P., Saxońskie i magdeburskie prawo [po ross.] 1732.

1171. **Burski S.**, Juris provincialis libri 3. Zamość 1602.

1172. Juris municipalis magdeburgensis, Zamość 1602.

1173. Z Klecka M., Źwierciadło saskie, Pozn. 1610.

1174. **Das Culmische Recht** 1574. Jus Culmense, Thorn 1584.

1175. **Kuszewicz P.**, Prawo chełmińskie poprawione [z łacińsk.], War. 1646, 1697.

1176. Jus Culmense, Brunsberg 1697. (*Por.* **E**. 1711. Kunigk, Thomasethi, Załuski A. C.).

1177. Hauenstein J. H., Repertorium juris Pruthenici municipalis Culmensis, Gedani 1736.

1178. Jus Culmense ex ultima revisione oder: Das Culmische Recht, Danzig 1745.

1179. Schleif W., Beiträge zu der Historie des Culmischen Rechtes 1745.

1180. **Hanow W.**, Jus Culmense oder vollständiges Culmrecht mit Anmerkungen, Danzig 1767.

1181. Das Culmer Stadtrecht nach der zu Thorn aufbewahrten Urschrift (z wstępem), Vorzeit und Gegenwart 1823 II.

1182. **Bandtkie-Stężyński J. W.**, Jus Culmense cum appendice privilegiorum et iurium selectorum municipalium et dissertatione exhibitum, Vars. 1814.

1183. **Rechte** oder **Willkür** der Stadt Danzig 1732; — Neu revidirte Willkür d. Stadt Danzig, Danzig 1761.

1184. **Toeppen M.**, Das Danziger Schöffenbuch (Progr. Gymn. Memel) Danzig 1878.

1185. Verordnungen u. Edicte der Stadt Danzig vom J. 1665 bis 1783, Danzig 1789 I III.

1186. **Chodyński A.**, Dawne ustawy miasta Kalisza, War. 1875.
R: Grab., Bibl. warsz. 1876.

1187. **Piekosiński Fr.**, Leges, privilegia et statuta civitatis Cracoviensis [1506—1795] t. I. [1508—86], Acta historica res gestas Poloniae illustr. ed. Acad. Crac., Kr. 1885—86.

1188. **Die alten Zunft-** u. Verkehrs-Ordnungen der Stadt Krakau nach Balt. Behems Codex Picturatus, hrsg. v. Bucher B., Wien 1889.
R: Sokołowski, Kwart. hist. 1889.

1189. Bischoff F., Ueber einen deutschen Rechtscodex der Krakauer Universitäts-Bibliothek, Sitzungsber. der Akad., XLVIII Wien i Odb. *zob.* Nr. 48.

1190. Tenże, Ueber eine Sammlung deutscher Schöffensprüche in einer krakauer Handschrift, tamże Odb., Wien 1867.

1191. **Prawo** miasta Torunia 1739.

1192. Bender G., Die ältesten Willküren der Neustadt Thorn, Ztschr. f. Westpreuss. VII., Danzig 1882.

1193. **Dubiński P.**, Zbiór praw i przywilejów Wilnowi nadanych, Wilno 1788.

1194. Wisłocki Wł., Kodex pilzneński ortylów magdeburskich, Roz. hist. fil. Akad. II. Odb., Kr. 1874,

1195. **Bobrzyński M.**, Ortyle Magdeburskie, Pozn. 1876.

1196. Brückner A., Die Magdeburger Urtheile, ein Denkmal des deutschen Rechtes in poln. Sprache vom XV. J., Arch. f. slav. Phil., Berlin 1882—4 VI—VII.

1197. Kalina A., Artykuły prawa Magdeburskiego z rękop. r. 1500., Roz. wydz. fil. Ak. VII., Odb. Kr. 1880.

1198. **Kałużniacki E.**, Die polnische Recension der magdeburger Urtheile, Sitzungsb. phil. hist. Akad. CXI., Odb. Wien 1886.

R: Hanusz J., Ateneum 1886 III.; Balzer O., Kwart. hist. 1887; Brückner A., Archiv für slav. Phil. 1887 X.

Zob.: Piekosiński i Szujski: Libri antiqu. Crac. Nr 717.

(c: Ormianie, Szkoci, Żydzi).

1199. **Wardanowicz J.**, Statut Ormiański z r. 1519 tłumaczył Wójcicki K., Bibl., star. pis. I.

1200. Z. X., Wiadomości o Ormianach w Polsce, Bibl. Ossol. 1842.

1201. **Bischoff F.**, Das alte Recht der Armenier in Lemberg, Wien 1862.

1202. **Bischoff F.**, Das alte Recht der Armenier in Polen aus Urkunden des Lemb. Stadtsarchivs Oesterr. Blätter f. Literatur u. Kunst 1857 Nr. 28.

1203. **Wejnert A.**, Przeszłość I.: Prawa i swobody Szkotów w Polsce do końca XVIII. w., Gaz. Polska 1877 Nr. 29—30.

1204. **Gumplowicz L.**, Prawodawstwo polskie względem żydów, Kr. 1867.

1205. Documenta judaeos in Polonia concernentia E. 1763.

1206. **Sapunow A.**, Polsko-litowskoje i russkoje zakonodatielstwo o Jewrejach, Petrsb. 1884.

Zob. Nr. 195, 207 i 952.

(d: Prawo rybackie, bartne; Artykuły wojskowe).

1207. **Koliński P., H.**, O vecach rybarskych, ptactnickych a steparskych, rękop. 1553., Wiedeń 1857 wyd. Jan Radwański.

1208. **Skrodzki S.**, Porządek prawa bartnego dla starostwa Łomżyńskiego z roku 1616 wyd. Kryński A. A., Arch. kom. hist. Akad. III. 1886.

R: Balzer O., Kwart. hist. 1887.

1209. **Niszczycki K.**, Prawo bartne z r. 1559 druk. 1609, 1730, Bibl. pis. star. Wójcickiego IV.

1210. **Brodowski S.**, Corpus juris militaris polonicum, w którym się znajdują artykuły wojenne, Elbląg 1753.

1211. Brodowski S., Kön. pol. Kriegesrecht, Elbing 1753.

1212. **Artykuły wojenne** powagą królów i hetmanów ustanowione, Warsz. 1633; — teraz z rozkazu M. K. Radziwiłła przedruk. A. Z. S. J., Nieśwież 1754.

(e: Porozbiorowe i X. Warszawskiego).

1213. **Jus Borussico - Brandenburgicum** commune [Allgemeines Landrecht], Berolini 1800 [tłum. z niem. dla Polaków).

1214. **Ostpreussiscbes** Provinzialrecht, Berlin 1801; — Smoleński Wł., Rządy pruskie w ziemiach polskich 1793—1807 [Bibl. Umiej. prawnych], War. 1886 [Spis wydanych edyktów].

R: Finkel L., Kwart. hist 1887.

1215. **Edicta et mandata** Universalia. Rozkazy i ustawy powszechne Królestwom Galicyi i Lodomeryi ogłoszone, Lw. 1773—1818 XX.

1216. **Continuatio** edictorum in Regno Galiciae emanatorum, Lw. 1774—1818.

1217. **Bürgerliches** Gesetzbuch für West-Galizien, Th. I—III. Wien 1786.

1218. Zbiór cywilnego powszechnego prawa, Wiedeń. [Toż po niem.] 1786.

1219. Extrakt cyrkularzów i ustaw, Lw. 1789.

1220. Rozporządzenie manipulacyi dla ces. król. apel. rady w król. Galicyi i Lodomeryi, Wiedeń 1783.

1221. Manipulacya powszechna dla szlacheckich sądów, Wiedeń 1783.

1222. Auszug [Vierteljähriger chronologischer] aus den in Galizien und Lodomerien einschlagenden Verordnungen 1795.

1223. **Codex civilis** pro Galicia occiden. Viennae 1797; —Wędrychowski L., Skorowidz, Lw. 1800.

1224. Ustawy cywilne dla Galicyi [polsk. i łac.], Wiedeń 1797; — Gesetzbuch [Bürgerliches] f. Galizien, Wien 1797.

1225. Codex civilis pro Galicia orientali, Viennae 1797, 1815.

1226. Codex judiciarius pro Galicia occidentali, Viennae 1797; — Gerichtsordnung [Allg.] f. West-Galizien, Wien 1797.

1227. Codex judiciarius pro Galicia, Viennae 1798; — Allg. Gerichtsordnung für Galizien, Wien 1799.

1228. Compedium jurium caesareo-regiae urbis Cracoviae, quorum in sequelam judei mercaturae exercitio prohibentur, Crac.

1229. Księga ustaw na zbrodnie i ciężkie policyjne przestępstwa, Lw. 1804.

1230. **Księga ustaw cywilnych**, Wied. 1811.

1231. **Dziennik** praw Xięstwa Warszawskiego, War. od 1808 I—IV.

1232. Dziennik dekretów sądu kassacyjnego Xięstwa Warszawskiego, War. 1811—12 I—II.

1233. **Kodeks Napoleona** z przypisami, tłum. Szaniawski X., War. 1808, 1809, 1810, 1811, 1813 [z tekstem franc i łać.]; tłumaczenie Bohusza M., War. b. r.; — Codex Napoleonis libri III., Vars. 1809, 1812, 1819; — Kodeks cywilny francuski, War. 1817.

1234. Kodex postępowania sądowego cywilnego francuskiego, przekł. przez Łabęckiego A., War. 1807; — Kodex handlowy, przeł. Majewski A. S., War. 1808, 1811; — Kodex przestępstw i kar, przetł. z franc. Jasiński F., War. 1811; — Kodex postępowania sądowego kryminalnego tłum. Jasińskiego, War. 1810; — Motywa kodexu kryminalnego, tłum. Pękalski W., War. 1811.

B. Pomniki sądowe.

1235. **Helcel A. Z.**, Pomniki z ksiąg dawnych sądowych ziemskich i grodzkich ziemi krakowskiej [Starodawne prawa pol. pomniki II.], Kr. 1870.

R: Sob. F M., Tyg. illustr. 1870 VII.; X. L. Sybels H. Z. XXVI.

1236 Helcel A Z., Wyjątki z księgi drugiej dawnych królewskich wiecowych i ziemskich krakowskich sądowych roków (Druk dzieła nie dokończony i ponownie w t. II. Starodawnych prawa polsk pomników wyd.), Kr. 1867.

1237. Hube R., Kilka aktów sądowych z w. XIV. i XV., Bibl. warsz. 1873 IV., Odb. War. 1873; — Bojarski, Dwa, zabytki z XVI. w., Kr. 1875.

1238. **Bobrzyński M.**, Decreta in judiciis regalibus Sigism. I. 1507—31 [Starod. prawa pol. pomniki VI.), Kr. 1882.

1239. **Ulanowski B.**, Najdawniejsze księgi sądowe krakowskie, Antiquissimi libri judiciales terrae Cracoviensis, pars I. ab 1374—90 [Starodawne prawa polskiego pomniki, t. VIII.], Crac. 1886.

R: Balzer O, Kwart. hist. 1887.

1240. Ulanowski B., Inscriptiones clenodiales [z ksiąg krakowskich], [Star. prawa polsk. pomniki t. VII. zesz. 3], Crac. 1885; — Tenże, Materyały do hist. prawa i heraldyki, Arch. kom. hist. Akad. III., Odb. Kr. 1886.

R: Balzer O., Kwart. hist. 1887.

1241. Potkański K., Zapiski herbowe z dawnych ksiąg ziemskich w arch. radomskiem i warszawskiem, Arch. kom. hist. Akad. III., Odb. Kr. 1886.

R: Balzer O., Kwart. hist. 1887.

1242. **Lekszycki J.**, Die ältesten grosspolnischen Grodbücher, [Publicationen aus den k. preuss. Staatsarchiven], Leipzig 1887—9.

I. Posen 1386—99.

II. Peisern 1390—1400, Gnesen 1390—99, Kosten 1391—1400.

R: Balzer O., Kwart hist. 1888 („Grodzkie czy ziemskie?"); Bibl. warsz. 1888 IV.; Kryński, Prace filol II., L. K., lit Centralblatt 1888 Nr. 59; Lebiński, Kuryer pozn. 1888 Nr. 10; R. A., Niwa 1888, 474; X L., Sybels H. Z. LXII.

1243. **Lubomirski T.**, Judiciorum in Polonia libri antiquissimi, Liber terrae Carnensis 1404—1425, Księga ziemi czerskiej 1404—1425, War. 1879.

R: Bobrzyński M., At. 1879 III.

1244. Maciejowski W. A., Wypisy z akt. ziem. i grodzkich: Zakroczymskich, łęczyckich, orłowskich, brzesko-kujawskich, sieradzkich, wiślickich, gnieźnieńskich, sanockich, krakowskich, tudzież grodzkich chęcińskich. [Historya prawodawstw słowiańskich VI.].

1245. Ulanowski B., Wybór zapisek sądowych kaliskich z lat 1409—1416, Arch. kom. hist. Akad III., Odb. Kr. 1886.

R: Balzer O., Kwart. hist. 1887.

1246. **Liske X.**, Akta grodzkie i ziemskie, Lw. 1886—89, *zob.* Nr. 647.:

T. XI. Najdawniejsze zapiski sądów sanockich 1423—1462;

T. XII. Najdawn. zapiski sądów halickich 1435—1475;

T. XIII. Najdawniejsze zapiski sądów przemyskich i przeworskiego 1436—1468;

T. XIV. Najdawniejsze zapiski sądów lwowskich 1440—1456.

R: Bostel F., Prz. powsz. 1883 IV., Kwart. hist. 1887, At. 1888 III.; Balzer O., At. 1886 III., Kwart. hist. 1888—9; F. L, Przew. nauk. lit. 1886; Margasz, Prz. powsz. 1888 III., 1889 III.

1247. Ulanowski B., Wyjątki z najdawniejszej księgi miejskiej lubelskiej, Arch. kom. hist. Akad. IV., Kr. 1886 [1405—1504].

R: Balzer O., Kwart. hist. 1887.

1248. **Piekosiński Fr.**, Akta sądu leńskiego wyższego w Gródku goleńskim 1405—1564 [Starod. prawa polsk. pomniki IX.], Kr. 1889.

1249. **Piekosiński Fr.**, Akta sądu kryminalnego muszyńskiego 1647—1765 [Starod. prawa polsk. pomniki IX.], Kr. 1889.

Zob. Libri antiquissimi Crac. Nr. 747.

Pomniki sądowe na Litwie: Zob. Wydawnictwa rossyjskie Nr. 947, 1008.

Por. Bobrzyński M., Zapiski sądowe i ich wydawnictwo, i Tegoż: Jakie są desiderata wyd. ustaw polskich. Arch. kom. hist. II (Zjazd Długosza).

1250. Przyborowski, Vetustissimam adjectivorum linguae polonae declinationem monumentis ineditis illustravit, Posnaniae 1861 [Wypisy przysiąg z ksiąg ziem. i grodz. poznańskich).

1251. **Nehring W.**, Altpolnisch. Posener Eidesformeln aus dem XIV. Jahrh., Arch. f. slav. Philol. IV. 1879.

1252. **Hube R.**, Zbiór rot przysiąg sądowych z XIV. i XV. w., Bibl. Umiej. praw., War. 1888.

1253. **Ulanowski B.**, Roty przysiąg krakowskich z lat 1399—1418, Spraw. kom. język. Akad. III., Odb. Kr. 1883.

B. Zbiory praw kościelnych.

(a: Zbiory obejmujące całą Polskę lub dyecezye).

1254. **Labbé Ph.** et **Cossart G.**, Sacros. concilia ad regiam, Par. 1671, 18 t.; — Baluze, Nova collect. conc., Par. 1683, 1707; — Hardouin J., Conc. gener. et provinc. collectio maxima, Par. 1712, 12 t.; — Coleti, Sacros. conc. ad reg., Venet. 1728, 23 t.

1255. **Mansi**, SS. concil. et nova et ampliss. collectio, Floren. et Ven. 1759, 31 t.

Por. Hefele, Konziliengeschichte, Freiburg 1855, 2 wyd. 1873-87 I—VIII (v. Hergenröther).

1256. **Cocquelines C.**, Bullarum ampl. collectio, od r. 1739, 14 t.

1257. **Barberi**, Bullarii Rom. cont., Romae 1835, 16 t.; — Bullarum diplomatum etc. ss. rom. Pont. Taurensis editio Aug., Taur. 1857—76, 22 t.

1258. **Corpus juris canonici** ed. Böhmer J. H., Halle 1747 2 t.; — Richter L., Leipzig 1839 2 t.; — Friedberg E., Leipzig 1879—81, 2 t.

Zob.: Zbiory dokumentów Nr. 883 -6.

1259. **Theiner A.**, Monumenta Poloniae, *zob.* Nr. 646; — Tegoż, MM. Hungariae *zob.* Nr. 901; — MM. Poloniae II., *zob. Kroniki.*

1260. Dokumenta i materyały do historyi Kościoła w Polsce, Tyg. kat., Grodzisk. 1869 X.

1261. **Hube R.**, Antiquissimae constitutiones synodales provinciae Gnesnensis, Petropoli 1856.

Zob. Nr. 1014: *Helcel. Star. pr. pomniki I.* i Nr. 664: *Kod. dypl. Wielkop.*

1262. Najstarsze statuta kapituły gnieźnieńskiej, Rocz. T. P. N., Pozn. 1878 t. X.

1263. Łukowski X., O nieznanym synodzie dyecezalnym Jana Odrowąża Sprowskiego, arcybiskupa w Gnieźnie 1456 r., Rocz. T. P. N., Pozn. 1876 IX.

1264. Łukowski X., Drobny przyczynek do historyi synodów prowincyonalnych, Warta, Pozn. 1876-77.

1265. Hube R., Dwa rękopisy średniowiecznego zbioru praw kościel., gniezn. i krakowsk., Bibl. warsz. 1885 II.

1266. **Statuta** prov. toti prov. Gnesn., Posn., Vratisl. ed. J. Lasco, Norimb. 1499 (?), 1512 (?), 1518, 1527, 1528.

Zob. Łaski Nr. 1037.

1267. Statuta dioecesana pro dioec. gnesn., ed. J. Lasco, Crac. [1513, 1518].

1268. **Constitutiones** synodorum eccl. Gnesnensis, edd. S. Karnkowski, Crac, 1579.

1269. Statuta prov. totius Gnesnensis [4 odb.] b. r.

1270. Statuta prov. Gnesn., Posn., Vrat., Crac. [dwie ed.] b. r. około 1591.

1271. **Constitutiones** synodorum eccles. Gnesnensis jussu J. Wężyk, ded. St. Karnkowski Stephano Regi, Crac. 1630.

1272. Statuta provincialia Gnesnens. [circa 1711].

1273. **Constitutiones** synodorum Regni Poloniae. Wyd. nowe 1761, Kr. 1869.

1274. Starowolski Sz., Epitome conciliorum, Romae 1683.

1275. Załuski J. A., Conspectus novae collectionis legum eccl. polonae, Vars. 1744; — Warsch. Bibliothek 1754.

R: Por. E. 1731 Ustawy.

1276. **Chodynicki Z.** et **Likowski Ed.**, Decretales summorum pontificum pro regno Poloniae et constitutiones synodorum provincialium et dioecesanarum collectae [Zbiór Krzysztofa Żorawskiego], Posnan. 1869—83 I—III.

Zob. Nr. 1279.

R: Pawiński A., Bibl. warsz. 1872 IV.; Kurjer Pozn. 1882 Nr. 218. Por. E. 1710 Zebranie.

1277. Jacobson, Gesch. der Quellen des Kirchenrechts des preuss. Staates I. Preussen u. Posen, Königsberg 1837.

1278. Hube R., O dawnych statutach synodalnych polskich dotąd niewydanych, Bibl. warsz. 1852 I.

1279. Schlichting A., O zbiorze ustaw synodalnych polskich Żórawskiego, Bibl. warsz. 1886 I.

R: Abraham Wł., Kwart. hist. 1887.

1280. Jabczyński X. J. N., Wiadomość o synodach prowincyonalnych polskich i zbiorach ich statutów, Rocz. T. P. N. Kr. XIX. 1849.

1281. Fabisz P., Wiadomość o synodach prowinc., Oleśnica 1860, Kępno 1861.

1282. Dzieduszycki M., O synodach w dawnej Polsce, Prz. lwowski 1880—1.

1283. Gromnicki T., Synody prowincyonalne w Polsce do 1357, Kr. 1885.

R: A. W., Prz. polski 1886 I.; Prochaska A., Muzeum 1886.

1284. Mętlewicz, O pierwszych synodach łęczyckich, Pamięt. relig. moraln. XVI., XX., XXI.; — Łukawski X., Drobny przyczynek, Warta 1877 Nr. 132.

1285. Constitutiones dioec. Cracoviensis in diversis Synodis, Crac. 1608.

1286. **Heyzmann U.**, Statuta synodalia episcoporum Cracoviensium XIV. et XV. saeculi. [Starod. prawa polsk. pomniki t. IV.], Kr. 1875.

R: Prz. kryt. 1876.

1287. Ulanowski B., Kilka uwag o statutach synodów dyecezalnych krakowskich XIV. i XV. stulecia, Arch. kom. hist. V., Odb. Kr. 1888.

R: Gromnicki T., Kwart. hist. 1888.

1288. Synodalia Statuta Episc. Conradi, Petri et Rudolphi Vratisl., Vratisl. 1475.

1289. **Statuta** synod. dioec. Vratislav. Joann. Turzo, Norimb. 1512.

1290. Extractus actorum capituli cathedralis ecclesiae Wratislaviensis, Kastners Archiv. f. Gesch. d. Bisth. Breslau I. [Str. 238—251, o synodach 1500—1655].

1291. **Friedrich J. Ch.**, Statuta synodalia a Wenceslao episc. Vratislav. a. 1410 publ., Hannover 1827.

R: Hoffmann, Monatsschrift von u. f. Schl. I.

1292. **Montbach M.**, Statuta synodalia dioecesana eccl. Vratislaviensis [1279—1653], Breslau 1855.

R: Roepell, Ztschr. f. Gesch. Schlesiens I., odpowiedź Montbacha, tamże II.

1293. Wattenbach, Zwei Synoden des Bischofs Heinrich v. Würben 1306—16, Ztschr. f. Gesch. Schlesiens IV.

1294. Statuta cathedr. eccles. Vratislav., Vratislav. 1585.

1295. **Heyzmann U.**, Statuta synodalia Andreae episc. posnaniensis [Starod. prawa polsk. pomniki V.], Kr. 1878.

1296. Statut Uriela biskupa poznańskiego 1482, Arch. teol. Jabczyńskiego 1837, 516.

1297. Statuta synodalia pro dioec. Vladislav., Crac. 1517.

1298. Dembowski A. S., Statuta episcopatus Cujaviensis, Vars. 1756.

1299. **Constitutiones** synodales dioec. Varmensis, Brunsbergae 1612; Leo Index 1614.

1300. **Treter T.**, Statuta ecclesiae Varmensis 1594.

1301. Kurdwanowski J. Fr., Jura capituli Varmiensis, Romae 1724.

1302. Thiel A., De synodo dioecesana Henrici III. Episcopi Varmiensis. Index Lyceums Hosianum zu Brunsberg 1860 i 1862.

Zob. Nr. 813—14.

1303. **Constitutiones** synodales eccl. Culmensis A. D. 1583, 1605, 1614; — Synodus Culmensis et Pomesaniensis sive Constitutiones Synodales, Brunsbergae 1746 [ed. Załuski].

1304. **Constitutiones** synodales dioec. Luceoriensis et epistola Maciejoviana, Var. 1720.

1305. **Constitutiones** synod. dioec. Luceoriensis et Brestensis ab Steph. Rupniewski promulgatae, Vars. 1726.

1306. **Constitutiones** synodorum dioec. Vilnensis jussu Abrahami Woyna, Vilnae 1633; — Statuta Vilnensis dioecesis b. r. [około 1520].

Przemyśl zob. Nr. 784—7.

1307. **Beletto J. U. D.**, Visitationes Eccl. Vendensis et Livoniae Constitutiones, Wilno [1611?].

Por. Winkelmann Nr. 2297.

1308. Constitutiones synodales dioec. Mednicensis seu Samogitiae, Wilno 1690.

1309. **Bullarium** [Benedictus XIV.] in quo epistolae et constitutiones regni Poloniae continentur, Leopoli 1760.

1310. Bullae et brevia summorum pontificum, congreg. decreta et polon. regum diplomata, P. I—III., Poczajów 1767 [Toż po polsku, Supraśl].

1311. Synodykon (?) Ecclesiae ruthenae ed. Żórawski praelatus, Crac. 1880.

1312. **Rudnicki S. X.**, Prawa duchowień. grecko-unickiego, Lw. 1746; — Tenże, Jura et

privilegia genti Ruthenae catholicae a pontif. concessa, Lw. 1747; — Expositio iurium Ecclesiae Ruthenae, War. 1782.

1313. **Kulczyński I.**, Specimen ecclesiae Ruthenicae, Romae 1733, 1759; — Appendix ad Specimen ecclesiae Ruthenicae dedic. Clem. XII. Poczajów 1759 [Nowe wyd. całego dzieła, Romae 1859].

1314. Ryłło Max., Antiquitates ecclesiae Ruthenicae, Supraslii 1755, 1760; — Harasiewicz, Annales ecclesiae ruthenae ad dioeceses ruthenas Leopoliensem, Premisliensem et Chełmensem, Lw. 1863.

1315. Theiner A., Die neuesten Zustände der katholischen Kirche beider Ritus in Polen u. Russland seit Katharina II. mit einem Rückblick auf die russische Kirche und ihre Stellung zum heiligen Stuhle seit ihrem Entstehen bis auf Katharina II. Mit einem Bande Dokumente, Augsburg 1841.

1316. Strelbicki, Uniatskije cerkownyje sobory z końca XVI. w., Litowskija Jeparch. Wiedomosti 1838 [Por. **E.** 1622 Ustaw, 1332 Prawa].

R: J. A. M., Kwart. hist. 1889.

1317. **Statuta imperialia** romano-cath. eccl. in Rossia spectantia. Statutorum per Phil. Dilthey continuatio [po łac. i po rusk.], Mohileviae 1780—84.

1318. Pryłożenie w sobraniu aktow i hramot o rymsko-katolicz. cerkwi w Imp. rossyjsk. i carst. Polskom, War. 1866.

Poszczególne uchwały synodów pod poszczególnemi latami. Zestawienie pod: Kościół.

O dziesięcinach kościelnych, wolnościach Kościoła itp. zob. Kościół.

Statuta korporacyj religijnych zob. tamże.

(*b: Beneficya*).

1319. **Łaski J.**, Liber beneficiorum archidyecezyi gnieźnieńskiej, z poręki Towarz. Przyj. Nauk Pozn., wydał ks. Jan Łukowski, uwagami ozdobił ks. Jan Korytkowski, Gniezno 1880—84 I—IV.

R: Maroński St., Bibl. warsz. 1882 III., IV., 1888 IV.; Czas 188 Nr. 86, Kurjer pozn. 1881, 10 6; Por. Rocz. T. P. N. Pozn. X., Bibl. warsz 1872 IV.

1320. **Długosz J.**, Liber beneficiorum dioec. Crac. [Opera Omnia cura Przeździecki VII., VIII., IX.], Crac. 1863—4.

R: Czas 1864 Nr. 28, 108, 131; Maciejowski, Bibl. warsz. 1864 I; Żebrawski T., Kilka słów, Kr. 1864; Tenże, Jeszcze kilka słów, Kr. 1864.

1321. Monumenta historica dioeceseos Vladislaviensis, Ordo divini officii dioec. Vladisl., Vladislaviae 1882—8.

1322. Pirawski T., Relatio status archidioecesis Leopoliensis MSC., Bibl. Ossol. 1844 XI.

1323. Szaraniewicz I., Rzut oka na beneficya Kościoła ruskiego za czasów Rzeczypospolitej polskiej, Lw. 1875.

(*c: Dyssydenci*).

1324. **Nomaconon**, Kormczaja kniga wyd. Hervet, Paris 1561 [po łac.], Agylaeus Bazylea [1561], Justelle, Paris 1615 [łac. i gr.].

1325. Russkaja ist. bibliotcka izd. archeogr. komm. t. VI.: Pamiatniki drewno russkawo kanoniczeskawo prawa [Wiek XI—XV.], Petrsb. 1881.

1326. **Jabłoński D. E.**, Historia consensus Sandomiriensis, continua serie, quae Synodum Sandom. antegressa, quae in ipsa synodo acta, quaeque eam ex archivis ecclesiarum, Berolini 1731.

1327. **Jabłoński D. E.**, Jura et libertates Dissidentium in R. Poloniae, Berlin 1708, Stargard 1715, Królewiec 1718, 1720, 1767; — Toż b. w. m. i r.; — Tenże, Rechte u. Freiheiten der Dissidenten, Stargart 1714.

1328. **Linde J. E.** [pod pseud. Lipiński G. S.], Compendium jurium dissidentibus 1712.

1329. **Scheidemantel J.**, Acta conventuum in majori Polon. a dissidentibus, Vratisl. 1776.

1330. **Scheidemantel H. G.**, Allgemeines dissidentisches Kirchenrecht v. d. General-Synod abgefasst. Lissa 1784; — Tenże, Entwurf por. **E.** 1780.

1331. Lauterbach S. A., Beiträge zur dissident. Kirchengesch. in Gross-Polen, besonders Zduny und Sieniutowo, Breslau 1788.

1332. **Fules G.**, Codex legum ecclesiasticorum in rationem evang. confessionum in Polonia et Lithuania ad petitionem dissidentium sinodi, Posoni 1791.

C. Dokumenty i księgi Uniw. krakowskiego.

1333. **Szujski J.**, Statuta antiqua Collegii majoris, wydał... Arch. lit. Akad. 1878 I.

Zob.: Nr. 749. *Codex diplomaticus studii gen. Cracoviensis.*

1334. **Szujski J.**, Założenie i urządzenie Collegii minoris, Arch. lit. Akad. I.

1335. **Szujski J.**, Statuta i matrykuły wydz. teol. Uniw. Jag. z XVI. w., Arch. lit Akad. I.

1336. **Szujski J.**, Statuta Uniw. krakowskiego, Arch. lit. Akad. 1882 T. II.

1337. **Muczkowski J.**, Statuta nec non liber promotionum philosophorum in Univ. Jagiell. ab anno 1402 ad annum 1849, Kr. 1849.

R: Bartoszewicz, Bibl. warsz 1850 IV.

1338. Statuta nec non liber promotionum in Univ. Jagiellonica, Index lectionum in Univers. Jagiellonica 1849—50.

1339. **Zeissberg H.**, Das älteste Matrikelbuch der Universität Krakau, Innsbruck 1872.

R: L-e, Dod. Gaz. lwow. 1873 I., Prz. lwowski 1873 V.

1340. **Regestrum** bursae cracoviensis Hungarorum, nunc primum ex autographo codice bibliothecae cracoviensis editum, wydał hr. Szechenyi, z rękop. udzielonego przez J. S. Bandtkiego, Budae 1821.

1341. **Album studiosorum** Universitatis Cracoviensis, fasciculus I—II. [1432—89], Crac. 1887 [I. [1848] Z. Pauli, II. B. Ulanowski].

R: N. N., Prz. lit. art.: Kr. 1881.

1342. **Wisłocki Wł.**, Liber diligentiarum fac. art. Univ. Crac., pars. I. 1487—1563, Arch. lit. Akad., Kr. 1886 t. IV.

R: Czarnik, Kwart. hist. 1887, *Zob.* Nr. 248.

1343. **Zbiór prawa szkolnego** dla Akademii krak. cz. I. Corporis iuris scholastici pro Univ. Crac., wydał J. A. Putanowicz, B. w. m. i r. [Krak. około 1787].

Zob.: Oświata: Szkoły.

1344. Constitutio societatis literariae cum Universitate studiorum Cracoviensi conjunctae [Cracoviae 1815] w Sce str. 16.

Inne szkoły zob. pod: Oświata: Szkoły.

3. Zbiory aktów.

A. Zbiory aktów, listów, dyaryuszy, mów i t. p.

(a: Ogólne).

1345. **Pistorius J.**, Polonicae historiae Corpus, Basileae 1582 t. III. *(I—III. zob. Kroniki: Zbiory).*

1346. **Gvagninus A.**, Rerum polonicarum tomi tres Feyerabendii 1584 *(Zob. Kroniki: Zbiory).*

Modus Epistolandi zob. Nr. 287.

1347. **Respublica** sive status regni Poloniae, Lugduni 1626 *Zob. tamże.*

1348. Joannis Długossi, Historiae polonicae liber XIII. 1712 [Listy Karnkowskiego, Hosyusza mowy etc.] *zob.* tamże.

1349. **Pisarski J. H.**, Mowca polski, Kalisz 1666, 1756; — Supplement do t. I. [dwie edycye], Kalisz 1684, 1689, Lublin 1745.

1350. Dembiński J., Różne mowy publiczne Częst. 1727; — Bystrzonowski W. X., Polak sensat, Kr. 1737, 1739, 1757.

1351. **Ostrowski S. Danejkowicz**, Svada polska i łacińska, Svada latina seu miscellanea, Lublin, 1745—7 I—II.

1352. Mowy wyborne z różnych krasomówców z przydatkiem listów, Lublin 1759.

1353. **Niemcewicz J. U.**, Zbiór pamiętników o dawnej Polsce. Z rękopismów tudzież dzieł w różnych językach o Polsce wydanych, oraz z listami oryginalnymi królów i znakomitych ludzi, War. 1822—30 I—V. (Na końcu V. t. aktów poczet chronolog. w 5 tom. zawartych), Lw. 1833 I—VI., Lipsk 1838—40 I—V. (wyd. Bobrowicza).

R: Gaz. lit. Chlęd. 1822 Nr. 8

1354. Ciampi S., Flosculi historiae Polonae sparsi Pulaviis, Puławy 1830 str. 43.

(Mieści: Dwór Zygm. Aug. r. 1561; Dwa listy Jana Zamojskiego 1602 r.; Korrespond. papieża Urbana VIII. z Władysławem IV. r. 1643).

1355. **Sękowski J.**, Collectanea z dziejopisów tureckich, rzeczy do historyi polskiej służących, z dodatkiem objaśnień potrzebnych i krytycznych uwag, War. 1824—1825 I—II.

Mieści: I. Wojna warneńska. Wtargnienie Turków do Galicyi w r. 1498, Wojna o Multany i rozruchy na Wołoszczyznie, Zatargi z Otomanami z powodu Kozaków, Dziennik wyprawy chocimskiej; II. Dalsze wojny z Otomanami, Zdobycie Podola przez Turków. Wyprawa Turków pod Wiedeń, Wyprawa do Multan i pod Kamieniec; Dodatki.

1356. Podczaszyński M., Uwagi nad wstępem do I. t. dzieła J. Sękowskiego p. t.: Collectanea, Dz. warsz. 1825—6 I.; — Mikłaszewski J., List o Collectaneach Józefa Sękowskiego, Tamże II.; — Wiad. o dziele Sękowskiego: Collectanea z dziejopisów tureckich, Haliczanin Chłęd. 1830 I. 180.

1357. Wiszniewski M., Pomniki historyi i literatury polskiej, Kr. 1835 I—IV. *Zob. Kroniki: Zbiory.*

1358. **Sienkiewicz J. K.**, Skarbiec historyi polskiej, Paryż 1839—42 I—II.

1359. Grabowski A., Starożytności historyczne polskie czyli pisma i pamiętniki do dziejów dawnej Polski, listy królów i znakomitych mężów, Kr. 1840 I—II.; — Tegoż, Skarbniczka, Lipsk 1854.

1360. Raczyński E., Wspomnienia Wielkopolskie, Pozn. 1842—3 I—II.

1361. **Nowakowski F. K.**, Źródła do dziejów Polski zebrane i wydane, Berlin 1841 I–II.

R: Baliński M., Bibl. warsz. 1842 II.

1362. **Grabowski M., Przeździecki A., Malinowski**, Źródła do dziejów polskich, Wilno I. 1843 II. 44.

Mieści: Dyaryusz Miaskowskiego; Odezwa króla Stefana; Informacya Mazepie; Olkieniecka potyczka — wiersz.

R: Rzyszczewski L., Bib. warsz. 1843 IV. Przeździecki A., Odpowiedź tamże 1844 I. Narbutt. Tyg. petersb. 1843 XXVIII., Bentkowski F., tamże 1846 I.

1363. Przeździecki A., Podole, Wołyń, Ukraina, Wilno 1840–1 I–II.

R: Tyszyński A., Bibl. warsz. 1841 II. Woystronowski. Tyg. petersb. 1841 XXIII.

1364. **Grabowski A.**, Ojczyste spominki w pismach do dziejów dawnej Polski. Dyaryusze, relacye, pamiętniki itp. tudzież listy historyczne do panowania królów Jana Kazimierza i Michała Korybuta, oraz listy Jana Sobieskiego, marszałka i hetmana wielkiego koronnego. Z rękopismów zebrane, Kr. 1845 I–II.

1365. **Wójcicki K. W.**, Biblioteka starożytna pisarzy polskich, War. 1843–54 I–VI. *Zob.: Kroniki: Zbiory.*

R: Czas, 1853 Nr. 293.

1366. **Grabowski M.**, (Świdziński K. i Szodnar), Pamiętniki z litogr. (1490–1677), Kijów 1845.

R: Tyg. petersb. 1845 XXXII.

1367. **Radecki J. K.**, Pamiątki z dziejów dawnej Polski, zebrał i wydał Ja. Ka. Ra, Pozn. 1844. I–II.

Mieści: T. I. 1) Przedmowę, 2) Forma pospolitego ruszenia, wypis z Ładowskiego, 3) Mowa na obronę X. Orzechowskiego 1559, przez Jana Zbąskiego; 4) Kazanie na pogrzebie J. K. Chodkiewicza 1621 przez Fabiana Birkowskiego; 5) Mowa w rocznicę zwycięstwa pod Wiedniem, w szkołach warszawskich przez X. Filipa Neryusza Golańskiego 1784; 6) Wiadomość biograficzna o Kościuszce przez M. A. Julien. T. II.: Janinę Rubinkowskiego.

1368. **Grabowski A.**, Okruszyny, wiadomości z dziedziny sztuki i starożytności naszych, Bibl. warsz. 1854, Odb. 1854.

1369. **Barącz S.**, Pamiętnik dziejów polskich, z aktów urzędowych lwowskich i z rękopismów, Lw. 1855.

R: Bartoszewicz J., Bibl. warsz. 1857 IV.

1370. **Wójcicki K. W.**, Archiwum domowe do dziejów i literatury z rękopismów i dzieł najrzadszych, War. 1856.

R: Bartoszewicz J., Dziennik warsz. 1856 Nr. 26.

1371. **Plater W. S.**, Zbiór pamiętników do dziejów polskich, War. 1858–9 I–IV.

1372. **Kamieński J. A.**, Skarbiec polski, 4 zesz., Lw. 1859.

1373. **Małecki A.**, Wybór mów staropolskich świeckich, sejmowych i innych, (Bibl. pol. Turowskiego, Ser. V., zesz. 6–8), Kr. 1860.

1374. **Romanowski F.**, Moja teka i jej zasoby w róż. chwilach zbierane, War. 1860.

1375. **Mosbach A.**, Wiadomości do dziejów polskich, Wrocław 1860.

R: Adamowicz A., Bibl. warsz. 1861 II.

1376. **Mosbach A.**, Przyczynki do dziejów polskich z archiwum m. Wrocławia, Ostrów i Poznań 1860.

R: Adamowicz A., Bibl. warsz. 1861 II.

1377. **Hubert L.**, Pamiętniki historyczne, War. 1861 I–II.

1378. **Theiner A.**, Vetera monumenta Poloniae et Lithuaniae, Romae 1860–4 I–IV. *Zob.* Nr. 646.

1379. **Albertrandy J. C.** i **Rykaczewski**, Relacye nuncyuszów apostolskich i innych osób w Polsce od roku 1548–1690 2 tomy, (Wyd. bibl. pol. w Paryżu), Berl. 1864.

1380. Świdziński P. K., Materyały dla historyi Małej Rossyi b. w. m. i r. str. 78 i 18). (Odbitka staraniem Świdzińskiego dokonana, III. t. „Mat. hist. wyd. przez kom. archeolog. kijowską"). Obejmuje: Listy i Uniwersały za Jana Kazimierza od 1650–60.

1381. **Zapis Konstantego Świdzińskiego**, (Bibl. ord. Myszkowskich). Zesz. I–II zawierają: Aleks. Wielopolskiego mowa, miana w sądzie apel. Królestwa d. 19. czerw. 1857, II. Odpowiedź Ludwika i Tytusa braci Świdzińskich na mowę Al. hr. Wielopolskiego, War. 1858.

Por. Wielopolski A., O zapisie Świdziński go, Oznajmienie, Czas 1859 Nr. 116; Wykonanie życzeń Konstantego Świdzińskiego, Czas 1859 Nr. 129; Egzekutorowie testamentu śp. Konst. Świdzińskiego przeciw Wielopolskiemu, Czas 1860 Nr. 31.

1382. Wielopolski A., O zapisie Świdzińskiego, Oznajmienie pożegnalne, Czas 1860 Nr. 186.

Por. Życie K. Świdzińskiego. Bibl. warsz. 1857 II–III i Wstęp do IV t. (Listy Jana III.).

1383. **Biblioteka ordynacyi Myszkowskich** (Zapis K. Świdzińskiego), wyd. Wielopolski A., Kr. 1859–60.

III. Jurium constitutionumque Sigismundinarum proposita a Mathia Slivnitio descriptio, opera Ant. Sig. Helcelii, Kr. 1859.

IV. Kronika zbiorów; Listy Jana Sobieskiego uporządkowane, pomnożone i objaśnione przez A. Z. Helcla.

1384. **Biblioteka ordynacyi Krasińskich**, War. 1868–72, Kr. 1872.

Rok 1868: Dyaryusz sejmu piotrkowskiego 1565.

1869–71: Akta podk. Franc. Krasińskiego (1569–73), wyd. Wł. hr. Krasiński, obj. Chometowski.

1872: Toż (1557–1576), wyd. Janicki.

1385. **Biblioteka ordynacyi Krasińskich.** Muzeum Konstant. Swidzińskiego. War. 1875—1885 I—VIII.

I. Korespondencya Jana Kar. Chodkiewicza (1875);

II. Materyały do dziejów rolnictwa w Polsce w XVI. i XVII. w., poprz. życiorys Jana Ostroroga, wojew. Poznańskiego opr. p. Chomętowskiego (1876);

III. Pamiętnik Wład. Poczobuta Odlanickiego (1640—1684), przepisał hr. Leon Potocki, uzup. Kraszewski (1877);

IV. Saady z Szirazu, Perska księga przełoż. przez S. Otwinowskiego (1879);

R: Bądzkiewicz A., Bibl. warsz. 1879 III.

V—VI. Akta hist. do pan. Stefana Batorego, wyd. J. Janicki (1881).

VII. Listy W. Jakubowskiego do Jana Klemensa Branickiego 1758—71, obj. przyp. Bartoszewicz (1882);

VIII. Dupont F., Pamiętniki (1885).

1386. **Tarnowski Wł.**, Archiwum wróblewieckie, z rękop. wyd. W. T., zesz. I., Poznań, Drezno 1869; zesz. II., Pamiętnik damy polskiej z XVIII. w. (Urszuli z Ustrzyckich Tarnowskiej), Lw. 1876, Odb. z Ruchu literackiego; zesz. III. wyd. Kunasiewicz, Lw. 1878, 2 wyd. (Bibl. pow. Gubrynowicza i Schmidta) Lw. 1883.

Mieści: 1) Listy K. Kossakowskiej do Ignacego Potockiego; 2) Historya królów elekcyjnych przez Ignacego Potockiego; 3) Manifest generalności barskiej z r. 1773; 4) Historya wyprawy Jana III. pod Wiedeń; 5) Listy Kościuszki, Ignacego Potockiego i Wawrzyńca Engeströma,

R: Liske X., Dz. lit. 1869.

1387. **Źródła dziejowe**, War. 1876—86 I—XV.

I. Krzysztofa Grzymułtowskiego listy i mowy, wyd. Jabłonowski A. (1876).

II. Dzieje zjednoczenia Ormian polskich z kośc. rzym. w XVII. w. wyd. Pawiński A. (1876).

III. Stefan Batory pod Gdańskiem 1576—7, listy, uniwersały, instrukcye, wydał Pawiński A. (1877).

IV. Początki panowania w Polsce Stefana Batorego 1575—7, listy, uniwersały itd., wydał Pawiński A. (1877).

V. Lustracye królewszczyzn ziem ruskich, Wołynia, Podola i Ukrainy z I. połowy XVII. w., wyd. Jabłonowski A. (1877).

VI. Rewizya zamków ziemi wołyńskiej w połowie XVI. w., wyd. Jabłonowski A. (1877).

VII. Sprawy Prus książęcych za Zygmunta Augusta w r. 1566—68, dyaryusz trzykrotnego poselstwa komisarzy królewskich, wyd. Pawiński A. (1879).

VIII. Skarbowość w Polsce za Batorego, przedstawił Pawiński A. (1881).

IX. Księgi podskarbińskie z czasów Stefana Batorego 1576—1586, wyd. Pawiński A. (1882).

X. Sprawy wołoskie za Jagiellonów, akta i listy, wyd. Jabłonowski A. (1878).

XI. Akta metryki koronnej, co ważniejsze, z czasów Stefana Batorego 1576—86, wyd. Pawiński A. (1882).

XII—XIII. Polska XVI. w. pod względem geograficzno-statystycznym, tom I. i II. Wielkopolska, wyd. Pawiński A. (1883).

XIV—XV. Toż, Małopolska, tom III—IV. (1886).

1388. **Scriptores Rerum Polonicarum**, Editio Acad. Crac., Kr. 1872—89 I—XIV.

I. Diaria comitiorum Regni Poloniae a. 1548, 1553, 1570, ed. Szujski J. (1872).

II. Chronicorum Bernardi Vapovii pars posterior 1480—1535, ed. Szujski J. (1874).

III. Commentarius Stephani Medeksza (1654—1668), ed. Seredyński W. (1875).

IV., V., IX., XII. Collectanea ex archivo collegii historici. Arch. kom. hist. T. I. (1878), T. II. (1880), T. III. (1886), T. IV. (1888).

IV. Kętrzyński W., St. Górski, Conciones 1537; Liske X., Dwa dyaryusze z 1515; Tenże, Ulryka Werduma dyaryusz 1671; Stebelskiego prace; Smolka S., Tradycya o Kazim. Mnichu; Sokołowski A., Spór o książkę; Wisłocki W., Bibliografia 1877 roku.

V. Sokołowski A., Listy J. Zbarazkiego 1621—31; Szujski J., Rewizya wdztwa płockiego 1552; Wisłocki W., Dyaryusz kom. Bydgowskiej 1614; Tenże, Bibliografia 1878—80.

IX. Kryński A. A., Skrodzkiego prawo bartne 1616; Ulanowski *zob.* Nr. 1220—22; Kwiatkowski *zob.* Nr. 270; Potkański *zob.* Nr. 1221; Biernacki C., Rejestr wozów skarbnych 1521 na wyprawę dostarczonych.

XII. Ulanowski B., Przyczynki do panowania Ottokara; Dembiński Nr. 133, Ulanowski B., Dokumenty kujawskie i mazowieckie z XIII. w.

VI. Primi scriptorum rerum gestarum Poloniae congressus acta (1881).

VII., X., XIV. Joannis Wielewicki historici diarii domus professae Soc. Jesu Cracovien. 1579—1637. T. I. 1579—99 ed. Szujski J. (1881), T. II—III. 1600—1619 ed. Chotkowski (1886, 1889).
VIII. Epistolae ex archivo domus Radziwilianae deprompte ed. Sokołowski Aug. (1885).
XI. Diaria comitiorum Poloniae anni 1587, ed. Sokołowski A. (1887).

1389. **Acta historica** res gestas Polon. illustrantia; ed. Acad. Crac.,Kr. 1878—87 I—XI.
I. Epistol. libri Andreae Zebrzydowski, epi. Vlad. et Crac. (1543—1553), ed. Wisłocki W. (1878).
II. 1, 2. Acta Joannis Sobieski, ed. Kluczycki Fr., T. I. pars 1 1629—1671 (1880), pars 2 1672—1674 (1881).
III., V., VII. Acta regis Joannis III. ex archivo ministerii rerum exter. Gallici, ed. Waliszewski C., T. I. 1674—77 (1879), T. II. 1677—1679 (1880), T. III. 1680—83 (1884).
VI. Acta regis Joannis III. ad res expeditionis Viennensis 1683 ed. Kluczycki Fr. (1883).
IV., IX. 1, 2. Stanislai Hosii Epistolae ed. Hipler et Zakrzewski, T. I. 1525—1550 (1879), T. II. 1551—1558 pars 1 (1886), pars 2 (1888).
VIII. 1, 2. Leges, privilegia et statuta civitatis Cracovien. 1506—1795, T. I. 1506—86 ed. Piekosiński Fr., vol. 1 (1885), vol. 2 (1886).
X. Lauda conventuum particularium terrae Dobrinensis, ed. Kluczycki Fr. (1887).
XI. Acta Stephani regis 1576—1586, ed. Polkowski (1887).

Zob.: Wydawnictwa rossyjskie Nr. 916—1013.

(b: Dyaryusze sejmowe).

1390. **Catalogus comitiorum** sub Sigismundo et Vladislao celebratorum; — Sub Joanno III. Poloniae rege celebratorum; — Sub J. Casimiro, Michaele Poloniae regibus celebratorum; — Sub Augusto rege, cum continuatione usque ad comitia a. 1736, Acta literaria 1756.

1391. **Pietruski O.**, Elektorów poczet, którzy niegdyś głosowali na elektów: Jana Kazimierza r. 1648, Jana III. r. 1674, Augusta II. r. 1697 i Stanisława Augusta r. 1764, królów polskich, Lw. 1845.

1392. Szujski J., Dyaryusze sejmów 1548, 1553, 1570, *zob.* Nr. 1388, R. 1565 Nr. 1384.

1393. Dzienniki sejmów 1555, 1558, *zob.* Nr. 1413, Dyaryusze sejmów 1562, 1563, 1569, *zob. Źródłopisma, zob.* Nr. 1417.

1394. **Pawiński A.**, Dzieje ziemi kujawskiej, oraz akta historyczne do nich służące, Cz. I., War. 1888 I—V.
I. Rządy sejmikowe w Polsce;
II. Lauda i instrukcye 1572—1674;
III. Toż, 1674—1700;
IV. Toż, 1700—1733;
V. Toż, 1733—1795.

R: Balzer, Kwar. hist. 1888; R., Przew. nauk. lit. 1888, Kraj 1888 Nr. 23—4., R. A., Niwa 1888.

1395. **Kluczycki Fr.**, Lauda ziemi dobrzyńskiej, *zob.* Nr. 1390.

1396. Jarochowski K., Lauda połączonych województw kaliskiego i poznańskiego za panowania Augusta II.., Aten. 1884 III.

1397. Łowajski, Sejmiki polskie w drugiej połowie XVIII. w., *Zob. Wyd. rossyjskie* Nr. 967.

1398. **Księga kapturów szlacheckich**, Dz. warsz. 1854 Nr. 141.

1399. **Storożenko**, Zapadnorusskije sejmiki w XVIII. w., *Zob. Wyd. rossyjskie* Nr. 967.

1400. **Toeppen** *zob.* Nr. 1123.

1401. **Hagemeister**, Auszüge aus livländischen Landtags-Verhandlungen, Convents-Recessen und anderen Actenstücken für den Zeitraum v. J. 1562 bis zum J. 1710, Mitth. Liv.-Est.-Kur. 1840 II.

1402. **Schirren C.**, Die Recesse der livländischen Landtage aus d. J. 1681 bis 1711, Dorpat 1865.

Dyaryusze sejmów poszczególnych pod odnośnemi latami i pod Prawem.

(c: Większe zbiory pewnych epok).

(Zob. dokładny tytuł i odnośne objaśnienia pod Wiekami).

1403. **Acta Tomiciana** I—X., 1508—1527, Pozn. 1852—1876.

1404. **Lasco J.**, Liber beneficiorum, Pozn. 1878—84, *zob.* Nr. 1319.

1405. **Przeździecki A.**, Jagiellonki polskie XVI. w., Kr. 1868—1878, I—V. (ostatni przez Szujskiego).

1406. Decreta in judiciis generalibus tem-

pore Sigismundi I., regis Poloniae, anno 1507—1531, Kr. 1881, *Zob.* Nr. 1238.

1407. **Epistolae clarorum virorum selectae (S Orzechowski et alior.), Coloniae 1586.**

1408. **Voigt J.**, Briefwechsel d. berühmtesten Gelehrten des Zeitalters der Reformation mit Herzog Albrecht v. Preussen, Königsberg 1841.

1409. **Bibliotheca historico-philologica-theologica, T. III., IV., VI., VIII. (Epist. Joann. Lasco, Libellus Aug. II. Observ. Jac. Elsner), Bremae 1718.**

1410. **Wisłocki Wład. A.**, Zebrzydowskiego korespondencye, *zob.* Nr. 1390.

1411. **Polska** XVI. w., *zob.* Nr. 1388 Źródła dziejowe.

1412. **Menckeinius J. B., Sigismundi Augusti Epistolae e museo E. Huyssen, Lipsiae 1703.**

1413. Baliński M., Pamiętniki o królowej Barbarze, War. 1840 I—II.; — Lachowicz St. Listy Zygmunta Aug. do Radziwiłła, Wilno 1842; — Dyaryusze sejm. 1548, 1553, 1570, *zob.* Nr. 1388; — (Lubomirski T.), Dzienniki sejmów 1555, 1558, Kr. 1869.

1414. **Hosius St., Opera omnia, Coloniae 1562, 1564, 1566, 1571, 1573, 1584 1639; Tenże, Orationes 4 t., Crac. 1859.**

1415. **Hipler Fr.** et **Zakrzewski W.**, Epistolae Stan. Hosii, *zob.* Nr. 1389.

1416. **Wierzbowski T.**, Uchansciana, War. 1884—5 I—II.

1417. **Działyński T. A.**, Źródłopisma do dziejów Unii, Korony Polskiej i W. X. Litewskiego, Cz. II. Oddz. I.: Dyaryusze sejmów piotrkowskiego r. 1562 i warszawskiego r. 1563; Cz. III., Dyaryusz lubelskiego sejmu r. 1569 Pozn. 1856 (Toż Kojałowicz, Ptrs. 1863).

1418. Karnkowski St., Epistolae familiarium a magnis viris, Crac. 1578, Lipsiae 1712 (z Hist. Długosza).

1419. Noailles, Henri de Valois, tom III.

1420. **Wierzbowski T.**, Vincent Laureo evêque de Mondovi, nonce apost. 1574—78, War. 1888.

1421. Daniłowicz i Oboleński, Kniga metrik. lit. *zob. Wiek XVI.*

1422. Stefan Batory *zob.* Nr. 1387, Źródła dziejowe, Nr. 1389, Acta historica, Nr. 1389, Bibl. Ordynacyi Krasińskich Nr. 1385.

1423. **Stephani Batorii epistolarum decas, 1703.**

1424. **Działyński T. A.**, Collectanea vitam resquae gestas Joannis Zamoyscii illustrantia, Pozn. 1861.

1425. Siemieński L., Pam. o Zborowskich, Pozn. 1844; — Pauli Ż., Pamiętniki o Zborowskich, Lw. 1846.

1426 **Brutus J. M., Selectarum epistolarum lib. V. ded. Joan. Zamojscio, Crac. 1583, 1585.**

1427 **Junius M., Orationes ex historicis, partes III. (Orat. Ad. Lasco, M Cromer, J. D. Solikowski. Er. Ciolek, Chr. Warszewicki, St. Karnkowski), Argentorati 1598.**

1428. Sokołowski Aug., Archiwum Radziwiłłów, *zob.* Nr. 1388.

1429. **Starczewski W.**, Historiae ruthenicae scriptores saeculi XVI., Berlin, Petersb. 1841—2 II., *Zob.: Kroniki: Zbiory.*

1430. **Bienemann F.**, Briefe u. Urkunden z. Gesch. Livlands in den J. 1558—1562, Riga 1865—76, Bd. I—IV.

1431. Schirren C., Quellen z. Gesch. des Untergangs livländ. Selbstständigkeit, aus d. Archiv zu Stockholm, Reval 1862—80 I—VII.

1432. Muchanow P., Autentyczne świadectwa o wzajemnych stosunkach pomiędzy Rossyą a Polską, szczególniej w czasach Samozwańców, Moskwa 1834.

1433. Ciampi S., La Demetriade, ossiano nuovi documenti trovati e dati in luce, Firenze 1827.

1434. Pierling P., Rome et Demetrius d'après d. documents, Lyon 1877; — Toż, Paris 1878, (avec pièces justif.).

1435. Sokołowski A., Listy Zbaraskiego, *zob.* Nr. 1388 i *Wiek XVII.*

1436. Muchliński, Listy Władysława IV., (1612—32), *zob.* tamże.

1437. Radziwiłł Krz., Sprawy wojenne i polityczne 1621—31. Wyd. bibl. polskiej, Paryż 1859.

1438. Grabowski A., Władysława IV. listy i inne pisma urzędowe. Przydane jest pismo z czasów Zygm. I. z r. 1514; Kr. 1845.

1439. Pauli Ż., Pamiętniki o wojnie chocimskiej, *zob. Wiek XVII.*

1440. **Podgórski A.**, Pomniki dziejów Polski wieku XVII, I—II., Wrocław 1840—42.

1441. Przyłęcki, Pamiętniki o Koniecpolskich, Lw. 1842; — Tenże, Ukrainne sprawy, Lw. 1842.

1442. Waliszewski K., Pol.-franc. stosunki w XVII. w. (1644—67), Kr. 1889.

1443. **Portofolio** Maryi Ludwiki, t. 2. (wydał Ed. hr. Raczyński) Pozn. 1844.

1444. Forges Louis, Recueil des instructions données aux amb. de France depuis les traités de Westphalie, Pologne I. i II., Paris 1888.

Wojny kozackie zob. Wydawnictwa rossyjskie.

1445. **Walewski A., Geschichte der heiligen Ligue 1657—1700, Kr. 1857—61; Tegoż, Historya wyzwolonej Rzeczpltej, Kr. 1871.**

1446. Michałowski J., Księga pamiętnicza *zob. Wiek XVII.*

1447. Böhm, Pacta Oliviensia, *zob. Wiek XVII.*

1448. **Kluczycki Fr.**, Pisma do wieku i spraw Jana Sobieskiego, Kr. 1880, *zob.* Nr. 1389 i *Wiek XVII.*

1449. **Helcel A. Z.**, Listy Jana III. *zob.* Nr. 1383 i Wiek XVII.

1450. Grzymułtowski, Listy i mowy *zob.* Nr. 1387 i Wiek XVII.

1451. **Waliszewski K.**, Archiwum spraw zagranicznych francuskich do dziejów Jana III., Kr. 1884, *zob.* Nr. 1389.

1452. **Załuski A. Ch.**, Epistolarum hist. familiarium I—III. Brunsberg 1709—11, 1726—27, Vratislaviae IV (V) 1761.

1453. Polignac, Depesze... posła francuskiego po śmierci Jana III. Z rękopismu cesarskiej biblioteki w Paryżu, część I. i II. Pozn. 1858.

1454. Skrzydylka W., Listy z czasów Jana III. i Augusta II. wydane przez G(otarda) B(arona) U(nna) i Władysława Skrzydylkę, Kr. 1870.

1455. **Podoski G. J.**, Teka arcyb. gn. wydana przez K. Jarochowskiego, t. 6, Poznań 1859—61.

1456. Tyszkiewicz E., Źródła do dziejów Kurlandyi i Semigalii z czasów Karola królewicza polskiego, Kr. 1870.

1457. **Raczyński E.**, Obraz Polaków i Polski w wieku XVIII. (t. 21), *zob. Kroniki: Zbiory.*

1458. Schmitt H., Materyały do dziejów bezkrólewia po Auguście III. i pierwszych lat 10ciu panowania St. Augusta t. I—II., Lw. 1857.

1459. **D'Angeberg** (Noailles), Recueil des traités, conventions et actes diplomatiques concernants la Pologne 1762—1862, Paris 1862.

1460. Głębocki J. D., Wiadomość o dziele hr. d'Angeberga „Recueil de traités", Kr. 1884.

1461. **Pamiętniki** XVIII. wieku, Poznań 1860—75, *zob. Kroniki: Zbiory.*

1462. **Korespondencya** krajowa Stanisława Augusta, Paryż 1873.

1463. **Poniatowski St. A.**, Correspondance.. et de Mme Geoffrin 1764 -1777, Paris 1875.

1464. Korzon T., Wewnętrzne dzieje Polski za Stanisława Augusta 1764—94, t. I -IV., Kr. 1885, *zob.: Opracowania.*

1465. **Morawski Szcz.**, Materyały do konfed. Barskiej, Lw. 1851 I.; —Gumplowicz, Konfed. barska (Kor. Branickich), Kr. 1872.

1466. **Kalinka W.**, Ostatnie lata Stan. Aug.. Pozn. 1868 II., *zob.* Nr. 1461.

1467. **Radziwiłł K. St.**, Korespondencya 1762—90, wyd. Waliszewski, Kr. 1888.

1468. Görtz J. E., Mémoires et actes rélatifs aux nég. du partage de Pologne, Weimar, Tübingen 1810. *Inne zob.: Zbiory obce i Opracowania.*

1469. Zbiór korespondencyj dyplomatycznych, tyczących się podziału Polski r. 1772, znaleziony w archiwum dawnego ministra XVIII. w., War. 1831.

1470. Viomenil A. K., Wspomnienia, listy i raporta urzędowe barona... wysłannika rządu francuskiego do jeneralicyi konfederacyi barskiej w latach 1771 i 1772, Kr. 1863.

1471. Seredyński W., Zapiski i dokumenta do dziejów instrukcyi publicznej w Polsce, Arch. lit. i ośw. I.

1472. **Kraszewski J. I.**, Polska w czasie trzech rozbiorów (1772—1799) t. 3, Poznań 1873—5, *zob. Wiek XVIII.*

1473. **Kraszewski J. I.**, Sapieha K. N. Listy w latach 1773, 1774, 1775, 1776 do matki pisane, z Atheneum r. 1851, Wilno 1852, *zob. tamże.*

1474. Witte J., Listy jenerała majora, komend. fortecy Kamien. (1777—1779), wyd. St. Krzyżanowski, Kr. 1868, *zob. tamże.*

1475. **Kościuszko Tadeusz**, Listy do jenerała Mokronowskiego i innych osób pisane, zebrał i wstępem opatrzył Lucyan Siemieński, Lw. 1877, *zob. tamże.*

1476. **Kołłątaj H.**, Korrespondencya listowna z Tadeuszem Czackim przedsięwzięta, z rękop. wydał F. Kojsiewicz, t. 4, Kr. 1844, *zob. tamże.*

1477. Alexander I. et le pr. Czartoryski, Corresp. Paris 1865; — Czartoryski A., Memoires, Par. 1887.

1478. **Listy** znakomitych Polaków, wyjaśniające historyą legionów, Kr. 1831.

Listy Kniaziewicza, Konopki, Barsa, Veygti, J. Drzewieckiego, Wasilewskiego, Dąbrowskiego, Regulskiego, M. Wigandta, Grabińskiego, Kościuszki, Wielhorskiego, Dembowskiego, Szultza, F. Berthiéra, Godebskiego i Wybickiego. Razem 44 l.

1479. **Zbiór pism** dotyczących powstania Królestwa Polskiego 1812, Kr. 1812, Nr. 18, *zob. Wiek XIX.*

1480. **Szujski J.**, Zbiór korespondencyi jen. Amilkara Kosińskiego z lat 1815—20, Poznań, (z Czasu) 1861, *zob. Wiek XIX.*

B. Wielkie Zbiory Obce.

(a: Anglia).

1481. **Rymer**, Foedera, conventiones, literae inter reges Angliae et alios quosvis reges, Londini 1704—1735, 20 t., ost. wyd. 1816—69, 4 t. w 7 vol.

1482. Reports of the royal commission of historical manuscripts, Lond. 1870—78, 7 t.

1483. The Annual report of the Deputy Keeper of the public Records (do r. 1886 47 tomów).

1484. **Calendar of State Papers**, Foreign Series: Edward VI. ed. Turnbull, London 1861;—Mary (1861);—Elizabeth (1863—80) ed. Stevenson and Crosby 11 t.

1485. **Calendar of State Papers**; Letters and Papers foreign and domestic of the reign of Henri VIII. ed. Brewer and Gairdner 1862—89, 11 t.

1486. **Calendar of State Papers** domestic. series of the reigns of Edward VI., Mary, Elizabeth and James I. ed. Lemon and Green 1856—72, 12 t.; — Of the reign of Charles I. ed. Brutte and Hamilton 1858—82, 17 t.; — During the commonwealth ed. Green 1875—85, 12 t. (do r. 1658); — of th. r. of Charles II. (1860—66), 7 t.; — Of th. r. of. George III. ed. Redington 1878—79, 2 t.

1487. **Calendar of State Papers** relating to the neg. between England and by Bergenroth, Spain, Lond. IV t. (do r. 1530).

1488. Calendar of treasury papers 1869—79, 4 t.

1489. Calendar of the State papers relating to Iriland I. serie (1509—92) 4 t. (1860—77); II. Serie (1606—25), 5 tomów (1874—85).

1490. Miscellareous, State Papers ed. Hardwicke 1778, 2 t.; — Nichols, A descriptive catalogue of the works of the Camden society, Westminster 1872.

1491. Calendar of Carew Manuscripts ed. by Brewer 1867—73, 6 t.

1492. **State Papers** during the reign of Henry VIII. 1830—52, 11 t.

1493. A collection of State Papers (Burleigh Papers) 1740, 2 t.

1494. **Gardiner** Letters relating to the mission of Sir Thomas Roe to Gustavus Adolphus 1629—30, London 1874.

1495. **Gardiner** Letters and other documents illustrating the relations between England and Germany 1865, 1868 2 t.

1496. **A Collection** of orig. letters written by king Charles I. and II. of the king and queen of Bohemia 1787.

1497. Calendar of the Clarendon State Papers 1872, 3 t.; — Strafford Letters and despatches 1739, 2 t.; — The fairfat. Corresp. 1848, 2 t.

1498. The Hamilton Papers 1880; — Warner, The Nicholas Papers, Camden-Society, London 1888 (1644—52).

Zawiera; Poselstwo lorda Culpepera do Moskwy

1499. **Cromwell** Letters and Speeches ed. by Carlyle 1845, 2 wyd. 1885—6; — Letters adressed to sir Williamson 1874, 2 t.

1500. The letters and dispatches of Marlborough ed. by Murray 1845; — Coxe, Memoirs of the duke of M. with his corresp. Lond. 1818; — Private Corresp. of Sarah M. London 1838.

1501. **Bolinbroke**, Letters and corresp. 1798, 4 t.; — Coxe, Memoirs of the live and the adm. of R. Walpole 1798, 3 t.; — The letters of H. Walpole ed. by Cunnigham od r. 1857 9 t.

1502. Coxe, The administration of Pelham 1829, 2 t.; — The letters of Chesterfield ed. by Lord Mahon 1845, 4 t.; — Corr. of W. Pitt 1838, 4 t.; — Grenville Papers 1852, 4 t.; — Corr. of the duke of Bredford 1842—6, 3 t.; — Corr. of Edmund Burke 1844, 4 t.; — Corr. of George III. 1867, 2 t.; — Memoirs and papers of S. A. Mitchell 1850, 2 t.; — Mem. and corr. of S. R. Keith 1849, 2 t.; — Diares and corr. of. Malmesburry 1845, 4 t.

Por. Raumer, Beiträge z. engl. Gesch. II–V London.

1503. **Parlamentary** History of England (Hansard) 1806—20, 36 t.; — The parlamentary Debatas, London od r. 1803,

Por. May, Das engl. Parl. und sein Verfahren (deutsch. Uebersetz.), 2 wyd., Lipsk 1880.

1504. Calendar of Skotch Papers ed. by Thorpe 1858—86 (do r. 1603); — The acts of the Parliam. of Scotland od r. 1844; — The register of the privy council ed. by Burton 1876, 3 t.

1505. Collection relating to the hist. of Maria Stuart, Edinb. 1727, 4 t.; — Labanoff, Lettres 1844, 8 t.

1506. The Lockhart Papers - from 1702—15 (Sprawy Szkocyi), Lond. 1817.

(b: Francya).

1507. **Collection** de documents inédits pour servir à l'histoire de France, (publiée par le Ministére de l'Instruction publique), Paris od r. 1835.

W zbiorze tym wyszły:

1) Lettres des rois de France et d'Angleterre 1162—1515 p. Champollion (1839—47);

2. Négociations de la France avec la Toscane p. Desjardins (1859—86), 6 t.;
3. Nég. de la France dans le Levant p. Charrière (1848—60) 4 t.;
4. Le Glay, Nég. entre la France et l'Autriche (1845), 2 t.;
5. Captivité de François I. p. Champollion - Figeac. (1847), 2 t.;
6. Nég. relatives au règne de François II., p. Paris (1841);
7. Lettres de Cathérine de Médicis, p. La Ferrière (1880—88), 3 t.
8. Recueil des lettres missives de Henri IV. (1843—72), 9 t.;
9. Lettres, instructions dipl. et papiers d'Etat du Cardinal Richelieu (1852—77), 8 t. p. Avenel, (Maximes d'Etat et frag. pol. Mélanges 2. ser. t. III.);
10. Corr. de Sourdin, p. Sue (1839), 3 t.;
11. Lettres de Mazarin, p. Chéruel (do r. 1651), (1872—87), 4 t.;
12. Corresp. administr. sous Louis XIV., p. Depping (1850), 4 t.;
13. Lettres, instr. et mém. de Colbert, p. Clément (1862), 7 t.;
14. Nég. rel. à la succession d'Espagne, p. Mignet (1835—40), 4 t.;
15. Mém. militaires rel. à la guerre de la succ. d' Esp., p. Pelet (1835—62), 11 t..

Por Actes du comité des travaux historiques, Paris 1874.

1508. **Publications** de la Société de l'histoire de France, Paris od r. 1835.

1509. **Cimber et Danjou**, Archives curieuses de l'histoire de France depuis Louis XI. jusqu' à Louis XVIII., Paris 1834—40, 27 t.

I. Serya t. IV—VIII : Dok. odn. się do wojen religijnych i nocy św. Bartłomieja.

1510. **Mélanges** hist. depuis 1380 jusqu'à 1580, rec. Camus et Troyes 1619.

1511. **Lettres et mém.** d'Etat des rois François I., Henri II., François II. p. Ribier, Paris 1866.

1512. Lettres des rois, reines et d'autres personnages des cours de France et d'Angleterre, p. Champillion - Figeac, Paris 1838—47, 2 t.; — Teulet, Rel. pol. de la France et d'Espagne avec l'Ecosse au 16. siècle, Par. 1862, 5 t.

1513. **La Ferrière**, Le 16. siecle et les Valois, Par 1879.

1514. Lettres du roi Louis XII. et du card. d'Amboise, Brux. 1712, 4 t.; — Lettres de Antoine Bourbon, Paris 1877; — Lettres de Diane de Poitiers, Par. 1866; — Corr. de B. de Salignac, p. Teulet, Par. et Lond. 1840.

1515. **Catalogue** des actes de François I. (1515—1530), Paris 1888.

1516. Lettres inédites de Henri IV., p. Dissieux, Versailles 1876; — Harangues et lettres de Henri IV., p. Halphen, Lille 1879; — Toż (à M. de Bellièvre), Paris 1881; — Corr. de Henri IV., avec Maurice de Hesse, Hamb. 1860.

1517. Corr. du maréchal de Biron, p. Barthélemy, Bordeaux 1874; — Mémoires et nég. du président de Jeannin 1656 (Coll. Petitot t. II. 11—15, Michaud II. 4); — Lettres du cardinal d'Ossat 1624; — Ambassade de M. le duc d'Angoulesme, comte de Bethune, Par. 1667; — Lettres et nég. de Feuquières, Amst. 1753, 3 t., Par. 1845, 5 t.

1518. **Cheruel**, Les carnets de Mazarin, Revue hist. IV.

1519. **Szilagyi**, Actes et doc. à l'hist. de l'alliacence de Rakoczy avec les Français et les Suédois, Pest 1874.

1520. **Lettres** d'Avaux et de Servien 1650; Corresp. inédite du comte d'Avaux (Claude de Mesmes) avec son père (1627—42) p. A. Boppe, Par. 1887.

R: Czermak W., Kwart. hist. 1888.

1521. Valfrey J., Hugues de Lionne, ses ambassades, Par. 1881.

1522. **Actes** et mém. et négoc. touchant la paix de Münster, p. Jean Le Clercq, Amsterd. 1710, 4 t.; — Négociations secrètes t. la paix de M. et d'Osn., La Haye 1725—6, 4 t.

1523. **Recueil des instructions**, donneés aux ambassadeurs et ministres de France (1648—1789), Paris od r. 1884.

I. Autriche;
II. Suède;
III. Portugal;
IV. Pologne *zob.* Nr. 1444.
V. Rome.

R: Finkel L., Kwart. hist. 1887; Czermak W., tamże, 1887, 1889.

1524. **Mémoires** de ce, qui s'est passé en Suède 1645—1655, tirés des dépêches de M. Chanut, Cologne 1667, 3 t.

1525. Lettres et négoc... a la paix de Nimvègue, Paris 1680; — Saint-Didier, Hist. de la paix de Nimvègue, Paris 1680; — Goll, Les ambassades du comte d'Estradis, Revue hist. III—IV.

1526. **Négociations** d'Avaux en Hollande depuis 1679—1688, Paris 1752, 6 t.; — Négoc. d'Avaux pendant 1693, 1697, 1698, p. Wynne Utrecht 1882.

1527. Ecrits inédits de Saint-Simon, p. Faugère, Par. 1882, 4 t.

1528. **Rousset**, Recueil hist. d'actes, nég. depuis la paix d'Utrecht jusqu' au second congrès de Cambrai, La Haye 1728—52, 23 t.

1529. **Correspondance** secrète de Louis XV. sur la pol. étrangère avec le comte Broglie, Tercier etc, p. Boutaric, Paris 1866, 2 t.; — Corresp. de Louis XV. et du maréchal de Noailles, p. Rousset, Par. 1865, 2 t.; — Digueres V. des, Lettres inédites de la reine Marie Leckzinska, Par. 1886.

R: Ł. W., Kwart. hist. 1887.

1530. Corr. du marquis de Montalembert, Lond. 1777, 3 t.; — Corr. du comte de St. Germain avec Paris-Duverney, Par. 1789, 2 t.; — Corr. du card. de Bernis avec Paris-Duverney, Lond. et Par. 1789.

1531. **Lettres** et mémoires choisies parmi les papiers du mar. de Saxe, Paris 1794, 5 t.

1532. Weber, Moritz v. Sachsen, Lpzg 1863; Vitzthum d'Eckstaedt, Toż, Lpzg 1867.

1533. **Filon**, L'ambassade de Choiseul à Vienne (Mém de l'académie de sciences morales 1871—74).

1534. Vandal A., Louis XV. et Elisabeth de Russie, Par. 1882; — Dareste, Le marquis de l'Hopital (poseł francuski w Rossyi 1757), Seances de l'Acad. d. sc. morales et politiques 42 année 1882.

1535. Corresp. entre le baron de Bernstorf et le duc Choiseul, p. Wedell., Copenhague 1871.

1536. **Correspondance** secrète inédite sur Louis XVI. (1777—1792 d'après les MSCS. de la bibl. imp. de St. Petersbourg. p. Lescure, Paris 1866, 2 t.

1537. **Stael Holstein**, Corresp. dipl. 1783—1799, Paris 1881.

1538. **Correspondance** de Napoléon I. publiée par ordre de l'emp. Napoléon III. Paris 1858—70, 32 t.; — Auriol Ch., Retraite du 10. corps da la grande armée de la Dvina sur Dantzig 1812, documents inédits, Paris 1888.

(c: Hiszpania i Portugalia).

1539. **Colleccion** de documentos inéditos para la historia de Espana, Madrid 1842—86, 87 t.

1540. Gachard, Notice sur le colleccion des docum. ineditos, Bruxelles 1869.

1541. **Rożański F.**, Relacion sumaria sobre los códices y manuscritos del Escorial, Madrid 1888.

Por. Kwart. hist. 1889 str. 375

1542. **Gachard**, Relations des amb. venitiens sur Charles V. et Philipp II., Bruxelles 1856; — Tenże, Trois années de Charles V., Brux. 1856; — Analectes hist., Brux. 1859; —Corr. de Charles et d'Adrien VI., Brux., 1859; — Corr. de Philippe II. sur les aff. des Pays-Bas; — Corr. de Marguerite d'Autriche avec Phil. II., Brux. 1867—70 II.

1543. **Granvella**, Papiers d'Etat p. Weiss (Doc. inédits), Par. 1842; — Tegoż, Corresp. p. Poullet, Brux. 1878, 2 t.; — Toż, p. Piot. 1886 (do 1575) 5 t.

1544. Correspondencia entre Fernando I. emp. y Felipe II. (Doc. ineditos 2); — Duro F., La armada invencible, Madrid 1884—5 I—II. (Dokumenty); — Cabrera, Relaciones de las cosas sucedidas 1599—1614, Madrid 1857.

1545. Actas de las cortes de Castilla, 1885 9 t.

1546. Santarem, Quadro elementar dos relacoes politicas e diplomaticas. Paris 1842, 15 t.; — Rebello da Silva Corpo diplomatico portuguez, Lizb. 1862—74. 5 t.; — Collecas de monumentos para a historia dis conquistas, Lisb. 1858—80, 7 t.

(d: Hollandya i Belgia).

1547. **Collection** des mémoires sur l'hist. de Belgique au 16e, 17e et 18e siecles, Haag 1858.

1548. Génard P., Antwerpsch' Archievenblad, Anvers 1886, 15 t.

1549. Corresp. de Marguerite d'Autriche de 1506—1528, p. van den Bergn, 2 t.

1550. **Groen van Prinsteren**, Archives de la maison d'Orange-Nassau, I. ser. Leide Utrecht 1835, 9 t., II. ser. Utr. 1857—64 (lata 1584—1688).

1551. **Gachard**, Corr. de Guillaume le Taciturne, Bruxelles 1850—57, 6 t.

1552. **Actes des Etats** généraux des Pays-Bas 1576—85, p. Gachard, Haag 1861—66, 2 t.

1553. Kervyn de Lettenhove, Relations politiques des Pays-Bas et de l'Angleterre sous Philippe II. 1882, t. I.

1554. **Scheltema Ruslanden** de Nederlanden en deezelven wederkeerig Botockkingen, A-msterd. 1817—19, 4 t.

1555. **Hugonis Grotii**, Epistolae, Amsterd. 1687.

1556. **Schybergson**, Sweriges och Hollands politiske förbind 1621—30, Helsingfoor 1881.

1557. Resolutien der Staaten van Holland en Westfriesland 1653—58, Utrecht, 1717—1719, 3 t.

1558. Brieven geschrewen engewisselt tusschen Johann de Witt, Haag 1723—27, 6 t.; — Lettres et nég. de Jean de Witt, Amst. 1725, 3 t.; — Nijhoff Bijdragen I. ser. 10 t.; — Het, Archief van Heinsius, Haag 1867—80.

1559. Actes de la paix de Nimvègue, Amst. 1680, 4 t.; — Toż, de la paix Ryswick, La Haye 1707, 5 t.; — Toż, de la paix d'Utrecht, Utrecht 1714.

1560. Gachard, Recueil des ordonnances 1700—94, Brux. 1860.

1561. Vreede, Corr. dipl. et mil. du duc de Marlborough, Amsterd. 1850; — Staatkundige Geschriften, Amsterd. 1784—5; — Lettres et nég. de M. van Hoey, Londres 1743.

(e: Niemcy i Austrya).

1562. **Fiedler J.**, Relationen Venetianischer Botschafter im XVI. J. (Fontes *zob.* Nr. 158 t. XXX.), Wien 1870; — Tegoż, Im XVII. Jahrh. (Fontes XXVI—XXVII.); — Arneth A., Im XVIII. Jahrh. (1708—1793), (Fontes XXII.).

1563. **Urkunden u. Actenstücke** betreffend Oesterreich, Ungarn u. die Pforte im XVI. u. XVII. Jahrh., Wien 1838—42.

1564. **Chmel J.**, Urkunden, Briefe u. Actenstücke z. Gesch. Maximilians I., Stuttg. 1845; — Tenże, Actenstücke u. Briefe zur Gesch. des Hauses Habsburg (MM. Habsburgica I. cz.), Wien 1854—58, 3 t.; Corres. de Max. et Marguer. par Le Glay, Par. 1839.

1565. Löscher W. E., Vollständige Reformationsacta u. Documenta, Lpzg 1720—28, 3 t.; — Kapp J. E., Nachlese, 4 t., Lpzg 1727—33; — Förstemann C. E., Urkundenbuch, Halle 1833; — Tegoż, Neues Urkundenbuch, Hamb. 1842; — Lehemann Ch., De pace religionis acta publica. Frankfurt 1631, Suppl. 1707 (do r. 1648), *zob.* Nr. 1569.

1566. **Lanz K.**, Correspondenz d. Kaisers Carl V., Lpzg 1844—6. 3 t.; — Staatspapiere z. Gesch. Carls V., Stuttg. 1845; — Actenstücke z. Gesch. Kaiser Carl V. (MM. Habsburg. II. Abth.), Wien 1853; — Bradford W., Corresp. of the emp. Charles V. 1519—1551, Lond. 1850; — Heine G., Cartas al emperador Carlos V., Berl. 1848.

1567. Druffel A. v., Beiträge zur Reichsgesch. 1546—51, Münch. 1873.

1568. Döllinger J. J., Documente z. Gesch. Carls V, Philipps II. u. seiner Zeit, Regensb. 1862—63; — Gachard *zob.* Nr. 1542.

Papiers de Granvelle zob. Nr. 1543.

1569. **Koch M.**, Quellen z. Gesch. d. Kaisers Maximilian II., Lpzg 1857, 2 t.

1570. **Rudolphi II.** epistolae ineditae., Vien. 1771.

1571. **Lundorp M. C.**, Der röm. k. Maj., Acta publica von Ferdinand II., Frankf. 1621—67 (wiele supl.).

1572. **Ritter M.**, Briefe u. Acten z. Gesch. des dreissigjährigen Krieges, München. 1870.

1573. Acta publica, Verhandl. u. Corresp. der schlesischen Fürsten 1618—20, hrsg. v. Palm, Breslau 1865—72, 3 t.

1574. Albrecht v. Wallensteins ungedruckte Briefe 1627—1634, hrsg. v. Förster, Berlin 1828, 3 t.; — Briefe an Colalto hrsg. v. Chlumecky, Brünn 1856, t. 1.; — Wallensteins Corresp., Eine Nachlese, Wien 1866; — Corresp. de W., Cabinet historique XIV—XV., Paris 1868—9, — Gaedeke, Wallenst. Verhandlungen, Frankf. 1885.

Inne por. Dahlmann-Waitz 2322—27.

1575. **Gärtner** C. W., Westphälische Friedens-Canzley, Lpzg 1731—38, 9 t.; — Meiern J. G., Acta pacis Westphalicae, Hann. 1734—36. 6 t.; — Acta pacis, Hann. u. Göttingen 1736—37, 2 t.; — Walther J. L., Universal-Register, Gött. 1740, *zob.* Nr. 1522.

1576. **Urkunden u. Actenstücke** z. Gesch. des Kurfürsten Friedrich Wilhelm v. Brandenburg, Berl. 1864—82, 10 t.

Cz. 1. Politische Verhandlungen, hrsg. v. Erdmannsdörfer;

2. Auswärtige Acten, hrsg. v. Simson u. Peter;

3. Ständische Verhandlungen v. Häften.

R: L-e, Dod. Gaz. lw. 1873 I.

1577. **Pribram A.**, Die Berichte Lisolas 1655—60, Wien 1887.

Por. Raynald H., Le baron Lisola, Revue hist. 1886 II. R: Czermak W., Kwart. hist. 1889.

1578. Briefe aus England über die Zeit 1674—8 in Gesandtschaftsberichten des Min. Graf Schwerin an den Grossen Kurfürsten hrsg. v. Orlich, Berl. 1837.

1579. **Klopp O.**, Corrispondenza Epistolare tra Leopoldo I. ed. il P. Marco d'Aviano, Grac 1888.

R: Finkel L., Kwart. hist. 1888.

1580. Kriegs- u. Staatsschriften d. Markgr. Ludwig Wilhelm v. Baden, hrsg. v. Röder v. Diersburg, Karlsruhe 1850.

1581. Die militärische Corresp. d. Prinzen Eugen v. Savoyen, herausg. v. Heller (1694—1705), Wien 1848; — Feldzüge des Prinzen Eugen v. Savoyen, Wien 1882, I—VIII.

1582. **De Lamberty**, Mémoires pour servir à l'hist. du 18 siècle (do r. 1714), La Haye od r. 1724, 12 t., 2 wyd., Amst. 1732 -40, 14 t.

1583. Der Congress v. Soissons 1729, Instructionen Kinskis, hrsg. v. Höfler (Fontes rr. austr. XXXII.), Wien 1871.

1584. Wilhelm v. Oranien u. Georg Friedrich v. Waldeck (Corresp.) v. Müller P. L., Haag 1873 I. (1679—84).

1585. **Podewils**, Berichte über den Wien. Hof, 1746—8 (Sitzgbsb. d. Wien. Akad. 1850).

1586. **Des Grafen Brühl** Corresp. mit Riedesel, hrsg. v. Eelking, Lpzg 1854.

1587. **Maria Theresia u. Joseph II.**, Ihre Corresp., hrsg. v. Arneth A., Wien 1867, 3 t.; Briefe an ihre Kinder 1881, 4 t.; — Joseph II. u. Leopold v. Toscana (1781—90), Wien 1872, 2 t.; — Joseph II. u. Katharina v. Russland, tamże 1869; — Joseph II., Leopold II. u. Kaunitz, Ihr Briefwechsel, hrsg. v. Beer A., Wien 1873; — Leopold II., Franz II. und Catharina, Wien 1874; - Denkschriften des Fürsten v. Kaunitz-Rittberg (Arch. f. österr. Gesch. XLVIII).

1588. **Marie-Antoinette**, Corresp. secrète publ. par Arneth et Geffroy, Par. 1874, 3 t.

1589. **Correspondances** de l'emp. Joseph II. avec le comte de Cobenzl et le prince Kaunitz, p. Brunner P., Mayence 1871.

1590. **Friedrich II.** v. Preussen Briefe (Corresp.), 12 t.; — Ouevres XVI—XXVII., Berlin 1850—56.

1591. **Politische Correspondenz** Friedrich d. Grossen, Berl. 1878—86, 14 t. (do 1757).

1592. **Der siebenjährige Krieg** nach der Originalcorr. Friedrich d. Gr. v. Schöning, Potsdam 1851—4, 4 t.

1593. Briefwechsel Friedrich d. Gr. mit Friedrich Wilhelm IV. v. Oranien, hrsg. v. Ranke L., Berl. 1869.

1594. **Friedrich II.** Briefe mit den Höfen u. Gesandten zu Warschau u. Petersb. 1762—6, hrsg. v. L. Häusser, Forschungen z. deutsch. Gesch. IX.

1595. **Mittheilungen** aus den nachgelassenen Papieren eines preuss. Diplomaten hrsg. v. L. v. L(edebur), Berl. 1868 I.

Listy Lucchesiniego, Hardenberga, Schladena 1779 1796.

1596. **Leopold II.** u. Marie Christine, Ihr Briefwechsel 1781—92, hrsg. v. Wolf, Wien 1867

1597. **Herrmann E.**, Diplomatische Corresp. aus der Revolutionszeit 1791—97, Gotha 1867.

1598. **Vivenot A.**, Thugut, Clerfait und Wurmser Juli 1794, Febr. 1797, Wien 1869; — Tenże, Vertrauliche Briefe Thugut's 1790—1801, tamże 1872.

1599. **Vivenot A.**, Quellen z. Gesch. der deutschen Kaiserpolitik während der französischen Revolutionskriege 1790—1801, Wien 1873—4 I—II.

R: Liske X., Przew. nauk. lit. 1871 I.

1600. **Zeissberg v.**, Quellen etc. (Räumung Belgiens, Finis Poloniae) bis 1794, Wien 1882—5.

1601. Haller K. L., Geheime Geschichte d. Rastadter Friedensunterhandlungen 1799, 6 t.

1602. **Correspondenz** des k. russ. Gener. Suwaroff-Rimiński über 1799 v. Fuchs, Glogau u. Lpzg 1835.

1603. **Metternich**, Mémoiren, Wien u. Par. 1880, 10 t.; — Gentz Fr., Tagebuch, hrsg. v. Schlesier 1841; — Tagebücher, hrsg. v. Varnhagen v. Ense, Lpzg 1861.

1604. Schladen, Preussen in den Jahren 1806—7, Mainz 1845.

1605. **Deutsche Reichstagsacten**, Gotha 1868—87 I—IX (do r. 1431) i Register.

R: Lewicki A., Kwart. hist 1887.

1606. **Müller J. J.**, Reichstagstheatrum unter Friedrich V. (1440—1493), Jena 1713; — Max I. (1486—1500), Jena 1719 (1500—1508) Jena 1709.

1607. **Meiern J. G.**, Acta comitialia, Lpzg 1738, 2 t.; — Pachner J. J. v. Eggenstorf, Vollständige Sammlung de a. 1663, Regensb. 1740—77. 4 t.; — Schauroth C. W., Vollständige Sammlung (1663—1752), 4 cz. 1751—62 (Fortgesetzt v. Herrich N. A. 1752—86).

1608. Pfanner T., Hist. comitiorum imperialium Ratisbonensium a. 1652, Vind. 1694; — Gemeiner K. Th., Geschichte der öffentl. Verhandl. zu Regensburg, Nürnberg 1794—96, 3 t. (do r. 1659).

1609. **Lünig J. Ch.**, Deutsche Reichs-Canzlei, Lpzg 1714.

Por. Dahlmann-Waitz Nr. 2417—53.

1610. Snemy ceske od leta 1526, Praha I—V. 1888 (do r. 1580).

R: Cas. c. musea t. 60, s. 115; Sbornik slov. IV. s. 118.

Węgierskie sejmy zob. **Nr. 893.**

(f: Szwecya i Dania).

1611. **Historiska**, Handlingar rörand e Skandinaviens historia I—XI. od r. 1861; — Meddelanden fr. sv. riksark 1885, 7 t. (Przyczynki z szwedzkiego arch. państwa).

1612. **Stiermann**, Samling utaf kongl. bref ang. Sverigis rikes 1747—75, 6 t.

1613. Konung Gustaf I., Registratur ed. Graenland 1861—85, 9 t. (Akty i listy Gustawa I. do r. 1534).

1614. **Rydberg O. S.**, Sveriges Traktater med Främmande Magter, Stockholm IV. 1886 (Traktaty z obcemi mocarstwami) do r. 1534.

1615. **Sverigis Ridderkaeps** och Adels rikodags protokoll, I. ser. I—VI ed. Taube.

1616. Stierman, Alla riksdagars och möttens besluth ifran. (1521—1731), 1728—31, 3 t.; — Svenska Riksradets Protokoll ed. Kullberg 1876—86 I—III. (Protokoły rady stanu do r. 1633).

1617. Hildebrandog Allin, Svenska riksdagsakter (1521—1714) I., (1521—44), Stockholm 1888.

Zob.: Zygmunta III. Dzieje pod: Wiek.

1618. Styff Koning. Gustav II. Adolf Skrifter 1861.; — Arkiv till upplysning om Svenska krigens historia, Stockholm 1854—61, 3 t.

1619. Sammlung, Briefwechsel K. Gustav Adolfs u... Oxenstiernas 1623—38, Noser Patr. Archiv Nr. 480 V—VI.; — Lettres de Gustave Adolphe 1630—32 publ. par. Feith, Groning 1860.

1620. Mémoires concernant Christine, ed. Arckenholtz, Amst. 1751—60, 4 t.

1621. Lönbom, Handlingar till Carl XI. hist. 1763—74, 15 t.; — Verhaal van de ambassade van Vosbergen (Werken van het genootschap te Utrecht IX. 1867).

1622. Lettres inédites de Charles XII., Paris 1853.

1623. **Gustavs III.**, Nachgelass. Papiere hrsg. v. Geijer, 4 t.; Manderström, Recueil de doc. inédits 1847; Collection des écrits Gustav III., Stockholm 1805.

1624. **Norske** Rigsregistranter, Kristiana 1885 I—IX.

1625. **A arsberetninger** fra det Kongel Geheimearchiv, Kjöbenh. od r. 1852; — Meddelser Rentekammerarchiv (?).

1626. Monumenta historiae danicae 1883—5, Kjöbenh.; — Regesta diplomatica historiae danicae, 2 t.

1627. Kong Fredric I. Danske Registranter I. 1878; — Danske Registranter (do r. 1644) 1861—82, 8 t.; — Christians IV. Briefe ed. Molbech u. v. Bricka, Kopenhagen 1848—78; — Le voyages de Mr. des Hayes en Denemark, Paris 1664.

(g: Włochy).

1628. **Archivio** della Regia Societa Romana di storia Patria 1885, 8 t.; — Archivio storico Italiano, Firenze od r. 1842; — Miscellanea di storia italiana, Turin do r. 1885, 24 t.

1629. **Annales ecclesiastici** cont. A. Theiner, Romae 1856 I—III.

1630. **Leonis X. Regesta** ed. Hergenroether, Freiburg 1885—6 I—IV.

1631. Balan P., Clementis VII. Epistolae, Innsbruck 1885.

1632. ***Theiner A.**, Codex dipl. dominii temporalis S. Sedis Apost. R. 1861—2, 3 t.; — Tenże, MM. Hibernorum et Scotorum; — Tenże, *zob.* Nr. 646, 801; — Tenże, Vetera MM. Slavorum meridional. I. 1863; — Tenże, Monuments hist. relatifs aux regnes d' Alexis Michaelowitsch, Theodor III. et Pierre le Grand 1859; — Versuche u. Bemühungen d. heiligen Stuhles die Völker des Nordens mit der h. Kirche zu vereinigen, Augsb. 1838; — Vicenda della chiesa, Lugano 1843 (toż po franc., Paris 1843); — Tenże, Schweden und seine Stellung zum heil. Reich unter Johann III., Sigism. III. u. Carl IX., Augsb. 1838—39, 2 t.; — Tenże, Zustände der kath. Kirche in Schlesien 1740—58, Regensb. 1852, 2 t.; — Tenże, Gesch. der Rückkehr der Häuser v. Braunschweig u. Sachsen in den Schoss der kath. Kirche 1843.

1633. **Acta genuina** s. oec. concilii Tridentini ab A. Nassarello conscripta, ed. Theiner A. 1874, 2 t.; — Paleottus G., Acta conc. Tridentini 1562—1563. ed. Merdham, Londini 1842.

1634. **Le Plat**, Monumentorum ad hist. concilii Tridentini amplissima collectio, Lovanii 1781—87, 7 t.; — Planck G. J., Anecdota ad hist. concilii, Gött. 1791—1818 26 t.

1635. **Sickel Th.**, Zur Gesch. des Concils v. Trient, Actenstücke aus den österr. Archiven, Wien 1870—1, 2 t.; — Druffel, MM. Tridentina, Beiträge, München 1884—5.

Por. Paolo Sarpi, **Istoria**; **Pallavicini**, Istoria del concilii di Trento (wiele wydań).

1636. **Hübner M.**, Sixte Quint d'après des corresp. dipl. inédites, Paris 1882, 2 t.; — Tera E., Filippo II. e Sisto V., Roma 1885.

1637. Tesoro Politico, Colon. 1589.

1638. **Alberi E.**, Le relazione degli ambasciatori veneti al senato durante il secolo decimo sexto, Firenze 1839—63, 15 t.; — Barozzi et Barchet, Relazione nel sec. 17, Venezia 1856.

1639. Tommaseo, Relations sur les affaires de France au 16 siècle, Paris 1838, 2 t., *zob.* Nr. 1507; — Fiedler, *zob.* Nr. 1562; — Gachard, Rel. des amb. ven. sur Charles V. et Philippe II., *zob.* Nr. 1542.

1640. **Brown Rawdon**, Calendar of State Papers relating to english affairs existing in the archives and collections of Venezia, London 1864—82, 4 t. (do 1557)

1641. Brown, L'archivio de Venezia, Venezia 1865; Baschet, Les archives de Venise, Paris 1870; La diplom. Venitienne, Paris 1862.

1642. **Marino Sanudo**, Diarii Venezia 1889 I—XXII.

1643. Le materie politiche relative all estero degli archive di stato piemontese ind. da Bianchi, Bol. et Modena 1876; — Traités publics de la maison de Savoie, Turin od 1856; — Carutti, Storia della diplomatia della corte di Savoia, Roma 1875—6, 2 t.; — Manno, Ferrero e Vavra, Relazioni dipl. della monarchia di Savoia 1559—1814, Bibl. storica Ital. di Torino 1886, t. 4. do r. 1715.

Rossya zob. Nr. 916—1013; *Węgry zob.* Nr. 890—907.

4. Dokumenty, Akty, Listy, Mowy.

(Chronologiczny układ).

A. Wiek X., XI., XII.

1644. **Dyplomataryusze**: *Zob.* Nr. 4, 640 i nast.: *zwłaszcza* Nr. 645, 646, 663, 664, 665, 667, 679—86, 688, 690, 695, 697, 699, 700, 703, 745, 755, 756, 758, 767, 769, 771, 775, 779, 809—11, 822, 825—904, 919; — Także 1234—7.

1645. **Grünhagen C.**, Regesten z. schlesischen Gesch. (od r. 965), (Codex dipl. Sil. VII.) *Zob.* Nr. 252—5; — Perlbach M., Preussische Regesten, Königsb. 1876 (od r. 500—1300); — Baronius C., Annales ecclesiastici (ciąg dalszy od 1198. wyd. Raynaldus O.), Romae 1588 i nn. 1646 i nn., 2. wyd. z uw. Pagi A. i Mansi D., Lucae 1738—52, 43 t., 3. wyd., Bar. le Duc. 1864—72, 1—26.

1646. Długosz J., Historia Polonica; — Bielowski A., Monumenta Poloniae.

Dokumenty pod odpowiedniemi latami.

1647. Najdawniejsze pomniki prawodawstwa słowiańskiego, *zob.* Nr. 1016.

1648. Lelewel J., Polska wieków średnich, Pozn. 1851, t. III. (Dok. 1105, 1136, 1145, 1163, 1173, 1178, 1188, 1190); — Maciejowski, Hist. prawod. słow. VI. (1165); — Gawarecki, Pam. hist. płocki I. (1161).

1649. Martène et Durand, Veterum scriptorum et monumentorum amplissima collectio, Par. 1724—33, 9 t., t. II.; — Jaffé Ph., Bibliotheca rerum Germanicarum, Berolini 1864—73, 6 t. (t. 2 Georgii VII. registrum), t. I. (U obu dok. 1075, 1147, 1148, 1149, 1150, 1157); — Pez B., Thesaurus anecdotorum novissimus, Aug. Vind. 1721—29 V. (Dok. z r. 1159).

1650. Gładyszewicz W. X., Żywot błog. Prandoty, Kr. 1845 (Dok. z r. 1167, 1185, 1189).

Urzędnicy zob. Nr. 264.

1651. **Dokumenty cesarzy** *zob.* Nr. 835—847. Nadto: Acta imperii ab Henrico I. ad Henricum VI. usque adhuc inedita. Urkunden des Kaiserreichs aus dem X., XI. u. XII. Jahrh., hrsg. v. Stumpf-Brentano, Innsbruck 1865—81; — Böhmer, Acta imperii selecta, tamże 1870 (928—1399); — Diplomata Ottonis Magni Meibom, SS. rr. germ. I., Forsch. z. deutschen Gesch. XIII., Archiv d. Gesell. II.; — Urk. Heinrich II., Mitth. f. österr. Gesch. I.; — Bresslau H., Die Kanzlei Konrad II. mit Regesten u. Urkunden (1024—1039), Berl. 1869; — Bouquet, Recueil IX—XI., Schlossers Archiv f. Gesch. und Lit. (Briefe Lothars III.); — Schum W., Zur Dipl. Lothars III., Halle 1874; — Tenże, Forsch. z. deutschen Gesch. XX.; — Epistolae Friderici I., Freher SS. rr. germ. I.; — Pez u. Huber, Codex dipl. hist. epistol.; — Toeche, K. Heinrich VI. (regesta i dok.; — Winckelmann, Acta imp. inedita (1195—1400).

1652. **Dokumenty papieży** *zob.* Nr. 883—6, Nadto: Bouquet, Recueil IX–XIX; — Mansi, Concill. coll. XVIII–XX.; — Migne, Patrologia lat.; — Silvester II., Epist. ed. Masson, Paris 1611; — Georgii VII. Registrum (1073–83) w Jaffégo Bibl. rr. germ. 2., Giesebrecht, De Georgii VII. registro emandando, Brunsvigae 1858; — Forsch. z. deutsch Gesch. XXI.: — Baluze, Miscellanea III. 4. VI.; — Epistolae Alexandri III. ed. Lupus, Bruxell. 1682; — Registrum Alexandri III. w Martène et Durand, Collectio amplissima.

Por: Oesterley, Wegweiser II. str 246–252.

1653. **Ginzel J. A.**, Gesch. d. Slavenapostel Cyril u. Method, Wien 1861 (Dod. B: MM. Epistolaria).

1654. Raczki F., Viek i djelovanje sv. Cyrilla i Methoda, Zagrzeb 1857; Lawroski, Kiril i Metod, Charków 1861.

1655. Grabowski B., Nowe dokumenty do dziejów apostołów słowiańskich, Bibl. warsz. 1881 I. (Znalezione przez Bishopa w British Museum, op. wedle Jireczka, Svetozor 1880).

1656. R. **911**. Traktat Olega z cesarzami bizantyńskimi Leonem VI., Aleksandrem i Konst. Porfirog. Władimirski-Budanów, Chrestomatia (ruskiego prawa), Kijów 1876, 2 wyd. 1—9 (najlepsze wydanie).

1657. **Rakowiecki J. B.**, Prawda ruska, czyli Prawa W. X. Jana Włodimirowicza, tudzież traktaty Olga i Igora WW. XX. Kijowskich, z cesarzami greckimi i Mścisława Dawidowicza, X. Smoleńskiego z Rygą zawarte, War. 1820–22, t. 2.

1658. Harkavy A., Ein Briefwechsel zwischen Cordova u. Astrachan z. Zeit Swjatoslaw's (około 960). Russ. Revue, Pet. 1875 VI.

1659. S. Fr., Badanie względem listu Jana Smery do Włodzimierza Wielkiego, o którego znaydowaniu się w monasterze ś. Spasa, blisko Sambora położonym, napisał Krzysztof Sendyusz, w książce wydaney r. 1669, Bibl Ossol. 1828 II.

1660. J. S., Jewropejskij dokument o posolstwach sw. Władimira dla ispytanija wier., Kijew. Starina 1884.

1661. R. **985–996**. Darowizna Gniezna Janowi XV., MM. Poloniae I.

1662. Maciejowski W. A., Dyplomata tynieck e 992 – 1272, Bibl. warsz. 1847 IV., 1848 I., II.: Schultz D., Prz. nauk. lit. 1847 IV., 1848 I.; Warta 1887 Nr. 688. *zob.* Nr. 188; Kętrzyński W., Podrobione dyplomata tynieckie, Lw. 1874, *zob.* Nr. 190: Założenie klasztoru Benedyktynów przez Bol. Chr. na górze św. Krzyża, Pam. Sand. 1829, *zob.* Nr. 189.

1663. R. **996**. List Thietpalda do św. Wojciecha, MM. Poloniae I.

1664. R. **1008**. List Brunona do Henryka II. MM. Poloniae I., Roz. lw. 1856.

R: Zeissberg H., Die öffentliche Meinung im XI. Jahrh. über Deutschlands Politik gegen Polen, Ztsch. f. österr. Gymn. 1868.

1665. Dethier T. A., Epistola inedita Mathildis Suevae, sororis Hislae imperatoris et aviae Mathildis Toscanae, data a. 1027 aut 1028 ad Misegonem II. Poloniae regem, Berolini 1842; – Raczyński E., Wspomnienia Wielkop. 1842 I., MM. Poloniae I.

1666. Karwowski St., Ein Brief d. Herz. Mathilde an d. König Mieczysław v. Polen, Gymn. Progr., Sagan 1882.

1667. R. **1033–1035**. Zapis Ryxy dla kościoła kolońskiego św. Urszuli, MM. Poloniae I.

1668. Grünhagen C., Ueber die Zeit der Gründung v. Kloster Leubus (Kritik der Urk.), Ztschr. f. Geschichte Schlesiens 1863 V., *zob.* Nr. 196.

1669. R. **1046**. Breve Benedykta IX. dla Aarona, arcybiskupa krakowskiego, MM. Poloniae I.

1670. R. **1051**. Henryk III. potwierdza Ryxy nadanie włości Cloteno klasztorowi brunwilerskiemu, MM. Poloniae I. str. 352.

1671. R. **1065** (1165). Uposażenie klasztoru Mogilnickiego w r. 1065, odnośnie r. 1165, Długosz. Hist. III. 329, Maciejowski, Hist. prawd. słow. VI. (dod.), MM. Poloniae I., Warta 1887 Nr. 698.

1672. Helcel A. Z., O najdaw nadaniach klasztoru Benedyktynów w Mogilnie. Bibl. Ossol. VI., Odb. 1865; Bielowski A., tamże 1865 VII., *zob.* Nr. 191; Smolka, Mieszko Stary, Dod. V.

1673. R. **1067**. Dyploma fundacyi kościoła w Górze w Wielkopolsce (tłum.), Zb. Pam. Niemc. t. I.

1674. **Izbornik** wielikawo kniazia Swiatosława Jarosławowicza 1073 goda, Wilno 1880.

Por. Władimirski-Budanów, Chrestomatia, Kijów 1876.

R: Massing, Arch f. slav. Phil., Berlin 1885 t. VIII.

1675. Wierzbowski T., Synopsis legatorum in Polonia **1073** –1794, Romae 1880.

1676. R. **1074**. List Wratysława, ks. czeskiego do Bolesława Śmiałego; R. **1075**. List Grzegorza VII. papieża do Bolesława Śmiałego; – R. **1074–1082**. List Lamberta, biskupa krakowskiego do Wratysława; – R. **1086**. Henryk III. przyłącza Kraków do biskupstwa pragskiego; – R. **1087**. List Władysława Hermana do Klemensa III. za Wratysławem, MM. Poloniae I.

1677. Lewicki A., Wratysław II. królem czeskim, Przemyśl 1874; Kalousek, Sitzungsb. d. böhm. Gesell. d. Wiss. 1883; Loserth, Der Umfang d. böhm. Reiches, Mitth. d Inst. f. österr. Gesch. II. 15 i 385; Stefczyk Fr., Po upadku Bolesława, At. 1887, Odb. War. 1887 (O dokumencie 1086).

1678. R. **1096**. Włodzimierza Monomacha nauka i list Olega, MM. Poloniae I., Włodimirski-Budanow, Chrestomatia.

1679. **Lelewel J.**, Dyplomata XII., XIII., XIV. w., Rocz. Tow. warsz. P. N. 1827 XIX., zob. Nr. 199.

1680. R. **1103** (1143). Miesconis ducis Poloniae et Salomeae, matris illius privilegia monasterii Mogilnensis, Długosz Hist. IV. 447, MM. Poloniae I. str. XXVI.

1681. **Smolka S.**, Mieszko Stary i jego wiek, War. 1881, Dod. V., Regesta 1105—1207.

R: Lewicki A., Przew. nauk. lit. 1881, zob. Nr. 251.

1682. R. **1105**. Nadania Bolesławów przez Idziego, legata papieskiego, potwierdzone dla klasztoru tynieckiego, MM. Poloniae I.

1683. Kętrzyński W., O podrobionym przywileju Idziego z r. 1105 dla klaszt. w Tyńcu, Przew. nauk. lit. 1874 i 1889; — Papée Fr., Najstarszy dok. polski, Roz. hist. fil. Akad., Kr. XXIII., Odb. 1889; Piekosiński Fr., Jeszcze słowo o dok. Idziego, Kwart. hist., Lw. 1889, Odb. Lw. 1889, zob. Nr. 192 4.

1684. Kętrzyński W., Bemerk. über die ält. poln. Urk. Ztschr. f. Gesch. Schlesiens XXII. 1888, zob. Nr. 187 i 1662.

1685. R. **1123**. List Bolesława Krzywoustego do św. Ottona; — R. **1124**. List Bolesława Krzyw. do Szczecinian, MM. Poloniae II. (Por. **E.** IX. Dod. 1601 Canisius).

1686. R. **1139**. Robert, biskup wrocławski nadaje klasztorowi św. Wincentego kościół św. Michała, Mosbach, Piotr syn Włodzim., Ostrów 1865, Także zob. Nr. 758.

1687. R. **1140**. Fundacya klasztoru w Jędrzejowie, Helcel, O klasztorze Jędrzejowskim, str. 133.

1688. R. **1140—1177**. Bule i listy dotyczące Polski (lata 1140, 1144, 1146, 1147, 1148, 1149, 1150, 1153, 1157, 1159, 1167, 1177), MM. Poloniae II.

R. 1143 zob. Nr. 1680.

1689. R. 1146. Piotr, kan. gnieźn., Przybysław, Jan, kasztelan wiślicki bracia, uznają przed urzędem wojewódzkim podział majątku po stryju odziedziczonego, Dod. tyg. Gaz. lw. r. 1857 Nr. 4.

R. 1165 zob. Nr. 1671.

1690. R. **1149**. Bolesław Kędzierzawy uposaża klasztor ś. Wincentego, Mosbach, Piotr syn Włodzimierza, Ostrów 1865, Także zob. Nr. 758.

1691. R. **1150**. Dokument Rościsława Mścisławicza dla biskupstwa smoleńskiego, Władimirski-Budanów, Chrestomatia p. 201.

1692. R. **1153**. Jan, arcyb. gnieźn. zakłada i uposaża klasztor Cystersów w Brzeźnicy, Helcel, O klasztorze jędrzejowskim str. 133.

1693. R. **1155**. Papież Adryan IV. potwierdza przywileje biskupstwa wrocławskiego, Ztschr. f. Gesch. Schlesiens II.

1694. R. **1158**. Fryderyk I. pozwala Władysławowi Czeskiemu pobierać czynsz z Polski, Stumpf, zob. Nr. 838; — R. **1163**. List biskupa freyzingskiego o pokoju z Polską, Erben. zob. Nr. 825.

1695. R. **1180**. Bula papieża Aleksandra potwierdzająca uchwałę synodu łęczyckiego, Długosz. Hist. VI. 105, MM. Poloniae II. str. 401.

1696. R. **1186**. Nadanie wojewody Zyra, Perlbach, Preuss.-poln. Studien, Halle 1886 I.

1697. R. **1193**. Celestyn III. papież zatwierdza Premonstrantów w Wrocławiu, Mosbach, Piotr syn Włodzimierza, Ostrów 1865.

B. Wiek XIII.

1698. **Dyplomataryusze**, zob. wyżej przytoczone pod Nr. 1644, a n a d t o: Nr. 640, 647, 649, 650, 668, 671—7, 690—6, 701, 705, 707—15, 719, 721, 725, 727, 738—41, 742, 744, 746, 753, 774, 777, 778, 780, 781, 782, 783, 790, 791, 793, 796, 805, 806, 818, 916, 919. Także Nr. 1362, 1645—7.

1699. Hube R., Antiquissimae constitutiones synodales; — Helcel A. Z., Ustawodawstwo Kościoła polskiego, Star. prawa pol. pomniki I.; — Niemcewicz, Zb. Pamiętników I—V.; — Paprocki, Herby, wyd. Turowskiego, Kr. 1858, *Zob.* Nr. 327 *i pod odpowiedniemi latami.*

1700. Lelewel, Polska wieków średnich III. (1203, 1243, 1246, 1250, 1251, 1252, 1253, 1255, 1266, 1276, 1278, 1284, 1286, 1290, 1291, 1299).

1701. Gładyszewicz M. X., Żywot bł. Prandoty, Kr. 1845 (Dok. z r. 1206, 1212, 1215, 1220, 1224, 1227, 1228, 1235, 1243, 1247, 1250, 1251, 1253, 1255, 1256, 1258).

1702. Mosbach A., Wiadomości do dziejów polskich, Ostrów 1860 (1206, 1208, 1209, 1225, 1228, 1233, 1234, 1238, 1248, 1252, 1255, 1257, 1261, 1262, 1263, 1265, 1268, 1269, 1270, 1273, 1277, 1294, 1295, 1297); — Raczyński, Wspomnienia Wielkopolski (1209).

1703. Wohlbrück, Gesch. v. Lebus (1209, 1219, 1236, 1238, 1247, 1249, 1257); — Beckmann, Von Lebus (1282).

1704. Wiszniewski M., Hist. literatury pol., Kr. 1845 II. (1228, 1251, 1257, 1297); — Hube R., Themis polska 1829 II. (1227, 1231, 1242); — Bandtkie, Jus Culmense, Vars. 1814 (1233, 1251, 1253, 1254).

1705. Stronczyński, Wzory pism dawnych, War. 1839 (1222, 1228, 1230, 1232, 1238, 1252, 1257, 1265, 1271, 1278, 1284, 1290); — Jabczyński, Rys historyczny miasta Dolska,

Pozn. 1857 (1231, 1237, 1246, 1258, 1286, 1295, 1298); — Olszowski, De Archiepiscopatu Gnesn. 1674 (1239, 1284, 1298). Por. też: Rostkowski A., Clypeus cleri poloni, ed. A. Załuski, Vars. 1718; — Damalewicz, Vitae archiep. Gnesn. (1243).

1706. Jabczyński, Archiwum teologiczne, Pozn. I—II. 1836—7 (1252, 1257, 1258, 1278, 1284, 1287, 1288, 1290, 1292—6); — Łukaszewicz, Obraz miasta Poznania I. (1234—1284).

1707. Zeitschrift des Vereins f. Gesch. u. Alterth. Schlesiens: 1226 (t. II.), 1242 (VII.), 1248 (VIII.), 1252 (II., VI.), 1257 (I., XII., XIV.), 1264 (XII.), 1268 (V.), 1271 (VII.), 1291 (VI.), 1289 (XII.), 1291 (XV.), 1295 (V.), 1296 (XIV.), 1299 (VI.); — Ledebur, Neues Archiv für die Geschichtskunde des preuss. Staats III. (1259, 1260, 1293); — Livländische und insbesondere Rigische Urkunden aus dem XIII. Jahrh., Mitth. Liv.-Est.-Kur., 1837 I., 1845 III., 1849 IV., 1850 V., 1851 VI., 1852 VI.

1708. **David Lucas, Preuss. Chronik. Königsb. 1812—15, t. III. (1240, 1245, 1276 i inne); Voigt, Gesch. Preussens I—IV.**

1709. **Naruszewicz, Historya narodu polskiego, t. VII., VIII.; — Baliński M. i Lipiński T., Starożytna Polska, Warsz. 1843—46, 4 t. (wyciągi z dokumentów); — Jonesnan J., Stan miasta Wschowy, Leszno 1783; — Roepell, Gesch. Polens (cytuje dok. z arch. poznań. i innych); Bodouin de Courtenay J. N., O drewnie polskom jazykie do XIV. stolietia soczynenie, Lpzg 1870 (o dok. XII. w.); Hube, Prawo polskie w w. XIII, War 1874 (używa wypisów z metryki, z arch. berlińskiego i wrocławskiego).**

Zob. **Nr. 264, 1675.**

1710. **Dokumenty cesarzy**: *Zob.* Nr. 835. Nadto: Forsch. z. deutschen Gesch. XVI. (Otto IV.); — Friderici II. Privilegia, Lipsiae 1493, 1498; — Huillard-Bréholles, Hist. dipl. Friderici II., Paris 1852—61; — Martène et Durand, Collectio II.; — Freher SS. rr. germ. I.; — Sitzungsb. d. Wiener Acad. LXIX.; — Archivio Italiano II.; — Schirrmacher, Die letzten Hohenstaufen (regesta Manfreda). (R: Scheffer-Brichorst, Sybels H. Z. XXVIII.); — Forschungen z. deutschen Gesch. XIII—XIV.; — Codex epistolaris Rudolphi, Viennae 1727; — Bodmann F. J., Codex epist. Rudolphi, Lipsiae 1806; — Melly E., Vaterländische Urk. I. 1846.

1711. **Dolliner Th.**, Codex epistolaris Primislai Ottocari, Vienn. 1803.

1712. **Ulanowski B., Neues urkundliches Material zur Gesch. Ottokar II. v. Böhmen, Mitth d. Inst. f österr. Gesch. 1885 VI. Por. fil. hist. Akad XX.**

1713. **Dokumenty papieży**, *Zob.* Nr. 883. Nadto: Epistolarum Innocentii III. libri XI., ed. Baluze, Paris 1682; — Berquigny et Du Theil, Diplomata 1791; — Bibliothèque de l'école de chart. XXIV.; — Theiner A., Vetera MM. Slavorum meridionalium; — Epist. decr. Honorii III., ed. Cironius, Vindob. 1761; — Voss, Gregorii IX. acta, Romae 1586; — Matthaeus, Summa const. summorum pont. a Gregorio usque ad Sixtum V., Lugduni 1588; — Berger, Les registres d'Innocent. IV., Paris 1884—5; — Martène et Durand, Thesaurus V.; — Raynald, Annales eccles. (1288—1292).

1714. R. **1203.** Kętrzyński W., Dokument ks. Konrada Mazowieckiego, Przew. nauk. lit., Lw. 1887; — Tenże, Założenie i wyposażenie bisk. płockiego, tamże 1876, MM. Pol. V.; — Ulanowski B., Uposażenie bisk. płock., Roz. fil. hist. Akad., Kr. XXI. 1888, *zob.* Nr. 198.

1715. **R.** *1204, 1251.* **Potwierdzenie założenia wsi: Dunajec biały, Dunajec czarny, Lepietnica, Niedzieliska, Ostrowsko, Ratajnica, Rogozuik, Słona i Stradomka, Dod. Gaz. lw. 1851 Nr. 16, 17.**

1716. R. **1207.** Innocenty III. wydaje dla Leszka Białego list protekcyjny, Migne, Innocentii III. Opera omnia; — R. **1207.** Bule Innocentego III. dla Polski, Berquigny et du Theil, Diplomata 1791; — R. **1208.** Bula Innocentego III. dla kap. krakowskiej, MM. Poloniae II.

1717. R. **1207—1268.** Regesta Konrada Mazowieckiego i jego synów, Perlbach Preuss.-poln. Studien, Halle 1886 I.

1718. **Perlbach M.**, Die ältesten preussischen Urk. kritisch untersucht (R. **1212—31**) Altpreuss. Monatsschr. X. Odb. 1873; — Tegoż, Preussisch-poln. Studien, Halle 1886, *zob.* Nr. 201—3; — Romanowski, De Conradi, Ducis Masoviae conditione, Pozn. 1857; — Tenże, O zakonie braci Dobrzyńskich, Bibl. warsz. 1857.

1719. Lites ac res gestae inter Polonos ordinemque Cruciferorum, Pozn. 1855 t. II. (Dokumenty krzyżackie) *zob.* Nr. 1785.

1720. **R.** *1228.* **Konrad nadaje ziemię chełmińską krzyżakom, Zb. Pam. Niemc. t. I.**

1721. **Das älteste** geschriebene polnische Rechtsdenkmal, *zob.* Nr. 1017.

1722. **R.** *1220.* **Wojewoda godzi spierających się o własność majętności Glewo, Dod. Gaz. lw. 1852 Nr. 28.**

1723. R. **1228.** Dyplomat Swentopełka Rycerzom Dobrzyńskim wydany, Narbutt, Dzieje Litwy III.

1724. R. **1228.** *Liber fundationis claustri Sanctae Mariae Virginis in Heinrichau, zob. Kroniki.*

1725. Napierski K. E., De diplomate, quo Albertus episc. Livoniae declaratur princeps Imperii, Rigae 1832; — Tenże, Ueber 100 Original-Urk., Mitth. Liv.-Est.-Kur. 1842 III.

Por. Winkelmann Nr. 5040—5091, *zob.* **Nr. 210.**

1726. Winkelmann E., Livländische Forschungen, Mitth. Liv.-Est.-Kur. 1868 XI., Odb. Riga 1868; — Schwartz J. Ch., Berich-

tigung des Datums des Investitur-diploms Nord. Miscellen 1790, XXIV—XXV. *Zob.* Nr. 159.

1727. R. *1229*. **Henryk, książe wrocławski przysądza wieś Grodziec Benedyktynom tynieckim, Dod. Gaz. lw. 1851 Nr. 52.**

1728. R. **1230**. Trzy dyplomata układów z Kuronami (Gruber, Sylva document.), Narbutt, Dzieje Litwy III.

R. *1230* *zob.* **Nr. 1779.**

1729. Najstarszy dokument Torunia 1231, Prz. bibl. arch., War. 1881 II., *zob.* Nr. 204.

1730. R. **1232**. Grzegorz IX. papież mianuje Balduina legatem dla Inflant (z Raynalda), Narbutt, Dzieje Litwy III.

1731. R. **1233**. Constitutiones Fulconis archiepiscopi Gnesnensis, Hube, Bibl. warsz. 1852 I. i Antiq. Const., Helcel, Pomniki I., *zob.* Nr. 1699.

1732. R. *1234*. **Bolesław Wstydliwy potwierdza nadane Benedyktynom tynieckim prawa, Dod. Gaz lw. 1863 Nr. 1.**

1733. Zwölf Urkunden z. livländischen Geschichte v. 1235—1237, Mitth. Liv.-Est.-Kur. 1855 VIII.; — R. **1230—1273**, Sechs Urkunden über Schenkungen an das Cistersienser-Kloster zu Dünamünde, Mitth. Liv.-Est.-Kur. 1843 III.

1734. R. **1240**. Konrad książe Mazowiecki potwierdza nadania kościołowi gnieźnieńskiemu, włocławskiemu i płockiemu, Długosz Hist. VI. 260; — R. **1241**. Tenże daje Gotardowi wieś Służewo, Paprocki Herby 356.

1735. R. **1241**. Wattenbach W., Zum Mongolensturm, Forschungen z. deutsch. Gesch. 1872 t. XII.; — Vier Briefe über den Anmarsch der Mongolen, Neue Mitth. d. thüringisch-sächsischen Verein f. vaterländ. Gesch. IV. (Por. Schiemann, Russland, Polen, Livland 169); — Ulanowski B., O kilku pomniejszych źródłach do napadu Tatarów, Roz. fil. hist. Akad. XVII., Odb. Kr. 1884; — Tenże, O współudziale Templaryuszów pod Legnicą, tamże.

1736. **Konrad książe krakowski i łęczycki nadaje klasztorowi tynieckiemu szyb soli i dozwala łowienia bobrów, Dod. Gaz. lw. 1872 t. III.**

1737. R. **1245**. Nadanie cesarza Fryderyka krzyżakom Litwy, Kurlandyi i Semigalii, Narbutt, Dzieje Litwy IV.

1738. R. **1245**. Innocenty IV. do arcybisk. gnieźnieńskiego, Narbutt Dzieje Litwy IV; — R. **1246**. Innocenty IV. mianuje Alberta legatem swym dla krajów ruskich, Bullar. Dominic. I. 163.

1739. R. **1246**. Konrad, książe Mazowiecki nadaje Przybysławowi z Rostkowa Przasnisz za zwycięstwo nad Jadźwingami, Paprocki Herby 405.

1740. R. **1248**. Constitutiones Jacobi Archidiaconi Leodiensis legati apostolici, Vratislaviae editae, Hube, Ant. Const, Helcel, Pomniki I, *zob.* Nr. 1699.

1741. R. *1248*. **Kazimierz, książe kujawski, potwierdza darowiznę ojca swego Spitygniewowi, Paprocki Herby 461.**

1742. R. **1250**—**1253**. Innocenty IV. wyznacza komisarzy do zbadania cudów św. Stanisława; — List Jana kardynała w tej sprawie; — Bula kanonizacyjna św. Stanisława, Długosz Hist. VII. 315, 321, 336—8; — R. **1251**. Bula Innocentego IV. dla legata Jakuba z Velletri, polecająca rozpoznać pomniki piśmienne polskie o św. Stanisławie, MM. Poloniae II.

1743. R. **1252**—**60**. Nadania Mendoga krzyżakom, Narbutt, Dzieje Litwy IV.

1744. R. *1252—3*. **Bolesław książe krakowski uwalnia dobra Klemensa z Ruszczyc od ciężarów i pozwala polowania na bobry, Paprocki Herby 123, 129; Sprzedaż Sciborzyc wobec księcia na rzecz klasztoru Szczyrzyckiego, Przew. nauk. lit. 1873 I.**

1745. Kretzschmer J. C., Gründungsurkunde der Stadt Posen v. J. **1253**, Posen. 1853, *zob.* Nr. 4706; — R. **1253**. Założenie Bochni, Łabęcki H. Górnictwo II.

1746. R. **1255**. List Przemysława czeskiego do Prandoty, Zb. Pam. Niemc., t. I.

1747. R. **1255**. Nadanie Wł. Odonicza, 2. paźdz., Callier E., Warta 1885 Nr. 576 i Szkice geogr. Pozn. 1886.

1748. **Perlbach M.**, Regesten d. Stadt Königsberg **1256—1524**, Altpreuss. Monatsschr. 1881 XVIII.

1749. R. **1257**. Constitutio Lanciciensis Fulconis Archiepiscopi, Hube, Ant. Const., Helcel, Pomniki I., *zob.* Nr. 1699.

1750. R. **1257**. Bula Aleks. IV., nakazująca wyprawę krzyżaków przeciw Bolesławowi lignickiemu, Długosz Hist. VII. 361.

1751. Ulanowski B., O założeniu klasztoru św. Andrzeja w Krakowie i jego najdaw. przywilejach, Pam. fil. Akad. VI., Odb. Kr. 1886 (Dok. **1257**, **1264**), *zob.* Nr. 206.

1752. Przywilej Bolesława Wstydliwego dla Krakowa z r. 1257, Index lect. Univ. Jagell. 1817—18.

Por. Szajnochy, Do hist. Krakowa, Szkice.

1753. R. **1257**. Boleslai, Ducis Crac., Donatio Terrae Sandecensis consorti suae 2. Martii, Dod. Gaz. lw. 1853 Nr. 37; — Także w Szkicu Szajnochy, O św. Kindze.

1754. R. **1258**. Henryk III. uwalnia polskie wsie Augustynów z pod sądów kasztelańskich 4. lutego, Schles. Gesch. f. Vaterland, Kult. 1840.

1755. R. *1259*. **Bolesław V. Wstydliwy nadaje Benedyktynom tynieckim posiadłości, Dod. Gaz. lw. 1852 Nr. 32.**

1756. R. **1259**, **1263**, **1270**. Schuldverschreibung Heinrichs v. Kurland an den Orden; — Erklärung Andreas f. d. Bischof v. Kurland; — Heinrich v. Meklenburg, Schenkungsbrief

an das Kloster zu Rehna, Mitth. Liv.—Est.-Kur. 1842 I, 1843 I.

1757. R. *1261—4*. Galetti P. L., Osservatione sopra di due diplomi di Urbano IV. (Miechowitom krak.) 1771.

1758. R. **1262**. Constitutiones Syradienses Janussii Archiep., Hube, Bibl. warsz. 1852 I. i Ant. Const., Helcel, Pomniki I., *zob.* Nr. 1699.

1759. R. *1262*. Bolesław książe Wielkopolski uposaża klasztor św. Klary w Zawichoscie. Przew. nauk. lit. 1873 I.

R. 1263 *zob.* Nr, 1759.

1760. Bonell, Hat der Ordensmeister Andreas v. Stirland noch im J. 1263 eine Urk. ausgestellt, Mitth. Liv.-Est.-Kur. 1855 *zob.* 209.

1761. R. **1264—79**. Korespondencya legata Filipa biskupa Firmiano, Bullar. Dominic. I.

1762. R. **1264**. Jura Judaeis per Boleslaum ducem a. 1264 Vol. leg. I., Bandtkie, Jus nicum; — Gumplowicz L., O przywileju Bolesława z r. 1264, Gaz. warsz. 1860 Nr. 290; — Tegoż. Prawodawstwo polskie względem żydów, Kr. 1867; — **R.** (Hube), Przywilej żydowski i jego potwierdzenia, Bibl. warsz. 1880 I., *zob.* Nr. 195, 207 i 2170.

R. 1264 *zob.* Nr. 1745.

1763. Roepell R., Ueber die Zeitbest. der Provinzialsynode zu Breslau unter dem Vorsitz des Cardinalleg. Guido, Ztsch. f. Gesch. Schlesiens I.: — Markgraf H., Ueber die Legation des Guido **1265 1267**, tamże V.

1764. R. **1266**. Aleksander IV. karci Daniela króla Rusi z powodu odstępstwa od kościoła katolickiego, Długosz, Hist. VIII. 140.

1765. R. **1267**. Constitutiones Guidonis cardinalis legati Apost. Vratislaviae, Hube, Ant. Const., Helcel, Pomniki I., *zob.* Nr. 1699.

1766. Petruszewycz A., O dokum. Leona kniazia ruskiego *zob.* Nr. 240, Sbornyk hałyck. Matycy, Lw. 1854.

1767. Kriegszüge der Nowogoroder in Esthland (**1267—8**) nebst dem Friedenschlusse, Mitth. Liv.-Est.-Kur. 1847 IV.

Por. Tychomerow, Torhowyja y myrnyja snoszenija russkich kniażestw z Liwoniej w XIII. wiekie, Żurn. minist. narod. prośw. 1876.

1768. R. *1268*. Kopia pasportu od miasta Krakowa Janowi Sulna, Litwinowi do Rzymu, Narbutt, Dzieje Litwy IV.

1769. R. **1269**. Testament św. Salomei, Grabowski, Star. pol. I.

1770. **Perlbach M.**, Das Urkundenwesen Mestwins II. v. Pomerellen, Preuss.-poln. Studien, Halle 1886 II. (1268—1296); — Strehlke, Toż Altpreus. Monatsschr. 1871.

R 1270 *zob* Nr. 1750.

1771. R. **1271**. Constitutiones Janussii Archiep. in oppido Kamien, Hube, Ant. Const., Helcel, Pomniki I. *zob.* Nr. 1699.

1772. Ulanowski B., O dacie przywileju Bolesława Mazowieckiego rzekomo z r. 1278 dla klasztoru w Jerzowie, Roz. hist. fil. Akad., 1884 XVI., Odb. Kr. 1883.

1773. R. **1279**. Constitutiones Philippi episcopi Firmani, legati apost. in concilio Budensi, Hube, Ant. Const.; Helcel, Pomniki I. et Suppl. *Zob.* Nr. 1699.

1774. R *1279*. Boleslai villae donatio, Dod. Gaz. lw. 1853 Nr. 40, także Szkice Szajnochy, św. Kinga; 1280. Priv. fund. monasterii in Sandecz, Dod. Gaz. lw. 1853 Nr. 40, Szajnocha, Św. Kinga, noty

1775. Kętrzyński W., O przywileju księcia Mściwoja *zob.* Nr. 214.

1776. R. **1284**. Ugoda Pawła z Przemankowa z Leszkiem, Przeździecki P. z P., War. 1853; — Ulanowski B., Przyczynek, Roz. fil. hist. Akad. XVII., Kr. 1883.

1777. R. **1285**. Constitutiones Jacobi archiepiscopi editae Lanciciae, Hube, Ant. Const., Helcel Pomniki I. *zob.* Nr. 1699.

1778. R. *1287*. Leszek ks. krak. darowywa Latosyn Cedrowi synowi Swantosława, Paproki Herby 133. R 1288. Szajnochy Szkice „Do hist. Krakowa"; Nadanie Leszka dla Tyńca, Łabęcki, H. Górnictwo II.

1779. R. **1290** (?). Constitutiones Jacobi archiepiscopi. Hube, Ant. Const.; Helcel, Pomniki I. *zob.* Nr. 1699.

1780. R. *1290*. Przemysław II. potwierdza przywilej Henryka książęcia na założenie miasta Wielkiej Soli (ca 1230), Dod. Gaz. lw. 1867 Nr. 7 i 35; Łabęcki H., Górnictwo II.: R. 1290. Dokument założenia Wieliczki, Dod. Gaz lw. 1868 Nr. 35—6.

1781. R. **1296**. Bula Bonifacego VIII. w sprawie bisk. chełm., Długosz Hist. VIII. 535.

1782. Świeżawski E., Dokument Łokietka (z r 1298), Niwa, War. 1875 VII.: R. *1299*. Dokument odnoszący się do Szweneców. Preuss, Dirschaus Hist. Denkwürdigkeiten. Por. SS. rr. prussicarum p. 703 n. 84.

C. Wiek XIV.

1783. **Dyplomataryusze**, *Zob.* Nr. 1644, 1698 i 1699, Nadto: 635—9, 660, 661, 672, 720, 722, 723, 729, 733, 736, 740. 752. 759, 760, 762, 763, 784—7, 797, 800, 816, 817, 1015, 1052, 1362, 1709.

1784. **Piekosiński Fr et Szujski J.**, Libri antiquissimi civitatis cracoviensis. (Księgi najstarsze i rachunki miasta Krakowa od r. 1300—1400), Kr. 1878, *zob.* Nr. 747.

Treść: Kraków aż do początku XV. w. przez Szujskiego; liber actorum resignationum nec non ordinationum civitatis Cracoviae 1300—1375, wyd. Fr. Piekosiński z indexem i słowniczkiem do zapisków niemieckich przez prof. Dr. Eug. Janotę, (Odb. Kr. 1877); Księga proscriptionum et gravaminum miasta Krakowa z czasów Kazimierza W. 1361 1392, wyd. J. Szujski; Acta consularia 1390—1400, wyd. tenże; Registra perceptorum et distributorum civitatis Crac. 1390 1393, 1395—1405, nec non 1407—1410, wyd Fr. Piekosiński.

1785. **Lites ac res gestae** inter Polonos ordinemque Cruciferorum, Pozn. 1855—6 z miedziorytami pieczęci I—III.; — Celichowski Z., Supplementum, quo cont. causa inter Vladislaum regem et Cruciferos a. 1320, Posn. 1880.

1786. **Toeppen**, Acten der Ständet. *zob.* Nr. 1123; — Urkund. Beiträge z. Gesch. d. Kriege d. deutschen Ordens, Ledebur's Arch. 1832 VII.; — Buja M., Regesten d. Kriege, Altpreus. Monatsschr. 1869.

Zob. Nr. 688—696.

1787. **Hołowackij J. F.**, Pamiatnyki dyplomatyczeskoho i sudiebno-diłowoho jazyka ruskoho w drewnym hałycko-wołodymirskom kniażestwi, Lw. 1867; — Zubrzycki, Kronika m. Lwowa, Lw. 1844; — Szaraniewicz J., Starodawnyje hałyckije horody, Lw. 1861—2 I—III; — Karamzin, Hist. Rossii, t. IV.

Zob. Nra 916, 917. 919, 934, 946, 966.

1788. Stronczyński, Wzory pism dawnych, War. 1839 (1300. 1303, 1304. 1310, 1312, 1317, 1319. 1326, 1332, 1336, 1339, 1349, 1355, 1376, 1380, 1388, 1390, 1392); — Raczyński, Wspomnienia Wielkopolski, I. (1306, 1320, 1337). II. (1312. 1337, 1361); — Mosbach A., Wiadomości (1308, 1313, 1327, 1354, 1365, 1367, 1369, 1372); Przyczynki (1317, 1335, 1339, 1352, 1372) — Lelewel J., Polska wieków średnich III. (1311, 1317, 1318, 1320, 1324, 1325, 1326, 1327, 1329, 1331, 1332, 1399).

1789. Jabczyński, Rys hist. miasta Dolska, Pozn. 1857 (1311, 1350, 1359, 1362, 1371, 1381, 1383); — Olszowski, De archiepiscopatu Gnesn. 1674 (1343, 1357, 1360); — Wiszniewski M., Hist. literatury pol., Kr. 1845 II. (1335, 1377); — Hube R., Themis pol. 1829 VI. (1370).

1790. Naruszewicz, Hist. pol. VII., *zob.* Nr. 1709; — Gawarecki, Opis ziemi Dobrzyńskiej, Płock 1825; — Stadnicki K., Synowie Gedymina, Lw. I. 1849. II. 1853, III. 1875; — Bracia Wład. Jagiełły, Lw. 1857; — Stadnicki A., Ziemia lwowska w XIV. i XV. wieku, Lw. 1863, *Zob. dok. pod odpowiedniemi latami.*

1791. Ludewig J. P., Reliquiae manuscriptorum, Frankf. et Lipsiae, Halle 1720—31, 1733—41 II. (1328). V. (1340); — Schöttgen Ch. u. Kreysig G. Ch., Diplomataria, Altenb. 1753—60 III. (1328); — Barthold F. W., Gesch. von Rügen und Pommern, Hamburg 1839—45, 4 t.; — Schwarz, Versuch einer Pommerischen Lehnshistorie (1307); — Minsberg, Gesch. d. Stadt Gross-Glogau 1853; — Klöden, Diplomatische Gesch. Waldemars v. Brandenburg, Berlin 1844—5, 4 t.; — David Lucas, *zob.* Nr. 1708.

1792. Zeitschrift des Vereins f. Gesch. u. Alterth. Schlesiens: 1305 (IV.), 1313 (I.), 1314 (VII.), 1315 (VI.. VIII.), 1316 (III., IV.), 1321 (VII.), 1322 (III., VIII., XIV.), 1323 (VI.), 1328 (VI.), 1329 (I.), 1337 (VI.), 1339 (VIII.), 1341 (VI.), 1343 (VII.), 1344 (VII.), 1349 (VII), 1352 (VII), 1353 (XV.), 1354 (II.), 1356—71 (X.), 1359 (VII.), 1361 (II.), 1366 (XI.), 1373 (II.), 1374 (VII.), 1378 (IX.), 1384 (VII.), 1390 (I), 1391 (III.), 1398 (X.).

1793. Livl. Urk. vermischten Inhalts aus d. XIII. u. XIV. Jahrh., Mitth. Liv.-Est.-Kur., Riga 1842 I—II. 3, 1843 III., 1850 V. 2, 3, 1851 VI. 1, 2, 1852 VI. 3, 1854 VII. 2, 3, 1855 VIII., 1858 IX.

1794. **Statuta synodalia** Episcoporum Cracoviensium XIV. et XV. saeculi ed. Heyzmann U. (Star. prawa pomniki IV.), Crac. 1875. *Zob poszczególne synody pod odpowiedniemi latami.*

Zob. Nr. 864 i 1675.

1795 Hube R., Kilka aktów z XIV. i XV. w., *zob.* Nr 1237; Tenże, Roty przysiąg z XIV. i XV. w., *zob.* Nr 1253; Przyborowski, Toż, *zob.* Nr. 1259; Nehring W., Altpol ische Eidesformeln aus dem XIV. Jahr., *zob.* Nr. 1251.

1796. **Dokumenty cesarzy**, *zob.* Nr. 835. Nadto: Das Formelbuch König Albrechts, v. Chmel, Arch. f. österr. Gesch. II. Por. Abh. der böhm. Akad. II. 2; Mitth. f. öst. Gesch. II.; — Dönniges G., Acta Henrici VII., Berolini 1839; Bonaini F., Acta Henrici VII. Florent. 1877; — Forsch. z. deutsch. Gesch. XIX.; — Regestum diplom. Ludovici 1315—27, Oefele, SS. rr. Boicarum I.; — Urkunden z. Gesch. König Ludwigs, v. Ficker, Innsb. 1865; Archivalische Ztschr. V., VI.; Oberbair. Archiv. I.; — Friderici III. epistolae, Freher-Struve SS. rr. germ. II.; Pelzel F. M., Kaiser Carl IV, Prag 1780—1 mit Urk. (Suppl. Lindner Th. N. Archiv. d. Gesell. VIII. i Tegoż. Beiträge z. Dipl. Carls IV.. Mitth. f. öster. Gesch. III.; Cipolla C., tamże III.); — Lindner, Urkundenwesen Carls IV., Stuttgart 1881; — Huber, Regesten *zob.* Nr. 258; — Codex epistolarum et formularum, N. Lausitzer Magazin XXIII.; — Urkunden Günthers, N. Archiv d. Gesell. VIII.; — Pelzel F. M., Lebensgesch. Venceslaus, Prag u. Lpzg 1788—96; — Acta varia, Martène i Durand, Collectio IV.; — Diplomata Venceslai, Scheidt, Bibl. Gottingensis I.

1797. Jacobi Th., Codex epistolaris Joannis regis Bohemiae, Berol. 1841; — Tadra F., Summa Gerhardi (1336—45) Ein Formelbuch d. Königs Johann v. Böhmen, Archiv f. österr. Gesch., Wien 1882.

Węgry por. Nr. 880—902.

1798. **Dokumenty papieży** *zob.* Nr. 883, Nadto: Tosti, Storia di Bonifazio VIII. Monte Cassino 1846; — Thomas A., Les régistres de Boniface VIII., Bibl. de l'école française d'Athènes et de Rome Ser. II.; — Acta inter. Bonifacium VIII., Benedictum XI.,

Clementem V. et Philippum Pulchrum 1714 s. l.; — Les registres de Benoit XI. par Grandjean, Paris 1882—4; — Registrum Clementis V., Romae od 1885; — Lettere degli ambasciatori Fiorentini alla corte dei papi in Avignione 1340, Arch. stor. ital. IV. 15; — Werunsky E., Excerpta ex registris Clementis VI. et Innocentii VI. Innsbruck 1885; — Innocentii VI. registr. epist. Martène et Durand II.

1799. R. 1300. Ordinatio de decimis novalium et arbitrium Janussi, Bandtkie, Jus polonicum.

1800. **Fiedler J.**, Böhmens Herrschaft in Polen, urkundlicher Beitrag, Archiv. f. österr. Gesch., Wien 1855 XIV.

1801. R. **1304**. Leszek, ks. Michałowski zastawia swoje księstwo krzyżakom, Długosz, Hist. pol. IX. 17. Lites I.

1802. R. **1304**. Vereinbarung des deutschen Ordens in Livland mit den Bischöfen, Capiteln und Untersassen d. Stifte Terbaten und Oesel wie auch mit des Königs zu Dänemark Wassalen in Esthland wieder die gemeinsamen Feinde D. D. 1304 am 25. Februar, Mitth. Liv.-Est.-Kur. 1842 II.; — Napiersky, Noch eine Urkunde über den Verkauf d. Klosters Dinamünde an den Orden 1305 *Synod r. 1306, zob.* Nr. 1293, *tamże* 1855 VIII.

1803. R. **1309**. Constitutio Jacobi Archiepiscopi, Helcel. Pomniki I., *zob.* Nr. 1699; Constitutiones Fratris Gentilis, *tamże*.

1804. R. *1310*. Legat papiezki zleca Arcybiskupowi gnieźnieńskiemu, aby nie dopuszczał nakładać na klasztor Klarysek sądeckich danin i poborów. Dod. Gaz. lw. 1853 Nr. 29.

1805. R. **1311**. Klemens V. wysyła legatów w celu zbadania przestępstw, jakich się krzyżacy w dyecezyi ryskiej dopuścili. Długosz, Hist. polonica IX. 62; — Waldemar, margr. brand. sprzedaje krzyżakom ziemię pomorską, *tamże* 55.

1806. R. *1313*. Dok ment dla wsi Zgłobień, Dod. Gaz. lw. 1851 Nr. 41.

1807. R. **1316**—**1335**. **Akta istor.** otnosiaczy sia k' Rossii Turgieniewom (Historica Russiae MM.), Supplementum *zob.* Nr. 919; — R. 1316, 1325, 1335. Stosunki książąt Rusi z krzyżakami, Narbutt, Dzieje Litwy IV., Karamzin, Hist. Rossii IV., *zob.* Nr. 1787; — Longinow A. W., Gram. Juria II., Mosk. 1887. *Synod 1316, zob.* Nr. 1293.

1808. R. **1317**. Privilegium locationis civitatis Lublinensis, Bandtkie, Jus Culmense.

R. 1320. Zob. Lites ac Res Gestae Nr. 1785; *Toeppen, Acten der Ständetäge* Nr. 1786.

1809. R. **1320**. Statuta synodalia Nanceri, Episcopi Cracov., Statuta synodalia ed. Heyzman U., Pomniki Prawa IV.

1810. R. **1321**. Wyrok sędziów w sprawie sporu Polski z zakonem, Długosz, Hist. pol. IX. 100, Lites, Suppl. str. 39.

1811. R. **1321**—**2**. Urkundliche Nachrichten von d. Kreuzfahrt rheinischer Herrn nach Preussen 1320—2 v. Wagner P., Altpreuss. Monatsschr. 1889 XXVI.

1812. R. **1323**. Listy Gedymina (do Jana XXII., do Dominikanów, Franciszkanów, do hanzeatyckich miast), Narbutt, Dzieje Litwy IV., Krasz., Wilno I.

1813. R. **1325**. List Apostol. pap. Jana XXII. pisany do Polaków, Dod. Czasu 1860 XVIII.; — Dekret klątwy na krzyżaków przez arcybiskupa Rygi ogłoszonej, Narbutt, Dzieje Litwy IV.

1814. R. **1326**, Janislai Archiep. Constitutiones in Synodo Uniejoviensi, Helcel, Pomniki I.

1815. Ugoda między konwentem szczyrzyckim a Janem z Obrowca, Prz. nauk lit. 1873 I.

1816. R. **1330**. Janislai Archiep. arbitrale decretum in oppido Chenciny; — Ejusdem Constitutio, Helcel, Pomniki I.

1817. R. **1331**. Joannis Grot Statuta, Stat. Synodalia ed. Heyzman, Pomniki Prawa IV.

1818. Ungedruckte livländische Urkunden (a. d. J. 1335—87), Mitth. Liv.-Est.-Kur. 1850 V. 2. 3.

1819. R. **1335**. Akta kongresu Wyszegradzkiego, Ludewig J. P., Reliquiae manuscriptorum... diplomatum ac monumentorum, Lips. 1720—31, Hal. 1733—41 (12 t.) w V. 483—603, Także, Mosbach, *zob.* Nr. 1788; — Układ Wyszehradzki, Długosz, Hist. pol. IX. 166; — Kazimierz zaręcza, że zamek w Bolesławicach będzie zniesionym, Zb. Pam. Niemc. t. I. str. 313.

1820. **Pelzel F. M.**, Karl IV. König v. Böhmen 1316—35, Prag 1780 (Dokumenty, odnoszące się do Polski).

1821. Vergleichung zwischen Casimir König v. Polen u. Johann Kon. v Böhmen a. 1335, druk z roku 1619; Carolus IV. Imp. Constitutio de incorporatione ducatuum Poloniae et Silesiae et Lusatiae regno Bohemiae, Coloniae 1657.

1822. R. *335* Dokument dla Tyńca, Dod. Gaz. lw. 1851 Nr 50; R *1336*. Odpis grodzki przywileju, którym Kazimierz W Mikolajowi Wierzynkowi kupno wójtostwa wielickiego zatwierdził, tamże 1868 Nr. 11.

1823. R. **1338**. Kazimierz zaręcza kontrakt małżeństwa Elżbiety, Zb. Pam. Niemc. t. I. str. 312.

1824. R. **1339**. Wyrok sędziów w sporze między Polską i krzyżakami, Długosz. Hist. pol. IX. 179, 181., Lites I. *zob.* Nr. 1785.

1825. Reifenkugel K . D. Gründung d. röm.-kath. Bisth. in Halicz u. Wladimir, Sitzbg. d. Akad., Odb. Wien 1874.

1826. R. *1340*. Dobczyce. Potwierdzenie przywilejów na wolność od ceł i inne prawa, Dod. Gaz. lw. 1853 Nr. 57.

1827. R. **1341**. Kazimierz przysposabia sobie Jana króla czeskiego za ojca, syna jego za brata, Zb. Pam. Niemc. t. I. str. 314.

1828. ca. R. **1341**. List Detka, star. lwows. do kupców toruńskich, MM. Pol. II.

1829. R. **1342**. Kazimierz przyrzeka za spłatą 3000 grzywien oddać Karolowi Namysłów itd., (reg.) Caro Gesch. Polens II. 240.

1830. R. *1342*. Kazimierz W. dobra Romiszowice i Czerzin prawem niem. obdarza, Paprocki. Herby 268.

1831. Szujski J., Traktat kaliski 1343. Opow. i rozpr. Kr. 1882; O przyaresztowaniu ks. Karola Luksemburskiego, margr. morawskiego 1343 r. w Kaliszu, Kaliszanin 1882 Nr 65—8.

1832. R. *1346*. Wierzynek Mikołaj za posiadłość w Wieliczce i za siedemdziesiat grzywien nabywa od Zajączka Piotra część Kunic a król Kazimierz W. tę ugodę zatwierdza, Dod. Gaz. lw, 1867 Nr. 8.

1833, R. **1347—68**. Statuta Casimiri III. Visliciae et St. Petricoviae promulgatae, Vol. legum. I., Bandtkie, Jus polonicum. Helcel, Pomniki I. *zob.* Nr. 1018—1127 i *Dział: Prawo.*

1834. R. *1348*. Początek wsi i wybraniectwa, Libuszy, Dod. Gaz. lw. 1851 Nr. 11; R. *1348*. Przywilej dla Piwniczny, tamże 1859 Nr. 5; R. *1350*. Przywilej dla wsi Borec, tamże 1852 Nr. 19.

1835. R. **1350**. Przywilej Kazimierza W., dany Spytkowi, kasztelanowi krakowskiemu na kopanie rud kruszcowych, wyd. Przeździecki A., Bibl. warsz. 1850 II.

1836. Łabęcki H., Słów kilka z powodu przywileju Kazimierza W. z r. 1350 na kopanie rud kruszcowych, Bibl. warsz. 1850 II.

1837. Nürnberger A., Beiträge z. Gesch. v. Glatz in d. zweiten Hälfte d. XIV. J., Ztsch. f. Gesch. Schlesiens XIII.

1838. R. **1352**. Privilegium Casimiri super vectura decimarum, Bandtkie, Jus Polonicum.

1839. R. **1352**. Handfeste v. Wysoka in Westpreussen 1352, hrsg. v. Winkler J. (Kętrzyński), Altpreuss. Monatsschr. 1870 VII., Odb. Königsb. 1870.

1840. R. **1353**. Przywilej m. Lwowa, Stadnicki A., Ziemia Lwowska, Bibl. Ossol. 1863.

1841. R. **1354**. Listy Ludwika, króla węg. do Kazimierza, Zb. Pam. Niemc. t. I..

1842. R. *1354*. Benedyktyni tynieccy wypuszczają Jakóbowi połowę młyna w Opałkowicach, Gaz. lw. 1859 Nr. 1.

1843. R. **1355**. Privilegium Ludovici Budae editum, Bandtkie, Jus polonicum; Długosz, Hist. pol. IX. 252.

1844. R. **1355**. Ordinatio Casimiri pro magistro montium, Łabęcki H., Górnictwo II.

1845. R. **1355**. Urkunde, betreffend die Streitigkeiten des Erzbischofs mit dem deutschen Orden wegen des Besitzes v. Riga, hrsg. v. Gottwaldt, Mitth. Liv.-Est.-Kur. 1851 VI.

1846. R. **1355**. Ziemowit ks. Mazowiecki oddaje ziemie swoje pod zwierzchnictwo Kazimierza, Długosz, Hist. pol. IX. 249; Stronczyński, Wzory *zob.* Nr. 1789.

1847. R. **1356**. Privilegium juris Theutonici Cracoviae, Bandtkie, Jus polonicum: — R. **1356**. Ustan. trybunału na zamku krak. Długosz, Hist. pol. IX. 256, Helcel, Pomniki I., Bobrzyński M., Roz. fil. hist. Akad. IV; — R. **1356**. Kazimierz nadaje prawo magdeb. m. Lwowu, Roepell, Magdeb. Recht, Breslau 1857.

1848. R. **1357**. Constitutiones Jaroslai Archiepiscopi Calissiae, Helcel, Pomniki I.; — Constitutio alia inter 1357 et **1373**, tamże; — R. **1357**. Bula Innocentego w sprawie wyboru Bernarda na biskupa płockiego, Długosz, Hist. pol. IX. 271.

1849. R. *1357*. Ladislai ducis Opoliensis, Donatio villae Potoczany, Stadnicki A, Ziemia lwowska, Bibl. Ossol. 1863.

1850. R. *1358*. Król Kazimierz W. przywileje Krakowa zatwierdza, Dod. osobny Gaz. lw. 1862 Nr. 7, 8, 9, 12; R. *1358*. Rzecz o wodę na młyn Sióstr Starosądeckich, Dod. Gaz. lw. 1852 Nr. 44

1851. R. **1359—61**. Kazimierz W. i arcyb. gnieźn. godzą spory między biskupem krakowskim a szlachtą z powodu dziesięcin wynikłe, Długosz, Hist. pol. IX. 272. 280.

1852. R. **1359**. Ordinatio Bodzantae, episcopi Crac., Bandtkie, Jus polonicum.

1853. R. **1359**. Opisanie hołdu wojewody Multańskiego Kazimierzowi W. (z statutów Przyłuskiego) Zb. Pam. Niemc. t. I.

1854. R. *1359*. Jerzy, ks. ruski daje Santokowi pra o magdeb., Roepell, Magdb. Recht, Breslau 1857; Przywilej dla wsi Skrzynka Dod. Gaz lw. 1852 Nr 8, 9; Przywilej na założenie Brzozowa, tamże 1853 Nr 46.

1855. R. **1361—92**. Księga proscriptionum et gravaminum Krakowa, *zob.* Nr. 1784.

1856. R. **1361**. Arbitrium Jaroslai archiep. gnesn. in oppido Wieliczka latum, Bandtkie, Jus pol., Helcel, Pomniki I.

1857 R. *1361*. Przywilej dla Libuszy, Dod. Gaz. lw. 1851 Nr. 51; R. *1363*. Kazimierz W. majętności Kęty, Połom, Udąba czyli Gieraszów, Wieliczka, Wojakowa Floryana z Druszkowa z prawa polskiego na prawo średzkie przenosi, Dod. Gaz. lw. 1867 Nr. 9; R. *1364*. Nadanie wsi Dmytrowice Wacławowi Gołuchowskiemu, Dod. Gaz. lw. 1852 Nr. 30.

1858. R. **1364**. Dokument erekcyjny Uniw. Jagiell.; — Muczkowski, Wiad. o zał. Uniw., R. T. N. krak. 1849 i Odb. Nr. 751 (tamże inne); — Łukaszewicz, Zakłady naukowe III., Helcel, Pomniki I.

1859 Brandowski, Założenie Uniw. krak., Roczn. dla arch. Krzyżanowskiego 1870, 1871, *zob.* Nr. 750.

1860. R. **1365**. Kazimierza W. ustawa o sądach prawa niemieckiego. Helcel, Pomniki I. *zob.* Nr. 1699.

1861. R. **1366**. Kazimierz W. rodzinie Toporów i Starychkoni potwierdza wszystkie prawa, Paprocki, Herby 206.

1862. R. *1366.* **Potwierdzenie darowizny dóbr Chyrwatowawola, Draganowa, Dukla, Głojsce, Iwla, Kobyle, Leszczyna, Łęki, Makowiska, Mszana, Pankracowa Wola, Rybitwy, Sadki, Sulistrowa, Zagórze, Zawądole, Dod. Gaz. lw. 1851 Nr. 32, 38; 1852 Nr. 13–14: Kazimierz W. nadaje Sanokowi prawo magdeb., Dod. osobny Gaz. lw. 1862 Nr. 6.**

1863. R. **1367**. Donatio a Casimiro fontium salis in Nowica et Uterop, Łabęcki, Górnictwo II.; — R. **1368**. Privilegium Casimiri pro Joh. Gładysz, qui cessit villam Brzesce ad haereditarium magistratum montium Bochnensium, *tamże*.

1864. R. **1368**. Ordinatio Salinarum per Casim. facta, Bandtkie, Jus polonicum; Helcel, Pomniki I.; Hrdina J. N., Gesch. der Wieliczkaer Saline, Wien 1842.

1865. R. *1368.* **Kazimierz W ustanawia jarmark ośmiodniowy w Sanoku na Zielone Świątki, Dod. Gaz. lw. 1861 Nr 37.**

1866. ca. R. **1370**. Kazim. W. do Filoteja Konstan. patryarchy, MM. Poloniae II.

1867. Wierzbowski T., Hołd Kazimierza Grzegorzowi w taj. Arch. watykańskim, Kłosy 1881 XXXIII.

1868. R. *1371.* **Jan starosta ruski nadaje wieś Hodowice kościołowi św. Jana we Lwowie i klasztorowi św Bazylego we Lwowie dla poratowania duszy dawniejszego dziedzica Piotra, Dod. Gaz. lw. 1858 Nr 9**

1869. W. W., Przywilej Kazim. W. dany żydom, Przew. nauk. lit. 1873.

1870. **Amanton C. N., Vladislav duc de Cujavie, Dijon 1842.**

1871. R. **1372**. Ludwik mianuje Wład. ks. Opolskiego księciem i zawiadowcą Rusi, Stadnicki K., Synowie Gedymina II.

1872. R. **1373**. Statuta Floriani Mokrski. Statuta synodalia ed. Heyzman, Pomniki prawa IV.

1873. R. **1374**. Privilegium Ludovici, Vol. legum. I., Bandtkie. Jus polonicum.

1874. R. **1374**. Ordinatio montium ileussien. (Ilkusz) reginae Elisabethae, Łabęcki II., Górnictwo II.

1875. Najdawniejsze księgi sądowe krakowskie, Antiquissimi libri judiciales terrae cracov., wyd. Ulanowski B., 1374—**1390**, *zob.* Nr. 1239.

1876. R. **1374**. Przywilej Przemysława, ks. cieszyńskiego, Pam. sandom. 1829 I.

1877. R. *1375.* **Nadanie prawa magdeb. Jarosławowi, Siarczyński, Wiad. o mieście Jarosławiu, Lw. 1826; Ladislai ducis Opoliensis. Collatio villae Zduszycze. Stadnicki A., Ziemia lwowska. Bibl. Ossol. 1863; Alexander Koryatowicz nadaje grunta Dominikanom smotrzyckim, Przeździecki A., Podole, Wilno 1841 I. (119–121).**

1878. Translatio Dobeslai episc. plocensis villae Protiszowice, Bandtkie, Jus culmense.

1879. R. **1376—1430**. Codex epistol. Vitoldi, ed. Prochaska A. 1376—1430, *zob. Wiek XV.* Nr. 1950.

1880. R *1376.* **Władysław ks. Opolski nadaje braciom Rejnoldowi i Nynotkowi wsie Nowy Siedlec i Porudno prawem lennem, Dod. Gaz. lw. 1858 Nr. 1.**

1881 **Ułamek historyczny z r. 1376 p. E. W., Tyg. lit., Pozn. 1838 I.; Kraków 1376, Przyj. dom. Lw. 1862.**

1882. R. **1377**. Statut (mazowiecki) Ziemowita III., *zob.* Nr. 1022, 1117, Helcel, Pom. I.

1883. R. *1377. 1385.* **Potwierdzenie działu dóbr: Draganowa. Dukla. Głojsce, Iwla, Kobylany, Leszczyna. Łęki. Makowiska Sadki, Sulistrowa, Zagórze. Dod. Gaz. lw. 1851 Nr. 36; Rada wielicka Marcinowi Floryanowemu za nabytą posiadłość Udąbe i Gieraszów przed najwyższym sądem magdeb. należytość składa, tamże, 1867 Nr 10; Wład. Opolski nadaje Dziurdzie wsie w Samborskiem, Źródła dziejowe X.; Tegoż nadania, Dod. Gaz. lw. 1856 str. 1, 1858 Nr. 10, 11.**

1884. R. *1381.* **Otto Pilecki upoważnia Langa Hanzla do założenia wsi Hanzlowki, Dod. Gaz. lw. 1852 Nr. 2, 6.**

1885. R. *1381.* **Przed sądem ziemskim krakowskim Tomsik, dziedzic z Lednicy, miastu Wieliczce dwa ogrody z polami sprzedaje Dod. Gaz. lw. 1867 Nr. 12.; Hanko z Zakliczyna kupuje od Mikołaja Giski dwa otroki z prawem górnictwa w Wieliczce, a król zatwierdza, tamże 1868 Nr. 1; Conf. Boekowo, Wisz. H. Lit. V.**

1886. R. **1382**. Confoederatio, Vol. legum I., Bandtkie, Jus polonicum.

1887. R. **1383**. List W. Kommandora do Xiężnej Olgierdowej, Narbutt, Dz. Litwy V.

1888. R. **1383, 1387**. Leges sumptuariae, Barącz S., Pam. dziejów polskich, Lw. 1855.

1889. R. **1383**. Wielkopolanie żądają, aby Marya w Polsce mieszkała, Łukaszewicz, Obraz hist. m. Poznania I.

1890. Wypowiedzenie wojny krzyżakom, Narbutt, Dzieje Litwy V.

1891. R. *1383.* **Przywilej na założenie wsi Kniaziołuki Dod. Gaz. lw. 1854 Nr. 16: Ratold z Kostczy z synami Mikołajem i Jakuszem sprzedają miastu Wieliczce część Lednicy, tamże, 1868 Nr. 2.**

1892. R. **1384**. Przywilej Maryi węg. królowej dla bisk. przemyskiego, Przyj. chrześć. prawdy 1833, Stadnicki, Synowie Gedymina II.

Por. Przyj. chrześć. prawdy I. 4 (Emeryka Bebeka dokument dla bisk. przem.).

1893. Zapis Witołda z r. 1384, Narbutt, Dzieje Litwy V.

1894. Szujski J., Uchwały zjazdu w Radomsku w r. 1384, Roz. fil. hist. Akad. 1874 I.

1895. R. **1384—1501**. Lewicki A., Index actorum saeculi XV., *zob. Wiek XV.* Nr. 1948.

1896. Codex epist. saeculi XV. ed. Sokołowski A. et Szujski J. (1384—1492), *zob. Wiek XV.* Nr. 1949.

1897. Hergott M., Monumenta domus Austriae III.; — Steinwenter, Beiträge, Arch. f. österr. Gesch. LVIII. (Dok. z lat 1384 -6).

1898. Gołębiowski L., Dzieje polskie za panowania Jagiellonów. War. 1846 -48 I -III. (*Dok. zob. pod odp. latami*).

1899. Materyały do stosunków Rossyi, Polski, Mołdawii, Wołoszczyzny, Turcyi w XIV—VI. (od 1387), *zob. Wiek XVI.* Nr. 1956.

1900. Acta patriarchatus Constantinopolitani ed. Miklosich et Müller, Vind. 1862 I—II. (Dok. do hist. Kościoła na Rusi 1387—1401).

1901. Palacky, Ueber Formelbücher II. *zob.* Nr. 1286; — Deutsche Reichstagsacten t. III., *zob.* Nr. 1605; — Pelzel, Wenceslaus, *zob.* Nr. 1796; (Dok. odnoszące się do Polski).

1902. R. **1384**. Mikołaj Gara zawiera traktat z Wład. Opolczykiem 26. grudnia, Spiess, Archivische Nebenarbeiten u. Nachrichten I.

1903. R. **1385**. List. Jadwigi do rajców krakowskich i dyplomat Jagiełły, Wiszniewski M., Pomniki hist. i lit. IV.

1904. R. **1385**. Marya. węg. król. nadaje Janowi de Palugya Dmetrowice, Stadnicki, Synowie Gedymina II.

1905. R. **1386**. Privilegium Vladislai Jagiellonis, Bandtkie, Jus polonicum.

Urzędnicy Wład. Jagiełły zob. Nr. 268, 271, *Itinerarium* 1386—7 *zob.* 262.

1906. Fiedor Lubartowicz składa hołd Jagielle r. 1386, Stadnicki, Synowie Gedymina II.

1907. Die ältesten grosspolnischen Grodbücher, hrsg. v. Lekszycki, Posen 1386—99, *zob.* Nr. 1242.

1908. R. *1386.* Przed najwyższym sądem magdeb., Jan, wójt wielicki, żonie Katarzynie za posag folwark Tur w wianie daje. Dod. Gaz. lw. 1868 Nr. 3; Mikołaj Słonka zeznaje, iż sprzedał Beńkowi Zarudce i dworzysko Przedrzymiechy, Dod. Gaz. lw. 1858 Nr. 6; Dokument Beńki Mik. z Żabokruk Cebrowskiego herbu Groty, wyd. Zieliński L., Lwowianin 1841 str. 280.

1909. P. **1387**. Jadwiga skłania mieszczan krak. do przysięgi Wład. Jagielle, Wiszniewski, Hist. lit. IV.

1910. Wład. Jagiełło daje nawróconym Litwinom przywileje, Malinowski, Dzieje Wapowskiego, Wilno 1847; — Urban VI. składa życzenia Wład. Jagielle, Długosz, Hist. X. 467; — R. 1387 (nie 1357). Piotr woj. mołd. hołd królowi składa, Niemc. Zb. pam. II.

1911. R. **1387**—**1397**. Statuta Ziemowita IV. Ks. na Płocku, *zob.* Nr. 1022 i 1117; Helcel, Pomniki I., *zob.* Nr. 16 9.

1912. R *1387*. Jan ks. Mazowiecki, wieś Kłodno na prawo chełmińskie przenosi Paprocki, Herby 437 19; Przywilej fundacyjny kościoła katolickiego w Obolcu, dany przez Wład. Jagiełłę w r. 1387, przez Józefa Zajączkowskiego. Athen. 1850 I.

1913. R. **1388**—**90**. Wyimki z ksiąg ziemskich i grodzkich ziemi krakowskiej 1388—90, *zob.* Nr. 1235.

1914. **Przeździecki A.**, Regestra wydatków królewskich w Krakowie i w okolicznych zamkach od końca XIV. (**1388**—1395) i początku XV. wieku (1403 1417), Bibl. warsz. 1852 III.; — Tenże, Życie domowe Jadwigi i Jagiełły z regestrów skarbowych 1388—1417, War. 1854.

1915. Zieliński F., Poszukiwania historyczne nad finansami polskiemi w XIV. i XV. w., Bibl. warsz. 1849 II.

1916. R. **1388**. Urban VI. poleca biskupowi pozn. Dobrogostowi założenie biskupstwa wileńskiego, Dzieje dobr. 1822.

1917. R. **1388**. Wład. Jagiełło przyrzeka nie oddzielać ziemi lwowskiej od korony, Mosbach, Początki Unii, Pozn. 1872.

1918. R. **1388**. Privilegium Vladislai Petricoviae datum, Bandtkie, Jus polonicum.

1919. Bierszadskij S., O priwilegijach litowskich Jewrejew, Ptrsb. 1882, *zob.* Nr. 952.

1920. R. **1389**—**90** (nie 1398). Posłowie siedmiogrodzcy sojusz z Jagiełłą przeciw Węgrom zawierają, Zb. pam. Niemc. II.

1921. R. *1389*. Jagiełło nadaje Ciemierzyńce Mikołajowi Gologórskiemu, Stadnicki A., Ziemia lwowska. Bibl. Ossol. 1865; R. *1389*. W ziemstwie krakowskiem m. Wieliczka od Rudyców górę Homuh kupuje, Dod Gaz. lw. 1868 Nr. 5; Stanisław Tomsiczyk z Lednicy wszystkie pola swoje i siedem ogrodów m. Wieliczce sprzedaje, Tamże, 1865 Nr. 4.

1922. R. **1390**. Roman. woj. mołd. hołd Polsce składa, Zb. Pam. Niemc. II.

1923. R. **1390**. **93**, **95**. Regestra perceptorum nec non distributorum Crac., *zob.* Nr. 1784; — R. **1390**—**1400**. Acta consularia Crac., *zob.* Nr. 1784.

1924. Die ältesten Grosspoln. Grodbücher, hrsg. v. Lekszycki Peisern 1390—1400, Gnesen 1390 -1 9, *zob.* Nr. 1242; — Die ältesten Grosspol. Grodbücher, hrsg. v. Lekszycki, Kosten 1391—1400, *zob.* Nr. 1242.

1925. R. **1391**. Bonifacy IX. papież do Jadwigi królowej. Długosz, Hist. ks. X. 532.

1926. R. **1391**. Zwei Urkunden, die Stadt Riga betreffend v. J. 1391, Mitth. Est.-Liv.-Kur., Biga 1854 IV.

1927. R. *1391*. Udzielenie różnych praw i korzyści Kętom, Dod. Gaz. lw. 1853 Nr. 39.

1928. R. **1392** **99**. **Oboleński M.**, Jarłyk hana zołotoj Ordy Tachtamysza k' polskiemu korolu Jagaiły 1392 99, Kazań 1850.

R: Gołębiowski S., Bibl. warsz. 1853 III.

1929. R. *1392*—*4*. Wład. Jagiełło daruje Seczemin i Bychnów Piotrowi Szafrańcowi, Paprocki, Herby 168.

1930. R. **1393** —**1460**. Grünhagen C., Protokolle d. Breslauer Domkapitels, Fragmente aus der Zeit 1393 -1460, Ztschr. f. Gesch. Schlesiens, 1863 V.

1931. P. **1393**. Ordin. zupparum bochnensium Vlad. Jagell., Łabęcki, Górnictwo II.

1932. R. *1393* Ugoda względem działu Wołczka Chodzkowego, Dod. Gaz. lw. 1854 Nr. 23; Jaśko z Czulic karczmę Rozpąd w Marcinkowicach sprzedaje Wieliczce, tamże 1868, Nr. 6 i 7.

1933. R. *1395*. Początek szpitali dla ubogich i cierpiących w Bieczu. Dod. Gaz. lw. 1851 Nr. 23; Arcybiskup lwowski otrzymuje dom koło klasztoru franciszkańskiego w zamian za dom w rynku leżący, tamże 1854 Nr. 21, 22; R. *1395*. Przywilej Wład. Jagiełły wydany rodzinie Kruszelnickich, tamże, 1857 Nr. 40, 4.

1934. R. **1396**. Statuta Petri Vissi, Statuta synodalia ed. Heyzmann, Pomniki prawa IV.

1935. R. **1396**. Stefan woj. mołd. składa hołd Jagielle, Niemc. Zb. pam. II.

1936. Liske X., O autentyczności dokumentu, zawierającego najdawniejszą wzmiankę o pieśni Bogarodzicy, Bibl. warsz. 1876 IV., *zob.* Nr. 220.

1937. R. **1396**. Ugoda między Spytkiem z Melsztyna i Seńkiem Diakiem zawarta na mocy której tamten w zamian za monaster Sozań bierze wieś Jaryłowice, potrzebną mu do założenia osad na prawie niemieckiem wkoło Sambora, Dod. Gaz. lw. 1859 Nr. 30, 31.

1938. R. **1397**. Dyaryusz legacyi Konrada Kyburg od Zakonu do Witołda, Narbutt, Pomniej. pisma, Wilno 1856.

1939. R. *1397*. Zapis królowej Jadwigi M. z Stanszewa, Niemc. Zb. Pam. t. I.; Wyrok sądu ziemskiego krakowskiego w sporze między miastem Wieliczką a Janem bratem Marcina i Kachną, wdową po Janie o Udąbę. Dod. Gaz. lw. 1867 Nr. 11.

1940. R. **1398**. Hramota, Athen. 1842 II.

1941. R. **1398**. Jan Albi woj. besarabski wierność przyrzeka królowi pol., Niemc. Zb. pam. II.

1942. R. **1398**. Testament Andrzeja, pierwszego biskupa Litwy, Narbutt, Pisma pomn. Wilno 1856.

1943. R. *1398*. Jan Gerwazy daje swojej małżonce odprawę na wsiach Tłumaczu i Dżurkowie. Dod. Gaz. lw 1857 Nr. 24; Podkomorzy krakowski rozgranicza wsie Marcinkowice, do Wieliczki należące, i Podstolice, tamże, 1869 1, 2, 4, 6; Król Wład. Jagiełło nabywa wieś Marcinkowice dla m. Wieliczki, tamże, 1868 Nr. 9; Wład. Jagiełło nadaje Wieliczce wieś Marcinkowice, tamże 1868 Nr. 8.

1944. R. **1399**. Privilegium Vladislai Jagell. aperiendi novi montis in salisfondina Bochnensi, Łabęcki, Górnictwo II.

1945. Miasto Wieliczkę przedawcy kwitują w grodzie krakowskim. Dod. Gaz. lw. 1868 Nr. 10; Wład. Jagiełło nadaje Dominik. lwow. dwa dworzyska, Kościejów, Krotoszyn, tamże, 1858 Nr. 8.

1946. Halicki Arcybiskup Jakób OO. Dominikanom lwowskim kaplice parafialne w Zaszkowie lub Kościejowie i Krotoszynie założyć pozwala tamże, 1861 Nr 8; Wład. Jagiełło oddaje przedmieszczan bieckich pod władzę miasta, tamże, 1853 Nr. 45.

D. Wiek XV.

1947. **Dyplomataryusze**: *Zob.* Nr. 635 i następne a zwłaszcza 636, 640, 645, 646, 647, 659, 660, 661, 663, 666, 674, 679, 683, 684, 685, 688, 690, 691, 695, 707, 709, 710, 725, 745, 749, 758, 761, 762, 771, 785, 807, 812, 813, 815, 822, 835, 846, 849, 852, 867, 873, 890, 893, (A. IV. b., B. VI.) 900, 901, 903, 905, 908, 916, 919, 929, 935, 942, 946, 1014, 1041, 1090, 1193, 1320, 1362, Nadto Nr. 4, 14, 18.

1948. **Lewicki A.**, Index actorum saeculi XV. ad res publicas Poloniae spectantium, quae quidem typis edita sunt, exceptis his, quae in „Codice Vitoldi" et „Codice epistolari saeculi XV." (edita sunt). (MM. medii aevi hist. t. XI.), Crac. 1888, *zob.* Nr. 648.

R: Prochaska A., Kwart hist. 1889.

1949. **Sokołowski A. et Szujski J.**, Codex epistolaris saeculi XV. 1384—1492, (Monum. medii aevi hist. res gestas Pol. illustr. t. II.), Crac. 1876, *zob.* Nr. 648.

R: Wierzbowski J., Aten 1877 IV.; X. L. Sybels H. Z. XLI

1950. **Prochaska A.**, Codex epistol. Vitoldi, magni ducis Lithuaniae 1376—1430. (MM. medii aevi t. VI.), Crac. 1880, *zob.* Nr. 648.

R: Ptaszycki, Żurn. min. nar.-prośw. 1881 Nr. 218 Perlbach M., Götting. Gelehrte Anz. 1882 Nr. 41.

1951. Narbutt T., Pomniki do dziejów litewskich zebrane z ryciną i facsimile.

R: Przyj. ludu. Leszno 1846 XIII.

1952. Bierszadskij S., Privilegii Wielikawo kniazia Witowta litowskim Jewrejom, Woschod petersburski z r. 1882 Nr. 7—8, *zob.* Nr. 952, 1955.

1953. Narbutt T., Uwagi nad autentycznością nadania Witolda monasterowi trockiemu, Ondyna drusk. źródeł. *zob.* Nr. 18; Dekret W. X. Lit. Witołda względem sporów o łowy między bisk. wileńskim a Wikhaylem. Dz. wil. 1822; Dwa wyroki Witołda w sporze granicznym, Wiz. i Roztrz. nauk., Wilno XIV; Trzy edykta Wład. Jagiełły i Witołda z czasów zaprowadzenia wiary św. w Litwie, tamże.

1954. **Jabłonowski A.**, Sprawy wołoskie za Jagiellonów, Akta i listy (Źródła dziejowe X., *zob.* Nr. 1387), War. 1878, *Zob. pod odpowiedniemi latami.*

R: X. L. Sybels H. Z. XLII.

1955. Hołdy książąt Multańskich królom polskim, Niemc. Zb. pam. t. II.

1956. **Ulianicki W.**, Materiały dlia istorii otnieszenij Rossii, Polszy, Mołdawii, Wałachii i Turcii w XIV—XV. wieku, Moskwa 1887.

R: Prochaska A., Kwart. hist. 1888; Tenże. Przew. nauk. lit. 1888.

Zob. Nr. 908—915.

1957. Oboleński M., Stosunki dyplomatyczne W. X. z Polską, Litwą i Tatarami (po rosyjsku), t. IV., Moskwa 1842—47 (Por. **E.**).

1958. Perwolf J., Otczoty, *zob.* Nr. 23; — Sreznievski, Swiedenija i Zamietki (Sbornik russk. jazyka i Słowiestnosti Im. Ak. XXII.), Petersb. 1874.

Zob. Wydawn. rossyjs. Nr. 916—1013.

1959. Gołębiowski L., Dzieje Jagiellonów, *zob.* Nr. 1898; — Narbutt, Dzieje Litwy Wilno 1836—41.

1960. Volumina legum I.; — Bandtkie, Jus polonicum; — Statuta synodalia episcoporum cracov. XIV. et XV. saeculi ed. Heyzmann, Pomniki prawa IV., Kr. 1875. *Zob. pod odpowiedniemi latami.*

1961. Ulanowski B., Libri formularum XV. saec. (Star. Prawa Pomniki X.), Cr. 1888; — Tenże, Praktyka w sprawach małżeńskich w sądach duchownych dyec. krak. w XV. w. (od 1410 Acta offic. Crac.), Arch. kom. hist. V., Kr. 1888; — Tenże, Modus Inquirendi, tamże, Odb. Kr. 1888; — Tenże, Roty przysiąg krakowskich 1399—1418, *zob.* Nr. 1253.

1962. Stadnicki A., Ziemia lwowska; — Stadnicki K., Synowie Gedymina, *zob.* Nr. 1790 *(Dok. pod odp. latami).*

1963. Malinowski M., Dzieje Bernarda z Rachtamowic Wapowskiego, Wilno 1847 I—III. *(Dok. w tłumaczeniu w notach, rozpisane pod odpow. latami)..*

1964. Lites ac res gestae, *zob.* Nr. 1785 (1402, 1407, 1410, 1412—1422); — Toeppen, Acten d. Ständetäge, *zob.* Nr. 1123 (1400—66); — Scriptores rr. prussicarum IV. (1411, 1422, 1431, 1433, 1453, 1454, 1455, 1456, 1457, 1465) *Zob. Kroniki: Zbiory*; — Lucas David, *zob.* Nr. 1708 (1402, 1408, 1410, 1445); Kotzebue A., Switrigaiło, Ptrsb. 1835 (1402, 1432, 1433, 1434, 1442); — Tegoż, Preussens Gesch. (1410, 1412, 1418, 1422, 1424, 1431, 1434, 1454, 1455); — Voigt J., Die Erwerbung d. Neumark (1402—1457), Berlin 1863 (1420, 1422, 1425, 1426, 1452, 1455); — Tegoż, Gesch. Preussens VI—IX.

1965. Aschbach J., Gesch. Königs Sigismund, Hamburg 1838—45 (1400, 1411, 1412, 1428, 1442); — Pelzel, Gesch. Wenceslaus, *zob.* Nr. 1796 (1412); — Palacky, Ueber Formelbücher, *zob.* Nr. 286.

1966. Janssen, Frankfurter Reichscorrespondenz, Freiburg i. B. 1863 I. (1409, 1410, 1412, 1415, 1418, 1427, 1432, 1434, 1438, 1439, 1440, 1443, 1445, 1470, 1481, 1486, 1487, 1490, 1491, 1493, 1497); — Deutsche Reichstagsacten *zob.* Nr. 1605 III. (1400, 1403, 1421, 1431); — Müller, Reichstagstheatrum, *zob.* 1606 II. p. I. (1438, 1440, 1454, 1455, 1456, 1474); — Hanserecesse ed. Von der Ropp et Dietrich-Schäfer, Leipzig 1878—83 Pars II. t. I. (1432, 1435, 1439, 1441, 1443, 1450, 1454, 1456—1460, 1483, 1489, 1490).

1967. Raynald, Annales ecclesiastici, *zob.* Nr. 1645.

1968. Stronczyński, Wzory pism dawnych, War. 1839 (Dok. z r. 1400, 1409, 1410, 1414, 1417, 1423—6, 1434, 1440—4, 1456, 1465—6, 1470—3, 1480, 1490, 1494—6, 1498); — Raczyński, Wspomnienia Wielkopol. I. (1405—1434) II. (1456); Piekosiński, *zob.* Nr. 461 (1404—56).

1969. Mosbach A., Wiadomości do dziejów polskich, Ostrów 1860 (1403, 1409); — Tenże, Przyczynki do dziejów polskich, Poznań 1850, (1402, 1405, 1411, 1416, 1417, 1418, 1447, 1457, 1491 i regesta).

1970. Jabczyński, Rys hist. m. Dolska, Pozn. 1857 (1403, 1406); — Olszowski, De archiepiscopatu gnesnensi (1421, 1444, 1446, 1451).

1971. Martène et Durand, Thesaurus Anecd. *zob.* Nr. 1649 (1410, 1423, 1431, 1448); Vet. SS. Coll. VIII. (1432, 1433).

1972. Zeitschrift d. V. f. Gesch. u. Alt. Schlesiens: 1408 (IX.), 1409 (X.), 1412 (X), 1410 (IX., VII.), 1420 (XI.), 1421 (IX.), 1427 (IX), 1429 (XIV.), 1430 (V.), 1432 (XI.), 1434 (V.), 1437 (XII.), 1439 (IV.), 1445 (XI.), 1451 (IX.), 1453 (IV.), 1458 (VIII.), 1459 (VIII.), 1460 (II.), 1462 (XII.), 1463 (II.), 1466 (IX.), 1467 (VIII.), 1469 (VIII.), 1472 (VIII.), 1474 (VIII., XII.), 1475 (VII., VIII., XV.), 1488 (VIII.); — Livländische Urkunden verm. Inhalts (1392—1477), Mitth. Liv.-Est.-Kur. 1843 III., 1854 III.

Zob. Nr. 264, 1675.

1973. **Dokumenty cesarzy**: Chmel J., Regesta Ruperti V., Frankf. 1834; — Regesten Sigismunds (1412—19), Forsch. z. deut. Gesch. XVIII.; — Urkunden z. Gesch. Albrechts (1411—37) v. Chmel, Notizenblatt III., Sitzungsb. d. Wiener Acad. 1849; — Chmel J., Regesta Friderici IV., Wien 1840, Archiv f. österr. Gesch. III., X., XI.; — Diplomata et documenta varia rebus Friderici III. illustrandis (1455—90), Aeneae Sylvii historia Friderici II., Argent. 1685; — Maximilians I. Briefwechsel mit S. Präschenk, hrsg. v. Kraus, Innsbr. 1875 (1477—1513); — Urkunden u. Briefe, *zob.* Nr. 1564, Ställin Ch. F., Aufenthaltsorte Max. I., Forschungen I.

1974. **Dokumenty papieży**: Ottenhal E., Die Bullenregister Martin V. u. Eugen IV., Mitth. d. Inst. f. österr. Gesch. I.; — Voigt G., Briefe Aeneas Sylvius, Archiv. f. österr. Gesch. XVI.; Documenti di Enea Silvio publ. di A. Rapicio, Trieste 1862; Epistolae Romae in cardinalatu editae 1475, Paris 1476; Epistolae in pontificatu, Mediolan 1473, 1481, 1487, Epistolae Eneae Silvii poete laureati, Argentor. 1475; — Aneae Sylvii Epistolae ed. N. de Wyle, Norimb. 1481, 1486, 1496, Epistolae familiares (Lovanii) 147., Colon. 1478, Lovan. 1483, Lugduni 1497, Epistolae ad Carolum VII. D'Achery Spicil. III.; — Piccolomini E., Alcuni documente ineditae a Pio II. e a Pio III., Siena 1871.

1975. R. **1400. Statuta et Documenta** Academiae Cracov., *zob.* Nr. 1333—42.

1976. R. *1400.* Przedaż wsi Szydłów z dworzyskiem, Dod. Gaz lw. 1851 Nr. 33; Uposażenie kościoła obrz. łać. w Wyżnianach, tamże, 1851 Nr. 39, 1852 Nr. 25, 26, 27; Pietrasz starosta halicki rozstrzyga spór o granice między Waśkiem Moszenczycem a Konradem Woreniczem tamże 1857 Nr 7; R. *1402.* Bieńko daje wieś Zarudce Dominikanom lwowskim, tamże, 1859 Nr. 27, 28, 29.

1977. R. **1403**. Edykt króla Władysława Jagiełły, Grabowski, Staroż. pol.; — Wacław, król czeski do konsulów krakowskich, Dudik, Archive, *zob.* Nr. 14.

1978. R. *1403.* Nadanie siół Awcrewce i Horckie Episcopii niewymienionej, Dod. Gaz. lw. 1851 Nr. 39, 40.

1979. R. **1404—25**. Liber terrae Czernensis (Czerskiej) ed. Lubomirski T., War. 1879, *zob.* Nr. 1243.

1980. R. **1405—1564**. Akta sądu leńskiego wyż. w Gródku Goleńskim, wyd. Piekosiński, *zob.* Nr. 1248.

1981. R. **1405**. Ugoda o Drezdenko, Raczyński, Wspom. Wielkop. I.; — Wacław zdaje się na rozsądek Władysława Jagiełły w zajściach z książętami Opolskimi, Niemc. Zb. Pam. t. I.; — Piotr, biskup krakowski zatwierdza darowiznę Dersława, MM. Poloniae II.

1982. R. **1405**. Podobizny z rachunków miejskich lwowskich z spisem rajców lwowskich 1352—1407, Rocznik wiad. adm. stat. arch. m. Lwowa za r. 1885 i 1886, Lw. 1889.

1983. R. **1406**. Constitutiones Nicolai Kurowski, archiep. Gnesn. in synodo Calisiensi, Helcel, Pomniki I., *zob.* Nr. 1699.

1984. Uchwały zjazdu piotrkowskiego 1406 i 1407 r. p. Bobrzyńskiego; — Zjazdy piotrkowskie z 1406 i 1407 p. Ulanowskiego, Roz. fil. hist. Akad. I., XXI., *zob.* Nr. 1632.

R: Prochaska A., Kwart. hist 1888.

1985. R. **1407—10**. Registra perceptorum nec non distributorum, Cracov., *zob.* Nr. 1784; — Decreta Cap. Gnesn. **1408—1830**, Korytk., arcyb. I—II.

1986. R. *1407.* Wład. Jagiełło daje W. Moszence grunt w Malczycach, Stadnicki A., Ziemia lwowska.

1987. R. **1408**. Witołd nadaje przywilej żydom, Gołębiowski, Dzieje Jagiellonów, War. 1846 I., *zob.* Nr. 1952.

1988. R. *1408.* Ziemowit książe Mazowiecki daje Michałowi z Górki wieś Byszowo w Sokalskiem, Dod. Gaz. lw. 1855 Nr. 2.

1989. R. *1409.* Jan Szczekocki, starosta halicki potwierdza przedaż połowy wsi Trościaniec przez Fila Miakowicza, Dod. Gaz lw. 1857 Nr. 39; R. *1409.* Wyrok ziemski w sporze między Dorotą Czacz krakowianką a radą wielicką, tamże 1868 Nr. 11.

1990. R. **1409—16**. Wybór zapisek kaliskich, wyd. Ulanowski B., Arch. kom. hist. III., Kr. 1886.

Zob. Nr. 1240, 1241, 1247.

1991. R. **1410**. Friedrich J. C., Statuta synodalia a Venceslao, episcopo Vratisl., anno 1410 publicata. Nunc primum... edita, Vratislaviae 1827.

1992. R. **1410**. Mosbach A., Ueber die Gefangennehmung Johann Kropidło in Breslau am 6. December 1410, Ztschr. f. Gesch. Schlesiens VII.

1993. R. **1410**. List Wład. Jagiełły do Alberta, biskupa pozn. o bitwie z krzyżakami pod Dąbrownem; — List tegoż do królowej, MM. Poloniae II.

1994. Plaven H., Oratio ad Vladisl. Jagell., Ostrowski D., Suada lat. 1717, *zob.* Nr. 1351.

1995. R. **1410**. Vladislaus, rex Poloniae Elbingam, ut se in ditionem tradat, hortatur; Idem terram Culmensem, Idem civitatem Thoruniam, Kries, Memoria saecularis; Beiträge z. Kunde Preuss. VII.; Procuratores civitatum gratias petunt, Hirsch, Handelsgesch. Danzigs, *zob.* Toeppen Nr. 1123.

1996. Voigt J. et Schubert F., Editio Lindenblatts Jahrbücher, Königsb. 1823 (R. 1410, 1411, 1412, 1413).

1997. R. **1410**. Jakób, biskup płocki prosi W. Mistrza, aby dóbr jego nie niszczył, Malinowski, Dzieje Wapowskiego, I.

1998. R *1410* Król Wład. Jagiełło uposaża klasztor Premonstratensów w Dąbrowie i Nowym-Sączu Dod. Gaz. lw. 1852 Nr. 45; Andrzej Tarło przedaje Ostaszkowi z Dawdowa wieś Czerepin, tamże 1858 Nr. 50; Władysław nadaje Mitarzę Januszowi z Frydrychowiec, tamże 1872 III.

1999. R. **1411—25**. Cieszkowski A., Materyały do historyi Jagiellonów z archiwów weneckich, Rocz. T. P. N. Poznańskiego XV. 1887.

R: Prz. pol. 1888 III., Prochaska A., Kwart. hist. 1888

2000. R. **1411—12**. Korespondencya Signorii weneckiej z posłem w Polsce, Piotrem Bicharonim, Archiv. f. österr. Gesch. LXIII.

2001. Lampe E., Beiträge z. Gesch. Heinrich v. Plauen 1411—13, Danzig 1889. *Zob. Opr.*

2002. R. **1411**. Zygmunt król rzym. i węg. nakazuje Mikołajowi Lewkes udać się do Koszyc celem obrony przed Polakami, Malinowski, Dzieje Wapowskiego, I.

2003. Diploma Vladislai reg. Pol. quo villas Wysokin et Studziona Dobrogostio Nigro, Capitaneo Radomiensi confert. In Brzeście 1411 14. Januarii, Leopoli 1818.

2004. R. **1412**. Sojusz Zygmunta, króla rzymskiego z Zakonem przeciw Polsce Gołębiowski, Dzieje Jagiell. I.; — Kompromis Zygmunta z książęty austryackimi, Niemc. Zb. Pam. t. I.

2005. Niemczewski J. T., Untersuchung d. polnischen Oberhoheitsrechtes über d. Moldau. Als Beleg zu den Acten des Vertrages in Lublau am 15. März 1412, Inaug., Diss. Lpzg 1872.

2006. **Johannis Huss** et Hieronimi Pragensis historia et monumenta, Norimb. 1558, Frankf. 1715 t. V.

2007. **Höffler C.**, Geschichtsschreiber d. Hussitischen Bewegung, Fontes rr. austr., *zob.* Nr. 844, Wien 1856–66 t. VI.

2008. **Palacky Fr.**, Documenta magistri Johannis H u s s, Pragae 1869 (1412—15).

2009. R. **1412**. Fragmentum mandati legato Ernesti, Austriae ducis, qui in causa sua cum Sigismundo in regem Polonorum compromittunt, Archiv f. österr. Gesch. LVIII., Brandis C. W., Tirol unter Friedrich, Wien 1821; — Sojusz Ernesta i Fryderyka ks. austr. z Wład. Jag. i Witołdem, Kurz Fr., Oesterr. unter Albrecht II., Linz 1818; — Zygmunt, król rzymski zawiera pokój z Władysławem, Długosz, Hist. XI. 134; — Władysław bierze w zastaw Nową Marchię, Gołębiowski, Dzieje Jagiell. I., Malinowski, Dzieje Wapowskiego I.

2010. R. *1412*. **Włości klasztoru norbertańskiego w Nowym-Sączu obdarzone prawem średzkiem, Dod. Gaz. lw. 1851 Nr. 24, 25; R. *1413*. Król potwierdza akt rozgraniczenia między siołami Pókasowce a Bludniki, zdziałany przez burgrabię Michała, tamże 1853 Nr. 12; Szacunek żywności, Grab., Skarbniczka.**

2011. R. **1413**. Akty unii horodelskiej, Długosz, Hist. XI. 153, Vol. legum I., Zb. Pam. Platera t. I.; Sarnecki W., Pamiątka Unii, Lw. 1869, *zob.* Nr. 636 i 1099.

2012. R. **1413**. Privilegium Varsaviae, Bandtkie, Jus Culmense.

2013. **Weinert A, O przywileju założenia Warszawy, Bibl. warsz. 1849 IV, Odb. War. 1849.**

2014. R. **1413**. Wład. Jagiełło uwalnia Ziemowita od winy bicia m o n e t y polskiej, Gołębiowski, Dzieje Jagiell. I., Piekosiński, *zob.* Nr. 461.

2015. **Hardt H.**, Constantiensis Concilii Acta et Decreta, Frankf. 1698 (1414—18) 4 t.

2016. Briefe d. Johann v. H u s s geschr. zu Constanz, hrsg. v. Mikovec B., Leipzig 1849; — Firnhaber Fr., Petrus de Pulka, Abgesandter am Concilium zu Constanz, Archiv f. Kunde österr. Gesch. 1856 XV. (1415, 1416, 1418).

2017. R. *1414*. **Mikołaj Ciesielski ma sobie oddaną włość Jabłonów w dożywotnie używanie od Władysława Jagiełły, Dod. Gaz. lw. 1855 Nr. 49.**

2018. R. **1415**. Privilegium Vlad. Jagell. ad fodinas plumbi in Trzebin pro C. Kiessingero, Łabęcki H., Górnictwo II.

2019. R. **1415**. Episcoporum ruthenorum „Epistola decretalis" et alia scripta de Photio pulso, Kulczyński, Specimen *zob.* Nr. 1313; — Pełesz, Gesch. d. Union, Wien 1878 I., *zob. też* Nr. 946.

2020. Universitas Crac. concilio Constantiensi respondet, Wiszniewski, Hist. lit. IV.

2021. R. *1416*. **Wład. Jagiełło nadaje probostwo obrz. unic. w Stradczu, Dod. Gaz. lw. 1852 Nr. 41—43.**

2022. **Caro J.**, Liber cancellariae S t a n i s l a i C i o ł e k, Ein Formelbuch d. polnisch. Königskanzlei aus d. Zeit d. hussitischen Bewegung (od 1417), Sitzungsb. hist.-phil. Akad., Wien 1871 XLV., 1874 LII. i Odb. Wien 1871, 1874, *zob.* Nr. 285.

R: Liske X., Przew. nauk. lit. 1873 II., 1875 I., Sybels H. Z. XXXI., XXXIV; Prz. kryt. 1874—5.

2023. R *1417*. **Wład. Jagiełło daje Dymitrowi z Chodorowego Stawu wieś Stoki w doczesne posiadanie, Dod. Gaz. lw. 1857 Nr. 42.**

2024. R. **1418**. Constitutiones terrae Lanciciensis, Bandtkie, Jus polonicum.

2025. R. **1418**. Szlachta i miasta Prus odpowiadają królowi polskiemu, Narbutt, Hist. Litwy VI.

2026. Grünhagen C., Z. Geschichte d. Breslauer Aufstandes 1418, Ztschr. f. Gesch. Schlesiens XI.

2027. R. **1419** Wład. Jagiełło uwalnia Mikołaja, arcyb. gniezn. od zarzucanych mu win, Gołębiowski, Dzieje Jagiell. I.; — Tenże do Jana biskupa włocławskiego, Malinowski, Dzieje Wapowskiego I.

2028. R. **1419**. Wład. Jagiełło do Marcina V., Długosz, Hist. XI. 223; Narbutt, Hist. Litwy VI.

2029. R. **1419**. Instrumentum notarii publici de miraculis Hedvigis, reginae Poloniae, Zeissberg, Kl. Geschichtsquellen, Archiv f. österr. Gesch. LV. i Odb.

R. 1419. Lites ac res gestae, zob. Nr. 1785.

2030. **Palacky F.**, Urkundliche Beiträge z. Gesch. d. Hussitenkrieges (1419–36), Prag 1872—3 I—II.

2031. **Abhandlungen d. Böhm.** Gesell. d. **Wissensch. 1786 (1424), 1865 V., N. Folge XIII (1424—1425); Archiv cesky ed. Palacky Fr., Praga t. I. (r. 1424).**

2032. **G ünhagen C.**, Geschichtsquellen d. Hussitenkriege (SS. rr. silesiacarum VI.), Breslau 1871.

2033. Lewicki A., Ein Blick in die Politik König Sigismunds gegen Polen in Bezug auf die Hussitenkriege, Arch. f. österr. Gesch. LXVIII. Odb. Wien 1886.

R: Przew nauk. lit. 1886.

2034. R. **1420**. Marcin V. pomawia króla polskiego i Witołda o sprzyjanie Husytom, Niemc. Zb. Pam. I.

2035. R. **1420**. Statuti Vartensis prima conscriptio, Bandtkie, Jus pol.; Helcel, Pomniki I., *zob.* Nr. 1699; — Ulanowski B., Laudum Vartense, Roz. fil. hist. Akad. XXI., *zob.* Nr. 1033, Lelewel, *zob.* Nr. 1022.

2036. R. **1420**. Statuta toti prov. Gnesnensi in synodo Vieluno-Calissiensi, Heyzmann U., Statuta synodalia, Pomniki prawa IV.; St. Andreae epi. Posn., tamże V.

2037. R. **1420**. Abraham Wł., Statuta synodu prow. w Kaliszu, Roz. hist. fil. Akad. XXI. Odb. Kr. 1888.

2038. R. **1420**. Mikołaj, arcyb. gniezn., Jakób, płocki, i Andrzej, poznański, biskupi, Wojciecha Jastrzębca, obwinionego o sprawę wrocławską niewinnym ogłaszają, Smolka S., Szkice hist. I. dod.

2039. R. *1420*. Wł. Jagiełło nadaje Krosnu prawo magdeburskie, Roepell, Magdeb Recht, Breslau 1857; Prawa Jagiełłowe względem sądzenia się mieszczan w Krośnie w sprawach o zbrodnie i przestępstwa w ogóle, tudzież o rany i śmierć szlachcicowi zadane, Dod. Gaz. lw. 1853 Nr. 50.

2040. R. **1421**. Statut Ziemowita IV., ks. Mazowieckiego, Helcel, Pomniki I.

2041. R. **1421**. Marcin V. papież poleca sprawę Polaków z krzyżakami Antoniemu Zeno, Długosz, Hist. polska XI. 285.

2042. Kopetzky, Die Gefangennahme d. Hussitischen Gesandten in Ratibor im J. 1421, Ztsch. f. Gesch. Schlesiens IX.

2043. R. **1421**. Zygmunt, król rzymski odradza Fryderykowi Brand. żenić się z córką króla polskiego. Malinowski, Dz. Wap. II.

2044. Hube R., Wyrok lwowski z r. 1421, (Bibl. Umiej. praw.), War. 1858.

R: Liske X., Kwart. hist. 1858 („Kilka uwag o sądownictwie czerwonoruskiem").

2045. R. *1421*. Jan Rzeszowski, arcyb. lwowski uposaża kościół przez siebie zbudowany w Kąkolnikach, Dod. Gaz. lw. 1859 Nr. 2, 3.

2046. R. **1422**. Przywilej Władysława Jagiełły w Czerwińsku, Vol. legum I., Bandtkie, Jus polonicum.

2047. R. **1422**. Processus Nicolai archiep. super Synodo prov. Lanciciam convocata, Ulanowski B., Modus Inquirendi, Arch. kom. hist. V. Odb., Kr. 1888,

2048. R. **1422**. Szlachta sohaczewska poręcza królowi za Stanisława Pawłowskiego, Gołębiowski, Dz. Jagiell. I.

2049. R. **1422**. Zygmunt ostrzega Bardyów przed Polakami, Malinowski, Dz. Wap. II.

2050. R. *1422*. Ostaszko, starosta samborski rozgranicza wieś Sozań od starostwa samborskiego, a właściwie od Starego miasta, Dod Gaz. lw. 1861 Nr. 5.

2051. R. **1423—62**. Zapiski sądów sanockich, wyd. Liske X., Akta Grodz. i ziem., t. XI., *zob.* Nr. 1246.

2052. R. **1423**. Statuti Vartensis altera conscriptio, Vol. legum I.

2053. Hube R., Statut Wartski Wład. Jagiełły, Bibl. warsz. 1874 II.: — Chodyński A., Gdzie był uchwalony statut Jagiełły z r. 1423? Tamże, 1863 II.

2054. R. **1423**. Statuta Synodalia Alberti Jastrzębiec, episc. crac., Heyzmann U., Statuta synodalia, Pomniki prawa IV.

2055. R. **1423**. Listy Marcina V. do Władysława Jagiełły, Niemc. Zb. Pam. t. I.; — Marcin V. rozgrzesza Zbigniewa Oleśnickiego za zabicie pod Grunwaldem żołnierza, godzącego na króla, Dzieduszycki, Zb. Oleśnicki I. Dod.; — Litterae papae Martini V. ad archiep. Gnesn., Ulanowski B., Modus inquirendi, Arch. kom. hist. V. Odb., Kr. 1888.

2056. R. **1423**. Władysław Jagiełło pisze do panów węg., że się na zjazd zgadza, Malinowski, Dz. Wap. II.

2057. R. *1423*. Wład. Jagiełło zezwala, aby spór o zwierzchnictwo nad szpitalem św. Ducha we Lwowie między przełożonym szpitalu a radą miejską wzniecony, załatwił arcyb. lwowski Jan, Dod. Gaz. lw. 1858 Nr. 25, 26: — Wilczek z Mojkowic daje w zastaw Piotrowi Piorkowi z Krzyszowic łan roli w Wojsławicach, tamże 1855 Nr. 4.

2058. List królowej Zofii, Przyj. ludu, Leszno 1838 V.

2059. R. **1424**. Edictum Wielunense contra haeresim Hussiticam sancitum, Vol. leg. I.

2060. R. **1424**. Magister ord. Teutonici pacem cum Polonis sancitam promulgat, Vol. leg. I.; — R. **1424**. Wład. Jagiełło zatwierdza pokój melneński, Narbutt, Dzieje VII. Dod.

2061. R. **1424**. Consulta de bonis terrestribus a Masoviensibus et Lanciciensibus sancita, Helcel, Pomniki I.

2062. R. **1424**. Marcin V. radzi królowi wydać córkę za syna margr. brandenb., Długosz, Hist. XI. 325.

2063. R. *1424—27*. Wład. Jagiełło nadaje Werbożę żydowi Wołczkowi, Stadnicki A., Ziemia lwowska.

2064. R. *1424*. Hramota Leuka, starosty zondeczowskoho szczo do rozmeża Ostrowa i Drochobyczy Rusałka Dniestrowaja, Budym. 1837 str. 121.

2065. R. *1425*. Wład. Jagiełło potwierdza przywilej Władysława Opolczyka, oznaczający granice dóbr zaszkowskich, kościejowskich i czterech dworzysk w Mierzwicy Dominikanom lwowskim przedtem darowanych, Dod. Gaz. lw. 1858 Nr. 10, 11.

2066. R. **1426**. Terrae Sohaczoviensis de commerciis Christianorum cum Judaeis consulta, Helcel, Pomniki I.

2067. R. **1426**. Privilegium Vlad. Jag. de usu jurium montanorum in mont. Ilkusz, Labęcki H., Gornictwo II.

2068. R. **1426**. Wojciech, arcyb. gnieźn. komisarzy kanonizacyi Jadwigi ustanawia, MM. Poloniae IV.

2069. R. **1426**. Wezwanie Zbigniewa Oleśnickiego w sprawie Bolka, ks. cieszyńskiego, Dzieduszycki, Zb. Oleśnicki I. Dod.

2070. Zakrzewski J., Umowa o budowę zamku Kurnika z r. 1426, Spraw. kom. sztuki Ak. krak. 1887 III.

2071. R. *1426* Ziemowit ks. Mazowiecki i bracia rozgraniczają posiadłości Gotharda z Falencic 24. październ., Papée przeszł. Bełza, Przew. nauk lit. 1881 i Odb.

2072. R. **1427**. Einigung d. Fürsten Herrn u. Städte v. Schweidnitz, Jauer u. Breslau und der böhmischen Katholikenparthei gegen die Hussiten zu Strehlen 1427 14 Februar, Ztschr. f. Gesch. Schlesiens IX.

2073. **Schmidt G.**, Beiträge zur Gesch. d. Hussitenkriege aus d. J. 1427 -1431, Forschung. z. d. Gesch. Göttingen 1866 VI.

2074. Władysław daje list żelazny pewnemu kupcowi z Krakowa, Ulanowski, Wyjątki z ks. lubelskiej, Arch. h st IV.; Rewizya zapasów oręża cechów krak., Grab., Skarbniczka.

2075. R. **1428**. Marcina V. listy do Zygm. i Jagiełły w sprawie Hussytów, Lewicki, Ein

Blick, Archiv f. öst. Gesch. LXVIII., *zob.* Nr. 2033.

2076. R. *1428.* Władysław Jagiełło powołując się na przywilej Kazimierza W., uwalnia Pilznian od opłaty cła i targowego, Dod. Gaz. lw. 1857 Nr. 8; Przedaż wsi z sołtystwem Ożeńsko, tamże 1854 Nr. 31; Michał Sołtys z Zorzowa spłaca córce swej Elżbiecie wiano, tamże, 1851 Nr. 52.

2077. R. **1429**. Marcin V. papież do Wład. Jagiełły, Gołębiowski, Dz. Jagiell. I.

2078. Prochaska, Zjazd w Łucku, Przew. nauk. lit. 1874 II.; Studniarski, Ueber den Fürstentag in Łuck, am 6. Jänner d. J. 1429, Posen 1866.

2079. R. *1429.* Wyrok ziemski nowomiejski, utrzymujący radzców wielickich przeciw wójtowi przy wolnym targu na mięso, Dod. Gaz. lw. 1868 Nr. 13.

2080. R. **1439**. Marcin V. papież odradza Zygm. cesarzowi koronować Witołda, Długosz, Hist. pol. XI. 388; — Toż pisze do Witołda, tamże 389, 407.

2081. R. **1430**. Intimatio Hussitarum in studio cracoviensi, Palacky, Italienische Reise, Abh. d. böhm. Gesell. d. Wiss. 1841 V. Folge I.

2082. R. **1430**. Wład. Jagiełło nadaje przywilej szlachcie, Długosz, Hist. pol. XI. 391.

2083. R. **1430**. Nadanie prawa magdeb. Bielskowi, Wiszniewski, Pomniki IV.; — Witołda nadanie Andrzejowi wójtostwa w Bielsku, tamże; — Wład. Jagiełło nadaje prawo niem. majątkom arcyb. lwowskiego, Stadnicki A., Ziemia lwowska.

2084. **Monumenta Conciliorum** Generalium s. XV. ed. Birk et Palacky, Concilium Basilense, Vind. 1857—73 I—II.

2085. R. **1431**. Marcin V. do Władysława Jagiełły, wyrażając żal z powodu śmierci Witołda, Długosz, Hist. pol. XI. 420; — Tenże do Świdrygiełły, do panów polskich i do Zygmunta, tamże, 427—30; — Tenże do Jagiełły w sprawie ucisku kościołów, Gołębiowski, Dz. Jagiell. I.

2086. R. **1431**. Nowogród zawiera pokój z Świdrigiełłą, Muchanow, Sbornik, *zob.* Nr. 929.

2087. R. **1431** (29. kwietnia). List Świdrygiełły do Zygmunta, Pam. umysłowe J. ze Śliwna, Wilno 1846 t. I.; — Swidrygiełło do Zygmunta Korybuta i do panów czeskich, Casopis ceského Museum 1831; — Świdrygiełło, W. Mistrz krzyżacki i Mistrz inflancki zawierają sojusz, Narbutt, Dzieje Litwy VII.; — Król polski pokój z Świdrygiełłą zawiera, Narbutt, Dzieje Litwy VII.

2088. R. *1431.* Wład Jagiełło nadaje Basiówkę arcyb. lwowskiemu, Stadnicki A., Ziemia lwowska: Wład. Jagiełło daje wieś Wierzbiąż kapitule lwowskiej, Stadnicki A., Ziemia lwowska.

2089. R. **1432**. Wład. Jagiełło porównywa szlachtę ruską z polską i litewską, Malinowski, Dz. Wap. II.; — Zygmunt. W. X. litewski zatwierdza Unię Litwy z Polską, Długosz, Hist. XI. 482, Turgeniew, Suppl.; — Tenże poświadcza, że Horodło do Królestwa pol. należy, Długosz XI. 486.

2090. R. **1432**. Szlachta Wielkopol. przyrzeka wybrać królem syna Wład. Jagiełły, Gołębiowski, Dz. Jagiell. I., Malinowski, Dz. Wap. II.

2091. R. **1432**. Vladislaus, rex Pol. Casimiri Magni de exercitibus instruendis decretum renovat, Helcel, Pomniki I.

2092. R. **1432**. Świdrygiełło do W. Mistrza Zakonu, Karamzyn, Hist. V., Narbutt, Dzieje Litwy VII.

2093. R *1432.* Maciej Bank albo Stroneczek z Osieczna poświadcza, że zamek Wschowę od króla otrzymał, Malinowski, Dz. Wap. II.: Zatwierdzenie dokumentu, dla Wieliczki, *zob.* Nr. 1822.

2094. R. **1433**. Cracoviae 9. Januarii, Vlad. regis Pol. privilegium, Vol. leg. I., Bandtkie, Jus pol. (Także Liske X., Akta grodz. i ziem. V.); — Cracoviae 31. Januarii, Vladislai regis statutum contra excommunicatos, Vol. leg. I., Bandtkie Jus pol.

2095. R. **1433**. Vladislaus statuta ecclesiastica, a Casimiro Magno sancita, rata habet, Vol. leg. I.

2096. R. **1433**. Zawieszenie broni na lat 12 z Zakonem, Malinowski, Dz. Wap. II.; — Świdrygiełło do W. Mistrza Zakonu o stosunkach swych z Mołdawią, X. ruskimi i Tatarami, Karamzyn, Hist. V., Narbutt, Dz. Litwy VII.; — Zygmunt, W. X. lit. pisze do do króla o pokoju z Zakonem i Świdrygiełłą, Gołębiowski, Dz. Jagiell. I.

2097. R. *1433.* Sanguszko poświadcza odbiór Ratna i Krosnyczyna, Stadnicki K., Syn Gedymina II; Wład. Jagiełło daje Stawczany arcyb. lwowskiemu, Stadnicki A., Ziemia lwowska.

2098. Sermo de morte Vladislai, Arch. f. öst. Gesch. IX.

2099. Kwiatkowski S., Itinerarium Władysława III. Warneńczyka, Lw. 1879, Odb.: Maurer R., Urzędnicy kanc. z lat 1434—1506, Brody 1881; Kwiatkowski S., Toż, Kr. 1884, *zob.* Nr. 261, 269, 270.

2100. R. 1434. Statuta quaedam a Masoviensibus cum Lanciciensibus constituta, Helcel, Pomniki I.

2101. R. **1434**. Cesarz Zygmunt do Zakonów Prus i Inflant, Narbutt, Dzieje Litwy VII.

2102. R. **1434**. Eugeniusz IV. do Wład. III., Malinowski, Dz. Wap. II.

2103. R. **1435—75**. Zapiski sądów halickich, wyd. Liske X., Akta grodz. i ziem., t. XII. *zob.* Nr. 1246.

2104. R. **1435**. Brestiae, Literae pacis inter Ordinem Teutonicum et Poloniam, Vol. leg. I., Malinowski, Dz. Wap. II., Por. Lewickiego, Index Nr. 202; — Literae Reversales, Vol. leg. I.

2105. R. **1435**. List opisujący bitwę pod Świętą, Narbutt, Pisma pomniejsze, Altpreuss. Monatsschr. N. F. XV., Die Vorzeit 1824.

2106. **R. 1435.** Listy Oleśnickiego do Mikołaja Lasockiego, Grosse, Stosunki Polski do Soboru Baz., War. 1885 Dod.

2107. R. *1435.* Odrowąża Piotra, wojew. podolskiego ugoda z Zbigniewem Oleśnickim o sadzawkę nad Bobrą, Przew. nauk. lit. 1873 I.; Sprawa Biecza i Libuszy, Dod. Gaz. lw. 1853 **Nr. 11.**

2108. R. **1436—68**. Zapiski sądów przemyskich wyd. Liske X., Akta grodz. i ziem. t. XIII., *zob.* Nr. 1246.

2109. **R. 1436.** Literae reversales de pace Brestensi, Vol. leg. I., Index personarum, qui de pace iureiurando se obstrinxerunt, Neue preuss. Provinzialblätter 1855 VII.

2110. R. **1436**. Sequuntur loca ponendorum dignitariorum omnium terrarum regni Poloniae et ordo eorundem, Vol. leg. I., *zob.* Nr. 2099.

2111. R. **1436**. Sbignei Oleśnicki de decimis Statuta ed. Heyzman, Star. Prawa pomniki IV.

2112. **R. 1436.** Rozgraniczenie królestwa od Marchii Brand. i Pomorza, Raczyński, Wspomnienia Wielkop. II. Dod.

2113. Przywilej Szwytrygaiłły dan Piotrowi Mysznicowi na dobra w Łucku r. 1436, Athen. 1842 II.

2114. R. **1437**. Sojusz Eliasza, wojew. wołoskiego z Zygmuntem, W. X. lit., Jabłonowski, Źródła dziejowe X.

2115. **R. 1437.** Odezwa Mikołaja z Brześcia inkwizytora, Gołębiowski, Dz. Jagiell. III.

2116. **Zellmer W.**, Zur polnischen Politik d. Kürfürsten Friedrich II. v. Brandenburg I. Bis z. Königswahl **1437—46**, (Wissensch. Beilage z. Programm d. Kölnischen Gymn.), Berlin 1883.

2117. **R.** *1437.* Stefan, Hospodar, moldawski zatwierdziwszy Lwowianom przywilej od ojca Alexandra wojewody dany, zniża i naznacza cła i myta, które na przyszłość od kupi składać mają. Dod. Gaz. lw. 1861 **Nr. 12, 13.**

2118. R. **1438**. Władysław III. zatwierdza w Piotrkowie szlachcie i duchowieństwu przywileje, Bandtkie, Jus pol., Wiszniewski, Hist. lit. V.; — Tenże potwierdza prawa Zygm. W. ks. lit., Vol. leg. I., Zbiór praw lit., *zob.* **Nr.** 1099

2119. **R. 1438.** Eugeniusz IV. papież pisze do Alberta, króla rzym., że już do króla polskiego pisał, Malinowski, Dz. Wap. II.

2120. **R. 1438.** Książęta Opolscy Kazimierza Jagiell. uznają królem czeskim, Malinowski, Dz. Wap. II.

2121. **R. 1438.** Confoederatio baronum, Vol. leg. I., Orichovii, Chimera 1562.

2122. **Archiv cesky** ed. Palacky Fr., Praga 1840—73, t. II. (Dok. odnoszące się do lat **1438—48**).

2123. R. *1438.* Władysława dokument (dan w Lublinie 30. września) dla Lwowa, Głos, Lw. 1861 Nr. [illegible]; Władysław potwierdza wszystkie nadania poprzedników swoich (?). Dod. Gaz. lw. 1852 Nr. 22, 24.

2124. R. **1439**. Literae Confoederationis Spytconis de Melsztyn, Vol. leg. I., Prochaska A., Konf. Spytka z Melsztyna, Lw. 1887.

2125. R. **1439**. Eugeniusz IV., papież, Izydora, metrop. ruskiego legatem mianuje; — Pismo Izydora, Harasiewicz, Ann. Eccl. Ruthenae, Pełesz, Gesch. d. Union (Także Raynald, Annales, Theiner, MM. Pol., Turgeniew Suppl.).

2126. R. *1439.* Bulla zjednoczenia kościoła greckiego z łacińskim we Florencyi (po polsku), Pismo zbiorowe, Kr. 1856.

2127. Buchholtz, 22 Urkunden aus dem geheimen Ordens-Archiv zu Königsberg von den J. 1439—40, Mitth. Liv.-Est.-Kur. X.

2128. R. **1440—56**. Zapiski sądów lwowskich, wyd. Liske X., Akta Grodz. i ziem. t. XIV., *zob.* Nr. 1246.

2129. **R. 1440—44.** Materyały do hist. Jagiellonów, Czasy Wład. Warn. Z archiwów weneckich, wyd. Cieszkowski A., Roczn. Tow. Prz. N., Pozn. 1889 XVI., *zob.* Nr. 1999.

2130. R. **1440**. Vlad. III. se bona ad procurationem cracoviensem pertinentia oppigneraturum negat, Vol. leg. I.

2131. R. **1440**. Concordata dominorum laicorum (Minoris Poloniae) cum praelatis ecclesiae (Crac.) ed. Heyzmann, Pomniki prawa IV.

2132. **R. 1440.** Posłowie węgierscy Władysława III. królem węg. ogłaszają, Malinowski, Dz. Wap. II., Niemc. Zb. Pam. I.; — Stany Węgierskie uznają Władysława III. królem, Malinowski, Dz. Wap. II.; — Ciż poświadczają koronacyę, tamże, Długosz XI., 647.

2133. **Bachmann A.**, Urkunden u. Actenst. z. österr. Gesch. (1440—1471), Fontes rr. austr., *zob.* Nr 844, Wien 1879 XLII.

2134. Kurz, Oesterreich unter K. Albrecht II. (1438, 1439); — Chmel J., Beiträge z. Geschichte Königs Ladislaus d. Nachgeborenen, Sitzungsb. d. k. Akad. d. Wissensch. 1858, Odb. Wien 1859; — Ermisch H., Schlesiens Verhältniss zu Polen u. zu König Albrecht II. Ztschr. f. Gesch. Schlesiens 1875 XII.; — Deliciae Juris Silesiaci, Frank. et Lipsiae 1739 (1442, 1443, 1444).

2135. **R. 1440.** Wład. III. mianuje namiestnikiem Małopolski i Rusi Jana z Czyżowa, Paprocki, Herby 249.

2136. R. **1440**. Pokój Kazimierza Jagiell. z Pskowem, Muchanow, Ist. Sbornik, *zob.* Nr. 929, Malinowski, Dzieje Wap. II.; - Pokój z Nowogrodem, tamże; — Kazimierz Jagiell. ogłasza podatek wojskowy „Czysza", Arch. f. öst. Gesch. XLIII.

2137. R. *1440.* Hospodar wołoski pozwala mieszkańcom lwowskim i krakowskim z Korony i Rusi kupczyć w ziemi wołoskiej, Dod. Gaz. lw. 1861 Nr. 15, 17.

2138. R. *1440.* **Uposażenie altarzysty czyli kustosza w Jarosławiu czynszem dorocznym ośmiu grzywien, Dod. Gaz. lw. 1854 Nr. 47, 48.**

2139. R. **1441.** Mandat posłów soboru bazylejskiego do Polski, Grosse, Stosunki Polski do sob. baz., War. 1885; — Eugeniusz IV. pisze do Wład. III, Malinowski, Dzieje Wap. II.

2140. R. **1441.** Wład. III. daje Wrocławianom prawo handlu w Polsce, Malinowski, Dz. Wap. II.

2141. Założenie i wyposażenie kościoła we wsi Bielka szlachecka, Dod. Gaz. lw. 1851 Nr. 21, 22; Priv. super domum penes Vyslum, Wiszn. H. L. V.

2142. R. **1442.** Mowa Mikołaja Lasockiego do Mikołaja V. papieża od Władysława Warneńczyka co do wojny z Turkami, Ath. 1845 VI.

2143. R. **1442.** Uniwersytet paryski odpowiada krakowskiemu w sprawie schizmy, Wiszniewski, Hist. lit. IV.; Por. Lewicki, Index s. XV. Nr. 2394.

2144. R. **1442.** Wacław, x. cieszyński sprzedaje Zbigniewowi Oleśnickiemu Księstwo Siewierskie, Dzieduszycki, Zbig. Oleśnicki II. (6 dok.); — Böhme, Dipl. Beiträge V., (w r. 1446 Poświadczenie odbioru pieniędzy, tamże).

2145. R. **1442.** Sojusz Eliasza, wojew. mołdawskiego, z Kazimierzem, Jabłonowski, Źr. dziej. X., Malinowski, Dz. Wap. II.; — Fedor Lwowicz poddaje się Kazimierzowi W. X. lit., Muchanow, Ist. Sbornik, *zob.* Nr. 947, Malinowski, Dz. Wap. II.

2146. R. *1442.* **Władysław III. Czartoryskim pozwala używać pogoni, Paprocki, Herby 829.**

2147. R. *1442.* **Wypis z akt Siewierskich, Pam. Sand. 1829 I.; Priv. Dawidów, Wisz. H. L. V.**

2148. R. *1442.* **Starosta poświadcza rzeczywistość zapisu folwarku dla Panien Klarysek w Starym-Sączu, Dod. Gaz. lw. 1852 Nr. 34.**

2149. **Aeneas Sylvius,** Epistolae, *zob.* Nr. 1974.

2150. R. **1443.** Sobór Bazylejski Zbigniewa Oleśnickiego legatem swoim mianuje, Dzieduszycki, Zb. Oleśn. II.

2151. R. **1443.** Wład. III. porównywa Kościół ruski z rzym.-kat., Pełesz, Gesch. der Union I., Harasiewicz, Ann. ecc. ruth., Białoruski Archiv, *zob.* Nr. 950.

2152. R. *1443.* **Przywilej dany Ormianom kamienieckim, Przeździecki A., Podole, Wilno 1841, t. I, str. 147—148; Regestr ks. siewierskiego, Źr. dz. XIV.**

2153. R. *1443, 1454, 1463.* **Rozprawa między Antonim kuśnierzem i Urszulą Banklową o domostwo w Wieliczce, Dod. Gaz. lw. r. 1868 Nr. 21, 22, 23.**

2154. R. **1444.** Wład. III. potwierdza przywileje Krakowa, Vol. leg. I.

2155. R. **1444.** Uchwały walnego zjazdu w Piotrkowie, nap. Prochaska, At. 1887 II. *zob.* Nr. 1028.

2156. R. **1444.** Wład. III. przyrzeka kard. Julianowi odnowić wojnę z Turkami, Długosz, Hist. XI. 708, Malinowski, Dz. Wap. II.; — Wład. III. wzywa Stany polskie do pomocy przeciw Turkom. Kwiatkowski, Urzędnicy, *zob.* Nr. 270 i 2099.

2157. R. **1444.** Jana Hunyadego listy o warneńskiej bitwie, Zeissberg, Analecten z. Gesch. d. XV. Jahrh., Ztschr. f. öst. Gym. 1871; — Tegoż do Eugeniusza IV., Schwandtner, SS. rr. Hungaricarum II.

2158. **Andrzeja de Palatio** list o klęsce warneńskiej, wyd. Prochaska A., Przew. nauk. lit. 1882, Odb. Lw. 1882.

2159. Wojna Warneńska, Sękowski, Collectanea t. I.

2160. R. *1444.* **Piotr, wojew. mołdawski, kupcom lwowskim handel w ziemi swojej za opłatą ceł prowadzić pozwala, Dod. Gaz. lw. 1861 Nr. 37; R** *1444, 1535,* **Fundacya wsi wołoskiej Ternowa wyższa i dolna, Stadnicki A., O wsiach wołoskich.**

2161. R. *1444.* **Sobór Bazylejski pochwala Uniw. krak. Wiszniewski, Hist. lit. IV.**

2162 R. *1444* **Wład. III. zastawia Kuhajów vel Kawhuyewo Fedkowi Jaremu z Młodowa. Stadnicki A., Ziemia lwowska; List starosty (?) do Wład. III., Gaz. codzienna 1854 Nr. 65.**

2163. **Voigt G.,** Die Briefe Aeneas Sylvius, (1445—47), Archiv f. öst. Gesch. XVI., Wien 1856.

2164. **Joannis de Zredna,** Epistolae (1445—1451), Schwandtner, SS. rr. Hung. II.

2165. Notaty historyczne do czasów Kazimierza Jagiell., czerpane z akt. metryki litewskiej i metryki koronnej, Bibl. warsz. 1864 t. III.

2166. R. *1445.* **Predanie Świdrygiełły, Ath. 1842 II.**

2167 R. *1445.* **Dymitr zapewnia Dominikanom lwowskim dwanaście kóp pieniędzy z każdego spustu stawu urmańskiego, a cztery kóp z remizowskiego, Dod. Gaz. lw. 1858 Nr 16, 18; Oznaczenie granic Ożeńska i Żurowic przez Podkomorzego, tamże, 1854 Nr. 32.**

Zob. **Nr. 1028.**

2168. R. **1446.** Sobór Bazylejski do Zb. Oleśnickiego, Malinowski, Dz. Wap. III.; — Panowie węgierscy do panów polskich, tamże.

2169. R. *1446.* **Andrzeja Włodzimierzowicza nadanie żonie uczynione, Ath. I. 1842. t. II.; R. 1446, *zob.* Nr. 1913 i 2141 (Dok. dla Wieliczki).**

2170. R. **1447.** Statuta Casimiri regis in conv. Petricoviensi, Vol. leg. I., Bandtkie, Jus pol.

2171. R. **1447.** Przywilej Kazim. Jagiell. panom i szlachcie litew., Zb. praw lit. wyd. Dział., *zob.* Nr. 1099, Por. Lewicki, Index Nr. 2530.

2172. R. **1447.** Kazimierz Jagiell. potwierdza przywilej żydowski z r. 1264, Bandtkie, Jus pol.

2173. R. **1447.** Lauda Cracoviensia (Wartensia), Bandtkie, Jus pol. (Por. Nr. 1033).

2174. R. **1447.** Casimirus, rex Pol., Venceslaum ducem Oświecimensem et Zatorensem sub praesidium regni Pol. recipit, Pistorius, Corpus hist. pol. I. *zob.* Nr. 1345.

2175. R. **1447**. Kazimierz Jagiell. dziękuje Mikołajowi V., że Zbig. Oleśnickiemu przesłał kapelusz kardynalski, Grosse, Stos. Polski do Sob. bazyl.

2176. R. *1447*. Lokacya wsi **M a l c z y c**, Stadnicki A., Ziemia lwowska; Kazim. Jagiell. ustanawia we W i e l i c z c e wolnicę czyli wolną rozsprzedaż mięsa. Dod. Gaz lw 1868 Nr. 12; Tenże oznacza, w których razach Wieliczanie podwody dawać mają, tamże 1868 Nr. 15; Królowa Zofia zezwala na wcielenie darowanego przez x. Przybiankę szpitalowi w B i e c z u sołtystwa w Libuszy i Krygu, tamże 1853 Nr. 25; Jan Dawidowski zastawia Maciejowi Mańkowi staw w **D a w i d o w i e**, tamże 1858 Nr. 15.

2177. R. **1448**. Uniwers. krak. oświadcza się za papieżem Mikołajem, Wiszniewski, Hist. lit. IV.; — Pismo soboru w Losannie do Uniw. krak., tamże; — Korespondencya z Uniw. kolońskim, paryskim, erfurckim, tamże.

2178. R. **1448**. Kazimierza polecenie posłom do W. Mistrza dane, Malinowski, Dz. Wap. III.

2179. **R. 1448**. Panowie węgierscy do Kazimierza Jagiell., Schwandtner, SS. rr. Hung. II., Malinowski, Dz. Wap. III.

2180. R. **1448**. Panowie wołoscy przyrzekają wierność Polsce, Jabłonowski, Źr. dz. X.

2181. R. *1448*. Zbigniew Oleśnicki wstawia się u papieża za Mikołajem, bisk. lubeckim, Dzieduszycki M., Zb. Oleśnicki II.

2182. R. *1448*. Kazim. Jagiell. przenosi wieś Zduszyce na prawo niem., Stadnicki A., Ziemia lwowska, *zob.* Nr. 2146; Dok. Podlęża, Dod. Gaz. lw. 1855 Nr. 34.

2183. **R. 1449**. Traktat Polski z Wasylem, W. X. moskiewskim, Muchanow, Ist. Sbornik; Malinowski, Dz. Wap. II.; — Borys Alex., X. Twerski, z Kazimierzem królem polskim traktat zawiera, tamże.

2184. R. **1449**. Mikołaj V. mianuje Zbig. Oleśnickiego kardynałem, Długosz, Hist. XI. 63; Dzieduszycki, Zbig. Oleśnicki II.; Malinowski, Dzieje Wap. III.; — Podziękowanie Oleśnickiego, Dzieduszycki, j. w.; — Mikołaj V. papież do Zbig. Oleśnickiego, Dzieduszycki, Zbig. Oleśnicki II.; — Zbig. Oleśnicki w sprawie heretyków, tamże; — Mikołaj V. do króla polskiego w sprawie Mikołaja Lasockiego, biskupa kujawskiego, Grosse, Stosunki Polski do Sob. bazyl.; — Tegoż, Inne listy, tamże.

2185. R. **1449**. Andrzej Gałka do Zbig. Oleśnickiego, Wiszniewski, Hist. lit. III.; — Tenże do jakiegoś pana polskiego, Pam. warsz. 1816 V.; — Tenże, Do Uniw. krak. (o Wiklefie), Wiszniewski, j. w.

2186. Magnuszewski D., Das J. 1149 in Lemberg, Galicia, Ztschr. Lemberg 1841,

2187. R. **1450**. Mikołaj V. dziękuje Zbigniewowi Oleśnickiemu za ustanowienie pokoju między Hunyadym i Giskrą, Długosz, Hist. XI., Malinowski, Dz. Wap. III.

2188. **R. 1450**. Biskup Waradynu do Mikołaja Lasockiego, Schwandtner SS. rr. Hung. II.

2189. **R. 1450**. Olizar Szyłowicz obejmuje Ł u c k, Malinowski, Dz. Wap. III.

2190. Breve Mikołaja V. w sprawie Jędrzeja Spławskiego, biskupa Łuckiego, Prz. kat. 1885 str. 50.

2191. **Palacky F.**, Urkundliche Beiträge z. Gesch. Böhmens im Ztltr. Georgs v. Podiebrad (1450—1471), Fontes rr. austriac. Diplomata et Acta, Wien 1860 XX

2192. **Markgraf H.**, Politische Correspondenz Breslaus im Ztltr. Georgi v. Podiebrad SS. rr. Silesiacarum VIII., IX. Breslau 1873—4.

2193. Chmel J., Materialien z. öst. Gesch., Wien 1832—38 I—II; — Birk, Beiträge, Quellen u. Forsch. z. vaterländ. Gesch., Wien 1849.

2194. R. *1450*. Kazimierz Jagiell. dozwala założyć bielnię w Bieczu, Dod Gaz. lw. 1855 Nr. 16, 17.

2195. **R. 1451—54**. Zbig. Oleśnicki zaprasza Kapistrana do Polski, Długosz, Hist. XI. 93; — Kazim. król zaprasza Kapistrana, Cochlaeus, Hist. Hussit. X., Wadding, Ann. Minorum XII. (tamże inne pisma), Malinowski, Dz. Wap. III.

2196. R. **1451**. Casimirus rex litem inter card. cracov. et archiep. gnesn. dirimit, Vol. leg. I., Bandtkie, Jus pol., Malinowski, Dz. Wap. III.

2197. R. **1451**. Casimirus rex Casimiri M. de Z u p p i s statuta confirmat, Vol. leg. I.

2198. R. *1451*. Kazim. IV. Jagiell. wszystkie karczmy wkoło **W i e l i c z k i** staroście krakowskiemu znieść rozkazuje i szynkować tam zabrania. Dod. Gaz. lw. 1868 Nr. 16; Tenże rozstrzyga spór między Krakowianami a Wieliczanami, w które dnie i czasy ci w składzie krakowskim sól bałwaniastą przedawać mogą, tamże 1868 Nr. 17.

2199. **R. 1451**. Casimirus rex Statuta de m o n e t a constituit, Bandtkie, Jus pol., Malinowski, Dz. Wap. III.

2200. R. **1451**. Eine Breslauer J u d e n - U r k u n d e aus d. hebräischen Urtexte übersetzt u. erläutert v. Dr. Sammter, Rabbiner, Ztschr. f. Gesch. Schlesiens IX.

2201. R. **1452**. Napad Bolesława, księcia Opolskiego (Szkody), Pam. hist. L. Huberta I.

2202. R. *1452*. Granice między wsiami Siewzor i Sulików w X. Siewierskiem, Dzieduszycki, Zbig. Oleśnicki II.

2203. **Lindnau J.**, Gesch. d. dreizehnjährigen Krieges, SS. rr. prussicarum IV. *zob.* Kroniki.

2204. **Voigt J.**, Gesch. d. Eidechsen-Gesell. 1822; — Beiträge z. Kunde Preuss. V. (1411, 1452, 1454).

2205. **Schütz C.**, Rr. Pruss. Historia, Gedani 1769 (Dok. 1453, 1454, 1455, 1456, 1459, 1461, 1474, 1490).

2206. **Toeppen M.**, Acten d. Ständetage Preussens, *zob.* Nr. 1124, (V. od r. 1453), Lpzg. 1884.

2207. Hirsch, Die Oberpfarrkirche S. Marien in Danzig. Danzig 1843.

2208. Kętrzyński W., O narodowości polskiej w Prusiech zachodnich, Pam. hist. fil. Akad. I.

2209. R. **1453**. Species litterarum, quibus Casimirus rex Poloniae iura, privilegia incolumitatemque Poloniae confirmasse dicitur. Bandtkie, Jus pol., Malinowski, Dz. Wap. III., Długosz, Hist. XI. 141.

2210. R. **1453**. Casimiri regis Statutum sub titulo „O pososzczinie Smoleńskiej", Zb praw lit., *zob.* Nr. 1099; Sudebnik Daniłowicza.

2211. R. **1453**. Układy ślubne Kazimierza z Elżbietą, Malinowski, Dz. Wap. III.

2212. R. **1453**. Jan Kapistran przyjmuje Agnieszkę Konischyn do Bractwa św. Klary, Dzieduszycki, Zbig. Oleśnicki II.; — List św. Jana Kapistrana, Dod. Gaz. lw. 1854 Nr. 42, 43.

2213. R. **1453**. List Oleśnickiego do Kazimierza Jagiell., Wiszniewski, Pomniki IV.; — Eneasz Sylwiusz do Zbigniewa Oleśnickiego, Zeissberg, Analecten, Ztschr. f. öst. Gymn. 1871.

2214. R. *1453*. Grzegorz z Sanoka, arcyb. lwowski wójtostwo dziedziczne w Staweczanach stanowi i daje je Pawłowi Długoszowi, Stadnicki A., Ziemia lwowska; Jan Swoszowski nadaje kościołowi w Zimnej Wodzie dziesięcinę snopową w Wolicy nowej, Dod. Gaz. lw. 1858 Nr. 27.

2215. Karbowiak A., Ustawy bursy krak. 1453—1841, Kr. 1888.

2216. R. **1454**. Casimirus rex Pol. nobilibus statuta confert, Bandtkie Jus pol.; Gołębiowski, Dzieje Jagiell. III.; Malinowski, Dzieje Wap. III.; Bobrzyński M., Ustaw. Nieszawskie, Hube R., Toż, *zob.* Nr. 1034—5.

2217. R. **1454**. Casimirus promittit se, quamvis tempore belli quaedam castra extraneis dederit, post pacem similia facturum non esse, Vol. leg. I., Malinowski, Dzieje Wap. III.

2218. R. **1454**. Casimirus rex ducem Oświeciimiensem et Zatorensem in suam tuitionem et protectionem recipit, Vol. leg. I.

2219. R. **1454**. Ordines Prussiae et Pomeraniae deditionem regi Poloniae a legatis suis factam ratam habent, Długosz, Hist. XI. 168, Vol. leg. I., Malinowski, Dz. Wap. III.; — Casimiri regis litterae, quibus Prussiam et Pomeraniam regno Poloniae incorporat, Długosz, Hist. XI. 161, Vol. leg. I. Por. Lewicki, Index act. s. XV.

2220. R. *1454*. Mowa posłów pruskich do Kazimierza Jagiell., Niemc. Zb. Pam. t. I. Małecki A., Wybór mów, Kr. 1860; Dyploma wcielenia ziem pruskich i Pomeranii, Niemc. Zb. Pam. I.

2221. R. **1454**. Kazimierz wypowiada Zakonowi pokój, Malinowski, Dz. Wap. III.

2222. R. **1454**. Zbigniew Oleśnicki do Mikołaja V., Dzieduszycki, Zbig. Oleśnicki II.; Testament Zbig. Oleśnickiego;— Pismo Zbig. Oleśnickiego kard. do Ant. de Ruszkonebus, tam że (po soborze bazyl.:) (?) -Zbig. Oleśnicki, bisk. krak. do bisk. chełmskiego o swoich pismach. Wiszniewski, Hist. lit. IV.; — Listy Jana Długosza do Zbig. Oleśnickiego (r. ?), Pam. warsz. 1819 XIV., Index lect. Univ. Jagell. 1834—5; Opera Długossi, ed. Przeźd. I.

2223. R. **1454**. Extractum ex priv. Czerekwiezense de Zuppa monasterii Paradisiensis, Łabęcki II., Górnictwo II.

2224. R. *1454*. Grzegorz z Sanoka, arcyb. lwow. potwierdza nadanie Hryćka z Pomorzan dla kościoła we wsi Bielka szlachecka i Podbrzeżce, Dod. Gaz. lw. 1853 Nr. 8, 9.

2225. R. **1455**. Kazimierz potwierdza przywileje Polski, Lewicki A., Wstąpienie na tron Kaz. Jagiell., Roz.-fil.-hist. Akad. XX. (reg.).

2226. Listy króla Kazimierza Jag. z r. 1455, Pam. warsz. 1816.

2227. **Henrici Sbignei** de Gora tractatulus contra Cruciferos ed. Balzer O., MM. Poloniae IV., *zob.* Kroniki.

Por. Balzer O., Studya nad prawem, Pozn. 1889.

2228. R. **1455**. Zgoda Henryka v. Plauen z Czerwonką, Malinowski, Dz. Wap. III.

2229. R. **1455**. Prokurator Zakonu donosi W. Mistrzowi o zajściach w Polsce, Malinowski, Dz. Wap. III.

2230. R. **1455**. Listy Fryderyka, margrab. brandenburskiego do Kazimierza Jagiell, do W. Mistrza, do kanclerza pol., Caro, Gesch. Polens V. 1. Dod.; — R. **1455**. Władysław, ks. mazowiecki posyła Jana sekretarza do Kinsparka, starosty brandenb. N. Marchii, tamże; — Kinspark donosi o tem W. Mistrzowi, tamże.

2231. R. **1455**. Kazimierz Jagiellończyk przyjmuje na służbę Brzezaka z Biały i Urbana ze Starzycy, Perwolf, Otczot 49—50; — Maciejowski, Piśmiennictwo polsk. III., Dod.

2232. R. **1455**. Piotr, biskup żmudzki do wszystkich panów i baronów ziemi żmudzkiej itd., Wiz. i roztrz. nauk., Wilno XXI.

2233. Wilkirz z r. 1455, Tyg. nauk. lit., Lw. 1866.

2234. R. **1456**. Census et taxae decretae in conventu Majoris Poloniae in Colo occasione belli contra ordinem, Bandtkie, Jus pol.; Malinowski, Dz. Wap. III.

Synod 1456 zob. Nr. 1263.

2235. R. **1456**. Conclusiones Petricovienses, Bandtkie, Jus pol., Malinowski, Dz. Wap. III.; — Conclusiones conv. Novae Civitatis alias Korczyn pro festo S. Hedvigis, Bandtkie, Jus polon.; — Statuta Corczynensia (i inne akty) tamże.

2236. R. **1456**. Casimirus rex terris Russiae privilegium confert, Bandtkie, Jus pol., Malinowski, Dz. Wap. III.

2237. R. **1456**. Reces norymberski w sprawie Elbląskiej, Caro, Gesch. Pol. V.

2238. R. **1456**. Biskup pomezański donosi W. Mistrzowi nowiny z Polski, Caro, Gesch. Polens V.

2239. R. **1456**. Poselstwo Kazimierza do Iwana Teodorowicza, ks. Riazańskiego, Muchanow, Sbornik, *zob.* Nr. 929.

2240. R. *1456*. Piotr, hospodar mołdawski zmniejsza Lwowianom cła od hospodara Alexandra ustanowione, Dod. Gaz. lw. 1861 Nr. 14.

2241. R. *1456*. Kazim. Jagiell. zastawia Olszanicę, Załuże i Jeżów Piotrowi Szamotulskiemu, kaszt. pozn., Stadnicki A., Ziemia lwowska; A., Wyrok sądu ziemskiego zjazdowego w Hacołowicach w ziemi przemyskiej wydanego w r. 1456 (z dołączeniem podobizny dokumentu), Bibl. Ossol. 1830 III.

2242. R. **1457—65**. **Akty** wojny z Januszem ks. Oświęcimskim, Perwolf, Otczot, *zob.* Nr. 23.

2243. R. **1457**. Casimirus rex statuta Casimiri Magni de expeditione bellica confirmat et auget, Vol. leg. I., Bandtkie, Jus pol.

2244. R. **1457**. Janusz ks. Oświęcimski sprzedaje księstwo królowi polskiemu, Vol. leg. I., Niemc. Zb. pam. II.

2245. R. **1457**. Kazimierz król do Władysława Pogrobowca w sprawie Wrocławian, Mosbach, Przyczynki; — Wrocławianie donoszą Kazimierzowi o śmierci Władysława Pogrobowca, Malinowski, Dz. Wap. III.

2246. R. **1457**. Casimirus rex E l b i n g a e priv. confert, Crichton, Beiträge; — Idem, T h o r u n i a e, Zernecke, Thorn., Chronika; — Eidem jus monetae cudendae confert, tamże.

2247. R. **1458**. Articuli in conventione in Colo, Bandtkie, Jus pol.

2248. R. **1458**. Casimirus rex edictum contra haeresim dd. 31. Januarii 1433 confirmat, Vol. leg. I., Bandtkie, Jus pol.

2249. R. **1458—9**. Scibor z Poniedza wzywa Malborzan do poddania się, Malinowski, Dz. Wap. III.; — Voigt, Gesch. d. Stadt Marienburg; — Odpowiedź Gdańszczan, Malinowski, j. w., Poddanie się Malborga, tamże.

2250. R. **1458**. Kalixt III. wyklina sprzymierzeńców Prus, Duellius, Hist. ord. Theut. II.; — Kries, Memoria saecularis.

2251. R. **1458**. Pius II. poleca Kazimierzowi Grzegorza metropolitę, Pełesz, Gesch. d. Union I.

2252. R. **1459**. Conclusiones Petricovienses, Bandtkie, Jus pol.

2253. R. **1459**. Statuta Thomae Strzępiński episc. crac., Heyzmann U., Statuta synodalia, Pomniki prawa IV.

2254. R. **1459**. Kazimierz stanowi podatek „Czysza", Arch. f. öst. Gesch. XLIII.

2255. R. **1459**. Mandat posłów wrocławskich do króla, Malinowski, Dz. Wap. III.

2256. R. **1459**. Pius II. wzywa króla, aby z Zakonem pokój zawarł, Malinowski, Dz. Wap. III.

2257. R. **1459**. Książęta ruscy składają hołd Kazimierzowi, Muchanow, Sbornik, *zob.* Nr. 929.

2258. Dawne pismo wójta warszawskiego z r. 1459, pod. Podczaszyński B., Bibl. warsz. 1849 I.

2259. R. *1459*. Wójtowie Krosna dozwalają jatki szewskie odbudować po za obrębem rynku i potwierdzają dawne ustawy cechowe, Dod. Gaz. lw. 1853 Nr. 28, 29, 30.

2260. R. **1460**. Albertus abbas Casimiro regi promittit fore, ut posthac eo invito abbates non consecrentur, Vol. leg. I.; — Andreas episc. posnan. regi idem promittit, tamże.

2261. R. **1460**. Scibor de Baisen, namiestnik Pruski Jan z Kościelec, woj. innowrocławski z Malborgiem traktat zawierają, Voigt, Gesch. d. Stadt Marienburg, Malinowski, Dz. Wap. III.

2262. R. **1460**. Jerzy Podiebrad posłom swoim pokój z Kazimierzem zawrzeć każe, Malinowski, Dz. Wap. III.; — Posłowie polscy i czescy zawierają pokój, tamże.

2263. R. **1460**. Kazimierz król nakazuje uzbroić Połock, Malinowski, Dz. Wap. III.

2264. R. *1460*. Jerzy Chodorowski uposaża kościół obrz. łać. w Chodorowie, Dod. Gaz. lw. 1852 Nr. 10, 11; R. *1460* i *1464*. Miasto Krosno powiększa wójtostwo częścią lasu Szczepańskiego, tamże, 1855 Nr. 6; R. *1461*. Zezwolenie królewskie na zakładanie podziemnych wodociągów i sprowadzanie skądkolwiek wody do Krosna, tamże 1853 Nr. 38.

2265. R. **1461**. Anonimus pisze do Jerzego Podiebrada o sojuszu przeciw Turkom, Casopis cesk. Museum 1828 III.

2266. R. **1462**. Kazim. król ziemię B e ł z k ą do Polski włącza, Vol. leg. I.; — Kazimierz Jagiell. ziemię G o s t y ń s k ą do Polski przyłącza, Helcel, Pomniki I.

2267. R. **1462**. Akty poselstwa saskiego u Podiebrada, Bachmann, Wiedervereinigung d. Lausitz mit Böhmen, Archiv f. öst. Gesch. LXIV.; — Traktat między Kazimierzem i Podiebradem, Malinowski, Dz. Wap. III.

2268. Karpow G., Istoria borby moskowskawo gosudarstwa z polsko-litowskim 1462—1508, Moskwa 1867; — Spor meżdy Litwoju i Polszeju o prawa na Wołynie i Podoliju, Odessa 1863, (Por. Polonica, Roz. hist. fil. Akad. XI. str. 302).

2269. R. **1462**. Listy Genueńczyków do Kazimierza Jagiellończyka z Kaffy, Pam. hist. L. Huberta I.

2270. R. *1462*. Potwierdzenie przywileju na przeistoczenie sioła Uhnów na miasteczko i zaprowadzenie targów, Dod. Gaz. lw. 1854 Nr. 9, 10.

2271. R. **1463**. Casimirus rex contributione ab incolis terrae Brestensis, Cujaviensis, soluta, iura eiusdem terrae imminui negat, Vol. leg. I.

2272. R. **1463**. Hieronim, biskup kreteński, unieważnia zjazd brzeski, Malinowski, Dz. Wap. III.

2273. R. **1463**. Gdańszczanie piszą o zamiarach wrogów, Malinowski, Dz. Wap. III.

2274. R. **1463**. Stefan, wojew. mołdawski, kupcom lwowskim przywilej na prowadzenie handlu w Mołdawii ponawia, Dod. Gaz. lw. 1861 Nr. 40.

2275. R. *1463*. Rajcy nowosądeccy zaprzeczają, jakoby Jan Gambula razem z Komorowskim i jego towarzyszami łotrzykował, Ulanowski, Wyjątki z ks. Lubelskiej, Arch. hist III.

2276. R. *1463*. Kazimierz król pozwala Benedyktynom tynieckim zaprowadzić dwa jarmarki w Tuchowie, Dod. Gaz. lw. 1852 Nr. 31.

2277. R. *1464*. Zamiana wsi Kahujowa za grunt i las pod zamkiem lwowskim. Stadnicki A., Ziemia lwowska.

2278. R. *1465*. Kazim. IV. Jagiell potwierdza przywileje m. Wieliczce, Dod. Gaz. lw. 1868 Nr. 20: R. *1465, 1466, 1467*. List pozewny, zakazowy i przymusowy w sprawie między miastem Wieliczką i plebanem tamecznym względem szkół i rejenctwa na odzew miasta od wyroku kapituły krakowskiej, od kapituły gnieźnieńskiej wydany, tamże 1868 Nr. 24, 25, 26.

2279. R. **1465**. Articuli Corczinenses, Bandtkie, Jus pol.

2280. R. **1465**. Privil. Casimiri locationis opp. Chenciny, Łabęcki, Górnictwo II.

2281. Wayda K.. Poselstwo czeskie (1465—1466), Dz. warsz. 1854 Nr. 199.

2282. R. *1465*. Metropolita suczawski Teoktyst, nabywa od Jerzego Rotompana sioło Michajeszcze za otrzymane ze sprzedaży wsi Grekowo pieniądze, Dod. Gaz, lw. 1854 Nr. 44.

2283. R. **1466**. Literae pacis perpetuae inter Poloniam et Ordinem Teutonicum, Vol. leg. I. Por. Lewicki, Index Nr. 3826.

2284. R. **1466**. Concordia dominorum de Prussia cum rege Poloniae. Sitzungsb, d. Wiener Akad. 1850 II.

2285. **Thunert**, Acten d. Standetäge 1466—71 *zob.* Nr. 1123.

2286. Eschenloer, Hist. Wratisl. ed. Markgraf. (SS. rr. Sil. VII.; nadto VII., IX. dok.); — **(1466—7)**; — Kries, Memoria saecularis.

2287. Hoffmann J. D., De pace (?). Elbing 1769.

2288. Brock J., De controversiis, quae post pacem Thorunensem secundam inter Casimirum IV. et terras Prussiae exortae sunt. Wratislaviae (1871) (Dok.).

2289. R. **1466**. Panowie wołoscy i polscy odbywają zjazd w Chociniu, Papée Fr., Polityka polska, Roz.-fil.-hist. Akad. VIII., Odb., Kr. 1878.

2290. R. *1466*. Barbara z Dawidowskich Łabątowa (Łabęcka) kwituje dobra ojcowskie i macierzyńskie, Dod. Gaz. lw. 1859 Nr. 25; Objaśnienie do „Dawidowa" tamże 1859 Nr. 25, 27.

2291. R. **1467**, Mowy posłów W. Gosławskiego i J. Ostroroga do Pawła II., Vol. leg. I., Pawiński, Jan Ostroróg, War. 1883 (Bibl. Um. praw X.).

2292. R. **1467**. Panowie czescy ofiarują Kazimierzowi koronę, Niemc. Zb. Pam. I.; — Akta odnoszące się do poselstwa polskiego w Czechach, Höffler, Böhm. Studien, Archiv f. öst. Gesch. XII.

2293. **Archiv cesky** ed. Palacky Fr. Praga 1840—73 t. IV. i V. (Dok. 1467—77),

2294. Eine Urkunde v. J. 1467 als Beilage zu d. Abh. „Besitzungen d. deutschen Ordens in Schweden" Russwurm, Mitth. Liv.-Est.-Cur. 1868 XI.

2295. R. **1467**. Stefan (Bogdanowicz), hospodar mołdawski zniża Lwowianom cła i myta i one określa, Dod. Gaz. lw. 1861 Nr. 19, 20.

2296. R. **1467**, Jan, biskup krak. uwalnia Jana Długosza od winy, jakoby po śmierci Oleśnickiego pewne skarby zabrał, Wiszniewski, Hist. lit. IV.

2297. R *1467*. Katarzyna Pauweglowa i Katarzyna Sokolowa przedają ostrzystwo dwudziestu otroków Janowi Białkowskiemu za siedemdziesiąt grzywien, Dod. Gaz lw. 1868 Nr 27: R. *1468*. Jan Białkowski od Jana i Doroty Klobów za 20 grzywien grzywnę czynszu na dwóch realnościach w Wieliczce nabywa i czynsz ów na ołtarz Bożego Ciała zapisuje. Dod. Gaz. lw. 1868 Nr. 59.

2298. R. **1468**. Codex iuris Sudebnik dictus a Casimiro rege Lithuanis collatus, Sudebnik ed. Daniłowicz ex a. 1826.

2299. **Höffler**, Das Kaisr. Buch d. Markgrafen Albrecht Achilles 1440—70; — Quellensammlung fränk. Gesch., Beyreuth 1850 II. (1468—69).

2300. **Pułaski K.**, Stosunki z Mendli-Girejem, chanem Tatarów perekopskich 1469—1515, akta i listy wydał i szkicem historycznym poprzedził. (Stosunki Polski z Tatarszczyzną od połowy XV. wieku, t. I.), War. 1881.

R: Tyg. illustr. 1882 str. 366 Por. Pułaski K., Mendli-Girej. Przew. nauk lit. 1879.

2301. Pisma Mendli Gireja do Jana Chodkiewicza, Gołębiowski, Dzieje Jagiell. III.; Akty do Mendli-Gereja się odnoszące, Muchanow, Ist. Sbornik.

2302. Dokument do historyi Kopernika (Krótka historya pergaminu z r. 1469), Wiek 1877 Nr. 64.

2303. R. *1469*. Król Kazim. Jagiell. wznawia zaginioną erekcyę kościoła obrz. rzym. w Dolinie, Dod. Gaz. lw. 1853 Nr. 16: R *1469*. Zanko sprzedaje Ternowe, Stadnicki A., O wsiach wołoskich.

2304. R. **1470**. Kazimierz zawiera traktat z Nowogrodem, Narbutt, Dzieje Litwy VII.

2305. Szaraniewicz Iz.. Kijew i Nowogród 1470 i 1471 Miscelanea I., (przedrukowane z kalendarza „Proświty"), Lw. b. r.

2306. R. *1470*. Elżbieta Masłowska godzi się z Janem Koło względem działu swego w Martynowie, Dod. Gaz. lw. 1852 Nr. 40.

2307. R. **1471**. Posłowie czescy wzywają Władysława na tron, Dudik, Forschungen in

Schweden 1852. Przyj. ludu, Leszno 1847 XIV. 1.

Zob. Archiv czeski pod Nr. 2293.

2308. R. **1471.** Jan, arcyb. gnieźn. wzywa Wrocławian, aby złożyli przysięgę Władysławowi, królowi czeskiemu, Mosbach, Przyczynki.

Zob. Nr. 221.

2309. R. **1471.** Kazimierz król imieniem syna Kazimierza prawa i przywileje Siedmiogrodzian potwierdza, Jabłonowski, Źr. Dz. X.

2310. R. **1471.** Stefan, wojew. mołdawski do króla i Odp., Jabłonowski, Źr. dz. X., Dod.

2311. R. **1471.** Kazim. Jagiell. rotmistrzom żołd przyrzeka, Paprocki, Herby 603.

2312. R. **1471.** Filip Kallimach do Dersława z Rytwian, Acta Tomiciana I. App.; — Tenże składa życzenia Zbig. Oleśnickiemu (1472), tamże.

2313. R. *1471.* Stanisław z Chodca uposaża kościół obrz. łać. we wsi Rumno, Dod. Gaz. lw. 1859 Nr. 16, 17.

2314. R. **1472.** Contributio in Korczyn concessa, Bandtkie, Jus pol.

2315. R. **1472.** Mendli-Girej poddaje ziemie ruskie Kazimierzowi, Gołębiowski, Dz. Jagiell. III.

2316. R. **1473.** Jan Długosz, St. Szydłowiecki i rajcy lubelscy składają w sprawie pewnego pierścienia sprawę, Ulanowski z księgi lubelskiej, Arch. kom. hist. III.; Rajcy lubelscy konstytucyę w obec Długosza i Szydłowieckiego uchwalają, tamże.

2317. R. *1473.* Klasztor Dominikanów ustępuje część swoją w Mierzwicy Dobiesławowi z Żerawicy, Stadnicki A., Ziemia lwowska; R. *1473.* Sąd magd. w Bieczu poświadcza przedaż sołtystwa w Bienarowej przez Jakóba Dębińskiego na rzecz domu ubogich, Dod. Gaz. lw. 1853 Nr. 10; R. *1473.* Kazimierz Jagiell. pogorzałą Wieliczkę od podwód do lat dwóch, a od czynszów i wszelkich innych powinności do lat dziesięciu uwalnia, tamże, 1868 Nr. 28.

2318. R. **1474.** Statuta Opatoviensia, Bandtkie, Jus polonicum; — Casimirus rex testatur statuta de raptoribus et invasoribus bonorum eccl. a se in Opatoviec confirmata esse, Vol. legum I.

2319. R. **1474.** Liber regestrualis militum expeditorum de palatinatu Posnaniensi, ed. Bobrzyński, Pomniki prawa VII.

2320. R. **1474.** Privilegium Casim. Jagell. Blasio de Rogusio et Georgio Dipolt ad construendas machinas ad extractionem aquae ex fodinis plumbi, Łabęcki, Górnictwo II.

2321. Podróż Cantariniego przez Polskę, Skarbiec Sienkiewicza I., Tyg. lit., Pozn. II. Nr. 19—25. Por. Szajnochy Szkic „Matka Jagiellonów" i Cornet E., Documenti, Vienna 1856.

2322. R. **1474.** Ambrosii Contarini Venetiarum in Poloniam et Persiam legati de bello contra Turcas suscipiendo relatio; Contarini Amb. Itinerario, Vinegia 1524. Navigationi et viaggi racolto etc. Ramusio G. B., Venetia 1574 t. II. *Zob. Kroniki.*

2323. R. **1474.** Ph. Callimachi consilium non ineundae societatis cum Italis in bello contra Turcas suscipiendo, Acta Tomiciana I. App.

2324. R. **1475.** Statutum Corczinense, Bandtkie, Jus pol.

2325. R. **1475.** Statuta synodalia episc. Conradi, Petri et Rudolphi Vratisl., Vratisl. 1475 (DS.).

2326. R. **1475.** Priv. Casim. Jag. Johanni Fogel ad construenda instrumenta pro fodinis ileussiensibus, Łabęcki, Górnictwo II.

2327. R. *1475.* Król Kazim. Jagiell. miastu Wieliczce wolność od podwód o jeden rok przedłuża, Dod. Gaz. lw. 1868 Nr. 28.

2328. R. **1476.** Casimirus rex ius Culmense per totam Prussiam servari jubet, Vol. leg. I.

2329. R. **1476.** Sobornoje posłanije ruskoho duchowieństwa k' rymskomu papie Syxta IV. pysanoje iz Wilna 14. marta 1476 hoda, izdał Petruszewycz A. S., Lw. 1870, str. 38.

2330. R. **1476.** Poselstwo do papieża Syxtusa IV. r. 1476, Prz. pozn. XXVII.; — Syxtus IV. do Macieja, króla węg., o poselstwie polskiem, Gołębiowski, Dz. Jagiell. t. III.

2331. R. *1476.* Jan Bucznecki i Jan Skarbek uposażają kościół obrz. łać. we wsi Litwinów, a pierwszy potwierdza zarazem zapisy ojca swego, Dod. Gaz. lw 1858 Nr. 51, 52.

2332. R. **1477.** Casimirus rex privilegia Prussiae confirmat, Vol. leg. I.

2333. R. **1477.** Casimirus rex omnes ordines tam spirituales quam seculares ad iuvandam armis patriam obligat, Vol. leg. I.

2334. R. **1478.** Casimirus rex se terram Sandomiriensem oppignoraturum negat, Vol. leg I.

2335. R. **1479.** Traktaty z krzyżakami w Nowem mieście — Korczynie, Caro, Gesch. Polens V. 1. App.

2336. R. **1479**—(85). Pokój z Mendli-Girejem, Muchanow, Sbornik istor., Narbutt, Dz. Litwy VIII., Gołębiowski, Dz. Jagiell. III.

2337. R. **1479.** Kazimierz Jagiell. panom z Brianska donosi, że Briansk Iwanowi Andrejewiczowi nadał, Muchanow, Ist. Sbornik; — Kontrybucya z Rzewu, tamże.

2338. R. **1479.** Ph. Callimachus, Sbigneo Oleśnicki, Acta Tomiciana I. App.

2339. R. **1480.** Sprawa Pskowa, Muchanow, Sbornik ist. Nr. 12-14, 21; — Mistrz inflancki o napadzie Pskowian, Mitth. aus d. livl. Gesch. IV.; — Tenże donosi o ofiarowaniu sojuszu przez Szwecyę, tamże.

2340. R. **1480.** Poselstwo Stefana, wojew. wołoskiego do Kazimierza Jagiell., Jabłonowski, Źr. dz. X.

2341. R. **1481—1505.** Wypisy z akt. Siewierskich, Pam. Sandom. 1829 I.

2342. R. **1481.** Relacya o wzięciu przez Turków Białogrodu i Kilii, Ursinus J., Modus epistolandi druk z r. 1522.

2343. Listy o Polsce Wincentego Dominica, pisane do senatu genueńskiego (1483—4), Bibl. Ossol. pocz. nowy, t. II.

2344. R. *1484.* Odnowienie i zatwierdzenie założenia kościoła we wsi Prusy, Dod. Gaz. lw. 1851 Nr. 29, 30, 31.

2345. R. **1485.** Libellus homagii a Stephano palatino Moldaviae, Vol. leg. I.

2346. R. **1485.** Privilegium Casim. Jagell. de foro zuppariorum ilcussiensium, Łabęcki, Górnictwo II.

2347. R. *1485.* Pomnożenie uposaży dla Mansyonarzów lwowskich przy kaplicy św. Katarzyny na niższym zamku, Dod. Gaz. lw. 1854 Nr. 5, 6, 7.

2348. R. **1486.** Poselstwo od Fryderyka III. do Iwana III., cara moskiewskiego przez Mikołaja Poppel r. 1486 (z rękop. Kossakowskiego), Bibl. Ossol. 1828 III., Muchanow, Ist. Sbornik.

2349. O stosunkach dyplomatycznych dworu moskiewskiego z litewskim w drugiej połowie XV. wieku, Dod. Cz. 1859 XIII. 3; Liske X, M. z Popielowa, Dla Zagrzebia, Lw. 1881.

2350. R. **1486—7.** Poselstwo Kazimierza do Mendli-Gereja, Muchanow, Ist. Sbornik, *Zob.* Nr. 935.

2351. R. *1486.* Rada miejska zatwierdza ustawy dla czeladzi szewskiej w Krośnie, Dod. Gaz. lw. 1854 Nr. 37, 38; Dokument, odnoszący się do wsi Bąszowa i Bystrzanowice, klasztorowi niewyrażonemu, tamże, 1858 Nr. 23.

2352. **Pamiatniki** diplomaticzeskich snoszenij moskowskawo gosudarstwa s polsko-litowskim, t. I. 1488 po 1533 god. wyd. Karpow (Sbornik imp. russ. istor. Obsz. t. XXXV.), Ptrsb. 1882.

2353. R. **1487.** Concessio Casimiri examinandi duo działa in montibus bochnen.; Litterae Elisabethae reginae de impignoratione redituum ex zuppis cracov., Łabęcki, Górnictwo II., Bibl. warsz. 1841 I.

2354. R. **1487.** Cesarz Fryderyk pisze do Fryderyka, magr. brand., o poselstwie polskiem, Forsch. z. deutschen Gesch. XXIV.

2355. Wisłocki Wł., Liber diligentiarum (1487—1563), Kr. 1886, *zob.* Nr. 1342.

2356. R. *1487.* Król Kazimierz IV. Janowi Wielopolskiemu mostowe na rzece Białej pod Gromnikiem pobierać pozwolił, Dod. Gaz. lw. 1856 Nr. 11—13.

2357. R. **1488.** Confirmatio iurium majoris Poloniae, Bandtkie, Jus pol.

2358. R. **1488.** Król Kazimierz mianuje Stanisława Pieniążka z Witowic hetmanem nadwornym, Paprocki, Herby 265.

2359. **Pamiatniki** diplom. snoszenij I. (1488—1594), *zob.* Nr. 935 (Poselstwa do Niemiec).

2360. Marsilii Ficini Epistolae ed. 1491, Lib. VII. (Listy do Kallimacha), Por. Giornale Arcadico 1828 t. 39 (r. 1488).

2361. R. **1489.** Privil. Casimiri Jag. Swiepoldo Feyol ad constr. instrumenta in fodinis ilcussien., Łabęcki, Górnictwo II.

2362. R. **1489.** Dobra nadane ks. Twerskiemu, Muchanow, Ist. Sbornik.

2363. R. *1489.* Kaz. Jagiell. orzeka w sporze między Oświęcimem a Wieliczką o przedaż i skład soli, Dod. Gaz. lw. 1868 Nr. 29; R. *1490.* Reg. krakowski, Źr. dz. XIV.

2364. R. **1490.** Philippi Callimachi coram Innocentio VIII. papa oratio de bello una cum rege Poloniae Turcis inferendo habita (Hagenovae 1533 druk), Por. **E.** 1533 Drevel; — Zeissberg, Poln. Gesch. 389.

2365. **Firnhaber,** Beiträge z. Gesch. Ungarns unter Vlad. II. u. Lud. II. 1490—1492, Arch. f. öst. Gesch. III.

2366. **Petri de Warda** Epistolae cum nonnulis Vlad. II. ed. Wagner, Posonii et Cassoviae 1776 (1490—1498).

2367. R. **1490.** Jan Olbracht odpowiada na skargi stanów pruskich, Caro, Gesch. Pol. V. 2.

2368. R. **1491.** Constitutiones et Statuta R. Pol. Zarazem Statuta provincialia toti prov. Gnesnensis, Crac. (?) Lips. 1491 (DS), *zob.* Nr. 1021; — Regestr poborowy, Źr. dz. X.

2369. R. **1491.** Privilegium pro laboratoribus ilcussiensibus; — Priv. civibus chencinensibus, Łabęcki, Górnictwo II.

2370. R. **1491.** Poselstwo polskie do woj. wołoskiego w sprawie napadu na Pokucie, Jabłonowski, Źr. dz. X. Dod.

2371. R. **1492.** Statut i przywilej Kazim. dla Litwy, Zbiór praw wyd. Działyńskiego, *zob.* Nr 1099.

2372. R. **1492.** Kazim. król nakazuje Pskowianom wynagrodzić krzywdy Połoczanom, Muchanow, Ist. Sbornik.

2373. R. **1492.** Alexander W. X. lit. do Stefana, wojew. mołd. o śmierci Kazimierza, Jabłonowski, Źr. dz. X.

2374. R. **1492.** Jan Ursinus o śmierci króla Kazimierza pisze, Caro, Gesch. Polens V. 2.

2375. R. **1492.** Jan Ursinus opisuje Kallimachowi wybór Jana Olbrachta, Modus epistolandi ed. 1522.

2376. R. **1492.** Callimachi Oratio coram Innocentio VIII. et libellus „De his, quae a Venetis", ed. Crac. 1524 Hagenovae 1533; (Tamże, List Drzewieckiego M., O elekcyi Olbrachta), Por. Zeissbrg. Poln. Geschichtsschreibung str. 392; — Kalimach posyła biskupowi wrocławskiemu rozprawę o wojnie przeciw Turkom, Zeissberg, Kl. Geschichtsq. Arch. f. öst. Gesch. LV.

2377. Kalimacha rady królowi Olbrachtowi (z rękop.) przez Grabowskiego A., Pszczółka krak. t. II. 1821;

Zb. Pam. Platera I., Wiszniewski, Hist. lit. III.; Pam. sluch. uniw. Jagiel., Kr. 1887.

2378. R. **1492**. Jan Olbracht do Łuk. Watzelrode, Papée Fr., Kandydatura Fryd. Jagiell. na biskupstwo warmińskie, Album młodzieży, Lw. 1879, Odb.

2379. R. **1492**. Przywilej Alexandra W. X. lit. mieszkańcom tegoż księstwa, Zb. Pam. Platera t. I.; — Alexander daje przywilej Żmudzinom, Zbiór praw litewskich wyd. Działyńskiego, *zob.* Nr. 1099.

2380. R. **1492**. Alexandra W. X. litewskiego poselstwo do Iwana, Muchanow, Ist. Sbornik.

2381. R. **1492**. Jan Ursinus wychwala Aleksandra W. X. lit., Modus Epistolandi, ed. 1522; — Jan Zabrzeziński donosi Iwanowi Patrykiewiczowi o zaręczeniu się Aleksandra, Karamzin, Hist. Rossii VI.; — Szymon Worotyński pisze Aleksandrowi, W. X., dlaczego do Iwana przeszedł, Szczerałów, Ist. Rossyi IV.

2382. R. *1492*. Jan Ursinus składa życzenia Mikołajowi, bisk. przem., Modus epistolandi ed. 1522.

2383. Verzeichniss der v. 1492—1536 in Krakau studirenden Siebenbürger v. Carl Schwarz, Arch. d. Ver. f. Sieb. Landesk., Kronstadt 1861, N. Fol. V.

2384. R. **1493**. Joannis Alberti, Statutum Petricoviense; Ejusdem confirmatio statuti Nieszaviensis, Bandtkie Jus pol.

2385. **Wyjątki z księgi** poselstwa między Litwą a Moskwą (1493—1501), Gołębiowski, Dzieje Jagiell. III., *zob.* Nr. 2352, 2359.

2386. R. **1493**. Iwana, W. X. mosk. poselstwo do Aleksandra, Muchanow, Ist. Sbornik; — Poselstwo panów litewskich i Aleksandra do Iwana, tamże i Karamzin, Hist. Rossii VI.; — Aleksander W. X. lit. do Jerzego Hlebowicza, starosty smoleńskiego, Muchanow, Ist. Sbornik.

2387. R. **1493**. Stefana, wojew. wołoskiego, poselstwo do Alexandra, W. X. lit., Jabłonowski, Źr. dz. X.; Poselstwo Alexandra do Stefana, tamże.

2388. R. **1493**. List Jana Olbrachta do brata Alexandra o niebezpieczeństwie, grożącem Władysławowi, królowi węgierskiemu, Archiwum XX. Sanguszków w Sławucie II., str. 246.

2389. Markgraf H., Annales Glogovienses (do r. 1493) mit Urkunden (SS. rr. Silesiacarum X. 1877).

2390. Potwierdzenie przywileju na sołtystwo, założenie osady i prawo wołoskie we wsi Semkowa Wola, Dod. Gaz. lw. 1854 Nr. 14.

2391. R. **1494**. Jan Olbracht wciela do państwa ks. Zatorskie, Vol. leg. I.; Nadaje je dożywotnie Januszowi i Barbarze, Acta Tomiciana I. App.

2392. R. **1494**. Joannes Albertus rex privilegia Prussorum confirmat, Vol. leg. I.

2393. **Ursinus J.**, Modus epistolandi (Epistola ad Phil. Callimachum a. 1494, Oratio 1495) b. m. i r. (Crac. Hochfeder) DS. (1495? 1522).

2394. **Chmel J.**, Urkunden z. Gesch. Maximilians I., Bibl. d. Liter. Vereins in Stuttgart X. (List do Iwana), *zob.* Nr. 2352, 2359.

2395. R. **1494**. Akty poselstwa i pokoju między Iwanem i Aleksandrem, Muchanow, Ist. Sbornik, Narbutt, Dz. Litwy VIII., Karamzin, Hist. VI., *zob.* Nr. 2385.

R. *1494*. *zob.* Nr. 1826 (*Zatwierdzenie*).

2396. R. **1495**. List Zofii Jagiellonki, marg. brand. do Alexandra, Przeździecki, Jagiellonki I.; — Listy Fryderyka, kardynała do króla, Szujski J., Odrodzenie i reformacya, Kr. 1881, Dod. i Dzieła.

2397. R. **1495**. Jan Ostroróg, gener. Wielkop., ustanawia składy handlowe w Kaliszu, Mosbach, Przyczynki; Zatwierdzenie królewskie, tamże (r. 1497).

2398. R. **1495**. Kallimacha list do biskupa wrocławskiego, Zeissberg, Kl. Geschichtsqu. Arch. f. öst. Gesch. LV. i Odb.

2399. R. *1495*, *1499*. Alexander nadaje wójtowstwo w Bielsku J. Hoppenowi; Temuż wójtostwu przywileje, Wiszniewski, Pomniki IV.

2400. R. **1496**. J. Alberti Statutum nobilibus Poloniae collatum, Vol. leg. I., Bobrzyński, Ustawodawstwo nieszawskie, *zob.* Nr. 1034.

2401. R. **1496**. Jan Olbracht nadaje przywilej Ormianom kamienieckim, Przeździecki A., Podole, Wilno 1841 t. I. str. 148—150.

2402. R. **1496**. Alexandra W. X. lit. poselstwo do Stefana, wojew. mołdaw. i Odp., Jabłonowski, Źr. dz. X.

2403. R. **1496**. List opisujący pogrzeb Kalimacha, Gliszczyński, Rozm. nauk. i lit. III. Por. Lewicki, Index Nr. 4821.

2404. R. **1496**. Urkunde d. Carthäuserklosters Marienparadies bei Zuckau v. 1496, v. Dr. Pyl, Ztschr. f. westpreuss. Gesch. Danzig 1884 X.

2405. R. *1496*. Jan Olbracht spór między Oświęcimem a Wieliczką rozstrzyga, Dod. Gaz. lw. 1868 Nr. 30; R. *1496*. Dokument lokacyjny wsi: Chyrwatowa wola, Draganowa, Dukla, Głośce, Gorzyca, Gruszówka, Iwla, Kobylany, Leszczyna, Lubatówka, Łąki, Łężyny, Makowiska, Markuszka, Miesce, Mszana, Pankracowa wola, Rogi, Ribitwy, Sadki, Sanoczek, Stróże małe, Stróże wielkie, Sulistrowa, Zagórze, Załęże, Zawadolo (r. 1366) tamże, 1851 Nr. 38, 14, 1852 Nr 13, 14; Distr. Siradiensis, Źr. dz. XII.

2406. **Acta** expeditionum bellicalium palatinatus Calissiensis et Posnaniensis in Valachos et in Turcas anno 1497—98, ed. Bobrzyński, Star. prawa pol. pomniki, t. VII., Krak. 1882.

2407. R. **1497**. Pisma Tiefena, W. mistrza, SS. rr. prussicarum V., *zob. Kroniki.*

2408. R. **1497**. Jan Olbracht uwalnia Jana Ostroroga od wyprawy wojen., Pawiński, Jan Ostroróg.

2409. R. **1497**. Fryderyk, kardynał odpowiada Łukaszowi Watzelrode, Caro, Gesch. Polens V. 2.

2410. R. *1497*. Król Jan Olbracht potwierdza wszystkie od poprzednich królów i książąt nadane prawa Przemyślowi, Dod. Gaz. lw. 1859 Nr. 26.

2411. R. **1498**. Jan Olbracht zatwierdza statut ziemi chełmińskiej, Bobrzyński, o ustawodawstwie Nieszawskiem *zob.* Nr. 1034.

2412. R. **1498**. Privilegium Joannis Alberti pro oppidanis et cultoribus ilcussiensibus, Łabęcki, Górnictwo II.

2413. R. **1498**. Jan Olbracht do Łukasza Watzelrode, Caro, Gesch. Polens V.

2414. R. **1498**. Senat litewski odpowiada poselstwu moskiewskiemu, Muchanow, Ist. Sbornik.

2415. R. **1498**. List bezpieczeństwa dla posłów Stefana, wojew. wołosk., do Moskwy, Muchanow, Ist. Sbornik, Jabłonowski, Źr. dz. X.

2416. R. **1499**. Piotra Myszkowskiego, starosty ruskiego i innych listy o napadzie Tatarów, Caro, Gesch. Polens V,

2417. Wtargnięcie Turków 1498, Sękowski, Collectanea t. I, *zob.* Kroniki.

2418. R. **1499**. Aleksandra, W. X. lit. przywilej dla duchowieństwa ruskiego, Muchanow, Ist. Sbornik.

2419. Otto C., Ueber einen Immunnitätsstreit d. Breslauer Clerus mit den Herzogen Friedrich u. Georg v. Brieg-Liegnitz im J. 1499. Ztschr. f. Gesch. Schlesiens VII.

2420. R. *1499*. Przemyśl uwolniony od wszelkich danin na lat 12 po spaleniu miasta przez Turków, Dod. Gaz. lw. 1851 Nr. 28.

E. Wiek XVI.

2421. **Dyplomataryusze**, *Zob. wymienione pod* Nr., 1947.

2422. **Zbiory aktów**, *Zob.* Nr. 1345, 1389; — Zbiory praw 1014, 1040—52, 1058—98, 1099—1115, 1254—1318.

2423. **Liske X.**, Akta grodzkie i ziemskie, t. X., *Zob.* Nr. 647, Oblaty sądów lwowskich (lata **1500—1600** od Nr. 181 do 2858).

2424. **Jabłonowski A.**, Sprawy wołoskie za Jagiellonów, *zob.* Nr. 1954.

2425. **Korzeniowski J.**, Catalogus actorum et documentorum in tabulariis et bibl. italicis, Crac. 1889. *Zob.* Nr. 133.

2426. Stronczyński, Wzory pism dawnych, War. 1839 (Dok. z r. 1500, 1504—6, 1510—13, 1522, 1524, 1526, 1531, 1542).

2427. Mosbach A., Wiadomości do dziejów polskich, Ostrów 1860 (1533, 1534, 1547, 1548, 1549, 1550, 1553, 1555—7, 1560—7, 1570—2, *inne pod odpow. latami*); — Tenże, Przyczynki do dziejów polskich, Pozn. 1860, (Reg. z lat 1501, 1502, 1504, 1505, 1506, 1508—15, 1518—20, 1522—5, 1526, 1527—9, 1532, 1541, 1550, 1555, 1566, 1567, 1569, 1573, 1576—8, 1580, 1582, 1587, 1588, 1589).

2428. **Chomętowski**, Materyały do dziejów rolnictwa w Polsce w XVI. i XVII. w., Bibl. ord. Krasińskich, *zob.* Nr. 1385, War. 1876. *Zob. pod odpow. latami.*

R: Prz. kryt. 1877.

2429. **Kraszewski J. I.**, Pomniki do historyi obyczajów w Polsce z XVI. i XVII. w., zebrane z rzadkich druków, War. 1843.

2430. **Pawiński A.**, Polska XVI. wieku pod względem geograficzno-statystycznym, I—II. Wielkopolska, III—IV. Małopolska (Źr. dziej. XII—XV. *zob.* Nr. 1387), War. 1883—6.

R: Załęski W., Ateneum 1883 III.; Wędrowiec 1883 Nr. 46; Kuryer pozn. 1883 Nr. 148; Dr. B., Przew. nauk. lit. 1884; R. A., Niwa 1883; C. W., Przew. nauk. lit. 1886; Sm. Prawda, War. 1886 str. 450; P. Fr., Prz. pol. 1887 II.; Balzer O., Kwart. hist. 1887.

2431. Listy szachów perskich do królów polskich z Dogiela, Dz. wil. 1821; Z rękopis Dogiela wyjątki tamże, 1826: Pomniki Wieku XVI., Ath. 1841 VI; Materyały historyczne z autentyków spisane XVI. i XVII. w., tamże 1842 V.; Testament Bohusza Bohowitynowicza z pierwszej połowy XVI. w. przez J. Jaroszewicza, tamże 1847 III, Kilka Dok. Dod. Czasu 1857 VI.

2432. Akty sądu leńskiego w Gródku goleńskim do 1564, wyd. Piekosiński, *zob.* Nr. 1248.

2433. Bojarski, Dwa zabytki z XVI. w., Kr. 1875.

2434. Dwa wyroki gardłowe z XVI. i XVII. w., Czas 1875 Nr. 38 i n.

2435. Szujski J., Statuta i matrykuły wydz. teol. Uniw. Jagiell. z XVI. w., *zob.* Nr. 1335.

2436. **Akty** sobrannyje Akad. nauk. petersb. t. I., *zob.* Nr. 916; — Akty istoriczeskije t. I., *zob.* Nr. 917—919; — Pamiatniki t. I., *zob.* Nr. 935; — Sbornik russk. istor. imperator. obszczestwa, t. XXXV., *zob.* Nr. 940; — Akty zapadnoj Rossii, t. I. (1361—1568), *zob.* Nr. 946; — Akty izdaw. komissieju drewnych aktow w Wilnie, *zob.* Nr. 947; — Akty jużnoj Rossii, t. I., *zob.* Nr. 966; — Arch. jugo-zapadnoj Rossii, *zob.* Nr. 967.

2437. Opisy majątków, sprawy graniczne itp., Archeograficzeskij Sbornik, *zob.* Nr. 948.

2438. Akty o własności i prawach posiadaczy ziemskich (1490—1596), Pam. Kij. *zob.* Nr. 977.

2439. **Akty** o kozakach 1500—1648, Arch. jugo-zapadnoj Rossii, *zob.* Nr. 967; — Ewarnickij, Sbornik mater. dla ist. zapor. kozakow 1887: — Poellmann H., Beitrag z. ält. Gesch. des Kosakenthums, München 1888, str. 73.

R: L-ko, Kij. Starina 1889.

2440. Istoria o kozakach zaporożskich kak onyje izdrewle zaczały sia etc., Odessa 1852.

2441. Gołębiowski Ł., Dzieje Polski za panow. Kazimierza, Jana Olbrachta i Alexandra (Dz. Jagiell. III.), War. 1848 (Regesty i dokumenty), *Zob. dok. pod odpowied. latami*; — Vol. leg. II., *zob. pod odpowied. latami.*

2442. Karamzin, Ist. Ross. VII.; — Sołowiew, Ist. Ross. VII.

2443. Voigt J., Gesch. Preussens t. IX.; — Schultz, Gesch. Preussens; — Janssen J., Frankfurts Reichs-Corresp., *zob.* Nr. 1966 (r. 1500—1518).

2444. Raynald O., Annales ecclesiastici t. XIV., Lucae 1755, Bzowski A., Toż od t. XV—XX.

Zob. Nr. 1675.

2445. Dubravius Rodericus, De componendis epistolis et epistolae, Viennae 1511.

Są tu listy do Pawła Szydłowieckiego, do Piotra Tomickiego, do Piotra Opalińskiego, kan. i kust. pozn., do Stan. Goreckiego.

2446. Ursinus J., Modus Epistolandi, Crac. b. r. 1522, *zob.* Nr. 2393.

Modus Epistolandi, zob. Nr. 287.

2447. Roterodamus Erasmus, Epistolarum opus, Basileae 1538, 1719, London 1642 i w. i.

Andr. Zebrzydovio, Krzycki, Sigismundo regi, Joan. Lasco, Chr. Szydłowiec, J. et St. Boneris, Jus. Decio, Petr. Kmitae Pet. Tomitio, Joan. et Stan. Turzo.

2448. Lipski J., Epistolarum selectarum Cent. I—V., Antwerpia 1605, 1607, 1611, *zob.* R. 1575 Nr. 3132; — Puteanus E. O., Epistolarum atticarum (cont. epist Andr. Herberto, Jacobo Bonero), Coloniae 1616, 1636; — Epistolae clarorum virorum selectae, Paris 1556; — Lünig J. C., Orationes procerum Europae, Pars I., III., Lipsiae 1713; — Turner R. D., Posthumae Orationes, Ingolstadt 1602; — Lünig J. Ch., Publicorum negotiorum suppl., Frankf. u. Lipsiae 1702, *zob.* Nr. 1409.

2449. Prowe L., Monumenta C o p e r n i c a n a, Berlin 1873; — Tenże, Nicolaus Coppernicus, II. Band: Urkunden, Berlin 1884; — Hipler F., Spicilegium Copernicanum, Braunsberg 1873; — Mittheilungen d. Coppernicus Vereins zu Thorn:

I. Inedita Coppernicana (z arch. berl., frauenb., upsal. i wied.), wyd. Curtze M.
II. 1. Wapowski-Brief d. Copp.- und Werners Tractat, wyd. Lambeck E.
2. Aufenthalt in Bologna v. Malagola A.
III. 1. Die Hochschule Padua v. Favaro A.
2. Arch. Beiträge z. Familien-Gesch.
IV. Ergänzungen zu I. u. III. 2.

2450. Wołyński A., Kopernik w Italii czyli dokumenta italskie do monografii Kopernika, Pozn. 1873.

Por. Gdzie jest M a n d a t u m r e g i u m p r o a d m i n i s t r a t o r e C o p e r n i c o w rękopisie Gereta? Wiek 1877 Nr. 205.

Zob. Kopernik w dziale: Osoby.

2451. **Zbiory krajów postronnych**:
Niemcy i Austrya, *zob.* Nr. 1973, 1562—70, 1606—7.
Czechy, *zob.* Nr. 1610.
Węgry, *zob.* Nr. 893, 899, 901—3, 905.
W. X. Moskiewskie, *zob.* Nr. 916—19, 940, 946, 947, 948, 953, 966, 967, 977.

2452. **Zbiory hist. papieży** i kościoła, *zob.* Nr. 2444, 1629—36.

2453. **Zbiory krajów dalszych**:
Anglia, *zob.* Nr 1484—6, 1492.
Francya, *zob.* Nr. 1507—16.
Hiszpania, *zob.* Nr. 1539—44.
Hollandya, *zob.* Nr. 1547—50.
Szwecya, *zob.* Nr. 1611—17.
Włochy, *zob.* Nr. 1637—42.

Zob. pod odpowiedniemi latami.

2454. R. **1500**. Maxymilian cesarz o związku Polski i Czech z Francyą, Denkschr. d. Wiener Akad. I.

2455. R. **1500**. Alexandra wezwanie do książąt i rycerzy na wojnę przeciw Iwanowi, Caro, Gesch. Polens V. 2.

2456. R. **1500—01**. J. Olbracht odpowiada doży weneckiemu, Caro, Gesch. Polens V.; — Tenże do Aleksandra VI. i innych w sprawie tureckiej, tamże.

2457. Giustiniani Seb., Oratio coram Vlad. rege Bohem. et Ungar. 1500 DS.

Por. Marino Sanudo Diarii t. III. i IV., *zob.* Nr 1642.

2458. R. **1501**. Modus eligendi regum Poloniae, Szujski J.; Jeszcze o elek. za Jagiell., Opow. i roztrz., War. 1882.

2459. R. **1501**. Alexander unit Lithuaniam regno (in M i e l n i k), Vol. leg. I., Zb. praw lit. Działyńskiego.

2460. R. **1501—4**. Statuta procerum regni Pol. absente Alexandro, Vol. leg. I. i Bandtkie, Jus pol.

2461. R. **1501**. Nieznana konst. sejm. 1501 wyd. Bostel, Kwart. hist. 1887.

2462. R. **1501**. Alexander privilegia Sandomiriensium confirmat, Vol. leg. I.; — Nadanie ziemi Bielskiej praw ziemi Drohickiej, Zb. praw lit. Działyńskiego.

2463. Vitelius E., Ad Alex. VI. Pont. Max. in praestita obedientia Oratio DS. b. r.; — Mowa Ciołka Erazma, posła do Rzymu z oświadczeniem posłuszeństwa Alexandr. VI. i odpowiedź papieża, Dod. Czasu 1860 XX.

2464. Die Ordnung zu Ofen wider Türken, 1501 DS.

2465. R. **1501 2**. Fryderyk, kard. prymas zwraca rodzinie Piotra Kurozwęckiego dobra skonfiskowane. Piekosiński Fr., O monecie: Alexander zwraca dobra, tamże.

2466. R. *1501*. Jan Ostroróg kwituje króla. Pawiński, Jan Ostroróg. Dod.

2467. R. *1501*. Alexander zatwierdza nadane Bielskowi prawo magd., Wiszniewski. Pomniki IV.

2468. Bobrzyński M., Sejmy polskie za Olbrachta i Alexandra, At. 1876 II. i Odb. (korzysta ze zbiorów Szujskiego); Bostel F., Elekcya Aleksandra, Przew. nauk. lit. 1887 (używa wypisów Smolki S. z arch. królewieckiego i Zb. Szuj.); Caro, Gesch Polens V. 2 (z arch. krolewieckiego).

2469. R. **1502**. Poselstwo wojew. Stefana do króla Alexandra, Jabłonowski, Źr. dziejowe X.

2470. R. **1502**. Dokumenty odnoszące się do bicia monety, Piekosiński Fr., O monecie, dod. Uchwały sejmu pokoronacyj. w przedmiocie monety, tamże.

2471. R. **1502**. Confirmatio privilegii concessi Gasparo Rizinger ad hutam plumbeam in Rabstin, Łabęcki H., Górnictwo II.

2472. Hirszberg A., O projekcie przymierza Anglii z Jagiellonami z r. 1502, Tyg. illustr. 1883.

2473. R. *1502*. Wywód szlacheckiego pochodzenia Erazma Ciołka, Pam. hist. L. Huberta I.

2474. R. **1503**. Salvus conductus per Vaiwodam Moldaviae oratoribus Poloniae; — Pro Stephano Palatino Valachie (w sprawie rozgraniczenia Pokucia), Źr. dz. X.

2475. R. **1503 4**. Wypis z knih poselskich, Gołębiowski, Dz. pan. Jag. III,

2476. R. **1503**. Przymierze rozejmu z W. X. moskiew., Narbutt, Dz. Litwy VIII,

2477. R. **1503**. Listy królowej polskiej Heleny do ojca, matki itp. i odpisy, Narbutt, Dz. Litwy VIII.

2478. R. **1503**. Posłowie inflanccy donoszą o stosunkach polsko-moskiewskich, Caro, Gesch. Polens V. 2. dod.

2479. Daniłowicz J., Legacio ad Nove Civitatis et Colenses conventiones (1503), Ath. 1811 VI.

2480. R. *1503* Alexander nadaje żonie Helenie Mohylew, Baliński M., Hist. Wilna II.

2481. R. **1504**. Statuta Alexandri, regis Piotrcoviae sancita, Vol. leg. I.

2482. R. **1504—5**. Dokumenty, odnoszące się do bicia monety, Piekosiński, O monecie, dod.

2483. R. **1504**. List króla Alexandra, Lwowianin 1841 str. 192.

2484. R. **1504**. Inscriptio olborae ileussiensis; Priv. Alexandri R. Petro Wapowski ad emendam hutam in Ilkusch, Łabęcki H., Górnictwo II.

2485. R. **1504**. Privilegium Alex. Joanni et Jaroslao fratribus de Lasco, Bandtkie, Jus Culmense.

2486. R. *1504*. Król Alexander nadaje stacyę sześcioletnią Tuchów Piotrowskiemu, Dod. Gaz. lw. 1855 Nr. 1.

2487. R. **1505**. Alexander consvetudines terrae Crac. confirmat; — Idem inserit s t a t u t o L a s k i formas iuramentorum; — Idem condemnat aliquot articulos iuris S a x o n i c i, Vol. leg. I.

2488. R. **1505**. Processus juris a Joanne L a s k i o confectus; — Alex. confirmat statutum collectum a Laski; — Generalis confirmatio omnium jurium, Vol. leg. I.

Zob. Nr. 1038—40.

2489. R. **1505**. Alexander confirmat scriptum Nicolai Kotwicii de jure canonico, Vol. leg. I.

2490. R. **1505**. Alex. rex inseri mandat privil. Judaeorum (1264, 1343), Vol. leg, I.

2491. R. **1505**. Alexandri regis decreta in comitiis R a d o m., Vol. leg. I., — Tymczasowa ustawa radomska z 1505, wyd. Bostel F., Kwart. hist. 1889, *zob.* Nr. 1037.

2492. Vitelius E., Obedientia Alex. regis Pol. Julio II. die Lunae X. m. marcii, Romae b. d. DS. (1505).

2493. R. **1505**. Statuta montana fodinarum ileussiensium, Łabęcki H., Górnictwo II.

2494. R. **1505**. Władysław, król Węgier i Czech, darowuje Zygmuntowi bratu część swoją w księstwie litewskiem, Zb. Pam. Plat. t. I.

2495 R. *1505*. *1523*. Zygmunt I. rozporządza, iż trakt z bardyowskiego żupaństwa do Krakowa nie na Sącz, lecz na Biecz iść ma, Dod. Gaz. lw. 1855 Nr. 39.

2496. Die alten Zunft- u. Verkehrs-Ordnungen der Stadt Krakau nach Behems Codex Picturatus a. 1505, hrsg. v Bucher B., Wien 1889, *zob*. Nr. 1188.

2497. R. **1506**. Księga poselska W. X. litewskiego, Oboleńskiego M. Sbornik, Moskwa 1838, zesz. I.

2498. Ustawa wojenna sejmu lubelskiego z r. 1506, nap. Bostel F., Przew. nauk. lit. 1888; — Ordinatio bellicae motionis ex anno 1506 ed. Blumenstock A., Arch. hist. Akad. V. Odb. Kr. 1888.

R: Balzer O., Kwart. hist. 1889.

2499. R. **1506**. Contractus matrimonii inter Bohdanum, palat. Moldaviae, et Elisabetham

Alexandri R. P. sororem, Acta Tomiciana I. app.

2500. R. **1506.** Umowa przedślubna Bohdana, wojew. wołoskiego, z królewną Elżbietą, Wiszniewski, Pomniki IV.

2501. **R.** *1506.* **Kwit dla kniazia M.** Glińskiego z przybytku z mennicy i wosków, Piekosiński, O monecie dod.; Przywilej króla Aleksandra, dany Olexie r. 15 6, Ath. 1842 V.

2502. Lasco J., Commune incliti Polon. regni Privilegium, Crac. 1506, 1508, 1525.

Zob. Nr. 1038—40.

2503. O listach Łaskiego Jana i jego bibliotece, Pam. warsz. Bentkowskiego 1817.

2504. R. **1506.** Przywilej Zygmunta, W. X. lit. i początek rządów Zygmunta króla polskiego, Zb. Pam. Plat. t. I.

2505. R. **1506.** Ułomek przywileju Litwie danego od Zygm., Zb. praw lit. Działyńskiego I.

2506. R. **1507.** Kościeleckiego i Szydłowieckiego plenipotencye na elekcyę Zygm. I., Wiszniewski, Pomniki IV.

2507. Puławski K., Przyczynek do elekcyi Zygm. I. w Litwie i w Polsce, Bibl. warsz. 1876 II.

2508. **Acta Tomiciana.** Górski St., Epistolae legationes, responsa, actiones, res gestae... Sigismundi I. R. P... collectae et in Tomos XXVII. digestae, I—IX. (1507—1527), Posnaniae 1852—76.

T. I. 1507—11 (1852).
T. II. 1512—13 (1853).
T. III. 1514—15 (1853).
T. IV. 1516—18 (1855).
T. V. 1519—21 (1855).
T. VI. 1522—23 (1857).
T. VII. 1524—25 (1857).
T. VIII. 1526 (1860).
T. IX. 1527 (1876).

Niedrukowane: X. 1528, XI. 1529, XII. 1530, XIII. 1531, XIV. 1532—33, XV. 1534, XVI. 1535, XVII. 1536—37, XVIII. 1538—39, XIX. 1540, XX. 1541, XXI. 1542, XXII. 1543—44, XXIII. 1545—47, XXIV. 1548, XXV—XXVII.

R: Dz. lit. 1852; Gaz. warsz. 1854 Nr. 39; X. L. Sybels H. Z. XVIII., XXI.; Lukas S., Przew. nauk. lit. 1876; Prz. kryt. 1876.

2509. Kętrzyński, O Stanisławie Górskim, Rocz. T. P. N., Pozn. 1871 VI.; — Tenże, Przypiski do rozprawy o Stanisławie Górskim, Tyg. wielkop. 1871,

2510. Wyimki z łacińskich rękopisów Stan. Górskiego, Pam. warsz. 1818 19; R *1511 29.* Wyimki z Tomicianów, Niemc. Zb. Pam. t. I., III.

2511. **Przeździecki A.**, Jagiellonki polskie w XVI. w., Kr. 1868 78 I.—V. (ostatni tom przez Szujskiego).

R: Szujski J., Czas 1867 Nr. 274, 1868 Nr. 31; Dz. pozn. 1868 Nr. 62; Czas 1878 Nr. 248; Wiek 1878 Nr. 250; X. L. Sybels H. Z. XX., XXIII., XLII.

2512. Przeździecki A., Do czasów Zygmunta I., Na Dziś 1872 II. 193, Jagiellonki V.; Daty urodzin familijnych zapisane w książce do nabożeństwa Zygm. I., Przeźdz. Jagiellonki I.

2513. Liske X., Studya z XVI. w., dodatki; — Tenże, Przyczynki do dziejów Zygm. I., Dz. lit. 1869.

2514. R. **1507—31.** Decreta in judiciis regalibus, ed. Bobrzyński, *zob.* Nr. 1238.

2515. Informacya Zygmunta I. dana dworzaninowi Henrykowi, jadącemu do Turcyi (?) Niemc. Zb. Pam.

2516. Odpowiedź Zygmunta I., Franciszkowi Tege, posłowi Alberta ks. pruskiego, Niemc. Zb. Pam. t. IV.

2517. Puławski K., Spis książek króla Zygmunta I., Bibl. warsz. 1875.

2518. R. **1507.** List wojew. wołosk. Bohdana V. do Zygmunta I., Źr. dz. X.; — Tegoż list do Mendli-Gereja, tamże.

2519. R. **1507.** Concessio Sigism. I. Mathiae Drzewiecki, episc. Premisl. ad perquirendum sal in bonis sui episc., Łabęcki H., Górnictwo II.

2520. **Kürschner Fr.**, Einlösung d. Hrzgt. Troppau durch Wlad. II., König v. Böhmen u. Ungarn, 1507 11., Arch. f. öst. Gesch. 1867, t. 37.

2521. R. **1507.** Sigism. I. privilegium, quo iura omnia confirmat; Praefatio in ejus statuto; Statuta in conventione Cracoviensi. Vol. leg. I.; — Constitutio a. 1507 s. l. et a., (Crac.) DS.

2522. R. **1507, 1514.** Przywileje żydom nadane, Zb. praw lit. Dział. I.

2523. R. **1507, 1509, 1512.** Ustawy pojedyncze. Serebszczyzny wybieranie nakazane, Zb. praw Dział. I.

2524. **R.** *1507.* Przywilej dla wsi Goraj, Dod. Gaz. lw. 1851 Nr. 40.

2525. R. **1508.** Drzewiecki M. kanclerz do Ł. Watzelrode, Grab. Star., Kr. 1840.

2526. R. *1508.* Epistola: Volgacius Pratensis Joanni Solido Cracoviensi ex Parisiorum urbe w dziełku Faber J. St., In libros ethic. Aristotelis, Argentorati 1511; R. *1508.* Zygmunt I. potwierdza co do trzeciej części darowiznę wsi Maliczkowice i Żydatycze kapitule lwowskiej od Janusza dziedzica uczynioną, Dod. Gaz. lw. 1868 Nr. 12

2527. **R.** *1508.* Zygmunt I. daje **ks.** Konst. Ostrogskiemu przyw. **na** wieś Poworsko, Grab., Źródła, *zob.* Nr. 1362.

2528. R. **1509.** Przywilej Zygm. Witebszczanom, Zb. praw lit. Dział I.; — Za zdradę konfiskata opisana; — Pobieranie Peresudów oznaczone, tamże.

2529. R. **1509.** Sobor wileński, Narbutt, Dzieje Litwy IX.; — Karamzin, Hist. Rossyi VII.; — Kulczyński, Sp. eccl. ruth.; — Sobor w gradzie Wilnie biwszy 1509 goda. b. dr. (?) DS. 1509.

2530. R. **1509.** Lit. Sig. epo Varmiensi de incursione Valachorum; Induciae inter Sig. et Bohdanum, Acta Tom. I. app.; — Pułaski, Wojna Zygmunta I. z Bohdanem, wojewodą mołdaw. w 1509 r., Bibl. warsz. 1877 I.

2531. R. *1509.* **Heleny królowej przywilej Sapieże, Grab., Źródła,** *zob.* **Nr. 1362.**

2532. R. *1509*, *1532—93.* **Dok. lok. wsi wołoskiej Ustrzyki albo Strwiążek, Stadnicki A., O wsiach wołoskich.**

R. 1509 zob. **Nr. 2523.**

2533. R. **1510.** Constitutiones conventus P e t r i c o v i e n s i s, Vol. leg. I.

2534. Wyciąg z księgi rachunków Podskarbiego koronnego, Andrzeja Kościeleckiego 1510—11, Pam. warsz. 1819 XIV.

Por. L., Trzy rozdziały skarbowości 1507—32, Kr. 1868; Blumenstock A., Plany reform, Przew. nauk. lit. 1888.

2535. **Liske X.**, Zjazd w Poznaniu 1510, Roz. fil. hist. Akad. III. Odb. Kr. 1875.

R: Prz. kryt. 1875; Prz. lw. 1876 t. XI.

2536. **Zeissberg H.**, Johannes Łaski, Erzbischof v. Gnesen (1510—31) u. sein Testament, Sitzungsb. phil. hist. Akad. Wien, t. 77, Odb. Wien 1874.

Liber Beneficiorum zob. Nr. 1319.

2537. R. **1510—82.** Wyjątki z Volumen Miscellaneum, decreta etc. Dioecesis crac. (w Bukowskiego J., Dzieje reform., Kr. 1883 I. 165).

2538. R. **1510—12.** Listy wojew. Bohdana V. do Zygmunta I. i odpowiedzi, Źródła dziejowe X.

2539. Bomhower Christ., Instructio contra ruthenos hereticos 1510, DS..

2540. R. **1510.** Decretum Sigismundi ratione canalium in Ujków (Ilkusz), Łabęcki H., Górnictwo II.; — Literae inquisitoriae minerarum, tamże.

2541. R. **1511.** Constitutiones conventus Petricoviensis, Vol. leg. I.

2542. R. **1511.** Uchwała względem lekarzów zagranicznych, Rocz. W. lekarskiego, t. II., Kr. 1839.

2543. Wójcicki K., Ceduła czyli zapis na sądy Boże między Mikołajem Turskim a Mik. Smolikowskim w 1511 r., Bibl. warsz. 1841 II.

2544. R. **1511.** Donatio minerae ferreae alias rudy in Żelazne-nogi prope Chęciny a rege, Łabęcki H., Górnictwo II.

2545 R. *1511.* **Król uposaża wikaryuszów katedry lwowskiej obrz. łać. probostwem żydaczowskiem, Dod. Gaz. lw. 1852 Nr. 37—39; R.** *1511.* **Król Zygmunt I orzeka w sporze między wójtem a miastem W i e l i c z k ą o niektóre dochody i zagrody, tamże 1868 Nr. 32.**

2546. R. **1512.** Privilegium Cap. Varmiensis super electione Episcoporum, Vol. leg. I.

2547. R. **1512.** Ustawa wojenna dla hetmana ks. Konstantego Ostrogskiego, Zb. praw lit. Dział. I.

2548. Constitutiones in binis synodis ed. Joannes, episc. Norimb. 1512 DS.

2549. R. **1512.** Sigism. consultat de matrimonio cum Proceribus, Vol. leg. I.

2550. Przeździecki A., Zygmunt I. i Barbara Zapolya, Jagiellonki I.; R. **1512.** Wesele Zygm. I. z Barbarą, Wiszniewski, Pomniki IV.

2551. **Engel**, Actenmässige Unternehmung Joh. Zapolyas, Schedius Ztschr. v. u. f. Ungarn, Pesth 1802 I. (Akty do małż. z Barbarą).

Zob. Nr. 716, 905.

2552. R. **1512.** Poselstwo panów rad koronnych do W. X. litew., Wiszniewski, Pomniki IV.

2553. R. **1512.** Poselstwo Zygm. I. do Stefana, wojew. mołdawskiego, Wiszniewski, Pomniki IV.

2554. R. **15 2.** Krzycki opisuje Szydłowieckiemu zwycięstwo nad Tatarami pod Wiśniowcem, Wiszniewski, Pomniki IV.

2555. Laudinus, Epistolarum Turci magni, (Muhammedis II. (?)) 1511—12. DS.

2556. R. *1512.* **Zygmunt I, daje miastu W i e l i c z c e pozwolenie na zastawienie dóbr i dochodów miejskich. Dod. Gaz. lw, 1868 Nr. 33; Piotr Wapowski przedaje Wieliczce trzecią część wójtostwa, tamże, 1868 Nr. 31; Sanguszki nadanie monasterowi d e r m a ń s k i e m u, Grab. Źródła,** *zob.* **Nr 1362.**

R. 1512. Zob. **Nr. 2523.**

2557. **Fiedler J.**, Allianz zwischen Kaiser Maximilian u. Vasilii Iwanowicz. Sitzungsb. fil. hist. Akad. Wien 1863, t. 43; — Max I., Brieff an Basilium, Freystadt 1723 (po ross. Ptrsb. 1718), Pertz, Archiv. VI.

2558. R. **1513.** Poselstwo Zygm. I. do Władysława, króla węgiersk., Wiszniewski, Pomniki IV.

2559. R. **1513.** Johannes de Lasco, Litterae pastorales, Crac. 1513 DS.

2560. **Bembi P.**, Epist. nomine Leonis X. scriptae, Venec. 1535 (wiele wydań).

Regesta Leona X., zob. Nr. 1630.

2561. Lasco Joan., Oratio ad Leonem X. 13. Jun. 1513, Crac. 1513 i b. r. DS.; — Leon X. Bulla seu cedula in materia fidei lecta per archiep. gnesn. oratorem regis pol. 1513 DS.

2562. R. **1513.** Zapis urodzin córki Zygm. I., Grab., Starożytn. II.

2563. R. **1514.** Sigismundus I., Epistola ad Leonem X. de victoria contra Moscovitos b. w. m. i dr. DS.; — Epistola Pisonis ad Jo. Coritium de conflictu Polonorum et Litua-

norum cum Moscovitis 1514; Epistola Sigism. regis ad Leonem X. de victoria contra Moscovios, Basilea 1515 DS. (Por. E. 1515: Jani Damiani); — Gvagninus, Rr. pol. *zob.* Nr. 1346.

Por. Liske X., Studya XVI. w., (dodatki) i Winkelmann, Bibl. liv. Nr. 5165–6, *zob.* Wydawnictwa rossyjskie Nr. 916 i Nr. 2436.

2564. Niedzielski W., Descriptio potentiae Turciae, Ordinatio belli contra illam, Acta Tomiciana III. str. 168, 181 po r. 1514.

2565. R. **1514.** List Rafała Leszczyńskiego do Tomickiego z Augsburga, Zb. Pam. Plat. t. I.

2566. R. **1514.** Ustawa ławnikom, jak się mają zachować, Raczyński, Wspom. Wielkop. I.

2567. R. *1514.* Konst. Ostrogskiego zapis wiana żonie, Grab. Źródła, *zob.* Nr. 1362.

R. 1514, zob. 1438 i 2522.

2568. Sigismundus I, Convocatio comit. 1515 DS.

2569. **Orationes** Viennae-Austriae habitae, Vienn. 1516; — Vadianus, Oratio coram Sigism. I. nomine Univ. Vienn., Vien. 1515; — Chulber Chr., Ad Max. aliosque Principes, Vien.; — Windert Seb., Oratio ad Card. Gurcens. Vienn.; — Agricola jun., Oratio ad P. Tomicium nomine Univ. Vien. et carmen ad Mich. Vratisl., Vienne, 1515 (DS.).

2570. Vadianus, De Vadianorum familiae insignibus a Sigism. I. Pol. rege donatis, Crac. 1515 DS.

2571. R. **1515.** O zjeździe króla Zygm. I., Władysława i cesarza Maxymiliana we Wiedniu i listy Zygmunta do Barbary, królowej pol., Niemc. Zb. Pam. t. IV.

2572. **Dwa Daryusze** kongresu wiedeńsk. z r. 1515 wydał Liske X., Arch. hist. Akad. I. Odb, Kr. 1877.

R: Prz. kryt 1877.

Jana Kuspiniana opis zjazdu wiedeńskiego, zob. Kroniki, Wiek XVI.

2573. Liske X., Der Wiener Congress v. 1515, Forschungen z. deutschen Gesch., Odb. Götting. 1878 Toż, po polsku: Studya XVI. w., *Zob. Opracowania.*

2574. R. **1515–1521.** Leo X. de legatione nata. Olszowski, De archiepiscopatu.

2575. R. *1515* Dok. dla Biecza, Dod. Gaz. lw. 1851 Nr. 37; R. *1515.* Zygmunt I. potwierdza wykupno trzeciej części wójtostwa Wieliczki, tamże, 1868 Nr. 35, 36; R. *1515.* Zygmunt I. wyrok w sprawie Maryi Rowieńskiej z Dziewszycami, Grab., Źródła, *zob.* Nr. 1362.

2576. R. 1516. Terra Drohicensis juri polonico adscribitur, Vol. leg. I.; — Ponowienie praw polskich ziemi drohickiej, Zb. praw lit. Dział.

2577. Nicolaus de Kamieniec, Expositio in bullam Leonis X. cum declar. pro instaur. Castri Camieniecz, Crac. 1516 i Summarium (tejże buli) 1516 DS.

2578. R. *1516.* Nadanie prawa magdeb. dla Kijowa Roepell, Magdeb. Recht, Breslau 1857.

2579. **Herberstein S.**, Selbstbiographie hrsg. v Karajan Th. G. (Fontes rr. austriacarum I. 1), Wien 1855; — Tenże, Rr. Moscovitarum Commentarii, Basileae 1571, *zob. Kroniki.*

2580. **Charrière**, Négociations d. le France dans le Levant (sprawa krucyaty) *zob.* Nr. 1507 3. Hammer, Mémoires (Société asiat. 1. ser. X.).

2581. Drevicius M., Universis et singulis (okólnik) Crac., DS. 1517.

2582. R. **1517.** Institutio a Sigismundo muneris camerarii montani; Praestitio juramenti camerarii N. Lanckoroński; Mandatum gen. Sigis. I. de administratione montium et camerae monetariae, Łabęcki H. Górnictwo II.

Akty odnoszące się do reformacyi niemieckiej, zob. Nr. 1565.

2583. **Przeździecki A.**, Zygmunt I. i Bona Sforza, Przeździecki, Jagiellonki I.; — List Zygm. I. do Bony, Jagiell. V.

2584. Ostrorog Stan. Oratio ad Isabellam Arragoniam in postulatione Bonae (per Andr. Cricium) b. r. DS.; — Rescio L., Oratio Univ. Vienn. 1518 DS.

2585. R. **1517.** Relacya zaślubienia Bony, Niemc. Zb. Pam. t. V.

2586. Ciampi S., Notizie dei secoli XV. e XVI. sulla Italia, Russia e Polonia, Firenze 1833.

2587. Le Glay, Négotiations entre la France et l'Autriche, *zob.* Nr. 1507, 4.

2588. R. **1518.** List Erazma Ciołka do Zygmunta I., Zb. Pam Plat. t. I.

2589. Vitelius Eras. Orat. in celeb. August. conv. ad Maxim. Aug. Vind. (2 ed.) 1518 DS., Pistorii Corpus III.

2590. Liske X., Beiträge z. Wahlgeschichte Carl V., Forsch. z. deutsch. Gesch., t. VIII., IX., XVIII.; — Neustadt L. Dr., Noch einmal zur Kaiserwahl K. V. tamże 1885 t. XXV. *Zob. Oprac.*

2591. R. **1518.** Maximilian do Zygmunta o Schönbergu, Zb. Pam. Plat. t. I.

Karol V., zob. Nr. 1542, 1566–8.

2592. R. *1518.* Maxym. I. cesarz rodzinom Myszkowskich, Bielawskich, Miedzilewskich, Dzierzkowskich, Niemierowiczów i Scitów herb zmienia, Paprocki, Herby 162

2593. R. *1518.* Zygmunt ustanawia w nagrodę zasług Mikołaja Herborta jarmarki i targi w Kudryńcach, Dod. Gaz. lw. 1855 Nr. 29.

2594. R. **1519.** Constitutiones Conventus Petricoviensis, Vol. leg. I.

2595. R. **1519.** Cautio in persona Joannis Baliński, Vol. leg. I.

2596. Statuta provinciae gnesnensis. impr. per Henr. Braun in oppido Hagenow 1519 DS.

2597. R. **1519.** Statut ormiański, *zob.* Nr. 1199.

2598. R. 1519. Statuta kollegium Lubrańskiego w Poznaniu, Arch. teol. Janczyńskiego 1836.

2599. Vitellius (Ciołek) E., Orationes ad S. Sedem apost. Romae 1519.

2600. R. 1519. Poselstwo Zygmunta do Alberta, W. Mistrza, Wiszniewski, Pomniki IV.

2601. R. 1519. Pakta Zygmunta I. z Stefanem, wojew. mołdawskim, Wiszniewski, Pomniki IV., Pam. hist. L. Huberta I.

2602. R. 1519. Przywilej dla kupców Lwowa, bogate kramy mających, Dod. Gaz. lw. 1854 Nr. 12. 13, 15; Przywilej na przeniesienie targu ze soboty na piątek i na zaprowadzenie jarmarku na św. Franciszka w Tuchowie, tamże 1853 Nr. 43.

2603. R. 1520. Constitutiones conventus Bydgostiensis, Vol. leg. I.

2604. R. 1520. Urodziny Zygmunta Augusta, Grabowski, Starożytn. II.

2605. R. 1520. Zdanie sprawy o stanie zamku kijowskiego, Grab., Źródła II., zob. Nr. 1362.

2606. R. 1520. Institutio, in qua designantur officiales et laboratores salinarum et fodinarum, Łabęcki H., Górnictwo II.

2607. Z rękopismów Dogiela (tomu II. część I.) wyjątki ściągające się do działań między królami Zygmuntem I., Zygmuntem II. a Solimanem, sułtanem tureckim, wybrane przez Bartoszewicza, Dzieje dobrocz. 1826 I. 170, 222, 309. 407, II., 165, 166.

2608. R. 1520. Założenie wsi Jaworowa Wola i wyszczególnienie wynikłych ztąd powinności kmieci, Dod. Gaz. lw. 1852 Nr. 33; R. 1520. Zygmunt I. daje Katarzynie Biasowskiej pozwolenie na obciążenie swej części Iwonicza czynszem wykupnym, do fary sanockiej na ołtarz św. Jakuba płacić się mającym, tamże, 1856 Nr. 25; R. 1520 Nadanie biskupstwa (?) radowieckiego, tamże. 1857 Nr. 13, 14.

2609. Sigismundus I. Convocatio ad Conventum Piotrocoviae 1521 DS.

R. 1520—29, zob. Nr. 2513.

2610. Decreta in conventu cracov. omnium ordinum, Crac. 1521 DS.

2611. R. 1521. Statuta quae extant Comitiis Thorunensibus; Confirmatio priv. Prussiae, Vol. leg. I.

2612. Ferrerius Zach., Oratio pro racione, Alb. et Sig. Crac. 1521 b. r.; — Tenże, Oratio ad Sigism. contra errores Lutheri, Crac. 1521; — Tenże, Orationes, Crac. 1521 (DS.).

2613. Sigismundus I. Edictum contra Lutherum, Crac. 1521, 1523 DS.

2614. R. 1521. Biernacki C., Rejestr wozów skarbnych na wyprawę 1521 dostarczonych, Arch. hist. Akad. III. Odb. Kr. 1886.

R: Balzer O., Kwart. hist. 1887 i polemika tamże.

2615. R. 1521. Śledzenie ucieczki Jana ks. Razańskiego z Moskwy, Obolenskiego Sbornik, Moskwa 1838.

2616. R. 1521. Dekret w sprawie między Jodokiem Decyuszem a W. Miedzileskim, Zakrzewski, Pow. i wzrost reform. str. 224, Bukowski, Dzieje reform. I. 161.

2617. List Gasztolda Olbrachta, wojew. wileńskiego z księgi: Listy oryg. od 1521 do 1540, Bibl. warsz. 1841 I.

2618. R. 1522. Konstytucya sejmowa, Pam. hist. L. Huberta I.

2619. R. 1522. Zygmunt zapowiada Litwie jednostajne prawo, Dział., Zb. praw lit.; — Zygmunt i Zygm. Aug. potwierdzają przywileje lit., tamże.

2620. R. 1522. Zygmunt zaleca wykonanie edyktu przeciw herezyi, Załuski, Epistolae II. f. 742, Lipski, Decas p. 141, Romanowski, Otia Corn., Zakrzewski, Powst. i wzrost ref., Bukowski, Dzieje reform. I. 489.

2621. R. 1522. List Adryana VI. do Zygmunta I., Zb. Pam. Platera t. I., zob. Nr. 2586.

2622. Biermann, Analecta hist. de Hadr. VI. Traj. 1727; — Briefwechsel Hadrians mit Erasmus, Frankf. 1849; — Gachard, Corresp. de Charles V. et d'Adr. VI., Bruxelles 1859; — Lämmer H., Analecta Romana, Schaffh. 1861; — Tenże, MM. Vaticana s. XVI., Freiburg i. B. 1861; — Balan, MM. reformationis Lutheranae, Regensburg 1883—4.

2623. R. 1522—3. Poselstwo Hieronima Łaskiego do Francyi, Niemc. Zb. Pam. t. IV.

2624. Hirschberg A. Hier. Łaski, Lw. 1888, zob. Opaconania.

2625. R. 1522—3. Poselstwo Stefana V. do Zygmunta I. i odpowiedź, Źródła dz. X.

2626. Przywilej króla Zygmunta, dany wileńskiemu wojew. na dobra 1522 r., Ath. 1842 II.; Konst. Ostrogskiego umowa małżeńska z Alexandrą Słucką, Grab., Źródła, zob. Nr. 1362.

2627. Bovadilla, Oratio Pragae in conven. Boh., Crac. 1522 DS.

2628. R. 1523. Constitutiones conventus Petricoviensis; — Formula processus judiciarii terrarum Crac., Sand., Lubl, Russiae, Bełz., et Podoliae; — Processus in judicio terrestri, Vol. leg. I.

2629. R. 1523. Edykt przeciw herezyi, Zakrzewski, Powst. i wzrost reform. str. 229, Bukowski, Dzieje reform. I. 490.

2630. R. 1523. Listy Zygmunta w sprawie Barskiej, Niemc. Zb. Pam. t. II.

2631. R. 1523, 1569. Król zachowuje mieszczan Leżajska przy poborze mostowego i uwalnia ich od stacyi, Dod. Gaz. lw. 1853 Nr. 44; R. 1523. Zygmunt I. potwierdza księdzu Michałowi, przełożonemu nad domem ubogich pod Sanokiem, kupno czynszu w Iwoniczu, tamże, 1856 Nr. 26; R. 1523, 1566. Zygmunt I. potwierdza Krosnu kupno nabytego od Bonera wójtowstwa, tamże, 1856 Nr. 18, 19, 20.

2632. Sigismundus I. Statuta Crac. 1524 (sześć odmian) DS.

2633. R. **1524**. Nundinae in Polonia per Germanos instituendae, Vol. leg. I.

2634. Instructio exigendi telonei antiqui Crac. 1524 DS.

2635. R. **1524**. Mandat królewski przeciw Luteranom, Zakrzewski W., Powst. reform. str. 232, Bukowski, Dz. reform. I. 494; — Cricius J., De schismate Lutheri ad Sig. epist., Argent. 1524 DS.

2636. R. *1524*. Taksa korzeni i trunków na sejmie piotrkowskim, Niemc. Zb. Pam. t. IV.

2637. Ossoliński J. M., Poselstwa ważnieysze za Zygmunta I.: 1524 Hier. Łaskiego, Bibl. Ossol. 1830 II.

2638. Hirchsberg A., Przymierze z Francyą z r. 1524, Przew. nauk. lit. Oib Lw. 1882.

2639. Tajemna rozmowa W. mistrza krzyżackiego, margrabi Albrechta z Achacyuszem v. Zemen o rozwiązaniu zakonu, miana w r. 1524 w Norymberdze (z taj. arch. w Fabera: Beiträge z. Kunde Preussens), Dzieje dobroczynności 1822, R. T. P. N. warsz. XVIII.

2640. R. **1524**. Concessio muneris zupparii ilcuss. et trzebinensis Severino Boner, Łabęcki H., Górnictwo II.

2641. R. **1524—50**. Acta episcopalia dioec. Crac., Bukowski J., Dzieje reform. I. (wyciągi).

2642. R. **1524—93**. Lwowskie bractwo, Pamiatniki, *zob.* Nr. 977.

2643. R. **1524**. Przymierze Saidet-Gireja z Moskwą, Karamzin, VII. noty.

2644. R. *1524*. Zygm. I. przenosi spalone od Tatarów Leżajsko na inne obronniejsze miejsce, Dod. Gaz. lw. 1856 Nr. 27—31; R. *1524*. Zygmunt I. zatwierdza wyrok między miastem Wieliczką a Stanisławem Morsztynem, tamże 1868 Nr. 87; R. *1525 zob.* Nr. 2356.

2645. R. **1525**. Concordata R. P. cum Clemente VII., Vol. leg. I.

2646. **Jovii Pauli**, De legatione Basilii ad Clementem VII. (1523—34), Starczewski, SS. rr. ruth. I.

2647. R. **1525**. Pax perpetua inter Sigism. Regem et Magistrum Prussiae, Vol. leg. I.

2648. Vertrag zwischen Sigismunden und Albrechten 1530 b. m., Pax perpetua 1548 (DS.); — Akt hołdu pruskiego, Niemc. Zb. Pam. t. II., Przyj. ludu, Leszno 1847 XIV.

2649. **Voigt J.**, Briefwechsel d. berühmten Gelehrten mit Herzog Albrecht v. Preussen, Königsb. 1841; — Luthers Briefe an Herzog Albrecht u. Melanchton, Königsb. 1817; — Fischer R., Briefe d. preuss. Herzöge Albrecht u. Albr. Friedrich, Altpr. Monatsschr. XXV., Voigt J., Arch. f. öst. Gesch. XVII.

2650. R. **1525**. Zygmunt I. do magistratu Elbląskiego, Niemc. Zb. Pam. t. IV.

2651. R. **1525**. Zestawienie chronol. dok. zawartych w Aktach Tomicyanach, odnoszących się do buntu gdańskiego 1525, Lorkiewicz A., Bunt gdański, Lw. 1881, Dod. I.

2652. **Scriptores** rerum prussicarum V.: Liber missivorum, Liber intimationum, Rathdoenkbuch.

2653. R. **1525—6**. Listy odnoszące się do sprawy gdańskiej, Lorkiewicz A.; Bunt gdański, Lw. 1881.

2654. Actus stattlich der Holdigung Sig. I. zu Danzig 1525; — Statuten Sigism. I. f. Danzig, Crac. 1526 (DS.).

2655. R. **1525**. Decretum ducis Janussii contra dissidentes, Vol. leg. I.

2656. Janussius, dux Masoviae Decr. contra Lutherum 1525 DS.

2657. Sanctiones ecclesiae ex pont. decr. et const. syn. Crac., 1525 DS.

2658. R. **1525**. Ustawy wydziału lekarskiego, R. W. lekarskiego, Kr. 1844.

2659. R. **1525**. Litterae Sigism. I. de jurisdictione zupparii et vicezupparii, Łabęcki H., Górnictwo II.

2660. R. **1525**. Dyplom na order złotego runa dla Zygmunta I., Pam. hist. L. Huberta I.

2661. **Hosius S.**, Epistolae, orationes, legationes, ed. Hippler Fr. et Zakrzewski V. t. I. (1525—50), II. (1551—58) praemittuntur: Vita Hosii aut. St. Rescio (Act. Pol. Hist. t. IV.) Crac. 1879, 1886, 1888.

R: Bostel F., Kwart. hist. 1889, Liske X. Sybels H. Z. XLV.

2662. Hosius St., Opera omnia, Coloniae, *zob.* Nr. 1414.

2663. Hosyusza i Kromera listy, wyd. Żukowski, Dz. wil. 1815, 1816, 1817, 1818; — Ambr. Grabowski w Staroż. polsk.; — Prowe, Mitth. a. d. Schwed. Arch., Berlin 1853.

2664. Cyprianus E., Tabularum ecclesiae Romanae saeculi XVI. (Epistolae ad S. Hosium et M. Cromerum), Frankf. et Lipsiae 1743; — Gabrielus J., Orat. et epist., Venetiis 1569.

2665. List Jana Kostki, kasztelana gdańskiego, do Hozyusza wyd Żukowskiego, Dz. wil. 1806 II.

2666. Eichhorn A., Der ermländische Bischof und Kardinal St. Hosius, Mainz 1854—5.

2667. R. **1525—7**. Korespondencya W. Korwina z St. Bylińskim w sprawach wiary, Byliński M., Defensorium ecclesiae Crac. 1531.

2668. R. **1526**. Privilegium duci Prussiae; Ordinatio civitatis Gedanensis; Ord. ducatus Prussiae; Infeudatio castri Bytom et civitatis Lunenburgensis, Vol. leg. I

2669. Artikel der Ceremonien und Kirch. Ord. Königsb. 1527 DS.

2670. Artikel aus gemein. Landsordnung Königsb. 1527 (Auszug 1529) DS.

2671. R. **1526**. Zygmunt I. nadaje Bytom i Luneburg książętom pomorskim, Niemc. Zb. Pam. t. II. str. 40.

2672. R. **1526**. Jan Tarnowski hetmaństwa przyjąć nie chce, Przeźdz. Jagiell. V.

2673. R. **1526**. Poselstwo Krzyckiego, wyd. Ossoliński, Bibl. Ossol. 1830 II., zob. Nr. 2637.

2674. R. **1526**. Zygm. I. do rady Wrocławia po zejściu Ludwika pod Mohaczem, Mosbach A., Przyczynki.

2675. Schuller J. C., Beiträge Siebenbürgens nach der Mohatscher Schlacht bis zum Tode Joh. Zápolyás, Arch. d. Ver. f. siebenb. Landesk., Kronst. 1855 N. F. II.; — Tenże, Das Bündniss Zápolyás mit Franz I., tamże.

2676. **Smolka St.**, Ferdinands I. Bemühungen um die Krone v. Ungarn, Arch. f. öst. Gesch. t. 57, Odb. Wien 1878 Dod. *(Zob. Opracowania)*; — Buchholtz F. B., Gesch. d. Regierung Ferdinand I., Wien 1831—8, 9 t. (Dod.); Firnhaber Fr., Urk. z. Gesch. des Anrechts, Arch. f. öst. Gesch. XXIV.; — Quellen und Forsch. zur bayer. u. deutsch. Gesch. IV. (1857); Genois St. i Schepper, Missions dipl. de Cornelius Dupl. de Schepper, Bruxelles 1856.

Zob. Nr. 890—907, 1010 i 1563.

2677. Liske X., Polnische Diplomatie im J. 1526, Wien 1867; Tenże, Dyplomacya polska w r. 1527, Bibl. Ossol. XII i Odb.

R. 1526 zob. Nr. 2467 (Zatwierdzenie).

2678. **Benzelius E.**, Epistolae historicae saelectae illustrium virorum ad Joh. D a n t i s c u m Eppum Varm. (**E.** X. b. r. i Katal. bibl. Racz.).

Por. Finkel L., Poselstwa J. Dantyszka, Lw. 1879

2679. R. **1527**. Decreta in Conventione gen. Cracoviensi; Taxatio fundorum, Vol. leg. I.; — Decreta in conventu gen. Cracov. b. w. m. i r. 3 wyd. (**E.** 1527); — Litterae contributionum in conventu Cracov. gener. 1527 (DS.).

2680. Statuta prov. Gnesnensis antiqua revisa ed. J. Laski, Crac. 1527; — Statuta nova inclyte prov. Gnesn. J. a Lasko, Crac. 1527; — Antiqua et nova, Crac. 1528; — Constitutiones synodi lancic. a. 1527; Item Synodi Petric. 1530 et 1532, Crac. 1532 (DS.).

2681. Roterdamus E., Epistola ad Sig. I., ed. Hosius, Crac. 1527.

2682. Oratio in coronationem Ferdinandi I. Bohemica 1527 dicta, Vienna 1541; — Ferdinandus, Edictum adv. anabapt. Luther., Crac. 1527 DS.; — Eckius J., Ad Sigismundum I. de sacrif. missae., Col. 1527 DS.

Por. Buder, Nützl. Sammlung versch. Schriften 1735.

2683. **1527**. Odpowiedź Zygm. I. posłowi Wasila Iwanowicza, Źr. dziej. X.

2684. Wendroth E., Statuten d. Stadt Breslau v. 1527—1534, Ztschr. f. Gesch. Schlesiens IV.; — Laband P., Ueber die Statuten, tamże V.

2685. R. *1527*. Karol V. nadaje Tęczyńskim tytuł hrabiów, Paprocki, Herby 70.

2686. R. *1527. 1528, 1530*. Król potwierdza ponowione przez biskupa Piotra Tomickiego prawa i uposażenia kanoników św. Ducha czyli Duchaków w K r a k o w i e, Dod. Gaz. lw. 1852 Nr. 50—55; R. *1527*. Król zniża szos o dziesięć grzywien przez wgląd nałożone przez mieszczan Przeworska na obwarowanie miasta nakłady, tamże, 1852 Nr. 18; R. *1527*. Ponowienie zgorzałego przywileju na założenie i uposażenie kościoła w Mościskach, tamże 1854 Nr. 19, 20, *Zob* Nr. 2021.

2687. P. **1528**. Konstytucya sejmowa, Pam. hist. L. Huberta I.

2688. R. **1528**. Sigism. ad consiliarios terr. Prussiae de decimis Episcopo Vladisl; — An dux Prussiae ad electionem regis pertineat, Vol. leg. I.

2689. R. **1528**. List Zygmunta I. na sejmie wileńskim o poborze sumy, za którą dobra książęce zastawiono, Zb. Pam. Plat. t. I.

2690. Łaski J., Sanctiones eccless., Crac. 1528; — Statuta dioecesis v i l n e n s i s sub Joanne de ducibus Lithuaniae, Crac. 1528 (DS.).

2691. R. **1528**. Poselstwo do Zygmunta I. z Wołoch, Grabowski, Starożytn. II.

2692. R. **1528**. Jan Tarnowski do Ferdynanda w sprawie Zapolyi, Przeździecki, Jagiell. V.

2693. R. **1528**. List Zygm. I. do woj. wołoskiego, Piotra IV. Raresza, Źr. dz. X.

2694. R. *1528*. Przywilej dla Chyrowa, Dod. Gaz. lw. 1856 Nr. 47—48; Toż, dla Podkamienia, tamże 1857 Nr. 47, 49, *zob.* Nr. 3649.

2695. **Statut ziemski** od Zygm. I. Litwie nadany 1529, Zb. praw lit. Działyńskiego.

2696. R. **1529**. Ustawa ekonomiczna dla Litwy; — Ustawa dla ziemi żmudzkiej; — Służba i opłata wojenna, Zb. praw lit. Działyńsk.

2697. R. **1529**. Renovatio pacis inter Pol. et Albertum Marchionem Brandenburgen., Vol. leg. I.

2698. R. **1529**. Odnowienie granic między Inflantami a Litwą, Zb. Pam. Plat. t. I.

2699. Łaski H., Johannis reg. Hungariae litterae ad principes, ad Carolum caes., Crac. 1529 DS.

2700. R. *1529*. Wyrok królewski w sprawie o posag księżnej Wiśniowieckiej, Źr. dziejowe X.; R. *1529*, Jan z Kobylan ceduje ordynacyą k o b y l a ń s k ą synowi Mikołajowi, Dod. Gaz. lw. 1851 Nr. 47; R. *1530*, *zob.* Nr. 2395.

2701. R. **1530**. Sigism. rex cavet, ut regis electio sit libera; — Creatio Sigism. Aug. in reg. Poloniae, Vol. leg. I.

2702. R. **1530**. Jus Ordinum Prussiae in electionem Regis, Vol. leg. I.

2703. Puncta plebisciti urb. Cracoviae 1530 DS

Synod w r. 1530 zob. Nr. 2680.

2704. Ferdinandus I. Epistola de Sigismundi contra Valachos expeditione (**E.**

b. r.); — Carolus V. Epistola, Crac. 1530 (DS.).

2705. Victoria Polonorum de Valachis, Liske X., Studya XVI. (Por. **E.** t. X.: Parmenius).

2706. R. **1531.** Zygm. I. do Piotra IV., woj. wołoskiego, w sprawie szkód pogranicznych, Żr. dz. X.

2707. Sendbrieff des türk. Kais. Königl. Maj. zu Polen im 1531, Leipzig 1531 DS.

2708. Carolus V. Epistola de conven. conc. ad Clementem VII., Crac. 1531 DS.

2709. Schidlowiecki Chr., Oratio de elect. Ferdinandi 1531 DS. (**E.** VIII.).

2710. Melanchton Phil., Epistolarum libri IV., London 1642; — Ein ungedruckter Brief Melanchtons mitgetheilt v. Kętrzyński, Altpreuss. Monatschrit 1870.

Ed. lond. listów Mel. mieści: Joan. a Lasco, Joan. Tarnowski, Poloniae proceribus, Sigism regi.

2711. Rybarski R., Dokumenty odnoszące się do Mikołaja R e j a i jego rodziny, Aten. 1880 III., Odb. War. 1880; Ptaszycki, Dok. do Reja. Ptrsb. 1880; Przyborowski J., Wiad. o życiu i pismach J. K o c h a n o w s k i e g o, Pozn. 1857; Gacki X., O rodzinie J. Kochanowskiego, jej majętnościach i fundacyach, War. 1869; Małcurzyński W., Posiadłości rodziny Kochanowskich w ziemi radomskiej, War. 1884; Windakiewicz, Nieznane szczegóły o rodz. Kochan., Kr. 1881. *Zob. Ośw̃iata i Osoby.*

2712. R. *1531.* Olbracht Gastold o przywileju na hrabstwo, wyrobionym u cesarza przez Dantyszka, Przeździ. Jagiell. V.

2713. Regestr województ. L u b e l s k i e g o, Żr. dziej. XIV-V.

2714. R. **1532.** Constitutiones conv. C r a c o v i e n s i s, Vol. leg. I.; Otia Cornicensia Romanowskiego, Pozn. 1861; — Constit. conv. Cracov. (dwa odbicia) 1532 DS.

2715. Statuta R. P. recogn. et emend. recens per T a s z y c k i, Crac. 1532 DS.; — Star. Prawa pol. pomniki t. III. nowe wyd. p. Bobrzyńskiego

Synod z r. 1532 zob. Nr. 2680.

2716. R. **1532.** Confirmatio decreti, quod possessionem fenestrae salinariae in villa Starunia Zurakowskim adjudicat, Łabęcki H., Górnictwo II.

2717. R. *532.* Ks. Ostrogski do Dantyszka, Przeździ. Jagiell. V.

2718. R. *1532, 1544, 1549, 1556.* Lokacya i dokumenty wsi wołoskiej Berechi, Stadnicki A., O wsiach wołoskich; R. *1531.* Lokacya wsi wołoskiej Bielczarowa, tamże; Przywilej osadniczy i nadawczy wójtostwa N a n o w y z r. 1532 (z podobizn), Bibl. Ossol. 1832 II., Dod. Gaz. lw. 1855 Nr. 34, Stadnicki, O wsiach wołoskich; Zygm. I. zezwala na założenie wsi Łopusznicy w r. 1532, Przew. nauk. lit. 1873 I.

2719. Uchwała sejmu piotrkowskiego 1533 DS. **E.**

2720. R. **1533.** Poselstwo woj. woł. Piotra IV. do króla Zyg., Żr. dz. X.

2721. Funk. Wahrhaft Bericht, Königsb. 1533 (?) DS

2722. R. *1533.* Dok. lok. Dwernika i Polany na prawie wołoskiem, Stadnicki A., O wsiach wołoskich.

2723. R. **1534.** Dekret w sprawie herezyi, Friese, Beiträge II. 53; Bukowski J., Dzieje reform. I. 225.

Synod w r. 1534 w Zbiorze Karnk. zob. Nr. 1268.

2724. Taszycki N., Processus judiciarius, Crac. 1534 DS.

2725. R. *1534.* Wilhelm de Syracusis, wikary gener. Franciszkanów, mianuje Kiliana z Latoszyna rycerzem bożogrobskim, Paprocki, Herby 134.

2726. R. *1534.* Dział dóbr Kmity od Ilnika, Jawory i Turki, Stadnicki Al., O wsiach wołoskich.

2727. **Balan P.**, Clementis Epistolae, Innsbruck 1885.

Zob. Nr. 1631—5.

2728. R. **1535.** Zygm. I. zakazuje wyjeżdżać młodzieży do Wittembergii, Damalewicz, Vitae ep. Vladislawiensium; Romanowski, Otia str. 231; — Sigism. I. mandatum ne aliquos diffidatores publicosque gravatores subsistere 1535 DS.

2729. R. **1535.** Litterae Sigism. I. de jure saxonico et observ. G. Sam. Bandtkie, Miscell. Crac. 1829, *zob.* Nr. 1151—4.

2730. R. **1535.** Zygm. I. przywilej dla doktorów i prof. krak., Dod. Gaz. lw. 1872 II. *zob.* Nr. 2895.

2731. Cricius A., Ad clerum de novis libris regulae pastorales, Crac. 1536 DS.

2732. R. 1535. Zygm. Aug. list do Tomickiego, Jag. V.: R. **1535.** Królewna Jadwiga do Tomickiego w sprawie posagu, tamże, *zob.* 2777.

2733. R. **1536.** Sejm Królestwa polskiego 1536, Pam. warsz. 1818; — Dalmata Diogenes (an Cricius), In vulgatam asianam dietam dyalogus, Crac. 1536; (Odrowąż St. i Łaski St., Dialogus de asiana dieta h. e. de comitiis Petricoviae habitis **E.** 1536).

2734. Ustawa wydziału lekarskiego 1536, R. W. lekarskiego, Kr. t. II. 1839.

2735. Szamotulski G., Oratio ad Sigism. I. nomine studii crac., Crac. 1536 DS.

2736. R. **1536.** Nakaz Zygm. I. w sprawie przepędzania wołów z Wołoszy, Żr. dz. X.; — Rękojemstwo udzielone kupcom ostrogskim przez ks. woł. Eliasza, tamże.

2737. R. **1536—7.** Dwa listy Kopernika, Niemc. Zb. Pam. t. IV.

2738. Odgraniczenie dóbr grodzieńskich i bielskich 1536, Ath. 1842 I.

2739. R. **1537.** Sigism. Aug. adultus jurat.; — Sig. I. cavet neminem parere filio nisi post diploma confirm. jura, Vol. leg. I.

2740. R. **1537.** Mandatum Sigism. I. ad zupparium Russiae, Łabęcki H., Górnictwo II.

2741. R. **1537**. Odpowiedź Zygm. I. Radale VIII. w sprawie zażaleń mnichów Świętej Góry, wracających z jałmużną z Moskwy, Źr. dz. X.

2742. R. *1537*. Zygm. I. wyrok w sprawie małżeństwa Anny Radziwiłłówny, Grab. Źródła, *zob.* Nr. 1362; R. *1537*. Dok. fund. wsi wołoskiej Boberka, Stadnicki A., O wsiach wołoskich.

Conciones 1537 A., zob. Kroniki, Wiek XVI.

2743. R. **1538**. Decreta et const. in con. gen. Petricoviensi; — Toż, Pro Ducatu Masoviae, Vol. leg. I; — Decreta et constit in conv. Petricov. b. w. m. i r. (Crac. 4 ed.); — Litterae contributionis con. 1538 (DS.).

2744. R. **1538**. Sigism. I. cavet electionem fieri non debere nisi in comitiis, Vol. leg. I.; — Constit. conv. Crac. b. w. m. i r. (dwa odbicia), Crac. 1538 DS. (**E**.).

2745. R. **1538**. Constitutiones terrarum Prussiae in publ. com. Thorunensibus, Vol. leg. I.

2746. R. **1538**. Mowa Samuela Maciejowskiego na sejmie, Niemc. Zb. Pam. t. I.; — Synod w r. 1538, Kraszewski, Wilno II.

2747. R. **1538—40**. Trzy listy w sprawie Izabeli, Przeźdz., Jagiell. I.; — List Izabeli, córki Zygm. I., Pam. warsz. 1816.

2748. **Sprawy węgierskie** (1540—53). Török magyarkori tört-emlékek (MM. hist. temp. turc. hung. I., *zob.* Nr. 893, Index 1875); Magyar történ tár IX. (1861) XVIII. (1871), XIX. (1874); Theiner, MM. Slav. Merid. II., *zob.* Nr. 1632; Arch. f. siebenb. Gesch. 1853, 1855. Por. Horváth, Rajzok a magyar történelem böl (Szkice z hist. węg.), Pest 1859; Schwicker, Card. Martinuzzi, Wien 1867; Schuller, Die Verh. v. 1551 u. Martinuzzis Ende, Hermanst. 1862; Tomek, Ueber Martinuzzi, Abh. d. böhm. Ge. d. Wiss. 1851—2.

2749. R. **1538**. Lit. Sigism. I. haeredibus villarum Doła et Morszyn ad exstruendas duas fenestras salinarias in iisdem bonis, Łabęcki H., Górnictwo II.

2750. R. **1538**. Cennik dla rzemieślników Książa przez P. Kmitę, woj. krak., wyd. Ulanowski B., Spraw. kom. jęz. Ak. III., Odb. Kr. 1884.

2751. R. *1538*. Andrzej Tarło określa powinności mieszczan Chyrowa, Dod. Gaz. lw. 1858 Nr. 36—39.

2752. R. **1539**. Constitutiones in conv. gen. Cracov.; Contributiones, Vol. leg. I.; — Const. conv. gener. Cracov. a. 1539 celebr., Crac. 1539 DS. (dwa odbicia w roku).

2753. Litterae universales contrib. in conv. Cracov. b. m.; — Wić pierwsza królewska 1539 DS.

2754. Copey eines Brieffs Sigmund an Hertzog in Preussen, de dato Krakau 1539 DS.

2755. R. **1539**. List cesarza tureckiego: Król Zygm. do Ferdynanda, Jagiell. V.

2756. R. *1539*. Makary, biskup halicki, lwowski i Kamieńca podolskiego postanawia kapitułę przy cerkwi katedralnej św. Jerzego we Lwowie, Dod. Gaz. lw. 1857 Nr. 22; Regestr pow pilzneńskiego, Źr. dz. XIV—V.

2757. R. **1540**. Const. conv. gen. Cracov., Vol. leg. I.

2758. R. **1540**. Edykt w sprawie heretyków, Bukowski. Dz. reform. I. 226—8.

2759. Artickel durch fürstl. Durchleuchtigkeit. Königsb. 1540; — Artickel von Erwelung, Königsb. 1540 DS.

2760. R. **1540**. Uniwersał Pawła III. na rzecz żydów, Dod. Gaz. lw. 1872 III.

2761. R. **1540**. Zygm. I. do Jadwigi, córki swej, Niemc. Zb. Pam. t. IV.

2762. Constitutiones der Lande Preussen, Danzig 1591; — Const. terrarum Prussiae, Gedani 1541 DS.

Statuta Masoviae, zob. Nr. 1117.

2763. **Epistolae** imperatorum et regum Hungariae Ferdinandi I. et Max. II. ed. F. de Müller, Pest 1808.

2764. **Hipler Fr.**, Illustrium virorum ad Martinum Cromerum epistolae, ex tabulariis Varmiensibus, Index lectionum in lyceo r. Hosiano Brunsbergensi, Brunsberg 1882.

2765. Eichhorn A., Der ermländische Bischof Martin Kromer, Ztschr. f. Gesch. Ermlands IV., Odb. Braunsb. 1868; — Walewski A., Marcin Kromer, War. 1861 Dod.

2766. Listy do Kromera od Czermińskiego, Kostki, Płazy, Dzien. wil 1816 II; Listy do Kromera od Płazy, Kłoczewskiego, Górnickiego, urzędników miasta Biecza, Trębickiego i Krasińskiego, tamże 1817 I—II.

2767. **Łaski S.**, Prace naukowe i dyplomatyczne, wyd. Malinowski M., Wilno 1864.

2768. R. *1541*. Zygm. I. pozwala Stan. Czernemu udać się do ziemi św., Paprocki, Herby 510; R. *1541*. Dok lokacyjny wsi wołoskiej Swiniacz albo Zwiniacz, Stadnicki A., O wsiach wołoskich; Toż wsi Rowien na Okoliszczach, tamże.

2769. R. **1542**. Privilegium de instantiis in Judiciis terr. Prussiae, Vol. leg. I.

2770. Litterae universales contributionum, Datum Vilnae 1542 DS.

2771. Decreta et constit. synodi prov. Petric. 1542 (redacta per M. Cromerum), Crac. 1544 DS.; Kromer, Sermo de tuenda dign. sacerdotali, Crac. 1542; — Tenże, Sermones tres synodici, ed. T. Płaza, Col. 1566 (DS.);

2772. R. **1542**. Instrukcya Jak. Wilamowskiemu do Turek, Grab., Oj. sp. I.; — Zygm. I. delliberacia o społku korony polskiej przeciw Turkowi. Przydane poselstwa (?) y responsa Zygm. I. 1646 (Druk).

2773. R. *1542, 1592*. Wyrok królewski w sporze Władyki lwowskiego z Archymandrytą uniowskim o zawisłość klasztoru, wybór Igumenów i zarząd dóbr klasztornych, Dod. Gaz lw. 1853 Nr. 49.

2774. R. **1543**. Const. in conv. gen. Cracov., Vol. leg. I.

2776. **Opisy** zamków w Włodzimierzu, Łucku i Krzemieńcu w r. 1543, Pamiatniki kijow. *zob.* Nr. 977.

Orzechowskiego Turcicae, zob. Kroniki.

2777. **Przeździecki A.**, Elżbieta Rakuska, pierwsza żona Zygm. Aug., Listy i akty (1535, **1543** 5), Jagiell. I., V.; — Tenże, Jan Maruspin na dworze króla Zygm. i królowéj Bony, Bibl. warsz. 1862 III.

2778. Maciejowski, Oratio ad Sigism. Aug. sponsam. Crac. 1543; – Verzeichnung des Einzugs zu Krakau v. poln. Majestät 1543 (DS.).

2779. Recessus illustriss. principis Alberti, cui parochi obediant, Regiomonti 1543 i b. r. DS.

2780. Księcia (Oświec.) przykaz, w którym będzie napomniany lud, Królewiec, 1543 DS.

2781. R. **1544**. Const. in conv. gen. Petricoviensi, Vol. leg I.

2782. Prożby i podania sejmowe litewskie z odpowiedziami królów polskich a W. X. lit. od r. **1544** do **1563**, Zb. praw lit. Działyńskiego (R. 1544, 1548, 1551, 1554, 1559, 1563).

2783. **Akty** zapadnoj Rossii t. III. (1544—1587), *zob.* Nr. 946.

2784. R. **1544**. Puncta in judiciis terr. et castr. observanda a. 1544 conscripta, ed. Bobrzyński A. (Pomniki prawa VII. 2), *zob.* Nr. 1041.

2785. Proces cywilny krakowski, przez rajców miasta w r. 1544, z rękopisu wydał Rzesiński J. H. S., Processus juris civilis Cracoviensis etc., Kr. 1840.

2786. R. **1544**. Priv. Petri Myszkowski, episc. crac. oppidanis Sławkoviensibus, Łabęcki H., Górnictwo II.

2787. R. **1544**. Zygmunt I. do Karola V., Niemc. Zb. Pam. t. IV.

2788. Wolski M., Oratio ad Carolum V. caesarem nomine Isabellae, Spira 1544; Gratulatio nomine Sigism. 1547 (DS.).

2789. R. **1544—7**. Listy Stanisława Górskiego, Niemc. Zb. Pam. t. IV.

2790. Listy Jana Łaskiego, kaznodziei reformowanego w Emden z r. 1544, 1546, Pam. warsz. 1817.

2791. Adalbertus, Marchio Brandeb. Omnibus hae litterae, Regiomonti 20. Julii. 1544 DS.

2792. **Toeppen M. P.**, Die Gründung der Univ. Königsb. u. das Leben ihres ersten Rektors Georgs Sabinus, Königsb. 1844.

2793. R. *1544* (1670, 1726, 1765). Lokacya wsi wołoskiej Bogusza, Stadnicki A., O wsiach wołoskich.

2794. R. **1545**. Lustratio militum, Vol. leg. I.

2795. R. **1545**. Opis sejmu w Krakowie. Niemc. Zb. Pam. t. IV., Pam. warsz. 1819 XIII. (Żądania szlachty, z rękop. Wilanowskiego); – Mowa Zygm. I. z płaczem, Wiszniewski, Pomniki IV.

2796. R. **1545**. Privilegium pro plumbi fossoribus ilcussiensibus, Łabęcki H., Górnictwo II; – Mandatum ad Sev. Boner, tamże.

2797. R. **1545**. Discurs. pro reformanda re monetaria, Niemc. Zb. Pam. t. VI.

2798. R. **1545**. Polkowski J. X., Spadek po Piotrze Gamracie, Roz. hist. fil. XXI, Kr. 1888.

R: Sokołowski M., Kwart. hist. 1888.

2799. R *1545*. Przed Zygm. I, na sejmie w Krakowie, Jadwiga Moszyńska, imieniem dzieci swoich, Hieronima i Anny, czwartą część wójtowstwa wielickiego miastu Wieliczce przedaje, Dod. Gaz. lw. 1858 Nr. 38, 39.

2800. **Kniga posolskaja** metriki W. kn. litowsk. 1545—72, Moskwa 1843, (przez Daniłowicza i Obolenskiego w Sborniku Pogodina, *zob.* Nr. 938).

2801. R. **1545**. Legacya Jana de Czciana do Zygm. Aug., Niemc. Zb. Pam. t. IV.; – Zygm. I. do Zygm. Aug., tamże; – Dwa listy Zygm. Aug. do ojca, Przeździecki, Jagiell. II.

2802. R. **1545**. Zygm. Aug. odpowiada na życzenia hospodara, Źr. dz. X.; — Glejt Zygm. Aug. posłom hospodara do Moskwy, tamże.

2803. Odgraniczenie sądowe dóbr, nadanych przez Zygm. I. synowi Zygmuntowi (z łac. autografu, Rzyszczewski L.), Ath. 1842 I.

2804. R. **1545**. Do króla starszego od króla młodego przyczyny za Beatą, ks. z Ostroga, Przeźdz. A., Podole, Wilno 1841 I. str. 69—73.

2805. R. *1545*. Rewizya zamku kijowskiego, Grab., Źr. do dz. II., *zob.* Nr. 1332; R. *1545*, Zygm. Augusta przyw dla Baz. Czeczota, tamże.

Sobor Trydencki, zob. Nr. 1633—35.

2806. **Zebrzydowski A.**, Epistolarum libri 1546—53, Koresp. z lat 1546—63 i synody 1547 i 1551, (Acta hist. t. I.), wyd. Wisłocki W., Kr. 1878.

R: Zalęski St., Prz. lw. 1878 XVI., Wiek 1879 Nr. 11.

2807. R. *1546*. Zygmunt I. potwierdza przyjęcie do herbu Gryf wójta wsi Skrzyszowa przez Jana Mieleckiego i Mikołaja Lowczowskiego, Paprocki, Herby 137.

2808. Sejm piotrkowski w r. 1547 (Głosy Maciejowskiego, Podlodowskiego) z ręk. bibl. Wilanowskiej, Pam. warsz. 1819 XIII.: — Rzecz S. Podlodowskiego do króla na sejmie, Pam. sand. 1829 I.; Niemc. Zb. Pam. t. I.; – Senat prosi o zwołanie sejmu, Zb. Pam. Plat. t. I.

2809. Moderatio sumptuum judiciarium. Crac., Ungler (1547?) DS.

2810. R. **1547**. Synod, *zob.* Nr. 2806.

2811. Poselstwa Izabeli Jagiell. do Bony 1547—52, Grab., Staroż.; — R. **1547**. Izabela Jagiell. do Samuela Maciejowskiego, Przeździ. Jagiell. II.

2812. Pierling S. J., Rome et Moscou, 1547—79 (Bibliothèque slave elsévirienne V.), Paris 1883; — Tenże, Papes et Tsars 1547—97, d'après des documents nouveaux, Paris 1890.

2813. R. **1547**. Sigism. Aug. Bielscensem Distr. juri polonico adscribit, Vol. leg. I.; — Zygmunt August potwierdza wszystkie prawa m. Witebska, Wójcicki, Bibl. star. pis. t. VI.

2814. Sejm warsz. z r. 1548 z rękop. bibl. Wilanowskiej, Pam. warsz. 1819 XIV.; — Dyaryusz sejmu warsz., Niemc. Zb. Pam. t. I.

2815. R. **1548**. Obrzęd pogrzebu Zygm. I., Grab., Oj. Sp. I.

Orationes funebres zob. Kroniki, Wiek XVI.

— ——

2816. **Baliński M.**, Pamiętniki o królowej Barbarze, żonie Zygmunta Augusta, War. 1837, 2 t., 2 ed. Pisma historyczne t. I—II., War. 1843.

R: Mag. powszechny 1837 IV., 1838 V.; Tyg. peters. 1840 XXII; Lwowianin 1840 Nr. 216; Tyszyński A., Bibl. warsz. 1841 I.; Wiz. i roztrz., Wilno XXIV; Tyg. lit., Pozn. 1837 I. Nr. 15—17 (wyjątki).

2817. Dopełnienie pamiętników o królowej Barbarze, Baliński, Studya hist., Wilno 1856.

Por. Szajnocha K., Barbara Radziwiłłówna, Szkice *zob. Opracowania.*

2818. Królowa Barbara Radziwiłłówna (Listy **1547 53**), Przeźdz. A., Jagiell. I., V.

2819. Cztery listy królowej Barbary do brata jej Mikołaja Radziwiłła pisane, Ath. 1842 V.

2820. **Lachowicz St.**, Listy oryginalne Zygm. Aug. do Mikołaja Radziwiłła Czarnego, tudzież niektóre inne, Wilno 1842.

R: Wójcicki K. W., Bibl. warsz. 1842 IV.

2821. Listy Zygmunta Augusta do Mikołaja Radziwiłła 1547—59, Niemc. Zb. Pam. t. I.; — Trzy listy Zygmunta Augusta do królowej Barbary, do St. Łaskiego i Mikoł. Radziwiłła, Dz. warsz. 1827 VII.

2822. **Menckenius J. B.**, Sigismundi Aug. epistolae, Lipsiae 1703, *zob.* Nr. 1412.

Por. Liske X., Studya XVI. w., (Dod. o bibl. lipskiej).

2823. **Łepkowski J.**, Tajne listy Zygmunta Augusta, odcyfrowane przez J. Łepkowskiego, *zob.* Nr. 222.

R: Lisowski S., Bibl. warsz. 1850 III.; M. S., Dod. lit. do Czasu 1850.

2824. Materyały do czasów Zygmunta Augusta, Mater. hist. Kijów 1846—52; — Listy Zygmunta Aug., Tyg. petersb. 1843 XXVII.; — List Kromera M. do Zygm. Aug., Przyj. ludu, Leszno 1837 IV.; — List króla Zygm. Aug. do kapituły wileńskiej itd., Wiz. i roztrz. Wilno XXI.; — Ustawa zamków, dzierżaw i dworców naszych W. X. lit. bez daty, panowanie Zyg. Aug., Ath. 1845 t. 5.

2825. Wydatków króla Zygmunta Augusta rachunki utrzymywane przez L. Decyusza, Pam. warsz. 1815 II.; Balzer O., Rachunk domowe Zygmunta Aug. z r. 1549, Przew nauk. lit. 1885; — Swieżawski S. E., Wypisy z rachunków Zygmunta Aug., odnoszące się do muzyki, Prz. bibl. arch. 1881 II.

2826. Koźmian A. E., Rękopism hist. pol. dworzanina i wychowańca Zygmunta Augusta, Wrocław 1845; Notatka króla Zygmunta Augusta, Dzien. warsz. 1827 t. VIII.

2827. **Szujski J.**, Scriptores rerum polonicarum. Dyaryusze sejmowe 1548, 1553 i 1570, t. I., Kr. 1872. *Zob. pod odp. lat.*

R: P. K., Bibl. warsz. 1873 I.; Chmielowski P., Op. dom. 1872; Zakrzewski W., Niwa 1873; X. L. Sybels H. Z. XXIX., XXXVI.

Zob. Nr. 1413, 1117 i 1352 (*mowy na sejm. 1548, 1553*).

2828. **Relacye Nuncyuszów** apostolskich i innych osób o Polsce (1548—1690), nakł. Tow. hist.-lit., wydał Erazm Rykaczewski, Paryż i Berlin 1864, 2 t., *Zob. pod odp. lat.*

Epistolae Hosii, zob. Nr. 2661.

2829. Gołębiowski S., Czasy Zygmunta Augusta. Ustęp z przeszłości, 2 części, Wilno 1851: — Lelewel, Ostatnie lata panowania Zygmunta St. i początek pan. Zyg. Aug., Wyciąg z rękopisu hist. pol., War. 1821.

2830. Listy Anny Jagiell. (**1548—1571**), Przeźdz., Jagiell. IV. (9 listów).

2831. Listy Bony w sprawach gospodarstwa dóbr (1548, 1549, 1551, 1554), Przeźdz., Jagiell. II.; — List królowej Bony do Bagieńskiego, rządcy zamku Baru i dóbr Baru, Pam. sand. 1829 t. II.; — R. **1548**. Królowa Bona do Zygmunta Augusta, Zb. Pam. Plat. t. I.; — R. **1548**. Bona do Izabelli o śmierci Zygmunta Starego, Niemc. Zb. Pam., t. IV.

2832. R. **1548**. Sejm: Akty odnoszące się do rozpisania sejmu, SS. rr. pol. I.; — Dyaryusz sejmu piotrkowskiego, tamże; — Sig. Aug. (zwoł. sejmu) b. m. dr. (1548) DS.; Akta sejmu piotrkowskiego, Zb. Pam. Plat. t. I.; - Pam. sand. 1829 t. II., Ath. 1842 V. Mowy wyborne 1759.

2833. R. **1548**. Confirm. jurium gen.; Reces z 22. grudnia, SS. rr. pol. I.

2834. R. **1548—1555**. Materyały do historyi kościoła i religii w Polsce, SS. rr. pol. I.

2835. R. **1548—49**. Stosunki dworu polskiego z Ferdynandem i Karolem V., SS. rr. pol. I.

2836. R. **1548**. Instrukcya dana X. Martinengo, nuncyuszowi do Polski jadącemu. Rel. nunc. Ap. t. I.

2837 **Mycielski J., Kandydatura** Hozyusza **na** biskupstwo **warmińskie w r.** 1548 **i** 1549, Przegl. pol. 1881, **Odb. Kr.** 1881, *zob. Opracowania*.

2838. **Prilusius Jak. Statuta,** Crac. 1518, *zob.* **Nr.** 1059; **Jus terrestre nobil. Prussiae, Lubl. 1548 (DS.).**

2839. **R.** *1548*. **Dok. lok. wsi Dołżyca,** Stadnicki **A.**: **O wsiach wołoskich; R.** *1548*, **Bonar** Seweryn **i Rajski Stanisław rozgraniczają grunta** miejskie **Kęt od gruntów Kóz, Dod. Gaz. lw. 1855 Nr. 19.**

2840. **Uchansciana**. Listy Uchańskiego, (1549—81) War. 1884—5 I—II, wyd. Wierzbowski T.

R: Jasieńczyk, Prz. powsz. 1885 III.

2841. R. **1549**. Jan Tarnowski do Zygm. Augusta; Benedykt, biskup pozn. do tegoż, Zb. Pam. Plat. t. I.; — Zygmunta Aug. list do Mikołaja Radziwiłła, marszałka W. X. lit. 30. lipca 1549, Ath. 1842 V.

2842. R. **1549**. Ratio impensarum in primas stolas penes Ilkusz ductas, Łabęcki II., Górnictwo II.

2843. Underrichtunge: wie man sich in den Articeln der Colmeschen handfeste halten sol, Dantzick 1549 DS.

2844. Cromer Mar., Oratio in synodo cracoviensi, Moguntiae 1549, 1550 DS.

Zob. Nr. 2771.

2845. R. *1549*. **Makary, metropolita kijowski i halicki potwierdza postanowienia biskupa halickiego. Makarego Tuczapskiego, założenia kapituły przy cerkwi archikatedralnej św. Jerzego we L w o w i e, Dod. Gaz. lw. 1857 Nr. 17—19; Radziłowski Anastazy dożywotnim archimandrytą monasteru uniejowskiego, tamże, 1851 Nr. 18.**

2846. R. *1549*, *1550*. **Miasto W i e l i c z k a nabywa od kanclerza koronnego, Jana Osieckiego majętność Mierzączkę, Dod. Gaz. lw. 1868 Nr. 45. 46; R.** *1549*. **Ponowienie wolności na wrąb w lasach król. dla Bieczan, tamże, 1851 Nr. 45; Król potwierdza wyroki komisarskie względem korzyści i powinności mieszczan Sanoka, tamże, 1863 Nr. 41, 42; Zygmunt August ustanawia wolny targ na mięso w Krośnie, tamże 1855 Nr 46.**

2847. **Constitucye, statuta** i przywileje na sejmach od 1550, *zob.* Nr. 1046—1052.

2848. R. **1550**. Potwierdzenie przywilejów na sejmie piotrkowskim, Vol. leg. II.; — Articuli in conv. Piotrcoviensi, Litterae executionis, Terminorum transpositio, SS. rr. pol. I.; — Konstytucya sejmowa: Potwierdzenie praw koronnych 1550 DS.

2849. R. **1550**. Mikołaj Jarane radzi królowi zwołać sejm z powodu wojny multańskiej, Zb. Pam. Plat. t. I.

2850. Listy Koszuckiego St., Spytka Jordana, Podlodowskiego do Mikołaja Radziwiłła o zdrowiu królowej Barbary itd.. Dz. warsz. 1826 t. V., VI.; — Listy Marcina Zborowskiego do Jordana Spytka, Przyj. ludu, Leszno 1837 IV.

2851. Oratio de inauguratione Barbarae reg., Crac. 1550 DS.

2852. R. **1550**. Edykt przeciw herezyi, Ancuta J., Jus plenum relig. cath. in r. Poloniae, Vilnae 1719 (tłum. Pruszanowski 1767), Romanowski, Otia str. 237, Bukowski J., Dz. reform. II. 143.

2853. Orationes consil. regni ad Sig. Aug. de haeresi tollenda (Orat. And. Zebrzydowdowski et Lescinius), Crac. 1550 DS.

2854. R. **1550—1**. Protokoły Zborów, Ljubowicz, Ist. reform., War. 1883.

2855. **Łukaszewicz J.**, Dzieje kościołów wyzn. helweckiego w Małej Polsce (wiele dok.), Pozn. 1853.

2856. **Calvini J.** Epist. et resp., Geneva 1576; — Opera Gen. 1556—1617, 12 t., Amst. 1671—9; Corp. Reform. XXIX.; — Calvini, Bezae aliorumque litterae, Lips. 1835.

2857. **Jabłonowski A.**, Rewizya zamków ziemi wołyńskiej w połowie XVI. w., Źr. dz. t. VI., *zob.* Nr. 1387.

R: Korzon T., At. 1878 II.; P. W., Wiek 1878 Nr. 237.

2858. R. **1550**. Priv. Sigism. Aug. cultoribus montium Chencinensium, Łabęcki II., Górnictwo II.

2859. **R.** *1550*. **Zygmunt August pozwala przeistoczyć wieś A u g u s t ó w czyli Wielkie Mosty na miasteczko. Dod. Gaz. lw. 1858 Nr. 40; R.** *1550*. **Zygmunt August pozwala Janowi Komorowskiemu wykupić sołtystwo w C h o c z n i, tamże 1856 Nr. 14; Król dozwala radzie miejskiej w P r z e m y ś l u stosować się w rzeczach spadkowych do plebiscytu lwowskiego, tamże 1853 Nr. 4, 5; Tarnowski Jan powiększa osadę pierwotną T a r n o p o l a, tamże 1852 Nr. 15, 16. 17.**

2860. R. **1551**. Litterae et mandatum R. M. contra haereticos, SS. rr. pol. I.

R. 1551, Synod zob. Nr. 2806.

2861. R. **1551**. Salvus conductus króla Paulinom Oleśnickim, Bukowski, Dz. reform. I. 250.

2862. R. **1551**. Decretum Sig. Aug. ratione orborae ex fodinis Boleslaviens. et confirmatio decreta 1510 de Uykow, Łabęcki II., Górnictwo II.

2863. R. **1551**. Odpowiedź Zygm. Aug. posłom Stefana VIII., woj. wołoskiego i p r z y m i e r z e z Wołoszczyzną, Źr. dz. X.; — List Zygm. Aug. do ks. Bazylego Ostrogskiego, tamże.

2864. **Ossoliński J. M.**, Wiadomości histkrytyczne, Kr. 1819 -22 t. III.: O Stanisławie Orzechowskim, Dodatki; — R. **1551**. Listy Krowickiego, Przyłuskiego, Orzechowskiego. Maciejowski, Pism., (Dod.); — Orzechowski S., Ad Julium III. Pontif. supplica,

tio, Bas. 1551 DS., Lipsk 1782 (po polsku i łacinie) i b. r. (circa 1790?).

De lege coelibatus, zob. Kroniki.

2865. **Albrecht I., Ausschreiben der Expedition a. 1552 DS. (1551).**

2866. **R.** *1551* i *1552*. **Zygmunt August zatwierdza uchwalone przez radę i gminę wielicką artykuły o spuściznach i testamentach, objaśniając uchwałę, Dod. Gaz. lw. 1868 Nr. 41—44.**

2867. R. **1552.** Akta sejmu piotrkowskiego, SS. rr. pol. I.; — Contributio in comitiis Petricoviensibus, Vol. leg. II.

2868. R. **1552**. Henryk II., król franc. do Zygm. Aug. w sprawach Zapolyi i Tarnowskiego, Przeżdz. Jagiell. II., V.

2869. R. **1552**. Dwa listy Herbersteina, SS. rr. pol. I., *zob.* Nr. 2579.

2870. R. **1552**. Akta wyniesienia na hospodarstwo Aleksandra, SS. rr. pol I.

2871. **Szujski J.**, Rewizya województwa płockiego z r. 1552, Arch. kom. hist. Akad. II. Odb. Kr. 1880; Lustracya ziemi Łukowskiej, Pawiński Źr. dz. XII--XIII.

2872. **S. Chwalczeskij**. Piscowaja kniga pinskawo i kleckawo kniażestwa 1552—55, Wilna 1884; — Godowikow, Opisanie i izobrażenie drewnosty pskowskoj gub. Pskow 1882; — Piscowaja kniga grodnenskoj ekonomii, Grodno I. 1881, II. 1882.

2873. **Franconius Math., Oratio ad Hungariae proceres., Crac. 1552 (E. Dod. X.).**

2874. **R.** *1552*. **Zygmunt August nadaje przywilej m. Wilnu, Nowakowski, Źródła II.: Dział majątku Górki A., Raczyński, Wsp. Wielkop. I.; Zygmunt August Wieliczanom od mostu we wsi Włosiennicy myto pobierać pozwala, Dod. Gaz. lw. 1868 Nr. 40.**

2875. R. **1553**, Instrukcya, dyaryusz i akta sejmu krakowskiego. SS. rr. pol. I.; — Porządek sądów na sejmie postanowiony 1553 DS.; — Rada niektórych biskupów r. 1553 b. w. m. i r. DS.

2876. Katarzyna Rakuska, trzecia żona Zygm. Aug., Przeździecki A., Jagiell. II., V, (Listy **1552—72**); -Katarzyna, do Zofii brunświckiej, tamże II., Zb. Pam Niemc. t. V.

2877. R. **1553**. Negocyacye dypl. w sprawie poselstwa moskiewskiego do cesarza i papieża, SS. rr. pol. I.

2878. Przeździecki A., Przygody Halszki Ostrogskiej (Akty 1553—59, nadto 1523, 1539, 1541, 1576), Jagiell. II., Beata z Kościeleckich, tamże V.; — Zygmunta Augusta listy, tyczące się małżeństwa księżniczki Halszki Ostrogskiej, Ath. 1842 t. V.; - Kunasiewicz S., Przechadzki arch. po Lwowie, Lw. 1874—76 (do tej sprawy dok.), *zob. Opracowania.*

2879. R. **1553**. Consensus Sig. Aug. minerae ferrariae in Lawi et in Zajączkow; Litterae pro civibus ilcussien.: Łabęcki II., Górnictwo II.

2880. R. **1553**. Sprawa Boratyńskiego i Franciszkanów krak., Bukowski, Dz. reform. I. 596.

2881. Handlung eines weiten Rats, Königsberg 1553; — Funk J., Wahrhaftiger Bericht, Königsberg 1553; — Exemplum denunciationis Alberto Marchioni 1553; — Decessus illustr. principis Alberti Marchionis Pruss. Ducis 1554, Regiomonti 1554; — Declaration wider Marggraf Albrechten 1554 DS.

2882. R. **1553**. Inwentarz wsi Pustotew, Wola Pustetewska i Olszanka, Chomętowski, *zob.* Nr. 1385 II.

2883. **R.** *1553* **Królowa Bona przywraca miastu Stary Sambor czyli Staremiasto prawo magdeburskie itd., Dod Gaz. lw. 1856 Nr. 43, 44; Tejże mandat do rajców Sambora w sprawie Rusinów, tamże 1872 III.; Obertyn z sioła na miasteczko Nikołtowem zwane przeniesiony, tamże, 1851 Nr. 15: Rozporządzenie, objaśniające wolność od opłaty ceł dla miejsc: Babice, Felsztyn, Lisko, Mościska, Przemyśl, Wisznia, tamże, 1854 Nr. 45, 46,** *Zob.* **Nr. 1207.**

2884. **R** *1554*. **Stan. Anserinus odstępuje pensyę Górnickiemu L., Czarnik B. Żywot Ł. Górnickiego.**

2885. R. **1554**. Akt prymasa na synodzie piotrkowskim, Bukowski, Dzieje reform. II. 278.

2886. Synodus dioec. Premisl., Crac. 1554 DS.

2887. R. **1554**. Protokoły synodu w Słomnikach, Ljubowicz, Ist. reform, War. 1883.

2888. R. **1554**. Przymierze Zygm. Aug. z wojew. wołoskim Alexandrem IV. zawarte, Źr. dziej. X.

2889. R. **1554, 1559**. Trzy listy Trzebuchowskiego do Mik. Radziwiłła, wojew. wileńskiego, Dz. war. 18.7 t. VII, Niemc. Zb. Pam. II.

2890. R. **1554**. List Izabelli węg. dla miasta Opola, Przeżdz. Jagiell. II.

2891. **R.** *1554*. **Zygmunt August potwierdza pismo Bony dla właścicieli Sozani, Dod. Gaz. lw. 1859 Nr. 49, 50; R.** *1554* **Podział Żmigrodczyzny między Markiem i Mikołajem Stadnickimi, tamże, 1853 Nr. 35, 38.** *zob.* **Nr. 2021 (zatw.).**

2892. **Dzienniki sejmów** koronnych za panowania Zygmunta Augusta 1555 i 1558 r. w Piotrkowie złożonych, Kr. 1869.

R: Zakrzewski W., Dz. lit., Lw. 1870; X. L. Sybels H. Z. XXV.

2893. Kurze Abschrift der Bekenntniss des Glaub. auf d. Landtag zu Peterkoff 1555 b. w. m. i r., Königsb. 1555 DS.

2894. R. **1555.** Akta odnoszące się do poselstwa Alojzego Lipomana, Rel. Nunc. Ap. t. I., Niemc. Zb. Pam. IV. (wyjątki); - Lipomanus A., Duae epistolae ad Radziw., Regiom. 1556 i b. r.; -- Tenże, Zwei Sendschreiben, tamże 1557; Dwa listy, Brześć 1557; Tenże, Copia d'una lettera ingeniosissima 1556 (po franc.) 1586 (o żydach Sochaicz) (DS.)

2895. Epistolae clarorum virorum. (Między innemi: Lazar Bonamicus Hosio 1535, Sta-

nisl. Orichovius Paulo Rammusio 1549, Possevinus ad Lippomanum), Venetiis 1556.

2896. Herbest Ben, Synodica oratio, Nissae 1565 DS.

2897. R. **1555**. Protokół synodu w Pinczowie, Ljubowicz, Ist. reform., War. 1883.

2898. R. **1555—59**. Dwa listy królowej Izabelli, Dz. warsz. 1826 t. V,

2899. R. **1555**. Carolus V., Epistola ad Sig. Aug.; — Idem ad Hier. Chodkiewicz w Suada Ostrows. 1747, *zob*. Nr. 1351.

2900. Hjärne H., De äldste svensk-ryska legationsakterna (Najst. rusko-szwedzkie poselstwo), Upsala 1885 (odnosi się do r. 1555—7).

2901. R. **1555**. Litterae Sig. Aug. pro cultoribus montium Checinensium; — Privilegium pro J. L. Decio, Łabęcki H., Górnictwo II.

2902. Dokument dat. w Wilnie w poniedziałek po Gromnicach 1555, Wiz. i roztrz. nauk., Wilno X. i Odb.

2903. R. *1555*. Wyrok zadworn. króla Zygmunta Augusta w sporze między Oświęcimianami a Wieliczanami o skład i przedawanie soli, Dod. Gaz. lw. 1868 Nr. 47, 48: R. *1555* (1558, 1560—78) Lokacya wsi Korosno i dalsze dok. na prawie wołoskiem, Stadnicki, O wsiach wołoskich; R. *1556*, *zob*. Nr. 1933 (zatw.).

2904. R. **1556**. Zyg. Aug. w sprawie książek heretyckich i inne mandaty, Romanowski, Otia str. 229, 261; Zygmunt August do Bonara w obronie religii, Skarbiec Sienkiewicza t. I.; — Zygm. Aug. do Dziaduskiego w srawie Konina, Ljubowicz, Ist. reform., War. 1883; — Protokoły synodu w Seceminie, tamże; — Pismo St. Lubomirskiego do ks. pruskiego Albrechta, tamże.

2905. **Akty** wyjazdu królowej Bony do Włoch (**1555—6**), Przeźdz. A., Jagiell. II.; Kwart. nauk. 1836, III.; Niemc. Zb. Pam. t. II.; — R. 1557. Śmierć Bony, Przeźdz. A., Jagiell. III. (Testament Bony i memoryały w sprawie sukcessyi); — Grotto, Orazione nella venuta di Bona 1556 DS.; — Bassano, Dichiaratione nella venuta della reina Bona di Polonia, Padova 1560 DS.

2906. Kantecki Kl., Sumy neapolitańskie, Prz. nauk. lit. 1880, War. 1881, *zob. Op. neapol.*

2907. R. **1556—7**. Zygm. Aug. do Bony w sprawie zaślubin królewien, Przeźdz., Jagiell. II., V.; — Listy Zygm. Aug. i Bony do Henryka Brunszwickiego, Przeźdz. Jagiell. III.; — Dwa listy Izabelli do Zygm. Aug., Przeźdz. Jagiell. III..

2908. **Korespondencya** Zofii Jagiellonki, ks. brunświckiej i Jadwigi Jagiellonki, marg. brandeburskiej, Przeździecki, Jagiellonki III. (**1556—72**).

2909. R. **1556**. Dziennik posłów litewskich do Moskwy, Obolenski M., Sbornik, Moskwa 1838, *zob*. Nr. 930.

2910. Caspar v. Münster's, Landmarschalls des D. O. zu Livland, Vertheidigungsschrift a. d. J. 1556, hrsg. v. Bohlen, Mitth. Liv.-Est.-Kur., Riga 1861 X.; — Jan z Ocieszyna i Janusz Kościelecki pochwalają wojnę Inflancką w liście do Zygm. Aug., Zb. Pam. Plat. t. I.

2911. R. *1557*. Zygmunt August zatwierdza wyrok komisarski, wydany w sprawie o błonie między Władyką przemyskim i mieszczanami, Dod Gaz. lw. 1857 Nr. 12, 13, 14, 15: Ust. cechu kuśnier. w Olesku, tamże Nr. 21.

2912. R. **1557**. Statuta sejmu warszawsk., Vol. leg. II.; — Statuta sejmu warszawsk., Kr. DS.

2913. R. **1557**. Ustawa Zygm. Aug. o włókach, Pam. kijow., *zob*. Nr. 977.

2914. R. **1557**. Relacya o Polsce Alojzego Lipomana, Rel. nunc. Ap. t. I., *zob*. Nr 2894.

2915. Zebrzydowski Andrz., Pro sua et colleg. religione oratio postrema ad regem habita. Adjec. epistola (Nidecki Patricii) 1557 (?) DS.

2916. Chodyński Z., Uchansciana Vladislaviensia ab a. **1557—62** (z Uchansciana, *zob*. Nr. 2840), War. 1884.

2917. Szymon z Proszowiec, Akta tj. sprawy zboru wil. od 1557, Brześć 1559 DS.; — Protokoły synodalne, odnoszące się do hist. przekładu biblii (**1557—60**), Ljubowicz, Ist. reform., War. 1883; — R. 1557. Protokoły synodu w Pinczowie, tamże; — Ein ungedruckter Brief Melanchtons hrsg. v. Kętrzyński (do Górków z r. 1557), Altpr. Monatsschr. 1869.

2918. **Akta** poselskie i korespondencye Franciszka Krasińskiego 1557—76 (Bibl. Ord. Krasińskich, *zob*. Nr. 1384). Kr. 1872.

R: Prz. lw. 1873 VI.

2919. R. **1557**. E. Otwinowskiego podróż i poselstwo do Turcyi, Otwinowski Erazm, Podróże i poselstwa, Kr. 1860.

2920. Zdanie sprawy o Tatarach litewskich przez jednego z tych Tatarów złożone sułtanowi Sulejmanowi w r. 1558, przetł. Muchliński A., Teka wil. r. 1858 t. 4, 5, 6, Odb. Wilno 1858.

2921. R. **1557**. Pierwszy testament Zygm. Aug.. Jagiell. V.

2922. Mandatum Sig. Aug. pro Ilkusz, Łabęcki H., Górnictwo II.

2923. Romanowski J. N., Wojna Zygmunta Augusta z Zakonem inflantskim r. 1557, R. T. P. N., Pozn. I.

2924. R. *1557*. Zygm. Aug. Prowanów, szlachtę włoską, do indygenatu przypuszcza, Paprocki, Herby str. 596

2925. R. **1557**. Inwentarz wsi Głębokie, wyd. Chometowski, *zob*. Nr. 1385 II.; — Districtus Brestensis (1557 66), wyd. Pawiński, Źr. dz. XII.; — Zygm. Aug. daje przywilej kuśnierzom w Olesku, Dod. Gaz. lw. 1861 Nr. 21; — Zygm. Aug. nadaje przywilej erekcyi m. Opatkowcom i na jarmarki w Opatkowcach, tamże 1872.

Sejm 1558 - 9, zob. Nr. 2892.

2926. R. **1558**. Listy Pawła IV. do Zygm. Augusta, do Hozyusza, do bisk. pol. etc., Rel. Nunc. Ap. t. I.; — Kromer M., Epistola ad regem, proc. Paris 1558, 1564 DS.

2927. Batowski Al., Sprawa z poselstwa Marcina Kromera do Ferdynanda cesarza w l. 1558—63, Dz. lit. 1853 Odb. Lw. 1853; — Tenże, Odpis na zarzuty p. Kaz. Stadnickiego, Lw. 1853.

2928. R. **1558**. Zygm. Aug. do hospodara Alexandra IV., Źr. dziej. X.

2929. **Kurbskij**, Skazanija kniazia Kurbskawo, Ptrsb. 1833 (2 e. Ustriałowa, tamże 1842, 3. 1868), (**E.** 1868?).

Por. Wiestnik Jewropy 1821, Mitth. Liv.-Est.-Kur. 1840 I.; Gorskij Serg, Żyźn A. M. Kurbskawo, Kazań 1858.

2930. **Iwaniszew N.**, Żiźń kniazia Andrieja Michaiłowicza Kurbskawo w Litwie i na Wołyni, Kiew 1849 (Zbiór aktów).

R: Bartoszewicz J., Dz. warsz. 1851 Nr. 9—14.

1931. Kostomarow J., Liwonskaja wojna, Ptrsb. 1864 (Ist. Monogr. III. 1867, także Bibl. dlia cztenija 1864); — Sołowiew S., Ist. Rossii VI. (str. 144).

2932. R. **1558—60**. Ljubicz-Romanowicz W., Snoszenija cara Joanna W. z Imp. Ferdinandom o liwonskich diełach, Syn oteczestwa 1842, Sent. Otd. II, 3—10.

Por. Winkelmann Nr. 5217 i 1539.

2933. **Schirren C.**, Quellen zur Gesch. livl. Selbstständigkeit (1557—61), Rewal 1861—5 I–V.; — Tenże, Neue Quellen, Rewal 1885.

2934. **Bienemann T.**, Briefe u. Urkunden zur Gesch. Livlands in den J. 1558—62 aus innländischen Archiven, Riga 1865—76 I—V.

R: Winkelmann, Sybels H. Z. XXXII., XXXVII.; Schiemann, Russ. Revue IX. Inne por. Winkelmann Nr. 829.

2935. Unterhandlungen, die dem Kriege 1558 vorhergingen, Innland 1861 Nr. 6; — Busse, Die Uebergabe Narva's im Mai 1558, Mitth. Liv.-Est.-Kur. IX.

2936. Pallin J. R., Underhandlinger mellan Sverige och Liffland 1554—60, Upsala 1850; — Pabst E., Zur Gesch. Wilh. v. Fürstenburg aus MM. Paderbon., Frank. et Lips. 1713, Innland 1858 Nr. 31.

Por. Winkelmann. Bibl. liv. Nr. 5167—5231.

2937. Karwowski S., Wcielenie Inflant do Litwy i Polski (1558—61), Pozn. 1873 (Dok.).

Tarnowski J., Consilium bell. rationis, zob. Kroniki.

2938. Kirchenordnung in Herzog. Preussen 1558, 59, 98; —Ustawa albo Porządek kościelny Królew. 1560 DS., *zob.* Nr. 2670.

2939. R. ***1558. 1569.*** **Król Zygmunt August potwierdza darowiznę placu p. stego we Lwowie, którą Zebald Achinger Filipowi Wasylewiczowi uczynił, Dod. Gaz. lw. 1856 Nr. 24; Król potwierdza przedaż ogrodów w Leżajsku uczynioną z rozkazu matki królewskiej Bony, Dod. Gaz. lw. 1852 Nr. 48, 49; Zygmunt August pozwala Krzysztofowi Picleckiemu postawić w Staromieście Leżajskiem szpichlerz i statki budować, tamże. 1855 Nr. 5,** ***zob.*** **Nr. 1976 (Zarudce)**

2940. R. **1559**. Mowa na obronę Orzechowskiego przez Zbąskiego J. (na sejmie), Radecki, Pamiątki, *zob.* Nr. 1367, Tyg. lit., Poznań 1843 VI.

2941. R. **1559**. Protokoły synodu w Pinczowie, Ljubowicz, Ist. reform., War. 1883; — R. 1559—60. Korespondencya M. Radziwiłła o Socynie, Przeźdz., Jagiell. V.

2942. **Rewizyja** puszcz i perechodów w kn. litowskom 1559, Wilna 1867, *zob.* Nr. 958.

2943. Listy królewien i Zygmunta Augusta do Henryka brunświckiego, Przeźdz., Jagiell. III. (**1559—63**); — R. **1559**. List Anny i Katarzyny królewien polsk. do Halszki Radziwiłłowej, Niemc. Zb. Pam. t. II.

2944. Niszczycki K., Prawo bartne 1559, *zob.* Nr. 1209.

R. 1559 zob. Nr. 2889, 2897.

2945. R. **1560**. Dwór Zygmunta Augusta, wyd. Ciampi, Flosculi, *zob.* Nr. 1354.

2946. R. **1560**. Instrukcya i akta poselstwa Bernarda Bongiovanni, Rel. Nunc. Ap. t. I.

2947. R. **1560**. Wypis z relacyi posła weneckiego o Polsce, Niemc. Zb. Pam. t. V.

2948. Statorius P. (ojciec). Gymnasii Pinczoviensis institutio (1560) DS.

2949. R. ***1560.*** **Ustawa wojew. mazowieckiego względem porządku w Warszawie, cenach itd., Gaz. warsz. 1869 27. kwietn., Czas 1869 2 maja.**

2950. **Piscowaja kniga** bywszawo pinskawo starostwa 1561—66 godach, pinskim i kobrynskim starostoju, Wilna 1874, *zob.* Nr. 995.

2951. Synod odbyty w Poznaniu 1561, Arch. teol. Jabczyńskiego 1837, 216; — R. 1561. List Jakóba Uchańskiego do kard. Moroni, Rel. Nunc. Ap. t. I.

2952. Akta synodu w Koźminku b. m. dr. 1561 DS.; — Synodus Pinczoviae 25. Januarii, Ljubowicz, Ist. reform, War. 1883.

2953. **Papst E.** u. **Toll R.**, Brieflade, Est.- und Livländische, hrsg. von Bunge u. Toll. Abth. II. 1, Schwedische und polnische Zeit I. 1561—1650 II. 1651—1700, Reval 1861—64 II. Theil, Riga 1885 (1561—1700); — Querela de miserrima Livoniensium clade. Ad Petrum Miskowski R. P. Vicecancellarium p. Anselmum Tragum (Bock), Regiom. 1562, 2 ed. Ptrsb. 1862; — Zuschriften u. Briefe des Königs v. Dänemarkt an den dänischen Staatthalter in Livland, Christof Walkendorf, Gelehrte Beiträge zu den Rig. Anz. 1764; — Aarsberetninger fra det k. Geheimarchiv, Kiöbenhavn 1852—64 I., III.; — Drewnaja ross. bibl., Ptrsb. 1775 VIII (O Magnusie).

2954. Ein offener Schutzbrief des römischen Kaisers für das deutsche Livland,

Livl. deutsche Hefte 1876 I.: — Instruction f. M. Brückner Gesan. v. Kettler an Barnim v. Pommern, Mitth. Liv.-Est.-Kur. 1861 X.: — Plan z. Eroberung Livlands durch die Hansa in der 2. Hälfte d. XVI. Jahrh, Arch. 1845 IV.

Por. Winkelmann, Bibl. Livonica Nr. 5: 2 (6 i 234—547.

2955. Pacta subjectionis inter Sig. Aug. et Mgstr. Ord. Liv., Lublini b. r. (E. X.); — Akt poddania się Inflant, Niemc. Zb. Pam. t. II.

Por. Winkelmann G., 37:8—3761.

2956. **Hagemeister**. Auszüge aus livländischen Landtagsverhandlungen v. 1562 bis z. J. 1710, Mitth. Liv.-Est.-Kur. 1840 II., *zob.* Nr. 1401.

2957. R. **1561**. Inw. starostwa Knyszyńskiego, wyd. Chomętowski, *zob.* Nr. 1385 II.

2958. R. **1561**. List Franciszka Krasińskiego do Radziwiłła, dziękujący za dobre słowo u króla, Dz. warsz. 1826, t. VI.; — List. Mik. z Sieniawy do Zygm. Aug., polecający dwóch Włochów, tamże.

2959. R. *1561*. Ferdynand I. dodaje Tęczyńskim nowe ozdoby, Paprocki, Herby 80, *zob.* R. 1527; Poświadczenie stanów galicyjskich nadanego Ossolińskim 1561 tytułu hrabiów, Skarb. pol. Kamińsk. 1859; R. 1561 (1563, 1569). Zygm. Aug. w sprawie mieszczanina wileńskiego, Iwana Zarzeckiego, Nowakowski, Źródła II.; R. 1561, 1569, 1571. Akty sądowe, odnosz. się do Górnickiego Ł., Czarnik B., Żywot Ł. Górnickiego. Por. Trębicki Wł, Zbiór wiad., Bibl. warsz. 1843 III., Przeździecki A., Bibl. warsz. 1862 II., Woynert, tamże, 1875 I, IV.

2960. Konstytucye trzech sejmów, Krak. 1565 DS.

2961. R. **1562—63**. Konstytucye sejmu piotrkowskiego, Vol. leg. II.; — Ordinatio et const. novorum Judiciorum in con. Petricoviensi, tamże; — Konstytucye sejmu piotrkowskiego 1563 DS.

2962. **Źródłopisma** do dziejów Unii, Korony Polskiej i W. X. Litewskiego, Cz. II. Oddz. I.: Dyaryusze sejmów piotrkowskiego r. 1562 i warszawskiego r. 1563; Cz. III., Dyaryusz lubelskiego sejmu r. 1569. Pozn. 1856, wyd. Działyńskiego.

2963. **Romanowski J. N.**, Otia Cornicensia Pozn. 1861 (Sejm 1562).

2964. Leszczyński Rafał, Rzecz na wal. sejm. 1562, Krak. 1562 DS.

2965. R. **1562**. List Zygm. Aug. do Piusa IV. d. 12. września, Rel. Nunc. Ap. t. I.; — Zygm. Aug. do Mik. Radziwiłła, wojew. trockiego, Niemc. Zb. Pam. t. III.; — R. **1562—3**. Listy Marcina Kromera do Zygmunta Aug., Zb. Pam. Plat., t. I.

2966. List Stanisława Orzechowskiego do Tarnowskiego o śmierci Jana Tarnowskiego, Niemc. Zb. Pam., t. I.; — Orzechowski S., List do M. Radziw. przy konkluzyach przeciw heretykom b. w. dr. (po r. 1562) DS.

2967. Wiadomości historyczne o zamęściu i przygodach Katarzyny, królowej szwedzkiej z domu Jagiellońskiego, Bibl. Ossol. r. 1830 II—III.; — Wyprawa Katarzyny, ks. finlandzkiej, Rachunek hafciarza za roboty od r. 1549—72, Przeźdz. Jagiell. III., *zob.* Nr. 2943 i 2938.

2968. R. **1562**. Zyg. Aug. pozwala na założenie wsi Krościenka, Przew. nauk. lit. 1873 I. *Zob.* Nr. 2039 (zatw. Krosna).

2969. Suleman Sultanus, Literae ad Ferd. Imp. missae ab Strotschio Polono, Patavii 1562; — Strotski (Strasza) Ebrahim, Anbringen türkischer Legation, zu Frankf. 1562, (Pol. i łać. przekład); — R. **1562**. Strotski, Predłożenj tureckeho legata, Praga 1562.

2970. Reces sejmu warszawskiego w sprawie Unii litewsk. 1563 DS., *zob.* Nr. 2960; — Instrukcya posłom miasta Krakowa na seym warszawski w r. 1563, Tyg. lit., Poznań 1842 V. Por. Czas 1862 Nr. 79.

Dyaryusz zob. Nr. 2962—3.

2971. **Rewizija Kobryńskiej** jekonomii sostawlennaja w 1563 godu korolewskim rewizorom, Wilna 1876; — Rewizya starostwa sanockiego, uskuteczniona w r. 1565 na mocy ustawy z r. 1563, Dod. Gaz. lw. 1860; — Lustracya generalna w wojew. ruskiem, ziemi lwowskiej, tamże 1867—8.

2972. R. **1563**. Gottard Ketler do Zygm. Aug.; Albert, margr. brandenburski i Udalryk, ks. meklemburski do tegoż, Zb. Pam. Plat., t. I., Mitth. Liv.-Est.-Kur. 1858 IX.

2973. R. **1563**. Inwentarz wsi Krasnego i Radomyśla, wyd. Chomętowski, *zob.* Nr. 1385 II.

2974. **Gracyana A. M.**, Listy do Mik. Tomickiego (o sprawach wołoskich), Spicilegium rom., Romae 1842; — R. **1563**. Pogrzeb Tomży, ściętego we Lwowie, Lwowianin 1838, t. III.

Por Acta lit. 1756 i Teka wileńska 1858 III.

2975. R. *1563*. Priv. conf. plebiscitum civ. Varsaviensis, Bandtkie, Jus Culmense; Mandat Zyg. Aug. do rajców bocheńskich względem podwód, Dod. Gaz. lw. 1872 II.; Opat tyniecki nadaje Budzanów Janowi Kmicie, tamże, 1872 I.; R. *1563* (1569, 1600), Dok. lokacyjny wsi Korościeńska Wola, Stadnicki A., O wsiach wołoskich.

2976. List Piotra Royzyusza do Zygmunta Aug. o potrzebie znajomości prawa rzymskiego (tłómaczenie), Dz. wil. 1818 II., Odb. Wilno 1818; Royzius, Decisiones de rebus in sacro auditorio lith., Crac. 1563, 1570—72 DS.

2977. R. **1564**. Konstytucye sejmu warszawskiego; — Akta tegoż sejmu (Deklaracya o Unii, Reces, Dekret na sądy, O X. Oświęcimskiem i Zatorskiem, Uniw. poborowy, Uniw. podwodny), Vol. leg. II.; — Zygmunt Aug., Ustawa poboru na sejmie 1564 DS.; — Dekret na sądy nowe przyszłe 1564, *zob.* Nr. 2960.

2978. **Commendoni Fr.**, Pamiętniki o dawnej Polsce, z czasów Zygm. Augusta, obej

mujące listy do Karola Boromeusza, tłóm. Kleczkowski J., wstęp i obj. dodał Malinowski, 2 tomy, Wilno 1847—51.

R: Bartoszewicz J., Bibl. warsz 1853 III., Tenże. Dz. warsz. 1855 Nr. 11.

Por. Gratiani, La vie du Cardinal Commendoni, traduit par Flechier, Paris 1680, Amsterd. 1695, *zob. kroniki*; Pamiętnik Komendoniego (przez Gracyana) Niemc. Zb. Pam., t. I.; Commendone, Listy z Niemiec 1561, wydał Gionni, Miscellanea di storia Italiana, Torino 1865 VI, *zob.* Nr. 1628.

2979. **Koncylium trydenckiego** wyroki i ustawy, wyd. Bozoła (por. **E.**), tłum. M. Siennik, Krak. 1565 DS.; — Sigism. II. Litterae concilio tridentino, Lovanii 1567.; — Dudicz A., Orationes in concil. Trident. 1610, Halae 1743; — Orationes, responsa, ex actis concil. Trident. (Or. Drascovitius Valentinus, episc. premisl.), Colon. 1565, Venet. 1567; Herburt Wal., Oratio in conc. Tridentino, Orationes in concilio Trid. Col., 1565 DS.

Zob. Nr. 1633—35; Epistolae et Opera Hosii, zob. Nr. 2661—2.

2980 Tuppius L., Adversus synodi Tridentinae restitutionem, Epist. ad Nic. Radziwiłł, Argentorati 1565 (DS.); Sturmius Adversus synodi Trident. (accedit epist. ad Nic. Radziwiłł) b. r.

Zob. kroniki, broszury reform.

2981. **Constitutiones**, regulae, decreta Congreg. Institutum Soc. Jesu, Praga 1705, 1752 2 t.

2982. Synod dyecezalny poznański, odb. pod przewodn. Adama Konarskiego 1554, 26. paźdz., Jabczyńskiego Archiwum teol. 1836; — R. **1564**. Stan funduszów biskupstwa poznańskiego, Jabczyński, Hist. Dolska.

2983. **Akta** synodu prowincyonalnego lwowskiego w r. 1564 odbytego, z aktów konsystorza metrop. lwow., wyd. Morawski S., Lw. 1860.

R: Wójcicki K., Bibl. warsz 1861 III.

2984. R. **1564**. Burmistrz i ławnicy chełmińscy do Zygm. Aug. o prześladowaniu wiary luterskiej; — Toż mniejsze miasta Pruskie, Zb. Pam. Plat. t. II.

2985. **Koch M.**, Quellen z. Gesch. des k. Maximilian II., *zob.* Nr. 1569; — Chmel, Schreiben v. Primus Truber, Notizbl. z. Arch. f. österr. Gesch. II.; Arch. f. österr. Gesch. XV., XXII.; — Reimann E., Ueber die Relatio Hosii, Forsch. z. deutsch. Gesch., Göttingen 1868, t. VIII.; — Koresp. Radziwiłła z Max. II., Przeźdz., Jagiell. V.; Hosius et Cromerus, Epistolae ad Brunsv. duc., Col. 1564 DS.

2986. R. **1564**. Lustracya starostwa zatorskiego i oświęcimskiego, wyd. Chomętowski. *zob.* Nr. 1385 II.; — District., Dobrinensis, Ripinensis, Pawiński, Źr. dz. XII—XIII., *zob.* Nr. 2971.

2987. R. **1564**. Copey des Briefes, welchen der Lyttawische Haubtman gen Warszaw zudeschickt, Nowakowski, Źródła I.; — Copey des Brieffes, welchen der Lyttawische Haubtmann gen Warszaw, dem Herrn Radziwill zugeschickt, Auspurg 1564 DS.; — Radziwiłł M., Copey d. Briefes v. d. Siege 26. Jänner 1564, Nürnberg 1564 DS.

2988. Materyały do dziejów Warszawy 1564, Rozm., War. 1825, Roz. lwow. 1825.

2989. R. **1564**. Trzy dokumenty do hist. kopalń olkuskich, Łabęcki H., Górnictwo II.; — Wymierzenie szybu Bużenin w żupach wielickich, tamże.

2990. R. *1564*. Przywilej dany Kamieńcowi, Przeździecki A., Podole, Wilno 1841, t. I., str. 140; Zygm. Aug. dozwala pobierać myto w Korabnikach, Dod. Gaz. lwow. 1872; Tarnowski J. K. Ankrykowiczowi Prokopowi kniaźstwo Mizuń daje, tamże 1867 Nr. 6.

2991. R. **1565**. Konstytucye sejmu piotrkowskiego, Vol. leg. II.; — Uniw. podwód, o składziech i drogach, Uniw poborowy tamże; — Ustawa poboru 1565 DS.

2992. **Dyaryusz** sejmu piotrkowskiego 1565 r., wyd. Chomętowski Wł., Bibl. Ordyn. Krasińskich, *zob.* Nr. 1565,

R: Bibl. warsz. 1868 II., Warnka St., Dz. lit 1868, X. L., Sybels H. Z. XX.

2993. R. *1565*. Prośby szlachty podlaskiej na sejmie 1565, Pam. hist. L. Huberta I.; R. *1565* Mowa Zbąskiego na obronę Orzechowskiego, Tydz. piotrk. 1887, Nr. 31—2.

2994. Fulwiusza Ruggiera opis Polski i akta jego poselstwa, Rel. Nunc. Ap., t. I.

2995. R. **1565—70**. Wizyta Padniewskiego, Bukowski J., Dz. Reform., Kr. 1883 I. Dod.

2996. R. **1565**. Zbrowscy Scholam erigunt, Dod. Gaz. lwow. 1872 I., Bukowski J., Dzieje reform. I. 286.

2997. R. **1565**. Kapituła rycerstwo i mieszkańcy Rygi proszą króla o pomoc, Zb. Pam. Plat., t. II.

2998. R. **1565**. Statutum et priv. Sigism. Aug. pro Ilkusz, Łabęcki H., Górnictwo II.

2999. R. *1565*. Zygm. Aug. wyznacza pensyę Łukaszowi Górnickiemu, Dod. Gaz. lw. 1872 I; Filon Kmita przedaje Korosteszów Iwanowi Olizarowi, Przeźdz. A., Podole, Wilno 1841 II., str. 114.

3000. R. **1566**. Reces sejmu lubelskiego, Vol. leg. II.; — Zygm. Aug. etc. Konstytucya 1566 DS. (por. **E.**); — Uniw. poborowy 1566, b. w. dr. DS.

3001. R. **1566**. Instrukcya na sejmik, Mosbach A., Przyczynki; — Nieznana mowa Orzechowskiego, Grab. Oj. Sp. I.; — Poselstwo Wielkop. do Zygm. Augusta, Grabowski, Starożytności; — Posłowie do Litwy w sprawie sejmu lubelskiego, Zb. Pam. Plat. t. II.; — Votum X. Waleryana, bisk. wil. na unię Korony z Litwą, Dz. warsz. 1826 V.

3002. **Commentarii** commissariorum Sig. Aug. regis de rebus ac statu ducatus Prussiae 1566—68; Sprawy Prus książęcych

za Zygm. Aug.) wyd. Pawiński A., Źr. dz., VII., War. 1879 i Odb.

R: Sowiński L., Kłosy 1879 XXVIII. str. 319; X. L., Sybels H. Z. XLV.

3003. **Pius V.**: Theiner, Annal. eccl. post Baron. et Raynald contin. I.; Chiapponi, Acta canon. Pii V., Roma 1720; - Pius V., List albo bulla o reform. zakonnic, B. m. i r. (1569) DS.

3004. List Jakóba Uchańskiego do Piusa V. 1566, 26. marca, Rel. Nunc. Ap., t. I.

3005. Posiadłości ziemskie 1566—98, Pam. kijow., *zob.* Nr. 977.

3006. Lustracya starostwa halickiego, wyd. Chomętowski, *zob.* Nr. 1385 II.

3007. R. **1566—7.** Koresp. Andrzeja Dudycza, Jagiell. V.

3008. R. *1566.* List Zengego do Albrechta (o Moskwie), Karamzin, Hist. Rossyi VIII.

3009. Wierzbowski T., Zabiegi cesarza Maxymiliana o koronę polską, Ateneum 1879 III.; — Krasiński Wład., Przyczynek do hist. dyplomacyi w Polsce (1566—72), Kr. 1872, *zob.* Nr. 2918.

R: Prz. lw. 1873 VI.

3010. R. **1566.** Confirmatio lit. castellani super ferrariam in villa Truskolasy, Łabęcki H., Górnictwo II.; — Mandatum regis ad S. Boner de recipiendis lignis ex silvis Rabstinensibus ad usum fodinarum ilcuss., tamże.

3011. R. *1566.* List W. Dembińskiego do Miechowitów, Pam. sand. 1829 t. II.

3012. R. **1566.** Zyg. Aug. udziela D. A l e m a n i indygienatu, Paprocki, Herby 749.

3013. R. *1566.* Zygm. Aug. ośmnaście bałwanów soli tygodniowo Wieliczanom kupować pozwala, Dod. gaz. lw. 1868 Nr. 51; R. *1566.* (1579, 1580, 1582). Wyrok sądu grodzkiego oświęcimskiego w sprawie między W i e l i c z a n y a O ś w i ę c i m i a n y o skład solny, tamże, 1869 Nr. 14, 15, 16, 17.

3014. R. **1567.** Konstytucye sejmu piotrkowskiego, Vol. leg. II., Uniw. poborowy, tamże; — Konstytucye sejmu piotrkowsk., Kr. 1567 DS., *zob.* Nr. 563 (Moneta).

3015. (Kromer M.?). Sejmowa rada albo napominanie pobożne ku sejmowi piotrkowskiemu r. 1567. Kr. 1567 DS.

3016. Muretus, Ad Pium V. P. M., Oratio Sigm. Aug. nomine hab. Romae, 1567 DS.

3017. Acta synodi Skryninensis, ed. S. Cikowski 1567 DS.; — Scaliger P., Querela ad regem Polonorum et ordines super calumnia 1567 DS.; — List M. Kromera do Fr. Stankara, wyd. J. Karłowicz, R. T. P. N. Pozn. XV. 1887.

3018. R. **1567—9.** Listy Katarzyny Jagiell. z więzienia, Przeźdz., Jagiell. V.

Epistolae ill. virorum ad Karnkowski 1567—77, zob. pod R. 1572 Nr. 3070.

3019. Kromera poselstwo do Danii i Szwecyi, Bibl. Ossol. 1830 I.

3020. Rördam, Dokumenty do 7-letniej wojny szwecko-duńskiej 1567—8, MM. hist. danicae 1883—4; — Tawaststjerna, Werner, Lisätietoja sota historiaan Juhanna III. 1568—76, Helsingassä 1875 (Regesta wojen Jana); - Ahlén Abr., Bidrag till det Ryska Krigets historia, Stockholm 1869.

3021. R. *1567.* Zygm. Aug. w sprawie Franciszka Stanisławowicza, Nowakowski, Źródła II.; R. *1567* d. 27. lipca. List Zygm. Aug. do X. Bohusza Koreckiego, Przeźdz. A., Podole, Wilno 1841 II. str. 57; List Konst. Ostrogskiego, wojew. kijowskiego do Mik. Milcza, star. grodeckiego, Dz. warsz. 1827 VIII.; List więźnia (z Moskwy). wyd. Prochaska A., Dla Stryja, Lw. 1886; Łaski Alb., Exhortatio ad milites, Crac. 1567 DS.

3022. Potwierdzenie praw i swobód Tatarom litewskim, uczynione r. 1568 d. 20. lipca, Athen. 1841 I.

3023. Ustawa króla JM. leśniczym w W. X. lit. r. 1568 Febr. d. 27. w Knyszynie dana, Ath. 1844 VI.; — Ustawa M. Sieniawskiego, star. stryjskiego dla włościan S t y n a w y, wyd. Chomętowski, *zob.* Nr. 1385.

3024. Constitutionen zu Elbing, Crac. 1568 DS.

3025. R. **1568.** Przywilej Zygm. Aug. dany biskupom, Rel. Nunc. Ap. t. I.; — R. **1568.** Relacya o stanie Polski przez Rugieri, Niemc. Zb. Pam., t. III., Czas Dod. 1858 III. 12, *zob.* Nr. 2994.

3026. Pius V., Bulla confirm. ordinum mendicantium Crac. 1568, 1592 i b. r.

3027. **Akty** zapadnoj Rossii, t. II. (1568—1638), *zob.* Nr. 946.

3028. Regestra wojew. sandomierskiego, wyd. Pawiński A., Źr. dz. XIV.; — O ksiedze wydatków na budowy w zamku Niepołomskim r. 1568, wyd. Łuszczkiewicz Wł., Sprawozd. kom. hist. sztuki II., Kr. 1880.

3029. R. **1568.** Priv. Sigm. Aug. pro montibus ilcuss., Łabęcki H., Górnictwo II.; — Stolla Ponicoviensis (r. 1563, 67, 68), tamże.

3030. R. **1568.** Katarzyna, królowa polska do żony Maks. von Polheim, Przeźdz., Jag. III., *zob.* Nr. 2943 i 2967; — Memoryał, dotyczący wstępu na tron i panowania Jana III., króla szwedz., i jego żony Katarzyny, Przyj. ludu, Leszno 1846 I.; — List Jana III., króla szwedz. do Zygm. Aug. z r. 1568, Dz. warsz. 1826 VI.

3031. **Szujski J.**, Ostatnie lata Zygm. Aug. i Anna Jag., Przeźdz. Jag. V.

3032. R. **1569.** Przywileje Unii; Potwierdzenie Unii; Konstytucye sejmu lubelskiego; Uniw. poborowy; Incorporatio Curlandiae et Semigaliae, Vol. leg. II.; — Constitucya sejmu waln. lubelskiego, Kr. 1569; — Ustawy poboru 1569, Kr. (DS.); — Przywilej Unii W. X. lit. z Koroną z rękop. króla Stanisława, Wójcicki, Bibl. star. pis.. t. VI.; — Przywilej Zygm. Aug. o władzy marszałka litewskiego, Zb. Pam. Plat. t. II.

3033. **Dyaryusz** 1569, *zob.* Źródłopisma Nr. 2962.

3034. **Kojałowicz M.**, Lublinskaja Unija na lublinskom sejmie w 1569 godu, Ptrsb. 1863, 1869.

R: Liske X., Dz. lit. 1869; Tenże, Sybels H. Z. XXV.; J. Antoni, Polonica, Roz.-fil.-hist. Akad. XI.

3035. Rzecz króla Angusta na dokończenie sejmu lubelskiego 1569, Pam. lwowski 1817 II.; Pam. sandom. 1829 II.; — Memoryał od Radziwiłła, woj. wileńsk., do króla, Dz. warsz. 1827, IX.; — Akty konfederacyi wileńskiej 1569, Chołmskij greko-uniat. Misiaczesłow 1870. Przedruk, Słowo, Lw. 1870 Nr. 34.

3036. **Relacye** posłów austryackich podczas sejmu Unii, wyd. Szujski J., Przeźdz., Jag. V., Odb. Kr. 1877.

3037. Ponętowski Jan, Krótki rzeczy polskich sejmowych komentarz 1569 uczyniony, Kr. 1569 DS.; 2. ed. Bibl. Turowskiego, Kr. 1858, *zob. Kroniki*; — Sarnecki W., Pam. Unii r. 1569 z dołącz. aktów, Kr. 1869; — Mosbach A., Początki Unii lubelskiej, Pozn. 1872.

3038. **Akta podkanclerskie** Franciszka Krasińskiego od **1569**—**73**, Bibl. Ord. Krasińskich, War. 1869, *zob.* Nr. 1384.

R: Czas 1869 Nr. 69; Zakrzewski W., Dz. lit. 1870; X. L., Sybels H. Z. XXV., XXVIII.

3039. R. **1569**. List nuncyusza Vincentego Portico, Rel. Nunc. Ap. t. I.

3040. R. **1569**. Spis heretyckich i katol. senatorów, SS. rr. pol. I.

3041. R. **1569**. List W. X. mosk. do Wilhelma, W. mistrza, Pistorii Corpus III.; — Nova ex Moscovia per Alb. Schlichting allata de principis Ivani vita et tyranide, SS rr. pol. I.

3042. Selim Sułtan, List do Zygm. Aug. 1569 DS.

3043. Kulczycki W., Zabiegi posła toskańskiego, forytującego na tron polski Matiasza Medici, X. tosk. 1569, Dod. Czasu VI. 294.

3044. R. **1569**. Katarzyna Jagiell. do Zygm. Aug. w sprawie Gdańszczan, Przeźdz., Jag. III.; — Przepraszanie ks. Meklemburskiego, Przeźdz., Jagiell. III.; — List Zygm. Aug. do Hozyusza w sprawie sukcesyi Bony, Przeźdz., Jagiell. III.

3045. R. **1569**. Regestra starost. spiskiego, wyd. Pawiński, Źr. dziej. XV.; — Toż woj. lubelskiego, powiatów radomskiego i stężyckiego, tamże.

3046. R. *1569*. Zygm. Aug. zapewnia mieszczanom S a m b o r a s t a r e g o używanie przywileju Bony, Dod. Gaz. lw. 1858 Nr. 13, 14; Zygm. Aug. zakazuje władzom pobierać cło od mieszczan T a r n o p o l a, tamże 1853 Nr. 6, 7; Król zatwierdza wolność od osiadania żydów w Krośnie, tamże, 1853 Nr. 21; Wyrok w sprawie bisk. ormiań., tamże 1857 Nr. 4, *zob.* Nr. 3102; Lokacya wsi wołoskiej, Wiczów, Stadnicki A., O wsiach wołoskich, *zob.* Nr. 2019 i 2939 (zatw.).

3047. R. **1570**. Reces sejmu warszawskiego; — Constitutiones civitati Gedanensi. Vol. leg. II.; — Relacya spraw gdańskich na sejmie warsz., b. dr. 1570 DS.; Por. Fridewaldus M., Instig. accus. contra rebelles Elbing et Gedan., Crac. 1569 DS.

3048. Dyaryusz sejmu warszaw. 1570, SS. rr. pol. I.; — Carncovius, Oratio in comitiis 1570 DS.

3049. **Consensus Sandomiriensis** 1586, 1587 (po polsku i po łacinie), Toruń b. dr. (1592), 1596, *zob.* Nr. 1326; — Zgodne rozumienie w przedn. częściach wiary chrześcijańskiej na synodzie sandomirsk., b. m. dr. 1570 DS.

3050. R. **1570**. Wypisy z c. k. archiwum w Wiedniu (kor. Cyrusa, Relacye sejmu), SS. rr. pol. I.; - List Jana Zapolyi do Zyg. Aug., Przeźdz. Jagiell. V.

3051. R. **1570**. Poselstwa do Moskwy o despekty, Przeźdz., Jagiell. V.; R. **1570**. Elżbiety list do Moskwy, Karamzin, Hist. Ross. VIII.

3052. Siedem listów Zygm. Aug. do Chodkiewicza w sprawach inflanckich, SS. rr. pol. I.; — Die Urkunden d. Grafen de Lagardie (1571—88) in d. Universitätsbibl. zu Dorpat, Leipzig 1882.

3053. R. **1570**. List Zygm. Aug. do rewizorów puszcz królewskich, Dz. warsz. 1827 IX. — Respons króla na uskarżanie Radziwiłła przez Sawickiego, tamże 1827 IX—X. — R. **1570** i **1571**. Anna Jagiellonka do Mikołaja Krzysztofa Radziwiłła, Niemc. Zb. Pam. t. II,

3054. R. **1570**. Lustracya starostwa s k a l s k i e g o czyli opis pożytków skarbowi królewskiemu przypadających, Dod. Gaz. lw. 1859 Nr. 37, 38, 39, 40; — Opis dochodów i pożytków starostwa k o ł o m y j s k i e g o i miasta, sporządzony przez lustratorów r. 1570, tamże 1861 Nr. 23, 24.

3055. R. *1570*, *1571*. Wcielenie plebanii dolińskiej do kapituły p r z e m y s k i e j obrz. łać., Dod. Gaz. lw. 1851 Nr. 33, 34.

3056. R. **1571**—**2**. Koresp. Zygm. Aug. z siostrami, Przeźdz. Jagiell. III.

3057. R. **1571**. Marcina Kromera relacya o kongresie szczecińskim, wyd. X. Liske, Kwart. hist. 1889; — Silverstolpe (wedle odpisu Liskego) Historiskt Bibliotek II. 377—86; — Arkenholtz J., Versuch einer pragm. Hist. von Verträgen wobey der Stettinische Vertrag v. 1570 angehängt, Stockholm 1735 (po szwecku), Cassel 1753 (po niem.); — Stettiner Friedensvertrag, Archiv. Liv.-Est.-Kur. 1854 VII.

3058. R. **1571**. Inwentarz dóbr duchownych Ostrogskich, wyd. Chomętowski, *zob.* Nr. 1385 II.; R. **1571**. Dobra S k ę p e, tamże.

3059. R. **1571**. Litterae inquisitoriae minerarum chencinensium, Łabęcki H., Górnictwo II.

3060. R. **1571**. Zygm. Aug. do Thuringa o uzbrojeniu Wilna, Kraszewski, Wilno III. 334.

3061. R. **1571**. List Jana Kochanowskiego do Stanisława Vogelwedera (z faksimilem), Zb. Pam. Plat., t. I., *zob.* Nr. 2711; — Jan ze Służewa poleca sprawę Gdańszczan, tamże; — Piotr Myszkowski, bisk. krak., o wakującem probostwie (w Broku), tamże.

3062. R. *1571*. **Ulrych do cesarza Maxym w sprawie Moskwy, Karamzin, Hist. Ross. VIII.**

3063. Constitutiones Prussiae, Ged. 1572 DS.; — Dudith A. Epist. ad Petr. Melium 1571 DS.

3064. Synodus dioec. Vladisl., Col. 1572 DS.

3065. R. *1572*. **Zyg. Aug. poświadcza szlachectwo Zawackiemu Stanisławowi i herb jego zmienia; Toż potwierdza 1578 Batory, Paprocki, Herby 657; R. *1572*. Zyg. Aug. daje Sebastyanowi Broniowskiemu wieś Szade dożywociem, Dod. Gaz. lw. 1856 Nr. 49; Zyg. Aug. odnawia przywilej na wójtostwo w Starzawie dla Fiedka Terleckiego, tamże 1872, t. III.**

3066. Testament Zygm. Aug., Przeźdz. Jagiell. V.; Pam. warsz. Bent. 1819; Przyj. ludu, Leszno 1844 XI., *zob.* Nr. 2921.

Mowy pogrzebowe zob. Kroniki, zob. Nr. 3095.

3067. R. **1572**. Kaptur po śmierci Zygm. Aug. w Krakowie uchwalony, Vol. leg. II.

3068. **Akta** odnoszące się do bezkrólewia i elekcyi, Zb. Pam. Plat., t. III.; — De Noailles, Henri de Valois, t. III. (*Zob. Opracowania*), Przeździecki, Jagiell. IV., V.; Skarbiec hist. pol. Sienkiewicza Nr. 3; Mosbach, Wiadomości str. 72—102; — Pam. warsz. 1821.

3069. **Listy** Anny Jagiell., Przeźdz., Jagiell. IV., V. (1572—96); — Korespondencya Zofii Jagiell, ks. brunśw. i Jadwigi, margr. brandenburskiej (1572—5) tamże, IV.; — Listy różne 1572—3, tamże; — Listy W. X. mosk., list do Kromera o sprawie Zborowskiego, list Henryka Wal. i t. p. (1572—4), tamże.

3070. **Karnkowski S.**, Epistolae illustr. virorum, Crac. 1578, 2 ed. w J. Długossii, Hist. pol. libri XII., Lipsiae 1711 (lata 1572—77).

3071. R. **1572**. Trzy listy Iwona, woj. mołd. do panów korony, Pam. sandom., t. II. 1829, Tyg. lit., Pozn. 1843 VI.; — List królowej Szwecyi do stanów królestwa, tamże; — List St. Warszewickiego do Mik. Krzyszt. Radziwiłła, Dz. warsz. 1827, t. VIII.

3072. R. **1572**. Dyaryusz zjazdu warszaw. przez Uchańskiego, Zb. Pam. Niemc., t. I.; — **Poselstwo od zjazdu osieckiego** do królewny Anny i posłów cesarskich 1572, Pam. warsz. 1821.

Dyaryusze sejmów zob. Nr. 1391—1402.

3073. **Grzegorz XIII.**: Maffei, Degli annali di Greg. XIII., Roma 1742, 4 t.; — Ciappi Comp. delle attioni, Roma 1591, *zob.* Nr. 166—171.

3074. **Scena trybunalska z r. 1572, Tyg. lit., Pozn. 1838 I.; Kozłovius, Oratio ad exercitum Cosatium 1572 DS.**

3075. R. *1572*. **Lokacya wsi Poławy, Stadnicki A., O wsiach wołoskich; Wypis z ksiąg grodzkich sanockich (zeznanie woźnego, dotyczące wsi Posada dla starostwa sanockiego), Dod. Gaz. lw. 1862 Nr. 18.**

3076. R. **1573**. Articuli pactorum conventorum; Forma juramenti regis, Vol. leg. II.; — Confoederatio gen. Varsaviensis; Porządek na sejmie walnym; Uniwersał poborowy; Oznajmienie króla nowego, tamże; — R. **1573**. Oblig stanów w czasie bezkrólewia, Niemc. Zb. Pam. t. IV.; — Uniw. pobor. 1573 DS.; — Reces sejmu waln. koron. 21. maja 1573; — Uniwersał stanów rzeczyposp., zwołujący sejm koronacyjny na 1. września 1573 (DS.) (**E**. VIII.).

3077. Confeder. Articul d. poln. Stände b. w. m. 1573; — Declaration des seign. de Pologne, Paris 1573; — Protestacya woj. płock. przeciw konfeder., Kr. 1573. DS.

3078. Naprawa rzeczyposp. do elekcyi nowego króla, 1573 DS., Bibl. Turowsk., Kr. 1859, Zb. pam. Plat. II.

3079. Carncovius St., De modo et ordine electionis regis 1573, Crac. 1573 (Modus et ordo) Col. 1589, Vars. 1750 (około), Cromer, Polonia 1589, Acta litteraria 1756; — Kossobuczki, Modus et ordo, Crac. 1573; — Myszkowski, Oratio 1573; — Oratio ad senatum, qua principis constituendi modus ostenditur per A. V.(olan?) (1572?) DS.; — Compendiosa narratio electionis, Rel. Nunc. Ap. t. I.; — Ordre tenu par les Polog. p. l'elect, Paris, Lyon 1573, Rouen b. r. DS.

3080. Commendoni Fr., Oratio ad senat., Crac. 1573; — Rosenberg, Legatio S. C. Majestatis (1573) DS.; — Pernstein, Leg. Boh. Suada lat., *zob.* Nr. 1351; — Oratio Electorum nomine habita pro eligendo rege b. m. i r. 1573, 1575 DS. (Por. Mosbach, Wiadomości str. 74—8); — Odpowiedź Porty stanom koronnym, Pam. sandom. 1829 II.; — Haraburda M., Pisarz litewski, Relacya poselstwa do Iwana Groźnego 1572—73, Sienk. Skarbiec II.

Kniga posolskaja 1573—80, zob. Nr. 3126.

3081. **Montluc** (Blaise de), Epistolae et Orationes, Lusignan 1574 (Poszczególne **E**. 1573—4); — Commentaires et lettres 1521—1576. (Buchon, Collect des croniques, Paris 1824—29 X. tom.; Petitot, Coll. des mémoires XX—XXIII.; Michaud et Poujoulat Coll. des mem. VII. A. de Ruble, Soc. Hist. Fran., Paris 1864—72, 5 vol. in 8vo).

3082. **Piliński T., Bezkrólewie po Zygmuncie Auguście i elekcya króla** Henryka Prz. pol. 1868—9, Odb.

Kr. 1869, *zob. Uprzecowania:* **Reimann C., Die polnische Königswahl v. 1573, Sybels H. Z. 1864.**

3083. **Recueil** de pièces diverses servant à l'histoire de Henri III., Col. 1660, 1699, 2 vol. (Henrici Epistolae, Par. 1575); Mornay (Ph. du Plessis), Mémoires (t. I. et II. 1572—99) La Forest 1624—25; Mémoires et corespondance 1571—1627, Paris 1824—25 12 vol.; Les mémoires de la reine Margarithe (Lettres au R. Henri III.), Paris 1628; — Charles IX. et Catherine de Médicis, Lettres inédites (do 1573), Rouen 1871; — Goulart S., Mémoires de l'estat de France (Vol. II. La negotiation de Pologne), Meidelbourg 1576, *zob. Kroniki.*

3084. **Languetus H.**, Epistolae, Lipsiae 1685; — Scholtz O., Hubert Languet als kursächsischer Berichterstatter und Gesandter in Frankreich 1560—72, Halle 1875.

3085. Zamojski, Oratio ad Henr. III., Paris 1573, Romae 1574, Oraison 1574 DS.; — Mowa Jana Zamojskiego do Henryka Walezyusza, wyd. L. Niedźwiedzki (po pol. i łać.), Paryż 1864.

R: Adamowicz A., Bibl. warsz. 1865 II.

Collectanea ad vitam J. Zamoyski, zob. Nr. 3128, Archiwum Radziwiłłów, zob. Nr. 3129.

3086. Carsi Ch., Ad legatos Polonos oratio Metis habita 1573; Harangue 1573; — Baldovinus, De legatione pol. ad J. Zamoscium 1573; Ad Acad. Crac. 1573; — Herbort J., Oratio, qua viatores expostulat, Crac. 1573; Ad Saxoniae ducem oratio, Par. 1573, Crac. 1574; — Discours faicte a Orléans, Orleans 1573; — Verzeichniss aller Stätt., deren sich d. königl. Würde zu Polen gebraucht 1574 i b. r.; — Advertissements de Vienne sur l'election d'Henri d'Anjou, Lyon 1573; — Catalogue des Princes seigneurs, qui accompagnaient le Roy de Pologne, Lyon (1574 **E.** X.); Honneurs au roi a Międzeris 1574; — Extrait d'une lettre par un gentilhomme du roy de Pologne a Miezerich le 25 Janvier 1574, Lyon b. r. (**E.** X.) DS.

3087. Warszewicki Chr., Ad Henr. III. orat. Crac., Parisiis 1573, 1575 i b. r.; — Myszkowski P., Oratio 1573, Crac. 1574 DS.; — (Konarski A.) Oratio et resp. Hurlati, Suada lat. 1747, *zob.* Nr. 1351.

3088. **Morosini G. Fr.**, Relazione 1573: Rel. degli ambasciatori veneti, Serie I. Vol. VI.

3089. Zwei Schreiben des livländischen Administrators Chodkiewicz an die polnischen Reichsräthe über Kriegserreignisse in Livland 1573, Mitth. Liv.-Est.-Kur., Riga 1847 IV.; — Jan, król szwedzki, Epistola ad Joannem Chodkiewicz, w Suada Ostrowsk. 1747, *zob.* Nr. 1351; — Correspondance de Charles Dantzai, ministre de France a la Cour de Danemark, Stockh. 1824 (str. 345).

3090. R. **1573—4**. Listy Filona Kmity, Grab., Źr. do dz. II., *zob.* Nr. 1362.

3091. R. **1573**. List Anny Jagiell. do Hozyusza, Skarbniczka Grab.

3092. **R.** *1573* **Taksa żywności i t. d. w Krakowie, Niemc. Zb. Pam., t. III.: Sumaryusz papierów do dóbr Zalesie koło Warszawy (1573—1754), Skarbiec pol. Kapuśńskiego, Lw. 1859.**

3093. Henrici III. ad ord. pol. epistola, Paris 1574; Ad senatum polonum b. m. i r. (1574); Walezy Henr., Wszem wobec, Uniwersał 1574 DS.; — Henryk Walezyusz, Epistola ad J. Chodkiewicz, w Suada Ostrow. 1747, *zob.* Nr. 1351.

3094. Karnkowski, Ad Henricum III. Oratio 1574 DS.; — Harangue, Lyon, Paris 1574 i b. r. DS.; — Mitzler, Acta lit. 1756.

3095. R. **1574**. Porządek pogrzebu Zygm. Augusta z Tykocina do Krakowa, Pam. Sand. 1529, Odb. War. 1830, Niemc. Zb. Pam. I. *Mowy pogrzebowe, zob. Kroniki*; — Rachunek kosztów trumny Zygm. Aug., Grab., Staroż., Pam. krak. 1830 III.; — Pompa nelle esequie di Sigism. Aug., Roma 1574 DS. (**E.** VIII.).

3096. R. **1574**. Uroczystości koronacyi H. Walezyusza, Grab., Oj. Sp. I.

3097. **Laureo Vincent**, nonce apost. en Pologne 1574—78 et ses depêches publ. p. T. Wierzbowski, War. 1887.

R: W. Z., Kwart. hist. 1888; J. Korzeniowski, Prz. pol. 1888 III.; X. L., Sybels H. Z. 1888 I.; Żurn. Min. nar. prosw. 1882, I 222.

3098. R. **1574**. Confirmatio jurium Henrici regis, Vol. leg. II.

3099. R. **1574**. Henryk Wal. Jana hr. z Tęczyna podkomorzym mianuje, Paprocki, Herby 91.

3100. Henryk daje przywilej Olbrachtowi Łaskiemu 24. kwietnia 1574, Przeźdz., Jagiell. II.; Henryk do Zofii, ks. brunśw. 5. maja 1574, Przeźdz., Jagiell. III.; Henryka Ordynacya skarbowa 12. maja 1574, A. Pawińskiego, Księgi podskarb., War. 1881 (Źr. dz. IX.), str. 295.

3101. Constitutiones Metrop. eccl. gnesn., Crac. 1574 DS.

3102. **R.** *1574.* **Król Henryk potwierdza przywilej Zyg. Aug. z r. 1569 biskupowi ormiańskiemu lwowskiemu w sporze z starszyzną Ormian, Dod. Gaz. lw. 1857 Nr. 44, 45, 46; Król Henryk na sejmie koronacyjnym wszystkie dokumenty Wieliczce służące zatwierdza, tamże, 1868 Nr. 52: Krośnianie składają przez wysłanników królowi przysięgę wierności, tamże, 1852 Nr. 29.**

3103. Ludwika Gonzagi de Nevers opis rzeczyposp. 1574 (list do królowej franc.), wyd. Finkel L., Bibl. warsz. 1887 IV., *zob. Kroniki.*

3104. R. 1574. **Henryka** listy z 18. czerwca, Niemc. Zb. Pam. I.; Relacye Nunc. I.; Hen-

rici ad ord. pol. epistola, Paris 1574, Exemplar lit. ad senatum pol. 1574; Namossius P., Epist. ad Osium cum actis legationis de regno ad Henr., Crac., Par. 1574; Declaration sur le retour du roi Paris, Lyon, Rouen 1574; Paschali Car. Ad Henr. III. oratio, Ven. 1574; — Entrata del. Henr. III., Ven. 1574; — Parthenius, Henr. III. ad urb. Ven. advent., Ven. 1574; — Feste, datti nella Padua 1574 DS. (**E.** VIII.); — Massono P., Oratio Henrico III. e Polonia redeunti Lutetiae 1620 (**E.** IX.).

3105. R. **1574**. Exemplar quarundam litterarum super discessu Ser. Henr. III., Pistorii Corpus, t. III.; — Akty odnoszące się do ucieczki Henryka Wal., Przeźdz., Jagiell. V.

3106. **Akta** bezkrólewia po Henryku Walezyuszu i pisma ulotne, Zb. Pam. Hlat., t. IV., Mosbach, Wiadomości.

3107. **Akta i listy** z czasów bezkrólewia po Walezym i z czasu Stefana Batorego, wyd. Skrzydelka Wł., Kr. 1868 str. 23.

3108. R. **1574**. List Henryka do stanów z 15. września, Niemc. Zb. Pam., t. I.; — Lettre missive de Henry troisième escrite aux estats, Lyon 1575 DS. (**E.** X.); — Solikowski J. D., Probi et Galliae ac Pol. amantis viri orat. Basileae 1575 DS.; — Litterae convoc. (oblatae Andreov. S. Junii) 1576 DS.

3109. R. **1574—6**. Listy w sprawie kandydatury austryackiej, Przeźdz., Jagiell. V.; — List Maxymiliana II. do Krzysztofa Radziwiłła (r. 1575), Niemc. Zb. Pam., t. II.; — Warszewicki, Ad Maximilianum, Pragae 1576 (**E.** VIII.); — Strotscheritius Er., Polon. relatio, sive sermo ad Ferd., Basil. 1574 DS.; — Koresp. kamery szląskiej, odnosząca się do elekcyi, Mosbach A., Wiadomości str. 106, 146; — Nominatio Maximiliani II. in regem et juramentum ejus., Nowakowski, Źr., t. I.; — Maximilianus II. Edictum ad ordines et status regni Poloniae 1578 DS.; — Wierzbowski T., Dwie kandidatury na polskij priestoł, Wilgielm iz Rozienbierga i ercgiercog Fierdinand 1574—5 (Odb. z Izwiestij uniwer.), War. 1889.

3110. R. **1574** d. 11. września, Mowa posła tureckiego, Rel. Nunc. Ap., t. I.

3111. Wierzbowski T., Otnoszenija Rossii i Polszi w 1574—78 godach, Ptrsb. 1882; — Wesołowski, Primirenije Russkich z Polakami, osnowanaja na dokumentach XVI. wieka, Ptrsb. 1881.

3112. Listy Anny Jagiell. (1574—88), Dz. warsz. 1853 Nr. 173, 197 i 221, *zob.* Nr. 3069.

3113. R. **1574**. List Chodkiewicza do Mikoł. Radziwiłła o zapobieżeniu intrygom Firleja, Dz. warsz. 1826, t. VI.; — Handlung polnische Artickl, von den Herrn Woywoden (?) 1576 DS.

3114. R. *1574*. Hieronim Lippoman do Kromera o hist jego, Finkel L., Marcin Kromer, Roz.-fil.-hist. Akad XV. Odb. Kr. 1883.

3115. R. **1575**. Litterae significatoriae de electione, Vol. leg. II.; — Rad koronnych i ryc. pod Warsz. zebranych konf. b. m. dr. 1575 DS.

3116. **Lippomano Girolamo**, Relazione 1575: Rel. degli amb. Veneti Ser. I., Vol. VI., Niemc. Zb. Pam. III., Relacye Nunc. Ap. I.; Hassencamp R., Ein Venetianischer Gesandschaftsbericht, Ztschr. d. hist. Gesell. f. d. Prov. Posen 1886.

R: F. L., Kwart. hist. 1887.

3117. Cieszkowski Z., Don Alfonso d'Este, kandydat do korony i jego poseł poeta Guarini w 1575, Prz. pol. 1877 IV.; — Windakiewicz, Guarini, Prz. pol. 1889 III., *zob. Opracowania.*

3118. Hüppe, De Poloniae post Henr. interregno Vrat. 1866.

3119. R. **1575**. Regestr pomiary Lebiedziewskiej i Chożewskiej, wyd. Chomętowski, *zob.* Nr. 1385 II.

3120. R. **1575**. Grzegorz XIII. mianuje Macieja Kłodzińskiego protonot. S. A., Paprocki, Herby 423; — Prokop Pieniążek zaliczony do zakonu rycerskiego sabaudzkiego, tamże 509; — Cyrograf czyli rewers Jana Herburta z Fulsztyna, Wójcicki, Bibl. staroż. pis. I.

3121. R. **1576**. Confirmatio electionis Stephani; Oznaymienie przyjazdu; Naznaczenie koronacyi; Litterae fidei; Innotescentia Stephani regis; Confirmatio jurium, Vol. leg. II.; — Litterae elect. novi regis, b. m. r. 1577 DS.; — Reces zjazdu jędrzejowskiego 1. lutego 1576; — My Rady, Uniwersał 5. marca 1576; — Toż (de praestito juramento) 1576 (**E.** VIII. D.) DS.; — Przyjazd do Polski Stefana Batorego; Program koronacyi Batorego, Grab., Staroż.; — Declaracya privil. ks. arcyb. gniezn. o koronowaniu króla polsk., b. r. i m. 1576 DS.

3122. **Batory Stefan**. Pamiętniki do hist. Stefana, króla polsk. czyli korespondencya tegoż monarchy, oraz zbiór wydawanych przez niego urządzeń, z rękopismów zebrane, War. 1830, str. 165.

3123. **Pawiński A.**, Początki panowania w Polsce Stefana Batorego (1575—77). Listy, uniwersały, instrukcye i rozprawka o synodzie piotrkowskim z r. 1577, Źr. dziej. IV., War. 1877.

R: Korzon T., Aten. 1877 III.; Ł. St., tamże, 1878 I.; Prz. kryt. 1877; Kłosy 1877 XXIV. str. 399.

3124. **Pawiński A.**, Akta metryki koronnej co ważniejsze z czasów Stefana Batorego 1576—86, Źr. dz. XI., War. 1882.

3125. **Księgi podskarbińskie** z czasów Stefana Batorego 1576—86, wyd. Pawiński A., Źr. dz. IX., War. 1882.

Por. Pawiński A., Skarbowość w Polsce za Batorego, Źr. dziej. VIII., War. 1881. R: Smoleński Wł., Prawda 1882 Nr. 13, Tyg. powsz. 1882 Nr. 15, Wiek 188. Nr. 76.

3126. **Kniga posolskaja** metriki wielikawo kniażestwa litowskawo soderżaszczaja w siebie diplomatczeskija snoszenija Litwy s krolestwom Stefana Batoria 1573—80, wyd. Pogodin M. i Dubienski M., Moskwa 1843, *zob.* Nr. 919, 938 i 2800.

R: Gołębiowski S, Bibl. warsz. 1851 IV.

3127. R. **1576—86.** Listy Stefana Batorego do kardynała Sirletum, Rel. Nunc. Ap., t. I.; Listy biskupa Mondovi, tamże.

Laureo Vincent, zob. Nr. 3097.

Theiner, Annales Ecclesiastici, zob. Nr. 1629, Akty ist. Turgeniewom, zob. Nr. 919.

3128. **Collectanea** vitam resque gestas Johannis Zamoiscii illustrantia (z 7 tablicami rycin z miedziorytów Laura Romana z r. 1603), Pozn. 1861, *zob. Kroniki.*

(Obejmuje: 1) Heidenstein Rein., Vita Johannis Zam.; 2) Anniversarii victoriarum; 3) De nuptiis J. Z. 1583; 4) Oratio ab Ad. Bursio 1606; 5) Relatione del regno di Polonia 1604; 6) Odezwa Zamoyskiego; 7) Rada sprawy wojennej; 8) Respons co do Sam. Zborowskiego; 9) Exorbitancye; 10) Diarius progressus contra pal. Moldaviae, 11) Ex colloquio 1597; 12) Mat. Dresseri Epistola 1607).

R: X. L., Sybels H. Z. XVIII.

3129. **Sokołowski A.**, Archiwum domu Radziwiłłów (SS. rr. pol. t. VIII.).

R: Kirkor, Prz. powsz. 1886; Sawczyński H., Przew. nauk. lit. 1887, *zob. Opracowania.*

3130. **Szadeczky Lajos**, Báthory István lengyel királylyá választása 1574—76 (Stef. Bat. elekcya), Budapest 1887 (str. 454); — Tenże, Stephan Báthory und eine ung. Verschwörung, Ungar. Revue 1887.

R: Zakrzewski W., Kwart. hist. 1887 („Przegląd rozpraw i artykułów ogł. z powodu rocznicy śmierci Stefana Batorego").

3131. Listy Stefana Batorego 1576—85, wyd. Otwös w Magyar. tört. tar. VIII., tamże, *zob.* Nr. 899; — Hurmuzaki, Documente privitóre la Historia Románitor, t. III.

R: Sokołowski A., Aten. 1886 III. („Kilka słów o tureckiej polityce Stefana Batorego").

Kozaczyzna zob. Nr. 2439.

3132. Lipsius Just., Epistolarum selectarum centuriae V. Antverpiae (Ad Andr. Dudithium, Th. Zamojski, Ber. Maciejowski, Daw. Hilchen, Dem. Solikowski, Joan. A. Prochnicki, Joan. Samoscium, Audr. Schonaeum, Eust. Wołłowicz, Sim. Simonidem, St. Krzystanovicium) 1605, 1607, 1611 (ded. T. Zamoyski); — Schoneus A., Lipsii epistola erudita, Crac. 1602; — Mochinger Jan, Justi Lipsii epistolica, Gedani 1652.

3133. Brutus, Selectar. epistolarum libri V., Crac. 1583, 1585; — Junius M., Orationes Argent. 1598, *zob.* Nr. 1427; — Manutius P., Epistolarum libri VI. (Ad Zebrzydovium, Patricium, Zamoscium et alios), (por **E.** 1584), Tyrnaviae 1606, 1762; — Turner Kob., Orationes (Epist. Quar. Patricio, Herborto, Joan. Zamojscio, Stan. Hosio, Reginae Polon. Oratio ad Sigismundum regem), Ingolstadt 1602; — Muretus M. A., Orationes et epistolae, Venet. 1759; — O stosunkach listownych J. Zamoyskiego z M. A. F. Muretem za rozkazem Stefana celem wezwania Mureta do Polski (5 listów), Bibl. Ossol. 1830 III.

3134. Warszewicki Chr., Diversis locis et temp. habitae orationes, Praga 1589 (**E.** VIII.); Regius N. G., Epist. ad Chr. Varsevicii orationes 1589 (**E.** X.) DS.; — Tenże, Niewydane pisma, listy do znakomitych ludzi, dokumenty itd. zebrał i wyd. Wierzbowski T., (tytuł łać. obok), War. 1883, *zob. Kroniki*; — Rescius Stan., Epistolarum liber I. Neapoli 1594, Pars posterior Neap. 1598; — Solikowski J. T., Series legationum (?) Calissis, 1603.

3135. Zakrzewski Wł., Stefan Batory, Przegląd historyi jego panowania, Prz. pol. 1886—87, Odb. Kr. 1887, *zob. pod odp. lat. i Opracowania.*

3136. Hausmann R., Studien z. Gesch. d. Königs Stephan in Polen I. Theil, Dorpat 1880; — Jarochowski K., Przyczynek do dziejów Stefana Bat., Rozpr. hist. kryt. Pozn. 1889; — Kraushar A., Olbracht Łaski, War. 1882; — Tenże, Czary na dworze Batorego, Kr. 1889, *zob. Opracowania.*

3137. Sokołowski St, Stephani regis particiones eccl. ad Petrum Kostkam ep. Culmensem, Pолociae 1817; Batowski Alex., List Poliarka Mingna o Michale Sędziwoju alchemiku, Rozm. lwow. 1858; Firley J, Epistola illustr. ad filium, Ostr. Suada, 1717.

3138. R. **1576**. Konstytucye seymu walnego, Vol. leg. II.; —Konstytucye 1576, Kr. 1576 DS.; — Konstytucye za panowania króla Stefana, Kr. 1579 DS.; — Uniwersał poborowy w Andrzejowie postanowiony; Konfirmacya poboru przez króla, Vol. leg. II.

3139. Batory Stef., Uniwersał przeciw obw. żydów, dan w Warszawie 5. lipca 1576, Lw. 1882 (Odb. z Reformy).

Rudolf II. zob. Nr. 1570—71.

3140. R. **1576**. Zwyczaje wojew. Mazowieckiego, zest. na seymie toruńskim, Vol. leg. II.

3141. **Pawiński A.**, Stefan Batory pod Gdańskiem w r. 1576—7, listy, uniwersały, instrukcye, Źr. dz. t. III., War. 1877.

R: G. St., Aten. 1878.

3142. Declaratio vera Gedanensium, Gedani (1576) 1577; — Anhang der Declaration der Stadt Danzig, Danzig 1577; — Appendix declarationis civ. Ged. de praes. rerum statu, Gedani 1577 DS.

3143. **Polkowski J.**, Acta Stephani regis 1576—86 (Sprawy wojenne Batorego), (Acta historica ed. Acad. crac. XI.), Kr. 1887.

R: Czermak W., Kwart. hist. 1888; R., Przew. nauk. lit. 1887; Prz. powsz. 1887 IV.

3144. Sprawozdanie z poselstwa do Iwana Wasilewicza, Obolenskiego Sbornik, Moskwa 1838; — De jure Magni Moscoviae Ducis in Livoniam Epistola, Starcz. SS. rr. ruth. II.; — Moroni J., Ad Ducem Moscoviae et ad Rudol. Clenchen Epist., tamże, *zob.* Nr: 3126.

3145. R. **1576.** Memoryał Warszewickiego do cesarza, wyd. S. Tarnowski, Roz. filolog. Akad., Kr. 1874 t. I.

3146. Aus Konstantinopel gen Wien geschrieben, Nowakowski, Źr. I.

3147. Stefan Batory nadaje Barbarze z Czermina Niemojowskiej dożywocie na królewszczyznach Celejów i Uwisło, Dod. Gaz. lw. 1855 Nr. 41; Przywilej na dwa jarmarki i na targ cotygodniowy dla Rudnik, tamże 1854 Nr. 34, 35; Licentia cuniculi Staro-Ilkuski, Łabęcki H., Górnictwo II., *zob.* Nr. 3602 (zatw.).

3148. R. **1577.** Uniwersał poborowy (w obozie pod Gdańskiem), Vol. leg. II.; — Stefan Batory, Uniwersał dan z Wrocławia dnia 1. kwietnia 1577 (? **E.**) DS.

3149 Breve apostolicum Clericis Regni Poloniae de procuratore in crim., Romae 1577 DS.

Synod 1577, zob. Nr 3123.

3150. R. **1577—86.** Listy kamery szląskiej (nowiny z Polski), Mosbach, A., Wiadomości str. 147, 210.

3151. Candianus P. V., Julio Brunsviciensium duci, de ingressu et regressu Steph. Batori 1577 DS.

3152. **Liwonskij pochod** caria Joanna Wasilewicza Groznawo w 1577 i 1578 god. Wojennyj Żurnał 1852, Odb. Ptrsb. 1853; — R. **1577.** Cobencelii J., De legatione ad Moscovitas Epistola, Starcz. SS. rr. ruth II.; — Ad Seren. Stephanum D. Gr. Regem Apologia, Mitth. aus der livl. Gesch. I.; — Des livländischen Meisters Herrmann v. Brüggenay genannt Hasenkamp, Urlaubsbrief für Kluwer, Comthur zu einer Reise nach Deutschland 1577, Mitth. Liv.-Est.-Kur., Riga 1837 I.

3153. R. **1577.** S. Hozyusz do S. Fogelwedera, posła polskiego w Hiszpanii o sprawie neapolitańskiej, Zb. Pam. Plat., t. II.

3154. R. **1577.** Priv. Stephani Bathorei pro Ilkusz, Łabęcki H., Górnictwo II.; — Pogłębienie szybu Lois w Wieliczce, tamże.

3155. R. **1577.** Stefan Batory zatwierdza Wieliczce dokumenty, Dod. Gaz. lw. 1869 Nr. 11; — Rudolf II. Ajchingiera do szlachty **włącza,** Paprocki, Herby 752.

3156. R. **1578.** Konstytucye seymu walnego warszawskiego, Vol. leg. II., Uniwersały poborowe, tamże; — Uniwersał poborowy, b. w. m. i r.; — Konstytutie sejmu warszaw. r. 1578 (Dwie edycye) 1578, (**E.** 1577?); — Exemplar lit. Bator. Gedanens. dat., Warsz., b. d. 1578; — Stefan Bat., Urzędom przełożonym do wydawania podwód konnych i pieniężnych należącym, oznajmujemy, 1578; — Sposób praw trybunalnych Stefana, króla polsk. (1578) DS.

Por. Balzer O., Geneza trybunału koronnego, War. 1886.

3157. Sermones variae et orationes Varsov. habitae 1578 DS.

3158. Acta et Const. syn. prov. Gnesn. 1577, Crac. 1578.

3159. Constit. synodi dioec. Crac. 1578, Crac. 1578, 1579 DS; — Ljubowicz N. N., K' istorii Jezuitów w litowsko-ruskich ziemlach w XVI. w., Izwiest. warsz. Uniw., War. 1888.

R: Korzeniowski J., Kwart. hist. 1890.

3160. Kallenbach J., Nuncyusz Cagliari o królu Stefanie, Tyg. illustr. 1886.

R: Zakrzewski W., Kwart. hist. 1887.

3161. **Janicki J.**, Akta historyczne do panowania Stefana Batorego, króla polskiego, od 3. marca 1578 de 18. kwietnia 1579 r. z dawnego rękopisu wydał... (Bibl. Ordyn. Krasińskich; Muzeum K. Świdzińskiego. t. V. i VI.), War. 1881.

R: Lisiewicz A., Przew. nauk. lit. 1883.

3162. R. **1578.** List Murad-chana do Stefana Batorego, Sękowski, Collectanea II.; — Iwan car do Chodkiewicza, oznajmując że wziął Inflanty, Grab., Źr. do dz. I., *zob.* Nr. 1362.

3163. R. **1578.** Articuli zupparii ilcussiensis; Laudum cultorum montium ilcuss., Łabęcki H., Górnictwo II.; — Król Stefan miasto Wieliczkę i górników do udziału w komisyi, do żupy tamtejszej wysadzonej powołuje, Dod. Gaz. lw. 1869 Nr. 13.

3164. Zbiory archiwalne, (Listy z lat 1573—95), Roz. lw. 1858; Stan Polski r. 1578, allg. wystawiony, Przyj. ludu. Leszno 1840 VII.; R. *1578*. Stefana Bat. Dok. dla Ł. Górnickiego, Czarnik B., Żywot Górnickiego; Thurneisser Leonard, List do króla Stefana Batorego. Medycyna r. 1882; Prz. bibl. arch., War. 1882, t. III.

3165 R. *1578, 1585.* Przywileje króla Stefana na założenie wsi Trzeboszowice czyli Zarzycka Wola, od Władysł. IV. potwierdzone, Dod. Gaz lw. 1859 Nr. 18—24; Potok obdarzony jarmarkami, targami i wolnością śródtowania mięsiwa, tamże 1851 N. 26, *zob.* Nr. 1826, 1834 i 3065 (zatw.).

3166. Constitutiones terrarum Prussiae, Dantisci 1579.

3167. **Baliński M.**, Dawna akademia wileńska, próba jej historyi od założ. r. 1579 do ostatecznego jej przekształcenia w r. 1803,

Ptrsb. 1862 (str. XII. 609); — Przywilej Stefana na Uniw., Kraszewski, Wilno str. 42—44; — Regestrum et summula privilegiorum acad. vilnensem S. J. concernentium b. r. (Druk.).

3168. **Akta** odnoszące się do wojny moskiewskiej 1579—82, Rel. Nunc. Ap., t. I.; — Stephani Bathory, Edictum de causis belli contra Moscov., Crac. b. r. 1579, Colon. 1580; — Tenże, Epistola historiam susceptae adv. Moscium expeditionis et expugnatae civitatis Polocko recitans. Ad ordines r. pol. b. w. m. dr. 1579; — Tenże, List odpowedcci Moskowi, Praga, 1580; — Edictum regium de dato ultimo Aug. ex Castro Połock, Polociae 1579; — Ed. reg. de supplicationibus ob rem adversus Moscum gestam, Crac. 1579; — Stephanus rex, Edictum Svirense ad milites, Vars. 1579, Colon. 1580, 2 edycye DS., także w dziele Nobilius: De rebus gestis Stephani I., Romae 1582 (**E**: VIII.); — Toż i Edictum de supplic. Epist. ad comit. post captam Polociam w Comment. rerum a Steph. rege gest. edd. Faminius (Brutto), Colon. 1580 (DS.).

3169. Wasilewskij W., Polskaja i niemeckaja peczat' o wojnie Batorija s Joannom Groznym, Żurn. nar. prosw. 1889 I. 127—168, II. 350—391.

R: J. A. M., Kwart. hist. 1889.

Heidenstein R., De bello Mosc., zob. Kroniki.

Por. Karta operacyj wojennych w wyprawie Polaków naprzeciw Rossyanom w r. 1579 i plany ówczesne miasta Połocka z przyległemi twierdzami, Żurn. nar. Prosw. 1837 Nr. VIII: Odb. Ptrsb. 1837, Wrocław 1840; Pachałowiecki St., Carta topogr. Polociae, Roma 1580 DS.

Por. Winckelmann Nr. 3521—5.

3170. Jüngling Fr., Beiträge z. d. Gesch. über die adeliche Kuria im Orte Halmágy, Arch. d. Ver. f. siebenb. Landesk., VII. str. 271—276, (Dokum. Krz. Bat. 1579 z wzmiankami hist. o wołoskiej sprawie za Stefana).

3171. Uchański P., Oratio ad Greg. XIII. b. m. dr. 1579 DS.

3172. Lipiński T., Wydatki magistratu Starej Warszawy z r. 1579, Bibl. warsz. 1849, I.; — R. **1579—81**. Regestr podatków wojew. sandomierskiego, Źr. dz. t. XIV.; - Districtus Vschoviensis, Źr. dz. t. XII.; R. 1580 Dist., Posnaniensis, tamże.

3173. R. **1579**. Stan. Herburt do J. Zamojskiego, Grab., Źr. do dziej., *zob.* Nr. 1362.

3174. R. *1579*. Stefan Batory Rozrażewskim tytuł hrabiów przyznaje, Paprocki, Herby 258.

3175. R. *1579*. Stefan Batory zachowuje Wieliczce targowo, przeznaczając je na naprawę miasta, Dod. Gaz. lw. 1869 Nr. 12; Stefan Batory ustanawia drugi jarmark i skład naczynia glinianego dla podgórskiej okolicy w Starym Samborze, tamże 1859 Nr. 4.

3176. R. **1580**. Uniwersał poborowy, Vol. leg. II.

3177. R. **1580**. Stefana Batorego Edictum 25. września, Pistorii Corpus t. III.; — Edykt króla Jegom. od Wielkich Łuk z Moskwy, Kr. 1580; — Toż, druk. w Wielkich Łukach 1580; — Stephani reg. litterae post captum Vielico Łukum, Vilnae 1581; — Absag-Brief königl. Maj. in Polen dem Mosk. tyrannischen Feind durch Lopaciński jungst überschickt, Nürnb. 1580 (DS.); — Stefan Batory do obywateli Zawołocza, aby się poddali, Grab., Źr. do dziej. I., *zob.* Nr. 1362.

3178. R. **1580**. Stefan Batory Wal. Wąsowicza za podpalenie Połockiego zamku do szlachty wlicza, Paprocki, Herby 884; — Tenże za męztwo Wielocha nobilituje, tamże 279; — R. **1580**—**2**. Nobilitacye Wąsowicza, Wielkołuckiego, Sernego, Triciusza, Pachołowieckiego, Łapczyńskiego, Stefanowicza, Pudłowskiego, Franka, Paprocki, Herby; — Król Stefan zatwierdza testament Andrzeja de Bari, rannego pod Pskowem, Dod. Gaz. lw. 1872 III.

3179. Possewin A., Epistola de reb. Suec. Liv. Polon. ad Eleonor., Duciss. Mantua, 1580 DS., i w Starcz. Histor. ruth. script.t II.

3180. Statuta reformationis monasteriorum ord. Cister., Crac. 1581; — Gregorius papa XIII., Bulla confirmationis privilegiorum Cisters. ordinis, Crac. 1580 (DS.).

3181. R. *1580*. Anna Jagiellonka do rajców krak. Grab., Skarbniczka.

3182. Wypis z ksiąg grodzkich zamku Łuckiego: Odpis przywileju żydom 1580 podanego przez Józ. Ambranowicza. Druk 1789.

3183. R. **1581**. Konstytucye sejmu warsz., Vol. leg. II.; — Konstyt. sejmu warszawsk. 1581 DS.; — Trybunał obywatelom W. X. lit. r. 1583 DS., Wilno 1693.

3184. R. **1581**. List Bojanowskiego do marszałka koronnego; To na sejmikach powiatowych postanowiono; List od jednego przyjaciela od dworu do marszałka koron.; Zakrzewski W., Stefan Batory, Kr. 1887. Dod.

3185. **Dnilewnik** posliedniawo pochoda Stefana Batorija na Rossiju (Osada Pskowa i diplom. perepiska 1581—82) izd. Kojałowiczom. Ptrsb. 1867. (*Dziennik Piotrowskiego, zob. Kroniki*). R. **1581**—**2**. Artykuły wojskowe i uniwersał Batorego o porządku wojskowym, Niemc. Zb. Pam., IV.; — List Stefana Batorego z pod Pskowa, Pam. sandomierski, t. II. 1829. (Por. Winkelmann Nr. 5536—59); — Zur Gesch. Livlands in J. 1581—82, Auszüge aus einem Tagebuche nebst einigen Briefen, Mitth. Liv.-Est.-Kur. 1857 VIII.

3186. R. **1581**. Stefan Batory S. Latkowskiego do stanu szlacheckiedo przywraca, Paprocki, Herby 470; — Firlejowie przyjmują Krz. Triciusza do swego herbu, Pa-

procki, Herby 498; — Stanisławowi Pachołowieckiemu towarzysze broni dają świadectwo męstwa w szturmie pod Pskowem i do szlachectwa go zalecają, Paprocki, Herby 278; — Regestr podatków wojew. krakowskiego, Źr. dz., t. XIV.

3187. **Pierling P.**, Antonini Possevini missio moscovitica, Paris 1882; — Tenże, Gregoire XIII. et Bathori Épis. dipl., Revue des questions hist. 1882; — Tenże, Preliminaires de la paix, tamże 1883, Odb. p. t. Un nonce du Pape à Moscovie, Paris 1884; — Tenże, Le Saint-Siège; La Pologne et Moscou, tamże 1884, Odb. uzup., Paris 1885; — Tenże, Mission diplomatique de Possevino, tamże 1885; — Tenże, Bathory et Possevino Docum. inédits, Paris 1887 (str. 259).

R: Smolka St., Kwart. hist. 1887.

3188. **Acta** in conventu legatorum Stephani et Joannis Basilii, Starcz. SS. rr. ruth. II.; — Possevinus Ant., Moscovia, Vilnae, Colon. 1586, 2 ed. Antwerp. 1587, Colon. 1587, 1595, Mantova 1596, Respubl. Moscoviae, Lugduni 1620, 1630, (po włosku) La Moscovia, Ferrara 1592, Comment. di Moscovia, Mantova 1596; — Tenże, Opera, Ingolst. 1582; — Uspienskij T. I., Pieriegowory o mirze mieżdu Moskwoj i Polszej 1581—82 (Odb. z XLV. Zapis imp. nowoross. Univ.), Odessa 1887; — Poselstwo do Stefana Batorego od W. kniazia, Grab., Oj. Sp. I.; — List Lwa Sapiehy, posła Stefana Batorego, do Ostaliego Wołowicza, kanclerza W. X. litewsk. (z arch. watykańsk.), Czas 1856 Nr. 126.

3189. **Dyaryusz** negocyacyi o pokój między Moskwą a Polską, opisany przez Ant. Possevina, Rel. Nunc. Ap., t. I.; — Hubert L., Układy Zapolskie 1582 r., Bibl. warsz. 1860 II.; — Conditiones pacis a M. Duce Mosc., Magdeb. 1582 DS.; — Possevin, Epistola ad Steph. I., Ingols. 1582; — Possevinus, Scriptum M. D. Moscov. traditum, Nissae 1583 (DS.).

3190. Listy kardynała de Cônie do o. A. Possewina T. J. w sprawach Szwecyi i Rosyi, Ciampi, Bibl. critica I. str. 237, Prz. powszechny 1884 I—II.

3191. **Dorigny, La vie du Pére Antonio Possevin, Paris 1712; Zakrzewski W., Stosunki Stolicy Apost. z Iwanem Groźnym, carem i W. X. Mosk., Prz. pol. 1872,** *zob. Opracowania.*

3192. **Possevinus, Interrog et responsiones, Vilnae b. r.; — Radziwiłł Jerzy, bisk. wil., Ad parochos dioec. Viln. epistola, Vilnae 1582: Tenże, Edictum ad bibliop. et impres. libr. 1581 DS.**

3193. R. *1581.* **Stefan król zatwierdza kupno młyna zimnowodzkiego, Dod Gaz. lw. 1872 t. III.**

3194. R. **1582**. Konstytucye Inflantskie na sejmie warszawskim, Vol. leg. II.; Constitutiones Livonicae a rege Stephano sancitae, Crac. 1583 (1589 i b. w. r.), *zob.* Nr. 1139; — Postępek ten wybran jest, 1582 DS.; — Reces sejmu warsz. albo Dyalog o sejmie r. 1583 (?) DS.

3195. Legatorum nobilit. Ducatus Prussiae litterae 1582 DS., *zob.* Nr. 3214.

3196. Synodus archidioecesana gnesnensis praesidente Stan. Karnkowski a. D. 1582. celebrata, nec non articuli alterius synodi ejusdem dioec. sub Jacobo Uchański, archiep. habitae nunc primum, Zeno Chodyński edidit, Varsaviae 1872; — Karnkowski Stan., Edykt do duchowieństwa (circa 1582 **E.** VIII.) DS.; — Tractatio de controversiis inter Ord. eccl. et saec., Crac. 1582 DS., *zob.* 3212.

3197. Diploma fundat. collegii Polocensis 1582 DS.; — Informacya o fundacyi kollegium połockiego S. J. i dobrach onegoż druk z r. 1699 i b. r.; — Olszewski X., Responsio circa fundationem coll. polocensis S. J. (1758?); — Minzloff, D. Diplomatarium Rigense d. Jesuiten-Collegiums zu Polozk, Mitth. Liv.-Est.-Kur. X. 1.

3198. R. **1582.** Pobyt Stefana Batorego w Rydze, Pam. sandomierski 1829 I.

Sprawa kalendarza gregoryańskiego i zaburzenia w Rydze, zob. Nr. 166—171.

3199. R. **1582.** Inwentarz Modlnicy, wyd. Chomętowski, *zob.* Nr. 1385 II.

3200. Hoffgerichtsordnung d. Herzth. Preusen, Königsb. 1583 DS.

3201. R. **1583.** Litterae inquisitoriae minerarum per totum regnum, Łabęcki H., Górnictwo II.

3202. List Stefana Batorego z r. 1583. Bibl. warsz. 1855 I.

3203. R. *1583.* **Stefan Batory zapisuje Krystynie z Łuczyckich Prosińskiej dożywocie na wójtostwie w Borku, Dod. Gaz. lw. 1856 Nr. 8, 9,** *zob.* **Nr. 2859 (potw.).**

3204. Calori Cesis F., Il Cardinale Alberto Bolognetto e la sua nunziatura di Polonia, Modena 1861; — Spannochi, Relatione all' illustrissimo Card. Rasticucci, segretario di Sign. Papa Sisto V., dell'azioni del Card. Bolognetto (Por. Ztschr. f. Posen 1888 IV.); — Ludwig R., Quae Bolegnetus Cardinalis, Gregorii XIII. Papae Nuntius Apostolicus, in Pol. ab a. 1582 usque ad 1585, Vratisl. 1864, *zob.* Nr. 3213.

3205. **Pauli Ż.**, Pamiętniki do życia i sprawy Samuela i Krzysztofa Zborowskich, Lw. 1846. — Siemieński L., Pamiętniki o Zborowskich, Pozn. 1844; Akta sprawy Zborowskich, Zb. Pam. Plat., t. II.

3206. **Bunge F. G.**, Urkunden z. Gesch. d. Unterwerfung Esthlands an Schweden 1584, Archiv. f. Gesch. Liv.-Est.-Cur., Reval 1847 V.; — De Livoniae Commentariis 1583. Ciampi, Bibl. Critica I. 260.

3207. **Żółkiewski St.**, Listy **1584—1620**, wyd. Lubomirski; Pisma, wyd. Bielowski A., Lw. 1860, *zob.* Nr. 3383 i *Kroniki.*

3208. Acta et constitutiones synodi dioec. leopoliensis, Crac. 1584; — Jeremi Patriarcha, Posłanija konstantynopolit. patriar. s. l. et a. (Ostróg circa 1584). DS.; — Sokołowski Stan., Anderer und dritter Theil der Censur des Patriarchen von Constantinopel, aus d. lateinischen, Ingolst. 1585, *zob.* Nr. 1322.

3209. R. **1584**-**6**. Akty do sporów kalendarzowych we Lwowie i Wilnie, Wiszniewski, Hist. lit. VII.

3210. Bractwa miłosierdzia w Krakowie u św. Barbary zaczętego r. 1584 dnia 7. październ. ordynacye na cześć Panu Bogu i t. d., Kr. 1819; — Skarga P. X., Bractwo miłosierdzia 1588 DS.

3211. R. *1584*. **Sprawa o kradzież garderoby Batorego w Niepołomicach, Grab., Skarbniczka; List księcia Jerzego Olelkowicza r. 1584, Ath. 1842 II.; Stefan król zezwala na wykupno wójtostwa jaworowskiego od sukcessorów Górki, Dod. Gaz. lw. 1872 III.**

3212. Postulata Ord. Eccl. in comitiis 1585 (Jac. Brzeźnicki), Posn. 1585; — Contra quaerimoniam cleri in comitiis 1585; — Bolognetti, Oratio habita Varsaviae in comitiis, Posn. 1585 i w Stephanides, Opuscula, Crac. 1632, *zob.* 3204; — Muretus A., Oratio habita ad ill. cardin. ed. Warszewicki, Crac. 1585 DS.

Sixtus V., zob. Nr. 1636; — Pierling, zob. Nr. 3187; — Theiner, Annales Nr. 1629.

3213. Relacya weneckiego posła Gritti o posłuchaniu Possevina u Sykstusa V. w sprawie planów Batorego co do Moskwy, Hübner, Sixte V., Paris 1870, t. II. p. 291; — Skrypt króla, obliczający siły przeciw Turkom w dziele Wereszczyńskiego: Excytarz do podniesienia wojny świętej, Kr. 1592.

Zob. Nr. 3130—31.

3214. Legatorum nobil. Prussiae litterae insinuatoriae, Instructiae legatorum nobilitatis b. m. dr. 1585 Druk., *zob.* Nr. 3195.

3215. R. **1585**. Stefan Batory do Stanisława Tarnowskiego, Grab., Źr. dz. I., *zob.* Nr. 1362; — Stefan Batory do Wawrzyńca Wojny, Niemc. Zb. Pam. t. II.; — Instrukcya Stefana Batorego względem Łobzowa, Grab., Staroż.; — Wyrwana kartka z dziejów prześladowania w Anglii i list Stefana Batorego, Prz. lw. 1876 t. XI.

3216. **Palaeologus, Scriptum fr. Transsylv. ad N. N. Crac. 1585; Taszycki, Oratio ad Steph. reg. in causa A. Rodecki 1585 (DS.).**

3217. R. *1585*. **Król Stefan nadaje zamek Bebel w Infl. Maciejowi Dębińskiemu; Król Stefan nadaje Rosenblat i Stumpen w Infl. Fryd. Kanicz, Dod. Gaz. lw. 1872 II. 257.**

3218. R. *1585*. **Przywilej Jana Zamoyskiego Ormianom w Zamościu, wyd. Morawski Szcz. XII. rocznik, C. Kohna, Sambor 1888—9.**

3219. R. *1585—6*. **Akty sądowe odnoszące się do Górnickiego, Czarnik Br., Żywot Ł. Górnickiego.**

3220. Acta et constitut. syn. Vladislav. 1586, 1588, 1589 DS.; — Sixtus V., Litterae processus contra exercentes Astrol. artem., Crac. 1586; — Litterae processus Sixti V., Crac. 1586 (DS.).

3221. **Jubilejnoje** yzdanie stawropigijskoho bratstwa, Lw. 1886, *zob.* Nr. 763; — Głowacki J., Poradiok szkolnyj ili ustaw stawropigijskoj hreko-ruskoj szkoły we Lwowie 1586, Lw. 1863.

3222. R. **1586**. Mateusz Woroniecki do Stefana Batorego, Grab., Źr. do dz. I., *zob.* Nr. 1362.

3223. **Januszowski J., Kopia listów ces. tur. do kr hiszpań., Kr. 1586.**

3224. Chiakor Georgii Epistola de morbo et obitu Stephani Claudipoli b. r.; J. Chiakor, O śmierci Batorego, Niemc. Zb. Pam. t. II.; Amadei Curtii Responsum ad epist. Chiakor 1587; Simonius S., Stephani sanitas, vita, aegritudo, mors, Nissae 1587; Buccella Refutatio scripti S. Simonii, Nissae 1587, Crac. 1588; Tenże, Confutatio scripti Simonii, Crac. 1588; Simonius, Responsum ad refutationem b. r. (DS.); — Prawdziwa sprawa o chorobie i śmierci Batorego, Wiz. i roztrz. 1836 IX. (Por. Zakrzewski W., Stefan Batory, Kr. 1887); — Przywileje dane doktorowi nadw. Bucceli. Przywilej króla Stefana na majętność, Zygm. III. na szlachectwo, Wiz. i roztrz. nauk., Wilno V.

Pogrzeb Stefana Batorego, zob. Nr. 3249.

3225. R. **1586**. Confoederatio post mortem Stephani, Vol. leg. II.; — R. **1587**. Konfederacya gen. warszawska; Postanowienia proszowskie; Konsultacye na zjeździe pod Pokrzywnicą; Reces około elekcyi Zygm. III.; Poparcie elekcyi na zjeździe pod Wiślicą. Vol. leg. II.

3226. **Dyaryusze** sejmowe r. 1587, sejm konwokacyjny i elekcyjny, wyd. Sokołowski A. (SS. rr. pol. IX.), Kr. 1887.

R: Z. W., Kwart. hist. 1888.

3227. **(Bolognetti) Postulata ordinis ecclesiastici in comitiis Vars., Posn. 1587 DS.**

3228. **Acta** et scripta circa electionem Sigismundi III. 1587 (**E.** IX.); — Acta interregni post obitum Steph. regis, Crac. 1586;

Legationes, epistolae, resp. de elect. Sigism., Crac. 1587; — Stanów król. pol. o elekcyi Zygm. III. listy, Kr. 1587 DS.; — Confoederatio senatorum et nobil. polon. 1586 (**E.** VIII.) 1587; — Konfederacya generalna, b. m. r.; — Warszewicki K., Po śmierci Stefana na zjeździe mazowieckim mowa (toż po łac.), Kr. 1586, 1587; — Laudum conven. proszovicensis 1587; — Protestatio in conv. szrzedensi 1587; — Konwokacya warszawska 1587; — Konfederacya wojew. krak., b. m. dr. 1587; — Poselstwa stanów król. polsk., Kr. 1587; — Witanie rady stanów koronnych

1587; — Poparcie wolnej elekcyi Zygm. III. 1587 (DS.); — Mowa ks. prymasa Stanisława Karnkowskiego przy rozpoczęciu elekcyi po śmierci Stefana Batorego r. 1587; Mowa tegoż przed elekcyą Zygmunta III. r. 1587, Dod. Czasu V., t. XX.; — Wereszczyński J., Mowa za wyborem Zygm. III., Kr. 1587; Tenże, Zachęcenie do zgody elekc., Kr. 1587: — Reces warszaw. około elekcyi b. w. m. 1587 (toż, po czesku, Litomyśl 1587) (DS.).

3229. Relazione anonima delle cose di Polonia, mandata da Varsaviae al P. Antonio Possevino dopo la morte del Re Stefano, Ciampi Bibl. crit. I. 246—50; — Ciampi Rr. polonicarum ab excessu Stephani, Flor. 1827: — H. Spannocchi, O bezkrólewiu po śmierci Stefana Batorego i akta odnoszące się do tegoż bezkrólewia, Rel. Nunc. Ap. t. I.; — Ventura Comin., Thesoro politico (Spanocchi de interregno 1587), Milano 1600 (E. IX.); — List Anibala z Capui do Guilleri de Santo Clemente, Rel. Nunc. t. II.; — Sixtus V., Bulla super rege cath. in Polon. elig. b. m. dr. 1589; - Bulla de non coron. regibus haer. b. m. dr. 1589; — Capua Annib., Oratio ad senatum, Roma 1587, Neap. 1588 DS.

3230. **Listy Annibala z Capui**, nuncyusza w Polsce, o bezkrólewiu po Stefanie Batorym i pierwszych latach panowania Zygm. III., przetłumaczył i wydał Przeździecki A., War. 1852.

R: Gołębiowski S., Bibl. warsz. 1852 IV.; Dz. lit. 1852; Czas 1853 Nr. 34.

3231. **Pawłowski St.**, Gesandtschaftsreisen nach Polen aus Anlass der Königswahl nach dem Ableben Stephans I. (1587—98), hrsg. v. Mayer E., Wien 1861:

R: Czas 1861 Nr. 221.

3232. Haselbach K., Oesterreich und die polnische Königswahl v. 1587 nach gesandtschaftlichen Rel. (W progr. des Wiener Josephstrass. Gymn.), Wien 1869.

3233. **Scripta** inter archid. Maximilianum et ordines polon. posteriora, Crac. 1587: Maxymiliana przepis mandatu k' stanom królestwa polskiego b. m. dr. 1587; — Archid. Maximiliani Ad capitulum crac. epistola, Crac. 1587; — Pawłowski St., Rudolphi II. oratoris oratio 14. Aug. (toż po niem.) 1587; — Warszewicki K., Ad Maxim., archiducem Vieluniae (?) oratio, Praga b. r. (1587); — Tenże, Ad Maxim. in Mogilano Monst., tamże; — Tenże, Ad Caesarem Rudolphum oratio, Ad Caesarem victoriae nomine oratio, tamże, *zob.* Nr. 3314; — Severianus Clem., Oratio ad Pol. et Lit. Senat. b. dr. (około 1587 za Ernestem); — Maxymilian z Bożej łaski król obrany polski (Uniwersał) b. w. m. i dr. 1587 (DS.); — List Maxymiliana, arcyksięcia z r. 1587, Tyg. krak. 1834; — List Stanisława Pawłowskiego do arcyks. Maxymiliana, Rel. Nunc. Ap. t. II., Ciampi Bibl. critica I.

3234. Poselstwo moskiewskie po zgonie St. Batorego, Grab., Źr. do dz. pol. II., *zob.* Nr. 1362.

3235. R. **1587—92. Listy** Anny Jagiellonki, Niemc. Zb. Pam. t. IV., *zob.* Nr. 3069; Instrucya Anny Jagiellonki na sejm, Niemc. Zb. Pam. t. V.

3236. Sparre Eric. et Brahe Eric., Oratio ad comitia Varsaviensia novi regis electioni habita, Crac. 1587, Holmiae 1587 (E. IX.); — Sfortia Mutius, Oratio ad regni polon. electores, Venet. 1587; — Brunus, De eligendo rege oratio 1587; — Severinus Clem., Ad polon. senatum oratio 1587 (DS.).

2237. Kilka kart z dziejów austryacko-szląsko-polskich za Zygm. III. przez Aug. Mosbacha, R. T. P. N., Pozn. 1869 V.

Por. Caro J., Das Interregnum Polens im J. 1587 Gotha 1861; Sieniawski, De interregno, Vratisl. 1869.

3238. R. **1587**. Litterae Juramenti Sig. III.; Confirmatio pactorum conv., Vol. leg. II.; — Oratio ante adventum Sigm. III. in Thorun. Thorun 1587; — Sirakowski M. de Bogusławice, Oratio ad Sig. III. in campo prope Thorunii 1587; — Brictiusz J. X., Oratio in coronatione Sigm. III. b. r., Altera, Oratio (b. r.); — Denunciatio regis coronati b. w. r. 1587; — Oblata przysięgi królewskiej 1587; — Acta coronat. Sigism. (?) Stockholm 1589 (DS.).

Pamiętniki do sprawy Zborowskich, zob. Nr. 3205; Żółkiewski St., Listy (1581—1620), zob. Nr. 3207; nadto zob. Nr. 3128, 3129, 3132, 3133, 3134.

3239. Busse, Acktenstücke zur Gesch. der letzten Lebensjahre d. Herzogs Magnus von Holstein, sowie der nächsten Zeit nach seinem Tode, Mitth. Liv.-Est.-Kur. 1844 III.; — Zwei Urkunden z. Gesch. Herzogs Magnus, Kön. v. Livland v. J. **1586**, tamże 1843 III.

Por. Winkelmann Nr. 1078—79.

3240. Listy szachów perskich do Zygm. III., wyd. Hlebowicz B., Dz. wil. 1821 I.; Listy Zygm. III. do Bartłomieja Ważyńskiego, tamże 1824 I.; Komplementy (?) między cesarzem tureckim i królem polskim Zygm. III. w wykonaniu ich przed r. 1700, 1686 (Druk.); Dwa listy Zygm. III. króla polsk., wyd. Kulczycki W., Dod. Czasu 1859 XIV.; Toż, I. do Ludwika XIII. i 2. do Caraffy, tamże 1869 XVII.

3241. Zygm. III., Forma decreti judiciorum, Swada Ostrowsk. 1745; Respons Zygm., Warsz. (E. b. r) DS.

3242. Przywilej Zygm. III. dany duchowieństwu ruskiemu, aby po śmierci ich biskupów ich fundaszami zarządzali kryłoszanie soborni cerkwi, Dzieje dobroczynności 1823 III.

3243. Constit. gener. capit. Miechoviae celebr. Crac. 1587 DS.

3244. R. **1587**. Odezwa Stan. Stadnickiego zwanego Diabłem, Pam. lw. 1818 I.

Por. Aten. 1883 IV. 1889 III.

3245. R. *1587, 1614.* Zygm. III., potwierdza uchwałę urzędu miejskiego w Krośnie, którą zabroniono przetrzymywać żydów dłużej nad jeden dzień, Dod. Gaz. lw. 1856 Nr. 42.

3246. R. **1587—97.** Listy kamery szląskiej i bisk. wrocławskich; Opis bitwy pod Byczyną i nowiny z Polski, Mosbach A., Wiadomości, Ostrow. 1860; — Bitwa pod Byczyną, Grab., Staroż. II.; — Bericht eines Augenzeugen über die Schlacht bei Pitschen, v. M. Bär, Ztschr. f. Posen 1882 I., *zob. Kroniki i Oprac.*; — Oblężenie Krakowa, Grab., Skarbniczka; — Eine schlesisch-polnische Urk. v. J. 1587 v. Nehring, Arch. f. sl. Phil., Berlin 1881 t. V.

3247. R. **1588.** Confirmatio gener. jurium; Denuntiatio regis, Vol. leg. II.

3248. R. **1588.** Konstytucye sejmu krakowskiego; Reces i Uniwersał poborowy, Vol. leg. II.; — Konstytucye 1588, Kr. 1588 i b. r.; — Sigism. III. Ad mandatum sac. reg. Maj. proprium, Crac. 1588 (DS.).

3249. R. **1588.** Pogrzeb króla Stefana i spis szat tegoż, Niemc. Zb. Pam. t. II., Grab., Staroż. II.

3250. R. **1588—9.** Dyaryusz legacyi kardynała Hipolita Aldobrandini, Rel. Nunc. Ap. t. II.

3251. Leśniowolski, Opis poselstwa do Szwecyi, Kr. 1588 DS.

3252. Poselstwo do Zygm. III. Jana Hlebowicza, Krak., Wilno 1588 DS.

3253. **Akty** zapadnoj Rossii t. IV. (**1588—1632**), *zob.* Nr. 946.

3254. R. **1588.** Zygm. III. do kard. Radziwiłła, Niemc. Zb. Pam. t. II.; — List Piotra Skargi do kard. Radziwiłła, Maciej., Pism. Dod.; — List Deniski Szymona do Wawrz. Piaseczyńskiego, Grab. Źr., *zob.* Nr. 1362.

3255. R. *1588.* Zygm. III. przywilej dla Kijowa, Grab., Źr., *zob.* Nr. 1362; Zygm. III. zatwierdza wszystkie przywileje Wieliczce, Dod. Gaz. lw. 1868. Nr. 49.

3256. Borromaeus card. epist ad Andr. Bathor., Romae 1588 DS.; Ein Transsumpt Sigm. Bathori's, Arch. d. V. f. siebenb. Landesk., Hermannst. 1 43 I.

3257. Czyn wielenskaho bractwa, Wilno 1588 DS.

3258. R. **1589.** Konstytucye sejmu warsz.; Uniw. poborowy; Trybunał wołyńskiego i bracławskiego wojew., Vol. leg. II.; — Konstytucye sejmu warszawsk., Kr., (dwa odbicia) 1589 DS.

3259. Mowa Iwana Mieleszki na sejmie 1589, Niemc. Zb. Pam. t. II.; — Votum szlachcica polskiego o założeniu skarbu rzeczyposp. i obronie krajów ruskich r. 1589, a teraz między ludzi podane 1596, Kr. 1859, *zob. Kroniki.*

3260. Constitutiones synodi prov. gnesnensis. Pragae 1590 (**E.** Karnkowski 1590) DS.

3261. Sigism. III., Hramota polskaho korola Sigm. III. k' welikemu kniażestwu litowskomu o projezdie **Patriar. Konstant** Jeremii, Wilno 1589; — **Pac** Nic., **Oratio ad** Sigism. III. cum Vilnam adiret, Wilno 1589 DS.; — Hilchen Dan., Oratio qua commissariis regiis nomine civitatis rigensis respondet, Rigae, 1589 DS.

3262. R. **1589.** Widzenie się Zygm. III. z Maxymilianem, Grab., Staroż.; — Dyaryusz komisyi do traktatów, tamże; — Skrypt komisarzy polskich przy zawarciu paktów Będzyńskich, Rel. Nunc. Ap. t. II.; — Artickul des Vertrags zwischen kaiserl. und poln. Commissarien, Schlessingen, 1589; — Artickul d. Vertrages zwischen Maxim. u. Sigm., Nürnb. 1589; — Pacificationis inter domum austr. ac reg. Polon. scripta, ed. J. Zamoyski b. w. m. (Crac. lub. Zamość?) 1590 (DS.).

3263. Volanus A., Oratio ad ill. principes r. imp. et P. regis legatos ad Bendzinum congregatos b. m. dr. 1589; Tenże, Abschrift, womit König zu Polen Commissarien gesegnet, Riga 1589; Tenże, Oratio ad spect. senatum et civ. rigensem, Riga 1589 (DS.).

3264. R. **1589.** Zygm. III. zezwala na wyprowadzenie z korony 500 wołów corocznie bez opłaty cła Janowi Kazimierzowi księciu bawarskiemu i ks. Fryderykowi, elektorowi palatynatu reńskiego, Dod. Gaz. lw. 1872 t. III.

3265. R. **1589.** Confirmatio gener. Sig. III. privileg. ilcussiensium, Łabęcki H., Górnictwo II.

3266. **Statuta** ordynacyi Zamoyskiej od r. 1589—1848, War. 1867.

R: R., Bibl. warsz. 1867 IV.

3267. Odezwa Jana Zamoyskiego przy ustanowieniu Akademii Zamoyskiej, Niemc. Zb. Pam. IV.

3268. Przywilej Grekom w Zamościu, żydom w Tarnogrodzie, Kohna Roczn. XII. Sambor 1888—9.

3269. **Nowodworskiego fundacye**: Śmieszkowic Laur., Fundacya B. Nowodworskiego, Kr. 1619; — Tenże, Trzecia fundacya 1621; — Goliński B. X., Dwie fundacye B. Nowodworskiego, Kr. 1622; — Birkowski F. X., Trzecia fundacya B. Nowodworskiego, Zamość (**E.** b. r.); — Nowodworscius, List do papieża i W. Mistrza maltańskiego, 1625 DS. (Por. **E.**, Michoński 1636).

3270. **Leniek J.**, Książka pamiątkowa gimn. św. Anny, Kr. 1889.

R: Zagrodzki J., Świat, Kr. 1889 Nr. 1; Szarłowski A., Kwart. hist. 1889, *zob. Oświata: Szkoły.*

3271. List Firleja do syna o tytułach zagranicznych w Polsce, Niemc. Zb. Pam. t. IV., Suada lat., *zob.* Nr. 1351, Grodzieckiego, Przestroga 1637; List Stan. Krupki, Maciej., Pismn. dod.; Testament Mikołaja Faneli, Dod. Gaz. lw. 1872 II.

3272 Do życiorysu Seb. Klonowicza, (kiedy umarł poeta) dokument i dwa listy Jana Zamoyskiego z r. 1589, Wiek 1877 Nr. 213, 252, *zob. Oświata i Osoby.*

3273. R. **1590.** Konstytucye sejmu warsz.; Sprawy W. X. litewsk.; Uniwersał poborowy; Vol. leg. II. — Konstytucye, z r. 1590 Kr.

(dwa odbicia) 1590; — Pobór pogłówny na sejmie uchwalony, 1590 (DS.).

3274. Confoederatio generalis panów rad koron. b. m. dr. i r.; — Niger D., Polonus, Oratio in comitiis provincial. a. 15 0 (DS.).

3275. Bernardus Episc. Luceor. (Maciejowski) Sigis. III., Pol. R. orator., Oratio obedientialis coram Sixto V. in consist. publico d. 7. Julii 1590, Romae, Crac. 1591; — Vestrius Marc., Responsio orationi quam Bernardus (Maciejowski) habuit 1591 DS. (**E.** IX.); Zygm. III. do Rosciusza i odpowiedź tegoż, Niemc. Zb. Pam. t. II.

3276. Wypis z ksiąg wileńsk. trybunalsk. z dnia 26. czerwca 1590 (przywil. Zygm. III. bractwu cerk. wileńskiemu), Cztenia k' imp. obszczestwie ist. i drewn., Moskwa 1859 VI. 3 str. 1—10; — Odezwa Zamoyskiego do sejmiku wileńskiego z r. 1590, Collectanea X., *zob.* Nr. 3128.

3277. R. **1590.** Mandaty Zygm. III. do Allamaniego, żup. olkuskiego, Łabęcki H., Górnictwo II.

3278. R. **1590.** Zyg. III. daje przywilej J. Janiszewiczowi na druk. ksiąg kościelnych, Dod. Gaz. lw. 1872 III.

3279. Zygm. III. przywilej Seb. Lubomirskiemu, Dod. Gaz. lw. 1872 I; Zygm. III. daje zastawem dobra Jadowniki i Marszkiewice Fr. Wesseliniemu, tamże 1872 III.

3280. R. *1591.* List Andrzeja Kochanowskiego do Jana Zamoyskiego, Maciej., Pismu Dod.; Pisma o Rejach, tamże.

3281. R. **1591.** Konstytucye sejmu warsz.; Uniwersał poborowy, Vol. leg. II.; Konstytucye sejmu walnego warszawsk. 1591, Krak., Zamość, 1591 DS.; — Uniwersał Zygmunta III. na sejm 1591, Tyg. lit., Pozn. 1843 VI.

3282. Acta et constitutiones synodi dioec. Vratislav. 1592, Nissae 1595 (DS.); — Clemente VIII. Indulgenze ab instanza card. Radziwill., Roma 1592.

3283. Jeremii, Okrużnaja hramota, Lw. 1591 DS.

3284. Zygm. III. ustanawia porządek robocizny w Kleszczowie, Dod. Gaz. lw. 1872 II.

3285. List królowej Anny Jagiellonki z r. 1591, Bibl. warsz. 1841 I. z r. 1592 (do Krz. Radziwiłła), Niemc. Zb. Pam. II.

3286. Konstantyn, książę Ostrogski pozwala Mańkowiczom założyć wieś Opor, Dod. Gaz. lw. 1857 Nr. 11, *zob.* Nr. 2773 (zatw.).

3287. R. **1592.** Einzug des Sigm. III., Nowakowski, Źr. t. I.; — Wjazd do Krakowa arcyks. Anny, Grab., Oj. Sp. I.

3288. Zdanie sprawy Piotra Duodo, posła weneckiego do Polski, Niemc. Zb. Pam. IV.; Alberi, Relazioni degli ambasciatori veneti, Firenze 1862, *zob.* Nr. 1638.

3289. R. **1592.** Concessio Sigism. III. cedendi minerae ferrariae prope Parczow, Łabęcki H., Górnictwo II.; — Zygm. III. uwalnia księcia cieszyńskiego od cła za woły i sól, Dod. Gaz. lw. 1872 I.; — Zygm. III. wyznacza cztery bałwany soli Janowi Czygan ze Słupska, tamże 1872 I.

3290. R. *1592.* Zygm. III. w sprawie Bartłomieja Paprockiego, Dod. Gaz. lw. 1872 I.; Testament Andrzeja Opalińskiego, marsz. W. kor., Niemc. Zb. Pam. t. V.; Dział majątku Stan. Górki, Raczyński, Wspom. Wielkop. I.

3291. R. **1593.** Konstytucye sejmu warsz., Vol. leg. II.; — Uniw. poborowy, tamże; — Konstyt. sejmu walnego kor. warsz., Krak., Piotrków 1593 (DS.).

3292. R. **1593.** Zdanie ks. arcyb. S. Karnkowskiego na sejmie warszawskim po odjeździe króla, Pam. sandom. 1829 II., Odb. War. 1830; — Ligęza N. S., Pisma, Kr. 1859, Karnkowski, Pisma, wyd. bibl. Turowskiego, Kr. 1859, *zob.* Nr. 3196.

3293. **Con titutiones** dioec. crac. in diversis sinodis sub Georg. Radziwiłł, Bern. Maciejowski et Petro Tylicki b. w. m. i dr. (**E.** 1593! po r. 1616); — Synodus dioec. gnesnensis a. 1593 (i list pasterski St. Karnkowskiego), Posn. 1593; — Synodus dioec. Plocensis celebrata praesid. Alb. Baranowski, Crac. 1593, 1597; — Const. synodi dioec. cracov. 1593 sub Georgio Radziwiłł, Crac. 1593; — Radziwiłł G., Epistola pastoralis 1593; — Acta synodi dioec. leopol. 1593, Leopoli, Crac. 1594 (DS.).

3294. Inwentarz dóbr metropolii kijowsk., oraz cerkwi pieczarskiej 1593 DS.

3295. R. *1593.* Zygm. III. mandat co do drogi cłowej przez Myślenice, Dod. Gaz. lw. 1872 II.; Zygmunt III. nadaje Nowytarg Janowi Pieniążkowi, Przew. nauk. lit. 1873 I.

3296. R. *1593.* List Otwinowskiego E. do Jana Zamoyskiego, Maciej., Pism. Dod.; R. *1593—4.* Szymonowicz Sz. do Jana Zamoyskiego, tamże.

3297. Bericht A. Huets an Sigism. Bathori v. 1593, Arch. d. Ver. f. siebenb. Landesk. II.; Warszewicki Chr., Ad Rudolphum II. Oratio qua de contra Turcas victoria gratulatur, Pragae 1593 DS.

3298. R. **1594.** List panów rad. do Zygm. III. w Szwecyi bawiącego, Wiszniewski, Pomniki IV.; — Karnkowski S., Sententia o odjeździe króla JMości do Szwecyi 1593 DS.

3299. Acta coronationis Sigism. III., Stockholm 1594; — Oratio gratulatoria in coronationem Sigismundi Sueciae, Holmiae 1594; — Warszewicki, Ad Sigism., Stockholm, Upsalae 1594; — Typotius J., Oratio ad Annam Sueciae Polon. reginam, Stockholm 1594; — Bulovius Levin, Consilium Sigism. Polon. reg. de confirm. august. confessione, tamże 1594 (DS.) (**E.** VIII., X.).

3300. **Werwing Jon.**, Konung Sigismunds och Konung Carl den IXdes Historier uti hwilka beskrifwes Sweriges Rikes da wa-

rande oroliga tilstand, samt dess med Dannemarck, Palen och Ryssland förda Krig, utgifna af A. A. von Stiermman, Stockholm 1746—47; — Westling G. O. F., Hertig Karls furstendöme under ären 1568—92, Sundsvall 1883 (o Karolu wogóle, oparta na archiwach praca); — Almeneliget afhandlings beslut uthi Suderköping then XXII. Octobris 1595 (E. X.); — Friedensvertrag Sigism. III. mit König v. Schweden b. m. 1594 (DS.).

3301. R. **1594**. Skrypt Laurencia Bordini o tem, co nuncyusz Malespina w Szwecyi działał, Rel. Nunc. Ap. t. II.

3302. Pliscius Andr., Sermo synodicus, Posn. 1594; — Statuta dioec. pro dioec. Varm. ed. Th. Treter 1594 (DS.).

3303. Clementis VIII., Relatio de Henrico et Sigismundo Poloniae reg. 1594; — Beccaria. Ordinat. pro ref. provin. polon., Crac. 1594; — Peregrinus Laelius, Oratio ad Clem. VIII. cum Stan. Miński obedientiam praestaret, Romae 1594.

Por. Miński S., Sposób odpr. poselstwa, wyd. Korzeniowski J., Kr. 1889.

3304. **Wojny tureckie**: Salamon, A magarosz, a török hóditás korában, Budapest 1864 (o wojnach tureckich); — Hormayer, Arch. XIII. t.; — Oesterr. Revue 1866 XI—XII.; — Schuler v. Libloy, Aus der Türken- u. Jesuitenzeit vor u. nach 1600, Berlin 1877; R. **1594**. List Rudolfa II. względem Chłopickiego, Wiszniewski, Pomniki IV.; — Pavłovski X. S., Ad Sigism. III. oratio a. 1593, Crac. (2 odb.) 1595; — Wereszczyński J., Pobudka do podniesienia wojny św., Kr. 1594, 1598 DS.; — Zaklinskij K., Znoszenia cisaria Rudolfa II. z Kozakamy i ich uczast' w wijni uhorsko-tureckoj w r. 1594 i 1595, Spraw. gimn. akad. Lw. 1881—2, Lw. 1882, *zob.* Nr. 2439; Relacion del Sigism. Batori, Sevilla 1595; — Bathori Sig. Bericht, wie alle Sachen zwischen ihm und etlichen Verräthern anno 94 verlassen, Arch. d. Ver. f. siebenb. Landesk., Kronstadt I.

Turcyki i Zamojskiego: De transitu, zob. Kroniki.

3305. Hilchen Daw., Orationes 1597; — Tenże, Underth. Werbung wegen Liefflandt b. r. dr.; — Tenże, Oratio ad senatum rigensem, Rigae 1596; — Tenże, Livoniae supplicantes ad S. R. M. oratio 1594, Crac. 1599, Riga i 1599, Ruyni 1804 (Por. E. Hilchen 1592), *zob. Oprac.*

Por. Winkelmann Nr. 7886-7103.

3306. List królowej Anny do miasta Gonczyna 1591, Athen. 1841 IV; R 1594—5. Listy Łukasza Górnickiego, Maciej., Pism. Dod.

3307. R. **1595**. Konst. sejmu krakowskiego; Uniw. poborowy, Vol. leg. II.; Konstytucye sejmu 1595, Kr. (2 odb.) 1595; — Zygmunt III. Uniwersał poborowy na sejmie 1595, Kr. 1595; — Constitutiones terrarum Prussiae 1595; — Proces konfederacyi 1595 b. r.; — Bulovis L., Consilium Sigismundo III. Cracoviae in comitiis recens exhibitum, Rostochii 1595 (DS.).

3308. Henneberger Casp., Erklärung der preuss. Land-Taffel, Königsb. 1595 (E. VIII.).

3309. R. 1595. Zygm. III. wynagradza plebana oświęcimskiego za reperacyę drogi, Dod. Gaz. lw. 1872 II.

3310. R. **1595**. Instrukcya sejmiku wołyńskiego, Grab., Źr. do dz. II., *zob.* Nr. 1362.

3311. Pawłowski St. et Vences. de Daub. Rudolphi II. oratorum, ad Sigism. III. et ordines oratio in comit. generalibus Cracov., Norimb. 1595, Crac. 1595; — Napragi D. N., Zakolius i Kelemessius, Poselstwo węgierskich posłów przeł. Januszowski, Kr. 1595; — Ci sami, Hungariae periclitantis legatorum ad Sigism. III. oratio (hung. leg.) Crac., Dantisci, Norimbergi 1595; — Kostitz J., Von dem allgem. Türkenkrieg an Sigism. III., Lutomyśl 1595; — De Bello sociali turcico, per orationes J. Kostitz, Benkendorf, Reusner, Crac. 1595; — Reusnerus M., Orationum Volumina t. IV. (t. I. 1595), Lipsiae 1596; — Hungarische, Bohemische, Polnische Handlungen, Nürnberg (Briefe: Zamojski, Sigism., Bathory) 1596 DS.

Turcyki X Grabowskiego, zob. Kroniki.

3312. R. **1595**. Wojna o Multany i rozruchy na Wołoszczyźnie, Sękowski, Collectanea t. I.

3313. Acta et conclus. synodi gener. thorunen., Sprawy i uchwały synodu toruńsk. 1595, Toruń 1596 (DS.).

3314. Chodkiewicza Jerzego listy do Mikołaja Krzysztofa Radziwiłła, woj. trockiego, 30. stycznia 1595, Athen. 1842 VI.; — Listy tyczące się Zofii, ks. słuckiej i Jerzego Chodkiewicza 1595—1603, tamże 1842 VI.; — R. **1595**. Hetman Żółkiewski do króla, Grab., Źródła do dz. I., *zob.* Nr. 1362.

3315. R. **1595**. Fredzfördragh emillan Sverige och Rydzlandh stulit i Teussin vid Novogorod (18. maja 1595) Suomi 1841 V.; — Mirnyj dogowor meżdu Szwecieju i Rossieju, Cztenia Imp. obszcz. ist. i drew. 1868 II. 5.

3316. R. **1595**. Ustawa pospólstwa Biecza o spadkach, przywiankach, oprawach, zapisach, testamentach, opiekunach. Dod. Gaz. lw. 1856 Nr. 1, 2, 4, 5, 6.

3317. R. **1595**. Zygm. III. nakazuje szlachcie płacić czopowe za wino, Dod. Gaz. lw. 1872 II.

3318. R. 1595. Zygm. III. dla M. i B. Korycińskich z Żarnowa, Dod. Gaz. lw. 1872 II.: Zygm. III daje pensyę Krzysztofowi Kochanowskiemu, tamże 1872 II.; Zygm. III. pozwala Wojciechowi Krzuckiemu skupić posiadaczy wójtostwa wielickiego, tamże 1869 Nr. 18, 19; Zygm. III. zezwala na fundacyę wsi Rogoźnik tamże 1872 III.

3319. R. *1595.* Testament Anny z Firlejów Ossolińskiej, żony Zb. Ossolińskiego, woj. sand., Kalendarz krak 1813, Pszczółka krak. 1821; R. *1 95.* Henryk IV. do Teodora Mosk., Karamzin, Hist. Ross. VIII.

3320. R. **1595**. **Unia brzeska**: Bulla Unii Klemensa VIII., Skarbiec Sienkiewicza I.; — Breve Klemensa VIII. do Zygm. III i Jana Zamojskiego, Rel. Nunc. Ap. t. II.

3321. R. **1596**. Brzeska Unia, Dod. Gaz. lw. 1858 Nr. 21; — Hramota (kasaiuszczaiasia pryniatia unii 1596 h.), Cerk. Wistnyk Budyń 1858 Nr. 7; — Terlecki K., (bisk. Łucki i Ostrogs.) Hramota sławlennyczeskaja jerejskaja (Ostrog) circa 1587—95 DS.

3322. Likowski E., Rokowania poprzedzające unię brzeską, Prz. pol. 1886, Odb. Kr. 1886.

3323. Fiedler J., Ein Versuch der Vereinigung der russischen mit der römischen Kirche im XVI. Jahrh., Sitzungsber. d. k. k. Akad. d. Wiss. in Wien, Bd. XI.; — Tenże, Beiträge z. Gesch. d. Union, Wien 1862, str. 46.

3324. **Akta** zboru chrześcijańskiego, Brześć b. r. (E. VIII.).

3325. Meletej Patryarcha, Dyalog o prawosławnoj wierie, Ostrog 1598 (listy Melecyusza); — Ekthesis albo krótkie zebranie 1597; — Apokrisis przez Chrystophora Philaletha, Wilno 1597 (wiele dokumentów, por. Wiszniewski M., Hist. lit VIII. 295).

3326. **Pociej H.**, O przywilejach nadanych Unii b. r. (E. VIII., IX.); — Ostrogski (Zasławski) Alex. Xże: List do Melecyusza Smotrzyckiego b. r. (DS.); — Unia albo wykład (w języku białoruskim a nie po polsku) 1595 DS.; — Kiszka L. X., List Melecyusza patryarchy, Supraśl, 1714; — Pociej Hip., Poselstwo do papieża Syxta V., Wilno 1605; — Smotrycki Mel., List do bisk. Ign. Pocieja, Dermań 1605; — Otpis na list Ipatija Pocieja opisanije o raznosti wostocznoj cerkwi, Ostrog 1598.

3227. **Rostowski St.**, Synodus Brestensis in Lithuania a. 1596 habita, Bruksela 1877.

3328. Materyały do historyi synodu brzeskiego (listy Zygm. III. i Konstantyna Ostrogskiego do biskupa), Dzieje dobrocz. kraj. i zagr. 1824; — Iwaniszew M., Wiadomości o Unii, wyjęte z archiwum centr. kijowskiego, Odb. z Besedy ruskiej 1859 (po ross.); — Przysięga Jeremiego Mohiły, Zb. Pam. Niemc. t. IV.; — Testament Hipacego Pocieja, Prz. pozn. 1855 XXX.

3329. **Kojałowicz M.**, Litowskaja cerkownaja Unija, Ptrsb. 1859—62 2 t.; — Koniski J., Zapiska o tom, czto w Rossii do końca XVI. w. nie było Unii, Moskwa 1843; — Flerow J., O prawosławnych bractwach, Peterb. 1857; — Cztenija w imp. obszcz. istorii i drewn. ross., Moskwa 1859 VI., 1863 X.; — Sbornik dokum. uczeniajuszczich otnosz. latino-polskoj narodnosti, Wilno 1867; — Sbornik drewnich hramot i aktow gorodow, Wilno, Kowno, Trok, Wilno 1843; — Izwiestie (Istoriczeskoje) o woznikszej w Polszcze unii, b. w. m. i r. str. 446; — Chołmskij greko-uniatskij Misiaczesłow 1870 (por. Słowo ruskie, Lw. 1870 Nr. 13).

Zob.: *Akty dziejów prawosł. kościoła w połudn.-zachodn. Rossyi i Unia kościelna, Archiw. jugo-zapadnoj Rossii Nr. 967.*

3330. R. **1596**. Konstyt. sejmu warszawskiego, Vol. leg. II.; — Konstytucye 1596, Kr. 1596; — Instructio, exigendi thelonei novi finitimi, Crac. 1596 (DS.).

3331. Exorbitancye i naprawa koła poselskiego (przez ks. Stanisława Karnkowskiego) 1596 i b. r. Ligęza M. S., Pisma, Kr. 1859; Bibl. polska Turowskiego (Pisma Karnkowskiego), Kr. 1859; — Exorbitancye, które się działy przez J. Zamojskiego b. r. (około 1600).

3332. R **1596**. Opis negocyacyi z Janem Zamojskim przez Vanozzego, Nowy Pam. warsz. 1801—2, Zb. Pam. Niemc. t. II.; — Vanozzi B. di Pistoja, Lettere miscellanee, Venezia 1606.

3333. Malaspina G., Orazione al re di Polonia nella regal. congregatione, Verona 1596; — Tenże, Oratio o lidze, tłum. Januszewski, Kr. 1596; — Oratio de foedere, Crac., Romae 1596; — Mandina B., Oratio ad regem senatumque Polon., Dilingae 1596; — Tenże, De foedere c. Turcas, Nissae, Crac., Col., Pragae 1596 (DS.).

3334. Clement, De negotio Moldavico epistolae, Rostochii 1596 DS.; — R. **1596**. Lew Sapieha do króla o traktatach z cesarzem, Grab., Źr. do dz. I., *zob.* Nr. 1362.

3335. Mandata Sigismund. Suec. et Pol. Reg. ad Carolum Suec. Princip., Stockholm 1596; — Credentzschreiben und Instruction was von wegen Sigismundi v. Schweden u. Polen Königs, bey Fürsten Carl auch Erich Brahe u. Stan. Dzialiński, Stan. Czyżowski u. Nic. Sapieha geworben, Stockholm 1596, 1597; — Działyński St., Oratio nomine senatus habita, tamże; — Responsum ad Działyński, tamże 1596; — Brahe E., Mandata seren. Sigism. suec. et pol., Riga 15 6 (DS.).

3336. R. **1596—98**. Wizyta Radziwiłłowska, Bukowski J., Dzieje reform., Kr. 1883 I.

3337. R. **1596**. Nalewajko do króla Zygm. III., Zb. Pam. Plat. t. II.

3338. R. **1596**. Mandat Zygm. III. do żupnika olkuskiego, aby żydów do robót nie przypuszczał, Łabęcki H., Górnictwo II.; — Anna Jagellonea quietat thesaurarium zupparum cracov., tamże.

3339. R. *1596.* Zygm. III nadaje starostwo śniatyńskie Mikołajowi Zebrzydowskiemu, Dod. Gaz.

lw. 1872 III.; Mandat Zygm. III. od rajców krak. w sprawie rusznikarza St. Szot tamże; Zygm. III. wydaje przywilej na wyszynk piwa Akademii krakowskiej, tamże; Zygm. III. dozwala Henrykowi Gotfrydowi dostarczyć srebra do mennic, tamże; Mandat Zygm. III względem naprawienia kantor w Wieliczce, tamże.

3340. Arcyb. Solikowski nadaje OO. Towarzystwa Jezusowego dwa place we Lwowie koło klasztoru św. Franciszka, z zabudowaniami Zofii Handlowej i Wiktoryna Kowalskiego, Dod. Gaz. lw. 1858 Nr. 34, 35.

3341. R. **1597**. Rada sprawy wojennej przez Jana Zamojskiego, Zb. Pam. Plat. t. II.; — Mowa tegoż, Dz. warsz. 1827 t. IX., Bibl. warsz. 1887 II. str. 10; — Mowa ks. Karnkowskiego, arcyb. gnieźn. na sejmie, tamże; — Mowa Kajetana, kard. na sejmie, tamże; — Karnkowski Stan., Instrukcya na sejmiki elekcyi deputackiej, b. m. dr. 1598 DS.

3342. Acta synodi Vratislav. 1597 Nissae.

3343. R. **1597**. Relacya nuncyusza kardynała Gaetani, Rel. Nunc. Ap. t. II., Zb. Pam. Niemc. II.; — Clemens VIII. papa, Ad. polon. et suec. regem Sigismundum III. duae epistolae, duae Tartarorum Chani 1597 DS.

3344. Hassencamp, Polen u. England 1597—98 (Handel,) Ztschr. d. hist. Gesell., Posen 1887 III.; — Bor P., Nederland. Vorlogen Amst. 1684 (posel. Działyńskiego); — Credenzschr., was von wegen Fürsten Sigismundi mündlich geworben, Stockholm 1597; — R. **1597**. Relation v. Odert Hasfers u. Hinrich Pryssmanns, Gesandschaft nach Moskau v. Kön. Sigismund, Arch. Liv.-Est.-Kur. 1843.

3345. Bractwo Poczajowskie, Zahajeckie, Dermańskie 1597—1670, Pamiatniki kijow., *zob.* Nr. 977.

3346. Kraszewski J. I., Zamek i starostwo kobryńskie 1597, Obrazy z życia i podr. t. I., Wilno 1842.

3347. R. **1597**. Listy Bernata Maciejowskiego, Maciejowski, Pism. Dod.; — List A. Czachrowskiego do J. Zamojskiego, tamże; — List Józefa Wereszczyńskiego, tamże.

3348. Zygm. III. wstrzymuje wydanie Kroniki Joach. Bielskiego, Dod. Gaz. lw 1872 III.

3349. Zygm. III. potwierdza przyzwolone kupcom przemyskim od urzędu radzieckiego ustawy, Dod. Gaz. lw. 1856 Nr. 21—25; Zygm. III do radzców krakowskich w sprawie żydowskich sklepów, tamże 1872 III.; Zygm. III. w sprawie wileńskiego mieszczanina Pawła Prok. Gulbickiego, Nowakowski, Źr. II.

3350. R. **1598**. Konstytucya sejmu warsz., Uniw. poborowy, Vol. leg. II.; — Konstytucya sejmu walnego koron. warszawsk., Kr. 1598 DS.

3351. R. **1598** Relacya nuncyusza Malespina, Rel. Nunc. Ap., t. II.

3352. Reussner, Epist. Turcicarum libri V., Frankf. 1598 lib. VI—XVI. (1599—1600) DS.

3353. R. **1598**—**1600**. Listy prywatne, Maciej., Pism. Dod.; — R. **1598**—**1602**. Listy Jana Januszowskiego, tamże.

3354. Rotta nuova che ha dato il re di Polonia al principe de Tartari, Firenze 1598 DS.

3355. R. **1598**. Decretum possessionis fodinarum sulphuris in Swoszowice, Łabęcki H., Górnictwo II.

3356. R. **1598**. Wojciech Baranowski, bisk. płocki do Dębskiego w sprawie Ciechanowskiego (o żebrakach), Zb. Pam. Plat. t. II.

3357. Constit. in gen capitulis ord. canon. custodum s. sepul. Hier. eddit And. Batory, Brunsb. 1598.

3358. R. *1598*. Rada miejska poświadcza, iż miasto Sanok ma przywilej na wolne targi do przedawania mięsa, Dod. Gaz. lw. 1856 Nr. 50.

3359. Abschrift der Missiven und Briefe zwischen Kön. v. Polen u. Fürsten Hertzog Carln zu Colmar, Stockholm 1599; — Werbung u. Bewehlh was der Fürst Sigismundus der Schweden Kön. v. Polen bey Fürsten Carl u. Abges. Samuel Lasky erlegt, Stockholm 1598; — Förening encellen Carl Sureriges rejkes arffurste och rijksens ständer, Stockholm 1598; — Ausa illustr. Princ. Dom. Caroli adversus Sig. III. accessit refutatio, Dantisci 1598; — Arbogensium peractionum conclusio ab reg. Sueciae ordin. affirmata 5. Martii (tytuł szwecki także) Stockholm 1597; — Braschius (Prof. Ac. Rostock), Ad Sam. Łaski legatum Sig. III. ad D. et N. regem, Rostock 1600; — Copey eines Schreib. des H. St. v. Zarnkow und J. Zamojski an Herzog Carl 1598 DS.; — Zamojski J., Epist. ad Carolum Sudermaniae, Swada Ostrows. 1747.

3360. Hilchen D., Underthenigste Werbung v. d. Liefländ. Ritterschaft, Riga 1597; — Livoniae supplicantis oratio, Crac. 1597, Riga 1597; — Bergmann B., David Hilchen, Bergmanns Mag. f. Russland Gesch. 1825 I—II.; — R. **1598**. Ordinatio Livoniae, Gadebusch Livl. Jahrb. II.; — Nord Miscell. XXVII.; — Prawda, konstytucyi itd., War. 1733.; — Livonia h. e. responsum regni polon. ad Car. Suderm. liter., Vilnae b. r. 1600 (DS.).

3361. Fredz-Fördrag emellan Sigismundus och Herr Carl, Stockholm 1598 (Inne **E**. IX.); — Friedensvertrag zwischen Sigismunden u. Carln, Stockholm; — Transactio inter etc., Stockholmiae 1598 DS.

3362. **Fidander L. G.**, Fälttäget i Östergötland är 1598, Wallberg 1833 (druga wyprawa Zygm. do Szwecyi); — Boethius S. J., Hertig Karls och svenska riksrädets samregering 1594—6, Sv. hist. tidskr. 1884, 1885 (zajęcie tronu przez Karola).

3363. R. **1599**. Lustracya skarbu królewskiego, Zb. Pam. Niemc. t. III.

3364. Inventarium thesauri dioec. Vladislaviensis a. 1599, 2. Summarium redituum, Ordo divini officii, *zob.* Nr. 1321.

3365. R. **1599**. List Jana Ursyna do J. Zamojskiego, Maciej., Pism. Dod.; — List S. Karnkowskiego do J. D. Solikowskiego, tam-

że; — List Wawrzyńca Goślickiego do St. Żółkiewskiego, tamże.

3366. R. 1599. Concessio Sigism. III. rediinendi mineram ferrar. Kawczyńska in capit. Krzepicensi; Ejusdem ad cedendam ferream in cap. ostrolencensi, Łabęcki H., Górnictwo II.

3367. R. 1599. Fundacya wójtostwa Podobin przez Zygm. Starego, zatwierdzona przez Zyg. III., Dod. Gaz. lw. 1872 III. Fund. kl. w Sokalu, zob. Nr. 3409.

Wiek XVII.

3368. **Zbiory aktów**, *Zob.* Nr. 1349—89; — Zbiory praw 1014—52, 1254—1332, Dyaryusze 1380—1402.

3369. **Liske X.**, Akta grodzkie i ziemskie, t. X., *zob.* Nr. 647 (Oblaty sądów lwowskich lata 1600—1700 od Nr. 2859—6365).

3370. **Relacye** Nuncyuszów, *zob.* Nr. 2828.

3371. **Podgórski A.**, Pomniki dziejów Polski w. XVII, I—II., Wrocław 1840—42, *Zob. Nr. 3645 i pod odpow. latami.*

Zob. Nr. 1432—54.

3372. **Jabłonowski A.**, Lustracye królewszczyzn ziem ruskich Wołynia, Podola i Ukrainy z pierwszej połowy XVII. w. Źr. dziej. t. V., *zob.* Nr. 1387, War. 1877.

R: Prz. kryt. 1877.

Dzieje zjednoczenia Ormian, Źr. dziejowe t. II., zob. Kroniki.

Zob. Nr. 3128, 3221, 3240, 3253, 3293, 3314—30, 3344.

3373. **Chomętowski**, Materyały do dziejów rolnictwa w Polsce w XVI. i XVII. w., *zob.* Nr. 2428, *Zob. pod odp. latami.*

3374. **Kraszewski J. I.**, Podróże i poselstwa polskie do Turcyi, a mianowicie: Otwinowskiego, Taranowskiego, Zborowskiego, Kr. 1860; — Tegoż, Pomniki do historyi obyczajów w Polsce z XVI. i XVII. w., *zob.* Nr. 2429.

Wojny z Ottomanami: Sękowski, Collectanea, t. II., zob. Kroniki.

3375. Mosbach A., Przyczynki, Pozn. 1860 (regesta 1600—89); — Tenże, Wiadom., Ostr. 1860 (1600—99 reg. i dok.), *Zob. pod odp. latami.*

3376. **Lünig J. C.**, Orationes procerum Europae, pars I., III., Lipsiae 1712; — Publicorum negotiorum suppl., Frankf. et Lipsiae 1702, *zob. pod odp. latami odnosz. się do Polski.*

3377. Rudolphus Imperator, Epistolae ineditae edidit Bern. de Pace (et ad Polonos), Viennae 1771.

3378. **Akty** sobrannyje Akad. nauk. petersb. t. II—IV., *zob.* Nr. 916; — Akty istoriczeskije t. II—V., *zob.* Nr. 917—919; — Pamiatniki t. II—X., *zob.* Nr. 935; — Sbornik russk. istor. imperator. obszczestwa XXIV. i XXXVI. *zob.* Nr. 940; — Akty zapadnoj Rossyi, t. IV. i V. (1588—1699), *zob.* Nr. 946; — Akty jużnoj Rossii, t. II—XIII., *zob.* Nr. 966; — Archiv jugo zapadnoj Rossii, *zob.* Nr. 967: — Opisy majątków, sprawy graniczne itp., Archeograf. Sbornik, *zob.* Nr. 948; — Pamiatniki izd. kommissieju pri kijowskom wojennom gen. gubernatori, *zob.* Nr. 977; — Akty o kozakach, *zob.* Nr. 2439.

3379. Kamieński B. (Kalinka W.), Negocyacye ze Szwecyą o pokój 1651—53, wstęp, Dod. Czasu 1857 II. 5.

3380. **Kognowicki K.**, Życia Sapiehów i listy od monarchów, ded. Alex. Sapieże, t. I., Wilno 1790; — Kołłubaj E., Galerya nieświeżska portretów Radziwiłłowskich, Wilno 1857.

3381. **Ostrowski S. Danejkowicz**, Swada polska i łacińska, *zob.* Nr. 1351 *i pod odp. latami.*

3382. Pisarski J. S., Mowca polski, t. I. Kalisz 1683 i Suppl. 1676, 2 wyd. tamże 1689.

3383. **Żółkiewski St.**, Listy 1584—1620, wyd. ks. Tad. J. Lubomirskiego, Kr. 1868; — Tegoż, Pisma... kanclerza koron. i hetmana, wyd. A. Bielowski (z przedmową wydawcy i potr. Żółkiewskiego), Lw. 1861.

R: Hubert L., Bibl. warsz. 1862 IV.; X. L., Sybels H Z. XXIII. (rec. „Listów").

Załuski Epistolarum familiarium (od r. 1665) zob. Nr. 1452; Kluczycki (Pisma do wieku Jana Sobieskiego od r. 1629) zob. Nr. 1448.

Archiwum domu Radziwiłłów, zob. Nr. 3039.

3384. Rychcicki M. J. A. (Dzieduszycki M.), Piotr Skarga i jego wiek, Kr. 1850—61, 2 ed. 1868—69; — Bielowski A., Sz. Szymowicz, Kr. 1875 (Dod.).

3385. Zapis ks. Piotra Skargi dla szpitala w Grojcu, wyd. Wasiutyński L., Bibl. warsz. 1855 III., Odb War. 1855; Ks. Piotra Skargi dwa listy własnoręczne, Prz. lw. 1875 t. X.

3386. Puteanus E., Epistolarum Cent. II. (G. Ossoliński, Henr. Bonero, Nic. Danilovicio, Chr. et Leoni Sapieha), Coloniae 1611, 1645; Tenże, Epistolarum attic. promulsis. (Trzebiński, Ożga, Sapieha, Żółkiewski), Colon. 1617 (E. IX); Tenże, Epist. Cent. III. (ad J. Żółk.), Colon. 1626 (E. X.).

3387. Campianus E., Vita et epistolae, Crac. 1605.

3388. Wołyński A., Relazioni di Galileo Galilei colla Polonia (documenti), Firenze 1873; — Korespondencye Władysława IV. z Galileuszem, wyd. Przeździecki A., Bibl. warsz. 1849 III.

3389. **Szajnocha K.**, Szkice historyczne I–IV. (w dod. wiele dokum.); — Kostomarow, Monografie hist. (także); — Zamorski Br., Kronika pomorzańska według źródeł miejscowych opowiedziana, Lw. 1867 (mnóstwo dokum.); Barącz S., Pamiętnik dziejów polskich, Lw. 1855, *zob. pod odp. latami*; — Tegoż, Wolne miasto Brody, Lw. 1865; Pamiątki Żółkwi, Lw. 1852, 1876; *Zob.* Nr. 718–824; Celewicz J., Istorja skytu Maniawskoho wraz z zbirnykom hramot, łystiw itd., Lw. 1887, *zob.* Nr. 3221.

3390. Volum. leg. t. II–V., *zob.* Nr. 1052, *zob. pod odp. latami.*

3391. Tripplin L., Tajemnice społeczeństwa, Wrocław 1852 I–VI. (sprawy sądowe z XVII. i XVIII. w.).

3392. Schuch H., Gerichtsbücher der Stadt Berent aus dem XVII. Jahrh. (Kościeszyna), Z. d. westpreuss. Gesch. v. Danzig, 1884 XIII.

3393. Opis Jós. Max. Ossolińskiego dokumentów rodzimych, Skarb. pol. Kamieńskiego, Lw. 1859; List nieznany Zygm. III., Tyg. illustr. 1863 VII. str. 221; List żołnierza kwarcianego do jednego dworskiego z pod Malborka, Nowakowski, Źr. I.; Z mowy... do Jana Saryusza Zamoyskiego, Bibl. Ossol. 1830 I.

3394. **Zbiory krajów postronnych**:
Niemcy i Austrya, *zob.* Nr. 1570–81.
Węgry, *zob.* Nr. 893, 901, 902, 905.
W. X. Moskiewskie, *zob.* Nr. 916–1013.

3395. **Zbiory hist. papieży** i kościoła, *zob.* Nr. 1254–7, 1632 *i pod odp. latami.*

3396. **Zbiory krajów dalszych**:
Anglia, *zob.* Nr. 1484–6, 1494–1500.
Francya, *zob.* Nr. 1507, 1516–1527.
Hiszpania, *zob.* Nr. 1542–4.
Hollandya, *zob.* Nr. 1551–61.
Szwecya, *zob.* Nr. 1615–21
Zob. pod odpowiedniemi latami.

3397. R. **1600**. Nauka posłom Zygm. III. do cara Godunowa i list cara do Zygm. III.; Oboleńskiego Sbornik, zesz. VII. i VIII.

3398. Poselstwo Lwa Sapiehy w r. 1600 do Moskwy, podług dyaryusza Eljasza Pielgrzymowskiego, sekretarza poselstwa, wyd. Trębicki Wł. (Ondyna Druskienieckich źródeł, Grodno 1846); — Opisanije posolstwa Lwa Sapiehy w Moskwu 1600, Żurnał min. nar. prośw., Ptrsb. 1850 LXVIII.

3399. R. **1600**. Zatargi z Ottomanami z powodu kozaków, Sękowski, Collectanea t. I.; Collo, F., Pace colla Turc. e Polonia, Padova 1600 DS.; — Grab. Staroż.

3400. Pabst E., Wie Narwa im October 1599 entrissen wurde (z dokum.), Beiträge z. Kunde Liv.-Est.-Kur. 1870 I.

3401. Abdruck der Missiven, *zob.* Nr. 3359; Almennelige Affhandlnigs besliut af alle sveriges rijkes ständer, Stockholm 1600; — Sentens och dom som **affsagdh är Gustaff** Banner, Erich Sparre, Ture Bielke, Stockholm 1600 (E. IX. Dod.).

3402. Sturcius Chr., Oratio de vitae decore, in qua Sig. III. prudens consilium de ordinanda Livoniae commendatur, Rostochi 1600; — Solikowski J. D., Do obywateli Inflants., Lw. 1600; — Tenże, Ad Livones, Riga 1599, Samosci 1600; — Hilchen D., Prosfonesis ad nobiles Livoniae 1600.

3403. Decretum regium inter Dav. Hilchen, Vilnae 1600 DS.; Tenże, Clypeus innocentiae contra Jac. Godemanni Luneburgen. et Rigensium quorundam, Senatus nomine, Zamość 1604 i b. w. m. 1694, Ruyni 1602.

3404. R. **1600**. Listy kamery szląskiej do Stan. Sędziwoja z Czarnkowa i tegoż odpowiedź, Mosbach, Wiadomości.

3405. Warszewicki K., Oratio ad Guil. V. Bavar. ducem, Aug., Vind. 1600 DS.

3406. Zamojski J., Litterae, quibus senatum regentem hortatur, s. l. et a. DS.

3407. Polonorum resolutio de rebus Moldavicis et transsilvanicis s. l. 1601 DS

3408. Thesoro politicico, Rel. di Moscov. Polonia, Milano 1600 DS.

3409. R. *1600*. Zyg. III. potwierdza założenie i nadanie konwentu OO. Bernardynów w Sokalu, Dod. Gaz. lw. 1857 Nr. 31–38; Zyg. III. zezwala na cessyą wójtostwa Bandrów, tamże, 1872 III.; Zyg. III. wydaje rozporządzenie względem cła od wołów, tamże.

3410. R. *1600–3*. Akty odnosz. się do życia Górnickiego, Czarnik Br., Żywot Ł. Górnickiego.

3411. **Skarga P.**, Kazania sejmowe (z przedmową K. Mecherzyńskiego), Kr. 1831, Pozn. 1869 (Wiele innych wydań).

3412. Bobrzyński M., Kazania sejmowe Skargi, Kr. 1876.

3413. R. **1601**. Konstytucye sejmu warsz., Vol. leg. II.; — Constitucye sejmu walnego koron., Kr. 1601 DS.; — Uniwersał poborowy na sejmie walnym, Vol. leg. II. — Instructio exigendi thelonei novi et antiqui, tamże; — Uniwersał poborowy, War. 1601; Instructio exigendi thelonei novi finitimi, Crac. 1601 (DS.).

3414. Constitutiones synodi dioecesianae, Leop. 1601; — Maciejowski B., Epistola pastoralis, Crac. 1601 (DS.) (1640, 1641).

3415. R. **1601**. Instrukcya Krz. Kochanowskiemu, posłowi do Turek, Zb. Pam. Niemc. t. V.; — List na przejazd posła tatarskiego do króla, Grab. Źr., *zob.* Nr. 1362.

3416. Herman D., Livoniae afflictae supplicatio, Rigae, 1601; — Tegoż, Meditatio militis christiani, Rigae 1601; — Karnkowski St., Processus supplicat. pro bel. liv., Crac. 1601; — Censura livonica, Vilnae 1602; — Livonica, hoc est responsum, Crac. 1602, Wilno b. r. DS.; — Königlich polnische Verleihung eingezogener Güter v. J. 1601, Mitth. Liv.-Est.-Kur., Riga 1851 II., 1853 VII., 1857 VIII.

3417. Akta rzplt. Babińskiej (1601—70), Maciej., Pism. Dod. (wyjątki), *zob. Kroniki.*

3418. R. **1601**. Listy Hipacego Pocieja, Maciej., Pism. Dod.

3419. R. *1601—2, 1614.* Szymonowicza Sz. listy do Zamojskiego. Maciej. Pism. Dod.; List Górnickiego do Mik. Krz. Radziwiłła, tamże.

3420. Kmita J. A., Proces sprawy Bocheńskiej 1601, 1602, 1605; Tenże, Officialis simbola officialium Żuppe Bochnen. Crac. 1605 (DS.).

3421. R. *1601.* Rada miejska lwowska ustanawia bractwo dla czeladzi murarskiej, Dod. Gaz. lw. 1857 Nr. 26, 27; R. *1601, 1617.* Jan i Małgorzata Swoszowscy zapisują OO. Dominikanom lwowskim wieś Borki i część w Jaśniskach, tamże 1858 Nr. 19—20, *zob.* Nr. 3349 (satw.).

3422. R. **1602**. Uniwersał poborowy na sejmie koron. warszawskim, Vol. leg. II.; Toż, Kr. 1602; — Instructio erigendi Thelonei novi 1602 (DS.).

3423. Synodus dioeces. gnesnensis, Crac. 1602; — Ordinationes synodi, Crac. Antverp. 1602; — Synodus episcopatus Vilnensis, Vilnae 1602 (DS.).

3424. R. **1602**. Zamojski J., Litterae responsoriae, Lünig Lit. procer. 1712 I., Suada lat. Ostrow. 1747; — Litterae Caroli IX. ad Johann. Zamoiscium, tamże; — Zamojski J., Absagebrieff, Crac. 1602 DS.; — Dwa listy Jana Zamojskiego 1602 Ciampi, Flosculi 1830.

3425. Copia d. König. Maj. in Polen das gemeine in Schweden ausgeg. Schreiben 1602.

3426. Ad Carolum Oratio s. l. et a. (por. Winkelmann Nr. 5633).

3427. Skarga P. X., Wsiadanie na wojnę, Kr. 1602; — Von der Hauptfrage: An haeretico sit fides servanda 1602 (DS.).

3428. List Stanisława Garwockiego, kasztelana płockiego do Jana Zamojskiego, Wójcicki, Bibl. star. pisarzy, t. V.

3429. **Korespondencya** Jana Karola Chodkiewicza (Bibl. Ord. Krasińskich t. I., *zob.* Nr. 1385), War. 1875.

R: Wójcicki K. Wł., Bibl. warsz. 1875 II.; Prz. lw. 1875 IX.

3430. Naruszewicz Ad., Historya J. K. Chodkiewicza, War. 1781, War. 1805, Kr. 1858 (Bibl. Turowskiego)

3431. List Jana Karola Chodkiewicza do syna Hieronima z radami o naukach, Bibl. warsz. 1852 I.

3432. Warszewicki K., Mowy wygłoszone w Mantui, Wenecyi i Wiedniu 1602 r., wyd. Wierzbowski T., (Bibl. zap. pisarzy XVI. i XVII. w.), War. 1885.

3433. R. **1602—3**. Zygm. III. listy na przejazd W. Piaseczyńskiego, posła do Krymu Grab. Źr., *zob.* Nr. 1362.

3434. Muratowicz S., Relacya wysłanego od Zygm. III. do Persyi w r. 1602, wyd. J. Minasowicz, War. 1777, 1807.

3435. R. *1602, 1603.* Zygm. III. potwierdza wyroki komisarzów w sprawie między radą miejską i pospólstwem w Przemyślu, Dod. Gaz. lw. 1856 Nr. 32, 33; Król zastrzega mieszczanom Krosna pierwszeństwo do dzierżawy młynów, tamże 1852 Nr. 36; Zygm. III. potwierdza fundacyę ołtarza bractwa św. Krzyża w Pajęcznie, tamże 1872 III.; Zygm. III. potwierdza powinność daniny Lipnika i Stracówki, tamże 1872 III.

3436. R. *1602.* Zygm. III. względem kupców z Włoszy, Dod. Gaz. lw. 1872 III.; Jan Zamelius zapisuje 1000 dukatów dla profesorów wszechnicy krak., tamże 1872 III.

3437. R. **1603**. Uniw. poborowy na sejmie krakowskim, Vol. leg. II.; Toż Kr. 1603 DS.; — Constitucye, statuta i przywileje, Kr. 1603; — Poseł na seim krakowski r. 1603 (podp. Witowski) 1603 (DS.).

3438. Skytte J., Oratio (von den Tumult) gehalten den 22. Aug. 1603, Stockholm 1608, 1609, 1618 DS. (do spraw inflanc.).

Por. Winkelmann Nr. 5609—21 i E. VIII. Dod. Sveriges i Arfföreningen.

3439. Myszkowski, Ordynacya 1603 DS.

3440. R. *1603.* Dokument klasztoru św. Klary w Nowym Sączu, Dod. Gaz. lw. 1872 III.

3441. Baranowski W. X., Synodus dioec. plocensis, Crac. 1604; — Constitutiones dioecesanae, Zamość 1604; — Stephanides M. X., Mowa na synodzie Chełm. 1604 (DS.); — Święcicki reddit labarum romanum D. Casimiri in manus Leonis Sapieha Cancellarii M. D. L.; Sapieha Leo respondet eidem, Ostrowski-Danejk., Svada latina 1747.

3442. Statuta Uniwersytetu krakowsk. z lat 1604, wyd. Szujski J., Arch. kom. hist. II., Odb. Kr. 1882.

3443. R. **1604**. Sigism. III. Copie der an die Gemeine in Schweden ausgeg. Schreiben, Crac. 4. Mart., Danzig 1604 E. X.; — Sweriges rijkes ständers beslut., Stockholm 1604 DS.; — Chresnecopherus N., Afsäyeste schrift 1605 (E. Dod. X.) DS.

3444. R. **1604**. Relazione del regno di Polonia cominciata l'anno 1604 card. Valenti (Charakt. J. Zamoyskiego), Collectanea, Poznań 1861, *zob.* Nr. 3128.

3445. R. *1604.* Zyg. III. mianuje Abrahama Junga dyrektorem Szkotów w Polsce przebywających, Dod. Gaz. lw. 1872 t. III.

3446. R. **1604**. List Piotra Skargi do Zamojskiego, Maciej. Pismn. Dod.

3447. Sapieha Lew, Oratio habita Vilnae 1604, Suada Ostr. 1745.

3448. **Paweł V.**: Bzovii, Vita Pauli V., Roma 1625; Cappelletti G. I. Gesuiti ela Rep. de Venezia, Documenti, Venezia 1873; Roccolta degli scritti nella causa del P. Paolo V. co'Signori Venet., Coira 1607.

3449. Constitutiones synodales 1605; Acta in synodo culmensi et pomeraniensi habita a Laur. Gembicki, 21. Junii 1605 (DS.)

3450. Schreiben Herzog Friedrich's von Kurland über die Schlacht bei Kirchholm am 27. Sept. 1605, Mitth. Liv.-Est.-Kur., Riga 1858 IX.; — Litterae Joh. Car. Chodkiewicii ad Joan. Mansfeldiae comitem Bersoniae 1605 8. Nov. (wymiana jeńców wziętych pod Kirchholmem); — List o oblężeniu zamku Dynamentskiego (por. Winkelmann Nr. 5661--2) (DS.).

3451. Sententia ordinum regni Sveciae, Stockholm 1605; — Responsum S. R. M. Joachimi Friderici, Varsav. 1605; — Nuncius auspiciis Sigism. III., Crac. 1605 (DS.).

3452. Ordinatio bonorum domus Zamoscianae, Kr. 1666, Zamość 1667.

3453. Porządek i moderacya taksy dla pisarzy na komorach celnych, Pozn. 1606.

3454. R. *1605*. Zygm. III. uwalnia mieszczan ropczyckich od podatków, Dod. Gaz. lw. 1872 t. III.; R. *1605 i 1612*. Bernard kardynał Maciejowski przyłącza kaplicę św. Benedykta na Lasocie do klasztoru św. Ducha w Krakowie, tamże 1858 Nr. 32, 33, *zob.* Nr. 3165 (zatw.).

3455. R. *1605*. Opiekunowie Tomasza Zamojskiego wynagradzają zasługi Melchiora Michałowskiego około Jana Zamojskiego położone, Przew. nauk. i lit. 1873 I,

3456. **Kojałowicz M.**, Smutnoje Wremia, Russkaja istor. bibl. izd. archeogr. kom., Ptrsb. 1872.

Zawiera: Wyjątki dyaryusza 1606; Budziły historyi Dymitra, Dokumenty od r. 1604—9.

3457. **Muchanow P.**, Podlinnyja swidietelstwa o wzaimnych otnoszenijach Rossie s Polszeju, Moskwa 1834, *zob.* Nr. 936; — Platonow C. T., Drewnerusskija, Skazaniji i Powisti z XVII. w., St. Ptrsb. 1888 (Czasy Dymitrów).

3458. **Ciampi S.**, La Demetriade, ossiano novi documenti per servire allo schiarimento della vera storia del falso Demetrio, Firenze 1827; — Tenże, Esame critico con documenti inediti della storia di Demetrio, Firenze 1827; — Tenże, Bibliografia critica, Firenze 1834 (dokumenty).

3459. Barezzo-Barezzi, Relazione della segnalata conquista del paterno imperio conseguita dal Demetrio, Gran duca di Moscovia, Wenecya 1605, Florencya 1606, Moskwa 1848 (po franc. Paris 1858 i Halle 1859).

3460. **Poselstwo** od Zygm. III. króla polskiego do Dymitra Iwanowicza, cara moskiewskiego (Samozwańca), z okazyi jego zaślubin z Mniszchówną, wydane przez Edw. Raczyńskiego, Wrocław 1837.

3461. **Autentyczne** świadectwa o stosunkach między Rossyą a Polską, szczególnie za Samozwańców, Wiz. i roztrz. nauk. n. s. t. V. 173, Grab. Staroż., Nowakowski Źr. II.

3462. **Pierling P.**, Rome et Demetrius, Lyon 1878, Paris 1878 (avec des pièces justificatives) *zob.* Nr. 2812.

3463. R. **1606**. Instrukcya dla monsigniora Simonetta, nuncyusza w Polsce, Rel. Nunc. Ap. t. II.:— Respons carowej papieżowi Pawłowi i list Dymitra do Staveriusa, Podgórski A., Pomniki, Wrocław 1840; — List Pawła V. do Maryny Mniszchówny z r. 1605, tamże.

3464. R. **1606**. Relacya wypadków w Moskwie przez de la Ville, Skarbiec hist. pol. Sieńkiewicza I.; — Nova de rebus Moscoviticis (Relatio nuntii i respons na to), Nowakowski, Źr. t. II.; — Z dyaryusza Stan. Niemojewskiego o Marynie i Dymitrze r. 1606, Wieniec, dwut. lit. 1862; — Odezwa cara Borysa Godunowa z r. 1605, Oboleńskiego Sbornik, Moskwa 1838.

3465. Mniszech Z., Oratio ad Sigism. III. foedus cum Turca, Parisiis 1606; — Tenże, Oratio ad Vladislaum R. P. tamże 1606 (DS.).

3466. R. **1606**. List X. Konst. Ostrogskiego do syna Janusza, Dz. warsz. 1852 Nr. 97; — List Pawła Kostki, Prz. lw. 1876, t. XII.

3467. R. **1606**. Uniwersał poborowy na sejm koronn. DS., Dyaryusz, *zob.* Nr. 3456; Instr. sejmiku bełzkiego, Roz.-fil.-hist. 1882 XV.

3468. Mniszech Nic., Oratio ad Sigism. III. de regno Sueciae, Paris 1606; — Tenże, Oratio an Poloni bello persequantur Carolinis, Parisiis 1606; — Hilchen D., Oratio anticarolina 1606 (DS.).

3469. Copia des Schreibens an J. K., schwed. Staathalter zu Rewel von russ. Woiwoden 1606 DS. (**E.** X.).

3470. R. *1606*. Gesinde- und Kleider-Ordnung, Königsberg 1606 DS.

3471. Dochód Zygmunta III. i domu jego w r. 1606. Przyj ludu, Leszno 1841; Inwent. wsi Koznice i Sroczyce, wyd. Chomętowski, *zob.* Nr 1385 II.

3472. **Schmitt H.**, Rokosz Zebrzydowskiego Opowiadanie historyczne ze źródeł głównie rękopiśmiennych, Dzien. lit. 1857, Odb. Lw. 1858; — R. **1606**. Rewersał listu szlachcica jednego do drugiego o sejmie 16 mar. 1606, Athen. 1841 II.; — List Michała Kopysteńskiego do senatorów, Maciej. Pism. Dod.; — Manifest przeciwko Zygm. III., Pieśni rokoszowe itd., tamże; — Obrona przeciw procesowi konfeder. przed sejmem krakowskim, s. a., Vilnae circa 1606 DS. (**E.** X.).

3473. Lipski A., Przemowa do stanów koronnych, War. 1607; — Sulibowski A., Przedmowa do stanów koronnych 1607; — Tenże, Deklaracya z konfederacyj praw koronnych, Kr. 1607; — Dobrowiecki M. X., Informacya o artykułach, Kr. 1607; — Wierzbięta P., Oratio de statu regni Polon., Witeb. 1607 (DS.).

3474. **Akt** rokoszu oryginalny przeciw Zyg. III. dnia 24. czerwca 1607 pod Jeziorną (litogr. w Poznaniu); — List wojew. Zebrzydowskiego (i inne listy z tegoż czasu), Nowakowski, Źródła, t. I.

3475. R. **1607**. Konstytucya sejmu w Warszawie, Vol. leg. II.; — Konstytucye sejmu

walnego koronn., Kr. 1607 DS.; — Konstytucya W. X. litewskiego na sejmie warsz., Vol. leg. II.; — Uniwersał poborowy na sejmie warszawskim, tamże.

3476. Constitutiones synodi dioec. Vladislaviensis, ed. Baranowski W., Crac. 1607; — Synodus dioec. Luceoriensis, Zamość 1607; — Maciejowski B., Littera pastoralis Crac. 1607, 1641, Vil. 1669 (DS.).

3477. R. **1607**. Zyg. III. do bisk. wrocł. i stanów szląskich, Mosbach, Wiadomości.

3478. **Abdruck** der Missiven, welche zwischen Kön. Schweden und Polen und des Grossherz. Litowen Rathe gewechselt seyen Stockholm 1608, Amsterd. 1608, Riga 1609; Toż po łacinie: Exempla autentica literarum itd., Stockholm 1609; — Steinus S., Consilium de pace in Polonia 1607; — Exempla literarum idiom. latino svec. et germ. publicata 1608; — Copye van tydiagen uyt Thorne vande Croon Polen, Gravenhaghe 1607 (DS.). (por. E. IX. Dod., Chesnecopherus N., 1607 Orsaker 1607).

3479. Wahrhaftiger Abdruck der Missiven, welche Carolus an Heinrichen den IV. zu Frankreich, wie an Friedrichen Pfaltzgraffen schrifftlich gelangen lassen, Amsterd. 1608.

3480. Inwentarz skarbu koronnego z r. 1607, Sprawozd. zakł. Ossol. 1873.

3481. R. *1607*. List Seb. Petrycego do Krz. Radziwiłła, Maciej. Pism. Dod.; Testament Wolfowicza, Barącz X. S., Pamiętnik dziej. polskich. Lw. 1855; Pozew królewski miastu Wieliczce w sprawie Szczerbicza o dochody wójcie, Dod. Gaz. lw. 1869 Nr. 22.

3482. R. **1608**. Litterae comitiales, Tyg. lit. Pozn. 1843 t. VI.; — Sejmu domowego artykułów sześć 1608 DS.; — Zygm. III. Uniwersał 9. czerwca 1608 DS.

Ordynacyą Ostrogska, zob. R. 1620 Nr. 3585.

3483. Herbort S. J., Punkta podane od Jegomości p. Herborta, Kr. 1608 DS.

3484. Concilium provinciale ed. Maciejowski B., Crac. 1609, 1611, 1630; — Constit. synodi dioecesanae, ed. Tylicki P., Crac. 1608 DS.

3485. Pociej Hip., Harmonia albo konkordancia, Wilno 1608 DS.

3486. R. **1608**. List Samozwańca do Smoleńszczan, Oboleński M. Sbornyk, Moskwa 1838 zesz. IX.; — Odpowiedzi posłów litewskich bojarom (1608-15), tamże zesz. X.; — Vladislavius Ad., Nowiny z Moskwy, posłane wojew. sędomirskiej od cara, Kr. 1608; — Poseł z Moskwy, który przez Litwę idąc 1608 (DS.).

3487. Uniwersał hetmana Żółkiewskiego przeciwko partyzantowi Poniatowskiemu 1608, Athen. 1841 I.

3488. R. *1608*. Zyg. III. zachowuje przy probostwie obrz. gr. w Wrobliku duchownych: Teodora, Filipa i Jana Filipowiczów na czas ich żywota, Dod. Gaz. lw. 1859 Nr. 36; Zygm. III. nadaje wójtostwo Kobielnik Jakubowi Gogolińskiemu, Przew. nauk. lit. 1873 I.

3489. R. **1609**. Konstytucye sejmu walnego w Warszawie, Vol. leg. II.; — Uniwersał poborowy sejmu warsz., tamże; — Konstytucye sejmu w. kor, Kr., Wilno 1609; — Uniwersał poborowy 1609 (DS.).

3490. R. **1609**. Artykuły wojenne hetmańskie authoritate sejmu approbowane, Vol. leg. II., *zob.* Nr. 1210—12; — Articuły wojenne hetmańskie a. 1609, Lw. 1609, Lublin 1649 DS., *zob.* Nr. 3383.

3491. R. *1609*. Leges sumptuariae albo uniwersał poborowy na zbytki, Przyj. ludu, Leszno 1849 XVI.

3492. R. **1609—12**. Acta et decreta comissionis S. R. M. Poloniae et Sveciae, Regiomonti habitae (De feudo ducatus Prussiae), Vol. leg. II.; — Relation, was die Abgesandten Preussens auf dem polnischen Reichstag verricht, Nowakowski, Źr. II.

3493. Carolus IX., Placat om Handelens frijgifvande til Riga, Stockholm 1. Dec. 1608, Stiernman, Saml. af Comm. Stadg. I. i DS. (Por. Winkelmann Nr. 5672—5); — Sveriges Rijkes ständers sentens 19. Febr., Stockholm 1609; — Consilium de recuperanda pace 1609, Upsala 1610; — Relation von Smalentzky und Caroli IX. Zustand. Wilden 1610; — Accusationum sueticarum Stockholmiae anno 1609 refutatio, Crac. 1611 (DS.).

3494. R. **1609**. Hetman Chodkiewicz do kanclerza Gembickiego ze skargą na opuszczenie Inflant, Grab. Źr., zob. Nr. 1362; — Hetman Żółkiewski do króla, tamże.

3495. R. **1609**. Wyprawa króla do Moskwy, Russkaja ist. bibl., *zob.* Nr. 3339, Grab. Staroż.

3496. Dyaryusz oblężenia Smoleńska za Zygmunta III. 1609, Athen. 1842 IV.; Tyg. petersb. 1842 XXV.; — Palczowski P., Wyprawa wojenna króla JM., Wilno 1609 DS.

3497. Zebrzydowski M., Witanie obywatelów, Kr. 1609 DS.; — Deliberatio (gravis et maximi momenti) 1609, 1610 DS.

3498. R. **1609**. Concessio Sig. III. ad cedendum mineram ferream in cap. ostrolencensi per Wołosowa filio, Łabęcki H., Górnictwo II.; — Zygm. III. do żupnika bocheńskiego, Przew. nauk. lit. 1873 I.

3499. R. *1609*. Skarga Piotr do Chodkiewicza K., Maciejowski, Pism. Dod.

3500. R. *1609*. Zygm. III. daje w dożywocie Trześniów i Szade Stan. Witowskiemu, Dod. Gaz. lw. 1857 Nr. 12; Zygm. III. wciela drugą połowę wójtostwa od Jana Szczerbicza przez Wieliczan nabytą do miasta Wielicski, tamże 1869 Nr. 20, 21.

3501. R. **1610**. Uniwersał Zygm. III. o fałszywej monecie, Przew. nauk. lit. 1873 I.

3502. List pisany z pod Smoleńska 1610 r. z dnia 31. Lipca, Przyj. ludu, Leszno 1842 IX.

3503. Palczowski P., Poselstwo do p. hetmana od cara 1610 DS.

3504. R. 1610. Zygm. III. powołuje przełożeństwo miejskie w Wieliczce przed komisyę do rewidowania żup wysadzoną, Dod. Gaz. lw. 1869 Nr. 23.

3505. R. **1611.** Konstytucye sejmu warszawskiego, Vol. leg. III.; — Uniwersał poborowy tamże; — Postępek prawny skrócony, tamże; — Konst. W. X. litewskiego, tamże; — Konstytucye sejmu waln. kor. (2 odb.), Kr. 1611, 1612; — Uniwersał poborowy (2 odb.), Kr. 1611; — Discours veritable de ce qui s'est passé en la diète de Pologne à Varsovie, Paris 1612 (DS.).

3506. Consilium provinciale, ed. Baranowski W., Crac. 1611; — Synodus dioec. gnesn. (i summaryusz), Crac. 1612; — Constitutiones synodales dioec. vars., War. 1611; — Synodus Vendensis (por. **E.** 1611: Boletto, Schenking), (DS.).

3507. Wierzbięta P., Biskupski, Oratio coram Paulo V., Romae 1611.

3508. R. **1611.** Joannes Sigismundus elector brand. circa investituram ad Sigism. III. Ostrowski-Danejk., Svada lat. 1747; — Cancellarius respondet, tamże; — List Jana Zygmunta do Macieja Białobłockiego, pisarza chełmskiego 1611, Pam. warsz. 1809.

3509. **Mosbach A.**, Dwa poselstwa do Polski przez Szlązaków odprawione w latach 1611 i 1620, R. T. P. N. P. 1863 II. Odb., Pozn. 1863.

3510. **Gottfried J. L.**, Inventarium Sueciae (Zweiter Theil: Sigism. Gust. Adolph), Frankf. 1632; — Orationes III. Legati R. Daniae, Hypp. a Callibus, Joach. Hubneri, hab. coram Sigism. III., Colon. 1612 (**E.** X).

Gustaw Adolf, zob. Nr. 1618, 1619.

3511. **Sapieha J. P.**, Dyaryusz wojny moskiewskiej 1611 r. (jest w przekł. rosyjsk. w Synie Oteczestwa 1858 Nr. 1).

Żółkiewskiego St. Początek i progres wojny moskiewskiej, zob. Kroniki.

3512. List z obozu pod Smoleńskiem z d. 25. maja 1611 pisany, Przyj. ludu, Leszno 1842 IX.; — R. **1611.** Trubeccy do J. P. Sapiehy, Grab. Żr., *zob.* Nr. 1362; — Monodya i list Stadnickiej, kasztel. przemysk. do męża pod Smoleńsk, Pam. sandom. t. II. 1829; — Oddawanie Wasilia Szujskiego p. Stan. Żółkiewskiego, N. Pam. warsz. 1864, Pam. lw. 1818 I.; — Sprawa mieszczan smoleńskich, Wiek 1887 Nr. 282.

3513. Łubieński St., Oratio salutatoria Sigism. III. capto Smolenscio, Vars. 1611 (por. **E.** 1622 Baroffius, Oratio ad Sig. III.); — Allocutiones ad Gregorium Janussium et Christ. Radzivilos., Vilnae 1611 (DS.).

3514. R. *1611*, X. Janusz Radziwiłł do Krzysztofa Radziwiłła w sprawach wiary, Grab. Żr., *zob.* Nr. 1362; Syreniusza rzeczy z akt miejskich krakowsk. r *1611*, Mrówka pozn. 1821–22; Lyricius H., Bractwo chordy (?) Kr. 1611, 1617 DS; Założenie Janowa, Dod. Gaz. lw. 1856 Nr. 15.

3515. R. **1612.** Instrukcya dla Ruini, nunc. dla Polski, Rel. Nunc. Ap. t. II.

3516. Constitutiones synodi dioec. cracoviensis (z synodu 1612) Petricov. 1612; — Constitutiones synodales dioec. varmiensis, ed. Rudnicki Sz., Brunsb. 1612; — Synod ministrów heret. na którym radzą o zgodzie z katolikami 1612 (**E.** VIII.).

3517. **Władysława IV.** Listy do Krzysztofa Radziwiłła 1612—32 r., ogłosił A. Muchliński, Kr. 1867.

R: Bartoszewicz J., Bibl. warsz. 1868 III.; X. L. Sybels H. Z. XVIII.

3518. R. **1612.** Instrukcya Macieja, cesarza, posłom mającym traktować z Polską, Mosbach, Wiad. polskie.

3519. **Lundorpius M.**, Acta publ. inter Matthiam et Ferd. II., Frid. V. et alios, Frankf. 1621, *zob.* Nr. 1571; — Ritter M., Briefe u. Acten z. Gesch. d. 30-jährigen Krieges I. (Gründung d. Union), II. (Union u. Heinrich IV.), München 1870; — Stumpf A. S., Dipl. Gesch. der deutschen Liga, Erfurt 1800 (por. Fischer, Lundorp, der Herausgb. der Acta publica 1870).

3520. Pożarski X. D., Schreiben an den Kaiser Mathias d. d. Jarosław 20. Juni 1612 (o pomoc przeciw Polsce), Ptrsb. 1840; — Szczegóły o uwięzionej w r. 1612 koronie carskiej, p. Malinowskiego w Muchanowa: Podlinnyja swidietelstwa, *zob.* Nr. 3457.

3521. R. **1612.** Alex. x. Zasławski do króla o Wołoszy, Grab. Żr., *zob.* Nr. 1362; — Jan Grzymułtowski do króla z radami, tamże; — Sigismond III., Reponse à la lettre denonciatoire du Grand Turc., Paris 1613 DS.

3522. R. **1613.** Konstytucye sejmu warszawskiego; Uchwała sejmu warszawskiego; Uniwersał poborowy na sejmie warszawskim; Konstytucye X. W. litewsk., Vol. leg. III.; — Konstytucye sejmu waln. kor. (2 odb.), Kr. 1613; — Uchwała sejmu waln. kor. 24. grudnia, Kr. 1613; — Uniwersał poborowy na sejmie 24. grudnia (2 odb.), Kr. 1613 (DS.).

3523. Biskupski P., Wotum na sejmiku 1613; — Radziwiłł Janusz, Rede (toż po polsku i po łacinie) 1613; — Witkowski S., O nadzwyczajnych poborach 1613 (DS.); — Przepraszanie Szczęsnego Herburta na konfederackim sejmie, Maciej. Pism. Dod.

3524. Constitutionum synodorum dioec. Vilnensis ed. Wojna B., Vilnae 1613; — Tecnow G. X., Visitatio livonicarum ecclesiarum 1613 (DS.).

3525. Ugonius P., Oratio ad Paulum V. nomine Sigism. III., Romae 1613 DS.

3526. R. **1613.** Foedus inter sacr. Caesaream et sern. Polon. regem., Vol. leg. III.

3527. R. **1613.** Wywód skarg dworu mosk przed sułtanem na Zygm. III., Skarbiec hist. pol. Sienkiewicza I.; — Stadnicki M., Dyaryusz legacyi od cara (około 1613) DS.

3528. R. **1613**. Privilegium Sig. III. fratribus Cacciis datum, ut in bonis episcopi crac. officinas ferri et chalybis condant, Łabęcki H., Górnictwo II.

3529. R. *1613*. Inwent. miasteczka Dorohi, wyd. Chometowski, *zob.* Nr. 1385 II.; Ustanowienie trzech jarmarków w Przeworsku, Dod. Gaz. lw. 1851 Nr. 46; Ustawy cechu szew. w Augustowie, tamże 1851 Nr. 19.

3530. R. *1613*. Eine Schenkungsurkunde zur Gesch. der Ansiedlung in Lithauen, hrsg. v. Siemering, Mitth. d. lith. Gesell. 1887, 12 Heft.

3531. R. **1614**. Trybunał obywatelom W. X. lit., Wilno 1614 DS.

3532. Schiffs-Ordnung u. Seerecht, Dantzig 1614 DS.

3533. **Zadzik J.**, Dyaryusz komisyi bydgowskiej 1614, wyd. Wł. Wisłocki, Arch. kom. hist. II. Odb. Kr. 1880; — Działyński A. W., Reces komisyi, Kr. 1614 DS.

3534. Constitutiones synodales eccl. culmensis 1614; — Turnowski J., Chrześcijańskie konstytucie, Toruń 1614 (DS.).

3535. R. **1614**. Żółkiewski hetman do króla o pogromie Turków pod Teligóle, Grab. Źr. *zob.* Nr. 1362; — Uchwała dworska na Tatary 1614 DS.

3536. Chodkiewicz J. C., Litterae, quibus sollicitat Jac. de la Gardie ad defectionem ad suum dominum 24. Mart. 1614, Mon. Polit. Eccl. ex arch. Palmsköld edit. p. 141; Gustaw Adolf de la Gardie, Upsala Tidningar 1775 Nr. 6.

Por. Winkelmann Nr. 5677—5694.

3537. R. **1614**. Gabryel Tarnowski do Jana Chr. x. lign.-brzeskiego, Mosbach, Wiad. polskie.

3538. R. **1614**. Cesarz Maciej do stanów wyższej Anizy o pogrzebie król. Katarzyny, Przeźdz., Jagiell. V.

3539. Rościszewski W. X., Ad senatum oratio: Patrocinium veritatis literarum thorunensium 1614 DS.

3540. R. *1614*. Inwentarz wsi Ciecierowskiej, wyd. Chometowski, *zob.* Nr. 1385 II.; Swoszowski Jan uposaża kościół obrz. łać. w Janowie, Dod. Gaz. lw. 1853 Nr. 20, 22, *zob.* Nr. 3245 (zatw.).

3541. R. **1615**. Deklaracya nowego prawa konfederacyi, Kr. 1615; — Confoederatia nova 1616; — Vindiciae pacis seu confoederationis 1615 (DS.).

3542. Responsum senatorum R. Polon. ad litteras gedanensium et thorun. Varsav. d. 25. Martii 1615 DS.; — Małecki H., Ustawa albo porządek, Królewiec 1615 DS.

3543. Traktat zawarty między Zygm. III. a Maciejem ces. 1615; — Caulonius Valent., Sereniss. Sigism. III. oratio, Crac. 1615 DS.; Kowatschyovius Stef., Oratio ad Sigis. III. r. pol. habita a. 1615 nomine Gabr. Bethlehen et copia litterarum 16. Aug. 1619, druk z r. 1619; — Mowa Jana Dickenson posła angielsk. Zb. Pam. Niemc. t. II.; — Spinola J. D., Litterae monitoriales, Crac. 1615 DS.

3544. R. **1615**. Odpowiedź posłów litewskich podczas układu nad Wapą, Oboleńskiego Sbornik, Moskwa 1838.

3545. Pogrom i egzekucya wywołańców zgromadzonych, przytem nowiny z obcych stron (relacya hetmana Żółkiewskiego) b. m. 1615 DS. (**E.** VIII.).

3546. R. **1615**. Opisanie szkód w kopalniach olkuskich przez wylew wód, Łabęcki H., Górnictwo II.

3547. R. *1615*. Zyg. III. przysądza Adamowi Wiktorowi pełnoletność, Dod. Gaz. lw. 1853 Nr. 18.

3548. R. **1616**. Konstytucya sejmu warszawskiego; Konstytucye W. X. litewsk.; Uniwersał poborowy na sejmie warszawskim uchwalony, Vol. leg. III.; — Konstytucye sejmu waln. koronn. warsz. (2 odb.), Kr. 1616; — Uniwersał poborowy 1616 (DS.).

3549. Instrukcye przez stan rycerski Kurlandyi, Mitawa 1616; — Trybunał obywatelom W. X. lit. 1616; — Turnowski J. X., Pewna o konstytucyach sprawa, Toruń 1616 (DS.).

3550. Skrodzki St., Porządek prawa bartnego dla starostwa łomżyńskiego z r. 1616, oprac. A. Kryński, Arch. hist. IV. Odb. Kr. 1885; — Toż, Spraw. kom. jęz. Ak. um., Kr. 1888 t. IV.

3551. Lipski A., Epistola pastoralis, Crac. d. 20. Augusti 1616 (**E.** VIII.).

3552. R. **1616**. Konstancya, królowa polska, do Karola, księcia szląskiego. Poselstwo do tegoż, Mosbach, Wiad. polskie; — Compactata oder Verbündtniss, foederum et pactorum litterae, Oels 1616.

3553. Instrukcya PP. rad koronnych komisarzom królewiczowi przydanym w r. 1616, Ath. 1841 IV.

3554. R. **1616**. Zyg. III. zakazuje sprzedaży hist. pol. Długosza, Dod. Gaz. lw. 1872 III., str. 190, Bibl. warsz 1857 II.; — Łoziński Wł., Spór drukarza z księgarzem w r. 1616, Kwart. hist. 1889.

3555. R. *1616*. Przywilej na założenie miasteczka Ulanów na prawie magdeburskiem, Dod. Gaz. lw. 1853 Nr. 60, Zatw. ustaw cechu szew., *zob.* Nr. 3529.

3556. Czyżowski P., Alfurkan tatarski (2 odb.), Wilno 1616, 1617, 1618 DS.

3557. R. **1617**. Zygm. III. uniwersał, wysyłając Władysława IV. na Ruś, Athen. 1841 IV.; — Umowa Zygm. III. z królewiczem Władysławem, Skarb. hist. pol. Sienkiewicza I.; — Gembicki W., Exhortatio ad Vladislaum, Vars.; Przemowa do królewicza JM., Kr. 1617; — Wyjazd z Warszawy Wład. królewicza, Kr. 1617 (DS.).

3558. **Listy** St. Żółkiewskiego, Betlem Gabora, Konaszewicza; Instrukcya Zygmunta III. dla komisarzów do umowy z kozakami, Dyaryusz komisyi z Moskwą z r. 1617, Zb. Pam. Niemc. t. VI.; — Transactia Żółkiew-

skiego z Skinder Baszą die 23. Septembris A. D. 1617 i inne dok., Bibl. Ossol. 1832 I., 1833 III.—V.; Żółkiewski hetman do kanclerza Gembickiego donosząc, że poszedł poskromić kozaków, Grab. Źr., *zob.* Nr. 1362; — Ung. Revue 1888 str. 442 (listy Żółkiewskiego z r. 1617—19).

3559. Johannis Sigismundi Abschnitt in Sachen, Königsb. 1617; — Tegoż Befehl 1618; Responsum S. R. Maj. 3. Martii (i po niem.), Brunsb. 1617; — Kurtze Ablehnung aller Beschuldigungen 1617; — Bezeugnisse welche Personen, Braunsb. 1617 (DS.), *zob.* Nr. 3580.

3560. R. **1617**. Zygm. III. do ks. Radziwiłła o zachowanie spokoju z Farensbachem, Grab. Źr., *zob.* Nr. 1362; — Glaubwürdige Copia der ewig währenden Friedens-Handlung so zwischen Gustavum Adolphum und Michael Foederwitz Zaaren d. 27. Febr. 1617 geschlossen ist 1617, 1618 (po szwedzku 1617, 1651); — Skytte Joh., Orationes tres 1618, 1619; — Łyżin N., Stołbowskij dogowor z priłożeniem aktow, Ptrsb. 1857; — Gustaw Adolf, Kön. Mag. Stadgha giordt pä Rijks Dagen, Stockholm 1617; — Sanfärdigstwar och berättelse (**E.** IX. Dod.) (DS.).

3561. **Birkel H. L.**, Formula regiminis de anno 1617, Regierungsformel v. J. 1617, Mitau 1807; — Schiemann T., Die Regimentsformel u. d. kurländischen Statuten v. J. 1617, Mitau 1876; — Instrukcye przez stan rycerski Kurlandyi (1616) DS.; — Formula regimentis piltinensis 1617 DS.; — Napiersky K. E., Die Noldeschen Händel in Kurland (Actenstücke) Inland, Dorpat 1838; MM. livoniae antiq. 1839 II.

3562. R. **1618**. Konstytucye sejmu waln. warsz.; Uniwersał poborowy na sejmie warsz. uchwalony, Vol. leg. III.; — Konstytucye sejm. wal. gener. warsz., Kr. 1618; — Uniwersał poborowy 1618 (DS.); — Mowa St. Żółkiewskiego na sejmie, Zb. Pam. Niemc. t. VI.; — Zakrzewski St., Comitia generalia, Crac. 1618 DS.

3563. **Regester** poborowy województ. kaliskiego 1618—1620, wyd. Parczewski A. J. (Analecta wielkopolskie) t. I., War. 1879.

R: X. L., Sybels H. Z. XLIX.; Wiek 1880 Nr. 139.

3564. R. **1618**. List Zygm. III. w sprawie monety, Barącz, Pam. dz. polskich, Lw. 1855.

3565. Acta capituli provinciae Poloniae ed. Fonseca D. b. m. r.; — Tenże, Ordinationes et decreta, Crac. 1618 (DS.).

3566. **Acta** Bohemica 1621—2, 4 t.; — Acta publica, Verhandlungen u. Correspondenzen d. schlesischen Fürsten u. Stände 1618—20, hrsg. v. Palm H., Breslau 1865—72; — Krause G., Urkunden, Lpzg. 1861—6, 5 t.; — Breyer Fr., Beyträge, München 1812; — Elvert Ch., Die Bestrafung d. böhm. Rebellion, Brünn 1868; — Gindely, Beiträge, Prag 1858; — Gardiner S. R., Letters, London 1865 (Camden Society t. 90 i 98); — Zwiedeneck-Südenhors, Venetianische Gesandschaftsberichte über die böhm. Rebellion 1881, *zob.* Nr. 1562.

Wojna trzydziestoletnia, zob. Nr. 1571 1575.

Theatrum Europaeum od r. 1617, zob. Kroniki.

3567. R. **1618**. Jan Chr., książę lignicki do Zygm. III. i do senatu polskiego, Mosbach, Wiad. polskie.

3568. R. **1618**. Ułamek z dyaryusza wojny moskiewskiej r. 1618, Przyj. ludu, Leszno 1842 IX.

3569. R. *1618*. Regimen sanitatis, Crac. 1618; Actum Lublini in judiciis ordin. 1618; Exemplar litterarum (?), Vars. 1618 E. (DS.)

3570. R. *1618*. Potwierdzenie wcielenia probostwa szczerzeckiego do sufraganii lwowskiej obrz. rz., Dod. Gaz. lw. 1853 Nr. 63; Licentia pro L. Sax, Łabęcki H., Górnictwo II.

3571. R. **1619**. Konstytucye sejmu waln. warsz.; Uniwersał poborowy na sejmie warsz., Vol. leg. III.; — Konstytucye sejmu waln. kor. warsz., Kr. 1619; — Uniwersał poborowy 1619 (DS.) (**E.** IX.).

3572. Acta capituli provinc. Pol., Crac. 1619. Inne: **E.** Fonseca 1619.

3573. R. **1619—20**. Listy Zygm. III. do ks. Jana Chrystyana i sprawy odn. się do początku w o j n y 30-l e t n i e j, Mosbach, Wiad. polskie str. 259—289; — Dyrektorowie królestwa czeskiego do Zygm. III., tamże; — Die Conföderation d. Schlesier mit d. Böhmen im J. 1619 v. Palm H., Ztschr. f. Gesch. Schlesiens 1864 VIII., *zob.* Nr. 3558.

3574. Accord faict le roy de Pologne et le roy Ferdinand contre tous les protenstans d'Allemagne, Paris 1619; — (Zbaraski Xże), Septuaginta rationes, ob quas regem Poloniae defensioni in Hungaria, Bohemia non adversari decet, Posonii (1619?); — Siebenzig erhebliche Motiven, Posen 1619, 1620; — Łubieński St. X. Responsio ad 70 rationes 1620 (DS.).

List Betlen Gabora, zob. Nr. 3543.

Ferdynand II., zob. Nr. 1571 i 1566.

3575. **R. 1619**. Dżanbegereja poselstwo do Zygm. III., Grab. Staroż.; — Copia e. Schreibens v. d. türck. Kaiser an Kön. in Polen 1619 (**E.** VIII.) DS.; — Listy Żółkiewskiego Stanisława; List Piotra Ożgi do St. Żółkiewskiego, Zb. Pam. Niemc. t. VI.; — Żółkiewski o przygotowaniach przeciw Turkom, Grab. Źr., *zob.* Nr. 1362; — List hospodara Gratiana, Barącz, Pam. dz. polskich, Lw. 1855.

3576. R. **1619**. Ugoda komisarzy polskich z kozakami w obozie nad Rastawicą, Athen. 1841 IV.

3577. R. **1619**. Zygm. III. do Krz. Radziwiłła o danem zieceniu Chodkiewiczowi, aby zbrojne gromady jego i Farensbacha rozwiódł, Grab. Źr., *zob.* Nr. 1362.

3578. R. **1619**. Ludwik XIII. do Zygm. III. w sprawie uwięzienia Gostomskiego, Grab. Źr., *zob.* Nr. 1362.

3579. R. **1619**. Epistolae binae Caroli, archiducis episc. Vratisl., ad arch. gnesn., Olszowski, De archiep. gnesn.; — List X. Zbaraskiego do Jezuitów, Zb. Pam. Niemc. t. II.

Listy Zbaraskiego, zob. Nr. 3602.

3580. R. *1619*. Pergaminy opisujące czyny Zygm. III. w gałce spiżowej na wieży zamku, Zb. Pam. Niemc. t. III.; Sigism. III. Decret zwischen Königsberg, War. 1619; Wyrok z dekretu Zygm. III. 1619; Danilowicz St., Orationes duae, Lovani 1619; Oratio habita ex more in concione academica 1619 (DS).

3581. R. **1620**. Konstytucye sejmu waln. warsz.; Uniwersał poborowy na sejmie warsz., Vol. leg. III.; — Konstytucye sejm. wal. kor. warsz 1620 (2 odb.), Kr. 1620; — Uniwersał poborowy (**E.** IX.).

3582. R. **1620**. Legacya posłów woj. krak. do Zygm. III. w r. 1620, Zb. Pam. Niemc. t. VI.; — Scriptum ad senatores regni Pol. 1620 DS.

3583. Acta synodi archidioec. gnesnensis, Lovicii 1620; — Dobrocieski M., O artyk. między duchownym a świec. stanem 1620 (**E.** VIII.) [DS.].

3584. **Gindely A.**, Berichte über d. Schlacht a. weissem Berge, Prag 1877; — Tenże, Casop. cesk. Mus., 50 tom (1877); — Relacya bitwy y zwycięstwa 9. listop. 1620, 1620 DS. (Por. Brendel D., Schlacht am weissen Berge, Halle 1875 (rozbiór źródeł) i **E.** VIII. Dod. Monitoire i Defaite, (*zob. Opracowania*); — Bericht der Gesandschaft der Böhm., Mähr., Schles. u. Lauzitzischesen Stände im Novemb. 1620 auf den Poln. Reichstage nach Warschau, Neues Schles. Arch. 1824 II.; — Lettre de Betlehem Gabor, Relation de ce qui c'est passé en Pologne, Anvers, 1621; — Supplication niederösterr. Landstände an Kajs. wid. Cossaken u. Wallonen 1620 [DS.].

3585. **Acta** sueco polonica seu Exegesis hist. commemorans causas, quibus Ordines Sveciae Sigism. III. Suecano exuerunt diademate, Stockholm. 1620; Por. **E.** 1620: Lansius T., Consultatio pro et contra Polon. Borastus G., Skytte J., Trisatorus G. U., (Calumniae advers. Sigism. III.); — Drei Schreiben d. Herz. Friedrich u. Wilhelm v. Kurland aus d. J. 1620, 1621, 1632, Mitth. Liv.-Est.-Kur. 1847 IV.

3586. **Szemberg T.**, Relacya o wejściu wojska do Wołoch, Pozn., Kr. (2 razy) 1621 DS.; — Toż, Przyj. ludu, Leszno 1842; Niesiołowski K., Otia domestica; — Bielowski A., Pisma Żółkiewskiego, *zob.* Nr. 3383; — Relacion diaria de las guerras tendidas entre Polacos y Turcas los annos 1620—21, Madryt 1623 (jest na ruskie przełożona i wydana w Kijowie 1854, przy kronice Wieliczki tłum. Tytlewski M. z łacińsk. Teof. Szemberga i J. Ostroroga); Dziennik wyprawy wołoskiej w r. 1620, Pam. warsz. 1818 XIV., Rozm. lw. 1823 Grab. Staroż.; — List ostatni p. Żółkiewskiego, kancl. i hetm. kor. do króla JMCJ. de data w obozie okopanym na Cecorze 24. Septemb. 1620, Przyj. ludu, Leszno 1843 X.; — List p. Abr. Złotopolskiego o śmierci nieboszczyka p. Żółkiewskiego z Trembowli 14. Octob. 1620, tamże; — Listy Ł. Miastkowskiego, Jarkowskiego i Złotopolskiego do wyprawy cecorskiej, Pszczółka krak. 1822 I., Bibl Ossol. 1830 I. 31—49; — Baliński M., Dod. do rozpr. Zgon Żółkiewskiego, Studya hist., Wilno 1856; — Liske X., Dodatki do rozpr. Stanisława Żółkiewskiego klęska i zgon, Dz. lit. 1869; — Tenże, Der türkisch-polniche Feldzug im J. 1620, Arch. f. Kunde österr. Gesch., Wien 1869 XLI., *zob. Opracowania.*

3587. Testament St. Żółkiewskiego, hetm. w. k., Arch. teol. Jabczyńskiego 1836 str. 388; — List Stan. Żółkiewskiego do Zygm. III., Pszczółka krak. 1822 IV., Przyj. ludu, Leszno 1836 III.; — Testament Reginy z Fulsztyna Herburcianki Żółkiewskiej, Bibl. warsz. 1845 II.

3588. Broniowski M., Ordynek wyprawy tatarskiej 1620 (E. VIII.) DS., Wójcicki, Bibl. star. pis. III.

3589. **Minio P.**, Bericht d. Paolo Minio an die Sign. Venedig über eine Reise durch Ungarn, Moldau, Walachei, Polen u. Deutchland (gelesen im grossen Rath zu Venedig am 9. Novemb. 1620), Arch. d. V. f. sieb. Landesk., Kronstadt 1855 II.

3590. R. **1620 - 26**. Wyjątki z negocyacyi Tomasza Roe, posła angielskiego w Stambule, Zb. Pam. Niemc. t. V.

3591. R. **1620**. Relacya poselska do Moskwy, Grab. Oj. sp. I.

3592. **Ostroróg J.**, List do narodu, Zamość 1620; — Tenże (?), Ad filios admonitoria epistola, Nissae 1616; — Testamentum Janussii, ducis in Ostrog (**E.** IX.); — Ordinatio Joannis, ducis in Ostrog 1618 (DS.).

Zob. Akta publ. do interesu ordyn. ostrogskiej pod R. 1758.

3593. Sapieha Lew, Przemowa do króla Zygm. III. przy ofiar. statutu litew. nowo wydruk. Swada Ostrow., 1745.

3594. R. **1620**. Opis napadu Piekarskiego na Zygm. III., Grab. Oj. Sp. I.; — Opisanie jako Bóg Zygm. III. zachował, 1620

DS.; — Trypplin L., Zbrodniczy zamach Piekarskiego na Zygm. III. 1620 d. 15. listopada, Tajemn. społ. t. II.

3595. R. **1620**. Informacya dana Woydatowi przez X. Krzyszt. Radziwiłła, Zb. Pam. Niemc. t. IV.

3596. R. *1620*. Privilegium Lanionum. Actum Sandomirae, **Wójcicki**, Bibl. Star. pisarzy II.: Przywilej dany żydom w Zamościu, wyd. Morawski Szcz., XII. Rocz. C. Kohna, Sambor 1888—9; Biskup Marcin Szyszkowski oddaje wystawioną przy kościele dobczyckim przez Waler. Falkowskiego kaplicę proboszczowi Grzeg. Królikowskiemu, Dod. Gaz. lw. 1856 Nr. 22; Summaryusz monety (około 1620). 1620; Plebiscit albo Wilkierz m. Wilna, Wilno 1620 DS.

3597. R. **1621**. Konst. sejmu wal. warsz.: Konst. W. X. lit.; Uniwersał poborowy na sejmie warsz. uchwalony, Vol. leg. III.; — Konst. sejmu waln. kor. warsz., Kr. 1621 (2 ed.), 1695; Uniw. poborowy 1621 (**E.** IX. i X.).

3598. Punkta od wojska podane na sejmie (odpowiedź króla i noty), Pam. hist. L. Huberta t. II.; — Instrukcya Al. Piaseczyńskiemu na sejmik winnicki, Grab. Źr., *zob.* Nr. 1362; Instrukcya królewska na sejmik powiatowy kamieniecki (przed sejmem 1621 czy 1623?), Zb. Pam. Niemc. t. VI.

3599. Synodus archidioec. gnesnensis. Octob., Crac. 1621; — Synodus dioecesana premislensis 3. Martii, ed. Joannes Wężyk, 1621, 1622, 1636; — Synodus dioecesana Vladislaviensis 11. Junii (sub Paulo Wołuski), Crac. 1621; — Synodus dioecesana luceoriensis, ed. Lipski A., Crac. 1621 [DS.]; — Synod odbyty w Poznaniu 15. kwietnia 1621, Arch. teol. Jabczyńskiego 1836 str. 505.

3600. Constitutiones generalis capituli, Crac. 1621; Cibo E., Ustawy prowincyalskie 1621; Laudanski A. X., Oratio tertia in Synodo petricov., Crac. 1621; Joxius P., Oratio in synodo dioeces., Crac. 1621; Biedrzychowski G., Conclusiones (?), Crac. 1621 (DS.).

3601. **Radziwiłł K.**, Sprawy wojenne i polityczne 1621—1631, Wyd. bibl. polsk., Paryż 1859.

R: Czas 1859 Nr. 168; Wiad. pol. 1859 Nr. 38.

3602. **Zbaraski J.**, Listy z lat 1621—1631, wyd. Sokołowski A., Arch. kom. hist. II., Odb. Kr. 1878.

R: Kantecki Kl., Przew. nauk. lit. 1879, *zob.* Nr. 259.

3603. R. **1621**. Instrukcya nuncyuszowi w Polsce de Torres i relacye tegoż, Rel. Nunc. Ap. t. II.

3604. **Grzegorz XV.**: Bullarium ed. Taur. XII. — Lunadoro, Relaz. della Corte di Roma, Roma 1824; — Mejer O., Die Propaganda, Göttingen 1852; — Theiner A., Schenkung d. Heidelberger Bibliothek, München 1844.

3605. **Dyaryusz** expedycyi przeciwko Osmanowi ces. 1621 DS.; — Rudomina J., Diarius prawdziwy expedicyey przeciw Osmanowi pod Chocimiem, Fridr. Warzachtig opisał 1640; Toż, Grab. Staroż.: Rozm. nauk., Kr. 1829 II. (przez Kłodzińskiego A.), Przyj. ludu, Leszno 1844 XI.; Dziennik wyprawy chocimskiej, Sękowski, Collectanea t. I.; — Listy odn. się do wyprawy tureckiej 1621—2, Rel. Nunc. Ap. t. II.; Dziennik wyjazdu r. 1621, Grab. Star.; — Uniw. cesarza tureckiego 1621, (toż po angiel., London 1621); Poseł z Wołoch z obozu polskiego, Kr. 1621 (DS.); Tretiak J., Wojna Chocimska, Lw. 1889, *zob. Opr.*

Pamiętniki wyd. Z. Pauli, zob. Kroniki.

3606. **Gustaf II. Adolfs.** Proclamation till Liffland, Kurland, Riga 22. Septemb. 1621; — Tenże, Patent, Riga 16. Nov. 1621 DS. (**E.** IX.): — De expugnatione civitatis Rigensis loco relationis verissimae epistolae IV., Rigae 1622 (toż po niem. Riga 1622, Wittenberg 1622); Brotze J., Belagerungs-Corresp. Gustav Ad, mit d. Stadt Riga, Rig. Stadtblätter 1812 Nr. 41; — Epistolae duae hist.: Prior qua Rigenses ad Sig. III. perscribunt, posterior Chr. Radzivilii, Frankf. 1622 (toż po niem. Zwo hist. Missiven); — Litterae senatus Rigensis ad R. M. Pol. b. w. r. (**E.** VIII.): — Ehrenrettung der Stadt Riga, Lenz. Livl. Lesebibl. 1796 III. (Por. Winkelmann Nr. 5699—704 i 7404—716): — Klopmann Fr., Nachrichten über die Ergebung Mitau 1621 u. 1625, Mitau 1850; — Lew Sapieha do prymasa Gembickiego o stanie rzeczy w Inflantach. Grab. Źr., *zob.* Nr. 1362; — List Krzysztofa Radziwiłła do króla, Zb. Pam. Niemc. t. IV., *zob.* Nr. 3585 i 3691.

3607. Oratie van G. Ossolinski (toż po ang.) 1621 DS. (Mowa posła pol. do króla angiel. 11. marca 1621 z prośbą o pomoc). — The Month and Catholic Reviev, London 1877, Vol. XI. (XXX.) 1876 str. 412—427 (Georgi Ossoliński's Miss. of England).

3608. Oddanie pieczęci [?] buławy Tomaszowi Zamojskiemu 1621, Pszczołka polska 1823.

3609. Solecki M., Kopia listu do rycerstwa Lissowskiego 1621; Wytrąbienie monety fałszywej 1622 [DS.].

3610. R. **1622**. Instrukcya nuncyuszowi w Polsce, Lancellotti, Rel. Nunc. Ap. t. II.

3611. **Acta publica**, Verhandlungen und Correspondenzen d. schles. Fürsten u. Stände, hrsg. v. Krebs J., die J. 1622—1625, Breslau 1880.

3612. R. **1622**. Rozmowa hetm. poln. z Gustawem pod Nitawą, Nowakowski Źr. II.; — Traktaty Radziwiłła z Pontusem, hetmanem szwedzkim; Listy tegoż do Zygm. III., Zb. Pam. Niemc. t. VI.

3613. R. **1622**. Poselstwo X. Zbaraskiego do Turek, Dz. wil. 1827, Zb. Pam. Niemc. t. II.; — Relacya tegoż poselstwa, Lwowianin 1840; — Ordynek wjazdu posła Zbaraskiego do Konstantynopola dn. 9. listop. 1622 (z rękop.), Dod. do Muzy Nadwiśl. 1823 I. (p. t. Pielgrzym z Tenczyna), Przyj. ludu, Leszno 1839 VI.; — Zbaraski Krz., List

przymierza i pokoju od sułtana Mustaphy do Zygm. III. 1621 (? **E**. X.), *zob. Kroniki*; — Copia listu cesarza tureckiego 1623 DS.

3614. O konfederacyey lwowskiey nauka, (Kmita J. A.), 1622 DS., Bibl. pol. Tur., Kr. 1858.

3615. Władysława Zygm. listy do L. Gembickiego, Athen. 1842 V., Kubala L., Droga Wład. IV. do Baden, Prz. lw. nauk. lit. 1878.

3616. Zygm. III. wzywa szlachtę ziemi przemyskiej do wykonania wyroku banicyi przeciw Zygmuntowi i Stanisławowi Stadnickim, Dod. Gaz. lw. 1857 Nr. 35.

3617. **R.** *1622*. Teofila Xiężna Ostrogska daje swobody Tuchli, Dod Gaz. lw. 1857 Nr. 16: Część bogactwa kościoła P. Maryi w Krakowie, Radwański, Pam., Kr. 1866; Comissia albo process graniczenia między wojewódz. Podlaskiem a Brzeskiem 1622, DS.

3618. Łubieński St., Ad Cosmam cardinalem epistola 1622; Gregorius XV. Constitutio de exemptorum, Crac. 1623; Maria Fr., Relacia w consistorium od bisk. Wilno 1622 (DS.).

3619. R. **1623**. Konst. sejmu warsz., Vol. leg. III.; — Constitucie sejmu waln. gener. war. (2 ed.), Kr. 1623 DS.; Pisma odn. się do sejmu (wotum X. Zbaraskiego i Jakuba Sobieskiego mowy), Zb. Pam. Niemc. t. VI.; — Smogulecki M., O exorbitancyach, Kalisz 1622; — Trybunał obywatelom W. X. lit. (należy do statutu lit.), Wilno 1623 [DS.].

3620. Synodus provincialis gnesnen. (Gembiciana) 26. Julii, Crac. 1623, 1624, 1634; — Toż, Olszowski, De archiepiscopatu; Acta capituli prov. Varsoviensis (Radawiecki A.) 1623 DS.

3621. **Urban VIII.**: Bullarium ed. Cherubini IV—V., Wadding L., Vita Urbani VIII., Roma 1628; — Strozzi, Storia della fam. Berberini, Roma 1640; — Reumont, Beiträge z. ital. Gesch. V.; Simonin, Sylvae Urbanianae, Antw. 1637; Decreta sacrae congr. concilii Urb. VIII., Roma 1624; Faller G., Breviarii Romani Urbani VIII. recognitio, Vars. 1727; - Smieszkowicz L., Prosfonesis ad Urb. VIII. de annalium Bzoviana continuatione b. r.

3622. **Kulczyński O.**, Żyzne opisanie Josafata Kuncewycza, archiep. połockoho, soczynenoje na osnowanii autentycznych aktow, Lw. 1868; Sapieha L., List do JW. X. J. Kuncewicza 1622 DS.; Wiszniewski, Hist. lit. VIII. Dod.; Michałowicz Grzeg., (Zagielski czy Morochowski?), Relacia o zamordowaniu Jozaf. Kuncewicza, Zamość 1624 DS.; Dekret kanonizacyi Józefa Kuncewicza, Tyg. kat., Grodzisk, 1865 t. VI. Por. Guépin A. St. Josaphat Poitiers 1874.

3623. R. **1623**. Pisma do hist. Lisowczyków, Grab. Oj. Sp. I.; - Stan. Koniecpolski do J. Chrystyana ks. lign.-brzeskiego, Mosbach Wiadomości str. 289; Karola Ferdynanda list do Władysł. IV. 22. paźdz. 1623, Ath. 1842 V.; Koniecpolski do króla o przyjeździe posła hańskiego, Grab. Źr., *zob.* Nr. 1362. *Dębołęcki zob. Kroniki.*

3624. R. **1623**. Summa actiey Col. posn. S. J. na przyjazd królestwa do Poznania, Raczyński, Wsp. Wielkop. II.; - Witzke P., Einzug Sigism. III., Danzig 1623 DS.

3625. Leidig, Die Beziehungen Gustav Adolfs zu Danzig, Ztschr. d. Westpr. Gesch. XIV.

3626. Ustawa przedawania rzeczy, Kr. 1623: Przywilej żydom Zamościa dany, XII., Roczn. C. Kohna, Sambor 1888—9.

3627. R. **1624**. Konstytucye sejmu warsz.; Uniwersał poborowy na sejmie warszaw. Vol. leg. III.; — Constitucie sejm. waln. kor. (2 ed.), War. 1624; - Uniwersał poborowy 1624 (**E**. IX.) (DS.).

3628. Acta synodi Chełmensis, (Łubieński M.), Zamość 1624; - Constitutiones dioecesanae Varm., Brunsb. 1624 [DS.].

3629. R. **1624**. Elekcya biskupa wrocławskiego, Karola Ferdynanda (akta kapitulne), Mosbach, Wiadomości str. 295—308; - Tenże, Przyczynki; - Tenże, Die Wahl des poln. Prinzen, Breslau 1871.

3630. Pogrom tatarski albo relatia zwycięstwa St. Koniecpolskiego 1624 (**E**. VIII.); Dyaryusz prawdziwy zwycięstwa nad Tatarami (Broniowski M.), Zamość 1624 [DS.]; Koniecpolskiego St. Dyaryusz, Lwowianin 1841 str. 136, Grab. Staroż.

3631. Responsum Regis Poloniae ad litteras Turcarum 1624.

3632. **Gustaw Ad.**, Litterae ad Christ. Radzivillium nec non ad senatores 2. Aug. 1624 (**E**. IX.).

3633. R. **1624**. List królewicza Władysł. do bisk. krak. polecający mu Cacciów, Łabęcki, Górnictwo II.

3634. R. *1624*. Ponowienie i zatwierdzenie ustaw dla cechu tkackiego w Niemirowie, Dod. Gaz. lw. 1853 Nr 62: Transactio zwischen Rathen d. Stadt Königsberg, Thorn. 1624 DS.

3635. R. **1625**. Uchwała sejmu waln. warsz., Vol. leg. III.; Uchwała sejmu koron., Kr. 1625; Constitucye i przywileje sejmowe, Kr. 1625; Dzwonkowski J., Sejmu waln. artykułów 6, Oleśnica 1625 [DS.].

3636. **Akta ekspedycyi** przeciw kozakom z r. 1625, Zb. Pam. Niemc. t. VI.; Pisma do uśmierzenia buntu kozackiego po klęsce kurakowskiej, Grab. Źr., *zob.* Nr. 1362; Ordynacya wojska J. K. M. Zaporoskiego (Koniecpolski) 1626 DS.; — Nikiforow J., Kurakowskij dogawor 1625 goda, Kij. Starina 1885.

3637. **Acta et litterae** inter regni Suec. et Polon. senatores, Holmiae 1625 (**E**. IX.); - Acta et decreta commissionum S. R. M., Crac. 1625 [DS.]; Umowy z Szwecyą, Dya-

ryusz Janusza Tyszkiewicza, Wójcicki, Bibl. star. pisarzy t. V.; — Sechs Schreiben Sig. III. an Leo Sapieha (1625—28), Mitth. Liv.-Est.-Kur. III.; — Radziwiłł Krz., Kopia listu od hetmana do Zygm. III. i respons 1625; — Litterae Suecorum regis ad Chr. Radziwiłł 1625 (DS.); — Narssius Joan., Fides et humanitas Polonorum erga deleg. Suedor., Rigae 1625.

3638. **Oxenstierna A.**, Fragmentum rel. hist. rr. a. 1625 et sq. inter regna Sueciae et Poloniae, Celsius, Monumenta Liter., Upsala 1750; — Lettres et mémoires de Gustave Adolfe (1625—32), Paris 1790, 300 str.; — Die Schweden in Kurland, Mitth. Liv.-Est.-Kur. 1861, *zob.* Nr. 3606.

Por. Winkelmann Nr. 5710—5715.

3639. R. **1625**. List Jerzego Radziwiłła do Zygm. III., Pam. lw. 1818, Roz. warsz. 1818; — List do Zygm. III. od Wołuckiego, kaszt. rawskiego, Dod. do Muzy Nadwiśl. (r. 1823 t. I.) p. t. Pielgrzym z Tenczyna; — Z podróży królewicza Władysława, Orędownik, Pozn. 1840—1.

3640. R. **1625**. Jan Przerębski do Zyg. III. z Wiednia, Mosbach, Wiadomości str. 291.

3641. **Księga** protokułów Franciszkańskich prowincyi ruskiej **1625—1650**, wyd. Bartoszewicz J., Pismo zb. wileńskie 1862.

3642. Prawa possessyonowanie dóbr naznaczające 1625; Rok trybunalski pamiątki godny, Kr. 1625; Naymanowic J., Universis et singulis (Litt. ?). Crac. 1625; Odezwa 16. maja 1626 [DS.]; Starowolski Szym., Votum o naprawie rzpltej (z dwojaką dedyk.), 1626 DS.

3643. R. **1626**. Konst. sejmu waln. warsz.; Uniwersał poborowy na sejmie warszawskim, Vol. leg. III.; — Constitucie sejmu warsz., War., Kr. 1626; — Uniwersał poborowy 1626 (**E.** X.) (DS.); — Przemowa Jak. Sobieskiego na sejmie, Podgórski A., Pomniki, Wrocław 1840.

3644. R. **1626**. Uchwała sejmu dwuniedzielnego toruńskiego; Uniwersał poborowy na sejmie toruńskim uchwalony, Vol. leg. III.; — Uchwała sejmu toruńskiego, Toruń, Kr. 1626; — Uniwersał poborowy na sejmie Toruńskim, Kr. 1626 (DS.); — Sobieski Jakób, Dziękowanie Stanisł. Koniecpolskiemu na sejmie toruńskim 1626, Przyłęcki, Pam. o Koniecpolskich str. 238—241.

3645. **Przyłęcki**, Pamiętniki o Koniecpolskich, Lw. 1842, *zob. Kroniki.*

3646. **Acta** et litterae inter Succiae et Pol. senatores, Holm. 1626; — Anordnung Rechts der Stadt Dantzig 1626 DS.; — Wacht-Ordnungen der Stadt Dantzigh, Dantzig 1626 (**E.** X.); — Relacya o wzięciu zamku malborskiego r. 1626 die 18. Julii przez ks. Jana Visnensi, Przyj. ludu, Leszno 1842 IX.; — Faber, Die Einnahme Elbings durch Gustaw Adolph, Beitr. z. Kunde Preuss. 1818 I..

3647. R. **1626**. Potyczka z Tatarami; Upominki tatarskie, Grab. Oj. Sp. I.

3648. R. **1626**. Consensus Sig. III. eximendi sortem minerae ferrariae Olszówka pro Felice Wołosz, Łabęcki H., Górnictwo II.

3649. Acta capituli intermedii Polon. Ord. Praedic. Lublini sub Andr. Radawiecki, Crac. 1626, sub Th. Bużeński 1627: Decretum s. Congregationis de propaganda fide 1626 (po pol. 1627) (DS.).

3650. R. **1626**. Zygm. III. zatwierdza dzieciom Marcina Kamienieckiego dożywocie na dobrach Podkamień, Dod. Gaz. lw. 1857 Nr. 47, 49.

3651. R. **1627**. Konstytucye sejmu waln. warsz.; Uniwersał poborowy, Vol. leg. III.; — Constitucie sejmu waln. kor. warsz., Kr., War. 1627, 1695; — Uniwersał poborowy (dwa wydania) 1627 (**E.** IX.); — Wolski M., Mowa przed deputaty 22. marca 1627 [DS.].

3652. Sweriges Rijkes Ständers Beslut 22. Martii, Stockholm; — Toż, 24. Decemb., tamże 1627; — Bericht wegen eingegangener Neutralität der Städte, Königsb. 1627; — Neutralitas Regiomontana 1627; — Erneuerter Bericht v. Abfall Preussens, Maynz 1627. (DS.).

3653. Rozprawa z wojskiem Suderm. (Koniecpolski St.), War. 1627 DS; — Toż z wojskiem Gustawa pod Amersteinem, Lwowianin 1841 str. 86; — Camerarii Ludov. aliorumque epistolae post pugnam maritim. in suedica navi capta a victore Polono 1627 s. l. (**E.** VIII.); — Ilość wojska polskiego w. r. 1627, Przyj. ludu, Leszno 1841 VIII.

3654. **D'Avaux**, Correspondance inédite avec son père J. J. de Mesmes 1627—42, Paris 1887, *zob.* Nr. 1520 i 3728; — Boot Abr., Journal van de Legatie in d. jaeren 1627—8, Amsterd. 1632, *zob.* Nr. 1494.

R: P. M., Prz. pol. 1888; Kwart. hist. 1888.

3655. **Wisłocki Wł.**, Urszula, ochmistrzyni Łabędzianka i jej korespondencya polska z Piotrem Gembickim w r. 1627, Prz. pol. 1877, Odb. Kr. 1877.

R: Prz. lw. 1877 XIV.

3656. Ulfeldius Jacobus, legatio Moscovitica sive hodoeporicum ruthenicum, Francofurti 1627 DS.

3657. R. *1627*. Zygm. III. w sprawie mieszczanina wileńskiego Piotra Kaneckiego, Nowakowskiego Źr. II.; Przywilej na jarmarki i targi dla Krzywcza, Dod. Gaz. lw. 1853 Nr. 48.

3658. R. **1628**. Konstytucye sejmu walnego warsz. trzyniedzielnego, Uniw. poborowy, Vol. leg. III.; — Konstytucye sejmu waln. kor. warsz., War., Kr. (2 ed.) 1628; — Uniwersał pobor. uchwalony w r. 1628 (**E.** X.); — Exorbitancya powszechna, Kr., War. [DS.]; — Jakób Sobieski wita króla, Ostrowsk. Swada pol. 1745; Ossolińskiego mowa, tamże.

3659. Synodus provincialis gnesnensis sub Joann. .Wężyk 10. Maii et 22. Maii 1628, Crac. 1628, 1629, 1630, 1641; — Synodus dioecesana Vladislaviensis (A. Lipski), Crac. 1628.

3660. R. **1628**. List Jerzego Radziwiłła do króla, wyd. Chłędowski, Pam. lw. 1818 III.; — List Pawła Marchockiego, podsk. w. k., Zb. Pam. Plat. t. IV.; — Marek Jakimowski zdobył galerę turecką 1628, Grab., Staroż.; — Tenże, Opis uwolnienia się z niewoli tureckiej, Lwowianin 1841 str. 11.

3661. **Kontradykcya albo przestroga przeciwko informacyi starsz. cechu złotnik. krakow., War. 1628; Replika przez starszych cechu złotniczego, Kr. 1628; Rzeczyński Ł., Refutatio złotnika krakowsk., War. 1629 [DS.].**

3662. **Leges sumptuariae eines Ehe-Raths, Riga 1628 DS.**

3663. R. **1629**. Konstytucye sejmu waln. warsz. dwuniedzielnego, Vol. leg. III.; — Constitucie sejmu waln. kor. warsz., Kr., War. (2 odb.) 1629 DS.

3664. R. **1629**. Konstytucye sejmu warsz.; Uniwersał poborowy. Vol. leg. III.; — Konstytucye sejmu waln. kor. sześćniedzielnego warszawskiego 1629 dnia 17. listopada, Kr. 1629, 1696.

3665. R. **1629**. Instruktarz celny W. X. lit., Vol. leg. III.; Toż 1629 DS.

3666. **Pacta** armisticii inter reges Suec. et Polon. 10. Junii 1629; Pacta induciarum, Upsalae 1629; Toż po niem., Friedens-Art. (por. **E.** 1629); — Zwei verschiedliche Schreiben eines der Stände der Krone Pohlen 1629; — Roy Jac. Galus, Sigismundo III. Regi de bello Suetico Paneg.; Ibidem est Commentarius de rr. Livonicarum et Prussicarum), Viennae 1629, [DS.]; — Förbund emot Seglation och Handeln pa Curland, Dat. Dirschau 22. Julii 1628 Stiernman, Saml. af Comm. Stadg. I.

Zob. Richelieu, Lettres Nr. 1507–9, Tomasz Roe Nr. 1494–5.

3667. Kluczycki F., Pisma do wieku i spraw Jana III. 1629—74; Acta historica, *zob.* Nr. 1389 II., Kr. 1881, *zob.* Nr. 4075.

3668. R. **1629** (1632), List Jerzego Schlichtinga, Maciej., Pism. Dod.; — Marcin Szyszkowski, bisk. krak. do Karola, arcyks. austr. bisk. wrocław., Mosbach, Wiadomości str. 309.

3669. R. **1629**. Zygm. III. w sprawie mieszczanina wileńskiego Stefana Mitasza i kilku innych, Nowakowskiego, Źr. II.

3670. **R.** *1629.* **Stanisław Koniecpolski nadane prawa Brodom potwierdza, Dod. Gaz. lw. 1858 Nr. 50, 51; Rozkaz na oddanie wybraniectwa Jodłowa właścicielowi, tamże 1854 Nr. 49; Ligęza Mikołaj otrzymuje pozwolenie na pobór myta grobelnego i mostowego w Sędziszowie, tamże 1851 Nr. 49; Constitutiones Urbanae Fratrum Ord. Min. S. Franc., Crac. 1629 E. VIII.**

3671. R. **1630**. Zygm. III. instrukcya Al. Piaseczyńskiemu, posłowi do Turcyi, Grab., Źr., *zob.* Nr. 1362; — Wołuckiego Filipa list do Zygm. III., tamże.

3672. **Gustaw Adolf**, Instructio praescripta Jac. Roussel ad remp. polonam legato, 5. Novemb. 1630; — Ad Archiep. gnesnensem 5. Novemb. 1630; — Tenże, Ad Castell. Cracoviensem reliquosque senatores epistola 5. Nov. 1630; — Oxenstierna A., Litterae ad Ordines Poloniae (toż po niem.) 1631; — Sweriges Rykes Ständers Beslut 24. Decembr. 1630, 1631 [DS.].

3673. **Causae, ob quas Gustavus Adolphus coactus est in Germaniam movere (Adler S.), Stralsundi menso Julio (2 ed.) 1630; Pacta conventa inter Suec. et generalem., Stockholm. 1630 [DS.].**

3674 **Acta Congregationis prov. pol. Sandomiriae, Crac. 1630 DS.**

3675. R **1631**. Konstytucye sejmu walnego warsz., Vol. leg. III.; — Konstytucye sejmu walnego kor. warsz. (2 ed.), War., Zarazem instruktarz celny (2 ed.) Kr. 1631 [DS.], Kr. 1696; — Ossoliński do króla na sejmie 1631, też inne mowy, Pisarski, Mowca pol.; — Relacya o sejmie 1631 nuncyusza Honorata Visconti, Rel. Nunc. Ap. t. II.

3676. Constitutiones synodorum dioec. Vilnen. (ed. Mat. Pogrecki), Wilno 1631 DS.

3677. **Trebnic J., Acta capituli Varsav., Crac. 1631.**

3678. R. **1631**. Laudum cultorum montium ilcus., Łabęcki H., Górnictwo II.

3679. R. **1631**. Mieleszko do Piaseczyńskiego z niewoli tureckiej, Grab. Źr., *zob.* Nr. 1362.

3680. **R.** *1631–2.* **Zygm. III. w sprawie kilku mieszczan wileńskich, Nowakowski, Źr. II.; Mandat und Ordnung wie in den Guarnisonen gehalten, Elbing 1631 DS. (E. IX.).**

3681. **Strada F. X., Salutatio Urbani VIII. ad Eman. Brzostowski, Vilnae 1631 DS.**

3682. Konstytucye sejmu walnego warsz., Vol. leg. III.; — Constitucye sejmu walnego kor. warsz., War., Kr. 1632 DS.; Mowy, Pisarski, Mowca.

3683. R. **1632**. O podatkach Rzeczypospolitey, Vol. leg. III.

3684. Synodus dioecesana Plocensis, Vars. 1632 DS.

3685. **Roussel J.**, List do Rzpltej polskiey na seym walny, Ryga 1632. (Toż po łac. i niem.), por.. **E.** t. IX. 1632 pod Roussel i t. X. dod.

3686. Gustav Adolph, Antrag an die Polen 1632; — Orations nade to the Knigs of Poland 1632; — Gustav II. Adolfs Kriget [Riderstadt V.], Stockh. 1882.

Mowy pogrzebowe itp., zob. Kroniki i Nr. 3703.

3687. **Acta interregni** post mortem Sigism. III. (confoed general. Laudum proszows. Zjazd Rad.) (2 odb.), Kr. 1632, Vars 1640.

3688. R. **1632**. Uniwersał prymasa o zgonie króla, Vol. leg. III.; — Wężyk J., Uniwersał (po łać. o zgonie Zygm. III.), War. 1632 DS.; — Laudum proszowskie na sejmiku po śmierci Zygm. III., Vol. leg. III.; — Laudum sejmiku proszowskie. woj. kr. 1632; — Laudum sejmiku krakowsk. 28. lipca, War.; — List starsich bratri (?) z Polski 1632; — Uchwała (kaptur) zjazdu krakowskiego (województ. krak.) 1632 (DS.); — Goślicki W. X., Mowa duchowieństwa koronnego, Kr. 1632; — Lancicius Nic., Oratio monita pro nobilitate polona 1632 [DS.].

3689. R. **1632**. Konfederacya generalna na konwokacyi warsz., Vol. leg. III.; — Confoederatia gener. na konwokacyey warsz., War., Kr., b. r. (Toż po łać.); — Tulibowski A., Deklaracya konfoederacyey z praw koronnych, Kr. 1632 [DS.].

3690. R. **1632**. Akta sejmu walnego elekcyi nowego króla, Vol. leg. III.; — Porządek na sejmie walnym elekcyey postanowiony 27. września, War. 1632; — Artykuły do aktu elekcyey [porządek na sejmie, Suffragia województw i ziem 8. listop.], War. 1632; — Suffragia województw, Kr. 1632, 1633 [DS.] 1695 [E. IX.].

Por. A. Ż. S., Kilka słów o istnieniu w pierwodrukach konstytucyj polskich „suffragiów", danych w r. 1632; Czas 1859 Nr. 167, 178, 185.

3691. Gordon Fr., (ajent króla Anglii), Elekcya Władysława IV. (tłum. Kuczyński W.), Londyn 1854; — Larissenus, Oratio habita 12. Octob. 1632, Vars. 1632; — Vicecomes K. H., Oratio 22. Octobr. ad senatum, ad regem eligendum, Vars. 1632; — Wildemann Joh., Oratio ad senatum, Vars. 1632 (DS.); — Mowy królewiczów polskich za Wład. IV., Ostrow. Swada 1745; — Persuasoriae ad senatores R. P. pro eligendo in regem Vladislao, Nowakowski, Źr. I.

3692. **Władysława IV.** listy i inne pisma urzędowe do znakomitych w kraju mężów wyd. Grabowski A., Kr. 1845.

3693. Władysława IV. listy do S. Koniecpolskiego 1632, 1635, 1642 i 1643, Zb. Pam. Niemc. t. IV.

3694. Geret Sam., Ordinatio Vladislai IV. ratione conciliorum in conventibus Prussiae, Toruń 1776, 1777; List Władysława IV. do Jakuba Rozdrażewskiego, Przyj. ludu, Leszno 1848 R. XV.; Malatesta G. B., Nuova relazione del Ladislao II. (?). Roma 1633 DS.; Ciampoli Giov., Le lettere (al Vlad. IV.), Venezia 1661.

Listy Władysława IV. do Krzysztofa Radziwiłła 1612—32, zob. Nr. 3517; — Listy do Galileusza, zob. Nr. 3388; Podróże Władysława IV., Bibl. warsz. 1841 II. i Pac St., Obraz dworów europ., zob. Kroniki.

3695. **Przyłęcki A.**, Ukrainne sprawy, Lw. 1842, Tenże, Pamiętniki o Koniecpolskich, *zob.* Nr. 3645; — Szajnocha, Dwa lata [dod.] *zob.* Nr. 3813; Tenże, Szkice, *zob.* Nr. 3385; — Kubala L., Jerzy Ossoliński (Dod.), *zob. pod odpowiedniemi latami*; — Mosbach, Przyczynki (1632—47 regesta).

Kluczycki Fr., Pisma do wieku Jana III., zob. Nr. 4075.

3696. **Radziwiłł Al. St.**, De Gestis, Thoruni b. r. [E. IX.]. Pamiętniki wyd. Edw. Raczyński, Poznań 1839, 2 t., (Oryg. Memoriale rr. gest. morte Sigism. III. inchoatum, Rkp. bibl. Ossol. 116—17] 1632—52, *zob. Kroniki.*

Por. Żywot X. Albrechta Radziwiłła z rękopisu wydał Raczyński E., Poznań 1840; Liske X., Af fyrst Albrecht Stanislaus Radziwills Memoirer (Odb. Historisk Tiddskrift), Kopenhaga 1877.

3697. **Krystyna** król. szwecka, *zob.* Nr. 1620; nadto: Lettres secrètes de Christine, Geneve 1762; — Berch R., Kort Utkast til Drotning Christinas lefvernes, Stockh. 1788; — Pufendorf Sam., Comm. de rebus Suecicis, *zob. Kroniki.*

Zob. Nr. 3585.

Wojna 30-letnia, zob. Nr. 3566, 3574; Correspondance d'Avaux, zob. Nr. 3654.

3698. R. **1632—34**. Listy Stefana i Pawła Piaseckiego do kardynała de Torres, Rel. Nunc. Ap. t. II.

3699. Weinert Al., Najdawniejsza taryfa domów m. Krakowa (z r. 1632), Bibl. warsz. 1868, Odb.; Taxa krakowska towarów, Kr. 1633 DS.; Dziękowanie Kopcia za kasztelanię nowogrodzką, Ostrows. Swada 1745; Tegoż, za kaszt. brzeską Wład. IV., tamże.

3700. R. **1633**. Konstytucye sejmu wal. koronacyjnego; Denuntiatio Regis Coronati; Litterae juramenti praestiti; Confirmatio generalis jurium, Vol. leg. III.; Constitucie y przywileje seymowe za Wład. IV. (2 odb.), Kr. 1633; — Actus coronationis Vladislai, Kön. in Pol. 24. Jan., 3. Febr. 1633 [DS.]; — Akt koronacyi Władysława IV. Ćwicz. nauk. r. 1818 t. II.; Zbieracz lit. i pol. 1837 IV., Grab. Oj. Spom. I.

3701. Ligęza M. S., Votum na seymie koronacyi, Kr. 1633 DS.; Nowakowski, Źródła, t. I.; Ligęza M. S., Pisma, Kr. 1859.

3702. Gębicki P., Salutatio Seren. Vladislai IV., Crac. 1633; Continuatio relationis vom Cracavischen Reichstag, Danzig 1. April. 1633 DS. (E. IX.); Grothuss O., Oratio ablegati ad praestanda homagia pro Friderico MM. Liv. ant. II.; Gratulacya Władysławowi IV. przez ks. Radziwiłła, Przyj. ludu, Leszno 1848 XV.

3703. Dziennik prowadzenia ciał Zyg. III. i Konstancyi, Grab. Oj. Sp. I. Staroż. II.; De pompa exequiarum relatio, Crac. 1633; — Relation von d. König. Leichbegräbnissen 9. Febr. Crac. (E. VIII. X.) DS.

3704. Pogrecki Mat., Constitutiones Synodorum dioec. Vilnensis, jussu Abr. Woyna, Vilnae 1633 DS.

3705. Instructio Georgio Ossoliński ad Urb. VIII., Grodnae die men. Juni 1633; Kubala L., J. Ossoliński t. I. 317—22; — Postulata arch. Gnesn. et episcop. Regni Georgio Ossoliński ad Urbanum VIII., tamże, I. 322—332; — Ossoliński Georg, Oratio in Aula regia Vaticanea, Crac. 1633, Romae 1639, Gdańsk 1645, 1648, 1686, Vilnae 1716; — Tenże, Mowa na Watykanie 6. Grudnia, Kr. 1633, 1634, 1639; — Tenże, Oratio coram Venetiar. Principe 14. Jan., Venet. 1633, Crac. 1634 i 1639 [DS.]; — Relacya Ossolińskiego z odbytego poselstwa rzymsk., Kubala, J. Ossoliński I, str. 333.

3706. **Della Belle Steph., Entrata in Roma del Ambasciatore G. Ossoliński, Roma (6 ryc.) 1633, 1634; Sławny wjazd do Rzymu Jerz. Ossolińskiego 1633 DS., Pam. Saud. 1829 II, Odb. War. 1830, Lwowianin 1842; Urban VIII. nadaje Jerzemu Ossolińskiemu tytuł księcia; Toż, Ferdynand II. cesarz w r. 1634, Skarbiec pol. Kamieńskiego, Lw. 1859.**

3707. **Liske X.**, Przyczynki do hist. wojny mosk. 1633—34 z planem obl. Smoleńska, Bibl. Ossol. 1868 XI., Odb. 1868; — Krz. Radziwiłł het. p. l. do Al. Piaseczyńskiego, wzywając go pod Smoleńsk, Grab., Źródła, *zob.* Nr. 1362; — Relation (warhafftige) von Marsch nach Smolensko 1633; — Szyrwid K. X., Kazanie obozowe 1633 [DS.].

3708. Acta et decreta commissionum, Regiomonti habitorum, Crac. 1633; — Propositie vanden Ambassadeur van Polen gedaen vande Staten der Niederlanden 19. Mai 1633 DS. (**E.** IX.).

3709. R. **1633**. Opisanie poselstwa Jana Zawadzkiego do Szwecyi, Niemiec, Belgii, Anglii, Zb. Pam. Niemc. t. III.

3710. R. **1633**. Uwolnienie miast górniczych od leż wojskowych, Łabęcki H., Górnictwo II.; — Priv. Vladislai IV. pro successoribus Cacciorum, tamże, *zob.* Nr. 3633.

3711. R. **1633**. Rewizya skarbu koronnego, Zb. Pam. Niemc. t. III.

3712. R. **1633**. Przywilej Wład. IV. dla Lwowa, Barącz, Pam. dz. pol.; — (Kiszka M.), Sumaryusz libertacyi m. Wilna, Berlin 1841, Nowakowski, Źr. t. II., (tamże listy do Władysł. IV., do rajców wileńskich); — Wład. IV. przywilej dla Kijowa, Grab. Źr., *zob.* Nr. 1362.

3713. **R. *1633*. Potwierdzenie Wybrańcowi Szczurowi przywileju na sołtystwo w Chocżni, Dod. Gaz. lw. 1853 Nr. 53.**

3714. R. **1634**. Konstytucye seymu waln. warsz. dwuniedzielnego, Vol. leg. III.; — Constitucie sej. waln. koron. warsz. (2 ed.), Kr., War. 1634 DS.; — Laudum województwa krak. przy okazywaniu, Vol. leg. III.; — Laudum województwa krakowskiego, Kr. 1634; — Manifestum contra laudum Cracoviense 1634 [DS.].

3715. Synodus prov. sub J. Wężyk ep. 1634 d. 13. Nov. Varsaviae celebr., Crac. 1634, 1636, 2. ed. (w końcu 2giej mowa Jana Foxiusza) 1636; — Synodus dioecesana Vladislaviensis praes. Mat. Łubieński, Vars. 1634 [DS.].

3716. **Urban VIII Breve de decimis 1634; Bentivolius G., Epistola ad S. Łubieński, Romae 1634; Appelatio ad Urb. in causa Univ. Jag. et S. J. b. r DS.**

3717. **Statuta** ordinis equitum Immaculatae Virginis (około 1634) DS., *zob.* Nr. 3749.

3718. (Federus H.), Polon. Regis Vlad. IV. Dantisci ingressus, oratione exceptus 1635, 1661; — Federus H., Senatus Dantiscani oratio, Culm 1634; — Bericht, was Gestalt Vladislao IV. die Huldigung Dantzigk geleistet, Dantzig 1634; — Vermanung an die Gemeinde der Stadt Danzigh von dem ewigen Frieden 1634 [DS.] (**E.** X.).

3719. **Krystyna królowa, Ih. Kön Maj. Mandat we gen Fast-Tage, Elbing 1634.**

3720. R. **1634**. Wiadomości z obozu pod Smoleńskiem w liście Adama Kazanowskiego do kardynała de Torres, Rel. Nunc. Ap. t. II.; — Albr. St. Radziwiłł do **A.** Piaseczyńskiego, odjeżdżającego na legacyę do Moskwy, Grab. Źr., *zob.* Nr. 1362; — Wład. IV. instrukcya dla Piaseczyńskiego, K. L. Sapiehy i P. K. Wiazewicza, posłów do Moskwy, tamże; — Copia J. Kön. Maj. in Polen, Schreiben an die Stände wider Moscoviter 1634; — Bericht auf Artickel Fride bei Polanówki beschlossen 1634; — Gründl. Bericht v. d. sieghaften Eventu bei Smolensko 1634; — Capitolazzioni, Roma 1634 [DS.]; — Chełchowski H. X., Poprzysiężony pokój Moskwie od Władysł. IV., Lublin 1635; — Sapieha Mich., Mowa witająca i żegnająca Władysł. IV. w Wilnie, Ostrows. Swada pol. 1745.

Por. Smolenscium urbs, ope divina Vladislai IV. liberata 1634, folio in 16 tabulis aere incissis s l et a. (przerysowane w r. 1850 w Krakowie); Kotłubaj E., Odsiecz Smoleńska i pokój Polanowski (odb. z Dod. Czasu), Krak. 1858.

3721. Koniecpolski Stan., Exemplum literarum ad Jacobum Zadzik, Przetłumaczenie listu Mustaze Basche, Thorn. 1635 (**E.** VIII.); — Wyprawa Amurata sułtana, Dz. warsz. 1825—6 t. I.; — Amurata ces. wyprawa i wyjazd wojska do korony polsk. 1634 DS.; — Ostroróg M., Dyaryusz z obozu z pod Kamieńca, spisany d. 27. paźdz. 1633, Przyłęckiego: Pamiętniki 1842.

3722. **R. *1634*. Wład. IV. uwalnia własność zakładu ubogich św. Stanisława we Lwowie z pod władzy miejskiej i starościńskiej i poddaje ją pod jurysdykcyę duchowną, Dod. Gaz. lw. 1865 Nr. 18; Wład. IV. zatwierdza cechowi blacharskiemu we Lwowie ustawy przez urząd miejski (1630) przyjęte, tamże 1861 Nr 12; Wład. IV. potwierdza księdzu Zawadzkiemu prezentę na ple-**

banię ob. gr. w Ożanie, tamże 1855 Nr. 7; Wład. IV. utwierdza Wybrańców w Wyszatycach w posiadaniu łanu Wybranieckiego, tamże 1869 Nr. 32; Firlej, biskup i opat przywraca Brzostek klasztorowi tynieckiemu, i daje mu część Januszkowic, tamże 1858 Nr. 30.

3723. R 1634 List Sarbiewskiego K do K. Sapiehy, Maciej. Pism. Dod.; Ubiór Wład. IV., Grab. Staroż.; Rachunki przyjęcia we Lwowie, Heck K. J., Pobyt Wład. IV. we Lwowie, Lw. 1887, zob. Upr.

3724. R. **1635**. Konstytucye seymu waln. warsz.: O podatkach na seymie uchwalonych: Uwolnienie głównych miast od stanowisk żołnierskich, Vol. leg. III.; — Constitucie sejmu waln. kor. warsz. (4 odb.), War. 1635; — Ligęza M. S., Votum na seymie waln. warsz. pro ultima Januarii 1635, Kr. 1635; Ligęza M. S., Pisma, Kr. 1859; — Sapieha J. St., Mowa na sejmie 1635, Ostrows. Swada 1745; — Sapieha K. L., Zdawanie pieczęci 1635 po śmierci Jana Pawła Sapiehy, tamże.

3725. R. **1635**. Konstytucye seymu waln. warsz. (nadzwyczajnego), Vol. leg. III.; — Łubieński St., Epistolae ad Thomam Zamoyski dum R. vicecancell. renunciaretur, Ostrows. Suada lat. 1747.

3726. Respons duchowieństwa na racye equestr. Ordinis, B. w. m. i r. (po r. 1635), (**E**. X.).

3727. Acta capituli cracov. 1635; Duraeus J., De pace inter evangel. decretum 1635 [**E**. IX., por. tamże Bottsacus].

3728. **Relacya** komisyi ze Szwedami w r. 1635, Wójcicki, Bibl. star. pisarzy t. V.; — Poselstwo hr. d'Avaux do Polski, Skarbiec Sienkiewicza I.; — Karola Ogier'a droga do Polski i Prus królewskich (sekret. posła Fr. hr. d'Avaux), Zb. Pam. Niemc., t. III.; — Ogerius C., Ephemerides sive iter Danicum, Svecicum, Polonicum, Paris 1656; — Vlad. IV., Litterae ad Reg. Sueciae (Cristinam), Thoruni 30. Junii 1635; — Copye uyt Brief, Hage 1635; — Königl. Schreiben an das Reich Schweden 1635 DS. [**E**. VIII.]; — Lengnich, Gesch. d. preuss.-poln. Lande, VI. t.; — Rusdorf J. J., Mémoires et négociations secrètes, red. per Cuhn E. G., Leipzig 1789.

3729. **Induciae** in **Stumsdorff** DS. Por. **E**. 1635: Articulen, Conditiones, Formula, Formular, Pacta, **E**. VIII. i IX. dod. [pod temiż słowami, a nadto: Friedens-Vertrag, Traité].

3730. **Acta** quaedam inter Reg. Poloniae et Georg. Wilch. Brandeb. 1636; — Alliance u. Verbundniss zu Brandenburg 1635 [DS.].

3731. Vladislaus IV., In Thorun ingressus, Toruń 1635, 1636; — Publicatio des Danckfestes in Dantzigh, Dantzig 1635 [**E**. X.]; — Mochinger J., Supplicatio urbis gedanensis, Dantisci 1635; — Tenże, Gratiarum actio pro Borussia, tamże 1635; — Tenże, Orationes XV., Gedani 1637; — Mylius M., Toż Elbing 1636 [**E**. X.]; — Weger P., Toż, Regiom. 1636; — Wojdius Balt., Gaudium Elbingense, Dank-Predigt, Elbing 1636 [**E**. IX.] [DS.].

3732. R. **1635**. Al. Gosiewski do Al. Piaseczyńskiego, posła do Moskwy, Grab. Żr., zob. Nr. 1362.

Zob. Nr. 3693.

3733. Obrona Obersztерów J. K. M. moskiew. i turec. expeditiey 1635; Varadus Sam., Epistola de J. Potoczki, Rostock 1635 [DS.].

3734. R. 1635 Wład. IV. potwierdza pismo Stanisława Mniszka dla Bractwa Męki Pańskiej we Lwowie, Dod. Gaz lw. 1858 Nr. 31; Przywilej, potwierdzający prawa starozakonnych w Leżajsku, tamże 1854 Nr. 8.

Mowy z powodu śmierci Aleksandra Karola, zob. Kroniki.

3735. R. **1636**. Relacya Honorata Visconti, nunc. w Polsce, Rel. nunc. Ap. t. II.

3736. Synodus dioec. praes. Andr. Szołdrski ep. a. 1636 d. 26. Augusti 1636; — Synodus dioecesana Mednicensis sub Georg. Tyszkiewicz ep. 13. Januar., Crac. 1636 [DS.].

3737. **Ossoliński J.**, Dyaryusz legacyi na sejm Rzeszy niemieckiej w Ratyzbonie w r. 1636, wyd. Hirschberg A., Bibl. Ossol., Lw. 1877 [zesz. IV.]; — Tenże, Oratio in coll. electorali, Ratisbonnae, Crac., Breslau [lat. et germ.] i b. r. 1636, Romae 1639; — Tenże Oration in der Wahl Ferd. III. 25. Sept. 1636 DS.

3738. R. **1636**. Wład. IV. do J. Chrystyana ks. lign.-brz., Mosbach, Wiadom.; — K. Grodzicki i Z. Rogawski do tegoż, tamże; — Ferd. II. cesarz do rady miasta Wrocławia, Mosbach, Przyczynki; — Intercession, Schreiben des Königs in Polen wegen Schlesien 1636 DS.

3739. Karol I., Copia Schreibens an Kön. in Polen vom Könige in Engellandt aus dem latein. 1. Junii, B. w. m. i r. 1636 [**E**. VIII.].

3740. Copia Schreibens des Grossen Chan 1636 DS.

3741. R. **1636**. Władysława IV. listy do Jerzego Ossolińskiego, 25. sierpnia 1636, Athaen. 1842 V.; — Kwit Michała X. Czartoryskiego, Przeźdz. A., Podole, Wilno 1841 I., str. 18.

3742. Sarbiewski M. C., Oratio ad Vlad. IV. in Acad. Vilnen., Vilnae 1636; Curicke R., Dissertatio ad Pol. regem 1636 (DS.); Mowa Firleja bisk. Przemyskiego. Przyj. ludu, Leszno 1848 XV.

3743. Actio in judiciis ordinariis generalibus, Crac 1636; Decretum tribunalis Regni Pol contra judaeum Marcum, Crac. 1636 (DS.).

3744. Porządek i moderacya taxy, Pozn. 1636.

3745. Tomasz Zamojski potwierdza ustawy cechu krawieckiego w Tarnopolu, Dod. Gaz. lw. 1865 Nr. 8. 9.

3746. R. **1637**. Konstytucye seymu waln. warsz., Vol. leg. III.; — Constitucie seymu kor. warsz. dwuniedzielnego d. 3. czerwca, Kr., War. 1637 DS.; — Ligęza M. Sp., Vo-

tum na seym 20. Januar, Crac. 1637; [Ligęza M. S., Pisma, Kr. 1859]; — Wład. IV. instrukcya posłowi na sejmik oszmiański, Grab. Źr., zob. Nr. 1362.

3747. Szembek Fr. X., Instrukcya o jubileuszu, Toruń 1637.

3748. **Akt weselny** Władysława IV. z Cecylią Renatą 1637, Przyj. ludu. Leszno 1839 III., 1843 X.; Wiz. i roztrz. nauk., Wilno, p. n. t. 18; — Strubicz Balt., Inscriptiones arcuum triumphalium Vlad. IV. ac. Caeciliae, Vars. 1637 DS.; — Lipski J. X., Orationes duae coram Caec. Renata et Ferd., Viennae, Kr. 1637, Toż Swada Ostrowsk. 1747; — Tenże, Andere Proposition die er in Nahmen Vlad. des IV. [E. IX.]; — Informacya królew. J. Kazim. w drogę wiedeńską dana, Waliszewski, Stosunki, zob. Nr. 3843.

3749. R. **1637**. Porządek introdukcyi kawaleryi, Nowakowski, Źr. t. I.; — Respons Jerzego Ossolińskiego na punktów 18. przeciwko kawaleryi N. P. M., tamże; — List z Warszawy 11. września 1637, Kubala, J. Ossoliński I., str. 348; — Wład. IV. do St. Lubomirskiego o tow. rycerskiém pod im. Boga-Rodzicy, Tyg. lit., Pozn. 1842; — Radziwiłł Krz., Newer angestalter Ritter Orden d. Jungfr. Mariae 1638 DS.; — Bentkowski F., O bractwie Niepokalanego Poczęcia przez Władysł. IV. założonem, Bibl. warsz. 1841 IV.; — Ossoliński J., Statuta [E. IX.].

3750. **Okolski Sz.**, Dyaryusz transakcyi wojennej między wojskiem koronnem a zaporoskiem w r. 1637 i kontynuacya dyar. Kr., Zam. 1638, 1639 DS. [Przedruk z edycyi Zamojs. 1638]; — Rozprawa z kozakami na Ukrainie, Grab. Starożytn., Przyj. ludu, Leszno 1844 XI..

3751. R. **1637**. Pismo Amurata IV. do Wład. IV. z 7. marca, Słowo ruskie 1877, Nr. 83—4, zob. Nr. 3765; — L'Espion du Grand Segneur et des relations secrètes [1637 — Sz], Paris 1684.

R: Acta Eruditornm, Lipsiae 1683 p. 494.

3752. R. **1637**. List K. Arciszewskiego do Wład. IV., Mrówka pozn. 1821 II., Zb. Pam. Niemc. t. IV.; — List Krz. Arciszewskiego do X. Krz. Radziwiłła, hetmana W. X. lit., Dzien. wil. 1827 IV.

3753. Sobieszczański F. M., O życiu i sprawach Krz. Arciszewskiego, War. 1850 (str. 41 wyj Żywoty znak. osób); List gończy Zygm. III. za Krz. Arciszewskim, i Kuchlewskim o zbrodnią stanu obwinionymi, Przyj. ludu 1847 XIV.

3754. R. *1637, 1638*. Wład. IV. potwierdza uniwersał St. Koniecpolskiego hetmana, którym miasto Lwów od stanowisk wojskowych uwalnia, Dod. Gaz. lw. 1856 Nr. 50; Wład. IV. opatruje szpital św. Ducha w Wieliczce, tamże 1852 Nr. 35.

3755. R. *1637*. Szczegóły o komorze szatnej Wład. IV Grab. Oj. Sp. I.; Oddawanie JP. Jadwigi Łuszkowskiej JP. Wypyskiemu, chor. nurskiemu r. 1637 Mrówka pozn. 1821; Listy Opalińskiego Krz. o rękę F. Czarnkowskiej, Szajnocha K., Krz. Opaliński szkic; List Stefana Czarnieckiego, Koźmian A. E., Wyciągi Piotrowickie, Wrocław 1842. Freder H., Informatio de juribus terr. Prussiae adv. telonei affectationem, Gedani 1637 DS. (*Zob.* E. 1638 Dyskurs, Refutatio), zob. Kroniki.

Ferdynand III. zob. Nr. 1519, 1562, 1575.

3756. R. **1638**. Konstytucye seymu waln. warsz.; Deklaracye województw o podatkach na potrzebę Rzpltej, Vol. leg III.; — Constitucie seymu waln. kor. warsz., War. Kr. 1638 [3 odb.] DS.; — Opaliński Ł., Oddaje pieczęć mniejszą Ossolińskiemu, Ostrow. Suada 1745; — Przyjemski, Mowa z tej okazyi, tamże; Pac St. dziękuje za pieczęć, tamże.

3757. Sinod w r. 1638 w cerkwi katedr. Łuckoj odprawanye, Kremieniec 1638 DS.

3758. R. **1638**. Venditio firachcentelli in stolla Ponicoviensi per St. Trzebiński, Nic. Wizemberk de Obrazowice, Łabęcki H., Górnictwo II.

3759. Ein Hexenprocess in Polen v. J. 1633, v. H. Ehrenberg, Ztschr.f. Gesch. Posen 1884 III. [str. 97—117].

3760. R. *1638*. Władysława IV. kilka listów w sprawie mieszczan wileńskich, Nowakowski, Źródła II.; Gründungs. Urkunde v. Rawicz Vladislaus des IV., König v. Polen 1638 DS. (E. X.); Pischon, Über die Art des Exils der Neumärkter in Polen im J. 1638, Märkisches Provincialblatt, Berlin 1818.

3761. Epist. Vlad. IV. ad Richelieu, ad Ludv. XIII. et resp., Ostrow. Suada 1745.

Wassenberg o uwięzieniu J. Kaź., zob. Kroniki.

3762. R. **1639**. Wotum Jerzego Ossolińskiego na sejmie, [Także w Kubali J. Ossoliński I. 350]; List Wład. IV. do bisk. wileńskiego; List Wład. IV. do komisarzów, Podgórski A., Pomniki, Wrocław 1840; — Pożegnanie Wł. Kierdeja, marszałka poselskiego, Ostrow. Suada 1745.

3763. R. **1639**. Instrukcya arcybiskupowi Filonardi, nuncyuszowi w Polsce o synodzie ruskim, Rel. Nunc. Ap. t. II.; — Sobieski Jacobi ad Marium Filonardi, Nuncium, Ostrow. Suada latina 1747.

Wassenberg E., Orationes, zob. Kroniki.

3764. Lipski J. X., Epist. ad legatum Galliae de Mesme et resp., Ostrow. Suada lat. 1747.

3765. Vladisl. IV. Turcarum imperatori Amurat responsio 1639 DS. zob. Nr. 3751; — Fragment z listu Samuela Przypkowskiego 11. grudnia 1639, Kubala, J. Ossolinski I. str. 355.

3766. R. **1640**. Uchwała seymu waln. kor. sześćniedzielnego; Laudum województwa krak. na sejmiku relacyjnym proszowskim 19. czerwca uchwalone, Vol. leg. III.; — Uchwała seymu waln. kor. sześcioniedziel-

nego (2 wyd.). Kr., War., 1640 DS., War., 1660; — Expedycya sejmowa w r. 1640; List Wład. IV. do posła; List Wład. IV. do pp. senatorów; List do Krz. Radziwiłła; Do podskarbiego Tryzny i t. d. z tegoż roku, Podgórski A., Pomniki, Wrocław 1840; — Ossoliński J., Mowa na sejmie 1640, Kubala, J. Ossoliński I. 358—9; — Oddawanie pieczęci m. W. X. L. Tryznie, Suada pol. 1745.

3767. R. **1640**. Pięć listów Wład. IV. do podskarbiego i do podkomorzego, Podgórski, Pomniki, Wrocław 1840.

3768. **Urkunden** und. Actenstücke zur Geschichte des Kurfürsten Friedrich Wilhelm v. Brandenburg (Rozdział I.: Preussen und Polen 1640—1650), Berlin 1865, *zob.* Nr. 1576.

3769. R. **1640**. Poselstwo K. Gąsiewskiego u Ludwika XIII. króla Francyi, Zb. Pam. Niemc. t. III.; — Akty poselstwa Gąsiewskiego i koresp. z dworem franc., Waliszewski, Stosunki, *zob.* Nr. 3843; — Proposition Sr. Kön. Maj. in Polen bei d. Staden-General d. vereinigten Niederlanden, b. m. 1640 (E. VIII.) DS.

3770. R. **1640**. Legacya do Turek Wojciecha Miastkowskiego (instrukcye i dyaryusze) nap. Ottmann, Kłosy 1883, Warta 1884 Nr. 497; — Relacye tegoż z r. 1641, Zb. Pam. Niemc. t. V.; — Essencialia relacyi Romaszkiewicza z Konstantynopola, Przyj. ludu, Leszno 1844 IX.; — Solo Mahomet, Afkondinge notsgad Conunck in Poolen wen den Turckschen Keysar 1640 DS.

3771. Actum Komissyey w Wilnie 19. Januarii do dnia 15. Februarii 1640, o strzelanie z łuku od zboru na kościół św. Michała, Tyg. wil. 1818 V.; — Trypplin L., Sprawa o strzelanie z łuku do kościoła św. Michała w Wilnie r. 1639, Tajemnice społ. t. III.

3773. **Stan artyleryi polskiej 1640 (z bibl. Kuropatnickiego), Pam. lw. 1817.**

3773. R. *1640*. Fundusz **Radziwiłłów na wyposażenie 12tu ubogich panien, Zb. Pam. Plat. t. IV.; Katarzyna Sieniawska kuśnierzom oleszyckim** ustawy cechowe **potwierdza, Dod. Gaz. lw. 1861 Nr. 6, 7; Janthesius Gasp., Ihr Kön. Maj. zu Pohlen, Concession** advocationis, **Danzig 1640 (E. VIII.).**

3774. R. **1641**. Konstytucye seymu waln. warsz., Vol. leg. IV.; — Constitucie sejmu waln. kor. warsz., Kr., War., 1641 DS.; — Akta odnoszące się do sejmu, Podgórski A., Pomniki, Wrocław 1840; — O porządku sądzenia spraw sejmowych, Ostrow. Suada 1745; — Leszczyński B., Przy upomnieniu się wakansów 1641 DS.

3775. Synodus dioeces. Culmensis ab. Gasp. Działyński 12. Junii 1641; — Synodus dioec. Leopoliensis (sub St. Grochowski) 3. Julii, Leopoli 1641; — Constitutiones synodi dioecesis Luceoriensis, jussu And. Gembicki (Sermo J. Broscii), Crac. 1641 (DS.).

3776. **Andreanus Joan. C. X. Praef. Varsaviae orationes binae ad Urb. VIII., Romae 1641; Memoriale sacrorum Canonum de non judicandis pers. spiritualibus in foro laico ut episc. Smolenscensis (po r. 1641) [DS.]; Wyjątek z rękop. „Modus electionis antiquae in Episcopum a ritus graeci nobilibus 1641", Bibl. Ossol. 1833 VII.**

3777. R. **1641**. Instrukcya sekretarzów po śmierci kurfirsta, ratione feudi, jadących, Podgórski A., Pomniki, Wrocław 1840; Hommagium X. Fryderyka Wilhelma, Kurfirsta Brandeb. 1641, Ostrow. Suada 1745, Pam. warsz. 1821, z ręk. *zob.* Nr. 3768.

3778. R. **1641**. Odpowiedź króla Wład. IV. sułtanowi, Podgórski A., Pomniki, Wrocław 1840, *zob.* Nr. 3770.

3779. **Ordinacja** korolewskich puszcz w leśniczestwach bywszawo W. kniaż. litewskawo rosławlenna po instrukcji korola Władysława IV. 1641, Wilno 1871.

3780. Summaryusz umiarkowania monety, Kr. 1641 DS.

3781. R. **1641**. Fabricio Banfi do Jana Kazimierza, Waliszewski, Stosunki, *zob.* Nr. 3843.

3782. **Comenius ex. Anglia, ubi nunc vivit, ad amicos Lesnae in Polonia degentes 1641 DS.; Ferdynand Karol. List do Mik. Sapiehy z 1641, Ostrow. Suada 1745; List dyssydenta z r. 1641, Wieniec, Kr. 1862.**

3783. R. **1642**. Konstytucye i uchwała sejmu dwuniedzielnego warsz., Vol. leg. IV.; — Constitucie y uchwała seymu waln. kor., War., Piotrk., Kr., 1642; — Instrukcja na sejmik partykularny w Warszawie, Podgórski A., Pomniki, Wrocław 1840; — Ossoliński J., Przy oddawaniu pieczęci Bisk. krak. Ostrow. Swada 1745.

3784. Constitutiones et decreta synodi Posnaniensis prasid. Andr. Szołdrski, Posnaniae 1642; — Synodus dioecesana Premisliensis 13. Maij, praes. Gembicki P., Crac. 1642; Toż (sub Łubieński Epis.), Crac. 1742. [DS.].

3785. R. **1642**. Wypis z podróży pani Guebriant do Polski, Nowy Pam. War. 1801—2, Zb. Pam. Niemc. t. IV., Przyj. domowy, Lw. 1866; — Hagemann Emile, Les aventures de la Comtesse de Guebriant, ambas. Pologne, Nancy 1880.

R. 1642—3, zob. Nr. 3693.

3786. R. *1642*. **Wypis z ksiąg wileńskich, Kraszewski J. I., Wilno II. 109.**

3787. R. **1643**. Konstytucye sejmu waln. warsz., Vol. leg. IV.; — Konstytucye seymu waln. kor. sześćniedzielnego, Kr. 1643 DS. 1696; — Kommissya de pretiis et inductis z uchwały seymu w. d. 27. maja 1643 przy boku J. K. M. odprawowana Vol. leg. IV.; —

Commissya de preciis rerum et inductis, Kr., War, 1643 DS.; — O podatkach W. X. lit.; Instruktarz celny, Vol. leg. IV.

3788. Synodus provincialis Gnesnensis sub M. Łubieński 8. Nov. 1643 (Acta et Statuta), Vars. 1644, Vars. 1646; — Toż, et Sermo Andr. Trzebicki, Vars., Crac. 1646; — Epistola synodi provincialis Vars. 1643, 1644 et epist. Vlad. IV. ad Dissidentes), *zob.* Nr. 3791; — Synodus dioecesana celebrata Cracoviae sub Gembicki P., Crac. 1643; — Gembicki P., Epistola pastoralis clero dioec. Crac. 1643; — Constitutiones in synodo Plocensi pro C. Ferd. Kałudzki S. 1643. (DS.).

3789. **R.** ***1643.*** **Anna Rupiecka, przeorysza klasztoru czarnowęskiego do Karola Ferdynanda, biskupa wrocław., Mosbach. Wiadomości; Praefatio ad Urbanum VIII, canonici Smolenscensis, Romae 1643 DS.**

3790. R. **1643**. Listy Wład. IV. do Urbana VIII. i odpowiedzi tegoż, Rel. Nunc. Ap. t. II.; Ciampi, Flosculi 1830; — R. **1643—4**. Wład. IV. listy do J. Kazimierza, Waliszewski Stosunki; *zob.* Nr. 3843; — List Wład. IV. do M. Sapiehy, Ostrows. Swada 1745.

Maszkiewicza Dyaryusz, zob. Kroniki.

3791. Eichhorn P., Oratio gratulatoria cum a Vlad. IV., ducatus Curlandiae et Semigaliae Jacobo committeretur, Riga 1643, [Por. Winkelmann Nr. 8615—28]; — Lubomirski Jerzy wita króla, Ostrow. Suada pol. 1745; — Sobieski M., Oratio gratiarum Vladislao IV., Crac. 1643; — Wassenberg E., Congratulatio Georg. Ossolinio cum sigill. majus traderetur, Vars. 1643 — Słupecki J., Respons na list Z. Gorajskiego 1643 [DS.].

3792. R. **1643**. Adjudicatio fodinae desolatae Piotry. Łabęcki H., Górnictwo II.

3793. Gerrardi Ant. R., Relazione della vittoria Vlad. IV. sotto il commando del St. Koniecpolski 1644 (toż po niem.: Wahrhafte Relation); — Epistolica relatio equitis poloni, Dantisci 1644 (DS.).

3794. List Wład. IV. w sprawie wstąpienia Jana Kazimierza do Jezuitów, Zb. Pam. Niemc. t. III.; — List Jana Kazimierza do Wład. IV. z nowicyatu, Rel. Nunc. Ap. t. II.; — Copia litterarum Joannis Casimiri ad Vlad. IV., Nowakowski, Źr. t. I.; — List Jana Kazimierza, królewicza, Atheneum 1842 I.; — Korespondencya Ossolińskiego J. i Opalińskiego Krz., Szajnocha K., Krz. Opaliński, szkic.

Mowy pogrzebowe na śmierć Cecylii Renaty, zob. Kroniki.

3795. **Brégy S. i D'Avaux** poselstwo w Polsce 1644—48, Waliszewski, Stosunki, *zob.* Nr. 3843; — Pamiętnik, posłany z depeszą Mazariniego dla posła francuskiego do Polski 1644, Przyj. ludu, Leszno 1847 XIV.

Lettres de Mazarin, zob. Nr. 1507, 1511, 1518.

3796. Dissertatio de occupando Mari Balthico, cardin. Mazarini dicata, Paris 1644; — Wiederlegung u. Antwort auf Manifest, Stockholm 1644; — Schwedischer Meyneyd Spigl 1644 [DS.].

3797. **R.** ***1644.*** **Sprzedaż popowstwa i nadanie dla domu ubogich w Iskaniu, Dod. Gaz. lw. 1853 Nr. 2; R.** ***1644 i 1645.*** **Układ między Piotrem Gołuchowskim i Ewą Stadnicką o granice ich dzierżaw Sucha Wola i Wroców, tamże 1855 Nr. 51. 52; Stanisław Mniszek przyznaje szlachcie łozińskiej wolności, tamże, 1855 Nr. 45; Wład. IV dokument dla Wróblika, tamże 1859 Nr. 4; Inwentarz Białoskórnika r. 1644, Pam. krak. Radwańskiego 1856. Zatw. Nr. 2270.**

3798. **Colloquium charitativum**: R. **1644.** Vladislaus IV., Manifest 20. Martii, Vilnae 1644; — Königl. Maj. in Polen Beruff d. 10. Octobr. in Thoren Zusammenkunfft 1644 (**E.** X.). (Por. **E.** 1644: Vladislaus IV., także **E.** VIII.); — Epistola ad spectabiles viros ad Colleg. Thorunense congregatos 1644; — Responsio ad epistolam synodi Varsaviensis Janussii Radziwiłł et Epistola Vladisl. IV. 1644, *zob.* Nr. 3788; — Epistola ad universos dissidentes 1644 (DS.).

3799. **Acta conventus** Thorunensis, ed. Meibomius Fryd. X. (2 ed.), Vars. 1646; — Acta conventus Thorunensis, Helmstad 1645; — Scripta partis reformatae in Colloquio Thorunensi a. 1645, Berlin 1646, 1650; — Colloquii Charitativi Pontificiorum in Polonia consilia secretiora 1645; — Wład. IV., Thorunensis colloquii indictio et leges 1645 (Poszczególne, Por. **E.** 1645: Wład. IV., także t. IX. i X. dod.); — Copia litterarum quibus dissidentes invitantur, Dantisci 1645; — Copia lit. quibus Curlandiae princeps ad Colloquium respondet 1645. — Wyznanie nauki Zborów podane 1645 w przytomności Jerz. Ossolińskiego. 1645: — Declaratio doctrinae Reformatorum, Amsterd. 1646. — Adrian, Patriarchy Moskwy Adriana Confessia, Kijów 1645 (DS.)

Por. E. 1644: Lubieniecki St., Bericht, Rybakowski; 1645: Calixtus, Cochalewski, Colloquium, Consultatio; 1646: Hülsemann Hieronymus, Lipski.

3800. **R.** ***1645—6.*** **Mowy in colloquio, Ostrow. Suada 1745; Ossoliński J., In Colloquio Thorunensi, Suada lat. 1747; Colloquium charitativum r. 1645, Gaz. kościelna 1843.**

3801. **Marya Ludwika**: Wjazd posłów polskich do Paryża po Maryę Ludwikę w r. 1645, DS. Toż po franc. i łać.; Zb. Pam. Niemc. t. III. — Contract du mariage du roy de Pologne, Paris 1645, (toż po holend., Amst. 1645): — Thamnitius Cour., Acclamatio ad legatum, Christ. Opaliński 1645 (**E.** IX.): Königl. Maj. Einladungsschreiben, Danzig 1645; — Przyjęcie Ludwiki Maryi, żony Wład. IV. w Gdańsku. Przyj. ludu, Leszno 1839 VI.: — Rachunki przyjęcia, Ztschr. d. Westpreuss. Geschichtsv. 1887 XXII. (Por. **E.** 1646: Aschenborn D., (L. M. ingressus) Martini A. J., (Kurtze Beschreibung); — Ossoliński J., Oratio ad Ludovicam Mariam, Gedani 1645; — Mei-

bomius Fr. X., Oratio gratulatoria ad Ludovicam Gonzagam (Elbingae) 1646; — Ingres thryumfalny do Warszawy, War. 1646 (także Grab. Star.); — Fabricius, Oratio Varsav. 1645 (DS.); — R. **1646**. Wjazd Władysława IV. do Krakowa na koronacyę królowej, Pielgrzym z Tęczyna, dod. Muzy Nadwiślańskiej 1823, (Por. **E**. 1645: Dembiński, Szczavinius; 1646: Hieronymus, Myśliński).

Laboureur, Histoire et la relation du voyage de la reyne de Pologne, Paris 1648, zob. Kroniki.

3802. **Arrest de la cour de Parlement prononcé par Mathieu Molé au profit du duc de Mantoue contre la reyne de Pologne. Plaidoires de l'advoc, Paris 1646 (E. D. VIII.) 165)**

3803. **Axela Sparrego,** szambelana królowej szwedzkiej Krystyny, poselstwo do Polski w r. 1645, przez Augusta Mosbacha, Dod. Czasu 1857 II. 7; — Schröder J., Axelli Sparrae legatio in Poloniam anno 1645. Upsalae 1854.

3804. Vannting St., Daring and a Menacing Letter from Sultan Murat, to Ladislaus King of Poland, London 1645 (Por. **E**. VIII., Dod. 1645: Murat).

3805. Causa universitatis Cracoviensis cum Ch. Neyman, [por. **E**. 1644: Naymann, 1645 Naymann (także t. VIII., Dod.); 1646: Informatio in causa Univ. Crac.; Naymann, Piotrowski, Relatio, Strzegocki, Widmann; 1647: Naymann].

3806. **R.** *1645 - 1702.* **Wypisy z akt kapituły rz. kat. lwowskiej, Barącz Pam. dziej.; Wyciągi z akt miasta Słucka (z księgi Lauda 1645) (z oryginałów), Atheneum 1851 IV.; R.** *1645.* **Jakób Sobieski wojewoda ruski do Franciszki z Dębian Olizarowej, Przeździecki, Podole, Wilno 1811 I. 20—22; Oddawanie Ossolińskiej kanclerzanki Denhoffowi przez Albr. Radziwiłła, Ostrow. Swad. pol. 1745.**

3807. R. **1646**. Konstytucye Seymu Wal. Warsz.; Uniwersał o podatkach, Vol. leg. IV.; — Constitucie Sey. Wal. kor. Warsz.. Krak., War. 1646, 1696; — Instrukcye dane posłom sejmików proszowskiego, średzkiego, wiłkomirskiego na sejm warszawski, Mosbach, Wiad. 312—328; — Instrukcya na sejmik powiatowy, Podgórski A., Pomniki, Wrocław 1840; — List M. K. Wiśniowieckiego na sejmiki z skargą na Wład. IV., Szajnocha K., Urazy królewiąt, szkic; — Skaszewski, Mowa na sejmik Chełmski, Ostrowski, Swada 1745; — Propozycya sejmowa przez Jerzego Ossolińskiego, Mosbach, Wiadom.; Podgórski A., Pomniki; — Na witanie poselskie, Pisarski, Mowca 1666; — Vota Denhoffa, Jędrzeja Leszczyńskiego i Ossolińskiego na sejmie, Podgórski, Pomn.

3808. **Schlichting D., Epistola apologetica in qua continetur relatio in comitiis varsav. a. 1646 agitatae, 1650; Poseł nowy na Sejm Warszawski, 1645 (DS.).**

3809. Synodus prov. Gnesnensis sub Łubieński M. X., Var. 1646; — Torres J., Acta congregationis Varsav., Var. 1646 (DS.).

3810. Acta capituli Plocensis (Ostrovicius), 1646; — Constitutiones pro Canon. regularibus Domus Tremesnensi unitis, Pataviae 1646; — Informatio jesuitica de negotio per Regnum Poloniae, 1646 (**E**. VIII.); — Innocentii X. Breve de solvendis decimis per regulares d. 21 Febr. 1646, 1646 (**E**. VIII.).

3811. R. **1645**. Instrukcya dla kardynała de Torres, nunc. w Polsce, w sprawie unii wszystkich Rusinów, Rel. Nunc. Ap. t. II.

3812. **Theiner A.**, Monuments relatifs aux règnes d'Alexis Mich. et Pierre Alex., *zob.* Nr. 1632; — Do Alexeja Michajłowicza instrukcja, Wiz. i roztrz. nauk., Wilno, p. n. T. XVII.

3813. **Szajnocha K.**, Dwa lata Dziejów naszych, 1646, 1648, Lw. 1865 (Dodatki).

Starowolskiego: Ad principes de bello Turcis infer., Vitalisa: Stimulus, zob. Kroniki.

3814. R. **1646**. List J. Gisza (polityczny), Mosbach, Wiad.

3815. R. **1646**. Dyariusz pogrzebu St. Koniecpolskiego, Hetmana w., w Brodach 31 kwietnia, Nowakowski, Źródła II.

3816. R. **1646**. Mandat Wład. IV., aby roboty górn. pod Olkuszem kościołom nie szkodziły, Łabęcki H., Górnictwo II.

3817. R. **1647**. Konstytucye Seymu trzyniedzielnego Warszawskiego, Uniwersał y deklaracye o podatkach, Vol. Leg. IV.; — Constitucie Sej. wal. kor. war. (dwa odbicia), Krak., War. 1647 DS.; Władysława IV. expedycya sejmowa i propozycya Jerzego Ossolińskiego, Podgórski A., Pomniki; — Lipski And., Decas quaestionum publicarum, zarazem: Przemowa do stanów koronnych, Dantisci 1647, DS.

Michałowskiego Księga pam. od r. 1647, zob. Nr. 3834.

3818. R. **1647**. Relacya Jana Tiepolo, posła weneckiego, Zb. Pam. Niemc. t. V.

3819. R. **1647**. Puncta neutralitatis a Reg. Sueciae, duci Curlandiae, indultae Holmiae 1647. Londorp, Acta publica VII., p. 1016.

3820. **Petit Pierre, Observation touchant le Suède avec le discours imprimé en Pologne, Paris 1647, Projectum instrumenti, Paris 1647 (DS.).**

Akty pokoju westfalskiego, zob. Nr. 1522 i 1575;

3821. R. **1647**. List Władysława IV. do Jana Kazimierza, bawiącego we Włoszech, Pam. Sandomierski, t. II. 1829; — Chodkiewiczowa, wojew. wileńska, do swego siostrzeńca Isajkowskiego, Grab., Źródła, *zob.* Nr. 1362.

3822. R. **1647**. Ordinatio Vlad. IV. fodinarum Neoforensium et Czorstinensium, Łabęcki H., Górnictwo II.

3823. R. 1647. Bouillon M., List do senatorów o śmierci Jakóba Sobieskiego, Ostrowski, Suada 1745, Pisarskiego Mowy wyb.

3824. Sobieski Jakób, Mowy (weselne i pogrzebowe), Ostrow., Swada 1745. Są tam bez daty: Mowa do Wdy Ruskiego Lubomirskiego, Oddanie X. H Wiśniowieckiey; Do kasztelana N.; Do JMP. Krakowskiego; Mowa na sejmiku lubelskim; Mowa in colloquio do senatu; Mowa do senatu idąc na zasiadanie; Oddawanie p. Gryzeldy Zamojskiej (1639); Oddawanie p. K Herbutowney Janowi Sapieże (1612); *Mowy pogrzebowe, z b. Kroniki.*

3825. Sobieski J., Instrukcya dana panu Orchowskiemu ze strony synów, Wilno, druk Józefa Zawadzkiego 1840, Mrówka pozn. 1821, Rozm. Lw. 1824.

3826. R. **1648**. Relacya sprawy przez Wład. IV. odbytej Unitów z Grekami, Wilno 1648, DS.

3827. Relacya sprawy na sądach rela yjnych przez Wład. IV., Wilno 1648, DS.

Mowy pogrzebowe zob. Kroniki.

3828. **Acta interregni** post mortem Vlad. IV. (Confeder., Porządek, Suffragia, Okol. Łubieńskiego), (4 ed.), Crac., Var. 1648.

3829. Confederacya Województwa Krak. w Proszowicach d. 25 czerwca 1648 DS.; — Uniwersał Prymasa o śmierci króla, Vol. leg. IV.; — Konfederacya Generalna omnium Ordinum R. et M. D. L. na konwokacyi główney Warsz., Vol. leg. IV.; — Toż, 1648 DS.; — Mowy generała Wielkopolskiego i innych na sejmie konwokacyjnym 1648, Nowakowski, Źródła II.; — Fredro A. M., Mowy na sejmie Convocationis, Ostrow., Swada 1745; — Sarbiewski Stan., Mowa na konwokacyi 1648, tamże; — Postanowienie zjazdu Warszawskiego 1648; — Uniwersał senatu w obronie Rzptej 1648 (DS.).

3830. Akta Seymu Walnego Elekcyi 1648, Suffragia Województw, Vol. leg. IV.; — Pietruski O., Elektorów poczet, Lw. 1845; — List królewicza Karola Ferdynanda przed elekcyą, Podgórski A., Pomniki; — Porządek na sejmie elekcyi postanowiony d. 6 października 1648; — Constitucie Seymu Wal. kor. War., Krak., War. 1648; — Suffragia Województw, Krak., War. 1648; — Sapieha Tom., Mowa in campo electorali 1648, Ostrowski, Swada 1745; — List Jana Kazimierza do Tomasza Sapiehy, tamże; — Vischer Jerzy, poseł kurlandzki, Oratio in comitiis electionis, Var. 1648 (E. X.); — Responsum senatorum 4 Nov. 1648; S. R. Maj. 10 Febr. 1649 (DS.) (por. Winkelmann Nr. 8639—41).

3831. Rutkowski Andrz., Obrona W. X. Litewskiego przez JW. Leona Kaz. Sapiehę, War. 1618, DS.

3832. **Listy** hist. do czasów pan. Jana Kazimierza, do r. 1658, Grabowski, Ojczyste Spominki II. 1—102; Tenże, Starożytności polskie, Kr. 1840.

3833. **Listy** Maryi Kazimiry królowej, Zb. Pam. Niemc., t. IV.

3834. **Michałowski Jakób**. Księga pamiętnicza (1647—1655), wyd. Helcla, Kr. 1864.

R: Szajnocha K., p. t. Przegląd kryt. pierwszej połowy dzieła J. Michałowskiego, Księga pamiętnika i t. d., Lw. 1865 str. 45; Helcel A. Z., Odpór zarzutów, Kr 1865, Majer J., List otwarty do K. Szajnochy, Krak. 1866; Wiek, Kr. 1864 Nr. 86; X. L., Sybels H. Z., XVIII.

Radziwiłła Al. St. Pamiętniki do r. 1652, zob. Nr. 3696.

3835. Plebański J., Jan Kazimierz Waza, Marya Ludwika Gonzaga, War. 1862 (noty); — Kotłubaj E., Życie Janusza Radziwiłła Wilno 1859 (Dodatki); — Szajnocha Karol, Szkice historyczne, 1854, 1857, Lwów 1861 t. IV. 1869 i Dzieła, War. 1876 (t. III—IV.).

Tom III.: Miecznik koronny Jabłonowski, Urazy królewiąt polskich, Krzysztof Opaliński, Śmierć Stefana Czarnieckiego, Jan III. banitą i pielgrzymem (dok. w dod.). Tom IV.: Donna Rozanda, Hieronim i Elżbieta Radziejowscy, Rozbiór dzieła Kostomarowa, Bohdan Chmielnicki (Dod.).

Portofolio Maryi Ludwiki, Lettre de P. des Noyers (od r. 1655), zob. Nr. 3898.

Walewski, Hist. wyzw. Rzptej od roku 1655—60, zob. Nr. 3901.

Akta odn. się do Lubomirskiego, zob. Nr. 3780.

Załuski, Epistolae (od r. 1665), zob. Nr. 3987.

Helcel, Listy Jana III. (od r. 1664), zob. Nr. 4076.

Kluczycki, Pisma do wieku Jana III., zob. Nr. 4075.

3836. **Kozackie sprawy**: Akty otn. k' ist. jużnoj i zapadnoj Rossii, t. III. i XIV., *zob.* Nr. 966; — Pamiatniki, zob. Nr. 977; — Połnoje sobranie zakonow ross. imperii. 1830 t. I.; — Sobranije gosudarstwiennych gramot i dogoworów, Moskwa 1813, 1819, 1822; — Małorossijskaja perepiska, Moskwa 1848 (Czt. mosk. obszcz. ist. i drew.); — Istoczniki małorossijskoj istorii, Moskwa 1858 (Czten. mosk. obszcz.); — Czin prawosławnawo lwowskawo bractwa, Moskwa 1848 (Cztenija mosk. obszcz.), *zob.* Nr. 916, 917, 919, 935, 967 (III, 1), 2439—40.

3837. **Akta** dotyczące zatargów z Chmielnickim, Materyały hist., Kijów 1846—52; — Listy Bohdana Chmielnickiego, 1648—52, Grab., Ojcz. Sp. II. 111—132; — Nowe dokumenta w sprawie stosunku Bohdana Chmielnickiego do Porty Ottomańskiej przez Hen. Merczyga, Kłosy 1879 XXVIII.; — Pamiętniki o wojnach kozackich za Chmielnickiego, Wrocław 1840, 1842; — Pejaczevic, Peter Fr. v. Parczevicz, Erzbischof, Kais. Ge-

sandter bei Hetman Bogdan Chmielnicki, Quellenmässig., Wien, 1880.

Podgórski A., Pomniki, zob. Nr. 3371; Przyłęcki Al., Pamiętniki, zob. Nr. 3695.

3838. Wałujew D., Symbirskij sbornik, 1845.

W nim sprawy małoruskie w wieku XVII., listy polskie Jana Sobieskiego, Dymitra Wiszniowieckiego listów kilkanaście.

3839. Grabianka Grz., Dieistwija Bogdana Chmielnickawo s Poliaki, z roznych lietopiscow i iz diariusza na toj woinie pisannawo w gradie Haliczu sobrannaja i samobitnych starozilow swieditelstwi utwerżdennaja roku 1710, Kijew 1854; — Dwa pisma Bogdana Chmielnickawo k Sapiegie, Kijewskaja Starina 1885; — D. J. Ewarnickij, Sbornik materiałow dla ist. zaporoz. kazakow 1887.

R: Kijewskaja Starina 1888.

3840. Kostomarow M., Bohdan Chmelneckij (Monografie t. V.); Dod. *Zob. Opracowania*; — Petruszewycz A, Swodnaja halicko-russkaja lietopys. 1600 po 1700 goda, Lw. 1874; — Zubrzycki, Hist. Lwowa, Lw. 1844; — Kamieński B. D., Istoria Małoj Rossii, Moskwa 1824, 1842, 3 t. (do r. 1654); — Skałkowski A., Snoszenije Zaporożija s Krymom, Odessa 1844, *zob.* Nr. 2489—40.

3841. Storożenko J. W., Zapadno russkie provincialnyje sejmiki w 2. połowinie 17 wieku, Kijew 1888, *zob.* Nr. 967.

3842. Beitrag z. Gesch. des Kosaken Aufstandes (aus dem hebräischen übersetz v. J. Fürst), Jahrb. f. Slav. Literatur 1843; Michal Gliszczyński, Megilla Afak, Latające pismo (Wiad. o odezwie hebr. z czasów Chmielnickiego). Czas 1853 Nr. 260 i n.: Nieszczęście wieków, na pamiątkę nieszczęść, które dotknęly Żydów 1648 do 1649 w Ukrainie, przez Egoszyję syna rabina lwowsk. potomka Dawida z Zamościa, druk. w Wenecyi 1656. (Por. Ant. J. Polonica, Roz. fil. hist. XI.).

3843. **Waliszewski K.**, Polsko-francuskie stosunki, Opowiadania i Ź r ó d ł a, Kr. 1889 (Dypl. koresp. posłów franc. w Polsce).

R: Czermak W., Kwart. hist. 1890.

3844. **Recueil** des instructions données aux ambassadeurs, t. IV. et V.: Pologne par Louis Farges. *zob.* Nr. 1523.

Ludwik XIV. i Mazarini, zob. Nr. 1507, 1511—15, 1523—1528.

Pomponne, Memoires (rel. poselstwa 1666 do 1668), zob. Nr. 3997; Szelagyi, All. de Rakoczy, zob. Nr. 3919.

3845. **Lünig**, Teutsche Reichs-Canzlei seit d. Westphaelischen bis auf den Rastaedtischen Frieden, Leipzig 1714, 8 t.; — Tenże, Literae procerum, *zob.* Nr. 3376; — Laurus actorum publicorum Europa (J. A. Pastorius) 1658.

Urkunden und Actenstücke zur Gesch. Friedrich Wilhelm von Brandenburg, zob. Nr. 1576.

3846. Martens P., Recueil des traités et conventions conclus par la Russie avec les puissances étrangères (I. Traités avec l'Autriche 1648—1815), Paris 1876.

3847. Materyał do pan. Jana Kaz., Przyj. ludu, Leszno 1844 XI., Tyg. lit. Poznań 1839 II.; Kopia przywileju Jana Kaz., danego Stef. C z a r n e c k i e m u, Grodno 1793; Przeździecki A., Dokumenta oryg. tyczące się J. Chr. P a s k a, Ks. zbior. ofiar. Wojcickiemu, Warsz. 1862; Rybarski F., Nowe dokumenta odn. się do Jana Chr. Paska, Ateneum 1878 III.; Summarium rationum acad. a J. Casimiro per S. J. ad effectum erigendae U n i v. L e o p o l., Crac. 1761.

3848. R. **1648**. Trybunał, Obywatelom W. X. Lit., War. 1648 DS.; — Kalicki B., Proces o robotnych w sądzie ziemi lwowskiej, 1648, Bibl. Oss. 1869 XII.

3849. Acta Capituli provincialis Ordin. praedic. 29 Sept. sub M. Ostrovicio, Crac. 1648 DS.

3850. **Regestr** poboru podwójnego **1648** w Malborgu na sejmiku uchwalonego, wyd. Kętrzyński W., R. P. N. Poz. 1871 VI. ,Odb. Poznań 1871; — Przemowa księdza Rakowskiego na sejmiku malborskim, Podgórski A., Pomniki, Wrocław 1840.

3851. Senatus Thorun. compellatio subiectionis. Thorn. 1649; — Informacya, że Borussi bellica expeditione non ligantur, 1649 (**E.** X.) DS.

3852. **Rachunki** Podskarbstwa Litewskiego **1648—52**, wyd. Tyszkiewicz E., Wilno 1855.

3853. R. **1648**. Glejt wydany przez C h m i e l n i c k i e g o Sebastjanowi Śniatyńskiemu. Zb. Pam. Plat. t. IV.; — List Bohdana Chmielnickiego z 12 grudnia, Barącz S., Pam. dziej. pol.; — Wyrok na St. Rzeczkowskiego zdrajcę (podczas wojny na Żółtych wodach), wyd. Sawczyński H., Dla Stryja, Lw. 1886.

3854. R. **1648**. Instrukcya dana Franciszkowi Biso von u. z. Siningen posłowi falzgrabiów, Mosbach, Wiadomości.

3855. Ordinatio oekonomica salis fodinarum, Crac. 1649 DS.

3856. Król zatwierdza ustawy cechowi tkackiemu w D r o h o b y c z u, Dod. Gaz. lw. 1854 Nr 26, 27.

3857. Nowakowski P., Oratio revocatoria ad Senatum Rigensem, Riga 1648 DS.

3858. R. **1649**. Denuntiatio regis coronati, Literae juramento praestiti, Confirmatio generalis jurium, Vol. leg. IV.; — Denuntiatio regis coronati Joannis Casimiri d. 1 Febr. 1649, 1649 (**E.** VIII.); — Mochinger D., Oratio in inaugurat. J. Casimiri, Dantisci 1649 DS.; — Oratio vicecanc. ad mag. Gedanensem, Ostrow., Suada lat. 1747; — Dyaryusz wjazdu Jana Kazimierza do Krakowa, Dniestrzanka, Lw. 1841 (Por. **E.** 1649: Entrée, Jan Kazimierz); — Ślub Jana Kazimierza, Dzien. narod. t. III. (1843—44) Nr. 130; — Fabricius O., Oratio ad Joannem Casimirum

1650; — Harangue à la princesse Louise, 1650 (DS.).

3859. R. **1649**. Konstytucye Seymu Walnego koronacyjnego, Vol. leg. IV.; — Constitucie Seymu Wal. kor. Warsz. d. 22 listopada; Krak. (2 odb.), War. 1649 DS.; — Walne sprawy sejmowe (Mowy, propozycye i t. d.), Nowakowski, Źródła II.

3860. R. **1649**. Konstytucye Seymu Waln. Warszawskiego; Konstyt. W. X. Lit., Vol. leg. IV.; — Przywileje y Constitucye Seymowe za Jana Kazimierza, Krak., War. 1649 DS.

3861. R. **1649**. Leges sumptuariae albo uniwersał, 1649 DS.; — Rewizya gospód w Krakowie na dwór króla, Nowakowski, Źródła, t. I.

3862. R. **1649**. Dyaryusz drogi do Kozaków Kisiela, Zb. Pam. Niemc. t. IV., Grab., Źr., *zob.* Nr. 1362, Roz. lw. 1821; — Diaryusz pogromu Kozaków, Grab., Oj. Sp. I.; — Relacya expedycyi J. Kaz., Podgórski, Pomniki, Wrocław 1840; — Bitwy pod Zbarażem i Zborowem, Grab., Star.; — Pastorius, Relatio expeditionis J. Casimiri 1649 (Toż po niem., *zob.* **E.** 1649: Bericht, Cosaken, (po pol.) 1650); — Jubilus faustum iter ad bellum e manibus J. de Torres nuntii, Varsov. 1649 (**E.** IX.); — Kuczwarewicz Marc., Relacya expedyciej Zbarazkiej, Lublin 1650 (DS.).

3863. Relacya poselstwa do Moskwy 1649, wyd. Kraszewski J. I., Przegl. arch. bibl. War. 1881 t. I.

3864. **Chanut**, Depèches: Linage de Vauciennes, Mémoires depuis l'année 1649 jusques en l'année 1652, ensemble le demêlé de la Suède avec la Pologne, tirés des depêches de Mr. Chanut, amb. pour le Roy en Suède, Cologne 1667, 1677, Paris 1675.

3865. R. **1649**. Generalis confirm. privileg. civitatis ilcuss. et priv. montanicorum, Łabęcki H., Górnictwo II.

3866. R. *1649*. **Król zatwierdza ustawy cechu czapniczego w Samborze, Dod. Gaz. lw. 1853 Nr. 47; Potwierdzenia ustaw dla cechu garncarskiego w Poteliczu, Dod. Gaz. lw. 1853 Nr. 27.**

3867. R. **1650**. Konstytucye y uchwała Seymu dwuniedzielnego Warsz., Konst. W. X. Lit., vol. leg. IV.; — Constitucie y uchwała Seymu wal. kor. War., Krak., War. 1650 DS.; — Instruktarz wybierania cła, p. t. aukcya subsidiorum etc., Vol. leg. IV.

3868. Porządek i moderacya taksy, War. 1650; — Akt comissyey Myniczney 1650; — Leszczyński B., Uniwersał z d. 3 czerwca 1650 (DS.); — Umowa Bogusł. Leszczyńskiego z Mincmajstrem z r. 1650, Grab., Star.

3869. **Acta capituli prov. Poloniae 19 Mart. sub Mart. Ostrovicio Ord. praedic. celebr., Posnaniae 1650: Oratio in inauguratione gymnasii Opaliniani, Leszno 1650 (DS.); Przyczynek do hist. zboru ewangelicko-augsburskiego war., 1650—1781, War. 1881.**

3870. Listy do Hier. Pinoccego, sekr. króla J. Kaz. (od Wojc. Giżyckiego, stolnika wieluńskiego), 1650—51, Grab., Ojcz. Spom. II. 102—111.

3871. Kubala L., Poselstwo Puszkina w Polsce 1650, Przew. nauk. liter. 1877 i w Szkicach.

3872. Wolter E., Ein russisch-litauisches Actenstück aus dem J. 1650—51, Mitth. der lit. litau. Gesell. 1886 II.

3873. R. **1651**. Uniwersał Jana Kaz., 1651 DS.

3874. Uniwersał P. Gębickiego 1651, Pam. krakowski 1866.

3875. R. **1651**. Wojna z Kozaki, Grab., Star.; — Relacya wojny pod Beresteczkiem, Lwowianin 1840 Nr. 273, (Por. **E.** 1651: Jan Kaz., Relatio); — Puncta der Verordnung Zaporower Kriegs Volsk unter Białacerkiew 1651; — Radziwiłł J., Aus dem Lithauischen Lager zw. Radziwiłł und Pułkownik Niebaba 1651 (DS.); — Rel. batowskiej 1652, Rusałka, Wilno 1839.

3876. R. **1651**. Awanturnik Kostka Napierski, Grab., Oj. Sp. I., Morawski, Sądeczyzna.

3877. (Kamiński B.) Negocyacya ze Szwecyą o pokój 1651—1653, Czas. Dod. 1857.

3878. R. **1651**. Stefan Czarnecki do króla o śmierci Mikołaja Potockiego hetmana, Grab., Źr. dz., *zob.* Nr. 1362.

3879. **Thilo, Salutatio Janusii Radziwiłł, Regiom 1651; Pastorius J., Oratio de inunundationibus circa Elbingam, Elbingae 1651: Endler Oswald, Memoriale de praesenti rerum in Polonia statu (Gedani) 1651 (DS.).**

3880. R. **1652**. Konstytucye Seymu War. skróconego, Vol. leg. IV.; — Constitucie Seymu Walnego koron. Warsz., Krak. (2 edyc.), Warszawa 1652; — Disquizicia praw ziem pruskich decyziey Seymu War. na 26 stycz. podana 1652 (**E.** X.); — Königliche Declaration verliehen der Ausburg. Gemein. in Danzig (po łac. i niem.), Warsz. 1652 (DS.); — Fredro A. M., Mowy na Sejmie, Ostrowski, Swada 1745.

3881. **Saunier Pet., Constituciones prov. Poloniae, Romae 1652: Morski J. K., Acta congreg. in conventu Sandomir. Ord. Praed. Lublin. 1652.**

3882. **Lettres** et négotiations entre Jean Witt et Messieurs les plenipotentiaires de France, Pologne depuis 1652—1669, Amsterd. 1725; Witt J., Corresp. française. Paris 1873, Col. d. doc. inédits, Mélanges hist. I.; — Canazilles, Moyens p. ajuster les differences entre la Suède et la Pologne (Amstelod.) 1652 DS.

3883. R. **1652**. Listy Opalińskiego Krz., Szajnocha K., Krz. Opaliński (Szkice), *zob.* Nr. 3835; — Kubala L., Proces Radziejo-

wskiego, Przew. nauk. lit. 1875 i Szkice (Dod.); — (Radziejowski Hier.), Manifestatio innocentiae H. Radz. Procancellarii (toż po franc.) 1652 DS., Pisarski, Mowca; Ostrow., Swada 1745.

3884. Szajnocha K., Donna Rozanda, Szkice; — Tenże, Jan Sobieski bannitą i pielgrzymem, Szkice, *zob.* Nr. 3835.

3885. **List Leona Sapiehy zapraszający na pogrzeb żony, Ostrow., Swada 1745.**

3886. R. **1653**. Konstytucye y uchwała Seymu dwuniedzielnego w Brześciu litewskim odprawowanego, Vol. leg. IV.; — Constitucye y uchwała Sey. Wal. kor. w Brześciu (2 w.), Krak. 1653 DS.

3887. Trzebicki A., Oratio ad Electores, Ratisbonae 1653; — Kurtzer Bericht, was der Türkische Sultan Ihro kön. Maj. in Polen in Warschau überbracht, 1653 (DS.).

3888. R. **1653**. List Jerzego Lubomirskiego do Stef. Korycińskiego z pod Żwańca i respons, Szajnocha K., Urazy królewiąt, Szkice, *zob.* Nr. 3835.

Kojałowicz A., zob. Kroniki.

3889. R. **1653**. Consensus Joannis Casimiri eximendi mineram ferrariam T. L. Boratini, Łabęcki H., Górnictwo II.

3890. **Sawicki M., Mowa na sejmiku w Brześciu 1653, Ostrow. Swada 1745; Radziwiłł J., Punkta miastu Kieydańskiemu postanowione 1654 DS.; Testament Katarzyny z Lipowskich Dydyńskiej r. 1653, Rozrywki prz. i poz. 1826—27.**

3891. R. **1654**. Konstytucye Seymu Wal. Warsz., Konst. W. X. Litewskiego, Vol. leg. IV.; — Constitucie i Uchwała Sejmu wal. kor. Krak. (2 ed.) 1654; — Constitucie Sejmu wal. kor. zaczętego 9 czerwca, Warsz. 1654 (DS.); — Copia relaty księdza Wieluńskiego kanclerza arcyb. na expostulacye Podskarbiego; Powiatu wołkowyskiego Sejmik (pospolite ruszenie X. Litew.), Nowakowski, Źródła I.

3892. **Jasiński C., Summarium Ordinationum capitulorum Ord. Praedic., Brigiae 1654; Formula concordiae oder Notel der Kirchen zu Dantzigh 1654 (DS.).**

3893. **Akty** k' ist. jużnoj i zapad. Rossii, wydał Karpow G., Petersburg 1889, t. XIV. (1654—55, Przyłączenie Białej Rusi), *zob.* Nr. 966; — Karpow G., Kriticzeskij obzor russkich istocznikow do ist. Małorossii za wremia s. 8 Janwara 1654 do 30 Maja 1672, Moskwa 1870; — Matierjały istoriczeskije iz archiwa kijewskawo, wypusk I. (Wyższa administracya kijowska od 1654—1777), Kijew 1882; — R. **1654**. Relacya ekspedycyi do Litwy, listy z teatru wojny i t. p., Grab., Oj. Sp. I.; — O Bohdanie Chmielnickim i o Kozakach, tamże; — Relacya potrzeby pod Ciecierzynem, tamże; — Wyprawa Czara Moskiewskiego z stolice na wojnę przeciw Litwie i Polakom, Doniesienie z obozu lit., 1654 DS.; - Drei Briefe des Zars Alexej an Jacob v. Kurl., 1654—1657, 1679, Sitzungsb. der Kurl. Gesellsch. 1874.

3894. R. **1654**. Relacye poselstwa do T u r c y i i Tatarów, Grab., Oj. Sp. I.; — Kopia listu Seferkazy Agi wezyra do wojewody Kijowskiego, Nowakowski, Źródła I.

3895. **Birgiel Jul, Przyczynki do dziejów S ł u c k a 1654 60 (Lauda, uchwały etc.), Prz. bibl. arch. 1881 II.; R. 1654. List arcybiskupa i wdy wileńskiego do Podskarbiego gratulując mu buławy polnej, Nowakowski, Źródła I.**

3896. R. **1655**. Konstytucye seymu dwuniedzielnego War., Vol. leg. IV.; — Constitucye i uchwała Sejmu Wal. kor. i Instruktarz celny War.. Krak. (2 ed.) 1655 DS.

3897. **A c t a capit. varsav. d. 11 Julii sub Fran. Grabiecki, Vars. 1655 DS.; Formular des Gebeths zu Elbing d. 25 Junii zu gebrauchen, 1655 (E. X.).**

3898. **Noyers P.**, Lettres Marie Louise de Gonzague pour servir à l'histoire de Pologne et de Suède de 1655 a 1659, Berlin 1859 str. 587; — Portofolio królowej Maryi Ludwiki, Pzn. 1844 I.—II. (Korespondencya Piotra Noyers 1655—59).

R: Demokr. pol. 1845 str. 161; Sybels H. Z. II. (rec. Lettres).

Karol X. Gustaw, zob. Nr. 1621.

Puffendorf S., De rebus a C. Gustavo Gestis, Norimb. 1696, zob. Kroniki; Lundblad, C. X. Gust. Historia 1825, Fryxell, Carlson, zob. Opracowania.

Gordona P. Dziennik 1655 - 61, J. van Emmericka: Opis wojny, Grefflingera: Doniesienia wojenne itp., zob. Kroniki.

3899. **Wojna szwedzka**: Mevius D., Scripta sub nomine Caroli Gustavi ab anno 1655—8 divulgata 1658; — Sueciae senat. ad Senat. Pol. literae super missione M o r s t e i n i (8 Mart.) Holmiae 1655; Lovicii 1656; Regni Pol. Senatorum Responsoriae (15 Maji), Lovicii 1655—1656, Por. **E.** 1656: Olszowski; — Literae R. Sueciae ad Senatores Pol., Holmiae 1655, także w Brevis enum., Helmst. 1656; — Enumeratio c a u s a r u m ob quas Car. Gust. coactus R. Pol. bello adoriri, Stetini 1655, Helmst. 1656, Lublini 1656; (Toż po niem. p. t. Erzehlunge der Ursachen, Alt-Stettin 1655, Riga 1655), Por. **E.**: Conringius 1655, 1656, 1657, Mithobius 1656, Conrigii Opera Brusv. 1730 t. VI.; — Ad enumerationem... responsio s. l. 1656 (Przedm. dat. Roma V. Nonas Mart. 1656); (Toż po niem., 1656); — Nicanoris A., Ad ep. Cyriaci Thrasymachi (Conring) responsio, Gedani 1656 (Toż po niem.), Por. **E.** 1656: Behauptung, Beleuchtung, Gabrius, Nicanor, Nicyomus, 1657: Frischman, Niconius; — Nothwendige Anmerkungen über das kön. Schwed. M a n i f e s t, Augsburg 1655; Manifest du Roi de P. pour reponse 1658; — Literae Reg. M. Sueciae ad Imp. Rom. (18 Julii), 1655 (Toż po niem., Hamb. 1655) (DS.); — Der erste nordische Krieg bis zur Schlacht bei Warschau, aus D a n z i g e r Quellen von

Dr. F. Damus, Ztschr. d. westpr. Gv., Danz. 1884 XII.; — Traktaty ze Szwedami za Jana Kazimierza, Wójcicki, Bibl. star. pisarzy V.; — List Radziejowskiego do Wielkopolan z 12 lipca i respons, Szajnocha, H. i Elż. Radziejowscy, Szkice; — Wittenberg, Articulen tusschen, Hage 1655, Repraesentatio circa Ousztie (Ujście) 1655; — Relation wie Kön. zu Schweden von Stettin nach Polen gezogen (Friedens Articul) 1655 (E. D. VIII.); — Relation (Marsch bis Crakow) 1655; — Przyjemski Krz., Oratio ad regem Sueciae et responsio Ern. Paciani, Hagae 1655, Colon. 1655, Cracov. 1655, 1656 (także z mową Naruszewicza D., w Ostrow., Suada 1747), Por. E. 1656: Beantwortung; — Pacianus E., Epistola ad Chr. Przimski de oratione, Hagae 1656 (E. VIII.); — Responsum C. Gabr. de la Gardie ad episc. Viln. (et) Radzivillos (31 Julii) 1655; — Procerum et ordinum M. D. Lithuan. litterae reversales b. m. 1655 (E. VIII., IX.); — Convention zwischen G. de la Gardie u. Herzog v. Kurland. Londorp, Acta publica VII. 1017, 1043; — Übergab des Schlosses Krakau, Ackord, 1655; — Conditiones (d. 7 Octob.) 1655 (E. IX.); — Friedensvergleichungen zwischen Gener. Wittemberg u. Czarnecki 1655 (Por. E. 1655: Carl Gustaw, Wyżycki St., 1656: Relation); — Ordinans y ustawa Ricissów przez komisarzów kr. Szwedzkiego w Krakowie postanowiona 1655 (DS.); — Ruina przedmieść krak. pod Karolem Gust., Skarb. Grab.; — Nota srebra danego Szwedom, tamże; — Szwedzi w Krakowie Grab. Star., Por. Muczkowski J., Obrona Krakowa, Dod. Czasu 1858; — Brochowski A., Legati pol. oratio ad Car. Gustavum, Crac. 1656 (Toż po niem., Hamb. 1656). Ostrow., Suada lat. 1747; — Acta circa submissionem S. R. M. Suaeciae a militia Quartianorum 1655; — Erklärung und Versicherung der Quartianer Soldatesca, b. m. 1655 (Toż, z zmienionym tyt. Breslau 1656), Por. E. 1656: Relation; — Victoria Kön. Majest. zu Schweden hinter Craków an dem Fluss Donicz erhalten, B. w. m. 1655 (E. IX.); — Brief till Carl. X. Fr. Potocki, Landskoronsky, O. Dembicki, Fr. Chmielnicki, B. w. m. i r., [E. D. IX.]; — Schreiben an d. Ritterschaft 2) Oct. 1655; — Carl Gustafs Litterae universales pro suscipienda tutela Varsaviam convocata, B. w. m. i r. (E. IX.); — Actorum et gestorum Sueco-Polonicorum Semestrale vom Herbst desz 1655 bisz Ostern 1656 in Truck verfertigt a. 1656 (Zbiór 46 oddzielnie druk. i pagin. aktów) (DS.); — Kontrybucye przez Szwedów na duch. polskie, Pam. lw. 1818; — Plan oblężenia Częstochowy w r. 1655, Tyg. ill. 1886 I. str. 219; — Dyaryusz, Przyj. ludu, Leszno 1841 VIII.; — Chodyński Ad., Przycz. o ks. Aug. Kordeckim, Kaliszanin 1882 Nr. 12, Por. E. IX. 1655.

Gigantomachia Kordeckiego, zob. Kroniki.

3900. Brandowski A., Parafia borecka podczas napadu szwedzkiego od r. 1655—1657, Warta 1878 Nr. 197, Odb. Pozn. 1878, Por. Jarochowski K., Wielkopolska 1655—57, Poznań 1864.

3901. **Lisola Fr.**, Die Berichte 1655—60, Wien 1887, *zob.* Nr. 1577.; — Walewski A., Historya wyzw. Rzeczypospolitej (1655—60), Kr. 1870; — Tenże, Geschichte der hl. Ligue 1657—1700, Kr. I. 1857, II., III. 1861, *zob. Opracowania*; — Copia litterarum Caezaris ad R. Sveciae [12. Oct.] 1655; Toż, po niem., Hamburg 1655; — Tranquillus Bened.: Literae responsoriae ad consil. quendam electoralem; Toż, po niem., Antwort 1656 (DS.).

3902. R. **1655**. Listy Szląskie, Mosbach A., Wiadomości; — Extract des plusieurs lettres de Glogo en Silesiae contenant affaires de Pologne 1656 DS.

3903. Alliance zwischen J. C. D. zu Brandeburg und Ständen des Landes Preussen 1655; — Ordnung der Bürger-Wache in Thorn 1655 (DS.).

Urkunden u. Actenstücke z. G. Fr. Wilh. v. Brandenburg, zob. Nr. 1576.

3904. Documenta rörande Fregs-Negotiationerne emellan Swerige och Ryssland 1655, 1656 och 1658, Svensk. Merkur 1760, 1761; — Schreiben so der Moszk. Czar an die Niederl. Holland. u. andere Herschafften (um Kriegsmunition) 1655 DS.

Zob. Nr. 3836 i 3892.

3905. Extrait d'une lettre ecrite de Lithuanie de Mohilow, Bruxelles 1655; — Relation von Verstörung der St. Lublin [2 ed.] 1655, 1656; — R. **1656** 16 maja. Jan Kaz. daje grunt M. Lubienieckiego o zdradę obwinionego Karmelitom w Lublinie [i zatw. tegoż z 1671, 1687, 1713], Wiad. w Skarbcu Kamińskiego, Lw. 1859.

3906. Lettres du Chan du Petits Tartares de Krim au Roy de Pologne 1655 [Toż po niem., Copia 1656, 1657] DS.

3907. **Confoederatio** aneb smlauwa panuw stanów polskeho Kralowstwi, Praha 1656 DS.

3908. R. *1655*. List marszałka koronnego, Barącz S., Pam. dziej. pol.: Sapieha Paweł dziękuje za województwo wileńskie i buławę W. X. Lit., Ostrow., Swada 1745.

3909. R. **1656**. Listy arcybiskupa Gnieźnieńskiego do kardynała Ursyna, Rel. Nunc. Ap. t. II.

3910. Memoires du Chevalier de Terlon [et ses negotiations 1656—1661], Paris 1681 [W Polsce 1656, p. Karola Gustawa].

R: Acta Eruditorum, Lipsiae 1682.

3911. **Alek ander VII.**, Pallavicini Card. Vita di Aless. VII., Prato 1845, Medyolan 1849.

3912. **Wojna szwedzka**, Actorum et gestorum Sueco-Polonicorum semestrale, das ist das Halb-Jährige Erzehl., Frankf. 1656, 1657 [Por. **E.** 1656: Continuation, Extract, Relation] DS.; — Krieg in Polen 1656, Nowakowski, Źródła t. I., Morawski Szcz., Sądeczyzna, Krak. 1864—5 t. II.; — Opisanie wzięcia Wielunia, przez Krzysztofa Żegockiego i listy, Mosbach A., Wiadomości; — Bericht der Tyranney welche der Starosta Babymoiski in Welun verübet 1656; — Copie 2 Schreiben aus Pol. Lager unter Crasnostaw, in welchem Treffen unter Gołob, Andere an Bog. Radziwiłł 1656; — Relation von dem Entsatz Tykocin 1656; — Nachrichtung von Eroberung Tykocin und Birsch. Imgleichen wie Posen und Kostian 1656, 1657: — Courtin, Coppie d'une relation a Marechal de Grammont, Fevrier 1656 [**E.** VIII.]; — Relations contenant l'estat des affaires [Relat. 1—14, od 23 Marca do 20 Lipca] 1656; — Bericht was massen Sandomiers, Warsch. 28 Mart. 1656 [**E.** IX.] (DS.); — Wiadomość o zwycięstwie pod Warka, Relac. Nunc. Ap. t. II.; — Relazione dei felici succes. J. Cas. al Card. Orsino, Rom. 1656; — Specification durch General Czarnetzky eroberten Fahnen 1656, Kurtze Beschreibung etc. 1657 DS. [Por. **E.** 1656: Joannes, Carolus, Relation]; — Tyszkiewicz E., Karola X. Gustawa Trofea i sprzęty zdobyte przez St. Czarnieckiego w 1656 r. [z ryc.], [także tekst i tytuł francuski], Wilno 1856; — Biörenklau Mac., Copia literarum ad H. Radziejowski 6 April, Varsav. 1656 (Por. **E.** 1656: Biörenklau, i t. IX.: Biorneklow]; — Bericht was von 12 bis 26 April zwischen Schwed. und pol. Kriegsvölkern zugetragen 1656; — Carolus Gust., 1) [Edykt łac.], Marienburgi 1 Mai. 2) Tamże, 8 Mai, B. w. m., [Por. **E.** 1656: Schreiben, Manifest (i t. IX.)]; — Anatomia binorum Sueciae Regis Universalium 1656 [Toż po niem.]; — Carolus Gust., Copia Schreibens an die Danziger 14 Maj 1656 [**E.** IX.]; — Consensus regius Dom. Maidelio datus 12 Junii 1656; — Relation wie Warschau erobert worden 1656; — Nachrichtung v. Eroberung Warschau durch poln. Armee 1656; — Accord zwischen Wirtemberg wegen Uebergab Warschaw, B. m. [**E.** IX.]; — Glückliche Relation wie den 1 Juli wieder Warschau eingenommen worden 1656 (DS.).

3913. **Wojna szwedzka** Copiae literarum Fried. Wilchelmi, Joannis Casimiri, Andr. de Lesno b. m. 1656 [Toż po niem., poszczególne por. **E.** 1656: Brief, Copiae, Frider. Wilh.]; — Bericht was vom 11 Juli bis 6 August in Polen zugetragen 1656; — Relation wie Kön. Maj. zu Schweden die poln. Heeresmacht unter Joh. Casimir geschlagen und Warschau besetzt [także po szwedzku] 1656 [Inne, por. **E.** 1656: Brief, Relation (fernere, letzte), Warschau, Verhael]; — Beschreibung was nach Eroberung von Warschau zugetragen 1656; — Carolus Gust., Schreiben an Senator. des Königr. Polen in welchen nach Warschau berufen werden 1656; — Bericht wie der poln. Cron-Schwerdtträger 31 Juli vor Crakaw geschlagen worden [**E.** IX.]; — Relation ueber die bei Włostowicz mit Czarnecki gehabten Victorien, Elbing 1656; — Traktaten K. zu Schweden und Niederlanden in Elbingk 11 Sept. 1656; — Copia Schreibens Kurf. Brandeb. am Niderlande [Aus Rolland] 1656 [Por. **E.** 1656: Brief, Tractaet] [DS.]; — Fries E. Bidrag till Kännedomen om Sveriges och Nederländernas diplomatiska förbindelser under Karl X. Gustafs regering Upsala 1883 [Przyczynek do hist. traktatu Karola G. z Hollandyą, Elbląskie traktaty 1656]; — Extract des zwischen Schweden und Brandeburg Frieden, Thorn 1656 [Por. **E.** 1656: Articulen, Copye, Verbont]; — Memoriale in puncto auxilii (?) Electoris Brandenburg. 1656; — Conitzianae deditionis puncta, Conitzer und Calischer Accords Puncte 1656 [Por. **E.** 1656: Advys, Articulen, Bericht, Extraordinarzeitung]; — Beantwortung der Reichs-Räthe Pohlen auf Erklär. Kön. Schweden, Antwort Carls Gust., Vertrag die Stadt Elbingen ergeben, Hamb. 1656; — Relation was in Preuss. Litauen und Liefland begeben 1656; — Relation w. d. Siegreichen Marsche der poln. Armee nach Preussen 1656; — Relation von der Victoria Gosiewski zu Proske 1656; — Supplication der Stände Preussen an Churf. v. Brandenburg nebst Extract Schreibens von Hoher Hand, Luck 2 October 1656; — Schreiben an Senatoren des Königs. Pohlen 20 Octob. bei Warschau [**E.** IX.]; — Ostrorog Nic., Oration zu Danzig 1656 [Także w Lünig, Orationes] [Por. **E.** 1656: Oration.]; — Bedenken eines Patrioten Danzig über durch Ostrorog gethanen Proposition, B. w. m. i r. [**E.** IX.]; — Postulata so Rath der St. Danzig an König Casimirum erhalten, b. m. [**E.** IX.]; — Relation des Einzuges Joan. Casimirus in Danzig 1656; — Fabricius Winc., Anrede an Johan. Casimirum [und Antwort d. Stefan Koryciński] 1656 [Toż po holend.]; — Koryciński Stef., Oratio, Ostrow., Suada 1747; — Literae regis Sueciae ac Comitis Steinbock ad Gedanenses 1656 [Toż po niem]; — Copiae deren Schreiben May. zu Schweden an Bürgemeister Danzig, Stettin 1656, b. m. [toż po holend.]; — Antwort van Burgemeesters, Hage 1656; — Gedenk-Zedel auf Treffen von Derschau zwischen Dantzig und Schwed. d. 2. Septemb. 1657, toż po łac.; — Relation d. Treffens 1657; — Lista der Schwedischen Gefangenen in Dantzig 1656; — Ordnung d. St. Dantzig, Dantzig 1656; — Wachtordnung

d. St. Dantzig, Dantzig 1656 [E. X.] [Por. E. 1656: Antwort, Danzig, Deductie, Elbląg, Gdańsk, Ostroróg, Toruń]; — Contract Jacobus zu Curland mit Gabr. de la Gardie über Pilten 1656 [toż po łac.]; Erklärung Jacobi auf d. Piltischen Landschaft Ansuchen. Mitau 1656 (DS.), Por. E. IX. 1656.

3914. Consensus regius Curlandiae Duci datus in Castris ad Varsaviam 1656; — Beschreibung wie Stadt Riga von Moscoviter belägert, Breslau 1656; — Magnus Gabr., Proclamation, Riga 1656; — Relation troisieme de Pologne: l'irrupt. des Moscovites dans la Lyvonie, Paris 1656; — Verzeich. der Spreng-Kugeln wehrend Belägerung der Riga, Riga 1656, [Por. E. 1657: Bericht, Beschreibung, Relation] [DS.]; — Sonntag K. G. Gesch. der Belag. v. Riga, Riga 1791 [Toż po ros. z dodatkami, Oteczest. Zapiski 1822 IX.—X.], Por. E. IX. 1656 i Winkelmann Nr. 5794—5807, 7420—7436.

3915. Litterae cum protocollo Commissariorum super tractatu cum Moschorum Czari, habitus Vilnae mediatoribus Allegretti et Joh. Teod. Lorbach 1656; — Armisticium zwischen Kön. in Pollen und Gr. Fürst in Moscau erfolget 1656, [Por. E. 1657: Rationes] [DS.].

Por. R. 1656. Respons Slichtynga bratu, Dz. War. 1852 Nr. 268.

3916. R. 1657. Ordinans i ustawa akcizy, Ex Senatus cons. Częstochoviensi [Toż po niem.] 1657 DS.

3917. R. 1657. Alexander VII., Venerabilibus fratrib. archiepis. Poloniae et Lith., Romae 1657 DS.

3918. **Wojna szwedzka** Bericht was sich bey Danzig zugetragen Elbing und Königsberg 1657; Relation was in Danzig und Liefland 1657; — Nachricht aus unterschiedl. Orthen als Pohlen-Preussen 1657 [E. X.]; — Manifest des Polnischen Kriegsheers wider Schwed. 1657; — Copia eines Schreibens aus Truchel an Kön zu Polen 1657; Nachrichtung von Pohlnischen Kriege aus einem Schreiben Kaufmans zu Danzig 1657; Relation der k. Polnischen Armee den 31 May [Pommern] 1657; Information auch Bericht von der zu Samoisch [Zamość] u. Arest gehalt. Schwed. Offizir 1657; — Bericht v. d. Victoriae, welche kon. zu Schweden der Pohlen erhalten, Kloster Częstochau erobert 1657; — Wirtz Paw., Najj. króla szwedzkiego gubernator [odezwa], Kraków 1657; — Abdruck des Accordes vor Crakau [Melch. Hatzfeld und Paul Würtz], Breslau 1657 [Por. E. 1657: Accordspunkten, Relation, Würtz]; Relation was beym Städtlein Walck 9 Junii 1657 vorgegangen 1657; — Relation von der rencontre in Liefland zu Erla 1657; Schuppius Joh. Ball. [Melitambius], Sendschreiben betreffend die Schwed. und poln. Waffen 1657 [DS.]; — Uniwersał generała szwedzkiego, Barącz S., Pam. dziej. pol.

R. 1657, zob. Nr. 3892 (Kurlandya).

3919 **Ragoczi Georg**, Copia des manifests an die Stände des Kön. Polen, Item manifest des poln. Heeres wider Schwed. 1656, 1657; Litterae ad omnes regni polon. proceres ex Castris prope Leopolim 1657; — Tenże, Copia literarum ad Joannem Zamoyski [lat. et germ.] 1657; — Relation des Verlaufs 1657; — Carolus Gust., Copia des Schreibens von König aus Częstochowa was zwischen den poln. Völkern und Ragoczi vorgelaufen 1657; — Extract etlicher Schreiben aus Pollen der Waffen wider Rakotzy [2 ed.] 1657; — Wahrhafte Relation von d. Sukcess der poln. Armee unter Czarnecken so wider Ragoczy 1657 [Por. E. 1657: Czarnecki, Continuation, Ragoczi, Relation]; — Lubomirski Jerzy, Copia literarum ad G. Rakocium [toż po niem.] 1657; — Istotna relacya jako Lubomirski do król Węg. wpadł 657 [toż po niem., Relation] [DS]; — Szilagyi, Actes et documents pour servir à l'histoire de l'alliance de Rakocy avec les Français et les Suédois, Pest 1874, *zob.* Nr. 893 B. I. i 1519.

Leopold I., zob. Nr. 1571, 1577—1579 i 3899.

3920. **Accord** zwischen Casimir Kön. v. Polen und Leopold I. wegen Uebergabe Cracaw 1657; — Tractatus histor.- polit. in quibus Comitia Imperialia, Polonicae, Suedicae etc. Pacta, edicta comprehenduntur, Coloniae 1657; — Regis Sueciae literae ad Electorem Moguntium 1657 [Toż po holend.]; — Olszowski A., Memoriale [Biörenklau] ad electores 1658; — Tenże, Memorialia bina 1658; — Tenże, Propositiones 1658; — Tenże, Expositiones, Frankf. 1658; — Tenże, Erklärungen 1658 — Oratio legatorum collegii Electoralis 1658, [Ostrow., Suada lat. 1747]; — Expositiones D. Andrea Moskorzewski, Francoforti 1658; — Biörenklon M., Memorialia bina S. R. Maj. Sueciae nomine, prius ad elect. Mogunt., Stetini 1651 [Por. E. 1658: Anzeige, Biorenklau, Einzug]; — Brahe Nic. und Biorenklau Mat, Memorial dem Maintzischen Directorio Churf. Brandeburgischer Gesandschaft 1658. — [Ragoczi Georg] Copia Schreibens an Reichs Churfürsten zu Frankfurt 1657; — Extract der K. Maj. und Berichte warum der Cron Pohlen am Hülfe geschicket 1657, Ursachen etc. 1658, Zeitung vom Polnisch Hofe aus Dankowa, Lista der Kayserl. Armée 1657, — Przyjemski, Copia literarum de tractatu cum Austriacis [Toż po niem.] 1657 [DS.].

3921. Ludovica M., Oratio ad duces exercitus, w Lüniga Orationes.

3922. **Brandeburgiae Elector**, Rationes ob quas unire se debet cum Rege Polon., Gedani 1657 [Toż po niem., Motiven 1657], —

Tenże, Manifestation 1657, — Supplication Stände Preussens an Churfürst 27 Febr. 1657; Beantwortung der Motiven, Danzig 1657; — Instrumentum pacis, V e l a v i a e 1657, Accordspunkte 1657, 1658, Tractaet 1658 (i hol.); — Diploma in welchem Joan. Casim. dem H. Fr. Wilchelm das Herzogt. Preussen übergibt 1658; — Bericht belangend die Erbhuldigung 1663 (DS.); — O Hołdzie pruskim, Status causae, Zb. Pam. Niemc. t. III.; — Erlangung der Herrschaft, Lawenburg u. Bütow, Nowakowski, Źródła t. II.

3923. **Bellum Danicum**, Nowakowski, Źródła t. I.; — Transactio Ser. Regis Poloniae cum R. Daniae 1657; — Sedes ac origo belli Dano-Suecici, Frankf. 1657; — Beschreibung d. K. M. zu Denemark Schiffs-Armada, Nebens Avisen aus Feldlager vor Cracau 1657 (DS.); — Memorial huor affter Kongl. May. Noadigst vil, at D. J. Coyet, Kopenhaga 1657 (Por. **E.** IX).

3924. Lombres, Propositie syns K. M. in Sweeden am de K. M. in Polen, Hage 1657 DS.

3925. R. **1657**. Declaratie van den Koningk v. Sweeden aen den T ü r c k s e n Kaizer, Haga 1657; — Bericht was von Kön. in Schweden bei Ottom. Porta angesucht 1657; — Copie eines Schreibens an d. Röm. Kay. Maj. von Kön. in Polen betreff. Einfall der Tartaren und Türcken Gefahr. 1657 (DS.).

3926. Bericht von vornehmer Hand aus dem Poln. Hoffe was zwischen C h m i l n i t z k y u. seinem Sohn vorgelaufen 1656 DS.; — Kostomarow M., Hetmaństwo W y h o w s k a w o (odb. z Czasop. Osnowa 1861 Nr. 4 i 7), St. Petersburg 1862.

3927. R. **1657**. Figłowski W. X., Sikorski A. X., Sermo ad Steph. C z a r n e c k i, Ostr., Suad. lat. 1747.

3928. R. *1657*. **Ustawa cechowa miasta K a l i s z a, Pam. hist. L. Huberta I.; Instrukcya p. Józefowi Koyrelewiczowi podczas powietrza, Kraszewski, Wilno II. 117; Notificatio zu D a n t z i g Leib-Rente 1657; Hochzeitordnung der Stadt Danzig, Begräbnuss Ordnung, Danz. 1657 (E. X.) DS.**

3929. R. **1658**. Konstytucye Seymu Walnego Warszawskiego, Vol. leg. IV.; — Konstitucie Sejmu Wal. ord. Warszawskiego 6. Niedzieln. 1 Junii, Warsz. (2 ed.), (dla omyłek ex consil. senatus przedrukow.) Kraków 1658; — Constytucye Sejmu Waln. ord. r. 1658 według autografu Wład. Lubowieckiego Marsz., (2 ed.) Warsz. 1660 (DS.); — Respons Izbie poselskiej od króla przez Księdza Leszczyńskiego podkancl., Ostrow., Swada pol. 1745; — Leszczyński B. dziękuje za pieczęć mniejszą, tamże; — Bidziński, Oratio ad Joannem Casimirum, Lünig, Orationes.

3930. **Karwat Sewer. Wokicewicz (Kazania sejmowe), Poznań 1658 DS.**

3931. Instruktarz o kupczy a victualibus 1658 DS.; — R. **1658**. Uniwersały uwalniające miasta od stanowisk wojska; Mandat J. Kaz. do żupnika Olkuskiego Szellinga, aby góry czyli szyby kościołowi św. Krzyża w Olkuszu nie szkodziły, Łabęcki H., Górnictwo II.

3932. **Hadziacka** komisya, Vol. leg. IV. (pod r. 1659); — Traktat Hadziacki zawarty w r. 1658, przedruk z Vol. leg., wyd. **A.** Sozański, Lw. 1872; — Postanowlienie s wojskom zaporozkim, Kijów 1659; — Friedenspunkta unter Hadiacz 1659 (Por. **E.** 1659: Puncta) (DS.); — Pakta Hadziackie, Rel. Nunc. Ap. t. II.; — R. **1658**. Bieniewski, Oratio ad Cosacos, Lünig, Orationes; — Relation v. Treffen Wyhosky wieder Cosaken 1658 DS., *zob.* Nr. 3942.

3933. **Friedrich Wilchelm**, Manifestation an die Stände Preussen Coln. a Sprea 1658; — Bericht was Brandeb. Gesandten an J. K. M. zu Schweden geschickt zu F l e n s b u r g 1658; — Relation 1658; — Relatie van t'geene tusschen de Gedeput. Maj. v. Sweden tot Flensburg 1658; — Liturae literarum Brandeburg. Flensburgo 1658 (**E.** IX.); — Verrichtung Brandeb. Gesandschaft an Schweden gegen Pohlen nicht einlassen, Cölln, Hamb. 1658; — Copia einer Schwedischen Beantwortung 1658; — Lettre exscritte par S. A. El. de Brandebourg 1658; — Brief van den Coning v. Polen 16 Jul. aen de Keurvorst van Brand. weghen de Protestanten in Polen ende Littauwen 1658 (DS.).

3934. **Wojna szwedzka**. Schreiben Königl. Schwed. an Douglas, Kopenhagen 1658 (Także w Philemeri J. E. Diarium Europ. 1657—9); — Fides Suetica sive deductio processus adversus Jacobum in Livonia ducem 1660 (Toż po niem., Schwedische Treu 1660 z dokum.); — Philarchus Th., Einfall in fürstl. Residentz Mietaw in C u r l a n d 1658; — Appendix was Duglasch in Mittau verübt 1658; — Copia zweyer Schreyben, das eine des Herzogs aus Curland, das andere aus Mittau 1658; — Ausführl. Bericht v. Eroberung d. Schlosses Mitaw 1658 (także w MM. Livonica II.), Bericht. Kopenh. 1658 (Por. **E.** 1658, 1659, Relation); — Bericht welcher Gestalt der Fürst v. Liffland gefänglich 1658; — Habaeus Chr., Ursachen die den König v. Schweden bewogen den Herzog v. Kurland wegzuführen, Stockh. 1658, 1659, Theatrum Europ. VIII. (po łac. Causae etc., Holmiae 1659); — Widerlegung der Ursachen 1658, 1660 (toż po łac., Refutatio 1660; por. **E.** 1659: Refutatio, Wiederlegung); — Defensio Jacobi in Curland succorum calumniis opposita, Rettung des Fürsten Jacoben in Liefland 1658 (toż po holend.); — Mandat J. K. M. an die Ritterschaft Kurland 1659; — Ordnung so im Namen J. K. M. wegen Excessen bey

adelichen Beylagen, Gastmahlen in Liefland, Riga 1660; — Continuation d. glücklichen Actionen Kön. Poln. in Churland 1660; — Extract aus Polnischen in Liefland von Jasiński erobert, item aus Königsberg 1658 (DS.), Innland, Dorpat 1849 Nr. 17, 1855 Nr. 52.

Zob. Nr. 3966, Por. Winkelmann Nr. 8654—83.

3935. **Wojna szwedzka**. Affaita Izydor, Obsidio Thorunensis armis Joan. Casimiri (plan) 1658; — Accordspunkte zwischen Krone Schweden und Polen belangend die Uebergabe Thorn 1659 (Por. **E**. 1658: Memorial, Toruń; 1659: Accord, Bericht, Puncta, Relation, Toruń); — Memoriael ende Articulen van die Stadt Thorn 1658 (Por. **E**. 1658: Toruń); — Pinoccius Hier., Propositio nomine S. R. M. 1658; — Tenże, Memoriale et articuli deditionis Thorn 1659 (toż po holend.); — Relation aus dem Königl. Poln. Lager vor Thorn (die hollendische Flotte) 1658 (DS.).

3936. **Wojna szwedzka**. Alfeld Detleff Einige Schreiben an den Kön. Denmark die poln. Angelegenheiten betreffend 1658; — Epistola de causis dissiorum sueco-dänicorum 1658; — Verhael van gepassert in Eylant Alsen 1658; — Relation welcher Gestalt die Insul Fühnen 1658, 1659 (Por. **E**. 1659: Relation); — Beschreibung der auf Fühnem gesch. Bataille, zarazem Danklied 1659; — Extract Schreibens aus Fühnen 1659; — Liste der Todten (auf Insel Fühnen), Specifirte Liste 1659, 1660 (DS.).

Por. Czermak W., Przeprawa Czarnieckiego na wyspę Alsen, Przew. nauk. lit. 1884, odb. 1885.

3937. **Instrumentum pacis** zwischen Dännen u. Schweden, Copenhagen 1658; — Narratio actorum post Roeskildiac pacem, Warsz. 1658; — Copia eines Schreibens Ihr. Kön. M. v. Dannemark an gener. Czarnetzki 1659; — Relation aus dem Königl. Feldlager für Coppenhagen 15 Febr. 1659; — Copia eines Schreibens aus Coppenhagen, die Tractaten belangende 1659 (Por. **E**. 1659: Dania, Klachte) (DS.).

3938. R. **1658**. Instrukcya posłom do Alexieia Michayłowicza, Kraszewski, Wilno II. 120.

3939. R. **1658**. List Stefana Czarnieckiego, Barącz S., Pam. dziejów pol.; — Likwidacye szkód, tamże; — List Jerzego Kralla, tamże; — List Chrząszczewicza, tamże; — Radziwiłł Bogusł., Von Gottes Gnaden [okólnik], Königsberg 1658 DS.

3940. Epistola cuiusdam primariae nobilit. Polonii ad cognatum suum illust. Palat. Regni Polon. Senator., 1658; Ultima admonitio Reipublicae Polonae 1658; Glaubhafte Copi a eines Schreibens aus Lands Crone (aus holländ.) 1658 (DS.).

3941. R. **1659**. Konstytucye Seymu extraordynaryjnego War. [kommissya Hadziacka]; Konst. W. X. Lit., Vol. leg. IV.; — Constitucie Seymu Waln. 6 Niedz. extraord. [2 ed.], Kraków 1659; — Constitucie [Const. X. Lit., Commissarze do traktatów z Carem] Warsz. 1659; — Relation welcher Gestalt der Reichstag zu Warschau geendet 1659 (DS.).

3942. **Poselstwo kozackie**. Mowa Niemierycza podkom. kijowskiego do króla, Ostrow., Swada pol. 1745; — Niemierycz Stef., Orationes auf Reichstage zu Warschau 1659 [Por. **E**. 1659: Bericht, Relation] [DS.].

3943. Articuli derer Confederirten in Polen, Ueber bewilligte Kriegs-Disciplin 1659.

3944. Consultationes monetales Varsaviae expendendae 1659 [Por. **E**. 1659: Fabricius (Considerationes), Gustmayer (Epistola)].

3945. Memoriale in causa omnium in Polonia dissidentium 1659; Acta capituli prov. Poloniae Ordin. Praed. Lublin 1659 (DS.).

3946. **Wojna szwedzka**. R. **1659**. Bellum Pomeranicum, Nowakowski, Źródła t. I.; — Leopolda polecenia dla posiłkowego korpusu austryackiego gen. des Souches'a, Mosbach A., Przyczynki; — Privat-Schreiben das Röm. Kays. Polnische Mayestät befugt Schweden zu bekriegen 1659 [**E**. X.]; — Biorenklau Mat., Memoriale quod post Caes. exercitus irruptionem in Pomeraniam exhibitum 1659 DS.; — Mandat I. K. M. zu Polen u. Schweden [Warsz.] 1659; — Linde, Copia zweier Schreiben, betreffende den schlechten Zustand der Schweden in Preussen 1660; — Schuppius Joh. B. [Mellilambius Amb.], Send-Schreiben betreffend die poln. und schwed. Waffen 1659 [Por. **E**. 1659: Brief, Extract, Parole, Vraghe]; — Relation wie die Völcker in Herzogth. Preussen Lipstadt von den Schweden befreyet 1659; — Pastorius J., Joanni Casimiro lauras in Prussiam inferenti, Elbing 1659 [Por. **E**. 1659: Continuation, Elbing, Erenstern, Pastorius]; — Relation von Eroberung Graudenz [2 ed.] 1659 [Por. **E**. 1659: Bericht, Continuation, Lubomirski]; — Extract Schreiben aus polnischen Feldlager unter Marienburg, glückl. Rencontre 1659; — Relation welcher Gestalt Marienwerder attaquiret 1659; — Recupirung des Werders 1659 [Por. **E**. 1659: Bericht, Extract]; — Copia eines Schreibens aus Colberg den 11 Sept. 1659; — Conditiones vermöge welcher die Vestung des Dantzker-Haupt 22 Dezemb. abgetreten ist 1659; — Peschwitz Gotfr., Allocutio gratulatoria ad Georg. Lubomirski, Gedani 1659 [DS.]; — Fogel [Voget?] P., Wahrh. Bericht von Belager. der Schanze in Danziger Nöhrung, Danzig 1661.

3947. **Liske X**, Über den Thorner Congress 1659, Historisk Bibliothek II.

3948. Proposition an die Herrn Staaten General durch Churf. zu Brandenburg

Abgeordn. Waymann, zu Belegung der zwischen Dänem. und Schweden Zwiespalt 1659; — Brief van de Keurvorst van Brandenburgh aen de Staaten General. 1659; — Weyman i Copes, Memorie, Delf. 1659; — Ciż, Propositie, Leyde, Haga 1659; — Ciż, Schreiben 28 April 1659; — Antwort der Staaten Generalen auf Propos. 1660; — Responsum 1660; — Bye N., Polnischer Resident in Hage klagt bey General-Staaten 1660 [tož po holend.], [Por. **E.** 1659: Carisius, Mercurius, 1669: Bye, Memorien] [DS.].

3949. Komisya na ewakuacyę Krakowa, Tyg. lit., Poz. 1843 VI.; — Zwo Resolutiones welche G. O. Steinbock der Stadt Stasskow ertheilet 1659; — Quaerelae univ. Cleri super austriaci militis insolentia 1658 [DS.].

3950. Zabiegi posła toskańskiego Pawła Minucci u królowej o tron polski dla M. Medicis. ks. tosk., r. 1659, przez Kulczyckiego Wł., Dod. Czasu 1859 II. 6; — List Maryi Ludwiki do Jana Sapiehy pis. pol. kor., Ostrow., Swada pol. 1745.

3951. R. **1659**. Uwolnienie miast górniczych od stanowisk wojska, Łabęcki H., Górnictwo II.

3952. R. *1659.* **Jan Kaz. daje Al. Brzeżańskiemu pozwolenie na ustąpienie wybraniectwa Jodłowa Janiszewskim, Dod. Gaz. lw. 1853 Nr. 27, 28; Scena z r. 1659 p. Gorczyńskiego, Tyg. lit., Pozn. 1838 I.: Transumpt Zweyer Schreiben 1659 DS; R. 1659. Dziękowanie za Gordonównę od P. Morsztyna refer. kor. przez Leszczyńskiego podkanclerzego. Ostrow., Swada pol. 1745; wyd. także Siennicki, Ateneum 1889 IV.**

3953. **Wojna moskiewska.** R. **1659—60.** Relation von dem glücklichen Siege bei Konotop gegen Moscoviter 1659, 1660 [Por. **E.** 1659: Bericht, Chowański, Continuation] DS.; — Diaryusz wojny z Szeremetą i Cieciurą, Grab., Oj. Sp. I.; — Dyaryusz Machiewicza, Podgórski A., Pomniki, Wrocław 1840; — List z obozu pod Cudnowem, Rel. Nunc. Ap. t. II.; — Swirski Mik., Relatio historica belli Szeremethi, Zamość 1661; — Potrzeba z Szeremetem hetmanem, Krak. 1661 [Por. **E.** 1660: Auszug, Continuation, Czarnecki, Extract].

Kurlandya, por. Winkelmann Nr. 8684—95; Traktat Rossyi z Szwecyą, tamże Nr. 5837—43.

3954. R. **1660**. Listy tatarskie [Chan do króla etc.], Pamiętnik krak. 1830 I.; — List Tetery, Tyg. krak. 1834, Ath. 1841 III.

3955. **Pacta Olivensia** b. m. 1660, DS., Vol. leg. IV.; — Instrumentum pacis perpetuae, Gedani 1660, Regiomont. 1660, po niem., Danzig 1660, Nürnberg 1660, po szwec., Götheborg, Stockholm 1660, po hol., Hagae 1660, [po franc. i po włosku]: — Boehme Jan Gottf., Acta pacis Olivensis inedita, Vratislavae 1763 I.—II.; — Zwei Abschriften von Kajs. Maj. 1659; — Beantwortung das Kais. Maj. Friedens-Tractaten, nichts ermangele 1659; — Erklärung auf die Schwed. Commissarien 1659 [DS.]; — Honart, Oratio ad Joannem Cas., Lünig, Orationes [Por. **E.** 1660: Klachtel]; — Lubomirski J., Oratio ad Joan. Cas., tamże; — Lisola F., Oratio ad Ordines Pol., tamże; — Pastorius Joach., Oratio ad plenipotentiarios, Gedani 1659, 1660 [Toż in Acta pacis]; — Particulier Verhael van ambassadeur 1660; — Commission w. zw. I. K. M. Pohlen 1660; — Brief van den Koning van Sweden aen die Sveetse Plenipot., 1660; — Pac. Krz., Denunciation der [poln.] Bevollmächtigten, Danzig 1660; — Copia d. publicirten Patents, J. A. Morstin, Ch. Pac, J. Gniński, 1660; — Declaratio S. R. M. Sueciae pro libertate dissidentium, Stettin 1660 [DS.]: — Pax Olivensis 1660, Nowakowski, Źródła t. I.

3956. **Mercurii Europaei de pace 1658 (Toż po niem. 1659); Declaratio Ser. R. M. Sueciae (Po łac. i po hol.) 1659: — Biorenklau Mat., Memoriale, Francfort 1659. Bericht von itziger Anlassung der Tractaten 1659; Friedens-puncta 1659: Tscherning Paw., Schreiben eines Predigers betreffende den Frieden mit Schweden 1660: Hist. Nachricht von dem Olivischen Frieden, Hamburg 1725; Schultz F. H. Gesch. des Friedens v. Oliva, Königsberg 1860: Wernsdorff Gottl., Saecularis memoria pacis Olivensis celebrata, Gedan. 1760.**

3957. R. **1660**. List króla do Jana Sapiehy, Ostrowski, Swada 1745; — Morstin referendarz k. do Chrystyana lignickiego, Mosbach A., Wiadomości; — List Mikołaja Prażmowskiego, Barącz S., Pam. dziej. pol.

3958. **Roszczewicz Adam, Et si eos omnes etc. ex aedibus nostris, Maii, Cracoviae (Odezwa rektorska) 1660 DS., Por. E. IX. b. r.: Inhibiti nes, Informacya, Radymiński.**

3959. **R** *1660.* **Jan Kaz. zapewnia Ignacemu Posicaninowi i Danielowi Bonwiczowi wybraniectwo Zukotyn, Dod. Gaz. lw. 1858 Nr. 22; Potwierdzenie królewskie dla mieszkańców Dorożowa, tamże 1853 Nr. 55, 56.**

3960. R. **1661**. Uchwała Seymu Walnego Warszawskiego, Konst. W. X. Litewskiego, Vol. leg. IV.; — Uchwała sejmu waln. kor. 6 niedz. d. 2 Maja [dwa odb.], Kraków 1661 DS.; — Mowa Jana Kazimierza na sejmie, Pisarski, Mowca polski II., Ostrow., Swada 1745, Rel. Nunc. II., Por. Gorczak B., Kilka uwag nad mową Jana Kaz., w której przep. up. Polski, Alb. ucz. się młodz. 1879 i Odb., Lw. 1879; — Oratio nuntii apostolici ad ordin. Polon. in Comitiis, Lünig, Orationes; — Prażmowski M., Oratio pro officiis patriae, tamże; — Respons ad orationem Condé, tamże; — Oratio episcopi cuiaviensis ad milites, tamże; — Mowa posła księcia De Condé, Podgórski A., Pomniki, Wrocław 1840; — Skrypt ad archivum Arcyb. Gniezn. Wacława Leszczyńskiego, tamże; — Poloniae Reg. propositio ratione electionis 4 Julii 1661; — Fantacci Giac., Lettera a Fr. M. Caracciolo nella elezione del Re di Polonia, Guistiniacci Lettere, Roma 1662; — Przedmowa do IMPP. posłów przy propozycyi przeciw Aryanom 1661 [2 ed.] [DS.].

3961. Deductio damnorum ex diversis monetalibus [tož po niem. i pol.], una cum

reputatione, Informacya względem szelągów 1661 DS.

3962. Synodus provincialis gnesnensis, Cracov. 1661 DS.

3963. Argumentum Rei., quibus Coll. Leopol. in Universitatem erigeretur 1661; — Rationes quod non expediat Acad. Leop., Leop. 1661; — Sikorski J. X., Refutatio rationum, Leop. 1661; — Protestationes pro conservanda Academ. Cracov. 1661, 1662 (DS.), *zob.* Nr. 3958.

3964. **Pax Sueco-Moscovitica**, Horniceus, Soteria Rigensis, Rigae 1665; — Ewig Fredzfördrag 21 Junii 1661, Stockholm 1662; — Extract aus den Friedens-Tractaten 1661 (DS.); — Wallenius G., Tractatum pacis Cardisensis, Alboae 1816; — Continuation der Victoria wider die Moskowit. unter Glemboka [2 ed.] 1661 DS. (Por. **E.** 1662: Continuation, Relation).

3965. List Jerzego Chmielnickiego do króla 26 Januarii 1661, Ath. 1841 III.; — List Supan Kazy Agi 1661, Tyg. krak. 1834; — List Samuela Kuszewicza, Barącz S., Pam. dziej. pol.

3966. Die letzte Transcation zwischen Curland 1661; — Rescriptum regium contra petitores juris Curlandiae Ducis ad distr. Piltensem 1661; — Müller Ern., Das von Moskovit. belägert, Riga 1662; — Copia eines Schreibens d. K. M. zu Schweden, Begnadigung der Stadt Riga wegen aussgest. Poln. Bloquade 1 Mart. 1661, b. m. 1661 (DS.); — Perschke J., Ein Brief v. M. Radziwiłł an die Herz. Louise Charlotte, Innland, Dorpat 1848 Nr. 30; — Drei Briefe der Herzog. Louise Ch. an Herzog Jacob, Kurl. Provinzialbl. 1810 Nr. 9.

Por. Winkelmann Nr. 8699—8701.

3967. R. **1661.** Wykaz wydatków soli w żupach wielickich, bocheńskich i komorach mazowieckich, Łabęcki H., Górnictwo II.

3968. Potocki Stan., Przywilej 27 wrześ. iż nie zjechali poborcy, Lwów 1661; Regestr prowenioncyi do starostwa Łęczyc 1661 (DS.).

3969. Copia etzlicher Briefe im Elbingschen Religions-Streit 1661 (**E.** X.) DS.

3970. R. **1662.** Konstytucye Seymu Waln. Warsz. extraordynaryjnego, Konst. W. X. Litewskiego, Vol. leg. IV.; — Constytucye Sej. wal. kor. warsz. extraord. 20 Lutego (2 odb.), Warsz., Krak. 1662; — Subsidium Reipublicae od Stanów 1662; — Comput generalny podatków Rzeczypospolitey na Sejmie 1661—2, 1662 (DS.); — Pokwitowanie Jana Kazimierza Krasińskiego podskarbiego, Pam. hist. L. Huberta t. II.

3971. Connotacya jako z delaty sejmowej 1662 na złotych weszło i wiele decessit 1663 (Por. **E.** 1664: Behm, Boratyni. 1665: Behm) *zob.* Nr. 566.

3972. R. **1662.** Memoryał p. Cailleta o usposobieniu senatorów i szlachty, Skarbiec hist. pol. Sienkiewicza Nr. 2; — Mosbach, Przyczynki (r. 1662, 65, 66, 67).

3973. Puncta so mit Conföderirten 11 Dezemb. 1662 zu Wolborcz veraccordirt 1662, 1663 DS.

3974. Relation was sich bei Einzug Kön. bey Lemberg zugetragen dann Vict. wider Moskow. 1662 DS.; — Brief van den Coningh ende Republijck von Poolen (Varsov.) 1662 (**E.** IX.).

3975. Jan Kaz. prosi Alexandra VII. o kanonizacyę Błogosł. królowej Kunegundy, Dod. Gaz. lw. 1855 Nr. 31; List St Lubomirskiego do ojca (Jerzego 1662?), Dz. War. 1852 Nr. 211.

3976. **Świderski**, Das erste Extrait des... Protestation an Reichs-Tribunal contra Comissarien, Hamburg 1663; — Potocki Stan., Manifestacya komisyey lwowskiej, Lwów 1663; — Beschreibung der Traktaten im Lager bei Jaworowa 1663; — Actus der Auflösung und Verbrennung der Verbündniss in Lemberg 1663; — Puncta des uffgerichteten Friedens 3 Juli 1663; — Copia eines Schreibens wegen Friedens in Kron Polen 1663; — Execution des polnischen Friedens die Świderski, Oczessalski und Falęcki abgeboten 1663 (DS.).

3977. Alexander VII., Copia epistolae, Roma 1663; — Fagnanus Prosper, Copia Epistolae decretalis ad cognosc. causam erectionis acad. jesuiticae, Leopoli 1663 (DS.).

3978. R. **1663.** Informacya panu Mazepie jadącemu do hetmana zaporozkiego Tetery, Grab. Źr. dziej., *zob.* Nr. 1362; — A. Wostokow, Kazieleckaja rada 1663 r., Kijewskaja Starina 1887; — Relation v. d. Victoria wider Chowański 2 Meilen von Witebsk 1664; — Beschreibung wie Polotzko von Moscoviter erobert 1663 (DS.).

3979. **Acta** congregationum Petri a Zrinio et Francisci de Frankopan nec non Francisci Nadasdy illustrantia 1663—1671 ad Bogiszycz W., Zagrzeb 1888 (zwłaszcza do r. 1664 i Lubomirskiego).

R: Spasowicz W., Dod. do Kraju 1890, Nr. 2.

3980. **Lubomirski J. S.**, Acta publ. Polonica Lubomirscia, Francoforti 1666; — Processus Judiciarius in causa Georgii Lubomirski, Varsov. 1664; — Lubomirski J. S., Universal auf Defensionsschriften (1665 et 1666); — Lubomirski, Abdruck zweyer Schreiben, Breslau 1664, — Equitis Poloni Discursus exhibens innocentiam Georgii Lubomirski, additis binis epistolis 1665; — Respons wolnego szlachcica (w sprawie Jerz. Seb. Lubomirskiego) 1665 (DS.); — Olszowski A., Oratio ad proceres, Lünig, Orationes; Listy do J. Lubomirskiego, Zb. Pam. Plat. t. IV.; — Mowy, Pisarski, Mowca.

3981. **Dwa listy Lubomirskiego do żony, Atheneum 1851 IV.; Chana tatarskiego Mehmeta Giereja listy do Jerzego Lubomirskiego, Atheneum 1841 III; Pawła Tetery list do Jerzego Lubomirskiego, tamże.**

Por. Czermak W., Sprawa Lubomirskiego, Aten. 1885—6, Odb. War. 1886.

Listy Jana Sobieskiego od r. 1664, zob. Nr. 4076.

3982. R. **1664**. Transakcya z Moskwy, Grab., Oj. Sp. I.

3983. R. **1664**. Testament Tobiasza Morstina, łowczego kor., Wójcicki, Bibl. star. pisarzy t. V.; — List Jana Sapiehy do króla post fata Gosiewskiego, Ostrowski, Swada 1745.

3984. R. **1665**. Instrukcya na sejmik bracławski dana P. J. Sulmirskiemu, Źr. dz., *zob.* Nr. 1362.

3985. R. **1665**–**6**. Listy Jana Kazimierza do cesarza, Rel. Nunc. Ap. t. II.

3986. R. **1665**. Relacya o stanie Polski przez Sebastyana Cefali, Dod. Czasu 1859, Rel. Nunc. Ap, t. II.

3987. **Załuski And. Chryz.**, Epistolarum histor. familiarium, Brunsberg t. I. p. I. 1709, t. I. pars II. 1710, II., III., IV. 1711 (T. I. 1727, II. 1728), obejmują czas od r. 1665 do 1710.

3988. **Lipiński Gracyan Sewer., Ad Vinc. Cons. Starodobrski epistola in A. Chr. Załuski Epistolarum loca exhibens, 1711, 1712.**

3989. Giustiniani Mich., Lettere memorabile (także do hist. pol.), Roma 1667.

3990. **Balbicki Math., Extract eines Schreibens dem Grosskanzler 1665 DS.; Tarło J., Dziękuje za wdztwo Sandomierskie, Ostrow., Swada 1745,**

3991. **Dobracki M., Kancelarya polityczna, Gdańsk 1665; Feur-Ordnung der Stadt Danzig 1665; Catalogus lectionum in gymn. Gedanensi, Dantisci 1665 (DS.).**

3992. R. **1666.** Instrukcya posłom od wojska na sejm, odpowiedź króla, noty, Pam. hist. L. Huberta t. II.; — Pieniążek J., Mowa witając króla na sejmie 1666, Ostrowski, Swada 1745; — Fredro A. M., Votum post bellum civile, tamże; — Aufsatz der vornehmsten Exorbitantien der Republ. Pohlen gehoben 1666 (DS.).

3993. Przyjemski Chr., Breve Primi Pontificis verbi continens indulgentiam, Poznań 1666; — Prażmowski M., Gradus quibus electus archiep. Vars. 1666 (DS,).

3994. **Acta capituli prov. Poloniae Ord. praed. Praemisliae sub tempus elect. Greg. Badowicz 1666; Markiewicz Joan., Carcer Romanus in causa praep. Tarnoviensis. Parisiis 1666; Te. że, Supplex libellus (circa 1666); Rękopism Bieżanowskiego p. t. Annualium fundationis Petricianae 1666—1688 collecta. Bibliot. Ossol. 1842 III.—IV.**

3995. Jan Kazimierz, Uniwersał przeciw Lubomirskiemu 1666 (Toż po niem.) DS.; Toż, Wójcicki, Bibl. star. pisarzy t. V.; — Joannes Casimirus, denen Woywodschaften als auch dem Fürsten Lubomirsky und der Confoeder. Armee Declaration, b. m. 1666 (**E**. VIII.); — Manifestum Innocentiae Geor. Lubomirski, b. r. (Poln. Bibl. 1718); — Antwort eines poln. Edelmannes auf Manifest d. 4 Maji 1666; — Schluss des Landtags zu Radziejewo 1666; — Relation von dem Haupt-Treffen unter Warta 1666; — Friedens Puncta in Namen K. Maj. zu Pohlen dem Fürst. Lubomirsky bey Pilca 1666 (**E**. X.); — Friedens Tractat bei Legonice 1666; Amnestya b. r. (**E**. IX.)(DS.); — List Wład. Łosia do Jerz. Lubomirskiego, Zb. Pam. Plat. t. IV.; — List Lubomirskiego J. do A. Fredry, List A. Fredry do króla w interesie Lubomirskiego, Ostrow., Swada 1745.

3996. R. **1666**. List Jana Kaz. do Stefana Małachowskiego kan. krak., Wójcicki, Bibl. star. pisarzy t. V.; — List Jana Sobieskiego, Barącz S., Pam. dziej. pol.

3997. **Pomponne M.**, Memoires, Paris 1860–1 (t. II., Relacya poselstwa w Polsce str. 389—395).

Mowy na śmierć Maryi Ludwiki, zob. Kroniki.

3998. Reputatio praetensionis domus Curlandiae in districtum Piltensem 1666 DS., *zob.* Nr. 3966.

Por. Winkelmann Nr. 9355.

3999. R. **1666**. Rescriptum J. Casimiri circa tutellam in civ. Varsaviensi, Bandkie J., Culmense.

4000. **Proposition (?) der schwed. Commissarii 1666.**

4001. R. **1667**. Konstytucye Seymu Waln. Warsz., konst. W. X. Lit., Vol. leg. IV.; — Constitucye sejmu waln. kor. 6 Niedzieln. dnia VIII. marca, Krak., Warsz., 1667; — Tariffa W. X. L. dymów 1667 (DS.); — Instrukcya na sejmiki, Pam. hist. L. Huberta t. I.; — Korzeniowski Jan, Mowa do J. K. M., Ostrowski, Swada 1745.

4002. List Jana Kazimierza do Klemensa X., Czas 1872 Nr. 175; — J. Kaz. do Chrystyana ks. lign. brzeskiego, Mosbach A., Wiadomości.

4003. Universal Joan. Casim. an die Woywodschaft Podolien 31 Octob., Breslau 1667 (**E**. VIII.).

4004. **Negocyacye z Turcyą** i akta poselstwa Hieronima Radziejowsklego, Pamiętn. historyczne L. Huberta t. II.; — Droga posła Radziejowskiego do Porty, Barącz S., Pam. dziej. pol.; — Relation wie den abges. Radziewsky zu Adrianopel sein Einzug und Audienz gehalten, b. m. 1667 (**E**. VIII.); — Mahomet IV. Schreiben an König in Polen, b. m. 1667; — List ces. Tureckiego do Kozaków, Lwowianin 1841 Nr. 120; — List

Piotra Doroszeńka, Barącz S., Pam. dziejów pol.; — Lubievius Paw. A., Vindiciarum contra Turcos, Franekera 1658 DS.

4005. **Relacya** poselstwa do Moskwy Bieniewskiego (inne akta tegoż poselstwa) (Pta Andruszowskie), Pam. hist. L. Huberta t. I.; — Relacya przyjęcia w Moskwie, Zb. Pam, Niemc. t. V.

4006. Relation was die sämptl. Chur. Fürst. Gevollmächt. bey Cölln. Versammt. auf abgesandten de Gemont, zugestatten 1667 (**E.** X.).

4007. R. *1667*. Szczegół o Andrzeju Morsztynie (list Bonsy'ego z 21 stycznia 1667), pod. Czermak W., Kraj, Ptrsb. 1890 Nr. 6 Dod.; Sapieha Al. Bisk., Podziękowanie za biskupstwo Kazimierzowi, Ostrowski, Swada 1745.

4008. R. *1667*. Król zezwala Janiszewskim ustąpić wybraniectwo Jodłowa Kajanom, Dod. Gaz. lw. 1852 Nr. 46–47; Regestr ks. Siewierskiego, Źr. dziej. t. XV,; Strzez Jan Ludw., Mowa przy odebraniu kościoła Toruń. z rąk dyssydentów, Krak. 1667.

4009. R. **1668**. Uchwała Seymu Walnego Warszawskiego Abdicationis, Vol. leg. IV.; — Uchwała Seymu kor. 6 Niedz. skróconego (2 ed.), War., Zamość 1668 DS.; — Dyaryusz sejmu abdykacyi, Zb. Pam. Niemc. t. V.

4010. **Actus abdicationis** J. Casimiri, ed. Schroeder E. C. (po łac. i po niem.) 1668; — Resolution der polnischen Reichs-Stände zu Warschau in Martio 1668, b. m. 1668 (**E.** D. VIII.); — Joannes Cas., Oratio ad ordines Polon. valedicit 1668; — Tenże, Litterae conservatoriae, Var. 1669; — Oratio equestris ordinis ad J. Cas. 1669 (DS.); — Sarnowski Stef., Oratio ad J. Cas., Lünig, Orationes; — Prażmowski M., Ad Joan. Casimirum, tamże; — Leszczyński A., Do koła rycerskiego, Mowca Pisarskiego; — Mowy (króla, Olszowskiego i i.), Ostrow., Swada pol. 1745; — Materyały do hist. abdykacyi, Astrea 1821; — Mowa jednego z posłów do J. Kaz. składającego koronę, Pam. war. 1817 IV., Mrówka pozn. 1821 II., Dziennik lit. 1863.

4011. Draheim, Series et examen, quae mandato Elect. Brandeb. acta sunt 1668 DS.; — Urkunden und Aktenstücke zur Gesch. des Kurfürsten Fried. Wilhelm, Berlin 1865 t. II.; — Mörner Teodor, Kurbrandeburgs Staatsverträge von 1601 bis 1700, Berlin 1867.

4012. Celichowski Z., De fontibus qui ad abdic. J. Casimiri et el. Michaelis pertinent, Dresdae 1871.

Por. Granert W. H., Die Thronenentsagung des Königs Johann Casimir und die Wahl seines Nachfolgers, nach einer bis her unbekannten gleichzeit. Quelle, Sitzungsber. der Wiener Akad., Wien 1851.

4013. R. **1668**. Wyjątek z poselstwa do Polski nunc. Marescotti, Zb. Pam. Niemc. t. IV,; — List Jana Kaz. do Klemensa IX., odpowiedź tegoż i mowa nuncyusza, Rel. Nunc. Ap. t. II.; — Epist. J. Casimiri ad legatum in Moschoviam et ad patriarcham Antioch., Ostrow., Suada lat. 1747.

4014. Muszyński Adam X., Libellus in quo continetur erectio Archiconfratern. sanocensis, Leopoli 1668; Steczewicz J. K., Pactum archidiaconatus in dioecesi Posnaniensi, Poznań 1668 (DS.).

4015. R. **1668**. List po abdykacyi do województw, ziem, powiatów, Ostrowski, Swada 1745.

4016. Relation de l'etat de Pologne, Cologne 1668 DS.

4017. R. **1668**. Licentia fodinae desolatae, Zagonna dictae, hon. Bożęta in Wieliczka, Łabęcki H., Górnictwo II.

4018. Nadanie starostwa soleckiego Bogusł. Leszczyńskiemu p. Jana Kazimierza 1668 (?), Tyg. lit., Poznań 1843 t. VI.

4019. Abdruck derselbigen Brieffen, aus welchen Remotion Mich. Glagovii in Konitz zu sehen ist, Königsberg 1668; Danziger Material und Medicinal-Taxe, Danzig 1668 (**E.** IX.) DS.

4020. **Acta interregni** post Joan. Casimirum 1669 DS.

4021. Celichowski Z., De fontibus, qui ab abd. J. Casimiri et elect. Michaelis pertinent, *zob.* Nr. 4012.

4022. R. **1668**. Konfederacya Generalna na konwokacyi główney Warsz. uchwalona, Vol. leg. IV.; — Konfederacya generalna na konwokacyi Warsz. d. 5 Nov. (3 odb.) 1668; — Prażmowski A. B. X., Laudum o monecie 17 Listop., Warsz. 1668; — Inhalt des Cracovischen Schlusses zu Provitz 21 Juni 1668 (DS.); — Memoryał na sejmik Wiszeński sub tempus interregni, Barącz S., Pom. dziej. pol.

4023. R. **1668**. Epistola A. Fredro ad elect. Brand. 1 Julii, Ostrowski, Suada lat. 1747.

4024. R. **1669**. Akta Seymu Wal. Elekcyi, Vol. leg. V.; — Porządek na sejmie waln. elekcyey d. 2 Maja, Articuli Pactorum, Suffragia na Mich. Korybuta (3 ed.) 1669; — Marescotti G. (nuncii) Oratio in Regis electione, Vars. 1669; — Oratio in comitiis ab nuntio ap. 4 Julii 1669; — Gislenus J. Chr., Descriptio elect. Michaelis, Romae 1669 (DS.); — Opisanie el. z pis. druk. w Rzymie, Rel. Nunc. Ap. t. II.; — Schaffgotsch, Oratio in campo elect., Ostrow., Suada lat. 1747, Lünig, Orationes; — Primas respondet leg. Caes., Ostrow., Suada lat. 1747; — Propositio legati Principis Neoburg. 1669 DS.; — Oratio legati Comitis Palatini, Lünig, Orationes; — Prażmowski M., Oratio ad commendationem palatini, tamże; — Oratio legati R. Sueciae pro Wilhelmo, tamże, Ostr., Suada lat. 1747; — Pro principe Carolo duce neoburgico propositiones 1669; — Informacya o XXciach Neoburskim i Lotaryńskim 1669 i b. r.; — Ducis Neoburgici defensio

1669; — Tyniecki J. J., Acta principum XII. palatinorum sub electione Michaelis, Zamość 1670; — Lotharingiae Princeps, Oratio ad Reipubl. Ordines (3 wyd.) 1669; — Manifestatio legati princip. Lotharingiae, Tarmomontii (?) 1669; — Ineptiae et mendaciae contra Princ. Lotharing., 1669; — Extractum ex resp. a R. Poloniae in electionis actu Christ. Heinr. a Puttkamer ducis Curl. et Adami Schubert 1669; — Suffragia województw y ziem koronnych 19 czerwca, Krak. (3 odb.) 1669; — Temberski St., Kazanie podczas elekcyi, Zamość 1669; — Gerlach J., Predigt wegen der Wahl. Michaelis, Königsb. 1669; — Articuli pactorum conventorum 1669 (DS.), (Por. **E.** 1669: Bericht, Comitia, Frischman, Michael, Relation, **E.** VIII. Relation, **E.** X. Extract, Relation, Wisniowecky), *zob. Kroniki.*

4025. Olszowski A., Oratio ad senatum Gedanensem, Lünig, Orationes (także w Pisarskiego Mowcy); — Oratio syndicis Gedan. tamże; — Olszowski, Oratio ad ordines Gedan. 1670 DS.; — Pastorius J., Plausus castalii ad adventum And. Olszowski, Gedani 1670 DS.; — Hirsch Fr., Zur Gesch. der poln. Königswahl, 1669, Danziger Gesandschaftsberichte (Ztschr. d. Westpr. Vereins XXV.), Odb. Danzig 1889.

R: Czermak W., Kwart. hist. 1889.

4026. Manifestatio et protestatio status eccles. contra Duces 1669; — Toż po pol. (o podatki na dobrach duchow.) (DS.).

4027. R. **1669.** Inwentarz skarbu koronnego, Pam. hist. L. Huberta t. I.

Olszowskiego A. Cenzura i inne broszury, zob. Kroniki.

4028. **Listy** hist. do czasów Michała Korybuta 1671—1673, Grabowski, Oj. Spom. II. 133—295.

4029. Kochowskiego W., Roczników Polski klimakter, IV. tłom. polskie, wyd. Bobrowicza, Lipsk 1853, Dodatki.

4030. Mosbach A., Wiadomość o Polsce za Michała I. i Jana III. z pamiętników de Pomponne, Bibl. Ossol. t. IV. 1866, *zob.* Nr. 3997.

Załuski Andr. Chr., Epistolarum hist. famil. t. I., zob. Nr. 3987.

Listy J. Sobieskiego, wyd. Helcel, zob. Nr. 4076; Pisma do życia Jana III., zob. Nr. 4075.

Pisarski. Mowca Polski (wiele mów z lat 1668—76), zob. Nr. 3382.

4031. R. **1669.** Denuntiatio Regis coronati, Literae juramenti praestiti, Confirmatio gen. jurium, Vol. leg. V.; — Gniński Jan, Mowa od Najj. Michała króla d. 7 Lipca po elekcyi, Zamość 1669; — Janicki J. A., Akt weselny koronaticy N. K. Michała, Krak. 1670 (DS.); — Olszowski A., Na witanie izby poselskiej, Ostrow., Swada 1745; — Tenże Propozycyę czyni na seymie Coronationis, tamże; — Tenże, Dziękuje za pieczęć, tamże; — Tenże, Votum na seymie coronationis, tamże (także w Pisarskiego Mowcy); — Tenże, Po rozerwanym sejmie Coronat., Mowca pol. Pisarskiego; — Tenże, Przy konkluzyi sejmu Coronat., tamże; — Szemiot M., Mowa przy koronacyi Mich. Wiśniowieckiego 1669 (**E.** IX.); — Formular der Intimation der königl. Krönung 1669 (**E.** X.); — Corell Sam., Krönungs Predigt, Elbing (**E.** IX.) [Por. **E.** 1669: Relation, (**E.** X.) Bericht, Relation].

4032. R. **1669.** Acta Synodi Dioecesis Vilnensis praesidente Al. Sapieha 1669. (Toż, Vilnae 1669) DS.

4033. (Michael Rex) Manifestum 1669; — Uniwersał względem Piltyńskiego obwodu 1669 (DS.).

4034. Acta capituli provincialis pol. Ordin. Praedic. Climuntoviae sub Gr. Badowicz 1669; Instructio romana pro processibus in causis Strigum (i Instr. rzymska o sądach przeciw Czarownicom, Objaśn. Kaz. Flor. Czartoryskiego) 1669 (DS.).

4035. **Listy** Piotra Doroszeńki do M. Korybuta i panów pol. 1669—1671, Grab., Oj. Sp. II. 295—322; — Epistola Soltani Turcici ad Petrum Doroszenko 1669 DS.; — Haneńko M., Epistola a cosacorum colonello, Ostr., Suada 1747; — Komput wojska na wojnę turecką za króla Michała, Wójcicki, Bibl. star. pis. t. VI.

4036. R. **1669.** Listy Ogińskiego M. i Gnińskiego J. do Mich. Kaz. Radziwiłła i Ben. Sapiehy o układach w Kadzyniu (z Moskwą), Grab., Źródła, *zob.* Nr. 1362.

4037. R. **1669.** Król Michał do Chrystyana ks. lignickiego, Jędrzej Olszowski bisk. chełm. i inni do tegoż, Mosbach, Wiad.

4038. R. **1669.** List J. Sobieskiego, Barącz S., Pam. dz. pol.

4039. R. *1669* (1674 i 1702). Michał Kor. pozwala plebanowi obrz. łac. szynkować gorzałkę w dwóch domach w Starym Samborze, Dod. Gaz. lw. r. 1857 Nr. 28, 29; R. *1670*, zob. Nr. 3514 (Zatw. Janowa).

4040. R. **1670.** Konstytucye Seymu Waln. Warsz., Konst. W. X. Lit., Vol. leg. V.; — Rudowski (czy tak?) Wojc. Jan, Comitia Regni Pol. in Nazareth, B. w. r. i m. 1670, — Olszowski Andrzej, Sermo procancellarii pol. ad Ordines fidelitatis juramentum praest. 1670; — Wenzl Jan Bapt., Caes. Majest. Consiliar., Oratio ad Ordines Regn. Polon., b. m. 1670 (**E.** VIII., X.) (DS.); — Lubomir-

ski St. Hier., Witanie od Izby poselskiej, Ostrow., Swada pol. 1745; — Prażmowski M., Oratio ad Michaelem R., Lünig, Orationes; — Sacrum homagii Elbingensis, Elbingae 1670 DS.

4041. Michał Kor., król, Uniwersał 1670; — Uniwersał albo wici na pospolite ruszenie, Universal oder Gemeinem Auffgeboth 1670 (**E.** D. VIII.) (DS.).

4042. R. **1670—71.** Opisanie Polski przez Galeazzo Marescotti nuncjusza, Rel. Nunc. Ap. t. II.

4043. Olszowski Andr., Zierliche Werbungs Oration, Sermo pro m a t r i m o n i o 1670 DS.; — Olszowski Andr., Oratio ad Leopoldum imper., Lünig, Orationes; — Tenże, Sermo pro matrimonio inter S. R. M. Eleonoram 13. Decem., Var. 1669 Viennae 1669; — Instruction von die Gesandten des König in Polen abgefertiget 1670 (**E.** X.) (DS.); — Opisanie ślubu kr. Michała z Eleonorą, Zb. Pam. Niemc. t. IV.; — Koronacva królowej Eleonory (żony Michała Korybuta), Wiz. i roztrz. nauk., Wilno XIV. (por. **E.** 1670: Relation, Zeffiri), Podoski, Teka V., *zob.* Nr. 4320, *zob. Kroniki.*

4044. **Listy** Jana Sobieskiego do Andrz. Olszowskiego 1670—86, Grab., Oj. Sp. II. 323—360.

4045. List króla Michała do Jana Tarły wojewody sandomierskiego, Wójcicki, Bibl. star. pisarzy t. V.; — Michała króla list z 9. maja, Nowakowski, Źródła I.

4046. **Szujski J.**, Pierwsze związki polskie z ks. Saint Paul de Longueville, Przew. nauk. lit. 1882; — Tenże, Opat Paulmiers i dalsze stosunki z ks. de Longueville, tamże, *zob. Opracowania.*

4047. Copia literarum recognitionis f e u d i 1670; — Praecustoditio procancellarii Reg. Pol. adversus Elect. Brandeburg. 1670; — Protestatio Reg. Pol. legati Elect. Brandeb. sub titulo Praecustoditionis (Vars.) 1670; — Cancellariae Regni Pol. demonstratio canc. Brandeb. declarationis (lat. et germ.) 1671 (DS.); — Podoski, Teka V., *zob.* Nr. 4320; — R. 1670, 1675. Przysięga, Ostrow., Swada pol. 1745.

4048. Jarochowski K., Sprawa Kalksteina, Ath. 1877. Odb., War. 1877, *zob. Opracowania.*

4049. **Klemens X.**, Arisco C., Memorie sulla vita, Roma 1863; — Guarnacci, Vitae et res gest. R. Pont. et Card. a Clemente X. ad Clem. XI., Rom. 1751; — Sandini, Vitae Rom. Pont. ex mon. Patav. 1739, Bamb. 1753.

4050. R. **1671—2.** Korespondencye Michała Korybuta z Klemensem X., Rel. Nunc. Ap. t. II.

4051. **Werdum Ul.**, Diariusz wyprawy Jana Sobieskiego z r. 1671, wydał X. Liske, Arch. kom. hist. I. Odb., Kr. 1879; — Dyaryusz wyprawy przeciw Kozakom i Tatarom, Grab., Oj. Sp. I.; — Mahomet IV., Oorloghsbrief v. an den Koning van Polen, Amst. 1672 DS.; — R. 1671, List cesarza tureckiego do króla z wypowiedzeniem wojny (z 10. grudnia), Przeździecki A., Podole, Wilno 1841 t. I. str. 201—203.

R: Prz. kryt. 1877 (rec. Werduma).

4052. Michaelis I. et Mariae Eleonorae Salutationes, Leopoli 1671 (por. **E.** 1671: Anczewski, Zimorowicz) DS.

4053. Significatio S. M. R. Poloniae 1671 DS.

4054. R. **1671.** Postanowienie górników Olkuskich względem opłaty grosza od zarobku na wypadki nieszczęśliwe i wspomożenie wdów i sierót, Łabęcki H., Górnictwo II.

4055. Protestationes pro conservanda Acad. C r a c o v i e n s i (1670—72) 1672; Protestatio illustr. Senatorum pro acad. Cracoviensi 1671; Oculis speculator seu animadversio de benefic. juris patron. Academiae Crac. sub tit. Exorbitantiae, Paris 1672 (DS.).

4056. **Dyaryusz** sejmu warszawskiego w Styczniu 1672, wyd. Kluczycki Fr., Krak. 1880; — Dyaryusz sejmu warszawskiego drugiego, wyd. tenże, Krak. 1880 (MM. comitiorum R. Pol. saeculi XVII.); — Uzupełnienie Dyaryusza sejmu r. 1672 drugiego, wyd. tenże (2 t. II. części, Pisma do wieku Jana III.), Krak. 1881; — Prażmowski M., Votum X. Prymasa, Ostrow., Swada 1745; — Mowa St. Lubomirskiego na sejmie 9. września 1672, Podgórski, Pomniki; — Tenże, Oratio ad Michaelem Reg., Lünig, Orationes, — Sapieha A., Mowa, b. r. [**E.** IX.].

4057. R. **1672.** **Konfederacya** generalna pod G o ł ę b i e m, Podoski, Teka V., *zob.* Nr. 4320, Pam. hist. L. Huberta I.; — Wywód niewinności Mikołaja Prażmowskiego (przez konfederacyą pod Gołębiem), w Łowiczu 8. Octob. 1672; — Puncta von denen Polnischen Malcontenten 1672 (DS.); — List Rudawskiego do sekretarza królewskiego z Gołębia, Zb. Pam. Plat. t. IV.; — Rota przysięgi wojska w S z c z e b r z e ż u 15. Listop., Podgórski, Pomniki, Wrocław 1849; — Sobieski J., Responsum delegatis Regis Michaelis, Ostrow., Suada lat. 1747; — List hetmana do króla z obozu z pod Kałusza 14. Octob. 1672, Bibl. Ossol. 1865 VIII.; — Kalendarz praktyk dworu polskiego z r. 1673, Pam. hist. L. Huberta I.; — Sobieski, Declaratia na puncta od zjazdu Łowickiego, 12. Febr. 1673; — Continuatio pacificationis internae Reg. Pol. oder Friedens Handlung, Breslau, 1673 (**E.** X.) (DS.); — Olszowski Andr., Respons na poselstwo woyskowe, Pisarskiego Mowca pol.; — Tenże, Respons na upomnienia się wakancyj, tamże.

4058. **Popow A.**, Russkoje posolstwo w Polszei 1673—77, Petersburg 1854; —

Copia zweier Schreiben d. Palat. Culm. (Joan. Gniński) und des Moskowit. Czarn 1672 (tož po holend.); — Friedens-Artikel welche zw. Cron. Polen u. Czaren 1672 (DS.).

4059. **Radzimiński Z. L.**, Materyały do hist. oblężenia i obrony Lwowa w 1672 r., Kraków 1884; — Transakcya oblężenia Lwowa (ze starego rękop.), Lwowianin 1838 t. III.; — Relation v. d. Belagerung von Lemberg 1672 DS.; — Listy z wyprawy tureckiej (jeden Sobieskiego), Zb. Pam, Plat. t. IV.; — Makowiecki St., Relacya o upadku Kamieńca, Prz. powsz. 1886 III.; — List króla do papieża (o Kamieńcu), Przeździecki A., Podole, Wilno 1841 t. I. str. 203—205; — Abdruck der königl. an Woywodschaften abgelass. Uniwersalien, zugleich Kamieniec Podolski 1672 (**E**. X.); — Zdobycie Podola przez Turków, Sękowski, Collectanea t. II.; — Dyaryusz expedycyi przeciw Tatarom, Grab., Oj. Sp. I.; — Journal van de nederlaeg der Tartaren, Amsterd. 1672 DS.; — Negocyacye z Turkami po wzięciu Kamieńca, Przeździecki A., Podole, Wilno 1841 t. I. od str. 205—230; — Pamiętnik o wyprawieniu się PP. Lubowieckiego i Szumowskiego celem trakt. o pokój z Turkami, Grab. Oj. Sp. I.; — Friedens-Puncta poln. und Türk., Breslau 1672 DS.

R: Sawczyński H., Kwart. hist. 1887 (rec. relacyi Makowieckiego).

4060. R. *1672—1673*. Michał król zachowuje mielników w Łomazach przy wieczystem posiadaniu młynów, Dod. Gaz. lw. 1858 Nr. 36, 37.

4061. **Buonovisego** legacya do Polski 1672—4, Zb. Pam. Niemc. t. IV.; — Trenta T., Memorie per servir alla storia politica del Francisco Bonvisi stato nunzio apostolico in Polonia, Lucce 1818 t. 2; — Relationes Cardinalis Buonvisi anno 1686 (MM. Vaticana Hungariae), Budapest 1886 (Wstęp W. Fráknoi'a na podstawie archiwum watykańskiego).

R: Finkel L., Kwart. hist. 1888.

4062. R. **1673**. Konstytucye Seymu Wal. Warsz., Konst. W. X. Litew., Subsidium gen. contributionis, Vol. leg. V.; — Constitucie Seymu waln. kor. 6 niedzielnego, 4. Stycznia (3 wyd.), Krak., War. 1673; — Subsidium reipublicae od stanów uchwalone 1673 (DS.); — Instruktarz akcyzy post. 1658 na Seymie (1673) reassumowany, Vol. leg. V.; — Instruktarz akcyzy a victualibus na sejmie 1673 DS.; — Dyaryusz sejmu warsz. z r. 1673 (od 4. stycznia do 8. kwietnia), wyd. Kluczycki Fr. (MM. comitiorum R. Pol. saec. XVII.), Kraków 1881.

4063. R. **1673**. Czynności w obozie pod Chocimem, Grab., Oj. Sp. I. (Por. **E**. 1673: Königreich, Leszczyński R., Pieśń, Relazione, Relation, Rex, Victorya, 1674: Polnischer, Relation, Slizień, **E**. VIII. Elm, **E**. IX. Elmi, Förmanings-breff), *zob. Kroniki.*

4064. R. **1673**. Wybór Xięcia Lubomirskiego na ordynacyę Ostrogską, Grab., Oj. Sp. I., *zob.* Nr. 3592.

4065. R. **1673**. Licentia super construendum conflatorium pro St. Dąmbrowski, Łabęcki II., Górnictwo II.

4066. Decretum tribunalitium contra fundationem schol. patrum Societ. J., Calissii 1673.

4067. R. **1673**. Dziękowanie Sobieskiemu po wiktoryi Chocimskiej, Ostrowski, Swada 1745.

4068. R. **1673**. Uniwersał Prymasa Czartoryskiego; Kaptur Nowy, Vol. leg. V.; — Czartoryski Kaz. Flor., Panom Senatorom, Uniwersał 5. Decembra 1673; — Kaptur nowy na interregnum prawem wolnej elekcyi podszyty, Kraków 1673 (DS.).

4069. Przyczynek do dziejów bezkrólewia po Michale z pierwszych miesięcy pan. Jana III., Dz. Pozn. 1866 Nr. 67—69, 78, 74, 82; — Uniwersał Jana Morsztyna, Barącz, Pam. dz. pol.

4070. **Ronquillo P.**, Mision secreta del embajador en Polonia (1674) segunsus cartas originales al margues de los Balbases, embajádar de la corte de Viena..., Madryt 1875, — Tenże, Listy... posła hiszpańskiego pisane z Polski 1674, z hiszp. X. F. Rożański (z wstępem X. Liskego), Przegl. pol. 1878 II., Odb. Kr. 1878.

Por. Przeździeckiego A. Don Pietro Ronquillo, poseł hiszp. do królowej pol. Eleonory, Kłosy i Kwiaty, Kr. 1869.

R: Grabowski E., Atheneum 1876 II.

4071. Konfederacya Generalna na Konwokacyi Główney Warsz. uchwalona, Vol. leg. V.; — Confoederatia generalna na konwokacyą Warsz. 6. Stycz.; Tož, 15. Stycz., Kraków 1674, War. 1674 [DS.].

4072. R. **1674**. Akt Seymu Waln. Elekcyi. Vol. leg. V.; — Porządek na sejmie wal. elekcyjej, 1674 DS.; — Orationes tres nuncii apostol. (Franc. Buonvisi) 1674 DS., *zob.* Nr. 4061 (Por. **E**. 1674: Oratio); — Opisanie elekcyi króla Jana III., Rel. Nunc. Ap. t. II.; Ragualia dell' Elletione con una distincta relatione, Roma 1674; — Forbin de J. T. (episc. Massiliensis), Oratio legati ad comitia electionis Varsaviae 11. Mai 1674 (DS.); — Dwoje pism. dypl. hr. Krz. Masini, posła od ks. włoskich w r. 1674, przekład Wład. Kulczyckiego, Dod. Czasu 1858 II.; — Det polske Kongevalg (Elekcya polska 1674) (Por. Revue historique XXV. 397); — Informatio Valentino Marcinkowski, qui nomine principis Lotharingiae adebit proceres R. P., Mosbach, Wiad.; — Sapieha Ben,

Mowy na elekcyi króla Jana III., Ostrow., Swada pol. 1745; — Pietruski O., Elektorów poczet, Lwów 1845; — Suffragia województw y ziem na Jana III., Vol. leg. V.; — Suffragia województw y ziem koron. d. 21. Maja (podp. Bened. Sapieha, marsz.) 1674 DS.; — Diploma electionis S. R. M. Poloniae (E. IX.), Toż po niem. i ang. (Por. E. 1674: Alethophili, Declaration, Gniński, Prorski).

4073. Eleonorae Reginae jurium enucleatio 1678 DS.

4074. Obrona ordynacyi Zamoyskiey na seymie electionis, Zamość 1674 DS.

4075. **Acta Joannis Sobieski**, Pisma do wieku i spraw Jana Sobieskiego (Acta historica II., *zob.* Nr. 1389), ed. Kluczycki Fr., Crac. I. 1. 1880 (1629—1671), 2. 1881 (1672 do 1674).

R: Kantecki Kl., Ateneum 1880 IV., 1882 II.; Jarochowski K, Niwa 1883; X. L., Sybels H. Z. XLV.

4076. **Listy Jana Sobieskiego** i jego rodziny od r. 1664—1719 (Bibl. Ordynacyi Myszkowwskich R. 1860 t. IV., *zob.* Nr. 1383), przez J. B. Bandtkiego przepisane, uporządkował i pomnożył A. Z. Helcel, Kraków 1860.

R: Czas 1860 Nr. 161, Bibl. warsz. 1861 I., Sybels H. Z. XVIII.; — Por. Siemieński L., Jan Sobieski, Dod. Czasu 1860 XVIII., XIX.

4077. **Acta Joannis III.** ex archivo ministerii rerum externarum gallici, Archiwum spraw zagranicznych francuskie (Acta historica III., V., VII., *zob.* Nr. 1389), ed. Waliszewski C., Crac. I. 1879 (1674—77), II. 1880 (1677—79), III. 1884 (1680—83).

R: Lukas St, Göttingische gelehr. Anz. 1880 str. 1163—78; Tenże. Ateneum 1881 III., *zob. Oprac.*; Tyszyński A., Bibl. warsz. 1880 III.; Jarochowski K., Niwa 1882, *zob. Opr.*; Finkel L., Przow. nauk. lit. 1884; X. L. Sybels H. Z. XLV., XLIX., LVI.

4078. **Chaulieu G**, Lettres inédites précédées d'une notice p. M. Marquis de Berenger, Paris 1850 (Chaulieu towarzyszył posłowi franc. de Bethune do Polski za Sobieskiego).

4079. Waliszewski K., Une française reine de Pologne, Marie d'Arquien Sobieska, d'après les doc. inédit. des arch. étrangéres, Le Correspondant, Paris 1884 Février, *zob. Opr.*; List Margrab. de Bethune do kardynała d'Etrées, Pam. lw 1817.

Węgierskie sprawy zob. Nr. 4114 i 4115, szwedzkie Nr. 4099.

4080. **Ciampi Seb.** Sobiesciade o lettere militari con un piano di riforma del esercito polacco scritte dal re J. Sobieski al Papa e da suoi segretarii italiani, Firenze 1830; — Listy z dzieła Sobiesciade italiana 1676—84, Zb. Pam. Niemc. t. V.; — Korespondencya Jana III. z Rzymem (1674—8), Rel. Nunc. Ap. t. II.

4081. Sobieski Jan i Lubomirski Stanisław, Kopia rękopismów własnoręcznych, Lwów 1833.

4082. **Listy** z czasów Jana III. i Augusta II., wyp. przez G. B. U. i Skrzydelkę Wł., Kr. 1870; — Weinert A., Wykryte oryg. listy nieznane króla Sobieskiego w ilości sztuk 28. b. w. m. i r.; — Kl. Kantecki, Z listów Sobieskiego, Gaz. lw. 1877 Nr. 293 i n.

R: X. L., Sybels H. Z. XXV. (rec. wyd. Skrzydelki).

Listy do żony z r. 1683, Acta Joannis III. 1683, zob. pod R. 1683 Nr. 4160—2.

4083. **Załuski A. Chr.**, Mowy na radach i sejmach różnemi czasy miane, Oliwa 1689, Kalisz 1718, 1734, 1752; — Dębiński J., Różne mowy publiczne, Częstochowa 1727.

Załuski And. Chr., Epistolarum hist. familiar. zob. Nr. 3987.

Zob. Nr. 3376, 3380—82, 4044.

4084. Preussische Sammlung allerlei bisher ungedruckten Urkunden, Nachrichten u. Abhandl„ Danzig 1747; — Stenzel, Beyträge z. Gesch. Polens und der Familie Sobieski, Archiv f. Gesch. u. Lit. 1830—35.

Helcel A. Z., O zamęściu L. K. Radziwiłłównej, zob. Nr. 4145.

4085. Jonsac, Życie Stanisława Jabłonowskiego, Poznań 1868 (t. IV. Dodatki); — Baliński M., Pamiętniki historyczne do wyjaśnienia spraw publ. w Polsce XVII. wieku, Wilno 1859; — (Milewski K.), Pamiętniki hist., War. 1848; — Przeździecki A., Mikołaj Wład. Przeździecki kasztelan Nowogrodzki na dworze Jana III. w Jaworowie (z Gaz. codziennej), Warsz. 1856; — Kirkor A. H., Apolinary Kątski przez Jana ze Śliwna, Wilno 1852.

Grzymułtowskiego listy i mowy zob. Nr. 4192.

4086. **D'Alerac,** Anecdotes de Pologne ou memoires secretes de J. Sobieski III., Paris I. 1698, II. 1699, 2 ed. Amsterd. 1699, *zob. Kroniki.*

Coyer, Dupont, Rubinkowski, Salvandy, Solignac, Zawadzki (Hist. arcana) zob. Kroniki i Opracowania.

4087. **Przyczynki:** Forma pospolitego ruszenia przez Macieja Ładowskiego sekretarza Jana III., Radecki, Pamiątki z dziejów dawnej Polski, Poznań; — Jan III., Approbatio ordinationis judiciorum Burgrabialium Crac., E. IX. b. r.; — Toryani J. K., Kazanie o długiem wszelkiej zwierzchności trwaniu (Zarazem, Privilegium Joann. III., quo liberam electionem consulum largiri dignata est), Kraków 1778; — Waśniewski Antoni, Sześć tygodni na Wschodzie... [w końcu do-

łączono list Jana III. i breve kard. Juliusza); — Szajnocha, List Jana III. o drodze rzym., Dod. Czasu 1860 XVIII.; — Excerpt z manuskr. własnej ręki Jana III. (o początkach swego rodu i życia), Dod. do Notaty gen. Bryg. Wielkop., wyd. Kraszewski, Drezno 1871.

4088. **List Jana III.** z obozu, **Kalend. krak.** 1812, 1813, Ćwiczenia nauk. 1819, Roz. warsz. 1819; Listy Jana III., Pamiętnik warsz. 1823; (do Łosia), Dz. war. 1825—6; (do Marysieńki) Roz. lw. 1828; Instrukcya sejmowa, Mowa po zerw. sejmie, Pam. Sand. 1829 I,; Tyg. krak. 1834; Odezwa, Przyj. ludu, Leszno 1836 III.; Wspomnienia hist., tamże 1812 IX.; Trafna odpowiedź, tamże 1846 XIII.; Pomniki histor. z XVII. wieku, Atheneum 1841 III.; Dochody królewskie, tamże 1841 V.; Excerpt z manuscriptu Jana III, tamże 1812 II.; Listy różnych osób do Jana III. (z arch. w Nieśw.), tamże 1848 V.; Powitanie Jana III. w imieniu kapituły wileńskiej, Wiz. i roztrz. nauk, Wilno XVIII.; List Mohyły do Jana III., Przyj. dom., Lwów 1856 t. VI.; Nieznane materyały, Czas 1859 Nr. 152; Pamiątki, Dz. polski 1880, 19. gr.; Uniwersał Jana III., skazujący żydów na wydalenie z Warszawy, Rola war. 1884 Nr. 2; Sobiesciana, Tyg. ill. 1882, 1883, Czas 1883 Nr. 66, Odb. Kraków 1883, Gaz. Nar. 1883 Nr. 9), Kuryer warsz. 1883 Nr. 21.

4089. R. **1674**. Jan III., Copia mandati Varsaviae 7. Julii, Danzig 1674 (Toż po niem., por. **E**. 1674: Copey, Extract) DS.

4090. Gniński J. Chr., Oratio ad Clementem X. nomine Joan. Sobieski, Romae 1674 DS.

4091. Oratio ad Joan. III. a legato Sueciae, Olivae 1674; — Olszowski A., Oratio responsoria 1674 DS. (także w Pisarskiego Mowcy i Ostrow.. Suada lat. 1747); — Darowski A. posłem do cara, Prz. pol. 1886 *zob. Opracowania.*

4092. Memoriale pro conservandis juribus Univers. Crac. 1674 DS., *zob.* Nr. 4055.

4093. R. **1674**. Sprawozdanie komissarzy z ekonomii olkuskiej, Łabęcki II., Górn. II.

4094. Strauch Aegid., Vera relatio actorum Gedani cum Aegid. S t r a u c h, Dantisci 1674 (toż po niem.); — Tenże, Verbesserter Bericht, A. Stettin 1674 (DS.); — Tenże, Als Johannes Sobieski zum Könige erwelet, Stettin 1674 (Por. **E**. X. Dod.).

4095. R. *1674* Jan III. Bonifacego Kantelego sekr. król. i radcę krak. do stanu rycerskiego wynosi, Dod. Gaz. lw. 1861 Nr. 35, 36.

4096. Strakwitz G., Grundriss der W e i c h s e l m ü n d i s c h e Seetief am 30. Mai 1674, Tenże, Das Weichselmündische Tief haben die Deputirten belegt 167. (DS.).

4097. R. **1675—6**. Listy i uniwersały Jana III. (z bibl. Józefa Dzierzkowskiego), Wójcicki, Bibl. star. pisarzy II.; — Copia mandati Regii 20. Jun., Copia des königl. Befehles, Danzig 1675; — Toż, 16. August aus Lemberg, Danzig 1675; — Extract eines Schreibens aus Lemberg, 1675; — Copie eines Schreibens aus Buczacz 1675; — Copia eines Schreibens des Zaporovischen Feldhaupt. an I. K. M. 2. Decemb. 1674, 1675; — Copia literarum trium Regis Polon. ad D o r o ż e n k o n e m 1675; — Relatione (Lw.) (**E**. X.); — Relation der Victorie (Trembowla) 1675; — Ukraina vindicata Joanni III., Varsav. 1675 (DS.); — Obrona Poczajowa 1675, Przyj. dom., Lwów 1857 t. VII.

4098. R. **1675**. Legati Suecici epistola ad S. Reg. Maj. Pol. 1675 (toż po niem., por. **E**. VIII.); — Lillienhock A., Responsio ad libellum memorialem S. R. M. Poloniae nuper abs. Danico ministro exhibitum, B. w. m. i r. 1676 (**E**. IX.); — Antwort (Churf. Brand.) auf das Schweden Schreiben (toż po łac. i szwedzku) 1675; — Discussio quorundam scriptorum Brandeburg. quibus Suaec. auxilia traducentur 1675; — Summaria seu successoria taxatio scripti de ministro Suecico 1677; — Copia eines aus Schlesien Schreibens an einen Freund in Preussen 1675 (DS.); — Objad dyplomatyczny w J a w o r o w i e, Przyj. ludu, Leszno 1842 IX.

4099. **Loenbom Sam.**, Handlingar til konung Carl XI. Historia 15 Samlingar, Stockholm 1763—74.

4100. Casanata, D e c i s i o n e s Rotae R. contra Archiep. Gnesn., Roma 1675 (Poszczególne por. **E**. 1675: Casanata); — Quinquaginta singularia Juris p a t r o n a t u s Joanni III. (Olszowski A.), b. m. 1675, 1676; — Justitia defensa contra 50 jurispatronatus interpretationem 1675; — Szczygielski Stan., Responsio modesta ad 50 juris Patronatus 1677 (DS.).

4101. R. **1675**. Licentia fodinae novae Lanckorońska pro Geor. Trzebiński, Łabęcki II., Górnictwo II.

4102. R. *1675*. Administrator ekonomii samborskiej Terczynowice, Skarszowski St., oddaje młyn królewski nowym posiadaczom, Dod. Gaz. lw. 1855 Nr. 47.

4103. Penn Wilch., Send-Brief an Bürgermeister D a n z i g wegen der Religion, Amsterd. 1675; Relatio de nobili quodam Gedani decollato propter homicidium (polon. et latine), Crac. 1675, *zob.* Nr. 4047.

4104. R. **1676**. D e n u n t i a t i o Regis cor., Literae juramenti praestiti, Confirmatio gen. jurium, Vol. leg. V.; — Denuntiatio regis coronati Joan. III. 1676; — Cosnowski A., Ritus a solen. cerimoniae quibus Joan III. coronatus, Lipsiae b. r. (po niem. 1689, 1690) (Por. **E**. 1676: Joannes III. i **E**. 1676 VIII., Relation).

4105. R. **1676**. Konstytucye Seymu Waln. K o r o n a c y i, Konst. W. X. Litewskiego, Vol. leg. V.; — Przywileje y Constitucie seymowe za Jana III. (4 odb.), Kraków, Warsz. 1676; — Instruktarz celny na koronaciey Jana III. approbowany 1676, 1704; — Artykuły sądów marszałkowskich na Koronacyi Jana III. (Al. Hil. Połubiński marsz.), Krak. 1676; — Manifestacya ordynacyi Zamoyskiej 1676; — Informacya o fortecy Zamoyskiej na seymie warsz., Zamość 1676 (DS.); — Olszowski A., Oddawanie pieczęci koronnej,

Ostrow., Swada pol. 1745; — Sapieha Ben. dziękuje za podskarbstwo W. X. Lit., tamże; — Jan III. mianuje J. St. Jabłonowskiego wojewodą, Jonsac *zob.* Nr. 4085.

4106. R. **1676**. Rewizya skarbu koronnego, Zb. Pam. Niemc. t. III., Czas 1858 Nr. 60; — Rachunek skarbowy z r. 1676, Bibl. warsz. 1844 IV.

4107. Constitutiones synodales Chełmenses, Cracoviae 1676 DS.; — Akta sprawy Jędrzejowskiego klasztoru z lat 1676—8 (po łac. proces), Romae 1678.

4108. **Articuli** pacis turcico polonicae 1676; — Literae de pace (pol.-turc.) a ministro brandeburgico 1676 (DS.); — J. B., O Andrzeju Modrzejowskim (jako wstęp do wyd. jego relacyi posel., z Tur. 1676), Dz. War. 1855 Nr. 237; — Publikacia o traktacie z Portą Ottom., Ath. 1841 III.; — Ąnczewski Mart., Salutatio Joannis III. post reditum ex castris Zórawnensibus 1676, 1678; — Relatione della Campagna di Giovani III. di Żurawno, Crac. 1676 (DS.).

4109. R. **1676**. Copia d. Kön. v. Polen Missive an Grossfürsten in Mosc., (Lemberg) 1677 DS.; — Sojusz z Moskwą, Barącz, Pam. dziej. pol. *Zob.* Nr. 917, 919, 966.

4110. R. **1676**. Confirmatio per Joannem III. privil. ilcussiensium nec non ordinatio, Łabęcki H., Górnictwo II.

4111. Gastaldi Cardin., Sacra congreg. episc. pro crac. contra academ. Crac., Replicatio juris D. de Arcano, Romae 1676 DS.

4112. R. *1676*. Jan III. zachowuje wybrańców we wsiach Główienka, Haczów, Krościenko niżne, Suchodół, Trześniów, Wróblik, Wrocanka przy swobodach, Dod. Gaz. lw. 1859 Nr. 42.

4113. R. **1677**. Konstytucye Seymu Waln. Warsz., Konst. W. X. Litew., Vol. leg. V.; — Constitucie seymu waln. extraord. 6 niedzielnego 14. Stycznia, Warsz. 1677 DS.; — Złożenie m. pieczęci przez J. Wyżgę, Ostr., Swada pol. 1745; — Wejnert Al., Wjazd tryumf. króla Sob. do Warszawy w 1677 r., Bibl. warsz. 1877 III.

4114. **Pacta** inter Leopoldum Imperat. et Joannem III. d. 24. Aprilis renovata, Var. 1677 DS.

4115. **Szilagyi Sandor**, Absolon külföldi kwetségei 1677—1680, Történelmi Tár 1883 1—60, Századok 1883, 32 (Poselstwa Dawida Absalona do Polski i Francyi, listy jego do Telekiego z Warszawy, z Paryża, pisane po węgiersku, łac. i franc., z archiw. Telekich w Maros-Vásárhely).

4116. **Decretum** (Joannis III.) in causa Brascatorum Gedanensium contra Magistratum (po łac. i po niem.), Gedani 1678, *zob.* Nr. 4126, 4135; — Relation von beiden König. Majestäten Einzug in Danzig 1677 (DS.) (Por. **E.** 1676: Relation, Schmieden, 1677: Jan III., Olszowski, Titius, 1678: Zwicker).

4117. Listy Jana III., Franciszka Smolukowskiego, Jana Ubaldiniego, Barącz, Pam. dziej. pol.; — List St. Jabłonowskiego do króla z Trembowli, Jonsac, *zob.* Nr. 4085.

4118. Schlacht der Türcken und Moscoviter (aus Lemberg und Lublin) 1677 (**E.** X.); — Diarium obsidionis Stetinensis a. 1677, b. m. 1778, Por. **E.** IX. 1677: Beschreibung.

4119. E. E., Raths der Stadt Riga wieder den Kleiderpracht Gesetze und Kleiderordnungen, Riga 1677; R. *1677*. Jan III. potwierdza darowiznę gruntu we Lwowie przez Szymona Onefrejowicza w celu wystawienia monasteru św. Jana Ewang. uczynioną, Dod. Gaz. lw. 1861 Nr. 38, 39; Jan III. nadaje karczmarzowi rozdziałowickiemu przywilej, tamże 1855 Nr. 8, *zob.* Nr. 4060.

4120. R. **1678**. Konstytucye Seymu Waln. Grodzieńskiego, Konst. W. X. Litew., Vol. leg. V.; — Constitucie seymu wal. ordynar. 6 niedzielnego d. 15. Grudnia, Kraków 1678, 1679, Grodno 1679; — Constitucya W. księs. litews., Kraków 1678; — Copia mandati Regii 23. Decemb. (czy 13., por. **E.** IX., X.) 1678, Danzig 1679; — Artykuły sądów marszałkowskich w Grodnie 15. Decembris 1678; — Awizy z Grodna z sejmu 1679 (DS.); — Sapieha Franc. X., Mowy na sejmie, Ostrow., Swada pol. 1745; — Oddanie pieczęci w. k. przez Stan. Lubomirskiego J. Wielopolskiemu, tamże.

4121. **Zgoda** święta cerkwi wschodniej z kościołem katol. przez J. M. P. E. A. L., Lwów 1678 DS. (Por. **E.** 1678: Rutka), *zob.* Kościół; — List wojewody Brzeskiego do biskupa Łuckiego 21. Marca, Nowakowski, Źródła II.

4122. **Tanner B. L.**, Legatio Polono Lithuanica in Moscoviam a. 1678 suscepta Norimb. 1689; — Dziennik F. Tannera, posła do Moskwy, Zb. Pam. Niemc. t. V., Żurn. narod. prośw. 1888 II. -III., *zob. Opr.*

4123. Lilienhock B., Ad S. R. M. Pol. memoriale 1678; — Copia literarum ill. Palatini Vilnensis (Mich. Radziwiłła) ad generaliss. Sueticum in Livonia 1678 (toż po niem., **E.** X.); — Churfürstlicher Durchlaut von Brandeburg abgelassenes Schreiben 1678; — Breff (ett) in nehällandes aff Brandeburg interesse, Stockholm 1678 (**E.** IX.) (DS.), *zob.* Nr. 4098.

4124. Deductio rerum a domo ducali Curlandiae praestitorum, Mitawa, *zob.* Nr. 3892.

4125. R. *1678*, Oddawanie Ur. Krasickiej przez Załuskiego A., Ostrow., Swada pol. 1745, Przyw. wybraniectwa w Pławie, Dod. Gaz. lw. 1854 Nr. 35.

4126. Copia mandati Regii 30. Octob. oder Copey des Befehls in Jaworow, Danzig 1679 DS.; — List Jana III., Barącz, Pam. dziej. pol.

4127. Processus judiciarius episcopatus Varsaviensis, Olivae 1679 (toż po niem.); — Cosnowsky Mat. And., Piscator ictus sapiat! id est Bulla Papae per Clem. X., Lipsiae 1679 (DS.).

4128. Bericht wie das Weisse Münch Closter geplündert 1679; Beschreibung des zerstörten Closters in Danzig 1679 (E. X.).

4129. R. **1679.** Instrukcya poboru bramnego w Krakowie, Pam. hist. L. Huberta I.; — Ustawa dla wójta dóbr Gumienic i Straśniowa przez J. K. Firleja Konarskiego, wyd. Chomętowski, *zob.* Nr. 1385 II.

4130. R. **1679.** Edykt Bielińskiego F., nadzorcy ceł przeciw składom toruńskim i poznańskim, Mosbach, Przyczynki str. 168; — Jan Opaliński, jen. wielkp., do króla o handlu w Polsce, inne akty do hist. handlu z Austryą, listy ces. Leopolda o składzie toruńskim, tamże; — J. Ch. Zierowski do J. Opalińskiego, wojewody brz. kujaw. jenerała wielkp., 31. lipca i odpowiedź, tamże.

4131. **D'Avaux,** Négociations en Hollande depuis 1679 jusqu' à 1684, Paris 1752 t. 6.

4132. Schrift an die Obrigkeiten Ampts in Danzig, Amsterd. 1679; — Ausführlicher Bericht von dem schwed. Marsche 1679, Specification wie stark die Liefland. Armee 1679, Mitau am 14. Febr. A. 1679 (szwedzka rel. wojenna), Aus Mümmel am 14. Febr. 1679 (rel. kurlandzka), Relation was bei Treffen Brand. mit Horn vorg. 1679; — Relation was dem Einbruch der Schwedischen Armée in Königsberg zugetragen 1679; — Döjmer G., De diplomatibus et tractoriis, Regiom. 1679 (DS.).

Por. Winkelmann Nr. 5860—63.

Akta o kozakach 1679—1716 zob. Nr. 967 III. 2.

4133. R. **1679.** Eleonora ad J. C. Kopeć, castell. trocensem, Ostrow., Suada lat. 1747; — Beschreibung der Vermählung verwittibten Königin von Polen und Hertzog v. Lottringen, Breslau 1679 (E. X.) DS.

4134. Jan III. daje J. Kamińskiemu zezwolenie na ustąpienie ćwierci wójtowstwa Gwoździec Al. Łopuszańskiemu, Dod. Gaz. lw. 1855 Nr. 31; Godlewski, Inducta w tryb. kor. sprawy Krz. Paca, Ostrow., Swada pol. 1745.

4135. Contractus braxatorum Gedanensium 1679; Actenstücke der Danziger Brauer-Zunft 1592-1678 (E. X.); Haderschliefflus Jacob, Acta contubernii Braxatorii, Gedani 1680. Zob. Nr. 4116.

4136. R. **1680.** Copia rescripti Regii Warschau 2. April. (po łac. i po niem.), Toż, 11. April., Toż, 27. April., Toż, 6. Julii (DS., w Gdańsku 1680); — List Jana III., Barącz, Pam. dziej. pol.

4137. Spee H. X., Czarownica powołana, albo nauka zarazem Instructio circa judicia sagarum Cas. Flor. Czartoryski, Poznań 1680; — Petita provinciae poloniae ordin. minor. S. Francisci, Cracoviae 1680; — Zochowski Cypr., Colloquium lubelskie między bracią narodu ruskiego, Leopoli 1680 (DS.).

4138. R. **1680.** Radziwiłł M., Oratio Leopoldo Imperat., Lünig, Orationes; — Tenże, Ad ducem Venetiarum, tamże; — Instruttioni della corta di Roma nell ambosciata del Radziwil 1680; — Ingresso in Vienna con sua corte Mich. Cas. Radziwiłł 1679; — Torquati, Verissima Relazione della lega fra Polacci e Moscovitici, Venezia 1680; — Einzug moscovitischer Gesandschaft 1680 (DS.).

4139. **Piotra des Noyers** listy z lat 1680 do 1683, wyd. Nabielak Lud., Bibl. Ossol. 1868 X.

4140. Ad S. R. Maj. Poloniae legati Suetici oratio et ad eam responsio (E. X.).

4141. Bericht wegen Einrichtung d. Posten in Danzig 1680 DS.

4142. Anczowski Marc., Salutatio Nic. Sieniawski in ingressu Leopolim 1680 DS., Załuski A., Oddawanie p Jadwigi Jabłonowskiej, Ostrow., Swada pol. 1745; Tenże, Oddawanie p. Katarz. Grzymułtowskiej, tamże; Mieczyński A., Testament W. Mieczyńskiego z r. 1680, Przegl. bibl. arch. War. 1882 t. III.

4143. R. *1680* Przywilej ubezpieczający posiadanie plebanii obrz. gr kat. we wsi Dworce, Dod. Gaz. lw. 1853 Nr. 54; Jan III. ustanawia pięć jarmarków w Lipnicy, tamże 1855 Nr. 26; R. *1680.* (1683, 1686), Jan III. potwierdza przywilejo Starego Miasta, czyli Sambora Starego, z r. 1573 i wyrok Władysława, tamże 1862 Nr. 15, 16, 17.

4144. R. **1681.** Mowa Jana III. na Senatus Consilium, Ostrow., Swada pol. 1745, Pam. Sand. 1829 I.; — Oratio ad proceres Rpblcae, Lünig, Orationes; — Mowa posłów woyskowych do króla, Ostrow., Swada pol. 1745, — Mowa Przyiemskiego przy zerwaniu seymu, tamże (także Pam. Sand. 1829 I.); — Lubomirski Hier., Pożegnanie po zerw. seymie, tamże; — Radziwiłł Mich., Mowa przy oddawaniu pieczęci mniejszej i buławy po śmierci Michała Radziwiłła, tamże; — Tenże, Oratio ad Joannem III., Lünig, Orationes.

4145. **Helcel A. Z.** O dwukrotnem zamęściu księżniczki Ludwiki Karoliny Radziwiłłównej, Roczn. T. N., Krak. 1857 XXIV., Odb. Krak. 1857 (Dok. w dodatkach).

4146. R. **1681.** Bałaban Alex., Listy do króla Jana III., Grab., Staroż. histor. 1840 II.; — Listy St. Jabłonowskiego do króla z Buska, Zawałowa i Lwowa, Jonsac, *zob.* Nr. 4085.

4147. Acta comitiorum generalium Ord. de Monte Carmelo ex mand. Mart. Charzewic, Crac. 1681; Acta capituli prov. Poloniae Ord. Praedic. Lublini sub Thom. Schmith, Crac. 1681 (DS.).

4148. Morstinius Chr., Literae ad senatum Gedan., Amstelod. 1681; — Epistola buccinatoria II. ad Magnatos, Gedani 1681; —

Exemplum litterarum equitum Pomeraniae, Amstelod. 1681 (DS.).

4149. R. *1681*. **Narratio causae cuiusdam mulieris (spr. sądowa o poligamię), Pam. Sand. 1829 I.; Załuski And. Chr., Dziękowanie za pannę Brzostowską, Ostrow., Swada pol. 1745; Tenże, Oddawanie L. Zeleuckiei, tamże.**

4150. R. **1682**. Instrukcya na sejm posłom Wyszogrodzkim, Pam. hist. Huberta I.; — Ogiński Jan, Dziękowanie za buławę polną (1682) b. r. (**E.** IX.); — Sapieha Kaz., Podziękowanie za wojew. wileńskie, Ostrow., Swada pol. 1745; — List Grzymułtowskiego Krz. do Jana III. i do Dönhofa w sprawie A. Morsztyna, Grab., Źródła *zob.* Nr. 1362.

4151. R. **1682**. List Jana III., Barącz, Pam. dziej. pol.

4152. Czartoryski Kaz. Flor., Instructio circa judicia sagarum (Et epistola pastoralis), Gedani 1682; — Pac Nicol. Stefan., Modus et ordo boni regiminis in Diocoesim Vilnensem, Vilnae 1682; — Tenże, List pasterski 1682 (DS.).

4153. **Zierowski** (rezydent cesarza), Sermo coram Sac. Regia Majest. Javoroviae 1682 DS.; Toż, Ostrow., Suada lat. 1747; — Koresp. J. Chr. Zierowskiego i Jana Wielopolskiego z Szląskiem, Mosbach, Wiadomości; — Rada miasta Świdnicy do król. Oberamtu we Wrocławiu, tamże.

4154. **Ciampi Seb**. Narratio rerum, quae post obitum Alexi Michalowicz gestae sunt Moscuae XI. Kal. Octobris a. 1682 missa ex urbe Moscua ad Fr. Martelli nuntium apostolicum apud Joannem III., Florentiae 1829.

4155. R. *1682*. **Lubomirski Stan. Hier., Oratio ad germanum suum, Lünig, Orationes. *Zob.* Nr. 3651, 3731 (Zatw.).**

4156. R. **1683**. Konstytucye Seymu Wal. Warsz., Konst. W. X. Litew., Vol. leg. V.; — Konstitucie seymu wal. ordynar. 6 Niedz. die 27. Januarii, Krak., Warsz. 1683; — Instrukcya na sejm, Barącz, Pam. dz. pol.; — List króla do marszałka, Nowakowski, Źródła II.; — Leszczyński R., Powitanie króla i inne mowy na sejmie, Ostrow., Swada pol. 1745; — Tenże, Oratio Salutatoria ad Joan. III., Lünig, Orationes; — Tenże, Post finita comitia, tamże; — Oratio deputati exercitus ad Joan. III„ tamże; — Dolski dziękuje za laskę nadworną litewską, Ostr., Swada pol. 1745; — Sapieha Mik., Dziękowanie za wdztwo Wileńskie, tamże; — Lubomirski St. H., Oddawanie pieczęci Wydżdze bisk. warm., tamże; — Oddawanie laski marszałkowi nadwornemu koronnemu na sejmie, Nowakowski, Źródła II.; — Święcicki Stan. Hyac., Mowa senatorska albo raczej votum 16. Febr., Warsz. 1683 DS.

4157. R. **1683**. Zdanie Malinowskiego o Andrzeju Morsztynie i listy, Listy ks. Teofili Ostrogskiej do Malinowskiego, Pam. Sandomierski, 1829 I.; — Summarium rachunków Janowi III. i stanom na sejm pro d. 27. Januarii 1683 (**E.** D. VIII.); — Dwie mowy pewnego Senatora za króla Jana III. (sprawa Morsztyna), Ostrow., Swada pol. 1745.

4158. R. **1683**. Treść przymierza między Leopoldem a Janem III., Rel. Nunc. Ap. t. II.; — Sauer Augustin, Rom und Wien im Jahre 1683, Akten aus röm. Archiven, Wien 1883, Hessen-darmst. Berichte, Arch. für öst. Gesch. t. 38; — Innocencii XI. Brevia, Ostrowski, Suada lat. 1747; — Mowy posła francuskiego, Nowakowski, Źr. t. II., *zob.* Nr. 4077; — Lubomirski St. Her., Lettre de Mr. S. L. ou l'on voit pratiques secrètes des François avec les Turcs, Ratisbona 1683; — Lysimachus Stan., Equitis poloni ad Lentulum, in qua gallorum artes, Christianopoli 1683 (Toż po niem.) (DS.).

4159. **Wiedeńska wyprawa**. Kabdebo, Bibliographie der Türkenbelagerung Wiens, Wien 1876; — Szalay J., Az 1683 die hadviselés és irodal'ma, Századok 1884, str. 561, 634, 756, 827, (Wojna 1683, literatura jej i dodatki).

4160. **Acta Joannis III.**, regis Poloniae ad a. **1683**, ed. Kluczycki Fr. (Acta historica t. VI., *zob.* Nr. 1390 i 4075), Crac. 1883.

4161. **Kriegsjahr 1683** nach Acten darg. in der Abtheilung für Kriegsgesch. des k. k. Kriegs-Archivs, Wien 1883; — Hassel und Witzthum, Zur Gesch. des Türkenkrieges im J. 1683, die Betheiligung der kursächsischen Truppen, Dresden 1883; — Helfert, Der Chef der Wiener Stadtverteidigung 1683, Prag 1883; — Klopp O., Das Jahr 1683 und der folgende grosse Türkenkrieg bis zum Frieden von Carlowitz 1699, Wien 1683; — Newald Johann, Beiträge zur Belagerung von Wien durch die Türken im J. 1683, historische Studien, Wien I. 1883, II. 1884; — Renner V., Türkische Urkunden den Krieg 1683 betreffend, Wien 1888, *zob. Opracowania.*

R: Jarochowski K., Przew. nauk. lit. 1853 (Hassel i Witzthum); Sokołowski A., N. Reforma 1883 Nr. 196 (Klopp). Nr. 234 (Newald); Finkel L., Kwart. hist. 1889 (Renner).

Por. Biblioteka warszawska 1883 III. (Odsiecz Wiednia w r. 1683 w najnowszej literaturze niemieckiej, przez Eug. Lipnickiego), Mitth. f. öst. G. 1884.

4162. **Listy Jana III.**, pisane do królowej Kazimiry w ciągu wyprawy pod Wiedeń w r. 1683, (wyd. E. Raczyńskiego) War. 1823, 1824, Lwów 1848, Krak. 1860, Lwów 1882 (Bibl. Mrówki), 1883, Także: Helcel *zob.* Nr. 4076 i Acta *zob.* Nr. 4160; — Lettres du Roi de Pologne à la Reine, Trad. par M. Plater et publ. par N. A. de Salvandy, Paris 1826, [Także: w Acta tłóm. Miena,

zob. Nr. 4160]; — Briefe des Königs von Polen, Johann Sobieski, an die Königin Maria Kazimira, deutsch hrsg. von Fr. Oechsle, Heilbronn 1827 (z franc.); — Brieven van den Koning van Polen, Jan Sobieski, van de Konigen Maria Casimira, Gravenhager 1831, Hage 1835 [z franc.].

R: H. B., Ateneum 1883 IV. (o wyd. lwow.).

4163. **Tarnowski St.**, O listach króla Jana z wyprawy wiedeńskiej, Przegl. pol. 1883 IV., Słowo warsz. 1883 Nr. 297; — Żony bohaterów, Listy Sobieskiego do M. Kaz., Czas 1875 Nr. 92.

4164. Copia listu króla Jana III. 1683; Lettera scritta dalla S. M. Re di Polonia alla Regina, Bologna et Lucca 1683; Copia eines Schreibens an d. Königin 13. Sept. Wien, Breslau 1683; Relacion extraordinaria 1683 (list po hiszp.) (DS.); List króla Jana III. Sobieskiego przed batalią wiedeńską do żony, Pszczólka krak. 1821 IV., Tyg. n. lit., 1866.

4165. Correspondenza epistolare tra Leopoldo I. ed il P. Marco d'A v i a n o publ. da O. Klopp, Graz 1888, *zob.* Nr. 1579.

Por. Julian B., Marek d'Aviano, Biesiada lit. 1884 Nr. 31–2.

4166. R. **1683.** Epistolae J o a n n i s III. ad Ludovicum XIV., ad Szach Soliman, ad Joannem Georgium III., ad Fridericum III. Elect., ad Imp. Leopoldum, ad Gregor. Wilchel., ad Innocentium XI., ad Cardinales, ad Pallavicini; L e o p o l d i ad Joan. III., Caroli Leop. Lothar. ducis, Georgii Wilh., Joannis Georgii ad Joannem III., Ostrowski, Suada latina 1747; — Listy Monarchów z czasów oblężenia Wiednia r. 1683, Roz. warsz. 1819.

4167. **Wyprawa wiedeńska.** Copia litterarum ad C a e s a r. Majest. a Regi Polon. scriptarum S. l. 1683, *zob.* Nr. 4166, (DS.); — Pater B. Bruligs Bericht über die Belagerung der Stadt Wien (Herausg. v. Dudik), Arch. f. Kunde österr. Gesch. 1850; — Menczik Ferd., Císar Leopold I. a Rakusko r. 1682–84, na zakladě archival., Ruch praski 1884 Nr. z 17. czerwca; — Dyariusz marszu wiedeńskiego, Warsz. 1683 DS.; — Dyaryusz w y j a z d u pod Wiedeń Jana III., Kraków 1784; — J a k ó b a Sobieskiego, królewica, d y a r j u s z oblężenia Wiednia 1683 (z ręk. łac. przełożył Wł. Z.), Dziennik literacki 1858; — Toż, wydał w przekładzie i objaśnił T. Wierzbowski, Echo warsz. 1883 Nr. 126 i Odb., Warsz. 1883; — Dyakowski M., Dyaryusz wiedeńskiej okazyi z r. 1683, Pszczółka krak. 1821 III., Pam. war. 1823, Zb. Pam. Platera IV., Zb. Pam. Niemc. V., Wójcicki, Bibl. star. pisarzy V., Kłosy 1883 Nr. 961, Osobno: Krak. 1861, War. 1883; — Trakt króla z wojskiem Rtej pod Wiedeń, Pam. Sand. 1829 I.; — Wyprawa pod Wiedeń, Roz. warsz. 1819; — Prawdziwa relacya, Przyj. ludu, Leszno 1841 r. VIII. t. II.; — Ralacion diaria de las Marchas de Polonia, Madrid 1683 DS.; — Ordynans Jana III. kasztelanowi krak. z 15. sierpnia, Przeździecki A., Podole, Wilno 1841 t. II. str. 145—6; — Relatione dell armi imp. unite con Polacca 23. Augusto, Genova 1683; — Relatione de continuati progressi dall armi Sacra Lega, Luca et Genova 1683 (**E.** X.); — Continuation des Kön. von Polen Marsches nach Wien 1683; — Glaubwürd. Diarium welcher gest. G. F. K o l t s c h i t z k y sich aus Wien gewaget, Wien, Salzburg, Regensburg, Frankfurt am Mein 1683 (DS.) (Por. **E.** 1683: Denkwürdigkeiten); — Diarium und Beschreibung Belag. d. Wien, wobey Fr. Koltschitzky ein Pohl aus Sambor 1683 (**E.** X.); — (Jan III.) Extract-Schreiben aus Lintz 1683; — Twardowski B., Spis r y c e r s t w a polskiego, walczącego pod Wiedniem, oraz szyk bojowy, Poznań 1883; — Plan de bataille de Vienne 1683; — (Jan III.) Oracion que el Rey de Pol. pronuncio en la trente de su armada, Madrid 1683; — (Jan III.) Copia di lettera scritta dal R. di P. al Padre Marco d'A v i a n o, Bologna et Lucca 1683, 1684; — Copia di lettera dal Campo S. Vienna al Carlo Mattesilani, Bologna et Firenze 1683 (DS.); — Dokument Jana Sobieskiego z 13. września 1683 nieznany, Tyg. ill. 1882 Nr. 337; — Lénárt József, Sobjeski levele Bécs ostromáról 1683 sept. 13, (List J. Sobieskiego o oblężeniu Wiednia, z arch. Telekiego); — List Baranowskiego, towarzysza, do P. M i l e c k i e g o po wiedeńskiej batalii dnia 14. Septembra, Pielgrzym z Tęczyna, Dod. Muzy nadwisl. 1823 I.; — O wyprawie Jana III., przez Inżyniera Saskiego, Pam. warsz. 1809; — Specificatia zabranych pod Wiedniem rzeczy, List Jana III. z obozu nad Dunajem i z Krakowa, Wójcicki, Bibl. star. pisarzy II., [Por. **E.** 1683: Bericht, Courier, Diarium, Diario, Extrackt, Fama, Fischer, Freymund, Ghelen (także 1684), Herzog, Inhalt, Jan III., Ketteler, Laurus (**E.** X.), Lerch, Lettera (**E.** X.), Mercure, Nachricht, Nuevas, Noticias, Racconto, Ragguaglio, Relacya, Relatione (**E.** X.), Relacion, Relation (**E.** IX., X.), Reuss (1684), Storza, Verlauf, Victoria, Vorstellung, Voelkeren, Torri, Türckenkrieg, 1684: Belägerung, Bermudano, Beschreibung, Chronica, Imhof, Istoria, Magnavini, Ragguaglio, Rocoles, Waelckeren, **E.** X. 1684: Camentrius, Talente].

Kochowski W., Commentarius belli; Wyprawa Turków w Sękowskiego Collect. i pisma z r. 1783, zob. Kroniki.

4168. R. **1683.** Oratio abbatis Mogiln. ablegati Poloniae ad Summum Pont. reddendo vexillum Machometum, Ostrow., Suada lat. 1747; — Denhoff Joan. Cas., Oratio ad Innocent. XI. (To samo po hiszpańsku) 1683; — Abris des Standarts des Visirs, welchen König in Polen Joh. III. gewonnen 1683; — Komarek J. J., Disegno delle stendarto del

Visir da Giov. III., Roma 1683; — Komarek J. J., Auslegung arab. Wörter in Standarte 1683; — Maracci Lud., Interpretazione delle lettere arabiche nello Stendarto, Roma 1683 [DS.] (Por. **E.** 1683: Standarte, Wahrzeichen).

4169. **Wyprawa wiedeńska.** Continuation und Nachricht aus Wien nach Entsetzung d. Wien, Breslau 1683; — Patina C. C., Eine Rede von befreyten Wien 1683; — Relazione venuta da Vienna 27. Settemb. Vienna, Venezia et Genova 1683; — Racconto dell ordinanza dell. armata imper. e Polacca 9 Octobre, Firenze et Genova 1683; — Copia di lettera del duca di Lorena sotto 14 Octobr., Genova 1683 (**E.** X.) (DS.); — Jana III. list do Kazimierza Sapiehy, wdy wileńskiego, hetmana W. X. L. 12. paźdz. 1683, Athenaeum 1842 t. VI.; — Opisanie bitwy pod Parkanami, Zb. Pam. Niemc. t. IV.; — Drey particular Schreiben aus Kayserl. Feld-Lager unweit Parcan erhalt. Victorie 1683; — Galasi V., Relazione, Venezia 1683 (Por. **E.** IX. 1683: Racconto, **E.** X. 1683: Bericht, Successi); — Puncti della capitulatione con la fortezza Strigonia 1683; — Relatione verissima et distincta della Victoria dall Armi imp. e pol. sotto Strigonia, Venetia 1683 (Por. **E.** X. 1683: Istoria, Relacion, Relatione); — Racconto del perdono Riposta dalli rebelli al Re di Polonia, Venezia et Bologna 1683 (DS.).

4170. Program uroczystości na przyjazd Jana III. z wyprawy wied. do Krakowa 1685, z aktów miejskich, Rozrywki przyj. 1826; — Dedicatio operis triumphalis Joan. III., Crac. 1683 DS.; — Christinae epistola gratul. Joan. III., Ostrow., Suada lat. 1747, *zob.* Nr. 4168; — Piskorski Seb., Oratio ad princip. Jacobum, Crac. 1683 DS.

4171. **Wyprawa do Multan** i pod Kamieniec (1683—9), Sękowski, Collectanea t. II.; *zob. Kroniki;* — Kunicki, Copia litterarum ducis Cosacorum ad Potocki, Ratisb. 1683; — Relation v. d. Cosacken Sieg wieder Tartaren 1683; — Vittoria ottenuta da Cosacchi, Venezia 1684 (DS.) (Por. **E.** 1683: Ecclisse, 1684: Luna, Relation, **E.** X. 1684: Relatione).

4172. R. **1683–4.** Listy Grzymułtowskiego o układach w Kadzyniu, Grab, Źródła, *zob.* Nr. 1362.

4173. Gniński Jan, Memoriale legationis polonicae Belgii, Hagae d. 6. Novemb. 1683 DS.

4174. **R.** *1683.* **Załuski A., Oddawanie panny A. Potockiej, Rozalii Dzieduszyckiej, Ostrow., Swada pol. 1745.**

4175. R. **1684.** Artykuły przymierza między cesarzem, Polską i Wenecyą, Rel. Nunc. Ap. t. II.; — Jan III. do Innocentego XI., tamże; — Listy Stanisława Wojciekiego do Jana Karola Matesillani rezydenta polskiego w Rzymie o wojnie z Turcyą, tamże; — Copia della lettera dal Re di Polonia, Bologna 1684; — Capitoli della sacrosanta Lega fra S. M. il Re di Pol., Modena, Bologna, Lucca 1684, Bologna 1686; — Relatione della Lega e capitoli, Venetia 1684; — Armi Nicolo X., League, Padua 1684; — Litterae regis polon. ad Persarum et Medorum regem s. l. et a. (Cracov. Febr. 1684) 1684 (**E.** D. VIII.); — Friderich Wilchelm, Copia d. Schreibens an den Kön. von Polen denen Ungarn 1684; — Bericht was in Conferentz zu Andruszow 1684 (DS.).

4176. Synodus Luceoriensis et Brestensis per Stan. Witwicki celebrata, Varsav. 1684; — Acta capituli provinciae poloniae Ord. praedic. Siradiae 1684 (DS.); — Wizytacye klasztoru Norbertanek w Strzelnie i w Łeczycy, przez opata wrocł. Gebla, Mosbach, Wiadomości.

4177. **Teleki,** József gróf. Hunyadiah kora I.—XII., Pest 1852—7, *zob.* Nr. 900; — Szádeczky Lajos, Sobieski és Teleki levelezése 1684—6. Történelmi Tár 1887 str. 543 do 558, 734—748, 1888, 160—175, 334—368 (Korespondencya między Sobieskim a Telekim); — Szás K., Sylloge tractatuum aliorumque actorum Claudiopoli 1833, Diplomatarium Alvincziänum, MM. Hung. hist. I. 14, 25 [1870], *zob.* Nr. 893 [Stósunki Siedmiogrodzkie].

4178. **Feldzüge** des Prinzen Eugen von Oesterr. Kriegsarchiv, Wien 1882 I.—VIII., *zob.* Nr. 1581; — Arneth, Prinz Eugen u. s. Zeit, Wien. 2 wyd., 1864.

4179. Jabłonowski Jan St., List 30. marca 1684 ze Lwowa o zbieranie Chorągwi, 1684; — Wojeński St., Compend. relazione di quanto ha operato l'armata del re di Polonia, Bologna 1685 [**E.** X.] [po pol., Relacye nuncyuszów II.]; — Descrizione dal Campo dell Re di Polonia 1684; — Diario dalla messa del Re di Polonia, Bolonia 1684; — Diario terzo dal Campo sotto Chocim 2—18. Octob., tamże 1684, — Diario quarto dal Campo sotto Czołha 22. Octob., tamże 1684, — Diario quinto dal Campo sotto Caminiez 29. Octob., tamże 1684; — Confirmazione delle vittorie, tamże 1684; — Relation of the expedition 1684, London 1685 [DS.] [Por. **E.** 1684: Erasmus, Extract, Relatione, 1685: Relatione].

4180. R. **1684.** Listy Ogińskiego M. do Sapiehy Ben., Grab., Źródła, *zob.* Nr. 1362, — List Pstrokońskiego Sp. do Ben. Sapiehy, tamże, — List Jędrzeja Potockiego do Arcyb. Stef. Wydżgi, Podgórski A., Pomniki, Wrocław 1840.

4181. **Jan III. pozwala Janowi Tupniakowi prawo na wybraniectwo w Wróbliku przelać na synów, Dod. Gaz. lw. 1859 Nr. 13: Wyrok na świętokradcę z r. 1684 (dosłowny), Wiek 1877 Nr. 205.**

4182. R. **1685.** Konstytucye Seymu Wal. Warszaw., Konst. W. X. Lit., Vol. leg. V.;

— Constitucie sejmu waln. ord. 6 niedzieln. warsz. 16. Febr., Kraków, Warsz. 1685 DS.; — Summaryusz z dispositiey podatków z 1683 i 1685 uchwalonych, 1685; — Delata [patent] podatków Rzpltej 1685; — Dąbski Stan., Mowa bisk. płoc. ex occasione opactwa Oliwskiego 1685; — Gniński J. Chr., Mowa przy oddawaniu pieczęci kor. po Janie Gnińskim do Jana III., Zamość 1685, 1686 (DS.); — Leszczyński Raf., Oratio ad Joannem III., Lünig, Orationes; — Giełgud A., Mowy marszałka poselskiego, Ostr., Swada pol. 1745; — Instrukcya na sejmiki, Barącz, Pam. dz. pol.; — Memoriale supra constitutionem anni 1685 (za Aug. III. wydane) b. r. (**E.** IX.).

4183. Acta, constitutiones et decr. Synod. Viln. praes. Alex. M. Kotowicz per Joan. Woronowicz, Vilnae 1685; — Kotowicz Alex. Mich., List pasterski 23. Novembra do dyec. wileńsk., Wilno 1685; — Akta sprawy zakonu Cystersów [po łacinie], Romae 1685 (DS.).

4184. R. **1685.** Das Europa Kriegs und Staats Bekümerte Kayserl. Polen und Venet. gegen Türcken (Toż pod tyt.: Europa wirst des Krieges nicht müde), Leipzig 1685; — Bereue dein Geld nicht, das ist Francös. Intriguen, Alliantz zwischen Rom, Pohlen, Leipzig 1685; — Extract der Proposition I. K. M. v. Pohlen 1685; — Bericht welcher Gestalt Graf Wielopolski vom Könige in Frankreich empfangen 1685; — Wag-Schale 1685 (**E.** X.) (DS.).

4185. **Jabłonowski St. J.**, List z Warszawy 10. marca 1685 o hibernie do wojska, 1685 DS.; — Dyaryusz wojska na kampanii w Wołoszech, Wójcicki, Bibl. star. pis. t. V.; Un fait d'armée polonaise, Bruks. 1685, 2 ed. Strassb. 1844 (przedr. Jonsac, *zob.* Nr. 4085), Por. **E.** 1685: Relation; — Sporządzenia woysk Rpltej synom ojczyzny pożądanego, Warsz. 1685 DS.

4186. R. **1685.** Votum apologeticum arcybiskupa na odezwę pod jego imieniem wydaną (zdaje się w r. 1685, wedle notat p. Kluczyckiego) b. r. DS. i Pam. Sandomierski 1829 I.

4187. **R.** *1685.* **Jan III. potwierdza własną fundacyę i dotacyę Bonifratrów we Lwowie, Dod. Gaz. lw. 1856 Nr. 36—41; Przywilej na jarmarki w Tartakowie, tamże 1854 Nr. 17.**

4188. **Rechts Riga Apotheker Ordnung, Riga 1685 DS.**

4189. **Załuski And., Oddawanie p. L. Rozrażewskiej, J. Graffówny, T. Potockiej, J. Rzewuskiej, Ostrowski, Swada pol. 1745.**

4190. R. **1686.** Przysięga posłów, Barącz, Pam. dziej. pol.; — Copia litterarum S. Reg. Poloniae 1686; — Manifestum „Si quis venit" 1686; — Abdruck einiger glaubwürd. Schreiben aus dem Königr. Polen 1686 (DS.); — Jan III., List do K. Sapiehy, Ostrowski, Swada pol. 1745; — Grzymułtowski Krz., Mowa in Senatus Consilio 19. Decemb. Lw., tamże.

4191. Contributionis capitalis a Pontifice ad nuntium in Polon. Declaratio 1686 DS.; — List Innocentego XI. do Maryi Kazimiry (8. list. 1686), Arch. teol. Jabczyńskiego 1836 121—3.

4192. **Grzymułtowski K.**, Listy i mowy (Źródła dziejowe t. I., *zob.* Nr. 1387), wydał A. Jabłonowski, Warsz. 1876; — Tenże, Mowy sejmowe 1685 DS.

R: Pawiński A., Ateneum 1876 I.; Przegl. kryt. 1876 (wyd. Jabłonowskiego).

4193. **Articuli** foederis de pace contra Turcos a. R. Poloniae cum Moscoviae Ducibus (d. 4. Maji) 1686 (Toż po hiszp. i włosku); — Grzymułtowski Krzyszt., Copia der Rede an Czar 21. Febr. 1686 (DS.); — Chiarello G. Balt., Historia degl' avvenimenti del armi imper. e trattati, Venetia 1688; — Grzymułtowskiego Krz. Zdanie sprawy z poselstwa do Moskwy, Mowa, Opis wjazdu, Biografia, Grab., Źródła, *zob.* Nr. 1362, Projekt pokoju, Podoskiego Teka V., *zob.* Nr. 4330.

4194. **Relationes** Cardinalis Buonvisi nuncii apostolici anno 1686 (MM. Vaticana Hungariae II. 2, *zob.* Nr. 902) (ed. Fraknói Wilh.), Budapest 1886; — Fraknói Vilmos, XI. Incze papa és Magyarország fölszabaditaśa a török uralom alol. Budapest 1886 (Wstęp do wyd. poprzedn. osobno); — Karolyi Árpád, Buda és Pest visszavívása 1686, Budapest 1886 (str. 432, 4 karty) (Odzyskanie Budy na podstawie archiwalnych studyów, we Wiedniu, Włoszech, Berlinie i t. d., wspaniałe wydanie), (Por. **E.** 1686: Attentati dei defensori di Buda, Nowiny, Relacya z Krakowa, Ristretto della plana).

R: Finkel L., Kwart. hist. 1888 (relac. Buonvisego).

4195. **Wyprawa wołoska.** Lettera scritta v. Gran senatore in Polonia, Bologna 1686; — Operationi dell Armata di Polonia, Bologna 1686; — Relazione della marchia, Ven. et Bol. 1686 (toż po franc.); — Relazione verso Caminietz, Venet., Mil. 1686; — Relazione seconda (Jassi), Bol. 1686; — Relazione della Vittoria, Venez. 1686; — Relazione delle Moldavia, Venetiae, Milano 1686; — Ristretto delle operationi, Bologna 1686, (DS.) (Por. **E.** 1686: Europa).

4196. R. **1686.** Joannis III. ad princ. Anhalt in negotio connubii G. Radziwiłł, Ostr., Suada lat. 1747; — Fryderyk Wilhelm, Copye ende translaet van een Missive door. op. verzoek van den van Polen, Haga 1686, DS.

4197. R. **1686.** Jan III. do rady miasta Wrocławia o depozycie Grudzińskim, Okól-

nik w tej sprawie królewski, Mosbach, Przyczynki str. 179.

4198. **Actum in Pilten in Generali Commissione, 2 ed., 1686; Negotium Piltinense seu Curoniense 1686 (DS.), Por. Winkelmann Nr. 2327-9.**

4199. R. **1687**. Listy i mowy [jeden list do Baszy Chocimskiego], Nowakowski, Źródła II.; — List marszałka w. kor. do króla, tamże; — Jan III. do Kaz. Sapiehy. Ostr., Swada pol. 1745.

4200. R. **1687**. Breve Wężyka, Olszowski, De archiepiscopatu Gnesnensi; — Acta capituli provinciae poloniae Ord. Praed. Ploc. sub Ant. Korczewski 1687 DS.

4201. Lettera di regnaglio della Ambasciata di Polon., Bologna 1687 DS.

4202. Weinert A., Opis historyczny zaślubin królewicza Jakóba Sobieskiego, Bibl. warsz. 1852 IV., Odb. Warsz. 1851; — Tenże, Powody zerwania umów małż. z księżną Radziwiłłową Brandenburgską, Bibl. warsz. 1855 III., Odb. Warsz. 1855; — Winszowania z powodu kolligacyi z Neuburgskim domem i życzenia nowego roku, Nowakowski, Źródła II.

4203. Giornale I. dal campo Cesareo 30. Marzo, Et quello par la parte di Pologna e Moscovia, Milano 1687, Giornale II. 6. April, Giornale III. 13. April, Giornale IV. 20. April, Giornale V. 27. April, Giornale VI. 4. Magio [DS., Milano 1687] [Por. **E.** 1687: Adlerhold, Bericht, Christenheit, Historia, Schaffer].

4204. Łuczickij J. W., K' istorii bunta w Małorossii 1687 g., Kijewskaja Starina 1884.

4205. Metrica albo rejestr dla poriadku Lw. 1687, Metrica wtoraja, Lw. 1687 [DS.].

4206. **R.** ***1687.*** **Załuski A. Chr. dziękuje za Elż. Potocką, oddaje Kruszelnicką E. Jordanowi; Kurcz St. oddaje L. Sapieżankę K. Szuyskiemu; Sapieha zaprasza na ślub siostry swej, Ostrow., Swada pol. 1745.**

4207. R. **1688**. Mowa Jana III. na sen. consil. w Grodnie, Ostrow., Swada pol. 1745; — Jan III., Oratio ad Ord. Proceres, Lünig, Orationes; — Lubomirski St., Votum na radzie, Ostrow., Swada pol. 1745; — Tenże, Mowa oddając pieczęć P. Tarle, tamże; — Pieniążek O. J., Mowa in senatus consilio w Grodnie 18. Martii, tamże; — Radziejowski Mich. Stef., Mowa na radzie po zerwanym sejmie w 1688, tamże; po łacinie, Lünig, Orationes; — Tenże, Oratio ad Joannem III. cum nuncii vocem sibi imputaret, Lünig, Orationes; — Załuski A., Kazanie na sejmie 9. Martii, Ostrow., Swada pol. 1745; — W. Kochowski do St. Lubomirskiego, Przeździecki A., Podole, Wilno 1841 t. I. str. 28-29; — Mowy Karwickiego, Teka Podoskiego V., *zob.* Nr. 4320.

Por. St. Tarnowskiego: Tajemnica z r. 1688, Rocznik akadem. 1883, Niwa 1883.

4208. R. **1688**. Joannes III. [Uniwersał], Zamość 1688 DS. [**E.** D. IX.]; — Ordynans króla z r. 1688, Bibl. warsz. 1844 III.

4209. **Acta provinc. capituli prov. Lithuaniae d. 3 Julii celebrati, S. l. et a. 1688 DS. (E. X.).**

4210. R. **1688**. Listy nuncyusza Cantelmi, Rel. Nunc. Ap. t. II.; — Wyjątek z pam. hr. De Chavagnac posła do Polski, Zb. Pam. Niemc. t. IV.

4211. **Pibram A. T.**. Österreich u. Brandeburg 1688–1700, Prag 1885, str. 228.

4212. Relatione ricca pressa fatta da Cosacchi nel Mare negro, Venetia e Modena, Venetia e Milano 1688 DS., [Por. **E.** 1688: Contarini, Curti, Istoria degli avvenimenti, Königreich Ungarn].

4213. **Orłowski A. ks.**, Zebranie wszystkich redempcyi, które Prowincya polska Zakonu T r o y c y N a j ś w. od r. 1688 do r. 1783 czyniła, Warsz. 1783; — Żeromski Marcin, Cathalogus captivorum polon. ex barbarorum servitute emancipatorum, Leopol. 1753; — Sikorski, Brevis notitia rerum Ord. S. Trinitatis de redemptione Leopol. 1754; — Laudum Ord. S. Trinitatis de redempt. Leopoli 1754; — Notitia de redemptione Leop. 1754, Kraszewski, Okruszyny I.

4214. R. **1688**. Skrypt X. Radziwiłłówny margr. brandenb. dany Jakóbowi Sobieskiemu, że za niego pójdzie, Grab., Źródła, *zob.* Nr. 1362 i *zob.* Nr. 4202.

4215. R. **1689**. Jan III., List do K. Sapiehy 17, paźdz., Ostr., Swada pol. 1745; — Jan III do senatorów, Mowy. St. Lubomirskiego, Czarnkowskiego, Siemińskiego, Garczyńskiego, Nowakowski, Źrodła t. II.; — Mowa do izby poselskiej od wojsk, tamże, — Cantelmus D. Jak., Oratio apud Joan. III. ad gener. comitia, Crac. 1689 DS., — Martelli Fr., Oratio habita Varsaviae die 19. Junii [czy druk?] 1689; — Instrukcya Słuszki, wdy połockiego dla kom. w sprawie zbrodni Hłaski, Grab., Źródła, *zob.* Nr. 1362; — Biskupski Wierzbięta P., Votum am Landtage zu Wieluń von 14. December übers. v. Joh. W. Bewert., Berlin 1689 DS.

4216. Synodus p o s n a n i e n s i s celebrata per St. Witwicki, Vars. 1689, — Ossowski C., Sermo dictus in syn. Posn., Var. 1689; — Ust. syn. ż m u d z k i e g o 1690; — Trina decreta tribunalitia ecclesiae Lublin 1689 [DS.].

4217. R. **1689**. List L e o p o l d a do Jana III., Pam. Sandomierski 1829 t. II.; — Leopold I., Litterae Caes. Maj. ad R. Pol. de fascinoribus Regis Galliae [Lat. gall. holl.], Viennae 1689; — Litterae Imperii electorum ad Johannem III., Ratisbonae 1689 [DS.]; — Epistola Collegii Cardinalitii ad Joannem III., Ostr., Suada lat. 1747; — Prutz H., F r a n z ö s i s c h - polnische Umtriebe in Preussen

1689, Quidde Deutsche Ztschr. f. Geschichtswiss. 1889 I. 2, — List p. de Teil posła franc. w Polsce, Pam. Lw. 1817 I. 180, — List Mrg. de Bethune do kard. d'Estrées z Warszawy, tamże 1817 I. 170.

4218. R. **1688—9**. Prośba Łyszczyńskiego do króla z więzienia, Oskarzenie tegoż o ateizm, Grab., Źródła, *zob.* Nr. 1362; — Relation von Casimir Liszyński, Nowakowski, Źródła t. II.; Seyler J., Acta Łyszcz., Königsb. 1740; — Tripplin Ł., Tajemnice społeczeństwa t. I., Por. **E**. 1689: Decreta, Relation.

4219. R. *1689*. Załuski A. Chr. dziękuje za Zofię Czarniecką M. Potockiemu, Ostrow., Swada pol. 1745.

4220. R. **1690**. Konstytucye Seymu Wal. warsz., Konst. W. X. litew., Vol. leg. V.; — Constitucye seymu wal. 6 niedz. war. d. 16. stycznia, Warsz., Kraków (2 odb.) 1690 DS.; — Instrukcya na sejm, Barącz, Pam. dziej. pol.; — Zagajenie Seymu przez Świnkę, Ostrow., Swada pol. 1745; — Działyński Tom., Mowa witająca Jana III., tamże; — Mowa St. Szczuki marszałka, tamże; — Ordinatio judiciorum assesorialium, tamże.

4221. Acta capituli Varsaviensis (sub Flor. Straszyński) 1690 DS.

4222. Bericht von was von 22. bis 26. May bey Einzug Poln. Gesandschaft passiret 1690 DS.

4223. Relatione nuova vera della vittoria del principe Cossacco nel. Mar. Negro, Venetia 1690 DS.; — List Kazy Giereja do hetmana i przypisek tegoż (z r. 1690—7), Koźmian J. E., Wyciągi Piotrowickie.

4224. R. **1690**. Listy Marszałka W. kor. do króla, królowej i królewicza, Nowakowski, Źródła II.; — Jan III. do senatorów o małżeństwie Jakóba (królewicza, list takiż), Ostrow., Swada 1745; — Niektóre dokumenty Katarzyny Radziwiłłówny z domu Sobieskiej, Chołmskij Miasiaczesłow 1870.

4225. R. *1690*. Jan III. potwierdza Wład. IV. przywilej monasterowi św. Bazylego w Domaszowie, Dod. Gaz. lw. 1859 Nr. 48; W nagrodę zasług Józefa Lubomirskiego Jan III. w jego miasteczku Kolbuszowie jarmarki i targi stanowi, tamże 1861 Nr. 25.

4226. R. *1690*. Zawisza Krz. oddaje siostrę P. Tarnowskiemu, Ostrow., Swada pol. 1745; Załuski A. Ch. oddaje Al. Zelencką St. Małachowskiemu, J. Szumowską J Orzechowskiemu, Mrgr Bethune St. Radziwiłłowi, tamże.

4227. R. **1691**. Konstytucye seymu waln. extraordynar., Krak. 1691 (?); — Jan III., List przedsejmowy 20. październ. 1691 [DS.] (Toż, Ostrow., Swada pol. 1745).

4228. Relation des Empfangs an der Gräntze J. Königl. Hoch. Printzen Jacobi mit Amalia (?), War. 25. Mart. 1691 (**E** X.) *zob. Kroniki.*

4229. Epist. Joannis III. ad Innocentium XII. (z r. 1691—1696); Breve eiusdem (Sprawa d'Arquien'a), Ostrow., Suada lat. 1747; — Lichtenstein, legatus Caes. ad Cardinales S. R. C., tamże.

4230. Kamieński B. D. Istoczniki małorossijskoj istorii, Cz. I. (1691—1722), Moskwa 1859.

4231. Stat. Tabella über die Zahl der Taufen, Traungen und Begräbnisse in Kirchen D a n z i g 1691—1786, Danzig 1788.

4232. Załuski A X., Przedmowa w Brześciu, Ostrow., Swada pol. 1745; Tenże, Przemowa na oblóczynach Róży Gąsiowskiej, tamże.

4233. R. **1692**. Elucidatio województw, które sobie allewiacyą w podatkowaniu uczyniły 1691 DS.: — Przywilej Jana III. wdzie krak. na buławę p. k., Przeździecki A., Podole, Wilno 1841 t. II. str. 147—150; — Jan III., List do X. biskupa pozn. 17. april., Ostrow., Swada pol. 1745.

4234. Święcicki Stan., Copia listu X. Biskupa chełmskiego do jednego z księży biskupów (o użycie klątwy przeciw wojew. ruskiemu za wymaganie hiberny) 1692 DS.

4235. Extract Schreiben aus Jaworowa 1692; — Das von den Francosen noch nicht völlig curirte Polen, Freyburg 1692 DS.; — Jan III. do ks. bisk. wrocław. Franciszka Ludwika, Jan Małachowski do tegoż, Jadwiga Elżbieta królewiczówna do tegoż, Mosbach, Wiadomości; — Helbig, Polnische Wirtschaft u. französ. Diplomatie 1692—97, Sybels H. Z. t. I. str. 380.

4236. R. **1692**. Listy Jabłonowskiego do króla, Jonsac, *zob.* Nr. 4085; List Jabłonowskiego z 26. wrz. (Założenie Okopów św. Trójcy), Finkel L., Okopy św. Trójcy, Przew. nauk. lit. 1889 [Dod.], Odb. Lwów 1889 *zob. Opracowania.*

R. 1692 zob. Nr. 3745 (Zaław.).

4237. R. **1693**. Kryszpin J., Mowa witając króla na sejmie Grodzieńs.. Ostrowski, Swada pol. 1745; — Jan III., List 4. aug., tamże; — Uniwersał króla 14. grud., tamże; — Jan III. do Wielopolskiego, tamże; — Gałąska Stan., Trybunał obywatelom W. X. Lit. na sejmie warsz. dany za rozkazaniem Leona Sapiehy, Wilno 1693 DS.

4238. Załuski A. Chr., Okólnik z d. 4. wrześ., Toż z 20. sierp., Toż 3 i 4, [? **E**.] 1693 DS.; — Orationes salutatoriae A. Chr. Załuski a Capit. plocensi, Popławski Mik., nomine Urbis Plocensis, Załuski A. Chr., Oratio qua ad orat. Popławski respondet, Lünig, Orationes; — Mansi J., Mowy podczas wjazdu do katedry płockiej miane 1693, Warszawa 1696 DS.

4239. R. **1693**. Listy do bisk. wrocławs. ks. Franc. Ludwika, królewiczówny, nuncyusza itd., Mosbach, Wiadomości.

4240. R. **1693**. List St. Jabłonowskiego do króla z Buska 1. kwietnia, Jonsac, *zob.* Nr. 4085.

4241. R. **1693**. Uniwersał Jana III. względem naprawy ruin w kopalniach olkuskich i zakazu, aby żydzi u wagi nie bywali, Łabęcki, H., Górnictwo II.

4242. R. *1693*. Rozprawa z akt Sieradzkich, Trypplin, Tajemnice społ. III.

4243. List przedsejmowy Jana III. 20. Sept., Ostrow.. Swada pol. 1745.

4244. R. **1694**. Ustawy rządu duchownego in ritu graeco unito dyec. Przemyskiej, na kongregacyi sobornej (Winnicki), Crac. 1694.

4245. R. **1694**. Listy nunc. Ap. w Wiedniu, Rel. Nunc. Ap. t. II.; — Innocentii XII., Epistolae ad Joannem III., ad Casim. Brzostovium, Lünig, Orationes; — Litterae ducum ad Innoc. XII., tamże.

4246. Jan III., List zapraszający senatorów na ślub córki, Ostr., Swada pol. 1745; — List do senatorów donosząc konkurencyą, tamże; — Coll. Jaroslaviense S. J. salutat legatum E. Bavariae, Ostrowski, Suada łat. 1747; — Inscriptio super imaginem B. Mariae, tamże; — Pożegnanie Jana III., które 1694 r. 13. listop. na obrazie N. P. M. córce swej Teresie wypisał, Lwowianin 1841 Nr. 208, *zob. Kroniki*.

4247. R. **1694**. Relacye Jerzego Schiemonsky'ego rezydenta austr. w Warszawie, Mosbach, Wiadomości str. 380—393; — List Jabłonowskiego hetmana do Maryi Kazimiry, Jonsac, *zob.* Nr. 4085; — Relation von dem Sieg unter K a m i n i e c 6. Octob. 1694; — Bericht v. dem herrlichen Sieg, Augspurg 1694; — Kurtzer Bericht 1694; — Relazione della Vittoria, Lucca 1694, Venezia 1695; — Lettre de Kudryńce, Gazette de France 1694, Schiemonsky rez. austr. do bisk. wrocł., Mosbach, Wiad. pol.

4248. R. **1694**. Uniwersał Jana III. do gwarków olkuskich względem naprawy, Łabęcki II., Górnictwo II.

4249. R. *1694*. Jan III. zezwala Annie z Rusinów Potockiej przelać dożywocie starostwa łożajskiego na syna Józefa i małżonkę jego Wiktoryę z Leszna, Dod. Gaz. lw. 1859 Nr. 51.

4250. R. **1695**. Jan III., Mowa na senatus Consilium, Ostrow., Swada pol. 1745; — Godlewski, Oratio ad Joannem III., Lünig, Orationes; — Informacya albo Diariusz aktu ugody bisk. wileńs. z wojew. wil. (Sapiehą), Warszawa 1695; — Brzostowski C., Informacya od kościołów dyecezyi wil. w Warszawie podana 1695; — Informatio de bonis dioec. Viln. contra inform. Const. Brzostowski, Vilnae 1695; — Enucleatio nullitatis excommucationis ratione Dioecesis Vilnensis, Wilno 1695, 1696 (polonice); — Sbąski St. J. X., Zdanie pro immunitate eccl. między Kon. Brzostowskim a Kaz. Sapiehą 1695; — Chochlowski St. X., Epistolae de Const. Brzostowski (ad Henr. Lipsemberg), Riga 1695; — Kopia listu posła do sąsiada, w którym transakcyą sejmu opisuje 1695 (**E**. D. VIII.); — Copia responsu na list, Warszawa 1695 (DS.).

4251. Synodus dioeces. C a e s e n a t e n s i s ab J. C. Denhoff celebrata, Caesenae 1695 DS.; — Quinquaginta Singularia juris patronatus R. Pol. 1695 (**E**. IX.). *zob.* Nr. 4100.

4252. Polignac Melchior, Kopia listu do De Chasteau-Neuf posła franc. w Konstantynopolu, Willanów 19. Septemb. (po pol. i franc.) 1695; — Respons a L'Apologue du min. fran. de Polignac touchant la Lettre d. 29. Sept. 1695 (DS.); — List de Polignac'a do posła franc. w Konst. i konwinkcya fałszu wydanego listu, Kwart. nauk., Kraków 1835 I.

4253. R. **1695**. Diariusz inkursyi l w o w s k i e j od Tatarów, Przyj. ludu, Leszno 1841 VIII., Dz. pol. 1884 Nr. 61; — Relacya ink., Bibl. Ossol. 1848; — L. Finkel., Napad Ordy na Lwów r. 1695 (rel. z berl. arch.), Gaz. lwowska 1884 Nr. 133; — Racconto della invasione (**E**. X.) DS.

4254. R. *1695*. Rozkaz het. Jabłonowskiego dany Brandtowi, Finkel L., Okopy św. Trójcy.

4255. Rogalski L., Informacya J. i M. Wiśniowieckim dana 1695 przez Annę Dolską matkę, Dzieje dobroczynności 1823 I

4256. Ranisch Bartel. Beschreibung aller Kirchen Gebäude in D a n z i g, Danzig 1695 DS.

4257. R. **1696**. Ordinatio per Janussium ducem in Ostrog facta approbata a Joanne III. 10. Aprilis, *zob.* Nr. 3592; — Decretum comitiale Regni respectu Ordinationis Ostrogiensis 1696 DS.; — Ustawy gromady majętności Suskiej przez Annę Wielopolską. wyd. Chomętowski, *zob.* Nr. 1385.

4258. Synodus Dioec. C h e ł m e n s i s per Stan. Hiac. Święcicki, Vars. 1696 DS.; — Zdanie bisk. warsz. Zbąskiego St. o lokowaniu wojska, Kraszewski, Wilno II. 156; — Zdanie senatu świeckiego przeciwko zdaniu Stan. Zbąskiego 1696 DS.

4259. Denhoff A. J., Listy (r. 1696), Kron. rodz. 1885; — List Jakóba Kwiatkiewicza do Potockiego W. Wileńskiego o rzezi hetmańskiej 20. czerwca 1696, Atheneum 1841 IV.

4260. Respons indigenie pruskiemu na wywiedzenie uszczerbku 1696; Leges nobiliss. Senatus Rigensis de officiis in schola 1696; Malczewski Stan. J , Nova institutio, Riga 1696 (DS.).

4261. R. **1696**. Ostatnie chwile życia Jana III., Zb. Pam. Niemc. t. IV.; — Królowej list do Stanów oznajmujący śmierć króla, Ath. 1841 IV.; — Jakób królewicz o śmierci ojca, Ostrow., Swada 1745; — Załuski A. Chr. ad C. Barberinum (de morte Joan. III.), Ostrow., Suada lat. 1747; — List współczesny o śmierci Jana III., Tyg. wielkop. 1872;

— Summariusz do działu dóbr po Janie III., Koźmian J. E., Wyciągi piotr.

4262. **Acta interregni** post Joann. III., Konfederacya generalna ordinum 29. sierpn. 1696; — Uniwersał M. S. Radziejowskiego (donosi o śmierci Jana III.) w Warszawie 27. czerwca 1696, (Także Ostrowski, Swada pol. 1745); — Dyaryusz konwokacyi podczas bezkrólewia, War. 1696 (Także Przyj. ludu, Leszno 1844 XI.); — Humiecki, Mowy niektóre marszałka, Dziękowanie za laskę 1696 (Także Ostrow., Swada pol. 1745); — Załuski A. Ch., Votum w izbie senatorskiej 1696; — Polignac M. X., Copia orationis in comitiis convocationis 1696. (Także Ostrow., Suada lat. 1747); — Dąbski St., Copia responsoriorum episc. Cujav. ad litteras legati Galliae; — Copia epistolae legato galliarum, Responsum excellent. legati 1696 (toż po pol.) (Por. E. 1696: Epistola, Equitis pol., Examen, 1697: Dąbski, Konwikcya, Polignac, Uwaga); — Copia oblatae manifestationis (po rozerwanej konwokacyi, Actum Leopoli) 1696 (DS.); — Mowa Jurewicza do Prymasa (z r. 1696 ?), Ostrow., Swada pol. 1745; — Konfederacya General. po niedoszłej Konwokacyi Vol. leg. V.; — Punkta konfederacyi, Barącz, Pam. dziejów pol.; — Konfederacya Gener. Ord. R. po niedoszłej konwokacyi d. 29. Sierpnia (2 ed.) 1696; — Konfederacya Wdztwa krakowskiego, Krak. 1696; — Poparcie generalney confederacyey sandomir. 1697; — Pieniążek J., Mowa przy determinacyey konfederacyi 2 Octobris (2 ed.) 1696; — Dąbski Stan., Kopia listu na sejmiki relationis 15. Octobr. (po pol. i łac., także w Ostrow., Swada pol. 1745) 1696 (DS.), — Podoskiego Teka I., *zob.* Nr. 4320.

4263. Walewski A., Dzieje bezkrólewia po skonie Jana III., Krak. 1874 I. [II. nie wyszedł]; — Mansberg, Staats- und Heerwesen der Republik Polen zur Zeit der Königswahl August II., Wissensch. Beilage der Leipziger Zeitung 1884 Nr. 48—51.

4264. Copia oblatae manifestationis, Manifest przeciw wojsku skonfeder. [podp. St. Jabłonowski i Szczęsny Potocki] 1696; — Copia oblatae manifestationis in Castro Wyssogrodiensi [o niedobór kwarty] 1696; — Uniwersał komisarzy do traktowania z wojskiem jakoteż Trybunału skarbowego, Lwów 1697; — Protestacya do akt grodzkich przeciw St. Jabłonowskiemu, Fel. Potockiemu, Józ. Słuszce 1697 [DS.]; — Mowy A. Załuskiego w Samborze podczas traktatów z skonfed. wojskiem, Ostrow., Swada pol. 1745; — Załuski And. Chr., Oratio ad militem foederatum, Lünig, Orationes; — Coaequacya w płacy wojska 1697; — Małachowski Jan, List pasterski o dawaniu rozgrzeszenia żołnierzom skonfederowanym 1697 [DS.].

4265. R. *1697.* **Uniwersał tyczący się sądów kapturowych 1697.**

4266. **Dąbski Stan., Mowa w delegacyi d. 3. Februarii b r. 1697 (?), E. IX.; Żychliński Piotr, Copia listu do Wład. Przyjemskiego 16. Mart. 1697 (DS.).**

4267. **Dyaryusz** Seymu electionis 15. maia 1697 [Przyj. ludu, 1844 XI. i Teka Podoskiego I.]; — Załuski A. Chr., Den 15. Mai Wahlpredigt, Thorn 1697; — Continuation was auf dem poln. Reichstage v. 12. bis 19. Maii vorgelaufen, aus dem Polnisch., Breslau 1697; — Toż, seit d. 10. July vorgegangen; — Toż, seit d. 17. July vorgegangen; — Toż, seit d. 24. July vorgegangen 1697; — Bericht dessen was im Kön. Polnischen Wahltags zugetragen 1697; — Radziejowski M. S., Mowy in campo electorali die 15. Junii 1697; — Tenże, Mowa na powitanie 17. Junii 1697 [DS.]; — Tenże, Propozycya X. kardynała, Ostrowski, Swada pol. 1745; — Tenże, Oratio ad ordines electionis diem instare, Lünig, Orationes; — Actum in curia Varsaviensi [Manif. Jana Glińskiego] 17. Junii 1697 DS.; — Propozycye od Augusta, X. Karola Neuburgskiego i X. Odeschalchi, Podgórski, Pomniki, Wrocław 1840; — Innocentius XII., Excerptum Brevis apostolici, Excerpt z Brewe 1697; — Tenże, Epistola ad Michaelem Radziejovium 1697; — Davia J. A., Oratio habita in comitiis, Varsav. 1697; — Radziejowski, Responsum nuntio apostolico [Także Ostrow., Suada lat. 1747]; — Odeschalchi L., Propozycye [toż po franc.] 1697 [DS.]; — Kandydaci do tronu zwłaszcza Odeschalchi, Przyj. ludu, Leszno 1842 IX.; — Leopold, Epistola ad senatores, Eleonora ad eosdem, Ostrow., Suada lat. 1747; — Joannes Philippus episc., Propositio Imper. legati, facta in Campo electorali, Varsav. 21. Julii [2 ed.]; — Radziejowski M. S., Copia lit. responsum Leopoldi I. 30. Julii [także Ostrow., Swada 1745]; — Propozycye, które królewic Jakób według intymacyi posła cesarza obiecane ofiaruje 1697; — Jacobus diversicolor orbi sarmatico praesentatus a cive 1697; — Bartholdus Gotfr., Discursus de electione ac successione principis, Jacobum Princ. concernens 1697 [DS.]; — Alexandri et Constantini principum epistola ad Card. Radziejowski. Ostrow., Suada lat. 1747; — Lamberg X. J. Ph., Oratio ad utrosque ord. pro Iacobo Principe, Lünig, Orationes; — Propositiones [Eleonorae] pro Leopoldo Lothar. duce 1697 [2 odb.]; — Seren. Reginae Pol. [Eleonorae] enucleatio jurium 1697; — Propositio legati Ser. Ducis Neoburgici 1697; — Propozycya od Elektora Heydelberskiego za X. Neyburskim Karolem 1697; — Propozycya do Najj.

Rzpltej za Xiąż. Nejburskim Karolem [toż po łac.] 1697 [E. IX.]; — Propositiones Electoris Bavariae pro Carolo Duce Neoburgico, fratre suo 1697; — Propozicye Jabóba, Eleonorae, króla franc., Augusta Electora, pro principe Ludov. Marchione Badensi 1697; — Ludwik XIV., Ad. Reipublicae ordines pro Princ. Ludovico Marchione Badensi 1697; — Zdanie szlacheica polskiego cudzych interesów widomego o Xiążeciu Baden 1697 [DS.]; — Kopya hramoty do kardynała [Radziejowskiego] i senatu od Cara, Zarazem: Kopia responsu od biskupa kuj. [St. Dąbskiego] [2 ed.] 1697; — Wiadomości różne cudzoziemskie. Mowa do stanów pol. 18. Sept. od Obligata moskiewskiego, Relacya o poraż. Turków, Warszawa 25. Sept. 1696; — Dąbski Stan. X., Kopia responsu Carowi Moskiewskiemu 1697; — Propozycya Najj. króla francuskiego za Franc. Ludw. Borbonim, Xiąż. de Conti 1697; — Ludwik XIV., Propozycye do Rzpltej pol. na elekcyą 1697 [DS.]; — Copia listu Xcia saskiego do arcyb. gnieźnieńs. [Mich. Radziejowskiego] 4. Junii 1697; — Propozycye do Naj. Rzpltey pol. od Augusta przez p. ablegata extraordynaryjnego 1697 [toż po łac. i niem.]; — Fried. Aug. Versicherung der Churfürst Land Vorstellung so wegen Chursachsen durch dero Gesandten geschehen 1697; — Epistola nobilis poloni super electione Saxoniae electoris, Zerwestae 1697; — Ursachen warum der Churfürst Fr. Aug. katholisch worden 1697 [DS.]; — Glaubensbekenntniss u. Abschwörungsformular Aug. II. abgel. am Juni 1697 in Baden bei Wien, Gera 1845; — Der Uebertritt Friedrich Augusts I. zur kath. Kirche aus einem Briefe desselben, Ansbach 1849: — Suffragia województw y ziem na Augusta II., Vol. leg. V.: — Suffragia województw y ziem. koron i litew. na Augusta II. 27. czerwca y przy poparciu wolnej elekcyi to jest 28. czerwca podpisane [2 odb.] 1697 DS.

4268. Oznaymienie króla nowo obranego na Seymie Wal. Elekcyi, Deputacya na rezydencyę, Vol. leg. V.: — Oznajmienie elekcyi króla nowo obranego na sejmie 27. Junii, Actum in curia regia Varsav. [2 ed.]; Toż, Reimpressum, Cracov. 1697 DS.: — Coaequatio iurium Stanów W. X. lit. z koroną, Vol. leg. V.; — Bieliński Kaz. Ludw., Coaequatio jurium una cum ordinatione judiciorum b r. (1697) DS.; — Wiadomości z Warszawy 29. Junii i coaequatio jurium, Podgórski, Pomniki, Wrocław 1840; — Pacta conventa, Actum in curia reg. Vars. 27. Junii 1697; — Jurament Panów ad Pacta conventa infrascripta deputatów, Actum in Curia Reg. Vars. 1697 [DS.].

4269. **Dyaryusz** negotiatiey posłów do Fr. Augusta 1697 [Także Dz. War. 1828 t. XII.]; Relation wie die grosse Gesandschaft aus Pohlen die Krone angetragen 1697; — Jabłonowski J. Stan., Oratio legati primarii d. 23. Julii ad Regem novissime electum, Accedit ad hanc orationem: Mars Saxoniae triumphans, Varsehaviae 27. July 1697 [także Ostrow., Suada lat. 1747] [DS.].

4270. Obwieszczenie do poparcia wolney elekcyi 5. Lipca, Actum in castro Ravensi 1697 [toż po niem., Manifestation]; — Reflexye ziemianina na uniw. Radziejows. 5. Julii wydany 1697; — Radziejowski M. St., Mowy in campo electoriali 15. i 17. Julii 1697; — Radziejowski M. St., Uniwersał 23. lipca podczas bezkrólewia 1697; — Radziejowski M. St., Copia zweyer Schreiben an Kays. Majest. an Churf. zu Sachsen 1697; — Radziejowski M. St., Copia litterarum ad electorem Saxoniae 1697; — Dąbski Stan. X., List do J. O. X. Kardynała Prymasa 1697 [także Ostrowski, Swada polska 1745]; — Radziejowski M., List do X. Dąbskiego 1697 [także Ostrow., Swada pol. 1745]; — Kopia listu JMP. kasztel. Bydgowskiego [Jęd. Niemojewskiego?] do bisk. kujaw. [St. Dąbskiego] 1697, — Dąbski St., Copia responsu bisk. kujawskiego do kaszt. bydgowskiego w Warszawie 12 Julii [Za Aug. II, przeciw Contemu, 2 ed.] 1697; — Tenże, Kopia listu do Sam. Nagórskiego [1696?]; — Tenże, Kopia listu do Wdy Wileńskiego, b. r. [E. IX.]; — Respons na list promowującey królewica Augusta do korony 1697; — Actum in castro Ravensi sub interregno [Manif. Wład. Krosnowskiego] [Oblata: poparcie wolnej elekcyi] 1697; — Załuski A. Chr., Mowa na poparcie elekcyey w Warszawie 28. Aug. 1697 [DS.]; — Dyaryusz poparcia elekcyi wolnej w Warszawie dnia 26. Augusta 1697, Przyj. ludu, Leszno 1844 XI.; — Relacya sejmikowania Wtwa krakowskiego w Proszowicach 1697; — Respons na relacyą sejmiku W. krak. d. 9. Września 1697 [DS.]; Polignac, Depesze, Prz. pozn. 1848, zob. Nr. 4275.

4271. **Archiwum** tajne Augusta II. czyli Zbiór aktów urzędowych, Obraz Polaków i Polski, Raczyńskiego t. XVII. i XVIII., Wrocław 1843 I.—II., *zob. Kroniki.*

Załuski A. Chr., Epistolarum hist. fam. t. II.—IV., zob. Nr. 3987 (do r. 1711), Listy J. Sobieskiego i jego rodziny, wyd. Helcel, zob. Nr. 4076 (do r. 1737).

4272. **Lamberty**, Mémoires pour servir à l'hist. du XVIII. siècle, La Haye 1724 40, *zob.* Nr. 1582 [mnóstwo dokumentów].

4273. **Foerster Fr.**, Die Höfe oder Gabinete Europas im 18. Jahrhunderte, mit Urkunden, III. t.: Friedrich August II. König von Polen und Kurfürst von Sachsen, seine

Zeit, sein Cabinet und sein Hof, Potsdam 1836–39.

Parthenay, Fassmann i t. p., zob. Kroniki i Opracowania.

4274. **Archiv** für sächsische Geschichte hrsg. v. Weber, — Neues Archiv, hrsg. v. Ermisch (do r. 1890).

4275. **Polignac,** Depesze, Prz. pozn. 1858, *zob.* Nr. 1453, — Pichon, Vie de Ch. H. comte de Hoym, amb. de Saxe-Pologne en France 1694–1736 [Por. Revue hist. XVII. 241].

Podoski G. J., Teka arcyb. gnieźn., zob. Nr. 4320.

Zob. Nr. 1453.

4276. **Z prywatnej korespondencyi Augusta II., Kraj 1883 Nr. 38; Przywilej Augusta Marc. Załuskiemu na założ. miasteczka Załuszczyna, po niemiecku, 1731 DS.; Dwa dokumenty do życiorysu hr. Anny Orzelskiej, córki Augusta II. króla polskiego. Wilkoński Aug., Dzwon literacki oddz. II. t. II.; (Za Aug. II.) Rhetzianorum Gedanensum causa (?), Nowakowski, Źródła I: List Augusta Wtórego do Dewlet Gercia Hana Tatarskiego, Bibl. Ossol. 1830 II.; Wspomnienia historyczne z czasów Jana Sobieskiego i Augusta II., Przyj. ludu, Leszno 1842 IX.**

4277. R. **1697**. Denunciatio Regis coronati, Literae juramenti in finibus Regni, Literae juramenti Coronationis, Confirmatio gen. jurium, Vol. leg. VI.; — Dyploma wyboru Augusta II. 1697; — Actum in curia Varsaviensi, Oznajmienie króla na sejmie 1697: — Dyaryusz negocyacyi posłów od Rzpltej do króla obranego cum denunciatione 1697; — Confirmatio generalis jurium 1697; — Oratio qua Reip. Polonae praecipuus legatus Electori coronam Tarnovicii obtulit 21. Julii 1697 [Toż po niem., Por. **E**. X. 1697: Versio]; — Dzieduszycki J., Die an Frid. Aug. Begrüssung 1697, *zob.* Nr. 4269; — Dyaryusz dostateczny wjazdu i kor. Aug. II. 1697 [DS.]; — Diariusz wjazdu i aktu koronacyi Aug. II.: Przyj. ludu, Leszno 1841 VIII., Wiz. i roztrz. nauk., Wilno p. n. XI.; — Kondratowicz L., Dwie koronacye Sasów, Augusta II. i Augusta III., Z współczesnego rękopismu, Wilno 1854; — Relatio ingressus in Urbem Cracoviensem 12. Sept. Actus coronationis 1697 [Toż po niem. i po pol. 1698]: — Ordnung der Entree 6–16. Sept., Dresden 1697; — Coronationen Cracoviae die 15. Sept. Applausus votivus, Vratisl. 1697 [**E**. X.]; — Uniwersał Aug. II. na sejm konwokacyjny 6. Sept.; — Aug. II., Manifest: „Kiedy dotychczas zapamiętała“, Kraków 6. września 1697; — Toż, przeciwko popierającym stronę innych kandydatów [2 odb.] 1697; — Toż, względem jego elekcyi 1697; — Toż, przeciw konfederacyi 1697 [także Pamiętnik krakowski 1866]; — August II., An dero Reichsstände beyder Nationen 17. Sept. 1697 [DS.]; — Oratio M. Bielecki prof. acad. Crac. ad Aug. II., Ostr., Suada lat. 1747; — Oratio Joannis Pieniążek pal. Sirad., tamże [Por. **E**. 1697: August II., Beschreibung, Ghelen, 1698: August II., Cedern-Hayn, Curicker, Einzug, Lange] [DS.].

4278. R. **1697**. Konstytucye Seymu Koronacyi, Vol. leg. VI.; — Przywileje i Konstytucye sejmowe za panow. Aug. II. [2 ed.], Kraków 1697; — Scriptum ad archivum cordium nobilitatis Regni Polon., Warsz. 1697; — Zawisza Krz., Mowa przy powitaniu króla Aug. II. od izby posels. podczas sejmu koronacyi 1697; — Tenże, Mowa na pożegnaniu króla Aug. II. 1697 [DS.]; — Kaz. Sapieha dziękuje za województwo Trockie na sejmie, Ostrow., Swada pol. 1745.

4279. **Akta rokoszu** generał. 26. Aug. 1697; — Rokosz ku obronie wiary 1698; — Rokosz generalny ku obronie wiary, poparciu elekcyi 26. Aug. [Zawiązany przez M. Radziejowskiego przeciw elekcyi Augusta II.] 1697; — Blankiet uniwersału przeciw elekcyi Aug. II. 1697; — Uniwersał powołujący na pole elekcyi [Od rokoszu gener. konwok. na d. 26. Września. Warsz. 6. Septemb. 1697]; — Krosnowski Wł. i Moguński Alex., Manifest do grodu Rawskiego w imieniu szlachty opierających się elekcyi Augusta II., Actum in castro Ravensi 1697 [DS.]: — Załuski A. Chr., Oratio salutatoria ad Franc. Ludovicum Principem de Conty, Ostrowski, Swada pol. 1745 i Lünig, Orationes; — Lipski F. ad principem de Conti, Ostrow., Suada lat. 1747: — Conty, Manifest gegeben auf der Flotte den 5. October 1697 [wiele wydań] [także Nowakowski, Źródła t. I.]; — Toż, Uniwersał oznajmujący przybycie; — Conti Fr. Ludw. de Bourbon Dei Gratia in regem electus [DS.], *zob.* Nr. 4270 i 4320 [Teka Podoskiego].

4280. Manifestum contra authores scissionis in republica 1697; — Puncta remanifesti contra protest. card. Radziejowski in castro Rawensi factam 1697; — Dąbski Stan. X., Uniwersał względem zgromadz. się odwodzący od rokoszu 1697: — Respons Rztej na uniwersał Ludwika de Bourbon 1697; — Rewokatorya rokoszu odwołująca zjazd, War. 1697: — Uniwersał Aug. II. ostrzegający o Xiążęciu Contim 11. Października 1697; — Literae a Magistratu Gedanensi ad M. D. Polignac legatum Galliae 1697 [DS.], *zob.* Nr. 4277.

4281. Innocentius XII., Epistolae ad Augustum II. 1697; — Tenże, Kopia listu do Aug. II. 1697 [DS.].

4282. Soliman, Mandat Sułtana 30. Sept. 1697 DS.

4283. Relacya pogrzebowa ciała króla Jana III. do Kapucynów w Warszawie z zamku 23. Decembris 1697 DS.

4284. R. **1697**. Listy Augusta II., Ostrow., Swada pol. 1745.

4285. List St. Jabłonowskiego do K. Tarły, Koźmian A. E., Wyciągi piotr.; — Relacye o wypadkach wojny Turków z Wenetami [sześć], Mandat sułtana 1697; — Relacya obszernieysza o battaliey w Węgrzech 11. Sept. z Krakowa 5. Octobr. 1697 [DS.].

4286. Declarationes sacrae congreg. super praejudic. ecclesiae Bochnensis, Cracov. 1697; Decisio Rotae rom. Coram Cerro Andr. Zielopolski contra Joan. Puczek, Romae 1697 (DS).

4287. Herden Jacob, Processus judiciarius in foro receptus, Vratislaw 1697 DS.

4288. (R. *1697—1703*). Oddawanie wieńca C. Sapieżance, Ostrow., Swada pol. 1745; Duzewski K. oddaje L. Sapieżankę, tamże.

4289. **Rokosz i Pacyfikacya**. Kopia listu króla do X. kardynała prymasa [M. Radziejowskiego], [Toż po łać.], Varsav., Breslau 1698; — Radziejowski Mich., Epistola responsoria Augusto Fred. II. 24. Jan. 1698, Ostrow., Suada lat. 1747; — Manifestacya prowincyi małopolskiej rokoszu w Łowiczu 18. lutego [Mik. Swięcicki i Sieniawski] 1698; — Relatia zjazdu d. 18. Februarii 1698; — Manifest szlachty Małopolskiej d. 27. lutego, Actum in curia Varsav. 1698; — Zernecke Jan Henr., Zjazdu walnego rokoszowego w Łowiczu manifest 1698; — Innocentius XII., List do Augusta II. [po pols. i łac.] 1698; — Tenże, Epistola ad Mich. Radzivilium 1698. — Tenże, Breve do X. kardynała arcybiskupa a prymasa 1698; — Tenże, Epistola ad Ep. Cuiaviae 1698; — Ermahnung an die edlen Polen aus dem Polnischen versetzt d. 7. April S. l. et typ. 1698; — Uniwersał naznaczający sejm pacificationis na dzień 16. kwietnia 1698; — Diariusz Sejmu pacificationis d. 6. kwietnia 1698 [**E.** IX.]; — Humiecki, Mowa witająca Augusta II., Ostr., Swada pol. 1745; — Traktat z rokoszem w Łowiczu 5. Maja, Actum in castro Ravensi 1698; — Deklaracya rokoszanów na skonkludowanym traktacie w Łowiczu 1698; — Actum in castro ravensi sabbato ante festum Joan. Bapt. Manifest zjazdu rokoszowego przeciw sędziom trybunału w Łowiczu 15. Maja 1698 [DS.]; Humiecki, Mowa żegnająca Koło w Łowiczu, Ostrow., Swada pol. 1745; — Załuski A. Chr., Sermo ad ordines in basilica varsav. 15. Mai. Vars. 1698 DS., *zob.* Nr. 4303.

4290. Mansi Józef, Mowy na synodzie z r. 1698, Mowy podczas wjazdu do katedry [And. Załuskiego] 1698; — Acta capituli prov. polonae Ord. Praed. Luceoriae sub Vinc. Kulesza 1698 [DS.].

4291. Processus Sacrae Rotae Romanae in causa Abbatiae Landensis inter Joan Cas Denhoff et Chrisos. Bened. Gniński 1698 DS.

4292. R. **1698**. Dyarjusz wjazdu Augusta II. do Warszawy, Zb. Pam. Plat. t. IV.; — J. Krasiński ad Aug. II. cum arcem Var. ingrederetur, Ostrow., Suada lat. 1747; — Opisanie wjazdu do Warszawy króla J. M. dnia 12. Januarii 1698; — Opisanie bramy tryumfalney na pierwszy do Warszawy wjazd 1698 [toż po niem.] [DS.].

4293. Einzug Augusti II. den 18. Martii in Danzig, Danzig, 1698; — Vergleich wegen des Danziger Phalgeldes, Danzig b. r. [**E.** IX.]; — Ordnung wie und von weme der halbe Pfennig soll geben, Dantzig 1698 [**E.** X.]; — Journal darstellende was nach Sr. Maj. in Polen Entré in Danzig geschehen, Dantzig 1698 [**E.** IX.], [Por. **E.**: Beschreibung, Curicke], [DS.].

4294. **August II.**, Uniwersał względem wynagrodzenia szkód przez wojsko Saskie 1698; — Tenże, W obozie pod Brzeżanami 27. Września [o karności wojsk saskich w Polsce] 1698; — Poselstwo Łukomskiego do Augusta II., Podgórski, Pomniki, Wrocław 1840.

4295. **Elbląg**. Extract Schreiben aus Johansburg [Zusammenkunft Königs von Polen mit Churf. Brandenburg 7. Junii] 1698; — Repraesentatio juris quo electori fas est possessionem pignoris eidem in Elbinga apprehendere [2 ed.] 1698; — Reprezentacya prawa. 1698; — Vorstellung des Rechtens 1698; — Informatio brevis 1698, — Informatio juris et praetensionum Borussiae, b. r. [**E.** IX.]; — Schreiben an Churf. zu Brandenburg von der Stadt Elbing nebst Antwort darauff 1698; — Capitulatio inter Elect. Brandenb. et Civit. Elbing. 1698 [toż po niem.]; — Tractatus retraditae Elbingae, b. r. [**E.** IX.]; — Uniwersał 15. Novemb., Signum Belli eines für zwei aus d. Poln. übersetzt 1698, Po pol., Wici jedne za dwoje 1698; — Schreiben an S. C. Durchl. zu Brandenburg 1698 [**E.** IX.]; — Beantwortungs Schreibung [Frid. I.] an Kön. in Pohlen auf die d. 15. Nov. ausgegang. Universalia 1698 [toż po łac.]; — Copia responsorium S. R. M. ad electorem Brandenburgicum 1698; — Extrait du Billet imprimé in Hollande 25. Novemb. 1698 [DS.].

4296. **Relacya** o traktatach z Portą, Dyaryusz 1698; — Leopold I., Handschreiben an Kön. Maj. v. Pohlen 23. Sept. 1698; — Gomoliński J. P., Memoriale Sac. Caes. Maj. nomine Regis Polon. ad tractatus cum Porta Ottomana 1698; — Responsio ad quoddam anonymum manuscriptum quo contendit pacem particularem persuadere Poloniae 1698; — Małachowski St., Declaratio preliminaris ad fundamentum pacis tractandae cum Porta 1698; — Tenże, Responsum ad literas legatorum in Carlowic 28. Octob. [2 ed.] 1698; — Copia ill. legatorum ad Małachowski pal. posnan. in materia tractatus cum Porta [2 odb.] 1698; — Korb Joan. Greg., Diarium itineris in Moscoviam Ignat. Christ. de Guarient a Ball Viennae 1698; — Copia instrumenti Turcici cum Moscovita in Carlovic 25.

Decemb. 1698; — Copia des Moscovitisch. Türkischen Stillstandes d. 26. Januar. 1699 (DS.).

Negocyacye w Karłowicach, zob. Nr. 4307—8.

4297. Relatia potrzeby z Ordą pod Podhaycami 9. Sept. 1698; — Święcicki Bisk. Kijow., Sieniawski wojew., Manifest (?) 1698; — Cyboni Chr. Jan, Mowa do I. P. Mich. Potockiego od miasta Lublina, Lublin 1698 (DS.).

Awizy zob. Kroniki.

4298. R. **1698**. Decretum judicii zupparialis super cultoribus montium, Łabęcki H., Górnictwo II.

4299. Copey Befehligs Maj. in Polen wider Ch. Tomasseus Schrifften, Halle 1698.

4300. R. *1698*. **J. Sapieha przy wjeździe na star. Brześciańskie i inne mowy tegoż, Ostrows., Swada pol. 1745; Wypis z ksiąg grodzkich pow. Grodzieńskiego, Podgórski A., Pomniki, Wrocław 1840; Actum Lublini in judiciis Tribunal. 1698; Odgłos procesu przewiedzionego z żydami w trybunale lubelskim 1698; Protestacya przeciwko sędziom trybunału Piotrk. 1698; Żuchowski St., Odgłos proc. żydowskich 1698. 1700 (DS.), *zob.* Nr. 4289.**

4301. R. *1698*. **Marya Kazimira królowa potwierdza kuśnierzom o l e s k i m ustawy cechowe, Dod. Gaz. lw. 1861 Nr. 21—2; Dokument z r. 1698 do historyi cechów z archiwum P. Łąckiego z Posadowa. Kurjer Poznański 1883 Nr. 18.**

4302. R. **1698**. Wjazd królowej Maryi Kazimiry do Rzymu 1698, Przyj. dom., Lw. 1871; — Relazione del trattamento di Maria Cas., Roma 1698 DS.; — Viaggio, *zob. Kron.*

4303. R. **1699**. Konst. Seymu Wal. Pacificationis Warszaw., Konst. W. X. Litew., Vol. leg. VI.; — Constytucye sejmu walnego pacificationis 6 niedziel. d. 16. Czerwca, Warsz., Krak. 1699; — Uniwersał naznaczający na 16. Czerwca sejm w Warszawie 1699 (DS.); — Instrukcya na sejm, Barącz, Pam. dziejów pol.; — Szczuka Stan., Powitanie króla od izby poselskiej, B. w. m. i r. (także w Ostrow., Swada pol. 1745); — Ratio summaria perceptorum Reipublicae anni 1699, Summaryusz rachunków skarbowych Aug. II. pro 16. Junii 1699; — Załuski A. Chr., Oratio 24. Junii, Vars. 1699; — Reflexya iednego senatora koronnego na zgromadzenie niektórych W. X. Lit. Województw 1699 [DS.].

4304. Sapieha Kaz. Jan, Manifest Wdy wil. Bogu, światu i ojczyźnie do powszechnej wiadomości podany, Wilno 1699; — Glossa na manifest uczyniona 1699; — Porządek sądzenia spraw w trybunale W. X. Litewsk. z konstytucyi zebrany i opisany mies. Maja 7. dnia 1699; — Traktat Rzpltej z wojskiem W. X. Litews., Wypis z Xiąg trybunalnych w Mińsku, Wilno 1699; — Acta stanów W. X. Lit. na pospolite ruszenie, Wilno 1699 (DS.).

4305. Kopia mandatu królewskiego do gener. Graffa Trautmansdorfa die 9. Mai z Warszawy 1699; — Relation welcher Gestalt Aug. II. durch Fraustadt passiret, Lissa 1699 [DS.].

4306. Czepański Joan. Laurentius, Controversiae orient. et occident. ecclesiae de eccles. regimine 1699; — Danquart Balt. X., Breve directorium concionnatoris apostolici, Vilnae 1699.

4307. **Relacya traktatów** polskich z Portą Ottomańską, Z Krakowa 3. Januarii 1699; — Contynuacya dalszych traktatów z Portą z Krakowa 1699; — Obszerna relacya ostatniej podróży do Turek i traktatu pod Karłowicami przez St. M a ł a c h o w s k i e g o, B. w. m. i r. 1699 (DS.); — Gorkowski And., Relacya poselstwa Stan. Małachowskiego do traktatu karłowickiego 1699, Warsz. 1778, 1788; — Tenże, Compendium legationis b. r.; — Paget, Copia literarum mediatoris Angliae ad Stan. Małachowski Palat. Posnan., Bellegradi 1699 DS., — Leszczyński R., Oratio ad Mustapham III., Ostrow., Suada lat. 1747 i Lünig, Orationes (Por. **E.** 1699: Beschreibung, Buchowski, Leszczyński).

4308. **Instrumentum pacis** inter regem et reipub. Poloniarum et Imperium Caes. Ottomanicum 26. Januar. (5 ed.) 1699; — Friedenstractaten so zwischen Röm. K. M. Pohlen u. Czaar u. dann Ottom. Pforte 26. Jan. za C a r l o w i t z 1699; — Instrumentum traktatów między Król. Polsk. a ces. tureckim dnia 14. Marca wydane, Krak. 1699; — Friedens Instrument, b. r. Breslau 1699; — Instrumenti e capitoli, Neapoli 1699 [DS.].

4309. **Humiecki Stef.**, Relacya komissyi in a. 1699 circa e v a c u a t. K a m i e ń c a na sejmie grodzieńskim (2 ed.) 1718; — Kopia listu od paszy kamieniec. do kasztel., Kraków d. 25. Marca 1698; — Kopia listu od baszy kamienieckiego (z Kamieńca do Stan. Jabłonowskiego) d. 26. Marca 1699 [DS.].

4310. Fundacya stu tysięcy na wykupno więźniów z niewoli pogańskiej przez S. Bidzińskiego 1699 DS., *zob.* Nr. 4213.

4311. **Patkul J. R.** Unmassgebliches Bedenken über das Dessein Schweden zu bekriegen, Grodnau 1. Jan. 1699, Toż, Warschau 7. April 1699; — Informacya wyraźna o prowincyi Inflantskiej z okazyi imprezy na wojnę szwedzką 1699; — Konstytucye sejmowe służące exulantom Xięstwa Inflants., b. r.; Informacya o dobrach lennych w ks. Inflantskiem, b. r. (**E.** IX.) (DS.); — Patkul Joh. Reinh., Berichte an das Zaarische Gabinet von seinen Gesandschaft-Posten bey August II. nebst Erklärung v. Joh. Bernoully, t. I. Berlin 1792 [Por. **E.** 1694—5: Patent i Bernoulli J., J. R. Patkuls Berichte t. I. do r. 1705]. *Zob.* Nr. 4350 i 4407.

Wojna północna, zob. wiek XVIII. r. 1700 Nr. 4347.

4312. R. **1699.** Renovatio fodinae Lanckorońska pro gen. Marianna Trzebińska, Łabęcki H., Górnictwo II.

4313. R. **1699.** Dyplom Augusta II. na postanowienie kongregacyi muzyków przy kościele katedralnym w Warszawie, Wójcicki, Bibl. star. pisarzy t. V.

4314. R. *1699.* Ugoda Jakóba i Aleksandra Sobieskich, Grab., Starożyt., II.; Processus et decreta tribunalitia cum enucleationibus inter Grothy et Segnitze ab a. 1692 incl oatus 1699 DS.; Tripplin L., Sprawa przeciwko czarownicy z r. 1699, Tajemn. Społecz. I.

4315. R. *1699.* August II. zachowuje wybrańców wsi Białobrzegi, Głowienka, Haczów, Krościenko niżne, Krosno, Rogi, Suchodół, Wróblik przy wybraniectwach potwierdzając przywilej Jana III. z r. 1676 i wyrok urzędu miejskiego krośnieńskiego z r. 1699, Dod. Gaz. lw. r. 1859 Nr. 41; August II. potwierdza przywileje wybranieckie we wsi Wyszatycy, tamże 1859 Nr. 33.

Wiek XVIII.

4316. **Zbiory aktów**: *zob.* Nr. 1349 1389, 1454–1476; — Zbiory praw 1014, 1052–57, 1254–1332; — Dyaryusze 1390–1402.

4317. **Liske X.**, Akta grodzkie i ziemskie t. X., *zob.* Nr. 647 (Oblaty sądów lwowskich lata 1700—1783 od Nr. 6366–7446).

4318. **Relacye** Nuncyuszów, *zob.* Nr. 2828 (także 646, 901 i 1675).

4319. **Raczyński E.**, Obraz Polaków i Polski w wieku XVIII., 1840–42 I.–XXI., *zob. Kroniki: Zbiory.*

T. I.—III. : Zbiór aktów do panowania Aug. III. i St. Augusta; t. XIII.: Mat. do Leszczyńskiego; t. XIV.: Dziennik konfederacyi Tarnogrodzkiej; t. XVII.—XVIII.: Archiwum Aug. II., *zob.* Nr. 4271.

4320. **Podoski G. J.**, Teka arcyb. gnieź. wydana przez K. Jarochowskiego, Poznań 1859–61 I.—VI., *zob. pod odp. latami.*

R: X. L., Sybels H. Z. XVIII.

Załuski Andr. Chr., Epistolarum hist. famil., t. II.—IV., zob. Nr. 3987 (do roku 1711).

Listy J. Sobieskiego i jego rodziny, wyd. Helcel, zob. Nr. 4076 (do r. 1737).

4321. Mosbach A., Przyczynki, Poznań 1869 (regesta 1700—1739); — Tenże, Wiadomości, Ostrów 1860 (do r. 1774), *Zob. pod odp. latami.*

4322. Lünig J. C., Orationes procerum Europae, Lipsiae 1712, *zob.* Nr. 3376; — Des Laviers, Recueil des différentes pièces (S. Leszczyński, M. Leszczyński), Lille 1777.

4323. **Akty** sobrannyje Akad. nauk. peters. t. V., *zob.* Nr. 916; — Akty istoriczeskije, *zob.* Nr. 918–919; — Archiv gosudarstw., *zob.* Nr. 923; — Archiv Woroncowa, *zob.* Nr. 925; — Sbornik russk. ist. obszcz., *zob.* Nr. 940 B. C. i *pod odp. lat.*; – Archeograf. Sbornik, *zob.* Nr. 948; — Archiw Białoruskij, *zob.* Nr. 950; — Archiw jugo-zapadnoj Rossii, *zob.* Nr. 967; — Pamiatniki izd. kom. pri kijowskom wojennom gen. gubernatori, *zob.* Nr. 977.

4324. **Akty** ob ekonomiczeskich i juridiczeskich, otn. krestjan w XVIII. wiekie 1700–1790 (Archiw jugo-zapad. VI. 2, *zob.* Nr. 967), Kijów 1870.

4325. **Pierlepiski** i drugija bumagi szwedskawo korolja Karlja XII., polskawo St. Leszczinskawo, tatarskawo chana, tureckawo sultana, gen. pisara F. Orlika i kij. wdy J. Potockawo, Moskwa 1847.

4326. **Kulczyński Ignacy,** Relationes authenticae de statu Ruthenorum et persecutionibus a Moschis schismaticis, Romae 1727; — Kamieński B. M., Istoriczeskija izwiestia o woznikszej w Polsze unii (za Katarzyny II. z aktów), Moskwa 1805; – Ternowskij F. A., Oczerki iz istorii kijewskoj jeparchii w XVIII. stoletii (na osn. dokumientow sinodalnawo Archiwa), Kijew 1879.

4327. Pietruszewicz X., Swodnaja hał.-rus. litopys 1700—72, Lw. 1888.

R: Dilo 1888 Nr. 164 (z kijew. Stariny).

4328. Tyszkiewicz E., Źródła do dziejów Kurlandyi i Semigalii, Kraków 1870.

R: Bibl. warsz. 1871 II.

4329. **Ostrowski S. Danejkowicz**, Swada polska 1745, Suada latina 1747, *zob.* Nr. 1351 i *pod odp. latami.*

4330. **Mowy wyborne** z różnych polskich krasomowców wyjęte. wyd. 1759 [2 ed., Lublin 1806].

4331. **Puławski F.**, Krótka annotacya sejmów 1740.

R: Roz. Lwow. 1830.

4332. **Kognowicki K.**, Życia Sapiehów, Wilno 1790 t. I. i 1791 t. II.

4333. Barącz S., Pamiętnik dziejów polskich, Lw. 1855, *zob. pod odp. latami* (Tegoż inne *zob.* Nr. 3389), *zob.* Nr. 718 824.

4334. Volumina legum t. VI.–IX., *zob.* Nr. 1052 i *pod odp. latami.*

4335. Tripplin L., Tajemnice społeczeństwa, Wrocław 1852 I.—VI. (sprawy sądowe z XVII. i XVIII. w.), *zob. pod odp. latami.*

Jarochowski K., Dzieje Aug. II., Opowiadania, Studya i inne, zob. Opracowania.

4336. **Sapieha Paw. X., Mowy niektóre, Ostrow., Swada pol. 1745; Allocutiones nonnullae (in Capitulo Paradisiensi, in visitatione eccles etc.). Ostrow., Suada lat. 1747; Związki Polski z Krymem i Portą (według rękopisu z XVIII. wieku) Atheneum 1816 VI.; Dwa dodatki (dyplomata) do powieści: Dziennik Franciszki Krasińskiej. Bibl. warsz. 1841 III.: Zarycki Michał, Żaloby hromady Mszańcia z XVIII. stolit'ja, Diło 1888 Nr. 31; Dwa dokumenta (o kozakach), Kij. Starina 1882, *zob.* Nr. 4231, 4232.**

4337. Martens, Guide Diplomatique, Berlin 1801; — Tenże, Recueil des traités, Goetingue 1791—1801, 1808; — Schoell M., Archives politiques et diplomatiques du XVIII. et XIX. siècle, Paris 1819; — Koch Chr., Table des traités depuis la paix de Westphalie, Bâle 1802; — Tenże, Hist. des traités de paix, Paris 1817; — Hauterive et Cussy, Recueil des traités de la France depuis 1648, Paris 1832; — Ghilany, Manuel diplomatique depuis 1648, Noerdlingue 1856.

Dokumenty odnoszące się do czasów Stanisława Augusta, zob. pod r. 1761. Zob. Nr. 1461.

4338. **Zbiory krajów postronnych**:

Niemcy, Austrya, *zob.* Nr. 1580—1603, 1607, 1609.

Węgry, *zob.* Nr. 893, 901, 902, 905.

Rossya, *zob.* Nr. 916—1013.

4339. **Zbiory hist. papieży** i kościoła, *zob.* Nr. 1254—7, 1632 i *pod odp. latami.*

4340. **Zbiory krajów dalszych**:

Anglia, *zob.* Nr. 1486, 1500—3.

Francya, *zob.* Nr. 1507, 1523, 1529—38.

Hiszpania, *zob.* Nr. 1589.

Hollandya, *zob.* Nr. 1547, 1554, 1560, 1561.

Szwecya, *zob.* Nr. 1622—3.

Zob. pod odp. latami.

4341. R. **1700**. Pieniażek Jan, Mowa in Senat. consil. 26. Mai w Warszawie 1700; — Lubomirski Stan. Herael., Votum na senat. cons. miane w Warszawie 28. Maii 1700 (Także Ostrow., Swada pol. 1745); — Tenże, Consultationes XXV. sive de vanitate consiliorum liber I. (Contra Aug. II.), Vars. 1700 (3 ed.); — Relacya wyjazdu JKMci z Warszawy i co się działo 1700 (DS.).

4342. R. **1700**. Postanowienie Wileńskie (Dyploma litewskich obywateli nadające dziedzictwo tronu litewskiego Aug. II.), Narbutt, Dz. Litwy IX.; — Postanowienie generalne Stanów W. X. L. na zjeżdzje pod Olkienikami, Wilno 1700; — Zjazdu województw i powiatów W. X. L. do Wilna na dzień 9. Novembr. propositie, Wilno 1708 [DS.].

4343. Innocentius XII., Confirmatio, innovatio et extensio constitutionis Alexandri VII,, Vars. 1700 DS.

4344. **Tractatus** retraditae Elbingae (ratific. Dresdae 9. Januar.), Drezno 1700; — Szczuka procan. ad civ. Elbingensem, Ostr., Suada lat. 1747 i Lünig, Orationes; — Załuski And. Chr., Sermo post evacuationem a milite extraneo Elbingae d. 3. Februarii 1700; — Informatio cur Electoris Brandenb. militis intromissionem Elbing. evitare non potuerit 1700 (Toż po niem.: Kurtzer Bericht 1700) (DS.), *zob.* Nr. 4295.

4345. Opisanie wjazdu do Stambułu Rafała Leszczyńskiego w 1700 r., przez J. Dr. hr. Karwickiego, Bibl. warsz. 1882 III.; Relacya wjazdu 1700; — Relacya audiencyi u Ces. tureckiego Wojewody Łęczyckiego die 21. Mai 1700 (DS.).

4346. **Klemens XI.**, Clementis XI. Opera, Romae 1722, Frankf. 1729; — (Polidoro) Libri VI. de vita et reb. gest. Clem. XI., Padoue 1752; — Guarnacci, Vita et res gest. Rom. Pont. 1751 II.; — Buder, Leben Clem. XI., Frank. 1721 t. 3; — Bull. M. t. XII.

4347. **Wojna północna**. Friedens Schluss zwischen Georg. I. und Czaren Moscov. wie auch Kön. v. Polen, Augspurg 1699 DS.; — Pieriegowory w Szwiecicj 1699 g., Żurnał dlia cztien. wospyt. wojen. uczebn. Zaw. t. 139 Nr. 555 str. 353—83; — Hermann E. A., Actenstücke aus dem poln. schwed. Kriege 1699, Capitulation zwischen Aug. II. und den Liefländischen Ständen, Warschau 1699, Archiv für Gesch. Liv.-Est.-Kur., Dorpat 1854 VII., *zob.* Nr 4311; — Böön, Wid närwarande swäre Krigz-Tijder, uti alla Församlingar öfwar Swerige och desz underliggiande Hertigdömer och Länder, at upläsas Stockh. 1700 DS.

4348. **Wojna północna**. Carl XII. brefvexling med sin syster Ulrika Eleonora 1698 do 1709. Stockh. 1830; — Histoire intéressante ou relation des guerres du Nord depuis l'année 1700, jusqu'en 1710. Hmbrg. 1756 (relacya złożona 1711 przez posłów we Francyi); — Kemble J. M., State Papers and Correspondence, London 1857 (wiele do wojny północnej); — Briefe (40) an Jacob de Bye Commissar der Generalstaaten in Hamburg 1700—1702 aus Hamburg, Danzig, Warschau, Libau, Mitau, Riga, b. r. (Por. Winkelmann Nr. 5998); — Briefe eines schwedischen Offiziers an seinen Freund als ein Beitrag zur Gesch. Karls d. XII. (1698—1740) aus der lateinischen Handschrift übersetzt (?), Gorlitz 1811; — Documenta (unterschiedliche zu Nordkriege), 1720 str. 70; — Wahrenberg C. F. J., Bidrag till Historien om sweriges yttre politiska förhällanden frän. Kon. Karl XI. död till freden i Traventhal,

Stockholm 1855; Tengberg N. A., Om Sweriges förhällanne till främmande magter under Carl XII. s. Stryrelsetid Lund 1854; — Adlerfeld G., Histoire militaire de Charles XII. (1700—1709) écrite par ordre d. S. M., Amsterdam 1740, Paris 1741 (po ang., London 1740—2, po niem. (z dod.), Frankf. i Leipzig 1740—2); — Warhaffter Entwurff des Krieges Thaten Carls XII., Wismar 1707 (wyciąg z dziennika Adlerfelda); — Nordberg J. X., Konung Carl d. XII. Historia, Stockh. 1740; — Tenże, Leben Carls des XII. Kön. (z dod. w notach), Hamburg 1745, 1751 (po franc., La Haye 1742, 1748). Por. Winkelmann Nr. 5397—5431, *zob. Kroniki i Opracowania.*

August II., zob. Nr. 4271.

Lamberty, zob. Nr. 1582.

Załuski, Epistolae, zob. Nr. 3987.

Teka Podoskiego, zob. Nr. 4320.

4349. **Ustriałow J.** Istoria Pietra Wielikawo, Petersb. 1858—9 I.—VI.; — Piotr W., Żurnał s. 1698 goda do Nejsztaskawo mira, Ptrsb. 1772—3 t. 3 (Toż po franc., Journal, Berlin 1773, Stockh. 1774, po niem., Tagebuch, Leipzig 1773); — Piśma k'imp. Pietru gen. feld. grafa Borisa P. Szeremietiewa. Moskwa 1778—1779; — Rousset J. de Missy, Mémoires à l'hist de Russie sous Pierre le Gr., Haga 1725; — Bandini A., Epistolae ad Petr. Flor. 1758; — Laskowskij E., Matieriały dla ist. inżeniernawo iskustwa (za Piotra W.), Petrsb. 1861; — Buturlin Dm., Wojennaja istoria Rossijan w XVIII. stolietie, Petersb. 1819—23 (plany, karty); — Kniga Marsowa ili woinskich dieł, Petersb. 1713.

R: Acta eruditorum 1714. Por. Piekarskij P., Nauka i lit. w Rossii pri Pietrie W., Ptrsb. 1862 II. 290; Sołowiew, Ist. Rossii XV.

4350. **Patkul J. R.** Deductio solida Joh. Reinch. Patkul contra calumnias persecutorum 1701; — Rechtliche Acta in peinlichen Sachen J. R. Patkuls 1701 str. 234, Rechtliches Responsum 1701 str. 196, Collectanea Livonica 1701 str. 206 (jako dod. do Deductio); — Bericht des Pastors Papendorf Tempelmann über die am 20. Febr. 1700 in Wenden gehabte Unterredung mit Patkul, Gadebusch, Livl. Jahrbücher VII.; — List Patkula z 18. maja 1700, Keysslers Reisen I. 142—5; — Der Liefländ. Ritterschaft über Joh. R. Patkuls vorfahren Declarationes, Riga (2 ed.) 1700 (Por. Winkelmann Nr. 10979—11144).

Patkul, zob. Nr. 4311.

4351. R. **1700. Wojna północna.** Catalogus eller upsatz pa alla the konigl. Placater, Skrifter, Relationer 1701 (bibliografia wojny szwedzkiej z r. 1700, por. Winkelmann Nr. 89); — Histor. Kern 1700; — Neu eröffnetes L i e f l ä n d i s c h e s Theatrum 1701; — Livonica... des Jahres 1700—2 Fasciculus I.—X. s. l. et a. (Por. Winkelmann Nr. 5009) (DS.); — Justae vindiciae et summa a r m o r u m j u s t i t i a ex parte R. Poloniarum contra Reg. Sueciae 1700 (2 ed.), Hagae 1700 (Także w Livonica i Dogiela Cod. dipl. R. P. V.), Toż po niem., Rettung 1700 (2 ed.); Reflexions provisionnelles sur le manifeste, Justae Vindiciae 1700 (także w Livonica); — Informacya o prowincyi Inflantskiej z okazyi imprezy na wojnę, b. w. r. 1700; — Remonstracya przeciwna od patryoty naprzeciw informacyey o prowincyey Inflanckiey z okazyi wojny Szwedz. 1700; — Hermelinus Olaus., Veritas a calumniis vindicata sive ex parte Sueciae r e s p o n s u m 1700, 1701 (3 ed.) (Także w Livonica), Toż po niem., Die von Lästerung gerettete Wahrheit s. l. 1700, 1701; — Tenże, Examen causarum quas copiarum Sax. Dux improvisae in Livoniam divulgare voluit 1700, 1701, Toż po niem., Untersuchung der Ursachen 1700 (3 ed., toż po holend.); — Polus Thom., Livonia perfide cruentata sive de hostili copiarum Sax. in Livoniam irruptione (2 ed.), Stockholm 1700 (także Livonica i Nordberg III.), Toż po niem., Das met. Unfug angefochtene Liefland 1700 (3 wyd.), z tego przekład łac. p. t. Livonia summa injuria impetita 1700, szwedzki (2 ed.); — Staats-Geschichten von R i g a u. Liefland (contra Aug.), Augspurg 1700; — Des gen. Gouv. v. Dahlberg Patent wegen überfallung der sächs. Riga 17. Febr. 1700 (także Livonica); — Salve-Guarde und Schutz Brief alle Einwohner Liefland, Breslau, (Livonica) 1700; — Des Feldmarschal-Leut. Graf Axel J. de la Gardie Patente v. 21. u. 22. Febr. 1700; — Epistola nobilis Poloni in Saxonia ad amicum in Cracovia 12. Mart. 1700, Stockh. 1700 [także Livonica], Toż po niem., szwedzku, franc.; — Relation aus Feldlager bey Riga 1700 [Także w Historischer Kern]; — Ausführ. Relation v. d. was zwischen schwed. und poln. Armeen passiret 1700 [toż po szwedzku]; — Konig. May. Pabud att Konungens i Pohlen hans anhangs, Stockholm 1700, Toż po niem. p. t. Befehl I. Kön. Maj. an Unterthanen welche in Königs v. Pohlen Dienst sich aufhalten, Stockholm [2 ed.] 1700, Toż po polsku, Declaratio J. K. M. Szwedzkiego, Sztokh. 3. Aprila 1700; — Declaration I. K. M. von Schweden gegen polnisch. Einfall in Liefland 1700; — Uppa H. K. Mayest. wägner af Swerige til des trogne 3. April, Stockholm 1700, Toż po niem., Von wegen S. K. M. an Dero untersassen 1700; — Velling O., Proklamation af sachsiska truppernas infall in Liffland 5. Apr. 1700; — Kgl. Verordnung angehend das Reductions u. Liquidations Werk 1700; — Placat des Gen. Dahlberg 24. Maii 1700; — I. K. M. v. Pohlen Salve-Garde 1. Aug. 1700; — Sammlung v. Schwedischen Placaten betreffend die Stadt Riga von 1688—1705, 1705; — Kopia

listu pewnego senatora z obozu pod Jungferhoffen do drugiego sen. 1700; — Ordre des Königs August [contra sign. J. R. Patkul] 13. Oct. 1700 [DS.], Por. Winkelmann Nr. 5943—5981.

4352. R. **1700**. **Wojna północna**. Copie d. l. lettre d. Dahlberg au Roy de Suède sur les plaintes de Moscovites 8. Mars 1700, Livonica; — Hermelinus O., Discussio criminationum quibus reus est Moscorum Czarus, Holmiae 1700, 1701, 1702 [3 wyd.] [Toż po niem., 2 wydania]; — Schreiben aus Haag die Ursachen des Reuszischen Fridde-Bruches 1700 [DS.]; — [Szafirow P.] Razsużdenije, Ptrsb. 1716, 1717, Po niem., Raisonnement was für Ursachen Petrus I. gehabt s. l. str. 245 [Także Moser, Nachlese ungedruckter Staatsbedenken, Frankf. a. M. 1743]; — De Sanglen Jakob, Narskaja bitwa, Otecz. Zapad. 1839 III., Ratez W., Osada Narwy 1700, Artil. Żurn. 1858 [plany z Allarta], Ustryałow N., Osada Narwy, Russkij Wiestnik 1860, Żurn. dla czt. wojenn. Uczebn. t. 150 [z 4 tomu hist. Piotra W.]; — Pogodin, Pietr pod Narwoju, Bibl. dla Cztenija 1864 Nr. 10; — Bericht wie I. K. M. von Schweden passirte. Alt-Stettin 1701; — Allart Lud. Nic., Schreiben und Relation von der Russischen Verwirrung an den Kön. v. Pohlen aus seinem Arrest in Narwa, Stockholm 1700; — Tenże, Som wid Narwas relation om Ryssische Czaren 1701; — Langen Major, Copey des Envoye IKM. von Polen aus Gefängniss in Narwa 1700 [Toż po szwedzku]; — Relation über das was beym Entsatz Narvas zutrug 1700; — Eigentl. Relation 1700; — Kurtze Relation 1700; — Victoria bey der Stadt Narwa 20. Nov. 1700; — La Journée de Narfwa le 20. Nov. 1700; Bericht des Sieges, Alt-Stettin 1700; — [Por. **E.** 1700: Berättelse, Härliga, Mercurius (**E.** IX.)]; — Copia eines Schreibens aus Moscovitischen Lager 21. Nov. 1700; — Extract einiger Brieffe aus Rewal von 24., 26. Novemb. 1700 [**E.** IX.] DS.; — Patent nach der Schlacht bey Narwa wegen der Nothwendigkeit der Lebensmittel, Riga 1700, Patent Dahlberg 26. Novemb. 1700, Kongl. Maytz Bref 3. Decembr. 1700. Narwa 1700, Stockholm 1700, Toż po niem., I. K. M. zu Schweden Schutz Brief für sämptl. Einwohner in Russland 1700 [DS.], Por. Winkelmann Nr. 5987—5995 i 6976—7090.

4353. Responsoria equitis Poloni in Suecia ad amicum in Polonia, Holmiae 3. Maii 1700; Lüschner Vin., Anmerkungen der Ursachen der Hollsteinischen Unruhe, Danzig 1700; Engel P. M. Gedan., Epistola ad J. Chr. Rostenscherum apud Gedan. Minis. de gratiae termino, Lips. 1700.

4354. R. **1700**. Sprawozdanie górników o sztolni Pileckiej, Czynność komisarzy Aug. II. w Olkuszu, Łabęcki H., Górnictwo II.

4355. August II. daje przywilej na dobra Łośniów (Łoszniów) Szymonowi Baworowskiemu Podczaszemu halickiemu, Rotmistrzowi J. K. M., Dod. Gaz. lw. 1857 Nr. 52.

4356. R. **1701**. August II., Uniwersał na Sejmik 17. Marca 1701; Uniwersał na sejmik 18. kwietnia 1701 [DS.]; — Respons J. K. Mości na instrukcyę posłom pozn. i kaliskiego województwa, Ostrow., Swada pol. 1745; — Respons urodzonemu Hr. Kotowiczowi posłowi z kongresu w Różańcy, tamże; — Ad amicum Varsaviae in comitiis generalibus celebrandis, Vilnae 1701 [Toż po niem.]; — Summaria ratio perceptorum proventus Reipublicae anni 1701; — Manifest Stanów W. X. Lit. przeciwko kontumacyi 1701; — Manifest Stanów W. X. Lit. przeciwko Sapiehom 1701; — Ordinatio iudiciorum tribunalis Regni 1701 [DS.].

4357. Klemens XI., Breve ad Andream Christoph Załuski 1701; — Tenże, Brevia ad M. Radziejowium 1701; — Acta Capituli provinc. Polonae ord. praedic. in Conventu Rosariano, Poznań 1701; — Acta Capituli provinc. in conventu prov. Lith. ord. praed. 18 Junii 1701 [DS.].

4358. Des Jesuiten Vota Denkschrift über die Königswürde, Droysen Gesch. der preuss. Pol. IV. 4; — Bartholdis Schreiben v. 3. Febr. 1700, tamże; — Radziwiłł Jan, Vox justa et libera protestans contra attentatum jus regni et reipubl. ex ratione Frid. III. [Por. **E.** 1700: Paraenesis, 1701; Judicium, Regiam dignitatem]; — Frédéric III., Mémoire de la conférence Frankofort 1701 [DS.]; — Waddincton, L'aquisition de la couronne royale de Prusse par l. Hohenzoll. 1889 [Por. Berner, Mitteil. aus der hist. Lit. von Hirsch 1889 str. 301—7].

4359. Relacya o zjeździe króla Aug. II. i Cara Piotra 1701 z manuskr. D. Zubrzyckiego, Roz., Lwów 1841.

4360. R. **1701**. Leopold, Epistola Imperatoris ad Casimirum Sapieha, Ostrow., Suada lat. 1747.

4361. R. **1701**. **Wojna północna**. Hohen Potentaten Helden-Briefe, Conjuncturen in Liefflland betreff. 1701; — [Hermelin Ol.] Eubuli Aquiloni Epistola ad Amicum, Stockh. 1701 Nonis Aprilibus; — Generalfördelning af H. K. Mjts. troupper 1701, Wiesel Gren., De la Gardie Archiv 1840 XIII.; — Declaratio ulterior J. R. M. Sueciae ad portum Curlandiae attinens 1701, Expositio causarum 1701 [Także Livonica]; — Bericht als Maj. Schweden den Feind durch Kurland verfolgete, Stockholm 1701 [Toż po szwedzku]; — Brief an einen in Warschau befindlichen Freund, Stockholm 1701, zob. Nr. 4356; — Historischer Kern, Hamburg 1701, zob. Nr. 4351; — Relation v. d. 27. Junii Bataille 1701; — Bericht von der Siegreichen Action Kön. von Schweden über Düna Strom 9.

Julii, Stockh., Riga 1701 (Toż po szwedzku) (Por. **E.** 1701: Bericht, Relation, Berättels, Berättelse kort, **E.** IX., Nader Verhael, Den Seger-Berande, Kort Relation, Kurzer Bericht); — Continuation till Rigiska berättelsen, Stockholm 1701; — Krótka a prawdziwa Relatia o akcyi pod Rygą 9. Julii 1701; — Kurze Nachricht was bey Annäherung Kön. von Schweden in Liefland passiret 1701; — Kärt relation ang. K. Mayest. lyckelige desceente öfwer Dänen 1701 (DS.); — Woldemar J. H., Einzug der schwedischen Truppen in Mitau (22. Julii 1701), Innland, Dorpat 1845 Nr. 2; — Uniwersał 29. Sierp. (o zamiarach króla szwedz.) 1701); — Patent enthaltend den Kön. Befehl, Riga 22. Julii 1701; — Epistola Regis Poloniae Aug. II. ad Ordines Belgiae Dat. 9. Sept. 1701 (także Livonica): — Hermelin Olaus, In epistolam R. Pol. de bello Livonico (3 ed.), Toż po niem. (Także w Livonica i Nordbergu III. 269); — Jüngste Nachricht was ferner in Liffland 1701 (toż po szwedz.), (**E.** IX.); — Literae nobilis cujusdam Livonici 12. Octob., Libaw. 1701; — Accord bey Abtretung der Neumünde d. 11—21. December 1701 (4 ed., **E.** IX.); — Kurze Relation von Uebergabe der Neuen oder Düna Münd. 11. Decemb. 1701 (toż po szwedzku); — Designatio deren in der Vestung Neumünde eroberten Canons, Stockh. 1701 (Toż po szwed., **E.** IX.); Inventarium uti Düna-Münde, sedan Pälniske Guarnisonen, (**E.** IX.); — De la Gardie I. K. M. zu Schweden Ratt Feldmarsch. Betreff die Defension der Grenze. B. w. m. 1701; — Copia zweener Briefe von jetzigem Zustande in Pohlen als den Kön. Augusti und Radtziowski, B. w. m. 1701; — Dispunctio libelli ad regni Poloniae primatem suet. majest. 1701; — Breff skrifwit til Högwälborne Woiwoden N. N. uthur pohlniska spräket, B. w. m. 1701; — Kort Verhael eens gespreks in der Vildae ofte Vylnae van Littauen (?), Amsterd. 1701 (DS.).

4361. R. **1701.** Marya Kazimira do Teofili Lubomirskiej, Koźmian A. E., Wyciągi piotrowickie; — Kopia listu pewnego dworzanina 1701 DS.

4362. R. **1701.** Opisanie hut olkuskich, Łabęcki H. Górnictwo II.

4363. R. *1701.* **August II.** daje pozwolenie Józefow Karczewskiemu przeniesienia swego dożywocia na Sokolnikach, Dod. Gaz. lw. 1858 Nr. 4, 5; Schelwig S., Synopis controversiarum Gedani 1701; Tenże, Oratio in introd. Wittenbergi 1701; Sattelsdorf Joan., Copia Sendsschreibens an Consistor. in Danzig und Königsberg 1701 (DS.).

4364. R. **1702.** Listy i instrukcye sejmowe z r. 1702, Podoski, Teka, *zob.* Nr. 4320; — August II., Contenta instructionis cubiculario et Stabuli praefecto ab Eersedf. d. 6. Januarii 1702; — Tenże, Declaratio in Senatus consilio facta d. 27. Februarii 1702 (DS.); — Pieniążek J., Mowa in Senatus Consilio 1702, Ostr., Swada 1745 (Toż po niem., Kluge-Rede eines Furnehmen Senatoren 1702 DS.); — Załuski And. Chryz., Oratio ad Augustum II., tamże (także Lünig, Orationes); — Tenże dziękuje za pieczęć wielką, tamże (Toż po łac.: Oratio pro supremo Cancellariatu. Thorn 1702. 1703 DS.); — Sapieha Vlad., Mowa dziękując za wojew. brzeskie (czy 1702 ?), tamże; — Załuski And. Chr., Oratio nomine regis Prussiae, Ostrow., Suada lat. 1747; — Relation Warschausche 20. Mart., (Por. **E.** IX.: Relation, Underrätelse); — List Aug. II. do wdy trockiego, tamże; — Summaria Ratio perceptorum Reipublicae anni 1702 DS.

4365. R. **1702. Wojna północna.** Specification der feindl. Fahnen zu Riga 27. Febr. 1702 (toż po szwedzku); — Livonica oder einiger zu mehr. Erläuterung 1702; — General Gouverneur Dahlberg über Liefland u. Riga 24. April 1702 (pospolite ruszenie chłopów przeciw Piotrowi); — Warschaw d. 16. Mar. Afskrift af ett Breef. om Konungens of Swerige 1702; — En kort relation och utförlig om litthauske Armeen 1702 (DS.): — Kontrybucye Wilna, Wilno Kraszewskiego II. 172; — Karol XII. an die Wojewodschaft Podlachien. Uniwersal 2. Mai 1702: — Tenże, Manifest d. 16. Maja, Ostroviae 1702 (po łac., pol., szwed., wiele wydań); — Tenże, Oratio ad bonos et cordatos cives 1702 (3 ed.), (**E.** IX.): — Hermelin O., Oratio ad bonos Reipublicae cives (toż po niem.) 1702 (wiele wydań), **E.** IX.; — Gyllensterna N. Manifest till polska republiken af marsch genom. Pommern 27. Juni 1702; — August II., Uniwersał wici trzecie i ostatnie pod Korczyn 1. Lipca, Kraków 1702 (DS.); — Bitwa z Szwedami pod Klissowem, Grab., Oj. Sp. I.; — Umständ. Relation eines vornehm. Officiers von der Bataille bey Clissowa 9—19. Julii 1702 (toż po szwedzku); — Sędziwój. Segren som kön. Swerige 9. Julii emot Konungen Pohlen 1702; — Aus dem Feldlager bey Cliskov 10. Juli. Rewal 1702; — Bericht von dem glück. Sieg, Alt Stettin 1702; — Nachricht wegen glücklichen Action 19. Julii, Stockh. 1702, **E.** IX.; — Confirmation des Sieges (toż po szwedzku), Bref 11—21 Juli (2 ed.) 1702; — Der glorieus. Bothen., Rewal 1702, (**E.** IX.); — Extracte poln. Brieffe betreffend die Victorie 1702, (**E.** IX.); — Breszlau von 22. Julii 1702; — Skrifft öfwer Seger konigl. May. wid Clissow i Lilla Pohlen, Stockholm 1702 (Por. **E.** IX. 1702: Berättelse, Kort Berättelse, Kurtzer Bericht, Continuation 9. Julii); — Den härliga Segren den 9. Julii 1702 (**E.** IX.: Underrättelse) (DS.); — Zdobycie Krakowa, Spis dział tamże, Grab., Starożytności; — Relacya z dziennika posiedzeń Rajców, Grab., Skarbniczka; — Adlersteen Jor., Najj. Majestatu król. Szwedzkiego Wojsk.

Commissarz, Kraków 3—13. Aug. 1702 DS.; — Lipski F. Legatus ad Carolum XII., Ostrow„ Suada lat. 1747; — Karol XII., Ad pacem cum Polonia respons 1702: — Literae ad illustr. Dom. Pallatinum ab amico scriptae ex polonicis latine factae 1702; — August II., Oznajmujemy... Działo się pod Sandomierzem 22. Sierpnia 1702: — Postanowienie Stanów Rzeczyp. pod Sandom. 22. Sierpnia 1702; — Ausführl. Relation der in Peibs auscommand. Flotte unter Carl G. Löschern v. Hertzfeld (toż po szwedzku) 3. Julii 1702 DS.; — Wijdare Continuation af det Sohm Peipus (12. Juli 1702); — Dwie relacye w Pyśma Szeremietiewa 1778 I. Nr. 20, 22 (Por. E. IX. 1702: Utsörlig Förteckning, Strokirch Mich. Majest. Königl.); — Bericht von dem was General Wolmar Anton v. Schlippenbach die Re-traite d. 18. Julii, Pernau 1702; — Kort Uthchag uthur de sidst ankomoe Tijdender som öfwer Riga (20. Aug. 1702); — Patent beschreibend das Betragen Moscoviter (z 27. paźdz.), Fellin 1702; — Kontenta listów króla, Königsmarkowy i Fitztuma 1702; — Steenbock Magnus, Relation Ih. k. May. Tackseijelse Dag. i store Lubomirskis slott och Rzesau 20. nov., B. w. m., Toż, Stockholm 1702; — My Rady dygnitarze ziem Wielkopolsk. pod Koło zgromadz. 30. Paźdz. 1702; — August II., Uniwersał na sejmik w Toruniu w Grudniu 1702. — Tenże, Uniwersał do Polaków oznajmując, że z radami ex limitatione consilii Thorun. postąpił 1702. — Herden Jakob, Den Fürsten August in Thorn bewilkomen 1702; — Levesius Aug., Oratio nomine Pontif. Romani 1—11. Decemb, Stockholm., Götheborg 1702 (toż po szwedzku i niem.); — Tenże, Imago consuetudinis et vitae Caroli XII. oratione expressa 1702; — Flemming, Bericht an Kön. in Pohlen von der Bataille mit den Schweden 1702 (DS.).

Rachunki skarb. 1702—3, zob. Nr. 4434.

4366. R. *1702*. Markiz d'Arquien (do J. Lubomirskiego?). Dz. War. 1852 Nr. 70.

4367. R. *1702* (1710). August II. nadaje Grzegorzowi Łopuszańskiemu synowi Konstantego część wójtostwa Gronziowa, Dod. Gaz. lw. 1856 Nr. 21; List wieczystego nadania sioła Pieczerska Monasterowi Kijowo-Pieczers. 1702; Sikorski W. X., Decanatus Zamojciensis 11. Dec. 1702, Roma 1702; Kulszyński M., Traktat na obronę klaszt. św. Troycy. Wilno 17 2 (DS.).

4368. Schelguigius S., Das unglückliche Zangapfel zu Danzig gefallen 1702; Inclyta Poloniarum Respublica civitati Gedanensi aequior. s. loco 1702, 1703 (DS.).

4369. R. **1703. Wojna północna.** Catus Iren., Epistola de causis pacem in Polonia remorantibus, Breslau 2. Jan. (3 ed., jedna Stockh.) (toż po franc., niem., szwedz.); — Epistola ad D. Lissenheim occasione Cati Irenei epistolae 1703; — Karol XII., Copia af breef till Radziowski 14. Januar., Stockholm 1703; — Radziejowski Mich., Reponse à la déclaration au nom de S. M. Suèdoise 1703 DS.; — Respons X. kardynała, Barącz, Pamiętnik dziejów; — Uthur säker hand har man ifrån Warschau begge 14. Januar., Stockh. 1703; — Warschaw den 23. Januarii 1703; — Toż 5. Februarii 1703; — Toż den 11. Febr. 1703; — Riga d. 2. Februarii 1703; — Arma victricia Caroli XII. Mens. Febr. 1703 (DS.); — Radziejowski kard. do króla, Dz. War. 1852 Nr. 143; — List prymasa do senatorów z Warszawy, List tegoż do Województw. Ostrow„ Swada polska 1745 (także osobno); — Swięcicki Mik., Kopia responsu Bisk. Poznań. Panu podskarbiemu J. Przebendowskiemu, Warsz. 23. Febr. 1703; — Pieniążek Jan, Kopia responsu Wojew. Sieradzkiego do króla d. 13. Martii, Varsov. 1703; — In Res gestas Caroli XII. Mens. Martii et Suppl. 1703; — Dantzich d. 1. Martii, Toż, d. 11. Martii 1703; — Umständliche Relation des Gefechtes zwischen Schweden und Litthauen ohnweit Birsen (Birże 19. marca) 1703 (3 ed., toż po szwedzku 2 ed., Por. E. 1703: Berättelse, t. IX. Relation); — August II., Manifest z Malborga 2. Kwietnia 1703, Toż, dan w Malborku 11. Kwietnia 1703; — En närmare Relation om treffningen wid Saladen i Churland. 4. April 1703 (2 ed.); — Karol XII., Declaratio Cardinali Primati, In stativis ad Pragam 16. Aprilis (3 ed.) (Toż po franc. i szwedzku, wiele wydań), E. IX.; — Radziejowski, Responsum ad declarationem nomine Reg. Sueciae exhib. 15. Mai 1703; — Kurtze Relation von d. herrlichen Victoria 30. Ap. bey Pultovsk, beygefüg. Sapicha Schreiben 1703; — Sapieha Joh., Copey Schreibens an seinen Vater den 1. Mai aus Pultusk geschrieben 1703; — Relation von dem russischen Einfall ins Wendausche Kirchspiel 24. Mai 1703 (DS.); — Szeremetiewa relacye, Pyśma Szeremietiewa 1778 I. Nr. 54; — Berättelsa och Commendantons C. G. Scyttes 25. Maij, Stockholm 1703; — Untergang der Stadt Nyen (Originalbriefe) Innland, Dorpat 1841 Nr. 38 (Por. Winkelmann Nr. 6066—6069).

4370. R. **1703. Sejm w Lublinie.** Konstytucye sejmu Waln. Lubelskiego, Konstyt. W. X. Litewskiego, Instruktarz celny, Vol. leg. VI.; — Konstytucye sejmu waln. lubelskiego, zaczętego 19. Czerwca, Lublin 1703; — Instruktarz wybierania cła w r. 1703 pozwolonego, 1703; — August II., Uniwersał względem sejmu 12. Maja 1703 (także Ostr., Swada pol.); Toż, Elbląg 12. Maja; Toż, oznajmujący środki przeciw Szwedom; Toż, naznaczający pospolite ruszenie pod Gołębiem; Toż, ostrzegający Rzptą o niebezpieczeństwie, Kraków 1703; — Dyaryusz sejmu lubelskiego, Podoski, Teka, *zob.* Nr. 4320; — Skrypt ad archivum, respons na instrukcyą, tamże; — Korte Päminnelser som wid Rikzdagen i Lublin, Stockh. 1703; — Imieniem Najjaśniejszego Króla Jegom.

Szwedzkiego (Lublin) 1703; — Reflexiones breves in comitiis Lublinensibus 1703 (DS.); — Ogiński dziękuje za buławę polną W. X. L., Ostrow., Swada pol. 1745.

4371. Pignatelli Fr., Epistola pastoralis. Vars. 1703.

4372. R. **1703**. **Wojna północna**. Akt konfederacyi w Srzedzie pod Jakóbem Broniszem d. 9. Lipca (Actum in Castro Wschowensi) 1703; — Relacya campaniey od przybycia kasztelana Lubomirskiego z Sejmu do obozu 1703; — Karol XII., Responsum confoederationis in Grosz-Pohlen, Thorn 17. Octob. 1703; — Armia rossyjska, Szeremietiewa Pyśma 1778 I.; — Omständelig Relation (10. lipca 1703) (toż po niem.); — Strokirch M. Patent, Riga 25. Juli (DS.); — Karol XII., Nos Suecorum Rex, Thorun 26. Aug. 1703; — Ausführliche Relation von der Stadt Thorn wie dieselbe durch Bombardung, Elbing 1703; — Verzeichniss aller particularien der Stadt-Thorn am 4. Octob. an die Schweden übergangen, (**E**. IX.); — Bericht was bey Thorn vorgefallen, 10., 20. Octobr., Reval 1703; — Förtekning (Thorn 4., 14. Octob.), Stockh. 1703; — Ordnung der Bürgerwache, Thorn 1703; — Kurzer Bericht auf was Weise die St. Elbing an Ih. Maj. von Schweden ergeben, Reval 1703; — Bericht Libau in Curland den 14. Novem., Stockh. 1703; — Utförlig Relation om det Skarpe emellen Carl XII. uthar Curland, Stockh. 1703; — Sapieha Kaz. Jan, Manifest (imieniem jego i dygnitarzy) 3. listop. (toż po niem.) 1703; — Laudum der confoederir. Grosz-Pohlen 14. Nov., 2 ed., Pernau i Ryga (?) 1703 (DS.).

4373. Rakoczy Franc., Universis orbis Christiani, Toż, Wszem wobec świata chrześciańskiego panom, dat. obóz w Munkaczu, w Czerwcu 1703 (DS.); — Tenże, Manifestum de statu Hungariae, *zob.* Nr. 893 B. I.; — Heigel D., Beziehung d. Kurf. Max Emanuel v. Bayern zu Franz Rakoczy 1703—15, Sitzb. der Münchener Akad. 1885 S. 117—146.

4374. R. **1703**. Kopia listu króla pol. do króla franc., Podoski, Teka, *zob.* Nr. 4320.

4375. R. **1703**. List Działyńskiego woj. chełmsk. do X. Jerzego Lubomirskiego, Dz. War. 1852 Nr. 63; — List Lubomirskiego hetm. do króla, tamże 1852 Nr. 57.

4376. **Humiecki Stef.**, Relacya rozgraniczenia Polski z państwem tureckiem in anno 1703, Lwów 1729 str. 119.

4377. **Listy** odnoszące się do buntów Kozackich na Ukrainie pod Palejem 1703 itd., Wiz. i roztrz. nauk., Wilno, Poczet now. t. 19.

Rachunki skarbowe od r. 1703, zob. Nr. 4510.

4378. R. **1703**. Opisanie zniszczeń sztolni Ponikowskiey, Łabęcki H., Górnictwo II.

4379. Vertheidigtes Preussen wider Anspruch des Ritter Ordens. Mergentheim (2 ed.) 1703; Unfug Pabstl. wider die Crone Preussen 1703; Medicinal Ordnung Rathes der Stadt Danzig 1703.

4380. R. **1704**. **Wojna północna**. Konfederacya (actum in Curia Reg. Varsav.) (2 ed.) 1704; — Actus confoederationis, Warschau 1704; — Verzeichniss derer Confoederations Punkten 1704; — Actum accessionis ad confoederationem 1704; — Radziejowski Mich., Manifest (Actum in curia Varsav.) 1704 (toż po szwedzku, **E**. IX.); — Konfederacya generalna circa religionem orthod. w Warszawie (przeciw Aug. II.) 1704; — Kostecki S., Ogłos wjazdu Arwida Horna, ed. 2., (Warsz.) 1704; — Diarium des Warschavischen Congresses 31. Januar. 1704; — Listy z oryginałów od Imc. Komissarzów Szwedz. pokazanych (Königsmarkowy, Aug. II.) 1704; — Verzeichniss derer Confoeder. Puncten mit Krohn Schweden 1704 (**E**. IX.); — August II., Memorial wider Warsch. Confoed. auf dem Reichstage zu Regenspurg 1704; — Werther, Injustitia confoed. a Card. Radziejowskijo, Varsaviae (po niem.) 1704; Dokumenta produkowane na Radzie w Krakowie 21. Febr. 1704; — August II., Uniwersał ostrzegający oraz zagrzew. ad executionem sancitorum, Kraków 1704, Uniwersał zwołujący sejmik extraordynar. (2 ed.) 1704, Uniwersał do wdztw na ratunek oyczyzny 1704, Wici jedne za dwoje, Kraków 1704, Uniw. do wojska kor. z Krakowa w lutym Krak. 1704; — Confoederacya Opatowska wojska koron. 29. lutego 1704; — Puncta welche auf dem Landtage in Grosz-Pohlen denen Land-Bothen 1704; — Instruction auf die Land-Tage in allen Woiwodder Cron Pohlen 1704; — Werther, Expositio rationum detentionis Principis Jacobi, statibus Ratisbonae 1704; — August II., Copia listu J. K. M. do Województw (3 różne listy 10. Marca, 16. Marca) 1704, List króla in vim Manifestu 17. Mar. 1704; — Aleksandra królewicza manifest do Stanów Rzptej Polskiej, Warsz. (Toż po łac.) 1704; — Glossa na Manifest Aleks. 1704 (DS.) (także Nowakowski, Źródła II.); — Franciszek Poniński do izby szląskiej (w sprawie porwania Sobieskich), Mosbach, Przyczynki; — Jakób Królewicz, Register dokumentów na Radzie (Krak.) 1704; — Radziejowski Michał, Uniwersał o Interregnum przeciwko Augustowi II., W Warszawie 2. Maja, Warsz. 1704; — August II., Manifest wieder die von Card. Primas Detronisation, Leipz. 1704, Declaratio respectu custodiae (Manifest króla do narodu) 1704; — Karol XII., Versicherung an Dantzig gegeben in Heilsberg 27. Maji 1704 (toż po szwedz.); — Erklärung Stadt Dantzig wegen Zutritt zu der poln. Confoed., Dantzig 30. May 1704 (2 ed.) (toż po szw.) (DS.); — Martens E., Die Absetzung Aug. II. mit Benützung handschrift. Materialien des Danziger Ratsarchives, Westpreus. Ztsft.,

Danzig 1882 VIII.; – Tenże, Danzig im nordischen Kriege. I. Irrungen während des Jahres 1704, Programm des königl. Gymn. in Danzig, Odb. Danzig 1883; – Konfederacya Stanów pod Sandomierzem, Actum in Castro Sandomir. 20. Mai (2 ed.), Uniw. trzeciej wici na pospolite ruszenie, W obozie pod Sandomierzem 1704, Jurament so er denen Confoederirten Ständen bey Sendomiers 2. Juny geleistet 1704; – Abgenöthigte Wiederleg der Sendom. Confoeder. 1704; – Actum in curia reg. varsav. pridie festi Margaretae (Odpow. na konf. Sandomierską) 1704; – Klemens XI., Copia bullae ad Card. Primatem Reg. Pol., Romae VI. Junii 1704 (toż po szwedzku), Litterae ad Augustum II. 1704; – Relacya IM. PP. Deputatów na akcie elekcyi w Kole 19. Junii 1704; – Przyjęcie i ogłoszenie pisma „Relacya" oblatow. 12. lipca 1704; – Stenbock, Universale (po niem.) z Marienburga 30. Junii 1704; — Karol XII., Protectorial och Beskydds-Bref för Postwagnar 31 Junii, Stockh. 1704 (DS.).

4381. **Materyały** do historyi Stanisława Leszczyńskiego króla polskiego (Obraz Polaków t. XIII., *zob.* Nr. 4319). Poznań 1841, – Vernrund. Würd. Poln. Königswahl Leszczyński 1704 (**E.** IX.), — Mémoires sur les dernières revol. de la Pologne par un gentilhomme, Rotterdam 1710 (v. Prebendowski), – Lettre d'un gentilhomme sur l'état 1704, Toż po niem., – Sendschreiben eines polnischen Edelmanns, Cöln 1704, — Bericht eines Wolontaires bey der Schwed. Armee 1704, — Konungens öppna bref till ständersia i Polen att Konung Stanislaus 1704, — Berättelse om te Swenska Ambassadeur i Warschau 19., 29. Julij 1704, Jessen, Oratio in Polonia credentiale exhibens, Lünig, Orationes, – Carolus XII., Manifestum de electione Stan. Leszczyński 1704 (toż po szwedzku) (DS.), (Por. **E.** 1704: Affter, Informatio, Leszczyński, Replika, Respons, Königswahl, 1733: Informatio).

O Leszczyńskim zob. Nr. 4577 i Kroniki.

4382. Listy Józefa Potockiego wdy Kijow. Hetmana w. kor. do żony swojej Wiktoryi z Leszczyńskich, Wiz. i roztrz. nauk., Wilno p. n. t. V., – Eksplikacya interesu J. M. Lubomirskiego 1704 DS.

4383. R. **1704. Wojna północna**. Manifestum statuum confoed. Reipublicae 28. Julii [St. Dönhoff et Pet. Tworzyański] 1704, — Manifest skonfederowanych Stanów pod Łańcutem 28. Julii 1704 [Toż po łac.], — Memorial S. R. Maj. wider die Confoederation Leipzig 1704, — List Najj. Cara do X. kardynała Radziejowskiego 1704, — Piotr Car. Litterae officiosae ad reipubl. proceres, ne adversus Polon. Regem aures praebeant 1704, – Demonstration von S. K. M. von Czar, Leipzig 1704, — Epistola nobilis Poloni ad amicum, qua literis Czari respondetur [Toż po niem.: Schreiben], — Sincerus Basilides, Confutatio libelli, Epistolae ad amicum, Colon. [2 ed.] 1704, – Karol XII., Proklamacya po szwedzku ze Lwowa 4. Septembr. 1704, — Tenże, Patent, Leopoli 13. Sept. 1704, – Relation [po szwedzku], Lemberg d. 31. Aug. i 10. Sept. 1704, Extract der bey der Dantziger Post zu Stettin eingelauffenen Partic. Briefe 27. Septemb. 1704 [DS.]. Kurzer Bericht 1704 (**E.** IX.), — Chłędowski, Wiad. o kontrybucyi włożonej na duch. lwowskie przez Szwedów 1704, Pam. Lw. 1818 III., – List do Podkanclerzego od m. Lwowa, Baracz, Pamiętnik, — Pochód Augusta II. na Warszawę i odwrót wojsk sasko-polskich z Warszawy 1704, Czas 1878 Nr. 263, — Relation von Balägerung aber Erob. Warschau 1704, – Relation om de emellan 17. Oct. 1. Nov. Stor Pohlen Träffningar 1704, — Relation von denen 27. Octob. in Gross-Polen Actionen, — Copia zwever Schreiben 1704, – Relation om Staden Posens Blocquade 1704, — Belagerung der Stadt Posen 1704, – Abschrift einigen Briefe [o Poznaniu] 1704, Toż po szwedzku: Afskrifft 1704, – Relation von 27. Octob. bis 11. Nov. vorgeff. Actionen, Reval, Stockholm 1704, – Leszczyński St., Manifest do Narodu 30. Octob. w Warszawie [toż po łac.] 1704, Manifest do Stanów Rzpltej wydany 30. Octobra 1704, – Lubomirski Hieronim, Manifestum 21. Novembr. [przeciw Leszczyńskiemu] [Toż po polsku w Krakowie] 1704 [Por. **E.** 1704: Berättelse, Tacksägelse, Schreiben, t. IX. 1704: Abschrift, Ensäker, Relation, Tacksägelse].

4384. **Mazepa Jan**, Dwanaście listów do St. M. Rzewuskiego ref. koron., Dod. Czasu 1856 I. 660, — A. B. [Bielowski], Jan Mazepa i jego listy [1702–5], Bibl. Ossol. pocz. nowy t. IV., – Kamieński B. M., Żiźn Mazepy, Moskwa 1834, 1836, 1842, — Nowe nieznane fakta do życiorysu Mazepy, Czas 1853 Nr. 144, – Relation umbeständliche v. Victorie bey Schlabodda 1704, *zob.* Nr. 4385. — List Jana Mazeppy do Piasoczyńskiego, Athenaeum 1842 t. I., — Ks. Wychowski do króla, Dz. War. 1852 Nr. 63.

Zob. Akty o kozakach 1679–1716, Nr. 967 III.

4385. R. **1704. Wojna północna** [Litwa]. Ogiński, Uniwersał względem kontrybucyi z Bierzy 16. Lutego 1704, Uniwersał w Birżach 16. Junii 1704, — Accordspuncterne slutne mellan Casimir Sapieha och ofw. E. Neresius om Birsen, B. w. m. 1704.

Wahrhaftiger Bericht von der Action bey Leszna [16. Junii] gegen Moskoviter 1704 [Por. Winkelmann Nr. 6077–78], – Relation von der Expedition bar. Maydel, Juli 1704 [Toż po szwedzku], – Bericht der

Ruhm-würdigen Action der Sapiehischen Trouppen unter Zawiszcza gegen Ogińsky Gnade 20. Junii 1704, — Moschorum Caesaris Edictum in castris prope Narvam [12. Julii 1704], — Szeremetiewa relacya o oblężeniu Dorpatu, Pyśma Szeremetiewa 1778 I., — Tagebuch Carl G. v. Skytte, Lenz, Livl. Lesebibl. 1796 III., — Skyttes Brief, Archiv, Dorpat VI., — Accordspunkte 1704 [często druk., por. Winkelmann Nr. 8124 401], — Copia des Schreibens Leuenhaupts an gen. Frölich in Riga 24. Julii 1704, — Copia des Oberst. Stackelbergs an Frölich 27. Julii 1704, — Relation v. der Haupt-Action zwischen Löwenhaupt und Wisniowiecki, Ogiński, Moscovit. 1704 [toż po szwedzku], — Umbst. Relation v. der Victoria bey der Schlabodda 28. Julii 1704, Gratulation-Schreiben I. K. M. v. Schweden I. K. M. Stanislaus I. nebst Relation v. 26. Julii 1704, — Continuatio Diarii fortalitii Narva 24. Aug. 1704, — Das glücklich besiegte Narwa, Cöln 1704 [DS.]. Archiv. Dorpat II., VI. [Por. Winkelmann Nr. 7092 do 7115], — Accords-Puncten mit Neresius wegen Birsen 14. Sept. 1704 DS. [Por. Winkelmann Nr. 6074–6092], *zob.* Nr. 940 B., — Kurtzes Project von Liefflandes Zustand, so Feld-Zug wieder Moskow. 1704 [DS.].

4386. R. **1704.** Mandat auf Kön. Maj. in Pohlen Befehl d. 29. Decemb. wegen Cantzlers von Beichlingen, Leipzig 1704: — Bericht von dem Fall des Wolfg. Diet. Beichlingen 1704 (**E.** IX.) (DS.).

4387. Vertheidigtes Preussen wider Anspruch des Ritter-Ordens. (in Nova liter. Germ. 1704).

4388. R. **1705.** **Wojna północna.** Aug. II., Uniwersał (?) po sejmie Lubelskim, War. 1705 (także Ostrow., Swada poi. 1745), Uniwersał w którym usprawiedliwia się z wyjazdu do Saxonii 1705, Patent z 13. Kwietnia, Drezno 1705, — Radziejowski Mich., Uniwersał 31. Maja w Gdańsku [toż po niem., **E.** IX.], Manifest on en allman Ridderskapets 11. July 1705 [DS.], — Tenże, List do J. Potockiego, Ostrow., Swada pol. 1745, — Bronisz P. J., Marszałek konfed. gener. warsz., Dat. Gdańsk 21. Maja [odezwa] 1705 [toż po niem.], — Confederatio palatinatus Cracoviensis 1705, — Laudum Palatinatus Sandomir. w Opatowie 10. Junii [pro Stan. Leszczyński] 1705, — Ad officium et acta venientes J. Wąsowicz et Franc. Grabowski [Przystąpienie do konf. Wielkopolskiej za S. Leszczyńskim] w Opatowie 10. Junii 1705, — Oblata confoeder. ducatus Zathoriensis 1705, — Uchwała Rady walney warszawskiey 1705, — Manifest Stanów Rzpltej w Brześciu 11. Lip. 1705, — Cenzura pewnego republikanta na dwa uszczypliwe manifesty 1705 [DS.].

4389. **Leszczyński Stan.** Deklaracya koronacyey Najj. Stan. I. 19. Września 1705 [2 ed.], — Articuli pactorum conventorum i przysięga na nie króla [2 ed.] [toż po łac.] 1705, — Denuntiatio Regis coronati mensis Octob., Varsav. 1705, — Manif. sub tempus coronat. men. Octobr. 1705, — Relation der Krönung Stanislaus I. 1705 [Przedruk 1733]. Toż po szwedzku: Kort Berättelse, Stockh. 1705, — Nachricht von der Krönung, Stock. 1705 (*Leszczyński, zob.* Nr. 4577), — Foedus inter sacr. R. M. atque Republicam, Varsav. 18. Nov. 1705, — Foedus R. M. Sueciae et Poloniae 18. Nov. Förbund emellan Majesteter, Holmiae 1705, 1706, Berättelse om förloppet, Stockholm 1705 (**E.** IX.) [Por. **E.** 1706: Rönnow Magnus, t. IX. Seumenicht A. V.], — Charles XII., Bref of befallning till giwfen wird Blonie uti Pohlen, Stockholm 1705, 1706, — Berättelse om den emmellan de Swänska under gener. Nierot wed Warschau, Stockholm 1705, Manifestum confoed. Sandomir. contra Leszczyński 16. Octob. [po łac. i po niem.] 1705, — Manifest powtórny Stanów Rzpltej w Tykocinie 1705, — Order biały, Ostr., Suada lat. 1747, *zob.* Nr. 4438, — August II., Conclusum Najj. Kr. JM. 16. Grudnia w Grodnie 1705, 1706, — Copia eines Original Briefes aus Grodno 1706, — Leszczyński Stan., Uniwersał, w Warsz. 20. Decembr. 1705 [toż po niem.].

4390. **Piotr Alexiewicz.** Declaratio quo jure exercit. suum in Poloniam introdux. 1705 [toż po niem.: Vorstellung], *zob.* Nr. 4349, — Goertz, Copiae einiger an Moscov. Zaar wie auch Kön. Augusti wider J. R. Patkul gesch. Briefe 1705 [Wyciągi w Bergmanna Hist. Schrift I. 1806] [DS.].

4391. R. **1705.** **Wojna północna.** Berättelse om det fächtende wid Polangen och et Partie af Ryssar och Littouer [3. Febr. 1705], S. l. 1705, — Relation von der Aktion J. Fr. v. Liwen d. 28. Junii mit den Muscovitern 1705 [Toż po szwedzku: Berättelse] 1705 [DS.], — Relacya wzięcia Mitawy, Szeremietiewa Pyśma 1778 I., — Bericht v. der blutigen Action Graf Ad. Löwenhaupt wider Scheremethoff 16. Julii 1705 [3 wyd.] [Toż po szwedzku i rossyj. w Pyśmach Szeremietiewa], — Accord-Puncta über den Schloss Mitau [3. Sept.] 1705 [2 wyd., 2gie, Hamburg], — Schlosz Mitau v. 18. Septem. [relacya kapitulacyi] 1705, — Bericht von der Moscowiter unchristlichen Verfahren, Stockholm [toż po szwedzku] 1705, — Echo sive responsio ad calumnias adversus Reg. Polon. praecipue Patkul 1705, — Patkul Gener., Afskriff. af den Fängne Breef til sin Konung Augustum af Pohlen, Stockh. 1705 [DS.].

4392. **Klemens XI.,** Venerabil. fratribus. Romae 10. Juni [contra coronat. Stanislai] [2 ed.] 1705, Bref til erkebiskopparna och biskop. uti Pohlen, Stockh. 1705, — [Her-

melin] Equitis Poloni epistola de potestate Pontificis Romani 1705, — Ad epistolam Equitis Pol. responsoria 1705 (obie po szwedzku); — Mayer Joh. Fried., Apologia Pontificum roman. pro Archiep. Reg. Polon. advers. censuram Clem. XI. Gryphiswald 1705 [DS.].

4393. R. *1705*. **Klemens XI., Confirmatio constit. adversus Jansenianam haeresim, Posnan. 1705; Instrukcya rzymska albo postępek o sądach przeciw Czarownicom (proces przez Kaz. Flor. Czartoryskiego, *zob.* Nr. 4137), Kraków 1705 (toż po łac.: Instructio 1705): Trzebicki Prot. J., Spiritus adiuvans, oratio ad Clementem XI., Romae 1705 (DS.).**

4394. R. **1705**. De Hauteville, Relation historique de la Pologne, Cologne 1705, 1711; — Ernesti Joh., Sonderliche polnisch deutsche Missiven und Zuschriften 1705 (DS.); — Andrzej Olszewski kan. krak. do bisk. wrocławskiego z Krak. 30. październ., Mosbach, Wiadomości; — Eine österr. Denkschrift Droysen, Gesch. d. preuss. Pol. IV. 4.

Józef I., zob. Nr. 1581—2.

Wojna hiszpańska, zob. Nr. 1507 (14, 15) i Nr. 1528.

4395. R. **1705**. Radziejowski Mich., Testamentum Cardinalis, Dantisci 12. Octob. (lat. et germ.), Danzig 1705, 1706; — Remarquen über das Testament des Cardinals 1705 (DS).

4396. R. *1705*. **Józef Mniszech ćwierć roli Sidorokówka zwaną puszcza Wróblickim Sołtysom, Dod. Gaz. lw. 1859 Nr. 45.**

4397. R. **1706**. **Wojna północna.** Karol XII., Litterae ad Ordines in M. D. Lithuaniae, Camioneae 29. Januar. 1706 (Toż po niem. i szwedzku: Uniwersales); — Schulemberg, Relation welche wegen Bataille bey Fraustadt seinem Könige abgestattet 1706; — Tenże, Relation écrite au Prince Eugène de Savoye 1706 (**E.** IX.) (DS.); — Schulenburgs Leben und Denkwurdigkeiten (Dod.), Leipzig 1834; — Denkwurdigkeiten f. die Kriegskunst und Kriegsgesch., Berlin 1817–20 II.; — Extract Schreiben eines Lieutenants, die Action bey Fraustadt betreffend 1706; — Relation von der grossen Victorie unter Fraustadt in Gross-Pohlen (3., 13. Febr.) Stockholm, Rewal 1706 (toż po szwedzku); — Kurtzer Bericht der Victorie 1706 (toż po szwedzku); — Nachrichten von der Bataillie d. 13. Febr. ohnweit Fraustadt 17‧6 (Por. **E.** 1706: Relation, t IX. 1706: En Uthförlig, Uthtägt) DS.; — Dyaryusz i opisanie batalii (?) wojska szwedzkiego z saskiem, Przyj. ludu, Leszno 1837 IV.; — Wiadomość szczęśliwie wygranej Viktoryi pod Wschową die 3. et 13. Februarii 1706, Dz. Pozn. 1866 Nr. 245; — Berättelse om slaget emellan Baron Creutz of Gener. Nieplywit Kletsk i Litowen 20. April., Stockholm 1706 (Por. **E.** 1706: Relatie) DS.; — Journal von Ihr. Kön. v. Schweden Marche aus Zaludee bis nach Pińsk in der Polesie 1706 (**E.** IX.); — Stanisława I. króla uniwersał do wdztwa podolskiego, Grabowski, Źródła *zob.* Nr. 1361; — Generałów rossyjskich uniwersał do wdztwa podolskiego, tamże; — Leszczyński Stan., Manifest an die poln. Stände 1706; — Potocki Józ., Uniwersał wzywający do popierania Stan. I. 1706; — Karol XII., Schutzbrief an alle in sächsischen Ländern befindl. Ständen, Stockholm 1706 (toż po szwedzku); — Leszczyński St., Manifest wegen seines Auffbruchs nach Sachsen, aus dem Polnischen 1706; — Kön. Poln. Verordnung an die Sächsische Land-Stände wegen Schwedischen Trouppen, Dresden 9. Septemb. 1706 (DS.); — Listy do czasów Karola XII. i partyi Leszczyńskiego w Saxonii r. 1706, Wizer. i roztrz. nauk., Wilno, Pocz. now. t. XIX.; Traktaty, *zob.* Nr. 4399; — Karol XII., Mandat wornach die im Sachsen stehende pol. Trouppen sich zu reguliren haben 2.—12. Octob. 1706; — Extract Schreiben aus Posen 26. Octob., 5. Novemb. 1706 (DS.); — Bitwa ze Szwedami pod Kaliszem w r. 1706, Kaliszanin 1886 Nr. 68—70; — Relation der Victorie ohnweit Kalisch 29. Octob. 1706 (Por. **E.** IX.); — Bericht von der 29. Octob. bey Calisch Action 1706 DS.

4398. R. **1706**. **Wojna północna.** Lewenhaupt A. L., General swenska armen i Liffland, Curland, Riga 31. Januar 1706; — Tenże, Formulär till skyddsbref for swenska trupperna i Liffland och Kurland (lat.?) 1706; — Relation in welchem Zustande Mitau u. Bauske D. 26. März 1706; — Lewenhaupt A. L., Uppmaning till inneväre i polska Lifland 30. Mars., Riga 1706; — Tenże, Proclamation an die Einwohner des polnischen Lifflandes, Riga 14. April. 1706 (toż po szwedz.) (DS.).

4399. **Traktaty** między Augustem II., Kar. XII. 1706; — Friedens-Puncta 14. Sept. (2 ed.) 1706; — Tractatus die 14., 24. Septemb., b. m., Hagae 1706; — Schwedischer Stillstand 25. Sept., Königl. Poln. Stillsfand 27. Kund gethan 17‧6; — Instrumentum pacis inter Sueciae et Polon. Majest., Stockholm, Lipsiae 1706; — Traktat pokoju zawarty między Fryd. Aug., Kar. XII. i Stan. I. 1706 (po łac.); — August II. Friedensschluss Altranstadt 1706, 1707; — Version du traicté de paix entre le roi de Saxe et les rois de Suède et de Pologne (po franc. i niem.), Meiss 1706; — Diploma abdicationis per Seren. Augustum Regem 1706; — Instrumentum abdicationis 1707; — August II., Manifest uznający królem polskim Stan. Leszczyńskiego 1706; — Leszczyński Stan., Ogłasza zrzeczenie się korony przez Augusta, Laisnig 16. Nov. 1706 (toż po niem.: Manifest); — Friedens-Publication, Alt-Ranstat, Dresden 16, 26 Novemb. (2 ed.) 1706; — Extract zweier Briefe (Zusammenkunft König Schwed. und Augusto) 1706; — We-

lingius et Hermelinus Ol., Oratio ad Stanisl. I. qua de pace gratulabantur et responsum per Szczuka 1706, 1707 (Por. **E.** 1706, 1707): — Szczuka St. A., Contestatio gratiarum R. Majest. a Senatorio Ordine 1706; — Hermelinus Ol., Responsio ad legatos R. Maj. Pol. ob pacem 7.—17. Novemb. (2 ed.) 1705 (Por. **E.** 1706: Actum, t. IX. Rünow) (DS.)

4400. Danielson J. R., Zur Geschichte der Sächsischen Politik 1705–9, Abhand. in kaiserl. Alex. Univ. in Finland 1878 (Por. Sybel H. Z. XLII. 506); — Goll J., Der Vertrag von Altranstadt 1706—1707 ein Beitrag zur Gesch. der oester. Politik, Abhandl. der k. böhm. Gesell. d. Wissensch., Prag 1879; — Listy Spaetgensa radcy, izby szlaskiej do rezydenta austr. w Krakowie i odpowiedzi, Mosbach, Wiadomości pol.

4401. R. **1706. Karol XII.** Bref of Befallning till Desz wid Blonie uti Pohlen 27. Novem. 1705 (?), *zob.* Nr. 4389; — August II., Uniwersał z Listopada (Ostrzega adherentów partyi nieprzyj.), Uniwersał, (Wzywa do wierności i do chwytania adherentów szwedzkich o podatki) 1706, Verordnung wegen der v. Schwed. Trouppen erhob. Contribution, Dresden 31. Decemb. 1706; — Extract Schreiben aus dem Schwed. Quartier 17. Decemb. 1706 (DS.) (Por. **E.** 1706: Bref, Hans K.).

4402. R. **1706.** Tabulla reductionis poenarum per cancellariam tribunalitiam 1706 DS.

4403. R. **1706.** Clemens XI., Memoriale pro suffraganeatu Cracov., Roma 1706; — Instructio parochorum et confessariorum, Crac. 1706 (DS.).

4404. R. *1706.* **Mowa Adama Tarły wdy lubelskiego dziękując za województwo, Ostrow., Swada pol. 1745; Brzostowski Konst. Kaz., Copia literarum ad Nicol. Popławski (Tylsa.) 1706; Kierdej Joz., Augustus II. salutatus, Vilnae 1706 (DS.),**

4405. R *1706.* **August II. potwierdza przywilej Zyg. Aug. Wacł. Baworowskiemu na wsie Horodnica, Solkowce, Sorocko i pozwala je Szymonowi Baworowskiemu prawnie odzyskać, Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 4; List ks. W. Rozborskiego T. J. do St. Litwinkiewicza proboszcza zarszyńskiego z Krakowa o sukienkach do obrazów w kościele, tamże 1857 Nr. 25.**

4406. R. **1707. Wojna północna.** Poparcie gener. Konfederacyi sandomierskiej we Lwowie 7. lutego 1707; — Sieniawski A. M., Uniwersał przeciwko zarzutom, Lwów 1707; — Stanislaus I., Proklamation ang. sammankomsten i Lemberg. Leissnick 16. Mars. Pernau? 1707; — Sammankomst några höga potentaters i Alt-Ranstad 19. och 20. April, Stockh. 1707 (**E.** IX. por. Lof); — Szembek Stan., Oznajmienie Interregni 1707; — Dönhoff Stan., Uniwersał naznacz. zjazd elekcyjny 23. Maja w Lublinie 1707; — Actum Cracoviae in judiciis vigore confoederationis dietae captur 1707; — Punkta podane od Województwa Krakowskiego, Krak. 1707; — Behm Wilh., Uniwersał do Województwa Krakowskiego 1707; — Uchwały i sancita Augusta II. 1707; — August II., Verordnung an Sachsen bey Abmarsche der Schwed. Völcker 16. Juli 1707 (DS.); — Stanisław I. do rady miasta Wrocławia (regesta), Mosbach, Przyczynki; — Extract aus Steinau in d. Schlesien vom grauss. Verfahren der Moscov. Lissa (20. Julii), Breslau 1707, toż po szwedzku; — Jämmerliche Zerstörung d. Stadt Lissa, Berlin 1708; — Rescript an das k. k. Ober-Amt in Schlesien (Toż po łac.) 1707; — Instrum. convent. inter Caes. et Maj. Succ. de libert. relig. evang. in Silesia 6. Sept., Stockh. 1707; — Potocki Józef, Uniwersał, Gdańsk 1707; — Formular der Institution der Reg. Stanislaus I., Dantzig 1707; — Verordnung des Nehring und Scharpauschen Ambtes, Dantzig 1707; — Wisnowietzky, Partic. Bref till Senatorer i Pohlen, Wilna, Juli, Stockholm (2 ed.) 1707 (DS.); — Respons St. Jabłonowskiego na instrukcyą posłów W. X. Lit., Ostrow., Swada pol. 1745; — List B. Sapiehy do Fr. Sapiehy o królu Stanisławie, tamże; — Układy między Carem Piotrem W. a Mikołajem Sieniawskim wdą bełskim, Bibl. Ossol. 1843 VI.; — Piotra W. uniwersał do obywateli korony polskiej, Grab., Źródła, *zob.* Nr. 1361; — Piotr I., Uniwersał do oficerów w Sierpniu w Warszawie 1707, Uniwersał do Ryc. polsk. w Sierpniu (przeciw wieściom o niszczeniu dóbr), War. 1707; — Żydowski Andrzej J., Postanowienie dowozu prowiantu dla Moskali, Kraków 1707; — Prisiaga na sjezdie w Nowogrodkie gospodz. Senatory, Moskwa 1707; — My Rady koronne 27. Sept. (podp. Szembek i Denhoff) 1707 (DS.); — Szembek Stan. Oratio ad Pol. Ordines 11. Aug., Lünig, Orationes: — Clem. XI. do Piotra I., Ostrow., Suada lat. 1747.

4407. R. **1707. Wojna północna.** Lewenhaupt A. L., Värfningspatent (Lithauen 20. Febr.) 1707, (Curland) Riga 27. Junii 1707, Kungörelse fram Curland och Semgallen, Riga 22. Julii 1707 (**E.** IX.).

4408. **Patkuls** Tod, Nowakowski, Źródła t. II.; — Bergmann Patkul v. d. Richterstuhle der Nachwelt, Leipzig 1806 (Dod.); — Bernoulli, Patkuls Berichte, Berlin 1792—7 t. I—III.; — Hagen L., Das Ende des Patkuls, Dresd. u. Leipzig 1707; — Tenże, Unparteyischer Bericht 1707; — Tenże, Beschreibung der Straffe Patkuls 1707 (wiele wydań); — Patkul, Rede vor Tode b. w. m. 1707 [Por. **E.** 1709: Muster]; — Beschreibung der merk- und denckwürdigen Execution des tapffern gener. Patkuls 1708; — Görtz, Abschriften einiger wider die Verfolgung J. R. Patkuls-Briefe 1707; — Patkul, Abschrifften einiger an Zaar Briefe 1707 [DS.] [Por. Winkelmann Nr. 10999–11144], *zob.* Nr. 4311, 4350, 4391.

4409. Lettre d'un ministre de Pologne sur les affaires de la Hongrie, 1707 DS.

4410. Acta capituli ordin. praedicat. Gidlis conventu Mariae, Zamość 1709.

4411. R. **1708. Wojna północna.** Extract-Schreiben eines Briefes von Leipzig d. 23. Januar 1708; — Petrus et Augustus offerunt officia Charitate in Polonia 1708; — Relation was zu Grodno 10. Febr. bey Kön. von Schweden Eintritt, Rewal 1708; — Wiadomości o potyczce pod Hołowczynem 1708; — Bericht von der Schlacht bey Holowczin d. 4.-14. Julii 1708; — Relation du combat datée Szkłów 5. Juillet 1708; — Relation Vorläuftige von d. Sieg bey Holofsin 1708; — Relation v. d. Action 15. Julii 1708 (Por. **E.** 1708: Afrijtinng, Berättelse, Fält Lägret, Relatie, Relation); — Relation de la bataille d'Orsza et Rzeczyce 1708; — Bericht von der d. 29. Septemb. 1708 bei Liesna in Micislavischen vorgeff. Action 1709; — Bruckenthal, Wahrh. u. umstandl. Relation von dem Sieg der Moscoviter 1708; — Expressya batalii wygranej Cara pod Lesznem Serafinowicza d. 9. Paźdz. 1708; — Lewenhaupt A. L., Kungörelse angäende Krigscontribution af i polska Liffland, Riga 19. Octob. 1708 (Toż po łac.) (Por. **E.** 1706: Berättelse, Lewenhaupt, Relation, 1709: Strokirch, t. IX. 1708: Pertinent); — Sieniawski A., Respons Wojew. bełz. na Uniw. J. Potockiego przed batalią Koniecpolską 1708; — Tenże, Respons na list wyżej położony 1708; — Continuation so seit 10. December 1708 bis 30. Mart. (1709) in Moscovien als Ukraine vorgefallen 1709 (DS.).

Mazepa, zob. Nr. 4384.

4412. Mittheilungen über die Lage des Kriegs Schulden Wesens 1708 DS.

4413. Instruktarz celny W. X. L. za wolą Czartoryskiego 1708; — Tariffa t. j. sposób rachowania, Wilno 1708; — Porządek sądzenia spraw Trybunału W. X. Lit. 1708 (DS.).

4414. Zaraza morowa 1708-11, por. **E.** 1703—11: Informacya, Verordnung, Böhm, Szumliński, Wiels 1714: Peinia; por. Winkelmann Nr. 6117—6123; *zob. Kroniki.*

4415. R. **1709. Wojna północna.** Relation so zwischen Schweden und Moscoviten bis 31. Mart. 1709; — Grundriss der Action vom Juny bis July 1709; — Copia S. Czar. Maj. Schreiben an Feldmar. Goltzen 7. Jul. sammt Relation was ohnweit Pultowa vorgefal. ist 1709; — Extract Schreiben an Feldmarschall Menzikoff von Niederlage bey Półtawa 1709; — Artemonides A., Ambassadeur Memorien (bat. pod Pułtawą i Perewłoczną) 1709; — Vollkom. Relation von der Vict. zwischen Poltawa und Potruka 1709, Toż po franc.; — Relation circonstanciée 1709 (**E.** IX.); — Relacya o połtawskiej bitwie, Moskwa 1709, [Por. **E.** 1709: Bericht, Bolesta, Continuatio, Maksimowicz, Nachricht, Poltawa, Pultawa, Prokopowicz (pieśń), Relation, Służba, t. IX. 1709: Menżykow, Moskovitische, Relation] (DS.); — Wrede C. F., De pugna Pultavensi, Upsala 1818 (z mapą); — Continuatio des moscovit. Adlers Sieg 27 Jun., Zweite Continuation 13. Juli, Dritte Continuation 18. Juli, Marsch der Czarischen Armée nach Riga 1709; — Suite de ce qui s'est passé après la bataille auprès Pultowa 27. Junii à Perewoloczna 1709; — Kontynuacya dalszego procederu wojennego (po Pułtawie) 1709; — Publikacya o rekwizycyi, w obozie pod Bronisławem 25. Wrześ. 1709, Toż 28. Wrześ. 1709, *zob.* Nr. 4431.

4416. R. **1709. Wojna północna.** Stan. Leszczyński po Pułtawie, przez K. Jarochowskiego, Ateneum 1883 I.; — List Jabłonowskiego, kanclerza, Stanisława I. do Ritterhelma, Mosbach, Wiadomości; — August II., Uniwersalia I. K. Maj. an die Republic Pohlen 1. Aug. 1709; Manifestum S. R. Magestatis Aug. II. (8. sierpnia, o powrocie) 1709, Toż po franc. i niem. (wiele wydań); I. K. Maj. Patent 20. Augusti 1709 (toż po szwedzku); Erweitertes Mandat Contagion, Dresden 1709; Mandat wen Gener. Crassau eindringen möchte, Dresden 21. Sept. 1709; Fern. Verord. (wegen Crassau mit Seuche angesteckten Corps), Dresden 23. Sept. 1709; — Relacya szczęśliwego przybycia do Warsz. 1709; — My Rady koronne przy obecności Stan. Dönhoffa (za królem Augustem), w Toruniu 21. Octob. 1709 (toż po niem.); — Szembek Stan. X., Uniwersał 7. Listopada 1709 (DS.); — Sieniawski, List ad latus Augusta II. z Torunia do Radziwiłła kanclerza W. X. Lit., Ostrowski, Swada pol. 1745; — Manifest o wybaczeniu książętom Wiśniowieckim (toż po ross.) 17 9 DS.

4417. Pomniki odn. się do bawienia Karola XII. w Turcyi, Wiz. i roztrz. nauk., Wilno p. n. t. VI.; — Specification der Schwed. Truppen (toż po polsku) 1709; — August II., Uniwersał ostrzegający o impresie szwedzkiego króla i porty otomańskiej 1709; — Happelius Everh., Extract von Belagerung in Sorocka wider Türcken, Ulm 1709 (DS.).

4418. R. **1709.** Zu den Verhandlungen von 1709, Droysen Gesch. der preuss. Politik IV. 4.

4419. Klemens XI., Ad ordines R. Pol. 1709 DS.

Rachunki skarb., zob. Nr. 4434.

4420. Decisio Rotae decimarum pro Bog Goslawski c. Ther. Tarłowa (Toż: Conclusiones), Romae 1709; Caffarelli, Pro ecclesia Galuszovien. et Boguslao Goslavski, Romae 1710.

4421. R. *1709.* Schöppen Meisten königl. Stadt Thorn 12. Junii 1709 DS.

4422. R. **1710.** Poparcie gen. Sandomierskiey konfederacyi na zjeździe warszawskim; Sancita na tym zjeździe, Vol. leg. VI.; — Poparcie gener. Sandomir. konfeder. na zjeździe w Warszawie 4. lutego, Zarazem Sancita W. X. Litew. na Radzie 14. lutego b. m., Krak. 1710; — Konstytucye sejmowe, Kalisz. Warsz. 1710 [Por. **E.** 1710: Cło generalne, Instruktarz, Confederacya W. X. L., Sancita W. X. L., Instruktarz celny W. X. L.] DS.

4423. Tarło M. B. X., Epistola pastoralis ad Clerum dioec. Posnan. 30. Novembr., Vars. 1710; — Brzostowski Const., Epistola pastoralis, Vilnae 1710; — Szembek Stan., Memoriale alla congregatione consistor. [per abb. Tinecense], Roma 1710; — Czerniеński Hyac., Litt. per official. gener. Premisl. 1710 [DS.].

4424. R. **1710.** Spinola Nuntius ad Augustum II., Ostrowski, Suada lat. 1747.

4425. R. **1710.** [Karol XII.] Patent public. v. I. K. M. in Schweden 1710; — Copia der freywilligen türkischen Offerte an S. M. Carolum XII. 1710; — Folistow [Tołstow], Excerpt z listu do Carea od posła u Porthy rezydującego 1710; — Aug. II., Uniw. ostrzegający o imprezie 1710 [DS.], *zob.* Nr. 4417.

4426. Helms J. A., Warhafft. Vorstellung d. Begeb. bey Belag. Riga 1711, Po rossyj.: Matieriały dla ist. inż. iskustwa, *zob.* Nr. 4349; — Pyśma Szeremietiewa, *zob.* tamże: — Greiffenhagen W., Die Belag. Revals, Beitr. z. Kunde Ehst.-Liv.-Kur. 1874 II.; — Inland, Dorpat 1856 Nr. 47; — Wojenn. Żurnał 1858 III. 2; — Schirren C., Die Capitulationen der livländ. Ritter- und Landschaft und der Stadt Riga v. 4. Juli 1710, Dorpat 1865; — Winkelmann E., Die Capitulationen der estländischen Rittersch. u. der Stadt Reval 1865 [Por. Winkelmann Nr. 6131—50, 7461—7467 i **E.** IX.: Accords-Puncta d. Stadt Riga].

4427. R. **1710.** Awans w wojsku dla rodaków z służby obcej powracających [po 11. lutego] 1710; — Załuski And. Chryz., Copia lit. ad Pet. Teoph. Baranowski confoeder. militiae Marschalcum, Vars. 1710 [DS.]; — Sieniawski, List do kasztelana ziemi Chełmskiej 1710, Ostrow., Swada pol. 1745.

4428. Lustr. zamku Krak., Grab., Skarbniczka: Zuchowski Stef., Proces o dziecię Krasnowskiego od żydów zamordowane, Sandomierz 1710 DS., 2 ed. 1773. Ein Dokument, Unsere Gegenwart u. Zukunft 1847 VI.

4429. R. **1711.** August II., Uniwersał naznaczający sejmiki 8. stycznia 1711, Uniwersał wyznaczający dzień sejmiku [20. Czerw.] 1711, Uniwersał nadający amnestyą 1711; — Actum in judiciis causarum fisci pal. Crac. 1711; — Protestacya sądu skarbowego przeciwko nadużyciom regimentarzy 1711; — Zakazanie wojsku czynienia uciążliwości 1711 [DS.].

4430. Klemens XI., Breve apostol. pro immunitatibus 1711, List pasterski 1711; — Łubieński Cas., Literae pastorales [super non usurpando doctoratu], Cracov. 26. April. 1711; — Synodus dioecesiana Cracoviensis 6. Octob. [czy Novem.?] sub C. Łubieński, Crac. 1711; — Erectio et const. congreg. Benedictino Polonae, Romae 1712 i b. r.; — Sac. Congr. Sandomiriensis pro Capitulo, Romae 1711 [DS.].

4431. R. **1711. Wojna północna.** Carolus XII., Curiöse Eröffnung [Retirade], Toż [Blessuren], Toż, Schlacht v. der 27. Jul. 1709, Toż [Retirade in Türkey], Toż [über Rewange] 1711; — Nos Carolus 27. Jan. [manif. contra Aug. II. d. d. Bender] 1711, [Toż po niem.] [wiele wyd.]; — Annotata ad manif. Caroli XII. Irenopoli 1711 [toż po niem. i fran.]; — Manif. des Türk. Grosz. Sultans wider Mascovit. Czaren Sambt Antwort einer poln. Dame wegen Alliancen 1711; — Mahomet Gierey, Manifest des jüngeren Sohns des Tatar. Hans, Stockholm 1711, 1712 [toż po szwedzku]; — August II., Uniwersał wzywający do pogotowia do wojny z Turkami, Lipsk 30. Stycznia 1711 [toż po niem.]; — Schreiben eines Officiers aus Bender, Zweites eines Officiers, Stettin 1711 [Por. **E.** 1711: Anlander, Fama]; — Stanislaus I., Manifest an die poln. Stände [w styczniu] 1711; — Potocki Józef, Manifest 11. Febr. 1711; — Tenże, Odezwa z obozu pod Raszkowem 15. Febr. 1711 [toż po łac. i niem.]; — Manifest o wiarołomnym rozerwaniu pokoju 22. Febr. 1711; — Manifest I. Gross. Czaar Majestät 1711; — Poniński Wład., Manifest w Wrocławiu 26. Febr. [przeciw Piotr. Broniszowi] 1711; — Anmerkungen über das Manifest Vladisl. Poniński 1711; Leszczyński St., Edykt króla w Szczecinie 17. Kwiet. 1711, Uniwersał 18. Avril 1711 [po franc.] [DS.]; — Marsze wojsk, Droysen, Gesch. d. preuss. Politik IV. 4; — Kogalniccan, Fragments tirés des chroniques Moldaves et Valaques, *zob.* Nr. 908; — Koszubińskij, Rossyi stosunki z Słowianami połud. i Romunią, Cztenija obszcz. ist., Moskwa 1872 II., Por. Sołowiewa Ist. Rossii XV. tom [Dodatki]; — Denhoff Stan., Uniwersał ogłaszający bullę Clemensa XI. przeciw Turkom 30. Julii 1711 [DS.].

Mandelyksche Berichte od 1711—1756; Francus J., Hist. Beschreibung 1711—1715, zob. Kroniki; — Karol VI., zob. Nr. 1582—6.

4432. R. **1711. Wojna północna.** August II., Patent 8. Sierp. [usprawiedliwia w nim swe oddalenie] 1711, Patent wegen den übernom. Vicariats, b. w. m. 1711; — Manifest bei Marsch in das Schwedische Pommern in

Augusto 1711; — Demonstratio quibus justis ex causis Augustus II. in Pomerania aggreditur mense Aug. 1711 [toż po niem., **E.** IX.] [DS.]; — Wagner Paul, Ein Bericht über Peters d. Gr. Aufenthalt zu Königsberg im J. 1711, Altpr. Mntschrft. XVI.

4433. R. *1711* **Mowa Jana Jabłonowskiego do Skarbka arcyb. lwowskiego, Ostrow., Swada pol. 1745; Ferdinand Herzog, Manifest, Mittau 1714; Lettre d'un ministre de Pologne, Ratisbonne 1711 (DS.).**

4434. R. **1712.** Konstytucye Seymu extraord. warsz., Konst. W. X. Lit., Vol. leg. VI.; — Konstytucye sejmu extraord., War. 1712; — Constytucye W. X. Litews. mies. Kwiet. d. 5. w Warszawie, Pospolite ruszenie W. X. Lit. 1712 [**E.** IX.]; — Instruktarz celny 1712; — Cło generalne postanowione 1712; — August II., Uniwersał na sejmiki z d. 13. Sierpnia na d. 13. Września 1712; — Constitutiones des War. R.-Tages 1712; — Summaryusz rach. 1702—3, 1712; — Summaryusz rach. skarbowych [Przebendowski J. J.] 1709 do 1712, Toż po łac.; — Instrukcya od Chrystusa Pana na sejm (?) 1712 [DS.]; — Załuski L. B., Mowa na sejmie 1712, Ostrow., Swada pol. 1745; — Rzewuski Stan., Vota, tamże; — Tenże, Mowa dziękując za Woj. podlaskie, tamże.

4435. R. **1712. Wojna północna.** Piotr I., Uniwersał względem prowiantów 1712 [Por. **E.** 1712: Krzywda]; — Friedrich Wilh., Schreiben Betreff. Schwed., Poln., Moscovit. Armee, b. w. m. 1712; — Toruń, por. **E.** 1712: Austen, Echo, Zernecke, *zob. Kroniki;* — Copia listu z okazyi uniwersału od Rybińskiego z Prus pisanego 1712; — Rosenberg, Responsio civitatis Gedanensis circa irruptionem militum sub J. S. Rybiński [2 ed.] 1712 [toż po niem.]; — Zuchowski Stef., Censura, Responsio Civ. Gedan. ad scriptum nomine Rybiński 1713; — Ordnung der Stadt Dantzig der Schützen Compagnie, Dantzig 1712; — Extract einiges Briefes aus Pohlen 1712 [DS.].

4436. Breve apostolicum Clementis XI. pro immunitatibus ecclesiae 1712; — Szaniawski Const. Fel., Litterae pastorales d. 28. Junii 1712; — Objaśnienie praw i przywilejów duchownym służących 1712 [DS.].

4437. R. *1712.* **Series lectionum publicarum, Thorn 1712 DS.**

4438. R. **1713.** August II., Uniwersał na sejmik Relationis 1713; Uniwersał przyrzek. wyprowadzić wojska saskie 1713; — Reskrypt na manifest Kaz. Horbowskiego, star. żmudz. na reasumpcyi Sejmu 1713; — Rzezawski Fr. E. X. Złota liga po sejmie Warsz., War. 1713; — Porządek sądzenia spraw w tryb. W. X. L. 1713 [DS.]; — Sapieha J. F., Adn. hist. de Ord. Aquilae Albae 1730, Ostrow., Suada lat..

4439. Tarło Michał Bartł., Epistola pastoralis ad Clerum posn. 30. Nov., Vars. 1713; — Iniuria Domus Dei Poloniae proceribus [Convent. Posnan.] 1713; — Brzostowski Konst. Kaz., Transakcya zgody między Alex. Horainem a Lud. Pociejem, Wilno 1713 [Por. **E.** 1713: Transakcya (?)]; — Decissio pro curia episcop. Vladisl. contra monach. Coronovienses, Romae 1713 [DS.].

4440. R. **1713. Wojna północna.** Puncta die Neutralität in Norden betreffend 1713; — Steinbock, Uniwersale [pol. statibus] 1713; — Flemming, Sendschreiben an S. Kön. Pohl. Maj. Berlin 25. Julii [czy 26., por. **E.** IX.]: — Karol XII., Deklaration ang. Kon. August infall i Pohlen, b. w. m. 1712; — August II., List do Dewlet Gereja hana Tatar., War. 1713 [Także Bibl. Ossol. 1830 II., *zob.* Nr. 4276, czy ten sam?]; — Des Altonaischen Brandes Ursachen, Nebst Bericht was bey Absendung des türck. Aga nach Pohlen, dessen Ankunft daselbst, Wismar 1713; — Nachrichten wegen Kriegs Rüstung 1713 [DS.]; — Jarochowski K., Kamieniec i Poznań, Przew. nauk. liter. 1884; — Inwentarz ceykauzu szańcu św. Trójcy, Finkel L., Okopy św. Trójcy, *zob.* Nr. 4236; — List do Stanisława I. [przez jego zwolennika], Mosbach, Wiadomości.

4441. R. *1713.* **Wcielenie probostwa wielickiego do akademii krakowskiej, Dod. Gaz. lw. 1851 Nr. 18.**

4442. **Schönknecht Piotr, Skarga na Joh. Zimmermana burmistrza, Toruń 1712; Tenże, Fortuna szlachetnego Toruńsk. miasta przez P. S. reprezentowana 1714; Kanold J., Einiges medicorum Send-Schreiben, Breslau 1713; Tenże, Historische Relation von Pestilenz, Breslau 1713.**

4443. R. **1714.** August II., Manifest [o przyw. Akad. krak.] 1714; — Tenże, Edictum ad typographos ne Calendaria sine approbatione imprimantur, die 20. Decembris 1714 [DS.].

4444. Szembek Krz. J. Jędrz., List pasterski 1714; — Tenże, Edictum pro visitatione 1714; — Postanowienie rady względem spraw duchownych, Gdańsk 1714; — Pegenau Car. Ern., Jura Gedani 1714; — Bericht von der Röm.-cathol. Pfarre in Dantzig, Gdańsk 1715 [DS.].

4445. R. **1714.** Potocki Teodor, List do Augusta II., Ostrow., Swada pol. 1745; — List Maryi Kazimiry do P. Sapiehy 1714, tamże.

4446. R. *1714.* **Hoepken D. N., Lettre touchant le commerce baltique, b. m. 1714 (Por. E. IX.: Reason); Lettre seconde d'un ami à Dantzig 1714 (DS.).; Sapieha P. dzięk. za bisk. żmudzkie, Ostrow., Suada lat. 1747.**

Pokój w Utrecht, Rastadt, Baden, zob. Nr. 1528 i por. **E.** *1714: Gengell, Instrumentum, Traité, Unrug.*

4447. R. **1715. Dziennik konfederacyi** Tarnogrodzkiej, Obraz Polaków i Polski Raczyńskiego t. XIV., *zob.* Nr. 4319; — Wzięcie Poznania przez konf. Tarn. 24. lipca 1716, Jarochowski K., Op. hist., Pozn. 1860; —

Konfederacya generalna stanów w Tarnogrodzie 12. Novembr. 1715; — August II., Uniwersał przeciw uchwałom kongresu wileńskiego 1715, Uniwersał wzywający do zapłaty wojska, Dan w Warszawie 1715; — Flemming Jac., Reglement wie sich auxiliar Trouppen zu vertragen haben, Warschau 18. Aug. 1715, Toż po pol.: Ordynacye 1715 [DS.].

4448. Potocki Teodor, Exhortatio cleri, Vormditti (?) 18. Novembr. 1715; — Sapecki, Popis generalny zakonu Premonstratyńskiego, Cracoviae 1715 [DS.], [Por. **E.** 1715: Decisiones Rotae].

4449. R. **1715**. Zur Politik 1715; Das Journal des Feldzugs, Droysen, Gesch. der preuss. Pol. IV. 4, 218—371; — Tractat welcher zw. Kön. Maj. in Pohlen u. Administr. zu Holstein wegen Schwed. Vor. Pommerischen Sequestri 20. Aug. 1715; — Flemming Jac., Reponse à M. Croissy Ambassadeur Varsov. 1715 [DS.]. *Zob.* Nr. 4491.

Ludwik XV., zob. Nr. 1526.

4450. R. **1715**. List Augusta II. do Pawła Sapiehy, Ostrow., Swada pol. 1745; — Szembek H., List do J. K. M. 1715, tamże; — List Szembeka, Barącz, Pam. dziejów.

4451. Kraushar A., Sprawa Zyg. Unruga 1715—1740 I.—II., Kraków 1890, *zob. Opracowania.*

4452. **Mycielski, Decretum tribunalis Regni Poloniae 1715 (DS.); Sapieha Jan Fryd., Mowa w tryb. lubelskim, Ostrow., Swada pol. 1745.**

4453. **R. *1715.* Spis domów w Wilnie, Kraszewski, Wilno III. 292.**

4454. R. **1716. Tractatus Ravae** inter exercitum Saxon. et confoed. Palatinatus 18. Jan. 1716 [Por. **E.** 1716: Articuli]; — Instrumentum pacis, Leipzig 1717; — Friedens Tractat, Leipzig 1717; — Bucholtz Teod., Diaryusz tractatu rawskiego, Diarium congressum 1716; — Uniwersał i plenipot. ugody między wojew. M. Polsk. a wojskami posiłkowemi 1716; — Libellus supplex Comiti a Flemming oblatus Ravae 6. Januar. 1716; — Leduchowski Stan., List od Marsz. Konfederacyi, Ostrow., Swada pol. 1745; — Confutatio Manifesti a D. Leduchowski 1716; — August II., Uniwersał względem wojska 1716, Patent 16. Marca 1716, Diploma do województw koronnych Warsz. 1716; — Odezwa komissaryatu do possess. dóbr duchownych o wyd. tymfów dla wojska, Zamość 1716; — Konfederacya generalna W. X. Litewskiego [2 wyd.], Wilno 1716; — August II., Uniwersał w celu uspokojenia Litwy 1716 [DS.]; — Konfederacya wdztw wielkopols., Podoski, Teka I., *zob.* Nr. 4320; — Postquam inter partes paciscentes de armisticio articuli conclusi, Lublini 4. Julii 1716; — Bassewicz, Abdruk der an S. Czarische Maj. geschene Propositionen und Antwort, Gdańsk 1716 [DS.].

4455. **Listy.** August II. do X. prymasa Szembeka 1716 (Także Ostrow., Swada pol. 1745); — Szembek Stan., Copia listu Prymasa do króla 1716, 1717; — Tenże, Copia ad Flemming 1716, 1717; — Flemming, Copia responsi ad cels. prim. Wars. 1716 [DS.]; — Aug. II. do J. Sapiehy, Ostrow., Swada pol. 1745; — Sapieha J. do bisk. krak. K. Szaniawskiego, tamże; — Sieniawski do województw i respons, tamże.

4456. Pociej Lud. Konst., Manifest 19. Aug. w krzywdzie swojej osoby [Toż po łac.] 1716; — Sulistrowski, Manifest i remanifest 1716; — List szlachcica o manifeście Sulistrowskiego przeciw Pociejowi [Wilno] 1716 [DS.].

4457. **R. *1716.* Acta capituli prov. Poloniae, Crac. 1716 DS.**

4458. **R. *1716.* Arrest du Conseil d'Estat sur les rentes de la Reine de Pologne, Paris 1716 DS.**

4459. R. **1717**. Konstytucye Seymu Pacificationis Warsz., Konst. W. X. Litew., Vol. leg. VI.; — Konstytucye sejmu pacificationis Warsz. [2 ed.], Warsz. 1717; — Konstytucye W. X. L., Regulamen wojska [Warsz.] 1717 [**E.** IX.]; — Konstytucye na zakończenie konfed. Tarnogrodzkiej i innych konf. prow. sub authorit. sejmu pacificationis, Lublin, Warszawa 1717 [Toż po łac.: Constitutiones]; — August II., Uniwersał nazn. sejm walny sześcioniedzielny pacificationis 1716; — Gedanken über den neuen Frieden in Pohlen, Halle 1717; — Sapieha Jan Fr., Mowa dziękując za kasztelanią trocką, b. w. m. 1717 [Także Ostrow., Swada pol. 1745]; — Instructiones tyronibus, Calis. 1717 [DS.]; — Sapieha Jan Fryd., Mowy różne, Ostrow., Swada pol. 1745.

4460. R. **1717**. Repartycya wojska, Lokacya zimowa, Regulamen chorągwi pol., Summaryusze hybern W. X. Lit., Summaryusz czopowego w W. X. Lit., Sumaryusz dymów w W. X. L., Specyfikacya assygnacyi z komissyi Brzeskiey, Sumaryusz dymów na wojewódz. i powiaty rozebranych, Taryfy podatku pogłównego żydowskiego, Dyspozycye repartacyi lokacyi zimowej itd., Sumaryusz prowentów publicznych i expensów na zapłatę wojsku W. X. Lit., Tabela rozdziału wojska, Klasyfikacya expensów na wojsko W. X. Lit., Deklaracya trybunału Radomskiego super observ. disciplinae militaris, Vol. leg. VI.; — Deklaracye o szkody województwom poczynione, Radom 1717; — Deklaracya prześwietnego trybunału radomskiego 1717; — Sulimirski, Mowa na kommissyi radomskiej 1717; — Dyspozycya repartycyey lokacyey zimowey, Warsz. 1717; — Summaryusz hybern w Wtwach W. X. Lit. 1717 [DS.]; — Sapieha Jan Fryd., Od-

powiada komissarzom, Ostrow., Swada pol. 1745; — Juramentum ducum Exercituum, tamże; — Flemming J. H., Informacya o komendzie 1717 [E. IX.]; — Actum w Grodnie na trybunale skarbowym 1717; — Ordinatio trib. Lublinensis 17. April. 1717 [DS.].

4461. **Listy** i pisma różne z r. 1717, Podoski, Teka I., V., VI., *zob.* Nr. 4320; — Zawisza K., Przebendowski, Różycki i Tarło F. do X. Jerzego Lubomirskiego, Dz. War. 1852 Nr. 63. 102, 129, 147; — Aug. II. do J. Sapiehy, Ostrow., Swada pol. 1745; — K. Jarochowski, Dwie missye Fr. Ponińskiego, starosty kopanickiego, do Piotra I. w l. 1717 i 1718, Ateneum 1885 III.; — Respons na Manifest X. Prymasa 1717 DS.

4462. R. *1717.* Denhoff Mik, Pokój w koronie polskiej (kazanie) 1717 DS.

4463. Synodus dioecesana Chełmensis ab J. Chr. Szembek, Zamość 1717; — Decreta, sanctiones et acta synodi Vilnensis [Brzostowski K. K.], Vilnae 1717; — Rupniewski St. X., Instructio pastoralis, Leop. 1717; — Szeptycki M., Ustaw czynnaho isprawlenia 1717 [DS.].

4464. R. **1717.** August II., Manifest [german.], Dresden 23. Octob. 1717; — Sapieha Jan, Mowa do J. Kr. M. od Trybunału w Dreźnie d. 2. Novemb. 1717 [E. IX.] [DS.].

4465. R. **1717.** Convention zwischen I. Czaar. Maj. und der Stadt Dantzig 1717; — Erlasse vom Bürgermeister Dantzig 1717; — Rats-Edict der Stadt Dantzig. Danzig 1717; — Intimation der Raths Danzig, Danzig 1717; — Verordnung der Stadt Elbing, Elbing 1717 [DS.].

4466. Witt Joh., Secrete Resoluten de Staaten von Holland, Haga 1717; — Diario di progressi di guerra Ungheria, Firenzae 1718 [DS.]; — K. Jarochowski, Epizod rakoczowy w dziejach Augusta II., Przew. nauk. i liter. 1885. *Zob.* Nr. 893.

4467. R. **1717.** Decisiones super gravaminibus a nobilitate [Curland] propositis im J. 1717 publ., übersetzt v. Klopmann, Mitau 1817 [Por. Winkelmann Nr. 8767].

4468. R. **1717.** Wyznaczenie kommissyi dla zapobieżenia ruinie żup krakowskich, Łabęcki H., Górnictwo II.

4469. R. *1717.* August II., Descriptio de inventione S. Crucis 1717; Sapieha Jan, Fundatio infulatae praepositurae Codnensis, Zamość 1717 (DS.).

4470. Sobiescy Jakób i Konst., List do PP. Sakramentek warszawskich 1717. Kron. rodz. 1887.

4471. R. **1718.** Konstytucye Seymu Walnego Grodzieńskiego, Vol. leg. VI.; — Constitucye sejmu wal. ordynar. w Grodnie d. 3. Paź. [2 ed.], Vars. 1718, 1724; — Constitucye W. X. Lit. [circa 1717—1718] 1718; — Instruktarz celny W. X. L. za wolą M. K. Kotta 1718; — Summaryusz liczby ex perceptis z ceł 1718 [DS.]; — Nakwaski, Mowa na sejmie Grodzieńskim 7. Nov. 1718; — Respons króla na instrukcyę J. Sapiehy od trybunału Skarbowego 1718 [także Ostrow., Swada pol. 1745]; — Tulibowski And., Deklaracya konfederacyey praw koronnych [2 ed.] 1718 [DS.]; — Lubomirski Th., Vota Grodnae, Cassoviae 1731; — Sapieha J. Fr., Votum w Grodnie, Ostrow., Swada pol. 1745.

4472. **Listy** i pisma różne z r. 1717, Podoski, Teka I., V.—VI., *zob.* Nr. 4320.

4473. Clementis XI Litterae ad universos Christi fideles, Varsaviae 1718; — Epistola pastoralis Archiep. Mehlinensis iussu Schembek mandata 1718 [DS.].

4474. Alexiewicz P., Manifest w Moskwie 3. Febr. 1718; — Fridericus Wilh., Litterae ad Poloniae regem interitum Poloniae reip. moliri 8. Nov., Berolini [Toż po niem.] 1718; — August II., Antwort auf das Schreiben des Königs v. Preussen 1718 [DS.].

4475. Deklaracya Trybunału koronnego 1718; — Decretum tribunalis Petricoviensis, Summus Pontifex Romanus 1718; — Deklaracya tryb. koron. radomskiego 1718 DS.

4476. Duncker, Delineatio juris certi Prussiae [teloniorum causa] 1718; — Delineatio jurium civ. Marienburgensi resp. pontis Nogatio fluvio impositi 1718; — Edict der Danziger Räthe w. Schrift 1718; — Immunitas Civitatum Prussiae 1718 [DS.], *zob.* Nr. 4484.

R: Poln. Bibl. 1718.

4477. Ancuta J. K., Libellus supplex Augusto II. 1718; Litterae ad Poloniae Regem de falso rumore, Berolini 1718 (DS.).

4478. R. **1719.** Reasumpcya sejmu Grodzieńskiego w Warszawie, Przyj. ludu, Leszno 1849 XVI.; — Mowa Franciszka Bielińskiego na sejmie i inne pisma sejmowe, Nowakowski, Źródła II.; — Replika na suplikę dyssyd. na sejmie grodzieńskim 1719 [Por. E. 1719: Chrystyan, Katolicki]; — Respons korony polskiej i W. X. L. na pretensye Dyssydentów, podczas sejmu w Grodnie, Warsz. 1719 [DS.].

4479. **Listy** i pisma różne z r. 1719, Podoski, Teka I.—II., V., VI., *zob.* Nr. 4320; — List Augusta II. do J. Sapiehy 1719, Ostr., Swada pol. 1745.

4480. Klemens XI., Duae constitutiones, Varsaviae 1719; — Epistola pastoralis Archiepiscopi Varsaviensis, Varsaviae 1719; — Acta capituli ord. Praedicatorum in conventu Cosserocamenecensi, Crac. 1719; — Decisio Rotae Romanae in casu metropolitanae Gnesnensis, Romae 1719 [DS.].

4481. **Tractatus** foederis defensivi, Viennae 5. Januar. 1719 [Toż po pol.]; — Articuli foederis imperatorum inter Reg. Britan-

niae et Poloniae 1719 [toż po pol.]; — Beschreibung der Audienz d. Flemming am Kais. Hof in Wien 1719; — Actus renuntiationis welchem Maria Josepha u. Flemming zu Wien beeydigt haben 1719 [**E.** IX.]; — Mencken Joh., Bei der Vermählung Fried. Augusti mit Maria Josepha Rede 1719; — Beschreibung der Vermählung, Wien 1719 [DS.]; — Die Wiener Allianz zw. Kaiser, England und Polen, Drovsen, Geschichte d. preuss. Pol. IV. 4; — Ein Bericht w. Bonnet, tamże.

4482. August II., Litterae ad Regem Borussiae de Curlandiae negotio 1719; An d. Czaar den 16. Martii 1719; Antwort auf das Schreiben des Königs in Preussen 1719; — Fridericus Wilh., Copia litt. ad Reg. Pol. Berolini 21. Januar. et Copia litt. Regis Pol. 16. Martii 1719; — Tenże, Declaratio 1719; Deklaracya króla prusk. 1719; — Curieuses Schreiben I. Czaar. Majestät 1719; — Scipio Lud., Schreiben an e. poln. und sächs. Ministro, die Naumb. Sache betracht. 1719 [DS.].

4483. R. **1719.** Szajnocha K., Zaślubiny Klementyny Sobieskiej z Jakóbem III. Stuartem [Lettres et Mémoire], Dod. Gaz. lw. 1853 Nr. 52, 53, 54; — Pauli R. Stuart und Sobieski, Sybels H. Z. 1881 II.; — Opis więzienia, ucieczki i ślubu Kl. Sobieskiej, królowej angielskiej, Dod. Czasu IV.

4484. R. **1719.** Edikt des Danziger Rathes 1719, 1720; — Manifestationes contra invasiones ab exercit. Polon. contra Gedan., Gedani 17 9; — Expositio a exercit. Polon., Gedani 1719; — Vorstellung was in Dantzig mit Ländereyen von Poln. Völlkern vorgenommen, Danzig 1719; — Duncker Dietr., Expositio gravaminum quae mercatores Prussiae cum R. Poloniae habent 1719 [DS.].

4485. R. *1719.* **Porządek sądzenia spraw w trybunale w Wilnie 27. Kwietnia 1719: M. Ch-i, Proces o czary (z aktów Stanisławowskiego kryminału), Hasło Stanisl. 1875 Nr. 1; Trypplin L., Tajemn. Społecz. I.; Tymieniecki Wojc. X., Trybunał na wybór parlamentu koronn. Alex. Mycielskiego, Kalisz 1719 (DS.).**

4486. R. *1719.* **Jan Jabłonowski dziękuje za Łaszczową Janowi Potockiemu, Ostrow., Swada pol. 1745.**

4487. R. **1720.** August II., Uniwersał na sejm 8. lipca 1720 [Także Ostrow., Swada pol. 1745]; — Zawisza, Mowa po sejmie 1720; — Tenże, Mowa przy pożegnaniu izby 1720 [Także Ostrow., Swada pol. 1745]; — Sapieha Al. Marsz., Mowa oddając pieczęć W. X. Lit., Ostrow., Swada pol. 1745; — Radziwiłł Michał, Mowa przy oddawaniu pieczęci W. X. L., tamże; — Wiśniowiecki M. Kor., Dziękowanie za pieczęć litewską, tamże; — Szołdrski L., Mowa kasztelana Gnieźnieńskiego, tamże; — Szamowski, Tradycya dóbr podczas sejmu [kazanie], Warsz. 1720.

4488. **Listy** i pisma różne z r. 1720, Podoski, Teka II., V., VI., *zob.* Nr. 4320.

4489. Acta synodi Gnesnen. praesid. St. Szembek 1720; — Synodus dioecesana Posnaniensis sub Chr. Ant. Szembek, Vars. 1720; — Epistola nuntii Pontificii ad amicum 1720; — Szembek S., Epistola pastoralis, Varsaviae 1720; — Szaniawski K. F., Epistola pastoralis, Crac. 1720; — Epistola pastoralis Maciejoviana ex mand. Szembek 1720; — Statuta provincialia ordinis Minorum S. Francisci, Leopoli 1720 [DS.].

4490. **Sobór Zamojskij** i ustaw bożystwennoj służby po obyczaju wełykoi cerkwy, Lwów 1863; — Synodus provinc. Ruthenorum Zamościae, Romae 1724, Wilno 1785; — Synod prowincyonalny ruski w Zamościu, Wilno 1785; — Ustawy soboru Zamojskaho, Lwów 1749; — Sobor na jeretika Martina (?), Czernichów 1720 [**E.** IX.].

4491. Drieschius Georg. Conr., Erdödy Ladisl. Adam ad Regem Poloniae legatus caesareus, Vars. 1720; — Tenże, Ingressus in almam Polonorum metropol. 1720; — Praeliminaer Punkte zum künftigen Frieden, Warschau 1720; — Katarzyna I., Mémoire de Sa Maj. a S. Maj. Britannique [avec la relation de ce qui s'est passé dans les négotiations du Nord depuis 1715], La Haye 1720.

4492. R. **1720.** List Puzyny, Barącz, Pam. dziejów; — Verordnung des Danziger Magistrats 1720, *zob.* Nr. 4484; — Sigillata w Metryce kor. administracyi Ordynacyi Ostrogskiej 1720 [DS.].

4493. R. *1720.* **August II. potwierdza Janowi Swoszowskiemu przywilej Zygm. III. na założenie miasteczka Janów pierwotnie Zalesie, Dod. Gaz. lw. 1856 Nr. 15, 16, 17; Erectio et fundatio Crosnensis S. Sept. per Teodorum Potocki episc. Varmiensem 1720 DS.**

4494. R. **1721.** **Listy** i pisma różne z r. 1721, Podoski, Teka II., VI., *zob.* Nr. 4320; — Akta publiczne do interesu Ordynacyi Ostrogskiej, Warsz. 1721; — Czartoryski Aug. Alex., Informacya o dobrach Ordynacyi Warsz. 1721; — Informacya przeciwna tej którą A. A. Czartoryski podał 1721, *zob.* Nr. 3502 i 4492.

4495. **Innocentius XIII.**, Vener. Fratri Hieronymo Archiepisc. Edessano in Regno Poloniae Nuntio 1721; — Tarło P., Epistola pastoralis ad clerum Posnaniensem, Varsaviae 1721 (DS.).

4496. **Traktat** des ewigen Friedens 1721 zu Nyzstadt s. l. 1721, Berlin [s. a.] [Por. Winkelmann Nr. 6172 77]; — Artykuł XV. traktatu Neusztadskiego 1721; — Ratyfikacya traktatu zawartego w Neustadt 1721; — Schlüssel zu dem Nystädtischen Frieden

ingleichen eine Beschreibung von Finnland und Liefland, Nürnberg 1722 [DS.].

4497. **Relacye** posłów saskich 1721—34, Sbornik russ. ist. imp. obszczestwa t. III., V., VI., *zob.* Nr. 940.

4498. R. **1721**. Dwa listy Aug. II. do J. Sapiehy, Ostrow., Swada pol. 1745; — Lord Cadogans, Memorial auf Graf Bothmers Project, Droysen, Geschichte der preuss. Politik IV. 4.

4499. R. *1721*. Instructio circa iudicia sagarum, Vilnae 1721; Constitution vermittelst deren unter Kaufleuten vorkommende Streitigkeiten an commercium collegium verwiesen werden, Koenigsberg, Berlin 1721.

4500. R. **1722**. Ossoliński F. M., Powitanie izby poselskiej, Oddawanie laski seymowej, Pożegnanie izby poselskiej, Ostrow., Swada pol, 1745; — Mowy Franciszka Bielińskiego na sejmie i sejmiku, Nowakowski, Źrodła II.

4501. **Listy** i pisma różne z r. 1722, Podoski, Teka II., *zob.* Nr. 4320; — Petrus I., Totius Russiae imperatoris ad Regem Pol. scrip. litterae de iuribus disunitorum 1722 DS.

4502. Tarło Piotr X., Uniwersał Bisk. Poznańs. 1722; — Rupniewski St., Littera pastoralis alias instructio, Zamość 1722; — Acta capituli Cracoviensis sub tempus inaug. Vinc. Pniewski, Crac. 1722; — Innocentius XIII., Bulla de celebratione missarum, Crac. 1722 [DS.].

4503. R. **1722**. Ordnung der Stadt Thorn, Thorn 1722; — Reassumpcya ordynacyi Magistratu Torunia, Toruń 1722; — Contribution der Stadt Thorn 1722 [DS.].

4504. R. *1722*. Edict dass den Polnischen Juden verstattet nach Preussen zu kommen, Berlin, Königsbg. 1722; Edict dass d. frembde Saltz zur Unterhaltung der polnischen Commercii in Preussen nicht verkauffet, Konigsberg 1722 (DS.).

4505. R. *1722*. Jabłonowski J. oddaje A. K. Wiśniowiecką Ogińskiemu, Ostrow., Swada pol. 1745.

4506. R. **1723**. Porządek sądzenia spraw w trybunale W. X. Lit. 16. April. 1723 DS. [**E**. IX.].

4507. Innocenty XIII., Breve ad Joan. Sapieha 1723, Ostrow., Suada lat. 1747; — Epistola basilicae Vaticanae ad St. Rupniewski ep. Luceoriensem, tamże; — Szembek K. J., Synodus Dyoecesis Premisliensis, Cracoviae 1723; — Tarło Joan., Epistola pastoralis Varsaviae 6. Augusti Posn., Vars. 1723 [DS.].

4508. R. **1723**. Reskrypt do komisarzów neyburgskich, Podoski, Teka III., *zob.* Nr. 4320; — Witt Joh., Brieven tuschen den Heer ende Nederlanden Poolen, Haga 1723; — Elbląg, Brevis expositio relationum 1723 [DS.].

4509. R. *1723*. Przywilej dla Białej, Dod. Gaz. lw. 1851 Nr. 35, 42, 43.

4510. R. **1724**. Konstytucye Seymu Wal. Warsz., Vol leg. VI., Podoski, Teka III., *zob.* Nr. 4320; — Konstytucye sejm. wal. ordyn. w War., [2 ed.], War. 1724 [Toż po niem.: Constitution 1725]; — Instruktarz celny W. X. Lit. za wolą Stan. Poniatowskiego 1724; — Summaryusz rachunków skarbowych na sejm warsz. za podskarb. J. J. Przebendowskiego 1724 [DS.]; — Mowa Ossolińskiego witając izbę i oddając laskę St. Potockiemu, Ostrow., Swada pol. 1745; — Respons Potockiego, tamże; — Wiśniowiecki M. Serw. Xże, Odpowiedź od tronu z denuncyacyą wdy Stan. Denhoffa, tamże.

4511. **Benedykt XIII.**, Opera, Romae 1728 3 t.; — Borgia Alex., Bened. XIII. vita, Rom. 1752 [po niem., Frankf. 1754].

4512. Benedykt XIII., Breve ad Joannem Szembek, Ostr., Suada lat. 1747; — Szembek Kryst. J. J., Epistola pastoralis 29. Dec, 1724, Toż, Brunsberg 1724; — Tarło Joan., Epistola II. pastoralis 6. Januar., Vars. 1724; — Potocki T., Epistola pastoralis, Vars. 1724; — Regula Ordinis Minorum pro Maj. Pol., Statuta in capitulo Brzezinensi, Vratisl. 1724; — Congregatio sacra, Pro capitulo Varmiensi, Juris Summarium 1724; — Geistliche Reglement auf Befehl Petro I., Danzig 1724, 1725 [DS.].

4513. **Sprawa Toruńska.** Briefe verschiedene in den Thornischen Affaire 1725; — Sammlung der bei Thornischen Execution Schriften, Danzig 1725; — Thornische Denckwirdigkeiten, Berlin [Zernecke, Jabłoński] 1726; — Schriften zwei zur Thornischen Affaire, Königsberg 1724; — Schreiben eines Preussen von Thorn. Sache 1725; — Beylagen N. 1, Status causae des zu Thorn vorgefallenen Tumults 1724; — Wieruszewski P., Vindiciae Thorunensium sive disquisitio, Vars. 1737; — Thornische Begebenheiten v. unparth. Feder entworfen [Szylera i Schütza?], Cölln 1737; — Jabłoński D. E., Das betrübte Thorn, Berlin 1725; — Tenże, Thorn affligé, Amsterd. 1726; — Zernecke Joh. H., Der Thornschen Tragödie I. Actus, Königsberg 1725; Toż, Zweiter Actus [in Warschau gefällt. Decret] 1725, Toż, Dritter Actus [blutige Massacre] 1725; — Authentica informatio de illo Thorunii concitato ac castigato tumultu 1725; — Umständl. Verlauf, Berlin 1724; — Achmeizel Mart., Hist. Nachricht von dem zu Thorn passirten Tumult, Jena 1724, 1725, 1726; — Fernerweite Nachricht von der in Thorn Exekution, Regensburg 1724; — Weitere Nachricht von dem thorn. Tumult 1725, [Por. **E**. 1725—7: Nachricht]; — Sechs Fortsetzungen der Nachricht von dem zu Thorn passirten Tumult, Danzig 1725; — Die allerneusten Nachrichten von Thorn 1725; — Vollständige Nachricht 1725, [Por. **E**. 1724—5: Account, Bion, Continuation, Copia, Historie, Narrative, Neueste, Relatio, Toruń];

— Endlicher Vortrag in dem königl. Assesorial-Gericht zu Warschau, Warsch. 1724, Toż po łac.; — Die gründliche u. peinliche Anklage der Thornischen Jesuiten, Königsberg 1724; — Inductio quasi juridica 1724; — Ultima supplex instantia do assesorskich sądów [2 ed.] 1724; — Actum in praetorio S. R. M. Thorunensi 1724; — Decretum inter Coll. S. J. Thorunense atque Magistratum [Actum Vars. 30. Octob.] 1724; — Dekret w sprawie Toruńskiej 30. Octob. 1724; — Questio num decretum illud Varsaviae pactis contravenerit 1725; — Hannenberg G., Die Frage ob das gefällte Urtheil dem Oliv. Frieden widerstreben [Brunsb.]. 1725 **E.** IX.; — Gaspari Krzysz., Genuina ratiocinatio circa decretum Thorunen., Coloniae 1725, 1726; — Bericht von der im Polnischen Assessorial Gerichte, Danzig 1725; Jabłoński D. E., Bericht v. d. im Assessorial-Gerichte 1725; — Abschrift d. Schreiben a. d. König von Polen 1727; — Benedictus XIII., Copia litterarum ad Joan. Szembek [in negotio Thorun. dissid.] 1724; Execution in Thorn 1724 [wiele wydań]; — Commissio et executio in causa relig. [Actum in Thorun. 5. Decemb.] 1724; — Bericht wider die zu Thorn gefällete Sententz 1724; — Lilienthal Mich., Het Thorn bloedbadt en treuer troneel Leyden 1726; — Rösner und Zernicke, Copie zweier Bittschriften an Fürst Lubomirski, Danzig 1725; — Rösner, Grab Schrift des in Thoren enthaup. Bürgerm. Röseners, b. m. 1725 [Por. **E.** 1725: Łapczyński, Oratio, Reflexiones, Roesner, Sincero, Suspiria, Thränen, Todt, Toruń]; — Postanowienie Rady m. Torunia 19. Febr. 1725; — Toruń, Abdruck des Briefs welchen der Magistrat zu Dantzig für die hingerichteten 1724, 1725; — Vorstellen an Russ. und Evang. Maj. umb. Schutz der Stadt Thorn, Königsberg 1725; An Alarm to the protestant princes and people in the cruelties at Thorn, London 1725; — Verschiedene Briefe in der Thornischen Affaire von hohen Potentaten 1725; — Fridericus Wilh., Abdruck des Schreibens an königl. Maj. in Pohlen inngleichen Gross-Britannien m. Dennemarck u. Schweden wegen Thornischer Sache 1724, Anderweitiges Schreiben an Maj. Dännemarck 1725, Schreiben an königl. M. in Schweden 1725, Abdruck des Schreibens an Russische Kay. M. 1725, Schreiben an Kön. in Pohlen wegen der Thorenschen Sache 1725, Literae S. R. M. Sueciae ad Imperat. Roman. nec non Reg. Galliae de laniena Thorunensi, Stockholm 1725, [Por. **E.** 1725: Abdruck]; — Copia kön. Danemärk. Schreibens an den Kön. in Polen 1724; — Schade Joh., Einige Perioden aus den Briefen Residenten, Kön. v. Polen am Daenischen Hofe, Gravenhage 1725; — Copia eines Schreibens aus Wien [über Dissidenten in Polen] 1725; — Schreiben an den Russischen Kaiser wegen der Thorn. Sache 1725; — Finch Edw. [poseł ang.], Rede wegen der Thornschen Affaire 1725; Respons na mowę J. P. Fincha w War. 18. Aug. 1725; — Jesuitischer Pilgrim von polnischen Magnaten nach Rom reiset 1725 [DS.], [Por. **E.** 1724: Abdruck, Boedicolamini, Flehen, Lob, Przywidzenie, Seufftzer, 1725: Afzendig, Anzelin, Assermet, Bedenken, Beleuchtung, Beschreibung, Bosshat, Coleandro, Fusstapfen, Gesprach, Glaserus, Literae, Prażmowski, Scheneman, Species, Toruń, Verhael, Wieruszewski, Woher, 1726: Perspectiva, 1727: Zernecke, 1733: Dragheim, **E.** IX. 1734: Celta, Thoren, 1735: Poëme]; — Ledderhose Karl, Die Schreckenstage von Thorn im Jahre 1724 [2 Aufl.], Barmen 1882; — Die Vorgänge zu Thorn im J. 1724 von R. Frydrychowicz, Ztschft. des Westpreuss. Gesch., Danzig 1884 XI.

4514. R. **1724**. August II., Uniwersał przeciwko werbunkom postronnym 25. marca 1725 DS.; — List z Krakowa, Barącz, Pam. dziej. pol.; — List Aug. II. tyczący się opactwa paradyskiego, Podoski, Teka III., *zob.* Nr. 4320; — Ad imperatorem romanum favore principis Jacobi, Responsum, tamże; — Szafałkowicz A., Mowa do króla 31. Martii 1724 DS.

4515. R. **1724**. Edykt aby na potym żadne polskie żyto do Prus wprowadzane, Berlin 1724 [toż po niem., Patent, **E.** IX.]; — Deductio quod S. R. Maj. Borussiae sa Hallense per Elbingam libere transvehendi fundamento absque turbetur 1724, Por. **E** 1725: Duncker, Elbląg; — Grundriss der Grenzlinie auf d. West. Seite, Oliva 1724 [DS.], *zob.* Nr. 4504.

4516. R. **1724**. Ustawy wydziału lekarskiego, Rocz. W. lekarsk., Kraków 1844; — Szujski J., Statuta Uniw. krak. z lat 1604 i 1724, Arch. lit., Krak. 1882, *zob.* Nr. 1336.

4517. R. *1724*. Jakób Sobieski potwierdza i pomnaża nadania Jana III. dla cerkwi hołubickiej i Bazylianów podhoreckich, Dod. Gaz. lw. 1852 Nr. 12; Aug. II. dozwala Adamowi Wiktorowi ustąpić dożywocia na Mszance, tamże 1853 Nr. 23.

4518. R. *1724*. August II., Process und Gerichts-Ordnung, Dresden 1724; Weber Hugo, Eine litauische Kabinetsordre v. J. 1724. Altpr. Mntschrft. XV.

4519. R. **1724—5**. **Leszczyńska Marya**. Rohan Card., Discours à la princesse fille du Roy Stanislas 15. Aout [po franc. i szwedz.] 1725, 1735 [toż po niem.]; — Morale von dem Könige Stanislao an die Tochter in einer Abschieds-Rede 1725; — Louis XV., Lettre écrite à Cardin. Noailles pour le mariage, Paris 1725; — Taifbout, Ordre du Prévôt a cause du mariage du Roi, Paris 1725; — Daudet, Journal du voyage de Mlle Clairmont [de nupt. M. Leszczyńska], Chalons 1725; — Schoepelin Joh. Dam., Oratio nuptialis, Argentor, 1725 [**E.** IX.]; — Harangue

faite au Roi a Fontaine-bleau, Paris 1725; — Harangue faite à la Reine [Leszczyńska], Paris 1725; — Arrest de la court du Parlament au sujet du mariage du Roy, Paris 1725; — Relatios de la cérémonie, Dijon 1725 [Por. **E.** 1725: Barron, Compliment, Martineau, Porée, Rohan, Wieruszewski] [DS.]; — Leckzinska Marie, Lettres inédites par V. des Diguéres, Paris 1886.

R: Kron codzienna 1886; W. L-i, Kwart. hist. 1887; Czermak W., Przew. nauk. lit. 1887; P. M., Prz. pol. 1887 IV. Por. Przyj. ludu, Leszno 1846 XIII.

4520. R. **1725**. Pisma różne [gazety etc.], Podoski. Teka III., *zob.* Nr. 4320.

4521 Memoriale primatis Regni [Potocki T.], senatorum et ministrorum Varsaviae 10. septemb. 1725; — Szaniawski Konst. Fel., Edictum contra dissidentes, Kieleiis 10. Januar. 1725; — Ancuta Jerzy Kaz., Allerunterunterthänigste Supplique an Majestät von Polen der Dissidenten 1725 [DS.].

4522. Briefe und Schriften, welche Repub. Polen g e g e n P r e u s s e n ausgehen lassen 1725; — Copia respons. Aug. II. ad lit. sereniss. Brandenb. 1725; — Literae et scripta in quibus gravamina contra Regem Borussiae, Thorn 1725; — Responsionum aulae Berolinensis ad grav. Reipub. Polon. refutatio 1726; — Informatio hist. jur. de fundo ac templo Virg. Mariae vulgo L i n d e n s i 1725; — Ultima et finalis demonstratio juris Borussiae 1725; — Duncker D., Expositio S. R. M. Prussiae ad Lindam Mar. 1725; — Tenże, Enondatio scripti 1726 DS., *zob.* Nr. 4515; — Nach dem Abschluss der Allianz, Droysen, Gesch. der preuss. Politik IV. 4.

4523. R. *1725*. Augusta II. Postanowienie 27. września 1693 (?) (o karności w wojsku) 1725; Wypis z listu 1726 o weselu odbytem w Warszawie, Roz. Lwow. 1825.

4524. **Piotr I.**, Testament polityczny, Pozn. 1854; — La verité sur Pièrre le Grand, Paris b. r.; — Berkholz G., Das Testament Peters des Grossen eine Erfindung Napoleon I., Petersb. 1877.

R: Russ. Revue. Petersb. 1877 t. X.; Dz. polski 1879 (13. maja). Por. Hasło Lwow. 1865 Nr. 14, Czas 1865 Nr. 41, Liske X., Michael Sokolnicki, Sybels H. Z. 1880 II.

4525. R. **1726.** Konstytucye Seymu wal. Grodzieńskiego, Konst. W. X. Lit., Vol. leg. VI.; — Constitucie seymu waln. ordynar. w Grodnie [3 ed.], Vars. 1726; — Porządek sadzenia spraw Trybunału gł. W. X. Lit. 1726; — Poln. Legations-Recht auf dem Reichstag zu Grodno, Frankf. u. Leipzig 1726 [Por. **E.** 1727: Załuski A. Chr.]; — Łoski Alojzy, Mowy seymowe (?), Warsz. 1727, — Załuski Andrzej, Nova polonica ex comitiis Grodnensibus de legatis pontificis, Coloniae 1727 [DS.]; — Franciszek Bieliński dziękuje za województwo Chełmińskie, Nowakowski, Źródła II.; — Wiśniowiecki, Mowa na seymie grodzieńskim, Ostrow., Swada pol. 1745; — Notandum na sejmie grodzieńskim, tamże.

4526. **Listy** i pisma różne z r. 1726 [D y a r y u s z sejmu], Podoski, Teka III., V., *zob.* Nr. 4320.

4527. Benedictus XIII., Copia Brevis ad Polon. princ. Frid. Aug. [lat. et germ.] 1726 [**E.** IX.], Anmerkungen über das päpstliche Breve Friderico Augusto [15. April.] 1727; — Breve ad congr. Benedict. Polon., Rzym 1726; — Synodus dioecesana V a r m i e n s i s 14. Julii auth. Christoph. Joan. Szembek [Suchockiego mowa], Brunsbergae 1726; — [Cornelio] Contra Archiepisc. P l o c e n s e m responsio iuris, Polocen. bonorum Veneris 4. Octob., Pro C o l l e g i o S o c. J e s u Polociae contra Archiep. Poloc., Pro Archiep. Polocensi contra S. J. Romae 1726, *zob.* Nr. 4550.

4528. R. **1726**. Diariusz drogi z Wilna do Petersburga Sapiehi starosty a teraz feltmarszałka wojsk rosyjskich 1726 DS.

4529. R. **1726**. **Kurlandya**. Ausführl. Journal was zu Mitau wegen der Wahl eines Herzogen in Curland vorgegangen 1726; — Bühlow Fr. Goth., Synopsis actorum in negotio Curlandiae, Varsav. 1726 [także w Privilegia et Jura Curl. et Sem. 1719, Vars. 1736]; — Mauritius Sax, Nos Curlandiae dux Diplomatis exemplum 5. Julii, Mitawa 1726 [toż po franc., **E.** IX.] [DS.]; — Bülow alloquitur regem circa homagium Curlandiae, Idem pro investitura, Ostrow., Swada lat. 1747; — Finck ablegatus Curlandiae ad regem agit gratias pro investituram, tamże; — Vitzthum d'Eckstaedt, Maurice comte de Saxe et Marie Josephe de Saxe dophine de France, Lettres et documents des archives de Dresde, Leipzig 1867, *zob.* Nr. 1531 i *Kroniki*.

R: Noorden, Sybels H. Z. XXI. Por. Winkelmann Nr. 8779, 8802, 9442, 9943, 10875—899.

4530. R. **1726**. Status et expositio controversiarum occasione haered. B e h m a n a e, Gedani 1726; — Delineacya kontrowersyi o sukcessyą Behmową tudzież pretensya Retzy 1726; — Marinius Franc. [Sachs J.], Eines poln. Patrioten Staat des Königr. Polen, dass Herrn Conring unrichtig ist, Danzig 1726 [DS.].

4531. R. *1726*. Inwentarz cekauzu l w o w s k i e g o, Barącz. Pam. dziej. pol.; Jubileusz roku 1726 w K r a k o w i e (z aktów rajeckich krakowskich), Rozrywki prz. i poz. 1826–7; Bericht (kurzer) von der Brücke ueber W e i c h s e l bey Mariaeburg 1726; Bericht von der Brücke über Nogat und den Rechten 1727 (DS.).

4532. R. *1726*. Pruski Mich.: Possessio pacifica o r d i n a t o r u m ab Th. Jos. Zamoyski: Zamość 1721; Relacya pogrzebu J. O. J. Ad S i e n i a w s k i e g o kaszt. krak. przez J. Dunina Karwickiego. Kłosy 185) (także Przyj. ludu 1843 X.).

4533. R. **1727**. **Listy** i pisma różne z r. 1727, Podoski, Teka III., *zob.* Nr. 4320; —

Wielogłowski Stef., Punkta do relacyi Morsztyna, Bystrzonowskiego podane, Wojakowskiego do tego marszałka assesorów przydanych, Kraków 1727; — Anrede eines polnischen Edelmanns an die Grossen v. Polen 1727; — Szczygielski St., Discours aux Grands de Pologne 1727, 1728 (DS.).

4534. Benedictus XIII., Constitutio qua privilegia ord. praedic. confirm., Romae 1727, 1728; — Szembek Krz. Jan, Ordinatio futuri regiminis 5. Decemb. 1727, Monita pastoralia de sagis [lat. et polon.], Vratisl. 1727 [DS.].

4535. R. **1727. Kurlandya.** Ordinatio futuri regiminis duc. Curlandiae 1727; — Declaratio consiliariorum duc. Curlandiae, Mitaviae 1727 [DS.]; — Komisya kurlandzka w r. 1727, przez Kl. Kanteckiego, Przew. nauk. lit. 1882; — Punkta do relacyi komisarzów 7. Lipca 1727; — Solida demonstratio acsi jus eligendi ducem Curl. fuerit devolutum 1727, Refutatio 1727 (obie także 1742) (DS.).

4536. Sonderb. Nationen Gespräche oder Discourse Entrevue zwischen e. Schweden und e. Polen, Leipzig, 1727 [**E.** IX.].

4537. R. **1727.** Lipski Jan kardyn. do X. Lubomirskiej, Dz. War. 1852 Nr. 83; — Burmann Piotr, Syllogen, Epist. [są tu i listy Polaków (?)], Leida 1727 DS.

4538. R *1727*. Przywilej na założenie miasteczka Kutkorz na prawie magdeburskiem. Dod. Gaz. lw. 1853 Nr. 51.

4539. Bicki Jerzy, Przepiski dla polskiej szkoły wrocławskiej .727 DS.

4540. Trypplin L., Sprawa z akt m. Sieradzkich 1727, Tajemnice spol. t. III.; Demonstratio causae Retzianae, Gedani 1727; Vormünder Ordnung, Riga 1727 (DS.).

4541. R. **1728.** Deklaracya sądu głównego trybunału skarb. Radomskiego 1728, 1729 DS.; — List prymasa do p. Poniatowskiego podskarbiego lit. 10. Października 1728, Nowakowski, Źródła II.; — Mowa J. Hylzena na sejmiku antekomicyalnym (w Dyneburku), Ostrow., Swada pol. 1745.

4542. Rostkowski Ad. Fr. Ksaw., Clypeus cleri Poloni confr. far. saecular., Vars. 1728; — Acta capituli provinc. 11. Septem. sub elect. Floriani Siewierski, Crac. 1728; — Relatio introductionis Stan. K o s t k a, Wilno 1728 DS., Por. **E.** 1726-8 Kostka, *zob. Kroniki.*

4543. **Vandal,** Une ambassade française en Orient, La Mission du Marquis de Villeneuve 1728—40, Paris 1887; — Hoefler, Der Congr. zu Soissons, Wien 1871—6.

4544. Ankunft Fr. Aug. König v. Pohlen nach Wittenberg 1728; — B e r l i n bei Anwesenheit I. Kön. Maj. in P., Berlin 1728; — Sendschreiben von der prächt. Ankunft S. K. M. in Polen in Berlin 1728; — Die Hubertusfeier in Wusterhausen (Suhm an Aug. II.), Droysen, Gesch. der preuss. Politik IV. 4.

4545. Nachricht v. d. Wahl des neuen Feldherrn der Kosaken Daniel Apostel, Berlin 1728 DS.

4546. R. **1728.** Proces przeciw Kazimierzowi Kamińskiemu, który się był zapisał djabłu, Bibl. warsz. 1844 II.

4547. August I. Friedrich, Anordnung wie mit F a s t t a g e gehalte , Dresden 1728; Lewek Krz. J., List statysty (o nawracaniu ż y d ó w) 1728; Patent (Kön. Preuss.) das d. Pohlen K ö n i g s b e r g nicht zu umfahren 1728 (**E.** IX.)

4548. R. **1729.** Akta odn się do sejmu w Grodnie, Podoski, Teka III., *zob.* Nr. 4320; — A u g u s t u s II., Uniwersał na sejm 3. czerwca 1729 (także Ostrow., Swada pol. 1745); — Manifest I. M. P. posłów kor. Pol. i W. X. Lit. 22. Augusta 1729; — Lubomirski Theod., Sermo ad Ordines, Grodnae 22. August. 1729 (DS.); — Sapieha Jan Fryd., Dziękuje za laskę trybun., Ostrow., Swada pol. 1745; — O s s o l i ń s k i F r a n c. Max., Doniesienie o objęciu urzędu podskarbiego 1729, Uniwersał dat. Warsz. 11. Junii 1729, Toż w Warsz. 15. czerwca 1729, Obwieszczenie w Warsz. 10. Julii 1729, Rozporządzenie co do cła 1729 (DS.); — Kantecki Kl., Franciszek Max. Ossoliński podskarbi w. koronny, Bibl. warsz. 1880 i Odb. (Wyd. 2. pomnożone, Lwów 1880).

4549. R. **1729.** August II., Uniwersał o dezercyach 15. Maja 1729, Pardon jeneralny zbiegłym wojskowym (Warsz.) 1729, List do Jana Sapiehy (Warsz.) 1729 (także Ostrow., Swada pol. 1745); — Edict wegen P o s t (po pol. i niem.) 1729 (DS.).

4550. (Aldrovardus P.) Instrumentum sententiae contra Archiepisc. Polocensem ritus graeci, Romae 1729, *zob.* Nr. 4527; — Wiederlegung des evang. Ministerium in Dantzig, einer fanatischen Schrift, Leipzig 1729 (DS.).

4551. R. **1729.** Kön. v. Schweden Schreiben 28. April und Fried. Aug. Kön. v. Pol. Antwortschreiben (suec. et germ.), Stockholm 1729; — Schreiben Ihr. Maj.t von Schweden (Kön. Eleonore) 1729; — Kundgiörelse am Freden med Konung August af Pohlen, Stockholm, 1729 (Por. **E.** IX. 1729: Cunig Hans, Kongl. Maj. Allmänne) (DS.).

4552. Zaluski J. A., Sermon pour la venture de madl. La Mothe, Vars. 1729 DS.

4553. R. *1729.* Edict d. Dantziger Rathe 1729; Lengnich G., Programma quo ad lectiones, Geda i 1729; Deklaracya tryb. radomskiego 1729 (DS.), *Zob.* Nr. 3366. Zatw. dla Potelicza.

4554. R. **1730. Listy** i różne pisma (d y a r y u s z sejmu itp.) z r. 1730, Podoski, Teka IV., *zob.* Nr. 4320; — Lustracya skarbu i aktów w skarbcu przechowanych, Zb. Pam. Niemc. t. III.; — Hauenstein Joh. Henr.,

Lauda statuum Prussiae, Graudentz 1730, Gedani 1731 (DS.); — Tarkowski Stef., Pożegnanie trybunału głównego, Ostrow., Swada pol. 1745.

4555. Kongregacya N. Serca Jezusa, Lw. 1730; — Sacra rituum canonizationis B. Joannis Cantii, Romae 1730, Por. **E.** 1730: Kanty, *zob.* Nr. 4532; — Relatio de actu coron. Czestochoviensis a Chr. And. Joan. Szembek (et oratio gratiarum Laur. Braun.), Brunsberg 1730; — Epistola Parisiensis facult. theolog. ad Cracoviensem Universitatem 1730 (DS.).

4556. Kön. Poln. Feldlager oder Diarium was bey R a d e w i t z vorgegangen; Anhang zum Mühlberg; Lager, Plans, am Tage der der Revue 1. Jan. 1730; — Beschreibung des Lagers bei Radowitz 1730; — Walawski Konst. Jord., Opisanie kampamentu, Zamość 1730; — Kriegsoperationen, Leipzig 1730; — Vortrefflichkeit des unweit Mühlberg Campaments, Dresden 1730; — Plans et exercises de Zeithavn 1730; — Henrici Ch. F., Ueber d. bey Zeitheyn Feldlager, Dresden 1730 (**E.** IX.); — Grundrisse der Kriegs-Uebungen im Lager bei Zeithayn 1730; — Würtemberg M. E. X., Reisen und Campagnen in Polen, Lith. Roth- und Weiss-Russland, Stuttgard 1730 [DS.].

Wiadomości uprzywilejowane 1730—60, zob. Kroniki.

4557. Weisbach Jan Bernard, Poseł rosyjski 1730, Szkice społ. i lit., Krak. 1876.

4558. R. **1730.** Protestacya radców T o r u n i a w grodzie kowalewskim 1727; — Manifestatio Th. Radlicz contra magistr. Thorunensem ratione privilegiorum Const. Maryański 1730; — (Brzozowski) Remanifestatio Civit. Thorunensis contra Theodatum Haza Radlicz 1730 (DS.).

4559. R. **1730.** Intimation welche d. Rath der Stadt D a n t z i g wegen evangel. Jubilaei, Dantzig 1730; — Lengnich Godof. Augusti II. indulgentiam oratione, Gedani 1730 (DS.).

4560. R. **1730—1.** Potockt Teodor, Listy do X. Wiśniowieckiego W. K. K. L. i odp., Ostrow., Swada pol. 1745.

4561. R. *1730.* Edykt Stanów Holenderskich w Hadze 2. sept. przeciwko katolikom 1730, 1731 DS.

4562. R. **1731.** **Listy** i pisma różne z r. 1731, Podoski, Teka IV., *zob.* Nr. 4320.

4563. Benedictus XIII., Breve continens constitutiones omnium provinciarum, Leopoli 1731; Breve pro bono regimine provinciae S. Joachimi in Reg. Polon., Leopoli 1731; — C l e m e n s XII., Breve ad uniforme regimen, Leopoli 1731; — Kozicki Jan Chr., Acta capituli provinc. Ordin. Praedic. (J. Chr. Kozicki in Conv. Luceor.) 1731; — (Rezonico R. P.) Parochialis pro promot. curiae Crac. contra domum S o c. J e s u, Toż (contra rectorem domus), Toż, Responsio, Romae 1731 (DS.).

Klemens XII., Bull. Rom. ed. Tauron. XXIV., Luxem. VIII., zob. Nr. 1257.

4564. R. **1731—2.** Aug. II. v. Polen und Fr. Wilhelm, Droysen, Gesch. der preuss. Politik IV. 4; — (Memoryał z francuskiego przetłumaczony) L. Schaab i Woodword, Warsz. 1731 DS.

4565. R. **1731.** Tarło Fr. do Jerzego Lubomirskiego, Dz. War. 1852 Nr. 153.

4566. R. *1731—2.* Trypplin L., Inkwizycye i wyroki, z r. 1731—2, Tajemnice społ. I.; Wiśniowiecki J. oddaje A. Potocką S. Rzewuskiemu podczaszemu k., Ostrow., Swada pol. 1745

4567. R. **1732.** **Listy** i pisma różne (d y a r y u s z sejmu) z r. 1732, Podoski, Teka. IV., *zob.* Nr. 4320; — Dyaryusz sejmu war. 18. sept. 1732 DS.; — Mowy i pisma Franciszka Bielińskiego, wojewody chełmińskiego na sejmie, Nowakowski, Źródła II.; — Potocki Teodor, Mowa na posejmowym consil., Ostrow., Swada pol. 1745; — Lubomirski Teodor, Dziękuje za województwo, tamże; — Głos wolny szlachcica jednego na sejmiku 1732; — Relacya o agitowaniu się w tym sejmie 1732; — A u g u s t II., Münz-Mandat de dato Warschau 9. Julii, Dresden 1732, Mandat wie es mit Subhastationen Ritter Güther gehalten, Warschau 1732 DS.

4568. Klemens XII. poleca Jana Alex. Lipskiego biskupa krak. Stanisławowi Szembekowi arcyb. Gnieźnieńskiemu, Dod. Gaz. lw. 1857 Nr. 23; — Sacra congregatione consist. pro abbatibus mon. Cistercien. R. P., Roma 1732; — (Corio), Pro praepos. et canonicis Lateranen. Summarium 1732, Contra Benedictinos conventus Cosciolnensis 1732 (DS.); — Kongregacya Serca Jezusowego, Lublin 1732.

4569. R. **1732.** Józef Sierakowski poseł do Konstantynopola od Augusta II. r. 1732, Przyj. ludu, Leszno 1843 X.; — Poselstwo tureckie w Toruniu r. 1733, tamże 1841 VIII.; — Gościecki Franc., Poselstwo Stan. Chomentowskiego (?) od Aug. II. do Achmeta IV., Lwów 1732 (DS.).

4570. R. **1732.** Informatio praetensionum Regis Bor. in bona R a d z i v i l i a n a (Listy zast. Lud. Radziwiłłówny Ludwikowi Brand.) 1732; — Informatio iuris et praetensionum. Berolini 1732 (DS.).

1571. Trypplin L., Trzy sprawy wypisane z księgi miasta Pyzdr 1732, 1734, 1740, Tajemnice spol. t. III.

4572. R. *1732.* August II. pozwala Józefowi Potockiemu przelać prawo dożywotnie na Leżajsku na syna Stanisława, Dod. Gaz. lw. 1859 Nr. 52. *Zob.* Nr. 3569 (zatw.).

4573. Der See- und Handelsstadt D a n z i g 1732: Decretum inter Rykiert actorem atque magistratum V s c h o v e n s e m citatos (lat. et germ.) 1732 (DS.).

4574. R. **1733.** Dyaryusz sejmu extraord. 1733 (także Podoski, Teka IV.); — Instruktarz celny W. X. Lit. 1733 (DS.); — Mowy Fr. Bielińskiego 1733, Nowakowski, Źródła t. II.; — Hylzen J., Mowa starosty Marienburgs., Ostrow., Swada pol. 1745; — Tenże, Mowa na sejmiku w Dyneburku, tamże; — Ożarowski J., Pożegnanie sejmu, tamże.

4575. R. **1733.** Aug. II. nadaje Sokolnickiemu Piotrowi Pułkownikowstwo, Nowakowski, Źródła I. p. 157; — Projekt komputu wojska 67.814 głów 1733 DS.: — Dwór Fryderyka Augusta, Pamiętnik krakowski 1866.

4576. **Edict das keine in preussischen und littauischen Landen gewonnene Wolle verfahren werden solle, Königsberg 1733 DS.**

Mowy pogrzebowe zob. Kroniki.

— — —

4577. **Historia interregni** et comitiorum, ed. Schultz Georg Pet., Ged. 1733, 1738; — Konarski St. X., Epistolae familiares sub tempus interregni, Pars I., II. 1733; — Hist. Betrachtungen über gegenwärt. poln. Gelegenheiten, Leipzig 1733 I.—II.; — Formey J. H., Recueil de pièces sur les affaires de l'élection du Roi de Pol. 1732 (?) 1737 DS.; — Rok 1733 podług raportów ajentów angielskich. Prz. poznański XXXII., Czas 1865 Nr. 172; — Gerye P., Borba za polskij prestoł (na źródłach arch.), Moskwa 1862, Por. **E.** 1733: Bericht, Berättelse, Erzählung, Exposé, Fausseté, Leszczyński, Relazione, Sendschreiben, *zob. Kroniki.*

Zob. Nr. 4381.

4578. **Acta interregni.** Potocki Teodor, Mowa na konferencyi (po śmierci Aug. II.), Ostrow., Swada pol. 1745: Toż po niem.: Uebersetzung der Anrede nebst einiger Nachricht 1733; — O g ł o s z e n i e interregni przez uniwersał Xcia Prymasa 1733, Toż po niem. (także Pamiętnik krakowski 1866) (DS.); — Wilkowski, Mowa donosząca interregnum, Ostrow., Swada pol. 1745; — K o n f e d e r a c y a wdztwa krak. w Proszowicach 24. Mar. (2 ed.) 1733 (toż po niem.); — Konfederacya wdztw. Wielkopolskich 1733; — Konfederacya wdztw. Wołyńskich, Łuck 1733 (toż po niem.); — Konfederacya, Desideria i projekta W. X. Lit. 1733; — Konfederacya Generalna omnium ordinum 27. kwiet. na konwok. warsz. (3 ed.), Warsz. 1733; — Ristretto del' atto di confederazione 12. Maggio 1733 (DS.); — List K. Bukowskiego do marszałka koronnego o konfederacyi, Bartęcz, Pam. hist.; — Ordinatio judiciorum k a p t u r. Crac. 1733 (2 ed.); — Ordynacye sądów kap. wojew. krak., Kraków (2 ed.) 1733 (także Pamiętnik krakowski 1866) (DS.); — Na S e j m i k a c h w Dynaburku (1733–4) mowy Hylzena, Ostrow., Swada pol. 1745; — List Jakóba S o b i e s k i e g o do wdztw. W. X. Lit. i respons powiatów, Ostrow., Swada pol. 1745; — Dyaryusz c o n v o c a t i o n i s 27. Aprilis zaczętego 1733: — Rzewuski Wacł., Ralatio legationis ex terra chełmensi ad comitia convocationis, Lublin 1733; — Propozycye ze strony Fryd. Augusta ofiarow. 1733 (DS.): — Mowy na Sejmie Convocationis: Lubomirskiego, Massalskiego M., Rzewuskiego S., Scypiona J., J. Tarły, Ostrow., Swada pol. 1745; — Tyzenhaus, Mowa w senacie na konwokacyi, tamże; — Sieniński X., Kazanie miane na konwokacyi 1733 (**E.** IX.); — Sejm konwokacyjny 1733 przez J. Strutyńskiego. Ruch lit. 1877; — Litterae I m p e r a t o r i s ad primatem 4. Maii, Declaratio a legato Caesareo facta Primati 22. April., Toż 14. Maii, Toż 29. Junii 1733: — Löwenwarde, Declaration an Primat 1733; — Remonstracya przyczyn dla których cesarz, imperatorowa i król pruski są oblig. wojska wprowadzić 1733, Toż po niem.: Erklärung der Ursachen 1733; — Wessenfeld Xże, Uniwersał gdzie za dwa miesiące prowianty daruje, dnia 23. czerwca 1733; Ossoliński Franc. Max., Manifest J. P. Podskarbiego W. Kor. de diligentia (Zarazem Uniw. Wessenfelda) 1733 (**E.** IX.); Manifeste que le général L a s c y à fait publier à l'occas. de son entrée en Lithauanie, Manifest wegen seines Einzugs, b. w. m. 1733 (DS.):

Potocki T., List do M. Sapiehy, Ostr., Swada pol.: — Konarski Stan. X., Listy przyjacielskie (za S t a n. L e s z c z y ń s k i m), Warsz. 1733; — Tenże, Zebranie racyi że Stan. królem obrać należy 1733; — Tenże, Contra spiritus germanici 1733: — Przeciwko allegowanej kr. Stanisława proskrypcyi refutatio 1733 (toż po łac.): — Dedukcya z praw koronnych jako król Stanisław nulli proscriptioni obnoxius (toż po łac.) (**E.** IX.): — Lipski Jan X. Biskup, Rozmowa pewnego ziemianina ze sąsiadem 1733 (DS.).

Zob. Kroniki, broszury i t. d.

4579. **Dyaryusz** e l e c t i o n i s podczas interregnum 25. Aug. 1733; Porządek na sejmie elekcyi d. 25. Sierp., Warsz. 1733; — Massalski M., Mowa przy złączeniu z senatem i zagajenie sejmu electionis, Ostrow., Swada pol. 1745; — Garczyński, Mowa przy powitaniu Marszałka na elekcyi, tamże; — Memoriale ad amplissimos Regni Pol. Status 1733; — Relation de ce qui s'est passé au sujet des elections en faveur du Stan. Leszczyński, Paris 1733; — Suffragia województw na Stan. I. 1733: — Leszczyński Stan., Actus electionis et Pacta conventa Serenissimi 1733 (Toż po niem.: Pacta conventa 1733); — M a n i f e s t Stanów Król. Pols. in campo elect. między Warszawą a Wolą 4. S e p t. 1733; — Sieniński X., Kazanie na

elekcyi 1733 (**E.** IX.); — Jurium Curlandiae et Semigalliae enarratio circa electionem 1733, *zob.* Nr. 4588, — Lettre d'un gentilhomme sur l'élection, La Haye 1733; — Narratio electionis St. Leszczyński 1733 (DS.); — Relation de l'election du C. Stanislas Leszczyński, Nowakowski, Źródła t. I. *Zob.* Nr. 4381, (Por. **E.** 1734: Leszczyński).

4580. **Elekcya Augusta III.** Proposition d. Churf. v. Sachsen Envoye, Breslau (**E.** IX.); — Copia literarum a Fr. Augusto ad Theod. Potocki 1733; — Copia literarum cujusdam equitis poloni ad Electorem Saxoniae ducem 1733, — Respons na list promowujący królewicza Augusta do korony 1733; — Welczeck G., Anpreissungs-Rede auf kaiserl. Befehl Fried. August 1 33, 1734; — Declaratio nullitatis electionis Stanislai a Confoed. Pragensi 14. sept. 1733 (toż po pol.: Manifest Stanów); — Relation derer v. 29. Sept. bis 1. Octob. zu Warschau ausgeübten Gewaltthätigkeiten, Wien 1733; — Relacya elekcyi króla Augusta III. die 5. Octobr. 1733; — Actus electionis Ser. Regis Augusti et pacta conventa eiusdemque 1733; — Articuli pactorum conventorum 1733 (toż po pol. i franc.); — Osservazioni circa Pacta Conventa nella elezione di Praga 1733; — Hosius St., Denuncyacya 20. Octob. 1733 (DS.); — Instrumentum Denunciationis Augusti III. 5. Oct., Nowakowski, Źródła I.; — Kopia pewnego statysty do Bisk. Pozn. na Uniw. ogłaszający elekcyę 1733; — Szlachcica pewnego respons na list do IMci X. Biskupa Pozn. pisany 1733; — Uniwersał X. Biskupa pro felicissimi Successu Serenis. Augusti 1733; — Poniński Ant., Declarationis publicae pro tuitione Augusti III. Promulgatio 1733; — Votiva animorum expositio Seren. Republ. (Oratio p. Poniński, Mowa X. Bisk. krak.) 1733 (DS.); — Wackerbart J., Sermo 14. Octob. 1733, Ostrowski, Suada latina 1747; — Lipski ep. crac. procancellarius respondet Wackerbardio legato regis, tamże; — Poniński Marsch. Conf. resp. Wackerbardio, tamże; — Wiśniowiecki M. Serw. Xże, Do X. Prymasa Potockiego, tamże; — Glückwünsch, Gemüths-Erklärung an J. Ant. Salmours, Wolf H., Bandis und Marschalls Poniński, in drei Reden 14. Octobr. 1733; — Poniński, Uniwersał w Warszawie d. 23. Paźdź. 1733; — Refleksye nad Uniwersałem 1733; — Poniński Ant., Przestroga w Warsz. mies. Paźdz. 1733; — Manifest, Actum et datum Varsav. 1. Novembr. 1733; — Lubomirski Teodor, Kopia listu 7. Octob. 1733; — Poniński Ant., Uniwersał, Warsz. d. 7. listop. 1733; — August III., Uniwersał die 11. mensis Novemb. 1733, Manifest przeciwko liberum veto i przeciw elekcyi Stan. Leszczyńskiego 1733; — Konfederacya Warszawska przy królu 1733, Kontynuacya konfederacyi generalnej do koronacyi Augusta III., Warsz. 1733; — Deklaracya IMci Augusta III. strony ewakuacyi woysk Saskich 1733; — August III., Denuntiatoriae Coronationis Seren. Reg. Augusti 1733; — August III., Manifeste pour justifier l'entrée des troupes Saxones dans le royaume, La Haye 1733; — Danck-Gebeth welches gesprochen worden nachdem Frid. Aug. 5. Oct. erwehlet, Danzig 1733; — De prospera electione Regis Polon. Aug. III. inter Vars. et Wolam peracta 1733; — Fides omnium ordinum Regni ad Kamionnam probata, Vars. 1734; — Zebranie racyi dla których St. Leszczyński nie może bydź królem polskim 1733, Por. **E.** 1733: Racye, *zob. Kroniki;* — — Mascovius J. J., De electione, Lipsiae 1734; Lengnich G., Pacta conv. Aug. III 1736 (DS.).

4581. **Votum seu resolutio theologorum curiae Romanae super nullitate juramenti tempore comitiorum convocationis, Varsav. 1733; Konarski Stan. X., Rezolucya theologiczna na przysięgę konfeder. gen. Warsz. 1733; Objaśnienie rezolucyi jako ją głoszą Rzymskiej 1733, 1734, Toż po łac.; Motifs des resolutions (2 edycye) 1733 (Toż po szwedzku) (DS.).**

4582. **Protestacya** przeciwko elekcyi Aug. III. 1733; — Manifest przeciwko bezprawnemu spiskowi Praskiemu 1733; — Assekuracya króla IMci francuskiego dana Rzeczypltej d. 5. Septemb. 1733, Toż po łac.; — Potocki Teodor, Manifest Xcia Prymasa przeciwko elekcyi króla IMci Augusta 10. paźdz. 1733 (toż po niem. i franc.), Manifestatio, Gedani 17. Oct. 1733 (toż po niem.); — Respons na Manifest Xcia Prymasa 1733 (toż po niem., por. **E.** 1733: Brief); — Kopie listów do J. O. Xcia Prymasa w Toruniu będącego 1733 (**E.** IX.); — Potocki Józ., Uniwersał do powszechności podany 1733 (por. **E.** IX.); — Ossoliński Fr. Max., Manifestuje przeciw Uniwers. Jana Adolfa Xcia Saskiego wodza wojsk Augusta III., Gdańsk 1733; — Czapski Wojew. Pomorski, Manifest (Czapskiego Morsztyna i Ossolińskiego) 1733; — Leszczyński Stan., Universaux publiés au nom du Roi, Universali publicati 1733, Lettera al Primate e Magnati 1733, Uniwersał do senatorów, urzędników i rycerstwa, Gdańsk 15. Decemb. 1715, Uniwersał do konsyliarzów na sejmie electionis naznaczonych, aby się zjeżdżali do Gdańska 1733 (**E.** IX.), Wici Gdańskie króla Stan. (po niem.) 1733; — Reflexye o wydaniu wici na pospolite ruszenie 1733, Respons na reflexye 1733; — Uniwersał J. P. Mełdzyńskiego Marsz. ziem pruskich do wsiadania na koń 1733; — Klemens XII., Copia literarum ad Stanislaum I. regem Polon., Vars. 1733; — Paulucci Camil, Copia di lettera, Copia literarum Archiep. ad Stan. I. regem 3. Decemb., Lettera da Potocki Arcivescovo 1733; — Ossoliński Max., Lettera alla Corte di Roma 1734, Lettera al C. Załuski inviato del Re, Königsberg 17. Decemb. 1734 (2 ed.); — Manifest Rady Gdańskiey przeciwko koronacyi króla IMci Augusta 1733 (DS.).

4583. **Declaration wegen Wahl Stan. Leszczyński, Thorn 1733; Intimation wegen glückl. ausgefall. Wahl des Stan. Leszczyński, Thorn 1733; Formular der Intimation wegen Erwehlung Stan. Leszczyński, Dantzig 1743; Leszczyński Stan., Danck-Gebeth welches nach Erwehlung Stanislai abgehaltet 4. Octob., Danzig 1733; Lipski Jan, Mowa Xcia IMci Bisk. Krak. do Gdańszczanów miana 1733 (E. IX.) (DS.).**

4584. **Rath der Stadt Danzig Bording-Ordnung betreffend 1733, 1735; Anweisung wornach Burgere bey canon exercieren wollen, Dantzig 1733; Capitulationes der Stadt Danzig 1733 (DS.).**

4585. **Konfederacya** Województwa Sandomirskiego na obronę Stanisł. I. czyniona w Opatowie 3. Decemb. 1733; Confederation der Sandomirischen Wojewodschaft 1733; — Zdanie narodu polskiego osobliwie konfed. Sandom. podane do uwagi narodowi rossyjskiemu i kozackiemu 1733 (toż po niem.); — Tarło Jan, Lettera di Palatino di Lublino in riposta al conte Poniatowski 1733 (DS.) (Por. **E.** 1734: Estratto).

4586. **Wojna polska sukcessyjna.** Massuet, Histoire de la dernière Guerre, Amsterd. 1736, 1737 (toż po wł.); — Mémoires du duc de Berwick 1778; — Büsching Magazin f. Hist. und Geogr., Hamb. 1767; — Manstein, Mém. hist. polit. et militaire sur la Russie depuis 1727—44 Leipzig 1771. *zob.* Nr. 1528—9, 1582—3. Por. Guerrier, Kampf um den poln. Thron.

4587. **Ludwik XV.**, Racye, które determinowały do podj. wojny 1733, Motifs des résolutions du Roy Louis XV. 1733 (toż po niem., włosku); — Manifest króla francuskiego mediis Octobris ogłoszony 1733; — Deklaracya króla francuzkiego 1733; — Remarques sur les motifs des résolutions du Roy, Dresde 1733; — Réponse a l'écrit, Motifs des résolutions du Roy, Dresde, Vienne 1733 (toż po szwedzku); — Manifest ze strony króla hiszpańskiego, którym oświadcza się z wielu racyi podjąć wojnę 1733 (toż po niem.); — Manifest ze strony króla Sardyńskiego ratione wojny przeciw Cesarzowi 1733 (DS.); — Szujski J., Jerzy Ożarowski i kardynał Fleury, Przew. nauk. i lit. 1876.

4588. **Anna Carowa,** Manifestum, Petropoli 1. December 1733, Déclaration de l'impératrice de Russie 1733, Manifest dlaczego wojska rossyj. wkroczyły do Polski, Petersb. 1734, Uniwersał assekurujący handel, Peter. w Decembrze 1733; — Uniwersał Carowey strony prowiantów według Taryffy z 1661, 1733 (**E.** IX.); — Ismaiłow Lew, Proclamation zu Janiszek 1733 (DS.); — Lubomirski Teodor, Kopie listów do Imperatorowej, Warsz. 1733; — Monti, Zwei Briefe vor seiner Arretirung an den Feldmar. Münnich abgelassen 1733; — Epistola ad amicum, qua ostenditur non esse contra jus gentium detentio M. Comitis de Monti 1733; — Binae deductiones S. Reg. Maj. Borussiae episcopis Varmiensi et Culmensi 1733; — Protestationes a rege Borussiae in negotio curlandico 1733; — Nachricht von d. Russ. u. Sächsischen Belagerung Dantzig 1733 DS., *zob.* Nr. 4606, 4497.

4589. **R. 1733. Klemens XII., Constitutio qua litem inter patres S. Jesu et pauperes a Schol. Piis Vilnae extinguit, Romae, Vars. 1733; Barszcz Jerzy, Nauka pp. Dissidentów zniesiona, W lno 1733; Francke Fel. Jacob, Der Kirchen Processus der ewangel. Gemeinde zu Wilda 1733 DS.**

4590 **Reglement der Trauer, Berlin 1733 DS.**

4591. R. **1734.** Lipski invitat Regem, Ostr. Suada lat. 1747; — August III., Literae de praestito juramento, Tarnomonti 6. Januar. 1734; — Oznajmienie koronacyi Aug. III. 9. Stycznia 1734 (DS.).

4592. **Zbiór aktów** do panowania Augusta III. i pierwszych lat St. Augusta, Raczyński E., Obraz Polaków i Polski w wieku XVIII. t. I.—III., *zob.* Nr. 4319.

Archiv f. sächs. Gesch., zob. Nr. 4274.

4593. **Ostrowski S. Danejkowicz**, Swada polska 1745, Suada latina 1747, *zob.* Nr. 1351 (mnóstwo mów od r. 1735—44).

4594. **Correspondance** secrète inédite de Louis XV. avec le comte de Broglie, Terne etc., Paris 1866 t. 2; — Choiseul (Duc de), Mémoires, Paris 1790 t. 2; — Mémoires sur l'amb. de Choiseul à Vienne 1757—1758. Comptes rendus de l'Acad. des Sciences morales, Paris 1872, *zob.* Nr. 1533.

4595. **Rousset**, Recueil hist. d'actes négociations depuis la paix d'Utrecht jusqu' au second congrès de Cambrai 1748, La Haye 1728—1752 t. 23; — Fain (Baron), Politique de touts les Cabinets de l'Europe pendant les règnes de Louis XV. et XVI., Paris 1793 2 t. (Roussel), 1801 t. 3 (Ségur), *Zob.* Nr. 4337.

4596. Tyszkiewicz E., Źródła do dziejów Kurlandyi i Semigalii, Krak. 1870, *zob.* Nr. 4328.

Maurycy Saski, zob. Nr. 4529.

4597. Bartoszewicz J., Adam na Melsztynie i Czekarzewiczach Tarło, L. Huberta Pam. hist. II. (liczne dodatki); — Korespondencya St. Konarskiego z J. Tarłą, wyd. H. Biegeleisen, Przew. nauk. lit. 1883.

4598. Szczebalski, Rossyjska polityka i rossyjska partya w Polsce, Wiestnik russki (Por. Roepell R., Polen um die Mit. d. 18. Jahrh., Gotha 1876). *Zob.* Nr. 4633 i 4497.

4599 **Dokumenta urzędowe do hist. gospodarstwa moskiewskiego w Polsce od r. 1731—1866, zebrał N. E., Kraków 1873 str. 121.**

4600. Lipiński L., Czasy Augusta III., Bibliot. warszaw. 1846 I.; — Dzieduszycki

M., Żywot W. H. Sierakowskiego, arcybisk. lwowskiego. Dod. tyg. do Gaz. lw., Odb. Kraków 1868.

4601. Kantecki Kl., Stanisław Poniatowski ojciec St. Augusta. Poznań 1880; — Waliszewski K., Potoccy i Czartoryscy, Kraków 1887 I. 1734–54, *zob. Opracowania.*

4602 Uniwersał Poniatowskiego, Atheneum 1841 I. 44: List Elżbiety Rzeczyckiej za panowania Augusta III., Rozr. dla dzieci 1824: List Ossolińskiej do króla Leszczyńskiego w Lotaryngii, Dz. War. 1853 Nr 288; List Leszcz. do córki, Tyg. lit. Pozn. 1843 VI.

Podoskiego Teka, zob. Nr. 4320.

Listy J. Sobieskiego i jego rodziny (do r. 1737), zob. Nr. 4076.

Mat. do hist. Leszczyńskiego, zob. Nr. 4381.

4603. R. **1734**. **Koronacya**. Relacya wjazdu i koronacyi Augusta III. (z arch.), Dz. wil. 1822; — Relacya wjazdu do Krakowa X. Elektora Saskiego 1734 (Toż po niem.: Beschreibung. Vorschau); — Zech Lud. Adolf, De legitima electione Aug. III., Lipsk 1732; — Erklärung des Kupfers welches bei Krönung (wiersz) 1734; — Krönungs-Geschichte August des III., Leipzig u. Dresden 1734 (Por. **E.** 1734: August III., Dankgebeth, Flemming, Freudengeschrei Jarmuntowicz, Nachricht); — August III., Literae praestiti juramenti regii in actu Coronationis 17. Januar. 1734; — Oznajmienie koronacyi Aug. III. 1734; — Denunciatio Regis coronati Augusti III. (Zarazem: Reassumpcya konfederacyi gen. po koronacyi w Krakowie) 1734; — August III., Confirmatio generalis Jurium 29. Januar. 1734; — Przyw. i konst. za Augusta III. (24 uniw. druk.) 1734; — Lipski Joan. X., Sermo pro cancel. Regni ad Aug. III. 1734 (DS.); — Idem resp. legato Curl. Bilov. Ostrow., Suada lat. 1747; — Epistola ad Summum Pont. a confoederatis, tamże; — Robertson Wilh., Sermo de ingressu ad Varsaviam Frid. Augusti III., Vars. 1734; — Deskrypcya bramy tryumfalnej Aug. III. (Warsz.) 1734 (Por. **E.** 1734: Warschau das frohlockende) (DS.).

4604. **Z Gdańska** die 9. Januar., Teraźniejszą pocztą donosi się (Listy C. Paolucciusa i Sołtyka) 1734; — Meldzyński von Allen Sebast., Universal (Betreff die Wahl Stanislai I.), Danzig 1734; — Manifest przeciwko pseudokoronacyi w Krak. 17. Januar. 1734; — Manifeste fait à Dantzig, La Haye, 1734; — Resultatum praesentes ad latus J. K. M. consilii przez konstytucyę sejmu electionis 10. Iutego w Gdańsku 1734 (Toż po niem.: Hinmüthiger Schluss); Manifesto fatto nel gran consiglio in Danzica 10. Febr. da i Senatori del Stanislao I. 1734; — Respons na rezultatum (za Aug. III. przeciw Leszczyńs.) 1734 (toż po franc. i włosku, por. **E.** IX.); — Potocki Teod., Manifest przeciw pseudo-koronacyi w Gdańsku (Resultatum) 1734; — Respons na manifest Xcia Prymasa 1734; — Tenże, Lettre au Pape de Danzig, La Haye 1734; — Paoluccius Kamil, List nuncyusza z powinsz. i błog. dla króla Stanisława 1734; — Lettera diretta a S. Santita Signori Polacchi i quali si sono di Danzica refugiate appresso re Stanislao (podp. P. Czapski, M. Ossoliński) (2 ed.) 1734; — Leszczyński St., Uniwersał do senatorów (wici na pospol. ruszenie) 1734 (Toż po niem.: Befehl); — Estract zweier Briefe aus Dantzig, Breslau 1734 [Por. **E.** 1734: Braun (Glückwunsch Stan. I.), Engelke, 1737: Kickelbusch (Declarationen)].

4605. **Bizardiere**, Histoire de la dernière guerre, Amst. 1736, *zob.* Nr. 4586.

4606. **Oblężenie Gdańska.** Journal historique de la campagne de Danzig, Amst. 1761; — Tageregister von Unternehmungen bei Belag. der Danzig, Cölln 1737; — Begebenheiten der Danz. Belag. 1733 u. 1734, Cölln 1737; — Auszug poln.-preuss. Kriegsgesch. oder die Belag. Danzig 1741; — Bericht was bei Belagerung Danzig passiret und geändiget 1734; — Das belagerte Danzig wie sie von den Russen eingeschlossen 1734; — Unpart. Nachricht von der Belagerung Danzig, Frankf. an der Oder 1734; — Nachricht von d. Repoussirung Frantzosen von denen Russen, Bresslau 1734; — Boencourt (Cussigne), *zob. Kroniki* [Por. **E.** 1734: Bericht, Danzig, Nachricht (1.3), Staatsbühne, 1735: Warmund] (DS.); — Masłowskij D., Attaka Gdańska feldmarszałkom gr. Minichom 1734, Sbornik relacyj gr. Minicha, Moskwa 1888, 3 t. XXVI., 1, 268; — Jarochowski K., Oblężenie Gdańska Tyg. powsz. 1884 Nr. 32–45; — Potocki Teod., Copie de la lettre à Gen. Münich., De M. Załuski à Münich, Copie de lettre de recognition à Auguste III. par les seigneurs à Danzig 29. Juni 1734; — Weisbach Jan Bern., Manifest, Przytem: Deklaracya Panów polskich w Gdańsku uznających kurfürsta Sas., Kijów 18. Lipca, cerkiewn. ruskie 1734; — Eck W. H., All. J. E. Gr. v. Münich (Langfohr) 1734; — Poniński, Uniwersał pode Gdańskiem 4. Junii 1734 („Wyrażać infelicem sortem") (**E.** IX.), Uniwersał w Langforcie 4. Julii 1734 („Iż za mądrą a wszystkim") 1734, Kopia listu instygatora do Gdańszczan (w Otia domest. Niesiołowskiego); — Formular der den 11. Jul. geschehenen Intimation, Dantzig 1734; Copia von denen praeliminair Conventions-Punkten, Danzig 1734; — Capitulation der franz. Truppen mit poln. und russischen Generalität 1734; — Capitulationes der Stadt Danzig 1734; — Verordnung der Danzig wornach Bürgerschaft, Dantzig, 1734; — Die Aug. III. submittirende Stadt, Danzig, Breslau 1734; — Copie de récognition à Auguste III. à Danzig 1734; — Rede der Deputirten Danzig

Russis. Kaj., Danzig 1734; — Ceremoniel der Audientz Danzig an russischen Hofe, Petersb. 1734, 1735; — Muennich, Manifest denen Ständen der Repabl. Pohlen und dem Mag. Dantzig, Dresden 1734; — Koenig Joh. Mr., August des III. Huldigung, Dresden 1734 (Por. **E.** 1734: Danzig, Trediakoffski, 1737: Kurtzer Auszug, 1738: Elbingische, t. IX.: Polnische), *zob.* Nr. 4617.

4607. **Leszczyński Stan.** Léttre du roi de Pologne ou il raconte la manière dont il est sorti de Dantzig, La Haye 1734 (toż po niem. i szwedzku) DS.; — Żmigrodzki M., Wiadomość o ucieczce króla Stanisława z Gdańska (Relation von der Retirade des Königs Stanislai aus Danzig, z rkp. w bibl. w Monachium), Czas 1875 Nr. 97 (Por. **E.** 1734: Sulistrowski J.); — Leszczyński Stan., Manifest przeciw nieprzyjaciołom swego wyboru 15. Julii (2 ed.) 1734, Uniwersał w Kolnie 20. Sierp. in castro Sandomiriensi (2 ed.) 1734, Copia della lettera al Papa 21. Octob. 1734, Manifest du roy, Paris et Rouen 1734; — Curieuses Gespräch zwischen Leszczyński und Prätendenten von England, Cölln 1734; — Léttres d'un gentilhomme polon. sur de Monti en prissonnier 1734 (toż po włosku); — Pieces pour la detent. 1734 (Por. **E.** 1735: Mémoires) (DS.).

4608. **Memoriale** ad Amplissimos Reg. Polon. Status 1734; — Refutatio memorialis ab patriae filiis ad Regni status 1734; — Epistola responsatoria ad irregularem refutatorem Memorialis 1734 (**E.** IX.); — Lettre sur les affaires présentes de Pologne, La Haye 1734; — Lettre d'un gentilhomme pol. consulte autrichien 1734; — Lettre d'un ami à son ami 1734; — Information de l'état de Pologne avec un manifest pour l'élection Aug. III. 1734; — Hist. Betrachtungen über die poln. Begebenheiten, Leipzig 1734; — Do stanu szlacheckiego i wojska kor. partis adversae, od dobra polskiego aversae 1734 (DS.).

4609. **Partya Leszczyńskiego.** Manifestatio publica, Manifest przeciw bezprawnemu w Krakowie aktowi w Warszawie wydruk. (podp. Ad. Tarło) 1734; — Manifest konfederacyi Sandomierskiej w Kolbuszowy 1734; — In Pseudo-Criticum qui Universale Aug. III. proscindere conatus est, annotationes, Varsav. 1734 (Por. **E.** 1734: Reflexye, Respons, *zob. Kroniki*); — Manifeste des seigneurs Polonais qui se trouvent à Königsberg, Manifesto dei Polacchi 1734, — Czapski Piotr, Publica publicae oppressionis Manifestatio Illmi Palatini Pomeraniae 1734; — Ossoliński Fr. Max., Manifest JPana Podskarbiego osobliwy strony skarbu 1734 (**E.** IX.); — Potocki Teod., Primate di Polonia, Agosto 1734 (Odezwa) 1734; — Uchwały zebranych Stanów Woj. Poznańs. 1734, — Postanowienie na sejmik w Szredzie 23. Sierp. 1734; — Ostatni gwałt, porwanie Anny z Lubomirskich Wielopolskiej w Bilsku przez Sasów 1734; — Tarło Adam, Epistola ad Clem. XII., Lettera alla Clem. XII. 14. Sept. 1734, Excerptum lit. ad Clementem XII. 1734, Lettera al Conte Poniatowski 1734; — Ogiński M., Excerptum ex epistola ad Clem. XII., Datum in castris Bereslae 1734; — Glossa z repliką na pseudo uniwersał Theod. Lubomirskiego 19. Sept. 1734; — Konfederacya Stanów w Dzikowie 5. Listopada 1734; — Confoederatio statuum Dzikoviae 1734 (DS.).

4610. **Partya Augusta III.** Relationes quae Reipub. confoederatae dederunt motivum ad disapprobandam electionem S. Leszczyński 1734; — Antwort auf das vom Schatz-Meister Ossoliński abgelassene Schreiben, Leipzig 1734; — Antwort auf eines Senatoris Schreiben aus Königsberg, b. w. m. 1734; — Lavnal Jean, Harangue fait VI. Mars au sujet du couronn., Witenberg 1734; — Klemens XII., Venerabili fratri Ep. Posnaniensi, Romae 13. Martii 1734; — Weissenfels, Extract z listu z obozu saskiego 4. Junii 1734; — Lhermot du Caila P., Uniwersał pułkow. komend. pozn., W Poznaniu 16. Junii 1734; — Traktaty między J. O. Ludw. de Hessen a Oberst-Leitnantem de Hausen kommend. Brodów 16. Junii 1734; — Wiśniowiecki Mich., Manifest z obozu pod Balbierzyskami 1734; — Poniński Ant., Manifest Marszałka konfed. 4. Julii przeciw elekcyi St. Leszczyńskiego 1734, Uniwersał cum juramento accedentium ad Confoederationem („Iż ja concordibus votis") (**E.** IX.); — Hozyusz S. J., Edykt z Torunia 6. lipca (po pols. i łac.) 1734; — Kittel J. Gott., Denen Ständen welche in Dresden versammelt, Dresden 1734; — August III., Conclusum Najj. na radzie Stanów postanowione 30. lipca, Oliwa 1734 (toż po łac.); — Poniński, Uniwersał d. 6. Octobris 1734 w Warszawie 1734, Uniwersał w Warszawie 23. Sept. 1734 („Iż stanąwszy") 1734 (**E.** IX.), Uniwersał, Warszawa, Nov: 1734 (w Otia Niesioł.), — Kontynuacya konfeder. 1735, — Uniwersał na kongres Rady, War. 1734; — Universaux pour indiquer le Conseil. Varsov. 16. Decem. 1734, Por. **E.** 1734: Denunciatio, Jarmundowicz (DS.); — Dunin A., Mowa do J. K. M., do królowej 1734, Ostrow., Swada pol. 1745; — Niewola F. Ponińskiego w Sonensteinie, Jarochowski K., Op. hist., Poznań 1860; — Poniński Fr., Relatio capt. 1735.

4611. **Litwa i Podole.** Confederacyja alias spisek Wileński primis Aprilis uczyniony 1734; — Konfederacya województw i powiatów W. X. L., Wilno 5. April. 1734; — Manifestum ordinum Regni M. D. Lit. 16. April. 1734; — Postanowienie kongressu seymiku relationis woj. nowogr. 6. Novembr.

1734; — Rzewuski Michał, Uniwersał w Radomsku 1734; — Rzewuski W., Mowa przy odebraniu komendy fortec pogranicznych podolskich miana w Kamieńcu 1734; — Rzewuski Wacław, Mowa w Wiśniowcu, Ostrow., Swada pol. 1745, Epistola palatini Podoliae, tamże; — Mowa A. Dunina posła witebskiego, tamże; — Listy St. Humieckiego, M. Potockiego z r. 1734, Barącz, Pamiętnik.

4612. **Stosunki Rossyi** z dworem Saskim 1734–40, Sbornik russk. istor. imper. obszczestwa Ptrsb. t. XX., *zob.* Nr. 949; — A. J., Paweł Jaguszyński poseł rosyjski 1683–1736, Szkice społ. i lit., Krak. 1876; — Oweyn Dan., Uniwersał kommendanta Warszaws., Warsz. 1734 (także Pam. hist. L. Huberta I.); — Ismayłoff, Uniwersał generała w. rossyj. w Wilnie w Lutym 1734; — Zawisza Ign., Informacya poselstwa do dworu rossyjskiego 1734; — Sołłohub Joan., Copia litterarum ad Stanis. Poniatowski 1734; — Gołowkin, Réponse à une lettre du G. Visir au sujet de Pologne, Varsov. 1734; — Anna Iwanówna, Uniwersał Carowey w Warszawie d. 7. Decembra („Jako zawsze za...") 1734 (**E.** IX.) (DS.).

4613. Décret de commission impériale ou l'on expose iniustie des motifs que la France allègue dans la rupture de la paix 1734; — Eclaircissement sur le Décret de Commission Impériale à Ratisbone 1734; — Copie d'une lettre à un quidam écrite à son Ami qui est à Rome 1734; — Pièces citées dans la Réponse au Manifeste d'Espagne (**E.** IX.) (DS.). *Zob.* Nr. 4587.

4614. R. **1734.** Succincta enodatio scripti: De fundo B. V. Mariae Lidensi 1734; — Duncker Dietr., Deductio qua Borussiae regi super pontones in flum. Vistulae 1734 (DS.), *zob.* Nr. 4522.

4615. R. **1734.** Ordynacya Postamtu względem poczt, Warsz. 1734; — Reglement beym kön. polnischen Post Ambte, Warschau 1734 (DS.). *Zob.* Nr. 4549.

4616. R. *1734.* **Acta capituli provinc. Poloniae Ord. Praedic. in conv. Varsaviensi sub electione Alb. Ochabowicz, Vars. 1731; Raths d. Stadt Elbing Kirchen Vorordnung, Elbing 1734.**

4617. R. *1734.* **Verordnung der Stadt Danzig, Danzig 1731; Papier-Stempelung von Ordnungen der Stadt Dantzig beliebot, Danzig 1731.**

4618. R. **1735. August III.** Sancita Rady Warszawskiej 24. stycz., Warsz. 1735, Toż po franc.: Resultat du conseil 1735, Toż po niem.: Abgefasstes Conclusum des Consilii 1735; — Poniński A., Mowa 24. stycznia, Warszawa 1735, Otia domest. Niesiołows., Responsum Josepho Wackerbert, Ostrowski, Swada latina 1745, Sermo instigatoris Haffniae 1735, tamże, Mowa marszałka konfederacyi i list, tamże 1735; — August III., Manifestum, actum Varsaviae 1. Martii (że M. Ossoliński i W. Sierakowski uwieźli koronę do Oliwy) 1735; — Manifestum M. M. Senatorum contra M. Thesaurarium Regni ratione clenodiorum ex Thesauro Regni acceptorum 1735 (**E.** IX.); — Lubomirski Teod., Protestatio die 2. Martii, Varsaviae 1735, — Oświadczenie się marszałka circa accessum do Aug. III. d. 24. Marca w Dukli 1735; — Uniwersał Xcia Wiśniowieckiego do woyska W. X. L. aby przystąpiło in adorationem Pana, W Warszawie d. 26. Aprilis 1735 (**E.** IX.) (DS.).

4619. **Partya Leszczyńskiego** Potocki Teodor, Copie de la lettre à Sa Maj. de Russie 3. Janv., Copie à l'évèque de Cracovie (J. Lipski) de Thorn 1735, Manifest in stricta exercitus Moschovitici custodia w Toruniu 4. Febr. 1735 (toż po włosku), Manifestatio Protest gegen den Einmarsch der Russen 1735, Declaration à S. M. Imp. de Russie avant sa translation de Thorn à Pułtusk 1735 (toż po szwedzku); — Kopie listów do JO. Teod. Potockiego (Jan Wiśniowiecki, Józ. Potocki, Józ. Mniszech, Mich. Wiśniowiecki), Warsz. 1735; — Potocki Józef, Przeciw Uniwersałowi 12. Januarii w Krakowie wydruk. 1735, Uniwersał (o popieranie Stan. I.) 1735, Uniwersał przeciw zarzutom usprawiedl., W Jaśle 31. Stycznia 1735 (DS.), Listy do JO. X. Prymasa, Ostrow., Swada pol. 1745, List do Województw Regimentarza generalnego, tamże; — Tarło J., Uniwersał w Krakowie 25 stycz. 1735; — Potocki Teodor, Kopye listów do X. Lipskiego Bisk. krak. z Torunia 1. Maja, Kraków 1735, Toż, z Torunia 29. Maja 1735; — Leszczyński, Copia des Manifests (12. maja) 1735 (toż po szwedzku); — Manifest des seigneurs polon. à Koenigsberg 1735; — Manifestatio illustriss. Lubomirski Jos., Ogiński, Max Ossoliński, Venc. Sierakowski ratione transportationis insigniorum ex thesauro regni 1735; — Odpowiedź na manifest z Królewca 1735; — Send-Schreiben eines Senatoris aus Königsb. 17. Martii 1735 (toż po franc.); — Ossoliński Max., Estratto di una lettera al conte Załuski, Koenigsberg 22. Marzo 1735; — Załuski Mart. X., Manifeste, La Haye 1735; — Tenże, Refutation dogmatique d'une résolution, dans laquelle il est accusé d'avoir gardé la fidelité à son roi Stanisl. I. 1735 (toż po łac.) (DS.).

4620. **August III.** Resultatum przytomnych skonfeder. Stanów 6. czerwca, Warsz. 1735 (toż po franc.), Deklaracya J. K. M. ewakuacyi wojsk saskich, Warsz. 1735; — Lubomirski Teod., Votum Senatorium in consulatione 6. Junii, Vars. 1735 (toż po niem.); — Poniński A., Mowa miana 11. czerw., Warsz. 1735; — Jan Adolf X. Saski, Działo się w Warsz. 22. czerw. (O utrzymaniu wojsk posiłkowych Aug. III.) 1735; —

Manifestatio Reip. Polonae pro informatione praesentis status sui 30. Julii 1735 (toż po franc., łac. i włosku); — Replicatio ad scriptum sub die 30. Julii (po łac. i włos.) 1735 (DS.).

4621. **Sapiehy J. K.** Listy i mowy z r. 1735, Ostrows., Swada pol. 1745; — August III., List do Jana Sapiehy kaszt. trock. 1735 DS. (także Ostrow., Swada pol. 1745); — Epist. ad Joannem Sapieha (Elbingae), Ostr., Suada lat. 1747.

4622. **Diarium** des Reichstages, Sejm pacyfikacyjny genannt, Warschau 1735; — August III., Uniwersał na sejmik przedsejmowy 1735 (**E.** IX.); — Hozyusz Stan., Processus pro felici successu comitiorum Regni 23. Augusti 1735; — Potocki Teodor, List do województw na sejmiki ante comicyalne, Ostrow., Swada pol. 1745 (DS.); — Respons na instrukcyę posłów wojska, Ostrow., Swada pol. 1745; — Mowy: Hylzena (na sejmiku), Kickiego (na Radzie), Kochanowskiego (od woyska), Małachowskiego (dzięk. za pieczęć koron.), Mniszcha (różne), Potockiego Józ. (od wojska), Psarskiego, Sanguszki P. K. (Oddawanie pieczęci W. X. L. Janowi Sapieże). Sapiehy Jana Fryd. (różne), Szembeka K. A. (różne), Wiśniowieckiego M. Ser. (dziękuje za wojew. wileńskie, składa pieczęć), Wyżyckiego K. (na Radzie), Tarkowskiego S. (różne), Ostrows., Swada polska 1745; — Mowa pewnego konsylarza z Wielkopolski na radzie walnej warszawskiej, Nowakowski, Źródła II.; — Mowa A. Dembowskiego przy zaczęciu sądów relacyjnych, tamże; — Robertson, Kazanie miane na Seymie Walnym Pacificationis 1735 (**E.** IX.).

4623. R. **1735**. Szembek ad Aug. III. nomine ter. Prussiae (1736 DS.), Ostr., Suada lat. 1747; — Lipski, respondet, tamże; — Szembek Krzyszt. Ant., Epistola episcopi Cujav., tamże; — Tenże, Mowa do gener. konfederacyi w Starej Częstochowie 9. lut. 1735 DS. (także Swada pol.); — Szembek Alex., Manifest Wojew. Sieradz. 1735; — Summaryusz erygowaney Milicyi expensy i percepty in rem Województwa krak., 1735; — A. Ponińskiego list do wdy poznań., Ostrow., Swada pol. 1745; — Marya Józefa, Odpowiedź królowej, tamże.

4624. Zienkowicz Mich. Jan, Episcopi Vilnensis epistola, Tilsis 11. Januar. (także tytuł włoski) 1735; — Horain A., Lettere di vescovo di Samogitia 1735; — Pociey Ant., Manifest przeciwko korrespondencyi z Stan. I. sfabrykowanej, Warsz. 1735; — Hozyusz St. Józ., Process przeciwko spowiednikom, którzy skrupułami sumienia turbują, Warsz. 1735 (DS.).

4625. **Rossya**. Zawisza Ign. (poseł przy dworze Ross.). Manifest, Petersburg 7. Jan., 1735; — Déclaration faite à S. M. I. de Russie, Thorn 1735; — Rudzieński Kaz., Traduction d'une lettre à Mr. le Gener. Lacy 11. Avril 1735 (toż po włosku); — Münnich, Uniwersał do Kurpików d. 20. Junii 1735, w Warszawie 1735; — Biron Karol, Generał rossyjs., Uniwersał w Septemb. (Wilno) 1735; — Assekuracya Carowey w 21. punktach dana 15. Octobris 1735 (**E.** IX.); — Keyserling Herm. Kar., Uniwersał z woli Imp. Anny w Warszawie d. 15. Dec. posłem Keyserlingem i generałem Bismarkiem 1735 (DS.); — A. Weinert, Generał Bismarck w Warszawie r. 1735, Tyg. illustr. VI. 1878 str. 311.

4626. R. **1735**. Co się wydarzyło Stadnickiemu, Rezydentowi Rzeczypospolitej przy Porcie Ottomańskiej w miesiącu sier. 1735 (wyjęte z State paper Office), Czas 1858 Nr. 275.

4627. R. **1735**. Die Denkschrift der heiligen Congregation d. Cardinäle, Droysen, G. der preuss. Pol. IV. 4.

4628. R. *1735*. August III., Gesinde Ordnung, Warschau 16. Julii, Dresden 1735; Vergleich zwischen der zur See handelnden Kaufmannschaft, Dantzig 1735; Des Raths der Stadt Dantzig Bordings-Ordnung, Danzig 1785; Respons od prywatnie rezydującego w Gdańsku na list korresp. z Warszawy 1735 (toż po franc.) (DS.).

4629. R. *1735*. Assekuracya lasów hnizdyczowskich powagą listu Jakóba Ludwika królewica p. utwierdzona, Dod. Gaz. lw. 1857 Nr. 41.

4630. R. **1736**. Mowa króla Stanisława w Królewcu circa abdicationem, Ostr., Swada pol. 1745.

4631. R. **1736**. Resultatum Augusta III. i Rady d. 22. Marca odprawionej, Warsz. 1736; — Accessus confederatorum Statutum Reipubl. ad Aug. III. 1736; — August III., Diploma 10. kwietnia, Warszawa 1736 (także w Ostrow. Swadzie pol.) DS.; — Poniński A., List Marszałka konf., War. d. 25. kwiet. 1736, Otia domest. Niesiołowskiego.

4632. R. **1736**. **Sejm Pacyfikacyjny**. Konstytucye Seymu Pacificationis Warszawskiego, Konst. W. X. Lit. Vol. leg. VI.; — Konstytucye Sejmu pacificationis, Warsz. 1736; — Henzelius Z. A., Constitutiones in latinum conversae (toż po niem.), Dresdae 1736; — Siepmann Al. H., Constitutions à la diète le 25. Junii, Dresde 1736; — Specyfikacya Aug. III. recognitionem ziem i powiatów za uniwersałem na sejm 25. Jun. naznaczony 1736 (DS.); — List J. Sapiehy na sejmiki antekomicyalne, Ostrow., Swada pol. 1745; — Hylzen J., Mowa na sejmiku antekomicyalnym, tamże; — List K. Bukowskiego do marszałka k. o sejmiku w Wiśni, Barącz, Pamiętnik; — Epistola L. J. C. Svasoria, qua amicus ad amicum scribit, exponendo dissid. in comitiis et antecomitiolis 1736; — Barszczewski Fr., Oratio ad Ser. Aug.

III., Vars. 1736 (także w Ostrow. Swadzie) (DS.); — Mowy: Potockiego T. (z rekognicyą króla, do królowej), Sapiehy J. Fr. (Odpowiedź od tronu posłom wojska), Szembeka Fr. (dziek. za wdztwo inflandzkie), Uniatyckiego, Wiszniowieckiego J. X. (na reasumpcyi Rady), Ostrow., Swada pol. 1745; — Respons na instrukcyę posłom trybunału W. X. L., tamże; — Taryffa omnium bonorum regalium seu lustratio proventuum 1736; — August III., Uniw. na sejmiki relationis w Warszawie w Lipcu 1736; Uniw. na komisyę prow. W. X. L. 30. julii, Warsz. 1736 (także w Ostrow. Swadzie pol.) (DS.).

4633. **Kurlandya**. Ordinatio futuri regiminis ducatus Curlandiae, Warsz. 1736; — Oblata diplomatis Friderici, ducis Curlandiae, Vars. 23. Junii 1736; — Diploma regium, Declaratio de non inferenda Curlandia, Vars. 1736; — Keyserling H. K., Brevis enarratio iurium Curlandiae, Vars. 1736; — Reflexiones contra: Brevis enarratio, Vars. 1736; — Korff J. Alb. Demonstratio solida facultatem eligendi ducis 1736; — Refutatio contra: Solida demonstratio 1736; — Heyking B. H., Ius eligendi ducem statibus Curlandiae vindicatum (lat. et. germ.), Vars. 1736; — Vindicatio iurium Curl. contra Rpbl. Pol. 1736 (DS.) (Por. Winkelmann Nr. 8788—98).

4634. Potocki Theod., Literae pastorales 16. Novemb. de festo S. Adalberti, Varsav. 1736 DS.; — Breve Clem. XII. ad J. Sapieha canc. M. D. L., Ostrow., Suada lat. 1747.

4635. R. **1736**. Manifestationes contra contributionis pro exercitu Polon. regis repartitionem, Gedani 1736; — Votum jednego senatora na komisyą wojskowej aukcyi przysłane 3. Nov. 1736 (DS.).

4636. R. **1736**. **Manifesto** solenne della reipubl. de Polonia al tutte potenze di Europa (30. Julio, po łac. i włos.) 1736; — Rousset Jean de Missy, Interêts presens de puissances de l'Europe, Haga 1736, po pol. 1751 (DS.); — Tenże, Mémoires pour l'histoire de Russie, Amst. 1740; — Bericht v. Luiscius, Species Facti, Droysen, Gesch. d. preuss. Pol. IV. 4; — Mémoires pour justifier la conduite du Roy contre les fausses imputations de la cour de Saxe, Berlin 1736; — Lettres Moscovites à Königsberg 1736; — Supplement do kontynuacyi dyaryuszu o procedurach Woysk Imperatorówey 15. Octob. 1736; — List Graffa Ostermanna ministra Rossyj. do Wezyra 12. kwiet. 1736 (toż po franc.) (DS.).

4637. R. **1736**. Czapski Jan A., Universale (german., 9. Maj., Thorun) 1736; — Ossoliński Maks., Copia listu z zagranicy do And. Załuskiego bisk. 1736; — Tenże, Copie de la lettre au Auguste III. en resignant la charge 1736 (DS.); — Wiśniowiecki M. Ser. X., List do Augusta III., Ostrow., Swada pol. 1745.

4638. R. *1736* (1739). Lustracya zamku krakowskiego Skarbn. Grabowskiego: Rescriptum Aug. III. pro conser. invent. Varsav., Bandtkie, Ius Culmense: Aug. III., Uwiadamia że urzędnikom solnym dyspozycyę wydawania soli suchedniowej wydał 1736; Decretum infamiae super Judaeis in terra Varsav., Actum Petricoviae 1736 (DS.): Mowa Ambr. Strutyńskiego przy wjeździe na star. Horodelskie, Ostrowski, Swada pol. 1745.

4639. R. **1737**. Conclusum senatus consilii Vschoviae celebrati 1737: — Mowy: Modlibowski (dziekuje za Senatoryą), Radziwiłł Mich. (za wdztwo trockie), Ostrow., Swada pol. 1745; — Aug. III. do Senatorów z Drezna 1737, tamże; — List Prymasa do króla 1737, tamże.

4640. Concordatum inter Clementem XII. et August. III. super Monasteria Regni 1737; — Wodzicki Mich., Ordinatio qua ad accidentia eclesiarum 5. Januar. (Crac.) 1737 (toż po pol.); — Lipski Jan Alex. X., Epistola pastoralis ad clerum dioec. Cracov., Crac. 1737; — Wyżycki Nic. Ger. X., Epistola pastoralis, Leop. 1737; — Karp M. Joz., Epistola pastoralis, Vilnae 1737; — Epistola past. ad clerum dioec. Samogitiensis, Vilnae 1737; — Zaborowski Raf., Gramota wydana Justin. Grigoriewowi przez Arcyb. Prawosław. kijows. 7. Listop. (cerkiewn.) 1737; — Acta capituli prov. Poloniae ordin. praedic. Climontoviae, Vars. 1737 (DS.); — Szembek ep. varm. circa Conf. jurium, Ostr., Suada lat. 1747.

4641. **Kurlandya**. Articuli conventionis inter S. R. M. Pol. Commissarios atque Duc. Curlandiae, Vergleich Articul (po łac. i niem.) 1737; — Szczebalskij P., Dieło o kurlandskom gerzogie Bironie, Cztenija obszcz. ist. i drewn. ross. Moskwa 1862 (Dokumenty); — Winkelmann E., Russland u. Biron, Balt. Monatsschrift 1867 XV.; — Das Diploma (13. Juli) dem Erlauchten Ernst J. v. Biron 1737; — Informacya o komissyi kurlandzkiej 1737 (także Ostrow., Suada lat. 1747 II. str. 38 i w Gravamina publica 1765); — Ernest J., Epistola Curlandiae Ducis, Petropoli 1737, 1738; — Delineatio jurium, quae Fridericus et sorores in Curl. habent 1738 (DS.), *zob.* Nr. 4633.

4642. R. **1737**. **Rossya**. Aelstermann Ch. T., Journal über Friedenscongress zwischen Röm. und Türk. Kaiser und Russ. Kaiserin angestellt 1737; — Kontynuacya dyaryusza o operacyach przeciw Tatarom z obozu rosyjs. pod Acobem 1737, — Supplement z 15. Nov. 1737; — Münnich, Excerpt z relacyi do dworu petersburgskiego z Oczakowa 26. Julii 1737; — Anna Imper., Manifest 30. Julii, Petersburg 1737; — Merkwürdiger Briefwechsel zwischen S. K. M. v. Preussen und S. K. M. von Polen 1737;

— Kön. Preuss. Patent dass d. in Polen und Litthauen 29. August 1737; — Binae deductiones S. Reg. Maj. Borussiae 1737 (DS.).

4643. Listy **Sapiehy** J. w interesie Akad. Wileńskiej, Ostrow., Swada pol. 1745; - Listy kondolencyjne do X. M. de **Bouillon** z powodu śmierci Jakóba Sobieskiego: Bielińskiego, Lipskiego, Potockiego, Sapiehy, Ostrow., Swada pol. 1745 (Bielińskiego także osobno); — Zienkowicz, Listy do P. Sapiehy, tamże.

Sprawa Akademii wileńskiej, zob. Nr. 4650.

4644. R. *1737*. Dekret w sprawie Żebrowskiego Al. 12. Aug. (german.) 1737 DS.: Celewicz Julian, Try sudowi rozprawy pered 150 rokamy. Dilo 1887 Nr. 94, 97.

4645. R. *1737*. Ludwik XV mianuje Franc. Max. **Ossolińskiego** kawalerem orderu św. Ducha, Skarbiec pol. Kamińskiego, Lw. 1859; Louis XV., Ordonnance pour le regiment de cavalerie du Roy Stanislaus, Paris 1737 DS.

4646. August III zachowuje przy wybraniectwie **Wróblickich** Sołtysów, Dod. Gaz. lw. 1859 Nr. 16; Testament Rafała Józefa z Worochty Rusyana, Warta 1887 Nr. 664.

4647. R. **1738**. Projekta do konstytucyi, Dyaryusz Sejmu, Instrukcya na sejmik płocki, Podoski, Teka IV., *zob.* Nr. 4320; — Czapski Jan Ag., Instruktarz celny 1738; — Tenże, Copia listu na sejmiki przedsejmowe 24. Juli 1738 (DS.); - Diploma o zaleceniu sejmików, Ostrow., Swada pol. 1745; — Instrukcya na sejmiki, tamże; — Modlibowski G., Zagajenie Sejmiku w Srzedzie 1738; — Rzewuski W., Mowa przy odebraniu laski 1738; Barszczewski Jan, Mowa do Augusta III., Warsz. 1738 (DS.); - Grzegorzewski X., Mowa do Aug. III., Swada 1745; - Sapieha J. Fryd., Odpowiedź posłom wojska, tamże: - Respons kancelaryi W. X. L. na instrukcyę tamże; Lipski Jan Aleks., Responsum a Throno et Resp. ad sermonem Szembek, Ostrow., Suada lat. 1747; — Replika na supplikę neowellów dyssyd. na Sejmie grodz., Pozn. 1738, 1739; — Mowy sejmowe J. O. Senatorów i Marszałków, Warszawa 1738 (DS.).

4648. R. **1738**. Dyaryusz zjazdu **drezdeńskiego** Aug. III. 1738; — Actus limitationis komissyi prowinc. W. X. Lit. rigore konst. Sejmu pacyf. Conclusum Senatu consilii Vschoviae, Aug. III., Zalecenie ekonomii 1738; — Komissyi **grodzieńskiej** in a. 1738 desideratur moderatus successus (o podatkach) 1738 (DS.).

4649. Clemens XII., Brevia ad J. Sapieha, Ostrow., Suada lat. 1747; — Serbelloni nuntius ad J. Sapieha, tamże; - Clemens XII., Universale S. Octob., Vars. 1738; Constitutiones et decreta Synodi Posnaniensis sub St. Hosio, Posn., Vars. 1738; - Dembowski A. S., Universo clero et processus 1738; — Sierakowski Wenc. Hier., Literae pastorales, Vars. 27. Nov. 1738; — Szembek Kaz. And. Joan., Litterae pastorales, Heilsbergae 10. Januar. 1738; — Obrona religiii **greckoruskiey** z kościołem S. Rzymskim zjednoczonej na fundamencie praw, Lwów 1738.

4650. **Academia** et Universitas **Vilnensis** S. J. recognita, Vilnae 1738; - Burzyńskiego St. dziełka: Por. **E.** 1738: Decisiones, Apologia Acad. Viln.; - Tegoż, Replika 1738, Otwarcie w Wilnie 1738; — Tegoż, Dekret Aug. III., W Brześciu 23. Marca 1738 i w Dreznie 23. Kwietnia 1737, 1738, - Tegoż, Dekret Aug. III. 22. Octobr. w sprawie przeciw Jezuitom i Pijarom 1738, Dekret III. przeciw Jezuitom, Wilno 1739, Dekret IV. w sprawie schol. Piar. Wilns. 11. Januar. 1740, Dekret V. 18. Decembra 1740, VI. dekret 1744; - Truchonowicz Fr. X., Uwaga Colleg. Nobilium w Wilnie uniwersytetowi pomocne 1739 (DS.), *zob.* Nr. 3167, 4643 i 4678.

4651. Korespondencya St. Konarskiego z Janem Tarłą z lat 1738 -1746 przez H. Biegeleisena, Przew. nauk. liter. 1883; — Sapieha Jan, List do króla Augusta III., Warsz. 1738 DS.; — List Aug. III. do J. Sapiehy, Ostrow., Swada pol. 1745; — Lipski J. A., List do J. Sapiehy, tamże.

4652. **Leszczyński St.** Lettres patentes 1741; — Dispositio in acad. **Luneville**, Nancii 1738, 1740; — Tenże, Ordonance pour la Compagnie de Cadets, Nancy 1740; — Scipion Jerome, Mandement pour les missions fondées par le Roi de Pologne, Toul 1739.

4653. Louis XV., Edit que le sujets du R. de Pologne serons reputéz natures Francois, Paris 1738, *zob.* Nr 4661.

4654. R. **1739**. Propozycya Aug. III. na **senatus Consilium** w Wschowie, Podoski, Teka, *zob.* Nr. 4320; - Lubomirski, In dem d. 3. **Aprili** 1739 zu **Warchau** gehaltenen senatus consilio gegebenes Votum 1739; — Czapski J. A., Uniwersał z Torunia d. 9. Maja 1739; — Małachowski procanc. resp. magistratui Vars. 1739 (także Ostrow., Suada lat. 1747); - Oświadczenie się przed Najj. Rptą senatorów, urzędników ziemsk. i grodz. W. X. Lit., Warsz. 1739 (DS.).

4655. Clementis XII. epistola ad Rzewuski (in Konarski de emend. vitiis) 1739 et Ostr., Suada lat. 1747; — Rzewuski Venceс., Epistola responsoria ad breve apostolicum, Ostrow., Suada lat. 1747; — Lipski J. A. X., Epistola pastoralis ad dioec. crac., Crac. 1739-1740; — Tenże, Condemnatio sociel., des Francs. massons, Crac. 18. Januar. 1739; — Czartoryski Cas. Teod., Epistola pastoralis ad Clerum, Vars. 1739; Komorowski Ad. Ign., Obrona duchowieństwa przeciw zarzutom stanu świeckiego 1739 (DS.).

4656. R. **1739**. Manifestatio. Actum in castro Vissogrod. 6. Aug. 1739; — Tomaszewski Alb., Manifestatio (contra Palat. Masov.) 1739: — Reglement über bey denen König. pol. u. sächs. Truppen eingeführte exercitio, Nürnberg 1739; — August III., Uniwersał przeciwko werbunkom pogranicznym, Warsz. 5. kwiet. 1739 (DS.).

4657. R. **1739, 1740**. Die Verträge mit Frankreich, Droysen, Gesch. d. preuss. Pol. IV. 4; — Traité de paix le 18. Nov. (St. Leszczyński). Paris 1739; — Kopia listu do króla i rzeczplt. pols., Aprilis, z Petersburga 1739; — Kopia listu od Sułtana Seraskiera do biskupa kamienieckiego, Odpowiedź tegoż 1739 (DS.).

4658. R. **1739**. Lipski Jan kard., Mniszech J. do A. Lubomirskiego, Dz. Warsz. 1852 Nr. 83, 91.

R. 1739 zob. Nr. 4638.

4659. R. **1740**. Pisma odnoszące się do Sejmu, Podoski, Teka. *zob.* Nr. 4320; — Mowy: Marszałka Bielińskiego, Mniszcha, Ponińskiego A., Scypiona, Matuszewicza J., Dębowskiego bisk. płoc., Hylzena, Ostrow., Swada pol. 1745; — Respons posłom trybunału W. X. Lit., tamże; — Aug. III., Univ. 24. Oct. 1740 DS.

4660. R. **1740–1741**. Nuntii Serbelloni epistolae, Ostrow., Suada lat. 1747; — Grabowski A. S., Lit. pastorales 1740; — Dyaryusz instr. archikonfrat. Jezusa we Lwowie 1740 (DS.).

4661. R. **1740**. Iwan III., Manifest o regencyi Anny, Petersburg 10. Nov. 1740; — Factum jus et status negotii Neapolitano Polonici, Varsav. 1740; — Convention entre le Roy et le Roy de Pologne pour des déserteurs, Paris 1740 (DS.). *zob.* Nr. 4653; — Maria Teressa ad status Hungariae, Ostrow., Suada lat. 1747.

4662. R. **1740**. Begnadigungsmanifest, welches Curland zuwider Reichsgesetzen ergehen lassen, St. Petersbourg 1740 DS.; — Szczebalski, Wopros o kurljandskom Gercostwie pri Piotrie III., Russky Archiv IV., *zob.* Nr. 4633, 4641.

4663. R. **1740**. Aug. III. do J. Sapiehy i odpowiedź, Ostrow., Swada pol. 1745.

4664. Acta et decreta Universitatis Parisiensis super revocatione a constit. in Poloniam transmissa, Crac. Col. Maj. 1740 (DS.).

4665. R. *1740*. Nadanie i zatwierdzenie swobód Izraelitom w Tarnopolu, Dod. Gaz. lw. 1854 Nr. 51.

4666. **Benedicti XIV**. Bullarium pro regno Poloniae, ed. Szylarski W., Leopoli 1760; — Opera. ed. Azevedo. Rom. 1748–1751, 12 t., 2 ed., Prati 1842. 4 t.; — Bull. Bened. XIV. exp. Hier. Maynardi. Rom. 1754–58. Venet. 1754, 4 t., Acta hist. eccl. I., IV., XV.; — Vie du Pape Bened. XIV., Paris 1763.

4667. R. **1741**. Drei Schreiben die jetzige Confoederation betreffende (Aug. III., Mniszcha, wdy kij.) 1741 (także Nowakowski Źródła I.); — Respons senatorski na list senatora 7. Junii (Declaratio, sponsio et obligatio) 1741 (DS.).

4668. Benedictus XIV., Breve ad archiep. Polon. 11. April. (ratione matrimoniorum), Vars. vel Leop. 1741, 1742, 1743, Litterae per quas canonici ord. Hospitalarii a praeceptore eximuntur, Romae 1741; — Lipski J. Al. X., Litterae ad Clerum dioec. Crac. 25. Aug. 1741; — Załuski A. St., Literae pastorales (publicatio constit. Bened. XIV.) 1741; — Discursus S. R. C. pro prov. Polona S. Ord. Cisterciensis (in processu Nic. Łukomski contra Ad. Leski 1741–2), Romae 1741 (DS.).

Marya Teresa, zob. Nr. 1587–94.

Frédéric. II., Oeuvres (Corresp.), zob. Nr. 1590.

4669. **Politische** Correspondenz Friedrichs d. Grossen, Berlin 1885 t. 11, *zob.* Nr. 1591.

R: Jarochowski K., Ateneum 1882 IV., Przew. nauk. lit. 1886; Lipnicki, Bibl. warsz. 1884 II.

4670. Broglie Duc de, Frédéric II. et Marie-Thérèse, Paris 1883, 2 vol.

4671. **Wojna szląska I.** Manifest darinne die Ursachen warum Kön. in Polen genöth. die Waffen zu ergreifen, Dresden 1741 (toż po franc.); — Gerechtsame I. M. in Pohlen auf die Karl VI. Länder nebst Vorbesicht 1741; — Conventio zwischen I. K. M. in Polen und Curf. in Sachsen 1741; — Patent I. K. M. in Pohlen und Sachsen den Einmarsch der Truppen betreffend 1741; — Remarques de la Cour de Bavière 21. Nov. 1741; — Catholica Religio in tuto vicinia in tuto Regni Poloniae adversus Austriacam vim 1741 (toż po niem.); — Solignac P., Lettre à Mr. le Baron *** à Londres 15. Janv. 1741; — Lettre du Secretaire du R. de Pologne à M. le Baron ***, Londres 1741; — Declaratio Regni Borussiae contra respectu Poloniae 1741 [DS.].

4672. **Actenstücke** zur G. Schlesiens seit d. J. 1740–6, Stenzel, SS. rr. Siles. t. V.; — Theiner A., Zustände der kathol. Kirche in Schlesien 1740–58, Regensb. 1852 (95 dok.); — Die Belagerung von Brieg 1741, Tagebuch, hrsg. v. Grünhagen C., Ztschrft. f. Gesch. Schlesiens 1862 t. IV.

4673. Rationes quibus mota S. R. Maj. Sueciae bellum Czaro Russiae indicit, Stockholm 1741; — Hof-, Kriegs- u. Staatsgespräche, I. Zusammenkunft mit russ. General, Leipzig 1741. Toż, II. Zusammenkunft, Frankfurt 1741. Toż, III. Zusammenkunft mit einem Kurländer, Hamburg 1741; — Schreiben eines polnisch. Edelmannes das Recht

der Polen auf Curland bettreffend, Zamość 1741 (Por. **E.** 1741—4: Fuchs); — Sacken Chr. Fr., Schreiben eines Curländers an seinen Freund 1741, — Maurice de Saxe, Protestation 1741 (**E.** IX.); — Lettre d'un Ami de Dantzig à son Ami de Königsberg relat. à l'affaire Willmanstrand, Stockholm 1741; — Réponse d'un Ami de Königsberg 1741 (toż po szwedzku) (DS.).

4674. Vandal A., Louis XV. et Elisabeth de Russie, Paris 1882; — Leperski, Staatsverwisselinge von Russland tot Elisabeth I., Haarlem 1742 DS.

4675. Exhortatio ad nobilem Nationem 1741; — Poniatowski St., Remarques d'un gentilhomme, Amsterd. 1741; — Modrzewski Konst., Poloni admonitio ad Germanos, Nancy 1741; — Tenże, De praetensione hispanica, Nanceii 1741 (DS.).

4676. **Listy** J. Sapiehy do Senatora w interesie prymasa, Ostrow., Swada pol. 1745; — List kard. J. Lipskiego do kasztelana Łędzkiego, Przyj. ludu, Leszno 1846 XIII.; — Lipski J. do X. A. Lubomirskiego, Lubomirski St. do A. Lubomirskiego, Dz. Warsz. 1852 Nr 90; — Rozkaz Piotra Sokolnickiego pułkownika znaku husarskiego i dwa listy, Nowakowski, Źródła II.

4677. R. *1741.* Massalski M., Mowa żegnająca trybunał, Ostrow., Swada pol. 1745; Waleryan, Salutatio ad Tribunal Radom., Sandom. 1741 DS.

4678. R. *1741.* Conspectus praelect. in acad. eccles. Vilnensis (Jos. Załuski), Vilnae 1741 DS.

4679. R. **1742**. Aug. III. na Senatus Consilium, Bieliński Fr., Votum (także DS.); Jabłonowski J. Alex., Mowa 1. Maja (także DS.); Lubomirski Th., Mowa; Mniszech, Mowa; Modlibowski, Votum na sen.; Scypion, Mowa; Tarło A., Mowa d. 17. Maii (także DS.), Ostrow., Swada pol. 1745; — Bieliński, Oddaje laskę nadw. k. Mniszchowi; Grabowski Ad. St., Dziękuje za biskupstwo warm.: Hylzen, Dziękuje za kaszt. inflants., Ostrow., Swada pol. 1745; — Aug. III., Uniwersał 21. maja 1742; — Wessel, Uniwersał monet, War. 1741 (DS.), *zob.* Nr. 4693.

4680. Benedictus XIV., Constitutio super clausura monasteriorum, Polociae 1742, Constitutio de appellationibus et inhibitionibus, Vars. 1742, Breve concedens Ad. Stan. Grabowski usum palii, Romae 1742; — Czartoryski Teod., Sollicitudo pastoralis Ben. XIV. cum punctis pro cura pastorali, Posn. 1742; — Gamalski S. X., Przestrogi duchowne sędziom inwestygatorom czarownic, Poznań 1742; — Grabowski Ad. St., Sermo ad capitulum ecclesiae suae 8. Octob. 1742; — Kobielski Fr. Ant., Literae pastorales in testim. Ben. XIV. 1742; — Lipski J. A., Edictum super miseratione 1742; Sierakowski V. H., Edicta et ordinationes, Leop. 1742; — Statuta Ordinis Albae Crucis Prov. polon. 1742 (DS.).

4681. **Listy** Małachowskiego J. podkancl. do X. Lubomirskiego, Dz. War. 1852 Nr. 36; — Lipski J. kard. do X. A. Lubomirskiego, tamże 1852 Nr. 83; — Kilka listów w sprawach publicznych z r. 1742—4, Dod. do Notat gen. bryg. Wielkop., wyd. Kraszewski, Drezno 1871; — J. Sapieha do Prymasa i inne listy, Ostrow., Swada pol. 1745; — Kapituła lubelska do Sapiehy, Narzymski J. wda poznański do J. Sapiehy, Ostrow., Swada pol. 1745; — Kraszewski J. I., Kilka rysów o sprawach publ. z lat 1742—1744, Bibl. pam. i podr. po dawn. Polsce t. IV., Drezno 1871.

4682. Akty tyczące się sprawy Łuk. Konopki z Toruniem o Grębocin 1742; — Postanowienie Rady Torunia 29. stycznia (po niem.) 1742 (DS.).

4683. Marya Teresa, Dekret powszechnego pokoju 1742 DS.

4684. R. *1742.* Mniszech Józef, Instrukcya Jerzemu Mniszchowi wyjeżdżającemu do cudzych krajów dana 1742 DS.

4685. R. *1742.* Gembard officialis Calissiensis salutat Chr. Szembek primatem, Ostrow., Suada lat. 1747; Jeleński G. żegna trybunał, Ostrowski, Swada polska 1745.

4686. R. *1742.* Przywilej na dziewięć jarmarków w Lutowiskach, Dod. Gaz. lw. 1854 Nr 36.

4687. R. **1743**. Lipski J. A. X., Edictum super denuntiationibus matrimoniorum, Crac. 1743; — Mieliesius R. Aug. X., Epistola ad Stan. Hosium in qua augustanum confessionem accusat., Francof. et Lipsiae 1743; — Geistliche Jurisdiction im Kreise Pilten 1743 (DS.).

4688. R. **1743**. Listy kardynała Lipskiego i Dembowskiego X. bisk. płock. do A. Lubomirskiego, Dz. War. 1852 Nr. 42 i 102.

4689. R. **1743**. Listy Maurycego de Saxe, Dz. War. 1853 Nr. 145; — Józef Potocki do Elżbiety rossyj., Ostrow., Swada pol. 1745; — Elżbieta, Excerpt z reskryptu danego Łaczyńskiemu ministrowi swemu 30. Octob. 1743, Toż, 28. Nov. 1743 (**E.** IX.); — Abdruck des Kön. Maj. Berichts über d. Mecklenburg 1743 (**E.** IX.); — Moser Joh. Jac., Einige Anmerkungen über Wahl eines Herzoges zu Curland 1743 (DS.).

4690. Pro impositione primi lapidis Collegii nobilium facta ab Franc. Bieliński 1743; — Konarski St., Oratio ad proceres Reg. Pol., Varsav. 1743 (DS.) [Por. **E.** 1744: Konarski].

4691. R. **1743**. Projet de la commission pour netoyez le pavé et les égouts de Varsovie suivant la constitution 1743 (DS.).

4692. R. *1743.* Prawo nadane mieszczanom Tarnopolskim przez królewicza Jakóba Ludwika, Dod. Gaz. lw. 1872 III.; Fundator Cas. Mich. Radziwill a Conventu Żołkiew denuntiatus, Leopoli 1743 DS.

4693. R. **1744**. Uniwersał na sejm, Ostr., Swada pol. 1745; — Processus pro progressu

comitiorum Grodnen., Posn. 1744; — Grabowski M., Summaryusz rachunków skarbowych die 3. Octob. podany 1744: — Toż, pro die 5. Octobr. z administracyi dwuletniej podany 1744; — Mowy: Wielopolski cześnik, Zagajenie sejmu; Tenże, Oddawa laskę Ogińskiemu; Sapieha J. St. Bisk., Przy powołaniu spraw; Matuszewicz J., Do króla, królowej; Sielicki i Korsak posłowie Połoccy, Toż; Grabowski A., Mowa; Kobielski Fran., Odpowiedź panom posłom; Małachowski, Mowa; Tenże, Votum na Senatus consil.; Ogiński, Mowy; Sapieha Jan Fryd., Mowy (liczne przemówienia); Sapieha Józef Stan. Bisk., Dziękuje za referendarią; Szembek I., Do konferencyi; Tarło Jan, Mowa; Tenże, Mowa przy dokończ. Sejmu 19. Octob.; Zbojeński, Mowa, Ostrow., Swada pol. 1745; Zbojeński, Mowa do prowincyi W. X. Lit. 1744, Mowy wyborne 1759; — Ogiński Tadeusz, Dyaryusz mów (2 ed.), Wilno 1745 DS.; — Dochtorowicz Fab., Głos poselski na sejmie grodzieńskim, Warszawa 1748.

4694. Benedykt XIV., Epistola encyclica ad patriarchas, primates, metropolitan., Var. 1744, 1745, 1749, De jurisdictione episcoporum 1744, Litterae Athanasio Szeptycki 1744; — Synodus dioc. Vilnensis 10–13. Feb. a Mich. Zienkowicz, Vilnae 1744; — Kobielski F. A., Litterae pastorales, Leop. 1744; — Lipski J. A. X., Edictum respectu orationum pro successu comitiorum 1744; — Puzyna J. D. X., Epistola pastoralis post ingressum, Vilnae 1744; — Reguła i konstytucye III. zakonu, Lwów 1744, 1745; — Informacya o funduszu P. P. Kanoniczek w Warszawie 1744; — Monachi O. Basili. Propositiones, Zamość 1744; — Illustr. D. D. Łaszcz Coadj., Episc. Kijov. propositiones Waręzi propugnandas. Vars. 1744 (**E.** IX.) (DS.).

4695. **Fryderyk II.** Manifest an die Republik Polen, Berlin 16. August 1744, Uniwersał o wkroczeniu wojsk pruskich do Saxonii, Berlin 26. sierpnia 1744, Edictum de restituendo commercio inter Poloniam et Novam Marchiam 22. Sept., Berolini 1744; — Patent dla wszystkich stanów Szląska i Kłacka, aby się przyłudom dworu wiedeńskiego uwieść nie dawali 19. Decemb., Wrocław 1744; Gener. Pardon dla od wojska króla pruskiego zbiegłych dezerterów, że powracający sześć talarów wezmą, Berlin 31. Dec., Wrocław 1744; — Achenwall Thorn. Eine Standrede auf den polnischen Oberst-Lieutn. Ernst. Bogusl. von Flotow, Elbing 1744 (**E.** IX.) (DS.).

4696. R. **1744.** Elisabeth. Petrownae imperatrici adventum, Kijów 1744 (DS.).

Listy Katarzyny (1744–1764), Sbornik russ. ist. obszcz. Petersb. t. VII., zob. Nr. 940.

4697. **Sapieha Kaz. Jan**, Listy i odpowiedzi z r. 1744, Ostrow., Swada pol. 1745.

4698. R. **1744.** E. M., Dwa manifesta z r. 1744, Atheneum 1843; — Tarło Adam, Manifest w Warsz. 14. Martii 1744; — Trybunał obyw. W. X. L. 1744 (**E.** IX.) (DS.).

Pojedynek Tarły, zob. Opracowania.

4699. R. *1744.* Tabella generalna na taxy chleba, Warsz. 1744 DS.

4700. R. **1745.** Modlibowski G., Zagajenie Sejmiku w Srzedzie, Ostrow., Swada pol. 1745; — Rzewuski W., Mowa w Wiśniowie 6. paźdz. 1759 DS.; — Schmitt H., Położenie Polski w r. 1745 i zdanie współczesne, Dzien. lit. 1866.

4701. Synodus Culmensis 16., 17., 18. Sep. 1745 (Załuski J. J.), Brunsberg 1746; — Dromler P. D. X., Synodus Culmensis, Brunsb. 1745; — Lipski J. A. X., Mandatum ad Clerum 1745; — Tenże, Epistolae pastorales 1745; — Dembowski And. Seb., Wszystkim w ogóle Duchowieństwu Proces na zachowanie postów 1745; — Pląskowski Fab. X., Oratio (w Constit. Synodi dioec. in Löbau) 1745; — Rudnicki Th. Lubieniecki, Vindicatio ecclesiae catholicae ruthenae, Leopoli 1745, 1748; — Kobielski Franc., Bractwo miłosierdzia w Łucku zgasłe, Poczajów 1744; — Kery J., Decreta S. Sedis Apostolicae, Częstochova 1745 (DS.).

4702. **Die Geheimnisse** des Sächsischen Cabinets, Ende 1745 bis Ende 1756, 1866.

R: Dz. Pozn. 1866 Nr. 155–157.

4703. **Fryderyk II.** Patent do Górnego Szlązka wprowadzenia wojska 9. Januar., Wrocław 1745; — Uniw. (Aug.?) przeciw wywozowi saletry 9. stycz. 1745; — Manifest Naj. króla pruskiego przeciw dworowi Saskiemu, Berlin 1745 (toż po łac.); — Uwagi nad manifestem króla Pruskiego, Drezno 1745, Toż po łac.: In Manifestum M. Prussiae annotationes, Dresdae 1745, Toż po franc.: Remarques 1745; — Relacya o progressie króla JM. Ruskiego 1745; — Werner L. R., Commentatio epistolica de anno Prussorum, Regiom. 1745; — Processus pro avertenda fame et bello, Posn. 1745; — Traité de paix entre le R. de Prusse et R. de Pologne 25. Decemb., Dresde 1745; — Friedens Versöhnungs Traktat 25. Decembr., Dresden 1746; — Recueil de quelques lettres à l'histoire de la paix de Dresde, Berlin 1746 (DS.).

4704. R. **1745.** Lipski kard. do Lubomirskiego S., Dz. War. 1852 Nr. 15.

4705. R. *1745.* Bractwo strzeleckie w Kórniku (Dok. Auz. III. z r. 1745 i 1779), Kórniczanin 1875 Nr. 29; Compendium praw konfraternij kupieckich. War. 1745; Konfraternia (z Lendu), Poznań 1745 (**E.** IX.) (DS.); Wybranieetwo w Grynwaldzie. Dod. Gaz. lw. 1854, 33.

4706. R. *1745.* Potocki Ant. Mich., Mowa przy limicie trybunału i oddaniu laski w Lublinie 20. grudnia

1745 DS.; Mowa Wiesznyckiego przy inst. na podstar. Brześciańskie 5. Julii. Ostrow., Swada pol. 1745.

4707. R. **1746**. August III., Uniwersał zwołujący sejm na 3. paźdz. 1746; — Odpowiedź od tronu posłom Wojska W. X. L., Warsz. 1746; — Grabowski Mac., Summaryusz rachunków general. skarbowych na sejm Warszawski podany 1746; — Memoryał o podskarbstwie ziem pruskich. Vars. 1746; — Miaskowski, Mowa na Sejmie, Warsz. 1746; — Radziwiłł Udalryk, Toż Lublin 1746; — Tarło Jan, Toż, War. 1746; — Załuski J. J., Mowa na sądach sejmowych 5. Nov. 1746; — Tenże, Mowa przy reasumpcyi sądów relacyjnych die 21. Nov. 1746; — Jabłonowski J. Alex., Orationes politicae de alternata palatin. Posnan. cum Cracoviensi, Vars. 1746 (DS.).

4708. Hylzen Jerzy Bisk., Epistola pastoralis, Wilno (toż po pol.) 1746; — Szembek Ch., Toż, Lovicii 27. Januar. 1746; — Załuski And. Stan., Toż 14. Aug. 1746; — Wodzicki Mich. X. Decanus, Ordinatio d. 2. Martii, Crac. 1746, Toż 20. Julii 1746: — Załuski And. St., Processus, Edictus 5. Dec. 1746; — Decisio Rotae Rom. (monast. Trocense), Romae 1746 (DS.).

4709. **Preussische** Staatsschriften aus der Reg.-Zeit Friedr. II. 1746 - 56 (Preuss. Staatschriften aus der Reg.-Zeit Fr. II. v. Droysen u. Duncker), hrsg. v. Koser R., Berlin 1885.

R: Sybels H. Z. LVII, Preuss. Jahrb. t. 58.

4710. R. **1746**. Circulaire, Varsovie 10. Octob. (Przeciw fałsz. pogłoskom o dysharmonii z Rossyą) 1746 DS.

4711. R. **1746**. Dyaryusz ingressu d. 9. maja na generalstwo wielkopolskie Wł. Szołdrskiego 1746, — Skrzetuski Józef, Mowa Marszałka Trybunału koronnego 1746; — Sapieha Ignacy, Mowa przy limicie Trybunału w Lublinie 20. grudnia 1746 (DS.).

4712. R. *1746*. Przywilej na przeistoczenie wsi Obertyn na miasteczko, na targi doroczne i inne swobody. Dod. Gaz. lw. 1854 Nr. 41; Hieronim Wielopolski zachęca mieszkańców Strzyżowa, którzy miasteczko po ogniu opuścili, do powrotu i obcych do budowania się na placach pustych, uwalniając ich od danin i podatków do lat trzech, tamże 1856 Nr. 46.

4713 R. *1746*. Controversiae nobilitatis Piltensis in actione Nic. Popławski 1746; Deductio eorum quae ad conventum Ord. Curl. inserta sunt 1746 (DS.).

4714. R. **1747**. Pisma dowodliwe i dokumenta (1747--1756), b. w. m. 1756.

4715. Benedictus XIV., Constitutio super Congreg. gener. clericorum regularium, San domiriae, Romae 1747; — Szembek K. Ant., Litterae pastorales 1747; — Uniatycki Stef., Mowa do bisk. krakows. d. 9. Maja, Krak. 1747; — Załuski And. Stan., Clero dioecesano d. 3. Aug., Kielciis 1747, Instrukcya ko misarzom klasztorów panieńskich 1747 (DS.), Epistola ad Card. Barberinum, Ostrow., Suada lat. 1747; — Orłowski K. N., Defensa biskupstwa i dyec. Kijows., Lwów 1747; — Decisio S. Trib. pro monast. Horodicensi contra monaster. Trocense, Romae 1747 (DS.).

4716. Suplika katolików w Berlinie o kościół i szpital, Berlin 20. Junii 1747 DS.

4717. R. **1747**. Inscriptiones ad arcum triumphalem Varsaviae circa ingr. Aug. III., Warsz. 1747, — Concordia inter Maximilianum et Mariam Reg. Pol., Dresdae 1747, (por. **E.** 1747: Poniński, Rychłowski), — Poellnitz, Lettres contenant les observations (Etat de la cour d'August III.), Londres 1747 (DS.).

4718. Lauzun A., Duc de Biron, Mémoires de Mr. le duc de Lausun (1747 83), Paris 1822 (2 ed.), par Louis Lacour, Paris 1858.

Korespondencya Birona i kanclerza rossyjskiego Bezborodki 1747—99, Sbornik russ. ist. imp. obszcz. XXVI., XXXIII., zob. Nr. 946, 4633, 4641, 4662.

4719. R. **1747**. Listy: Branicki J., Barbara z Szembeków Löwendalowa, Małachowski A., Wodzicki podkancl. do X. Lubomirskiego, Dz. War. 1852 Nr. 3, 15, 179.

4720. R. **1747**. Skład trybunału koron. w Piotrkowie 1747; — Dłuski Tom., Sprawa przy pożegnaniu trybunału lubelskiego 20. grud. 1747; — Skrzetuski Józef, Mowa przy limicie trybunału w Lublinie 20. grudn. 1747; — Dekret na żydów morderców katolika w zamku Zasławskim, Pawła Sanguszka, podp. J. J. z Ruwickich Tyssowski pisarz Magdyburski 1747 DS.

4721. R. **1747**. Ordinatio bonorum domus Zamościanae, Lublin 1747, Zamość 1752 DS., *zob.* Nr. 3266.

4722. R. *1747*. Louis XV., Declaration portant réglement dans le pays du roi de Pologne, Grenoble 1747 DS.

4723. R. **1748**. Rejestr posłów na sejm w r. 1748, 1748; — Łoś Michał, Mowa przy powitaniu Izby i odebraniu laski marszałk. w Lublinie 22. kwietnia 1748; — Poklatecki Franc., Remonstracya Stanom o trybun. 1748; — Sedlicki K. J. O., Mowa podskarbiego W. K. sub Senatus consilio postcomitiali 1748; — Lettre du Palatin à un de ses amis traduite du Polonois 1748 (**E.** IX.); — Hadziewicz Piotr, Mowa witająca trybunał 1748; — Złotnicki Franc., Konkluzya trybunału 20. grudnia 1748 (DS.).

4724. Benedictus XIV., Constitutio (ampliatur episcop. benedictio), Poznań 1748; — Załuski And. Stan., Processus supplicationum editus die 4. Julii 1748; — Tenże, List pasterski d. 17. Julii, 2gi d. 24. Julii, Konstitucya d. 5. Sierpnia wydana, Rzym,

List pasterski d. 5. Decemb., Crac. 1748; — Kunicki Michał, Literae universo clero, Crac. 4. Novemb. 1748; — Tenże, Processus Cracoviae datus 1748; — Orłowski K. X., Defensa biskupstwa kijowsk., Lwów 1748; — Tenże, Przemówienie w Kijowie do bisk. Sam. Ożgi, Leop. 1748; — Jaworski St., Disquisitio de sectis Philiponum in Russia, Kijoviae 1748; — Decisiones S. Tribunalis nuntiaturae coram Andr. Britio in causa juris visitandi, Vars. 1748 (Por. **E.** 1748); — Statuta provinciae reformatae SS. V. Mariae, Crac. 1748 (DS.); — X. Daniel Kruszewski, opat Witowski, do opata św. Wincentego we Wrocławiu, Mosbach, Wiadomości.

4725. R. **1748**. Elżbieta I. carowa, Uniwersał 27. Octobra, Warsz. 1748; — Kopia decyzyi i dekretu komisars. między Xiąż. Żmudzkim a Kurlandzkim (lat.) 24. Septem. 1748, — Lettres sur l'état du Duché de Courlande 1748; — Defensio succincta civitatum Curlandiae, Vars. 1748; — Keyserling H. K., De indigenatu apud Prussos et Curonos 1748 (DS.), *zob.* Nr. 4718.

4726. R. **1748**. Liven Jerzy, Uniwersał o zwróceniu dezerterów w Polsce i Litwie pozostałych 1748 (DS.).

4727. R. **1748**. August III., Edykt względem negocyacyi dożywotnich dochodów, Drezno 1748; — Gorzeński Alex. Nic., Uniwersale de d. 20. Junii 1748 (DS.).

4728. R. **1748**. Przywilej, informacya o loteryi na dokończenie szkoły kawalerskiej, Drezno 1748 (toż po niem.); — Baudouin Gabr. Piotr, Informacya o loteryi za przywilejem J. K. M. erygowanej 1748; — Notyfikacya akademi rycerskiej, Wrocław 1749 DS.; — Informacya historyczna i prawna o sprawie Collegium S. J. Potockiego, z F. Hrebnickim 1748 (toż po łac.), — Objaśnienie krótkie interesu Colleg. S. J. 1748; — Olszewski X. (?), Responsio ad quaesita circa fundationem Coll. Połocensis (**E.** IX.), — Remonstracya niektórych wywodów z strony funduszu coll. połockiego S. J. na graeco-uniti pretensye 1748 (Por. **E.** 1748: Hrebnicki).

4729. Jachimowicz Bazyli, Relacya o straszliwym upadku miasta wileńskiego (oraz krótkie spisanie kościołów, domów, ludzi zagrzebionych w ruinach), Wilno 1748; Jachimowicz Baz., Światło okropne przez pożar miasta wileńskiego, Wilno 1749 (DS.).

4730. R. *1748* i *1751*. Przypuszczenie Ewy z Ołtarzewskich do prawa dożywotnego J. W. małżonkowi jej przysłużającego na Mszance, Dod. Gaz. lw. 1853 Nr. 31; Zatw. dok. Piwniczny, tamże 1859 Nr. 5.

4731. Relacya i Dyaryusz konsekracyi Prymasa 1749; — Lubieński Wł. Al. X., List pasterski arcyb. gniez., Warsz. 1749; — Czartoryski Theod., List pasterski, Poznań 1749; — Szembek Józ. Eust., Edictum pro visitatione dioec. Chełmensis 16. Sept. 1749; — Załuski And. St., Epistolae de anno 1749, de jubilaeo in a. 1756, 1756; — Tenże, List pasterski 4. Febr., Edictum contra Vagos clericos 4. Febr., Brevis apostolici 25. Junii (2 ed.), List pasterski 26. Octob. ad decanos foraneos, Toż 29. Octob., Processus ad clerum, Crac. 4. Nov., Literae past. Crac. 10. Nov., Edictum contra dissidentes, Kielciis 1. Decemb. 1749; — Monita ad continendos sacerdotum mores jussu Andr. St. Załuski 1749; — Quirinus Aug. M., Duae epistolae, altera ad J. A. Załuski 1749; — Acta capituli Ord. praedicat. in conv. Lucceoriensi, Crac. 1749; — Remanifestatio ex parte Consistorii Gnesnensis adversus manifestationem 1749 (DS.).

4732. R. **1749**. Radziwiłł Udalryk, Dyaryusz podjazdu mego na Haydamaków z Berdyczowa expedyowanego 1749 DS.

4733. R. **1749**. Stoboeus Georg de Palmaburgo, Epistolae (Salinae in Polonia), Venetiis 1749; — Dekret Muftego benderskiego Jussufa d. 5. Julii 1749 w sprawie Tatarów litewskich (o zawieraniu związków małżeńskich), Wiz. i roztrz. nauk., p. n. Wilno XXII.; — Lipiński T., Wyciąg z rękopisu 1749, Bibl. warsz. 1849 I.

4734. R. **1749**. Idea collegii nobilium pro educatione sub S. J. (Leopoli) 1749 DS.

4735. R. *1749*. Mazzolarius Jos. Mar., Francisco I. oratio gratul Florentiae, Sandomir. 1749; Rathes d. Stadt Elbing Anzeige das Versammlungen in privat. Hausern nicht sollen geduldet 1749; Lubomirski A. X., Przyjmowanie ziemstwa przemyskiego 1749 (DS.); Aug. III. zak. żydom mieszkać w Piwnicznie, Dod. Gaz. lw. 1859 Nr. 5.

4736. Zaporożskije wybory i poriadki pałowiny XVIII. w., A. Andr-skago, Kijew, Starina 1883; — Iłowajskij, Polskie sejmiki po wtoroj połowinie XVIII. w., Russkij Wiestnik 1862 t. 39 (wyjątki z pam. K. Koźmiana), *zob.* Nr. 967.

4737. Jabczyński J. X., Kazania i mowy przez znakomitych mowców duchownych przy rozm. obrzędach kość. od połowy XVIII. do połowy XIX. wieku, t. I., Poznań 1857 (II. nie wyszedł).

4738. R. **1750**. August III., S. K. Maj. Allergnädigste Verordnung f. die Stadt Danzig, Ordinationes (po łac. i niem.), 1750, 1751; — Copey von denjen. pro Memoria so die Deputirten der St. Danzig in Warschau 1750; — Beschwerden gegen Rath der Stadt Danzig, Dresden 1750; — Beschwerden einer dritten Ordnung gegen Danzig, Dresden 1750 (DS.), *zob.* Nr. 4743.

4739. Benedictus XIV., Constitutio qua Canonicis conceditur, Vars. 1750; — Załuski And. St., (List pasterski) Universo Clero 21. Martii 1750, Toż 26. Martii 1750, Constitutio 13. Maii (Vars.) 1750, Processus de suspensione indulgentiarum 1750; — Processus pro successu comitiorum 1750; — Komoro-

wski A. I., Epistola pastoralis, Vars. 1750; — Kunicki M., Litterae universo Clero (Crac.) 1750; — Visitatio Canonica ecclesiae parochialis 1759 (DS.); — Dwa dokumenta o chaziajstwie kijewskich monastyrej w połowinie XVIII. st., Kij. Starina 1883.

4740. R. **1750**. August III., Lettre de S. Majesté à Elisabet (Zarazem: Acte des representation des Grands du Royaume) 1750 DS.

4741. R. **1750**. August III., Pozwolenie otworzenia typografii Radziwiłłowi w Nieświeżu, Warsz. 27. Sierpnia 1750 (**E**. IX.); — Pomian H., Maj. aug. Augusti III. vicaria in Principe Albr. Radziwiłł ad Tribunal judice deputato cum theolog. thesium tributo, Vilnae 1750 (DS.).

4742. R. **1750**. Taxae scholae, Wznowione, powszechne sporządzone, Wrocław 1750; — Ustawy akademii Zamojskiej, Zamość 1750 (DS.), *zob.* Nr. 4781.

4743. R. *1750*. Aug. III. potwierdza przywileje Podoleńca, Podoski, Teka V., *zob.* Nr. 4320; Kożlewski Franc. X., Mowa etc. do Józefa Potockiego przy oddawaniu syndykowstwa prowinc. r..sk. 1750 DS.

4744. **Bernstorff J. H. E.**, Correspondance ministérielle 1751–1770 publ. par P. Vedel, Kopenhaga 1883.

4745. R. **1751**. Lealand William, Copia eines Memorialis an Kriegs Praesidenten in Dantzig nebst Widerrufung, Dresden 1751; — Schreiben eines Raths, Dantzig 1751; — Danziger Patrioten Unpartaische Gedanken 1751; — Reflexiones über die unparteischen Gedanken über democrat. Regiments-Form. 1751; — Cogitationes literati cuiusdam, Gedanken eines Gelehrten, Dantzig 1752; — Kurze Nachricht v. dem Ursprung der jetzigen Mishelligkeiten in Dantzig 1751 (DS.), *zob.* Nr. 4737.

↘4746. Benedictus XIV., Jubileusz wielki powszechny, Krak. (toż po łac. kilkakroć druk.) 1751; Epistola encyclica ad Archiep. et episc. R. Polon., De tolendis abusibus ab oratoriis privatis, Romae 1751; De jurisdictione episcoporum consultatio 1751; — Tenże, Ustawa Bened. XIV. i jego poprzednika Klem. XII. potęp. Franc. Massonów 1751, *zob.* Nr. 4655; — Załuski A. S., List pasterski 10. Febr., Kielciis; Edictum ad clerum 10. Aprilis 1751; Edykt przeciwko żydom w Krakowie 24. kwiet. 1751; List pasterski 24. Novemb., Krak. 1751; Epist. pastor. ad confessarios 1751; — Lecki W., List pasterski 1751; — Czapski W. A., List pasterski o jubileuszu 1751; Kondycye do dostąpienia jubileuszu (po pol. i niem) 1751; — Kobielski F. A., List pasterski 1751; — Komorowski Ant. Ign., Toż 1751; — Tenże, De mandato: Ordinatio quo ad accidentia ecclesiarum paroch. 1751; — Awedyk Michał, Memoryał potomności t. j. porządek w Lazarecie Krak. podczas jubileuszu, Kraków 1751; — Instructio brevis circa casus reservatos, Vilnae 1751 (DS.).

4747. R. **1751**. Odrowąż K. hr. Sedlnicki podsk. kor. do X. Lubomirskiego, Dz. War. 1852 Nr. 179; — Dłuski Tom., Mowa przy reassumpcyi trybunału w Lublinie 22. kwiet. 1751 DS.

4748. R. **1751**. Bursa Garvasciana albo fundacya na 30 studentów przy Akad. krak. 1751; — Raczyński L., Wiązanie od szkoły ekonom. przez Raczyńskiego fundowanej, Poznań 1751 DS.

4749. R. **1751**. Relation von der Braunsberg verl. Gnaden Briefes begang. Solennität (und Rede Pet. Schultz u. Secret. Oestreich.) 1751; — Opitius Mart., Oratio in solen. promulg. privilegii regii Urbi Braunsb., Brunsb. (**E**. IX.) 1751 [DS.].

4750. R. *1751*. Dekret referendarski koronny w sprawie między Olizowskimi, Sołtysami Wyszatyckimi, a Czechowskim, Dod. Gaz. lw. 1859 Nr. 34; Jabłonowski Józef Alex., Opisanie fundacyi zamku i kaplicy w Lachowcach 1751 DS.; Ordonanz (königl. poln. u. kurfürsterl. sächs.) erneuerte, Dresden 1752 (DS.).

4751. R. **1752**. Bieliński Franc., Odezwa do województw i ziem w czasie sejmików, Warsz. 1752 DS.; — Czwordowicz (sekretarz), Mowa przy reasumcyi sądów J. K. M., Warta 1887 Nr. 680.

↘4752. Kobielski Fran., Wszystkiemu duchowieństwu zdrowie (Okólnik względem żydów) w Torczynie d. 9. lipca 1752; — Tenże, Proces tykający się żydów 1752; — Szembek Józef Eust., List pasterski, Stolicy apost. uwagi dla uśmierzenia w wyuzdanem żydowstwie zuchwałości w dyecez. Chełmskiej, Zamość 1752, 1753 (DS.), *zob.* Nr. 4745, 4762.

4753. Acta colloquii a praesulibus Ruthenis S. S. A. Rom. unitis in Lublin instituti, edid. Jos. Ant. Żagielski, Wilnae 1752 DS.

4754. **Broglie de**, Le secret du roi (1752 do 1774), 2 vol., Paris 1878 (3 ed.).

R: Czas 1878 Nr. 288, 1879 Nr. 43; Jarochowski K., Niwa 1880; Waliszewski K., Ateneum 1884 I.

4755. Polityka rosyjska w Polsce (1752 do 1762), Antoni J. Dr., Przew. nauk. liter. 1876.

4756. Sprawa hajdamaków w r. 1752, Matierjały ist. iz arch. kijews. gubiern. prawlenija, I. Kijew 1882; — Procesy o ziemię klasztorów 1752–58 i 1778, tamże.

4757. R. **1752**. Komorowski prymas do X. Lubomirskiego, Dz. War. 1852 Nr. 179; — Informacya w spraw e Młodzianowskiego, Tyg. lit. Pozn. VI.

4758. R. **1752**. List X. K. Sołtyka bisk. krak. tyczący się waloru monet. Tyg. liter. Pozn. VI.; — Moneta według kurencji wyrachowana 1752 DS.

4759. R. **1752**. Compendium likwidacyi Regimentu Leib-gwardyi koronnej 1752, 1753, *zob.* Nr. 4774; — Contribution der Stadt Thorn 1752 (DS.).

4760. R. *1752*. Rulikowski K., Observatio canon. in const. reg. Pol. de reparatione viarum in Vars., Vars 1752: Byszewski Ant., Kazanie na uroczystość orderu Orła Białego, Lublin 1752 (DS.).

4761. R. **1753**. Bieliński Franc., Punkta propozycyi 15. Mai z Otwocka do Prymasa oraz annotacye 1753: — Gravamina der Poln. Stände gegen die Geistlichen, Aus dem Franc., Warschau 1753; August III., Kopie listu do Fr. Bielińskiego o zaszłych między świec. i duchow. procesach i Respons Fr. Bielińskiego 1753; — Branicki J. K., Kopia listu Hetm. W. K. do senatorów i ministrów 21. Decemb. z Mościsk 1753; — Łubieński M. J. X., Kazanie na sejmie ord. Warsz., Warsz. 1753 (DS.).

4762. Bened. XIV., Ustawa potępiająca Fr. Massonów 1753, *zob.* Nr. 4746; — Komorowski Cypr., Declaratio visitatoris Apostolici in provincia polona et confirm. a Nuntio Apostolico 5. Junii, Varsav. 1753 (**E.** IX.); — Załuski A. S., List past., Kielciae 7. Martii 1753; — Szembek J. E., Epist. past. 16. Maii, Var. 1753; — Tenże, List past. (przeciw żydowstwu w dyecezyi Płockiej), Warsz. 1753; — Sierakowski, Edykt pasterski i epist. past. (przeciw żydom), Lwów 1753; — Dekret o zamęczeniu przez żydów dziecięcia katolickiego (List Kajet. Sołtyka, 2 ed.) 1753 (DS.), *zob.* Nr. 4752.

4763. Rucki J. W., Synodus Ruthenorum prov. in civ. Cobrynensi (ed. A. Bieniecki), 2 ed., Poczajów 1753 DS.

4764. R. **1753**. Marya Teresa Imperatorowa (Patent o przechodzie bydła polskiego i jarmarkach), Zatw. w Opawie 30. Aprilis 1753; — Extrait d'une lettre de Moscou, Jouillet (Livonie et Courlande) 1753 (**E.** IX.).

4765. R. **1753**. Ustawy akad. szlacheckiej pod rządem Soc. J. prow. Litewskiej, War. 1753; — Wiśniewski A., Oratio de utilitate ex Vars. acad., Lipsiae 1753 (DS.): Rozruchy uczniów w Krakowie 1753, Pamiętnik krakowski 1866.

4766. R. *1753*. Dienst-Reglement. Dresden 1753; Ordre de bataille der konigl. poln Armée bei Ubigau gravé par C. S. Berggold, Dresden 1753 (DS.).

4767. R. **1753**. Actum in civitate Regia Kovaleviensi coram iudico civili 1753 DS.

4768. **Ostrogska Ordynacya**. Akta publ. do interessu Ordyn. Ostrogskiej, b. r. (**E.** IX.); — Zebranie skryptów i listów tyczących się Ordynacyi, b. r.; — Pisma o Ordynacyi Ostrogskiej (razem zebrane 40 pism, zaczyna: Rozmowa przyjaciela, kończy: Dyskurs ziemianina) 1754; — Informacya krótka o Ordynacyi, b. r.; — Administracya od króla Augusta II. dóbr Ordyn. Ostrogskiej (Akta tyczące się Ord. Ostrog.) (circa 1753); — Sanguszko Janusz, Manifest Marsz. Nadw. W. X. Lit. 1754; — Kopia listu przy manif. od Sanguszka [1755?], b. r.; — Kopia listu Marszałka W. X. Lit. do Prymasa, Ad. Komorowskiego d. 16. Febr. 1754; — Komorowski Ad., List prymasa do Wdy Krak. 26. Febr. 1754; — Szembek J. E. X., Kopia responsu do JM. X. Sanguszka Marsz. d. 16. Febr. danego 1754; — Tenże, Kopia powtórnego responsu 7. Marca 1754; — Branicki Jan Kl., Remanifest przeciw Lubomirskiemu z okol. Ord. Ostrog. 1754; — Respons na list Prymasa od Wdy Krak. ze Lwowa 1754; — Respons na list od p. Wdy Krak. w Martii we Lwowie 1754; — Rudzieński, Respons Wojew. Mazow. na list Sanguszka, ze Lwowa 6. Mart. 1754; — Rzewuski Wacł., Respons Wojew. Podols. d. 16. Mart. na list Sanguszka 1754; — Kopia responsu na list Marszałka Nadw. Litews., w którym żali się na Hetmana W. Kor. 1754; — Wywód przyczyn w sprawie zakonu kaw. Maltańskich, b. r., Toż po łac.: Deductio jurium, b. r.; — Wypis z ksiąg grodzkich krzemienieckich względem Ordyn. Ostrogskiej 1754; — Manifest w grodzie lwowskim dowodzący praw kawalerów Maltań. do Ordynacyi Ostrogs. 1754; — Stecki kaw. Malt., Kopia manifestu: Actum in castro posnaniensi 1754; — Wypis z ksiąg winnickich 8. Febr. 1754; — Wypis z ksiąg zamku Żytomirskiego 1754; — Rzewuski W., Uwagi w sprawie Ordyn. Ostrogs. (4 ed.) 1754; — Replika krótka na obszerne uwagi, b. r.; — Dłuski, Uwagi w sprawie Ordyn. Ostrogs. 1754; — Reflexye krótkie jeżeli może Rplta Ord. oddać kawal. Maltańskim (1774?); — Reflexya na reflexye Anonyma; — Odpowiedź przyjaciela na zarzuty, b. r.; — Reflexya na skrypt p. t. Odpowiedź na pytanie, b. r.; — Rozmowa przyjaciela z interesującem się do Ordyn. Ostrogskiej, b. r.; — Tranzakcya względem ludu z dóbr Ord. Ostrogs., b. r.; — Umowa o 600 ludzi z dóbr ostrogskich, b. r.; — Odpowiedź na pytanie, jeżeliby administracya uproszoną być mogła 1754, b. r.; — Reflexye na skrypt: „Odpowiedź na pytanie", b. r.; — Dyskurs statystyczny ziemianina z republikaninem, b. r. (DS.) (Por. **E.** 1754: Ostrog, 1755: Chojecki, Nachricht, **E.** t. IX. b. r.): — Prawda objaśniona, Uwagi w sprawie Ord. Ostrogs., Wrocław 1756; — Mniszech J. do Fr. Lubomirskiego, Dz. War. 1852 Nr. 70; — Powidaj L., Ordynacya Ostrogska, Dziennik literacki 1863; — K. S., Ord. Ostrogska przez S. K., Bibl. warsz. 1873 III., *zob.* Nr. 3592, 4054, 4492, 4494, 5003-6.

4769. R. **1754**. Series PP. Posłów według alternatywy na sejm warsz. 1754; — Branicki Jan Klemens, List na sejmiki z d. 1. sierp. z Białegostoku 1754; — Poniński Stan., Gener. konfed. Marszałek, Manifest w War. 6. Oct. 1754 (**E**. IX.); — August III., Manifest, Varsaviae 2. Decemb. 1754; — Rzewuski S., Mowa do Najj. Królowej, Warsz. 1754; — Załuski And. Stan., Processus supplic. pro successu comitiorum Regni 3. Julii, Crac. 1754; — Łubieński M. Józ., Kazanie na sejmie ordynar., Warsz. 1754, 1755, 1760 (DS.).

4770. Benedictus XIV., Archiepiscopis in Regno Poloniae, Romae 1754. *zob.* Nr. 4746; — Wizyta dioec. płockiej 1754 (DS.).

4771. R. **1754** Status causae pro regentibus Curlandiae (po polsku) 1754; — Status pro supremis consiliariis regent. Curlandiae contra Nicolao Kosciuszko et Annam de Umiastowski (po pol.) 1754 DS.

4772. R. **1754**. Augustus III., Schreiben an die General Staaten der vereinigten Niderlande, Hamb. 1754.

R. 1754, zob. Nr. 967.

4773. R. **1754**. Danz. Edict gegen Ausfuhr guten Geldes 27. Mai 1754, *zob.* Nr. 4745; — Bürgermeister und Rath der Stadt Danzig 1754; — Das jetzt lebende Danzig 1754 (DS.).

4774. R. **1754**. Conclusiones likwidacyi regimentu Leibgwardyi konnej 1754 DS., *zob.* Nr. 4759.

4775. R. *1754*. Przywilej na Otaki czyli jarmarki w Zaleszczykach, Dod. Gaz. lw. 1854 Nr. 18.

4776. R. **1755**. Szembek K., Mowa do konfederacyi 9. lutego 1755; — Czartoryski T., Mowa 18. Febr. 1755 [DS.]; — Rzewuski W., Listy do X. Lubomirskiego, Dz. War. 1852 Nr. 22 i 159.

4777. Benedictus XIV., Epistola ad Primatem et archiepiscopos Poloniae, Romae 1755; — Załuski And. St., Universo Clero Litt. pastorales 3. Julii 1755; — Czartoryski T., Litterae pastorales 18. Febr. 1755; — Tenże, Ogłoszenie encykliki Bened. XIV. zakazującej dzieło La Borde 1755 [Por. **E**. 1756: Borde]; — Figureo a Gnesnensis decimorum pro Jos. Kobierzycki contra Phil. Biczyński, Memoriale, Romae 1755; — Toż i Responsio, Romae 1755; — Apologia pro Episcopis Reg. Poloniae, Obrona biskupów król. Polskiego 1755; — Sacra congreg. de propaganda fide coram Benedicto XIV. Kijoviensis jurisdictionis pro Flor. Hrebnicki, Romae 1755 (DS.).

4778. R. **1755**. Relacya hr. Haugwitza i Prokopa, inspektora manufaktur w Bernie, o handlu w Polsce, Fournier A., Handel und Verkehr in Ungarn und Polen, Archiv f. öst. Gesch. LXIX., Odb. Wien 1887.

4779. R. **1755**. Poselstwo Derwisz-Efendego do Rossyi, Sękowski, Collectanea II.; — Listy El Hadzi Ahmeta Deftedara i komendanta twierdzy chocimskiej do Joachima Potockiego komendanta fortec pogran. w sprawie pobicia Jahy Baszy w Czortkowie, Dod. Gaz. lw. 1857 Nr. 20.

4780. R. **1755**. Titius Joh. Peter, Jubel-Rede (na rocznicę przejścia Prus do Polski), Danzig 1755; — Remmerson Fr. G., Rede welche bei Einweichung der Fürsten und Augusto III. gehalten worden, Danzig 1755 (DS.).

4781. R. **1755**. Karwosiecki T. A., Ustawy akademii Zamoyskiey przy otwarciu nowego konwiktu podane 1755 DS., *zob.* Nr. 4742.

4782. R. *1755*. Inwentarz klucza Ossolińskiego przy nabyciu onego r. 1755 od JO. z Mniszków Potockiej przez JW. Ossolińskiego, Al. lit. Wójcickiego 1849; August III. zachowuje Karchutów przy wybraniectwie Torczynowic, Dod. Gaz. lw. 1856 Nr. 48; Wiadomości o pożarze 1755 w Grodnie, v. Wolfgang Ksawery, Ondyna Druskienieckich źródeł, Grodno 1846.

4783. Królikowski Karol, O żydowskich nadużyciach w Polsce i Litwie i środki przeciw nim (po łac. i pol.), Lwów 1755 (Por. **E**. 1741: List) DS., *zob.* Nr. 4795.

4784. Tressan (De), Discours prononcé en présance de Stanislas I. le 26. Nov., Toul 1755 DS.

4785. R. **1756**. Czartoryski T., Mowa 13. Septembra 1756; — Miaskowski A. X., Mowa na 26. Stycznia 1756; — Sedliński K. J., Uniwersał względem czerwonych złotych 1756 (DS.).

4786. Benedictus XIV., Indulgentiae concessae, Crac. 1756; Allocutio in com. gen. Romae, Leopoli 1756; Encyclica ad cardinales, Vars. 1756; — Załuski And. St., Edictum contra non residentes in beneficiis (**E**. IX.); Processus univ. clero dioec. Crac. 11. Maii 1756; Epistola ut nihil accipiatur de d. 14. Maii Bodzantini 1756, *zob.* Nr. 4731; — Dembowski Mik. Bisk., Epist. past. 1756; — Kopia listu Polaka z Wenecyi (o wyklęciu książki de la Borde) (**E**. IX.), *zob.* Nr. 4777; — Piazzoli S. Just., Pro praeposito Calv. Gora contra Schol. Pijar., Romae 1756 [DS.].

Wojna Siedmioletnia zob. Nr. 1590—4.

4787. **Recueil** des deduct. depuis 1756—89, Berlin 1790.

4788. R. **1756**. **Przemarsze**. Fryderyk II., Declaration sur les motifs (d'entrer dans l. Pologne), Berlin 1756 (toż po niem.); Odezwa króla do narodu polskiego 1756; — Reflexions d'un suisse sur les motifs 1756 (toż po pol. 1757); — Memoriał usprawiedliwiający króla pruskiego, Berlin 1756 (toż po franc. i ang.); — Les preuves évidentes Response au mém.; 2 ed., Vars. 1757; — Remonstracya, 2 ed. 1757; — List na peregrynacyi będącego z Gdańska do przyjaciela w Kralsundzie 1756 (toż po franc. i niem.);

— Antwort eines Schweden auf den Brief eines Reisenden aus Danzig, Stralsund 1757; — Hellen, Odwołanie albo ci co przeciw król. pruskiemu pisali zawstydzeni 1756, Paraphrasis czyli objaśnienie na odp. P. de Hellen 1756; — Zdanie prawdz. patryoty o uwagach do gaz. berliń. 1756; — Lettres d'un particulier sur l'invasion 1756; — Betrachtungen über das von Republ. Polen, Betragen 1756 (toż po pol. i franc.: Uwagi, Consideration); — List szlachcica na Uwagi 1756 (toż po niem.); Beleuchtung der Betrachtungen (2 ed.) 1756 (toż po franc.); — Mémoire sur la conduite des Cours de Vienne et de Saxe contre le Roi de Prusse, Berlin 1756, Toż po pol.: Ugruntowany wywód, Berlin 1756; — Natürliche Vorstellung der Wahrheit entgegen dem preuss. Bericht, Warschau 1756 (toż po włosku, **E.** IX. Scoperta verita); — August III., Schreiben an Kayser. Majest. 23. Novemb. aus Warschau 1756; — Ponickau J. G., Pro memoria des kön. poln. Comitial-Gesandten, Regensb. 17. Nov. 1756, 1758; — Flemming, Copie Schreibens an Ponickau, Wien 1757; — Zwei Schreiben von der Heiligkeit der Archive. Beygefügt eine Nachricht von dem Auszuge der kön. poln. Armee bey Pirna, Drezden 1756; — Nachricht von der Entweichung des Prinz Fridrich Aug. Regiment 1756; — Aug. III., Lettre aux Etats Generaux des prov. unies 20. Decembre 1756; — Kauderbach, Pro Memoria 29. Sept. 1756; — Tenże, Mémoire présenté aux Etats des provinces Unies 15. Decemb. 1756 (toż po niem.); — Hellen, Memoryał, Odpowiedź Kauterbachowi, War. 1756; — Du Plessis S., Epitres au Roy de Pologne 1756; — Bestużew, Circular Schreiben an den Primas von Polen 1756, Schreiben an d. sächs. Premier Minister Brühl 1756, Circular Schreiben an die Senatoren 1756, Lettre circulaire 1756; — Relacya o kampanii w Czechach 1756 (DS.).

4789. R. *1756.* **Marciszewski J. M., Ordinatio studiorum in Collegio Lubransciano acad. posn. constituta, Posn. 1756; Experyment rocznego ćwiczenia się w Coll. nob. Akad. Wileń. 1756 (DS.).**

4790. R. *1756.* **Dogiel M. X., Informacya o drukowaniu (Cod. diplom.), Wilno 1756 DS.**

4791. R. **1757**. August III., Rescript 25. Juli 1757, Rescript d. 13. Aug. an den Magistrat Zittau 1757; — Schreiben an die Generalstaaten 20. Dec., Hamburg 1757 [? 1756, *zob.* Nr. 4788]; — Abdruck d. Schreibens wie Quartianer Armee umb Königsberg sich gelegert 1757 (DS.), *zob.* Nr. 4793.

4792. Benedictus XIV., Allocutiones Ordinem Praedic. concernentes, Vilnae 1757; — Załuski A. S., List pasterski, Kielce 22. lutego 1757; — Wołodkowicz F. F., List pasterski, Derman 2. Stycznia 1757; — Instrukcya J. M. X. X. Komisarzom klasztorów panien zakonnych, Kraków 1757; — Paraccianus S., Pro alma Acad. Cracov. contra Monast. Clarae Tumbae, Romae 1757; — Canillia, Ploc canonicatus pro Jos. Mart. Borzymiński contra Mich. Milliam Responsio, Romae 1757 (DS.).

4793. R. **1757**. **Przemarsze**. Fryderyk II., Uniwersał, Królewiec 28. Januar. 1757; — Tenże, Deklaracya przeciw agressyi przez Rossyą 1757 (toż po łac.); — Gestalt und Beschaffenheit des Kön. Preuss. Betragens 1757, Toż po franc.: Sistème et conduite de la Prusse ou lettres d'un général Saxon, Var. 1757; — Recht der Chursächsischen Sache, Warsz. 1757; — Schreiben e. Buchdruckergesellens über Schriften d. Preuss. Publicisten (**E.** IX.); — Apraxin Szcz., Manifest Imperatorowy Elżbiety I. przy wkroczeniu w granice królestwa w mies. maju 1757; — Nachricht von dem Grafen Poniatowski Minister in Pohlen, Petersb. d. 19. Oct. 1757 (toż po franc.); — Declaration welche der russ. Hof dem poln. Secretaire 1757; — Notitia da entrada (exercito Russiano), Lisboa 1757; — Reflexions (Motifs de la disgrace d'Ern. I. Biron duc de Courl.), Mons 1757; — Noticia, Lisboa 1757; — Emyer H. G. G., Lettres (En Lithuanie 13. Sept.), Londres 1757 (DS.); — Dokument moskiewski z 2. Maja 1757, Kraj, Kraków 1869 Nr. 52; — Darest, Le marquis de l'Hôpital (poseł franc. w Rossyi) 1757, *zob.* Nr. 1534.

4794. R. **1757**. Rzewuski W. do X. Lubomirskiego, Dz. War. 1852 Nr. 159; — Miaskowski A. X., Mowa 15. Lutego (Działyński Jakób) 1757; — Jordan A., Mowa w Piotrkowie 29. marca 1757; — Tenże, Mowa do króla Jmci od Trybunału w Warsz 1757; — Xięski A., Illacya do trybunału koron. imieniem palestry lubel. d. 20. grud. 1757 [DS.].

↘4795. R. *1757.* **Płaszkiewicz X. J. Fr., Kłótnie żydowskie na Rusi roku 1757 (wyjątki z notatek). Czas 1857 Nr. 199; Pikulski Gaud. X., Złość żydowska, Lw. 1758; Sleczkowski Seb., Jasne dowody o doktorach żydowskich, przedr. Krak. 1758 (?); Puteanus K. X., Judaismus convictus seu..., przedr. Var. 1758 (Por. E. 1758: Błędy talmudowe), (DS.), *zob.* Nr. 4783.**

4796. R. *1757.* **Verord. d. betreff. Raths der geistlichen Amtsgeschäfte, Danzig 1757 DS.**

4797. R. *1757.* **Leszczyński St., Lettre du Roy, Nancy 1757 DS.**

4798. R. **1758**. Łubieński Wł. Alex., Votum na Senat. consil. 30. Oct. 1758; Dziękowanie za biskupstwo 1758; — Bisk. kijowskiego dziękow. za biskups. d. 30. Octobr. 1758; — Bieliński Fr., Votum na senatus consilium 7. Nov. 1758; — Jabłonowski J. K., Krótka expozycya Sen. cons., War. 1758; — Jabłonowski Koch, Dzięk. za kasztelanię 1758; — Załuski J. J., Dziękuje za bisk. 1758; — Abramowicz, Mowa za kasztelanię brzeską, Przytem mowa Bohusza regencyę wileńską rezygnująca 1758 (DS.).

4799. Benedictus XIV., Epistola et constitutiones pro Regno Poloniae editae, Romae 1758; — Klemens XIII., Epist. enc. ad patryarch. primates Reipubl., Vars. 1758; Ven. fratri ep. Varmiensi 20. Sept., Romae 1758; — Łubieński Wł. Alex., Mowy podczas wjazdu 1758 (Por. **E.** 1758: Łubieński): — Sierakowski W. H., List pasterski, Mowa d. 16. stycz. (2 ed.), Przemowa do ludu, Przemyśl 1758; — Sołtyk Kaj., Epistola ad Capitul. Crac. d. 21. Decemb., Vars. 1758; Responsum Capituli Sołtyk ep. Crac. 29. Decemb. 1758; — Załuski A. St., Omnibus 1758, Processus pro bono regimine 13. Iut., Processus pro supplicationibus, Crac. 16. Mart., List pasterski 14. czerwca, Kraków 1758, Process względem odpustów 14. czer. 1758, Procesus pro congregando clero ad synodum dioec. crac. d. 12. Aug., Crac. 1758; — Franciscus a S. Sylv., Exemplum lit. ad J. a S. Facundo Polonum (controversia Piar. et S. J.), Franc. 1758; — Processus judiciarius in causa religiosi status ad trib. Petricoviense ad judicium vars. 1758; Processus excommunic. contra detentores librorum Bibl. Acad. posnan., Posn. (**E.** IX.) 1758 (DS.).

4800. **Jakóbowskiego W. listy** do Jana Klemensa Branickiego, W. hetmana koron., z lat 1758—1771 (Bibl. ord. Krasińkich, tom VII., *zob.* Nr. 1385), Warsz. 1882.

4801. R. **1758. Przemarsze wojsk.** Elisabeth I., Manifeste concern. les rectateurs russes refugiés en Pologne (po łac.?) Petersb. 1758: — Fermer W., Manifeste du Gen. rus. 17. Jul. 1758; — Woronzow, Zwey Schreyben des Grosscanzlers an einige polnische Magnaten, Danzig 1758; — List Rusina do oficera w wojsku Imper. z Królewca w mies. Octob. 1758; — Bericht eines Weinhändlers aus d. russ. Lager, Cracau 1758; — Sibilsky, Copie d'une letre, Copie eines Schreibens an I. K. M. von Russland d. d. Warschau, Danzig 1758; — Lettre du prince evêque de Breslau à S. M. prussienne avec sa reponse (2. ed.) 1758 (toż po pol.) (Por. **E.** 1758: Lettre) (DS.); — Journal bey Belagerung der Vestung Schweidnitz anno 1757—1758 hr. v. Grünhagen, Ztschr. f. G. Schlesien 1866 VII.; — Beyträge zur nevern Staats- und Krieges-Gesch., Danzig 1759; — Nachricht v. d. Schlacht bey Zorndorf, Danzig 1758; — Fortsetzung der Relation v. der Bataille bey Zorndorff 1758; — Nachrichten von was nach der Schlacht bey Zorndorf, Danzig 1758; — Wernick G., Harangue à l'occas. de la présentation de Gen. Maj. J. D'Eggers (germ. et gall.), Danzig 1758; — Schreiben des Graf. Brühl, Macht der Warheit, Warsz. 1758; — Benoit, Schreiben an den Kaufm. in Berlin der den Namen Grafen Brühl gemissbracht, Warsch. 1758; — Höpken A. J., Rémarques sur un écrit, Mémoire de reponse à la cour de Suède, Stockholm (**E.** IX.) (DS.).

4802. R. **1758.** Poselstwo Muhummed-Agi do Polski, Sękowski, Collectanea II.

4803. **Montalambert**, Corresp. de 1758 a 1761 [Russ. Pol.], Londres 1777 t. 3.

4804. R. *1758.* Ordinatio studiorum, Poznań 1758 (**E.** IX.): Proces w sprawie Mik. Chrapowickiego i T. Kociełła z Ab. Wulfowiczem r. 1758 rozpoczęty, Wilno 1758; Pawłowski Jos., Processus ex 16. April. universo populo editus 1748 (DS.).

4805. R. **1759.** August III., Edictum regium 15. Maii 1759; — Potocki A. M., Mowa na Radzie Warsz. 3. kwietnia, Mowy wyborne, *zob.* Nr. 1352 (DS.).

4806. Klemens XIII., Literae ad Caj. J. Sołtyk episc. 1759; Epistolae ad Augustum III., Romae 1759; Epistola ad Vl. Łubieński, Romae 1759; — Załuski Marc., Denuntiatio elect. C. Sołtyk episc. Crac., Vars. 1759; — Potkański Franc., Processus inaugurationis, Crac. 10. Mart. 1759; — Sołtyk K., Okólnik (Processus) 20. Aprilis, 15. czerwca, 10. decembris, Kielce 1759; Proces względem podatku publicznego; Proces względem żydów, *zob.* Nr. 4811 (Por. **E.** IX. 1759: Processus); — Narolski A. X., De suprema R. pont. auctoritate nec non polonorum adversus Titelii epistolam, Praemisliae 1759; — Praelatorum Kijoviensium ad episcopum suum oratio, Vars. 1759; — Privilegia Seminarii posnaniensis, Pozn. (**E.** IX.); — List pewnego prałata z okoliczności dekretu Warszawskiego 1759 (DS.).

4807. **Kurlandya.** Lopacinski B., Charles de Saxe, Paris 1870 [docum.]; — Dyaryusz inwestytury d. 8. Jan. 1759 (Toż, Wiz. i roztrz. nauk., Wilno p. nowy, drugi XIV.); — Ceremoniał Hommagii, Dz. War., 1826 t. V.; — Minerva 1803 s. 58; — Büsching Magazin 1769 III.; — Votum przy inwestyt. 1759 (**E.** IX.); — Lubomirski A., Zaproszenie królewicza Karola 1759; — Mniszech Mich., Oratio in inaug. Caroli, Var. 1759; — Ser. Pol. Princ. Caroli salutatio ab Acad. S. J., Vilnae 1759; — Kiełpsz M. S. J., Mowa przy odd. Xstwa kurlandz. 1759; — Karola X. kurl. w Słucku powitanie, b. w. r. (około 1759) 1759 (Por. **E.** IX.); — Interes Kurlandyi z okazyi Senat. Consil. 1758, Toż po franc. i niem: Unterredung zweier Pohlen 1758; — Objaśnienie względem infeudacyi Xstwa kurl. 1758; — Nachricht von der Belehnung, Dresden 1759 (DS.) (Por. **E.** 1759: Carolus, Bartoszewicz, Kempski A., Dorn, Nurzeński, Paprocki, 1760: Heyking), *zob.* Nr. 4328 i por. Winkelmann Nr. 8872—8910.

4808. R. **1759. Przemarsze wojsk.** Patent des Königs v. Preussen bei dem Einmarsch in Pohlen am 2. März 1759; — Elżbieta I., Manifest, Petersburg 1759; Nos Elis. omnibus quorum interest d. d. 2. Julii (przeciw 2 edyktom króla pruskiego) 1759;

— Reskrypt cyrkularny, który cesarzowa względem gwałtów od króla pruskiego 1759; — Respons na list pewny z Warszawy w materyi wakansów pruskich także indygenatu 1759 (DS.).

4809. R. **1759**. Instrukcya p. Paulmy ministrowi francuskiemu w Polsce, Pam. War. 1817; — Thomas S., The Britisch negociator, London 1759 DS.

4810. **Collegium leopoliense S. J.**, Aug. III., Confirmatio privilegii Joann. Casimiri, quo collegium Leopoliense creatur 1758; — Summaryusz cały sprawy Akademii Jezuickiej we Lwowie 1760; — Rationes pro univers. leopoliensi Coll. Soc. J. ex docum. 1759; — Argumentum rei 1759; — Protestatio Capituli eccles. Leopol. 15. Decem. (contra Patr. Soc. Jesu) 1759; — Propugnatio jurium Scholae Cracov. advers. Soc. Jesu (Zarazem: Attentata), Leopoli 1759; — Ad S. R. M. et Senatum supplex libellus pro Akad. Zamoscensi 1759; — Instancya do Stanów Rzpltej przeciwko wznowionej Akad. Lwowskiej 1759; — Protestatio palatinatus Crac. pro juribus Univers. Crac. et Zamoscen. 1759; — Protestatio ducatuum Oświecim. et Zator. 1759; — Kontrowersya lwowska Akad. w Zamościu, Manifest za prawa 1759; — Uwaga na napis albo tytuł skryptu względem Akademii we Lwowie 1759; — Informacya Akad. krak., Pozn. 1759 (**E.** IX.): — Informacya krótka pretensyi o Akad. Lwowskiej, Kraków 1759; — Attentata per patres Soc. J. Leop. Coll. (2 ed.) 1759 (DS.), *zob.* Nr. 4734, 4820.

4811. **Żydzi.** Libellus supplex a Judaeis L. Łubieński porrectus 1759, [toż po pol.]: — Mémoires à l'hist. des Juifs convertis en Pologne 1759 (toż po hiszp.): — Supplika żydów kontratalmudzistów wiarę katolicką przyjmujących Aug. III. 1759: — Supplika żydów wiarę św. przyjmujących o chrzest, Lwów 1759; Druga supplika 1759 (Por. **E.** 1759: Kleczewski, Zebranie), *zob.* Nr. 4795 i 4821.

4812. R. **1759**. Mniszech Jerzy, Manifest przeciw kancl. J. Małachowskiemu w sprawie Karwickiego, Warsz. 1759; — Morykoni Mich., Mowa przy zakończeniu kadencyi 15. Sept., Wilno 1759; — Potocki A. M., Mowy na trybunale, Mowy wyborne, *zob.* Nr. 1352 [DS.].

4813. R. **1759**. Ordnung eines Raths der Stadt Dantzig der zur Canon und Schützen Compagnie gehör. Bürger, Danzig 1759; — Deflites, Lettre, List, gdzie podaje sposoby wzniesienia kanału od Dniestru do Bugu, Lwów 1760 (DS.).

4814. R *1759*. Racibors' i Bonaw., Manifestatio prima contra M. Łuba, Vars. 1759: Łuba Marcin, Remanifest kollegium Górskiemu Szkół pobożnych 1759 DS.; Kontrakt ślubny A. Ponińskiego, Dz. War. 1852 Nr. 166.

4815. R. *1759*. Aug. III. mianuje Józefa Gołuchowskiego Cześnikiem chełmińskim, Dod. Gaz. lw. 1853 Nr. 14; Aug. III. Adamowi i Teresie Olszewskim tudzież Adamowi Motowidle nadaje karczmarstwo w Prusach nad Bystrzycą, tamże 1861 Nr. 27; August III. potwierdza przywileje Augustowa czyli Mostów Wielkich r. 1759, tamże 1858 Nr. 46—49: Decretum commissoriale inter magistratum leopoliensem atque synagogas Judaeorum 1759 DS.

4816. R. *1759*. Compte générale de la depénse des édifices que le Roi de Pologne a fait construire, Luneville 1759, 1761 DS. (Por. E. 1762: Alliot, Michel).

4817. R. **1760**. Instruction welche I. K. M. v. Pohlen zur Proposition denen Woywodschaften mitgegeben 1760; — Pro memoria welches v. I. Kön. Maj. in Polen 1760; — August III., Uniwersał o monecie 5 gr. 1760; — Siedlnicki K. J., Uniwersał względem monety zagranicznej, Warszawa d. 4. listop. 1760; — Scipio del Campo Ign. starosta, Uniwersał w Lidze 15. Decembr. 1760 (DS.).

Konarski, O skutecznym rad sposobie; — Utrzymywanie sejmów, zob. Kroniki, Broszury.

4818. Vicecomes Ant. Eug., Epistola nuntii apost., Varsav. 12. Decemb. 1760; — Czartoryski Theod., Mandata nonnulla publicata 1760; — Łubieński Wł. A., List pasterski 4. Maja 1760 w Skierniewicach 1760; — Sołtyk Kaj. Ign., List pasterski 1760, Epistola pastoralis 16. Febr. 1760, Processus ad clerum 18. Julii 1760; — Wołłowicz A. E., Bisk. łucki i brzeski, Dan 9. lut. w Załoskach (Nakaz odpraw. nabož. za Stan. Potockiego) 1760; — Załuski Jos. An., Decretum visitationis 26. Martii 1760; — Prawa posessyonalne dóbr Archimandryi Kijowo-Pieczerskiej Metropolitom Rusi naznaczające 1760; — Antonello, Sac. Congreg. pro Fr. Potkański cum Caj. Sołtyk nec non Załuski, 2 ed., Romae 1760 (DS.).

4819. Kaliszewski C. X., Traités des puissances d'Europe, Vars. 1760 DS.

4820. R. **1760**. **Collegium leopoliense S. J.** Protestatio capituli Gnesnensis 12. Maii (2 ed.) 1760; — Protestatio capituli Luceoriensis (2 ed.) 1760; — Protestatio dignitariorum off. terrae Leopol. (2 ed.) 1760; — Oświadczenie potrzeby akademii jezuickiej lwowsk. w sądach konsystorza 1760; — Erekcia lwowskiej universitatis żadnemu prawu przeciwna nie jest, Informacya 1760 (toż po łac.); Potocki Piotr, Objaśnienie prawdy (za akademią) 1760; — List przyjacielski, Zamość 1760; — Respons na dyskurs dwóch ziemianinów 1760; — Hadziewicz, Skarga na konwikty 1760; — Jordan A., Mowa o konwiktach na skrypt p. t. Skarga (Hadziewicza), Warsz. 1760 (DS.), *zob.* Nr. 4810, 4830.

4821. R. **1760**. Turski Felix, Uwiadomienie zwierzchności duchownej co do osoby Józ. Franka i żydów przechodzących na

wiarę chrześc., Warsz. 1. Marca 1760, *zob.* Nr. 4811 (Por. **E.** 1760: Awedyk, Opisanie, Pikulski).

4822. **Ein unterdienstl. Kund an das Publicum zu Danzig. Danzig 1760 (Por. E. 1761: Beweis); Schreiben eines alten Altstädtischen Bürgers a. e. jungen Bürger zu Danzig 1761 (DS.): (Brühl) Schreiben an das Publicum. Hamburg und Leipzig 1761 (DS.).**

4823. R. **1760**. Decretum Tribunalis regni Radomiensis cum civitatibus Varsaviae et oppido Lesno ad Varsaviam 1760; — Morikoni Mich., Remanifest na manifest Józ. Wołodkowicza do grodu Wilkomirskiego podany 1760 (DS.).

4824. **R.** *1760.* **August III. zachowuje trzech Strutyńskich, Heszewicza, Zapotockiego, dwóch Nanowskich i Muraszkiewicza przy posiadaniu wójtowstwa w Potoku Wielkim, Dod. Gaz lw. 1855 Nr. 14; August III nadaje Jakóbowi i Antoninie z Twarowskich Ilnickim i Bazylemu Ilnickiemu półtora łanu wójtowstwa i pusty łan wolniczy w Ilniku, tamże 1856 Nr. 7.**

4825. **Wernsdorff. Saecularis Memoria pacis Olivensis a civ. Gedanensi, Gedani 1760,** *zob.* **Nr. 3958; Heller J., Zwo Predigten, Danzig 1760, (E. IX.); Weikhmann J. Frohe Glückwünsche 1761 (DS.).**

4826. R. **1761**. Dyaryusz Sejmu extraord. dwuniedzielnego warsz. 27. Aprilis 1761; — Aug. III., Uniwersał w Warszawie 31. Stycznia 1761; — Szołdrski Jakób, Mowa na sejmiku przedsejmowym w Srzodzie d. 18. Marca 1761; — Manifest J. W. Posłów na sejm extraordynaryjny d. 27. kwietnia 1761; — Karwowski, Manifest J. M. P. Łowczego przyczynę przywiedz. konstytucyi objaśniający, War. 1761; — Lubieński Wł., Wotum 13. maja, Warsz. 1761; — Czartoryski Aug. Alex., Mowa na Senatus cons. d. 13. Maja 1761, Toż: Jabłonowski Roch Mich., Miączyński Piotr, Mniszech Jerzy, Rzewuski, So(ł?)tyk K., Załuski Józef Jed., Zamojski A. [DS.]; — Czartoryski Mich., Wotum na S. Cons., War. po 13. Maji 1761; — Małachowski Jan, Mowa 18. Maja 1761; — Kraszewski, Mowa na audyencyi do króla, Warsz. 1761; — Sołtyk J. X., Kazanie na dzień Sejmu w październiku, Warsz. 1761; — Projekt do utrzymania sejmów 1761 (DS.), *zob.* Nr. 4836.

4827. R. **1761**. Augustus III., Uniwersał o monecie 16. marca 1761; — Redukcya monety różney 1761; — Załuski Józef Jęd., Zdanie 23. Januar. na konferencyi o redukcyi monet 1761; — Wessel Th., Uniwersał co do monety, Warsz. 1761; Uniw. regulujący handel 1761; Uniw. względem gościńców 1761; Uniw. względem towarów, Warszawa 1761; — Instruktarz celny z wyrażeniem taksy, Warsz. 1761; — Taxa generalna rerum comestibilium i manufaktur (Jerzego Mniszcha), Warsz. 1761; — Taxa Victualium et utensilium dla miasta Lwowa i miast wojew. ruskiego, Lwów 1761 (DS.); — Ceny krakowskie produktów i różnych wyrobów w r. 1761, Czas 1860 Nr. 92.

4828. Lubieński Wł. A., List pasterski, Łowicz 1761; — Potkański Fr., Literae inhibitionis et mandati ad abrogandas consuetudines sacror. rituum 1761; — Sierakowski W. H. X., Epistola pastoralis, Leopol. 1761; — So(ł)tyk K., Processus suplicationum 11. Martii 1761; — Wodzicki Mich., Processus sive litterae pastorales ad decanos foraneos (2 odb.) 1761; — Wołłowicz Ant. Er. X., List past. Torczyn 11. stycz. 1761; — Acta capituli Vilnensis S. Angeli praedicatorum 1761; — Paraccianus, Decimarum pro acad. Crac. contra monast. Mogilae, Romae 1761 (Por. **E.** 1761: Paraccianus); — Ratta Praemisl. praepositurae pro Jac. Radliński cum Ant. Lubomirski, Romae 1761 (Por. **E.** 1761: Ratta); — Wiadomości tranzakcyi Petrykowskiej 22. Febr. przez Dyzunitów 1761 (DS.).

4829. R. **1761**. **Kurlandya.** Elisabeth, Manifest über die polnischen Angeleg., Petersb. 1761; — Information, welche Staats-Minister und Senateurs zu Warschau im October übergeben, worinnen Beschwerd. Curlands 1761 [toż po łac.]; — Heyking Fr., Informatio ministris status regni Curl. delegatis 1761; — Simolin, Copia des Schreibens von Russ. K. Ministre, Mitau 1761; — Heyking Fryd., Beantwortung der Deputirten auf Note Russ. Minist., Mitau 1761; — Klopmann E., Antwort auf Note 11. Sept. 1761; — Rumiancow, Relacia iz Kolberga 8. Decabria 1761 goda, 1761; — Głos obywatela Kurlandzkiego 1761 [DS.], Russkij archiv 1866 IV., *zob.* Nr. 4087.

4830. **Cło Gdańskie**. Augustus III., Ordinationes regiae Polonae civitati Gedanensi, Dresdae 1761; — Neuerwidirte Willkür der Stadt Danzig, Thorn 1761; — Erläuterungen u. Zusätze zu Danziger Willkür, Manifestum, Petersb. 1761; — Vectigal portus gedanensis dimidia ex parte Ser. Polon. Regis assertum, Gedani 1761; — Des König. poln. Hofes Recht zu Hälfte des See Zolles, Warschau 1761; — Der Stadt Dantzig Recht zur Bürger Zulage, Dantzig 1761; — Lengnich Gotf., Status causae a Referendario in civ. Gedanensi (Podoski), Ged. 1761, Toż po niem.: Bericht von der Commission, Danzig 1761; Tenże, Zulaga Gedanensium civitatis ab ordinibus asserta et Supplementum huius Zulagae, Gedani 1761 (toż po niem., por. **E.** 1761: Zulage); — Bericht von der angemassten Comission J. Podoski in Danzig, Dantzig 1761; — Wernick Goth., Famosi Branciruptoris consilia et facinora contra civ. Gedanensem 1761; — Lengnich G., Des berüchtigten Banquerouters Gotth. Wernick Aufführung gegen die Stadt Danzig 1761; — Tenże, Tractatus portorii, Gedani 1762 (toż po niem.); Vergleich 1763 (DS.).

4831. R. **1761**. **Collegium leopoliense.** Excerptum pro Acad. Leopol. Soc. J. exara-

tum ex decretibus, Toż de convictibus 1761 (**E.** IX.); — Protestatio nomine universitatum Cracov. et Zamoscensis 1761; — Toż Capituli Posnaniensis, Leopol. 1761; — Toż Capituli Przemysliensis 1761; — Process akademii Krakowskiej i Zamojskiej 1761; — Kochnowski M. J., Mowa w sądach nadwornych za praw. akademii Krak. i Zam., Kraków 24. lipca 1761; — List powtórny do OO. Jezuitów 1761 (DS.), *zob.* Nr. 4820.

4832. R. **1761**. Processus in causa patrati infanticidii per judaeos synagogae Woysłaviensis 1761 (Por. **E.** 1761: Myśli) DS.

4833. R. **1761**. List W. JMci X. N. N. Domestici praelati bisk. kijows. do swego przyjaciela 15. Maja 1761; — Kopia listu Pana A. X. do Zamojskiego 15. paźdz. 1761; — Kopia drugiego listu J. M. P. A. H.. War. 1761; — Sołtyk K., Dziękowanie za Biskupstwo 30. Octobra i Zdanie (**E.** IX.); — Pawłowski Franc., Mowa przy pożegnaniu trybunału, Lublin 1761; — Pac Ign., Toż, Wilno 1761 (DS.).

4834. R. *1761, 1762* i *1765*. Mogilskie zgromadzenie Cystersów puszcza emfiteutycznie grunt Józefowi i Krystynie Kałużyńskim w Rybitwach, Dod. Gaz. lw. 1858 Nr. 29; — Boskiej Opatrzności kongreg. od Stolicy Apost. zatwierdzona, Lwów 1761; — Loterya od Franc. Bielińskiego postanowiona, Warsz. 1761 (**E.** IX.); Dekret zaoczny otrzymany przeciw Bogatce w Warszawie 20. Czerwca 1761 (DS.).

4835. R. *1761*. Lettres sur le choix que l'Academie des sciences de Paris on fait de son Alt. le prince Jablonowski pour membre de leur illustre corps 1761 DS.

4836. R. **1762**. Dyaryusz sejmu ord. 7. Octobra 1762 (też Grab., Źródła, *zob.* Nr. 1362 i Tyg. lit., I ozn. IV.); — Bieliński Fr., List na sejmiki 1762; — Staniszewski T., Mowa na sejmiku war. 1762; — Łubieński Wł., Mowy podczas Senat. cons. *25.* Oct., Warsz. 1762; Toż: Sołtyk Kaj., Wielopolski Jan (Wotum), Załuski A. (w piśmie rozszerzona); Branicki Jan Klem. *(26.* Octobris), Ogiński Tad. (przytem Mowa Hylzena), Zamojski And.; Zbijewski R. *(27.* październ.), Lanckoroński M. *(28.* Octob.), Lipski T. *(29.* paździer.), Zakrzewski Ant. *(29.* październ.), Bieliński Fr. *(30.* paźdz.). Tenże (Votum), Czartoryski Fryd. Mich., Mniszech J., Ogiński Ign., Sapieha P.; Zamojski And. *(31.* paźdz.), Hylzen Józef (bez daty), Rudzieński M., Sapieha Alex. 1762 (DS.); — Moszczeński A., Mowa na Radzie Senatu (po walnym sejmie zerwanym) 1762; — Rzewuski Wacł., Mowa dziękująca za województwo 25. paździer., Warsz. 1762 (DS.); — Sejm ordynaryjny 1762, Tyg. lit., Pozn. 1839 II.; — Wędrychowski, Memoryał do Stanów Rpltej podczas Sejmu warszawskiego 1762; — Tenże, na sejmie zjazdu urzędników 1762; — Konarski St., Projekt do utrzymywania sejmów (circa 1762, toż po niem), *zob.* Nr. 4826; — Czacki Feliks, List ciekawy przeciw autorowi o utrzymywaniu sejmów 1762; — Wołłowicz Kaz., Marszałek Słonimski, Toż, Warsz. 1762 (DS.) (Por. **E.** 1762: Konarski).

Konarski, O skutecznym rad sposobie. Zob. Kroniki.

4837. R. **1762**. August III., Uniwersał o monecie 1762; — Redukcya teraźniejszej monety 1762; — List ciekawy gwoli ustawy obcych monet 1762; — Hadziewicz Piotr, Żal uspokojony (o teraźn. szacunku monety, wydał Teod. Wessel), Warsz. 1762 (DS.); — Janowicz A., List do Teodora Wessla, podskarbiego W. X. L., kilku uwagami objaśniony, Przegl. bibl. arch., War. 1881 t. I., *zob.* Nr. 4827.

4838. Constitutiones Synodi dioecesanae Kijovensis (Załuski J. A.) 1762, 1763; — Klemens XIII., List do biskupów franc. o prześladowaniu Jezuitów i kościoła 1762, List do Ludwika XV. w sprawie Jezuitów, Rzym 1762 (toż po łac.), — Denhoff I. K., Instructio pastoralis, Venet. 1762; — Sołtyk Kaj., Processus supplicationum 1762; — Tenże, Ordynacya processyi 16. Maja, Krak. 1762; — Eboracensis Cardinal. Sacra Congreg. episc., Pro carmelitis Prov. Polon. Summarium, Romae 1762; Toż: Contra Carmel., Romae 1762 (DS.); — Quarantolli L., Signatura just. pro arch. Leopol. contra magistratum Leopol., Romae 1762 (Por. **E.** 1762).

4839. R. **1762**. **Kurlandya**. Anmerkungen über die zu Mietau Landesversammlung 1762, — Wodzicki Mich., Przełożenie dworowi rosyjs. racyi utrzymuj. królewicza Karola przy Kurlandyi, Warsz. 1762; — Aug. III., Responsum super omnes proventus ducatus Curlandiae, Varsov. 13. Junii (**E.** IX.); List w sprawie Ks. Kurlandzkiego do ks. Karola d. 16. września (**E.** IX.); — Schreiben eines Kurländischen 1762; — Auszug der Anmerkungen welche ein wohlgesinnt. Curlände über das: Memoires sur les affaires de Courlande 1762; — Gedanken über Exposé pour la cour de Russie 1762; — Heyking Diet. Er., Die in Auflösung Staatsmaterien, 2 ed., Warsch. 1762 (DS.).

4840. R. **1762**. Piotr III., Manifest oznaczający termin do powrócenia do kraju poddanych Rossyi z Polski i Litwy, Petersburg 1762, — Katarzyna II., Ogłoszenie carowej o wstąpieniu na tron 28. Junii, Petersb. 1762 (DS.).

Katarzyna II., zob. Nr. 940 i Nr. 4892.

4841. R. **1762**. Friedrich II., Staatsbriefe zur Erklärung unserer Zeit, Frankf. und Leipzig 1762; — Häusser L., Friedrich der Grosse u. Polen, Auszüge aus der Correspondenz mit den Gesandten in Warschau und Petersburg 1762—6, Forsch. z. deutsch. Gesch. I. Odb., Göttingen 1871, *zob.* Nr. 4669.

4842. R. **1762**. Nabielak L., J. Kl. Branickiego „O poprawie rzeczypospolitej“ memoryał podany rządowi francuskiemu 1762 ze względem na inne reformy ówczesne, Bibl. Ossol. pocz. nowy 1865 t. VI.

4843. R. **1762**. **Jezuici**. Leszczyński St., Kurze Schutzschrift für die Gesellschaft Jesu 1762; – Informacya pretensyi o akad. lwow. w Rzymie traktowana 1762 (?), *zob.* Nr. 4831; – Porządek i ustawy Collegii nobilium akad. W i l e ń s k i e j S. J. dla informacyi rodziców, Wilno 1762; – Rogowski K. X., Oratio adversus iniquas quaerelas studiosorum, Vilnae 1762; – Dyskurs dwóch ziemianów z okazyi bulli Klem. XIII. na lwowską universitatem 1762 (DS.).

4844. R. **1762**. Supplique des 5000 j u i f s polonais et hongrois, Leopol. 1762 DS.

4845. R. **1762**. Czetwertyński Ant. Stan., Oblata obrony skonfederowanych stanów za Rzewuskim, Warsz. 1762; — Zamojski And., Manifest wojew. Innowrocławskiego, Poznań 1762 [**E.** IX.]; — Ordinatio jud. tribunalis R. sub auspiciis Morawski et Zamojski d. 20. April. 1762; – Deklaracya przeciw trybunałowi koronnemu 26. Maja 1762; — Mowy Marcina Matuszewicza Stoln. Wdztwa Brzeskiego dnia 27. Wrz. 1762, przy pożegn. tryb. duchown. przy wyjeździe bisk. Massalskiego, Wiad. lit. dod. Kuryera litewskiego 1762; – Ad. C z a r t o r y s k i in generali regiae Podoliae praefecturae aditu oratione salutatus, Lublin 1762 [DS.].

4846. R. **1762**. Summaryusz percepty i expensy łokciowego i składek na ochędostwo, bruki, kanały W a r s z a w y 1762; — Tabella loteryi warszawskiej 1762 [DS.].

4847. R. **1762** **1767**. Voyage en Suisse du comte Michel M n i s z e c h 1762–1767, documents inédits par L. Chodzkiewicz [str. 1–13]. Association des anc. élèves de l'école pol., Paris 1884 Nr. 21.

Korresp. K. Radziwiłła 1762 90, zob. Nr. 4887.

4848. R. *1762 (1773 i 1774).* Aug. III. daje pozwolenie Marcie Szczawińskiej do ustąpienia wójtowstwa Szumincze Kasprowi Strzeleckiemu, Dod. Gaz. lw. 1856 Nr. 34.

4849. R. *1762.* Feierliche Dankrede des Ertzbischofs von Nowogrod, Smoleńsk 1762 DS.

4850. R. **1763**. S e n a t u s c o n s i l i u m w Warszawie d. 7. Marca odbyte względem króla i interesów k u r l a n d z k i c h i Semig. 1763; — Conclusum 11. Martii 1763; – Abramowicz A., Mowa na senatus consilii 7. Martii 1763; Toż: Jabłoński Ant. wda pozn., Rzewuski Wacław, Sołtyk Kaj. Ign.; Branicki Kl. *(8.* Marca), Tenże [Zdanie], Sołtyk T. [Zdanie], Lanckoroński Mac., Ostrowski Ant. Kaz. X., Radziwiłł Karol X., woj. wil., Sołtyk Kaj. [Votum], Zamoyski And.; Hylzen Jan Aug. *(9.* Marca), Lubomirski Ant. [Votum], Lubomirski Ant. [Harangue]; Jordan A. *(11.* Marca); Moszczeński A. *(12.* Marca), Suffczyński M. X.; Franc. Czapski *(14.* Marca); Czartoryski Fr. Michał (Votum *15.* Marca), Tenże [Précis du discours], Tenże [Übersetzung der Rede], Łubieński Wł. [Votum], Mniszech Jerzy J. W., Sanguszko J. P. Xżę; Szeptycki H. X. [bez daty], Wołłowicz Ant. 1763; — Observations sur le votum de Czartoryski Fr. M. 1763; — Uwagi obojętnego ziemianina nad mową Czartoryskiego 1763 [toż po niem.]; — Lubomirski Ant., Rada ojczyznę kochająca, co zwięźle w Senacie mówiła, teraz obszerniej opisuje 1763 [toż po łac.] [DS.].

4851. Klemens XIII., Epistola ad Poloniae regem Augsb. 1763; — Tenże, Litterae apost. quibus observantia, quibus jus conferendi beneficia in Polon., Romae 1763; — Łubieński Vlad., Epistola pastoralis 1763; — Sołtyk Kaj., Edictum ordinativum 1763, Edictum praemonitivum 1763, Process 1763; — Congregatione sacra pro civitat. Leopoliensi, Romae 1763 [Por. **E.** 1763: Congregatio] (DS.).

4852. **Kurlandya**. K a t a r z y n a II., Exposé des motifs aux affaires de Courlande, Janvier 1763 [także w Kayserlinga Remarques, toż po pol.: Wyrażenie powodów, i niem.: Exposé über Beweg-Ursachen]; Rescript à Kayserling donné à Moscov le 10. Janvier 1763; Naszemu sekretarzowi Kayserlingowi, Moskwa 1763; Manifest gegen Ansprüche Birons 1763; Reskrypt wyrażający nieukontentowanie 1763; – Vattel E., Mém. sur Courlande [20. Février] 1763 [Toż po niem.: Mémoire über, po pol: Pamiątka interesów]; — [Keyserling H.] Auszug und Anzeige deren Anmerkungen über Mémoire sur Courlande 1763 [toż po franc.: Remarques, po pol.: Memoryał]: — [Vattel E.] Réponse d'un Courlandois aux remarques 1764; — Ernst Jan [B i r o n], Anrede an die Curländische von Adel 24. Jan. 1763 [Inna, Rig. Anzeigen 1763 IX.]; – Diarium der von H. D. Ernst Joh. auf 10. Febr. ausgeschr. Landesversammlung Mitau 1763; — Manifestatio ord. equestris Curland contra i n f e u d a t i o n e m Caroli 1763 [toż po niem.]; — Heyking D. W., Anmerkungen über Manifestation 1763; — [Grothus J. G.?] Schreiben eines Curländers an Mitbrüder 1763; — [Heyking W. A.] Antwortschreiben eines Curländers an seinen Mitbruder 1763; — Pruefung des Antwortschreibens 1763; — Wyrażenie autentyczne interesu kurlandzkiego w W a r s z a w i e 1763; – Howen O. Krz., A. 1763 d. 26. Jan. ad acta 1763; — August III., Generalibus consiliariis ducat. Curlandiae 27. Januar. 1763; – Gravamina deleg. Curlandiae 1763; — S e n a t u s c o n s i l i u m, *zob.* Nr. 4850; — Keyserling Her. K., Pro memoria Łubieńskiemu i Wodzickiemu 3. Martii 1763; — Pièces rélatives à la mission de Borch à la cour de R u s s i e 1763; —

Literae ad succam. D. I. de Borch die 19. Martii 1763; — List króla do tegoż die 5. April. 1763 (DS.); — Mem. St. Poniatowskiego, stolnika litew., podany do Kat. II. 21. Sierpnia 1763, Bibl. Ossol. 1866 VIII.; — August III., Copia rescripti ad status ducatum Curlandiae et Semigaliae [15. Aprilis] 1763; — Carl Chr., Manifest, Mitau 22. April. 1763; — Tenże, Mowa przed odjazdem z Mitawy 26. kwietnia 1763;, — Howen O., Antworts Rede bei der 26. April Abreise Carl zu Mittau 1763; — Mietau d. 26. April Heute des Morgens 1763; — E. J. Biron, Manifest d. 11. maja 1763; — Diarium des ord. Landtages vom 26. Mai bis 19. Juli, Mitau 1763; — Extractum ex diario, Vars. 1763; — Kurze Anzeige wider Huldigungs-Actum 1763, zob. Nr. 4633 [Korf]; — Tottien C. A., Schreiben eines Curländers 1763; Landtagsschluss v. 19. Juli 1763; [Heyking D. ?] Nefas est nocere Patriae, Vars. 1763; — Grotthus, Schreiben eines Patrioten 1763; — Antwort auf das Schreiben 1763; — Pro memoria do Keyserlinga o naduż. ros. w Kurlandyi [po franc.] 1763; — Litterae officialium ducatum Curland. 17. Nov. 1763; Beiträge z. neueren Staats- und Kriegsgesch., Danzig 1763 [171 180]; — Obserwacye na skargi przeciw Xiąż. Kurlandzkiemu 1763 [DS.]; — Ukazy imp. Jekateriny II. kn. I. 1868; — Mosołow A., Kurlandya pod imper. Jekatieriny, Russkij Wiestnik 1870 t. 87.

4853. R. **1763**. **Katarzyna II.**, Manifest, Peterhof 22. lipca 1763 [po pol.] 1763; Deklaracya Petersburg 27. grudnia; Nota rezydenta pruskiego, Warszawa 1763; Ukaz dotyczący kolonizacyi obcej 1763, *zob.* Nr. 4892.

4854. R. **1763**. **Friedens-Tractat** zwischen Könige in Preussen u. Polen 15. Februar, Breslau 1763; — Traité de paix au Chateau de Hubertsburg 15. Februar. 1763 [Por. **E.** 1763: Abkündigung, Kurzgefasste Nachricht, Radziwiłł, Silberschlag]; — Recueil des traités conclus par l'Autriche de 1763—1859, p. I. Neumann, Leipzig 1855 9 t. 6.

4855. R. **1763—4**. Podróż Resmi-Efendego do Polski i jego poselstwo do Prus, Sękokowski, Collectanea II.

4856. **Listy** nad wypadkami politycznemi w Polsce pisane w latach **1763** i **1766**, Pozn. 1846; — August III., Kopie listów przed reassumpcyą trybunału do X. Massalskiego biskupa 1763 DS.

4857. R. **1763**. Manifest w Wilnie, Użalenie W. X. Litew. na doświadczone bezprawia i uciski, Wilno 17. kwietnia 1763; — Manifest II. 18. kwietnia w Wilnie [przeciw gwałtom na sejmikach, przeciw Radziwiłłowi, nieuznający zebranego trybunału] 1763; — Dyaryusz wjazdu X. Karola Radziwiłła woj. wileńs., Wilno 1763 [Por. **E.** 1763: Radość]; — Hylzen J. X., Mowa d. 15. czerwca przy zdaniu rządów X. Wodzińskiemu 1763; — Bohusz, Mowa regencyą ziems. wil. rezygnująca 1763; Kosecki, Mowa circa resignationem Abramowicza [Wilno] 1763; — Wawrzecki, Toż; — Sapieha, Mowa marszałka przy limicie trybunału [Wilno] 1763; Chomiński Xaw., Mowa na pożegnanie Koła wielkiego 5. Września 1763 [**E.** IX.]; — Mowa Radziwiłła Stan. na pożegnanie trybunału W. X. Litew. 5. Septembra 1764, Wiad. lit., Dod. Kuryera Lit. 1763; — Rossadowski Toż, [Wilno] 1763; — Wysłouch, Mowa pisarza tryb. W. X. Lit. [Wilno] 1763 [**E.** IX.] [DS.].

4858. R. **1763**. Ordynacya sądów sejmowych 1763; Ordinatio judiciorum tribunalis, Lublin 1763; — Horodyski Jerzy, Mowa przy reassumpcyi tryb. kor. 1763 (DS.).

4859. R. **1763**. **Gdańskie cło.** Auszug der Beschwerden der Stadt Danzig nebst Gotthilf Wernickens Beantw. 1763; — Opisanie zuchwałych postępków mag. gdańskiego z Czapskim 1763; — Civitatem Ged. decreto tribun. non teneri [contra Wilczewski], Ged. 1763; — Wilczewski Fr., List, Warsz. 1764; — Von dem Preussischen Adel angenommenes und den Städten abgelehntes polnisches Tribunal, Danzig 1763; — Gedanken von dem Eigenthum des Danziges Hafens, Danzig 1763 [DS.], *zob.* Nr. 4830.

4860. R. **1763**. Porządek młynarski od Władysława Łubieńskiego prymasa w księst. łowickiem nadany 1763 DS.

4861. R. *1763*. Summaryusz percepty i expensy na bruki (War.) 1763 DS.

4862. R. *1763*. Excerpt z punktu in ordine wyprawy wojew. Rawskiego na generale Bolimowskim uchwalony 1763; Majewski Jac., Mowa podczas sejmowania po wjeździe Ign. Cetnera 1763 (DS.).

4863. **Schmitt H.**, Materyały do bezkrólewia po Aug. III. i pierwszych lat St. Aug., Lwów 1857 I.—II. [po części przedruki z Dz. lit. 1856—7]; — Tenże, Panowanie St. Aug. I., Lwów 1868—1871 (Dod.).

4864. **Meinert G.**, Wyniesienie na tron St. Aug. [na podst. relacyj franc. podanych w tłóm.], Przew. nauk lit. 1885; — Konarski St., Uwagi szlachcica polskiego nad usposobieniem sąsiednich mocarstw względem naszych sejmów, pismo podane Paulmiemu d. 4. stycznia 1764, wyd. Nabielak L., Bibl. Ossol. pocz. nowy t. VI.; — Listy ajenta saskiego podczas bezkrólewia po Auguście III., i początku panowania Stanisława Augusta, Tyg. liter., Poznań 1840 III. 1841 IV.; — Listy nad wypadkami polity-

czneni pisane w latach 1763 i 1766, Poznań 1846 str. 126.

4865. R. **1763. Acta interregni**. Krótkie zebranie praw y konst. na sejmach walnych w Warsz. 1764 [Por. **E**. 1765: Kożuchowski, Rembieliński (Dyaryuszc)]; — Sammlungen der Schriften von d. Interregno, Stück 1—6, Dresd. u. Warsch. 1764. 7—8, tamże 1765; — Krasiński Ad., List past. o zgonie Aug. III. 5. Paźdz. 1763; — Branicki Franc. X., Mowa miana na radzie senatu 7. Octob. 1763; Toż: Jabłonowski A. wda pozn., Jabłonowski Jan Kaj. [**E**. IX.], Granowski K. woj.: Lipski Tad. [8. Oct.], Suffczyński Mich. X. [DS.]; Bieliński Franc., Na propozycye od J. O. prymasa z dnia 8. Październ. 1763; — Massalski M. J., Ordynans Hetmana W., Warsz. 18. Octobra 1763: — Ostrowski A. K. X., Instrument procesu z powodu śmierci Aug. III. d. 22. Paźdz., War. 1763: — Lubieński Wł., Oznajmienie o śmierci Augusta III. [2. listopada 1763 w Warszawie], Warszawa 1763: — Tenże, Mowa na zagajenie rady senatu 6. Novembr. 1763; — Sanguszko J. P., Mowa marszałka nadw. 1763; — Ostrowski Ant. K. X., Mowa 7. Novembr. 1763; Toż: Potocki Fr. Sal., Rzewuski Wacł., Szembek Fr. Szeptycki H. X. [Votum], Wodzicki M. X., Załuski J., Zamojski A.: Gozdzki Bern. *(8. Novembris)*, Lubomirski Ant. [Votum], Moszczeński A. [DS.]; — Branicki, Kopia ordynansu kasztel. krakows. d. 13. novembr., Warsz. 1763: — Rzewuski Stan. Ferd., Mowa na sessyi konfederackiej miana 1763: — Intimation wegen Hintritts Aug. III., Danzig 1763; — Czartoryski Teod., Przepisanie modłów, Warsz. [DS.]; — Przepis żałoby po śmierci Augusta III., Pam. hist. Huberta I.

4866. R *1763*. Lettre écrite de Varsovie le 5. Décembre 1763 DS.

4867. R. **1764. Acta interregni**. Benoit, Deklaracya króla Pruskiego 23. Stycznia 1764; — Lubomirski Ant. X., Zagajenie sejmiku w Lublinie d. 6. lutego 1764; — List przyjaciela do przyjaciela dla gruntownych racyi do wiadomości podany d. 10. Febr. 1764; — Konfederacya generalna Stanów W. X. Lit. w Wilnie d. 16. kwietnia 1764; — Wypis z ksiąg grodzkich wileńskich 28. Aprilis [Instr. konfed. gener.] 1764; — Konfederacya generalna wdztwa Sandomierskiego 1764; — Chomutow Nik., Manifest względem okoliczności w Grudziadzu, Actum 16. Aprili 1764; — Lengnich G., Preuss. Städte für ihre Rechte zur Zeit des erledigten Throns. Dantzig 1764; — Rzewuski Wacł., Uniwersał o zdaniu komendy 1764; — Kotkowski St., Ordinatio judic. vigore confoederationis 1764; — Darowski Sz., Mowa na powit. sądu kaptur. 1764; — Epist. ad equestrem ordinem in conventibus, list o indygenacie, Warsz. 1764; — Zdanie o jurysdykcyi marszałkowskiej sub interr. 1764 [DS.]; — List z Warszawy 1764, Tyg. lit., Poznań 1843 VI.; — Instrukcya posłom województwa Połockiego na sejm 1764, Rubon 1846; — Szypiński B., Notata quaedam collecta anno 1764, przetłómaczył X. Gacki, w Pam. rel. moralnym 1861.

4868. **Dyaryusz** seymu convocationis i Confed. gener. konstyt. X. Lit., Warszawa [2 ed.] 1764; — Dyaryusz sejmu convoc. krótko zebrany, Warszawa 1764; — Series posłów na sejmie convoc. 1764; — Manifest, w którym protestacya przeciw wprowadzeniu do Warszawy wojsk rossyjskich, War. d. 7. Maja 1764; — Propozycye ad deliberandum 1764; — Jezierski J., skarbnik, Mowy na sejmie convocationis 1764; — Lubieński Wł., Mowa prymasa d. 10. Maja przy złączeniu [izb] 1764; Toż: Lubomirski Ant. X. *(12. Maja)*, Zamoyski And. woj. inowr. *(16. Maja)*, Załuski J. And. *(21. Maja)*, Kraszewski *(23. Maja)*, Sosnowski *(30. Maja)*, Szembek [Votum na sejm konwokacyi], Zamoyjski And. *(7. Junii)*, Sosnowski *(18. Junii)*, Lubieński Wł. *(23. Junii)* 1764 [DS.]; — Kisielewski Wł., Reforma ks. Czartoryskich na sejmie konwokacyi z r. 1764, Sambor 1880, *zob*. Nr. 4691 i *Opracowania*; Młodziejowski A. St., Projekt konst. sposób concludendorum consiliorum d. 9. Maii 1764; — Jakliński J., Mowa kasztelana Oświęcims. 16. Maja względem dyssydentów 1764; — Myśli o niezawodnym utrzymaniu seymów i liberi veto z projektami na konwokacye 1764; — Myśli na myśli i Respons na list Dzieduszyckiego 1764. [Por. **E**. 1764: Myśli, Projekt]; — Unižone remonstracye Dyssydentów 1764; — Na remonstracye Dyssydentów 1764; — Pro memoria en differens temps [przez ministrów w materyi dyssydentów] 1764; — Reflexye nie pozwalające różności wiar 1764; — Uwaga nad reflexya 1764; — Prawowierne i ojczyste uwagi [przeciw dyssyd.] 1764; — Pluralitas ale per vota secreta. Projekt senatora duchownego 1764; — Konfederacya generalna koronna po doszłym sejmie convocat. w Warszawie 25. czerwca [toż po łac., 3 ed.] b. m. i dr. 1764 [także Vol. leg. VII.]; — Actus accessionis [po łac. i pol.] 1764 [Por. **E**. 1764: Hebda]; — Konstytucye W. X. Lit. 1764 [także Vol. leg. VII.]; — Instruktarz ceł, 2 ed., Wasz. 1765; — Radziwiłł M., Kopia listu do Stanów W. X. skonfed. d. 28 Junii 1764; — Czartoryski Ad., Mowa przy pożegnaniu 1764; — Akt przystąp. szlachty X. Oświecimskiego i Zatorskiego d. 23. Lipca 1764; — Poniatowski Stan. stol. lit., Relacya po konwok. o ustawach sejmu d. 23. Julii 1764; — Ustawy w Kalend. Warsz. na r. 1765 [DS.].

4869. R. **1764**. Ordynacya Komissyi Skarbu pod prezyd. Th. Wessla ułożona

1. Sierp. 1764; — Dyspartyment pogłównego 1764 DS.

4870. **Acta Seymu** Walnego Elekcyi, Suffragia Woiewodztw y Ziem, Vol. leg. VII., Pietruski O., Poczet Elektorów. Lwów 1845; — Actum in curia regia Vars., Porządek na sejmie walnym elekcyi 1764; — Dyaryusz sejmu electionis między Wolą i Warszawą, Mowy, porządek seimu [Rembieliński Fr.], Warszawa 1764; — Wodziński Gabryel X., Kazanie na wotywie przed sejmem electionis 27. August., Warsz. 1764; Akt elekcyi dnia 27. sierpnia [3. ed.], Warsz. 1764; — Deklaracya od Dworu Wiedeńskiego 1764; — Antonius Eug. Vicecomes, Oratio 3. Septembr. 1764; — Carolath Carol, Oratio, Mowa d. 6. Września, Vars. 1764; — Oratio Catharinae II. habita 1764; — Keyserling Herm. Kaz., Oratio [zaleca Poniatowskiego], Vars. 1764 [toż po pol.]; — Dokum., Schmitt, Panowanie I., *zob.* Nr. 4863; — Radziwiłł Ulryk, Mowa na aud. publ. [1. wrześ.] 1764; — Czacki Fel., Mowa 5. Sept. pod szopą 1764; — Czacki T., Mowa po złączeniu izb 1764; — Borzęcki, Mowa delegowanego do doniesienia o obraniu królem Stan. Augusta 7. Września 1764; — Kopia memoryału przez ministrów króla pruskiego, Warszawa 14. Sept. [po pol. i franc.] 1764; — Kopia memoryału przez min. rossyjskich, Warszawa 17. Sept. [po pol. i franc.] 1764; — Deklaracya Repninowi imieniem króla hiszpańskiego 1764; — Konfederacya generalna zamieniona 15. września, Warsz. 1764; — Zamoyski A., Mowa delegowanego do J. K. M. d. 17. Septemb. 1764; — Wędrychowski Jan, Memoryał do Stanów Rpltej podczas sejmu d. 4. październ., Warsz. 1764; — Memoryał do prowincyi mazowieckiej 1764; — Wężyk W., Memoryał 1764; — Bericht der Königswahl 30. Aug., Warsch. 1764; — Podrzutek posła piastowego authore incognito 1764; — Pyrrhis de Varille, Lettres historiques 1764; — Tenże, Listy o bezkrólewiach polskich, Warszawa 1764 [Por. **E.** 1764]; — Ragguaglio della elezione 1765; — Sołtyk Kajetan, Dziękczynienie za przebyte interregnum 1764 [Por. **E.** 1764: Baur] [DS.].

4871. Massalski Ign. Jan, List past., Wilno 25. Mar. 1764; — Sierakowski W. H., Obwieszczenie [o parafii lwowskiej] 1764; — Wielogłowski H. K., Processus ad decanos et clerum 1764; — Załuski Józef X., List pasterski Bullę Klemensa XIII. ogłaszający, Lwów 1764; — Załuski Józef And. Episc. Kijov., Mowa pro immunitate ecclesiastica 1764; — Grodzicki Jos. Ben., Synodus fundationis alumnatus poloni in Domo nationali Romae, Crac. 1764.

4872. **Kurlandya.** Manifestatio et protestatio ex nobilit. Curlandiae d. 5. Januar. [toż po pol.] 1764; — Diarium der von Ernst Johann ausgeschrieb. Landesversammlung I., II., III. [30. Januar., 7. Aug., 1. Nov.], Mitau 1764; — Gravamina publica, Varsaviae 9. Feb. 1764; — Respons do Stanów Kurlandyi, Przytem supplika tychże stanów i list kanclerza państwa, Warszawa 9. Febr. 1764; — Laudum publicum de die 21. Febr. 1764; — Medem Otto Ew., Copia derer Briefe des Delegierten der Landes Bevollmächtigten v. 22. Aug. [Mitau] 1764; — Pro duce Curlandiae contra citationes extraditas 1764; — Pro informatione [contra Joh. Ernest. Curl.], Varsav. 1764 [**E.** IX.]; — Litterae supplices ad univ. Ordines R. P., Toż ad S. R. Maj., Vars. 28. Sept. 1764 [Por. **E.** 1764: Heyking, Howen, Objaśnienie, Opisanie, Reskrypt, Vattel]; — Ceremoniał inwestytury p. Birona 1764. Zieliński, Pam. hist. kraj., Lwów 1841, *zob.* Nr. 4852.

4873. R. **1764.** Radziwiłł Ulryk, Exposé du droit d'ordination au comte de Kayserling ambasadeur le 27. Sept., Warsz. 1764; — Tenże, Informacya z dyspozycyą intromittowania się w dobra litewskie post fata Radziwiłłowy matki 1764 [DS.].

4874. R. *1764.* Memoryał od Akademii wileńsk. na sejm konwokacyjny 1764; Memoryał do J. O. Xięcia Prymasa od krak. i zamojsk. akademii podany Zamość 1764; Objaśnienie widoku historycznego z informacyą (Wyrwicz, Bielski) 1761; Manifestatio nom. univers. Cracov. et Zamosc. nec non Acad. Posnan. contra J an. Bielski 1764: Lipiowicz Andr., Actum in Castro Posnanien. Manifest przeciwko twierdzeniom w dziele J. Bielskiego 1764 (DS.).

4875. R. *1764.* Morykoni, Memoryał od Sukcessorów Fryd. Morykoniego na Sejm Convocationis podany 1764; Redern Graf, Prośba do zgromadzonych Rpltej stanów, Warsz. 1764; Duninowa, Memoryał na sejm 1764 (DS.).

4876. **Zbiór aktów** do pan. Augusta III. i pierwszych lat Stanisława Augusta, Raczyński E., Obraz Polaków i Polski t. I. III., *zob.* Nr. 4319; — Korespondencya St. Aug., tamże t. XVI.

4877. **Listy** St. Augusta, wyd. J. J. Kraszewski, Rocznik Tow. hist. lit. w Paryżu 1868; — Krajowa korespondencya Stanisł. Augusta 1784 1792, wyd. Br. Zaleski, tamże 1872, Odb. Poznań 1872 [str. 258].

R: Liske X., Przew. nauk. lit. 1874, Sybels H. Z. XXXIII.

4878. **Pamiętniki** St. Aug. Poniatowskiego i korespondencya jego z cesarzową Katarzyną. Mémoires de St. Aug. Pon. [po pol. i franc.], Poznań 1862 [str. 103]; — Mémoires sécrets de St. Aug. rélatifs à ses raports intimes avec Cath. II., Leipzig 1862 [str. 239]; — Pamiętniki, z autogr. franc. przeł. przez Zalewskiego Br., Kraszewski J. I., Bibl. pam. i podr. po daw. Pol. t. III., Drezno 1870 do 1872.

R: Dz. pozn. 1870 Nr. 294; Kraj, Kraków 1871 Nr. 11; Tyg. wielkop. 1871 Nr. 96.

4879. **Correspondance** inédite du roi Stanislas Auguste Poniatowski et de Mme Geoffrin [1774—1777], ed. de Mouy Ch., Paris 1875; — Listy P. Geoffrin, wyd. Siemieński L., Kraków 1876.

R: Prz. kryt. 1874—5; Ognisko dom. War. 1875 I. 53; Gaz. lw. 1875 Nr. 174; Bluszcz 1875; Czas 1875 Nr. 129. 1876 Nr. 1; X. L. Sybels H. Z. XXXVI. Por. Czas 1873 Nr. 234.

4880. Tomkowicz St., Z prywatnej korespondencyi Stan. Augusta ze St. Badenim regentem koronnym, Czas 1882 Nr. 94 i n., Odb. Kraków 1882: — Gumplowicz L., Konfederacya Barska, Korresp. między St. Aug. a Ksaw. Branickim w r. 1768, Kraków 1872, *zob.* Nr. 4943; — Relacye Gereta I. S. [1769—1773], *zob.* Nr. 4964; — Materyały do konf. barskiej, *zob.* Nr. 4943; — Książę Prymas Mich. Poniatowski, jego listy i polityka, Przegląd Lwowski 1876 t. XI.; — Listy Ad. Naruszewicza i króla do niego, Koźmiana Wyciągi Piotrowickie 1842, Dz. Warsz. 1852 Nr. 334, Przyj. ludu, Leszno 1843 X.; — Naruszewicz A., Listy do St. Aug. [15] i Stan. Trembeckiego, Wójcicki, Arch. domowe 1856: 67—68, 577—578, *zob.* Nr. 4890.

4881. **Kraszewski J. I.**, Polska w czasie trzech rozbiorów 1772—1799, Pozn. 1873—5 3 t. [t. I. 1885, 2 wyd.].

R: Prz. lw. 1873 VI, Gaz. lw. 1873 Nr. 282. X. L. Sybels H. Z. XXXVIII.

4882. **Kalinka W.**, Ostatnie lata panowania Stan. Augusta i dokumenta do historyi drugiego i trzeciego podziału, wydał W. Kalinka [Pamiętniki z XVIII. wieku t. X. i XI.], Poznań 1868, *zob. Opracowania.*

4883. **Schmitt H.**, Panowanie St. Augusta, Lwów 1868—70 t. 4 (Dod.), *Zob.* Nr. 4863; — Materyały, Przyj. ludu 1844 XI.; — Le Mémorial Polonais sous les auspices du Comité Central franco-polonais, I. livraison, Paris 1846 [akta w liczbie 12, głównie z czasów St. Augusta]: — Dokumenty z końca XVIII. wieku, Méssager de Vienne 1877, 1878.

4884. Sozański A., Imienne spisy osób, które od 1764—1772 w rządzie Rpltej udział brały, Kraków 1866; — Paprocki Fr., Wiad. albo specyfikacya starostw i królewszczyzn, 2 ed., Łowicz 1777, War. 1777.

4885. **Korzon Tadeusz**, Wewnętrzne dzieje Polski za Stanisława Augusta 1764—1794, *zob. Opracowania.*

4886. Potocki St., Pochwały, mowy i rozprawy, Warsz. 1816 t. 2; — Karpowicz M. Fr., Kazanie trybunalskie [Kazania, tomów 8, Warsz. 1808] t. VII.; — Mowy sejmowe z czasów panowania Stanisława Augusta 1764—1793, Warta 1886.

4887. **Korespondencya** Radziwiłła K. St. wojew. wileńs. „Panie kochanku" 1762 do 1790 ze zbiorów famil. wydał K. Waliszewski, Kraków 1888 str. 176.

R: Mycielski J., Prz. polski 1889; Liske X., Kwart. hist. 1889.

4888. **Listy** pani Kossakowskiej z Potockich do Ignacego Potockiego, marszałka W. X. Litew. [z archiw. Wróblewiec. Wład. Tarnowskiego, *zob.* Nr. 1386], Lwów 1876.

R: Kuch lit. 1877, Prz. lwow. 1878, Kurjer pozn. 1883 Nr. 16.

4889. K. Wł. Wójcicki, Listy miłosne z czasów Stanisława Augusta, Bibl. warsz. 1850 I.; — Dwór i zarysy domowego życia St. Aug. z rękop. Ant. Magiera przypisami powiększone, Archiw. domowe Wójcickiego, Warsz. 1856; — Bartoszewicz J., O dochodach St. Augusta, Tyg. powsz., **War.** 1880.

4890. St. Trembecki do P. Engestroema. Nowy Pam. Warsz. 1802 III.; Daniel Chodowiecki do J. Łęskiego. Pszczółka krakow. 1820 III.; St. Augusta do Trallesa z Wrocławia, Astrea 1822; List o Tadeuszu Czackim. Atheneum VI.; List Jana P. Franka, Przyj. ludu, Leszno 1849 VII; Dwa listy Naruszewicza do Jacka Małachowskiego, tamże 1843 X.; Odpowiedź króla Stanisł. Augusta, tamże 1843 X.; List o Stan. Trembeckim H. Wołodkiewicza, Tyg. petersb. 1846 XXXIII.; Dwie prośby J. F. Bystrzyckiego Astronoma do króla, Arch. dom. Wójcickiego 1856; List St. Samuela Naruszewicza do brata Adama, tamże; Prośba Jezuitów do króla o przywrócenie zakonu, tamże; List Jana Bohomolca. Tyg. illustr. 1862; List Ign. Krasickiego, tamże 1864 X.; List Naruszewicza, tamże 1881 III.; List Fr. Zabłockiego, tamże 1863 VIII.; Nota własnoręczna bisk. Załuskiego podana królowi St. Aug., ze zbioru i tłumaczenia pod. Sobieszczański F. M., Bibl. warsz. 1848 II.; List Branickiego J. K. hetmana w. koronnego, tamże 1865 I.; Dokument Stanisława Augusta dotyczący kopalni miedzi w Miedzianej Górze, Gaz. Kiel. 2?. (rok ?) 1882—1886; List Naruszewicza do Stan. Augusta, Prz. bibl. archeol. 1881 II.; Po zobutt M., Listy do J. Chreptowicza (z arch. Przeździeckich), Kronika rodz. 1883; Dokument z ostatniej ćwierci XVIII. w., Wiek 1882 Nr. 215.

4891. **D'Angeberg** [Noailles], Recueil des traités, conventions et actes diplomatiques concernants la Pologne 1762—1862, Paris 1862 [z materyałów L. Chodźki i A. Czartoryskiego str. 1260]; — Siarczyński Fran., Traktaty konwencyjne, handlowe i graniczne od r. 1764—1794, War. 1791, *zob.* Nr. 4337.

4892. **Katarzyna II.** Listy, Sbornik russkawo istor. imperator. obszczestwa Petersb. [wiele tomów], *zob.* Nr. 940 C. i *pod odpow. latami.*

Zob. Nr. 923, 925.

4893. **Catherine II.** Mémoires écrits par elle même, ed. par A. Herzen, Londres 1859, 2 éd., augmentée de huit lettres de Pierre III. et d'une lettre de Cath. II. au comte Poniatowsky, Londres 1859, [toż po duńsku i szwedzku]; — La Russie et ses favoris, Mémoires secrets, extrait de papiers de famille et et., Würzburg 1874.

R: Czas 1859 Nr. 29 (Mémoires).

4894. Stosunki polskie z Turcyą za Stan. Aug. przez Bronisława Zaleskiego, R. Tow.

hist. lit., Paryż 1869; — Selim III., Tłómaczenie listów Sułtana do Najj. Króla, War. b. r. [DS.].

Marya Teresa, zob. Nr. 1587.

Fryderyk II., zob. Nr. 4669.

Bernstorff J. H. E., Correspondance 1751—1770, zob. Nr. 4744.

Broglie de, Le secret du roi (1752—74), zob. Nr. 4754.

4895. R. **1764**. Denuntiatio Regis coronati, Literae juramenti praestiti, Confirmatio generalis jurium, Vol. leg. VII.; — Borzęcki, Mowa utrzymująca koronacyą w Krakowie 1764; — Ceremoniał koronacyi Stan. Aug., Warsz. 1764 [DS.] [Por. **E**. 1764: Stanisław August (Gratulacye)]; — Koronacya St. Augusta, Zieliński, Pam. hist. kraj., Lwów 1841; — List Maryanny Brühlowej do Wojewodziny kijowskiej opisujący koronacyę, Atheneum 1841 IV.; — Relacya z jaką paradą odprawił się akt hołdu od miasta Warszawy 26. listop. 1764 [toż po franc.]; — Description de l'arc de Varsovie [po pol. i franc.] 1764; — Konarski Stan., In solenni die inaug. Stan. Aug. colloquium 1764 [Por. **E**. 1764: Biegacewicz, Drohojowski, Haszewicz, Konarski, Stan. Aug.]; — Konstytucye Seymu Walnego Koronacyi, Konstytucye W. X. Lit., Vol. leg. VII.; — Konstytucye i przywileje na sejmie koronacyjnym, Zarazem konstytucye W. X. Lit., Warszawa 1764; — Dyaryusz sejmu coronationis St. Augusta z mowami Stan. Augusta, kazaniem Krasickiego i z mowami senatorów, Warsz. 1764; — Posłowie z Korony i W. X. Lit. na sejm koronacyjny 1764; — Wędrychowski Jan, Memoryał do Stanów na Sejm coronationis d. 3. grudnia 1764; — Memoryał żądania miasta Lwowa na Sejm koronacyi 1764; — Stanisław August, Mowa po złączeniu się izb przy oddaniu pieczęci koronnych 4. Decembris miana 1764; — Małachowski Hyac., Mowa przy złączeniu się izb do Stan. Augusta 1764; — Przeździecki Ant., Mowa do ofiarowanej sobie litew. pieczęci 1764; — Załuski Andrzej, Mowa 5. grudnia 1764, Toż: Sołtyk Kajet. [7. Grud.], Szeptycki Hier. X., [12. Grud.], Piwnicki [16. Grud.], Wolański Karol [do Aug. Czartoryskiego marszałka, 18. Grud.], Załuski [19. Grud.], Wodziński K. [rekognicya od ziemi lit., 24. Grud.], Łochocki [b. d.], Rogaliński, Sierakowski Wacł., Sumiński P. [b. d., cum recognitione] 1764 [DS.]; — Stan. Aug., Manifest 18. Grudnia w Warszawie 1764 [DS.]; — Ordynacya sądów nadwornych assessorskich, Vol. leg. VII.

4896. Stan. August, Mowa na sejmie *12.* **Octobris 1764; Czapski Tad., Oratio sub tempus conventus terr. Russiae 26. Octob. 1764; Borzęcki, Mowa na sejmiku przedkoron. w Wiszni Sądowej d. 29. Octobris 1764; Czacki Felix, Mowa 22. (?) Listopada 1764 (DS.).**

4897. Clemens XIII., Epistola ad Poloniae regem [St. Lesz.?] [lat. et germ.], Augs. 1764 [Por. **E**. 1767: Klem. XIII.]; — Antonius Eug. Vicecomes [Visconti], Ad Stan. Aug. et ordines oratio, Vars. 1764; — Reflexions d'un François sur l'arrêt, qui suprime les Brefs du pape au Roi de Pologne 1764; — Grabowski Ad. St., Universo clero salutem [Stan. Aug. regem commendat], Heilsbergae Nonis Novembris 1764; — Petyta kapituły inflanckiej 1764 [DS.].

4898. R. **1764**. Ordinatio judiciorum trib. Reg. Petricov. post coronationem 1764; — Objaśnienie pretensyi sukcessorów Mich. Kociełła podskarb. W. X. Litews. do skarbu Rpltej 1764; — Górski Wal., Mowa przy pożegnaniu trybunału 17. Novembris 1764; — Maryanie X. X., Memoryał St. Augustowi, Warsz. 1764; — Actum in curia Varsav., Dekret kryminalny [Wężyk generał — Kretkowski wojewoda] 1764 [DS.].

4899. R. **1764**. Desideria m. Starej Warszawy 1764; — Informacya o prawach m. Warszawy 1764 [DS.]; — Lustracya sanocka, *zob.* Nr. 4911.

4900. R. **1764**. Obwieszczenie burmistrzów Rady miasta Gdańska, Gdańsk 1764; — Civitatis gedanensis jura quaedam defensa interregno 1764 [toż po niem.: Vertheidigung]; — Lengnich Godof. Civit. Gedanens. expositio, Gedani 1764; — Dowód bezprawnych magistratu Gdańskiego postępków z krzywdą stanu szlacheckiego 1764 [DS.].

4901. R. **1764**. Sprawa o szkodliwe otwarcie akademii Jezuitów, Zamość 1764, *zob.* Nr. 4831; — Biegaczewicz Alb., Ordinatio studiorum facultatis philosophicae, Crac. 1764 1765 [DS.].

4902. R. *1764*. **Rozporządzenie pułkownika Szekelego, Warta 1887 Nr. 657.**

4903. R *1764* **Lipiewicz Andr., Sermo ad S. P. Regem in privata audientia 1764; Koniski J., Mowa do Stan. Augusta 1764 (?),** *zob.* **Nr. 4905; Intimation wegen Wahl Stan. Augusti, Thorn 1764 [DS.].**

4904. R. **1765**. Opaliński W. wojew. Mazow., Mowa podczas Senatus Consilium d. 10. Januar. miana 1765; — Hylzen, Mowa woj. mińskiego na radzie d. 9. Marca 1765; — Czartoryski Fr. M., Précis du discours d. 15. Mars [sur Courlande] 1765, *zob.* Nr. 4906; — Borch Jan, Mowa 5. Octobris 1765; — Stanisław August, Postanowienie orderu św. Stanisława 8. maja 1765 [toż po łac., Por. **E**.: Ordo, Śliwicki, Ustawy]; — Uniwersał, War. 20. maja, Względem pogłównego 31. maja, Względem długów żydowskich 9. Aug., Względem pogłównego, Aby mosty, drogi były reparowane, Zabraniający wprowadz. zagran. monety, Komm. skarbu o likwidacyi długów żydowskich 15. August. 1765; — Dyspartyment pogłównego żydowskiego 1765; — Zamoyski And., Po-

rządek traktowania skarbowych materyi na sejmie, Warsz. 1765; — Bieliński Fr., Rozporządzenie, iż nie wolno topić i fajnować srebrnej monety 1765; — Obwieszczenie komisarzy Rpltej 11. Marca [Potwierdz. Regiment- i sędziów wojskowych ustanow. przez Aug. Czartoryskiego] 1765; — Taxa marszałkowska dla rozmaitych cechów [toż po łac.] 24. April. 1765; — Dyspozycye urzędu marszałkows. Warsz. względem bezpiecz. 1765 [DS.]; — Instruktarz dla służby solnej, Pam. hist. Huberta I.; — O akcyach w dawnej Polsce, tamże.

4905. Synodus dioecesana Leopoliensis sub Venc. Sierakowski 20—22 May [2 ed.], Leopol. 1765; — Klemens XIII., Constitutio qua institutum S. J. denuo approbatur [Vilnae] 1765 [toż po pol.]; — Allocutio in comitiis generalibus Minor. S. Francisci Conv., Calissi 1765 [toż po pol.]; — Załuski Józef X., List pasterski ogłasz. bullę Klem. XIII. d. 7. Januar. w Berdyczowie 1765; — Potkański Fr. X., Toż d. 29. Juli, Crac. 1765; — Koniski J. Bisk., Mowa do Najjaśń. Stan. Aug. 27. lip. [w sprawie relig.], Warsz. 1765 [toż po łac.]; — Krzywda o granice między władzami 1765; — Obserwacya na obserwacyą compozycyi inter Status [Odpow. na Granice między władzami], Warsz. 1765; — Zastanowienie się nad pismem: Wykład krzywdy metropolicie uczyniony, b. w. r. [czy Koniskiemu?], [E. IX.] 1765; — Jordan A. Carm., Sermo capitularis de electione in relig. congregat., Leopoli 1765; — Przełożenie sporu o komissaryat cysterski między opatami Łędzkim i Bledzowskim 1765 [DS.].

4906. **Kurlandya**. Reglement nach welchem Erbprinzen Reise, Mitau 1765; — Mandatum obedientiae S. R. M. 17. Januar. 1765; — Rescriptum S. R. M. ad nobil. Curl. 19. Mart. 1765, Toż 29. Mart., Toż 12. Apr.; — Medem O. E., Relation v. Delegationsgeschäften in Warschau 1795; — Diarium d. v. Biron ausgeschr. Versammlung 5—30. März, 26 April bis 6. Mai, 12—18. Septemb. 1765; — Gravamina publica 1765 [toż po niem.]; — Litterae supplices Ernesti Joannis, Aprilis 1765; — Citatio regia cum allegatis [Stan. Aug.] 1765; — [Howen] Status causae ex parte ordinis equestris Curl. contra instigatores regni et Ern. Johann. 1765 [toż po pol.]; — Additamenta ad statum causae 1765; — Status causae ex parte instigatorum 1765; — Schreiben des Landhofmeisters 1765; — Exceptio spolii princ. Ernesti opposita 1765; — Litterae suplices ad R. P. Senatores a nobilitate 16. Sept. 1765 [toż po pol.: J. O. Xżę Arcybiskup 1765]; — [Howen O. Ch.] Status pro ord. equ. contra Hen. Offenberg, Franc. Georg Frank. Nr. I. i II. [po polsku] 1765; — Declaration v. Seiten des Curl. Adels 1765; — [Howen O. Ch.] Exceptio Ernesto Johan. Curlandiae duci opposita a nobilitate, Varsav. 1765; — [Tottien K. i Klopmann] Dilucidatio declarationis nobilium, Curl. Beleuchtung 1765; — Howen Otto, Mowa przez Najj. królewicza [z odpowiedzią na tę mowę] 1765; — Bryszken, Mowa ne reassumpcyi sejmu kurlandzkiego 1765 [DS.].

Reskrypty, ukazy Jekatieriny II. 1762—73, zob. Nr. 4852.

4907. R. **1765—1768. Protokół** konfer. króla z ministrami, Schmitt, Panowanie t. II., *zob.* Nr. 4883; — List. ks. K. Radziwiłła do siostry Morawskiej 1 65 i odpis, Archiw. dom. Wójcickiego, Warsz. 1856; — List ks. M. Poniatowskiego do Prymasa, tamże; — List Wagnera Jezuity do Młodziejowskiego, tamże.

4908. R. **1765.** Ordinatio judiciorum trib. reg. Petric. d. 8. Octob. condita, Przytem: Mowa Ant. Jabłonowskiego przy oddaniu marsz. laski 7. paźdz. 1765; — Małachowski Hyac., Mowa na reassumpcyi sądów, Warsz. 1765; — Spytecki M., Mowa na pożegn. Trybunału 1765; — Wyczółkowski Marcin, Mowa w trybunale lubelskim 1765; — Dyaryusz sądów ziems. X. Zatorskiego i Oświecimskiego na kadencyi 20. Wrześ. 1765 [Por. E. 1766: Masłowski] [DS.].

4909. R. **1765.** Sołtyk Kaj., Dyaryusz wizyty akademii krakowskiej zaczętej [po pol. i łac.], Kraków 1765. *zob.* Nr. 4924; — Relacya o rycerskiej akademii Lignickiej, Wrocław 1765; — Piotrowski Grac., Oratio pro instauratione studiorum, Var. 1765 [DS.].

4910. R. **1765.** Ostrowski Ant., Sermo 26. Junii, Gedani 1765; — Lengnich Gottf., Ad Ant. Ostrowski responsio, Gedani 1765; — Huldigung Elbing als Empfang des Legaten Ant. Cas. Ostrowski, Elbing 1765; — Geret Sam., Reponse sur le mémoire touchant la douane dans la Prusse polonaise, Vars. 1765 [DS.].

4911. **Lustracya** wdztwa ruskiego ziemi lwowskiej: Starostwo lwowskie, Miasto Lwów, Opisanie zamku, Starostwo gliniańskie, Dzierżawa Janowska, Starostwo kamioneckie, Dzierżawa Mierżwicka, Dzierżawa Sieciechowska, Dod. Gaz. lw. 1868 Nr. 39 do 52, 1869 Nr. 1—26; — Lustracya ziemi sanockiej [w r. 1764], Stadnicki A., O wsiach wołoskich.

4912. R. **1765.** Confirmatio St. Aug. jurium civ. ilcussiensis, Łabęcki H., Górnictwo II.

4913. R. **1765.** Katarzyna II., Porządek handlu m. Rygi 1765; — Meritum sprawy względem dóbr dis. Piltyńskiego, b. r. Expositio nexus Piltensis erga Poloniam, Por. Winkelmann Nr. 2341—3.

4914. R. *1765*. **Prożba konfraternii kupieckiej i cechów o egzekucyą praw przeciw Żydom (Zarazem: Wyszczególnienie praw m. Warszawy) około 1765 (DS.).**

4915. R. *1765*. **Status causae między Szczęsnym Nowickim a Józ. Ossolińskim (Odpowiedź, Summarium, Dowód, Replika, Akt graniczny) 1765 DS., *zob.* Nr. 3734 (zatw. żydom w Leżajsku).**

4916. R. *1765*. **Avertissement ulterieur (względem długów Aug. III.), Dresde 1765; Puzyna Stan., Głos przeciw zapozwanym w aktorstwie, b. w. m. 1765; Edykt naprzeciw zatraceniu niemałżeńskich dzieci, Berlin 1765 (DS.).**

4917. R. **1766**. Konstytucye Seymu Walnego Warszawskiego, Konst. W. X. L., Vol. leg. VII.; — Konstytucye koronne sejmu wal. ordyn. w Warszawie d. 6. Październ., [Rembieliński], Warsz. 1766: — Summaryusz konstyt. Sejmu 1766 [także w Paprockiego Kalend. polit. 1767]; — Czopowe i szelążne generalne [2 ed.] 1766]: — Czopowe i szelążne w W. X. Lit. 1766; — Dyaryusz sejmu ord. w Warsz. 1766; — Series Senatorów i Posłów na sejm. Warsz. 1766; — Zbiór różnych mów, deklaracyj, projektów na sejmie warszawskim 1766 [Por. **E**. 1766: Czaplic. Obostrzenie, Rembieliński (Projekty)]; — Poniński K. X., Mowa na sejmiku d. 25. Sierpn. 1766; — Gorlicki Tom., Myśli na przedsejm. kongresie w Zathorze, [Kraków] 1766; — Propozycye od tronu J. K. M. d. 9. Octobr. przez kanclerza 1766; — Porządek trakt. skarbowych materyi, Projekt 11. Octobra, Warsz. 1766, *zob.* Nr. 4904; — Aprobacya ordynacyi Komissyi Skarbu W. X. Lit. 1766; — Wywody prawa o cłach W. X. Lit. [Tyzenhauza Nota i na to rezolucya] 1766; — Refutacya przeciw podskarbiemu Lit. [Tyzenhauzowi] 1766; — *Dyssydenci, zob. Nr. 4918; — Moneta, zob. Nr. 4921;* — St. August, Mowa *23*. Septem. 1766, Toż: Czacki F. [*6*. Octobris przy podawaniu do laski], Kurdwanowski M. marsz. konfed., Małachowski St. H. [na zagajeniu sejmu], Przytem Mowa zdając laskę sejmową Czaplicowi; Czacki F. [*7*. Octobris z okazyi długów Rpltej], Mostowski P. [*9*. Octobris], Czacki F. [*10*. Octobris Do projektu o dupli], Stanisław August [*11*. Octobra], Sołtyk Kaj., Wielhorski; Czacki F. [*12*. Oct. o monecie], Załuski And. J. [*16*. Paździer.], Poniatowski Kaz. X.; Skarbek Jan [*19*. Oct.], Czacki F. [*20*. Paźdz.], Lubomirski A. X. [w Senacie *20*. Paźdz.], Wielhorski [*20*. Paźdz.], Sołtyk Kaj. [*21*. Paźdz.], Czacki F. [*22*. Paździer. z okazyi odkładania projektu wiary], Czapski Franc., Łubieński Wł. X., Poniatowski Kaz. X., Sołtyk Kaj., Wielhorski; J. Dzieduszycki [*24*. Paźdz.], Lubowiedzki Piotr [*27*. Paźdz.], przytem O. Kamodzińskiego [*26*. Paźdz.]; Czacki Feliks [*30*. Paź.], Herstopki Lud., Lubomirski A. X., Sołtyk Kaj. [dwojaka], Wielhorski poseł Wołyński; Markowski cześnik [o skarbowej komisyi, Novembris], Gruji poseł woł. [*1*. Nov.], Repnin [*4*. Nov., *zob.* Nr. 4918], Sarnacki A. [*5*. Novemb.], Czacki Feliks [Votum *6*. Nov. w sprawie sukc. Siedlnickiego], Wielhorski, Sołtyk Kaj., Poniatowski K. X.; Czacki F. [*7*. Novembr.], Poniatowski Kaz. X.; Borch J. J. [*8*. Novem.], Czacki F. [z okazyi ewaluacyi złota], Czacki F. [*10*. Novem. do projektu o dupli], Borch Jan Józef [*12*. Nov.], Czacki F. [o monecie], Małachowski Stan., Plater Konst., Poniatowski Kaz. X., Sołtyk Kaj., Visconti nunc. *zob*. Nr. 4919; Lubomirski A. X. [*14*. Nov.], Wielhorski [*18*. Nov.], Czacki F. [*19*. Novem. o komissyach], Tenże [*20*. Novem.], Piwnicki W. [toż po łac.: Vox Pruthenorum], Poniatowski K. X., Sołtyk K.; Czacki F. [*22*. Novem. aby projekt wiary podpisano], Czartoryski T., Gadomski St. K., Lubomirski A. X., Sołtyk Kaj. [dwie], Szeptycki H.; Czartoryski T. [*24*. Novem.], Rzewuski Wacław [*26*. Novem. o przywróceniu władzy hetmańskiej], Karczewski Józef [*27*. Novem.], Sołtyk Kaj. [*27*. Nov., *28*. Nov. i *29*. Nov. (3 razem)] [toż po włosku: Allocuzione al Re, Roma 1766], Lochocki starosta [b. d.], Kaniodziński O. [do J. K. Mości], Skarbek Jan, Borch Jan Józef [odpowiedź 12. Decembra (?)] 1766 DS.; — Listy nad wyp. 1766, *zob*. Nr. 4856.

4918. **Dyssydenci**. Pokorna prośba dyssydentów do króla i skonf. Rzeczp. Stanów na sejmie, Libellus supplex [po łac. i pol.], Warsz. 1766: — Odpowiedź na suplikę i objaśnienie obyw. Mścisławskich 1766; — Repnin, Oratio coram rege d. 4. Novemb. 1766 [toż po niem.]; Deklaracya im. Imperatorowej 11. Novemb., Przytem: Nota im. króla prusk. Benoit [2 odb. po pol. i franc.] 1766 [toż po łac. i niem.]; Uwagi dobrego obywatela nad memoryałem rossyjs. i pruskim 11. List. podanym 1766; — Saint Sophorin, Déclaration de S. M. de Danemarc 1766 [toż po pol.]; Vrougton, Déclaration de Roi de la Grande Bretagne 1766 [toż po pol.], — Acte de confédération du Gr. Duché de Lithuanie du rit. grec., Manifest au nom de dissidents 3. Decembre, Varsovie 1766; — Manifest dyssydentów 1766; — Expositio jurium eorum, qui dissidentium nomine veniunt [2 ed.], Petropoli 1766 [toż po pol., franc., niem.: Prawa, Exposition, Erläuterung]; — Addenda ad expositionem [2 ed.], Petropoli 1766; — Polak prawowierny katolik odpowiad. pismu: Expositio jurium 1766; — List do przyjaciela na pretensye dyssydentów przez senatora Zelanta 1766; — Reflexye na seym warszawski 1766; Uwagi przeciwko równości wiar i oratoryów dla dyssydentów 1766; — Marciszewski Jak., Dowody gorliwości o wiarę na sejmie war. [J. A. Załuskiego, De immunitate] [Kraków] 1766 [DS.].

Sbornik russk. ist. obszcz. t. X., XII., XIX., zob. Nr. 940.

4919. [Klemens XIII.], Breve apostolicum pro comitiis inchoandis 1766; — Vladislao

Archiep. Guesn. [Lubieński] 1766; — Visconti Ant. Eug., Oratio ad Stan. Aug., Varsaviae pridie idibus novembr. [toż po pol.] 1766; — Sołtyk Kaj. Ign., Process przedseymowy [o sukcess seymu] 1766; Kopia listu do województw, War. 1766; Edictum de tabellis baptisatorum 1766; — Wołłowicz E., List pasterski [po łac.], Luceoriae 26. April. 1766; — Massalski J. J., List pasterski d. 24. Julii [Vilnae] 1766; — Załuski A. J., Objaśnienie błędami zarażonych, Berdyczów 1766; Vota onomastica 1766; Wołodkowicz Fel., Status causae przeciw Jerz. Konińskiemu względem dóbr [E. IX.] [Por. E. 1766: Koniński]; — List anonima od jednego ex colleg. episcopali die 20 Sept. 1766; — Ricci Laur., Nominacya Stef. Kuczyńskiego rektorem Colleg. Putov., Romae 1. Junii 1766 (DS.).

4920. **Kurlandya** Rescriptum regium ad Henr. v. d. Brincken 1766; — Brincken H., Mowa przy zagaj. seymu kurl. 23. Stycznia 1766; — Status causae pro Marsch. et deput. conv. 1766; — Status pro ordine equestri 1766; — Continuatio ulterior status, Mitava 1766; — [Howen O. Ch.] Declaratio pro gener. nobilitate Curlandiae [10. April.] 1766 [toż po niem. i pol.]; — Respons szlachty kurl. na list Howena 1766; [Tottien K. A.] Unparteiische Anmerkungen wider Herzog. Mitau 1766 [toż po pol.: Obserwacye]; — Materie u. Anmerkung d. Herzog 28. Julii 1766; — [Howen K. O.] Explicatio 28. Julii, Warsz. 1766 [toż po pol.: Objaśnienie]; — Tottien K. A., Ulterior expositio pro duce Curl., Fernere Erklärung [Warsz.] 1766; — Textus ex juribus curl. Ducem [Vars.] 1766; — Supplementa ad scripta nobilit. Curland. [Przydatki], Vars. 1766; Citatio regia duci 1766; — Declaration welche durch dero Ministre russ. Plater u. Lipsky gemacht 1766; — [Klopman. Tottien] Litterae supplices ad S. R. Maj. nomine Ducis Curl., Vars. 1766 [DS.] [Por. E. 1766: Additamenta, Howen, Obrona, Petycya] Por. Winkelmann Nr. 8994 do 9012, *zob.* Nr. 4906.

4921. **Moneta**. Komissya rzeczypospol. skarbu koron. d. 8. lutego [E. IX.]; — Excerpt z uniwersału przez komis. 10. Lutego w przedmiocie monety 1765; — Uniwersał komissyi 22. kwietnia, 1. czerwca, Warsz. 1766, 4. czerwca 1766; — Ewaluacya monet według uniw. komissyi, Warsz. 1766 [toż po franc.]; — Deklaracya o currencyi monet i płaceniu sum 1766; — Ustawa waloru i kursu monet 1766; — Uniwersał redukcyjny W. X. Lit., Grodno 9. Aug. 1766; — Uniwersał o monecie w kursie ustanow., War. 28. list. 1766 (DS.), *zob.* Nr. 4917.

4922. Taxa marszałkowska 9. września: Piekarze, kurnicy, 20. września: Cech rzeźniczy, 26. listop.: Taksa chleba podp. J. Lubomirski, Taxa szewska, 16. grudnia: Cech rybacki, Taxa ryb, 17. grudnia: Taxa towarów przy wprowadzeniu 1766; — Forma expedycyi towarów na komorach 1766; — Miedźwiedzki C. M., Tarifa lanealis posnan. et calisien. palat., Poznań 1766 [DS.].

4923. R. *1766*. Nilson J. E., Salis fodinarum cracoviensium tabula jubente Stan. Augusto, Augustae Vindel. 1766; De Rieule, Projet pour ensembler toutes les richesses naturelles de la Pologne, Berlin 1766.

4924. Sołtyk Kaj., Informacya o akad. krak. Stan. Augustowi podana, Warszawa 1766; — Straszewski, Oratio in univ. Crac., Cracoviae 1766 [E. IX.] DS., *zob.* Nr. 4910.

4925. R. **1766**. Stanisław August, Extract Bojarom Berestejskim potwerżenia gruntów 1766 DS.; — Extrakt utwierdzenia praw i wolności Tatarom 1765, Archiwum dom. Wójcickiego, Warsz 1856.

4926. R. **1766**. Wołodkowicz Arcyb. Rusi, Uniwersał o spisie ludności, Włodzimierz 20. Marca 1766; — Akt komissyi odprawionej we Lwowie 1766; — Ustawa kompanii 120 akcyi na założenie fabryk wełnianych, Warsz. 16. Kwiet. 1766 [DS.].

4927. R. **1766**. Ordinatio jud. tribunalis R. min. Poloniae sub ausp. Stan. Raym. Jezierski, Rochi Mich. Jabłonowski maresch. 8. April., Leopoli collecta 1766; — Godlewski M., Mowa na powit. tryb. 1766; — Jabłonowski R. M., Mowa w Lublinie 22. Marca 1766; Toż, 10. Aprilis 1766 (DS.).

4928. R. *1766*. St. August potwierdza nadane od ojca i brata prawa Jazłowca, Dod. Gaz. lw. 1855 Nr. 42, 43; Tenże ustawy cechowi szewskiemu jazłowieckiemu od ojca i brata r. 1753 nadane potwierdza, tamże 1861, Nr. 10, 11; Tegoż przyw. dla Peczeniżyna, tamże 1854 Nr. 51; Wiadomość o sprawie miasta Brześcia z ekonomią około 1766; Projekt potwierdzenia kupna pałacu Krasińskich (E. IX.) (DS.), *zob.* Nr. 4506 (Zatw.)

4929. R. **1766**. Bürgemeistere und Rath Danzig, Gegeben d. 3. Febr., Obwieszczenie 1766; — Expositio jurium aggerationis communitati insularum Marienburgensium contra villas 1766 DS.

4930. R. *1766*. Edykt stęplowy, Berlin 1766; Memoryał względem jałmużny na kościół kat. w Berlinie, Działo się 18. Grudnia 1766 (E. IX.); Arrest de la Chambre des Comptes a l'occasion de la mort de Stanislas I., Nancy 1766 (DS.); Zatw. przyw. Piwniczny, *zob.* Nr. 1834.

4931. R. **1767**. Uniwersał Komiss. Skarbu o rewizyi traktatów, Warsz. 28. lut. 1767; Toż 21. Marca 1767; — Uniwersał tyczący się monety, Warsz. 1767; — Siekierzyński T. X., Taryfa na monetę polską, Lwów 1767; — Sierakowski W. H. arcyb. lwows., Mowa na radzie Senatu 25. Maii 1767 (DS.).

4932. Klemens XIII., Breve ad R. Pol. primatem, Romae 18. Apr. 1767; List z d. 28. lipca 1767; Stanowi rycerskiemu Król. Polsk. 12. Września 1767; Do J. And. Załuskiego bisk. i List pasterski J. A. Załuskiego, Process nakazujący modlitwy o sejm

1767; Litterae decretales super canonizatione Joan. Cantii, Romae 1767 (Por. **E**. 1767: Klemens XIII.); — Potkański Fr. X., List pasterski d. 26. Oct., Crac. 1767; — Massalski J. J., Nakazuje trzydniowy post (Wilno) 1767; — Sołtyk Kaj., Proces obwieszczający artykuły nieunitom i dyssydentom 1767; — Przełożenie interesu o kommisarjat gener. cysterski między opatami (Zarazem: Odpowiedź) 1767; — Żuchowski Marc. Cyryl, Ad Ser. St. Aug. pro Gabr. J. Podoski congreg. Miechoviensis nomine oratio 1767; — Klemens XIII., List względem wygnania Jezuitów z Hiszpanii, Rzym 16. maja 1767; — Müller St. J., Ad suos in Polonia fratres pontificis epistola, Gissae 1767 (DS.).

4933. R. **1767**. **Taxa** marszałkowska kor. 27. Lut., Roboty mularskie, ciesielskie (podp. Lubomirski) 1767; — Journal wszystkich towarów (Wessel) 1767; — Tablica wywozu 1767—71, War. 1776 (**E**. IX. Rada); — Objaśnienie legis sumptuariae (konst.) 1767 (DS.).

4934. R. **1767**. Regulament dla regimentów pieszych i konnych, Warsz. 1767 (toż po niem.) DS.; — Regulamen kawaleryi, Pam. hist. L. Huberta t. II., *zob.* Nr. 4959.

4935. **Kurlandya**. Sammlung der vorn. Schriften, Mitau 1767; — Diarium d. v. Ernest Joh. ausgesch. Landtages 16. Mart., Mitau 1767; Toż 20. Juni bis 14. Juli (rkp.?) 1767; Toż 4. Aug. bis 2. Sept. 1767; — Diarium der Konferenz 4. bis 21. Mai, Mitau 1767; — Accessions-Acte z. d. Conföd. der Dissid., *zob.* Nr. 4941; — Manifestation Herz. Ern. 19. Mai 1767; — Disser. prima de citatione die 21. Maji; — (Tetsch) Succincta deductio, Vars. 1767; — Decretum inter instigatores et creditores 30. Octobris 1767; — Status causae pro Heyking 20. Junii, contra Medem 1767 (toż jako dod. do Diarium des Landtages 1778); — Toż (pro G. C. Medem contra Heyking) 1767; — Testament ks. E. Jana 8. grud. 1767, 1770 (DS.), Por. Winkelmann Nr. 9013—9023.

4936. R. *1767*. Status causae pro districtu Piltensi Vars. 1767, *zob.* Nr. 4913; Des Pilten. Kreyses Gesetze, Mitau 1767 · Informacya względem powiatu pilt., 2 ed. 1768 DS.

4937. R. **1767**—**1769**. Listy generała Coccei z Polski, Skarbiec Sienkiewicza II.

4938. R. **1767**. Supplika w Akademii wileńskiej uczących się do króla 1767; — Bielski Jan X., Pro scholis publicis oratio, Poznań 1767 (DS.).

4939. R. **1767**. Geret Sam., Vox Pruthenorum, Vratisl. 1767; — Tenże, Reponse sur le mém., Thorn 1767 (DS.).

4940. R. *1767*. Kossakowski, Mowa przy powitaniu trybunału W. X. Lit., Wilno 1767; Actum in curia reg. vars. (Person. veniens Mart. Matuszewicz) 1767 (DS.); Wierzbicki M. X., Demonstratio caecitatis judaicae, Crac. 1767 (DS.); Stan. Aug. przyznaje przywilej wybranieetwa Wyszatyce Gizowskim, Dod. Gaz. lw. 1859 Nr. 35; Tenże daje Hryckom łan w Grynwałdzie, tamże Nr. 33.

4941. **Dyssydenci**. Repnin, Déclaration 26. Mar., Lettre de Panin au prince Repnin 5. Fevr. (toż po pol., niem., łac. i oddzielnie) 1767; — Benoit G., Deklaracya 26. Marca (o dyssydentów), Warsz. 1767 (toż po łac.); — Manifest Dyssydentów w Toruniu 19. Marca 1767; — Konfederacya w Toruniu 20. marca 1767 (toż po franc.); — Akt akcessyi do konfeder. Torunia, Elblonga, Gdańska 1767 (toż po franc.); — Schriften die Sache der Dissidenten und Conföd. zu Thorn betreffend 1767; — Konfederacya W. X. Lit. i Manifest w Słucku 20. marca (2 ed.) 1767 (toż po franc.); — Brzostowski St., Uniwersał marszał. konfederacyi W. X. Lit., Wilno 1767; — List do Stan. Brzostowskiego marsz. konf. W. X. Lit., Wilno 1767; — Grabowski P., Mowa do króla od konfed. toruńskiej d. 28. kwietnia i oświad. Ad. Bronikowskiego, Warsz. 1767; — Zaremba Fel., Mowa do Stan. Aug. d. 28. kwiet. delegow. z Samuel. Laniewskim Wołkiem od dissidentów 1767; — Wawrzecki Sędz. gen. wojsk. X. L., Podpis do konfed. w Bracławiu 22. Maja 1767; — Roztrząśnienie sprzysiężenia słuckiego i spisku toruńskiego 1767; — Akt konf. Wojew. Poznańskiego i Kaliskiego d. 27. Maja 1767; — Skórzewski Mich., Uniw. Marszał. konfed. Wielkopol. w Kaliszu 30. Maja 1767 (toż po franc.); — Doniesienie z Kalisza 1767; — Accessions-Acte zu Mittau 1767 (DS.).

4942. **Konfederacya Radomska**. Poniński Józef marsz. konfeder., Mowa 23. czerwca 1767; — Radziwiłł K. St. marsz. konf., Uniwersał konfederacyi radomsk. d. 6. lipca 1767; — Poniński J., Mowa w Radomiu 17. lipca 1767, Mowa do J. K. M. d. 17. (?) lipca w Warsz. 1767; — Żórawski, Mowa marsz. konf. wojewódz. Płockiego 17. Lipca 1767; — Radziwiłł K. St., Uniw. 20. lipca, Radom 1767; Toż d. 24. lipca, Radom 1767; — Zagórski Marsz. konfed. kijow., Uniwersał o monecie, Żytomierz 2?. Aug. 1767; — Radziwiłł K. St., Uniw. 10. Wrześ., War. 1767; — Pociej L., Mowa posła od skonf. Rpltej do Imperat., Zarazem: Tradukcya odpowiedzi Posłom 18. Septembra 1767 (także Słowo rus., Lwów 1887 Nr. 26, Czerw. Ruś 1890 Nr. 2); — Grabowski Tom., Mowa od konfeder. dyssyd. stanów d. 26. września 1767; — Ziemięcki, Mowa posła od konfed. dyssyd. do Stanów d. 26. września 1767; — Przystanowski Mich., Mowa od konfed. dyssyd. do Prymasa d. 2. paźdz., Warsz. 1767; — Szymanowski, Mowa do marszałka skonfed. Stanów od Wojew. Podols. 1767 (DS.); — Zmowy Stan. Aug. z Repninem przed zawiązaniem konf. radom., p. H. Schmitta, Dzien. lit. 1868, *zob.* Nr. 4887, 4907.

4943. R. **1767**—**1768**. **Sejm**. Konstytucye Seymu extraordynaryjnego warsz., Konstyt. W. X. Lit., Vol. leg. VII.; — Konstytucye sejmu extraord. w Warsz. (2 ed.), Warsz.

1767; — Collections des lois et const. établies par la dernière diète de Vars. (po fran. i niem.) 1769 (DS.); — Extract z konstytucyi 1768; — Porządek sejmowania 1768; — Excerpt konstytucyi względem czopowego i zaprzysiężenia dymów w W. X. Lit., Wilno 1767; — Artykuły wojskowe z konstytucyi wyjęte 1769; — Series J. W. Senatorów y posłów, Warsz. 1767; — Dyaryusz sejmu extraord. w Warszawie d. 5. Październ. 1767 i zaczętego d. 5. Marca 1768, wydał Sozański Ant., Lwów. 1866; — Sołtyk Kaj. Ign. Bisk., Proces nakaz. modlitwę o sukcess sejmu 1768, Kopia listu do wdztw. 15. Aug. na sejmiki przedsejmowe 1767; — Branicki J. Kl., List na sejmiki przedsejmowe diebus Augusti 1767; — Pokorna prośba Stan. Augustowi na sejmie (od dyssyd.) 1767; — Essen, Bericht des Sächs. Residenten aus Warschau vom 3. October 1767; — Chreptowicz Kaz. Lit. marsz., Manifestatio contra Princ. Repnin (toż po pol.) 1767; — Déclaration de la part de S. M. impératrice de Russie, Petersb., Vars. 1767 (toż po pol. i niem.); — Declaratio S. R. M. Sueciae 1767; — Exposition des droits des dissidents joints à ceux de puissances interessées 1767; — Wyznaczenie delegacyi do traktowania z Repninem 1767; — Actum in curia reg. varsav. (Oblata uchwał sejmu co do stosunków z Rossyą) 1767; — Protestatia wojew. Bełzkiego przeciwko prawom nadanym dyssydentom 1767; — Sołtyk Kaj., Mowa na sejmie 5. Octobris 1767, Toż: Rzewuski S. (Głos), Rzewuski Wacław, Tenże (Głos d. 6. Paździer.), Golejewski, Psarski, Rzewuski Sew., Sierakowski Wacł. Hier., Turski F. Bisk., Stanisław August (12. Paźdz. z powodu dyssydentów i Radziwiłła), Rzewuski St. (16. Paźdz.), Borch Jan (za pieczęć d. 19. Paźdz.), Grabowski Jan (7. Novemb. in stuba conferentiarum do delegatów), Jabłonowski Roch M. (9. Novemb.) (DS.), 1767; — Akt limity Sejmu 1767; Postanowienie skonfederowanych stanów przedłużenia sejmu w celu traktatu z Rosyą, Actum in curia regia 1767; — Projekta plenipotencyi dla komisarzów Rpltej i akta limyty, Wilno 1767; — Note pour Mr. Psarski, resident de roi de Pologne, Moscou 23. Novem. 1767; — Nota, Przyjem list Stan. Augusta kr. pols. 1768; — Brinken Henr. Ben., Relation von der in Moskau Negoce, Königsb. 1768; — Déclaration de S. M. Impératrice de Russie 1768; — Traité entre la Repub. de Pol. et l'Emp. de Rus. à Varsovie 24. Fevr. 1768 (toż po niem. 1769); — Uwagi nad traktatami między Rossyą i Polską zwłaszcza trakt. w r. 1768. 1768; — Golejewski, Głos na sejmie warsz. d. 5. Marca 1768; — Rzewuski St. star. Drohobyc. (Głos 5. Marca) 1768; — Łochocki Starosta (czy 1767 ?): — Radwański (Głos), Ruiikowski (Głos), Warsz. 1768 DS.

4944. **Dyssydenci**. Schriften die Sache der Herren Dissidenten 1767; — Fortsetzung d. Schriften II., III., IV. 1767; — Actus primus separat. graec. non unitorum (toż po franc.) 1768; — Notae in actum primum, Vars. 1768; — Original Pieces concerning protestants in Poland, London 1767; — Reflexions sur les affaires des dissid. 2 ed. (toż po ang., pol. i niem.) 1767; — Ausführliche Anzeige der Dissidenten, Warschau 1767; — Bericht eines poln. Einwohners von Dissidenten in Polen, Warsch. 1768; — (Koniński Jerzy), Prawa i wolności dyssydentów w koronie polskiej 1767 (toż po łac.) 1768; — Prawa przeciw wykładom praw 1767; — Prawa zupełne wiary katolickiej, b. w. m. 1767; — Litterae respons. catholici pro et contra questiones acatholici super juribus R. P., Genevae 1767; — Rozmowa dwóch kawalerów, Warsz. 1767 (toż po franc.: Entretiens); — Darlegung der Gerechtsamen Dissidenten als auch der hohen Mächte 1767 (DS.) (Por. **E.** 1767: Chalcedonius, Christiani, Dyssydenci, Gedanken, Leszczyński, Müller, Prokopowicz, Pruszanowski, Turbulenze, 1768: Beitrag, Dyssydenci, Turbulenze, Voltaire).

4945. **Akta konfederacyi Barskiej**. Skarbiec hist. pol. Sienkiewicza I.—II.; — Morawski Sz., Materyały do konfederacyi barskiej roku 1767—1768 z rękopisów, Lwów 1851 I. (t. II. i III. w rkps. bibl. Ossol. Nr. 321); — Korresp. Jakóbowskiego, *zob.* Nr. 4809, Radziwiłła, Nr. 4887, Gumplowicz L., Konfederacya barska, koresp. między Stan. Augustem a Ks. Branickim, Kraków 1872.

R: Wójcicki Wł., Bibl. Warsz. 1872 II.; X., Przegl. lwowski 1873 V.; Sybels H. Z. XXIX.; Op. domowy 1871 (?).

4946. **Przyczynki**. Bierzyński R., Przyczynek do konfederacyi barskiej (1768—71), skreślił Przezdzowiecz, Poznań 1875; — L. Powidaj(ko), Do dziejów konf. barskiej (koresp. podpułk. Oebszelwitza z gen.-porucza. Wejmarem z r. 1770 i 1771, Dz. liter. 1859; Nowe materyały, Tyg. literacki, Pozn. 1839, 1842, Czas 1868 Nr. 262; — Jarocki F. P., Wiad. o księdzu Marku Karmelicie, Prz. bibl. archeol. 1881 II.; — Smoleński Wł., Ks. Marek (listy), Ateneum 1886 II.; — Błogosławieństwo X. Marka dane M. Krasińskiemu, Wójcicki, Bibl. star. pisarzy t. V.; — Mowa Marka r. 1769 w konwencie OO. Bernardynów w czasie konf. Barskiej, Tyg. Kat. Grodzisk. 1871 XII.; — Listy Kazimierza Pułaskiego do ks. Wirtenberskiej i gen. Kropińskiego, Kronika rodzin. 1884; — List M. Beniowskiego do Kaz. Pułaskiego, Czas 1854 Nr. 191 (Por. Antoni J., Polonica, Roz. hist. fil. akad. Krak. 1881 XIII. str. 189).

Nabielak, Konfederacya Barska; Kaczkowski, Wiadomości; Rulhière, Hist. de l'anarch., zob. Kroniki i Opracowania.

4947. **Kreczetnikow P. N.**, Żurnał o dwiżenii i wojennych dejstwijach w Polszie 1767—1768, Cztenia imper. obszcz. ist. i drewn. 1863 X.; — Dziennik wojennych działań z rosyjskiego przełożył P. K. Stolnikowicz Chełmski, Poznań 1874 (Pam. XVIII. w.), *zob. Kroniki*.

R: Czas 1874 Nr. 35.

4948. R. **1768. Konfederacya Barska.** Manifest der neuen Conf. zu Bar, nebst Anmerkungen eines Polen (po pol. **E.** nie podaje) 1768; — Uniwersał konfederacyi na powiaty, Kraków (**E.** IX.) (DS.); — Barskiej konfeder. 3 oświadczenia, Krak. 1850 (wyd. nowe); — Katarzyna II., Manifest o utrzymaniu wojska w karności 1768 DS.; — Wezwanie Moskwy przeciw konfederatom, (1768 d. 23. Marca), Sienkiewicza Skarbiec Nr. 2, — Repnin Mik., Declaration 29. Maja (po pol. i franc.), Warsz. 1768: — Kreczetnikow Generał, Oświadczenie mającego komendę w Polszcze nad korpusem wojsk Imperat., Berdyczów 29. Junii 1768; — Kajserling, Discours aux confederés catoliques de Kamieniek, Amsterd. 1768 (DS.); — Manifest impier. Jekatieriny II. 9. jula 1768 g., Kijew. Starina 1882; — Manifest sułtana Mustafy III. z wypow. wojny Moskwie dla obrony Polski, Gaz. Nar. 1877 Nr. 10; — Nachricht von denen in Polen vorkomenden Confederationen, Halle 1768 (DS.).

4949. **Rzeź humańska.** Kościuszko Jan, Manifestacya o rzeziach na Ukrainie, Kijów 1768; — Wypis z Xiąg grodzkich Wojew. kijows. 22. Decembr. (O okropnościach popeł. przez Hajdamaków) 1768 (DS.); — Kwiatkiewicza list do Potockiego wdy kijowskiego donoszący o rzezi humańskiej 20. czerwca 1768, Atheneum 1841 IV.; — Relacya o buntach ukraińs. podana J. Kr. Mości 4. Paźdz. 1767 przez X. Wigurę parocha wiazowielskiego, Przyj. ludu, Leszno 1843 X.; — Opisanie klęski humańskiej, tamże; — Toż (z akt klasztoru Bazylianów), Tyg. literacki, Poznań 1838; — Toż, Przyj. dom., Lwów 1861; — Opisanie tyraństwa buntowników, Prz. pozn. XXII.; — Bunt Żeleźniaka i Gonty 1768, Groza A., Rusałka, Wilno 1842.

4950. **Rzeź Humańska.** Matierijały dla istorii koliwszczyny 1768 g., N. Kostomarowa, Kij. Starina 1882; — Pieriepiska gr. P. A. Rumiancewa o wozstanii w Ukrainie 1768, tamże: — Otrywok iz zapisok anonima 1768 (kaźń Gonty i usmirienije koliwszczyzny), tamże; — Nieskolko dokumentow k' istoriji hajdamacziny, izd. Skalkowskija, tamże 1885; Wozzwanije konfederatow k' russkomu narodu, izd. Andrijewskij, tamże 1886; — Raskaz sowremiennika opryk. wo wremja „Kolijiwszczyny“, izd. Rylskij, tamże 1887 (Drobne przyczynki we wszystkich rocznikach Kijewskiej Stariny); — Skalkowski A., Nazdy hajdamak na Zapadnuju Ukrainu, Odessa 1845; — Sementowski, Zaporożskaja rukopis., Kijew 1857; — Szczebalskij, Narodnyja dwiżenija w Podolii i Wołyni 1768 i 1769, Russ. kij. arch. 1863; — Kojałowicz M., Istor. wozsojedinenija zapadno-russ. uniatów, Ptrsb. 1873, Por. Czer. Ruś, Lw. 1890 Nr. 32.

Materyały do dziejów prawosławia w zachodniej Ukrainie 1759—1771, zob. Nr. 967.

4951. R. **1768.** Extract manifestu komisarzów Skarbu k. 1. Sierp., War. 1768; — Projekt względem ustawy waloru monet 1768; — Tabella prowentów komory, Krak. (**E.** IX.) (DS.).

4952. Klemens XIII., Breve apostolskie, Romae 11. Juni 1768 (**E.** 1762?), Wilno 1768; — Sierakowski V. H., Ordinationes, resolutiones et declarationes in congregatione Synodali 1768; — Dekreta stolicy apostols. względem metropolii ruskiej i biskupstwa Włodzimirskiego 1768; — Geret Sam., Ceremoniale circa juram. episcopi Varmiensis, Vars. 1768; — Congregatio benedictino polona, Vars. 1768; — Instructio pro sodalibus B. V. Mariae, Leopoli 1768 (DS.).

4953. **Kurlandya.** Hoven O. H., Pro memoria 19. Febr. 1768 (toż po pol.); — Status causae in causa Kietleroviana, Vars. 1768 (**E.** IX.); — Diarium d. auf 12. Sept. Landtages, Mittau 1768; — Toż bis z. 19. Januar 1769; — (Howen O. H.) Relation von der in Warsch. Negoce, Mitau 1768; — (Brincken H. B.) Rel. v. der in Moscau Negoce, Mitau 1768; — Ex constitutionibus in comitiis regni, Var. 1767 et 1768, Curlandia 1768, (DS.) *zob.* Nr. 4943.

Traktaty, zob. Nr. 4943.

4954. R. **1768.** Działyński Ign., Mowa d. 10. Nov., Poznań 1768; — Miaskowski Ant. Fr. X., Mowa na pożeg. trybun. prow. Wielkopolskiej w Bidgoszczy 1768; — Szawłowski L. M., Powitanie trybunału prow. Małopolskiej, Lwów 1768 (DS.); — Giżycki K. F., Status causae Bartł. Giżyckiego kasztel. wyszogrodzkiego d. 16. Grud. 1768, Lipsk 1848.

4955. R. **1768.** Academia Kijow-Mohylo-Zaborowsciana 1768, Por. **E.** 1768: Barlaam; — Stęplowski Casim., Univers. Cracov. Rector, Et si (Circul. 29. April.), Cracov. 1768.

4956. R. **1768.** Pokwitowanie X. Sapieżyny z wydanych blankietów i podniesionych na nie sum w imieniu króla Stan. Aug. 1768, Arch. dom. Wójcickiego 1856.

4957. R. *1768.* Użalenie m. Warszawy przeciw żydom handle prowadzącym podane. 1768: Geret Sam., Demonstratio civitatibus Prussiae minoribus jus status competere. Gedani 1768: Uwiadomienie o założeniu kantoru kointelligencyi, Kraków 1768 (DS.).

4958. Arrest de la Cour de Lorraine à l'occas. de la mort de la Reine 2. Juillet, Nancy 1768 [Por. **E.** 1768: Leszczyńska (mowy pogrzebowe)].

4959. R. **1769.** Chodkiewicz, Mowa na Senat. Cons. 30. września 1769; — Regulament dla gwardyi pieszej, War. 1769, 1770 (DS.), *zob.* Nr. 4934; – Zamoyski J., List do St. Konarskiego, War. 1769 DS.; — List Tyzenhauza do króla, Pam. hist. L. Hub. t. I.

4960. Klemens XIV., List okólny do patryarchów, prymasów, arcyb., Rzym 1769; Vener. Angelo Archiepiscopo Nuntio apud reg. Pol., Romae 23. Decemb. 1769 (toż po pol.); Breve do Stan. Aug., Rzym 23. grud. 1769; — Młodowski Ad. Ant., List pasterski bisk. brzesk. d. 1. Julii 1769; – Acta canoniz. Joan. Cantii et Jos. Calas., Romae 1769, *zob.* Nr. 4932; — Acta cap. prov. frat. discalceatorum de Monte Carmelo Prov. Polonae celebrati d. 14. Apr. (Praemisliae?) 1769; — Osavszky Mich. M., Episc. Rossensis, Sermo de sacra occident. et orient. eccl. unione, Poczajow 1769; — Katarzyna II., Regulamin dla kościoła rzyms. katol. 12. lut. (po ros. i pol. osobno) 1769 DS.

4961. **Kurlandya.** Landtaglicher Schluss d. 27. Februar 1769; — Diarium d. Landtages 1. bis 13. Sept., Mitau 1769, *zob.* Nr. 4953; — Status causae (dwojakie), Var. 1769 (toż po niem.); — Odpowiedź na zarzuty szlachty kurl. 1769 (DS.), Niwa 1890 Nr. 16.

4962. **R. 1769. Konfederacya Barska.** Projekt konfederacyi przez króla, Skarbiec pol. hist. Sienkiewicza Nr. 2; — Katarzyna II., Uniwersał 16. stycz. (po ros. i pol.) Petersb. 1769; — Pac M. J., Manifest konfed. Barskiej 15. lutego 1769; — Galiczyn Alex., Manifest Xcia generała w Kijowie 14. Marca (po pol., łac. i ros.) 1769 (DS.); – Relacya o klęsce konf. w Żwańcu i Okopach św. Tróycy, Finkel L., Okopy św. Trójcy, Lwów 1889; — Stempkowski Józ. Gab., Uniwersał Regimentarza, Obóz pod Kodnią 30. sierp. 1769; — Lubomirski G. M., Manifestatio contra Mareschallos 20. Sept. 1769; — Fryderyk II., Kopia responsu do jednego z wodzów konfeder. pol., Berlin 10. Novemb. 1769; — Pac M. J., Uniwersał, Biała d. 9. Novembr. 1769, 28. Nov. 1769, 7. grud. 1769 (DS.); — Uniwersał M. J. Paca, Warta, Poznań 1875—1876 II.; — Voltaire, Pièces nouvelles, Discours aux confederés de Kamieniek en Pologne, Amsterd. (**E.** IX.) 1769; — Pyrrhus de Varille, Lettres sur la Pologne, Vars., Paris 1769.

4963. **Petrow A.**, Wojna Rossii z Turcieju i polskimi konfederatami 1769–1774 (na podst. dok.), Petersb. 1866—74 I.–V.

R: Prz. kryt. 1874—5. Por. Antoni J., Polonica, Roz. hist. fil. akad. krak. 1879 XI. str. 189 (Mapy por. **E.** 1769: Carte, Lotter, Sanson, 1770: Büsching, Glassbach, Kanter, Moithey).

4964. **Geret L. S.**, Relacye rezydenta toruńskiego na dworze polskim, Spolszczył i podał Liske X. (1769–73), Dzien. Pozn. 1868 Nr. 65—250 Cz. II., Dzien. lit. 1868, 1870, Przew. nauk. lit. 1874 I.

4965. **Francuzka polityka** w Polsce 1768 do 1769 p. Szczebalskiego, Russkij Wiestnik 1863, *zob.* Nr. 4670; — Belcour Thesby de, Relation ou Journal, Amsterd. 1776; Tagebuch, Amsterd. 1776; Dziennik oficera francuskiego w służbie konfederacyi barskiej, przeł. Ksaw. Godebski, Lwów 1856.

4966. R. **1769.** S. E., Zapiski barona Todta o tatarskom nabiegie 1769 s pred. Kijews. Starina 1883.

4967. R. *1769* Odezwa burmistrzów i Rady m. Torunia d. 18. lipca 1769; Bęklewski Onufry (?), Uniwersał 1769: Memoryał do magistratu Krakowa przez karmel. na Piasku, Kraków 1769 DS.; Actum in judicio extraord. d. 12. Aug. Un. et sing. praemissa studiorum 1769; Summarium docum. Swięcicianorum contra Radąskie (po r. 1769) (DS.).

4968. Guénée A. X., Lettres de quelques Juifs polonais, Lisb. et Paris 1769 DS.

4969. **Klemens XIV.**, Lettres intéressantes, Paris 1776 (wiele podrobionych); — Caraccioli, La vie du P. Clém. XIV., Paris 1775; – Priest St., La Chûte de Jésuites, Paris 1846 (2 ed.); — Crétineau-Joly Clem. XIV. et les Jésuites, Paris 1847; – Theiner Aug., Hist. du pont. de Clém. XIV. d'après des doc. inéd., Paris 1852, 3 vol. (3ci.: epistolae et brevia).

R: Hist.-pol. Blätter 1854 XXXIII.; Lenormant, Correspondant, Paris 1852 (25. Décembre); Bibliographie cathol. 1853 (mars, avril); Por. Crétineau Joly, Le Pape Clém. XIV. lettre au P. Theiner, Paris 1852, Seconde lettre 1853; Reinording, Clem. XIV. u. die Aufheb. d. Gesell. Jesu, Augsb. 1854.

4970. Jubileusz powszechny w początkach panowania Klemensa XIV., Gabryel Jan Podoski Arcybiskup 1770; — Ostrowski A. K., List pasterski d. 9. maja, Warszawa 1770; — Sierakowski Wac., Toż 29. lipca 1770, 19. grudnia 1770; — Sposób wyprowadzenia kommissyi duchowney, Supraśl. 1770; — Lubieniecki, Rudnicki Sylwester, List pasterski Exarchy kijow. w Rożyszczach 16. kwietnia 1770; – Wołodkowicz F., Arcyb. Metropolita, Toż 15. listopada b. w. m. (Wilno) 1770; – Mejer P. Informatio pro parte fiscalis consist. et Ant. Koszczyc in causa transitus a ritu graeco rutheno unito ad ritum lat. 1770 (Por. **E.** 1771: Mejer); — Briefe den Zustand der Dissidenten betreffend, Hamburg 1770; — Briefe von Adel geschr. den dissid. vorgelegt, b. w. m. 1770 (DS.).

4971. R. **1770. Konfederacya Barska.** Nakanunie pierwawo Polszczy 1770, Wiestnik Jewropy 1870 (relacye ks. Wołkońskiego z Polski); — Keyserling, Reflexions politiques sur la Pologne, Londres 1770; — Declaration par l'ambassadeur de Russie (toż po pol.) 1770; – Odezwa od Stanów duchownych i świeckich i całego Stanu rycerskiego, b. w. m. 1770; — Pac M. J., Uniwersał w obozie pod Konieczną 3. marca

1770, Manifest Gravaminum 4. kwietnia 1770; Rönne Kar., Uniw. zakaz. przechowywać konfederatów czyli raczej rabusiów i hultajów, Poznań 5. kwietnia 1770; — Krasiński M. H., Uniwersał, W Warszawie 9. Aprilis 1770; — Pac M. J., Uniwersał pod Konieczną 14. maja 1770, Toż 9. Augusti, Oznajmienie od śmierci Aug. III. interregnum 1770 (toż po franc.: Traduction), Manifest 15. Nov. 1769, 1770 (toż po franc. i niem.); — Wielhorski Mich., Manifest Rpltej 15. Novemb. 1770 (toż po franc.); — List X. biskupa Kamienieckiego do generalności 15. Novembr. 1770, Przyj. ludu, Leszno 1842 X.; — Dyaryusz oblężenia Częstochowy 1770, tamże 1840 VII.; — Jüdische Briefe über den Krieg in Polen von S. R., b. w. m. 1770 (DS.).

D'Alloinville, D'Orville (1770); Dumouriez Ch. Fr., Wojna w Polsce 1770 i 1771, zob. Kroniki, Pamiętniki.

Negocyacye o podział Polski, zob. Nr. 4990.

4972. R. **1770**. Tottien K. A., Dilucidationes de statu Curlandiae, Mitaviae 1770 (toż po niem.); — Schreiben des Kronngrosskanzlers Młodziejowski u. d. Grossk. v. Litth. Czartoryski an die kurl. Oberräthe 12. Febr. 1770; — Rescriptum S. R. M. 12. Febr. 1770; — Literae univ. Confoed. R. Pol. et M. D. Lith. 4. Apr. 1770 (contra homagium Petro III.) (DS.).

4973. R. **1770**. Sumaryusz królewszczyzn w całej koronie polskiej z wyrażeniem possesorów i siła która rocznie płaci kwarty, spisany 1770, wyd. Piotrowski Eug., Warsz. 1862; — Paprocki Fr., Kalendarzyk politycz. (Specyfikacya kwart z Starostw), Wilno 1770 (DS.).

4974. R. **1770**. Węgierski K., Mowa do J. K. Mości 1770; — Komarzewski J. J., Recognitio gratitudinis Andr. Stanislao Młodziejowski Episc. pro functione geometrica, Zamość 1770; — Regestr Sędziów Trybunału W. X. L. na kadencyą wileńską 1770; — Tabella wszystkie wdztwa ziemie zawierająca, Tabula palatinatus (Kauberta?) (Berol) 1770 (DS.).

4975. R. **1770—74**. Kraszewski J. I., Starościna Bełzka (G. z Komorowskich Potocka), Warsz. 1858, Lwów 1875; — Marya A. Malczewskiego, wyd. Bielowski A., Lwów, Lipsk 1833 (akta procesu, dod.); — Lwowianin 1838 III., *zob.* Nr. 5013.

R: Czas 1859 Nr. 161 (rec. Kraszewskiego).

4976. R. *1770*. Edict wegen in pohln. Gegenden, Pest. Mitau 1770; Patrimonium Borussiae regis in Jaegerndorff, Brieg Lignitz 1770 (DS.).

4977. R. **1771**. Uniwersał kommissyi skarbu, Warsz. 1771; — Dyspozycya komiss. skarbu do superintendentów celnych 1771; — Tabella czyli dyspartyment akcydensu skarbowego 1771; — Podatek zebrany 1771; — Płata wojska i chleb zasłużonych, Warsz. 1771; — Avis économiques sur le revenue public (E. IX.) (DS.).

4978. Klemens XIV., Allocutio, Romae 1771; — Massalski J., List pasterski z 30. Januarii z sposobami od morowej zarazy, Wilno 1771; — Sierakowski W. H., List pasterski 18. marca, 13. kwiet., 13. listop., 14. listop. 1771; — Giedroyć St. J., Toż d. 23. listop., Wilno 1771; — Smogorzewski J. J., Toż 27. listop. 1771; — Listy z powodu zamachu, *zob.* Nr. 4982; — Mandement de l'evêque de Posnanie, Vars. 1771; — Durini Ang. M., Epistola past. ad clerum ord. S. Basilii, Vars. 4. Decembr. 1771; — Narodowieszczanije w prowiencii polskoj kir. kip. Steckonne? Poczajów 1771 (DS.).

4979. **Viomenil A. K.**, Lettres particulières sur les affaires de Pologne en 1771—1772, Paris 1808 (Suppl. à l'hist. de Rulhière) [Por. **E.** 1770: Baudeau, Dembowski (**E.** IX.), *zob. Kroniki*].

4980. R. **1771**. **Saldern** (De) K. Najjaśn. Imper. Mci (Odezwa) 1771; — Tenże, Déclaration à Sa Maj. le Roi de Pol. le 14. (25.) May 1771; — Toż 26. Juin, Vars. 1771 (DS.) (także obie po pol. i łac.); — Beweise der Rechte des Königs auf den Hafen und Zoll der Weichsel, Berlin 1771 [toż po franc. 1773].

4981. R. **1771**. Pac M. J., Uniwersał w obozie pod Białą 31. Aug. 1771 (DS.).

4982. **Porwanie** Stanisława Augusta przez konfederatów Barskich, Obraz Polaków i Polski Raczyńskiego t. XVI., *zob.* Nr. 4319; — Sammlung einiger Schrifften den Mord St. Augustus betreffend 1771 DS.; — Proces o królobójstwo, *zob.* Nr. 5011.; — Wołodkowicz Fel. Fil., Ogłosz. o zam. na życie króla St. Aug., b. w. m. 1771; — Młodziejowski A. St., List past. 9. listop. (o porwaniu króla) (2 ed.) 1771; — Szeptycki Hier. X., Toż, b. w. m. 1771; — Sierakowski, Proces gratiarum za Najj. Pana d. 3. grudnia 1771; — Uniwersał M. J. Paca z okazyi porwania króla Stanisława, Warta 1875 Nr. 55; — Zaremba Józef, Uniwersał z Wschowy 2. grud. 1771; — Haag K., Mowa pogrzebowa nad ciałem J. H. Bützkowa, mężnie za życie N. króla obstawającego, War. 1771 (toż po niem.) [Por. **E.** 1771: Bericht Ausführl., Bericht, Gründlicher, Nachricht, Opisanie, Relation, *także* Andenken, Coldowey, Gusovius, Scheidemantel, Schumacher, Stanisław August (mowy, ody itp.), 1772: Albrecht, Bogumił, Janocki, Kazanie, Naruszewicz, Stan. Aug., Zacharyaszewicz], *zob.* Nr. 5011.

4983. R. **1771**. Lubomirski Stan. M., Obwołanie względem mieszkających w Warszawie

d. 7. Novemb. 1771; — Przestroga jadącym do Warszawy od jurysdykcyi marszałkows. (około 1771); — Olizar Józef, Zdanie posła wołyńsk. in turno 11. czerwca (o wybieraniu do funkcyi publ.) 1771; — Radziwiłł D., Mowa do króla, Warszawa 1771; — Rogaliński Fr. X., Najjaśn. Królu! (Prośba) 1771 (DS.).

4984. R. **1771.** Dowód wypłaconych długów przez Ernesta ks. Kurlandzkiego 1771; — Extractum ex decreto in causa debitorum ducatus Kettlerovianae 1771 (DS.).

4985. R. **1771.** List hetmanowej Branickiej do sekr. kor. Ogrodzkiego donoszący o śmierci jej męża 1771, Arch. dom. Wójcickiego 1856; — Sołtyk Kaj. J., Instrukcya swemu synowcowi Stanisławowi pisana w Kałudze (toż po franc.), Vars. 1771; — Ocieszyno (Wywód sprawy Gożimirskich i Brühlów) 1771 (DS.).

4986. R. *1771.* Advys v. Gecomm. Raden ov. Impost v. ukrainische Tabak en penningen 15. Maart 1771 DS.

4987. R. **1772.** Instruktarz celny z wyrażeniem taksy 1772; — Uniwersał wzgl. wypłacania dochodów skarb. komiss. Skarbu 1772; — Wezwanie kommis. skarbu o uwiadomieniu o przewożących fałsz. monety, Warsz. 1772; — Komissya skarbu k. co do fałsz. monety, Warszawa 1772; — Journal wszystkich towarów (przedruk), *zob.* Nr. 4933; — Objaśnienie w czem różni się Etat kom. woysk. od zdania J. W. Branickiego około 1772 (DS.).

4988. Sierakowski W. H., List pasterski 13. Maja 1772; — Strachwitz Maur., Toż 22. grud., Wrocław 1772; — Szeptycki L., Toż (za św. Franc. Salez.), Warsz. 1772; — Démonstration des droits des grecs et protestans contre le manifeste de la Republique, Berlin 1772 (toż po niem. Erweis); — Briefe eines sächs. und poln. Geistlichen den Zustand der Dissid. betreffend, Cölln 1772; — Wołodkowicz Fel., Odezwa metropolity całej Rusi 1772; — Majer P., Apologia 1772, Demonstratio praw dyssydentów 1772, *zob.* Nr. 4970 (DS.).

4989. R. **1772. Konfederacya barska.** Guibert, Journal du siège de Cracovie par M. de G., Crac., Paris 1772; — Antoni J. Dr., Z teki autografów (Listy K. Pułaskiego z r. 1772), Kron. rodz. 1885.

4990. **Pierwszy Podział.** Zbiór deklaracyi, not i czynności, które poprzedziły i zaszły podczas sejmu (Łojko Fel.) 1772—1773, b. m. 1773 (toż po franc.: Recueil 1773); — Goertz J. E., Mémoires et actes authent. rélatifs aux négotiations, qui ont précédées le partage de la Pologne, tirés du portefeuille d'un ancien ministre du XVIII siècle, Weimar, Tübingen 1810; — Zbiór korresp. dypl. dworów petersb., berl. i wied. tyczących się podziału Polski 1772, Warszawa 1831; — Janssen J., Zur Genesis der ersten Theilung Polens, Freiburg 1865; — Tenże, Russland und Polen vor hundert Jahren, Frankf. am M. 1865 (3 ed. i przekł. franc.); — Beer A., Die I. Theilung Polens, Wien 1873, *zob.* Nr. 1587; — Tenże, Friedrich II. und Van Swieten Berichte über d. zwischen Österr. und Preuss. Verhandlungen die I. Theilung Polens betreff., Leipzig 1863; — Waitz, Preussen und die erste Theilung, Sybels H. Z., III., — Tenże, Neue Mittheilungen über die erste Theilung, tamże t. VI.; — Dohm K., Denkwürdigkeiten m. Zeit t. I. (Pierwszy podział Polski i wpływ Fryd. II.), Leipz. und Hannower 1814, *zob.* Nr. 1590; — Matieriały dlia istorii prisojedinienija Polszy k' Rossii, Russkij Archiw, Moskwa 1863 str. 500—603; — Bumagi kasajuszcziesia pierwawo razdieła Polszy (ze zbiorów Panina), Russkij Archiw 1872; — Maria Theresia und Joseph II., Ihre Correspondenz, herausgegeben v. Arneth, *zob.* Nr. 1587; — Listy Katarzyny, Sbornik russ. ist. obszcz. t. XIII., *zob.* Nr. 949; — Sorel A., La Question d'Orient au XVIII. siècle, le partage de la Pologne et le traité de Karnardyi, 2 ed., Paris 1889, *zob.* Nr. 1523; — Pansmouser G., Le partage de la Pologne, Londres 1772—1776 (wiele wydań po ang., niem., pol., włosku); — Actions de grâce au trois puissances, La Haye 1777 (contra Pansmouser, Por. E. 1776: Pansmouser), *Zob.* Nr. 4881—3 i *Kroniki i Oprac.*

R: Sybels H. Z. XV. (Janssen: Genesis); Antoni J., Roz. fil. hist. Akad. krak. XI. 330—336 (wyszczególnienie ros. aktów); Czas 1867 Nr. 146 (Arneth); Roepell i Korzon, Kwart. hist. 1899 (Sorel).

4991. **Déclaration** par Stackelberg, Benoit et Rewitzky, 17. Oct. (toż po pol.) 1772; — Reponse aux déclarations (toż po niem. i polsku) 1772; — Stackelberg, Deklaracya Imperatorowej w Warsz. 7. (18.) listop. (po pol. i franc.) 1772; — Toż 23. list., 4. grud. (po pol. i franc.) 1772; — Przetłómaczenie deklarac. od ministrów 3 potencyi d. 11. Decemb. 1772 (DS.); — Uwagi nad deklaracyą dworów Wied., Petersb. i Berlińs., Tyg. nauk., Lwów 1865; — Uniwersał względem publikacyi prawa pod tyt. Deklaracya 1772 DS.; — Daty do pierwszego rozbioru Polski, Gaz. Nar. 1871 Nr. 370.

4992. **Expositio** jurium Regis Borussiae in duc. Pomerelliae et alios tractus R. Pol. (Hertzberg E. G.), Berolini 1772 [toż po franc., pol. i niem.]; — Exposé der Rechte d. kön. v. Preus. auf dass. Hrzg. Posen 1773; — Recherches sur la Nouvelle Marche 1773, Toż po pol.: Wywód pretensyi do Nowej Marchii, konstytucya pretensyi do Pomeranii, z franc. 1773; — Beweise der

Rechte auf Hafen u. Zoll der Weichsel, *zob.* Nr. 4989; — Remarque sur Preuves 1773; — Łojko F., Disquisitio hist. qua jura R. Borus. in Pomer. respondetur 1773 (toż po fran., pol. i niem.); — Tenże, Précis des recherches sur la Pomer., b. w. m. 1773; — Tenże, Notes justificatifs pour le Précis 1773; — Tenże, Suplement du Précis des recherches sur la Pomer. 1773; — Tenże, Reflexions d'un gentil-homme sur les lettres patentes du roi de Prusse 1772; — Tenże (Patridophile), Discuss. de raisons, Philalithopoli 1773; — Tenże, L'insuffisance des pretentions sur la Grand-Pol., Londres 1773 (toż po niem.: Antwort); — Tenże, Recherches sur la Nouvelle Marche 1773, Toż po pol: Wywód pretensyi do Nowej Marchii 1772; — Tenże, Wywód praw polskich do Pomeranii 1772; — Disputatio hist. in Pomereliam 1773; — Gedanken von der Verjährung (z powodu praw do Pomorza) 1773 (DS.); — (Bentzur J.) Jurium Hungariae in Russiam Minorem et Podoliam explicatio, Vindob. 1772 (toż po franc. Exposé preliminaire, po niem.: Ausführung der Rechte, po pol.: Wywód poprzedz. praw do Rusi) (DS.); — Engel S., Précis des recherches sur Galicie ou Halicz et sur Lodomerie ou Włodzimierz 1796; — Dessewffy A., De jure sacrae regni Hungariae in terras Russiae rubrae, Pest 1831; — Łojko Fel., Reponse à l'exposé de droits sur la Russ. Rouge 1773, Toż po pol.: Odpowiedź na wykład kor. węg. do Rusi czer. a czeskiej do X. Oświęc. i Zator. 1773; — Wiadomości szczególne o Haliczu i Włodzimierzu 1773; — Wywód o X. Oświęcimskiem i Zatorskiem, dopełnienie wiadomości o Haliczu 1773 (DS.); — Exposé de la Cour Imp. de Russie 1772, 1773; — Łojko Fel., Reponse à l'ecrit intit. exposé de la cour imper. de Russie 1773 (toż po polsku) (DS.). (Por. **E.** 1773, 1774: Łojko, Pomerania itd.).

4993. Baudeau Mik. X., Lettres historiques sur l'état actuel de la Pologne (Zarazem: Avis economiques) Amsterd. 1772; Pyrrhis de Varille, Reflexions politiques sur la Pologne, Londres 1772, *zob.* Nr. 4870; Listy dwóch godnych urodzenia dam polskich w Lipsku 3 lutego 1772 (Fel. El. Przemiankowska i Joanna Krzepińska) (DS.).

4994. Consolidatio iurium domus duc. Curlandiae 1772; — Responsio ex parte gen. instigatorum 1772: — Expositio iurium pro instigatoribus R. Pol. contra Petrum ducem Curlandiae 1772; — Exposé de S. A. R. le duc Charles duc de Curlande 1772 (DS.).

4995. R. **1772.** Tyszkiewicz [ciwun wileński], Mowa do J. Kr. M. 10. marca 1772; — Sokołowski S., Mowa do Najj. Pana przy oddaniu instrukcyi d. 14. czerwca 1772; — Instrukcya Delegata, b. w. m. 1772; — Instrukcya delegatom 1772; — Podoski Gabr., Respons Prymasa na list J. Kr. Mości w Warsz. 3. Sept. 1772; — Działyński Ign., Mowa do J. K. Mości, Warsz. 1772; — Mo-rykoni, Toż. Warsz. 1772; — Naruszewicz, Suplika do J. K. Mości, War. 1772 (DS.).

4996. R. **1772.** Pamiętnik pierwszy o ustanowieniu porządku w nauce prawa cywilnego i o założeniu zgromadzenia prawnych ludzi, czytany na zamku na wieczorze czwartkowym w przytomności króla 11. czer. 1772 DS.

4997. R. *1772.* Niezabitowscy Stefan i Jan, Sprawa z Alex. i Kaz. Wolanami 1772; Głos w sprawie Alex Wolana 1772; Sanguszko J., Sprawa w krzywdzie żydów w Kazim Piotrowskim 1772; Zum Diplomate derer von Polkowsky gehörige Urkunde (?), Berlin 1772 (DS.).

4998. **Austrya.** Edicta et mandata 1773 do 1818, *zob.* Nr. 1215—1230; — Łoziński Wł., Galiciana, Lwów 1872; — Materiały k' istorii Hałyczyny pid awstrijskim władieniem z 1772, Słowo russ., Lw. 18 6 Nr. 7; — (R.) Zajęcie Lwowa przez Austryaków 1772, Gaz. Nar. 1868 Nr. 166; — Hadik A., Gen. austr., Uniwersał przeciw konfederatom d. 5. Sierpnia, we Lwowie 1772; — Kicki Jan, starosta lwow., Uniwersał [aby żołnierzy cesarskich włóczących się imać], Lwów 5. sierpnia 1772; — Marya Teresa, Uniwersał d. 11. września, z Wiednia 1772; — Pergen J. Ant., Uniwersał cess.-król., we Lwowie 13. paźdz. 1772; Universale, Leopoli 13. Octobra 1772; Universale, Leopoli 16. Octobra 1772; — Ogłoszenie przeciw zebraniom obywatelów od plenipotenta Ces. i Kr. Majestatu, Lwów 1772 (DS.).

4999. **Prusy.** Prawa, *zob.* Nr. 1213—14; — Hertzberg, Recueil des deductions manif. pour la cour de Prusse. 3 t., Berlin 1790, 1795; — Preussische Tarif und Patente, Berlin 1772; — Dokumenty przy zajęciu W. X. Poznańs., Warta 1880 Nr. 313, 1886 Nr. 615—631; — Fryderyk II., Litterae patentes ad ordines Prussiae et Pomer. cis flumen Noteciam sitorum 13. Sept., Berolini 1772 (toż po pol. i niem.); Patent an die sämt. Stände u. Einwohner der Lande Preussen und Pommern, Königsb. 1772; Patent względem ustanowienia sądów świeckich i duch., Berlin 28. Września, Królewiec 1772 (Toż, Warta 1886 Nr. 618); — Notifications Patent, Einrichtung des Justizwesens, Berlin 1772 [Warta 1886 Nr. 624]; — Instrukcia w sztuce wojennej dana generałom, Warsz. 1772 (DS.); — Patent jak w królewskich pruskich krajach względem tabaki sprawować się należy, Warta 1886 Nr. 615; — Hr. de Finckenstein, Publicandum, Warta 1886 Nr. 631; — Fuchs M. B., Nachricht über die königl.-preuss. Besitznahme der Stadt Elbing 1772 den 13. Septemb., Elbing 1822; — Riedel J. K., Predigt am Tage der Besitznehmung der neuen Provintzen, Königsberg 1772; — Loewenberg J., Das enthüllte Posen, I.—III. Berlin 1848—9.

Zawiera: Die deutschen Kolonisationen im Grossherzogthume vor 1772; Friedrich des Grossen, lan-

des väterliche Gesinnung gegen die Polen: Friedrich Wilhelms II. Friedens- und Freundschaftsversicherungen; Auszüge aus Patenten, Verträgen etc. und spätere Verheissungen; Nachträge und Miscellen.

5000. **Rossya.** Czerniszew G., Uniwersał Jej Imper. M. ogłoszony o wolności wykonywania wiary w Białorusi, S. Petersburg 1772, DS., *zob.* Nr. 923—924.

5001. Carte générale de la Pologne (Frolin), Marywill 1772; Hommaniani haeredes, Charte von Russisch Lithauen, Nürnberg 1772; Hommaniani haeredes, Polonia propria (mapa) 1772 (DS.).

5002. R. **1772—3. Recueil** des déclarat., qui ont précédées la diète confed., Zbiór deklaracyi [Łojko F.] 1773, *zob.* Nr. 4940; — Stackelberg, Déclaration de Sa Maj. l'impérat. 22, stycz. 1773 [toż po pol.]; — Copie des déclarations uniformes par Rewitzki, Stackelberg, Benoit le 2. Févr. 1773 [toż po pol.]; — Rewitzki, Déclaration de Sa Maj. Imper. [także tyt. pol.] 2. lut. 1773 [DS.].

5003. R. **1773.** St. Aug., Uniwersał na sejmik d. 22. lut. 1773; Szemat listu do szlachty przed sejmikiem 20. lut. 1773; Uniwersał na sejmik 3. Martii, War. 1773 (DS.).

5004. R. **1773—1775. Sejm** Konstytucye seymu extraord. warszawskiego, Konst. W. X. Lit., Ustawy sprawiedliwość dla niektórych obywatelów W. X. Lit. na żądanie onych przyspieszające, Vol. leg. VIII. (1 do 526); — Konstytucye publ. Sejmu extraord. Warsz. d. 19. kwietnia zaczętego, Warsz. 1775; — Konstytucye W. X. Lit. 1775; — Excerpt konstytucyi z ustaw 1774—5, War. 1782; — Przyspieszenie sprawiedliwości 1774; Series posłów na sejm extraord. 19. kwiet. 1773; — Drewnowski Flor., Zbiór wszelkich papierów, w czasie sejmu 1773—5, 1789; — Zbiór mów, Pozn. 1773; — Protokół albo opisanie czynności na sejmie, spisany pod przew. A. Ostrowskiego, War. 1775 t. 6; — List w sposób Dyaryusza sejmu, War. 1773 (DS.); — J. K. Z., Dyaryusz czterech pierwszych dni sejmu 1773, Przew. nauk. lit. 1886 str. 949 [także Bumagi kaz. pierw. razdieła, *zob.* Nr. 4940]; — Nabożeństwa, *zob.* Nr. 5011.

5005. R. **1773—1775. Sejmowe uchwały.** R. **1773.** Akt konfederacyi w Warsz. d. 16. kwiet. 1773; — Actum in curia reg. vars. 20. Apr. [konfeder.posłów Kor. i W. X. Lit.] 1773; — Toż [Oblata konfed. stanu ryc.] 1773; — Toż [Przystąp. Senator. i min.] 1773; — Toż [Ord. sądów] 1773; —Toż d. 21. Apr. [przystąp. posłów do konfed. gen.] 1773; — Toż die 24. Apr. [przystąp. posłów] 1773; — Toż 28. Apr. [przystąp. Senatorów i ministr. do konfed.] 1773; — Uniwersał marszałków gener. konfeder. oboyga narodów 1773; — Recueil, Zbiór deklaracyi, które poprzedziły i zaszły podczas sejmu pod węzłem konfeder. 1773, *zob.* Nr. 4940; — Akt plenipotencyi do traktowania z Dworami, Actum 10. Maii 1773; — Akt limity seymu 19. Maja [dwojaki] 1773; — Poniński Ad. i Radziwiłł Mich., Uniwers. w Warszawie 12. czerwca 1773, Uniw. w Warsz. 24. lipca 1773, Uniw. w Warsz. 28. lipca 1773, Uniw. w Warsz. 10. sierp. 1773; — Poniński Ad., Uniwersał do komiss. końcem umiark. pretensyi obywat. pod protekc. wojsk prusk. zostaj. 26. sierp. 1773; — Actum in curia reg. vars. 2. Sept. 1773; — Actum die 7. Sept. [ustanow. Rady nieustaj.] 1773; — Poniński Ad. i Radziwiłł M., Uniwersał w Warsz. 11. wrześ. 1773; — Traité entre S. M. L'impératrice et le Roi de Pologne, Vienne 1773 [toż po łac. i pol.: Traktat 18. września]; — Traité entre le Roi de Prusse et de Pologne, Berlin 1773 [toż po łac. i pol.]; — Zbiór deklaracyi, not, i czynności podczas Sejmu od 18. września 1772 do 14. maja 1773 [Skrzetuski Winc., Traktaty między mocarstwami, t. III., War. 1774]; — Akt manifestu, Actum 30. Sept. 1773; — Actum in curia reg. vars. 2. Oct. [ratyfikacya traktatów] 1773; — Ustanowienie kommissyi nad edukacyą, Warsz. 1773, 1774; — Uniwersał ogłaszaj. komis. edukacyjną, Warsz. 1773; — Ordynacye komis. edukacyi 1774; — Fundusz wieczysty na edukacyą młodzi [14. paźdz. 1773] 1774; — Ustanowienie deputacyi do rewidowania sancitów 1773; — St. Aug., Postanowienie względem 6 Assessorów 1773; — Podymne generalne [Projekt do prawa] 1773; — Prawa kardynalne et ordo kr. pols. 1773; — Toż [Prorogacya Sejmu] 1773; — Akt limity 7. Octob. r. z. 1773; — Poniński Ad., Uniwersał do żydów, aby krzywdy od konfederatów doznane spisali, 13. paźdz. 1773; — Instrukcya dla panów lustratorów przez Marsz. konf. wyznacz. do spis. inwent. dóbr Soc. Jesu d. 14. Paźdz., b. w. r. 1773; — Poniński Ad. i Radziwiłł Mich., Uniwers. w Warsz. 25. paźdz., 31. paźdz., 12. listop. 1773; — Traktat między Rzeczpospolitą a Maryą Teresą 15. Novembra 1773. R. **1774.** Remonstracya kom. skarbu względem podatków d. 1. Marca 1774; — Tłumaczenie noty od ministrów trzech dworów sąsiednich do gener. konfed., Warsz. 3. Marca [po pol i franc.] 1774; — Poniński Ad., Uniwersał zalecający posłuszeństwo 1774; — Toż 18. marca w Warsz. 1774; — Rozrządzenie dobrami jezuickiemi, Actum 28. Mart. 1774; — Ordynacya sądów kommissyi do dóbr [S. J.] z d. 29. marca 1774; — Rozrządzenie dóbr przeszło jezuickich i szkoły wojew. 30. kwietnia 1774; — Komissya do rozrządzenia dóbr exjez. w dyec. kijowskiej 1774; — Ustrzycki Mat., Odpowiedź od plenip. komiss. eduk. narod. stronom Raczyńskiego, Woronieckiego o własność pałacu po Jezuitach, Warsz. 1774; — Deklaracya względem Xiążąt S. Państwa Rzym-

skiego [Prawo na sejmie 5. Maja] 1774; — Actum in curia vars. die 6. Maii, Protestacya duchowieństwa 1774; — Warunek względem dziedziców i dzierżawców, Actum 10. czerwca 1774; — Actum in curia vars. die 14. Junii [o trybunale koronnym] 1774; — Instrukcya dla lustratorów 23. Junii, Warsz. 1774; — Poniński A. i Radziwiłł Mich., Uniwersał 25. czerwca 1774; — Ustanowienie prowizyi i ubezpieczenie kredytów, Actum 27. czerwca 1774; — Ubezpieczenie dochodów Rpltej tudzież summ 1774; — Ustanowienie Rady nieustającej [2 odmienne teksty] 1774; — Artykuły ułożenia rady nieustającej 1774; — Departament interesów w radzie nieustającej 1774; — Projekta, które mogą bydź zlecone do exekucyi Consilio permanenti 1774; — Szamocki, Projekt (król.) ad Consil. permanens 1774; — Projekt do konst. d. 25. Augusta 1774; — Actum in curia varsav. die 2?. Septemb. [o komisyi edukacyi] 1774; — Projekt do konst. d. 4. Octobra: Moneta srebrna 1774; — Actum in curia varsav. die 14. Novembris [o stopie pieniężnej] 1774; — Prorogacya sejmu, Prawo 17. listopada 1774; — Poniński Ad., Uniwersał nakazujący spis dusz, Warsz. 1774; — Załuski star. Chęciński, Memoryał do stanów Rpltej podany 1774; — Projekt do konst. w substancyi M. Załuskiego 1774; — Zaspokojenie długu Granowskiego, wojewody Rawsk. [projekt sejmowy] 1774; — Upewnienie emphiteusis Jac. Jezierskiemu miecznikowi Łukowskiemu [Projekt do prawa] 1774. — R. **1775**. Akt traktatów między Polską a krajami rossyjs. 15. marca, Warsz. 1775; Akt traktatów między Polską a kraj. państ. austryackiego 16. marca, Warsz. 1775 [Por. K. Chłędowski, Traktat handlowy między Austryą a Polską 1775, Przew. nauk. i liter. 1880]; — Toż między Polską a krajami państwa pruskiego d. 18. marca 1775; — Kwilecki, Relacya z poselstwa u dworu berl. na sejmie, Warsz. 1775; — Instruktarz generalny celny 19. marca [dwojaki, podp. Kossowski] 1775; — Prorogatio sejmu do 20. Marca 1775; — Kommissya, Ordynacya likwidująca długi Rpltej, Warsz. 28. marca 1775; — Lokacya wojska 3. April. 1775; — Podatek od żydów [prawo] 13. April. 1775; — Uchwalenie pod. czopowego 13. April. 1775; — Podatek na handlujących tabaką [prawo] 1775; — Actum in curia reg. vars. 13. Apr.: O podymnem generalnem, Cło generalne, Deklaracya konst. 1768 względem długów Rptej., Względem praw stemplowych od Stanów [wiele ed. po franc. i niem.], Deklaracya względem intrat do stołu naszego, Ustanow. sądów sejm., O nominacyi sędziów, Kompot wojska Rpltej 30.000, Explikacya z rozdziału 12 miljon. na płacę wojska, Nagr. zasłuż. 1775 [DS.]; — Karność wojskowa [prawo na sejm 13. kwiet. 1775]; — Lokacya wojska 13. April. 1775; — Actum in curia reg. vars. 15. April.: O cle od soli zagranicz., Rozporządz. względem papieru stemplowego, Dochody skarbowe obojga narodów 1775 [DS.]; — Ustanowienie kommisyów dobrego porządku po wdztwach (projekt) 1775 [Por. E. 1775: Ustanowienie]; — Projekt do deklaracyi 1775; — Toż, względem długów krajowych 1775; — Toż, do prawa względem darowania królowi czterech starostw 1775; — Przeciwko pojedynkom [projekt] 1775; — Obmyślenie nagrody Ponińskiemu [projekt do prawa] 1775; — Determinacya sądu na sprawę Żyżemskich [projekt do prawa] 1775; — Drewnowski Flor., Wyznaczenie osób ad Consilium permanens i do innych juryzdyk. 15. kwiet. 1775; — Approbacya i ratyfikacya dzieła Deleg. jakoteż actorum gener. konfeder., Warsz. 1775 [DS.].

5006. R. **1773–1775**. **Mowy sejmowe** (oddzielnie druk.). R. **1773**. Jerzmanowski Fr. (*19.* kwiet.); Dąbski (*20.* kwiet.), Korsak A. (Głos); Chwalibóg Józef (*23.* kwiet.); Turski Bisk. (w Senacie *24.* kwiet.), Wodzyński X. Gabr.; Chwalibóg Józef (*25.* kw.); Chomentowski Stan. (*27.* kwiet.), Walewski Xaw.; Stempkowski J. G. do projektu, albo konfederacya ma być rozwiązana, *28.* kw.); Oraczewski (*29.* kwietnia), Szydłowski Sz., Turski bisk.; Szydłowski Sz. (*1.* maja); St. August (*5.* maja), [Accedit Nota a Ministerio, *zob.* Nr. 5002]: Kurzeniecki Ign. (*6.* maja), Sułkowski Ant., Turski bisk.; Okęcki A. On. (*7.* maja Głos), Szydłowski Sz., Żyzniew star. Beznicki (Głos); St. Aug. (*10.* maja), Kurzeniecki Ign., Oraczowski Fel., Turski bisk.; Kluszewski L. (*11.* maja), Okęcki, Oraczowski, Sułkowski Ant. (Mowa, Głos), Szydłowski Sz., Turski bisk., Żyzniew star. Beznicki; St. Aug. (*12.* maja), Jeleński Józef, Jerzmanowski Fr.; Chwalibóg (*13.* maja); St. Aug. (*14.* maja), Kruszewski Ludw., Czetwertyński Ant. Stan. (Głos *4.* czerwca), Pruszanowski; Czetwertyński M. Alex. (Głos, *11.* czerwca); Jerzmanowski Fr. (*14.* czerwca); Rewitzki (Discours, po pol. i franc., *1.* sierpnia); St. Aug. (Discours, po franc. i niem., *2.* sierpnia); Jerzmanowski Fr. (*10.* sierpnia); St. Aug. (za królobójcami, *12.* sierpnia); Sułkowski Ant. (*14.* sierpnia projekt do traktatu de Rewitzki); Jerzmanowski Fr. (*21.* sierpnia); Szamocki (*30.* sierpnia); Jerzmanowski Fr., (*31.* sierpnia); Szamocki (*3.* września); Sułkowski Ant. (*14.* września); Gurowski Raf. kaszt. (*21.* wrześ., por. r. 1774), Kurzeniecki Ign., Oraczowski Fel.; Stempkowski J. G. (na reassum., *22.* września); Stempkowski Józef (**E.** IX.) (*24.* września), Sułkowski A., Turski bisk.; Kurzeniecki Ign. (*26.* września); Chomentowski Stan. (*27.* września), Kurzeniecki Ign., Miszewski, Sułkowski A. (Głos);

Zakrzewski; Szamocki (po approb. traktatów *30.* września), Walewski Xaw., Narbutt J. (b. d., Głos), Oraczowski Fel. (b. d.); Kurzeniecki Ign. (na delegacyi, *8.* paźdz.); Lubomirski Jerzy Marc. (Głos, *12.* paźdz.); Kurzeniecki Ign. (*13.* paźdz.); Lubomirski J. M. (Głos, *16.* paźdz.); Jerzmanowski (*18.* i *22.* paźdz.); Lubomirski J. M. (*25.* paźdz.); Kurzeniecki Ign. (*16.* Dec.) 1773; St. Aug., Vier Reden in Warsz. gehalten 1773; Jerzmanowski Franc., Mowy pryncypalniejsze 1773; Replique pour Son Altesse A. Czartoryski 1773; Oraczowski Fel., Mowy posła krak. 1773. — R. **1774**. Rogaliński (na delegacyi do komis. skarbu, *17.* stycznia); Kurzeniecki Ign. (*19.* stycz.), Pruszanowski; Małowieski (**E.** IX.) (*22.* stycz.), Oraczowski F.; Lubomirski Stan. (*24.* stycznia); Kurzeniecki Ign. (*28.* stycznia), Oraczowski Felix (i projekt), Czetwertyński Ant. Stan. (Głos): Jerzmanowski Fr. (*3.* lut., *7.* lut.); Chreptowicz (Reponse de la part du Roi, *16.* lut.); Lubomirski Stan. (*18.* lut.); Czetwertyński Ant. Stan. (Głos, *19.* lut.); Lubomirski Stan. (*9.* marca); Młodziejowski A. Stan. X. (*11.* marca); Massalski Ign. Jak. (Memoryał delegacyi sejmowej *28.* marca); Wilczewski Franc. (*16.* kwietnia); Czetwertyński Ant. Stan. (*22.* kwietnia); Gurowski R. (*25.* kwietnia); Moszczeński And. (Projekt o Radzie nieustającej); Szamocki (do traktatu z potencyami, *27.* kwietnia), Jeleński J.; Sułkowski A. (Głos *4.* maja); Sułkowski A. (*11.* maja); Szamocki (przeciwko podatkom, *20.* maja); Lubomirski Jerzy Marcin (*31.* maja, Głos): Rewitzky, Stackelberg, Benoit (*1.* sierpnia); Lubomirski Jerzy marsz. (Głos, *3.* sierpnia); St. Aug. (Odpowiedź deput. Delegacyi, dana przez kanclerza, toż po franc., *7.* sierpnia); Młodziejowski A. Stan. X. (Odpowiedź J. Kr. Mości), Sułkowski Ant. (na audyencyi u króla); Czetwertyński Ant. Stan. (Głos, *8.* sierpnia), Turski Fel. Paw.; Gurowski Wład. (pro jure aggratiandi [darowania życia], *29.* sierpnia): Małachowski marsz. tryb. kor. (*1.* września); Szamocki (Głos, *2.* września); Stempkowski (Głos, *3.* września); Chomentowski (podczas delegacyi, *8.* września); Rościszewski J. (*10.* września); Rościszewski J. (*12.* września); Wilczewski Franc. (*19.* września); Gurowski Raf. (Powinność Senatora, Mowa miana na sejmie *21.* Septembra [Zbiór mów 12], Leszno); Wilczewski Franc. (*23.* września); Moszyński Fryd. (Reprezentacya *24.* Sept. in ordine ułożenia podatku): Lubomirski St. (*1.* paźdz.), Oraczowski Felix; Czetwertyński Ant. St. (Głos, *3.* paźdz.) (**E.** IX.), Massalski Ign. Jak., Oraczowski Felix (i projekt) Odpowiedź na punkta podane komis. menniczey d. *14.* paźdz. od Subdelegacyi; Gurowski Wład. (*15.* paźdz.); Okęcki X. Ant. Onufry (Głos o dystynkcyą sum i funduszów S. J. *19.* paźdz.); Czetwertyński Ant. Stan. (Głos, *31.* paźdz.); Rościszewski J. (*3.* listopada); Lubomirski Stan. (*14.* listop.), Rościszewski J.; Czetwertyński Ant. Stan. (Głos, *15.* list.), Dunin Rup. (Głos), Jerzmanowski Fr. (na limite), Żeleński; Jerzmanowski Fr. (*17.* listop.), Szamocki (Głos sejmować a nie delegować radzący): Czetwertyński Ant. Stan. (Głos, *1.* grudnia), Sułkowski Ant. (Głos), Szamocki (Głos do zapłacenia długów król. ex aerario); Wilczewski Franc. (*2.* grudnia, *10.* grudnia); Czetwertyński Ant. Stan. (Głos *20.* grudnia) (DS.); Jabłonowski A., Zdanie na sessyi deleg., Warsz. 1774; Koszutski Seb. i Mik., Odezwa do prześw. Delegacyi 1774; Odpowiedź z strony kawalerów zak. Maltańskiego 1774; Rej, Mowa deputata woj. sandom. 1774; Witosławski J., Discours au Roy., Vars. 1774. — R. **1775**. Jerzmanowski Franc. (*3.* lutego); Czetwertyński Ant. (Zdanie w mat. podatków *15.* Febr. w deleg.); Korytowski (*18.* lutego); Jerzmanowski Fr. (*24.* lut., do traktow. z ministr. dworów *25.* lut.), Wilczewski (w mat. dyssydentów); Jerzmanowski Franc. (*27.* lutego); Turski F. bisk. (*1.* marca); Wilczewski (*2.* marca); Czetwertyński Ant. (Głos, *3.* marca), Jerzmanowski Fr., Lubomirski St. (o złych skutkach ust. sejm.); Tenże (refl. do projektu względem dóbr Jezuickich, *9.* marca); Jerzmanowski Fr. (*18.* marca), Lubomirski St. (Zdanie); Jerzmanowski Fr. (przeciw projektowi aby marszałkostwo kor. mogło być dysponowane, *19.* marca, **E.** IX.); Czacki F. (Głos, *23.* marca); Czetwertyński Ant. (Głos na limicie, *27.* marca), Lubomirski (Zdanie) i Dunin Rup. (Głos, *28.* mar.), Jerzmanowski Fr. (po przeczytaniu Consilii permanentis) Przyjemski T. (reass. sejmu), Turski Fel. bisk.; Czetwertyński Ant. (Głos, *30.* marca); Jerzmanowski Fr. (O rozwiązaniu konfed.): Branicki Franc. (Zdanie in ordine traktatów, *1.* kwietnia); Branicki Franc. (Toż *3.* kwiet., 4 ed., przeciw wejściu wojsk obcych), Wilczewski (przy czyt. praw ust.), Dunin Rup. (Głos, *5.* kwietnia), Biesiekierski A., Gurowski Nep., Jerzmanowski Franc.; Branicki Fr. (*6.* kwietnia), Jerzmanowski Fr. (Głos); Dunin Rup. (Głos, *8.* kwietnia); Dunin R. (Głos, *11.* kwietnia), Małachowski St., Młodziejowski, Skirmont (w dzień limity); Branicki Franc. (*16.* kwietnia); Dunin Rup. (*28.* (?) kwietnia); Branicki Franc. (Zdanie in ordine czytania traktatów, *30.* kwietnia), Dunin Rup. (Głos w senacie), Jerzmanowski Fr. (b. d., o konsekw. z obierania na sejmikach kandydatów do urzędów) 1775 (DS.).

5007. R. **1773**–**1775**. **Uwagi**. Skrzetuski Winc., Mowy o główn. materyach politycz., Cz. I., Warsz. 1773; — Reflexye podane ministrowi petersb. względem Rady nieustającej 1774; — Kurzeniecki Ign., Reflexye nad projektem Consilii permanentis 1774; — Turski Fel. Paw., Uwagi na Radę

nieustającą 1774, — Uwagi nad proj. przedaży starostw p. t. Starostwa i królewszczyzny 1774, — List w okolicznościach miast 1773, — Keyserling Henr. Chr., Lettres sur la négociation de l'affaire de Malthe 1775, — Tenże, Lettre d'un Polonais à son ami, Londres 1773, — Considérations politiques sur les affaires de Pologne, Londres 1773 (toż po niem.: Briefe, ang.: Letters), — Observations sur les déclarations 1773, — Lettre hist. et pol. d'un gentil-homme polon. à l'occas. des Observations 1773, — Examen du système des cours de Vienne, Pet., Berl. concernant le démembr. de Pologne, Londres (2 ed.) 1773 (toż po niem.) (Por. E. 1773: Pologne, 1774: Gerard), — Trenck Friedr., Beantwortung franz. Schmähschrift: Anmerkungen über die Erklärung der Wiener, Petersburg. und Berliner Höfe, Aachen 1773, — Reflexions polit. sur l'administration intérieure de la Pol. Amsterd. 1775 (DS.), *zob. Kroniki, Broszury.*

5008. R. **1773**. Turski bisk., Mowa na Radzie Senatu 8. lutego, Warsz. 1773, — Generalna taryfa celna według traktatu między Polską i cesarzową królową węgierską d. 16. Martii (podpis. Ad. Poniński) 1773, — Uniwersał kom. skarbu względem łanowego i pogłówn. żydows. 29. maja 1773, — Branicki Franc. X., Uniwersał do regimentarzy, Warsz. 1773 (DS.).

5009. R. **1773. Protesty**. Krasiński Mich., Hier. i Pac Mich. Jan, marsz., Protestatio contra dismembr., Lindau 26. Nov. 1773 (toż, Ruch lit., Lwów 1877), — Reytan, Manifest przeciw czynnościom sejmu 1. grud. dla zakazu nie przyjęty, Warsz. 1773, — Potocki Józef, Proces względem obrony Rpltej wyd. 1773, — Reflexye nad uniw. na sejmiki przedkoron. P. Ponińsk. Instyg. na woln. i ojczyznę 1773 (DS.).

5010. **Klemens XIV**., Dominus ac Redemptor, Bulla kasująca zak. Jezuitów (po łac. i pol.), Romae (Vilnae) 1773, — Beaumont X. Krz., List do Klem. XIV. z okoliczn. Breve kasującego S. J. (2 ed.) 1773 (Por. E. 1773: Rzewuski), *zob.* Nr. 4969 i 5022.

5011. Ceremoniał audiencyi Garampiego u króla polskiego, Zbiór Pam. Plat. t. IV., — Olechowski Józef X., Doniesienie o powrocie bisk. Sołtyka, Zarazem list Józ. Garampi arcyb., 2 ed., 1773, — Sołtyk Caj. Ign., Zawiad. dyecezyi o powrocie 13. lutego (Por. E. 1773: Carmen, Oda, Powinszowanie, Załuski J. A.), — Klemens XIV., Duae epistolae ad Ep. Cracov., Romae 1773, — Sołtyk Caj. Ign., Litterae mutuae cum Pont. Max. Clemen. XIV. 1773 (toż po włos.), — Sołtyk Caj. Ign., Rozporządzenie, Warszawa 5 marca 1773; List pasterski o Szeptyckim bisk. 19. sierp. 1773, — Synodus dioec. Kijoviensis celebr: Żytomiriae (J. And. Załuski) 1773, — Załuski Józef And., List pasterski, Warszawa d. 13. marca 1773 (Por. E. 1773: Garlicki), — Okęcki Ant. Onufry, Wszystkiemu duchowieństwu (list 6. stycz.) Warsz. 1773, — Młodziejowski And. Stan., List past. o sejmie 15. marca (o śmierci And. Poniatowskiego) 1773, Toż, 19. kwiet. 1773, — Wołodkowicz Fel. Fil., Toż 23. maja 1773, 16. lipca 1773, 2. sier. 1773, — Okęcki A. O., Edictum, Var. dat. 3. Sept. 1773, — Sierakowski W., List 17. Decembr. 1773. Prawo o postach, Sandomierz 1773, — Szeptycki Leon, List. pasterski, Lwów 2. Octob. 1773, — Przedłożenie praw greków nieunitów i dyssyd. przeciw manifestowi rzeczposp. z Repliką 1773 (Por. E. 1773: Pyrrhis), — Poniatowski M. J. bis., Obwieszczenie w objęciu urzędowania 1773, — Załuski Józef And., Sermo pro immunitate ecclesiastica 1773, — Turski Fel. P., Okólnik o nabożeństwie za duszę And. Poniatowskiego Generała austr. d. 6. kwietnia (E. IX.) 1773, — Constitutiones examinandae in futuris capitulis, Vilnae 1773, — Pozwolenie kupna dóbr kapitule Chełmskiej 1773 (?), — Massalski J., Univers. salutem, Vars. 1. Aug. 1773 (DS.).

5012. **Process** względem królobójstwa, Warsz. (toż po łac. i niem.), *zob.* Nr. 4982 (Porwanie St. Aug.), — Słonimski Einleitung des Processes 1773, — Puławski Kaz., Manifeste, Février (z powodu zarzutu o królobójstwo) 1773, — Kontynuacya indukty w sprawie o gwałt. Maj. obrażenie d. 27. lut. 1773, — Kontynuacya indukty dalszej 1773, — Stanisł. Aug., Die 3. Mart. (Cytacya przed sąd S. Strawińskiego, Wal. Łukawskiego po łac.) 1773, — Actum 19. Maii. Sprawa crim. laesae Majest. 1773, — Status causae inter instigatores J. Ośmiałowski et Fr. Przeński actores atque Stan. Strawiński, Val. Łukawski, Cas. Puławski, Val. Zembrzuski 1773, — Ośmiałowski Jan, Mowa delatora 14. Junii 1773, Toż 31. Julii 1773, — Summaryusz dokumentów ur. Wal. Zembrzuskiego spisany 1773, — Justyfikacye złożonych summaryuszów dokumentów 1773, — Sprawa ur. Walent. Zembrzuskiego, że nie wiedział o królobójstwie 1773, — Odpowiedź z strony o zarzuty królobójstwa uczyniona 17. czerwca 1773, — Odpowiedź ze strony Walentego Łukawskiego 27. lipca 1773, — Wiszowaty Wik., Obrona od M. Łukawskiej obwinionej o wspólność występku 1773, — Replika instygat. na odpowiedź Mar. Łukawskiej 1773, — Wiszowaty W., Odpowiedź na replikę z strony instygatorów 1773, — Rzętkowski Wal., Indukta ze strony J. Kuźmy 29. lipca 1773, — Replika instygat. na odpow. J. Kuźmy 30. lipca 1773, — Kuźma, Duplika ze strony Kuźmy 1773, — Replika na accessoria ze strony instyga-

torów 1773, — Odpowiedź (powtórna) ze strony Cybulskiego (proces) 1773, — Actum, Oblata dekretu przeciw królobójcom 1773 DS., Gaz. Sądowa, War. 1882, — Ostrożyński Wł., Sprawa zamachu, Przew. nauk. lit. 1890, — Prośba do króla St. Aug. za Kaj. Skrzetuskim, Arch. domowe Wójcickiego 1856, — Mowa St. Aug. na sejmie, *zob.* Nr. 5005, — Wiersz z okoliczn. mowy od króla za królobójcami 1773 (DS.), *zob.* Nr. 5125.

5013. R. **1773.** Taxa victualium przez urzędy podwojewodzych 1773, — Przeniesienie kwarty i hyberny na dobra król. starostwa Przemyskiego 1773, — Odpowiedź na uwagi nad handlem i fabryką tabaki około 1773 (**E.** IX.), — Okazanie expensy, którą obywatele trzymający wojsk. ross. głów 1.225 rocznie ponosić muszą 1773 (DS.).

5014. R. **1773.** Actum 28. Aug. (J. Komorowski w sprawie porwania Gertrudy córki) 1773, — Potocki St. Remanifest w gr. warsz. 20 września 1773, — Actum in curia Vars. 20. Sept. (w sprawie Komorowskiej, Remanifestacya Potockiego) 1773 (DS.), *zob.* Nr. 4975.

5015. Sapieha K. Nestor, Listy w latach 1773—6 do matki pisane z zagranicy, Atheneum 1851 III., Odb., Wilno 1852.

5016. R. *1773.* **Wincenty Potocki potwierdza nadane od poprzedników żydom w Stanisławczyku prawa, Dod. Gaz. lw. 1855 Nr. 10,** *zob.* **Nr. 1854 (Zatw. dok. Brzozowa); Żuchowski Stef., Process kryminalny o dziecię Jerzego Krasnowskiego od żydów zamordowane (z datą 1713) (2 ed.) 1773; Catalogus lectionum et operum publicarum in Atheneo gedanensi propositus. Gedani 1773 (DS.).**

5017. Status pro ordine equestri districtus Goldingensis 1773; Ustawy orderu kawalerów pod imieniem elektorskiego Falckiego lwa ustanowionego 1773 (DS.).

5018. **Austrya.** Ordinationes variae Galiciam Oriental. concernentes, Leopoli 1773, — Extract cyrkularzów od Gubern. w Galic. wydanych 1773, *zob.* Nr. 4998, — Marya Teresa, Manifest do mieszk. Galicyi 1773, Patent powoł. stany 3. listopada 1773, — Pergen, Universale, Leopoli 28. Januar. 1773, Ces. kr. Rozkaz, Lwów 2. lut. 1773, Ordinatio judicii supr. Galiciae, Leopoli 8. Martii 1773, Uniwersał wzgl. kontraktów Lwów 1773 (DS.).

5019. **Prusy.** Fryderyk II., Uniwersał w Potsdamie 25. kwietnia o podwyższeniu cła na Wiśle 1773 DS.

5020. **Rossya.** Ukaz przełożony na polskie, Petersburg 17. lutego 1773, — Ukaz d. 8. maja, Petersburg, Tabella dla sądów Białej Rusi, Zarazem ogłoszenie o prestidigitatorze (po ross.) 1773, — Rota przysięgi na wierność Katarzynie II. 1773, — Instrument na wykonaną przysięgę 29. grudnia (po pol. i łac.) 1773, — List ochronny Gener. guber. Białorusi w Petersb. (po pol. i ross.) 1773, — Szeremetew Piotr, Zapiska puteszestwija, Moskwa 1773 (DS.).

5021. R. **1774.** Uniwersał kommisyi skarbu względem monety 21. listopada (Warsz.) 1774 DS.

5022. Klemens XIV., Odwołanie własnego listu, znoszącego zakon Jezuitów 1774, — Memoryał podany królowi od Jezuitów, Warsz. 1774, — Garampi Jos., Litterae scriptae ad capitulum prov. Congreg. Schol. Piar. congreg., Gorae d. 31. Julii 1774, — Podoski, Uniwersał Prymasa do dzierżawców dóbr arcyb. d. 6. Aprila 1774, — Tenże, Rozporządzenie dla duchowieństwa dyecez. płockiej względem rekollekcyi 1774, — Turski Fel. Paw., Wszystkim błogosławieństwo (o śmierci Józ. Załuskiego), Warsz. d. 15. Stycznia 1774 (**E.** IX.), — Ossoliński Franc. Kandyd, List pasterski w Żytomierzu d. 31 stycznia 1774, Toż d. 20. marca 1774, — Wołodkowicz Fel. Fil., Zalecenie do duchowieństwa 23. Aprilis 1774, Toż d. 20. Paźdz. 1774, — Sierakowski W. H. X., Rozporządzenie d. 3. Julii, Toż 12. lipca (po pol. i łac.) 1774, — Szeptycki Leon, List pasterski 26. Aprilis, Toż, Lwów 17. Sierpnia, Toż 29. listop. (cerkiewno-słow.) 1774, — Młodziejowski A. Stan. X., List pasterski ogłaszający Breve 1774. — Rudnicki Lubieniecki X., List do duchowieństwa unitów dyecezyi Łuckiej i Ostrogskiej (o zgonie Ganganellego) 1774, — Instructio ordinand. a Leopol. Minorum Convent. 1774, — Actus erectionis collegii neofundati Tremesnensis 1774 (DS.), — Klem. XIV. mianuje Dominika Karwosieckiego koadjutorem biskupstwa Bakońskiego, Dod. Gaz. lw. 1858 Nr. 2, — Manoury opat i jen. Norbertanów do opata kl. św. Wincentego we Wrocławiu, Mosbach, Wiadomości pol., — Sprawa o dziesięciny, *zob.* Nr. 5024, — Dobra pojezuickie, tamże.

5023. **Kurlandya.** Karol ks. Kurl., Ducatuum Curl. et Semig. Constitutio sancita a. 1774 (toż po niem.), — Landtagsschluss v. 13. Oct. 1773, v. 17. Oct. 1774, — Gravamen przeciw Piotrowi bratu (i) konstyt. r. 1773 (toż po niem.), Wilno 1773, — Odpowiedź ze strony J. W. Piotra 1774, — Odpowiedź na pismo odpow. Piotra 1774, — Exposé du procès entre le prince Charles Ernest et Pierre 1774, — Schreiben eines Curländers 1774 (DS.).

5024. R. **1774.** Repartycya i kadencye tryb. głównego W. X. Lit. (po r. 1773), — Ordinatio judiciorum Petricoviensium, Calissii 1774, — Sprawa o dziedzictwo Baru z mocy konstytucyi d. 21. Novembris zaczęta 1774, — Produkt sprawy J. O. X. Jerzego Marcina Lubomirskiego, dóbr Baru dziedzica, przeciwko possessorom w sądzie kom. sejmow. 26. listopada 1774, — Obrona z strony instygatorów 1774, — Replika instygatorów

na racye Lubomirskiego 1774, — Replika instygatorów ostatnia 1774, — Kontynuacya obrony 1774, — Indukta sprawy o dzieciobójstwa przez Żydów 1774, *zob.* Nr. 5016, — Decretum terr. var. intuitu decimae praedialis recenter prolatum 1774, — Znaczne części od dóbr pojezuickich Nowodwór zwanych do Bentkowskiego oderwane (po r. 1774), — Prożba od M. Brześcia 1774 (DS.).

5025. R. **1774**. Czyż Fr., Użalenie obywatelów wojew. wileńs. do deleg. Stanów przeciw uciążliwościom wojsk rosyjskich 12. Novembra 1774 DS., *zob.* Nr. 5013.

5026. R. **1774**. Zakazanie sprowadzania gazet Leydeyskich, Actum 23. Aug. 1774 DS.

5027. **Akademia krakowska** (Putanowicz J. A.), Memoryały, noty, stan wewnętrzny i zewnętrzny Akademii krakowskiej (Kraków) 1774, — Institutum academicum Univ. Crac. doctorum, magistrorum, profoss. et baccal. 1774 (DS.).

5028. R. **1774**. Ordinatio privatarum lectionum in collegio Vladislaviano, Crac. 1774, — Korsak Józef, Oratio ad senatum academiae vilnensis, Vilnae 1774, — Potocki Ign., Przemowa przy ustanowieniu szkół Wojew. w Lublinie 1774. — Do Stan. Aug. przy doświadczeniu profitu kawal. w Colleg. Nobil. 1774, — Magier Winc., Mowa do J. K. M. w szkołach wojewódzkich, Warsz. 1774, — Entwurf der Einrichtung des Gimnasii, Mittau 1774 (DS.).

5029. Haigoldt, Gedanken über die Klagen der Polen, welche Monopolium des Danzigs betreffen 1774 (toż po pol.) 1774.

5030. R. *1774*. **Jerzy Wandalin Mniszech Atanazemu Szeptyckiemu Stefana Karszniewicza na parocha prezentuje, Dod. Gaz. lw. 1859 Nr. 47: Świebocki L., Sprawa o powrócenie plebanii Krzemienieckiej wraz z funduszem (około r. 1774): Przyczyny dla których prawo Hryniewiczowi do kamienicy Bernardynek służące, bydź powinno uchylone 1774; Objaśnienie nabycia dóbr przez Barona Gartenberg-Sadogórskiego konsyl J. Kr. Mości od Piotra Potockiego 1774 (DS.).**

5031. R. *1774*. **Mierzejewski, Mowa przy złożeniu sęstwa d. 14. Novemb. 1774: Mostowski Paweł, Copie de la lettre à M. le cte Sierakowski 2 Juillet, Paris 1774 (DS.): Dostrzeżenia meteorologiczne w War. 1771—1812 R. T. P. N., Warsz. 1812 VIII.**

5032. **Austrya**. Marya Teresa, Patent d. 2. lutego (Ogłoszony przez Hadyka reguluj. podatek wojskowy) 1774, Manifest 25. lutego Lwów 1774, — Przetłómaczenie edyktu ces. królowey Węgier (Wiedeń) 1774, — Taryffa, przez którą można wiedzieć cenę chcąc grać na loterye (około 1774) (**E.** IX.) (DS.), *zob.* Nr. 4998.

5033. **Prusy**. Erneuertes Edict das bei Confiscation. Edykt ponowiony, iż pod konfiskacyą wełny, koni i wozów skóry nie mają bydź wywiezione z kraju, Marienwerder 1774 DS.

5034. **Rossya**. Allergnädigste Kirchenordnung Catharina II., Moscau 1774 DS.

5035. **Actions de graces rendus aux trois puissances par les peuples polonais, Amsterd. 1774 DS.**

5036. R. **1775**. **St. August**. Uniwersał o ustanowieniu komisyi, War. 1775, Względem komisarzów 1775, Uniwersał 12. Junii 1775, Uniwersał względem odzyskania dóbr alienowanych exjezuickich d. 14. lipca 1775, List upominalny do lustratorów W. X. Lit. d. 20. czerwca 1775, List króla względem spraw i sędziów nieunitów i dyssydentów d. 30. czerwca 1775, Extract listu do X. Ponińskiego i Radziwiłła 5. sierpnia 1775, Uniwersał względem podawania memoryałów do Rady nieust. 22. września, War. 1775, — Extract rezolucyi Najj. P. na memoryały i odpowiedź Przeździeckiego 1775 (DS.).

5037. **O Radzie nieustającej**. Powinność i władza 1775, — Rezolucye, *zob.* Nr. 5059, Powinności i władza departamentów oraz tłumaczenie prawa 1775. Warsz. 1775, — Wielhorski Mich., O przywróceniu dawnego rządu według pierwiastku ustaw 1775 (toż po franc.: Essai sur le retablissement) 1775 (DS.).

5038. **Kommissya Skarbu**. Uniwersały: względem cła generalnego 25. kwietnia 1775, względem podymnego 2. maja 1775, względem papieru stępl. 19. maja 1775, względem podatku od tabaki 20. maja 1775, względem czopowego 23. maja 1775, względem stępl. kart 3. czerwca 1775, względem półtorej kwarty 13. czerwca 1775, względem pogłównego żydowskiego 1. lipca 1775, wezwanie do płacenia podatków 12. lipca 1775, wyznaczaj. miejsce do odbierania podatków 1775, względem licytacyi czopów 20. lipca 1775, wyznacz. miejsce do odbier. podatków 21. sierpnia 1775, o soli 7. wrześ. 1775, względem papieru stępl. 14. listopada 1775, względem lustrowania czopowego 1775, — Komissya, Instrukcya do komor względem osób niekupieck. 1. lipca 1775, — Instruktarz mostowego, Warsz. 28. list. 1775, — Ordynacya officyalistów skarb. 1775, — Instrukcya od kongressu do rewizyi prowentów fundacyi duchown., Warsz. 21. wrzesnia 1775, — Obwieszczenie względem jarmarku cieszyńskiego 12. sierpnia 1775, — Taryfa celna gener. podług traktatu między królową pols. i cesarzową król. węg. 1775, — Tabelle do jakiej sumy papier stęplowy ma być używany 1775, — Tabelle z regestrów i faktur fabrycznych wyciągnione 1775, — Specyfikacya starostw i królewszczyzn. Warsz. 1775, — Doniesienie Stanom o zamianie wsiów 1775, — Deklaracya względem komisyi dla ekonomii 1775, — Summaryusz i bilans percepty skarbu 1775 [DS.].

5039. Kommissya względem monety: Ponowienie zakazu wywożenia monety d. 26.

lipca 1775, — Uniw. 22. sierpnia 1775, — Summaryusz, umiarkowanie monety starej z dzisiejszą, Kraków 1775, — Taryfa redukująca monety, Wilno 1775, — Uniwersał co do fałszywej monety 1776. — Tabella, proporcyi monety podłej 1776, — Etablissement concernant les loix de change, Vars. 1775, — Ordynacya sądów kommissyi likwidującej długi Rzpltej 20. maja ułożona 1775, — Pretensye m. Krakowa do kommissyi długi Rpltej likwidującej d. 23. paźdz. 1775, — Pozwolenie lombardu czyli montis pietatis 1775 (DS.).

5040. **Kommissya wojskowa** oraz ustanowienie Rządu i komendy wojska (2 ed.) 1775, — Actum in curia Regia Vars. 28. April., Suplement, O powinności do władzy i obow. hetmanów 1775, — Branicki Fr., Regulamin wojska subordynacyą przepisując (Władza i obowiązki hetmanów), Warszawa 1775, Ordynans komendantom wojska 3. marca 1775, Uniwersał w Warsz. 14. maja 1775, Przepisy służby obozowej i garniz. 1775, Dwa uniwer. do wojska d. 13. i 15. grudnia względem rygoru, Warszawa 1775, Obwieszczenie hetmańskie tyczące się płacy wojska 15. grudnia w Warszawie 1775, — Brühl Aloj. Franc., Artykuły wojenne artyl. koron. 6. maja 1774, Warsz. 1775, — Coccei (de) generał, Regulament dla gwardyi pieszej 1775, — Proceder prawny woyskowy (po pol. i niem.), Warsz. 1775 (DS.).

Notaty gener. brygady 1775 -78, zob. Kroniki.

5041. Kommissya nad szpitalami w koronie wyznacza lustratorów do spisywania szpitalów 1775; — Fundusz na szpital warsz. Dziec. Jezus, Warsz. 1775; — O niewinności dzieci podrzuconych, Warsz. 1775 (DS.).

5042. **Kommissya Edukacyi** narodowej 1775 DS.; — Ustawy komisyi edukacyjnej 1783, Wilno 1819, Lwów 1872 (wydał St. Sobieski, Bibl. Pedag.); — Seredyński Wł., Zapiski i dokumenta do dziejów instrukcyi publicznej w Polsce, Arch. lit. i ośw. Ak. um., Krak. 1878 t. I.; — Massalski J., Przepis dla szkół parafialnych (kom. ed.), Warsz. 1775; — Przepis dla dyrektorów, Warsz. 1775; — Przepis kom. na szkoły wojewodzkie, Warsz. 1775; — (Dąbski), Stan prawny komissyi Edukac. o dobra Woźniki Orzeszki 1775; — Obwieszczenie od kom. ed. względem napisania książek elementarnych (podp. J. Massalski), Warsz. 1775; — Programma seu publica invitatio libros scientiarum elementares scripturis (podp. Massalski), Var. 1775; — Piramowicz Gr. X., Mowa w dzień otwarcia tow. do ksiąg element. d. 7. marca, Warsz. 1775; — Poliwszyński J. J. Dł., Krz. Szembekowi bisk. z okolicz. wizyty szkół Pułtuskich 1775 DS., *zob. Kroniki, Broszury.*

5043. Kukiewicz T., Do komisyi dla wyświecenia funduszów edukacyjnych na Gubernie Litewskie, Białoruskie, Mińską i na obwód Białostocki, Wilno (po r. 1815): Dąbrowski K., Przełożenie interesu JW. K. Prozora z Kukiewiczem, Wilno 1822: Tenże, Odpowiedź K. Prozora, Wilno 1823: Pożarski B., Stan sprawy z W. JP. Kukiewiczem i funduszem eduk. wileńs., Wilno 1822: Tenże, Odpowiedź ze strony JW. Lud. z Szujskich Prozorowej, Wilno 1833.

5044. **Pius VI.**, Tavanti, Fasti di Pio VI., Italia 1804, 2 vol.; — Beccatini, Storia di Pio VI.; — Bourgoing, Mémoires histor. et philos. sur Pie VI., vol. I.

5045. Pius VI., Epistola Encyclica ad patr. primates, Vars. 1775; — Servus Servorum (de jubileo) [et Kierski Tad., List o jubileuszu] 1775; — Breve względem umniejszenia świąt do X. bisk. Płockiego 23. maja (po pol. i łac.) 1775; — Garampi Jos., Declaratio 27. Febr. 1775, Epistola (mianow. deputata w sprawie subsidii charitat.) 1775. Epistola 10. Martii (Ad priores Provinc. Ord. Praedic.) Var. 1775, Epist. 16. Martii (o prawach religii katol.) 1775, Testimonium Nuntii apost., Vars. 16. Martii 1775, Epistola (bez tyt. i podp.) Vars. Juni 1775 (De Conditione Kmethonum s. glebae adscriptorum) 1775, Epistola ad archi- et episcopos, Vars. 30. Junii (względem umniejszenia świąt), Var. 1775; — Duchowieństwo (ma dać Subsidium) 1775; — Sołtyk K. Ign., Doniesienie o obraniu Ojca św. 17. marca 1775, List past. 27. maja 1775, Proces o składkę po 6 zł. od komina 1. paźdz. 1775, List pasterski o kanonizacyi B. J. Kantego 1775, Obwieszczenie względem nabożeństwa, Krak. 1775, Proces obw. świąt zmniejszenie, Krak. 1775, Proces rozrządz. lustracye intrat duch. 1775, Prohibitio gestand. distinctoriorum 1775; — Massalski Ign., Donosi o obiorze Piusa VI., Warsz. 1775; — Młodziejowski And., List pasterski o wyborze Piusa VI. 1775, Toż, ogłosz. breve Piusa VI. zmniejszające liczbę świąt 1775, Przydatek do procesu ogłasz. breve Piusa VI. 1775, Rozrządzenie co do odbier. podymnego w dyecezyi Warsz. 1775; — Ossoliński Kandyd., List pasterski bisk. kijows. 21. marca 1775; — Wołodkowicz Fel., Toż 23. marca 1775; — Poniatowski M., Toż, Wilno 1775, Articuli super visitatione, Vars. 1775; — Podoski Gabr. J., List pasterski 16. paźdz. 1775; — Turski Fel. P., Duchowieństwu błogosławieństwo, Warsz. 17. sierpnia (modły za Michała Czartoryskiego) (**E.** IX.) 1775; — Jura decisionis trib. nuntiaturae apost. in reg. Poloniae, Vars. 1775; — Decisiones rotae Rom. pro et contra Math. Buydècki, rat. Conv. Miechoviensis, Romae 1775 (Por. **E.** 1775: Decisio) (DS.).

5046. Diarium des auf den 20. Oct. bestimmten Landtages (Kurland), Mitau 1775 DS.

5047. R. **1775**. Akt protestacyi, b. w. m. 1775; — Dunin R., Manifestacye i protestacye i innych (?) (wypisy z akt grodz.) 1775; — Actum in curia reg. vars. 15. Apr. (Manifest posłów Łomżyńskich) 1775; — Toż 28. Aprii. (Manifest posłów Łęczyckich) 1775; — Toż (Czetwertyński Ant., Protest) 1775; — Ostrzeżenie według konstytucyi r. 1775 do korony 1775 (DS.).

5048. R. **1775**. Podoski Gabr. J., Respons 1. Junii dany królowi pols. na list na sądy sejmowe wzywający 1775; — Tenże, Respons 15. kwietnia w Gdańsku Ostrowskiemu bisk. kujaws. dany 1775; — Poniński A., Obwołanie (co do teatru) 16. lipca 1775 (DS.); — Pokwitowanie skryptów Tyzenhauza (Pam. hist. L. Huberta) t. I.

5049. R. **1775**. Nowella o repartycyach i kadencyach trybunału głównego, Wilno 1775; — Darowski J., Mowa na powitanie trybunału 1775; — Karpowicz Mich., Kazanie do trybunału, Wilno, Grodno 1775; — Dekret w sprawie o dzieciobójstwie, Actum 17. Julii 1775; — Dekret sądu marszałkowskiego co do wolności żydów, Warsz. 1775; — Wyrok sądu marszałkowskiego tyczący się handlu 1775; — Radziwiłł Mik. X., Manifest (w sprawie fam.) 1775; — Sapieha Alex. M., Replika wojew. Połockiego na odp. Weytemberga żyda (zarazem Petita, Summaryusz, Wzmianka, około 1775); — Czetwertyński A., W sprawie z Januszem i Kajetanem Czetwertyńskim czyni objaśnienie 1775 (DS.).

5050. R. **1775**. Lipiewicz A., Univers. Crac. Rector, Tametsi notum Circul. 23. Oct., Crac. 1775; — Mowa przy rozpoczęcin nauk w seminaryum wileńskiem, Wilno 1775 DS.

5051. R. *1775*. Nowomiejski E., Mowa miana w Kozienicach d. 9. września 1775; Summaryusz dok. Alex. Bullera z Franc. Byszewskim o siedm włok wsi Moszczona 1775; Replika starostwa Łęczyckiego na dokumenta opactwa Trzemeszyńskiego około 1775; Czarnecki Wawrz., Najj. Królu (Prośba w kwestyi Zastawu po r. 1774) 1775 (DS.).

5052. R. *1775*. Obwieszczenie, JMP. Bono przybył i posiada wiele sekretów. Warsz. (E. IX.) 1775; Gautier de Salgues, Obwieszczenie względem rolnictwa. Warsz. 1775 (toż po niem.) (DS.).

Galicia, Edicta et Mandata, zob. Nr. 4998.

5053. **Prusy**. Patent króla J. M. Pruskiego do Stanów nad Notecią leżących 22. kwietn. 1775; — Ordnung für Ost-Preussen in Litthauen. Berlin 1775 (DS.); — Hr. de Finkenstein, Publicandum, Warta 1886 Nr. 632; — Fryderyka Patent deputacyi kameralnej wojsk. i ekonom. w Bydgoszczy, tamże Nr. 633; — Publicandum kamery wojsk. i ekonom. król. Pruskiego, tamże Nr. 635; — Delegacya kameralna i wojsk., Publicandum z 20. paźdz., tamże Nr. 636.

5054. R. *1775*. Schreiben eines Kaufmanns zu Breslau über die Anmerk. zwischen Preussen und Pohlen gesch. Handlungstract. 1775 DS.

5055. R. **1776**. **Sejmiki**. Instrukcya J. K. M. Pana N. M. na sejmik przedsejmowy d. 15. lipca w Warszawie 1776; — Kopia pierwszego listu do podkomorzego przed następującym sejmikiem i sejmem 1776; Rzewuski S., List do województw, ziem i powiatów na sejmiki przedsejm. 1776; — Rzewuski W., List JW. do wdztw (toż po łac.) 1776; — Bardziński Klem., Mowa na sejmikach w Łęczycy 15. lipca 1776; — Tomaszewicz B. D., Relacya z czynności Sejmu na sejmiku przedsejmowym d. 15. lipca 1776; — Excerpt punktów instr. wdztwa wołyńskiego 1776 (DS.); — Kościałkowski, Mowa 21. lipca 1776; — Branicki Franc. [Zdanie 6. Sierpnia (?)] 1776; — Bonfał Franc. (na sejmie 20. Aug.) 1776; — Niesiołowski J. (22. Aug., fol. i 4to) (DS.).

5056. R. **1776**. **Sejm**. Konstytucye Seymu ordynaryjnego warszawskiego, Konst. W. X. Lit., Vol. leg. VIII.; — Konstytucye sejmu ordyn. warszaws. pod węzłem konfed. gener. agitującego się, Warsz. 1776; — Konst. W. X. Lit. b. m. i r. DS. (Poszczególne por. E. 1776: Konstytucye); — Summaryusz konst., War., Wilno 1776, Kalend. wil. 1777; — (Jabłoński S. K.) Series senatorów i posłów, Warsz. 1776; — Series posłów sejmujących, b. w. m. 1776; — Protokół albo opisanie delegacyi na sejmie extraord. do zawarcia traktatów z dworami spisany pod przewod. Ostrowskiego A., Warsz. 1776; — Cieciszowski A., Dyariusz Sejmu konfeder. generalnej obojga narodów, Warsz. 1776; — Mowy różne na sejmie (zbiór luźno drukowanych), Wars. 1776 (DS.).

5057. R. **1776**. **Uchwały i projekty sejmowe**. Akty konfeder. gener obojga narodów 1776 (toż po franc.); — Mokronowski And. i Ogiński And., Deklaracya 27. sierpnia iż posłowie, którzy konfeder. nie podpisali, przypuszczeni nie będą 1776; — Mokronowski And., Rezolucya 27. sierpnia o nieprzerwanym biegu sprawiedl. mimo konfed. 1776; — Actum in curia reg. Vars. 29. Aug. (sposób wybier. sędziów), 31. Aug. (Nominacya sędziów sejmow.), 2. Septembr. (Konwencya z dworem rossyjs.) *zob.* Nr. 5060, 3. Sept. (Deputacya do examinowania Rady nieustającej), 6. Sept. (Ordynacya sądów sejmow.), 7. Sept. (O radzie nieustaj.), 11. Sept. (zbiór spraw sąd., polecenie And. Zamojskiego), 12. Sept. (Ratyfik. konwencyi z dworem wiedeńsk.), 25. Sept. (Sądy sejmowe), 25. Sept. (O władzy departamentów), 27. Sept. (Konwencya z dworem berl.), 3. Octob. (O komissyach i remissyach), 5. Octob. (Prorogacya sejmu), 12. Octobr. (Dochody skarbu), 14. Oct. (Expensy skarbu), 15. Oct. (Wydatki koronne), 18. Oct. (O Zakonie Maltańsk.), 21. Oct. (Ubezpiecze-

nie sum pojezuickich), 21. Oct. (Edukacya narodowa), 21. Oct. (Rada nieustająca), 21. Oct. (O podatku W. X. Lit.). 21. Oct. (O składach towarów), 23. Oct. (Zamiana dóbr). 21. Oct. (Lex sumptuaria): — Artykuł I. ułożenia Rady nieustającej 1776; — Akt konstytucyi, Dochody skarbu koronnego 1776: — Deklaracya co do wpisywania się do konfederacyi 1776; — Toż o komissyjach y remissach 1776; — Toż ostatniego sejmu 1776: — Toż i remissach (projekt) 1776: — Kupno dóbr Rowów, Projekt do prawa (E. IX.); — Delegowani a statibus do rozdawniczej komisyi 7. Sept. (i odp.). Toż 17. Septembr, 18. Septembr., 26. Septembr., 26. września. 1. Octobra (i odpow.) 1776; — Dodatek do prawa „Departament policyi" 1776; — Edukacya narodowa (Prawo sej. 21. paźdz., Majątek Pojezuicki) 1776: — Nadgroda W. Przebędowskiemu (Projekt do prawa) 1776: — Objaśnienie konst. 1775 (podymne gener.) 1776: — Objaśnienie ordynacyi dla cechu rybackiego, Warsz. 1776; — Objaśnienie legis sumpt. 21. paźdz. 1776: (E. P. W.) Objaśnienie Kamieńca Pod. potrzeby, Warsz. 1776: — Projekt do prawa p. t. Decreta executionis (E. IX.) 1776; — Uwagi do projektu: Decreta executionis 1776; — Projekt Kamieńca Pod. podług objaśnienia jego potrzeb 1776; — Projekt względem ocalenia krzywd obywatelów (na sejmie) 1776: — Projekt tabelli expensy generał. 30. Sept. 1776; — Projekt expens cywilnych 19. Sept. 1776; — Projekta do konstytucyi od marszałka gener. konfeder. delegacyi podane 1776; — Toż o pomnożeniu w skarbie publ. intrat 1776: — Porządek expensy ze skarbów obovga Narodów (projekt) 1776; — Sposób obierania posłów sejmowych 1776; — Ubezpieczenie alternaty sędziów ziem Wieluńskiej i Dobrzyńskiej 1776; — Toż, długów naszych królewskich 1776: — Toż, summ ziemiańskich 21. paźdz. (projekt) 1776; — Toż, urzędu generalnego poczt 1776; — Ubezpieczenie względem zbiegłych poddanych 1776; — Ustawa podatku X. Lit. (projekt) 1776; — Wydatki koronne (prawo na sejmie) 1776; — Wywód praw do prowentu 1776; — Wyznaczenie osób do komissyi zobopólnie z kom. cesarzowej królowej węg. o pretensye obywatelów 1776; — Wyznaczenie osób deputowanych do konstytucyi 1776; — Wyznaczenie sądu do praw o dobra w obudwu narodach leżących (projekt) 1776; — Zaświadczenie czynności Rady (proj. sejm.) 1776 (DS.).

5058. **R. 1776. Mowy sejmowe.** Mokronowski And., Mowa *26.* Aug. (zagajenie, toż po franc.), Toż: Ogiński Aug.; Lipski T. (*28.* Aug., 2 ed.), Lubomirski St. (Zdanie), Szydłowski Szym. K., Rzewuski S. (względem posłów oddalonych, 2 ed., i po franc.), Rzewuski W.; St. Aug. (*29.* Aug., O wybieraniu sędziów i konfederacyach); Kościałkowski T. (*30, 31* Aug.); Kraszewski gen. (*31.* sierpnia), Psarski Fr. J.; Bukar Adam (*1.* Sept.); Kościałkowski T. (*2.* września), Ogiński And., Olizar K., Rej (Głos. O radzie nieust.), Rzewuski W., Wiszowaty W.; Olizar K. (*3.* Sept.); Ogiński And. (*4.* Sept.); Boufał Fr. (*5.* Sept.); Branicki Franc. (Zdanie *6.* Sept., 2 ed.), Hryniewiecki K. (objaś. Rady nieust., Votum Radzie nieust.), Kościałkowski T., Lubomirski St. (Zdanie, projekt, objaśnienie Rady nieust., 2 ed.), Markowski, Miaczyński, Tenże (Głos w obronie podatku), Nowowiejski T. (Discours, Rada N.), Rzewuski S. (przeciw Radzie N., (po franc.: Discours), Świdziński M., Zakrzewski; Stadnicki (*7.* września); Bukar Adam (Głos *10.* Sept.), Gurowski Raf., Młodziejowski A. (rozgr. Galicyi od Rpltej), Święcicki Woje.; Czetwertyński Kaj. (*11.* września, przeciw podatkom), Kraszewski gen. (przeciw trakt. z Rossyą), Skarszewski K. (Głos o edukacyi narod.); Malczewski A. (*12.* września), Olizar K.; Hryniewiecki K. (*13.* września); Bukar Ad. (Głos *19.* Sept., O mnożeniu podatków), Hryniewiecki K., Małachowski Ant., Małachowski Hyac., Mirski, Ośniałowski, Wiszowaty W.; Kościałkowski T. (*20.* września, przeciw Radzie Nieust.), Wojniłowicz Adam, Zieliński (zmniejsz. wyd.); Hryniewiecki K. (*21.* września, o departam.), Lubomirski St. (Zdanie z powinności depart.); St. Aug. (*23.* września, prerogat. władzy królewskiej, toż po franc. i niem.), Branicki Franc. (Zdanie), Bukar Ad. (Głos, powinność i władza departamentów), Chreptowicz J., Ledóchowski St. Wł. (Votum), Lipski T. (Zdanie), Lubomirski St. (Votum), Niesiołowski J., Ogiński Mich. (Zdanie, toż po franc.), Ostrowski Tom. (Zdanie na projekt powinności departamentów), Rzewuski S. (przeciw Radzie za Hetmanami, toż po fran.), Rzewuski W., Sokołowski Seraf., Świdziński M., Walewski L. (Zdanie), Zieliński (Obj. powinności Rady); Kochanowski ks. (*24.* września); Młodziejowski And. (*25.* Septem., rozgran. od Prus); Markowski (*27.* września, o powinności Rady nieust.), Walewski Lud. (Zdanie o projekcie: Powinności depart.): Bykowski Stef. (*29.* Sept.); Kuszelewski J. (Octobris): Boufał Fr. (*2.* Oct.), Małachowski Ant., Turski T.; Czetwertyński K. (Głos, *3.* Oct.), Gurowski Raf., Lubomirski St. (Zdanie i tabella expensy cywilnej); Małachowski Mik. (Głos, *4.* Oct., przeciw tabeli expens), Sierakowski Maks., Walewski Podk.; Walewski (*5.* paźdz.); Bukar Ad. (Głos, *7.* Oct., przeciw Radzie nieust.), Kościałkowski T. (przeciw podatkom), Malczewski A., Podhorodeński L. W. (Zdanie, o podatkach), Sanguszko Janusz Hier. (Głos); Bierzyński O. (*9.* Paź.), Bukar Ad. (Głos), Korzeniowski K. (Głos), Lasocki A., Tyzenhauz (Mowy podskarb. W. X. L., podatki i sąd sejm.); Lubomirski (Zdanie *10.* paźdz., arenda cełł), Rze-

wuski Fr., Rzewuski S. (przeciw podatkom, toż po franc.), Rzewuski W., Zieliński; Lipski F. (Głos 11. Oct.), Lubomirski St. (Zdanie), Rzewuski S., Świdziński M., Turski T.; Bierzyński O. (12. paźdz.), Łempicki, Olizar K., Przebendowski, Rzewuski S.; Biernacki (Głos 15. Oct.), Kościałkowski T., Przebendowski J., Turski F., Walewski, Wiszowaty W. (Zdanie); Kochanowski X. (17. paźdz.), Lubomirski St. (Votum, projekt, zaświadczenie czynności Radzie), Markowski (o czynnościach Rady nieust.); Sierakowski Maks. (19. Oct.); Małachowski Ant. (21. Oct.), Walewski Lud.; Bierzyński O. (23. paździer. z okoliczności klauzuły Rzewuskiego), Boreyko Franc. Pius (Głos), Lubomirski Jerzy X. (Głos); Walewski Lud. (23. paźdz.); Małachowski Ant. (24. październ.), Rej; Makowski (Zdanie sumy dla wdy pomors. 25. paźdz.), Lubomirski J. X. (Głos); Ankwicz J. (26. paźdz.), Bukar Ad. (przy projek. powiększ. krzeseł w W. X. Lit.), Gurowski Raf. (ex projektu W. X. Lit.), Niesiołowski J. (przeciwko przeniesieniu assessoryi do Grodna), Potocki St. (do propoz. od tronu); Młodziejowski A. (Głos 27. paź.); Denisko M. M. (Głos 28. paź.); Lubomirski St. (Zdanie 31. Oct.), Młodziejowski A. (pożegnanie), Mokronowski A.; Recueil de quelques discours du roi de Pol., Vars. 1776; Gurowski W. marsz., Mowa na sessyi sejm. rozgranicz. Rpltej od Rosyi 1776; Oraczewski, Relacya z poselstwa na sejmie uczyniona 1776; Kęszycki, Mowa posła wdztwa Poz. 1776; Rzewuski S., Zdanie ex turno (czy mają być dawane głosy); Niesiołowski J., Mowa w Senacie przeciwko pomnożeniu władzy Radzie nieust.; Markowski, Mowa; Zakrzewski, Mowa (o radzie nieust.) 1776 (DS.).

5059. **Zbiór rezolucyi** Rady nieustającej od 1776—1782, Warsz. 1782, 1785; — Ustanowienie Rady nieustającej 1776; — Objaśnienie ustanowienia Rady nieust. 1776, 2 ed.; — Objaśnienie kompletu w Radzie nieust. 1776; — Deputacya do ograniczenia czynności Rady 1776; — Toż, do egzaminowania kommissyów 1776; — Toż, do egzaminowania Rady 1776; — Powinności i władza departamentów w Radzie nieustającej, War. 1776; — Regestr osób do wyboru konsyliarzów 1776; — Toż, et equestr. ordinis 1776; — Toż, konkurentów do elekcyi konsyliarzów Rady nieust. (2 ed.) 1776; — Uniwersał N. P. za zdaniem rady przy boku 1776; — Ostrowski Antoni bisk., Mowa na sesyi Rady nieust. 23. Sierpnia (2 ed.) 1776; — Przestrogi do narodu przeciwko fałszywej warsz. radzie, 2 ed., b. r. (E. IX.) (DS.), *zob.* Nr. 5057.

5060. **Departament interesów zagranicznych.** Nota od depart. interesów cudzoziemskich do Stackelberga 27. Aug. 1776; — Respons JMci posła wielk. rossyjs., Warsz. 28. Augusti 1776; — Młodziejowski And., Nota donnée à Stackelberg avec réponse 1776; — Nota zawier. cessye Polszcze przez Austryą, 9. Febr. 1776; — Akt konw. z Prusami 22. Aug. 1776; — Moc ratyfikacyi konwencyi granicznej z dworem wied. i berl., Actum 2. Sept. 1776; — Ogiński Mich., Avis à Son Excell. le cte 23. Sept. 1776; — Zieliński, Przy ratyf. granic dworu Petersb. 1776; — Stackelberg, Rewiczky, Benoit, Declaration, Deklaracya, Varsovie 4. Novembr. (Gwarancya wolności polskiej po pol. i franc.) 1776; — Potocki Józef, Odpowiedź Krajcz. Koron. na czyjąś notę do skonf. stanów 1776 (DS.).

Konfederacye, zob. Nr. 5057.

5061. **Departament wojskowy.** Uregulowanie depart. wojsk. do r. 1776; — Oblata względem komputu i płacy wojska 1776; — Summaryusz percept i expens kassy komissyi Rzeczypospo. wojska koronn. War. 1776; — Uniwersał N. P. o prawie kompanij, War. 1776; — Komisya wojskowa oraz ustanowienie Rządu 1776; — Komput i płaca wojska koronnego 1776 (DS.).

5062. **Departament sprawiedliwości.** Uniwersał obwieszczający o jurysdykcyi 1776; — Ordynacya sądów sejmowych (2 wyd.) 1776; — Toż względem spraw i sędziów nieunitów 1776; — Toż trybunału koronnego (projekt) 1776; — Jurysdykcya nasza sądów zadwornych w assesoryi 1776; — Jurysdykcya nasza referendarska 1776 (DS.).

5063. **Kommissya Rpltej Skarbu** Uniwersał zabraniający właścic. statków opierać je o mosty d. 11. Marca 1776; — Toż, z zawiadomieniem o instrukt. czyli taryfie celnej d. 5. Aprilis 1776; — Toż, 21. Marca 1776; — Toż, względem lustracyi łanów 20. maja 1776; — Ordynacya względem wizz i remiss dla official. 31. Maii (podp. Poniński) 1776; — Uniwersał co do fałszywej monety 1776; — Uniwersał 9. listopada 1776; — Po uniwersale o taryfach 1776; — Kontrakt arendowny na czopowe 1776; — Uniwersał względem papieru stęplowego 1776; — Protokół ekonomiczny komisyi rzeczyp. Skarbu kor. 29. lutego (głosy żydowskie), 7. marca (tytuń), 30. marca (składne od wina) 1776; — Postanowienie opłaty od wina (na notę Antoszewskiego), Warsz. 30. marca 1776; — Summaryusz skarbu Rpltej, War. 1776; — Toż, wszelkich prowentów skarbu W. X. L. 1776; — Urządzenie dochodów skarbu koronnego 1776; — Dochody skarbów obojga narodów 1776; — Toż, skarbu koronnego (12. paźdz.), Warsz. 1776; — Sprawiedliwość wybierania dochodów 1776; — Podwyższenie intrat skarbowych proj. do pr. 1776; — Porównanie w podatkowaniu województwa Podolskiego z innemi 1776; — Oblata dotycząca wydatków koronnych 1776; — Uchwały względem papieru strempl. 12. Oct. 1776;

— **Uniwersał** J. K. M. obwieszczający ordyn. względem papieru stępl. 13. grudnia 1776; — Uniwersał kom. skarbu 19. grud. względem papieru stępl. 1776; — Dyspozycya JMPP. superintendentom skarbowym względem expedycyi celnych kupców litewskich 1776; — Dekreta executionis [podatki], War. 1776; — Tabella expens cywilnych i wojskowych podług konstytucyi, Warsz. 1776; Toż, okazująca papier stęplowy 1776; — Toż, pokazująca stan dochodów skarbu na rok jeden, Tabella expensy rocznej 1776; — Toż, proporcyi monety podłej, Warsz. 1776; — Lubomirski A., Memoryał do skonfed. stanów względem podatków na dobra Pobereskie 1776 (DS.), *zob.* Nr. 5066.

5064. **Komissya Edukacyjna.** Uwagi o nowym instr. publ. układzie 1776; — Przepis dla szkół parafialnych, War. 1776; — Nauki mające się wykładać w szkołach wojewódzkich 1776: — Summaryusz istotnej proweniencyi komiss. edukac. 1776; — Summaryusz proweniencyi, która miała komiss. edukac. ad ultimam Junii 1776; — Lipiński J., Relacya o kom. eduk. 18. Oct. 1776; — Uniwersał kom. edukacyi 2. grudnia 1776 [Ordynacya dla sądów komiss. edukacyi]; — Doniesienie czyli raport stanom od deputowanych na examin. komis. rozdawn. dóbr pojezuickich uczyniony na sejmie [War.] 1776; — Uniwersał względem dóbr i summ pojezuickich 6. grudnia 1776; — Kwit do komisyi dóbr przeszłojezuickich 1776; — Potwierdzenie komissyi edukacyjnej prawem 1775—6 ustanowionej, b. w. r.; — Piramowicz Grzeg., Mowa w dzień rocznicy otwarcia towarzystwa do ksiąg elementarnych Warsz. 1776 (DS.).

5065. **Kommissya długów.** Oblata zakwitowania kom. likwidującej długi Rpltej 1776; — Pretensya Krakowa w summie 445.413 złp. 27. gr. do komissyi długów Rpltej 1776; — Pretensya domu Jabłonowskich 1776; — Objaśnienie pretensyi domu Jabłonowskich 1776 [E. IX.] (DS.).

5066. **Sprawy prywatne.** Sprawiedliwość dla J. W. Kar. i Hier. Radziwiłłów 1776; — Addytament do konstytucyi in Ordine Radziwiłłów z pretensorami 1776; — Ustanowienie i kontynuacya sądów kom. między Radziwiłłami i obywatelami 1776; — Animadwersya do Konstytucyi seymu p. t.: Dobra Bar, Warsz. 1776; — Lubomirski J. X., Odpowiedź na żądanie obyw. wdztwa podols. względem kom. Barskiej 1776; — Boykowski Nic. F., Summarium documentorum contra Stan. et Jos. Lubomirski 1776; — Lubomirscy, Odpowiedź na pismo i Żażalenie Mik. Baykowskiego przeciw Lubomirskim 1776 [E. IX.]; — Przełożenie interesu Niemiryczowej, chorążyny Owruckiej, Stanom 1776; — Objaśnienie sprawy Niemirycza 1776; Ułatwienie sprawy między Steckim i posiadaczami gruntów 1776; — Experyment pod zaszczytem Tyzenhauza dany w Grodnie przez Gosiewskiego i Borzęckich, Grodno 1776; — Uwiadomienie sprawy adm. dóbr stołowych W. X. Lit. z Ant. Tyzenhausem zaszłej od r. 1765 do 1776 (2 wyd. 1776, 1777); — Actum in curia Vars. 17. Aug. (Manif. Stan. Krajewskiego i Ad. Górskiego z powodu zażalenia matki Zielińskiego) 1776; — Toż, 27. Aug. (Manif. Kaz. Zielińska) 1776; — Azarycz Leonard, Manifest 14. listopada przed kommunikacyą Ponińskiemu wysłany, Warsz. 14. Nov. 1776; — Chmielewski Mich. Roch, Sprawa Petroneli z Kałowskich Chmielewskiej (E. IX.) 1776; — Kamieński Stan. Kostka, Mémoire repres. le Sieur Mich. Głębocki contre Theod. Krzyżanowski (E. IX.) 1776; — Jerzmanowski Fr., Ma honor upraszać posłów aby nie doświadczał pokrzywdzenia (E. IX.) 1776; — Deklaracya nagrody zasług W. Podhorodeńskiemu kasztelanowi, Warsz. 1776; — Prośba obywateli wdztwa kijowskiego do króla, Warsz. 30. kwietnia 1776; — Przebendowski Fr., Prośba do Najj. Pana 1776; — Prośby pokorne do Najj. monarchy od m. Lublina 1776; — Zamoyski Alex. Aug., Najj. królu, prośba względem ordynacyi 1776; — Odpowiedź na pismo p. t. Prośba Karniewskiego (E. IX.) 1776 (DS.), *zob.* Nr. 5090.

5067. **Miasta.** Potwierdzenie praw i dekretów Krakowa 1776; — Ordynacya z instruktarzem cła miejskiego wagi małej i wielkiej, Kraków 1776; — Mianowski Ant. Winc., Odpowiedź w imieniu Warszawy względem handlu żydów 1776; — Rozporządzenie utrzymywania okopów m. Warszawy 1776; — Objaśnienie miasta Kamieńca 21. paźdz. 1776 (DS.).

5068. **Uwagi.** List obywatela do stanów 16. maja 1776; — List pewnego senatora do obywatela 1776; — Wybicki J., Myśli polityczne o wolności cywilnej, Poznań 1776; — Myśl druga (list Raczyńskiego), Myśl trzecia (list Rogalińskiego) 1776; — List posessora dóbr pojezuickich do przyjaciela, War. 1776; — Respons na list posessora, Warsz. 1776; — Rozmowa między JP. *** bywszym posłem a ziemianinem w domu pozostałym 1776; — Szpieg Dubieński, List do przyjaciela, Warsz. 1776; — Worcell, Odpowiedź na pismo Jana Rzymowskiego p. t. Dowód odpowiedzi 1776; — Tenże, Bezdowodność odpowiedzi Jana Rzymowskiego Stanom Skonfeder. 1776; — Mably, De la situation politique de la Pologne 1776; — Rada patryotyczna dla teraź. stanu Polski (Zarazem Tablica wywozu produktów z lat 1767—71), Warsz. (E. IX.) 1776.

5069. Pius VI., Encyklika z okoliczności wstąpienia na stolicę 1776, Epist. encyclica

ad patriarchas, primates universae ecclesiae, Vars. 1776; Extensio universalis j u b i l a e i, Vars., Kraków 1776; Instructio pro confessariis (Varsav.) 1776; Odpusty przy jubileuszu 1776; Mowa na konsyst. 13. listopada o śmierci Jacka K., Warsz. (toż po łac.) 1776 (Por. **E**. 1776: Jubileusz): — Garampi, Justa catholicorum adversus dissidentes expostulatio, Varsav. 1776; — J. (Archetti) Epist. ad superiores provinc. in R. Polon. et Lit. 1776; — Sołtyk Kaj. Ign., Doniesienie o j u b i l e u s z u 24. lutego 1776; Ogłoszenie jubileuszu d. 3. kwietnia dla dyec. krakows. 1776; Instructio super jubilaeo magno. Crac. 1776, Allgemeines Jubel Jahr. Krak. 1776, List okólny do duchowieństwa (Krak.) 1776; Proces o składkę po 6 zł. 1776; Przydanie do porządku jubileuszowego 1776; Rozrzadzenie porządku jubileuszowego 1776; — Młodziejowski An., List pasterski z okolicz. jubileuszu 1776; — Okęcki A., Promulgatio Jubilaei, Zamość 1776; — Kierski Józ. Tad., List pasterski 1776, Literae perscriptae 1776, Ogłoszenie jubileuszu 13. kwietnia i Bulla Papiezka 1776; — Sierakowski W. H., List pasterski do ludu Archidyec. lwows. 27. Januarii, Toż 9. grudnia 1776, Ordo missionum sub tempus jubilaei, Leopoli 1776; Catalogus confessariorum 1776; Process j u b i l e u s z u wielkiego, Lwów 1776; — Turski Fel., List pasterski, Torczyn 14. marca 1776; — Poniatowski M. J. Xżę, Instructio pro confessariis, Warsz. 1776; List okólny do dyecezyi Płockiej, Warsz. 1776; — Ossoliński Fr Kandyd, List okólny 6. lipca 1776; Proces zalecający exsolucyą pro subsidio charitativo, Niwiski 25. Novemb. 1776; — Młodziejowski And., Proces rozrządzający lustracye intrat duchownych w pozn. 1776; — Uwolnienie klasztorów mendicantium od płacenia p o d a t k ó w 1776; — Dembowski bisk., List pasterski do dyecezyi z okolicz. jubileuszu, Berdyczów 1776; — Siestrzeńcewicz Stan. X., List pasterski, Mohilew 1776; — Szeptycki Leon, Zalecenie bisk. lwows. d. 11. marca 1776, Toż 18. czerwca w Radomyślu (cerkiewno-słow.) 1776; — Excerpt reprezentacyi w imieniu króla pols. dany dworowi rzymskiemu przez jezuitów 1776; — Skarszewski Wojc. bisk., Prawdziwy stan duchowieństwa w Polszcze, War. 1776; — Uwaga nad stanem duchowieństwa r u s k i e g o, Warsz. 1776 (DS.).

5070. R. **1776**. Xięstwo k u r l a n d z k i e y semigalskie powiat piltyński 1776; — Diarium des bis 10. Junii Landtages, Mittau 1776; — Uwiadomienie względem powiatu Piltyńskiego co do lenności koronie (po r. 1775) (DS.).

5071. R. **1776**. Ordinatio jud. lub. 1776; Łopaciński, Głos przy zagaj. trybunału, Odbierając laskę, Żegnając trybunał, Dziek. za funkcyę 1776 (4 mowy); — Dekret sądów między konwentem św. Pawła a X. Sułkowskim, z łacińsk., War. 29. Febr. 1776 (DS.).

5072. R. **1776—1784**. Listy Adama Naruszewicza do króla St. Augusta 1776—1784. Arch. dom. Wójcickiego 1856; — Stanisław Aug., List do Trzeciaka chorąż. Żytomirs., Warsz. 15. Maja 1776; — Rzewuski W., Kopia pierwszego listu z Warsz. do podkom. 1776; — Chłapowski, Mowa JW. delegowanego 1776 (DS.).

5073. R. *1776—1777*. Louis V. (Architecte du Roi de Pologne et du Duc de Chartres 1735—1810), Douze lettres (1776—1777). Bordeaux 1858.

5074. R. *1776*. Programma seu publica invitatio a Collegio Praefect. publ. institutioni facta 1776; Szczepanowski Jos., Ordinatio privatarum lectionum in collegio Vladislav. Univ. Cracoviensis 1776; Dowód postępu rocznego szkół Łuckich 1776: Dowód postępu z prawa natural w szkolach publiczn., Warsz. 1776 (DS.).

5075. R. *1776*. Mizler de Kolof, Brief eines Gelehrten die poln. B ü h n e betreffend, Warsz. 1776; Projekt do ustanowienia L o m b a r d u, Warsz 1775: Punkta pryncypalne do ułożenia kontraktów względem Lombardu 1776: Zieman Adam, Fundusz na szpital w a r s z a w. Dzieciątka Jezus, Warsz. (**E** IX.) 1776; Kazanie o zepsuciu o b y c z a j ó w, Wilno 1778 (DS.); Zatw. przyw. P i w n i c z n y, Dod. Gaz. lw. 1859 Nr. 5—15.

5076. R. *1776*. Dylewski E., Starostwo Piotrkowskie w r. 1776, Tydzień Piotrkowski 1883 Nr. 49.

5077. Lettres de quelques juifs 1776 DS.

5078. **Austrya**. Zoll-Ordnung und Tarif für die aus dem Gebiethe Pohlen Feilschaften. Wien 1776; — Uniwersał żałoby (Maryi Teresy) 1776 (DS.).

5079. **Prusy**. Unionsakte der Dissidenten (Lissa) 1776 DS.; — Dokument, list Fryderyka do Andrzeja Grabowskiego, Warta 1886 Nr. 648.

Rossya, zob. Nr. 4990, Materiały.

5080. R. **1777**. Stanisław Aug., Uniwersał do obywatelów nad kordonem rossyjs. dobra mających 27. maja 1777; — Deklaracya królowi polskiemu od posła rosyjskiego 1777; — Ratyfikacya aktu demarkacyjnego Białorusi odpadłej do Rossyi, War. 12. paź. (po ros.) 1777; — Dyaryusz sejmiku granicznego odprawionego w Poniewieżu, Febr. 1777; — St. Aug., Uniwersał do obywatelów przewozy na rzekach granicznych mających 20. czerwca 1777; — Uniwersał do obywatelów z kordonu Prus 1777 (DS.).

5081. R. **1777**. **Departament wojskowy**. Hetmani koronni i litew., W Warsz. 13. lut. Uniwersał względem karności wojska 1777; — Stanisław Aug., Uniwersał względem dezerterów od wojsk Rzeczypospol. 14. listop. 1777, Uniwersał do starostów względem rekwizycyi o pomoc wojskową 23. grudnia 1777; — Regulamen musztry dla regimentów pieszych wyd. Józ. Sosnowski, Warsz. 1777 (Por. **E**. 1777: Griesheim).

5082. R. **1777**. Stanisław Aug., Uniwersał do wszystkich j u r y z d y k c y i obojga

Narodów d. 14. lutego, Warsz. 1777; — Toż wzgl. egzekucyi i dekr. 22. lipca 1778; — Toż wzgl. sprzedawania tytułów 1777 (DS.).

5083. **Komisya Rpltej Skarbu.** Uniwersał względem tabaki i tytoniu 21. lut. (wszystkie fabryki tabak) 1777, Instrukcya dla officyalistów skarbowych względem tabaki 21. lut. 1777, Uniwersał z protokołu ekonomicznego 10. marca 1777, Uniwersał względem lustracyi łanów 20. maja 1777, Uniwersał względem papieru stempl. (12.) 13. czerwca 1777, Uniwersał względem papieru stępl. 21. czer. 1777, Uniwersał względem licytacyi czopowego 24. czerwca 1777, Uniwersał do fabryk sukna 26. sierpnia 1777, Uniwersał do kancellaryj 15. listop. 1777, Wyznacza lustratorów 1777, Uniwersał względem czopowego 1777, Summaryusz prowentu od kancellar. grodzkich 1777; — Stanisław Aug., Uniwersał do miast i miasteczek król. w Koronie i Litwie, 2. lutego, Uniwersał do obywatela 13. M. względem Juris detractus, War. 1777, Uniwersał do miast, które propinacyi swoich nie licytowały 7. paźdz. 1777, Uniwersał względem rachunków 1777; — Projekt względem monety papierowej, Warsz. b. w. r. (E. IX.) (DS.).

5084. **Komissya Edukacyjna.** Kołłątaj H., Mowa od kom. eduk. do krak. Akademii delegata d. 15. maja (i Mowa X. Żołędziowskiego) 1777; — Tenże, Mowa przed zgromadzeniem 1777; — Tenże, Wyłożenie nauk dla szkół nowodworskich 5. czerwca, Kraków 1777; — Śniadecki J. Wł., Kom. nad eduk. nar. od szkół Władysławowskich podziękowanie (i wiersz do H. Kołłątaja), Kraków 1777; — Piramowicz Grz. X., Mowa w dzień rocznicy otwarcia towarz. do ksiąg elementarnych, Warsz. 1777; — Szkoły wojewódzkie Łuckie, Raport roczny do komis. eduk. 1777; — Zagórski Ant., Ocalenie funduszu edukacyi narod. (E. IX.) 1777 (DS.).

5085. List do autora listów patryotycznych do exkanclerza Zamojskiego pisanych 1777; — List obywatela do sąsiada, Warsz. 1777 (DS.).

5086. Archetti J. A. Nuntii litterae ad V. Capitulum 31. Julii 1777; — Sołtyk C. Ign., Proces za duszę JO. X. Prymasa Gabr. Podoskiego 22. kwietnia 1777; — Ostrowski Ant., List pasters. o wstąp. na arcyb. gniez. W Wolborzu 1777; — Rybiński Józef, Obwieszczenie objęcia rządów dyecezyi w pałacu Wolborskim 1777; — Siemieński Teod. X., List pasterski w Łowiczu d. 3. czerwca (względem lustracyi dóbr) 1777; — Sierakowski W. H., List pasterski d. 24. grudnia 1777 (DS.); — List pasterski A. S. Młodziejowskiego biskupa Warsz. 1777 wydany z powodu zagęszczonych w Warsz. spraw rozwodowych, Arch. dom. Wójcickiego 1856; — (Stawrowski) Wypiski i iżwteczenija iz rukopisej rieszetilskawo archiwa, Russkij archiw 1865 III. (O Jezuitach w Rossyi): — Zwan, Oratio habita Gorae in cap. prov. 1777; — Akt unii kościołów protestanckich (w xięstwie mazowieckiem) (po pol. i niem.), Drezno i Lipsk 1777 (DS.).

5087. R. **1777.** Opisanie bytności Najj. Pana w Puławach, Warsz. 1777 DS.; — Przyłęcki S., Dziennik bytności St. Augusta w Puławach w Sierpniu i Wrześniu 1777, Warsz. 1865; — Gilibert, Lettre du Professeur au Prof. Vitet de Lyon (O króla pobycie w Grodnie) 1777 DS.

5088. R. **1777.** Krutta A. L., Dziennik przyjęcia i pobytu nadzwyczajnego posła Porty do St. Aug. króla r. 1777 (z przedm. E. Marylskiego), Bibl. Warsz. 1860 III., Odb. Warsz. 1860.

5089. R. **1777.** Status causae pro domo Curlandiae contra Jos. Piechowski 1777; — Alten-Bockum Jerzy Fryd., Vorläufige Gedanken wozu der Piltensche Kreiss Anlass gegeben (Mitau) 1777 (DS.).

5090. R. **1777.** Ordinatio judiciorum trib. regni Petricov. virtute legum condita 3. Septembris, Petric. 1777; — Actum in curia Vars. 17. Juni (Manifest Pragi przeciw J. Słomińskiemu) 1777; — Manifest gravaminum przeciwko familii Czartoryskich, b. w. m.; — Odparcie pisma z strony Radziwiłła wojew. i explikacya interessu X. de Bouillon do rezolucyi Rady nieust. (po r. 1776), Warsz. 1777; — Odpowiedź dziedziców Borzysk i Starej wsi na pismo Garczyńskiego: Przyczyny 1777; — Gauchon, Memoryał do Marszałka w sprawie przeciwko PP. Colignon i Ricardi o dług towarowy (po r. 1776), Warsz. 1777 (DS.).

5091. R. **1777.** Poniatowski Stan., Uwolnienie od poddaństwa ustawą czynszu gener. poczętą 1777 (DS.).

5092. R. **1777.** Lubomirski Stan., Obwołanie aby każdy z podwodą przyjeżdżający jeden kamień z wjazdu do Warszawy zostawił na brukowanie ulic 1777 (DS.).

5093. R. *1777.* **Wyłożenie materyi nauk, które kawalerowie w koll. nobil. warsz. Sch. Piar. traktowali 1777; Experiment w szkołach Nieświżkich 1777 (DS.).**

5094. R. *1777.* **Ustanowienie bractwa miłosierdzia, Warsz. 1777 DS.**

5095. **Austrya.** Maria Teresia, Mandatum apellationum in Gallicia 1777; — Patent, Uniwersał, Ceny na lekarstwa w Galicyi i Lodom. (po niem. i pol.), Lemberg 1777; — Compendiolum Regnorum Slavoniae, Galliciae et Lodomeriae, Posonii et Cassoviae 1777 (DS.).

5096. **Prusy.** Manifest króla pruskiego o wprowadzeniu ksiąg hipotecznych (po łac. i

pol.) 1777 DS.; — Fryderyka generalny pardon, Warta 1886 Nr. 650, *zob.* Nr. 5080.

5097. **Rossya**. Katarzyna II., Ustawy na gub. Państwa Rossyjskiego (przełoż. Stan. Siestrzeńcewicz), Mohylew 1777, *zob.* Nr. 5080.

5098. R. **1778**. Sokolnicki P., Zdanie ex turno in ordine w Kamieńcu Podolskim odprawionego sejmiku, Warsz. 1778; — Dowody pokazujące ważność laski Podhorskiego na sejmiku wołyńskim (contra Stecki) 1778 (DS.).

5099. R. **1778**. **Sejm**. Konstytucye sejmu waln. ordyn. warsz., Vol. leg. VIII., Toż War. 1778; — Kolęda warsz. 1779; — Regestr posłów na sejm 1778; — Dyaryusz, wyd. Sokołowski S., War. 1779; — Zbiór mów różnych w czasie sejmu, Wilno 1778; — Zbiór mów różnych, Poznań 1779; — Akt konst. i dalsza kontynuacya artykuł. kom. wojskowej, Actum 26. Nov 1778 (DS.).

5100. **Propozycye** od tronu J. K. M. 1778; — Objaśnienie prawa wexlowego (Projekt do prawa) 1778; — Ostrzeżenie względem dep. cudzoziemskiego (na sejmie) 1778; — Projekt do ustanowienia porządku, Warsz. 1778; — Przyspieszenie sprawiedliwości (Walewscy z sukc. Herburta, Projekt) 1778; — Potocki St., Sprawa z Czerniszewem, *zob.* Nr. 5110; — Rozkaz podania noty do rezydenta prusk. i rossyjs., Projekt (względem handlu pols. na Wiśle) 1778; — Uchylenie rezolucyi liwerantom wojew. ruskich służącej (projekt) 1778; — Umieszczenie szlachetnej młodzi litewskiej w korp. kadeckim w trzeciej części (prawo) 1778; — Warunek dla korony y W. X. Lit. (projekt) 1778; — Warunek transakcyi między Serafem Sokołowskim a m. Nieszawą o kupno dóbr Dymca (projekt) 1778; — Warunek dla woyska oboyga narodów (projekt) 1778; — Zamiana wsi Łupi za inną (projekt) 1778; — Zaświadczenie czynności Rady nieustającej (projekt) 1778; — Zamiana woytowstwa Wygładał (projekt) 1778; — Kwit dla kommissyi skarb W. X. Lit. na sejmie 1778; — Kwit WW. Podskarbim koronnym na sejmie 1778; — Liffen Liezensky J. Fr. W., Memoryał do Stan. Aug. i Stanów w Warsz. 1. październ. 1778; — Sługocka K., Nota do Najj. Pana i Stanów d. 4. października, Warszawa 1778 (DS.).

5101. **Mowy sejmowe** (oddzielnie drukowane). Mokronowski A., Mowa przy podniesieniu laski w Izbie posels. 5. Oct., War. 1778; Toż: Krzucki Ign. (Zdanie), Mokronowski A. (przy oddaniu laski Tyszkiewiczowi); Sapieha Kaz. (Głos od stanu rycers. do króla z doniesieniem o obraniu Marsz. 6. Oct.); Ogrodzki (Głos 17. paźdz.), Rogaliński G. (przy relacyi o stanie skarbu); Rzewuski Fr. (Zdanie 21. paźdz. co do propozycyi ad turnum w Senacie); Gurowski Wład. (Relacya o delegacyi do departam. wojskowego 22. paźdz.); Czetwertyński J. T. (Mowa w Izbie senat. d. 23. paźdz. przy relacyi o czynnościach R. N.), Potocki Stan. Kostka, Rzewuski A. (Przemówienie); Lubomirski St. X. (Zdanie 24. paźdz. przy rozłączeniu się Izby), Młodziejowski A. (Głos), Ostrowski T. (Głos), Rogaliński G. (przy usprawiedl. R. N.), Krzucki (Głos 26. paź.), Małachowski Ant. (Głos), Mierzejewski, Sapieha Kaz., Ustrzycki Kaz. (Głos); Cieciszowski A. (Głos 27. paźdz.), Czetwertyński J. T. (po złączeniu się Izby senat.), Mikowski; Denisko M. (Głos 28. paźdz.); Krzucki Ign. (29. paźdz.), Mierzejowski, Mikorski, Potkański A., Suchodolski A., Szydłowski Sz.; Dembiński Ign. (Głos 30. Oct.), Walicki, Kozakowski A. [Głos (?) Octobris]; Denisko Mich. (Głos 2. list.), Jezierski Ant. (Głos E. IX.), Mikorski (Głos); Bystrzonowski Kajetan (Głos 3. Nov.), Sokolnicki P. (Głos); Denisko Mich. (Głos 4. listop.), Puttkamer (Głos); Dłuski (Głos 5. listop. do propozycyi od tronu), Potocki F. P. star. Szczerzecki (Głos przy rezolucyi projektu względem poselstwa przez rodowitą szlachtę), Wiszowaty W. (Zdanie do prop. od tronu); Sułkowski A. (Głos 6. listop.); Bądzyński Ant. (Głos 7. listop.), Denisko Mich. (Zdanie do uchylenia praw emphiteutycznych), Jabłonowski Mac., Krzucki Ign. (o prawach emphiteut.), Mierzejewski Pułaski Ant., Sapieha K. (Głos); Czetwertyński Jan Tom. (9. Nov.), Dłuski (Głos), Krzucki I. (Przemówienie o indyg.): Tyszkiewicz Lud. (14. Nov. w Izbie senat.), Młodziejowski A. (na końcu z pożegnaniem Stanów); Boufał Franc. (bez daty), Giełgud Mich., Makowiecki, Markowski, Potocki F. P. (przy czytaniu projektu Rady nieustającej), Rzewuski Fr. Marsz. (DS.): Rogaliński X. J., Kazanie na zaczęcie Sejmu d. 8. paździer. w kollegiacie Warsz. z rezol. kom. Eduk., Warsz. 1778 (DS.).

5102. **Zbiór rezolucyi Rady nieustającej**, część II. od 1778–1782, Warsz. 1784; — Przeciszewski Lud., Nota na zażalenie za wypadłe rezolucye Rady nieustającej 1778; — Osoby do Rady nieustającej wybrane 1778, *zob.* Nr. 5100; — Uniwersał za zdaniem Rady względem Borów (b. d.) 1778; — Actum in curia reg. varsav., Wyznaczenie posłów do dworów cudzoziemskich 1778 (DS.).

5103. **Departament wojskowy**. Hetmani koronni i litewscy, Uniwersał 14. grudnia (o furażach), Warsz. 1778; — Ordynans WW. Generałom względem mundurów wojska narodowego zaciągu 1778; — Tabella generalna likwidacyi żołdu, Warsz. 1778; — Stan wojska koronnego podług ostatniej lustracyi 1778; — Raspe G., Etat actuel de l'armée du Roi de Pologne, Nürnberg 1778 (DS.).

5104. R. **1778**. Stan. August, Uniwersał względem egzekucyi dekretów, processów 9. czer. 1778; — Lubomirski St. X., Obwołanie względem bezpieczeństwa publicznego 15. marca, Warsz. 1778; — Tenże, Kopia responsu 22. Aprilis na list J. K. Mci 1778 (DS.).

5105. **Kommissya Rpltej Skarbu**. Osoby do komissyi Skarbu wybrane 1778; Uniwersał zakazujący kursu czerwonym złotym duńskim 27. marca 1778; Rozporządzenie względem licytacyi czopowego, Warsz. 10. kwiet. 1778; Formularz na kontrakt arendowy na czopowe 1. wrz. 1778; Uniwersał względem lustracyi żydowsk. 1778; Obwieszczenie tyczące się papieru stęplowego 1778; — Summaryusz percept i expens skarbu ad ultim. Augusti, Warsz. 1778; — Myśli obywatela polskiego względem monety papierowej, Warsz. 1778; — Missive om verklaring onder Impost op de Ukrainsche en andere Duitsche Tabakken 11. April 1778 (**E**. IX.); — Ossoliński J. S., Pomyślność handlu krajowego w głosie na sessyi d. 3. kwietnia 1778, — Kalendarz wileński polityczny (Specyfikacya starostw), Wilno 1778 (DS.).

5106. **Kommissya Edukacyjna**. Wyhowski Sz., Mowa przy otwarciu szkół warsz. pod rządem Xcia Poniatowskiego bisk. 1778; — Wyłożeoie materyi nauk w kolegium warsz. 1778; — Wybicki Józef, Mowa do akadem. Wileńskich 1778; — Experiment publiczny w szkołach wojewódzkich 1778 (Por. **E**. 1778: Experiment, Popisy); — Piramowicz X., Mowa w dzień rocznicy otwarcia towarzystwa do ksiąg elementarnych, Warsz. 1778 (DS.); — Wiadomość z Olszewnicy Xcia Stan. Poniatowskiego, Warsz. 1778 (DS.), *zob*. Nr. 5111.

5107. R. **1778**. Wybicki Józef, Listy patryotyczne do Zamojskiego, t. II., Warsz. 1778; — List obywatela do JMCX. N. pisany, Warsz. 1778; — List pisany z tego padołu płaczu do Michała Piekarskiego (?) 1778; — Rady przyjacielskie Conseil d'un ami, Grodno 1778 (DS.).

5108. Sołtyk K. J. bisk., List do duchowieństwa Krak. 1778; — Sierakowski W. H., List pasterski 3. marca 1778; — Rybiński Józef X., Rozporządzenie pasterskie na dyec. kujawską i pomorską, War. 29. kwiet. 1778; — Okęcki A. O. X., List pasterski d. 3. Decembra, Chełm. 1778; — Poniatowski Mich., Institutio pro decanatibus peragendar. missionum 1778 (**E**. IX.); — Ustanowienie względem kongregacyi dekanalnych w dyec. Płockiej, Warsz. 1778; — Giziński Paw., Kazanie na kongregacyi dekan. Ostrołęckiego, Warsz. 1778; — Relacya o komissyi w sprawie Jakuba Strzemię Zak. św. Franciszka Min. Conv. 1778; — Buharewicz. Replika przeciw Benedyktynkom wileńskim 1778; — Sierakowski W. H. arcyb. lw., Uwiadomienie o śmierci Jerz. Mniszka kasztel. krak. 1778; — Skarszewski W., Uwagi polityczne imieniem stanu duchownego do zbioru praw podane, Kalisz 1778; — Przyczyny potępienia farmazonii przez Klem. XII. i Bened. XIV., to jest odpowiedź 1778; — Missive van Senioren en Predekanten der gereformerde Kerk in Groot en Klein Poolen 1778 [**E**. IX.] [DS.].

5109. Diarium des durch den Landtagsschluss 6. Februar angesetzten Landtages [Kurlandya], Mitau 1778; — Diarium auf dem 14. Septemb. Landtage, Mitau 1778; — Manifest Herzogs Peter gegen seine Gemahlin Eudohia 13. Aug. 1778 [DS.].

5110. R. **1778**. Lubomirski St. X., Reflexye nad projektem wystawy szlachtuzów w Warszawie i na Pradze 1778; — Sprawa Paca Ludwika przeciw Radziwiłłowi oraz Sołtanowi 1778; — Potocki Stan. Chorąży, Wyznaczenie sądów do sprawy z gen. Czerniszewem o Czarną Kamionkę [projekt na sejm] 1778; — Tenże, Przełożenie sprawy z odpowiedzią na dowództwo Dom. Ginowskiego i Jana Czerniszeffa 1778, [Por. **E**. 1779: Czerniszeff]; — Geret Sam., List z Torunia pisany do dobrego przyjaciela 1778; — Tenże, Kopia listu do dobrego przyjaciela d. 11. listopada 1778; — Informatio in causa Geret contra cameram Thorunensem 1778; — Experiment (?) pod zaszczytem M. Rokickiego, Grodno 1778; — Vox ab Palatinatu Podlachiae ad Jos. Salesium Ossoliński die 19. Martii 1778 [DS.].

5111. R. **1778**. Ratio studiorum pro facultate philosophica in Univ. Crac. 1778; — Catalogus Collegiorum et domorum schol. Piarum 1778; — Informacya względem oddawania panów młodych do kollegium nobilium Schol. Piar., Warsz. 1778 [DS.], *zob*. Nr. 5106.

5112. **Austrya**. Ustanowienie opiekuńskie dla szlachty [po pol. i łac.], Lwów 1778; — Służba za caria i ludy, Lwów 1778 [DS.].

5113. R. **1779**. Stan. August, Uniwersał do miast względem propinacyi 26. marca 1779, Uniwersał względem raportów od jurysdykcyi sąd. 4. maja 1779, Uniwersał względem egzekucyi dekretów 1779; — Uniwersał komisyi Skarbu w kwestyi papieru stemplowego 26. lut. 1779, Uniwersał względem czopowego 26. lut. [Lubomirski] 1779; — Taryfa gener. cła między Polską i Prusami. Wilno 1779; — Dubiński P., Taryfa generalna cła 1779; — Kopia traktatu między komissyą skarbu w osobie A. Ponińskiego a Fab. Glińskim z Radomyśla, War. 26. lipca 1779; — Potkański, Mowa starosty radoms. w komissyi do wyciągania intrat

1779; — Wiara publiczna co do expektatyw [o lustracyach po r. 1778] 1779; — Ueber das Warschauer Papiergeld 1779; — List osobny [komis. eduk.] względem używania ksiąg na szkołę wyznaczonych 22. marca, Warsz. 1779; — Piramowicz X., Mowa w dzień otwarcia towarzystwa do ksiąg elementarnych, Warsz. 1779; — Porządek ogniowy w Warszawie od marszałka ustanowiony 1779; — Lubomirski St., Obwołanie względem bezpieczeństwa od ognia 1779; — Powinności Radzkiego w każdej wsi, który być powinien przysięgły 1779 [DS.].

5114. Sołtyk K. J. bisk., Proces rozrządzający dzwonienie 1779; — Ostrowski A. K. B., Wyznaczenie F. Wodzińskiego wizytatorem archidyecezyi 1779; — Rybiński J., Obwieszczenie wizyty w dyecezyi, War. 20. stycznia 1779; — Exemplum litterarum responsionum, Wypis listu odpowiad. do bisk. płockiego względem stanu dyecezyi 1779; — Komorowski J. H. K., Pożegnanie Ant. Okęckiego bisk. poznańsk. [E. IX.]; — Bericht eines poln. Einwohners von den Schicksalen der Dissidenten, II. Theil 1779; — Prokopowicz Theoph., Libellus synodicus, Mosquae 1779 [DS.].

5115. R. **1779**. Ordinatio judiciorum ordinariorum Częst. 1779; — Piaskowski J. N. i Zboiński J. N., Głosy do Najj. Pana od trybunału piotrkowskiego, Warsz. 1779; — Myśli do urządzenia trybunału, War. 1779; — Rajski X. S. N., Prawdziwe życzeń wzbudzenie pod Stan. Aug. przez sprawiedliwość, Łowicz 1779; — Slizień B., Głos stolnika starodubskiego d. 5. Jan. 1779; — Dzień 17. Stycznia w Grodnie [i wiersz do Tyzenhauza], Wilno [E. IX.] 1779; — Potocki J., Przełożenie sprawy w odwodzie przeciw Magist. Grodna, Wilno 1779; — Trzciński K., Manifest przeciwko Suchodolskiemu o wydruk. oskarżenia, iż Łowczanka wbrew jego woli zaślubiła Mik. Trzcińskiego i o najazd 1779 [DS.].

5116. R. **1779**. Oddana sprawiedliwość zasługom M. Sołtyka wdy [Mowy] 1779.

5117. R. **1779**. Popisy szkół lubelskich z fizyki [zarazem przemowa Ign. Potockiego] 1779; — Popisy roczne szkół wdztwa krakowskiego, Krak. 1779 [Por. **E.** 1779: Dowody z nauk, Doświadczenie, Experyment, Examen]; — Wyłożenie materyi nauk w Colleg. nobil., Warsz. 1779; — Examen in Univ. Zamosc. 1779; — Series, eorum quae scholae, Zamość 1779; — Wiadomość o Bractwie liter. w kolleg. Zamosc. p. t. N. Maryi P. 1779 [DS.].

5118. **Austrya**. Edicta et mandata, t. III., *zob.* Nr. 4998; — Rozporządzenie rządów w Galicyi o konskrypcyi bydła 1779; — Einladung zur öffentl. Prüffung der Schüler, Lemberg 1779; — Essai d'un examen des demoiselles sous la direct. du Arand, Leopol 1779 [DS.].

5119. **Prusy**. Protokół spisany przez Fryderyka przeciw trzem konsylarzom sądu, Friedlowi, Graunowi i Ranslebenowi, Warta 1886 Nr. 650, — Fryderyk ogłasza generalny pardon, tamże 1887 Nr. 658.

5120. R. **1780**. Instrukcya J. Kr. Mości na sejmik poselski 21. sierpnia tu w Warszawie dana 1780 [DS.].

5121. R. **1780**. **Sejm**. Konstytucya sejmu walnego ordyn. warsz. sześcioniedzieln., Vol. leg. VIII. i DS. Warsz. 1780; — Dyaryusz sejmu walnego ord. Warsz. 2. paź. [Badeni St.], Grodno 1780; — Zbiór mów różnych w czasie sejmu mianych, Wilno 1780; — Posłowie na sejm ordynar. warsz. 1780 (DS.).

5122. **Propozycye** od tronu do sejmu 1780; — Projekty: Decreta executionis, Fundusz na edukacyą szlachty ubogiej, Góry olkuskie, Miasto Kraków, Miasto Krzemieniec, co do komissyi od podatków [około 1780], Przeniesienie sądów ziemskich, Przełożenie od komissyi skarbowej [około 1780], Do ustanowienia banku krajowego, Szkoła rycerska, Szpitale w Koronie i W. X. Lit., Werbunek dla obcych potencyi, Warunek starostw dożyw., Wexle, Wydatki kor., Wystawienie regimentu przez Potockiego [oddz. DS., War. 1780]; — Deklaracye: o utworach przeszłosejm., Do ekonomii, względem kom. likwidacyjnej 1780 [DS. oddzielnie]; — Kwity: de perceptis komissyi edukacyjnej 1. lipca, Dla departamentu wojsk. na seym, Dla komissyi edukacyjnej nar., Podskarbim koronnym na sejmie [oddzielne DS.]; — Ordynacya komissyi do ułożenia projektu nowych ustaw czyli konstytucyi, War. 1780; — Ordynacya miasta J. K. M. Bielska, War. 1780; — Wyznaczenie sędziów sejmowych [Prawo na sejm] 1780; — Wiadomość względem królewszczyzn [Łowicz]; — Explikacya z memoryału od włościan królewszczyzn 1780; — Stan wojska obojga narodów 1780; — Prośby: Stołecznego miasta Krakowa, Miasta Kalisza, Wdztwa podolskiego [Najj. Królu! Prześwietne Stany!], Olechnowicza Alex. [oddzielne DS.] 1780.

5123. **Mowy sejmowe**. Gorzeński, Mowa [z oznajmieniem o obraniu marszałka], War. 1780; Toż: Jabłkowski Józ. [Głos *3.* Oct.]: Witosławski [Głos *5.* paźdz.]; Potocki Ign. [Głos przy usprawiedliwieniu czynów Rady nieustającej *19.* paźdz.]; Czacki M. [*20.* Octob.]; Lubomirski Stan. [Zdanie *21.* paź.], Potocki Jerzy [Głos do komissyi skarbu], Rogaliński wda Infl. [Głos], Suchodolski W.;

Chomiński Fr. Brygadyer [24. Octobra], Zielonka; Suchodolski [25. paźdz.], Tyszkiewicz Honory, Witosławski: Chomiński Fr. [27. Octobra, Deklaracya komissyi skarbu], Morykoni [Głos], Sapieha Xaw. [Głos], Sieroszewski gener. adj. [Głos], Suchodolski wda [Zdanie]; Kurzeniecki J. [28. Oct.]; Zaręba Jan [30. paźdz.]; Witosławski [31. paźdz.]; Moszczeński Adam [Głos 2. Novembra]; Dunin Rup. [Głos 6. Nov.], Witosławski; Walewski S. J. [19. listop.]; Chomiński Fr. [b. d., o poprawie projektu pretensyi XX. Radziwiłłów], Tenże [po poprawie projektu], Jeleński Gedeon [w Senacie], Markowski [gdy rekomendowano osoby do indygnacyi i nobilitowania], Mycielski Alex. [Głos]; Jerzmanowski Fr., Mowa na sejmie 9. stycz. (?) 1780; Wyrwicz Karol, Kazanie o prawidle i celu władzy seymowej na zaczęcie sejmu 2. paźdz., Warsz. 1780 [DS.].

5124. **Reflexye** nad projektem „Zbiór praw sądowych" 1780 [Por. E. 1780: Dłuski, Myśli]; – Reflexye względem projektu kompanii Zbożowej, Warsz. 1780; — Trojanowski Feliks, Uwagi na punkta prawa, że mimo wolą Zamojskiego 1780; — Sen republikanina przytrafiony 1772, War. 1780; – Uwagi y zdania obywatela [o dyssyd.] 1780; — Wybicki Józef, Rozmowa między szlachcicem polskim, Gdańsk, War. 1780 [DS.].

5125. **Rada nieustająca**. Zbiór rezolucyi, Część pierwsza, Warsz. 1780; — Potocki Ign., Pożegnanie Rady nieustającej 1780; — Zaświadczenie czynności 1780; — St. Aug., Uniw. względem assystencyi bankowych do Petersb. i obwieszczenie N. Imp. Ross. 1780; — Jabłkowski Józef, Relacya o czynnościach depart. wojskowego 1780; — Tabella wyrażająca stan wojska 1780; — Wyrachowanie summ z superat skarbu koron. na wojska wyznaczonych od 1780—4, 1784; — St. Aug., Uniwersał na rapport instygatorów [wymazanie z aktów pisma spisku Barskiego 25. lutego] 1780; – O ustawie edukacyi narodowej, Warsz. 1780; — Piramowicz Grz., Mowa w dzień rocznicy otw. Tow. do ks. element., Warsz. 1780; — Popławski Ant., Toż, Warsz. 1780; — Gurowski Wład., Relacya delegowanego do komissyi długów rzeczpospolitej 15. Oct. 1780 [DS.].

5126. **Komissya Rpltej skarbu.** Uniwersał w przedmiocie prawa, Dochód skarbu 1780; Uniwersał zabraniający czer. złot. oberzniętych kursu 10. stycznia 1780, Uniwersał zabraniający kursu 3 groszówek pruskich 4. grudnia 1780; — Summaryusz percept a. d. 1. Sept. 1780, 1782; — Taryffa gener. podatku subsidii charitativi d. 9. Julii 1780; — Uniwersał względem kontrahencyi fabryki tabaki w W. X. Lit. 1780; — Ubezpieczenie fabryk kraj. 1780; — Tyzenhaus Ant., Odpowiedź na kwestyą, czyli zarzut od komissyi skarbu względem summy zaregulowanej 1780; — Rzewuski Fr., Oświadczenie na manifest Tyzenhauza podskarbiego 28. Julii 1780 [DS.], *zob.* Nr. 5143.

5127. Acta consistorii Romani in causa Febronii, Vars. 1780; — Olechowski J. X., Zalecenie od kapituły krak. do rządców dóbr bisk. krak. 1780; – Ustawy synodu gener. ewang. w Węgrowie 28. Sierpnia, Warsz. 1780 [DS.].

5128. Gravamina publica, welche E. W. Ritter und Landschaft [Curland], Königsberg 1780; — Xięstwo Kurlandzkie y Semigalskie [konstyt.] 1780; — Diarium an d. 17. Julii Landtage, Mitau 1780; — Exposé du procès entre le prince Charles et son frère Pierre [Vars. około 1780] (DS.) [Por. Winkelmann Nr. 9087—9091].

5129. R. **1780**. Ordinatio judic. ordin. trib. Petricoviensis, Petricov. 1780; – Karśnicki Lud., Mowa przy zagajeniu tryb. 3. kwietnia, Lublin 1780; — Taczanowski Józef, Mowa 1780; — Tyszkiewicz Lud., Mowa w czasie limity d. 15. kwiet. 1780; — Sprawa panien Bazylianek 1780; – Chodźkiewicz Ign., Mowa w sprawie o dobra Kiena i Wołkorabiszki 1780; — Chmara Ad., Produkt w sprawie przeciw Wołodkowiczom 1780; Tenże, Odpowiedź przeciwko Wołodkowiczom 1780; Mackiewicz Piotr, Najj. Królu! [Prośba o spadek przeciw Jelińskim] 1780; Orzeszkowie Jan Tad. i Anna z Szujskich, Przełożenie interesu do dóbr pojeznickich 1780 [DS.], *zob.* Nr. 5005, 5043.

5130. R. **1780**. Stan. August, Skrypt do Czarnockiego podstolego ziemi Drohickiej 22. maja 1780; — Mostowski, Kopia listu do Ant. Małachowskiego 14. września 1780 [DS.]; — Wypis z ksiąg grodzkich 11. Oct. [Manifest w imieniu Jerz. Lubomirskiego z przyczyny wystawionego regimentu grenadyerów] 1780; — Toż 22. Decembris [Manifest księży unitów przeciwko hajdamakom] [DS.].

5131. R. **1780**. Taryffa chlebów w Kaliszu 24. lipca 1780; – Bernard, Observations sur les mines de Wieliczka, Paris 1780 [DS.]; — Sokolnicki M., Notice sur le canal en Pologne en 1780, [à mr. de Fossombroni] Paris 1804, 1812.

5132. Szkoły Włodzimirskie, Por. E. 1780: Doświadczenie; – Szkoły Rydzyńskie, Por. E. 1780: Dowód; — Lubelskie szkoły, Por. E. 1780: Godfryd assys.: — Popławski Ant., Mowa przy otwarciu seminaryum na professorów d. 3. paźdz. 1780 [Kraków]: — Ephemeris praelectionum in Univ. Cracov. ad 24. Julii 1780 [DS.].

5133. R. *1780*. Discours sur le régne végétal prononcé dans L'. de Catherine à l'etoile du Nord par le F. H. doct. en Medec. à l'Orient de Varsov. 1780 DS. (Massonia).

5134. (Młodziejowski) Wypis z ordynacyi fundacyi ś. p. Andrzeja Młodziejowskiego dla ubogich panien (około 1780) DS

5135. **Austrya**. Constitutio cridae seu potioritatis pro vasallis haereditariis Galiciae existentibus, Leopoli 1780 DS.; — Kalatay Fr., K. Joseph II. Reise nach Russland 1780, Galiz. Ztschrft., Lemberg 1841; — Scholae Leopoli [Por. **E**. 1780: Fructus]; — Mowy na śmierć Maryi Teresy, Por. **E**. 1780: Alexandrowicz, Ilnicki, Janiszewski, Maria Teresa, Messgesange, 1781: Janiszewski, Jarocki, Lachmann.

5136. **Rossya**. [Katarzyna II.] Ordynacya dana komissyi do ułożenia nowych praw na język polski przełoż. przez Ign. Gizickiego [i Ordynacya zebranej komissyi], War. 1780 DS.; — Urządzenie konsystorza unickiego w gub. Mohylowskiej, Płockiej 2. lipca 1780, Matieriały, Russkij Archiw 1863 I. [Pobyt Katarzyny w Połocku i Mohilewie, por. **E**. 1780: Encomiasticon, Freudegesang, Gaudmin, Ignes, Katarzyna II., Korycki, Wiersz]; — Dubbi propositi in Roma a' teologi sulle visitore della Rusia Bianca sull uso da chierici della comp. di Gesu, Venezia 1780 DS.

5137. R. **1781**. Akt rozgraniczenija mieżdu nowoross. guberniju i polskoju Ukrainoju 5. genwara 1781 DS.; — E. Callier, Rozgraniczenie Ukrainy Polskiej od Nowej Rossyi 1780—1, Warta 1886 Nr. 622.

5138. R. **1781**. **Kommissya skarbu**. Obwieszczenie względem licytacyi podatku czopowego, Specyf. miast 1. marca 1781, Przepisuje powinności rewizorów 1781: — Instruktarz celny z wyrażeniem taxy, Warsz. 1781; — Dyaryusz sprawy o instancyi ekonomów 1781 [DS.]; — Sprawa z Ant. Tyzenhausem, *zob.* Nr. 5143; — Lubomirski J. M., Tabella długów przez kompromis między Al. Ponińskim odprawiony na satysfakcyę kredytorów 1781 [DS.].

5139. **Komissya edukacyi**. Ustawy nar. dla akad. 1781; — Projekt ustawy kom. ed. dla stanu akad. i na szkołę 1781; — Czartoryski A., Mowa w dzień otwarcia szkół 29. września 1781; — Piramowicz Grz., Mowa w dzień roczn. otwarcia tow. do ks. element., Warsz. 1781; — Uniwersał z tabellą dóbr przeszłojezuickich, Warsz. 1781 [DS.].

5140. Sołtyk K. J., Proces o wzycie kościołów 25. stycz. 1781; — Alexandrowicz J. A., Communicatio litterarum gubernii clero suo 1781, Universo clero Galiciae 8. Aug. 1781, Toż. Crasnostaviae 20. Aug. 1781; — Janiszewski Ant., Kazanie w dzień pośw. na bisk. Piotra Bielańskiego, Lwów 1781; — Akt unii kościołów protestanckich, Unionsacte, Drezno i Lipsk 1781 [DS.].

5141. Ordynacya magistratu warsz. o sposobie powitania króla 1781; — Kałuski W., Kazanie w kościele Winnickim na przywitanie Stan. Aug., Berdyczów 1781; — Suszycki J., Kazanie w obecn. Stan. Aug. w Łabuniu, Berdyczów 1781 [DS.] [Por. **E**. 1781: Eysymonth].

5142. R. **1781**. Wypis z xiąg trybunału lit. spraw wieczystych kadencyi grodzieńskiej [aktykacya ostrzeżeń] 1781; — Ordinatio judic. ord. gen. trib. petricoviensis, Petric. 1781; — Toż, lublinensis, Lublin 1781; — Doniesienie powszechności r. 1781 [o wydan. porządku sądowego za laski Kociełła] 1781; — Czartoryski A., Mowa 1. maja po obraniu za marszałka miana w Grodnie 1781; — Malinowski A., Do JO. A. Czartoryskiego przy reasumpcyi trybunału kad. grodzieńskiej 1781; — Małachowski, Mowa referendarza przy zagajeniu sądów relacyjnych d. 24. marca 1781; — Abramowicz Ant., Sprawa przeciw Annie z Zabiełłów i Ant. Laskarysom, b. w. m. i r. 1781 [DS.]; — Sprawa Antoniny Chrzanowskiej przeciw Adamowi Rzechowskiemu o zadany gwałt. Trypplin L., Tajemnice społ. t. II.

5143. **Tyzenhaus A**, Accessorium dla bezpieczeństwa o rękojemstwo po nieosiadłych w W. X. Lit. 1781, O plenipotencyą od administratorów do aktoratu 1781, Ad compatentiam aktoratu pod imieniem administratorów dóbr stołecznych przeciw Tyzenhausowi 1781, Doniesienie w sprawie ex re ekonomii J. K. M. 1781, Kwestye nazajutrz po dekrecie 3. Aprilis 1781, Oświadczenie 1781, Proces [o paszkwil Franciszka Suchodolca] 1781, Uwiadomienie sprawy 1781, Punkta do juramentu do istoty sprawy i do ewazyi jego b. w. r., Prośby do istoty sprawy i do okoliczności stosujące się b. w. r., Refutacya odpowiedzi Bisk. Kossakowskiego utrzymującej wolność sądzenia sprawę b. w. r., Refutacya produktów z strony Ekonomiów przeciw Podskarbiemu b. w. r., Usprawiedliwienie przeciw zarzutom od Ekonomii, zerwanie inkwizycyów b. w. r., Uwagi bez sprawy w sprawie od instygatora pociąganego b. w. r., Summaryusz dokumentów 1781: — Chrapowicki Eust., Sprawa skarbu z Tyzenhauzem, Baranowiczem [tabella preten.] 1781; — Suchodolec Franc., Manifest przeciw Tyzenhauzowi d. 24. listopada 1781 [**E**. IX., wszystkie od „Puncta"] [DS.].

5144. **Tekieliński E. W.**, Opis dzienny szkół Wileńskich, akademii, oraz diariusz znaczniejszych wypadków w Wilnie 1781—1824, Wilno 1870; — Poczobut M. X., Mowa w czasie założenia uniwersytetu [toż po łac.], Vilnae 1781; — Prospectus lectionum univ. vilnen., Vilnae 1781 [DS.].

R: Przegl. kryt. 1876 (rec. Tekielińskiego).

5145. **Szkoły**. Wyłożenie materyi nauk 1781; — Toż w koll. nobilium 1781; — Moroz L. X., Mowa przy otwarciu szkół obojga warsz. 1781; Dowód rocznego postępu akad. pozn. 1781; — Popisy szkół, por. **E.** 1781: Popis, Ephemeris praelectionum (DS.).

5146. R. *1781*. Odpowiedź sejmu względem Balińskiego starostwa 1781; Ordynacya dla miasta Osieka d. 9. paźdz., Warsz. 1781 (**E.** IX.) (DS.).

5147. Geret Sam., Bruchstücke v. Gedanken 1781; Listy przyjacielskie, Warsz. 1781 (DS.).

5148. **Austrya**. Patent der Einbringung sämmtl. Privilegien, Lemberg 1781; — Bartelinus T., Dankpredigt S. K. M. Joseph II. in Biala gehalten, Lwów 1781; — Józef II., Reskrypt o tolerancyi, Lwów 1781 (DS.).

5149. **Prusy**. Beiträge die kön. preuss. Staaten betreffend, Berlin 1781; — Declaration du Roi concernant le commerce de la Pologne, Berlin 1781.

Catharina (Carmen), *por.* **E.** *1781: Korecki, Paulus.*

5150. R. **1782**. **Sejmiki**. Przyczyny, dla których powiat upitski odbył sejmik pod zagaj. Józ. Staszewskiego 1782; — Actum in castro Sandom. 20. Julii (Manif. Senat. Jana Pakosławskiego) 1782; — Memoryał do dygnitarzów wdztwa sandom. 19. sierpnia do Opatowa zgromadz. 1782; — Oraczewski F., Zdanie na sejmiku 19. sierpnia 1782 [DS.].

5151. R. **1782**. **Sejm**. Konstytucye seymu waln. ord., Vol. leg. IX., Toż, Warsz. 1782 DS.; — Excerpt z statutów, Lublin 1782, 2 ed. [**E.** IX.]; — Bernowicz M., Summaryusz praw i konst. seymowych, Grodno 1782; — Series posłów województw 1782; Dyaryusz sejmu ordynar. zaczętego w Warsz. d. 30. Sept., Suppl. des Avis divers.; — Toż, wyd. Pius Kiciński, Warsz. 1782; — Zbiór mów w czasie 6 niedz. sejmu 1782 [DS.]; — O sejmie r. 1782, Potocki St., Pochwały, War. 1812 t. II.

5152. R. **1782**. **Uchwały i projekty**. Actum in curia Vars. 18. Oct. [osoby Rady nieust. i inne konst.] 1782; — Actum in curia vars. 25. Octob. [Zaświadczenie czynności Rady] 1782; — Ustawa względem osób i magistratur 1782; — Zakwitowanie kom. skarbu 1782; — Kwit dla depart. woysk. 1782; — Toż, dla komis skarb. W. X. Lit. 1782; — Propozycye od tronu 1782; — Projekt na sejm walny Warsz. 1782; — Wydatki koronne [projekt] 1782; — Projekt, Szpitale Sióstr Miłosierdzia 1782; — Projekt, Approbacya XX. Missionarzów [na sejmie] 1782; Satysfakcya długów H. Ogińskiego [projekt] 1782; — Deklaracya o dobra Halczyńce, Szepinki [projekt na sejm] 1782 [DS.].

5153. **Mowy sejmowe** [oddzielnie druk.]. Małachowski A., Mowa *30.* września 1782; Toż. Ankwicz J. *(2.* paźdz., wyd. 1783), Michałowski A., Potocki St. Szcz. [Głos]; Maliński Fr. (Użalenie *3.* paźdz. z rezolucyą Rady nieust. uciążony); Ankwicz J. *(Głos 12.* październ.), Bolesz (Głos), Tomasiewicz (Głos); Garnysz X. *(17.* paźdz.), Starzyński J. *(Głos)*, Rzyszczewski (Głos przy relacyi edukacyi nar.); Bolesz (Głos *18.* paździer.), Szwykowski Mich. *(19.* paźdz. relacya skarbu lit.), Cieciszowski (dr. 1784), Stadnicki (dr. 1783); Potocki St. Szcz. *(20.* Oct.); Branicki Fr. (Zdanie *21.* paźdz.), Małachowski A., Michałowski A., Niemcewicz, Potocki St. K. (Głos), Potocki St. Szcz. (Głos), Suchodolski (Głos), Zboiński (Głos); Ankwicz J. (Głos *22.* paźdz.), Jeleński G., Kraszewski (examen depart. wojsk.), Tenże (Przymówienie), Kurdwanowski Kaj. (Głos), Lubowiecki Piotr (Głos), Małachowski A., Miączyński K. (Głos), Michałowski A., Rzewuski A. (Głos); Gorzeński *(23.* paźdz.), Janikowski, Lubomirski St. (Zdanie), Małachowski H. (Podziękowanie za pieczęć, oraz Votum na propozycie od tronu), Moszczyński A. (Głos), Poniatowski St. (Głos przy uspraw. Rady nieust.); Stan. August *(23.* paź., 3 ed.), Szwykowski Mich.; Potocki St. K. (Głos *25.* paźdz.), Potocki St. Szcz.; Suchodolski *(26.* paździer.); Goławiński (Głos *27.* październ.); Zboiński (Głos *28.* paźdz.); Rzeszotarski J. *(29.* paź.), Suchodolski; Ankwicz J. (Głos *30.* paźdz.), Garnysz X. (o obłąkaniu Sołtyka, Poznań 2 ed. 1782), Starzyński J. (Głos); Rzewuski A. *(31.* paź.), Suchodolski; Cieciszowski *(2.* list.), Gorzeński (Mowy), Jabłkowski (Głos), Janikowski (Głos), Suchodolski; Sapieha K. *(3.* list.), Zaleski; Rzewuski A. (Głos *4.* Nov.); Jeleński G. *(12.* list. na reassumpcyi sądu); Małachowski A. *(23.* list.); Kurdwanowski Kaj. (b. d.), Chłapowski J. (Głos b. d.), War. 1782 (DS.).

5154. **Uwagi**. Czartoryski A., Listy Doświadczyńskiego do przyjaciela rządzącego się, Warsz. 1782; — Wybicki J., Rozmowa między szlachcicem polskim, Warsz. 1782, Wykład do rzekospławności i handlów 1782. Uwaga na koszta pogrzebowe 1782; — Rozmowa między szlachcicem, szwajcarem i żydem 1782; — Sułkowski A. X., Projekt z myśli wdy pozn. na sejmie (pozwolenie zaciągania sum zagran.) 1782; — Żydzi czyli konieczna potrzeba refor. żydów, War. 1782; — Steinhauser J. B. (Dembowski A. S.), Mémoires sur le gouvern. de la Pologne 1782 [Por. **E.** IX.]; — Bohusz Xaw., Wiadomość sprawy do Stanów na sejm zgromadz. 1782 (DS.).

5155. **Rada nieustająca**. Usprawiedliwienie rezolucyi Rady nieust. względem małżeństw sekretnych z 6. kwietnia [Por. **E.** 1782: Pomorski] 1782; — Rezolucya Rady względem materyi krak., War. 1782; — St. Aug., Extract rezolucyi na notę Bucholtza 1782; — St. Aug., Uniwersał 11. stycz. względem oddawania delinkwentów do Ka-

mieńca Podolskiego 1782; — Stan wojska oboyga narodów na Seym 1782; — Białopiotrowicz, Zdanie na sessyi Rady 1. marca 1782; — Potocki Ign., Zdanie 1. maja na sessyi 1782; — Mieczkowski, Skarga na rezolucyą 22. sierpnia zapadłą 1782 (DS.); — Komisya eduk., *zob.* Nr. 5161—2.

5156. **Komisya Rpltej skarbu.** Uniwersał 4. stycznia zakaz. kursu monety pruskiej 1782; — Moneta pruska i moneta pruska drobna (podp. A. Poniński), Warsz. 1782; — Summaryusz percept i expens skarbu a die 1. Sept. 1780. 1782; — Zbiór percept Skarbu lit. 1781—2; — Bohusz Xaw., Memoryał do delegatów na wysłuchanie kom. Skarbu lit. 1782, 1786 (DS.).

5157. **Pius VI.**, Dyaryusz podróży 1782, — Mowa podczas konsistorium 1782; — Propozycye od P. Laurier 1782; — Po cóż Pius VI. przyjeżdża do Wiednia, Gdańsk 1782; — Uchylenie książki: Was ist der Papst 1782; — Co to jest papież? (z niem.), Praga 1782 [Pius VI. we Wiedniu, por. **E.** 1782, 1786: Laurier].

5158. Pius VI., Comiti Cas. Crasiński, Romae 1782 (toż po pol.: Listy do Kazim. Krasińskiego); — Sołtyk K. J., List cum monitione ad Cap. 1782; Interdictum contra capitulum crac. 1782; Obwieszczenie o wzycie kościołów krak. 1782; Obwieszczenie, aby duchowni opisali, Krak. 1782; Ogłoszenie zrzucenia z urzędu ks. Olechowskiego, Krak. 1782; Proces względem postn 1782; Processus indultum exponendi 1782; Przywilej na kanclerstwo 1782; — Kopia listu albo paszkwila do Sołtyka 1782; — Olechowski J. X., Obwieszczenie z urzędu bisk., Krak. 1782; — Poniatowski M., Obwieszczenie o objęciu rządów dyecezyi, Krak. 1782; Rozrządzenie wsiów i osad, Krak. 1782; — Turski F. P., List pasterski 20. kwiet. 1782; — Potkański Fr. X., Toż 3. Junii 1782; — Betański A., Univ. clero (o śmierci J. T. Kierskiego) 1782; — Cieciszowski G., Litterae encyclicae ad clerum 1782; — Lochman K. X., Obwieszczenie ex officio curiae episc. 1782; — Pius VI., List o postaw. ołtarza Karmel. w Berdyczowie 19. list. 1782; — Poniatowski M., Modlitwy za A. Lubomirskiego 1782 (Por. **E.** 1782: Roszkowski), Toż za X. Czartoryskiego 1782; — List pewnego sługi Bożego, Wilno 1782; — Konopka K. M. E., Sermo in ingressu Ant. v. Betański Premisliae 1782; — Na rocznicę J. Massalskiego, Wilno 1782 (toż po łac.); — Beschlossene Canones von der Gen. Synode zu Wągrów d. 6. Sept. 1782, toż po pol.: Ustawy synodu generalnego w Wągrowie, Warsz. 1782; — Albrecht J. H., Contramanifest Bevollmächtigter der protest. Theils der evang. Gemeinde, War. 1782; — Wiadomość o teraźniejszych rozróżnieniach dyssydenckich w Polszcze 1782 (toż po niem. 1784) (DS.).

5159. Diarium d. auf 29. Julii Landtage, Mitau 1782 [Por. Winkelmann Nr. 9092—5].

5160. Ordinatio jud. ord. tribunalis Regni lublinensis praes. Kęszycki 1782, Toż, Częstochowa 1782; — Sprawa o dobra Bętków (po r. 1781); — Stan sprawy Agaty Gałeckiej z Michałowskich z X. Smogorzewskim o wieś Zarudzie, 1. Oct. 1782; — Humiecka Anna z Rzewuskich powodowa i pozwana, pozwani Józef Komorowski i gromady dóbr 1782; — Produkt sprawy Sz. Kossakowskiego i Tad. Korffa z Koryzną, Wilno 1782; — Oblata decreti iudicialis trib. inter Łętowski 1782; — Summula decreti inter Ruda wyższa et Łukowek 28. Juni lati 1782; — Sprawa Al. Sapiehi a Hyac. Kości przeciw Tad. Wańkowiczowi, Wilno 1782; — Stan sprawy Salomei i Fel. Sołtyków z Fr. Branickim 1782; — Karpowicz, Kazanie do trybunału, Wilno 1782; — Olszański K., Toż 1782 (DS.).

5161. **Hołowczyc Szcz.**, Raport wizyty generalnej południowo wschodnich wydziałów szkolnych 1782, wyd. Wisłocki W., Arch. lit. i ośw. Akad. Umiej. 1878 I., Odb., Krak. 1877.

5162. R. **1782.** Praelectiones academicae 1782; — Brachucki M., Dies anniversaria conditae univers. a Casimiro Magno, Cracov. 1782; — Gurowski W., Mowa podczas wizyty szkół, War. 1782; — Karoński, Mowa przy zaczęciu popisów, Krak. 1782; — Krzycki Fr., Mowa na dok. popisów, Kr. 1782; — Popisy (Por. **E.** 1782: Popis); — Gniewosz M., Actus publicae promotionis, Zamość 1782; — Karasiewicz P., Toż, Zamość 1782 (DS.).

5163. R. **1782.** Billewicz, Mowa do króla o wyznacz. sejmików na elekcyę starosty żmudz. 1782; — Kopia listu pewnego obywatela podolskiego (o Grabiance) 1782; — Rzewuski Sew. hetman polny, List do A. Rzewuskiego 9. Novem. 1782 (DS.).

5164. R. **1782.** Postanowienie komissyi górniczej, Łabęcki H., Górnictwo II.

5165. R. *1782.* Przywrócenie do urzędu J. Niezabitowskiego 1782; Raczyński J., Kazanie o zbytkach, Warsz. 1782; Brachucki, Testificatio votorum Andr. Jurkowski, Crac. 1782; Dokładniejsze opisanie Koście (po r. 1782) (DS.).

5166. **Austrya.** Brigido J., Allocutio occasione introduct. statuum, Leopoli 1782; — Kicki Fr. O., Sermo temp. inaug. Statuum XI. Sept., Leopoli 1782, Toż 12. Sept. 1782; — Józef II., Patent względem lasów 1782; — Porządek gaszenia ognia dla c. k. miasta Lwowa, Lwów 1782; — Podsciwski J., Ad C. M. Projectationes pro bono Majestatis et nobil. in Gallicia, Viennae 29. Januar. 1782; — Wyłożenie materyi nauk, Lwów 1782; — Rzeszów, Wyłożenie materyi nauk, Lwów 1782 (DS.), *zob.* Nr. 5157—58.

5167. **Prusy**. Publicandum J. Kr. Mci Pruskiej delegacyi kamery wojennej i ekonomicznej w r. 1782, Warta 1887 Nr. 673.

5168. **Rossya**. Taryffa gen. celna państwa rossyjskiego 1782; — Rzym. katol. arcybisk. w Mohylewie i Ukazy dotyczące Białorusi, Matieriały, Russki Archiw 1863 I.

Dziennik Chrapowieckiego, zob. Kroniki.

5169. R. **1783**. **Rada nieustająca**. Rezolucya Najj. Pana za zdaniem Rady nieustaj. względem probostw d. 20. Maja 1783; — Mniszek M. W., Zalecenia aby nikt towarów w niedzielę nie sprzedawał, Warsz. 1783; Rozporządzenie w wypadkach pożarów, War. 1783; Przepisy względem ognia, War. 1783; — (Rzewuski Adam) Relacya do JW. A. Rzewuskiego 5. Febr. na sejmikach uczyniona 1783 (DS.).

5170. **Ustawy komisyi edukacyi** narodowej dla stanu akademickiego i na szkoły w krajach rzeczypospolitej przepisane, War. 1783 (teraz na nowo przedrukowane), Wilno 1819, Lwów (Bibl. pedagog. wyd. St. Sobieski); — Komissya edukacyi, Ordynacya do sądów 17. paźdz. 1782; — List okólny do zgromadzeń szkolnych 1783; — Piramowicz Grzeg. X., Mowa w rocznicę, Warsz. 1783 (DS.).

5171. **Komisya Rplt i skarbu**. Uniwersał względem monety 1783, Licytacya arędy podatku 1783, Uniwersał monety zagranieczn. (Warsz.) 1783, Tabella procentów, Grodno 1783 (DS.); — Tyzenhaus podskarbi do X. Ponińskiego, Dz. Warsz. 1852 Nr. 22.

5172. Poniatowski Mich. Jerzy X., Rozporządzenia i pisma pasterskie (wyd. Wargowski W.), Warszawa 1785; Tenże, List pasterski d. 25. stycz., Warsz. 1783; Obwieszczenie o wizycie kościołów d. 25. stycznia, Warsz. 1783; List pasterski d. 12. Marca, Wszelkim kościołów farnych zarządcom, Opisanie dyecezyi na uskuteczn. mappy 1783, *zob.* Nr. 5169; List okólny d. 7. lipca do zgromadzeń szkolnych z powodu rocznicy Jana III. 1783; Zalecenie modlitw za Ad. Cieciszewskiego d. 21. maja, Warsz. 1783, *zob.* Nr. 5176; — Smogorzewski Jason, List arcybisk. kijows. 18. stycznia 1783; Olechowski J. X., Zalecenie ex officio curiae episcopalis, Crac. 1783; — Lochman Kar., Toż 1783; — Turski Fel. Paw., Edictus nonnulla observanda intimans 9. April. 1783; — Szajowski Kar. bisk., Process nakazujący opisanie parafii 1783, *zob.* Nr. 5169; — Betański W. X., Epist. pastoralis, Brzozowie 6. Jan. dat. 1783, Toż 9. Mai, Toż 17. Junii, Toż 14. Aug., Toż 20. Sept., Toż 12. Nov., Toż 18. Dec., 1783, *zob.* Austrya Nr. 5184; — Nachricht von den gegenwärtigen Mishelligkeiten, *zob.* Nr. 5158; — Unpart. Nachricht von Uneinigkeiten, Warsz. 1783 (DS.).

5173. Diarium a. d. 10. Febr. Landtage, Mittau 1783, Toż 14. May, 1783 (Kurland); — Handl. u. Gränts Convention I. K. M. Russen u. d. Herzoge deut. Städten, Mitau 1783 (DS.).

5174. Ordinatio iudiciorum ord. gener. tribunalis lublinensis sub J. Korytowski, Swiejkowski, Accedit: Mowa Trębińskiego, Swiejkowskiego, Powitanie, Lublin 1783; Powitanie trybunału koronnego Lubelskiego imieniem Palestry 1783, — Wodzicki Elias, Ordinatio judiciorum. Zarazem: Mowa przy wjeździe starosty 1783; — Kazania trybunalskie, por. **E**. 1783: Karpowicz; — Ordinatio iudiciorum ordinat. Calissi 1783; — Maliszewski L., Produkt w sprawie Bernardynek z L. Maliszewskim 1783, Replika 1783; — Sprawy Tomatisa Kar., por. **E**. 1783: Rösner, Tomatis; — Objaśnienie pretensyi sukcessorów Załuskich 1783 (DS.).

5175. R. **1783**. Niewieściński F. A. X., Mowa do króla d. 9. września 1783; — Przyjęcie Stanisława Aug. w Siedlcach 1783; — Illacya JW. generała Wodzickiego 1783: — Woronicz J. Paw., List z wygnania do przyjaciela 1783; — Krasicki Ign., Opisanie podróży z Warsz. do Biłgoraja w liście do Stan. Poniatowskiego, Grodno 1783 (DS.); — List bisk. Michała Poniatowskiego z r. 1783 do Poczobuta, Dwutyg. nauk. 1878 Nr. 23.

5176. **Rocznica r. 1683**. List uwiadamiający, jakim obrządkiem obchodzić pamiątkę zwycięstwa pod Wiedniem Jana III. 1783; — Golański F., Mowa przy obchodzie 100 rocznicy zwycięstwa pod Wiedniem 1783 (toż po łac.), — Karpowicz Mich., Toż 1783; Poczobut Marc., Pamiątka stoletnia, Wilno 1783, 1784; — Opisanie obchodu 1783; — Myśli z okazyi obchodu, Wilno 1783 (Por. **E**. 1784: Dzieło, Malkiewicz, Oratio, Przybylski) (DS.), *zob.* Nr. 5172.

Pamiętnik historyczny i polityczny Świtkowskiego, zob. Kroniki.

5177. R. **1783**. Praelectiones acad., Krak. 1783; — Popisy w szkołach kamienieckich, krak., lubelskich, Por. **E**. 1783: Popisy: — Sołtyk M., Mowa przy otwarciu popisów klassy II. szkół wydz. krak. 1783; — Solanski Phil. N., Oratio pro instauratione studiorum in coll. Vars. Sch. P. 1783; — In alma Acad. Vilnensi, Actus publicus 1783 (DS.).

5178. R. **1783**. Sułkowski Ant., Dozwolenie zrobienia ordynacyi XX. Sułkowskich (Projekt do prawa około 1783), Akt przystąpienia do ordynacyi Sułkowskiej, Warsz. 11. marca 1783; — Sułkowski Aug., Wir August, des heil. röm. Reichs Fürst und Ordinat (Manifest o założeniu Augustowa w Rydzynie) 1784 (DS.).

5179. Forster J. J., Briefwechsel von Th. H., Leipzig 1829, 2 Theile 2 Bd.

W dziele tem, wydanem przez córkę, dotknięte są stosunki nasze z lat 1783 - 1790.

5180. R. **1783**. Schlötzer, Über die jetz. Angelegenheiten der Stadt D a n z i g (germ. et gall.) 1783, 1784; — Unpart. Anmerkungen eines Weltbürgers die jetzigen Widerwärtigkeiten Danzigs betreffend, Hamburg, Lübek, Bremen 1783; — Briefe über die Streitigkeiten des Königs von Preussen und der Stadt Danzig 1784; — Uhl, Post Director, Schreiben eines Elbingers mit Einleitung von Chr. Wilch. Dohn 1784 (**E.** IX.) (Por. **E.** 1783: Dantzig, Wernicker, Willkühr, 1784: Danzig, Neuste).

5181. R. **1783**. Jonesnau J., Stan miasta W s c h o w y pod pan. Stan. Augusta, Leszno 1783 DS.

5182. R. *1783*. **Zalecenie do szlachetnych magistratur, Warsz. 1783; Zamiar Tow. dobroczynności uform. w Warszawie 1783: Sposoby ciekawe dla polepszenia g o s p o d a r s t w a, Łowicz 1783: Najskuteczniejszy sposób poprawy gospodastwa przez uformowanie kompanii ekonomicznej, Warsz 1783 (DS.).**

5183. R. *1783*. **Mortczini Fryd., Antwort auf Urtheil 1783; Mortczini Fryd., Begebenheiten 2te Aufl., Königsberg 1783: Ringeltaube Gottl., Contra Manifest 1783 (DS.).**

5184. **Austrya**. Łoś F. A., Ad augustissimum Josephum II. allocutio a Statibus Galiciae 1783 (Por. **E.** 1783: Opisanie dzieła Józefa II.); — Przepis powszechny s ą d o w y, Wiedeń 1783; — Manipulacya powszechna dla sądów Galicyi (toż po łac.) 1783; — Rozporz. manipulacyi dla appelacyi Rady, Wiedeń 1783; — Ordnung für das Landgesind, Ustawa dla służących wiejskich, Lwów 1783; — Listy gubernialne do B e t a ń s k i e g o Antoniego w sprawie zgorzenia Lissendorfu, zniszczenia klasztorów itp. (Por. **E.** 1783: Betański A.), *zob.* Nr. 5172; — Uniwersał, mocą którego przedawanie s o l i w Galicyi pozwala się (po pol. i niem.) 1783; — Ustawa w sprawach m a ł ż e ń s t w, Wiedeń 1783; — Uwagi nad ustawą w sprawach małżeństw, Wiedeń 1783; — Lubomirska Iz., O osadzaniu w Krzeszowicach czynszowników, oświadczenie, Lwów 21. grudnia 1783 (DS.).

Pismo uwiadamiające Galicyi, Lwów, zob. Kroniki.

5185. R. **1784**. **Sejm** Konstytucye sejmu walnego ord. grodzińsk. (2 ed.), Grodno 1784, Toż, Kolęda, War. 1785, Kalendarzyk 1785, Stan polityczny 1785; — Toż, Vol. leg. IX.; — Seryasz JW. posłów 1784; — D z i e n n i k c z y n n o ś c i sejmu tygodniowo podzielony 1784; — Dyaryusz seymu (wyd. Tukalski), War. 1784, 1785; — M o w y na sejmie grodzieńskim, t. I. II., Wilno 1784; — Zbiór mów, Wilno 1784, 1786; — Cholewski F., O ustawach sejmu 1785 (DS.).

5186. R. *1784*. **Uwiadomienie o stancyach posłów na sejm zgromadzonych, Grodno 1784 DS.**

Naruszewicz, Dyaryusz podróży króla na sejm, zob. Kroniki.

5187. **Propozycye** od tronu stanom na sejm zgromadzonym 1784 (toż po franc.); — Projekta do prawa w czasie sejmu grodzien., Grodno 1784; — Wypis z ksiąg g r o d z k i c h powiatu grodzieńskiego 30. Octobr. 1784; — N o t y Najj. Królowi, Stanom podane w Grodnie, War. 1784; — Posłanie na seym ordynaryjny Grod. 1784; — Uwagi do projektu p. t. decreta executionis 1784; — Uwagi czyli życzenia obywatelskie z prowincyi litewskiej do zaradzenia przez prawo, b. w. m. 1784 (DS.), *zob.* Nr. 5190, 5191.

5188. **Mowy sejmowe** (oddzielnie drukowane). Chomiński Fr., Mowa przy odbieraniu laski marszałk., War. 1784; Mowa przy złączeniu Izby peselskiej, Warsz. 1784; Toż: Golejewski (Głos *3.* Octob.); Kurzeniecki J. (*5.* Oct.); Wodziński Ks. (*10.* Oct.); Ankwicz J. (Relacya *20.* paźdz.), Potocki Stan. (Krótka mowa), Potocki St. Szczęsny, Rzewuski A. W. rotmistrz kawal. nar. (Głos), Sapieha K. N.; Piniński W. (*21.* Oct.), Kiciński Pius (Relacya do egzaminu komisyi e d u k a c.); Ankwicz J. (Zdanie *22.* Oct.); Mniszek M. (*23.* paźdz.), Potocki St. Szcz., S t a n. A u g.; Mierzejewski (*26.* Oct.); Moszczeński A. (*28.* Oct.); Radzicki (*29.* paźdz.), Turski Xaw. (Głos); Małachowski A. (Głos *4.* N o v e m.), Potocki St. Szcz. (Głos) (DS.) 1784; P o t o c k i Ign., Głos (b. d.) podziękowania za laskę nadworną a następnie do propozycyi od tronu, b. w. m., Warsz. 1789; Chomiński Fr., Mowy, Warsz. 1784; Stan. Aug., Mowy dwie 1784); Synakiewicz F. ks., Mowy dwie do St. Aug., War. 1784; Puzyna Nik. X., K a z a n i e na początku seymu, Grodno 1784; Kaliński W. X., Kazanie na początku sejmu grodzieńskiego miane przez Nikod. Puzynę, Grodno 1784 (DS.).

5189. R. *1784*. **Krasicki Ign., Kopia listu do przyjaciela w Grodnie mieszkającego. Zarazem: Respons na list książęcia biskupa warmińs. 29. Soptem. z Heilbergu pisany 1784: Krasicki Ign., Dnia 11. list. 1784 (wiersz): Wiersz do JW Potockiego wojew. Rusk. z okazyi darowanego regimentu na sejmie grodzieńskim 1784 (Por E. 1784: P o d o l a n k a, Siarczyński, Krajewski).**

5190. **Rada nieustająca**. Zbiór rezolucyi Rady nieustającej od 1784—1786, Warsz. 1788; — Potocki Stan., Mowa przy zdaniu sprawy z dwuletnich Rady czynności (trzy ed.) 1784; — S t a c k e l b e r g, Nota od Ambassadora Extraord. Rossyjskiego (i odpowiedź), b. w. m. 1784; — Stan w o j s k a ob. Narodów na sejm walny grodzieński, b. w. m. 1784; — M n i s z e k M. Wand., Urządzenie względem ochędostwa, War. 1784; Rozporządzenie względem oświetlania, Warsz. 1784; — Rychłowski, M e m o r y a ł do Najj. Pana i Rady nieust. 1784; — Miączyński, Mémoire au Roi par le maréchal de Bełz 1784, Second mémoire au Roi 1784 (DS.).

5191. **Komisya Rpltej skarbu.** Rachunek na sejmie grodz. 1784. Komisya z protokołu ekonomicznego 5. stycznia 1784, Uniwersał względem przemytnictwa 1784, Uniwersał względem m o n e t 1784, Tabella złotej, srebrnej i miedz. monety 1784; — Tłómaczenie konwencyi o handel, Warsz. 1784; — Summaryusz p e r c e p t i e x p e n s skarbu a die 1. Septem. 1784 ad ult. aug. 1784, 1786; — Toż, fund. e d u k. nar. 1786 (DS.).

5192. Poniatowski Mich. Jerzy X., Okólnik z d. 1. września, Ustanowienie Bractwa M i ł o s i e r d z i a w dyecezyi krak., Kraków 1784; Wielebnym IM. XX. proboszczom (zalecenie Bractwa Miłosierdzia) 1784; — Massalski Ign. Jak., List pasterski, Wilno 1784; Cieciszewski Kasp., Process biskupi, War 26. września 1784; Betański Ant. Wenc. X., Epistola pastoralis, Zamość d. 14. Jan., Zamość 4. Febr., Zamość 14. Martii 1784, Przedkłada wszystkie obowiązki Xięży i przypomina ich powinności 1784, Daje informacye jak sobie postępować z rzeczami kościelnemi 1784, *zob.* Nr. 5200; — Ryłło M. X., Komunikuje 4 dekreta 1784, Mandata publica 1784, List pasterski 29. Decemb. 1784 (DS.); — Biskup poznański Okęcki zakłada seminaryum (XX. Misyonarzom oddane) w Poznaniu 15. września 1784, Arch. hist. Jabczyńskiego 1836, 221; — A r c h e t t i, Oratio habita Petropoli a nuntio propter impositionem Stan. S i e s t r z e n c e w i c z 1784 (toż po pol., Warsz. 1784); — List do JMP. Adwokata N. N. dla objaśnienia historyi ocalonych J e z u i t ó w na Białej Rusi 1784; — Fredro Const., De episcoporum in dispensando libertate, Viennae 1784; — Respons ne list Xcia JMci Bisk. Warmińskiego 29. Septemb. 1784 (DS.); — Justa expostulatio cath. adversus d i s s i d e n t e s in Polonia a religione 1784; — Wir zu Birsener Provinzial-Sinode d. Lithauen versamm. Direktor 10. August 1784; — Leśniewski Fr. M., List w materyi religii niegdyś do jednego dyssydenta, Lublin 1784 (DS.).

5193. (K u r l a n d y a) Deliberatoria d. auf d. 23. Aug. 1784 angesetzten Landtage 1784; — Diarium d. Landtages 1784; — Projekt z. einem Grenz-Gericht 1784; — Accessions Acte d. kön. Polnisch Kreises P i l t e n, Mitau 1784 (DS.).

5194. Ordinatio iudiciorum ordinat. gener. tribunalis lublin. sub Łubiński praesid. et Sierakowski maresch. Lublini 1784; — Markowski Wł., Mowa na powitanie trybunału d. 19. kwietnia 1784; — Męciński K., Toż 1784; — Moykowski K. ks., Mowa od tryb. koron. do J. K. Mości 1784; — Mowa na pożegnanie trybunału koron. lubels. 20. grud. 1784; — Przy rozpoczęciu sądów trybunału W. X. L. do Franc. Jelskiego marsz. od XX. Pij., Wilno (**E.** IX.) 1784; — Karpowicz M. X., Kazanie 1784; — Alexandrowicz Hier., Produkt w sprawie z ekonomią grodzieńską, Wilno 1784; — Summaryusz dokumentów A. Menbauma 1784; — Piasecki Ad., Sprawa z Karolem Czarneckim, Wilno 1784; — Niemcewicz, Repozycya przeciw Xiężom C y s t e r s o m, b. w. m. i r. (1784); — Szuyski, Petyta przeciw XX. Cystersom, b. w. m. i r. (1784); — Oblata scripti reversalis p. G. Potocki, Vars. 1784; — Extract z dekretu zjazdowego w sprawie Graf. de Dychn z Ad. Piotrowskim 1784 [DS.].

5195. R. **1784.** Listy cudzoziemca o Wilnie [1784 –7], wyd. Ochenkowski Wł., Przew. nauk. i lit. 1879; — K o ś c i u s z k o, Listy do generała Niesiołowskiego 1784, Kron. rodz. 1883.

Listy od r. 1784 - 92, zob. Nr. 4877.

5196. R. **1784. Miasta.** Wywód z praw krajowych miastu W a r s z a w i e nadanych, że pretendowana przez Teppera lokacya ż y d ó w w Raszynie prawu przeciwna, Warsz. 1784; — Taryfa m. Warszawy do składki 1784; — [Wichert Hil.] Odbicie zarzutów od ż y d ó w w i l e ń s k i c h wniesionych, Wilno 1784; — Wolański Piotr, Reklamacya K a m i e ń c a do króla 14. Jan. 1784; — Gusowiusz Jan Godof., Dzięki Gdańskie do tronu Stan. Aug. złożone, G d a ń s k 1784 [DS.].

5197. **Praelectiones** academicae primi, Krak. 1784; — Prospectus lectionum in Univ. et Acad. Vilnensi, Vilnae 1784; — Wykładenie nauk Colleg. Pijar., Warsz. 1784; — Popis roczny [szkół różnych] [Por. **E.** 1784: Popis]; — Golański Fil. X., Mowa przy zaczęciu szkół warsz. [toż po łac.] 1784; — Krzewski Jan, Popis w szkole pozn., Poznań 1784 [DS.].

5198. **Massonia.** Acte déclaratoire et status du Grand-Orient de Pologne, Vars. 1784; — Akt ogłoszenia y ustawy Wschodu Kr Pols., Warsz. 1784; — Rozprawa tycząca się poprawy ustaw Wielkiego Wschodu, ded. Stan. Kostka Potockiemu 1784 [DS.].

5199. R. *1784.* **Actum in castro sandomiriensi die 18. Augusti 1784: Oblata contractus resignationis b. K r o t o s z y n 1784 (DS.); Inwentarz wójtowstwa Nanowskiego 1784, Stadnicki A., O wsiach wołoskich; Przepisy noszenia ż a ł o b y d w o r s k i e j wyd. przez Stan. Aug 1784 - 92, Arch. dom. Wójcickiego 1856.**

5200. **Austrya.** Kontynuacya wyroków i rozkazów w Galicyi, *zob.* Nr. 4998; — Circulare von dem k. Galizischen Gubernium, Lemberg 1784; — Taryffa cła dla krajów austryackich 1784; — Mowy miane przy zaprowadzeniu U n i w e r s y t e t u we L w o w i e, Reden welche bei Gelegenheit, Lemberg 1784; — Einführung der hohen Schule in Lemberg am 16. Wintermonat 1784. *zob.* Nr. 5235; — Betański Ant. Wenc. X., Oratio ab actu Univ. Leopolitanae 1784; — Tenże, Komunikuje pisma gubernialne [Por. **E.** 1784: Betański (wiele pism)]; — Uwiadomienie de

dat. 23. Grudnia. Nachricht [po pol. i niem.], Lwów 1784 [DS.].

Rossya, *zob. Nr. 5192*.

5201. R. **1785**. **Rada nieustająca** Stan. August, Uniwersał do prowincyi względem zapobieżenia karystyi 1785, Uniwersał powtórny do prowincyi 1785; Uniwersał Najj. Pana d. 12. kwietnia 1785; — Rezolucya Rady J. K. M., Uwolnienie od ceł 1785; — Uniwersał hetm. koron. i lit. d. 17. mar. 1785; — Branicki Fr., Manifest 26. sierpnia w Żytomierzu do akt grodu 1785; — Ordynans JWW. Generałom względem znaków wojskowych 1785; — Regulamen exercerunku dla brygad kawaleryi i pułków, Warsz. 1785; — Przepis ubioru dla brygad kawaleryi Narodowej 1785; — Projekt [o wybieraniu rekrutów], Warszawa 9. lipca [E. IX.] 1785; — Rezolucya komisyi edukacyi narod. 22. kwietnia względem uwag nad element. gramatyką 1785; — Stan. Aug., Uniwersał, aby miasta wysyłały uczniów do szkoły głów. Krak., Warsz. 1785; — Piramowicz Grzeg. X., Mowa w rocznicę Tow. Xiąg element. Warsz. 1785 [DS.]; — Uniwersał względem nauki lekarskiej, R. W. lekarskiego, Kraków 1839 t. II.; — Mniszech Mich., Rozporządzenie względem psów, Warsz. 1785; — Regulament dla kompanii ogniowej 1785, — Postanowienie dla m. Osiecka przez komisyę dobrego porządku utwierdzone, Warsz. 1785; — Taxa wiktuałów ustanowiona 1785; — Observations d'un polonais impartial sur l'arêt rendu à Varsovie le 15. Mars 1785; — Seryasz projektów do prawa, Warsz. 1785; — Czacki Tad., Mowa w imieniu komisyi kruszcowej do Stan. Aug. 1785; — Jeleński Gedeon, Zdanie o cechach miane im pleno w Warsz. 1785; — Michałowski Ant., Mowa d. 18. kwietnia 1785; — Oratio w Warsz. na sessyi extraord. deputatów i członków zgromadzenia 5. paźdz. 1785; — Krasiński Adam, Mowa przy oddawaniu projektu poprawy rządu 17. grudnia, Warsz. 1785 [DS.].

5202. **Komissya Rpltej skarbu**. Uniwersał względem steplowania ksiąg żydows. d. 9. kwietnia 1785, Toż względem mostowego 1785; — Uniwersał d. 10. Maja 1785; — Summaryusz złotej monety 1785 [DS.].

5203. Poniatowski Mich. Jerzy X., Zalecenie względem ochrony zdrowia ludu, War. 3. lipca 1785, Zalecenie względem niechrzczenia poniewolnie żydów, War. 1785; — Ryłło M. X., List pasterski d. 3. lutego 1785, Toż d. 13. marca, Toż 14. kwietnia, Toż 9. Junii, Toż 12. Sept., Toż 9. Octob., Toż 27. Octob. 1785; — Cieciszowski Kasper, Literae pastorales, Vars. 19. Febr. 1785; — Tenże, Głos pasterski przy swojem do katedry wnijściu 19. lipca w Żytomierzu 1785; — Betański Ant. Venc., Universo clero epistola pastor. 15. Januar. 1785, Toż 24. Febr., Toż 31. Martii, Toż 26. Augusti, Toż 8. Julii, Toż 12. Oct. 1785, *zob.* Nr. 5213; — Smogorzewski Jazon, List pasterski arcyb. kijowsk., Radomyśl 20. Aug. 1785; — Procesy klaszt. zgrom., *zob.* Nr. 5205; — Prożba do N. króla i Rady deputowanych od zgromadzenia ewang. 25. paź. 1785 [toż po niem.: An I. K. Majest. Vorstellung der 4. Gemeinden Augsburger Confession, Warschau 1785]: — Actum in curia Varsav. [Manif. Ewangel. przeciw deputowanym] 1785; — List obywatela Rpltej do swego sąsiada względem zażaleń deputow. wyznania augsburskiego, Warsz. [toż po franc. i niem.] 1785 [DS.].

5204. [Kurlandya] Heyking H. C. B., Ueber das Gesandtschaftsrecht, Warschau [toż po pol. i franc.] 1785; — Naruszewicz A. St., Objaśnienie kwestyi czyli p. Zughoer 1785 [toż po franc.: Eclaircissement i niem.]; — Grummert E. M., [Heyking] Réponse à l'écrit Eclaircissement [toż po niem.] 1786 [Por. Winkelmann Nr. 9114]; — Lettre écrite par un Courlandois, Mitau 1785 [DS.].

5205. Trembiński Jacek, Mowa w czasie reassumpcyi trybunału koron. 4. kwiet. 1785; — Sołtyk Mich., Mowa przy zaczęciu trybunału 1. września 1785 [DS.]; — Wilga L., Mowa przy odebraniu laski od ziemstwa lubelskiego 1785; — [Borowscy] Sprawa z Radziwiłłami i Jak. Pałaszewskim ich plenipotentem 1785 [Por. E. 1785: Borowscy]; — Malczewski Leon, W sprawie przeciw Bernardynkom mińskim, b. w. m. i r.; — Odpowiedź na prośbę i projekt Brygidek 1785; — Uwagi w interesie PP. Brygidek [około 1785]; — Czartoryski Adam, Głos w sprawie przeciw Cystersom, b. w. m. 1785, — Dydziński opat Starotrocki, Sprawa z Micewiczem i Jasińskim po powrocie konfederaty And. Szymkiewicza z Sybiru, Wilno 1785; — Wigdorowicz Sam., Wykład sprawy z Ant. Wichertem, J. Górskim, Wilno 1785; — Sapieha M. Kaz., Remanifest na zaskarżenia Anny z Cetnerów Sapieżyny żony swojej uczyniony w aktach lubelskich 1785; — Dekret między Radońskim a Radońską nieprzyzwoitego czynienia 1785 [DS.].

5206. **Sprawa Dogrumowej**. Sprawa między X. Czartoryskim i Ryxem Franc. o otrucie, Warsz. 1785; — Recueil de pièces relatives au procès entre Czartoryski, Komarzewski et Ryx 1785; — Sammlung aller Verhandlungen 1785; — Czartoryski Adam, Dekreta w sprawie z Ryxem 1785; — Tenże, Observations sur l'arrêt rendu par le tribunal relat. l'accusation 1785; — Naruszewicz Ad., Sprawa między Czartoryskim a Komarzewskim i Ryxem 1785; — Uwagi nad sprawą Anny Mar. Dogrumoff 1785; — Głos Polaka przez N. N., O milczeniu A. Czartoryskiego na obrony Jana Komarzewskiego

i H. Ryxa 1785; — Observation sur un libelle qui a pour titre 1er et 2de éclaircissements sur le procès du Genér. Ad. Czartoryski 1785 (toż po niem.); — Potocki Ign., Listy polskie, wydał J. Wit. (Ryxa sprawa, Lw.) 1785; — Dekret 1789 (DS.); — Tripplin L., Sprawa między X. A. Czartoryskim G. Z. P., Janem Komarzewskim gen. i Franciszkiem Ryxem starostą o zamysł otrucia X. Czartoryskiego, Tajemnice społ. t. I.; — Al. K., Sprawa Dogrumowej przed sądem marszałkowskim 1785, Gaz. sąd. 1834, Nr. 5, 6, 7, 8.

5207. **Żydzi.** Replika od gminu żydów wileńskich 1785; — (Wichert Hil.) Pismo w sprawie żydów wileńskich, Wilno 1785; — Wigdorowicz Sam., Replika przeciw kachalnym wileńskim, Wilno 1785; — Żydzi czyli konieczna potrzeba reformowania żydów, Warsz. 1785; — Zusatz zu den Vorschlägen über die bürgerl. Cultur der Juden in Polen, Königsberg 1785; — Opolski Ant., O zabobonach narodu żydowskiego, Warsz. 1785 (DS.).

5208. R. **1785.** Praelectiones academicae, Lekcye akademickie, Krak. 1785 [Por. **E.** 1785: Prospectus]; — Golański Fil. Ner. X., Orationes pro instaurat. studiorum, Vars. 1785 (DS.).

5209. **Massonia.** Mowa do N. M. St. Szcz. Potockiego wdy Rusk. witając go na W. W(schodzie) N. przez W. M. miana 1785; — Leonhardi F. G., Rede bei d. Installation d. Grossmeisters Stan. Potocki 2. Jänner b. w. m., Warsz. 1785; — Kortum Ern. Traugott, Briefe über Congress der Freymaurer, Lemberg 1785 (DS.).

5210. R. **1785.** Piaskowski Mik., Podziękowanie Najj. Panu za order Białego Orła, Warsz. 1785 DS.; — Prośba H. Kołłątaja do króla St. Augusta 1785, Arch. dom. Wójcickiego, Warsz. 1856.

5211. R. **1785.** Postanowienie prezydenta z magistratem Starej Warszawy 27. czer. (po pol. i niem.) 1785; — Excerpt z protokołu powiatu kowieńskiego 9. Febr. zapisanego manifestu eorundem (?) pod pieczęcią grodzką wydany 1785: — (Jabłonowska) Ustawy powszechne dla dóbr moich rządców, t. I.—VII., Siemiatycze 1785 (DS.).

5212. R. *1785*. Instructiones tyronibus pro sodalitio B. V. M. certantibus. Berdiczoviae 1785; Poniatowski Michał Jerzy X.. Bractwo miłosierdzia wskrzeszone (około 1785) 1785 (DS.).

5213. **Austrya.** Josephs II. Handschreiben an den Gal. Gouverneur Gr. Brygido 16. Dec. 1785, Österr. Zeitschr. f. Gesch. Kunde 1836; — Verordnungen, Lemberg 1785; — Edicta, Rozkazy i Ustawy Galicyi, t. VI., Lwów 1785, *zob.* Nr. 4998; — Betański Ant. Wenc., Universo Clero epist. pastor. 2. Januarii, 31. Maii 1785 (Rozporządzenie rządowe względem duchowieństwa) 1785; — Tenże, 5 Decreta gubernialia clero diocoeseos dat. Brzozoviae 14. Martii 1785, *zob.* Nr. 5203; — Cyrkularz o taxach biskupich, Lwów 1785; — K. k. Ordnung aller befindlichen Ehrenstellen, Lemberg 1785; — Obrońca ludu do cesarza Józefa II. 1785; — Einladung zur öffentl. Prüfung, Przemyśl 1785; — Clerus dioecesis Tarnoviensis Joan. Hoffman 1785 (DS.); — Waleryana Dzieduszyckiego podróż r. 1785 w sprawie spławu Dniestru, Przyj. ludu, Leszno 1843 R. X.

5214. **Rossya.** Katarzyna II., Miejskie postanowienie, tł. M. Skirniewski, Gorodowe położenije, Petersb. i Moskwa 1785 [Por. **E.** 1785: Potemkin]; — Merkw. Nachrichten v. Jesuiten in Weissrussen, Frfrt. u. Leipzig 1785 (DS.).

5215. R. **1786. Sejm.** Konstytucye Sejmu waln. ord. War. 6 niedzieln. (2 ed.), Warsz. 1786, Toż, Kolenda warsz. na r. 1786; — Toż, Vol. leg. IX.; — Sumaryusz konstytucyi 1786; — Seryasz JOW. posłów na sejm Warsz. 1786; — Lista osób za sędziów sejmowych wybranych 1786; — Dyaryusz tygodniowy sejmu r. 1786 (2 ed.); — Zbiór mów, głosów i manifestów na sejmie r. 1786, t. I.—II., Warsz. 1787 (DS.).

5216. Porządek sejmikowania 1786 DS.; Stan. Aug. w sprawie sejmików z XV. lipca 1786, Nowakowski, Źródła I. p. 159; Instrukcya posłowi wojew. krakows. z r. 1786. Wieniec, Kraków 1862; Usprawiedliwienie seymiku w Kamieńcu 1786; Manifest urzędników i obywatelów seymikujących w Kamieńcu 23. August. (zagail Lipiński K. J.), Warsz 1786; Remanifest dygnitarzów urzędn. i rycers. podolsk. w kościele kamieniec. d. 23. Aug. 1786; Projekt o legalności sejmikowania w Kamieńcu w kościele farnym 1786 (DS.).

5217. **Propozycya** od tronu J. Kr. Mości 1786; — Seryasz projektów do prawa, War. 1786; — Projekt o kupnie dóbr zaszczyconych indygenatem (dwojaki) 1786; — Manifest senatorów i posłów 11. Octob. do Akt grodzkich 1786; — Zaleski Kaz., Projekt do konstytucyi d. 12. Octob., Zaspokojenie długu (14.228 złp.) Szym. Jezierskiego 1786; — Chrapowicki, Projekta Stanom do uwagi podane 1786; — Marewicz W., O dobrowolnych podatkach, projekt na sejm, Warsz. 1786 [E. IX.]; — Memoryał obywatelstwa Warszawy St. Aug. względem żydów, War. 1786; — Rychłowski Jarosz, Prośba na sejm Warsz. inserowana w akta 1786; — Prośba miasta Kleszczele do stanów na sejm 1786 (DS.).

5218. Rzewuski K., Manifest d. 4. Oct. (przeciw nieleg. obraniu marszałka), Warsz. 1786 (2 ed.); — Felkerzamb A., Głos od obywateli woj. inflants. 1. paźdz. 1786 (DS.).

5219. **Mowy sejmowe** (oddzielnie druk.). Gadomski Stan., Mowa przy odebraniu laski d. 3. Octob., Warsz. 1786, Toż: Gurowski

Raf. (Głos na rugach poselskich), Hulewicz B. (Przymówienie się), Jabłonowski Józef (Przymówienie się), Mierzejewski (przy zaczęciu sejmu), Morski Onufry (Głos), Nowfcki Szcz. Stan. (Przymówienie się prawność sejmiku popier.), Rzewuski Adam (Przymówienie się), Rzewuski Kaz. (Głos), Sapieha Kaz., Sokolnicki (Zdanie), Suchorzewski Jan (Głos), Witosławski (Głos), Zajączek Józef (Głos), Zaleski poseł lubelski (Głos o rozdwojeniu sejmiku podol.), Zbiczyński (Usprawiedliwienie sejmiku woj. podols.), *zob.* Nr. 5216; Gadomski S. *(4.* Oct., przy złączeniu izby z senatem), Kwaśniewski X. (Mowa do JW. X. Primasa); Malczewski Ad. *(8.* paź.), Mielżyński (do Prymasa), Przełuski Józef (do Xcia Mich. Poniatowskiego); Psarski Fr. J. (do Prymasa Poniatowskiego, *10,* paźdz.); Gadomski S. marszałek *(16.* paźdz.); Gadomski S. *(17.* paźdz., Zagajenie); Oyrzyński *(20.* paźdz.); Czetwertyński Ant. Stan. (Głos d. *23.* Octobra w izbie senat.), Gorzeński (Relacya przed stanami Rady nieust.), Grabowski Paweł (Głos), Hulewicz Ben. (przy examinie Rady nfeustającej), Oyrzyński, Rzewuski A., Sapieha Kaz. (Przymówienie się), Swiejkowski poseł kijowski, Zajączkowski Józef, Zaleski poseł lubl. (Przymówienie się przy zaświadczeniu Rady nieust.); Branicki Franc. *(24.* paź., 2 mowy), Gorzeński (Głos), Grajewski (Głos), Małachowski (Głos podkanclerzego kor.), Ogiński M. (Głos), Plater Kaz. (Głos na skargi przeciw rezolucyom Rady), Potocki Ignacy (Głosy za wolnością handlu), Potocki Stan. Szcz. (Przymówienie się), Skotnicki Onufry (Głos w porządku relacyi kom. skarbu), Suchorzewski J. (Głos), Zabiełło J.; Bzowski Hyac. *(25.* paź.), Tenże (Głos), Gurowski Wład. (Mowa marszałka do poddanych od Tronu), Hulewicz Ben., Jerzmanowski Franc., Kraszewski (Głos Gen. Maj. przy relacyi z exam. Skarbu), Kurzeniecki, Potocki Jerzy (Mowa podczas examinowania komisyi Skarbu) [**E.** IX.], Potocki St. Szcz. (Mowa, Przymówienie się), Stokowski, podkom., poseł łęcz., Wodziński bisk. smol.; Ankwicz Józef *(26.* paźdz.), Burzyński Ign. (Głos), Dziekoński A. podskarbi lit., Lubomirski Ant. (Głos Pana Krakowskiego), Mniszek M. (Głos), Potocki Stan. Szcz. (o potrzebie ubezpieczenia wolności w sejmikowaniu), Poniatowski M. J. X. (Głos), Sanguszko Janusz Hier. (przed rozłączeniem Izb) [**E.** IX.], Zakrzewski Ign. (Głos), Zyberk Jan (przy relacyi z exam. komisyi skarbu); Błędowski Tad. *(27.* Octob.), Zajączek Józef (tłumaczenie się z tego, co przeciw Radzie nieust. powiedział); Felkerzamb Adam (Głos d. *28.* paźdz.), Gurowski R. (Przymówienie), Massalski X., Moszczeński A. chorąży (Głos), Potocki Jerzy, Suchorzewski J. (Głos), Zakrzewski Ign. (Głos deleg. do exam. komisyi skarbu); Cholewski Fab. (Głos, *30.* Octob.), Chwalibóg, Grajewski (Głos), Wankowicz Józef (Przymówienie się in turno de ubiquinario foro); Biernacki (Głos, *31.* paźdz.), Gurowski R., Hulewicz Leon (o udzielenie osobnego trybunału gubernii kijows.); Grabowski Paweł *(2.* list.), Jabłonowski J. (Głos przy kwicie dep. wojsk.), Jabłonowski Stan. (przeciw Radzie nieustającej), Madaliński A., Rzewuski A. (Głos), Slaski (Mowa szambelana), Suchorzewski Jan (Głos), Zajączek Józef (Projekt użycia młodzi), Zgliczyński (Głos); Sapieha Kaz. (przy wnies. projektu, *3.* Nov.), Suchorzewski Jan (Głos i Przymówienie się); Jabłonowski St. *(4.* list., Przymówienie się o fabryce tabacznej), Karski Kaz. (Głos), Stadnicki F. (Głos); Chomiński Ign. (Głos *6.* Novemb. miany, Żal z powodu nieobecności A. Czartoryskiego), Karśnicki L., Lanckoroński (Głos), Rzewuski A. (Przymówienie się); Łoś Felic. Ant. (Mowa wdy Pomorskiego d. *7.* list.), Sapieha Kaz. (Głos generała artyl.); Sapieha Kaz. (przy wniesieniu projektu przedłuż. sejmu, *9.* Nov.); Gadomski S. *(10.* list., ostatnia mowa marszałka) (DS.); — Gurowski R., Mowy na sejmie 1786 miane, Kolonia 1786; — Jezierski J., Mowy na sejmie 1787; — Jabłonowski Józef, Przymówienie się względem uchylenia się rady fori ubiquinarii w W. X. Lit., Warsz. 1786; — Tenże, Przymówienie się przy kwicie komisyi skarbowej 1786; — Łoś Fel. A., Relacya królowi 1786; — Ostrowski Michał, Mowa JW. przy relacyi z egzaminu Rady, Warsz. 1786; — Rybiński J. Nep., Głos na sejmie w izbie senatorskiej (trojaki) 1786; — Sapieha Kaz., Mowa w izbie poselskiej miana (o ustanowieniu pewnego miejsca obradowania), Warsz. 1786; — Strzałkowski Fran., Mowa przy relacyi z egzaminu kom. edukac. miana, Warsz. 1786; — Zabiełło Szym., Głos brygadyera w izbie poselskiej na wolnym sejmie, Warsz. 1786; — Zaleski, poseł lub., Mowa o elekcyą assesorów w senacie 1786; — Ziemięcki Ant., Mowa przy wprowadzeniu pierwszej sprawy kom. skarbu koronnego, Warsz. 1786; — Zyberk Jan, Głos w materyi fori ubiquinarii, Warsz. 1786; — Kociełkowski Michał, Kazanie na zaczęcie sejmu waln., Warsz. 1786; — Poniatowski Jerzy Michał, Arc. gniezn., Zalecenie modlitw o obrady sejmu 1786 (DS.).

5220. **Rada nieustająca.** Extract rezolucyi Najj. P. za zdaniem rady nieust. z r. 1786, Dz. War. 1852 Nr. 109—122; — Stanisł. August, Uniwersał nakazujący obow. stosowanie sie do jurysdykcyi ich duchownych 3. stycz. 1786, Toż, do prowincyi względem kompromisów 7. kwietnia 1786, Toż, względem żebraków 1786, Toż, wzgl. uczniów szkół lekars. d. 27. czer. 1786; — Zażalenie względem rezolucyi Rady nieustaj. 1786; — Garnysz X. Mich., Relacya o czynnościach Rady nieustającej 1786, *zob.* Nr. 5219; —

Rezolucya Rady nieust. w sprawie Dobieckiego z Trąpczyńskiemi i Leszczyńskiemi, sukcessorami Woroniczów 1786; — Objaśnienie rezolucyi Rady na memoryał Dobieckiego zapadły 1786; — Objaśnienie sprawy sukcessorów Leszczyńskich z Trąpczyńskim 1786; — Zażalenie względem rezolucyi sukcessorów Leszczyńskich, Uchylenie rezolucyi 1786; — Stan w o y s k a obojga narodów 1786; — Summaryusz komputu wojska koronnego 1786, *zob.* Nr. 5232; — Rapport gen. p o l i c y i od r. 1786, 1788; — U w a g i do polepszenia rządu przez marszałka Rady 1786 (DS.).

5221. **Komisya Edukacyjna.** Zakwitowanie komisyi edukacyjnej 1786; — W i z y t a szkoły głównej koronnej 1786, Seredyński Wład. dr., Zapiski i dokumenta do dziejów instrukcyi publicznej w Polsce, Archiwum do dziejów liter. i oświaty III., Odb., Krak. 1884; — Oraczewski Fel., Mowa w dzień rozpoczęcia wizyty szkoły głównej, Krak., 1786; Mowa przy objęciu rządów Stanu akademickiego, Krak. 1786; Ordynacya sądów rektorskich, Krak. 1786; — Piramowicz Grzeg., Mowa w dzień rocznicy Tow. ksiąg elementarnych, Warsz. 1786; — Golański Fil. X., Mowa przy zaczęciu szkół warsz. Sch. Piar., Warsz. 1786 (DS.).

5222. **Komisya Rpltej Skarbu.** Uniwersał d. 7. stycznia, Warsz. 1786; Uniwersał o wydaniu instruktarza 19. stycznia 1786; Obwieszczenie o licytacyi czopowego 6. maja 1786; Uniwersał względem czer. z ł o t y c h 13. maja 1786; Ponowienie uniwersału względem monet zagranicz. 18. wrześ. 1786; Uniwersał o branie paszportów 11. grudnia 1786; Uniwersał względem waloru czerw. złot. 22. grudnia 1786; — R a c h u n e k komisyi skarbu W. X. Lit. percept i expens dwuletnich od 1786—1788, 1788; Rachunek na sejmie warszawskim 1786; — Tabella percepty komisyi lokacyjnej do 15. paźdz. 1786; — Obwieszczenie o licytacyi arendy czopowego 1786; — Rzyszczewski Adam, Mowa przy relacyi o examinie kom. skarbu 26. stycz., Warsz. 1786 [DS.].

5223. Poniatowski Jerzy Michał. Rozporządzenia i pisma pasterskie, Warsz. 1786; Ustanowienie bractwa miłosierdzia po parafiach, Łowicz 1786; Zalecenie spisania dusz 1786; Manifest d. 28. lutego 1786; List pasterski 9. sierpnia 1786; List pasterski d. 20. grudnia, Warsz. 1786; — Rekognicya Prymasowi d. 23. kwietnia od wojew. Podolskiego [Mowy Fel. Dembowskiego i Ant. Lipińskiego] 1786; — Okęcki Ant. Onufry, List okólny do dyecezyi pozn., Warsz. 3. czer. 1786; — Gołaszewski Ant., Universo clero salutem, [decretorum intimatio] 1786; — Ryłło M. X., Uwiadomienie o wstąpieniu na biskupstwo 1786; Fidelibus dioec. Premisl. salutem [Różne rozporządzenia rządowe o duchowieństwie] 1786; List pasterski 20. lip. [ogłoszenie rozporządzeń] 1786; — Tagoborski Caj. X., Communicationes dispositionum gubernii 23. Martii, Przemyśl 1786; 4. sept., Premisliae 1786, 6. Sept., Premisliae 1786; 1. Oct., Premisliae 1786; — Artykuły, które do wizyty generalnej przygotowane być mają, Warsz. 31. stycznia 1786; — Zalecenie ex officio curiae względem opisania dochodów duchowieństwa g a l i c y j s k i e g o w dyecezyi krak., Krak. 1786 [DS.], *zob.* Nr. 5220.

5224. Sprawa a u s b u r s k i e g o wyznania m. Warszawy z konsystorzem, oraz Janem Jerzym Tannenberg 1786; — Dekret w sprawie między Tannenbergiem i innymi, jako członkami zgrom. warsz. ausburskiego wyznania, dnia 19. kwietnia 1786; — Sprawa między J. Tannenberg i innymi członkami dyssydentów a starszymi Collegium dyssydenckie składającymi 1786; — Uwagi obywatelskie nad okolicznościami i rozróżnieniami protestantów polskich 1786; — Propozycya od dyssydentów do Piusa VI. 1786; — Bericht von Revision der Kirchenrechnungen in der evangelischen Gemeinde, Warschau 1786; — Brief eines Herrn von Adel über die Klagen eines evangel. Deputirten 1786 [DS.].

5225. R. **1786**. Grothuss Joh. Ulr., Ueber die Wahl eines Delegirten [K u r l a n d s] an dem konigl. Hofe von Polen 1786; — Diarium z. d. 17. Januar Landtage, Mitau 1786; — Landtagsschlus von 1. Februar 1786; — Diarium d. v. 28. August Landtages, Mitau 1786; — Deliberatorium z. Landtage 3. Juli 1786; — Exposé par la Régence ducale de Courlande relativement aux prétentions [de] Baron d'Elmpt 1786, Por. Winkelmann Nr. 9116—9123; — [Naruszewicz A. St.] Éclaircissement si M. Z u g e h ö r peut jouir des privilèges des ministres étrangers, Vars. 1785 [toż po pol. i niem.]; — Grummert E. Mich. [Heyking], Réponse à l'écrit si Mr. Zugehör, Vars. 1786 [toż po niem.]; — [Heyking B. K. H.] Sur le droit de légation des Ducs de Courlande, Berlin 1786; — Czacki Tad., Odpowiedź na pismo Grumerta, czy Zughoer może być umieszczony w liczbie posłów monarchów. Warsz. 1787 [DS.].

5226. R. **1786**. Ordinatio i u d i c i o r u m ordinariorum trib. Petricov. sub Jos. Rokossowski, praesidente Małachowski, Petricov 1786; — Toż, trib. Lublinensis sub Mich. Sołtyk, sub praesidente Adamo Lasocki 24. Aprilis, Lublini 1786; — Tabula reductionis poenarum per cancell. tribunalitiam 1786; — Sołtyk M. X., Mowa przy limicie trybunału 1786; — Observations d'un Polonais impartial sur l'arrêt rendu à Varsovie le 15. mars [Czartoryski Adam] 1786; — Gielgud Ant., Sprawa z Chomińskim i Tyzenhauza

podskarb. sukcessorami [około 1786]; — Rezolucya Stan. Augusta w sprawie sukcesorów Głębockiego, Warsz. 1786; — Ażali w sprawie Lubomirskich, Czartoryskich znaleść się może pretext w zakwest. dóbr 1786; — Remanifest powtórny ziemi Łukowskiej przeciw A. Łaskiemu 1786; — Pióro Józef, Głos przeciwko Tad. Żabie, Wilno 1786; — Rzewuski Kaz., Manifest i remanifest Ant. Tyzenhausa, obydwa do akt podane 1786; — Tyzenhaus Ant., Remanifest przeciw manifestowi Rzewuskiego 9. Octob., Warsz. 1786, 1787; — Produkt Dominikanów przeciw Fr. i Ad. Szamockim, Wilno 1786; — Decretum inter Gabr. Poray Suchecki et Anna Suchecka, Petricoviae 1786; — Doniesienie o składzie sprawy przeciw Kar. Radziwiłłowi i Ozerowi Klaczce, Wilno 1786; — Reflexye nad ordynacyą [Zugehör przeciw Ant. Sułkowskiemu], b. w. r. [około 1786]; — Stan sprawy konwentu Jasnogórskiego z Wybranowskim [o Kłobuck] 1786; — Gorecki, Głos przeciw magistratowi miasta Wilna, Wilno 1786; — Tenże, Produkt z strony przeciw magistr. Wilna [o zdemolow. karczmy], Wilno 1786; — Produkt od magistratu przeciw Goreckiemu, Wilno 1786; — Replika od magistratu przeciw Goreckiemu, Wilno 1786; — Falkowski Jerzy, Zbrodnia ur. H. Niemierzyca tajemnicy ciała i krwi Chrystusowej gwałciciela [2 ed.], Lublin 1786; — Decretum in causa criminum sacrilegii et blasph. contra Deum, Poczajów 1786 DS.

5227. **Listy** Jana Śniadeckiego z r. 1786, 1805 i 1814, Grab., Oj. Sp. II. 361—7.

5228. Szydłowski Adam, Mowa St. Mielnickiego d. 12. lutego miana 1786; — Potocki St. K., Mowa przy obchodzie pamiątki Stef. di Rieule generała miana, War. 1786; — Koch Józef, Głos w obecności J. K. Mci 1786; — Kiciński Pius, Głos JW. 26. stycz. 1786; — Mowa w społeczeństwie, którego celem pomnożenie obywatelstwa, miana do St. Szcz. Potockiego po uśmierzonym buncie i powietrzu na Ukrainie 1786; — Opisanie seymiku deputackiego w Lublinie 1786 [DS.].

5229. Prospectus lectionum academicarum, Crac. 1786; — Prospectus lectionum in alma Univers. Vilnensi 1786 [DS.], *zob.* Nr. 5220.

5230. R. **1786**. [Massonia] Mowa na zgromadzeniu W. W.·N. wolnomularstwa d. 15. październ. 1786; — Freymaurer, Drei Reden in der Loge zum Biedermann zu Lemberg 1786 [DS.].

5231. R. **1786**. Excerpt dyspozycyi względem expedycyi wołów, Warsz. 1786; — Taryffa miasta Warszawy, Warsz. 1786; — Dziennik handlowy, zawierający ogniwa całego łańcucha handlu polskiego, wydał Podlecki, Rok. I., Warsz. od r. 1786 [DS.].

5232. Regulamen exercerunku dla **brygad** kawaleryi narod. i pułków straży, Warsz. 1786; — Regulumen dla regimentów koronnych gwardyi [wyd. Lud. Tyszkiewicz], War. 1786 [DS.].

5233. R. *1786*. **Kwileckiego Adama wytłómaczenie interesu z Jaruchowskim o uwleczenie prerogatywy rotmistrzom, Warsz. 1786 DS.**

5234. R. *1786*. **Wizya urzędowa kamienicy XX. Kamedułów 1786 DS.; O założeniu dwóch kościołów filialnych w Plewniku i Wierzbnie, Pam. Sandomierski 1829 I.**

5235. **Austrya**. Acta universitatis Leopolitanae, Leop. 1786; — Józef II., Patent d. 26. stycznia 1786; — Tenże, Przepis sukcessyi 24. August. 1786; — Przepis powszechny exekucyi i sekwestru, Lwów 1786; — Przedaż dóbr duchowieństwu galicyjskiemu należących 1786 [DS.], *zob.* Nr. 5223, 5230; — Zaproszenie na popis 209 uczniów, Przemyśl 1786 [toż po niem.] [DS.].

Schematismus für Galizien, Lemberg, zob. Prawo.

5236. **Prusy**. Publicandum, aby kantoniści ile razy miejsca zmieniają zwierzchności swej o tym znać dawali, a jakim sposobem mają być karani, Warta 1887 Nr. 655; — Dowód wierności Fryderykowi 1786 DS.

5237. R. **1787**. **Rada nieustająca**. Stan. August., Extract rezolucyi, Warsz. 1787; Uniwersał względem gołotów, hultajów, War. 1787; — Uniwersał względem nowej lustracyi głów żydowskich, Warsz. 9. marca 1787; — Toż, wydany przez Ponińskiego 1787; — Toż, Stan. Augusta zalecający doniesienie o wodach, Warsz. 1787; — Toż, Najj. Pana względem ludzi 1787; — Toż, względem licytacyi czopowego, Warsz. 5. marca 1787; — Układ dobrowolnego ustanawiania w sprawie wdów, sierót, ustanowić się mającego, War. 1787; — Departament policyi w Radzie nieustającej 1787; — Ordynacya departamentu policyi, Warsz. 1787; — Gurowski Wład., Obwołanie względem raportów, War. 1787; — Tenże, Obwołanie wzgl. zachow. świąt, War. 1787; — Obwieszczenie o mających się odbyć ćwiczeniach kawaleryjskich [konnych] 1787; — Rozporządzenie przychodzących i odchodzących poczt, Warsz. 1787 [DS.], *zob.* Nr. 5220.

5238. **Komisya Rpltej Skarbu**. Obwieszczenie licytacyi czopowego 5. marca, Krak. 1787; — Uniwersał względem monety 15. marca 1787; — Toż, względem ewaluacyi monet 29. maja 1787; — Toż, względem stęplowania ksiąg 29. maja 1787; — Toż, względem papieru stępl. 11. czerwca 1787; — Toż, 15. czerwca 1787; — Zbiór krzywd przez komisyę skarbu Ant. Oskierce dopełnionych 1787 [DS.].

5239. Poniatowski Michał Jerzy X. B., Rozporządzenie względem rekollekcyi, War. 1787; — Przymówienie się względem jurysdyczan bisk. wil., Wilno 1787; — Turski F. Gaw., Recens excitata in seminario luceoriensi studia, Poczajów 1787; — Gołaszewski Ant., Epistola pastoralis ad universum clerum, Przemyśl 1787; — Acta capituli provinc. provinciae Polonae Carmelitarum in Conventu Visniovecensi 27. Aprilis 1787 [DS.].

5240. **Dyaryusz** podróży Stan. Augusta na Ukrainę Naruszewicza A. St., *zob. Kroniki;* — Czacki Antoni, Pamiętnik na Ukrainie, *zob.* tamże: — Meller Jan Wilch., List opisujący podróż do Chersonu, b. w. m. i r., 1787; — Liske X, Beiträge z. Geschich. der Kaniower Zusammenkunft 1787 u. ihrer Vorläufer, Russ. Revue, Petersburg 1874 t. IV.; — Wyliczenie osób, które z J. Kr. Mością w podróż się udają 1787, Arch. dom. Wójcickiego, Warsz. 1856; — Powitanie przejeżdżającego przez Włodzimierz od szkół bazyliańskich, War. 1787; — Pałucki, Mowa w Berdyczowie 1787 [E. IX.]; — Gurowski Wł., Mowa z powitaniem N. Pana 1787; — Michałowski Ant., Powitanie Stan. Augusta 16. czerwca, Krak. 1787; — Stan. Aug., Odpowiedź na powitanie Ant. Michałowskiego 17. czer. 1787, — Olechowski J. X., Powitanie Najjaśn. Stan. Augusta d. 16. czer. i odpowiedź J. Kr. Mości, Krak. 1787; — Muszyński Ant., Actus solem. academicus pro Stan. Augusto, Cracoviae 1787; — Oraczewski Fel., Powitanie Najj. Stan. Augusta imieniem akademii krak., Krak. 1787; — Stan. Aug., Odpowiedź Oraczewskiemu 1787; — Adventus Cracoviam carmine conciso, Crac. 1787; — Powitanie w katedrze krak. przez kapitułę 1787; — Poniatowski Michał Jerzy X. B., Powitanie Najj. Pana i odpowiedź J. Kr. Mości 1787; — Robert Albert, Prezydent z magistratem warsz., Rozporządzenia przyjęcia przez miasto Stan. Augusta, War. 1787 [Por. E. 1787: Stanisław August, Synakiewicz, Trembecki, Włyński] (DS.).

Wojna turecka, zob. Kroniki.

5241. Diarium a. d. 19. Januar. Landtags [K u r l a n d], Mitau 1787; — Zażalenia z strony stanu rycerskiego X. Kurlandyi naprzeciw Xięciu Kurlandyi 1787; — Witten Ged., Odpowiedź na stan sprawy z strony Piotra Kurlandyi Xiążęcia 1787; — Tiling J. N., Rede auf die Rückkunft des Kurländ. Herzogs, Mitau 1787; — Chęć wierności i uniżoności Xiążęciu Kurlandz. [po łac. i pol.], Mitawa 1787; — Wittenheim, Über die Duldung der J u d e n, Mitau 1786; — Braun Ch. D., Über die Duldung der Juden, Mitau 1787; — Bergesonn Fr. Wilh. Reinh., Beantwortung der Bemerkungen über die Juden, Mitau 1787 [DS].

5242. Ordinatio iudiciorum tribun. lublinensis sub Josef Rokossowski, praesid. Małachowski 17. April., Lublini 1787; — Toż, iudiciorum tribunal. Lublinensium ex originali ordinatione promulgata, b. w. m. 1787; — Toż, iudiciorum ordinariorum tribun. Petricoviensis, Częstoch. 1787; — Actum Petricoviae in iudiciis general. trib. die 3. Sept. 1787; — Toż, in curia reg. varsav. die 17. Iunii [Manifest magistratu praskiego] 1787; — Toż, in castro lublinensi die 28. Novemb. [Manifest przeciw Kaz. Sapieże] 1787; — Zaremba, Przymówienie się w trybunale, przyjmując regestra incarceratorum 1787; — Koźmian Andr., Mowa przy reassumpcyi trybunału 1787; — Brzostowski Xaw., Przełożenie interesu z poddanemi starostwa Mścibowskiego, Wilno 1787; — Hausman, Sprawa z Piltowskim obywat. grodz., Wilno 1787; — Stan sprawy Karmelitów z W. Świrskim oraz magistr. Kowieńskim, Wilno 1787; — Produkt Kartuzów przeciwko Niemcewiczom, Wilno 1787; — Sprawa graniczna Kleszczelowa z Matuszewicami, Wilno 1787; — Replika miasta Kleszczelowa przeciw dziedzicom wsi Rohacz 1787; — Kopia relacyi pozwu Ponińskiemu oraz wierzycielom do Jerz. Marc. Lubomirskiego pretensye mającym 1787; — Puciłowski T., Odpowiedź na pretensye m. Kowna, Wilno 1787; — Puzyna Ign., Czułość obywatelska, czyli opisanie gwałtu popełnionego zapomocą komendy Stetkiewicza w Waszkiewiczach 1787; — Radecki Mikulicz K., Drugie opisanie skargi przeciw żyd. Oretowicza 1787; — Sapieha Kaz. Nestor, Manifest d. 3. listop. przeciw Jędrz. Alojz. Koźmianowi i Mikoł. Trzcińskiemu, Lublin 1787; — [Swiejkowski W.] Justyfikacya nowo wynalez. dokumentów 1787 [DS.].

5243. **Listy** Mniszchowej, marszałkowej W. K., z roku 1787, Rocz. Tow. hist. lit. w Paryżu 1856 I.; — Kopia testamentu Węgierskiego 1787, Arch. dom. Wójcickiego 1856; — Bylina Mich. X., List do X. Ant. Kuryłowskiego dziekana, Lublin 1787 DS.

5244. Praelectiones academicae, quae in principe regni schola ad 1787—1788 traderentur, Crac. 1787; — Prospectus lectionum in Acad. Vilnensi, Vilnae 1787; — Truczborski Adam, Oratio pro instauratione studiorum in colleg. Varsav. Schol. Piar., Vars. 1787; — Popisy roczne, Por. E. 1787: Popis; — Treść dyssertacyi mianych na posiedz. szkoły głównej [Przybylski, Zając̨zek i Trzciński], Krak. 1787 [DS.].

5245. R. **1787**. Tabella dóbr do przedaży, zastawy, arędy, jako i sum różnych, Warsz. 1787; — Kontrakt społeczeństwa f a b r y k i płóciennej, Warsz. 7. lutego 1787 [DS.].

5246. R. **1787**. Taxa wiktuałów ustanowiona, Warsz. 1787; — Memoryał Najjaśn. Stan. Augustowi od Krakowa 1787 (DS.).

5247. R. *1787.* **Przybylski Jac., Mowa przy pierwszem rozdawaniu nagród dla cnót czynnych podług projektu Fel. Oraczewskiego na związek Filantropów, Krak. 1757 DS.**

5248. R. *1787.* **Odpowiedź od kahalnych Wileńs. przeciw Sam. Wigdorowiczowi odsądzonemu od rabinowstwa i Wichertowi stoln. Mścisł, Wilno 1787 DS.**

5249. **Austrya** Józef II., Patent drogowy do poddanych, Lwów 1787; — Brygido Graf, Kreisschreiben v. galiz. Landes Gubernium, Lemberg 15. Juli (po pol. i niem.) 1787; — Allgemeines Gesetz über Verbrechen f. Galizien, Wien 1787, Toż po pol: Ustawa powszechna o występkach, Wiedeń 1787; — Intimatum sądowym instancyom, Lwów 1787; — O zniesieniu zwyczaju chowania umarłych, Lwów 1787; — Ordnung für die Versteigerung, Lemberg 1787; — Opisanie aresztantów z aresztu Samborskiego zbiegłych (po pol. i niem.), Lwów 1787; — Singer Joan., Declarationes aulicae super codice civili, Leopoli 1787; — Capuano Aloys, Oratio coram effigie Josephi II. dicta, Leopoli 1787 (DS.).

Kontynuacya wyroków i rozkazów, zob. Nr. 4998.

5250. **Prusy**. Publicandum Delegacyi J. Kr. Mci kamery wojennej i ekonomicznej, Warta 1887 Nr. 658; — Regulament ziemiański Prus zachodnich, Berlin 1787 (DS.).

5251. **Rosya**. Ukaz d. 8. lipca (po ros.) 1787 DS.; — Ukaz z 23. lutego zabraniający przepuszczać Polaków jadących do Petersburga bez paszportu od ambasadora rosyjskiego 1787, Russkij Archiv 1863 I.; — Czerniewicz Stan., Mowa do Katarz. II. miana w Połocku w kościele Jezuitów i mowa w Pałacu 1787 DS.

5252. R. **1788**. Stanisław August, Uniwersał d. 29. kwietnia o słonych wodach, Warsz. 1788 DS.

5253. R. **1788**. **Komisya Rpltej Skarbu.** Uniwersał względem czerwonych złotych 29. lutego 1788; — Ponowienie uniwersału komisyi skarbu względem czerwon. złotych oberzniętych, Warsz. 1788 DS.

5254. R. *1788.* **Rozporządzenie komi yi wojew. podolskiego na rekwizycyą komendy nad wojskiem narodowem, Kamieniec 11. stycznia 1788 DS.**

5255. Linowski Alexander, Głos na sejmikach posels. w Proszowicach, Kraków 1788; — Brzostowski starosta miński, Mowa na sessyi prowincyi małopolskiej miana, b. w. m. 1788 (DS.).

5256. R. **1788–1792**. **Sejm czteroletni.** Konstytucye sejmu od 7. paźdz. do 31. maja, Vol. leg. IX.; — Zbiór konstytucyi i uchwał sejmu pod zawiązkiem konfederacyi w Warsz. od 7. paźdz. 1788 do 16. grudnia 1790 (Ant. Siarczyński) 1791; — Konstytucye sejmu warsz., Warsz. 1788; — Konstytucye sejmu wal. ordyn. Warsz., Warsz 1790; — Prawa niektóre sejmu teraź.. War 1791; — Ustawy rządowe sejmu w r. 1791, Warsz. 1791; — Seryasz posłów na sejm walny warsz. z ich stancyami, Warsz. 1788; — Series posłów na sejm ord. warsz. 1788; — Dziennik czynności sejmu głównego ord. warsz. pod związkiem konfederacyi (wydał Józef Turski i Ign. Bełdowski) 1789 do 1790; — Tagebuch Reichstages, t. I.—VI., War. u. Leipzig 1789; — Journal hebd. d. l. diète, Var. 1789; — Dyaryusz sejmu ord. pod związkiem konfeder. w Warsz., wydał Łuszczewski, Warsz. t. I.—II. cz. I.—IV., Warsz. 1789; — Toż, Krótko zebrany (po d. 10. sierp. 1789) t. I.—III., Warsz. 1789; — Dyaryusz Seymu ord. pod związkiem konf. generalnej w podwójnym posłów składzie od dnia 16. grudnia, redag. Ant. Siarczyński, t. I.—II., Warsz. 1791; — Zbiór pism Seymu pod konfederacyą, Warsz. 1791; — Excerpt z ksiąg sejmowych a d. 1. Sept. 1788 ad ultimam Augusti 1790, 1790; — Zbiór mów i not sejmu ordyn. d. 6. paźdz. rozpoczątego, cz. I.–IV., b. w. m. dr. (Warsz.) 1788; — Zbiór mów i pism niektórych w czasie sejmu, I.–XII., Wilno 1788–90; — Sammlung merkwürdiger Reden auf Reichstage 1788 gehalten nebst einigen Schriften, Warsz. 1788; — Dziennik sessyi sądów sejm,, wyd. Józef Turski i Ign. Bełdowski, od sessyi 1.–6. (Sessya 185.—193.), Proces przeciw A. Ponińskiemu, Warsz. 1789; — Pomarnacki Ant. Mich., Mowy na Sejmie walnym 1790 i 1791 miane, Mowa (I: – V.), Warsz. 1791 (DS.).

5257. **Kalinka W.**, Sejm Czteroletni, Krak. 1880, *zob. Opracowania.*

Kalinka W., Ostatnie lata pan. Stan. Augusta, zob. Nr. 4882.

Kraszewski J. I., Polska w czasie trzech rozbiorów, zob. Nr. 4881.

Pamiętniki Ochockiego, Zaleskiego,' Pam. jednego z posłów sejmu wielkiego, Pam. domowe, zebr. przez M. Grabowskiego, zob. Kroniki.

5258. **Opisanie sejmu teraźniejszego przez księcia Biskupa Warmińskiego w Warsz. 1. Decembris 1788, Czas 1869 Nr. 195 i n.; List pisany w czasie czteroletniego sejmu (z wypisów znalezionych w rękopismach Cypryana Godebskiego), tamże 1872 Nr. 115.**

5259. **Ostrożyński Wł., Lata 1788 i 1789, Gaz. sądowa 1. 1884.**

5260. R. **1788**. **Rada nieustająca**. Relacya delegowanych od Rady nieust. do przesłuchania rachunków komisyi lokacyjnej 1788; — Organizacya Departamentu policyi 1788; — Pretensorowie i pretensye do skarbu w drugiej klasie długów będący, Warsz. 1788; — Relacya od przeszłej Rady nieustającej 1788 (DS.).

5261. **Stan wojska** ob. narodów na sejm skonfeder. 1788; — Rachunek generalny

komputu wojska 22. października 1788; — Tabella generalna komputu stutysięcznego 1788; — Summariusz o f i a r na potrzeby woyska a die 8. Novemb., Warsz. 1788; — Potocki Jan, Ofiara podana królowi i radzie nieustającej 1788; — Uniwersał względem dobrowolnych ofiar na potrzeby ojczyzny 23. grud., Warsz. 1788; — Excerpt z instrukcyi dla szefów lub komender. regimenta 16. stycz., Warsz. 1789 (DS.).

5262. **Komisya Rpltej skarbu.** R a c h u n k i komisyi Rpltej skarbu koron. z lat dwóch od 1788—1790 na sejmie 1790; — Rachunki komisyi skarbu Rpltej, W. X. Lit. i toż percept i expens 1790; — Rudnicki Józef, Kalkulacya generalna percepty i expensy Rpltej skarbu 1788; — Poniński A., Komisya Rpltej skarbu d. 23. grud. 1788, War. 1788; — Uniw. remiss z komor 1788 (DS.); — T. Czackiego, zasiadającego w komisyi skarbu kor., listy do Aug. Piegłowskiego, superintendenta prowincyi ruskiej, Athenaeum 1845 t. VI.

5263. **Sprawy zagraniczne** (Hertzberg Ew. Fryd.) Recueil des déductions, manifestes, traités etc. de la cour de Prusse, Berlin 1789 do 1794 I.—III.; — Weddigen, Fragmente z. d. Leben Hertzbergs, Bremen 1796; — Arneth, Joseph II. und Katharina von Russland, Ihr Briefwechsel, Wien 1869; — Tenże, Joseph II. und Leopold von Toscana, Wien 1872; — Wolf, Leopold II. und Marie Christine, Wien 1876; — Koresp. Katarzyny z Potemkinem, Russkaja Starina, Moskwa 1876; — Zapiski Chrapowieckiego, Cztenija obszcz. ist. mosk., Moskwa 1862, *zob.* Nr. 940 C.; — Kalinka W., Ostatnie lata panowania Stan. Augusta; Tenże, Sejm Czteroletni (wyciągi z arch. berlińskiego i wiedeńskiego), *zob.* Nr. 5256; — B u c h h o l z L., Deklaracya posła króla Prus 12. Octobr. 1788, Warsz. 1788; Deklaracya tegoż 13. Octobr. 1788, Warsz. 1788; — Odpowiedź stanów Rpltej dana posłowi de Buchholz 20. paźdz. 1788; — S t a c k e l b e r g, Nota, Note 5. listop. 1788, Warsz. 1788; — Odpowiedź na notę rosyjską d. 5. listop., 8. listop. 1788; — Nota rossyjska d. 17. listop. (Warsz.) 1788 (kilka ed.); — Odpowiedź na deklaracyą Stackelberga 17. list. 1788; — Buchholz Ludwik, Nota, Note (względem wyjścia wojsk rosyjskich z Polski), Warsz. 1788; — Tenże, Nota, Warsz. 19. Novemb. 1788; — Odpowiedź na deklaracyą króla pruskiego przez Buchholza d. 19. listop. 1788 (po pol. i franc.), Warsz, 1788; — Deklaracya Najj. P o r t y d. 23. listopada (względem przymierza z Polską), Warsz. 1788; — Potocki Fr. Piotr, star. szczerzecki, Mowa do porty Ottomańskiej 1788; — Stackelberg, Nota, Note (po pol. i po franc.) 24. Novemb., Warsz. 1788; — C a c h é (de), Nota posła Cesars. 27. Novembr., (po pol. i franc.), Warszawa 1788; — (Buchholz L.) Nota, Warsz. d. 2. Decemb. 1788; — Odpowiedź stanów Rpltej dana posłowi de Buchholz 8. grudnia 1788 (Wszystkie noty po pol i franc.); — Nota Najj. stanów sejm. 14. st. hr. de Stackelberg względem ewakuacyi woj. 1789; — S a l u z z o, Nota 19. stycz. 1789; — Postanowienie p o s ł ó w do dworów, Actum 11. Dec. 1788, *zob.* Nr. 5267; — Wyznaczenie posła do dworu berlińskiego (Józ. Czartoryskiego) [**E.** IX.] 1788 (DS.).

5264. R. 1788. Anmerkungen und Erläuterungen über die schwed. Erklärung de dat. Helsingfors 21. Julii 1788 DS.; Bienemann Fr., Zur Gesch. des schwedisch-russ. Krieges 1788-1790, Russ. Revue, Petersburg 1874 t. V.; Gustaw III., Du péril de la balance politique, Stockholm 1790 (toż po niem. i franc.); Roztrząśnienie (krótkie) prawa trzech dworów 1788 (DS.).

5265. **Sejmu okres I** (do 21. stycz. 1789). P r o j e k t do pomnożenia w o j s k a d. 11. paźdz., Warsz. 1788; — Toż: Etatu wojsk na sejmie podany (Poniatowski St. Xżę generał) 1788, Etatu wojska W. X. L. (Ogiński Michał) 1788, Uformowania batalionu strzeleckiego z pożytkiem dla skarbu 1788, Uformowania korpusu z czterech batalionów (około 1788), Do kawaleryi narodowej 1788, Regiment polowy (Lipski Tad.) d. 8. Octob. 1788, Do etatu nowego wojska 1788, Poprawa władzy wojskowej 1788, Powierzenie kawaleryi nar. straży króla 1788, Regiment z funduszu Kawalerów Orderowych 1788, Powierzenie podczas sejmu straży 1788, Ulepszenie rządu wojsk. 1788, Odmiany i poprawy rządu wojsk 1788, Przywrócenie kom. woj. (2 ed) 1788, Pobór gener. (proj. 1. st.) 1788; — Chrzczonowski Mik., Do Najj. Króla i Stanów prośba z okoliczności nowego układu komissyi wojskowej, b. w. r., Warsz. [**E.** IX.] 1788; — Waga między stanami cywilnymi a wojskowymi 1788, Warunek dla woyska 1788, Projekt obrony krajowej 1788, Projekt nadania urzędu Szeff-komendanta domowi XX. Radziwiłłów nad dostarczonym legionem 1788; — Projekt, aby k r ó l e w s z c z y z n nie alienować 1788, Projekt wzgl. starostw 1788, 1789; — Projekt łatwego p o d a t k u (czopowe, Warsz. 1788; — Prerogatywa stanu szlacheckiego 1788, Objaśnienie względem n o b i l i t a c y i osób stanu cywilnego 1788; — Projekt względem zjazdu weryfikacyjnego 1788; — Projekt wybierania delegowanych 1788; — Projekt do f o r m y r z ą d u (1788—94?) (DS.).

5266. Gumplowicz L., Stanisława Augusta projekt reformy ż y d o w s t w a polskiego, Kraków 1873.

R: Prz. kryt. 1874—5.

5267. Projekt sejmowy z autora: Zgoda i niezgoda wynikających (około 1788); Projekt najłatwiejszego podatkowania z rękopisów Jowisza (około 1788) (DS.).

5268. R. **1788. Sejmowe uchwały, Okres I** (do 21. stycznia 1789): Actum in curia vars. die 9. Oct. (A k t k o n f e d e r a c y i obojga narodów), 13. Octobr. (Nakaz przysięgi), 22. Octobr. (Materye w o j s k o w e), 6. Novemb.

(O departamencie wojskowym i komisyi wojsk.), 11. Novembr. (Komisya wojskowa, Prorogacya sejmu), 26. Novemb. (Przepisy komisyi wojskowej), 28. Novembr. (Rota przysięgi członków komisyi, Karność wojskowa, Rozporządzenie komisyi co do sądów, O karności i ubiorze gemeynów, Wykonanie przysięgi przez osoby składające komisyę), 29. Novemb. (O sądach), 1. Dec. (O pomocy wojskowej, Pomoc przy zatradowaniu dóbr), 3. Decemb. (Płaca wojskowa), 6. Decembr. (Prorogacya sejmu), 11. Decemb. (Wyznaczenie posłów do dworów cudzoziemskich), 15. Decemb. (Czynności komisyi wojskowej), 17. Dec. (Przepisy do komisyi wojskowej, Ofiara na potrzeby ojczyzny), 19. Decemb. (Deputacya do ułożenia instrukcyi dla posłów za granicę), 20. Decem. (Gwardya konna i piesza, O pensyi dla komisarzy), 23. Dec. (Osoby do ułożenia instrukcyi dla posłów wybrane), 27. Dec. (Zlecenia kom. woj., Zlecenia kom. skarbu kor., Osoby wybrane do kom. wojs.), 9. Januarii **1789** (Zaczęcie rekruta), 14. Jan. (Przysięga dla kom. woj.), 21. Jan. (Uchylenie Radynieust.) (DS.) [Wszystkie w Vol. leg. IX. i kalend. wileńskim na r. 1791].

5269. R. **1788. Sejmowe mowy Okres I.** Krasiński Jan, Mowa w senacie z oznajmieniem o obecnym marszałku, War. 1788; Toż: St. Aug. (po złączeniu się izb d. *7.* paźdz.), Garnysz M. (Odpowiedź od tronu przy złączeniu się izb), Ożarowski Piotr, Suchodolski Wojc. (Głos in turno); Sapieha Kaz. generał *(8.* Oct.); Butrymowicz (Przymówienie się, *10.* paźdz.); Górski St. Aug. (na sessyi prowincyonalnej *11.* Oct.), Krasiński Jan (2 ed.), Strojnowski Wal. (Zdanie); Kościałkowski Tad. *(14.* paźdz., Głos nazajutrz); Butrymowicz *(15.* paźdz.), Czetwertyński Antoni (Głos), Suchodolski Wojc. (Odpowiedź na głos przeczącego Rzyszczewskiego aby wojsko przysięgło); Chomiński Ign. *(16.* paźdz.; O rządzie wojska), Czartoryski Adam gener. ziem pod. (Przymówienie się), Gorzeński (Głos) [E. IX.], Jezierski Jacek (Votum za komisyą wojskową), Krajewski Michał (Powitanie komisyi wojskowej), Kublicki Stan. (Przymówienie się za projektem komisyi wojskowej), Małachowski Jan Nep. (Głos) [E. IX.], Potocki Stan. Szcz. generał artyl., Potocki Stan. poseł lubelski (Discours sur retabl. de la Comission de guerre), Rzyszczewski Ad. (Głos), Skórkowski Kaz. Saryusz (Głos), Slaski podkomorzy, Suchodolski W. (o przysięgę wojska), Suchorzewski Jan (Głos), Walewski Kasper (Głos); Grabowski *(17.* paźdz.), Potocki Fr. Piotr (Głos), Radziszewski M. (Głos), Strojnowski Waleryan (Zdanie), Suchodolski Wojciech (w materyi przysięgi), Zaleski Michał (Głos); Krasiński Jan (Głos *18.* paźdz.); Czartoryski A. (Przymówienie się *20.* paźdz.); Czetwertyński J. Tom. *(21.* paźdz.), Michałowski podkomorzy; Czartoryski Józef Klem. (Przymówienie się, *24.* paźdz.) [E. IX.], Tenże (Discours), Czetwertyński A. (Głos), Górski Stan. August (Głos), Kwilecki star. wschowski, Niemcewicz Jul., Ostrowski Tom. Adam (Głos o władzy wojskowej), Poniatowski K. X. (Głos podskarbiego), Poniatowski Stan. Xżę generał (Głos), Potocki Ign. (Głos o rządzie nad wojskiem), Potocki Stan. Szcz., Tenże (Przymówienie się), Potocki Ign. (Sur l'autorité militaire, Avis prononcé), Potocki St. poseł lubelski (toż po franc.), Raczyński Kaz. (Głos, po pol. i franc.), Suchorzewski Jan (Głos), Szymanowski poseł sochacz.; Strojnowski Wal. *(25.* paźdz.), Morski On. (Głos in turno); Ankwicz Józef *(27.* paźdz., po pol. i franc.), Brzostowski Mich.; Kossakowski J. biskup, Michałowski podkom., Mierzejewski (Głos), Mniszek Mich. (Głos), Poniatowski Michał J., Potocki Stan. Szcz., Sapieha K. gen. (o komisyi wojskowej), Tenże (Głos), Sierakowski Kaj., Sokołowski J. R. (Głos), Szczyt Józef, Szembek K. M. X. biskup płocki (Głos), Szyrma P., Zakrzewski Ign. (Głos), Załuski, Zboiński J. K.; Ogiński Michał *(30.* paźdz.), Tenże (Głos); Hulewicz Bened. (Głos w delegacyi od wojska woł. *2.* listop.); Alexandrowicz (Głos in turno *3.* list.), Branicki Fr. X. (Głos), Czacki Felix (Szczęsny), Czacki Michał (Głos), Czapski Fr., Czetwertyński J. T. (Zdanie), Gutakowski (Przymówienie się), Karśnicki Ludwik (Głos), Karwicki Krz., Korsakowski J. bisk., Krasnodębski Jan (Głos), Krasiński Jan (Przymówienie się i Głos), Kublicki Stan. (Przymówienie się), Kurdwanowski Stan. (Głos), Lasocki, Lubomirski A. (Głos o rządzie nad wojskiem), Matuszewicz T. (Głos), Mierzejewski (Głos), Morski Onufry (Głos), Mniszek Michał Wand. (Zdanie na propozycyę o władzy nad wojskiem), Ożarowski Piotr (Przymówienie się ex turno czy depar. wojskowy ma być utrzyman), Ossoliński J. (Głos), Ożarowski Jerzy, Potocki Jerzy (Głos), Proskura Suszczyński Kajetan (Głos), Radziszewski Michał (Głos), Romanowicz Franc., Rościszewski Fel. (Głos za komisyą wojsk.), Rościszewski Jan, Rudzki Kaz. Wężyk (Głos), Sanguszko Eust. (Głos), Sapieha Kaz. gen. (Głos o powiększeniu władzy Rady nieust.), Sielicki Ant. kasztelanic (Głos), Slaski podkomorzy, Sokolnicki Piotr (Głos), Strojnowski W. (w materyi władzy nad wojskiem), Strasz M. Odrowąż (Głos), Suchodolski Woj. (Głos za komisyą wojsk.), Suchorzewski Jan (Głos), Trypolski (Głos), Zabiełło Szymon (Głos), Zaleski Michał (Głos), Zboiński J. K. (Zdanie); Slaski podkomorzy (Przymówienie się *4.* list.); Brzostowski Michał (Głos *5.* list.), Mierzejewski (Przymówienie się), Suchorzewski Jan (Głos), Zboiński J. K. (Zdanie); Chomiński Ign. (Głos *6.* listop.), St. Aug.; Ogiński Michał (Uwagi względem odmian

7. Novemb.), Reprezentacya do J. Kr. Mości przez Marszałków konfed. O. N.; Kwilecki wda wschowski (Zdanie na sesyi prowincyonalnej 9. Nov.), Matuszewicz Tad. (Głos), Małachowski Jacek kanclerz (Głos), Suchodolski Wojc. (Przymówienie się), Świętosławski (Głos); Ankwicz J. (Zdanie 11. list.), Hulewicz Bened., Suchodolski Wojc. (Mowa i Przymówienie się), Ożarowski Piotr (Przymówienie się), Weissenhoff poseł Infl. (Głos); Brzostowski Michał (12. Novemb.), Kossakowski Józef biskup, Potocki Fr. Piotr (Głos), Zieliński Al. (Głos); Grabowski (13. listop.); Matuszewicz T. (Przymówienie się 14. list.), Strojnowski W. (Przymówienie się, Projekt do noty na notę posła rosyjskiego), Suchodolski Wojc. (Przymówienie się); Czacki Felix (15. listop., 2 mowy), Czacki Michał (Głos, po pol. i franc.), Krasnodębski Jan (Głos), Kublicki (Przymówienie się), Mierzejewski (Głos), Szembek K. H. X. bisk. płoc. (co do odpowiedzi na notę posła rosyjsk.); Potocki Stan. (przy oddaniu projektu 16. listop.); Wołłowicz (Głos 19. listop.); Strojnowski W. (20. listop., w materyi komisyi wojsk.); Ożarowski Piotr (21. Novemb.), Mierzejewski (Głos), Mniszek Michał Wand. (Głos), Raczyński Kaz. (Głos), Suchodolski Wojc. (Głos); Ankwicz Józef (22. listopada, Zdanie względem komisyi wojsk., Toż po franc.), Czacki Michał (Głos), Czetwertyński Ant. (Głos), Gorzeński (Głos), Jordan Jan (Głos w materyi, czy Kraków do komisyi wojsk. wyznacz.), Krasiński Jan (Głos, po pol. i franc.), Lasocki, Leszczyński (Głos), Małachowski Jan Nep. (Przymówienie się), Massalski biskup, Morski On. (Głos), Ożarowski Piotr (Przymówienie się), Potocki Sew. (Przymówienie się), Potocki Stan., Potocki Stan. Szcz., Skórkowski Kaz. Saryusz (Głos), Ślaski podkomorzy, Strojnowski W. (w materyi komisyi wojsk.), Suchodolski W. (Głos), Szyrma Paweł, Walewski Stef. Jul. (Głos), Wawrzecki Tom. (Głos), Zabiełło Sz. (Głos), Zboiński J. K. (Przymówienie się); Matuszewicz Tad. (Głos 24. listop.); Suchodolski Wojc. (Przymówienie się 26. listop.); Sapieha Kaz. generał (Głos 27. listop., o zachowaniu starożytnego ubioru wojskowego): Kublicki Stan. (Przymówienie się 29. list.), Remiszowski Alex. (Głos), Suchodolski Woj. (Przymówienie się w materyi niedawania pomocy dekretom dysydents.); Zbiór mów sejmowych na d. 1. grudnia (luźne), Karśnicki L., Suchodolski Wojc. (Przymówienie się w materyi werbunku [projekt]); Krasiński Jan (Głos 4. grudnia), Rybiński J. biskup kuj., Zaleski Michał (Głos), Zboiński J. K.; Mierzejewski (Głos 5. Decemb.), Łoś Ant. Fel., Matuszewicz Tad. (Przymówienie się z okazyi posłów do dworów obcych), Morski On. (Głos), Suchodolski Wojc. (w materyi wysłania posłów); Czetwertyński J. T. (6. grudnia), Krasicki poseł wojew. czernichow. (Głos), Krasicki Stan. (Głos), Mierzejewski (Głos); Kwilecki Adam (Głos 9. grudnia o subskrypcyę na wojsko), Kossakowski J. biskup, Potocki Sew. (Głos), Rościszewski Fel. (Przymówienie się w materyi posłów), Suchodolski Wojc. (Przymówienie się), Turski F. P. (Przymówienie się) [E. IX.]; Krasiński Jan (10. grudnia), Strojnowski W., Suchodolski Wojc. (Głos; Szembek Krz. H. biskup płocki (Głos w kom. wojsk. 12. Dec.); Karśnicki Lud. kaszt. wil. (13. grudnia), Małachowski Piotr wda (2 mowy), Mierzejewski (Głos odpow. na głos Czerskiego), Morski On. (Głos), Suchodolski Wojc., Szembek Krz. H. X. biskup płocki (Głos o miejscu kom. wojsk.); Strojnowski W. (15. grud. w kwestyi komisyi wojsk.), Suchodolski W., Tyszkiewicz (Głos), Zieliński Al. (Głos); Kublicki Stan. (Przymówienie się 16. grud.), Leszczyński, Ogiński Michał, Weissenhoff poseł infl. (Głos), Zieliński Al.; Remiszowski Alex. (Głos 17. grudnia); Morski On. (Przymówienie się 18. grudnia), Niemcewicz Jul. (Przymówienie się), Rożnowski Ant. (Głos), Suchorzewski Jan (Przymówienie się, gdy przeczytano rapport o skłonn. chłopów ukraińskich do buntu), Suchodolski Wojc. (Przymówienie się); Morski On. (Głos 19. grud.), Proskura Suszczyński K. (Głos), Rzyszczewski Ad. (Głos), S t a n. A u g u s t, Załuski (Głos); Branicki Fr. X. (23. Dec.), Chmara Ad. wda, Ożarowski Piotr, (Przymówienie się), Suchodolski Wojc. (Głos); Ogiński M. (Przywitanie JW. Branickiego 27. Decemb.), Rzewuski poseł podol. (Głos o kom. wojsk.); Strojnowski W. (28. grudnia, po wyznaczeniu posłów za granicę); Jezierski J. (Mowa; 2. s t y c z n. **1789**); Tenże (3., 4., 5. stycz.); Kublicki Stan. (Przymówienie się 7. stycz. : Lipski (Głos 8. stycz.), Suchodolski W., Walicki B.; S t. A u g. (9. stycz.), Butrymowicz (Przymówienie się), Jerzmanowski F., Niemcewicz J. U. (Głos), Suchodolski W., Wawrzecki, Weyssenhoff (Przymówienie się), Zieliński A.; Mierzejewski J. (Głos 10. stycz.); Butrymowicz M. (Głos 12. stycz.), Jezierski J. (Rada nieust.), Kociełł J. (Głos), Kwilecki F., Rościszewski J., Ślaski (Głos), Suchodolski W., Wielogłowski J. (Głos), Zabiełło (Głos ; Branicki Fr. X. (Zdanie 13. Jan.), Drewnowski J. (Głos), Kossakowski J. X., Morski On. (Głos), Suchodolski W., Turski F. X. (Przymówienie się); Mierzejewski J. (Głos 14. stycz.), Rybiński, Walewski K. (Głos); Butrymowicz (Głos 15. stycz.), Jezierski J., Ledóchowski Marc. (Głos), Moszyński Fryd. (Głos), Ożarowski P. (Głos), Rożnowski A. (Głos); Potocki St. K. (Przymówienie się 16. stycz., Mowa), Tenże (Discours sur un impôt pour former une armée), Szembek K. (Głos w materyi podatku na wojsko), Zabiełło (Głos); Szembek Krz. H. (Głos 17. stycz.); Świętosławski W. (Głos i Mowa 18. stycznia); Branicki (Zdanie 19. stycznia),

Butrymowicz Mat. (Głos), Czartoryski (Głos), Jabłonowski Stan. (Przymówienie się), Jordan J. (Zdanie w materyi Rady nieust.), Karśnicki L. (Głos), Lipski, Lubomirski Ant. (Zdanie Xcia Pana krak.), Małachowski, Morski O. (Głos), Mowa wojewody sieradzkiego), Potockiego Ign. (Głos po pol. i franc.), Rożnowski A. (Głos), Sanguszko Eust., Sapieha K. N., Sołtan (Głos), Suchorzewski J., Suchodolski, Szembek Krz. H. (Głos w materyi gwarancyi, toż po franc.), Walewski K., Wawrzecki F., Załuski T. (Głos), Zboiński J. N. (Zdanie), Zieliński A. (Głos); Brzostowski M. (*21.* stycz.), Lipski (Głos), Rożnowski A. (Przymówienie się), Szymanowski J., Zieliński L.; — Czartoryski Adam gen. ziem pod., Głos na sejmie b. d., Warsz. 1788; Kwilecki, Zdanie posła wojew. poznań., b. w. m. 1788; Stan. August, Traduction de la harangue du Roi 1788; Jezierski J., Mowy, Warsz. 1789 (oraz Suchodolskiego i Kublickiego) [Por. E. 1788, 1789: Jezierski]; Kiciński Pius, Mowy 1788—1792, Warsz. 1792; Plater Kaz. Kons., Mowy, zdania i przymówienia 1788, Warsz. 1791; Rzewuski W., Mowy i listy, Supraśl 1788; Zakrzewski Ign., Mowy sejmowe 1788; — Jezierski Fr. X., Kazania na sejmie, Warsz. 1788 (DS.).

5270. R. **1788. Uwagi. Okres I. Sejmu.** Czapski Fr., Uwagi, przez co nachylamy się do upadku, b. w. m. i r. (1788); — Tenże. Dom nadwyrężony rpltej jakiemi materyałami przywrócić 1788; — E. J. J. d', Reflexio pro comitiis, regnum divisum semper periisse videmur 1788; — Kołłątaj H., Do Stan. Małachowskiego o przyszłym sejmie anonyma listów kilka, t. I., II., III., War. 1788 (1789); — Myśli obywatela nadchodzących sejmików tyczące się 1788; — Listy posła do oyca na wsi, część I.—IX. 1788; — List obywatela Korony do obyw. Litwy (i respons) około 1788; — List do przyjaciela z Warsz. 1788; — Makulski F., List wieśniaka do dworaka przez F. M., b. w. m. dr. 1788; — Myśli patryot.-polit. do stanów Rpltej na sejm zgromadzonych (2 ed.) 1788; — Korespondencye w czasie sejmu, List I. o obywatelach, Warsz. 1788; — Dmochowski Fr. X., Do stanów sejmujących 1788; — Odezwa wolnego obywatela do izby prawodawczej patryotów, około 1788; — Plater K. K., Listy posła i konsyliarza, Warsz. 1788; — Tenże, List obywatela do ojca, War. 1788; — Tenże, Tajemnica podziału Polski odkryta (2 ed.), Nadto część IX. Listów posła 1788; — Rozmowa szlachcica z ministrem o sejmie, Warsz. 1788; — Wieśniak szlachcic do stanów zgromadz. na sejm 1788; — Zabawki wolnego Polaka w czasie sejmu konfederacyi, Warsz. 1788; — Źle i dobrze, pismo stosujące się do pisma Zgoda i niezgoda 1788; — Myśl wolnego polaka z okoliczności sesyi 6. Octobra 1788; — List do obywatelów z Warszawy d. 4. listop. 1788; — Dla pamięci, Pismo sejmowe d. 11. grudnia, Warsz. 1788 (czy Kołłątaja?); — Myśli patryotyczne w materyi dworów zagranicznych 1788; — Uwagi względem gwarancyi (2 ed.) 1788; — Uwagi obywatelskie nad deklaracyą Porty b. w. r. (około 1788); — Wieśniak warszawskiemu organmistrzowi na Organy (O schlebianiu Moskwie), Warsz. (około 1788); — Z Krymu moskiewskie życzenia, Warsz. 1788; — Myśl obustronna w materyi wojskowej, czy departamentowi w Radzie ma być oddany rząd nad wojskiem 1788; — Sposób powiększenia sił krajowych 1788; — Głos dowodzący, iż w wojsku republikańskim powinna być jak największa ilość szlachty (2 ed.), War. około 1788; — List szlachcica do braci na sejmiki elekcyjne cyw. wojsk. komissyi 1788; — Myśli nad projektem milicyi województwa wołyńsk., War. 1788; — Skotnicki Krz. X., Memoryał generała Korczyńskiego posłom 1788; — Czacki M., Uwagi nad projektem pomnożenia dochodów, Warsz. 1788; — Ossowski Michał, O pomnażaniu dochodów publicznych, Warsz. 1788 [E. IX.]; — Obywatel białoruski względem podatków w Warszawie 1788; — Ostrowski Teod., Odezwa bezstronnego obywatela względem podatków, Warsz. 1788; — Przestrogi względem podatkowania, Warsz. 1788; — Skarszewski Wojc. X., List plebana do korespondenta warszawskiego (przeciw podatkom), (2 ed.) 1788; — Respons na list i t. d. 1788; — Ofiara serc obywatelskich do narodu polskiego 1788; — Suchorzewski J. i Sokolnicki P., Ofiara Najjaśn. królowi i Radzie nieustającej o ratunek ojczyzny, Warszawa 1788; — O zaprowadzeniu podatków uprzedzenie, Warsz. 1788 [E. IX.]; — O dochodzie tabacznym i jego administracyi 1788; — Uwagi nad pismem o dochodzie tabacznym 1788; — La Beaumelle, Myśli do projektu powiększenia dochodów z tabaki (około 1788); — Myśl nad projektem o pomnożeniu intrat z dóbr królewskich, Warsz. 1788; — Uwagi nad prawem zaboru skór na skarb (około 1788); — Myśl nad uwagami nad prawem zaboru skór na skarb, Warsz. (około 1788); — O wolności druku w dwóch pismach z powodu zaboru skór, Warsz. 1788 [E. IX.]; — Kapostas, O banku narodowym w Polsce, Warsz. (około 1788); — Uwagi przeciw pismu pod tytułem: Objaśnienie exekucyi prawa 1788; — Wiadomość o miast zasadzie, Warsz. 1788; — Usprawiedliwienie mieszczan dyssydentów 1788; — Uwagi względem poddanych w Polszcze i projekt ich uwolnienia, b. w. m. i r.; — Uwaga nad projektem p. t. Zabezpieczenie współdziedziców Czyżewa 1788; — Odpowiedź na pismo p. t. Wiara publiczna co do expektatyw 1788; — O polepszeniu sposobu elekcyi królów 1788; — Bukar Ad., Myśli pewnego

obywatela nad elekcyą królów. Warszawa, (około 1788) (DS.) [Por. Pilat R., O literaturze pol. Sejmu czteroletniego, Przegl. pol. 1872, Odb. Lwów 1872], *Zob. Kroniki, Pamiętniki*,

5271. R. *1788*. Bayki i nie bayki (?), Warsz. 1788; Proszę o prawdę, Warsz. około 1788; Na wróconą komisyę wojenną, Warsz. 1788; Głos obywatela dobrze ojczyźnie życzącego (wierszem) 1788; Explikacya na głosy Mniszcha i Ostrowskiego na tejże sesyi zabrane 1788; Wiersz arbitra do Mich. Walewskiego wojew. w czasie sejmu 1788; Respons Ziemianina do przyjaciela w Warszawie. Zbiór pism nad życiem Zamoyskiego, Pismo IV. 1788; Ożarowski Stan., Prośba do St. Aug. i skonfeder. stanów (dwojaka) 1788; Prośba wolnego Polaka do J. Pana Blanszarda (wiersz), Warsz. 1788; List do JMP. hr. Mirabeau i respons jego 1788: Sieyés Emanuel, Roztrząśnienie przywilejów tłum. F. Jezierski, b. w. m. i r. 1788; Puszet Józef, O uszczęśliwieniu narodów, t. I.—II., Warsz. 1788 (DS.).

5272. Poniatowski Mich. Jerzy, Zalecenie modlitw publicznych 14. lipca 1788, Zalecenie modlitw za Kaj. Ign. Sołtyka dnia 1. sierpnia 1788, Skierniewice 1788; — Maliński Franc., Mowa do prymasa d. 26. Octob., Warsz. 1788; — Cieciszowski Kasp., List pasterski (w Stawnie 12. sierpnia) 1788; — Acta in consistorio a Pio VI. habito, Crac. 1788; — Bractwo duchowne duchowieństwa wieluńskiego, Kalisz 1788; — Głos duchowieństwa, b. w. m. i r. 1788 (DS.).

5273. R. **1788**. Acta novissima Curlandica ad annum 1788; — Diarium a d. 18, Aug. Landtage, Mitau 1788; — Petrus, Curlandiae dux, Status contra Sieberg 1788 [Por. E. 1788: Sieberg]; — Biron, Stan sprawy Fr. G. de Witten przeciw Piotrowi Xciu Kurlandzkiemu 1788 [Por. E. 1788: Biron]; — R. C. de, List pewnego Kurlandczyka do Xięci JMci N. do Warszawy, z franc. 1788; — Odpis na list, Lwów 1788; — Uwagi Polaka nad Kurlandyą, Warsz. 1788 [Por. Winkelmann Nr. 9127—36] (DS.).

5274. R. **1788**. Mniszek Mich. Wand., Rozporządzenie względem zapobiegania pożarom, Warsz. 1783; — Tenże, Obwieszczenie względem ochędóztwa w pomieszkaniach żydowskich, Warsz. 1788; — Lustracya koszar ujazdowskich 1788; — Obwieszczenie co do prób złota i srebra 1788 (DS.).

5275. R. **1788**. Golański Filip, Listy, memoryały i supliki, Wilno 1788, 1804; — Górnicki Łuk., Actio adversus Demetrium, Sprawa przeciw Dymitrowi, wydana przez Al. Chreptowicza (Listy Naruszewicza i Karpowicza), Wilno 1788 (DS.), *zob.* Nr. 5303.

5276. R. **1788**. Ordinatio judiciorum ordin. generalium trib. R. Petricoviensis sub Ant. Szydłowski d. 2. Sept. 1788, Częst. 1788; — Białopiotrowicz, Odpowiedź przeciwko Brygitkom grodzień., Wilno 1788; — Chrapowicki Mik., Process przeciwko Ablowi Wulfowiczowi o zginienie neofity W. Neumanna 1788; — Processa obywatelów Xtwa Żmudzk. o gwałtowności Antoniego Giełguda w mieście Rosieniach 1788; — Grabowska Magdal. i pozwani wierzyciele masy Fryd. Kabryt 1788; — Zażalenie Pawła Kaniewskiego, Actum in curia regia varsav. 18. Augusti 1788, Toż in curia Lucoviensi 13. Augusti 1788; — Kurzeniecki, Uwiadomienie w sprawie z Franciszkanami i Orzeszką, Wilno 1788; — Manteufel Karol, Exposé du procés, Var. 1788; — Miasteczko starostwa stoklickiego przeciw Minojce, Wil. 1788; — Opackiego sprawa o zabicie Ożarowskich i Kalinowskich 1788; — Orzeszko Ludw., Głos przeciw Franciszkanom Drohiczyńskim, Wilno 1788; — Ożarowski Stan., Zaskarzenie przeciw dekretom komisyi skarbu w sprawie z Józ. Sal. Ossolińskim i Mac. Sobolewskim 1788; — Tenże, Odpowiedź na eksplikacyą Sobolewskiego 1788; — Sobolewski Mac, Odpis na pismo p. t. Odpowiedź, Warsz. 1788; — Uwagi nad pismem: Odpis 1788; — Tenże, Opinia deputacyi co do interesu Ożarowskich z Ossolińskimi 1788; — Piasecki J., Skarga na pułkownika Hoffmana komendę garnizonu Kaliskiego mającego, Warsz. 1788; — Piaskowski M., Zaskarzenie przeciw dekret. komisyi skarbu przeciw Gołuchowskim, Warsz. 1788; — Prośby i racye za X. Radziwiłłem i Billewiczami przeciw Staniewiczom i Konarskiemu 1788; — Zaskarzenie przeciw rezolucyi w inter. Radziwiłłowej zapadłej 1788; — Odpowiedź na zażalenie Jezierskiego 1788; — Sokołowski burmistrz, Sprawa z magistr. wileńskim 1788; — Replika m. Wilna przeciw Bazyl. Sokołowskiemu 1788; — Szukszta Ign., Manifest przeciw Kaj. Nagurskiemu i Franc. Karpiowi o użycie podpisu do manifestu przeciw staroście Xtwa Żmudzkiego 1788; — Pismo posserorów Tołoczki przeciw Kamedułom wigierskim, Wilno 1788; — Wywód m. Żytomierza w sprawie z Ilińskim 1788; — Staniszewski F., Pozwany i powód: Jan Porębski o starostwo sochocińskie, Replika przeciw Porębskiemu. Summarium documentorum contra Porębski 1788 [E. IX.]; — Wąsowiczów przełożenie krótkie (o 12000 zł. pol. po 1787) 1788 (DS.).

5277. R. **1788**. Prospectus praelectionum, Kraków 1788; — Prospectus lectionum in acad. Vilnensi 1788; — Popisy roczne szkół lubelskich 1788; — Rejestr na szkoły piotrkowskie 1788; — Rejestr na szkoły szarogrodzkie od 1. Octobris 1788; — Piramowicz Grzeg. X., Mowa w dzień rocznicy ksiąg elementarnych, Warsz. 1788; — Siarczyński Franc., Mowa przy dorocznem zaczęciu szkół warszawskich; Warsz. 1788 (toż po łac.); — Mowa przy otwarciu szkół lubelskich d. 12. paźdz., Lublin 1788 (DS.).

5278. R. **1788.** Czacki Tadeusz, Rapport o poszukiwaniach solnych (w Dzienniku handlowym) 1788; — Kortyczeli, Odpowiedź na zarzut względem kontraktu o sól zawartego 1788; — Ordynacya fabryki sukiennej i domu poprawy miasta Krakowa 1788; — Fundusz dla żebraków w założeniu fabryki sukiennej, Krak. 30. stycznia 1788; — Obwieszczenie i prośba dyrektorów fabryki sukiennej w Krakowie 28. Maja 1788 (DS.).

5279. R. **1788.** Obwieszczenie o związku filantropów, Krak. 1788; — Ostrzeżenie związku filantropów, Nagroda cnót czynnych i użytecznych, Krak. 1788; — Opisanie uroczystości związku filantropów, Kraków 1788; — Odezwa obywatelska do dam 1788 (DS.), Por. Dziennik handlowy i ekonomiczny, War. 1788.

5280. R. **1788.** Potocki Stan. Szcz. gen. artyl., Projekt statuy, Wzór rycerstwa, St. Czarnecki d. 5. listop. 1788, Warsz. 1788.

5281. R. *1788.* Objaśnienie exekucyi prawa w r. 1775 w punkcie zamiany starostw Połongows. i Szyrwints. na dobra Lackowicze, Wilno 1788: Stroński Adolf, Prośba z powodu egzekucyi przeciw Soldenhoffowi generałowi 1788; Wywód niezgodnej z prawami w osobie W. Chobrzyńskiego na funkcyą deputacką elekcyi 1788; Brun. Gottfr., Festliche Freimaurerreden, Lissa 1788 DS. (Massonia).

5282. **Austrya.** Bezpieczeństwo powszechne, Lwów 1788; — Cyrkularz o rozwodzie dyssydentów, Lwów 1788; — Edictum od Najwyższego trybunału, Lwów 1788; — Ossoliński Józef, Manifestatio pro securitate creditorum, Viennae 1788; — Obwieszczenie cyrkularne z gubernyum Galicyi, Powszechne przyłożenie się do wojny, Lwów 1788 (DS.).

\ 5283. Gebeth der Juden während des Krieges Oesterreichs mit Frankreich, Lemberg 1788; (Karaiczai) Untersuchungen zwischen Vorposten des Korps unter Obristen Karaiczai und der Chotymer Besatzung, Lemberg 1788 (DS.).

5284. **Prusy.** Edictum regium de rebus ad religionem, Edykt stosujący się do podstawy religii, Berlin 1788 DS.

·5285. **Rossya.** Akt najw. zatwierdzony w dniu koronacyi J. Imp. Mości dla chowania złożona na ołtarzu, Petersburg 1788; — Brzozowski Tad. X., Kazania w czasie zebrania obywatelstwa na pozwoloną od Katarzyny II. elekcyą, Połock 1788 (DS.); — Dwa ukazy o przywilejach szlachty, Russkij Archiw 1863 I.

5286. R. **1789. Uniwersały.** Małachowski St. i Sapieha Kaz., Uniw. nakazujący ustąpić Dysunitom nieosiadłym, Warsz. 18. kwietnia 1789; Uniw. oświadczający nadgrody donoszącym o buntach, Warsz. 15. maja 1780; Uniw. do województw o komisyach porządkowych, Warsz. 1789; — Małachowski St., Uniwersał z rekwizycyą przesłania cen pańszczyzny 15. lipca 1789; Uniwersał zawiadamiający o czynnościach sejmowych 31. grudnia 1789; — Małachowski St., List marszałka do Stan. Potockiego gen. artyl. z zlecenia stanów 1789 (DS.).

5287. R. **1789. Komisya Rpltej skarbu.** Uwiadomienie o prawie 28. stycznia 1789; Uniwersał 3. lutego, O prawie sejm. z 28. stycznia, Ofiara (podp. A. Poniński) 1789; Pomnożenie dochodów z papieru stępl. 16. lutego 1789; Uniwersał zabraniaj. sprowadzenia broni (?), 28. lutego 1789; Uniwersał w Grodnie na sesyi ekonom. 2. marca 1789; Komisya Skarbu względem monety 11. marca 1789; Uniw. zakazowy przywożenia monety, Warsz. 1789; Uniw. względem licytacyi czopowego 17. marca 1789; Uniw. zalecający magistratom dostarczać raportów o taryfach zbożowych 28. marca 1789; Uniw. kom. Rpltej 1. kwietnia 1789; Uniw. względem zakazu monety drobnej pruskiej, War. 8. kwietnia 1789; Uniw. względem dziedziców, iżby chłopów do podatku ofiary nie pociągali 8. kwietnia 1789; Uniwersał 8. kwietnia względem remiss. towarów do Warszawy 1789; Uniw. zalecający obywatelom dostarczenie dowodów i praw na lenność 14. kw. 1789; Uniw. podatkowy od rzezi bydła 24. maja 1789; Uniwersał: Sposób wynalezienia ofiary z dóbr ziemskich 7. czerwca 1789, Oznacza wartość monetom 10. czerwca 1789, O prawach podatkowych 23. czerwca (podp. Roch Kossowski) 1789; Uniw. o zapadłych prawach podatkowych 25. czerwca 1789; Uniwersał względem opłacania podatków 5. września 1789; Prawo o sumach duchowieństwu zakordonowemu 5. paźdz. 1789; Uniw. względem czopowego od trunków zagran. 5. paźdz. 1789; Uniw. względem egzekucyi stałej ofiary na wojsko 10. list. 1789; Obwieszczenie, Warsz. 14. listopada 1789; Uniw. względem podatku od skór 16. listop. 1789; Uniw. do miast większych względem manipulacyi skór 2. grudnia 1789; Uniw. do miast mniejszych i wsiów względem skór 3. grudnia 1789; Ogłasza licytacyą na dobra duchowne 1789; Uniw. w skutku prawa, Ofiara wieczysta, O doniesienie o dobrach 1789; Komissarze rzeczypospolitej skarbu koronnego 1789; — Walicki K., Uwiadomienie o prawie, Sposób wynalezienia ofiary w Sochaczewie 1. lipca 1789; — Komissarze powiatu sochaczewskiego wzywają do składania ofiar na pomnożennie wojska 1789; — Toż: Komissarze wojew. gnieźnieńskiego 1789, Komissarze ziemi gostyńskiej 1789, Komissarze ziemi rawskiej 1789; — Komisya ziemi lubelskiej do likwid. prowentów na wojsko 6. lipca 1789; — Komisya ziemi lubelskiej 30. lipca, Naznaczenie parochom terminów 1789; — Uniwersał względem exakcyi ofiary na wojsko i innych podatków do wdztw kijowskiego, wołyńskiego etc. 1789; — Uniwersał, komisyi wojew. kijows. 15. marca 1789; — Toż, Żytomierz 13. maja 1789, 16. maja 1789

27. maja 1789, 1. lipca 1789, 4. grudnia 1789; — Uniwersał komisyi powiatu kijow. do odbierania intrat, grudzień 1789; — Uniwersał komisarzów wyznaczonych od stanów do wynalezienia intrat z dóbr ord. Ostrogskiej i pojezuickich, Żytomierz 1. lipca 1789; — Lustracya dymów i podanie ludności, Warsz. 1789; — Kublicki St., Relacya deputacyi do egzaminowania źródeł podatkowania 1. grudnia 1789; — Demonstracya percept, expens i remanentów War., Praga 1789 (DS.).

5288. **Etat wojska** na 100.000 wojska kor. i W. X. Lit. przez komisyą pod prezyd. Hetmanów ułożony 1789; — Etat tymczasowy wystawienia 61.437 wojska podług ustawy 14. lutego 1789; Toż, 69.125 głów podług ustawy komisyi 1789: Toż, wojska obojga narodów, Sztab generalny wojska kor. 1789; Toż, wojska koron. i W. X. Lit. 1789; — Objaśnienie do etatu gwardyi 31. lipca 1789; — Komisye porządkowe cyw.-woyskowe oraz sposób dawania rekrutów, Warsz. 1789; — Nota do projektu poboru gener. na powięk. wojska (około 1789); — Zaciąg kawaleryi narodowej, Warsz. 1789; — Furaż dla kawaleryi narod. 26. stycz., Warsz. 1789; — Summaryusz czwarty na potrzeby wojska, Warsz. 1789; — Radziwiłł Karol, Etat legionu (projekt do prawa) 1789; — Do Ignac. Mikoł. Radziwiłła komis. wojsk. 6. grudnia (dwie odmienne publikacye) [Por. E. 1789: Radziwiłł]; — Zamojski K., List do Prymasa 18. marca i wieczysty zapis dla wojska koronnego 1789; — Fundusz dla wojska (z dóbr bisk. krak.) 1789 [E. IX.]; — Tabella płacy oficyalistów kom. wojsk., wyświecająca ilość zaboru dóbr przez Manuzego 1789; — Tyszkiewicz Ludw, Uniwersalny ordynans względem karności wojska w marszach, Warsz. 1. kwietnia 1789; — Tenże, Uniwersały dwa w Warszawie d. 3. kwietnia (rotmistrzom o prawie względem zaciągu) 1789; — Ordynans generałom dywizyami komend na ogłoszenie pardonu dla dezerterów 1789; Uwagi przy lustracyi pułku straży Byszewskiego przez Zawiszę pułkow. expedyowanej temuż pułkowi na piśmie zostawione 11. sierpnia 1789; — Karśnicki L., Mowa przy lustracyi korpusu kadet. 4. lipca 1789; — Tenże, Mowa przy zaczęciu prezydencyi w komis. wojs. dla nieprzytomności Rzewuskiego 2 październ. 1789; — Do obywatelów i obywatelek pow. upitskiego przy prezentowaniu chorągwi kawal. narodowej w Poniewieżu przez Józ. Puzynę 1789; — Holmdorff Kar. (de), Ofiaruje dla batalionu broń ręczną i mundur w nadziei, że otrzyma rangę pułkownikowstwa, Warsz. 1789 (DS.).

5289. **Sprawy zagraniczne** *zob.* Nr. 5263. Depesze ambasady polskiej w Kopenhadze z lat 1789—1793, Bibl. Ossol. pocz. nowy t. III.; — Małachowski S. II., Pamiętniki posła do Stambułu w czasie sejmu czteroletniego, Lwów 1876; — Correspondance diplomatique du Marechal. Małachowski (do synowca posła w Dreźnie), w Kostomarowa Posliednije gody Rieczyposp., Ptrsbrg. 1870; — Czartoryski Józef Klem., Tłómaczenie noty 27. aprilis podanej ministerio berlińskiemu, Berlin 1789; — Tenże, Tłómaczenie noty ministerii berlińskiego przesłanej Xciu Czartoryskiemu 30. kwiet. (podp. Funkenstein-Hertzberg) 1789; — Stackelberg, Nota 26. stycznia 1789; Nota d. 29. stycz., Warsz. 1789; Nota 3. lutego; Nota 6. lutego; Nota 6. kwietnia 1789 (wszystkie po pol. i franc.); — Prawdzicki, Do stanów, Uwagi nad notą Stackelberga z 3. lutego, b. w. m. i dr. 1789; — Caché (de), Nota pełnomocnika ces. 8. maja, Warsz. 1789; — Stackelberg, Tłómaczenie noty datowanej 24. maja (4. czerwca), Warsz. 1789; — Essen, Nota (po pol. i franc.), Warsz. 6. czerwca 1789; — Saluzzo F. M. di Corigliano, Remonstracya nuncyusza względem dóbr krakow. bisk. 19. lipca (po pol. i fran.) 1789; — Pius VI., List do Stan. Małachowskiego i Kaz. Sapiehy, Rzym 5. Septembr. (po pol. i łac.) 1789; — Stan. August, Litterae declaratoriae, Var. 1789; — Extrakt rezolucyi Najj. Pana na notę posła Rosyjsk. i extrakt na memoryał ur. Unrug. 1789; — Nota, Przydatek do noty 12. sierpnia 1789; — Nota podana deputacyi interesów zagran. 13. paźdz. 1789; — Engeström W., Nota (o wyprow. zboża do Swecyi), Warsz. 1789; — *Pamiętniki Engeströma, zob. Kroniki;* — Nassau, Remarques sur la lettre du prince de Nassau au roi de Suède de 20. septem. à Petersburg 1789; — Raynal, L'orateur des etats géneraux, Vars. 1789; — Luchesini M. I., Oratio Stan. Małachowski moderatori Supr. Confoeder. pol. Regni, Warsz. 1789 (DS.).

5290. **Bunty na Ukrainie.** Brodowicz T., Widok przemocy na słabą niewinność wywartej, Lwów 1862 I.—II.; — Tański J., Relacya, *zob.* Nr. 5322; — Potocki Szcz. Stan. generał artyl., Ostrzeżenie, Tulczyn 5. marca 1789; — Tenże, Zalecenie, Tulczyn 18. Oct. 1789; — Poniński K., Doniesienie 13. April. 1789; — Głos obywateli ukraiń. do stanów 1789 (DS.); — Sobytia na Wołyni w 1789 godu, Izdanije redakcii „Kiewskawo Wiestnika", Kijew 1871; — Stosunki pograniczne z Polakami w r. 1789, Matierjały istoricz. iz arch. kijewsk., wypusk I., Kijew 1882 [Por. Kalinka W., Sejm Czteroletni. I. 369], *zob.* Nr. 5322.

5291. **Deputacya do miast.** Wyznaczenie deputacyi do miast 1789; — Petycya przedstawicieli miast. do króla i Rzeczposp., War. 1789; — Z Warszawy 1. sierpnia podane są następujące konstytucye nowe 1789; — Prośby miasta Warszawy 1789; — Dekiert Jan, Prezydent z magistratem do prześw. deputacyi

d. 5. listop., Warsz. 1789; — Mędrzecki A., Do prześw. deputacyi miasta Warszawy 5. listop. 1789; — Deputacyi przez Najj. króla 5. listop. do Warszawy wybranej 1789; — Do publiczności akt z ratusza warszawskiego 1789; — Oświadczenie przedstawicieli miast stanom Rpltej, Warsz. 24. listop. 1789; — Głos miast polskich 1789; — Głos miast litewskich 1789; — Prośba do króla przez delegatów m. Kazimierza 1789; — Delegacya m. Kamieńca Podolskiego na sejm przez T. Korzona, Bibl. warsz. 1886 I.

R: Sawczyński H., Kwart. histor. 1887 (rec. Korzona).

5292. R. **1789. Sejmu okres II. Projekty.** Ofiara na ten raz uczyniona 1789; Wyznaczenie deputacyi do rewizyi protokołów ofiary 1789; Sposób wynalezienia ofiary z dóbr ziemskich i duchownych, Warsz. b. dr. 1789; Sposób ułożenia podatku, Warsz. (około 1789), *zob.* Nr. 5287; — Pomnożenie skarbu publicznego, szczególnie o czopowem 1789; — Projekt do prawa, aby na wojsko złożono kominowe 1789; — Projekt zatwierdzenia ugody o pożyczkę trzech milionów 1789; — Punkta zaciągu trzech milionów na potrzeby wojska (litews.) ułożone z Potockim, Tepperem, Arndtem, Schulzem i Kabrytą (około 1789); Urządzenie sum pożyczkowych 1789; — Projekt względem lenności starostw w sposobie hipoteki, b. w. r. (około 1789); — Urządzenie królewszczyzn 1789; — Urządzenie wieczne dóbr dziedzictwa publicz. od deputacyi z projektu J. X. Ossowskiego, b. w. r. (około 1789); — Sposób dawania rekrutów, Warsz. 1789; — Straż narodowa 1789; — Ustanowienie opłaty od przywilejów W. X. L. 1789; — Wyznaczenie sądów czasowych (proj. do prawa około 1789); — Odezwa od duchowieństwa 1789; — Do deput. do inter. duchow. 1789; — Projekt po wyrazach zaskarżających żydów (Hilzen Krz.), Warsz. 1789; — Projekt za prośbą posłów (Fundacyi lipnickiej) (około 1789); — Objaśnienie 1789; — Projekt posłów ziemi czerskiej (sejmiki około 1789); — Bernowicz M., Projekt o ułożenie reg. dokumentów, b. w. m. i r. (około 1789); — Projekt sejmowy z autora (Jezierskiego) Zgoda i Niezgoda wynikający 1789 (DS.).

5293. R. *1789.* Prośba województw kujawskich z użaleniem na trybunał 1789; Głos wdztw ziem i powiatów do posłów 16. styczn. 1789 (Por E. 1789: Głos i *zob.* Nr. 5296); Supplika druga gromad względem gruntów, powinności, do rezolucyi podana, Warsz. 1789; Supplika starostwa młodzieszyńskiego do stanów podana 8. paźdz. 1789; Czerleniewski Tad., Supplika T. Czerleniewskiego do sejmu. Warsz. 1789; Gosztowt Tom., Supplika do Najj. króla z opisem ucisku i przemocy 1789; Kozłowski M., Najj. Królu, Panie mój (Prośba w sprawie z m. Serockiem o wodę) 1789; Tenże, Niżej podpisany, mając sobie komunikowaną odpowiedź komisyi skarbu, sądzi się obowiązany przełożyć przyczyny 1789; Koszutski J., Zażalenie naprzeciw Xaw. Lubomirskiemu generał major. wojsk rosyjs i Grzeg. Potemkinowi o wyzucie z całej fortuny do stanów 1789; Tenże, Niepraktykowane dzieła sędziów stały się skutkiem do stanów Rpltej żałając komisyi 1789; Rychłowski, Najj. Królu (suplika o dobra Wareckie (druk około 1789); Zawadzki S., Podanie do króla i stanów o zwrot sumy na budowę koszar Ujazdowskich 1789; Sobolewski Walenty. Prośba do stanów Rpltej o zmniejszenie podatków, b. w. m. 1789; Supplika miasta Mielejocie 1789 (DS.).

5294. R. **1789. Uchwały sejmowe. Okres II.** Actum in curia regia vars. die 23. Januarii [Warunek, Zaciągnienie sum dla wojska koronnego, Pozwolenie na zaciągnienie sum dla wojska], 28. Januarii [O podatku], 29. Januarii [Ofiara na potrzeby dla wojska], 5. Febr. [Papier stęplowany, Opłata od przywilejów], 9. Febr. [Zaciąg kawaleryi narodowej u pułków w koronie], 18. Febr. [Deputacya do interesów zagranicznych], 23. Febr. [Opatrzenie bezpieczeństwa województw ruskich], 25. Febr. [Konwencya między komisyą skarbu a Protem Potockim i innymi, *zob.* Nr. 5292], 30. Martii [Ofiara od króla z czopowego Grodna i Brześcia], 1. Aprilis [Zaciąg kawaleryi narodowej], 6. Apr. [Ofiara na powiększenie sił krajow.], 20. Aprilis [Zabezpieczenie spokojności publicz., Zalecenie komisyi wojskowej], 25. Apr. [Zlecenie marszałkom konfederacyi gener.], 2. Maii [Zlecenie komisyi wojskowej], 6. Maii [Sprawiedliwość w sprawach kryminal.], 16. Maii [Zlecenie komisyi skarbu W. X. L.], 20. Maii [Zalecenie komisyi wojskowej ob. nar.], 28. Maii [Examinatorowie dla oskarzonych o bunty], 30. Maii [Ofiara z dóbr ziemskich i duchownych, 2 ed.], 6. Junii [Wymiar sprawiedliwości, Opłata do skarbu z dóbr pojezuickich], 10. Junii [Opłata z dóbr kawal. Maltańskich, Sprawiedliwość w sprawach kryminalnych], 13. Junii [Potwierdzenie zaciągnienia sumy 10. milionów], 17. Jun. [Opłata do skarbu od kaduków], 19. Junii [Wyznaczenie Świejkowskiego kasztel. do wywozu magazynów rosyjs.], 19. Junii [Ad officium veniens Joan. Łuszczewski, *zob.* Sprawa Ponińskiego A. Nr. 5307, Oznajmienie czasu sejmikom posels.], 22. Junii [Zniesienie art. 2. konst. 1776, Komisarze powiatowi, Przysięga sędziów, Zlecenie kom. woj., Ostrzeżenie względem podatków, Opłata z dóbr dyssydent., Fundusz trzemeszyńskiego opata, Warunek dla komisarzy, Forteca Częstochowska, Lustracya dymów i podanie ludności, Podatek z dóbr królewskich, Bezpieczeństwo listów, Przydanie do przysięgi: jako pensyi zagranicznej nie brałem], 14. Julii [Zalecenie kom. wojs., Sprawa Kiltyńskiego, Ziemia Bialska], 25. Julii [Zlecenie komisyi wojskowej, Wynalezienie ofiary 10. grosza] 27. Julii [Ubezpieczenie czasu sejm., Fundusz dla wojska], 29. Julii [Dług 10 milionowy], 17. Aug. [Wzgląd na zasługi adjutantów przy boku króla], 23. sierp. [Przedaż dóbr], 26. sierp. [Zapewnienie hipoteki długu Rpltej], 24. Augusti [Zrzeczenie się sum na rzecz skarbu przez Nest. Kaz. Sapiehę, Lustracya star. trockiego], 26. Aug. [Pozew J.

Łodzi Ponińskiego, Ordynacya sądów sejmowych], 3. września [Konstytucya względem gwardyi], 10. Sept. [Osoby do ułożenia projektu rządu], 17. Septem. [Batalion skarbu koronnego, Ofiara Jana Potockiego, Ofiara Karola Radziwiłła], 23. Sep. [Czopowe od trunków zagranicznych, Sprzedaż dóbr], 25. Sept. [Nagroda kawaleryi, Uwolnienie Napiórkowskiego i Smolińskiego, Wzgląd na Rudnickiego i Paruszewskiego], 26. wrześ. [Urządzenie summ księży zakordonowych i klasztorów, Zapewnienie hipoteki długu Rpltej, Zlecenie lustracyi dóbr i sum przez prymasa zarządzonych, Zlecenie marszałkom konfed. gen., Urządzenie względem szarż w wojsku], 8. Octob. [Etat wojska], 9. Oct. [Propozycye na majorów], 15. Oct. [Zalecenie kom. woj.], 16. Oct. [Dochody z miast], 21. Oct. [Dep. do int. duchownych], 2. Novemb. [Deputacya do roztrząśnienia dochodów Warszawy, Podatek ze skór], 5. Novemb. [Zlecenie komisyi skarbu]. 9. Novemb. [Indygenat dla Xcia Ludw. Würtemberga], 14. Novemb. [Zlecenie komisyi wojsk.], 19. Novemb. [Kom. wdzkie W. X. L.]. 30. Nov. [Zlecenie kom. wojsk.], 7. Decemb. [Rekruci], 9. Decemb. [Przyjęcie ofiary], 15. Decemb. [Komisye ziem i powiatów w koronie], 19. Decemb. [Zalecenie komisyi skar. W. X. L., Zalecenie pieczętarzom do ułożenia projektu podatku dla Warszawy, Deputacya do miast król., Ustawa podatku dla Warszawy], 24. Decemb. [Zasady poprawy formy rządu] 1789 (DS.) [Także wszystkie w Vol. leg. IX. i Zbiór praw 1789, Lublin 1789].

5295. R. **1789. Sejmowe mowy Okres II.**, *zob.* Nr. 5256 i 5269. Kociełł J. (Głos *22.* stycz.); Czacki Mich. podczaszy *(23.* stycz.); Ożarowski P. (Głos *25.* stycz.); Kiciński P. (Głos *26.* stycz.), Kociełł J. (Głos), Potocki Seweryn (Głos), Rudzki K. (Głos); Jezierski J. *(27.* stycz.), Kublicki St. (Przymówienie się w materyi podatku), Leszczyński, Zieliński Ant. poseł płocki (Głos, Urządzenie królewszczyzn); Kociełł J. (Głos *28.* stycz.), Krasiński Jan (Głos za własnością dóbr starostwa zwanych), Sanguszko E. (w materyi podatku), Wawrzecki T.; Bońkowski J. (Głos *29.* stycz. w materyi podatkowania), Mniszek M. (Głos), Ożarowski P. (Głos *30.* stycz.), Drewnowski Junosza (Głos w Izbie senat.); Butrymowicz (Przymówienie się przy projekcie stępl. papieru na żydów *31.* stycz.); Kublicki St. (Przymówienie się *1.* lutego); Kurdwanowski *(3.* lutego), Skórzewski Paw. (Głos); Poniatowski St. (Głos *5.* lut.), Sielicki Ant. (Przymówienie się), Suchodolski W. (Przymówienie się), Trypolski (Głos in turno); Jordan Jan (Zdanie o chorągwi kawaleryi *6.* lutego), Krasiński J. (Głos), Ledochowski M. (Przymówienie się), Mierzejewski J. (Zdanie), Karwicki K. (Przymówienie się), Strojnowski (Przymówienie się), Kublicki St. (Przymówienie się); Mierzejewski J. (Głos *13.* lut.); Rybiński J. *(16.* lut.), Skórzewski Paw. (Głos), Suchodolski W. (Głos); Jezierski J. *(19.* lut.), Skórzewski Paw. (Głos), Strojnowski; Jordan Jan (Zdanie w materyi konwencyi z Tepperem *20.* Febr.), Miączyński K. (Discours), Morski O. (Głos), Radziszewski M., Rożnowski (Głos), Suchodolski W. (Głos), Świętosławski Wojciech chorąży (Głos), Wawrzecki T (Głos), Zboiński J. N.; Ślaski *(24.* Febr.); Czyż Kasp. (Głos *26.* lutego), Czacki M., Jordan Jan (w materyi starostw), Józefowicz, Madaliński A. (Głos), Radziszewski M. (Głos), Strojnowski; Chrapowicki *(27.* Febr.), Rzyszczewski A. (Głos), Szembek Krz. H. (Głos o starostwach); Rożnowski (Głos *28.* lutego); Bernowicz *(1.* mar.); Bońkowski Józef *(3.* mar.), Kościołkowski T. (Głos), Krasicki Stan. (Głos), Rudzki K. (Przymówienie się), Świętosławski Wojc. chorąży (Głos); Wołłowicz Józef *(4.* marca); Butrymowicz *(5.* marca), Jezierski J., Kublicki St. (Przymówienie się), Ledochowski M. (Głos), Przecławski K. J. (Wytłómaczenie się na sejmie), Tenże (Przymówienie się do tłómaczenia się obszerniejszego), Strasz Odrowąż M. (Głos), Suchodolski W. (Przymówienie się); Butrymowicz (Przymówienie się o emfiteutach *6.* marca), Kociełł J. (Głos); Jezierski J. *(7.* marca); Skórkowski Kaz. (Przymówienie się *8.* mar.); Butrymowicz (Przymówienie się o wysłaniu posłów *9.* marca), Jezierski J., Kublicki St. (Przymówienie się), Kwilecki A. (Przymówienie się), Moszyński F. (Głos), Skórkowski Kaz. (Przymówienie przy przyczyt. raporcie, toż po franc.), Tenże (Głos przy materyi podatków duchownych), Suchodolski W. (Głos); Potocki Stan. *(10.* marca), Suchodolski W. (Mowa i Przymówienie się), Tenże (Mowa z odpowiedzią na nią St. Potockiego i list St. Małachowskiego do St. Szcz. Potockiego); Czetwertyński J. Tom. *(12.* marca), Jezierski J., Kościołkowski T. (Głos), Kublicki St. (Przymówienie się), Małachowski A., Poniatowski M. prymas, Potocki Ign. (Dopraszanie się), Radzimiński J. (Głos), Wybranowski Fl. Ign. (przy proj. podatkownia z dóbr); Gurowski Wład. (Mowa marszałka *13.* mar.), Jezierski J., Matuszewicz T. (Przymówienie się), Rożnowski A. (Głos), Strasz Odrowąż M. (Głos), Suchodolski W. (Głos); Strasz Odrowąż M. (Głos *15.* marca); Cieciszowski K. K. *(16.* marca), Mierzejewski (Głos), Naruszewicz A. (Głos), Skórkowski Kaz. (Przymówienie), Suchodolski W. (Przymówienie się), Świętosławski Wojc. chorąży (Głos), Woronicz Jan X. (Mowa Kasp. Cieciszowskiego czytana na posiedzeniu sejmowem 16. marca), Zieleński L. (Głos); Rożnowski A. (Głos *17.* marca), Rudzki K. (Głos); Poniatowski Michał *(19.* marca); Butrymowicz (Przymówienie się *20.* marca w mat. podatków), Skórkowski Kaz. (Przymówienie się);

Czacki Michał *(23.* marca), Skórkowski Kaz. (Przymówienie się), Suchodolski W.; Cieciszowski Kasp. Kaz. (Przymówianie się *24.* marca), Jezierski J., Rożnowski A. (Głos); Matuszewicz T. (Przymówienie się *26.* mar. przed decyzyą projektu dziesiątą część intrat z dóbr na wojsko) (Extrait du discours (?) prononcé à la Seance de la diète 26. Mart.); Czacki M. (Głos *27.* marca), Czetwertyński Ant. Jan Nep. (Głos), Kublicki St. (Przymówienie się), Strojnowski; Jezierski *(28.* mar.), Krasiński J. *(30.* marca), Kwilecki A. (Zdanie w materyi podatkowania), Niemcewicz J. (gdy wniesiono projekt kary na obywateli zwalających podatek na chłopów), Suchodolski W., Weyssenhoff poseł infl. (Przymówienie się), Zaleski M. (Głos); Czetwertyński J. N. *(31.* marca), Krasicki Stan., Malczewski A.; Dłuski *(2.* kwietnia, w materyi podatku), Poletyłło W.; Krasiński J. *(3.* kw.), Rudzki K. (Głos), Strasz Odrowąż M. (Głos); Suchodolski W. *(4.* kwiet.), Zakrzewski Ign. (Głos); Jezierski J. *(5.* kwiet.); Butrymowicz (Głos *16.* kwiet.), Kublicki St. (Przymówienie się), Suchodolski W.; Butrymowicz (Przymówienie się *17.* kwiet.), Mierzejewski J., Sapieha Kaz. Nestor (Głos), Suchodolski W., Suchorzewski J.; Sapieha Kaz. Nestor *(18.* kwiet.); Jezierski J. *(20.* kwietn.), Potocki Ign. (Głos, toż po franc.: Avis de Marechal de Lithuanie prononcé en diète), Strojnowski (Przymówienie się); Czacki M. (Głos *21.* kwiet.), Kublicki St. (Przymówienie się), Rożnowski A. (Głos), Sapieha Kaz. Nestor (Głos), Suchodolski W., Zaleski Mik. poseł kijowski (Głos), Tenże (Przymówienie się), Zieliński Ant. (Głos); Jordan Jan (Zdanie w materyi, czyli komissarze do odbierania z dóbr ziemskich itd. *23.* kwiet.), Krasiński J., Suchodolski W., Tyszkiewicz poseł żmud. (Głos), Zaleski M. (Głos); Ankwicz J. (Zdanie *24.* kwiet.); Matuszewicz T. (Głos *27.* kwiet.); Butrymowicz (Głos *28.* kwiet.), Zaleski Mik. (Głos); Czetwertyński J. T. *(30.* kwiet.), Jezierski J.; Walewski M. (Głos *1.* maja); Czetwertyński *(4.* maja), Potocki Sew. (Głos); Mikorski (Przymówienie się *5.* maja), Potocki Ign. (Głos); Malczewski A. S. (Głos 7. maja); Butrymowicz (Głos *11.* maja), Suchodolski W., Godlewski (Głos w toczącej się materyi podatkowej); Suchodolski W. *(14.* maja); Kublicki St. (Przymówienie się *15.* maja); Karśnicki L. *(16.* maja); Ankwicz J. *(22.* maja); Suchodolski W. (Głos *25.* maja), Suchodolski Ant. (Głos); Karśnicki L. (Głos *26.* maja); Butrymowicz *(28.* maja, w materyi podatku); Karśnicki L. (Głos *28.* maja), Niemcewicz J. (przy obronie komisyi edukac.), Strojnowski (o pewności podatków); Jezierski J. *(2.* czerwca), Kossakowski M. (do Najj. Kr.), Świętosławski Wojc. chorąży (Głos); Czetwertyński J. T. *(4.* czerwca); Jerzmanowski Fr. *(5.* czerwca), Kiciński P. Głos o korrupcyi sądownictwa), Suchodolski W.; Czyż Kasper (Głos *8.* czerwca), Suchodolski W. (Mowa i przymówienie się na tejże samej sesyi); Butrymowicz (Przymówienie się przy etat. wojsk. *9.* czerw.), Ożarowski P. (Głos przy podaniu etatu przez deputacyą); Butrymowicz (Głos *10.* czerwca); Tenże *(12.* czerwca, o kadukach); Tenże (Głos *15.* czerwca o indygenatach), Jerzmanowski Fr., Strasz Odrowąż M. (Głos); Butrymowicz (Zdanie *19.* czerwca i Głos), Krasiński J.; Brzostowski Mich. (Głos *20.* czer.); Potocki Sew. (Głos *7.* lipca); Dłuski star. łukowski *(11.* lipca); Suchodolski W. *(13.* lipca); Dłuski *(15.* lipca); Matuszewicz T. (Głos *17.* lipca), Suchodolski W. (kilka mów i Zdanie in turno); Jezierski J. *(21.* lipca), Kossakowski J. (Głos); Butrymowicz (Głos *23.* lipca), Jezierski J.; Walewski M. *(25.* lipca); Kublicki St. (Przymówienie się *27.* lipca), Mierzejewski J., Walewski M., Zaleski M. (Głos o gwardyach); Szyrma Paweł (Głos in turno *28.* lipca, czy pensyą hetmanom pomniejszyć); Mierzejewski J. *(30.* lipca), Ogiński Mich.; Butrymowicz (Głos *3..* sier.), Morski (Głos); Suchodolski W. (Głos *4.* sierp.); Morski O. (Głos *6.* sierp.), Zabiełło Szymon (Głos tudzież Przymówienie się); Morski O. (Głos *8.* sierp.); Jezierski J. *(10.* sierp.), Krasicki Stan. (Głos), Krasnodębski J. (Głos), Potocki Sew. (Przymówienie się), Sapieha Kaz. Nestor, Suchodolski W., Suchorzewski J. (Głos); Czacki (Głos *11.* sier.), Suchodolski W.; Butrymowicz *(14.* sierpn.), Czacki M., Radziszewski M. (Głos); Karśnicki L. *(15.* sierp.); Karśnicki L. *(17.* sierp.); Jezierski J. *(18.* sierp.), Krasiński Adam (Głos); Kublicki St. (Przymówienie się *20.* sierp.), Niemcewicz J., Sapieha Kaz. Nestor (Zrzeczenie się sum Kaz. Sapieże należących na rzecz skarbu lit., Actum *24.* sierp.); Karśnicki L. *(25.* sierpnia); Karśnicki L. *(27.* sierpnia); Branicki Fr. X. *(28.* sierp.), Czacki M., Dłuski star., Krasiński A., Matuszewicz T. (Głos), Mierzejewski J.; Turski W. (Mowa do sędziów sejmowych *29.* sierp.); Kublicki St. (Przymówienie się *1.* wrześ.), Sapieha Kaz. Nestor (Głos), Stan. Aug. (Głos); Karwicki K. (Głos *2.* wrześ.), Stan. Aug. (Głos); Strasz Odrowąż M. (Głos *3.* wrześ.); Kociełł J. (Głos *4.* wrześ.); Matuszewicz T. (Głos *7.* wrześn.), Stan. Aug. (Głos); Długołęcki M. (Głos *9.* wrześn. przy objaśnieniu A. Ponińskiego przypozwu), Poniatowski M. prymas; Jezierski J. *(10.* wrz.); Tenże *(11.* wrześ.); Tenże *(15.* wrześ.); Butrymowicz (Głos *17.* wrześ.); Karśnicki L. *(18.* wrześ.); Suchodolski W. *(24.* wrześ.); Treter Stan. *(25.* wrześ.); Mierzejewski J. *(27.* wrześ.); Kublicki St. (Przymówienie się *28.* wrześn.), Zboiński J. Nep.; Karśnicki L. *(29.* wrześn.); Ankwicz Józef *(2.* paźdz.), Bernowicz Mich.; Kościołkowski T. (Głos *6.* paźdz.); Suchodolski W. (Głos *7.* paźdz.); Jezierski J. *(8.* paźdz.), Jordan Jan (Przy-

mówienie się); Czacki M. *(10.* paźdz.); Tenże (Głos *12.* paźdz.); Jezierski J. *(13.* paź.), Suchodolski W.; Rożnowski A. (Głos *15.* paźdz.); Potocki Stan. *(16.* paźdz. przy oddaniu projektu komisyi wojsk.), Rożnowski A. (Głos *19.* paźdz.); Czacki *(20.* paźdz.), Suchodolski W.: Butrymowicz (Głos *22.* paźdz.). Górski Stan. (Głos), Hlebicki W., Józefowicz, Leszczyński (Głos), Sokolnicki Piotr (Głos w materyi podatku w skórach), Zakrzewski I. (Zdanie z powodu wniosków, aby skóry bydlęce na skarb oddawano); Butrymowicz (Głos *23.* paźdz.), Potocki Sew. (Przymówienie się do propozycyi, czyli skóry z wołów?); Górski Stan. (Głos *26.* paźdz.); Skórski Kaz. (Przymówienie *28.* październ.), Szyrma Paweł (Głos); Rożnowski A. (Głos *30.* paźdz.); Suchodolski W. *(5.* listop.); Józefowicz *(6.* paźdz.), Karśnicki L., Potocki Ignacy (Przymówienie się, Podziękowanie po mowie J. Kr. Mości), Radziszewski M., Rożnowski A. (Głos), Rudzki K. (Głos), Zaleski M. (Przymówienie się po przyznaniu Xciu Wuertemberg za wniesieniem Xcia Czartoryskiego indygienatu); Kwilecki A. (Zdanie na sesyi prowinc. *9.* listop.); Karśnicki L. *(10.* listop. względem lustracyi starostw kłobuckiego i brzezińskiego nadanych Paulinom); Turski Wojc. (na sądach sejmowych *11.* listop.); Jordan Jan (Głos *12.* listop.), Swiętosławski Wojc. chorąży (Głos); Butrymowicz (Głos *13.* listop.), Wołłowicz Józef (Głos, Projekt urządz. propinacyj.); Jordan Jan (Zdanie *16.* listop.), Swiętosławski Woj. chorąży (Głos); Rudzki K. (Głos *17.* list.); Karśnicki L. *(19.* listop.), Zakrzewski Ign.; Mierzejewski J. *(23.* listop.); Butrymowicz *(26.* listop.); Rożnowski A. (Zdanie *3.* grudnia); Rożnowski A. (Głos posła wojew. graniczn. *4.* grud.); Turczyn W. (na sądach sejm. *7.* grud.), Turski Wojc. (na sądach sejmowych), Tenże (Odwołanie się do narodu); Kwilecki A. (Głos *9.* grud. z podanym projektem subskrypcyi na wystawienie wojska); Potocki Ign. (Głos *10.* grudnia), Rożnowski A. (Głos); Krasiński A. *(11.* grud.), Rożnowski A. (Głos); Mniszek M. (Głos *13.* grudnia); Leszczyński (Głos *14.* grud.), Rożnowski A. (Głos); Jezierski J. *(15.* grud.), Kublicki St. (Przymówienie się); Chreptowicz Joach. (Głos *16.* grudnia); Poniatowski St. (Głos *17.* grud.), Potocki Sew. (Głos), Zaleski M. (Głos); Chreptowicz Ant. (Głos *18.* grud.), Szymanowski J. poseł czerski (Głos); Małachowski H. (Głos w materyi formy rządu *21.* grud.), Mierzejewski J., Sapieha Kaz. Nestor (Głos), Szembek Krz. (Przymówienie się do projektu: Zasady poprawy rządu), Walewski K., Wawrzecki T. (Głos); Zieliński Ant. (Głos *21.* i *22.* grud.); Jerzmanowski *(22.* grud.), Mierzejewski J. (Przymówienie się); Mniszek M. (Głos *23.* grud., toż po franc.); — Butrymowicz M., Głosy i przym. się, War. 1789; — Plater K., Mowy, zdania i przymówienia się, Warsz. 1789; — Jezierski J., Przymówienie się do proj. dyssyd., Warsz. 1789; — Kublicki St., Przymówienie się za proj. kom. wojsk., War. 1789; — Kurdwanowski, Mowa przed stanami Rltej 1789; — Suchodolski W., Przypomnienie się, Warsz. 1789; — Zboiński Jan Nep., Zdanie posła ziemi Dobrzyńs. 1789; — Zakrzewski, Mowa na sejmie 1789; — Męciński J., Kazania przygodne, tom II., Kraków 1789; — Tenże, Kazania o dobrow. ofierze na potrzeby ojcz., Lublin 1789; — Kazanie o miłości ojczyzny w kościele św. Jana 8. maja 1789 (DS.).

5296. **Uwagi** obywatela nad pryncypalnymi punktami sejmu, Warsz. 1789; — Korespondencya jednego obywatela z podkomorzym i uwagi arbitra [Hugo Kołłątaj z Dłuskim] 1789, 1790; — Uwagi nad korespondencyą jednego obywatela z podkomorzym, Warsz. 1789; — Kołłątaj Hugo, Do deputacyi dla ułożenia projektu konstytucyi w sejmie wyznaczonej, Cz. IV. Listów do Małachowskiego 1789, *zob.* Nr. 5270; — Do Kołłątaja H., O sprawiedliwości, War. 1789; — Staszyc St., Mądry Polak po szkodzie, I.—II. [około 1789]; — *Uwagi nad życiem Zamoyskiego, zob. Kroniki;* — [Anonim] Myśli polityczne dla Polski, przez autora o poddanych polskich [2 ed.], Warsz. 1789 [autorem może J. M. Poniatowski prymas, por. X. Kalinki Sejm II. 428]; — Do autora Anonima 1789; — Jezierski J., Uwagi bezstronne 1789; — Tenże, Użyteczny obywatel pochwalony 1789; — Plater K., Kosmopolita do narodu polskiego, Warsz. 1789; — Listy do J. O. Sapiehy od Anonima podczas Sejmu napisane 1789; — Post scriptum do noty listów anonyma adresowanych do Małachowskiego, b. w. m. 1789; — List do J. O. Sapiehy podczas sejmu napisany 1789: — Listy do przyjaciela w materyach politycznych, Warsz. 1789; — Kopia listu od pewnego obywatela [Jasiński M.] 1789; — List posła weterana do samsiada 1789; — List obywatela do autora listów pod imieniem Doświadczyńskiego, War. 1789; — List obywatela Podola 1789; — Długołęcki M., List obyw. do posła, b. w. r. (około 1789); — Wysłouch Z., Kopia listu do Matuszewicza, War. 1789, 1790; — Krakowianin, List do Suchodolskiego posła chełmskiego 1789; — Respons ziemianina do przyjaciela, Warsz. [około 1789]; — Odgłos obywatela z Zacisza do stanów sejmu 1789; — Prawidło do poprawy dawnej formy rządu wolnego 1789; — Uwagi nad punktami: Zasady do poprawy rządu podanymi 1789; — Krasiński Adam, Zasady do poprawy formy rządu 23. Decembr. uchwalone 1789; — Rzewuski S., Punkta do formy rządu 1789, 1790; — Potocki Stan., Pensées sur la reformation du gouvernement, Var. 1789; — Łobarzewski,

Testament polityczny synowi z planem formy republik. rządu, Warsz. 1789; — Łobarzewski J., Zaszczyt wolności polskiej z opisaniem rządu angielskiego, War. 1789; — List obywatela do autora Testamentu politycznego 1789; — Łobarzewski, Odpowiedź autora testamentu politycznego na list, War. 1789; — Olizar L. Wołczkiewicz, Co uważać ma Polska w prawodawstwie tak przed jak i po dopuszczeniu składu rządu angielskiego 1789; — Myśl nad stanem prawodawczym w Polszcze [około 1789]; — Uwagi nad wyborem między elekcyą a sukcesyą, Warsz. 1789; — Uwagi dla utrzymania wolnej elekcyi, Warsz. 1789; — Rzewuski S., O sukcesyi tronu w Polsce rzecz krótka [2 ed.], Amsterd. 1789, zob. Nr. 5329; — Tenże, O tronie polskim zawsze obieralnym 1789; — Jezierski J., Bezstronne zastanowienie się nad projekt. ustawą następstwa tronu, b. w. m. i r. 1789; — Spławski Jan, Za sukcesyą tronu i przeciw niej wyszłych 1789; — Uwagi nad traktatami między Rosyą a Polską, zwłaszcza traktatem w r. 1768, War. 1789; — Do posłów wyznaczonych do cudzoziems. dworów, b. w. m. i r. [War. circa 1789]; — Pyrrhys de Varille, Lettre d'un gentilhomme polonais à Mr. Hennin [Considérations polit. sur la réponse du ministère de France à la note des marechaux], Vars. 1789 [toż po pol.]; — Sekreta gabinetów europejskich od r. 1765, 1789; — Głos obywatela do skonfeder. stanów z okolicz. etatu na 100.000 wojska, 1789; — Myśli życzliwego do etatu 100.000 wojska [około 1789]; — Ogiński, Myśli o rzeczy wojennej, Warsz. 1789; — Respons zostającego w służbie wojskowej na list obywatelski, War. [około 1789]; — Griesheim Kar., Au roi et aux Etats, Reflexions sur la nouvelle formation de l'armée de Pologne, Var. 1789; — Uwagi z powodu osobliwszego wniesienia, aby stan wojskowy oddalony był od przywilejów, b. w. r. [około 1789]; — Ostrzeżenie publicum względem werbunku, War. 1789; — Wdzięczność od arbitrów [za uchwałę o wojsko] 1789; — Karśnicki L., Rolne kantony czyli gospodarstwa żołnier., b. w. r., War. 1789; — Uwagi nad kantonami 1790; — Bezstronne uwagi do opodatkowania 1789; — Myśl nad proj. opodatkow. z dóbr ziemskich 1789; — O podatku ofiary, Kalendarzyk polit. war. na rok 1790; Warsz. 1789; — Przyczyny uchylenia niektórych ustaw na sejmie r. 1775 z pokrzywdzeniem skarbu 1789; — Plater K., Głos starostów do stanów zgromadzonych 1789; — Uwagi obywatelskie nad projektami względem duchowieństwa, b. w. m. 1789; — Uwagi z powodu różnych pism na stronę duchowieństwa w materyi podatkowania, b. w. r. 1789; — Uwagi polit., tyczące się władzy kościelnej [List obywat. wołyńskiego do obywat. mazow. 7. wrześn.], Warsz. 1789; — Uwagi obywatelskie nad proj. względem duchowieństwa 1789, 1790; — Rozmowa dwóch kawalerów o układaniu po datku na duchownych 1789; — Głos wolny obywatela z parafii 1789; — Respons na list plebana pod płaszczykiem kanonika [Jezierski J.] 1789, zob. Nr. 5270; — Skarszewski Wojc. X., Odpowiedź plebana na nowe zarzuty przeciw duchowieństwu, Chełmno 1789; — Tenże, Respons X. plebana do korespond. warsz. 1789; — Tenże, Kalkulacye pożytków z zabranego na skarb biskupstwa krakows. 1789, 1790; — Od kapituły katedr. krak. do dzierżawców względem intrat 1789; — Rachuba najkrótsza dochodów dóbr biskupich, Warsz. [około 1789]; — Sołtyk Stan., Uwagi nad pismem, Plenipotenci miast duchownych do Sołtyka posła krakowskiego 1789; — Nota anonimusa do Najj. stanów względem fundacyi kanoniczek, Warsz. 1789; — Przydatek do noty anonimusa względem Kanoniczek, War. 1789; — Odpowiedź na pismo p. t. Nota anonima względem kanoniczek, 28. czerwca 1789; — List do przyjaciela w okolicznościach miast, 2 ed., War. 1789, 1790; — Suchorzewski J., Zasady praw miejs., War. 1789; — Mędrzecki A., Wiadomość o pierwiast. miast zasadzie w Polsce, Warsz. 1789; — Tenże, Prawa miast pols., War. 1789, 1790; — Odezwa miast polskich przez obywatela zakątnego do prawodawców 1789; — Barss Franc., Bezstronne uwagi nad mową Jezierskiego 15. grud. przeciw mieszczanom, War. 1789; — Uwagi nad stanem rolniczym i miejskim, Warsz. 1789; — Ciąg dalszy uwag 1789; — Morski O., Uwagi o chłopach, Warsz. 1789; — O włościanach, War. 1789; — Głos poddaństwa do stanów 1789; — Łzy nie wodne 12. maja, Warsz. 1789; — Pilchowski D., Odpowiedź na pytanie, jeśli nieczułość ku poddanym opanowała serca, Wilno 1789; — Uwagi nad pokorną prośbą żydów, Warsz. [około 1789]; — Józefowicz Hlebicki Wincenty, Myśli do reformowania żydów 1789; — Butrymowicz, Sposób uformowania żydów w obywateli, Warsz. 1789; — Chromiński Kaz., Wyłuszczenie praw dowodzących niewolności mieszkania żydów w Warszawie, oraz o potrzebie ich reformy 1789, zob. Nr. 5266; — Zdanie obywatela ukazujące potrzebę ustanowienia hierarchii greko-nieunickiego kościoła 1789; — Plater K., O banku narodowym w Polszcze. Warsz. 1789; — Tombeur N., Examen des avantages d'une banque nationale, Vars. 1789; — Zniesienie lichwy 1789; — Sekreta jurysdykcyi marszałkowskiej, Do stanów sejm. przed poprawą rządu krajowego 1789; — Respons obywatelu z Litwy na list z Korony 1789; — Respons na odpowiedź 15. maja na list obywatela w celu rozsądzenia strat miasta Wilna 1789; — List obywatela z Wilna z okoliczności sejmu 7. listop. [około 1789], Warsz. 1789; —

Z Rykijowa, Odezwa na Żmudzi 29. list. [uwagi względem sejmu] 1789; — Uwagi i żądania obywatelów polskich po województwach 28. lutego, Warsz. 1789; — Prawdziwy obywatel wołyński do Pana Mazowieckiego na uwagi polit. do tegoż adresowane 1789; — Obserwacye nad projektem Moszyńskiego posła bracławskiego 1789; — Obserwacye nad obserwacyami do projektu Moszyńskiego 1789, 1790; — Siarczyński Fr. i Dmochowski F., Zakus nad zaciekami wszechnicy krak. 1789; — Uwagi (nad zakusem pióra Fiałkowskiego) 1789; — Dmochowski Franc., Urywek z Bicza kręconego w Krakowie z okazyi Zakusu, Warsz. 1789; — Zdanie obyw. ukazuj. potrz. założ. komisyi Rpltej skarbu koronnego w starostwie kołobuckiem od fortecy Częstochowskiej 1789 [DS.], Por. Nr. 5270.

5297. **Starkowsky, Brief an seinen Freund zu Darmstadt 1789; Kopia listu pisanego z Rzymu 1789; Przełożenie z francuskiego listu pisanego 13. grud. z Gandau 1788; List J. N. B. obywatela lwowskiego do mniemanego Niewiadomskiego, Warsz. 1789; Prośba dobrze życzącego do Blancharda, Warsz. 1789, *zob.* Nr. 5271; Czamarka y sarafan w czasie sejmu w Polskę wprowadzonego, Warsz. 1789 (DS.).**

5298. **Rozmowa Ojczyzny z cnotą do Ign. Potockiego przez J. B., Warsz. 1789; Koszutski J., Odpowiedź przeciw paszkwilom Moszkowskiego, publiczność niech tu sądzi 1789; Potocki Stan., List do publiczności o rozrzuconych przeciw niemu paszkwilach, Warsz. 29. sierp. 1789 (DS.).**

5299. Pius VI., Venerabilibus fratribus Arch. et Ep., List pasterski [po pol. i łac.] w Rzymie 5. września 1789; — Cieciszowski Kasp. Kaz., List pasterski do duchowieństwa polecający modlitwy o pomyślność sejmu 1789; — Tenże, List pasterski, Warsz. 27. grudnia 1789; — Woronicz J. X., List pasterski P. Cieciszewskiego d. 27. grud. 1789; — Olechowski Józef, Obwieszczenie z urzędu biskupiego [dotyczące werbunku], Kr. 1789; — Tenże, Urząd biskupi zaleca modlitwą duszę Fr. Potkańskiego bisk. 1789; — Lewiński S., List pasterski biskupa sufragana Metrop. Rusi [po rusku i pol.] 1789; — Betański A. W., Komunikuje 6 dekretów gubernialnych, Lwów 1789, *zob.* Nr. 5312; — Bielański P. X., List okólny z prośbą o łaskę dla sejmujących d. 16. Aprilis, Lwów 1789; — Tenże, Ustawy dyecezyalne podczas kongregacyi dziekańskiej, Berdyczów 1789 [DS.].

5300. Actes de la diète de Courlande 1789; — Diarium d. 10. Febr. limit. Landtages, Toż, vom 15. bis 22. Juni, Mitau 1789; — Auszug aus den Verhandlungen 1789; — Raison Sonderbare Vorträge 1789; — Note an E. W. Ritter 31. März 1789; — Manteufel-Szöge, Bemerkungen über Puncte der Betrachtungen Kurland, Warsch. 1789 [toż po franc.]; — Tenże, Schreiben eines Kurländers, Warsch. 1789 [toż po pol.]; — Tenże, Antwort auf das Send-Schreiben an den Fürsten N., Warsch. 1789; — Erklärung der Ritterschafts-Delegirten 1789; — Uwagi Polaka nad Kurlandyą, b. w. r., Warsz. [toż po niem., około 1790]; — Odpowiedź na Uwagi Polaka nad Kurlandyą [po r. 1788]; — Roztrząśnienie odpowiedzi na uwagi Polaka, b. w. m. i r. 1789; — Heyking H. K., Über den Kurischen Landtag, Warsch. [toż po fr.] 1789; — Tiedwitz E., Oek. pol. Abhandlung April 1789; — Note 5 d'Août 1789; — Litt. declaratoriae pro ord. equestri 5. Nov. 1789; — Rescriptum exhortatorium, Var. 12. Nov. 1789; — Heyking H. K., Protestation 1789 (DS.) [Por. Winkelmann Nr. 9152—57].

5301. R. **1789**. Mniszek M., Obwołanie względem przekupniów i rzeźników 1789; — Tenże, Do szlachty 28. lipca 1789; — Sobolewski Walenty, Komisya z seymu [Lustracya interesów pryw. w Warszawie] 20. Julii 1789; — Odezwa do publiczności Warszawy 1789; — Szemat tabelli ludności 1789; — Szemat tabelli dymów we wsi szlacheckiej 1789; — Szemat paszportu 1789; — Szemat zaświadczenia ludziom wolnym od werbunku 1789 [DS.].

5302. Branicki Fr. X., Obwieszczenie hetmana w. kor. wraz z komisyą wojsk., War. 3. kwiet. 1789 DS.

5303. **Listy**. Kołłątaj H., Listy w przedmiotach naukowych, Kraków 1845; — Listy Kołłątaja, wyd. Siemieński, Pozn. 1872 (Por. Kraj. Krak. 1872 Nr. 227); — Dziennik ks. H. Kołłątaja, przez ks. L. Polkowskiego, Przew. nauk. lit. 1882; — Śniadecki J., Listy [wstęp J. I. Kraszewskiego], Pozn. 1878; — Listy Jana Albertrandego do Pijusa Kicińskiego 1789—90 [z Muz. dom. F. S. Dmochowskiego], Arch. dom. Wójcickiego 1856.

5304. **Relacye** Gereta, rezydenta toruńskiego na dworze polskim, wyd. Liske X., Dz. Pozn. 1868 Nr. 65—110, Dz. lit., Lwów 1870, Przew. nauk. lit. 1874 t. I.

5305. **R.** *1789.* **Błoński Teod., Mowa na zaczęciu legitymacyi obywatelów d. 12. lut. miana w Radomiu 1789; Dłuski star. łukow., Mowa d. 1. Julii w Lublinie 1789; Kicki O., Mowa przy odebraniu laski od Ziemstwa lubels., mowa Dmochowskiego (*zob.* Nr. 5308) i mowa marszałka 1789; Mowa przy powitaniu na Antokolu Alex. Sapiehy przez jednego z XX. Trynitarzów 26. listop., Wilno 1789 (DS.).**

5306. **Sąd sejmowy**. Ordynacya sądów sejmowych d. 24. Aug. 1789; — Zbiór pism sejmu r. 1789 obejmujący te procesa cyw.: M. Augustowa z ekonomią grodzieńską oraz Karlewiczem instygatorem, Bauhofferów Stefanich z Roch. Wirmserem, Białopiotrowicza z Brygidkami grodzieńskiemi, Kościoła brzeskiego przeciw Ignac. Tęgoborskiemu szambelanowi i Wyganowskiej podkomorzynie, Xaw. Brzostowskiego z poddanymi starostwa mściborskiego, Hel. de Czosnowskie, Pauli Ożarowski vidua Math. Kaliczowski et

officium castrense Zambrovicense Chris. Opacki, Drozdowicza przeciwko instygatorom i starostwu hajeńskiemu, Dulicza skarbnika przeciw instygatorom lit., Gedroyciów przeciw Wolańskiemu, Matuszewiczom i Alexandrowiczowi, Ekonomia grodzieńska przeciw miastu Augustowowi, Objaśnienie interesu miasta sejmowego Grodna, Jana Józ. Kłokoskiego wojs. mińskiego przeciw Gnatowskim, Kochów z J. i B. z kantelów Faberami ławnikami kowieńskimi, Liebe szambelana i Hermanów z starostwem hajeńskiem, Nikod. A. Modzelewskiego z Xaw. i Anną z Szarfów Stefanimi i Kossakowskimi, Narkiewicza przeciw zarzutom B. Cywińskiego, Status causae [le prince Poniński devoit la somme à Mr. de Gören, Ministre Pruss.], L'affaire de Poniński et Mr. Grabowski, Józ. Przeździeckiego i And. Olędzkiego przeciw Wereszczyńskiemu, Chrapowickiemu i Śliźniom, Sukcesorów Mich. Obarzankowskiego, Ogińskich, Kwinty, Szaumana na zarzut Manużżego starosty opeskiego, Platerów przeciw Borchom szwagrom, Poźniaka pułkownika oszmiańskiego z Wołodkowiczami z instancyi star. hajeńskiego, Romerów przeciw Bernardynkom wileńskim i krzywobłockim, Sawińskich z Wołodkowiczami starostami hajeńskimi, J. Starzeńskiego przeciw Bieńkowskim w trybunale piotrkowskim, Sylwestrowicza łowczego wileńs. z odpowiedzią na pismo Moszyńskiego, *zob.* Nr. 5293; Ludw. z Załuskich Szaniawskiej z kredytorami Fil. Nereusza Szaniawskiego starosty bolesławs., Posesorów okolicy Tołoczki przeciw Kamaldulom wigierskim, Tomatis, Broeman Status causae, Rocha Wirmser kupca m. Wilna z Xaw. Stefanim kupcem i Jerzym Kossakowskim, Sprawy Jana Wolańskiego z Kons. z Mickiewiczów i Stan. Matusewiczami a Krzyszt. Giedrojciem 1789 [DS.]; — Proces Ponińskiego, *zob.* Nr. 5307.

5307. **Proces przeciw Ponińskiemu**, Dzien. sesyi sądu sejm., *zob.* Nr. 5256; — Actum in curia vars.: 19. Junii [Sprawa Ponińskiego], 6. Augusti [Zapozwanie], 26. Aug. [toż] 1789, *zob.* Nr. 5294; — Poniński Adam, Głos 29. sierp. 1789; — Branicki Fr. Ks., Odpowiedź na objaśnienie propozycyi pozwu Ad. Ponińskiego przez Stef. Grudzińskiego d. 9. Septembra 1789; — Sprawa instygatorów i ich donoszącego Wojc. Turskiego przeciw Adamowi Ponińskiemu o ogłoszenie siebie gwałtowne za marszałka, branie pensyi zagranicznych, Warsz. 1789, 1790; — Turski Wojc., Przymówienie się w sprawie instygatorów przeciwko Ad. Ponińskiemu, Treść zarzutów Ponińskiemu uczynionych z treścią usprawiedliwienia 1789, 1790; — Odpowiedź ze strony instygatorów i Ad. Ponińskiego przeciw Wojc. Turskiemu względem różnych zarzutów 1789; — Odpowiedź urodz. Turskiemu na zarzut brania pensyi zagranicznych 1790; — Rzecz posp. nie mogąc obojętnem okiem patrzeć na szkodliwe Ad. Ponińskiego kroki [zawieszenie go w dostojeństwach] 1789; — Poniński Kalixt, Dwa listy do komisyi wojsk. a trzeci do brata luźno wyszłe 1789, Prześwietna komisyo wojskowa ob. nar. d. 8. Julii [2 ed.] [jako brat] 1789, Najjaśn. Królu i prześw. stany [objaśn. delacyi, 2 ed.] 1789, Głos 5. grudnia z oświadczeniem delacyi, Warsz. 1789; List do Suchodolskiego 16. grud. 1789; — Suchodolski W., Odpowiedź na list Kaliksta Ponińskiego, Warsz. 17. grud. 1789; — Długołęcki M., Głos z limity miany [względem Ponińskiego], Warsz. 1789; — Replika instygatorów i W. Turskiego d. 6. marca, 13. t m. 1790; — Turski W., Przypomnienie 29. marca 1790; — Tenże, List do Suchorzewskiego i Suchodolskiego 1790; — Replika z strony X. Ponińskiego na Replikę delatora d. 24. marca 1790; — Przymówienie się tegoż ostatnie 28. sier. 1790; — Actum in curia reg. d. 1. Sept. 17 0 [wyrok sądu sejm. na Xcia Ponińskiego i przywrócenie do sławy Tadeusza Reytana] 1790, *zob.* Nr. 5326; — List obywatela do ojca z synem posłem korespondującego [O uwięzieniu Ponińskiego] 1789; — List plebana [Skarszewski] do brata posła z objaśnieniem sprawy Ponińskiego oraz z odpowiedzią na pozew Branickiego 1789; — List wolnego obywatela do sędziego sejm. z podziękowaniem za rezolucyą sądową 1789; — List ojca do syna względem odjęcia wolności Ponińskiego, skonfiskowania dóbr bisk. krakowsk., w Stężycy pisany 1789; — List obywatela do X. Kaliksta Ponińskiego 1789; — Uwagi wolnego obywatela w okolicznościach sprawy Ponińskiego [2 ed.] 1790; — Przyjaciel dekretowanego Adama, Z Strassburga 9. września 1790; — Lichowski, Epistola 1790 [DS.].

5308. R. **1789.** Dekret trybunułu lubelskiego między Kosińskim a Wygonowskim w sprawie paszkwilów 1789; — Czartoryscy Józ., Kazim., Fr. S. Moszyński, żydzi i kahał łucki, sprawa o mniemane uciążliwości 1789; — Excerpt między Drohiczynem i Al. i Janem Onufr. Ossolińskimi 1789; — Odpowiedź obwinionych Kaczorkowskiego, Kosaka, Płaszczykiewicza, Kraków 1789; — [Poniatowscy] Replika przeciwko włości starostwa wieluńskiego, Wilno 1789; — Approbacya konwencyi między komisyą skarbu koronnego a Tepperem zaszłej, Warsz. 1789; — Fijałkowski Józef Tad., List do publiczności o przymówienie się do trybun. piotrkowskiego 1789; — Actum Petricoviae 2. Sep. [wyrok przeciw Józ. Tad. Fijałkowskiemu] 1789; — Dmochowski Ant., Mowa przy reasumpcyi trybunału kor. 20. kwietnia, Lublin 1789; — Początek i koniec kadencyi grodzieńskiej za sławnej laski Alex. Sapiehy marsz. trybun. 1789; — Tyzenhaus Ant., Głos podnoszącego laskę w izbie sądowej deputata 1789; — Sprawa między J. J. Tan-

nenborg i członkami dyssydentów a starszymi Collegium kościelne składającymi 1789, *zob.* R. 1786; — Sprawa magistratu Wilna z Fr. Ryxem, Wilno 1789; — Odpowiedź na za rzuty Wilnowi 1789; — Sapieha Kaz. Nest., List d. 2. maja od mieszczan wileńskich 1789; — Prószyński St., Głos przy limicie kadencyi 1789; — Jeleński Jan, Toż 1789; — Sapieha A., Toż 1789; — Tenże, Mowa w izbie sądowej przy reassumpc. trybunału, Grodno 1. maja 1789 [DS.].

5309. R. **1789**. Porządek materyi z nauk moralnych i fizycznych dla kan. stanu akad., Krak. szk. głów. 1789; — Uczniowie szkół narod. medalami diligentiae zaszczyceni, Zarazem szkoły od wizytatora wizytowane, Kraków 1789; — Przybylski J., Mowa przy trzeciem rozdawaniu nagród, Kraków 1789 [Por. **E.** 1789: Przybylski]; — Z Krakowa, Ogłoszenie konkursu do katedry patologii i praktyki szpitalnej 1789; — Popis roczny nauk w szkoł. warsz. pijar. 1789; — Dmochowski Fr., Oratio pro instauratione studiorum, Vars. 1789; — Dowód postępku w naukach w szkołach wileńs. pod dozorem Tom. Życkiego 1789 [DS.].

5310. R. **1789**. Przełożenie od konfraterni kupieckiej Poznania o pokrzywdzeniach [Fryd. Bielefeld i Jan H. Jenka] 1789; — Odpowiedź konfraterni poznańskiej na explikacyą żydów 1789; — Odpowiedź z wywodem od synagogi żydów [około 1789]; — Prezydent z magistratem m. Starej Warszawy, Zalecenie do rzemieślników, aby rękodzieła podrożone nie zostały 1789; — Le Bon, Towary [spis], Krak. [około 1789] (DS.).

5311. R. *1789*. Poczobut M. i T. Kundzicz, Wiadomość o funduszu szpitala i probostwa św. Trójcy do wyprowadzenia ofiary na wojsko, Wilno 1789; Uwiadomienie o funduszu dla żebraków, Krak 1789; Plater K., Do płci pięknej (odezwa), b. w. r. 1789 (DS.).

5312. **Austrya**. Zbiór wyroków i rozkazów, Lwów 1789, *zob.* Nr. 4998; — Sądu urządzenie [powszechne kryminalne], Lwów 1789; — Nachricht von dem k. k. galizisch. Appellationsgerichte, Lwów 1789; — Verordnungen einsichtlich der in Oesterreich in specie in Galizien in Umlauf gesetzten Banknoten 1789; — Wypis z listu obywatela podolskiego [po pol. i niem., o bitwie pod Galaczem] 1789, *zob.* Nr. 5299.

5313. **Prusy**. Pozew, My Fr. Wilhelm król pruski, Bydgoszcz, Od sądów zadwornych powołujący mających pretensye do Raf. Radojewskiego 1789 DS.

5314. **Rossya**. Katarzyna II., Ekstrakt z gazety hamburskiej, Kopia responsu Branickiej pisanego z powinszowaniem imienin 1789; — Wichert Hier., Kazania [1. Dziękczynne Katarzynie II., 2. Na ogłoszenie ustaw], Płock 1789; — Magnae Russ. imperat. duci Princ. Potemkin carmen Polociae 1789 [DS.].

5315. R. **1790**. **Uniwersały**. Uniwersał o poprawie rządu 12. marca 1790; — Małachowski Stan. i Sapieha Kazim., Uniwersał 2. sierpnia, Stan dochodów seminaryów i szpitalów 1790; Uniwersał zalecający wybór następcy tronu 24. wrześ., War. 1790; [Początek: Panowie! — a poleca Elekt. Sas. na następcę tronu]; Uniwersał 25. paź. 1790; — Uniwersał marszałków uwiadamiający o czynnościach sejmowych 1790; — List okólny marszałków seymu czteroletniego, Warsz. 1790; — Uniwersał skonfederowanych Rpltej stanów dat. na sesyi sejmowej, o instrukcye sejmikowe co do sukcesyi 1790; — Stan. Aug., Pismo ważne ze strony króla 1790 [DS.].

5316. R. **1790**. **Komisya Rpltej Skarbu**. Uniwersał: uwiadamiający obywatelów o płacy dla żołnierza 11. stycz. 1790, względem licytacyi dóbr do bisk. krak. i ks. siew. należących 11. lut. 1790, względem przysp. opłaty podatków 12. lut. 1790, względem zaciągnienia summ dla wojska 23. lut. 1790, względem podatków 1. marca 1790, względem przedłużenia raty wnoszenia nowej ofiary 5. marca 1790, względem dawnej lustracyi głów żydowskich 30. kwietn. 1790, względem dopełnienia lustracyi dymów 1. maja [2 ed.] 1790, względem opłaty złotego z dymu na magazyny 1790, zabraniający wprowadzania monety zagran. 8. czewca 1790, względem podatku skórowego 14. czerwca 1790, co do sprzedaży skór 1790, o czopowe 15. lipca 1790; Obwieszczenie względem licytacyi czopowego 1790; Ustanowienie miejsc do exekucyi podatków publicznych 29. lipca 1790; Uniw. co do miar i wag 25. września, Warsz. 1790; Obwieszczenie do wierzycielów Rpltej względem zgłaszania się d. 2. październ. 1790; Uniw. względem tytoniu, Warsz. 30. grudn. 17 0; Ustanawia ceny tabaki 1790; Uniwersał względem pomnoż. dochodu 1790; Uniwersał względem królewszczyzn 1790; Instrukcya o królewszczyznach d. 20. maja 17 0; Zasady do urządzenia sprzedaży wieczystych królewszczyzn 23. Decembr., Warsz. 1790; Wiadomość o summach na starostwach i królewszczyznach 10. sierpn., Grodno 1790; Uniw. względem sum po duchownych 1790; Podatek w kontynuacyi z dóbr duchownych 1790; Protokół ekonom. skarbu koron. 27. marca, Klassyfikacya przedaży skór 1790; Protokół ekon. skarbu koron. 14. czerwca 1790, Dyspozycya podatku skórowego 1790; Zawotowanie komisyi skarbu koronn. 1790; Deputacya do przeniesienia podatku podymnego, Warsz. 1790; Deputacya do porównania ofiary i podatków 13. marca [15. marca] 1790; Obwieszczenie deputacyi do przeniesienia podatku podymnego [podp. Walewski] 1790; Nota od komisyi skarbowej do Najj. Stanów 1790; Kopia kontraktu komisyi Rzeczyposp. Skarbu koronnego 1790;

Tabella pokazująca stan dochodów Skarbu 17 0; Tabella podatków dawnych i nowo ustanowionych 1790; Ofiara na ten raz uczyniona 1790; Wyznaczenie komisarzy względem ofiary 1790; Ofiara stanu rycerskiego na powiększenie sił krajowych 1790; Ofiarę młynarzów przyjmujemy 1790; Ofiara publicznej usługi Stefana Niewiarowskiego [około 1790]; Ofiara W. Walickiego wojew. rawskiego pr. 27. maja 1790; Zebranie dobrow. ofiar złoż. u St. Małachowskiego 12. paźdz., Warsz. 1790; Ofiara Eks-Jezuitów z własnych swych osób dla Rzeczpospolitej uczyniona 1790; Komisya skarbu uwiadamia o nagrodzie Szczerbiny 1790; Taż projektuje uwolnić Andrykiewicza 1790; Szematy taryf do podatku podymnego 1790; Zaświadczenie kancell. ekonomicznej na żądanie A. Górskiego, iż żadnych dóbr J. Przeciszewskiego przy rewizyi ofiar 10 grosza zapisanych nie ma, Grodno 1790 [DS.].

5317. **Komisye porządkowe** cywilno-wojskowe, Warsz. 1790; — Lokacya komisyi cywilno wojsk. 1790; — Polecenie na sesyi sądów komisyi porządkowej 1790; — Tabella płacy officyalistów kom. wojsk. 1790; — Komisye wojewódzkie i powiatowe W. X. Lit. 1790; — Świtkowski G., Pełnomocne polecenie podane do akt komis. powiat. 30. sierp. 1790; – Tomaszewski D., Mowa kom. porządku cyw.-wojsk. przy komisyi w Bracławiu 25. lut. 1790; — Extrakt z protokołu kom. porządkowej ziemi czerskiej d. 11. marca oblatowany 1790; – Komisya porządkowa cyw.-wojsk. wojew. kijowsk.: Uniwersał, Żytomierz 27. lutego 1790; Uniw. Żytomierz 4. marca 1790; Uniw., Żytomierz 5. marca 1790; Uniw., Żytomierz 20. marca 1790; Uniw., Żytomierz 2?. kwietnia 1790; Uniw., Żytomierz 11. maja 1790; Uniwersał, Żytomierz 19. czerwca 1790; Uniw., Żytomierz 5. sierpnia 1790; Uniw., Żytomierz 12. sierpnia 1790; Uniw., Żytomierz 4. Sept. 1790; Uniw., Żytomierz 7. września 1790; — Komisya porz. cyw.-wojsk. pow. kościańskiego d. 10. czerwca [przepisy ogniowe i porządku] 1790; — Ordynacya pow. kowieńskiego 1789; — Ordynacya procesu woj. krak., Krak. 1790; — Korsak Fl., Mowa przy rozpoczęciu komisyi cyw.-wojsk. w Krzemieńcu d. 22. lutego 1790; — Komisya porządkowa cyw.-wojsk. powiatu latyczowskiego, Uniwersał 1. marca o paszportach 1790; Obwieszczenie ogólne o obowiązkach komisyi, Latyczów 1790; Mikłaszewicz Matkowski B., Mowa przy rozpoczęciu komisyi porządkowej w Latyczowie 1790; — Ordynacya czynności i sądów komisyi ziemi lubelskiej d. 22. lut. 1790; — Komisya porz. cyw.-woj. wdztwa wołyń. pow. łuckiego, Łuck 9. grudnia 1790; — Uniwersał kom. porz. wdztwa wołyń., Łuck 9. grudnia 1790; — Komisya porządkowa cyw.-wojsk. ziemi łukowskiej d. 30. grudnia [taksa skór] 1790; — Wyłączenie komisyi sądowo-cyw. dla ziemi mielnickiej, Prawo 15. lut. 1790; — Komisya porządk. cyw.-wojsk. wdztwa rawskiego 1790; — Komisya porządkowa cyw.-wojsk. wdztwa Sendomirskiego 1790; — Ordynacya komisyi cyw.-wojsk. w wdztwie sieradzkiem [c. 1790] [DS.]; — Korzon T., Kom. porząd. cyw.-wojsk., Ateneum 1882 I.

5318. R. **1790. Etat wojska** koronnego i W. X. Lit. 1790; — Tabella generalna komputu wojska 1790; — Komisya wojsk., O wielości płacy żołnierza z d. 11. styczn. 1790; — Deputacya do kom. wojskowej 1790; — Sztab generalny wyższy, Warsz. 1790; — Rezolucya Lubowidzkiemu gener. od kom. wojsk., Warsz. 3. sierpnia 1790; — Chrzczonowski rotmistrz, Nota do Najj. P. i Stanów 16. kwiet., Warsz. 1790; — Truskolawski Ed., Mowa na poświęcenie sztandarów w obozie d. 7. Sept. 1790; — Jakubowski G., Mowa przed obrządkiem obleczenia kadetów w mundur, Warsz. 1790 [DS.].

5319. **Artykuły wojskowe. Kriegs Artikeln, Warsz. 1790; Opisanie rang w kawaleryi narodowej 1790; Przepisy porządkowe do mustry dla kawaleryi narodowej, Warsz. 1790; Toż, dla regimentów pieszych wojska, Warsz. 1790; Przepisy dla dekuryów szkoły kadetów, War. 1790; Powinności żołnierza i unter-oficera 1789; Powinności korpusu artyleryi 1790; Regulamen służby obozowej i garnizonowej, War. 1790; Regulamen exercerunku dla brygad kawaleryi narod., Warsz. 1790; Proceder prawny wojsk 1790 (DS.).**

5320. **Sprawy zagraniczne**, *zob.* Nr. 5263 i 5289. Negocyacya pruska w Polszcze, Warsz. 1790; — Punkta do pokoju dworowi pruskiemu, Warsz. 1790; — Fryderyk II., List króla pruskiego do Najj. Pana 11. kwietnia z Berlina 1790; — Stanisław August, List do króla JMci pruskiego d. 17. marca 1790; — Traktat przymierza między królem a królem pruskim, Warsz. 1790; — Addytament do Gaz. warsz. 1. maja, List króla pruskiego do Xcia Wirtembergskiego Ludw. 1790; — Addytament do Gaz. war. 8. maja, Korespondencya króla Prus z Stan. Aug. 1790; — Addytament do Gaz. war. 8. maja, Korespondencya względem traktatu handlowego 1790; — Zdanie posła prow. Wpolsk. z okazyi traktatu handlowego 15. mar. 1790; — List pożegnania do hrabi Stakelberg 4. maja 1790; — Nota do posła rosyjskiego [po franc. i pol.] 1790 [DS.], Russkaja Star., Moskwa 1876; — Schweden u. Russland, Sybels, Hist. Ztschrft. XXII.; — Borcke hr. de, Kopia listu do króla szwedzk. z 4. lut., Sztokholm 1790; — Engöström Waw., Nota posła, War. 14. kwiet. 17 0; — Tenże, Déclaration du ministre résident de Suède 1790; — Remarque sur la lettre du prince Nassau, Stockholm 1790 (toż po szwedzku, E. IX.) [DS.]; — Vivenot A., Quellen z. Gesch. der deutschen Kaiserpolitik 1790–1801, Wien 1870, *zob.* Nr. 15 9; — Potocki Stan. Szcz. do Ben. Hulewicza z Wiednia d. 22. czerwca [O nieoddanie Gdańska i Toru-

nia] 1790; — Tenże do tegoż d. 7. i 14. sier. z Wiednia, War. 1790; — Tenże, List odpowiedni do króla pol. 23. list. z Wiednia 1790 [Przyj. ludu, Leszno 1842 IX.]; — Pretensye do Austryi, Hubert L., Pom. hist. I.; — *Zob. Nr. 5342 (Galicya)*; — Janowski X., Excerpt z listu z Konstantynopola 1790; — Opisanie urocz. wjazdu Potockiego do Pery 10. Aug. 1790; — Opisanie audyencyi J. W. Potockiego u sułtana IV. die Aug. 1790; — Manifest Stanów Flandryi z franc. [podp. J. F. Rochaert], Warsz. 1790; — Neselrod, Punkta preliminaryjne do pokoju posła rosyjsk. dworowi berlińsk. 1790 [DS.].

5321. **Uwagi** nad aliansem z Moskwą, Warsz. około 1790; — Staszic Stan., Przestrogi dla Polski z teraźniejszych politycznych związków 1790; — Przestroga dla Polaków z okoliczności odmiany postępowania względem nich moskiewskiego [2 ed.], Warsz. 1790; — Observations sur l'échange des villes de Danzig et Thorn pour le rabais, Vars. 1790; — Maska odkryta na marsowym polu w Paryżu z fran. przeł. [Knowania pruskie o rozbiór Polski] 1790; — Rzewuski A. W., O proponowanej przez dwór londyński cessyi Gdańska dla dworu berlińskiego, uwagi, b. w. m. i r. 1790 [DS.]; — Boscamp, Turco-Federomanie d'une alliance droite de la Pologne, Vars. 1790; — A l'operateur patriote sur la Turco-federomanie 1790 [DS.].

5322. **Bunty na Ukrainie.** Wyznaczenie egzaminatorów w sprawie o bunty zaskarzonych 1790; — Tański Ign., Relacya deputacyi do egzaminowania oskarzonych o bunty, część I., Głosy przy relacyi, Annexa, War. 1790; — Tenże, Treść z relacyi 1790; — Makulski Fr., Bunty ukraińskie z przydaniem kazania, War. 1790; — Na list z Warszawy odpis z Ukrainy. Warsz. 1790; — Worzell, Sposoby zapobieżenia buntom 1790; — Extrait du discours à la diète 26. Mars 1790 par un des membres de la dep. pour le mouvement seditieux 1790; — Łapiński S., Kazanie z okoliczności buntowniczych zamachów, Wilno 1790 [DS.].

5323. **Deputacya do miast,** *zob.* Nr. 5291. Miasta koronne i W. X. Lit., Prośba do deputacyi 1790; — Odpowiedź na miast żądania, około 1790; — Królu Najjaśniejszy! Prośba plenipotentów miast 1790; — N. N., Manifest przeciw mieszczanom, War. 1790; — Olizar Wołodkiewicz L., Memoryał reprezentantów wdztw kijow. i wołyńsk. z okoliczności memoryału od miast podanego 1790; — Dekiert J., Od miast koronnych do N. Pana i stanów [pióra Kołłątaja] 1790; — Tenże, List do St. Małachowskiego 30. Oct., War. 1790 (toż po niem.); — Królu Najjaś., Prośba miast przeciw połączeniu z żydami 1790; — Sprawiedliwość długim miejskich praw memoryałom krótką uwagą dość czyniąca 1790; — Sprawiedliwość miastom polskim W. X. Lit. 1790; — Kaspary Jan, Przeświet. wojew. krak., Podziękowanie za opiekę nad miastami 1790 [DS.].

5324. R. **1790. Sejmu okres III. Projekta formy rządu** przez deputacye 1790; Projekt do formy rządu deputacyi sejmowej złożony sejmowi 1790; Prawa kardynalne, których odmieniać nie będzie wolno, Warsz. 1790; Myśli obywatelskie o istocie praw kardynalnych, Projekt do prawa 1790; Myśli obywatela nad praw. Rpltej, Projekt do klasyfikacyi onych 1790; Punkta z projektu praw kardynalnych w większej części udecydowane, około 1790; — Sejmiki deputackie, Projekt 11. maja 1790; Projekt sejmików ukończony przez deputacyą, b. w. r. 1790; Wyciągnięcie treści z projektu deputacyi 1790; — Projekt seymu konstyt. extraordynaryjnego 1790; Dokończenie projektu o sejmie, około 1790; Myśli obywatelskie do projektu sejm. [dwojaki projekt] 1790; — Trwałość sejmu i rady krajowej 1790; — Projekt bezkrólewia wiecznego [Suchorzewskiego] 1790; Na projekt wieczny odpowiedź 1790; — Sapieha K., Rota przysięgi dla skonfederowanych, Projekt 1790; Wojczyński S., Rota przysięgi dla sejmujących 1790; — Dłuski S., Wyznaczenie deputacyi do zbioru praw, Projekt z projektami w tejże materyi Sew. Rzewuskiego i Xcia Czetwertyńskiego 1790; — Sposób powiększenia sił krajowych 1790; — Ofiara dla Rpltej z dóbr ziemskich, Projekt 1790; Ofiara dzwonników, Projekt 1790; Wzgląd na przypadki, Zdanie kom. skarbu, Projekt do prawa około 1790; Wyznaczenie deputacyi do rewizyi protokołów ofiary z dóbr 1790, *zob.* Nr. 5316; Zabezpieczenie niezawodności przychodu 1790; Sposób dojścia i wyświecenia intraty każdego dziedzica, około 1790; — Projekt komisyi koekwacyjnej 1790; — Piniński Wojc., Projekt do deputacyi konstytucyjnej względem starostw około 1790; — Myśli obyw. do projektu ulepszenia rządu woysk., około 1790; — Projekt rozpoczęcia werbunków, War. 1790; Lubomirski Jerzy, Projekt do uformowania woluntaryuszów 1790; Rosenhibel, Projekt na uformowanie batalionu strzeleckiego z pożytkiem skarbu, b. w. m. i r., około 1790; — Dodatek do projektu o nobilitacyach 11. listop. 1790; Prerogatywa stanu szlacheckiego, Projekt sejm. 1790; — Myśl obyw. o połączeniu jurysdykcyi ziemiańskiej wraz z miejskimi, o sędziach, Warsz. 1790; — Butrymowicz Mat., Reforma żydów, Projekt [2 ed.] 1790; — Bank krajowy, Projekt do prawa 1790; Jezierski Jacek, Projekt banku narodowego 1790; Glawe Kobielski K., Projekt 8. grudnia podany względem banku 1790; Układ nowy dwóch banków, jednego na dobra ziemskie, a drugiego na dobra ru-

chome, b. w. m. i r., około 1790; Objaśnienie projektu do banku 1790; — Sąd handlowy 1790; Projekt gospodarstwa względem pomnoż. produktów i rękodzieł 1790; — Gieryk Ad., Projekt względem pożytku odkrycia kruszców, o soli w kraju 1790; — Hulewicz B., Warunek o suspensach, Projekt, około 1790; — Projekt co do Xtwa Siewierskiego, około 1790; — Zabezpieczenie intraty biskupom, około 1790; Toż, całości granic pojezuickich, około 1790; Toż, funduszu Mansyonaryi, około 1790; — Aigner P., Projekt do urządzenia budowniczych 1790; — Mikorski, Warunek, Projekt 1790; — Dodatek do projektu, czyli myśli arbitra, Warsz. 1790: — Względem prorogacyi konfederacyi i sejmu, Projekt 1790; — Projekt, ażeby nowo przybranych posłów przybierano, około 1790 [DS.].

5325. R. *1790.* **Prośba wdztwa podolsk. i bracławsk. z zażaleniem na biskupów rit. lat. 1790; Obywatel woj. podlaskiego ziemi bielskiej 24. styczn. 1790; Przełożenie do stanów względem dóbr lennych na Rusi i Podoli z powodu wsi Balinie 1790; Skarga ziemi dobrzyńskiej (Oblata) 1790; Deklaracya w grodzie czerskim 1790; Grzymała Winc i Drużbacki Mich., Memoryał urzędu grodzkiego latyczowskiego do stanów 24. wrześ., War. 1790; Skarga miasta Mińska, Warsz. 1790; Do stanów Najj Rpltej (o podatek). Kawa 13. marca, Warsz 1790; Lubomirski J., Prośba do stanów 1790; Michalewski Sz., Prośba do Stan. Augusta 1790; Mikorski J., Prośba o uciążliwości w podatkach 1790; Sierakowski K., Najj. Królu i Najj. Stany! (Prośba) 1790; Prośba szlachty Trościańca 27. maja 1790; Wilamowski J., Najj. Królu! (Prośba o królewszczyznę), około 1790; Załuscy, Memoryał do stanów Rpltej 1790; Zieliński W., stolnik łomżyński, Memoryał na sejm podany (o Naborów i Trąbki), około 1790; Prośba szpitala Dz. Jezus, War..1790 (DS.).**

5326. R. **1790. Uchwały sejmowe. Okres III.** Actum in curia regia vars. d. 11. Febr. [Awans w wojsku], 15. Febr. [Wyłączenie kom. wojsk. dla ziemi mielnickiej], 18. Febr. [Lokacya komisyi cyw.-wojsk. pow. rzeczyckiego, Rangi i awansy w kawaleryi narodowej], 20. Febr. [Sejmiki łomżyńskie], 27. Febr. [Przyłożenie się żydów do potrzeb Rpltej, Ofiara], 3. Martii [Zlecenie komisyi wojsk.], 4. Martii [Miasta i miasteczka], 8. Martii [Rezolucya dla ziemi bialskiej, Toż dla wdztwa krak., Deputacya do porównania ofiary i podatków], 10. Martii [Deputacya do komisyi wojskowej], 17. Martii [Ustanowienie komissaryatu wojskowego, Zalecenie komisyi wojsk.], 29. Martii [Deklaracya], 31. Martii [Ofiara obywatelska, Tłómacz do ekspedycyi ruskich, Wzgląd na Bernarda Zabłockiego, Wyznaczenie posłów do stanów Holenderskich], 12. Aprilis [Zalecenie komisyi względem generał-leytnantów], 15. Aprilis [Zlecenie komisyom cyw.-wojsk.], 22. Apr. [Lustracya dymów], 24. Apr. [Funkcye deputackie], 11. Maii [Sejmiki dep. wdztwa witebskiego], 17. Maii [Ofiara W. Walickiego wdy rawskiego], 20. Maii [Wyzn. Xcia Jabłonowskiego na posel. do Berlina, Starostwo kowelskie], 26. Maii [Ustanowienie ziemskiej kancelaryi w Telszach], 4. Junii [Podanie majora artyl.], 10. Junii [Czas dep. koekwacyiney], 11. Junii [Duchowieństwo obojga obrządków], 19. Junii [Deputacya dla interesów cudzoziemskich, Czas dla sejmików poselskich, Zalecenie Kom. skar. kor. i lit., Warunek dla Leszna], 22. Junii [Dep. do reformy żydów, Zabezpieczenie chorągwi tryb. lit., Zalecenie pisarzom polnym], 19. Julii [Ust. zsypki], 22. Julii [Zalecenie kom. skarbu, Zalec. deput. skarbow.], 24. Julii [Zalecenie kom. wojsk., Deputacya do ułożenia projektu do ekonomii, Zalecenie pieczętarzom], 28. Julii [Zabezpieczenie fund. Mansyonarii 2 konst., Opatrzenie cerkwi w Kamieńcu], 29. Julii [Duchowieństwo ruskie], 31. Julii [Zalecenie komisyi wojsk., Zalecenie deput. do egzam. depart. wojskowego], 9. Aug. [Czas deput. koekwac.], 11. Aug. [Zalecenie kom. woj.], 12. Aug. [Zalecenie sądowi sejmowemu], 18. Aug. [Sądy assessorskie], 1. Septembr. [Dekret na Ad. Ponińskiego, *zob.* Nr. 5307], 9. Sept. [Sprawa z B. Klityńskim], 15. Septem. [Szafunek krzeseł senatorskich], 20. Septem. [Warunek], 22. Septemb. [Posłowie do Francyi i Hiszpanii, Zalecenie marszałkom, Dep. do porównania ofiary], 27. Sept. [Czas sejmików], 4. Octobris [Miejsce dla sądów powiatu rzeczyckiego], 18. Oct. [Warunek], 25. Oct. [Ostrzeżenie, Zasługi komisarzy do ofiary, Warunek o susp.], 27. Oct. [Odłożenie sądów, Zsypka zbożowa, Warunek dla kom. cyw.-wojsk.], 2. Nov. [Zaciąg 10 milionów, Sejmiki relacyjne, Zalecenie marszałkom], 11. Nov. [Wzgląd dla osób, Nobilitacye, Warunek dla M. Łyszkiewicza, Indygenaty, Nagroda atamana D. Szczerbiny], 25. Nov. [Nobilitacye, Zalecenie kom. skarbu, Objaśnienie nobilitacyi], 30. Novem. [Rehabilitacye, Indygenaty, Odpowiedź kom. wojsk., Sądy grodz. nowogrodzkie], 3. Dec. [Szpital Dzieciątka Jezus w Wilnie, Pozwolenie Bazylianom, Fund. szpitala pułtuskiego, Deklaracya, Nobilitacya osób wojskowych, Indygenaty, Ubezp. fund. Bazylianów, Uwolnienie a scartabellatu], 13. Decemb. [Zlecenie, Szkoły w Bielsku Podlaskiem, Rachunki koszar warsz.], 15. Dec. [Dyssydenci], 25. Dec. [Komisya skarbu] 1790 (DS.) [także Vol. leg. IX.]; — Prorogacya sejmu 1790 DS.

5327. R. **1790. Sejmowe mowy. Okres III.**, *zob.* Nr. 5256 i 5269. Hulewicz Ben. (Głos *7.* stycznia in turno); Niemcewicz J. U. (Głos *9.* stycz.); Ożarowski P. kaszt. wojn. (Głos w izbie senatorskiej *15.* stycz.); Tenże (Głos na sesyi prowinc. *23.* styczn.); Strojnowski H. X. *(24.* styczn.); Ożarowski Piotr kaszt. wojn. (Głos *30:* styczn.); Szymanowski J. (Mowa *8.* lutego); Leszczyński poseł inowrocł. (Głos *16.* lut.), Ledochowski star. bronowski (Głos); Moszyński Fr. (Głos *4.* marca); Potocki Ign. (Głos *10.* marca); Potocki Sew. (Przymówienie się *13.* marca); Niemcewicz J. U. *(15.* marca), Potocki Ign. (Głos), Stan. Aug. (Mowa po pol. i fran.);

Godlewski (Głos *18.* marca), Leszczyński (Głos); Zboiński starosta mszański (Głos w materyi danych starostw w dziedzictwo 18. marca i Głos drugi 19. marca i Głos trzeci w tej materyi 22. marca); Kociell J. (Głos *19.* marca), Leszczyński (Głos), Strasz Mich. Odrowąż (Głos); Rzyszczewski A. (Głos *22.* marca), Sokołowski S. R. (Głos), Szymanowski J. (w materyi starostw); Czacki M. (Głos *23.* marca); Małachowski Stan. (Zagajenie przez marszałka *26.* marca), Madaliński Ant. (Głos), Wyciąg z mowy (?) 26. marca (toż po niem: Auszug); Jeleński K. L. (Zdanie *28.* marca); Wojczyński St. (Głos *30.* marca), Wybranowski Ign. (w materyi Ad. Ponińskiego); Dłuski S. (Głos w materyi rozkładu podatku *2.* kwietnia): Moszczeński A. poseł bracławski (Głos sekretarza W. X. L. *19.* kwiet.), Moszyński Fr. (Mowa, przytem Summaryusz dochodów) (toż po fran.); Rzyszczewski Ad. (Głos *22.* kwiet.); Krasnodębski Jan (Głos *23.* kwiet. wzgl. pałacu dla ambas. mosk.), Rzyszczewski Ad. (Głos), Wawrzecki Tom. (Głos); Zieliński Alex. (Głos *26.* kwiet.); Leszczyński (Głos *29.* kwiet.); Kiciński Pius (Głos *30.* kwiet.); Strasz Michał Odrowąż (Głos *3.* maja); Józefowicz W. (*4.* maja); Rzyszczewski Ad. (Przymówienie się *7.* maja); Grocholski (Głos posła bracławsk. *10.* maja), Potocki Ignacy (Głos), Rzyszczewski Adam (Głos), Suchodolski W.; Ankwicz Józef (Głos *13.* maja); Würtemberg L. (*15.* maja), Zieliński Alex. (Głos); Dłuski S. (Głos *17.* maja). Strasz M. Odrowąż (Głos); Gutakowski (Przymówienie się *18.* maja); Morski Onufry (*20.* maja), Zakrzewski Jan poseł wdztwa pozn. (Głos); Matuszewicz Tad. (Głos *21.* maja); Jordan Jan (Głos *25.* maja), Krasiński Ad. Stan. (w okoliczn. duchowieństwa, Mikorski J. poseł gostyński (Głos); Strasz Mich. Odrowąż (Głos *27.* maja), Suchodolski W.; Cieciszowski Gasp. X. (Przymówienie się *28.* maja); Jezierski Jacek kaszt. łukows. (*29.* maja): Ożarowski Piotr (Głos przy podaniu etatu *3.* czerwca); Kiciński Pius (Głos *4.* czerw.); Brzostowski Mich. (Głos *7.* czerwca), Jeleński K. L. (Zdanie), Ożarowski Piotr (Głos), Romanowicz (Zdanie), Suchodolski K. L. (Zdanie), Świętosławski Woj. (Głos), Zaleski M. (Głos, Władza posłów); Czacki M. (*8.* czerwca), Hulewicz B., Jezierski Jacek, Suchodolski W., Wawrzecki Tom. (Głos); Kiciński Pius (*10.* czerw.), Leszczyński (Głos), Zaleski M. (Głos o posłach); Wawrzecki T. (Głos *11.* czerwca); Suchorzewski J. (Głos *14.* czerwca), Zaleski M. (Głos o sejmikach); Sokołowski S. R. (Głos *20.* czerwca), Świętosławski Wojciech (Głos *12.* lipca, zarazem Głos *13.* lipca), Mikorski J. poseł gostyński (Votum in turno); Świętosławski Wojc. (*15.* lipca, przy nocie o przechód wojska prusk.); Krasiński Ad. Stan. (przy oddaniu do laski dzieła: Poprawy formy rządu *30.* lipca); Mniszek Michał Wand. (Głos przy wstępie do poprawy rządu *8.* sierpnia); Zakrzewski Jan poseł pozn. (Głos *9.* sierp., Wniosek przedłużenia sejmu); Jerzmanowski F. (*10.* sierpnia), Świętosławski Wojc., Zieliński Al. (Głos); Kościałkowski F. (Głos *26.* sierpn.), Gomoliński (Głos z urzędu miany na sądach sejm. *28.* sierpnia); Hulewicz B. (*30.* sier.), Suchodolski W., Wybranowski J. (w materyi projektu uniwersału na sejmiki w okoliczności obierania króla); Zaleski M. (Przymówienie się *31.* sierpnia o rozdaniu wakansów); Kiciński Pius (Głos *1.* września); Cieciszowski Gasp. X. (Głos *2.* września). Giedroyć J. St. (Głos bisk. żmudzkiego), Mniszek Michał Wand. (Głos), Potocki S. (Przymówienie się w materyi donatyw), Woronicz J. P. (Głos K. Cieciszowskiego bisk. kijow.); Hulewicz B. (*6.* wrześ.), Kiciński Pius (Głos), Leszczyński (Głos); Pawlikowski Piotr (Głos *7.* września); Kossakowski Józef X. bisk. infl. (*9.* września); Gorzeński Aug. (Głos *10.* września), Kiciński Pius (Przymówienie się), Zakrzewski Jan poseł poznański (Głos); Kiciński Pius (Głos *13.* września), Naruszewicz Adam (Głos), Potocki S. (Przymówienie się), Zaleski Mik. (Przymówienie się); Jeleński Konst. Lud. (Przymówienie się in turno *14.* września); Proskura Kaj. Suszczański (Głos *16.* września); Hulewicz B. (Głos *17.* września), Jeleński K. L. (Zdanie), Kossakowski Józef X. bisk. infl., Krasiński Adam Stan. (za sukcessyą), Leszczyński poseł inowrocławski (Głos), Morski Onufry (Głos), Pawlikowski Piotr (Głos), Rzyszczewski A. (Głos), Stan. Aug. (Głos); Kiciński Pius (Przymówienie się *19.* września); Potocki Stan. Kostka (o potrzebie odesłania do narodu urządzeń względem tronu polsk. *20.* wrz.), Sapieha Kaz. (Głos), Zakrzewski Jan poseł pozn. (Głos); Wawrzecki Tom. (Głos *23.* września); Leszczyński (Głos *24.* września), Matuszewicz T. (Głos); Stan. Aug. (Głos *26.* września); Wawrzecki Tomasz (Głos *27.* września); Kublicki (Głos *1.* październ.); Czartoryski A. K. (Głos *7.* paździer.), Leszczyński (Głos), Stan. Aug., Zakrzewski J. poseł pozn. (Głos); Morski Onufry (Głos *8.* paźdz.), Pawlikowski Piotr (Głos), Strojnowski W. (Głos podkomorzego buskiego radzący podwojenie posłów do sejmu); Butrymowicz Mat. (Głos *11.* paźdz.), Czetwertyński J. T., Jordan J. (Głos), Skorupka Michał (do tronu). Strasz Michał Odrowąż (Głos); Gorzeński Aug. (Zdanie *12.* paźdz.), Suchorzewski J. (Przymówienie się); Czetwertyński J. T. (*19.* paźdz.); Pągowski Józef (Głos w materyi przyspieszenia projektu o starostwach *20.* paźdz., Głos *30.* paźdz. i projekt); Tyszkiewicz (Głos *25.* paźdz.); Zaleski M. (Głos *28.* paźdz., Wojsko, Skarb); Matuszewicz T. (Głos *3.* listopada); Karski (Głos podczaszego *16.* listop.]; Ożarowski Piotr (Głos *26.* listop.); Wądołkowski J. N. (Głos *9.*

grudnia); Lipiński J. (Głos *10*. grud. o sukcessyi), Mostowski Tad. (Podziękowanie *13*. grud.); Niemcewicz J. U. (Przymówienie się *18*. grud.), Potocki Ign. (Głos); Sołtyk St. (Głos *20* grud. wraz z proj. o porządku Izby); Karp Fr. Maur. (Głos *21*. grudnia po po przystąpieniu do aktu konfederacyi); Kwiecki F. A. (Głos), Ledóchowski Ant. wojewodzic, (Głos), Leżeński M., Mielżyński M., Pągowski J., Potocki Ign. (Głos), Rybiński Jan Nep. (Głos); Dłuski S. (imieniem wojew. *23*. grud.), Linowski A. (Głos wzgl. wniesionej przysięgi), Miaskowski Kaz. (Głos); Plater K. K. (Głos *28*. grud.), Potocki Ign. (Głos), Siwicki J. (Głos); Zeleski M. (Zdanie *29*. grud. o wyk. przysięgi; Czapski F. (Głos *30*. grud.); — Jordan J. (b. d.), Głos w materyi przedłużenia urzędowania posłów 1790; — Kochanowski Michał, Przymówienie się. War. 1790; — Kossakowski Michał, Przymówienie się. War. 1790; — Trębicki, Głos przy projekcie o kandydatach do magistratur 1790; Jezierski Jacek, Mowy sejmowe r. 1789 i 1790 miane, 1790 (DS.).

5328. R. **1790. Sejmiki.** Małachowski A., Zagajenie na sejmiku 8. lutego w Warsz. 1790; — Dembowski Aleksy, Mowa na sejmiku w Łęczycy 9. lutego. Warsz. 1790; — Plater star. infl., Do posłów infl. w okolicz. sejmików d. 24. maja 1790; — Dyaryusz sejmiku w Proszowicach z przepisu prawa 15. lipca odbytego 1790; — Rzewuski Seweryn, Protestacya przeciwko sukcessyi tronu w Polsce przez Rzewuskiego i S. St. Potockiego d. 15. sierp. 1790; — Potocki St. Szcz. do Benedykta Hulewicza 7. sierp. 1790, Toż 21. sierpnia 1790, Toż 15. wrześ. [2 ed.] Warsz. 1790; — List do publiczności, czyli uwagi nad listami Stan. Potockiego do Ben. Hulewicza 1790; — Odezwa przeciwko tym, którzy myślą o sukcessyi tronu, obywatela wojew. podlaskiego ziemi bielskiej 24. września 1790; — Protestacya przeciwko sukcessyi tronu w Polszcze Sew. Rzewuskiego i Stan. Potockiego, Wypis z xiąg wojew. bracławskiego 25. września 1790; — Rzewuski Józef, Wielhorski M., Komorowski J., Sobieszczańszi St., Manifest przeciwko sukcessyi, Wypis z ksiąg 11. paźdz. 1790; — Moszczeński Ad., Hulewicz Ben., Protestacya przeciw sukcessyi 11. paźdz. 1790; — Łukasiewicz Józef, Memoryał m. Warszawy na obradę sejmikową 16. paźdz., War. 1790; — List o sejmikach miejskich w Warszawie 1790; — List drugi i objaśnienia zapadłego prawa o sejmikach [około 1790]; — Poniński Adam, Manifest przeciw sukcessyi tronu w Polsce d. 18. Oct. 1790; — Actum in curia regia vars. d. 18. Octobr., Odezwa posła kamienieckiego do narodu imieniem S. St. Potockiego 1790; — Krasiński Ad. Stan., Actum in curia regia d. 6. Novembr., Odezwa obywatela przed sejmikami [odp. Szcz. Potockiemu] 1790 [Tenże, Objaśnienie odezwy 1792]; — Potocki St. Szczęsny, Odezwa 16. Novembr. 1790 [toż po łac.]; — Odpowiedź do JW. St. Szcz. Potockiego na odezwę jego do narodu 1790; — Potocki St. Szcz., Odpowiedź na odpowiedź 1790; — Krasiński Ad. St., Odezwa obywatela i posła do narodu przed sejmikami 16. Nov. 1790; — Projekt na sejmikach wojew. lubelskiego [Trzebiński] 16. Novemb. 1790; — Mieroszowski St., Przymówienie się 16. listop. na sejmiku w Proszowicach 1790; — Potocki A., Mowa na sejmiku w Proszowicach 19. listopada 1790; — Taszycki G., Mowa na sejmiku Proszowskim 1790; — Lipiński J., Głos na sejmikach wojew. sandomirs. 18. listopada w materyi sukcessyi tronu, Sandomierz [oblatow. 10. grud.] 1790; — Bniński, Uwagi na sejmik średzki d. 16. listop. 1790; — Laudum sejmiku poselskiego wojew. wołyńskiego 16. listop. 1790; — Pułaski Ant., Głosy na sejmiku wojew. wołyńsk. miane w Łucku 1790; — Rzyszczewski A., Głos na sejmiku w Łucku 16. listop. 1790; — Dogiel Cyryna P., Głos na sejmiku dnia 16. listop. w Żytomierzu 1790; — Memoryał od miasta Żytomierza do wojew. kijowskiego na sejm podczas sejmików, Studennica 1790; — Gołaszewski J., Głos na sejmikach 16. lutego 1790; — Tarnowski R., Głos na sejmiku w Opatowie 17. Novemb. 1790; — Wojczyński T. S., List na sejmiki elekcyjne ziemi rawskiej 17. Nov. 1790; — Manifest ziemi dobrzyńskiej co do gwałtu na sejmiku 19. Novem. 1790; — Mikołajowski J., Szlachcie i possessyonat. w niektórych wojew., Instrukcya posłom 16. listop. [Projekt] 1790; — Rutkowski M., Z podwojonego sejmiku ziemi dobrzyńskiej 16. grud., Głos na rugach 1790; Zakrzewski J., Niektóre myśli do instrukcyi na sejmiku 16. listop. 1790; — Potocki St. Szcz., List do JW. Małachowskiego marsz. z Wiednia 23. listop. 1790 (Toż Przyj. ludu, Leszno 1842 IX.); — Tenże, List odpowiedny do Zaleskiego posła wojew. trockiego z Wiednia 4. grudnia 1790 [DS.]; — Rocznik Tow. hist. paryskiego, Poznań 1872 [Sejmiki 1790 w koresp. Stan. Augusta].

5329. **Uwagi** obywatela w teraźniejszych okolicznościach Polski, rzecz krótka [przez X. bisk. Kossakowskiego?] 1790; — Szabliński G., Długa odpowiedź na krótkie uwagi jednego anonima 1790; — Czacki Tad., Uwagi polityczne zastósowane odpowiadając na krytykę: Prawo polityczne narodu polsk. [List obywatela wołyń.] 1790, 1791; — Tenże, Rozmowa Solona z Kadym b. w. m. i r. [około 1790]; — Tenże, Doniesienie obywatelom o czynnościach sejmu 1790; — Tenże, Obrona Jana Zamojskiego w Zamościu 26. lutego [Joachim Owidzki do H. Kołłątaja] 1790; — Owidzki Jacek, Obrona Jana Za-

moyskiego 1790, — Czartoryski A. K., Wojciecha Turskiego odpowiedź na dzieło Kołłątaja, Uwagi nad pismem, Warsz. 1790; — Jezierski Fran. Sal., Co się też dzieje z nieszczęśliwą ojczyzną naszą? Chełmno, Warsz. 1790, 1791; — Tenże, Ktoś piszący z War. d. 11. lut. 1790; — Tenże, Wszyscy błądzą, Rozmowa pana z szlachcicem, War. 1790; — Tenże, I ja też, b. w. m. i r. 1790; — Nie wszyscy błądzą, Rozmowa Bartka z panem, Warsz. 1790; — Kołłątaj H., Co się dzieje z ojczyzną naszą? 1790; Tenże, Ostatnia przestroga dla Polski, 1790 (po niem. 1793); — Naruszewicz Adam, List senatora do przyjaciela, Warsz. 1790; — Staszic Stan., Przestrogi dla Polski 1790 (Toż, Dzieła, War. 1816 20 I.) [Por. E. 1790: Wybicki, a nadto r. 1789: Myśli polityczne]; — Proszę o prawdę, Odpowiedź na Staszica Przestroga dla Polski, b. m. 1790; — Turski W., Odpowiedź na dzieło Kołłątaja, Uwagi nad pismem 1790; — Do Stanów sejm., War. 1790; — Głosy ojczyste, b. m. i r. [około 1790]; — Głos patryoty do arbitrów 1790; — Głos miłośnika ludzkości i człowieczeństwa do narodu, Warsz. 1790; — Głos obywatela do powszechności narodu i reprezent. w sejmie 1790; — Listy JMC. P. R. w Warszawie do JMC. P. S. na wsi (około 1790); — List wieśniaka do dworaka, War. 1790; — List sąsiada do sąsiada [circa 1790]; — List przyjaciela Polaka w Wrocławiu, Warsz. 1790; — List od posłów powiatu orszańskiego do obywatelów, Warsz. 1790; — Wybranowski J., Kopia listu do F. Dłuskiego z Warszawy 28. Feb. 1790; — List obywatela z prowincyi o udzielności Rzeczpospolitej pisany 29. lipca z Kalisza [około 1790]; — Myśli obywatelskie w różnych przeciwnościach, Wilno 1790; — Myśli obywatelskie. Warsz. 1790; — Myśli arbitra [Mich. Zaleskiego?], b. w. m. i r. [Warsz. około 1790]; — Odezwa obywatela do narodu 1790; — Odezwa obywatelki do syna posła, Warszawa [circa 1790]; — Odezwa szlachcica do sejmu 1790; — Ojczyzna do swych synów, [War. około 1790]; — Zdanie Polaka o wolności, czyli myśli w teraźniejszych okolicznościach 1790; — List z Warszawy do przyjaciela na wieś o projektach formy rządu, Warsz. 1790; — Myśli względem poprawy formy rządu, War. 1790; — Ostrzeżenie publiczności względem zasad formy rządu 1790; — Respons ze wsi na list o formie rządu, War. 1790; — Rozstrząśnienie starych uprzedzeń do reformy rządu służące 1790; — Uwagi jednego bezstronnego obywatela nad projektem do formy rządu, Warsz. 1790; — Starych urządzeń nowe rozstrząśnienie do reformy rządu dążące 1790; — Uwagi o formie rządu polskiego proiective podane na sejmie 1790; — Zastanowienie się co to jest fides osób należących do rządu, Warsz. [około 1790]; — Zdanie o zasadach poprawy formy rządu [około 1790]; — Odpis z Ukrainy na list z Warszawy do przyjaciela w materyi formy rządowej, Warsz. 1790; — Ankwicz Józef, Zabezpieczenie rządu krajowego 1790; — Czaykowski B. J., List do autora „Ostrzeżenia" względem formy rządu 1790; — Dydacki Sylen, O przywarach rządu kraj. i o poprawie, czyli nauki z okoliczności praw septembra 1790; — Jezierski Fr. Sal., Rząd polski w tajemnicach odkryty przez Sterne, Warsz. 1790; — Tenże, Katechizm o tajemnicach rządu polsk. przez Sterne, Warsz. 1790; — Kołłątaj H., Prawo polityczne narodu polskiego, czyli układ rządu Rpltej, Projekt w III. części Listów obiecany [Por. E. 1787: Skrzetuski, 1789: Trębicki], Warsz. 1790; — Kwiatkowski K., Rada krótka względem napisania dobrej konstytucyi, War. 1790; — Arbiter stary do nowego posła, b. w. m. i r. [około 1790]; — Piaskowski M., Uwagi nad projektem deputacyi do formy rządu, Warsz. 1790; — Potocki Stan. Kost., Myśli o ogólnej poprawie rządu 1790; — Rzewuski Adam Wac., O formie rządu republikańskiego myśli, t. I. cz. I.—II., Warsz. 1790; — Turski W., Myśli o królach i o sukcesyi, o rządzie, Warsz. 1790; — Turski W., Uwagi krótkie nad pismem W. Turskiego: O królach, Warsz. 1790; — Petrykowski X., Opisanie porządku sejmowania w parlamencie angiels., Warsz. 1790; — Myśl dorywcza posła o urządzeniu Senatu [około 1790]; — O sukcessyi tronu, władzy stanów i urzędów 1790; — Obywatel przeciwko tym, którzy myślą o sukcessyi tronu 1790; — Sukcesya lub elekcya, czyli zdanie wolnego Polaka niewoli niechcącego 1790; — Kopia responsu na list bywsz. senatora polsk. do urzędnika w materyi elekcyi 1790; — List do przyjaciela odkrywający myśl względem sukcesyi i kandydata Polaka, War. 1790; — Myśli województwa podlaskiego względem elekcyi lub sukcessyi tronu 1790, *zob.* Nr. 5328; — Myśli obywatelskie względem elekcyi z okazyi pisma Rzewuskiego i listu Krasińskiego 1790; — Refleksye nad pismem Rzewuskiego, War. 1790; — Uwagi pod r. 1790 przeciw królewskości i tyranom 1790; — Uwagi nad pismem, które wyszło w Warszawie pod tyt. S. Rzewuskiego o sukcessyi tronu 1790; — Warunek o dostojności królewskiej 1790; — Werpechowski B., List do Rzewuskiego z okazyi pisma o sukcesyi tronu [i Mably, List do Wielhorskiego] 1790; — Odpowiedź, *zob.* Nr. 5336; — Jezierski J., Bezstronne zastanowienie się nad ustawą następstwa tronu w Polsce, War. 1790; — Tenże, Zdanie swoje o dożywotniem panowaniu i sukcessionalnem rozwadze oddaje 1790; — Karpiński Fr., O następstwie i wyborze królów [około 1790]; — Kołłątaj Hugo, Uwagi nad pismem S. Rzewuskiego o sukcessyi, Warsz. 1790 (toż po franc. 1791; —

Komierowski, Zdanie obywatela ziemi czersk. przeciwko bezkrólewiu 1790; — Krasnodębski Jan, Głos o potrzebie nowej elekcyi 7. sierp. 1790; — Krasiński A. St., List w materyi sukcesyi tronu do przyjaciela 9. stycz. [3 ed.] 1790; — List przyjaciela S. Rzewuskiego do A. Krasińskiego bisk. [2 ed.] 1790; — Morski T., Uwagi nad pismem Sew. Rzewuskiego o sukcesyi tronu w Polsce 1790; — Olizar Wołodkiewicz L., Do publiczności, jakie korzyści da przy wolnej elekcyi sukcesya 1790; — Tenże, Reszta rozmowy domatorów o pożytkach z sukcessyi [circa 1790]; — Rzewuski Sew., O sukcesyi tronu, rzecz krótka, Amst. 1790, *zob.* Nr. 5296; — Suchorzewski Jan, Projekt bezkrólewia wiecznego 1790; — Kalkulacye okoliczności polityczn., b. m. 1790; — Odpowiedź na kal. 1791; — Makulski F., Portret Moskwy, czyli odpow. na pytania: Co jest Moskwa? Jakie krzywdy poczyniła Polszcze? Warsz. 1790; — Moskiewskie dla Polaków życzenia 1790; — Chojecki K., Polak konfederat, Warsz. 1790, — Zdanie szlachcica nieuprzedzonego nad datkiem rosyjskich rubli 1790; — Galicyanin, List ze Lwowa 15. czerwca do Sew. Rzewuskiego, Lwów 1790; — List obywatela pols. z zagranicy w styczniu pisany komisyi wojskowej komunikowany 1790; — Lubomirski J. M., Prośba do skonfed. stanów powtórzona [Uwagi nad uformować się mającym korpusem woluntaryuszów], Warsz. 1790; — Uwagi nad dochodami i expensami Rpltej [około 1790]; — Przestroga o podatkach [ofiara], b. w. m. i r. [około 1790]; — Pomnożenie skarbu i obrony wolności, Warsz. 1790; — Przyłożenie się do potrzeb Rpltej, Warsz. 1790; — Subsidium charitativum z dóbr ziemskich, War. około 1790; — Uwagi obywatela krakowskiego nad ofiarą osób pojezuickich 1790; — Uwagi okazujące nierówność dymów podług przedaży dóbr 1790; — Prawo z 20. maja tyczące starostw 1790; — Ossowski M., O urządzeniu starostw 1790; — Przestroga od posła o zasadzie urządzenia starostw [około 1790]; — Gdyby ofiara z dóbr ziemiańskich 10. grosza [odebr. dóbr królews.] 1790; — Wykład konstytucyi 1790 względem dóbr królewskich, 1790; — Uwagi względem podatku z miasta Warszawy, b. w. m. i r. 1790; — Pomnożenie podymnego z miast król. 1790; — Mokiejowski, Relacya o trzech taryfach celnych 1790; — Duchowieństwo obojga obrzadków 1790; — Uwagi nad dobrami kościelnymi z franc. 1790; — Błagalnia ogólna o miłosierdzie duchowieństwa pols. ritus graeco-uniti 26. lipca 1790; — Wiadomość o X. Siewierskiem 1790; — Sokołowski W., Powitanie komissarzów do X. Siewierskiego 1790; — Objaśnienie pisma: Wiad. o X. Siew. 1791; — O skutkach z poniżenia stanu szlacheckiego [z pism hamb.], b. w. m. i r. 1790; — Myśli do projektu formy rządu co do szlachty mniej majętnej 1790; — Rzewuski S., Nad prawem, któreby szlachcie activitatem na sejmikach odbierało 1790; — Jezierski Fran. Sal., Uwagi nad stanem nieszlacheckim w Polszcze przez J. Kutasińskiego 1790; — Odpowiedź od stanu szlacheckiego miastom żądającym posiadania dóbr, Warsz. około 1790; — Rozmowa obywatela ziemianina łęczyc. z mieszczaninem Łęczycy, Warsz. około 1790; — Sołtykowicz J., Głos na prędce do stanu miejskiego, War. 1790; — Rozbiór pisma p. t. Głos na prędce, Warsz. 1790; — Dwóch nieboszczyków, Dekiert z ministrem o miastach około 1790; — Rozmowa między Sołtykiem a Dekiertem 1790; — Burmistrz z panem wójtem 28. Oct., Warsz. 1790; — Kołłątaj Hugo, Przedłożenie do stanów za ludem wiejskim 1790; — Małachowski Stan., List nadający włościanom w swych dobrach grunta na własność 1790; — Grabowski Ign., Dopytanie się czułości u przodków ku poddanym, odpowiedzi do księgi o poddanych 1790; — Dusza krajów, czyli o poddanych polskich 1790; — Uwagi praktyczne o poddanych, Warsz. 1790; — Ostrzeżenie o fałszywem doniesieniu pod hasłem włościan i wójtostwa [o Anast. Walewskim] 1790; — Odpowiedź wójta na zarzuty burmistrza 1790; — Którzyby z obywatelów ofiarę ważył się na poddanych narzucać [około 1790]; — Wulfowicz Sz., Więzień w Nieświeżu do Stanów o potrzebie reformy żydów 1790; — Uwagi nad stanem żydowskim i niektórymi ministrami litewskimi [około 1790]; — Urządzenie ludu żydowskiego w całym narodzie polskim, Warsz. 1790; — Czacki M., Refleksye nad reformą żydów [2 ed.] 1790; — Zwierciadło polskie [defekta żydów] 10. listop., Warsz. 1790; — Jeszcze Głos żydka do wieśniaków b. w. m. i r. [około 1790]; — Myśl obywatela o sprawiedliwości krajowej [około 1790]; — Czacki Tad., Refleksye [zaniedbywanie handlu, opieka nad Gdańskiem] 1790; — Moszyński Fr., Obserwacya nad ustan. projektem fabryk, oczyszczenia rzek, kopania kanałów, założ. banku 1790; — Refleksye względem projektu o obronie propinacyi 1790; — Albertrandi J., Uwagi nad wolnością drukowania ksiąg 1790; — Moszczeński poseł pozn., Sposób ustanowienia niedokończonych na sejmie materyi 1790; — Troskliwość czyli uwagi na pochwałę sejmu, Warsz. 1790; — N. N., List do przyjaciela na sejmiki [około 1790]; — Uwagi w czasie przypadających sejmików poselsk. 16. Novembr. 1790; List szlachcica do braci na sejmiki elekcyjne 1790 (DS.).

5340. Krzywkowski Leonard, O wolności polskiej b. w. m. 1790; Wolność i niepodległość Polski, b. w. m. i r, Warsz. 1790; Wiadomość chronolog., w którym czasie które państwo wolność utraciło pod rządem sukcess., Warsz. 1790; Sołtyk M. X., Czyny niektóre działane w Polsce przez osoby stanu duchownego

krajowi pożyteczne 1790; Tenże. Ocalenie prawdy poświęconej przyszłości 1790; Caracioli L. A., Głos prawdy przeciwko dzisiejszym libertynom przez Piotra Konitzera przełożony. Kalisz 1790: Rozmowa między Sołtykiem bisk. i Garnyszem na polach elizejskich 1790 (DS.).

5331. Nowy układ zdań patryotycznych (około 1790); Z odmianą stroju Polak się odmienił Warsz (około 1790); Uwagi stosownie do poprawy obyczajów na dzień 1. czerwca Warsz. 1790; Makulski F, Polak odrodzony na newo 1790 (Inne por. E. 1790: Makulski T.) Coś nowego, War. (około 1790); Jak czuję, tak piszę, War. 179 ; Od gromady Niedźwieckiej, Krak. 1790; Kossakowski Józef, Przeciw ustawie czyli konstyt. czarownic 1790; Chełmianin do paszkwilarza warszawskiego 16. sierp, Chełmno 1790; Trębecki St., Do moich współziomków, War. (około 1790); Odezwa zmarłego Szlawski go do publiczności (około 179); Uwagi jednego zlachcica nad listem pisanym z Drezna, Lipsk 1790 (DS.).

5332. Łubieński Stef. X., Instrukcya wizytatorom archidyec. gniezn. 1790; — Tenże, Obwieszczenie o wizycie w Gnieźnie 1790; — Rostocki T. X., List pasterski 1790; — Tenże, Podziękowanie Najj. Panu, War. 1790; — Gołaszewski A., List pasterski d. 12. marca, Przemyśl 1790; — Bielański P., List okólny zalecający nauczanie ludzi 1790; — Kossakowski bisk. infl., *zob.* Nr. 5333; — Administracya duchowna wileńska wiernym dyecezyi wileńskiej, Wilno 1790; — Taż, z powodu zgonu Tom. Zienkowicza, Wilno 1790; — Grabowski Ign., List okólny do braci swej prowincyi 9. września z Wilna 1790; — Podhorodeński Joann. Cant., Deputatio examinatorum cum instructione pro confessariis 3. Novemb. 1790; — Jankowicz J., Promptuarium commisarii visitatoris, Berdicz. 1790; — Nabożeństwo 9 dniowe do N. P. Maryi, Warsz. około 1790 (DS.).

5333. Stanisław August, Rescriptum commissionis granicialis seu limitum C u r l a n d i a e 1790; — Actum in curia regia vars. d. 10. Januar., Manifest Karola Heykinga 1790: — Nerger J. G., Expositio de vera praesentis conventus publ. natura in Curlandia, Vars. 1790 (toż po niem.); — Diarium a d. 18. August Landtage, Mitau 1790; — Sammlung aller Schriften aus (Kurland) Landtag veranlasset worden, Mitau 1790; — Grothus Joh. Ulr., Briefe an meine Mitbürger, I.—II. Heft, Königsb. 1790; — Erklärung des Herzogs (Jan. 1790); — Piotr X. Kurlandzki, Illustr. comitiorum ac confoder. Mareschales, Mitawa 1790; — Odpowiedź ze strony Xiąż. Kurlandzkiego 1790; — Odpowiedź na pismo X. Kurlandzkiego 1790; — Heyking K., Über den Kurländ. Landtag, War. 1790 (toż po pol.); — Wittenheim C. W., Vorläufige Darstellung einiger Anträge des bürgerl. Standes in Kurland, Mitau 1790; — Wolf Ludinghauzen, Rede bey der Kurl. Ritterschaft (1. Nov. 1790), Warschau 1790 (toż po pol.); — Heyking K., Protestation contre le rescrit du 29. Octobr. par le Duc de Courlande 1790; — Heyking et Ludinghausen Wolff demendent la nomination de jour de l'audience publique 12. Dec. 1790 (toż po pol.); — Heyking K., Representations faites par le délégué, Vars. 1790; — Kossakowski Józef X. bisk. infl., Odpowiedź na pismo Heykinga, Warsz. 1790 (toż po niem.) DS., Baltische Monatschrift 1865 XII. [Por. Winkelmann Nr. 9158—9178, także **E.** 1790: Biron, Kurlandya].

5334. R. *1790.* Heyking K., Kurze Erläuterungen in Rücksicht des Piltischon Kreises, b w m. 1790 DS.

5335. R. **1790**. Mniszek Mich. Wandalin, Urządzenie co do żydów, Uniwersał 2.. mar. 1790; — Magistrat starej Warszawy d. 4. października 1790; — Plan okopów otaczających Warszawę 1790 (DS.); — Warszawa pod pan.Stan. Aug., Dz. war. 1827 tom. X.

5336. R. **1790**. Glawe Kobielski Karol, List otwarty do króla, Warsz. 1790; — Niesiołowski wojew. do marszałków konfeder. 6. lutego 1790; — List wojew. wołyńsk. do posłów swoich, Łuck 10. lut. 1790; — Werpechowski Sz., Odpowiedź na list B. Werpechowskiego 30. stycz. 1790; — Respons Zygmunta na list J. Sobieskiego (?) około 1790; — Z Nieświeża d. 31. maja 1790; — Z Warsz. 26. czerwca 1790 (DS.); — List Mielżyńskiego P. do Kwileckiego, Przyj. ludu, Leszno 1846 XIII.

5337. R. **1790**. Ordinatio j u d i c i o r u m ordinar., Częstoch. 1790; — Ordynacya czyli urządzenie procesu dla sądów m i e j s k i c h, b. w. m. (circa 1790); — Lipiński Augustyn Karol Bor., Mowa do króla od izby trybunału koron. piotrkowskiego 11. październ. na publ. audiencyi 1790; — Gomoliński, Głos z urzędu miany na sądach sejm. 28. sierpn. 1790; — [T r y b u n a ł W. X. L i t e w s k i e g o]: Bernowicz M. przeciw Mich. Niezabitowskiemu, Józ. Tyszkiewiczowi, Xaw. Moszkiewiczowi, Korsakom, Bułhakom (circa 1790; — Bieńkuński F., Sprawa z Szczytami i Wereszczakami, Wilno około 1790 [Por. **E.** 1790]; — B r z o s t o w s c y przeciw wszystkim kredytorom, circa 1790 [Por. **E.** 1790]; — Bujnicki, Sprawa z Kaz. z Ogińskich Brzostowską, b. w. r. 1790; — Chomińscy i Ign. Tyzenhauz przeciw Oskirskim i Judyckiemu 1790 [Por. **E.** 1790]; — Daynowski W., Sprawa z Michalskimi, około 1790; — Dłużniewscy przeciw Brzostowskim, circa 1790; — Dołwnar Ign., Sprawa z Krystyną Kaczanowską, circa 1790; — Downarowicz Dom., Głos przeciw Knytowiczom, circa 1790 [Por. **E.** 1790]; — Dragat Jan w sprawie z Brzostowską, Wilno circa 1790; — Faustyn od S. Aleksandra, Sprawa przeciw Jan. R. Szymkowskiemu, circa 1790; — Fiedorowicz M., Głos przeciw Ciechanowieckiemu, circa 1790 [Por. **E.** 1790]; — Frąckiewicz, Replika w sprawie przeciw Legowiczom, circa 1790; — Giełgud Mich., Sprawa kilkuset obywateli z Ign. Przeciszewskim, Stan. Dowgirdem i dalszymi stronnikami, s. a., circa 1790; — Kaczanowska K. z Rohozów, Sprawa przeciwko Ign.

Dołwanowi plebanowi puńskiemu, b. w. m. i r., circa 1790; — Korff J., Sprawa z Zuzmanowicami i innymi, b. m. i r., circa 1790; Kossakowski Sz., Sprawa z Tomaszewiczami oraz P. Korffem, b. w. m. i r., circa 1790; — Kostrowicki Mich., Głos przeciw Ant. Wasilewskiemu, Wilno 1790; - Sprawa z Koszczycami starostami, b. w. r., circa 1790 [Por. E. 1790]; — Krzyżanowski And., Sprawa z Franc. Iwaszkiewiczem, Ign. Siemińskim, Ign. Soroką. b. w. m. i r., circa 1790; — Kujtowicze Jan i Ign., Głos w sprawie przeciwko Dom. Downarowiczowi i innym 1790 (Por. E. 1790); — Kukiel, Repozycya przeciwko Hornowskim i Jakowickim b. w. r., Wilno około 1790; -- Kuszelewscy K. i B., Sprawa z A. Koszczycem i T. Wańkowiczem podczasz. mińskim, b. w. m. i r., Wilno około 1790; — Legowicze przeciwko Frąckiewiczom i innym, Wilno ok. 1790; - Lejbowicz, Głos przeciwko Fiedorowiczowi plebanowi zworowskiemu, b. w. m. i r., Wilno około 1790; -- Lewkowicz A., Sprawa z J. Staszewskim instygatorem grodz. z Nowogrodu, b. w. r., Wilno około 1790; - Doniesienie z Dubna 6. Febr. sukcessorów Stan. Lubomirskiego 1790; Dowody starszeństwa Stef. Lubowidzkiego generała i komend. partyami ukraińską i podolską, ok. 1790; -- Łyszkiewicz On. z Kaz. z Ogińskich i Mich. i B. z Brzostowskich, b. w. m. i r., około 1790; - - Replika Mączyńskich przeciw Marc. Mączyńskiemu, b. w. m. i r., około 1790 (Por E. 1790); — Makiewicze przeciw Kaz. Brzostowskiej. Xaw. Bohuszowi oraz Raf. Cybowiczowi. b. w. r., Wilno circa 1790; Markowski M., Sprawa z M. Ogińskim, T. Markiewiczem, zaś z T. Czechowskim poczmajstrem aktorem, b. w. m. i r., circa 1790; — Sprawa Massalskiego bisk. wileńs. z wierzycielami 1790; - Mongin J., Głos przeciwko K. P. i M. Montvillom i innym, b. w. m. i r., około 1790; — Monkiewicz K., Odpowiedź, Wilno circa 1790; — Głos Teof. z Radziwiłłów Morawskiej przeciw opiekunom, około 1790; — Morykoni Bened., Sprawa z Kaz. z Ogińskich, Mich. Brzostowskimi, Al. Sulistrowskim, Wilno około 1790; - Muratowicz, Replika ze strony Muratowicza w sprawie Zawadzkiego względem rozruchu 23. lipca, około 1790; — Nagórski J. przeciwko Kaz. Brzostowskiej, b. w. m. i r., około 1790 (Por. E. 1790); — Niemczewscy, Sprawa z Ign. Sugaylłą, b. w. r., Wilno około 1790; — Niezabitowski Mich., Sprawa z kredytorami, b. w. r., Wilno około 1790; — Nornicki U., Sprawa z X. Fiedorowiczem kanon. smol. 1790; — Obuchowicz M., Sprawa z K. Ogińską, b. w. r., około 1790; - Odyniec J., Sprawa z K. i M. Zahorskimi, Wilno 1790; — Ogiński M., Kategorya z Brzostowskimi, około 1790; — Ogińscy A. i J., Produkt przeciw L. Guttakowskiemu 1790 (Por. E. 1790); — Onoszkowie Ign. i Tad., Sprawa z Hutorowiczami, circa 1790; — Oskierko L., Sprawa z Kaz. Brzostowską, około 1790 (Por. E. 1790); — Oskierkowie przeciwko Ign. Hutorowiczowi, b. w. m. i r., około 1790; — Pietrzkiewicz i Borejkowie, Odpowiedź przeciwko Hutorowiczom, Czechowiczom, b. w. m. i r., około 1790; - Proszyński Ant., Produkt w sprawie z Rajeckimi, około 1790; — Przeździecki Mich., Kategorya z Kaz. Brzostowską, b. w. m. i r., około 1790; -- Przysiecki Tad., Głos przeciw Fiedorowiczowi, b. w. m. i r., około 1790; — Tenże, Sprawa z Rypińskimi 1790; — Radecki K. Mikulicz, Sprawy przeciwko St. Poniatowskiemu i dekretowi kom. skarbu, b. w. m. i r., circa 1790; — Usprawiedliwienie opieki przeciw M. Radziwiłłowi, b. w. m. i r., około 1790 Por. E. 1790: Radziwiłł; — Roniker M., Sprawa z J. i K. Nietykami, b. w. m. i r., circa 1790; — Rosołkiewicz J. przeciw K. Brzostowskiej, b. w. m. i r., circa 1790; — Odpowiedź przeciw Rostockim i Bułhakom. b. w. m. i r., około 1790; — Rzewuski Fr. i Poniatowski St. itd., pozwani i powodowie sukcess. Józ. Karwickiego) 1790; — Sprawa przeciw Salmonowiczom, b. w. m. i r., około 1790; — Odpowiedź w sprawie m. Skaryszowa z kapitułą płocką, po r. 1789; — Śliwowski, Wypis z xiąg ziemstwa włodzimiers. 17. listop. (Wyroki sądowe ziemskie) 1790; — Sprawa Karmelitów Głębockich przeciwko H. Soroce regent. mińskiemu, circa 1790; — Strzałkowski, Sprawa z T. Kolendą, około 1790; — Sulistrowski A., Sprawa z K. Brzostowską, około 1790; — Świrscy z Karmelitami kowieńskimi (Przemówienie przeciwko Świrskim), około 1790; — Świtkowski G., Prośba na sądach 4. września 1790; — Sprawa Symonolewiczów z Kolecińskim i Eysymatami oraz Surgontem, b. w. m. i r., circa 1790; — Szpinek T., Rezolucya Karmel. bosych i Domańskich kupców, b. w. m. i r., Wilno 1790; — Szukiewicz, Sprawa z K. Brzostowską, b. w. m. i r., około 1790; - - Szyszło J. z K. Brzostowską, b. w. m. i r., około 1790; — Tomaszewicze, Sprawa z Korfami wraz z Szymonem Kossakowskim, b. w. m. i r., około 1790; — Tenże, Odpowiedź przeciw Hryniewiczowi sędziemu, około 1790; — Trynitarze przeciwko Wańkowiczom, b. w. r., Wilno około 1790; — Turnow Jerzy przeciwko Szakinowskim, Bystronom i Prahlowi, b. w. m. i r., około 1789; -- Tyszkiewicz J., Replika opiekuna Eufr. Tyszkiewiczówny aktorki z Sieleckim, około 1790; — Tyzenhauz A. przeciwko Oskierkom, Judyckiemu, b. w. m. i r., circa 1790 (Por. E. 1790); — Walewskiego A. vicebryg. i Czyża Jana majora sprawa 1790; — Wańkowicz przeciwko Trynitarzom Antokolskim, b. w. r., Wilno circa 1790; — Wasilewski A. przeciwko Kostrowickiemu, Wilno około 1790 (Por. E. 1790);

— Wasilewski J., Sprawa z A. Wasilewskim, J. Zajączkowskim, b. w. r., Wilno, około 1790; — Ważyński A., Sprawa z K. Brzostowską, Wilno około 1790; — Wereszczakowie przeciwko Mickiewiczom krayczycom Lidzkim, Wilno około 1790; — Wialbutowie, Sprawa przeciw K. Brzostowskiej, b. w. r. Wilno około 1790; — Wielhorski M., Do publiczności (przeciw Zamojskiej o Łabuń) 1790; — Replika magistratu Wilna przeciw Goreckiemu, b. w. m. i r., circa 1790; — Wizytki przeciwko Brzostowskim, Wilno 1790; — Wołodko K., Sprawa z Krasińskimi o wyznaczenie Sądu, b. w. r., Wilno około 1790; — Użalenie się obywatelów wojew. Połockiego na wojew. swego, T. Żabę, o przemoc, wzgardę i zniewagę praw (St. Bujnicki i K. Spinek, b. w. r., około 1790 (Por. **E.** 1790); — Załuscy T. i W. w sprawie z wierzycielami i Zbierzchowskimi 1790; — Żeromski L., Sprawa z A. Kłottem i Szpinkami, b. w. r., Wilno około 1790; — Zuzmanowiczowie, Sprawa przeciw A. Stacewiczowi i innym, b. w. r., Wilno około 1790 (DS.). Por. Kalendarz, Wilno 1789.

5338. R. *1790* **Wywód praw konwentowi Jasnogórskiemu do starostw Kłobuckiego i Brzeźnickiego 1790 (Por. E. Fod.); Suplika miasta Kowala przeciw zarzutom Stanom dla zjednania litości i kompassy nad sobą 1790; Konwencya między Lesznem a Sułkowskim 1790; Odpowiedź na przełożenie Wiesiołowskich do Stanów Rpltej 1790; Trojanowski J. Podziękowanie Stan. Augustowi za uchylenie kuratoryi, Rawicz 1790; Odpowiedź na przełożenie do Stanów wzgl. starostwa balińskiego, około 1790; Górski A. Skarga o nieprawe chorąstwo Przeciszewskiego 1790 (E IX.) (DS.).**

5339. R. **1790**. Szabel Józef Tom., Ordynacya sądów rektorskich, Kraków 1790; — Lipiński A. K., Diploma pro munere Decani foranei, Crac. circa 1790; — Dmochowski F., Zakus nad zaciekami wszechnicy krakowskiej, Warsz. 1790, *zob.* Nr. 5296; — Dowód rocznego postępku, Wilno 1790 (Por. **E.** 1790: Dowód, Wichert); — Kaulfuss J. C., Ueber die Schulen in Polen, Leipzig 1790; — Einladung zur öff. Prüfung, Popis 124 studentów Kent, 1790 (DS.).

5340. R. *1790*. **Urządzenie kwaterg'eltu w Wilnie 13. Julii 1790 DS.**

5341. R. *1790*. **Henning F. E. Rede im Namen des Stan. Aug. Ueberreichung der Büste Hewelii, Danzig 1790 DS.**

5342. **Austrya**. Kontynuacya wyroków i rozkazów, *zob.* Nr. 4998; — Leopold II., Patent regulujący podatek w Galicyi, Wied. 1790; — *Leopold II., zob. Nr. 1596–1599*; — Brygido J., Uniwersał względem skasowania Committé i inszych schadzek we Lwowie d. 2. czerwca 1790; — Klagen der Unterthanen d. Oesterreichischen Monarchie an die Repräsentanten des Volkes, b. w. m. i r., 1790; — Kortum, Magna Charta von Galizien oder Beschwerden, Jassy, Lwów 1790; — Skarszewski W., Odezwa Galicyanina do Polaków, Warsz. 1790; — Odpowiedź szlachcica Rpltej Galicyaninowi: Coby sądzić o zjednoczeniu Galicyi z Węgrami 1790; — Uwagi nad rządem galicyjskim, przyczyny dla których do tego stopnia nikczemności prowincya ta przyszła, Warsz. 1790; — Beobachtungen über die Varfass. von Galizien, die Ursachen seines Verfalls 1790 (DS.); — Łoziński Wł., Galiciana, Lwów 1872; — Wielhorski M., Au public, Leopoli 8. Maii 1790; — Intimatio od trybunału apelac. 21. Junii 1790; — Einladung zur öff. Prüfung, Lemberg 1790 (DS.).

5343. **Lewiński v. Lewin J., Dom. Beweis dass Beobachtung der Gesetze befördern (dedyk. Stanom Galicyi 1790; Nachricht von der Bechaffenheit der neuen Steuer in Gallizien, Wien 1790; Hesel Ign. Bern., Wolne myśli nad urbaryalnym podatkiem w krajach ces. k ól., Poczajów 1790; Unterricht für Tabackbauer des Kongr. Ungarn und Galizien, Wien 1790; Titeln Leop. II, Lemberg 179 ; Liesganig J., Konigreich Galizien u. Lodomerien (mapa) 1790 (DS.).**

5344. R. **1791**. **Uniwersały**. Małachowski St. i Sapieha, List okólny do duchowieństwa greko-orient. dozwalający zjechać na kongr. do Pińska 17. marca 1791; — Małachowski Stan., Uniwersał po przyjęciu konstyt. 3. maja, Warsz. 1791; — Tenże Uniwersał z Warszawy dnia 7. maja 1791; — Stan. August, List okólny do trybunałów 12. lipca. Warsz. 1791 (DS.).

5345. R. **1791**. **Komisya Rpltej Skarbu.** Uniwersał, podatek od rzezi bydła 25. maja 1791; Obwieszczenie 6. czerwca 1791; Sessya ekonomiczna 6. czer. 1791; Obwieszczenie o prawie puszczania kuźnic na fabryki Kossowe 28. czerwca 1791; Monety zagraniczne w podatkach, Warsz. 26. lipca 1791; Uniw względem fałszowania monet, Warsz. 26. sierpnia 1791; Przepisy względem dukatów 1791; Usprawiedliwienie w deputacyi na piśmie podaje 23. Sept. 1791; Uniw. względem jeszcze nie zalicytowanych miast i wywóz skór 1. sierpnia 1791; Odmiana podatku skórowego 1791; Względem podatków 1. grudnia 1791; Uniw. względem płacenia z dymów wiejskich 1791; Uniw. względem weryfikacyi dymów 1791; Uniw. licytacyi czopowego 1791; Uniw. nakazujący bonifikacyę podatków po d. 3. maja nałożonych 1791; Obwieszczenie o sprzedaży pałacu Brylowskiego przez loteryę 1791; — Instrukcya oficyalistom skarbowym, Warsz. 1791; — Relacya z examinu kom. skarbu 13. stycz. 1791 (Por. **E.** 1791: Butrymowicz M., Małachowski J. N., Morski O., Szembek, Witosławski); Zalecenie deputacyi, Prawo 10. lutego 1791; Zalecenie komisyom skarbowym 19. lutego 1791; Zalecenie dep. exam. kom. skarbu, Actum 5. Martii 1791; Chrapowicki J., Relacya z exam. kom. skarbu przez deputacyą wyznacz. do wejrzenia w zaskarżenie dekretów 17. marca 1791; Sprawozdanie kom. skarbu względem zamian starostw, opis. lenności 23. marca (Kossowski R.) 1791 (DS.); Raport JW. Czackiego, komisarza, do

prowincyi krakowskiej komisyi skarbu podany 26. kwietnia 1791, Czas 1881 Nr. 160, *zob.* Nr. 5262; — Zaręczenie wzajemne obojga narodów 10. paźdz. 1791; — Missya skarbowa 27. paźdz. 1791; — Komisya skarbowa, Actum 29. Octobris 1791; — Zalecenie 13. listop. w sprawie podatków 1791, *zob. Uchwały pod Nr. 5354* (DS.); — Sąd skarb. W. X. L. 1791; Kom. skarbu uwiadamia, iż Alex. Ogińskiej kontrakt na podatek z Siedlec dany 1791; —Approbacya konwencyi między komisyą skarbu a Tepperem 1791; Oskierko i komisya skarbu, por. **E.** 1791: Oskierko i *zob.* Nr. 5337 i 5369; — Podatek 1791; Pomnożenie dochodu publiczn. 1791 (Por. **E.** 1791); — Tabella percepty podatków i dochodów skarbu 1791; Moszyński F. J. S., Tabelle podane 22. listop. na sessyi sejm. 1791; Prospekt percepty i expensy podatków 1791; — Summaryusz percept do 1. marca 1791; — Zbiór głosów przy pierwszem zasiadaniu Kossowskiego jako podskarbiego (Głosy Małachowskiego, Czackiego, Mikorskiego, Bleszyńskiego, Węgrzeckiego) 1791 (także osobno) (DS.).

5346. **Komisya porządkowa.** Ożarowski P. protestuje przeciwko prawu o komisyi cyw.-wojs., Actum in curia vars. 18. Aprilis 1791; — Uniwersał kom. porząd. powiatu kijowskiego w Żytomierzu 11. stycznia 1791, w Żytomierzu 27. sierp. 1791, w Żytomierzu 19. grud. 1791; — Kom. porząd. 30. czerw. w Garbinie cyw.-wojsk. ziemi gostyńskiej co do dróg naprawy 1791; — Komisya woj. krakow. 6. lipca, O odwożeniu zbóż zsypkowych do zamku krakow. 1791, Zaleca porządek i czystość 1. paźdz. 1791; Komisya porząd. upomina się o podatek zsypkowy 16. paźdz. 1791, Upomina się o podatek zsypkowy 21. paźdz. 1791; Kom. porządk., Uniw. względem włościan, w Szczekocinach 18. sierp. 1791; — List od prześw. kom. ziemi stężyckiej do JW. marszałka sejm. 1791; — Wypis z raportów komisyi porząd. z dyspozycyi kom. policyi (o włóczęgach i doktorach) 1791 (DS.); — Korzon T., Komisya porządk. cyw.-wojsk., Ateneum 1882.

5347. R. **1791. Komisya Policyi.** Prawo uchwalone 17. czerw. (4 wyd.) 1791; Prawo 24. czerwca 1791, *zob.* Nr. 5354; — Komis. Policyi, Względem spokojności do miast wolnych 15. październ. 1791; Obwieszczenie względem żebraków 2. listop., Warsz. 1791; Obwieszczenie ułatwiające opłatę szpitalowi od ord. S. Stan. do 15. listop. 1791; Uniw. względem funduszów szpitalnych 16. listop. 1791; Uniwersał nakazujący rewizyą miast, Warsz. 29. listop. 1691 (sic); Obwieszczenie względem miar i wag, Warsz. 13. grudnia 1791; Wykaz włóczęgów i ludzi nie mających przytułku, 23. grud. 1791; Obwieszczenie komisyi policyi względem miar i wag, Warsz. 31. grud. 1791 (DS.); — Wypis z raportów kom. porządk. wojew. sandom. 1791, *zob.* Nr. 5346.

5348. **Komisya wojskowa.** Uniw. względem dezerterów 3. paźdz. 1791; — Potocki Stan. Szcz., Kopia listu do kom. wojsk. 18. paźdz. 1791; — Tenże, Kopia listu do kom. wojsk. 3. grudnia z Jass 1791; — Awans w wojsku obojga narodów 1791; — Pozwolenie zaciągnienia sum dla wojska 1791; — Prośba rotmistrzów kawaleryi nar. 1791; — Wodzicki, Mowa imieniem oficerów na ratuszu krak. 7. maja 1791; — Piramowicz G. X., Przedmowa do wojska w obozie pod Gołębiem, Lublin 1791; — Oskierko A., Nowe dowody niewinności komendanta jazdy narod. ussaryi W. X. L. 1791, *zob.* Nr. 5345; — Würtembergski L. Xiąże, O poprawie stanu kawaleryi polskiej, dedyk. Stan. Augustowi, Warsz. 1791; — Witoszyński J., Nauka z okazyi regimentu Działyńskiego, Warsz. 1791 (DS.), *zob.* Nr. 5319.

5349. **Sprawy zagraniczne**, *zob.* Nr. 5320. Thorson E. M., Depecher fra den Polske legation i Kjöbenhaven (od 26. marca 1791 do 13. paźdz. 1792), Kjöbenhaven 1850, *zob.* Nr. 5289; — Liske X., Zur pol. Politik Kath. II. im Jahre 1791, Sybels Hist. Ztschrft. XXX. i Odb.; — Herrman E., Zur Gesch. der Wiener Convention vom 25. Juli 1791 und der österr.-preuss. Allianz v. 7. Febr. 1792, Forsch. z. d. Gesch. Göttingen 1865 t. V.; — Betrachtungen über die Antwort des francös. Ministeriums auf die poln. Note v. 15. Febr. 1791, Zeitschr. f. Kriegskunde 1834 t. XXX.; — Wypisy i izwleczenija iz rukopisej Rieszetilowskawo Archiwa, Russkij Archiw 1865 (Listy dypl. Bühlera); — Kopije listów ambasadorów polskich przy dworach cudzoziemskich od 1790 do 1792, Wiestnik Jewropy 1869 w Kostomarowa Posliedneje gody; — Goltz, Nota posła dworu pruskiego 23. marca (po pols. i franc.), Warsz. 1791; — Luchesini, Nota posła kr. pruskiego, Warsz. 4. maja 1791; — Repnin, Copie d'une lettre du Camp de Maczyn 29. Junii 1791, *zob.* Nr. 940 C.; — Hailes, Mémoires sur les affaires actuelles de Pologne, Vars. 1791; Toż po pol.: Pamiętnik ściągający się do niniejszych interesów Polski, Warsz. 1791; — Examen d'une brochure intitulé: Mémoires sur les affaires de la Pologne, Var. 1791; Toż po pol.: Rozstrząśnienie pisma p. t. Pamiętnik, Warsz. 1791; — Hailes, Replique à l'examen du: Mémoires sur les affaires de la Pologne, Vars. 1791; Toż po pol.: Odpowiedź na rozbiór pisma p. t. Myśli 1791; — Memoryał nad teraźniejszymi interesami polskimi 1791; — Antimemoryał (Memoryał Hailesa i odpowiedź) 1791 (DS.).

5350. L'interêt de la Pologne dans son état actuel, lettre à un citoyen 1791; — Skrzetuski Kaj., Widok polityczny w teraź-

okolicznościach Polski 1791; — Sur la Pologne, Londres 1791; — Gedanken von d. Eigent. des Danzig. Hafens S. l. et a., Berlin circa 1791; — Beweise und Vertheidigung der Rechte des Königs auf den Hafen der Weichsel 1791; — O Gdańsku, b. m. i r. (Warsz.?) 1791; — Potocki J., Lettre sur Danzig, około 1791; — Rozmowa Polaka, Rossyanina i Anglika w okoliczności Gdańska 1791; — Avis au Polonois rélativement à la conduite de la Russie à leur égard, Vars. 1791; — Deklaracya, Ktoby był przekonany o branie pieniędzy, ten ma być śmiercią karany 1791; — Leżeński Marc., Mowa o obwinienie o kupno pałacu posłom rossyjskim 4. Febr. 1791; — Czacki Tad., Usprawiedliwienie się w materyi reparacyi pałacu dla posła rossyjskiego 1791 (DS.).

5351. **Burke lord, Do polaków, pismo z angielskiego przełożone 1791; Petition à l'assamblée national suivie d'une consultation en Pologne, Paris 1791; Rozmowa pani de Suc-Auraze z Nikmetopem o okolicznościach zagranicą, Warsz. 1791 (DS.),** ***zob.*** **Nr. 5401.**

Miasta, zob. Nr. 5357.

5352. R. **1791—1792. Sejmu okres IV. Projekty.** Prawa kardynalne z dawnych ustaw Rpltej, Projekt 1791; Zasady do poprawy formy rządu (Krasiński, Sołtyk) 1791; Projekt do formy rządu 1791; — Straż, Projekt od deputacyi sejmowej (trojaki) 1791; — Komisya edukacyi narodowej, Projekt 1791; — Propozycya 17. czerwca, czyli projekt komisyi policyi ma być przyjęty 1791; — Ustanowienie komisaryatu 1791; — Chrapowicki J., Sposób sejmików podany, Projekt do prawa 1791; — Projekt do prawa względem przedłużenia sejmu do paź. 1791; Projekt prorogacyi Sejmu 1791; — Propozycya deklaracyi przez Zboińskiego ma być przyjęta? 6. grud. 1791; Plater, Projekt do deklaracyi d. 17. Decemb. 1791; — Projekt do uniwersału 1791; — Rozłożenie miejsc i oznaczenie urzędów do elekcyi 14. lut., Projekt 1792; — Jezierski J., Projekt w deputacyi konstytucyjnej ze zniesieniem się z komisyą skarbową rozstrzasany 1791; — Projekt do uskuteczniania dokładu„ ofiary obywatelskiej, około 1791; Projekt środków wynalezienia ofiary 1791; Projekt, ażeby ułatwić komisyom wynalezienie ofiary, około 1791; — Projekt co do sposobu oznaczenia ofiary z dóbr szlacheckich, około 1791; Projekt zabraniający narzucenia ofiar na poddanych, około 1791; — Podatki wieczyste w Koronie, Projekt do prawa 1791; Podatek od rzezi, Projekt do prawa 1791; Ponowienie abjurat w Koronie, Projekt 1791; Nowa podatku czopowego abjurata, tudzież o czopowem z miast, Projekt 1791; Propozycya, czyli zamieniając podatek skórowy ma być wzięty (projekt Wawrzeckiego, czyli Sołtyka) 1791 Propozycya czyli opinia komis. skarbu ma być utrzymana 23. maja 1791; Antycypacya w biletach skarbowych, Projekt do prawa 1791; — Urządzenie wieczyste królewszczyzn, Projekt przez deputacyą konstytucyjną ułożony (2 ed.) 1791; Urządzenie względem królewszczyzn ku powiększeniu dochodu publ., Projekt 1791; Zasady urządzenia królewszczyzn 1791 (Toż, Kalendarzyk polityczny na r. 1792); Trębicki A., Zasady, b. w. r., około 1791; Sposób wyciągania intrat z królewszczyzn 1791; Sołtyk St., Projekt podany w deputacyi do urządzenia na przedaż królewszczyzn 1791; Propozycya, czyli królewszczyzny mają być sprzedane podług projektu Sołtyka, czyli Jasińskiego i Sokolnickiego 19. grud. 1791; — Forma kontraktu do wydzierżawienia 1792; — Sposób czynienia lustracyi 1791; — Projekt subsidium z dóbr na wojsko 1791; — Propozycya, czyli projekt o kom. wojsk. z poprawami ma być przyjęty? 10. maja 1792; — Zakrzewski Ign., Stan duchowny wiary katolickiej, Projekt 22. maja 1792; — Propozycya deputacyi greko-nieunitów i dyssydentów ma być przyjęta? 21. maja 1792; — Projekt, ażeby odebrać Paulinom w Często. dobra przeznaczone na utrzymanie garnizonu (dwojaki) 1791; — Podanie do sejmu miast duchownych o rozszerzenie prawa, b. w. m. i r., około 1791; Propozycya, czyli projekt p. Czackiego względem miast duchownych 21. (31.) październ. 1791; — Zasady do projektu o miastach 1791; — Trębicki A., Projekt, Miasta nasze w Rpltej 1791; — Urządzenie wewnętrzne miast wolnych, Prawo 24. czerwca (Prawa i projektów edycyj siedm) 1791; — Sąd ziemiański, Projekt 1791; Propozycya o assesoryi 1791; Sposób krótki do ułożenia procesu sądowego w miastach, War. 1791; — Projekt kompanii generalnej krajowej ekonomicznej pod znakiem św. izydora Oracza, War. 1791; — Sierakowski W., O fabryce sukiennej krak., o rękodziełach, Wniesienie Dembowskiego 1791; Jezierski J., Stępel kartowy fabryk krajowych zniżyć radzi 1791; — Projekt dozwolenia pól pomiaru 1791; — Bielicki, Propozycya do stanów sejmow. skonfederowanych 1791; — Bernowicz Mich., Projekt posła nowogrodzkiego podany 1791; — Przełożenie prośby od szlachty wojew. podolskiego 1792; — Propozycya, czyli summa prowincyonalna na starostwie lubelskiem ma być uchylona? 19. maja 1792; Propozycya, czyli prowizya na wsi Sobótce ma być uchylona 20. maja 1792; Propozycya względem dóbr Szawulichy przez Sokolnickiego podana 23 maja 1791 (DS.).

5353. **Prośba czterech parafij, szczególniej Sieluńskiej 21. stycz. 1791; Prośba synagogi Płockiej do króla 1791; Memoryał obywatela Bodzanowa 1791; Uciążenie m. Jakubsztada 1791; Memoryał obywatelów Bodzanowa z posessyi Norbertanek płockich przeciwko Wolickiemu proboszczowi, Warsz. 1791; Głos skrzywdzonego obywatela do Najjaśn, Rzeczpospolitej podany sejmowi (po pol. i franc.) 1791 (DS.).**

5354. R. **1791–1792. Uchwały sejmowe. Okres IV.** Actum in curia vars. 5. Januar. **1791** [Deklaracya, Uroczyste zaręczenie porządku], 8. Jan. [Prawa kardynalne nie wzruszone], 13. Jan. [Zalecenie sejmowemu i konfederacyi marszałkom, Rozkład materyi i czasu na sejmie], 19. Jan. [Przyjęcie ofiary Jędrzeja Zamojskiego], 28. Jan. [Wyznaczenie assesorów do sądów, Przystąpienie do aktu konfed. gener.], 3. Febr. [Zalecenie komisyom skarbowym], 10. Febr. [Rezolucya względem pałacu Brylowskiego, Zalecenie deputacyi do egzaminu kom. skarbu], 26. Febr. [Przyspieszenie dzieła deputacyi, Ochrona czasu sejmowego, Zlecenie komisyi Rpltej, Uchylenie konstyt. 1768, Deputacya koekwacyjna] 5. Martii [Zlecenie marszałkom, Assesorowie dyssydentcy do sądów assesoryi, Ubezpieczenie fabryk solnych, Wyznaczenie deputacyi dla Kurlandyi, Zalecenie deputacyi examin. kom. skarbu], 21. Martii [Komisya skarbu W. X. Lit., Kongregacya greko-oryentalna], 9. Aprilis [Przysp. sprawiedliwości, Zalecenie dep. konstytuc.], 12. Aprilis [Odmiana podatku skórowego, Szpitale], 16. Apr. [Zapewnienie Przebędowskiemu Jezierowicz, Miasta], 21. Apr. [Wolne miasta królewskie, Sprawiedliwość, Zalecenie marszałkom, Gorzeński, Grudzińscy], 5. Maii [Ustawa rządowa, *zob. 3. maja Nr. 5355*, Deklaracya stanów, Star. Niechworowski, Zalecenie komisyi wojsk. i skarb.], 12. Maii [Officyerowie, Zalecenie, Deputacya Kurlandyi], 18. Maii [Dep. konstyt. albo sejmowa, Czyżew, Umieszczenie w straży Sapiehy gen. art., Kongregacya graeco-orient., Jerzmanowski, Zabezpieczenie sum, Uchylenie konstyt. 1775, Wieś Szawulichy, Ord. Sułkowska, Zalecenia kom. skar., Wieś Szanderoska], 28. Maii [Ustawy rządowe sejmu, Sądy sejmowe, Sejmiki, Deklar. względem kom. cyw.-wojsk., Warunek dla sądów X. Mazowieckiego, Deklaracya względem procesów i sądów], 31. Maii [Ustawa rządowa, Jus aggratiandi na śmierć skazanych], 6. Junii [Ustawa rządowa, Straż, Przysięga dla posłów zagr.], 7. Junii [Suma dla potrzeby Rpltej], 8. Junii [Dep. dla interesów zagran., Zlecenie marszałkom, Księga ziemiańska, Komisya skarbu, Deput. do ułoż. percepty i expensy, Zabezpieczenie sum], 15. Junii [Warunek względem lenności. Deklaracya w int. Ożarowskich, Zalecenia kom. skarbu, Bojanów], 17. Junii [Interesa kurlandzkie], 22. Junii [Dop. sprawiedliwości, Zalecenie pieczętarzom, Wyłączenie posłów od komis., Indygienat W. de Engeström.], 24. Junii [Jurysdykcya grodu kijow., Komisya policyi], 25. Junii [Sprawiedliwość, Summa na kampamenta, Zlecenie komisyi skarbu, Deklaracya], 30. Junii [Osoby do kom. policyi, Oznaczenie dep. do codicis civilis et crimin. dla Kor., Wdzięczność rycerstwu Kurl., Kościół Ozierański, Ostrzeżenie względem exekucyi dla W. X. L., Prawa o miastach, Urządzenie miast wolnych Rtej, Limita sejmu], 20. Septembr. [Zalecenie dep. do exam. kom., Ubezp. wsi pow. pińskiego], 27. Sept. [Plenipotenci miast.], 29. Sept. [Deklaracya względem uniwers. komis. skarbu], 30. Sept. [Pisarz ziems. Łęczycki, Assesorya], 4. Octobris [Sądy zadworne asesorskie], 6. Oct. [Urządzenie sądów miejskich i assesoryi], 8. Oct. [Osoby do assesoryi, Przedłużenie assesor. W. X. Lit., Komplet kom. wojskowej], 11. Octobr. [Porównanie podatków, Deklaracya wartości złota], 12. Oct. [Sądy sejmowe, Zalecenie koofederacyi], 22. Oct. [Przedłużenie gotowości Xiąg ziemiańskich. Zaręczenie wzajemne obojga nar., Zalecenie sądom assesor., Dep. dla Kurlandyi, Exekucya dekr. sądów Łęczyckich], 26. Oct. [Zalecenie marszałkom], 29. Oct. [Komisya skarbu koron., Aprobacya szpitalów], 2. Novembris [Rozkład województw, ziem i powiatów kor., Zapisywanie Xiąg ziemiańskich], 7. Nov. [Dozwolenie szpitala w Opatówku, Zalecenie marszałkom], 8. Nov. [Deklaracye względem magistratur], 9. Nov. [Deklaracya względem kom. skarbu], 15. Nov. [Dep. wdztwa kijows. i bracławs.], 18. Nov. [Dozwolenie weryfikacyi dymów], 19. Nov. [Komisye skarbowe, Dopełnienie sprawiedliwości], 30. Nov. [Obranie komisarzów skarbowych, Warunek względem X. Siewierskiego, Sprawiedliwość dla szlachty, Zalecenie komisyom skarbowym], 4. Decembris [Rozgraniczenie normalne W. X. Lit. (3 ed.)], 5. Decemb. [Rozgraniczenie dóbr koronnych (2 ed.)], 9. Decembr. [Deklaracya względem manifestów], 23. Decem. [Zasady do sprzedawania królewszczyzn], 24. Decem. [Zalecenie marszałkom]; — Actum in curia regia var. 10. Jan. **1792** [Sądy ziemiańskie, Sądy ziemiańskie w prowincyach koronnych, Deklaracya o sądach w W. X. Lit.], 11. Jan. [Deklaracya o kom. cyw.-wojsk. W. X. Lit., Deklaracya względem sędziów ziemskich, Deklaracya względem Wschowy, Dekl. względem konst. 1764 o popowiczach, Szkoły włodzimirskie], 14. Jan. [Zalecenie marszałkom, Probostwo rawskie, Pichelstein], 20. Jan. [Sąd trybunalski Warszawy, Sąd tryb. W. X. Lit., Deklaracya względem sejmików, Prorogacya int. Kurlandyi], 24. Jan. [Exekucya remiss. Deklaracya względem deputatów trybunału W. X. Lit.], 25. Jan. [Stempel od kart, Warunek dla wdztw., Rewizya sancitów, Approbacya funduszów], 28. Jan. [Dep. dla redakcyi praw, Fundusz dla straży, Pensya metrykantów, Officyaliści policyi, Długi żydowskie], 30. Jan. [Zniesienie buław polnych, Sąd trybunalski W. X. L.], 31. Jan. [Zalecenie marsz., Examin kom. edukacyjnej 1788 i 1792, Osoby do reformy żydów, Limita sejmu], 17. marca [Wyznaczenie czasu na przyjęcie delegacyi od województw],

29 Martii [Sejmiki], 22. Martii [Sejmiki pow. pińsko-zarzecznego, Wzgląd na geometrów, Zalecenie pisarzom, Prośby obyw. prow. małopolskiej, Toż, wielkopolskiej], 28. Martii [Sądy trybunalskie kor., Powiat chęciński, Deklaracya na rzecz Tymana, Odłożenie elekcyi wydziałowych, Benedyktyni pułtuscy, Należytość koszar, Fundusz Wizytek krak., Assesorya, Sejmiki w Zegrzu, Sądy trybunalskie W. X. L.], 17. kwiet. [Obrona pospolita, Warunek dla D. Paszkiewicza, Wdzięczność dla X. Czartoryskiego, Uwolnienie od scartabellatu, Deputacya dla ułożenia praw], 21. kwiet. [Deklaracya doczesna, Officerowie zagran.], 24. kwiet. [Zrzeczenie się przez Najj. Pana kollacyi we wsiach król.], 26. kwietn. [Urządzenie wieczyste królewszczyzn], 28. kwiet. [Pensya dla komisarzy, Kościoły łac. w dyec. kijowskiej], 1. maja [Deklaracya względem sessyi obrządkowej 3. maja], 7. maja [Uformowanie 2 pułków tatarskich i 2 kozackich i 4 batalionów], 7. maja [Wdzięczność delegowanym, Opatrzenie generałów komenderujących i nadanie im kriegsrechtów, Porcye chlebowe i racye furażowe, Porcye], 11. maja [Hypoteka 30 milionów], 12. maja [Wymiar obywatelskiey sprawiedliwości ku kraju obronie. Deputacya do etatu wojsk.], 15. maja [Wyprawy obronne, Summy na magazyny, Wdzięczność Zboińskiemu i J. Lubomirskiemu], 18. maja [Wdzięczność dla K. Manteuffel, Nagroda dla Mędrzyckiego, Monastery dla greko-nieunitów], 19. maja [Postanowienie dla Maryi Krystyny Królewiczowej], 22. maja [Kommenda, Żądania dyssydentów, Deklaracya względem trybunałów], 26. maja [Deklaracya względem teraźn. stanu Rpltej, Pobór generalny, Nadgroda dzieł walecznych, Wdzięczność dla Radziwiłłów, Prawa sądów W. X. L., Etat wojsk], 31. maja [Sąd sejmowy extraord. Deklaracya osób o bunty oskarżonych, Archiwum słuckie nieunickie, Obrona krajowa, Kasa obozowa, Referendarze kor. Opatrzenie króla JMci, Przyspieszenie obywatelskiego bezpieczeństwa, Wzgląd na A. Oskierkę, Nagroda kanc. sejm., Pomnożenie obrony krajowej, Składka dobrowolna, Wdzięczność Kurlandyi, Pensya podskarbiego, Komisya wojskowa, X. Kurlandyi i Semigalii, Miasta kurlandzkie, Dekl. bisk. infl., Dekl. X. Birona, Limita sejmu, Akcessa senatorów do konfederacyi] (DS.) [Także Vol. leg. IX., Także Ustawy rządowe sejmu (26 aktyfikacyi ustaw sejm. w grodzie warsz.) 1791, Supplement, Kalendarzyk war. 1792].

Por E. 1788—1792 pod odpowiedniemi wyrazami, rec. Vol. leg. IX. O. Balzera, Kwart. hist. 1890. i Błędowski S., Prospekt do zbioru praw 1792.

5355. **3. maja 1791.** Ustawa rządowa. Prawo uchwalone d. 3. maja, War. 1791, 1792; — Forme constitutionelle décretée par acclamation dans la séance du 3. Mai, Var. 1791; — New constitution of the governem. of Poland, London 1791; — Neue Constitution v. Pohlen 1792 (DS.); — Konstytucya 3. maja 1791 z uwagami jej twórcom w 1789 r., oraz dwoma ocenieniami, Lipsk 1865; — Ustawa z 3. maja, wyd. Z. S. Tomicki, Pozn. 1876 (wielokrotnie drukowana); — Małachowski S. i Sapieha Al., Ogłoszenie konstytucyi 3. maja 1791; — Stanisław August, Lettre du roi de Pologne avec les détails de la résolution arrivée, Paris 1791; — Uchwała sejmiku zawierająca zaprzysiężenie konstytucyi 1791; — Oświadczenie jednomyślne wojew. kijowskiego stałości przy ustawie Rządu z przyłączeniem ofiary 1792; — Suchorzewski Jan, Odezwa do narodu o 3. maja z protestacyą dla śladu gwałtu (2 ed.) 1791; — Wybranowski Flor. Ign., Protestacya 22. Julii, Actum Lublin. (przeciw uchwale 3. maja) 1791; — Łubiński Stef. bisk., List okólny o ustanowieniach sejmowych przez nową konstytucyę 1791; — Dłuski T., Usprawiedliwienie się z Manifestu przeciwko ustawie 3. maja w grodzie warsz. zaniesionego 1791; — Uwagi nad pismem: Usprawiedliwienie się Dłuskiego (Stan. Aug., 2 ed.) 1791; — Odpowiedź na usprawiedliwienie się Dłuskiego z manifestu przeciw ustawie 3. maja 1791; — Czacki Tad. i Mik. Wolski (?), O konstytucyi 3. maja do Zaleskiego i Matuszewicza posłów odpowiedź (2 ed.) 1791; — Na pismo odpowiedź, któremu napis: O konstytucyi 3. maja do Zaleskiego i Matuszewicza posłów 1791; — Dmochowski F. do T. Czackiego i M. Wolskiego z okoliczności pisma: O konstytucyi 3. maja 1791; — Do F. X. Dmochowskiego z okoliczności pisma p. t. Do Jmci P. T. Czackiego i Wolskiego 1791; — Wolski M., Zaprzeczenie współautorstwa Odpowiedzi o konstytucyi 1791; — Tomaszewski Dyzma Bończa i S. Rzewuski, Nad konstytucyą i rewolucyą 3. maja uwagi, Warsz. 1791; — Trębicki A., Do moich współziomków przychylnych i nieżyczliwych konstytucyi 1791; — Tenże, Odpowiedź autorowi prawdziwemu D. Tomaszewskiego nad konstyt. 3. maja 1791; — Mémoire sur la révolution de Pologne, Petersburg 1791; — Uwagi nad rewolucyą polską (z franc. przez stronn. Rossyi) 1792; — Sierakowski K., Do uprzedzonych względem konstytucyi 3. maja (2 ed.), Warsz. 1791; — List odpowiedni do przyjaciela względem ustawy rządowej 3. maja przez J. K. S. szlachcica ziemi łukowskiej (Szaniawski czy Jezierski?), Warsz. 1791; — List do przyjaciela na sejmiku, b. w. m. (circa 1791); — Z okazyi konst. 12. czer. 1791 (DS.), *zob.* Nr. 5383; — Sesya 3. maja 1791, Przyj. ludu, Leszno 1848 XV.; — List Naruszewicza do króla po konstyt. 3. maja 1791, tamże 1842 X.; — Z zapisków szlachcica lubelskiego z 3. maja 1791, Sobótka, Poznań 1869 str. 159; — Dzień trzeci maja r. 1791, War. 1791 DS.; — Kołłątaj H., O Ust.

konst., *zob. Kroniki;* — Wegner L., Dzieje dnia trzeciego i piątego maja r. 1791, R. T. P. N., II. odb., Poznań 1865, *zob. Opracowania;* — Kobielski K., Geschichte der polnischen Staatsveränderungen vom 3. Mai nach dem polnischen Berichte, Warsch. 1791; — Mierzwiński K. X., Nauka o pobudkach wierności, szanowania i bronienia nowej konstytucyi, Krak. 1791; — Nad rewolucyą dwóch narodów w Europie, War. 1792 (DS.).

5356. **Kossakowski J., Kazanie, Wilno 1791; Kazanie** die 2. Julii w Warszawie przez J. X M. K., Warsz. 1791; Podhorodeński J. K., Kazanie, Łuck 1791; Grabowski Jędrzej X., Głos z katedry kaznodz., Warsz. 1792; Chwalibóg Józef, Mowa po wykonaniu przysięgi na konstytucyą 3. maja 1791 d. 14 lutego miana 1792; Dembowski Jan Seb., Wniesienie względem podpisów przysięgi obywatelskiej na konstytucyą, Kraków (2 ed.) 1792; Himonowski Ant., Głos przy złożeniu przysięgi 15. lutego 1792; Rössner J. Chr., Die Bekanntmachung der neuen Konstitution fur Pohlen, eine Anrede zu Machnówka, Warsz. 1791; Strojnowski H. X., Mowa o konstytucyi rządu 3. i 5. maja ustanowionej, czytana na posiedzeniu Szk Gł. W. X. Lit. 1 lipca 1791; Manifestacya obywateli 1791 (Por. E. 1791: Dzień, Makulski, Polak); Porządek obrzędu d. 3. maja (podp. Mniszech, Potocki, Raczyński) 1792; Zakrzewski Ign., Magistrat miasta Warszawy (Obchód urocz. 3. maja) 1792; Zawiadomienie przez marszałków narod. delegatów, aby zjechali do Warszawy na dzień 3. maja, Warsz. 18. marca 1792; Dyaryusz obchodu 3. maja, Lublin 1792 (DS.) (Por. E. 1792: Bielawski J., Bzowski, Doniesienie, Dzień trzeci, Empfindungen, Heynał, Hymn, Karpowicz, Magistrat, Malinowski, Maj 3., Marewicz, Mniszek, Myśli, Opisanie, Pieśń, Rede, Skrzywkowski, St. August, Szmyt, Wiersz, Wilczopolski).

5357. R. **1791. Miasta**. Ustawa, Urządzenie miast wolnych (Prawa) 1791; Urządz. sądów miejskich (Kołłątaj H.) 1791, *zob.* Nr. 5354; — Gesetz u. d. T.: Unsere kön. Städte für frey erklärt 18. April aus dem poln., War. 1791, Einrichtung der freyen Städte 24. Junii 1791; — Obwieszczenie magistr. m. Warszawy 28. kwiet., War. 1791; — Uwiadomienie miast p. t. Urządzenia miast 1791; — Miasta wzgl. praw swoich do króla (2 ed.) 1791; — Stan. August, Obwieszczenie do miast kor. względem elekcyi deputatów dnia 5. lipca 1791; — Tenże, Obwieszczenie do miast wolnych kor., aby prawa swoje popierały (podp. H. Kołłątaj) 1791; — Dyaryusz zgromadzeń miasta Warszawy, Warsz. 1791; — Program wybrania plenipotenta na sejm, Warsz. 1791; — Magistrat m. St. Warszawy względem elekcyi deputatów 28. lipca 1791; — Łukaszewicz J., Powitanie St. Małachowskiego, Warsz. 1791; — Dzianotti, Mowa na sessyi deputow. 10. sierp. 1791; — Stokowski M., Głos 14. sierp. 1791; — Fundacya biblioteki Konfraterni kupieckiej, Warsz. 1791; — Porządek Izby na sessyach konfraterni kupieckiej 1791; — Dowód wdzięczności w dniu imienin St. Małachowskiemu przez konfraternią kupiecką złożony, Warsz. 1791; — Chwalibóg J., Mowa w ratuszu Krakowa 7. maja 1791; — Szwykowski J., Mowa 9. maja przy zapisaniu się w księgę mieszczan w ratuszu Krakowa, Kraków 1791; — Całczyński J. Ch., Dwie mowy w ratuszu i w kościele św. Piotra w Krakowie 1791; — Mączeński W., Mowa wójta 12. sierp. 1791; — Toż, 13. sierp. 1791; — Męciszewski K., Mowa 23. sierp., Kraków 1791; — Chwalibóg J., Mowa w ratuszu m. Kazimierza 8. sierp. 1791; — Janowski W., Mowa wójta m. Kazimierza 8. sierpnia w ratuszu przy wpisie Chwaliboga, Kraków 1791; — Bekierski Jan, Mowa do obywatelów miasta Kazimierza 8. sierpnia 1791; — Dzieło obrad m. Piotrkowa 1. sierpnia, Warsz. 1791; — Szczurnowski, Głos mieszczanina poznańs. pod elekcyą plenipotenta 10. sierp. na ratuszu poznańs., Poznań 1791; — Moczydłowski S., Głos na ratuszu m. Sandomierza 11. sierp. 1791; — Musiałowicz J., Głos w zgromadzeniu na ratuszu m. Sandomierza 1791; — Koch L., Głos miany na zgromadzeniu miejskiem 5. sierpn. przy podawaniu desideryów 1791; — Propozycya m. Wilna do króla i sejmu o potwierdzenie przywilejów 1791; — Lewandowski, Mowa konsyliarza radnego miasta Żytomierza podczas przyjęcia obywatelstwa urzędników na ratuszu 10. lipca 1791 (DS.).

5358. **Agnell X., Kazanie 28. kwietnia, w którym m. Kraków składało dzięki, Krak 1791; Rogaliński J., Kazanie na wotywie przed elekcyą plenip t. na sejm 10. sierp. w Poznaniu 1791; Schmid K. H., Kazanie z okoliczności powro onych mieszczanom praw, Warsz. 1791 (toż po niem.); Dankgebeth bei Gelegenheit der dem Burgerstande ertheilten Rechte, Warsz. 1791 (DS.).**

5359. R. **1791—1792. Sejmowe mowy. Okres IV.**, *zob.* Nr. 5269, 5295, 5327. Józefowicz Hlebicki W. (Przymówienie się *3.* stycznia), Naruszewicz Adam bisk. (Głos), Strasz M. O. (Głos); Breza Stan. (Zdanie *4.* stycznia w materyi rządu), Działyński Ign., Krzucki Ign. (Zdanie), Ledochowski Antoni (Zdanie), Siwicki J. (Głos); Gorzeński Nicefor (Głos *7.* stycz.), Iliński St. (Głos generała), Kościałkowski Tad. (Wotowanie), Krzycki Kotttie (Głos), Leszczyński (Głos), Morski On. (Głos), Niemirycz J. (Głos), Plater Kaz. Kon. (Zdanie), Rybiński J. Nep. (Głos); Czetwertyński A. St. (Actum 8. Jan., Votum), Ledochowski Ant. (Głos); Siwicki S. (Głos *10.* stycz.); Czartoryski J. (Głos *20.* stycz.), Dłuski T. (o sejmikach), Plater Kaz. Konst. (o sejmikach); Gorzeński T. (Głos biskupa smoleńskiego *21.* stycz.); Chojecki Jan (Głos *21.* stycz.), Czarnołozki Adam (Głos), Gorzeński T. (Głos), Karp M. Franc. (Głos posła żmudzkiego *24.* stycz.); Błędowski S. J. (Głos posła czernichowskiego przeciw usunięciu drobnej szlachty na sesyi *25.* stycz.), Kiciński Pius (Zdanie), Krzucki J. (Głos), Mielżyński Maksym. (Głos); Hulewicz Ben. (Głos *27.* stycznia); Chojecki Jan (Głos *31.* stycz.), Iliński St. (Głos generała inspektora), Naruszewicz Adam bisk. (Głos), Pągowski Józef (Głos posła inflanc.), Zajączek pułkownik (Głos *1.* lutego), Jasieński Mik. (Głos *3.* lut.), Czacki T. (Uspr. reparacyi pałacu posła rosyjs.); Kiciński Pius (Głos *4.* lut.),

Leżeński M. (kupno pałacu rosyjs.), Olizar J. Kalas. (Zdanie z propozycyi, czy opłacający do skarbu mogą być przypuszczeni do funkcyi publ.), Trębicki A. (Zdanie względem kupna pałacu dla posła rosyjs.); Chojecki Jan (Głos 7. Febr.), Miaskowski Krz. (Zdanie w materyi kupna pałacu dla posłów rosyjskich), Potocki Piotr poseł infl. (Głos), Rzewuski A. W.; Skarszewski W. (Głos z dziękczynienia 10. lutego); Karwicki Krz. (13. lutego); Czarnołozki A. (Głos 14. lutego w propozycyi czyli wojskowi do funkcyi poselskiej mają być przypuszczani), Gorzeński T. (Głos), Ledóchowski Ant. (Głos), Skarszewski Woje. (Głos o królewszczyznach), Zambrzycki Szcz.; Jasieński Mik. (Przymówienie się 15. lut. po rozklasyfikowaniu poprzedniczo szlachty), Karp Maur. Fr. (Głos posła żmudzkiego); Nosarzewski J. (Głos 15. lutego, Przymówienie się 17. i 27. lutego, Głosy 24. marca i 16. kwiet.), Rzętkowski (Przymówienie się); Chojecki Jan (Głos 17. lut.), Gliszczyński A. J. (względem konst.). Heyking Ben. Hen. Karol (Mowa na sesyi sejm.), Kiciński Pius (Głos). Nosarzewski J., Skarszewski W. (Głos), Rzewuski A. W., Witosławski J., Heyking H. K. (Discours), Wolff J. Krz. Lüdinghausen (zob. Nr. 5365); Leżeński M. (Głos względem projektu dokończenia opisów sejmikowych 18. lutego); Kiciński Pius (Głos 21. lut.), Mieroszewski St. (Przymówienie się). Rzewuski J. Nep. (Głos); Sołtyk Stan. (Głos 23. lut.); Karski K. (Głos 26. lut.); Nosarzewski J. (27. lut.); Rzętkowski (Przymówienie się 28. lut.); Zakrzewski J. (Przymówienie się); Bernowicz Mich. (Głos 1. marca), Zboiński J. Nep. (Głos przy podaniu imieniem deputacyi do miast projektu); Plater Kaz. Konst. (10. marca); Brzostowski Mich. (Głos 17. marca), Szembek K. (Głos J. O. Xięcia prezesa dep. do examinu komisyi skarbu); Kiciński Pius (Głos 24. marca i Przymówienie się), Nosarzewski J., Złotnicki Ant. (Głos); Rogowski K. R. (Głos 25. marca); Trębicki A. (Głos 28. marca względem stanu wojsk.); Leżeński Marc. (Głos w interesie miast 29. mar.). Olizar J. Kalas. (Głos); Krzucki Ign. (przeciw Radzie nieust. 31. marca), Małachowski Ant. (Przymówienie się); Potocki Ign. (Głos na dniu 31. marca i 1. kwietnia); Czarnołozki Adam (Głos 5. kwiet.), Dłuski T. (Mowa o sejmikach), Siwicki J. (Głos), Sołtyk St. (Głos), Złotnicki Ant. (Głos); Breza St. (Zdanie na projekt o miastach 6. kwiet.), Brzostowski Mich. (Głos). Hryniewiecki K., Mniszech M. (Głos), Nosarzewski J. (Głos), Zboiński J. N. (Głos); Grabiński poseł podols. (Głos 11. kwiet.). Mier J. (Głos); Batowski poseł infl. (Zdanie o materyi miast 14. kwieln.), Leżeński M. (Głos przy podaniu projektu o miastach). Małachowski St. (Głos przy przyjęciu prawa miejskiego), Zboiński J. N. (Przymówienie się w materyi miast); Skarbek J. (15. kwiet.); Nosarzewski J. (Głos 16. kwiet.); Ledochowski Ant. (Głos 18. kwiet.), Sapieha Kaz. Nestor (Głos); Bars F. (Głos J. P. plenipotenta miast koronnych W. X. Lit. 29. kwietnia); Szczaniecki (Głos 1. maja); Kiciński Pius (Głos 3. maja), Małachowski Ant. (Głos), Orłowski Jan On. (Głos), Potocki Ign. (Głos, 2 ed.). Rzewuski Adam Wawrz. kaszt. witebs. (Głos z okazyi konstytucyi 3. maja), Sapieha Kaz. Nestor (Oświadczenie w kościele farnym przed wykonaniem przysięgi), Stan. August (w kościele św. Krzyża), Suchorzewski (Głos) [Także Korwin S., Trzeci Maja i Targowica, Krak. 1890 Dod. I.], Zakrzewski Ign. [Toż Przyj. ludu, Leszno 1848 t. XV., zob. Nr. 5355]; Karśnicki Lud. (5. maja), Matuszewicz T. (Głos, Actum in curia vars. 5. maii); Siwicki J. (Głos 9. maja). Skórkowski A. K. (Oświadczenie); Karski Kaz. (Głos 10. maja), Kościałkowski Tad. (Głos), Łuszczewski J. (Głos), Zagórski poseł wołyński (Głos); Karp Maur. Franc. (Głos posła żmudz. 12. maja), Leżeński Marc. (Głos o konstytucyi rządowej), Nosarzewski J. (Głos); Oświecimski S. (Mowa obyw. m. Wilna 15. maja); Kościałkowski T. (Głos 16. maja), Russocki (Głos); Gorzeński T. (Głos biskupa smoleńskiego 17. maja); Zagórski poseł włodzim. (Głos 18. maja); Kołłątaj H. (Discours sur le nouvel ordre à établir dans la regie des domaines 20. maja, Second discours sur les starosties, zob. Nr. 5365); Skarszewski W. (Głos 26. maja); Potocki Prot (30. maja); Kołłątaj Hugo (Głos 3. czerwca); Mostowski T. (Głos 6. czewca); Russocki (Głos 8. czer.); Nosarzewski J. (Głos 9. czerwca); Lipski Tad. (Głos 16. czerwca), Małachowski Hyac. (Odpowiedź od Najj. króla), Tieden Ditericus (16. czerwca, Toż po łac.: Oratio in comitiis, Vars. 1791 i niem.: Mitau 1791, zob. Nr. 5365); Russocki (Głos 24. czerwca); Kołłątaj H. (Odpowiedź od tronu na audiencyi 13. września, Odpowiedź druga plenipotentom miast. Odpowiedź trzecia delegowanym 26. września, Mowa piąta 30. września, Odpowiedź sędziom 11. paźdz.), Wybicki J. (Mowa czwarta); Chojecki Jan (Głos 15. września), Mieroszewski St. (Głos), Poniatowski M. J. X. (Głos), Świętosławski W. (Głos); Kościałkowski Tad. (Głos 20. wrz.); Moszyński Fryd. Józef Seb. W. X. L. (Głos 23. września); Kołłątaj (Odpowiedź delegowanym 26. września), Moszyński F. J. S. (Głos); Psarski Fr. J. (Głos 27. września); Czacki T. (w materyi menniczej 28. wrz.); Rakowski M. (Głos wojskiego 29. września); Kołłątaj H. (Odpowiedź deleg. miast 30. września), Psarski Fr. J. (Głos). Świętosławski W. (Głos); Borejko St. (Głos 1. października); Rzewuski Adam W. kaszt. witebski (Głos 3. paźdz.), Czetwertyński A. St. (Głos przy wprowadzeniu materyi starostw 10. październ.), Kiciński Pius (Głos);

Kołłątaj Hugo (Odpowiedź deleg. miast *11.* paźdz.), Sapalski Szym. (od miast wolnych z Sandomirskiego), Łubański St. (Głos na reassumpcyą assesoryi koronnej); Jelski St. (Eksplikacya na sejm *13.* paźdz.), Karp M. Franc. (Głos), Wawrzecki T. (Głos); Załuski Teofil (*14.* paźdz., dr. 1792); Jabłonowski Ant. (Przyłożenie na sesyi sejm. *16.* paźdz. w materyi przedaży majątku rzeczpospolitej), Kiciński Pius (Głos); Plater Kaz. Konst. (Głos *17.* paźdz.); Krzucki Ign. (Głos *19.* paźdz.); Psarski Fr. J. (Głos *20.* paźdz.); Czacki M. (*23.* paźdz.); Świętosławski W. (Głos *25.* paźdz.); Chojecki Jan (Głos *27* paźdz.), Czarnołozki A. (Głos w propozycyi czyli wojskowi do funkcyi poselskiej mają być przypuszczeni), Sołtyk St. (z projektem zasad przedaży starostw); Poniatowski M. J. X. (Głos *28.* paź. w nieprzytomności króla), Sierakowski Kajetan, Sokolnicki (Głos); Witosławski J. (Uwiadomienie o niedostatku na sesyi *29.* paźdz.); Mieroszewski St. (Głos *31.* paźdz.), Rzewuski A. W. (Głos), Sołtyk St. (Głos), Breza Stan. (Głos *3.* listop.); Czacki Mich. (Głos *7.* listop.), Linowski A. (Przymówienie się naprzeciw projektowi Czernichowskiego); Kiciński Pius (Przymówienie się *10.* list. w nieprzytomności Najj. Pana), Kołłątaj Hugo (w materyi starostw, toż po franc.), Leżeński M. (Michała Ossowskiego głos o uskutecznieniu projektu względem sprzedaży starostw). Zakrzewski J. (Głos); Hryniewicki K. (w materyi starostw *14.* listop.), Skarszewski W. (Głos); Czacki Mich. (Discours *15.* Nov.), Sierakowski Kaj., Świętosławski W. (Głos w materyi starostw), Załuski Teod. (Głos o projekcie sprzedaży starostw); Mieroszewski St. (Przymówienie się *18.* listop.); Grotowski Grzeg. (Głos *21.* list.), Potocki I. (Głos o starostwach, przedr. Lech 1823), Skórzewski (Głos), Żeleński Fr. (w materyi starostw), Zieliński J. (Głos (w materyi starostw); Czacki M. (Głos *22.* listop.), Pągowski Józef (Głos posła inflan. o przyspieszenie decyzyi o królewszczyznach), Russocki (Głos), Sołtyk St. (Głos), Witosławski J. (Głos); Czacki M. (Głos z okoliczności urządzenia starostw *24.* listop., Mowa), Potocki Prot. (Głos pod niebytność J. Kr. M.), Trębicki A. (Zdanie w materyi królewszczyzn); Sołtyk St. (Głos *25.* listop. w materyi starostw); Karski Kaz. (Głos *26.* list.); Zawisza B. (Głos *27.* listop.); Wolff J. Krz. Lüdinghausen (Rede in der am *1.* Decemb. gehabten Audienz); Czacki T. (jako delegowanego komisyi w sprawie usprawiedliwienia przychodów i wydatków *2.* grud.). Psarski Fr. J. (Głos), Sapalski Szym. (Głos); Naruszewicz Adam biskup (Głos *4.* grudn.); Poniatowski M. J. X. (Głos *5.* grud., toż po franc.), Rogowski K. R. (Głos w materyi starostw), Siwicki J. (Głos); Kościałkowski T. (Głos *6.* grud.), Potocki Stan. generał, poseł lubelski (w materyi deklaracyi przeciw manifestom), Psarski Fr. J. (Głos), Trębicki A. (Zdanie); Mieroszewski St. (Zdanie *9.* grud.), Ośniałowski S. B.; Czetwertyński A. St. (Głos przy wprowadzeniu materyi starostw *12.* grud.), Kiciński Pius (Głos); Leżeński M. (Michała Ossowskiego głos *13.* grud. w ciągu decydowania projektu o sprzedaży starostw, toż po franc. dr. 1792), Stan. Aug. (Głos, także dr. z r. 1792); Łappa Tom. (Głos *15.* grudnia w materyi starostw); Mirski B. (Głos in turno *19.* grudnia), Moszyński Fryd. Józef Seb. W. X. L. (Przymówienie się), Potocki St. K. (Zdanie, dr. 1792), Sokołowski S. R. (Oświadczenie w stanach); Skarzyński T. (imieniem palestry *20.* grud.); Potocki St. Kostka (Głos *21.* grud., dr. także z r. 1792); Potocki Al. (Głos *22.* grudnia). — R. **1792.** Ogiński M. (Głos *13.* stycznia); Bielawski J. (Dzień 17. stycz. [?]); Potocki I. (Powinszowanie imieniem senatu na sesyi *17.* stycznia), Zagórski J. (Głos); Russocki (Głos *20.* stycz.); Gorzeński Tym. (Głos *21.* stycz.); Sierakowski Kaj. (*24.* stycz.); Jezierski Jacek (Wotowanie *27.* styczn.), Kiciński Pius (Głos), Kościałkowski T. (Głos), Kossakowski J. (Głos), Niemcewicz J. U. (Głos), St. Aug. (Głosy); Siwicki Ign. (Głos *28.* stycz.); Czetwertyński F. (Votum, Actum *31.* Jan.); Karp Maur. Fr. (Głos *14.* lut. o czynach sejmu), Trzebiński Ben. (Mowa na sejmiki deput. w Krakowie), Zbiór głosów przy pierwszem zasiadaniu Kossowskiego na kommissyi skarbu, *zob.* Nr. 5345; Straszewski F. (Głos *18.* lut.); Karp Maur. (Głos *19.* marca), Nakwaski (Głos); Strasz Odrowąż M. (Głos *20.* marca); Kiciński Pius (Głos *24.* marca); Zawisza Barnaba (Głos *27.* marca); Zakrzewski Ign. (Głos na audyencyi *14.* kwiet.); Potocki S. (Mowa *19.* kwietn.); Gomoliński (Zdanie *24.* kwiet.); Czetwertyński Fel. (Głos *27.* kwiet.), Psarski Fryd. Jak. (Głos dziękujący za ustawę 3. maja); Siwicki Ign. (Głos *1.* maja); Buchowiecki Jan (Głos *3.* maja), Dobiecki And., Stadnicki A. (w kościele św. Krzyża), Trzciński J. P. (Głos), Małachowski St. marsz. (Mowa przy zagajeniu extraord. sesyi w kościele św. Krzyża *4.* maja i mowa przy wprowadzeniu delegowanych); Sapieha K. (Głos *9.* maja); Chojecki Hilary (Głos *10.* maja), Leżeński Marc. (Głos o hierarchii dla dyzunitów); Daszkiewicz Ign. (Głos *11.* maja), Zieliński Ant. (Głos); Chojecki Hil. (Przymówienie się *15.* maja), Ogiński M. (Głos), Siwicki Ign. (Głos); Skarszewski W. Leszczyc X. (Głos *21.* maja), Sołtyk Stan. (Głos). Stan. Aug. (Głos przeciw deklaracyi Bułhakowa, toż po fran.); Górski St. (Rede S. Ex. in der Reichstagssitzung von *26.* Mai neben Konst. für Kurl.); Sołtyk St. (Głos *29.* maja); — Batowski poseł infl., Zdanie na sesyi sej., War. 1792; — Czacki Mich., Głos na sesyi sejm. 1792; — Małachowski Antoni, Rede in Reichstagssession, Warsch. 1791; — Olizar F., Głosy miewane na

sesyach, Warsz. 1792; — Węgrzecki M., Głos do Kossowskiego 1792; — Wolff Jerzy Krz. Lüdinghausen, Rede bey dem Reichstage in Warschau, Warsch. 1791; — Wybicki J., Mowy delegowanego do deputacyi codicis w różnych czasiech miane, Warsz. 1791; — Załuski Theod., Głos na sejmie miany, Warsz. 1791; — Kołłątaj H., Mowy na sejmie teraźniejszym, War. 1791 (DS.); — Głos Jana Rybińskiego na sejmie r. 1791, Przyj. ludu, Leszno 1848 t. XV.; — Mowa Antoniego Trębickiego posła inflanc. na sejmie r. 1791, tamże 1849 t. XVI.

5360. Ożarowski Piotr, Manifest przeciwko ustawie o sejmikach (Actum in curia regia Vars. 1. Febr.) 1791; — Sokołowski Ser. R., Odwołanie się do publiczności względem nietykalnej mocy praw kardyn. narod. d. 4. kwietnia 1791; — Miklaszewski W. F., Głos na sejmiku 16. lut. 1791; — Wójcicki J., Mowa na sejmiku warsz. 6. marca 1791; — Górski J., Głosy w czasie obrady deputatów, Warsz. 1791; — Wodziński F. X., Głos deputowanego do Łomży, około 1792; Wybicki J., Głos na zgromadzeniu deputatów 10. sierpnia (2 ed.) 1791; — Zdzitowiecki K., Krótkie przymówienie się podczas elekcyi deputackiej, Kraków 1791; — Tenże, Głos do obywateli miasta Latowicza 30. sierp. przy zdaniu relacyi deputatów, Krak. 1791; — Giecy X. J., Mowa w kościele do obywateli mających wybierać deputatów, Poznań 1791 (DS.), *zob.* Nr. 5357.

5361. **Uwagi** polityczne odpowiadające na krytykę Anonima pod tyt.: Prawo politycz. narodu pols. (Potocki Ign.). Warsz. 1791, *zob.* Nr. 5329; Kwiatkowski K., Próba pióra bezstronnego obywatela nad stanem Polski, Warsz. 1791; — Zastanowienie się nad konstytucyami teraźn. sejmu z okolicz. prawa d. 26. stycznia przez autora kalendarzyka narod., Warsz. 1792; Wiadomości potrzebne obywatelom każdego województwa przed sejmikami 1791; — Karp Maur. Franc., Obraz sejmików, czyli co są sejmiki teraźniejsze, Warsz. 1791; — Powitanie posłów nowo od województw przybywających 1791; — List pewnej matki do syna 26. września 1791; — Myśli stosujące się do textu okoliczności handlowych i politycznych Polski, z franc., Warsz. 1791; — Rozbiór pisma pod tyt.: „Myśli stosujące się...", War. 1791; — Odpowiedź na rozbiór, War. 1791; — Myśl do równowagi prawa, czyli akt wyższy nad prawo, Lipsk 1791; — Myśli moje przy kominku, Warsz. około 1791; — Do pewnego obywatela i posła za granicą Myśli, Warsz. 1791; — Rozmowa między arbitrem i patronem 5. czerw. 1791; — List anonima o poprawie rządu rzeczposp. 1792; — Myśli o istocie praw kardynalnych 1791; — Myśl obywatela o nowej konstytucyi, Warsz. 1791; — Myśli względem pierwszego seksternu praw konstytucyi a w niej kardynalnych od deputacyi rządowej podanych 1791; — Uwagi z okoliczności rysu rządu publicznego, Warsz. 1791; — Le gouvernement de la Pologne critique, Berlin 1791; — Olizar L. Wołczkiewicz, Co ma uważać rzeczpospolita polska w prawodawstwie rządu angielskiego, cz. II. przedr. i popr., b. w. m. 1791, *zob.* Nr. 5296 i 5362 (*Konst. francuska*); — Uwagi nad rządem angielskim i inne 1791; — Jezierski Jacek, Kopia listu do Angielczyka, Warsz. 1791; — Uwagi przeciw elekcyi i sukcessyi tronu 1791; — Krzywkowski Jan, O sukcessyi tronu i władzy stanów, ded. Stan. Aug., Warsz. 1791; — Treść pism różnych względem formy rządu i sukcessyi tronu, Sandomierz 1791; — Ueber die Annehmung der polnischen Krone von Fr. Aug. III. von einem Patrioten 1791; — Przepisy dla elektoratu saskiego, Warsz. 1792; — Annahme der polnischen Krone, Leipzig 1791, 1793; — Erinnerungen an den Verfasser über die Annahme, Leipzig 1791; — An den Verfasser der Schrift: Ueber die Annahme, Meissen 1792; — Etwas gegen die Schrift: Annahme 1792; — Römer, Warum soll der Kurfürst von Sachsen die polnische Krone ausschlagen, Warsz. 1792; — Beleuchtung der Gründe, aus welchen die Annahme der poln. Krone widerrathen worden ist, Leipzig 1792; — Myśli patryotyczne w materyi traktowanych u dworów, b. w. r., Warsz. 1791; — Rozstrząśnienie pisma pod tyt.: Pamiętnik względem toczących się interesów Polski, b. w. m. i r. 1791, *zob.* Nr. 5349; — Morski T., Myśli o sposobie przysposobienia młodzieży do służby dyplomatycznej, Warsz. 1792; — Ekscerpt z listu kupca gdańskiego do obywatela polskiego 1791; — Uwagi względem uformowania korpusu wojska do strzeżenia graniey 1791; — Reflexye y sposób względem rekrutów 1791; — Pomnożenie dochodów na wojsko z dóbr królewskich 1791; — Oszczędzenie skarbu publicznego w expensie na wojsko, Warsz. 1791; — Jezierski Jacek, Jak życzy tak pisze, Skarb, wojsko, pierwsze uszczęśliwienie, Warsz. 1791; — Dembowski S., O podatkowaniu, Kraków 1791; — Podatek w kontynuacyi dziedziców 1791, *zob.* Nr. 5345; — Pomnożenie dochodów prowincyi W. X. Lit. 1791; — Zysk jednego miliona dla skarbu 1791; — Pomnożenie dochodów skarbu Rtej z miast 1791; — Pomnożenie dochodów skarbowych ze starostw 1791; — Krzywkowski J., Gospodarstwo polityczne, Rady co do urządzenia starostw, Warsz. 1791; — Potocki St. K., Pożytki prawa sprzedaży starostw, Warsz. 1792; — Krzucki Ign., Zasady do zamienienia królewszczyzn na wieczne dziedzictwo 1791; — Sołtyk St., Zasady do urządzenia na przedaż wieczystą kró-

lewszczyzn 19. grud., Warsz. 1791; — Powinszowanie stanom przemienionych w prawo zasad przez Sołtyka względnie królewszczyzn, Warsz. 1791; — Cygan cnotliwy gandzarą chłoszczący, Warsz. 1792; — Surowiecki Kaz., Gandzara prawdy Cygana a odpowiedź przez autora U(wag) N(ad) P(roj.) P(rzedaży) S(tarostw?), Warsz. 1792; — Sekundant bezbronny między cyganem z gandzarą a xiędzem z kropidłem, Warsz. 1792; — Wielkopolanina odpowiedź krótka na dzieło p. t. Cygan z gandzarą, Warsz. 1792; — Wybicki, Myśli względem monety papierowej (1791); — Uwagi o naturze pieniędzy (Gawroński X.), Warsz. 1792; — Objaśnienie hipoteki na pożyczkę 30. milionów, Warsz. 11. maja 1792; — Respons plebana do korespondenta warsz. 1791; — Szlachcic prawdziwy do prawodawców, około 1791; — Szlachcic prywatny do nar. swego polskiego, b. w. m. i r., około 1791; — Stary szlachcic do nowych, War. 1791; — Sołtykowicz J., Rozstrząśnienie przyczyn, dla których stan miejski do prawodastwa przypuszczonym być nie może, Kraków 1791; — Program na elekcyą deputatów, Warsz. 1791, *zob.* Nr. 5357; — Unterredung eines Landedelmans der Woywod. Lęczyc mit e. Bürger, Warsch. 1791; — O włościanach, Warsz. 1791; — Uwagi o chłopach, Warsz. 1792; — Sposób pewny i łatwy ulepszenia losu ludzi poddanych, Warsz. 1792; — Zastanowienie się nad włościanami z uwag nad projektem xiędza Ossowskiego ich urządzeń w starostwach 25. marca 1792; — Uwagi nad pokorną prośbą Żydów do stanów, Warsz. 1792; — Prawa i wolności dyssydentom w nabożeństwie zebrane, Warsz. 1791; — Uwagi nad religią dyssydentów 1792 (toż obszerniej, Przemyśl 1793); — Szczawiński T. arbiter, Uwagi nad projektem. Wzgląd na duchowieństwo ritus graeco-uniti, Warsz. 1792; — Objaśnienie konst. pod tyt.: Przyspieszenie sprawiedliwości 1791; — Uwagi nad procesem z pisma z okazyi cyrkułów, oraz o karze śmierci, Warsz. 1792; — Zabłocki A. Z., O konsulach narodów handlowych 1791; — Dembowski S., Rzecz krótka o fabryce sukiennej krakowskiej, Kraków 1791; — Jezierski J., Objazd rzek z relacyi W. Komarza star. szołomieckiego podany, dodatkami powiększ., Warsz. 1791 (DS.); — Pilat R., O literaturze Sejmu, *zob.* Nr. 5270.

5362. Do współziomków. O zachowaniu nadal wolności, Warsz. 1791; Walka dwóch gorliwych Polaków mocno certujących się 20. czerwca, Warsz. 1791; L'ésprit du vrai patriotisme, Avis aux polonois, Hamburg 1791; Essai d'aphorismes sur la liberté, Varsovie 1791; Sołtyk M. X., Troski prywatne o dobro publiczne, Warsz. 1791; Tak będzie jak było 1792; Byłem u p. podstolego 1792; Odezwa popiołów JO. X. biskupa Sołtyka, Warsz. 1791; Od Polek do marszałka sejmowego, Warsz. 1791; Co słychać w Warszawie? donieś mi przyjacielu, Warsz. 1791; Poniesienie pilne obywatelom z Warszawy, Warsz. 1791; Konstytucya francuska podana królowi 3. wrześ. (po pol. i fran.), Warsz 1791; Ludwik XVI., Kopia listu do stanów 16. lutego (po pol. i franc.) 1791; Sieyés, Co to jest stan trzeci? Warsz. 1791; Mirabeau H., Adres zgromadzenia narod. franc. do obywatelów, War. 1791 (E. IX.) (DS.), *zob.* Nr. 5271.

5363. Katechizm narodowy, 2 ed. z dodatkami, War. 1791; O prawie i powinnościach obywatela, Warsz. 1791; Makulski F., Czamarka i sarafan, Warsz. 1791, *zob.* Nr. 5331; Hozalek W., Na pismo Czamarka i sarafan (przeciw żądanemu skasowaniu cechów i konfraternii, Nadto urządzenie policyi i wybrukowanie Tamki), Warsz. 179.; Potocki St. Szcz., List do autora pisma: „Czamarka i Sarafan" 1791; Dzwon staropols. fabryki ulany, Warsz. 1791; Polak w Czui prawdą podszyty (2 ed.), Warsz. 1791; Soltykowicz Józef, Wywód o sposobie ugruntowania obyczajów 1792; Kazanie o zepsuciu obyczajów, Krak. 1791 (DS.).

5364. Poniatowski M., Odezwa J. O. X. Prymasa 19. grudnia, Warsz. 1791; — Cieciszowski K., List pasterski w Warszawie 10. maja 1791; — Woronicz J., List pasterski K. Cieciszowskiego 1791; — Turski F. P. X., Podziękowanie za bisk. krak. 3. stycznia 1791; Litterae pastorales, Vars. 4. Januarii 1791; Toż, Vars. 18. Febr. 1791; List pasterski 22. lut. (dwojaki), Vars. 1791; Litterae pastorales 11. April., Janoviae 1791; List pasterski w Dąbrowie 20. kwiet. 1791; Litterae pastorales 20. Aprilis (de visitatione generali) 1791; Toż, 18. Maii, Vars. (terminus visitationis) 1791; Toż 7. Junii, Cracov. (de veste talari) 1791; List pasterski 8. czer. w Krakowie 1791; Obwieszczenie o rozmiarze gruntów dat. w Krakowie 9. czer. 1791; Uniwersał o postanow. egzaminatorów dyecezalnych, Warsz. 20. listop. 1791; Kopia listu bisk. krak. odpisującego komisyi cyw.-wojsk. wojew. krak. 1791; — Lipiński A. X., Articuli iuxta, quos perfici debet a Parochis descriptio ecclesiae ac beneficii, Crac. (czy Vars.?) 1791; — Administracya dyecezyi wileńskiej dnia 17. czerwca 1791; — Administratio dioecesana universo clero etc. (o ubiorze) 1791; — Tomaszewski M., Administratio dioecesana universo clero 10. lut. 1791; — Caroli T. J., Consideratio Christiana de non minuendo festorum, Vars. 1791; Wybranowski M., Edictum 13. Julii (Deputatio confessarii), Crac. 1791; — Szeptycki M. X., Odpowiedź proboszcza polskiego na prośbę podaną przez szlachtę sieluńską 21. stycznia 1791; — Acta capituli generalis fratrum de monte Carmelo 1791; — Wiadomość o kongregacyi greko-unitów w Pińsku 16. lipca, Warsz. 1791; — Pismo podane od członków cerkwi wschodniej do Stan. Augusta 1791; — Dzieła kongregacyi generalnej starożytnego obrządku greckiego w przytomności M. K. Kochanowskiego, Warsz. 1791 (DS.).

5365. Actum in curia Varsaviensi 10. Jan. 1791 (Protest w sprawie Kurlandyi); — Eingabe der Ritterschaftsdeputirten 7. Febr. 1791; — Betrachtungen über das von Wolf und Heyking angebrachte Gesuch. (von 7. Febr., toż po pol.) 1791; — Odpór na pismo Manteuffla z 2. lutego, Warsz. 1791 —

Sprostowanie omyłek na notę Mantteuffla dane, Warsz. 1791; — Wolff J. K. Lüdinghausen, Rede 17. Februarii 1791; — Heyking, Discours le 17. Fevr. 1791, *zob.* Nr. 5359; — Małachowski Stan., Responsum 17. Februarii 1791; — Heyking H. K., Reflexions si l'ordre équestre a le droit de limiter les diètes de Courlande, Vars. 1791; — Diarium des prorogirten Landtages 21. Febr. bis 3. März 1791 (razem z Diarium 1790, *zob.* Nr. 5333); — Aus Mitau d. 20. Febr., Polit. Journal 1791 Nr. VI. str. 269; — Note des preuss. Ministers v. 5. März 1791 (DS.); — Mittheilungen aus dem nachgel. Papieren eines preuss. Diplomaten (Schladen), Berlin 1868 [R: Brüggen, Baltische Monatschrift 1870 XIX.]; — Rede der Ritterschaftsdeput. 20. Mai 1791, Warsch. 1791; — Actum in curia Vars. 13. Sept. 1791, *zob.* Nr. 5354; — Eingabe der Ritterschaftsdep. 17. Oct. 1791, Sammlung aller bisherigen (Landtags) Schriften, Mitau 1791; — Medem E. J., Anhang, Riga 1791; — Protestation 4. März und Supplik 11. März an den König 1791 (po niem. i łac.): — Note der Abgeordneten 28. März 1791; — Protestation der Stadtältesten 31. März 1791; — Note der Delegirten 8. Julii 1791 (po pol. i niem.); — Bericht in Betreff der Bürger-Union, War. 11. Junii 1791; — Tieden Ditericus, Rede an S. K. Maj. Stan. August, Mitau 1791 (toż po pol. i łac., *zob.* Nr. 5359); — Witte von Wittenheim G., Gravamina civitatum ducatus Curlandiae, ib. 1791 (toż po pol.: Uciążliwości miast Kurlandyi): — Uciążenie miasta Jakubsztad w Kurlandyi deputacyi w listop. podane 1791; — Grothus J. U., Replik auf die Hauptanträge der Bürger Kurlands, War. 1791; — Nerger J. G., Mémoire über die Angelegenheiten, Warsch. 1791; Toż po pol.: Przełożenie ze strony stanu rycers. 1791; — Witte v. W., Refutatio, Vars. 1791; — (Dorau) Obrona miast kurl. 1791; — Objaśnienie z strony stanu rycers. kurl. 28. marca 1791; — Zażalenia stanu rycers. 1791; — Uwagi nad projektem przez stan rycerski kurl. z strony Xięcia 1791; — Expositio ex parte ord. equ., Vars. 1792; — Manteuffel K., Etwas über Curlands-Adel. Frank. und Libau 1791; — Grothus J. U., Etwas für Kurland (ein Gegenstück). Warsch. 1791; — Rzut oka na Kurlandyę, Warsz. 1792; — Heyking B., Griefs de l'ordre équestre de Courl. contre le Duc de Courl., Warsz. 1791; — Biron Piotr Xżę, Responsio ad gravamina, Vars. 1791, 1792; Toż po pol.: Odpowiedź na zażalenia stanu rycerskiego (toż po niem.); — Wolff G. Chr., Rede d. 12. Dec. 1791, Var. 1791 (DS.) [Por. **E.** 1791: Biron, Heyking, Por. Winkelmann Nr. 9179—9228].

5366. Brincken Fryd Ern., Diplomatica expositio districtus Piltensis, Vars 1791 DS.

5367. R. **1791.** Ustanowienie akcyzów od wiktuałów po miastach (2 ed.) 1791; — Schema do spisywania metryk chrztów 1791 (DS.).

5368. R. **1791.** List Kościuszki do Czapskiego 21. lip. 1791 (wiad. bież. zagr.), Wiek 1874 Nr. 263; — List Stan. Aug. z r. 1791 do Akademii Berlińskiej z powodu przyjęcia jego za członka, Astrea 1822; — Sołtyk St., Kopia listu do Żeleńskiego z Warszawy 6. kwietnia 1791; — Tenże, List do Józefa Chwaliboga 16. kwietn. 1791; — Komorowski J., Kopia listu do Szeptyckiego starosty, Lwów 1791 [**E.** IX.]; — Mianowski Ant. Winc., Mowa przed J. Kr. M. d. 13. sierp. 1791; — Discours (?) adressé à S. Maj. Stan. August, Vars. 1791; — Sykłowski A., Głos z podziękowaniem za wybór na regencyą d. 13. kwiet., Krak. 1791 (DS.).

5369. R. **1791.** Rozporządzenie względem sądów sejmowych 1791; — Trzebiński B., Mowa na zagajenie trybun. koron. 1. maja w Lublinie 1791; — Czerski P., Mowa przy reassumpcyi sądów apellac. w Lublinie, Lublin 1791; — Gretz Gruell T. F., Mowa na powitanie sądu lubelskiego 15. sierpnia 1791 [Wokandy sądu lubelskiego 1791, por. **E.** 1791: Wokanda]; — Bednarski M., Mowa na rozpoczęcie sądów appel. d. 13. sierpn. wydziału krak. 1791; — Lernet J. N., Mowa przy obieraniu plenipotenta i sędziów appel. w Łucku 10. sierpn. (po pol. i niem.), Warsz. 1791; — Ordynacya sądu appelacyj. wydziału miast wolnych Xięstwa Mazowiec., Warsz. 1791; — Brzostowski R., Głos przy rozpoczęciu kadencyi wileńskiej 14. Nov. 1791; — Delegacya do tronu od trybunału litews. dla recognicyi 3. maja przez Bronica i Kal. Koziełła 1791; — Bukowski A., Z strony instygatorów przeciwko Bonaw. Klityńskiemu o kompilacyą konstytucyi po inkwizycyi przez St. Pieniążka 1791; — Procederu prawnego w sądzie latyczow. w sprawie miedzy Diakowskim, T. Burskim, J. Skolimowskim a A. Walewskim 1791; — Jełowieccy K. W. S., Status causae wzgl. dóbr Sebestyniec 1791 [Por. **E.** 1791]; — Oskierko A., Memoryał do Najj. Pana i stanów skonfed. (w sprawie z kom. skarbu) 1791 [Por. **E.** 1791: Oskierko]; — Dekret w sprawie Ostaszewskiego, Actum Lubl. 9. Octobr. 1791; — Peszkar K., Powód i pozwany kupiec m. Kazimierza przy Krakowie 1791; — Radziwiłł M. i J., Manifest podany do akt przez J. Czarnockiego patrona 19. kwietnia 1791; — Suski J., Stan sprawy z J. Hryniewiczem w trybunale piotrkows., około 1791; — Tenże. Proces wexlowy na graffie J. Przebendowskim debitorze, b. w. r. (około 1791); — Tuppo T. A., Pozwany i powód (K. Peszkary) 1791; — Petyta w kategoryi Marc. Tynkhauza przeciw T. Rozwadowskiej, Wil. 1791; — Wybranowski F. J., Wolne wyznanie (Actum Lublini), Warszawa 1791 (DS.).

5370. R. **1791**. Dębski A. N. X., Mowa przy otwarciu szkół klasztoru sieciechowsk., Lublin 1791; — Karśnicki L., Mowa witająca egzaminatorów 1791 (DS.).

5371. R. **1791**. Brzostowski Paweł, Ustawy dobrego porządku osiadłych ludzi w Pawłowie czyli Mereczu, Wilno 1791 DS.

5372. R. **1791**. Efimów, Prośba kupców rosyjskich w okoliczności zaboru towarów jedwabnych 10. czerwca 1791 DS.

5373. R. *1791*. **Golański F. N. X., Mowa przed wykonaniem przysięgi, Wilno 1791; Wodziński Feliks X., Głos do J. O. Mich. Poniatowskiego przez delegowanego od trybunału wespół z panem Siemióskim pułkow. z Warszawy 1791; Siarczyński Ant., Działo się w Warszawie 22. maja, Reinstytucyą niżej wyrażoną podał 1791; Dzieła rozrządzeń jurisdykcyi przeciw prawu, Zaczynam od grodu kijows., wyboru Prota Potockiego wojewody 1791; Kazimierski T., Obejdzie się bez patronów. Pismo do druku podane, nakład Marka Ezech. Lipczyńskiego, Warsz. 1791, 1792,** *zob.* **Nr. 5401 (DS.).**

5374. R. *1791*. **Regestr wyprawy dla Jmć Panny Józefy Mejerównej córki mojej w zamęście Jmć Panu Ignacemu Markowskiemu wojskowiczowi ziemi mielnickiej wydanej d. 17. Octobra 1791 roku, Wiek 1877 Nr. 113.**

5375. **Austrya**. Kontynuacya wyroków i i rozkazów, Leopoli 1791, *zob.* Nr. 4 98; — Uwiadomienie względem systemat. wypisu z rozporządzeń dla Galicyi, Lwów 1791; — Leopold II., Patent o wdowach i sierotach 1791, Patent tyczący się podatku żydowskiego, Wiedeń 1791 [Por. **E**. 1791: Leopold, Moerisch]; — Filipowicz X. J., Bytność Piotra Bielańskiego biskupa w dzień św. Onufrego głoszona, Lwów 1791; — Postl J. B., Anleitung zur Industrie, Galizien, Lemberg 1791 (DS.).

5376. **Prusy**. Urządzenie dla wszelkich miast pruskich, Wrocław 1791 DS.

5377. R. **1792**. Stan. August, List okólny straży poprzedzający sejmiki deputackie i gospod. 1792, List okólny do m i a s t wolnych d. 1. kwietnia 1792, Uniwersał 15. maja 1792 (DS.).

5378. R. **1792**. **Sejmiki**. Uchwały woj. k r a k o w s k i e g o w Proszowicach 1792; — Wolicki Tom., Oblata uchwały sejmiku krak., Działo się w Krak. d. 18. lut. 1792; — Mieroszowski St., Głos na sejmiku przy wykonaniu przysięgi na konstytucyą 14. lut., Krak. 1792; — Dyaryusz sejmików w C z ę s t o c h o w i e dla powiatów Xiąskiego i Lelowskiego dnia 14. lut. odpraw., Targowica 1792; — Opisanie sejmików pow. k o ś c i a ń s k i e g o i ziemi wschowskiej 14. lut. 1792; — Konopacki Ant., Głos na sejmikach woj. kijows. na d. 14. lutego w Ż y t o m i e r z u 1792; — Strojnowski W., Mowa na sejmikach wołyńskich 18. lut. 1792; — K o ł ł a t a j H u g o, List do senatorów na sejmiki pow. ł u c k i e g o zgromadzonych, Warsz. 7. lutego 1792; — Hulewicz Bened., Nad pismem p. t. Mowa Wal. Stroynowskiego 18. lut. w Łucku miane uwagi 1792; — S z w e y k o w s k i Jan, Mowa na sejmiku d. 9. lut. 1792, Mowa na sejmiku d. 15. lut. 1792, Mowa na sejmiku deputackim d. 19. lut. 1792; — Korzeniowski D. E., Mowa na sejmiku d. 21. lutego 1792; — Uchwała na sejmiku (?) 18. lut. względem komisarzy granicznych 1792; — Mowa w Stężycy 28. lut., b. w. m. 1792; — Odezwa posła wileńs. 8. lut. 1792; — Do obywatelów po odbytych sejmikach na 14. lut. zwołanych, Warsz. 1792; — Karpowicz M. X., Kazanie na zafundowaniu powiatu preńskiego i rozpoczęcie pierwszych sejmików Warsz. 1792 (DS.).

5379. R. **1792**. **Komisya Rpltej Skarbu**. Deklaracya 14. stycznia, Warsz. 1792; Uniwersał względem podatku ze starostw d. 1. lutego 1792; Toż, d. 8. lutego 1792; Zasady do urządzenia na sprzedaż królewszczyzn 8. lutego 1792; Uniw. względem czopowego d. 6. marca 1792; Uniw. względem exekucyi prawa, Deklaracya doczesna 27. kwiet. 1792; Uniw. względem przychodniów 15. maja 1792; Uniw. odkładający bonifikacyę poboru d. 17. maja 1792; Podatek konsumcyjny d. 24. maja (podp. L. Tyszkiewicz) 1792; Uniw. względem paszportów, War. 26. maja 1792; Uniw. 6. czer. o poborze generalnym (podp. L. Tyszkiewicz) 1792; Obwieszczenie, iż komisya Skarbu sumy na procent brać będzie, 13. czerwca 1792; Uniw. nakazujący przysięgę oficyalistom 3. września 1792; Uniw. względem odebrania rachunków od komisarzy 22. września 1792; Rezolucya kom. Rtej Skarbu, Warsz. 15. listop. 1792; Obwieszczenie względem emigracyi 1792; — Kossowski Roch, Uniwersał 1792; — Tyszkiewicz Lud., Urządzenie namiest. rządu w prowincyach skarbowych, Warsz. 1792; — S u m m a r y u s z p e r c e p t skarbu koronnego, Warsz. 1792 (DS.); — Ostatnia lustracya skarbu koronnego 1791, Zb. pam. Niemc. t. III.; — Uniwersał względem nowej lustracyi głów ż y d o w s k i c h 1792 DS.; — Popis żydów w guberniach małoruskich 1792, Matierjały istor. iz arch. kijewskawo, Kijew 1882 I.

5380. **Komisya porządkowa** X. M a z o w i e c k i e g o 7. kwiet., Uniw. wzgl. paszportów 1792; — Uniw. kom. k r z e m i e n i e c k. 22. maja 1792; — Komisya wdztwa k r a k. 21. czerwca o chwytaniu kantonistów rekrutów 1792; — St. A u g., List okólny do kom. cyw.-wojsk. 4. lipca 1792; — Uniw. kom. porz. s a n d o m. w Opocznie 28. października 1792 (DS.), *zob.* Nr. 5346.

5381. **Komisya policyi** względem cmentarzy i szlachtuzów 18. lut. 1792; Zabronienie tańców w czasach religią zabronionych 26. lut. 1792; Urządzenie względem ciał umarłych, 21. marca (podp. Kaz. Raczyński) 1792; Uniwersał kom. policyi względem przychodniów 15. maja 1792; Obwieszczenie zalecaj.

spokojność w pismach i czynach 26. maja 1792; O sprawie przeciw Obnińskiemu i Bojanowskiemu 12. czerwca (podp. St. Sołtan) 1792; Skarga Lewkowicza przeciw Obnińskiemu 1792; — Rezolucya na memoryał Mędrzeckiego prokur. policyi, War. 2. czerw. 1792; — Miączyński K. marszałek, Uniwersał 17. września 1792; — Przestroga do policyi przez obywatela bywszego w Warszawie za juryzd. marszałkowskiej 1792; — Początkowe prawidła policyi ogólnej, Warsz. 1792 (DS.).

5382. R. **1792. Etat woyska** rzeczypospolitej 1792; — Gotowość do obrony pospolitej, Warsz. 17. kwiet. 1792; — Umieszczenie w wojsku rzeczposp. 20. officyjerów zagran., prawo d. 21. kwiet. 1792; — Wsparcie obrony krajowej, składka dobrowolna 1792; — Obwieszczenie względem nieprzyjmowania na statki dezerterów 12. maja 1792; — Uformowanie dwóch pułków tatarskich, dwóch kozackich 7, maja 1792 (DS.).

5383. R. **1792. Sprawy zagraniczne.** Bułhaków Jak., Deklaracya dworu rosyjskiego dworowi naszemu 4. (18.) maja podana a d. 21. na sessyi sejm. czytana (2 ed., w 8ce i 4ce) 1792, Toż po franc., niem. i ang. [Toż pod tyt.: Katarzyna II., Declaration de l'Impératrice 18. Mai à M. Kreptowicz ministre des affaires etrangères à Varsovie 17. (28.) Mai 1792]; — Na Bułhakowa deklaracyą odpowiedź 1. czerw. (podp. Małachowski i Sapieha) (3 ed.) 1792, Toż po franc. i niem.; — Coup d'oeil sur les événéments, qui ont précédé la Declaration (czy nie Recueil? *zob.* Nr. 5385) 1792 [**E.** IX.] (DS.).; — Depesze Wilhelma Gardinera rez. ang., Skarbiec Sienkiewicza I.

5381. **Na dzień 18. maja po deklaracyi moskiewskiej (Woronicz) 1792 DS.**

Sułkowskiego J. Mémoires, Dyaryusz podróży do Petersburga K. K. Broehl-Platera, Dziennik Kreczetnikowa, zob. Kroniki.

5385. **Wojna.** Stan. August, Uniwersał 29. maja, Deklaracya względem stanu Rpltej (2 ed.) 1792 (toż po franc.: Circulaire adressé par Sa Maj. et les états generéaux à la nation 1792); — Odezwa do wojsk obojga nar., Warsz. 1792; Instrukcya dla naczelników d. 4. lipca 1792; Uniwersał o prawach uchwalonych w zamiarze posp. obrony 1792; — Komisya edukacyi narod., Uniwersał o odwrócenie klęsk od ojczyzny 1792; — Recueil des pièces relatives de la Pologne par un Citoyen 1792 [**E.** IX.]; — Kreczetnikow, Odezwa, Warsz. 1792; — Plan d. Gefechtes b. Dubienko 1794 (DS.); — Tad. Kościuszki kampania r. 1792 przez niego opisana, Raczyński E., Obraz Polaków XVI. (Por. Przyj. ludu, Leszno 1842 IX. i Tyg. Wielkopol. 1843); — Sammlung aller poln. Berichte 1792 DS.; — Beitrag zur Gesch. d. Feldzuges 1792—4 nach einem Manuscript Tad. Kościuszko, Arch. f. Offiziere 1844 II.; — Pamiętnik X. Józefa Poniatowskiego, Sybilla nadwiślańska 1821; — Tenże, List do wojska 16. Aug. 1792 DS.; — Kampania pod Wyszkowskim i bitwa pod Chełmem r. 1792, Wildt Jul., Kalendarz powsz., Krak. 1864; — Lettre de Demouriez au roi de Pologne, Journ. de l'instit. hist. 1834 I.

5386. **Ch. W. L., Oda wojsku polskiemu wychodzącemu do granicy, Warsz. 1792; Do rycerstwa polskiego przy wyjeździe do obozu J. Kr. Mości (wiersz), Warsz. w czerwcu 1792; Do Wirtemberskiego Xcia na obóz pod Gołębiem 1792; Wiersze z okoliczności zwycięstwa, Warsz. 1792; Lucyan X., Kazanie 19. czerwca 1792; Schmid K., Busspredigt zur Zeit des Krieges, War 1792.**

5387. **Magistrat** woln. Warszawy, Urządzenie procesyi na Boże Ciało 2. czerwca 1792; Obwieszczenie wzgl. żydów 4. czerwca 1792; — Magistrat, Odezwa do współobywateli o zaopatrzenie się w broń 20. czerwca (podp. M. Wolmann) 1792; — Magistrat ogólny m. Krakowa, Doniesienie o podziale miasta na cyrkuły 31. marca (podp. M. Majer) 1792; — Girtler S., Głos po wybraniu na dyrektora obrad miejscowych 1792 (DS.).

5388. R. **1792.** Poniatowski M. J. X., Rozporządzenie 40 godzinnego nabożeństwa w arch. gniezn. 1792; — Tenże, Głos na audyencyi 3. czerwca 1792; — Okecki A. O., List pasterski 1792; — Turski Fel. Paweł episc., Epistola pastoralis d. 27. Febr. 1792, Toż, d. 20. kwiet. 1792, Toż, d. 10. sierpnia 1792; — Skarszewski Wojc. (Leszczyc) X., Rozporządzenie pasterskie na dyecezyą chełmską i lubelską (dwojakie) 1792; — Zalecenie odprawienia supplikacyi d. 18. maja 1792; — Zalecenie z urzędu konsyst. krak. d. 23. sierp. 1792; — Koch Jan Lud., Głos w kolegiacie św. Jana przed obraniem radnych d. 15. kwietnia 1792; — Porządek bractwa literackiego p. t. Wniebowzięcia przy kościele Raciborskim, Wrocław 1792; — Ustanowienie Filadelfii i bractwa p. t. Niepok. poczęcia przy kościele Radomskim, Warsz. 1792; — Kirchliche Einrichtung für die Dissidenten, Warsz. 1792; — Dass der Uebergang eines Dissidenten zur kath. Kirche eine unschuldige Sache sey, zur Antwort auf Hirten Brief, Warsch. 1792 (DS.).

5389. R. **1792.** Deklaracya stanu rycerskiego Kurlandyi i Semig. względem projektu do konstytucyi, War. 1792; — Schreiben v. Mirbach, Mitau 1792; — Projectum iuxta constitutionem ducatus Curlandiae, Projekt 1792; — Prośba deputacyi od X. Kurlandyi do króla, Warsz. 28. maja 1792; — Jezierski J., Kurlandya bez pana, Warsz. 1792; — Heyking H. K., Fragments sur la Courlande N. I.—III. et Annexe, Vars. 1792 (toż po niem.: Bruchstücke über Kurland); — Plater K. K., Quelque chose sur les duchés de Courlande, Vars. 1792 (toż po niem. przez Schultza J.); — Niemcewicz J. U., Relacya

w stanach w interesach Kurl., Warsz. 1792 (Toż, Kościałkowski, Górski, Siwicki, *zob.* Nr. 5359); — Rzut oka na Kurlandyą, War. 1792; — Ducatus Curoniae et Semigalliae (Ustawa sejmowa, *zob.* Nr. 5354); — Sammlung der Beschwerden, Mitau 1792; — Diarium an d. 27. Junii vert. Landtages, Riga 1792; — Tiling J. N., Über die s. g. Union, Riga 1792; — Urban Fr. K., Wahrheiten für Tiling, Mitau 1792; — Tiling J. N., Würdigung einiger Unwahrheiten (odpowiedź), Riga 1792 (2 ed.); — Schultz J. Ch., Sendschreiben, Warsch. 1792 (po pol.: List mieszczanina kurlandzkiego, War. 1792); — Heyking H. K., Réponse à la lettre d'un Bourgeois Courlandois, Vars. 1792 (toż po niem. i pol.: Przypisek); — Wolff G. Ch. Lüdinghausen, Rede d. 3. Dec. 1792, Mitau 1792; — Acta delegationis ad Reipublicae Ordines a statu equestr. Curlandiae 1792; — Heyking H. K., Oratio, Grodnae 10. Dec. 1792; — Responsum Potocki 10. Dec, 1792; — Litterae universales 27. Decembr., Grodnae 1792, *zob.* Nr. 5399; — Landtagsausschreiben v. 27. December 1792 [Por. **E.** 1792: Birona Prożba, Odpowiedź); — Kurze Darstellung der von 13. bis 17. December in Mitau vorgefallenen Ereignisse 1792, Beilage z. Mitauischen Ztg. 1792; — Minerva 1793 (DS.); — Balt. Monatschrift 1872 XXI.; — Neue Dorpater Ztg. 1872.

5390. Antwort zur Rechtfertigung des unter Titel: Erlaubniss zur Abschliessung eines Vergleiches über Bisthums Liefland eingeh. Projekts gegen Piltenschen Delegir'en 1792 DS.

5391. R. **1792**. Zalecenie ponowne do miast względem protokołów rewizyi, Warszawa 3. kwietn. 1792; — Elekcya urzędników miejskich 3. cyrkułu Warszawy i desideria na sejm 1792; — Marewicz W., Mowa po obiorze urzędników cyrkułu wileńskiego, Wilno 1792; — Ordynacya dla sądów miejskich, Wilno 1792; — Łukaszewicz J., Urządzenie względem żydów 8. lut. 1792; — Ordynacya, podług której tak J. P. Pechan jako i ludzie do fabryki dodani zachować się mają 19. marca 1792 (DS.), *zob.* Nr. 5387.

5392. R. **1792**. Uniwersał, z woli J. Kr. Mości żałoba po Leopoldzie II. 1792 DS.

5393. R. **1792**. Listy Andrzeja Śniadeckiego do brata starszego, Przyj. ludu, Leszno 1840 VII. t. I.; — Sokolnicki M., Lettre sur un pont à Grodno en 1792, Paris 1811; — Szczepanowski Gabr., List do ojca swego cześnika Sand., b. w. m. 1792 DS.

5394. Deklaracya względem odbywania się sądów extra cadentiam 2. czer., War. 1792; — Deklaracya względem odbywania się sądów assesorskich koron. pod d. 7. list. 1792; — Kołłątaj H., Ordynacya sądów assesorskich 1792; — Ordynacya sądowa pierwszej instancyi 1792; — Ordynacya ekonomiczna i sądowa województwa krakowsk., Warsz. 1792; — Dąbski Stan., Mowa przy zaczęciu sądów ultimae instantiae, Lublin 1792; — Grodziński J. N., Mowa przy otwarciu trybunału lubelskiego, tudzież przy elekcyi officyalistów 1792; — Trzebiński B., Mowa po przywołaniu sprawy do sądzenia d. 4. maja w Lublinie 1792; — Grzybiński S., Głos na trybunał koronny 14. maja, War. 1792; — Krzykowski J., Mowa 15. marca, Wilno 1792; — Chwalibóg J., Mowa d. 1. kwietnia w zamku krak. 1792; — Tenże, Mowa na fundowaniu jurysdykcyi sądowej, Kraków 1792; — Wołczek Tad., Mowa sądów kommissarza d. 3. maja 1792; — Wiadomość stacyi deputatów na trybunał w Wilnie 1792; — Blank P., Powód sprawy, Dekret 17. sierpn. w grodzie oblatow. 1792; — Psarski Fr. Jak., Prośba o uczynienie sprawiedliwości 1792 (DS.).

5395. R. **1792**. Praelectiones academicae collegii moralis, Lekcye akad., Kraków 1792; — Prospectus, Wzór lekcyi akad., Kraków 1792 [Por. **E.** 1792: Ordo]; — Posiedzenie na popisy kandydatów stanu akad., Kraków 1792; — Prospectus lectionum in acad. Vilnensi Scholae principis, Vilnae 1792; — Sołtykowicz Józef, Przemowa do dyrektorów domowych dozór nad młodzieżą sprawujących d. 15. lutego 1792 (DS.).

5396. R. *1792*. Ustawy klubu p. t. rozróżniającym przyjaciół złączonych, Warsz 1792 (Toż po niem.: Gesetze des in Warschau errichteten Clubs der vereinig. Freunde, Warsch. 1792).

5397. **Austrya**. Zbiór wyroków i rozkazów w król. Galicyi 1792, *zob.* Nr. 4998; — v. Krones, Zur Gesch. Österreichs im Zeitalter der französ. Kriege und Restauration 1792—1816, Fr. Anton Baldacer, Gotha 1886 XX. 396 str. (wiele do hist. Galicyi); — Klemens Kantecki, Delegacya galicyjska w Wiedniu przed 92 laty, Czas 1882 Nr. 51 i n.; — Leopold II., Patent tyczący się sukcessyi, Wied. 1792; — Łoś A., In funere Leopoldi II. oratio, Na pogrzebie Leopolda II. mowa, Leopoli 1792 (DS.).

5398. R. **1792—1793. Konfederacya Targowicka**. Zbiór wszystkich druków konfederacyi Targowickiej, t. I.—II., Warsz. (2 ed.) 1792, 1793; — Summaryusz generalny czynności konfed. Targowickiej z wypisaniem treści tak sancitów jak i rezolucyi, Grodno 1792; — Kruszewski Stan. Junosza, Summaryusz czynności konfeder. gener. targowickiej od d. 13. maja rozpoczętych 1793; — Summaryusz materyi do prow. W. X. Lit. ściągających się z akt konfederacyi targowickiej wypisanych do 27. lipca (Nr. 1—116) 1792; — Toż, od 11. września 1792 ułożony w Brześciu Litewskim, t. II.; — Protokół czynności delegowanych w Warszawie od 19. sierpnia udziałanych (Ożarowski, Święt-

tosławski, Kamieniecki, Chołoniewski, St. Szcz. Potocki, Al. Sapieha) 1792; — Protokół Nr. 18, Rezolucya konfederacyi wojew. wileńskiego miejscowej względem egzekucyi 1792; — Protokół Nr. 2 konfeder. gener. W. X. L. na zapisywanie uniwersałów 31. lipca 1792; — Protokół Nr. 3 rezolucyjny na memoryały od 2. sierp. do 2. lut. 1793; — Protokół Nr. 5 czynności konfederacyi generalnej od 1793 stycznia 23. w Grodnie (Nr. 1—331) 1793 (DS.); — Protokół konfederacyi koronnej 1793 r. w Grodnie 12. Apryl. sporządzony, Kostomarow, Posliednije gody (Por. Antoni J., Polonica, Roz. fil. hist., Kraków t. X. 93); — S a n c i t a, *zob.* Nr. 5412; — Antoni J., Materyał do początku konf. targ. i 2. podziału (uzup. X. Liskego), Przew. nauk. lit. 1875; — Niemcewicz J. U., Forma rządu przez konf. targ. (2 ed.), Tulczyn 1792 DS. (Tyg. lit., Poznań 1843 VI.); — Korzon T., Manuskrypt do hist. Tulczynieckich Potockich, odezwy, zebrał Adam Mieleszko Maleszkiewicz 1871, Przegl. bibl. arch., Warsz. 1881 II.; — Korwin S., Materyały, Kraków 1890.

5399. R. **1792—1793. Konfederacya Targowicka.** Rzewuski S., L i s t do J. Kr. M. d. 1. Januarii, Jasy (toż po franc.) 1792; — Potocki St. Szcz., Listy do kom. wojsk. i S. Rzewuskiego do króla z Jass 1792; — Branicki Franc. X., Mowa do Imperatorowej Rossyi na czele delegacyi wysłanej od Rpltej miana i kopia odpowiedzi Imperatorowej 14. lut. 1792; — Tenże, Ordynans dany J. Wodzickiemu 1792; — Winnicki dziekan, List do Potockiego z Winnicy d. 29. marca 1792; — Rakowski, Głos 9. kwietnia 1793; — Walewski marsz., Głos 20. kwiet., Grodno 1793; — Urządzenie Rady najw. 26. kwietn. 1793; — Radziszewski M., Oświadczenie, 11. maja 1792; — Rzewuski S., Uniwersał do wszystkich, z Targowicy 14. maja 1792; — A k t konfed. targowickiey 1[illegible]. maja 1792; — P o t o c k i St. Szcz., Uniwersał konfederacyi targowickiej 19. maja (sekretarz Dyzma Tomaszewski) (2 ed.) 1792; — Poniatowski J. X., List do Szcz. Potockiego 29. maja z Winnicy, Warsz. 1792; — Potocki Stan. Szcz., Kopia responsu do króla 30. maja 1792, Kopia responsu do Małachowskiego 30. maja 1792, Kopia responsu do J. i S. Potockiego 30. maja Warsz. 1792, Kopia responsu do S. Rzewuskiego 30. maja 1792; — Potocki St. Szcz., Uniwersał kredytorów Rzeczposp. ostrzegający, Targowica 30. maja 1792; Uniwersał do obywateli kor., Targowica 30. maja 1792; Uniw. względem duchowieństwa, Targowica 30. maja 1792; Uniw. do pocztmistrzów w Koronie, Targowica 31. maja 1792; Uniw. konfed. kor., Targowica 31. maja 1792; Uniw. do officyalistów komór, ceł, Targowica 31. maja 1792; Uniw. względem podatków. Targowica 31. maja 1792; — Radziszewski Mich., Odezwa publiczna posła, Grodno 7. czerwca 1792; — P o t o c k i St. Szcz., Uniwersał zakazujący drukarniom drukować pisma przeciwne Targowicy, Tulczyn 9. czer. 1792; Toż, i nota króla prusk. i Deklaracya Luchesiniego 1792; W jakiej ilości płacić podatki 14. czerwca, Tulczyn 1792; Uniw. do narodu 16. czerwca, Tulczyn 1792; Uniw. do narodu, Urządzenie interesów skarbowych 21. czerwca (2 ed.) 1792; — List pisany na Ukrainę z Warszawy 21. czerwca 1792; — Poniatowski J. X., Kopia listu do gener. Kochowskiego z odpowiedzią, Zasław 24. Junii (po pol. i franc.) (2 ed.) 1792; — A k t konfederacyi generalnej (podp. Ign. Szwykowski) d. 25. Junii, W i l n o 1792; — Wstęp do aktu, Wilno 27. czerwca 1792; — K o s s a k o w s k i Szym., Regimentarz a z ogłoszenia narodu hetman polny litew., Wilno 26. Junii 1792 (DS.); — Raport Teofila B i e c z y ń s k i e g o wysłanego do Szczęsnego Potockiego, Przegl. pozn. XXV.; — Potocki St. Szcz., Uniw. w imieniu konfed. targowickiej, urządza admin. Skarbu, Tulczyn 24. czerwca 1792; Uniwersał, Wypis rezolucyi względem marszałków 27. czerwca 1792; Uniwersał tamujący sądy spisku warszaws. sejmowymi zwane 27. czerwca, Tulczyn 1792; — Kopia patentu p. Rudnickiemu do dywizyi ukraińskiej, Tulczyn 1792; Konfederacya gener. koron. wręczając Rudnickiemu komendę ampliowanemi (E.?) zaleca, Brahiłów 1792; — Kossakowski K., Kopia listu do Szczęsnego Potockiego d. 1. lipca, Warsz. 1792; — Potocki St. Szcz., Uniwersał zakazujący wydaw. Gaz. nar., Konstantynów 4. lipca 1792; Uniwersał zalecający otwarcie sądów podolskich, kijowskich, bracławskich, Tulczyn 4 lipca 1792; Wypis z akt konfed. koronnej uniwersału niszczącego patenta i znaki od despotycznego rządu wydane, Nowy Konstantynów 18. lipca 1792; List do Najj. konf. W. X. L.w Starym Konstantynowie 24. lipca 1792 (DS.); — Wegner L., Hugo Kołłątaj na posiedzeniu rady królewskiej d. 23. lipca 1792, R. tow. przyj. nauk, Pozn. 1869 V.; — Stanisław Aug., Kopia listu do Stan. Szcz. Potockiego 24. lipca z Warsz., Kopia responsu Potockiego 1792 (Toż, Tyg. lit., Pozn. 1843 VI. i Korwin, Materyały, Kraków 1890); Czacki M., Kopia listu Jana Odrowąża do Potockiego z okoliczności listu do króla 1792; — Przyłuski i Kanicki. Wypis z ksiąg konfed. wołyńsk. 28. lipca od instygatorów po Sapiezi na sądy wydanego pozwu relacya 1792; — Ciż, Wypis instygatorów Małachowskiego 1792; — Ciż, Wypis z ksiąg 28. Julii, Relacya za J. K. Przyłuskiego i innych p. Potockiego marszałka w. W. X. L. 1792; — P o t o c k i St. Szcz., Uniwersał względem konfederacyów ziem i powiatów, Dubno 6. sierp. 1792; Uniwers. datowany w Dubnie 16. sierp., Działo się w Warsz. 11. sierpnia 1792; — Decyzya obwieszczenia marszałka W. X. Lit., Wilno

1792; — Kossakowski J. K., Akt konfeder. lit.. Wilno 3. Aug. 1792; Decyzya konfed. lit. względem odebrania przysięgi 14. sierp., Wilno 1792; — Kochowski M., Kopia listu do Potockiego 17. Aug. z obozu przy Czerniakowie 1792; — Konfederacya Xstwa Mazowieckiego ziemi warszawskiej d. 21. sierpnia (podp. On. Kicki) 1792; — Daszkiewicz Ign., Głos po akcessie do konfeder. warsz. 1792; — Akces króla do konfedederacyi 25. Aug. 1792 (toż Korwin, Materyały); — Potocki St. Szcz., Mowa, b. w. m. i r. (po akcessie króla do konfed.) 1792; — Zabiełło Józef, Uniwersał konfed. d. 24. sierp. względem wojska, Wilno 1792; Uniw. do miast d. 25. sierp., Wilno 1792; Uniw. do duchowieństwa d. 27. sierp., Wilno 1792; Uniw. różne rozporządzenia obwieszczający d. 30. sierpn., Wilno 1792; Uniw. konfeder. do porozumienia się z Targowicą, Wilno 1792; Uniwers., Decyzya konfed. W. X. Lit. względem kwitów od wojsk. rossyjs., Wilno 1792; — Konfederacya wojew. wołyńskiego 1792; — Uniw. konfed. wojew. wołyńsk. w Łucku 22. sierp. 1792; — Bniński Łuk. (marsz. Wielkopolski), Uniwersały konf. targowicką polecające 1792 (Por. Wegner L., Konfederacya województw wielkopolskich, R. tow. przyj. nauk, Poznań 1863 II.); — Konfeder. województwa ruskiego ziemi chełmskiej i pow. krasnostawskiego 1792; — Konfederacya województwa general. ziem kijowskich 1792; — Czajkowski Stan., Oświadczenie wojew. kijowskiego 1792; — Konfederacya wtwa krakowskiego, List M. Kochowskiego, Warsz. 1792; — Akcess rawskiego wdztwa do konfed. targ. 1792; — Konfederacya generalna, Uniwersał do miast i miasteczek 25. sierp. 1792; — Potocki St. Szcz., Uniw. zabraniający noszenia znaków (orderów), medalów, w Lubomlu 29. sierp. 1792; — List donoszący o bytności w Lubomlu Szczesn. Potockiego 1. wrześn. 1792; — Potocki St. Szcz., Uniw. do województw, ziem i powiatów, Brześć lit. 6. wrz. 1792; Rezolucya od konfeder. gener. koron. w przedm. odrzucenia orderów, Brześć 9. września 1792; — Dyaryusz aktu konfeder. w Brześciu litewskim d. 11. września w kościele pojezuickim 1792; — Konfeder. generalna kor., Uniw. tłómaczący zamiary konfederacyi w Brześciu d. 6. paźdz. (podp. St. Potocki) 1792; — Walewski Mich., Uniwersał d. 6. paźdz. 1792; Uniw. 8. paź. o sądach 1792; — Dąbski Stan., Mowa do Najj. króla 14. paźdz. na audyencyi miana 1792; Konfederacya gen. kor., Uniwersał 29. paźdz. (podp. Alex. Sapieha i St. Potocki) 1792; — Potocki Szcz. i Sapieha A., Kopia listu marszałków konfed gen. 19. list. do króla 1792; — Zalecenie konfeder. gener. aby starostwa od licytacyi pozostałe wypuszczone były, Grodno 1. grudn. 1792; — Potocki Stan. Szcz., Kopia listu marszałka konfed. do króla, Grodno 3. grud, 1792; — Hitzgern Józef, Do najj. konfed. przełożenie d. 6. grudnia 1792; — Heyking Hen. Ben. Kar. Her., Rede an die durchlaut. Confeder. Stände gehalten in Grodno 10. Dec. 1792, *zob.* Nr. 5387; — Walewski Mich., Uniw. d. 15. grud. 1792; — Uniwersał konfed. gener. w Grodnie 17. grud. (zakazujący pism i druków przeciw religii) 1792; — Łuskina S. X., Prośba przełoż. nad Gaz. warsz. do gener. konfed. 19. grudnia 1792; — Konfederacya gen. kor., Przystawianie prowiantów, Grodno 21. grud. 1792; Odezwa do Narodu, Grodno 21. grudnia 1792; — Walewski Mich., Uniw. d. 28. grud. 1792; — Odezwa J. K. M. do wojsk Rzeczposp. przy zaczynającym się roku, Grodno 29. grud. 1792 (Toż, Gaz. war. 1793); — Potocki St. Szcz., Uniw. do obywatelów kor., Grodno 1792; Uniw. do konf. wojewódzk. względem utrzymania spokojności, Grodno 1792; Uniw. deputacye wzywający do ułożenia formy rządu, Grodno 1792; Uniw. obowiązujący współziomków, aby przez niewczesne wzruszenia zgonu Rpltej nie przyspieszyli i Nota do Siewiersa i odpowiedź, Grodno 1792; Wypis rezolucyi względem następców 1792; Uniwersał, Ustanowienie medalów dla obrońców i bicie talarów, Grodno 1792; — Wypis uniwersału egzekucyi dekretów komis. skarbowej 1792; — Oblata rezolucyi konfed. gener. względem krzyżów 1792; — Uniw. do prześw. konfederacyów województw, ziem, względem furażów (podp. St. Szcz. Potocki) 1792; — Uniw. konfederacyi targowickiej ostrzegający aby nikt nie pożyczał na rzecz skarbu (po fran.) 1792; — Relacya o delegowanych do Najj. konfed. gen. 1792; — Olizar L., Głos w celu oświadczenia, Grodno 1792; — Poniatowski J. X., List do Ożarowskiego gen. leitn. konf. targow. 1792; — Dłuski, Kopia listu do Suchodolskiego 1792; — Korsak Tad, Odezwa posła wileńskiego do współbraci, War. 1792; — Kopia noty do Bühlera z okoliczności żądanych dla wojska rosyjskiego prowiantów, Grodno 1792. — R. **1793**. Uniw. donoszący o konf. grodzieńskiej 1793; — Konfed. wojew. wołyńskiego, Uniw. do narodu, Łuck 1793; — Odpowiedź na odezwę do wojska żołnier. do Szcz. Potockiego 15. stycz. 1793; — Potocki St. Szcz., Obwieszczenie względem obrania zastępcy na miejsce marszałka konf., Grodno 1793; — Bieliński, Akt konfederacyi grodzieńskiej, Grodno 1793; — Potocki Stan. Szcz., Obwieszczenie do konfederacyów, aby osoby do attentowania marszu wojskom rosyjskim wyznaczone regestra furażów przesłały, Grodno 1793; — Zalecenie od konfed. dnia 20. stycznia, Grodno 1793; — Rzewuski Sew. hetman, Głos na sesyi konfederackiej d. 31. stycz. względem wkroczenia wojska pruskiego w granice polskie 1793; — Uniw. konf. zapewniający spokojność w krajach z powodu Noty do Siewiersa, Grodno

2. lutego (Potocki Stanisław Szczęsny) 1793; — Protestacya konf. podana ambasadorowi pruskiemu 3. Febr. 1793 (Gazette de Varsovie 1793 Nr. 16); — Nota podana ambasadorowi ross. 6. Febr. (tamże Nr. 13, obie Korwin, Materyały); — Konfederacya gen., Uniwersał 18. Febr., Targowica 1793; — Stan. Aug., Kopia listu J. K. M. do Marszałka konf. 18. lut. 1793; — Potocki Stan. Szcz. i Zabiełło, Uniwersał zapowiadający spokojność z powodu noty do Siewiersa 18. Febr. 1793; — Prośby i żądania miast koronnych i litew., Grodno 20. lut. 1793; — Potocki St. Szcz., Uniwersał o determinowanej cenie furażu, Grodno 25. lut. 1793; Do narodu względem gotowości do posp. ruszenia, Grodno 1793; — Instrukcya konf. marszałkowi St. Szcz. Potockiemu 7. marca 1793 (Korwin, Materyały); — Dunin X., Wypis z protokołu konfederacyi d. 7. marca protestacyi czynionej 1793; — Uniwersał konfed. W. X. Lit. determinujący czas opłat z dóbr, Grodno 12. marca 1793; — Grocholski P. i Sapalski Sz., Prośba do konfederacyi O. N. assesorów, Grodno 16. marca 1793; — Konfederacya gen., Urządzenie tymczasowe kom. wojsk. 19. marca 1793; — Konfederacya W. X. Lit., Wyznaczenie osób do kom. skarb. W. X. L. 23. marca 1793; — Konfederacya generalna, Objaśnienie względem następstwa marszałka konfed., Grodno 26. mar. 1793; Ustawa o grach hazardownych 1793; Przyrzeczenie sprawiedliwości 1793; — Massalski Ign. J. Xże biskup, Podatki obojga narodów, Grodno 1793; — Pułaski Ant., Ustanowienie komisyi wojskowej, Grodno 4. kwietnia 1793; — Walewski marszałek, Wypis protestacyi d. 10. kwietnia w Grodnie 1793; — Lubowidzki Stef., Podanie o dymisyą, Łabuń 18. Aprilis 1793 (DS.); — Dziennik czynności w maju 1792, Korwin, Materyały Kr. 1890; — Pułaski Ant., Rezolucya względem urzędów, krzeseł po d. 3. maja, Grodno 1793; Przydanie osób do sądu ultimae instantiae, Grodno 1793; Wyznaczenie miejsca województwom do odprawiania sejmików, Grodno 1793; Objaśnienie i rozwiązanie wątpliwości względem sejmików, Grodno 1793; Eligibilitas na posłów konsyliarzów Rady, Grodno 1793; — Potocki Prot, Memoryał do Najj. generalności w okolicznościach jego bankowych i Rezolucya konfeder. w Grodnie d. 13. maja 1793, zob. Nr. 5373; — Potocki Józef, odpowiedź na czyjąś notę do skonfed. stanów względem komisyi kredytorów dla Prota Potockiego 1793; — Stan. Aug., Uniwersał na sejmik przedsejmowy poselski, Grodno w maju 1793; — Potocki Stan. Szcz., Kopia listu do X. Sułkowskiego 14. Junii z Petersburga pisanego 1793; — Obwieszczenie dla zapobieżenia emigracyi poddanych, Żytomierz 17. lipca 1793; — Służewski Józef P., Kopia listu do Onufr. Gosławskiego (z Brzezia) za powrotem z Grodna dnia 18. lipca 1793; — Kontynuacya opinii deputacyi względem sancitów konfeder. targowickiej (4 ed.) 1793; — Skarga dominikanów prow. lit. na sancitum konfed. favore Mich. Kossakowskiego o ekspulsią z dóbr 1793; — Mikorski Dyon., Kopia listów od i do Mikorskiego 1794 (DS.).

5400. **Protesty**. Małachowski St., Manifest przeciwko Targowicy 25. lipca 1792 (2 ed., Kraków 1809); — Dembowski Jan S., Manifest przeciw Targowicy 3. sierp., Krak. 1793 (2 ed. b. w. m. i r. 180[1]); — Kościuszko T., List do St. Szcz. Potockiego 1792 (DS.) (Toż, Sybilla nadwiślańska 1821).

5401. **Uwagi**. O rokoszu pod Targowicą, rzecz krótka 1792; — Niemcewicz J. U., Forma rządu przez konf. targowicką ułożona (Wiedeń) 1791, *zob*. Nr. 5398; — Niemcewicz J. U., Na hersztów targowickich (wiersz), War. 1792, Wiedeń 1793; — Tenże, Fragment biblie targ., Frankfurt 1792, Wiedeń 1793 (toż po niem.); — Tenże, Die Rückkehr des Reichstagsgesandten, Leipzig 1792, 1793; — Kazimierski T., Obejdzie się bez patronów, War. 1792; — Do obywatelów mających się zebrać na sejmiki, Berdyczów 1792; — Komar E., Między Dyzmą Tomaszewskim a anonimem do niego, b. w. r. (po r. 1790); — Marquardt J., Ad quosdam Polonos dissidentes adhuc rebus patriis z ryc. Smuglewicza, Warsz. 1792; — Uwagi nad przysięgą Szcz. Potockiego, Targowica 1792; — Wiażewicz X. expleban Lachowicki, Uwagi nad pismem p. t. Uniwersał do narodu 1792; — Turskiego Wojc. Nawrócenie się polityczne 1792; — Rozmowa podsędka z Szambelanem o przystąpieniu króla do konfed. targowickiej 1792; — Sołtykowicz Józef, Ja lepiej trzymam o królu, Krak. 1792 (toż po niem.); — Jezierski J., Czytałem, A ja wcale trzymam lepiej o królu, Tak jest, tak poprostu jak widzę 1792; — St. August, Uwaga Najj. królowi podana 1792; — Raczej piórem, czyli droga do traktowania z imperatorową rosyjską (z natchnienia króla), Warsz. 1792; — Rozmowa druga pani de Sur-Auraze z Nikmetopem (Potemkinem) z okoliczn. teraźn. za granicą 1792, *zob*. Nr. 5351; — List anonima do króla prus. w interesach Francyi i Polski z franc., Ed. 1. Lipsk, Ed. 2. Wrocław, Ed. 3. Królewiec 1792; — Chapt de Rastignac, Questions envoyées de France sur le divorce en Pologne, Paris 1792; — Uwagi nad aliansem z Moskwą 1793; — Staszic St., Uwagi zakordonowego obywatela pruskiego na protestacyą konfeder. targowickiej przeciw wkroczeniu wojsk pruskich, Toruń 1793 (DS.).

5402. Wiadomość ciekawa polityczna, Łowicz 1792; Sentymenta polityki i roztropności, Bogu, religii i ojczyźnie, Warsz. 1792; Sekreta ciekawe i doświadczone, Warsz. 1792; Narodzie! Także to i z nami będzie? Warsz. 1792; List do przyjaciela z Warszawy, Warsz. 1792; I ja też, Warsz. 1792; Co też teraz polak myśli, Warsz. 1792; Consideratio Sereniss. Regni Poloniarum

porrecta, Warsz. 1792; Do piszących Gaz. Narod. (około 1792); Rozmowa kalendarzyka narodowego z Gaz. Nar. z okoliczności pisma: Odpowiedź na zarzuty 1792; Fajerka pełna ognia miłości ojczyzny na ruszenie kropidła przez K. J. F. W. R. C. L., Warsz. 1792 (DS.).

5403. **Drugi Podział.** Kalinka, Ostatnie lata St. Aug. II. t., *zob.* Nr. 4882; — Tenże, Polityka dworu austr., *zob. Oprac.;* — Vivenot Alf., Zur Genesis der zweiten Theilung 1792 bis 1795, Ergänzungsheft zum 2. Band der „Quellen zur Geschichte der deutschen Kaiserpolitik", *zob.* Nr. 1599, p. t. „Die Politik des österr. Vice-Staatskanzlers Gr. Ph. Cobenzl (April 1792 bis März 1793)", Wien 1874; — Herrmann E., Die öst.-preuss. Allianz, Gotha 1861; — Blum Kar. Ludw., Ein russischer Staatsmann, Des Grafen Jak. Joh. Sievers Denkwürdigkeiten zur Gesch. Russlands, Leipzig, Heidelberg 1857—58 I.—IV., Toż po pol.: Drugi rozbiór Polski z Pam. Sieversa, Zbiór pam. XVIII. wieku, Poznań 1865, *zob. Kroniki;* — Liske X., Zur Geschichte der letzten Jahre, Katharina II., Sybels Hist. Ztschrft. XXI. i XXX.; — Mémoires pour servir à l'histoire de revolutions de Pologne, Paris 1794; — Noty różne (Siewersa, Bucholza, De Caché, Gardinera, Tolla, Sułkowskiego, Platera), Grodno 1793; — Małachowski S. E. M., Kopie not ministeryalnych posłanych i odpowiedzi odebranych 1793; — Tenże, Note de M. de Buchholz, Vars. 1793; — Buchholz L., Kopia deklaracyi w Warsz. 16. Jan., Przytem i zalecenie od konfed. generalnej Małachowskiemu podania noty na notę odpowiedniej, datow. 20. stycznia 1793; — Declaration des Kön. v. Preussen den Einmarsch in Polen betreff., Berlin 1793 (**E.** IX.); — Protestacya skonfed. Rpltej przeciw wtargnięciu wojsk pruskich 3. lutego, Grodno 1793, *zob.* Nr. 5399 (toż po franc.); — Königl. Preuss. Patent, Gdańsk, Kalisz, Sieradz (po niem. i pol.) 1793; — Toż 24. marca do obywatelów poznańs., Berlin 1793; — Patent króla pruskiego w kwietniu 1793; — Siewers Jak., Deklaracya w kwestyi rozbioru Polski, Przytem Mich. Kreczetnikowa o przeprowadzeniu linii granicznej d. 29. marca i d. 24. marca 1793; — Siewers Jak., Nota do konfederacyi 9. kwietnia 1793; Deklaracya w Grodnie 9. kwietn. (o przyłączeniu prow.) 1793; Nota w Grodnie 10. kwietnia 1793; Nota w Grodnie 20. kwietnia 1793; — Rzewuski Sew. hetman, Wypis protestacyi z okoliczności podziału Polski d. 17. kwiet. 1793, *zob.* Nr. 5399; — Siewers J., Noty z Buchholtzem d. 19. czerwca 1793; — Buchholtz L., Nota i tłumaczenie d. 19. czer., Grodno, Przytem Nota odpowiednia na tę notę 1793; Nota d. 21. czerwca 1793; — Nota odpowiednia na notę de Siewiers 22. czerwca 1793; — Toż, na notę de Buchholtza 1793; — Sułkowski Ant., Nota, Grodno 23. czerwca 1793; — Buchholtz L., Nota d. 24. czerwca 1793; — Siewers Jak., Nota 13. (24.) czerwca 1793; — De Toll, Nota posła szwedzkiego, Grodno d. 24. czer. 1793; — De Caché, Note, Nota, Grodno 24. czerwca 1793; — Gardiner Wiliam, Nota ministra W. Brytanii w Grodnie 24. czerwca 1793; — Saluzzo F. M., Nota nuncyusza, Grodno d. 25. czerwca 1793; — Buchholtz i Siewers, Nota posłów, Grodno 28. czerwca 1793; — Sułkowski A., Odpowiedź na notę p. Siewersa i Buchholtza 28. czerwca 1793; — Siewers J., Nota 30. czerwca (po pol.) 1798; — Instrukcya deputowanym do traktowania z ambass. rosyjskim, Wypis z ksiąg ziem., Grodno 6. Julii 1793; Siewers J., Nota, Grodno 8. lipca 1793; — Nota stanów Rzeczpospolitej na notę Buchholtza i Siewersa (Sułkowski A.), Grodno 8. lipca 1793; — Plenipotencya dla deputowanych do traktowania z ambasadorem ros. 10. Julii w Grodnie 1793; — Zlecenie deputacyi do traktowania z posłem pruskim 1793; — Siewers Jak., Nota 11. lipca 1793; Nota d. 13. lipca 1793; Nota, Grodno 4. (15.) Juillet 1793; — Buchholtz L., Nota do stanów Rpltej 20. lipca (2 ed.) 1793; — Projet du traité (pour Siewers) (dwojaki) 1793, Toż po pol.: Projekt traktatu aliansu przyjaźni między imperat. ros. a Rpltą 1793; — Siewers J., Nota d. 27. lipca 1793; — Sułkowski Ant., Nota do ambassadora rosyjskiego d. 27. lipca 1793; — Ratyfikacya traktatu z imperatorową w Grodnie d. 28. lipca (po franc. i pol.) 1793; — Siewers J., Nota 30. lipca 1793; — Buchholtz L., Nota posła pruskiego, Grodno 31. lipca, Zarazem Odpowiedź posła pruskiego, Grodno 31. lipca 1793; — Sułkowski A., Nota do Buchholtza i odpow. d. 31. lipca 1793; — Buchholtz L., Nota do stanów na sejm d. 6. sierpn. 1793; Nota, Grodno 7. Aug.. Zarazem odpowiedź 9. Aug. (2 ed.) 1793; — Sułkowski A., Nota do ambassadora ross. i odpowiedź 7. Aug. 1793; — Siewers J., Nota na notę Sułkowskiego d. 7. Aug. 1793; Nota, Grodno d. 10. sierpnia 1793; — Buchholtz L., Nota do stanów 10. sierp. i Nota Siewersa 10. sierp. 1793; — Siewers J., Tłómaczenie noty d. 13. sierpnia 1793; Tłómaczenie noty 17. i 18. sierpnia 1793; Nota obwiniająca Stany dnia 22. sierpn. 1793; Nota do JW. ambassadora ros. względem ewakuacyi wojska, Grodno 22. sierp. 1793; — Odpowiedź ambassadora na na notę d. 23. Aug, 1793; — Odpowiedź na notę ambassadora ros. d. 24. Aug., Grodno 1793; — Projekt traktatu między królem pruskim 27. Aug., Grodno (2 ed.) 1793; — Buchholtz L., Nota, odpowiedź 27. sierp. 1793; Tłómaczenie do noty 28. sierp. 1793; — Siewers J., Nota (tłómaczenie) 28. sierp. 1793; Nota do stanów 29. sierp. 1793; Nota, Grodno 30. sierpn. 1793; — Rzewuski Sew. hetman, List do Siewersa posła ros., Podhorce 29. sierp. 1793; — Sułkowski Ant., Nota względem ewakuacyi wojska ross. 29.

sierpnia, Grodno 1793; — Kopia listu amb. ros. do Tyszkiewicza marsz. 1. wrześ. 1793; — Siewers J., Nota d. 2. września 1793; — Buchholtz L., Nota do Stanów w Grodnie 15. września 1793; — Note (podp. Sułkowski, Plater) 16. Sept. 1793; — Sułkowski Ant., Nota w Grodnie 19. września (O restytucyą kawaleryi i artyleryi z Częstochowy zabranych przez Prusaków) 1793; — Siewers Jak., Nota do stanów d. 7. (18.) wrz. 1793; Nota 9. (22.) września 1793; Noty tłómaczenie d. 10. (21.) Sept. 1793; Nota d. 12. (23.) września 1793; Nota o zalecenie traktatu d. 12. (23.) września (inna) 1793; Nota (po pol. i franc.) d. 24. września 1793; — Buchholtz L., Nota, Tłómaczenie noty 21. września 1793; — Nota stanów posłowi pruskiemu, Grodno 22. wrz. 1793; Traité entre le Roi de Prusse et le Roi de Pologne 25. Sept. 1793; Nota stanów Rpltej Siewersowi względem uwolnienia aresztowanych czterech posłów, Grodno 26. września 1793; — Sułkowski Ant., Nota w Grodnie d. 26. września 1793; Note, Grodno d. 30. Septem. 1793; — Traité d'alliance d'amitié entre l'Impératrice de Russie et le Roi de Pol., Grodno 5. Oct. (toż po pol.) 1793; — Siewers J., Nota (po franc.) (26. Oct.) 6. Nov. 1793; — Buchholtz L., Nota 19. Nov. 1793; Nota z 2. grudnia 1793; Nota tycząca się upadłych banków 1793 (DS.) (wszystkie noty po pol. i franc.), *zob.* Nr. 5383, 5398.

5404. **Kołłątaj Hugo**. Listy pisane z emigracyi w r. 1792, 1793 i 1794, zebrał Lucyan Siemieński (Pamiętniki XVIII. wieku t. XII.) dwa tomy w jednym, Poznań 1872 *zob.* Nr. 1461 i 5303.

R: Prz. polski 1872 II., Czas 1872 Nr. 154, Tyg. Wielkop. 1872, Przegl. lwowski 1873 V., X. L. Sybels H. Z. XXIX.; Por. także Dz. Pozn. 1871 Nr. 175—176 (List Kołłątaja do Barsa z 6. październ. 1792).

5405. Observations sur les declarations des Cours, Londres 1793; — Lettres écrites par observateur sur le demembrement de la Pologne 1793; — Lettre on the subject and the Dismembration of Poland and France. London 1793; — Konsilium Petersburgskie w okolicznościach tyczących się Europy 1793; — Staszic Stan., Uwagi zakordonowego obywatela, Toruń 1793, *zob.* Nr. 5401 (DS.).

5406. Ryczałt expensy na interesa zagraniczne, Grodno 1793: Protest à Son Altesse le Grand Maréchal de la Couronne, Var. 1793; Gussfeld. Charte von Gross-Polen 1793; Perthees K., Mappa wojew. rawskiego, krakowskiego i X siewierskiego 1793; Perthees K., Mappa wojew. rawskiego 1793 (DS.).

5407. R. **1793. Sejm grodzieński** Konstytucye sejmu grodzieńskiego, Warsz. 1793; — Seymu grodzieńskiego zbiór praw, uchwał, not, konstytucyj, 3 cz. 1793 (I. Przysięga marszałka, wyznaczenie deputacyj; II. prawa kardynalne; III. Ustawy rozmaite; IV. Noty rozmaite; (Por. Kraszewski J. I., Polska w czasie trzech rozbiorów III. 411); — Giornale della dieta del 1793 a Grodno (po franc. w rkp., Por. Antoni J., Polonica, Roz. fil. hist. akad. X. str. 95); — Zbiór mów seymu grodzkiego, Warszawa 1794 3 t.; — Dziennik patryotycznych polityków, *zob. Kroniki;* — Korrespond. krajowy i zagraniczny, *zob.* tamże; — Wybór mów sejmu teraźniejszego, Warsz. 1793; — Głosy na sejmie grodzieńskim, Warsz. 1793 (DS.); — Wegner L., Sejm grodzieński 1791. R. T. P. N., Poznań 1866 IV. i odb.; — Iłowajski D., Grodnienskij sejm 1793, Russkij Wiestnik 1870, Odb., Moskwa 1870 (przekład polski przez M. Iwanowskiego, Poznań 1872); — Przyczynek do historyi sejmu grodzieńs., Tydz. pol. lit. Lw. 1880 X.

5408. R *1793.* Konstytucya na sejmikach 1793; Deklaracya sejmu 1795 (DS.).

5409. R. **1793. Deputacye i komisye**. Łobarzewski Ign., Zalecenie deputacyi, Grodno 1793; — Deputacya, Wypis z ksiąg ziemiańskich 1793; — Protokół czynności deputacyi do ułożenia listy cywilnej, Grodno 1793; — Relacya deputacyi do examinow. skarbu ob. nar. w Grodnie uczyniona 1793; — Relacya o czynnościach delegacyi do obrachowania kom. skarbu W. X. Lit., Wilno 1793; — Tabella jak wiele spodziewać się można podatków po zajęciu krajów rzeczpospolitej przez obce wojska, Grodno 1793; — Uniw. względem zaciągu sum na skarb publiczny 1793; — Uniwersał uchylający podatek rzezi oprócz miast 1. Jan. 1793; — Uniw. odkładający bonifikacya, Warsz. 17. maja 1793; — Uniwersał względem furażów 2. paźdz., War. 1793; — Relacya deputacyi do przejrzenia tabel stanu wojskowego 19. sierp. 1793; — Uniwersał komisyi wojskowej o jej ufundowaniu, Warsz. 1793; — Tabella należności wojskowych i cywilnych 1793; — Excerpt z tabelli gen. komputu wojsk 1793 (DS.).

5410. R. **1793. Projekty sejmowe**. Prawa rządowe (Spis projektów) 1793; — Frankowski, Projekt względem przyjazdu posłów 1793; — Tenże, Projekt, aby konsyliarze do wotowania nie należeli 1793; — Bieńkowski Sew., Projekt dla konfederacyi generalnej 1793; — Zalecenie jurysdykcyi marszałkowskiej 1793; — Miączyński, Projekt wykonania przysięgi 1793; — Szydłowski Szym., Projekt względem negocyacyi 1793; — Gołyński Ludw., Projekt instrukcyi do porozum. się z ambas. rosyj., b. w. m. i r. 1793, Tenże, Dodatek do projektu instrukcyi, b. w. m. i r. (1793?); — Podhorski, Projekt J. W. względem traktatu z Prusami 1793, *zob.* Nr. 5403; — Młodzianowski, Projekt posła rożańskiego d. 8. sierpnia 1793; — Grzegorzewski Alex., Projekt względem wydrukowania summa-

ryusza sancitów konf. targowickiej i projekt Staniszewskiego względem officerów 1793; — Projekt przez deputacyą uformowany 19. Sept. 1793; — Stoiński Xaw., Projekt dnia 26. Sept. posła lubelskiego 1793; — Zambrzycki, Projekt d. 7. Oct. 1793; — Głębocki, Projekt przywrócenia dóbr akadem. do rządu komisyi edukacyjnej d. 28. Oct. w Grodnie 1793; — Skinder, Projekt JW. posła lidzkiego d. 28. Octob. 1793; — Włodek poseł gostyński, Projekt d. 28. Oct. 1793; — Plater Kaz. Konst., Projekt, Kwitowanie komisyi skarbu 9. Nov. 1793; — Łobarzewski Ign., Projekt 15. Nov. 1793; — Projekt od deputacyi examinującej władze wojskowe 19. Nov. (dwojaki) 1793; Wymiar sprawiedliwości dla wojska 20. Nov. 1793; Urządzenie generałów leutnantów, urządzenie adjutantów 20. Nov. 1793; Urzędy strażnika i obożnego polnego 20. Nov. 1793; Odesłanie urządzenia etatów wojsk 21. Nov. 1793; Urządzenie gwardyów 21. Nov. 1793; Komisya wojskowa 21. Nov. 1793; Plichta Kar., Projekt względem przysięgi wojska 1793; — Ogiński Mich., Projekt, Ustanowienie deputacyi do formy rządu 1793; Projekta od deputacyi formy rządowej 1793; Projekt podług poprawy, b. w. m. 1793; — Projekt, Deklaracya względem starostw 1793; — Mieczkowski, Projekt względem upadłych banków 1793; — Projekta rządowe. Dyrekcye nad szpitalami 1793; — Gostkowski Paweł, Projekt o sprawiedliwość dla ur. Wojniłowicza 1793; Projekt przywrócenia do rangi ur. Goszkowskiego 1793; — Przełożenie próśb m. Warszawy Nowej do konfederacyi w Grodnie 1793; — Kulwiec Józef, Przekonanie o danie deputacyi do udecydowania (?) 1793 (DS.).

5411. Pismo do sejmu grodzieńskiego, Grodno 1793; Potocki Prot wojew. kij., Nota do stanów względem niesłuszności komisyi pod tytułem: Ułatwienie sprawy kredytorów do substancyi Prota Potockiego 1793, *zob.* Nr. 5399; *Byszewska L.*, Podanie do deputacyi grodzkiego (sic) sejmu, Grodno 1793 (DS.).

5412. R. **1793. Uchwały sejmu grodzieńskiego** Wypis z xiąg ziemskich, Grodno 6. Julii [Bezpieczeństwo osób sejmujących], 12. Julii [Uskutecznienie wyboru deputacyi], 10. Julii [?], 12. Julii [?], 15. Julii [Prorogacya sejmu], 18. Julii [?], 7. Aug. [Dochodzenie należytości skarbu], 9. Aug. [Ostrzeżenie dla wojska], 17. Aug. [Zalecenie marszałkowi sejmowemu], 19. Aug. [Ratyfikacya traktatu z imperat. Rossyi], 22 Aug. [Zalecenie hetmanom i regiment.], 24. Augusti [Zalecenie komisyom skarbu], 2. Sept. [Zalecenie deputacyi do traktowania z posłem pruskim], 7. Sept. [Ustanowienie deput. do projektów. formy rządu], 11. Sept. [Deputowani do ułożenia formy rządu], 14. Sept. [Zalecenie komissyom skarbu], 15. Sept. [Akt konfederacyi sejmu grodz. pod laską Stan. Bielińskiego], 19. Septemb. [Ustanowienie komisyi do rozsądzenia sprawy upadłych banków], 22. Sept. [Ordynacya czyli lex Curiata dla deputacyi do roztrząsania sancitów konfed. targowickiej], 26. Sept. [Zalecenie pieczętarzom], 28. Sept. [Zalecenie pieczętarzom, Ustanowienie komisyi do rozsądzenia sprawy banków, Zalecenie wykonania przysięgi hetm. litewsk., Zalecenie kanclerzom, aby summaryusze sancitów konf. targowickiej rozesł. d. 28. Sept.], 8. Oct. [Powiększenie dochodów skarbu, Zalecenie deputacyi do exam. stanu wojska], 10. Oct. [Plenipotencya pieczętarzom do traktowania z ambas. rosyj. i całość funduszów kom. eduk.], 14. Oct. [Zalecenie deputacyi do traktowania z dworem petersb.], 21. Oct. [Prawo rządowe p. t. Podatki], 23. Oct. [Protokół opinii względem sancitów koronnych, Toż W. X. Lit.], 13. Nov. [Miasta wolne Rzeczpospolitej, Toż po niem: Gesetze, Die freien Städte der Republique abgef. in Grodno 13. Nov., War. 1793], 23. Nov. [Deklaracya dla wojewodów, Urządzenie funduszów duchownych, Instrukcya dla komisarzów do demarkacyi z Petersburga i Berlina] [Prawa nieoblatowane, Por. **E.** 1793: Prawo uchwalone (?) w Grodnie, b. w. m. 1793; — Konstytucye sejmowe, Podatki *(zob. wyż.)*, Zaciągnienie długu, Rota przysięgi 1793; — Ustanowienie Rady nieust., Warsz. 1793; — Osoby nominowane do magistratur od Rady nieust. 1793; — Urządzenie komissyów porządkowych, Prawo uchwalone w Grodnie (2 ed.) 1793; — Komisya edukacyjna, Prawo, Warsz. 1793; — Rezolucya na relacyą o czynności komissyi lokacyjnej, o długach koszar warszawskich, zapłacenie pensyi 1793; — Zaspokojenie długów Rzeczypospolitej 1793; — Deklaracya względem złota 1793; — Komissya policyi 1793; — Rezolucya o czynności departamentu policyi 1793; — Seymiki W. X. L., Prawo uchwalone co do miejsc sejmików, Grodno (2 ed.) 1793; — Rozporządzenie, układ i podział województw 1793; — Trybunał koronny, Tabella edictów 1793; — Sądy ziemskie w Koronie, Grodno 1793; — Sąd assesorski i obowiązki kanclerzów, Grodno 1793; — Wymiar sprawiedliwości dla oficyalistów kom. eduk. 1793; — Trybunał duchowny czyli compositio iudicii 1793; — Zdanie obrachunku Piotra Potockiego z poselstwa do Stambułu 1793; — Wdzięczność dla Zamojskiego, Ubezpieczenie fabryk, Szlachta Łomżyńska, Rodowitość Grudzieńskich, Współdziedzice Czyżewa 1793; — Ordery orła białego 1793; — Uniwersał względem towarów francuskich p. t. Oszczędność krajowa 1793; — Prawo co do akt krzemienieckich 1794 (DS.).

5413. R. **1793. Mowy sejmowe.** Ankwicz Józef, (Głos przy podniesieniu starej laski

17. czerwca w Grodnie, Zarazem głos po elekcyi), Narbutt Alex. (Głos w Izbie złączonej); Zaleski K., (Przymówienie się *18.* czerwca); Stan. Aug. (Głos *21.* Junii); Bieńkowski S. (Mowa *21.* czerwca), Gołyński Lud. (Głos), Karski Ant. (Głos), Mikorski Dyon. (Głos), Skarzyński Tad. Szym. (Głos), Skirmunt (Głos), Służewski J. (Przymówienie się semotis arbitris), Stoiński Xaw. (Głos 21. czerwca, Przytem głos miany 26. czer.), Zabiełło Szymon (Głos); Alexandrowicz F. (Głos *24.* czerwca), Błeszczyński Fr. Xaw. (Głos), Bolcewicz J. (Głos), Bonkowski Piotr (Głos), Buchowiecki chorąży pow. brzesk. litews. (Głos), Chodźko L., Kamocki Ant. (Głos), Karski Ant. (Głos), Kimbar Józef (Głos), Kossakowski L. (Głos), Kunicki J. (Głos po podaniu not ministrów ros. i prus.), Kurzeniecki Wiktor (Głos), Młodzianowski (Głos), Niezabytowski Stef. (Głos), Oziębłowski (Głos) Plichta Kaz. (Głos semotis arbitris), Skirmunt (Głos), Szydłowski Szymon (Głos), Walentynowicz Józef (Głos), Zaleski Kaz. (Głos); Ciemniewski And. (Głos *25.* czerwca), Czudowski Tad. (Głos), Gosławski Ign. (Głos), Kleczkowski Ant. (Głos), Kozakiewicz A. (Głos), Kuczewski Józef, Suchodolski Ant. (Głos), Syruć Lud. (Głos), Stoiński Xaw. (Głos), Wereszczaka Bog. (Głos); Alexandrowicz F. (Głos *26.* czerwca), Białłozor Józef vicebrygadyer, Buchowiecki chorąży (Głos), Godaczewski Jak. (Przymówienie się), Gołyński L. (Głos), Kimbar Józef (Głos), Mikorski Dyon. (Głos), Narbutt Alex. (Głos), Plater Kaz. Konst., Skarzyński Tad. Szymon (Głos), Służewski Józef P. (Głos), Wygonowski Kaz. (Głos), Zaleski K. (Głos); Szyszka J. (*27.* Junii); Alexandrowicz F. (Głos *28.* czerwca); Białłozor J. vicebrygadyer (*1.* lipca), Gołyński L. (Głos), Kimbar J. (Głos), Oziębłowski (Głos), Skarzyński Tad. Szym. (Głos), Walentynowicz Józef (Głos); Buchowiecki chorąży (Głos *2.* lipca), Mikorski Dyon. (Przymówienie się), Szydłowski Szym. (Głos); Alexandrowicz Fab. (Głos *3.* lipca), Błeszczyński Franc. Xaw. (Głos), Jandowski Max. (Głos), Obniński (Głos), Plichta Kaz. (Głos), Skarzyński Tad. Szym. (Głos), Stoiński Xaw. (Głos), Szydłowski Sz. (Głos), Zaleski Kaz. (Głos); Kunicki J. (Głos *4.* lipca); Kuczewski J. (Zdanie na sejmie 5. lipca oświadczone), Skarzyński Tad. Szym. (Głos), Szydłowski Szym. (Głos, Przytem Zdanie Jana Kuczewskiego); Karski Ant. (Głos *6.* lipca), Łobarzewski Ign. (Przymówienie się); Karski Ant. (Głos *7.* lipca); Alexandrowicz F. (Głos *8.* lipca), Bobrownicki Kaj. (Głos), Mikorski D. (Głos), Szteyn poseł infl. (Głos Przytem mowa Załuskiego d. 9. Julii), Szydłowski Szym. (Głos przeciw projektowi Józefowicza); Frankowski (Głos *9.* lipca), Kimbar J. (Przymówienie się), Skarzyński Tad. Szym. (Głos), Stoiński X. (Głos), Załuski (*zob. wyżej*); Bieńkowski S. (Głos *10.* lipca, Zarazem głos Karskiego); Łobarzewski Ign. (Przymówienie się *11.* lip.), Mikorski Dyon. (Przymówienie się); Alexandrowicz Fabian (Głos *12.* lipca), Kimbar J. (Przymówienie się), Obniński F. (Głos); Karski Ant. (Głos *13.* lipca, Zarazem przymówienie się Szydłowskiego 16. lipca), Skarzyński Tad. Szym. (Głos), Szydłowski Sz. (Przymówienie się); Łobarzewski Ign. (Przymówienie się *15.* lipca); Bieńkowski Sew. (*16.* lipca), Błeszczyński Franc. Xaw. (Głos), Bobrownicki Kaj. (Głos i Głos Antoniego Karskiego), Kimbar J. (Głos), Kurzeniecki Wiktor (Głos), Łobarzewski Ign. (Przymówienie się), Skarzyński Tad. Szym. (Głos), Suchodolski A. (Głos), Stoiński Xaw. (Głos), Szydłowski Szym. (Głos), Wereszczaka Bog. (Głos 16. Julii, Zarazem głos T. Czudowskiego 17. Julii); Alexandrowicz F. (Głos d. *17.* Julii), Czudowski T. (*zob. wyżej*), Gałęzowski Winc. (Głos), Karski Ant. (Głos), Kimbar J. (Zdanie), Mikorski Dyon. (Głos), Niezabytowski Stefan (Głos), Stan. Aug. (Głos, Zarazem Głos drugi), Suffczyński Ant. Alex. (Głos), Szydłowski Szymon (Głos); Czudowski Tad. (Głos *18.* lipca); Bieńkowski S. (Przymówienie się *20.* lipca), Chodźko L. (Przymówienie się), Plichta Kaz. (Głos), Szydłowski Szymon (Głos); Kulwiec Józef (*21.* lipca); Chodźko Lud. (Głos *23.* lipca), Karski Ant. (Głos, 2 ed.), Kleczkowski Ant. (Głos), Mikorski Dyon. (Głos), Rokitnicki J. (Głos), Skarzyński Tad. Szym. (Głos); Gostkowski P. (Przymówienie się *24.* lipca; Ogiński Mich. (Głos), Suchodolski A. (Głos); Alexandrowicz F. (Głos *26.* lipca), Stan. Aug. (Głos), Suffczyński Ant. Alex. (Głos), Szydłowski Szym. (Głos); Buchowiecki chorąży (Głos *27.* lipca), Karski Ant. (Głos), Mikorski Dyon. (Głos), Plater Kaz. Konst. (Zdanie in turno), Skarzyński Tad. Szymon (Głos), Sufczyński Ant. Alex. (Przymówienie się); Gołyński L. (Głos *28.* lipca); Bogucki (Przymówienie się *29.* lipca), Kulwiec Józef (przeciw żądanej od dworu berlińskiego delegacyi), Mikorski Dyon. (Głos), Rokitnicki Józef (Głos), Zaleski Kaz. (Głos); Bogucki Kasp. (*30.* lipca), Chodźko L. (Głos), Chojnowski J. (Głos), Skarzyński Tad. Szym. (Głos), Suchodolski A. (Głos), Wereszczaka Bog. (Głos); Buchowiecki chorąży (Głos *31.* lipca), Gostkowski Paweł (Głos); Szydłowski Szym. (Głos *4.* sierpnia i Przymówienie się tegoż dnia); Bogucki Kasper (Mowa dnia 5. sierpnia, Przytem Głos 2. wrześ. miany), Buchowiecki chorąży (Przymówienie się w materyi wojskowej), Gostkowski Paweł (Głos); Gosławski Ign. (Głos *6.* sierpnia); Alexandrowicz F. (Głos *8.* sierpnia); Skarzyński Tad. Szym. (Głos *9.* sierp., Przytem zdanie tegoż 10. grudnia [? **E.**]), Suchodolski A. (Głos, Przytem głos 10. sierpnia); Skarzyński Tad. Szym. (Głos *10.* sierpnia), St. August (Głos, toż po franc.), Ankwicz

(*zob. niżej*), Ciemniewski Ant. (*Głos* i Przymówienie się in turno), Dziekoński Antoni (*Głos*, Zarazem Przymówienie się Ankwicza in turno), Gosławski Ign. (Zdanie wzgl. projektu Włodka), Szydłowski Sz. (*Głos*, Przym. się); Tenże, (Przym. się *11.* sierpnia); Ciemniewski And. (*Głos* i Przymówienie się *12.* sierpnia stósownie do projektu podanego), Gosławski Ign. (Przymówienie się za projektem Ciemniewskiego), Suffczyński Ant. Al. (*Głos*), Szydłowski Adam, starosta mielnicki (*Głos*); Rokitnicki J. (*Głos* *13.* sierpnia), Skarzyński Tad. Szym. (*Głos*), Szydłowski Sz. (Przymówienie się); Rokitnicki J. (*Głos* *14.* sierpnia); Buchowiecki chorąży (*Głos* *17.* sierpnia in turno), Ciemniewski And. (Głos w pierwszem turnowaniu), Karski A. (*Głos* in turno miany przeciw ratyfikacyi traktatu rossyjskiego i Przymówienie się in turno), Kimbar J. (Głos w propozycyi czy ma iść turno na projekt ratyfikacyi z dwor. Petersb., Toż przedr. Przegl. lit., Poznań 1843 VI.), Massalski Ign. J. Xżę bisk. (*Głos* in turno), Mikorski Dyon. (*Głos*), Oziębłowski (*Głos*), Plater Kaz. Konst. (*Głos*), Rokitnicki J. (*Głos* w materyi ratyfikacyi zaboru kraju dla Rossyi [dwojaki]), Skarzyński T. Szym. (*Głos* na projekt ratyfikacyi), S t a n. A u g. (*Głos* J. Kr. M., Toż po franc.: Précis du discours), Suchodolski A. (*Głos*, Przytem głos in turno), Szydłowski Szym. (*Głos* i Przymówienie się tegoż, czy traktat z Rosyą ma być przyjęty? [dwojakie]); Mikorski Dyon. (*Głos* *19.* sierpnia); Rokossowski Al. Cypr. (*Głos* *21.* sierpnia), Szydłowski Szym. (*Głos*); Mieczkowski (*Głos* przy podaniu projektu względem banku *23.* sierpnia); Gostkowski P. (*Głos* *24.* sierpnia); Gosławski Ign. (Przymówienie się *27.* sierpnia za projektem Szydłowskiego, wstrzymanie negocyacyi z kr. pruskim i oświadczenie protestacyi), Karski Ant. (*Głos*); Szydłowski Szym. (Przymówienie się *28.* Aug., Zarazem Deklaracya względem negocyacyi); S t a n. A u g. (Précis du premier discours du Roi *29.* Août), Szydłowski Szym. (*Głos*); Bogucki Kasp. (*Głos* *2.* w r z e ś n i a), Buchowiecki chorąży (Przymówienie się), Kimbar J. (Głos w czasie przez wojska rosyjskie otoczonej izby); Mikorski Dyon. (*Głos* w czasie otoczonej Izby, Zarazem głos Szym. Szydłowskiego), Plater Kaz. Konst. (*Głos* in turno), Rokitnicki J. (*Głos*), Skarzyński Tad. Szym. (*Głos*), Suchodolski A (*Głos*), Szydłowski Szym. (*Głos*, *zob. wyżej*); Suchodolski A. (*Głos* *5.* wrz.); Ciemniewski And. (*Głos* *6.* września), Grzegorzewski Alex. (*Głos*), Mikorski D. (*Głos*), Szydłowski Szym. (Przymówienie się); Ogiński Mich. (*Głos* *9.* września), Szydłowski S. (*Głos*); Ciemniewski And. (*Głos* *12.* wrześ.); Ankwicz J. (*Głos* *21.* września); Gosławski Ign. (Przymówienie się *23.* września w czasie otoczonego zamku i izby przez wojska rosyjskie); Ogiński Mich. (*Głos* *25.* wrześ.); Łobarzewski Ign. (*Głos* *27.* września); Kunicki (Mowa *28.* września); Szydłowski Szym. (Przymówienie się *2.* p a ź d z i e r n i k a); Łobarzewski Ign. (*Głos* *5.* paźdz.), Ożarowski Piotr (*Głos*); Ożarowski Piotr (*Głos* *7.* paźdz.); Sapieha K. (Mowa *8.* paźdz.); Białłozor J. vice-brygadyer (Mowa *9.* paźdz.); Ciemniewski And. (*Głos* *18.* paźdz.); Kwaśniewski Walenty (Usprawiedliwienie się *30.* paźdz.); Ciemniewski And. (*Głos* *5.* l i s t o p a d a i Głos tegoż *6.* listop.); Zabiełło Szym. (*Głos* *7.* listop.); Ogiński Mich. (*Głos* *9.* listop.), Zabiełło J. (*Głos*); M o w y w izbie poselskiej d. *12.* listop.), Chojnowski Józef (Głos na sesyi sejm. miany o zapłacenie Zabielle pensyi za funkcyą marsz. Targowicy, Przytem Głos powtórny); Gostkowski Paweł (*Głos* *16.* listopada); Karski Ant. (*Głos* *20.* listop.); Ciemniewski And. (*Głos* *22.* listop.); Alexandrowicz Fabian (Przymówienie się *23.* listop.), Karski Ant. (Głos na pożegnanie Izby) — Krasnodębski poseł mazow., Głosy miane na sesyi sejm. 1793; — Gałęzowski Winc., Głos po podanych notach od dworów w Grodnie 1793; — Tenże, Głos po ogłoszeniu kandydatów do funkcyi poselskiej 27. maja (?) 1793; — Stoiński Xaw., Głos na sesyi 21. marca (? **E.**) 1793; — Szydłowski Sz., Mowy, Warsz. 1794 (DS.), — Głos And. Ciemniewskiego, Mikorskiego i inne, Tyg. lit., Poznań 1843 VI.

5414. **Uwagi** Plan nowego r z ą d u (podp. Jan Korab Laskowski) (Grodno?) 1793; — Myśli względem reformy rządu między sejmem a sejmem, War. (około 1793); — Przestroga od posła (względem s t a r o s t w) 1793; — Myśli do urządzenia t r y b u n a ł ó w 1793 — Praktyka kryminalna, to jest wzór sądzenia 1793; — Odpowiedź na niektóre zarzuty naprzeciw projektowi w i e c z y s t y c h kantonów, około 1793; — Korespondencya b a n k o w a pomagająca kredytorom, War. 1793; Kopia responsu na list przyjaciela r e w o l u c y i zagranicznej, Lublin 1793; — Linowski, Doniesienie pilne współobywatelom z Warszawy przez posła krakowskiego 1793; — Do exulantów polskich stałości, Grodno 1793; — Miączyński J., Le citoyen à ses concitoyens, Paris 1793 (DS.).

5415. R. *1793.* (Trembecki St.) **List do p o w r a c a j ą c y c h z G r o d n a** napisany przez G. J. P. Z. L., Warsz. 1793; Treny, czyli wiersz do ojczyzny z okoliczności roku w Polszcze przez P. D. Z. O. B. S(ekr). J. K(r). M(ości). S. Z. Z. B. 1793; Starowolski Szym., Lament utrapionej matki przy oddawaniu fortecy Częstochowskiej Prusakom 1793 (DS.).

5416. R. *1793.* **L u d w i k XVI** od własnego ludu ścięty 1793; Rozmowa Ludwika XVI. z Delfinem, War 1793; Desèze Raymond, Obrona Ludwika XVI., Warsz. 1793; Condorcet M. J., Plan konst 15. lutego w konwencyi. Warsz. 1793; Konwencya narodowa (parady i mowy przy wprowadzeniu konst.) 1793.

5417. R. **1793**. (Pius VI.) Acta Pii VI. in consistorio d. 17. Junii causa necis Ludovico XVI. illatae, Leopoli 1793 (toż po pol.

Dzieło Ojca św. Piusa VI., Lwów 1793); — Turski F. P. X., Obwieszczenie nabożeństwa za Ludwika XVI., Dąbrowa 11. marca 1793; — Massalski J. X., Naznaczenie nabożeństwa za Ludwika XVI. w Grodnie 13. marca 1793; — Naruszewicz Ad., Obwieszczenie o odprawionem nabożeństwie za Ludwika XVI., Warsz. d. 16. marca 1793; — Poniatowski M. J., Mowa na exekwiach za Ludwika XVI. d. 21. marca, Warsz. 1793; — Turski Fab. Paweł X., Suplika o pokój Rpltej 1793; — Congregatio synodalis in Mohilew, *zob.* Nr. 5427; — Memoryał szlachty ziemi łomżyńskiej i rożańskiej contra abusionem Xięży proboszczów płockich 1793; — Byszewska L., Informacya o probostwie sieciechowskiem, Grodno 1793; — Documentum gratitudinis Leoni Wierusz Kowalski id est oratio ad patres Ord. Reform., Calisii 1793 DS.

5418. **Skutki nowej filozofii mogą się zmniejszyć przy urządzeniu dobrem w duchowieństwie**, Kraków 1793; Genlis S., **O zniesieniu zakonnic**, o edukacyi publ., tłum. G. Drzewicki, Kraków 9. maja 1793; Kossakowski J. N. X., Kazanie o uszanowaniu zwierzchności, Wilno 1793; Biliński F., **Trzy kazania** o przewrotnej wolności, Przemyśl 1793; Kazania o drzewie wolności franc. miane w Botzen. Warsz. 1793; Gleichheit der Menschen, eine Predigt, Elbing 1793 (DS.).

5419. R. **1793**. (Kurlandya) Diarium Kompositions-Landtags v. 31. Jan. (bis 13. März 1793), Mitau 1793; — Kompositionsakte zwischen d. Herzoge und Ritterschaft (18. Febr. 1793), Mitau 1793, 1794 (2 ed.); — Protestation der Künstler und Gewerker 16. Febr. (Mitau) 1793; — Dokument d. Herz. Peter über die Unruhen, Mitau 1793; — Drei Briefe über Unruhen, Mitau 1793; (Urban Fr. K.) Commentar zu Tiling, Riga 1793, *zob.* Nr. 5389; — Wolff J. Lüdinghausen, Appel an Kurländ. Edle, Mitau 1793 (Por. Winkelmann Nr. 9258); — Aufforderung mehrer vom Adel 28. Juni 1793; — Umbschreiben der Bevollmächtigten 11. Juli 1793; — Diarium des auf den 15. Aug. Landtages 1793; — Berechnung der Landesbevollm. 1793; — Tiling J. N., Rede 10. Sept. 1793; — Wolff G. Chr. v. Lüdinghausen, Rede des Landbotenmarschalls d. 11. Sept. 1793; — Unterlegung der Magistrate an d. Herzog 1793; — Heyking H. K. H. B., Nota posła Kurlandyi, Grodno 15. Octobr. (toż po niem. i franc.) 1793; — Bittschreiben d. Städte v. 23. Octob. an den König 1793; — Abschrift der v. H. Sartorius v. Schwanenfeld Note, Grodno 31. Oct. 1793; — Bittschrift der Gewerker 2. Nov. 1793; — Gesuch der Gewerker 1793; — Umschreiben des Landesbevollmächtigten v. Mirbach 2. Nov. 1793; — Heyking H. K., Exposé angefertigt und bei S. E. d. H. Ambassadeur 7. Nov. vorgetragen, Mitau 1793; — Erklärung der Gewerker beim Herzoge 16. Nov. 1793; — Konstytucya z 15. Nov. 1793: Xięstwo Kurlandyi i Semigalii 1793 (po pol. i niem.); — Kurlandzkiego Xięcia prośba o akt kompozycyi 15. listop., Grodno 1793; — Prośba delegacyi Kurlandyi 1793; — Wolff v. L., Rede 2. Dec., Mitau 1793; — Diarium d. 2. Dec. Landtages 1793; — Beylagen (str. 430) 1793; — Schwanenfeld Sartor, Prośba stanu szlacheckiego Xstwa Kurlandz. do Stanów Rpltej 1793; — Anhang zu d. Beilagen des Diariums von 2. Dec., Mitau 1793; — Wolff v. L., Rede 11. Dec. 1793 (DS.).

5420. R. **1793**. Mniszek W., Instrukcya dla drukarzy w Warszawie przed jurysdykcyą marszałkowską 1. lutego 1793; — Uniwersał względem ciał umarłych, Warsz. 21. marca (podp. K. Raczyński) 1793; — Obwieszczenie względem meldowania obyw. (podp. F. Alexandrowicz), Warsz. dnia 7. czerwca 1793; — Uniwersał względem kurdygardy m. Warsz., Protokół z d. 14. września 1793; — Obwieszczenie o rozpoczęciu juryzdyk. marszałk. za laski Moszyńskiego, Warsz. 28. grudnia 1793; — Gołyński L., Głos przy otwarciu jurysdyk. marszałkowskiej, Warsz. 1793; — Magistrat m. Warszawy, Projekt taksy 1793; — Taxa wiktuałów ustanowiona 1793; — Odpowiedź juryzdykcyi sieleckiej na pismo Warszawy 1793 (DS.).

5421. R. **1793**, List Małachowskiego do Kossakowskiej, Tyg. lit. 1844, Pozn. t. VII.

5422. R. **1793**. Trybunał główny ziemski 1793, *zob.* Nr. 5412; — Ustanowienie sądów dla W. X. L., Kalendarz na r. 1793; — Miączyński, Manifest w sprawie przeciwko Wytyszkiewiczowi 1793; — Tannenberg, Zwischen Bevollmächtig. der evang. Varsch. Gemeinde (Wyrok między J. J. Tannenbergiem a Ch. Steingräberem 22. paźdz.) 1793; — Regestr zadłużonych Piotrowi Tepperowi, b. w. m. i r. (około 1793) (DS.).

5423. R. **1793**. Prospectus lectionum acad. univers. studior., Cracoviae (po łac. i po pol.) 1793; — Ordo praelectionum (po łac. i pol.) (kolleg. fizyczn., drugie kolleg. moralnego) 1793; — Posiedzenie na popisy publiczne, Krak. 1793; — Prospectus lectionum in acad. Vilnensi 1793 (toż po pol.: Układ lekcyi); — Popisy roczne szkół lubelskich 1793 (DS.).

5424. (Austrya) **Żuchowski C. M. X., Na pochwałę i pożegnanie A. Medina** cyrk. bocheńs. starosty 1793 (DS.).

5425. **Prusy** Fryderyk Wilchelm, Patent czyli deklaracya do wszystkich stanów woj. polskich, tudzież Gdańska i Torunia, Berlin 25. marca 1793; — Tenże, Najwyższy reskrypt, Wir Frid. Wilch., Berlin 25. Mart. (nakaz odebrania przysięgi) 1793; — Vollmacht und Commissoriale für St. Moellendorf, Berlin 1793; — Publikandum 4. kwiet. (o przebaczeniu dla zbiegów przy zajęciu pol. Prus), Poznań 1793; — Publikacya Sig. 5. Apr. (O zajęciu Wielkopolski i wyznacze-

nie 7. maja do złożenia hołdu) (po pol. i niem. 1793; — Fr. Wilhelm, Obwieszczenie Kamery wojennej Łęczyckiej, Prus południowych, Piotrków 19. maja (von Oppeln Bronikowski) 1793; — Obwieszczenie kontrybucyi w Prusach południowych, Publikandum wegen Einführung Landes Contribution, Poznań d. 20. maja 1793; — Ustanowienie banku patryotycznego na podział poznański, Poznań około 1793 (DS.); — Smoleński Wł., Rządy pruskie na ziemiach polskich 1793—1807, *zob.* Nr. 1214.

5426. **Geret Samuel. Jetzt lebende Thorn, Frankfurt und Leipzig 1794; Vicini Ant., Compl.ment à Fr. Wilchelm par Burguometre de la ville de Petricovie 25 Octobr. 1793; Vicini Józefa, Toż 1793 (DS.).**

5427. **Rossya.** Kreczetników Mich., Uniwersał datowany pod Połonną 27. marca (po pol. i ros.) 1793 (także Russkij Archiw, Moskwa 1863 I.); — Katarzyna II., Odezwa do mieszkańców prowincyj polskich (podp. Mich. Kreczetników w obozie pod Połonną), Manifest o zaborze części kraju 1793; — Obwieszczenie zarządzaj. gub. Mińską, Jarosławską i Bracławską względem manifestu Katarzyny II. 8. kwietnia 1793; Katarzyna II., Ukaz 13. kwietnia (przekład pol.) 1793; Ukaz z 14. kwietnia (rosyjs.), Wykaz towarów 1793; Ukaz i ogłoszenie Kreczetnikowa gubernatorem prowincyj polskich 18. kwietnia 1793; Ukaz do mieszkańców świeżo anncktowanych 18. kwietnia (rosyjs.) 1793; — Kreczetników Mich., Tłumaczenie ordynansu, danego gener. Lubomirskiemu dnia 25. kwietnia 1793 (DS.); — Katarzyna II., Ukaz 1. maja (o przyjęciu przysięgi), Russkij Archiw, Moskwa 1863 I.; Ukaz (po rosyjs.) 10. maja 1793; Ukaz 12. czerwca 1793; Ukaz 4. września (ros.) 1793 (DS.); — Reskrypt Kat. II. do Siewersa o wojsku z 29. sierpn. 1793, Pisma Jekatariny k' Tutolminu, Russ. Archiw 1873 II.; Siestrzencewicz Stan., Diarium congregationis synodalis in imperio Rossiaco, Mohilev 1793; Tenże, O Rossyi zachod., Mohilew 1793 (DS.).

5428. **Ignatius Philaret, Apologia pro Jesu societate in Alba Russia, Amstelodam 1793; Szulakiewicz Isajasz, Riecz w den tezoimienitstwo Jekateryny II 1793 (DS.).**

5429. R. **1794. Stanisław August.** Uniwersał 7. stycznia obwieszcz. o rezolucyi Rady nieustającej 1794; Uniw. poprzedzający sejmiki deputackie, Warsz. 10. stycznia 1794; Uniw. z dnia 4. lutego względem korespondencyi z Francyą 1794; Uniw. względem nieprzyjmowania spraw z dóbr zapadłych w kordon rossyjski d. 18. marca 1794; Uniw. z d. 2. kwietnia 1794; Uniw. z d. 11. kwietnia 1794 (DS.).

5430. R. **1794.** Obwieszczenie komisyi policyjnej koronnej końcem zakazu noszenia krzyżów i medalów 15. stycz. 1794; — Dyrekcya biletów skarbowych 1794; — Tabella expensy wspólnie na Koronę i Litwę przypadającej 1794; — Moszyński Fryd., Rozporządzenie zabraniające kredytu aktorom, Warsz. d. 7. lutego 1794; — Moszyński marszałek, Uniwersał w Warszawie d. 5. kwietnia (Urządzenia co do spisu ludności) 1794; — Schemma do konskrypcyi m. Warszawy 1794; — Rezolucya względem niedobranego poboru z m. Warszawy 1794; — Rezolucya względem kożuchów dla kantonistów 1794; — Kopia noty administracyi fortun Piotra Potockiego, Teppera, Schulza, Kabryta, Warsz. 1794; — Cieszkowski M., Objaśnienie wraz z odpowiedziami w sprawie z Tepperem dla zaspokojenia wierzycielów 1794 (DS.).

5431 **Uwagi nad asaygnatami banku narodowego 1794; Korespondencya bankowa pomagająca kredytorom, 2 t. 1794 (DS.).**

5432. R. **1794.** Gosławski Ign., Głos relacyi na sejmikach w Kielcach d. 24. lutego miany 1794 DS.; — F. R(ybarski), Sejmik w Kielcach 1794 r., Gaz. Kielecka 1884 Nr. 41—46.

5433. **Kościuszko Tadeusz.** Zbiór uniwersałów i urządzeń od Tad. Kościuszki i od kom. porządkowej wyszłych, Warsz. 1794; — Zbiór wszystkich pism powstania nar. w Krakowie, Kraków 1794; — Sammlungen der Regierungsschriften in Polen, Warsz. 1794, 1796; — Kościuszko Tad., Sto różnych pism urzędowych, Krak. 1794. — Małowieski B., Pisma różne patryot., moralne i ekonom. i listy z r. 1794 zebrane, Warsz. 1800; — (Psarski) Aktenstücke zur Gesch. des Aufstandes in Polen 1794, Nachtrag zu den Denkw. Michaels Ogiński's, Leipzig 1831; — Beytrag z. Gesch. d. Rev., Frankf. 1796; — Favrat, Beytrag, Berlin 1798; — Freskow, Beitrag, Danzig 1836; — Nabielak L., Tadeusz Kościuszko, jego odezwy i raporta z r. 1794, Paryż 1871 (Bibl. ludowa); — Akta dotyczące rewolucyi Kościuszki, Orędownik, Poznań 1844; — Materyał do hist. kościuszkowskich czasów, Wildt Jul., Kalendarz powsz., Kraków 1863; — Siemieński L., Pamiętnik o przygotowaniach do insurekcyi Kościuszkowskiej, Przegl. pol. 1876 III.; — Listy Kościuszki do jen. Mokronowskiego i innych osób, wydał L. Siemieński, Lwów 1877; — Bodouin R. de Courtenay, Materyały do dziejów Kościuszki, ‚Prz. pol. 1889, Odb., Kraków 1889.

R: Gaz. **Nar.**, Lwów 1871 Nr. 344 (zbiór **Nabielaka**), 1877 Nr. 45, Ruch lit., Lwów 1877 (Listy do Mokronowskiego). Por. Tyg. **Wielkop.** 1873 (Bibliografia Kościuszkowska).

5434 **Rys życia i listy Tadeusza Kościuszki, List Kościuszki do Szczęsnego Potockiego, Sybilla nadwiślańska 1821, *zob.* Nr. 5410. Raczyński, Obraz Polaków i Polski, Pozn. 1840—42 t. XVI., *zob.* Nr 5385; Chwalibóg J., Pisma, Lwów 1849 (Listy Tad. Kościuszki do Tekli Żurowskiej 1791); Trzy listy T. Kościuszki do M. Zaleskiego, pod. L. S., Czas Dod. mies. 1859 IV. 16; Dwa listy Kościuszki (15 maja 1798, 31. paźdz. 1803), Ojczyzna, Bendlikon 1861 Nr. 107; Kilka dokumentów**

do historyi T. Kościuszki, Rocz. Tow. hist. lit. w Paryżu 1866 I.; Listy Jeffersona do Tad. Kościuszki, Prz. pol. 1879 III. i odb.; Nieznany list Kościuszki, Tyg. ill. 1880 str. 194; List ks. z Sosnowskich Lubomirskiej do Kościuszki, tamże 1880 str. 386 (Czas 188? Nr 300); Nieznany list Tadeusza Kościuszki, Tyg. ill. 1881 str. 139; Dwa listy Kościuszki, pod T. Wierzbowski, Ateneum 1881 I.; Karol Benni, Zapis Tad. Kościuszki, Kłosy 1881 XXXII. str. 77; „Finis Poloniae", do wszystkich redaktorów prośba, Gaz. Nar. 1872 Nr. 162; Jul. Kołaczkowsk, Odpowiedź autorowi artykułu p. t. „Finis Poloniae" (z przyłączeniem listów Chodźki i Kościuszki), tamże 1872 Nr 169.

5435. R. **1794. Powstanie**, *zob.* Nr. 5433. Akt powstania 23. marca wojew. krakowskiego, Kraków 1794; — Akt powstania narodowego 24. marca, Kraków 1794; — Akt powstania obywatelów i organizacya Rady najwyższej, Kraków 1794; — Kościuszko Tad., Odezwa do obywateli względem ofiar, Kraków 24. marca 1794 (toż po niem. 1794 i przedruk: Grosse E., Kosciuszko's Zuruf an seine Landsleute, Lindau 1831); Proklamacya do wojska pol. i lit. 1794; Proklamacya do Sandomierzanów 1794; Proklamacya do duchowieństwa grecko-oryentalnego 1794; Odezwa do obywateli wołyńskich 1794; Odezwa do obywatelów mieszk. warszawskich (o obronę miasta) 1794; Proklamacya do kobiet polskich 1794 (Toż, Odezwa do dam); Do komisyj porządkowych 1794; Deklaracya względem sądu krymin. 1794; — Ordynacya tymczasowa dla miast 1794; — Deklaracya manifestu miasta Krakowa 1794; — Uchwała obywatelów d. 24. marca, Kraków 1794; — Toż, d. 26. marca, Kraków 1794; — Komisya z powodu aktu powstania narodowego 24. marca 1794; — Komisya krakowska, Odezwa do rodaków w obcem wojsku będących 1794; — Komisya porządk. wojew. krak., Listy okólne (od 25. marca do 3. czerw.) 1794 [Por. **E.** 1794]; List okólny do obywatelów wojew. krakows. o uzbrojeniu się, dostaw. rekruta d. 25. mar. 1794; — Zalecenie wojsku, aby tym, którzy rekrutują milicye, nie przeszkadzały, Krak. 25. marca 1794; — Uniwersał względem rozsyłania postanowień kom. porządk. 26. mar. 1794; — Uniw. do duchowieństwa 25. mar. 1794; — Kościuszko Tad., Proklamacya d. 26. marca (zaleca jedność, harmonię, łagodność) 1794; — Uniw. 28. marca w kwestyi przyjmowania ofiar na powstańców (komisya porządkowa) 1794, 28. marca nakazujący uzbrajać się w kosy 1794, 28. marca zalecający dostarczanie ludzi zbrojnych 1794; — Rząd najwyższy Polski, Die höchste Regierung in Polen (o przyjmowaniu dezerterów pruskich do szeregów) 1794; — Monitor do uzbrojenia narodu 1794; — Komisya wdztwa sandomirskiego, Uniw. 3. kwiet. 1794; — Kościuszko Tad., Rapport narodowi pols. o obrotach wojennych 5. kwietnia pod Słomnikami 1794; Odezwa o względy dla Woj. Głowackiego d. 13. kwietnia 1794; — Szujski Kniaź, Kopia listu 14. kwiet., Uwolnienie Woytka Bartosa, a teraźniejszego Wojciecha Głowackiego chorążego granad. krakowsk. od poddaństwa 1794 (DS.); — Rybarski F., Nieco o Wojciechu Bartosu Głowackim (Dokumenty), Gaz. Kielecka 1881 Nr. 80–81; — Proklamacya do powszechności o zaszłych utarczkach 1794; — Kościuszko Tad., Odezwa za włościanami 1794; Odezwa za familią włościan do walczenia wezwanych 19. kwietnia 1794; List okólny względem przyjacielskiego zachowania się z granicami ces. rzyms. 20. kwiet. 1794; — Uniw. Rady najwyż. nar. względem spisania żywności, Warszawa 18. mar. (?) 1794, *zob.* Nr. 5429; — Tabella na wzór której mają być podawane zapasy spiżarń obywateli w Warszawie 1794; — Specyfikacya sreber i złota 1794; — Specyfikacya gotowych pieniędzy 1794; — Wójt cyrkułu III. miasta Warszawy (Odezwa) 1794; — Zbiór wszelkich czynności powstania narodu pols. 17. i 18. kwietnia z przemocy moskiewskiej i despotyzmu pruskiego do 1. czerw. 1794 (DS.); — Dzień 17. i 18. kwiet. 1794 w Warszawie przez naocznego świadka, Dziennik lit. 1860; — Odezwa m. Warszawy 1794; — Zakrzewski Ign., Mowa przy przyjmowaniu urzędu prezydenta 1794; Prezydent m. wolnego Warszawy do obywateli, Warsz. 1794; Ustanowienie komisyaryatu wojennego d. 25. kwietnia 1794; Organizacya komisyi porządkowych 1794; Ogłoszenie urządzenia obrony m. Warszawy, Warsz. 1794; Do obywateli mających cegielnie 1794, Ogłoszenie uniwersału względem płacenia pensyi, Warsz. 1794; Odezwa o dostanie koni pod artyleryą, Warsz. 26. kwiet. 1794; — Ogłoszenie rady zastępczej pod Tad. Kościuszką względem poboru od pensyi 1794; — Kościuszko Tad., Rapport II. narodowi pol. uwiadamiający o oswobodz. Warszawy 1794; Podpisanie organizacyi sądowej, Stary Brzesk 28. kwiet. 1794; — Magistrat ekonomiczno-policyjny m. Wilna 1794; — Akt powstania obywatelów Xtwa Żmudzkiego ziemi szawelskiej d. 5. maja 1794; [Wilno w roku 1794, przez naocznego świadka, Ruch lit. 1876]; — Wohlmann M., Sposób obrony m. Krakowa d. 26. kwiet. 1794; Deklaracya magistratu krak. d. 2. maja i odezwa Ign. Wieniawskiego kommendanta 1794; — Uwiadomienie obywateli o ukończeniu okopów, Kraków 1794; — Rozkaz dawania znać za zbliżeniem się nieprzyjaciela, Kraków 4. maja 1794; — Odezwa magistratu Krakowa do obywatelów 8. maja 1794; — Rada zastępcza, Do ludu wolnego, War. 1794, Do obywatelów Xtwa Mazowieckiego 1794; Odezwa o zwrot pieniędzy od mocarstw zagranicznych wziętych 1794; Wyznaczenie komisyi indagacyjnej 1794; — Czynności Rady zastępczej Xiestwa Mazowieckiego w dniach 30. kwiet., 1.—4. maja 1794; Toż, 5.—8. maja 1794; Toż, 16.—23. maja 1794; Toż, 24.—27. maja

1794; — Urządzenie deputacyi do dozoru i wygody jeńców wojennych 4. maja (podp. Zakrzewski) 1794; Kościuszko T., Uniw. urządzający powinności gruntowe włościan d. 7. maja 1794; — Organizacya Rady narod. w obozie pod Połańcem 10. maja 1794; — Opis władz narodowych w czasie powstania zamykający akt powstania, War. 1794; — Kościuszko Tad., Odezwa do obywateli o nominowaniu osób do rady narod. 21. maja 1794; — Organizacya komisyj porządkowych, Warsz. 30. maja 1794; — Zalecenie Rady najwyższej, aby kom. porządkowe ogłosiły uniwersał o urządzeniu włościan 30. maja 1794.

5436. **Powstanie**. Rada najw. narodowa, Organizacya sądów kryminalnych w województwach 3. czerwca, Warsz. 1794; — Organizacya sądów municypalno-wojskowych 1794; — Obowiązki komendantów cyrkułowych 1794; — Kommissoryat wojennej siły zbrojnej 1794; — Prawidła względem pensyi inwalidów 1794; — Doniesienie o pracach tygodniowych Rady najwyższej narodowej 1794; — Tydzień drugi, Dalszy ciąg doniesienia o pracach Rady najwyższej, Warsz. 1794; — Tydzień trzeci, Prezydencya Ign. Potockiego, Dalszy ciąg doniesienia o pracach 11.—17. czerwca 1794; — Dziennik powstania narodu, Warsz. 1794; — *Gazety współczesne, zob. Kroniki*; — Bulletin national hebdomadaire, Var. 1794; — Rada najwyż. narod., Względem żebraków i ludzi leśnych 1794; Urządzenie względem dóbr narodowych 1794; — Wydział instrukcyi w Radzie possesorów dóbr 1794; — Wydział skarbowy, O przedłużeniu kontraktów na czopowe 1794; Względem talarów Albertyńskich 1794; Licytacya w deputacyi administracyjnej w wydziale skarbowym Xięstwa Mazowieckiego 1794; — Wydział żywności, Składka na zwózkę żywności 1794; Zalecający exekucyę urządzeń 1794; O dostarczenie furażu 1794; — Wydział potrzeb wojskowych, Względem szycia koszul dla wojska 1794; — Bracia Prusacy! (Odezwa po pol. i niem.) 1794; — Kościuszko Tad., Rapport III. nar. pol. o przegranej pod Szczekocinami 9. czerwca 1794 (Toż, Wildt Jul., Kalendarz powsz., Kraków 1864); Ordynans do siły zbrojnej względem wkraczania nieprzyjaciół 10. czerwca 1794; — Rada najw. nar., Rekwizycya do komissyów, sporządzenie dróg i mostów, oraz gońców ustanow. 7. czerwca 1794; Zalecenie komissyom porz. o czynn. sądów kryminaln. 9. czerwca 1794; Uniwersał do prowincyi Wielkopolskiej 12. czer. 1794; Odezwa do obywatelów Prus wschod. i zachod. od Rady narod. 1794; Uniwersał spisania żywności po miastach 12. czerwca, Warsz. 1794; — Organizacya wydziału żywności 1794; — Wydział skarbowy Rady najw. nar., Warsz. 12. czerwca (podp. H. Kołłątaj, Uniwersał podatkowy) 1794; — Rada najw. nar., Uniwersał o zaręczeniach skarbowych, Warsz. 15. czerwca 1794; — Wieniawski Ign., Komendant do obywatelów, Kraków 1794; — Hoym, Cyrkularz o podatki raty czerwcowej, Kraków 20. czerwca 1794; — Mączyński J., Wspominka historyczna o wojskach pruskich w Krakowie z r. 1794, Czas 1856 Nr. 9 i n.; — Doniesienie z woli Rady (Opis egzekucyi zdrajców 17. czerwca), Warsz. 1794; — Linowski Aleksander, List do przyjaciela (Majewskiego) odkrywający czynności Kołłątaja, Kraków 1794 (2 ed., Leszno 1846 p. t. Kołłątaj w rew. Kościusz., 3 ed.); Przedruk rzadszych materyałów do historyi polskiej od r. 1750, Zeszyt 1. (rok 1794), Wrocław 1846; — Oświadczenie deputacyi do roztrząśnienia pretensyi do osób pod strażą narodową będących 1794 (DS.); — Wyrok na szpiega w r. 1794 (z aktów sądu X. Mazowieckiego), Dziennik gwardyi narodowej 1831; — Rüts Leop., Uniwersał nakazujący składanie broni w Krakowie 27. czerwca 1794; Nakaz powrotu emigrantom 27. czerwca 1794 (po pol. i niem.); — Sulistrowski Alojzy i Kociełł Józef, Rapport Radzie nar. przesłany, Wilno 21. czerwca 1794; — Kościuszko T., Odezwa do współziomków w obozie pod Przybyszowem 24. czerwca 1794; — Akt powstania obywateli X. Kurlandzkiego, Lipawa 27. Junii 1794 (DS.); — Powstanie Kościuszki w Kurlandyi, Jarochowski K., Op. hist., Poznań 1860, zob. Nr. 5443; — Copie de la declaration echangée les plenipotentiaires de la Russie, Petersburg 1794; — Rada najw. nar., Ordynacya dla komissyów porządku względem kres po traktach 27. czerwca 1794; Uniwersał z okoliczności deklaracyi moskiewskich 27. czerwca 1794; — Kościuszko T., Odezwa do ludu warszawskiego w obozie pod Gołkowem 29. czerwca 1794 (DS.);

List pisany z obozu pod Gołkowem 1794 r. z głównej kwatery Kościuszki przez oficera artyl. kor. Idzińskiego, Pszczółka, Kraków 1822 I.; — Wypis z listu Naczelnika 1. lipca z raportu Mokronowskiego d. 30. czerw., Rapport 25. czerw. 1794; — Kriegsrecht na Wieniawskiego bywszego komendanta Krakowa, na Jana Kalka pod-pułk. w obozie pod Pracką Wolą 3. lipca ferowany 1794; — Świadectwo deputacyi indagacyjnej dane And. Ilnickiemu 4. lipca 1794; — Rada najw. nar., Rezolucya, iż żony i dzieci zarekrutowanych są wzięte w opiekę d. 4. lipca 1794; — Lettre du general Chruszczew, Réponse de T. Kościuszko 19. lipca 1794; — Komissya porządkowa Xtwa Mazowieckiego (odezwa do duchowieństwa), Warsz. 19. lipca 1794; — Hoym, Najj. króla prusk. rozkaz do poddanych z Krakowsk. i Sandomirs., Kraków 21. lipca 1794; — Wybicki Józef, Do obywateli

wyznania auspurskiego, Holendrami zwanych, An die Bürger Einwohner von Polen 1794; — Przystąpienie do aktu powstania obyw. ziemi chełmskiej 1794; — Korespondencya X. Józefa Poniatowskiego, Obraz Polaków i Polski Raczyńskiego t. XVI., *zob.* Nr. 4319; — Uniwersał Rady najw. nar. względem butów, koszul i siermięg dla wojska 17. sierpnia 1794; — Knorring B. F. gen., Uniwersał w Wilnie 17. Aug. 1794; Kościuszko Tad., Urządzenie względem Polaków w służbie wojsk obcych, Mokotów 29. września 1794; — Knorring B. F. gen., Uniwersał d. 1. Oct., przytem drugi 1. Oct. 1794; Studniarski, Ostatnie dni powstania Kościuszkowskiego od 12. października do 8. listopada 1794, Rocz. Tow. przyj. nauk. Odb., Poznań 1871; — Uniwersał komisyi porządk. wojew. wileńskiego, Wilno 14. Oct. 1794; — Odezwa do ludu polskiego z powodu im. Tad. Kościuszki 1794; — Orłowski J., Doniesienie, iż naczelnik i Zajączek z Mokronowskim rejterują ku Warszawie 1794; — Suwarow Al., Cztery listy do Hr. Fersena z dnia 10. września do 11. listopada 1794, Oteczestwennyja zapiski, Ptrsbg 1822; — Tomatis Kar., Suplika do Suworowa (po franc.) 1794 (DS.); — Muchanow P., Szturm Pragi 1794 r. (po ros.) z objaśnieniem przez Falkoniego (po franc.), Moskwa 1838; — Smitt Fr., Suworow und Polens Untergang, Leipzig 1858 (toż po ros.).

Pisma peryodyczne, zob. Kroniki.

Dąbrowskiego J. Wyprawa do Wielkopolski, zob. tamże.

Dyaryusz bytności króla w Pińsku i w Krystynowie, zob. tamże.

5437. R. **1794**. Mikorski Dyonizy, Kopie listów, Warszawa 1794, *zob.* Nr. 5399; — Tenże, Odpowiedź na pismo Tłumaczenie się Moszyńskiego 1794; — Trębicki A., Do publiczności usprawiedl. z czasu konfed. targ. dnia 27. maja, Warsz. 1794; — Dorau Jan, Odezwa do duchowieństwa 1794; — Odezwa do narodu od deputacyi (?) 1794; — Annex Nr. 2. do Protokołu deputacyi do listy cywilnej 1794; — Małachowski J., Widok czynów Lud. Manżeta gener. podejrzanego o zdradę ojczyzny 1794; — Zajączek J., List do St. K. Chomentowskiego donoszący o śmierci syna w batalii i respons 1794 (DS.); — List Gołka z Włoch do X. Ad. Czartoryskiego gen. ziem pod., Dz. war. 1826 t. VI.

5438. R. **1794**. Dębski Jan N. A., Kazanie z okazyi powstania, Warsz. 1794; Tenże, Mowa w czasie nabożeństwa za poległych rycerzy 29. kwietn., nakładem Zakrzewskiego kasztel. 1794; — Malinowski A., Toż, Warsz. 1794; — Chromański St. Henr., Kazanie na dzień 3. maja, Warsz. 1794; — Karpowicz M., Mowa przy poświęceniu broni 25. Junii. Wilno 1794; — Tenże, Kazanie (o poległych), Wilno 1794; — Witoszyński Ign., Kazanie zachęcające do ufności w rządzie aktem powstania ogłoszonym w obecności króla 1794; — Lewkowicz Ant. Stan., Z okoliczności powstania Wielkopolanów i odstąpienia Prusaków i Moskali kazanie 1794 (DS.).

5439. R. *1794*. **Pieśń żołnierska spiewana w czasie powstania, Warsz.** 1794; Pieśń ochotników **krakowskich** 1794; B. F. Ad., Thad. Kościuszko **manes** polonorum 1794; Feliński **Alojzy** Do Kościuszki (wiersz). **War.** 1794; **Wiersz z** okoliczności zwycięstwa 1794; **Pieśń** (dziękczynna) **za** wybicie się **Warszawy, Lublin** 1794; Ch. W. L., **Wiersz** z okazyi **na** zdrajców 1794; Z okoliczności wejścia Prusaków do Krakowa, War. 25. czer. 1794; Bard polski, **War** 1795; Kreet (De), Der Menschenlykheid, 4. Nov. (Oda) 1794 (DS.), Por. **nadto E.** 1794: Bielawski, **Makulski,** Kościuszko.

5440. **Uwagi** polityczne, Strassburg 1794; — Stan polityczny Królestwa Polskiego, Warsz. 1794; — Garran C. J. F., Recherches sur l'état de Pologne, Paris 1794; — Głos za włościanami, b. w. m. i r.; — Dembowski Jan Seb., Głosy polaka do współziomków, Warsz. (Kraków) 1794 (Głos I., II., III., IV. także oddzielnie druk.); — Liébaud, Projet de constitution pour le peuple polonais (około 1794), Paris 1794; — Co to jest być prawdziwym patryotą, przez X(iędza) K. H. P. S., Warsz. 1794; — Niewiadomski, List pewnego obywatela polsk. do współziomków (po pol. i niem.) 1794; — Ostrowski Teod., Rozmowa do okoliczności dzisiejszych, Warsz. 1794; — Przełożenie od obywatela do obywatela 1794 (DS.).

5441. R. **1794**. List do Pana Ilgestroma od Polaka z obozu pod Połańcem, czerwca (satyra) 1794; — Rozhowor imperatrici z Ilhiestromom 1794; — Głos duszy Kossakowskiego do imperatorowej 1794; — Ostatnie pożegnanie od bywszego biskupa inflantskiego 1794 (DS.).

5442. **List Warszawianina** do **parafianina z powodu hasła:** wolność, całość, niepodległość, **Warsz.** 1794; Wolney **M.** Rozwaliny **czyli** uwagi **nad rewolucyami,** Część I. i II., **Warsz.** 1794; Coup d'oeil d'un observateur sur l'origine de **la** revolution **française,** Połock 1794; **Ueber** die Folgen der französischen **Revolution v.** A. v. K., Thorn 1794 (DS.).

5443. Zwei Dokumente Peters v. Kurland 3. Febr. 1794; — Instruktion f. die Untersuchung d. staedtischen Beschwerden 3. Febr. 1794; — Landtagsschluss v. 3. Feb. 1794; — Wolff von Lüdinghausen, Rede 5. Febr. 1794; — Protest d. Adelsdeputirten gegen die Rede Wolffs 1794; — Note des russ. Ministers v. Rückmann 16. (27.) April 1794; Toż, 18. (29.) April 1794; — Instruction des Herzogs wegen Verproviantirung russ. Truppen 5. Mai 1794; — Patent des Herzogs 30. Maj 1794 (Warnung gegen die neuen Lehren v. Freiheit); — Akt powstania 27. czerwca 1794 (po pol. i niem.), *zob.* Nr. 5436; — Diarium d. extraord. Landtages v. 20. Juni 1794, Mitau 1794; Reden bei

Eröffnung und Schluss, Mitau 1794; — Erklärung 2. Juli 1794; — Manifest d. poln. Gen. v. Mirbach: 1) an die Bauern, 2) an alle Einwohner, Libau 5. Juli 1794; — Adresse der poln. Nation 6. Juli 1794 (po niem i pol.); — Patent d. Herzogs 2. Oct. 1794, 30. Oct. 1794; — Die polnischen Confoederirten in Curland, Altona 1795; — Deliberatorium mehrerer vom Adel 19. Nov. 1794; — Schreiben des Grafen Ostermann an Peter 20. Dec. 1794; — Kurlandya bez pana, miasto bez prawa, O rewolucyi Xiestwa kurl. polsko-moskiewskiego wiadomości, b. w. m. i r. (około 1794) (DS.); — Heyking F. K., Mémoires relatifs à la Courlande depuis le mois Décembre 1793 jusqu'en 1795 (rękopis) (Por. Winkelmann Nr. 9282-9310).

5444. **Austrya**. Kontynuacya wyroków y rozkazów 1794, *zob.* Nr. 4498; — Hacker Franc., Ermahnungsrede während d. französischen Krieges, Lemberg 1794; — Circulare des k. k. galiz. Appelations-Gerichtes, Lemberg 1794; — Dekret Sądu najwyższego przeciw rokoszowi Gliniańskiemu 1794; — Iuventus gymnasii acad. leopol. in classes tributa 1794; — Kirchbaum D., Rede auf das academische Jahresfest wegen Einführung der hohen Schule. Lemberg 1794; — Index locorum omnium Galiciae, Leopoli 1794 (DS.).

5445. **Prusy**. Publicandum für Süd-Preussen wegen der Steuer-Abgaben (toż po pol.) 24. kwietnia, Poznań 1794; — Uniwersał nakazujący emigrantom powrót do kraju w Opatowie d. 17. lipca 1794; — Patent względem powołania za granicą się bawiących poddanych (po pol. i niem.), Berlin 1794; — Edickt Königl. wegen der Gesetze. Berlin 1794, *zob.* Nr. 5498; — Edykt wzgl. indygenatu poł. pruskiego czyli prawa do possessyi dóbr szlacheckich. Poznań 1794; Patent i regulament dla instituti stan wdów zabezpieczającego (po pol. i niem.), Poznań 1794; — Briefe über D a n z i g, Berlin 1794 (DS.).

5446. **Rossya**. Ukazy 19. kwiet., 22. kwiet., 17. maja, 13. czerwca, 3. paźdz., 22. listop. 1794, Pisma imp. Jekatieriny k' T. J. Tutolminu, Russkij Archiw 1873 II.; — Katarzyna II., Ustawy dla urządzenia gubernii, Berdyczów 1794; — Neplujew Jan, Doniesienie, Mińsk 21. Novembris 1794; — Stagg A., Bey d. Huldigungsfeyer Catherine II. 1794; — Wielądko. W dzień imienin Katarzyny II. (wiersz). Warsz. 1794; — Tenże, Wieniec helikoński ofiarowany Suworowi, Warsz. 1794 (DS.).

5447. **Trzeci Podział**, *zob.* Nr. 4882. Zeissberg, Quellen zur Geschichte d. Politik Oesterreichs während der französischen Revolutionskriege, II. Band: Räumung Belgiens, Finis Poloniae, Januar bis September 1794 (Quellen zur Geschichte der deutschen Kaiserpolitik Oesterreichs, Band IV.–V.), Wien 1885–89; — Correspondance pol. de Mallet du Pan avec la cour de Vienne (1794–98) par A. Michel, Revue historique, Paris XXIV.; — Repnin Xżę, Uniwersał z Grodna w grudniu (po pol. i ros.) 1794; — Recueil des papiers concernant le troisième démembrement de la Pologne (Kostomarow, Posliednieje gody, Por. Ant. J., Polonica, Roz. fil. hist. X. 94): — Projet d'acte séparé contenant tout ce qui concerne le commerce entre les états de Prusse et de la Pologne 1794 (DS.).

5448. R. **1795**. Acte d'a b d i c a t i o n de S. M. le Roi de Pologne 1795, Akt abdykacyi J. M. króla pol. 1795 (DS.), *zob.* Nr. 5510.

5449. Antoni J., Stanisław August w Grodnie, Przewodnik nauk. liter. 1875; Tyszkiewicz E., Króla Stanisława Augusta ostatni pobyt w Grodnie, Poznań 1878.

5450. R. **1795**. **Austrya**, *zob.* Nr. 1215 do 1230. Zbiór intimatów od sądu apelacyjnego lwowsk. z lat 1796—1821, Lwów 1821.

5451. Taryfa ogólna zmian kursu bankocetli wiedeńskich od d. 1. stycz. 1796 do 30. stycz. 1810, 1810.

5452. Franciszek II., Patent d. 2. styczn., Wiedeń 1795; Patent d. 23. listop., Wiedeń 1795; — Ordynacya s ą d u najwyższego appelacyjnego 1795; — Deklaracya względem omyłek w druku Ordyn. sądu appelac. 21. listop. 1795; — Ordynacya sądowa dep. p o l i c y i 1795 (DS.).

5453. Bielański P., List pasterski, Lwów 1795; — Elleon bisk. Tuloński, List pasterski przez M. Sołtyka wyłożony, Krak. 1795; — Urząd konsyst. względem pogrzebów 20. marca, Kraków 1795; — Agnell X. (Nowicki), Kazanie przy obchodzeniu zakończonego wieku pierwszego zafundowania XX. Kapucynów, Kraków 1795 (DS.).

5454. Juventus gymnasii Leopoliensis 1795; — Nomina juv. Tarnoviae in gymnasio, Tarnów 1795; — Toż, in gymnasio Zamosciensi 1795 (DS.).

5455. R. *1795*. Francisco II. Imperatori fides Galiciae 1795; Mowa przy odbiorze hołdu (czy w Galicyi?) (po pol. i niem.) 1795; K a r t e von Galizien und Lodomerien, Wien, Fr. Müller 1795 (Por. E. 1796: Haas, Karte, Müller) (DS.).

5456. R. **1795**. **(Kraków)**. Rüts L., Obwieszczenie generał-maj. infant., Krak. 20. list. 1795; — Palet na żywność dla wojska pruskiego, Kraków 1795 (DS.).

5457. Ordo praelectionum, Porządek lekcyj akademickich koll. mor. w Szkole głównej, Kraków 1795 DS.

5458. R. **1795**. **Prusy**, *zob.* Nr. 1213—1214. Rejestr czarny, czyli tabella wszystkich dóbr

koronnych i duchownych w części Polski Prusami południowemi zwanej, rozdarowanych przez dom Brandenburgski, gdy minister Hoym od r. 1794 do r. 1798 tą prowincyą zarządzał, Wilno (1800), 2. ed. Poznań 1878 (p. t. Gdzie się podziały nasze królewszczyzny), 3. ed. Toż, dod. do Smoleńskiego Wł. Rządy pruskie, *zob.* Nr. 1214.

5459. Publicandum względem przywłaszczenia sobie stanu i tytułu wyższego z strony szlachciców połud.-pruskich, Berlin 14. lut. 1795; — Patent do prowincyi anektowanych 1795: — Patent względem wazalów i poddanych południowo-pruskich (po pol. i niem.), Poznań 1795; — Dyaryusz rozpoczęcia sądów apelacyjnych, Warsz, 1795 (DS.).

5460. R. **1795**. **(Warszawa)**. Wezwanie magistr. m. Warszawy do possesorów w kwestyi podatkowej 19. stycz., Warsz. 1795; Urządzenie magistratu m. Warszawy co do handlu i przekupniów d. 19. stycznia, War. 1795; — Administracya skarbu publicznego (wyznaczenie dla officyalistów pensyi), War. 1795; — Obwieszczenie magistratu Warszawy względem luźnych ludzi 16. listop., Warsz. 1795; — Ustanowienie względem praw wexlowych, Warsz. 1795 (DS.).

5461. R. **1795**. Buxhowden. Odezwa do miasta Warszawy 9. marca (Ulga w podatkach) 1795; Obwieszczenie prowiantów 1795; Rozporządzenie względem uprzątnienia zdechlizny 1795; — Deputacya nieuchronnych potrzeb wojska rosyjskiego 24. marca, Warsz, 1795 (DS.).

5462. R. **1795**. **Rossya**. Ustawy dla urządzenia gubernii całorossyjskiej Imperyi (po pol. i niem.), Berdyczów 1795, Grodno 1796; — Ustawy na gubernie całorossyjs. państwa Katarzyny II., Mohilew 1795; — Przepisy urządzające gubernią Mińską względem spisu ludności 1795 (DS.).

5463. R. **1795** Katarzyna II. zaleca generał-gub. Tutolminowi surowo karać katolików, Russkij Archiw 1873 II.; — Tutolmin Tymot., Uniwersał 18. Jan. o przyłączeniu gub. Mińskiej, Izasław. i Bracławskiej (po ross. i pol.) 1795; — Knorring Bogdan, Odezwa gener. rossyjskiego do obywateli W. X. Lit., Wilno 12. Febr. 1795; — Repnin Xżę, Uniwersał z Grodna 4. (15.) Febr. 1795; Uniw. z Grodna 14. (25.) Febr. (po pol i ros.) 1795; Uniw. zabraniający wprowadzenia w granice monety prócz rossyjskiej, Grodno 3. kwietnia 1795; — Tutolmin Tym., Proklamacya 18. czerw. (o przyłączeniu do Rosyi województwa wołyńskiego, chełmskiego, bełzkiego i ruskiego) 1795 (DS.); — Spis majątków rozdanych 18. sierp. 1795 zasłużonym Rossyanom, Russkij Archiw 1873 II.; Zdjęcie sekwestru z majątków Czartoryskich 20. sierpnia 1795, tamże; — Repnin Xżę, Uniw. względem dostawiania zboża do magazynów, Grodno 4. Septembr. 1795; — Ukaz Jej Imperatorskiej Mości d. 17. Sept. (po rossyjs.) 1795, Katarzyna II. poleca Tutolminowi rozpatrzyć ciążące na dobrach długi, Russkij Archiw 1873 II.; — Administracya dochodów publicznych oznacza wartość monety rossyjskiej 1795; — Katarzyna II., Naszemu gen inflantskiemu Repninowi (ukaz o kościele katolickim), Petersburg (po pol. i ross.) 1795 (DS.).

5464. R. **1795**. Butkiewicz Alex., Zdanie obywatelskie d. 12. lipca, Wilno 1795; — Lubowidzki generał, Odezwa do obywatelów i marsz. gubernialnego 1795; — Udzielne kategorye Połubińskiego J. z Wojc. Pusłowskim, Wilno 1795; — Sprawa XX. Pijarów (w tryb. wileńskim), około 1795 (DS.).

5465. R. *1795*. **Czopowski Sew., Kazanie w dzień narodzin Katarzyny II. w Żytomierzu, Berdyczów 1795; Wieladek Wojc., Odgłos sławy Suworowa, Warszawa 1795 (DS.).**

5466. Manifest d. Herzogs v. Kurland 30. Jan. 1795; — Bericht der zur Untersuch. d. Beschwerden d. Staedte Committee (sic) 29. Jan., Mitau 1795; — Adresse der Landesbevollmächtigten v. Mirbach (Febr.) 1795; Diarium des Landtages 16. März bis 25. März 1795; — Manifest einer Ritter und Landschaft d. Herz. Kurland ueber die Entsagung der Oberherschaftlichen Verbindung mit Pohlen d. 17. März, Mitau 1795, St. Petersburg 1795 (Martens, Recueil des traités VI.; Cruse, Kurland II.); — Unterwerfungsacte 17. März, Mitau 1795 (Martens, Cruse l. c.); — Akt błagorodnawo Ryccrstwa, Petersburg 1795; — Akt der Entsagung d. Herzogs v. Curland (po niem. i ros.), Petersb. 1795 (wiele wydań) (DS.); — Listy Piotra kurl. 1795, Russkij Archiw 1876 VI. (Dalsze akty por. Winkelmann Nr. 9320—9333).

5467 R. *1795*. **Manifest der Regierung und Ritter und Landschaft des Piltenses Kreises über die Entsagung ihrer Verbindung mit Pohlen d. 28. März (po niem. i ros.), Petersb. 1795 DS.**

5468. Malten H. K., Bibliothek der neuesten Weltkunde, Aarau 1830 (VII. Theil: Instruktionen Suwarows an die russische Armee nach dem Feldzuge in Polen).

5469. Uczrezdienie w Podolu prawosławnoj Jeparchii, Podolskija Wiedomosti Jeparch. 1873—1874; — Istoricz. izwiestije o woznakszej w Polszce unii 1795 g. sobrannoje, Kijew 1805, 2. ed. 1866; — Akty dotycz. Unii, *zob.* Nr. 967; — Z dziejów kijowskiej gospodarki miejskiej w końcu XVIII. w., Mat. ist. iz arch. kijewskawo, Kijew 1882 I.

5470. **Legiony**. Listy znakomitych Polaków wyjaśniające historyą legionów polskich (Listy Kniaziewicza, Dąbrowskiego, Wielhorskiego, Barsa), Kraków 1831; — M., Listów siedem o legionie polskim we Włoszech, Po-

znań 1850; — Amilkar Kosiński we Włoszech 1795—1803 r., zbiór materyałów do historyi legionów polskich we Włoszech, Poznań 1877; — Mosbach A., Słówko o dziełku: Amilkar Kosiński we Włoszech 1795—1803, Wrocław 1877 str. 78.

R: Bibl. warsz. 1877 II.; Leger L., Revue hist. 1879 IX.

5471. R. **1795**. (Konarscy) Wyjątki z listów (r. 1795), Kron. rodz. 1886; — Listy Ignac. Potockiego, marszałka W. X. Lit., z więzienia petersb. do córki swojej Krystyny, Ruch lit. 1877.

Niemcewicza Niewola w Petersburgu, zob. Kroniki.

5472. R. *1795*. Zdarzenie przy końcu styczn. 1795; Nufer Fried., Schicksale während Gefangenschaft in Warschau unter den Pohlen und Russen, Posen 1795 (DS.).

5473. R. *1795*. Boissy d'Anglas, Mowa o politycznem położeniu Europy (dwa wydania) 1795: Ossoliński Józef Max. i Mostowski T., Epitre du cosmopolite Syrach à la convention nationale de France, contenant l'examen du discours par Boissy d'Anglas En Sarmatie 1795 (toż po niem. i franc.): Uwagi o związku interesów Polski z interesami politycznymi innych mocarstw, Sarmacya 1795, 1796 (Por. **E.** 1795: Littlepage, 1796: Dmochowski Fr. X., Geschichte, Gewinn, 1797: Précis).

5474. R. **1796. Austrya**, *zob.* Nr. 1215 do 1230. Zbiór rozporządzeń dla Galicyi zachodniej 1796; — Bürgerliches Gesetzbuch für Westgalizien, Wien 1796; — Ustawa powszechna sądowa, Wiedeń 1796; — Zbiór ustaw o karach 1796; Codex poenalis pro Galicia, Viennae 1796; — Strafgesetzbuch für Westgalizien, Wien 1796; — Gerichtsordnung für Westgalizien, Wien 1796; — Einrichtung der Registraturen, Kr. 1796; — Rozporządzenia Jego C. K. Mości d. 25. lipca, Kraków 1796; — Uwiadomienie porządku wjazdu pełnomocnego hołdowniczego komisarza (Auersperga) (także tytuł niem.), Kraków 25. lipca 1796; — Rozporządzenia J. C. K. Mości d. 12. sierpnia, Kraków 1796; — Franciszek II., Rozporządzenie względem kupna trucizn, Wiedeń d. 20. grudnia 1796 (DS.).

5475. Turski F. P., Mandatum ad officia possidentes 17. Febr. 1796; Edictum de congr. decanalibus, Crac. 6. Apr. 1796; — Tenże, Proces za duszę Radziwiłła 1796 (DS.).

5476. Praelectiones in univ. leopol. 1796; — Nomina juvenum Tarnoviae in gymnasio, Tarnów 1796 (DS.).

5477. R. *1796*. Francisco II. fides senatus cracov., Cracoviae 1796: Przybylski J., Epigramma na wniście wojsk austryackich do Krakowa (po pol i łac.) (Gazeta krak. 1796; Bukowski Tad. X., Ode ad Franciscum II., Cracoviae d. 17. Augusti 1796; Tenże, Crac. d. 1. Oct. 1796; Smoleniec B., Wiersze, Lwów 1795; Streicher J., Hymn wojenny, Lwów (po pol. i niem.) 1796; Kto jest stroną zaczepiającą? Austrya czy Francya? (tł. Angełłowicz 1796 (DS.)

5478. R. **1796. Prusy** Zawiadomienie mag. m. Warszawy o wejściu wojska pruskiego na kwatery 8. stycznia 1796; — Zuruff an die Einwohner Warschau bey Annäherung der preuss. Truppen im Jänner, Warsch. 1796; — Administracya doch. publ. Warszawy, Obwieszczenie względem procentów zaległych od dóbr 19. lutego 1796; — Hoym K. J. H., Mowa przy odbieraniu imieniem króla prus. hołdu, Reden 6. Julii 1796; — Patent względem zachowania spokojności publicznej, Wrocław 1796; — Patent względem edyktu stemplowego, Berlin 1796; — Extract aus dem Stempel Edict, Berlin 1796; — Urządzenia względem granicznych sposobów, Berlin, Poznań 1796; — Reglement für Justiz Magistrat der Stadt Warschau, Warsch. 1796; — Publicandum, Obwieszczenie względem dzierżaw w dobrach królewskich, Białystok 1796; — Publicandum, Obwieszczenie względem podwód do przewożenia instrumentów mierniczych, Białystok 1796; — Wiadomość interesująca o sądownictwie pruskim przez Fryderyka ustanowionym, Warsz. 1796; — Nauka o prawach dla państw pruskich 1796; — Magistrat Warszawy podaje rozporządz. gener. Favrata 1796; — Wypis chronologiczny z rozporządzeń komissyi (?) zachodniej 1796 (DS.); — Akt demarkacyjny między Rossyą i Prusami, *zob.* Nr. 5484 [Por. **E.** 1796: Pohlen (mapa)].

5479. R. *1796*. Sławczynski J. A., Trauer und Lobrede zum Andenken Vences. Natalis Praesid. v. Posen, Poznań 1796 DS.

5480. R. **1796**. Albertrandy Jan, Proces zalecający ogłoszenie listu Ojca św., Warsz. 31. marca 1796; — Tenże, List z obwieszczeniem rządów kościołów, War. 4. maja 1796; — Tenże, Varsavia in clientelam regis Frid. Wilchelmi concedentibus mentem expressit, Var. 1796; Krasicki Ign., List pasterski 16. mar. zalecający wierność królowi pruskiemu 1796; Toż, z Berlina 21. marca przy obwieszczeniu zajętych archidyecezyi rządów wzajemną bliźnich miłość zalecający 1796; — Szembek G. H. X., List pasterski d. 22. kwietn. 1796; — Deklaracya, że dobra duchowne pod administracyę skarbu wzięte będą 1796 (DS.).

5481 Coll. Scholarum vars. gratulatur Albertrandy J. d. 2. Januarii 1796 (3 Ody, por. **E.** 1796).

5482. Wisłocki Wł., Warszawa na początku r. 1796, Przew. nauk. lit. 1876. *zob.* Nr. 5499.

5483. R. *1796*. Calmanson Jacq., Essai sur l'état des juifs de Pologne avec préface à Ministre Hoym. Vars., 1796 (toż po pol.: Uwagi 1797); Hurwicz Zalkind, Usprawiedliwienie żydów, z franc, Warsz. 1796 (DS.) *zob.* Nr. 5498.

5484. R. **1796. Rossya**. Akt demarkacyjny między Imperium Wszechrossyi i królem Pruskim, Grodno 21. Juin (2. Juillet) 1796, *zob.* Nr. 5503 (toż po franc.); — Paweł I., Manifest oznajmujący śmierć

Katarzyny II. d. 6. Novembris 1796 (DS.).

Paweł I., zob. Nr. 940.

5485. R. **1796**. Repnin, Uniwersał względem taryff i ceł, Grodno 26. (15.) Apr. (po pol. i ros.) 1796; Uniw. względem procedury sądowej, Grodno 1. (11.) Octob. 1796; Uniw. nakazujący zjazd obywateli, Grodno 24. (15.) Octob. 1796; Uniw. względem podatków, Wilno 21. (10.) Novemb. 1796; — Ukaz Jej Imperat. Mości względem rozpuszczenia rekrutów i zwrotu pieniędzy od kupców, Petersb. 11. Nov. 1796; — Położenije gorodowoje, Postanowienie miejskie d. 5. Septemb. (po ros. i pol.), Wilno 1796 (DS.).

5486. R. **1796**. Cieciszowski Kasp. Kaz., List okólny, Berdyczów 25. czerwca 1796; Instrukcya dziekanom 12. lipca 1796; Mowa przy otwarciu konsystorza rzym. katol., Żytomierz 1796; Mowa przy otwarciu gub. wołyńskiej d. 6. Aug. w Żytomierzu 1796 (DS.).

5487. R. **1796**. Katalog uczniów w szkole nar. W. X. Lit., Wilno 1796 DS.

5488. **Witoszyński Ignacy**. Kazanie przy obchodzie imienin Katarzyny II. (po pol. i ross.), Poczajów 1796: **Karpowicz M., Mowa** w dniu hołdu w Gumbinie 1796.

5489. **Legiony**. Forster Karol, Episode de 1796, L'hotel Diesbach (la fondation des Legions Polonaises en Italie en 1796), Paris 1835, *zob.* Nr. 5470.

5490. Spisek Gorzkowskiego w r. 1796, przez Br. Zaleskiego, R. tow. hist. lit, w Paryżu 1868; — Kętrzyński W., Wiadomość urzędowa o spisku 1796, Sobótka, Lwów 1875; — Dwa listy Franciszki Krasińskiej, Kronika rodz. 1888; — Dębicki L., Z kroniki politycznej Puław od r. 1796–1806, Przew. nauk. lit. 1884; — Tenże, Puławy, Lwów 1886 I.–II., *zob. Opracowania.*

5491. **Marchocki Scibor**, Dla urządzenia ziem dziedzicznych ustaw **Minkowce** 1796 DS. (Por. **E**. 1799: **Trzecieski St.**).

5492. R. **1797**. **Mocarstwa rozbiorowe**. Declaration uniforme de trois cours au sujet de l'incorporation de Pologne, Ratisbonne 25. Juillet 1797; — Pansmouser G. de Rayneval Jos. Math., Declaration des trois cours (Dissolution du royaume de Pologne) 1797; — Sotzmann, Polen und die angrenz. Provin. in 16. Blättern entworfen 1797; — General-Karte von Russ. Preussen und Öst. Polen 1797 [Por. **E**. 1796, 1797: Karte].

5493. R. **1797**. **Austrya**. Franciszek II., Patent względem kancelaryi galicyjskiej ustanowionej, Wiedeń d. 23. listopada (po pol. i franc.) 1797; — Do JW. Franc. Wojny podkanclerzego kancellaryi obojga Galicyi d. 3. grudnia 1797; — Wenzel Joh., Verordnung gegen Stöhrer der Ruhe (po pol. i niem.), Krakau 1797 (DS.).

5494. R. **1797**. **Wojna francusko-austryacka**. Zbiór pism ciekawych wyjętych z dzienników, cz. VI., Lwów 1797; — Pro memoria Buonaparcie, list do tegoż generała 1797; — Porządek strzelców lwowskich, Lwów 1797; — Lukas Ant., Mowa do obywatelów Lwowa na dniu poświęcenia chorągwi, Lwów 1797, Anrede 1797; — Skorodyński Mik., Głos do przezacnej municypaln. miasta Lwowa 1797 (toż po niem.: Worte) (DS.).

5495. Turski F. P., Litterae pastorales 16. Maii 1797; Toż, 19. Julii 1797; Do Xdza F. P. Turskiego od rządu ogłoszenie d. 23. lutego modły za powodzenie wojsk cesarskich 1797; — Do Xdza F. P. Turskiego, De denuntiatione mortuorum nobilium, Crac. 27. Feb. 1797 (DS.).

5496. Praelectiones univ. Leop. 1797; — Zaproszenie, Einladung d. 18. czerwca, Lw. 1797; — Juventus gymn. academici Leopoliensis 1797 (DS.).

5497. R. *1797*. Przybylski J. I., Hymn: Boże zachowaj cesarza, z niem., Gazeta krak. 1797; Kuratt, Wachelied der Lemberger Bürger 1797; Tenże, Friedenslied am 1. Mai, Lemberg 1797 (DS.).

5498. R. **1797**. **Prusy**. Convention entre S. M. le Roi de Prusse et emp. de Russie, *zob.* Nr. 5503; — Patent wegen Eintheilung der Provinz Neu-Ost Preussen in zwei Kammer Depart. (po niem. i pol.), Königsberg 1797; — Deklaracya względem edyktu 28. marca 1794 (o ustawach Prus południowych) 1797; — Urządzenie dla południowych Prus, podług którego kwaterowanie wojsk bonifikowane być ma, Wrocł. 1797; — Publicandum betreffend die Besetzung, Publicandum względem obsadzenia granicy prus. połud. korpusem strzelców, Berlin 1797; — Edykt względem praw abszosu i abzugu, tyczących się Prus połudn. (po pol. i niem.), Berlin 1797; — Patent deklarujący względem administracyi tabacznej, Warsz. 1797; — Edykt jakim sposobem ze strony administr. tabacznej postępować (po pol. i niem.), Warsz. 1797; — Patent względem dzieła hipotecznego, Warsz. 1797; — Publicandum o wyczyszczaniu ulic d. 15. maja (po pol. i niem.), Warsz. 1797; — Publicandum, Obwieszczenie względem praw do pobierania mostowego, Białystok 1797; — Urządzenie żydów w Prusach południowych, General Juden Reglement, Wrocław 1797, *zob.* Nr. 5483.

5499. R. **1797**. Taryfa m. Warszawy, Opis wszystkich pałaców, domów, kościołów, Warsz. 1797, *zob.* Nr. 5482.

5500. Szembek O. K., List pasterski 15. wrz. 1797; — Albertrandy J., List pasterski z powodu śmierci Szembeka, Warsz. 1797 (DS.).

5501. R. **1797**. Szydłowski Karol, Prośba o zwrot dóbr Kuźmińskich (po pol. i franc.), Warsz. 1797.

5502. **Barna Michael**, Oratio funebris in obitum Friderici Ludovici Borussiarum principis, Vars. 1797 DS.

5503. R. **1797**. **Rossya**. Convention entre S. M. le R. de Prusse et empereur des Russies (toż po pol.) 1797, *zob.* Nr. 5484; — Paweł I., Manifest nakazujący chłopom posłuszeństwo względem panów 29. stycznia 1797; — Ukaz J. Imp. Mości w lutym (po ros.) 1797; — Ukaz J. Imp. Mości 28. Julii (po pol. i ros.) 1797; — Ustawa J. Imp. M. o służbie wojskowej (po pol. i ros.) 1797 (DS.).

5504. R. **1797**. Tormassow Al., Uniw. gubernatora w Wilnie w stycz. 1797; Uwiadomienie względem deputacyi na koronacyą do Moskwy 18. Jan. (po pol. i franc.) 1797: — Frisel Jan, Uniw. nakazujący zjazd urzędników sądowych, Wilno 27. Jan. 1797; Doniesienie vice-gubern. litews., Wilno 1797; — Bułhakow, Oznajmienie mieszkańcom o naznaczeniu gubernatorem, Wilno 26. (8.) Febr. (po pol. i ros.) 1797; Uwiadomienie względem podawania prośb, Wilno 30. maja 1797; Ogłoszenie względem dróg 24. Julii, Wilno 1797; Toż, względem koszar 24. Julii, Wilno 1797; — Repnin, Ogłoszenie względem budowli (po pol. i ros.), Wilno 24. Julii 1797, Ogłoszenie względem poczt, Wilno 24. Julii (po pol. i ros.) 1797; Ogłoszenie względem rozdania koni (po pol. i ros.), Wilno 27. Julii 1797; — Plan, podług którego urządzona szkoła robienia bitych z ziemi budowli i Ukaz 3. (17.) Septemb. 1797; — Uniw. rządu gub. litewskiego, Wilno 14. (25.) Octobr. 1797; — Instruktarz dla portowych komór, St. Pet. 1797; Bekleszow, obwieszczenie gubernialne o środkach przeciw zarazie, Kamieniec 18. grudnia 1797 (DS.).

5505. R. **1797**. Obwieszczenie Radnych miasta Wilna (o kwaterunkach), Wilno 3. (14.) Febr. 1797; — Magistrat Wilna, Obwieszczenie o zachowaniu porządku z powodu przejazdu cesarza, Wilno 6. (17.) maja 1797; Obwieszczenie dla kredytorów i pretensoróM miasta, Wilno 19. (30.) Aug. 1797; — Obwieszczenie komisyi szpitalnej względem żebraków 2. (13.) Octobra 1797 (DS.).

5506. Cieciszowski G. K., List pasterski w Berdyczowie 23. stycz. 1797; Toż, w Berdyczowie 28. Sept. 1797; Zalecenie, Berdyczów 16. Nov. 1797; — Sierakowski M. R., Ordinatio 25. Febr. 1797; Toż, Ołyka 4. Martii 1797; Proces biskupa do duchowieństwa, Kamieniec 22. Febr. 1797 (DS.).

5507. R. **1797**. Wykład sprawy J. Konarskiego z Dom. Radziwiłłem, Wilno 1797 DS.

5508. R. *1797* Bukaty Ant., Mowa duchowna w dzień koronacyi Pawła I. do ludu, Wilno 1797; Hiżdew T., W dzień koronacyi Pawła I. oda 1797; Loblied bey der Thronbesteigung Paul Petrowicz, gesungen zu Szkłow (po niem. i hebr.) 1797; Paweł I. Imper., Modlitwy, Warsz. 1797; Paulo I. Imperatori Rossiae Societ. Jesu carmen, Połock 1797 (DS.)

5509. R. **1797**. **Legiony** Dąbrowski J. H., Proklamacya z głównej kwatery w Bolonii, Bolonia 1797; — Wybicki J., Lettre au citoyen membre du corps legislat. de la republ. Cisalpine (około 1797) (DS.), *zob.* Nr. 5470, 5489.

5510. R. **1797**. **Stan August** Strojnowski Hier., Mowa przy ofiarowaniu dzieła Stan. Aug. odwiedzającemu akademią d. 20. lut., Wilno 1797, 2. ed. Wilno 1802; — Journal St. Aug. pendant son voyage en Russie 12. Fevrier do 8. Mars 1797, b. r., 2. ed. Kotzebue A., Romans, Contes Paris 1810, 3. ed. Lipsk 1832; — Siemieński L. H., Ostatni rok życia Stan. Aug., czyli Dziennik prywatny, Kraków 1862, *zob.* Nr. 5449 i *Kroniki.*

5511. R. **1798**. **Komissya wspólna**. Pozew wydany przez komissyą wspólną do upadłych 6 banków 23. marca 1798; — Obwieszczenie komisyi wyznaczonej do upadłych sześciu banków, Warsz. 28. kwietnia 1798; — Komisya wspólna przez dwory do upadłych 6 banków P. Teppera, K. Schulza, Fryd. Kabryta, Prota Potockiego, Mac. Łyszkiewicza i Jana Daw. Heislera wyznaczona 11. maja 1798; — Karskiego Kaz. sukcessorowie przeciw wierzycielom fortuny Prota Potockiego 1798; — Morsztynowa Barbara z Lanckorońskich, Wniesienie przeciw masie Prota Potockiego 1798; — Morsztyn, Wywód sprawy przeciw administracyi majątku Prota Potockiego 1798, *zob.* Nr. 5373, 5399 i 5411.

5512. R. **1798**. **Austrya** Rozporządzenie kom. Galicyi zachodniej, Kraków 10. listop. (po pol. i niem.) 1798; — Statuten für die Rathversammlung, Krakau 1798; — Für die Bureaupersonale, Krakau 1798; — Von den Referenten, Krakau 1798 (DS.).

5513. R. **1798**. Nowicki Jan, Rede bey Antritt des lemberg. Erzbisch. Kaj. Kicki, Lemberg 1798; — Bogusławski Wojc. Kantata w dzień instalacyi, Lwów 1798 (DS.).

5514. R. **1798**. Ordo praelectionum academicarum, Porządek lekcyi akad. (dwojaki), Kraków 1798; — Cracoviense gymnasium, Merces 1798 (DS.).

5515. R. *1798*. Opis poruszenia ludzi w Wiedniu przez poselstwo francuskie 1798; Opisanie co się działo z księżami przez 10 miesięcy we Francyi, tłum. z franc. 1798; Dankgefühl der Lemberg. Bürgerschaft bey Einweihung der geschenkten Fahne, Lemberg 1798 (DS.).

5516. R. **1798**. **Prusy**. Edykt względem zapobież. dalszym rozdzieleniom szlacheckich dóbr w Prusiech nowo-wschodn. (po pol. i niem.), Białystok 1798; — Obwieszczenie względem zniesionej possesyi, Berlin 1798 (DS.).

5517. R. **1798.** Hertzberg Frid., Süd Preussen und Neu-Ost Preussen nebst Woiwod. Krakau, Danzig und Thorn, eine geogr.-statist. Skizze, Berlin 1798 [Por. **E.**: Beschreibung].

5518. Caroli J., Vota pro saluto Frid. Wilch. III. 1798; Jakubowski W., Seren. Frid. Wilch III. (Reg om) 1798; Bukowski Tad. X., Ode 1798 (DS.).

5519. R. **1798. Rossya.** Ukaz Jego Imp. Mości d. 5. maja (po łac. i pol.) 1798; Ukaz Jego Imp. Mości do Bułhakowa d. 18. maja 1798; — Ukaz Jego Imp. Mości do Bułhakowa d. 20. maja 1798 (DS.).

5520 R. **1798.** Ukaz względem ustanowienia 6. dyecezyi rzymsko-katol. w Państwie ross. 1798; — Ustawy dla kościołów i klasztorów katol. w Imperium ross. 1798; - Cieciszowski K., List pasterski, Berdyczów 3. kwiet. 1798; Toż, 21. czerwca 1798; Toż, 31. Aug. 1798; Mowa pasterska w Łucku 6. września 1798 (przy konsekr. kościoła); Toż, 4. paźdz. 1798 (na konsystorzu); Ordinatio, Luceoriae 25. Octob. 1798 (DS.); Actus ad ecclesiam Metropolitaneam Mohileviensem aliasque ecclesias spectantes, ab Laur. Litta signati et Stan. Siestrzeniewicz exhibiti, Polocci 1798; — Siestrzencewicz St., List pasterski, Petersb. 17. Maii 1798; Regulamen dla kościołów, Wilno 1798; — Plichowski X. Daw., O grzebaniu ciał na cmentarzach 7. lipca, Wilno 1798 (DS.).

5521. R. **1798.** Prospectus lectionum, Vilnae 1798; — Dowód rocznego postępku przez uczniów wileńskich 1798 (DS.).

5522. R. **1798.** Obwieszczenie komisyi w Kijowie dla wypłaty długów Alex. Lubomirskiego (po pol. i ros.) 1798 (DS.).

5523. Sprawy sądowe, por **E.** 1798: Moroszewicz, Mucha, Orzeszkowicz, Radziwiłł, Szumińscy.

5521. R *1798.* Mowa pasterska w czasie exekwii za duszę X. Wirtemberg, Studgart Fryd. Eugen, w kośc. Żytomirskim 1798 DS.

5525. R. **1798. Legiony.** Neymann J., List J. Wojtyńskiego do gen. Dombrowskiego komend. legiony 1798 (3 ed.) (toż po franc.); — Tenże, Sur Dombrowski, Paris (około 1798) (DS.), *zob.* Nr. 5470, 5480, 5506.

5526. R. **1798.** Manifest od Porty Ottomańskiej ministrom podany w Stambule 12. września (z franc.) 1798 DS.

5527. R. **1799. Mocarstwa rozbiorowe** Publicandum trzech dworów względem ich poddanych więcej niż pod jednem panowaniem osiadłych 19. (30.) maja, War. 1799 DS.

5528. R. **1799. Austrya.** Franciszek II., Uniwersał przepis, sposób, jak zażalenia poddanych rozprawiane być mają, Wiedeń 17. stycz. 1799 (po pol. i niem.); — Wyrok śmierci za rozbój, Kraków 1799 (dwa różne) (DS.).

5529. Pietraszewicz St., Głos ludu ruskiego w dzień poświęcenia na biskupa Mik. Skorodyńskiego, Lwów 1799; — Bazilowicz Joan., Brevis notitia fundationis Theod. Goziałowicz pro religiosis ruthenis Cassoviae in Munkacs 1799 (DS.).

5530. Hoffmann Fr. H., Trauerrede auf Anton von Medina Gubernialrath, Tarnów 1799 DS.

5531. R. **1799. Prusy.** O zażaleniach do króla, Publicandum, Berlin 21. maja, Poznań 1799; — Fryderyk Wilchelm (publicandum), Warta 1887 Nr. 672.

5532. R. *1799.* Abfertigung der Beantwortung eines Briefes des G. an einen seiner Freunde, Warschau 1799 DS.

5533. R. **1799. Rossya** Ukaz J. Imp. M. względem poczt 1799; Toż względem sejmików i elekcyi 31. Oct. 1799; — Fryzel, Ogłoszenie litew. cyw. gubernatora 27. Nov. 1799 (DS.).

5534. Cieciszowski Kasp., List pasterski, Łuck 31. stycz., 31. marca, 29. maja, 4. Junii, 25. sierpnia (z zaleceniem mszy za zwyc. rossyj. nad Franc., przytem relacya Suworowa 25. sierp.), 2. Decemb. 1799; — Sierakowski M. R., Zalecenie do dziekanów, Kamieniec 17. Sept. 1799; List pasterski, Winnica 7. Dec. 1799 (DS.).

5535. Sprawy sądowe w Wilnie, por. **E.** 1799: Białobłocki B., Gedroyć, Kiewlicz, Lipnicki, Mikulicz, Orzechowski, Puciłowski, Rudziński, Sikorski, Sobański, Wojniłłowicz, Zaleski.

5536. Dowód rocznego postępku uczniów d. 9. lipca w szkołach powiatu wileńskiego 1799 DS.

5537 Barss Franc., La Russie officieuse, Paris 1799 DS.

Wiek XIX. (1800—1815).

5538. **Zbiory aktów**, *zob.* Nr. 1476—1480; — Zbiory praw, *zob.* Nr. 1213—1234.

5539. **Martens G. F.**, Recueil des principaux traités, *zob.* Nr. 637 i 4337; — Flassan Gaetan, Histoire de la diplomatie franç., t. VII., Paris 1811; — Bignon, Histoire diplomat. de la France de 1799—1815, Paris 1830; — Lefebure Ar., Histoire des Cabinets de l'Europe pendant le Consulat et l'Empire, t. III., Paris 1845—1847; — Schoel Max., Recueil des pièces officielles, Paris 1814—15.

5540. **Napoleon I.**, Correspondance publiée par ordre de l'emp. Napoleon III., Paris 1858—70, t. 32; — Goujon A., Bulletins officiels de la grande armée recueillis et publiés, Paris 1821 I. (do 1807), II. (1807 do 1809), III. (1812—1813); — Campagne des Français en Italie, en Egypte, en Hollande, en Allemagne, en Pologne... histoire des guerres, pendant de 1792 à 1815, Limoges 1880—1883.

5541. **Legiony.** Listy znakomitych Polaków wyjaśn. hist. legionów, Kraków 1831, *zob.* Nr. 1478; — Amilkar Kosiński we Włoszech 1795—1815, zbiór materyałów, *zob.* Nr. 5470, 5489, 5506, 5522.

5542. **Metternich Kl.** Aus den nachgelassenen Papieren, Wien 1880—1886, t. 8.

R: Jarochowski K., Ateneum 1880 II., 1881 IV., 1882 I., 1883 IV; Wiek 1879 Nr. 104, 1880 Nr. 10—150.

5543. **Alexandre I.** et le Prince Czartoryski, Correspondance particulière et conversations 1801—1823 publiés par le Prince L. Czartoryski, Introduction par Ch. Mazade, Paris 1865, 2. ed. p. t. Mémoires du prince A. Cz. et correspondance, Paris 1887.

R: Dz. pozn. 1865 Nr. 166; Czas 1865 Nr. 169; Lisicki H., Kwart. hist. 1887; Flathe, Sybels H. Z LXI.: Caro J., Deutsche Literaturztg. 1887 Nr. 40; Jarochowski K., Kraj 1887 Nr. 34; Gaz. lw. 1887 Nr. 108.

5544. **Archiw** gosudarstw. sowieta (IV. t.: Aleksander I.), *zob.* Nr. 923; — Sbornik russkawo istor. imperat. obszczestwa, *zob.* Nr. 940 D.

5545. **Czartoryski Ad. J.**, Portofolio, Paris 1837 (5 tomów mieszcz. zbiór dokumentów histor. i dyplomat.).

5546. Bloch Jan, Finanse Rosyi w XIX. wieku na tle ogólnych dziejów, tom I.—III., Warszawa 1883—1884.

5547. C. H., Materialien zur Geschichte von Polen in den neuesten Zeiten, Herausgegeben von H. C., Germanien 1811; — Posselt E. L., Europäische Annalen, Tübingen 1795—1820; — Bredov G. G., Chronik des XIX. Jahrh., 1801—1807, fortgs. v. Venturmini, Altona 1809—1828; — Voss C. D., Die Zeiten, Weimar u. Halle 1805—20, 64 t.

5548. **Edicta et mandata** universalia Regni Galiciae et Lodomeriae a die 11. Sept. 1772, Rozkazy i ustawy powszechne Królestwom Galicyi i Lodomeryi od d. 11. wrześ. 1772, objęcia possessyi ogłoszone, t. XII.—XX., Lwów 1800—1818; — Continuatio edictorum et mandatorum, Kontynuacya wyroków i rozkazów powszechnych, Lwów 1801—1818: — Vierteljähriger Auszug aus den k. k. Landesguberniurn in Galizien Verordnungen (toż po pol.) 1800 (styczeń) do 1818 (grudzień), fol. zesz. 74, Lwów 1800—18, *zob.* Nr. 5450, 5451.

Schematismus, zob. Prawo.

5549. Listy pasterskie biskupów galicyjskich, Przyj. chrześc. prawdy 1833—1840, t. IV.; — Ziegler J. T. (* 1770 † 1852), Litterae pastorales editae ab And. Rawa Gawroński, Kraków 1808.

5550. Zusammenstellung von Staats- und Völkerrechtlichen Urkunden, welche das Verhältniss des Grossherzg. Posen zur preussischen Krone betreffen, Nebst einigen Erläuterungen, Berlin 1849 (wyjaśnienia pióra Cieszkowskiego); — Skórzewski S., Najważniejsze prawa tyczące się W. X. Poznańskiego, Poznań 1861; — Hoym, Regestr czarny, *zob.* Nr. 5458; — Smoleński Wł., Rządy pruskie na ziemiach polskich (1793 do 1807), Bibl. um. praw. 1886, *zob.* Nr. 1214.

Księstwo Warszawskie, zob. Nr. 5636.

5551. Catalogus personarum officiorum Soc. Jesu in Alba Russia ex anno 1801 in an. 1802, Toż do r. 1812.

5552. **Listy** Śniadeckiego, Kron. rodz. 1882; Krasińskiego Wincentego, tamże 1883; Poczobuta M., tamże 1883; Wężyka Fr., tamże 1883; — Listy do Gaz. hr. Chodkiewicza, tamże 1884; — Listy ks. Izabelli z hr. Flemmingów Czartoryskiej, tamże 1886—1887; — Listy X. Ad. Czartoryskiego, tamże 1887.

5553. **Lelewel J.**, Listy do rodzeństwa pisane, Poznań 1878—1880 I.—II.; — Lelewela Joachima korespondencye, Stadło, Budziszyn 1849; — Listy J. Lelewela do G. E. Grodka, wyd. Z. Węclewski, Przew. nauk. lit. 1876; — Listy Grodka do Lelewela, tamże 1878.

R: Prz. kryt. 1877 (wyd. Węclewskiego); B-n, Przew. nauk. lit. 1880 (listy do rodzeństwa)

5554. **Śniadecki Jan**, Listy w sprawach publicznych od r. 1788—1830 pisane, wydał J. I. Kraszewski, Poznań 1878; — F. M.

Sob., 3 niedrukowane listy J. Śniadeckiego, Tyg. illustr. 1861.

R: Chmielowski P., Niwa 1878; Przegl. lwowski 1878 (rec. wyd. Kraszewskiego).

5555. **Czacki T.**, Mowy z powodu szkół, Por. **E.** VII.; — Listy T. Czackiego do G. E. Grodka, wyd. Z. Węclewski, Przew. nauk. lit. 1876; — List Ossolińskiego do T. Czackiego, Przegl. lwowski 1873 t. V.; — X. Hugona Kołłątaja korespondencye z Tadeuszem Czackim, Kraków 1844 t. 4, *zob.* Nr. 5564.

R: Bibl. warsz. 1846 III., IV.

5556. Listy do B. Lindego. wyd. Petelenz J. (Sprawozd. gimnazyum św. Jacka w Krakowie), Kraków 1885.

R: F. P., Muzeum 1887. Por. Mereżyng H., Kołłątaja i Czackiego projekt gimn. wol., R. prac nauk., Odb., Warsz. 1880

5557. Jana Pawła Woronicza Mowy pogrzebowe i homilie. Kraków 1860.

R: Czas 1860 Nr. 229.

Gazety, zob. Kroniki.

5558. R. **1800. Zabór Austryacki.** Cyrkularz rząd. względem uwolnienia od praw małż., Lwów 1800 DS.

5559. Juventus gymnasii leopoliensis 1800.

5560. R. **1800. Z. Pruski.** Obwieszczenie o rezultacie sprawy względem usatysfakcyonowania długów Stanisława Augusta, str. 8, Warsz. 1800 DS.

Hoym, Regestr czarny, zob. Nr. 5458.

5561. R. **1800.** Miaskowski J. biskup, List pasterski 1800; — Woronicz J. P., List pasterski J. Bończy Miaskowskiego, biskupa warszawskiego, obwieszczający dyecezyanom utworzenie ich biskupstwa, w Warszawie 9. lutego 1800 (DS.).

5562. Tabella tymczasowej dywidendy dla wierzycieli massy Cabritowskiej, Warsz. 1800; Szołdrski'sche Successionssache 1800 (Por. **E.** 1800); Zadarnowski, Głos powtórny ze strony Gabryela Orzeszki, chorążego powiatu kolczyńskiego, w sprawie między kredytorami pretensorami JW. starościny Orzeszkowej, b. w. m. i r. (po r. 1800); Lipscy, Actenstücke in Rechtssache wider d. Fisc., Kalisz 1800 DS.

5563. R. **1800. Z. Rossyjski.** Ekscerpt z ustaw komisyi edukacyi narodowej dla szkół głównych nowo przepisanych, b. w. m. d. i r. (Wilno 1800, 2. ed. Wilno 1819); — Prospectus lectionum in univ. viln., Wilno 1800; — Regulamen seu ordinatio pro clero Rom.-cat., subscripta propria manu S. J. Majestatis 1800 (DS.); — Murray E., De l'état des etudes en Pologne, War. 1800, *zob. Kroniki.*

5564. R. **1800.** Listy T. Czackiego do Kropińskiego, Dz. warsz. 1854 Nr. 170 (187).

5565. **Pius VII.** Artaud, Hist. du pape Pie VII., Paris 1826 1—2 (po niem., Wien 1838); — Gams, Gesch. der kath. Kirche im XIX. Jahr. I.; — Giucci, Storia di Pio VII., Roma 1857; — Henke, Pius VII., Stuttg. 1862; — Sierakowski W., Hist. kościelna 1799—1800; — Dederka S., Kazanie na Piusa VII., Połock 1800 (DS.).

5566. R. **1800. Legiony.** Postanowienie konsulów względem korpusów VIII., podpisał generał Wielhorski i rada gospodarcza pierwszej legii polskiej 1800 DS.; — List generała Dąbrowskiego do generała brygady Wielhorskiego (w sprawie legionów polskich), Tyg. lit. Poznań 1841 IV.

5567. R. **1801. Z. Austryacki.** Rozporządzenia c. k. gub. krajów zach. Galicyi, Lw. 1801, *zob.* Nr. 5548; — Przepis powszechny względem postęp. sąd. w Galicyi zachodniej, Wiedeń 1801 (DS.).

5568. Gołaszewski A., Literae pastorales, Przemyśl 1801 DS.

5569. Hoffman Fr. H., Sermo ad stud. Cracov., Crac. 1801; — Juventus gimn. Leop. 1801; — Nomina juvent. gymn. Tarnoviae, Tarnów 1801; — Toż, in gymn. Zamoscensi, Zamość 1801 (DS.).

5570. R. **1801. Z. Pruski** Uniwersał o karach, Poznań 1801; — Die Wahren Jacobiner im preussischen Staate (rękopis), Süssmann 1801 w 4ce.

Jest to przekład dzieła Helda: Le livre noire, ważnego do dziejów W. księstwa Poznańskiego, a wytępionego przez rząd pruski. Druku samego **E.** nie zna.

5571. **Towarzystwo przyj. nauk.** Ustanowienie tow. war. przyj. nauk., Projekt 1801; — Albertrandy J., Mowa na I. posiedzeniu tow. przyj. nauk, Warsz. 1801 (toż po franc. i łac.); — Do towarzystwa przyj. nauk., Warsz. 1801 (DS.).

5572. Elsner Eph. Fr., Bericht über den Gesundheitszustand der Provinz Ostpreussen und Lithauen im Jahre 1801, Königsberg 1802 DS.

5573. **Z. Rossyjski.** Prospectus lectionum in univ. Vilnensi, Wilno 1801; — Sessya uniw. wileńskiego, Wilno 1801 (DS.)

5574. Pius VII., Litterae apost., quibus Societas Jesu in imper. Rossiaco approbatur 1801 DS.

5575. Morawska M., Do całego dworzaństwa prow. litewskiej i obywatelstwa miasta Wilna od teatru polskiego, po r. 1801; Rudecki Jakób, Mowa na powitanie Stanisława Ankwicza obejmującego dobra Andrychów i inne 17. kwietnia 1801; Mowa d. 15. sierpnia 1801 podczas obchodu rolniczego w Mińkowcach, *zob.* Nr. 5491.

5576. R. **1802. Z. Austryacki.** Franciszek I., Patent loteryjny, Lwów 1802; — Allg. Vorschrift über die Verfahrungsart bei den Gerichtsbehörden in West-Galizien, Wien 1802;

— Ustawa wekslowa dla Galicyi zachodniej, Kraków 1802; — Holtay Franc., Inbegriff des neuen Stempelpatentes vom 5. October, Lemberg 1802; — Waniek J., Patent nowy stemplowy z 5. października 1802, Lwów 1803 (DS.).

5577. Ordo praelectionum, Crac. 1802; — Nomina iuvenum in gymn. Zamoscensi, Zamość 1802 (DS.).

5578. **Towarzystwo przyj. nauk.** Ustawy towarzystwa warszawskiego przyjaciół nauk, Warsz. 1802 DS.; Toż, Nowy pam. warsz. Dmochowskiego 1802; — Odezwa tow. przyj. nauk o reskrypcie J. K. M., zatwierdzającym towarzystwo, Roczniki towarz. przyj. nauk, War. 1802; — Albertrandego mowy, tamże.

5579. Examen publ. in s c h o l i s Piis Varsav., Warsz. 1802; — Sprawa z eduk. publ. w szkole Zabialskiej 1802 DS.

5580. **Z. Rossyjski.** Aleksander I. ces., Manifest imper. Aleksandra I. ob uczreżdenii ministerstw 8. sentiabria i ukaz 23. sentiabria 1802 kasatelno kommissii ob uczyliszczach (po ross. i pol.) 1802; — Odezwa Aleksandra I. imperatora wszech Rosyi zamykająca urządzenie administracyi wewnętrznej państwa rosyjskiego, Nowy pam. warsz. 1802 VIII.

5581. Sesya publiczna a k a d e m i i w i l e ń s k i e j w dzień koronacyi Aleksandra I., Nowy pam. warsz. 1802 V.; — Prospectus lectionum in univ. vilnensi, Wilno 1802; — Toż, lect. collegii mor., Vilnae 1802; — Dowód postępu rocznego w naukach, Wilno 1802 (DS.).

5582. Szantyr St., Kazanie w dzień odkrycia gub. Mohilewskiej, Połock 1802 DS.

5583. **Legiony.** Meinert G., Legioniści polscy na San Domingo, Przew. nauk. lit. 1886.

R: Czermak W., Kwart hist 1887.

5584. R. **1803**. **Z. Austryacki.** Wypis chronologiczny rozporządzeń przez połączone c. k. galic. rządy krajowe od 1. listopada do ostatniego grudnia 1803, Lwów 1803 DS.; — Wucherpatent vom 2. December 1803, Lemberg 1852.

5585. Ordo praelectionum coll. moralis, Crac. 1803; — Toż, collegii physici 1803; — Juventus gimnasii Leopoliensis, Lwów 1803 (DS.).

5586. R. **1803**. **Z. Pruski.** Wypis z patentu i instrukcyi pod d. 2. kwietnia 1803 pod względem oddalenia pomoru na bydło, War. 1803; — Reglement für die südpreussischen Staedte (towarz. od ognia) 1803 (toż po pol. 1804); — Steiner Chr., Über Pfandes-Verschreibung auf edliche Güter, Toruń 1803; — Berichtigung einer Schmähschrift das gepriesene Preussen genannt, mit Bezug auf das schwarze Buch 1803, *zob.* Nr 5570 (DS.).

5587. Maciejowski M., Mowa w gimn. Białostockim, Białystok 1803.

5588. Catalogus der Verlassenschaft des Castell. Podoski, Warsch. 1803 DS.

5589. **Z. Rossyjski.** Aleksander I., Akt potwierdzenia imper. u n i w e r s y t e t u we Wilnie (po ros. i pol.), Petersburg 1803 (wiele wydań, także Nowy pam. warsz. 1803 X.); — Zasady powszechnego oświecenia potwierdzone przez ces. Aleksandra 24. Januarii 1803 (po ros. i pol.), 2. ed. 1805; — Ustaw ili postanowlenia imperat. wileńsk. uniwersyteta 18. maja 1803; — Ustawy imperatorskiego uniwersytetu w Wilnie, Nowy pam. warsz. 1803 XI.; — Golański F. N., Mowa na potw. akademii, Wilno 1803; — Tenże, Mowa o zał. i wzroście akad., Wilno 1803; — Mowa miana przez X. Golańskiego profesora akademii wileńskiej na posiedzeniu publicznem, Nowy pam. warsz. 1803 XII.; — Prospectus lect. in univ. vilensi, Wilno 1803; — Dowód roczn. postępu w naukach, Wilno 1803 (DS.),

5590. Golański F. M. X., Mowa na dzień urodz. Aleks. I., Wilno 1803 DS.

5591. R. **1803**. Ukaz rządzącemu senatowi, w St. Petersburgu 18. Julii (o założeniu seminaryum) 1803.

5592. Akt kapituły Ł u c k i e j tyczący się szkół 1803; — Protokół obrady duchownych zakonnych w Łucku d. 20. paźdz. 1803 pod prezyd. bisk. łuck. i żytom. K. Cieciszowskiego (w sprawie szkółek parafialnych) 1803; — Uchwała duchowieństwa łuckiego i kamienieckiego względem wychowania publ. 1803 i 1804; — Mowa Tadeusza Czackiego na zjeździe duchowieństwa łuckiego 1802, Nowy pam. war. 1804 XV. (Przedruk w Biesiadzie krzemienieckiej, Paryż 1851, p. Krzemieniec **E.** VI.); — Czacki T., Działo się w Łucku 20. październ. 1803, w Kamieńcu 3. marca 1804, ofiary duchowieństwa gub. wołyńskiej dla szkół 1804 (DS.).

5593. R. **1803**. Zbiór praw, ustaw i ukazów tyczących się naboru r e k r u t s k i e g o w imperium rosyjskiem, Grodno 1803, Toż, z dodatkiem 1807; — Wypis z pamiętnika praw rosyjskich, Grodno 1803 (DS.).

5594. Chomińska Woj., Ost. uw. sądowi pol. z J. W. Tyzenhausem, Wilno po r. 1803 DS.; Karoli T., Mowa przy pośw. cmentarza w Drohiczynie, b. m. 1803 DS.

5595. R. **1804**. **Z Austryacki.** Wyciąg z rozporządzeń 1804 r., Lwów 1805—1806; — Księga ustaw na zbrodnie i ciężkie policyjne przestępstwa, Kraków 1804, 2. ed. Lwów 1804, 3. ed. Wiedeń 1817; — Conscriptions- und Rekrutirungs-Patent, Patent konskrypcyi

i rekrutowania (po pol. i niem.), Lwów 1804 (DS.).

5596. R. **1804**. Ustawa tymczasowa górnicza cesarza Franciszka, Łabęcki II., Górnictwo II.

5597. Nomina juvenum gymn. Cracov., Kraków 1804 DS.; — Wypis z planu gimnazyum, Lwów 1804 DS.

5598. Barona de Zach list o obserwatoryum astr. we Lwowie, Nowy Pam. Warsz. 1804; Mereau J., Mowa na sessyi sądu krym. 1804 (DS.).

5599. R. **1804**. **Z. Pruski**. Urządzenie królewskiego lyceum warszawskiego, Warsz. 1804 (po pol i niem.); Toż: Lyceum warszawskie, Nowy pam. warsz. 1804 XV.; Examen roczny w szkołach Pijarów w War., Warsz. 1804; — Wolfram E., Nachricht von dem Gymnasium zu Posen, Poznań 1804 (DS.).

5600. **Towarzystwo** warszawskie przyj. nauk, Nowy pam. warsz. 1804 XVI., 1805 XVII.; — Mowa miana 24. maja roku 1804 na publicznem posiedzeniu tow. przyj. nauk przez Stanisława Sołtyka na pamiątkę X. Osińskiego pijara, tamże 1804 XV.

5601. Linde Sam. Bog., Prospekt, Słownik języka pol. (toż po niem.), Warsz. 1804 DS.; — List króla JMci do S. B. Lindego autora Słownika polskiego, Nowy pam. warsz. 1804 XIV.

5602. Satryan J., Mowa w konw. Pijarów w Warszawie, Warsz. 1804; Regeln der Bruderschaft, Połock 1804 (DS.).

5603. R. **1804**. **Z. Rossyjski**. Notitia brevis de mandatis imperatoris, quae spectant collegium eclesiast. totumque R. Cat. cleri regimen, Mohilew 1804; — Ustawy o edukacyi dla żydów (ukaz Aleksandra I.) (po ross. i pol.), Petersb. 1804; — Ustawy dla cenzury, Wilno 1804 (DS.).

5604. Diecyzya łucka do funduszu edukacyjnego, Nowy pam. warsz. 1804; — Diecyzya kamieniecka do funduszu edukacyjnego, tamże 1804; — Czacki T., List do X. Stroińskiego, b. w. m. 1804; — Tenże, Działo się w Kamieńcu, b. m. 1804; — Dowód rocznego postępu w naukach, Wilno 1804 (DS.).

5605. Marchocki J., Prawo szlacheckie, Mińkowce 1804; — Tenże, Ustawy rolników, Mińkowce 1804; — Szachin M., Jenerałowi leitnantowi Kamieńca podolskiego Magnusowi Mikołajewiczowi 24. czerwca 1804, w Mińkowcach 1804 (DS.); — Podhorodecki Jakób, dyr. szkół barskich, Mowa dnia 15. sierpnia 1804 w dzień obchodu urocz. rolniczej w Mińkowcach, b. m. dr. DS., *zob.* Nr. 5575.

5606. List J. X. Poczobuta astronoma w Wilnie do J. C., Nowy pam. warsz. 1804 XVI.; — Sprawa kupca Grodna Kowalowa przeciwko kupcowi moskiewskiemu 1804 DS.

5607. R. **1805**. **Deklaracye** zamienione między dworami wiedeńskim, petersburgskim i paryskim względem odnowienia negocyacyi o pokój 1805 DS.

5608. R. **1805**. **Z. Austryacki**. Conscriptions- und Rekrutirungs-System, Systema konskrypcyi i rekrutowania, Kraków 1805 DS.

5609. Angełłowicz A., List pasterski do duchowieństwa, Lwów 1805; — Gawroński A., List pasterski do wszystkich wiernych dyec. krak. 8. czerwca 1805, Ad clerum dioecesis suae ep. past., Crac. 1805 (DS.).

5610. Dubiecki M., Kazanie w czasie wstąpienia na stolicę bisk. A. Gawrońskiego 1805; Sołtyk M., Powitanie A. Gawrońskiego, Kraków 1805 (toż po łac.): Powitanie archid. lwow. J. Fr. Hoffmanna, Lwów 1805 (DS.).

5611. R. **1805**. Juventus gymn. Leopol., Lwów 1805; — Nomina iuv. in gymn. Zamoscensi, Zamość 1805 (DS.).

5612. Angełłowicz A., Kto jest powodem wojny 1805: Tenże, K o jest stroną zaczepiającą, Austrya czy Francya? 1805 (DS.).

5613. R. **1805**. **Z. Pruski**. Porządek leśnictwa i myśliwstwa uchw. dla zachodnich Prus i dystryktu nad Notecią 8. październ. 1805 DS.

5614. R. **1805**. Ustawy dla uczniów liceum warszawskiego, Warsz. 1805; — Mowa St. K. Potockiego miana przy otwarciu liceum warszawskiego, War. 1805 (także Nowy pam warsz. 1805 XX.); — Tenże, Mowa na popisie, Warsz. 1805; — Linde S. B., Mowa na otwarciu liceum, Warsz. 1805; — Tenże, Mowa na popis liceum, Warsz. 1805; — Examen roczny w szkołach Pijarów, Warsz. 1805 (toż po niem.); — Potocki A., Mowa na popisie uczniów, Warsz. 1805; — Maciejowski M., Mowa przy rozpoczęciu lekcyi, Praefatio, Białystok 1805; — Wolfram E., Uwagi nad instrukcyą w szkołach 1805 (DS.).

5615. R. **1805**. **Z. Rossyjski**. Trudy komisyi zajmującej się ukł. praw, Petersb. 1805; — Urządzenie porząd. egzek. ziem. powinności, Petersb. 1805 (DS.); — Urządzenie dla chłopów gubernii inflanckiej, Nowy pam. warsz. 1805 XVII.

5616. Akt konsekracyi kościoła katedralnego Żytomierskiego, Wilno 1805; — Dąbrowski J. A., Mowa w Żytomierzu 1805 (DS.).

5617. R. **1805**. Catalogus prael. in univ. vilnensi, Wilno 1805; — Dowód rocznego postępu, Wilno 1805; — Frank J., Prospekt szkoły klinicznej, Wilno 1805; — Illustr. J. Frank auditores 1805; — Ustawy tow. medycznego wileńskiego d. 12. grudnia 1805, Wilno 1806 (toż po franc.); — Urządzenie konwiktu szlach. Pijarów wileńskich,

Wilno 1805; — Bentkowski F. W., O stanie pensyi Brzeskiej, Wilno 1805 (DS.).

5618. R. **1805**. Aleksander I., Reskrypt J. C. M. Aleksandra I. do JW. Tadeusza Czackiego i ustawy dla gimnazyum wołyńskiego (29. lipca 1805), tłum. z ross. przez Ant. Strzeleckiego, Petersburg 1805, Wilno 1805 (także Dziennik wileński 1805 III.); — Czacki T., Mowa przy otwarciu gimn. wołyńskiego, Krzemieniec 1805 (także Gaz. lit., Wilno 1806); — Lernet J., Mowa przy otwarciu gimn. wołyńskiego. Krzemieniec 1805; — Malawski, Mowa, Krzemieniec 1805: — Strzelecki A., Mowa przy rozpoczęciu nauk w gimn. wołyńskiem 1805; — Wyleżyński J. N., Mowa tow. warsz. przyj. nauk członka 1. paźdz. 1805 przy otwarciu gimn. krzemienieckiego, b. w. m. i r., 1805 (DS.).

5619. R. *1805*. **Uniwersytet wileński, Katalog książek (toż po franc.) 1805, 1806; Jarkowski A., Mowa przy odebr. dyplomu, Krzemieniec 1805; Jarkowski H., Mowa przy rozpoczęciu kursu, Poczajów 1805; Ustawa towarzystwa Kasyno, Wilno 1805; Tupolski A., Kazanie przy wejściu J. Bułhaka, Wilno 1805 (DS.).**

5620. Langie Kaz., Obraz cen zbożowych w Warsz. 1805—1861, Lipsk b. r. (1862).

R. 1805, zob. Nr. 5227.

5621. R. **1806**. **Z. Austryacki**. Cyrkularz gubernialny względem podatku od majątków i t. d., Lwów 1806 DS.

5622. R. **1806**. Juventus gymn. Leopol. 1806; — Nomina iuv. gymn. Cracov. 1806 (DS.).

5623. R. **1806**. **Z. Pruski**. Publicandum wegen Einführung des neuen Accisetarif in Alt Ost-Preussen und Litthauen auch in West-Preussen und dem Netz Districte, Berlin d. 22. Mai 1806; — Instruction z. Regulirung d. Unterthan Verhältnisse, Białystock 1806 (DS.); — Dwa dokumenta ku przypomnieniu, Warta 1880 Nr. 315.

5624. R. **1806**. Linde S. B., Mowa na otwarcie liceum, Warsz. 1806; — Toż, na popis, Warsz. 1806 (DS.).

5625. R. **1806**. **Z. Rossyjski**. Catalogus praelect. univ. Vilnensis 1806; — Dowód postępów, Wilno 1806; — Capelli L. A., Oratio habita Vilnae 3. kal. Julii a. 1806; — Reddig J., Mowy przy rozp. nauk, Wilno 1806; — Materye z nauk w gimn. wołyńskiem 1807; — Czacki T., Mowa o pożytkach z wyk. publ., Krzemieniec 1806; — Tenże, Odezwa do uczniów 1806; — Tenże, Plan szkoły mechaniki 1806 (DS.).

5626. **Uwagi względem poddanych w Polsce 1806 DS.**

5627. **Napoleon I.** Campagne de la grande armée en Saxe et Prusse et en Pologne en l'an 1806 et l'an 1807, ou Recueil des Bulletins et de toutes les pièces officielles [Suite aux Campagnes d'Italie en l'an XIV. (1805)], Paris 1807; — Goujon A., Campagnes de Prusse, de Pologne et d'Autriche (1807—9) (Bulletins officiels), t. II., Paris 1821; — (Lombard) Matériaux à l'hist. des années 1805, 1806, 1807, Frankf. et Leipzig 1808; — Gentz F., Mémoires et lettres, hrsg. v. Schlesier, Stuttg. 1841; — Marquessac U., Napoleon et l'Angleterre, campagne de Pologne, Paris 1842 t. 2 (Por. R: Demokrata pol. 1843 str. 118); — Ernouf, Les Français en Prusse 1807—1808 (Paris 1878 ?); — Massenbach C. v., Betrachtungen und Aufschlüsse über die J. 1805—1806, Frankf. u. Leipzig 1808; — Beiträge zur Gesch. des Krieges in Preussen, Schlesien und Polen in den Jahren 1806 und 1807, Amsterdam 1807, Köln 1809 t. 5; — Schladen, Preussen in J. 1806—1807; — Tagebuch und poln. Denkschriften, Mainz 1845; — Höpfner E., Der Krieg 1806—1807, Berlin 1850, 1855 (na podst. aktów): — Adair S. R., Historical memoir of a mission to Vienna 1806, Lond. 1844 (po niem., Berlin 1846); — Denkwürdigkeiten des Staatskanz. von Hardenberg, hrsg. v. Ranke (Berlin 1877); — Both G., Relation der Schlacht bei Pułtusk d. 26. December 1806, bei Preussisch-Eylau d. 7. und 8. Febr. 1807, bei Heilsberg d. 10. Juni 1807, bei Friedland d. 14. Juni 1807 (z tłóm. franc. i planami tychże bitw), Berlin, b. w. m. i r.

5628. **Napoleon I.** Zbiór urzędowych wiadomości armii wielkiej od 7. października aż do 3. listopada 1806, Poznań 1806; — Dąbrowski J. H. i Wybicki J., Odezwa do Polaków, Berlin 1806; — Milhaud, Rozkaz w imieniu cesarza i króla Napoleona, War. 27. listopada 1806; — Radzymiński J., Uniwersał na pospolitą obronę 2. grudnia 1806, Poznań 1809; — Gliszczyński A., Proklamacya do rycerstwa województwa kaliskiego d. 6. grudnia (plakat), Kalisz 1806; — Ustanowienie rekruta 15. grudnia 1806; — Radziminski J. Lubicz wda gnieźnieński, Uniwersał na pospolitą obronę, Poznań 29. grudnia 1806; — Traffarski Łuk., Mowa do rycerstwa wdztwa sieradz., Warsz. 1806; — Program względem przyjęcia Napoleona I., War. 1806 (DS.); — Zbiór krótki wierszy, pism i mów patryotycznych od r. 1806, Warsz. 1808 (str. 377 i rycina).

5629. R. *1806*. **Zwei Opfer Napoleonischer Willkür in Posen im J. 1806, Ztschrft. f. Gesch., Posen 1884 III.; Po bitwie pod Jeną, Rok 1806—1807 (z dokumentów współczesnych), Czas 1870 Nr. 185 i n.**

5630. **Regulamin mustry dla piechoty wojska polskiego, Rawicz 1806, 1807 DS.**

5631. R. **1806**. Kościuszko T. A. B., Au peuple français, Paris 1806 (2 ed.) (toż po pol.: Do ludu francuskiego, b. w. m. d. i r.).

5632. R. **1807**. **Napoleon I.** Małachowski St. N., Uniwersał donoszący o ustanowieniu

komisyi rządowej i o rozpoczęciu jej urzędowania 18. stycznia 1807, Warsz. 1807; — Odezwa komisyi rządowej do obywateli d. 21. stycznia (plakat), Warsz. 1807; — Komisya rządząca, Chcąc na mocy dekretu Najj. Ces. Francuzów i króla włosk. Napoleona W. położyć ogólne zasady (podp. Stan. Małachowski prezes), War. 1807; — Dziennik praw z 22. lipca 1807, Warsz. 1807; — Ustanowienie sądziów pokoju z d. 30. stycznia 1807, Warsz. 1807; — Uchwała komisyi rządowej względem posp. ruszenia 12. lutego, Warsz. 1807; — Urządzenie tymczasowe skróconego postępowania sądowego 29. lutego 1807, Warsz. 1807; — Uchwała komisyi rządowej względem wojskowych d. 31. marca 1807, Warsz. 1807; — Obwieszczenie magistratu m. Warszawy o zachowywaniu w mieście czystości 9. kwietnia 1807 (podpisane przez prezydenta Węgrzeckiego); Organizacya sądów 6. czerwca 1807 do 10. lipca 1807 (ziemskich, apelacyjnych, powiatowych, miejskich), Warsz. 1807; — Poniatowski Józef, Obwieszczenie o zgłaszaniu się osób składających ofiary 1. lipca 1807; — Potocki A., Obwieszczenie komisyi rządzącej względem hazardownych gier, War. 1807 (DS.).

5633. R. 1807. Wybicki J., Odezwa względem zaciągu do strzelców 1807; Szwejkowski W. A., Mowa do nowozaciężnych obrońców ojczyzny 8. marca 1807, w Płocku 1807; — Woronicz J., Kazanie przy poświęceniu chorągwi pol., Warsz. 1807; — Stawiarski J. Fr., Mowa z powodu zasadzenia Orła Białego, Warsz. 1807; — Sobolewski P., Mowa do publ. przed ratuszem zgromadzonej 1807 (DS.).

5634. R. *1807*. Ewaluacya pieniędzy pruskich i francuskich 23. stycznia 1807; Godebski C., Przepis musztry i obrotów dla piechoty francuskiej r. 1791 (tłumaczenie), Warsz. 1807—1808, 1811 (DS.).

5635. **Księstwo Warszawskie**. Bulletin (concernant les articles du traité de Tilsitz), Var. 1807 (Por. Bibl. war. 1847 III.), *zob.* Nr. 5538; — Ustawa konstytucyjna Księstwa Warszawskiego (dan w Dreźnie 22. lipca 1807, podp. Napoleon), Warsz. 1807, Toruń 1807; Toż, r. 1807 w 4, str. 7 (dodana do Gazety koresp. warsz.); — Uchwała komisyi rządowej przeciw donataryuszom d. 26. sierpnia 1807 (plakat z pieczęcią, podp. Małachowski St. N.), Warsz. 1807; — Obwieszczenie o podziale ks. warszawskiego na departamenta i powiaty donoszące 30. grudnia 1807 (DS.).

5636. **Uwagi**. Bielawski G., Projekt do konstytucyi, Warsz. 1807; — Staszic St., O statystyce Pol., Warsz. (2 ed.) 1807 (toż po franc.); — Surowiecki W., List do przyjaciela nad Wartą, Warsz. 1807, 2 ed.; Tenże, Uwagi względem poddanych, Warsz. 1807; — Szaniawski J. K., Korespondencya w materyi kraju, Warsz. 1807; — Łęcki J., List do Szaniawskiego, Warsz. 1807, List do Orchowskiego, Warsz. 1807 (DS.)

5637. **Dziennik praw** X. Warszawskiego, Warsz. 1808—1814; — Dziennik dekretów sądu kassacyjnego X Warszawskiego, War. 1811—12 I.—II.; — Boeck G. A., Archiv sämmtlicher für das Grossherzogthum Warschau in Justizfach erschienenen Gesetze 1808; — Lipiński J., Zbiór uchwał i ogólnych urządzeń Izby edukacyjnej od czasu jej ustanowienia, Warsz. 1809; — Skorowidz dzienników praw X. Warszawskiego i król. Polskiego, t. 45, Warsz. 1853.

Kodeks Napoleona i inne, zob; Nr. 1234.

5638. **Księstwo Warszawskie** Specifikacya ogólna przychodów ks. warszawskiego z wyszczególnieniem departamentów i rodzaju podatków 1808; — Ustanowienie używania papieru stępl., Warsz. 1807; — Urządzenie moratorii, Warsz. 1807; — Tabella, ile na rok 1807 dodatku zapłacono 1807; — Taryfa domów miasta Warszawy dla wygody publicznej wydana we wrześniu 1807, a poprawiona w lipcu 1808 (Toż, z dołączeniem cyrkułu 8. czyli Pragi 1812); — Instrukcya dla komór celnych i konsumcyjnych ks. warsz., jak sobie przy układaniu rachunków rocznych postępować mają (War. 1807), Toż, bez osobnego tytułu 1810; — Toż, jak sobie przy odkryciu kontrawersyj postępować mają, Warsz. 1807; — Instruktarz jener. celny, 2 ed., Warsz. 1807; — Organizacya notaryuszów i szkół prawa, Warsz. 1807 i 1812 (DS.)

5639. Raczyński J. N., Korespondencya sześcioletnia władz duchownych z rządem świeckim ks. warszawskiego, Warsz. 1816.

5640. R. **1807**. Lipiński J., Sprawa z 5 letn. urzędowania kom. ed., War. 1812; — Popis liceum war., War. 1807; — Toż, Pijarów, Warsz. 1807; — Linde S. B., Mowa na popis liceum, War. 1807; — Popis szkoły w Bojanowie, Rawicz 1807 (DS.).

5641. R. *1807*. Organizacya sklepu tow. dobroczynności, Warsz. 1807 DS.

5642. Przedruk listu J. U. Niemcewicza pisanego 16. marca 1807 z Elisabet Thown do p. Lux, Orzeł biały 1820.

5643. R. **1807**. **Z. Austryacki**. Patent o porządku leśnym 1807 (po pol. i niem.); — Rozporządzenie gub. Gal. zach. względem gaszenia pożarów, Kraków 1807; — Ankündigung der im Monate März 1808 in der Kreisstadt Lublin zu verkaufenden Galizischen Staatsgüter, Lemberg d. 20. Decemb. 1807; — Tabell. Uebersicht der galiz. Staatsgüter 1807 (DS.).

5644. Gawroński A., Ep. past. ad clerum regularem circulorum Sandecensis, Bochnensis et Myślenicensis dioec. Crac. (1807); —

Łopieński K., Powitanie Kickiego arcyb. lw., Lublin 1807 (DS.).

5645. R. **1807**. Juventus gymn. leop. 1807; — Nomina iuvenum, Crac. 1807; — Juventus gymn., Zamość 1807 (DS.).

5646. R. **1807**. **Z. Rossyjski**. Aleksander I., Ukaz rządzącemu Senat., Ptrsb. 21. grudnia (z ustanowieniem komisyi sądowo-edukacyjnej do litewskich, białoruskich i mińskiej gubernii) 1807; — Toż, Petersburg 21. grudnia (o funduszu edukacyjnym) 1807; — (Gubernator) Do JW. cywilnego litewsko-wileńskiego gub. od marszałka pow. wileńskiego (są tu sposoby zachowania prow. od głodu do nowego żniwa) 7. Julii 1807 (DS.).

5647. R. **1807**. Ustawy dla szkół paraf. gub. woł., kijows. i podol. 1807; — Przedstawienie ministra interesów wewnętrznych o ustanowieniu szkoły jeometrów przy gimn. wołyńskiem, potwierdzone 27. lipca 1807; — Czacki T., O komisyi eduk. w Litwie b. m. 1807; — Prospekt lekcyj w uniw. wileń., Wilno 1807; — Dowód rocznego postępu w naukach, Wilno 1807; — Osiński A., Mowa przy rozpoczęciu popisów, Krzemieniec 1807 (DS.).

5648. Do Najj. Aleksandra I., Przy złożeniu przysięgi 12. (24.) grudnia w Drohiczynie 1807; — Kubeszowski K. X., Kazanie przy przyłączeniu obw. Białostockiego 1807; — Wiersz z okol. przysięgi, Białystok 1807 (DS.).

5649. Collegium eccl. archidioec. Mohilew., Połock 1807 DS.

5650. Lista kawalerów orderu św. Stanisława od r. 1807 -1818 inclusive 1818.

5651. **Trzecieski St., Mowa 15. sierp. w Mińkowcach 1807 DS.**

5652. R. **1808**. **Księstwo Warszawskie**. Fryderyk August, Dekret zawierający wypuszczenie dóbr narodowych w dzierżawną zastawę 1808; — Instrukcya ogólna tycząca się ułożenia ksiąg obywatelskich, War. 1808; — Obwieszczenie względem sumy koekwacyjnej, którą depart. poznański innym departamentom ma wynagrodzić 1808; — Informacya dla wojskowych względem aktów narodzenia, małżeństwa i zgonu 28. lipca 1808; — Zbiór przepisów i ustaw na przewinienia i wykroczenia urzędników skarbowych, Warsz. 1808; — Regulamen pocztowy X. Warszawskiego 1808; — Prospekt dla urzędników stanów cywil., Warsz. 1808; — Magistrat policyi stoł. m. Warszawy zdaje sprawę J. Król. Xiąż. Mci (Fryd. Aug.) względem usunięcia żydów z głównych ulic stolicy, Warszawa 11. grudnia 1808 (podp. Węgrzecki) 1808 (DS.).

5653. Raczyński J., List pasterski 23. maja, Warsz. 1808; Epistola encyclica ad clerum universum archidioec. Gnesn. et dioec. Vars. d. 25. Nov. 1808; Odezwy do przełożonych zgromadzeń zakonnych 1808; Odezwa do Imci X. X. dziekanów archidyecezyi i dyecezyi warsz. 1808; — Górski J. A., Episcopus Kielcensis, Universo dioecesis nostrae kielcensis clero salutem et benedictionem (toż po pol.) 1808 (DS.).

5654. R. **1808**. Regulamen szkół elementarnych (podp. S. Potocki i Lipiński), Warsz. 1808; — Instrukcya dla dozorców szkolnych 16. październ. 1808, wydanie Izby edukacyjnej, b. w. m. dr. (podp. Stan. Potocki) 1808; — Uchwała stanowiąca komisye egzeminacyjne, Warsz. 1808; — Potocki St., Odezwa izby edukacyjnej do obywateli 1808; — Popis liceum, Warsz. 1808; — Popis szkoły Pijarów 1808; — Linde S. M., Mowa na popis liceum, Warsz. 1808 (DS.).

5655. R. **1808**. Małachowski St. (Nałęcz), Mowa 2. grudnia 1808 (po franc. i niem.); — Kamieński Jan, Mowa w dniu wprowadzenia kodeksu Napoleona w Łomży 1808; — Sotrean Józef, Mowa na pogrz. Erazma Mycielskiego pułk. wojsk pol. 3. marca 1808, Kalisz 1808 (DS.).

5656. R. **1808**. Potocki S., Mowa w tow. przyj. nauk 1808; — Albertrandy J., Mowa na posiedzeniu tow. przyj. nauk, Warsz. 1808 (DS.).

5657. R. **1808**. Chrucki J. K., System banku kombinowanego, Warsz. 1808; — Marciszewski J., Regestra dochodu i rozchodu, Warsz. 1808; — Szwejkowski W. (prof. szkoły płockiej), Uwagi nad wyższ. szkołami pol. w porównaniu do niemieckich, Warsz. 1808; — Jeziorowski J., O urządzeniu seminaryum nauczycielskiego, Poznań (toż po niem., Posen) 1808 (DS.).

5658. R. **1808**. Wypis z testamentu Jacka Bzowskiego (uwłaszczenie włościan), Pam. warsz. Bentkowskiego 1817.

5659. **R. 1808. O. J., Mowa (massońska). War. 1808; Burrett E., View of the praesent state of Poland, Londyn 1808 (DS.).**

5660. R. **1808**. **Z Austryacki**. Konsygnacya dóbr kameralnych galicyjskich w czerwcu 1808 (przed publ. licytacyą w Krakowie) 1808; — Unterricht, wie sich in Ansch. d. mit d. abtr. Besitzer zu benehmen sey, Lemb. 1808; — Artykuły wojskowe, Wiedeń 1808 (DS.).

5661. Angełłowicz A., Archierejskoje posłanie, Lwów 25. września 1808; — Tenże, Ordnung u. Ceremonien, Wien 1808; Porządek i ceremonie, Lwów 1808; — Ziegler J., Litterae pastorales, Kraków 1808 (DS.).

5662. R. **1808**. Juventus gymnasii leopoliensis 1808; — Nomina iuvenum gymn. cracoviensis, Kraków 1808 (DS.).

5663. R. **1808**. (Prusy). Urządzenie dla wszelkich miast w monarchii pruskiej, Wrocław 1808 DS.

5664. R. **1808**. **Z. Rossyjski**. Aleksander I., Dyploma dla kupców imperyum rosyjskiego, Petersburg 10. września 1808, Przedruk w Wilnie t. r. DS.

5665. R. **1808**. Ukaz rządzącemu senatowi ustanowienia rzymsko-kat. seminarium przy uniw. wileńskim 1808; — Tomaszewski Aug., Kazanie na otwarcie głównego seminaryum w Wilnie 1808; — Spis łacińskich duchownych mohilewskiej arch. diec., Mohilew 1808; — Skirniewski M., Kazanie na uroczystość konsekr. bisk. Strojnowskiego H. w Łucku 1808; — Tenże, Kazanie w dzień pośw. nowo wybudowanego przez Waler. Strojnowskiego w Horochowie kościoła, Łuck 1808; — Kowalski K., W dniu poświęcania kościoła w Wietrychowicach 1808 (DS.).

5666. R. **1808**. Otwarcie komisyi sądowej edukacyjnej dla gubernii litewskich 1808; — Tabella sum z szacunku dóbr dawniej Jezuickich stósownie do ukazu z 21. grudnia 1807 przez komisyę sądowo-edukacyjną d. 6. października 1808; — Praelectiones in universitate Vilnensi, Wilno 1808, toż po pol.: Prospekt lekcyj; — Dowód rocznego postępu, Wilno 1808; — Odmiany w radzie uniw. wileńs., Wilno 1808; — Popis kandydatów nauczycielskich, Wilno 1808; — Frank J., Acta instituti clinici, Wilno 1808; — Tenże, Discours 1808; — Materye nauk w gimnazyum wołyńskiem, Warsz. 1808; — Czacki T., Odezwa do uczniów, b. m. 1808; — Tenże, Obwieszczenie, b. m. 1808; — Osiński A., Kazanie przy otwarciu nauk w gimn. wołyńskiem, b. m. 1808; — Tenże, Mowa przy rozpocz. popisów, b. m. 1808; — Słowacki Euz., Mowa przy rozp. popisów rocznych w gimn. wołyńskiem, b. m. 1808; — Prospekt szkoły Brzeskiej, Wilno 1808 (DS.).

5667. R. **1808**. Organizacya instytutów wakcynacyi 17. maja 1808, Wilno 1808; — Heyman H., Discours prononcé lors de l'instalation de l'Institut de Vaccination le 17. Mai 1808, Vilna 1808 (DS.).

5668. Strojnowski W., O ugodach dziedziców z włościanami na hrabstwie Horochowskiem, Wilno 1808 (DS.), *zob.* Nr. 5658.

5669. Aleksander I., Reskrypt potwierdzający towarzystwo dobrocz. ustanow. w Wilnie, Petersb. 1808; — Ustawy towarzystwa wileńskiego dobr zynności, Wilno 1808; — Ustawy towarzysoc adobroczynności nowogrodzkiego 1808 (DStw.).

5670. **Der Congress** zu Erfurt (Nr. 2 obejmuje rzecz o Polsce), Dresden 1808 DS.

5671. R. **1809**. **Księstwo Warszawskie**. Poniatowski J. minister wojny, Dekret króla przebaczający zbiegom, 25. stycznia 1809; — Hebdowski (generał następca ministra wojny), Instrukcya dla komendantów placu, Warsz. 1809; — Artykuły wojskowe, Warsz. 1809 (DS.).

5672. **Sejm**. Obrady głównego sejmu 1809, Pam. warsz. 1809; — Fryderyk Aug., Mowa miana przy otwarciu sejmu d. 10. marca 1809, b. w. m. 1809; — Łuszczewski J. P., Mowa ministra spr. wewn. w sejmie 10. marca 1809 (2 ed.), War. (toż po franc.) 1809; — Woronicz J., Kazanie w czasie otwarcia sejmu, Warsz. 1809 (toż po franc. i niem.); — Głos Byszewskiego na posiedzeniu komisyi dnia 13. marca 1809; — Głos Byszewskiego T. na posiedzeniu dnia 20. 1809; — Kamieński J., poseł z powiatu dąbrowskiego, Odezwa do Izby poselskiej (1809); — Kuczyński D., Kopia do J. W. posła N. N. dd. Warszawa, 24. lutego 1809, Warszawa, 1809; — Uwaga Karnkowskiego St. posła depart. płockiego z powiatu wyszogrodzkiego stanom sejmującym d. 17. marca 1809 podana 1809; — Odezwa tegoż do Senatu d. 21. marca 1809 podana 1809; — Karski J., Odezwa posła radziejowskiego do prześw. Rady Stanu i całej Publiczności d. 15. marca 1809, War. 1809; — Tenże, Zbiór myśli posła radziejowskiego, Warsz. 1809; — Dalsze tłómaczenie myśli posła radziejowskiego, Warsz. 1809; — Staszic St., Do sejmu, Co się z nami stanie, Warsz. 1809 (2 ed.); — Jakubowski Pasch., Projekt do prawa oszczędności 1809 (DS.).

5673. R. **1809**. Instrukcya do wymiaru zboża laską, korcową zwaną, 21. marca 1809 approbowana, Warsz. 1810 (podp. Dembowski T.); — Prawo uchwalone d. 13. maja 1809, Warsz. 1809 (DS.).

5674. Raczyński Ignacy arcyb. gniezn., (List pasterski) Dan w Warszawie 16. Aug. 1809 DS.

5675. **Wojna 1809**. Pelet J. G. G., Mémoires sur la guerre de 1809, Paris 1824 (i 4 t.; — Goujon A., Campagnes (Bulletins officiels), *zob.* Nr. 5540; — Oesterreichs Kriegsgeschichte im J. 1809, Altenb. 1809 3 t. (Europens Palengenesie, Sammlung der wichtigsten Materialien z. neueren Gesch., I. część); — Stutterheim v., Gesch. des Kriegs v. 1809, Wien 1811, Ciąg dalszy: Welden L., Der Krieg 1809, Wien 1872 (także po franc.); — Valentini Fr., Versuch einer Gesch. des Feldzugs 1809, Berlin 1812, 1818; — Baur C., Krieg v. 1809, München 1812; — Schneidewind F. J. A., Der Krieg

1809, Schaffh. 1842, 1845. Augsburg 1850; — Oest. Militair. Ztschrft. 1844 I.; — Höfler E., Feldzug v. 1809, Augsburg 1858; — Duncker, Friedrich Wilhelm III. im J. 1809 (? Lipsk 1880); — Klinkowström, Aus der Alten Registratur der Staatskanzlei, Wien 1870 (negocyacye o pokój w Wiedniu).

5676. **Wojna 1809**. Sołtyk R., Relations des opérations de l'armée aux ordres du Prince Joseph Poniatowski pendant la campagne de 1809 en Pologne contre les Autrichiens, Paris 1841; — Rys historyczny kampanji z r. 1809, Poznań 1869 (Dokumenty w dodatkach), *zob. Opracowania;* — Potocki St., Odezwy rady stanu do Polaków 1809; — Urządzenie szpitalów dla wojsk polsk. X. warsz., Warsz. 1809; — Taryfa racyi żywności i furażu należących oficerom 1809; — Obwieszczenie komisyi do przyjmowania ofiar 1809; — Deklaracya dworu wiedeńskiego podana dworowi francuskiemu 1809; — Karol (arcyksiążę), Odezwa do wojska w Wiedniu d. 6. kwietnia 1809, Lwów 1809; — Rozkaz do armii w Wiedniu 1809 roku (podp. arcyks. Karol); — Ferdynand d'Este, Proklamacya 14. kwietnia 1809 (po franc. i pol.); Do obywateli m. Warszawy (po niem. i pol.), Warsz. 23. kwietnia 1809; Odezwa z 25. kwietnia 1809; — Poniatowski J., Do obywateli galicyjskich, Kraków 1809; — Napoleon I., Rozkaz dzienny w kwaterze cesarskiej w Szoenbrunie 1809; Odezwa dd. w kwaterze ces. w Szoenbrunie d. 15. Maja 1809 (odezwa do Węgrów); — Hebdowski K., Rozkaz dzienny, Lublin 1809; — Lewicki, Odezwa rządu centralnego do obywatelów, Lublin 1809 (DS.); — Zdobycie Zamościa 1809, Dzien. liter. 1864; — Skotnicki O. X., Odezwa do litości Polek, Zamość 1809; — Kunasiewicz St., Lwów w r. 1809, Ruch literacki 1877, Odb. Lwów 1878, *zob. Opracowania;* — Rożniecki Al. (generał), Oznajmienie zajęcia Galicyi przez wojska polskie 27. maja, Lwów 1809; — Fischer S. (generał), Rozkaz dzienny, Lwów 1809; — Rożniecki Aleksander (generał), Odezwa do Lwowianinów 28. maja 1809, z Żółkwi 1809 (także Kuryer litewski Nr. 36); — Błeszyński Hip. (podpułk. komend. m. Lwowa), Odezwa dana we Lwowie 1. Junii 1809 (po pol. i niem.) 1809; — Siemianowski H., Obwieszczenie policyi co do rozsiewanych fałszywych wieści, Lwów 1809; — Golicyn Dymitr X., Proklamacya generała rossyjskiego na wejściu wojsk rosyjskich do Galicyi 28. maja 1809 (po pol. i ross.), Lwów 1809; — Rząd wojskowy tymczasowy centralny pod protekcyą Napoleona W., Odezwa, Lwów 5. czerwca 1809; — Błeszyński Hip., Zalecenie plackomendanta m. Lwowa 15. czer., Lwów 1809; — Tenże, Odezwa, Lwów 7. czerwca 1809; — Magistrat (Lwowa) do obywateli 8. czerwca 1809 (podp. Koberwein); — Tenże, do piekarzy, rzeźników (taksa) 11. czerwca 1809; — Rząd centralny wojskowy pod protekcyą Napoleona W. stanowi co następuje, Lwów 10. czerwca 1809 (2 ed.); — Sokolnicki M., Wyjątek z raportu generała brygady 16. czerwca 1809, z Sandomierza 1809; — Rząd tymczasowy, Lwów 19. czerwca 1809; — Egermann J., Uwiadomienie, dan we Lwowie 21. czerwca (po pol. i niem.) 1809; — Dembiński Felix, Wojsko polskie, dywizya druga, dan w obozie pod Sławkowem 1. lipca 1809; — Rembieliński R., Obwieszczenie względem rekwizycyi 15. lipca 1809; — J. F. N., Bracia! Polacy! (odezwa) wierszem 25. lipca 1809; — Wyszczególnienie straty, którą wojska austryackie od rozpoczęcia wojny w zabitych, rannych i jeńcach poniosły 1809 (DS.); — Bychowiec J., List o wojnie, b. m. 1809; — Trzy listy Amilkara Kosińskiego po odbytej kampanii, Tyg. lit., Poznań 1842 t. V.

Wybranowskiego Pamiętniki, zob. Kroniki.

5677. Wojakowski M., Kazanie w czasie powstania Galicyi 1809; Skotnicki O. ks., Mowa z okazyi powstania Ojczyzny 28. maja 1809, Zamość 1809; Rutkowski W., Kazanie w czasie powstania obydwóch Galicyi, Warsz. 1809; Skorupka M., Głos 15. sierpnia w Krakowie, Kraków 1809; Kochanowski M., Do J. O. książ. Józefa Poniatowskiego, Głos przy ofiarowaniu starodawnej chorągwi miejskiej, b. m. (1809); Sawiczewski J., Mowa w kollegium nowodworskiem w rocznicę wejścia wojsk zwycięzkich 15. lipca 1809, 1810; Angelłowicz A., Uwagi patryoty austryackiego, Lwów 1809 (toż po niem. i franc.); (Napoleon I. i Wojna 1809, Wiersze na cześć, Por E. 1809: Jaworski, Kamieński J., Koźmian K., Molski, Niemcewicz, Osiński, Polska, Przybylski, Soczyński, Wężyk, Wiersz).

5678. List jenerała hiszpańskiego Palafoxa do jenerała francuskiego Lefeburo z hiszpańskiego przełożony, b. m. 1809.

5679. R. **1809. Księstwo Warszawskie**. Instrukcya objaśniająca organizacyą prefektur w d. 2. sierpnia 1809 wydana, Warsz. 1810; — Regulamin kasowy X. warszawskiego 18. sierpnia 1809; — Instrukcya hipoteczna z d. 31. sierpnia 1809; — Instrukcya dla rewizorów jeneralnych miejskich d. 20. wrześ. 1809, b. w. m. i r.; — Zbiór przepisów i ustaw dla władz skarbowych, Warsz. 15. października 1809; — Instrukcya względem rewizyi regestrów podatku patentowego, b. w. m. 1809; — Instrukcya dla pisarzów celnych i exaktorów konsumcyjnych, ed. 2. i 3.; — Instrukcya dla inspektorów wydziałowych, b. w. m. i r. (Warsz. 1809); — Instruktarz jeneralny celny z 15. kwietnia 1807 ze zmianami 20. listopada 1809, Warsz. 1809; — Wydział sprawiedliwości w X. Warszawskiem, Imiona osób w tem ministerstwie, Warsz. 1809, 1810 (DS.).

5680. R. **1809**. Urządzenie szkoły głównej krakowskiej r. 1809, Kraków 1810; — Stadnicki A., Doniesienie o mającej utworzyć się szkole norm. wzorowej, Kraków 1809; — Uwiadomienie o szkole nauczycielskiej łowickiej, Łowicz 1809; — Pytania

na popis publ. w szkole bydgoskiej 1809; — Linde S. B., Mowa na popis 1809 (DS.).

5681. R. **1809**. Staszic St., Zagajenie posiedzenia tow. przyj. nauk, Warsz. 1809.

5682. Sentence du Trib. de Varsovie au sujet de la terre de Kenszyce. Wiedeń 1809 DS.

5683. R. **1809**. **Z. Austryacki.** Obwieszczenie administracyi cyrkułu krakowskiego względem soli 28. września 1809; — Obwieszczenie administracyi cyrkułu krakowskiego względem podatków 4. listopada 1809 (DS.); — (Franciszek I. ces.) Podobizna listu własnoręcznego Franciszka I. pisanego do K. M. Ossolińskiego, w Wiedniu 23. lutego 1809, Lwów 1851 (także Skarbiec pol. Kamińskiego 1859).

5684. R. **1809**. Ordnung der Vorlesungen, Lwów 1809; — Juventus gymn. leopoliensis 1809 (DS.).

5685. Fundgruben des Orients (Mines de l'Orient), Bd. I., II., Wien 1809–1811 (Dabei liegt ein Brief des Grafen Rzewuski an Prof. Tychsen).

5686. R. **1809**. **Z. Rossyjski**. Czyż, Rel. do gen. zgrom. gub. lit.-wileńskiej 7. stycz. 1809; — Lachnicki A. D., Głos przy zagajeniu elekcyów powiatowych wileńskich, Wilno 17. stycznia 1809 (DS.).

5687. R. **1809**. Kopia imperat. wilenskomu uniwersytetu powielenie obiawit' czto pobiegi uczaszczych sia wstuplenia w czużia wojska tierpimy byt nie mogut, Pietr Zawadowskij Nr. 571, Augusta g. 1809 (po ross. i pol.) 1809 DS.

5688. Dederko J., List biskupa mińskiego 1809 DS.

5689. R. **1809**. Praelectiones in univ. Vilnensi, Wilno 1809; — Prospekt lekcyj 1809; — Dowód rocznego postępu, Wilno 1809; — Popisy kandydatów stanu nauczycielskiego, Wilno 1809; — Institutiones theologiae, Vilnae 1809; — Institutiones morales, Vilnae 1809; — Materye nauk w gimn. w o ł y ń s k i e m 1809; — Wzór i porządek nauk w gimn. wołyńskiem 1809; — Ustanowienie szkoły ogrodniczej przy wołyńskiem gimnazyum 1809; — Czartoryski A. J. X., Kopia listu do J. W. T. Czackiego (po zwiedzeniu gimnazyum krzemienieckiego), z Międzyboża 3. sierpnia 1809 (DS.).

5690. R. *1809*. Układ nowego ustanowienia dobroczynności pod n. Instytut macierzyństwa 7. Nov. 1809 Wilno 1809; Ustanowienie tow. brzeskiego dobroczynności, Warsz. 1809 (DS.).

5691. R. **1810**. **Księstwo Warszawskie** O organizacyi p r e f e k t u r w Warszawie d. 2. stycznia 1810 (Łuszczewski J. P.), Warsz. 1810; — Informacya dla prefektów dep. księstwa warszawskiego 1810; — Odezwa z 26. stycznia 1810 z administracyi powiatu 1810; — Instrukcya względem konfrontowania kosztów celnych (bez tyt., m. dr. i r.), Warsz. 11. marca 1810; — Informacya prezydentom, burmistrzom, wójtom lub ich zastępcom, przy układaniu ksiąg ludności gminnych 4. maja 1810; — Instrukcya dla kontrolerów kas celnych i konsumcyjno-poborowych, War. 5. września 1810 (2 różne); — Postanowienie policyjne względem przyprowadzania bydła na jarmarki i targi 3. paźdz. 1810; — Tymczasowa instrukcya do odbywania czynności miejskich z 20. paźdz. 1810 (z franc.), Płock 1810; — Instrukcya dla dyrekcyów skarbowych departamentowych wydana 15. grudnia 1810; — F r y d e r y k A u g u s t, Wypis z protokołu sekretaryatu stanu w Dreznie 1. grudnia 1810 (postępowanie, tyczące się utworzenia biletów kasowych); — Tenże, Dekret stanowiący bilety kasowe księstwa warszawskiego (17. grudnia 1810); — Wydział s p r a w i e d l i w o ś c i, Warsz. 1810; — Srzedziński F. P., Urządzenie policyi i porz. w sądach apel. i trybunałach (z franc.), Warsz. 1810; — Ogłoszenie prawideł i zasad w o l n e g o h a n d l u w Krakowie, Kraków 1810; — Przepisy i wzory dla urzędników stanu cywilnego, Warsz. 1810; — Instrukcya szczególna dla oficyalistów pocztowych, cz. I., Warsz. 1810; — Instrukcya dla wydziału solnego przy ministeryum skarbu 1810; — Informacya względem pobierania i kontrolowania cła transytowego, b. w. r. (War. 1810); — Dembowski J. J., Instrukcya do wymiaru zboża, Warsz. 1810; — S p e c y f i k a c y a ogólnych p r z y c h o d ó w ks. warsz. z wyszczególnieniem departamentów i rodzajów podatku 1810 (DS.).

5692. R. **1810**. Grzymała Winc., Mowa w dzień przysiąg na wierność Fryd. Aug. d. 14. styczn. 1810 w Zamościu, Zamość 17. stycznia 1810; — Russocki M., Dnia 7. maja 1810 roku do Fryderyka Aug. mowa na granicy pow. krakowskiego pod Kwaśniowem, Kraków 1810; — Kochanowski M., Głos do Fryderyka Augusta podczas jego wjazdu do miasta Krakowa d. 7. maja 1810, Kraków 1810; — Kamieński F., Powitanie Fryd. Aug. w dzień przybycia do Krakowa, Kraków 1810; — Kochanowski Michał, Głos do Fryd. Aug., Kraków 1810, Por. **E**. 1810: Markiewicz, Rutkowski, S. M. (DS.).

5693. R. **1810**. Instrukcya dla komendantów placu, b. w. m. 1810; — Przepisy ubiorów dla w o j s k X. Warsz., Warsz. 1810; — Taryfa opału i światła dla oficerów, podoficerów i żołnierzy na kwaterach 1810; — Treść doniesień komenderującego mołdawską armią generała infant. grafa Kamieńskiego, b. w. m. i r. (1810); — Dowód przywiązania oficerów pułku 15. piechoty wiel. Miaskowskiemu pułk. 6. stycznia 1810 (DS.).

5694. Mehliss E. S. C., Liste de 16.000 militaires Français faits prisonniers de 1810 à 1814, Paris 1826.

5695. R. **1810**. Instrukcya szkoły głównej krakowskiej 2. grudnia 1809, Kraków 1810; — Lipiński J., Regulament dla pensyj i szkół płci żeńskiej, Warsz. 1818; — Popis liceum warszawskiego, Warsz. 1810; — Toż, szkoły Pijarskiej, Warsz. 1810; — Toż, Tonnickiej 1810; Toż, szkoły w Bojanowie, Rawicz 1810; — Treść nauk dawanych uczniom szkoły dombrowickiej ks. Pijarów 1810; — Zbiór materyi uczniów szkół litewskich, b. m. 1810; — K. F. X., Mowa przy otw. w Krak. domu św. Jana, Kraków 1810 (DS.).

5696. R. **1810**. Posiedzenie tow. przyj. nauk., Warsz. 1810; — Staszic Stan., Zagajenie posiedzenia tow. przyj. nauk, Warsz. 1810 DS.

5697. R. **1810**. Organizacya towarzystwa gospodarstwa rolnego w X. Warszawskiem 4. kwietnia 1810 DS.

5698. R. **1810**. Kołłątaj H., Uwagi nad położeniem księstwa warszawskiego, Lipsk 1810; — Gley G., Rapport o księstwie Łowickiem, Skierniew. 1810; — Gliszczyński A., Uwagi nad dochodami publ., War. 1810.

5699. R. *1810*. Potocki St., Odezwa do sądu najwyższego w spr. Aleksandry z ks. Lubomirskich Potockiej żony autora, Warsz. 1810; Wywód sprawy Klickich, por. E. 1810 (DS.).

5700. (Massonia). Ustawy szczególne L. BB. PP. Zjedn. pod Wschodem, Warsz. 1810; — Tłómaczenie znaku członka Pol. zjedn. pod Wschodem, Warsz. 1810 (DS.).

5701. Obwieszczenie tyczące się repartycyi produktów przez departament poznański 1810; — Obwieszczenie prefekta departamentu poznańskiego względem czeladzi 1810 (DS.); — Urządzenie tyczące się czeladzi w monarchii pruskiej z 8. list. 1810, Brodnica 1851.

5702. R. **1810**. **Z. Austryacki**. (Franciszek I. ces.) Patent względem podatku spadkowego, Lwów 1810; Taryfa ogólna zmian kursu bankocetli wiedeńskich z kursem złota porówn., b. m. i r. (1810); — Acte de démarcation, *zob*. Nr. 5705 i 5708.

5703. Kicki K. J., List pasterski do archidyecezyi, Lwów 27. grud. 1810 DS.

5704. R. **1810**. Ordnung der Vorlesungen, Lemberg 1810 DS.

5705. R. **1810**. **Z. Rossyjski**. Akt ustupki i traktat rozhraniczenia meżdy E. W. Imperatorom Wsierossyjskom i E. W. Imperatorom Austrijskim, w Lemberhe 7. (19.) marta 1810; — Acte de cession et traité de démarcation (po ross. i franc.), St. Petersbourg 1810 (o obwodzie tarnopolskim); — Postanowienie o rozgraniczeniu gubernii litewsko-wileńskiej 1810 (toż po ross.) (DS.).

5706. R. **1810**. Praelectiones in Universitate Vilnensi, Wilno 1810; — Śniadecki Jan, Zagajenie sesyi publicznej uniwersytetu wileńskiego, Wilno 1810; — Popis kandydatów stanu nauczycielskiego, Wilno 1810; — Popis gimnazyum wileńskiego 1810; — Materye z nauk w gimnazyum wołyńskiem 1810; — Rachunek generalnej kasy gimnazyum wołyńskiego 1810; — Czacki T., Odezwa do nauczycieli 1810; Do uczniów, Krzemieniec 1810; Uwiadomienie, Krzemieniec 1810; List do Osińskiego 1810; Tłómaczenie się Czackiego jako wizytatora szkół przed komisyą reskryptem najwyższym 28. września 1810 roku dla rozważania różnych przedmiotów o wołyńskiem seminaryum ustanowioną, 18. grudnia 1810 r. w Żytomierzu podana, b. m. 1810; — Słowacki Euz., Mowa przy zakończeniu roku szkolnego, Krzemieniec 1810; — Zebranie nauk w szkołach połockich, Połock 1810 (DS.).

5707. R. *1810*. Ustanowienie tow. dobroczynności powiatu nowogrodzkiego, b. m. (Wilno) 1810 (Mohilew: Por. E. 1810: Siestrzeńcewicz S.).

5708. R. **1811**. **Księstwo Warszawskie**. Wypis z protokołu sekr. stanu, W pałacu naszym w Warszawie d. 20. września 1811, Fryd. Aug., Warsz. 1811; — Fryderyk Aug., Dekret egzekucyi podatków (listop. 1811); — Układ Najj. kr. JM. Saskiego z cesarzem austr. względem żup Wieliczki 15. listop. 1811, *zob*. Nr. 5717 (DS.).

5709. R. **1811**. Węgliński Jan (min. skarbu), Instrukcya dla nadstrażników, War. 1811; Instrukcya dla inspektorów wydziałów, Warsz. 1811; Instrukcya rewizorów miejskich i k., Warsz. 1811; Instrukcya dla kontrolorów celnych, Warsz. 1811; — Instrukcya dla pisarzów celnych, War. 1811; — Regulamin kasowy, Warsz. 1811; — Instrukcya dla dozorców magazynowych chleba, legumin i trunków 18. stycznia 1811; — Toż, dla dozorców magazynowych mięsa, opału i światła 16. marca 1811; — Toż, dla dozorców magazynowych furażu 16. marca 1811; — Toż, do spisania kadastru koni W. W. podprefektom i wykomenderowanym oficerom służąca, b. w. m. 1811; — Obwieszczenie względem uregulowania podatku z dóbr duchownych i funduszów duchowoych 1811; — Urządzenie rzezi bydła po wsiach księstwa warszawskiego, Warsz. 1811; — Urządzenie naprawy dróg w depart. warszaws. 1811; — Wykaz prawideł przy sądowych obdukcyach visa reperta zwanych, Kraków 1811; — Przepisy i powinności kadetów szkoły artyleryi w Warszawie 1811; — Bystrzycki J., Instrukcya o założeniu saletrarni, Warsz. 1811 (DS.).

Szematyzm księstwa warszawskiego, *zob*. *Prawo*.

5710. R. **1811. Sejm.** Programma do I. sesyi sejmowej 1811; — Dembowski J. S., Wniesienie na sesyach sejmowych w grudniu 1811; — Wodzyński M., Mowa JW. posła brzeskiego d. 7. grudnia 1811 (o podatkach krajowych); — Ciechanowski F., Mowa bisk. chełms. obrz. gr. kat. w senacie d. 9. grudn. 1811; — Łuszczewski J. P., Mowa ministra w izbie senatorskiej 9. grud. 1811, Warsz. 1811; — Mioduski Jan, Mowa deput. Warszawy w sejmie 18. grudnia 1811; — Węgleński Franc., Mowa posła hrubieszowskiego na posiedz. sejmowem 15. grudnia 1811; — Diehl Karol, Głos deputowanego m. Warszawy cyrkułu 4. d. 15. grudnia 1811; — Matuszewicz T., Mowa ministra z 17. grud. 1811, Warsz. 1812 (toż po niem.); — Owidzki J., Mowa posła lubelskiego na sesyi sejmowej 18. grudnia 1811; — Byszewski T., Głos w sejmie, b. m. 1811; — Godlewski J., Głosy posła maryampolskiego na sejmie roku 1811 z dołączeniem uwag i niektórych sejmu czynności, Warsz. 1814; — Odezwa posła pow. wschowskiego do członków Sejmu 1811; — Programma zakończenia sejmu, Warsz. 1811; — Łańcucki J., Kazanie przy otwarciu sejmu, Warsz. 1811 (DS.).

5711. Wyczechowski P., Projekt utworzenia systemu kredytowego, Warsz. 1811; Tenże, Projekt umorzenia długów prywatnych, Warsz. 1811; — Dembowski J. S., Rozbiór projektu Wyczechowskiego, b. m. 1811; — Gliszczyński A., Uwagi nad projektem amortyzacyi długów ziems., Bydgoszcz 1811; — Miączyński J., Uwagi nad projektem systemu kredytowego, Warsz. 1811; — Tenże, Uwagi nad stanem rolnictwa, Warsz. 1811; — Tenże, Zdanie o powszechnem moratorium, Warsz. 1811; — Projekt do ustanowienia kasy amortyzacyjnej, Rawicz 1811; — Plichta J., O papierowych pieniądzach, Płock 1811 (DS.).

5712. Raczyński I. arcyb., Epistola commonitoria ad decanos super eorum officia, Vars. 1811; — Do duchowieństwa, b. w. m. 1811; — Ostaszewski T., List pasterski, b. m. 1811 (DS.).

5713. R. **1811.** Dembowski J. S., Wniesienie na posiedzeniach dozoru (szkolny depart.) d. 15. lutego 1811, w War. 6. maja roztrząśnione i uwieńczone 1811; — Przepis dla naucz. nauki początkowej, Warsz. 1811; — Otwarcie szkoły prawa i administracyi, Warsz. 1811; — Popis liceum, Warsz. 1811; — Toż, szkoły Pijarów, Warsz. 1811; — Toż, szkoły w Bojanowie 1811; — Toż, szkoły lubelskiej, Lublin 1811; — Toż, szkoły łowickiej 1811; — Krakowskie szkoły depart., Popis półroczny drugi 1811; — Szkoły przygłówne akad. depart. krakowskie 1811; — Program szkoły depart. poznańskiej 1811; — Smolikowski, Na popis szkoły depart. lubelskiej, Lublin 1811; — Wykład materyi w szkole międzyrzeckiej 1811 (DS.).

5714. R. **1811.** Staszic St., Zagajenie posiedz. tow. przyj. nauk, Warsz. 1811 DS.

5715. R. *1811.* (Massonia). Matuszewicz T., Posiedzenie nadzwyczajne Wielkiego Wschodu narodowego 1. grudnia 1811, Warsz. 1811; Obraz urzędników Wschodu franc., b. m. 1811 (DS.).

5716. R. *1811.* Sobański B., Głos w sprawie T. Wierzbowicza 1811; J. F. N. (Jaworski), Głos Krakowa do wojska, Kraków 1811 (DS.).

5717. R. **1811. Z Austryacki.** Układ Najj. króla Im. saskiego Xiąż. warszawskiego z Najj. cesarzem austr. względem jednostronnego zarządu żup Wieliczki zawarty r. 1811, Toż po niem.: Staatsvertrag, Drezno 1812; — Księga ustaw cywilnych wszystkim niemieckim dziedzicznym krajom monarchii austr. powszechna, t. 3, Wiedeń 1811 (oryg. po niem.: Oest. Gesetzbuch v. 1. Juni 1811); — Neue Apothekar-Taxe vom 8. März 1811, Lemberg 1811; — Füger M. A., Kurze Darstellung u. Erläuterung des Finanz-Patentes von 20. Hornung 1811, Lwów 1811 (DS.).

5718. R. **1811.** Ordnung der Vorlesungen, Lemberg 1811 DS.

5719. R. **1811. Z Rossyjski.** Aleksander I., Położenije o razmieżewanii lit.-wil. gub. ukazem z 29. maja 1811, Grodno 1811, *zob.* Nr. 5705; — Położenie gubernii grodzieńskiej, Grodno 1811 (DS.); — Ukaz Aleksandra II. 2. grudnia 1857 r. i memoryał hr. de Maistre z d. 28. grudnia 1811 przedł. Aleksandrowi I., nap. Mann M., Dod. Czasu 1859 III. 9.

5720. Porządek obchodu imienin Aleksandra I., Wilno 1811; Reddig Józef, Kazanie na zaczęcie wyborów gubern. wołyńskich 1811 (DS.).

5721. R. **1811.** Instrukcya dla honorowych szkół dozorców ustanowionych 26. sierpn. 1811 (Czartoryski A. J.), Wilno 1811; — Razumowski hr., Zalecenie dane uniw. wileńskiemu, Wilno 1811; — Praelectiones in universitate vilnensi, Wilno 1811, Toż po pol.: Prospekt lekcyj 1811; — Śniadecki J., W d. 15. wrześ. 1811, Zagajenie posiedzenia uniwersytetu (2 ed.), Wilno 1811; — Dowód rocznego postępu w naukach, Wilno 1811; — Toż, Mińsk 1811; — Materye z nauk w gimn. wołyńskiem, Krzemieniec 1811; — Wzór i porządek nauk w gim. wołyńskiem, Krzemieniec 1811; — Rachunek kasy gimnazyum wołyńskiego 1811; — Czacki T., Odezwa do uczniów, Krzemieniec 1811; — Olędzki F., Mowa w gimn. wołyńskiem, Krzemieniec 1811; — Popis gimnazyum w Mohylewie, Mohylew 1811; — Treść nauk w szkole pow. słuckiej, Wilno 1811 (DS.).

5722. R. **1812. Księstwo Warszawskie.** Informacya dla Rad departamentowych w skutku artykułów 6. i 19 depart. N. Pana na d. 18. stycz. 1812; — Informacya względem podatku patentowego od kunsztów, handlów, professyi, rzemiosł i rękodzieł, b. m. i r. (Warsz. 1812); — Instrukcya dla władz skarbowych względem poboru czopowego w miastach i kontrolowania takowego, War. 1812; — Regulamin wolnego handlu solą w X. Warszawskiem m. października 1812; — Regulamen admin. dochodu skarbowego z monop. tabaki i tytoniu 1812; — Urządzenie względem oclenia towarów pocztą przesyłanych, Warsz. 1812; — Matuszewicz T., Vortrag über das Finanzgesetz, Dresden 1812; — Tabela ewaluacyjna zagranicznych pieniędzy kurs w kraju mających d. 1. sierpnia 1812 (przez ministra skarbu) (DS.).

5723. R. **1812.** Organizacya notaryuszów, Warsz. 1812 DS.

5724. R. **1812.** Łuszczewski J. P., Mowa ministra przy zapr. dyrekcyi edukacyi publicznej, 7. stycznia 1812; — Lipiński J., Sprawa z pięcioletniego urzędowania Izby edukacyjnej, 7. stycznia 1812, Warsz. 1812 (toż po niem.: Rechenschaft von der fünfjährigen Amtsführung, Warsch. 1812); Plan nauk dla szkół departamentowych, b. w. m. i r. (War. 1812); Wewnętrzne urządzenie szkół departamentowych, Warsz. 1812; Wewnętrzne urządzenie szkół wydziałowych, War. 1812; — Instrukcya dla nauczycieli co do karności szkolnej, Warsz. 1812; — (Potocki S.) Urządzenie wewnętrzne szkół podwydziałowych, Warsz. 1812 (wewnątrz instrukcye dla nauczycieli i uczniów); — Popis liceum warsz., Warsz. 1812; — Popis szkoły Pijarów, War. 1812; — Popis szkoły kaliskiej 1812; — Program szkoły wydziałowej, Warsz. 1812; — Linde S. B., Mowa na popis liceum, Warsz. 1812; — Wypis uczniów szkół koprzywańskich 1812; — Rektor i zgromadz. prof. szkół lubelskich na publ. popis uczniów zapr., Lublin 1812; — Rozkład nauk, Lublin 1812; — Popis uczniów, Lublin 1812; — Wykład materyi w szkole międzyrzeckiej 1812; — Na publiczny examen kadetów, Bydgoszcz 1812; — Sierakowski Seb., Podanie do uniw. Jagiell. tyczące Lankastra 1812 (DS.); — Głuszyński P., Rys historyczny działań dyrekcyi edukacyi narodowej przez 10 letni przeciąg czasu od początku 1812 r. do końca 1821 r., Warsz. 1831.

5725. R. **1812.** Zarzecki Stanisław, Głos W. Prezydenta municyp. miasta w. Krakowa, miany przy instalacyi Rady municypalnej d. 13. kwietnia 1812 DS.

5726. R. **1812.** Staszic St., Zagajenie posiedzenia tow. przyj. nauk, War. 1812; — Wypis członków tow. przyj. nauk, R. tow. warsz. przyj. nauk 1812 VIII.; — Testament Hugona Kołłątaja, Astrea 1821, Korespondent płocki 1882 Nr. 55, 56.

5727. R. *1812.* Dornfeld Fr., **Usprawiedliwienie rekursu Stan hr Ossolińskiego, opiekuna nieletnich Kuszlów, przeciw wyrokowi 18. stycznia 1812, że trup pod imieniem Anny Ossolińskiej w kościele XX. Reformatów w Białej r. 1791 złożony jest fałszywy, a tem samem metryka pogrzebowa jest fałszywa, Warsz. 1814**; Wiśniewski Baltazar, Odpowiedź kolonistów dóbr pojezuickich Białołęki w sprawie W. Alex. **Pruszaka**, Warsz. 1812 DS.

5728. Rocznik teatru narodowego, Warsz. 1812 DS.

5729. Oborski A., Przepisy polowe w czasie boju dla jazdy lekkiej (z franc.). Warsz 1812 DS.

5730. Poczet braci Massonów, Warsz. 1812; Posiedzenie nadzw. Wschodu, Warsz. 1812 (DS.).

5731. **Wojna 1812 r.** Goujon A., Campagnes de Russie et de Saxe (1812 à 1813) (Bulletins officiels) t. III., Paris 1821, *zob.* Nr. 5540; — Ségur, Hist. de Napoléon pendant 1812, Paris 1825 t. 2; — Auriol Ch., Retraite du 10. Corps, *zob.* Nr. 1538; — Clausewitz C. v., Hinterlassene Werke, Berlin 1835, 2. ed. 1870; — Bernhardi Th., Denkwürdigkeiten d. k. russ. Generals Gr. v. Toll, Leipzig 1856—58 t. 4; — Cathcart G., Commentaries on the war in Russia and Germany 1812—13, London 1850; — Wilson R., Private diary of 1812 -14, London 1861 t. 2; — Tenże, Narrative of events, London 1859; — Grave C. L., Skizzen z. einer Gesch. des russ. franz. Krieges 1812 und 1813, Leipzig 1814; — Schlippenbach A., Beiträge, Mitau 1814; — Seydlitz, Tagebuch, Berlin u. Posen 1823 (Por. Droysen, Leben Yorks, 3. Aufl., Berlin 1866); — Matieriały dla istorii wojny 1812 g., Zapiski Barklaja de Tolli, Wojennoj Żurnał 1859 IV.; — Barklai de Tolly, Izobrażenie wojennych diejstwij pierwoj armii 1812 g., Cztenia w imp. obszcz. ist. 1858, Odb., Moskwa 1859 (tłóm. Smitt, Zur Aufklärung über den Krieg 1812, Berlin 1861); — Bogdanowicz M., Istorija oteczestwiennoj wojny, Petersburg 1859—60 t. 3 (po niem.: Baumgarten, Leipzig 1862—63 t. 3); — Michajłowskij-Danilewskij, Opisanie oteczestwiennoj wojny w 1812 g., Petersb. 1839 (po niem.: Goldhammer, Riga 1841—1844) (Por. Bernhardy Th., Der Feldzug 1812, Sybels H., Ztschrft. 1869 IX.); — Listy Konstantego 1812 -14, Russkij Archiw 1842; — Żukow Iw., Myśli i zamieczanija o planie, Cztenija 1867 IV.; — Liprandi J., Wojna 1812, tamże 1869 I.; — Półtorackij, Wojennyj ist. atłas wojn. 1812- 15 g., 1860 (Por. Wojennyj Sbornik 1860 XV.).

5732. **Pradt D. D.**, Histoire de l'ambassade à Varsovie en 1812, Paris 1812 (wiele wydań i tłóm. niem.).

5733. **Zbiór** pism dotyczących powstania król. pol. nar. w Krakowie d. 30. lipca 1812, Kraków 1812 (wyszło Nrów 18).

[Obejmuje: Mowa **Napoleona**, pieśń wojenna **J. Niemcewicza, Odezwy Ad. Czartoryskiego**

i Mac. Azulewicza Tatara, Oda z okoliczności ogłoszenia Polski F. Wężyka, Pieśń wieśniaków przez Wojc. P(otockiego), Mowa X. Jabłonowskiego, List Iwana Sergiewicza do imp. Aleksandra, Wiersz na cześć Napoleona przez J. Niemcewicza, Na urodz. Napoleona przez Wężyka, Od Polek przez M., Pieśń wojenna Litwinów przez M. M(olski?), List Amilk. Kosińskiego, Mowa Alex. Linowskiego, Wiersz do wojska polskiego przez Fr. Wężyka, Kazanie J. Woronicza, List Jerzego Montwida do T. Gedwiłły, Oda z okoliczności aktu konfederacyi przez K. T(ymowskiego), Do braci naszych w służbie moskiewskiej przez tegoż, Opis Moskwy, List Sam. Szeymena do Wasila Bebechowa, In redivivum regnum Poloniae, Wiersz na 3. obchód rocz. uwolnienia Krak. przez A. M(arkiewicza), List Jana Przyłbicy, List Józefa Margiewicza, List Bened. Songayły, Opis Petersburga, List Franc. Onoszka, List And. Towgina, List Jacka Szoblewicza, Wiersz na imieniny Napoleona przez Ant. Sykłowskiego, List Tom. Muchawieckiego, List Wilhelma Karlshoffa, List Wł. Pomiana, O zwróceniu przemysłu żydów do użytecznych powołań, Oda z ogłoszenia król. pol. przez Józefa Tad. Mich. Sk rczewskiego].

Gazety współczesne. zob. Kroniki.

5734. **Napoleon I.** Wybicki J., Discours prononcé le 30. Mai 1812 sur la frontière pour saluer Napoleon sur la frontière 1813; — Napoleon I., Odezwa do wojska w głównej kwaterze naszej w Wiłkowyżkach 22. czerwca 1812; — Decors, Entrée de S. M. l'Empereur (Napoleon) dans Vilna, Paris 1812; — Wybicki J., Discours de la députation, adressé à Napoleon (toż po pol.: Mowa 11. lipca 1812 w Wilnie miana) 1812 (wiele wydań) (DS.), *zob.* Nr. 5735.

5735. **Sejm 1812.** Dyaryusz sejmowy, Warsz. 1812 (str. 64); — Uniwersał oznaczający dzień na rozpoczęcie obrad sejmowych, Warsz. 1812; — Bulletin de la diète, Séance du 26. Junii 1812 Nr. 1. Impr. du Gouvernement 1812; — Woronicz Jan Paweł, Kazanie przy otwarciu sejmu d. 26. czer. 1812, Warsz. 1812 (toż po franc.); — Czartoryski A., Mowa marszałka sejmu miana na pierwszej sesyi dnia 26. czerwca w senacie, Na 2giej stronie: Tegoż mowa w izbie poselskiej miana dnia 26. czerwca 1812; Głos na drugiej sesyi sejmowej 1812 r., b. m. i r. (str. 16, 2 ed.); — Akt konfederacyi generalnej 28. czerwca, Warsz. 1812 (wiele wydań) [Stawiarski Ign. Fr., Myśli nad aktem konf. gen. 1812]; — Matuszewicz T., Szanowny senacie! Prześwietna Izbo poselska! 1812; — Dembowski J. S., Głos na sesyi sejmowej d. 28. czerwca 1812; — Wielhorski Józef, Zastępca min. woj. gener., Do wojska polskiego d. 29. czerwca 1812 (zawiadamia, że sejm na czele z Ad. Czartoryskim zawiązał się w konfederacyę); — Wybicki Józef, Mowa jako prezesa konfederacyi generalnej 1812; — Konfederacya gen. Królestwa polskiego, Uniwersał donoszący wszystkim mieszkańcom o rozpoczęciu jej czynności, Działo się w Warszawie 30. czerwca 1812; Toż, Odezwa konfederacyi generalnej do wojska narodowego 30. czerwca, Warsz. 1812 (plakat całoark.); Toż, Działo się d. 1. lipca w Warsz. 1812; Do Polaków w służbie moskiewskiej przytrzymanych i broń przeciw ojczyźnie nosić przymuszonych, Uchwalono w Warszawie d. 7. lipca 1812; — Odezwa do dam (względem dostarczenia szarpii i bandaży dla wojska), Warsz. 1812 (DS.), *zob.* Nr. 5740.

5736. Ciechanowski Er. (bisk. chełmski), List pasterski z okoliczności wskrzeszenia Polski pisany w d. 29. czerwca 1812; List pasterski z okoliczności śmierci Pawła Łuszczewskiego min. spraw wewn. pisany d. 5. lipca 1812; — Gawroński A., List pasterski do dyecezyan z okoliczności wskrzeszenia Polski datowany 10. lipca 1812 (DS.).

5737. **Litwa 1812.** Romer Michał (prezydent Wilna), Ogłoszenia, uwiadomienia i t. p. z r. 1812 (dat. w Wilnie d. 2. Julii 1812, dat. na ratuszu wileńskim 4. Julii, 8. Julii, 13. Julii, 15. Julii, 23. Julii, 28. Julii, 4. Augusta (trzy), 5. Augusta, 7. sierpnia 1812), *zob.* Nr. 5731; — Niemcewicz J. U., Listy litewskie, Warsz. 1812; — Chodźko J., Litwa oswobodzona, kom. Mińsk 1812; — Sierakowski Józef, Głos zapraszający do aktu konf., Wilno 1812 (2 ed.); — Ofiara osobista podatku, Wilno 1812; — Komisya tymczasowego rządu ks. litewskiego, Odezwa, b. d., Wilno 1812; Odezwa do obywateli, Dan na sesyi dnia 6. lipca 1812; Do Polaków w służbie rosyjskiej zostających, 7. lipca 1812; Odezwa 10. lipca 1812; — Jomini, le général gouverneur, Ordre du jour, De la place de Vilna, Vilna le 20. Juillet 1812; — Tenże, Na skutek rozkazów J. O. księcia Wagram i de Neuchâtel postanowiono co następuje 1812; — Kosielski Kaj., Uwiadomienie od komendanta gwardyi narodowej w Wilnie, Wilno 26. lipca 1812; — Komisya tymczasowego rządu w ks. litewskiem (troskliwa o bezpieczeństwo obywateli) 29. lipca 1812; Następujące stanowi dla sądownictwa prawa, Dan na sesyi 29. lipca 1812; Dla wybrania delegatów czyli posłów na sejm konfederacyi jeneralnej Królestwa polskiego sejmikom następujące przepisuje prawa, Dan na sesyi 29. lipca 1812; Wszem w obec i każdemu z osobna komu o tem wiedzieć należy, Dan w Wilnie 31. lipca 1812; Dan w Wilnie 1. sierpnia 1812; Dan w Wilnie 17. września 1812 (wezwanie duchownych do opłaty od przywilejów i prezent); Uważając potrzebę podzielenia pracy podprefektur powiatowych, Dan w Wilnie na sesyi 23. października 1812; — Horain J. N. (prezydent Wilna), Działo się na sesyi municypalności miasta Wilna na ratuszu wileńskim d. 31. Octobr. 1812; Wilno na sesyi 14. listopada 1812; Prawidła policyjne, b. m. i r. (Wilno 1812); — Odwrót Francuzów z Moskwy, Wilno 1812, *zob.* Nr. 1538; — Hogendorf (hr. de, gen. dyw. adj. ces. gub. gen. Litwy), Rząd główny Li-

twy w kwaterze głównej w Wilnie 6. listop. 1812 (rozkaz dzienny).

5738. R. **1812**. Mieroszewski S., Mowa 25. lipca i zbiór pism powstania król. Pols., Kraków 1812, *zob.* Nr. 5733.

5739. R. **1812**. List Kościuszki, Ateneum 1881 I.; — L. Dębicki, Z teki politycznej Puław r. 1812, Przew. nauk. lit., Lwów 1885; — Lisicki H., Listy ks. M. z Czartoryskich Wirtembergskiej do T. Mostowskiego, Gaz. lw. 1885 Nr. 171—176; — Falkowski J., Obrazy (t. IV., listy Nakwaskiej); — List Moszka Jankiela, Pam. warsz. Bentk. 1815.

5740. R. **1812**. Rapport Rady ministrów do króla d. 27. listopada 1812; — Konfederacya generalna królestwa polskiego, Działo się w Warszawie d. 20. grudnia 1812; — Poniatowski J., Rozkaz dzienny 21. grudnia 1812; — Tenże, List okólny do marszałków posp. ruszenia depart. w Warszawie dnia 24. grudnia 1812 (DS.).

Szematyzm władz król. Polskiego (Kal. krak. r. 1812), zob. Prawo.

5741. **Aleksander I.**, Proklamacya, Wilno 12. grudnia 1812 (amnestya dla tych, co z Napoleonem łączyli się); Proclamation de l'empereur de Russie 25. decembre, Vilno 1812; — Kutuzow (generał feldmarsz. ks.), Objawienie (po pol., ros. i niem.), Wilno 27. grudnia 1812 (d. 8. stycznia 1813, polecające by urzędnicy X. warsz. pozostali przy urzędach) (DS.).

5742. Odezwa Rosyanina 17. lipca 1812 na forpocztach pod Dźwiną i odpowiedź grenadyera francuskiego 1812; Odezwa do Niemców Barclay'a de Tolly, Odpowiedź Niemca, Wilno 1812 (DS.).

5743. Kazania, por. E. 1812: Dłuski, Łańcucki, Pohl; Pieśni, por. E. 1813: Bielski, Markiewicz, Napoleon I., Skórkowski, Słowacki E., Tymowski, Wętyk; Mapy, por. E. 1812: Engelhardt, Schauplatz.

5744. R. **1812**. **Z. Austryacki**. Cyrkularz względem jarmarków w dni świąteczne. Lwów 1812; — Edictorum continuatio, *zob.* Nr. 4498 (DS.).

5745. R. **1812**. Ordnung der Vorlesungen, Lemberg 1812 DS.

5746. R. **1812**. **Z Rossyjski**. Aleksander I., Przywilej na jezuicka akademie 1812; — Lenartowicz K., Urządzenie komitetu szlachetnej młodzi przy szkole wyższej połockiej XX. Pijarów na Białej Rusi, b. w. m. 1812; — Instrukcye do układania po gimnazyach i szkołach powiatowych zapisów w przedmiotach różnych nauk, wyd. r. 1812, Wilno 1814; — Odezwa od komitetu religii i oświecenia, Wilno 28. listop. 1812; — Ogłoszenie lekcyj w uniw. wileńskim, Wilno 1812; Toż, Praelectiones (1812), Prospect (1812); — Franck J., Acta instituti clinici, Wilno 1812; Materye z nauk w gim. wołyńskiem, Krzemieniec 1812; — Czacki T., Odezwa do uczniów, Krzemieniec 1812; — Tenże, Uwiadomienie o konwiktach, Krzemieniec 1812; — Osiński B., Przemowa przy objęciu gimn. wołyńskiego przez Sciborskiego 1812; — Maciejowski M., Na popis gimnazyum białostockiego, Białystok 1812; — Czacki T., Mowa przy otwarciu gimn. w Kijowie, Krzemieniec 1812; — Rzewuski A., Toż, Krzemieniec 1812; — Dowód postępu w naukach, Mińsk 1812; — Materye na popis, Mohilew 1812; — Juventus scholarum Zboroviensium, Krzemieniec 1812 (DS.)

5747. R. 1812. Rachunek roczny kasy wileń. tow. dobrocz., Wilno 1812 DS.

5748. R. **1813**. **Traktat w Kaliszu**. Niemann W., Der Vertrag von Kalisch vom 27.—28. Februar 1813 und unsere Ostgrenze, Raumers hist. Taschenbuch, Leipzig 1879; — York und Paulucci, Actenstücke und Beiträge zur Gesch. der Convention in Tauroggen, Leipzig 1865; — Diplomatische Geschichte der Jahre 1813, 1814, 1815, Leipzig 1863 t. 2; — Bogdanowicz M., Istorija wojny 1813 i 1814, Gesch. des Krieges 1814, Ptrsb. u. Leipzig 1863—69; — Artois (d'), Relation de la défense de Danzig en 1813, Paris 1823; — Bassano H. B. M., Rapport à l'empereur et roi en date du 1. avril 1813 et réponse à ce rapport, Londres 1813; — Mowa cesarza Napoleona miana do oficerów polskich pod Fulda dnia 20. października 1813, Dz. Pozn. 1868 Nr. 234; — Baudouin Courtenay, Korespondencya poufna exagenta dyplomatycznego 1813—19, Kraj 1886 Nr. 13—15 i 18.

Mowy i wiersze na śmierć J. Poniatowskiego, zob. Kroniki.

5749. R. **1813**. **Księstwo Warszawskie**. Obwieszczenie o ustanowieniu Rady najwyższej tymczasowe w X. war. 1813, *zob.* Nr. 5741; — Bogusławski Łuk., Mowa przy otwarciu najw. trybunału król. Pol. w d. 5. listopada 1813 (Warsz.); — Obwieszczenie do wsiów depart. poznańskiego 1813 (DS.).

5750. Sołtyk M., Obwieszczenie o zgonie A. Gawrońskiego bisk. krak., Kraków 1813.

5751. Lipiński J., Instrukcya względem opłat od uczniów, Warsz. 1813; — Tenże, Mowa miana przy końcu popisu publicznego konwiktorów na Żeliborzu d. 30. lipca 1813; — Prażmowski, Mowa na posiedzeniu szkół pijarskich 1813 (DS.).

5752. Kiedrzyński T. E., Wywód sprawy sukcesorów po Józ. hr. Gołuchowskim w sądzie apel. ks. warsz., Warsz. 1813 DS.

5753. Rocznik teatru nar. warsz., Warsz. 1813 DS.

5754. Dostrzeżenia metereologiczne od 1813—1824, R. tow. warsz. przyj. nauk 1825 XVIII.

5755. R. **1813**. **Z. Austryacki**. Manifest cesarza Austryi (przeciw Napoleonowi), Lwów

1813; — Goess P. (Landesgouverneur), An den Adel Galiziens (Aufruf wegen Stiftung eines Kaiser-Ulanenregiments in Galizien), Lemberg 19. Dezember 1813, Toż po pol.: Odezwa do szlachty galicyjskiej, Lwów 1813; — Edictorum continuatio, *zob.* Nr. 4498 (DS.).

Lemberger Zeitung, zob. Kroniki.

5756. Angełłowicz A., Literae pastorales 3. października 1813 de restaurato capit. metropol., Leop. 1813 DS.

5757. R. **1813.** Ordnung der Vorlesungen, Lwów 1813; — Goess P., Rede des galiz. Landes-Gouverneurs bei Dekorirung des Prof. und vormaligen Universitäts-Rektor zu Krakau Franz Kodesch mit goldenen Ehrenmedaille im akadem. Saale zu Lemberg am 9. Mai 1813, Lemberg 1813; Kodesch v. T. Fr., Dankrede für dessen Dekorirung, Lemberg 1813; — Tenże, Gegenrede auf die Rede des Prof. Pollak bei Ausstellung seines Bildes, Lemberg 1813 (DS.).

5758. R. **1813. Z. Rossyjski.** Szłykow, Ogłoszenie 1813 r. co do zaraźliwych chorób między jeńcami (po pol. i ros.), Wilno 1813, *zob.* Nr. 5749.

5759. W dzień imienin Najjaśn. Imperat. Alexandra 30. sierpnia, Wiersz od mieszkańców Litwy 1813 DS.

5760. Praelectiones in univ. vilnensi, 1813; — Ogłoszenie lekcyj w uniw. wileńskim, Wilno 1813; — Materye z nauk w gim. wołyńskiem, Krzemieniec 1813; — Wykład materyi w gimn. wileńskiem, Wilno 1813; — Toż, w szkole międzyrzeckiej, Krzemieniec 1813; — Toż, w szkole zbaraskiej 1813 (DS.).

Mowy na śmierć T. Czackiego, zob. Kron.

5761. R. **1814. Diplomatische** Korrespondenz über Polen 1814, Minerva 1815 i Allgemeine Zeitung, Ergänzblätter 1847, *zob.* Nr. 5779; — Appel aux alliés, Paris 1814; — Appeal in behalf of Poland, London 1814; — Napoleon I., Copie de la lettre au Général Vincent Krasiński le 4. Avril 1814; — Odezwa Rady departamentu Sekwany, Mińsk 1814; — Rakowiecki Ign., Rede über den Krieg, Dorpat 1814; — Tenże, Rede am Friedenfeste, Dorpat 1814 (DS.).

5762. **Pius VII**, Constitutio qua Soc. Jesu in statum pristinum restituitur 1814 DS.

5763. R. **1814. Księstwo Warszawskie.** Aleksander I. do jen. gub. Xięstwa warsz. aktualnego tajnego radcy Łańskiego d. 1. lutego 1814 (po pol. i ros., względem administrowania X. warsz.); — Konstanty W. X., Rozkazy dzienne do wojska pol. 1814, *zob.* Nr. 5731; — Przepis służby dla szpitalów wojskowych, War. 1814; — Taksa lekarstw, Warsz. 1814; — Łańcucki J. W., Do Pawła Awaryna radcy stanu 29. czerwca 1814; — Węgrzecki St., Głos prezydenta miasta, komendanta naczelnego gwardyi narodowej warszawskiej, 8. września 1814 (przy wchodzie wojsk polskich), Warsz. 1814; — Rościszewski J. (zastępca prefekta), Toż, War. 1814; — Tenże, Głos zastępcy prefekta podczas przyjęcia zwłok X. J. Poniatowskiego 9. września 1814; — Lenowski A., Mowa radcy przy oddaniu ciała Józefa Poniatowskiego do Warszawy przywiezionego, War. 9. września 1814 [Wiersze, por. **E.** 1814: Molski M., Przybylski; Por. **E.** 1814: Aleksander I., Kapelli] (DS.).

5764. Gołaszewski J. Kl. (bisk. wigierski, senator), List pasterski do dyecezyi wigierskiej względem powszechnego oświecenia, Warsz. 16. lipca 1814; — Lipiński A., Mowa do księdza Górskiego bisk. wileńskiego 1. stycznia 1814 w Kielcach 1814 (DS.).

5765. R. **1814.** Taryfa domów miasta Warszawy i przedmieścia Pragi z wielu użytecznemi informacyami, Warsz. 1814 DS.

5766. R. **1814.** Staszic St., Przemowa człon. dyr. edukacyi nar., Warsz. 1814; — Tenże, Ostatnie do współrodaków słowo, War. 1814; — Popis liceum warsz., War. 1814; — Popis szkół pijarskich, War. 1814; — Popis szkół ewang., War. 1814; — Linde S. B., Mowa na popis liceum, Warsz. 1814; — Popis szkoły kaliskiej, Kalisz 1814; — Toż, w korpusie kadetów, Kalisz 1814; — Popis szkoły lubelskiej 1814; — Popis szkoły poznańskiej 1814 (DS.).

5767. R. *1814.* Urządzenie kasy wdów dla ks. ewang., Warsz. 1814 DS.

5768. Ziemięcki Fr., Odpowiedź ze strony Mikołaja Krzywiec Okołowicza sędziego appel. król. polskiego na rekurs brygady Józefa Rautenstraucha War. 1814; Kozłowski K., Drugi głos odpowiedzi na replikę w sprawie generała brygady J. Rautenstraucha i Mikołaja Okołowicza sędziego apel. król polskiego, b. w. m. dr. i r. (War. 1814?).

5769. R. *1814.* Sokolnicki M., Mowa z okazyi obch. pogrzebu za duszę Leszczyńskiego 1814: Procès verbal de la fete à Nancy (Leszczyński St.) 1814 DS.

5770. R. *1814.* Masonia, por. **E.** 1814: Surowiecki K.

5771. R. **1814. Kraków.** Dziennik departamentu krakowskiego 1814, *zob. Kroniki;* — Lista osób ze zgromadzenia Miłos. i Banku pobożnego, Kraków 1814; — Kamieński T. A., Powitanie Aleksandra I. imp. Rossyi w dniu przybycia 20. września 1814 do Krakowa 1814 (DS.).

5772. Młodecki K., O polepszeniu stanu włościan, Radom 1814; Jaroński Józef, Projekt o polepsz. losu włościan, Kraków 1814 (DS).

5773. Index lectionum in univ. Jagiell. 1814—1815; — Popis szkoły krakowskiej 1814; — Sawiczewski J., Mowa w kolegium nowodworskiem, Kraków 1814 (DS.).

5774. R. **1814. Z. Austryacki**. Franciszek I. ces., Patent o mielnikach i ich obowiązkach, Lwów 1814; — Edictorum continuatio 1814, *zob.* Nr. 4498 (DS.).

5775. Ordnung der Vorlesungen, Lemberg 1814 DS.

5776. Diamand D., Die Frage ob eine j ü d i s c h e Unterschrift die gesetzliche Beweiseskraft einer Urkunde begründet mit vorzüglicher Rücksicht auf das Kreisschreiben vom 15. November 1814, Lemberg 1841.

5777. R. **1814. Z. Rossyjski**. Mackiewicz Fr. B. Ł., Przy otwarciu k o m i t e t u b i b l i j n e g o 30. sierpnia 1814 w Kamieńcu Podolskim przez bisk. nominata w dyec. podol. kamieniec., Kamieniec 1814 DS.

5778. R. **1814**. Ogłoszenie lekcyj w uniw. w i l e ń s k i m 1814; — Conspectus praelectionum in acad. plocensi, P o l o c i a e 1814; — Materye z nauk w gimn. w o ł y ń s k i e m, Krzemieniec 1814; — Wykład materyi w gimn. wileńskiem, Wilno 1814: — Toż, w szkole międzyrzeckiej, Krzemieniec 1814; — Toż, w szkole zbaraskiej 1814; — Przepisy względem pożyczania książ z bibl. un. wileńskiego 1814.

Listy Jana Śniadeckiego z r. 1814, zob. Nr. 5227.

5779. R. **1815. Kongres wiedeński**. Schoell M., Actes du Congrès de Vienne, Paris 1815; — Flassan Gaetan, Histoire du Congrès de Vienne, Paris 1815 t. 3; — Klüber, Actes du congrès de Vienne, Erlangen 1815 1835 t. 9; — Tenże, Uebersicht der dipl. Verhandlungen des Wiener Congressen, Erlangen 1815; — D'Angeberg, Le Congrès de Vienne, Paris 1864 t. 4; — England, Russland und P o l e n, Diplomatische Correspondenz aus der Zeit des Wiener Congresses, Nach den Times und State-Papers, Brüssel 1847, *zob.* Nr. 5761; — Dyaryusz Steina 1814—1815, Sybels H. Z. 1889 (por. L. F-l, Kwart. hist. 1889 str. 179); — Dowody (1830—1831, tyczy się kongresu wiedeńskiego) [**E.** V.]; — Chodźko L., La Pologne et le congrès de Vienne en 1815, Note officielle écrite **à** Varsovie le 14. Juillet 1831; — Z dzieła: Essai sur la diplomatie ks. Adama Czartoryskiego, przez Antoniego M., Czas 1872 Nr. 291 i n.; — Memoryał hr. Pozzo di Borgo, Skarbiec Sienkiewicza I.; — Treitschke, P r e u s s e n auf dem Wiener Kongresse, Berlin 1874; — Dohm K., Prawo Prus do Gdańska, Denkwürdigkeiten meiner Zeit, Hannover 1815 t. II.; — C o n v e n t i o n e n zwischen den Höfen von Wien, St. Petersburg und Berlin in Folge der mit Herzogthum Warschau am 3. May, Wien 1815; — Traité de paix entre l'Empereur et le Roi de Saxe 1815 (toż po pol.); — Traité d'amitié à Vienne, Vars. 1815 (toż po pol.); — Traité additionel rélatif à Cracovie, Var. 1815 (toż po pol.) [Kongres wiedeński, por. **E.** 1814: Kopczyński].

5780. R. **1815. Królestwo Polskie**. Aleksander I., Odezwa do Polaków z Wiednia 13. (25.) maja 1812, zawiadamiająca, że Xtwo warszawskie przechodzi pod jego panowanie w moc postanowienia kongresu (po pol., ros. i franc.) 1815; — Rząd tymczasowy król. pol., Organizacya ministerstwa spraw wewn., Warsz. 1815; — Uchwała Rady najw. wzgl. spraw z rządem pruskim i austr, Warsz. 1815; — Zasady konstytucyi król. polskiego, Warsz. 1815; — U s t a w a k o n s t y t u c y j n a Królestwa Polskiego, Charte constitutionelle du royaume de Pologne, Warsz. 1815 (po pol. i franc.), 2. ed. Kraków 1816, 3. ed. 1830; — Toż (na końcu Odezwa namiestnika do narodu, na arkuszu), Warsz. 1815, 2. ed. Warsz. 1816, Petersb. 1816; — Toż, i s t a t u t a organiczne Królestwa Polskiego (po pol. i franc.). Warsz. 1816 (str. 249); — Prawo względem reprezentacyi narod., War. 1815; — Organizacya Królestwa Polskiego, Warsz. 1815; — Organizacya sądu najw instancyi, Warsz. 1815; — Kodeks kryminalny dla w o j s k a polskiego, Warsz. 1815 - — Prawo względem m e n n i c y, War. 1815; — Rota przysięgi na wierność, War. 1815; — Uwolnienie od przysięgi mieszk. X. war.; 1815; — O reprezentacyi narodowej, Pam. warsz. 1815 t. II.; — Uwagi nad pismem o reprezentacyi narodowej, D. D. z B., tamże; — Wawrzecki T., Mowa miana w dzień o b c h o d u uroczystości ogłoszenia Królestwa Polskiego 20. czerwca 1815, War. 1815; — Prażmowski A., Kazanie na ogł. Król. Pol., War. 1815; — Radzimiński gen., Głos JW. prefekta departamentu lubelskiego przed wykonaniem przysięgi, Lublin 1815; — Saphirstein H., Mowa z okazyi ogłoszenia Królestwa, Lublin 1815; — Rościszewski J. K., Rozrządzenie uroczystości w j a z d u cesarza, Warsz. 10. listopada 1815 (plakat): — Węgrzecki Stan., Mowa prezydenta miasta Warszawy na powitanie Aleksandra I. w listopadzie 1815 (3 ed.); — Czartoryski Ad. J. ks., Discours etc. lors de la promulgation de la Charte constitutionelle 24. Decembre (trad. du pol.), Varsovie 1815 (toż po niem.); — Karta carstwa polskawo 1815 [Wiersze, por. **E.** 1815: Aleksander, Molski].

5781. R. **1815**. Lipiński Józef, O edukacyi publ., Warsz. 1815; — Tenże, Projekt do urządzenia hierarchii akademickiej w krajach xsięstwa warsz., Warsz. 1815; — Potocki S. i Surowiecki, Projekt urządzenia hierarchii akad., Warsz. 1815; — Linde B. S., Mowa na popis liceum, Warsz. 1815; — Krzyżanowski A., Mowa na zaczęcie szkół, Płock b. w. r. (1815); — Popis liceum, War. 1815; — Toż, szkoły Pijarów w Warsz. 1815; — Toż, szkół ewang., Warsz. 1815; — Popis szkoły kaliskiej 1815; — Toż, lubelskiej

1815; — Toż, szkoły kadetów w Kaliszu 1815 (DS.).

5782. R. **1815.** Pieniążek S., Mowa na sejmiku 1815; — Grzymała Wojciech, Głos JW. prezesa rady depart. lubelskiej, Lublin 1815; — Dąbrowski J. A., Mowa przy wstąpieniu na urzędowanie 1. czerwca 1815 w Żytomierzu 1815; — Szaniawski Fr. ks., Przemówienie z powodu pośw. chorągwi 1815 (DS.).

5783. Maruszewski F., Uwagi o wydobyciu włościan w Polsce z teraźniejszego ich stanu (do komitetu X. Warszawskiego), Warsz. 1815; Neymann J., Plan de la civilisation des classes laborieuses en Pologne, Vars. 1815 (DS.).

5784. R. **1815.** Towarzystwo warsz. przyj. nauk, O składki na pomnik Kopernika 1815; — Tomorowicz J., Opis ustaw wydz. lekarskiego tow. dobrocz. warsz., War. 1815; — Rocznik tow. dobrocz. warsz., War. 1815; — Wezwanie tow. dobrocz., Lublin 1815; — Ustawa tow. król. gosp. roln., Warsz. 1815; — Instrukcya co do uporządkowania towarzystw ogniowych, Warsz. 1815 (DS.).

5785. Kiedrzyński F. E., W sprawie rekursu sukcesorów Kazim. hr. Ossolińskiego, Warsz. 1815 DS.

5786. Rocznik teatru warsz., Warsz. 1815 DS.

5787. R. *1815.* Mikłaszewski J., Głos (masson.), b. w. m. 1815; Miączyński J., Głos na posiedz. konfraternii, Kraków 1815 (Por. E. 1815: Brodziński).

5788. R. **1815.** **W. m. Kraków.** Traktat dodatkowy tyczący się miasta Krakowa, *zob.* Nr. 5779; — Kraków, Podział miasta i jego okręgu, Kraków 1816; — Siarkowski Seb., Do senatu w. m. Krakowa 1815; — Program ogłoszenia bytu Krakowa 1815; — Woronicz Jan Paweł, Obwieszczenie o objęciu administracyi biskupstwa i dyecezyi krakowskiej, Kraków 1815 (DS.).

5789. R. **1815.** Index lectionum in univ. Jagiellonica, Crac. 1815; — Popis szkoły krakowskiej 1815 [DS.).

5790. R. **1815.** Constitutio soc. liter. Crac., Kraków 1815; Statut tow. nauk. krakowskiego, Kraków 1815 (DS.).

5791. R. **1815.** **Z. Austryacki.** Cyrkularz o postąpieniu z obcymi, Lwów 1815; — Toż, o proskrypcyi, Lwów 1815; — Toż, względem niekatolików, Lwów 1815; — Edictorum continuatio, *zob.* Nr. 4498; — Codex judiciarius, Wiedeń 1815 (DS.).

5792. Ankwicz A. A. Skarbek, Epistola pastoralis 29. Octob., Leopoli 1815 (DS.), 2. ed., Praga 1834.

5793. R. **1815.** Ordnung der Vorlesungen, Lemberg 1815 DS.

5794. Rocznik teatru pol. we Lwowie, Lwów 1816.

5795. (Tarnopol). Verhaltungsregeln, Tarnopol 1815; — Übersicht des in der Tarnopoler israel. Schule Lehrplans, Tarnopol 1815 (DS.).

5796. R. **1815.** **Z. Pruski.** Patent względem zajęcia w posiadanie wróconej znowu do Prus części Xięz. warszawskiego, Wiedeń 15. maja 1815 (także Warta 1886 Nr. 614): — Patent do mieszkańców W. X. poznańskiego, Berlin 22. czerwca 1815; — Program urocz. hołdu księstwa poznańskiego 1815; — Obchód uroczysty hołdu w Poznaniu, b. w. m. 1815; — Mowa ks. JMci Radziwiłła namiestnika króla w W. Księstwie Poznańskiem przy złożeniu hołdu d. 3. sierp. 1815 (2 ed); — Mowa przy składaniu przysięgi dnia 17. sierpnia 1815 w mieście Radziejowie, 1815 (DS.).

5797. R. **1815.** Popis szkoły poznańskiej 1815; — Radomiński J. A., Projekt pensyi panien, Toruń 1815 (toż po niem.); — Kaulfuss J. I. Ph., Einige Bitten an die Eltern der Schüler der königl. Gymn. zu Posen 1815 (DS.).

5798. R. **1815.** **Z. Rossyjski.** Postanowienie o rozgraniczeniu gubernii wileńskiej, Wilno 1815 DS.

5799. R. **1815.** Praelectiones in univers. vilnensi, Wilno 1815; — Ogłoszenie lekcyj w uniw. wileńskim, Wilno 1815; — Dowód postępu szkoły Datnowskiej, Wilno 1815; — Materye nauk w gimn. wołyńskiem, Krzemieniec 1815; — Rachunki kasy gimn. wołyńskiego 1815; — Maciejowski M., Mowa przy otwarciu gimn. podolskiego, Krzemieniec 1815; — Wykład materyi w szkole międzyrzeckiej, Krzem. 1815 (DS.).

Por. Hirschberg A., Bibliografia powstania 1830—1831, Zbiór pam. do hist. powst. 1830—1831, Odb., Lwów 1882.

II. KRONIKI.

1. Zbiory kronik.

A. Zbiory powszechne.

5800. Canisius H., Thesaurus eccl. et hist., seu lectiones, Ingolstadt 1601—4 t. 6 (2. ed. p. t. Basnage T. J., Thesaurus, Antverpiae 1725 4 t.); — Tenże, Promptuarium, Ingolstadii 1608; — Tengnagel, Vetera MM. contra schismaticos, Ingolst. 1611 (także w Gretseri Opera, vol. VI.); — D'Achery L., Veterum aliquot scriptorum spicilegium, Paris 1655 do 1677 t. 13, 2. ed. przez de la Barre, Paris 1723 t. 3.

5801. **Acta Sanctorum** Bollandistarum, Bruxellis 1643—1794, 1845—1861 t. 57; — Auctuaria octobris et tables generales, Paris 1875; — Surius L., De probatis Sanctorum historiis, Colon. Agrip. 1570—1575 1—6 (styczeń — grudzień), 2. ed. 1576—1581 7 t., 3. ed. 1618 (ważne dla miesięcy, których jeszcze w Acta Sanctorum nie ma).

5802. **Mabillon J.**, Acta Sanctorum o. S. Benedicti Sanc. I.—VI. (r. 500—1100), Paris 1668—1701 t. 9., 2. ed. Venet. 1733—40; — Tenże, Museum Italicum. Paris 1687—1689, 2. ed. 1724 t. 2; — Tenże, Vetera analecta, Paris 1675—85 t. 4.

5803. Tissier B., Bibliotheca patrum Cisterciensium, Bonofonte 1660—64, 1—6, Paris 1669, 7—8; — Labbe, Novae bibliothecae manuscriptorum librorum (Akwitańskie źródła), Parisiis 1657.

5804. Lambecius P., Commentariorum de bibliotheca caesarea vindobonensi, libri 8., Vindob. 1665—1678 t. 8, op. Ad. Fr. Kollarii, Vindob. 1766—1782 t. 8, Do tego Analecta MM. Kollarii, Vindob. 1761 i Ad. Kollarii supl. liber primus (ed. M. Denis), Vindob. 1790.

5805. **Baluze St.** Miscellaneorum libri VII., Paris 1678—1715 t. 17; — Tenże, Miscellanea op. Mansi, Lucae 1791 t. 4; — Muratori L. A., Anecdota ex Ambrosianae Bibl. codicibus, Mediolani 1697 I.—II., Patavii 1713 III.—IV.; — Feller J. Fr., Monumenta ineditorum, fasciculi XII., Jenae 1718; — Martène E. et Durand U., Thesaurus anecdotorum, collectio, Paris 1717 5 t.; — Ciż, Veterum scriptorum collectio, Paris 1734—1735 t. 9; — Ludewig J. St., Reliquiae manuscriptorum, Frankf. et Leipz. 1730—41 t. 12 (Kroniki od VIII. w.); — Tenże Scriptores rerum episcopatus bambergensis et Germanicarum, Frankf. et Lipsiae 1718 t. 2; — Pez B., Thesaurus anecdotorum, Aug., Vindel. 1721—29 t. 6; — Hugo C. L., Sacrae antiqu. Monum. historica, Stivagii 1725 I.—II. (Por. treść w Potthasta B. H. między innemi: Diarium et medulla votorum patrum concilii Trident.); — Senckenberg H. Ch., Selecta iuris et historiarum anecdota, Frankf. 1734—42 t. 6; — Struvius Gotthelf, Bibliotheca historica selecta emend. Ruder., Jenae 1790; — Zacharia F. A., Anecdotorum medii aevi collectio 1755 (por. Potthast A., Bibl. hist.); — Walchius Chr. G. Fr., Monumenta medii aevi ex bibl. Hanoverana, Gottingae 1757—64 vol. 3 fasc. 6.

5806. **Notices** et extraits des mss. de la bibliothèque nationale et autres bibliothèques publiées par l'Institut, Paris 1787—1883 t. 31 [w t. 25 (1861) spis rzeczy]; — Mai A., Scriptorum veterum nova collectio e vatic. codd., Romae 1825—30 t. 10; — Tenże, Spicilegium Romanum, Romae 1839—44 t. 10.

5807. **Migne J. P.**, Patrologiae cursus completus sive bibliotheca univ. S. S. Patrum, Parisiis 1844—1857, Ser. lat. vol. 1—221, Ser. graeca vol. 20 (do r. 1216), Dawniejszy zbiór: Bibliotheca magna vet. patrum et script. ecclesiae, Paris 1651 t. 17; Bibliotheca maxima patrum et script. eccl. (cura Despont), Lugduni Bat. 1677 t. 27.

5808. Monumenta conciliorum gener. sec. XV. Conc. Basiliense SS., tomus I., Viennae 1857, *zob.* Nr. 1254 i 1255.

Joannes de Ragusio, Petrus Zatecensis, Carlerius, Ebendorffer, Joannes de Turonis.

5809. Analecta Franciscana sive Chronica aliaque documenta ad hist fratrum minorum, Quarachii prope Florentiam I. 1885, II. 1887.

R: Archiv für Lit. u. Kirchengeschichte, hrsg. v. Denifle u. Ehrle, Berlin 1885—86: Bostel F., Kwart. hist. 1887; Lorkiewicz A., tamże 1888.

5810. Publication de la société de l'Orient latin, Genève 1887.

5811. Hakluyts R., Principal navigations, voyages, London 1600, Inne *zob.* Nr. 6009—10.

5812. Hagen, Carmina medii aevi maximam partem inedita 1872 (Por. Sybels H. Z. XXXVII. 345).

5813. **Potthast A.**, Bibliotheca Historica Medii Aevi, Wegweiser durch die Geschichtswerke des Europäischen Mittelalters, Berlin 1862, Supplement 1868.

Wattenbach u. Lorenz, Deutschlands Geschichte, Quellen im Mittelalter, zob. 5896—5897.

5814. **Chevalier U.**, Répertoire des sources historiques du Moyen Age (Bio-Bibliographie), Paris 1877—1886.

5815. **Wachler L.**, Gesch. der hist. Forschung und Kunst, Göttingen 1812 do 1820 t. 5.

5816. Stuck G. H., Verzeichniss von aeltern und neurn Land und Reisebeschreibungen, Halle I. 1784, II. 1787; — Röhricht R., Bibliotheca geographica Palaestinae, Berlin 1890.

B. Zbiory kronik średniowiecznych.

(Zbiory obejmujące całą Polskę lub prowincye).

5817. **Pistorius J.**, Polonicae historiae Corpus, Basilea 1582 t. 3, *zob.* Nr. 5965.

5818. Rerum polonicarum tomi tres Alexandro Gvagnino authore, Frankfurti 1584, *zob.* Nr. 5966; — Respublica sive status Poloniae, Lithuaniae, Prussiae etc., Lugduni Batavorum 1626 in 16 t. 32, *zob.* Nr. 5967; — Scriptorum rerum Polonicarum praecipui in III. tomos distincti collectore C. T. L. Sornic. Misnico Amstalod. 1698 (Por. Bentkowskiego Hist. lit. II. 694); — Joannis Długossi seu Longini Historiae polonicae liber XIII. ex bibl. H. L. B. ab Huyssen, Lipsiae 1712 (t. II. wyd. Długosza z r. 1711—12 zawiera Vincentii Kadłubkonis historia Polonica i dzieła z XVI. wieku, *zob.* Nr. 5968).

5819. Sommersberg F. W., Silesiacarum rerum scriptores, Lipsiae I. 1729, II. 1730, *zob.* Nr. 5858.

5820. Jabłonowski J., Museum Polonum, Leopoli 1752 I. (Por. Potthast B. H.).

5821. **Mizler de Kolof**, Historiarum Poloniae et magni ducatus Lithuaniae scriptorum collectio, Vars. 1761 1—4.

Tom I.: P. Mela, Aeneas Sylvius, E. Stella; inne z XVI. w., *zob.* Nr. 5969.

Tom. III.: V. Kadłubko (*właściwie* Dzierżwa) et Martinus Gallus (Gedani 1749 oddzielnie), Boguphali II. Chronicon, Anonymi arch. Chronicon, Chronica Polonorum, Chronica principum Poloniae, Rositii Cronica, Długosz.

(Por. Acta literaria 1756).

5822. **Monumenta Poloniae** historica, Pomniki dziejowe Polski, wydał August Bielowski, Lwów I. 1864, II. 1872, III. (nakł. Akademii umiej. w Krakowie, przez lwowskie grono komisyi historycznej) 1878, IV. 1884, V. 1888, VI. (drukuje się).

I.: Świadectwa o Słowianach (Jordanes, Król Alfred), Konstanty Porfirogenita, Chasdaj Jbn-Szaprut, Żywot św. Metodego, Widukind, Żywoty św. Wojciecha, Thietmar, Mnich Brunewilerski, Spisy skarbca, Gallus, Kronika węg.-polska, Nestor, Nauka Monomacha, Listy, dokumenty, *zob Dokumenty pod odp. latami.*

II.: Ortliebi zwifaltensis Chronicon, Bertholdi: De constructione mon. zwifaltensis, Bule i listy (1123—1410), *zob. Dokumenty pod odp. latami,* Vitae Ottonis babenbergensis, Miersuae Chronicon, Vincentii Chronicon, Boguphali Chronicon, Joannis de Czarnków Chronicon, Roczniki polskie, Bitwa pod Dąbrownem.

III.: Roczniki, Spominki, Katalogi bisk. krak. i arcyb. gnieźn., Źródła szląskie, Proces o zabicie Tęczyńskiego, Kronika o Piotrze Właście.

IV.: Vitae sanctorum (Salomae, Kingae, Hedvigis, Stanislai, Hyacinthi), Miracula, Vita Annae ducissae crac., Annae ducissae Silesiae, Calendaria, Libri mortuorum, Series episc. Culmensium, Cat. episc. Vladislaviensium, Polikarpa Żywot Mojżesza, Chronica terrae Prussiae, Oratio contra Cruciferos 1464, Henrici Sbignei Tractatulus, Excerpta Długossi.

V.: Joannis de Komorowo Memoriale, Calendaria, Libri mortuorum, Vita Nicolai de Magna Kosmin, Annales (lubinenses, posnanienses, cuiavienses etc.), Notae, Varia, Inventaria, Additamenta ad vitas t IV.

VI.: Callimachus, Kronika Oliwska, Źródła pruskie etc.

Por.: List o potrzebie wydania zbioru historyków, Pam. warsz L. Osińskiego 1810; O wydaniach dzieł historycznych, Edw. hr. Raczyńskiego, Przyj. ludu, Leszno 1840 VII.: Maciejowski W. A., Słowo o zamierzonem krytycznem wydaniu kronikarzy polskich, Bibl. warsz 1846 I.; Bielowski A., Program wydania Pomników historycznych polskich, Dz. lit., Lwów 1852, Odb., Lwów 1852.

R; I.: Czas 1864 Nr. 198, 1865 Nr. 32; X. L. Sybels H. Z. XVIII.: — II.: Liske X., Przew. nauk. lit 1873 I.; Smolka St., Tyg. wielkopolski 1873; Wiek 1873 Nr. 94; — III.: Smolka S., Ateneum 1879 IV.; X. L. Sybels H. Z. XXX.; — IV.: Kętrzyński W., Tyg. ill. 1884; L. T., Gaz lw. 1884 Nr. 211; Perlbach M., Götting. Gelehrte Anz. 1884; Polkowski J., Prz powsz. 1885 I.; Prochaska A., Ateneum 1886 IV.; Balzer O., Sybels H. Z. XLVI.; — V.: Bostel F., Prz. powsz. 1889 IV.; Z. L., Ateneum 1889 I.

5823. Kętrzyński W., Annales, Notae, Varia (Odb. z V. tomu Mon. Pol.), Lwów 1888.

R: Ł. St., Kwart. hist. 1888.

5824. **Pertz G. H.**, Monumenta Germaniae historica, Scriptores, Hanoverae 1826—83 23 t. in fol., 6 t. in 4.

Tom IX. (1851): Gallus, wyd. Szlachtowski i Koepke.

Tom XIX. (1866): Pomerania, Prussia, Livonia, Silesia, Polonia (Roczniki polskie do r. 1434. Katalog biskupów krakowskich od Prochora do Jana Rzeszowskiego, Spominki płockie i lubelskie od 1055—1497), Ungaria (Annales), wyd. Arndt Ph. D. et Roepell R.

R: Bielowski A., Bibl. Ossolińskich 1868 X.

Zob. Nr. 5801.

5825. Arndt et Roepell, Annales Poloniae in usum scholarum ex MM. Germaniae, Scriptores rr. germ., Hannoverae 1866.

5826. **Zeissberg H.**, Kleinere Geschichtsquellen Polens im Mittelalter, Archiv für österr. Geschichte t. LV., Odb., Wien 1877.

Zawiera: Liber fraternitatis miechoviensis, Miracula s. Hedvigis, *zob* Nr. 2029. Rachunki z r. 1442, Calendarium landense, Listy Długosza (około 1450), Kallimacha listy, wiersze, De institutione pueri, Necrologium Dominicanorum Crac. (XIII—XVII w.).

R: Przegl. kryt. 1877; Liske X., Prz. pol. 1878 III.; Sybels H. Z. XLI.; Wierzbowski T., Ateneum 1878 I. Por. Estreicher K., List do redakcyi w sprawie recenzyi dzieła Zeissberga, Prz. pol. 1878 III.; Odpowiedź X. Liskego, tamże.

5827. Starowolski Sz., Scriptorum polon. Hekatontas, Frankf. 1625, Venetiis 1627, Vratisl. 1733 (p. t. Centum elogia scriptorum); Tenże, De oratoribus Sarmatiae, Florent. 1628; Pastorius Joach., Orationes duae, quarum prima de historiae authoribus, Gedani 1656, 2. ed. 1661.

5828. Chwalkowski, Catalogus w Jus publ. R. P., Regiom. 1676, 1684; — Grodeck G., De script. hist. Pol., Dantisci 1707 (w Dlugossii Hist. Polonica ed. Huyssen, Lipsiae 1711); — Hoppius, De script. hist. Poloniae, Dant. 1707; — Braun D., Catalogus et iudicium de scriptoribus Pol. et Prussiae, Colon. 1723, 1739.

5829. Załuski J. A., Progr. litt., Dantisci 1743; Werner L. R., Bibliotheca pruss.-pol. 1750—54 t. 4; Tromler, De Polonis lat. doctis 1776; Semler, Animadversiones, Acta societ. Jablonowski I.; Janocki, Janociana 1779 II.

5830. Bohusz Mich. ks., Wzmianka o najdawniejszych dziejopisach polskich, przeciwko Szlezerowi, b. m. i r.

5831. **Lelewel J.** Wzmianka o najdawniejszych dziejopisach polskich i uwagi nad rozprawą J. W. X. Bohusza, Warsz. 1809, Toż po ross. (przekł. Bułharina) i po niem.: Nachricht von den ält. poln. Geschichtschreibern, Warsch. 1809 (także w Ossolińskiego Vincent Kadłubek, übers. v. Linde, War. 1822); — Tenże, Polska wieków średnich, Poznań 1846—1851 (t. I. Pisarze dziejów przed Długoszem w Polsce); — Tenże, Dziejopisarstwo, Polska, Dzieje i Rzeczy I.; — Tenże, Wiad. o książkach, dod. Bibl. ksiąg dwoje, Wilno 1823.

5832. Prażmowski B., Wiad. o najd. dziejopisach, Rocz. tow. przyj. nauk, Warsz. IX., Odb., Warsz. 1811 (także w Ossolińskiego Vincent Kadłubek, übrs. v. Linde, Warsch. 1822).

5833. Gołębiowski Ł., O dziejopisach polskich, ich duchu, zaletach i wadach, Pam. Umiej., Warsz. 1825, Odb., Warsz. 1826; — Tenże, O historykach polskich w ogóle, Zbieracz lit. i polit. 1838 II.

5834 Uwagi nad źródłami do badań dziejowych, Przegl. um. lit. 1842—1844.

5835. **Maciejowski W. A.**, Kilka uwag jak Polacy aż do XVI. wieku zapatrywali się na sztukę pisania dziejów, Bibl. warsz. 1843 IV.; — Tenże, Rzut oka na najdawniejsze dzieje Polski i o źródłach dziejów tychże, Atheneum, 1843 V.; — Tenże, Roczniki i kroniki polskie i litewskie najdawniejsze, Warsz. 1850.

R: Bartoszewicz J., Bibl. warsz. 1850 III

Por. Schubert, Maciejowski W., seine Bemuhungen über die älteren Polnischen Chronisten, Preuss. Prov. nzbl. 1847 Nr IV.; Gisovius, Übersicht der Forscher der älteren Polu. Geschichte seit d. 2. Hälfte des XVIII. Jh., tamże 1847 IV.

5836. **Bielowski A.**, Rzut oka na najdawniejsze pomniki naszych dziejów, Bibl. Ossol. 1844 XI.

5837. Radziszewski, O źródłach do biografii pisarzy polskich, Atheneum, 1845; H. Schmitt, Dziejopisowie krajowi, Dz. lit. 1858; Dmochowski F. S., Epoka Piastów pod względem literatury i oświaty, Bibl. warsz. 1863 IV.

5838. **Smolka St.**, Polnische Annalen bis zum Anfange des vierzehnten Jahrhunderts, Lemberg 1873.

R: Komarnicki Z., Bibl warsz. 1874 II.

5839. **Zeissberg H.**, Die polnische Geschichtschreibung der Mittelalters, gekrönte Preisschrift (von der Jabłonowskischen Gesellschaft), Leipzig 1873. Toż po pol.: Dziejopisarstwo polskie wieków średnich, przekład uskuteczniony pod kierunkiem Adolfa Pawińskiego, Warsz. 1877 t. 2.

R: Smolka St., Przew. nauk. lit. 1873 II.; Przegl. lwowski 1873 VI.; X. L., Sybels H. Z. XXXI.; Przegl. kryt. 1877; S., Ateneum 1877 II.

5840. Swieżawski E., Zarysy badań krytycznych nad dziejami, historyografią i mitologią do wieku XV., Warszawa I. 1871, II. 1873.

R: Komarnicki Z., Bibl. warsz. 1874 I.

5841. **Wojciechowski T.**, O Rocznikach polskich X.—XV. w., Pam. Akad. um., Kraków IV., Odb., Kraków 1880.

R: Kętrzyński W., Przew. nauk. lit 1882; X. L., Sybels H. Z. XLVI.

Por. Historye literatury, drukarń itp. pod Oświatą.

5842. Annales R u s s i c i (Russkaja lietopis po Nikonowskomu spisku), Petersburg 1767—1792; — Nowgorodzkaja i kijewskaja sokraszczennyja lietopysy izd. Obolenskawo, Moskwa 1836.

5843. **Połnoje Sobranije** r u s s k i c h lietopisy, izd. archeograficzeskoju kommissieju, St. Peterb. 1846—1863 t. 15 (1—4 także przedruk).

I. (1846): Ławrentijewskaja i troickaja lietopis;

II. (1848): Ipatiewskaja lietopis;

III. (1841): Nowgorodskaja lietopis;

IV. (1848): Nowgorodskaja i Pskowskaja lietopis.

V. (1851): Psowskaja i sofijskaja lietopis;

VI. (1853): Sofijskaja lietopis;

VII. (1856): Lietopis po woskresienskomu spisku;

VIII. (1859): Prodołżenije lietopisi po woskresienskomu spisku;

IX. (1862): Lietopisnyj sbornik, Imienujemyj patriarszeju ili nikonowskoju litopisju.

X. (?);

XV. (1863): Litopiskij Sbornik.

Ukazatiel k' ośmi tomam połn. Sobranija, izd. archeograf. kom., Petersb. 1868.

R: Otecz. zapiski 1842 XXI. 6 Nr. 8, 1851 LXXVIII. 5 Nr. 10, 1853 XCI. 5 Nr. 12 (o Sof. lietop.), 1860 CXXX. 3; Moskwitian 1846 cz. 2 Nr. 3 (Pogodina), 1849 Nr. 3 (t. IV.), 1851 Nr. 14 (t. V.), 1853 (t. VI.); Sowremiennik 1846 XLII., 1851 XXX.; Moskow. Gorod. listok 1847 Nr 22—62 (Sołowiewa); Żurn. min. nar. prośw. 1854 t. 81; Siew. Pczeła 1841 Nr. 206, 1843 Nr. 141, 1846 Nr. 54, 1851 Nr. 116; Zieliński F., Bibl. warsz. 1845 IV. (t. III.).

5844. Lietopisy jużno-ruskija otkrytyja i izdannyja Białozierskim T., Kijew 1856 I.

R: Samczewskij J., Kijewskaja gub. wied. 1856; Kostomarow, Otecz. Zapiski 1857 t. 110 Nr. 2; Maksimowicz M., Russk. Biesieda 1857 Nr. 7.

5845. Skazania inostrannych pisatelej o Rossii, izdannyja Archeograficzeskoju Kommissieju, tom I. Moskowskija lietopisy, St. Petersburg 1851.

Sbornik lietopisej otcz. k' istorii jugo i zapadn. Rusy, zob. Nr. 6002.

5846. Łazarewski Al., Ukazitel istocznika dla Małorosyjskawo kraja, Petersb. 1858, zob. Nr. 678; Polenow, Bibliograficzeskoje obozrenije russkich lietopisej, Żurnał min. nar. proś. 1849 LXIV.

5847. Nolten R. A., Diatribe, Lipsiae 1739; W J., O charakterie rusk. lietopisej w Russk. zritelie 1828 Nr. 4.

5848. **Daniłowicz Ign**, Wiadomość o właściwych l i t e w s k i c h latopisach, Atheneum 1841 VI. (toż po ros., Petersb. 1840 i niem.: Ueber die lithuanischen Chroniken, übersetzt von F. Love, Beiträge zur Kenntniss des russischen Reiches, Baer i Helmersen, Petersburg 1841).

R: Magazyn powszechny 1840 VII. (o ros.).

Litewskie kroniki p. Maciejowskiego, zob. Nr. 5835.

5849. **Pogodin M.**, Hist. krit. Untersuchungen, Petersb. 1844.

5850. **Suchomlinow M. J**, O drewnej russkoj lietopisi, Petersb. 1856.

R: Pypin, Otecz. Zapiski 1857 t. 110—112; Russkij Wiestnik 1857 Nr. 3, 15.

5851. **Bestużew - Rjumin**, Russkaja istoria t. I., Petersb. 1872 (po niem. przez Schiemanna T., Quellen u. Lit. z. Russ. Gesch., Mitau 1876).

5852. Wyjątek z rękopisu hist. P. W. Raczkiewicza. O Herulach, o historykach o Litwie piszących, i o alfabecie litewskim, oraz o Sławianach,

Wilno 1817; Petruszewycz A., Obzor ważnijszych proissszestwij (źródeł) zpołowyny XII. do końca XIII. wika, Lwów 1854 (R: B. L., Zoria Hałyckoja 1884 Nr 2—14); Chruszczow J. P., O drewne ruskich istor. powies. i skaz. XI.—XII. w., Kijew 1878; Skobelskij P., Zhadki o Rusi w żerełach nimeckich X. i XI. stolitia (sprawozdanie gimnazyi akademic., Lwów 1880, 1881).

5853. Pobłocki L., Kritische Beiträge z. ält. Gesch. Litauens,, Altpreuss. Monatschrift, Königsberg 1880; — (Por. Toeppen, tamże 1877).

5854. **Kunik A. A.**, O sostawie zapadno-russkich ili tak n. litowskich lietopisej, Zapiski Ak. nauk., Petersb. 1881 t. 39; — Kostomarow N., Predania perwonaczalnoi ruskoi litopysi, Ist. Monogr. t. XIII., St. Petersburg 1881; — Markiewicz A. J., O lietopiscach, Odessa 1883.

R: Sulima, Prz. powsz. 1884 IV.

5855. **Szaraniewicz I.**, O latopisach i kronikach ruskich XV. i XVI. wieku, Roz. hist. fil. akad. XV., Odb., Kraków 1882.

5856. Kojałowicz, Ist. russk. samosoznanije, Petersb. 1884; P. S-skij, Oczerk izwiestij o Podolskoj zemle do 1434 goda, preimuszczestwenno po letopisjariw J. Mołczanowskawo, Kiew 1886.

R: Żurnał min. nar. prośw. 1886 CCXLVI. 339—349.

5857. **Barabaszew A. J.**, Letopisnyje istoczniki dla istorii Litwy w srednije wieka, Petersburg 1888.

R: Linniczenko, Kwart. hist. 1889.

5858. **Sommersberg F. W.**, Silesiacarum rerum scriptores, Lipsiae I. 1729, II. 1730. III. 1732.

I.: Joannes arch. gnesn., Chronicon, Anonymi Chronica princ. Pol., Rositii Chronica, Rapoldi Historia, Excerpta ex Henelii, Dissertatio historica (dipl. et geneal.), Codicis dipl. specimen, Diplomatarium Bohemo-Silesiacum.

II.: Chronici Silesiae vetustissimi, Boguphali Chronicon cum continuatione Baszkonis, Anonymi arch. gnesnensis Chronicon, Vita Thomae episc. Vratisl., Dlugossi Episc. Vratisl. hist. et acta; Annales Vratislavienses, Anonymi vitae episc. Vrat., Tabulae genealogicae familiarum, Statuta civ. Svidnicensis, Mantissa diplomatum.

III.: Henelii Vitae episc. Vratisl., Diplomatarii bohemo-silesiaci cont., Tabulae genealogicae.

5859. Sommersberg F. W., Silesiorum rei historiae accessiones, Lipsiae 1732; — Analecta silesiaca oder Anmerkungen zur Historie Schliesiens, Leipzig 1733; — Füldner J. J., Sammlung zu Schlesischer Historie, Oels 1738; — Nachrichten und Documenten den Zustand Schlesiens betreffend 1741 I.—III.

5860. **Scriptores** rerum Silesiacarum, hrsg. v. Stenzel G. A. 1835—83 I.—XVI.

I.: Chronica Polonorum, Breve Chronicon Silesiae, Chronica principum Poloniae, Catalogus abbatum Saganensium.

II.: Vita s. Hedvigis, Catalogus episcoporum Vratislavensium, Gesta abbatum mon. S. Vinc., Chronica abb. in arena, Fibiger, Series et acta magstr. Vratisl., Fuchsz Series praep. Nissensium, Codex epistolaris, Fragmenta.

III.: Innere Verh. Breslau 1438—1526.

IV.: Schweinichen H., Leben Heinrich XI. v. Lignitz.

V.: Actenstücke seit d. J. 1740, *zob.* Nr. 4672.

VI.: Hussitenkriege (akty), *zob.* Nr. 2032.

VII.: Eschenloer, Hist. Vratislaviensis.

VIII., IX.: Pol. Corr. Breslaus im Ztltr. Podiebrads, *zob.* Nr. 2192.

X.: Annales Głogovienses 1467—1493 z dodatkami.

XVI.: Chronisten Schlesiens d. XV. Jh.

R: Sybels H. Z. XXIX., XL., LII.

Zródła szląskie w MM. Poloniae t. III., zob. Nr. 5822.

5861. **Wattenbach W.**, Monumenta Lubensia, Breslau 1861.

Zawiera: Chronica Lubensis, Liber fratris Joannis Hungari de Bartpha, Necrologium lubense, Epilogus.

5862. **Quellenschriften** z. Gesch. Mährens u. Oesterr.-Schlesiens I., hrsg. v. Elvert, Brünn 1861.

Olmützer Sammel-Chronik (1432—1656), Georg Ludwig, Chronik von Brünn (1555—1604), Leupolds Chronik d. Stadt Iglau 1402—1607, Weidlichs Chronik d. Städt Mährisch-Tribau 1361—1666, Chronik d. Stadt Schönberg (z Pessing Chaos) 1391—1646, Denkwürd. d. Stadt Prossnitz 1445 do 1622, Hradischer Kreis 1605—1656, Stadt Ostrau 1633, Kremsier 1643, Landskron in Böhmen 1586—1588, 1621—1653, Wesely 1622—1666, Neutitschein 1622, Nikolsburg 1620, Relation v. 1619—1621.

Zob. Nr. 685, 686.

5863. **Gruenhagen C.**, Wegweiser durch die schlesischen Geschichtsquellen bis 1550, 2. ed. 1889, *zob.* Nr. 687.

5864. Runge C., Miscellanea literaria, Olmae et Bregae 1712—1717; — Tenże, Notitia gentis Silesiae, Vratisl. 1775; — Fuldner J. J., Schlesische Bibliothek, Laubau 1731; — Nachrichten v. denen z. schlesischen Historie gehörigen Schriften 1746.

5865. **Thomas**, Literaturgeschichte v. Schlesien (gekrönte Preisschrift), Hirschberg 1824.

Zeissberg Poln. Geschichtschr., zob. Nr. 5839.

Wattenbach u. Lorenz, Deutschl. Geschichtsqu., zob. Nr. 5896.

5866. **Scriptores** rerum P r u s s i c a r u m, hrsg. v. Hirsch Th., Töppen M. u. Strehlke E., Leipzig 1861—1874 t. 5.

I.: Wulftans Reisebericht, Annales Pelplinenses, Can. Sambiensis Epitome, Dusburg P., Chronicon, Jeroschin Kronike, De primordiis ord. Theutonici, De passione s. Adalberti, M. fund. mon. Pelplinensis, Terra Pomeraniae, Wyimki z kronik skandynawskich.

II.: Reimchronik, Herman de Wartberge, D. Leben d. heil. Dorothea, Translatio s. Barbarae, Miracula s. Adalberti, Wigand v. Marburg.

III.: Annales, Johann v. Posilge, Chronicon terrae Prussiae, Cont. Petri Dusburg v. Conrad Bitschin, Ältere Hochmeister Chronik.

IV.: Wigand v. Marburg, Długossi Banderia, Hist. brevis magistri Theutonici, Gesch. e. Bundes, Aeneas Sylvius, E. Stella, Danziger Chroniken, Lindaus Dreizenjähriger Krieg, J. Lubbes Familienchronik, Weinreich Blumenau.

V.: Chroniken v. Oliva, Salza's Bericht, Helderungens Bericht, P. Poles Preuss.-Chronik, L. Nakers Tagebuch, Gesch. Albrechts (1512), Bisthum Pomeranien, Danziger Chroniken, Stegmanns Hanseatische Chronik, Ferber Chronik, Hochmeisterchronik, Annales Minorum Prussiae, Beilagen z. Dusburg.

R: Sybels H. Z. XI., XVII., XXIV., XXXIV.; Prutz H., Altpr. Monatschr. VII. (t. IV.); Przegl. kryt. 1874—1875 (t. V.).

5867. Kętrzyński W., Prussica (odb. z IV. tomu dzieła MM. Poloniae, *zob.* Nr. 5822), Lwów 1883.

5868. **Pierson W., Notizen, aufgezeichnet bei Durchsicht einiger ungedruckten preussischen Chroniken, Altpr. Monatschrift IX.**

Zob. Nr. 693—696.

5869. Hartknoch C., De script. hist. Prussiae, Frankf. i Leipz. 1679; — Tenże, Altes u. neues Preussen 1684; — Lilienthal, Selecta hist. et litt., Regiomonti 1719; — Berger, Diatribe de libris rarioribus, Berolini 1729; — Kürster G., Bibl. hist. Brandenburgica, Vratisl. 1743, Accessiones, Berolini 1766.

5870. **Toeppen M. P.**, Critica de historia Borussiae antiqua, Regiomonti 1847 (**E.**); — Tenże, Gesch. der preuss. Historiographie v. Peter v. Dusburg bis auf K. Schütz, Berlin 1853.

5871. **Kletke K.**, Die Quellenschriftsteller zur Gesch. des preussischen Staates, Berlin 1858.

Zob. Nr. 5828 i 5896.

5872. Schriftl. Monumente der ältesten Gesch. P o m m e r n s, Pommerns-Gesch. Jahresberichte (?).

5873. Schöttgen L., Einleitung z. Kenntniss der pommerschen Historien-Schreiber, Altes- und Neu-Pommerland, Stargard 1721.

5874. **Pindes und Brandes, Verz. der hist. Lit. v. Pommern in der königl. Bibl., Berlin 1837.**

5875. **Böhmer**, Übersicht der Chroniken und Geschichten Pommerns seit Ranzow, Balt.-Stud. III.

5876. **Monumenta** historiae W a r m i e n s i s, hrsg. v. d. hist. Verein f. Ermland, Mainz u. Braunsberg 1860—1889 t. 8.

I., IV.—VII.: Urkunden 1231—1424.

II.: Scriptores, hrsg. v. W o e l k y: Series episc. Warm., Plastivici Chronicon, Interceptio castri Altenstein, Anniversarienbücher, Ordinatio castri Heylsberg, Memoriale B. Libenwald, Nicolaus v. Tüngen, Investiti 1479—1486, Sedes archipresb.

III.: Literaturgesch. u. Spicilegium Copernicianum.

VIII.: Memoriale Lucae episc. Wärmiensis, Grunau, Heilsberska kronika, Zapiski Ferbera, Plastwicha wiersze.

R: Toeppen M., Altpreuss. Monatschr. V.; Kujot, Kwart. hist. 1888; Perlbach M., tamże 1890 II. Por. Ztschrft. f. Gesch. Ermla ds I.—IX.

Zob. Nr. 813 i 814.

5877. Sammlung e h s t., l i v. und k u r l ä n d i s c h e r Geschichtsschreiber, v. J. F. Recke, Mitau 1794 I.

5878. **Monumenta** Livoniae Antiquae, Riga, Dorpat, Leipzig 1835—1847.

R: Innland, Dorpat 1836, 1840, 1841, 1844.

5879. **Scriptores** rerum Livonicarum, Riga u. Leipzig I. 1853, II. 1848.

I.: Origines Livoniae, Dietleb v. Alnpeke, Deutsche Ordenschronik.

II.: Russow Chronica, Henning Churl. Chronika, Horner Livoniae hist., Menecius J., Encaedius Fabricius, Mennis, Hermelinus O., Einhorn, Engelken, Boecler, Bucchau, Fuchs.

R: Innland, Dorpat 1854 Nr. 17—22.

5880. **Gadebusch F. K.**, Abhandlung v. liefländischen Geschichtschreibern, Riga 1772; — Napiersky K. E., Fortgesetze Abhandlung von livländisch. Geschichtschreibern, Mitau 1824.

5881. **Napiersky K. E**, Über die Quellen und Hülfsmittel der livländ. Geschichte 1837 (Por. Mitth. der Gesell. f. Gesch. d. Ostseepr. 1840 I.); — Tenże, Zur livländischen Chroniken-Kunde, Mittheil. Liv.-Est.-Kurl. 1840 I.

5882. Berkholz G., Beitrag z. livländ. Chronikenkunde, Sitzungsber. d. Gesell. d. Ostseeprov. 1873.

Por. Winkelmann, Bibliotheca Livoniae hist. Nr. 7—65.

Zob. Nr. 707—715.

C. Zbiory kronik krajów postronnych.

(Czechy, Morawia, Niemcy, Siedmiogród, Węgry, Wołoszczyzna).

5883. **Freher M**, SS. rerum Bohemicarum, Accedit J. Dubravii hist. Bohemica, Hanov. 1602, 2. ed. 1607.

Cosmae Chronica (ad a. 1086), Incerti auctoris de conversione Baioariorum et Carenthanorum (ad a. 858), Cronica aulae regiae 1317—1333, Caroli IV. de vita sua commentarius, De iure electoratus regum attestationes, Aeneae Sylvii Hist. Bohemica, Eiusdem Acta consilii Basiliensis, Jacobi Piccolominei de Hussitis et Georgio Podiebracio narratio, De Waldensium doctrina, Epistola Bohemorum et Moravorum a. 1431, Epistola Constantinopolitanae ecclesiae ad Bohemos 1451, Confessio Waldensium Vladislao missa.

5884. Balbinus Boh., Bohemia sancta, Pragae 1682; — D o b n e r Gel., MM. historica Boemiae, Pragae 1764—1786 t. 6.

5885. **Scriptores** rerum Bohemicarum, ed. P e l z e l Fr. M. et D o b r o w s k y J., Pragae 1783—1784 I.—II., t. III. ed. Palacky 1829.

I.: Cosmae Chronicon et Continuatores (—1283).

II.: Chronicon Francisci —1342, Chronicon B. de Weitmil (1283—1374), Series Ducum et Regum, Series episc. et archiep. pragensium, Chronicon Bohemicum Anonymi 1338—1436.

III. (?).

5886. **Fontes** rerum Bohemicarum, wyd. E m l e r, Pragae I.—IV. 1870—1884.

I.: Vitae Sanctorum (Cyryl i Metody, Iwan, Ludemiła i Wacław, Wojciech, Wintirz, Prokop, Hroznata, Arnost, Milic z Kromieryża, Jan z Jenstein).

II.: 1. Cosmae Chronicon;
2. Annales, Chronicon domus Sarensis.

III.: Dalemili Boh. Chronicon, Annales Henrici Heimburgensis, Vita Caroli IV., Sermones post mortem Caroli IV., Joannis Neplachonis Chronicon, Joannis de Marignola Chronicon.

5887. Beiträge z. Gesch. Böhmens, hrsg. v. d. V. f. Gesch. d. Deutschen in Böhmen, Prag 1864—65, I. 1. 2., 1863—64 III. 1. 2.; — Gindely A., MM. hist. bohemica, Prag 1862 1—2; — Monumenta rr. bohemico-moravicarum et silesiacarum, Brünn 1882; — Höfler K., Geschichtsschreiber der Hussitischen Bewegung in Böhmen, Wien I. 1856, II. 1865, III. 1866, *zob.* Nr. 2007.

5888. **Palacky.** Würdigung der böhm. Geschichtsschreiber, Prag 1830; — Ungar, Bohemia data 1776—1788; — Büdinger, Zur Kritikder altböhm. Geschichtsschreiber, Ztschrft. f. Gymnasien, Wien 1857 VII.; — Sabiny Karl., Dejepis literatury ceskoslovenské stac a stredni doby, Praga 1886.

Morawia, zob. Nr. 5861.

5889. S c h a r d i u s S., Historicum opus in IV. tomos divisum, Basil. 1574, 2. ed. p. t. Schardius redivivus sive Scriptores rerum G e r m a n i c a r u m, Giessen 4 t.; —

Pistorius J., Rerum Germ. Scriptores, Frankof. 1583—1602, 2. ed. Hanoviae 1613, 3. ed. cura B. G. Struvii, Ratisb. 1726; — Freher M., Rerum Germanicarum scriptores. Frankof. 1600—1611 t. 3, 2. ed. 1634 do 1637, 3. ed. cura B. G. Struvii, Argentorati 1717; — Lindenbrog Erp., Scriptores rerum Germanicarum septentrionalium, Frankof. 1609, 2. ed. 1630, 3. ed. cura Fabricii, Heimberg 1706; — Meibom H. jun., Rerum Germ. 3 t., Helmst. 1688; — Leibnitzius G. G. Accessiones historicae, Lipsiae 1698 t. 2; — Schilter J., Script. rr. Germ., Argent. 1702 (treść p. Potthast, Additamenta); — Eccardus J. G., Corpus historicum medii aevi, Lipsiae 1723; — Menckenius J. B., SS. rr. Germ. praecipue Saxonicarum, Lipsiae 1728—1730, t. 3; — MM. Boica, Monachii 1769 t. 45, coll. nova 1833—1861 t. 11.

Por. treść w Dalmanna: Quellenkunde (1875) Nr. 187—203.

5890. **Böhmer J. F.**, Fontes rerum Germanicarum, Stuttg. 1843—1868 t. 4.

I.: Źródła do czasów Ludwika Pobożnego; II.: Do czasów Rudolfa i jego następców; III: Hohenstaufowie IV., Koniec średnich wieków.

5891. **Monumenta Germaniae** historica inde ab anno Christi quingentesimo usque ad annum millesimum et quingentesimum, auspiciis societatis aperiendis fontibus rerum Germanicarum medii aevi, edidit G. H. Pertz, Hann. 1826—1890.

Monumenta dzielą się na 5 działów, t. j. 1. Scriptores, 2. Leges, 3. Diplomata, *zob.* Nr. 840—2, 4. Epistolae, 5. Antiquitates. Nadto należą do nich: Poetae latini medii aevi. — Scriptores do r. 1890, 28 t. in fol., 7 t. in 4.

Por. Pertz G. H., Archiv der Gesell. f. ältere deutsche Gesch 1820—1858 I.—IX.

Zob. Nr. 5824.

5892. Scriptores rerum Germanicarum (in usum scholarum) ex MM. Germaniae, Hannoverae od r. 1840.

Zawiera: Adami gesta Hammab. eccl., Annales Altahenses maiores, Annales Poloniae, *zob.* Nr. 5825, Arnoldi chronica Slavorum, Brunonis de bello Saxonico, Chronicon Novaliciense, Cnutonis gesta, Einhardi annales, Einhardi vita Karoli Magni, Gieslberti chronicon Hanoniense, Helmoldi chronica Slavorum, Herbordi dialogus de vita Ottonis ep. Babenb., Lamberti Hersfeldensis annales, Liutprandi opera, Monumenta Welforum, Nithardi histor. libri IV., Ottonis Frisingensis opera, Richeri historiarum libri IV., Ruotgeri vita Brunonis archiep. Coloniensis, Ryccardi de S. Germano chronica, Vita Henrici IV. imper., Widukindi res gestae Saxonicae, Wiponis proverbia, tetralogus Heinrici regis, vita Chuonradi II. imp.

5893. Die Geschichtsschreiber der Deutschen Vorzeit in deutscher Bearbeitung, hrsg. v. G. H. Pertz, Berlin 1849—1866.

Treść por. Potthast, Bibl. Hist. Por. także Schneider, De opere Die Geschichtschreiber, Vratisl. 1849.

5894. **Die Chroniken** d. deutschen Staedte von XIV. bis XVI. Jahrh. (hrsg. durch die hist. Commission der k. Akad. d. Wiss. zu München), Leipzig 1862—1882 t. 18.

5895. Waitz G., Ueber die Entwicklung der Deutschen Historyographie im Mittelalter, Schmidt, Ztschrft. f. Geschichtswiss. II., IV.

5896. **Wattenbach W.**, Deutschlands Geschichtsquellen im Mittelalter bis zur Mitte des XIII. Jahrh., Berlin 1858, 2. ed. 1873—1874 t. 2.

5897. **Lorenz O.**, Deutschlands Geschichtsquellen im Mittelalter von der Mitte des XIII. Jahrh. bis zum Ende des XIV. Jahrh., Berlin 1870 (ciąg dalszy dzieła Wattenbacha).

5898. **Forschungen** z. deutschen Geschichte, Göttingen 1862 t. 26.

Zob. Nr. 835—843.

5899. Pez H., Scriptores rerum austriacarum veteres et genuini, Lipsiae 1721—25 t. 3, Ratisbonae 1745; — Rauch A., Rerum austr. scriptores, Vindob. 1793—1794, *zob.* Nr. 844.

5900. **Archiv** f. Kunde der österr. Geschichtsquellen, hrsg. v. der Akademie, Wien 1848—1888 t. 97.

5901. Schmidt C. v. Tavera, Bibliographie z. Gesch. des österr. Kaiserstaates, Wien 1858.

5902. Krause J. G., Scriptorum de rebus Marchiae Brandenburgensis collectio, Frankof. et Lipsiae 1729.

5903. **Riedel**, Codex dipl. Brandenburg., *zob.* Nr. 852 (zawiera także Kroniki w 4. dziale).

5904. Hertel S., Untersuchungen über die ältesten brandenburger Chroniken, die magdeburger Schöppenchronik u. d. Chronicon archiep. Magdeburg.. Forsch. z. d. Gesch., Göttingen 1879 XIX.

5905. Lappenberg J. M., Geschichtsquellen d. Erzstifts u. d. Stadt Bremen, Brem. 1841; — Tenże, Hamburgische Chroniken, Hamburg 1861; — Grauloff F. H., Die Lübeckischen Chroniken, Hamb. 1829 do 1830 t. 2.

5906. Ludewig T. P., Novum volumen scriptorum rr. Germ. t. V. (Script. rr. Bambergensium), *zob.* Nr. 5805, Frankof. et Lipsiae 1718.

5907. Leibnitzius G. G., Scriptores rerum Brunsvicensium, Hanov. 1707—11 t. 3.

1. Thietmar; 2. Helmold i Arnold z Lubeki; 3. Chron. rhytm. Bruns. Both., Chron. picturatum.

5908. Hoffmann Ch. G., Scriptores rerum Lusaticarum, Lipsiae et Budissiae 1719 t. 4.

5909. **Scriptores** rerum Lusaticarum, Görliz 1839—1878 t. 4.

5910. Grosse Sam., Nachricht v. d. Scribenten, Lausittsche Merkwürdigkeiten, Leipzig 1714; Carpzow T. B., Ehrentempel der Oberlausitz, Leipzig 1719 (str. 350—380).

5911. Eder J., Scriptores rerum transsilvanicarum, Cibinis 1797—1840 t. 3.

Zob. Nr. 887—889.

5912. Rerum hungaricarum scriptores varii, Frankof. 1600 (*zob. w chronologicznym spisie kronik*).

5913. **Schwandtner J. G**, Scriptores rr. hung., Vindob., 1746 t. 3.

5914. Kowachich M. G., Scriptores rr. hung., Budae 1798—1799 t. 2; — Tenże, Sammlung kleiner Stücke, Ofen 1805.

5915. Engel J. Ch., Monumenta Ungrica, Vindob. 1809.

5916. **Endlicher**, Monumenta Arpadiana, Sangalli 1848.

5917. **Monumenta** Hungarica Historica A. II. Scriptores 1872—1882 t. 32, *zob.* Nr. 893.

Zob. Nr. 890—907.

5918. Toldy Fr., Gesch. der ung. Litteratur im Mittelalter, übersetzt von Kolbenheyer, Pest 1865.

5919. **Flegler**, Beiträge zur Würdigung d. ungarischen Geschichtsschreibung, Sybels, H. Z. XVII.—XIX.

5920. **Marczali H.** Ungarns Geschichtsquellen im Zeitalter d. Arpaden, Berlin 1882.

5921. **Cogalniceanu M.**, Letopisitile tarii Moldavii, Jassi 1845—1852 t. 3.

Zob. Nr. 908—915.

D. Wielkie zbiory krajów dalszych.

5922. Hearne Th., Scriptores varii de historia anglicana, Oxonii 1709—1735 t. 64.

5923. **Rerum** Britanicarum Scriptores, London 1858—1883 t. 172.

5924. Schmid. R., Über die Chr. der Angel-sachsen, Hermes 1828 t. 30; — Hardy T. D., Descriptive Catalogue, London 1862, 1865 (do r. 1200).

5925. Collection des chroniques et de documents Belges, Bruxelles 1836—1883 t. 63 (obejmuje Chroniques Belgesines dites, Recueil des chroniques de Flandres i Monuments pour servir à l'hist. des provinces de Namur, de Hainaut et de Luxembourg).

5926. **Collection** d'historiens belges publ. par l'Academie, Bruxelles 1863—1866 t. 12; — Recueil des chroniques par la société de Bruges, Bruges 1839—1864 t. 56.

5927. Warnkönig. München r Gelehr e Anz. XII., Sybels H. Z. 1861 str. 203—272; Gachard, Bulletins de la commissive royale d'histoire à Bruxelles 1. série, VI.

5928. **Byzantinae** historiae Scriptores, Paris 1645—1711 t. 47.

T. II.: Theophylacti Simocattae hist. lib. VIII; t. III.: Procopius; t. XXX.: Porphyrogenita; t. XXXIX.: Leonis Diaconi (treść u Potthasta).

5929. **Corpus** scriptorum historiae Byzantinae opera Nieburii B. G. etc., Bonn 1828—1855 I.—XLVIII.

T. XI.—XII.: Constantinus Porphirogenita; XLVIII.: Procopius (treść u Potthasta). Por. Jahn, Neue Jahrb. der Philol. LXXV., Mémoires présentés à l'acad. de St. Pétersbourg 1837 IV. i oddzielnie [Rosyjski przekład hist. Bizant., wyd. akad. Petersb., Petersb. 1860—1863 t. 4].

5930. Dufrèsne C., Glossarium ad script. mediae et infimae graecitatis, Paris 1682 t. 2, Lugduni 1688 t. 2.

5931. Hammer J., De Byzant. hist. Scriptorum, Göttingae 1825; Morgenstern, Über d. Studium der byzant. Geschichtsschreiber, Petersb, 1837.

5932. Jahn, Neue Jahrbücher der Philologie 85 t.

5933. Langebek J., Scriptores rerum Danicarum medii aevi, cura Suhm Pt. F., Hanov. 1772—1834 t. 8; Lindenbrog, *zob.* Nr. 5889; — Rerum danicarum scriptores anonymi (702—1500, Ludewig Reliqu.) Mss. t. IX.

5934. Schäfer, Dänische Annalen und Chroniken (XIII.—XV. Jahrh.) (Por. Sybels H. Z. XXX. str. 382, także XXXIX. str. 351, XLIII. str. 176).

5935. Pithou P., Annalium et historiae Francorum ab 708 ad 990 Scriptores, Paris 1588, Frankof. 1594; — Tenże, Historiae ab a. 900 ad a. 1285, Frankof. 1596; — Freher M., Corpus francicae historiae, Hanov. 1613; — Duchesne A., Hist. Francorum coaetanei SS., Paris 1636—1649 t. 5.

5936. **Bouquet D.**, Recueil des historiens des Gaules et de la France jusqu'en 1328, Paris 1738—1833 t. 19, continué par l'Acad. des Iscriptions, Paris 1840—1876 t. 20—23.

5937. Perrin, Collection universelle de Mémoires, Londres et Paris 1785—1806 t. 72; — Guizot, Collection de Mémoires de France jusqu'en XIII. siècle, Paris 1823—1835 t. 31 (tłómaczenie kronik).

5938. **Petitot,** Collection complète de mémoires, *zob.* Nr. 6021.

T. VI. i VII.: Boucicaut.

5939. **Buchon,** Collection des Chroniques du XIII. au XVI. siècle, Paris 1827—1829 t. 47; — Tenże, Choix des Chroniques de Joinville à la fin du XVIII. siècle, *zob.* Nr. 6021.

5940. **Michaud et Poujoulat,** Nouvelle collection des Mémoires depuis le XIII. siècle, *zob.* Nr. 6021.

5941. **Histoire** littéraire de la France (comm. par L. Bénédectins, cont. par des membres de l'institut), Paris 1733—1763, 1807—1863 t. 24.

5942. Lelong, Bibliothèque hist. de la France, Paris 1719, 2. ed. 1768—1778 t. 5; Ampere T. J., Hist. de la litt. française au moyen age, Paris 1834—1841 t. 4.

5943. **Bibliothèque** de l'école des chartes, Paris od r. 1839.

5944. **Franklin A.**, Les sources de l'histoire de France, Paris 1877; — Chevalier, *zob.* Nr. 5814.

Por. Monod G., Bibliographie de l'hist. de France, Paris 1888 (Por Nr. 1—64 i 258—295).

5945. Michaud J., Collection des historiens des croisades, Paris 1843 t. 4; — Recueil des historiens des croisades, Paris 1840—1859, 1866 I.—III.; — Michaud J., Bibliographie des croisades, Paris 1822; — Tenże, Bibliothèque de croisade, Paris 1829.

5946. Vulcanius B., Gothicarum et Longobardicarum Scriptores, Lugd. Bat. 1597, 1618.

5947. Schott A., Hispaniae illustratae SS., Frankof. 1603—1608 t. 4; — Coleccion de cronicas, Madrid 1779—1787 t. 7; — Salva, Coleccion 1842—1860 t. 35; — Rosell D., Biblioteca de autores espanoles (Castilla), Madrid 1857—1878 t. 3; — Bibl. de escritores Aragoneses, Saragosse 1768.

5948. Fabricio A., Los historiadores Espanoles; Lipsk 1858.

5949. Asemani J. S., Italiae historiae Scriptores, Romae 1751—1753 t. 4.

5950. **Muratori**, Rerum italicarum Scriptores, Mediolani 1723—1738 t. 27; — Tenże, Antiquitates italicae medii aevi ad annum 1500, Mediolani 1738—1742 t. 6; — Mittarelli J. B., Ad SS. Muratorii accessiones, Venetiis 1771.

5951. Watterich J. M., Pontificum Romanorum, qui fuerunt inde ab exeunte s. IX. usque ad finem saeculi XIII. vitae, Leipzig 1862.

5952. Monumenta hist. Parmae 1855 do 1859 t. 4.

5953. Monumenta historiae patriae, Turyn 1836—1877 t. 17.

5954. **Archivio** storico Italiano od r. 1842 (treść por. Potthast).

5955. Tartarottus, De auctoribus hist. Venetae Muratori SS. rr. ital. XXV

5956. Troya, Studii intorno agli Annali d'Italia del Muratori (Por. Sybels H. Z. L.).

5957. **Gervinus**, Gesch. der florent. Historyographie, Hist. Schriften 1833 I.; — Pertz G., Über die Florent. Chroniken, Abhdl. der Akad., Berlin 1853.

5958. **Reumont A**. Bibliografia dei lavori publicati in Germania, Berlini 1863 (Odb. z Archivio storico).

5959. Portugaliae Monumenta historica 1856—1890.

R: Sybels H. Z. IX.

Rossya, zob. Nr. 5842—5857.

5960. Thesaurus historiae Helvetum, Tiguri 1735; — Quellen zur schweizerischen Geschichte, Basel 1877.

5961. Iwacewicz Wł., Sobranije pamiatników narod. tworczestwa u jużnych i zapadnych Słowian, bibliograf. obozrienije, Petersb. 1883, *zob.* Nr. 6130.

5962. **Scriptores** rerum Suecicarum medii aevi, ed. Faut, Holmiae 1818—1828

I.—II., ed. Annerstedt t. III., Ups. 1876; — Scriptores Suecici medii aevi, ed. Rietz J. E., Lundae 1842.

5963. Fant, Bibliotheca critica hist. Succiae, Upsal. 1808 t. 2; — Wernholtz D. G., Bibliotheca hist. Sueco-Gothica (po szwedzku), Stockh. 1782—1793, Ups. 1801—1817 (t. V. o historykach).

5964. Sękowski J., Collectanea z dziejopisów tureckich, *zob.* Nr. 1355 i 5973.

Por. Sprostowanie tłómaczenia Sękowskiego, Prz. pozn. I.; Pietraszewski J., Nowy przekład dziejop. tureckich, Berlin 1846.

2. Zbiory pamiętników.

(Kroniki od XVI. wieku, Pamiętniki, Żywoty, Nekrologi, Podróże, Opisy kraju, Broszury, Pisma czasowe).

5965. **Pistorius J.** Nidanus, Polonicae historiae Corpus, Basileae 1582 t. 3.

I.: Aeneas Sylvius, Er. Stella, Guagnini De situ Sarmatiae, Cromeri Polonia, Miechoviae Sarmatia, Herbersteini Lithuania, Schedelii De Sarmatia, Corvini L. Ode de Polonia, Celtis C. Ad Vistulam et Salinaria, Schroteri Salinarium, Prilusii De Provinciis.

II.: Mathiae de Miechovia Chronica, J. L. Decii De vetustatibus, Tegoż De Sigs. temporibus, Guagnini Comp. chron., Tegoż De ingressu Henrici, Tegoż Qualiter rex coronatur, Tegoż Origo Lithuanorum, Janitii De vitis principum, Cromeri M. De orig. et rebus gestis Polonorum.

III.: Pisonis Epist. de conflictu cum Mosch., Epist. Sigism. ad Leonem X., Oratio Er. Ciołek 1518, Victoria contra Voy. Moldaviae 1531, Herberstein De bello Poloni et Mosci, Cromeri Oratio in fun. Sig. I., Orichovii Oratio, Bellum contra Livones 1558, Schardii De vita Sig. Aug., Lasicii J. De ingressu Pol. in Valachiam 1572, L. Gorecii Descr. belli Ivoniae, Litterae super disc. Henrici, Dantiscorum clades 1577 a J. Lasicio, J. Bielsci Satyra, Guagnini Suppl. (de bello mosc. 1579), Levvenclai J. De Moscorum bellis, Genealogicae Explicationes.

5966. Rerum polonicarum Alexandro Guagnino authore, Frankof. 1584.

Zawiera prace Guagnina Listy po ucieczce Henryka, J. Łasickiego o klęsce Gdańszczan, Tegoż o wyprawie na Wołoszczyznę, Sprawa Stefana z W. X. mosk., O sposobie elekcyi królów, Goreckiego L. Opis wojny Wołoszan z Turkami, List Pisona do Krzyckiego, List Zygm. I. do Leona, Panegiryk Warszewickiego o Stefanie, Mowa tegoż do króla i inne.

5967. Respublica sive status regni Poloniae, Lithuaniae etc., Lugduni Bat. 1626.

Szereg tomików osobno wydanych: S. Krzystanowic Status R. P., Thuani Descr. R. P., Tegoż De Valachia, Guagnini A. De Lithuania, Michelonis Quaedam ad Lith., Guagnini A. De Samogitia, Lasicii J. De diis Samogitarum, Articuli bellicarum const. a C. Chodkievicio confirmati, Guagnini Descr. Prussiae, Origo ord. teuton., Livoniae descr., Boteri J. Poloniae descr., Honorii diss. de novo rege eligendo, Barclaii Judicium de Polonia, Chronologia, Neugebaueri De re nummaria, Tegoż De vectigalibus R. P.

5968. Joannis Długossi seu Longini historiae liber XIII. (tom II. wyd. lipskiego 1712), *zob.* Nr. 5819.

Mieści prócz Kroniki Kadłubka: Sarnicii S. Annales; Orichovii S. Annales. Ad Carncovium epistolae, *zob.* Nr. 3070, Hosii Orationes quatuor, Sarnicii S. Descr. Poloniae.

5969. **Mizler de Kolof**, Historiarum Poloniae et magni ducatus Lithuaniae scriptorum Collectio, Vars. 1761 t. 4.

I.: Mela, Aen. Sylvius, Stella, Stryikovii M. Descr. Sarmatiae, Cromeri M. Polonia, Miechovitae Sarmatia, Herbersteini Lithuania, Schedelii Sarmatia, Sarnicii S. Descr. Poloniae, Prilusii J. De provinciis, Crassinii Polonia, Starovolscii S. Polonia, Swięcicki Descr. Masoviae, Cellarii A. Descr. Pol., Opalinii L. Polonia contra Barclaium, Ogerii C. Iter pol., Schroeteri A. Carmen de fluvio Memela, Tegoż Descr. Salinarum Vielic., Willichii Observatio de salinis.

II.: Zeilleri M. Descr. Pol., De Beauplan Descr. Ukrainae, Bern. Connor Descr. Poloniae, Aug. de Meyerberg Iter in Moschoviam, Zeilleri M. Descr. Pol.

III., *zob.* Nr. 5832.

5970. **Bohomolec Fr.**, Zbiór dziejopisów polskich w czterech tomach zawarty, War. 1764—1768 t. 4.

I.: Bielskiego Marcina Kronika.

II.: Stryjkowskiego Macieja Kronika z przyd. Hist. odmian państwa rosyjskiego Grz. Kniazewicza.

III.: Kromera Marcina Kronika, przeł. M. Błażowski.

IV.: Gwagnina A. Kronika Sarmacyi europejskiej, przeł. Paszkowski M.

5971. **Mostowski T. A.**, Wybór pisarzów polskich, Warsz. 1803—1805.

Dzieła Naruszewicza, Historya K. Chodkiewicza, Taurvka i podróż S. A. Poniatowskiego, Kroniki polskie przez S. Orzechowskiego i Dzieje w Koronie polskiej za Zyg. Augusta przez Górnickiego, Jul. Niemcewicza pisma różne, Życia sławnych Polaków.

5972. **Niemcewicz J U.**, Zbiór pamiętników o dawnej Polsce, *zob.* Nr. 1353.

Por. Dalszy ciąg pamiętników o dawnej Polsce p: J. L. Jastrzębskiego, Zbieracz lit. i polit., red. Józ. Mączyńskiego 1838 IV.

5973. **Sękowski J**, Collectanea z dziejopisów tureckich; — Pietraszewski I., Nowy przekład dziejopisów tureckich, a szczególniej Tarychy Wasyf Effendego, Berlin 1846 I., *zob.* Nr. 1355, 1356 i 5 64.

5974. **Gałęzowski A.**, Zbiór pisarzów polskich, wydanie stereotypowe, Warsz. 1828 do 1833 t. 19.

Zawiera: Górnickiego Dworzanin polski, Rozmowa o elekcyi i Dzieje w Koronie Polskiej t. I.—IV. 1828; Pamiętniki Janczara Polaka tom V. 1828; Żywot człowieka poczciwego M. Reja tom VI. -VIII. 1828—1829; Kronika polska M. Chwalczewskiego tom IX. -X. 1829; Kronika polska M. Bielskiego t. XI.—XIX. 1829—1833.

5975. **Żywoty** sławnych Polaków, wyd. przez F. S. Dmochowskiego, Warsz. 1830, Radom 1831 t. 5.

I.: Żywot Jana Tarnowskiego przez Orzechowskiego, Życie Lwa Sapiehy przez Kognowickiego.

II.: Żywot L. Sapiehy (c. d.).

III.: Życie Jana Zamojskiego (Heidensteina) przez Bohomolca.

IV.: Historya Stef. Czarnieckiego przez X. Krajewskiego.

V.: Tad. Kościuszko przez Falkensteina.

5976. **Życia** sławnych Polaków, wyd. J. N. Bobrowicza, Lipsk 1837 t. 5.

I. i II.: Życie K. Chodkiewicza przez A. Naruszewicza.

III.: Życie J. Zamojskiego przez F. Bohomolca i życie Czarnieckiego przez M. Krajewskiego.

IV.: Życie Jana Tarnowskiego przez S. Orzechowskiego i życie Lwa Sapiehy przez księdza Kognowickiego.

V.: Życie Jerzego Ossolińskiego przez F. Bohomolca.

5977. Żywoty sławnych Polaków XVII. wieku, wyd. przez Edw. Raczyńskiego, Poznań 1841.

Mieszczą: Życie B. Nowodworskiego przez Koźmiana A. E. i Alberta i Bogusława Radziwiłłów.

5978. Wiszniewski M., Pomniki historyi i literatury polskiej, Kraków 1835 t. IV.

Obejmuje materyały po Tad. Czackim.

5979. Sienkiewicz J. K., Skarbiec, *zob.* Nr. 1358; — Grabowski A., Starożytności, *zob.* Nr. 1359; — Nowakowski F. K., Źródła do dziejów Polski, *zob.* Nr. 1361; — Grabowski M., Przezdziecki A., Malinowski, Źródła, *zob.* Nr. 1362; — Podgórski A., Pomniki, *zob.* Nr. 1440.

5980. **Raczyński E**, Obraz Polaków i Polski, Poznań 1840—1842 t. 21.

I.—III.: Zbiór aktów do pan. Augusta III. i pierwszych lat Stanisława Augusta, *zob.* Nr. 45 2.

IV.—VI.: Wybicki.

VII.—X.: Kitowicz.

XI.—XII.: Kołłątaj.

XIII.: Materyały do Leszczyńskiego, *zob.* Nr. 4381.

XIV.: Dziennik konfederacyi Tarnogrodzkiej (1715 -1717), *zob.* Nr. 4447.

XV.: Lippomano.

XVI.: Kościuszko.

XVII.—XVIII.: Raczyński, Archiwum Augusta II., *zob.* Nr. 4271.

XIX.: Pstrokoński (Pamiętniki).

XX.—XXI.: Portofolio Maryi Ludwiki, *zob.* Nr. 3898.

5981. **Starczewski W.**, Historiae ruthenicae scriptores exteri saeculi XVI. (Przedruk elzewirowskiej Moscovii), Berlin i Petersb. 1841—1842 t. 2.

R: Herrmann E., Neue Jenaische Literatur-Zeit. 1842 1. Dec.; Por. Rr. Moscovitarum SS., Frankof. 1600.

5982. Grabowski A., Ojczyste Spominki, *zob.* Nr. 1364.

5983. Wójcicki K. W., Biblioteka starożytnych pisarzy polskich, Warsz. 1843 -1844 t. 6, 2. ed. Warsz. 1854 t. 6.

I.: Fascimil pieśni Zofii Oleśnickiej z Pieskowej Skały, Pieśń nowa z r. 1556, Merkuryusz nowy 1662 r. wygranej Sobieskiego, Prawa i artykuły Ormian lwows., Żywot Krzysztofa Pieniążka z r. 1607, Szwedzi do Polski, Nowiny z Inflant 27. Sept. 1605, Nowiny z Rakus dnia wczorajszego 12. stycz. 1620,

Gazeta z Warszawy 6. Octobr. 1673, Jephtes Zawickiego, Cyrograf Jana Herburta z Fulsztyna 12. Aug. 1575.

II.: Modlitwa (Andrzeja Trzycieskiego) 1532, Droga do Szwecyey Zygm. III. w roku 1594, Przypowieści polskie Salomona Rysińskiego, Oekonomia Jeżowskiego, Pamiętniki do panowania Jana III., Privilegium Lanionum Sandomiriae 1620, *zob.* Nr. 3596.

III.: Powszednya spowyedz, Schadzka ziemiańska, Szczęśliwa expedycya pod Kamieńcem z Turkami, Oekonomia albo gospodarstwo ziemiańskie, Pogrom Tatarów, Wybawienie Ruggiera z wyspy Alcyny.

IV.: Kronika ziemie pruskiej X. Marcina Muryniusa, Wołoskie dzieje (z rękopismu 1621), Prawo bartne.

V.: Umowy ze Szwecyą, Dyaryusz Janusza Tyszkiewicza z r. 1625, Traktaty ze Szwedami za Jana Kazimierza w r. 1655, Testament Tobiasza Morstina łowczego koronnego z r. 1654, Opisanie wielu rzeczy podczas wojny szwedzkiej itd., Manifest króla Jana Kazimierza przeciw Lubomirskiemu, Dyaryusz marszu wiedeńskiego itd. r. 1683, Dyaryusz prawdziwej relacyi, Dziewosłab dworski miesopustny ucieszny, List do Jana Zamoyskiego St. Garwackiego 1602, List Jana Kazimierza do X. St. Małachowskiego 1666, List króla Michała do Jana Tarły 1670, Dyplom Augusta II. kongregacyi muzyków przy kościele św. Jana w Warszawie, Błogosławieństwo księdza Marka.

VI.: Kronika od r. 1507 do 1541 spisana, Panowanie króla Imci Stefana Batorego r. 1575, Spisanie kroniki o ziemi wołoskiej itd., Rozmowy zmarłych Polaków, Potwierdzenie przez Zyg. Aug. praw Witebska, Przywilej Unii 1. Julii 1569, Unia Korony z Litwą dnia 4. Julii 1569, Komput wojska na wojnę turecką za króla Michała, Wiadomość o rękopismie z XII. wieku znalezionym w kościele w Pułtusku.

5984. Grabowski M., Pamiętniki, *zob.* Nr. 1366; — Radecki J. K., *zob.* Nr. 1367; — Grabowski A., Okruszyny, *zob.* Nr. 1368; — Barącz S., Pamiętnik, *zob.* Nr. 1369.

5985. **Dziejopisowie** krajowi, Petersburg 1854—1858 (wyd. Spasowicza Wł.) t. 12.

I.: Solikowskiego J. Dym. Krótki pamiętnik (1572—1590), przeł. Syrokomla Wł.; Sobieskiego Jakóba Pamiętnik wojny chocimskiej, przeł. Syrokomla Władysław.

II.—V.: Orzelskiego Świętosława Bezkrólewia ksiąg ośmioro, czyli Dzieje Polski 1572—1576, przeł. Spasowicz Wł.

VI.—VII.: Hejdensztejna Rajnolda, Dzieje Polski od śmierci Zygmunta Augusta do r. 1594 ksiąg XII., przeł. Gliszczyński M.

VIII.: Łasickiego Jana Historya wtargnienia Polaków na Wołoszczyznę r. 1573; Goreckiego Leonarda Opisanie wojny Iwona Wołoskiego z Selimem II. 1574; Fredry J. M. Dzieje narodu polskiego pod Henrykiem Walezym, przeł. Syrokomla Wł.

IX.: Łubieńskiego St. Droga do Szwecyi r. 1593, Rozruchy domowe od r. 1605 do 1608, przeł. Jocher A. B.

X.: Wassenberga Ewerharda Więzienie we Francyi Jana Kazimierza, przeł. Baliński M.

XI. i XII.: Rudawskiego Szymona Wawrzyńca Historya polska 1648—1660, przeł. Spasowicz Wł.

5986. Wójcicki K. W., Archiwum domowe, Warsz. 1856. *zob.* Nr. 1370.

Obejmuje prócz dokumentów: Dwór i zarysy dom. życia Stan. Augusta z ręk. A. Magiera, Pisma Marcina Bielskiego: Sprawa rycerska, Sejm niewieści; Gluzińskiego J. Włościanie polscy; Przysłowia i przypowieści z różnych okolic.

Zob. Nr. 1371—1377.

5987. **Turowski K. J.**, Biblioteka polska, Sanok 1855—58, Kraków 1858—61, 5 seryj: I.—II. zesz. 120, III. 60, IV. 60, V. 1—61, 1—16.

I. (serya): Bielski M., Kronika; Birkowski F., Sześć kazań; Fredro A. M., Przysłowia; Brodziński K., O literaturze; Tenże, Życiorysy; Górnicki Ł., Dzieje w Koronie, O elekcyi; Orzechowski St., Kroniki; Paprocki B., Hetman; Pasek J. Chr., Pamiętniki; Sapieha Al., Podróż po słowiańskich krajach; Rozmowy umarłych Polaków; Skarga P., Żywoty świętych; Żywot Lwa Sapiehy; Orzechowski St., Żywot J. Tarnowskiego.

II.: Kochanowski, Dzieła; Modrzewski, O poprawie; Szymonowicz; Zimorowicz.

III.: Skarga, Kazania sejmowe; Mroziński J., Oblężenie Saragosy 1808—9; Wereszczyński, Pisma polityczne; Górnicki Ł., Dworzanin; Sęp Sarzyński, Tobiasz Wiszniowski; Grabowski P., Zdanie 1595; Ustawy prawa ziem i o obronie J. Tarnowskiego; Naruszewicz A., Żywot J. K. Chodkiewicza; Orzechowski St., Dyalog i Quincunx; Klo-

nowicz, Pisma; Leszczyński St., Głos wolny; Poniatowski J., Sejmowych rzeczy komentarz; Skrupuł bez skrupułu; Górnicki, Pisma; Starowolski, Prawy rycerz; Paprocki B., Herby; Birkowski F., Kazania; Warszewicki Krz., Dwie mowy pogrzebowe; Tarnowski J., Dzieła.

IV.: Okólski Sz., Dyaryusz 1638; Grabowski P., Polska niżna; Rey M., Żywot; Naruszewicz A., Historya; Kochowski W., Pisma; Grochowski St.; Krajewski M., Stefan Czarniecki; Starowolski Sz., Pisma; Ligęza Mik., Pisma; Karnkowski St., Pisma; Ostroróg J., Myśliwstwo; Dębołęcki W., Pam. o Lisowczykach; Wybór mów, *zob.* Nr. 1373; Otwinowski E., Podróże; Czartoryskiego A. Myśli o pismach; Zbylitowscy; Bohomolec Fr., Życie J. Zamojskiego; Gwagnin, Z kroniki Sarmacyi; Niemcewicz J. U., Dzieje Zygm. III.; Wereszczyński J., Pisma; Jagodyński J.; Czacki T., O żydach; Krasicki I., Pan Podstoli.

V.: Bohomolec Fr., Jerzy Ossoliński; Surowiecki W., Dzieła; Staszyc St., Uwagi nad życiem Zamoyskiego; Preszowski, O sejmikach; Twardowski S., Poezye; Gołębiowski Ł., Ubiory; Święcki T., Star. Polska; Germania Tacyta; Miaskowski K., Zbiór rytmów; Drohostajski Kr., Hippika; Pruszcz J. H., Klejnoty; Śniadecki J., Żywoty; Czacki T., O pol. i lit. prawach; Albertrandy, Pan. Henryka Wal. i Stef. Batorego; Karpiński, Dzieła.

5988. Collectanea vitam resque gestas Joannis Zamoyscii illustr., ed. Działyński T. A., *zob.* Nr. 3037.

5989. Dzieje księstw Naddunajskich, to jest Multan i Wołoszczyzny, przez Leona Rogalskiego, pomnożone wyjątkami z dziejopisów polskich i tureckich do r. 1792, Warsz. 1861 - 1862.

5990. Relacye Nuncyuszów, *zob.* Nr. 1379.

Zob. Nr. 1381—1383.

5991. **Biblioteka** ludowa polska wyd. przez Wł. Mickiewicza, Paryż 1866 -1870.

Nr. 8: Skarga P., Wzywania do pokuty; Nr. 9: Dziennik Kopcia; Nr. 11: Żółkiewski S., Wojna mosk.; Nr. 14—15: Kordecki Aug.; Nr. 21—26: Kołłątaj H., O konst. 3. maja.

5992. **Biblioteka** Mrówki, Lwów 1869.

T. 3: Skarga, O mił Ojczyzny; 110—115: Rey, Żywot człowieka poczciwego; 116—117: Klonowicz, Worek Judaszów; 121—122: Kopeć, Dziennik podróży; 123 -127: Pasek; 134. 135: Kiliński, Pam.; 142—143: Śniadecki J., Żywot Kołłątaja; 144—145: Żółkiewskiego Wojna moskiewska; 146: Tarnowski J., Zasady sztuki wojskowej; 147 -151: Kołłątaj, Konstytucya 3. maja; 152—154: Zajączek J., Historya rewolucyi; 156—160: Modrzewski, Naprawa Rzeczpospol.; 198 199: Czacki T., O żydach.

5993. **Biblioteka** ordynacyi Krasińskich. *zob.* Nr. 1384 -1385.

I.: Kronika (1557).

III.: Pamiętnik Poczobuta (1640—1684).

VIII: Dupont.

5994. **Tarnowski Wł.**, Archiwum wróblewieckie, *zob.* Nr. 1386.

Pam. Urszuli z Ustrzyckich Tarnowskiej (XVIII w.), Wyprawa Jana III. pod Wiedeń

5995. **Kraszewski J. I.**, Biblioteka pamiętników i podróży po dawnej Polsce, Drezno 1870—1872.

I.: Szulz F., Polska z r. 1793.

II.: Schweinichen, Pamiętnik.

III.: Poniatowski, Pamiętnik.

IV.: Notaty generała brygady.

V.: Bukar, Pamiętniki.

VI.: Pamiętniki wojenne.

R: X.; Bibl. warsz. 1870 II.; X. L. Sybels H. Z. XXVI.

5996. **Scriptores rerum Polonicarum**, editio acad. crac., Kraków 1872 - 89 I.—XIV., *zob.* Nr. 1358.

T. II.: Wapowski (1486—1535); III.: Medeksza (1654—1668); IV.: Górski Conciones, Dyaryusz 1515, Ulryk Werdum 1671; VII., IX., XIV.: Wielewiecki (1579- 1637).

5997. **Biblioteka Ossolińskich**, Zbiór materyałów do historyi polskiej, Lwów 1874—6.

Z. I.: Pamiętnik Jakóba Pszonki, Inwentarz Skarbu kor. 1607; II.: Pam. Ant. Jabłonowskiego; III.: Autobiografia Jerzego Ossolińskiego.

5998. **Liske X.**, Cudzoziemcy w Polsce: L. Naker, U. Werdum, J. Bernoulli, J. E. Biester, J. J. Kausch, Lwów 1876.

R: Prz. kryt. 1876; S., Ateneum 1877; Swieżawski E., Bibl. warsz. 1877 III.

5999. Liske X., Viajes de extranjeros por Espana y Portugal en los siglos XV., XVI. y XVII., trad. por. F. R. Revista Europea 1878, Odb., Madrid 1878.

Treść: Nicolas de Popielowo (1484), Joannes Dantiscus (1519—1531), Erich Lassota de Steblovo (1580—1581), Jacobo Sobieski (1611).

R: Sybels H. Z. XLV. 161.

6000. Die preussischen Geschichtsschreiber d. XVI. und XVII. Jahrh., Leipzig 1883 t. 2.

Simon Grunaus preuss. Chronik, hrsg. von Porlbach, Philippi, P. Wagner.

6001. Wierzbowski T., Biblioteka zapomnianych poetów i prozaików polskich XVI. do XVIII. w., Warsz. 1885.

I. z.: Wenecya, II. z.: Mowy Warszewickiego.

R: Nehring Wł., Kwart. hist 1887; Archiv für slav. Phil. 1877 X.

6002. **Sbornik** lietopisej otn. k' istorii juzno i zapad. Rusi. izd. kom. dla razbora drewnich aktow, Kijów 1888 (wyd. Antonowicz).

Zawiera: Kronika Jakóba Lizohuba 1506 do 1757, Kronika Józefowicza 1624 do 1700, Dziennik wyprawy przeciwko Kozakom 1625, Liet. kijowska 1241 do 1621, Kronika klasztoru meżyhorskiego 1608–1780, Listy Zygm. III., Listy Chmielnickiego. Kronika mon. w Dobromilu, Dok. XIII. w., Kronika witebska (.56–1709).

R: Liuniczenko J., Kwart. hist. 1889; Prz. pol. 1890 I.; Ist. Wiestnik 1890 Nr. 5.

6003. **Biblijoteka** pisarzów polskich, wyd. akademii um. w Krakowie, Kraków 1889–90.

Zawiera: Fortuny i cnoty różność w historyi o młodzieńcu ukazana 1524, Wita Korczewskiego Rozmowy polskie łacińskim językiem przeplatane 1553, Marcina Kwiatkowskiego Książeczki rozkoszne o poczciwem wychowaniu dziatek 1564 i wszystkiej Lifflanckiej ziemi opisanie 1567, Marcina Bielskiego Satyry, Sz. Szymonowicza Castus Ioseph. przekładania Stanisława Goslawskiego 1597, Algoritmus to jest nauka liczby przez ks. Tomasza Kłosa 1538, Mikołaja Reja Żywot Józefa 1545, Proteus abo Odmieniec, satyra z roku 1564, Jana Seklucyana Oekonomia albo Gospodarstwo 1546, Pussmanna Historyja o stworzeniu nieba i ziemi 1551.

R: Brückner Al., Kwart. hist. 1889, 1890.

Mowy pogrzebowe, Kazania itp., zob. Nr. 1349–1352.

6004. Minkowiecki E., Spis bibliograficzny p a m i ę t n i k ó w mających związek z hist. lub lit. polską, Kraków 1882 (str. 12).

R: Ateneum 1882.

6005. Włodzimierzanin, O pamiętnikach, Tyg. Petersb. 1845 XXXII.; Pekarski, Sowromiennik 1845 I. (o pamiętnikach rosyjskich); Jarochowski K., Literatura pamiętnikowa, Kraj 1886 Nr. 24.

6006. Załuski J. J., Bibliotoka h i s t o r y k ó w, prawników, polityków i innych autorów polskich, lub o Polsce piszących, z przypisami J. E. Minasowicza, wydał J. Muczkowski, Kraków 1832.

Zob. Nr. 5828–5834.

6007. **Nehring Wł.**, O historykach polskich XVI. w., Poznań 1860 (I. Heidenstein, II. Bielski Joachim, III. Solikowski J. D.).

6008. **Markgraf H.**, Die Entwickelung der schlesischen Geschichtschreibung [od XVI. w.), Ztschrft. d. Ver. f. G. Schlesiens 1888 XXII.

R: Wagner, Kwart. hist. 1889.

Zob. Nr. 5864 i 5865.

Zob. Nr. 5849–5855 (ruscy kronikarze), 5869–5871 (pruscy); 1580–1582 (inflantcy).

6009. Adelung F., Kritisch-liter. Übersichtigung d e r R e i s e n d e n in Russland bis 1700, Petersb. 1846 t. 2 (toż po ros. przez Klewanowa, Petersb. 1864).

6010. O p o d r ó ż a c h Polaków do krajów zagranicznych, Pamiętnik nauk. (c. d. Ćwiczeń) 1819 II.; Cudzoziemcy o Polsce i Rossyi, Dziennik liter. 186 : Kobiety podróżniczki (?), p. S. Duchińską, Tyg. mód i nowości 1868; Smolikowski S., Podróże u nas dawniej i teraz, Wiek 1874 Nr. 84, 85, 86; Pamiętniki i podróże, Czas 1877 Nr 26 i n.

6011. Zakrzowski M., Wiadomość o początku g a z e t i wywód ich nazwisk, nieco i o gazetach polskich, Bibl Ossol. 1830 II.

6012. O pismach peryod. w Polsce do 1795 r. X. Moszyńskiego, Tyg. petersb. 1840 XXIII.; — Lipiński T., O gazetach pisanych w Polsce i niektóre z nich wyjątki, Bibl. warsz. 1845 IV. [Por. E. Czasopisma (Bibl. t. I.)].

6013. Awizy, Czas 1860 Nr. 216.

6014. **Pilat R.**, Początki publicystyki w Polsce, Przew. nauk. lit. 1882.

B. Wielkie zbiory obce.

6015. Hearne Th., Scriptores varii de historia a n g l i c a n a, *zob.* Nr. 5922 (treść por. Potthast str. 65); — Camdens Society publications, London 1838 i n. (treść por. Potthast str. 40 i Suppl. 14); — Caxton Society, London 1845 (wydaje dzieła oddzielnie, por. tamże).

Zob. Nr. 1481–1506, 5922–5925.

6016. **Collection** universelle de mémoires particuliers rel. à l'hist. de France, Londres et Paris 1783; — Suite de Collection, Paris 1806–1807 t. 72.

W tomie 63–67 Tables des 12 premiers tomes.

Poniżej oznacza C. obok tytułu, że się pamiętnik znajduje w tym zbiorze.

6017. **Petitot**, Collection complète de mémoires (depuis le règne de Philippe Auguste

jusqu'au comm. de XVII. siècle), Paris 1819–1836 t. 52.

¹ Poniżej oznacza P. obok tytułu, że się pamiętnik znajduje w tym zbiorze.

6018. **Petitot et Mommerqué**, Collection complète de mémoires depuis Henri IV. jusqu'à la paix de 1763, Paris 1826—1836 t. 78.

Por. Notice sur les deux séries de la Collection par Petitot et Mommerqué, Paris 18 9. Tego zbioru treści poniżej nie ma.

6019. **Buchon J. A. C.**, Choix de Chroniques et mémoires sur l'hist. de France avec notes biographiques, Paris 1836–38 t. 17.

Poniżej oznacza B. obok tytułu, że się pamiętnik znajduje w tym zbiorze.

6020. **Michaud et Poujoulat**, Nouvelle collection de mémoires depuis le XIII. siècle jusqu' à la fin du XVIII. s., Paris 1836–39 I. serya t. 12, II. serya t. 10, III. serya t. 10.

Poniżej oznacza M. obok tytułu, że się pamiętnik znajduje w tym zbiorze.

6021. **Pamiętniki** w zbiorach Collection (C.), Petitot (P.), Buchon (B.), Michaud et Poujoulat (M.):

Froissart (B. 1–3), Maingre (B. 1—3), d'Orronville (B. 4), Miguel del Verms (B. 4), Chronique de Flandres (B. 4), Gaian et Rochefort (B. 4), Monstrellet (B. 5), Ville Hardouin (P. I., M. I. 1—2), Henri de Valenciennes (M. I. 1—2), Joinville (C. 1—3, P. 2—3, M. I. 1—2), Pierre de Sarrasin (M. I. 1—2), Guesclin (C. 4, P. 4—5, B. 4, M. I. 1—2), Christine de Pisan (C. 5, P. 5–6, B. 4, M. I. 1—2), B o u c i c a u t (C. 6, P. 6, M, I. 1—2), Juvénal des Ursins (B. 4, M. I. 1—2), Pierre de Fénin (P. 7, M. I. 1—2), Bourgeois de Paris (M. I. 1—2), Mém. de Jeanne d'Arc (C. 7, P. 8, M. I. 3), Charles VII. (M. I. 3), Richemont (C. 7, P. 8, M. I. 3), Godefroy (C. 7, P. 8, M. I. 3), Olivier de la Marche (C. 8, P. 9—10, B. 7, M. I. 3), Du Clercq (C. 9, P. 11–13, B. 7, M. I. 3), Comines (C. 10–12, P. 11—13, C. 7, M. I. 4), Prise de Constantinopel (B. 7), Jean de Troyes (C. 13, P. 13, M. I. 4), Lefebure de S. Remy (B. 7), Bonamy (B. 7), Villeneuve (C. 14–15, P. 13, B. 7, M. I. 4), Chastelein (B. 6), Jean Bouchet (C. 15, P. 13, B. 7, M. I. 4), R. de la Marck (B. 9), Bayard (C. 15, P. 15, B. 9, M. I. 4), Buonaparte Jacques (1527, B. 9), Fleurange (C. 16, P. 15–16, M. I. 5), Louise de Savoie (C. 16, P. 16, B. 11, M. I. 5), Du Bellay (C. 17—21, P. 17–19, B. 9, M. I. 5), François de Lorraine (M. I. 6), Condé (M, I. 6), Ant. de Pugeat (M. I. 6), M o n t l u c (C. 22—26, P. 20—22, B. 10, M. I. 7), Rabutin (C. 37—39, P. 31–32, B. 13, M. I. 7), Tavannes (C. 27–28, P. 23–25, B. 11, M. I. 8), Vieilleville (C. 28–33, P. 26–28, B. 10, M. I. 9), Villars (C. 33–37, P. 28—30, B. 11, M. I. 10), Salignac (C. 39—40, P. 31—32, B. 12, M. I. 8), Coligny (C. 39–40, P. 31–32, B. 12, M. I. 8), De la Chastre (C. 39—40, P. 31–32, B. 12, M. I. 8), De Rochechouart (C. 39–40, P. 31—32, B. 12, M. I. 8), Castelnau (C. 41–46, P. 33, B. 12, M. I. 9), De Mergey (C. 41—46, P. 34, B. 12, M. I. 9), De la Noue (C. 47—49, P. 34, B. 12, M. I. 9), De Gamon (C. 41—46, P. 34, B. 12, M. I. 8), De Philippi (C. 41—46, P. 34, B. 12, M. I. 8), De la Tour d'Auvergne (C. 47—49, P. 35), De Tavannes (C. 48—49, P. 35, B. 12), Chaverny (C. 50—51, P. 36, M. I. 10), De Ph. Hurault (P. 36, B. 14, M. I. 10), Le Duc Bouillon (B. 12, M. I. 11), Marguerite de Valois (C. 52, P. 37, B. 12, M. I. 10), D e T h o u (C. 52, P. 37, B. 12, M. I. 11), C h o i s n i n (C. 54, P. 38–43, B. 12, M. I. 11), De St. Merle (C. 54, P. 38—43, B. 12, M. I. 11), Palma Cayet (C. 55—60, 71—72, P. 38–43, B. 15—16, M. I. 12), De Pape de St. Auban (P. 38—43, M. I. 11), Villeroy (C. 61, P. 44, B. 15—16, M. I. 10), Angoulême (C. 62, P. 44, B. 15—16, M. I. 11), Brantôme (C. 63–65, 68–70), D'Estvile, Journal Henri III., Henri IV. et Louis XIII. (P. 45—49, M. II. 1), Louise de Bourgeois (P. 45—49, M. I. 11), Jacq Gillot (P. 45–49, M. I. 11), Groulard (P. 45–49), Dubois (M. I. 11), Marillac G. et M. (P. 45–49, B. 9, 15–16, M. I. 11), Fontenay-Mareuil (P. 50—51), Delbare (P. 52), Groulard (M. I. 11), Sully (M. II. 2–3), Jeannin (B. 17, M. II. 1), Fontenay-Mareuil (M. II. 5), Pont Chartrain (M. II. 5), Relation de la mort du mar. d'Ancre (M. II. 5), Rohan (M. II. 5), Basompierre (M. II. 6), D'Estrées (M. II. 6), Mém. de Pontis (M. II. 6), Richelieu-Arnauld d'Andilly (M. II. 7–9), L'abbé Arnauld (M. II. 7—9), Gaston duc d'Orléans (M. II. 7–9), La duchesse de Nemours (M. II. 7—9), Mme de Motteville (M. II. 10), Berthod (M. II. 10), Card. de Retz (M. III. 1), Guy Joly (M. III. 2), Claude Joly (M. III. 2), Lenet (M. III. 2), Brienne (M. III. 3), Montrésor (M. III. 3), Fontrailles (M. III. 3), La Chatre (M. III. 3), Campion (M. III. 3), Turenne (M. III. 3), Yorck (M. III. 3), Montpensier (M. III. 4), Contrart (M. III. 4), Montglat (M. III. 5), La Ro-

chefoucauld (M. III. 5), Gourville (M. III. 5), Omer Tallon (M. III. 6), L'abbé de Choisy (M. III. 6), Henri de Guise (M. III. 7), Grammont (M. III. 7), Guiche (M. III. 7), Du Plessis (M. III. 7), Mémoires de *** (XVII. siècle) (M. III. 7), Laporte (M. III. 8), Temple (M. III. 8), Mme de la Fayette (M. III. 8), La Fare (M. III. 8), Berwick (M. III. 8), Mme de Caylus (M. III. 8), Tourcy (M. III. 8), Villars (M. III. 9), Forbin (M. III. 9), Dugay-Trouin (M. III. 9), Millot (M. III. 10), Duclos (M. III. 10), Mme de Staël (M. III. 10), Pierre de la Place (B. 13), Regnier de la Planche (B. 13), T. A. d'Aubigne (B. 13), Macquéreau (B. 14), Cheverny (B. 14), St. Auban (B. 14).

6022. Collection d'ouvrages publ., p. la Société de l'hist. de France, Paris 1835—1863 t. 91 (treść por. Potthast); — Coll. des mémoires rel. à l'hist. de la révolution franç., p. Barrière, Paris 1820—1827 t. 55.

6023. Caboche, Les mémoires et l'histoire de France, Paris 1863 t. 2.

———

6024. Bel R., Rerum hispanicarum scriptores, Frankof. 1579—1580 t. 2; — Schott A., Hispaniae illustratae seu rerum Hispaniae, Lusitaniae scriptores, Frankof. 1603 1608, *zob.* Nr. 5947.

6025. **Florez** Henrique, Espana sagrada, Madrid 1747—1856 t. 48.

Por. Llorente J. A., Revue encyclopédique 1819; Mendez Fr., Enrique Flores, Madrid 1780, 2. ed. przez akad. król. 1860.

6026. Bibliotheca de autores Espanoles (Por. Sybels H. Z. XXIX.); — Collection de libros espanoles raros ó curiosos (por. tamże).

Liske, Viayes por Espana, zob. Nr. 5999.

Zob. Nr. 1539—1545, 5947—5948.

6027. Colleçao de livros ineditos da historia portugueza (od Jana I. do Jana II.), Lisboa 1790—1793, 1816, 1824 t. 5 (treść por. Potthast); — Colleçao dos principaes auctores da historia portugueza, Lisboa 1806 9.

6028. Colleçao do monumentos ineditos para a historia des conquistas dos Portuguezes, Lisboa 1858—1886 t. 7.

Zob. Nr. 1546 i 5959.

———

6029. **Collection** des mémoires sur l'hist. de Belgique aux XVI., XVII. et XVIII. siècles, Haag 1858 i n.

6030. Tiele, Bibl. von neederlandsche Pamfletten, Amsterd. 1861 t. 3,

6031. De Wind, Bibliotheek der nederlandsche Geschiedsschrijvers, Haag 1835.

6032. Bibl. historico-neerlandica, Haag 1871; — Vanderhaeghen, Bibliotheca belgica 1881 i n.

Holandya i Belgia, zob. Nr. 5926.

———

6033. **Bibliothek** des literarischen Vereins in Stuttgart, Stuttgart 1842—1867 t. 87.

Treść por. Potthast str. 31 i Suppl. str. 12.

Tom I.: Aeneas Sylvius de viris illustribus; t. VII.: Leo's v. Rosmital Reise 1465—1467; t. XLVIII.: Dalemils Chronik.

6034. **Fontes rerum Austriacarum,** Oesterreichische Geschichtsquellen v. der hist. Comm. der k. Academie der Wiss. in Wien, Wien 1855, *zob.* Nr. 844 i 1562.

I. Abth. Scriptores:

I.: Tichtels Joh. Tagebuch 1477—1495; Herberstein S., Selbstbiographie 1486—1553; Cuspinians Tagebuch 1502 do 1527; Kirchmair's Denkwürdigkeiten 1519—1553.

II., VI., VII.: Geschichtsschreiber der hussitischen Bewegung, *zob.* Nr. 2007 (treść por. Potthasta Suppl. str. 21).

III., IV.: Siebenbürgische Chronik des Schässburger Stadtschreibers Georg Kraus 1608—1665.

V.: Codex Strahoviensis, Todtenbuch der Geistlichkeit der Böhmischen Brüder.

VIII.: D. Königssaaler Geschichtsquellen [Por. także II. Abth. t. 3, 4—39, 41 (1), 43 (Libri mort. et fund.)].

Inne zbiory odnoszące się do Niemiec, zob. Nr. 5889—5907.

Zob. Nr. 1562—1610.

6035. **Wegele Fr.**, Geschichte der deutschen Historyographie seit d. Humanismus, München 1885.

———

6036. Handlingar rörande Skandinaviens historia; Stockh. 1816—1860 t. 40; — Historiska handlingar od r. 1861.

Szwecya i Dania, zob. Nr. 5933 i 5962, także 1611—1627.

6037. **Archivio** storico Italiano, Firenze od r. 1842, *zob.* Nr. 5953.

6038. **Istorici** delle cose veneziane, Venet. 1718—1722 (ed. Zeno e Piercaterino), t. 10.

Włochy, zob. Nr. 5949—5958, także 1628—1643.

Rossya, zob. Nr. 5842—5857, także 916.—1013.

3. Kroniki, Pamiętniki.

(Chronologiczny układ).

A. Epoka przedchrześcijańska.

6039. **Herodotus**, Halicarnensis (o. 444) Historiarum libri IX. musarum nominibus inscripti, Gr. cum interpretatione Laur. Vallae, ed. Jac. Gronovius, Lugd. Batav. 1715 [liczne wydania: z nowszych Krüger, 2. Aufl. besorgt v. Pöckel, Leipzig 1855—57, 1875; Abicht-Taubner, Leipz. 1872—77; H. Stein, Berlin 1872—77; Weidemann; Palm, ed. ster.; Tauchnitz C.].

6040. Herodot, Dzieje, przeł. z greckiego Ant. Bronikowski, Poznań 1861; — Z niem. przekładów: Bähr F. Chr. J., Musen Herodots, Stuttg. 1864—74; Stein H., Oldenburg 1875; Schöll, Stuttg. 1828—78, 11 tomików; z franc.: Histoire d'Hérodote, trad. par Larcher, Paris 1855, 1870; Guiguet, Paris (Hachette et Cie); z ang.: History by Rawlison G., London 1876 (Murray); z ros.: Martynow J., Greczeskije klassiki, Petersb. 1826—1828.

6041. Dahlmann Fr. Chr., Herodot, Altona 1824 t. 2; — Nissen, Über das Geschichtswerk d. H., Ztschrft. f. Alterthumsw. 1839 Nr. 25; — Hüllmann K. B., Griechische Denkwürdigkeiten, Brünn str. 143—208; — Clark W. G., On the date of the composition of H. history, Journ. of class. and sacr. philol. 1855 II.; — Fleckeisen A., Zur Kritik des H., Jahrb. f. class. Philol. 1865 t. 91; — Stein H., Herodotus, Berlin 1870, 2. ed. 1877; — Pierson, Kritik, Philogus 1869 28, 1870 29; — Kirchhoff A., Über die Abfassungszeit des Herod. Geschichtswerkes, Abhandl. d. Akad. d. Wiss. in Berlin 1868, Odb., Berlin 1868; — Tenże, Nachträgliche Bemerk., tamże 1871 (obie rozprawy razem, Berlin 1879); — Madvig J. N., Adversaria critica ad scriptores Graecos 1871; — Bauer A., Herodots Biographie, Sitzungsberichte d. Wiener Akad. hist. phil. Cl. 86 (1878), Odb. Wien 1878; — Tenże, Die Entstehung des Herod. Werkes, Wien 1878 (Por. Engelmann W., Bibliotheca scriptorum classicorum 8. Aufl. bearb. v. E. Preuss, I. Scriptores graeci, Leipzig 1880).

6042. Gail J. B., Geographie d'Hérodote, Paris 1823; Dankowszky G., Fragmente z. Gesch. der Völker ung. u. slav. Zunge, Pressburg 1825; Niebuhr B. G., Über die Geographie Herodots, Kleine hist. u. philol. Schriften, Bonn 1828; Wheeler J. T., The geography of Herodotus, London 1855, 1861; Bobrik H., Geographie des H., Königsberg 1838; Tschackert W., Herodot als Geograph, Trzemeszno 1851 (Progr. gimn.),

6043. Potocki J., Hist. primitive des peuples de Russie, St. Petersb. 1802; — Lelewel J., Historya geografii i odkryć, Opis Skytyi przez Herodota, War. 1814, Toż, Pisma pomniejsze, War. 1814 (toż po niem. w Kl. Schriften, Leipzig 1836); — Lindau A. F., Briefe über Sarmatien, Breslau 1816; — Lindner F. L., Skythien und die Skythen d. Herodot, Stuttg. 1841 (Dod. w Jahns Arch. 1842 VIII. i Nouv. Annales des voyages 1845 I.); — Kolster W. H., Das Land der Skyten, Jahns Archiv 1846 XII., 1847 XIII.; — Nadjeżdzin, Herodotowa Skytia (? por. E.); — Tomaschek W., Kritik der ält. Nachrichten über den skytischen Norden, II. Die Nachrichten Herodots (Odb. z Sitzungsb. d. kais. Ak.), Wien 1888 str. 70.

R: Brückner A., Kwart. hist. 1889.

6044. Miszczenko Ft. G., Był li Herodot w jużnoj Rassyi, Kijowskaja Starina 1886.

6045. Müllenhoff, Über die Herkunft und Sprache der pont. Skythen und Sarmaten, Monatsberichte der königl. Akad. d. Wiss., Berlin 1866; — Cuno J. G., Forschungen im Gebiete d. alten Völkerkunde, I. Die Skythen, Berlin 1871; — Prochorow W., Materiały po ist. russkich odezd, Petersb. 1881; — Sta-

sow W., Zamietki, Żurn. min. nar. prośw. 1882 t. 219.

Zob. Geografia i Archeologia.

6046. **Strabo** [† 25], Rerum geograficarum libri XVII. graece et latine, ed. Th. Falconer Oxonii 1807 (Clarendon), wiele wydań: Siebenkees (Weidemann), Lipsiae 1796 do 1818; Parisiis 1815—19; Kramer, Berolini 1844—52; Müller C. et Döbner F. (z 15 mapami); Meinecke Aug., Lipsiae 1866 (Teubner); Tauchnitz, Lipsiae 1871—74.

6047. Strabo, Allgemeine Erdbeschreibung übers. v. Penzel A. J., Lemgo 1775—1777, übers. v. Groskurd Ch. G., Berlin und Stettin 1831—34 (z indeksem); Kärcher K. (Geographie, Stuttg. 1829—36); Hoffmann, Stuttg. 1856—62; Przekład na franc. Geographie, Paris 1805—12; Tardieu A., Paris 1866—73 (Hachette et Cie).

6048. Hasenmueller J., De Strabonis geographi vita. Diss. inaug.. Bonnae 1863; Niese, Beiträge zur Biographie, Hermes, 1878 XIII.

6049. Heeren A. H. L., De fontibus Strabonis, Göttingae 1823; — Vogel Aug., De fontibus in libro XV. Diss. inaug., Gettingae 1874; — Cozza G., Dell' antico codice della geographia di Strabone, Roma 1875; — Kirchhoff A., Z. Strabo, Hermes 1866 p. 420; — Kramer, tamże 1876 X.; — Madvig, *zob.* Nr, 6041 (Por. Engelmann, Bibl. cl. SS. graeci, *zob.* Nr. 6041).

6050. Tomaschek W., Miscellen aus d. alten Geographie, Ztschrft. f. österr. Gymn. 1867 XVIII.

Zob. Geografia. Archeologia.

6051. **Plinius Secundus** (23—79 po Chr.), Historiae naturalis libri XXXVII., ed. Harduinus Paris 1723 (1. ed. in us. Delphini 1685) 1741; Miller P., Berlin 1766; Brotter G., Paris 1779; Poinsinet de Sivry, Paris 1771—1782 (12 t. z tłóm. niem.), London 1845—48; Weisius (Tauchnitz, cum indicibus), Lipsiae 1841; Sillig, Hamburg et Gothae 1851—58; Littré (z tłóm. franc.), Paris 1855; Detlefsen, Berolini 1866—1873 (Weidmann); Mayhoff C., Lipsiae 1854 do 1875 (Teubner).

6052. Piliniusz C. Secundus, Historyi naturalnej ksiąg XXVIII., przeł. Józef Łukaszewicz (Bibl. klas. łac. Edw. hr. Raczyńskiego), Poznań 1845 t. 10; Tenże, Wyjątki co do sztuk, Dodatek do III. t. Dzieła Stanisława Potockiego: O sztuce u dawnych, Warsz. 1816; — Niem.: Plinius Secundus, Naturgeschichte, übers. v. J. D. Denso, Rostock 1764 (z słownikiem); Grosse, Frankf. 1781—1788; Chr. Fr. Leberecht Strack, Bremen 1854; Külb Ph. H., Stuttgart 1844—77, t. 39 (t. 3—6 Länder u. Völker); Ang. przekład: Herschell J., London 1601, 2. ed. 1847—50; Bochock J. and Riley H. P., London 1855—57.

6053. Fels A., De codicum fatis, Göttingen 1861; Trojański, O dwóch rękop. Pliniusza w akad. krak., Index lectionum univ. Jagiellonicae 1841—42; Jan L., Über den gegenw. Stand der hand. Kritik, Sitzungsb. d. Akad. München 1862.

6054. Knebel Z., Kentniss der Quellen Plinius, Ztschrft. f. d. Alterthumsw. 1839 Nr. 12; — Wannowski, Pliniana, Poznań 1847 (Progr. gimn. Maryi Magdaleny); — Nissen, Die Historien des Plinius, Rhein. Museum 1871 XXVI.; — Mommsen Th., Plinius u. Catullus, Hermes 1866 I.; — Nipperdey C., An Th. Mommsen, Rhein. Museum 1862 XVII.; — Jahn L., Zur Kritik d. natur. Hist., Jahrb. f. class. phil. 1866 t. 93; — Tenże, Philologus 1864 t. 21; — Detlefsen, Über P. Gesch., Philologus 1877 t. 36; — Madvig, *zob.* Nr. 6041 (Por. Engelmann, Bibl. cl. SS. latini).

6055. Katanesich P. M., Comment. in C. Plinii Panoniam, Budae 1829; — Merrem Bl., De animalibus Scyticis apud P. Gottingae 1781; — Kallmeyer Pl., Nachrichten über das Bern. Steinland, Mitth. Liv.-Est.-Kur. 1850; — Tomaschek W., Miscellen (Plinius), Ztschrft. f. oest. Gymn. 1867 XVIII., 1874 XXV.

Zob Geografia, Archeologia.

6056. **Tacitus** (54—117 po Chr.), Germania, ausg. v. Grimm J., Gott. 1835; Massmann, mit krit. Material, Quedl. u. Leipzig 1847; mit Erläut. v. F. D. Gerlach, Bas. 1835, 1837; von M. Haupt, Berlin 1855; von Müllenhoff cum aliorum veterum auct. locis de Germania praecipuis 1873.

6057. Tacyt C. C., Dzieła wszystkie, przekł. A. St. Naruszewicza, Warsz. 1773—1783, 2. ed. Mostowskiego T. A., Wybór pisarzów, *zob.* Nr. 5971; Germania, Bibl. pol. Turowskiego, *zob.* Nr. 5987.

6058. Rühs F., Ausführliche Erläuterung der zehn ersten Kapitel, Berlin 1821; — Curtze L., Die G. v. T. ausführlich erklärt, Cap. 1—10, Leipz. 1868; Holtzmann A., Germanische Alterthümer mit Text, Uebersetzung und Erklärung v. Tacitus Germ., hrsg. v. A. Holder, Leipzig 1873 (Por. Engelmann, Bibl. class. SS. latini, Leipzig 1882 str. 610—649).

6059. Maciejowski W. A., Normandowie i Germanowie, Bibl. warsz. 1856, Odb., Warsz. 1856.

6060. **Ptolomaeus Claudius** (70—147), Geographiae libri octo, graece et latine, ed. Wilberg Fr. G., Essendiae 1838—1845 t. 6; ed. Nobbe Fr. Aup. (ed. st. Tauchnitiana) t. 3. Indices et tabula; Geographie p. Victor Langlois, Paris 1867 (Didot).

6061. Heeren A. H. L., Comment de fontibus Ptolomaei, Commentationes societ. reg. scient. Gottingensis IV.; — Schugt H., De Ptolomaei geographia nonnulla, Crac. 1832 Ind. lect.; — Georgii L., Alte Geographie, Stuttgart I. 1838, II. 1839 (Europa); — Wietersheim F., Über d. Angaben Ptol., Berichte d. k. säch. Ges. der Wiss. Phil.-hist. Cl. 1857 IX.

6062. Kruse F. C. H., Budorgis oder über das alte Schlesien, Leipzig 1819; — De Carrhoduno Ptolomaei Friedemanni et Seebodii, Miscellanea 1822 II.; — Buchner A., Über die Einwohner Deutschlands nach Cl. Ptolomaeus, München 1839; — Müllenhoff C., Über das Sarmatien des P. Monatsb. d. Berl. Akad. der Wiss. 1866 (Por. Engelmann, Bibl. cl. SS. graeci, *zob.* Nr. 6041).

6063. **Sadowski J. N.** Drogi handlowe greckie i rzymskie, Pam. akad. um. t. III., Odb., Kraków 1876.

Zob. Geografia, Archeologia.

6064. **Jordanis** (Jordanes, Jornandes, ok. 551), De rebus Geticis seu de Gothorum sive Getarum origine (201—550), rec. Conr. Peutingeri, Aug. Vind. 1515 (22 wydań: Muratori I.; Collection des auteurs latins, Paris 1838—55; Stahlberg, Hagen 1859; Closs, Stuttgart 1861; Holder, Freiburg 1882; MM. Germaniae Auctorum antiquissimorum V., rec. Mommsen Th.).

R: Dobrowski, Pertz Archiv IV. (krytyka wydań); Erhardt, Gött. Gelehrte Anz. 1886 Nr. 17 (ed. Holdera i Mommsena).

6065. Wyjątki z biskupa Jornandesa, wyd. Bielowski A., MM. Pol. I.

6066. Gottische Kriege aus Procopio Agathia und Jornande, Frankf. 1567; — Hist. gén. des Goths par Drout, Paris 1703; — De la succession de royaumes de Goths, trad. par Savagner M. A., Paris 1842.

6067. Jordanis, De regnorum et temporum successione seu Liber de origine mundi et actibus Romanorum ceterarumque gentium seu de gestis Romanorum (we wszystkich wydaniach: De rebus Goticis)

6068. Waitz G., Über die bamberger Handschreiber, Pertz Archiv IX., Götting. Gelehrte Anz. 1839.

6069. Kucharski A. O Słowianach podług Jordanesa, Bibl. warsz. 1855 II.

6070. Jordan J., Jordanes Leben und Schriften, Progr. des Gymn. zu Anspach 1843; — Stahlberg, Beiträge z. Gesch. der deutschen Historiographie im Mittelalter I. Jornandes, Mühlheim 1853, Progr. gimn..

6071. Sybel H., De fontibus libri Jordanis, Berol. 1833; — Grimm J., Über Jornandes und die Geten, Berlin 1846 (Abh. d. Akad. zu Berlin); — Schirren C., De ratione, quae inter Jordanem et Cassiodorum, Dorp. 1858; Köpke R., Deutsche Forschungen, Berlin 1850 str. 44—78; — Holder-Egger, Neues Arch. d. Gesell. f. deutsche Gesch. 1876 I.

6072. Bähr, Gesch. d. röm. Lit., Suppl. Carlsr. 1836; Teuffel, Toż, Lipsk 1872; Dahn F., Die Könige der Germanen, München 1861 (str. 243—276) (Por. Guttschmidt, Jahrb. f. Class. Phil. 1862); Ebert, Gesch. d. Liter. Mittelalt. 1874 I.; Wattenbach, *zob.* Nr. 5896 (Inne por. Potthast).

6073. **Procopius** Caesariensis (ok. 562), Historiarum sui temporis libri VIII. (także tytuł grecki), Opera Procopii, op. D. Hoeschelii, Aug. Vind. 1607 (łac. tłóm. wyd. już w r. 1531), 4 ed. ex rec. Dindorf, Bonnae 1833; Księga V.—VIII. De bello Gottorum, Romae 1516 (wiele wydań: Muratori SS. rr. ital. I., *zob.* Nr. 5928—29).

6074. Procopius C., Gesch. seiner Zeit, übers. von Kannegiesser P. F., Greifswald 1827—31 t. 4 (tłóm. franc., włoskie i ang. z XVI. i XVII. w.).

6075. Procopius C., Anekdota seu arcana historia, quae est liber nonus historiarum, Lugduni 1623 (wiele wydań, także w Corpus SS. hist. Byzant., Romae 1833—1838); — Tenże, Aedificiis conditis vel instauratis auspicio Justiniani imp. libri VI., Basil. 1531 (wiele wydań, także w Corpus hist. Byzant.).

6076. Teuffel, Procopius, Schmidt, Ztschrft. f. Geschichtswissenschaft 1847 VIII.; — Tegoż, Röm. Literatur, Leipzig 1872; — Dahn F., Procopius von Caesarea, Berlin 1865 (VI. str. 504).

R: Zotenberg, Revue critique 1866 I.

Zob Nr. 6071 (w tych samych dziełach także o Prokopie)

6077. **Theophylactus** Simocatta Aegiptius (ok. 639), Chronicon universale seu Historiae Mauritii Tiberii libri VIII. (582—602) (także tytuł grecki), ed Vulcanius, Lug. Batav. 1596 (wiele wydań).

6078. Wyjątki z Teofilakta Simokaty (około 629), wyd. Bielowski A., MM. Pol. I.

6079. Bernhardy T. S., Berliner Jahrb. 1836 Nr. 56—59.

6080. Fredegarius scholasticus (ok. 658), Chronicon ab O. C. usque ad annum II. Clodevei II. a Chr. 641 iussu Childeberti comitis, Pipini regis partui conscriptum (sięga w kontynuacyi do 768 r.), Bouquet II., Canisius, *zob.* Nr. 5800.

6081. Brosien H., Kritische Untersuchungen, Göttingen 1868.

6082. Chronicon Normannorum (820—911), MM. Germaniae I.

6083. Beda venerabilis († 735), Chronicon seu liber de temporibus seu de sex mundi aetatibus ab O. C. ad 726, Basilea 1563 (wiele wydań, por. Potthasta B. II.); — Ziemiopismo O. Bedy w VIII. w. w dziele: Beda, Kosmas i Chartwit, Warsz. 1823 nakł. X. Czartoryskiego.

6084. Paulus Warnefriedi Diaconus (ok. 797), Historia Longobardorum (Muratori I.); Tenże, Historia romana, Muratori I., ed. Fr. Eyssenhardt, Berl. 1861.

6085. Bettmann L., Archiv der Gesch. X.; Bauch, Über die Hist. Rom., Gott. 1873; Oechsli W., Über die H. Miscell., Zürich 1873.

6086. **Theophanis** Magni agri in Sigriani prope Cyzicum hegumeni et conf. (ok. 817), auctore s. Theodoro Stadita aut alio monacho coaevo AA. SS. Bolland. 12, Mart. II., Bouquet V., Byzant. hist. SS. VI. (1655), I. (1839), *zob.* Nr. 5928—5929; Patrologia graeca t. 108, *zob.* Nr. 5807.

6087. Wyjątki z Teofanesa r. 817, wyd. Bielowski A., MM. Pol. I.

6088. Holder Egger O., Neues Archiv d. Gesell. f. deutsche Gesch. 1876 I.; — Tafel G. L. F., Chronographia des T., Sitzungsb. d. Akad. d. Wissensch. 1852 IX., Odb., Wien 1853 (Por. inne Chevalier U., *zob.* Nr. 5815).

6089. **Anglosaski Śpiewak**, Podróże z VIII. w., wyd. Bielowski A., MM. Pol. I. (wedle Leo, H. Altsächsische und Angelsächsische Sprachproben, Halle 1838; — tłóm. Szajnocha K.).

6090. Einhardus sive Eginhardus († 844), Vita Karoli Magni imperatoris (759—814), 1 ed. Colon. Agripp. 1521, MM. Germ. SS. II., Odb. 1863; Jaffé Ph., Bibl. rr. Germ. IV., Odb. 1867; Ideler mit Erläuterung u. Urk., Hamb. u. Gotha 1839.

6091. Einhard, Leben u. Thaten Karls d. Gr., Leipzig 1728, Wien 1815, Kemplen 1837 (v. Mayer J. B.); Geschichtsschreiber d. deutschen Vorz. IX.; tłóm. franc. (Teulet) Oevres complètes d'Eginhard, Paris 1840—43, (z tekstem łac.); Guizot, Collect. III.

6092. Einhardus (?), Annales sive Chronicon breve a mundi exordio ad a. Chr. 829, MM. Germ. SS. I. (często wyd. z Vita Karoli) (Inne dzieła por. Potthast).

6093. Frese J., Einhardi vita et scripta, Berol. 1846; — Schneider H., Das Leben Eginhards, Bamberg 1861; — Ranke L., Zur Kritik fränk. deutscher Reichsannalisten, Berlin 1854; — Giesebrecht, Münch. Hist. Jahrb. 1865; — Häusser L., Über die teutschen Geschichtsschr., Heidelb. 1839; — Bähr, Gesch. der röm. Literatur im Karoling. Zeitalter, Carlsruhe 1840 (podaje literature); — Capefigue, Charlemagne, Paris 1851 t. 2.

6094. **Z Geografa bawarskiego** między r. 866—890, wyd. Bielowski A., MM. Pol. I.

6095. Zeuss K., Die Deutschen und die Nachbarstämme, München 1837; — Sławiańszczyzna z geografa bawarskiego, Lelewel, Polska, Dzieje i Rzeczy jej t. II.

6096. **Alfred Wielki**, The Anglo-Saxon version from the historiam Orosius by Allfred the Great (877—901), London 1771.

6097. Opis Germanii króla Alfreda, wyd. Bielowski A., MM. Pol. I., Ustępy w SS. rr. pruss. I. 732—735.

6098. Pauli R., Konig Aelfred, Berlin 1851; — Weiss, Gesch. A. des Grossen, Schaffhausen 1852; — Hugues T., A. the Great, London 1870.

Por. Orosius Paulus (417), Historiarum libri VII. adversus paganos, w Potthasta B. H.

6099. Periplus Otera norwegskiego i Wulfstana przed r. 900, wyd. Bielowski A., MM. Pol. I. (wedle Langebeka A. SS. rr. Danicarum II.) [Por. SS. rr. Pruss. I., Wyimki z skand. kronik].

6100. **Constantinus VII. Porphyrogenitus** (905—959), Constitutiones imperiales, Lut. Paris. 1557; — Tenże, De Basilii vita et rebus gestis 867—886 (także tytuł grecki), 1. ed. Colon. 1653 i w SS. byzant. hist.; — Tenże, Occiduae partis imperii orientalis libri II., 1. ed., Lugd. Bat. 1588 [wiele wydań: Corpus SS. Byzant.; Tafel Ed., Tübing 1847 (p. t. De provinciis regni Byzant. libri II.)].

6101. Wyjątki z Konst. Porfirogenity: O zarządzie państwa, wyd. Bielowski A., MM. Pol. I.

6102. Leichius J. H., De vita et rebus gestis Const. Porph., Lipsiae 1746 (także Patrol. graeca CXII.); — Rambaud A., L'empire grec au X. siècle, C. P., Paris 1870.

Zob. Nr. 1656.

6103. **Vita s. Cyrilli et Methodii** episcoporum, Slavorum apostolorum Olomucii in Moravia (sacc. IX.), Act. SS. Bol. 9. Mart.; Stredowsky J, G., Sacra Moraviae Historia, Solisbaci 1710; Monumenta spectantia historiam Slavorum meridionalium t. VII., Zagrzeb 1877.

6104. Żywot św. Metodego, wyd. Bielowski A., MM. Pol. I. (przed nim Szafarzyk w Pradze 1851).

6105. Memorie storicho-critiche archeologiche dei santi Cirillo et Metodio par Dome-

nico Bartolnio (Por. Wierzbowski T., At. 1882 III.).

6106. Dobner, Aufwerfung einer hist.-krit Frage, Abh. d. böhm. Ges. d. Wiss., Prag 1785 I.; — Dobrowsky J., Cyryl u. Method die Slaven Apostel, hist.-krit., tamże VIII. 2, Odb., Praga 1823 (toż po rosyjsku, Moskwa 1825); Tenże, Mährische Legende von Cyril u. Method, tamże, Odb., Praga 1826; Richter, Cyrill u. Method, Olmütz 1825; — Philaret, Cyrilus und Methodius aus dem russischen, Lipsk 1847.

6107. **Dümmler**, Die pannonische Legende v. h. Method, Archiv f. Kunde österr. Geschichtsquellen III.

6108. **Günzel J. A.**, Gesch. der Slavenapostel, *zob.* Nr. 1653.

6109. **Gromnicki T. ks.**, Święci Cyryl i Metody, Roz. fil. hist. akad. X.—XII., Odb., Kraków 1889.

6110. Jagic V., Die neuesten Forschungen über die slavischen Apostel Cyrill u. Methodius, Arch. f. sl. Phil., Berlin 1879 IV.; A. Kalina, O tłómaczeniu Pisma św. przez św. C. i M., Przegl. powszechny, Kraków 1885 III; Naumenko W P., Kirill i Mettodij, Kijews. Starina 1885 (Dawniejsze dzieła por. Potthast B. H. str. 664, Addit. str. 138).

Zob. Nr. 1653—1655.

Zob. Opracowania: Kościół.

6111. **Photius Patriarcha**, Hergenröther X. F., Photius Patriarch v. Konstantinopel (Monumenta), Reg. 1867—69.

6112. **Ibn Foschlan** (921), Frähn, Ibn Foschlan und anderer Araber Berichte über die Russen, Petersb. 1823.

6113. **Ibn Dasta** (przed 930), Chwolson D. A., Izwiestija o Chozarach, Burtasach, Abu-Ali Achmeda ben Omar Ibn Dasta, Petersburg 1869.

6114. **Chasdaj Ibn Szaprut** (ok. 949), Listy, 1. ed., Konstantynopol 1577, 2. ed. (w przekł. łac.) Buxdorf J. w dziele Chosri, Basilea 1660, 3. ed. Zedner, Berlin 1840, 4. ed. Carmoly E. w dziele: Itinéraires de la terre sainte, Bruxelles 1847, 5. ed. Bielowski A., MM. Pol. I. (tekst i przekład).

Zob. Nr. 1658—1659.

6115. **Szafarzyk P. J.**, Slovanskie starozitnosti, Prage 1837 (tłóm. Bońkowski, Poznań 1848), 2. ed. 1862, 1863.

6116. **Schirren C.**, Nachrichten der Griechen und Römer über die östl. Küstenländer des Balt. Meeres, Riga 1851.

6117. **Dzieduszycki W.**, Wiadomości starożytnych o geografii ziem polskich, Roz. fil. hist. akad. XIX., Kraków 1887.

R: Sołtysik T., Kwart. hist. 1888.

6118. **Giesebrecht L.**, Wendische Geschichten (780—1183), Berlin 1843.

6119. **Bielowski A.**, Wstęp krytyczny, Lwów 1850.

6120. **Muralt M. E.**, Essai de chronografie Byzantine, St. Petersbourg 1855; — Memoriae populorum, Ptrsb. 1771—9; — Nicolai, Die Byzant. Hist. w Ersch. i Gruber: Enckl., *zob.* Nr. 5928—5931.

6121. **Makuszew**, Skazanija inostrancew, Petersburg 1861.

6122. **Racki F.**, Ocjena starijich izvora, Zagrzeb 1865.

6123. **Garkavi A. J.**, Skazanija musulmanskich pisatelej o Slovjanach i Russkich, S. Petersb. 1870, Dopełnienie 1871.

6124. **Jireczek J.**, Zpráwy arabów o stredoweku slovanskem, Praga 1880.

B. Wiek X. i XI. (od r. 965)).

6125. **Al-Bekri**, Abu Obeid Abdala (około 965) Izwiestia i drugich awtorow, czast I. (o Rusi, o Słowianach), Petersburg 1878, wyd. Kunik i bar. Rozen.

Por. Zieliński F., Nowe wiad. o Słowianach i Rusach ze źródeł arabskich, Bibl. war. 1871 II.; F. M. S., Nowe źródło historyczne arabskie o Polsce, Tyg. ill. 1871 VII.

6126. Łebiński Wł., Co Al-Bekri opowiedział o Słowianach, R. tow. przyj. nauk, Poznań 1886.

R: Wojciechowski T., Kwart. hist. 1887; H. Merczyng, Wiadomości o Sławianach zawarte w dziele Araba Al-Bekri XI. w., Kłosy 1879 XXVIII.; Por. Niwa 1879, Gaz. lw. 1878 Nr. 312.

6127. **Goeje M**, J. de Een belangrijk arabisch bericht over de Slawische volken omstreeks 965, Amsterdam 1880.

. *Roczniki, zob. Nr. 6218—6222*

6128. **Widukind** (966—980?), Rerum gestarum Saxonicarum libri III., 1. ed. ap. Frecht 1532, MM. Germ. SS. III.; 2. ed. denuo recognovit G. Waitz in usum schol., Hannover 1840; 3. ed. 1882.

6129. Z Widukinda Dziejów saskich (917 do 942), wyd. Bielowski A., MM. Pol. I.

6130. Widukind, Sächsische Geschichten, übersetzt von Rh. Schottin, Berlin 1852, 2. Aufl. neu bearbeitet von W. Wattenbach, Leipzig 1882.

6131. Bercht et de Brinken, De W. vita et scriptis, Nova AA. soc. Jablonovianae III.

6132. Contzen, Geschichtsschreiber der sächs. Kaiserzeit, Regensb. 1837; — Grässe J. G. Th., Lehrbuch einer Literaturgesch., Dresden 1839; — Giesebrecht L., Wend. Gesch., *zob.* Nr. 6116; — Häusser, *zob.* Nr. 6092; — Sybel, Die sächsische Sage bei W., Schmidt's Ztschrft. f. Geschichtswiss. II.; — Waitz, tamże II.; — Püning, De Widukindo historico, Recklinghusse 1859; — Maurenbrecher G., De historicis X. saeculi scriptoribus, Romae 1861; — Tenże, Sybels II. Z. 1861.

6133. **Koepke R.**, Widukind v. Korvei, Berlin 1867.

6134. Simson B., Zu der Stelle über das Kampfurtheil bei Widukind, Forsch. z. d. Gesch., Gottingen 1886 XXV.

6135. **S. Adalbertus** († 997), Passio s. Adalberti episcop. Pragensis et martyris auctore anonymo, ed. Bielowski A., MM. Pol. I.; Giesebrecht p. t. Eine bisher unbekannte Lebensbeschreibung des h. A., Neue Preuss. Provinzbl. 1860 I., Odb., Königsberg 1860; Toeppen, SS. rr. Pruss. I.; Perlbach M., D. s. Adalberto episcopo pragensi, MM. Germ. SS. XV. 2, Hannov. 1889.

R: Semkowicz A., Kwart. hist. 1890.

6136. Vita s. Adalberti auctore s Brunone Querfurtensi monacho claustri s. Alexii Romae et archiepiscopi († 1009), AA. SS. Boland. 23. April., MM. Germ. IV.

6137. Giesebrecht W., Gesch. d. d. Kaiserzeit t. I. (Dod.).

Zob. Vita s. Brunonis, Nr. 6154.

Zob. Nr. 1661.

6138. Vita s. Adalberti auctore Johanne Canapario abbate monasterii s. Alexii Romae (pisane przed r. 1002), I. ed. Canisius, Lect. Antiqu., *zob.* Nr. 5800 (wiele wydań), Acta SS. Bolland. 23. April., MM. Germ. SS. IV.; wyd. Bielowski A., MM. Pol. I.

6139. (Przekład niemiecki). Hüffer, Geschichtschreiber der deutschen Vorzeit X.

6140. Kętrzyński W., Ueber eine neue Handschrift des Canaparius, Altpreuss. Monatschr. 1871 VII.; Tenże, J. Kanaparyusz, Przew. nauk. lit. 1884.

6141. De relatione corporis s. Adalberti, Acta SS. Bolland. 23. Apr.; — Fragmentum de s. Adalberto, Mabillon, Acta SS. o. r. Bened. saec. V. 869—871; — Fragmentum ex chronico Ademari de s. Adalb., tamże; — Fragmentum aliud, tamże; — Historia translationis s. Adalberti, AA. SS. Bolland. 23. Apr. III.

6142. De sancto Adalberto, Miracula s. Adalberti, AA. SS. Boll. 23. Apr.; ed. Kętrzyński W., MM. Pol. IV.: Wyjątki, MM. Germ. SS. IV.; SS. rr. pruss. II.

6143. Jeroschin N., Leben d. h. Adalbert, ed. Strehlke, SS. rr. Pruss. II.

6144. Boleluczky M. B., Rosa Boemica, Praga 1668; Dunin P. S., Trybunał polski na szali św. Wojciecha 1688; Helwich, De vita s. m. Adalberti, Regiom. 1693; Ubermanowicz S., Pasterska Wojciecha św. funkcya, Poznań 1728; Sibeth S. C., Ob man darthun koenne, dass die beyden A. und Bruno in d. Closterberg. Schule erzogen, Magd. 1740; Św. Wojciech, Przyj. ludu, Leszno 1834 I.; Żywot i nabożeństwo, Warszawa 1859; Żywoty św. Wojciecha arcybiskupa, św. Franciszka à Paulo, błog. Adelaidy, Warsz. 1862; Żywoty św. Wojciecha, św. Stanisława, św. Rocha, św. Izydora, Poznań 1865.

6145. Mickiewicz A., Vie de Saint Adalbert, apôtre du Nord et patron de la Pologne, Paris 1846; — Przezdziecki Aleks., Święty Wojciech, Album warsz. Wójcickiego 1845, 1847; — Krótki zbiór życia św. Wojciecha arcybiskupa gnieźnieńskiego, Warsz. 1847; — Tornwald K. A., Das Leben A., Ztschrft. f. hist. Theol. 1853; — Pękalski P. F., Żywot św. Wojciecha, Kraków 1858; — Koszutski H. ks., Żywot św. Wojciecha, Gniezno 1865; — Kalina A., Życiorys św. Wojciecha wobec historyi, Przegl. Pol. 1868 II.; — Lohmayer K., St. Adalbert, Ztschrft f. preuss. Gesch. u. Landeskunde (?).

6146. Pawłowski J. N., St. Adalbert Apostel d. Preussen und die Vorstadt St. Albrecht bei Danzig, Danzig 1868 (R: Mtschr. B. V.); Wanber E., Ist der h. A. in Oppeln gewesen, Oppeln 1868.

6147. Gdzie poniósł św. Wojciech śmierć męczeńską, Tyg. kryt., Grodzisko 1864 V.; — Maroński St., Progr. gymn., Neustadt in Westpreussen 1866; — Brandstäter F. A., Wo erlitt der h. Adalbert den Märtyrertodt? Altpreuss. Monatschrift I.; — X. J., Gdzie św. Wojciech został zabity (spr. z Brandstätera), Sobótka, Poznań 1869; — Kętrzyński W., Hat der heilige Adalbert seinen Tod im Culmerlande gefunden? tamże IV., Odb. 1869; — Winckler, Romowe in Warmien, Ztschrft. f. G. Ermlands III.; — Titius E., Wo liegt Cholinum, Culm. 1870 (Progr. gymn.); — P(erlbach) M., Die Todesstätte des h. Adalbert, Altpr. Monatschrift IX.; — Schmitt F. W. F., Zur Adalberts-Frage, tamże XII.; — Friederici W., Ueber die Lage Romow's oder Romowe's, des Oberpriestersitzes im heidnischen Preussen, tamże XIII.; — Rogge Adolf, Der preussische Landberg, das älteste Romowe, tamże XIV.; — Bożywój, Śmierć św. Wojciecha, Tyg. powsz. 1883.

6148. Schindler, Die Reliquien des h. Adalbert, Prag 1880; Jan Votka, Sw. Vojtecha hrob a ostatky na hrade praiskem, Praha 1880; Kielichy Dą-

brówki, św. Wojciecha, Kazimierza W. i Wład. Jagiełły, Przyj. ludu, Leszno 1849 XVI.

6149. Biernacki C., Podobizna pisma św. Wojciecha (z MM. Pol. I.), Warsz. 1875; — Łukowski ks., Rzekomy kodex św. Wojciecha i tak zwane Dekretały Pseudo-Izydora, Szkic bibliograficzny. R. tow. przyj. nauk pozn. XI., Odb., Poznań 1881.

6150. **Woelkerling H.**, Trium narrationum de martyrio sancti Adalberti comparatio, Diss. inaug., Berolini 1874; — Contzen, Geschichtschreiber, *zob.* Nr. 6132; — Palacky, Würdigung, *zob.* Nr. 5888; — Zeissberg, *zob.* Nr. 5839.

6151. **Annales** Corbeienses, Mon. Germ. SS. III.; — Annales Hersfeldenses (do 984), tamże; — Annales Hildesheimenses, I. p. (do 993), tamże; — Annales Altahenses, tamże XX.

6152. Hirsch S. u. G. Waitz, Kritische Prüfung des Chr. Corb., Berlin 1839; Schaumann, Ueber das Chr. Corb., Göttingen 1839; Wigand P., Die Corveyschen Geschichtsquellen, Leipzig 1841.

6153. **Excerpta** Altahensia (do 998), MM. Germ. SS. IV. (także SS. rr. Boicarum I. p. t. Chronicon Bavariae).

Prokosz, Chronicon, zob. Wiek XVII. (Dyamentowski).

6154. **S. Bruno**, Wiperti narratio de martyrio s. Brunonis archiepiscopi a. 1009, MM. Germ. SS. IV.; Bielowski A. MM. Pol. I.

6155. Epistola Brunonis ad Henricum regem circa 1008, wyd. Hilferding A., Russka Biesieda, Moskwa 1856; Miklosich Fr., Slavische Bibliothek, Wien 1858 II.; Bielowski A., MM. Pol. I.; Giesebrecht, D. Kaiserzeit II. Dod., *zob.* Nr. 1664.

6156. Vita s. Brunonis archiepiscopi et martyrum 18 sociorum in Prussia († 1009) auctore Thietmaro episcopo Merseburgensi, AA. SS. Bol. II. 14. Febr., 19. Junii (cum vita s. Romualdi), *zob.* Nr. 6160.

6157. Mabillon, De s. Brunone, archiep. Russorum et mart., AA. SS. o. s. Ben. saec. VI.; Bruno Apostolus, Halle 1714; Collina B., Vita di s. Brunone, Bologna 1774.

6158. Giesebrecht W., Erzbischof Bruno Bonifazius, Neue Preuss. Provinzialblätter, Königsberg 1860 III. i Odb. (także: Wendische Geschichten III.); — Zeissberg H., Die öffentliche Meinung im XI. Jahrh., Ztschrft. f. österr. Gymn. 1868.

6159. Nowe świadectwo spółczesne o Bol. Chrobrym (list Brunona), Gaz. war. 1856 Nr. 155; — Papłoński J., Bibl. war. 1856 III.; — Pniejnia St., Św. Brunon z Kwerfurtu, Warta of. Bażyńskiemu 1874; — Sokołowski A., Św. Bruno apostoł Prusaków, Sprawozd. gimn. św. Anny, Kraków 1876.

6160. **Thietmarus** episcopus Merseburgensis (976–1018) (Ditmar), Chronici libri VIII., ed. Reineccius R., Francof. 1580, 1600; Helmst. 1667; 2. ed. Leibnitz, SS. rr. Br. I.; 3. Wagner J. A. (cum notis), Norimb. 1807; 4. Lappenberg, MM. G. SS. III.; 5. Kurze Fr. p. t. Th. Mers. ad usum scholarum, SS. rr. germ. ex MM. Germ. 1889.

6161. Z Tietmara kroniki, wyd. Bielowski A., MM. Pol. I.; SS. rr. Pruss. I.

6162. Kronika Dietmara biskupa merseburskiego, według wydania Pertza, przełożona przez Komarnickiego Z., Żytomierz 1861.

R: Adamowicz A., Bibl. warsz. 1862 II.; Bogusławski W., tamże 1863 I.

6163. Dhietmari Chronica verdeutscht durch G. Hahn, Leipzig 1606; — Dithmar älteste deutsche Chronik, Dresden 1790 (Noty Kinderlinga, por. Allg. Lit. Anz. 1800 Nr. 178 p. 1753, 1801 p. 1576); — Laurent J., Geschichtsschr. d. deutschen Vorzeit XI., Berlin 1849, Leipzig 1879.

6164. Necrologium Merseburgense (z dop. Thietmara), wyd. Höfer, Ztschrft. f. Archivkunde I.; 2. ed. Dümmler, Neue Mitth. der Thür-Sächs. Vereins I. (por. Pertz Archiv IV., XI.).

6165. Leyser, Zu Dietmar, Berichte an d. Mitglied d. deutschen Gesellschaft, Leipzig 1843; — Pertz Archiv II. 58–71 (Ebert), VII. (Pertz), IV., IX. (Hesse), IX. (Lappenberg), XI. (Wilmans); — Köhler, Der Cod. Dresdensis, Neues Lausitzer Magazin Görlitz XVII.; — Schiffner, tamże XVIII.; — Maurenbrecher, Sybels H. Z. 1861; — Pabst H., Hirsch Jahrb. d. deutsch. Reichs, Heinr. II. 1864 (II.); — Stasiński J., Quibus legibus innixa sit ratio, quae inter Poloniam, atque imperium Rom. Germ. inde ab a. 966 ad a. 1025 intercessit Berolini 1861; — Otte, Das Todesjahr Th., Förstemanns Neue Mitth., Halle 1840; — Cohn A., Das Todesjahr Thietmars von Merseburg, Forsch. z. d. Gesch., Göttingen 1868 t. VIII.; — Strzebitzki J., Thietmarus, quibus fontibus usus sit, Dissert. inaug., Regiomont. 1870; — Tenże, Zur Kritik Thietmars von Merseburg, Forsch. z. d. Gesch., Göttingen 1874 XIV.; — Krause H., Zu Magister Thetmarus (Thietmarus), tamże 1875 XV.; — Contzen, Häusser, *zob.* Nr. 6131; — Giesebrecht, *zob.* Nr. 6118 (Kaiserzeit II. Dod.); — Wattenbach, *zob.* Nr. 5896.

6166. Bielowski A., Thietmar, Dzien lit. 1861; Przezdziecki A., Merseburg i katedra bisk. Dytmara kronikarza, Bibl. warsz. 1863 III.; Hołubowskij P., Chronika Ditmara kak istocznyk dla ruskoi istorii, Kijew 1878.

6167. **Epitaphium** Chrabri Boleslai († 1025), wyd. Bielowski A., MM. Pol. I.

6168. **Annalium** Quedlinburgensium continuatio a 994—1025, MM. Germ. SS. III.; — Z roczników kwedlinb., MM. Pol. I. (Por. Pertz Archiv VI., Przekład niem.: Geschichtsschreiber d. d. Vorzeit, Berlin 1862), *zob.* Nr. 6151.

6169. **Epistola** Matildis Suevae (a. 1027), *zob.* Nr. 1665—1666.

6170. **Stephanus** rex Ungarorum, Vita s. Stephani regis primi et apostoli Ungarorum († 1038) maior, 1. ed. Posonii 1781; MM. Germ. SS. XI.; Endlicher, Rr. Hung. MM.; — Vita minor Stephani (te same wydania); — Vita alia auctore Chartuico, 1. ed. Venetiis 1498; Crac. 1511 (wyd. razem z Długosza Vita s. Stanislai); AA. SS Bol. 2. Sept.; Schwandtner, SS. rr. Hung. I. (wiele wydań).

6171. Pray G., Dissert. hist. crit. de sacra dextora d. Stephani, Vindob. 1771: Horavitz Adalb., Aus drei Jahrh., Wien 1864 (Progr. des Josephstädter Gymnasiums); Abel Ch., Mém. lus à la Sorbonne, Archeol. 1865—1866; Pauler, Ung. Revue 1886.

6172. **Annalium** Hildesheimensium continuatio (994—1040), MM. Germ. SS. III., *zob.* Nr. 6151.

Kazimierz Mnich, zob. Nr. 6400.

6173. **Romualdus** († 1027). Vita s. Romualdi fundatoris ordinis Camaldulensium auctore Petro Damiani († 1072), 1. ed. Florentiae 1513; 2. ed. Opera Damiani, Romae 1608; AA. SS. s. Bened. saec. VI.

6174. Z Damianiego Żywotu św. Romualda, wyd. Bielowski A., MM. Pol. I.; MM. Germ. SS. IV.

6175. **Herimannus Augiensis**, Chronicon de sex aetatibus mundi ab O. C. (do 1054), MM. Germ. SS. V. (Por. Pertz Archiv V.; Przekład w Geschichtsschreiber d. d. Vorzeit XI.).

6176. **Brunwilarensis** Coenobii Fundatio (1076-1079), także p. t.: Narratio de Ezone comite Palatino et Mathilde eorumque liberis, lub: Narratio... eorumque filia b. Richeza († 1063) regina Poloniae a monacho Brunwillarensi, 1. ed. p. t. Hist. Richezae. Colon. 1649; dalsze ed.: AA. SS. Boll. 21. mai V.; Leibnitz, SS. rr. Brunsv. I.; MM. G. SS. XI.; Bielowski A., MM. Pol. I.

6177. Gelenius Ae., Hist. de b. Richeza, Coloniae 1649; Annalen d. hist. Vereins f. d. Niederrhein, Köln 1855 I. (Janssen), 1859, 1864 (Giersberg); Usinger, Jahrb. des deutschen Reichs von Hirsch, Berlin 1862; Waitz G., Über die Vita Ezonis, Gött. Gelehrte Anz. 1863 Nr. 1; Jahrb. d. Ver. f. Alth. d. Rheinlands 1869 (Przezdziecki A.).

Zapis Ryxy, zob. Nr. 1667.

6178. **Izbornik** Swiatosława Jarosławicza (1073), *zob.* Nr. 1674.

6179. **Annales** Althahenses majores (do 1073), MM. Germ. SS. XX. i Odb. 1868, *zob.* Nr. 6151, 6168, 6172.

6180. Ehrenfeuchter E., Die Annalen v. Niederaltaich., Göttingen 1870: Lindner, Forsch. z. deutschen Gesch. XI.

6181. **Adamus Bremensis** († około 1076), Gesta Hammenburgensis ecclesiae pontificum seu Historia ecclesiastica seu Bremensium praesulum historia, libri IV., 1. ed. Hafniae 1579, z nast. Lappenberg, MM. Germ. SS. VII. (Odb. in usum scholarum, Hannov. 1846).

6182. Adams v. Bremen Geschichte aus d. latain. m. Anm. v. Misegaes C., Bremen 1825; v. Laurent, Geschichtsschreiber XI.

6183. Giesebrecht, Zur Beurtheilung A. v. B., Baltische Studien, Stettin VI.; — Tenże, Über die Nordlandskunde A. v. B. w Schuberta Hist. lit. Abh., Königsberg III. (także Wend. Gesch. III. i Kaiserzeit I.); — Waitz, Schmidts Ztschrft. f. Geschichtswissenschaft 1844, Gött. gelehrte Anz. 1856; Pertz, Archiv III. (Inne por. Potthast B. H. str. 103 i Add.).

6184. **Lambertus Hersfeldensis**, Annales ab O. C. ad 1077, 1. ed. p. t. Chronicon Tübing. 1525; z nast. MM. Germ. SS. V. (pars. I.), t. III. (1039—77); in usum scholarum, Hannov. 1843, *zob.* Nr. 6179.

6185. Buchholtz F. B., Lambert v. Aschaffenburg, Frankf. 1819; — Hesse L. F., Die Jahrbücher des Lambert, Geschichtsschreiber d. d. Vorzeit XI.

6186. Frisch, Compendium criticum Lamberti annalium, Monachi 1830; — Ruith K. J., Über Lambertus v. Aschaffenburg, Bamberg 1842 (Progr. gymn.); — Ranke L., Zur Kritik fränk. deut. Reichsannalisten, Berlin 1854 (Abh. der Akad. d. Wiss.); — Lefarth, Lambert v. Hersfeld, Düsseldorf 1872; — Delbrück H., Über die Glaubwürdigkeit Lamberts, Rom 1873; — Neues Archiv f. deutsche Gesch. 1876 II.

Roczniki polskie, zob. Nr. 6220.

Żywoty św. Stanisława, zob. 6332.

Mojżesza Węgrzyna żywot, zob. Nr. 6300.

C. Wiek XII.

6187. Spisy skarbca kapituły krakowskiej z r. 1101, 1110, wyd. Bielowski A., MM. Pol. I.

6188. **Nestor** (1056–1136), Litopis (do 1110?), 1. ed. Ruskaja letopis Nestorowa (wedle ręk. Radziwiłłowskiego), Petersburg 1767, Moskwa 1781, 1784, Petersburg 1796; z dalszych: Ruskaja letopis po Nikonowu spisku, Annales Russici I., cura A. L. Schlözer (do r. 1093), II. (cura Baschilow do r. 1237), III.—V. (do 1534 cura aut. anon.); Timkowski (po ławrentijewskomu), Moskwa 1824; Pogodin, Moskwa 1841; Połnoje Sobranije I. (1846) (Ławrentijewskaja lietopis), VII. (Woskresienskija); Miklosich Fr. p. t. Chronica Nestoris, Textum russico-slovenicum, versio lat. glossarium, vol. I., Vindob. 1860; Lietopis prepodobnawo Nestora po ławrent. spisku s priłoż. słowaria drewnich russkich słow, Moskwa 1864; Latopis Nestora z dodatkiem Monomacha nauki i listu do Olega (*zob.* Nr. 1678) w oryginale i pol. tłum., wyd. Bielowski A. i Wagilewicz J., MM. Pol. I., Odb., Lwów 1864; Ipatiewskaja lietopis, izd. kom. archeog., Petersburg 1871 (z fotolitografiami); Ławrentijewskaja lietopis, izd kom. arch., Petersburg 1872.

6189. Nestora Latopis. Stary tekst mnicha Ławrentego, Oddział I., Część przez Schlözera krytycznie wypracowaną przepolszczył Kotkowski J., Kijów 1860 (i oryginał); — Tłóm. Bielowskiego A. i Wagilewicza J. w MM. Pol, I., *zob.* Nr. 6188; — Russkija lietopisi, perewiedionnyja Augustom Szlecerom, perew z niem. D. Jazykow III. czasti, Petersb. 1809–19; — Lietopis Nestorowa, Moskwa 1811–24; — Letopis rusky, Preložil Kaz. Jar. Erben, Praha 1867; — Des heiligen Nestor Jahrbücher (858–1203), von Scherer J. B., Leipzig 1774; — Nestor, Russische Annalen, Göttingen 1802–9 (nie całe, do r. 980); — Müller J., Altrussische Gesch. nach Nestor, Berlin 1812 (wyciąg); — Chronique de Nestor, traduite en français d'après l'édition impériale de Petersbourg, Paris 1834; — Nestor, Russische Kronike, oversat og forklaret at C. W. Smith, Kjöbenhawn 1869.

R: Gaz. wileńska 1806 Nr. 21; Müller J., Janaische Liter. Ztg. 1806 (także w: Müllers Werke, Stuttg 1831) (tłóm. niem. Schlözera); Święcicki, Uwagi nad tłómaczeniem latopisu Nestora przez Aug. Bielowskiego i J. Wagilewicza, Lwów 1868; Sioło (czasopismo), Lwów 1866.

6190. Nestor, Vitae sanctorum venerabilium et patrum nostrorum Peczericorum, Kiioviae 1661, 1702, Moskuae 1759 (także w Sprawozdaniu hist. tow. petersb. 1865 do 1866, wyd. p. Bodańskiego).

6191. Cztienije o żyzni i o pogublenii i o czudiesiech św. Borisa i Glieba, Spisanije Nestora (wedle ręk. bibl. mosk.), izd. O. Boljańskim, Moskwa 1859, 2. ed. Sresniewski (wedle Codex Silvester z XVI. w.), Petersb. 1860 (z fotograficz. kartą).

Nauka Monomacha, zob. Nr. 1678.

6192. Scherer J. B., Nestors Jahrbücher 1774; K(ałczenowskij), Wiestnik Jewropy 1811; Dobrowsky J., Wie soll Nestors Chronik aus so mancherlei Recensionen rein hergestellt werden, Berlin 1812; Strahl D., Gelehrtes Russland 1828 (str. 21 do 24); Russow Stefan, Opyt o podlinnosti Nestorowoj lietopisi, socz., Petersburg 1830; Prepodobnawo Nestora po kenigsbergskomu spisku, izd. A. Sitienskawo-Sieljawina, Petersb. 1835; Baristow (?) Nestorowa lietopis s primieczaniami i słowariom (E. ?).

6193. **Butkow P.**, Oborona lietopisi russ. Nestorowoj ot nawieta skeptikow, Petersburg 1849.

6194. **Pogodin M.**, Nestor, istoriko-kriticz. razsuždenije o naczalie ruskich lietopisiej, Moskwa 1839 (tłóm. niem., Petersb. u. Leipzig 1844, *zob.* Nr. 5849).

6195. **Kubarew**, Nestor pierwyj pisatiel rossijskoj ist., Sbornik imp. obszcz. russk. ist., Moskwa 1842 IV.

6196. Krug Ph., Abstammung und Erklärung einiger Wörter in N. Chronik, Forschungen in d. ält. Gesch. Russlands, Petersb. 1848; (Bielowski Aug.) Nowe różnice tekstu Nestorowego, Dz. lit. 1852.

6197. Miklosich, Über die Sprache N., Sitzgb., d. Akad. d. Wiss., Wien 1855 XIV. i Odb.

6198. Łambin N., Objaśnienie skazanii Nestora o naczalii Rusi, Petersburg 1866; — Karłowicz J., Quaestiones ex hist. pol. s. XI.: De Boleslai I. bello Kijoviensi, Berolini 1866 Diss. inaug.; — Leger L., De Nestore, Paris 1868.

6199. **Szaraniewicz I.**, Die Hypatius-Chronik als Quellenbeitrag zur oesterreichischen Geschichte (Nestor, Kroniki: kijowska i wołyńska), Lemberg 1872.

6200. **Cztenija** w istoriczeskim obszczestwie Nestora lietopisa 1873–1890.

R: Franko I., Kwart. hist. 1889

6201. **Leger L.**, Chronique dite de Nestor, Paris 1885, *zob.* Nr. 6198.

R: Jagic V., Arch. f. s. Phil., Berlin 1886 t. VIII.; Revue historique t. XXIV., XXV., XXVII.

6202. Iz litopisy Nestora (otrywok). Łystok czasop. rusk. wych. w Ungwarze 1888 Nr. 17.

6203. **Martinus (Gallus)**, Chronicae Polonorum usque ad a. 1113 libri III., 1. ed. p. t.: Vincentius Kadlubko et Martinus Gallus, ed. G. Lengnich, Gedani 1749 (przedruk w Mizlera SS., *zob.* Nr. 5821); 2. ed. Gallus M., Chronicon ad fidem codicum, qui servantur in Pulaviensi tabulario recensuit, vitamque Stanislai, atque inventarium ecclesiae metropolitanae Gnesnensis, adjecit Bandtkie J. V., Vars. 1824; 4. ed. M a r t i n u s, Chronicae Polonorum, ed. J. Szlachtowski et Koepke K., MM. Germaniae IX.; 5. ed. wyd. Bielowski A., MM. Pol. I.

R: Przezdziecki A., O czwartem wydaniu Kroniki polskiej Galla w MM. Germ., Bibl. warsz. 1852 II.

6204. Historya Bolesława III., króla polskiego, przez Polaka bezimiennego rytmem łacińskim napisana około r. 1115, wytłómaczona (tłóm. Kownacki Hipolit), War. 1821; — Księga I. kroniki Galla, tłóm. Gliszczyński (tegoż, Rozm. nauk. i lit. t. VI.), Warsz. 1860; — Gallus Marcin, Kronika, przeł. i obj. przez K o m a r n i c k i e g o Z., Warsz. 1873.

R: Chomętowski Wł., Wiek 1874.

6205. Rozbiór dziejów Galla i Kadłubka, przez Czackiego, Nowy pam. warsz. Dmochowskiego 1801 (po niem. w Ossolińskiego Vincent Kadłubek, War. 1822), przedruk w Wiszniewskiego Pomniki hist. lit. II.; — Kownacki H., O rodzie Marcina Galla, Pam. warsz. 1819 t. XIV.; — Objaśnienie ustępu z kroniki M. Galla, po łac. (słowo „Seleucia"), Index lectionum in univ. Jagiell. 1823 -24; — Sprostowanie kilku wyrazów w Historyi Galla, Lech 1823; — Bandtkie, De Mart. Gallo, Miscell. Crac. 1829; — Giesebrecht, *zob.* Nr. 6118; — Wattenbach, *zob.* Nr. 5896; — Zeissberg, *zob.* Nr. 5839; — Caro, Gesch. Polens II. 563—570.

6206. Lisowski St., Wiadomość o nieznanym dotąd rękp. kroniki M. Galla, Album lit Wójcickiego 1848 I.

6207. **Bobrzyński M.**, Geneza społeczeństwa polskiego na podstawie Galla i dyplomatów z XII. wieku, Spr. hist. fil. wydz. akad. um. XIV., Odb., Kraków 1881.

6208. Kuehnast L., De c o m i t i b u s Martini Galli, Thorunii 1841.

6209. Wrublewskij, Swiediennija o R u s i w chronike M. Galla, Kiew 1878.

6210. Swieżawski S. E., Epopeja ludowa o Szczerbcu, Przegl. bibl. arch. warsz. 1881 II., Odb., Warsz. 1882.

R: Sowiński L., Kłosy 1882 XXXV.

6211. J. M. Ossolińskiego Roztrząśnienie przytoczonego w kronice Galla Życia świętego S t e f a n a króla węgierskiego, oraz powieści o szukaniu w Rzymie przez Mieczysława I. królewskiego tytułu, Roz. nauk. krak. 1829 II.

6212. Skorski A., Gallus i Kadłubek o św. Stanisławie, Tyg. wielkop. 1873.

Zob. Nr. 5840.

6213. Kronika w ę g i e r s k o - p o l s k a (1095—1114), wyd. Piłat St, MM. Pol. I., *zob.* Nr. 6170.

6214. Kronika węgierska na początku w. XII. (?), War. 1823 (nakł. XX. Czartorys.) (nap. w wieku XIII.).

6215. Kaszewski K., Korona węgierska św. Stefana, Kronika rodzinna 1868 Nr. 13; — Swieżawski, Kronika węg.-polska, *zob.* Nr. 5840; — R o s n e r J., Kr. węg.-pol., Rocznik filarecki, Kr. 1886.

R: Semkowicz A., Kwart. hist. 1887.

6216. **Cosmas Pragensis** († 1125), Chronicae Bohemorum libri III., 1. ed. Freher, SS. rr. boh. 1602 (do r. 1086); 2. ed. Chronicae Boh., Hanov. 1607, 1620; 3. ed. Mencken, SS. rr. Germ. I.; 4. ed. Pelzel et Dobrowsky, SS. rr. boh. I.; 5. ed. MM. Ger. IX.; 6. Emler, MM. Bohemiae, *zob.* Nr. 5886.

6217. Beda, Kosmas i Chartwit, Kronika węgierska na początku wieku XII., Kronika czeska na początku w. XI. w łacińskim językn pisane, z tłóm. na polski język, tudzież ziemo-pismo Bedy wieku VIII., list popa Jana wieku XIII. (wydał Kownacki, przypisując tę kronikę biskupowi Chartwitusowi), Warsz. 1823.

6218. Dümge et Monae, Cosmae Chron., Pertz, Arch. I.

6219. **Palatzky**, Würdigung der alten böhm. Geschichtsschr., *zob.* Nr. 5888; — Giesebrecht, *zob.* Nr. 6118; — Wattenbach, *zob.* Nr. 5896.

Por. Potthast, B. H. str. 260.

6220. **Roczniki (Annales)**, odnoszące się do wieku XII. (wyd. MM. Germ. XIX., MM. Pol. II. V., SS. rr. Silesiacarum, SS. rr. Prussicarum, *zob.* Nr. 5860).

1. Annales Cracovienses vetusti 948 -1122, 1136;
2. Annales Cracovienses breves 965--1135, Cont. 1142—1283;
3. Annales S. Crucis vetusti 948 - 1136 (Cont. 1410);
4. Annales Kamenecenses 965—1165;
5. Annales Lubinenses 1143 -1175;
6. Annales Lubinenses 1193 1275;
7. Annales Silesiaci compilati 967, (1248) do 1279;
8. Annales Silesiae Superioris 1071 do 1290;
9. Annales Heinrichovienses 977, (1268) do 1293;

10. Annales Cracovienses compilati 966 do 1291;
11. Annales Pelplinenses do 1293;
12. (Annales Masoviae 967—1300);
13. Annales Majoris Poloniae 1192—1309;
14. Annales Polonorum I. 965—1325;
15. Annales Polonorum II. 899—1330;
16. Annales Polonorum III. 899—1325;
17. Annales Polonorum IV. 899—1327, 1378;
18. Annales Capituli Cracoviensis (ab O. C. ad 1331);
19. Annales Prussici breves 1190—1337;
20. Annales Posnanienses 929, (1311)—1341;
21. Annales „Rocznik Trzaski" 965—1343;
22. Annales, Roczniki Krasińskich 965 do 1351;
23. Annales Sendivogii 965—1360;
24. Annales Cisterciensium in Heinrichów 971—1371 (1410);
25. Fr. Thorunensis Annales Prussici 941 do 1410;
26. Annales S. Crucis, Cont. ad 1410;
27. Annales Minoris Poloniae (899) 965 do 1415;
28. Chronicon Gedanense 1190—1422;
29. Annales Miechovienses 947—1434;
30. Annales Cuiavienses do 1447;
31. Annales terrae Prussicae 1029, (1098) do 1450;
32. Annales S. Crucis, Cont. ad 1490;
33. Annales Mansionariorum Crac. 1138 do 1547;
34. Annales, Rocznik St. Naropińskiego 996—1550.

Roczniki ruskie, zob. Polnoje Sobranije pod Nr. 5843.

Zob. pod końcowemi latami każdego Rocznika.

6221. Smolka St., Polnische Annalen, *zob.* Nr. 5838; — Zeissberg, *zob.* Nr. 5839; — Wattenbach, *zob.* Nr. 5896; — Wojciechowski, Roczniki polskie, *zob.* Nr. 5841.

6222. **Spominki**, odnoszące się do wieku XII. (wyd. w MM. Pol. III.—V.).

1. Spominki gnieźnieńskie I. 965—1442, II. 1025—1279;
2. Spominki krakowskie 1133—1170;
3. Zapiski o początku zakonów 1095 do 1241;
4. Spominki płockie 1055—1357;
5. Excerpta J. Długosza 1173—1370;
6. Spominki wrocławskie 1090—1450;
7. Spominki sochaczewskie 1124—1462;
8. Spominki mieszane 1072—1492;
9. Zdarzenia godne pamięci 966—1516;
10. Rodowód i Zbieranka o królach polskich.

Zob. pod latami końcowemi.

6223. **Katalogi** biskupów (wyd. MM. Pol. III.—IV., SS. rr. Silesiacarum).

1. Katalogi arcybiskupów gnieźnieńskich (MM. III.);
2. Katalogi biskupów krakowskich (MM. Pol. III.);
3. Katalogi biskupów wrocławskich (SS. rr. Sil. II., także Ztschr. f. Gesch. Schl. I.; Por. Grünhagen, Wegweiser str. 4—5);
4. Katalog biskupów inowrocławskich (MM. IV.).

Zob. Długosz J. (wiek XV.).

Zob. Opracowania: Kościół.

6224. **Calendaria**, libri fraternitatis, mortuorum etc., odnoszące się do XII. wieku (wyd. MM. Pol. III.—V., Zeissberg, *zob.* Nr. 5826; SS. rr. Silesiae, *zob.* Nr. 5860)

1. Liber fraternitatis Lubinensis (1117 do 1150 [?]);
2. Tablica paschalna lubińska (1143 do 1275);
3. Liber fraternitatis lubinensis (1150 do 1170);
4. Liber mort. lubinensis;
5. Calendarium Landense (1145);
6. Liber mort. landensis;
7. Callend. ecclesiae Camenecensis;
8. Liber fraternitatis Miechoviensis 1163 do 1175;
9. Gesta abbatum mon. S. Vincentii 1149 do 1368;
10. Suffragia mon. Mogilnensis O. S. Benedicti 1179—1485 (1674).

6225. **Annales** Cracovienses vetusti (948 do 1122, 1136), ed. Roepell R. et Arndt W., MM. Germ. XIX., Odb. (in usum scholarum) *zob.* Nr. 5824; 2. ed. wyd. Bielowski A., MM. Pol. II.

6226. **Annales** Cracov. breves 965—1135 (Cont. 1142—1283), MM. Germ. XIX., Odb. (in usum scholarum), *zob.* Nr. 5825; 2. ed. wyd. Bielowski A., MM. Pol. II., *zob.* Nr. 6221.

6227. **Otto Bambergensis** (1103—1139), Vita s. Ottonis episcopi Bambergensis auctore Ebbone (1147—1157), AA. SS. Boll. 2. Jul.; MM. Germ. SS. XII.; Vita alia auctore Herbordo scholastico libri III. (1147—1157), MM. Germ. SS. XII.; Vita alia auctore anonymo Priefflingensi s. Pruveningensi (przed 1158 nap.), MM. Germ. SS. XII.; Vita alia auctore anonymo synchrono libri III., tamże; Commendatio pii Ottonis, tamże; Miracula, tamże; Vita auctore Andrea abbate monasterii s. Michaelis prope Bambergam (1483—1502) libri IV., 1. ed. Ingolstadt 1611, 2. ed. Surius Vitae Sanctorum 2. Jul. (wyimki w MM. Germ. SS. XII.).

6228. Z żywociarzy św. Ottona, wyd. Bielowski A., MM. Pol. II.

6229. Meiller Ans., S. Ottonis vita, Pedep. 1729; Bernard E., Otto, Stettin 1824; Busch A. C., Memoria Ottonis, Jenae 1824; Rion J., Leben des h. Otto, Bamberg 1821; Kannegiesser Pt. F., Bekehrungsgesch. der Pommern, Greifswalde 1824.

6230. **Klempin**, Die Biographien des Bischofs Otto, Baltische Studien IX.; Giesebrecht, Notiz über d. Handschriften Vita Ottonis in Stargard, Baltische Studien VIII.; — Volkmann G., De Ottone, Regiomonti 1860. Diss. inaug.; — Tenże, Ottos erste Reise nach Pommern, Rastenburg 1862 (Progr. gimn.); — Wattenbach, *zob.* Nr. 5826.

Por. Potthast, B. H. str. 835—836 i Add. 171.

6231. **Bielowski A.**, Św. Otto i jego żywociarze, Bibl. Ossol. 1868 XI.; — Otto św. i pisarze jego życia, Tyg. ill. 1869 III.; — Kotliarewsky A., Skazanija ob Ottone Bamb., Praga 1874.

6232. **Haag S.**, Quellen der ält. Lebensb. d. h. Otto, Halle 1879; Beiträge zur Quellenkritik, Forschungen z. d. Gesch., Göttingen 1878 t. XVIII.; — Herbordowa biografia Ottona episk. bamberskawo, St. Petersb. 1883; angez. v. Jagic V., Arch. f. slav. Phil., Berlin 1887 t. X.; — Wiesener W., Ebo's vita Ottonis episcopi bambergensis nach ihrer Glaubwürdigkeit, Forsch. z. d. Gesch., Göttingen 1886 t. XXVI.

6233. Looshorn J., Der h. Otto, München 1888 (str. 368 i wyd. skrócone str. 141); — Juritsch G., Gesch. d. Bischofs Otto I., Gotha 1889 (str. 419); — Maskus C., Bischof Otto I., Breslau 1889, Diss. inaug.

6234. Kronika o Piotrze Właście, MM. Pol. III., *zob.* wiek XVI. (1506, 1515).

6235. De pincerna ducis Poloniae a morte liberato (około 1124), wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. IV. (z dzieła p. t. Miracula s. Aegidii auctore Petro Guillelmo ed. Jaffé, MM. Germ. SS. XII.; — Vita s. Aegidii († około 711—725) w Acta SS. Boll. 1. Sept.).

6236. **Rocznik** Świętokrzyski dawny 948—1136, wyd. Bielowski A., MM. Pol. II., *zob.* Nr. 6221.

6237. Spominki gnieźnieńskie I. 965—1142, wyd. Bielowski A., MM. Pol. III., *zob.* Nr. 6222.

6238. Cosmae Continuatio 1126—1142, 1142—1162, *zob.* Nr. 6216.

6239. **Otto Freisingensis** († 1158), Chronicon libri VIII. (do 1146); Tenże, De Gestis Friderici libri II. (do 1156) (Radevicius cont. ad a. 1160, Anonymus ad a. 1170), 1. ed. Argentorati 1515, Muratori SS. VI., MM. Germ. SS. XX.

6240. Huber, Otto v. F., München 1847; Waitz, Schmitts Ztschrft. f. Geschichtswiss. II.; Wattenbach, Arch. f. Kunde öst. Geschichtsquell. XIV., *zob.* Nr. 5986, Por. Potthast, B. H.; Sorgenfrey, Zur Charakt. Ottos v. Fr., Greiz 1873; Grotefend H., Der Werth der Gesta Friderici O. v. Fr., Hanover 1870.

6241. **Helmoldus** presbyter Bosoviensis ad lacum Ploenensem († 1147), Chronicon Slavorum seu Annales Slavorum (do 1170), 1. ed. Frankof. 1556, 1573, 1581 (nie cały), 2. ed. Lubecae 1659, 1702; 3. Leibnitz, SS. rr. brunsvic. II.; 4. Lappenberg J. M., MM. Germ. SS. XXI., Odb. (in usum schol.) 1868.

6242. Helmolda Kronika słowiańska, tł. Papłoński J., War. 1862 (Część: Jarochowski K., Opow. hist., Poznań 1860).

6243. Helmold, Chronik der Slaven, übers. v. Laurent, 2 Aufl. neu bearb. v. Wattenbach (Gesch. d. deutsch. Vorzeit), Leipzig 1888.

6244. Lappenberg, Pertz Archiv VI.; Giesebrecht, Wend. Gesch., *zob.* Nr. 6118; — Wattenbach, *zob.* Nr. 5826; — Büdinger M., Oesterreichische Gesch. I.

6245. **Breska H.**, Untersuchungen über Nachrichten Helmold von Beginn der Wendenchronik bis zum Aussterben der lübeckschen Fürstenhäuser, Lübeck 1881; — Tenże, Ueber die Zeit, in welcher Helmold die beiden Bücher seiner Chronik abfasste (XII. w.), Forsch. z. d. Gesch., Göttingen 1882 t. XXII.

6246. W. N. R., Helmold, Slowo (ruskie) 1883 Nr. 81 i n.

6247. Nestora kontynuacya (do 1157), *zob.* Nr. 6188.

6248. **Annales** Kamenecenses 965—1165, MM. Germ. SS. XIX.; — Rocznik kamieniecki 967—1165, wyd. Bielowski A., MM. Pol. II., *zob.* Nr. 6221.

6249. **Ortliebi** abbatis († 1164) De fundatione mon. Zwifildensis libri II., MM. Germ. SS. X.; — Bielowski A., MM. Pol. II.

6250. Vincentii Pragensis Annales 1140—1167, MM. Germ. SS. XVII.

6251. **Liber** fraternitatis Lubinensis, wyd. Zeissberg H., Kl. Geschichtsquellen, *zob.* Nr. 5826; 2. ed. wyd. Papée Fr. 1134—70, MM. Pol. V. (także Codex Majoris Poloniae I., *zob.* Nr. 664); — Liber mortuorum Lubinensis, wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. V.

R: Laguna St., Kwart. hist. 1887; Perlbach M., Altpreuss. Ztschrft. 1887 I.

Tablica paschalna lubińska, zob. Nr. 6390.

6252. Spominki krakowskie 1133—1170, wyd. Bielowski A., MM. Pol. III.

6253. Liber fraternitatis miechoviensis 1163—1173, Zeissberg, *zob.* Nr. 5826.

6254. **Annales** Lubinenses 1143—1175, MM. Germ. SS. XIX.; — Rocznik lubiński 1143—1176, wyd. Bielowski A., MM. Pol. II.

6255. Annales Colonienses maximi 1126—1175, MM. Germ. SS. XVII.

6256. **Litopisnyj** Sobornik imienujemyj patriarszeju ili nikopowskoju lietopisju (859) do 1176, Połn. Sobr. IX.

6257. Annales Brunwilarenses 1000 do 1179, MM. Germ. SS. XVI.; — Annales magdeburgenses (ad 1188), tamże.

S. Bogumilus († 1182), zob. Wiek XVII. (Damalewicz).

6258. Translatio s. Floriani (a. 1191), wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. IV.

6259. Cosmae Continuationes (1140 do 1195), *zob.* Nr. 6216, MM. Germ. SS. IX.

6260. Vincentii Pragensis Annalium continuatio 1167—1198, *zob.* Nr. 6249, MM. Germ. SS. XVII.

6261. **Anonymi**, Belae regis notarii (1131 do 1196), Historia Hungarica de septem primis ducibus Hungariae, Schwandtner, SS. rr. Hung. I.; 2. ed. Endlicher St. L., Viennae 1827 i w Rr. Hung. MM.

6262. Dankowszky Gr., Anonymus, de Ketza et Turocz, Posnaniae 1826; Rössler, Zur Kritik älterer ung. Geschichte, Troppau 1860 (progr. gimn.).

6263. Wójcicki Wład., Kronika Jarosława, kanonika kapituły płockiej, z XII. wieku, Bibl. warsz. 1856 III.; — Dr. Voigt, Czy istnieje kronika Mazowsza z XII. wieku, Gaz. warsz. 1855 Nr. 110. Roz. lwowskie 1856; — Przezdziecki Aleks., Podróż w Polsce w XII. i XV. wieku. Bibl. warsz. 1844 IV.

D. Wiek XIII.

6264. **Roczniki (Annales)** odnoszące się do XIII. w., *zob.* Nr. 6220, Nadto:

1. Annales monast. Trebnicensis 1203 do 1269;
2. Annales Lubinenses 1241—1281 (1315);
3. Annales O. S. Francisci 1202—1288;
4. Annales Minorum Prussicorum 1263 do 1300;
5. Annales Grisovienses maiores 1230 do 1306;
6. Annales Vratislavienses antiqui 1238 do 1308;
7. Annales Grisovienses minores 1230 do 1312;
8. Annales Vratislavienses maiores 1230 do 1371 (1372);
9. Annales Cuiavienses 1202—1376;
10. Annales expediciales Prussici 1233 do 1414;
11. Troickaja lietopis 1206—1419;
12. Annales Golubenses 1231—1515.

Zob. Nr. 6221.

6265. **Spominki** odnoszące się do wieku XIII., *zob.* Nr. 6222, Nadto:

1. O początkach zakonów 1090—1241;
2. Spominki poznańskie 1257—1278;
3. Ephemerides et Notae Vladislavienses 1296—1366;
4. Spominki Klarysek wrocławskich 1257 do 1618 (1682);
5. Varia e variis codicibus 1275—1287 (MM. Pol. IV.).

6266. **Katalogi** biskupów, opatów itd., odnoszące się do XIII. wieku, *zob.* Nr. 6223, Nadto:

1. Series episcoporum Culmensium 1276 do 1688 (MM. Pol.);
2. Series episcoporum Pomezaniensium (SS. rr. Pruss.);
3. Series episcoporum Varmiensium (MM. Varm. SS.), Chronicon de vitis episc. Varm. (tamże);
4. Catalogus abbatum Saganensium (1217 do 1616, SS. rr. Siles.);

5. Catalogus abbatum monast. de Oliva 1224–1641 (SS. rr. Pruss.);

6. Series abbatum Coenobii Byszoviensis O. Cisterc. (1253–1737), (MM. Pol.).

6267. **Libri mortuorum** etc. (wyd. MM. Pol.), *zob.* Nr. 6222, Nadto:

1. Epitaphia ducum Silesiae 1201–1342;
2. Fragmentum mon. Zukoviensis;
3. Fragmentum mon. Oliviensis 1236 do 1569;
4. Liber mort. Pelplinensis O. Cisterc.;
5. Liber mort. monast. Beatae Mariae de Oliva;
6. Liber mort. leopoliensis;
7. Liber mort. mon. s. Vincentii O. Praemonstratensis;
8. Liber mort. monast. Strzelnecensis O. Praemonstratensis;
9. Liber mort. Mogilnensis O. Cisterc.;
10. Liber mort. monast. Lubinensis O. s. Benedicti;
11. Necrologium Dominicanorum Cracov. (Zeissberg, *zob.* Nr. 5826);
12. Calendarium Plocense.

6268. **Annales** Posonienses (997–1203), 1. ed. Jos. Koller, Posonii 1728; 2. ed. p. t. Chronicon Posoniense, wyd. Endlicher, Rr. Hung. MM. Arpadiana; MM. Germ. SS. XIX.

6269. Kontynuacya N e s t o r a do r. 1203, *zob.* Nr. 6188.

6270. Calendarium P l o c e n s e, wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. V.; Castellanie eccl. plocensis, wyd. tenże, MM. Pol. V., *zob.* Nr. 1714.

R: Ł. St., Kwart. hist. 1888.

6271. **Saxo Grammaticus** seu Poeta, praepositus Roeskildensis († 1204), Historiae Danicae libri XVI. (do 1171), 1. ed. 1514 p. t. Danorum regum heroumque historiae (wiele wydań: Müller P. E. et Velschow J. M., Havniae 1839, 1858, 2 partes).

6272. **Arnoldus Lubecensis** († 1212), Chronica Slavorum 1171–1209 (Continuatio Helmoldi), 1. ed. Frankof. 1556; MM. Germ. SS. XXI. (tłóm. niem.: Geschichtsschreiber d. deutschen Vorzeit XIII.).

6273. Carpzow J. B., Diss. de vita et scriptis Saxonis Gr., Helmstad 1762; — Reimer G., Diss. de vita et scriptis S. G., Helmstadt 1762; — Dahlmann, Gesch. v. Dänemark 1840 I.; — L a p p e n b e r g, Pertz Archiv VI.; – Völkel O., Die Slavenchronik Helmholds, Danz. 1873; — Hirsekorn C., Die Slav.-Chr., Halle 1874; Damus R., Die Slaven-Chr. Arnolds v. Lübeck, Lübeck 1872; — Giesebrecht, *zob.* Nr. 6118; — Wattenbach, *zob.* Nr. 5896; Schaffarik, Namen u. Lage d. Stadt Wineta, Leipz. 1846; Kunik, Bulletin de la classe de sc. hist. et pol. de l'Acad. imp. de Petersbourg VII. (Duńskie rozprawy, por. Potthast B. II. i Add. str. 110–111).

6274. Spominki koprzywnickie 1143 do 1207, wyd. Bielowski A., MM. Pol. III.

6275. **Annales** Pragenses 894–1220, MM. Germ. SS. III.

6276. **Kadłubek Vincentius** episcopus Cracoviensis († 1223), Historia Polonica seu De Gestis Polonorum libri IV. seu Chronica Polonorum (ad 1203), 1. ed. Herburt F., Dobromili 1612, *zob.* Nr. 5818; 2. ed. Lipsiae 1712; 3. ed. p. t. Res gestae principum et regum Poloniae per Vincentium (Kadłubkonem) saec. XII. et XIII. enarratae, quibus accedit Chronicon Polonorum per Dzierswam saeculi XIII. scriptorem compositum (ad fidem codicum Soc. reg. philomathicae Vars., ed. Kownacki H.), Vars. 1824; 4. ed. Magistri Vincentii, episcopi Cracoviensis, Chronica Polonorum e codice Bibl. C. Vindobonensis, edidit Al. Przezdziecki, I n t e r p r e t a t i o n e p o l o n i c a addita opera A. J(ózefczyk), M(arc.) S(tudziński), Pod tytuł polski: Mistrza Wincentego Kronika polska, Kraków 1862; 5. ed. Vincentii Magistri, qui Kadłubek vocari solet, de origine et rebus gestis Polonorum libri quatuor, edidit Mułkowski, Kraków 1864; 6. wyd. B i e l o w s k i A., MM. Pol. II.

R: Tyg. pozn. 1862; X. L. Sybels H. Z. XVIII.; Julg, Wiener Ztg. 1862 Nr. 27 (Beilage) (edycye Przezdzieckiego); – Bielowski A., Bibl. Ossol., Lwów 1865 VI. (ed. Mułkowskiego); — Czas 1866 Nr. 79.

6277. De codicibus Vincentii Kadłubkonis, przez Muczkowskiego, Index lectionum in univ. Jagiellonica 1837–1838; Przezdziecki A., Rękopis Eugeniuszowski kroniki Kadłubka (z podobiznami), Bibl. warsz. 1852 II.

6278. Kadłubek Wincenty, Historya polska skrócona przez ks. F(ranc.) C(zajkowskiego), Łowicz 1803 (tłumaczenie Studzińskiego w edycyi Przezdzieckiego, *zob.* Nr. 6276).

6279. Starowolski S., Vita et miracula Vinc. Kadłubkonis, Crac. 1642; A c t a C a n o n i s a t i o n i s b. V. Kadłubkonis, Romae 1697; Sacra rituum congregatio Cracov Beatificationis V. K., Romae 1764; Buydecki Flor., Kazanie na błog. Wincentego Kadłubka, Kraków 1726; Życie błog. Winc. Kadłubka, Kraków 1779 (Por. Kadłubek W.: E. Druki bez roku dod. do t. IX. p. 735).

6280. Czacki T., Marcin Gallus i W. Kadłubek, Nowy Pam. warsz. 1801; — L e l e w e l, *zob.* Nr. 5831; — Tenże, Uwagi nad Mateuszem i księgą jego, Polska, Dzieje i Rzeczy II.; — Tenże,

Polska wieków średnich I.; — Ossoliński J. M., Wincenty Kadłubek, Wiad. hist. kryt. II.; — Tenże, Vincent Kadłubek, ein historisch-kritischer Beitrag zur slav. Literatur, übers. von S. G. Linde, Warschau 1822 (obok rozpr. Lelewela i Czackiego).

R: Allg. Repert. d. neuesten ausl. Literat., Leipzig 1822 Nr. 8; Chłędowski, Gaz. lit. 1822 Nr. 22; Dobrowsky, Jahrb. d. Lit., Wien 1824 XXVII.

6281. Gawarecki W. H., Błogosławiony Wincenty Kadłubek, wspomnienie historyczne, Pamiętnik relig. moral., s. I. t. X. (także Magazyn powsz. 1840 VII.); Wiadomość o uroczystym obchodzie przeniesienia bł. Wincentego Kadłubka z klasztoru Jędrzejowskiego do katedry Sandomirskiej, tamże s. I. t. IX.

6282. Kadłubek Wincenty, Przyj. ludu, Leszno 1834 I.; Pędowski K., Wincenty Kadłubek, Krak. 1834; Antoniewicz J. A. de Buy, Obrona Kadłubka i Długosza, szanownych dziejopisów polsk., przeciw krytykom XVIII. w. (Rękop., Treść w Wizerunkach i roztrząs. 1835 t. VI I.); Makowiecki A., Wincenty Kadłubek, Op. dom., Warsz. 1865; Kościół i kaplica Winc. Kadłubka w Jędrzejowie i obrazy Smuglewicza na Łysej Górze, Wiek (Nowiny bież. kraj.) 1876 Nr. 196.

6283. Bartoszewicz J., Kadłubek Wincenty, Tyg. ill. 1861.

6284. **Bielowski A.**, Mistrz Wincenty i jego kronika polska, Bibl. Ossol. pocz. nowy 1863 II.; — Tenże, Wyniki badań najnowszych o mistrzu Wincentym Kadłubku i jego kronice, Na Dziś, Kraków 1872 I.; — Tyszyński Aleks., Kronika Wincentego Kadłubka przez Aleks. Tyszyńskiego, Bibl. warsz. 1867 II.

6285. Koszutski H. ks., Żywot Wincentego Kadłubka, Gniezno 1870.

6286. **Zeissberg H.**, Vincentius Kadłubek und seine Chronik Polens, Archiv f. öst. Geschichte, Wien 1868 XLII. i Odb., Wien 1869.

R: X. L., Sybels H. Z. XXV.

6287. Wattenbach, *zob.* Nr. 5896; — Zeissberg, *zob.* Nr. 5839; — Caro, Gesch. Polens t. II.; — Wojciechowski, *zob.* Nr. 5841.

6288. Brandowski Alfred, Rozbiór treści ortograficznej najstarszego rękopismu kroniki błogosł. mistrza Wincentego bisk. krak., R. tow. nauk. krak. 1869 XVII., Odb., Kraków 1869.

R: Liske X., Dzien. lit. 1869.

6289. Bielowski A., Pompei Trogi fragmenta, Lwów 1853.

R: Du Rieu, Mnemosyne, Dees 1853; Wagilewicz, Dod. tyg. Gaz. lw. 1854; Comparetti, Spettatore, Firenze 1869; Justyn, Rhein. Museum 1855; Gutschmid, Jahns Jahrbücher 1857.

6290. Investigentur omnes sententiae et loci Iuris Romani, quotquot in Cadlubcone occurrant et indicentur fontes eorum, per J. N. Janowski, Vars. 18 7

6291. **Gutschmid A.**, Kritik der polnischen Urgeschichte des Vinzenz Kadłubek, Arch. f. Kunde öst. Geschichtsquellen, Wiedeń 1857 XVII.

6292. Świstoń F., Uwagi do pierwszej księgi kroniki Wincentego Kadłubka. Rzeszów (Sprawozd. gimn.) 1887.

R: Semkowicz A., Kwart. hist. 1888.

6293. De primordiis ord. Theutonici narratio (i dod.), SS. rr. pruss. I.; — Wyimki z różnych kronik o powstaniu zakonu jako dod. do Dusburga, tamże V.; — Hermans v. Salzas, Bericht über die Eroberung Preussens, tamże V.

6294. Magistri ord. Teuthonicorum, wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. IV.; — Chronica terrae Prussiae, wydał tenże, tamże.

6295. Bunge, Archiv f. d. Gesch. Liv.-Est.-Cur., Reval 1861.

Zob. Nr. 159, 1718—1723.

6296. **Henricus Lettus** sacerdos (ok. 1227), Chronicon Livonicum vetus 1186—1227 (cont. 1236), 1. ed. p. t. Origo Livoniae ill. Gruber I. D., Francof. et Lips. 1740; 2. ed. p. t. Origines Livoniae mit deutscher Übers. von Hansen, Urkunden, Anmerk., SS. rr. livon. I. i oddzielnie, Riga 1857; 3. ed. MM. Germ. SS. XXIII. i oddzielnie (in usum scholarum).

6297. Heinrich v. Lettland, Livländische Chronik aus dem Lateinischen, Reval 1867; Tłóm. rossyjs. w Uczenija zap. imp. akad. nauk., Petersb. 1854 I. 2 (wyciągi).

6298. Bielowski A., Codex Zamoscianus, Bibl. Ossolińskich, Lwów 186 I.; Schirren C., Der Codex Zamoscianus enthaltend Capitel I. - XXIII., 8, der Origines Livoniae, Dorpat 1865

6299. Hildebrand H., Die Chronik Heinrichs v. L., Berlin 1865 (inaug, Diss., 2 części).

6300. Stolinin, Chronika Latysza, Wilenskij Wiestnik 1867; — Bonell E., Chronologia Henryka, Bull. de l'acad. de St. Ptrsb. 1854 XI., *zob.* Nr. 159; — Kunik, O dacie bitwy nad Kałką, tamże i w Ucz. Zap. akad. nauk., Ptrsb. 1854 II.

6301. Inland, Dorpat 1846 Nr. 18, 1854 Nr. 20, 1858 Nr. 14, Por. Winkelmann Nr. 4862.

Zob. Nr. 1725—1726, 1733.

6302. **Polikarpa** (ok. 1231), mnicha kijowskich pieczar, Żywot Mojżesza Węgrzyna, wyd. Kałużniacki E., MM. Pol. IV. i Odb.

R: Brandowski A., Warta 1884 Nr. 541.

6303. Pamiatniki russkoj literatury XII. i XIII. wiekow, izd. Wlad. Jakowlewym, Ptrsb. 1872 (w niem Legendarium Peczerskiej Ławy), Także Makarieja Hist. Kościoła ruskiego t. I.

6304. Annales Colonienses maximi ab O. C. ad 1237, MM. Germ. SS. XVII. (wiele wydań).

6305. Janssen, Annalen des hist. Vereins f. den Niederrhein 1855; Wattenbach, zob. Nr. 5896.

6306. Richardus de S. Germano, Chronicon rerum per orbem gestarum 1189-1243, Muratori SS. rr. ital. VII.; MM. Germ. SS. XIX. (et in usum scholarum).

6307. Zapiski o początkach zakonów (1090—1241), wyd. Bielowski A., MM. Pol. III.

Zob. Kościół.

6308. **Rogerius** magister can. Varadiensis († 1266), Miserabile carmen super destructione regni Hungariae temporibus Belae IV. per Tartaros facta 1242, Thurocz, Chr. rr. Hung.; Schwandtner, SS. rr. Hung. I.; Endlicher, Rr. Hung. MM.

6309. Michaud, Bibl. des croisades 1879 III.; Wattenbach, zob. Nr. 5896.

6310. Ricardus ord. praed., De inventa Ungaria magna tempore Gregorii IX. († 1240); Endlicher, Rr. Hung. MM.

6311. **Jan Plano Carpino** († 1252), Relation des Mongols ou Tartares (1246), première édition complète, Paris 1839; Hakluyts R., Principal navigations, voyages, London 1600 (3. ed. p. t. Collection of the early Voyages, London 1809—12) [Por. tamże Anonyma: Voyage in to Tartaria, Poland and Hungary 1243].

6312. Podróż brata Jana de Plano Carpino i Benedykta Polaka (?) w 1246, w dziele: Chojecki H. L., Sybir, Pamiętniki Polaków z Sybiru, Chełmno 1864—1865 t. 2.

6313. Tatomir L., Jan de Plano Karpino i wiek jego, Dzien. lit. 1866.

6314. Adelung, zob. Nr. 6009 (tamże cała literat. dawniejsza); — Avezac-Libri, Journal d. Savants 1842; — Dora d'Istria J. de P. C., Revue de deux mondes 1872; — Liverani Fr., Fra Giovanni da Pian di Carpine, Perugia 1876; — Drewnije pamiatki russkawo piśma i jazyka (X.—XIV. wiekow), Trud J. Srezniewskawo, Petersb. 1863.

6315. **Jordan de Giano** (Relacya o napadzie Tatarów 1242) w dziele: Matthaeus Paris, ed. Watson, London 1864.

6316. Jordan a Giano (1207—1238) minorita, Sbaralea, Suppl. SS. Fran. 1806; — Voigt, Abh. d. sächs. Gesell. d. Wiss. phil.-hist. Cl., Leipzig 1870; — Palacky, Der Mongoleneinfall im J. 1241. Abh. der k. böhm. Gesell. d. Wiss., Prag 1842 5 serya t. 2.

6317. **Matthaeus Paris** Benedictinus († 1259), Historia maior Angliae seu Chronicon (1066-1259), Londini 1684 (wiele wydań).

Pod r. 1244 jest opowiadanie bisk. Piotra o napadzie Mongołów.

6318. **Juliani** monachi Relatio, MM. Vaticana, Hist. Hung., zob. Nr. 902.

Zob. Nr. 1735.

6319. **S. Hedvigis** († 1243), Vita, 1. ed. Stenzel, SS. rr. Siles. II. (legenda major 1-99 i legenda minor et genealogia 99-127); 2. ed. AA. Sanctorum Bolland. 15. Octobr. t. VIII. (przedruk wyd. Stenzla); 3. wyd. Semkowicz Al., Vita maior, minor et genealogia, MM. Pol. IV. i Odb. p. t. Vitae et miracula ss. Hedvigis et Annae ducissarum Silesiae, Lwów 1884.

R: B., Przegl. powsz. 1884 III.

6320. Vita minor, 1. ed. w Joannis Dlugossi Vita b. Stanislai Cracoviae (in edibus J. Haller) 1511; 2. ed. Wolfskron A., Die Bilder der Hedvigslegende, Wien 1846 [Tłóm. niem.: Blas. Laubich, Grätz 1595 (bei Georg Wildmannstetten)].

6321. Vita s. Hedvigis, Surius, Acta San. 15. Oct. (przeróbka) [Przekład: München 1597].

6322. Alhy hebet sich an dy grosse legende der hailigsten Frawen Sandt Hedwigis (bei Conrad Baumgarten, druk z r. 1504); 2. ed. Leben und Geschichte der h. Hedvigis, Breslaw 1631; 3. ed. Tugendreiches Leben Hedwigis, Glatz 1686; Inny przekład: Görlich Fr., Das Leben der h. Hedwig, Breslau 1843, 1854; — Leben d. h. Hedwig, übersetzt v. einer lat. Handschrift, Liegnitz 1836.

6323. Klose, Briefe v. u. ü. Breslau I. 399 (o rękopisach); Zeissberg, zob. Nr. 5839; Grünhagen, zob. Nr. 5863; Lorenz, zob. Nr. 5847.

6324. Grünhagen C., Beiträge z. Gesch. der Hedwigslegenden, Ztschrft. f. Gesch. Schlesiens 1863 V.

6325. Rimpler M. Fl., Patrocinale Silesiae et Poloniae, Norimb. 1697; Regen C., Exempel der Schlesien oder Tugenden d. h. H., Neyss 1725; Grill G., Lobrede d. h. Hedwigis, Wien 1713; Schmidt, Gesch. des Klosters Trebnitz, Oppeln 1853; Bach A., Toż. Neisse 1857; Henschel A. G., Die Wunderheilungen, Janus II.

6326. Gersdorf, Die heilige Hedwig, Herzogin v. Niederschlesien, Vorzeit 1839.

6327. Mętlewicz J. K., O źródłach do opisu życia św. Jadwigi, Pamiętnik rel. mor., s. I. t. XXVIII.; — Kucharski A.,

Kwestia rodowodu św. Jadwigi, tamże XXVII.; — Bielowski A., Jadwiga ks. szląska, Dz. mód 1842; — Wójcicki, Święta Jadwiga, Alb. lit. Wójcickiego 1848 I.; — Życie św. Jadwigi z różnych pisarzów duchownych, Warszawa 1862; — Koszutski H., Żywot św. Jadwigi, księżny szląskiej, Gniezno 1872.

6328. **Knoblich A.**, Lebensgeschichte der heiligen Hedwig Herzogin und Landespatronin von Schlesien 1174—1253, Breslau 1860 (Toż po franc., Tournai 1865).

6329. Becker F., Die heil. Hedwig (Samml. hist. Bild. VIII.), Freiburg in Br. 1872.

6330. Wolfskron A. L., Die Bilder der Hedwigslegende nach einer Handschrift vom J. 1353, Wien 1845; — Luchs Hermann, Ueber die Bilder der Hedwigslegende, Mit 25 Holzschnitten, Breslau 1861; — Stronczyński K., Legenda obrazowa o św. Jadwidze według rękopisu z r. 1353, Kraków 1880; — Tenże, Obrazy legendy o św. Jadwidze ks. szląskiej, Kraków 1880.

6331. **Annales** Silesiaci compilati 967 do 1249, Miklosich u. Fiedler, Slavische Bibliothek II.; MM. Germ. SS. XIX.; wyd. Błażowski, MM. Pol. III.

Por. Zeissberg. Poln. Geschichtsschr. str. 135.

6332. Wenceslai I. regis Bohemiae historia 1228—1249, *zob.* Kosmasa kontynuacya, pod Nr. 6216.

6333. Enenkl J. (1190—1250), Universal Chronik (do 1246); — Tenże, Fürstenbuch v. Oesterreich u. Steyrland, Rauch, SS. rr. austr. I. (Por. Potthast B. H. str. 277).

6334. **S. Stanislaus** (1030—1072, canon. 1253), Vita sancti Stanislai episc. Crac. (Vita minor), wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. IV.; — Miracula sancti Stanislai, wyd. tenże, MM. Pol. IV. (także Crac. 1666 curante St. Dobielowicz i AA. SS. Boll. 7. Mai II.); — Hymni de sancto Stanislao, wyd. tenże, MM. Pol. IV.; — Vita sancti Stanislai (Vita major), auctore fratre Vincentio de ordine fratrum Praedicatorum, wydał tenże, MM. Pol. IV.; — Vita (alia), wyd. razem z Martini Galli Chronicon recens., Bandtkie J. W., Vars. 1824, *zob.* Nr. 6203.

6335. Vita s. Stanislai auctore Johanne Longino seu Dlugosso, Crac. 1511; 2. ed. cur. Dobielowicz S., Crac. 1666; 3. ed. Surius, Vitae SS. 8. Maii; 4. ed. AA. SS. Bol.; 5. ed. Opera Omnia J. Dlugossi I. t., Crac. 1886, *zob. Wiek XV.: Długosz Jan* (tłóm. pol.: Długosz Jan, Żywot św. Stanisława, Krak. 1865; tłóm. niem.: Laubich Blas., Hist. von d. h. St., Grätz 1595), *zob.* Nr. 6734.

6336. Callimachus Ph., Carmen saphicum (Crac., c. 1510), *zob.* Nr. 6836: *Kallimach.*

6337. O księdze: De passione s. Stanislai, Pam. warsz. Bentkowskiego 1821; Kłodziński A., Niektóre rzadsze dzieła (Vita s. Stanislai. Żywot św. Kunegundy etc), Czasop. n. księg. Ossol. 1829.

6338. Schedelii Hartmanni, De Sarmatia Comentariolus (De sancto Stanislao), Pistorii Hist. Pol. Cor. I.; Skarga P., Żywot św. Stanisława b. krak. (wiele wydań); Cleischy A., Vita di s. Stanislao di Cracovia, Roma 1612; Brzekwiński D., Żywot św. St., Lublin 1641; Compondio della vita di s. Stanislao, Vescovo di Cracovia, Roma 1753, 1766, Por E. 1726: Betkowski A., Chlebowski W.

6339. Żywot św. Stanisława biskupa krakowskiego, męczennika, Warsz. 1862; — Koszutski H., Żywot św. Stanisława bisk. krak., Poznań 1864; — Żywot św. Stanisława, Kraków 1865.

6340. **Dzieduszycki M.**, Święty Stanisław biskup krakowski wobec dzisiejszej dziejowej krytyki, Lwów 1865 (podaje literaturę).

R: X. L. Sybels H. Z. XVIII.

6341. (Komarnicki Z.), Św. Stanisław i Bolesław Śmiały, antyteza dziejowa, z uwzględnieniem rozmaitych zdań przeciwnych, rozwijana przez Z. K., Drezno 1870.

R: X. L. Sybels H. Z. XXV.

6342. Siemieński L., Św. Stanisław, Kraków 1870; — Kalinka W., Męczeństwo św. Stanisława, Kraków 1879; — Jaroński W., O św. Stanisławie, Przegl. lwowski 1880.

6343. **Wojciechowski T.**, O życiu i pismach Wincentego z Kielc, Pam. akad. um. krak. wydz. fil. 1885 t. V. i Odb., Kraków 1885.

6344. **Stefczyk**, Upadek Bolesława Śm., Ateneum 1885 i Odb., Warsz. 1885, *zob. Opracowania.*

6345. Zeissberg, *zob.* Nr. 5839; — Wattenbach, *zob.* Nr. 5896.

Zob. Nr. 1742.

6346. Spis skarbca kap. 1252, wyd. Bielowski A., MM. Pol. I.

6347. **Bogufał** († 1253), *zob.* Baszko, Nr. 6377.

6348. **Liber** fundationis claustri S. Mariae Virginis in Heinrichow (1259—1267, 1269—1310), ed. Stenzel G. A., Breslau 1854.

6349. **Pfützner**, Versuch einer Gesch. des vorm. fürstl. Cisterzienser-Stiftes Heinrichau, Breslau 1846; — Sohr, Verbindung des Cistercienser Stifts Heinrichau mit der Abt. Zeicz in Ungarn, Schles. Provinzbl. 1842.

6350. **Szajnocha K.**, Przed sześciuset laty Dod. do Gaz. lw. 1854 Nr. 41 (także Nowe Szkice, Lwów 1857 i Dzieła, Warsz. 1876).

6351. **Wojciechowski T.**, Chrobacya, Kraków 1871.

6352. **S. Hyacinthus (Jaccho)** († 1257), De vita s. Jacchonis (Hyacinthi) ord. fratr. Praedicatorum, auctore Stanislao lectore († 1365) Cracoviensi, eiusdem ordinis, wyd. Ćwikliński L., MM. Pol. IV.; Add., tamże V.

6353. Miracula s. H. collectore Severino Crac. ex ord. praed., Romae 1594 (także AA. SS. Bolland. 16. Aug.); Vita alia, wyd. w dziele Officia propria patronum R. P. per St. Socolovium, Antw. 1614 (przekład niem. w Schlesisches Kirchenblatt 1857 Nr. 10); — Vita s. Hyacinthi confess. ex ord. fratr. praed. Cracoviae in Polonia, auctore Leandro Alberto dominicano Bononiense, AA. SS. Bol. 16. Aug. III.

6354 **Przezdziecki, Wiadomości bibliograficzne, Warsz. 1850; Barącz S., Rys dziejów zak. kaznodziejskiego, Lwów 1861; Swientek A. ks., Beitrage, Ztschrft. d. V. f. Gesch. Schlesiens XV.**

6355. **Lubomlus S.,** De vita, miraculis et actis canonisationis s. H., Romae 1594 (po franc.: le Clou, Arras 1602); Montealcino A., Sommario della vita s. H., Roma 1594; Arisia J., Octavas reales en elogio del s. Jacinto, Megico 1597; Reszka Stan., Oratio in causa canoniz. s Hyacinthi; Bzovius A., Sertum gloriae s. Hyacinthi, Crac. 1608. Venetiis 1598; Bzowski, Thaumaturgus Polonus, Venetiis 1606; Tenże, Acta Canon. 1710; Opatowiusz, Żywot 1634; Fauré J. A., Abrégé de la vie et des miracles d. s. H., Paris 1638, 1639; Kort begryp van het leven den h. H., Brussel 1641; Frydrychowicz, S. Hyacinthus Odrovasius, Crac. 1687; Chodykiewicz C., Vita di Giacinto, Venezia 1749; Minasowicz J. E., Divus Hyacinthus Cracoviensis, Vars. 1786.

6356. Antoniewicz K., Święty Jacek, Kalendarz dla rodzin kat., Kraków 1854; — Żywot św. Jacka, Przyj. ludu, Leszno 1836 III.; — Nabożeństwo do św. Jacka (mieści żywot św. Jacka), Kraków 1857.

6357. **Forma susceptionis s. Hyacynthi Odrowąż, Kraków 1872.**

6358. **Ćwikliński L.**, Stanisław z Krakowa, Przew. nauk. lit. 1884; Zeissberg, *zob.* Nr. 5839.

6359. (Bronisława św.) Domański Kr., Połów zbawienny, B. Bronisława, Kraków 1709 (wspomina o legendzie życia jej); — Cześć Boga w bł. Bronisławie staraniem E. Stobieckiej, Kraków 1840 do 1841 (Por. Zeissberg, Geschichtschr. str. 92); — Antoniewicz K., Grób św. Bronisławy, Czech J., Nowy kalend. astr. gosp., Krak. 1864.

6360. Epitaphia ducum Silesiae (I. 1201 do 1259), 1. ed. Stenzel, SS. rr. Sil. I.; 2. ed. Wattenbach, MM. Lubensia, *zob.* Nr. 5861; 3. ed. MM. Germ. SS. XIX.; 4. ed. wyd. Bielowski A., KM. Pol. III., *zob.* Nr. 6503.

6361. Mors et miracula Verneri, episc. Plocensis († 1261), wydał Kętrzyński W., MM. Pol. IV.

6362. **S. Anna** († 1265), Vita Annae ducissae Silesiae (z XIV. w.), Stenzel, SS. rr. Siles. II.; 2. ed. wyd. Semkowicz A., MM. Pol. IV.

6363. Alia relatio (vitae s. Annae), Hoffmann, Über das Handschriftliche, Monatschr. von u. für Schlesien 1829; 2. ed. MM. Germ. SS. XIX. p. t. Notae monalium s. Clarae Vratislaviensium; 3. ed. wyd. Bielowski A., MM. Pol. III. p. t. Spominki Klarysek wrocławskich.

6364. **Knoblich A.**, Anna v. Schlesien 1204–1265, Breslau 1865 (z dokument. w dodatkach).

6365. **V Prandota** († 1266), Miracula Venerabilis patris Prandotae, episcopi Cracoviensis, wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. IV.

6366. Cuda błogosławionego Prandoty, Gładyszewicz M., Żywot bł. Prandoty, Kraków 1845.

6367. **Żywot Bronisławy Prandocianki, Krak. 1789.**

6368. **Gładyszewicz M.**, Żywot bł. Prandoty, Kraków 1845, *zob.* Nr. 1701.

6369. **S. Salomea** († 1268), Vita s. Salomeae, reginae Haliciensis, auctore Stanislao Franciscano, wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. IV.; — Dod. do Vita s. Salomeae, wydał tenże, MM. Pol. V.

6370. Opatoviusz A. X., Żywot y cuda Salomei, krolowey Galickiey abo Halickiey, Kraków 1633.

6371. **Summarium Canonizationis Salomeae, b. r. (E.); Canonizatio b. reginae Halic. Salomeae (1673?); Piskorski S., Flores vitae b. S., Cracov. 1691, 1734, Vars. 1755; Guarnievi G., Vita e miracoli della b. S-a, Roma 1689; Baltrami G. B., Vita di S. Salomea, Roma 1716.**

6372. Kownacki, O błogosławionej Salomei, Pam. nauk. 1837 II.; — Kuhna Maciej X., Żywot bł. Salomei, Warsz. 1880.

6373. **Ulanowski B.**, O Salomei królowej halickiej, Roz. hist. fil. akad. XX., Odb., Kraków 1887; — Zeissberg, *zob.* Nr. 5839.

Zob. Nr. 1769.

6374. **Annales** monast. Trebnicensis 1203 do 1269, wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. IV.

6375. **Annales** Heinrichovienses 977–1268, MM. Germ. SS. XIX.; 2. ed. Bielowski A., MM. Pol. III.

6376. Initium ordinationis Vratisl. eccl. episcoporum (do 1268) w Liber fund. cl. Heinrichau, *zob.* Nr. 6348.

6377. **Baszko Godysław**, Chronicon Poloniae (ad 1272), Continuatio Boguphali, *zob.* Nr. 6347 (pis. około 1295—96), 1. ed. p. t. Boguphali Chronicon cum cont. Pasconis, Sommersberg, SS. rr. Silesiae II.; 2. ed. Załuski J., Warsz. 1752; 3. ed. Mitzler, SS. hist. pol. III.; 4. ed. Bielowski A., MM. Pol. II.

6378. Baszko Godzisław Pasek, Kronika Lechitów i Polaków napisana w 2. poł. w. XIII., z dawnego rękop. bibl. willanowskiej przetłumaczona, Warsz. 1822 (przełożył Kownacki, jest tu i kronika Boguchwała).

6379. **Mosbach A.**, Godysław-Paweł, dwóch imion dziejopisarz polsko-łaciński w. XIII., Dziennik lit. 1867, Odb. Lwów 1867; — Tenże, Ueber Godysław Paul, einen polnischen Chronisten des XIII. Jahrhunderts, Inaugural Diss., Jena 1872.

R: Czas 1868 Nr. 56; Kętrzyński W., Przew. nauk. lit 1878.

6380. Świeżawski E., O kronice wielkopolskiej, Zarysy badań krytycznych z. I., Warsz. 1871.

6381. **Krueger G.**, Die Polen-Chronik des Boguchwal, Göttingen 1874.

R: Przegl. kryt. 1874; Kętrzyński W., Prz. nauk. lit. 1878.

6382. **Warmski M. St.**, Die grosspolnischen Chronik, eine Quellenuntersuchung, Inaugural-Dissertation, Krakau 1879.

R: Kętrzyński W., Przew. nauk. lit. 188..

6383. **Perlbach M.**, Die Grosspolnischen Annalen, Preuss.-poln. Studien II., Halle 1886.

R: Kętrzyński W., Kwart. hist. 1887.

6384. O Walgierzu (Walthersage): Lieberecht, Pfeiffers Germania XI.; — Szajnocha, Dod. Gaz. lw. 1855 Nr. 5 i Szkice; — Karłowicz, Ateneum 1881; — Nehring, tamże 1883; Knoop O., D. Walthersage, Posen 1887; — A n t o n i e w i c z, Kwart. hist. 1888 str. 413 -419.

6385. **Hermanni** Altahensis Annales a. 1137 -1273, 1. ed. Canisius lect. antiqu.; z innych: Böhmer, Fontes II. i MM. Germ. SS. XVII.; Tegoż, De rebus gestis a. 1242—1273, MM. Germ. SS. XVII.

6386. Wattenbach, *zob.* Nr. 5897; Potthast, B. II., str. 365 366.

6387. Chmel. Herm. Altahensis, Archiv f. K. österr. Gesch. I.

6388. A. 1275 (e cod. posnaniensi), MM. Pol. V.

6389. **Annales** Lubinenses 1193 1275, wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. V., *zob.* Nr. 6251.

6390. **Ł. St.**, Tablica paschalna lubińska, Ateneum 1883 I.

6391. **Kętrzyński W.**, O t. z. tablicy paschalnej Lubińskiej, Ateneum 1887 I.

R: Ł. St., Kwart. hist. 1887.

6392. **Martinus Polonus** (Strzębski, † 1279), Chronica summorum pontificum imperatorumque ac de septem aetatibus mundi (do 1277), 1. ed. Basileae ap. J. Oporinum 1559 (wiele wydań), Z ost. p. t: Martinus Polonus, Codex saec. XIII. Teplenus, collatus cum codice Nicolai Hane edito per Joannem Caesar Coloniae Agrippinae 1616; a P. Philippo Klimer, Pragae 1859; MM. Germ. SS. XXII.

6393. Des Martinus Polonus Chronik in deutscher Übersetzung aus dem XIV. Jahrh., herausg. Archiv f. d. Studien d. Neueren Sprachen, Braunschweig 1858 XXIII.

6394. Dumge et Mone, Martini Strepi d. Poloni Chronicon, Pertz, Archiv III.

6395. Ossoliński J. M., Marcin Polak, Wiadomości o pisarzach polskich, Kraków 1819 (po niem. Pertz, Archiv IV.).

6396. Ciampi S., Saggio d'una traduzione italiana del secolo XIII. d'un compendio della Cronica di Martino Polono fatto probabilmente dallo Stesso Martino (jest w Raccoglitore milanese, Dicembre 1828).

6397. Spominki poznańskie 1237—1278, wyd. Bielowski A., MM. Pol. III. (przedtem w wydaniu Kadłubka, przez Przezdzieckiego, *zob.* Nr. 6276).

6398. **Chronica Polonorum** v. Chronicon Polono Silesiacum (do 1278), 1. ed. Sommersberg, SS. rr. Siles. I. (przedruk: Mitzler III. i Jabłonowski i Załuski, Warsz. 1725); 2. ed. Stenzel, SS. rr. Sil. I.; 3. ed. MM. Germ. SS. XIX.; 4. ed. Ćwikliński L., MM. Pol. SS. III.

6399, Füldener, Schles. Bibliothek, Lissa 1729; Grünhagen, Bemerkungen über Chr. Pol.-Sil., Ztschr. d.V. f. Gesch. Schlesiens V. (por. także VII. 202); — Smolka St., Archivalische Miszellen, Königsberger Handschrift des Chron. Polono-Silesiacum, tamże XII. i Odb.

6400. Smolka S., Tradycya o Kazimierzu Mnichu, przyczynek do historyografii XIII. w., Roz. hist. fil. akad. um. krak. 1877 VI.; — Mosbach A., Kilka uwag nad rozprawą Smolki: Tradycya o Kazimierzu Mnichu, tamże 1879 XI.; — Wojciechowski T., O Kazimierzu Mnichu, Pam. akad. um. krak. 1885 V. i Odb.

Zob. Chronica principum Polonorum (Wiek XIV.), Nr. 6526.

6401. Chronica lubensis (1241—1281), ed. Wattenbach W., MM. Lubensia, *zob.* Nr. 5861; 2. ed. MM. Germ. SS. XIX.; 3. ed. Bielowski A. p. t. Rocznik lubiąski 1241 do 1281, MM. Pol. III.

6402. Spominki gnieźnieńskie II. 1025 do 1279, III. 1283 -1383, wyd. Bielowski A., MM. Pol. III.

6403. **Annalium** Pragensium, Pars I. 1196 do 1278, II. 1278—1280, III. 1279—1283, Annales Ottokariani 1254—1278, MM. Germ. SS. IX.

Palacky, zob. Nr. 5888.

6404. **Annales** cracovienses breves (1142 do 1283), 1. ed. Sommersberg, SS. rr. Sil. I.; 2. ed. MM. Germ. SS. XIX.; 3. ed. Bielowski A., MM. Pol. II.

6405. Cosmae Continuatio 1126—1283, *zob.* Nr. 6216; — Chronica aurea seu Chronicon rerum per Austriam gestarum (1025 do 1282, ważna dla stosunków czeskich), Hormayrs Archiv f. Gesch. Statistik 1827; — Chronicon Bohemiae breve anonymi 938 do 1283, Pez, SS. rr. Austriacarum II.

. 6406. **(Dzierzwa v. Mierzwa?)**, Chronicon Polonorum (do 1288), 1. ed. w dziele Vincentius Kadłubko et Martinus Polonus, ed. Lengnich, Gedani 1746, *zob.* Nr. 6203; 2. ed. Mitzler, Hist. pol. SS. III.; 3. ed. p. t. Res gestae principum et regum Pol. per Vincentium, quibus accedit Chron. Pol. per Dzierswam, Vars. 1824; 4. ed. wyd. Bielowski A., MM. Pol. II.

6407. Dzierswa, Kronika Polska w końcu wieku XII. z dod. rocznych dziejów ziemi krakowskiej w wieku XIII., przez Hip. Kownackiego, Warsz. 1823.

6408. **Szajnocha K.**, Miorsz czyli Dzierzwa jest li pisarzem XI. albo przynajmniej XIII. stólecia, Dziennik lit. 1854 Nr. 30; — Zeissberg (str. 75—78), *zob.* Nr. 5839; — Bielowski A., Wstęp krytyczny, *zob.* Nr. 6284—6286 (literaturę odn. się do Kadłubka).

6409. Varia e variis codicibus A. 1287 (e cod. gnesnensi), wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. V.

6410. Liber mortuorum mon. s. Vincentii ord. Praemonstratensis (założony 1270—8?), 1. ed. Zeitschrift d. V. f. Schles. Gesch. X.; 2. ed. Kętrzyński W.. MM. Pol. V.

6411. **Annales** minorum cracovienses (Rocznik franciszkański krakowski) 1202—1258, wyd. Bielowski A., MM. Pol. III.

6412. Wadding, Annales Minorum 1625—1648, 8 t., 1731 t. 19; Biernacki, Propugnaculum antiquitatis ord Minorum. Crac. 1692; Tenże, Speculum Minorum ord., Crac. 1698; Piasecki, Opisanie klasztorów ks. Franciszkanów, Pam. rel. moralny IV.- IX..

6413. **Kéza Simon de**, Chronicon Hungaricum a temporibus remotissimis usque ad a. 1290 seu Gesta Hunnorum et Hungarorum, 1. ed. Viennae 1782; 2. ed. Viennae 1833; 3. ed. Endlicher, Rr. hung. MM.

6414. Dankowszky Gr., Anonymus De Ketza, Turocz, Posnaniae 1826, *zob.* Nr. 5918—5920.

6415. **Annales** Althabenses 1273—1290 (Continuatio), MM. Germ. SS. XVII., *zob.* Nr. 6179.

6416. **Annales** Silesiae superioris 1071 do 1290, MM. Germ. SS. XIX.; 2. ed. p. t. Rocznik górnoszląski, wyd. Bielowski A., MM. Pol. III.

6417. Steffenhageu A. J. H., Catalogus codd. mss. bibl. Regiomontanae, Regiomonti 1867, 1872 II.

6418. **Annales** Cracov. compilati (966 do 1291), 1. ed. Łętowski, Katalog biskupów krakowskich IV.; 2. ed. MM. Ger. SS. XIX.; 3. ed. wyd. Bielowski A., MM. Pol. II.

6419. **Livländische** Reimchronik (ältere) 1143—12 1 (autorem może Ditleb von Alnpeke), 1. ed. Riga 1817; z innych: Bibl. d. liter. Vereins zu Stuttgart VII.; (ed. Napiersky), SS. rr. Livon. I.; (mit Glossar u. Anmerkungen v. Leo Meyer) Padeborn 1876, Wyimki w SS. rr. pruss. I.

6420. Livländische Reimchronik in das Hochdeutsche übertragen v. Meyer E., Reval 1848; von Napiersky w SS. rr. Livon. I.

6421. Paucker K. J. A., Über des Ditleb v. A., Reimchronik 1829; — Tenże, Arb. d. kurl. Gesell. f. L. u. K. 1847; — Schirren C., Der Verfasser der Reimchronik, Mitth. liv. est. kurl. 1855 VIII.; — Meyer, Baltische Monatsch. 1872 III., Por. Winkelmann Nr. 4864.

6422. **(B. Kinga** † 1292). Vita et miracula s. Kyngae ducissae Cracoviensis, wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. IV.

6423. Vita b. Kingae seu Kunegundis auctore Johanne Longino (vulgo Długosz), AA. Sanct. Boll. 24. Jul. V.; Opera omnia Dlugossi I., *zob. Jan Długosz, Wiek XV.*

6424. Miracula b. Kingae recentiora a. b. 1632, AA. Sanct. Bolland. 24. Jul. V.

6425. Pico R, Vita della v. C-de, Roma 1623, 1633.

6426. Frankowic M. J. X., Wizerunek św. Klary z wielu authorów, osobliwie z Stanisława Franciszkana y Jana Długosza, Kraków 1718; — Petrykowski Fr., Vita beatae Cunegundis, Tyrnaviae 1744; — Skarga, Żywoty Św., *zob. Wiek XVI.*

6427. Antoniewicz K. B., Żywoty ŚŚ. Polskich, Wspomnienie o św. Kunegundzie. Gniezno i Leszno 1849 (3 ed.); Żywot św. Kunegundy królowej polskiej, Lwów 1867; Leszek J., Żywot św. K., Kraków 1868, *zob.* Nr. 6337.

6428. Szajnocha K., Św. Kinga, Szkice historyczne, *zob.* Nr. 1774; — Załęski St., Św. Kinga i jej czasy, Przegląd lw. 1882.

6429. **Popławski Alex X.**, Św. Kunegunda i jej siostry **bł.** Helena czyli Jolenta i **bł.** Małgorzata, Kraków 1881.

6430. Ney K., Żywot błogosławionej Jolanty i kronika klasztoru zakonnic św. Klary w Gnieźnie, Leszno 1843; — Jolenta bł. ks. i patronka Wielkopolski, drugie wyd., Poznań 1880.

6431. **Wołyńsko-Hałyckaja Litopys** sostawłennaja s końcem XIII. wika (1205—1292), izdał i objasnył Petruszewicz A. S., wypusk I., II., Lwów 1871—1872.

R: Słowo, Lwów 1871 Nr 50.

Zob. Nr. 6199.

6432. **Annales** Pelplinenses (1190—1293), 1. ed. Voigt, Codex dipl. prussicus; 2. ed. Toeppen M., SS. rr. pruss. I.; — Monumentorum fundationis mon. Pelplinensis fragmentum, tamże.

6433. Kujot St., Kronika pelplińska, szkic bibliograficzny, Warta 1875 Nr. 76 i Odb., Poznań 1876.

6434. **Perlbach M.**, Preussisch-polnische Studien, Halle 1886, *zob.* Nr. 6383.

6435. Annales Heinrichovienses 977 do 1268 et A. 1293, MM. Ger. XIX.; 2. ed. Rocznik henrykowski, wyd. Bielowski A., MM. Pol. III.; — Necrolog von Heinrichau, ed. Wattenbach, Ztschr. d. V. f. schles. Gesch. IV. 278—304.

6436. Lübisches Fragment über d. Kampf zwischen Riga u. dem Orden 1203, Chronik (Copiar) des Kanzlers Albrecht von Bardewik w Grantoffa Lüb. Chronik I. 417—428.

Rocznik Małopolski, zob. Wiek XIV. Nr. 6462.

Kronika Oliwska, zob. Wiek XIV. Nr. 6494.

E. Wiek XIV.

6437. **Roczniki (Annales)** odnoszące się do XIV. wieku, *zob.* Nr. 6220, 6254, Nadto:

1. Annales canonici Sambiensis 3—1338;
2. Annales Dunamundenses 1313—1348;
3. Joannis Marienwerder Pomezaniensis decani Annales 1391—1398;
4. Jana z Targowiska rocznik 1368—1491;
5. Annales Posnanienses II. 1331—1501;
6. Sofijskaja wtoraja lietopis 1392—1534;
7. Prodołżenie lietop. po woskresienskomu spisku 1354—1541.

Zob. Nr. 6221.

6438. **Spominki** odnoszące się do wieku XIV., *zob.* Nr. 6222 i 6263, Nadto:

1. Notae Cracovienses 1331—1420;
3. Spominki lwowskie 1351—1454;
3. Spominki przeworskie 1386, 1482;
4. Spominki wiślickie 1305—1479;
5. Spominki o Łaskich 1392—1515;
6. Aufzeichnungen z. G. d. Bisth. Pomesanien 1381—1502.

6439. **Calendaria**, libri mortuorum, odnoszące się do w. XIV., *zob.* Nr. 6224 i 6267, Nadto:

1. Kalendarz władysławski 1324—1346;
2. Kalendarz czerwiński 1345—1425;
4. Kalendarz krakowski 1370—1383;
4. Calendarium Cartusiae Dantiscanae 1395—1564;
5. Die ermländischen Anniversarienbücher 13 3—1611;
6. Liber mortuorum mon. Andreoviensis ord. Cisterciensium;
7. Liber mort. mon. Landensis;
8. Calendarium Landense.

6440. **Herman von Altaich**, Annales (Continuatio Ekkardi) ad 1300, MM. Germ. SS. XVII., *zob.* Nr. 6415; — Eberhard von Regensburg 1273—1305, tamże.

6441. Versus Lubenses, ed. Wattenbach, MM. Lubensia; 2. ed. Bielowski A., MM. Pol. III.

6442. Wattenbach, Ztschr. d V. f. Schl. Gesch. V.; Grünhagen, Regesten z. schl. Gesch. str. 42; Wolff A. A., Chronik d. Klosters Pforta, Leipzig 1843—46.

6443. **Annales** Minorum Prussicorum, wyd. Strehlke E., 1263—1300, SS. rr. pruss. V.

6444. **Annales** Salisburgenses ad 1307, 1308—27, Vindobonenses (ad 1302), Zwetlenses (ad 1329), Claustroneoburgenses et alii Austriaci, MM. Germ. SS. IX.; — Annales Basilienses et Colmarienses (ad 1305), tamże XVII.; — Chronicon Colmariense (ad 1304), tamże; — Annales Bremenses (750—1307), tamże.

6445. **Ottokar** (v. Horneck?), Reimchronik 1250—1309, Pez, SS. rr. Austr. III.

6446. Jacobi Th., De Ottocari chronico austriaco, Vratisl. 1839.

6447. **Prodołżenie ławrentiewskoj** lietopisy 1112—1305, Połn. Sobr. I.; — **Ipa-**

tiewskaja lietopis 1111—1305, Połn. Sobr. II.

Zob. Nr. 6188.

6448. **Annales** Grissovienses maiores 1230 do 1306, 1. ed. Roepell, Ztschrft. d. V. f. Gesch. Schl. I.; 2. ed. MM. Germ. XIX.; 3. ed. Rocznik Grysowski większy 1230 do 1306, wyd. Bielowski A., MM. Pol. III., *zob.* Nr. 6453.

6449. Pertz, Archiv X.: Roepell, Ztschr. d. V. f. Gesch. Schles. I.

6450. **Annales** Vratislavienses antiqui 1238—1308, 1. ed. Sommersberg, SS. rr. sil. II. p. t. Chronici Silesiae vetustissimi fragm.; 2. ed. Cod. dipl. Silesiae III. p. t. Chronicon; 3. ed. MM. Germ. XIX.; 4. ed. Rocznik wrocławski dawny 1238—1308 i rocznik magistratu wrocł. 1149—1491, wyd. Bielowski A. MM. Pol. III.

6451. **Annales** maioris Poloniae, Rocznik Wielkopolski 1192—1309, wyd. Bielowski A., MM. Pol. II. i III.

Liber fundationis claustri Heinrichau, zob. Nr. 6348.

6452. **De Adalberto** advocato Cracoviensi Cantillena (1311), 1. ed. Trojański, Miscellanea Cracov. 1814 I.; 2. ed. Peiper, Deutsche Forschungen XVII. 373; 3. ed. Bobrzyński M., Bunt wójta Alberta, Bibl. war. 1877 III.

6453. **Annales** Grissovienses minores 1292 do 1312, 1. ed. MM. Germ. XIX.; 2. ed. p. t. Rocznik Grysowski mniejszy 1230—1312, wyd. Bielowski A., MM. Pol. III., *zob.* Nr. 6448.

6454. **Dalimil** Meserycznі (1282—1314), Kronyka Bolesławská, 1. ed. Praga 1620; 2. ed. 1786; 3. ed. Hanka V., Praga 1849, 1851.

6455. Dalimils Chronik v. Böhmen, hrsg. v. Venc. Hanka, Stuttgart, Bibl. des liter. Vereins 1859 (tłóm. niemieckie także: Pez, SS. rr. Austr. II.).

6456. **Dudik B.**, Mährens Geschichtsquellen, Brünn 1850 I.; — Palacky, Würdigung, *zob.* Nr. 5888.

6457. **Annales** Lubenses 1241—1315, 1. ed. Wattenbach, MM. Lubensia; 2. ed. MM. Ger. XIX.; 3. ed. Bielowski A. p. t. Rocznik lubiąski, MM. Pol. III.

6458. **Annales** Cisterciensium in Heinrichow 971—1317, Continuatio 1315—1326, Notae 1386, 1410, 1. ed. Monatschrift von u. für Schlesien I.; 2. ed. Stenzel, SS. rr. Sil. I. p. t. Breve Chronicon Silesiae; 3. ed. MM. Germ. SS. XIX.; 4. ed. Bielowski A., MM. Pol. III.

6459. **Inventarium** eccl. Cathedralis Gnesnensis a. 1318, wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. V.

6460. **Chronicon** episcoporum merseburgensium abb. Continuatio I. 1138 ad 1319, MM. Germ. SS. X.

6461. **Annales** Lubicenses 1264—1324, MM. Germ. SS. XVI.

6462. **Annales** Polonorum I. 965—1325, II. 899—1330, III. 899—1325 (Continuatio I. et III. 1330—1419), IV. 899—1327, 1378, MM. Germ. SS. XIX.; 2. ed. Bielowski A. p. t. Rocznik Małopolski (Ann. Pol. II.—IV. do 965), Rocznik Trzaski, MM. Pol. II. (Przed tem części wydane w dziele Vincentius Kadlubko et Martinus Gallus, Gedani 1749, Mitzler t. III.; Bielowski A., Wstęp krytyczny, Lwów 1850).

6463. **Kętrzyński W.**, O Roczniku małopolskim, przyczynek do annalistyki polskiej w XIII. i XIV. wieku, Roczniki tow. przyj. nauk. X. i Odb., Poznań 1878.

6464. Castellaniae eccl. Ploceensis, Telonea episc. Ploc., Villae cap. plocensis 1319 ad 1326, wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. V.

6465. Drewno-russkij pamiatnyk (o Piotrze z nad Raty (około 1308—1326), ed. Gregorowicz M., Por. Słowo, Lwów 1885 Nr. 56.

6466. Annales Cisterciensium in Heinrichow, Continuatio 1315—1326, *zob.* Nr. 6458.

6467. **Petrus de Dusburg** ord. Teutonici sacerdos (1326), Cronica terrae Prussiae seu Chronicon Prussiae atque Ordinis Teutonici 1190—1326, 1. ed. cum cont. ad a. 1435 Lipsiae 1679; 2. ed. p. t. Petri de Dusburg Chronicon terrae Prussiae, ed. M. Töppen (ad 1330), SS. rr. pruss. I. [Bitschius C., Fortsetzung Dusburgs P. (do 1435), SS. rr. pruss. III., *zob.* Nr. 6612].

6468. **Voigt J.**, Werth der Chronik P. v. D. w Gesch. Preussens III. 2. dod.; — Toeppen M., Gesch. d. preuss. Historiographie, *zob.* Nr. 5870; — Kletke, Quellenschriften z. Gesch. des preuss. Staats, Berlin 1858, *zob.* Nr. 5871; — Lorenz, *zob.* Nr. 5897.

6469. **Fuchs W.**, Peter von D. u. das Chronicon Olivense, Königsberg 1884.

R: Altpreuss. Monatschrift 1886 XXIII.

6470. **Perlbach M.**, Zu Peter v. Dusburg, Preuss.-Poln. Studien, Halle 1886; — Tenże, Eine Spur Peters von Dusburg, Altpr. Monatschrift IX.

6471. **Jeroschin Nicolaus von** (ok. 1341), Di Kronike v. Pruzinlant oder Deutschordenschronik, ed. Strehlke E. (do 1335), SS. rr. pruss. I. (mit Beilagen) i Odb., Lipsk 1861 (tłóm. Piotra de Dusburg w rymach niemieckich).

6472. Hanow, Nachricht v. N. J. gereimter preuss. Chronik und deren Un-

terschiede von Dusburgischer. Preuss. Sammlung II., *zob.* Nr. 6468 i 6469; — Bech F., Über N. v. J., Germania, hrsg. v. F. Pfeiffer, Wien 1862 VII.

6473. Annales Polonorum Cont. ad 1327, 1330, *zob.* Nr. 6462.

6474. Maduis de Barbazanis Michael, Historia de gestis romanorum imper. et summ. pont. 1290—1300, Schwandtner, SS. rr. h. III.

Pulkawa, zob. Nr. 6523.

6475. **Annales** cap. Cracoviensis ad 1331, 1. ed. Łętowski L., Katalog bisk. krak., Kraków 1853; 2. ed. MM. Germ. SS. XIX.; 3. ed. p. t. Rocznik kapitulny krakowski 730 do 1331, wyd. Bielowski A., MM. Pol. II.; — Ustęp pokrewny wedle odpisu Kętrzyńskiego, wyd. Zeissberg H., Poln. Geschichtsschreibung str. 33 nota 4.

6476. Aufstand der Breslauer Tuchmacher v. J. 1333 (współczesny opis), Grünhagen C., Breslau u. den Piasten str. 116—117.

6477. Chronica a. 1335—1341 z Chronica principum Poloniae, Stenzel, SS. rr. Sil. I., Por. Grünhagen, Wegweiser i *zob.* Nr. 6526.

6478. **Annales** Prussici breves a. 1190 ad 1337, 1. ed. MM. Germ. SS. XIX.; 2. ed. Kurze preussische Annalen 1190—1337, SS. rr. pruss. III.

6479. Annales canonici Sambiensis a. 3 1338, 1. ed. Toeppen, Neue preuss. Provinzialblätter 1853 IV.; 2. ed. SS. rr. pruss. I.; 3. ed. MM. Germ. SS. XIX., *zob.* Nr. 6491.

6480. **Petrus Zittaviensis** († 133?), Cronica aulae Regiae, libri III. (do 1338), Dobner, MM. V., *zob.* Nr. 5884.

6481. Peschek C. A., Petrus v. Z., Zittau 1824; — Palacky, Würdigung, *zob.* Nr. 5888.

6482. Annales Polonorum Cont. (ad 1340), *zob.* Nr. 6467.

6483. Chronicon episc. Merseburgensium Cont. ad a. 1341, *zob.* Nr. 6460.

6484. **Annales** Posnanienses I. 929—1079, II. 1079—1341, wydał Kętrzyński W., MM. Pol. V.

6485. Epitaphia ducum Glogoviae 1273 do 1342, MM. Germ. SS. XIX., *zob.* Nr. 6503.

6486. Joannes Victoriensis abbas (1343 do 1348), Chronicon Carinthiae, Pez. SS. rr. austr. I.; Böhmer, Fontes I.; — Tenże, Liber certarum historiarum, Wiener Jahrb. der Literat. XXX.

6487. (Annales) Rocznik Trzaski 965 do 1343, wyd. Bielowski A., MM. Pol. II., *zob.* Nr. 6462.

6488. Kalendarz Władysławski 1324—46, wyd. Bielowski A., MM. Pol. II.

6489. **Vita Karoli IV.** imperatoris (1316 do 1346) ab ipso Karolo conscripta, Freher, SS. rr. bohem.; Böhmer Fontes I.; Emler, Fontes rr. bohem. III., *zob.* Nr. 5883-5886 (Przekład czeski wyd. w Ołomuńcu 1555).

6490. Neumann, De vita Caroli IV., Gorl. 1847 (po niem. w Lausitzisches Magazin XXVI.); — Siemieński W., De meritis litterariis Caroli IV. Imperatoris dissertatio, Vratisl. 1851.

Zob. Nr. 1820.

6491. **Annales** Dunamundenses a. 1211 ad 1348, 1) Cod. Revaliensis, wyd. Archiv, Reval 1845 IV.; Strehlke, SS. rr. pruss.; MM. Germ. XIX.; Höhlbaum, Beiträge zur Quellenkunde Alt Livlands 1873 str. 40; 2) Codex leopoliensis, wyd. Zeissberg H., Altpreuss. Monatschrift N. F. 1871 VIII.; Höhlbaum, Quellenkunde; 3) Ronneburgensis, Stryjkowski, Kronika 1582 (w tłóm. pol.) wyd. jak 1); 4) Canonici Samb., Annales, *zob.* Nr. 6479.

6492. **Jüngere livländische Reimchronik** des Barthol-Hoeneke 1315—1348, hrsg. v. Höhlbaum K., Leipzig 1872 [rekonstrukcya z Rennera († 1583) Livl. Historien, hrsg. v. Höhlbaum, Göttingen 1876].

6493 **Höhlbaum K.**, Joh. Renner's livländische Historien u. die jüngere livländ. Reimchronik, Göttingen 1872; — Winkelmann, Bibl. Liv. hist. 1. ed. Nr. 8469; — Hausmann, Balt. Monatschrift N. F. 1872 III.

6494. **Chronicon Olivense** a fundatione monasterii a. 1170 ad a. 1350, ed. Hirsch Th., SS. rr. pruss. I.; — Die ältere Chronik v. Oliva u. die Schrifttafeln v. Oliva, edidit Hirsch Th. (do 1350), SS. rr. pruss. V.; wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. VI. (drukuje się).

6495. Catalogus nominum abbatum mon. de Oliva 1224—1641, SS. rr. pruss. V.; — Die mittlere Chronik v. Oliva 1356—1545, tamże, *zob. Wiek XVI.*

6496. **Hirsch Th.**, Über das Chronicon Olivense, Neue preuss. Provinz-Blätter X.; — Töppen, *zob.* Nr. 5870.

6497. **Perlbach M.**, Die ältere Chronik v. Oliva, Göttingen 1871; — Tenże, Nochmals die Chronik v. Oliva, Altpr. Monatschrift, Königsb. 1885 XXIII. (także Preuss. poln. Studien, Halle 1886); — Tenże, Ueber die Ergebnisse der Lemberger Handschrift für die ältere Chronik von Oliva, Altpr. Monatschrift IX.; Tenże, Der alte preussische

Chronist in der Chronik v. Oliva, tamże 1883 XXI.

R: Zeissberg, Altpreuss. Mntschr. 1 72 VIII.

6498. Fuchs W., Peter v. Dusburg und das Chronicon olivense, *zob.* Nr. 6467; — Kętrzyński W., Kron. oliwska, Przew. nauk. lit. 18 0.

6499. Chronologische Notizen aus der Baugeschichte des Klosters Oliva, Danzig 1879.

6500. **(Annalen)** Rocznik Krasińskich 965 do 1351, wyd. Bielowski A., MM. Pol. III.

6501. **Fragmentum** expeditionis Ludovici regis Hungariae cum Casimiro contra Lituanos a. 1351, *zob.* Chronica Hung. 1345 55 i Chronicon Dubnicense (do 1479); Oddzielnie wyd. Lewicki A. p. t. Kilka przyczynków do dziejów Kazimierza W., Kwart. hist. 1889 str. 205, *zob.* Nr. 6504.

6502. Woskresienskaja Lietopis 1075 do 1352, Poln. Sobr. VII., *zob.* Nr. 6188.

6503. **Epitaphia** ducum Silesiae 1201 do 1352, 1. ed. Wattenbach, MM. Lubensia; 2. ed. MM. Germ. SS. XIX.; 3. ed. Bielowski A., MM. Pol. III.

6504. **Chronica** Hungariae 1345—1355, add. ad Chronicon Dubnicense, 1. ed. Endlicher, Jahrbücher der Litteratur, Wien 1826 XXXIV.; 2. ed. Florianus M., Hist. Hung. fontes domestici vol. III., *zob.* Nr. 6724.

6505. Spominki płockie 1055—1357, wyd. Bielowski A., MM. Pol. III.

6506. Chronica Silesiae abbreviata 1104 1358 (nap. 1497—1520), wyd. Semkowicz A., MM. Pol. III., *zob. Wiek XVI.*

6507. Chronicon Polono-Silesiacum (nap. 1359), *zob.* Nr. 6394.

6508. **(Annales)** Rocznik Sędziwoja 965 do 1360, wyd. Bielowski A., MM. Pol. II.

6509. Notae Colbazienses 1307—1360, MM. Germ. SS. XIX.

6510. Franciscus Pragensis († 1362), Continuatio chronici Boemici olim conscripti a Cosma pragensis eccl. decano 1125—1353, 1. ed. Pragae 1754; 2. ed. Pelcel et Dobrowsky, SS. rr. bohem. II, *zob.* Nr. 6216.

6511. Marignola Johannes de, Florentinus episc. (1338—1362), 1. ed. Dobner, MM. II.; 2. ed. Emler, Fontes rr. Bohemicarum III.

6512. **Ephemerides** et Notae Wladislavienses (Władysławów) 1296—1366, 1. ed. Sommersberg, SS. rr. Sil. II. (Mitzler I.); 2. ed. MM. Germ. XIX.; 3. ed. Bielowski A., MM. Pol. II.

6513. **(Annales)** Rocznik mazowiecki 967 do (1330) 1370, wyd. Bielowski A., MM. Pol. III.

6514. Excerpta Joannis Dlugossi 1173 do 1370, wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. IV.

6515. **Annales** Vratislavienses maiores 1230—1371, 1. ed. Ztschr. d. V. f. Gesch. Schlesiens XI.; 2. ed. MM. Ger. SS. XIX.; 3. ed. Bielowski A., MM. Pol. III. p. t. Rocznik wrocławski większy 1230—1372.

6516. **Neplacho** abbas Opatoviensis († 1370], Chronicon Bohemiae ad 1348, Pez, SS. rr. austr. II.; Emler, Fontes, *zob.* Nr. 5886.

6517. **Benessius** Krabice de Waitmuel († 1375), Chronicon libri IV. (1283—1374), ed. Pelzel et Dobrowsky, SS. rr. bohem. II.

6518. Dobrowsky, Monatschrift d. Ges. d. vaterl. Museums 1827 I.; — Palacky, Würdigung, *zob.* Nr. 5888.

6519. **(Annales)** Rocznik kujawski 1202 do 1376, wyd. Bielowski A., MM. Pol. III.

6520. **Hermanni de Wartberge** Chronicon Livoniae do 1378, 1. ed. SS. rr. pruss. II., Odb., Lipsk 1863; 2. ed. Höhlbaum, Beiträge zur Quellenkunde Alt-Livlands, *zob.* Nr. 6491.

6521. Die lievländische Chronik Hermanns v. Wartberge aus dem Latein v. Strehlke E., Berlin 1864.

6522. **Strehlke E.**, Nachricht über die livl. Chr., Neue preuss. Provinzialblätter 3. F. III. B., Odb., Königsberg 1859; Inne por. Winkelmann, Bibl. H. Nr. 4870.

6523. **Pulkawa** Pribik de Tradenina († 1380), Cronica Boemorum 700—1330, Mencken, SS. rr. germ. III.; Ludewig, Reliqu. Mss. XI.; Dobner, MM. III. (przekł. czeski: Kronyka ceska Pribika Pulcawy z Tradenina, w Praze 1786.

6524. De P. Chron., Ind. lect., Crac. 1833—1834; — Kętrzyński W., O paryskim rękop. Pułk., R. tow. przyj. nauk., Poznań 1869 V.

6525. Joannis I. monachi Elbingensis, Pomesaniensis episcopi, Notae historicae 1381, SS. rr. pruss. V.

6526. **Chronica** principum Poloniae (do 1382), 1. ed. Sommersberg, SS. rr. Sil. I. (Mitzler III.); 2. ed. Stenzel, SS. rr. Sil. I.; 3. ed. Węclewski Z., MM. Pol. III.

6527. Grünhagen C., Ztschr. d. V. f. Gesch. Schl. V.; — Füldener, Schles. Bibl.: — Zeissberg, *zob.* Nr. 5839.

6528. Series episcoporum Vratislaviensium (nap. 1382), ed. Kaffler, Ztschr. d. V. f. schl. Gesch. I.

6529. **Joannes de Kikullew** archidiaconus (Johannes de Kikelló), in Transsylvania notarius regis Hungariae, Historia Ludovici regis Hungariae 1342—1382, 1. ed. Thwrocz Joh., Chronicon rr. hung., Aug. Vindeb. 1488, 2. ed. Bongars, SS. rr. hung.; 3. ed. Schwandtner, SS. rr. hung. I.

6530. Hanor, De Script. rr. Hung.; Toldy, Flegler, *zob.* Nr. 5918—19.

6531. **Kalendarz** krakowski 1370 1383, wyd. Bielowski A., MM. Pol. II., *zob.* Nr. 6475.

6532. **Joannes de Czarnkow** († 1382), Chronicon Polonorum (do 1384), 1. ed. Sommersberg. SS. rr. Sil. II. (Mitzler III.); 2. ed. Jana z Czarnkowa kronika polska, wydał Szlachtowski J., MM. Pol. II.

6533. **Kubala L.**, Jan Czarnkowski i jego kronika, Bibl. warsz. 1871 III., IV. i Odb., Warsz. 1871.

6534. Zubrzycki D., Anonim hneznenskij i Johan Długosz. Latinskija wypiski k' istorii halicko-władimirskoj Rusi, za period od 1337 po 1387 h., Lwów 1855.

6535. Grünhagen, Die Darstellung d. s. g. Archidiaconus Gnesnensis bezüglich der Wahl u. Weihe Dietrichs I. v. Breslau, w rozprawie: König Wenzel u. der Pfaffenkrieg, Arch. f. ö. Gesch., Wien 1867 XXVII.

6536. Caro J., Gesch. Polens II.; - Zeissberg, *zob.* Nr. 5839; Wiszniewski M., Pomniki hist. lit. polskiej I.

Latopisiec litewski, zob. Nr. 6628.

6537. Detmar (Lübeckische), Chronik, ed. Grantoff, Hamburg 1829 30 (begonnen 1385 in niederdeutscher Sprache).

6538. Hach, Dethmars Chronik, Mag. f. Schleswig 1821 I.: Lappenberg, Über die Quellen Detmars, Berl. Jahrb. f. wiss Kritik 1830 II.: Grantoff F. H., Fragmente betreffend die Gesch. Livlands, Archiv, Reval 1861 II.: Strehlke, SS. rr. Pruss III, str. 22—30 i 401.

6539. Spominki przeworskie, Hołd wołoski 1386, 1482, Wiersz na Spytka z Melsztyna, Rodowód jego, Tablice królów, wydał Bielowski A., MM. Pol. III.

6540. Rationes Zbignei a Nasięchowice archidiaconi Cracoviensis a. 1389, wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. V.

6541. **Wigand von Marburg**, Preussische Reimchronik (oryginał zagubiony, pozostało tłóm. łac. p. t. Chronicon seu Annales 1326 ad 1394 c. cont. ad. 1433 (ciąg dalszy Dusburga, *zob.* Nr. 6467), 1. ed. Voigt J. et Raczyński E., lat. et polon., Posnaniae 1842 (polski przekład z r. 1464); 2. ed. Hermann de Wartberge, Chronicon Livoniae (mit Beilagen: Regesten Wilh. v. Modena, v. Mindove, Chron. v. Dänemark, Annalen u. Necrologium v. Ronneberg, H. de Wartberge celatio de disceptatione inter Rigensem archiep. ordinemque 1363, Peter Suchewirth u. andere Dichter), SS. rr. pruss. II.

6542. Original Fragmente, ed. Hirsch. T., SS. rr. pruss. II.; - Neue Bruchstücke aus Wigands v. Barack K. A., Pfeiffers Germania 1867 XII. (te same przedr. w SS. rr. pruss. IV. 1 8).

6543. Wigand v. Marburg, Chronik, hrsg. v. Joh. Voigt u. Raczyński, Königsberg 1840.

R: Wójcicki Wł., Kronika Wiganda z Marburga, przełożył E. Raczyński, Bibl. warsz 1842 IV.

6544. Doll, Die Familie Walpoden u. die ält. Chronikenschreiber d. d. Ordens, Quartalblätter d. V. f. Lit. u. Kunst zu Mainz, Mainz 1831.

6545. Lucas, Über die Chronik Wigands v. M., Beiträge z. Kunde Preuss. 1824 VI.

6546. Sieńkiewicz J., Wiadomość o kronice Wiganda z Marburga, Dz. war. 1827 VII.

6547. **Höhlbaum,** Beiträge z. Quellenkunde Alt-Livlands, *zob* Nr. 6491.

6548 Napiersky, Auszüge die Gesch. Livl. betreffend, Reval 1857 I

6549. Herda R., Quaestiones de fontibus, quibus Dlugossius usus sit, Vratisl. 1865.

6550. Töppen, *zob.* Nr. 5870; – Kletke, *zob.* Nr. 5871.

6551. **Suchenwirth Peter** († c. 1396), Gedicht von der Fürstentaylung in Oesterreich, Hormayrs Archiv 1822; – Tenże, Gedicht v. fünf Fürsten: von dem von Maylan, von Marchgraf Sigmund. von Carlus, von Herzog Wilhelm von Oesterreich und vom Herzog Leopold von Oesterreich, tamże; Także w Werke aus d. XIV. Jahrh. mit einem Wörterbuche v. A. Primisser, Wien 1827; – Ustępy w SS. rr. Pruss. II.; -- Hagen G., Chr. d. Landes Oesterreich, Pez, SS. rr. austr. I.

6552. Busse K. H., Peter S., Sagen über Livland, Mitt. Liv.-Est.-Kur. 1843 III.; Lorenz, *zob.* Nr. 5897 i 6541.

Życie domowe Jagiełły i Jadwigi, zob. Nr. 1914.

6553. Ein Bericht Hrz. Witowds 1390, SS. rr. pruss. II., *zob.* Nr. 1950.

6554. **Woodstok Th.**, Duke of Gloecesters Voy. in to Prussia 1391, Hakluyts R., Principal navigations, voyages, London 1600 (wiele wydań).

6555. Consecratio Ecclesiae et Alt. mon. Paradysensis ord. Cist. a. 1397, wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. V.

6556. Die ermländischen Anniversarienbücher (1393, 1441, 1521, 1592, 1611), MM. Varm. SS. I.

6557. **Annales Joannis** Marienwerder Pomesaniensis decani 1391 1398, SS. rerum pruss. V.

S. Dorothea († 1394), zob. Nr. 6587.

6558. Catalogus abbatum Saganensium do 1398 (c. cont. do 1619), wyd. Stenzel, SS. rr. Sil. I.

6559. Witold nad Worsklą, Pieśni ludu z nad dolnego Niemna, Przekład z litewskiego, podług zbioru Rhezy, Franciszka Zatorskiego, Warsz. 1884.

6560. **Hedvigis** Regina († 1399), Miracula s. Hedvigis reg. Pol., 1. ed. Zeissberg, Kl. Geschichtsqu., *zob.* Nr. 5285; 2. ed. Kętrzyński W., MM. Pol. IV.

Zob. Nr. 2068.

6561. Stanislaus de Szkarbimierz, Mowa na śmierć Jadwigi w przekł. pol., Wiszniewski M., Hist. lit. pol. V.; Por. Zeissberg H., Poln. Geschichtsschreibung str. 169—170.

6562. Liber mortuorum mon. Andreoviensis ord. Cisterciensis (z XIV. w.), wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. V.; — Liber mortuorum monasterii landensis ordinis Cist., Kętrzyński W., tamże.

6563. Wiersz o Świętopietrzu, wyd. Bielowski A., MM. Pol. III.

F. Wiek XV.

6564. **Roczniki (Annales)** odnoszące się do XV. wieku, *zob.* Nr. 6220, 6264, 6437, Nadto:

1. Rocznik krośnieński 1427—1498;
2. Rocznik Kaspra Perzyńskiego 1410 do 1548;
3. Rocznik Chotelski 1430—1576.

6565. **Spominki** odnoszące się do w. XV., *zob.* Nr. 6222, 6265 i 6438, Nadto:

1. Spominki łekneńskie 1436—1441;
2. Spominki bocheńskie 1423—1447;
3. Spominki zakonnika świętokrzyskiego 1434—1451;
4. Notae Zarnovecenses 1439—1441;
5. Notae Gnesnenses 1454—1459;
6. Spominki krakowskie 1410—1461;
7. Spominki kazimierskie 1422—1473;
8. Notae de Universitate Cracov. 1400 do 1494;
9. Notae Lublinenses 1456—1497;
10. Joannis IV. de Lessen Pomesaniensis episc. Notae 1480—1501;
11. Spominki minorytów Samborskich 1455 do 1501;
12. Spominki pilznieńskie 1486—1548;
13. Varia e variis codicibus (MM. Pol. V.);

6566. **Calendaria**, libri mortuorum, odnoszące się do w. XV., *zob.* Nr. 6224, 6267 i 6439, Nadto:

1. Calendarium Plocense;
2. Liber mortuorum monast. leopoliensis s. Dominici 1412—1569.

6567. Najdawniejsze inwentarze skarbca kośc. N. P. Maryi w Krakowie z XV. w., wyd. Piekosiński Fr. (Spr. kom. sztuki IV.), Kraków 1889.

6568. Sedes archipresbyteriales dioecesis Varm. (z początku XV. wieku), MM. Varm. SS. I.

6569. Notatki kupca krakowskiego w podróży do Flandryi z roku 1401—1402, wyd. Pawiński A., Bibl. warsz. 1872 III.

6570. **Paulus de Paulo**, patricius Iadrensis a. 1402, advocatus regis Ladislai, Memoriale ab a. 1371—1407, Schwandtner, SS. rr. hung. III.

6571. Rocznik Cystersów henrykowskich 970—1340, 1386, 1410, *zob.* Nr. 6458.

6572. **Annales** S. Crucis 966—1410, MM. Germ. XIX.; 2. ed. wyd. Bielowski A., MM. Pol. II.

6573. **Kętrzyński W.**, Kilka uwag nad rocznikiem świętokrzyskim. Przew. nak. lit. 1883.

6574. Rufin W., Historya o drzewie krzyża św., Kraków 1604, 1613; Kwiatkiewicz, Descriptio Calvi montis prope Cracoviam, Crac. 1691; Jabłoński H., Hist. Montis S. Crucis, Crac. 1737.

6575. **Francisci Thorunensis** Annales Prussici (941—1410), ed. Strehlke E., SS. rr. pruss. III.

6576. **Strehlke E.**, Nachricht über den Thorner Annalisten, N. preuss. Prov. Bl. 3. Folge 1858 I.; — Lorenz, *zob.* Nr. 5897.

6577. **Bitwa** pod Dąbrownem, wyd. Bielowski A., MM. Pol. II.; — De magna Strage 1410, wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. IV.; Königshofens Bericht über die Schlacht bei Tannenberg, Altpr. Monatsch. IX.; Horn A., Nachtrag zur Schlacht von Tannenberg, Altpr. Monatschr. 1886 XXIII.; — Bitwa pod Tannenbergiem (z ryciną), Grabowski, Starożytności.

Zob. Nr. 1993.

6578. Registri damnorum a Cruciferis in Masovia anno 1413 factorum. Fragmentum, wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. V.

6579. **(Annales)** Rocznik małopolski 965 do 1415, wyd. Bielowski A., MM. Pol. III., *zob.* Nr. 6463.

6580. **Theodoricus de Niem**, De Schismate libr. 4, 1378—1410, ed. Schard S., Basilea 1560, 1566, Argent. 1609, 1629.

6581. **Hus J. et Hussitae**, Geschichtsschreiber der hussitischen Bewegung in Böhmen, Wien 1856, 1865, 1866, 1—3 (Fontes rr. austr. I. t. 2, 6, 7), Zawierają:

I.: 1. Chronicon Viennense 1367—1405; 2. Chronicon Bohemiae (Pragense) 824 do 1418; 3. Chron. Bohemiae (Lips.) 1348—1411; 4. Chr. Pragensis universitatis 1348—1413; 5. Chr. Palatinum 1346—1438; 6. Chr. treboniense 1419 do 1439; 7. Chr. Pragensis capituli 1318—1439; 8. Chronicon Procopii notarii prag.; 9. Chr. Pragensis veteris Collegiati 1411—1441; 10. Petrus de Mladenowicz, hist. de fatis et actis J. Hus.; 11. Laurentius de Brzezina (1414—1422); 12. Anonymus de origine Taboritarum; 13. Sermones ad Bohemos; 14. Andreas Ratisb. dialogus de Hussitis; 15. Carmen per L. de Brzezina; 16. Anonymi invectiva contra Hussitas.

II.: 1. Guilhelmus decanus Wisségrad., Vita Arnesti archiep. prag.; 2. Joh. de Genzenstein, Relatio de se ipso; 3. Conr. Waldhauser, Milicius et Matthaeus Parisienses evang. praedicatores; 4. Tractatus M. Cunssonis; 5. Varia carmina; 6. De communione; 7. Novem Chronicae Bohemae; 8. Huss J., Universitätsschriften; 9. Tractate (38) v. d. Vertreibung der Deutschen von d. Prager Universität; 10. J. Hus epistolae; 11. Der Geleitsbrief nach Constanz; 12. De caede Kuttenburgensium; 13. Relatio coaevi de sententia et morte J. Hus, ordo processus; 14. Querimonia contra r. Wenceslaum; 15. Eadem contra Sophiam; 16. Litera de civitate Pragensi cont. lamentationes de actis ab haereticis commissis; 17. Satira; 18. Satira in Sigismundum; 19. Tractatus de origine Hus. a M. A. de Broda; 20. Thomas Prischuch v. Augsburg; 21. Ulrich Richenthal, U. Hus u. Hieronimus; 22. Fratris Johannis Andreae Ratisbonensis cronica de expeditionibus contra Hussitas; 23. Additamenta; 24. J. de Lukavecz et Nicolai de Pelhrzimow Chronicon Taboritarum.

III. Wstęp i dodatki: 1. De Georgio rege; 2. Wyciągi z kronik czeskich; 3. Indices.

6582. **Palacky F.**, Die Gesch. des Hussitenthums u. Prof. C. Höller, Prag 1862 (2 wyd.).

Zob. Nr. 2006—2008, 2016, 2030—32.

Constantiensis Concilii Acta et Decreta, zob. Nr. 2015.

6583. **Pauli Vladimiri** Tractatus de potestate Papae et imperatoris etc., Accedit liber contra Paulum Vlad. per Joannem Falkenberg, Starodawne prawa pol. pomn, V. 3.

6584. Chyliński M., Pamflet Falkenberga. Ustęp z dziejów krzyżacko-polskich, Ateneum 1878 III.; — Tarnowski St., Pisarze pol. XVI. w., Krak. 1886 I.

6585. **Ulrich von Richenthal**, Chronik des Conciliums zu Constanz, Augsb. 1533, 1536, Frankf. 1575.

6586. **Annales** expeditialis Prussici 1233 do 1414, ed. Strehlke E., SS. rr. pruss. III.

6587. **Marienwerder J.**, († 1417) Das Leben der h. Dorothea (1394) (mit Beilagen: Aus anderen Schriften Marienwerders, Zur Lebensgesch. d. h. Jutta, Das Leben des h. Johann v. Lobedau nach Fr. Schembeck), SS. rr. pruss. II.

6588. Das Leben der seligen frawen Dorothea, gedruckt in der stat Marienborch durch mich Jacop Karweysze MCCCC. unde CXII. (błędnie, zamiast 1492), przedruk w SS. rr. pruss. II.

6589. Szembek Fr., Patronka **starodawna** państw pruskich Dorota wdowa, Thoruń 1638, **1698**; Linda A. A., De vita et miraculis s. Dorotheae Pruthenae, Olivae 1702. Dantisci 1745; Lilienthal, Historia b. Dorotheae, Dantisci 1741.

6590. **Johann von Posilge**, Offizial von Riesenberg oder Pomesanien [także zwany J. Lindenblatt], Chronik des Landes Preussen (1360—1419), 1. ed. v. J. Voigt u. T. W Schubert, Königsberg 1823; 2. ed. Chronik 1360—1419 (mit Beil.: Chronik Detmars von Lübeck, *zob.* Nr. 6537; Urkunden; Poln., böhm., pomm., niederländische, franz., schwedische, deutsche Chroniken), SS. rr. pr. III.

6591. Toeppen, *zob.* Nr. 2870; — Lorenz, *zob.* Nr. 5897.

6592. Visitatio in Almania de tempore Domini Roberti abbatis 1418, wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. V.

6593. **Troickaja** Lietopis 1206—1419. Poł. Sobr. I.

6594. Notae Cracovienses 1331—1420, wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. V.

Geschichtsquellen der Hussiten-Kriege, zob. Nr. 2030—2032.

6595. **Guilbert de Lannoy** (1385—1462), Voyages et ambassades de messire chevalier de la toison d'or (1399—1450), Mons 1830; Guillebert de Lannoy et ses voyages en 1413, 1414 et 1421 commentés en fr. et en pol. par Lelewel, Bruxelles 1844; Gilbert de Lanoy i jego podróże 1413—1421, Pozn. 1844 [Por. Lelewela Rozbiory (1840), w których jest ocena wydania z r. 1830].

6596. **Boucicaut** († 1421), Mémoires ou le livre des faits du mareschal B., Collection Universelle VI., Petitot VI., Michaud et Poujoulat II., Buchon III., *zob.* Nr. 6016-21.

6597. Godefroy Th., Hist. de Jean de B., Paris 1620; Pilhom, Hist. de maréchal B., Paris 1697, Haye 1699; Hist. de Jean de B., Cologne 1725; Née de la Rochelle, Le maréschal B., Paris 1710 do 1713.

6598. Hermann Korner, Chronica novella (1416), 1420—1423, 1435, ed. Eccardus, Corpus hist. medii aevi, Lips. 1723 t. II.

6599. Waitz G., Über H. Korner und die Lübecker Chroniken, Gött. 1851.

6600. **Die Danziger** Chroniken 1190 1422, cont. 1416. 1421, 1425, 1430, 1458, SS. rr. pruss. IV.

6601. **Laurentius de Brzezina,** *zob.* Nr. 6581.

6602. Ludolf (abbas Saganensis, † 1422), Tractatus de longevo scismate, hrsg. v. Loserth, Archiv f. öst. Gesch., Wien 1860 LX.

6603. Wigelius Nicolaus, Silesius Brigensis (Flor. 1427), De valore indulgentiarum adversus Joannem Hussum disputatio, Walch, Monumenta medii aevi ex bibl. Hannoverana, Göttingae 1757—1764, t. V.

6604. **Kalendarz** Czerwiński 1345—1425, wyd. Bielowski A., MM. Pol. II.

6605. Chronici episc. Hildesheimensium cont. 1097—1429, MM. Germ. SS. VII.

6606. Chronica abbatum b. Mariae virginis in Arena (w Wrocławiu) (nap. opat Jodocus do 1429, kont. opat Bened. Johnsdorf do 1470, inni do 1601, 1608, 1611, 1779), Stenzel, SS. rr. sil. II.

6607. **Johannes de Ragusio**, Tractatus quomodo Bohemi reducti sunt ad unitatem ecclesiae 1431—1433, ed. Palacky F., Acta concilii Basil. I., *zob.* Nr. 2084 i 6583; — Petrus Zatecensis orphanorum sectae presbyter, Liber diurnus de gestis Bohemorum in concilio Basiliensi 1431, tamże; — Carlerius Aegid., Liber de legationibus concilii Basiliensis pro reductione Bohemorum 1431, tamże.

6608. Strehlener Fragment 1428—1432 (o napadach Husytów), ed. Grünhagen, SS. rr. Sil. VI.

6609. **Sermo** de morte Wladislai († 1434), Theodor Mayer, Lobreden auf den ersten Jagellonen, König Wladislaus von Polen, Sitzungsber. hist. phil. Clas. Akad., Wien XXVIII.; — Nekrolog Jagiełły p. X. A. Korniłowicza, Tyg. petersb. XLI. 1850.

Zob. Nr. 2098.

6610. **Annales** Miechovienses (947—1434). MM. Germ. XIX.; 2. ed. p. t. Rocznik Miechowski 947—1434, wyd. Bielowski A., MM. Pol. II.

6611. Nakielski, Miechovia s. promptuarium monasterii miechoviensis, Kraków 1634.

6612. **Bitschin Conr.**, Fortsetzung zu Peter von Dusburg Chronik (do 1435), hrsg. v. Töppen M., mit Beilagen, SS. rr. pruss. III., *zob.* Nr. 6467.

6613. Steffenhagen, Über C. B., Altpreuss. Mntschr. 1871 V.; — Schultz Fr., C. B. während seines Aufenthaltes in Culm (1430—1438), tamże XII.; — Kętrzyński W., C. B. manuale, tamże XII.

6614. **Coronatio** Adalberti regis Romanorum, Ungariae et Boemiae (1438—1439), ed. Wachter F., SS. rr. Siles. XII.

Zawiera także opis wyprawy polskiej na Szląsk.

6615. Ermisch, Über die Coronatio, Ztschrft. d. V. f. schles. Gesch. X.

6616. **Spominki** łekneńskie 1436—1441, wyd. Bielowski A., MM. Pol. III.; — Notae Zarnovecenses (1439—1441), wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. V.; — Rachunki dworu, Zeissberg, *zob.* Nr. 5286.

6617. **Nowgo odskaja** pierwaja lietopis 1016—1442, Poln. Sobr. III.

6618. **Windeck E.**, Moguntinus († c. 1443), Historia Sigismundi imperatoris 1386-1442 w Denkwürdigkeiten aus dem Leben u. der Zeit K. Sigismunds (po niem. pisana), Mencken, SS. rr. germ. I.

6619. Aschbach J., Leben Kaiser Sigismunds, Hamburg 1828—43 t. 4.

6620. **Droysen G.**, Eberh. Windeck, Abhandl. d. k. sächs. Gesell. d. Wiss. III., Odb., Lipsk 1853; — Mone, Chronik d. E. W., Anzeiger f. Kunde d. deutsch. Mittelalters III.; — Dümge ü. Mone, Pertz Archiv III.; — Fichar D., Über E. W., Frankfurtisches Archiv III.

6621. Drahonicz Bart., Chronicon Boemicum 1419—1443, *zob.* Nr. 6581.

6622. **Martin von Bolkenhain** (1444). Von den Hussitenkriegen in Schlesien u. der Lausitz 1425—1444, 1. ed. Hoffmann v. Fallersleben, SS. rr. Lusat., Görlitz 1839 I.; 2. ed. Wachter F., SS. rr. Sil. XI. (Por. Grünhagen, SS. rr. Sil. VI. str. 172).

6623. Geyder, Martin v. B., Schlesische Provinzialblätter 1841 CXIV.; — Köcher A., tamże 1837.

6624. **Heinrichauer** Aufzeichnugen über die Hussiteneinfälle 1428—1443 (dod. do Nekrologu Henrychowskiego), hrsg. v. Wattenbach, Ztschr. d. V. f. Schles. Gesch. IV.

6625. **Andreas de Palatio** (list o klęsce warneńskiej), *zob.* Nr. 2158.

6626. **Wojna** warneńska (z dziejopisarzy tureckich), Sękowski, Collectanea *zob.* Nr. 2159.

6627. Chodźko A., Trzy bułgarskie pieśni. Dwie o zgonie Władysława Warneńczyka, jedna o Sobieskim pod Wiedniem, Roz. i spr. filolog. Akad. um. krak. 1880 VIII.

Kallimach Ph., Hist. de Vladislao Rege, zob. Nr. 6825.

Janczara Pamiętniki, zob. Nr. 6849.

6628. **Latopisiec Litwy** i Kronika ruska, z rękopisu sławiańskiego przepisane, wypisami z Wremiennika Sofijskiego pomnożone, przypisami i objaśnieniami dla czytelników polskich potrzebnemi opatrzone, staraniem i pracą Daniłowicza J., Dziennik wil. 1823 III., 1824 I.—III. i oddzielnie, Wilno 1827; 2. ed. p. t. Lietopis wielikich kniażej litowskich, izd. A. N. Popowa, Uczenija Zapiski wtor. otd. imp. Ak. nauk. 1854, Odb., Ptrsbg. 1854.

6629. Przekład ruskiego latopisca na jęz. łaciński, wyd. Prochaska, Kwart. hist., Lwów 1888.

6630. Die älteste litauische Chronik, aus dem Russischen übersetzt von F. Neumann, hrsg. von Dr. M. Töppen, Altpr. Monatschrift XIV.

6631. **Szaraniewicz J.**, O latopisach i kronikach ruskich XV. i XVI. wieku, a zwłaszcza o latopisie Welikoho kniaztwa litowskoho i żomojtskoho, *zob.* Nr. 5855.

6632. Pobłockiego Beiträge zur Gesch. Littauens, *zob.* Nr. 5858.

6633. **Smolka St.**, Najdawniejsze pomniki dziejopisarstwa rusko-litewskiego, Pamiętnik akad. um. filol. i filoz.-hist. VIII., Odb., Kraków 1889.

R: Prochaska A., Kwart. hist. 1890; Atheneum czeskie Nr. 6.

6634. **Prochaska A.**, Latopisiec litewski, rozbiór krytyczny, Lwów 1890.

R: Lewicki A., Kwart. hist. 1891.

6635. Catalogus Grussaviensis (ad 1447), warianty w Stenzla SS. rr. sil. I.

6636. **Spominki** lwowskie 1351—1447, 1439—54, wyd. Bielowski A., MM. Pol. III.; — Spominki bocheńskie 1423—1447, tamże.

6637. Annales Cuiavienses ad 1447, wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. V.

6638. **Annales** Silesiaci compilati 967—1248, 1. ed. Miklosich et Fiedler, Slavische Bibliothek II.; 2. ed. MM. Germ. SS. XIX.

6639. Annalistische Nachlese 1227—1450, hrsg. v. Grünhagen, Ztschr. d. V. f. schles. Gesch. IX.

6640. **Annales** terrae Prussiae 1029—1450, MM Germ. SS. XIX.; 2. ed. p. t. Chronicon terrae Prussiae 1029 (sc. 1098) ad 1450, SS. rr. pruss. III.

6641. **Spominki** zakonnika świętokrzyskiego 1434—1454, wyd. Bielowski A., MM. Pol. III.

6642. Joannis de Zredna, Epistolae 1445 do 1451, *zob.* Nr. 2164.

6643. Leubuser Signaturen 1417—1452, hrsg. v. Grotefend, Ztschr. d. V. f. schles. Gesch. XII.

6644. Aeutheis (c. 1452), De gestis Spalatinorum sive Spalatensium in Dalmatia usque ad a. 1452, Schwandtner, SS. rr. hung. III.

6645. **Annales** Bohemiae brevissimi (ad 1453), MM. Germ. SS. XVII.

6646. **Expulsio** Judeorum 1453, wyd. Semkowicz A., MM. Pol. III.; — De persecutione Judaeorum, Vratisl. 1453, wyd. Kętrzyński W., tamże IV.

6647. Gebietiger und Komthury in Westpreussen 1440—1454, Beitr. z. Kunde Preuss. 1820 V.

6648. Legenda o św. Aleksym, wiersz polski z roku 1454, wyd. Wisłocki Wład., Krak. 1876.

6649. Formula examinandi Bohemos (i. e. Wiclefistas) a. 1455, Walch, Monimenta II.

6650. **Blumenau Laurentius** (c. 1457), Hist. de Ordine Theutonicorum 1226—1455, ed. Toeppen, SS. rr. pruss. IV.

6651. **Voigt G.**, Laurentius B., Geschäftsträger u. Geschichtsschreiber des deutschen Ritterordens, Neue preuss. Provinzialblätter 1859 IV.; — Lorenz, *zob.* Nr. 5897.

6652. **Henrici Sbignei** de Gora Tractatulus contra Cruciferos, regni Poloniae invasores, wyd. Balzer O., MM. Pol. IV.

6653. Perlbach M., Ueber eine polnische Denkschrift aus der Zeit des dreizehnjährigen Krieges, Altpr. Mntschr. X. (Balzer O., *zob.* Nr. 2227).

6654. **(Zbigniew Oleśnicki, † 1455)**, Vita Sbignei Cardinalis et episcopi Cracoviensis (auct. anonymo), Opera omnia Dlugossi, Crac. 1887 I. (błędnie do dzieł Długosza zaliczona, por. Semkowicz A., Kwart. histor. 1888 str. 114—120 i MM. Pol. VI.).

6655. Dyalog o Zbigniewie Oleśnickim (wiersz), wyd. Piotrowicz L. X., Arch. liter. i ośw. akad. um. krak. 1882 II.

Callimachus Ph., Vita et mores Sbignei Cardinalis, zob. Nr. 6831.

6656. (Dzieduszycki M.) Zbigniew Oleśnicki przez autora „Skarga i jego wiek", Kraków 1854.

6657. **Johannis de Capistrano** ord. ff. minorum († 1456). auctore Nicolao de Fara eiusdem socio, AA. SS. Boll. 23. Oct.; Vita alia, auctore Hieronymo de Utino, tamże; Vita tertia, auctore Chr. Varisio, tamże.

6658. **Voigt G.**, Johannes von C., Sybels H. Z. 1863 X.

6659. Walouch Tr., Żiwotopis swatého J. K., Berno 1858 (w dod. listy z czasów misyi przeciw Husytom).

6660. Guerard P., St. Jean de Capistran et son temps, Bourges 1860; Por. liczne inne rozprawy w Potthasta B. H. str. 759, Suppl. 157; Chevalier (*zob.* Nr. 5814) str. 1174.

6661. **(Ladislaus)** Historia seu epistola De miserabili morte seren. regis Ungariae, Dalmaciae, Bohemiae (1457), 1. ed. Drescher, Schlesisch.-diplom. Nebenstunden, Breslau 1774; 2. ed. Wachter, SS. rr. sil. XII. (dod. do Rosicza Chronica, *zob.* Nr. 6713).

6662. Beiträge z. Gesch. König Wladislaus, Sitzungsberichte d. Akad. phil.-hist. Cl., Wien 1857 XXV., XXVIII.

6663. **Chronica** Hungarorum antiqua ab origine ad coronationem regis Matthiae 1458, auctore anonymo (zw. Chronicon B u d e n s e), Budae 1473; 2. ed. p. t. Chron. Budense, Budae 1838.

6664. **Tempelfeld Nic.** v. Brieg, Tractatus utrum liceat electo in regem Bohemiae dare obedientiam, Die Denkschrift des Breslauer über die Wahl Podiebrads zum König Böhmens, hrsg. v. Loserth J., Archiv f. österr. Gesch., Wien 1880 LXI.

6665. Notae Gnesnenses 1454–1459, wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. V.

6666. Zapiski A. Przekory 1457–1459, wyd. Bielowski A., MM. Pol. III.

6667. **Annales** magdeburgenses 1453–60, MM. Germ. SS. XVI.

6668. Spominki krakowskie 1410–1461, wyd. Bielowski A., MM. Pol. III.

6669. **Opis** zabicia Tęczyńskiego i Proces, wyd. Kętrzyński W. MM. Pol. III.

6670. Pieśni z r. 1462 o zabiciu Andrzeja Tęczyńskiego, Alb. lit. Wójcickiego 1848.

6671. **Papée Fr.**, Zabicie Andrzeja Tęczyńskiego w Krakowie 1461, Spraw. Bibl. Ossol., Lwów 1883.

6672. **Acta** de interceptione castri Allenstein (1455–61), MM. Varm. SS. I.

6673. Spominki sochaczewskie 1124–1462, wyd. Bielowski A., MM. Pol. III.

6674. **Memoriale** Bartholomei Libenwald 1450–1462, MM. Varm. SS. I.

6675. **Geschichte** von wegen eines Bundes 1422–1462, SS. rr. pruss. IV.

6676. **Chalcocondylas** Laonicus († 1464), Historia de origine atque rebus Turcorum et imperii Graecorum interitu libri X. 1298 ad 1462, 1. ed. w dziele p. t. Tres historiae Byzantinae scriptores, Genevae 1615 (po grecku i łac.); 2. ed. Paris 1650; 3. ed. Venetiae 1729; 4. ed. (gr. et lat.) Corp. SS. histor. Byzant. XLIV. (tłóm. franc. p. Blaise de Vigenère, Paris 1577, 1684; inne por. Potthast B. II. str. 198).

6677. Ratiborer Chronik 1300–1463 (con. 1519), hrsg. v. Weltzel, Ztschr. d. V. f. schles. Gesch. V.

6678. **Drahonicz**, Bartossius seu Bartholomaeus († c. 1464), Chronicon Bohemicum 1419–1443 (cum cont. ad 1464), Dobner, MM. hist. Boemiae I.

6679. **Thomas Ebendorfer** von Haselbach, Chronica Austriae ad 1463, Pez, SS. rerum austr. II.

6680. **Aeneas Sylvius**, Bartholomaeus Piccolomini (1405–64), Commentarius de concilio Basiliensi libri III. (ost. wyd. Frankof. et Lips. 1791); De rebus Basileae gestis, ed. Catalani M., Firmi 1803; 2. ed. Fea C., Roma 1823.

6681. Aeneas Sylvius, De rebus gestis Friderici III. sive historia austriaca ad 1458, Kollar A. F., Analecta monumentorum omnis aevi Vindobonensium, Vind. 1761–1762 t. 2., Cont. p. Johannem Hinderbach, tamże.

6682. Aeneas Sylvius, Historia B o h e m i c a (do 1458), Romae 1475; wiele wydań: także w O p e r a, Helmst. 1699, 1700, Frankof. et Lips. 1707.

6683. Monatschrift des vaterl. Museum, Prag 1827, 1828; Palacky, *zob.* Nr. 5838.

6684. Aeneas Sylvius, Commentarii rerum memorabilium, quae temporibus suis contingerunt, liber 1–3 (do 1463), ed. (12 lib.) Bandini de Piccolomini, Romae 1584, Frank. 1614 (lib. 13, ed. Voigt w dziele Aenea Silvio, *zob.* Nr. 6691).

6685. Aeneas Silvius, De ritu, situ, moribus et conditione Germaniae descriptio, Lips. 1496, Argent. 1515 i w Opera.

6686. Aeneas Sylvius, De situ et origine Pruthenorum (1410–1454), SS. rr. pruss. IV.

6687. Aeneas Sylvius, D e P o l o n i a, L i t h u a n i a e t P r u s s i a sive Borussia, Pistorii Pol. hist. Cor. I.; — Eneasza Syl-

viusza opis Polski, Litwy i Prus, Zb. Pam. Niemc. t. I.

6688. Aeneas Sylvius, De viris illustribus, Mansi, Aeneae Sylvii Orationes, Lucae 1759, Stuttgart 1842 (Bibl. des liter. Vereins).

6689. Aeneas Sylvius. Tractatus de captatione urbis Constantinopolitanae a. 1453, Romae 1471–1473 (wiele wydań).

6690. Aeneas Sylvius, Orationes colleg. et rec. Mansi J. D., Lucae 1755–1759; Opera omnia, Basil. 1551, 1571, 1589. Helmstadii 1699, 1700, Frankof. 1707.

6691. **Voigt G.**, Enea Silvio de Piccolomini als Papst Pius II. u. sein Zeitalter, Berlin 1856–1863 t. 3.

6692. Bayer V., De hist. Friderici III., Praga 1872; — Gengler H. G., Über Aeneas Sylvius Bedeutung für d. deutsche Rechtsgesch., Erlang. 1860; — Hormayrs Archiv 1818 Nr. 1, 1828 Nr. 120; — Revue des deux mondes 1833; — Inne dzieła i literaturę, *zob.* Potthast B. II. str. 104–107, Suppl. str. 36.

Zob. Nr. 2163, 2256.

6693. **Oratio** contra Cruciferos, Thorunii coram arbitris a. D. 1464 habita, ed. Balzer O., MM. Pol. IV.

6694. **Ostroróg Joannes** (1420–1501, nap. 1464?), Monumentum pro comitiis generalibus Regni sub rege Casimiro pro reipublicae ordinatione congestum (także tytuł polski), wydał Bandtkie J. W., Warsz. 1831; 2. ed. Bobrzyński M. w Starodawnych prawa polskiego pomnikach t. V., *zob.* Nr. 1014; 3. ed. Pawiński A. w dziełku: Jana Ostroroga żywot i pismo O naprawie Rzeczypospolitej (Bibl. umiej. prawnych), Warsz 1884, *zob.* Nr. 6699.

6695. Wyciągi z dzieła Jana Ostroroga o poprawie Rzeczypospolitej stanom sejmującym za Kazimierza Jagiellończyka przedstawionego, wyd. Kownacki H. (w przekł. pol.), Pam. warsz. 1818.

6696. Wegner L., Jan Ostroróg i jego pamiętnik, Rocz. tow. przyj. nauk. pozn. t. I. i Odb., Poznań 1858.

R: Siemieński L., Dod. Czasu 1858 V.; X. L., Sybels H. Z. XVIII.

6697. **Bobrzyński M.**, Jan Ostroróg, studyum z literatury politycznej XV. stólecia, Prz. nauk. lit. 1877; — Tenże, Jan Ostroróg, studyum z literatury politycznej XV. wieku, Pam. hist. fil. akad. um. IV. i Odb., Kraków 1884.

6698. **Caro J.**, Ueber eine Reformations-Schrift des fünfzehnten Jahrhunderts, Ztschr. d. westpreuss. Geschv., Danzig 1882 IX.; — Tenże, Jan Ostroróg i traktat jego O naprawie rzeczypospolitej, Pam. wydz. filolog. i hist.-filoz. akad. um. IV. i Odb., Kraków 1882.

6699. **Pawiński A.**, Jana Ostroroga żywot i pismo O naprawie rzeczypospolitej (Bibl. um. prawn.), Warsz. 1884.

R: B., Ateneum 1884 I.; Gaz. lw. 1884 Nr. 223; Chyliński M., Memoryał Ostroroga, Prz. pol. 1883 i Odb., Kraków 1883; Gorzeński Z., Kilka uwag z powodu studyum prof. Pawińskiego, tamże 1884 I.; Lisicki H., Prz. powsz. 1884, 1885; Jarochowski K., Jan Ostroróg i traktat jego, Niwa 1883; X. J. P., Ostroroga Jana memoryał, Prz. katol. 1884 Nr. 38; X. L., Sybels H. Z. LXI.

6700. **Rembowski A.**, Jan Ostroróg i jego memoryał O naprawie Rzeczypospolitej wobec historyi prawa i nauki politycznej, Niwa 1884 i Odb., Warsz. 1884.

R: Choiński J. T., Kuryer warsz. 1884 Nr. 243.

6701. Świeżawski E. S., Jan Ostroróg i klasy niższe społeczeństwa polskiego w XV. w., Ateneum 1884 II.

6702. **Tarnowski St.**, Pisarze polityczni XVI. wieku, Kraków 1886 I.

6703. **Małecki A.**, Kiedy powstał mem. Ostroroga, Kwart. hist. 1887.

6704. M. N. ks., Czy Jan Ostroróg jest autorem pisma O naprawie Rpltej, Prz. katol. 1889 Nr. 46; — Pawiński A., Zamach na Ostroroga, Ateneum 1890 VI.; — Rembowski Al., Czy Ostroróg pisał swój traktat w XV. czy XVI. wieku, Pamiętnik II. zjazdu historyków pol., Lwów 1890.

R: Balzer O, Kwart. hist. 1891.

6705. Consecratio eccl. et alt. Orloviensis ord. s. Benedicti a. 1466, wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. V.

6706. **Lindaus J.**, Gesch. des 13. jährigen Krieges (mit Beilagen), SS. rr. pruss. IV.

6707. Verwüstung des Klosters Kamenz durch die Böhmen 1467, ed. Wattenbach, MM. Lubensia.

6708. **Jüngere Hochmeisterchronik** [do 1467 (1510)], 1. ed. Matthaeus, Analecta veteris aevi, Lugd. Batav. 1708; 2. ed. Napiersky, SS. rr. Livon. I. (Odb., Riga 1857); 3. ed. Hirsch, SS. rr. pruss. V.

6709. Napiersky, Mitth. Liv.-Est.-Kurl. I.; — Pabst, Archiv (Reval) III.; — Toeppen, *zob.* Nr. 5870; — Kletke, *zob.* Nr. 5871; — Lorenz, *zob.* Nr. 5897.

6710. Historia brevis magistri Theutonici (1190–1469), SS. rr. pruss. IV.

6711. **Barletius** Scodrensis Marinus (Flor. 1467), Historia de vita et gestis Scanderbegi Epirotorum principis († 1466), 1. ed. Romae 1508 (wiele wydań; tłóm. franc. p. t. Hi-

stoire de George Castriot, Paris 1576); — Tenże, Chronicon Turcarum, Frankof. 1578 (tłóm. niem. p. t. Türkische Chronica, Frank. 1577); — Tenże, De obsidione Scodrensi (Skutari) a Turcis libri III., 1. ed. Venetiis 1504.

6712. Schweidnitzer Aufzeichnungen 1383 do 1467, hrsg. v. Wernicke, Ztschr. d. V. f. schles. Gesch. XII.; — Calendarium S. Crucis Vratislaviensis (zestawione 1468), tamże VII. (dod. VIII., IX., X.); — Catalogus episcoporum Vratislaviensium (do 1468). Stenzel, SS. rr. sil. II.; — Naustadt Georg, Aufzeichnungen 1462—1469, hrsg. v. Schultz A., Ztschr. d. V. f. schl. Gesch. XI.

6713. **Rosicz Sig.**, Chronica et numerus episcoporum Vratislaviensium (do 1468), ed. Wachter, SS. rr. sil. XII.

6714. **Kaffler Ad.**, De Sig. Rositzio, Diss. inaug., Breslau 1856; — Zeissberg, *zob.* Nr. 5839.

6715. **Bitschen Antonius**, Continuatio Chronicae Polonorum (1409—1471) (właściwie Chron. princ. Pol., *zob.* Nr. 6526), Stenzel, SS. rr. sil. II.

6716. **Sofijskaja** pierwaja letopis 862—1471, Połn. Sobr. V.

6717. **Contarini Amb.** Itinerario nel a. 1472 (da Venezia) ad Usuncasan Re de Persia Nel qual se contien tutte le citta, castelli, ville et lochi posti, Videlicet Alemagna, Pollonia, Lituania, Rossia, Vinegia, Bindoni (druk r. 1534); 2. ed. Venet. 1574, *zob.* Nr. 2322.

6718. Spominki Kazimierskie 1422—1473, wyd. Bielowski A., MM. Pol. III.

6719. Rudimentum noviciorum epitome sive systema historiae universalis auctore incerto confecta (do 1473), Lubecae 1475 (druk), (po franc. p. t. La mér des historiens, Paris 1488, 1516, 1536).

6720. Engelhard, Innland, Dorpat 1836 Nr. 36.

S. Johannis Cantius († ok. 1473), zob. Wiek XVII. (Opatowski).

6721. Ordinatio Castri Heylsberg 1461 do 1476, MM. Warm. SS. I.

6722 **Ältere Hochmeister-Chronik**, 3 Fortsetzungen (mit Beilagen) ad 1433, I. Cont. 1433—1455, II. 1433—1440, III. 1433 1472 (1479), ed. Töppen M., SS. rr. pruss. III.; — Berichte über Nicolaus v. Töngen aus Caspar Weinreich, aus der ält. Hochmeisterchronik 1462—1479, MM. Varm. SS. I.

Gregorius Sanocensis († 1477), archiep. leopoliensis, Vita, Callimachi Ph., zob. Nr. 6828.

6723. **Galeotus Mart.** (Galeotti Marz. Italus secr. regis, † 1478), De egregie, sapienter et iocose dictis et factis Matthiae regis Hung. commentarius, 1. ed. Viennae 1563, Z innych: Schwandtner, SS. rr. hung. I.; — Nuptiae regis Hungariae Matthiae et coronatio Beatricis a. 1476, Schwandtner, SS. rr. hung. I.

6724. **Chronicon** Dubnicense ad 1476 (1479), ed. Florianus, Hist. Hung. fontes domestici Vol. III., Lipsk 1884, *zob.* Nr. 6504.

6725. **Piccolomini Jacob.** card. († 1479), Rerum suo tempore gestarum commentarii 1464—1469, 1. ed. Mediolani 1504; 2. ed. Frankof. 1614; — Tenże, Narratio historica de Hussitis et de Georgio Pogiebrachio, Bohemorum rege, Freher, SS. rr. bohem.

6726. Spominki wiślickie (1305—1479), wyd. Bielowski A., MM. Pol. III.

6727. **Bruce** Guilelm Scotus (c. 1479), De bello adversus Turcas gerendo consilium, Lipsiae 1595; — Tenże, De Tartaris Diarium, Frankof. 1598.

6728. **Długosz Jan** (Joannes Dlugossus seu Longinus, canonicus cracoviensis, † 1480), Historiae Polonicae libri XIII. ab antiquissimis temporibus ad a. 1480, 1. ed. Herburtus F., Dobromili 1614, 1615 (liber I.—VI. do r. 1240); 2. ed. Henricus L. B. ab Huyssen, Lipsiae 1711 (liber I.—XII.), 1712 (liber I.—XIII.), 3. ed. Opera omnia cura Alex. Przezdziecki (instruxit Żegota Pauli), Crac. 1863—1887 t. V.—IX., *zob.* Nr. 6751.

6729. Sokołowski A., Jan Szczęsny Herburt, pierwszy wydawca kroniki Długoszowej, Bibl. Warsz. 1883 II., III.

6730. Długosz J., Dzieje polskie, przełożone na język polski przez Gust. Bornemana, zesz. I.—IX. (zeszytów 11), Leszno 1840—44 (nieskończone); — Długosz J., Kronika w. XII., czyli Dzieje Władysława I., Bolesława III., Władysława II. i Bolesława IV., monarchów polskich, z księgi IV. i V. kompilacyi Długosza, wytłumaczona przez Kownackiego H., Warsz. 1831; — Sarnicki Stanisław i Długosz Jan, O początku i o dawnych królach narodu Wandalów t. j. Polaków, wyjątki wytłumaczone z Kroniki Sarnickiego i z Historyi polskiej Długosza przez Kownackiego H., Warsz. 1823; — Jana Długosza Dziejów polskich ksiąg dwanaście, przekład Karola Mecherzyńskiego, Opera omnia, Crac. 1863—1887 t. X.—XIV.

R: Czas 1868 Nr. 36.

O rękopisach Historyi, zob. Nr. 6752.

Rozbiór historyi, zob. Nr. 6770.

6731. Długosz J., Banderia Pruthenorum oder die Fahnen des deutschen Ordens, hrsg. v. Vossberg F. A., Berlin 1849 (także p. t. Märkische Forschungen, Berlin

1850 IV.); 2. ed. A. M(ockelburg), Neue preuss. Provinzialblätter 1850 IX.; 3. ed. Muczkowski p. t. Jana Długosza Banderia Prutenorum, Kraków 1851 (także w dziełku: Wiadomość, *zob.* Nr. 6758); 4. ed. Strehlke E., SS. rr. pruss. IV.; 5. ed. Opera omnia I.

6732. Długosz Jan, Insignia seu clenodia regni Pol., 1. ed. Muczkowski J. w dziełku p. t. Wiadomość, *zob.* Nr. 6758; 2. ed. Opera omnia I.

6733. **Kłodziński, Rękopism Długosza o herbach polskich, Bibl. Ossol. 1843 V.**

6734. Długosz Jan, Vita s. Stanislai Crac. (J. Haller) 1511, 1519 (?); 2. ed. p. t. Decus Polonorum s. Stanislai episcopi cracoviensis et martyris vita etc., studio Stan. Dobielowicz, Crac. 1606 (wyciąg w: Surius, Vitae SS. Col. Agripp. 1618); 3. ed. Opera omnia I.

6735. Panie Boze w imie twoie, Historya o ś. Stanisławie biskupie krakowskim Patronie Polskim, Przedtym łacińską rzeczą przez uczciwego ks. Jana Dlugosza szeroko opisana, A teraz polskim językiem przez ks. Mikołaja z Wilkowiecka krótko zebrana y spisana, Krak. 1578, 1585; — Żywot św. Stanisława przez ks. Jana Długosza, przełożył ks. L. F. Karczewski, Kraków 1865; *zob.* Nr. 6335.

6736. **Szlachtowski J., Dz. lit. 1852 Nr. 28, 29 (o ułóm. z r. 1586).**

6737. Długosz Jan, Vita b. Kingae, AA. SS. Boll. Julii V.; 2. ed. Opera omnia I., *zob.* Nr. 6442.

6738. Żywot św. Kunegundy zakonu św. Klary, przez X. Przecława Mojeckiego przetłumaczony, Kraków 1617.

6739. Długosz Jan, Catalogus episcoporum vratislaviensium, 1. ed. Sommersberg, SS. rr. sil. II. p. t. Anonymi vitae episc. etc.; 2. ed. p. t. Chronicon episcoporum Vratislaviensium. curante Josepho Lipf, Appendix Schematismi dioecesis vratislaviensis pro a. 1847 et seorsum impressa; 3. ed. Opera omnia I.

6740. Długosz Jan, Catalogus episcoporum vladislaviensium, Opera omnia I. (por. Damalewicz, Vitae Vladisl. episc. 1642).

6741. Długosz Jan, Vitae episcoporum Posnaniensium, Opera Th. Treter, Brunsbergae 1604; 2. ed. Opera omnia I.

6742. Linkowski E., Długoszowy katalog biskupów poznańskich, krytycznie objaśnił..., Przegl. kościelny 1880 i Odb. Poznań 1880.

6743. Długosz Jan, Catalogus archiepiscoporum gnesnensium, Opera omnia I.

6744. Długosz Jan, Catalogus episcoporum cracoviensium, Opera omnia I.

6745. Łętowski, Katalog biskupów i prałatów krak., Kraków 1852—3 t. 4.

6746. Długosz Jan, Catalogus episcoporum Plocensium, Opera omnia I.

6747. Łubieński, Series, vitae, res gestae episc. Plocensium, Crac. 1642; Opera, Antverpiae 1643.

6748. Długosz Jan, Liber beneficiorum dioecesis cracoviensis nunc primum e codice autographo editus, Opera omnia II.—IV.

R: Maciejowski W. A., Bibl. warsz. 1864 III. (z poglądem na dzieło podobnej treści, które spółcześnie dla W. Nowogrodu ułożono, a w r. 1859 w Petersburgu z rękop. ogł. drukiem).

6749. (Długosz Jan?), Vita Sbignei Cardinalis, Opera omnia I. (nie jest pióra Długosza, *zob.* Nr. 6654).

6750. Długosz J., Lites ac res gestae inter Polonos Ordinemque Cruciferorum, t. I. cont. Librum et registr. J. Dlugosi senioris canonici Crac. de anno MCCCCLXXII., t. II., t. III. liber Sbignei card. et episc. Cracov., munimenta varia, articulos et quaestiones Regis Poloniae contra Magistr. Prussiae in se continens, Posnaniae 1855—56 I.—III., — Supplementum, quo continetur causa inter Vladislaum regem Poloniae et cruciferos a. 1320 acta, Posnaniae 1880, 2. ed. Posnaniae 1885 I.—III.

6751. Joannis Dlugossi Opera omnia cura Alexandri Przezdziecki edita, rec. Ign. Polkowski et Żegota Pauli, Cracoviae 1863 do 1887 I.—XIV.; Index, f. Żebrawski Th. I.

R: Czas 1865 Nr. 32; Semkowicz A., Prz. kryt. 1876, 1877; Kwart. hist. 1888; Warta 1887 Nr. 673; Sybels H. Z. XVIII.

6752. **Rękopisma** dziejów pol. Długosza w Bibl. Ossol., Bibl. Ossol. 1843 V.—VI.; — Muczkowski J., Wiadomość o rękopismach historyi Długosza, Rocz. tow. nauk., Kraków 1850 XX.; — Skarszewski Żuk L., O rękopisie Długosza, Dod. lit. do Czasu 1858 Nr. 1.

6753. **Białecki A.**, Długosza rękopisma w petersb. bibliotekach pod względem paleograficznym i bibliograficznym, Petersburg 1860.

R: Bibl. warsz. 1865 II.

6754. **Przezdziecki A.**, Enumeration et description de 64 manouscrits de l'histoire de Długosz, Krak. 1870; — Toż, Naumanns R. Serapeum Nr. 7.

6755. **Wydanie** dzieł Długosza, Gaz. war. 1856 Nr. 69; — Toż, Wiad. pol. 1858 Nr. 50; — Toż, Dzien. lit. 1859.

6756. **Sprawozdania z czynności wydawnictwa dzieł Długosza, Czas 1859 Nr. 139, (Lepkowski J.) Nr. 266 (i Odb., Kraków 1859), 1860 Nr. 63 i n.; Toż, Bibl. warsz. 1859 II., 1860 III.; Przezdziecki**

A., Toż, Czas 1865 Nr. 84 i n., 1865 Nr. 108, Dz. pozn. 1865 Nr. 67, 68; Piąte sprawozdanie z krótkiem opisaniem 61 rękopisów, 6 ułomków i 10 streszczeń historyi polskiej Długosza, Czas 1870 Nr. 44, Bibl. warsz. 1870 II.

6757. Jan Długosz, Dzieje dobrocz. kr. i zagr. 1824 V., Muz. dom. 1838 II., Przyj. ludu, Leszno 1834 I., 1842 IX.

6758. **Łepkowski J.**, Wiadomości tyczące się rodziny Długosza i jego samego, Bibl. warsz. 1865 II.

Por. Wójcicki, Jan Długosz nauczyciel dzieci Kazimierza Jagiellończyka, Kłosy I., *zob.* Nr. 6837.

6759. Dubiecki M., Długosza zarysy obywatelskiej działalności, Tyg. ill. 1873 XII.; — Tenże, Jan Długosz, Kłosy 1880 XXX. (także Obrazy i studya historycz., Warsz. 1884); — W. Grochowski, Długosz Jan, Tyg. ill. XIII.; — Długosz Jan (życiorys), Tygod. powsz. 1880; — Toż, Gaz. lwowska 1880 Nr. 110; — Toż, Gaz. Nar. 1880 Nr. 113.

6760. Autograf Długosza, Dod. lit. do Czasu 1850 Nr. 13; — Kilka słów co do autografu Długosza, Czas 1854 Nr. 244; — X. L., Kilka słów co do artykułu zamieszczonego o autografie Dł. w 240 Nrze, tamże 1854 Nr. 248.

6761. Łepkowski J., O wizerunkach Długosza, Czas 1866 Nr. 37; — Bełcikowski A., Z powodu artykułu O wizerunkach Dł., tamże 1866 Nr. 42; — Łepkowski J., Z powodu artykułu O wizerunkach Dł., tamże 1866 Nr. 45; — Eliasz W., O portrecie J. Długosza, Świat 1890 Nr. 6.

6762. Mączyński, Wizerunek Bogarodzicy z Chrystusem na domie Długosza, Czas 1855 Nr. 238 i n.; F. M. Sob., Dom Długosza w Sandomierzu, Tyg. illustr. 1862 VI.; Toż, Unger, Kal. warsz 1865; A. Celichowski, Toż, Tyg. ill. 1880 IX.; Budowle Długosza przez J. Polkowskiego i W. Żuszkiewicza, Kłosy 1880; Polkowski Ign., Dom Jana Długosza, Czas 1880 Nr. 91 i Odb.

6763. Zwłoki, grób, sarkofag Długosza przez K., Kłosy 1880 XXX.; Borzywoj, Przeniesienie szczątków Jana Długosza, Tyg. pow., Warsz. 1880.

6764. Polkowski J. X., Album Długosza ku uczcz. 400 rocznicy, Kraków 1880; Tenże, Kat. opisowy wystawy Długosza, Kraków 1880.

Listy Długosza (około 1449, 1474—1478), zob. Zeissberg Nr. 5826, Opera omnia I. (także Codex epistolaris I.).

6765. Bentkowski F., O Długoszu, (w progr. uniw.), Warsz. 1819.

6766. **Caro J.**, J. Longinus (Długosz), Jena 1863; — Zeissberg (Poln. Geschichtsschr. str. 197—343), *zob.* Nr. 5839.

6767. **Szujski J.**, Stanowisko Długosza w historyografii europ., Rocz. zarz. akad. um. krak. 1879, Przew. nauk. lit. 1880, Czas 1880 Nr. 113 (Przedruk, Op. i roztrz. 1882).

R: Gaz. lw. 1880 Nr. 114.

6768. Jan Długosz, życie i stanowisko, przez M. Bobrzyńskiego i St. Smolkę 1880 (1 arkusz wyszedł).

6769. Smolka S., Jan Długosz, Tyg. ill. 1880 IX.; — Semkowicz Al., Długosz jako badacz przeszłości, Muzeum, Lwów 1885 (wstęp do Nr. 6770).

6770. **Semkowicz Al.**, Krytyczny rozbiór dziejów polskich Jana Długosza (do r. 1384), Kraków 1887 nakł. akad.

R: Finkel L., Dz. pol. 1887 Nr. 178; Gaz. lw. 1887 Nr. 168; Linniczenko, Żurn. min. narod. prośw. 1887 t. 254; Lisiewicz A., Przew. nauk. lit. 1888; Perlbach M., Kwart. hist. 1888; Bostel, Ateneum 1888.

6771. Herda R., Questiones de fontibus, quibus Dlugossius usus sit in hist. Polonica, Vratisl. 1865.

6772. Gloger Z., Wyciągi z dziejów Długosza, dotyczące fizyografii dawnej Polski (z Pam. fizyogr.) War. 1888; Pol W., Zasługi Długosza pod względem geografii, R. tow. krak. nauk. VII.; Świeżawski J., Długosz jako zbieracz podań, Rocznik, Piotrków 1873 rok III.; Kownacki, Rozbiór księgi 4. i 5. historyi Długoszowej, Czasop. bibl. Ossol. 1831 II.

6773. **Perlbach M.**, J. Długosz's Quellen für die deutsche Gesch. in seinen ersten sechs Büchern, Neues Archiv XIV.

R: Semkowicz A., Kwart. hist. 1889.

6774. **Girgensohn J.**, Kritische Untersuchnng über das VII. Buch der Historia polonica des Dlugosch, Göttingen 1872.

R: Smolka St., Tyg. Wielkop. 1872.

6775. Semkowicz A., Krytyczny rozbiór IX. księgi Długosza Hist. pol., Roz. hist. fil. akad. um. krak. 1874 II. i Odb., *zob.* Nr. 6770.

R: Przegl. kryt. 1874—1876.

6776. Sauerland H. V., Eine Quelle J. Długosz (1378—1416), Mitth. des Inst. f. oesterr. Geschichtsforschung VII.

R: Semkowicz A., Kwart. hist. 1887.

6777. Prochaska A., Długosz o Elżbiecie, trzeciej żonie Jagiełły, Tydzień 1875—1876 i Odb., Lwów 1876 (R: Prz. kryt. 1876); — Tenże, Długosz o Witołdzie, Przew. nauk. i lit. 1880, Odb., Lw. 1880.

6778. N., Przyczynki do krytycznego ocenienia historyi polskiej Jana Długosza; Bibl. warsz. 1873 III.; B. L. Zubryckij D., Anonim Gnieźnieński o Janie Długoszu, Lwów 1855, *zob.* Nr. 6534.

6779. Wigand z Marburga, Spuścizna po Janie Długoszu, *zob.* Nr. 6541; Prochaska A., Przekład ruskiego latopisca ks. lit., *zob.* Nr. 6628 (dla Długosza), Kwart. hist. 1888, Nr. *zob.* 6514.

6780. Jubileusz Długosza, Odezwa akad. um., Przegl. pol. 1880 III.; Mycielski J., Obchód, tamże IV.; Kłosy 1880; Czas 1880 Nr. 74; Die vierhundertjährige Gedenkenfeier des Todes Johannes Dlugosz, Krakau 1889, Bekanntgabe, Sitzungsber. d. hist. phil. Cl. d. k. Akad. d. Wiss. B. XLVI. S. 553; Protokół I. zjazdu historyków polskich w Krakowie, SS. rr. pol, VI., *zob.* Nr. 5388.

6781. **Eschenloer Peter** († 1481), Geschichten der Stadt Breslau, oder Denkwürdigkeiten seiner Zeit von 1440—1479, hrsg. v. J. G. Kunisch, Breslau 1827—28 I.—II.; 2. ed. Historia Vratislaviensis sub Georg. de Podiebrad, ed. Markgraff, SS. rr. sil. VII.

6782. Schultz A., Einige biographische Nachrichten über den Breslauer Stadtschreiber Peter Eschenloer, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schles. 1861 V.; — Korn G., Das Testament Peter Eschenloers und der Streit um den Nachlass seiner Ehefrau, tamże.

6783. Kunisch, De Petro Eschenloero, Vratisl. 1826; — Jordan M., Das Königthum Georgs v. Podiebrad, Leipzig 1861 (1 dod. str. 363—371).

6784. **Markgraff M.**, Peter Eschenloer. Jubelprogramm des reform. Gymn. zu Breslau 1865; — Tenże, Über das Verhältniss des Königs Georg zu Papst Pius II., Breslau 1867 (Toż, Forsch. zur deutsch. Gesch. IX.); — Tenże, Georgs v. Podiebrad Projekt eines Fürstenbundes, Sybels H. Z. XXI.

6785. Palacky, Böhm. Mus. II.; — Kunisch, Pertz Arch. 1824; — Schmidt, Schles. Provinzbl.; — A. P., Bibl. war. 1872.

6786. **Klose S. B.**, Von Breslau Geschichte u. Beschreibung, Breslau 1781; — Tenże, Darstellung der inner. Verh. d. Stadt Breslau v. J. 1458—1526, Stenzel, SS. rr. sil. III.

Polit. Corr. Breslaus im Zllt. Podiebrads, SS. rr. sil. VIII., IX., zob. Nr. 5860.

6787. Gesta abbatum monasterii s. Vincentii [1149—1480 (1504)], Stenzel, SS. rr. sil. II.; — Inventaria ecclesiae S. Mariae Vislicensis (1480, 1483), wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. V.

6788. Vita fratris Nicolai de Magna Kosmin z r. 1483, wyd. Kwiatkowski S., MM. Pol. V.

R: X. L., Kwart. hist. 1888.

Zob. Nr. 6539.

6789. **Niclas von Popplau**, Reisebeschreibung (z r. 1483), Oelsners u. Reiches: Schlesien ehedem und jetzt I. II.; Liske X., w dziele: Viajes de estranjeros, *zob.* Nr. 5999.

6790. Liske X., Mikołaj z Popielowa, Album Koła lit. we Lwowie dla Zagrzebia, Lwów 1881: — Pfotenhauer, N. v. P., Allg. deutsche Biographie. München.

6791. Sander Joh., Chronicka unde uthsettingen der hermeisters in Lifflande van 1236 Jar beth uppit Jar Cristi 1484, hrsg. v. Schirren C., Archiv, Reval 1861 III.

6792. **S. Casimirus** († 1484), Vita s. Casimiri Poloniae regis filii, in regem Hungariae electi, auctore Zacharia Ferrerio episcopo Gardiensi († 1525) 1. ed. Thorunii 1521 i b. r. (Haller); 2. ed. AA. SS. Boll. 4. Mart.; — Apparitiones C. factae a. 1555, tamże; — Hymnus C. ad B. V. Mariae, (dr. Romae 1525) tamże; — Miracula, auctore Gregorio Suiecicio, tamże; — Officium s. C., Vilnae 1638.

6793. Casimiri theatrum seu ipsius prospicia, vita. Vilnae 1604; Ciati R., La santita di s. C., Lucca 16..: Colle B., Compendio della vita d. s. C., Palermo 1656, Por. E. 1606; Wołodkowicz, 1607: Grochowski, 1609: Baronius, 1615: Święcicki, 1620: Cervini, 1622: Pico, 1629, 1636: Hilarion, 1631: Cieciszowski, 1653: Orsini.

6794. Leszek J., Żywot św. Kazimierza Jagiel., Krak. 1868.

6795. **Przezdziecki A.**, Oraison de Saint Casimir à la très Sainte Vierge, retrouvée dans un manuscrit de la Bibliothéque du Vatican et expliquée par des manuscrits du XII., du XIV. et du XV. siècle, Cracovie 1866; — Tenże, Modlitwa św. Kazimierza, Kraków 1867.

R: Czas 1872 Nr. 28.

6796. Suffragia monasterii Mogilnensis ord. S. Benedicti 1179—1485 (1679), wydał Kętrzyński W., MM. Pol. V.; — Investiti a domino Nicolao 1479—86, MM. Varm. SS. I.

6797. **Pskowskaja** wtoraja lietopis 854 do 1486, Połn. Sobr. V.

6798. **Johannes de Thurocz** (Turocz żył około 1490), Illustrissima Hungariae Chronica, 1. ed. s. l. et a. (Aug. Vindel. 1483); 2. ed. Berno 1488 i Aug. Vind. 1488; 3. ed. Bongars Rerum Hung. SS.; 4. ed. Schwandtner, SS. rr. hung. 1746 (niem. przekł. 1536).

6799. Dankowsky Gr., *zob.* Nr. 6262; Flegler, *zob.* Nr. 5916.

6800. **(Annales)** Rocznik Jana z Targowiska 1386—1491, wyd. Bielowski A., MM. Pol. III.

6801. Herzog Hans V., Sagan im J. 1488, Stenzel, SS. rr. sil. IV.

6802. Varianten z. Saganer Handschrift, Ztschr. d. V. f. schles. Gesch. XVII.

6803. **Jonsdorff Benedict**, Böhmische Chronik (1471—1490), ed. Wachter, SS. rerum sil. XII.

6804. Was sich nach Khonig Mathie thode zugetragen (1490), ed. Wachter, SS. rr. sil. XII.

6805. **(Annales)** Rocznik świętokrzyski, Dopełnienie 1484–1490, wyd. Bielowski A., MM. Pol. III., *zob.* Nr. 6572.

6806. Ranzanus Petr (1428–1492), Epitome rerum Hungaricarum per indices descripta seu liber Annalium de rebus Hungaricis, 1. ed. Viennae 1558; z innych: Bongar, SS. rr. hung.; Schwandtner, SS. rr. hung. I.

6807. **Schedel Hart.** (Humanista, * 1440, † 1514), Chronicon mundi seu Chronicon Chronicorum seu Liber Chronicarum ab O. C. ad 1492, 1. ed. Nurembergo 1493; 2. ed. Aug. Vindel. 1497 (niem. przekład w Norymberdze 1493).

6808. Schedel Hartmann, De Sarmatia (ustęp z dzieła Chronicon), Pistorius, SS. rr. pol. I., Mizler I.; — De Cracovia, urbe regia Sarmatiae (odbicie z kroniki z r. 1493) z wielką ryciną Krakowa, b. r. (w XIX. w.).

6809. Schedel H., Historia rerum memorabilium 1439–1460, SS. rr. Boicarum I.; — Tenże, Hist. des illustr. principibus Bavariae (ad 1477), ed. Freher, Amberg 1602; Hanov. 1707; — Tenże, Chronicon monasterii s. Aegidii Norimbergensis, SS. rr. Boicarum I.

6810. Göz, Merkwürdigkeiten d. kön. Bibl. in Dresden; — Lengnich, Neue Nachrichten z. Bücher u. Münzkunde I.; — Wille G. A., Nürnberger Gelehrtenlexicon III.

6811. **Annales** magistratus Wratislaviensis 1149–1491 (nap. w r. 1514), 1. ed. Sommersberg, SS. rr. sil. II.; 2. ed. MM. Germ. XIX.; 3. ed. Semkowicz A., MM. Pol. III.

6812. Grünhagen C., Regesten z. schles. Gesch. Nr. 165; — Füldener, Schles. Bibliothek.

6813. **Spominki** mieszane 1072–1492, wyd. Bielowski A., MM. Pol. III.

6814. **Annales Glogovienses** ad 1493, nebst urkundlichen Beilagen, hrsg. v. Markgraff II., SS. rr. sil. X.

6815. **Knoetel P.**, Der Verfasser der Annales Glogovienses (Caspar Borgeni † 1495), Ztschr. d. V. f. Gesch. Schlesiens 1888 XXII.

R: Wagner A., Kwart. hist. 1889.

6816. **Fragment** epopei łacińskiej z końca XV. wieku o wojnie domowej Zbigniewa II. Oleśnickiego († 1493) z wrogiem kościoła, wyd. Kętrzyński W. w rozpr. p. t. O nieznanej epopei z XV. wieku, Spraw. Bibl. Ossol. z r. 1887 i Odb., Lwów 1887.

6817. O. B., Z powodu nieznanego poematu z XV. w., który odnalazł dr. Kętrzyński, Ateneum 1888 II.

R: Kawczyński M., Kwart. hist. 1889.

6818. **Notae** de universitate studii Cracoviensis 1400–1494, wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. V.

6819. Der Homagialeid der Thorner aus dem Jahre 1494, nach eine gleichzeitigen Aufzeichnung mitgetheilt von Kętrzyński W., Altpreuss. Monatschrift 1868 V.

6820. **Weinreich Casp.**, Danziger Chronik (1461–1495), eine Beitrag zur Geschichte Danzigs, der Lande Preussen u. Polen, des Hansabundes und der nord. Reiche, hrsg. u. erläutert von Th. Hirsch u. F. A. Vossberg mit Abbild., Berlin 1855; 2. ed. SS. rr. pruss. IV.

6821. **Kletke**, Die Quellenschriftsteller Preussens, *zob.* Nr. 5571.

Danziger Chroniken, SS. rr. pruss. IV., V., zob. Nr. 5858.

6822. **(Annales)** Rocznik krośnieński 1427 do 1498, wyd. Bielowski A., MM. Pol. III.

6823. Notae Caminenses 1495, 1496, MM. Germ. XIX.

6824. **Nowogrodskaja** Lietopis czetwertaja 1193–1493, Połn. Sobr. IV. (przedtem w Moskwie 1781 i Petersb. 1786).

6825. **Philippus Callimachus** Buonacorsi da Gemignano Experiens (1437–1496), Historia de rege Vladislao IV. Hungariae seu Clade Varnensi a. 1444. libri tres, 1. ed. Aug. Vindeb. 1519; 2. ed. Francof. 1573, 1578; 3. ed. Crac. 1582, 1584; 4. ed. Bongar, SS. rr. hung.; 5. ed. Historia imperii et necis Vlad. Jagell. ad calcem M. Cromeri Hist. Pol., Colon. 1589; 6. ed. Schwandtner, SS. rr. hungar.; 7. ed. Kwiatkowski S., MM. Pol. VI.

6826. Kallimach F., O królu Władysławie czyli o klęsce warneńskiej, przetłómaczył, przypisami objaśnił i biografią Kallimacha dodał Michał Gliszczyński, Bibl. warsz. 1851 IV., 1852 I. i Odb., Warsz. 1854.

6827. Śmierć Wład. Warneńczyka, z dzieła Kallimacha, przekład K. hr. T., Pielgrzym, Warsz. 1846 I.

6828. Callimachus, De vita et moribus Gregorii Sanocensis arch. leop.. 1. ed. Wiszniewski, Pomniki historyi i liter. pol. IV.; 2 ed. Finkel L., MM. Pol. VI.

6829. Wypis z rękopismu pod tytułem: Kallimach, O życiu i obyczajach Grzegorza z Sanoka arcybiskupa lwowskiego, Gazeta krakowska 1802 Nr. 57.

6830. Grzegorz z Sanoka, Dzieje dobroczynności kraj. i zagr. 1824 V.; — Wiszniewski M., Rocz. tow. nauk. krak. 1841 I.; — Seredyński Wł., Przegl. pol.

1867, Obd., Kraków 1867; — W. Grochowski Tyg ill. 1866 XII.

6831. Ph. Callimachus. Vita et mores Sbignei Cardinalis, ed. Finkel L., MM. Pol. VI., *zob.* Nr. 5654.

6832. Ph. Callimachi Consilium non ineundae societatis cum Italis contra Turcas, *zob.* Nr. 2323 i 6841.

6833. Ph. Callimachi Coram Innocentio VIII. Papa oratio, *zob.* Nr. 2364. Hagenov, 1519, 1533, w Orationes Turcicae. Lipsiae 1596 i w dziele p. t. Bizarus Pet., Rerum persic. Hist. Phil. Callimachi de bello turcis infer., Francof. 1601.

6834. Ph. Callimachi Oratio coram Innocentio VIII. et libellus de his, quae a Venetis, *zob.* Nr. 2376.

6835. Ph. Callimachus. De contributione cleri oratio, Crac. 1583, 1584.

6836. Ph. Callimachus, Carmen in vitam s. Stanislai, s. l. et a., *zob.* Nr. 6336.

6837. Kallimacha wiersz na cześć Jana Długosza, wyd. Wierzbowski T., Roz. wydz. filolog. akad. um. krak. 1880 VIII.

6838. Poezye Kallimacha, por. Zeissberg, Poln. Geschichtsschr. str. 362 do 403; — Bostel F., Przew. nauk. lit. 1887; — Windakiewicz St., Kwart. hist. 1891.

6839. Ph. Callimachus, Vita Attilae seu de Gestis Attilae, 1. ed. s. l. et a. (1489), 2. ed. 1531, 3. ed. 1541 (wiele edycyj).

6840. Historia spraw Atyla króla węgierskiego, tłóm. Cyprian Bazylik, Krak. 1574.

6841. Consilium Callimachi, Rady Kallimachowe (?), *zob.* Nr. 2377 i 6832.

6842. **Wsetecka R.**, Rady Kallimachowe, Pam. słuchaczy uniw. Jagiell., Kraków 1887.

R: Bostel F., Kwart hist. 1888.

6843. **Ciampi**, Bibliografia critica, Firenze 1834 I.

6844. Jovius P., Elogia virorum illustrium, Antverpiae 1557; Ph. C. vitae descriptio Joanne Bruto ut videtur authore, Schwandtner, SS. rr. Ung. I.; Giornale de letterati d'Italia XXVI.; Zeno A., Dissertazioni Vossiane in Lucca 1772 II.

6845. Filip Kallimach Buonacorsi, Wiz. i roztrz. nauk.. Wilno p. n. t. 21; — Filip Kallimach Buonacorsi, jego pobyt w Polsce i pisma, Przyj. ludu, Leszno 1844 XI.

6846. Gliszczyński M.. F. Kallimach Buonacorsi, Gliszcz. Rozm. nauk. i lit. VII., Warsz. 1861.

6847. **Zeissberg H.**, Filip Kallimach, z niem. przeł. K. Pułaski, Bibl. warsz. 1875 (z dzieła Poln. Geschichtsschreibung, *zob.* Nr. 5839).

6848. W. Grochowski, Kallimach, Tyg. ill 1866 XIII.

Listy Kallimacha, zob. Zeissberg Nr. 5826, Nadto: Nr. 2312, 2338, 2360, 2393, 2398, 2403.

6849. **Janczar** (Michał Konstantynowicz), Pamiętniki Janczara Polaka przed r. 1500 napisane (ze Zbioru pisarzów polskich A. Gałęzowskiego, cz. II. t. V.), Warsz. 1828; 2. wyd. Bibl. pol. Turowskiego, Sanok 1857, 1868.

R: Trębicki W., Uwagi nad wydaniem warszawskiem Pamiętników Janczara, Bibl. warsz. 1815 III.

6850. Historya vel Kronika turecka od Michała Konstantyna z Ostrowice, w Litomyśli 1565, 1581 (Por. Jungmann, Hist. lit. česky, Praga 1825).

6851. (Tyszkiewicz E.) Orędownik 1841 Nr. 43; — Zeissberg, *zob.* Nr. 5839.

6852. **Laurentius Corvinus** (prof. krak. uniw., potem notaryusz toruński i wrocławski † 1521), Cosmographia, Basilea 1496.

6853. L. Corvinus, Silesiae compendiosa descriptio z dzieła Cosmographia w: Niger Marius, Commentarii Geographiae, ed. Wolfgang, Basilea 1557; — Pindaricum Anapesticum in natale solum quod Novum forum prohibetur, tamże.

6854. **Bauch**, Über L. C., Ztschr. d. V. f. Gesch. Schles. XVII.; — Füldener, Schles. Bibliothek.

6855. Narratio de interitu illustrissimi ducis Opoliensis Nicolai (1497) ab oculato teste descripta, ed. Wachter, SS. rr. sil. XII.; — Poemat łaciński o temże zdarzeniu, wyd. Dziatko, Ztschr. d. V. f. schles. Gesch. XX.

6856. Markgraf, Über die Narratio, Ztschr. d. V. f. schles. Gesch. XXII.

6857. **Notae** Lublinenses 1456—1497, MM. Germ. XIX.; 2. ed. p. t. Spominki lubelskie 1456—1497, wyd. Bielowski A., MM. Pol. III.

6858. **Die Danziger** Chronik v. Pfaffenkriege 1467—1497, SS. rr. pruss. IV.

6859. **Liborius Nakers**, Tagebuch, Über den Kriegszug des Hochmeisters Johann v. Tiefen gegen die Türken im J. 1497, wyd. Töppen M., SS. rr. pruss. V.

6860. **Liske X.**, Krzyżacy w Polsce, Przew. nauk. lit. 1875; Dziennik pozn. 1868 Nr. 158, 159; — Cudzoziemcy w Polsce, Lwów 1876, *zob.* Nr. 5998.

6861. Wyjątek z kroniki Bernard. O Samborze 1498, wydał Kętrzyński W., MM.

Pol. III.; — Spustoszenie Sambora r. 1498, tamże.

6862. Obwarowanie miasta Wilna murem obronnym (wyjątek z rękopismien. notat r. 1493 komornika lidzkiego), wyd. Narbutt T., Atheneum, 1848 III.

6863. **Wtargnięcie** Turków w r. 1498, z dziejopisów tureckich, Sękowski, Collectanea I.; — Literae credentiales et instructio ambasciatoris regis Poloniae super irruptione Turcarum in suum dominium ad conventum S. R. V. sub Maximiliano rege in Friburgo exhibitae et praesentatae sabbatho ante Margarethae 1498, Freher, SS. rr. Germ.; ed. Struve II., *zob.* Dokumenty: Dod.

6864. Schreiber St., Kaiser Max. I. auf d. Reichstage zu Freiburg im J. 1498, Festreden z. Säkularfeier d. Geburt d. Grossh. Karl Friedr. zu Baden, Freiburg 1828.

6865. Annalistische Nachlese v. Grünhagen C. 1227–1450–1500, Ztschr. d. V. f. Gesch. Schles. 1868 IX.

6866. Spominki Minorytów samborskich 1455—1501, MM. Pol. III.

Johannis de Komorowo tractatus cronice fr. minorum, zob. Nr. 7058.

6867. **Cronica** von allen Künig und Kaiseren von Anfang Rom. Auch. von viel Geschichten bisz zu unsern Zeiten die geschehen seint (do 1494), Strassburg uff Grüneck s. a. (1500).

6868. Silva rerum z XV. i XVI. wieku, Chomętowski Wł., Bibl. warsz. 1866 I.

6869. Podróż po Polsce w XII. i XV. w., Przezdziecki A., Bibl. warsz. 1844 IV., Odb., Warsz. 1844.

6870. Kleinere polnische Texte aus Handschriften des XV. u. des XVI. Jahrhunderts, v. Kałużniacki E., Sitzungsber. phil-hist. Cl. der Akad. CI., Odb., Wien 1882.

Miechowita, Chronica, zob. Nr. 6969.

Danziger Chroniken, Poles Preussische Chronik, Lubbes Familien-Chronik, zob. Nr. 6987.

Helisabeta P. R., De institutione pueri, zob. Nr. 6888.

G. Wiek XVI.

6871. **Roczniki (Annales)**, *zob.* Nr. 6220, 6264, 6437 i 6564; — Spominki, *zob.* Nr. 6222, 6265, 6438 i 6565; - Calendaria, *zob.* Nr. 6224, 6264, 6439 i 6566.

6872. **Kalendarze**, Prognostica, Agendae, Ephemerides, Computus, Rubricellae, Judicium, por. **E.** pod odp. latami.

6873. **Zbiory** kronik, pamiętników, żywotów, podróży, opisów kraju, broszur i pism politycznych, *zob.* Nr. 5965—6038.

6874. **Pomniki** do historyi obyczajów w Polsce z XVI. i XVII. wieku, wyd. przez J. I. Kraszewskiego, Warsz. 1843, *zob.* Nr. 2429.

R: Wójcicki K. W., Bibl. warsz. 1843 IV.

6875. **Nehring Wł.**, O historykach polskich XVI. w. (2 cz.), Poznań 1860, *zob.* Nr. 6007.

R: Dzien. lit. 1860.

6876. Wł. Zawadzki, Podróże cudzoziemców po Polsce w XVI. i XVII. w., Dziennik literacki 1858 II.

6877. **Tarnowski St.**, Studya do historyi literatury polskiej, Pisarze polityczni XVI. w., w Krakowie 1886 t. 2.

R: Bobrzyński M., Czas 1887 Nr. 132: Nehring, Kwart. hist. 1887.

6878. Töppen M., Zur Geschichte der historischen Literatur Preussens im sechszehnten Jahrhundert, Altpr. Mtschr. V., *zob.* Nr. 5870.

6879. **Nauclerus Joannes**, Memorabilium omnis aetatis et omnium gentium commentarii ad 1500 (Cont. Basellius J. N. ad 1514), Tübing. 1516.

6880. Joachim E. J., Nauclerus und seine Chronik, Göttingen 1874.

6881. **Gustyńskaja** lietopis do 1500 (Dop. Ipatiewskaja), Połn. Sobr. II.

6882. **Adelphus Joh.**, Turckisch Chronica von irem ursprung anefang und regiment biss uff dise Zeit (do 1500), Strassburg 1413 (*sic* zam. 1513), 1516.

6883. Varia e variis codicibus: e cod. tremesnensibus 1400–1500; e cod. leopoliensibus 1502, 1534, wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. V.

6884. Eine schonne hystorie von wunderliken geschefften der heren tho lyfflandt myth den Russen unde Tataren, ed. Schirren 1861 (Por. Caro, Gesch. Polens V. 2. 883); — Sacranus Joan. de Oświecim, Elucidarius errorum ritus ruthenici, b. w. m. i r. (w Holandyi?) 1500, 1501, 1508; — Bonhauer Chr., Instructio pro indulgent. in favorem Livo-

niae, contra Ruthenos hereticos, tartarorum auxilio fretos, s. l. et a. (około lub przed 1500) (DS.), *zob.* Nr. 2539.

6885. **Annales** Posnanienses II. 1331—1501, wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. V.

6886. Joannis IV. de Lessen, Pomesaniensis episcopi, Notae historicae 1480—1501, SS. rr. pruss. V.; — Aufzeichnung z. Geschichte des Bisthums Pomesanien 1480—1501, 1520, tamże. *zob.* Nr. 6952.

6887. Chronica principum Polonorum, Cont. ad. a. 1501, *zob.* Nr. 6526.

6888. **Helisabeta** Poloniae Regina Wladislao Pannoniae Bohemiaeque Regi filio S. P. D. (De institutione pueri), wyd. Zeissberg H., Kleinere Geschichtsquellen, *zob.* Nr. 5826.

6889. **Przezdziecki A.**, O królowej Elżbiecie żonie Kazimierza Jagiellończyka i rękopisie pod jej imieniem: O wychowaniu królewskiego dziecka (z podobizną), Bibl. warsz. 1852 I.; — Szajnocha K., Matka Jagiellonów, Szkice.

6890. **Bonfinius** Antonius Asculanus († 1502), Rerum hungaricarum decades libris XLV. comprehensae (364—1495), 1. ed. Basilea 1543; 2. ed. Sambucus, Basilea 1568 (wiele wydań); — Tenże, Libellus de Corvinae domus origine, Basileae 1577; — Tenże, Praefatio Philostrati de rebus in Austria (1486—1487), Kollar, Annal. monum. II.; — Tenże, Symposion Beatricis reginae Hungariae, Basileae 1621.

6891. Haner, De scriptoribus rerum hung., Viennae 1774; Flegler, *zob.* Nr. 5919.

6892. Petancii De itineribus ad Vladislaum Hung. et Boh. regem, Schwandtner, SS. rr. hung.

6893. **Kronika** rymowana (od najd. do Aleks.), wyd. Bielowski A., MM. Pol. III.

6894. Andreas abbas (1483—1502), Vita s. Ottonis, *zob.* Nr. 6227.

6895. Gesta abbatum monast. s. Vincentii, Contin. 1480—1504, *zob.* Nr. 6787.

6896. **Bychowca** Kronika do 1506, wyd. Narbutt M. T., Pomniki do dziejów litews., Wilno 1846.

Miechowita M., Chronica ad a. 1506, zob. Nr. 6969; — Krantz A., zob. Nr. 6940.

6897. **Sabellicus M. A.** († 1506), Enneades seu Rhapsodia historiarum ab O. C. ad 1504 libri 92, 1. ed. Venetiis 1509 (wiele wydań).

6898. Vulturnius Pancratius, Panegiricus Slesiacus, Vratisl. 1506, 1522 DS. (także Hoffmann, SS. rr. Lusat. IV.; Füldener, Schl. Bibl.; po niem.: Lindner, Hirschberg 1640).

6899. Bauch, Vult. Panc., Ztschr. d. V. f. Gesch. Schlesiens XVII.

6900. Liegnitzer Chronik, Fortsetzung der Chronica princ. Poloniae, do r. 1506, ed. Wachter F., SS. rr. sil. XII., *zob.* Nr. 6526.

6901. **Cronica** Petri comitis Poloniae cum certis gestis Sarmaciae regum [Kronika o Piotrze Właście (nap. 1506—1515), Mosbach A. w dziełku p. t. Piotr syn Włodzimirza, Ostrów 1865; 2. ed. Semkowicz A. pt. Zapiski historyczne odnoszące się do dziejów Polski, Szląska i Czech i Kronika o Piotrze Właście, MM. Pol. III.

6902. Mosbach A., Ueber den Zunamen des Peter Wlast, Ztschr. d. V. f. Gesch. Schles. 1864 VI.; — Grünhagen, tamże XII.

6903. **Lewicki A.**, O najnowszych badaniach nad kroniką Piotra Własta (Semkowicza, Ćwiklińskiego przedmowy do wyd. „Kroniki polskiej", *zob.* Nr. 6398 i Stadnickiego K. Przyczynki do Heraldyki polskiej w wiekach średnich). Przew. nauk. lit. 1879.

6904. Corvinus L., Epicedium in Alexandrem Regem, Crac. 1506 DS. (Inne wiersze, por. **E.** Wiek XVI.).

6905. **Acta Tomiciana** (Wstępy do każdego roku S. Górskiego, utwory współczesnych pisarzy, jak opisy uroczystości itp.), *zob.* Nr. 2508.

6906. **Zaborowski St.**, Tract. de natura jurium et bonorum Regis, Crac. 1597 DS.; 2. ed. Bobrzyński M., St. prawa pol. pomn. V. 1 (Inne dzieła Zaborowskiego por. **E.** Wiek XVI. Spis alfab.).

6907. **Bobrzyński M.**, Stanisław Zaborowski, Studyum z historyi literatury politycznej XVI. stulecia. Przew. nauk. lit. 1877; — Tarnowski St., *zob.* Nr. 6877.

6908. **Sofijskaja** pierwaja lietopis 852 do 1509, Połn. Sobr. V.—VI.

6909. Froben Joh., Annales Namslavienses 1346—1509 ustępy wyd. w SS. rr. siles. VI. i XII.

6910. Ładziński Joseph, Descriptio (Peregrinatio) terrae Sanctae 1509 DS. (Ułóm. Rymsza A., Chorografia albo topografia ziemi św., Wilno 1595).

6911. Cricius, Ad Sig. post partam de Moscis victoriam 6. Oct. 1509; — Corvinus, Carmen quo valedicit Prutenos, Crac.; — Crosnensis P., Panegir. ad div. Vladisl. Pann. regem. cum figuris, Viennae 1509 (3 ed.) (DS.).

Sobór w Wilnie, zob. Nr. 2529.

6912. **Stella Erasmus** († 1511), De Borussiae antiquitatibus, Basil. 1510, 1518 (DS.),

2. ed. Pistorii Corpus hist. I.; 3. ed. SS. rr. pruss. IV.; — Tenże, De origine Cygneorum etc. Misnensium, Mencken SS. III.

Pole P., Chronica des Ordens ad 1510 (nap. 1532), zob. Nr. 3984.

6913. Coxus L., De homicidiis plebejorum 1511; Tenże, De laudibus Accademiae, Crac. 1512, 1515, 1518 (DS.), por. E.

6914. **Sthenus** (Stein) Bartholomaeus (pisał około 1512), Descriptio Silesiae inprimis Vratislaviae, 1. ed. Sommer F. W., Vratisl. 1722; 2. ed. Kunisch J. G. (Progr. d. Friedrichsgymn.), Breslau 1832, 1836.

6915. Kunisch J. G., Übersetzung des Hauptabschnittes über Breslau aus d. Descriptio Barth. Steno saec. XVI. initio exarata, Hoffmanns Monatschrift von und für Schlesien 1829.

Por. Bandtkie und Kunisch, Über B. Stein, Schles. Prov.-Blätter 1833; — Breslauer Ztschr. f. kathol. Theologie 1832; — Zeissberg, *zob.* Nr. 5839.

6916. Cricius Andreas, Carmen in conn. Sigismundi et Reginae Barbarae, Crac. 1512 DS., *zob.* Nr. 7061; — Crosnensis P. Epithalamium, Cracov. 1512, 1513, 1514; — Hessus Eob., Encomium nuptiale S., Crac. 1512; — Dantiscus J., Epithalamium, Crac. 1512 (DS.), Por. Acta Tomiciana, *zob.* Nr. 6905.

6917. Cricius A., Enc. Sigismundi post vic'. apud Wisniow, Crac. 1512, *zob.* Nr. 7061; Crosnensis P., Saphicon de infer. vastatione, Crac. 1512 (także 1513, 1514), *zob.* Nr. 6937; Amatus, Joann Silvius, Christ. Sidlovicio Sylva, ad Sigis. Regem, carmen, b. w. r. (1512); Hessus Eobanus, Ad Sigismundum pro mag stratibus militiae Teutonicorum prussiae (1512?) (E. b. r.) (DS.).

6918. Tractatus contra malos divites et usurarios, Crac. 1512 DS.

6919. Joannes de Stobnica, Introductio in Ptolom. Cosmographia (w tem: Anselmus Polonus, Peregrinatio), Cracov. 1512, 1519, 1531 DS.

6920. Miechovita M., Contra sevam pestem regimen (1508) 1513, *zob.* Nr. 696 .

De victoria contra Moscovitos epistolae, zob. Nr. 2563.

Herberstein, De bello Poloni et Moschi fragm., Pistorii Corp. hist. III., zob. Nr. 7006.

6921. Die Schlacht von dem Kunig von Poln und mit dem Moscoviter geschehen am Tag Marie gepurt 1514 DS.

6922. Carmina de memor. caede Scismat. Moscov. ed. Joannis Lasci, Romae 1515; — Cricius A., De caede moscov. carmen 1514, 1515, *zob.* Nr. 7061; — Crosnensis P., In reditum Sig. regis, Crac. 1514; — Tenże, Victoria e Moscis el., Crac. 1514, *zob.* Nr. 6937; — Ecchius Val., Hymnus ad Cracoviam ob victoriam, Crac. 1514; — Dantiscus J., De victoria moscica, Crac. 1514; — Suchten Chr., De victoria, Crac. 1514; — Velius C. U., Ad Sig. I. Mosc. victorem, Crac. 1514 (DS.).

6923. **Piso Damian**, De expeditione in Turcas, Basil. 1514, 1515 DS., *zob* Nr. 2564.

6924 Georgjevitz Bart., De afflictione captivorum, Antwerp. 1514, 1512 DS.

Schedel Hartm. († 1514), zob. Nr. 6807.

6925. **Annales** Golubenses 1231—1515, wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. IV.; — Annales magistratus Vratislaviensis (1149—1496), nap. 1514, *zob.* Nr. 6811.

6926. Powieść o papieżu Urbanie z roku 1514, wyd. Kryński A., Prace filologiczne t. I., Warszawa 1885.

6927. **Cuspinianus Joann.** (Spieshammer, † 1529), Congressus ac Conventus caesaris et trium regum, Viennae 1515 (po niem.: Die namhaftigen dreyer Kunigen Zusamenkumung, Wien 1515); 2. ed. p. t. Diarium de congressu Maximiliani cum Vlad. et Sigismundo, Basilea 1540 (DS.); Przedr. Freher, SS. rr. germ. II.; Inne wyd. i dziełka Cuspiniana por. Potthast B. H. str. 261).

6928. Wyimek z kroniki tyczącej się zjazdu monarchów w Wiedniu 1515 r., tłóm. St. Jaszowski z J. Cuspiniana, Rozm., Lwów 1825.

6929. **Newe Zeitung** wie Kays. Mayest. sampt Kön. v. Polen zu Wien eingeritten ist, Nürnberg 1515 (kilka ed.); — Ynreitung Kaj. Maj. zu Wien mit dem Kunig v. Polen 1515; — Wie und welcher gestalt K. Maj. mit Kunigen verlauffen hat 1515; — Wo und wie Kaj. Maj. unb Kunig von Ungern, Polen zusamen kumen, Nürnberg, Wien 1515; — Die Vereinigung Kajs. Maj. mit dem Kunig v. Polen, b. m. d. 1515 (DS.).

6930. Sgnezd cesars Wieleb., Praga 1515 DS.

6931. Spiegel Hochlöbl. Bruderschaft, Leipz. 1515; Auman Er., Ain hüpscher Spruch von Max. und den Kunigen (Wien) 1515 (DS.).

6932. Dantiscus, Poema de conventu regum, Vien. 1515; — Tenże, De profectione Sig. I. in Hung., Crac. 1516; — Bartholinus Riccardus, Hodoeporicon, id est Itinerarium conventus viennensis 1515, Viennae 1515; — Velius, De trium reg. conv., Bas. 1522 (DS.).

Orationes, zob. Nr. 2569; — Dyaryusze, zob. Nr. 2572.

6933. Critius And., Deploratio mortis Barbarae reginae, Crac. 1515 DS., *zob.* Nr. 7061.

6934. **Chronica** uon vil Namhafftigen Geschichten biss auf das MCCCCCXV., s. l. (Augsburg) et a. (1515) (autorem może P e u t i n g e r) DS.

6935. Spominki o K a s k i c h 1392—1515, wyd. Hirschberg A., MM. Pol. III.

6936. Zdarzenie godne pamięci 968—1516, wyd. Lukas St., MM. Pol. III.

6937. **Vislicensis J.**, Bellum prutenum, Crac. 1516 DS.; 2. ed. Kruczkiewicz Br. p. t. Pauli Crosnensis Rutheni atque Joannis Vislicensis Carmina, Crac. 1887.

R: K. M., Prz. pol. 1887 III.; A. M., Bibl. war. 1888 III.; Jezieniecki M., Muzeum 1888 (i odpowiedź wydawcy); Kallenbach, Kwart. hist. 1888.

6938. **Mecherzyński K.**, Jana z Wiślicy wojna pruska a. 1516, Roz. filol. akad. VIII., Odb., Kraków 1880.

6939. Jezieniecki M., Wpływ poetów rzymskich na Jana z Wiślicy, Roz. filol. akad. XIV., Odb., Kraków 1890.

R: Bieńkowski P., Kwart. hist. 1891.

6940. **Krantz Alb.** († 1517), Vandalia seu de Vandal. origine etc. libri XIV. (do 1504), 1. ed. Colon. Agripp. 1518, 1519; Francof. 1574, 1580, 1602; Hanov. 1619 (tłóm. niem. w Lubece 1600); — Tenże, Chronica regnorum Daniae, Sueciae et Norvegiae, 1. ed. Argent. 1546, 1560; Frankf. 1575, 1583; Vitemb. 1586 (tłóm. niem.: Strassb. 1545) (Inne dzieła: Hystoria von den Hussen, Saxonia, por. Potthast B. H. str. 409).

6941. (Wilkens) Leben des berühmten Doct. Alb. Crantzii, Hamb. 1729.

6942. Lappenberg, Des Alb. Krantz Biographien, Ztschr. d. V. f. hamburg. Gesch. II.; — Mönkeberg, Der theolog. Charakter Alb. Krantz, tamże III.

Miechovita, De duabus Sarmatiis, zob. Nr. 6969.

6943. **Annalia** seu contingentia in civitate Wratislawa 1418—1517, wyd. Semkowicz A., MM. Pol. III.

6944. Spominki o Ciołkach i rodowód Ciołków na Drzewicy 1251—1518, wyd. Bielowski A., MM. Pol. III.

6945. Decius, Diarium et earum, quae memor. digna in Sigism. et Bonae nuptiis, Crac. 1518 DS. (także: Acta Tomiciana, *zob.* Nr. 6905).

Decius, zob. Nr. 6957.

6946. Cricius A., Epitalamion Sigism. et Bonae, Crac. 1518, *zob.* Nr. 7061; Crosnensis P., De nuptiis, Crac. 1517 (1518), *zob.* Nr. 6937; Corvinus C., Epitalamion, Crac. 1518; — Vadianus, De nuptiis, carm., Crac., Viennae 1518; — Velius Casp., Epithalamion, Crac. 1518 (DS.).

6947. Lipiński T., Wiadomość o dworze królowej Bony i królewien w 1518 roku, Bibl. warsz. 1846 IV.

6948. Ecchius, Ad Sigism. reg., threni, Crac. 1518; Vadianus Joachim, De magn. Sigismundo ad L. Decium elogia, Viennae 1519 (1525) DS.

6949. Dantiscus J., Soteria Agricolae ad Sigismundum Herberstein et Sigism. regem. Cracov. 1518, 1819 DS., *zob.* Nr. 2579 i 7006.

6950. **Meckelburg F. A.** (Königsbergsche), Chronik des Johannes Freiberg 151I—1590, Neue preussische Provinzialblätter, Königsb. 1846—48 I.—VI.; 2. ed. p. t. Meckelburg F. A., Die Königsberger Chroniken aus der Zeit des Herzogs Albrecht nach den Handschriften, hrsg. mit einer literär-histor. Einleitung, Königsberg 1865.

6951. Aufzeichnungen zur Gesch. des letzten Hochmeisters des Markgrafen Albrecht v. Brandenburg (1512, 1519), wyd. Toeppen M., SS. rr. pruss. V.

6952. **Pomesaniensis** canonici breve Chronicon belli de anno 1520, SS. rr. pruss. V.

6953. Ferrerius, Pro belli rutenici (sic) suspensione, gratiarum actio, Vil. (?) 1520 DS.

Ferrerius Zach., Vita beati Casimiri Confessoris, zob. Nr. 6792.

Zob. Nr. 2612.

6954. Satyra in exercit. auxiliarem a principibus Germaniae Alberto missum (przez Krzyckiego), b. m. dr. (1520) DS.

Chronica Silesiae abreviata (napisana 1497—1520), zob. Nr. 6506.

6955. Krautwald Valentin, Acta per administratores ecclesiae post mortem dom. Joannis Turzo episcopi 1520, hrsg. v. Otto, Ztschr. d. V. f. Gesch. Schles. XI.

6956. Ecchius Val., De republicae administratione dialogus. Crac. 1520 DS.

6957. **Decius Jodocus** († 1545), De vetustatibus Polonorum lib. I., De Jagellonum familia lib. II., De Sigismundi regis temporibus lib. III., Crac. 1521 DS.; 2. ed. Pistorii Pol. Hist. Cor. II.

6958. Decius Jodocus, Diarii et earum, quae memoratae digna, Sig. et Bonae nuptiis gesta, *zob.* Nr. 6945; — Tenże, Sendschreiben von der Schlacht in Litten 1527 mit d. Tartern, *zob.* Nr. 7003 (DS.).

6959. X. K., Justus Ludwik Dociusz (XVI w.), Dz. warsz. 1859 Nr. 98.

6960. **Römer K. L. I.**, De Jodici Ludovici Decii vita scriptisque dissertatio inaug., Vratislaviae 1874.

R: Sybels H. Z. XXXVI; Przegl. krytycz. 1874—1875.

6961. **Hirschberg Al.**, O życiu i pismach Justa Ludwika Decyusza, Przew. nauk. lit. 1873 i Odb., Lwów 1874.

R: Sybels H. Z. XXXVI.; Przegl. krytycz 1874—1875; W., Bibl. warsz. 1874 IV.

6962. Antonin Jan, Sejm zwierząt, Kraków 1521; Dubravius Joan., Consilium animalium, Crac. 1521; Tenże, Theriobullia de reg praecep., ed. J. Antonin, Crac. 15:1 (DS.).

6963. **Tubero** Ludovic Dalmata, Commentariorum de rebus suo tempore in Pannonia et Turcia et finitimis regionibus gestis libri XI. 1490—1522, 1. ed. Francof. 1603, 1627; Schwandtner, SS. rr. hung. II.

6964. **Kronika** klasztoru trzemeszeńskiego (1501—1522), wydał Hirschberg A., MM. Pol. III.

6965. Kętrzyński W., O dwóch nieznanych historykach, Przew. nauk. lit. 1886 (sądzi, że autorem do r. 1517 jest Drążyński Andrzej); — Łukowski X., Rocznik tow. przyj. nauk, Poznań XI.

6966. **Cricius And.**, Religionis quaerimonia, Crac. (data 1524 zdaje się, że mylnie podawana) 1522 DS., Poznań 1606, *zob.* Nr. 2613, 2629 i 7061.

6967. Vadianus J., In Pomp. Melam. Comment. (accedit de salis fod. Wieliczensibus), Basil. 1522 DS.

6968. Locher Jacob, Spectaculum, in quo reges adv. Turcas, Crac. 1522 DS.

6969. **Miechovita Math as** († 1523), Chronica Polonorum, 1. ed. Crac. 1519 (skonfiskowana); 2. ed. Crac. 1521 (DS.); 3. ed. Pistorii Pol. Hist. Cor. II.; Ustępy odmienne z I. wyd., SS. rr. pol. II. (z Wapowskiego kroniką, *zob.* Nr. 7042).

6970. **Bostel F.**, Zakaz Miechowity, Przew. nauk. i lit. 1884, Odb., Lwów 1884.

R: Finkel L., Ateneum 1884 IV.; X. L., Sybels H. Z. LXI.

6971. Lukas St., Rozbiór podługoszowej części Bern. Wapowskiego, *zob.* Nr. 7041 (we wstępie); — Finkel L., Marcin Kromer, Kraków 1883 (w dodatkach).

6972. **Borzemski A.**, Kronika Miechowity, rozbiór krytyczny, Roz. fil. histor. akad XXVI., Odb., Kraków 1890.

6973. Miechowita M., Descriptio Sarmatiarum 1517, 1521, 1542, 1582; — Tenże, Tractatus de duabus Sarmatiis, Crac. 1517, 1521; Aug. Vindel. 1518, 1519 (DS.); w dziele: Huttich, Novus orbis, Basil. 1532, 1537, 1555; Pistorii Pol. Hist. Corp. I.; Auctores rr. moscovitarum 1600; Mitzler, Coll. SS. Pol.; (De Moscovia) Starczewski, SS. rr. ruth. I.

6974. Miechovita Mac., Polskie wypisanie dwojej krainy, którą Sarmacyą zową (przekł. Andrzeja Glabera z Kobylina), Krak. 1535; 1545; — Tractat von beiden Sarmatien, Aug. Vind. 1518; — Historia delle due Sarmatie, Ven. 1561, 1562, 1584 (DS.); — R. Kajetana Kossowicza Przekład na rosyjskie, Petersburg 1855.

Zob. Nr. 6920; Por. **E.** *Wiek XVI. (spis alfabetyczny).*

6975. Tarański, Maciej z Miechowa, Gaz. war. 1857 Nr. 62.

6976. Hussovianus, Mira et miranda de Turcis victoria (de victoria Sigismundi), carmen, Crac. 1524 DS.

6977. Encomium Sigismundo Regi, Crac. 1524; — Pyrser Mac., Ad praes. Andr. Cricium, Crac. 1524; — Tenże, Ad Chr. Sidlovicium epistola cons., Crac. 1525; — Cricius A., Ad Petr. Tomicium, Crac. 1525 (DS.), *zob.* Nr. 6966.

6978. Encomia Lutheri (Cricii, Decii Bulla), Crac. 1524, *zob.* Nr. 7061; — Jaroslavicius M., Elegia pestifere lutheranae sectae, ded. And. Czarnkowski (1524?) [**E.** b. r.]; — Briesmann Ern., Sermon, Königsb. 1524; — Polentz G., Bisch., Ein Sermon, Königsb. (3 różne) 1524 (DS.).

6979. Garthener Jak., Bericht über die Unruhen zu Schweidnitz 1524—27, hrsg. v. Wattenbach, Ztschr. d. V. f. schl. Gesch. II.

6980. Schmidt, Die Pölerei, Schles. Provinzblatt 1813.

6981. [Ciołek Erazm († 1524)] Hoszowski K., Rozbiór krytyczny bijografów Erazma Ciołka bisk. płockiego, Kraków 1875; — Lukas St., Erazm Ciołek, Bibl. warsz. 1877, Odb., Warsz. 1877.

6982. Cricius A., Ad Pulleonem epistolae de neg. pruthen., Crac. 1525; Tenże, Rationes Sigismundi regis, Crac. 1525, 1529 (DS.).

6983. Gise Tid., Flosculor. lutheranor., De fide, Crac. 1525, 1527; — Tenże, Centum et decem assert., Crac. 1525; — Dobrogost M., Orationes VI. c. Lutherum Crac. 1525; — Epithalamium in Luth. connub., Udenopolis (Krak.) 1525 (DS.).

6984. **Paul Poles**, Preussische Chronik 1422 do 1532, hrsg. v. Töppen M., SS. rr pruss. V.

6985. (Bernt Stegmanns) Hanseatische Chronik 1216—1525, SS. rr. pruss. V.

6986. Bernt Stegmann's Chronik von Aufruhr. 1525 mit Beilagen, SS. rr. pruss. V.

6987. **Die Danziger** Chronik v. Bunde 1438—1526, SS. rr. pruss. IV.; — Christoph. Beyer, D. ält. Danziger Chronik, SS. rr. pruss. V.; — Fortsetzung der Danziger Chroniken, hrsg. v. Hirsch. Th., SS. rr. pr. V., *zob.* Nr. 2653.

6988. **Die Ferber** Chronik 1511—1525, SS. rr. pruss. V.

6989. **Jacob Lubbes**, Familienchronik 1400 do 1518, SS. rr. pruss. IV.

6990. Strebitzki Dr., Lubbe's Chronik, Ein Beitrag zur Culturgeschichte Danzigs, Altpr. Monatschrift XI.

6991. Eyn statlicher Actus und feuerlicher der Holdigung szo der Allerdurchleuchtigester Hochgebornen Fürst Sigmunt Königk zu Polen, Krakau 1525, 1526 DS.

6992. O zgonie ostatnich książąt mazowieckich (przekład z ręk. łacińskiego współczesnego), nap. J. M., Alb. lit. Wójcickiego 1848 I.

6993. Compilatoris veteris Trzemesnensis Fragmenta 1407–1526, wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. V., *zob.* Nr. 6964.

6994. Ecchius Joh., Ad Sig. I. contra Lutheranos (cum epist. ad Jod. Decium), Colonia 1526, 1527 DS.

6995. Underricht aus gottl. und geistl. Rechten auch den fleisschlichen päbstlichen Unrechten ob ein Priester ein Eheweib oder Concubin d. i. ein Beyschlaf haben möge? von einem Ainsidel lange zeit in polnischen Heyd gewonnet, b. m. 1526 DS.

6996. Licinius (Risinius?) Petrus, Ad Sigism. August. cathol. scient. institutio, eleg. carmen, Crac. 1526.

6997. **Chronica** der Hungarn wie sie anfegklich ins land kommen sind bis auff Ludwig so im 1526 jar bey Mohatz umbkommen ist, Viennae 1534 (Por. Potthast B. H. str. 200).

Zob. Nr. 2675–2676.

6998. Brodericus, De Const. Hung. ad Mohacz, Crac. 1527.

6999. **Starj letopisowé** cestj od roku 1378 do 1527, Annales patrio sermone scripti vulgo Pulcavae et Benesii continuatores anonymi, ed. Palacky Fr., Prage 1829 (stanowi t. III.: Pelzel et Dobrowsky, SS. rr. boh., *zob.* Nr. 5885).

7000. **Cuthenus Mart.**, Kronika o založenj zeme ceské a prawnych obywateljch zeume (do r. 1527), w Praze 1535, 1585, 1817.

7001. Palacky Fr., Würdigung, *zob.* Nr. 5888.

7002. Cricius And., De afflictione ecclesiae, Crac. 1527, *zob.* Nr. 7061.

7003. Decius Jod., Sendbrieff von der grossen Schlacht und sigg so Kü. Ma. von Poln volk in Litten am 27. tag Januarii des 1527 Jars mit den unglaubigen Tartern gehabt hat, Crac. 1527 DS., *zob.* Nr. 6957.

7004. Zeyttung neve aus Polen (dwa wydania) 1527 DS.

7005. Sauromanus Georg., Ad christianos principes de concordia oratio et Pyrser M. ad A. Cricium epist., Crac. 1528 DS.

7006. **Herberstein Sig.** († 1566, poseł w Moskwie 1517 i 1525), Rerum moscovitarum commentarii Russiae et quae nunc eius metropolis, Moscoviae, brevissima descriptio et de religione eorum, 1. ed. Viennae 1549; 2. ed. Basileae 1551; 3. ed. Ant. 1557; 4. ed. Venetiae 1580; w dziele: Pistorii Pol. Hist. Cor. I.; Rr. moscov. SS., Frankof. 1600; Starczewski, SS. rr. ruth. I.

7007. Herberstein Sig., Moscov. wunderb. Historien, Basilea 1563, 1567, Frankf. 1589, 1618 (przekł. Pantaleona)

7008. Herberstein S., Notes upon Russia translated and edited with notes and intraduction by R. H. Major, London 1851 t. 2.

R: Zieliński, Komentarz Herbersteina o Rosyi, wyszły w r. 1851, Bibl. warsz. 1851 III.

7009. Herberstein S., Selbstbiographie (1486–1553), 1. ed. s. l. et a.; 2. ed. Kovachich, Sammlung I.; 3. ed. Korajan, Fontes rerum austriacarum I., Wien 1855.

7010. Herberstein Sig., Actiones suae a puero, Viennae 1558; — Tenże, Brevis commentariolus, Viennae 1560; — Tenże, Verzeichnt die Personen mit denen ich in Potschaften geschickt worden, b. r.; — Tenże, Defensio iniusta delatorum, Viennae s. a.; — Tenże, Beschützung der unrecht beschuldigten, b. r.; — Tenże, Auf vorige Herrn Sigm. Herberstein weitere Beschützung, b. r. (DS.) (Por. E. IX.: Herberstein).

7011. Briefwechsel des Freiherrn Sigismund von Herberstein mit dem Herzog Albrecht von Preussen, von Johannes Voigt, Archiv f. Kunde öst. Geschichtsquellen, Wien 1857 XVII.

7012. **Adelung** Lebensbeschreibung Herbersteins, Petersb. 1818.

7013. **Krones**, S. von Herberstein, Mitth. des hist. V. für Steyermark 1871, Odb., Graz 1871.

7014. Schober K., Sigmund Freiherr v. Herberstein, Hist. Bibl. f. d. Jugend, Wien 1878.

7015. Bauer, Żurn. nar. prośw. 1870 Nr. 3.

Zob. Nr. 5279.

7016. Faber Joannes, Moscovitarum religio, 1. ed. Basilea 1541; 2. ed. Starczewski, SS. rr. ruth. I.

7017. Jovius P., Moschovia, Basileae 1561 (niem. przekład p. t. Die moscov. Chronica, Francof. 1576).

7018. Jovius P., Historiarum sui temporis libri XLV. (1498–1513, 1521–1527), 1. ed. Flor. 1548 (wiele wydań i tłómaczeń).

7019. Jovius P., Illustrium virorum vitae, Flor. 1549; — Tenże, Elegia clarorum virorum, Ven. 1546.

7020. Dwa kalend. pol. na rok 1528 i 1529, op. Celichowski Z., Warta 1874—1875, Odb., Poznań 1874.

7021. Zaborowski S., De Coelibatu, Crac. 1528 DS., *zob.* Nr. 6966.

7022. **Grunau S.** (do 152), Preussische Chronik, hrsg. I. von M. Perlbach, II. Philippi, III. Wagner P., Leipzig 1876 (Die preuss. Geschichtsschr. des XVI. u. XVII. Jahrh.).

R: Perlbach M., Kwart. hist. 1890.

7023. Tettau, Die Glaubwürdigkeit d. Chronik des Simon Grunau, Beitr. z. Kunde Preuss. N. F. 1837 I.

7024. Thiel A., De Thomae Treteri historiae Warmiensis fontibus quaeque imprimis ipsi cum Simone Grunavio ratio intercedat, Brunsbergae 1869.

R: Krosta Fr., Altpr. Monatschrift VI.

7025. Łukaszewicz X. M., Kronika Jarosława i archiwa królewieckie, Bibl. warsz. 1856 III. (Por. Zeissberg, Poln. Geschichtsschreiber str. 41 nota 6).

7026. Dantiscus Joannes, De nostrorum temporum calamitate Sylva, Bonon. 1529, 1530 DS.

7027. **Dantiscus J.**, Victoria moldavica, Lovanii 1531, 1574 DS. (także: Opus histor., Basilea 1541); — Epistola de Victoria Sig. I., Pistorii Pol. Hist. Cor. II.

7028. Dantiscus J., La grande victoire du roy de Pologne contre vayevode duc de Muldavie, 1. ed. Aug. 1531, (przekł. z łac.) Paryż 1531, Autogr. w Paryżu 1880.

7029. Sacharinus Stanisl., Descriptio cert. cum Petro pal. Mold., b. m. dr. 1531 (1535); — Parmenius L., De triumpho ad Obertinum 1531; — Cricius A., Threnodia Valachiae, Crac. 1531 (DS.), *zob.* Nr. 2765.

7030. Hegendorfinus, Encomium terrae Polon., Crac. 1530.

7031. Cricius A., Oratio in postul. Sig. Aug., Crac. 1530.

7032. **Łaski Jan** († 1531), Zeissberg H., Łaski Joannes Erzbischof von Gnesen und sein Testament, Sitzungsberichte der Wiener Akad. LXXVII., Odb.; Wien 1875.

R: Maurer R., Przew. nauk. lit 1875.

7033. Strucius, Lasci archiepiscopi Epicedium, Crac. 1531 DS.

7034. **Frank Sebastian**, Cronica der Türken, Augsburg 1530, Nürnberg 1530 (wiele wydań w XVI. w.) DS.

7035. Cario Joachim, Chronica fleissig zusammengezogen meniglick nützlich zu lesen, Wittemb. 1532, Nürnb. 1547 (Cont. J. Funk ad 1566); tłóm. łac.: Bon. 1537, Paris 1548 (Cont. do 1547) DS.

7036. Pribenius Vinc., De origine Slavorum, Venet. 1532 DS.

7037. Wicelius Georg, De doctrina et mor. sectae Luther., edd. Cervus, Crac. 1532; — Vio Th., Adversus Luther. Opuscula, Crac. 1534 (DS.).

7038. Hegendorfinus, De educandis puer. nob., Crac. 1533; — Tenże, Leges et instit. novae acad. posnaniensis 1522 (*Inne dzieła por.* **E.** *Wiek XVI, Spis alfab.*); — Troper And., Oratio ad pubem studiosam polonam, Crac. 1532 (DS.).

7039. Glareanus, De geographia, Friburg 1533, 1538, 1543, 1551 DS.

7040. **Nestora** kontynuacya do r. 1534, Sofijskaja wtoraja lietopis 1392—1534, Poln. Sobr. VI.; Ogławenije wtoroj połowiny litopisi woskresienskoje, tamże VIII., *zob.* Nr. 6188.

7041. **Wapowski Bernard** z Rachtamowic (* 1450 † 1535), Dzieje Korony polskiej i W. ks. litewskiego od r. 1380 do 1535 ze świeżo odkrytego spółczesnego rękopismu, z języka łacińskiego na ojczysty przetłumaczył, przypisami objaśnił, poczet rzeczy i osób dodał Mikołaj Malinowski, t. 4 (wyszły I.—III. od r. 1386—1463), Wilno 1847—49.

R: Baliński M., Bibl. warsz. 1847 I.; Kostrowicc, Tyg. petersb. 1847 XXXV.; Wilkoński Aug., Dzwon literacki, Warsz. 1846—7, oddz. I. t. III.

7042. Wapowski B., Chronicorum Bern. Vapovii pars posterior 1480—1535, ed. Szujski J., SS. rr. polon., Kraków 1874 II.

R: Pułaski K., Bibl. warsz. 1874 IV.; Hirschberg *zob.* Nr. 7048

7043. Wapowski B., Fragmentum Sigism. Reg. Pol. res gestas Cromeri descrip. posteriores continuans, Coloniae 1589 (Cromeri Polonia).

7044. Wapowski B., Oratio c. Serenissimo D. Sig. I. in reditu ex Lithuania, Crac. 1523 DS.

7045. Der Wapowski-Brief des Coppernicus und Werners Tractat über die Praecision, hrsg. v. Günther, Mitth. des Coppernicus Vereins für Wiss. u. Kunst zu Thorn 1880 II. Heft.

7046. Wapowski Bernard, Ossol. Wiad. hist. kryt. I.; O kronice polskiej Wapowskiego, Pam. warsz. Bentkowskiego 1818.

7047. Schmitt H., O Bernardzie Wapowskim i jego kronice, Dz. lit. 1870.

7048. **Hirschberg A.**, Kronika Bernarda Wapowskiego, Ruch lit. 1874—1875.

7049. **Lukas St.**, Rozbiór podługoszowej części kroniki B. Wapowskiego, Roz. fil. histor. akad. um. krak. 1879—1880 X.—XII., Odb., Kraków 1880.

R: Finkel L., Bernard Wapowski, Przew. nauk. lit 1880.

7050. Lukas St., O rzekomej wyprawie na Turka r. 1497, przyczynek do dziejów Jana Olbrachta i do ocenienia kroniki B. Wapowskiego, Album młodzieży polskiej pośw. J. I. Kraszewskiemu, Odb., Lwów 1879.

7051. **Finkel L.**, Marcin Kromer, Kraków 1843 (Wapowski Bernard, Dod.).

7052. Carmina et scripta gratulatoria in nuptias Joachimi d. Brandeburg c. Hedviga, filia Sigismundi Reg. Pol. 1535 (Por. **E.** 1535: Koźmin).

7053. Polidamus Val., Historia de rebus gestis Bohemorum, Crac. 1535 (Por. **E.** wiek XVI.: Spis alfab.).

7054. **Tomicki P.** († 1535), *zob.* Acta Tomiciana Nr. 6905.

7055. Ossoliński M., Piotr Tomicki, Wiad. hist. kryt. I.

7056. Cricius A., Epitaphium Petri Tomicki, Crac. 1535; — Libanus Jos., Tomicii obitum, Crac. 1535; — Wrandt M., Elegia in obitum P. Tomicii, Crac. 1535, 1537; — Franconius, P. T. Epitaphium 1587; — Dantiscus, Epitaphia Tomicio, Crac. 1538 (DS.).

7057. Diarium domestici Petri Tomicki 1532—1536, wyd. Kętrzyński W., MM. P. V.

7058. **Johannis de Komorowo** († 1536), Tractatus cronice fratrum minorum obseruancie a tempore constanciensis concilii et specialiter de provincia polonia (ad 1503), hrsg. v. Zeissberg H., Archiv f. öst. Gesch. XLIX., Odb., Wien 1873; 2. ed. Joannis de Komorowo, Memoriale ordinis fratrum minorum, wyd. Liske X. i Lorkiewicz A. (do 1536, Cont. do 1614), MM. Pol. V.

R: X. L., Sybels H. Z. XXXI.; K Emil, Przew. nauk. lit. 1874 (1. ed.); Bostel F., Kwart. histor. 1887; Götting. Gelehrte Anz 1886 str. 944; Aten. 1887 I.; — Por. Liske X., Erklärung zur Ausgabe des Memoriale Joan. de Komorowo, Hist Jahrb. 1889 X.

Zob. Nr. 5809 i 6411.

7059. (Odrowąż Stan. i Łaski Stan.), Dalmati Dialogus de asiana diaeta, h. e. de comitiis Petricoviae habitis 1536 DS., *zob.* Nr. 2733.

7060. Narratio fundationis monasterii Montis Calvi Fratr. Ord. S. Benedicti, Crac. 1536; Powieść rzeczy istej o założeniu klasztoru na Łysej Górze, b. w. m. i r. 1540; Stanislaus, Historia imag. Częstochov., Crac. 1537; Valerianus, Historia crucis Christi in Lublin, Crac. 1537 (DS.).

7061. **Critii Andreae** († 1537) Carmina, ed. Casimirus Morawski (Corpus poëtarum Poloniae), Crac. 1888.

R: Jezieniecki M., Kwart. hist. 1889.

7062. Węclewski Z., O poezyach Krzyckiego, Pam. akad. um. 1874 I.; Droba, Prz. pol. 1879.

7063. **Conciones** in maximo totius regni Poloniae conventu apud Leopolim de republica habitae a. d. 1537, wyd. Kętrzyński W., SS. rr. polon. IV., Odb., Kraków 1877 (wydawca sądzi, że autorem jest St. Górski), *zob.* Nr. 2509.

R: Zakrzewski W., Prz. kryt. 1877.

7064. Liske X., O autorze Conciones (przeciw Kętrzyńskiemu), Pam. zjazdu J. Długosza, SS. rr. pol. VI.

7065. **Bostel F.**, Orzechowski czy czy Górski? Kwart. hist. 1887.

7066. **Korzeniowski J.**, O autorach Żywotu Piotra Kmity i opisu kokoszej wojny, Pam. filol. i filoz.-hist. ak. VI., Odb., Kraków 1887.

R: Finkel L., Kwart. hist. 1888.

7067. Kętrzyński W., Stanisław Górski, Prz. powsz. 1890 III.

7068. **Michajło Litwin**, Quaedam ad Lituaniam pertinentia ex fragmentis Michaelonis Litvani (fragmenty), Basilea 1615, Resp. Elzevir. 1642 (Por. Lelewela Dziejopisarstwo polskie, Polska, dzieje i rzeczy I. str. 10).

7069. Agricola G., De bello adv. Turcas, Basil. 1538; — Frankonius M., Ad Pol. regni proc. concord. declam., Crac. 1838; — Knobelsdorf E., De bello turcico, carm., Vittenb. 1539 (DS.).

7070. Italicius Zachariae Stanisl., Descriptio duorum certaminum Sigismundi cum Petro palatino Moldaviae (1538?) (**E.** b. r.).

7071. Chroscevski, In mort m Joannis de ducibus Lithuaniae ep. Posn., Lips. 1538; Frankonius, Toż, 1538 (DS.).

7072. Farkas And. (Lupus), Cronica de introductione Scytarum in Ungariam, Cracoviae 1538.

7073. Ad quarelam mercator. Cracov. responsum de mercatura 1539 DS.

7074. Aichler Stan., Epithal. Isabellae, Crac. 1539; — Bariensis F., De felici connubio epistola, Crac. 1539; — Klerik Stan., Na wesele, Kraków 1539; — Marszewski Seb., Epithalamium 1539; — Tenże, De ludis equestribus in nuptiis Is. et Joan., carm., Crac. 1539; — Szamotulski, In nuptiis, Crac. 1539; — Wrandl Mich., Epithalamium, Crac. 1539; — Szamotulski W., In nativ. Sigism. filii Regis Joannis et Isab., Crac. 1540; — Marszewski Seb., In ser. hungar. Regem Joann. I. obitum, Crac. (1540?) (DS.).

Zob. Nr. 2748.

7075. **(Annales)** Rocznik Kaspra Perzyńskiego 1410—1540, wyd. Bielowski A., MM. Pol. III.

7076. **Kronika** 1507—1541 spisana z rkp.. Wójcicki, Bibl. star. pisarzy III.

7077. **Prodołżenje** lietopisi po woskresienskomu spisku 1354–1541, Połn. Sobran. VIII., *zob.* Nr. 7077.

7078. **Stella Martinus,** De Turcarum in regno Hung. successibus 1543–44, SS. rr. hung. 1600; 2. ed. Schwandtner, SS. rr. hung.

Modrzewski A., De poena homicidii, zob. Nr. 7136.

7079. Franconius Mat., Oratio ad Christiani orbis principes contra Turcas. Crac. 1541, 1542; — Tenże, Ad proceres Hungariae pro tuenda patria contra Turcas, Crac. 1542; — Tenże, Epistola de perfidia Turcarum, Crac. 1542; — Hillebrand Mich., Die erste christl. weise wider den Türcken, Crockaw 1542; — Janicius Cl., De bello adversus Turcas suscipiendo oratio, Crac. 1543, *zob.* Nr. 7088; — Langus J., De bello Turc. decernendo, Crac. 1543; — Lubelczyk A., Arma spiritualia contra Turcas 1543; — Marszewski Seb., Ad equites pol. de bello Turcis inf., Crac. 1543; — Przyłuski Jak., Ad equites pol. pro turc. bellum, Cracoviae 1541 (DS.).

7080. Orzechowski S., De bello adv. Turcas suscip., Crac. 1543 (3 ed.), Bas. 1551, Vien. 1662; — Tenże, Ad Sigis., Turcica secunda, Crac. 1544 (Turcicae duae 1594); — Orzechowski S., O ruszeniu ziemie przeciw Thurkom, Kraków 1543; — Oksza, Na Turka, przekł. Januszowskiego 1590 (Turcyki, wyd. Bibl. pol. Turowskiego, *zob.* Nr. 5987); — Oration an Sigis. die Krügsrüstung w. Türcken, b. m. dr. (2 ed.) 1544 (DS.), *zob.* Nr. 7163.

Zob. Nr. 2772.

7081. **Rey M., Krótka rozprawa między panem, woytem i plebanem, Kraków 1543 DS.**

7082. **Beschreibung** des Einzugs zu Krakau als Elisabeth eingebelet werden, 1543; — Beschreibung der Hochzeit Sig. August mit Elisabeth, b. w. m. 1544; — Cernota Christophorus, Apparatus nuptiarum Sig. Augusti, Venetiis 1543; — Franconius, Epithalamion, Crac. 1543; — Janicius C., Epithal., Crac. 1543; — Langus J., In nuptias, Cr. 1543; — Reisacher Bart., Epithal., Viennae 1543 (**E.** VIII.); — Roysius, De apparatu, Crac. 1543; — Sabinus Georg, De nupciis, Crac. 1543; — Szamotulski Vences., In nuptiis, Crac. 1543; — Ticzinensis, In nuptias, Crac. 1543; — Vrancius Ant., Gratulatio 1543 (DS.); — Johannicius G., Panegyrici nuptiales Sigismundi Augusti, Cracov. 1605.

7083. Waga A., Wiadomość bibliogr. o dziełku niemieckiem, zawierającem szczegóły o weselu Zyg. Aug. w Krakowie 1543, Bibl. warsz. 1848 III.; — Przezdziecki, Jagiellonki I., *zob.* Nr. 2777—2778.

7084. Costensis Mat., Cohortatio sarmat. Eccl. ad antiquae religionis observ. (i Bogarodzica z komment.), Crac. 1543 DS.

7085. **Franconius, Declamatio de peste, qua a. 1543 Crac. afflig., Crac. 1543, 1545.**

7086. **Willichius Jodocus, De salinis crac. observatio, Crac. 1543 DS.**

7087. **Kopernik M.** († 1543). Hipler F., Die Biografen des Nicolaus Kopernikus, Wien 1873, *zob.* Nr. 2449.

7088. **Janicki Clem.** († 1543), Vitae regum Pol., Antverp. 1563, Crac. 1565, 1566, 1568, 1573, 1574, 1575, 1605, Dantisci 1621, (p. t. Chronicon) Crac. 1631, 1634, Stendal 1670 (DS.), także: Pistorii Pol. Hist. Cor. II.; — Janicki Kl., Icones książąt, Krak. 1605; — Tenże, Vitae archiep. gnesn., ed. Trzecieski, Crac. 1574 (Inne poezye, por. **E.** wiek XVI.: Spis alfab. i pod r. 1538, 1542, 1543; Przełożył Syrokomla w I. t. Przekłady poetów pol. łac., Wilno 1851; Wszystkie utwory wyd. Ćwikliński L. w Corpus poetarum Poloniae, *zob.* Nr. 7061), *zob.* Nr. 7079.

7089. **Proboszczowicz Piotr, Przejrzenie przygód światowych na r. 1511, Kraków 1544 (toż na r. 1547).**

7090. (Noty) Do lat 1511–1544, Z rękop. Czackiego, Grab., Oj. Sp. I.

7091. **Pannoniae luctus, quo principum aliquot virorum funesti casus deplorantur, Cracov. 1544 impressus, Viennae 1798.**

7092. Orichovius Stan., Baptis. Ruthenorum, Crac. 1544, *zob.* Nr. 7163.

7093. Lubelczyk A., Baptismus Armenorum, Crac. 1544 DS.

7094. **Die mittlere** Chronik v. Oliva 1356–1545, SS. rr. pruss. V., *zob.* Nr. 6495.

7095. **Elżbieta** królowa († 1545), Carmen funebre. Crac. 1545; — Epicedia de morte, Pragae 1545; — Franconius M., Oratio in obitum, Crac. 1545; — Langus J., In divam princ. Elisab., Crac. 1545; — Leander Joh., Epicedion, Viennae 1545 (**E.** VIII.); — Nauseas Frid., Concio funebris, Viennae 1545; — Przyłuski Jak., Funebre carmen, Crac. 1545; — Szamotulski Vence., In funere, Crac. 1545; — Ticzinensis G., Ad Sig. R. Pol. in fun. Elisabethae, Crac. 1545; — Holtorpius Bern. Epicedion, Regiomonti 1546 (DS.).

Decius Jodocus († 1545), zob. Nr. 6957.

7096. Andronicus Tranquillus Dalmata, Ad optimates pol. admon., Crac. 1545, 1584, *zob.* Nr. 7059.

7097. **Rapagelan, De ecclesia eiusque notis, Regiomonti 1545; Katechismus in preuss. Sprache (po niem. i staroprusku), Królewiec (2 ed.) 1545 (DS.).**

7098. Orzechowski St., Pro eccl. Chr. ad Sam. Maciejowski et Jac. Prilusius ad M. Luther, ad consor. hort., Crac. 1546; — Tenże, Ecclesiae contra M. Luther defensio, Crac.

1546; — Prilusius J., Carmen hort. ad M. Lutherum, Crac. 1546 (DS.).

7099. **Stancarus Franc.**, Ex serie vel historia mundi, tractatus de decem captivitatibus Judaeorum, Venet. 1543; — Tenże, Opera nuova della reformazione, Basil. 1547; — Tenże, Conciliacio quorundam locorum scripturae (Epist. Jacobi ?) 1547 (DS.).

7100. **Seklucyan Jan**, Wyznanie wiary (około 1540—1541); — Tenże, Katechizm, Królewiec (1547—1568) [Tenże, Oeconomia czyli gospodarstwo 1546, przedruk *zob.* Nr. 6603].

7101. **Lasko J.**, Defensio verae doctrinae de Chr. incarn., Bonae 1535; — Tenże, De fug. pap. illicit. sacris 1546 (DS.).

7102. Modrevius A., Oratio de legatis ad concilium, Crac. 1546; — Tenże, Ad populum querela, *zob.* Nr. 7136.

7103. **Annales** Mansionariorum Cracoviensium 1138—1547, wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. V.

7104. **Spominki** pilzneńskie 1486—1548, wyd. Bielowski A., MM. Pol. III.

7105. Dantiscus J. († 1548), Vita Joannis Dantisci, ed. Joan. Ern. Schmied, Gedani 1693; 2. ed. Preuss. Lieferung I., *zob.* Nr. 4678, 5999; — Knobelsdorf, Epicedion 1548 DS.

7106. **Sigismundus I.** († 1548), Kromer, Oratio in fun. Sig. I., Crac. 1548, Mogunt. 1550, 1558, 1568, 1582, Polonia 1589 (DS.); Pistorii Corpus III.; — Kromera mowa na pogrzebie Zygm. I. w całn. wyimkach, Pam. krak. 1830 II.; — Maciejowski S., Sermo in fun. Sig., Crac. 1548; — Maciejovius et Cromerus, De Sig. I. paneg. funebr., Moguntiae 1550; — Maciejowski, Ein Epistel v. Sig. I., Mogun. 1551; — Orzechowski St., Funebris oratio Sigism., Crac. 1548, Venet. 1548 (DS.), Cracoviae 1668, Pistorii Corpus III.

7107. Franconius M., Nachr. vom tödlichen Abgang Sig. I., Krak. 1548; Tenże, Oratio in mortem Sigism., Crac. 1548; Gundelius, In mortem Sig., Crac. 1548; Knobelsdorf, Pol. Sig I. epicedion, Crac 1548; Lang Joan., In obitum Sig. I., Crac. 1548; Phaedrus Sig., Epiced. in mortem Sig. I. Aug. Vind. 1548; Prilusius Jak., Epitaphia divo Sig., Crac. 1548; Royzius, Hist. funebris in obitu Sig., Crac. 1578; Ticzinensis Georg, Ad Sig. Aug. in fun. Sig. I., Crac. 1548; Tricesius A., El. in mortem Sig. I., Crac. 1548; Wolski Marc., Oratio in fun. Sig I. (druk?) 1548; Faletus Hier., Orationes in fun. Sig. I., Ven. 1558 (DS.).

7108. Starowolski Sz., De rebus Sig. I., Crac. 1616, *zob. Wiek XVII.*

Zob. Opracowania.

7109. **Georgiewicz**, Disputationis cum Turca descrip., Crac. 1548; — Tenże, Rozmowa z Turczynem o wierze, Kraków 1548; — Tenże, Prognoma in praesagium Musulm., Crac. (1551); — Tenże, Wieszczba tureckich obrzezańców, b. m. i r. (przekład Prognoma) 1548; — Tenże, Libellus res Turcarum tradens, Roma 1552; — Tenże, De turc. moribus, Lugd. Batav. 1553 (może 1555?), 1558, Paris 1566, Lugd. 1578; — Tenże, Türckenbüchlein, übers. v. Joh. Zschorn, Strasburg 1558; — Tenże, De origine Turcarum, Vitenbergae 1560, 1562, 1580, 1592; — Tenże, Erzehlung der Türck. Kayser mit Vorr. Melanchton, Wittenberg 1560 (DS.).

Górski St., Acta Tomiciana, zob. Nr. 6905.

7110. **Freibergk Joh.**, Preussische Chronik (bis 1548 mit Notizen bis 1571), hrsg. v. Meckelburg A., N. preuss. Prov. Blätter I.—VI., Odb., Königsberg 1848.

Zob. Nr. 5870, 5871.

7111. Łaski H., Innocentia Alberti I. exposita 1548 DS.

7112. Chronik der Stadtschreiber von Posen 1389—1752 (najwięcej zapisek 1535 do 1625), hrsg. v. Warschauer A., Ztschr. d. Gesell. f. Provinz Posen, Odb., Posen 1888.

R: Bostel F., Kwart hist. 1889; K. L., Lit. Centralbl. 1888 Nr. 50; Perlbach, Deutsche Lit.-Zeit. 1889.

Chwalczewski St., zob. Nr. 7221.

7113. Zapiski Litwina, sługi i wychowańca Zyg. Aug., Bibl. Ossol. 1868 XI.

7114. Próbki dowcipnisiów XVI. wieku (o Zygm. Aug., o Barbarze, opis ogrodu wileńskiego 1550, o Bonie), Narbutt, Dzieje Litwy IX.

7115. Nieznane polskie i łacińskie wiersze politycznej treści 1548—1551, wydał Korzeniowski J., Pam. słuch. uniw. krak. 1886.

R: Chmielowski P., Ateneum 1886 II, (p. t. Czy to nie wiersze Reja?).

7116. Narzekanie smutnej matki Korony Pol. przez Seklucyana, Królewiec 1549 DS.

7117. Hosius Stan., Verae Christ. doctr. prop., Antverp. 1549; — Lwowczyk Jan, De matrimonio neque licito neque valido inter haer. et cath. 1549; — Szczodrkowicz Stan., Rozmowa przeciw Luteranom, Kraków 1549; — Cosmius J., Epistola ad concionatores, Crac. 1549 (DS.).

7118. Lasco J., De sacr. eccl. brevis tractatio, Londini 1549, 1550.

Orzechowski S., Epistola de coelibatu, zob. Nr. 7163.

7119. **Łaski Stan.** (wda sieradzki † 1550), Prace naukowe i dyplomatyczne, wydane z rękop. Muzeum wileńskiego, z przedmową Mikołaja Malinowskiego, z dod. dzieł Jana Tarnowskiego, Wilno 1864.

R: Adamowicz A, Bibl. warsz. 1866 I.

7120. **Rocznik** Stanisława Naropińskiego 996—1550, wyd. Bielowski A., MM. Pol. III.

7121. Bernard Pretwicz i jego apologia na sejmie 1550 r., spisał Lubomirski J. T., Bibl. warsz. 1866 III.

7122. Appachanie (czy z Napachania Ant.?), An licet Regi Sig. Aug. incorpor. Ducat. Lithuan. (?) 1550 (DS.).

7123. Oratio de inauguratione Barbarae Reg., Crac. 1550; — Sylvius Const., Comment. regiae pompae in coron. Barbarae, Crac. 1550 (DS.).

7124. Sabinus G., De nuptiis Alberti Marchion., Regiom. 1550 DS.

7125. Hochmeisterthum des teutsch. Ordens in Preussen 1550 DS.

7126. **Maciejowski S.** († 1550), Lang J., In obitum M., Crac. 1550; — Roysius, Naenia in fun. M., Crac. 1550 (DS.).

7127. **Barbara Regina** († 1551), Narzekanje królowej na nyeszcześcye po śmierci, Krak. 1551; — Royzius P., Ad inclyt. Sig. Aug. carmen cons., Crac. 1551; — Ticzinensis, Oratio inter exequiarum solemnia reginae Barbarae, Rom. 1551 (DS.); — Napis nad grobem zacnej królowej Barbary Radziwiłłówny, niegdy będącej królowej polskiej, Kraków 1558 (z pierwodruku wznowiła r. 1880 w Warszawie Urszula Przyborowska).

7128. **Horner T.**, Livoniae historia in compendium ex annalibus contracta, 1. ed. Regiomont. 1551; 2. ed. Wittenberg 1562; 3. ed. cura Bergmanni, Ruinae 1802; 4. ed. Napiersky, SS. rr. Livon. II.

7129. **Maeletius Joann.**, Libellus de sacrificiis et idolatr. veterum Borussorum, 1. ed. jako dod. do Hornera Livoniae hist. 1551, 1562; 2. ed. popr. przez Hieronima Melecyusza (Regiom.) 1563; 3. ed. p. t. (Oderborn) Paul, De Russorum religione, Et J. Melotis, De sacrific. Borussorum, s. loco (Rostochii) 1582; 4. ed. Guagnini, Rr. pol.: 5. ed. Chytraei Epist., Hannoviae 1614; 6. ed. Respubl. Mosc., Lugd. Batav. 1630; 7. ed. Acta Borussiae II.; 8. ed. SS. rr. Livon. II.

7130. Maeletius Hier., Beschreibung der Sudawen auff Samlandt sammt Ceremonien (Królewiec), b. w. r. (E. D. VIII.).

7131. **Sembrzycki J.**, Die Lycker Erzpriester Johannes und Hieronymus Maletius u. d. ersten Brief De sacrificiis et idolatria Borussorum, eine Quelle für Ostlitauen (Odb. z Altpreuss. Monatsch.), Król. 1888.

R: Perlbach, Kwart. hist. 1890.

7132. Aurifaber And., Succini historia, Königsb. 1551 DS.

7133. **Modrzewski A. Frycz** († ok. 1569), Commentariorum de republica emendanda libri, Crac. 1551, Basil. 1554, 1559 (DS.).

7134. Modrzewski, O poprawie Rzeczypospol., ksiąg czworo, tł. C. Bazylik, z przedmowami Wolana i Budnego, Łosk 1577; 2. ed. Wilno 1770; 3. ed. Bibl. polska Turowskiego, Przemyśl 1857; 4. ed. Bibliot. mrówki. Lwów 1882 (t. 156—160).

7135. Modrzewski, Von Verbess. des gem. Nütz, V. Bücher, Basil. 1557 DS.

7136. Modrzewius Andr., Lascius sive de poena homicidii, Crac. 1543; — Tenże, Ad archiepiscopos, episc., presb., Oratio III., De poena homicidii, Crac. 1545; — Tenże, Ad senatum, Crac. 1545; — Tenże, Ad Sigism. I. de contemptione legis 1546; — Tenże, Ad populum plebemque polonam 1546 (DS.).

7137. Modrzewski A., Dialogi de utraque specie coenae 1550; — Tenże, Narratio historica, quae per Stancarum iam denuo in Pinczovia sunt acta, Pinczoviae 1561; — Tenże, Narratio simplex rei novae, Pinczoviae 1561; — Tenże, Orichovius sive depulsio calumniarum, s. l. 1562—1563 (DS.).

7138. De Primatu Papae (Modrzewski ?), Pińczów 1558 DS.

7139. J. Karłowicz, Rękopis hiszpańskiego przekładu księgi o wojnie A. Fr. Modrzewskiego, Prace filologiczne, Warszawa 1885 tom I. zesz. I. 159—161.

7140. Wiad. o życiu Modrzewskiego, Tyg. wileński 1816; Ossolinski, Wiad. hist. kryt. t. IV.; Szaniawski X., Posiedzenie król. warsz. uniwers., Warsz. 1819; Przyj. ludu, Leszno 1842 IX.

7141. Nowicki Stef., A. Frycz Modrzewski, Gazeta codzienna 1856, Odb., War. 1857.

7142. **Małecki A.**, Modrzewski And. Frycz, Bibl. Ossol., Lwów 1864.

7143. Łoziński Br. Słowo za Modrzewskim, Przew. nauk. lit. 1875.

7144. Knapiński. And. Frycz Modrzewski jako teolog (z encyklopedyi kościelnej t. XIV.), Warsz. 1881.

R: A. R., Niwa 1882.

7145. **Dylewski E.**, Frycz Modrzewski i najświeższa ocena jego działalności, rzecz hist.-kryt., War. 1881; — Tenże, Andriej Fricz Modrzewskij, polskij politiczeskij pisatiel epochi rieformacii, czast I., Warsz. 1883.

R: Jasieńczyk, Prz. powsz. 1884 III.; Prawda 1882 Nr. 6, 1883 Nr. 10.

7146. **Tarnowski St**, Frycz Modrzewski, O poprawie Rzeczypospolitej, Przegl. P. R. 1868 IV.; Studya, *zob.* Nr. 6877.

7147. **Maricius Simon**, De scholis seu Academiis, Crac. 1551.

7148. Jeżowski M., Wiadomość o życiu i pismach Szymona Maryckiego

z Pilzna, Progr. szkoły na Żeliborzu w Warszawie 1825; — Lewicki J. Progr. gimn., Przemyśl 1885; Tarnowski St., Studya, *zob.* Nr. 6877.

7149. **Kmita Piotr** († 1551), Vita add. Ann. Orichovii in Joannis Dlugossi historiae libri XIII., *zob.* Nr. 5968 i 7163; 2. ed. Orzechowski St. (?), Annales ad vitam Pet. Kmitae, Lipsiae 1742; — Dersznyak, Ep. Petri Cmitae, Crac. 1553 DS.

7150. Gołębiowski S., Wiadomości do życia Jana Tarnowskiego i Piotra Kmity, Bibl. war. 1852 IV.; — Wójcicki K., tamże 1865 II.

7151. **Korzeniowski J.**, O autorach żywotu Piotra Kmity, *zob.* Nr. 7066.

R: Przegl. pol. 1887 IV.; Przegl. powsz. 1888 III.

Kromer M., Rozmowa dworzanina z mnichem, zob. Nr. 7188.

7152. **Bielski Marcin** († 1575), Kronika świata, Kraków 1551, 1554, 1562, 1564, 1582.

7153. Bielski M., Żywoty filosofów, Kraków 1535.

7154. Bielski M., Sprawa ryc., Krak. 1569; — Tenże, Sejm niewieści, Krak. 1586, 1595 (także Wójcicki, Arch. dom., War. 1865); — Tenże, Sen majowy pod gajem, Krak. 1586; — Tenże, Rozmowa proroków, Krak. 1587 (DS.).

Kronika polska, zob. Joachim Bielski pod Nr. 7592.

7155. O drugiej edycyi Kroniki świata Bielskiego Marc., Pam. warsz. Bentkowskiego 1821; Jireczek J., Chronograf Vrchobreznickij, Praga 1879 (o tłóm. serbskiem z r. 1650).

7156. Wisłocki Wład., Dwie rzadkości bibliograficzne Mar. Bielskiego: Sen majowy jednego pustelnika, Rozmowa dwu baranów o jednej głowie, Przew. nauk. lit. 1873, Odb., Lwów 1873.

7157. Bielscy Marcin i Joachim, Ossol., Wiad. hist. kryt. t. I: Marcin Bielski, Tyg. pol., Poznań 1840 III; Przegl. warsz. 1841 t. I: Życiorysy znakomitych ludzi, Wójcicki, Warsz. 1849—1850 I.

7158. Sobieszczański, O Bielskich (z wizerunkiem Marcina), Album liter. Wójcickiego 1849; — Tenże, Bielski M., Tyg. ill. 1861.

7159. **Pawiński A.**, Marcin Bielski przed sądem królewskim w Piotrkowie, Bibl. warsz. 1872; — Tenże, O Marcinie Bielskim nowe szczegóły, Tyg. ill. 1880.

7160. **Wisłocki W.**, Gwalter Burlej i Marcin Bielski, Roz. fil. hist. ak. VI. Odb., Kraków 1878; — Tenże, Wisna-Wistka, św. Floryan, ks. dr. Wyszuka i Marcin Bielski, Prz. pow. 1889 I.

7161. **Dubravius Jan**, Historia regum Bohemiae, Postrannae 1552, Hanov. 1602.

7162. Otrywok lietopisi po woskresenskomu Nowoierusalimskomu spisku 1445—1552, Poł. Sobr. VI.

7163. **Orzechowski St.** († 1567), Annales Poloniae (1548—1552), Dobromil 1611; 2. ed. Gedani 1643; 3. ed. Gedani 1696; 4. ed. Dlugossi Historiae libri XIII., 1712, *zob.* Nr. 5968; 5. ed. Annales secundum codicem gymn. R. Thorunensis, ed. Comes T. Działyński, Posnaniae 1854.

Zob. Nr. 7063.

7164. Orzechowski Stan., Kronika przez Zygm. Alex. Włyńskiego przetłóm. z łac., Kraków 1767; 2. ed. Warsz. 1805, Wybór pisarzy polskich, *zob.* Nr. 5971; 3. ed. p. t. Dzieła, Wrocław 1826, *zob.* Nr. 7169; 4. ed. Bibl. polska Turowskiego 1856 (Taż sama ed. z datą: Ostrowo 1860).

Turcicae, zob. Nr. 7080.

Funebris oratio Sigismundi I., zob. Nr. 7107.

Żywot Jana Tarnowskiego, zob. Nr. 7231.

Panegyricus nuptialis Sigism. Aug., zob. Nr. 7176; Joannis Tarnovii, zob. Nr. 7231.

7165. Orzechowski, Fidelis subditus, Crac. 1584, Leopoli 1632, Crac. 1639, 1684, Vars. 1697, 1698, 1763; — Tenże, Ad Regem proceres in com., Vars. 1556, *zob.* Nr. 7204; — Tenże; Dyalog albo rozmowa około egzekucyi korony polskiej, *zob.* Nr. 7242; — Tenże, Quincunx, *zob.* Nr. 7242; — Tenże, Ziemianin, *zob.* Nr. 7252; — Tenże, Wizerunek utrapionej Rpltej, Dobromil 1612, 1616, 1629.

7166. Orichovius S., De lege coelibatus contra Siricium, Basil. 1549, 1551 (DS.); — Orzechowski Stan., Des berühmten St. Orzechowski Rede vom Cölibats-Gesetze, Rom 1783.

7167. Orzechowski St., Oratio pro ecclesia Christi, Crac. 1546; — Tenże, Baptismus Ruthenorum, *zob.* Nr. 7092; — Tenże, Diatribe contra calumn. ad And. Mietkicium, Crac. 1548; — Tenże, Conclusiones in haereticos, b. m. i r.; — Tenże, Ad Julium III. epistola, *zob.* Nr. 2864; — Tenże, Oratio ad Bernardum Bonioanem, Crac. 1561; — Tenże, Confesio habita a. 1561, *zob.* Nr. 7232; — Tenże, Chimaera sive de Stancari vita, *zob.* Nr. 7532; — Tenże, Ad Uchanscium Fricius, *zob.* Nr. 7103 i 7432; — Tenże, Dissertatio Laurent. Siradiensis, Crac. 1563, (Por. **E.** Wiek XVI., Spis alf.).

7168. Orzechowski St., Apocalipsis, Crac. 1626; 2. ed. Idea Apocaliptica, Vars. 1763 (Także: Suada latina Danejkowicza Ostrowskiego 1747); Tenże, Wielkiego Turka listy, Krak. 1628; Tenże, De institutione regia, Vars. 1696.

7169. Orzechowski St., Dzieła w niektórych przedmiotach pisane, tłum. Włyński Z. A., Wrocław 1826, t. 2.

Treść: I. Kroniki polskie od zgonu Zygmunta I., Mowy; II. Mowy, Wychwalnik weselny Zygm.

Aug. kr. pol.. Obrona za pogrzebem Zygm. Jagiellona, List M. Kromera do króla i Rycerstwa, Sen na jawie i biografia Orzechowskiego.

Zob. Nr. 2864, 2895, 2940, 2966, 2993.

7170. **Ossoliński J. M.**, Wiadomości historyczno-krytyczne, Kraków 1819–22.

7171. **Kubala L.**, Orzechowski Stanisław i wpływ jego na reformacyą, Lwów 1870.

R: Kraj. Kraków 1870 Nr 20–22.

7172. **Brandowski A.**, De Stanislai Oxii Orichovii Annalibus Polonicis, Commen. hist. phil., Berolini 1860.

7173. Tarnowski St., Studya z XVI. wieku, *zob.* Nr. 6877.

7174. **Münster Sebastian** (1489–1552), Cosmographia universalis, po niem. 1543, 1550, 1628, po łac. 1559 (wiele wydań).

7175. Zamysłowskij, Opisanije Litwy, Samogitii, Russii i Moskovii, Sebastiana Münstera (XVI. wěka) (ok. 1555), Żurn. min. nar. prośw. 1880, t. 211, str. 66—123.

7176. **Kurtze Beschreibung der Hochzeit** des Königs aus Polen, b. w. m. 1553; — Schroeterus, De nupciis Sig. Augusti et Cath., Crac. 1553; — Colosvarinus Em., De tercio matrim. Sig. Aug. oratio, Crac. 1553; — Langus J., In nupc. Sig. Aug., Crac. 1553; — Orzechowski Stan., Panegyrici nuptiales Sig. Aug., Crac. 1553 (DS.), 1605 [Uroczystość i obrzadki wesela Zygm. Aug. z Katarzyną (przekład Ossolińskiego), Bibl. Ossolińskich 1828 III.; Toż, Zbieracz liter. i polit. Józefa Mączyńskiego 1837 t. III.].

7177. Pieśń o weselu Najj. Zyg. Aug., Krak. 1553; Reichsacher Barth., Epith. Sig. Aug. et Cath., Vien. 1563; Royzius Pet., Ad proceres pol. de matrim. Regis, Crac. 1553; Tenże, De apparatu nupciarum, Crac. 1553 (DS.).

7178. **Fuggers** Ehrenspiegel. Jutrosiński M., De codice bibl. Vindob., qui inscriptus est Ehrenspiegel des Erzhauses Oesterreich a J. I. Fuggero a. 1555, Vratislaviae 1858 (Por. Ranke L., Zur Kritik neuerer Geschichtsschreiber).

7179. Schroeterus A., De fluvio Memelo permabili facto, Crac. 1553; — Tenże, Salinarum Vielicensium descriptio, Crac. 1553 (2 ed.), 1564 (DS.).

7180. **Kromer Marcin** († 1589), De origine et rebus gestis Polonorum libri XXX. (ad 1506), 1. ed. Basilea 1555; 2. ed. 1558; 3. ed. 1568 (zmieniona); 4. ed. Pistorii Hist. Pol. Corp. II.; 5. ed. Coloniae 1589 (p. t. Polonia) (DS.).

7181. Kromer Marcin, Kronika, na język polski przełoż. przez Marc. Błażowskiego, 1. ed. Kraków 1611; 2. ed. Fr. Bohomolec, Zbiór dziejopisów t. III., Warsz. 1767; 3. ed. Bibl. polska Turowskiego, Sanok 1857, 1868.

7182. Kromer M., Miternächtischen Völker Historien, übers. v. Pantaleon, Basil. 1562 DS.

7183. Cromer Martin, Anotable exemple at God's Vengeance uppon a murdering king (U. John Day) (o królu Popielu), b r (E. VII).

Kromer, Oratio in funere Sigismundi, zob. Nr. 7107.

7184. Kromer M., Polonia sive de situ et gente Polonorum, Col. 1577, 1578, Pistorii Pol. Hist. Cor. I., Col. 1589, 1594, Lugduni 1627, 1642, 1643 p. t. Respublica sive status Poloniae.

7185. Kromer M., Polska, czyli o położeniu, obyczajach, urzędach w Rpltej Polskiej, ksiąg II., przeł. Syrokomla, Wilno 1853.

R: Bartoszewicz J., Kromera Polska, przekład Kondratowicza, Bibl. warsz. 1855 I.

7186. Cromer Mart., Beschreibung des Königreich Polen, Leipzig, Danzig 1741.

7187. Secovius Nic., Regni Pol. brev. et comp. descriptio e Cromero, Neap. 1582 (po hiszp., Madrid 1588) DS.

7188. Cromerus Martinus, Sermo de tuenda dignitate, Crac. 1542; 2. ed. 1543; — Tenże, Epistola ad regem et proc. 1557, Paris 1564, Colon. 1589 (Toż po niem.: Sendbrieff an die künigl. Würde und die von der Landschaft der Kron. Pol., Ingolstadt 1558); — Tenże, O wierze i o nauce luterskiej rozmowa dworzanina z mnichem, Kraków 1553, 1554 (toż po łac.: De vera et falsa religione, Monachus 1561, 1568; po niem.: Von der falschen Religion 1560, Por. E. Wiek XVI.: Spis alf.); — Tenże, Apologia contra obtrectationes 1556; — Tenże, Orichovius sive de coniugio et coelibatu, Col. 1564 (DS.).

Zob. Nr. 2171, 2824, 2844, 2864, 2926, 2927, 2965, 3017.

7189. Ad vener. Mart. Cromerum Querela, Gedani 1552; Kromer, De tumultu Gedanensi lib. I., b. r. (E. Wiek XVI.) (DS.).

7190. O piśmie Kromera dotąd nieopisanem, Pam. warsz. Bentkowskiego 1819; Marcin Kromer, Przyj. ludu, Leszno 1835.

7191. Kętrzyński W., Marcin Kromer o indygienacie pruskim, przyczynek do narodowości M. Kopernika, Przew. nauk. lit. 1880.

7192. Siemieński L., Marcin Kromer, Tyg. illustr. 1862, Portrety liter. t. I.

7193. **Eichhorn**, Der ermländische Bischof Martin Cromer als Schriftsteller, Staatsmann und Kirchenfürst, Zeitschr. für die Gesch. u. Alterthumsk. Ermlands 1869 IV.

R: Lisko X., Marcin Kromer, biskup warmiński, dziejopis wieku XVI., Dz. pozn. 1869

Nr. 3—24; Dz. lit. 1869; Sybels H. Z. XXIII.; Powidaj, Prz. pol. 1869 I.—III.

7194. Walewski C., Marcin Kromer (głównie przerobił Eichhorna), Bibl. war. 1873 I.—II., Odb.. Warsz. 1874 (pomn. dokumentami).

R: A. P., Przew. nauk. lit. 1874; Prz. kryt. 1874—1875; X. L., Sybels H. Z. XXXVI.

7195. **Finkel L.**, Marcin Kromer, historyk polski XVI. w., Rozpr. hist. fil. akad. XVI., Odb., Krak. 1883.

R: B-n, Tyg. illustr. 1883; Mazanowski A., Ateneum 1884 I.; Prz. nauk. lit. 1883; Kuryer pozn. i Warta 1883 (lipiec).

7196. Hipler Fr., Die deutschen Predigten u. Katechesen der ermländischen Bischöfe, Hosius u. Kromer, Köln 1885.

R: X. L., Kwart. hist 1887.

7197. **Boemus J.**, Mores omnium gentium (Russia, Liv., Polonia), Lugduni 1555 DS. (wiele wydań).

7198. Niemojewski Jak., Epitalamion Luc. Gorca ac Elis., Ostrog 1555 DS., *zob.* Nr. 2878.

7199. Opisanie wyjęte z dawnego rękopismu wyjazdu królowej Bony, Nowy pam. warsz. 1802 V.

7200. Dyaryusz podróży Zofii Jagiellonki 1556 r., z rękop. ogł. Lipiński T., Bibl. war. 1847 I.

7201. **Bernarda Aldany**, generała, Wyprawa na Węgry w r. 1548- 1556, op. Rożański F., Prz. pol. 1882, Odb, Krak. 1882.

7202. **Lazias Wolf**, Rei contra Turcas gestae a. 1556 descriptio, Rr. hung. SS. 1600; Schwandtner, SS. rr. hung.; — Basilii Joannis Herold, Res contra Turcas 1556, tamże.

7203. **Lonicer Philipp.**, Chronicorum Turcicorum tomi tres et Callimachus, Hist. Vlad., Basil. 1556, Frankf. 1578, 1584 (DS.).

7204. Orichovius, Ad Regem, proceres etc. in com. Vars. 1556 DS.

7205. Elegia contra Lippomanum 1556; — In Aloj. Lipomanum, Liberii Crucis, Carm. etc. 1556.; — Trzyciecki A., De Lippomani ingressu, b. r. (1557) (DS.).

7206. Anzeigung (gründl.) und Erzelung eines Miracles A. Dzyergono Erz., Gnesen, datum Łowicz 1556 DS.

7207. **Otwinowski E.**, H. socynianin z Lesznika, Podróże i poselstwa polskie do Turcyi, a mianowicie: Podróż E. Otwinowskiego 1557 r., Jędrzeja Tarnowskiego komornika J. K. M. 1569 r. i poselstwo Piotra Zbarawskiego 1568 r., przygotowane do druku z rkp. przez Kraszewskiego J. I., Krak. 1860, *zob.* Nr. 2919.

7208. Barth Michał, Annaeberga libri tres, De Poloniae regibus disticha, Basilea 1557 DS.

7209. Lubelczyk J., Pieśń o niebezpieczeństwie, Cr. 1558; Pieśń o zimie 1557 n. ucz., Crac. 1561; Kurzer Bericht von d. hitzigen schweren Seuchen so in Preussen regieren, Königsberg, b. w. m. dr. 1557; Eine grausame Prophezeyung über Pollerland, Basil. 1557; Napomin. do chrześc. ludzy ziemie prusk., Królew. 1557; Nowiny, które się między Ces. a Pap. przy Belliano staly, b. m. dr. (Królewiec) 1557 (DS.).

7210. **Vergerius Paw.** (w Polsce 1556—7), Lac spirituale pro educandis pueris Nicol. Radivill et christ. religionis elem., Regiom. 1556; — Tenże, Dialogi quatuor de libro, quam Stan. Osius contra Brentium et Verge, b. m. dr. 1559 (DS.); — Briefwechsel zwischon Christof. Herzog v. Würtemberg und Vergerius, Tübingen 1875.

7211. **Sembrzycki J.**, Die Reise des Vergerius nach Polen, 1556—1558, Altpreuss. Monatschr. 1890 XXVII., Odb., Königsberg 1890.

7212. Wyznanie wiary Piotra Statoria (1559—1561), Ljubowicz. Ist. ref., War. 1883.

7213. Jenkinson, Voy. in to Russia 1557, 1558, Hakluyts R., Princ. navigations, London 1600; — Levenclavii J. (1557—1559), De Moscovitarum bellis adversus finitimos gestis Comentarius, Starcz. SS. rr. ruth. I.; — Adami Clementis, Anglorum navigatio ad Moscovitas, tamże.

7214. Hausmann R., Ein zeitgenossischer Bericht über die Grenzen der Russ. Staaten in der Mitte des XVI. Jahrh., Russ. Revue, Petersburg 1873 t. III.

7215. **Descriptio** belli 1558 contra Moschovia, Pistorii Corp. hist. III.

7216. **Bredenbach T. Olmen**, Belli Livonici 1558—64 historia, Starcz., SS. rr. ruth. I.

7217. Krasiński J., Comm. belli livonici, b. r. (**E.** VII.).

7218. Prophezeyung, wie es Polen ergehen wird von einem Manne 1558 zu Krakau, 1558; Przestrach na złe sprawy, Kraków 1558 (DS.).

Tarnowski J., Rationes, zob. Nr. 7231.

7219. Steinberg M., Chronik 1291—1558 ed. Schönborn, SS. rr. Sil. XI.

7220. Chronicon mundi, Kronika ez Vilegualt jeles Dograirol, J. Bentzedi Szekely Istvan, Krakkoban 1558, 1559 DS.

7221. **Chwalczewski St.** (pisał ok. 1560), Kronika polska, Zb. pis. pol. Gałęzowskiego t. 9, 10, Warsz. 1828—33.

7222. Przyborowski J., Życie domowe Stanisława Chwalczewskiego w indeksie głównym warszawskim, Warszawa 1864 (przedtem w Tyg. pozn. 1862); — Lisiewicz Z., Nowe materyały, Kwart. hist. 1888.

7223. **Schirmer E.**, Stanisław Chwalczewski i jego kronika (ok. 1549), Przew. nauk. lit. 1886. Odb., Lwów 1886.

R: Bostel, Ateneum 1886 IV.; L. F-l, Kwar. hist. 1887.

7224. Jungfer T., Słowniczek do kroniki Stanisława Chwalczewskiego, Spr. kom. jęz. akad. um. krak. 1888 IV.; — Chwalczewski czy Falczewski, Prz. katolicki 1885 str. 188.

7225. **Opisanie** królestwa polskiego przez Bernarda Bongiovanni, Rel. Nunc. Ap. t. I., *zob.* Nr. 2946; — Opis dworu Zyg. Aug. przez posła weneckiego Ciampi, Flosculi 1830, *zob.* Nr. 2945, 2947.

7226. **Annales** et Notae Colbazienses (ad 1560), MM. Germ. SS. XIX.

7227. Łaski Jan († 1560), Sarnicki St., Mowa na zgon J. Łaskiego 1560; — Statorius, In clar. viri Joannis a Lasco obitum, Pińczów 1560; — Sylvius A. F., Oratio fun. in ob. J. de Laski, Pińczów 1560; — Tricesius, Joannes a L., Pińczów 1560; — Utenhovius J., Narratio de Belgarum in Anglia ecclesia et praef. J. Łaski, Basil. 1560 (DS.).

7228. Athanius, De Stan. Hosio Apost. nuntio per Germaniam, b. w. m. 1560; — Brentz Joh., Was die Ursach sei so man lutherisch, Darbey wider Bischoffs Hosen von Warmientz, Tüwingen 1560 (**E.** X.); — Andreae Jacob Ref. contra Hosium, Frank. 1560 (DS.).

Hosius, zob. Nr. 7416.

7229. **Życie** kniazia Mich. Glińskiego M. Lit., Lubecz (?) 1560.

7230. **Benedictus Joannes**, Hist. narr. rerum variarum in hac sexta mundi aetate, Crac. 1560, 1562 DS.

7231. **Tarnowski Jan** († 1561), Cons. rationis bellicae, Tarnów 1558 (Homogr. oddr. Malinowski M. Łaskiego St., Prace nauk. dypl., *zob.* Nr. 7120); 3. ed. Tarnów, Poznań 1879; — Pudłowski, Eleg. in mortem J. Tarnowski, Crac. 1561; — Tenże, Lament i upomnienie Rpltej pol., Kraków 1561; — Royzius, Carmen in obitum C. Tarnovii, Crac. 1561; — Orzechowski St., Żywot i śmierć Jana Tarnowskiego, Warsz. 1773; 2. ed., z uwagami Bohomolca, Warsz. 1805 (Życia sławnych Polaków t. I., wyd. Mostowski E. T.); — Orzechowski, Panegiricus nupt. J. Com. Tarnov., Crac. 1558 (DS.); — Warszewicki Krz., De laudibus J. Tarnovii, Crac. 1585; 2. ed. Kraków 1858 (dod. do dzieła Jana Tarnowskiego).

7232. **Stankar** (1501—1574), Modrevius, Narratio eorum, quae per Fr. Stancarum in Pinczovia sunt acta, Pinczów 1567; — Tenże, Narratio simplex de injuriis cum S. Orichovio, Pińczów 1561; — Tenże, Orichovius, sive depulsio calumn. 1562; — Orzechowski St., Chimaera, sive de Stancari funesta vita 1562, 1563; — Tenże, Mediator S. de eccl. Chr., b. m. dr. (przeciw Stankar.) 1561; — Tenże, Ad Jac. Uchanicium Fricius, Crac. (przeciw Modrzew.) 1562 (2 ed.); — Tenże, In Vars. syn., Pro dignitate sacerdot. Crac., b. m. dr. 1561, Colon. 1563; — Tenże, Apologia contra Brzozovii defensionem, Crac. 1561; — Tenże, Oratio Nicol. Volscio 1561; — Tenże, Oratio ad Bonioannem, Crac. 1561; — Tenże, Listy o prawdz. kościele (wyd. Jak. Górski), Krak., b. m. i r., 1561; — Cawinus J. D., Explanatio doctrinae, Responsum ad fratres polon., Genevae 1561 (**E.** VIII.) (DS.); — Wigandus J., De Stancarismo dogmata et argumenta, Lipsiae 1585.

Zob. Nr. 2952.

7233. Sehr grewliche Zeitung Tyranney der Moscoviter an Christen aus Lyfland, Nürnberg 1561, Augsb. 1561 (przedr. Höhlbaum, Beitr. z. Kunde Est.-Liv.-Kurl. II.); — Newe Zeytung so ein Erbarer Rath der Stadt Reuel gefraget wie zwischen Grossfürsten Moskaw und den Tartern, Nürnberg 1561; — Cruceius Chr., Christliche Erinerung, wie die Concordia geweissaget hat 1561; — Tragus A., Querella de miserrima Livoniensium clade, Regiomonti 1562 (DS.), Petropoli 1862.

7234. **Kronika** 1559—1562 z obj. Chomętowskiego Wł., Bibl. ord. Krasińskich, War. 1868, *zob.* Nr. 1384.

7235. Pudłowski Mel., Oratio pro republica et religione 1562; — Carmina Laur. Goślicki, b. r. (DS.), *zob.* Nr. 7246.

7236. Molleius H., Elegia de Joannis ducis adventu in Prussiam, Regiomonti 1562; Reinhardus G., Zu Ehren dem Fürsten und Herrn Johann, Ein Lied wen S. F. D. zu Marienb. ankommen sey, Elbing. 1562 (DS.).

7237. **Schutzius C.**, Prussiae liber I., Regiom. 1562; — Tenże, Historia rerum prussicarum, das ist warhaffte und eigentliche Beschreibung des Landes Preussen (do 1525), Zerbst 1592; 2. ed. Chytraeus (do 1598), Leipzig 1599, po łac. 1769 (**E.** nadto 1649, 1719).

7238. Nachricht vom Mag. Kasp. Schützens Leben und Schriften, Preuss. Samml. I.; — Göttingische gelehrte Anzeigen 1870 str. 1898.

7239. **Narratio** de crudeli Moscovitarum exped. Duaci 1563; — Zeitung (wahrhaf.) von dem Feind dem Moscoviter (Erob. v. Połocko) 1563; — Beschreibung d. Einnahme v. Połoczko, b. w. m. 1563; — Kurtze Abschrifft und Verzeichniss des grossen und gewaltigen Feldzugs so der Moschcowiter für Polotzko d. 31. Jan. 1563 gebracht hat, s. l. (1563); — Ein Nye Leidt, Van Veynde dem

Muscoviter wohe d. Könige uth Polen unde Polotzk 1563; — Gravingellius J. R., Erschröckenliche Newe Zeitung, Nürnberg 1563; — Reinhard Joh., Gar erschröckenliche newe Zeytung von dem Moschcovitter, welche in Polotzko mit Graus. Tyranney erobert, Nürnberg 1563 (**E**. IX.): — Nowiny hrozne o knizete Mosk., Praga 1563 (DS.); — Feldzug der Moscoviter f. Polocko, Nowakowski, Źródła t. I.; — Beschreibung wie Polotzko eingenommen worden ist, tamże.

7240. **Ramis Georg**. Kurtze Erzehlungen der Hohemeistere deutsches Ordens, Elbingae 1563, 1564 DS.

7241. **Peucer Casp**., Oratio de clade Varnensi recitata a. 1563, Vitt. 1563.

7242. **Descriptio** comitiorum Var., Satyra na sejm 1563, podał Mosbach, Czas 1862 Nr. 79; — Orzechowski St., Dialog około exekucyi, b. m. dr. (1564); — Tenże, Quincunx to jest wzór korony polskiej, b. m. dr. 1564; — Kochanowski J., Satyr 1563, 1564 (Satyr i Zgoda) wiele wydań; — Solikowski J. D., Hamaxa, Crac. 1564, *zob*. Nr. 7519.

7243 **Quaerimonia** calamitosi Duc. Lithuaniae ad Sig. Aug. 1563 DS.

7244. **Commendone Fr**., *zob*. Nr. 2478; — Gratiani Ant. Maria, De vita S. F. Commendoni, Paris 1669, Patavii 1685, *zob* Nr. 2974.

7245. **Mylius J**., Victoria S. Aug. de Mos. report., Viennae 1564; — Goślicki Laur., De victoria Sig. Aug. reg. Patavii 1564; — Zeytung warhafftige neve von dem Sieg von dem Littawischen Kriegsvolck wider die Muscoviter dieses 1564; — Nowiny z zeme litewske, Praga 1564 (DS.).

Zob. Nr. 2987.

7246. **Bredenbach T**., Historia belli Livonici, Col. 1558, 1564; Antw. 1564; Lovanii 1564 (DS.); Pistorius, Corpus III.; Starczewski, Hist. ruth. SS. (wiele wydań), Por. Winkelmann Nr. 5210—5211.

7247. Calendarium vetus defunct. Cartusiae Dantiscanae 1395—1564, MM. Pol. IV.

7248. Luzatus Jan, Hist. narratio rerum var., Crac. 1564 DS.

7249. **Ruggieri Fulwiusz** (nunc. pap.), Opis Polski 1565 roku, Niemcewicz, Zbiór pam. III., Rel. Nunc. I., *zob*. Nr. 2903.

7250. Od Arcybiskupów Rady kor. pols. odpowiedź St. Sarnicki-Sylvius Przasznikowi, b. m. i r. (1565, 1566, 1567) DS.

7251. Scalichius Paul, Auff königl. Maj. zu Poln und Fürstl. in Preuss. wird in off. Druck an Tag gegeben, auff Schrifften von Albrecht Trachsen v. Wetzhausen, Königsperg 1565 DS.

7252. Orzechowski St., Anti Babilon król. pol. 1565; — Ziemianin, albo Rozmowa ojca z synem o sprawie pol. (Orzechowskiego), Krak. b. m. 1565; — Wolan And., Rozmowa Polaka z Litwinem przeciw S. Orzechowskiego opisaniu 1565 (DS.).

7253. Aujezdecki Aleks., Kronika turecka Litomierzyce 1565 DS.

7254. Albert Starszy (* 1490, † 1566), Alberti marchionis Brandeburgensis, ducis Prussiae, libri de arte militari, mandato Regis Sigis. Aug. scripti, nunc primum e codice authentico editi, Lutetiae Parisiorum 1858 (Por. Plater, Zbiór pam. I. 220—233); — Cuchler J., Carmen in obitum Alberti Senioris, Dantisci 1568; — Schrek Wal., Parentelia principi Alberto facta, Regiom. 1568 (DS.).

7255. Chronica, Auszug der preuss. Chroniken, Königsberg (autor Daubmann) 1566, 1567; — Prussiae vera descriptio, Antverp. 1576 (DS.).

7256. Solikowski, Prussia regi optimo 1565, 1599 DS., *zob. Nr. 3002.*

Herberstein S. († 1566), zob. Nr. 7006.

7257. **Curaeus A**., Praecepta de regno, Gedani 1566; — Tenże, Argumentum de fabricatione, destructione atque discessu concordiae, Dantisci 1567; — Burhard Franc., Das Colloquium mit den Predigern zu Danzig, Danzig 1566; — Apologie, oder Gegenbericht der Historie des Streits (contra Joh. Barten), Danzigk 1567 (DS.).

7258. **Wobeser Paweł**, Querela ad regem Polon. super calumnia, b. w. m. 1566 DS.

7259. **Sigonius Car**., De binis comitiis deputatio, Bononiae 1566 DS.

7260. Spisanie kroniki o ziemi wołoskiej także i o hospodarach od Narodzenia Bożego 1352, w roku 1566 die 28. mensis Octobris w Jassiech (z rękopisów po Adamie Naruszewiczu wydr.), Wójcicki, Bibl. star. pol. 1843 t. VI.

7261. **Bizari P**., Bellum Panonicum sub Max. II. (ed. Basil. 1573), Rr. hung. SS. 1600; Schwandtner, SS. rr. hung.; — Historia Sigethi capti 1566, tamże.

7262. **Bakszaj Abr**., Chron. de regibus Hung. Alb. de Lasco, Pal. sir., Crac. 1567 DS.

7263. **Herman D**., Epithal. Gothardo Curl. duci, Regiom. 1566 DS.

7264. **Kwiatkowski M**., Wszystkiej liflanckiej ziemi opisanie 1567 DS.; 2. ed. Bibl. pis. pol., Kraków 1889.

7265. **Portantius Jan**, Livoniae descriptio (w atlasie Orteliusa) 1570 DS.

7266. Nowiny Lubelskie, Lublin 1567 DS

7267. Łaski Alb., Exhortatio ad milites, Crac. 1567 DS.

7268. **Rej Mikołaj** († 1567), Trzecieski Andrzej, Żywot i sprawy Mikołaja Reya z Nagłowic, War. 1827; — Wizerunek wła-

sny żywota człowieka poczciwego 1568 (według wyd. z r. 1560, Ptaszycki, zesz. I., Warsz. 1851); — Żywot poczciwego człowieka (Zb. pis. pol. t. 6—8), War. 1828—33, Bibl. Mrówki, Lwów 1881; — Tenże, Zwierciadło albo kształt 1567, Krak. 1568 (Inne dzieła por. **E.** Wiek XVI.).

7269. **Tricesius And.**, Sylvarum lib. I., Crac. 1568; — Tenże, Sylvarum lib. II. ad St. Ostroróg, Crac. 1563; — Tenże, Ad Sig. Aug., carmen, Crac. 1566 (DS.), *zob.* Nr. 7326, 7365, 7463.

Orzechowski St. († 1567), zob. Nr. 7163.

7270. Semusovius Starykoń J., Conflictus ad Nevelam Polon. cum Moschis, Bononiae 1568; — Kochanowski J. (?), Wtargnienie do Moskwy Radziwiłła r. 1568, 1581; — Lettera circa i successi in Fiandria, Vienna et Polonia 1568; — Centorio Hor. Asc., Commentar. delle guerre, t. II., Venezia 1569 (DS.).

7271. **Goślicki Laur.**, De opt Senatore, Venet. 1568, Basil. 1593 (toż po ang.) DS.

7272. **Łopiński R.**, Goslicius eiusque opus, Halle 1872.

R: Bibl. warsz. 1873 III.

7273. Czekanowski Sylw., De corruptis moribus utriusque partis pontificiorum et evangelicorum, s. l. et a. (circa 1568) (**E.** D. VIII.), 2. ed. Roma 1615.

7274. Historya, która się stała w Landzie niem. mieście, Kraków 1568.

7275. Otrywok iz razrjada nowgorodskich lietopisej (do 1568), Połn. Sobr. III.

7276. Liber mortuorum monast. Leopoliensis St. Dominici 1412—1569, wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. V,

7277. **Ponętowski J.**, Krótki rzeczy sejmu komen., Sejm walny lubelski (wierszem), Kraków 1569, 1589 DS., *zob.* Nr. 7327.

7278. Kochanowski Jan, Proporzec 1569, 1587 DS.

Bielski M., Sprawa rycerska, Kraków 1569, zob. Nr. 7152.

7279. Traktat przeciwko komunistom morawskim z r. 1569, wyd. Jan Karłowicz, R. tow. przyj. nauk., Poznań 1887 XV.

7280. **Podróż** Piotra Zbarawskiego 1568 i Jędrzeja Tarnowskiego 1569 r. do Turcyi, *zob.* Nr. 7207.

7281. **Historya** o przygodzie Jana X. Finland. i Katarzyny, Krak. 1570, 2. ed. Krak. 1571 DS.

7282. Wypadek w zamku tarnowskim w r. 1570 (z rkp. spółczesnego), Bibl. war. 1842 II.; — Sprawa i dzieje zajazdu na zamek tarnowski, dopełnionego w roku 1570, przez St. Tarnowskiego, Albr. Łaskiego i Jędrzeja Zborowskiego, tamże.

7283. Merlin J., Trewherziger Bericht, Königsberg 1570 DS.

7284. Burreugh's Voy. to the Narve in Liefland 1570, Hakluyts R. Princ. Navigations, London 1600; — Jenkinsons A. Voy. into Russia 1571, tamże; — Sparkes John, Voyage from Calmagro to Novgorod 1566, Tegoż Voy. into Russia 1566, tamże.

7285. **Curaeus Joachim**, medicus in urbe Glogoviensi († 1573), Gentis Silesiae Annales, Wittenb. 1571, 1607 (p. t. Rerum silesicarum chronica).

7286. Curaeus Joachim, Schlesische und Breslav Chronica, Auch was mit Ländern Polen Littauen begeben, Verteutsch durch H. Rüteln, Wittenb. 1571, 1585, 1586, 1587, 1594 (?) (p. t. Cureus J., Rüteln H., Müller L., Peccustein L., Jetzt erst gedruckt Rerum silesiacarum chronica, darin Beschreibung Polen, Liefl., Litthauen, Eisleben), 1619 (p. t. New vermehrte Chronica, Jehna).

7287. **Broniowski M.**, Beschreybung eines Reyss e. poln. Herrn nach Const. u. Tartarey, Nürnb. 1571; — Tenże, Tartariae descriptio, Coloniae 1595 DS.; Schwandtner, SS. rr. hung.

7288. Sanutus Alex., De victoria ex Turcis a. 1651; — Membra Fil., Prawdziwe wypisanie jako Turcy wysep król. Cypru oblegli, Krak. 1572; — Rosanus, De victoria ex Turcis ad Echinadas Q., Crac. 1561 (DS.).

7289. Ein Lied von der Tyrannei so der Moscoviter in Liefland, Strassburg 1571 DS.

7290. Ein Schön new Liedt von der Geschicht in der Stadt Guissen zu Polle, Frankfort a O. 1571 DS.

7291. Sanutus Alex., Epiced. in mortem Nic. Koriczinski, Crac. 1571; — Tenże, In fel. ingressum St. Barsi, Crac. 1571; — Tenże, De consulum cracov. electione, Crac. 1571 (DS.).

7292. **Herburt Joannes** († 1578), Chronica polon. sive Regni pol. descriptio, Basil. 1571, 1572, 1584, Dantisci 1609, Basil. 1615, Gedan. 1647, Regiom. 1658; — Tenże, Histoire des Roys, traduct. par Fr. Balduin, Paris 1573 (2 ed.) DS.

Zob. Nr. 1063, 7336.

7293. **Dzieduszycki Kl.**, Jan Herburt, Rys biograficzny, Lwów 1879 (Por. Przyj. ludu, 1840, Kłosy t. V.).

R: R., Bibl. warsz. 1879 II.

7294. **Schirmer E.**, Über Johan Herburt, Castellan v. Sanok, u. seine Chronik, Jahresbericht d. Gymn. in Lemberg 1889.

R: Bostel F., Kwart. hist. 1889.

7295. **Nowgorodskaja** wtoraja lietopis 911 do 1572, Połn. Sobr. III.

7296. **Liber** Resignationum leopoliensis 1562—1572. Barącz. Pamiętnik dziejów 1855.

7297. **Padniewski Filip** († 1572). Por. Miesięcznik połocki 1818; Kętrzyński W., Prz. powszechny 1890.

7298. Łaski Alb., De novis rebus pol. ad relig. pertinentibus epistola, Diling. 1571 DS.

7299. Lasicki J., Ingressus Polonorum in Valachiam 1572, 2. ed. p. t. Historia de ingressu Pol. in Valachiam cum Bogdano Voivoda et caede Turcarum ducibus Nicolao Mielecio et Nic. Sieniavscio 1572, Frankof. 1578, 1584; Pistorii Corp. hist., Basil. 1582.

7300. Łasicki Jan, Historya wtargnienia Polaków na Wołoszczyznę z Bohdanem wojewodą i porażka, przeł. z łac. i życiorysem uzupełnił Wł. Syrokomla, Dziejopisowie krajowi, Petersb. 1855, *zob.* Nr. 5985.

Łasicki Jan, zob. Nr. 7389.

7301. **Gorecki Leonard**, Descriptio belli Iwoniae, Frankof. 1578 (cum Lasicii De ingressu); 2. ed. Pistorii Corp. hist. III.

7302. Gorecki L., Walachischen Kriegs Geschichten, Basel 1578 DS.

7303. Gorecki Leonard, Opisanie wojny Iwona hospodara z Selimem i cesarzem tureckim, przeł. Wł. Syrokomla (Kondratowicz), Dziejopisowie krajowi, Petersburg 1855, *zob.* Nr. 5985.

Zob. Nr. 7402.

7304. Middendorpius Jac., Academicarum libri II. instit. et progress. (Crac., Posnan., Vratisl. Regiom.), Colon. 1572; — Braun Georg. et Hogembergius Franc. Civitates orbis terrarum, Colon. 1572, 1575—81 (DS.).

7305. **Górnicki Łukasz** († około 1602), Dzieje w Koronie polskiej za Zyg. Augusta, Kraków 1634, 1637, Warsz. 1750 (wydał J. Załuski), Warsz. 1754 (za staraniem Fr. Bielińskiego), Warsz. 1805 (Wybór pisarzy pol. wyd. Mostowskiego), Warsz. 1828 (Zbiór pisarzów polskich Gałęzowskiego), Sanok 1855 (Bibl. polska Turowskiego, zeszyt II. i III., oddział historyczny).

7306. Górnicki Łuk., Dworzanin polski, 1. ed. 1566; 2. ed. Krak. 1639; 3. ed. 1761; 4. ed. wyd. Kaz. Józ. Turowski, Krak. 1858 (Bibl. pol., zeszyt 127—130); 5. ed. Dzieła wszystkie, Warsz. 1886 I., *zob.* Nr. 7315.

7307. Górnicki L., Der polnische Demokrit als Hofmann, Stuttgart 1858 (stanowi tom II. zbioru: Fröhliche Sommertage).

7308. Górnicki Łuk., Droga do zupełnej wolności, Elbląg 1650; 2. wyd. T. Działyński, Berlin 1852.

R: Czas 1853 Nr. 289.

7309. Górnicki L., O elekcyi, wolności, prawie i obyczajach polskich, Rozmowa Polaka z Włochem, Krak. 1587, 1589, 1616, Warsz. 1750, 1754, Sanok 1855 (Bibl. pol., zesz. 14 i 15).

7310. Górnicki Łuk., Discursus Poloni cum Italo 1616.

7311. Górnicki Łuk., Unterredung von der Wahl und Freyheit der Pohlen, Breslau u. Leipzig 1762.

7312. Górnicki L., Daemon Socratis albo Rozmowa złodzieja z czartem (1624) 1626.

7313. Barklajusz Jan, Paraenesis to jest napominania y przestrogi przez Łuk. Górnickiego ded. Eust. Wołowiczowi, Kraków 1628, *zob.* Nr. 7753.

7314. Górnicki Ł., Pisma, Zbiór pisarzów polskich, Warsz. 1828—1833; — Tenże, Pisma prozaiczne (mieszczące w sobie: Drogę do zupełnej wolności, str. 38, Seneki, O dobrodziejstwach, ksiąg siedmioro), Kraków 1858.

R: Czas 1859 Nr. 23.

7315. Górnicki Ł., Nowe wydanie dzieł wszystkich, Biblioteka najcelniejszych utworów 1886 t. I. (Dworzanin).

R: Bruchnalski W., Kwart. hist. 1887.

7316. Górnicki, Hist. de Pologne, Dialogue de l'élection, Journ. littéraire 1754.

7317. **Trębicki W.**, O życiu i pismach Łukasza Górnickiego, Bibl. warsz. 1843 t. III.; — Maciejowski W. A., Łukasz Górnicki, Bibl. warsz. 1850 II. Por. tamże 1852 II., 1862 II.; — Wejnert A.; Łukasz Górnicki (kilka szczegółów nieznanych), Bibl. warsz. 1875 IV.

7318. **Loewenfeld R.**, Łukasz Górnicki, sein Leben und seine Werke, ein Beitrag zur Geschichte des Humanismus in Polen, Breslau 1884 (toż po pol. p. t. Łukasz Górnicki, jego życie i dzieła, przyczynek do dziejów humanizmu w Polsce, Warsz. 1884).

R: Tyg. illustr. 1884: Brückner, Archiv f. slav. Phil. 1885 VIII.

7319. **Czarnik Br.**, Łukasz Górnicki, Przew. nauk. lit. 1882, Odb., Lwów 1882.

R: Kuryer warsz. 1883 Nr. 78.

7320. **Tarnowski St.**, Łukasza Górnickiego Pisma polityczne, Przegl. pol. r. III., Studya, *zob.* Nr. 6877.

7321. Ptaszycki St., Łukasz Górnicki, kilka szczegółów, Bibl. warsz. 1886.

R: Czarnik Br., Kwart. hist. 1887

7322. **Windakiewicz St.**, Kilka słów o Łukaszu Górnickim, Bibl. war. 1887.

R: Czarnik Br., Kwart. hist. 1888.

7323. Gloger, Dworzec Łukasza Górnickiego pod Tykocinem, Bibl. warsz. 1889 I.

R: Czarnik Br., Kwart. hist. 1889.

7324. **Sigismundus Augustus** († 1572), Fragmentum ex Schardii Simonii Historia de vita et obitu Sig. Aug., Pistorii Corp. hist. III.; — Pamiętnik obejmujący ostatnie chwile Zygmunta Augusta, wyd. Przezdziecki A., Jagiellonki III., Por. Czas 1868 Nr. 150 i n.; — Wyiątek z życia Augusta Zygmunta, charakter jego i życie prywatne zawierający, z rkp. Albertrandego, Dziennik wileński 1818 I., *zob.* Nr. 7114.

7325. Fama posthuma Sig. Regis iterum recusa (Orat. St. Karnkowski, Fr. Krasiński), b. w. m. i r. (Gedan.) 1572, 1573; — Solikowski Jan Dym., In funere Sig. Aug. orat., Crac. 1574, Colon. 1589; — Piskorzewski Mat., Oratio in fun. Sig. Aug., Crac. 1574; — Białobrzeski M., Kazanie po zgonie Zyg. Aug., b. w. m. i r. 1572, 1574 (DS.).

7326. **Trzycieski, Encomium Sig. Aug. 1573; Kłodziński M. (Kłodnicki), In obit. Sig. Aug., Bononiae 1571; Zolcinius Jan, Or. in fun. Sig. Aug., Neapoli 1576; Królewny Polskiey Anny po śmierci Zygm. Aug. utyskiwanie albo lament, Krak. 1573; Les obseques de Sigism. Aug., Paris 1574; Discours de l'enterrement du feu Roy Sigismond, Paris 1574, *zob.* Nr. 3095; Okuń Chr., Chwały Zygmunta Aug., Krak. 1699 (DS.).**

7327. Ponętowski J., Królestwo bez króla, b. d. 1572 DS.

7328. **Wolan Andreas** († 1610). De libertate politica seu civili, Crac. 1572, 1582; — Tenże, Oratio ad Senat. regni Pol. (ok. 1572) (DS.).

7329. Wolan Andrzej, O wolności rzeczypospolitej albo szlacheckiej, ksiązka od p. Andrzeja Wolana pisana, przełożona od St. Dubengowicza r. 1606, Kraków 1859.

7330. Baliński, Andrzej Wolan i jego życie uczone i publicz., Pism. hist. III., Warsz. 1843.

7331. **Ciesielski Andrzej**, Ad Equites legatos ad Convent. Varsav. design. explicationes, Crac. 1572 DS.

7332. **Krzyżanowski St.**, Andrzej Ciesielski, Pam. słuch. uniw. krak. 1886.

R: Balzer O., Kwart. hist. 1887.

7333. **Krasiński Jan** († 1612), Polonia, Bonon. 1574 DS.

Kromer, Polonia, zob. Nr. 7180.

7334. Krasiński J., Polska, czyli opis Polski topogr. polit. w XVI. w., oraz materyały do panowania Henryka Walezyusza, tłóm. Budziński St., Warsz. 1852.

R: Bartoszewicz J., Bibl. warsz. 1853.

7335. Opis Polski z roku 1573, Roz. war. 1818.

7336. **Vigenère de Blaise**, Descrip. de Poloigne, Paris 1573; — Tenże, Chroniques et Ann. de Pol. (z Herburta), Paris 1573 DS.

7337. Discours sur l'hist. de Polognois, Paris 1573 DS

7338. Manolesso Em. Mar., Discorso l'origine, richecze, costumi e forze di Poloni, Roma 1573; — Description briefve du R. de Poloigne, Lyon 1573 (DS.).

7339. Guillotiere Franc., La description de tout le royaume de Pologne, Paris (?) 1581 DS.

7340. **Choisnin Jean**, Memoires sur l'election de Pologne 1571—1573 DS. (Buchon XII., Michaud et Poujoulat XI., Petitot XXXVIII.), *zob.* Nr. 6021.

7341. Szoanę Jan, O elekcyi Henryka Walezyusza, przeł. z franc. Turski Winc., Wilno 1818.

7342. Choisnin J., Discours sur l'élection. Paris 1574, tłóm. Turski, Przyj. ludu, Leszno 1847 XIV.

7343. Reszka S. († 1608), De rebus in elec. coron. Henrici R., Romae 1573, 1574, *zob.* Nr. 7416.

7344. Krakowczyk Bernat (Bernard z Krakowa). O elekcyi po śmierci Zygm. Aug., b. r. (przed r. 1576).

7345. Wezwanie na tron króla Henryka, Opowiadanie ułożone z dyaryusza utrzymywanego przez dworzanina Andrzeja Górki, kasztelana międzyrzeckiego, przez S. Gołębiowskiego, Bibl. warsz. 1853 I.

Montluc Blaise de, zob. Nr. 3081.

Zob. Nr. 3067—3082.

7346. Sententia cujusdam de electione regis Polon. (po pol.), b. w. m. 1573; — Statius Achilles, Sermo de electione Henrici III., Romae 1574; — Kłodziński Jan, De Henrici Valesii inauguratione, Bononiae 1573; — Krasiński Jan, Oratio de electione Henrici Regis, Bononiae 1573 (DS.).

Zob. Nr. 3078—3079.

7347. Illustr. Germanorum carminum liber (przeciw obior. Hen. Wal.), Vilnae 1575 DS.

7348. Solikowski J. D., Rozsądek o warszawskich sprawach na elekcyey, Krak. 1573 DS., *zob.* Nr. 7519.

7349. Pieśń o plagach teraźn., Kraków 1573 DS.

7350. **De Thou J. A.**, Memoires 1553, 1601 (Buchon XII., Petitot XXXVII., Michaud et Poujoulat XI.).

7351. O przyjęciu posłów polskich w Paryżu z De Thou, Zb. Pam. Niemc. I., Por. E. 1685 i Titius.

7352. **Nevers** (Duc de), Mémoires 1574 do 1610. Paris 1625 t. 2.

7353. Nevers, Stan Rpltej wedle pam. Neversa, nap. Finkel L., Bibl. war. 1877 IV.

7354. Paradin G., Journal 1572—1573, Lyon 1877.

7355. Angulesme, Mémoire pour servir à l'histoire de Henry III., Paris 1706.

7356. **Guy du Faur Pybrac**, Wypis z życia, tłóm. z franc. z dzieła wyd. 1617, Zbiór Pam. Niemc. t. I.

7357. Pybrac d'Espeisses, Receuil de pièces (Henri de Valois), Paris 1635; — Mémoire sur la vie de Mr. Pibrac avec pièces justificatives, Amsterd. 1761.

7358. Solis Francos, Lettres en Pologne 1572: Extrait des lettres d'un gent. de Rombouil, Paris 1574 (DS.).

7359. Journal de choses advenus durant le regne de Henry III., Paris 1621, 1720' 1746.

7360. Sossius Gul., De vita Henrici III., Parisiis 1627, 1628; Memoires pour servir à l'his'. d'Henry III., Paris 1667.

7361. **Elekcya** króla krześciańskiego, Kraków 1573; — Auratus, Carm. ad reg. Pol., Paris 1573; — Tenże, Spectaculi in Henric., Paris 1573; — Hierosme jeune Parisien, Adieu du Roy de Pologn., Paris 1573; — Binet Cl., L'Adieu au roi de Pologne, Paris 1573; — Bonefonius, Ad Enricum Reg. Pol. panegir., Paris 1573; — Boterius Joannes, In Henr. Val. carmen, Crac. 1573; — Chanollet, Henr. Regis nuper. elec. triumph., Paris 1573; — Crittonius Georg., In polon. Regis congratul., Paris 1578; — Desportes, Les premierès oeuvres, Au Roi de Pologne, Paris 1573, 1577; — Elezzione fausta di Enrico III., Ven. 1573; — Esjouissance sur l'election de Henri, Paris 1573; — Falkenberg J. M., In regium Henric. III. Lut. Paris. ingressum, Paris 1573, 1574; — Tenże, De Polonia, Paris 1573; — Forcatulus, Hen. Val., Lugd. 1573, 1574; — Guellius Val., Ad Hen. Regem carmen, Paris 1574; — Hymne triomphale sur l'entrée Henri III., Lyon, Paris 1573; — La Gessee J. Mavvesinois, Les soupirs de la France sur le deport du Roi de Polongne, Paris 1573; — Manolessa, La fausta e felice elezz. de Henric, Venet. 1573; — Pavillon, Epitre presenté a Henri III., Lyon 1573; — Rocco Bened., Discours des triomp. de Henri, Lyon 1573; — Simonetto de Fano Ces., Il Protheo canz., Padova 1573; — Spectaculi a regina in hortis editi (na przyj. posłów pol.), Paris 1573; — Thevenetus Steph., De felici regni poloni successu congratul., Paris 1573; — Du Val Victor, Congratul. et rejouiss., Lyon 1573 (DS.).

Fredro J. M., Hist. Henrici, zob. Wiek XVII.

7362. **Beschreibung** der Rayse des Kön. Henrici III., b. m. dr. 1574; — Beschreibung der' Krönung zu Polen, so den 21. Febr. 1574 zu Crackaw geschehen 1574; — Ingressus Henr. III., Crac. b. m. dr. 1574; — L'entrée et couron. de Henry, Paris 1574 (DS.).

7363. L'entrée sacre de Henry Roi de Pologne, Paris 1574; Fumaeus Cl., Daphnis ad Henricum Franciao et Polon. regem, Lugd. 1574; Gentillet Jun., Remonstrance au Henry III. d. Fr. et de Pologne, Francfort. 1574; Lucougeli, Successi del viaggio di Enr. III., Venez. 1574 (DS.).

7364. Giustiniani P., Della storia Vinziana di Giustiniani libro XVII. ora nel la prima volta di latina in volgare tradotta di Emanuele Cicogna, Venezia 1840 (Henryka Walezyusza przybycie do Polski i powrót).

7365. Stryjkowski M., Przesław. wjazdu Henryka Wal. w. opisanie, Krak. 1574 (Toż, Kraszewski J. I., Pomniki do hist. obycz. w Polsce w XVI. i XVII. w., Warsz. 1843); — Christoporski Piotr, Colloquium Musarum Henr. Val., Crac. 1574; — Grochowski St., Wiersz na przyjazd króla Henryka, Kraków 1574; — Tenże, Odpowiedź na Echo po koronacyi, b. w. m. i r.; — Ramułt S., Henrico Crac. ingr. gratul., Crac. 1574; — Trzycieski A., Carmina quaedam gratulatoria de Adventu Henr. Val., Crac. 1574 (DS.), *zob.* Nr. 7269.

7366. **Zeitunge** Neve von König aus Polen, wie aus Oesterr. Reise genommen 1574; — Zwey newe Zeitung, die erste von Kön. in Polen, in wes. Gestalt aus Polen gezogen sey 1574; — Drei New-Zeitung, die erste vom Kön. in Frankr., die andere von dem Kön. in Polen in was Gestalt aus Polen gezogen 1574 DS.

7367. Discours d'un Polonais sur la fuite de Henry, Paris 1574; — Falckenberg Jac., Henrici III. ex Polonia in Franc. reditus, descrip. Paris 1574 (DS.); — (Firley Henryk), Epitome comoediae Henricianae (?) (Pultoviae) 1617.

7368. Amicinus Stan., Elegia in solennem electionem et adv. Henr. Val. (1574 ?); Tenże. Carmen in elect. adventumque nec non ingressum Henricy Valesy 1574; Alexsvang Mar., Gratul. de adven. e Polonia M. Fridevaldi, Crac. 1574, 1579; Auratus J., In Henrici III. Reg. Gall. et Pol. reditum versus, Paris 1574; Desportes F., Adieu à la Pologne, b w. m. 1574 (DS.).

7369. Dorronius, Narr. rerum memorab. Henr. III., Ven. 1574; Composizioni volgari fatto nella ven. Henr. III., Venezia 1574; Leontiero. Ornori fatti nello statu di Venetia al Enr. III. Re di Polonia, Venez. 1571; Manzini (Bolog.), Appar. fatto d. Rep. di Ven. Enr. III., Venezia 1574; Malombra Bartol., Al magno Henr. III. ditens. di S. Chiesa di Fran. et di Polonia, Venezia 1574; Cielo Mercurio, La corona d'Arrigo III. re di Francia, Venetia 1574; Nereo. Venezia 1574; Moninus Octav, In Henrici III. Regis ad urbem Venetam adventum, Ven. 1574; Mencchini Andr. Capitolo, Vin. 1574; Porcachi Tom., Le azzioni di Arrigo III., Ven. 1574; Quintianus J., Adv Henr. descriptio, Ven. 1574; Buccio, Coronazioni di Enrico III., Padova 1576; Trionfi nella citta di Treviso nella venuta di Enrico, Ven. 1574; Tomitanus, Thetis in adv. Henr. III., Ven. 1574; Rocchegiano, Canzone Henr. III., Venet. 1574; Zambone N., Canzono al Henr. III., Vinezia 1574; Wjazd króla Henryka Walez. do Rensu na koronacyą, b. w. m. 1575 (DS.).

7370. Budny, O furyach albo szal. Francuzach, Łosk 1576; — Lied von Niederlag des Königs v. Polen in Frankreich (Henri III.), Strasburg 1576 (DS.).

7371. Warhaftige Beschreibung des Krieges, welchen der Wojewod Iwon mit Türcken geführt, nach einen poln. Edelmann (Papro-

cki?) in poln. Sprache zu Crakaw 1575 ausgegangen, 2. ed. odmienna 1576 (DS.).

Górecki L., Bellum Ironiae z r. 1574, zob. Nr. 7301.

7372. Karnkowski Stan., De Jure provinciali terrarum majorumque civitatum Prussiae, Crac. 1574 DS.

7373. Stryjkowski, O wolności korony pol. a srogiem zniewoleniu innych królestw pod jarzmem tur., Krak. 1575, *zob.* Nr. 7445.

7374. Paprocki B., Historya o żałośnej prętkości tatarskiej 1575, Krak. 1575 (DS.), *zob.* Nr. 7833.

7375. Sarnicki, Oratio pro lege electionis, Crac. 1575 DS., *zob.* Nr. 7470.

7376. Ulfeldi J., Legatio Moscovitica sive Hodoeporicon Ruthenum a. 1575, Starczewski, SS. rr. ruth. I.

7377. Bielski Joach., Istulae convivium in nuptiis Annae et Steph. Regis, Crac. 1576, *zob.* Nr. 7592.

7378. Brutus J. M., Gratul. Stephano Battor., Crac. 1576; Gosławski Franc., Paraenesis ad Steph. Regem, Posnaniae 1577; Pieśni nowe (o królu Stef. I.) i o królowej Annie, p. F. B. G. C., b. w. m. i r. 1576; Pieśń z winszowaniem królewnie Annie wespół i królowi Stefanowi, b. r. (DS.).

7379. Panowanie króla Stefana Batorego w r. 1575, Wójcicki. Bibl. star. pis. VI.; — Wyjątek z pam. o Annie Jagiellonce, Bartoszewicz J. X., Ungêr, Kal. warsz. 1866.

7380. **Maximilianus** († 1576), Warsevicius Chr., In mortem Maxim. imp. oratio, Ratisb. b. m. dr. 1576, *zob.* Nr. 7625; — Kierziński Joh., Elegia in obitum Maximiliani II., Vrat. 1576; — Zeitung aus Wien, 23. März, welcher Gestalt Röm. K. Maj. (Max. II.) die poln. Koenig I. Waal ueberantwort hat, Francf. 1576; — Zeitung, welcher massen die röm. Kaj. Maj. (Max. II.) von den poln. Abgesandten in Wien ausgeschrien worden, b. m. dr. (3 różne) 1576 (DS.).

7381. Newe Zeytung auss. Frankreich, Erklerung und Beschr. was verlauffen zwischen Pfaltzgraffen Casimiro gegen den Kön. von Polen, Strassb. 1576 DS.

7382. **Fragmentum** commentarii rerum sub interregno a morte Sigismundi Augusti regis usque ad coronationem Stephani primi in Polonia gestarum, Przezdziecki A., Jagiellonki III., Odb. w kilku egzempl., Cracoviae 1868.

7383. **Orzelski Świętosław z Borzejowic** (* 1549, † 1617), Bezkrólewia ksiąg ośmioro czyli Dzieje polskie od zgonu Zygm. Aug. r. 1572 aż do r. 1576, przeł. z rkp. cesars. bibl. Spasowicz Wł., Petersburg i Mohylew 1856 I.—III. (Dziejopisowie kraj. t. V. i VI.) (Nadto tom wstępny, zawierający Orzelskiego mowy i pisma w sprawach publ., Petersburg 1858).

R: Hubert L., Bibl. warsz. 1859 I.

7384. Początek pamiętnika Orzelskiego (z r. 1572), Zb. pam. Niemc. t. I. i II.

7385. Batowski Alex., Rękp. księg. Ossolińskich i St. Orzelskiego dzieje, Bibl. Ossol. 1843 VIII.

7386. Wieczorkowski, Orzelski Świętosław, Dz. warsz. 1853 Nr. 327; — Gołębiowski Sew., Świętosław Orzelski, Bibl. warsz. 1854 II., *zob.* Nr. 7809.

7387. Copey und Abdruck zweier warhafftigen Schreyben aus der Wilde in Litaw, b. m. 1576 (Toż, gedr. zu Breslaw 1576) DS.

7388. **Konarski A.**, episc. posn. († 1576), Epicedia in obitum, Krak. 1576 DS.

7389. **Łasicki Jan**, Dantiscanorum clades 1577, 1578 DS. (także w Pistorii Corp. III.), *zob.* Nr. 7499.

7390. Łasicki J., De diis Samogit. caeter. Sarmat., b. w. r. (ok. 1577, 1582), Lugduni, Basil. 1615 (et Michaiło Lithuanus), 1630, *zob.* Nr. 7068.

7391. Łasicki J., O bogach Żmudzinów i innych Sarmatów, przekład Ad. Rogalskiego, Dz. wil. 1823 I., III.

7392. Łasicki J., De religione Russorum 1577, 1582; — Tenże, De religione armenorum, Basileae 1615 DS.

7393. Łasicki J., Historia de origine F. F. Bohemorum, Lesnae 1649.

Lasicius J., Ingressus Polonorum in Valachiam 1572, zob. Nr. 7299.

7394. **Mierzyński A.**, Jan Łasicki, Źródło do mytologii lit., Rocznik tow. nauk. krak., poczet trzeci, t. XVIII. (og. zb. t. XLI.), Krak. 1870.

7395. **Farensbach Georg. Mik.** in Ungern, Historia der polnischen Belag. von Danzig, b. w. r. (około 1577 [Na to odpis Bielskiego J. 1597 (?)], *zob.* Nr. 7592.

7396. **Hilchen D.**, Vita illustr. Georg. Farensbach, Zamość 1609, Ruyni 1863; — Tenże, Trostbrief an G. Farensbach 1594 DS.

7397. Bornbach, Comm. de tumultu ged., Mariaeb. 1577; — Nidecki And. Patric., Comment. de tumultu Gedanensi, Mariaeb. 1577; — Declaratio, quibus de causis Ord. Gedanenses cum Stephano Rege Polon. pertracti sunt, Gedani 1576; — Ursache gründ. und wahrh. des Krieges v. Danzig 1577; — Gründl. Erklärung aus was Ursach. Danzig in Missvers. geraten, Danzig 1577; — Sabmostrzelicius Thom., Oratio ad Gedan., Pos. 1577; — Apologie der Stadt Danzig wegen der Streitigkeiten mit König v. Polen 1577;

— Bielski J., In quendam Dantiscanum Satyra 1577 (DS.), *zob.* Nr. 7592.

7398. Knoff G., Beschreib. des Danzig. Krieges 1577, Eisleben 1599 DS.

7399. **Zeitung** aus Danzig 1577; — Mayen, Warch. newe Zeyttungen zu Königs. u. Danzig, Francof. 1577 (DS.).

7400. **Pieśń** nowa o Gdańsku znowu uczyniona, b. m. dr. 1577; — Pieśń o oblężeniu Gdańska 1577, Pam. Sandomierski 1829 II.; — Ein Lied auf die Fehde Danzigs mit Stephan v. Polen 1576, hrsg. v. Bolte Johannes, Altpr. Monatschrift 1889 XXV.

R: Zakrzewski W., Kwart. hist. 1889.

7401. Platocomus Joannes Dantiscanus, Carmen ad Frider. II., Rostoch 1577 DS.

7402. Gorecki L., Oratio ad Ged ut bello abstineant, sese Stephano dedant, Posn. 1577 DS., *zob.* Nr. 7501.

Zob. Nr. 3141 - 3151.

7403. Strubicz Mac., Descriptio Livoniae, b. m. dr. 1577, Amstelodami 1727, Acta Borussiae, Lipsiae 1732 III.

7404. De electione Lucae Kościelski epis. Posn., Posnaniae 1577 DS.

7405. Henricpetrus A., Histor. in Italien, Frank., Polen, Basil. 1577 DS.

7406. Prophezeyhung über Pollerland u. Teutschland, Basel. 1577 DS.

7407. **Rüssow Balthasar**, Chronica der Prouintz Lyfflandt beth in dat negeste 1577 Jar, Rostock 1578 (2 odb.), 2. ed. 1584, 3. ed. Napiersky C. E., SS. rr. livonic. II. (Odb., Riga 1857) (po niem.: Rössow Baltazar, Livländische Chronica aus dem Plattdeutschen übertragen von Pabst Ed., Reval 1845).

7408. Kruses, Gegenbericht auf die Chronica Rüssovs, Riga 1861; — Tiesenhausen H., Begingene Fehler dess Chronickschreibers Russouwius, hrsg. v. Schirren C., Archiv. Reval VIII.; — Hausmann R., Über den Codex Dorpatensis, Neue Dorpt. Ztg. 1875 Nr. 129, Odb., Dorpat 1875; — Sitzungsberichte d. gel. est. Gesellsch. 1871, 1875.

7409. Schütz G., De gedan. negotio 1578; — Nowina o oblężeniu m. Gdańska, b. m. dr. 1578 (toż po czesku 1578); — Lasitius, Der Danziger Niderlag i Dantiscus J., Vom Untergang der Danzig, Königsberg 1579; — Newe Zeitung von der victorie und sieg bei Wenden, Dantz. 1578 (DS.).

7410. Beschreibung eigentliche, warhafftige und ganz grundliche der Stadt Danzig, Königsberg 1579 DS.

7411. **Fridevaldus M.**, Das Anderbuch, Anschreibungen was nach Stephani Kön. zu Pol. Kronungen zugetragen 1579 DS.

7412. Fridewald Mich., Die gen. Apweychung der Lande Preussen den Kreutz Herrn wegen Tyranneien, Crac. 1578 DS.

7413. Ursachen warumb der Fürst zu Brandeburg bewogt worden bei der Kron Poln umb belehnung anzusuchen 1578 DS.

7414. Chronica oder Handbüchlein, Königsb. 1579 DS.

Kromer M., Polonia, zob. Nr. 7180.

Guagnin, Sarmatiae descriptio, zob. Nr. 7454.

7415. Gosławski F., De bello c. Mosc., oratio, Posn. 1578; — Bericht der Zwitracht d. Liffl. u. Moskov. 1578; — Moscovitische Tyranney, Beschreibung der Handelstatt Revel in Liffland, Nürnberg 1578 DS.

7416. **Hosius St.** († 1579), Reszka St., Epistola de transitu S. Hosii 1579; — Reszka St., Hosii vita, Roma 1587, Oliva 1690, Gedan. 1698 p. t. Sanders M., De orig. schismatis, Accessit vita St. Hosii, auctore Stan. Rescio (po niem.: Gründl. Beschr. des Lebens St. Hosii, übers. Joh. Fickler, Ingolst. 1591); — Treter Tom., Oratio hab. in exequis S. Hosii, Romae 1579; — Tenże, Theatrum virtutum St. Hosii, Posn. 1580, Crac. 1685, 1686, 1691, Brunsbergae 1779; — De obitu S. Hosii, Crac. 1580 (DS.), *zob.* Nr. 7777.

7417. **Eichhorn**, Stanislaus Hosius, Mainz 1864 t. 2.

7418. **Hipler Fr.**, Die Biographen des Stanislaus Hosius, Ztschr. f. Geschichte Ermlands VII., Odb., Braunsberg 1880.

7419. **Novina** o dobyti Połocka, Praha 1579; — Moscovitischer Niederlag, Nürnberg 1579; — Wahr. Zeitung wie die K. Majestät die Vestung Polotzko erobert, Danzig 1579; — New gute glückl. Zeitung von d. türkischen Niderlag sampt Bericht der Niderlag des Moscowitters vor Wenden in Liffland, Nürnb. 1579; — Newe Zeitung, eine Wahrhaft. von der Festung Polocky 1579 (DS.).

7420. Gratulationes Stephano I., Vilnae 1579; Hermann D., Musae ex capta Polocia, Vilnae 1579, ed. 2. Vratisl. 1579; Nidecki A., Patr. praep. Var., Ad Steph. Gr t., Crac. 1579; Oderborn Paw., Regis poloni poema, Regiom. 1579; Hyacinthius Panegyr. in excid. Poloc., Patav. 1581; Kochanowski J, De expugnatione Polottei, Vars. 1580 DS.

7421. Warszewicki Stan., Paradoxa ad Steph. Regem. Vilnae 1579, *zob.* Nr. 7625.

7422. Uncius Leonch., Poematum de rebus hungaricis libri VII., Crac. 1579.

Wielewiecki Jan, Dziennik OO. Jezuitów od 1579, zob. Nr. 7893.

7423. Lament Hrehora Ościka, b. m. dr. (Wilno?) 1580 DS.

7424. **Nowiny** z Moskwy 1580, Gdańsk b. dr. 1580; — Pollnische Zeittung, summe Beschreibung von iungster Bekriegung, Nürnberg 1580; — Zeitung persische, türck. und moscov., Copi des Schreibens so der mosc. Kniasch an die Woiwoden der Cron Polln

gettan, Nürnb. 1580; — Toż, Folget Schreiben an die Woiwoden der Cron 1580; — Newe Zeitung von der Eingebung der Vestung Vasinati, aus dem Lager bei Vilikieluki, aus dem Polnischen verdeutscht (z listami Stef. Batorego) 1580; — Warhafte Zeitung wie Kön. zu Poln nach erobrter Vestung Vielischa Schloss Wielikiluki erobert, Danzig 1580; — Zeitung, welcher massen Kön. Maj. v. Polen bewogen Krieg g. Mosc. vorzunehmen, Danzig 1580 (DS.).

Zob. Nr. 3152, 3168 3169, 3176—3179.

7425. **Giulanus Paulus**, Commentarius rerum a Stephano rege adversus Magnum Moschorum ducem gestarum 1580, Claudiopoli 1581 DS.

7426. Acrostichis własnego wyobr. księcia mosk., b. w. m. i r. 1581; — Opisanie własnego wyobrażenia kniazia moskiewskiego, Staruchna praktyka przez A. T. P., b. w. r. (DS.).

7427. Valeggio Fr., Nuova raccolta di citta (Królewiec, Wilno, Moscov., Caliss.), Venet. 1580 DS.

7428. **Budowitz Venc.**, Historia rerum a polon. rege in Moscov. gestarum, b. r. 1581; — Tenże, Historya rzeczy przez polskiego króla w Polszcze zdziałanych, b. r.

7429. Grodecki W., Tabula Poloniae (w Speculum Orbis t.), Antwerp. 1581.

7430. Nidecki And Patr., Gratulatio II pro cl. ro Vars., Ad Regem post victoriam Veleolucensem, Vars. 1581; Niegoszewski, Xenium in exped. c. Mosc., b. m. dr 1581 (DS.).

7431. Newe Zeytung von der Schlacht u. Szarmötzel in Kön. Maj. zu Polln gegen den Erbfeind dem Moscoviter, Arg. (4 ed.) 1581.

7432. **Piotrowski Jan**, Oblężenie Pskowa w r. 1581, dziennik ks. Jana Piotrowskiego, sekr. Stefana Bat., od dnia 20. stycznia 1581 do dnia ostatniego grudnia t. r., wyd. Polkowski J., Album Muzeum w Rapperswylu 1876.

7433. Dnewnik poślieduiawo pochoda Stefana Batorija na Rossiju (osada Pskowa), izdał Kojałowicz M., *zob.* Nr. 3185.

7434. **De Plescoviae** obsidione, narrationes ex Lithuania 1582; — Newe Zeitung vor der Schlacht kön. Maj. zu Polen gegen Muscoviter den 30. October 1581, Marburg (1. wyd. 1581) 1582; — Poln. und reussische Zeitungen, auch die Belager. Statt Pleszkaw, Nürnberg 1582; — Zeitungen von Kriegsrüst. des K. Stephan, Augsburg 1582, Speyer 1582; — Avvisi di Polon. et di Livonia (p. Szym. Genga?) 1582: — (Warszewicki Krz.?), Newe Zeitung was sich des Krieges und darauf erfolgten Friedenshandlung zwischen Polen und Moscau begeben (aus d. Latein.), Magdeburg 1582 (DS.).

7435. **Possevinus A.** (1533—1611, w Polsce 1581—1582), La Moscovia, Vilnae 1586, Antverpiae 1587, Col. 1587, 1595, Lugduni 1620, 1630, (Commentarius et Litterae 1582) Starcz., SS. rr. ruth. II. (po włosku, Ferrara 1592), *zob.* Nr. 3188.

7436. Possevinus A., Livoniae Commentarius, Gregorio XIII. P. M., ed. Napiersky C. E., Rigae 1582.

R: Bartoszewicz, Bibl. warsz. 1853 II.; Dz. war. 1853 Nr. 30. Por. Winkelmann Nr. 2292.

7437. Possevinus A., Il soldato cristiano (Życie Stef. Bator.), Macerata 1576, Venezia 1604 DS.

Zob. Nr. 3187—3192, 2929, 7714.

7438. **Dorigny J.**, Vita del P. Antonio Possevino, Venezia 1750, 1759, *zob.* Nr. 3191.

7439. **Brutto J. M.** (pseud. Flaminius nob.), Commentarius rerum a Stephano R. Pol. in exped. adv. Moschorum ducem gestarum, Romae 1582; 2. ed. Brutus J. M., Magyar historiaja 1490—1552 (z oryginału znajd. się w bibl. uniw. peszt. z życiem autora wyd. Franc. Toldy), MM. hung. hist.

7440. Brutto (Brutus) M., De historiae laudibus 1582; 2. ed. Opera varia selecta de historiae laudibus, Berolini 1697; Tenże, Ad pol. senatum Clem. Severiniani oratio, b. m. dr. i r., 1575; Tenże, Consol. epist. ad Stef. Bath. R. P. de morte fratris, Crac. 1581 (1582) (DS.), *zob.* Nr. 7538.

7441. Heidenstein R., De bello moscov. quod Steph. I. Rex Pol. gessit, Comment. libri VI.; Pist. Corp. hist., Basileae 1582; Crac. 1584; Basil. 1588; Cromer, Polonia, Col. 1589; Starczewski, SS. rr. ruth. II.

7442. Heidenstein, Wahrhafte Beschreib. des Krieges, welchen St. Battori geführet, übers. H. Rätel, Görlitz 1590, 1591.

Zob. Nr. 7602.

7443. Heidensztein R., Zapiski o moskowskoj wojnie (pierewod), Petersb. 1889.

7444. **Loevenclavius**, De Moschorum bellis 1582 DS., Pistorii Corp. hist.

7445. **Stryjkowski M.** (1547—1582), Która przedtem nigdy światła nie widziała Kronika polska, litewska, Królewiec 1582 DS.; 2. ed. Kronika, wyd. Bohomolca, Zbiór dziejopisów t. II., Warsz. 1768; 3. ed. Kronika polska, litewska, żmudzka i wszystkiej Rusi, poprz. wiadomością o życiu i pismach Stryjk. przez M. Malinowskiego, War. 1846 t. 2.

7446. Stryjkowski, Nowo-chrzceńcy, Lubl. (1572) 1573; — Tenże, O wolności sarmackiey, Lublin 1573; — Tenże, Goniec cnoty,

Kraków 1574; — Tenże, Na herb Olelkowiczów 1574; — Tenże, O wolności Korony polskiej, Krak. 1575, 1587; — Tenże, Zwierciadło Kroniki litewsk., Lubcza 1577 (?); — Stryjkowski (Praeconides) M., O tyraństwie W. Kniazia moskiewskiego, b. r.; — Stryjkowski (Praeconides) M., Ducatus Russiae Novogardia (**E.** b. r.) (DS.), *zob.* Nr. 7365.

7447. Przygoda Stryikowskiego, Rozr. dla dzieci 1826; Stryjkowski i jego kronika, Przyj. ludu, Leszno 1846 XIII.; O litewskim Palemonie Stryjkowskiego, przez Kraszewskiego J. I., Tyg. pet. 1839 XIX.; Życiorysy znakomitych ludzi przez Wójcickiego, Warsz. 1849—1850 II.

7448. Maciej Stryjkowski i jego kronika, Wiz. i roztrz. nauk., Wilno, poczet drugi, t. 10.

7449. O Stryjkowskim i jego kronice, Kraszewski, Wilno I.

7450. Maciejowski W. A., Maciej Stryjkowski, Przegl. warsz. 1841 I.; Tyg. lit., Poznań 1840 III.

7451. Kronika Macieja Stryjkowskiego, Przegl. pozn. IX.

7452. **Gwagnin Alex.** (1538—1614), Gesta praec. Moscov. Joan. Basilii, Spirae 1581 (po niem.: Etliche Historien von Joh. Basiliades, Speier 1582) (DS.); — Tenże, Suppl. de rebus gestis 1579 (cum Moschis), Pistorii Corp. hist. III.

7453. Gwagnin, Comp. Chronicorum Poloniae a Lecho ad Henr. Valesium, Tractatus de ingressu Henrici, Pistorii Pol. hist. Corp. 1582 II.; 2. ed. Rerum polonicarum tomi III., Franc. 1584 DS.

7454. Gwagnin A., Sarmatiae europeae descriptio, Crac. 1578; 2. ed. p. t. Chorographia Poloniae, Lithuaniae, Livoniae et Prussiae, Pistorii Pol. hist. Corp. I.; 3. ed. Ramusio J., Navigazione e viaggio Sarmatia Gwagnini, trad. d. Dion. da Fans, Venezia 1583, vol. II.

7455. Gwagnin, Kronika Sarmacyi europ., Krak. 1611; 2. ed. Z kroniki Sarmacyi europejskiej, Opisanie Polski, W. X. Litewskiego, Ziemi pruskiej, ruskiej, inflanckiej i żmudzkiej, Kraków 1860 (Bibl. pol. Turowskiego).

7456. Gwagnin, Praefatio in descriptionem Sarmatiae ad Steph. Regem, Mizler, SS. rr. pol. 1761 DS.

7457. Gwagnin, Moscoviae descriptio, Starczewski, SS. rr. ruth. I. (po czesku: Weytah z Kronyky Mozkewske, Praga 1786); — Gwagnin, Kronika Mozkowska, Praha 1590, 1602.

7458. Springer Jan Teod., Polonia Neo antiqua ex antiquis scriptoribus (Neugeb. et Guagn.) excerpta, Frankf. 1656.

7459. L. K., Aleksander Gwagnin, Warta 1887 Nr. 678.

7460. **Cipolla C.**, Un Italiano nella Polonia e nella Svezia tra il XVI. e il XVII. Secolo, Turyn 1887.

R: Korzeniowski J., Kwart. hist. 1888; Brandowski S., Warta 1888 Nr. 713 (tłóm.).

7461. Hassenkamp, Guagnini in Posen, Ztschr. f. Provinz Posen 1889.

7462. Beschreibung des Triumphs von Kön. Maj. v. Polen wegen moscovitischen Victoria 1583 DS.

7463. Giardino di Poeti in lode del Steph. Battori, Venet. 1583; Gorscius Jacobus, Orationes gratulatoriae, Crac. 1582; Herman Daniel, Stephaneis moscovitica, Gedani 1582; Kochanowski J., Jazda do Moskwy, Kraków 1583; Tenże, Ad Steph. Bathor. epinicion, Crac. 1583; Latalski Georg. Oratio ad Steph. Bat. (Basileae? Tiguri?) 1582; Nidecki Andr., Gratulat. triumph. ex Moscov. (Crac.) b. w. r., 1583; Paprocki, Tryumf planet, Stefanowi Królowi po wyprawie moskiewskiej Kraków 1582; Tenże, Tryumf satyrów z powrotu Stefana króla, Kraków 1582; Philopolites, to jest Miłośnik ojczyzny, Kraków 1583, 1588; Tricesius And., Triumphus moscov. Steph., Crac. 1582; Wolf S. S., Stephani I. adversus Joannem Basilidem expeditio, carmine elegiaco descripta, Dantisci 1582, 1583 (DS.).

7464. Warsevicius Christ., Ad Steph. R. Pol. oratio, qua pacem gratulatur, Magdeburg, Toruń, Vilnae, Crac. 1582, 1583; — Tenże, O zgodzie, która się stała z K. M., tłóm. Lebel Jerzy, Toruń 1582 DS.

7465. **Murinius**, Kronika Mistrzów pruskich, Toruń 1582; 2. ed.: Wójcicki, Bibl. staroż. pis. IV.

7466. Prawidła gospodarcze z Modlnicy z rękop. r. 1582, Wildt Jul., Kalendarz pow., Kraków 1855.

7467. **Dawid Lucas** († 1583), Preussische Chronik (do 1410) nach der Handschrift des Verfassers mit Beifügung histor. und etymol. Anmerkungen, von Ungern Sternberg, Königsberg 1812—1817 t. 1—7 (t. VIII. hrsg. v. Schütz Fr.).

7468. De nuptiis J. Zamojski, Crac. 1583; — Heidenstein, Epistola de nuptiis J. Zamojski, Crac. 1583 (DS.), *zob.* Nr. 7692.

7469. Herburt, Panegyr. Zamojscio, Ingol. 1585; Kochanowski Jan, In nuptias Zamojs. epithal. Crac. 1583, 1585; Piskorzewski Math., Ad Zamojscium de nuptiis c. Griselda, Crac. (2 ed.) 1583 (DS.).

7470. Mambrino Roser, Historie del Mondo, t. V., ded. Stef. Batoremu 1583 DS.

7471. Szymonowicz Sz., (Simonides), Dicta de bello c. Turcam, Colon. (?) 1583 DS.

7472. **Historia** Tauricae Cherson. a Turcis occupatae, De Sam. Zborovio supplicio affecto et motibus inde secutis, Vitemb. 1585, — Reicius And., Accusationum in Chr. Sborovium act. III., Crac. 1585 (DS.).

Zob. Nr. 3205.

7473. Henneberger Kasp., Beschreibung des Landes zu Preussen, Königsb. 1584 DS.

7474. Räteln Heinr., Wahr. Erzehlungen was gedenckw. Sachen sich in Königr. Polen, Liffl., Moschkaw zugetragen. Görlitz 1584, 1591 (DS.), *zob.* Nr. 7511, 7571.

7475. **Catharina Jagiell.** († 1584), Ericus S., Carmen de obitu Catherinae Reg., Rostochii 1584; — Epicedia in obitum Catharinae Reginae, Brunsbergae 1584; — Skarzyński ks. Szczęsny, Kazanie na obsequiach Kat. Jagellowny, Krak. 1584 (DS.), (Por. Przyj. ludu, Leszno 1848 V.).

7476. Kochanowski J., O Czechu i Lechu historya, Kraków (drukowany od r. 1586) 1589.

7477. Michaela żyda ochrzczonego list, wyd. Wereszczyński, Krak. 1584 DS.

7478. **Kochanowski J.** († 1585). Klonowicz S., Żale nagrobne 1585, *zob. Osoby.*

7479. **Müller Laur.**, Polnische, Lieffländische, Moscovitische, Schwedische Historien, so sich unter König v. Polen zugetragen, Frank. am Main 1585, Leipzig 1588, Frankf. 1586 (z Cureusa Schles. Annalen, *zob.* Nr. 7257), Amberg 1595, Leipzig 1606, 1607 (z kontynuacyami).

7480. Müller W., Pamiętniki do panowania Stef. Batorego, króla polskiego, wyłożył J. J. Lipiński, Poznań, Trzemeszno 1840 (przekład szwedzki: Stockholm 1629).

7481. Bergmann, Kalenderunruhen, *zob.* Nr. 166—171; — Dubrowskij, Żurnał nar. prośw. 1856 t. 91; — Berkholz, tamże 1856 t. 93.

7482. **Rymsza And.**, Dekreteros Akroama, to jest Dziesięcioroczne powieści wojennych spraw Krzyszt. Radziwiłła, Wilno 1585 DS.

7483. Warszewicki Krz., Memorabilium rerum coaev. descriptio, Crac. 1585 DS.

7484. Wolan And., Oratio ad incol. regni Polon. immin. bell. Turc., Vilnae 1585 DS.

7485. **Zeitung** aus Venedig, München 1585; — Zeitung neve aus Antorff, Cölln 1585; — Isselot M., Comment. rerum a. 1585, 1586 (DS.).

7486. Copie des lettres au S. P. sur un miracle en Pologne, Paris 1586 DS.

7487. **Stephanus** († 1586). Bielscius, Naeniae in funere Steph. I., Crac. 1588, 1590; — Herman Dan., In mortem Steph. I., Vilnae 1586, 1589; — Hunniadus Fr., Ephem. seu itin. Bath., Crac. 1586, 1588; — Miączyński J., Lament Matki korony polskiej z śmierci Stefana Batorego, b. m. dr. (Płock?) 1586; — Pieśni nowe o królu Stefanie pierwszym b. r. (**E.**); — Piskorzewski Mat., Oratio in funere Steph. Regis, Crac. 1586, 1587; — Warszewicki K., In obitum Steph. I. 1587, w Kromera Polonia 1588, 1589, Roztochi 1627 (DS.) [Warszewicki Krzysztof, Dwie mowy pogrzebowe, Krak. 1859]; — Beschreibung des Begrebniss, Königsb. 1588 (Por. **E.** 1587: Bronovius, Chwałkowski, Pipanus, Schwartzbach; 1588: Gissa, Laterna, Powodowski, Schoneus, Skarga. Zbylitowski).

7488. Tomasi Giorgio, La Battorea in due libri, Conegliano 1609; — Sturtzius Krz., De vita Stephani Reg. Pol., Rostochii 1627.

Zob. Nr. 3224 i 3249.

7489. Gerini Ab. Emanuele de Fivizano, Memoire storiche d'illustri scrittori e d'uomini insigni dell' antica e moderna Lunigiana, Massa 1829.

Tu są pamiętniki Jakóba Brunetti, Giovani, Gabrielli, Germanico Malespina, Carlo Sarteschi i innych nuncyuszów w Polsce.

7490. **Sarnicki Stan.** († 1592), Annalium Polon. brevissima synopsis, Crac. 1582; — Tenże, Annales sive de origine et rebus gestis Polonorum et Lituanorum, libri VIII., Crac. 1587, Racoviae 1587 DS.

7491. Sarnicki, Descriptio vet. et novae Polon. s. l. 1583.

7492. Sarnicki St., Statuta y metrika przywileiów, Krak. 1594.

7493. Sarnicki Stan., Commentarii bellici, Crac. 1578 (?); Tenże, Collatio, in qua demonstratur blasphemia Gregorii Brosinensis in articulis Arii, b. r.; Tenże, Narratie skąd urosły a jako wyprawiony są rozsądki kości łów (Judicium et censur.). Crac. b. r. (**E**); Tenże, Oratio pro lege elect. ad Steph. Bath., Crac. b. r. (DS.).

7494. Wiadomość o księgach hetmańskich Stanisława Sarnickiego (z planem bitwy pod Obertynem), z rękop. J. M. Ossolińskiego, Bibliot. Ossolińs. 1830 III., IV.

7495. Miński St., Sposób odprawiania poselstw do Rzymu, wyd. Korzeniowski J., Arch. kom. hist. akad. V., Odb., Kraków 1889.

R: Finkel L., Kwart. hist. 1890.

7496. **Newe Zeytung** mördliche Thaten durch die Jesuwitter geschehen zu Crakaw in Polen gefangen nach Nilo geführt, Danzig 1586 (3 ed.); — Zeugnusz wider die newe Zeytung, darmit Patres S. J. zu Cracaw im gefänglich eingezogen, Ingolstatt 1586; — Zeugniss warhaft wider die ausgebreitete Zeitung, Mog. 1586 (DS.).

Polemika religijna Possewina, Skargi, Wolana, Jurgiewicza, zob. Kościół.

7497. Zwo Newe Zeitung von dem Landtage in Königr. Polen 1587, Praga 1587 DS.

7498. Electyey przyszłej War. przestroga, b. m. 1589; — Ziemianin życzliwością, cnotą, prawdą (za wyborem Zyg. III.), b. w. m. i r. (1587); — Zebranie krótkie rzeczy potrzebnych z strony wolności, b. m. dr.

1587; — Paprocki B., Upominek na interregnum (przeciw J. Zamojs. za Zborowskiemi), b. m. dr. 1587; — Tenże, Pamięć nierządu w Polsce 1587, b. m. dr. (Praga) 1588; — Wojnowski Jer., In discordiam et tumultus elec. regiam subsequentes, Crac. 1588 (DS.).

Zob. Nr. 3225—3226.

7499. **De Polonica electione**, Rostochi 1587, Tož, b. m. dr. 1588; — Schwalbe Ab., Bericht des Handels wegen der Krone Polen, Magd. 1588; — Polnische Zeitung von der Wahl und Krönung des K. Sigmund III., Magdeburg 1588; — Newe Zeitung von der Wahl in Polen 1587; — Krakowczyk Bernat, O elekcyi po śmierci Batorego, b. r. (przed 1590) (DS.), *zob.* Nr. 7538.

Zob. Nr. 3228—3237.

7500. **Ingressus** Sigismundi III., Crac. 1577; — Pompa ingressus Sigism. III. 1587 (DS.).

7501. Kmita J. A., Psalma przyjazdu Zygm. III., Kraków b. w. dr. 1587; Niegoszewski St., Pros tejon Sygmondon, Roma 1587; Tenże, Ad Sigism. III., Roma 1588; Schlacheinius, In felicem ingressum Sigism. III. carmen, Crac. 1587; Strattmann Melch., De adventu in Pruss. Sig. III., carmen, Dant. 1587; Zbylitowski A., Witanie króla Zygmunta III., Kraków 1.87; Bock A., Carmen gratul. de Sigm. III coronat., Rigae 1588; Corbo Cor., Polonia lecta in Ser. et pot. Sig. III elect. carmine celebratam, Venet. 1588; Fridewald M., Gratulatio de felici in Arcem cracoviensem adventu Sig, III., Elbingae 1588; Goliński Bas., Sig. III. advent. Crac., Crac. 1588; Hermann D., Panegyris in coron. Sig. III., Crac. 1588; Adolescentes Sigism. III. adventum gratulantur, Vilnae 1589; Krzewski Abr., Sigismundo III feliciss. Vilnam ingress. gratul., Wilno 1589 (DS.).

7502. Victoria oder Zeyttungen so die Christen a. 1587 in Ungern dem Türcken aberholten, Augsburg 1587 DS.

7503. Newe Zeutung und Propheceyung über Teutsch., Polen, Niederlandt etc. 1587 DS.

7504. Conflictus gallopolonicus d. i. ein Niderlag, Köln 1587 DS.

7505. **Chwałkowski L.**, De principe Sueciae 1587, 1588 DS., *zob.* Nr. 7538.

7506. Polnische Niderlag. Basel. 1588 DS.; — Gigantomachia, s. a. (circa 1587 pro Maximiliano) 1587; — Agyas Ayas A., Discourse of a greate and furious Battaile betweene Maximilian Archduke and Sigismund 1588; — Newe Zeitung aus Polen, Bericht wegen poln. Koenigs. Maximiliano 1588; — Polnische Zeitung von der Wahl Sigism. III. wie Maximilian aus Oesterreich geschlagen, b. w. m. dr. 1588 (2 ed.) (DS.); — Neugebauer, Über die Schlacht zu Pietschen im J. 1588, Ledeburs Arch. VI. 1831; — Potrzeba pod Byczyną i uwolnienie Maksymiliana (ze współcz. rękop.), Athenaeum 1845 t. VI.; — O bitwie Byczyńskiej, Pszczółka krak. 1820, Rozm. war. 1820, Mrówka pozn. 1821, 1822; — Krótki spis o porażce Maksymiliana, tłóm. z rękopismu czeskiego, Rozm. nauk. krak. II. 1829; — Krátky spis o porażce a zajeti Max. voleného krále polského, arcik. rakauského, w czasop. Muz. czesk. 1854; — Świdziński K., X. Maxymilian rakuski, wedł. dyaryuszu rękopismiennego, Kron. rodz. 1887; — Frencel Sal., Maximiliani Polon. Regis e Sarmatia adventus, Pragae 1589 DS.; — Krótka hist. powrotu Max. z niewoli polskiej, Ciampi: Flosculi.

Zob. Nr. 3246.

7507. Pieśni o Maxymilianie Rakuskim, Przyj. ludu, Leszno 1843 t. II.; Paprocki B., Na harde, spiew Bielskiego o Byczynie, b. m. dr. 1688; Niegoszewski St., Ad J. Zamojscium b. w. m. i r. (Venet.?) 1588; Zbylitowski A., De victoria reportata 24 Jan. ad Sig. III, Crac. 1588; Schoneus Andr., Odae III. ad Joann. Zamojscium, Crac. 1588; Rybiński Jan, Kanclerza J. Zamoyskiego triumphy, Kraków, b. w. r. 1590 (DS.)

7508. Postrema relatio historica, das ist Beschreibung in Engel., Frankr. item in Poln zugetragen 1588 DS.

7509. Lament chłopsk. na pany, b. m. dr. i r. (około 1588) DS.

7510. **Newe Zeitung** was in dem polnischen Wesen seit K. Steph. tödtl. Abg. sich zugetr., b. m. dr. 1589 DS.

7511. Räteln H., Wunderbare Geschichte, Görlitz 1589, 1591, 1596 DS., *zob.* Nr. 7474, 7571.

7512. **Rerum** polonicarum ab excessu Stephani ad Max. captivitatem, ed. Ciampi S., Florentiae 1827.

7513. Gratulationes Sigismundo III. in suae Vilnam adventu, Vilnae 1589; — Gotheske, Seren. Sigism. III. gratulantur nonnulli, Vilnae 1589; — Artemedes Seb., De Sigismundo III. epigr., b. m. dr. 1589; — Oderborn Paul, Paneg. ad Joan. III. R. S. et Sig. III. Riga 1589 (DS.).

Kromer M. († 1589), zob. Nr. 7180.

7514. Reszki Stan. Dyaryusz podróżny (1586—1589), Przegl. katol. 1885.

7515. Nowiny hrozne a żałostiwe o Tur., Praga 1589 DS.

7516. Plastwici Joannis, Chronicon de vitis episc. Warm. (1243—1589), MM. Varm. SS. I.

7517. Newe Zeittung, warhafftige und erbermliche Beschreibung, so sich in Polln dem Land Podolien hat zugetragen newlich in Augusto 1589, wie unmenschlich die Türken u. Tartarn mit den Polln umbgegangen, Dantisci 1589, Nürnberg 1589 DS.

7518. **La deffaicte** des Tartares et des Turcs, faite en MDLXXXIX., par le Seigneur Jean Zamoiski, Paris 1590, Nouvelle édition avec notes et avec le discours de J. Zamojsky tenu à la diète de Varsovie en MDXC.

et la reponse de Sigismond III., traduits en français (publié par Charles Sienkiewicz), Paris 1859.

7519. **Solikowski Joan. Demet.** († 1603), Commentarius rerum polonic. a morte Sig. Augusti (ad 1590), Dantisci 1582 (**E.**), 1647, Amstelod. 1698.

7520. Solikowski J. D., Krótki Pamiętnik Rzeczy polskich od zgonu Zyg. Aug. 1572 w lipcu do r. 1590, przeł. Syrokomla Wł., Dziejopisowie krajowi III., Petersburg 1855.

R: Bartoszewicz J., Bibl. warsz. 1856 IV.

7521. Solikowski J. D., Facies perturbatae Reipublicae, Krak. 1626 (po pol.: Wizerunek utrapionej Rpltej, Dobromil 1612, Kraków 1629); — Tenże, Quaerimonia calamitosi ducatus Lithuaniae ad Sigis. Aug., carmen ad Georg. Albinum, **E.** b. r., *zob.* Nr. 3402, 7325, 7348.

7522. Solikowski J. D., Urania sive coeles. elect., Crac. 1574; Tenże, Polonia defensa contra Barclajum (?). Gedani 1648; Wężyk W. P., Lekarstwo na uzdrowienie Rzeczypospolitej (Solikowskiego J. D. Wizerunek), Kraków 1649.

7523. (Solikowski J. D.), Adjunctum testamentum cum paraphrasi Mat. Sicinii 1606; Societas S. Annae per Poloniam, Artykuły bractwa św. Anny (i odezwa J. D. Solikowskiego), Crac. 1578, 1590 DS.

7524. Jan Demetryusz Solikowski, Dzieje dobroczynności kraj. i zagranicz. 1824 V.; — Solikowski J. D., Ossoliński, Wiad. hist. kryt. t. IV.; — Siarczyński Fr. ks., Solikowski Jan, Lwowianin 1835; — Chmielowski A., Życiorys J. D. S., Kraków 1890.

7525. **Nehring Wł.**, O życiu i pismach J. D. Solikowskiego, Poznań 1863 (O historykach polskich XVI. wieku), *zob.* Nr. 6007.

7526. Zdanie o Jezuitach w r. 1590, Grabowski, Starożytności.

Zob. Kościół.

7527. **Henning Sal.**, Liefflaendische, Churlaendische Chronik (1554—1590), Rostock 1590, Leipzig 1595 (z ustępami póżniej wyrzuconymi), SS. rr. Livon. V.

7528. Henning Sal., Bericht in Religionssachen in Kurland, Rostock 1589.

7529. **Schiemann T.**, Salomon Hennigs livländisch-kurländische Chronik, Mitau 1874.

7530. Nolde Magn., Memoriae ducis Curlandiae, Rostochii 1587 DS.

7531. **Newe Zeitung**, was sich zwischen Moscovitern und Schweden in Belag. Narwa zugetragen, Lübeck 1590 DS.

7532. Steger Tob., Unpostreuterische Geschichtsschriften, so sich in Span., Engl., Böhm., Poln., Ung. zugetragen, Strassburg 1590 (**E.** VIII.).

7533. Szpot Petrus Dunin, Declaratio, quali Polonia indigeat Rege, Praga 1590 DS.

7534. **Izdbieński**, Krótkie opisanie zjazdu Kolskiego, b. m. dr. 1590; — Nowiny spraw Zjazdu szwedzkiego elekcyi deputackiej, Poznań 1590 (DS.).

7535. O zdobyciu twierdzy Breda 1590, Pszczółka polska 1823.

7536. Narratio, was sich in Frankreich Augustus mord begeben, Appendix darin vornemb. Gesch. in Pohlen aus d. latein., Frankf. a. M. 1591 (**E.** IX.).

7537. **Henryk III.** († 1590). Opisanie śmierci Henr. III., Kraków 1590; — Nowiny ze Francyey, O wybaw. Paryża, Kraków 1590 (DS.), *zob.* Nr. 7536.

7538. Bruti J. M., Ad Pol. et Lith. Senatum de famil. Austr. laudibus oratio, Florentia 1590; — Tenże, De Ernesti laudibus oratio, Frankf. 1590; — Tenże, Censura de eligendo rege contra Chwałkowski, Frankf. 1590 (DS.).

7539. Gobel S., Polonia ad Germaniam de bello suscipiendo c o n t r a T u r c a s, b. w. m. 1590; — Gaunersdorf Christ. Vilnensis, Votum contra Turcas, Rigae 1590; — Mirolicky Joh., Ueber die Herschaft der Türcken in Europa, auś dem Lateinischen 1592 (DS.).

7540. **Heimführung** in Polen Freulein Anna Erzherzg. mit Pracht vom Sigism. K. in Pol. empf. gen. Cracaw gebr. 1592; — Verzeichniss der Vermählung Sigis. III. mit Anna, Wien 1592; — Sprawa Kterak Anna Arcjkneža Rakouska do Krakowa priwezena gest, w Praze 1592; — Bielscius Joach., Epithal. Sigis. III., Crac. 1592; — Rybiński Jan, Powitanie Anny królowej, Gdańsk 1591; — Tenże, Augustae heroidi Annae, Dantisci 1591; — Epitalamion s. bened. nuptiales ad Sig. III. n. Felstin et Simonowicz, Crac. 1592; — Peinius Joach., Gratulatio in nuptiis Dantisci 1592; — Lutnia na wesele Zygm. III., b. m. i r. (1592 czy 1605?); — Marlupino Romano, Il sucesso delle nozze di Sig. III., Udine 1592; — Moczarski An., Odae nuptiales Sig. III. 1592; — Porembius J., Prosfonesis in Annae adventum, Crac. 1592; — Sokołowski S., Epithal. ad Sig. III., Crac. 1592; — Szymonowicz Szym., Epithal. Ser. Sig. III. et Annae, Lwów 1592; — Warszewicki Krz., Paneg. Sig. III. et Annae, Crac. 1590, 1595 (DS.), *zob.* Nr. 7625.

7541. Beschreibung der Krönung Sig. III., Wien 1592; Bechmanu Mat., Carmen in novi anni auspicium ad Sigismundum III. Reg. Pol. 1592 (DS.).

Zob. Nr. 3299—3300.

7542. Wunderbare Prophezeihung d Königr. Polen betreffende im J. 1595 gefunden, s. l. et typ. 1698. Por. E. 1594; Latos.

7543. Rozmowa o konfederacyi przez P. M. (Piotr Markowski, według innych Marcin Piotrowski ?), Krak. 1592 DS.

7544. Radvan J., Radivilias d. vita et gestis Nic. Radziwiłł (addita Oratio J. Volani), edd. Abrahamowicz J., Wilno 1588, 1592; — Romer Ad., Columna in ingressum Radivilli, Crac. 1592; — Komparski Jan, In obitum Alb. Radziwiłł a juventute in acad. Vilnen. S. J., carmen Vilnae 1593 (DS.).

7545. Kąntski Krz., Vitae Archiepp. et Episc. Cracoviensium, Crac. 1593, 1633 DS.

7546. **Brunus Jerzy**, Theatrum urbium (w tem 18 miast polskich opis i ich widoki), Coloniae 1593 DS.

7547. Zwo warhafte newe Zeitungen, Die erste von aufruhr zu Danzig in Ankunft Kön. Sigismund in Polen, Wien 1593; — Zeitung warhafftige und fröhliche Neuwe, wie ein Megdlein von 18 Jahr zu Danzig spazieren gengen, Prag 1593; — Redeke, Ursachen wessh. s. R. v. Danzig aufgem., Rakow 1593; — Nova turcica, polonica, dantiscana 1593 (DS.).

7548. **Henricpetrus A.**, Gener. Histor. in Ital., Frankr., Polen, Basel. 1593.

7549. Zbylitowski Andrzej, Droga do Szwecyey 1594, Krak. 1595, 1597 (przedr. Wójcicki, Bibl. star. pis. II.); — Erzehlung etlicher Sachen so sich bei der Krönung Sigismundi Königs in Schweden verlaufen, Prag 1594; — Loechius, Trophaeum pacis in reditum Sigis. III., Crac. 1594; — Fidlerus F., Gratul. Sigis. III. 1594 (DS.).

7550. **Urechi Gr.**, Chronique de Moldavie depuis le milieu du XIV. siècle jusqu' à l'an 1594, Texte roumain av. traduct. franç. ed. E. Picot, Paris 1878—1886.

7551. Tatary na Czerwonej Rusy r. 1594. Prawda (czasop. ruskie) I.

7552. Mylius Arnold, Principum et Regum P. imagines, Colon. (2 ed.) 1594 DS.

7553. Rwaczkowsky, Neue türkische Chronik 1594 DS., *zob.* Nr. 7447.

7554. Hilchen Daw., Academiae Zamoscianae intimatio, Rigae 1594; — Academiae Samoscianae intimatio c. Hermani carmine, Riga 1594 DS.

7555. Tyzenhauz G., Livoniae provin. ruinae, Riga 1594 DS.; — Mora Dom., Praef. mil. Poloc., Sitne Turcis bellum infer., Vilnae 1595; — Wereszczyński J., Publica, Krak. 1594, *zob.* Nr. 7579; — Tenże, Pobudka na jego ces. Miłość Ces. chrześc., Króla pols. etc., Kraków 1594; — Otucha na pogany potentatom chrześc., przez J. S. (Sliwski?), Krak. 1594 (Dębołecki A.?) 1637; — Coletus, Betbüchl. w. d. Türken, Gedani 1595; — Brussius, De bello adversus Turcas, Crac. 1595; — Paprocki, Gwałt na pogany, b. m. dr. (toż po czesku), *zob.* Nr. 7833; — Noviny z Krakowa (?) a z Tokaye co se giz na dile meże lidem chrest. waleczným a Turky tokoło 1595 r. Zbehlo, Praga 1595 (DS.).

Zob. Nr. 3304.

7556. **Dąbrowski X. Sz.**, **Wiersze rymowne o prześciu Tat. do Węgier, Krak. 1594 DS.**

7557. Chronica oder Handbüchlein, Ged. 1594 DS.

7558. Broniowski, Tartariae descriptio, Col. 1595, 1630 DS., Schwandtner, SS. rr. hun.

7559. Hemenberger Kasp., Der Strömme und Flüsse Namen in d. preuss. Mappen, Königsb. 1595 DS.

7560. Pribevo Vinc., Della origine degli Slavi, Venezia 1595 DS.

7561. Beschreibung Geschichten, Cölln 1595 DS.

7562. Rozprawa przygody starego żołnierza, b. w. m. (Toż, Kraków 1595).

7563. Dąbrowski X. Szym., Żałosne opisanie wieków ostatnich, Kraków 1595 DS.

7564. **Francus Jacob** (Memmius Conr.), Der Historien Liebhaber Relatio quinquennalis 1590—95 in Teutschland, Polen, Wallachey, Moldau, Podolia, Frankf. a. M. 1595 DS. (ustępy tłóm. Wejnert A., Wieniec of. Jachowiczowi 1847—8, II.).

7565. Lew Conr., Eigentl. Bericht was in Frankr., Polen, Türcken zugetragen, Cölln 1595 DS.

7566. Jacobinus J., Brevis enarratio rr. a Sig. Transilv. Principe 1595 (c. 1596), Rr. hung. SS. 1600.

7567. Schoneus A., Natalis Vladislai filii Sigism. III., Crac. 1595; — Warszewicki Krz., Panegiricus Sigism. III. (na urodzenie Wład. IV.), Crac. 1595; — Zbylitowskl A., Na krzciny Władysł. królewiczowi, Kraków 1597 (DS.); — Klonowicz S., Wiersz na urodz. Wład. IV., Pam. sand. 1829 II.

7568. Lipski Andr., De rebus gestis Sigism. III., Romae 1595, 1605 (przeł. Polkowski J., Dz. poz. 1868 Nr. 243), *zob.* Nr. 7986.

7569. Eventus mem. anni 1595 ad Sig. III., b. m. 1595 DS.

7570. Dresser M., Sächs. Chron. der itzige Handel mit Ung., Polen, Liffl., Wittemb. 1596 DS.

7571. Raetel H., Warhaftliche Historien, Gorlitz 1596 DS.; — Rauttenstrauch Winc., Warhaftliche Newe Zeittung aus Wildaw der Hauptstadt in Littawen eines Bürgers Sohn, Dresden 1596 (DS.).

7572. Sturcius, De negotio moldavico, Rostochii 1596 DS., *zob.* Nr. 3334 i 7488.

7573. **Zamojski J.**, De transitu Tartarorum, Lipsiae 1594, 1596 DS., *zob.* Nr. 7705.

7574. Ponętowski Jan, Deliberacya o spółku i związku korony polskiej z pany chrześcianskimi przeciw Turkowi 1595, 1596, Bibl. Turowskiego, Kraków 1858.

7575. **(Grabowski Piotr X.)**, Zdanie syna koronnego o pięciu rzeczach Rpltej polskiej należących: 1) Sąsiedztwo tureckie z Polską jakie? 2) Skarb bogaty na Rpltą jako zebrać? 3) Pospolite ruszenie hojne jako uczynić? 4) Wyprawa na wojnę jakby być mogła póki się skarb Rpltej nie zbogaci? 5) Liga z państwami chrześciańskiemi przeciw Turkowi jako potrzebna? b. m. 1595 (2. ed. Bibl. pol. Turowskiego, Krak. 1858).

R: Czas 1858 Nr. 144.

7576. Grabowski Piotr, Pospolite ruszenie, b. w. m. 1595 DS.

7577. Grabowski P. X., Polska niżna albo Osada polska osobliwie na ochronienie pogranicznych państw od Tatar i opatrzenie rozpłodzonych synów koronnych pachołków 1596 (2. ed. Bibl. pol. Turowskiego, Kraków 1859).

7578. **Tarnowski St.**, Studya do XVI. wieku, Pisarze polit., Kraków 1888.

7579. **Wereszczyński J.** († 1599), Droga pewn. do prędszego i snadniejszego osadzenia pustyń, Kraków 1590; — Tenże, Sposób osady nowego Kijowa, Kraków 1595; — Tenże, Pobudka do podniesienia wojny przeciw Turkom i Tatarom, Krak. 1594, Wilno 1594; — Tenże, Excytarz do podn. wojny przeciw Turkom, Kraków 1592; — Tenże, Votum z strony podniesienia wojny przeciw cesarzowi tureckiemu 1597 na sejm podane, b. w. r. (Tenże, Pisma polityczne, Kraków 1848, por. Czas 1848 Nr. 62).

7580. Wereszczyński J., Publica z strony fundowania szkoły rycerskiej na Ukrainie, Kraków 1594.

7581 Wereszczyński J., Regula vitae regis Christ., p. Klonowicz, Crac. 1588; Tenże, Regula życia króla chrześciańskiego, Krak. 1587, 1588; Tenże, Gościniec moczygębom, Krak. 1785 (Por. E. wiek XVI. Spis alf.).

7582. **Tarnowski St.**, Studya do dziejów XVI. wieku, *zob.* Nr. 6877.

Zob. Nr. 3347, 7477.

7583. Francus J., Relatio historica, Beschreibung aller so in Polen, Bohem., Moldau, Podolia zugetragen 1595 bis Martius 1596 i Contin. bis 1597, 1596, *zob.* Nr. 7564.

7584. Hulsius Leo, Chronologia, in qua provinciae sequente pagina nominatae breviter describuntur (Austria, Bessarabia, Boemia, Podolia, Pars Russiae, Tartariae), Norimbergae 1596; Vopelius Gasp., Supplementum Europa, Erklär. d. Tafeln (Cap. 21. Moscaw, Cap. 22. Polen, Cap. 23. Lyfiland), Cölln 1597; Jansonius P. A., Mundus furiosus seu narratio rerum e Apr. 1596 ad autumnum 1597, tota Europa gestarum, Col. 1597 DS.

Reussner, zob. Nr. 3352.

7585. Newe sybenbürgische Victoria, zu Ende die polnischen und tartarischen Handlungen, Nürnberg 1596; — Warhafftige Zeittunge was zwischen Siebenbürgern und Gross-Cantzler in Polen zugetragen hat, Hamburg 1596 (DS.).

7586. Bedencken ob Polen mit Keyser wider Turken einlassen solle? 1596 DS.

7587. Nowiny z Krakowa, Tokaye, Praga 1596 DS.

Wojny tureckie, zob. Nr. 3304.

7588. Zwo newe Zeitung wie zu Königsberg der böse Geist hinweggeführt, Danzig 1596 DS.

7589. **Gustinskaja** lietopis (Pribawlenie k'ipatiewskoj lietopisi) 842–1597, Połn Sobr. II.

7590. Votum szlachcica polskiego ojczyzne miłującego, Kraków b. dr. 1597; — Philopatris ad Senatum et pop. lituanum, Miłośnik ojczyzny do senatu i Rpltej litewsk. (autor Wojnowski J. czy Pielgrzymowski El.?), Wilno b. dr. 1597; — Latos J., Przestroga, b. w. m. i r., Kraków 1597; — Przestroga i obrona do obywatelów korony, b. m. dr. 1597 (DS.).

Evorbitacye, zob. Nr. 3330.

7591. **Gliczner Er.**, Chronicon Regum Poloniae, Thoruni 1597.

Zob. Nr. 7610 i Kościół.

7592. **Bielski Joachim**, Kronika polska, Kraków 1597; 2. ed. p. t. Bielski Marcin, Kronika z doprowadzeniem do Aug. III. (przez Bohomolca podług Lengnicha), War. 1764; 3. ed. p. t. Bielski Marcin i Joachim, Kronika polska, Warsz. 1829 t. 9 (stanowi t. 11—19 Zbioru pis. pol., wyd. pod firmą Gałęzowskiego i Comp.).

7593. Bielski Joachim, Ciąg dalszy kroniki polskiej zawierającej dzieje od 1587 do 1598, w rękopismie odkrył i do druku podał F. M. Sobieszczański, Warsz. 1851.

7594. Bielski Joach., Pamiątka Jakóbowi Strusiowi, Kraków 1589 (Por. Colosvarus Jerem., Epicedion Jac. Strussi, Crac. 1590).

7595. Grochowski Stan., Na kronikę nową polską do obywatelów koronnych 1697 DS.

Zob. Nr. 3348.

7596. Sozański A., Kronika Joachima Bielskiego, Pisma niektóre, Lipsk 1861.

7597. **Nehring Wł.**, O życiu i pismach Joachima Bielskiego, O historykach pol. XVI. wieku, Poznań 1862 cz. II.

Bielski Joachim, zob. Nr. 3247.

7598. Sybenburgische Chronica, Beschreibung Moldau, Waläche, Podolien, Nürnberg 1596 DS.

7599. Czachrowski, Rzeczy w Węgrzech 1588—96, Lwów 1597, 1599; — Burnomissa Jerzy, O dobywaniu Agry, list, b. m. dr. 1596, 1597 (DS.).

7600. Peregrim Damian, Liga z Zawadą koła poselskiego (ded. L. Sapieże) 1596 DS.

7601. Kron-Wegweis. (Riga, Narwa, Wilno), Cöln 1597 DS.

7602. **Heidenstein Reinh.** († 1621), Rerum polonicarum ab excessu Sig. Aug. lib. XII., Francof. 1672.

7603. Heidenstein, Dzieje Polski od śmierci Zygm. Aug. do r. 1594, ksiąg XII., Petersb. 1867 (Dziejop. pol., *zob.* Nr. 5985).

7604. Heidenstein R., De bello moscov., Crac. 1584, 1589, 1600, Basil. 1588, Frankf. 1660 (Auctores rr. moscov.).

7605. Heidenstein R., Vita Joannis Zamoyscii, Collectanea vitam J. Zamoyscii illustrantia, ed. A. T. Działyński, Poznań 1861.

Zamoyski Jan, zob. Nr. 7705.

7606. Batowski Alex., Rainold Heidenstain i Franciszek Bohomolec, Dz. lit. 1853, Odb., Lwów 1853.

R: Bartoszewicz J., Bibl. warsz. 1855 III.

7607. Sozański A., Dzieła Heidensteina, Pisma niektóre, Lipsk 1861.

7608. **Nehring Wł.**, De polonicarum rerum saeculi XVI. scriptoribus, pars I. De Reinholdi Heidensteini scriptis historicis, Poznań 1857; toż po pol.: O historykach polskich XVI. wieku, cz. III., Poznań 1860.

7609. Grochowski W., Reinold Heidensztein, historyograf Stefana Batorego, Tyg. illustr. 1871.

7610. Gliczner E., Consensus sandomiriensis, Thoruń 1592, 1596; — Tenże, Appellacya konf. warsz., Królewiec 1598 (DS.). *zob.* Nr. 7491.

7611. **Pol Klemens**, Historia confoeder. polonicae, Debrecini 1596 DS.

7612. Skarga P., Proces na konfederacyą, Kraków 1596 DS.

7613. Obrona przeciw processowi Confoederacyey, b. w. m. i r. (około 1595); — Dyssydent odpowiada na pismo: Rozmowa o Confoederaciey 1595; — Podpora Konfoederacyey przeciw wierszom w Rozmowie ziemianina, b. m. dr. 1596; — Obrona Konfederacyey i Processu (przeciw P. Skardze), b. m. dr. 1596 (DS.).

Spory religijne, zob. Kościół.

7614. Skarga Piotr X., Synod Brzeski, b. m. 1596, b. m. 1597, wyd. L. Rzepecki, Warta, ofiar. A. Bażyńskiemu 1874.

Skarga P., zob. Nr. 7810.

7615. Herbest Ben. S. J., Wiary rzyms. wywody a grec. niewolnictwo, Krak. 1586, Warsz. 1761; — Tenże, Za wiary kośc. rzym. dowody, Leopoli 23. Jan. 1586, Lwów 1728.

7616. Baronius Caes., Histor. relatio de Ruthenorum origine et conversione, Colon. 1558 DS.

Zob. Nr. 3320—3330.

7617. **Anna Regina** († 1596). Birkowski, Lachrymae in fun. Annae Jag., Crac. 1596; — Grochowski St., Żal pogrzebny Anny królowej 1596; — Piskorzewski M., In m. Annae Jag. funebr. laud., Crac. 1597; — Beckman, Carmen de obitu Annae Austr. 1598; — Quadrantinus Fab., Predigen nach Abgang Anna Kön. von Polen, Graetz 1598 [Leich-Predigt, Por. E.: Remelius 1598, De obitu, Szyszkowski 1598, 1599, Warszewicki 1598, Codurus 1599, Grochowski 1599, Warszewicki (Oracya 1599)] (DS.).

7618. Verronius Seb., Chronica ecclesiae et monarchiarum, Frib. in Helv. 1599 DS.

7619. Brussius, De Tartaris diarium, Frankf. 1598 DS.

7620. **Philippus II.** († 1598). Warszewicki Krz., In mortem Philippi II. oratio, Crac. 1698 DS.

7621. Höniger N., Hofhaltung d. türkischen Kaysers, Georgewitz Barts, Türck.-Tyrannea, Basel. 1598 DS., *zob.* Nr. 7109.

7622. Discurs und Verlauf der jetzigen schwedischen Sache, was sich vom 1594 zugetragen, Stockholm 1599; — Kurzer Bericht, was in krigswezen Schweden zugetragen 1598; — Prinse de la villee de Bode en Hongrie, Le malheur. succes de Roi de Pologne en Suede, Paris 1598 (DS.).

Zob. Nr. 3300, 3359—3361.

7623. **Waisselius Mat.**, Chronica alter preuss., liefländischer und curländisch. Hist., Königsb. 1599 DS.

7624. Frencelius Sal., Livonia S. R. A. et Ordin. Polon. precatur, Riga 1599 DS.

7625. **Warszewicki Krzysztof** († 1603), De origine gener. et nom. poloni, Vilnae 1580, Crac. 1589 DS.

7626. Warszewicki K., Turcicae Quatuordecim, Cracoviae 1595, Pragae 1599, Gedani 1646.

In obitum Stephani regis oratio, zob. Nr. 7487.

7627. Warszewicki K., Reges, sancti, bellatores, Romae 1601, 1629; — Tenże, Caesarum Regum gen. vitae, Crac. 1603, 1604, Frankf. 1606 (DS.).

7628. Warszewicki K., Omnia, quae exstant opera, l. VIII., Crac. 1600 DS.

7629. Warszewickiego Krz. Niewydane dzieła, listy do znakomitych ludzi, zebrał Wierzbowski Teodor, Warsz. 1883.

Zawiera: Rerum polonicarum libri III. (1572—73). De rebus in Polonia gestis in rege eligendo 1575, Apologia Maximiliani Caesaris, Rationes pro R. Poloniae recuperando, Lechitae et Bohemi colloquium, Apologia arch. Maximiliani, Ad Maximilianum 1588, Ad Rudolphum 1588, Propositio archiducis liberandi, Consilium de rebus pol. turbandis, Pro Maximiliano oratio, Epistolae.

R: B. P. Ateneum 1887 I.

7630. Warszewicki Krz., Venecya (poem.), Krak. 1572, 1587; 3. ed. Wierzbowski T., Biblioteka zap. poetów i prozaików, Warsz. 1886.

R: Nehring Wł., Kwart. hist. 1887; Ama, Kraj. 1887 Nr. 13.

7631. Warszewicki Krz., De ambitionis vitio, Praga 1588, 1598 DS.

7632. Warszewicki Krz., Ad Ser. Jacobum Angliae Regem, Crac. 1603 DS.

7633. Warszewicki Krz., De Consiliariis et consiliarii oficiis, Crac. 1595, Rostock 1597; — Tenże, De legato et legatione 1596, 1604 (De legationibus), Dantisci 1639, 1649; — Tenże, De concilio, De legatis, Consiliarius (na końcu r. 1598), Rostock 1597.

7634. Ceriola Furius, Christophori Varsevicii de Legato, item de Consilio ex hispanico, Dantisci 1646.

7635. Warszewicki, Panegir., Stockholm 1594 DS.

7636. Warszewicki Krz., De optimo statu libertatis, Crac. b. r. (Toż, Suada latina Ostrowskiego Daneykowicza 1747) (Por. **E.** Wiek XVI.: Spis alfab.).

7637. Mowy Krzysztofa Warszewickiego w r 1602, wyd. Wierzbowski T., Warsz. 1886, Bibl. zapomnianych poetów i prozaików zesz. II.

7638. Dwa dzieła nieopisane K. Warszewickiego: 1) Caesarum, Regum vitae, 2) Dialogus de morte Ad Stephanum I., Wiz. i roztrz. nauk. XVI.

7639. Ossoliński, Warszewicki Stanisław, Wiad. hist. kryt. t. I.

7640. Wierzbowski T., Christofor Warszewickij i jego soczinenija, War. 1885.

R: Ptaszycki S., Żurnał min. nar. prośw. 1886 t. 246 str. 361—376.

7641. **Wierzbowski T.**, Krzysztof Warszewicki i jego dzieła, War. 1887 t. 2.

R: Nehring Wł., Kwart. hist. 1887; Archiv f. sl. Ph. 1887; T. S., Prz. pol. 1887 III.; Bostel F., Prz. powsz. 1887 III.

7642. Klonowicz Seb. Fab., Pamiętnik xiążąt y królów, 1586, 1639, 1673, 1697, Krak. 1787, *zob.* Nr. 7478, 7567.

Inne pisma por. **E.** *Wiek XVI.: Spis alfab.*

7643. Kmita J., Żywoty królów polskich, Kraków 1591 DS.

7644. Kmita J. A., Zwierciadło rzeczp. polskiej na początku 1598; — Łaski St., Spraw rycers. opis, Lwów 1599 DS.

7645. Jako Jendrzej Bathori marnie zginął a. 1599, Tyg. petersb. 1842 XXVI.

7646. Morderstwo popełnione w kościele Panny Maryi w Krakowie przez braci Gawrońskich r. 1599, przez Mączyńskiego J., Czas 1856 Nr. 19.

7647. Żywot Krzysztofa Pieniążka, rotmistrza i dworzanina królów Stefana i Zygm. III., Wójcicki, Bibl. star. pis. I.

7648. **Chytraeus David** († 1599), Variorum in Europa itin. deliciae in Anglia, Polonia, ed. II. apud Chr. Corvinum 1599 DS.

7649. Chytraeus D., Memor. event. 1595 et epist. ad Sig. III. 1595 DS.

7650. Chytraeus D., Chronicon Saxoniae, Lipsiae 1593.

7651. Chytraeus D., Vandalia regionum Pruss., Liv., Pol., Rostochii 1588, 1589 DS.

7652. Chytraeus Daw., Hodeporicon, Sabinus Stan. Georg., In peregrin. Stan. a Lasco, Frankof. 1572 DS.

7653. **Lassota von Steblau Erich**, Das Diarium des Erich Lassota v. Steblau zu d. Zaporoger Kosaken, Budissin 1854, *zob.* Nr. 5999 (Por. Dz. Ft. 1870 Nr. 8).

Karnkowski, zob. Nr. 7684.

Paprocki Bartł., zob. Nr. 7833.

Radziwiłł Krz., zob. Nr. 7855.

Skarga Piotr, zob. Nr. 7810.

II. Wiek XVII.

7654. **Roczniki (Annales)**, *zob.* Nr. 6871; — Kalendarze, *zob.* Nr. 6872.

7655. **Zbiory kronik**, pamiętników, żywotów, podróży i t. d., *zob.* Nr. 5965 6038.

7656. **Pomniki** do historyi obyczajów, *zob.* Nr. 6874.

Zob. Nr. 1351, 3371, 3373.

7657. **Pamiętniki** o Koniecpolskich w. XVII., wyd. Przyłęcki S., Lwów 1842, *zob.* Nr. 3645.

7658. **Spominki** podkarpackie, dobromil., tarnawieckie i łodzińskie, samborskie, wielickie, pilzneńskie, wyd. Bielowski A., Głos, Lwów 1861 Nr. 37; — J., Zapyski z puteszestwija w samborskich i stryjskich horach, Słowo 1862 Nr. 20.

7659. **Kalicki B.**, Przyczynek do hist. dziejop. pol. XVII. w., Roz. hist. fil. ak. um. I., Odb., Kraków 1873.

7660. Senkowski M., Satyra i satyrycy okresu Zygmuntowskiego, Spraw. gimn. w Nowym Sączu 1880, Odb., Nowy Sącz 1880.

7661. Przyborowski W., Cudzoziemcy w Warszawie w XVII. i XVIII. wieku, szkice historyczne, Niwa 1877.

7662. **Droysen G. J.**, Zur Quellenkritik der deutschen Geschichte des siebzehnten Jahrh., Forsch. z. deut. Gesch., Göttingen 1864 IV.

7663. Paskwille z czasów Zygmunta III., Athenaeum 1845 IV.

7664. Rachunki domowe z XVII. w., Prz. bibl. arch. 1881 II.

7665. Pamiętniki husarza z pierwszych lat XVII. w., przez Br. Chlebowskiego, Ateneum 1883 II.

7666. Januszowski Jan, Krótkie opisanie przeszłego jubileuszu, Krak. 1603 DS., *zob.* Nr. 7797.

7667. Próchnicki J. Andr., Polon. brevis notitia, Romae 1600 DS.

7668. Pecalides (Pękalski) Sim., De bello ostrogiano ad Pianteos cum Nizoviis, Crac. 1600 DS.

7669. Smotrycki Meleciusz, Istoria o Florentskom Synodie, Ostróg 1601 DS., *zob.* Nr. 8034.

7670. Petkowski G., Święty a powszechny sobór we Florencyi, tłóm., Krak. 1600, 1609; — Russowski G., Obrona św. Synodu florenckiego, Wilno 1603; — Apologia florentijskaho sobora, Wilno 1604; — Fiedorowicz P., Obrona Sobora florentyskaho, Wilno 1603, 1605 (DS.).

7671. Grochowski Stan., Babie koło (1600) [E. b. r.] (Przedr. Maciejowski, Pism. pol. III.).

7672. Moskorzewski Jur., Okazanie, iż ludzie w Król. pol., Krak. 1600 DS.

7673. Libellus ad Sen. primarios R. Pol. de statu templ. prut., Hagae 1600 DS.

7674. Dyskurs o lenno ziemi pruskiej, Zb. pam. Niemc. t. V.

7675. Borkowski W., Carmen Vladislao principi, Moguntiae 1602 DS.

7676. **Schweinichen Hans** († 1616), Leben H. Schw., ed. Stenzel, SS. rr. sil. IV.; po pol: Pamiętniki (1552–1602), wyd. Kraszewski J. I. (Bibl. podróży, *zob.* Nr. 5995), Drezno 1870.

7677. Godebski Ks., Pamiętniki H. Schw., Par. 1847; Przyj. ludu, Leszno 1847 XIV.; Tyg. wielkop. 1871.

7678. Otfinowski Jarosz, Powodzenie niebespiecz. woyska, Krak. (1600–1601) DS.

7679. Multanus Michael, Gratiae Deo actae ab ecclesia pro victoria 1601; — Bartolan H., Sigismundi III. victoria, Crac. 1601; — Maciejowski B., Gratulatio in fel. ingressum, Crac. 1601; — (Zygmunt III.) Princeps Christianus, Moguntiae 1603; — Opatovius A., Triumphus livonicus, Crac. 1603, — Kownacki Wal., Rycerstwo chrześcijańs., 1602 (DS.).

7680. Zeitung v. d. Zustände in Liefland 1602 DS.

7681. Ortelius A., L'Epitome du theatre de l'univers., Antwerp. 1602; — Pernisten, Relatione tesoro politico, Vincenza 1602; — Mundus Imperiorum, Ursel 1602 (DS.).

7682. Notatki kupca warszawskiego z podróży po Persyi w r. 1602, wyd. L. S. W., Tyg. ill. 1878 V.

7683. **Baronius C.**, Icones Sanctorum Poloniae, Romae 1602, 1604, 1605; — Tenże, Undecim effigies SS. Polonorum 1605; — Tenże, Roczne dzieje kościelne, Krak. 1603 (DS.).

Górnicki Ł. († 1602), zob. Nr. 7305.

7684. **Karnkowski S.** († 1603), De primatu senatorio, Posn. 1593 (także Acta literaria 1756); — Tenże, De ratione eligendorum regum Pol., Posn. b. dr. 1593 (DS.).

Inne dzieła por. **E.** *Wiek XVI.: Spis alfab. Zob. Nr. 3070.*

7685. **Paradoxa** koronne publice i privatim, potrzebne szlachcicowi polskiemu, napisane r. 1603, wyd. przez A. Bielowskiego, Kraków 1853.

7686. Paradoxa koronne nap. 1603, Dz. lit. 1852; — J. Ł. (Sprawozdanie krytyczne), Czas 1852 Nr. 116; — Tenże, Odpowiedź panu A Bielowskiemu na jego artykuł w Dzien. literackim, tamże 1852 Nr. 141; — Jeszcze o Paradoxach koronnych, tamże 1853 Nr. 190.

7687. Widawski P. Wężyk, Exorbitancye, Kraków 1603; — Tenże, Lekarstwo na uzdrowienie Rpltej, Kraków 1603 (DS.).

7688. **Pruszcz Piotr Hyac.** (Cezary Fr.). Krakowa kościoły y klejnoty, Kraków 1603, 1647, 1650, 1745, (wyd. Siejkowski M. X.) 1860.

7689. Opisy miasta Krakowa przez Piotra H. Pruszcza, Czas 1868 Nr. 147.

7690. **Zellner Krzysztof** (* 1567, † 1637), Kronika albo czasopismo mansyonarza kościoła Panny Maryi w rynku krakowskim, obejmująca zdarzenia w końcu XVI. i na początku XVII. wieku, przydano napisy grobów królów polskich w Krakowie oraz inne pomniki hist., wydał Ambroży Grabowski, Kraków 1835.

7691. Engelke, Wahrhafft. wol niemals erhörte Zeitung, Königsb. 1603.; — Tenże, Nova singularia 1603; — Tenże, Warschau ganz erschrecket 1603 (DS.).

7692. Laurencyusz Dr., Wiadomość o Mazowszu 1603 DS.

7693. **Borkowski Waw.**, Hierosolymitanische Reise, 1603 DS.

7694. **Alnpech Jan**, Opisanie Lwowa, Pamiętnik lwowski 1816.

7695. (Radziwiłłowie), Orationes tres in obitum trium Radivilorum, geneal. ej. familiae et Szydloveciae. Brunsb. 1603 DS.

7696. **Jewłaszewski Teodor**, Pamiętnik nowogrodzkiego podsędka (1546–1604), wyd. T(adeusz) X. Lubomirski (przekł. z ruskiego przez E. Ciemniewskiego), Warsz. 1860.

7697. Pamiętnik F. Jewłaszewskiego, Czas 1852 Nr. 244; — Antonowicz W. B., Kij. Starina 1886.

7698. **Sturcius Ar.**, Oratio de nobilitate, Crac. 1604; **Bonagarsus D.**, De vera nobilitate, Toruń 1604 DS.

7699. Nowiny z Inflant o zwycięstwie Jana Chodkiewicza, Krak. 1605 27. września DS. (2. ed. Wójcicki, Bibl. star. pis. I.); — Zeitung von der Schlacht, Augsburg 1605; — Aviso della vittoria ottenuta 27. Septemb. contra il Duco Carlo, Roma 1605.

7700. **Bartholinus Stan.**, Sigismundi III. victoria 1605; **Plinius Bar.**, Victoria, quam obtinuit Sigis. III., Rigae 1605; **Smoliński J.**, Diagraphi victoria J. C. Chodkiewicz, Crac. 1606; **Slaski Szym.**, Satyr wesoły K. Chodkiewiczowi, Wilno 1606 (DS.).

7701. **Kirchholm**, pieśni historyczne z 1605 r., wyd. **Wójcicki Wł. K.**, Bibl. warsz 1879 II.

7702. **Socyn Faustyn** († 1604). Stoiński P., Kazanie pogrzebowe na zgon Fausta Socina 1604 (Por. E. 1581—1595: Socyn): — Vita descripta, Eleutheropoli 1651 (DS.).

Por. Kościół.

7703. Hilchen D., Epainos pompae in nupt. Sigism. III., Zamość 1604; — Deckerius J., Oratio in sponsalibus Sigism. III., Crac. 1605; — Jurkowski J., Lutnia na wesele Zygmunta III., Krak. 1605; — Myszkowski S., Oratio in sponsalibus Sigis. III., Crac. 1605; — Starczewski K., Carmen nuptiale Sigism. III., Crac. 1615; — Precedenza sopra Principi, Graetz 1605 (DS.).

7704. Zbylitowski P., Schadzka ziemiańska, Krak. 1605; 2. ed. Bibl. star. pol. wyd. Wójcickiego, Warsz. 1852 t. III.

7705. **Zamoyski Jan** († 1605), Heidenstein R., Vitae J. Z. libri tres, *zob.* Nr. 7602; — Heidenstein J., Norma civis boni Joan. de Zamoście, ded. Th. Zamoyski, Dantisci 1637, *zob.* Nr. 8069; — Bohomolec Franc., Życie Jana Zamoyskiego (p. Heidensteina), Warsz. 1775, 1795.

7706. Hilchen D., Honori herois Zamoscii D. Hilchen leg. Maj. in Polonia a secretis, faciebat, Ruyni 1607.

Collectanea vitam resque gestas J. Zamoyscii illustrantia, zob. Nr. 3038.

7707. (Staszyc St.) Uwagi nad życiem Jana Zamoyskiego, Warsz. 1785, Krak. 1861 (Bibl. pol. Turowskiego); — Uwagi nad uwagami, Warsz. 1786, Kraków 1861 (Bibl. pol. Turowskiego); — Obrona Jana Zamojskiego kanel. i hetm., Zamość 1790.

7708. **Batowski M.**, Rajnold Heidenstein i Franc. Bohomolec, pisarze żywota J. Zamojskiego, kanel. i hetm. w. kor., z dodatkiem pism kilku, Dzien. lit. 1853, Odb., Lwów 1854, *zob.* Nr. 7606.

7709. **Schenking** cast. in Livonia († 1605). Hilchen D., Epicedion memoriae et honori Mag. D. Schenking cast. in Livonia Venden., Ruyni 1607.

7710. **Typotius J.**, Relatio historica de R. Sueciae, Frankf. 1605, 1606; — Process des ganzen Handels zw. Schweden 1605 (DS.).

7711. **Camerarius Joach.**, Narratio de Fratrum orthod. ecclesiis in Böhm., Morav. et Pol., Acta synod. Sand., Crac., Petric., Vladisl., Thor., Heidelb. 1605 DS.

7712. Smith F., Voyage and en Ertenement, London 1605 DS.

7713. Grochowski St., Żałośna Kamoena na powódź, Krak. 1605 DS.

7714. **Barezzo-Barezzi**, Relatione della conquista 1605 (toż po niem.: Historische Beschreibung, München, Prag, Grätz 1606; po łac.: Historica narratio, Graecii 1606; po franc., *zob.* Nr. 3459.

7715. Demetrius J. (Bas.), Wypsani historycke a prawdziwe, Praha 1605 DS.

7716. **Legende** de la vie et de la mort de Dymétrius der. gr. duc de Moscovia, Amst. 1606 DS., Moskwa 1869.

7717. Lifftel Seb., Gody moskiewskie na Moskwie spisane, Krak. 1607 DS.

7718. **Roussel Wiliam**, The reporte of a bloudie and terrible massacre in the city Mosco with the end of Demetrius, London 1607 DS. (podobizna w 20 egzempl. wyd. przez Ashera w Berlinie z jedynego egzemp. w bibl. Muz. bryt.), toż po franc: Récit du sanglant massacre de Moscou 1606, traduit par le prince Galitzin. Paris 1859 (wydawca przypisuje mylnie autorstwo Isaakowi Mass); toż po pol.: wyd. nakł. Żupańskiego w Poznaniu, pomnożone dodatkami ze zbiorów Kurnickich, przez Jagielskiego L., Poznań 1858.

7719. Grevenbruch G., Tragoedia Moscovitica de Vita Demetrii. Coloniae 1608.

7720. Conquista di Demetrio, Nowakowski, Źródła t. II., *zob.* Nr. 3464.

7721. **Zeitungen** gründl. aus Grätz, Wien, Poln. 1606; — Warachtige Beschryvinghe van de wunderbare geschiedenissen 1606; Newe Zeitung aus Moskaw 1606 (DS.).

7722. Dwoje notata w Polsce niesłychane: poseł króla perskiego i ślub Dymitra cara, Dodatek do Muzy Nadwiślańskiej (1823 I.) p. t. Pielgrzym z Tenczyna.

7723. Jurkowski J., Hymeneusz Dymitra Iwanowicza, Kraków 1605 DS.

7624. Żabczyc J., Poseł moskiewski. Kraków 1605; Tenże. Mars moskiewski krwawy 1605; Grochowski St., Pieśni na fest Dymitra, Sand. 1606; Żabczyc J., Lutnia ojczyzny polskiej, Kraków 1608 (DS.).

7725. Dymitr II. (z starych manuskr.), Orędownik, Poznań 1840—1841.

7726. **Massa (Isaak) de Harlen**, Histoire des guerres de la Moscovie (1601—1610), publiée pour la première fois par le prince Michel Oboleński et M. de D. Van der Linde, Bruxelles 1866, *zob.* Nr. 7718.

7727. **Oleśnicki Mikołaj** (* 1558, † 1629), Gody moskiewskie czyli dyaryusz o Dymitrze i Marynie (przeł. na rosyjskie w Ustryałowa Pam. t. IV.).

7728. **Niemojewski St.**, Prawdziwe opisanie powodzenia Dymitra, teraźniejsz. cara 1607 (Jest w Ustriałowa Skazania t. IV., Turgieniewa Histor. Russiae Mon. II.).

7729. **Filareta** Rękopis o Samozwańcach i bezkrólewie w Rosyi po r. 16 0, nap. Muchanów Paweł (po ros.), Moskwa 1837.

7730. **Brereton Henry**, Neuves of the present miseries of Russia (Opis bitwy Dymitra Szujskiego z Żółkiewskim pod Kłuszynem), London 1614 DS.

7731. **Żółkiewski St.** († 1620), Historya wojny moskiewskiej aż do opanowania Smoleńska, Lwów 1833; 2. ed. Biblioteka ludowa polska, zesz. 11, Paryż 1868; 3. ed. Bibliot. Mrówki t. 144 i 145, Lwów 1882.

7732. Żółkiewski St., Zapiski hetmana o Moskowskoi wojni, St. Petersburg 1871.

7733. Oddawanie tryumfalne Wasila Szuyskiego na sejmie w Warszawie przez Stan. Żółkiewskiego, z rękop. bibl. X. A. C., Nowy pam., Warsz. 1804, Pam. lw. 1818, *zob.* Nr. 3512.

7734. Rękopism hetmana Żółkiewskiego: Początek i progres wojny moskiewskiej, Muchanowa, Wiz. i roztrz. nauk. IX.; Dz. wil. 1830.

7735. Schaum M., Tragoedia Demetrio moscovitica. Rostochii 1614; — Dębołęcki A., Pamiątka bojów moskiewskich, Toruń 1633.

Maszkiewicz S., zob. Nr. 7886.

7736. **Marchocki M.**, Historya wojny moskiewskiej, Poznań 1841.

7737. Paschalius Val., Cydippe ad Sigism. III. (de Demetrio), Romae 1622 DS.

7738. Bissaccioni, Il Demetrio Moscovita istoria, Venetia 1639, 1643.

7739. Theodoli Gius., Il Demetrio Moscovita, Bologna 1652, Cesena 1681; — Historia pseudo Demetrii 1664.

7740. Neè de la Rochelle, Le Czar Demetrius, Paris 1711, 1715.

7741. Margeret J., Estat de l'empire d. l. Russie depuis l'an 1590 jusques 1606 (nowe wyd., Paris 1855).

7742. **Płatonow S. T.**, Drewnorusskija skazanija i powiesti o smutnom wremieni XVII. wieka, Petersb. 1888.

R: Czermak W., Kwart hist. 1890.

Zob. Nr. 3456—3465, 3486, 3511.

7743. **Bojer L.**, Carolomachia, qua victor. Sigism III. narratur, Vilnae 1606; — (Eysymont J.) Karolomachia, Wilno 1606, 1610 (DS.).

7744. Zeitung warhaftige newe aus der Narfwe 1606 (DS.).

7745. **Łubieński Stan.** († 1640), Opera posthuma historica, historico-politica etc., Antverpiae 1640.

7746. Lubieński Stan., Pisma pośmiertne, Droga do Szwecyi 1593, Rozruchy domowe od r. 1606—1609, przełożył i wiadomość o życiu i pismach dołączył Jocher A. B. (t. VII. zbioru: Dziejopisowie krajowi), Petersb. i Mohilew 1858.

7747. Bączalski Sew., Ochrona koronna, Kraków 1605; — Bielowski M., Rozsądek y przestroga 1605; — Grodzicki A. X., Quadripartitae conciones, Crac. 1605; — Uprzeyme Polaka do obywat. napominanie 1605; — Chlebowski Waw., Wolność prawdziwa Królestwa Pol., Kraków 1606; — Dobrowidzki O., Szlachcic staroż. polski 1606; — Dubingowicz Stan., O wolności rzeczyposp. 1606; — Prawdzicki Efr., Źwierciadło rzadu czy nierządu 1606; — Szczygielski St., Consilium de recuperanda pace (po pol.) 1606, 1607, 1609; — Jurkowski J., Lech wzbudzony y lament jego, Krak. 1606; — Tenże, Choragiew Wandalinowa, Kraków 1607; — Votum szlachcica polskiego (3 odb.) 1606; — Błażewski Mar., Tłumacz rokoszowy powiatu ruskiego, Kraków 1607; — Daniecki J., Żałosne narzekanie korony, Kraków 1607; — Tenże, Radosna korona, Kraków 1608; — Krajewski Jan, Naenia na zgodę, Kraków 1607; — Tenże, Obrona Rzeczypospolitej, Kraków 1608; — Tenże, Zgoda y pokoy, Krakow 1608; — Korona Polska prożby czyni, Kraków 1607; — Peccarovius Stan., Konterfekt wolności, Kraków 1607; — Seym piekielny 1607; — Skarga P. X., Diskurs na konfederacyą, wydał Jan Sztayn, Kraków 1607, *zob.* Nr. 7810; — Zgoda y żałosna przestroga 1607; — Arcangeli, Ad Polonos persuasio, Crac. 1608; — Sobotkowicz And., Aquila aquilonis deplorandam Reipubl. Polon. conditionem, Krak. 1608; — Upomnienie Korony Polskiey do Synów 1608; — Miczyński Seb., Sborowiam nema, Crac. 1614 (DS.).

7748. Obrona prawdy listów z Thorunia na sejmiki Srzedzki i Proszowski, Kraków (1606?); Tenże, Salvus periclitatae concordiae partus (de Zebrzydovio) 1609; Comparatio rokoszu z konjuracyą (E. b. r.) (DS.); Pieśń o rokoszu z r. 1607, Pam Saudomierski 1829 II.

Zob. Nr. 3472—3474.

7749. Mercurius Sarmaticus seu Relatio, Moguntiae 1606; — Lorch C., Historicae relationis contin. d. i. Erzehlung Sachen (Ung., Pol., Mosc.), 1606 (DS.).

7750. Żelański P., Warchafftiger Bericht 1607 DS.

7751. Incendium Lublini et Varsaviae exortum 1607 DS.

7752. **Firlej And.**, De bello et belli duce, Basileae 1606 DS.

7753. Suski P., De libertatibus gentis Polonae 1606 (Górnickiego?) DS.

7754. Janus̨zowski. Cenzor obyczajów niektórych, Kraków 1607. *zob.* Nr. 1070; Pieniążek L., Ethica albo zwierciadło żywota (2 ed.) 1607 (przedr Wójcicki, Bibl. star. pis. I).

7755. Beyrlin J., Reise d. Deutschland, Pohlen, Spanien, Strassb. 1606; — Krzistanowicz St., Polonia seu Descriptio, Mogunt. 1606; — Szydłowski Joannes, Novum theatrum polonicum, Dantisci 1606 (DS.).

7756. Beckensteinus L. (Peckenstein), Rerum Silesiacarum expos., Lipsiae 1605, 1606 (DS.), *zob.* Nr. 7705.

7757. Hering J. S., Alt-Stettinsche Geschichten 1605 (DS.).

7758. **Zbaraski Krz.** († 1607). Birkowski F. ks., Książę Krz. Zbaraski koniuszy kor. (kazanie) 1607 DS. (Turowskiego Bibl. pol. 1859); — Kmita A., Treny barzo smutne na śmierć Zbaraskiego, Krak. 1608 DS.

7759. **Stanisław Kostka** († 1607). Sacchinus Fr. X., Vita b. Stan. Kostkae, Ingolstadt 1609, 1611, Lugduni 1616. Coloniae 1617; — Ribadeneira Pedro, Compendio della vita del Stan. Kostka estratto del Fr. Borgia, Padova 1608 (**E.** IX.); — Binet Stef., Vie de st. Stanislas Kostka, Paris 1620; — Chodkiewicz Krz., Bł. Stanisław Kostka, Krak. 1626; — Oborski Mik., Relacya abo opisanie cudów St. Kostki, Kraków 1630, 1639; — Summaryusz cudów, Wilno 1632; — Samborczyk Grz., Vita D. Stanislai Costuli, Crac. 1634; — Perdiccaro J. X., Compendium vitae St. Kostka, Panormi 1644, 1677; — Bartoli D., Della vita e miracoli del b. Stan. Kostka, Roma 1670, 1671, 1681, Milano 1715; — Martini L. X., Novem considerationes super St. Kostka, Romae 1671; — Vie du bienheureux St. Kostka, Paris 1672; — Binet Stef., Vie de St. Stanislai Kostka, Venezia 1683; — Relacya abo opisanie cudów bł. Stan. Kostki, Krak. 1690; — Orléans (d'), P. J. La vie de b. Stanislai Kostka, Paris 1712; — Cassani Joz., Vida, virtudes Stan. Kostka, Madrid 1715.

7760. Chodkiewicz Chr., De beato Stan. Kostka, carmen, Crac. 1606 (? **E. IX.**); Sarbiewski M. C., In primo D. Stanislai Kostka, Vilnae 1618; Lagierkiewicz Andr., Grandae virtutis vestigium (?) S. Stan. Kostcae. Calissii b. r.; Encomia seu laudationes St. Kostka et A. Gonzaga, Kalisz (1606) (**E. b. r.**); Vlad. IV. munus basilicum 1621 (DS.).

7761. Vita del B. Stan. Kostka, Bolognia b. r.; La vie du bienheureux Stan. Kostka, Avignon b. r.; Cuda niektóre wybrane z procesu Kaliskiego, Kalisz b. r.; De Aloisio Gonzaga et Stan Kostka, Monachii 1727; Cudowny postępek na kazaniu ogłoszony (1767) (**E. b. r.**).

7762. Processus canonizationis, Lublin 1715.

7763. Kostka St. Leben, Wien 1772.

7764. Żywot św. Stanisława Kostki, Leszno 1863, Grodzisk 1863,

7765. Müller L. et Beccenstein, Beschreibung des Landes Polen, Lipsk 1607, *zob.* Nr. 7776; — Tectander G., Beschreibung der Reiss durch Schlesien, Polen, Moscaw, Leipz. 1608 (**E.** X.).

7766. Arthus G., Hist. Pannoniae a J. Boissardo (pag. 89: Acta polonica), Francof. 1608 DS.

7767. Paszkowski Mar., Ukraina od Tatar utrapiona, Kraków 1608 DS., *zob.* Nr. 7897.

7768. Trąba pobudki ziemie perskiej przeciw Machometanom, Kraków 1608 DS.

7769. **Maciejowski B.** († 1608). Franciscides J. P., In exequiis Maciejowski, Crac. 1608; — Memoriae Bern. Maciejowski, legati nati, primatis, s. l. et a. 1608 (**E.** VIII.).

7770. **Bielski Samuel**, Dyaryusz anno 1609 (w Tyg. peters. i w Cztenia god tretii), Moskwa 1848, *zob.* Nr. 3496.

7771. Nowiny z Moskwy, to jest jako król polski... 1609; — Palczowski P., Rada aby zawojować Moskwę (bez tyt.), Kraków 1609; — Tenże, Kolenda moskiewska. Krak. 1609; — Pieśń o tyraństwie Szujskiego uczyniona, Gdańsk 1609 (DS.).

7772. Pacz Teofil, Panegyricus Ser. Princ. Vladislao, Crac. 1608; Woyna P., Wiersz z powinszowaniem Władysł. królew. 16.9; Starczewski L., Omen Princ. Wladislao in expeditione Moschovitica (b. m.) 1610 (DS.).

7773. Bartoszewski W., Rozmowa albo lament, Wilno 1609; — Witkowski Stan., Złota wolność koronna, Kraków 1609; — Jedyny sposób przywrócenia Polsce pokoju, wypędzić Jezuitów 1609 (DS.).

Spory religijne, zob. Kościół.

7774. **Okończenije** pskowskow lietopisi 1547–1609, Połn. Sobr. IV.

7775. **Benesius J. Boter**, Relatiy powszechnych (z włosk. na pol.) 5 części o sprawach, rządach, dostatkach, Kraków 1609, 1613; — Squernovius Krzyszt., Polska abo opisanie stanów, Kraków 1609; — Kakasch Stef., Iter persicum, Beyneben Sachen in Polen, Altenburg 1609 (DS.); — Heberer von Bretten, Aegyptica servitus d. i. wahrhafte Beschreibung seiner dreijährigen Dienstbarkeit und Reisen in Böhmen, Polen etc., Heidelberg 1610; 2. ed. p. t. Des pphälizschen Robinsons Reisen, Frankf. 1747.

Michalo Lithuan., De moribus Tartarorum, Dantisci 1609, 1615, zob. Nr. 7068.

7776. Chlebowski W., Historya narodu cess. Tureckich, Kraków 1609, 1620 DS.

7777. **Treter Thom.** († 1609?). Regum Poloniae icones, b. r.; — Tenże, Vitae episcoporum Posnaniensium, Brunsberg 1604; — Tenże, De episcopatu et episcopis Varmien., Crac. 1685, *zob.* Nr. 7416 (Por. Bentkowski, Hist. lit. II. 747–750).

7778. **Wołodkiewicz Ch.** († 1614?), Historia decennalis belli, Vilnae 1610; — Tenże, Equitis lituani de bello livonico, Vilnae 1610; — Tenże, Woyny w Inflanciech, Vilnae 1610 (DS.).

7779. Histoire de la destitution, Stockh. 1609; — Chrisnephorus Mik., Exegesis historica commemorans causas, quibus ordines Suaec. Sigismundum III. exuerunt, Stockh. 1610; — (Bancer Gust.), Sentence et condamnation de Stockholm 1609 (DS.).

7780. Drobne wiadomości, Grab., Ojcz. spom. I.; — Nowiny z obozu pod Parnawą, Grabowski, Staroż.; — Mittendorf Fil., De Parnaviae obsidione, Rigae 1611 DS.

7781. Krajewski J., Pożar wileński, Wilno 1610 DS.

7782. Kraszewski J. I., Pożar zamku wileńskiego r. 1610, szkic historyczny, Biruta, Wilno 1837 I.; — Toż, Zbieracz lit. pol., Kraków 1837 III.

Wolan († 1610), zob. Nr. 7328.

7783. Krajewski Jan, Szturm Smoleńska 1611; — Krótkie opisanie wzięcia Smoleńska zamku państwa Siewierskiego, b. r. (**E.** IX.), *zob.* Nr. 3511–3512; — Oziminski B., Szturm pocieszny smoleński, Wilno 1611; — Relationes drey merkliche, Auespurg 1611; — Relazione breve e vera dell Acquisto, Roma 1611; — Skarga Piotr X., Kazanie na moskiewskie zwycięstwo, Krak., Piotrk. 1611 DS., Krak. 1835.

7784. Barofdus C., Oratio in triumph. Sigismundi III., Vilnae 1611, 1612; Borastus G. L., Panegyricus Sig. III, Vilnae 1611; Chlebowski W., Tryumf radosny, Kraków 1611; Tenże, Zwycięstwo Najj. Zygm. III., Kraków 1611; Congratulatio ad Sigism. III., Romae 1611; Loaechius An., Na zwrócenie się Zygm. III., Wilno 1611; Montelupi Val., Gratu ationes Sig. III. (2 odb.), Poznań 1611; Radawski Alb., Victoria de Moscho, Crac. 1611; Stephanides (Stefanowski), Libellus ad Regem, Crac. 1611; Seghel Tom., In fel. Sigis. III. e Moscovia reditum, Vilnae 1611; Simonetti Fr., In triumpho Sigism. III. oratio, Vilnae 1611; Prodromus Sereniss. Sig. III. de capta arce Smolenscensi, Calissii 1611; Tryumph niezwyciężonemu Zygm. III., Kraków 1611; Witkowski Stan., Sapho słoweńska, Kraków 1611; Tenże, Wanda na zwrócenie się król., Kraków 1611 (DS.).

7785. Koludski Piotr, Wiersze na przyjazd J. Radziwilla, Toruń 1611 DS.

Nowodworski B., zob. Nr. 7936.

Zob. Nr. 3511–3513.

7786. Passia żołnierzów oboyga narodów w stolicy moskiewskiey 1613; — Opis powstania w Moskwie 1611 roku przeciw wojskom polskim, przez naocznego świadka, Przyj. ludu, Leszno 1842 IX.

7787. Pożarskij (kniaź), Oswoboditel Rosyi od polskago iga (Ist. skazanie XVII.), Moskwa 1844.

7788. Reyger Arn., Gratulatio Joh. Sigismundo March. Brandeb. in Comit. Varsav. investitura collato, Francoforti 1611; —

Müller Seb., Dank Predigt Joh. Sigism. zu Brandenburg, Königsb. 1611; — Finck Sal., Predigt nachdem Sigis. III., Joh. Sigis. das Lehn über Preussen gegeben, Berlin 1613 (DS.).

7789. Krajewski Jan. Tryumf poznański, Poznań 1611; — Hofmański M., Poraszka cudowna woyska, Poznań 1611 (DS.).

7790. Wysocki Szym. X., Nowiny albo dzieje, Krak. 1611.

7791. Chlebowski W., Wolność złota kor. pol., Kraków 1611; — Okulary na wzrok słaby 1611; — Pepłowski K., Politica o wolności Polski, Poznań 1611, 1613; — Szembek Fr. X., Dialog albo rozmowa, Kraków 1611; — Traktat Rycerstwu koronnemu, Toruń 1611 (DS.).

7792. Grabowski Wacł., O żydach w koronie 1611 DS.

7793. Ostroróg J., Elogia virorum illustrium, Poznań 1611, *zob.* Nr. 7865.

7794. **Le Mercure** françois 1611 (do 1633), Paris.

7795. **Elveri H.**, Deliciae apodemicae seu selectiorum discursum sylloge in peregrinatione italica etc. polonica, Lipsiae 1611 DS.

7796. **Drohostajski Monwid** († 1611), Wyjątki z pamiętnika, Maciejowski, Piśmiennictwo, Dodatki.

7797. **Januszowski X. Jan**, Wzór Rzeczypospolitey rządnej, Kraków 1613, *zob.* Nr. 7666.

7798. Rembowski A., Wzór Rpltej rządnej ks. Januszowskiego, Niwa 1875 VIII.

7799. Po sejmie nowiniarz rozmawia (około 1612) 1612; — Satyr na twarz Rptej 1612; — Paszkowski Mar., Dialog albo rozmowa, Kraków 1612, *zob.* Nr. 7897; — Grzegorzkowicz P., Wizerunek utrapionej Rpltej, Dobromil 1612; — Piotrowicki J., Quaestio do optima forma Reipublicae 1612; — Wilkowski H., Przestroga koronna teraźn. czasom, Kraków 1613 (DS.).

7800. Stanisławski Jan, Wojna moskiewska 1613; — Rożniatowski A., Pobudka wojny moskiewskiej, Kraków 1612 (DS.).

7801. Comes Nat., Univ. historiae lib. (Russ. Pol. Bohem.), Argent. 1612 (DS.).

7802. (Jansson W.), M. Duc. Lithuaniae descriptio, Amstelod. 1613 (DS.).

7803. Hevelius ab Hennefeld M., Silesiographia, Frankf. 1616; — Tenże, Breslografis, Frankf. 1613 (DS.).

7804. Miraeus Aub., Notitia episcopatuum (Pol., Mosc.). Antverp. 1613 DS.

7805. **Izwleczenije** iz rukopisi ob osadie tichwinskawo monastyrija Szwedami w 1613 goda, Połn. Sobr. III.

7806. Kunikowski Jakób, Dzieje tureckie, utarczki tatarskie z Kozaki (*zob.* Paszkowski Nr. 7897) 1612 (**E.** VIII.); — Krajewski Jan, Ucisk koronny i wtargnienie do Podola 1613, 1615; — Zadora, Traktat de offensivo bello 1612; — Rozmowa podróżna pielgrzyma z Turek 1613 (DS.).

7807. **(Broscius J.)**, Albertus z woyny, Krak. 1596 (?), 1613, 1614, 1696, 1697 DS. (przedruk p. t. Albertus z wojny 1613, Kraszewski J. I., Pomniki do hist. obycz. w Polsce w. XVI i XVII., War. 1843); — Tenże, Wyprawa plebańska Albertusa 1590 (?), 1613, 1614, 1649, 1697, 1699 DS. (przedruk p. t. Sowizralius J., Peregrinacya dziadowska 1614; 2. ed. p. t. Peregrynacia dziadowska zwłaszcza owych jarmarczników trzęsigłowów r. p. 1614, Kraszewski J. I., tamże).

7808. **Kraszewski J. I.**, Dziady w XVII. wieku, Pamiątki i obrazki hist., Wilno 1843; — Tenże, Komedya rybałtowska r. 1615, tamże; — Karykatury historyczne (Albertus), Tyg. lit., Pozn. 1838 I.

7809. **Annales** domus Orzelsciae (do 1611), Posn. 1852 (ed. Działyński), *zob.* Nr. 7383.

Długosz, zob. Nr. 6728.

7810. **Skarga Piotr** († 1612), Żywoty świętych, Wilno 1579 (wiele wydań, por. **E.** Wiek XIX.: Skarga).

7811. **Skarga P.**, Das Leben der heiligen Hedwig, Beuthen 1851 (wyjęte z Żywotów).

7812. Skarga P., Proces na konfederacyą z poprawą przeciwnika, b. w. m. 1573; 2. ed. p. t. Diskurs na Confoederacyą 1572, Krak. 1615; — Tenże, upominanie do ewangelików, Kraków 1592; — Tenże, O skażeniu zborów ewang., Poznań 1592; — [Respons w porywcza dany na Upominanie (Skargi) do Ewangelików o zburzenie zboru, b. w. r. 1592] (DS.).

7813. Skarga P. X., Synod Brzeski 1596, Krak. 1597; — Tenże, O rządzie i jedności kośc. Boż., Krak. 1577, 1590 (DS.).

7814. Skarga P., Roczne dzieje kościelne, Kraków 1603 DS.; — Tenże, Obrona Jezuitów, 1. ed. 1607; 2. ed. Warsz. 1814.

7815. Skarga P., Kazania przygodne. b. m. 1609; — Tenże, Kazania sejmowe, *zob.* Nr. 3411; — Tenże, Dziękowanie na zwyc. multańskie 1600; — Tenże, Żołnierskie nabożeństwo, t. j. Nauki, Kraków 1606, 1608, 1610; — Tenże, Na moskiewskie zwycięstwo, *zob.* Nr. 7783; — Tenże, Wzywanie

do pokuty, Krak. 1610, Wilno 1615, 1715 (Inne kazania, por. **E.** Wiek XVI.: Spis alf. i Wiek XVII.: Skarga).

7816. **Skarga Piotr, Bractwo miłosierdzia, b. m. dr. (Kraków) 1584, 1588, Poznań 1592, Wilno 1592, Krak. 1598, 1618, Warsz. 1628.**

7817. Birkowski F. X., Kazanie na pogrzebie P. Skargi 1612; Toż powiększone, Krak. 1612, 1613 (DS.), Poznań 1849.

7818. Drużbicki G., Vita P. Skarga, ded. Stan. Skarszewski (Crac.) 1661; — Bieżanowski Jan X., Vita Petri Skargae, Crac. 1672, 1697; — Tłuczyński Maciej Ign. X., Żywot ś. p. Mar. Laterny i P. Skargi (aut. J. Bieżanowski), Kraków 1673, 1684; — Żywot P. Skargi 1691.

7819. **Rychcicki M. J. A.** (Dzieduszycki M.), Piotr Skarga i jego wiek, Krak. 1850—1861, 2. ed. 1868—1869, *Inne, zob. Kościół i Osoby.*

Zob. Nr. 3384—3385, 3499.

Krasiński Jan († 1612), zob. Nr. 7333.

7820. **Pociej H.** († 1613). Kiszka L., Vita Hipp. Pociej 1601 DS.; Elogium, Suada lat.

Zob. Kościół.

7821. Wilden J., Neue Reisebeschreibung wie Türcken durch Polen kommen, Nürnb. 1613 DS.

7822. Friedeborn, Historische Beschreibung Stettin, Stettin 1613 DS.

7823. Diskurs o zapłacie pp. konfederatom Ziemianina z X. plebanem, b. w. r. (circa 1613—1614), *zob.* Nr. 3533.

7824. Fidler F., De rebus gestis sub Sigismundo, Krak. 1614 DS.

7825. Brereton H., Newes of miseries of Rushia, Sigis. of Poland., London 1614 DS., *zob.* Nr. 7730.

7826. Nemesis kraju północnego, Zamość 1614 DS.

7827. Tyszkiewicz J., Nowiny z Poznania, Toruń 1617; — Tenże, Nowiny z Torunia 1614; — Tenże, Zweierley newe Zeitung 1614 (DS.).

7828. Makowski Thom., Tabula geographica Lithuaniae 1614 DS.

7829. Artus Goth. Dantiscanus, Mercurii Gallobelgici 1614 gestarum, tomi X., lib. II., Francof. 1614 (**E.** VIII.).

Ossoliński Georg, Monarchia sive de statu Reipubl., zob. pod r. 1618.

7830. Remond Flor., Histor. vom Ursprung der Ketzereyen (Ung., Böhm., Pol.), München 1614 DS.

7831. Miraeus A., Origines Benedictinae per Gall., Germ., Poloniam 1614 DS.

7832. Rysiński Sal., Rerum ab C. Radivillio gestarum, Lubcza 1614 DS.

7833. **Paprocki Bartłomiej** († 1614), Herby rycerstwa polskiego, Kraków 1584; 2. ed. Bibl. pol. Turowskiego, Kraków 1858 do 1859.

7834. Paprocki B., Gniazdo cnoty, Krak. 1578; — Tenże, Koło rycerskie, b. m. i r., Krak. 1576; — Tenże, Panosza, to jest wysławianie panów ziem ruskich i podolskich, Kraków 1575.

7835. Paprocki B., Hetman albo własny konterfekt hetmański, Krak. 1578 (Bibl. pol. Turowskiego, Sanok 1856); — Tenże, Księgi króla nauczające, Krak. 1578 (DS.).

7836. Paprocki B., Cathalogus albo opisanie arcyb. gnieźnieńskich, Kraków 1613 (1608?), 2. ed. Autogr., Krak. 1881.

7837. Paprocki B., Historya o prętkości i okrutności tatarskiej, Krak. 1575, *zob.* Nr. 7374.

7838. **Paprocki B., Zrcadlo margkrab. morawského Olomutiii 1593; — Tenże, Historia bohemica, Praga 1613 (DS.).**

7839. **Paprocki B., Oratio pro felici statu Austr. domus, Praga 1589; Tenże, Napomenuti proti pohanum, Litomyšl b. d. 1594; Tenże, Oratio ad regni Bohem. viros 1589; Tenże, Pamatka Cechum pobitym, Praga 1596 (DS.).**

7840. Paprocki B., Rozmowa podawce z plebanem, Poznań 1611; — Tenże, Nauka y przestroga, Krak. 1613 (DS.); — Tenże, Pamięć nierządu w Polsce; Tenże, Upominek, *zob.* Nr. 7498 (Inne dzieła, por. **E.** Wiek XVI.: Spis alfab. i Bentkowskiego Hist. lit. I. 359—365).

7841. Bartosz Paprocki, Prz, n. lit. 1842—1844.

7842. **Gawarecki W. H.**, Wspomnienia o Bartoszu, właściwie Bartłomieju Paprockim, niegdy podczaszym ziemi dobrzyńskiej, Wilkoński A., Dzwon literacki 1847—1848 oddz. II. t. I.

7843. **Baliński K.**, Paprocki i Panosza, przegl. pism Bartł. Paprockiego, Studya hist., Wilno 1856; — Dobrowsky J., O Diadochu, Czasop. Muzeum czes. 1828.

7844. **Neugebauer Sal.** († 1614), Historiae rerum polonic. libri V., Francof. 1611 (do r. 1444), Hanoviae 1618 (do r. 1586), *zob.* Nr. 7458.

7845. Neugebauer Sal. (et Mylius A.), Icones et vitae principum Poloniae, Frankf. 1620, 1626, 1640 p. t. Vivae regum polonorum imagines (toż po niem.: Kunstreiche Bildnüssen Könige in Polen, Frankf. a. M. 1644).

7846. Neugebauer S., Moskovia, hoc est de origine, Gedani 1612, 1613 (DS.).

7847. **Neugebauer Sal.**, Orat. de palaestrae literariae dignitate, Crac. 1599 DS.

7848. Neugebauer S., De re nummaria ex hist. S. N., Respublica sive status Poloniae, Lugduni 1626, *zob.* Nr. 5967.

Gwagnin († 1614), zob. Nr. 7452.

7849. Bieber Paul, Auf Befel Bericht was sich in der Kirchen beim Altar zutragen, Königsberg 1615 DS.

7850. Michalon (Lithuanus), De moribus Tartarorum (z przekładem rosyjskim obok, umieszczone w Archiv. historyi prawn., Moskwa 1854), 1. ed. 1609, 1615, *zob.* Nr. 7068.

7851. Skarga utrapionej ojczyzny 1615; — Chlewski A., Questia abo pytanie. Pozn. 1615; — Pax seu vera politica 1615; — Skarga P. X., Skarga wzbudzony wzywający, Wilno 1615, 1620, 1715; — Tyniecki J., Respons na 30 przyczyn 1615; — Gołubski J., Foremna zgoda 1616; — Grzegorzkowicz P., Wizerunek utrapionej Rpltej (2 odb.). Dobromil 1616; — Sienieński J., Oratio de liberalitate 1616; — Obrona rozsądku o niedopuszczeniu budowania 1616; — Rozmowa o pierwszej głowie, Krak. 1616 (DS.).

7852. Kunicki W., Obraz szlachcica polskiego, Kraków 1615; — Opolski J., Łaźnia przykrogorąca, Krak. 1615 (DS.).

7853. Kicki W., Djalog o obronie Ukrainy, Dobromil 1615; — Chabielski M., Pobudka narodom Chrześcijańskim i sposób rządu koron. 1615 (DS.).

7854. German Marc. Wieliczka, Felicissimi Vladislai IV. ausp Salinarum fodinae Sculps. Hondius 1615 DS.

7855. **Radziwiłł Mik. Krz.** († 1616), Peregrinatio Hierosolimitana (1582—1584); Brunsberg 1601, Antverp. 1814 (z listów Radziwiłła ułożył Treter T., *zob.* Nr. 7777).

7856. Radziwiłł M. Krz., Pielgrzymka do ziemi świętej, tłumaczona przez X. And. Wargockiego 1607, 1609, 1611, 1617, 1628, 1683, 1745, 1847.

7857. Radziwiłł Nicol., Jüngster Hierosolymit. Reyse, Maynz 1603 DS.

7858. List Krzyszt. Radziwiłła do OO. Bernardynów Jerozolimskich, Roz. pol., War. 1819 II.

7859. Słowacki J., Preliminarya, Peregrynacye do Ziemi św. J. O. X. Radziwiłła Sierotki, Tyg. lit., Poznań 1841 t. IV.

7860. Pielgrzymka do Ziemi świętej Mikołaja Krzysztofa Xcia Radziwiłła, marszałka W. X. Lit., odbyta w latach 1583 i 1584, Pierwsza wiadomość w Europie o koniu rzecznym (hipopotamie), Czas 1857 Nr. 202 i n.

Zob. Nr. 3039.

7861. Putnyk o hrodie Jerusalymie (1597 - 1607 h.), izdał i objaśnył A. S. Pietruszewycz, Lwów 1872.

7862. Catalogus abbatum Saganensium (1217—1616), Stenzel, SS. rr. sil. I.

7863. Trigawt M. X., Nowiny abo Dzieie, Kraków 1616 DS.

7864. Zeitung des Auffruhrs zu Stettin 1616 DS.

7865. Ostroróg Jan, Epistola ad Nicol. filium, Nissae 1616 DS., *zob.* Nr. 1383 II. i 7793.

7866. **Tylicki Piotr** († 1616). Lachrymae parentales in funere Petri Tylicki episc. Crac., Crac. 1616; — Vitellius Jak., Oratio de Pet. Tylicii liberalitate, Crac. 1629.

7867. **Lubieniecki Andrzej** († 1622), Poloneutichia (od Zygm. I. do r. 1617), z rkp. Zakładu nauk. Ossolińskich, wiadomość o tym rękopismie i życiu Lubienieckiego zebrał Batowski A., Lwów 1843.

7868. Batowski A., Poloneutychia pan. Zyg. I. do 1617, opis rkp., Bibl. Ossol. 1842 I.-VII.

7869. Sierocki St., Kontynuacya kroniki trzemeszeńskiej (do r. 1617), *zob.* Nr. 6964.

Orzelski Świętosław († 1616), zob. Nr. 7383.

7870. **Bobola A.** († 1617). Zarewicz L., Podkomorzy kor. Zyg. III. jakim był, a jakim go Kronika Piaseckiego przedstawia, Lwów 1876 (1877), *zob.* Nr. 8171; — Kurtze Beschreibung des Lebens Andreae Bobola, Würtzburg 1735.

7871. **Nowiny** o szczęśliwem postępowaniu Wład. królewicza 1617 DS.

Autobiogr. Jerzego Ossolińskiego kanc., zob. pod r. 1648.

Kobierzycki St., Wyprawa Władysława do Rosyi 1617—1618, zob. pod r. 1660.

7872. Bartkowski Mat., Applausus in Principem Vlad. IV., Crac. 1617; Czerwiński J., Applausus in Vlad., Crac. 1617 DS.

7873. Nowiny gdańskie albo Histerologia, Kraków 1617 DS.

7874. Honorius Ph., Thesaurus politicus, Frankf. 1617 DS.

7875. Kreus L. (Kreuza-Rzewuski), Obrona jedności, Wilno 1617 DS.

7876. Warunki zatrzymania Rzeczpospolitą (2 odb.) 1617 DS.

7877. Dyszkurs o pomnożeniu miast, Kraków 1617 DS.

7878. Spominki Klarysek wrocł. 1257 do 1618, wyd. Bielowski A., MM. Pol. III.

7879. Larchier François, Les voyages d'un homme de qualité en Pologne, Lyon 1618 DS.

7880. Braunius G., Theatre des prin. villes. t. V. i VI., Cologne 1618; — Szepsi Csombor Marton, Europica varietas, Lengyel 1620 (DS.).

7881. Gwalter Jos., Chronicon chronicorum Pol., Francof. 1618 DS., *zob.* Nr. 7160.

7882. De Polonicis et maris baltici rebus, Coloniae 1618 DS.

7883. Palczowski Krz., O Kozakach jeśli ich znieść, discurs, Kraków 1618; — Paszkowski M., Podole utrapione z Państwy przyległ. 1618; — Tenże, Rozmowa Kozaka z Gońcem, Kraków 1617; — Gajewski K., Rozmowa Ukrainy z żołnierzem 1619; — Goreczyn Piotr, Łzy świeżo smutne Podola 1618; — Tenże, Thren albo lament więźniów tatarskich 1618; — Franciściades, Pobudka na expeditią wojenną, Krak. 1618 (DS.).

7884. Die Annalen des Jesuiten-Collegium in Riga 1604—1618, hrsg. v. Napiersky L., Mitth. Liv.-Est.-Kur., Riga 1889 XIV.

R: Manteuffel, Kwart. hist. 1890.

7885. Wassenberg E., De bello inter Ferd. III. 1618, *zob.* pod r. 1644.

7886. **Maszkiewicz Samuel**, Pamiętnik 1594 do 1619, Wilno 1828; Dyaryusz, Zb. pam. Niemc. II.

7887. Wiadomości obszerniejsze o pamiętnikach Ustriałowa: Samuel Maszkiewicz i jego pamiętniki, Wizer. i rostrz. nauk. X.; — Ustriałów, Pamiętniki, Petersb. 1834.

7888. Falari Jac., Continuatio relationis das ist historische, Heidelb. 1619; — Chlebowski W., Pamiątka zeszcia J. O. Xcia Kurlandzkiego, Kraków 1618.

7889. Le grand secours au Comte de Belquoy contre les protestans d'Allemagne, La desroute des Bohemes, L'arrivée du roy de Pologne pour le secour de l'empreur, Paris 1619; — Zrzenczycki Jan, Nowiny z Czech y o przyrodz. ludzi 1619, 1620; — Tenże, Nowiny cseskie z Morawy y z Węgier 1619; — Tenże, Straszliwe znaków widzenie (2 ed.) 1620 (DS.).

7890. Smogulecki M., O exorbitancyach, Kalisz 1619 DS.

7891. Hospinianus R., Historia jesuitica, Tiguri 1619 DS.

7892. Bellarium Rob., De officio principis ad princ. Vladislaum, Antwerpiae, Coloniae, Romae 1619, Passavii 1754; — Tenże, Summaryusz nauki chrześc. gwoli Wład. królewiczowi przeł., Kraków 1619 DS.

7893. **Wielewicki Jan**, Dziennik OO. Jezuitów 1609—1619, wyd. X. Chotkowski, SS. rr. pol. XIX., Krak. 1889.

R: Załęski, Prz. pow. 1887 I., 1890 I.; Bostel F., Kwart. hist. 1887, 1890; Tyg. illustr. 1890 Nr. 20.

7894. Argentus J. X., De rebus S. J. in regno Poloniae, Crac. 1620 DS.

7895. Broniowski Marcin, Pogrom Tatarów przez Żółkiewskiego 1620, Wójcicki, Bibl. star. pis. III., *zob.* Nr. 3588; — Dziennik wyprawy wołoskiej Zyg. III. 1620, Pam. warsz. Bentkowskiego 1819; — Nowiny o przegranej pod Cecorą, Grabowski, Staroż., *zob.* Nr. 3586; — Ułamek opisu oblężenia Lwowa przez Tatarów po klęsce cecorskiej 1620 r., Przyj. ludu, Leszno 1843 X.; — Szpieg polski z Turek (około 1620); — Pogrom Tatarów przez W. St. Żółkiewskiego 1620 (DS.).

7896. Goniec do Polski od utrapionej ziemi podolskiej 1620; Chlebowski W., Krwawy mars nar. Ottomańskiego, Kraków 1620; Rakowski W., Pobudka zacnym synom Korony, Kraków 1620; Pieśń o zacnym X. Sam. Koreckim 1641; Baret Jean, Historia sommaire (Charles Joppincourt sur Sam. Korecki), Par. 1620 (DS.).

Zob. Nr. 3586—3588.

Żółkiewski St., zob. Nr. 7731.

7897. **Paszkowski Marc** († 1620), Posiłek Bellony słowieńskiaj na sejm warsz., Krak. 1620; — Tenże, Bitwy znamienite Polaków tymi czasy opisane 1620; — Tenże, Bitwy albo wiersz o walkach Polaków tego czasu (i pod Cecorą) 1620; — Tenże, Chorągiew Sauromacka 1621; — Tenże, Dzieje tureckie, Krak. 1612, 1613, 1618 (DS.).

Zob. Nr. 8023.

7898. Joppincourt Ch., Histoire des choses de Moldavie 1620 DS., *zob.* Nr. 7896.

7899. Wołoskie dzieje, Wójcicki, Bibl. star. pis. IV.

7900. Francus Jac., Beschreibung Historien in Deutschland, Frankr., Polen, Wallachey, Frankf. 1620 DS.

7901. La nouv. defaite de troupes du prince Palatin en Silezie et Moravie, par le secours de Pologne et par le comte de Bucquoy, Paris 1620; — Le monitoire de l'Empereur signifié au comte Palatin, Deroute des protestans. Paris 1620, *zob.* Nr. 3589; — Nowiny pewne z Rakus d. 12. stycz. przyniesione 1620, b. m. 1620 (2 ed.) (Toż, Wójcicki, Bibl. star. pis. I.); — Pogodziński B., Nowiny z Czech 1620 (DS.).

7902. Prawdziwe a krótkie opisanie jako Bóg zachował... 1620; — Eigentliche Zeytung von der That eines Böswicht Bichowski (Piekarski) 1621 DS., *zob.* Nr. 3595.

7903. Lahodowski A., Panegyricus Sigism. III., Antwerpia 1620; Roy Jac. Galus, Sigismundo III. Panegyricus et Commentarius, Viennae 1620 DS.

7904. Campanella Th., Von der spanischen Monarchia (Polen, Mosc.) 1620, 1640 (tož po łac.) DS.

7905. Kijowskaja lietopis 1241—1621, Sbornik lietopisiej otn. k'ist. južno i zap. Rusi, Kijew 1888.

7906. **Pamiętniki** o wyprawie chocimskiej r. 1621 Jana hrabi z Ostroroga, Prokopa Zbigniewskiego, Stanisława Lubomirskiego i Jakóba Sobieskiego, zebrał Żegota Pauli, Kraków 1853.

R: Czas 1853 Nr. 53; Wójcicki K. Wł., Bibl. warsz. 1853 I.

7907. **Sobieski Jakób** († 1647), Commentariorum Chotinensis belli, Dantisci 1646.

7908. Jakóba Sobieskiego pamiętnik wojny chocimskiej, ksiąg troje, przeł. z łac. Wład. Syrokomla, Dziejopisowie kraj. t. II. Petersburg 1854 [Ustępy: Rozm. nauk., Krak. 1829; 2. ed. Przyj. ludu 1844 (ustępy)], *zob.* Nr. 7906.

R: Bartoszewicz J., Bibl. warsz. 1856 III.

7909. Sobieski Jakób, Dwie podróże Jak. Sobieskiego. ojca króla Jana III., po krajach europejskich w latach 1607—1613 i 1638, wyd. przez Edw. Raczyńskiego, Poznań 1833 (1. ed. Mrówka pozn. 1821).

R: Pam. nauk. 1837 III.

7910 Sobieski Jakób, Pisma J. S. w języku polskim, Bibl. war. 1852 II.

7911. Sobieski Jakób, Mowy, Swada pol. Ostrowskiego Daneykowicza 1745, *zob.* Nr. 3371.

7912. Załuski And. Chrys., Epistola de origine domus Sobiescianae, Suada latina 1747; — Liske X., Viajes, *zob.* Nr. 5999, Por. E. 1628: Goliński.

7913. **Ostroróg Jan Hr.**, Woyna wołoska, Poznań 1622 DS., *zob.* Nr. 1383, 7793, 7865.

7914. **Chomętowski Wład.**, Jan Ostroróg, wojewoda poznański, mowca i pisarz z czasów Zygmunta III., Bibl. war. 1864 III., IV., *zob.* Nr. 3592.

7915. Zimorowicz B., Pamiątka woyny tureckiey, Kraków 1623 DS., *zob.* Nr. 8573; — Bojanowski J., Naumachia chocimska, Jarosław 1622; — Pamiątka woyny tureckiey 1622 (DS.).

Potockiego W. Wojna chocimska, zob. Nr. 8689.

7916. Recit de l'estat des aff. de Pologne 1621; — Rozmowy świeże o nowinach, Kraków 1621; — Worocki J., Relation und Erzehlung, Augspurg 1621 (DS.).

7917. Gründl. Bericht aus was Ursachen der türk. Kaiser Polen eingefallen 1622; — Strutuoioski Stan., La grande vittoria per mano d'Iddio al Sigismundo III. contra i Turchi l'anno 1621 tradotta dalla polacca da S. Farczeuoski, Firenze 1622 (DS.).

7918. **Chodkiewicz J. K.** († 1621). Czarliński Bonaw., Kazanie na pogrz. J. Chodkiewicza miane w Ostrogu, Wilno 1622; — Malkot Franc., Tureckich i Inflants. wojen o Kar. Chodkiewiczu buławy administratorze głos, Al. Chodkiewiczowi ofiarowany, Wilno 1622; — Birkowski F. X., Jan Karol Chodkiewicz, Kraków 1627 (2. ed. Bibl. pol. Turowskiego, Krak. 1858; 3. ed. Radecki, Pam. z dziejów dawnej Polski I., Poznań); — Roszyński Stan., Panegyris Joan. Car. Chodkiewicz, Zamość 1625; — Starowolski Sz., Oratio, Crac. 1621; — Księgi hetmańskie, Przyczynek do życiorysu J. Karola Chodkiewicza, Kłosy 1877 XXV.; — Dwie pieśni litewskie ze wzmianką o Chodkiewiczu, Wisła 1888 II., *zob.* Nr. 8106.

7919. Berghe M. G., Elegia Vlad. princ. Pol. 1621; Moutani G., Elegia de victoria Vladislai 1621; Smieszkowic W., Panegyricus Ser Princ. Vladislao, Crac. 16 1; Sułowski Stan., Meles Musarum in Vlad Sigism., Crac. 1621; Vitellius J., Panegyris Vlad. Sigis. e bello, redeunti, Crac. 1621; Poseł z Moskwy (wiersz) 1621; Vladislai IV Munus 1621 (DS.).

Heidenstein R. († 1621), zob. Nr. 7602.

7920. Pobudka domowa do synów koronnych ku wyprawie, Kraków 1621; — Pobudka do żołnierstwa przeciw Turkom i Tatorom (1621?); — Czaradzki J., Pobudka na wojnę turecką, Poznań 1621; — Dzwonowski J., Niepospolite ruszenie, Kraków 1621; — Solecki Maciej, Pobudka abo napominanie wzbudzające żołnierza, Kraków 1621; — Witkowski Stan. Targo, Pobudka ludzi rycerskich ku czułości woyny tureckiey, Zamość 1621 (DS.).

7921. Kurze Relation was sich in der Polnis. Expedition wider Kön. in Schweden begeben, Augsburg (2 ed.) 1621; — Kurtz. u. wahr. Bericht welcher Gestallt von Gustavo Adolfo belagert 1622; — Adumbratio civit. Rigensis a Gust. Adolpho 16. Sept. 1621 (DS.), *zob.* Nr. 3606.

7922. Frey Jac., Calendarii hist. contin. Beschreibunge Historien, Frankfurt 1621; — Recit. memor. d'une victoire par le roy de Pologne et comte de Bucquoy dans Hongrie, Paris 1621; — Zaciąg wojenny, t. sprawy teraźniejsze w stronach węgierskich i niemieckich, b. w. m. i r. 1622; — Frydehryka króla seces żałosny 1621; — Pieśń o cnych Lysowczykach Kozakach abo Pogrom Czechów 1620; — Eine wahrhaftige Geschicht von einem cathol. polnischen Rittmeister welcher zu Prage begraben 1622 (DS.).

7923. Letopis kijowska (1241—1621), Sbornik lietopisiej izd. kom., Kijów 1888.

7924. **Radziwiłł Janusz** († 1621). Kassius Ad., Funebria Janussio Radivili, Lubeca 1621; — Rysiński Sal., De obitu princ. Jan. Radivili 1621 (DS.).

7925. Wagner Erhard, Vita Lithuanorum, Regiomonti 1621.

7926. Gadebusch J., Encomium Regni Poloniae, Dantisci 1621 DS.; — Tenże, Chronicon dynastarum, Dantisci 1621; — Tenże, Vestibulum Regni Poloniae, Dantisci 1621 (DS.).

7927. Ortelius H., Turksche chronyck, Amsterd. 1623; — Kurkowicz Seb., Proces sądu i pogrzebu Karabasz Baszy, Kraków 1621; — Bunt na cara tureckiego Osmana r. 1622 Szpagiów i Janczarów, Krak. 1621; — Zamordowanie sułtana Osmana 1621 (DS.).

7928. **Kuszewicz Sam.**, Narratio legationis Zbaravianae, ded. Jan. Dym. i Krzysz. Wiśniowieck., Dantisci 1622, 1645, 1653, Struvii Bibl. hist.; — Twardowski Sam., Przeważna legacya Krz. Zbaraskiego, Kalisz 1621, Krak. 1633, Wilno 1706, *zob.* Nr. 3602, 3613, 8349.

7929. Petricius J. I., Historia rerum in Polonia gestarum anno 1620 (b. w. r. czy 1622?), Crac. 1620 DS.

7930. Tytlewski, Narratio de proeliis inter Polon., Neapoli 1622, 1623 DS.

7931. Kobierski Józef, Gwałt i m rd wielicki 1622 DS.

7932. **Dembołęcki Wojciech** († 1633), Przewagi Elearów Polskich, Poznań 1623, 1630 DS., Puławy 1830, 4. ed. p. t. Pamiętniki o Lisowczykach z wiadomością o życiu i pismach autora i z dodatkami, przez Szcz. Morawskiego, Kraków 1859, *zob.* Nr. 8037.

7933. Zimorowicz Bartł. Józef, Żywot Kozaków Lisowczyków, wyd. Heck W., Spraw. Zakł. nar. im. Ossol. 1886, Odb., Lwów 1886, *zob.* Nr. 8573; — Żywot Kozaków 1620; — Niebylski Nik., Declaratia abo objaśnienie kart kozackich 1621 (DS.); — Lisowczycy, Grab., Ojcz. spom. I.

7934. O Lisowczykach p. Dębołęckiego, Weteran poznański, Poznań 1825, *zob.* Nr. 7922.

7935. **Dzieduszyckiego M.**, Krótki rys dziejów i spraw Lisowczyków. Bibl. Ossol. 1842—1843, Lwów 1843—1844 t. 2.

7936. **Nowodworscius Bart.** († 1623), Piis Summi viri B. Nowodworski memoria, Crac. 1625; — Birkowski F., Krzyż kawalerski albo pamięć Bart. Nowodworskiego z Nowodwora, komandora pozn. z kawaleryi Maltańskiej 1623 (DS.), Bibl. pol. Turowskiego 1859; Świczkowie Śmiałecki L., Vita ill. B. Nowodworscii, Leopoli 1626 (DS.), *zob.* Nr. 3269.

7937. **Kuncewicz Jozafat** († 1623). Morochowski J., De nece R. P. Jozaph. Kuncewicz, Zamość 1624, *zob.* Nr. 3622; — Isakowicz J., Josaphatidos, Wilno 1628; — Birkowski F., Głos krwie bł. J., Kraków 1629; — Sielawa Anast., Żywot bł. Józafata 1625; — Cuda y dobrodziejstwa 1643; Cursus vitae B. Josaphati Kuncewicz (po pol.), Zamość 1646, 1665, 1666; Parisiis 1865; — Wojsznarowicz Kaz. Jan X., Krwawa Chrystusowa winnica, albo Kazanie o Józ. Kunc., Krak. 1646, 1647, 1649; — Liniewski St., Rosa Kunceviana, Romae 1651; — Tenże, Cruces Kuncevianae, Romae 1652; — Kosiński Stan., Żywot i męcz. bł. Jozafata, Wilno 1665; — Michniewicz B., Rosa 1667; — Żochowski Cypr., Relacya wygnania, Wilno 1669; — Tenże, Valete imieniem bł. Jozafata do katedry połockiej, Wilno 1667; — Tenże, Wstęp po drodze do Wilna z ucieczki męczennika Jozaphata, Wilno 1667; — Tenże, Dobry pasterz to jest św. Jozafat Kuncewicz, Kraków 1669; — Malinowski Dom. J., Korona złota nad głową Jozafata Kuncewicza, Wilno 1673; — Isakowicz Josaphat, Josaphatidos sive de nece b. Jos. Kuncewicz, Poczajoviae 1768, *zob. Oprac.*

7938 **Ossoliński Zbigniew** († 1623), Pamiętnik wojewody sandomirskiego, wyd. W. Kętrzyński, Bibl. Ossol. Zb. pam. do hist. pol. zesz. V., Lwów 1879.

7939. Kętrzyński W., Zbigniew Ossoliński, wojewoda sandomirski 1623, Ateneum 1878 IV.

7940. Notatki lekarza w czasie morowego powietrza we Lwowie 1623, przez J. I. Kraszewskiego, Athenaeum 1859 II., *zob.* Nr. 7949.

7941. **Pac Stefan** († 1627), Obraz dworów europejskich na początku XVII. w., przedstawiony w dzienniku podróży królewicza Władysława do Niemiec, Austryi, Belgii, Szwajcaryi i Włoch w roku 1624—1625, z rękopismu wydał J. K. Plebański, Wrocław 1854.

R: Bartoszewicz J., Bibl. warsz. 1855 IV.

7942. Olszewski J. X., Kazanie na pogrz. S. Paca, Wilno 1627 DS.

7943. Podróż Władysława IV. (Księgozbiór Tadeusza Czackiego miał rkp.: Diarium peregrinationis S. Vladislai a. 1624 et 1626, Z tego jest ten wyciąg przeł. na pol.), (Czasop. bibl. Ossolińskich 1830 IV.; Bibl. war. 1841 II.

7944. Clytie academica, Viennnae 1625; Sirigatti Lorenzo, La pratica di prospetisa al Ladislao, Venetia 1625; La Precedenza delle dame, Fiorenza 1625; Saracinelli Ferd., La Liberatisne di Ruggiero bal tto al Ladislao Sigism. princ. di Polonia 1625; Cicognini J., Ill. gran natale di Christo al Ladislao princ. di Pol., Firenze 1625; Vladislai princ Carmen ad urbem Romam, Roma 1625 (DS.), *zob.* Nr. 3639.

7945. Olaus Mag., De gentibus septentrionalibus, Frankf. 1625 DS.

7946. Demitrowicz P., Compendium abo kr. opisanie królów pol., Lubecz 1625 DS.

7947. Narssius Joan., Riga devicta ab G. Adolpho, Rigae 1625 DS., *zob.* Nr. 3637—38.

7948. Poprawa niektórych obyczajów, Kraków 1625; — Lisiecki A., Apologia praw Rpltej 1625; — Falibogowski Krz. Fr., Dis-

curs marnotractwa i zbytku Korony 1625; Twardowski Kasper, Bicz Boży abo Łzy Ojczyzny 1625 (DS.).

7949. Wiadomość historyczno-statystyczna o morowem powietrzu w Warszawie w latach 1624 i 1625 panującem, z ryciną. wyd. Weinert A., Bibl. warsz. 1852 III., Odb., Warsz. 1852, *zob.* Nr. 7940.

7950. Chlebowski Waw., Lament żałosny na pożar Jarosławia, Kraków (2 ed.) 1625 DS.

7951. **Komeniusz J. A.** († 1671, w Polsce 1624), Historia persecutionum ecclesiae Bohemicae 1648; — Tenże, Hist. fratrum Bohem. 1702 (toż po niem.: Schwabach 1739); — Tenże, Descriptio excidii Lesnensis 1656 DS.

Zob. Nr. 3782.

7952. **Hoppe Izrael**, Geschichte des ersten schwedisch-polnischen Krieges in Preussen (1626–1635), hrsg. v. Toeppen, Elbing 1888.

R: K. L., Lit. Centralblatt 1888 Nr. 47; Menda Wł., Kwart. hist. 1889.

7953. Landsbergius, Gustavii Magni bellum german. (Polen, Demetrius), Rott 1652; — Girs Aug., Konnung Gustaffs des I. Chronicher, Stockholm 1670.

Grabowski Piotr († 1625), zob. Nr. 7575.

7954. **Petricius Sebastian** († 1626), Rerum in Polonia historia, Crac. 1620, 1637 DS.

7955. Żywiecki J., Threnodia Seb. Petricii, Crac. 1626 DS.

7956. **Krzystanowicz Stan.**, Respublica sive status (2 ed.), Lugduni (1606?) 1627, 1642 (po niem, 1697); — Boterus J., Poloniae descriptio, Lugduni 1626 (DS.).

7957. Nowiny pewne z Rakus (1. styczn.) 1626 DS.

7958. **Czaradzki Grzeg.** († 1626), Theatrum chronologicum Sarmatiae europ. lib. I., De orig. Sarmatorum (r. 16..); — Tenże, Pobudka na wojnę turecką 1621, *zob.* Nr. 7920.

7959. Piotrowicki J., Quaestio de optima Reipublicae forma, Crac 1626; — Sapieha M. Krz., Conclusiones politicae 1627 (DS.).

Lipski A., Decas quaestionum, zob. Nr. 7986.

7960. Paczyński Mac., Historia anglica politico-moralis, Sandomiriae 1626 DS.

7961. Relatio brevis victoriae Illus. Palatini. Vars. 1627; — Relatione breve della vittoria del St. Koniecpolski, Roma 1627 (DS.); — Rozprawa Stanisława Koniecpolskiego z wojskiem X. Sudermańskiego pod Amerstynem, Mrówka poznańska 1821, 1822; — Verwunderlicher Seehafen Krieg 1628; — Warhafft. Bericht des für Stadt Strallsund Schlacht, Item Wien, Kön. in Schweden, Vestung Newburg eingenommen, Alt-Stettin 1628; — Ausführ. Bericht von dem schwedischen Marsche nach Preussen 1628; — Bericht von dem Preusischen Abfall., Meintz 1627; — Zakrzewski Seb. Krz., Pruska wojenna rewolucya 1627; — Szembek Fryd., Pomoc z nieba na uspokojenie Prus, Toruń 1627; — Apologia der Stadt Marienburg 1627 (DS.), *zob.* Nr. 3653.

7962. Piekoszowczyk J., Concio gratulatoria Koniecpolski, Leopoli 1629 DS.

7963. Ruszkowski Mik. X., Co za pożytki Korona odniosła z pruskiej wojny z Gustawem? (1628) DS.

7964. **Zbaraski Krz.** († 1627). Birkowski F. X., Xiążę Krzysztof Zbaraski, Kraków 1627 DS. (Bibl. pol. Turowskiego, Kraków 1858), *zob.* Nr. 8063.

7965. Odpis abo wiadomość pewna (o Janie Kazimierzu) 1627 DS.

7966. **Opatoviusz Adam X.**, Vita eximii viri J. Cantii, Crac. 1628, 1712; — Tenże, Żywot Jana Kantego, Kraków 1632, 1667; — Świątkowicz P., Vita beati Joannis Cantii (2 ed.), Crac. 1608; — Cynerski J. R., Debitum pietatis Joan. Cantii, Crac. 1634; — Vitellius Jac., Perenius memoria Joh. Cantio, Crac. 1638; — Kalinowski Sam., Lampades charitatis meritis Joan. Cantii, Crac. 1643; — Barbellini M. A., Vita di S. Giov. Canzio, Roma 1678 (DS.).

7967. **Acta** beatificationis Joannis Cantii, Romae 1673, Crac. 1676 (Por. **E.** 1767).

7968. **Potocki J.** († 1627). Aschenborn M., In obitum J. Potocki, Bethaniae 1627; — Trzciński Stan. Wł. And. Alex., In obitum J. Potocki 1627; — Gizel E., Wiersz na śmierć Potockiego, Bytan. 1628 (DS.).

7969. **Poniatowska Krystyna**, Histoire en forme de Journal des visions de Chris. Poniatove, Arnhem. 1629, 1729; — Relation d'une jeune fille de Boheme à Lesno en Pologne, la quelle a eu revelations, Geneve 1629 (DS.).

7970. J. I. Kraszewski. Krystyna Poniatowska 1627—1629, Atheneum, 1845 V.

7971. Arbm Georg, Copia oder warh. Abschrift des Treffens zwischen König in Polen u. Schwed. Prünn in Mähren, 1629; — Ordentl. Bericht der polnischen Niederlage 1629; — Schroder, Swenske polenske Ryske, Stockholm 1629 (DS.).

7972. Krusius D., Panegyricus Gust. Adolphi, Augustae 1628, 1629 (Por. **E.**: Krusius); — Lipski Jan, Panegyricus Gustavianus Eliae de Nukrois, Sirenatae (Vars.) 1628 (DS.).

7973. Twardowski K., Bij Gustawa kto dobry, Lwów 1629; Mendzeli Joan., Votum pro Sigism. III. contra

Gust. Adolphum 1629; Milejus Alex., Kriegs-Prognosticon d. i. Beschreibung was von 1629 bis 1637 zutragen 1629 (DS.).

7974. Verlauf des Treffens so zwischen des Königs von Polen und Gustavi Adolphi Schiffen von der Dantziger Rehde 1628; — Narssius J., Gustavus Suecicus strag, Hafniae 1628; — Hynkelius, De bello Gust. Adolphi, Stettini 1632; — Olmo Franc., Relazioni del R. Polonia, Venecia 1628 (DS.).

7975. Baudier M., Inventaire de l'hist. des Turcs (guerre contre Pol.), Paris 1628 DS., *zob.* Nr. 3660.

7976. Skrobiszewski J., Vita archiepiscoporum, Leopoli 1628 DS.

7977. **Powietrze morowe w Poznaniu (1629–1630). Gaz. kościelna 1816; Bartoszewski Walenty, Bezoar z łez ludzkich w czasie morowego powietrza, zarazem nauka przeciw powietrzu, Wilno 1630; Henning Sim., Antidotum seu cura pestis, Zygmunta III. edykt pod ten czas powietrza 1630 (DS.).**

7978. Boemellin H., Borussia liberata, Athenis Frisianis 1630; — List szlachcica pruskiego do obywatela W. X. L. (po r. 1631) (DS.).

7979. Clemens Ven., Gedanum sive Dantiscum urbs regia, decus Sarmatiae, Gedani 1630 DS.

7980. Specht St., Oratio de Livonia, Wittembergae 1630; — Menius Fryd., Syntagma historicum de orig. Livonorum, Dorpat 1632 (DS.).

7981. **Russia** seu Moscovia, Tartaria (2 wyd.), Lugduni 1630 DS.

7982. Historisch Verhael aller Geschiedenissen 1630 DS.

7983. Komorowski Adam, Triumphus christianus de Solimano, ded. Andr. Lipski, Crac. 1630 DS.

7984. Dachnowski Jan K., Złota wolność Korony polskiej 1630 DS.

7985. **Chmielecki Stefan** († 1630), Thren o śmierci Stefana Chmieleckiego 1630; — Birkowski F. X., Stefan Chmielecki abo nagrobek, Warsz. 1632; — Pieśń o śmierci (E. b. r.) (DS.).

7986. **Lipski Jędrzej** († 1631), De rebus gestis Sigismundi III., Romae 1585, 1605, Posnanie 1626 DS., *zob.* Nr. 7568 i 7995.

7987. Lipski A., Decas quaestionum publicarum, Krak. 1616, Posn. 1626, Crac. 1632, Dant. 1646.

7988. **Draski A., Eparchias Andr. Lipski, Kraków 1631; Musae Novodvorscianae expeditae, Crac. 1631; Lipski Jan i Mac., Odo gemina Andr. Lipski, Crac. 1631; Modliński G. M., Gratulatio Ill. A. Lipski, Crac. 1631; Mruczyński Joan., Panegyricum gratulatorium ad Andr. Lipski, Lublin 1631; Siemek C., Ill. A. Lipski, Crac. 1631; Vitelius J., Panegyricus A. Lipski, Crac. 1631 DS., *zob.* Nr. 7983.**

7989. **Konstancya królowa** († 1631). Olszewski Jak. X., Żałość po śmierci Konstancyey królowey, Wilno 1631; — Twardowski K., Najj. Konstancyi królowej obchód, Lwów 1631 (DS.), *zob.* Nr. 7995.

7990. Hoffmann J., Civitas Thorunium 1641 DS.

7991. Ampzing S., Toneel vom Europa (Sigism. de Pol., Vladisl. pr. de Pol.), Haderw. 1631; — Survey a short or history af... and Poland, London 1632 (DS.).

7992. **Gazette** de France od 30. maja 1631—1700.

Radziwiłł Krz., Sprawy wojenne (1621 do 1631), zob. Nr. 3601.

7993. **Zeiller Mart.**, Itinerarium Germaniae auch angränz. Polen, Strasburg 1632, 1660; — Tenże, Newe Beschreibung Polen, Ulm. 1663 (toż po łac.: Descriptio nova Poloniae, Ulm 1663).

7994. Bozdarzewski Hier., Straszne z Włoch nowiny do Polski przyniesione 1632; — Nowiny świeże abo Relatia pewna z Niemiec 1632; — Roszyński Stan., Discurs o nowinie cudownej, Warsz. 1632; — Extract eines Schreibens aus Königsberg von Wundergeschichten in Polen zu Cracov begeben 1632 (DS.).

7995. **Sigismundus III.** († 1632). Starowolski Szym., In obitum Sig. III., Antwerp. 1632, *zob.* Nr. 8005; — Birkowski Fab. ks., Kwiaty koron królewskich nieśmiertelne albo Pamięć Najjaśn. Zygmunta III., króla polsk. i szwedz., także pamięć Najj. Konstancyi, królowej pol. i szwedz., Kraków 1633; 2. ed. Bibl. pol. 1858; — Heidenstein Joannes, Orationes duae in obitum Sig. III., Lovanii 1633; — Lipski J., Oratio funebris Sig. III., Crac. 1683; — Łubieński Stan., Funebris laudatio Sig. III. (dwojaki tytuł odmienny), Crac. 1633 (Oratio in funere Sig. III., Crac.); 2. ed. p. t. Juncus regius seu oratio Sig. III., Roma 1635; 3. ed. Suada latina, *zob.* Nr. 1351; — Rywocki J. X., Duo Panegyrici de gestis Sig. III., Vilnae 1636; — Paulinus L., Historiae Arctoae lib. III. (Sig. III., Gust. Adolph.), Strengnesi 1636 (DS.); — Wyjątek z kazania o Zygmuncie III., Zb. pam. Niem. t. II.

7996. **Epicedium Sigism. III., Poloniae Sveciaeque regis, b. m. i r. (1632); Czechowicz Jan, Sigism. III., Leopoli 1632; Olszewski J. X., Snopek Zygm. III. od śmierci (3 kazania), Wilno 1632; Xylander Ern., Naeniae, Dantisci 1632; Cynerski Jan Rachtamowicz, Mnemosynon, Crac. 1633; Jurkowski St. X., Lachrymae, Crac. 1633; Karwat Wójcikiewicz Sew., Lachrymae vectigales, Crac. 1633; Mochinger J., Luctus seu planctus, Dantisci 1633; Schoenfels J. X., Kazanie pogrzebne, Lubecz 1633; Wilczogorski Wal., Mnemosynon gloriae Sig. III. et Sig. Kazanowski 1634 (DS.).**

7997. **Ligęza G. K., Sigismundi III. virtutes, Duaci 1628 DS.**

7998. **Gustaw Adolf** († 1632). Birkowski F. ks., Kwiat opadający albo nagrobek Gust. Adolfa, króla szw. 1633 DS., Bibl. pol. 1858;

— **Bisaccioni Majolino**, Memorie historische di Gust. Adolfo, Venetia 1642; — Rim-Chronica samt Kon. Gust. Adolphs pabegynte Chronica, Stockholm 1759; — Lungwitius M., Dreifacher Schwed. Lorbeerkranz, Leipz. 1632, 1635; — Mylius Michał, Gustavi Adolphi exequia, Elbingae 1633; — Narssius Jan, Gustavius Sancius 1633; — Zamell Fryd., Eclogae V., Elb. 1633; — Dombsdorff A., Hector septentrionalis, Elb. 1633; — Samson H., Oratio, Rigae 1634; — Hovel J., Oratio, Rigae 1634 (DS.).

7999. Mijakowski X. Jac., Interregnum albo sieroctwo po śmierci Zygm. III., Lublin 1632; — Koreywa Jan Alex., Threnodya albo łzy na śmierć królestwa, Krak. 1632 DS.

8000. Komorowski Z. X., Deklaracya złotej wolności, Leopoli 1632 (2 ed.); — Lemka Jerzy, Traktacik i dyskurs o rzeczypospol., Lublin 1632; — Sobieniowski, Deklaracya złotej wolności, Leopoli 1632 DS.

8001. Ciekliński Dob., De eligendo rege pol. divinatio 1632, Romae 1633 DS., *zob.* Nr. 3687–3691.

8002. Gratulatio inaugurationis Vlad. IV. (Por. **E.** 1632: Loaechius Andr., Mochinger Jan, Olszewski J. X., Radziejowski Stan., Vitellius J.; 1633: Applausus Musarum, Agricola Krzysz., Boemelin Hen., Cynerski Jan Rachtamowicz, Einhorn Paul, Grymza D. A., Karatan Jan, Korejwa J. A., Michoński M., Naymanowicz Jak., Nicorus Adam, Otrebosz Daniel, Paprocki B. X., Piasecki Hier., Potocki Piotr, Przipkowius Sam., Rozenwald Jędrz., Schoenfels J. X., Siecinski Stef., Siemek M., Sulikowski Nic., Trophaeum regale, Vitellius J., Wilski Krz., Ode tricolor tetrastroph., Tryumf y winszowanie); — Bericht von der Dantzigk. Jubelfest bey Krönung Vlad. IV., Danzig 1633 (DS.).

8003. Starowolski, Panegyricus Vlad. Sig. P. R. 1633 DS., *zob.* Nr. 8005.

8004. Roncalius D., Panegyris in laudem Polonorum, Crac. 1633 DS.

8005. **Starowolski Szymon** († 1656), Polonia sive status regni Poloniae descriptio, Col. 1632 (DS.); 2. ed. Dantisci 1656; 3. ed. Polonia cum praef. Herm. Conringii et Mappa de Beauplan a 1651, Wolfenbyti 1656; 4. ed. 1668 (w Atlancie wyd. Bleau, t. V., Amst.); 5. ed. Gedani 1669; 6. ed. p. t. Starovolscii tractatus tres 1734; 7. ed. Mizler, *zob.* Nr. 5969.

8006. Starowolski Sz., Opisanie królestwa Polskiego, przeł. W. Gołębiowski, Wilno 1765.

8006. Homan Joh., Bap. Regni Pol. Lith. tabula ad mentem Starowolscii, Norimberg. 1739.

8008. Starowolski Sz., De rebus Sig. III. libri IV., Crac. 1616 DS. (Por. **E.**).

8009. Starowolski Sz., Pochwały mężów świetnych, Krak. 1626 (Por. **E.**).

8010. Starowolski Sz., Scriptorum polonicarum Hecatontas seu centum illustr. Poloniae scriptorum elogia et vitae. Frank. 1625, Venecia 1627 (DS.), Vratisl. 1734 (tractatus tres).

8011. Starowolski Sz., De claris oratoribus Sarmatiae, Florentiae 1628 (DS.); 2. ed. Acta literaria 1756, Odb. (Accedit notitia J. A. Załuski cum praef. Mizleri de Koloff.), Vars. 1758.

8012. Starowolski Szym., Sarmatiae bellatores, Col. 1631 DS., Vratisl. 1734 (w dziele Tractatus tres).

8013. Starowolski Sz., Monumenta Sarmatarum, Crac. 1655 DS.

8014. Starowolski Szym., Vitae Antistitum Cracoviensium, Crac. 1655, 1658 (DS.).

8015. Starowolski K., Penu historicum, Venetiis 1620, Romae 1655 DS.

8016. Starowolski Szym., Camaldula Argentini sive de laudibus Ord. eremit. prope Crac., Crac. 1623, 1650 DS.

8017. Starowolski Szym., Epitome conciliorum, itaque Vitarum pontificum, Romae 1653 DS.

8018. Starowolski Sz., Vita et miracula Vinc. Kadlubkonis, Crac. 1642 DS., *zob.* Nr. 6279.

8019. Starowolski Szym., Poprawa obyczajów, ded. And. Lipskiemu, Kraków 1625, 1628 (DS.); 3. ed. p. t. Reformacya obyczajów polskich, Krak. 1648, 1692; 4. ed. Bibl. pol. Turowskiego, Kraków 1859.

8020. Starowolski Szym., Institutorum rei militaris libri VIII., Crac. 1640, Amsterd. 1641, Floren. 1646 DS.

8021. Starowolski Szym., Eques polonus, Venet. 1628 DS.

8022. Starowolski Szym., Prawy rycerz 1632 DS.; 2. ed. 1648 (przydana Zgoda y Satyr Kochanowskiego); 3. ed. p. t. Prawy rycerz oraz Pobudka albo rada na zniesienie Tatarów perekopskich, Bibl. pol. Turowskiego Krak. 1858.

8023. Starowolski Szym., Pobudka abo rada na zniesienie Tatarów, Kraków 1618, 1671 (2 ed.); — Tenże, Wielkiego Turka listy, Krak. 1618; — Tenże, Discurs o wojnie tureckiej, b. w. m. i r. (circa 1633, **E.** VIII.); — Tenże, Ad principes Christianos de pace belloque Turcis inferendo 1645, Viennae 1652, Gedani 1669; — Tenże, Dwór cesarza tureckiego, Kraków 1646, 1647, 1665, 1695, 1701, 1715 (DS.), Wilno 1844, Kraków 1859 (Bibl. pol. Turowskiego).

8024. Starowolski Szym., Chleb niezdrowy, stacye żołnierskie, b. w. m. 1636, 1661; Tenże, Ubżałowanie korony

Polskiej, Krak. 1671; Tenże, Lament matki Polskiej na syny wyrodne 1794; Tenże, Declamatio contra obtrectatores Poloniae, Crac. 1631 (DS.).

8025. Starowolski Sz., Oratio in obitum J. Chodkiewicz, Crac. 1621, *zob.* Nr. 7918; — Tenże, Mellifivus Bernardus, Crac. 1622; — Tenże, Laudatio Nicolai de Podhayce Wolski, Crac. 1630; — Tenże, In obitum Sig. III., *zob.* Nr. 7995; — Tenże, Lachrimae in obitum Alex. Casimiri, Crac. 1634, *zob.* Nr. 8052; — Tenże, Elogium funebre Thomae Zamoscii 1638, *zob.* Nr. 8069; — Tenże, Elogium et vita Jacobi Zadzicii 1644 (DS.), *zob.* Nr. 8105.

8026. Starowolski Sz., Laudatio Almae Crac., Crac. 1639; Tenże, Diva Claromontana seu oratio 1646 (DS.).

8027. Starowolskiego Pisma, Bibl. pol. Turowskiego, Krak. 1859.

R: Czas 1859 Nr 33.

Dziela inne, zob. Nr. 8041, 8063, 8135, 8145, 8251. Por. Acta literaria 1756.

8028. Starovolscii De claris oratoribus (przedruk z Załuskiego: Życie Starowolskiego), Acta lit. 1756.

8029. Starowolski Szymon, Tyg. liter. Poznań 1838 I.; — Tyszyński, Wizerunki polskie.

8030. **Przyborowski J.**, Szymon Starowolski, Bibl. warsz. 1889 I.

Kobierzycki St., Hist. Vlad. ad excessum Sigism. III., zob. Nr. 8342.

Radziwill Al. St., zob. Nr. 3696 i 8273.

8031. **Wassenaer Cl.**, Historisch. verhael in Europa, Polen, Wallachie, Moscowia, Amsterd. 1622 1633 DS.

8032. Consilium de recuperanda pace Reg. Pol., Francof., 1632 DS.

8033. Tarnowski Jan Raf., Bellerophon sarmaticus Georg. Ossoliński dum ad Urbanum VIII. fungeretur 1633, *zob.* Nr. 3705.

8034. **Smotrycki M.** († 1633), Susza Jacobus, Saulus et Paulus ruthenae Unionis, sive Vita Meletii Smotricii, Romae 1666, editio nova emendatior et auctior curante J. Martinov, Bruxelles 1864, *zob.* Nr. 7669; — Smotrycki Mel., Verificatio niewinności cnego narodu ruskiego 1621; — Smotrycki Melec., Appendix na examen obrony werifikacyey niewinności [**E.** b. r.] (DS.).

Sapieha Lew († 1633), zob. Opracowania i Osoby.

8035. Aviso, Ifra Tyskland, Ungern, Polen, Italien 1634 (**E.** IX.) DS.

8036. Niemirycz G., Discursus de bello moscovitico, Parisiis 1632 DS.

8037. Dębołęcki And. (?), Wróżbit boju moskiewskiego, Toruń 1633 (toż b. m.); — Dębołęcki Wojc., Wywód jedynowładnego państwa świata, War. 1633, *zob.* Nr. 7932; — Makowski Adam X., Itinerarium albo wyjazd na wojnę Wład. IV., Krak. 1633 (DS.).

8038. **Nowiny** z Moskwy krótko zebrane, Warsz. 1633; — Nowiny z Moskwy, Warsz. 1634 (3 ed.); — Chełchowski Henr., Wieść z Moskwy, Toruń 1634; — Skupniewski Kasper, Nowiny z Moskwy, jako wojsko wszystko moskiewskie wedle traktatów z Ostrogów swych wyszło die 1. Mart. 1634; — Tenże, Rusia albo relatio, Warsz. 1634; — Nowiny abo wota traktatów ziemie moskiewskiej 1634; — Relationes de victoria contra Moscos 1634; — Vera relation delle duc gran vittorie, Roma 1634; — Relation, Madrid 1634; — Las continuas vitorias, qua ha tenido Vladislao IV., Madrid 1634, Malaga 1634; — Victoria Vladislai IV. Smolenscana, Bruxellae 1634; Toż: Victoriae continuatio, tamże 1634; — Glaubwürd. Zeitung, wie die moscovit. Armee aus Smoleńsko abgezogen 1634 (DS.); — Pomnik traktatu z Moskwą w Kielcach, Pam. Sandomierski 1829 I.

8039. Twardowski Sam., Szczęśliwa mos. expedycya Wład. IV., Warsz. 1634 DS., *zob.* Nr. *8347*.

8040. Kuhn Paul, Trophaeum regale Vladislao IV., Crac. 1633; Buthner Adam, Solemnis Vlad. IV. congratulatio, Dantisci 1634; Tenże, Gratiae immortales Vlad. IV., Crac. 1634; Dębołęcki A., Sławospiew z zwycięstwa Wład. IV., Gdańsk 1634: Cynerski J. Rachmatowicz, Clemens victoria Vlad, IV., 1634; Gratiae immortales Vlad. IV., Crac. 1634; Kotyński Jan, Felix applausus, Crac. 1634; Lauxmin Sig. X., Panegyricus Vlad. IV. R. P. 1634; Leśniowolski J. Manubiae Triumphales Vlad. IV., Crac. 1634; Mariscotti B., Canzone, Bologna 1634; Mruczyński J., Sereniss. Vlad. IV., Zamość 1634; Niewiarowski Stan., Corona obsidionalis Vlad. IV., Crac. 1634; Obryński Stan. Flor., Panegyricus Vlad IV., Vilnae 1634; Olszewski Jak., Tryumf, Wilno 1634; Tenże, Tryumf akademicy Wileńskiej, Wilno 1634; Ossoliński A. G., Victoria Vlad IV. 1634; Otrebosz Dan., In felicem ex Moschovia reditum Vlad. IV. oratio, 1634: Tenże, Panegyricus Vlad. IV., Crac. 1634; Nowa pieśń abo Tryumf moskiewski (około 1634); Preuttin G., Carmen panegyricum Vlad. IV., Dantisci 1634; Radoński Al. Panegyricus, Vilnae 1634; Rywocki J., Panegyricus, Vilnae 1634; Sapieha Nicol., Gratulatio 1634; Smieszkowic L., Victoriae Vlad. IV., Crac. 1635; Schlichting J., Pieśń o królu Wład. IV., Toruń 1635; Schoenfels J., Tryumf po wiktoriey Władysł. IV. pod Smoleńskiem, Toruń 1635; Makowski Ad. X., Podziękowanie N. P. Maryi za powodzenie w Moskwie Wład. IV., Kraków 1635; Vitellius, Auspex belli per Joan Kotyński propositus, Crac 1634; Woyda Balt. M., Gaudium Elbingense Vlad. IV., Elbingae 1634; Boemeln Henr., Panegyr. in laudem Vlad. IV. 1635 (Por. E. 1634: Vladislaus IV.) (DS.).

Zob. Nr. 3707, 3718, 3720.

8041. Starowolski Sz., Wyprawa y wyjazd woyska Amurata do kor. Polskiej 1634; — Fröhliche Zeitung von dem verlauff des türckischen Anzuges auff der Chron Polen Grentzen, Danzig 1634; — Relacion de los felices successos, que ha tenido Vladislao IV. rey de Polonia con el gran Turco, Madrid 1634 (**E.** VIII.) (DS.).

8042. De vic oria de Turcis, Gedani 1634; Makowski Adam X., Nadzieja sto szczęśliwej expedycyey Władysł. IV. przyp. St Koniecpolskiemu, Krak. 1631; Victoria ad S. R. Majest. dum contra Turcar. exercitum promovet, Lublin 1634; Arcus triumphatori Vlad. IV. in Amurathem, Crac. 1635: Belzecki Al. Stan., Theatrum bene ominantis Vlad. IV. Leopolim ingredienti, Crac. 1634 (DS.).

Zob. Nr. 3721—3723.

8043. Skonieczny Fab., Bellator Sarmaticus Sig. Kazanowski, Crac. 1634 DS.; — Grudziński Mik. W., Panegyricus Vlad. IV. in nupt. Ad. Kazanowski et Elis. Słuszczanka, Vilnae 1634; — Piotrowicz Ben., Donum nuptiale Ad. Kazanowski et El. Słuszczanka, Vilnae 1634 (DS.).

8044. **Gębicki And.** († 1634), Sobór kijowski szhizmatycki przez P. Mohiłę złożony staraniem, przełożony przez Kassyana Sakowicza, Krak. 1641, 1642; — Tenże, Historya kościoła N. Panny w Podkamieniu 1647 DS.

8045. Swiencicius An., Topographia sive Masoviae descriptio, Vars. 1634 DS., 2. ed. Mizler, *zob.* Nr. 5969.

8046. Descriptio Poloniae, Prussiae, Valachiae, Haga 1634; — Węgiersky Vencesl., Descriptio Vlodaviae urbis Lithuaniae, Frankf. 1634 DS.

8047. Dargodzki M., Przestroga o tytułach 1634, 1637 (2 ed.); Toż, Nowakowski, Źródła t. I.; — Grodziecki Adam, Przestroga o tytułach y dygnitarstwach cudzoziemskich, wydał Jerzy Imieliński (przeciw J. Ossolińskiemu, cum epist. Firlei) 1634, 1637 (2 ed.); — Jemielski M., Iż tytuły przeciwne są prawu 1636; — Lauba E. S., Quincunx decadum Adami Grodziecki, Poznań 1636 (DS.).

8048. O podatkach Rpltej 1634 DS.

8049. Relacia krótka ale prawdziwa z Olbrachtem Wallensteinem, Warsz. 1634; — Krótkie ale prawdziwe opisanie zdrad 1634 (DS.).

8050. Radawiecki Andrzej (ksiądz Dominikanin, † 1634), Wzory wymowy kościelnej poszyt 1., Mowy pogrzebowe (z XVII. w.), Kraków 1861.

8051. **Joannes Albertus** († 1635). Babecki A., Oratio funebr. in J. Alberti, Crac. 1635; — Canevesi F., Luctus Lechiae Joann. Alberti, Crac. 1635; — Rakowski Stan., Seren. Pol. Princ. Joanni Alberto, Crac. 1633; — Skotnicki Chr., Oratio funebris 1635; — Starowolski Simon, Epitaphium Joannis Alberti 1634 (DS.) (Por. **E.** 1633: Cynerski J. R., Joxiusz J., Michonius Mart., Blosius M.).

8052. **Alexander Karol** († 1635). Bogusz Georg. Bened., In obitum A. C. oratio, Crac. 1635; — Lipski J., Elogium funebre Alex. Carolo, Crac. 1635; — Mascardi V., Festa in Roma (na cześć Al. Karola), Roma 1635; — Ostrowski Jak. X., Wiek śmiercią skrócony Al. Karola, Kraków 1635; — Połubiński Hier. Cons., Labarus funeb., Crac. 1635; — Przyłuski B. H., Corona sepulchralis, Crac. 1635; — Twardowski Sam., Pamięć śmierci Aleksandra Karola, Lublin 1635 (**E.** 1635) (DS.), *zob.* Nr. 8025.

8053. **Applausus de pace** auspiciis Vladisl. IV. ad Senatum, Dantiscanum 1635; — Heidenstein J., Vlad. IV. panegyricum offert. 1636; — Rywocki J. X., Panegyrici XI. de rebus ges. Vlad. IV., Vilnae 1636; — Grimza W. Dawid, Bóg zapłać Władysł. IV. za pokój 1635; — Pieśń o królu 1635; — Rywocki J. X., Theatrum gloriae Vlad. IV., Calissii 1636 (DS.).

8054. Cynerski Jan, Prussia Seren. Vlad. IV., Crac. 1635; Gembicki Waw., Fascia coronata, Crac. 1635; Kuhn Paul, Arcus pacis Vlad IV. (et de Stan. Koniecpolski), Crac 1635; T nże, Triumphus Vlad. IV., Vilnae 1636; Panegyrica Sereniss. 1635; Thilo Val., Paneg. Vlad. IV., Regiom. 1635; Tenże, Aeternum honoris monumentum Vlad. IV., Regiom. 1636; Acclamationes 1636; Beckherus D., De culti voto Prussiaco, Regiom. 1636; Belzecki Alex., Theatr m gloriae Vlad. IV., Vilnae 1636; Bergen Röttger, Carmen de Vlad. IV. adventu, Regiom. 1636; Tenże, Tripudiare oratorium in Vlad. IV. adventum, Regiom. 1636; Boemillin Henr., Borussia liberata, Franekerae 1636; Bombini P., Elogium Vlad. IV., Florentiae 1636; Panegyri acad. Regiom., Regiom. 16 6; Gratiarum actio Vladisl. Pacifico, R giom. 1636; Nicolaus Antverpiensis, Władysławowi IV. Wielkiemu królowi (wiersz), Wilno 1636; Opitz Mart., Lob-Gedichte an die Kön. Maj. zu Polen, Poln. Lissaw, Dantzig, Thorn 1636 (DS.).

Zob. Nr. 3728—3731.

8055. Lansius Tom., Consultatio de principatu (Mosch. M. oratio pro Polonia), Tubingae 1635, Amsterd 1636 (DS.).

8056. Kossow Sylw., Exegesis t. j. danie sprawy o szkołach kijowskich, Ławra pecz. 1635.

8057. Kaliński Tom., Pieśń żałobna o powodzi krakowskiej 1635 DS.

8058. Werdenhagen J. A., De rebus hanseaticis (tabl. 94 Szczecin, tabl. 95 Gdańsk, tabl. 104 Kraków), Frankf. 1635.

8059. Rittratti et Elogii di capitani illustrii, Roma 1635 DS.

8060. Relation aus Lemberg v. 4. Martii 1636 DS.

8061. **Anna**, siostra Wład. IV. († 1636). Relatio de augustissimis exequiis Annae Principis Sueciae, Toruń 1636; — Opitius Mart., Paneg. in obitum Annae, Thoruniis 1636; — Sarbiewski Mac. Kar., Seren. Polonorum princeps Anna Cath. Constantia, Vilnae 1636 (DS.).

8062. Mascarinus D. P., Colloquia de libertatibus Poloniae (do 1636), Suada latina 1747, *zob.* Nr. 1351.

8063. Starowolski Sz., Stacye żołnierskie albo wyciąganie z dóbr kościelnych, Krak. 1636, 1638, *zob* Nr. 8005.

8064. **Birkowski Fabian X.** († 1636), Kazania na niedziele i święta, Kraków 1620, 1623; — Tenże, Kazania przygodne i świąt., Kraków 1623; — Tenże, Kazania obozowe, Kraków 1623; — Tenże, Orationes ecclesiasticae, Crac. 1623; — Tenże, Podziękowanie Pana Bogu za uspok. korony, Kraków 1621; — Tenże, Kantymir Basza, Warsz. 1624; — Tenże, Sześć kazań, Sanok 1856 (Bibl. pol. Turowskiego) [mieści: Na dziękowanie, Jan Zamojski, Kantymir Basza, X. P. Skarga; Jan K. Chodkiewicz, Jan Weiher]; — Tenże, O exorbitancyach, kazania dwoje 1632 (toż w Bibl. pol. Turowskiego 1859), *zob.* Nr. 7998.

8065. **Relation** und Beschreibung deren Ding bei Vlad. IV. u. Caec. Renatae Ehrentag. Augspurg 1637; — Vladislai IV. cum Caecilia Renata conjugium, Viennae 1638 [Por. E. 1637: Bergen R., Cecylia św., Dachius S., Gelasinus G., Kaliński Tom., Kiszka Mik., Pucitelli Virgilio, Rozdrażewski Krz. Alex., Rywocki Jan X., Speronowicz Joachim, Sulikowski Mik., Szubski M., Thilo Wal., Vitellio J., Władysław IV., Zamell Fr., Zgierski M.; 1638: Baroffi C., Breitenbach Jan, Martigni Jak. Adam Berniga, Ossędowski Stan., Possenti Kar., Przyłuski B. St.; 1637: Ascanio (Dod. t. VIII.), Opitzius Mart. (t. VIII.), Sonetti (t. VIII.), Marligny Jac. (t. IX.), Minozzi Fr. (t. IX.)] (DS.).

Zob. Nr. 3748.

8066. Cluverus Joh., Historia totius mundi, Lugduni 1637 DS.

8067. Twardowski S., Wojna kozacka późniejsza, Leszno 1637; — Okolski Sz., Wiadomość o buncie, Zamość 1638; — Pieśń abo raczej nowiny bardzo straszne w ziemi ruskiej 1637; — Pieśń nowa o wojnie kozackiej pod Kumeykami 1637 DS.

Okolski Sz., Dyaryusz transakcyi, zob. Nr. 3750 i 8245.

8068. **Discursus** necessarius sive fastus Polonicus (de telonio marino), Gedani (około 1636); — Refutatio discursus dicti necessarii, qui in Polonia editus de Telonei marini introductione 1638; — Rationes contra telonii marini 1637; — Schröeer Joh. Ern., De telonio affectato, Gedani 1637; — Dyskurs potrzebny, z którego obacza pożytki z cła morskiego 1638; — Mare Balticum id est historia 1638 (toż po niem.: Meer Baltisches d. ist historische Ausführung); — Antimare Balticum seu recapitulatio tractatus: Mare Balticum 1639; — Pfenning J., Antimare Balticum 1640 (DS.).

8069. **Zamoyski Tomasz** († 1638). Abrek Andr., Pietas accademiae erga Thom. Zamoyski, Zamość 1638; — Tenże, Panegyricus funebr. Thom. Z., Zamość 1638; — Tenże, Civitas Dei, Zamość 1638; — Tenże, Echo charitum acad. Joanni et Thom. Zamosciis, Zamość 1639; — Chrościcki J., Monumentum virtutum ill. Flor. Zamoyski 1638; — Dobraszewski Mich. Seb., Marmor vivae gloriae Th. Z., Zamość 1638; — Frikacz N., Cursus vitae Th. Zamoyski, Zamość 1638; — Korona Marek X., Pallas trzykopijna Zamoyskich, Zamość 1638; — Siemieński M., Naenia, Zamość 1638; — Szałapski Stan. X., Przenosiny Tom. Zamoyskiego do grobu (3 wyd. odm.), Zamość 1638; — Sylwiusz (Silvius) Bart. X., Kopie Zamoyskich abo Kazanie na pogrz., Zamość 1638; — S t a r o w o l s k i Sz., Elogium funebre Th. Zamoscii, Zamość 1638; — Wozuczyński Hier., Mnemosynon pietatis Th. Z., Zamość 1637; — Serny Jan, Manes Th. Zamoscii 1639: — Laurinowicz Mik. X., Stella quasi cadens abo kazanie na anniwers. Th. Zamoyskiego, Lwów 1639: — Dolor amans et amor dolens, Zamość 1639 (DS.).

8070. **Starowolski Szym., Dzień dobry czyli powitanie Tom. Zamoyskiemu 1628; Szałapski St., Przenosiny 1634; Piotrowski Wespazyan, Eucomion T. Z., Kraków 1639; Drzewiecki A., Zodiacus, Zamość 1637; Modriński Gabr., Acroama, Zamość 1637; Oltarzewski Stan., Epos gratulatorium, Zamość 1637; Makowski Hier. X., Proporce do klejnotu na pogrz. Flor. Zamoyskiego 1638 (DS.)**

8071. **Gołębiowski S.**, Pamiętnik o Tomaszu Zamoyskim, kanclerzu w. kor., Bibl. warsz. 1853, Odb., Warsz. 1853.

8072. **Bzovius Abraham** († 1637), Annales historiae ecclesiasticae, Antwerp. 1617 t. 3; — Tenże, Continuatio Annalium ecclesiasticorum Bononii (1198—1565), 1621—1641 I.—VIII. (Hist. Baroniusa t. XIII.—XIX., t. XX, p. t. Pius V. pontifex sive annalium ecclesiast. Tomus Posthumus, Romae 1672) (Baronius, por. E. 1607, 1610, 1613, 1617, 1624, 1763).

8073. Bzowski A., Tutelaris Silesiae seu de vita beati Ceslai Odrovansii, Crac. 1608; 2. ed. Vratislaviae 1703; 3. ed. Vratislaviae 1862; — Tenże Sylvester II. (et vita S. Adalberti), Romae 1629, *zob.* Nr. 6135.

8074. Vitellio J., Chrysologus Romanus in exequ. Abr. Bzovii, Crac. 1637 DS.

8075. Malingre Ch., Histoire génèrale des guerres 1610—1638 (Boh., Mosc., Pol.), Paris 1683; — Spontoni Ciro, Historia della Transylvania (Tartar., Pol., Mosc.), Venetia 1638 (DS.).

8076. Gottfried, Neuwe Archontologia cosmica (Polen, Moskau, Ansicht Krakau), Frankf. 1638 DS.

8077. Arciszewski Krz., Pieśń, kiedy za listem króla Jmci z Brazylii do Holandyi powracał r. 1637, Lwów 1864; — Tenże, Pieśń Polaka dyssydenta sławnego w wieku XVII. rządcy Brazylii, Bibl. zakł. im. Ossol. 1848, Przedr., Lwów 1863.

8078. Krzysztof Arciszewski, John of Dycalp (powieść?), Radegast, wyd. A. H. Kirkor, Wilno I. 1843, *zob.* Nr. 8170.

8079. Skrócony wypis z dzieła Wassenberga o więzieniu Jana Kazimierza, Zbiór Pam. Niemc. t. III., *zob.* Nr. 8126.

8080. Sławski Alex. Applausus bellicae virtutis Alex. Kazanowski, Leopoli 1638 DS.

8081. Vladislao IV. e Polonia finibus ad aquas Badenses accedenti, coenobium Badense, Viennae 1638 DS., *zob. Opracowania.*

8082. Jeżowski Wł., Ekonomia albo porządek zabaw ziemiańskich, Kraków 1638 DS. (Przedr. w Bibl. star. pis. pol. Wójcickiego, Warsz. 1857) t. II.

8083. Descriptio arcus Acad. Vilnen. in advent. Vlad. IV. et Cec. Ren. 27. Janu . 1639; — Kojałowicz Wojc., Imperatores Austriaci, Vilnae 1639. 1640, *zob.* Nr. 8524; — Porzecki (Pogorzecki) Tom. Talko, Elogia Jagiellonum, Vilnae 1639; — Tenże, Elogia Austriacorum Imperat., Vilnae 1639; — Aeternitas stirpis Jagiellon., Vilnae 1639; — Icon votorum et Caeciliae Renatae in nuptias 1639 (DS.).

8084. **Scott J.**, Historia de Livonia, Dorpat 1639 DS.

8085. Storia moderna tom. VII., Venezia 1639; — Schöllen Henr. Thorun., De causis impeditae Europeae pacis, Leiden 1639 (DS.).

8086. Abrek And., Ramus lauri Joan. Grzybowski, Math. Zarębae, Greg. Brzozowicki, St. Koniecpolski, Alb. Chocimirski, St. Boczykowski, Paw. Ołtarzewski, Fran. Chodorowski, St. Zamojski, Mich. Zawadzki, St. Karcz, Zamość 1639 DS.

8087. Phoebe hastata in repotiis Hierem. Mich. Kor. Wiśniowiecki et Grisel. Const. Zamojska (pisali tu wiersze: J. Ochman, Aug. Owaniszowicz, W. Polański, L. Kowinicki, P. Mamrowicz, Zb. Żeleński, J. Serny, Al. Zamojski, J. Jankowski, T. Ołtarzewski, J. Kanewczy, J. Branicki) 1639; — Kazanie w dzień ślubu, Zamość 1639; — Abrek And., Fasces nuptiales, Zamość 1639 (DS.).

8088. O rękopisie Skorobohatego z r. 1639 nap. E. Izopolski, Tyg. petersb. 1841 XXIV.

8089. Klodavius Jan Paulin, Epitome historiae de origine Ord. S. Pauli in Pol. et Hung., Romae 1639 DS.

8090. **Łubieński St.** († 1640). Trzebicki A., Vita Stanislai Łubieński, Crac. 1642; — Łubieński St., De ortu, vita et morte M. Pstrokoński, Crac. 1641; — Tenże, Series vitae episcoporum plocensium 1642; — Tenże, Opera posthuma, Antwerp. 1646, *zob.* Nr. 7845.

8091. Horn C., In Sereniss. Princ. Sigismundum elegia, Crac. 1640, Romae 1640; Cisviczki P., Relatione delle feste in Roma per Mnascimento, Roma 1640 (toż po pol.: Relacya tryumfu rzyms. z narodzenia Zyg. Kaz. 1640).

8092. Raczyński D. X., Oratio in laudem Reg. Poloniae 1649 DS.

8093. Twardowski Sam., Satyr na twarz Rpltej (2 ed.) 1640, 1645 DS.

8094. Obiecadła dworskie i pieśni o wyjeździe warszawskim (króla) 1640; Pobudka Polakom przeciwko Turczynowi 1640; Potkanie Janasa z Gregoryasem klechą, Krak. 1649; Pieśń o Marku żyć ie lubelskim (około 1640) (DS.).

8095. Kanon Andrz. X., Primum Societatis Jesu saeculum, Crac. 1640; — Kojałowicz Kaz. Alb., Primum Societatis Jesu annum saecularem, Vilnae 1640; — Tenże, Gratiae saeculares Summis pontificibus, Vilnae 1640 (DS.).

8096. Obodziński Sam., Lutnia niebieska przy krzcinach pierworodnego syna Jerem. Michała Korybuta na Wiszniowcu, Lwów 1640 DS.

8097. Bielejowski Jer., Obrona tytułów xiążęcych, ded. X. K. Mich. Wiśniowskiemu (za Radziwiłłami) 1641 DS.

8098. Dyaryusz drogi tureckiej i akta konstantynopolitańskie z r. 1640, nap. Ottman R., Kłosy warsz. 1883 Nr. 926 929.

8099. Gilbert E., News from Poland, London 1641; — Nicholas Jerem., New certain and terrible of Poland, London 1642 (DS.).

8100. Eleutherius Iren. Philalet., Rerum nuper in regno Svetiae gestarum historia seu commentarius 1641 DS.

8101. Łochowski St., Eques polonus, Crac. 1641, 1645; — Kunicki V., Eques polonus a St. Łochowski, Crac. 1645 (DS.).

8102. Doliwski M., Bitwa ministrów saskich, wileńskich, list o tumulcie 1641: — Obrona wolności religiey (tł. pol.) 1641 (DS.).

8103. Kozub 'es abo obrona Żydów 1641; Kmita J., Talmud albo wiara żydowska, Lublin 1642; Brenius D. Amica disputatio adversus Judaeos 1641; Korona Marek, Rozmowa Teologa z Rabinem, Lwów 1641 (DS.).

8104. **Radziwiłł Krz.** († 1641). Kmita J. A., Proces pogrzebu Chrysztofa Radziwiłła, Lubecz 1641; — Minwid S. X., Droga, t. j. kazanie na wyprow. ciała, Lubecz 1641; — Siestrzencewicz Petr., Laudatio funebr., Lub-

cza 1641; — Beschreibung der Ordnung bei Bestätigung, Riga 1641 (DS.).

8105. **Zadzik J.** († 1641), Tron immortalitatis Jacobi Zadzik ep. Crac. 1641 DS., *zob.* Nr. 3533 i 8025.

8106. **Petrycy Jan Innocenty** († 1641), Rerum in Polonia ac praecipue bellum in Osmano a 1620 et 1621, Crac. 1622, 1637 DS., *zob.* Nr. 7918.

8107. Petrycy J. I., Historiae Moschoviticae l. III., Crac. 1641 DS.

8108. Petricius J. I., Princeps polonus seu Institutio ad Vlad. ducem in Ostrog, Crac. 1633; — Tenże, Comitia sapientium, ded. Georg. Zbaraski, Crac. 1628 (DS.).

8109. Władysław IV., Elogium 1642 (Por. **E.** 1641: Puccitelli, Sloxoja) (DS.).

8110. Białkowski X. J., Kazanie pod szopą obozową, Lubecz 1641 DS.

8111. Lauro Jac., Heroico splendore delle citta del mondo (Mosc., Lubl., Vilna), Roma 1642 DS.

8112. Rozmowa Janasa Knutha z Chlebowskim czego się jąć, bo szkoła nie plaguje, opisał J. C. Ł., Crac. 1642; — Sądy sądzący (pismo spalone), Lwów 1642 (DS.).

8113. Pieśń o pożarze stradomskim 1642 DS.

8114. Przygoda kupców krakowskich 1642, nap. Louis J., Krak. 1881 (z kalendarza Czecha); także tegoż Urywki, Krak. 1874—1886.

8115. Wassenberg Ever., Panegyricus Ser. Phil. Wilhelmo, Ged. 1642, *zob.* Nr. 8125; — Pean nuptiale Phil. Wilchelmi et Annae Cath. Sigis. III. filiae, Colon. Agrip. 1642: — Höveln J., Panegyricus cell. Jacobo Curlandiae Duci, Rigae 1642; — Franck N., Lessus Curlandicus Fridr. et Guilhelmi Ducum 1642 (DS.).

8116. **Goldonowski Andr.**, Diva Claromontana Origo, Crac. 1642; — Tenże, Sumaryusz historyi obrazu Częstochows. 1642 (DS.) (Por. **E.** 1644: Łobżyński J.); — Tenże, Ursprung, Translation et des Mariae Bilds von Zestochau, Wien 1648 DS., *zob.* Nr. 8923.

8117. Goldonowski A. X., Krótkie zebranie żywotów, Jarosław 1622, Poznań 1622 (DS.).

8118. Petrejus Jan, Regni Poloniae historia pro concione enarrata, Dorpat 1642 DS., *zob.* Nr. 8204.

8119. Szymonowski Sam. Hutor, Mars Sauromacki od koronacyi Wład. IV., opisanie expedycyi Jerem. Mich. Wiśniowieckiego, Warsz. 1642 DS.

8120. Obodziński Alex., Pandora albo zebranie hist. królów polskich, ded. Stan. Lubomirskiemu, Kraków 1643; — Bodocki Waw., Fabula honoris nationi Poloniae, Lugd. Bat. 1643 DS.

8121. Jarzemski Adam, Gościniec abo opisanie Warszawy, ded. Ad. Kazanowskiemu 1643 DS. (Zb. Pam. Niemc. t. III.).

8122. Nowiny bardzo straszne o powodzi 1643 DS.

8123. Dyskurs szlachcica polskiego 1643 DS.

8124. Doenhoff J. A., Ara triplex Sig. Cas. Vlad., Vilnae 1643 DS.

8125. **Wassenberg Everhard** († 1644), Gestorum Vlad. IV., Gedani 1640, 1641, 1643, 1649 DS.

8126. Wassenberg Everh., Ser. Joh. Casimiri carcer Gallicus, Gedani 1644 (1645) DS.

8127. Wassenberg E., Więzienie we Francyi Jana Kazimierza, przeł. Baliński M., Dziejopisowie krajowi t. X., *zob.* Nr. 6985.

8128. Kubala L., Królewicz Jan Kazimierz, Przew. nauk. lit. 1876, Szkice I.

8129. Wassenberg E. (legat. Vlad. IV.), Florus Germanicus de bellis Ferd. II. et III., Hamburg 1640, 1641, 1648, Dant. 1642, 1643, 1662 (po niem., Dantzig 1645).

8130. Wassonberg Everh.. Gratulatio Gerh. Denhoff, Dantisci 1643; Tenże, Oratio Gasparo Działiński, Culm. episc. oblata, b. w. m. 1639; Tenże, Oratio in praesulatus Mich. Konarski, abbatis Olivensis 1639; Tenże, Oratio in obitum Joan. Grabinscii, abbatis Oliv., Dantisci 1638 (DS.), *zob.* Nr. 8115.

8131. Relation v. d. Victoria bey Ochmatovo 1644; — Relazione della vittoria Vlad. IV. 1644; — Szemiot Mic. Kaz., Potrzeba Ochmatowska (wiersz) 1644 (DS.), *zob.* Nr. 3793.

8132. **Cecylia Renata** († 1644). Jurkowski Stan. X., Oratio funebris Cec. Renatae, Crac. 1644; — Kojałowicz Kaz., Primae lacrimae, Wilno 1644; — Leszczyński And., Oratio, Crac. 1644; — Naruszewicz Sz. X., Kazanie na ekzekwiach Cec. Renaty 1644; — (Ossoliński Jerzy), Primae lacrymae, Vilnae 1644; — Radziejowski Andr., Relatione del catafalco, Roma 1644 (DS.).

8133. Lament żałośny Korony polskiej 1644; Lepiecki Flor., Lampas extincti loco sideris (przy tem wiersz Fr. Szembeka) 1644; Lipnicki Andr., Moereus Lechia, Crac. 1644; Oborski Mart., Quaestus aulicus seu luctus 1644; Opacki Jan, Manipulus virtutum C. Renatae Pol. Reg., Crac. 1644; Piglowski Alb., Immortale sidus, Poznań 1644; Racki J. X., Depositum mortalitatis, Crac. 1644; Strzeż Jan L, Moeror Europaeus, Crac. 1644; Temberski Stan., Palma lemniscata. Crac. 1644; Thren abo pieśń żałobna 1644; Żabicki N., Mortalis occasus, Vars. 1644 (DS.).

8134. Tiarae Plocenses sereniss. Carolo Ferdinando episc. Ploc., Vars. 1644; — Via Augusta, qua Carol Ferd. Soc. Jesu votis concitatur, Vilno 1644 (DS.).

8135. Starowolski Sz., Braterskie napomnienie 1644, *zob.* Nr. 8135; — Przypkowski Sam., Apologeticon adversus satyram Dan.

Heinsii 1644; — Forma albo wizerunek postępków stanów jak poprawić obyczaje nowych polityków, Kraków (Por. Żabczyc, Etyka 1633) 1644 (DS.).

8136. **Pieśni żałobne o miastach spalonych 1644; Pieśń nowa o gwałtownym deszczu w Kazimierzu 1644; Pieśń nowa o skarbach pańskich wielickich 1644 (DS.).**

8137. Thilo V., Saecularia academiae Regiomontan., 1644; — Stobbe Sam., Centuria positionum in memoriam fest. Acad. Regiom., Königsb. 1644 (DS.).

8138. Rybakowski T., Charitativi colloquii consilia, Wilno 1644; — Lubieniecki St., Fidelis relatio 1644; — Wahrh. Bericht 1644; — Calixtus G., Animadversiones 1645; — Tenże, Scripta ad Colloquium, Helmst. 1645; — Cochalewski (Kochlewski), Catholicorum judicium 1645; — De Colloquio judicium, Amstel. 1645; — Consultatio Romana de modis lutheranos reducendi 1645; — Hülsemann Joan., Wiederlegung der calvinisch. Relation von Colloquio zu Thorn, Leipzig 1646; — Prawdecky Chr., Entdeckung der Unwahrh. Joh. Hülsemann, Samogitien 1647; — Hier. X. a S. Hiacintho (Cyrus A.), Idea colloquii charit., ded. Mat. Łubieński, Crac. 1646; — Aus Buchladen zu Preslaw, Antwort an Kön. u. Erzb. auf in Thorn Coll. 1644; — Hoffmann J. D., Synopsis coll. char. 1744; — Węgierski And. L., Polens auf dem Coll. Charit. zu Thorn (lat. u. deutsch) 1657 (DS.).

Zob. Nr. 3798—3799.

8139. Scholae piae seu de origine schol. Piar., Crac. 1644, 1646 DS.

8140. Extract skriffnelse udaff Dantzig, Lübecksom. Gener. Bawr. 20. Jan. 1644 DS.

8141. **Szembek Fr. X.** († 1644), Życia świętych pruskich, Toruń 1638, 1698 DS.

8142. Szembek Fr. X., Z nowinami torba kursorska, Krak. 1645 DS.

8143. Septentrionalische Historien, Ambery 1645; — Zeitungen von Gespräche zu Thoren, Von Königsmarck Armeen 1645 (**E.** IX.) (DS.).

8144. **Nowiny pewne o pożarze wileńskim (3 wyd.) 1645; Pieśń o pożarze (Wilna) 1645 (DS.).**

8145. Starowolski Sz., Ad principes Christianos de pace belloque Turcis infer., Gedani (około 1645) 1646, *zob.* Nr. 3813 i 8147; — Tenże, Prawdziwe objaśnienie napomnienia 1646, *zob.* Nr. 8005 i 8135; — Vitalis Th., Stimulus ad bellum contra Turcarum tyrannum, Romae 1646, *zob.* Nr. 3813 i 8147; — Deklaracya o społku i związku korony Pol. 1646; — Declaratia braterska na niebraterskie napomnienie (S. Przypkowski lub P. Stoiński) 1646; — Potkanie Jannasa z Gregoryiasem klechą 1646; — Rozmowa Gregoryasa z Bartosem 1646 (DS.).

8146. Starowolski Sz., De consilio, Lugd. 1645, *zob.* Nr. 8005 (DS.).

8147. **Greolinger Georg Epigrammatum drey Dutzend (erst. an Kön. von Pohlen), Thorn 1645; Vitalis Thom., Panegyrici regales potentissimi regis et polon. Laudibus contexti, Romae 1645 (DS).**

8148. Dubowicz Jan, Obraz prawosławnej Cerkwi Wschodniey 1645; — Bajewski Teod. Waplewicz, S. Petri metrop. Kijoviens. Thaumaturgus, Petrus Mohiła, Kijów 1645; — Smieszkowic Wal., Salutatio J. de Torres, Crac. 1645 (DS.), *zob.* Nr. 3811.

8149. **Rudnicki S.** († 1645), Rudniciana, Brunsberg 1651 DS.; — Rywocki J., Vita S. Rudnicki, Brunsb. 1645, *zob.* Nr. 8400.

8150. Pilsnensis Thom., Historia divae Gidlensis 1645 (toż po pol.: Historya obrazu cudownego P. Maryi gidzielskiej, Kraków 1645) DS.

8151. **Laboureur (Le) Jean.** († 1675), Histoire et relation du voyage de la Reyne de Pologne et du retour de Mad. Guebriant, Paris 1647, 1648, 1649; — Tenże, Relation of a Journey in to Poland, Paris 1647 (DS.).

8152. Roepell R., Der Empfang der Königin Louise Marie v. Polen in Danzig 1646, Z. d. Westpreuss. Gesch. V. XXII., Danzig 1887.

R: Finkel L., Kwart. hist. 1888.

8153. Beschreibung alles was bei Ludow. M. Gonzagae Einzuge in Danzig zugetragen, Dantzig 1646; — Relation wie die Kön. Pol. Brautt zu Warschaw eingeholet 1646; — Relatie van t'geen voor-ghevallen is op de Bruyloft, Amsterd. 1646 (DS.).

8154. Kanon And., Expeditio legatorum in Gallias, ded. Luc. Opalińskiemu, Crac. 1646; — Bytnerus Andr., Carmen heroicum in Lud. Mar. Gonz. discessum 1646; — Tenże, Triumphus panegyrico-gratulatorius Vlad. IV. cum Lud. Maria, Gedani 1646; — Kojałowicz Kaz., Polonia pacificata inter nuptias Vlad. IV. et Lud. Mar., Vilnae 1646; — Ossoliński Wład., Diadema virtutis Lud. Mar. Gonzaga, Crac. 1646; — Pieśń na szczęśliwy wjazd Maryi Ludwiki 1646; — Pieśń nowa na akt koronacyi 1646; — Rostenscher Natan, Spes pacis Vlad. IV. et Ludov. Mar. Gonzagae exposita 1646; — Sirmondus Joh., Hymaenaeus regius sive de Lad. IV. et Ludov. Gonzagae nuptiis silvae, Lutetiae Paris 1646 (DS.).

8155. **Adam, Stances sur le depart de la Reyne de Pologne, Paris 1645 (E. VIII.); Kwiecisz Stan., Aquila sarmatica, Georgio Lubomirski praesentata, Crac. 1646, Le Polemire ou l'illustre Polonois, Paris 1646 (Por. E. 1646: Bytomski Jan, Gonzaga Marya Ludwika, Jansson C. Joan., Judycki J. W., Kanon Andr., Lepiecki Flor, Racki Joan, Scato Andr, Sermo, Stalicki Valent., Stryjewicz Teb. Fab., Sulikowski Nic., Titius J. P., Typus regiae felicitatis, Zetkius Jac., Zyszkiewicz Mat.).**

Zob. Nr. 3801—3802.

8156. **Koniecpolski St.** († 1646), Lessus aquilae polonae in obitum, Leopoli 1646 DS.; Pamiętnik o Stanisławie Koniecpolskim przez Gołębiowskiego S., Bibl. warsz. 1854 II., *zob.* Nr. 3815 i 8086.

8157. Petrykowski Paul, Panegyricus Stan. Koniecpolski et Christ. in Wisnicz, Crac. 1619; Pogrom tatarski, *zob.* Nr. 8131; Karwat Wójcikiewicz Sew., Siradia trabeata dum St. Koniecpolski adiret, ded. Stan. Lubieński, Crac. 1633; Marcinkowski Jan, Pallas armata oratio in Stan. Koniecpolski 1637 (DS.), *zob.* Nr. 8042.

8158. Jasłowski And., Decem elogia tumulto anni 1646, Lesnae 1647; — Pieśń o wielkich cudach w Koronie polskiej 1646 (DS.).

8159. Einchorn Paul, Testamentum Jacobi das ist Predigt bei Leichb. Wilhelm Fürsten Liefland, Königsberg 1647; — Franck Nicol., Lusus curlandicus ad exeg. Frider. et Guilhelmi Ducum, Königsb. 1647 (DS.).

8160. **Oświęcim St. z Kunowy** († 1654), Z podróży Oświęcima (1646—7), Turcya, Francya, Niemcy, Włochy (wyd. z rękop. Kl. Kantecki), Lwów 1875.

R: Wiek 1875 Nr. 133—140, Warsz. Dniewnik 1876 Nr. 122.

8161. Podróże do Włoch, Pamiętnik niewydany wyd. Kantecki Kl., Przew. nauk. lit. 1875.

8162. Dniewnik Oswiecima (perewod. s polskawo), Kijewskaja starina 1882.

8163. Oświęcimy Stanisław i Anna, Przyj. ludu, Leszno 1838; — Stanisław i Anna Oświęcimowie, Czas 1853 Nr 99; Stanisław i Anna z Kunowy Oświęcimowie, Ż. Pauli, Staroż. Galicyjskie; — Grób familijny Oświęcimów w Krośnie, Kłosy 1876 XXIII.

8164. **Szajnocha K.**, Diariusz Stanisława Oświęcima w zbiorze rękopismów zakł. nar. Ossolińskich, Dod. tyg. Gaz. lw. 1853 Nr. 11—19 (toż: Szkice Kar. Szajnochy, por. Dopisek do wyd. 2.).

8165. Niez J., Wiadomość hist. rodzeństwa Stanisł. i Anny Oświęcimów w grobie famil. w Krośnie, Krak. 1873.

8166. **Zeiller Mart.**, Newe Beschreibung des Königr. Polen u. Lithauen, Ulm 1647, 2. ed. 1652; — Tenże, Anderwerte Beschreibung, Ulm 1657 (DS.), *zob.* Nr. 8230.

8167. Franeus Jac., Beschreibung Geschichte in Hungarn, Böhmen, Polen, Preussen, Wallachey verlauften, Frankfurt 1647, *zob.* Nr. 8374; — Olearius Ad., Oft begehrte Beschreibung, Schleswig 1647; — Gualdo Priorato, Storia nella quale cose Universali conseer. Vlad. IV., Venezia 1647 (DS.).

8168. Nowiny, które z Niemiec awizują 1647 DS.

Wassenberg E., zob. Nr. 3791 i 8125.

8169. **Sigismundus Casimirus** († 1647), Fatowic N., Lachrymae Lechiae in officio Sig. Cas. Principis, Crac. 1647; — Kwiatkiewicz J., Umbrae minores, Calis. 1647, Crac. 1649; — Lepiecki Flor., Fructus in flore, Crac. 1647; — Makowski Szym. Stan., Interitus, Crac. 1647; — Zyszkiewicz M., Jambi dolentes, Crac. 1647 (DS.).

8170. Barlaeus Casp., Hist. rerum in Brasilia (cum Icone Christ. Arciszewski), Amstelod. 1647 DS.

8171. **Piasecki Paweł** († 1649), Chronica gestorum in Europa singularium (1571—1645), Crac. 1645 (dwie odmienne), 2. ed. (1571 do 1648), Crac. 1648, Amsterd. 1649, s. l. et a. 1650 (DS.).

8172. Piasecki Paweł, Kronika, polski przekład wedle dawnego rękopismu, poprzedzony studyum krytycznem nad życiem i pismami autora (J. Bartoszewicza), wyd. Wójcicki, tłum. Chrząszczewski, Kraków 1870.

R: Adamowicz A., Bibl. warsz. 1871 IV.

8173. Piasecki P., Pamiętniki do panowania Zygm. III, przekład z łacińskiego wydał K. Wł. Wójcicki, Warsz. 1846 t. 2.

8174. Piasecki P., Praxis episcopalis, Venetiis 1611, 1613, Coloniae 1615, Crac. 1627, Col. 1620, Crac. 1643 (DS.), Leop. 1758.

8175. Szaniawski X., O dziele Pawła Piaseckiego, Praxis episcopalis, Posiedzenie król. warsz. uniw., Warsz. 1823.

8176. Żyznowski Stan., Bonus patriae senator ex Paulo Piasecki descriptus, Crac. 1649.

8177. Ossoliński J. M., Piasecki Paweł, Wiad. hist. kryt. t. II.; — F. M. S., Piasecki P., Tyg. ill. 1862 t. VI.

8178. Zarewicz L., Andrzej z Piasków Bobola podkomorzy koronny Zygmunta III. jakim był, a jakim go kronika biskupa Pawła Piaseckiego przedstawia Przegl. lw. 1876, Odb., Lwów 1876, *zob.* Nr. 7870.

Ossoliński J. († 1650), zob. Nr. 8213.

8179. **Władysław IV.** († 1648), Mochinger J., Oratio in obitum Vlad. IV., Gedani 1648, 1649; — Tenże, Ad famam Vladislai IV., Oratio in elect. Casimiri, Gedani 1649; — Moskorzowski St., Oratio funebris Vlad. IV., Lugduni 1648; — Thilo, Oratio in obitum Vlad. IV., Regiom. 1648; — Tenże, Vladislaus Magnus, Regiomonti 1649 (**E.** X.); — Oratio in obitum (Vlad. IV.) collegii Soc. J., Crac. 1648; — Kieszkowski T., Oratio in funus Vladislai IV., Crac. 1649; — Nowakowski Albert, Laudatio funebris Vladisl. IV., Crac. 1649; — Szołdrski A. X., Oratio in funere Vlad. IV., Crac. 1649; — Ulatowski And., Oratio in funus Vlad. IV., Crac. 1649 (**E.** IX.); — Ciampoli Giov., Lettere (al Ladisl. IV.), Firenze 1650; — Donolinus G., Vladislai IV. laudatio, Romae 1650; — Hilbrant J. F., Oratio in funere Vladisl. IV.,

Romae 1649; — Visconti Gius. Funerali di Ladislao Reg., Romae 1649 (DS.).

8180. Gorczyn Im. Alex., Pamięć o cnotach Władysł. IV., Krak. 1648; Karzyński Stan., Pieśń o Władysławie IV, 1648; Nowcyski Alb., Lachrymae Vladislao IV., ded. Christ. Opaliński, Poznań 1648; Ostropolski Al. X., Nieśmiertelność ded. Kar Ferd królewicowi, Warsz. 1648; Aurea messis ded. Joan. Casimiro, Vilno 1648; Appollo, Vars. 1648; Wojsznarowicz Jan, Triumphale feretrum, Romae 1648, Crac. 1648; Domaniewski Stan., Sol sarmaticus obscuratus, Crac. 1649; Jurkowski J., Lech wzbudzony, Kraków 1649; Kanon A. X., Parentalia, Cracoviae 1649; Lipnicki And., Monumentum Gloriae, Crac. 1649; Meibohm Fr., Princeps magnus Elbing 1649; Mylius Mich., Vladislaus IV. a civitate Elbingensi laudatus, Elbing 1649; Stryjewicz Seb., Imago, Crac. 1649; Temberski Stan., Nomen grande, Vars. 1649; Tenże, Panegyricus, Vars. 1649; Treter Mik., Munus parentale, Crac. 1649; Załuski P., Lessus cygni, Crac. 1649; Apollo musas 1648 (**E.** VIII.); Paricius Abr. Ad., Funus, Vrat. 1649; Głoskowski M., Panegyris, Leszno 1649 (**E.** IX.)

8181. Ver Lukiscanum (Vlad. IV et Ludov. Mariae) (w 18 językach), Wilno 1648 (?); Relacion de los felices successos de Vladislao IV. Re di Polon., Madrid 1655; Rywocki J., Panegyricus Vlad. IV. (jest w Plin. pol.), Calissii 1667 (DS.).

8182. Bieżanowski, Arcus triumphalis J. Casimiro, Crac. 1649; — Bytnerus A., Acclamatio Joan. Casimiri, Dantisci 1649; Eigentliche Relation Einzug in Krakau gehalten, Danzig 1649; — Entrée du Roy dans Cracovie, Lyon 1649; — Domaniewski Stan., Faustus ingressus, Crac. 1649; — Jakszan Jan St., Omen felicitatis, Crac. 1649; — Kanon A. X., Primum tributum Joanni Casimiro, Crac. 1649; — Lanckoroński J., Auspicium felicitatis, Crac. 1649; — Racki Jan, Panegyricus, Crac. 1649; — Ruszel Paweł X., Fawor niebieski elekcyi J. Kaz. (2 ed.), Lublin 1649; — Thilo V., Applausus nomine senatus, Regiom. 1649; — Tenże, Ad panegyrim, Regiom. 1649; — Tenże, Vota publica pro felici expeditione, Regiom. 1649; Wojdius Balt., Sermo Dank Predigt als Joh. Casimir erwählet, Elbing 1648; — Wyliam Stan. z Kaliszan., Disputatio politica de Regis virtutibus, Bredae 1649; Disputatio II. De Regis potestate, Bredae 1649; — Zyznowski Stan., Phoebus Lechiae, Crac. 1649; — Łobżyński Jan Dion., Corona connubialis M. L. Gonzagae, Crac. 1649; — Pastorius J., Aquila sarmatica, Ged. 1649, 1652 (DS.).

8183. Eichstadt W., Ephemeris parva gedanensi, Gedani 1649 DS.

8184. Le Courier polonois apportant toutes les novelles, Paris 1649; — La seconde partie du Courier polonois au prince de Condé, Paris 1649 (**E.** VIII.) (DS.).

8185. **Maszkiewicz Bogusław**, Dyaryusz (1643—49), Zb. Pam. Niemc. t. V.

8186. Raptularzyk rodziny Korycińskich od 1541 do 1649, Bibl. warsz. 1886 III.

R: Finkel L., Kwart. hist. 1887.

8187. Einchorn P., Historia lettica das ist Beschreibung der Lettischen Nation, Dorpat 1649; 2. ed. SS. rr. Livon. II.

8188. **Węgierski A.** († 1649), Epitaphia threnodiaeque lugubres in obitum Andr. Węgierski 1649; — Węgierski, Historia ecclesiae Bohemicae 1648, Trajecti 1652, Amsterd. 1679 DS., *zob.* Nr. 8138.

Comenius J., Historia persecutionum, zob. Nr. 7951.

8189. **Sleszkowski Seb.** († 1648), Jasne dowody o doktorach żydowskich 1623, 1649; — Kmita Jan Ach., Kruk w złotej klatce albo żydzi w swiebodnej wolności 1648; — Nieziński Seb., Źwierciadło korony polskiej, urazy od Żydów, ded. Jan. Ostrorogowi, Kraków 1648 (DS.), *zob.* Nr. 8954.

8190. Le Depart des Allemands et Polonois du Chateau de Meudon en vers burlesques, Paris 1649 (**E.** VIII.) DS.

8191. **Beauplan Wilhelm le Vasseur**, Description de l'Ukraine, depuis les confins de la Moscovie jusqu'aux limites de la Transylvanie, Rouen 1650, 1661 DS., Nouvelle edition publ. par le prince Galitzin, Paris 1861.

8192. Opisanie Ukrainy Polskiej przez Beauplan'a, Zb. pam. Niemc. III.

8193. Beauplan, A Collection of voyages and trawels, Churchill, London 1704; — Tenże, Byschreibung der Ukraine der Krim. u. deren Einwohner, Breslau 1780; — Tenże, Drewnyje zapiski, Moskwa 1822.

Zob. Nr. 8085.

8194. **Kronika Ruska** (1498—1659), wyd. Wójcicki K., Kw. nauk., Krak. 1835 II., III.; 2. ed. Petruszywicz, Matyca 1867 (3. ed. Pam. kij. kom.?).

8195. Kojałowicz Wojc., De rebus anno 1648 et 1649 contra Cosaccos Zaporovi gestis, Vilnae 1651; — Tenże, Rerum in M. D. Lith. gestarum Commentarius, *zob.* Nr. 8524; — Twardowski Sam., Wojna kozacka pożniejsza poparta, Leszno 1651, *zob.* Nr. 8347; — Bliverintzius Aaron, Dissertatio de Cosacis, Leszno 1653 (DS.).

8196. **Samowidca** Lietopis, Moskwa 1846, 2. ed. po nowo otkrytym spiskam z priłożeniem trych małarassijskich chronik: Chmielnickoj, Kratkawo apisanija Małarassii i Sabranija istoriczeskawo, izd. kijewskaju Kommissijeju dla razb. drewnich aktów, Kijew 1878.

Messoula J. (Mośkowicz H. N., Opis buntów), zob. Nr. 8226.

Chmielnicki B. († 1657), zob. Nr. 8291.

Rudawski W., Hist. Poloniae, zob. Nr. 8331.

Historia belli cosacici, zob. Nr. 8388.

Therenot, Relation de voyages I. P. des cosaques, zob. Nr. 8384.

Linage de Vauciennes, zob. Nr. 8490.

Las Casas, zob. Nr. 8900.

Chevalier P., Histoire de la guerre, zob. Nr. 8354.

Gradzki Samuel, Hist. belli cosac., zob. Nr. 8507.

Jerlicz Joachim, zob. Nr. 8478.

Jemiołowski M., zob. Nr. 8539.

Zob. Nr. 3836—3842.

8197. Rozmowa X. plebana z żołnierzem z wojny kozackiej 1648; — Dachnawski Karol Jan, Trąba na rozprószonych do obozu przeciw Kozakom 1648; — Tenże, Na trąbę przeciw Kozakom, Odpowiedź żołnierska (1648?); — Discurs jednego miłośnika Oyczyzny, że P. Bóg skarał wojsko rozprosz. od Kozaków 1648; — Wąchocki Sim. Dom., Planctus Poloniae super clade a cosakis, Crac. 1649 (DS.); — Parona na hetmanów pod Korsuniem (wiersz), Pam. Sandomierski t. II. 1829.

8198. Pastorius Joach., Eigentliche Relation des Zuges wider die Tataren u. Cosaken 1649, *zob.* Nr. 8557; — Ausführl. Bericht des Krieges welch die Cosacken 1649; — Von den Cosaken. Eine Relation 1649; — Kurtz. Bericht was in Monat August passirt Gründliche Relation der newlichen Cosaken Unruh wider Polen, durch ein Officier 1649 (DS.), *zob.* Nr. 3862.

8199. Bytowski Joan. X., Obsidio Zamosciana, quam Cosachi fecerunt, Zamość 1649; — Auspicatus belli apparatus, Zamość 1649; — Frykac M., Zabawy rycerstwa y Exped. Zborowska, ded. Jerz. Ossolińskiemu, Lublin 1650 (DS.).

8200. Radwan Wojc. z Łazów, Zbaraska Expeditia, Warsz. 1649; — Kuczwarewicz Marc., Zabawy rycerstwa pol. po elekcyi wespół z obl. Zbaraskiem, Lub. 1650 (DS.) (Por. Kubala L., Szkice).

8201. Cieciszewski Wojc. X., Expeditia Zborowska dokonana, Warsz. 1649; — Tenże, Obrona pokoju w dzień WW. ŚŚ., ded. P. Gembickiemu, Warsz. 1649; — Bericht d. Heereszuge, dem siegreichs. Fortgange und. Glückl. Frieden 1649 (DS.).

8202. Joosten Jakób, De Kleyne Werelt als Turchen, Poolen, Russland (2 ed.), Amsterd. 1649 DS., *zob.* Nr. 8229 i 8293.

Piasecki Paweł († 1649), zob. Nr. 8171.

8203. **Aurimontan Elis., Gdański Prorok abo o woynie, przez Jak. Przetockiego przetłum., Krak. 1649; Eichstad L., Uraniburgum Gedanense, Gedani 1650; Thamnitius Konr., De constantia Thoruncnsium in obsidione per ignem (Toruń) 1650; Tenże, Peplus Minervae sarmaticus Joan. Casimiro, Thoruń 1650 (DS.).**

8204. Chronik des Minoriten-Guardians des St. Jacobsklosters zu Olmütz P. Paulinus Zaczkowic über die Schwedenherschaft in Olmütz 1642-1650, mit Anhang: ex diario rev. P. Schönberger, rectoris coll. S. J., Olmucii 1642, hrsg. v. Dudik, Sitzungsber. hist. phil. Akad. d. Wiss. Wien XCVIII.; — Bericht v. dem Abzuge der Schweden 1649 DS.

Kanon Andreas († 1650), zob. Nr. 8095, 8154, 8180, 8182, 8216.

8205. **Damalewicz Stefan** († 1650?), Series archiep. gnesn., Vars. 1643, 1649; — Tenże, Vitae Vlad. episc., Crac. 1642, 1643; — Tenże, S. Bogumili († 1182), Romae 1661, Kalisz 1803; — Tenże, Vita S. Boguslai archiepiscop. Gnesnensis, Romae 1661, Vars. 1714, Calis. 1803, toż po pol.: Kalisz 1806.

Sprawy religijne, zob. Kościół.

8206. **Nowokracki Cadosylan, Sakwy, w których nic dla koni 1649; Nowy Satyr Polski z Bukowiny, Krak. 1649 (DS.).**

8207. **(Karol I., † 1649), Opisanie dziejów, co Anglicy z królem Karolem I., Krak. 1651 DS.**

8208. **Pskowskija** Lietopis (859-1650), Połn. Sobr. IV.

8209. Relation oder Beschreibung von Verstoerung der Stadt Lublin 1650 (**E.** VIII.); — Trztyprztycki M., Co nowego albo dwór 1650 (DS.).

8210. Accouchement heureux de la Reyne de Pologne, Lyon 1650; — Saint Amand Mar. Ant. Gerard, Stances pour la grossesse de la Reine de Pologne 1650.

8211 **Thamnitius Konr., Genethliacon Joh. Casimiri, Toruń 165 ; Bliwernitzius Adr., Panegyricus Ser. P. Joanni Casim., Lipsiae 1650 (DS.).**

8212. **Martinius Martini**, De bello Tartarico historia, Antwerpiae 1654. Viennae 1654, Coloniae 1654, Amstel. 1655 (DS.).

8213. **Ossoliński Jerzy** († 1650), Autobiogr. obejmująca pierwszych lat 26 jego życia, (Bibl. Ossol. t. III. zbiór mat. do hist. pol.) Lwów [1]876.

R: Przegl. lw. 1876 XI; R. Ateneum 1876 II.

8214. Ossoliński G., Monarchia 1614; — Tenże, Fidus comes 1633; — Tenże, Melos talasii, Crac. 1633; — Primae Lachrimae, *zob.* Nr. 8132; — Ossolińskiego Mowy, *zob.* Nr. 37 5, 3737; Listy, *zob.* Nr. 3741.

8215. **Karwat Wójcikiewicz Sewer., Budowniczy topór Jerzego Ossolińskiego, Warsz. 1650; Poturski Mac. Hier., Aquila occurens polona Georg. Ossoliński, Crac. 1634 (DS.).**

8216. Drzewicki Joan., Oratio in funere Ossoliński 1650; — Kanon Andr., Inscriptio sepulchralis, Crac. 1650; — Bieżanowski St. J., Pericles sarmaticus, Crac. 1670 (DS.).

8217. Bohomolec Fr. X., Żywot Jerz. Ossolińskiego, Warsz. 1777.

8218. **Kubala L.**, Jerzy Ossoliński, Przew. nauk. lit. 1882, Odb., Lwów 1883 t. 2, *zob. Opracowania.*

8219. Nauka o używaniu proszku tabakowego 1650 DS.

8220. Relatio gloriosiss. victoriae, Vars. 1651; — Vera relatione della vittoria di Giov. Casimiro contra rebelli Cosacchi 20. Giugno nell Beresteco, Roma 1651; — Obryński Kaz. Bogum., Berestensis bellona seu debellat. Scytarum trophaeum 1652 (DS.); — Bitwa pod Beresteczkiem 1651, z pamiętników Alb. St. Radziwiłła, Tyg. lit. 1869 II. Nr. 5, *zob.* Nr. 8273; — O bitwie Beresteckiej, Wierzbowski, Konnotata wypadków, Lwów 1858.

8221. Pieśń o potrzebie z Tatary, 30. Junii 1651 DS.

8222. Łobziński Jan Dion. X., Fausta congratulatio ex bello Zaporoviano Cas. Leon Sapieha, Vilnae 1651; — Moeresius Joan. Georg., Invictus Sarmatiae Joan. Casimiri (lat. et germ.), Gedani 1651; — Thamnitius Konr., Felix Sarmatia 1651; — Sassenhag M., Epinicium J. Casim., Lubeca 1651 (DS.).

8223. **Nakielski S.** († 1651), Miechovia sive promptuarium mon. Miechoviensis, Crac. 1654, *zob.* Nr. 767.

8224. **Wiśniowiecki Jeremi Michał** (†1651). Echo śmierci z namienieniem dzieł zacnych JO, przez J. C. H. 1651; — Echo nieszczęsne śmierci 1651; — Białobocki Jan, Pogoda jasna ojczyzny, sława Jer. Mich. Wiśniowieckiego, Krak. 1651; — Tenże, Odmiana postanowienia sfery kozackiej, pamięci Jerem. Wiśniowieckiego, ded. Jan. Zamojskiemu, Kraków 1653 (DS.), *zob.* Nr. 8119 i 8721.

8225. Rudomicz Bas., Leo leopoliensis sub auspiciis Joan. Casim., Zamość 1651 DS., 2. ed. Heck K., Lwów 1890.

R: Zagrodzki J., Muzeum 1889.

8226. **Mezula Javan** (Neta Nathan), Wenecya 1653, Lemberg 1850; — Messoula Javan, Quatre années de guerre des Polonais contre les Russes et les Tartares (1648—1652), Persecutions des Israelites de la Pologne, traduit de l'hebreu par Daniel Levy, Thlemeen 1855; — Tenże, Schilderung des polnisch kosakischen Krieges, Bericht eines Zeitgenossen, Nach einer v. J. Lelewel durchgesehenen franz. Uebers., Hannower 1863; — Mośkowicz Natan, Opis buntów ukraińskich z hebrajskiego, Pam. warsz. 1823.

8227. Adolph Chr., Historiae nostri temporis ab a. 1652 qua in Germ., Pol. bellum describuntur 1652; — Brachellius J. Ad., Historiarum nostri temporis ed. II. (cum Kön. polon.), Coloniae 1652; — Siri Vittorio, Il mercurio ovvero storia, tomo II. (Re di Polon. et Card. Visconti), Lione 1652; — Olaus Mag., De gentibus septentrionalibus, Lugduni 1652 (DS.).

8228. Dissertatio de jure, quod ad Livoniam regno Poloniae nullum competit per H. J. M. (Gedani) 1652; — Mithobius Hector J., De jure, quod in Sueciam Regi et ad Livoniam Regno Polon. nullum competit, Antverpiae 1651 DS.

8229. Joosten J., Reisebeschreibungen, Lübeck 1652 DS., *zob.* Nr. 8202 i 8293.

8230. Zeiller M., Topographia Brandeburgiae 1652 DS., *zob.* Nr. 8166.

8231. Pegavius Chr., Panegyricus Ser. Fr. Wilhelmo, Elbing 1652; Thamnitius Konr., Consolatoria super obitu Georgii Prussi (lat. et germ.), Toruń 1652 DS.

8232. Coś nowego pisanego kosztem z bractwa piławieckiego 1652; — Białobocki Jan, Brat Tatar albo liga wilcza z psem, Krak. 1652; — Koryciński Andrz. de Pilca, Perspectiva politica, Dantisci 1652; — Sposób jakoby wojska mogły być w porządku zatrzymywane (może Piekarski), War. 1652 (DS.); — Nieznana satyra, wyd. Czermak W., Prz. nauk. lit. 1888 (Por. Kwart. hist. 1889).

Fredro J. M. († 1679), zob. Nr. 8541.

8233. Knochius A., Prodromus virtutum Joan. Casimiri, Dantisci 1652 (DS.).

Broscius J. († 1652), zob. Nr. 7807.

8234. **Boulaye** le Gonz Angevin, Voyages et observations, les religions d'Anglet., Italie, Grèce, Pologne, Paris 1653, 1657 (po hol. 1660); — Parival J. M., Verhael van de beroerten Oorloge van Italien, Polen, Sveden, Amsterd. 1653 (DS.).

8235. **Bisaccioni Majolino**, Historia d. guerre Civili (anche di Polonia), Bologna 1653, 1654, 1663, Venezia 1655, 1664 DS.

8236. Bisaccioni M., Les descrittioni del mondo, Venetia 1664 DS.

8237. Relation, dessen was von Auslaufung Holländischen Flotte, Inngleichen der jetz. Zustand Thorn 1653 DS.

8238. Pomnik nadgrobny Adama z Brusiłowa Kisiela woj., przez Hip. Wołowicza, Tyg petersb. 1843 XXVII.

8239. Origanus D., Ephemerides Brandeburgicae 1654 DS.,

8240. Gablerus Wawrz., Elegidia epidictica in Europa regum et virorum in civ. dantiscana (Sigismundus III., Lad. IV., Joan. Casim., Georg. Ossoliński) 1653; Thamnitius Konr., Civitas Thorunium panegyricae evoluta 1653; Tenże, Epigrammata in nob. senatum Thorunensem 1653 (DS.).

Jakóba Michałowskiego wojsk. lub. Księga pamiętnicza, zob. Nr. 3834.

8241. Dumas de Fores J., Le clef de la geographie (Russie, Moscov., Pol.), Paris 1654 DS.

8242. Consideratien wegens de Commercien ende Navigatiae in de Oostzee 1654 DS.

8243. Namowa do JMPanów koronnych (około 1654); — Szeląg piętak; groszyk Cieszyński, dobru w Polsce szkodliwe (2 ed.) 1654 DS.

8244. Descriptio urbis Stetinensis, Stettin 1654 DS.

8245. **Okolski Szymon** († 1654), Orbis Polonus, *zob.* Nr. 333; — Tenże, Żywoty niektórych Dominikanów, Krak. 1638; — Tenże, Kijoviensium episc. ordo 1646; — Dyaryusz transakcyi, *zob.* Nr. 3750 i 8067.

8246. Krzyżanowski S., De S. Okolscii vita et scriptis, Crac. 1870; — Sz. Okolski, Przyj. ludu, Leszno 1845 XII.

8247. Bieżanowski S. J., Tropheum martiale Joanni Casimiro, Crac. 1654; Lepiecki Flor., Corona civica Joan. Casimiri post in Cosacos expeditionem, Crac. 1654; Saint-Amand, Moyse sauvé, idyle heroique, A la reine de Pologne, Leyde 1654 (DS).

8248. Mars Europaeus der so erfolgte Kriegs-Currier 1654 DS.

8249. Lomenii Lud. H. Itinerarium annus 1652 55, Parisiis 1662 (2 ed.).

8250. Salis-Fodinae Wielicenses celebres sub ausp. Math. Wołczyński, Crac. 1655 DS.

8251. Starowolski Szym., Ad principes Christianos de pace. Viennae 1655 DS., *zob.* Nr. 8005.

8252. Szwedzi do Polski, Wójcicki, Bibl. pis. pol. star. I.; Szwedzi w Nowym Sączu 1655, Czas Dod. R. IV. t. 13.

8253. Francus J., Relationis historicae continuatio, Frankf. 1655 DS., *zob.* Nr. 8374.

8254. Excidium Lithuaniae, Królewiec 1655 DS.

8255. **Kordecki A. X.** († 1673). Nova Gigantomachia in Monte Claro Częstochoviensi ded. Joan. Casim., Cracoviae 1657, Częst. 1694, 1711, 1717, 1775.

8256. Kordecki ks. Augustyn, Pamiętnik oblężenia Częstochowy w r. 1656, Nowa Gigantomachia przez Szwedów i innych kacerzy podjęta na Jasnej Górze, przełożył Lepkowski Józef, Warsz. 1858; 2. ed. z przedmową Mickiewicza, Paryż 1867 (Biblioteka ludowa).

8257. J. I. Kraszewski, Oblężenie Częstochowy przez Szwedów, z opowiad. X. Kordeckiego, Atheneum 1847, Okruszyny III.

8258. Rajnold Wł., Ksiądz Kordecki w świetle własnego pamiętnika i na tle epoki, Dziennik dla wszystkich 1884.

8259. Rzetelna informacja oblężenia Jasnej Góry, Pam. Sandomirski 1829 t. II.; — Utarczka pod Częstochową, Astrea 1821.

8260. Pieśń o oblężeniu Jasnej Góry, b. r.; — Dyaryusz oblężenia fortecy jasnogórskiej, *zob.* Nr. 3899.

8261. Babikow, Merkwürdige Prophezeiung, welche der Martyrer Babikoff, der nach podolische Schismatiker den Tod erlitt, im J. 1655, Hamburg 1854, 1855.

8262. Casus mirus de casu, Casimiri ein wunderbarer Zufall 1655 DS.

8263. **Ogerius (Ogier) Karol**, Ephemerides sive iter danicum, suec., polonicum, Lutetiae 1656 DS.

8264. Strebitzki, Tagebuch des Francosen Charles Ogier: Ephemerides, Iter C. Ogerii Daniam, Sueciam, Poloniam, Lutetiae Parisiorum 1656, zur Kulturg. Danzigs im XVII. Jahrh. Altpreuss. Monatschr. 1879.

8265. Frischmann Joann., Animorum in Europa motus, De Suecici belli motu in Polonia, Gryphiswaldae 1656; — Freyberger S., Recreatio d. i. Newe hist. Discursi von Staats-Sachen wehrende Kriegs armaturen in Polen, Schweden, Frankf. 1656 (DS.).

8266. Karwat. Sew., Wiara w obroście (?) szczęścia Jana Kazimierza poddanych Rady m. Gdańska, Gdańsk 1656; — Gilenius Jan, Triumphus suecicus 1656 (DS.).

8267. Ostrorog Nic., Examen närrischer Gedanken eines schwedisch gesinnten Elbingers über die von Ostrorog in Danzig gehaltene Oration, Danzig 1656; Die Beantwortung d. Elbingischen Pasquills 1656; Antwort auf die Gedichte, Danzig 1656; Deductie en verklaringe vande Stadt Dantzick, Elbing 1656; Missio eines Niederländers gegen die Schrift worin Danzig angegriffen wird 1656; Toż. belgice 1656; Reden ende bedenckinge waerom Danzick gebraut, Middelb. 1656; Trauerreden über die Zerstörung Danzigs 4656; Toż. belgice 1656; Beantwortung e. Schreibens aus Danzig und Lügenhaften Zeitungen, Königsberg 1656; Maukisch Jan, Ingressus Joh. Casimiri, Gedanum revisentis, Carm. anagramm. 1656 (DS.)

Zob. Nr. 3899—3910.

Kobierzycki St., Obsidio Częstochor., zob. Nr. 8344.

8268. **Opaliński Krzyszt.**, Satyry albo przestrogi, Kraków 1650 (3 ed.), 1652, 1654, 1691, Toruń 1690, 1691, 1698 (p. t. Juvenalis), Poznań 1840 (DS.).

8269. Turski F., Kazanie na pogrzebie Piotra Opalińskiego, Poznań 1624; Lessus Musarum in obitum Petri Opaliński a juvent. lubransciana, Posn. 1624; Chełchowski Henr., Łódź Opalińska, Toruń 1639; Falbozius Al., Navis opalinsciana, Poznań 1636; Wilkowski Chr., Navis Opalinsciana. Poznań 1636; Navis coronata ob palatinatus posn. dignitate, Poznań 1637 (DS.), *zob.* Nr 8180.

8270. **Szajnocha K.**, Krzysztof Opaliński, Szkice.

8271. A. G. Bem, Słowo o satyrach Krzysztofa Opalińskiego, Niwa 1873 Nr. 26, 34.

8272. Mandybur F., Krz. Opaliński jako pisarz satyryczny, Sprawozd. gimn. w Jarosławiu 1889 (Por. Kwart. hist. 1889 str. 99).

8273. **Radziwiłł Albrycht Stanisław** (* 1597, † 1656), Pamiętniki kanc. W. Lit. wydane z rękopismu przez Edw. Raczyńskiego, 2 tomy, Poznań 1839 (oryg. p. t. Memoriale rerum gestarum morte Sigism. III. inchoatum et continuatum levi calamo et raptim descriptum 1632—1652) (E. IX. dod. podaje druk b. r.), *zob.* Nr. 3696.

8274. Rys panowania Zygmunta III. z rękopismu ks. Stanisława Albrychta Radziwiłła kanclerza W. ks. Lit., z łacińskiego na polski język przełożył i notami pojaśnił Edward Kotłubaj, Athenaeum 1848 t. III., IV., V.

8275. Żywot X. Albr. Radziwiłła, wyd. Raczyński A., Poznań 1844, *zob.* Nr. 3696.

8276. **Radziwiłł Janusz** († 1655), Apologia pro quondam palatino vilnensi, Wilno 1656; — Samogitiae argumentum dum Jan. Radziwiłł renunciaretur a Juvent. Crosnensi 1647 [Por. **E.** (VIII.) 1641: Starck Joh. Fr.] (DS.).

Starowolski Sz. († 1656), zob. Nr. 8005.

8277. Pamiętniki szlachcica polskiego, towarzysza chorągwi Stefana Czarnieckiego, Pszczółka krak. 1822.

8278. O Krzysztofie Wąsowiczu słynnym z czasów szwedzkich wojen wojowniku, Czas 1860 Nr. 286.

8279. Concius Andr. Math. (Kącki), Hist. geographia, Regiom. 1656 DS.

8280. **Olearius A. Oels.**, Relation du voyage de Moscovie. Paris 1656, 1659 (ded. a la reyne de Pol.), 1727, *zob.* Nr. 8167.

Zeiller M., Anderwerte Beschreibung, zob. Nr. 8166 i 8230.

8281. Zeiller Joh. Wilch., Erster Bericht wie das Königr. Schweden auf Gust. Erickson gekommen, Lunae 1656 DS.

8282. **Galeazzo (Galuzzi)**, Storia della Cristina Alexandra Eleonora Reg. di Suezia, Roma 1656 DS.

8283. Archencholz J., Mémoires concernants Christine reine de Suède, Amsterdam 1750—1760 I.—IV.

8284. **Brachelius Ad.**, Historia rerum ab 1618—56 gest., vol. I.—III. (1665) (Ragoczy, Lubomirski), Colon. 1656 DS.

8285. Kurze Erzehlung des Kriegshandel und denkwürd. Sagen von 1615—1656 und 1655 bis 1656 zwischen Schweden und Polen von G. G. N. J. 1656 (**E.** IX.)

8286. Fowler J., The history of troubler of Svethland and Poland, London 1656 DS.

8287. Emmerich Jac. (Van), De groote Oorlogen ende Geschiedenissen tusschen Polen ende Sweeden, ende Woyewoden ende Cosacken 1653—1656, Amsterd. 1657 DS.

Rudawski, zob. Nr. 8331.

Wydżga, zob. Nr. 8336.

Pasek J. Chr., Pamiętniki 1656—1680, zob. Nr. 8644.

Twardowski S., zob. Nr. 8347.

Kochowski W., zob. Nr. 8466.

Puffendorf S., De rebus gestis Car. Gustavi, zob. Nr. 8699.

Frankus J., Beschreibung Geschichten 1656—1662, zob. Nr. 8374.

Anzeiger, zob. Nr. 8328, także Nr. 8314 i 8326.

8288. Olszowski And. (Borastus G.), Causae, ob quas Car. Gustavus Joannem Casimirum bello adoriri coactum se profitetur, limitae et eliminatae (Gedani v. Thoruni) 1656; — Tenże, Vindiciae Polonae seu responsio ad literas Caroli Gust. (2 ed.) 1656; — Tański Jan, Iniustitia armorum suecicorum 1656 DS.

Conring Herm. Trasymachus, De justitia armorum Suec., zob. Nr. 3899, 8005 i 8395.

8289. Wartmann Fr., Poloniae suspirantis continuatio auf dem Parnasso dem Apollino vorgetragen, Bericht wie Schweden und Polen im Kriege gerathen (2 ed.), Frankf. 1656, 1657, 1658 (**E.** IX.).

Zob. Nr. 3912—3915.

8290. Maryański A. ks., Dyaryusz więźnia moskiewskiego miast i miejsc. (r. 1657), Warta, of. Bażyńskiemu 1874.

8291. **Chmielnicki Bohdan** († 1657), Mnemosynon epitaphiale Bohdano Chmielnicio Annibali more Plutarchii insertum 1657; — Słowo na pohrebenie Bohdana Chmielnickoho, Awhusta 1657 hoda (iz litopysi Sam. Wełyczka), nap. Sawczyński J., Zoria Hałyckoja, Lwów 1856 Nr. 19; — Leon Rogalski, Piosnka ukraińska o Bohdanie Chmielnickim, Tyg. wil. 1822 IX. 547, *zob.* Nr. 8407.

Por. Opracowania.

8292. Erzählung u. Darstellung aller von K. zu Schweden in Polen vorgenom. Feldzug 1657; — Tractatus de vera S. R. Imperii bellorum historia (Vicissim inter Suec. et Pol. reges), Colon. 1657 (DS.).

8293. **Joosten Jac. Tolck.**, Oorspronck begin en voortganck der oorlogen tusschen de Cosakken, Polen, Amsterd. 1657; — Tenże, De groote wonderlycke Oorlogen den Koning van Polen ende Sweden, Amsterd. 1657, 1659 (DS.), *zob.* Nr. 8202, 8229.

8294. Ordinär Zeitung was sich in Polen und Preussen zugetragen 1657 DS.

8295. Wesoło echo pikiety wojennej i lamentownej dumy Karola Gustawa, ded Jerz. Lubomirskiemu, przez Jana Pawła Cezarego, Krak. 1657.

8296. Gedanken sonderliche u. wunderliche über die Schwed. Kriege in Polen 1657; Kluchtighe Samensprack tusschen Poolen, Sueden en andere Potentaten 1657 DS.).

8297. Karwat Seweryn Wokicewicz, Unbewegte Treue bei Glücksverwandlung Joh. Casimiri, Gedani 1657 (toż po pol. i łac.), *zob.* Nr. 3930; — Freuden-Lied als Joh. Casim. in St. Danzig Einzug führte 1656; — Gespräch über den Zustand Dantzig durch Nicl. Einf. Wahrnemund, Ehrenberg 1658 (DS.).

8298 Hartlieb Sam. Lithuanus, Panegiricus Carolo Gustavo Poloniam aggredienti 1657; — Apolegeticus contra Panegyricum, Cracovia 1657 (DS.).

8299. Zdrady Aryańskie ojczyźnie podczas wojny szwedzkiej wyrządzone 1657; — Przysługa Ariańska podczas wojny szwedzkiej (około 1657—1659); — Dilger Mat., Copia literar. de quaestione an evangelici a J. Casimiro ad Suecos deficere debeant? 1657; — Copia Sendschreibens ob ewangelische Stände Hülfe versagen, ob Danziger recht gethan, dass J. Casimiro beigestanden 1657; — Ehrenstein Warnefridus, Schwedische Religions Kappe 1657 (DS.).

8300. **Boni civis ad patriae cives admonitio, De justitia conjunct. Daniae cum socia classe in Portu Gedanensi. Hafniae 1657; Eines Patrioten Erinnerung an Einwohner von Schiffs-Armada in den Hafen für Dantzig, Kopenh. 1667 (toż po szwedzku E. IX.) (DS.).**

Zob. Nr. 3918—3923.

8301. **Pikarski Adryan X.** i jego dziennik wyprawy przeciw Rakoczemu r. 1657, wyd. Kalicki B., Bibl. Ossol. poczet nowy t. IV.

8302. Vimina du Ceneda Alb., Historia delle guerre civili di Polonia, Relazione della Moscovia 1657; — Rationes viginti et una cur Moscorum Czar, coron. polon. nunquam potiri possit (także tytuł niem.), Hamburg 1657 (DS.), *zob.* Nr. 3938.

8303. Historie van Land van Preussen, Haerl. 1657 DS.

8304. **Langner Joh., Lamentabile Lesnae per Polonos excidium, Frankf. ad Oder 1657 DS., *zob.* Nr. 8317.**

8305. Opis wesela Jana Zamojskiego z margrabianką d'Arquain, Zb. Pam. Niemc. t. IV.

8306. Gudicanus Aug. Borussus, Polonia sive nova Chorographia, Col. 1658, 1659; — Jansson J. W., Novissima Poloniae descriptio, Amstelod. 1658; — Tenże, Nova totius Livoniae descriptio, Amstelod. 1658; — Linda Luc., Orbis das ist Beschreibung (auch Polen), Frankf. 1658 (E. X.) (DS.).

8307. Resurrectio Poloniae 1658 DS.

8308. Ingressus Ill. dni S. Czarnecki Leopolim post Hungaros Cosacosque affectos, Dantisci 1659; — Argo coronata ob Holsatiae provintias vindicatas. Caliss. 1659 DS., *zob.* Nr. 3936.

8309. **Tractatus historico politici, Manifesta Danica, Suedica, Coloniae 1658; Supplication an die Friedens-Gottin, Unterthanen in Liefland, Polen und Preussen 1658; Germanica pacis palma ab austriacis, hispanis, polonis ulta authore Fedo Populari, *zob.* Nr. 3929 (DS.).**

8310. Lubomirski Stan., Satyrus rudis, de eliberatione Cracoviae et bello suecico ded. Georg. Lubomirski, Crac. 1658; — Wolscius Franc., Supplement aparatu dla szwedzkiej oppressyi Szym. Starowolskiemu, Kraków 1658 DS., *zob.* Nr. 8005.

Zob. Nr. 3933—3937.

8311. Labores electorii sive solemnia electionis et consecrationis 1658 DS., *zob.* Nr. 3933.

8312. Möller Joh. Göttl. Gedanensis, J. H. Boecleri Historia universalis illustravit, Rostocchii 1659 DS.

8313. **Cellarius And.**, Regni Poloniae descriptio, Amsterd. 1659, Vilnae 1730; — Tenże, Het Koninckrijck Polen, Amsterd. 1660; — Gudicanus Aug., Polonia sive Chorographia (DS.), *zob.* Nr. 8306.

8314. Grefflinger G., Kurtze Anzeigungen der Kriegs Händel zwischen Schweden, Polen, Moscoviter a 1655—59, także (Unparteyischer Anweiser, was a. 1655—59 vorgefallen) 1654 (DS.).

8315. Philemerus J. Elis., Continuatio I. Diarii Europ., Frankf. 1659 DS.

8316. Nowiny z 1659 r., Barącz, Pam. dziejów pol.

8317. **Melisch Steph., Visiones nocturnae civis lesnensis in Polonia super regnum Poloniae 1659 DS., *zob.* Nr. 8304.**

8318. Rutka Theop. X., Laurea Żegociana, id est panegyricus contra Suecos, Poznań 1659 DS.

8319. Jung, Solennes Schwedisches Jubel-Fest über Eroberung Mitau zugleich Abführung d. herzogl. Familie nach Riga 1659 DS.

8320. Journal de ce qui s'est passé entre l'armée de Polonois. Paris 1660 DS.

8321. Stellanowicz Krz., Novi stratagematis circa eiciendum ex arce Landscoronensi praesidium sueticum histor. narratio, Crac. 1660 DS.

8322. Biörenklou Mat., Memorial worinnen zu Erhaltung des Friedens und Hinlegung desz Krieges in Polen angewandte Bemühung gestellet wird 1659 DS.

8323. **Beleuchtung der göttlichen Gerichte bei Kön. Car. Gustavi Leben, dabei schwed. Zeitung refutirt 1660 DS.**

8324. Neunachbar Senior, Theses de pace, Torunii 1660; — Friedens-Flöte über Friedens-erhaltung, ded. J. Casimiro 1660; — Czerniewski D., Auspice Deo Exoptata pacis Oliva, Gedan. 1660 (DS.).

8325. **Der olivische Friede worinnen enthalten was selbigen veranlasset, Berlin 1726, *zob.* Nr. 3955—3956.**

8326. Historya abo opisanie wielu rzeczy, które się działy 1660, *zob.* Nr. 3336 (Wydżga?); 2. ed. Wójcicki, Bibl. star. pis. V.

8327. Pikieta niestateczney fortuny, kunsztowna gra szwedzkiej w Polsce wojny 1660 DS.

8328. Anzeiger des Krieges und anderer Handel von 1655 bis 1660 im Pohlen, beschrieben von G. G. N. von O. und J. 1660; — Grefflinger G., Fünfjähriger Kriegs-Handel 1660, *zob.* Nr. 8314; — Lange Piotr, Sweetse wapenen dat is oorlogen gevoert Carolus Gustavus in Poolen (z planem Krakowa), Amsterd. 1660 (DS.).

8329. Wspomnienie z wojny szwedz., Przyj. ludu, Leszno 1835 II.; Szwedzi w Polsce, Wierzbowski, Konnotata wypadków, Lwów 1858, *zob.* Nr. 8654.

8330. Ciżemski And. Remig. Laurus triumphalis sanguine Franciscanorum a suecis, cosacis et hungaris pr efuso (carm. St. Bieżanowski, ded. Gabr. Brzechffa), Crac. 1660 DS.

8331. **Rudawski Wawrz. J.** († 1690). Historiarum Poloniae ab excessu Vlad. IV. ad pacem Olivensem (1648—1660), ed. Laur. Mizler, ded. Aug. III., Vars. et Lips. 1755.

R: Mizleri Warsch. Bibl 1754.

8332. Rudawski W. J., Historya polska od śmierci Władysława IV. aż do pokoju oliwskiego, czyli dzieje panowania Jana Kazimierza od r. 1648 do 1660, przeł. z łac., życiorysem i objaśnieniami opatrzył Wł. Spasowicz, t. I. i II. (Dziejopisowie krajowi), Mohilew i Petersburg 1855.

8333. Rudawski Wawrz. Jan, Europae triumphus cum electores Leopoldum imperatorem dicerunt, Viennae 1658; — Tenże, Panegyricus Victori Joanni Casimiro de victis hostibus, Olomuncii 1660 (DS.).

8334. Rudawski W. J., Repertorium iuris civilis et pontificii, Viennae 1660 DS.

8335. **Bartoszewicz J.**, Rudawski, Historya polska od śmierci Władysława IV., rozbiór, Bibl. warsz. 1855 IV.

8336. **Wydżga Jan Stef.** († 1686), Historia abo opisanie rzeczy podczas wojny szwedzkiej (1655—1660), s. l. et a. (czy 1680?); 2. ed. p. t. Wydżga Jan Stefan i jego pamiętnik spisany podczas wojny szwedzkiej od r. 1655—1660, wyd. K. Wł. Wójcicki, Warsz. 1852, *zob.* Nr. 8326.

R: Gołębiowski S., Bibl. warsz. 1852 IV.

8337. Wydżga J., Series episcoporum Warmiensium, typis monasterii Olivensis S. O. C., primum promulgata, Oliva 1681; 2. ed. Brunsbergae 1877.

8338. Ujejski z Rupniewa Stan., Panegyricus in laudem Joan. Wydżga, episc. Brunsb. 1660; — Hosius Adalb., Duo Soles d. Joannes et Stephanus, Joanni Stephano Wydżga episcopo, Brunsberg. 1660; — Via sacra J. St. Wydżga, Calissii 1680 (DS.), *zob.* Nr. 8721.

8339. **Wójcicki K. Wł.**, Jan Stefan Wydżga i jego pamiętnik, Bibl. warsz. 1852 I.; — Bartoszewicz J., Pamiętnik Wydżgi, Dz. War. 1853 Nr. 175.

8340. **Drobne** wiadomości 1609—60, Grab., Ojcz. Sp. I., *zob.* Nr. 7780.

Zob. Nr. 8679 i 8419.

8341. Kroniki Zakonne, Wypis z rękopismu od r. 1660 we Lwowie, Lwowianin 1840.

8342. **Kobierzycki Stanislaus** († 1660). Historia Vladislai principis usque ad excessum Sigism. III., Dantisci 1655, 1659 (DS.).

8343. Kobierzycki St., Wyprawa Władysława królewicza do Rossyi r. 1617—1618, przekł. J. Boryczewskiego na rosyjskie, druk w Syn. Oteczestwa 1842 Nr. 2—5 [Panowanie Władysława IV., t. II, przekł. Wal. Kalinki (w Zbiorze wyd. Wolfa p. t. Dziejopisowie krajowi)].

8344. Kobierzycki St., Obsidio clari montis Częstochoviensis, Dantisci 1659 DS.

8345. Kobierzycki St., De luxu Romanorum, Lovanii 1628, 1656.

8346. Chod... Ad., Stanisław Kobierzycki historyk, Kaliszanin 1885 Nr. 91—94.

8347. **Twardowski Sam. z Skrz.** († 1660), Władysław IV. król, ded. J. Kazimierzowi i B. Leszczyńskiemu, Leszno 1649, 1653 DS.

8348. Twardowski Sam., Woyna domowa z kozaki i tatary, ded. XX. Korybutom i J. Kazimierzowi, (część) Kraków 1660, (cała) Kalisz 1681.

R: Acta Eruditorum, Lipsiae 1684.

8349. Twardowski S., Legacya t. j. historyczny opis poselstwa polskiego do Porty Ottomańskiej Krz. ks. na Zbarażu w r. 1621, Kalisz 1621, Krak. 1639, Wilno 1706, *zob.* Nr. 7928.

8350. Twardowski S., Miscellanea selecta, Kalisz 1682; Szczęśliwa moskiewska expedycya 1634, *zob.* Nr. 8039; Pamięć Aleks. Karola, Lublin 1634, *zob.* Nr. 8052; Pałac Leszczyńskich, Leszno 1645 (DS.).

8351. Twardowski S., Katafalk Aleksandrowi z Ostroga, Lwów 1630; Twardowski Sam. z Skrz., Pobudka wychodzącemu wojsku pod Olykę 1649; Tenże, Satyr na twarz Rzeczypospolitej b r. (E. b. r.) (DS.).

8352. Chlebowski Br., Twardowski Samuel ze Skrzypny, Tyg. ill. 1872 X.

8353. Wojna kozacka Samuela Twardowskiego, Iwanowski A. E., Kilka rymów i pamiątek, Poznań 1860 I..

Zob. Nr. 8067, 8093, 8195.

8354. **Chevalier Pierre**, Histoire de la guerre des cosaques contra la Pologne, et sur les Tartares perecopites, Paris 1660 (1663); 2. ed. (Bibl. russe et polonaise), Paris 1850 (po ang., London 1672).

8355. Les particularités de ce qui s'est passé entre les Polonois et Cosaques, Paris 1661 DS.

8356. Kożuchowski St. Cas., Veritas calamitatum Regni Polon. demonstrata 1661; — Discursus politicus de causis et remediis malorum Poloniae 30. Junii per A. J. F. F. L. M. J. N. et D. J. C. M. K., Crac. 1660 DS.

8357. Gauch Jacob., Disputatio politica de certamine praestantiae inter regnum electivum et successivum, Lipisae 1660 DS.

8358. Tertulianus Aquilus, De causis malorum Poloniae (De Arianis), Cracov. 166 ; — Cichowski Mik., Namowa do panów koronnych aby przeciw Arryanom stali 1661 (E, VIII.); — Tenże, Obrona zacnych ludzi przeciwko paszkwilowi po Podgórzu rozsianemu, Krak. 1661 (DS.).

8359. Voget Peter, Geschichte des Dantziger Haupti, Danzig (Carr. Joach. Pastorii et J. P. Tittii), Danzig 1661, *zob.* Nr. 3945; — Bencke Joach., Prosperitatis Dantiscanae infallibitas oder Muthmassungen, Dantzig 1661 (DS.).

8360. **Gorczyn Jan Al.** († 1661), Merkuryusz Polski ordynaryjny, Krak. 1661; — Tenże, Merkuryusz extraordynaryjny 1661 (DS.).

8361. Świrski Mikoł., Prawda Staropolska historyczną relacyą wsparta, Zamość 1660.

8362. Execution des pohlnischen Friedens d. i. Verlauf Solennitaten der Confoed. Armee Marschalek Świderski. Schriften Oszczepalski und Falencki 1660; — Chleb niezdrowy stacye żołnierskie z dóbr kościelnych, to jest Dyskurs 1661 (DS.), *zob.* Nr. 8024.

8363. Radymiński M., Rationes quod non expediat novam acad. Leopoli erigere (2 ed.) 1661 DS., *zob.* Nr. 3963.

8364. **De Brienne** (1615 - 61), Itinerarium, Paris 1672 DS.; — Tenże, Mémoires du Cte de Brienne, Amsterd. 1720 (Petitot 2. ser. XXXV.—VI., Michaud et Poujoulat 3. ser. III.).

8365. **Terlon**, Memoires 1651 - 1661 (lettres Georg. Lubomirski, Louisa Maria, Rakoczy), Paris 1681 DS.

8366. **Gordon J. Patric.**, Tagebuch während seiner Kriegsdienste unter den Schweden und Polen vom J. 1655 bis 1661 und seines Aufenthaltes in Russland vom J. 1661 bis 1699 zum ersten Male vollständig veröffentlicht durch Fürst M. A. Oboleński und Dr. M. Posselt, Moskau 1849 t. 3. (Wyciągi w Ermans Archiv 1850 IX.).

8367. **Łoziński Wal.**, Jenerała Gordona pamiętnik o pobycie w Polsce od roku 1651 - 1661 (Wal. Łoziński, Pisma pomniejsze), Lwów 1865.

8368. **Brückner**, J. P. Gordon, Riehls Hist. Taschenbuch 9. Folge 1879 V.

8369. Jenerała Gordona pamiętnik, Rozm., Lwów 1853 (czy nie Nr. 8367?).

8370. **Męciński Al** († 1661), Bieżanowski Jan X., Vita Alberti Męciński, Crac. 1661, 1672 DS.

8371. Martinius Marthini, Regni Sinensis a Tartaris dev stati enarratio, ded Joan. Casim. Reg. Pol., Amstelod. 1661 DS.

8372. **Europäischer Mercurius** (czasop. niem. 1661—1673), Królewiec 1661 DS.

8373. **Mazarini** († 1661), *zob.* Nr. 1507 (11) i 1518, Instrukcya polityków, Toruń 1704, 1716, 1720, 1742, 1783, 1786.

Obuchowicz F., Dziennik 1650 - 1662, zob. Nr. 8416.

8374. **Francus Jac.**, Beschreibung Geschichten so in Teutsch., Ungarn, Böhm., Polen, Preussen, Moldau verleuten 1656 - 1662, 13 Theile, Frankf. 1662 DS.

8375. Merkuryusz nowy wygranej Sobieskiego pod ten czas hetmana (wiersz), podał Wójcicki K. W., Bibl. warsz. 1843 I.; Wójcicki, Bibl. star. pis. I.

8376. **Opaliński Łukasz** († 1662), Polonia defensa contra Barclaium, Dantisci 1648; 2. ed. Suada latina 1747.

Por. Barclaius J., Judicium de Polonia, Lugdun 1642.

8377. Opaliński Łuk., Porta aurea ad historiam 1650; — Tenże, De officiis, Crac. 1649 (DS.), *zob.* Nr. 8154.

8378. **Pruszcz Hiacynt** († 1662), Klejnoty Krakowa 1650 DS.

8379. **Swirski Mik.** († 1662?), Relatio belli Szeremetici, Zamość 1661 DS.

Zieleniewicz, zob. Nr. 8419.

8380. Tertulianus Aquil., De causis malorum Poloniae, s. l. 1662; — Kożuchowski Stan., Veritas de IV. causis calamitatum, Calissi 1662 (DS.).

8381. Techmannus Arn., Den vermakelycken Politicq, Op de Rebelie in Poolen, Haerlem 1662 DS.

8382. **Dziennik podróży** po obcych krajach odbytej w latach 1660—63, pod. Tatomir L., Bibl. Ossol. poczet nowy t. V.; — Pamiętnik podróży 1661 - 1663 po Austryi, Włoszech i Francyi, wyd. Celichowski Z., Toruń 1864, *zob.* Nr. 8354.

8383. Beschrijwinghe van de Noordtsche Landen als Denem., Pruyssen, Poolen, Amsterdam 1662, 1663; — Davity, Les etats empires du monde (Pologne, Russie), Rouen 1663; — Payen, Les voyages descriptions de l'Anglet., Suede, Pologne,

II. edition (w r. 1663), Paris 1667 (po włosku, Torino 1685) (DS.).

8384. Thevenot, Relation de voyages I. P. des Cosaques, de Chmielnicki, Paris 1663, 1664 DS.

8385. **Borzymowski Marc.**, Nawigacya do Lubeka, Lublin 1662; Czechorod J. Pessina, Ucalegon Germaniae et Poloniae, Pragae 1663 (DS.).

8386. **Vigenaire Blaise**, Hist. des turcs dedié a Marie Louise R. de Pologne, Paris 1662 DS.

8387. **Eine sonder. und wunderbare Prophezeiung** Pohlen betreffend 1662.

8388. **Historia** belli cosacici, Paris 1663 DS.

8389. Galatowski Jan, Rozmowa białocerkiewska de hierarchia Ecclesiae (Kijów) 1663, 1672; — Rycerz prawosł. katol. cerkwi wschodniej przeciw rozmowie odpowiada 1663 (**E.** IX.) (DS,).

8390. Türck. und Ungar. Chronica oder histor. Beschreibung aller derer Kriege, auch zum Theil polnischen Kriegen, Nürnberg 1663 (**E.** IX.).

8391. **Cedrowski**, Dziennik domowy z r. 1664, wyd. Baliński M., Pamiętniki historyczne do XVII. w., Wilno 1859 (Por. Bibl. warsz. 1856 III.).

8392. **Łubieński Stan. Andr.**, Polonus Josue J. Casimirus acclamatus, Romae 1664; Danquart Balt. X., Joannis Casim elogium, Vilnae 1654 (DS); Pastorius Joach., Status seu considerationes politicae 1664, *zob.* Nr. 8557.

8393. Discursus politicus de ratione status 1664; — Boratyni Tyt. Liviusz, Informacya o mennicy szelągowej, Krak. 1664; — Behm Mich., Discursus de re monetaria Regni Poloniae 1664, 1669 (DS.), *zob.* Nr. 566.

8394. Nigrinus Jac., Registrator v. Europa, Gesch. von März bis September 1665, Nürnberg 1665; — Diarium Europaeum 12 Theil (Polen, Ung.), Frankf. 1666 (**E.** IX.); — Hecker J., Ephemeridum novarum IV., Gedani 1665 (DS.); — Sanson d'Abbevile, Geographe, Por. **E.** 1665, 1666, 1667.

8395. Conring Herm., De scopo rei publ. Polonicae adv. Fr. Marinum, Hamburg 1665; — Sachs Jan (Franc. Marinius), De scopo reipubl. Polonicae, adv. Herm. Conringium, Vratisl. 1665; — Mothius J., De scopo Reip. Poloniae et domo Austriaco advers. Fr. Marinium, Hamburg 1665; — Bardziński Wojc. Ign., Nova constellatio in XII. Candidatis, Crac. 1665 (DS.).

8396. Lubieniecki Stan., Moriens Polonia alloquitur mense Octobri 1665; — Tenże, Morientis Poloniae servandae ratio certissima, s. l. et a. (circa 1665) (**E.** VIII.) (DS.), *zob.* Nr. 8413.

8397. **La Serra Piotr**, Zwierciadło nikomu niepochlebiające przez Winc. Gosiewskiego w mosk. więzieniu zgotowane, Wilno 1663 DS., *zob.* Nr. 3983.

Cefalego S. Relacya, zob. Nr. 3986.

8398. **Historya bardzo ucieszna z francuskiego o jednej damie w koronie polskiej** 1665 DS.

8399. **Mynsicht Chr.**, Francisci Erasm. Finx. (pseud. Mynsicht) Neuer poln. Florus das ist Erzählung der Kriege Joh. Cas. mit den Cossachen so mit Confoederisten und d. Lubomirski, Nürnberg 1666, 1668; — Polnische Kriegs- und Staatssachen, Nürnberg 1666 (DS.).

Czarniecki St. († 1665), zob. Nr. 8308.

8400. **Rywocki J.** († 1666), Vita episcopi Rudnicki, Brunsbergae 1645 DS., *zob.* Nr. 7995, 8040, 8053, 8065, 8149.

8401. Rywocki J., Panegyrici de rebus gestis Vlad. IV., Vilnae 1636; — Tenże, Panegyrici Leonis Sapieha, Antverp. 1644 (DS.).

8402. **Nitri Maur.**, Ragguaglio dell' ultime guerre di Transil. e Ungheria, Venezia 1666 DS.

8403. **Centuria poetica licentiam militis poloni impugnans** 1666 (DS.)

8404. **Lubomirski Jerzy** († 1667). Krzisbestita Anz., Umbra mortis Georg. Lubomirski 1667; — Kochanowski Andrz., Alex. a Jesu, Expedycya do wieczności Jerzego St. Lubomirskiego, Zamość 1667; — Chronicz Bernard, Panegyricus Georg. Lubomirski, Crac. 1661; — Zaremba (Stan.?), Tubus opticus ad perspiciendam innocentiam Lubomirski per equitem polonum 1666; — Lubomirski Jerzy Seb., Jawney niewinności manifest z przydaniem Perspektywy na Process, Responsu na Informacyą Discursu Ziemianina 1666; — Tenże, Publicae Innocentiae Manifestum productum 1666; — Tenże, Responsio ad pigmenta, quae sub titulo informationis producta 1666 (DS.), *zob.* Nr. 3780—3781, 3995, 8155 i 8470.

8405. **Radziejowski Hier.** († 1666). Vita et fortuna Illustr. H. Radziejowski, Cracov. 1662 DS.

8406. Andrzejkiewicz Jan, Memoryał nieśmiertelnej pamięci Jan. Paw. i Kaz. Leon. Sapiehom, Wilno 1666 DS.

8407. **Czasso L.**, Elogii de capitanis illustri (Lubomirski, Chmielnicki, Czarniecki, Wład. IV.), Venezia 1666; Castelli Dan., Famae Theatrum XXV. virorum, expositum, Crac. 1666 (DS.).

8408. **Łoś Władysław** († 1694), Pamiętniki towarzysza chorągwi pancernej Władysława Margr. Myszkowskiego, wdy krak. od r. 1646 do 1667, z rękopismu wyd. Ż. P(auli), Krak. 1858 (Szajnocha twierdzi, iż Łoś nie jest autorem tych pamiętników).

8409. Bartoszewicz J., Pamiętniki Łosia, Bibl. war. 1859 II. (Por. **E.** 1681, 1685: Łoś).

8410. **Chapuzeau Sam.**, L'Europe vivante (Mosc., Pol.), Genève 1667; Wedemejer Henryk, Delicium Prussiae seu Thorunium urbs, Lipsiae 1667; Kirby Krzyszt., Description of Danzig granaries 1667 (DS.).

8411. **Ludovica Maria** († 1667). Epitaphium Lud. Maria 1667; — Relation aus Warschau den Tod der Königin in Polen betreffende 1667; — Bieżanowski Stan. J., Mausoleum Reginale, Crac. 1667; — Droghi Ant., In morte della Ludovica 1667; — Elogium pietatis Reginae 1667; — Lament utrapionej ojczyzny d. 7. stycznia 1667; — Mazurkowicz Val. Jan, Corona radiata, Crac. 1667; — Pikarski Adr., Ludovicae Mariae imago, Crac. 1667; — Tenże, Źwierciadło Majestatu przy wyprow. ciała Lud. Maryi, Krak. 1667; — Polonia plangens 1667; — Temberski Stan. a Sternberg, Elogium 1667; — Tenże, Lessus circa justa Lud. Gonzagae, ded. Petro Sellensi, legato Apost., Crac. 1667; — Winkler Marc., Oratio funebris, Crac. 1667 (DS.).

8412. **Potocki Stan**. († 1667). Kochanowski Andrz., J. W. Stan. na Potoku Potocki w obraz Kaleba wystawiony, Kraków. 1667; — Strenuitas Regni exercituum ducis aeterno memorabili 1667; — Jastrzębski Stan., Clava Sarmatica 1667 (DS.).

8413. Chwałkowski M., Discursus politicus, Frankf. 1667; — Das sterbende Polen redet die Seinigen, b. w. m. i r. 1667; — Het stervende Polen, Amsterd. 1667 (DS.), *zob.* Nr. 8396 i 8671.

8414. Ciampoli Giov., Prose (Storia della Polonia di Vlad. IV.), Romae 1667; Tenże, Rime scelte (Victoria di Vladislao in Vallachia), Roma 1666 DS.

8415. **Medeksza Stefan Fr. z Prószcza**, Księga pamiętnicza wydarzeń zaszłych na Litwie 1654—1668, wydał Seredyński Wł. (SS. rr. pol., *zob.* Nr. 1388), Krak. 1875.

R: Prz. kryt. 1876; Jabłonowski A., Ateneum 1876 II.; Tyszyński A., Bibl. warsz. 1877 II.; Gaz. Nar. 1877 Nr. 74.

8416. **Obuchowicz Fil.** († 1668), Dziennik domowy (1650—1662), wyd. Baliński M., Pamiętniki historyczne XVII. w., Wilno 1859.

8417. Obuchowicz M. L. F., Dziennik strażnika Welikaho kniażestwa Litowskawo, pisannyj w plienu w Moskwie 1660 goda, izd. Redakcji gazety „Kijewskij Telegraf“, Kijew 1863.

8418. **Szczygielski Stan. X.** († 1668?), Tinecia seu historia monasterii, Crac. 1668, *zob.* Nr. 1809; — Tenże, Series et notitia abbatum S. Benedicti, Crac. 1668; — Tenże, Calendarium Benedictinum, Crac. 1663 DS.

8419. Zieleniewicz Joan., Memorabilis victoria de Szeremetho auspic. Joan. Casimiri, Crac. 1668; — Potrzeba z hetmanem Szeremetem 1669 (DS.).

8420. Sandius Christ., Nucleus histor. Ecclesiasticae I.—III., Cosmopoli (1668—69) 1668, Coloniae 1676 DS.

8421. Zdanie szlachcica X. Mazowieckiego o szkołach Jezuitów 1668 DS.

8422. Mayerberg Aug., Iter in Moschoviam, Amstelod. 1668 DS.

8423. Carrara Albert, In victoriam de Scythis et cosacis carmen, sub Joan. Sobieski, Romae 1668 DS.

8424. Rochefort Albert, Le voyageur, Paris 1672 t. 2. DS.; — Pamiętnik o Polsce za J. Kaz., Opis Krakowa, Wyjazd do Szląska, Dz. war. 1829 XVIII.

8425. **J. Casimirus R.** (abd. 1668). Pol. Lilium, Carmine celebr., Vilnae 1669; — Kinn C., Elogium Cas. Tertii, Suada latina 1747; — Schroeder E. C., J. Cas. Niederlegung der Krone, Leipzig 1707, *zob.* Nr. 8461.

Zob. Nr. 4012.

8426. Olszowski Andreas, Censura seu discursus super ambitu candidatorum pro corona Polon., Viennae 1669 (5 różnych wydań), 1677 (toż po pol.: Discurs polityczny ziemianina o candidatach korony 1669, po ang., łac., franc. 1669—70, wiele wydań).

8427. **Leibnitz Gotf. Ulicovius**, Specimen demonstrationum pro eligendo rege Polon., Frankf. (Vilnae) (mylnie 1659) 1669 (toż po pol.: Leibnitz, Wybór króla w Polsce, przeł. Czyński J., Paryż 1843; po franc.: Oeuvres complètes, publ. par A. Foucher de Careil, Paris 1865).

8428. Vertraulich. Gespräch und Gutachten wegen d. Wahl e. poln. Königs 1669; — Fredro And. Max., Epistola ad amicum (contra Piastum), s. l. et a. 1669, *zob.* Nr. 8541; — Gurski Flor., Examen sarmaticum seu sufragium interregni tempestate 1669; — Powalski Lewalt Franc., Poseł Piasta na elekcyą, Gdańsk 1669; — Bericht wer des Joan. Casimiri nechste Anverwandte sind 1668 (E. VIII.); — Heroicum de distributis nuper (około 1669); — Oculista procerum regni Poloniae 1669 (DS.).

8429. Polonia suspirans et plangens 1669 DS.

8430. Gemlabburbitsky, Consilium pro redintegrando polonorum regno, Dantisci 1669; — Gustmeyer Fab., Epistola mercatoris ad equitem polon. (Gdańsk) 1669 (DS.).

8431. Comitia varsovica de eligendo pol. rege (2 wyd.) 1669; — Ausführliche Relation der Königlichen Wahl 19. Juni (Vars.) 1669; — Unzweifelhaft. Bericht aus Warschau welchergest. M. Wiśniowiecki elegiret, s. l. 1669 (DS.), *zob.* Nr. 4024.

Zob. Nr. 8680.

8432. **Chavagnac Kasper hr.**, Mémoires, Besançon 1699, Amsterd. 1700; — Elekcya Michała Wiśniowieckiego, z pam. Chavagnac, Athenaeum 1841 I.

8433. Zdanie szlachcica po elekcyi, Desideria do króla, b. w. m. i r. (1669) DS.

8434. Relation wie neu erwählte König von Pohlen Einzug in Cracau gehalten und

wie Krönung (cum acrosticho Sophiae Bernhardi Corbinianae), Kraków 1669, *zob.* Nr. 4051; — Problemata regia in electione, Vilnae 1669 (DS.).

8435. Branicki St., Corona novae Regni felicitatis ex nomine Michalis Regis, Vars. 1669; — Buthler Th. et Alex., Solennes gratiae, Crac. 1669; — Kochowski Wesp., Numus civile regi suo Michaeli Regi oblatum, Crac. 1669; — Kojałowicz Kaz., Błogosławieństwo Boże elekcya Michała I., Wilno 1669; — Kwiatkiewicz Jan, Sarmatia cive Patriae Michaele Korybut, Crac. 1669; — Lanckoroński Samuel, Omnia felicitatis Michaeli Poloniae Regi, Crac. 1669; — Łodziński Stef., Gratulatio panegyrica, Crac. 1669; — Lorencowicz Alex. X., Vaticinium regale, Crac. 1669; — Mazurkowic Val. Jan X., Cynthia Korybuthea, Crac. 1669; — Panegyricus Mich. Korybut, Vars. 1669; — Pastorius J., Diadema Gloriae Michaelis Regis, Crac. 1669; — Temberski Stan., Palmes coributens., Crac. 1669; — Winkler Mar., Panegyricus Regi, Crac. 1669 (DS.).

8436. Apologia pro Polonorum gente 1669; Corona de lapidibus pretiosis Michaelis R., Zamość 1669; Budziński J., Omina felicitatis, Zamość 1669; Phoebe Sarmatica Michaelis Regis, Zamość 1669; Spruszyński B. X., Omen szczęśliwe, Zamość 1669; Dilger N., Die Poln. Kön. Kron, Danzig 1669; Tenże, Glückwünschungs Predigt, Danzig 1669; Tenże, Duae conciones gratulatoriae 1669; Eleutheria Polonis celebrata, Crac. 1669; Feirabend Krzysz., Concio gratulatoria, Elbing 1669; Fischer L., Christliche Denk und Danksagung, Danzig 1669; Horst J. R., Anagrammata, Gedani 1669; Martini Cyriak, Concio gratulatoria, Toruń 1669 (toż po niem., Elbing 1669); Echo anagrammatica Ecciprocata, Elbing 1669; Schröder Elias Const., Glückwünschungs Ode, Danzig 1669; Titius J. P., Carmen elegiacum Mich. I., Gedani 1669; Zieliński Cons., Virtus coronata, Romae 1669; Zochowski Cypr. X., Powinszowanie Michałowi I. kr. p. 1670; Zawadzki Cas., Gloria orbi, Var. 1670 (DS.).

8437. **Radziwiłł Bog.** († 1669), Relation welcher massen der preuss. Stadhalt. Bog. Radziwiłł Leben beschlossen 1670; — Leichenprocession bey des B. Radziwiłł Beysetzung, Königsb. 1670 (DS.).

8438. Żywot księcia Bogusława Radziwiłła (z rękop. Działyńskiego wydał Popliński), Poznań 1840.

8439. Opitzius Mart., Propemticon Boguslai Radziwili (aut. Opitz ?), Gedani 1637; Radziwiłł Bog., Consilium de equestri ordine immaculatae Concept B. Virg. (E. b. r.), *zob.* Nr. 3717 (DS.).

8440. Macri M. A., Memorie alla vitta et alle opere di Paolo Pirromali Domenicano (* 1592, † 1669, był w Polsce za Wład. IV.), Napoli 1824.

8441. Herbinius J., Status ecclesiarum August. confessionis in Polonia, Ryga 1669, Hafniae 1670 DS.

8442. **Relation** mit was vor Solennitäten der Königin in Pohlen Crönung in Warschau celebriret 1670; — Zeffiri Alfons, Relatione del viaggio della Leonora, Venezia 1670; — Relation von I. K. Maj. in Pohlen Reise nach Częstochowa und Trauung 1670; — Relation de l'Ambassade du Roi de Pologne vers l'imperatrice Douarière et vers la Reine son epouse à Częstochowa et Acception dans Varsovie 1670 (DS.), *zob.* Nr. 4043 [Por. **E.** 1670: Bieżanowski St. J., Bonini Fil. Maria, Caprara A., Krobski Adr. Kaz., Ludi litterarie, Michael I. R., Nieszporkowitz Ambr., Pastorius Joach. (Carmen nuptiale), Radziwiłł Mik. Franc., Temberski Stan., Titius J. P., Troesler J., Piccinardi G. Luigi (**E.** VIII.)].

8443. Discours sur le gouvernement de Pologne (2 odb.), Paris 1670 DS.

8444. Sainte Mathe, L'estat de l'Angleterre, de la Pologne, Moscovie, II. part, Paris 1670, 1680; — Summarische Beschreibung d. Königr. Pohlen von J. H. S., Nürnberg 1671, 1672; — A Relation concerning sal gen Mines in Poland 1670 (DS.).

8445. Ottomanische Pforte Beschreibung aus P. Ricaut, Gio-Lagredo (Was 1663—70 in Türck., Hung., Pohl., Moscau vorgegangen, Augsb.) 1701 (**E.** IX.) (po pol., Lipsk 1727), *zob.* Nr. 8510.

8446. Gualdo Galeazzo Priorato, Historia di Leopoldo, t. I., II., Vienna 1670, *zob.* Nr. 8847.

8447. Schurzfleischius Corn. Sam., Res Slavicae, respond. Joh. G. Liebe, Wittemb. 1670; Tenże, Lineamenta Sarmatica, sub praesidio. ., Lipsia 1670 (DS.).

8448. Zahorowski Jeremi X., Sécrets des jesuites, Cologne 1669; Differentiae de scholis jesuitarum Varsaviae erectis, Irenopoli 1669.

8449. **Werdum Ulryk**, Dyjaryjusz wyprawy Jana Sobieskiego z r. 1671, wydał Liske X., Arch. kom. hist. akad., Odb., Kraków 1877.

R: Prz. kryt. 1877.

8450. Werdum Ulrik Reisen (1670—77), Bernouillis Archiv z. neuen Gesch. u. Geog., Leipz. 1785, 1786.

8451. Ulryk Werdum i dziennik podróży jego po Polsce, wyd. Liske X., Przew. nauk. lit. 1876, Cudzoziemcy w Polsce, *zob.* Nr. 5998.

8452. Liske X., Af Ulrich v. Werdums Reisebeskrivelse 1673 (Odb. z Historysk Tiddskrift), Kopenhaga 1877.

8453. Der Oberburggraf Ahasuerus von Lehndorff (1665—71 służył w Polsce), v. Hosäus W., Dessau 1866.

8454. Zimorowicz Bartł., Salutationes a Viris Leopol. habitae 1671; — Anczewski M., Salutationes Michaelis I., Leopoli 1671, *zob.* Nr. 4052; — Widekind J., Historia belli Sueco Moscovitici, Holmiae 1672 (DS.).

8455. Groote Victorien Poolschen Veldheer, Amsterd. 1672 DS.

8456. Klockii Casparis Tractatus de Aerario libri duo, Norimb. 1671 (od str. 245 De Regis Poloniae opibus, viribus ac aerario).

Komenius († 1671), zob. Nr. 7951 i Kościół.

8457. **Vimina de Geneda Alb.**, Istorie delle guerre civili di Polonia, Venezia 1678 (jest w skróceniu po ross. w Oteczestwennyja Zapiski 1829 XXXVII. i XXXVIII.).

Wyrwicz K., Konfederacya Gołąbska, zob. Wiek XVIII. R. 1793.

8458. **Makowiecki Stanisław**, Relacya o upadku Kamieńca, *zob.* Nr. 4059.

8459. **Dziennik** pogromu Tatarów przez Jana III. 1672, Bibl. Ossol. 1866 VIII.

8460. Linda Łuk., Le relationi universali del mondo tradit. majol. Bizaccioni, Venetia 1672, *zob.* Nr. 8235; — Account of an Inland sea, or Lake near Danzig 1672 (DS.).

8461. **Joannes Casimirus** († 1672). Olszowski Andr., Sermo parentalis in exequiis J. Casimiri. Vars. 1673; — Pastorius Joach., Mausoleum regale J. Casimiri, Oliva 1673; — De la Rue C. X., De Idyllia, Paris. 1672; — Lachrymae 1676; — Rousseau de la Valette M., Casimir R. de P., Paris 1679, 1680 (toż po niem. i ang. 1680) (DS.), *zob.* Nr. 8425.

8462. **Gazeta** z Warszawy 6. Octob. 1673, z rkp. Wójcicki, Bibl. star. pis. I.; — Relation von der Hauptschlacht bey Chocim 1673; — Koenigreich Polen, als Schloss Chocim erobert worden, Danzig 1673; — Elm Giuseppe, Copia di lettera Polacca, venuta M. Giov. Wielopolski, Roma 1673 (**E.** VIII.); — De serenissimo poloniae rege incipienti exercituum suum apud Chotinum Victoria 1674; — Polnischer Kriegs-Curierer, Breslau 1674; — Fernere Relation, Warschau 1674; — Śliziń Stefan Jan, Haracz krwią turecką wypłacony pod Chocimem 1674; — Pieśń o szczęśliwem zwycięstwie pod Chocimem 1673 (DS.), *zob.* Nr. 8480.

8463. **Morsztyn Zbigniew**, Pogrom Turków pod Chocimem 1673, wyd. J. K. Plebański, Bibl. warsz. 1889 IV. (Por. **E.** VIII. 1673: Leszczyński), *zob.* Nr. 4063.

R: Górski K., Kwart. hist. 1890.

8464. Rzepecki, Über die bis jetzt unbekannt gebliebenen Gedichte v. Zbign. Morsztyn, Posen 1884 (toż po pol., Bibl. warsz. 1885 I.—II.).

8465. **Michael Rex** († 1673). Mowy trzy przy wyprowadzeniu ciała Michała I., Ostr., Swada pol. 1745; — Titius J. P., Cupressus Regi Michaeli defuncto, Leopoli 1673; — Leyd und Freuden Palme dem-Kön. Michael durch J. G. H., Danzig 1673; — Jaski And. Köhne, Victoria R. Michaelis posthuma (carmen), Ged. 1674; — Brocki Math., Splendor Korybuthei sideris, Crac. 1676. Suada latina 1747; — Honor gloriae, Zamość 1676; — Peschwitz Godfr., Victrices coronae manibus Michaelis Regis (Ged.) 1679; — Krobski Adrian, Dolor ex obitu Griseldis, Michalis Regis Matris, 17. Aprilis, Zamość 1673 (Por. **E.** 1677: Prodez, 1682: Bieżanowski, 1699: Amours).

8466. **Kochowski Wespazyan** († 1698), Annalium Poloniae ab obitu Vladisl. IV. Clim. I., Crac. 1683; — Tenże, Annalium Poloniae Climacter II., Crac. 1688; — Tenże, Annalium Poloniae Climacter III., Crac. 1698 (DS.).

R: Poln. Bibl, 1718.

8467. Kochowski W., Historya panowania Jana Kazimierza przez nieznajomego autora, wyd. z rkp. przez Raczyńskiego E., Poznań 1840 t. 2, (przeł. w XVIII. wieku Zabiełło Żmudzin) 2. ed. tamże 1859 (poprawiona podług oryginału).

8468. (Kochowski W.), Pamiętniki do panowania Zygmunta III., Władysława IV. i Jana Kazimierza, z rkp. wydał K. W. Wójcicki, Warsz. 1846 t. 2 (część I. dzieła wydanego pierwotnie przez Raczyńskiego).

8469. Kochowski W., Roczników Polski klimater IV. obejmujący dzieje Polski pod panowaniem króla Michała, z łacińskiego tłómaczenie polskie, z portretem. wyd. Bobrowicz J. N., Lipsk 1853 (I. i II. księgę przełożył J. D., III.—V. Aug. Mosbach).

R: Bartoszewicz J., Bibl. warsz. 1854 III.

8470. Kochowski Wesp., Kamień świadectwa wielk. senatora niewinności (Jerzego Lubomirskiego), b. w. m. (1668) DS., *zob.* Nr. 8404.

8471. Kochowski W., Hypomnema Reginarum Poloniae, Crac. 1672 DS.

Zob. Nr. 8435, 8467, 8588.

8472. Kochowski W., Przyj. ludu, Leszno 1839 VI.; Grabowski, Starożytn.

8473. Bartoszewicz J., Wespazyan Kochowski (notatka), Dz. warsz. 1853 Nr. 326; — Wieniarski A., Kochowski Wespazyan, Tyg. ill. 1861.

8474. Siemieński L. H., Wespazyan Kochowski, Portrety literackie t. I.; — Tarnowski S., Kochowski, Kron. rodz. 1877.

8475. **Rzążewski A.**, Studya nad literaturą polską XVII. i XVIII. w., Hieronim Wespazyan Nieczuja z Kochowa Kochowski, Warsz. 1871.

R: X. L., Sybels H. Z. XXIX.

8476. **Wisłocki Wł.**, O dziele Wesp. Kochowskiego Rubus incombustus, Sprawozd. zakł. Ossolińskich za r. 1870—72, Odb., Lwów 1875.

R: X. L., Sybels H. Z. XXXI.; Wiek 1878 Nr. 8.

8477. Schardius S., Epitome rerum gestarum 1673 DS.

8478. **Jerlicz Joach.**, Latopisiec, albo kroniczka (1620—1673), wyd. z rękop. K. Wł. Wójcicki, Warsz. 1853 t. 2.

R: Wieczorkowski W, Bibl. warsz. 1853 III.; Czas 1852 Nr. 113.

8479. Wójcicki K. Wł., Joachim Jerlicz i latopisiec albo kroniczka jego od r. 1620 do r. 1673, Bibl. war. 1852 II.

St. Wierzbowskiego Peregrynacya, zob. Nr. 8654.

8480. Bąkowski J. J., Brevis expeditio actionis sub Chotimo, ded. Principi Jacobo, Olivae 1675; — Frizon Leon, Expeditio sacra et victoria Polonica, Parisiis 1674; — Kuligowski Mat. Ign. X., Dźwięk Marsa z expedycyi Chocimskiej, Wilno 1675 (DS.).

Kordecki Aug. X. († 1673), zob. Nr. 8255.

8481. Neuer Friedens-Currier in Deutsch., Schwed., Polen, Verona (1673—74) 1673 DS.

8482. Apostrophe ad Ser. Poloniae candidatos 1674; — Alethophili Germani epistola ad polonum de Regis electione 1674; — Hiamarietz Caraclaventius, Der polnische Nutz der Königlosen Kron., b. w. m. 1674; — Responsum ad petitoriam epistolam S. Prtorski de electione, Inscrip. Michaelis Reg. 1674; — Reflexio ab equite pol. super electionem regis 1674 (DS.).

8483. Ragguaglio dell elettione Giovani III., Roma 1674 DS.

8484. Electi regis Poloniae merita 1675; — Kolczycki, Honor Ser. Principis Joan. III., Crac. 1675 (DS.).

8485. **Carmichel, Polonia triumphans, Marpurgi 1674; Grabowicz Franc., Secura Regni felicitas, Zamość 1674; Kałaj Dan., Idea regis to jest na elekcyę Jana III. kazanie, Gdańsk 1674; Kunicki Wacł., Szlachcic polski tarczą Jana Sobieskiego obroniony, Kraków 1674; Kwiatkiewicz Jan, Laurus prodromma 1674; Lubieniecki Stan., Panegyricus in Joan. III. 1674; Małachowski Ad. Wojc., Triumphalis Regis Regum coronatio, Pozn. 1674; Redwitz Joan., Ara gloriae cum gratul. de Chocimensi, Lesnae 1674 (E. IX.); Titius J. P., Carmen in electionem Joan III., Gedani 1674; Winkler Marc., Panegyricus, Crac. 1674; Horst J. R., Anagrammata in electionem Joannis III. 1676 (DS.).**

8486. Makowiecki Stan., Szczęśliwa expedycya z Turkami Jana Potockiego 1674, Toż. Wójcickiego Bibl. star. pis. pol. t. III., War. 1854, *zob.* Nr. 8458.

8487. Wyjątek z pamiętn. B. O. Conora (1674), Zb. pam. Niemc. IV.

8488. Wyjątki z Gazet warszawskich, które za panowania Jana III. wychodziły, Przyj. ludu, Leszno 1844 XI., *zob.* Nr. 8715.

8489. **Potocki Paweł** († 1674), Historico politicus sive quaestiones, Dantisci 1670; — Tenże, Moschovia sive narratio de moribus, ded. Joanni Cas., Dantisci 1670; — Tenże, Saeculum bellatorum et togatorum vel centuria elogiorum Polon. et Lithuan., Crac. 1670, 1702 (DS.); — Tenże, Opera omnia, ed. Załuski A., Vars. 1757.

8490. Linage de Vauciennes, L'origine du soulevement des cosaques contre la Pologne, Paris 1674 DS., *zob.* Nr. 8519.

8491. **Relazione della Marchia del Re di Polonia, coll acquiso di Baar e Miedzibož, s. l. et a. 1674 DS.**

8492. The Russian Impostor or the history of Muscovie, London 1674; — Aleksij człowik bożyi (dialog) na czest kniaz. Al. Michaiłowicza, Kijów 1674 (DS.).

8493. **Galatowski Joanic., Rozmowa Białocerkiowska z Hadr. Piekarskim, Nowogr. Siewierski 1674 DS., *zob.* Nr. 8589.**

8494. **Titius J. P., Vistula exundans 10. April., Gedani 1674 DS.**

8495. **Barbe Mart., Der Francös. und Polnische Wahrsager, Paris 1674 DS.**

8496. Małachowski Wojc., Deditio Marianopolis Joanni III. deditae, Poznań 1675; — Relatione della comparsa de Turchi et Tattari attorno Leopoli, Bologna 1675 (**E.** IX.) DS., *zob.* Nr. 4097.

8497. Chabielski Mik., Pobudka narodów chrześcijańskich na podniesienie wojny, b. w. m. (1675); — Tenże, Sposób rządu koronnego i gotowości 1675 (DS.).

8498. Considerationes modern. Reipubl. Poloniae, Dantzig 1675 (toż po niem.: Betrachtung 1675) (DS.).

8499. Oldenburger Ph. Andr., Thesaurus republicarum t. II. (Moscov., Polonia), Genevae 1675; — Frankenberg Fr. L., Der Regierenden Welt Schaubühne (Russ., Tart., Polen), Nürnberg 1675; — Hartmann F. J. (Tettau Dieter), Memorabilia Reip. Polon., Regiom. 1675; — Horn G., Orbis politicus (etiam de Russ. et Polon. gente), Lipsiae et Francof. 1675; — Zech B., Der Regenten Saal (Polen, Hung., Böheim.), Regensb. 1674 (**E.** IX.) (DS.).

8500. **Jonston Joannes** († 1675), Historia universalis, Lugd. 1633, (c. d.) 1638, Amstel. 1641, 1644, 1667, 1678, 1690; — Tenże, Horae subsecivae seu rerum orbe gestarum idea, t. I. et II., Leszno 1639; — Tenże, Theatrum universale, Frankf. 1650; — Tenże, Polyhistor seu rerum gestarum series, Jenae 1660 (po holen.: Historische Beschreyvinge, Amsterd. 1660); — Tenże, Polyhistor continuatus, pars V., Jenae 1667; — Tenże, Historia civilis et ecclesiastica, Frankf. 1678, 1690 (DS.).

8501. Kontynuacya latopisu Nestora do r. 1676, *zob.* Nr. 6188; — Ros. pis. ili lietopisec nowogorodskich władyk, Połn. Sobr. III.

8502. Cosnowsky Mat. And., Ritus ac ceremoniae, quibus Joannes III. coronatus fuit, Lipsiae 1676, 1689, Dresden 1690; — Eigent. Beschreibung des Königs Johannis III. Ein-

zug in Cracau, Lissa 1676; — Ausführliche Relation von Krönung 1676 (**E.** VIII.) (DS.).

8503. Armamenta gloriae invictissimi Joannis III., Crac. 1676; — Boerger M. Jacobus, Triumphus Joh. III. 1676; — Lubomirski St., Muza na szczęśliwy wjazd Jana III., Krak. 1676; — Bieżanowski Stan. Jan, Hecatombea sacra, Crac. 1676; — Krasicki Georg, Scutata aquila, Crac. 1676; — Kwiatkiewicz Jan, Mars Poloniae 1676; — Lubomirski Stan. H., Muza polska (Warszawa ?) 1676; — Schmieden C, Fr., Disticha aliquot in Joan. III. 1676 (DS.).

8504. Funcius Chr., Quadripartitum orbis breviarum (Cap. VIII. Polonia), Lipsiae 1676; — Preussen, Polen, Curl. und Liefland, Königsb. 1676 (DS.).

8505. Beschreibung des Actus bei welchem Ritterorden durch Marquis de Bethune conferirt 1676 DS.

8506. Behr Krzysz., Flammula, Gedani 1676; Brunetti E., Descrizione delle feste 1676; Daniel król Halicki przy wjeździe Jana, Zamość 1676; Erklärung der Sinbilder an den Feuerwerk, Danzig 1676; Kałay Dan., Vox populi na koron., Gdańsk 1676; Jansenius J., Scutum regium Joannis III., Olivae 1676; Krieg J., Elegia in coronat. Joan. III., Gedani 1676; Pastoryusz Joach., Aegis Palladia, Thorun. 1676, Gedani 1676 (DS.).

8507. **Grądzki Samuel** († 1676), Historia belli cosac. polonici protulit Carolus Koppi, Peszt, Patzko, Fr. Aug. 1789, *zob.* Nr. 8388.

8508. Chassepol, Histoire des grands Visirs Mahomet Coprogle, Guerres de Dalmatie, Pologne, Paris 1676, 1679, *zob.* Nr. 8626; — La Magdeleine, Le miroir Ottoman, pendant la guerre des Turques en Pol., Basle 1677; — De la Marche Sultan Mahomet contre la Pologne en Ukraine 1677 (DS.).

Laboureur J. († 1675), zob. Nr. 8151.

8509. Witanie najj. Państwa po traktatach pod Żórawnem 1676; — Drugie witanie 1676; — Polonia Poloniae reddita, reduci de bello ad Żórawnum (Vars.) 1677; — Olea vulneribus hosticis ad Żórawno 1677; — Druszkiewicz Stan., Bóg zapłać Janowi III. za pokój, Zamość 1677; — Pax vobis (poema) (P. XI. Bellatorum in pacem conversi ex Poloniae cum Ottom. pace) 1677 (DS.).

8510. **Ricalti** Historia trium posteriorum imperatorum turcicorum 1623—1677 (wyd. 1678), 2. ed. Parisiis 1683, *zob.* Nr. 8445.

R: Acta Eruditorum, Lipsiae 1684.

8511. Ricaut (Ricot) P., Monarchia turecka opisana, z rycin. Woszczanki, tłum. St. Kłokocki, Słuck 1678 DS.

8512. Avvisi de'gran danni che hanno patito Moldavia e Podolia, Pavia 1678 DS.

8513. Buszczyński Gastold Alex., Czyhiryn miasto w obleż. tureckiem, ded. Jan. Szmujłowiczowi het., Nowogródek 1678 DS.

8514. Boerger Jac., Echo epigrammatica Joannis III. sacra, Elbing 1677; Kuczankiewicz Mat., Salutationes Joannis III., Zamość 1677, 1678; Witwicki Stan. J., Prima felix Joannis III. Olympias cultus gratia oblata, Leopoli 1678; Relation von der Ankunft der Königin nach Danzig 1676 (Por. **E.** 1676: Schmieden J. E.); Descriptio ingressus Gedanum, Gedani 1677; Corell Samuel, Vivat rex Joannes III., Elbing 1677; Titius J. Pet., In ingressum Joannis III., Gedani 1677 (DS.).

8515. Europäische Relation von 4. August 1677 DS.

8516. **Olszowski Andrzej** († 1677), Dunin Piotr, Kazanie przy exekwiach And. Olszowskiego, Poznań 1677; — Bericht von dem Hintritt des Andr. Olszewski, s. l. 1677; — Pastorius Joach., Tiara princeps principis Andr. Olszovii 1674; — Suszycki Rem., Paneg. A. Olszowski, Crac. 1675; — Kwiatkiewicz Jan, Honorum tiara, Gniez. 1675 (DS.) (Por. **E.** 1686: Poniatowski St.), *zob.* Nr. 8426.

8517. Olszowski Andr., De archiepiscopatu gnesnensi 1673 DS.

8518. Olszowski A., Vindiciae contra Suecos 1657 DS., *zob* Nr. 8288, 8426.

8519. **Linage de Vauciennes**, Mémoires de ce qui s'est passé en Suède (avec la Pologne), Tirés des depeches de Chanut, I.—III., Cologne 1677, *zob.* Nr. 4099 i 8490.

8520. Laskowski M., Relacya wojny szwedzkiej, Poznań 1677 DS.

8521. Typotius Jacob., Relatio de Regno Sueciae et bellis civilibus atque externis Sig. et Caroli 1678 DS.

8522. Beschreibung der Stadt Stettin, Danzig 1677; — Beschreibung was Zeit Belägerung der Stadt Alten Stettin, Dantzig 1677 (**E.** IX.) (DS.).

8523. Lydicius J., Notitiae Ducatus Prussiae, Vitteb. 1677; Kirschbach J. A., Res Prussorum, Wittemb. 1678 (DS.).

8524. **Kojałowicz Wojciech Wijuk** († 1677), Historiae lithuanae pars prior, De rebus Lithuanorum ante Christianam religionem conjunctionemque cum regno Poloniae, Dantisci 1650; Historiae Lithuanae pars altera a conjunctione cum Regno Poloniae ad unionem eorum libri VIII., Antverpiae 1669 (DS.).

8525. (Schlözer) Fortsetzung der allgemeinen Welthistorie durch eine Gesellschaft von Gelehrten L. Theil (czyli t. 33. hist. nowszej), Halle 1785 (tłómacz. Kojałowicza).

8526. Kojałowicz Woj., Rerum in M. Ducatu Lithuaniae gestarum commentarius, Elbingae 1655 DS.

8527. Kojałowicz Albert, Epitome de rebus contra Zaporovianos Kosakos, Viennae 1653 DS.; De rebus a 1648—49 contra Cosacos, Królewiec 1653 (1651 ?).

8528. Kojałowicz A. W., Fasti Radiuiliani: Gesta illustr. domus ducum Radzivil compendio continens, Vilnae 1653 (Por. **E.** 1640; Kojałowicz J.).

R: Mizlers Warsch. Bibl. 1754.

8529. Kojałowicz Woje., Miscellanea rerum ad statum ecclesiasticum in Lit. pertinentium, Wilno 1650 DS.

8530. Kojałowicz Woje., De vita Laur. Bartilii, Vilnae 1645 DS.

8531. Kojałowicz Woje., Deiparae imagines lithuanicae (in Gumpenbergs Atlas Marianus) 1673; Tenże, Pamiątka braciey koadjutorów Soc. Jesu, Wilno 1673.

Zob. Nr. 3083, 8095, 8132, 8154, 8195.

8532. Mieszczanin polski XVII. wieku (Jan Markowicz) 1613–77 (nap. Kubala L.), Przew. nauk. lit. 1874, *zob.* Nr. 8737.

8533. Babski Dymitr, Treny smutku i żałości morowego powietrza, Kraków 1677 DS

8534. Wiadomość o historyi polskiej w hebrajskim języku wyd. 1678, Weteran (red. Turski), Poznań 1825.

8535. Gizel Innoc., Sinopsis ili opisanie o kniaziach do Fiedora Aleksiewicza, Kijew 1678 DS.

8536. G. F., Słowa dla króla, aby widział, którzy co ludzi czczą, Amsterdam 1678 DS.

8537. **Wiszowaty J.** († 1678), Bibliotheca fratrum Polonorum, Amsterd. 1656 t. 6 DS.

8538. Erzehlung kurtze und eigentliche dessen so sich in Krieg 1670–78 begeben 1679 DS.

8539. **Jemiołowski Mik.** († 1679), Pamiętnik towarzysza lekkiej chorągwi, ziemianina wdztwa bełzkiego (od r. 1648 do 1679) porządkiem lat opowiedziane, Lwów 1850.

8540. Bartoszewicz J., O Mik. Jemiołowskim historyku, Dzien. warsz. 1853 Nr. 256.

Francus Jac. 1675–79, zob. Nr. 8167.

8541. **Fredro And. Max.** († 1679), Gestorum populi poloni sub Henr. Valesio, Dant. 1652, 1659, Amstelod. 1698 (In Scriptor. rerum polon. Collect. C. F. S. Sornicz t. I.).

8542. Fredro J. M., Dzieje narodu polskiego pod Henrykiem Walezyuszem, przeł. i objaśn. uzupełnił Syrokomla Wł., Petersb. 1855 (t. IV. Dziejop. kraj.).

8543. Fredro J. M., Przysłowia mów potocznych albo przestrogi obyczajowe radne i wojenne 1658, 1659, 1664, 1769, War. 1764, Wilno 1777, Wrocław 1809, Sanok 1855 (Bibl. pol. zesz. XXIII. i XXIV.), Paryż (1867) (Bibl. lud. pol. zesz. LI. i LII.).

8544. Fredro And. Max., Monita politicomoralia, Frankf. 1679, 1684, 1687, 1694 (Monita politico moralia et Icon ingeniorum) Versaliae et Amstelodami 1700, Ingolst. 1701. Graecii 1727, Frankf. 1729, 1747 (Suada latina Ostrowskiego Daneykowicza), Vars. (ed. Mizlera) 1765, Viennae 1748, Ingolst. 1750, Tyrnaviae 1751.

8545. Fredro And. Maks., Staats-Sitten-Lehren sammt Abbildung, Francof. 1684, 1698 DS.

8546. Fredro A. M., Militarium axiomatum lib. II., Amstelod. 1660, 1698, (SS. rr. pol. Sornicza) Lipsiae 1757; Tenże, Scriptorum seu togae et belli notationum, fragmenta, Dantisci 1660; Tenże, Potrzebne consideratie około porządku wojennego (przez Fr. Glinkę), Słuck 1675, Warsz 1689 (DS.); Tenże, O porządku wojennym i pospolitem ruszeniu małem (wyimek ze Zwierzyńca Jednorożców wydanego przez Fr. Glinkę r. 1670 we Lwowie), Sanok 1856 (Bibl. pol.).

8547. Lipowski Błażej, Piechotne ćwiczenia albo wojenność piesza (przez And. Maks. Fredrę? temuż ded.), Kraków 1660 DS.

8548. Fredro And Max., Scriptorum selecta fragmenta, Francf. 1685 DS.

Fredro, zob. Nr. 4023.

8549. Tarnowski S., Andrzej Maxymilian Fredro, Roz. fil. hist. akad. IV., Odb., Krak. 1876.

8550. Zeltenburg Const., Postgespräche v. wieder gewordene Liefland-Armée, Vioginapolis 1679 DS.

8551. Wiadomości różne cudzoziemskie, Kraków 1679 DS.

8552. Clypeus Regalis Sarmatiae 1680; — Rutka Th. X., Gladius contra Turcas, Zamość 1680 (DS.).

8553. Beau-Lieu Kaz., Voces Lechiae Joanni III., Vars 1680; Schmieden Joan. Ern., Fortuna regiae domus, recens nato principe 1681; Załuski Franc., Horoscopus ad nov m Pol. felicitatem neo nato Joannis III. filio, Vars 1680 (E. IX.); Leszczyński Kaz. Jan, Ver aureae aetatis Jacobo, Joannis III. filio, Vars. 1681 (DS.).

8554. Cubero Don Pedro Sebastian (Predicador del Asia), Breve relacion de la peregrinacion 1852 (przedr. z wyd. w Madrycie 1680, części dotycz. Polski i Rosyi).

8555. Sendschreiben erhaltend die Reisebeschreibung von Danzig. Hamburg 1688; Teutschland traue nicht zu viel (Russ., Polen) 1686 (E IX.) (DS.).

Peregrynacya St. Wierzbowskiego w r. 1678–1681, zob. Nr. 8654.

8556. Leszczyński Seb. Jan, Primum Zamoscensis civitatis saeculum. Zamość 1680; — Tuszowski W. W., Vota szczęśliwości przy powinsz. Zamojskiej fortecy, Zamość 1680 (DS.).

8557. **Pastorius Joachim ab Hirtenberg** († 1681), Florus polonicus seu poloniae historiae epitome adj. Peplum sarmaticum, Lugduni 1641, (epitome nova) Gedani 1651. Amstelod. 1664, Ged. 1669, (ded. Joan. III.) 1679 DS.

8558. Pastorius Joach., Scharfsinniger Adler mit dem europ. Flori historici Continuation, Frankf. 1659 DS.

8559. Pastorius J., Bellum scythico-cosacicum seu de conjuratione ab Joanne Cas. profligata, Dantisci 1652, 1659, 1665; — Tenże, Historiae polonae pars prior. de Vladisl. IV. et Joan. Casim. electione, Gedani 1680 (DS.).

8560. Pastorius J., Peplum sarmaticum sive de polon. principibus, Ged. 1645, 1673.

8561. Pastorius Joach., De dignitate historiae oratio, Elbingae 1651; Tenże, Tacitus germano-belgicus, Coloniae 1658 (DS.).

8562. Pastorius Joach., Oratio de praecipuis beneficiis, quibus divina gratia Rempub. Polon. decoravit, Dantisci 1660 DS.

8563. Pastorius J., Vita I. Crelii, Amstel. 1666, Gedani 1680, 1683 (belgice); — Tenże, De vita et rebus gestis Theodosi M., Gedani 1680 (DS.).

8564. Pastorius Joach., Aulicus inculpatus, Amsterd. 1679 DS.

8565. Pastorius J., Alea mundi seu theatrum, Ged. 1680, *zob.* Nr. 8182, 8359, 8392, 8435, 8442; 8461, 8506, 8516.

8566. Pastorius Joach., Historiae polonae partes duae, Ejusdemque dissertatio de originibus Samaticis (sic), Dantisci 1685 DS.

8567. Pastorius Joach., Palaestra nobilium, Toruń 1678; Tenże, Heroes sacri musa peregrinans, Flos Poloniae et epigrammata, Lesnae 1644; Tenże, Aurora pacis seu oratio circa initia tractatuum Olivensium, b. r. (DS.); Tenże, Sereniss. Joanni Casimiro ingressum gratulatur, Elbingae b. r.; Tenże, Diadema gloriae auspiciis Mich. Regis, Crac. 1679; Tenże, Calendae Regiae seu oratio, qua Thorunium Joanni Casim. gratulatur, Gedani 1660 (DS.).

8568. Behr Christ., In obitum Joach. ab Hirtenberg Pastorii, Gedani 1681 DS.

8569. Gazzotti P., Delle guerre di Europa tomi II., Venezia 1681 DS.

Francus J. (1681), zob. Nr. 8167.

8570. Nieszporkowitz Ambroży Fr., Analecta mensae reginalis seu historia Claromon. Mariae, ded. Joanni III., Crac. 1681 (po pol.: Odrobiny z stołu król. albo historya o obrazie Częstoch., ded. Maryi Kaz., Kraków 1681).

8571. Buchau Dan. Leopoliensis. De Moscoviae situ et progressu, Gubenae 1681 DS.

8572. Petiot Steph., Panegyricus Ludovico XIII. (XIV.). Vilnae 1680, 1685 (także Suada latina 1747).

8573. **Zimorowicz Bartłomiej** († 1682). Żywoty kozaków lisowskich 1640, 2. wyd. Heck K., Spraw. Bibl. Ossol. 1886.

R: B. H., Prawda 1887 Nr. 1.

8574. Zimorowicz Bartł., Viri illustres Civit. Leopol., Leopoli 1671 DS., *zob.* Nr. 7933.

8575. Zimorowicz Bart., Leopolis Russiae metropolis (1672 obsessa), Crac. 1673 DS.

8576. Zimorowicz Bartł., Historya miasta Lwowa od najdawniejszych czasów aż do r. 1672 po łac. napisana, na język pol. przeł., Lwów 1835, *zob.* Nr. 7915.

8577. Heck K., Listy B. Zimorowicza, Przew. nauk. lit. 1884.

8578. Notae monalium S. Clarae, Wratisl. 1200—1682, MM. Germ. XIX.

8579. **Recepta** na to abyśmy się w ojczystej ziemi długo osiedzieli, b. r. (1682) DS., 2. wyd. Plebański J. K., Bibl. war. 1887 II.

R: Sawczyński H., Kwart. hist. 1888.

Por. Mittel wodurch im Vaterland können erhalten werden 1679 DS.

8580. Pamiętniki K. Malinowskiego z r. 1682, Pam. Sand. 1829 I.; — Opis zamku krakowskiego (z rkp. 1682), Bibl. war. 1852 I.

8581. **Beaujeu,** Memoires du Chevalier, contenant ses voyages en Pologne en Allemagne, en Hongrie (1679—1683), Paris 1698, Amsterd. 1700 DS.

8582. Beaujeu kawaler de, Pamiętniki, z franc. przeł. Kraushar Al. (Pamiętniki do czasów Jana III. wyd. Markowski Wł., serya I. tom 1.), Kraków 1883.

8583. Wypisy z pamiętników Beaujeu z 1679—1683 r. (przekład Nabielaka), Roz. lwows. 1837; Zbieracz um. rozrywek, Kraków 1839 I.

8584. Podróż do Polski 1683, przez Regnarda poetę, Pszczółka polska 1823.

8585. **Chrapowicki Jan Ant.** († 1683), Dyaryusz wojewody witebskiego, przyczynek do dziejów Jana Kaz., Michała Wisz. i Jana Sobieskiego, wyd. Rusiecki I. z Trojanki, Warsz. 1845.

8586. W. W., Pam. Paska i Dyariusz Chrapowickiego, wojewody witebskiego, w porównaniu z historyą, Athenaeum 1850 III., *zob.* Nr. 8644

8587. Bardewick G., Geschichtserzählung 1682—83 in Wien, Span., Polen, Nürnberg 1684; — Gent J. S., The history of the Germans and Polen, London 1683; — Marlianus Am., Theatrum polit., Norimb. 1684 (DS.).

8588. Kochowski Wesp., Commentarius belli adv. turcas ad Viennam, Crac. 1683; — Tenże, Vienius sive descriptio obsidionis, Crac. 1684; — Tenże, Dzieło boskie albo pieśni Wiednia wybawionego, Kraków 1684 (DS.).

8589. Historia anni 1683 ex Annalibus Bieżanowski A. excerpta, ex codice Ossolinensi primum edidit Majchrowicz Fr., Jahresber. des II. Gimnasiums in Lemberg 1884.

8590. Journal or a most account in the late siege of Vienna, Lond. 1684; — Hocke N., Kurze Beschreibung, Wien 1696 (DS.).

8591. Niewieski Stan., Rzymski y ruski kalendarz, w nim opis walk pod Wiedniem i Parkanami, Zamość 1684; Kaliński Jan Damascen., Viennis Turcarum obsidione, Joan. III. conseer., Vars. 1717.

8592. Wyprawa Turków pod Wiedeń, Sękowski, Collectanea t. II.; — Dyaryusz wyprawy turka pod Wiedeń, z włoskiego (2 wyd.), Kraków 1788.

Dyaryusz Jakóba Sobieskiego, zob. Nr. 4167.

Dyaryusz Dyakowskiego M., zob. Nr. 4167.

8593. Wypis z rękopismu p. t. Historya oblężenia Wiednia przez Alojzego Orchowskiego, Pamiętnik warsz. 1809; — O wyprawie Jana III. króla, przez inżyniera Saskiego, tamże 1809; — Wyprawa wied. Jana III., Mrówka poznańska 1820, 1821; — Kunaszowski Woyciech, O wyprawie woienney pod Wiedeń 1613, Czasopism nauk. bibliot. Ossolińskich 1830 I.; — Pamiętnik oblężenia Wiednia, tłóm. St. Janowski, Roz. lwow. 1830; — Oblężenie Wiednia r. 1683 (podług duńskiego Engelstoffa), Dniestrzanka, Lwów 1841; — Notacye o wiktoryi i zdobyczy wiedeńskiey, Athenaeum 1842 VI.; — Zapisek z odsieczy Wiednia przez króla Jana III., wyjęty z współcz. dzieła hebrajskiego, przez Tatomira L., Dziennik polski 1883; — Głosy współczesnych Niemców o królu Janie III. i o oswobodzeniu Wiednia, zebrał tenże, Dz. pol. 1883.

Dupont Ph., Mémoires, zob. Nr. 8714.

Rubinkowski, Janina, zob. Nr. 8724.

Coyer, zob. Wiek XVIII.

D'Alerac, zob. Nr. 8712.

Vanel, zob. Nr. 8625.

8594. **Unicki Leon, Pieśń do Jana Sobieskiego napisana po włosku (po zwycięstwie pod Wiedniem), tłóm., b. m. i. r.; Odsiecz Wiednia w pieśni ludowej dalmatyńskiej, Czas 1883 Nr. 84; Filical W., Canzone (przekład), Tyg. ill. 1883; Vilicaja Win., Pindarische Ode als die Türken im J. 1683 Wien belagerten, Gmünden 1823.**

8595. Bieżanowski St. J., Oriens Byzantinus, Crac. 1683; — Czechucki Fran. Józ. Kanty, Applausus triumphalis 1683; — Janicki Joan. Alb., Vota Poloniae, Crac. 1683; — Tenże, Io triumphale etc. 1683; — Tenże, Decuriae 1684; — Owaniszewicz Jan A., Tuba triumphalis, Zamość 1683; — Sartorius memoriae Joannis III., Toruń 1683; — Schaur Petr., Memorial oder Ehrensäule, Warschau 1683; — Backer J. Bruxeltensis, Innocentis XI., Crac. 1684; — Bartochowski Woy., Fulmen orientis Joannis III., Calissii 1684; — Boczyłowic J., Sarmatia laureata, Posn. 1684; — Chrościński Woj. St., Trąba sławy (toż po łac., *zob.* Nr. 8727) 1684; — Cyboni Chr. Joan., Paneg., Zamość 1684; — Długosz M. E., Magni Joan. III. veni, vidi, vici, Oliva 1684; — Fortuna verbo Joannis evocata, Vars 1684; — Garbowiecki Stan., J. Buzdigan, Zamość 1684; — Konradzki, Triumphale vestigium, Calis. 1684; — Miecz przeciwko Turkom, z łac., Leszno 1684; — Nersesowicz D. X., Pierwsze miejsce zwycięstwa pod Wiedniem, Lwów 1684; — Ośliński Marc., Fereax laurearum, Crac. 1684; — Praetorius M., Königlicher Schild Joan. III., Oliva 1684; — Titius J. P., Oratio de regressu Joan. III. 1684; — Tenże, Palmae Joannis III., Gedani 1684; — Turnley Acha., Prognostyk opisany od Mahomet. filozofa, Kraków 1684 [Por. **E.** 1683: Arce Pedro, Backer J., Bubulius Dym., Comcion, Canzone, Eichorn J. Ehrenfrid, Ghirlandi F., Gotfried von Lothringen, Grandius Jac., Guerrero y Solano Franc., Innocentio XI., Jubilus, Leonardi D. A., Malegonello Ant. de Amadoris, Marquardus. Chris. Elbingensis, (Ode et Oratio) Panegyrico, Paschacy And. Sigismund, Spinola Andr.. Trionfi, Vega Lopez Carpio, Vega, Zeti Alex., Baumann Joh.; (**E.** X.) Majoli G., Thilo G., Wien, Wincler Paul; (**E.** IX.) Montani Gius. **E.** 1684: Acquatieci Giulio, Armi Nicolo X., Benigno Franc. de Camerino, Bulifen Ant., La Comedia, Czapski Krzysztof, Feigius Joh. Cons., Filicaja Vincenzo, Franciscus Erasm., Ghelen Giov. V., Happel E., John III., Malagonelli Amadorus Antoni, Melesander Jan, Penci Andr., Pignatelli Stef., Santo Tomas Alonso, Schreiber C., Vienna; (**E.** X.) Biondi Pasq., Winckler Paul; (**E.** IX.) Wachschlager Georg., Tinassi A. Fr., Michael Abbas Cappellarius; **E.** 1685: Bogascini (1686), Feiging, Lotto Lotti, Linde von der, Signal dangers, Siège, Concusso].

Zob. Nr. 4161—4169 i 8612.

8596. Lubomirski Stan. Herakl., Rozmowy Artaxerxesa y Ewandra, polit. uwagi 1683; Solski Jan, Prognostyk Janowi III. nad turczynem zwycięstwa 1683 (DS.).

8597. Vidania Diego Vincentio, Triumfos Christianos del Mahometissimo, Madrid 1684; — Bulifon Ant., Lettere storicho-politiche (Malagonelli Ant. Panegir. dal R. Giov. III.), Pozzuoli 1685 DS.

8598. **Descrizione dell' apparato militare (e Sonetto in Giovani III.), Venezia 1683; Pater Paul, Tractatus de insignibus turcicis, Jenae 1683; Bade Mandel des türkischen Sultan Mahomets 1681; Kalte-Schale des Gross Weziers 1681 (DS.).**

8599. Europisches Staats Perspectiv vorstell. die Conjunct. (Polen, Russ., Siebenb.) 1684 DS.

8600. Ecclipsis Turco tartarica per cosaco polonos, Venetiis 1683 (toż po włosku, Ven. 1683, Bologna 1684) DS.

8601. Möller J. J., De cosacis dissertatio historica, Lipsiae 1684; — Weissius M. Gedofr., De Cosacis dissertatio, respond. Joh. Joach. Möllerus, Lipsiae 1684 (DS.).

8602. **Istoria** della sacra lega tra S. M. Polacca, Venezia 1684 DS., *zob.* Nr. 8669.

8603. Fontana Gomez, Istoria de due Gran Visiri con le guere, Bologna 1684 DS.

8604. **Susza Jak.**, Phoenix tertatio redivivus albo obraz starożytny chełmski, Zamość 1684 (toż po łac.) (Parafie, dyecezye chełmskie, Miesiacowow Chołmsk. grek. un. 1867 hod); — Tenże, Relatio de civitate et terra Chełm. (po pol.), Zamość 1684 (DS.).

8605. **Poczobut Jan Władysław Odlanicki**, Pamiętnik (1640–1684), objaśnieniami opatrzył J. I. Kraszewski (Bibl. ordynacyi Krasińskich t. III.), Warsz. 1877, *zob.* Nr. 1384.

R: Prz. kryt. 1877; Wójcicki Wł., Kłosy 1877 XXV.

8606. **Menda W.**, Pam. J. W. Poczobuta Odlanickiego, Album uczącej się młodzieży 1879.

8607. Nowiny z Krakowa 1. Februarii 1684; — Erasmus Fr., Der Adler-Blötz der Verwüstung der Tatarn in Ungarn, Polen 1684 (DS.).

8608. **Tende Caspar (Hauteville)**, Relation historique de la Pologne, Paris 1685, 1686, 1687, 1697, Amsterdam 1687, Lipsiae 1698 (po niem.: Polnischer Staat oder Beschreibung des Königr. Polen, Cöln 1697, 1710; po ang.: An account of Poland containing a geogr. description, London 1698) (DS.), *zob.* Nr. 8738.

8609. Pacichello J. B., Historia itinerum per Europam I.–IV., Neapoli 1685 (Epistola LXV., Polonia).

R: Acta Eruditorum, Lipsiae 1687.

8610. Viaggio d'un Homo Qualificato fatti in Inghliterra, Polonia, trad. del Francese di Laurento, Torino 1685 DS.

8611. Raisonables Staats-Protocoll nach richtiger Ordnung mustriret als nach polnischen Principiis deduciet, Frankfurt 1685 DS.

8612. Cara Mustafa gran. visir historia, Venezia 1685; – Cara Mustafa (grand visir) Brano di storia turca del 1685, Milano 1842; — Türcken Krieg und Christen Sieg, Hamburg 1685; — Govoni P. Fr., L'origine del Danubio, Chronica Ungara e Turchesa (Giov. III.), Norimb. 1685; — Bernino Dom., Notizie e memorie istriche di guerre contro i Turchi, Roma 1685 (DS.).

8613. Pohlen, Wie so kaltsinnig? warumb die Hitze der poln. Waffen wider Türcken vermindert, Leipzig 1685 DS.

8614. Magni Polemarchi expeditio bellica sive St. J. Jabłonowski res gestae ad Joan. et Alex. Jabłonowski (translator ex gallico), s. l. et a. 1687, Bruxelles 1685 DS.; — Un Fait d'armes de l'armée polonaise, reimpression, par M. C. Jarzyna, de l'Episode de la campagne de 1685, Strassburg 1844; — Jabłonowski Stan., Pamiętne uprowadzenie wojska z cieśni bukowińskiej, Zamość 1745, *zob.* Nr. 4185.

8615. Armatae laudes in sago et toga Stan. Joan. Jablonowski, nomine schol Piar., Vars 1685; Arma heroes duces in S. Joan. Jablonowski castell. a Soc. J, Leopoli 1685 (DS.).

8616. Imago victoriae a Joanne III. relatae, Vars. 1685; Monarcha duorum imperiorum, amor civium Joan. III., Vars. 1685; Lasocki A., Triumphalis echo Joannis III., Var. 1685; Wolff Frid., Stella in Oriente, Var. 1685; Divus Augustus Joanni III., Var. 1685 (DS.).

8617. Opis niektórych miejsc w Galicyi w r. 1685, Rozm, Lwów 1857.

8618. Hoch verd. Belobung des Helden Raphaeli Leszciński und Bogusł Lesczinski, die Bürger der Stadt Zduny, Breslau 1685 DS.

8619. Historiae novissimae recensus autumnalis a. 1686–1693, Franckf. 1687; — Awizy różne cudzoziemskie z Krakowa 1686; — Theatrum novellarum mundi, Beschreibung Wallach., Mold., Ukraine, Wohlin, Podolien und Dniester Fluss, Augsb. 1688, 1691 (DS.).

8620. Heisler Sigism., Notitia di Polonia del acquisto delle truppe cesaree (2 ed.), Reggio et Parma 1686; — Stefanius Jan Saganowski, De victoria Joannis III. contra Turcas, Gedani 1686; — Tenże, Enconium concordiae, Gedani 1686; — Tenże, Amor patriae, Ged. 1688; — Ustrzycki And. Vinc. (Ustricius), Sobiesciados seu de laudibus Joannis Regis, Venetiis 168. (DS.).

8621. Francius Pet., Super Joannis III victoria ode epinicia, Amstel. 1686; Presagio della imminente rovina dell Imperio Ottomano, Venecia 1686; Bartochowski Wojc., Europa Joannis III. Pol. Reg. invictissimi 1686 (DS.).

8622. Gerupoldi Ant., Le guerre di Moscovia, Venezia 1686 DS.

8623. Chwałkowski Mik., Singularia quaedam polonica, ded. Teres. Cuneg. Casimiriae, Leopoli 1686, (Vars.?) 1686, Ged. 1686, 1693, Vars. 1694, 1696 DS.

8624. **Aleksander** († 1686). Chwałkowski Mik., Grabschrift d. Fürsten Alex., Mittau 1686; — Frisen Hen., Lessus mortualis Alexandris Curlandiae Ducis, Regiomonti 1686; — Hartmann Ph. Jac., In Alexandri ducis Livoniae funus, Regiom. 1686; — Epitaphium quod Principi Alexandro posuit 1686 (DS.).

Wydżga J. S. († 1886), zob. Nr. 8335.

8625. **Vanel**, Histoire de troubles de Hongrie, Amst. 1686, 1691, 1717; — Den historie en Staatskund Mercurius behelzende Staat van Europa, Amsterd. 1687 (DS.).

8626. Aulea Romana contra peristromata Turcica (II. Regnum Poloniae), b. w. m. 1687; — Francius Petrus, Belgus, Laurus Europaea seu de Turcis victoria, Amstelod. 1687; — Hartnaccius Dan., Bellorum, quae Christianos inter et Turcas gesta, liberatio, Viennae 1687; — Chassepol, Continuatione della storia del Gr. Visir, au l'historie del Sobieski, Venetia 1687 t. 2, *zob.* Nr. 8508; — Chiarello G. B., Historia degli avenimenti del armi imperiali e le potenze, Polonia, Moscovia, Venetia 1687; — Teatro della guerra contra Turko, Roma 1687; — Leswürdige Fortsetzung, Frankf. u. Leipz. 1687;

— Belli Const., Historia rinovata nel stato dell' imp. Ottomano, Venet. 1687 (DS.).

8627. Bergmann Carl Christ., Der Christliche Helt im türkischen Zelt, Frankf. und Leipzig 1687: — Vignau, L'Etat present de la puissance Ottomane 1687 DS.

R: Acta Eruditorum, Lipsiae 1687.

8628. Sommer Casp., Dawids Waffen wider Feinde Monarchen Leopoldi, Fraustadt 1887 DS

Zob. Nr. 4203.

8629. Nobilis Poloni de statu moderno reipublicae iudicium 1687 DS.

8630. Bartsch Henr., Dissertatio de situ Regiomonti, Praes. Mich. Hoynovius, Regiomonti 1687; — Curicke Reinh., Der Stadt Dantzig Beschreibung, Amsterd. und Danzig 1687 (DS.).

8631. Buchowski And. Stan., Panegyricus Seren. Josepho I. Regi Hung., Crac. 1687 DS.

8632. Colores lunae Morsztyniae Stanislae Morsztyn, Vars. 1687 DS.

8633. **Hartknoch Christophorus** († 1687), Selectae dissertationes de rebus prussicis 1679 (pod tyt. Duisburg P., Chronicon Prussiae collectore Chr. Hartknoch, Jenae 1679, Lipsiae et Hallesfort. 1679).

8634. Hartknoch J. K., De republica polonica (De origine Pomeraniae), edidit Fr. Sauer, Jenae 1678, Lipsiae, Jenae 1687, Lipsiae 1697, 1699 [toż p. t. Respublica Polonica (historia et jus publicum), Acta literaria 1756], *zob.* Nr. 1078.

8635. Hartknoch Chr., Alt und Neues Preussen, Frankf. u. Leipzig 1684 DS.

8636. Hartknoch M. Chris., Preussische Kirchen Historie, Danzig 1686 DS.

8637. F. M. S., Hartknoch Krzysztof, Tyg. ill. 1861 III.

8638. Curti Piet., Historia delli avvenimenti del armi contro Ottomani negotiati e alianze del Tekely, Venetia 1688; — Königreich Hungarn von Türcken berückte, Victorien Allirten, Frankf. u. Leipz. 1686; — Happelius Eberh., Gnesner. Ehrenseule christ. Tapferkeit Türckenkrieg, Frankf., Leipzig 1681 (DS.).

8639. Contarini Cam., Historia degli avenimenti contro Ottomani fra Polonia, Moscovia, Venetii 1688, 1710; — Zebrzydowski Józef, Heroicae polonorum virtutes orbi propositae, Cracoviae 1688 (DS.).

8640. Wiadomości różne cudzoziemskie z poczty z Krakowa 25. Sept. 1688 DS.

8641. Praetorius M., Orbis gothicus id est narratio, Olivae 1688; — Tenże, Orbis gothicus ks. II., Oliva 1689, 1691 (DS.).

8642. Polack der nach französischer Pfeiffen bishero tanzende, b. m. 1688 DS.

8643. Series episc. Culmensium 1276—1688, wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. IV.

8644. **Pasek Jan Chr.** († 1690?), Pamiętniki z czasów panow. Jana Kaz., Michała Korybuta i Jana III., wydane z rękop. przez Edw. Raczyńskiego, Poznań 1836, 1837, 1840, Paryż 1850 (z ryc.); — Reszty rękopismu Jana Chr. Paska, z egzempl. w ces. bibl. w Petersburgu przez Stan. Aug. Lachowicza, Wilno 1843, 1854, 1861; 2. ed. Pamiętniki odnoszące się do lat 1656—1688, wydanie J. K. Turowskiego, Sanok 1856, Lwów 1857; 3. ed. Biblioteka zaściankowa, Petersburg 1860; 4. ed. (jako dodatek do czasopisma Wiarusj Poznań 1874; 5. ed. przejrzał, wstępem i spisem rzeczy opatrzył Zygm. Węclewski (Biblioteka polska t. XI.). Lwów 1877 (R: R., Bibl. warsz. 1877 IV.); 6. ed. (Bibl. Mrówki t. 123—127) Lwów 1881.

8645. Pasek Jan Chr., Denkwürdigkeiten, deutsch von Gustav Adolf Stenzel, Breslau 1838.

8646. Pasek Jan Chr., Pamiętniki (po rosyjsku w Russkaja Starina), Moskwa 1877; — Tenże, Pamiętniki, przekład duński, Kopenhaga 1861 wyd. 4; — Pasek Jan Chrys., Częściowy przekład po francusku przez K. E. Wodzińskiego w Magasin Pittoresque.

8647. Pamiętniki Paska, Przyj. ludu, Leszno 1835 II.; — Pamiętniki Paska, wyd. Lachowicza, rozbiór Malinowskiego, Tyg. petersb. 1842 XXVII.; — Marcinkowski A. (Nowosielski), Reszty rękopismu Paska, Pisma kryt. filozof., Wilno 1857 II.; — Pan Pasek w Jutlandyi (artykuł mniejszych rozmiarów), Dziennik lit. 1864.

8648. W. W. (Koronowicz), Pamiętniki Paska i dyaryusz Chrapowickiego wojewody wileńskiego w porównaniu z historyą, Atheneum 1850 III., *zob.* Nr. 8585.

8649. Chlebowski Br., Jan Chryzostom Pasek, Tyg. ill. 1879 VII.; — A. Ch., Kilka słów o J. Chr. Pasku, tamże; — Rybacki F., Dokumenty do życia Jana Chryzost. Paska, Ateneum 1878 III.; — Kraushar A., Nowe szczegóły, Ateneum 1891 I.; — Zieliński Wł., Dwór Paska w Węgrzynowicach, Kłosy 1883.

8650. **Biegeleisen H.**, Rozbiór krytyczny Pamiętników Jana Chr. Paska, Przew. nauk. lit. 1884.

8651. Ohnmacht der Türkischen Monarchie in Erzähl. d. 1687 Jahres in Ung., Pol., Mosc., Augsp. 1688 (**E.** IX.); — Liplański D. X., Żwierciadło albo opisanie tureck. ziemi

z włosk., Warsz. 1688; — De la Croix Fr., Geurres des Turcs avec la Pologne, Haye 1689 (po aug. 1705, 1711) (DS.).

8652. **Theatrum cosmografico historicum**, oder der Welt-Curier praesentirend Pohlen, Littauen, Ukraine, Wołyń, Podolien, Augsb. 1688; — Historiae noviss. recensus autumnalis (de rebus pol., mosc.), Francof. 1688, *zob.* Nr. 8619; — Relation de l'estat de Pol., de la manière dont ils sont administrés, Cologne 1688 (DS.) (**E.** IX.); — Sandrart Jacob, Des Königr. Polen Beschreib. nebst Joan. III. Thaten, Saltzbach 1687, 1711; — Tenże, Beschreibung von Moscovien, Nürnberg 1688; — Schleissing Georg. Adam, Anatomia Russiae deformatae oder histor. Beschreibung 1688; — Mayerberg An., Voyage en Moscovie 1688 (DS.).

8653. **Curiche Reinh.** († 1688), Hist. Ged., Amsterd. 1687, 1688; — Tenże, Comment. iuridico-hist.-politicus de privilegiis, Dant. 1652 (DS.), *zob.* Nr. 8730.

8654. **Wierzbowski Stanisław** († 1728), Konnotata wypadków w domu i w kraju zaszłych od 1634—1689, wydał Załuski J. K., Lwów 1858.

R: Bartoszewicz J., Bibl. warsz. 1859 III.

8655. Łaski K., Spostrzeżenia nad rozbiorem książki p. t. Konotata, Bibl. warsz. 1859 III.

8656. Wierzbowski St., Peregrynacya St. Wierzbowskiego, wydana przez Jana hr. Załuskiego, Czas Dod. 1858 III.

8657. **Avril Phil.** (w Polsce 1687—1689), Voyage en divers etats d'Europe, ded. Jabłonowski palat., Paris 1692, 1693 (toż po holend., Utrecht 1694; po niem., Augsb. 1728, por. **E.**: Stöcklein).

8658. **Liske X.**, Filip Avril i jego pobyt w Polsce 1687—1689, Niwa 1877.

8659. Relation d'un voiage de Pologne sous Jean Sobieski (1688—89), par M. l'abbé F. de S. (bibliothèque russe et polonaisse), Paris 1858.

8660. Bartoszewicz J., Podróż bezimiennego księdza francuskiego do Polski za króla Jana Sobieskiego, Bibl. war. 1859 IV.; — Z podróży Francuza po Polsce, podał Liske X., Wiek 1876 Nr. 235—242.

Ujejski T. († 1689), zob. Nr. 8818.

8661. **Fagginoli J Chr.**, Djaryusz podróży do Polski wyjęty z pam. J. Chrz. Fagginoli r. 1690—91, Dod. Czasu 1858 X.

8662. **Kelch Chr.**, Liefländische Historia (do r. 1690), Frankf. 1695, Reval 1695 (Por. Winkelmann, Bibl. Hist. Nr. 487).

8663. Hacki **M.** A., Heroi Joanni III. Regi Pol., Olivae 1689; Jan III., Corragio al valore del Re Polacco, Milano 1689; Bembus Mat., Bellator christianus accessit 1688 (DS.).

8664. **Titius J.** († 1689), Decades Historiae, Gedani 1687 DS., *zob.* Nr. 8359, 8436, 8442, 8455, 8485, 8494, 8514, 8595.

8665. Schelwig Sam., Christl. Predigt beim Leichen-Begängniss des Prof J. P. Titius, Dantzig 1689; — Rectori et professori Athanasi Gedanensis ad justa funebria J. P. Titio, Gedani 1687 (DS.).

8666. **Józefowicz Tomasz Jan** († 1735), Kronika miasta Lwowa od r. 1634—1690, z oryginału łac. przeł. na ojczysty język przez Piwockiego, Lwów 1854 (w rkp. Bibl. Ossol. Nr. 147 sięga do r. 1700, Część 1624 do 1700 ogł. w Sborniku lietopisej, Kij. 1888).

8667. Józefowicz Joan. Tom.; Asylum periclitantis ecclesiae Joanni III., Crac. 1692.

8668. (Batowski), Rękop. bibl. Ossol. Józefowicza Dziejów Lwowa, Bibl. Ossolińskich 1844 IX.; — Roczniki Józefowicza, Dz. lit. 1852.

8669. **Bizozeri Simpl.**, La sacra lega contro Ottoman., Polacche, Venete et Moscovite, Milano 1690; — Contarini C., Istoria, *zob.* Nr. 8639 (DS.), *zob.* Nr. 8602.

8670. Hevelius, Firmamentum Sobiescianum sive Uranographia, Gedani 1690, Venetis 1691 (DS.).

Rudawski († 1690), zob. Nr. 8331.

8671. **Chwałkowski M.** († 1690 ?), Singularia quaedam Polonica, *zob.* Nr. 8623.

8672. Chwałkowski M., Pamiętnik albo kronika pruskich mistrzów i książąt pruskich tudzież historya Inflant i Kurlandyi, Poznań 1712.

8673. Chwałkowski M., Regni pol. jus publicum, Regiom. 1676, 1684; — Tenże, Effata regum Pol., Vars. 1694; — Tenże, Hist. turecka 1712 (DS.), *zob.* Nr. 3969, 8413.

8674. Latomius, Historiae novissimae recensus sive relatio 1688—1691, Francof. 1691 t. 4 (**E.** IX.) DS.

8675. Discursus von dem jetztmahligen Kriegszustand in Europa (Ung., Mosc., Pohlen) 1691 (**E.** IX.) DS.

8676. Wiadomości różne cudzoziemskie z Krakowa 8. Sept., relac. o bitwie nad Sawą 1691 DS.

8677. Nueva Relacion de la sonala da victoria del principe Cosaco en el mar negro 1691 DS.

8678. Connubium Jacobi Princ. et Hedvigis Elisab., Amaliae 1691; Rex cordium amor 1691; Als auff dem Schloss der St Warschau das Beylager angestellet wurde, Thorn 1691; Caesar Jul., In nuptiis Jac. Sobieski, Viennae 1691; Krueger Zygm., Europa foederata per connubium, Vars. 1691; O-liński Mart., Augusta magnificentia Jacobi principis, Crac. 1691; Praetorius Math., Applausus Sarmatiae 1691; Reprezentacya aktu (po pol. i włosku), War. 1691; Sartorius J., Scutum Sobiescianum, Tor. 1691; Schmieden Joan. Ern., Carmen heroic. in nupt. 1691 (DS.).

8679. Damm J., Freue dich Churland, Mitau 1691; Castelli Nic., Paean epithalamius cum Fridor. Casimirus Curl. dux sibi jungeret Elisabotham, Berolini 1691; Gosler Onufry, Tedis ducalibus III, Mitaviae 1691 (DS.).

8680. **Zawadzki Kaz.** († 1691), Gloria orbis sarmatici consensu monstrata a Deo data, Var. 1676 (opis elekcyi M. Wiszniowieckiego); — Tenże, Historia arcana seu Annalium polonicorum libri VII., Dantisci 1693, Cosmopoli (Francof.) 1699 (DS.).

8681. Zawadzki Kaz., Joanni III. vere repraesentans speculum anomalium in capitibus imperii Sarmatici, Crac. 1676, Vars. 1690 DS.

8682. Kłopocki Andr., Piis manibus professorum Academ. Zamoscensis monimentum, b. m. i r. (około 1691) DS.

8683. Marlianus Ambr., Theatrum politicum, Coloniae 1692 DS.

8684. Bilanzo deren in vorig. Campagne Kriegs Operationen zwischen Kays. Maj. Span., Engl., Polen 1692; — Happelus E. Guerner, Moderna Europae historia oder Beschreibung Span., Port., Deutschl., Moscau, Polen, Preussen, Ulm 1692 DS.

8685. **Radziwiłł Mik.** († 1692), Radivilias czyli o życiu Mikołaja Radziwiłła, Wilno 1692 DS.

8686. Pater Paul, Die Vestung der Tugend auf Veranlassung in der Ukraine angelegten Vestung święta Troyca, Thorn 1693 DS.

8687. Wolność polska rozmową polaka z francuzem roztrząśniona przez K. W. P., b. w. m. i r. (po r. 1693) DS.

8688. Lettres sur l'état présent de l'Europe (Bohem., Russ., Pol.), Amsterd. 1693 (1696) (**E.** IX.); — Bulifon Ant., Lettere polit. (Malagonelli Ant., Panegyricus in Joan. III.), Neapoli 1693 (DS.).

8689. **Potocki Wacław** († 1693), Wojna chocimska, poemat bohaterski w dziesięciu częściach, przez Andrzeja Lipskiego, wyd. z rękop. Przyłęcki, Lwów 1858, 2. ed. War. 1880.

R: Bibl. warsz. 1851 III.; Pam. lit. Szlachtowskiego 1850 Nr. 19; Dod. lit. Czasu 1850 Nr 20; Przyłęcki Stan., Odp. na krytykę (w Dod. Czasu Nr. 20), Dod. lit. do Nr. 35 Pamiętn. gosp., Lwów 1850.

8690. O rękopismie poematu na wojnę chocimską, przez Nowoszyckiego, Tyg. petersb. 1830.

8691. **Szajnocha K.**, Wacław Potocki właściwy autor wojny chocimskiej, Dz. lit. 1852, Szkice; — O poematach staroż. z wojny chocimskiej Lipskiego, Iwanowski A. E., Kilka rysów i pamiątek, Poznań 1860.

8692. **Bełcikowski A.**, Wacław z Potoka Potocki, stud. lit., Przegl. pol. 1868, Odb., Kraków 1868 (także Studya).

8693. **Chlebowski Bronisław**, Wacł. Potocki jako autor Wojny chocimskiej, Ateneum 1882 II., Odb., War. 1882.

8694. Potocki W., Merkuryusz nowy, z rkp. wydał B. Erzepki, R. tow. przyj. n., Odb. Poznań 1889; — Wacł. Potockiego wiersz Pełna najj. Janowi III., Ojcz. spom. Grabowskiego I.

8695. **Chmielowski P.**, Zapomniany poemat Wacława Potockiego, Studya i Szkice 1886 I.

8696. Groeben Otto, Orientalische Reise-Beschreibung, Marienwerder 1694 (**E.** X.); — Audiffret Joan. Bapt., Geographie ancienne, moderne et historique 1694 (DS.).

8697. Bielecki Marc., Meridies felicitatis connubii Max. Ernesti et Mariae Theresiae, Crac. 1694 [Por. **E.** 1694: Buchowski Ad. Stan., Downmont Franc., Leo clypeatus, Lubomirski Theod., Margowski And. Raf., Maximilian Em., Praetorius Mathias (Hochzeitslied), Sartorius Joan., Schrader Joh. Hen., Schultz Jan, Wierzbowski Lucas; **E.** IX.: Mielżyński Franc. Wal., **E.** X.: Hymnea auspicatissimus, Pater Paul]; — Pożegnanie, wiersz króla Jana III., *zob.* Nr. 4246; — Zaślubiny Teresy roku 1694 (z B. o'Connora), Roz., Lwów 1831, *zob.* Nr. 8715.

8698. Zawadzki Wacław, Panegyres sex, in quarum prima de laudibus Joannis III., altera M. Casimirae, Vars. 1694 DS.: Sonet do króla Jana III. 1694 (österr. Archiv), Roz. lw. 1832.

8699. **Pufendorf Samuel** († 1694), Commentariorum de rebus Suecicis lib. XXII., Ultrajecti 1686 DS.

R: Acta eruditorum, Lipsiae 1686.

8700. Pufendorff Samuel, De rebus a Carolo Gustavo gestis libri VII., Norimbergae 1696, 1729 (toż po franc.: Histoire de règne de Charles Gustave, Nuremb. 1697; toż po niem.: VII. Bücher von Thaten C. Gustavo, Nürnb. 1697).

R: Acta Eruditorum, Lipsiae 1696.

8701. Pufendorf Sam., De rebus gestis Fr. Wilh. Elect. Brandeb. 1696, 2. ed. Lips. et Berolini 1733.

R: Acta Erud torum Lipsiae 1696.

8702. **Droysen J. G.**, Beiträge zur Kritik Pufendorfs, Berichte der königl. sächs. Gesell. Wiss., Leipz. 1864, phil.-hist. Cl. I.; — Treitschke, Preuss. Jahrb. 1875.

8703. Francus J., Beschreibung der Gesch. 1673–94, Frankf. 1694, *zob.* Nr. 8374.

Łoś Wl. († 1694), zob. Nr. 8408.

8704. **Radziwiłłowa Katarzyna** († 1694). Exequiae solennes piis manibus Cathar. Radiviliae, Crac. 1694: — Dunin P., Lament przy exekwiach Katarzyny Sobieskiej Radziwiłłowej, Warsz. 1694; — Tenże, Tarcze się świecą przy exekwiach 1695; — Bielicki Stan. X., Matka publicznych żalów, Warsz. 1695; — Godebski Hier., Oriens immortalis gloriae C. Radz., Wilno 1695 (DS.).

8705. Święcicki Stan. Jacek, Rada, którą miał dać ex nexu juramenti na sejmie przeszłym warsz. 1695; — Światło polskiej korony 1695 (DS.).

8706. Ziegler H. A., Täglicher Schauplatz der Zeit, Leipzig 1695 DS.

8707. Kwiatkiewicz Jan X., Roczne dzieje kościelne, ded. And. Załuskiemu, Kalisz 1695 DS., *zob.* Nr. 8891.

Napad Ordy na Lwów w r. 1695, zob. Nr. 4253.

8708. Jabłonowski J. St., Dziennik z oryg. wyd. Chomętowski (część I. 1694—1695), Gazeta Polska 1865, Odb., Warsz. 1865, *zob.* Nr. 9034.

8709. Gajowski Cas., Nuntius terrestris ad senatum missus B. Isaias Boner, Crac. 1695 DS.

8710. **Joannes III.** († 1696). Sermo in funere Joan. III. 1696 (Ostrowskiego Suada lat. 1747); — Borowski P., Monumentum gloriae, Crac. 1697; — Gloria posthuma, Posnaniae 1697; — Rezik J., Magnus Joannes III. oratione, Toruń 1696; — Zawadzki Wacł., Manes coronati Joan. III. dum tumulo redderetur, Vars. 1697 (DS.), *zob.* Nr. 8698.

8711. De Aquino Karol X., Oratio in funere, Romae 1697 (Orationum 1. 2., Rom. 1704); Behr Chr., Oratio in excessum Joh. III. Regis, 19. Juli, Ged. 1696; Boczyłowicz Jak., Ostatnie vale synom koronnym Jana III. króla 1696; Ein christl. Gebet nach tödtl. Abgang Joh. III., Dantzig 1696; Hosius Stan. Jos., Descriptio exequialis pompae in funere Joannis III. sub ausp. Caroli Car'lin Barberini, zarazem Oratio in eodem templo habita S. Osio, Romae 1697 (toż po włosku 1698); Intimation wegen des Eintritts Johann III., Danzig 1696; Malagonetti A., Sermo in obsequiis Joannis III., Romae 1749; Piotrowski J., Ancillae libertatis, Var. 1696; Umbra luctus, Leopoli 1696; Dero kön. Maj. Todes Fall am 2. Augusti, Thorn 1696; Schelwig S., Klag. Dant. 1696; Schultz Jan, Joanne III. rebus humanis exempto, Ged. 1696; Schütz die Abgeff Crone, Dant. 1696; Lettera d'una citadina, Roma 1697; Rudalski M., Dolentis Europae societas, Lubl. 1697; Skrzetuski, Posthuma gloria, Pozn. 1697 (DS.).

8712. **D'Alerac Fr. P.**, Les anecdotes de Pol., Amsterdam 1684, 1699, Paris 1699, 1700 (toż po ang.: Polish manuscripts or the secret history of John Sobieski, London 1700; po holend.: Geheim Schriften van Polen of sekrete memorien van de regeringe vom Joan. 1700) (DS.).

8713. Dalerac Franc. Paulin, Anegdoty czyli pamiętniki sekretarza z czasów panowania Jana III. Sobieskiego. (Druk zapow. 1841, oryg. franc. wyszedł 1699 w Paryżu).

8714. **Dupont Philippe** († 1720), Mémoires pour servir à l'histoire de Jean Sobieski, Warsz. 1885, *zob.* Nr. 1385.

R: Czermak W., Przew. nauk. lit. 1886 I.; K. Jarochowski, Kraj 1886 Nr. 8.

8715. **Connor Bern.** († 1698), The history of Poland, London 1690, 1698 (toż po niem., Leipzig 1700, po łac., Vars. 1762).

R: Acta Eruditorum, Lipsiae 1700.

8716. Pamiętnik O'Connora, przeł. w skróceniu na polskie Niemcewicz w t. IV. Zbioru pam. 1822; Przyj. dom., Lwów 1867, *zob.* Nr. 8487 i 8697.

8717. Berengani Niccolo, Historia delle guerre d'Europa (Giovani III.), Venezia 1698.

8718. A new Account of Poland and Lithuania, Which relation of Sobieski, London 1702 DS.

8719. Tyler Al., Memoires of John, Edinbourg 1685; — Palmen Alicia Tyndal., Authentic memoirs of the life of John Sobieski King of Poland, London 1815.

8720. Szyrma L., Authentic memoirs, Ćwicz. nauk. 1818 II., Roz. war. 1819.

Bizozeri Simpl., La sacra lega contre la Potenza Ottomana, successi del armi Pollache, zob. Nr. 8669.

8721. **Rozmowy** umarłych Polaków (1652 do 1695) (Xżę Jeremi i król Jan, Wydżga i kard. Radziejowski), Wójcicki, Bibl. star. pis. VI.; Bibl. pol., Sanok 1856 (Por. Groza A., Rusałka, Wilno 1840—1841).

8722. Gespräche in dem Reiche der Todten zu Sigism. III. und Joh. Casimiro, Leip. 1721; — Gespräche zwischen Casimiro IV. und Johan III. König v. Schweden, Leipzig 1732 DS.

8723. Wyjątki z dzieł franc. do czasów Jana III., Przyj. ludu, Leszno 1848 XV. 1.

8724. **Rubinkowski Jak. Kaz.**, Janina zwycięskich tryumfów Jana III. nieśmiert. wiekom do druku podana, Pozn. 1739, 1740, Supraśl. 1754, Lwów 1757 (z przedm. histor. Toruńskiej), Poznań 1759; Radecki, Pamiętniki z dziejów dawnej Polski t. II.

8725. Rubinkowski Joan. Cas., Bellona triumphorum certans S. Salomea, ad Chocimum Joan. III. palmam porrigens (**E.** b. r.).

8726. Wogan Charles, Sobiesky, London 1712; — Girs Aeg., Konung Johann den III, Chronika, Stockholm 1745 (DS.).

8727. Kwiatkiewicz J., Factorum triumphalium Joannis III., Brunsb. 1711; Fulmen orientis Joannes III., Vars. 1711 (Suada lat 1747); Hacki F. M. A., Apollo liricus, Olivae 1712; Zawisza, Scutum Joan. III., Vars. 1717; Chrościński St W., Clypeus ser. Joan. III. Jacobo Ludovico praesentatus, Brigae 1717, 1725, *zob.* Nr. 8595; Popiołek Jos. Grz. X., Scutum Sobiescianum Joan. III. et Mariae Cas., Crac. 1734; Carrara Ubert., In victoriam de Scythis et Cosacis relatam ab Johanne Sobieski, Posnaniae 1737; Willifranchi G., Raccolta di Opuscoli, Panegyrico alla Giovani III. Re di Pol., Firenze 1737; Ustrzycki A. V., Sobiescia les, Suada lat. Ostr. 1747.

8728. Opisanie istotne expozycyi Jana III. i Mar. Kaz., Warsz. 1733 (toż, Przyj. ludu, Leszno 1849 IX.).

8729. Czermiński Julian. Ustęp do historyi Jana Sobieskiego, zamykający dzieje jego młodości, Roczn. tow. krak. nauk. 1824 IX., *zob.* Nr. 7910; — Do epoki Sobieskiego, przyczynek ks. z Małgoszcz, pod. Stuczeń S., Przegl. bibl. arch. 1882.

8730. **Mączyński J., Wąsy króla Jana III.(kilka podań i wspomnień), Krak. 1855.**

Solignac († 1773), Histoire de Pologne, Paris, zob. Wiek XVIII.

Coyer Gabr. Fr. X. († 1782), Histoire de Jean Sobieski roi de Pologne I.—III., Var., Amsterd., Leipzig, zob. Wiek XVIII.

Salvandi, zob. Opracowania.

8731. Sobieskiego Listki złote (z listów J. Sob. 1664—1684), Tyg. powsz. 1883; — Przypadki różne ciekawe za J. Sobieskiego, z rękop. Stefana Kostrowskiego, Tyg. peters. 1842 XXV.; — O Sobieskim, wyjątek z rkp. Karpińskiego, Dz. wil. 1829; — List do redaktora, z rękop. Fr. Karpińskiego p. t. Historya wieku i ludzi, z którymi żyłem, tamże 1829; — Sobiesciana I., Jan Sobieski w kwestyi ruskiej, Dz. pol. 1883; — Tatomir L., Jedyna wzmianka w piśmiennictwie hebrajskiem o królu Sobieskim, Biesiada lit. 1883, *zob.* Nr. 8593.

8732. Gruszecki A., Jan III. w poezyi polskiej swego wieku, Tyg. powsz., Warsz. 1878; — Grabowski Br., Jan Sobieski w poezyi starochorwackiej, Tyg. ill. 1880 X.; — Chmielowski P., Sobieski w epopei z czasów saskich, Ateneum 1883 IV.

8733. Awizy wszelakie za przywilejem króla drukowane, Krak. 1696 (Awizy odkryte przez Przeździeckiego 1696—1702, Czas 1860); — Mercurius Polonicus praecip. eventuum pro Januario, ed. Joan. Priami Lechiopoli (Crac.) 1696 (DS.); — Nowiny 1696, Barącz, Pam. dz. pol., *zob.* Nr. 8803.

8734. **Jordan Klaud.**, Voyages historiques de l'Europe, les delices de la France, Pologne, Lithuanie, Paris 1696, 1704, 1709, Amst. 1718 (la France, Pologne. Lithuanie, Moscovie, edition augm.) Spére 1697; toż po niem.: Jordan Klaud., Der Curieusen und histor. Reisen von Talander, Leipzig 1699, 1710 (toż po holend., Leiden 1700 (DS.).

8735. Bujnicki K., Pamiętniki księdza Jordana, Obrazek Inflant w XVII. w., Wilno 1852 t. 2.

8736. Rijsteschrjwinge door Vrankrijk en Moscovien in d. Jahre 1693, 1694, 1695, 1696, Leiden 1700 DS.

8737. Przekupień lwowski, nap. Łoziński Wł., pamiętnik do r. 1696, Kwart. hist. 1888, *zob.* Nr. 8532.

R: J. Ż., Klew. Starina 1888 IV.

8738. **Beschreibung** d. Königr. Pohlen, Hamburg 1697; — Fer de N., Les estats de la couronne de Pologne 1697; — Faber A., Europ. Staats-Cantzley (Anhang: De statu Polon.) 1697; — Freschot Cas., Notizie istoriche della Polonia, Milano 1697; 2. ed. (all Feder. Augusto, praesentate a Paolo Bertr. Odescalchi, II. Parte) Milano 1698; — Gleditsch Johann Ludewig, Curieuser Geschichtskalender darin die Geschichte des Polen u. Lithauen (1680—1697) (2 ed.), Leipzig 1697; Joly, Histoire de Pologne et Lithuanie, Amsterdam 1698; — Peletier, Le royaume de Pologne, Paris 1697; — Tende Kasper (Hauteville), Das bei Wahl eines Königs unruhige Polen, Cöln 1697, *zob.* Nr. 8608; — Contrafait der Cron Republic v. Polen durch einen Starosta, Augsb. 1698; — Account of Poland containing a geographical description, Lond. 1698 (DS.).

8739. **De la Bizardière,** Histoire de diètes de Pologne, Amsterdam 1697, Paris 1697; — Tenże, Histoire de la scission en Pologne (dwojakie karty tytułowe), Paris 1699; — Tenże, Histoire de Pologne, Amsterd. 1715; po niem.: Der curieuse polnische Staatsmann oder Wahl-Feld bei Warschau, Dantzig 1698, Cölln 1698 (DS.); — Tenże, Historie der poln. Wahltage von Sigis. August bis auf jetzige, Stockholm 1733.

8740. Bizardière Michał Dawid, Bezkrólewie po Janie III. Sobieskim, tłóm, z franc. z przypiskami J. Bartoszewicz, Wilno 1853.

8741. **Cassander,** Continuatio I. der poln. Begebenheiten, Breslau 1697; — Tenże, Der Geist Johannis III. nebst Traumsgeschichten des Ratio Status als die II. Continuation der Begebenheiten (2 odb.), Breslau 1697; — Tenże, III. Continuation, Breslau 1697; — Tenże, Cron. Polen aber nun glücklich vermählte, Lissa 1697 (DS.).

8742. Das bey noch zweiffelhaffter Wahl eines neuen Königs ganz verwirrte Polen, worinnen dieser Repub. Stärke und Schwäche und Mängel beschrieben, Cölln 1697; — Das pohlnische Staats-Protocoll, worinnen Staats-Affairen, Kön. Wahl, Crönungen (zarazem Continuation oder anderer Theil des Staats-Protocoll. Beläger. der Caminieck) 1698 (DS.).

8743. Marski Wład., Quae fontes ad historiam interregni post mortem Johannis III. praecipue pertineant, dissertatio, Hallis 1870.

Zob. Nr. 4262—4263.

8744. Awizy warszawskie, lwowskie, Kraków 1697; — Mercurius polonicus edid. J. Priami, Cracoviae 1697; — Polnischer Mercurius, Breslau 1697; — Relacya gestorum na górach tarnowskich, Awizy (o Aug. II.)

1697 (DS.), *zob.* Nr. 8808; — Nowiny z r. 1697, Barącz, Pam. dz. pol., *zob.* Nr. 8733.

8745. Campus electoralis sub interregnum a. 1696 et 1697 adapertus 1697 DS.

8746. **Bravius, Christianorum principum notatae circumstantiae Interregni, carmine 1797 DS.**

8747. Lament Oyczyzny po zerwaniu konwokaciey, Koźmian A. E., Wyciągi piotrk., *zob.* Nr. 4264.

8748. Censura candidaturae de natione Gallica 1696; — Censura na zawsze oyczyźnie potrzebna 1697; — Kandidaturae z narodu francuskiego dla przestrogi potrzebne 1696; — Rationes pro non eligendo Galliae principe 1696, 1697; — Piotrowski Józef, Atlas orbis Poloni pacis Asylum, zarazem Głos wolności szlacheckiej do Mich. Stef. Radziejowskiego, Warsz. 1696; — Equitis poloni ante comitia electionis discursus, szlachcica jednego dyszkurs 1696, 1697; — Patriotae (cujusdam) brevis animadversus ad equitis poloni discursum, s. a. (1697); — Goetz J. Ch., Oratio suasoria ut poloni Piastum eligant, Altdorf 1696; — Krobski Fr. Jos., Palmaris dies candidatorum, Crac. 1696; — Przybyłowski Cas. Stan., Armilustrium candidatorum, Crac. 1696; — Diskurs polityczny ziemianina o candidatach korony polskiej (za X. Lotaryńskim) 1699; — Iłacki Mich. Ant. X., Meta votorum Jacobus Reg. princeps (carmen) 1696; — Discursus de electione principis-praeprimis Jacobus 1697; — Prototyp istotnej słuszności na elekcyjnpolu po ześciu Jana III. do uwagi podany 1697; — Oraculum ceciniit vetus (pro Alex. Sob.) 1697; — Elenchus motuum (w obronie królowej) 1697; — Considerationes circa electionem futuri regnantis (3 odb.) 1697; — Der königlichen polnischen Wahl Staats Maximen, oder politische Bedenken was bey Wahl practicirt werden 1697; — Qui legit intelligat, Erant duo Augustus, alter Burbonius 1697; — Resolutio theologica, utrum Respubl. Christ. libera habet jus eligendi regem? 1697; — Szala do rozważenia kto godniejszy królować, czy Xże Saski, czy Konty? 1697; — Zawadzki Ben., Cenzura kaznodziejska ubiegających się przez gwałt do korony, Warsz. 1697; — Discursus Christiani hominis (pro elect. Saxon.) 1697 (toż po pol.); — Głos płaczliwey matki do synów ojczyzny (przeciw X. Conti) 1697; — Le Rolisson frappé, oder das dem Prinz Conty geklopffte polnische Beltz, Oliva 1697; — Desponsata Polonia Augusto II. principi Conti recusat affectum 1697; — Un Bonnet a la polonaise sur la perruque française oder eine polnische Mütze, Rawicz 1697 (DS.).

8749. Sigismund August nebst Erzählung von der Trennung, welche 27. Juni 1697 über die Wahl Aug II. entstanden 1733.

8750. Załuski And. Chrys., Parallela historica trium electionum in Polonia, Olivae 1697 DS.

Zob. Nr. 4267—4269.

8751. Lislebonne M., Le voyage du prince de Conty 1697; — Tenże, Continuation des voyages du Prince de Conty en Pologne, übersetzt durch Rochandem juniorem, Kamieniec Podolsky 1697, 1698; — Das Contische Diarium oder cronsüchtige Schiffahrt nach Polen, Danzig 1697; — Berndt K. X., Der verkappte Spion oder Begebenheiten des Prinzen Conti, Oliva 1697; — Conti, Träumende Gedancken im Kloster Oliva, Oliva 1697; — Hahnen Geschrey welches Ludw. XIV. zu Ehren des Prinz Conty angestellt 1697 (DS.).

8752. Informatio generalis monasterii de Oliva 1697 DS.

8753. (Saint Simon) Kartka z pamiętników co do kandydatury ks. de Conti do tronu polskiego, nap. Lubowski, Niwa 1880.

8754. **Pióro wolne szlacheckie na przyszłej elekcyey (za Contym) 1697; Oczywiste dowody, że każdy mieć powinien sumienie ktokolwiek promowuje Xiążęcia de Conti 1697; Falsz pokazany we dwóch mowach pod imieniem Xcia Conti 1697; Kalinowski, Panegyris Melchior de Polignac legato, Vars. 1697; Das curiose Caffehaus zu Venedig (Erhebung des Prinzen Conti auf Pol. Thron), Freyburg 1698 (DS.).**

Zob. Nr. 4276.

8755. **Dantiscanus D., Probabilis rationis, qua Sarmatiae Europeae Regnum fissum, scissum, demonstrata theologico splendore 1697.**

8756. Gratulatio Augusto II. ab Academia Halensi, Magdeburg 1697; — Toż, ab Acad. Lipsiensi 1697; — Corona Christianitatis in Augusto II., Toruń 1697; — Das in ganz Europa herrschende Churhaus Sachsen 1697; — Serenissimo Regi augustale sarmaticum 1697; — Arteński Raf. Cas., Thronus Regni Poloniae Augusto II. 1697; — Bielecki M., Majestas regni Sarmatici, Crac. 1697; — Buchowski And. Stan., Panegiricus Sereniss. Aug. II. Reg., Crac. 1697; — Cellarius Krz. (Beichlingen Joh.), Panegir gratul. 29. Oct. 1697; — Herden J., Salutatio, Thoruni 1697; — Kulpiński Remi J., Zachaeus honoris cel. Fabricii Paulucii legato ac Aug. II. 1697; — Mars Saxoniae triumphans, Vars. 1697; — Margowski And. Rud., Alcides saxonicus, Crac. 1697; — Ośliński Marc., Panegyricus Augusto II., Crac. 1697; — Cassius Nic. (Paszczykowski), Fausta electio ingressus, Crac. 1697; — Schurzfleisch Konr. Sam., Solemnia gratulationis, Wittemb. 1697; — Słowicki Łuk., Prospere procede et regna Augusta II. 1697; — Szyrwiński Franc., Augustus secundus in Sarmatia adoratus, zarazem Głos senatu i rycerstwa, Vilnae 1697; — Wiszniowski Greg. Adalb., Princeps

bonorum, Vratisl. 1697; — Wahl Andr., Magnum Augusti II. nomen, Elbing. 1697; — Deutscher Glückwunsch wegen der Krönung, Breslau 1697; — Seren. Aug. II. gratulabitur, Thorunii 1697; — Schau Fr. Alex., Bravium christianorum heroum diadema 1697; — Fieschi Maur., Alla Augusto II. 1697; — Wahl Andr., Lob in Dankalter für die Wahl (Elbing) 1698; — Leszczyński Seb. Jan, Roxolani Leonis plausus ad adventum Augusti II., Zamość 1698; — Ciboni Ch J., Culmen gloriae Aug. II., Lublin 1698; — Augustus II. a Prov. Schol. Piar. salutatus, Viln. 1698; — Aetas aurea renascentis Aug. II. (dyalog) (Vars.) 1698; — Guerinus Ignacy X., Oratio in faustissima inauguratione Aug. II. habita in Aula Coll. S. J., Romae 1699 (DS.).

Zob. Nr. 4269 i 4277.

8757. Einzug I. K. M. von Pohlen August II., Breslau 1698; Lange L., Beschreibung des Einzugs Aug. II., Gedani 1698; Diesseldorf Jan Gotf., Unterthänigste Devotion bei Augusti II. Einzug, Dantzig 1698; Tenże, Freuden-Bezeugung d. Danzig, Dantzig 1698; Curicke G. R., Descriptio ingressus Augusti II., Gedani 1698; Behr Chr., Aquila Poloniae armata August.s II., Ged. 1698, *zob.* Nr. 4293.

8758. Głos senatu i rycerstwa wzywający do korony Krystyny Ewerhardziny królowej Polskiej 1697 DS.

8759. Bayerski Adam, Replika indygeny pruskiego na respons gruby in veritate et justitia 1697 DS.

8760. Leben u. Thaten Caroli XI., Leipz. 1697 DS.

8761. **Wiadomości** różne warszawskie, lwowskie, litewskie z Krakowa 1. Martii, 16. Martii 1698; — Wiadomości różne cudzoziemskie z Krakowa, 5. April. 1698; — Toż, z Krakowa 12. April. 1698; — Toż, z Krakowa 24. Maja 1698; — Toż, z Krakowa 13. Decembr., tudzież o traktatach z Portą dyaryusz 1698; — Awizy grodzieńskie, item z Brześcia 1698; — Awizy warszawskie z Krakowa 1698; — Priami, Mercurius Polonicus, Lechiopoli 1698 (Pars III., Crac. 1698) (DS.); — Nowiny, Barącz, Pam. dziej. pol.

8762. Monath. Unterredungen von Büchern und Historien Jahrg. 1689–98, Thorn 1698 DS.

8763. Opis lat M. Złotnickiego 1648–98, Pszczółka krak. 1821; — Ułamki dziennika Jana Stanisława Jabłonowskiego (syna w. hetmana, 1694–98), Kronika rodzinna 1888 do 1889, *zob.* Nr. 9034.

8764 **Szeremetief**, Z podróży przez Polskę (1697–98) (ustępy podał J. Sawinicz w księdze świata) 1859; — Cheremétef, Journal du Boyard Cheremétef à Cracovie, Venise, Rome et Malte 1697–1699 (Bibl. russe et polonaise t. IV.), Paris 1858.

8765. Nieuwstad N. (Neuville), Reis Beschryvinge van Polen na Muscovien 1699; — Brand Adam, Seer. aenmerckl. Land uit Moscouw 1699 (DS.).

8766. Aextelmeier, Das muscovitische Prognosticon oder Peter Alexoviz, Augsburg 1698; — Czimmermann Joh., Conjecturae politicae de Petri Alexiewicz itineribus, Thor. 1698; — Bericht von Allen, was bei Einholung der Moscovit. Gesandschaft zu Brandeb. abgeschicket (2 ed.), Königsb. 1697; — Wendel M. W. Dietrich, Bildschriftliche Namenserklärung Peter I. als Carische Maj. zu Dresden regalirt wurde 1698 (DS.).

8767. Mainburg X. Ludw., Historya odstępstwa greckiego dla informacyi moskiewskiej monarchii, przez Tom. Perkowicza, Zamość 1698 DS.

8768. **Eleonora** († 1698). Virtus post fata perennans Eleonorae Reginae Pol., Pragae 1698; — Alvera J. B., Triumph der Jugend, Wien 1698; — Sommier Jan Klaud., Eloge funèbre, Toul 1698 [Por. **E.** IX. 1688: Montifontanus, Zabarella A.] (DS.); — Frizon N., Hist. d'Eleonore, Nancy 1725.

8769. (Nolano B.), Historia della vite di Carlo V. duca di Lorena, Venetia 1699; — Leben Carl V., **E.** b. r. (DS.).

Kochowski Wesp. († 1698), zob. Nr. 8466.

8770. **Wiadomości** różne cudzoziemskie i węgierskie z Krakowa 24. Jan. 1699; — Toż, de dato 21. Febr. 1699 (DS.).

8771. Histoire des rois et du royaume de Pologne (2 ed.), Amsterd. 1699 DS.

8772. Reise Gedanken eines aus Pohlen nach Vaterlande sich wendenden Sachsen 1699 DS.

8773. Lubomirski Stan. Herak., De vanitate consiliorum, Varsav. 1699, *zob.* Nr. 8818; — Posteriora polityczne albo prawda w teraźn. Rzeczyp. stanie upatrzona przez ziemianina 1699 (DS.).

8774. Der Siegreich geendigte Türcken-Krieg, Poln., Mosc., Venet., Hamburg 1699; — Curiöse Beschreibung von d. Moldau, Wallachey, Friedensbesch. zwischen Polen und Pforte 1699, *zob.* Nr. 4293, 4307–4309.

8775. Carmen triumph. Augusto II., post receptum Camenecum, s. l. et a. (Crac.) 1699 DS.

8776 Moder B. G., Das durch S. Maj. in Polen Anwesenheit in Leipzig Beylager 1699 DS.

8777. **Schurtzfleisch Konr.**, Sam. Dissertatio annotata ad res Pruss., Wittemb. 1693; — Tenże, Stephanus Razin Donicus Cosacus, Lipsiae 1698; — Tenże, Res Slavicae, Lips. 1698; — Tenże, Lineamenta sarmatica, Lips. 1698; — Tenże, Historia equitum ensiferorum in Livonia, Virtemb. 1685, 1701, Lipsiae 1698; — Tenże, Annotata ad res prussorum, Lips. 1698; — Tenże, Res prussorum, Lips. 1698; — Tenże, Opera historica (Lineam,

Sarmat.. Dacia, Razin), Berlin 1699; — Tenże, Disputationes histor. civiles, Lipsiae 1699; — Tenże (pseud. Becker H.), Livonia, Virtemb. 1700 (DS.), *zob.* Nr. 8447, 8756.

8778. Hochstetter, De rebus borussico-polonicis, Tubingae 1699 DS.

8779. **Hartmann Phil. Jac., Succinta succini prussici historia, Berolini 1699 DS.**

8780. Praetorius Efr., Der verwirte Maleficant in Dantzig, in einem Bericht was sich 1699 zugetragen, Thorn 1722 DS.

8781. **Geschichts-Calender** von Pommern und hinter Pommern von 1600—1699, Stettin 1700 DS.

8782. **Czwartek staropolski, z rękop. Waradyńskiego z r. 1699, Tyg. ill. 1864 IX.; Notatki z końca XVII. w. (lit. kron.), Koźmian A. E., Wyciągi piotrowickie: Pamiętniki Kazimierza Malinowskiego Sandomierzanina i wiad. o jego życiu, Do hist obycz. i gosp. XVII. w., Pam. Sandom. I.; Kronika pałacu Kazimirowskiego, Gaz. warsz. 1847 Nr. 153.**

8783. Podróżnik polski XVII. wieku, nap. Kantecki Klemens, Przew. naukowy i liter. 1874.

8784. Wspomnienia X. Trynitarzy, J. I. Kraszewski, Okruszyny I.

Jonsac, zob. Nr. 8815.

Załuski, zob. Nr. 8891.

Otwinowski, zob. Nr. 9011.

Jabłonowski J St., zob. Nr. 9034.

Puchalskiego Notatki (1690—1718), zob. Nr. 8925.

Dziennik X. M. Wiśniowieckiego (1680 do 1731) zob. Nr. 9032.

Piaskowski J. F., Pamiętnik (od 1690), zob. Nr. 9035.

I. Wiek XVIII.

8785. **Gazety** polskie i obce, Kalendarze i t. p., por. **E.** 1700—1800.

8786. Kętrzyński W., Gazeta polska z początku XVIII. wieku, Przew. nauk. lit., Lwów 1880; — Naumeńko W., K' istoriji gazetno-żurnalnawo dieła w Kijewie, Kijewskaja Starina 1884.

8787. Smoleński Wład., Kalendarze w Polsce XVIII. w., Odb. Bibl. warsz. Warsz. 1889.

8788. Kantecki Klemens, Satyry polityczne XVIII. wieku, Gaz. lwow. 1874 Nr. 254—256.

8789. **Kisielewski W. T.,** Polscy pisarze polityczni XVIII. w. do Konarskiego i Siennickiego, Sprawozd. gimn. w Drohobyczu 1879 (także: Tenże, Reforma ks. Czartoryskich, Sambor 1880).

8790. Gleditsch Ludwik, Curieuser Geschichts Kalender, Stetin 1700 DS.

8791. Berengani Nic., Der neuerröfn. Pforte oder Historischer Bericht der türk. Monarchie, Kriege in Ungarn, Moscau, Polen, Auspurg 1700; — Ziegler i Kliphausen H. A., Schauplatz der Zeit (Gesch. Polen, Russl.), Leipzig 1700 (DS.).

8792. **Wahrmund T., Vollkommenste Regimentsverfassung der ganzen Welt, Danzig 1700; Widz J., Unio Regni Sarmatia, Crac. 1700 (DS.).**

8793. **Augustus II., Quum Sereniss. Augustus II. post recuperata castella in Varsaviam IX. reversus 1700 DS.**

8794. Korystyński O., Potyczka Olkienicka, poema, Grab. Źródła, *zob.* Nr. 1362.

8795. **Vertot,** Historya o rewolucyi król. szwedz. i duńskiego, przeł. Potulicki 1701, 1721; — Potulicki Jan Jak., Zebranie relacyi o odmienieniu stanu król. duńskiego 1701; 2. ed. p. t. Theatrum Królestw Szwedzkiego i Duńsk. 1702 (DS.), *zob.* Nr. 4347—4350.

8796. Groningius, Historia expeditionis Russicae, Hamb. 1701 DS.

8797. Compendium Augspurgisch Wöchent. eventuum (Schlacht bei Narwa, Aug. II., Eug.), Augsb. 1701; — Bellmann J., Ad decem gratiorum actio ob victoriam prope Narvam, Holmiae 1701; — Lustig und Ernstliches Gespräch Soldaten von Ersatz der Narwa 1701; — Hahn Lewin Fryd., Curoniam fatis saepissime sinistris pressam, Tor. 1700 (DS.), *zob.* Nr. 4352.

8798. Bergenhielm Joh., Cento satyricus, Satyrische Gedanken, Then nordiske Kriegs-Lösen, b. w. m. 1700 DS.

8799. **Das Prognosticon was in Europa zu hoffen haben als Polen, Schweden Froyburg 1700 DS.**

8800. Voyages historiques de l'Europe, tome VIII. Pologne, Amsterdam 1700; — Las Casas B., Histor. Reisen, Doppelter Anhang zu Reisen von Moscau und Polen, I. Cosaquen 1700 (DS.).

8801. Bassani A., Viagio di M. Casimira, Romae 1700; — Barberino Kard., Viaggio in Roma S. R. M. Maria Casimira (**E.** b. r.) (DS.).

8802. **Rozmowa kupiecka podczas ognia Jarosławskiego 1700 DS.**

8803. **Rutka Th. X.** († 1700), Defensio S. Orientalis ecclesiae, ded. Stan. Joan. Jabłonowski, Poznań 1678; toż po pol.: Obrona cerkwi wschodniej przeciwko kacerzom, Poznań 1678; — Tenże, Zgoda święta Cerkwi wschodniej w duchu św., Lwów 1678; — Tenże, Kamień przeciwko kamieniowi Pakohile, Lublin 1690; — Tenże, Gladius contra Turcas (z tekstem polskim i łacińskim) 1696; — Tenże, Cyrillus Patriarcha, Lublin 1692 (DS.), *zob.* Nr. 8318, 8552.

8804. **Gazety** z Warszawy, z Kurlandyey 18. Aug., Kraków 1701; — Gazety z Warszawy, z Inflant, ze Lwowa, 26. Febr. 1701; — Wiadomości różne cudzoziemskie, Krak. 13. Aug. 1701; — Waryski Stan., Ephemeris Historico-Politica, Crac. 1702 (DS.), *zob.* Nr. 4361—4364.

8805. Smętna mowa strapionej matki Rtej nad złymi radami 1701; — Aquilonius Eubulus, Epistola ad amicum, qua cum latrone non esse paciscendum, mens. Aprilis 1701 (DS.).

8806. **Sendschreiben eines Freunds, Cöln 1701; Clades Saxonum, quos in Polonia caedibus ac rapinis grassantes (carmen) 1701 (DS.).**

8807. Hoher Potentaten Heldenbriefe und Coniuncturen in Liefland 1701; — Blomberg Kar. Joan., An account of Livonia and decay of the Marian Teutonick, London 1701; — Becker Herm., Livonia Livonorum veterem administratfonem sub Germanorum potestate exposuit, Vitembergae 1702; — Węgierski Wojc., Geniusz dowcipu oraz historya Inflandzka, Kolonia 1702; — Brand J. A., Reysen durch Brandenburg, Churland, Liefland 1702 (po holend., Utrecht 1703, 1707) (DS.), *zob.* Nr. 8765.

8808. Relacya kompaniey tarnowskiey 1701 DS., *zob.* Nr. 8744.

8809. **Relacya życia Jana Karola na Dolsku starosty Janusza Wiśniowieckiego 1701, Atheneum 1843 IV.**

8810. Chevremont Jan Chrzc., L'état actuel de la Pologne. Cologne 1702; — Ernestus J., Polnischer Wegweiser, Breslau 1702; — Tenże, Vermehrter polnisch. Donat 1702 (DS.).

8811. Res gestas Caroli M. Suecorum regis delineare audebat, mens. Nov. 1702; — Danksagungs-Schrift über den herrl. Sieg wider Kön. v. Polen d. 20. Novemb., Riga 1702 (DS.).

8812. Gründliche Nachrichten zwischen König v. Polen 1702; — Abschied-Gedanken eines Sächs. Soldaten von Niederlage ohnferne Cracau erlitten (wierszem) 1702.

8813. Waryski Stan., Nowy i stary kalendarz (zarazem kontynuacya hist. pol.), Kraków 1703 DS.

Lietopis Samowidca (1648—1702), zob. Nr. 8196.

8814. Węgierski W., Classicum wolności polskich 1703 DS., *zob.* Nr. 8807.

8815. **Jabłonowski Stanisław** († 1702). Jonsac, Hist. de St. Jabłonowski 1774 I.—IV.; — Jonsac G. F., Życie St. Jabłonowskiego z franc., Warsz. 1787—80; 2. wyd. Poznań 1868 [Lwów 1857 (1 zesz.)], *zob.* Wiek XVIII.

8816. Arma heroes, duces, honor Stan. J. Jabłonowski memoriae, Leopoli 1695, *zob.* Nr. 8614.

8817. **Informacya Impanu Stanisławowi Rzewuskiemu starośc													icowi chełmskiemu, jadącemu do cudzych krajów od jw. Impana Jabłonowskiego hetmana w. koron., Tyg ill. 1864 IX.**

8818. **Lubomirski Stan. Herak.** († 1702). Opuscula, Vars. 1701; — Tenże, De vanitate consiliorum, Var. 1699, 1702, 1703, 1712; — Tenże, Rozmowy Artaxerxesa polit. 1683, Częst. 1708 (DS.) (Por. **E.** 1702: Lubomirski St., Cenotaphia funeri; 1707: Momenta ostatnie), *zob.* Nr. 8773 i 8596.

8819. **Wizichius Chr., Wahrhafftige Bericht auf was Art und Weise die Kirche zu Mariensee deren Ewangelischen gewaltthatig abgenommen worden 1702; Päbstlicher Unfug wider die Krone Preussen des Clem. XI., Cöln 1702 (DS.).**

8820. Isle Wilch., La Pologne dressée, Paris 1703; — Brockhuizen G. V., De nieuwe bereisde Wereld, Europa, Pohlen, Amst, 1703 (DS.).

8821. Chilemont, Europ. Kriegs u. Staats-Rath (Stellung der Republik Polen), część I.—II. (1705); — Wahrmund Deutschmann, Die siegreiche Ehren Crone Carl XII., welche Moscau u. Pohlen aufgesetzt 1703 DS.

8822. Wachschlager, Singularia quaedam Polonica 1703 DS.

8823. Aspectus faventis orbis polono coeli. Varsaviae 1703; — Furcht und Liebe, welche Czar. Maj. Pohlen blicken lassen, Cölla 1703 DS. (**E.** IX.).

8824. Iwan Pietrowicz Zabiela, znatnyj wojskowoj towariszcz 1665—1703, A. Łazarewskawo, Starina kijewskaja 1883.

8825. **Aria der vom 24. Mai belagerten (Toruń) 1703; Anschwic Ant., De obsidione Samariae tempore Joannis, Thorun. 1703 (DS.).**

Zob. Nr. 4365.

8826. Baronius Cezar, Lekarstwo utrapionej Polski z przestrogi ku naprawie obyczajów chrześciańskich, Poznań 1703 DS.

8827. **Leszczyński Rafał** († 1703), Caput omnis fato sublimius, Poznań 1703; — Origo immortalitati Raph. Leszczyński 1703 (DS.).

8828. Der Staat v. Polen, Leipzig 1704; — (Pohlen) Kort Oen det i Pohlen 1704 (Por. **E.** 1704; Bybintzin Anna Mrg. geb. Prusch).

8829. A compleat History of Europe affairs for y 1704 in Livonia, Muscovy, Lond. 1705; — Historia Sueciae, Bellum Caroli XII. 1704; — Compagnes de Charles XII. roi de Suède, Paris 1705; — Schreiben eines guten Freundes von Frid. Aug. Compagne, Leipzig 1704; — Adlerhold Ferman, Höchst geprieesenes Preussen oder Beschreibung des Landes Preussen, Frankf. u. Leipzig 1704 (DS.), *zob.* Nr. 4383.

8830. Polnische Königs Wahl würdige neubethrönte (St. Leszczyński) 1704; — Informatio de statu rerum (contra elect. Stanislai I.) 1704; — Respons szlachcica pewnego na Manifest Pseudo-princ. Wojewody Poznańsk (Leszczyńskiego), toż po łac. 1704; — Replika pewnego ziemianina na manifest Stanisława elekta 1704; — Pseudo Rex polonicus, Leipzig 1704; — Affter und Nebel König (Der unzeitig erwählte und flüchtige) in Grosspolen 1704; — Poniński Hier., Solio biceps in regio suo capite Stanisl. I., Vars. 1705; — Bniński Hier., Transport z senatu na tron polski. Warsz. 1705; — Notmann Erc., Acclamatio Stanislao I. polon. regi, Kilonii 1707; — Schütz Cons., Die wunderbar versetzte polnische Krone auf dem Haupte des Stanislai I., Danzig 1707 (DS.).

Zob. Nr. 4381.

8831. Finkel L., Elekcya Leszczyńskiego w r. 1704 według broszur współczesnych, Przew. nauk. lit. 1884.

8832. Tagebuch Lembergs während der Erstürmung durch Karl d. XII., September 1704, verdeut. v. Uhle, Hormayers Arch. 1829, Odb., Wien 1830 (wedle Józefowicza *zob.* Nr. 8666); — Hirschberg A., Z czasów niedoli (Lwów 1704), Sprawozd. bibl. Ossol. 1888.

8833. Wiedomosti 1704 god (gazety w Moskwie druk., por. Pekarsky, Nauka i liter. w Rassii II.).

8834. Grundriss der Stadt Elbing 1704 DS.

8835. Głuchowski Wenc., Echo tubae pacis 1704 DS.

8836. Remarquen über die von Warschauischen Particulair Convente aufgelauf. poln. Zeitungen (2 ed) 1704 (toż po szwedzku) DS.

8837. Dank-Schrift wegen Progressen womit Gott Königl. May. wider Kön. v. Polen durch Treffen bey Pultusk 21. Apr. und Thorn gesegnet 1704 DS.

Zob. Nr. 4385 4386.

8838. Zawisza Krzysztof, Prawdziwa relacya między ludem Sapieżyńskim a ludźmi Bandenburskiemi pod Druja 20. Junii a 30. Julii pod R y g ą 1704 DS., *zob.* Nr. 8794.

8839. Tariffa albo sposób rachowania skarbu, ded. Józ. Miączyńskiemu, Lublin 1704 DS.

8840. Bausius Dan., De Judeorum superstitione, Toruń 1704; Schmid J. (Suerier), Utrum Judei perperam sanguinem dicantur, Torun. 1704; Samuel (Rabin), Traktat błąd Żydowski pokazujący, Wilno 1705, 1720, 1725 (DS.), *zob.* Nr. 8951, 8189.

8841. Latomi Sig., Relationis historicae oder Beschreib. der Geschichten Polen und Reussen, Frankf. 1705 DS.

8842. **Blomberg K. J.**, Description de la Livoine, avec les guerres que les Polonais ont eues, Utrecht 1705, 1706 DS., *zob.* Nr. 8807.

8843. Wiedomosti za 1705 god, por. Piekarski, Nauka i lit. I. 439–440, Winkellmann Nr. 6093.

8844. Reflexya pewnego ziemianina na sejmiki dana 1705; — Triga curiosorum fragmentorum Poloniae statum adumbrantium, Coloniae 1705; — Foe Dan., The dyet of Poland, a Satyr, London, Dantzick 1705; — Wolff J. G., Dissertatio politica de causis malorum Poloniae, Gryphiswaldae 1705 (DS.).

Zob. Nr. 4389, 4392.

8845. Krasiński Stan., Compendium dyaryusza niem., franc., ang. peregrynacyi 1705 DS.

8846. Historya o pozabijaniu Bazylianów w płockiej cerkwi przez Cara moskiewskiego 30. czerwca 1705, Paryż 1863.

8847. **Leopold I.** († 1705). Kożuchowski Błażej, Sermo in exequiis Leopoldi I. Imp. Berolini, Berlin 1705; — Roncaglia, Vita di Leopoldo imp. (cose riquard. la Polonia), Lucca 1718; — Histoire de Leopold Empereur contnenant ce qui s'est passé dans l'Allem. Hongr. la Pologne depuis 1648–1705, La Haye 1739 (DS.), *zob.* Nr. 8846 i *Opracowania.*

8848. Brictius Jan X., Vita vener. patr. Thomae de Rupniow Ujejski, Brunsberg 1704, 1706, 1708.

8849. Gazette, Paris, Bureau d'Adresse 1706 DS.

8850. Kurzer Auszug und Bericht des Königr. Pohlen mit allen seinen Herzogthümern, Woywodschaften 1706 DS.

8851. Adlerfeld G., Warchaffter Entwurff der Kriegesthaten Carls XII., Wismar 1707 DS., *zob.* Nr. 8835.

8852. Effigies corporis Caroli XII. 1707, toż po niem.: Abschilderung des Leibes von Carl dem XII. Könige durch poln. Edelmann, 1706, 1707; Low und Taskäjelse skrift öfwer h. K. Mayet wapns frangang, Stockholm (Toż: Linkäping) 1706.

8853. Gurczyn Dan., Triumf polskoj muzy pri pobiedie nad Szwedami, Moskwa 1706; Caposi Zygm., La vittoria della fede, cantar. nel Palazzo d. R. di Polon., Roma 1708; Abbildung der offenen Taffel, woran beyderseitz königl. Majestäten gespeiset 1706 (DS.).

8854. Die Europäische Astrea welche den Zustand d. Höfe in Europa entdecket (poem. i o Polsce), Klostergabo 1706.

Zob. Nr. 4397—4399.

8855. Huyssen Henr., Beantwortung des Pasquils unterm Titel: Schreiben e. Offic. v. Conjuncturen in Moskau 1706 DS.

8856. **Kelch Chr.**, Liefländischer historiae oder Kriegs- und Friedens-Geschichte Continuation, anno 1690 ab bis anno 1706 in dieser Provinz Denkwürdiges vorgegangen, Schnakenburg 1874.

8857. Curriculum vitae Adriani Verginii Pastoris in Odensee descriptum Dorpati a. 1706, ed. Napiersky, Mittheil. Liv.-Est.-Kurl. IX., Ryga 1858.

8858. Kwiatkiewicz Jan, Supplement rocznych dziejów kościelnych zebranych, Kalisz 1706 DS.

8859. **Radziejowski M.** († 1706). Lebensbeschreibung des H. Mich. Radziejowski, Cölln 1704; — Erste Fortsetzung des Lebenslaufens des Cardinals, Cölln 1704; — Jungschultz J. Z., Leben des Cardinal Mich. Radziejowski, Stockholm 1737, 1741, toż po pol.; Jungschultz, Historya życia Mich. Stef. Radziejowskiego kardynała, do druku podana przez Zagórskiego Tom. 1744 (DS.), *zob.* Nr. 4395, 8721 i 8748, 9081.

8860. Parpura virtutis et honoris Mich. Steph. Radziejowski, Vars. 1686; Atlas orbis poloni Radziejowski Mich. Stef. 1696 (DS.).

8861. Wolfframsdorf J. Fryd., Portrait de la cour de Pologne, Cologne 1707; — Graudentinus, Gabinet osobliwy królów do Polski się akkomodujących, Poznań 1707; — Kołudzki Aug., Thron oyczysty albo pałac książ. i królów polskich, zarazem Gabinet osobliwy królów polskich, ded. Xieni Kurl. Annie Katarz. Leszczyńskiej, Poznań 1707 (DS.).

8862. Nieuwstadt N., Reisbeschrijwinge van Polen, Utrecht 1707 DS.

8863. Politische Poesien aus Poln. Preussen den Jahren 1697 1707 angehörig, hrsg. von Fröhlich X., Altpreuss. Monatschr. VII.

8864. Niewieski Fr., Prognostyk na dwie części rozdzielony, Zamość 1707: Aspekt generalny na rok 1707: Ryza Kasp., Kassandra europejska z Trojańskiego grodu wskrzeszona (Leszno?) 1707 (DS.).

8865. Rej Wład., Domina palatii Regina libertas 1707 DS.

8866. **Patkul** († 1707). Echo oder Beantwortung auf Schwedische wider Patkul Pasquillen von Treumund Sincerus 1702; — A short narrative of the life of Patkul, London 1712, 1717, 1738; — Gespräche im Reiche der Todten zwischen Patkul und Görz, Leipz. 1720; — Die Wanckelmuth des Glückes eine Tragedie worinnen des Patkul und von Görtz besondere Unglücksfälle zu finden, Leipzig 1749 (Por. **E.** 1725, 1731: Gespräch; 1761: Anecdotes, Ragguaglio; 1783: Hagen; 1790: Serieys) (DS.).

Zob. Nr. 4408.

8867. **Nowiny** r. 1706, 1707, 1708, 1709, Barącz S., Pamiętniki dziejów.

8868. Conferentz Polit. v. Begebenheiten 1707—1708 (Russ., Poln. Schlachten) 1708 DS.

Zob. Nr. 4411—4418.

8869. **Maksymilian Emanuel**, ks. wirtemb. Bardili J. Wend., Reisen und Campagnen (1703—1709) Maximilian Emanuels Prinzen v. Würtemberg durch Deutschland in Pohlen, Lithauen etc.... nebst einer Reisebeschreibung v. Pultava nach Bender, Stutgard 1730, Frankf. u. Leipzig 1735, 1739.

R: Leipz. Zeitung 1730.

8870. Maksymilian Eman. Würtemberg, Mémoires contenant particul. de la vie de Charles XII. 1703—1709, Amsterd. et Leipz. 1740.

8871. Podróże i wyprawy wojenne księcia Maxymiliana Wirtemberskiego w Polsce, w Litwie, na Rusi i na Ukrainie (1703—9), Tyg. lit., Poznań 1838 Nr. 46—52.

8872. Lubomirski Joan. Alb., En Ny-Ahrs Almanach och Wentes Konung Carl XII., Stockholm 1709.

8873. Mazepa, wiadomość historyczna Przezdziecki A., Szwecya i pisma rozmaite, Wilno 1845; — Orlik Filip; Alcides Rossviski Jan Mazepa 1695 DS.; — Mazeppa, her ättar for Carl XII. sina ungdomsäfwentyr, Stockholm 1859, *zob.* Nr. 4384.

8874. Haake de Bopfing, J. J., Curlandia bona spe recreata, Lipsiae 1709; — Curieuser Abriss und Beschreibung, Riga 1709; — Eines treuen Patrioten Consideration, Mitau 1710 (DS.).

8875. Candidus Veronensis. Eclipsis Poloniae orbi publico demonstrata. s. l. (autor Szczuka Szczawiński Ant. czy Skrzetuski?) 1709 DS.

8876. Huyssen Henr., De statu Academiae Crac. (in Nov. litt. Germaniae), Hamburg 1709 DS., *zob.* Nr. 8855.

8877. **Przebendowski Jan Jerzy** († 1729). Mémoires sur les revolutions de Pologne, Rotterdam 1710 (toż po niem.): — Historische Nachricht über revolutiones in Polen Leipzig 1710; — Tenże, Saeculum aureum 1715; — Gemma thesauri regni pol. Joanni G. Przebendowski, Poznań 1728 (DS.).

8878. **Petri Alexandrowicz** Leben, Frankf. u. Leipzig 1710; — Alexius, Supplex Parnassus Petri M. Russorum Caesaris, Crac. 1710; — Frydrychowicz D., Niesłychany przykład Alexy św. w klejnotach niezwyciężonego Cara Piotra W. 1710 (DS.), *zob.* Nr. 4390 i 8976.

8879. Preussische u. Brandenburgische Staatshistorie, Leipzig 1710 DS.

8880. Łopczyński Ant. Chryz., **Majestat Polski w Summaryusz skomponowany**, Toruń 1710 DS.

8881. Prokopowicz Theof., Epinicium albo pieśń o wiktoryi (pod Pułtawą około 1710) (toż po łac.: Extractum 1719), Petersb. 1717 DS.

8882. Henning J. Kaz., Niektóre pieśni polskie, Wilno 1710; — Preiss Mel., Pieśni polskie, Gdańsk 1710 (DS.).

Zob. Nr. 4415.

8883. Die blutige Fama aus Bender 1711; — Aulander, Der nach Pultavischen Schlacht im Bender sich aufhaltende Carl XII. 1716 (DS.), *zob.* Nr. 4382.

8884. Helm J. A., Wahrhaftige Vorstellung der Belagerung, Riga 1711; — Jaeger Ch. F., Infelicissimum solis Curlandiae occasum, Erlangae 1711 (DS.), *zob.* Nr. 4426.

8885. **Mandelyksche** Berichten uit de andere Waereld (czasopis zeszytowy od 1711, mieści rozmowy Polski dotyczące, od 1757 Marya Józefa, Wład. IV. król, Małg. z Żębocina, Wiszowaty, St. Leszczyński).

8886. **Das verwirte Pohlen** in Gegeneinanderhaltung der Geschichte des schwed. Kriegs, Frankf. u. Leipz. 1711, *zob.* Nr. 8877; — Sehr kuriöse und denkwürdige Nachrichten 1711 (DS.).

8887. (Poniatowska), Höchstverwundersame Offenbahrungen 1711, *zob.* Nr. 7969; Kostomski J. Grzeg., Parelia albo słońce podwójne, które na Małopolskim horyzoncie w dzień nowego lata było widziane, Crac 1711 (DS.).

8888. List szlachcica polskiego do Confidenta, discursus kalend. poznańskiego 1711 DS.

8889. Rydelius Andr., Lapis panegyricus Stanislao I. pol. regi dum a Polonia coactus ad Polum nostrum commoraretur, Londini Gothorum (Lund.) 1711 DS.

8890. **Załuski Andr. Chr.** († 1711), Epistolarum historico famil., *zob.* Nr. 3987; — De orig. domus Sobiescianae, *zob.* Nr. 7912; — Parallela electionum, *zob.* Nr. 8750.

8891. Rogalla J. Chr., Litera fidae relationis obitus A. Chr. Załuski 1711; — Rostkowski Ad., Relatio de obitu Andr. Załuski, Brunsberg 1711; — Andr. Chr. Załuski Leben, Poln. Bibl. 1718; — Załuski Andr., Virtutes honoratae panegyres viris Regni polon. 1687; — Victima publicae felicitatis Andr. Chr. Załuski a colleg. Pułtoviensi, Vars. 1692; — Sidus primae magnitudinis seu agnus Załuscianus cum Andr. Załuski adiret infulam a Coll. S. J., Lublin 1693; — Praesul oris aurei, Vars. 1693; — Osliński Mart., Panegyricus Andr. Chr. Załuski, Crac. 1693 (DS.).

8892. **Szczuka St.** († 1711). Wasowicz A. X., Wiersz na pogrzeb St. Szczuki, War. 1711 DS.

8893. **Rakowski Wawrzyniec** († 1729), Pamiętnik rotmistrza pospolitego ruszenia ziemi Wirskiej, pisany 1701—1711 r., wyd. przez Elig. Piotrowskiego, Żytomierz 1861.

8894. **Karwicki St. Dunin**, De ordinanda Republica, discursus anno 1709 conscr., ed. St. Krzyżanowski, Crac. 1871.

8895. **Bartoszewicz J.**, System Karwickiego reformy Rzeczypospolitej r. 1716, Przegl. pol. 1869—1870; — Tenże, Sprawa Karwickiego, Pisma zb. wileńs. 1862.

8896. Polnische Wenda zur Erklärung der Geschichte itziger Zeit, Leipzig 1712 (**E.** IX.) DS.

8897. Zernecke Jacob. Heinr., Historiae Thorunensis Naufragae tabulae oder Thorn. Chroniche, Thorn 1711 (także: Kern der Thornischen Chronicke von 1231—1711, Thorn 1711) DS.

8898. **Zernecke Jac. Heinr.**, Das bey Schwed. Kriegen bekriegte Thorn 1712; 2 ed. p. t. Thornische Chronica, Berlin 1728 DS.

8899. Zernecke Jac. Heinr., Summarischer Entwurff des gelehrten Thorns, Thorn 1712 DS., *zob.* Nr. 4435; — Tenże, Exercitatio iuridica, Gedani 1727.

8900. Echo Thorunensis, Thorunii 1712 DS.

8901. Do Stanu szlacheckiego 1712; — Libertas Sarmatiae genti, b. w. m. 1712; — Działyński Michał N. K. A. W., Szala albo odgłos ojczyzny do jedności, Poznań 1713; — Krzywda nad wszystkie krzywdy, hiberna w Polszcze 1712 (DS.).

8902. **Józef I** († 1711). Behm Gottfr., Des Schlesischen Israels Klage über den Tod Kaisers Josephs 1711 DS.

8903. Filipkowicz Baz., Compendium żywota Piusa V., **Krak** (2 ed.) 1713 DS.

8904. Thilen Joh. Frid., Die Beantwortung der Frage ob Krieg zwischen Polen, Prentzlau 1713 DS.

8905. Nowgorodskaja tretja lietopis 988 do 1714, Połn. Sobr. III.

8906. Relation veritable de l'assassinat, Utrecht 1713 DS.

Rzeczyński (herby), zob. Nr. 334 i 8955.

8907. Chancel A. D., A new journey over Europe from France, Muscovy, Poland, London 1714 DS.

8908. Peina J. J. W., Loimologia sive historia const. pestilentialis annis 1708—13 per Thraciam, Sarmatiam, Poloniam etc. grassatae, Viennae 1714 DS. (Por. **E.** 1713; Gottwald).

8909. Francus Jac., Hist. Beschreibung der Geschichten in Teutschland, Pol., Preus.

1711, 1712, 1713, 1714, 1715, 3 części, Frankf. 1715 DS., *zob.* Nr. 8374.

8910. Abstract of the troubles in Poland in year 1715, London 1722 DS.

8911. Reise Beschreib. S. K. M. Carl XII., Stralsund 1716; — Prospekt Curiöser in Cabinet Caroli XII. eröffnet, Gespräch zwischen Schweden, Türk. u. Polen 1715; — Schafirow Petr., Raisonement was für Ursachen Petrus I. gehabt den Carol XII. zu fangen 1717 (DS.).

8912. **Peringskiold Joh., Wilkina Sage sive Historia Wilkinensium ex manuscr. codicibus 1715; Prognostykon na r. 1714 (sic), który jest annus mirabilis, b. w. m., druk „Wolnego Orła polskiego" 1715 (DS.).**

8913. **Ludwik XIV.** († 1715). Porré, Ludovici M. laudatio 1720, Vilnae 1739; — Rueaus C. X., Elogium Ludovici XIV. (Poema), Suada latina Ostrowskiego 1747.

8914. Lilienthal, Hist. Beschreibung des Thums der Stadt Königsberg 1716; — Fischer C. G., Anderer Versuch f. d. Historie, Königsberg 1716 (DS.).

8915. Geograph. Beschreibung des Herzogth. Pommern u. Fürstenth. Rügen, Frankf. u. Leipzig 1716 DS.

8916. **Smith T., Opuscula ex itinere, Rotterd. 1716 DS.**

8917. Orlik F., Perepiska druhija Karolia XII. etc., Moskwa 1847. *zob.* Nr. 8873.

8918. **Arnd Johann, Ungem. Meteoron in Danzig gesehen, Thorn 1716; Pater Paul, Kurze Beschreibung wunderb. Erscheinung des Nordlichtes, Danzig 1716; Tenże, Eilfertige Nachr. von dem fliegenden feur. Drachen welcher über Thorn gesehen, Thorn 1717.**

8919. Lipnyzacus Notianus, Diarium Lechiadum seu dies gestae Poloniae 1717 (Łapczyński A. Chr., Lechiadum diarium, Thor. 1717, por. **E.**: 1717).

8920. Jaenichius Pet., Memoria decennalis sui regiminis, Thorunii 1717 DS.

8921. Buddeus J. Fr., Ecclesia romana cum ruthenica irreconciliabilis, Viennae 1718 DS.; — Projekt na zniszczenie Rusi zjednoczonej, który r. 1717 ze skrytości na jaw wyszedł, zapewne w czasach Zygmunta III. ukuwany (?), Lwów 1848, *zob.* Nr. 9210.

8922. Frydrychowicz D., Koronacya Częstochowska, Częst. 1717; — Relatio coronationis 1717; — Kiernicki A., Monarchini polska Marya Częstochowska, Częst. 1717; — Congregacya albo confraternia N. P. M. Częstochowskiej, Częst. 1718; — Podstatzky R., Vera claritas cl. Montis częst., Olomucii 1720; — Braun L., Relatio, Brunsb. 1723 (DS.), *zob.* Nr. 4555.

8923. Relacya dyskretna żałośnej sprawy Zygm. Unruga starościca (toż po łac.: Casus inauditus Unrugianus) 1717.

8924. **Kraushar A.**, Sprawa Unruga, Krak. 1890, *zob.* Nr. 4451.

8925. **Puchalski Waleryan**, Notatki z lat 1690—1718, z rękop. króla Jana III., wyd. Kraszewski I. J., Atheneum 1846 VI. (oddzielnie, Bibl. pam. i podr. po daw. Polsce, Drezno. 1871 IV.).

8926. Polnisches Kriegs-Theatrum vorstellend die Residenzstadt Warschau, Frankf. u. Leipzig 1718 DS.

8927. Capitolium Polonorum seu Reg. P. status descriptio 1718 (Por. **E.** Catalogus) (DS.).

8928. **Praetorius Efr., Worte geredet aus einer Zeit, Leipzig 1718 (Por. E.: Cretius J. G.) DS.**

8929. Pastorius J., De Servis Turcarum servitio subtrahenda 1718 DS.

8930. Zbrojownie w Polszcze w r. 1718, Grabowski, Starożytności.

8931. **Selecta** historiae continuata, Regiomonti 1719 DS.

8932. Wiadomości o wojnie szwedzkiej w Polsce za Augusta II., Niclubowicz Pukalski M., Dzien. warsz. 1825—1826.

8933. **Karol XII.** († 1718). Caroli XII. Ankunft im Reiche der Todten, Begeben. zwischen Augusto II., Frankf. u. Berlin 1720, 1723 (Por. **E.** 1763: Dialogue); — Faber S., Lebensbeschreibung Carls des XII., Nürnb. 1719 (Por. **E.** 1728: Gespräch) (DS.).

8934. **Nordberg Georg**, Heubel Joh. Hen., Leben Karl des XII., Hamburg 1745 (toż po franc.: Histoire de Charles XII, La Haye 1748).

8935. **Adlerfeld Gustaw**, Warhaffter Entwurff der Kriegesthaten Carls XII., Wismar 1707, *zob.* Nr. 8851 (toż po franc.: Histoire militaire de Charles XII. roi de Suède, Amsterd. 1740, Par. 1741); — Tenże, The genuine history of Ch. XII., Lond. 1742; — An exact account of te Battle of Poltava, London 1740.

8936. **Biographiska** minnen of Konnung Carl XII. s. Krigare, Ennes B. A., Stockholm, London 1818—1819 (Pamiętnik o wojnach Karola XII.).

8937. Charles XII. et la guerre contre la Russie, Amsterd. 1732, Basle 1734.

8938. **(Stenbock)**, Memoires concernant Stenbock Gener. Sued., Francfurt 1745.

8939. Fragments tirés des Chroniques moldaves et Valaques par Kogolnicean M. (do hist. Karola XII.), Jassy 1845.

8940. Voltaire Fr. M., Hist. de Ch. XII., Paris 1740 (wiele wydań); po pol.: Wolter Fr. M. Ar., Dzieje Karola XII. króla szw., na pol. przetł. Hercyk, Warsz. 1755, 1775, przez Augusta Kadyi, Krak 1800.

8941. Poniatowski St. X., Remarques d'un Seigneur Pol. sur l'histoire de Charles XII. par Voltaire, Haie 1741.

Zob. Nr. 1622 -1623, 4348, 8811.

8942. Accurate Beschreibung des Einzugs König v. Pohlen in Dresden, Dresden 1719; Ausführliche Beschreibung des Feuerwerks, das zu Dresden angezündet worden, Dresden 1719 (Por. **E.**: Teofane i Teicher) (DS.).

8943. Dyaryusz uroczystości z powodu ślubu ks. Augusta Saskiego, późniéj Augusta III. w r. 1719, Dod. Czasu t. V; — Z pamiętnika, wyd. Hubert L., Ks. zbiorowa ofiar. Wójcickiemu, Warsz. 1862 (Por. **E.** 1720).

8944. Aorlach J., Salisfodinae Cracoviensis in tractu Vieliecensi, E. Nilson sculp. 1719 DS.

8945. Consideration eines treuen Patrioten in Curland, Mittau 1719 DS.

8946. **Zawisza Krzysztof.** Pamiętniki (1666 do 1721), wyd. i przypisami opatrzył Bartoszewicz J., Warsz. 1862, *zob.* Nr. 8838.

R: Adamowicz A., Bibl. warsz. 1863 I; X. L., Sybels H. Z. XVIII.

8947. Récit de ce qui s'est passé à Varsovie 1720; — Provinciarum Reg. Poloniae descriptio, Augsburg 1720 (DS.).

8948. Łapczyński Ant. Chr., Majestat polskich książąt i królów, b. w m. 1720; — Bartold Car., Imagines Principum Poloniae 1721, 1730, 1731 (DS.).

8949. **Wieliczko Samoił.** Litopis sobytej jugo-zapadnoj Rossyi w XVII. wiekie sostawił 1720 r., Kijów 1848 -1855 t. 3 (Por. Padalica, Dz. warsz. 1855 Nr. 153).

8950. Ein merkwürdiges Einbringen von jetzigen Unruhen in Dantzig 1721 DS.; — Ein heftiger Streit um den Herren-Titel (w Gdańsku 1720) (Mittheilung), v. A. H., Altpr. Mntschr. VII.

8951. Petersburg w r. 1720 według opisu Polaka, nap. Kętrzyński W., Przew. nauk. lit. 1877.

Kołodzki Aug. († 1720 ?), zob. Nr. 1079 i 8861.

8952. Putieszestwije Matwieje Gawrilowa Niedzajowa w Jerusalim (1710 - 1720), nap. Barsow, Warsz. 1875.

8953. Bando przeciwko gorzałce i wszystkim jej naśladowcom, Supraśl 1720 DS.

8954. Samuel Rabbi, Traktat, toż po łac.: Tractatus indicans errorem judaeorum, Lublin 1725, *zob.* Nr. 8840; — Powsiński, Depozyt ciała i krwi Jezusowej w hostyach od Żydów ukłutych, Poznań 1722; — Sekret żydowskiej przewrotności, War. 1724, Wilno 1728; — Neugeborhen Fr. F., Źwierciadło nędznych żydów z ich własnych skryptów, Wilno 1732, 1733, 1735; — Załuski And. Stan., Wywód praw, dla których żydzi w Mazowieckiem nie powinni być cierpiani, War. 1725; — Brietius Jan X., Arcanum perfidiae judaicae, Vilnae, Vars. 1727 (DS.), *zob.* Nr. 8840, 9045, 9262.

8955. **Rzączyński P. G.**, Historia naturalis Regni Poloniae, Sandomiriae 1721, Ged. 1736 DS.

8956. **Szembek St.** († 1722). Relacya o chorobie Stan. Szembeka arcybiskupa 1721; — Robertson Gwilih X., Memoryał życia Stan. Szembeka, Warsz. 1721 (Por. **E.** 1721) (DS.).

8957. Katechizm z okazyi Tatarzyna Buczackiego, Poznań 1721 DS.

Dupont Filip († 1721), zob. Nr. 8712.

8958. Hartwich Abr., Geograf. hist. Landes Beschreibung d. in Polen, Preus. liegenden Werdern, Königsb. 1722, 1723 DS.

8959. Wieruszewski Kaz., Fama polska publiczne stany informująca, Poznań 1722; — Speculum polonae reipublicae detrimentum seu lumen in tenebris (polonice) 1722 (DS.).

8960. **Hedvigis E. M.** († 1722). Binck J., Gedächtniss Hedvigis Elis. Amal. Prinzessin in Pohlen, Breslau 1722; — Neüdeck Joan. Henr., Der aus dieser Zeitlichkeit bemerkte Ausgang Hedvigs Elis. Amaliae, Gemahlin des Jacob Sobieski, Neysse 1722 (DS.).

8961. Wagan Charles, Female fortitude exempli fy of the mariage Clementina Sobieski consort of the old pretender, London 1722 DS.

8962. Marek z Ulisbony, Kroniki trzech zakonów, Warsz. 1722; — Koralewicz Al., Additament do kronik braci mniejszych św. Franciszka, Warsz. 1722 (DS.).

8963. Amphiteatrum worinnen alle Nationen angeführt sind, I. Theil Europa (Nr. 38 Pohlen, 40 Cosacken, 47 Liefland), Erfuhrt 1723 (DS.).

8964. Starzyński J. X., Królewska powaga, Kalisz 1723; — Erdmann G., Als Peter der Grosse mit Katherina zurückkehrte, Danzig 1723 (DS.),

8965. **M. Casimira** († 1723). Mocki Georg, Thronus regius M. Casimirae Jacobi Ludov. Principis Polon, filiae manibus 1723; — Tenże, Sermo parentalis 1725; — Tenże, Regale immort. vitae monumentum 1723; — Tenże, Königlicher Ehrenthron, Dantzig 1723 (DS.).

8966. Historische Nachricht von dem ewigen Juden in Livland, Polen, Moscau, Frankfurt und Leipzig 1723 DS.

8967. Naramowski Adam X., Facies rerum Sarmaticarum in facie regni Pol., Vilnae 1724 DS.

8968. Rozmowa katolika z dyssydentem przez kanonika do druku podana, Kraków 1724, 1725; — Löscher W. E., Wohlverdientes Schulbrecht dem Theologo Polono (Gotfr. Hannenbergio) auf seine Motive 1724; — Wieruszewski Kaz., Azylum koronne honoru, przez Machabeusza potym Augusta II. kommissią Toruński kościół odebrany 1724; — Tenże, Einweihungs-Predigt der St. Maria Kirche in Thorn (dwojakie), Thorn 1724; — Tenże, De Inwyings Predicatie van de S. Marienkerche, Amsterd. 1724; — Refutatio libri: Curiosa demonstratio, quod Benedictus XIII. ut bonus lutheranus, Accessit Appendix de negotio Thorunensi 1724; — Rubinkowski Jak., Janina z przyd. historyi toruńskiej, Lwów 1757; — Lilienthal Michał M., De onwedersprekelijke rechten der Protestanten in Polen en Littauen, Amsterdam 1725; — Extraordinäres Gespräch in dem Reiche d. Todten zwischen Roessners und Ign. Loyola 1725; — Speranti Joh., Erste Fortsetzung derer zwischen Luthero et Stryckio Gespräche worinnen Joh. Gottfr. Rössner, Frankf. und Leipz. 1726; — Drei Fortsetzungen zum Gespräch im Reiche der Todten zwischen präsid. Rössner 1726; — Besonderes Gespräch zwischen zweierlei Religions Verwandten von dem Thorn. Tumult 1725: — Copia responsoriarum pro fide catholicorum (Vars.) 1724; — Neu eingelaufene Continuation zu der im Reiche gehaltenen Entrerevue 1725; — Ziemiecki M., Discours sur la nécessité de faire sortir les Jesuites, Amsterd. 1726; — Tenże, Consilium de recuperanda pace 1725; — Philopolites (Prawdzic z J. Góry), Discours aux Grands de Pologne sur Jesuites, Amsterd. 1726; — Hannenberg Godef., Theologische Schlussrede wegen protest. Controvers., Braunsberg 1726; — Tenże, Die triumph. Wahrheit 1726 (DS.).

8969. Clar Fr., Anno 1724 zur Charakteristik der polnischen Herrschaft, Brunsberg 1862; Argentré Car. du Plessis, Collectio judiciorum de novis erroribus in ecclesia apud Germ., Italos, Polonos, Paris 1724, 1726 (E. IX.) DS.

Zob. Nr. 4513.

8970. Opis wesela Stan. Denhoffa d. 30. kwietnia 1724 z Zofią Sieniawską, przez St. Jaszowskiego z dzieła: Krótka annotacya Sejmów p. Puławskiego 1740, Roz., Lwów 1830, *zob.* Nr. 9137.

8971. Karwicki J. Dunin, Dyaryusz wesela Stanisława Denhoffa, Kłosy 1881 XXXII., także: Szkice.

8972. **Potocki Teodor** († 1724). Altitudo gloriae Potoc. domus, Poznań 1724; — Primum vivens Polonia 1724; — Bogdański G., Clava trinodis crux Theodori Potocki, Vars. 1724; — Buchowski Benign., Colossus gloriae Theodori Potocki erectus, Crac. 1724; — Kolendowicz Mat. J., Magnalia honoris Theod. Potocki, Crac. 1724: — Sienkiewicz Bern., Fortuna regni sub crucibus Theodor. Potocki, Vars. 1724 (DS.).

8973. **Denhoff Stan.** († 1724). Caput gentis Dönhoffianae Stan. Denhoff palat. Crac. 1724; — Campus electoralis sub clava St. Denhoff, Vilnae 1724 (DS.).

8974. **Ottieri Fr. M.**, Istoria delle guerre avvenute in Europa 1695—1725, Giov. Sobieski, Roma 1728 DS.

8975. Bericht von Moscau oder Russland, Dantzig u. Riga 1725 DS.

8976. **Piotr I.** († 1725). Prokopowicz Theofil, Leichenrede Petri d. Grossen 1725; — Tenże, Lachrymae Roxolanae seu de obitu Petri M., Hamburg 1726; — Tenże, Russlands Thränen von Tode Petri M., Hamb. 1726; — Gespräche zwischen Petro Magno, Frankf. u. Leipzig 1726; — Prokopowski Th., Das Recht des Monarchen Petri I., Berlin 1724 (DS.) (Por. **E.** 1768: Vattel).

8977. Byczkow A. F., Pisma Pietra Wielikawo, chraniaszcza sia w Imperatorskoi Publycznoi Biblioteki, St. Petersburg 1872.

8978. Denkwürdigkeiten aus dem Leben des Kaisers Peter des Grossen und dessen Gemahlin Katharina, nebst einer kurzen Beschreibung des Zustandes von Russland u. Polen im Anfange des XVIII. J., Frankf. u. Berlin b. r. (**E.** V.).

8979. (Stälin) Anekdoty oryginalne o Piotrze W., Kraków 1789.

8980. Moskwa pod panowaniem Piotra W., według współczesnych wiadomości Jana Bogumiła Bockerodt'a i Ottona Pleyera, wyd. E. Hermana, Lipsk, Dziennik polski 1872 z d. 17. czerwca.

Zob. Nr. 4524. 8878 i 8933.

8981. **Leo J.**, Historia Prussiae, Amstel. 1726 DS.

8982. Schultz P. G., Continuirtes Gelehrtes Preussen, Thorn 1725 DS., *zob.* Nr. 9002.

8983. Grot Adolph, Wahre Nachricht von der in Curland entstand. Controvers wegen Kirchen-Seegens, Frankf. u. Leipzig 1725 DS.

8984. Gość domowy książ. mitry August Fleming ze krwi Tekli z Radziwiłłów 1725; Wiersz na chrzest Aug. Fleminga 1725; Fasces coronati in fasciis Sarmatiae in Jacobo Carolo Augusto primo genito Jacobi Henr. Flemming, Vars. 1726 (DS.).

8985. Bieliński S., Solenna introduktia cnót Andrzeja de Comitibus, Poznań 1724; — Brzozowski Kaz., Legacya Jędrzeja de Comitibus i Salvatora de Horta 1725 (DS.).

8986. August II. Redivivum septem Poloniae, septemdecim Saxoniae saeculorum amphitheatrum hospitibus Fridr. Aug. nec non Mariae Josephae 1725 DS.

8987. Centrum publicae felicitatis, Crac. 1725 DS.

8988. **Załuski And. Chr.**, Nova polonica 1726, 1727 DS.

8989. Naramowski Adam X., Elogia regibus Poloniae, archiep. et ep. (Facies pars II.), Vilnae 1726; — Tenże, Facies rerum sarmaticarum, lib. II., Vilnae 1726.

8990. Der Europäische Postillon, Curieus. Begebenheiten (Pohlen u. Russland), Augsb. 1726 DS.

8991. **Montraye A.**, Travels in several countries of ducal and royal Prussia, Russia and Poland (tož tytuł i tekst franc.) 1726, La Haye, Londres et Dublin 1732; — De la Montraye, Voyages en Europe, Asie et Afrique, vol. I.—II. 1727 (Por. **E.** 1722).

8992. Wyjątek z dzieł X. Owsińskiego, podał Jerzmanowski J., z r. 1726, w Wildta Jul., Kaledarz powsz. 1856. *zob.* Nr. 9118.

Potulicki I. J. († 1726), zob. Nr. 8795.

8993. **Siemejnaja chronika** i wospominanija ks. B. J. Kurakina (1676—1727), Atdielnoje izdanije Kijewskoj Stariny, Kijew 1889.

8994. Semiejnaja chronika i wospominanija Predysłowije prof. Ternowskiego, Rukopyś XVII.—XVIII. w., Kijewskaja Starina 1889.

8995. Lauterbach Sam. Frydr., Polnische Chronicke oder Nachricht, Frankf. u. Leipz. 1727; — Bohn Gottfr. Christ., Der wohlerfahrne Kaufmann, oder Nachricht über die Handelsplätze in Pohlen, Hamburg 1727, 1728 (DS.).

8996. Dziewatyński B. X., Wyborny królestwa honor 1727; — Immortalitas poloni lituanique nominis (dialog) 1727 (DS.).

8997. Mathesius J. B., Nachricht von Ableben König von Polen, Leipzig 1727; — Skórski Jan X., Vox doloris publici, Crac. 1727; — Kotlicki Ben., Vox doloris, Crac. 1727; — Bodenehr Moritz, Augustus Rex Poloniae redux 1727; — Poniński Antoni, Planta felicitatis publicae in senatu pede Frider. Augusti R. Pol. erecta, Vars. 1727; tož po pol.: Roślina powszechney szczęśliwości, Warsz. 1727; — Reprezentacya męki Jezusowej z powodu wyzdrowienia Aug. II., Krak. 1727; — Życie i zdrowie Aug. II. przez S. J. kapłana za przywrócenie zdrowia królowi zalecone, Toruń 1727; — Friderico Augusto Redivivum septem saeculorum 1726 (DS.).

8998. **Sieniawski J. A.** († 1726). Opis pogrzebu hetmana w. Sieniawskiego, zmarł. 1726, *zob.* Nr. 4532.

8999. Załuski And. Chr., Nova polonica ex comitiis Grodnensibus 1727, *zob.* Nr. 8988; — Tenże, Polnisches Legationsrecht, welches der päpst. und gross. Abgesandten auf Reichstage genossen haben mit Zusätzen, Leipzig 1727; — Veredarius Paciferus, Nova et vetera liberas electiones regularium Abbatum Poloniae authori operis: Nova polonica porrecta (Olivae) 1727, 1728 (DS.) *zob.* Nr. 4525 i 9016.

9000. Regii electoralisque principis Fortuna in Lechiam hospes seu Frider. Aug. in Poloniam adventus, Vars. 1726 (**E.** IX.): Załuski J. And., Analacta historica sacra usitata caeremonia ensem et pileum bene dicendi Aug. II., Vars. 1726 (DS.).

9001. Perrimezzi Jos. Maria, Polonae gentis religio adversus poloni equitis epistolam, ded. ad Augustum II, Romae 1727 DS.

9002. **Schultz J. P.**, Continuirtes Gelehrtes Preussen oder Vierteljähr. Auszug herausg. Schultz, Thorn 1725, 1726; — Tenże, Preussisches Todes Tempel worin verstorbene Personen in Preussen und Pohlen vorgestellt werden, Leipzig 1728 (DS.).

9003. **Marya Wesslówna** († 1727). Pamiętnik o Maryi Wesslównie królewiczowej Konstantowej Sobieskiej, spisany ze wspomnień rodzinnych przez S. Grzegorzewską, Warsz. 1887.

R: S. G., Niwa 1886; P. M., Przegl. pol. 1887 I.; Hordyński Zdz., Kwart. hist. 1887; Prz. powsz. 1887.

9004. **Grzegorzewska Sab.**, Marya Józefa Wesslówna, z pośmiertnych rękopisów, Wieniec, Krak. 1862 Nr. 16; — Taż, Kron. rodz. 1879, 1884; — Taż, Pamiętniki, Warsz. 1889 (Por. Bibl. war. 1856, Kwart. hist. 1890 str. 326).

9005. **(Deutschländer)**, Als Jon. Got. Deutschländer Fraustadio Polonus Abschied nahm, Breslau 1727; — Da der J. G. Deutschländer seine Reise antrat 1727; — Bey J. G. Deutschländer nach Leipzig angestell. Reise (et Carm. Joh. Cas. Friedmann, Lesna Polon.) 1727 (DS.).

9006. Gespräche zwischen dem Kön. Karl XII., Frankf. u. Leipz. 1728; — Sonderbare Nationen Gespräche, *zob.* Nr. 4536.

9007. Lengnich Gotfr., Hodierna reipublicae prutenae sub Polon. imperio facies, Gedani 1728 DS., *zob.* Nr. 9434.

9008. **Lauterbach Sam. Fr.** († 1728), Polnische Chronik, Frankf. 1727; — Tenże, Ariano Socinismus olim in Polonia, Frankf. 1725 (Inne dzieła por. Bentkowski II. L. I. 26); — Bouschke Chr., Thränen über S. Fr. Lauterbach, Schlichtingsh. 1728 (DS.).

9009. Vorstellungen des ansehnlichen Feuerwerks zu Ehren S. K. M. in Pohlen zu Charlottenburg, Berlin 1728, *zob.* Nr. 4544.

9010. Necrologium domus Saxonicae oder Lebens Geschichte Christ Eberhardinen per M. M. Rantt ?), Leipzig 1728 DS.

9011. **Otwinowski Erazm** († 1728?), Pamiętniki do panowania Augusta II. napisane przez niewiadomego autora (podobno Er. Otwinowskiego), wyd. Raczyński, Poznań 1838; 2. ed. p. t. Otwinowski Erazm z Krakowskiego, Dzieje Polski pod panowaniem Augusta II. od r. 1696 do 1728, wyd. nowe Krak. 1849 (wyd. Adolf Mułkowski).

R: Dod. lit. do Czasu 1859 Nr. 7.

9012. Wyimek z rękopisu Erazma Otwinowskiego, Kwart. nauk. 1836 III.

9013. **Suryn Fel.**, Erazm Otwinowski, Tyg. ill. 1880 X.

R: Ateneum 1881 I.

9014. Pamiątka niektórych XX. Jezuitów, Lwów 1728; — Drews J. X., Fasti Soc. J., Brunsb. 1728, *zob. Kościół.*

9015. **Relatio** introductionis sanctorum Stanislai Kostka, Vilnae 1728, *zob.* Nr. 7759.

9016. **Rostkowski Ad. Fr.**, Clypeus cleri Poloni contra tela fori saecularis efformatus, Vars. 1728; — Poniński Antoni, Fortuna in Lechiam hospes Friederici Augusti in Poloniam adventus ab equite polono 1728, *zob.* Nr. 4542, 8999.

9017. Herburt Sz. J., Consilium de recuper. pace edidit Nicol. Ziemecki (gallice), Amsterd. 1728 DS.

9018. Niesiecki K. († 1744), Korona pol., Lwów 1728, *zob.* Nr. 335 i 9162.

Przebendowski J. J. († 1728), zob. Nr. 8877.

9019. **Silva** rerum (1671 - 1729), Gazeta warsz. 1854 Nr. 326.

9020. Naumański Jan, Geografia novissima albo opisanie, Warsz. 1729 DS.

9021. Die Provinz Preussen in einem Cours- und Reisehandlungsbuch von 1729, von Babucke H., Altpr. Monatschr. XI.

9022. **Kuryer polski** (wyd. J. Naumański), Warszawa od 1. grudnia 1729 1799, od r. 1729 dod.: Supplement do gazet polskich, od 1759—1760 Addytament do gazety, od 1730 Uprzywilejowane wiadomości z cudzych krajów tudzież Supplement.

9023. Szydłowski Woje. Ant., Tryumf wieczności zapisany albo raczej miecz zwycięstwa Rpltej korony polskiej przez wielkość Augusta II. ded. Janowi Tarłowi, Warsz. 1729; Madejski Aegidius X., Gemmae heroum et heroidum Principes, Vars. 1729: Relation aus dem Parnasso Nr. 5 (polonica), Hamburg 1729 (DS.); Insignes Rixae in favorem Poloniae, Vars. 1729 (Także: Suada latina Ostrowskiego 1747).

9024. (Charitius Frid.) Spicilegium de viris eruditis Gedani praeside Mich. Christ. Hanovio, Gedani 1729; — Schlief Wal., Beiträge zu Charitii spicilegia de viris eruditis, Gedani 1729 (DS.).

Rakowski W. († 1729), zob. Nr. 8894.

9025. Buchta, Glückwunsch an Fried. A. Kön. in Polen zum Campament Juni in Form eines Carrée, Reim. 1730; — Aquilar comte, Vers par le capitaine au regiment Royal, Pologne cavalerie 1731 (DS.).

Opis obozu, Beschreibung des Lagers, zob Nr. 4556.

9026. Sapieha Jan Fryd., Annotacye histor. o ord. orła białego, tł. Ad. Chodkiewicz, Warsz. 1730; toż po łac. p. t. Annotationes historicae de origine ordinis equitum, ded. Augusto II., Coloniae 1730 (także Suada lat. Ostrowskiego 1747), *zob.* Nr. 4438 i 9205.

9027. **Salmon Thom.**, Histoire moderne ou état présent des toutes les peuples du monde, Amsterd. 1730; toż po ang.: Modern history or present state, vol. 3, London 1730 DS., *zob.* Nr. 9096 i 9118.

9028. Lalli D., Memorie del regno Caterine imperat., Venezia 1730 DS.

9029. Dzieduszycki J. S. (* 1665, † 1730), Obserwacye należne do koni i stad polskich, napisane r. 1705, Lwów 1852.

9030. Potocki Mik. B., Sukcessya xiążąt i królów polskich, ded. Jacobo Lud. principi, Lwów 1730, 1731; — Bartolt Card., Imagines princ. Pol. (1721), 1731, 1736; — Wieczorkowski Laur., Principes regni Lechiae tribunalis majestate, Lublin 1731 (DS.).

Wiadomości uprzywilejowane z cudzych krajów, Warsz. od 1730 do 1760, zob. Nr. 9022.

9031. Klein Jak. Theod., Descriptiones tabularum marinorum, Gedani 1731; — Świetlicki Paweł, Ruhmvolles Leben der Joan. v. Sinclair über die Danzige Soldatesque 1731; — Seyler G. D., Dissertatio de numero et ordine civitatum in Prussia maj. respond. Chr. N. Tolckemit, Elbing 1731 (DS.), *zob.* Nr. 4559.

9032. Dzienniczek X. Michała Wiśniowieckiego, Przezdziecki A., Podole, Wilno 1841 I., str. 96 112, Por. Luna in senatus Lechici pol. Janussio Korybuth in Wisniowiec, Crac. 1727 DS.

9033. Piaskowski J. F., Pamiętnik od r. 1690, Lwów 1865.

9034. **Jabłonowski Jan St.** († 1731), Pamiętnik J. S. Jabłonowskiego, wojewody ruskiego, z autografu wyd. Aug. Bielowski, Bibl. Ossol., poczet nowy I., Odb., Lwów 1862.

9035. Jabłonowski J. St., Dziennik (1694 do 1695), wyd. Chomętowski Wł., Gaz. war.

1865, Odb., Warsz. 1865, *zob.* Nr. 8708; — Tenże, Dziennik, Kron. rodz. 1889–1890.

9036. (Jabłonowski Jan St.), Myśli 1714; — Tenża, Skrupuł bez skrupułu, b. m. 1730, 1741, Lwów 1730, Supraśl 1750, (Warsz.) 1776, 1779 (Bibl. pol. Turowskiego), Kraków 1858.

Zob. Nr. 4267–4269, 8614. 8815.

9037. Aeternum foedus J. Jabłonowski et J. Bethune, Lublin 1693; — Informatio in causa filiorum Stanis. Jabłonowski, Supraśl 1724 (DS.).

9038. Wołyński, Książęta Jabłonowscy w literaturze, Por. Ateneum 1881 I.

9039. Ranft M., Leben und Thaten J. Heinrich Flemming, Naumburg 1731, 1732; — Solemnis Pompa in primo aditu praefecturae Georg Flemming adornata, Lublini 1732 (DS.), *zob.* Nr. 8984.

9040. Franci S., Relationes historicae, Histor. Beschreibung der Geschichte in Deutschl., Pohlen, England, Frankf. 1732 DS., *zob.* Nr. 8347 i 8909.

9041. Naumański Jan. Historya politico-universalis przez pytania ułożona, Warsz. 1732 DS., *zob.* Nr. 9020.

9042. Kampament w Warszawie 1732, nap. Bartoszewicz J., Przegl. n. lit. 1847 III.

9043. Drews Jan, Flos regnorum seu Poloniae descriptio, Var. 1732, 1743, 1744 DS., *zob.* Nr. 9014.

9044. Reflexye nad stanem Rzeczpospolitej 1732; — Respons anonymi do pewnego przyjaciela po paszkwilu (Poznań?) 1732 (DS.).

9045. Neugebohrn Fr. Fil., Zwierciadło na wyrzeczenie trabalnych makuł, Wilno 1732, *zob.* Nr. 8953; — Radliński Jakób, Prawda chrześcijańska, to jest Traktat rabina Samuela pokazujący błędy żydowskie 1732; — Słowakowicz Jos. X., Gigantomachia in perniciem Jovis Christi a Judaeis facta, Zamość 1732 (DS.), *zob.* Nr. 9131.

9046. **Humański Jan. Przestroga przeciw nierządnym osobom płci białogłowskiej, Warsz. 1732 DS.**

9047. **Nachricht von dem Durchzuge Salzburgischen Emigranten, Dantzig 1732 DS.**

9048. Schwizen Fr. Xaw., Series Regum Poloniae (2 ed.), Graecii 1732 DS.

9049. Descrizione Breve del Governo e stato Pol., Venezia 1733 DS.

9050. **August II.** († 1733). Morawski And., Justus dolor ad cineres Aug. II., Var. 1733; — Rzewuski Wacł., Żal publiczny po śmierci Aug. II., Warsz. 1733; — Wiśniowiecki Janusz (Olszowski Ign.), Kazanie przy exekwiach Aug. II., które Samuel Ożga odprawił 1733; toż po łac.: Sermo quem habere voluit detensus advera valetudine J. Olszowski in exequiis Aug. II. 1733; — Herka Ign. Cant., Memoria saeculorum in factis Aug. II., Crac. 1734; — Sidera terrae Chełmensis post occasum Aug. II. radiantia, Lublini 1733 (**E.** IX.); — Ausführl. Beschreibung der Leichen-Procession Augusti Königs in P., Breslau 1733; — Abkündigung d. gedächtniss. Predigt auf König. Maj. v. Pohlen 1733; — Lengnich God., Augusti II. regis indulgentissimi memoriam celebrari iussit, Ged. 1733, *zob.* Nr. 9434; — Gottsched Joh. Chr., Ein wahrer Held und Regent nach dem Muster Fried. Aug., Dantzig 1733; — Nigra penna aquilae 1733; — Friderici Aug. betrübte Todesfall nebst Beschreibung in Warschau des Parade-Bettes 1733; — Schultz Georg. Pet., Aeternam memoriam Aug. II. in nummis commendar., Thorunii 1733; — Wackerbart J. A. u. Baudis W. H., Gemüths-Erklärung Augusti II. und Antwort Puniński 1733; — Das durch d. schmerzensvollen tödl. Hintritt des Allerdurch. Friedrich Aug. Kön. in Polen 1733; — Intimation wegen Hintritt Aug. II., Danzig 1733; — Weine Sachsen denn die Ceder ist gefallen von Frid. Aug. gehalten 1733; — Kobielski Franc. X., Mowa na pogrzebie monarchów Aug. II., Jana III., Maryi Kazim. i Infanta wnuka. miana w Krakowie 15. Jan. 1734; — Tenże, Panegyricus Augusto II. Regi Polon. Optimo Max. dictus 1734 (DS.); — Piccolomini A. Syl., Oratio in laudem Augusti II. 1733. Suada lat. Ostrowskiego 1747; — Tenże, Oratio in obsequiis Aug. II., tamże; — Buchowski A. S., Panegyris Aug. II., tamże; — Planta felicitatis publicae Fr. Augusto II., tamże.

9051. **Hanacius Chr., Die von Caroli Magni Geblüte Linie Friderici Aug. II., Wittenb. 1733; Allgemein. Gebet nach I. K. Maj. in Polen, Dresden 1733; Ein christl. Gebet nach tödtl Abgang Aug. II., Danzig 1733; Assemanni Jos. Sim., In funere Friderici II. oratio, Romae 1733; Albani Ann., Ragguaglio delle essequie nella Basilica di Frederico Augusto, Roma 1733; Koenig Joh., Trauer-Gedicht über Absterben Fried. Augusts, Dresden 1733; Trauerlied auf d. Tods-Fall Friderici Augusti, Freyberg 1733 (DS.).**

9052. Gespräche im Reiche d. Todten zwischen Könige v. Pohlen Fr. Aug. u. Kön. v. Sardinien 1733 DS. (Por. **E.** 1725–41: Entrevue, Gespräche), *zob.* Nr. 8721.

9053. Buddaeus Jan Chr. Gotfr., Das glorwürdigste Leben Fried. Aug., Budissin 1733, 1734; toż po hol.: Het leven Frederik Aug. Koning van Polen, Amsterd. 1733; — Tenże, Vorleufiger Bericht der Geschichte Fried. Aug. I., Görlitz 1735; — Czenski P. S., Chronographa gloriae Reg. Pol. Frid. Aug. Tarnovicii aptata 1734; — Legnandern, Leben u. Thaten Frid. Wilh., Cöln 1735 (DS).

9054. **Mittag Joh Gottfr.**, Leben u. Thaten Friedrich August II., Leipzig 1734, 1737 DS.

9055. **Fassmann Dan.**, Das Leben und Thaten Frid. Aug., Hamburg und Frankf. 1733, Frankf. u. Leizp. 1734 DS., *zob.* Nr. 9228.

9056. **Parthenay (de) Dosroches Jean Chr.** († 1766), Histoire de Pologne sous Aug. II., t. I.–IV., La Haye 1733, 1734, Londres 1839; toż po ang.: Parthenay X., The history of Poland under Aug. II. which Princes Conti and Sobieski translat. by John Stacie, London 1734 DS., toż po niem., przeł. Klose, Mitau 1772.

9057. Parthenay Jan Chr., Dzieje panowania Fryd. Aug. II., króla pol., w r. 1734 napisane, przeł. Tadeusz Hterburt), Warsz. 1854.

9058. Memoiren August des Starken, nach dem Französischen, Berlin b. w. r. (około 1870) (Por. **E.** 1797: Conradi), *zob. Oprac.*

9059. Langallery, Memoires ou se trouvent des anecdotes, qui concernent Mad. Maintenon, August I. (sic) roi de Pol., La Haye 1743; Poellnitz Charles Louis, La Saxe galante, Amsterd. 1734, 1735, 1737, 1738, 1755, toż po ang. p. t. La Saxe galante or the amorous of Fred. Aug. II., London 1734 (po niem. 1784); Tenże, Etat abrégé de la Cour de Saxe 1734 (DS.); Beaumont Elie, Listy margr. de Kozel, z fr., t. I. II., Warsz. 1773; Wspomnienia hist. z czasów Augusta II., Przyj. ludu, Leszno 1842 IX.

9060. **Massuet Pierre X.**, Histoire des Rois de Pologne, t. I.–V., Amsterd. 1733, 1734 DS.

9061. Massuet P., Histoire de la dernière guerre et des negotiations, Amsterd. 1736, 1737; — Tenże, Histoire de la guerre présente en Ital., en Pologne, Amsterd. 1735, 1736; toż po włosku p. t. Storia della guerre incomitiata 1733, Amsterd. (Lucca) 1736 (DS.).

9062. Merkwürdiges Leben aller Könige in Polen von Anfang bis auf Aug. III.; Frankf. 1734.

9063. Historie der polnischen Wahl-Tage von Sigismund an bis auf jetzige Wahl 1733; Relation abrégée de ce qui s'est passé dans les élections des rois de Pologne depuis Sigis. Aug., La Haye 1733 (DS.).

Kożuchowski St. X. († 1733), zob. Nr. 1084.

9064. **Desfontaines**, Histoire des révolutions de Pologne par Georgeon et Poullin, t. I.–II., Amsterd. 1735, (2. ed.) 1750, 1754, toż po ang. p. t. The history of revol. of Pol. to the Aug. II., London 1736; po włosku p. t. Storia delle revoluzioni della Polonia sino St. Leszczyński, Venezia 1737 (DS.).

Schultz G. P., Historia interregni, zob. Nr. 4577.

9065. **Kuryer** cudzoziemski (red. Naumański), Warsz. 1733 1735; — Fama polska publiczne stany informująca (Wieruszewski Kaz. X.), Wilno 1733; — Polnische Fama d. Zustand. in Pohlen, War. 1733; — Neues der Welt aus den Zeitungen, Zugleich Nachricht von preuss. und poln. neuen Schriften, Thorn 1733; — Zeitungslust oder Anmerkungen über die Zeitungen, welche in Thorn herausgekommen 1733; — Unvorgreifl. Gedanken v. d. Polnischen Interregno wie auch poln. Königs-Wahl, Cölln 1733; Das mit Cron und Scepter beschäftigte Pohlen oder Nachricht, cz. I. II., Breslau 1733;

Historische Betrachtungen, Leipzig 1733 (DS.), *zob.* Nr. 4577.

9066. Konarski Stan. X., Rozmowa pewnego ziemianina ze swoim sąsiadem o teraźn. okolicznościach (de origine zerwanych sejmów, o prawach), b. w. m. (2 ed.) 1733, *zob* Nr. 4577; — Tenże, Wolność Polska rozmową Polaka z Francuzem roztrząśniona, b. w. m. dr. i r. 1733; — Lipski Jan Alex. X. biskup, Rozmowa pewnego ziemianina ze sąsiadem 1733; — Konstytucye koronne y sentymenta o elekcyi królów, rationes obrania Piasta (poseł Piasta na elekcyą od Fr. Lewalta Powalskiego) 1733; — Nogawski Józef Wilh. X., Wolny głos na walną radę warsz. względem obierania regnanta, Krak. 1733; Rostkowski Andr. X., O obieraniu króla pol. ze szlachty rozmowa War. 1733; — Deliberacya teraźniejsza kto z Polaków królem? 1733; — Głos wolny szlachcica jednego dobrze ojczyznie życzącego 1733; — Motiva do wolnej elekcyi 1733; — Przestroga braterska w zamieszaniu stanom rzeczypospolitej, od szlachcica pol. podana 1733; — Reflexye przyjaciela do przyjaciela nad Przestrogą braterską 1773; toż po łac.: Reflexiones amici ad amicum 1733; — Reskrypt od szlachcica na przestrogę niebraterską 1733; — Życzliwy brat a zaś sługa przy na reskrypt replice w odpowiedzi 1733; — Respons anonymum do pewnego przyjaciela w Gdańsku będącego 1733; — Respons od prywatnie rezydującego w Gdańsku na list korespondenta z Warszawy 1734; — Brat życzliwy a uniżony sługa albo reskrypt na reskrypt 1734; — List ziemianina rozważający Respons anonyma do pewnego przyjaciela w Gdańsku (Poniatowskiego Stan.?) 1733; — List drugi ziemianina 1733; — Litterae responsoriae nobilis Poloni ad Illustrissimum amicum 1733 (**E.** IX.); — Reflexye pewnego konfidenta w wojsku koronnem do uwagi z Krakowa podane 1734; — Kopia listu od konfidenta do konfidenta 1733; — List z paszkwilu sub titulo: Remonstracya fundamentalna z konfederowanego wyjęty 1733; — Wolne zdanie wolnego szlachcica, na które ten chyba gniewać się będzie, kto się gniewa na wolność 1733; — Prawdziwie szczere zdania patryoty, mającego interes dobra pospolitego, czyniącego reflexye nad wolną elekcyą 1733; — Animadversio circa imminentem utinam concordem neo eligendi Regis Pol. 1733; — Autonomastica explicatio quarundam rerum, Posn. 1733; — Exposé sincère des élections 1733, *zob.* Nr. 9076; — Qualis Rex Poloniae praesenti interregno a statibus eligendus 1733 (**E.** IX.);

— Lettre d'un Hollandois à un ami Prussien 1733; — Seconde lettre du même 1733; — Contra spiritus germanici scripta anonyma polonus sub tempus interregni 1733; — Responsum ad famosos libellum i Laqueus libertati Pol. (ok. 1733) (**E.** IX.); — Zebranie racyi i reflexyi jako Stanisława obrać za króla 1733 (DS.), *zob.* Nr. 4577—4578.

9067. Apologia honoris Primatis Reg. Pol. per literas ad Visirum 1733: Apologia malitiose vexati honoris Primatis Regni per literas Princ. Eugenii 1733 (DS.).

9068. **Leszczyński St. król** († 1766). Głos wolny wolność zabezpieczający, 1. ed. 1733 DS., 1753 1790, Toż (Bibl. pol., wyd. K. Turowskiego, zesz. 148 149), Krak. 1858 (toż po franc.: Voix libre, traduit par Solignac, Paris 1745, 1749, 1764; po ang., Lond. 1750), *zob.* Nr. 9190.

9069. Leszczyński St., Oeuvres du philosophe bienfaisant, à Leipsic 1764, 1765, 1790 (wiele wydań) (Por. **E.** 1747: Konarski; 1760, 1764, 1765: Leszczyński).

9070. Rys życia i wybor pism S. Leszczyńskiego króla Polskiego, War. 1828.

9071. Opuscules inédites du roi Stanislas, Lacroix L., Nancy 1866.

9072. Zdania polityczne St. Leszczyńskiego, Dekada polska 1821 Nr. 4; Myśli Stan. Leszczyńskiego króla, Rozm., Lwów 1831; Ocalony rękopis (o Stan. Leszczyńskim), Przyj. ludu, Leszno 1846 XIII.; Leszczyński St., Erbärmliche Klage 1719 DS.

9073. Lallement Louis, Restitution au roi Stanislas d'un ouvrage anonyme, Nancy 1881.

9074. Filozof chrześciański, Warsz. 1830; toż po niem. p. t. Leben des wohlthätigen Philosophen, Leipzig 1767; — M. P., Cześć pamiątce Stanisława Leszczyńskiego, Dz. war. 1827 VIII., *zob.* Nr. 9070, 9377.

9075. **Rembowski Al.**, Stanisław Leszczyński jako statysta, Niwa 1878, Odb., Warsz. 1878.

Zob. Nr. 8830, 8889, 9190, 9345 i Opracowania.

9076. **Exposé** sincère des élections à la couronne de Pologne faites en faveur du St. Leszczyński et Fred. Aug., La Haye, Rouen 1733; toż po niem.: Aufrichtige Erzählung 1734; po szwedzku: Berrättelse om Wahlen, Stockholm 1733; po włosku: Relazione sincera 1733; — Faussété de l'exposé des élections de St. Leszczińsky et August III. et un paralelle de ces élections 1734; toż po łac.: Falsitas narrationis de elect. St. Leszczyński cum refut. ad paralellam 1733; — Réponce à l'écrit: Paralelle de l'élection Riposta allo scritto et Declaratio nullitatis elect. Stanislai (2 wyd.) 1733; — Réplique à la réponse au paralelle de deux élections de Pologne (po franc. i włos.) 1733; — Sendschreiben eines Polnischen vom Adel an vertr. Freunde von König Poln. Wahl (2 ed.) 1733; — The true and cogent reasons the pretendent election of Stanislaus, London 1734 (DS.).

9077. Parangone della republ. di Pollonia la quale ha eletto Stan. I. 1733; Omen in nomine auspicatis sensibus Stanislai I. anagrammate expositum 1733; Unvergreifl. Gedanken von der polnisch. Wahl, ob der Kaiser der Wahl Stanislai widersetzen könne von J. G. F. R. C. M. 1734; Das wahre Glück und Unglückspiegel des Kön. Stanislai, welcher eigenständig verhasset 1734; Gespräche zwischen Leszczyński u. d. dem Tode, Leipzig 1734; Pisanie pewnego w swojej imaginacyi króla Stanisława do jednego z przyjaciół, Lipsk 1734, toż po niem.: Schreiben des in seiner Einbildung Königs Stanislai in deutsch. und franz. Sprache 1734; List pewnego posła do przyjaciela swego, Respons przyjaciela (po obraniu król. Stan.) 1734 (DS.); Wiersz do elekcyi Leszczyńskiego p. t. Cassandra i t. d., Pam. Sand. I.

9078. Sulistrowski Józef, Wyjście Stanisława I. z Gdańska do Kwidzyna, wierszem (Królewiec) 1734; — Dzień dobry, Dzień 21. Oct. w urodzeniu Stanisława I., Gdańsk 1733; — Die innigste Freude der Stadt Dantzig über Stan. I., Dantzig 1733; — Mala Gedanensium amarulenta dulcioribus lenita solatiis 1733 (DS.).

9079. Collection des relations des voyages de Stanislas Leszczyński de Danzig à Marienveder, Paris 1833; toż po pol.: Opis podróży z Gdańska do Kwidzyna króla Stanisława w r. 1734, Warsz. 1824, *zob.* Nr. 4607, 9100 (Por. **E.** 1759: Leszczyński).

9080. **Ranft Mich.**, Merkwürdiges Leben des Königs Stanislai, Frankf. u. Leipz. 1735, 1736 DS., 1767, 1804, *zob.* Nr. 9039, 9200, 9348.

9081. **Seyler Georg Dan.**, Leben Stan. I. u. Leben des M. Radziejowski, Magdeburg, Leipzig, Stockholm 1737, 1741; toż po franc. p. t. Histoire de Stanislas I., London 1741.

9082. Seyler Jerzy Dan., Historya życia Stanisława I., b. w. m. 1744 (Lelewel podaje r. 1747), *zob.* Nr. 9031, 9103, 9302.}

9083. Seyler Georg Dan., Historische Nachricht von wahrsagenden Münzen nebst Joh. Jac. Brackenhausen Nachricht von Bilder Saulen, Dantzig 1733 DS.

9084. Le Long, Het aanmerkenswardige leven en bedrijf van St. Leszinsky, vol. I.—II., Amsterd. 1738 DS.

9085. Castillon Ph., Histoire de Stan. I. 1741 DS.

9086. Chevrières, Histoire de Stanislas I., Londres 1741; toż po ang. p. t. The history of Stanislas I., London 1741; toż po pol. p. t. Chevrières, Historya życia najj. Stanisł. I. z franc. i niem. zebrana 1744 (toż po niem., Nürnberg 1757) (DS.).

9087. **Solignac Piotr Józef** († 1773), Histoire de Pologne, Paris 1740 (?), 1747, 1750, Amst. 1751 (po pol., Wilno 1763; po niem., Halle 1763 65; po ros., Petersb. 1766); — Tenże, Abrégé 1762.

9088. Solignac, Lettres sur l'histoire du Roi de Pologne 1741 DS., *zob.* Nr. 9068, 9345.

Zob. Nr. 4381, 4652. Por. **E.** *177: Ferlet.*

9089. **Leszczyńska M.** (* 1703, † 1768). Morale des jeunes princes, ou pensées de Marie Lecksinska reine de France, Paris 1828; — Provart, Vie de la Reine M. Lecksinska, Bruxelles 1794; — Ze wspomnień o dobrej królowej, Kron. rodz. 1886, *zob.* Nr. 1519 i 9346.

9090. Juniewicz J. X., Gloire de la France, Sława korony francuskiej awantaż polskiej w osobach Ludwika XIV., Ludw. X., Maryi z Leszczyński h i syna Delfina, ded. Markwisowi de Monty 1733; Głos wolny na wolną Radę warszawską względem obierania regenta ukoronowaną kró owę Maryą. Kraków 1733 (DS.).

9091. Lengnich God.. Lobrede auf Kön. August den Andern gehalten, Leipzig 1733; In Danzig nachgedruckt 1733; — Tenże, Programma quo ad orationem invitat, Ged. 1733; — Tenże, Programma quo nuptias nunciat, Gedani 1733, *zob.* Nr. 9434; — Innschrift auf die neue Wahl eines Königes v. Pohlen, Drezden 1743: — Vrai portrait d'August III. presenté à l'adoration publique, 3. aout 1735; — Serenissimo ac Potentissimo Aug. III. applaudit Soc. Jesu Polona 1733 (DS).

9092. Von der Wahl Aug. III. und Nichtigkeit der Wahl Stan. Leszczynski, Dresden 1734; Echo adulantis 1734; De Baudis Henrici fama vocalis seu elogium ministri et plenipotentiarii Augusti III. Regis 1733; Entrevue zwischen einem Polen und Sachsen, Breslau 1733; Juncker G. F. W., Ode an den Herrn Aug. III, St. Petersb. 1735 (DS.).

9093. Respons na list partyzantowi pseudoelekcyi Aug. III. 1734; — Hemständisch. Neben-Stunden IV. Stück. Dass man in Pohlen nicht ohne Ursache bey Königs-Wahlen von königl. Hause abgegangen, Amsterd. 1735; — Reflexion eines gewissen Edelmanns über die Gewalt. Coronation des Churfürsten 1734; — Reflexye niektóre gwałtowną Elektora saskiego koronacyą określające ex sensu pewnego szlachcica 1734 (DS.).

9094. **Gazety** polskie (red. Cichocki) 1734 do 1736 DS,

9095. Lengnich G., De Polonorum confoederationibus, Gedani 1735, *zob.* Nr. 9435; Kettner Cant. Fr., De Polonorum confoederationibus, ded. Andr. Załuski, Ged. 1735; — Recueil de trois pièces anecdotes concernant l'état présent de la Pologne (Poniatowski et Ossoliński) 1735 (DS.).

9096. Salmon Tom., Lo Stato presente di paesi del mondo, v. VII., Turchia, Pologna e Cosacchi Zaporoski, tradotto per Albrizzi, Venezia 1734 1739, *zob.* Nr. 9027, 9118; — Salmon Tom., Staat. Tegewoordige Staat van Polen en Lithauwen uit het Engl. vermeerd door M. van Goch., Amsterd. 1734 (DS.).

9097. Reinhard M. H., De Polonia 1735; — Staats Geographie von den Königr. Preussen und einige poln. Lehnstücke, t. I.–II. 1735 (DS,).

9098. **Wackerbarth** († 1734). Koenig Joh. Mr., Denck und Ehren Wahl weylands Gr. Wackerbart poln. und. Sächs. General, Dresden 1734; — Wackerbart J. A. u. W. H. Baudis, Animorum expositio, qua congratulati sunt Augusti III. ministri 1733 (DS.).

9099. Polnisches Sack-Spiegel oder Vorbildung des ehemal. und derm. Zustandes der Polen, Frankf. u. Leipz. 1734; — Fortsetzung des gedoppelten polnischen Sachsspiegels, Frankf. u. Leipz. 1734; — Curieses Gespräch derer Königreiche in Europa über die poln. Conjunkturen v. Krieg 1734 (DS.).

9100. **Boencourt**, A narrative of the Frensh expedition to Danzig in 1734, Edinsbourgh 1831; — Tenże; Voyage des troupes françaises en Pologne par M. l. chevalier de Cussigne d'infanterie au regiment de Blaisois, tamże 1830–1831; — Warmund Friedlieb, Journal was vor, in u. nach Belagerung Dantzig vorgegangen 1735; — Kickelbusch Jan D., Historische u. apol. Anmerkungen über Rath der Stadt Danzig, Declarationsschriften, Stockholm 1737; — Kurzer Auszug Polnischer Kriegs-Gesch. von russisch preussischen Belagerung Danzig, Cölln 1738; — Elbingsche Geschichte, welche zu Dantziger Belagerung..., Cöln 1738; — Polnische und Preussische alt und neue Kriegsgeschichte Auszug nebst Belag. Danzig, Danzig 1737; — Acurate Nachricht von der Belagerung u. Bombard. de Danzig, Cöln 1737, *zob.* Nr. 4609 i 9079.

9101. **Hempel**, Leben, Thaten und Fall d. Münich 1742; — Tenże, Leben des Grafen Biron, Bremen 1742 (DS.) (Por. Winkelmann Nr. 8804 -8817).

9102. Gregander, Leben u. Thaten des Kön. Poln. und Sächs. General Kyau, t. I. III. (1751–1768), Cölln 1751; — Kyau u. von Gundling, Die Elisaischen Felder und was sich zugetragen, als der kön. Poln. Gen. Kyau mit Gundling angetroffen 1735 (DS.).

9103. Das in Norden angez. Kriegsfeuer, War. 1735; — Curieuse Gespräche zwischen Dantzig und Thorn über die itzigen Conjuncturen so Dantzig betreffen 1734; — Defension der Crone Polens 1734; — Czapski Piotr, Wiadoma impreza manifestem ogłoszona, Gdańsk 1734; — Dantiscanus Joan., Prophezeihung von der Stadt Dantzig, Bresl. 1734; — Accurate Nachricht von der Belagerung der Stadt Danzig, Cöln 1735; — Die entlarvete Partheylichkeit der so genannten Unpart. Nachricht von Belagerung d. Dantzig. Frankf. a. Mayn 1735; — Kriegsgeschpräche zwischen e. Franzosen u. Deutschen von d. Kriegen auch von den Unruhen in Pohlen 1734; — Neues der Welt aus d. Zeitungen, Thorn 1734; — Continuatio des histor. Entwurfes von d. Kriege, Frankf. a. M. 1735; — Krieges-Feuer Danzig, Warsch. 1735; — Sachs Hans, Etwas Altes und Neues aus

Pohlen und Danzig auf der Leipziger Neujahrmesse 1735; — Seyler Georg D. Dan. i Schultz Georg, Accurate Nachricht 1735, *zob.* Nr. 4577 i 9081; — Unselt Joh. D., Die Gründe welche St. Dantzig bewegen Danck-Opfer nach überstand. Belagerung zu bringen, Dantzig 1735; — Denkmahl d. Stadt Dantzig 1735 (DS.); — Bartoszewicz J., Stary poemat o Gdańsku, Przegl. nauk. lit. 1847.

9104. Schuer Jan Lodewyk, Beknopte Beschrywing van Dantzig, Amsterd. 1735; — Die Stadt Danzig mit Gegenden, Berlin 1734 (DS.); — Schück Robert, Dantzig nach einer Schilderung vom Jahre 1733, Altpr. Monatschrift XIII.

9105. Engelke Jac., Das auf Götter-Assemble ausgesprochen Urtheil über Kauf und Handels Gesellen in Danzig bey Ihrer Parade in der Belagerung, Danzig 1734; Verpoorten A. M., Primitiae Gedanenses, Gedani 1736; Willenberg S. F., De retorsione juris ad Magistratum Gedanense Commentatio, Gedani 1736 (DS.).

Zob. Nr. 4601, 4606.

9106. **Journal** literaire de Pologne, La Haye (1735—1770).

9107. Pilat R., Początek publicystyki literackiej, Przew. nauk. lit. 1882.

9108. Forster Joan., Car. Augusto III. trifariam felici Magno ad Mariam Josepham age tem 1735; Complimens a l'arrivée de la Reine, Paris 1735; Allo Glorie di Maria Giosella, Crac. 1734; Das illuminirte Dresden bey Ankunft Gemahlin des Kön. v. Pohlen, Dresden 1736 (DS.).

9109. Nettelbladt Chr., Anecdota Curlandiae, Greifswald u. Leipzig 1736 DS.

9110. Cassandra europejska przez biedę całoroczną odprawować się mająca, Pam. Sand. 1829 I., *zob.* Nr. 9077.

9111. Villegas y Pinutelli M., Historia di Moscovia 1736; — Russland unter Kays. Anna, Danzig 1736 (DS.).

9112. Müllendorf Joh. Erd., Vergnügte Gedanken der Kayserin Anna praesentiret, Warsch. 1735; Sartorius J. A., An d. Cronungsfeste Anna Joannowna, Danzig 1735; Apollo in templo della Anna Ivanovna, Vars. 1736 (DS.).

9113. Sellius Adam, Schediasma litterarium de scriptoribus qui historiam Rossiae illustrarunt, Rewal 1736 DS.

9114. Mémoires pour servir à l'histoire de nos jours t. I. Pièces pour et contre la detention du Marq. Monti par les Russiens, Amst. 1735 DS.

9115. Tłuczkiewicz Jan, Relacya chronologiczna o Sułtanach i expedyc. morskich, Warsz. 1735 DS.

9116. Orłowski M., Ludovicus Landgravius Hessiae descriptus a S. J., Leopoli 1735 DS.

9117. **Aubery du Maurier**, Mémoires de Hambourg, de Suède, de Pologne, Blois 1735, Amst. 1736, La Haye 1737; — Brasey Jan Mik. de Lyon, Mémoires politiques amusants et satiriques, Amsterd. 1735 (DS.).

9118. **Gazety** cudzoziemskie 1736; — Nowiny z Petersburga 29. Sept. 1736; — Salmon Thom., Heutige Historie oder gegenw. Staat von allen Völkern, Altona 1736 (DS.), *zob.* Nr. 9096.

9119. Polnische Reichs-Verfassung, Dresden 1736; — Rej Wład., Domina palatii de statu et juribus regni, Liberopoli 1736 (DS.).

9120. Toucement, Deutsch Fr. Friederic Aug. mit Frau Gemahlin Reiss aus Polen, Dresd. 1736; Schöttgen Chr., Historische Nachricht von Illumination bei J. K. M. in Pohlen Ankunft, Dresd. u. Leipz. 1736; Schweinichen J. Ludw., Amusement innocent a leur M. le roy et la reine de Pologne, Dresde 1737 (DS.).

9121. Series abbatum Coenobii Byszoviensis seu Coronoviensis ord. Cisterciensis 1253—1737, wyd. Kętrzyński W., MM. Pol. IV.

9122. **Jungschultz**, Leben des Card. Radziejowski, *zob.* Nr. 8859.

9123. Supplement do gazet polskich 1737 *zob.* Nr. 9094.

9124. Leven Vervonderens en aanmerkingswaardig van Jean Jaques de Berville ann Wonden ozo in Moscovien, Polen, Leide 1737 DS.

9125. Camuset Jac. Emil, Traité des fièvres malignes à Varsovie, Dresde 1738; Schreiber J. Fr., Regiomontanus, observationes de pestillentia, quae a 1738—1739 in Ucraina grassata est, Petropoli 1740—1750 (DS.).

9126. Beschreibung der Wasserfluth in Posen 1737 DS.

9127. **Merkuryusz** historyczny i polityczny, Warsz. 1736—38; — Kalendarz polityczny, Poznań 1738, 1739 DS.

9128. (August III.) Navis reipublicae Polonae in amplissimo orbis Oceano detenta 1738; — Spes Poloniae seren. Augusti III. meritorum Joh. Al. Lipski, Crac. 1738 (DS.).

9129. Sokolnicki, Dyaryusz (Amelii Neapolit. królowej a królewny naszej wesele, wierszem), Kalisz 1738; — Poniński Ant., Epithalamium Mariae Amaliae 1738 (Por. **E.** 1738; Gaudiello D., Marya Amalia) (DS.).

9131. Borzymowski Jan Gabr., De futura judaeorum conversione, Frankf. 1738; — Neugebohrn Fr. Fil., Zwierciadło na ujrzenie trabalnych makuł, *zob.* Nr. 9045 (DS.).

9132. Lippert P. D., Principes regii pol. et electorales Saxoniae, Dresdae 1739 DS.

9133. **La Chapelle Saint Amand**, Mémoires de Pologne depuis la mort August II., London, Amst., Paris 1739 DS.

9134. Milon de Lavalle, Mémoires (?) de la Comtesse Lińska, histoire polonaise déd. à la Reine de Pologne, duchesse de Lorraine, t. I.—II., Paris 1739 DS.

9135. **Braun Daw.**, De scriptoribus Poloniae, Catalogus bibl. Bramian., Gdańsk 1739 DS. (Por. Acta literaria 1756).

Rubinkowski (Janina) († 1739), zob. Nr. 8724.

9136. **Wolski T. St.**, Potentissimo Friderico Aug. III. orationes panegyricales et litteras sacratas vult, s. a. et l., 1740 DS.

9137. **Pułaski Sz. Franc.**, Krótka annotacya sejmów warszawskich także elekcyi, ded. Ad. Czartoryskiemu, Lublin 1740 DS.; — Wyjątki z roczników Puławskiego, Pam. lwowski 1817.

9138. **Jabłoński Dan. Ern.** († 1741), Historia consensus sandomiriensis, Berlin 1738; — Tenże, Epistola apologetica, qua historia consensus Sandom. tuetur, Berlin 1731 (DS.) (Por. **E.** 1756).

9139. Neumeister Erdm., Poloni Lutherani stricturae fideles ad historiam Jabłońskianam consensus Sendomiriensis 1730; Relacya pogrzebu Kaz. Jabłońskiego i Jana Jabłońskiego w kościele Połockim odprawionego (Połock) 1735 (DS.).

9140. **Puzyna Stefan** († 1740), Opisanie świata, Lublin 1730 DS.

9141. Łubieński Wł. X.; Świat we wszystkich częściach w Europie, Azyi, Afryce i Ameryce okryślony, ded. Augusto III., Wrocław 1740, *zob.* Nr. 9312.

9142. **Opitz Gottf.** aus Grosspolen, Merkwürdige Nachrichten von seinem Leben und 20 Jahr Gefangenschaft in den Russischen Dienstbarkeiten, Breslau 1740, 1748, Leipzig 1751, 1761, 1769 (po holend. 1753) DS.

9143. Bruckmann F. Ern., Epistola sistens montes Carpatios in Hungaria, Wolfenbüttel 1740 DS.

9144. Moreus Mich. Jos., Carmina, ded. Frid Christiano regio Polon. Principi, Romae 1740; Grabowski J., Panegyricus Friderici felic. redeunti, Regiom. 1742 (DS.).

9145. Series kardynałów, senatorów, ministrów, urzędników, Poznań 1740 DS.

9146. Bystrzonowski Woj., Kompendium historyczne zakonu S. J., Kalisz 1740 DS.

9147. Mélange de pièces fugitives, Varsovie riducule, Londres 1740; — Varsovie vengée et son apologie 1742 (DS.).

9148. **Kalendarz** historyczno-polityczny, zawierający rewolucye roczne monarch., króla, senat., ministr., Lublin 1741; — Calendarium politicum, Posnaniae 1741; — Poszakowski J. X., Kalendarz rzymski i historyczny, Wilno 1741; — Calender König. Poln.-Sächsischer auf das Jahr, Leipzig (wszystkie od r. 1741), *zob.* Nr. 9154.

9149. Rodkiewicz Mich., Prawda staropolska in cineribus Najj. Panu wynaleziona 1741; — Poniński Ant., Sarmatides seu satyra equitis poloni Joan. Frid. Sapieha a J. M. 1741; — Rudnicki Dom. X., Lament prowincyi polskich nad umarłą ojczyzną matką 1741 (DS.), *zob.* Nr. 4675.

9150. Scopuli X. W., Wojna duchowna, Wilno 1741 DS.

9151. List pewnego statysty zawierający przyczyny dla których ledwie który z żydów nawracan, Warsz. 1741; Lewek J. K., List statysty 1741 (DS.).

9152. De la Charité envers les pauvres enfants trouvés, Vars. 1742 DS.

Zob. Nr 4691.

9153. **Ożarowski Jerzy** († 1741), Relacye exekwialnej apparencyi J. Ożarowskiego 1741; — Lubomirski Bened. Ant., Mowa na pogrz. Jerz. Ożarowskiego, Warsz. 1741 (DS.).

9154. Kalendarz polski i ruski, Łuczyński Fr. Kant. (senat, kasztelanowie), Krak. od r. 1742 (Por. **E.** 1743: Kaczorowski, Sałtszewicz W. J., Przypkowski Jan Józ., Temporowski), *zob.* Nr. 9148.

9155. Gomoleński Dan. (Gomolski), Das polnische Wartenberg dessen Erbauung u. fünfmalige Abbrennung 1742, 1743 DS.

9156. Szu Koenigkin Josepha Tagtszu gratulir wagt Deusch Francos, Dresden 1742 DS.

9157. Radzewski Franc., Kwestye polityczne obojętne statum Rzeczypospolitej w niej zwyczaje elekcyi sejmów przez Fr. Poklateckiego, ded. Aug. Działyńskiemu (2 ed.), Poznań 1743; — Sapieha Jan Fryd. X. (Relatyński Diophanes Kilian), Obserwacye dowodzące, iż przy wolnych królów pol. elekcyach rzeczpospolita miała wzgląd krwi królewskiej 1743 (DS.), *zob.* Nr. 9205.

9158. **Sobieski Jakób** († 1743), Ultimus cinis Sobiesciarum in Jacobo, Warsz. 1743; — Seren. Jac. Lud. Sobieski, Poloniae princeps in divorum patria collocatus, Leopoli 1743; — Kochnowski Math. Jan, Regia tumba Jacobo Lud. Sobieski erecta, Zamość 1748; — Relacya funeris Seren. Jacobi, Pozn. 1746 (**E.** IX.) (DS.).

9159. Uroczystość żółkiewska (z r. 1743), Dzien. lit. 1862.

Schultz Jerzy Piotr († 1743), zob. Nr. 4577 i 9002.

9160. Fuchs Kar. Dan., Discours de la felicité de Pologne sous les Augustes, Elbing. 1744 DS.

9161. Poniński Ant., Dar bogów w narodach oczekiwanie Fryd. Aug. i Maryi Józefy, nowonarodzony potomek na wiersz polski oznajmiony, Wilno 1744; Plausus regnorum principibus 1745: Vortrefflichkeiten des Frid. Aug. 1745; Illiez Reginald, Maiestas et pietas Austriaca Josephae pol. Reginae, Vilnae 1746; Pasquini G. C. Diana vendicata, Vars 1746 (Por. **E.** 1744: Pallavicini Stef.)

9162. **Niesiecki Kasper X** († 1744), Korona polska przy złotej wolności i t. d., Herby i familie rycerskie, Lwów 1728—1743, t. 4; 2. ed. p. t. Herbarz polski, wyd. z dod. J. N. Bobrowicz, Lipsk 1839 t. X., *zob.* Nr. 335.

9163. Poniatowski Stan., List ziemianina do pewnego przyjaciela z inszego województwa 1744 DS., *zob.* Nr. 9066.

9164. Pojedynek Tarły Adama z Kazimierzem Poniatowskim (w r. 1744). Bibl. warsz. 1864 I.; — Pani Starościna rawska z albumu Pani *** (ustęp z pam. XVIII. w.), nap. Kantecki Kl., Album dla Zagrzebia, Lwów 1881, *zob. Opracowania.*

9165. Schwartz Albr. G., Kurze Einleitung zur Geographie der Nord-Teutchlandes slavischer Nation 1745 DS.

9166. Kalendarz (z Addytamentami o Generałach i o Starostach), Pozn. 1745 DS.

9167. **Chmielowski Ben. X.**, Nowe Ateny albo akademia wszelkiey scyencyi, cz. I., Lwów 1745. cz. II. 1746 t. 2; 2. ed. 1753 do 1756 DS.

9168. Chmielowski B., Zbiór krótki herbów, Warsz. 1763, *zob.* Nr. 338.

9169. Choyseul du Plessy, Pondus raciocinationum de potestate ecclesiastica, Calissi 1746; — Wolthir Henr., Pondus ratiocinationum in epistola Gilb. de Choiseul du Plessy-Praslein, de potest. ecclesiast., Calisii 1746; Meditatio statistica nad godnością Kardynalską (J. Lipskiemu ofiarowaną) 1746; — Refleksye na skrypt intitulowany: Meditatia 1746 (DS.).

9170. Hentzel Chr. B., Als August welchen sich Pohlen erkohren sein Geburtsfest erlebt, Warsch. 1746 (Fryd. Chrystyan, królewicz, por **E**, 1746: Fleury Klaud.) (DS.).

9171. Pro memoria koll. warsz. S. J. do Króla, War. 1746 DS.

9172. Das erfreute Schlesien über Frieden, Breslau 1746 DS., *zob.* Nr. 4709.

9173. L'Espion de Thomas Kauli-Kan, traduit de persan par Rochebrun (et descript. de Pologne), Col. 1746 DS.

9174. Thaler Cabinet. Königsb. u. Leipz. 1747 DS. (**E.** IX.).

9175. Auxilia historica oder Historischer Behülff von den erforderlichen Wissenschaften von Pohlen 1747 DS.

9176. Wojakowski Jerzy, Poważny dyskurs kawalerów Tavansi i Revasti o państwa okolicz., b. w. m. 1747 DS.

9177. Carmen triumphale Aug III. dedicatum 1747: Francke Henr. Gottl., De nexu foederum perpetuae unionis inter Domum Austriacam Poloniaeque regum. Lipsiae 1748: Rychłowski J., Concordia, *zob*, Nr. 4717 (DS.).

9178. Reinhard Chr. Gottl., Nexum inter Poloniam Saxoniamque juridicum et literarium demonstrat, ad. Andr. Zaluscium, Halae 1747 DS.

9179. Bourdillon Jos., Essai historique sur les dissentions des eglises de Pologne, Basle 1747 DS., *zob.* Nr. 9352.

9180. **Kulczyński Ign.** († 1747). De statu Ruthenorum, Romae 1727; — Tenże, Specimen ecclesiae ruthenae, Romae 1734, Poczajów 1759; — Tenże, Appendix, Romae 1734, Poczajów 1759; — Tenże, Monologium basilicum 1771 (DS.).

9181. **Szembek Krz. And.** († 1747). Princeps dignitas in Republica Chr. Ant. Szembek, Posnan. 1740; — Aetas senectutis vita immaculata in Chr. Ant. Szembek, Suada lat. Ostr. 1747.

9182. Sieykowski Mich. X., Elogia universitatis Cracoviensis, Crac. 1747 DS.

9183. O rękopismie Trubnickim 1747 r., p. E. Izopolskiego, Tyg. petersb. 1841 XXIV.

9184. Hołowka Cas. Al. X., Notitia utriusque Poloniae in duabus tabulis 1748 DS., *zob.* Nr. 9208.

9185. Willebrandt J. P., Hansische Chronick aus beglaubten Nachrichten (o handlu w Polsce), Lübeck 1748; — Hoffmann Jan D., De Prussiae mercatura et artibus, Elbing 1749; — Neu eingerichteter Kalender nebst e. Verzeichniss von den Jahrmärkten in Polen, Schlesien 1748 (DS.), *zob.* Nr. 9223.

9186. Alupeke Dit., Livländische Reise Chronik, Reval 1748 DS.

9187. Mounsey James, Of the Salt mines near Cracovia 1748 DS., *zob.* Nr. 4733.

9188. **Owsińscy Jan i Stan. XX.**, Roczniki do dziejów Podtatrza i Spiża z lat 1680 do 1748 spisane przez proboszczów Jazowska, wyd. Jerzmanowski J., Dod. do Czasu 1858 IX., Odb., Krak., War. 1858, *zob.* Nr. 8992.

9189. Z przeszłości Lublina (Korespondencya z Lublina do Berlinische Zeitung 1727—1749), Gaz. lubelska 1883 169—261.

9190. Leszczyński St., La philosophie chretienne 1749; — Tenże, Combat de volonté, Nancy 1749; — Tenże, Observations 1751; — Tenże, Entretien d'un Européen, Paris 1754, 1755, 1756. (DS.).

9191. Cosmographia oder Beschreibung Merkwürd. (Polen, Mosc.), Augsb. 1749 DS. (**E.** IX.).

Lengnich G., Hist. Europae, zob. Nr. 9431.

9192. Aland Georg Dan., Res regum et imperatorum Romano-Germanicorum stirpis Saxonicae cum Polonicis, Leipzig 1749, 1752 DS.

9193. Jakliński Józef, Wiadomości pub. od bawiących się prywatą przytłumione, Kraków 1749 DS.

9194. Soemering, Kurzgef. Gedanken von der Begebenheit welche sich in Thorn zugetragen 1749; — Supplement do Gazet z Torunia 16. Octobra 1749 (DS.).

9195. Supplement do Gazet z Chełmicy o śmierci Sołtyka 1749 DS.

9196. Światło okropne (pożar miasta Wileńskiego) 1749 DS.

9197. **Maurycy Saski** († 1750). Lettres et mémoires choisis parmis les papiers, Paris 1794; — Tenże, Les Rêveries, Paris 1751, La Haye 1756 t. 2 (wiele wydań), *zob.* Nr. 1531 i 4689.

9198. D'Arnaud Fr. Th. M., La mort du marechale de Sachse 1752, 1759; — Baer Fr. Ch., Oraison funèbre du maréchal comte de Saxe, Paris 1751; — Lorentz J. M., Leichen-Rede Moritz von Sachsen, Strasbourg 1751; — Schneller D. A., Dem Helden M. v. S., Strassburg 1751 (DS.) (Por. **E.** 1777: Cuno).

9199. Leben und Thaten des weltberühmten Mauritii, Leipzig 1746; — Histoire de Maurice de Saxe, Mittau 1754; — Sonderbar curieuses Gespräch im Reiche der Todten zwischen Moritz v. Sachsen, Frankf. und Leipzig 1752; — Neues ausserord. Gespräch zwischen Mahomet u. M. v. Sachsen, Frankf. u. Leipz. 1755; — Thomas, Eloge 1759 (DS.).

9200. Ranft Mich., Leben und Thaten des jüngst. verstorb. Gr. Moritzens von Sachsen, Francf. u. Leipz. 1751, 1753 DS., *zob.* Nr. 9080.

9201. **Néel L. B.**, Histoire de Maurice de Saxe, Dresde 1752, Londres 1753, Dresde 1760, 1768, 1770; toż po włosku: Amsterd. 1752, Napoli 1754; — Espagnac, Hist. de M. d. S., Lipsk 1774 - 75 (po franc. i niem.).

9202. Boehmius Jan Ehren, Principi ser. Aug. III. d. 25. apr. Varsaviam reduci gratulatur 1750; Willkomm Kross Koenigk Paar, Dresden 1750; Metastazy Piotr, Il Parnasso accusato serenata per giorno natalizio della S. M. Augusto III. Re di Pologuia 1750; Kiełpsz Mich., Panegyricus Principibus regiis Xav. ac Carolo principi 1750; Principes Xaverius et Carolus reipublicae hospites a Coll. Vars., Vars. 1752 (DS.).

9203. Wróblewski R., Memoria patrum ac fratrum Ord. S. Francisci prov. Majoris Pol., Toruń 1750 DS.

9204. Mémoires pour servir à l'histoire de la maison de Brandebourg, t. I.—II., Berlin et La Haye 1751 DS.

9205. **Sapieha Jan Fryderyk** († 1751). Adnotationes historicae de origine Aquilae Albae, Coloniae 1730; — Tenże, Genealogiae domus Sapiehanae, *zob.* Nr. 405, (Por. Swada polska i łacińska Ostrowskiego Danejkowicza, *zob.* Nr. 1351), *zob.* Nr. 9026, 9157.

9206. Wiadomości uprzywilejowane z cudzych krajów, Warsz. 1751—1752.

Zob. Nr. 9246.

9207. Mitzler L., Consultatio de necessitate collegii medici erigendi, Warsz. 1752 DS., *zob.* Nr. 5969.

9208. Hołowka Kaz. Alojzy, Europa sejmująca albo państwa, w których sejmy bywają, Warsz. 1753 DS., *zob.* Nr. 9184.

9209. **Domowe wiadomości** Polskie i W. X. Lit. (Paprockiego?), Wilno 1753 DS.

9210. List sędziwego domatora do przyjaciela o projekcie jakoby za Zygm. III. wydanym 1753 DS., *zob.* Nr. 8921.

Pisma odnoszące się do Ordynacyi Ostrogskiej, zob. Nr. 4768.

Garczyński A. S., zob. Nr. 9243.

9211. Kalendarz polit. na r. 1754, Prócz wyrażenia monarchów, urzędników, deputatów i inne wiadomości zawierający, Lublin 1754; — Putanowicz Józ. A., Kolenda krakowska albo Kalendarz (o województwie krakowskiem) 1754 (i w latach nast.) (DS.).

9212. Freislich Joh. B. Chr., Cantate zum Andenken des vor 20 Jahren regierenden Kön. Maj. bestiegenen poln. Thrones, Danzig 1754; Hentschel Chr. B., Der grosse August begeht sein Nahmensfest, Warsch. 1754; Opisanie fajerwerku, który się odprawi 3. Aug., Warsz. 1754 (DS.).

9213. Sawicki K. X., Dyalog flisa z kursorem, Sandom. 1754 DS.

9214. **Kries J. Alb.**, Memoria saecularis diei quo Prussia excusso tyrann. Cruciferorum jugo sesse sub polon. regem concessit, Thorun 1754 DS., *zob.* Nr. 2286.

9215. Spankau Jak., Zwey Einladungsschreiben bey d. Jubelfeyer in Thorn u. Danzig, aus dem latein. übers., Danzig 1754; Wernsdorf Gottlieb, Pangyrin oratoriam, Gedani 1754; Tenże, Orationem saecularum, Gedani 1754; Tenże, Jubel-Rede, Danzig 1754; Titius Joh. Pet., Oratio saecularis, Dant. 1754 (DS.).

9216. Hofmann J. D., De rebus equitum Theutonicorum, Elbingae 1753; — Tenże, De Prussia fortuna cantata sub Casim. III., Elbing. 1753; — Tenże, Die bey Gelegenheit der III. Jubel-Feuer Redübungen, Elbing. 1754 (DS.) (Por. **E.** 1756), *zob.* Nr. 9185.

9217. Nowina bardzo pocieszna w najcięższym smutku zostającemu ludowi starozakonnemu, Krak. 1751 DS., *zob.* Nr. 4752, 4783

9218. **Duńczewski St.**, Geografia polska i W. X. Lit. (z kalendarzy) 1755; — Tenże, Traktat o starostwach w Koronie i W. X. Lit. (przedruk z kalend.), Warsz. 1758 (DS.), (Por. Dz. war. 1853 Nr. 258).

9219. Paprocki Fr., Europa z części świata najprzedniejsza opisana, Józ. Załuskiemu ofiarowana, Warsz. 1754 DS., *zob.* Nr. 9209 i 9240.

9220. Tarnowski Jan A., Pożytki pokoju pod panowaniem Augusta III., wierszem pod kier. Fr. Bohomolca, Warsz. 1755; Goezius Fran. Rech., Otium Varsoviense in selectis ex Historia Poloniae argumentis insumptum, Vratislaviae 1755 (DS.).

9221. Rousset Jan, Pretensye i interesa Polski 1754 DS.

Zob. Nr. 9280.

9222. Gregorovius Tymot. Bogumił, Probe eines Entwurfs von der Staatsverfassung Liwlands, Danzig 1755; Reinhard Jan Paw., De statu provinciarum Germaniae slavicarum, Erlangae 1754 (DS.).

9223. **Haugwitza** i Prokopa relacya kupiecka o Polsce z r. 1755 w dziele: Fournier A., Handel in Ungarn u. Polen um die Mitte d. XVIII. Jahrh., Archiv f. österr. Gesch. LXIX., Odb., Wien 1887, *zob.* Nr. 9185.

R: Korzon T., Kwart. hist 1887; L C., Lit. Centralblatt 1888 Nr. 10; Below, Gott. Gelehrte Anz. 1889.

9224. Rewolucya w Szlasku 1755 roku, Kalendarzyk, Warsz. 1756 DS.

9225. Dy ryusz aktu weselnego X. Lubomirskiego z Magdal. Lubomirską d. 26. czerwca w Polonnem 1755 DS.

9226. Rzewuski Sew. (właściwie Wacław, † 1779), Myśli o teraźniejszych okolicznościach, Poczajów 1756; -- Tenże, Mowy i listy, Poczajów 1761 (DS.) (Inne, por. Bentkowski H. L. I. 520), *zob.* Nr. 9479.

9227. Borde (de la), Odpowiedź na przed mowę książki francuskiej o istocie i różnicy dwóch władz, Krak. 1756; — Toż, przez X. M. J. Wężyka arcyb. lwows., Lwów 1756 (DS.).

9228. **Josepha** regina († 1756). Processus pro anima Seren. Josephae Polon. reginae, Posn. 1756; — D'Arnaud, Lamentations de Jerémie 1756, 1757; — Fassmann, Gespräch im Reich der Todten zwischen Maria Jos. Kön. v. Pohlen, Frankf. 1757, 1758, *zob.* Nr. 9055; — Hentschel Chr. B., Als Gott uns unsere Königin entrissen, Dresden 1758; — Pietrowicz Ign. X., Kazanie na exekwiach za duszę królowej w kaplicy w Gdańsku 28. stycznia, Gdańsk 1758; — Trauer und Lobrede von Bogus. Stanisławski, Danzig 1758 (Por. **E.** 1756: Akratowicz, Bielski J., Rzewuski S., Załuski A.; 1758: Bohomolec: 1759: Raczyński F.; 1761: Szołdrski J.; 1766: Herrmann).

9229. **Warschauer Zeitung,** Warsz. 1757 od 2. maja 1757 do września 1763.

9230. Gedanken von Danziger Ländereyen und Neukrüger Kampe 1757 DS.

9231. **Ephraim M.** Chronica besch. Fried. Aug. Kriege mit Kön. Friedrich (po hebr.) 1757 DS.

9232. De jurisdictione eccl. opposita principiis Poloni Nobilis, Francof. 1757 (**E.** IX.) DS.

9233. Pyrrhys de Varille, Lettre sur l'éducation d'un Seigneur polonais, Vars. 1757, 1770, *zob.* Nr. 9892; — Kaliszewski Cel. X., Rozmowa o celu i edukacyi końcu 1757 (DS.), *zob.* Nr. 9446.

9234. **Histoire** des guerres du Nord 1756; — Journaux de la Campagne (od 1756), Var. 1758; — Beiträge z. Kriegsgesch., Danzig 1758; — Schweidnitz, Zeitsch. f. Schlesien 1866 VII.

9235. **Sächsische** Chronica 1757; — Leppert J. M., Augusti Nahmenfest 1757; — Vertrautes Gespräch zwischen e. Sybilsker und Ulanen in welchem Liebe zu Kön. Augusto aus d. poln., Altona 1757; — Bohomolec Fr., Najj. królewicom Xaweremu i Karolowi, Warsz. 1757; — Kempski A., Muzy polskie do królewiców Xawerego i Karola spieszących na wojnę 1758; — Mars austriacus ad principes Xaverium et Carolum, Vars. 1758 (DS.).

9236. Bohomolec Franc., Gratulatio post parricidium Ludovici XV., ded. F. C. Broglie, Vars. 1757 DS., *zob.* Nr. 4754.

9237. Sztafeta polska podróżnym do korespondencyi przez X. J. M. B. Z. S. P. P. Ant. Ogińskiemu podana, Wilno 1757 DS.

9238. **Radziwiłł Jerzy** († 1757), Por **E.** 1757: Radziwiłł (Kazania i mowy podczas pogrzebu) i Rymowicz.

9239. Der Preusische Wahrsager nebst europ Staaten, sonderlich Pohlen, Moscau, Wien 1758; — Staats-Wahrsager oder Prophezeyung von d. Zustand d. europ. Staaten Oester. Polen, Preussen, Bremen 1758 (DS.).

9240. Odmiana po zawartym pokoju Akwisgrańskim państwa niemieckiego, Wilno 1758; — Réponse du Roi de Prusse à son frère aux champs Elisées 1758; — Opisanie 9 elektoratów niemieckich na kolędę ofiaro wane, ded. Alex. i Ludw. Tyszkiewiczom, Wilno 1758; — Paprocki Franc. X., Dzieje pretendentów kor. Angielskiej, ded. Mat. Ogińskiemu, Wilno 1758 (DS.).

9241. Odpowiedź ojczyzny na trojakie pytanie pro fide, lege et rege, senatora i ministra, dana w osobie Jana Klem. Branickiego w dzień imienin 1758; — Sablowsky, Der Partheigänger nach der Mode, Krakau 1858 (DS.).

9242. Błędy talmudowe, Lwów 1758, 1759, *zob.* Nr. 4495, 8840, 1954, 9045.

9243. **Garczyński Andr. Stefan,** Anatomia rzeczpospolitej polskiej synom ojczyzny ku przestrodze, zarazem: Excerpt reflexyi Jerzego Berkeley, *tł.* J. Załuski, b. w. r. (circa 1751), 1753 (?) DS.

9244. **Wegner L.,** Stefan Garczyński wojewoda poznański i dzieło jego Anatomia rzeczypospolitej polskiej (1706 do 1755), Rocz. tow. przyj. nauk., Odb., Poznań 1871.

9245. **Tarnowski St.,** Garczyńskiego Stefana Anatomia Rzeczyposp., Kronika rodz. 1876.

9246. **Poniatowski St.** († 1752), *zob.* Nr. 8941, 9066, 9095.

9247. **Kantecki Kl.,** Stanisław Poniatowski kasztelan krakowski, ojciec Stanisława Augusta, Poznań 1880 t. 2.

9248. **Chaneńko Nikołaj**, Dniewnik generarnawo choružoho 1727—1753, Kijew 1886.

9249. **Bartoszewicz Julian**, Dyaryusz Mikołaja Haneńki, wnuka hetmańskiego, jako materyał do dziejów Ukrainy, Bibl. warsz. 1859 IV.

9250. **Krusiński J. T.** († 1754). Histoire de la dernière révol. de Perse, Paris 1729, 1742 [tož po ang., Dublin 1729; tož po łac.: Historia revolutionis persicae (całe po persku około 1730), 1730, 2. ed. p. t. Chronicon peregrinan. seu hist. Persarum, Lipsiae 1731, 3. ed. p. t. Diatribe ad tragicam belli Persici historiam 1740] (DS.).

9251. Durry Fr., Prodromus ad historiam revolutionis persicae opera Ju!ae Th. Krusiński, Leopoli 1733 DS.

9252. Rollin Historie aller Zeiten, Neuere Geschichte von Richer (Reichen?), 33 Theile (do r. 1779) (Russ., Polen), Dresd. u. Leipz. 1755; — Richer, Neuere Geschichte der Chines., Rus., Polen, Berlin 1755 (1779) DS.

9253. **Kronika** (1703—1756) zakonnic ormiańskich we Lwowie, Barącz, Pam. dz. pol.

9254. Apelblad J., Rese-bieserfning öfwer Pommern och Brandenburg, Stockholm 1757 DS.

R: Götting. Anz. 1758 str. 958.

9255. Wiadomości ekonomiczne albo Magazyn, Warsz. (wyd. Mitzler) 1758.

9256. **Kuryer litewski** pod red. X. Paprockiego, Wilno od r. 1759 do r. 1831.

9257. Gazette de Varsovie, Vars. od r. 1759 do r. 1764, wyd. XX. Pijarów.

9258. Paprocki Fr. X., Wiadomości o X. Kurlandzkiem i Semigalskiem, przy powinszowaniu królewiczowi Karolowi X., Wilno 1759 DS., *zob.* Nr. 4807 i 9400.

9259. Mémoires sur le gouvernement de Pol. 1759, 1772, 1782 (Por. **E.** 1759: Dembowski A. S., Pfeffel Chr. Fr., Steinhäuser Joh. Ben.), tož po niem.: Grundriss der Staatsverfassung übers. von Steinhäuser 1763, 1764 (DS.).

9260. Warschauer oder deutscher politischer Calender cd r. 1759; — Paprocki Fr. X., Kalendarzyk polityczny, Wilno 1759, *zob.* Nr. 9400 (DS.).

9261. Reguły panującym monarchom z politycz. przestrogami, Wilno 1759; Wyrwicz K., Origines des états, *zob.* Nr. 9640 (DS.).

9262. Kleczewski Stan X., Dissertacya albo mowa o pismach żydowskich i talmudzie, Lwów 1759; Krótkie zebranie obrządków żydowskich Contra-talmudystów, Wilno 1759, 1784; Awedyk K., Kazanie po dysputach contratalmudystów we Lwowie miane, Lwów 1760: Tenże, Opisanie wszystkich okoliczności nawrócenia, Lwów 1769: Pikulski Gaud. X., Złość żydowska przeciwko Bogu IIgi raz. Lwów 1760: Myśli z historyi o kontratalmudystach, Zamość 1761 (DS.), *zob.* Nr 4811, 4821, 4832, 8840, 8954, 9015.

9263. Nowe wiadomości ekonomiczne, Warsz. (wyd. Mitzler) 1760, *zob.* Nr. 9255.

9264. Kuryer extraordynaryjny warszawski, Warsz. 1760 DS.

9265. Zonderlinge Spookgeschiedenis in Poolen voorgewallen briev wyze voorgesteld, Amsterd. (circa 1760) DS.

9266. Description du feu d'artifice pour célébrer du nom de S. M. roi de Pologne, Vars. 1760; Beschreibung des Feuerwerks, Warschau 1760 [Por. **E.** 1760: Artaxerxes, Putanowicz Józ. Alojzy, Kalendarz (Albrecht i Klemens królewicze)].

9267. Konarski Stan., O skutecznym rad sposobie albo o utrzymywaniu sejmów, War. 1760; — Utrzymywania ordynaryjnych sejmów sposób, t. I. II., Warsz. 1760 (DS.), *zob.* Nr. 9289.

9268. Klopmann Ewald., Imperanti nullum esse ius in populum, de electionis lege, Regiomonti 1760; — Gralath Teod. Lud., Dissertatio de intercessione nuntiorum terrestrium in comitiis polon. seu de libero veto, Nie pozwalam, Regiom. 1760 (DS.).

9269. Wiśniewski Ant., O poprawie obyczajów 1760 DS.

9270. **Dogiel Maciej** († 1760). Limites Regni Poloniae et M. D. Lithuaniae, Vilnae 1758 DS., *zob.* Nr. 640—644.

9271. **Hylzen Jan Aug.** († 1760), Inflanty, ich dzieje dawne z wywodem szlachty zebrane, Wilno 1750 DS.

9272. Heyking Dietr. Ern., Schreiben eines Curländers über Befugnisse des Landes 1760; — Tenże, Politische Betrachtungen über Zustand von Curland 1760 (DS.), *zob.* Nr. 4807.

Collegium Leopoliense, zob. Nr. 4811 i 4820.

9273. Triomphe de Russe sur les Prussiens (vers.), Var. 1760; List króla JMci Pruskiego do brata (wiersz) 1760; Pisański Krz., Prussiae in Livoniam merita 1760 (DS.).

9274. Versuch ob nicht aus der Geschichte der wahre Ursprung des Ansehens für poln. Reichsstädte ausfindig gemacht werden, Thorn 1760 DS.

9275. Borlach Jan Gottfr., Salis fodinae Cracovienses Augusti III. providentia in tractu Vieliccensi restauratae, ded. H. Brühl 1760 DS.

9276. Order dam krzyża gwiaździstego, to jest historya postanowienia tego orderu dla używania Anny z Mycielskich Radziwiłłowej przetłumaczone, Nieśwież 1760 DS.

9277. (Czartoryski Adam Cas.), Oratio panegyrica ad Adam Cas. Czartoryski dum generalatum Podoliae accessisset, Lublini 1760 DS.

9278. Uwagi na sposób postępowania ministra portugalskiego w sprawie Jezuitów (2 ed.) 1760 DS.

9279. **Gazety** wileńskie 1761, 1763 –1764, 1770—94; — Wiadomości literackie, wyd. Paprocki Fr., Wilno 1761 - 63; - Wöchentliche Thornische Nachrichten, Thorn od r. 1760 do r. 1793 (DS.).

9280. Bauch F., Patryota polski kartki tygodniowe zawierający, Warsz. 1761; — Dobracki M. G., Kancellaria polityczna, Elbing 1761; — Wyrwicz Kaz., Kalendarzyk polityczny na r. 1761, War. 1761; — Prawa i pretensye Rpltej pol., Kolęda warsz. na r. 1761, Warsz. 1761 (DS.).

9281. Neuer histor. Schauplatz Begebenheiten im Staat, II. Theil., Polen, Russ., Pomern, Erfurt 1761 DS.

9282. Objaśnienie nieszczęśliwych skutków z tylu sejmów zerwanych wynikających, b. w. r. (circa 1761), *zob.* Nr. 9267.

9283. Podział rozmowy o prawdziwem szlachectwie w Coll. Sch. Pijar. (Warsz.) 1761 (DS.).

9284. **Wiadomości** warszawskie extraord. tygodniowe, War. od r. 1762; — Informacya krótka o wiadomościach extraord., Warsz. 1762; — Friese Ch. G., Journal litteraire de Pologne, Vars. 1762; — Warschauische wöchentl. Frag und Anzeigen, War. 1762 (DS.).

9285. Uwaga na reflexye osoby nad poróżnieniem się szlachty z duchowieństwem w Polsce (o dziesięciny) 1762 DS.

9286. Reuss J., Disputatio pro ecclesia ruthenica, Tübingae 1762 DS.

9287. **Bielski Jan X.** († 1763), Widok królestwa polskiego, Poznań 1763, 1764 DS., *zob.* Nr. 9316.

9288. **Buesching Ant.**, Magazin für die neue Historie und Geographie, Halle 1763; — Tenże, Geografia królestwa polskiego i W. X. Litewskiego, z niem. tłóm., Lipsk i Drezno 1768 DS., *zob.* Nr. 9347, 9589 (Por. **E.** 1770, 1784 –1788).

9289. **Konarski St.** († 1773), O skutecznym rad sposobie albo o utrzymywaniu ordyn. sejmów, Warsz. 1760 –1763, 4 części; — Von einem Mittel zum Bestande der Reichstage in Polen, Warsz. 1762; — Konarski St., List ciekawy przeciw autorowi książki o utrzymaniu sejmów, z responsem na ten list 1762 (DS.), *zob.* Nr. 9066, 9068, 9267, 9367, 9404.

9290. Konarski St., O religii poczciwych ludzi, Warsz. 1769 (toż po łac. 1771) DS., *zob.* Nr. 9406.

9291. Biegeleisen H., Korespond. St. Konarskiego, Przew. nauk. lit. 1883; — Tenże, Stanisław Konarski jako dyplomata, Bibl. warsz. 1883 IV.; — Nacher T., Konarskiego O religii poczciwych ludzi, Lwów 1886 (Por. **E.** 1756: Eysymont, Politicus; 1773: Consuetum, Jakubowski J., Koblański; 1783: Krajewski).

Zob. Nr. 567 i 1052.

9292. Pyrrhis de Varille, Compendium politicum, Vars. 1768; — Tenże, Zebranie polityczne albo opis panowania polskiego odmian i wolnego Nie pozwalam, War. 1762, 1763 DS., *zob.* Nr. 9233, 9402.

9293. **Rzepnicki Fr. X.**, Vitae praesulum Poloniae, Poznań 1761, 1763 t. 3 DS.

9294. **Czasy Augusta III.** wystawione w pismiennych z owej epoki zabytkach, nap. Lipiński T., Bibl. warsz., Odb., Warsz. 1853 (Por. **E.** II.).

9295. **(Brühl H.)**, Leben Brühls in Briefen, 3 Th. 1760 –1764; — Zuverlässige Beschreibung des Ministers Heinr. Brühl und des Cabinetsministers Alex. Jos. Sułkowsky, Frankfurt 1766 (DS.) (Por. **E.** 1760: Brühl i Justi), *zob.* Nr. 9308.

9296. Życie Brühla H., Grabowski, Źródła, *zob.* Nr. 1362.

9297. Lubowski E., Hrabia Brühl wedle źródeł obcych, Niwa 1890.

9298. Wyimki z pamiętników niedrukowanych (Aug. III.), Dz. lit., Lwów 1852; — Dyaryusz życia Ignacego Łopacińskiego pisarza skarb. w. ks. lit., Nowiny, Lwów 1855 Nr. 111; — O obyczajach za czasów Augusta III.. Pam. warsz. 1823.

9299. Chmielowski P., Epopeja z czasów saskich, Studya i szkice 1886 I.

Matuszewicz M., Pamiętniki 1714 –1765, zob. Nr. 9329.

Kitowicz J., Opis obyczajów za Aug. III., zob. Nr. 9674.

9300. Paprocki Fr., Domowe wiadomości o Koronie Pol., Wilno 1760, 1763, 1770; — Tenże, Domowe wiadomości o W. X. Lit., Wilno 1763 (DS.), *zob.* Nr. 9240, 9258, 9279, 9400.

9301. Kalendarz warszawski (Przypadki znaczniejsze od 1. grudnia 1761 do 1. grudnia 1762), Warsz. 1763 DS.

9302. Seyler G. i Schultz G., Alt- und Neue Polnisch Preussische Chronica oder Kriegs und Friedens Geschichte, t. I.–II., Frankf. und Leipz. 1762 DS., *zob.* Nr. 9801.

9303. Denkwürdigkeiten der Lebens-Geschichte Czar Peters des III., Danzig 1762 DS. (po pol.: Życie Piotra III., Krak. 1790); — Lacombe, Hist. de revolut., Amst. 1760, *zob.* Nr. 9308.

9304. Kurzgefasste Historie der Polen und Preussen, Neu Bojanowa 1762; — History (the Modern, Part Universa), vol. XXXIV., Poland, Lithau, Prussia, London 1762 (DS.).

9305. **Boscowich J.**, Journal d'un voyage de Constantinople à Pologne en 1762, Lausanne 1773 (toż po niem.: Reise, Leipz. 1779; toż po włosku 1784) DS., *zob.* Nr. 9317, 9394.

R: Altenb. Betrachtungen IV. Gött. Anz. 1772 str. 340, 1784 str. 1582.

9306. **August III.** († 1763). Bertling Ernest Aur., Der Tod des Herrn August des III. König v. Polen, Dantzig 1763; — Dubiński J., Mowa przy eksekwiach Aug. III., Warsz. 1763; — Mowa na pochwałę ś. p. Aug. III. in coll. S. J. w Wflnie 15. grudnia 1763; — Officium supremum Aug. III., Dresdae 5. Oct. 1763 (DS.).

9307. August III., Die klagende Muse, Elbing 1763; Lange Jan, Ad Panegyricum Aug. III., Elbingae 1763; Trauerkantate zu Elbing, Elbing 1763: Achbaur F., Leichenrede Aug. III., Friedrichstadt 1763; Pietrowicz Ignacy Trauer u. Lobrede, Danzig 1763: Stanislawski, Trauer und Lobrede. Danzig 1763; Wernsdorf G. T., Augusti III. memoriam jussu Senatus Gedanensis. Gedani 1763; Tietz Joh. Dan., Feyerliches Denkmal, Wittemberg 1763; Stay Ben., Ad Clementem XIII. in funere Aug. III. Pol. reg. oratio, Romae 1764; Assemann E. St., Laudatio, Romae 1764 (DS.).

9308. **Lebensbeschreibung** Aug. des III., Frankf. 1763; — Stolterforth Gotfr., Entwurf einer Geschichte Pohlens bis Stan. Aug., Danzig 1766; — Geschichte des Königreiches Polen, Francf. u. Leipzig 1764; — Domicello Guarino, Vertrautes Gespräch oder Geschichte Aug. III. und seines Minister Brühl, t. I.—II., Frankf. u. Leipz. 1764; — Gespräch im Reiche der Todten zwischen August III. und Peter III., Frankf. u. Leipz. 1764; — Gespräche im Reiche der Todten zw. Aug. III. und Churfürsten zu Sachsen, Frankf. und Leipzig 1764; — Unterredung im Reiche der Todten zwischen Aug. III. u. Petern III., Frankf. u. Leipz. 1764; — Massuet, Histoire des rois de Pologne, Amsterd. 1763 (DS.), *zob.* Nr. 9050; — Potocki Ign., Hist. królów do St. Aug., Ruch lit. 1877.

9309. Siarczyński Fr., Historya celniejszych traktatów między europejskiemi mocarstwami 1764 DS., *zob.* Nr. 638.

Chmielowski B. († 1763), zob. Nr. 9167.

9310. **Bezkrólewie** po śmierci Aug. III., wyjątek z pamiętników spółczesnych, udzielił Sobieszczański F. M., Bibl. warsz. 1848 III., *zob.* Nr. 9294 i 9320.

9311. **Moszczeński Adam** († 1823), Pamiętnik do historyi polskiej w ostatnich czasach panowania Aug. III. i pierwszych Stan. Poniatowskiego, Poznań 1858; 2. ed. tamże (Pamiętniki XVIII. w. t. IX.) 1867.

R: Czas 1858 Nr. 68.

9312. Kostecki, Zapiski basilianskaho superiora Kosteckoho 1758—1764 (z Chołmsko-Warszaws. eparch. Wiestnika), Słowo 1881 (Lwów) Nr. 28.

9313. **Łubieński Wł. A.** († 1766), Historya polska z opisaniem rządu i urzędów polskich, Wilno 1763, 1771; — Tenże, Domowe wiadomości o koronie polskiej albo o Małej i Wielkiej Polszcze, Wilno 1783; — Tenże, Wiadomości podczas interregnum wybrane z księgi: Świat, Wilno 1763 (DS.), *zob.* Nr. 9141.

Por. Łubieński Wład. Alex. X., Mowy pasterskie, Łowicz 1761 DS.

9314. Sucharzewski Jan Kanty, Kolenda krak. na r. 1764, Kraków 1764 DS.

9315. Suplement do gazet, Z Krakowa 13. Aprilis, Warsz. 1761 DS.

9316. Wyrwicz Kar., Objaśnienie widoku historycznego (przeciw J. Bielskiemu), War. 1764 DS., *zob.* Nr. 9261, 9287.

9317. Boscovich J. R., Essais polit. sur la Pol., Paris 1764, *zob.* Nr. 9305; — Breve Descrizione del governo della repub. Polonia, Bologna 1764; — Beaumont d'Eon K. L., Essais politiques sur la Pologne, Var. 1764; — Beschreibung des Königreiches Pohlen. Frankf. u. Leipzig 1764 (DS.).

Kołłątaj H., Stan oświecenia w Polsce 1759—1764, zob. Nr. 9609.

9318. Opis ustaw i zwycz. podczas interregnum, Kolenda warsz. na r. 1764; — Joachims Joh. Friedr., Historische Abhandlung von dem Wahlrechte in Polen, Halle 1764; — Sienicki Szczep., Sposób konkludowania obrad publicznych, część I., Łowicz 1764; — Sprzeczka polityki z ziemianinem o rządzie wolności 1764; — Przyczyny na fundamencie praw ojczystych, dla których nie może się mieścić w sądach assessorskich pluralitas votorum, objaśnienie wzgl. sądów, Warsz. 1764; — Projekt do skutecznego utrzymania seymów 1764; — Rozmyślanie nad myślami o niezawodnym utrzymaniu sejmów i liberi veto z projektem na konwokacya 1764; — Myśli o mądrych uwagach 1764; — Myśli na myśli 1764; — Rozmyślanie nad myślami 1764; — Przyczyna dependencyi szlacheckiego stanu, skąd pochodzi objaśniona 1764, 1765 (DS.), *zob.* Nr. 9289.

9319 Der an den neugierigen mit Staatsgeschichten abgefertigte, Polack, im blanken Sebel 1764 DS.; Bescheid aus Rom von einigen Gelehrten zu Untersuchung des zur Zeit des Convocations-Reichstages geleisteten Eides, Nowakowski, Źródła I.

9320. **Elekcya** Stanisława Augusta, ze spółczesnych pamiętników ogł. Sobieszczański F. M., Bibl. warsz. 1848, *zob.* Nr. 9310.

9321. Carmina dicata ad Stan. Aug., ed. Gröll M., Vars. 1764; — Mitzler a Kolof, Bei der Krönung St. Aug. wünschet 1764; — Janozki Jan, Seren. et potent. Stanislai Aug. R. imago, Lipsiae 1764; — Wykowski Joan. Kant. Stan., Ad Sereniss. Polon. Regem oratio 1764 (Por. **E.** 1764: Brandes, Chełmicki Jan, Ciapiński Georg, Corsonich, Kronungs-Act, Krogulecki Mich. Kaj., Praemium virtutis, Rafalski, Rostkowski W., Sieczkowski A. C., Sleczkowski Jędrz. Kanty (Por. **E.**), Stan. Aug.. Votum solenne, Wolski Ign. X., Złoba Wawrz.; 1765: Jüngling Ch. Thom., Tyszkiewicz Alex.) (DS.).

9322. Rzewuski Sew., Iter Polydori ad arcem, quae vocatur Dei gratia (contra Stan. Poniatowski) 1764 DS.

Zob. Nr. 4863—4875.

Rulhière C. C., Histoire de l'anarchie, zob. Nr. 9386.

9323. **Pierwsze lata** panowania Stanisława Augusta (z nieznanego rękopismu), Dod. mies. Czasu 1858 III.

Pamiętniki Stanisława Augusta, zob. Nr. 4878.

Mémoires de Catherina II., zob. Nr. 4893.

9324. **Wiadomości** warszawskie od 1765 do 1774, wyd. Bohomolec do r. 1772, potem Łuskina St. DS.

9325. Monitor, red. Bohomolec, współwyd. Minasowicz, Albertrandy, Krasicki, Naruszewicz, Warsz. od r. 1765 do r. 1784.

9326. Prawdzicki Zygm., Kopia listu do p. Monitora pisanego 1765; Antimonitor Monitora albo refleksye na półarkuszek Monitora tegorocznego 1766 (DS.).

9327. Annus primus regni Stan. Aug., Leopoli 1765; — Stan państw europ., stan duch. i świec. Korony i Litwy, Kalendarz warsz., Warsz. 1765 (DS.).

9328. In honorem homagii Stan. Aug. Regi a Borussiae civitatibus praestiti, Gedani 1765 (Por. **E** 1765: Stanisław August) DS.

9329. **Matuszewicz M.**, Pamiętniki kasztelana Brzeskiego Litewskiego (1714–1765), Warsz. 1876.

R: Tyszyński A., Bibl. warsz. 1877.

9330. **Spasowicz Wł.**, Matuszewicz M., Ateneum 1876 IV. (także Szkice).

R: Prz. kryt. 1877.

9331. **Simanowski Piotr** (* 1710, † 1809), Kratkoje opisanie o kozackom, małorossyjskom narodie i wojennych jeho diełach 1765 sobrannyje czerez bunczucznowaho towariszcza, Moskwa 1847 (Cztenija obszcz. hist. i drewn. ross. Nr. 2).

9332. Metryka Chrztów katedry lwowskiej łac. 1731–1765, Barącz, Pam. dziej. pol.

9333. Allgemeine Welthistorie d. neuren Zeiten, Band 11–15, Her. Semler, Schlöser, Gattarer Geschichte, Russland, Polen (bis Wiesniowiski), Preussen, Schweden 1765; — Geschichte von Pohlen aus dem Englischen übers. u. d. Anf. Sch. Sai. Semler (Übersetzungen der Welthistorie t. 29, 30), Halle 1765 (DS.), *zob.* Nr. 9304.

9334. Jezuici w prawdziwej postaci albo uwiadomienie o ich sprawowaniu się, z niem. nakł. Ign. Krasickiego, Gdańsk 1765 (Por. **E.** 1765: Thesaurus, 1766: Abrassevin) DS., *zob. Kościół.*

9335. O dziesięcinach i ich jurysdykcyi, prawda i sprawiedl. istotna, b. w. m. i r. dr. 1765 (Por. **E.** 1765: Prawda, Wywód, Zebranie; 1766: Dukt, Krzywda, Reptowski, 1768: Tractatus; 1771: Cwierzowicz) DS., *zob. Kościół.*

9336. Auf dem Tod-Sontag Lätare d. 1765, an welchem vor 800 J. die heidnischen Polen u. Schlesier d. christl. Taufe angenommen haben, Breslau 1765 DS.

9337. Instrukcya do cudzych krajów wyjeżdżającemu kantorowi krak. Mich. Sołtykowi od księcia bisk. krak. Kajetana Sołtyka w upominku 1765, wyd. Siarkowski Wł. ks., Przegl. katol. 1886.

9338. **Schmidt Fryd. Aug.**, Dzieje król. pol.; tłum. Jan Albertrandy, Warsz. 1766, 1767, 1768; — Tenże, Kontynuacya dziejów, Warsz. 1766; — Tenże, Abrégé de l'histoire de Pologne, Riga 1768 (DS.).

9339. Wyrwicz Karol, Abrégé raissonné de l'Hist. universelle, ded. Ad. Czartoryski, Vars. 1766, 1771 DS.

9340. Krąkowski Ign., Uroczysta pamiątka uwieńczenia Stan. Aug. 1766 [Por. **E.** 1766: Stan. Aug. (wiele pism)] DS.

9341. **Listy** nad wypadkami politycznemi w Polsce 1763–1766, Poznań 1846.

9342. Hadziewicz Piotr, Zdrada odkryta, obłuda zawstydzona rozmową o ubezpieczeniu monety nowej, O poprawie miast i miasteczek, ded. Stan. Aug (2 ed.), War. 1766; — Do dobrego obywatela, Respice finem, Warsz. 1766; — Placet présenté à S. M. le roi de Pologne pour la diète, Vars. 1766; — Minasowicz Józ. Ep., Satyra przeciw bożnikom czyli deistom, Warsz. 1766, 1786 (DS.).

9343. Pojedynek Branickiego z Casanovą 1766, Pam. warsz. 1822, Roz. lw. 1823; Lubowski E., Słowo 1886 Nr. 123.

9344. **Jakób III.** (ang. król, † 1766). Funerali di Giacomo III. re della Gr. Bretagna, Roma 1766 DS.; — Dokładny opis więzienia, ucieczki i ślubu księżniczki Klementyny Sobieskiej królowej angielskiej, nap. Kulczycki, Dod. Czasu 1859 XIV.

Parthenay Desroches Jean Chr. († 1766), zob. Nr. 9056.

Leszczyński St. († 1766), zob. Nr. 4068; — Leszczyńska Marya († 1767), zob. Nr. 9089 i 9345–9346.

9345. Aubert A., La vie de Stanislas, Paris 1769 (toż po niem., ang. etc.); — Bouchart, Eloge, Paris 1766; — S o l i g n a c, Eloge historique de Stanislas I., Lyon 1766, Nancy 1766, *zob.* Nr. 9087; — Boisgelin de Cucé Rajm. Jean, Oraison funèbre, Paris 1766; — Coster J. L., Oraison funèbre (2 ed.), Nancy 1766; — Essai de l'éloge historique, Bruxelles et Paris 1766; — Honneurs funèbres, Nancy 1766; — Challe M. A., Description du mausolée de Stanislas I. 1766; — Tressan, Portrait historique de Stanislas le Bienfaisant, Nancy 1767; — Deslaviers J., La bienfaisance sur le trône, Eloge

de Stanislas I. Roi de pol., Bastia 1771; — Luth P., Om St. L., Stockh. 1773; — Proyart, Hist. de St., Paris 1784; — Reneville, *zob.* Nr. 9562 (Por. **E.** 1766: Stanislas Leszczyński) (DS.).

9346. Aublet d. M., Vie de Marie Leszczyńska, Paris 1773, 1774; — Bellet Abbé, Eloges historiques et de Stanislas I. roi de Pol., Paris 1768; — Taconet Touissaint Gaspard, Stances sur la mort Marie 1768; — Tenże, Ode sur la mort 1768; — Coger Fr. Maria, Le Triomphe de la reine, Paris 1769 (Por. **E.** 1768: Marie Leszczyńska, Funel) (DS.).

9347. Buesching A. F., Magazin für Historie und Geografie (Gesch. Russlands, Polen), Hamburg 1767; — Tenże, Atlas de Pologne, Królewiec 1770; — Tenże, Neueste Erdbeschreibung I. (Polen), Hamb. 1770; — Tenże, Korolestwo polskoje, Petersb. 1775 (DS.), *zob.* Nr. 9288.

9348. Ranft Mich., Vollständige Beschreibung des russischen Reichs, Leipzig 1767 DS., *zob.* Nr. 9080 i 9200.

9349. **Waga X. Teod. Szymon**, Historya książąt y królów polsk. krótko zebrana, War. 1767, 1770, 1786, 1789, 1795 DS., *zob. Oprac.*

9350. Razgowor Wielikorassi s Małorassijej, literaturnyj pamiatnik 2goj poł. XVIII. w., s predisłowijem N. I. Pietrowa, Starina kijewskaja 1882.

9351. Awsienko B. G., Małorossija w 1767 godu, Epizod iz istorii XVIII. stolietia po usizdannym istorykam, Kiew 1864 (Por. Hołowackij, Czerwonaja Ruś 1890 Nr. 2—3).

9352. Voltaire, Essai histor. et crit. sur les dissentions des églises de Pologne par J. Bourdillon, Basle 1767, 1768 DS., *zob.* Nr. 9169 (Por. **E.** 1781: Przybylski).

Dyssydenci (liczne pisma), zob. Nr. 4941, 4944 i Kościół.

9353. Jaworski Stan. X., Uwagi na Wolfganga Balt. Steinwehra dzieło: De regiae in Polonia dignitatis origine, Vars. 1767 DS.

9354. Myśli o sposobach dania bezpiecz. spławu rzekom polskim i litewskim, Warsz. 1767 DS

9355. Stolterfoth Gotfr., Entwurf einer pragmat. Geschichte von Polen bis Stan. Aug. (według Lengnicha), Leipzig 1768, Danzig 1768 DS., *zob.* Nr. 9434.

9356. Auxiron Cl. Fr. J. D., Principes de tout Gouvernement ou examen des causes de la splendeur de tout état, ded. Stan. Aug., Vars. et Dresde 1768 DS.

9357. Konarski St., Na rocznicę urodzin Stan. Aug., Warsz. 1768; Minasowicz J. X., Na dzień doroczny koronacyi Stan. Aug., wiersz ojczysty, (Warsz.) 1768, 1769 (Por. **E** 1768: Stanisław Aug.) (DS.).

9358. Przestrogi y uwagi nad obroną królestwa, przez XX. Schol. Piar., Warszawa 1768 DS.

9359. **Czartoryski Teod.** († 1768), Dyaryusz z okoliczności śmierci T. Czartoryskiego 1768 DS.

9360. **Baudouin X.** († 1768). Śliwicki Piotr Hyac. X., Opisanie życia X. P. Gabr. Baudouin missionarza, który 10. lutego zmarł 1768 DS., *zob.* Nr. 9152.

9361. Doniesienie o gazetach przyszłych, Kraków 1768 DS.

9362. **Jabłonowski Antoni**, Pamiętnik księcia kasztelana krakowskiego, Bibl. Ossol. Zbiór materyałów do historyi polskiej, z. II., Lwów 1875.

9363. **Rogowski Maciej**, Reszty pamiętników M. Rogowskiego, rotmistrza konfederacyi barskiej, Paryż 1847, 1853 (toż po franc.: Gaszyński Konst., Fragments des mémoirs de Mathias Rogowski, capitaine de la cavalerie dans l'armée des confedérés de Bar 1847).

9364. Kronika konfederacyi wojew. krak. r. 1768, Czech J., Nowy kalend. astronom. gosp., Krak. 1867; — Puławski, Kalendarz krak. 1812; — O Puławskim i Szycu, Tyg. lit., Poznań 1839 II.; — Wspomnienie Kaz. Puławskiego w Ameryce, przez Ambr. Grabowskiego, Pszczółka krak. 1821 II.; — Wspomnienie o Kaz. Puławskim, nap. Cieszewski K., Dziennik lit. 1863; — Pamiątka po Kaz. Puławskim, Czas 1853 Nr. 170; — Mączyński J., Cudowna obrona Krakowa 1768 (kilka podań i wspomnień), Kraków 1855; — Śmierć Józefa Zaremby, marszałka konfederacyi wielkopolskiej (wyjątek z pamiętników), Tyg. lit., Poznań 1838 I.; — Garlicki Tom. X., Mowa pogrzebowa przy pochowaniu ciała poległego w potyczce Jacka Kotowskiego 1768; — Schultes Jacob, Ode dem grossen Puławski, Verfechter der Freyheit, Ulm 1770 DS.

9365. **Marek** (karmelita), Księdza Marka przepowiednie o losach Polski i Europy, Lwów 1870; — Podanie o śmierci X. Marka karmelity, Czas 1856 Nr. 210, *zob.* Nr. 4946; — Pamiątka nadzwyczajnego zdarzenia w klasztorze Berdyczowskim praktykowanego r. 1768 przez Aleksandra Grozę, Dod. mies. Czasu r. II. t. 7.

9366. Pieśni konfederatów Barskich, Wielkopolanin 1819 Nr. 1, 3, 7, 17; Książeczka do nabož. dla wojskowych z czasów konf. Barskiej ułożona, na obecne czasy przydatna, Paryż 1815, Lipsk 1865.

9367. Pamiętnik o księciu Karolu Radziwille spisany podług archiwum Nieświezkiego (rękopis udzielony ze zbiorów W. hr. Baworowskiego), Dzien. lit. 1864, Odb., Lwów 1864.

9368. Wspomnienia ś. p. J. O. Xięcia Radziwiłła, Przyj. ludu, Leszno 1847 IV.; — Zagórski Wł., Moja przygoda na dworze Radziwiłła panie kochanku (?), Niwa 1885.

9369. Uwagi polityczne Aug. hr. Moszyńskiego, z rękopismu franc. przełożył L. P. (o duchu obywatelskim, pisano w r. 1769), Dzien. lit. 1862.

9370. **Kreczetnikow Piotr,** Radom i Bar 1767—1768, Dziennik woj. działań jen. maj., z rossyjskiego oryginału przeł. P. K., stolnikowicz chełmski, Poznań 1874, *zob.* Nr. 4947.

9371. Nottbeck Ad. Joan., Russia Poloniae auxiliatrix dissert., Jenae 1768 DS.; — Rom E., Moskale we Lwowie 1768, 1770, Dzien. lit. 1869; — Précis hist. de Panin, Londres 1784 DS.

9372. **Lippoman Jan,** Bunt hajdamaków na Ukrainie w r. 1768, wyd. Raczyński E., (Obraz Polaków i Polski t. XV.), Poznań 1842, 1854.

9373. Wyprawa na hajdamaków, z pamiętników starosty Zakrzewskiego, Dziennik lit. 1857; — Wojkowski Antoni F., Opis krótki rzezi w mieście Humaniu, Poznań 1842; — Rzeź humańska, wyjątek z pamiętników Adama Mosz., wyd. E. R., Tyg. lit., Poznań 1858; — Pamiętnik rzezi, wyd. Darowski, Niwa 1890: — Matierijały dla istoriji Kolijiwszczyny, Kostomarow N. J., Kijewskaja Starina 1882.

9374. **Dumouriez Ch. Franc.** († 1823), La vie et mémoires, Hamb. 1795; — Wojna w Polsce 1770 i 1771 r., z pamiętników jenerała (Pamiętniki z XVIII. w. t. VI.), Poznań 1865; — Teofila de Ferning, adjutant jener. Dumouriez, Tyg. wielkop. 1873.

9375. **Murray E. N.,** De l'état des études. Vars. 1800 (toż po pol. p. t. Pamiętnik do konfederacyi barskiej i krakowskiej 1767, 1772, Dziennik lit. 1857 I.

9376. H. Schmitt, E. N. Murraya obrona Polaków przeciw zaczepkom Delicourta, Dziennik lit. 1858.

9377. **Contant d'Orville And. Guil.,** Pensées phil. de St. Leszczyński, Paris 1768; — Tenże, Les fastes de la Pologne et de la Russie, Paris 1769, 1770, 1772, 1773 (DS.).

9378. **Geschichte** des gegenwärt. Krieges zwischen Russland, Polen und Ott. Pforte, I.—XII. Theil Frankf. u. Leipzig 1771, Theil XIII.—XX. (XIV. Th. Königsraub) 1772, 1773, 1774 DS.

9379. Geschichte des gegenwärt. poln. Krieges bis auf Königsraub., Augsburg 1772 DS.

9380. **Storia** della guerra presente tra la Russia, la Polonia, e la Porta Ottom., vol. I.—IV., Venezia 1770, 1771, 1772 DS.

9381. **La Croix** (de) E. P. Gesch. des Krieges, welchen die Türken mit Polen, Moskau. Hungarn, Führt 1771—1775 DS.

9382. **Cranz Joh. Georg,** Das conföderirte Pohlen (Erfurth) 1770—1775 t. 5 DS.

9383. Denkwürdigkeiten zur Geschichte der Unruhen in Pohlen, Frankf. und Leipzig 1769 DS.

9384. Warnery K. Eman., General de Caval. au serv. de Pologne, Remarques sur le Militaire des Turcs, Leipzig et Dresde 1770 DS., Paris 1813.

9385. Le Rouge Ludw., Theatre de la guerre entre les Russes, Turcs, Polonais, Paris 1769; Cadiat, L'indicateur pour la guerre, de Polonais, de Russes et de Turcs, Paris 1769 (DS.).

9386. **Rulhiere Claudé Carloman** (* 1735, † 1791), Histoire de l'anarchie de Pologne et du démembrement de cette république, suivie des anécdotes sur la révolution de Russie en 1762, t. I.—IV., Paris 1807, 1808, 1818, 1843 (Por. E. 1797; także Oeuvres postumes, Paris 1792), *zob.* Nr. 9469.

9387. O Puławskim przez Rulhiera, Kalendarz krak. na r. 1811; Rulhier, Rossya od Piotra I. do Katarz. II., Kondyllak S. K., O nauce historyi, t. II., War. 1812.

9388. Zapiski barona Totta o tatarskom nabiegie 1769 g. na Nowo-Sierbiju, Kijewskaja Starina 1883.

Zob. Nr. 4945—4989 i 9431—9432.

9389. Charkiewicz J., Dyaryusz podróży z Wilna do Walencyi r. 1768, Wilno 1824.

Geret L. S., Relacye, zob. Nr. 4964.

9390. Uwagi tygodniowe, War. 1768—69 Nr. 52, wyd. Krone J. O. T.; — Zabawy przyjemne i pożyteczne, Warsz. 1769—1775, wyd. Naruszewicz, Albertrandy i t. d.; — Journal polonais, Janv.—Avril, Vars. 1770 (DS.), *zob.* Nr. 9106.

9391. Staats-Calender für das Kön. Polen und Litth. auf 1770, Warschau 1770; Ciekawości przeszłoroczne w Europie, Kolenda warsz. 1771 (DS.).

9392. Dembowski Ant. Seb., Etat actuel de la Pologne 1770, *zob.* Nr. 9259; — Chevremont, Etat de la Pologne avec son droit public., Amsterdam et Paris 1770; — Freimüthige Betrachtungen über d. Zustand Polens, Frankf. u. Leipzig 1770; — Descrizione storico-politico-geogr. del regno di Polonia, Venetia 1770 (DS.).

9393. **(Hills) J. Marschal,** Travels in the Years 1768—70, London 1772, 1792 (toż po fr. p. t. Voyage dans la partie septentrionale de l'Europe (Ukraine et la Pologne), traduit par Pingeron, Paris 1776; po niem.: Reisen d. Holland, Russland, Polen, Danzig 1773, 1774, 1776, 1778 (DS.), *zob.* Nr. 9402.

9394. Boscowich J., Józef Roger, Stanislai pol. reg. effigies, Romae 1770, *zob.* Nr. 9305; — Cancellieri Franc., De Stanislao I. pol. reg., Romae 1770; — La Place, Anécdotes du Nord comprenants la Suéde, la Po-

logne, Paris 1770; — Caraccioli L. A., Lettres à une illustre morte decedée en Pologne ou l'on trouve des anécdotes, Paris 1770, 1771 (DS.).

9395. Carmen ad Stan. Augustum de natali Suae Maj., 17. Jan. 1770 [Por. E. 1770: Minasowicz (życzenia imienin)] DS.

9396. Versuch einer Abhandlung vom Eigenthum der Bauern, Riga 1770 DS.

9397. List przyjaciela do nauczycieli szkół 1770 DS.

9398. Bohomolec Fr., Opisanie państwa tureckiego, Warsz. 1770 DS., zob. Nr. 9384.

9399. Schultes Jacob, Heldengedicht auf den Georg Mart. Lubomirski, Ulm 1770; Cri d'une honnete femme, qui réclame le divorce a l'usage du Royaume de Pologne, Londres 1770; Les Etrangers en Suisse ou avantures de Mr. Tarlo et ses amis, Ulm 1770 (DS.).

Duńczewski Józef († 1770), zob. Nr. 9218.

9400. **Paprocki Fr.**, O koronie polskiej, Wilno 1771 DS., *zob.* Nr. 9219, 9300.

9401. Almanach politique de Pologne. Vars. 1771; Kalendarz polski i ruski z wyrażeniem aspektów przez JMci X. Akademii Chełmińskiej napisany na r. 1722 (?) (Por. E. IX.) (DS.).

9402. Pococke Rich., Voyages en Orient, description l'Allemagne, la Pologne, traduits par de Laflotte, t. I.—IV., Paris 1771; — Pyrrhis de Varille, Lettres sur la Constitution de Pologne, Vars. 1771, *zob.* Nr. 9892; — Baudeau Nic., Lettres sur l'état de la Pologne, Amsterd. et Paris 1771; — Pingeron Jan Klaud., Ingenier au service de Pologne, (Militia Francesco) Vies des architectes, ded. à Mokronowski, Paris 1771 (DS.), *zob.* Nr. 9393.

9403. Schlözer A. L., Allgemeine nordische Geschichte, Halle 1771 DS., *zob. Opracowania.*

9404. Relation sur l'attentat sur la personne du Roi 1771; — Bericht von der abscheul. Mordthat, welche 3. Nov. 1771 vollzogen, Warsz. 1773; — Opisanie zasadzek na króla JMci 3. listop. 1771; — Albrecht J. H., Der Raub des Stan. Augustus, ein Heldengedicht gesungen, Warsch. 1772; — Konarski St., Boskiej Opatrzności dowód, Uwaga nad niebezp. życia Najj. Pana 1771 (toż po łac.), *zob.* Nr. 9289; — Kossakowski J., Do narodu i potomności o przypadku przez J. K. Mość doświadcz. 1771; — Naruszewicz Adam, Z powinszowaniem ocalenia życia, oda 1772; — Tenże, Wiersz radosny z okazyi uzdrowienia J. K. Mości, Warsz. 1772; — Oda do Oyczyzny z okazyi niesłych. przypadku J. Kr. Mości, Warsz. 1772 [Por. E. 1776: Kościałkowski, Kuczkowski: 1777: Musonius; 1778: Tepper (wiersze)] (DS.); — Die beabsichtigte Ermordung des Königs Stan. v. Polen, Kuriositäten 1821 IX., *zob.* Nr. 4982, 5012.

9405. Stan. Augustowi na dniu dorocznym koronacyi (wiersz), Warsz. 1771 (Por. E. 1771: St. August) DS.

9406. Konarski Stan., O religii 1769; — De religione, Vars. 1771, *zob.* Nr. 9290; — Chlebowski P., Zdanie o przyczynach upadku państw, Wilno 1771; — Satyra o wysyłaniu do cudzych krajów, Wilno 1771; — Satyry: A to wszystko Bogactwo, Marywil 1771; Stultorum plena sunt omnia, Marywil 1771 (DS.).

9407. **Strandtmann Gustaw**, Pamiętniki 1769—1771, Russkaja Starina 1882, *zob.* Nr. 9469.

Viomenil A. K., zob. Nr. 4979.

9408. **Massalska Helena** (de Ligne), Memoires (1771) w dziele Perey L., Hist. d'une grande dame au XVIII. siècle, Paris 1887.

R: Łoziński Wł., Kwart. hist. 1887; Kuryer poznański 1887 Nr. 76—78; P. M., Przegl polski 1887 II.; Kraushar A., Tyg. ill. 1887 II; Dod. do Prz. tyg. 1887; P. W., Prz. powsz. 1888 III.

9409. **Branicki Kl.** († 1771). Opisanie ciała 1771 DS.

9410. Prowincya WPolska, Kolęda warsz. 1772 DS.

9411. Kownaccy Józ. Tad i Ant., Uwagi polityczne na 4 monarchie, z franc., Lublin 1772 DS.

9412. **Rejtan Tadeusz**, Rys krótki życia, Obraz Polaków i Polski Raczyńskiego t. XVI.; — Niemcewicz J. U., Żywot Tad. Rejtana, Sybilla nadwiślańska 1821.

9413. **Pansmouser G.** (Lindsey, Mirabeau), Le partage de la Pologne 1772 [toż: Divisione della Polona, Venezia; The polisch partition, London; Podział Polski (tł. Przybylski), Lipsk; Die Theilung Pohlen; De Verdeeling von Polen 1772 (wiele wydań we wszystkich językach)] DS.

9414. Lindsey (Mirabeau), Les droits des trois puissances sur plusieurs provinces de Pologne, traduit par Gérard consul, Londres 1774, tom II. p. t. L'insuffisance et la nullité des droits avec le Manifeste de la Confederation de Bar, Londres 1774; — Actions (très humbles) de grace aux trois puissances par les peuples polonois, La Haye 1777 (DS.).

9415. Compendio di travatti avvenimenti e la Polonia, Venezia 1772; — Keyserlingk Henr. Chryst., Remarques d'un gentilh. prussien sur celles d'un gent. polon. a l'occas. de la prise de posess. de la Prusse polon., 1773; — Herzberg E. F., Ausführung der Rechte, Exposé des droits 1772; — Jurium Hungariae Explicatio, Vindobonae 1772; — Das gerechte Schicksal v. Pohlen, Frankf. u. Leipz. 1775; — Untersuchung beleuchtete des Verfahrens der Höfe die Theilung von Polen betreffend, Frankf. und Leipzig 1776 (DS.).

Zob. Nr. 4990—4999.

9416. **Les Funérailles de la Pologne (wierszem) 1775 DS.**

9417. **D'Alembert Jan** (* 1717, † 1783), A Frédéric II. sur le demembrement de la Pologne, Amsterdam et Cologne 1808 (toż po niem. przez Karola Fischera, Lipsk 1808); — Guilbert Th. Jacq. Et. Vinc., Essai ou quelques considerations sur la Pologne avant et après le traité de partage de 1772, Rouen 1807; — Gérard de Rayneval J. M., Le partage, Paris 1789; — Gentz Fryderyk, Fragen aus der neuesten Geschichte (die Theilung Polens betreffend), St. Petersb. 1806.

9418. Dłużniewski Marceli, Współczesne głosy zagraniczne o rozbiorze Polski (Odb. z Gaz. krak.), Krak. 1884, 2. ed. 1886 p. t. Prusy w czasie rozbioru Polski.

Fryderyka II. Pamiętnik 1763—1773, zob. Nr. 9552.

9419. Swodnaja hałyczsko-russkaja litopyś ot 1700 do konca aug. 1772, Lwów 1887, *zob. Opracowania.*

9420. **Korytko J., Pochoron Anny z Łaszczów Potockoj 1772 (z aktów bazyl. krystynopolskich), Słowo (Lwów) 1861 Nr. 101; Diwnoje Czudo smerti Anny Potockij, tamże 1865 Nr. 83.**

9421. **Skrzetuski Kaj. X.** († 1806), Historya polit. dla szlach. młodzi zawieraj. zebranie przypadków znakomitych, War. I. 1773, II. 1775, 2. ed. 1777; — Tenże, Historya polityez. król. franc., cz. I. II., ded. St. Aug., War. 1773; — Tenże, Historya powszechna Warsz. 1781 (DS.).

9422. **Skrzetuski Winc. († 1791). Dzieje królestwa szwedzkiego, Warsz. 1772, 1792 (Por. Bentkowski II. L II. 794) DS.**

9423. **Puczyński J. Ks., Historya powsz. dzieje polit. dawn. i now. państw, Wilno 1773 DS.**

9424. Szybiński D. S. P., Krótka wiad. o monarchiach 1772, 1790, 1813; — Geografia powsz. czasów teraźn., Warsz. 1773 DS.

9425. **Barbier de Blignières Bar., Stances philosoph. sur le jour de l'élection de Stan. Aug. (Vars.) 1773 (Por. E. 1773: Wargowski A.); Tenże, Epitre au Catherine II., Vars. 1773.**

9426. **Gazeta** warszawska, Warsz. od 1774 do 1891; Polityczne ciekawości, Kolęda warsz. na r. 1775 (DS.).

9427. Carmen gratul. in reditu Caj. Ign. Sołtyk, Crac. 1773 DS.

9428. Lubomirski Stan., Reflexye nad projektem theatrum publiczne i pałac redutowy 1773; — Mizler de Koloff, Brief die poln. Schaubühne betreffend, t. I. III. War. 1775 (DS.).

9429. **Wiadomość o zjawieniu się cudownego obrazu Chrystusa Pana w Boremli 30. marca 1773, podał Krzyżanowski Feliks ks., Sambor 1879.**

Konarski St. († 1773), zob. Nr. 9287.

Solignac P. († 1773), zob. Nr. 9087.

9430. Nova descriptio Regni Poloniae, Warsz. 1774; — Geogr. Beschreibung von Pohlen, Hamburg 1774 (DS.).

9431. Casanova Jan Jak., Istoria delle turbolenze della Polonia della morte della Elizabetta Petrowna, t. I., parte I., II., Gorizia 1774; — Rizzardi C., Storia della guerra di Polachi, Venezia 1775 (DS.), *zob.* Nr. 9378—9386.

9432. **Jaubert**, Histoire des révolutions de Pologne, depuis la morte d'August III., jusqu'a l'année 1774, Vars. et Paris 1775, 2. ed. Paris 1807 (po niem., Leipzig 1779).

9433. **Na dzień koronacyi wiersz poddanego, Warsz. 1774 (Por. E. 1771: Bessoit F.); Ad Celsiss. Ad. Czartoryski die natalium 24. Decembris 1774; Z okoliczności oddanej buławy poln. Sew. Rzewuskiemu przy odjeździe do Stubna (wiersz) 1771; Do JW. S. Rzewuskiego na powinszowanie buławy oda 1774; Na powszechną radość z okazyi oddanej buławy polnej 1774; Oda do ojczyzny na d. 19. listopada 1774 (DS.).**

9434. **Lengnich God.** († 1774), Historia Europae, Gedani 1749; — Tenże, Gesch. der preussischen Lande, Danzig 1755 (DS.).

9435. Lengnich G., De norma regiminis Prussiae, Ged. 1722; — (Safft Mich.) De Polonorum maioribus dissertationem tuebitur, praeside G. Lengnich, Gedani 1732; — Lengnich Gotfr., Pacta conventa Augusti III., Lipsiae 1736, 1766, *zob.* Nr. 4580; — Tenże, Hodierna reipubl. prutenae facies 1728, *zob.* Nr. 9007; — Tenże, Jus publicum Prussiae, Ged. 1758; — Tenże, Quaedam Civit. jura gedan., Gedani 1764; — Tenże, Jus Publicum, *zob.* Nr. 1086; — Tenże, Der Obrigkeiten in den preuss. Städten Befugniss Edelleute zu richten, Danzig 1764 (DS.), *zob.* Nr. 9007, 9050, 9095, 9355.

9436. **Załuski J. A.** († 1774), Bibliotheca poetarum polonorum, qui patrio sermone scripserunt, Vars. 1754 (toż tytuł polski) DS.

9437. Załuski J. A., Przypadki niektóre, które mu się w niewoli moskiewskiej trafiły, wierszem wyd. J. Ep. Minasowicz 1773 DS.

9438. Ad Jos. Załuski, Naruszewicz Kaz., Vilnae 1760; — Ankwicz And., Mowa przy install. Załuskiego na bisk. krak. 1747; — Ossoliński J., Salutatio 1750; — Gorlicki Tom., Powitanie Załuskiego bisk. kijows. na pokojach konkolownickich 1773; — Korycki Mich., Elegia in mortem J. Załuski episc., Kijów 1774; — Żal powszechny po stracie 1774 (DS.), *zob.* Nr. 8988, 8999, 9095, 9173.

9439. **Jonsac G. F.**, Histoire de Stan. Jabłonowski, Leipsic 1774—1775, po pol. War. 1787—1790 i Poznań 1869, *zob.* Nr. 8815.

R: Liske, Życie Jabłonowskiego Jonsaca, Dzien. lit. 1869; Sybels H. Z. XXIII.

9440. **Dyamentowski Prz.** († 1774), Prokosz, Chronicon Slavo-Sarmaticum, Vars. 1827; przekł. pol. Kownackiego, War. 1825 (jest to apokryf.).

9417. Romanowski H., O kronice Prokosza, Dz. warsz. 1825—26 I.; Lelewel, Rozbiory; Ossoliński J. M., Bibl. Ossol. 1828.

9442. Jezuici w prawdziwej swojej postaci, Gdańsk 1770; — Naruszewicz, Na ruinę Jezuitów (wiersz), Warsz. 1773; — Rzewuski Wacław, Ode in jacturam Soc. J., b. w. m. 1773 (toż po pol.: Oda o upadku zakonu 1773); — Wizerunek symboliczny Jezuitów z innemi zakonnikami (wiersz) 1775 (DS.).

Zob. Nr. 5010, 9335, 9525 i Kościół.

9443. W dzień imienin M. Kochowskiego od szkół Soc. J. (wiersz), Mohilew 1774; — Dowód życzliwych obowiązków Mich. Kochowskiemu od konwentu szkłowskiego zak. kaznodz. (wiersz) (Mohilew) 1774; — J. O. Grafowi Czerniszewowi Białoruski konsystorz gwoli okazania żalu z rychłego odjazdu, (wiersz) 1774 (DS.), *zob.* Nr. 9467.

9444. **Wagner Dan. Ern.**, Geschichte von Pohlen, Leipzig 1775; Brünn 1788 (Allg. Weltg. 47—49); Gesch. v. Lithauen, tamże 1775, 1788; — Beaumont d'Eon Kar., Loisirs (t. III. Histoire polit. de Pologne), Amsterd. 1775 (DS.).

9445. Krebel G., Reisen durch Deutschland, Polen, Preussen, Russland, Hamburg 1775; — Schriften für alle Staaten (Polen 115 -192 Regierungsordnung), Carlsruhe 1775 (DS.) (Por. **E.** 1775: Briefe, Caraccioli, Pohlen).

9446. **Bieliński Fr.**, Sposób edukacyi w XV. listach opisany, Warsz. 1775 (2 ed. Bibl. ped., Krak. 1888); – Kamiński Adolf, Edukacya obywatelska, przez A. K., Warsz. 1774; — Gurowski Nep., Discours sur les études adressé à S. Roi de Pologne 1775 (Por. **E.** 1775: Bessat Franc. X.); — Rollin K., Uwagi nad wychowaniem młodzi, tłóm., Wilno 1776; — Popławski Ant., O rozporządzeniu i wydoskonaleniu edukacyi obywatelskiej, Warsz. 1775 (DS.); — Na pamiątkę 100 letniej rocznicy ustanowienia komisyi edukacyi narodowej, Lwów 1873, *zob.* Nr. 5042, 9233.

9447. **Bagieński Franc. S., Wiersz do X. Bisk. Massalskiego, 21. lipca 1775 (Por. E. 1775: Stan. August, Eloge, Na dzień urodzin, Gesang, W uroczystość) DS.**

9448. Wspomnienia z XVIII. w. (r. 1775), Dz. warsz. 1851 Nr. 140; — Stuletnie wspomnienie, Gaz. nar. 1875 Nr. 88.

9449. Barss Franc., Mowy za czterema stanami, ded. Stan. Aug., Warsz. 1775; — Myśli polityczne o wolności cywilney, Pozn. 1775 (DS.).

9450. **Kurze Abhandlung vom Ablass in sonderheit von dem grossen Jubel-Feste der Dioeces. v. Posen u. Warschau, Warsz. 1775 DS.**

9451. Courrier de Pologne, Vars. od 1776 do 1779 DS.

9452. Mikucki A. X., Krótkie zebranie geografii polit. i hist. Winc. Wołłowiczowi, Wilno 1776 DS.

9453. Muszyński J. J., Rozmowy młodych Polaków z hist. pol., Krak. 1776 DS.

9454. Politische Betrachtungen über d. Staats-Verwaltung v. Polen, Frankf. u. Leipz. 1776; — Bessat Franc. X., Discours sur l'histoire de Pologne, Vars. 1776 (DS.), *zob.* Nr. 8446.

9455. L. (de), Voyage en Allemagne et en Pologne commencé en 1776, Amst. 1784.

9456. Andreas a Spiritu, De bello in Europa ab potentiss. imperator. gesto, Vars. 1776; — Tenże, Casus conscientiae pro regno Pol. ex declarationibus pontificum collecti, Vars. 1776 (DS.).

9457. **Chojecki Karol**, Polak konfederat przez Moskwę na Syberyę zaprowadzony (zarazem o buncie Puhaczewa), War. 1790 2. ed. p. t. Pamiętniki Polaków z pobytu na Sybirze, Chełmno 1864—1865 (po ross.: Zapiski Karla Chojeckawo, pod. Antonowicz W. B., Kij. Starina 1883).

9458. **Na illuminacyę z powodu urodzin Stan. Aug., Warsz. 1776 (Por. E. 1776: Stan. August) DS.**

9459. **Opisanie m. Sandomierza 1776 DS.**

9460. **Laporte J.**, Le voyageur (Pologne, Courlande), Paris 1777 DS.

9461. **Wraxall N. W.**, Memoirs the courts of Berlin, Dresden, Warsaw 1777—79, I.—II. DS., London 1779.

9462. **Bernoullly J.**, Reisen durch Brandeburg, Pommern, Preussen, Courland, Russland u. Pohlen 1777 u. 1778, Leipzig 1779, 1780 t. 6 (toż po franc. t. I. Vars. 1782; po pol. ustępy w Liskego: Cudzoziemcy w Polsce); - Tenże, Patkuls Berichte, *zob.* Nr. 4311.

R: Gött. Anz. 1781; **Beckmanns Bibl. t. X. str. 423 i n.; Krasicki J., Eine gefund. Geschichte v. B., Leipzig 1785 DS.; Gaz. lwowska 1876 Nr. 52.**

9463. **Stanisław August, Rocznica koronacyi 1777; (Mitzler) Na dzień imienin 1777 (Por. E. 1777: Kopczyński, Massalski) (DS.).**

9464. Badurski A., Odpowiedź na pytania X. Kołłataja dotyczące stanu i dziejów facultatis medicae 1777; — Kołłatajowi wizytatorowi, I. Młódź (Kraków) 1777 (DS.).

9465. Bakałowicz Jan, Zdanie o potrzebie fortec w Królestwie Polskiem, War. 1777 DS.

9466. Dzień 4. listopada 1777; — Respons z Warszawy, Addytament do gazet, Warsz. 1777 (DS.).

9467. **Ode der hohen Durchreise Paul Petrów, Elbing 1776; Powi anie Iwanowi Pil pulkownikowi rossyjs. w Zakrecie, Wilno 1775; In amore dolor, Ad Comitem Stackelberg in obitu ejus filiae Julianae 1776; Kopczyński On. X., Monumentum Cather. II., Die natali Cath. II. auspiciis Stan. Aug. Matheo Radivilio, Vars. 1776; Górski Klemens, Die natali divae Mariae Theresiae carmen. Leopoli 1776; Wiersze powitalne do Czernyszewa i jego żony od uczniów semin. Mohyl.**

26. maja (po ross. i pol.) 1777; Na wspaniały festyn z okoliczności urodzenia Alex. Pawłowicza (wiersz od Zgrom. XX. Jezuitów), War. 1778 (DS.), zob. Nr. 9443.

9468. **Jabłonowski Jan Alex.** († 1777), L'empire des Sarmates aujourdhui royaume de Pologne, Norimb. 1747, 1748, 1775; — Tenże, Dodecas ducum Poloniae M. D. Lith. admirandum hostibus, Dwanaście wodzów pol. z 16 buławy szacowane, Lwów 1754 (DS.).

Acta Societatis Jablonovianae i inne dzieła, zob. Opracowania.

9469. Stradtmann G., Pamiętniki 1771 do 1778, Russk. Starina 1889, *zob.* Nr. 9407; — A. P. C. R(ulière), Hist. des revolutions (1763 -1777), Vars. 1778, *zob.* Nr. 9386; — Histoire de Pologne (w Hist. univ. d'après l'anglais), Amst. 1778, 1779 (DS.).

9470. Reflexions politiques sur la Pologne, Londres 1777; — Dubois J. B., Essai sur l'histoire de Pologne, Berlin 1778; — Cagliostro (?), Le destin politique de la Pologne 1778 DS., *zob.* Nr. 9558.

9471. Karasiewicz Paw., Conclusiones theologicae (contra Rousseau et Voltaire), Zamość 1779; — Rousseau Jan Jak., O wolności człowieka, z franc., b. w. m. i r. 1778; — Odpowiedź na krytykę p. t. Niektóre uwagi na dyssertacyę 1778 (DS.).

9472. **Lipski Jan**, Notaty generała brygady wielkop. kaw. z lat 1775—1778, Bibl. warsz. 1854 II., Odb., Warsz. 1854; 2. ed. Bibl. pam. i podr. po dawnej Polsce Kraszewskiego, Drezno 1871 IV.

9473. Gebhardi L. A., Gesch. des Reichs Hungarn u. Galizien 1778, 1788 DS.

Wybicki Józ., Podróżny w Pawłowie w dobrach Brzostowskiego, zob. Nr. 9584.

Mitzler de Kolof W. († 1778), zob. Nr. 5969, 9207, 9321, 9428 i 9463.

9474. Gazeta Grodzieńska 1779—1780 (red. Tyzenhaus).

9475. Allg. Handbuch für alle Einwohner Pohlen, Warsz. 1779; — Calendrier historique du royaume de Pologne 1779 (DS.).

9476. Stan. August, Wiersze 1778 (Por. E. 1779: Rokicki, St August, Boufonidor) DS.

9477. O wojsku polskiem, myśli i uwagi Polaka w zagr. służbie 1779 DS.

9478. **Olechowski J.**, Dokumenta do spraw dziesięcinnych w Polsce, Kraków 1779 DS., *zob.* Nr. 9335 i *Kościół.*

9479. **Rzewuski Wacław** († 1779). Zapolski Cypr. P., Wacławowi Rzewuskiemu żałobne poema (łac. i pol.) 1779; — Chrościkowski Sam., Monumenta virtutis Venceslai Rzewuscii literis pontificiis, regiisque testimoniis confirmata, Lublini 1779; — Kronika podhorecka od r. 1706 -1779 (żywot Wacł. Rzewuskiego, hetmana), ułożył Rzewuski Leon, Kraków 1869; — Siemiński L. II., Manuskrypt Podhorodecki, Muzamerit. Pozn. 1843—1844 I.; — Brodowski S., Żywoty hetmanów z materyałów w Podhorcach, wyd. Żegota Pauli, Lwów 1844, *zob.* Nr. 9050, 9226, 9322, 9442 (Por. Przyj. dom., Lwów 1858 VII.).

9480. Hajewski D. X., Zbiór historyi polskiej z przydanymi ciekawościami, Berdyczów 1780 DS.

9481. **Williams J.**, Histoire des gouvernements du Nord par J. Nic. Demeunier (Dan., Suède, Russie, Pologne), t. I.—IV. (t. IV. Pologne), Amsterd. 1780, Yverden I.—VI. (VI. Pologne) 1780 (toż po niem.: Ursprung, Wachsthum und gegenwärt. Zustand der nordischen Reiche, hrsg. von Joh. Chr. Adelung, t. II., Leipzig 1780) (DS.).

9482. Histoire universelle d'après l'anglois, t. 41, 42 (Histoire du Royaume de Pologne), Amsterd. et Leipzig 1780 DS.

9483. Minifie M., The Count of Poland, vol. I.—IV., London 1780 DS.

9484. Chorografia czyli opisanie Żmudzi św., przez X. Kantego Bagińskiego św. teologii Magistra Zak. kaznodz., około 1780. Atheneum 1845 IV.

9485. **Moeller J. W.**, Beschreibung der Ukraine, Breslau 1780 DS.; — Tenże, Reise von Wolhynien nach Cherson 1787, Hamb. 1802.

9486. Siestrzeńcewicz Stan., Histoire de la Tauride, Brunswick 1780; — Richard J., A tour from London by way of Courland, Poland, Germany, London 1780 (DS.).

9487. Brzyski L. X., Sprawiedliwe pochwały Wacł. Hier. Sierakowskiego, Lwów 1780 DS.

9488. Pstrokoński B. († 1780?), Pamiętniki księdza kanonika gnieźnieńskiego, wyd. Raczyński, Obraz Polaków i Polski w XVIII. w., Wrocław 1844 t. XIX.

9489. Sułkowski Franc., Pamiętnik żołnierski, Wschowa 1780 DS.

9490. Wiersz z okazyi spodziewanego przybycia J. Kr. M. w wojew. Ruskie, b. w. m. 1780 (Por. E. 1780: Kuczkowski Jan, Korycki Mich., Nicolai J. P., Stan. August) DS.

9491. Pyrrhys de Varille, La gloire de la Russie 1780 DS., *zob.* Nr. 9233, 9892.

9492. Benisławski Konst. X., Pienia całodzienne na przybycie Katarzyny II., Wilno 1780; Werde, Na wesele Xiąż. de Nassau z Xną z Godzkich Sanguszkową, Warsz. 1780 (DS).

9493. **Carosi J. Th.**, Reisen durch polnische Provinzen, Leipzig I. 1781, II. 1784 (w listach do Stan. Aug.).

R: Gött. Anz. 1782 str. 300 Zugabe, 1785 str. 242; Hall. Ztg. 1785 st. 95.

9494. Naruszewicz A., Podróż królewska d. 9. paźdz. zaczęta d. 8. grudnia zakończona 1781, *zob.* Nr. 9565; — Geisler A. F., Josephs des II. Reise (zweite u. dritte) in Briefen (Polen, Moscau), Halle 1781 (DS.).

9495. Riesch Chambellan de Roi de Pologne, Observations pendent un voyage en Italie, Dresde 1781 DS.

9496. **Barail Xaw.**, Eloge de Stanislas roi de Pologne, Paris 1781 DS.

9497. **Rousseau J. J.**, Considerations sur le gouvernement de Pol., Londres 1782, 1783, 1790, 1795 [po pol.: Uwagi nad rządem pol. 1789 (toż po niem.)]; — Tenże, Ouvrages de politique, t. I., Deux-Ponts 1782 (wiele wyd. w różnych językach) (DS.), *zob.* Nr. 9471.

8498. **Mably P. B.**, Du gouvernement et des lois de la Pologne à Mr. le Comte Wielhorski, Londres 1781, 1790 (toż po pol. 1790) DS.

9499. Acurate Vorstellung der poln. Armée, Nürnb. (toż po franc.: Etat) 1781 DS.

9500. Rousset (Nestesuranoj Iwan), Historya państwa rossyjskiego, t. I.—V., Wilno 1781; — Histoire de la Moldavie, Neuchâtel 1781 (DS.).

9501. A l'Auteur anonyme d'une lettre concernante la reforme de l'Université de Cracovie 1781 DS.

Krasicki J., Zbiór potrzebniejszych wiadomości, zob. Nr. 9718.

9502. Echard, Dykcyonarzyk geograficzny I.—III., Warsz. 1783 (w nim: Siarczyński, Dykcyonarz) DS., *zob.* Nr. 9511.

9503. Crome A. F. W., Europens Produkte (Polen, Preuss., Curl.), Dessau 1782 DS.

9504. Ustrzycki S. A., Listy o miłości ojczyzny, Warsz. 1782 DS.

9505. Schütz J. G., Leben S. K. M. des preuss. Monarchen, Warsz. 1782 DS.

9506. **Coyer Gabr. Fr. X.** († 1782), Histoire de Jean Sobieski, Vars., Amst. 1761, Amst. 1762 (toż po niem., Leipz. 1762, 1786, po ang., London 1762); 2. ed. 1783 (w Oeuvres) DS.

9507. Coyer G. Fr. X., Historya Jana Sobieskiego, tł. Kondratowicz, Wilno 1852.

9508. **Pamiętnik** histor. i polityczny, wydawany przez ks. Świtkowskiego, Warsz. 1782—~~1783~~ DS.

9509. **Wyrwicz Kar.**, Pro memoria Pamiętnikowi histor, polit., Warsz. 1783, 1785; Replika Gazety Pamiętnikowi, Warsz. 1783 (DS.), *zob* Nr. 9519.

9510. Lwowskie pismo uwiadamiające 1783 DS.

9511. Chaudon L. Maieul, Nowy historyczny dykcyonarz, przeł. J. I. Bielski t. II.—VIII. cz. I., War. 1783—1787 DS.

9512. Cook Jac., Sammandrag omkring sodra Polen Forrattade Resa hwarwid Forsters Journ., Upsale 1783, 1787 DS. (**E.** IX.).

9513. Przybylski Jac., Oda do ojczyzny w dzień imienin Stan. Aug., Warsz. 1783 (Por. **E.** 1783: Litwiński Jan, Morawski J. X., Schütz J. G., Stanisław August) DS.

9514. Majchrowicz Szymon ks., Trwałość szczęśliwa królestw albo smutny upadek narodom stawiona, Kalisz 1783 DS.

9515. Rainal, Historya polityczna rewolucyi ameryk., z franc przez F. Siarczyńskiego, Warsz. 1783 DS.

9516. Jonesnau Józef, Stan miasta Wschowy pod panowaniem Stan. Augusta, Leszno 1783 DS.

9517. Krasicki J., Opisanie podróży z Warszawy do Biłgoraja w liście do Stan. Poniatowskiego, Grodno 1783 DS., *zob.* Nr. 9718.

Dyssydenci, zob. Kościół.

9518. Avis divers, Vars. 1784; — Zbiór wiadomości tygodniowych, Krak. 1784 (DS.).

9519. Magazyn warszawski pięknych nauk, przez A(dut.) P(am.) H(ist.) P(olit.) (P. Świtkowskiego), War. 1784; Büsching Ant. Fr., Erklärung zu dem 18. Theil des Magazins 1784; Nowa pocztarska paka pełna listów i towarów, wiele wesołych i smutnych nowin, Lwów 1784 (DS.), *zob.* Nr. 9509.

9520. **Coxe W.**, Travels in to Poland, Russia, Sweden and Daenemerk, Lond. 1784 t. 2 [po niem. v. Berzl, Zurich 1784, 1785; po franc., Paris 1787 (?) (wiele wydań w różnych językach).

R: Allg. Liter. Ztg. 1785, 1786; Hall. Ztg. 1786; Gött. Anz. 1785, 1787; Büsch. Nachr. 1785, 1786.

9521. Coxe Wilh., Account of the russian discoveries, London 1780 (toż po franc. 1781) DS.

R: Gött. Anz. 1781 str. 506.

9522. Voyage en Allemagne et en Pologne par M. de L., Amsterd. et Paris 1784 DS.

9523. Etat politique milit. et civil de la Pologne, Vars. 1784 DS.

9524. Kniaźnin Dyon., Na regiment Potockiego i 24 sztuk armat Rptej 1784 DS., *zob.* Nr. 9536.

9525. Przewodnik czyli skryte rządy jezuitów, Krak. 1784 DS., 2. ed. Lipsk 1873; — Schreiben z. Beleuchtung der Jesuiten 1783 (DS.), *zob.* Nr. 9442.

9526. Naruszewicz Adam, Dyaryusz podróży króla Stan. Aug. na sejm grodzieński, b. w. m. i r. i Warsz. 1784 DS., *zob.* Nr. 5175; — Wyimki z dyaryusza podróży Stan. Aug. do Grodna r. 1784, Przyj. ludu, Leszno 1836 III.

9527. **Bagiński Wojc. Winc. K.**, Rękopis historyczny obejmujący różne wypadki krajowe współczesne od r. 1747—1784, wyd. hr. Tyszkiewicz E., Wilno 1854.

9528. Podolanka, List Sandomierzanki do Podolanki 1784; List Paryżanki do Podolanki czyli oryginał do kopii, *zob.* Nr. 5189 (DS.).

9529. Zugh P., Ogrody warszawskie w r. 1784, Athenaeum 1845 III.

9530. **Polak** patryota, dzieło peryodyczne przez Tow. uczonych, Warsz. 1785 (Nr. 9, części 24, w 4 tomach); — Myśl Towarzystwa patryot. względem wydawać się mającego dzieła (Polak patryota), Warsz. 1785; — Prospekt Polaka patryoty, Warsz. 1784, 1785; — Rozbieranie dzieła Polak patryota, b. m. 1785 (DS.).

9531. Tosen E., Einleitung in Europ. Staatskunde, Frankreich, Schwed., Polen, Russl., III. Auflage, t. I.—II. 1785 DS.

9532. Grosse Erdbeschreibung, V. Theil Polen u. Lithauen, Troppau 1785 DS.

9533. Buria A., Observations d'un voyageur sur la Russie, Livonie, Courlande, Berlin 1785; — Tenże, Observations d'un voyageur sur la Russie, Vars. 1787 (DS.); — Guthrie, Listy z jej podróży do Tauryki, t. II. Podróż jenerała Jaryczewa r. 1785, Kraków 1809.

9534. Haidinger, Verzeichniss aller Salzwerk in Wieliczka, Wien 1785 DS.

9535. Tęgoborski Wal., Eloge historique de Stan. Auguste R. de Pol., Var. 1785 (Por. **E**. 1785: Stan. Aug., Florkowski J., Rymarzewski Stan., Wedykowski Sew. X.) DS.

9536. Niemcewicz Jul U., Do Szczęsnego Potockiego w anniwersarz ofiarowanego regimentu i 24 armat (War.) 1785; Głos wdzięczności 1786; Życzenie w dniu imienin 19. marca (wiersz) 1786 (DS.), *zob.* Nr. 9524.

9537. **Staszic St.** († 1826), Uwagi nad życiem J. Zamoyskiego do dzisiejszego stanu Rtej przystosowane (dat. w Heilsb. 20. maja, bezimiennie wyd. autor Staszic St.), War. 1785, Supraśl 1785, Łuck 1785 DS., War. 1816, Kraków 1861 (Bibl. pol. Turowskiego); — Poprawy do książki Uwagi nad życiem Zamoyskiego 1788; — Przydatek do uwag, Chełmno 1788, 1791 (R: Dz. war. 1788 II.); — Zbiór pism, do których były pow. Uwagi nad życiem J. Zamojskiego 1790; — Myśl z okazyi Uwag nad życiem J. Zamojskiego 1785 i 1788; — Myśl na myśl, V. pismo Zbioru (około 1789); — Nax, Uwagi nad uwagami, Warsz. 1789; — Listów dwanaście przeciw 1791; — Poparcie Uwag nad życiem J. Zamoyskiego z rozstrząśnieniem pism, które się pojawiły 1788; — Pismo stosujące się do pisma p. t. Zgoda i niezgoda nad życiem Zamoyskiego 1788 (DS.).

Staszic Stan., zob. Nr. 9912.

9538. Awizki czyli doniesienia tygodniowe (Dufour), Warsz. 1786; — Dziennik handlowy, Warsz. 1786—1793 DS.

9539. Byszewska, Dziennik podróży do Wilna odbytej w r. 1786 przez szambelanową, Kron. rodz. 1878.

9540. Pamiętniki karzełka Polskiego (1739 do 1786), not. bibliogr., wyd. Kraushar Al., Kuryer warsz. 1884 Nr. 36.

9541. Prawda (wiersz do króla) 1786; Worouicz Jan P., Na pokoje w zamku królewskim obrazami ozdobione (Warsz.) 1786; Tenże, Na wjazd Mich. Jerz. Poniatowskiego arcyb. gniezn. (wiersz) 1786 (DS.).

9542. Osiński J., Opisanie polskich żelaza fabryk, Warsz. 1786 DS.

9543. Merkwürdige Nachrichten von Jesuiten in Weissreussen, Frankf. u. Leipz. 1786 DS.

9544. Opolski Ant., O zabobonach narodu żydowsk., Warsz. 1786; Ackord El., Die Juden und die Reformation der Juden in Polen, Warsz. 1786 (DS.).

9545. Kuropatnicki Andr. Ewar., Geografia albo opisanie Galicyi, Przemyśl 1786 DS.

9546. **Kratter Franz.**, Briefe über itzigen Zustand von Galizien, t. I. i II., Leipzig 1786; — Tenże, Bescheid an einige Professoren, Wien 1786; — Kratter an den Eckhardt 1786; — An Kratter den Verfasser d. Schmähbriefe über Galizien, Wien 1786; — Über Kratters Auto da Fe 1786; — Kratter E. N. et Socii 1786 (DS.).

9547. Traunpaur Alfr. Henr., Dreissig Briefe über Galizien oder Beobachtungen, Wien 1786; — Hurwicz (Hourwitz) Zalkind, Apologie des juifs ou reponse à la question, Paris 1789 (DS.), *zob.* Nr. 5207.

9548. Wimpffen Fr. Ludwik, Memoires I., La vie privée et militaire, Vars. 1786 DS.

Łojko Feliks († 1786), zob. Nr. 4992.

9549. **Mikosza Józef** († 1787), Obserwacye polityczne państwa tureckiego, ded. Stan. Aug., Warsz. 1787; — Wiadomości o państwie tureckiem przez jednego polaka w listach, War. 1786, 1797 (toż po niem., Linde S. G., Lipsk 1793) (DS.).

9550. Thornische histor. Nachrichten von dem Türckenkrieg 1787 DS.

9551. Geschichte und Ursachen der Kriege zwischen den Russen und Türken. Frankf. u. Leipzig 1787, 1788, 1789; — Istoria rinnovata nello stato dell Imperio Ottomano, Venezia 1787; — Tott baron, Opisy Turków i Tatarów, Warsz. 1789 (DS.); — Wodomercus Ernest, Die Einnahme von Choczym, Coburg 1825.

9552. **Fryderyk II.** († 1786), Mémoires de 1763 jusqu' à 1775; De ce qui s'est passé de l'année 1774 jusqu' à 1778; Mémoires de la guerre de 1778 [także Oeuvres VI.]; toż po niem.: Denkwürdigkeiten seit Hubertsburger Fried. bis zur Theilung v. Polen 1773; po pol.: Pamiętnik od pokoju Hubertsburskiego, Brzeg 1788, Poznań 1868 (toż po ang. 1788); Opisanie, co się działo 1774—1778 r., Brzeg

1789]; — Tenże, Skryte przestrogi oficerom wyłożone, War. 1780; — Tenże, Anekdoty czyli znamiona charakteru Fr., Wilno 1787, 1788, 1789, 1796; — Tenże, Uwagi historyczne nad rokiem ostatnim, Warsz. 1787 (DS.).

9553. Ausführl. Beschreibung des Leichenbegängnisses für Friedr. den II. am 9. Sept., Warschau 1786; — Kollacz Paweł, Zbiór krótki życia Fryderyka II. 1786; — Girtler, Życie Fryderyka II., Krak. 1788, 1789, 1793; — Zbiór krótki życia Fryd. II., z niem. przez X. P. K. A. R. S. B. 1786, 1794; — Szczególność do charakteru, Warsz. 1787; — Gespräche im Reiche der Todten zwischen Maria Theresia und Friderich II., Theil IV. (Polen), Maltha 1786; — Hertzberg, Uwagi historyczne nad Fryd. II. (z franc.), Warsz. 1787; — Treść dzieł Fryderyka II., Kondyllak S. B., O nauce hist. II., War. 1812; — Dohm Krystyn Wilch., Ostatki życia Fryd. II., Hanower 1817—1819, Denkwürdigkeiten meiner Zeit, t. III.—V., *zob.* Nr. 9750 i *Oprac.*

9554. Fryderyk II. król, La confederation poëme en 5. chants 1789; Szkoła świata, kom. w 3 aktach przez Satyryka, Kraków 1789 (DS.).

9555. **Beniowski M. A.** († 1786), Mémoirs and trawels of his milit. operations in Poland, Lond. 1790 (po niem.); — Hist. podr. Maurycego Aug. hr. Beniowskiego (czyny jego podczas konf. barskiej, podróż do Kazanu, Kamczatki, Kalifornii, Japonii etc.), Warsz. 1802, 1806, t. 4 (DS.).

9556. Kubalski M. J., Vie et aventures du Comte M. A. Beniowski, Tours 1853; Bieniowski podług mosk. i ang. źródeł, Dz. lit. 1866; Radliński, awanturnik z XVIII. w. (Beniowski), Wędrowiec 1886 I.; Nabielak, Przew. nauk. lit. 1887, *zob. Osoby*.

9557. **Janocki J. D.** († 1786), Ianociana sive clarorum Poloniae auctorum memoria miscellae, Vars. et Lips. 1776 (Por. **E.** 1744, 1745, 1746, 1756, 1764, 1775: Janocki).

9558. Bertuch J. B, Cagliostro in Warschau über alchemische Operationen, Königsberg 1786; Cagliostro demasqué à Varsovie, Lauson 1786; Recko Char Elis. Konst., Nachricht von des Cagliostro in Mitau, Berlin u. Stettin 1787; Cagliostro Confessions avec l'histoire des ses voyages en Russie, Caire 1787; Kniaziewicz X. J. G., Życie Cagliostra, Wilno 1793; Borowsky L. E., C'a Abentheuer, Königsb. 1790 (DS.), *zob.* Nr. 9470.

9559. Polnische Bibliothek (red. Steiner C. Th.), t. I.—III., Warschau 1787—1788 DS.

9560. Bielawski Józef, Três benignes remonstrances aux auteurs du Journal de Paris 1787 DS.

9561. Hammard C. T. E., Reise durch Oberschlesien nach Ukraine, Gotha 1787 DS.

9562. Keneville, Stanislas (?) Roi de Pologne, Paris 1787 [Por. **E.** 1787: Czetwertyński Jan Sam., Fama (widząc Stan. Augusta w Krakowie)]; Am Namensfeste d. Fürsten Poniatowski, Warsz. 1787; Hołd attencyi 29. września Mich. Jerz. Poniatowskiego arcyb. gniez. 1787 (DS.).

9563. Piramowicz Grzeg. X., Przestrogi dla czytających pisma hist., War. 1787 DS.

9564. Synakiewicz Fel. X., Najj. Stan. A. rozmowa Muzy i Janusa 1787; — Tombeur N. (de), Essai sur la navigation, ded. Stan. Aug., Vars. 1787 (DS.).

9565. **Naruszewicz Adam** († 1796), Dyaryusz podróży Stan. Augusta na Ukrainę i bytność w Krakowie, Warsz. 1787, 1788 (2 ed.); — Tenże, Tauryka czyli wiadomości o stanie Krymu, ded. Stan. Aug., Warsz. 1787 (DS.); — Tauryka i Dyaryusz, wyd. Tad. Mostowskiego, Warsz. 1805.

9566. Uwiadomienie Publiczności, że w Krakowie wyszło: Dyaryusz przyjazdu Najj. Stan. Aug., Kraków 1787 DS., *zob.* Nr. 9404, 9526.

9567. O A. Naruszewiczu, Sienkiewicz K., Skarbiec; — Bartoszewicz J., Znakomici mężowie w. XVIII. t. I.; — Bełcikowski, Tyg. ill. 1869 III., *zob. Osoby*.

Inne dzieła Naruszewicza, zob. Oprac.

9568. **Czaki de Kierentszek Ant.**, Pamiętnik, na Ukrainie przyjazd i przyjęcie Stan. Augusta oraz powitanie w Kaniowie Katarzyny II., Machnówka 1787, 1788 DS.

9569. **Plater Kaz. Konst.**, Podróż króla Stan. Aug. do Kaniowa w r. 1887, podług listów K. K. Platera, wyd. Kraszewski J. I., Wilno 1860, *zob.* Nr. 5270, 9623.

9570. Dziennik pobytu Stan. Aug. w Kaniowie, Koźmian A. E., Wyciągi piotr.; — Lichocki Fil., Dyaryusz przyjazdu Najj. Stanisława Augusta, Krak. 1787 DS.; — Pobyt króla w Krakowie w r. 1787, Z notat ówczesnego mieszczanina krak., Czas 1871 Nr. 221.

9571. Grot, Cesarz Józef II. w Rossyi wedle relacyi posła szweckiego, Russka Starina 1883; Cesarz Józef w Sandomierzu (z opowiadań starca), Czas 1867 Nr. 204; Obrońca ludu do cesarza Józefa II. (z niem.) 1786 DS.

Zob. Nr. 5240 i 9485.

9572. Webster Sinclaire, Discours sur la decadance de la Pologne 1787 DS.

9573. Wyszogrodzianin, Pismo Wyszogrodzianina o potrzebie Kompanii handlowej (1787), Orzeł biały 1819 II.

9574. Polak w Paryżu, Warsz. 1787 DS.: Wyjątek z pamiętników Polaka, podróżującego po Francyi w r. 1787, Kur. dla płci pięknej, Warsz. 1823.

9575. Hauptbericht des Minister Graf Hoym über den Zustand Schlesiens d. d. Breslau 23. August 1787, Ztschr. d. V. f. Gesch. Schlesiens 1855 I.

9576. **Węglerski T. K.** († 1787), Podróże i pamiętniki, Dod. Czasu 1850 Nr. 14; — Siemieński L. H., Toż, Wieczornice, Wilno 1854 I.

9577. Opisanie Królestwa polskiego i W. X. litew. z wyobrażeniem herbów, Warsz. 1788; — Przewodnik warszawski, War. 1788 rok I.; — Przewodnika prospekt 1788 (DS.).

9578. Karpiński Fr., Podróż do Krakowa i jego okolic, list do Barb. Sanguszkowej, (2 ed.), Warsz. 1788 DS., *zob.* Nr. 9893.

9579. **Borusławski Józ., Memoirs of the celebrated dwarf, London 1788 (toż po franc., London 1788) DS.**

9580. Lettre à l'auteur de l'Essai sur l'histoire de Pologne 1788 DS.

9581. **Bogusławski Konst.**, Życia sławnych Polaków, Warsz. 1788 DS.

9582. Krasicki Ign., Do współziomków 1788; — Tenże, Organy czyli odpowiedź na list przyjaciela z Warszawy, b. w. r. (1788); — Tenże, Do JO. Xięcia Stan. Poniatowskiego obieżdżającego Polskę, Warsz. 1788 (DS.); — Tenże, Opisanie sejmu teraźniejszego w Warszawie 1. grudnia 1788, Warta 1883 Nr. 454; — Opisanie sejmu z r. 1788, Przyj. ludu, Leszno 1841 VIII.; — Marewicz Ign. W., Do stanów sejmujących warsz., Warsz. 1788 DS.

Broszury z czasu Sejmu czteroletniego, zob. Nr. 5270, 5296, 5329, 5359.

9583. **Pilat R.**, O literaturze politycznej sejmu czteroletnego, Przegl. pol. 1871–1872, Odb., Kraków 1872.

R: X., Przegl. lw. 1873 V.

Pamiętniki Ogińskiego, zob. Nr. 9875; Wybickiego, zob. Nr. 9624; Zaleskiego, zob. Nr. 9622; Sanguszki, zob. Nr. 9888; Jednego z posłów, zob. Nr. 9682; Engelströma, zob. Nr. 9003.

9584. **Brzostowski Paweł**, List anonima opisujący kommissyę wolnych włościan Pawłowskich, do Grenobla bibliopoli z powodu Xiążki: O poddanych, 1788; — Tenże, Pawłów od r. 1767–1795 od jednego przyjaciela domowego opisany, Wilno 1811.

9585. **Guzowski J. X., Przybycie najżądańsze Stan. Aug., Warsz. 1788 DS.**

9586. **Ofiara serc familii Sapiehów z okoliczności przyjazdu do Warszawy Branickiego, przez W. B. Z. R. Z. B. K. 1788 DS.**

9587. **Dmochowski Fr. X., Zakus nad zaciekami Wszechnicy, *zob.* Nr. 5296.**

9588. Wonzel P., Stan niniejszy Rossyi opisany przez A. I(gn). G(rebla), Kraków 1788; — Laur zwycięstwa czyli Głos z Oczakowa (przeciw Potemkinowi) 1788; — JO. Potemkinowi zwycięzcy wiersz 1788 (DS.).

9589. Büsching A. Fr., Erdbeschreibung 1784, 1788, *zob.* Nr. 9288 i 9619.

9590. Itineraire geographique par la Pologne, Vienne 1789; — En swensk officerares Dagbock hällen öfwer Resa genan Ryssland, Pälen och Preussen, Abo 1789 (DS.).

9591. Maczuski Fr., Wiad. geogr. o stanie państwa rossyjskiego, Połock 1789, Kraków 1789; — Craven Elisab., Voyage en Crimée et à Constantinople, Lond., Paris 1789, 1792, 1794 (toż po niem., holend. i ang.) (DS.), *zob.* Nr. 9588.

9592. **Potocki Jan** († 1815), Voyage en Turquie, Paris 1788, War. 1789 (toż po pol.: Podróż do Turek i Egiptu z dziennikiem do Holandyi, Warsz. 1789) DS.

Inne dzieła, zob. Opracowania.

9593. Jakubowski Józef, Wyjątki z dzienników paryzkich 1789; — Opisy sejmu franc. o porządku izby, Warsz. 1789 (DS.).

9594. Z przeszłowiecznego Sylva rerum (bezimienne wierszyki z r. 1789 na różne wybitne osobistości), Gaz. lit., Lwów 1871 Nr. 9.

9595. Do Króla na rocznicę koronacyi 1789 (Por. **E.** 1789: Kamieński L., Kłodnicki L., Opisanie illuminacyi, Stanisław August) (DS.).

9596. **M. F., Rocznica sejmu warsz. d. 6. Oct. 1788 w czterech pieśniach, Warsz. 1789; Opisanie urocz. imienin Stan. Małachowskiego przez Stany w pałacu Krasińskich 1789 [Por. E. 1789: Małachowski St., Niemcewicz J. (Od Polek do Marszałka), Potocki Ign. (Stanisławowi Małachowskiemu uwielbienie)]; Hulewicz Bened., Ode ad Julium Niemcowicz (Niemcewicza, St. Potockiego i O. Kopczyńsziego) 1789; Zacharkiewicz Woje., Do Mich. Ogińskiego w dzień imienin, War. 1789; Siarczyński Fr. X., Pochwała Szczęsnego Potockiego gener. art., Warsz. 1789; Do JO Kar. Radziwiłła wdy z okoliczności ofiarowanego legionu 1789 (Por. E. 1789: Radziwiłł); Zacharkiewicz Wojc., Oda patryotyczna do Ad. Krasińskiego, Warsz. 1789; Powinszowanie w dzień imienia K. Krasińskiego 1789; Zacharkiewicz Wojc., Napis pod portret Wojc. Suchodolskiego, Lipsk 1789; Zacharkiewicz W., Powinszowanie Fel. Turskiemu, Warsz. 1789 (DS.).**

9597. **Respons Ign. Krasickiego na list do Grodna 1789: Oda do Krasickiego w dniu pożąd. przybycia jego do Warszawy, Warsz. 1789; Ostrowski W., Excellentibus dominis candidatis (elogium), Crac. 1789; Poniatowski Józef, D. J. O. J. Poniatowskiego półkown wojsk austr. (wiersz), Warsz. 1789; Zacharkiewicz Wojc., W dzień przyjazdu Kat. z Potockich Kossakowskiej (oda) 1789 (DS.).**

9598. Brodowicz Teodozy, Izobraženija, Moskwa 1869, 1870; — Tenże, Widok przemocy na słabą niewinność srogo wywartej; Istoriczeskii zapiski o sobytiach na Wołynie i Podoliu w 1789 g., Lwów 1861, 1862, *zob.* Nr. 5290.

9599. **Komarzewski Jan** († 1810), Coup d'oeil rapide sur les causes réelles de la décadence de la Pologne, Paris 1807 (Por. Warsch. Corresp. 1834).

9600. Histoire sécrète de la cour de Berlin 1789 DS.

9601. Z dziennika podróży Izabelli Czartoryskiej 1787–1790, Kraj 1886 Nr. 34–36.

9602. Hacquet Balt., Reisen phys. pol. durch Karpathen, Nürnberg 1791–1794; — Begebenheiten eines Reisenden 1782–1790, Wien 1791; — Hornuff, Bemerkungen auf einer Reise von Thorn durch Posen, Berlin und Küstrin 1790 (DS.).

9603. **Engeström Wawrzyniec**, Pamiętniki, przeł. Kraszewski J. I. (Pamiętniki XVIII. w. t. XV.), Poznań 1879, *zob.* Nr. 5289.

R: Kantecki Kl., Ruch lit. 1874—1875.

Pamiętniki St. hr. Małachowskiego, posła do Stambułu, zob. Nr. 5289.

9604. **Dekkert** († 1790). Dem unvergesslichen Andenken des Joh. Dekkert Praesid. der Alt-Stadt Warschau, Warsch. 1790 DS.

Bohomolec Fr. († 1790), zob. Nr. 5970, 9235, 9324, 9325 i Opracowania.

9605. **Gazeta** narodowa i obca (red. Tad. Mostowski, Józ. Weissenhoff, Jul. Niemcewicz), Warsz. 1791 do 4. sierpnia 1792; — Gazette de Vars. 1791—1792; — Mannigfaltigkeiten oder Warschauer Wochenschrift, Stück I.—VII., Warschau 1791; — Vaterländische Zeitung für Bürger, Warsz. 1791; — Kalendarzyk polityczny na r. 1791 (stan Polski), Warsz. 1791—1792 (DS.).

9606. **Biester J. E.**, Z podróży Niemca po Polsce 1791, wyd. Liske X., Gaz. lwowska 1876, Cudzoziemcy w Polsce, *zob.* Nr. 9673; — Kautsch, Nachrichten ü. Polen, Salzburg 1793, Breslau 1796, po pol. wyd. Liske X., Cudzoziemcy w Polsce.

9607. Genez. Etwas über das Salzwesen in Polen; Warsz. 1791; De Luca Ign., Geographie v. d. Königr. Galizien nebst Bukovine, Wien 1791; Bel Math., Compendiorum regni Slavon., Dalmat., Galliciae, Norimb 1792 (DS.).

9608. Bielawski Józef, Spustoszenie Polski od Moskali, poema pośw. sławie stanów sejmujących 1791 DS.

9609. **Kołłątaj Hugo** († 1812) (Franc. Dmochowski, Stan. i Ign. Potoccy), O ustanowieniu i upadku konstytucyi Polskiej, Metz i Lipsk, Warsz. 1793, Lwów 1793 (2 ed. Sal. Dmochowskiego, War. 1830; 3. ed. Bibl. ludowa Paryż 1868 z. 21—26; 4. ed. Bibl. Mrówki, Lwów 1882 t. 147—151; toż po niem.: Von Entstehen und Untergange der polnischen Constitution, tłóm. Linde, Leipzig 1793), *zob.* Nr. 5355.

9610. Kołłątaj Hugo, Stan oświecenia w Polsce w ostatnich latach panowania Aug. III. (1750—1764), wyd. Raczyński E., Obraz Polaków i Polski, Poznań 1841 t. XI. i XII.

9611. Kto jest autorem dzieła O ustanowieniu i upadku konst. 3go maja, Chwila (czasop.) 1863 Nr. 10.

9612. Badeni J., Nekrolog Hugona Kołłątaja, R. tow. nauk., Krak. 1819 IV.; — Odczyt Fr. Dobrowolskiego o życiu i pismach H. Kołłątaja, Dz. pozn. 1871 Nr. 11—38.

9613. **Kalinka W.**, Pisarze polityczni: X. Hugo Kołłątaj, Jan Jakób Roussau i Stanisław Staszyc, Przegl. pol. 1885 I., III.; Sejm czteroletni t. II., *zob. Opracowania.*

9614. **Smoleński Wł.**, Kuźnica Kołłątajowska, Ateneum 1884, Odb., Krak. 1885, *zob. Opracowania.*

Zob. Nr. 5404, 9464, 9648, 9775.

9615. **Sejm** czteroletni 1788—1791 z pamiętników naocznego świadka, Dziennik lit. 1856 II., *zob.* Nr. 9563.

9616. Epigramma regi pro munificentia erga civitates (wiersz). Warsz. 1791 (Por. E. 1791: Borch Mich. Jan, Fraissinet de Laroque, Stan. Aug.); Bielawski Józef, Na powrót Xcia Czartoryskiego, Warsz. 1791; Na uroczystość imienin Stan. Małachowskiego, Warsz. 1791; Na uroczystość imienin Stan. Potockiego, Warsz. 1791; Pamięć K. N. Sapiehy, Warsz. 1791 (DS.).

Rulhiere († 1791), zob. Nr. 9386.

9617. **Gazeta** korespondenta warsz. i zagr., Warsz. 1792 do 1831; —' Dodatek do Prospektu Koresp. warsz. d. 1. maja 1792 (DS.).

9618. **Dziennik** patryotycznych polityków, Lwów 1792—97 DS. (Por. Dzieduszycki M., Przeszłowieczny Dziennik lwowski, Przew. nauk. lit. 1875).

9619. Buesching A. F., Pohlen und Türken, Schrämb. 1792, *zob.* Nr. 9589; — Wochenblatt gemeinnütziges zur Kenntniss der Staatten, Jahrgang I.; Polen t. I.—II., Dresd. en 1792; — Krebel G. Fried., Die Reisen, Hamb. 1792; — Zöllner J. F., Briefe, Berlin 1792 (DS.).

9620. **Mehée de la Touche**, Histoire de la prétendue revolution de Pologne (2 ed.), Paris 1792 (po niem., Altenburg 1793), *zob.* Nr. 9777; — Memorial on the present state of Poland, London 1792; — Relique to the examination, London 1792 (DS.); — Volney C. Fr., Rozwaliny w r. 1792 w Paryżu wyd., Warsz. 1804.

9621. **Czacki Michał**, Wspomnienia z r. 1788 do 1792 przez siostrzeńca marszałka sejmowego Małachowskiego, Dziennik liter. 1856, 2. ed. Poznań 1862.

9622. **Zaleski M.**, Pamiętniki posła na sejm, Rocz. tow. hist. lit., Paryż 1873—80 II., 2. ed. Poznań 1879.

Rulikowski, zob. Nr. 9941.

9623. Dyaryusz podróży z Warszawy do Petersburga hrabi Kaz. Konst. de Bröhl Platera w r. 1792, Dod. Czasu 1858 I. [Toż, Kraszewski J. I., Mogiły Abracadabra, Warsz. 1859], *zob.* Nr. 9569.

R: Rocz. pol., Paryż 1865 I.

9624. **Wybicki Józef** († 1822), Mémoires, Paris 1799; Pamiętniki senatora wdy, Obraz Polaków i Polski Raczyńskiego, Pozn. 1840 t. 3; — Dodatek do życia A. Zamojskiego,

Poznań 1842; 2. ed. Bibl. pol., Lwów 1881 XXIII.; 3. ed. (Bibl. uniw.) Przemyśl 1883 (wyjątki w Tyg. lit., Poznań 1838 I.), *zob.* Nr. 9895.

9625. **Zamojski Andrzej** († 1792). Staszic Stan., Pochwała Andrz. Zamojskiego, War. 1816; — Żurkowski St., Żywot A. Zamojmojskiego, wyd. Alex. Batowski, Lwów 1860 (Por. Jędrzej Zamojski, ,szkic historyczno-bijograficzny, nap. Schmitt H., Przew. nauk. i lit. 1873 II.), *zob.* Nr. 9537.

9626. Grathus J. U., Stanislaus Augustus (ode), War. 1792 (Por. **E.** 1792: Hussarzewski Ign., Koźmiński Jerzy) DS.

Dzień 3. maja 1792, zob. Nr. 5356.

9627. **Chrapowicki A W.**, Dniewnik 1782 do 1792, wyd. Barsukow, Petersb. 1874.

9628. Kuryer petersburgski czyli intrygi moskiewskie, Warsz. 1791; Scherer J., Anecdotes interressantes et secretes de la cour de Russie I.—VI., London 1792 (DS.).

9629. Merkwürdige Regierungsgeschichte Königs Stan. Aug., Wien 1793; — Holsche Aug. Karl, Der Netzdistrickt mit polit. Nachrichten, Königsb. 1793 (DS.).

Konfederacya targowicka, zob. Nr. 5401.

9630. **Schulz Joachim Krz. Fr** († 1798), Reise eines Liefländers von Riga nach Warschau, Berlin 1795, 2. ed. Braunschweig 1802; — Polska w r. 1793 według podróży, Drezno 1870 (Bibl. Pam. podróży I.; po szwedzku, Stokholm 1797).

R: Bibl. warsz. 1870 II.; Tyg. wielkop. 1871.

9631. **Ptaszyński A.**, Księga pamiętnicza 1769 - 1793, przep. dr. Ant. J., Prz. pol. 1881 III., Odb., Kraków 1881.

9632. **Kreczetnikow Michał N.**, Dniewnyja Zapiski o dwiżenii i diejstwijach rossijskich wojsk, Cztenija w imp. obszcz. ist. i drewn. ross. 1863 X. (Por. Antoni J., Polonica); — Wosłokow A., Wospominania o proizszestwiach w carstwi Polskom 1793 (świadek naoczny) DS.

9633. **Engelhardt Lew M.**, Zapiski, Russkij Archiw 1867, Odb., Moskwa 1867; po pol.: Pamiętniki jenerała, przeł. P. K. stolnikowicz chełmski (Podwysocki K.) (Pamięt. z XVIII. w. t. XIII.), Poznań 1873.

R: Gaz. lwowska 1878 Nr. 206—207.

9634. Kampania w r. 1792, ustęp z pamiętników naocznego świadka, Dziennik lit. 1856 II., *zob.* Nr. 5385 i 9615.

9635. Fragmente aus dem Tage-Buche eines preussischen Artilleristen in Polen, Berlin 1793 DS.

9636. **Siewers Jan Jakób** (* 1731, † 1808). Blum K. L., Ein russischer Staatsmann, Des Grafen J. J. Sievers Denkwürdigkeiten, Leipzig 1857—1858 t. 4; — Tenże, Graf Jakob Johann Sievers und Russland zu dessen Zeit (wyciąg z poprzedniego), Leipzig 1864; po pol.: Drugi rozbiór Polski (Pamiętniki z XVIII. w. t. V.), Poznań 1865, *zob.* Nr. 5403.

R: Dz. pozn. 1865 Nr. 4.

9637. Uczebniji zawedienija w russkich obłastiach Polszi posle jeja razdieła, Kijewskaja Starina 1882; Małarusskaja satira, tamże 1885.

9638. Untersuchungen über die Rechtmässigkeit der Theilung Polen, War. 1794; An authentic Narrative of faits to the late dismembrement of Poland, London 1794; — Głos bezimiennego Anglika przed drugim rozbiorem Polski, Przegl. lwowski 1878 XV.

9639. **Wyrwicz K. X.**, Geografia czasów teraźniejszych albo opisanie krajów, Warsz. 1794 DS., *zob.* Nr. 9261, 9280, 9339, 9509.

9640. Wyrwicz K., Konfederacya Gołąbska, Poznań 1853, 1862.

9641. O życiu i pismach Karola Wyrwicza, Nowy Pam. warsz. 1808 t. XI. (Por. Wójcicki K. Wł., Konf. gołąbska, Bibl. warsz. 1853 IV.).

9642. Siarczyński Fr. X., Geografia czyli opisanie krajów, Warsz. 1794 t. 3 DS., *zob.* Nr. 9502.

8643. Kniaziewicz X. J. G., Historya życia Bonapartego 1793 DS.

9644. Caroli Teof. J., Stanislao Augusto Regi 1793 (Por. **E.** 1793: Stanisław August).

Sejm w Grodnie, zob. Nr. 5414.

9645. **Łuskina Stefan ks.** († 1793), *zob.* Nr. 9324 (Por. Przyj. ludu, Leszno 1843 r. X. t. I.; — Gazeta księdza Łuskiny, Bartoszewicz L. J., Znak. męż. pol. XVIII. w., Petersb. 1853 —1857 I.).

9646. **Dziennik** uniwersalny 1794; — Gazeta krajowa, wyd. F. Dmochowski Nr. 31, poczem Gazeta wolna warszawska Nr. 56, poczem Gazeta warszawska od Nr. 57—69, Warsz. 1794; — Gazeta obywatelska i patryotyczna warszawska z wiadomości krajowych i zagranicznych Nr. 7, Warsz. 1794; — Gazeta rządowa, red. Fr. Dmochowski (do 3. listop.), Warsz. 1794; — Gazeta narodowa wileńska za rozkazem Najw. Rady Nr. 28, Wilno 1794; — Journal historique des événements à Vars. depuis le 17. Avril par M. B(orch?), Vars. 1794; — Gazeta powstania Polski, Warsz. 1794; — Pismo peryodyczne korespondenta, wyd. Karol Malinowski, Nr. 35, Warsz. 1794; — Przyjaciel ludu, dzieło peryod., Warsz. 1794 (DS.).

9647. Oedmann Lam, Resa Fron. Varsau öfvwer Wien ar 1794, Upsala 1800; Warsch u's Sonne im Untergange Warschau 1794 w Berliner Revue social-pol. Wochenschrift 1865.

9648. **Zajączek Józef**, Histoire de la Revolution 1797 DS.; — Historya rewolucyi, 1794 r., przekł. z oryg. franc. Hugona Kołłątaja, (Pam. z XVIII. w. t. II.) Poznań 1861 (Bibl. Mrówki t. 152—154) Lwów 1882, *zob.* Nr. 9818.

9649. **Wojda K. Fr.** (Adamowicz A.), Versuch einer Geschichte der letzten poln. Revolution 1796 DS.; — O rewolucyi polskiej w r. 1794, Pamiętniki z XVIII. w., Poznań 1867 t. VIII., *zob.* Nr. 9686.

R: Dz. pozn. 1867 Nr. 85.

9650. **Kiliński Jan**, Pamiętniki, 1. ed. p. t. Nieszczęśliwy i smutny dla mnie przypadek dostania się w niewolę pruską r. 1794, b. w. m. i r. (Brug, wydawca Tytus Działyński, około 1828); 2. ed. Kiliński Jan, Pamiętniki, Warsz. (wyd. Kaz. Wójcicki) 1830, Poznań 1850, Paryż 1868, (Bibl. lud. pol. z. 55) Poznań 1872, (Bibl. Mrówki t. 134—135) Lwów 1881; — Z Pam. J. Kilińskiego, R. tow. hist. lit. w Paryżu 1869.

9651. **Kalksztein Jerzy**, Pamiętnik o rewolucyi w Polsce 1794 r., wyd. Kętrzyński W., Poznań 1873.

9652. **Launitz J. M.** (* 1740, † 1809), Gohda peemona taksa Grohbines Wachzeefehn im Latweefehn Draudsehm litzta (o wypadkach rewolucyi polskiej r. 1791), Mitau 1802.

Ogiński M. K., zob. Nr. 9875.

Sułkowski J., zob. Nr. 9688.

9653. **Kampania** r. 1794, drugi ustęp z pamiętników naocznego świadka, Dziennik lit. 1856 II., *zob.* Nr. 9615; — Dąbrowski J. H., Beiträge zu einer Geschichte der poln. Revolution 1796; — Tenże, Wyprawa do Wielkiejpolski w r. 1794, z mapą, tudzież wyjątek z jego autobiografii, wyd. Raczyński E., Poznań 1839 (po niem., Berlin 1845), *zob.* Nr. 9727; — Gąsianowski J. D., Pamiętniki 1793—1794, Lwów 1860; — Zenowicz Mich., Opis kampanii pod Franciszkiem Wyszkowskim majorem oraz bitwa pod Chełmnem 1794 r., Pamiętniki z XVIII. w., Poznań 1862; — Kampania oddziału wojsk polskich pod jenerałem Sierakowskim odbyta r. 1794, Pam. z XVIII. w., Poznań 1862; — Domański W., Pamiętnik, Prz. pozn. t. XI.

9654. **Kopeć Józef**, Dziennik Józefa Kopcia, brygadyera wojsk polskich, z rozmaitych not dorywczych, Berlin 1863 (2 ed.) (Z pamiętników Józ. Kopcia, Dziennik lit. 1863); — Kopeć J., Pamiętniki Polaków z pobytu na Sybirze, t. II. Dziennik podróży Józefa Kopcia, Chełmno 1865; — Dziennik podróży, z przedmową A. Mickiewicza, Bibl. lud. pol., Paryż 1867.

R: Wójcicki K Wł., Bibl. warsz. 1863 III.

9655. **Wspomnienie powstania 1791 r. dnia 17. kwietnia w wielki czwartek** (rękopis znaleziony w Marsylii), Paryż 1857; S. K., Wyprawa kujawska r. 1794. Przyj. dom, Lwów 1864; Z pam. Leona Dembowskiego z mapą bitwy pod Maciejowicami, Ateneum 1882 II., *zob.* Nr. 9869.

9656. **Pistor G. K.**, Mémoires, Berlin 1806 (po pol., Pam. XVIII. w.; Poznań 1860); — Klinkowstroem, Berichtigungen z. 1794, Berlin 1794, 1799 (po franc. i niem.); — Moellendorf, Insurektions Krieg 1794; — Favrat F. A., Mémoires, Berlin 1799, 1797 (DS.); — Boyen H. (1771—1809), Erinnerungen, hrs. v. Nippold Fr. 1793—1795, Leipzig 1889 (Por. Lisicki H., Kwart. hist. 1889).

9657. **Seume J. G.**, Nachrichten über die Vorfälle in Polen 1794, Leipzig 1796 (toż po pol.: Pamiętniki, Dziennik lit. 1856 II.); — Tenże, Reise, Wien 1795 (DS.).

9658. Czernecki J., J. G. Seume, jego życie i zasługi, Lwów 1889.

R: Z., Prawda 1889 Nr. 42: Z., Przew. nauk. 1889; A. R., Niwa 1890 Nr. 3; A. Rembowski, Kłosy 1890; X. L., Kwart. hist. 1890.

9659. **Kościuszko T. A. B.** Rys życia, wyd. E. Raczyński, Obraz Polaków i Polski, Poznań 1843; — Dyaryusz bytności Stan. Aug. w Pińsku i w Krystynowie we wrześniu 1794, Bibl. warsz. 1860 III.

9660. Mączyński Józef, Kościuszkowskie czasy pułkown. Rzeczp. krak., Dod. Czasu 1857 II., Odb., Kraków 1857; — Lichocki F., prezydent krak., Pamiętniki, Dod. do pam., Zajączka, *zob.* Nr. 9648.

Dyaryusz Porfirego Ważyńskiego, zob. Nr. 9738.

9661. Rys życia wodza polskiego Tad. Kościuszki 1819; — Kalendarz krakowski 1812; — Glinka T., Niektóre rysy życia Tadeusza Kościuszki, Petersb. 1815 (po ross.), tłóm. w Tyg. wil. 1821 I., II., Odb., Wilno 1821; — Pszczółka krak. 1821 II., IV.; — Chłędowskiego Gaz. lit. 1822; — Kartki wypadłe czyli materyał do historyi czasów Kościuszkowskich, wyd. Radwański Emanuel Bartł. Jan Er., Kraków 1862; — Kilka rysów z Kościuszkowskiej wojny, Tyg. n. lit., Poznań 1862; — Z pamiętników Cieszkowskiego, wyd. Kraszewski J. I., Tyg. n. lit., Lwów 1866; — Jullieu M. A., Wiad. biograficzna o Kościuszce i oda na cześć jego Chaussenda, Radecki, Pam. z dziejów Polski I.; — Z Kosciuszkowskich czasów, przez Klemensa Kanteckiego, Ruch lit. 1874—1875; — Bitwa pod Maciejowicami, ustęp tłum. z Pam. J. U. Niemcewicza, Kurjer pozn. 1883 Nr. 84—87, *zob.* Nr. 9832.

9662. Horoszkiewicz J., Echa minionych lat, Lwów 1889; Bard polski z r. 1795, Skarbiec Sienkiewicza I.; Westchnienie Polaka do wolności na pobojowisku pod Maciejowicami 1794, Pszczółka krak. 1820 III.; Hajewski Dan., Mowa za poległych w obronie ojczyzny, War. 1794; Gumkowski Marcin X., Mowa przy pogrzebie porucznika Ant. Kołłątaja, Warsz. 1794 (DS.); Cary Henr. Franc., Ode to general Kościuszko, London 1797; Kiciński B Pieśń żołnierska z r. 1794, Warsz. 1831.

Zob. Nr. 5433—5440, 5473 i Osoby: Kościuszko.

Kossakowscy J. i Sz., zob. Osoby.

9663. Almanach patriotique, Vars. 1795; Almanach historique et genealogique (Histoire de la Pologne), Berlin 1796, 1797 (toż po niem.) (DS.).

9664. Liebeskind Joh. Heinr., Rückerrinerung von einer Reise durch Teutschland, Preussen, Kurland und Liefland, während der Unruhen in Polen, Strassburg 1795; — Notitzen von Preussen, mit Rücks. auf Littauen, I., II., Königsb. 1793, 1796 (DS.); — Bemerkungen auf einer Fussreise durch Preussen und Litauen im J. 1795—1796, Danzig 1816 t. 2.

9665. Monier F. M., Histoire de Pologne depuis son origine jusqu'en 1795, précédée de détails sur la geographie etc., Paris 1807; — Sadebeck Aug. (urzędnik pod pseud. Sirisa), Polen zur Zeit der zwei letzten Theilungen des Reiches 1807, *zob.* Nr. 9695.

Ferrand A. F. K., Hist. des trois démembrements, zob. Opracowania.

9666. Adamus John A. M., Viev of univ. history account of the revolutions in Poland, London 1795; — Johnes Stef. (Hauteville?), The history of Poland from the origine, London 1795 (DS.).

9667. **Zbiór pism ciekawych, służących do poznania różnych narodów**, cz. I.—V., b. w. m. i r. 1795; Linowski Z. X., Historya powszechna czyli kontynuacya Bossueta, t. IV., Warsz. 1795; Ueber Zusamenhang der Angelegenheiten mit den übrigen Mächten in Europa, Sarmatia 1795; Grashoff Carl Fried., Einige Ideen, mit Hinsicht auf Polen, Berlin 1796 (DS.).

9668. Anthin Friedr., Kriegsgeschichte des Grafen Suworów, Gotha 1795, 1796, *zob.* Nr. 5436; — Hist. des camp. de Suworów 1799, 1802 (wiele wydań); — Pawlikowski, Reponse, Paris 1799 (DS.,).

9669. Kortum Edw. T., Examen du partage de Pologne, b. w. m. i r. (około 1795); - Kaulfuss J. S. Ph., Polens Untergang, Ein charakt. Gemälde dieser Adels-Nation, Cöln 1808—1809, *zob.* Nr. 9742.

Dmochowski Fr. X., zob. Nr. 5473.

9670. **Belzebubs Reisen und Thaten seit der Eroberung Mexiks bis auf den Targowitscher Bund**, Leipzig 1796: Merkwürdige Prophezeihungen oder Geschichte der Welt, gefunden bei Eremiten in Polen, Quedlinburg 1795 (DS.).

9671. Warschauer Intelligenzblatt, Warsz. od 1796—1806; — Südpreussische Zeitschrift, Posen 1796—1806; — Gazeta południowopruska 1794—1806.

9672. Fortia de Piles Alf. T. Jos. Maria Marseille, Voyage des deux Français en Allemagne, Russie, Pologne (t. V. Pologne), Paris 1796, 1797 DS.

9673. Pohlen nach seiner bisherigen Beschaffenheit, Bunzlau 1796; — Bouscheseiche J. B., Notion élemaintaire de geographie de la Pologne, Paris 1796; — Geographisch-historische Nachrichten v. Westgalizien, Wien 1796; — Biester J. E., Gesch. Polen, Berlin 1796, *zob.* Nr. 9606 (DS.).

9674. **Kitowicz Jędrzej** († 1804), Opis obyczajów i zwyczajów za panowania Augusta III., Poznań 1840 (Obraz Polaków i Polski Raczyńskiego); 2. ed. Poznań 1850; 3. ed. Petersb. 1855; 4. ed. Bibl. pol., Lwów 1882; 5. ed. Kaczurba, Bibl. uniw., Tarnów 1881.

9675. Kitowicz J., Pamiętniki do panowania Aug. III. i pierwszych lat Stanisława Augusta 1743—1766, przez nieznajomego autora, t. I.—II., (Obraz Polaków i Polski, wyd. Raczyński) Pozn. 1840, 1850: — Tenże, Pamiętniki do panowania Stanisł. Poniatowskiego, z manuskryptu dotąd drukiem nieogłoszonego, t. III., Poznań 1845; ed. zupełna, przejrzał Zawadzki Wł., t. 3, Bibl. pol., Lwów 1882 t. XXIX.—XXXI; 3 ed. wyd. Kaczurba (Bibl. uniw.), Tarnów 1881, *zob.* Nr. 9674 [wyjątki są w Pamiętniku warszawskim i (1751—1787) i w Skarbcu Sienkiewicza I.].

R: Kraszewski J. I., Atheneum 1841; Ateneum 1882 IV.; Gaz. lwowska 1882 Nr. 81.

9676. Wójcicki K. Wł., Jędrzej Kitowicz, Bibl. war. 1852 I.; — Tyszyński, Opis zwyczajów i obyczajów przez Kitowicza, Bibl. warsz. 1856 I.; — O rękopismach Kitowicza, Czas 1860 Nr. 214 (Por. E. II.: Lenartowicz).

9677. **Kosmowski S.**, Historya polska czyli rys panowania Stan. Aug. króla pol., b. w. m. dr. (Wrocław?) 1807; 2. ed. p. t. Pamiętniki z końca XVIII. w., wyd. Luc. Siemieński, Poznań 1860, *zob.* Nr. 9890.

9678. **Das getheilte Königr. Polen oder Schicksale der Ungluckl. Regierung St. Aug.** 1796 DS.

9679. **Molski Marcin, Stanislaida albo uwagi nad panowaniem Stan. Aug. kr. pol., obejmujące wydarzenia w Polsce aż po r. 1796, Warsz. 1831.**

9680. Lelewel J., Panowanie Stanisława Aug., dodatek do Historyi Wagi, Pam. warsz. 1818, Odb., War. 1819 (po niem. Braunschweig 1831), *zob.* Nr. 9349 i *Oprac.*

9681. **Pamiętnik** anegdotyczny z czasów Stan. Aug., wyd. Kraszewski J. I., Poznań 1867.

R: Siemieński L., Prz. pol 1867; Dz. pozn. 1866 Nr. 211—232; Czas 1867 Nr. 9.

9682. **Czasy** Stan. Aug. Poniatowskiego, przez jednego z posłów napisane, Poznań 1867 (Pam. XVIII. w.); — Nieco o czasach St. Aug. (z opowiadań starca), Czas 1867 Nr. 212, *zob.* Nr. 9703.

R: Dz. pozn. 1866 Nr. 287.

Naruszewicz A. († 1796), zob. Nr. 9565.

9683. **Katarzyna II.** († 1796), Mémoires, *zob.* Nr. 4893; — Pamiętniki, przeł. St. Mił-

kowski, Gródek 1886; — Vita e gesta di Catherina II., 1797: — Castera J. H., Vie de Catharine II. imper. de Russie, Vars. 1798 (DS.).

9684. Niemcewicz U. J., Notes sur ma captivité à S. Petersbourg en 1794, 1795 et 1796, Paris 1843 (toż po niem., Lipsk 1843; po ang. 1844) [Por. Podróż Niemcewicza z Petersburga do Ameryki w r. 1796, Prz. pozn. XXV.], zob. Nr. 9930.

R: Dzien. nar. 1843–1844 III. Nr. 130

9685. Boznański Leon, O działaniu Xawerego Dąbrowskiego na Wołoszczyźnie 1794–1796 przeciw Ogińskiemu, Gaz. pol. 1831 Nr. 41.

9686. Woyna Rzeczpospolitej francuskiej z koalicyą aż do ogólnego pokoju, Dod Gaz warsz. 1797; Wojda K., Briefe über Frankreich 1797–1798, 2 Th.: Tabella chronologiczna wojny rzpltej francuskiej do r. 1797 (DS.), zob. Nr. 9649.

9687. Karśnicki A. († 1844), Przypomnienie wojenne z r. 1796 i 1797 nad Renem, Lwów 1836; — Szumlański Józef (pułkownik), Pamiętniki (z r. 1798, z wypr. egipskiej), Lwowianin 1842 z. IV.; — Wojciech z Boguchwałowic, Odwrót gen. Moreau w r. 1796 z nad Dunaju za Ren, Radomianin, Warsz. 1848.

9688. **Sułkowski Józef** (1771–1799), Mémoires sur les revolutions de Pologne (1792 do 1794), campagnes d'Italie (1796–1797), l'expedition du Tyrol et les campagnes d'Egypte (1796–1797), publiés par Hortensius de Saint-Albin, avec portrait (pseudon. Rousselin H de Corbeau), Paris 1832 (po pol.: Jenerała Sułkowskiego życie i pamiętniki itd., przeł. Miłkowski L., Pamiętniki z XVIII. w., Poznań 1864 t. IV.).

9689. Sułkowski J., Justification des operations, Dresde 1808; — Bunt w Kairze i śmierć Sułkowskiego. Nowy pam. warsz. 1804; — Śmierć Sułkowskiego w Egipcie, z Denona, Tyg. wileński 1821.

Legiony, zob. Nr. 5470, 5480, 5506, 5525.

9690. Surowiecki K., Cudowny schyłek XVIII. w. czyli niesłychane widoki, które r. 1796–1797 podobało się Bogu przedstawić, Wrocław 1814, zob. Nr. 9758; — Kronika czyli zbiór przypadków od r. 1787 w Europie, Warsz. 1797 DS.

9691. **Fr. Wilhelm II.** Ségur A., Hist. de F. G., Paris 1800, zob. *Opracowania.*

9692. **Feyerabend Kar. Bor.**, Kosmopolitische Wanderungen durch Preussen, Liefland, Lithauen, Wolhynien, Podolien, Galizien und Schlesien in d. J. 1795–1798, in Briefen, Germanien (Gdańsk) 1798–1801.

9693. Elzner Carl, Gemählde meiner Reise aus Russland durch Lithauen und Polen, Erfurt 1797, Hamb. 1802; — Reisen u. merkwürdige Nachrichten durch Russl., Polen u. Oesterr., t. I. II., Leipzig 1797 (DS.).

9694. Union of Russia and Prussia against Poland (See vision), London 1797 DS.

9695. Sadebeck Aug., Historisch-stat.-topogr. Beschreibung von Südpreussen und Neu-Ostpreussen, Leipzig 1798 t. 2; — Neuste Beschreibung von Königr. Preussen, Pohlen, Leipzig 1798 (DS.), zob. Nr. 9665.

9696. **Stanisław August** († 1798), Mémoires, zob. Nr. 4878 (Por. Tyg. pozn. 1862); — Wolski M. († 1803), Pamiętniki o ostatnich chwilach Stan. Aug., zob. Nr. 5510; — Bytność Stan. Aug w Nieświeżu, Obraz Polaków i polski Raczyńskiego t. XVI.; — Narbutt W. (* 1762, † 1837), Pamiętnik o służbie swej przy królu Stanisławie jako paź (rękopis); — List p. Karasia o zgonie Stan. Aug. Poniatowskiego, Przyj. ludu, Leszno 1837 II.; — Sagatyński Jan († 1844), Pamiętnik byłego pazia Stan. Poniatowskiego, Poznań 1845; — Przeczucie, opowiadanie szambelana króla Stan. Aug., Czas 1852 Nr. 148 i n.; — Opowiadanie szambelana króla Stan. Aug., nap. Siemieński L. H., Mozaika, Kraków 1853; — Ostatni król Polski w Grodnie i Litwa w końcu XVIII. w. De Pula (Por. Antoni J., St. Aug. w Grodnie, Przew. n. lit. 1875 i Opowiadania, ser. VI.); — Bykowski Piotr Jaxa, Dwór królewski w Grodnie, epizod biograficzny (?), Wiek 1882 Nr. 27–45; — Kantecki Kl., Sekretarz St. Aug., wspomnienie z przeszłości, Przew. nauk. lit. 1875, Odb., Lwów 1875; — O osobach przy boku królewskim, Tyg. n. lit. 1862 II.; — Łobarzewski Ignacy Lada († 1822), Respect dû à le tête couronnée ou exposé historique, politique et moral des grands événemens relatifs à la Pologne, En response aux écrits calomniant la mémoire du feu Stanislas Aug., Petersb. 1818; — Notice sur Stan. Aug. Roi de Pologne, Berlin 1798 DS.

9697. Schraut T., Geschichte der Pest in Ost-Galizien (1791–1798, t. II. Geschichte der Post), Pest 1801; Minderer J., Geschichte der Pest in Wolhynien im J. 1798, Berlin 1806; Neuhauser Fr., Über die Ruhr, welche im April 1799 herrschte, 1799 (DS.).

9698. **Krakauer** Zeitung 1799–1808 DS.

9699. Gazeta berlińska (Vossa) jako materyał do dziejów polskich z XVIII. w., Opow. i studya hist., Pozn. 1863; Posener Gedenkblätter aus dem vorigen Jahrhundert, von Ch. Meyer, Ztschr. f. Gesch., Posen 1883 II.

9700. Godebski X., Pamiętnik obleżenia Mantui w r. 1799, z pism. Cypryana Godebskiego, Bibl. Ossol. poczet nowy i. V., zob. Nr. 9731, 9763 (Por. R. T. N., Warsz. 1812).

9701. Voyages et aventures des émigrés francois dans la Volhynie, Siberie, Paris

1799 (Por. Emigranci francuscy w Polsce, Czas 1851 Nr. 117) DS.

9702. Nemnich Ph. A., An universal dictionary of marchandise in English, German, Russien, Polish, London 1799 DS.

9703. Nowiny petersburskie 1799, Kijewskaja Starina 1883—1884.

9704. Z opowiadań starca, Czas 1867 Nr. 181—203; — Pamiętniki z końca XVIII. w., Czas 1859 Nr. 248 i n.

9705. Kronika Ujazdowa do końca XVIII. stulecia, wyd. Lipiński T., Bibl. warsz. 1843 I.; — Wtóre ułamki historyczne z w. XVIII., wyd. Lipiński T., Bibl. warsz. 1853 I.—III.

9706. Rękopis z ostatnich lat XVIII. w., Warsz. 1828 (?); — Nekanda, Mój pamiętnik, Dz. warsz. 1854 Nr. 48.

9707. Pamiętniki kantora katedry krakowskiej, wyd. Siemieński (do XVIII. w.), Krak. 1879; Dyaryusz podróży do Warszawy, satyra Krz. St. (XVIII. w.), Strzecha 1872; Prognostyki z XVIII. wieku astrologiczne, Wildt Jul., Kalendarz powsz. 1857.

Pamiętniki Karpińskiego (1741—1822), zob. Nr. 9893.

Krzysztofowicza S., Silva rerum (1763 do 1808), zob. Nr. 9800.

Pamiętniki Ogińskiego M. K. (1765 do 1853), zob. Nr. 9875.

Pamiętniki Bukara (1773—1853), zob. Nr. 9938.

Pamiętniki Wodzickiego (1768—1840), zob. Nr. 9929.

Pamiętniki Drzewieckiego (1772—1802), zob. Nr. 9724.

Pamiętniki Koźmiana (1780—1815), zob. Nr. 9878.

Pamiętniki Sanguszki E. (1786—1815), zob. Nr. 9888.

Pamiętniki Malachowskiego (1770—1830), zob. Nr. 9920.

Pamiętniki Ochockiego J. D. († 1837), zob. Nr. 9927.

Pamiętniki Rulikowskiego J. (1780—1860), zob. Nr. 9941.

Pamiętniki Krasińskiego (1790—1831), zob. Nr. 9923.

Czartoryski A., Żywot Niemcewicza, zob. Nr. 9899.

Zaleski Br., Żywot A. Czartoryskiego, zob. Nr. 9903.

Pamiętniki Dąbrowskiego, zob. Nr. 9727.

Pamiętniki K. Kossakowskiej († 1801), zob. Nr. 9720.

Pamiętniki Tarnowskiej (do 1805), zob. Nr. 9745.

Pamiętniki Trębickiego (do 1830), zob. Nr. 9624.

Pamiętniki Wybickiego J. († 1822), zob. Nr. 9895.

K. Wiek XIX. (do r. 1815).

9708. **Gazeta** korespondenta warszawskiego i zagranicznego od r. 1800—1813 (Wyżewski Hipolit). *zob.* Nr. 9617; — Gazeta warszawska 1800—1831 (Lesznowski A.) (DS.), *zob.* Nr. 9671, 9698.

9709. Denkwürdigkeiten aus dem ablaufenden Jahrhundert bei hist. statist. Darstellung der russ. Monarchie und der Revolution in Frankreich und Polen, Berlin 1800 DS.

9710. De Lavaux Ludwik, Wspomnienia z pierwszych lat XIX. w., Czas 1868 Nr. 103 i 173 (De Lavaux L., Pamiętniki, Krak. 1879).

Wójcicki K. Wł., Warszawa, jej życie umysłowe i ruch literacki, zob. Nr. 9913.

9711. G. J., Wospomynania iz naczała nastojaszczoho stolitia, Słowo (Lwów) 1879 Nr. 44.

9712. Nauke K. E., Wanderungen durch Preussen, hrs. v. L. Baczko, Hamburg 1800; — Chateaugiron René, Aperçu de la Lithuanie tiré du voyage d'un Livonien et traduit 1800, Bibl. germanique, Paris 1800 (DS.).

9713. Kniaziewicz K. (generał, † 1842) Czy Polacy mogą się wybić na niepodległość? Perekop nad Donem 1800 (Wrocław) DS.

9714. Łabęcki A., Różne epigramata z powodu zwycięstwa Napoleona około 1800 DS.

9715. Radość owieczki z przybycia Kickiego arcypasterza (wiersz) 1800 (Por. **E.** 1800: Kicki) DS

9716. **Turski P.** († 1800). Łańcucki J. W., Kazanie na pogrz. Pawła Turskiego bisk. krak., Kraków 1800 (Por. **E.** 1800: Żuchowski C. M., 1801: Zierkiewicz).

9717. **Nowy** Pamiętnik warszawski, (red. Dmochowski, Osiński) Warsz. 1801—1805.

9718. **Krasicki I.** († 1801), Dzieła, t. 10, Wilno 1819 (inne wyd. por. **E.**); — Dmochowski Franc. Ksaw., Mowa przy obchodzie pamiątki pogrzebowej, Rocz. T. warsz. 1802, Odb., Warsz. 1802; — O życiu i pismach I. Krasickiego, Nowy pam. warsz. 1801 II., (DS.), *zob.* Nr. 9334, 9462, 9517, 9582, 9597 i *Osoby*.

9719. **Piramowicz Grz.** († 1801), Potocki Stan., Pochwała Grzegorza Piramowicza, Rocz. tow. przyj. nauk. II., Odb., War. 1802; — Wypis z pochwały St. Potockiego, Nowy pam. warsz. 1802 II.; — O życiu i pismach Grz. Piramowicza, tamże 1803 X. (DS.).

9720. **Kossakowska K.** († 1801), Listy, *zob.* Nr. 4888; — Korespondencya, wyd. Waliszewski, Kraków 1886; — Siemieński L. H., Katarzyna z Potockich Kossakowska 1720—1801, Portr. lit. I.

9721. Czartoryski Ad., Myśli o pismach polskich, Wilno 1801; — Bogusławski J. K., Do Adama Czartoryskiego (Wilno) 1803 (DS.).

Pamiętniki Czartoryskiego A., zob. Nr. 9897.

9722. **Osiński A., Nauka ojca dana synowi jadącemu do akademii, Warsz. 1891 DS.**

9723. **Ciecierski ksiądz, Pamiętnik przeora Dominikanów wileńskich o Sybirze w latach 1797—1801, Tyg. naukowy 1865, Odb., Lwów 1865.**

9724. **Drzewiecki Józef**, Pamiętniki spisane przez niego samego 1772—1802, tudzież reszty pamiętnika tegoż 1806—1851 z papierów pozostałych zebrane, wyd. Kraszewski J. I., Wilno 1858 (Por. Athen. Kraszewskiego 1849).

R: Dziennik literacki 1858 II.

9725. **Karamzyn Mik. Michajłowicz, Listy z pewnego ruskiego wojażera, Wilno 1802; Seweryn Wasil, Zapiski putesz. po zapad. Ross., Petersb. 1803 (DS.).**

9726. **Hennin F., Journal historique des opérations de Peschiera sous les ordres des généraux Chasseloup, Laubat et Dombrowski, Gênes 1801 DS.**

9727. **Dąbrowski Henryk** († 1818), Pamiętnik, z franc. niewyd. rkp., Pam. z XVIII. w., Poznań 1864, *zob.* Nr. 9563 i 9856.

R: Wiek 1864 Nr. 90.

9728. Historya Legii pierwszej z pism Dąbrowskiego przez Lisieckiego Dom. zebrana, Wanda, Warsz. 1820 I.; — Obraz życia Dąbrowskiego, Paryż 1829, przekł. z fran. J. R. H. K., Warsz. 1831; — Neymann Józef, Wspomnienia (paszkwil przeciw gener. H. Dąbrowskiemu), Paryż około 1800; — Tenże, List IV. do J. K. Szaniawskiego 14. maja 1807 (w Gaz. warsz.); — (Dąbrowski) Odpowiedź na artykuł umieszczony w piśmie niem. p. t. Historyczno polit. dziennik, Berlin 1816 II. Por. **E.** 1807: Łęcki); — Dąbrowski i jego oszczercy, Czas 1877 Nr. 261 i n.

9729. **Życie Jana Henryka Dąbrowskiego generała polskiego. Tyg. wil. 1821 II; Szaniawski Xaw., Rys życia Dąbrowskiego. R. T. war. P. N. 1830 XXI.; Legie włoskie Dąbrowskiego, Prz. pozn. XV.**

9730. **Śniadanie u jen. Dąbrowskiego, Prz. pozn XI.; Pamiątka po Dąbrowskim. Czas 1876 Nr. 280; Pomnik jenerała Dąbrowskiego, Czas 1873 Nr. 48; Jenerał Dąbrowski i Szyler, nap. Łoziński Wł., Gaz. Nar. 1870 Nr. 190, *zob.* Nr. 9819.**

9731. Lux Kaz. († 1846), Historya legionów polskich ze zwrotem na kampanią włoską i St. Domingo (rękopis o przeszło 1002 arkuszach, wyjątki w Bibl. warsz. 1847 i 1854); — Godebski C., Wiersz do legionów polskich z krótką przedmową, Warsz. 1805 (także Dzieła, Warsz. 1821); — Nieszczęśliwe losy legionistów w niewoli angielskiej, Orzeł biały 1819 III.; — Fernagus J. L., Scena deportacyjna z Cajenny 1802 r. (z franc.), Rozm., Lwów 1819; — Wspomnienie legionów, Wanda, Warsz. 1820, 1821; — Uwagi nad pismem Wspomnienia legionów, Mrówka poznańska 1821 I.; — Pamięć do historyi legionowej, Tyg. lit., Poznań 1841 IV., 1842 V.; — Berichtigung über die Legionen in Italien und die Polen, Journal f. Deutschland v. Buchholz J. H. H. III. u. X. B. der Nemesis 1817; — Pamiętnik legionów we Włoszech i nad Renem, Przyj. ludu, Leszno 1844 XI.; — Notatki Witwickiego z opowiadań Kniaziewicza i Niemcewicza, Kronika rodz. 1884; — Z opowiadań legionisty, Czas 1856 (czerwiec) i 1875 Nr. 84; — Mosbach A., Der französische Feldzug auf St. Domingo 1802—1803, nach den Berichten 4 poln. Offiziere, Breslau 1882.

Zob. Nr. 5566, 5583.

9732. **Chodźko Leonard, Histoire des Légions, Paris 1829 (wyjątki z historyi legionów, Warsz. 1831) (Por, E. 1806: Voss).**

9733. **Dziennik** ekonomiczny zamojski (Kukolnik, Gutowski), Zamość 1803—1804 DS.

9734. Lemberger Inteligenzblatt 1803—10; — Militärische Zeitschrift. Lemberg 1803 do 1804 (DS.).

9735. Auot P. N. et Nalfilâtre F., Le deux voyageurs, ou lettres sur la Belgique, la Hollande, l'Allemagne, la Pologne, Paris 1803 t. 2; — Baumann Joh. Fried. (* 1784, † 1830), Darstellungen nach dem Leben der Polen, Königsb. 1803; — Rohrer Józef, Bemerkungen auf einer Reise (durch Ost- und West-Galizien), Wien 1804; — Damian J. A., Darstellung der österr. Monarchie, Wien 1804—1805 t, 4 (t. II. Ostgalizien); — Opis podróży do Gdańska 1803 odpraw., Nowy pam. warsz. Dmochowskiego 1804 (DS.).

9736. **Trzebuchowski J. (* 1753), Rękopismo życia, wyd. dla pamiątki dzieci (biografia i wiersze), Warsz. (1804): Mański J. S., Leben, Reisen und Schicksale, Breslau 1803 (DS).**

9737. **Stroiński S. L., Uwagi nad edukacyą z okazyi ustawy r. 1803 (tamże list T. Czackiego) 1803 DS., *zob.* Nr. 5603 i 9675.**

9738. **Ważyński P. X.**, Wiadomość o Dyaryuszu ks. Porfirego Ważyńskiego, biskupa chełmskiego, od r. 1780 do 1804, podał Petruszewicz A. S., Przegląd archeol., Lwów 1883 [Por. Kijewska Starina 1886 i **E.**: Stępkowski (Mowa przy grobie)].

9739. **Karpowicz Fr.** († 1803). Mietelski T. X., Kazanie na pogrz. Fr. Karpowicza bisk. wigierskiego 12. grud., Białystok 1803, 2. ed. Warta 1886 Nr. 615; — Marciejewski A., Mowa przy wprowadzeniu ciała Michała Franc. Karpowicza, Warsz. 1805 (str. 25–27 wyjątki z listów króla Stanisława do Karpowicza) (DS.).

9740. **Reinbeck G.**, Flüchtige Bemerkungen auf einer Reise von St. Petersburg über Moskau, Grodno, Warschau, Breslau nach Deutschland im J. 1805, in Briefen, Leipzig 1806 (toż po włosku, Milano 1816; po hol., Haarlem 1807–1808) DS.

9741. Dissertatio de Galicia et Lodomeria, item Dalmatica Veneta dicta, regno Hungaria incorporanda, b. w. m. dr. 1805 DS.

9742. Kaulfuss J. S. Ph., Ueber den Geist der polnischen Sprache und Literatur, Halle 1804 DS., *zob.* Nr. 9669, 9777.

9743. Losy fortuny Radziwiłłowskiej (1764–1804), Czas 1866 Nr. 38 i n.

9744. Vers dédiés à S. M. J. Alexander I. par l'auteur d'un mémoire sous le titre: Sur les moyens d'accroitre considérablement les revenus de la couronne de la Russie, dans les provinces de Volhynie, de l'Ukraine et de la Podolie St. Petersburg 1804 DS.

9745. **Tarnowska Urszula** z Ustrzyckich, Pamiętnik damy polskiej z XVIII. w. (1789 do 1805), Ruch lit. 1876, Odb., Lwów 1876, *zob.* Nr. 1386.

R: R., Bibl. war. 1876; X. L., Sybels H. Z. XXV.

Kitowicz J. († 1804), zob. Nr. 9675.

9746. **Potocki St. Szcz.** († 1805). Michalewski J., Mowa na pogrz. Stan. Szcz. Potockiego 1805 DS., *zob.* Nr. 9596.

9747. Gazeta pow. lit. wileńska o 2 tomach (Groddek G. E.), Wilno 1806 DS.

9748. Kalendarzyk polityczny na r. 1806, 1807, 1811 (Zawadzki J. księgarz), Wilno (DS.).

9749. Salvio (Margr. w Turynie), Travels in the year 1806 from Italy to Gallicia, Poland, and Livonia itd., London 1807; — Kotzebue A., Souvenirs d'un voyage en Livonie à Rome et à Naples 1806 (DS.).

R: Gaz. lit., Wilno 1806.

9750. Dohm K. W., Denkwürdigkeiten meiner Zeit (1778—1806), Hannover 1814 do 1819, *zob.* Nr. 9553.

9751. **Peuchet J.**, Campagne des armées françaises en Prusse, en Saxe et en Pologne en 1806–1807, Paris 1807 t. 4; — Magalon, Campagne de Prusse et de Pologne 1806–7, Paris 1807 (DS.); — Foucart P., Campagne de Pologne, Pultusk et Golymin (novembre, décembre 1806 do janvier 1807), Nancy 1882.

9752. **Coelln Fr.** († 1820), Vertraute Briefe (Geschichte des Krieges in Preussen, Schlesien und Polen 1806 und 1807), Amsterd. u. Köln 1807—1809; — Tenże, Erster Feuerbrand aus Polen, Posen 1808 (DS.), *zob.* Nr. 9773; — Kampenhausen, D. poln. Krieg, Fama f. Deutschland 1807.

9753. **Wilson Robert T.** (generał, * 1777, † 1849), Account of the campaigns in Poland in 1806–1807, 1811; — Tenże, Brief remarks on the character of the Russian army, London 1810 (DS.), *zob.* Nr. 5627.

9754. Reflexions sur les causes de l'union entre la Porte Ottomane, La France, la Pologne, la Suede et la Danemarck, Paris (18.6?) DS.

9755. Majeranowski, Pamiętniki Polaka 1806 i 1807, Pszczółka polska 1822, 1823, Rozrywki przyj. i poż. 1826–1827, Rozm. krak. 1834; – Zdarzenia z r. 1806, Kalend. polit. i gosp., Warsz. 1808; — Z pamiętników Bułharyna (1804–1806), Podbereskiego Rocz. lit. 1846 III.

9756. Crouset, Ode sur la bataille d'Yena, Paris 1806; Wybicki J., Programa przyjęcia Napoleona w Warszawie, Warsz. 1806; Głos wdzięcznego Polaka, dnia 30. listopada 18 6, b. w. m. (Warsz.) 1806; Jakubowski Wincenty, In reditu augustiss. dynastiae Saxonicae in Polonia, b. w. m. i r.; Fryderyk August, por. E. 18.7; Przybylski J. (DS.).

9757. Gulkowski Woje., Katechizm ekonomiczny dla włościan, Warsz 18.6; Surowiecki W., List do przyjaciela o wadach edukacyi młodzieży polskiej, Warsz. 1806, 1807 (DS.), *zob* Nr. 9693.

9758. **Roczniki** tow. przyj. nauk., Warsz. 1807—1813.

9759. **Szaniawski J K.**, Korespondencye w materjach obraz kraju i narodu rozjaśniających, Warsz. 1807 (listy ćwiartkowe, dod. do Gaz. warsz.) DS.

9760. Burnett Georg, View of the present state of Poland, Londyn 1807 (1808) [i w Lipsku (?)]: — Itineraire de la Russie, de la Pologne, de la Hongrie et de Constant, avant le paix de Tilsit, Wajmar 1809; — Vautrin Hubert exjezuita († 1812), L'observateur en Pologne, Paris 1807; — Polens Wiedergeburt, Europ. Staats Relat. 1807 (DS.).

9761. **Uklańsky Emil T.** († 1816), Briefe über Polen, Österreich, Sachsen etc. v. Mai 1807 bis Februar 1808, Nürnb. 1808 (toż po franc. 1809; po ang., London 1815) DS.

R: Pam. warsz. 1809 I—III.

9762. K. M. P. W. P., Krótki zbiór istotniejszych wiadomosai wojennych, Warsz. 1807; — Opis zwycięstw nad Prusakami, Kalendarzyk polit. i gosp., Warsz. 1807; — Wiersz na cześć Napoleona, tamże; — Zdarzenia z r. 1807, tamże, Warsz. 1808 (DS.); — Napoleon w Poznaniu (opowiadanie naocznego świadka), Dziennik dla wszystkich, War. 1885 Nr. 284; — Fischer, Napoleon I.

zu Podrzewo, Ztschr. d. hist. Gesell., Posen 1888.

9763. Rybicki Hieronim, Pochwała Napoleonowi 1807 (toż po łac. 1807); Iwański S., Trzy przybytki dla Napoleona, Kraków 1807; Wigura Franc., Cud Napoleona, Warsz. 1807; Kaczorkiewicz A., Kazanie z okol. zwycięstwa pod Eylau d. 18. lutego, miane d. 6. kwietnia 1807, b. w. m. dr.; Godebski C., Wiersz do jenerała Dąbrowskiego, 13. listopada 1807; Jabłoński H., Hymn do młodzieży gwardyą Nap. I. składł., War. 1807; Opis ceremonii zaprowadzenia Orła białego 1807 (Por. E. 1807: Chrzeliński Chr., Czarnecki E., Trzecieski Stef., Stawiarski J. F.); Mietelski F. X., Kazanie o wolności poddanych (po ogłoszeniu prawa w X. Warszawskiem) 1808 (DS.), *zob.* Nr. 5628–5642.

9764. Kleine Chronik der Stadt und Festung Danzig von ihrer Enstehung bis zu ihrer Belagerung und Einnahme im Jahre 1807, Berlin 1807; – Saint-Aubin, Siège de Danzigk en 1807, Paris; 1818; — Danzig während der Belagerung 1807, Hamburg 1807 (DS.).

9765. Bennigsen, Authentic memoirs (1805, 1806 and 1807), Lond. 1873 (wojna w Polsce).

9766. Grimm Fr. M. († 1807), agent de Pologne, Nouveaux mémoirs secrets et inedits, Paris. Berlin 1834 t. 2.

9767. Łowziński, Geschichte der geheimsten Begebenheiten meines Lebens, Nürnberg 1807 DS.

9768. Niemcewicz J. U., Pamiętniki 1804 do 1807 (z podróży do Ameryki), Lwów 1873, *zob.* Nr. 9930.

R: Przegl. lwowski 1873 V.

9769. Observations sur l'interet, que trouve la Russie dans la guerre actuelle Pologne 1807 (po franc. i pol.) DS.

9770. Pannach Karl, Beschreibung der Feierlichkeiten bei der Rückkehr des Königs (Fr. August) von Warschau, Dresno 1808 (Por. E. 1807: Fryderyk August król saski) DS.

9771. Wiersz na okoliczność przysięgi w Białymstoku, Białystok 1807 (Por. E. 1807: Alexander I. cesarz, Lewicki A. J., Wiersz, Tetmajer F.; 1808: Borzowski A., Kuberzowski K.).

9772. P. M. (generał), Krótki zbiór istotniejszych wiadomości wojennych, Warsz. 1808 DS.

9773. Briefe aus Sachsen an einen Freund in Warschau, Leipzig 1808; — Historische Bemerkungen über Polen aus den letzten 50 Jahren, Minerwa 1807 (i 1846); — Coelln Fryd. G. Wilibald (* 1766, † 1820). Neue Feuerbrände, Fortsetzung der Vorigen 1807 do 1808 t. 6 (DS.), *zob.* Nr. 9572.

9774. Hasse Fr. Chr. Aug., Notizen für Reisende nach Warschau, Dresden 1808; — Graffenauer Jan Filip, Berufsreise durch Deutschland, Preussen und das Herzogtum Warschau (1805 1808), Chemnitz 1811 (toż po franc., Paris et Strassb. 1809); — Über die Verwaltung d. Herzogthums Warschau, Minerva 1808 (DS.).

9775. Kołłątaj H., Uwagi nad teraźn. położeniem, Lipsk 1808, 1810, *zob.* Nr. 9609.

9776. Mehée (de la) (1760–1826), Mémoires particuliers avec Jen. M. Caron de Beaumarchres sur la Pologne, Paris et Hamb. 1807, *zob.* Nr. 9620.

9777. Staszic St., Do sejmu r. 1808, War. 1816; — Strojnowski W., O ugodach dziedziców z włościanami, Wilno 1808; — Tenże, Duch prawa o bankructwach i dawności ziemskich, Łuck 1808; — Kaulfuss A., O sprawach granicznych w ks. warsz., Pozn. 1808 (DS.), *zob.* Nr. 9742.

9778. Über Preussens Verwaltung der ehemaligen Polnis hen Provinzen, Berlin 1808 (toż po franc. 1808, Cöln 1809) DS.

Albertrandy J. († 1808), Kossakowski Jan († 1808), zob. Opracowania i Osoby.

9779. Oblężenie i obrona Saragossy w r. 1808 i 1809 (szczególnie czynności korpusu polskiego), Pam. warsz. 1819 XIII.

9780. Rogniat Joseph († 1840), Rélation des sieges de Saragossa et de Tortosse, Paris 1811 DS.

9781. Młokosiewicz F., Mes souvenirs d'Espagne, Vars. 1843 (toż po pol., Bibl. warsz. 1842); – De Naylies J. J., Mémoires, po pol.: Pamiętniki o wojnie hiszpańskiej (1808–1811, przekł. Żółkowskiego), Wilno 1826.

9782. **Niegolewski Andrzej**, Somo-Sierra, Poznań 1854 (toż po franc: Les Polonais à Sammo-Sierra en 1808 en Espagne, Paris 1854 i Rectifications relatives à l'attaque de Sommo-Sierra, Paris 1855 (Por. Wójcicki Wł., Andrzej Niegolewski na szczycie wąwozu Samosierra, Tyg. ill. 1860 II.).

9783. Mroziński J., Oblężenie i obrona Saragossy 1808–1809, Kraków 1858 (Bibl. Turowskiego).

9784. **Broeker St.**, Pamiętniki z wojny hiszpańskiej (1808–1814), Warsz. 1879.

R: S. R., Aten. 1877 II; Wiek 1877 Nr. 53, 97; W. Przyborowski, Niwa 1881; Wójcicki K. Wł., Bibl. warsz. 1877 II.

9785. Ernouf, Souvenirs d'un officier polonais en Espagne et en Russie (1808–1812), Paris 1877.

9786. **Brandt H.**, Aus dem Leben, Berlin 1868; — Tenże, Wspomnienia z wojny Hiszpanii i Rossyi w r. 1808–1812, Warsz. 1878 zesz. I.–II. (Por. Czas 1869 Nr. 39, Ztschr. f. Gesch. Posen 1883).

9787. Chłopicki w Hiszpanii, nap. R. hr. Załuski, Czas 1856 I.; — Wojciechowski K., Pamiętniki moje w Hiszpanii, Bibl. warsz. 1845 I., II.; — Wójcicki K. Wł., Sommosierra, tamże 1855 II.; — Czas 1875 Nr. 23.

9788. **Tymowski, Dumania żołnierza na wałach zamku maurów w Hiszpanii 1810 (poemat); Lejeune, Siége de Saragosse, Paris 1840.**

9789. **Sulima Z. I.**, Polacy w Hiszpanii 1808-1812, Warsz. 1889.

R: Lisicki H., Kwart. hist. 1889.

9790. **Flatt Jerzy B.**, Opis Księstwa Warszawskiego z krótkim rysem dziejów polskich, Poznań 1809 (toż po niem., Leipzig 1810).

R: Pam. warsz. 1809.

Wojna r. 1809, zob. Nr. 5675.

9791. **Sołtyk R.**, Relation des opérations de l'armée aux ordres du prince Joseph Poniatowski, pendant la campagne de 1809 en Pologne, Paris 1841, *zob.* Nr. 5676.

R: Chrzanowski Gen., Dz. narodowy 1841 Nr. 19; Kraj i emigracya 1841 z. I.

9792. **Jackowski Michał.** Pamiętniki podpułkownika, byłego dowódzcy brygady jazdy (1807-1809, 2 t.), Pamiętniki polskie Xaw. Bronikowskiego, Paryż 1844.

9793. Wybranowski A., Kampania w Galicyi 1809, Dz. lit. 1869 (także Pamiętniki, Lwów 1882), *zob.* Nr. 9939.

9794. Zwycięstwa nad Austryakami 1809, Kalendarzyk polit. i gosp., Warsz. 1810; — Obraz historyczny wypadków wojennych nad Wartą w r. 1809, Astrea 1823; — Opis wypadków w Polsce pod dowództwem Poniatowskiego r. 1809, Warsz. 1831; — Wojna Sandomirska z r. 1809, Pam. Sand. 1829 II.; — Rząd polski w Galicyi r. 1809, Dz. lit. 1869; — Gawroński, Z pamiętn. o pobycie wojsk polskich r. 1809 w Krakowie, Przegl. lwowski 1874 VIII.; — Nachricht. Krakau 27. Mai 1809 DS.; — Die Stadt Lemberg im J. 1809 (Tagebuch eines Augenzeugen), Lemberg 1862; — Kampania r. 1809 w ks. war., Wildt J., Kalendarz powsz., Krak. 1865; — Rys hist. kampanii z r. 1809, Poznań 1869; - Finkel L., Zapomnieni (r. 1809), Ognisko domowe, Lwów 1885, *zob. Opracowania.*

9795. **Panna Antonina P czyli wejście Austryaków do Lwowa 1809, nap. Siemieński L., Noworocznik demokr. 1842; Berek Josielowicz, szef szwadronu lekkiej jazdy (1794—1810), nap. Winiarski A., Dz. lit. 1861: Obrona półkownika Siemianowskiego, który 3. grudnia 1809 śmiertelnie ugodził swego żołnierza Pawła Orczykowskiego, Pam. warsz. L. Osińskiego 1810.**

9796. **Potocki St., Pochwała walecznych Polaków 1809, R. T. P. N. t. VIII., Warsz. 18 0; Niemcewicz J. U., Pieśń wojenna 1809: Świderski Jędrzej. Galicya oswobodzona, poema w 6 pieśniach, Kraków 1810 (Por. E. 1809: Chmielewski Maciej, Ferdynand d'Este, Jabłoński H., Janiszowski, Kamieński T. A., Koźmian Kaj., Łańcucki J. W., Markiewicz A., Wężyk Fr.); Wyszyński Józef, Wiersz z powitaniem zwycięscy X. Józefa, Warsz. 1810 (Wiersz na dzień imienin W. Napoleona, por. E. 1809: R. F., Jaworski K., Kamieński T. A., Wiersz); Kopczyński O., Epigramat na cześć Fryd. Aug. króla Sask. i ks. Warsz., Warsz. 1809 (po łac.) (DS.).**

9797. Staszic St., Do sejmu, co się z nami stanie? luty 1809, War. 1809, *zob.* Nr. 5672; — Przestroga dla współziomków na r. 1809, Wrocław 1810; — O obywatelstwie (obrady sejmu głównego 1809), Pam. warsz. L. Osińskiego 1809 I.—III.; — Dembowski J. S.: Uwagi nad pismem (Staszyca) o statystyce Polski, o podatkowaniu, o fabryce itd., Kraków 1809 (DS.).

9798. **Węgrzecki Stan**, Uwagi nad powszechnem moratorium, Warsz. 1810; — Tenże, Rozprawa o profesyach i profesyonistach oraz o systemacie administracyjnym, Warsz. 1810; — Tenże, Pismo o prawach dla księstwa warszawskiego uchwalonych, Warsz. 15 sierpnia 1809 (DS,).

9799. **Szaniawski F. K., O rządzeniu i radzeniu, Warsz. 1810; Unicki L., Pochwała sejmików, Wilno 1869; Małowieski B., Uwagi polityczne dla dzieci moich r. 1809, Warsz. 1810; Gliszczyński Antoni, Uwagi nad dochodami publicznemi; Warsz. 1810 (2 ed.); Mémoire composé par un Gentilhomme de Petrikau 1810 (DS.).**

9800. **Krzysztofowicz S. (ks.)**, Silva rerum 1763—1808, wyd. Krzyżanowski S., Odessa 1864.

9801. **Wspomnienia niedalekiej przeszłości, z papierów familijnych 1809, Korespondent płocki 1882 Nr. 29, 37.**

9802. **Potocki Ignacy** († 1809), Pochwała J. Niemcewicza, Rocz. tow. przyj. nauk, Warsz. 1812; — Ignacy Potocki, Potocki St., Pochwały, Warsz. 1812 t. I., Kalendarz krak. 1812; — Życie Ign. Potockiego, Tyg. wil. 1821 II. (Por. **E.** 1778, 1779: Potocki Ign.).

9803. **Bornschein Ernst**, Geschichte der merkwürdigen Ereignisse in den J. 1806 bis 1810, Eisenb. 1810 DS.

9804. **Przywitanie Fryd Aug. Saskiego, por. E. 1810: Fryderyk August król saski, Bogdański M. (prof. hist.), Jaroński F., Kamieński A., Rutkowski W. (ksiądz). S. M.; Kretschmar E., Ode ad laudes Alexandri I, quum Varsaviae adesset a. 1810; Kamieński T. A., W dzień im. JO. X. Józefa Poniatowskiego 19. marca, Krak. 1810; Dubiecki M. W., Kazanie w dzień imienin Napoleona W., Kraków 1810 (DS.).**

9805. **Małachowski St.** († 1810). Prażmowski A., Kazanie na pogrz. JW. St. Małachowskiego wojewody, Warsz. 1810; — Lipiński A., Kazanie na egzekwiach, Krak. 1810; — M. Xiądz, Kazanie, Warsz. 1810; — Marciejewski A., Kazanie za duszę St. Małachowskiego 1810 (DS.), Astrea 1821, *zob.* Nr. 9596.

9806. **Lemberger Zeitung** od r. 1811 (Lwów; potem: Gazeta lwowska).

9807. Hahn Karol, Meine Reisen durch Galizien, Schlesien, Mähren, Böhmen, Sachsen etc., Mecklenburg 1812-1817 t. 3; — Thomas J. S., The britisch negotiator. Containing tables for al courses, New Castle 1811; — Sołtan W., Brief öfver Ryssland och dess Invönere, Stockholm 1811 (DS.).

9808. **Bignon Ludwik Piotr Bern.**, La Pologne en 1811, Souvenirs d'un diplomate du 1er Empire, Paris 1861; 2. ed. Paris 1864 (wstęp Migneta) (po pol., Siemieński L., Kraków 1862); — Z notatek wojskowego (1811), przez Józefa P., Athenaeum 1850 II.

9809. Wyczechowski Onufry († 1859), Projekt utworzenia systematu kredytowego 1811; — Tenże, Do projektu ratowania zadłużonych obywateli 1811; — Owidzki J., Spostrzeżenia, uwagi i myśli obywatela przeszłemu sejmowi podane, Lublin 1811; — Miączyński J., Uwagi nad projektem systemu kredytowego, Warsz. 1811; — Tenże, Zdanie o moratoryum, War. 1811; — Observations sur le projet d'un système du credit et sur le moratorium, Vars. 1811; — Szumski T., Myśli o polepszeniu handlu, rolnictwa, przemysłu i edukacyi w X. Warszawskiem, Poznań 1811 (DS.).

9810. **Gutakowski Ludw. Szym.** († 1811), Z dzienniczka Ludwika Szymona Gutakowskiego, prezesa senatu za czasów ks. warsz., przez N., Prz. pol. 1884 III.; — Prażmowski A., Kazanie na pogrzebie Gutakowskiego, 4. grud., Warsz. 1811 DS.

9811. Gley Gerard, Voyage en Allemagne et en Pologne pendant les années 1806 à 1812, Paris 1816 t. 2.

Pradt D., Histoire de l'ambassade, zob. Nr. 5732.

9812. **Chazet A. R.** (* 1775, † 1844), Moskale w Polsce od 1762 aż do naszych czasów, Les Russes en Pologne, Paryż i Lipsk 1812 (część w Sienkiewicza Skarbcu II.) DS.

9813. Zenowicz (Georges), Morale et politique russe et les moeurs de la Russie, Paris 1812; Tenże, Défense de la Pologne, Paris 1812 (...S.).

9814. Tymowski, Oda z powodu ogłoszenia konfed. gener. w Krakowie 1812 (Por. E. 1812: Lauber K., Niemcewicz J. U., Wężyk Fr.); Wężyk Fr., Na dzień urodzin Napoleona 1812; Bogusławski J. K., Pour la fete de S. M. l'imp., Wilno 1812 (DS.).

9815. Nachrichten vom Kriege 1812, Ryga 1812; — Schauplatz des Krieges in Polen und Russland von Anfang des Krieges 1812, nach der Nachr. der franz. Bulletins, mit 12 Karten, Leipz. 1812; — Stawiarski I. Fr., Wojna na północy w r. 1812 (2 ed.) (DS.).

9816. **De Montgaillard M. J. R.**, Séconde guerre de Pologne, Paris 1812 (z rozkazu cesarza napisane); — Annales militaires de Français, Campagne de Prusse et Pologne, Paris 1827; — Labaume, Relation complète de la campagne de Russie en 1812, Paris 1816; — Puibusque M. L. G. († 1841), Lettres sur la guerre en 1812, Paris 1816 i 1817; — Guesdon Alex. Furry, Histoire de la guerre de Russie en 1812, Paris 1828 t. 2; — Sayve Aug., Souvenirs de Pologne et scènes militaires de la Campagne de 1812, par A. de S*** ancien officier de cuirassiers, Paris 1833, 1834; — Du Casse Albert, Mémoires pour servir à l'histoire de la campagne de 1812 (relatifs au J. Poniatowski), Paris 1852 (Por. E.: Pelet); — Langier A. Il'Italiani in Russia 1812, Italia, Firenze 1826—1828 t. 4.

9817. **Załuski hr. Józef**, Wspomnienie o pułku lekko konnym gwardyi Napoleona I., Dod. Czasu 1856 IV., 1858 IX., XI., 1859 XIV., XVI., 1860 XVII., XX. (z map. Chodźki), Odb., Kraków 1865; — Wspomnienie wojskowe Wojc. Dobieckiego do Józefa Załuskiego (1797—1813), tamże 1859 XV.

R: Czas 1864 Nr. 161.

9818. Sołtyk R., Napoleon en 1812, Mémoires historiques et militaires, Paris 1836, *zob.* Nr. 9791; — Płaczkowski, Pamiętniki, Żytomierz 1861; — Pamiętniki wojenne 1792 do 1812, Bibl. pam. i podróży J. I. Kraszewskiego, Drezno 1871 (Dziewanowski, Zajączek itd.); — Gorajski Józef Korczak, Wspomnienia wojskowe kampanii r. 1812 i 1813, Dod. Czasu 1859 XIV.

9819. Lessnig W. L., Märsche, Kriegsereignisse, Terrainbemerkungen sächsischen Dragoner-Officiers bei der französischen Armee im J. 1812, Bautzen 1828; — Ernouf, Souvenirs d'un officier polonais en Espagne et en Russie 1808—1812, *zob.* Nr. 9785.

9820. **Glinka Sergiusz T. N.**, Pisma russkawo officera o wojennych proizszestwiach 1812 goda (obok tytuł franc.: Lettres d'un officier russe), Moskwa 1821; — Tenże, Pisma russkawo officera o Polszie, Moskwa 1815—1816; — Szechowycz S. G., Wilmen i Narbon o pochodi w Rossiu r. 1812, Semenaja biblioteka, Lwów 1855; — Isajewicz S., Polskoje priwjestwije ot lica Biełarussiji Napoleona I., Kijewskaja Starina 1885; — Pamiętniki Adm. Szyszkowa z 1812 r. (Por. Tyg. petersb. 1832 V.).

9821. Rok 1812, Kłosy 1876 XXII,: Warszawa 1812, Nowiny lwows. 1854: Trzy dni nad Wisłą i Dnieprem, Pam. lwowski 1817 II: Wspomnienie historyczne o Litwie z r. 1812, Lwowianin 1835: Napoleon I. w Wilnie, Kraj (petersb.) 1883 II. Nr. 34: Wspomnienie z pobytu Napoleona w Wilnie r. 1812, Czas 1874 Nr. 295; Wołowski Alex. sztab. oficer, Główna kwatera Napoleona, Rozm. lwows. 1835; Kompania grenadjerów 48. pułku. Pułkownik Kobyliński, tamże 1838.

9822. Hempel S., Z czasów napoleońskich wspomnienie wojenne, Lwów 1885 (ustęp w Rozm. lw. 1845); — R., Wspomnienia (r. 1812 z arch. nieborowskiego), Przew. n. lit. 1889; — Wybranowski, Jen. Grabowski i pułk. Krukowiecki przy szturmie na Smoleńsk, Dz. lit. 1869, *zob.* Nr. 9939; — Horn, Obraz spalenia i zrabowania Moskwy przez Francuzów r. 1812, Wilno 1814.

9823. Bitwa pod Możajskiem, Roz lw. 1835; Przeprawa na Berezynie, Pszczółka krak. 1819 t. I.; Powrót

Napoleona z kamp. 1812 r. (wyjątki z pam. gen niedr.), Czas 1851 Nr. 184; Moje notaty z 1812 r., tamże 1864 Nr. 26 i n; Przyczynek do dziejów wojennych r. 1812, Dziennik lit. 1866; Devouement d'un Polonais ou le dernier des Radziwiłłs, Conte historique de la campagne de 1812, Exilé de la Pologne, Dijon 1833; Zieliński L. K., Pułkownik z czasów Napoleona (?), War. 1845 t. 2.

9824. **Pfuel E.**, Der Rückzug der Franzosen aus Russland 1812, Petersb., War. 1813 (toż po pol. p. t. Odwrót Francuzów, Wilno 1813: po franc., Brunswik 1813); — Rückzug der Franzosen von Moskau bis Wilno, St. Petersb. 1814.

9825. Vaudoncourt Wilh., Relation impartiale du passage de la Berezina par l'armée française en 1812, Paris 1815 (2 ed.).

9826. Voyages d'une dame francaise en Russie en 1812, Paris 1814.

9827. **Chrzanowski Wojc.** (generał, * 1788, † 1861), Quelques considérations sur la campagne de 1812, Paris 1857.

R: Wiad. pol 1857 Nr. 29.

9828. Napoleon i Po'acy, epizod z nieogłoszonych pamiętników, Czas 1874 Nr. 161 i n.; Rozmowa pana Narbonne z Napoleonem w r. 1812, Czas 1854 Nr. 86; Z życia hrabiego Rostopczyna, tamże 1872 Nr. 72 i n., zob. Nr. 9848.

9829. Pochwała walecznych Polaków w ostatniej wojnie poległych, Rocznik tow. warsz. przyj. nauk. 1812 VIII.; — Gorecki A., Cienie walecznych rycerzy polskich pod Smoleńskiem 1812 r., Warsz. 1831; Duma o gen. Grabowskim poległym pod Smoleńskiem, Warsz. 1814; — Łańcucki J. W., Kazanie na pogrz. Włodzimierza Potockiego, Krak. 1812; — Lipiński J., Wspomnienia Feliksa Potockiego, Rocz. tow. przyj. nauk, Warsz. 1812 (DS.).

Kołłątaj H. († 1812), zob. Nr. 9609.

9830. **Skarbek Fryderyk** († 1869), Dzieje księstwa warsz. Poznań 1860, 2. ed. p. t. Dzieje Polski, cz. I., Poznań 1876 I.—II., cz. II. Królestwo Polskie, cz. III. Królestwo Polskie po rewolucyi listopadowej, Poznań 1877.

R: Siemieński L., Dod. Czasu 1859 XVI.; Buszczyński St., Ruch lit. 1878; Tydzień lit. V. i VI.

9831. Skarbek Fr., Pamiętniki, Poznań 1878, *zob.* Nr. 9901.

R: Kantecki Kl., Przew. nauk. lit. 1878; Prz. lw. 1878 XVI; — Por.: Sobótka, Pozn. 1871; Ustępy w Bibl. warsz. 1876 I., II., 1877 I. II.; Przegl pol. 1878; Prz. lw. 1877.

9832. Listy Fryderyka hr. Skarbka nad pierwszą częścią XIX. w. i o Kościuszce, Sybilla nadwiślańska 1821.

9833. Wójcicki K. Wł., Fryderyk hr. Skarbek, Bibl. warsz. 1871 I., IV. (także Kłosy t. I. -III.).

9834. Seufft von Pilsach (* 1774, † 1853), Mémoires de comte de... ancien ministre de Saxe 1806—1813, Lipsk 1863.

R: Czas 1864 Nr. 90.

9835. **Falkowski Juliusz**, Obrazy z życia kilku ostatnich pokoleń w Polsce (obejmują czas 1806—1812), Poznań I. 1877, II. 1882, III. 1884, IV. 1886.

R: Ateneum 1877 II.; Prz. lw. 1877; Kłosy 1880; M. S., Prz. powsz. 1885 I.; Jasieńczyk B., tamże 1886 III.; Jarochowski, Kraj 1886 Nr. 32; L. F-l; Kwart. hist. 1887; Stecki T. J., Prz. powsz. 1887; A. R., Niwa 1889 Nr. 23.

Ustępy drukowane: Czas 1880 Nr. 75, 1881 Nr. 177, 1882 Nr. 153, 1883 Nr. 70, 1884 Nr. 90 i 239; Prz. pol. 1883 I.; Słowo (Warsz.) 1884 Nr. 121, *zob.* Nr. 9855 i 9873.

Zob. Nr. 5731—5737.

9836. **Chłopicki Jan**, Pamiętniki porucznika 7go pułku ułanów wojsk franc. z czasów kampanii Napoleona, spisane z ustnych opowiadań przez jego syna, wydał Rom. Podbereski, Wilno 1849.

R: Szymański J. R., Bibl. warsz. 1849 II.

9837. Dalecki J., Wspomnienia mojego ojca, żołnierza dziewiątego pułku księstwa warsz., Poznań b. r.

9838. Nakwaska Karolina, Pamiętnik o Ad. hr. Potockim, pułkowniku 11go pułku jazdy X. warsz., Czas 1862, Odb., Kraków 1862.

R: Wójcicki K. W., Bibl. warsz. 1863 II.

9839. Anna z Krajewskich Nakwaska, Czas 1852 Nr. 77; O jej pamiętnikach, por. Bełcikowski A., Anna z Krajewskich Nakwaska, Ateneum 1877 II., *zob.* Nr. 9873.

9840. **James J. T.**, Journal of a tour in Germany, Sweden, Russia, Poland during the years 1813 a 1814, London 1816, 1817, 1819 (po szwedzku, Haarlem 1819); — Voyage en Pologne et en Russie, par un prisonnier de guerre de la garnison de Dantzick en 1813 et 1814, Paris 1828 (toż po holend., Amsterd. 1829).

9841. Miroszewski Bazyli, Istoryczeskaja wospominania o Kaliszie, Kalisz 1835; Historische Erinnerungen (?) von Kalisch, ueb. von Heinrich Vretienghoff genannt Schel, Kalisz 1835, Warsz. 1835, *zob.* Nr. 5748.

9842. Niemcewicz J. U., Coup d'oeil sur la conduite et les desseins des Coalisés, b. m. dr. 1813 DS., *zob.* Nr. 9930.

9843. **Alphons Al.**, Journal historique des opérations militaires de la 7me division de la Cavalerie légère polonaise en 1813, Paris 1814 DS.

9844. **Umiński Jan**, Mémoire sur les opérations du 8me Corps (polonais), Journal des sciences militaires, Mars. 1829, Odb., Paris et Génève 1829.

9845. **Lelewel Prot**, Wspomnienia moje o działaniach korpusu pod dowództwem gen. J. Henryka Dąbrowskiego w r. 1813, Bibl. war. 1878 I.

9846. **Feldzug** der kais. russischen Armee von Polen im J. 1813 und 1814 von einem Augenzeugen beschrieben, Hamb. 1843; — Hoffmann D., Zur Geschichte des Feldzuges vom 1813, Posen 1858.

9847. Goethe Theodor, Aus dem Leben eines sächsischen Husaren und aus dessen Feldzügen 1809, 1812 u. 1813 in Polen und Russland, Leipzig 1853.

Brandt H., zob. Nr. 9786.

9848. Bonaparte przed bitwą pod Baucen (przez polskiego oficera), z dzien. niem Abendzeitung Nr. 30, Kur. dla płci pięknej, Warsz. 1823, Roz., Lwów 1823, 1840; Bitwa pod Kulmem 20 sierpnia 1813, wyj. z pam. pol. oficera Tadeusza B., Tyg. wil 1820, zob. Nr. 9828, 9873

9849. **Wyleżyński T. K.** († 1844), Pamiętniki (rękopis). Opis bitwy pod Lipskiem 1813, pod Nassau 1813, Wojna wiosenna w r. 1813 w Niemczech, Bibl. warsz. 1841 II., 1844; — W. G., Die Schlacht bei Leipzig, Posen 1835.

9850. Capelli (Kap.) Alojzy, In occasione delle insigni vittorie 1813 (bitwa Lipska), Wilno 1813 (tamże wiersz Euzeb. Słowackiego) DS.

9851. **Poniatowski Józef** († 1813), Pamiętnik Xięcia Józefa, przeł. Godebski X., Bibl. Ossol. 1863 II., Odb., Lwów 1863.

R: Dz. lit. 1862—1863; Ustępy w Sybilli nadwiślańskiej 1821.

Pamiętniki 1792, zob. Nr. 5385; — Korespondencya ks. Józefa Poniatowskiego, Kościuszko T., Obraz Polaków i Polski, Poznań 1843, zob. Nr. 5433 i 9659.

9852. Lipiński J., Wiadomość o życiu ks. Józefa Poniatowskiego, Pam. warsz. 1815, Odb., Warsz. 1815; — Bogusławski Stan., Życie księcia Józefa Poniatowskiego, Warsz. 1831; — O działaniach korpusu polskiego pod dowództwem ks. Józefa Poniatowskiego w r. 1813, przez naocznego świadka byłego kapitana jazdy, Czas 1873 Nr. 199 i n.; — Tykel L., Dzień ostatni życia Xięcia Poniatowskiego, Warsz. 1819; — Gravin L. F., Sur la mort du Prince J. P., Vars. 1819; — Wójcicki K. Wł., Śmierć ks. J. P., Tyg. ill. 1862 VI.

9853. Prażmowski A., Kazanie na obchodzie żałobnym J. Poniatowskiego, Warsz. 1813; — Morawski Fr., Mowa na pogrzebie, Sedan 13. grudnia 1813, Paryż 1814; — Mikorski D., Mowa na pogrzebie 1814; — Woronicz J. P., Kazanie na pogrzebie sprowadzonych do Warszawy zwłok, Warsz. 1814 (toż po franc.); — Potocki St., Mowa pogrzebowa 1816, Rocz. tow. przyj. nauk 1817 XI.; — Sokolnicki M., Discours 17. Juill. 1814 (toż po pol.), Leipzig 1814; — Lauber K., Gedächtnisspredigt, Warsz. 1813 (DS.).

9854. Brodziński K., Wiersz na pogrzeb d. 24. maja 1813, Warsz. 1813 (jest to istotnie wiersz Brodzińskiego pokaleczony); Tenże, Wiersz na wprowadzenie zwłok 1814; Kaliński H., Wiersz na wprowadzenie zwłok, Warsz. 1814; Zbiór piosnek o ś. p. księciu Józefie Poniatowskim i pogrzeb. 1823; Świderski Jędrzej, Józefada, Warsz. 1818 (Por. E. 1813: Poniatowski książę Józef, Przybylski J.).

9855. Łoś W., Ks. Józef jako sportsman, Czas 1879 Nr. 33; Falkowski J., Ks. Józef w Krakowie w r. 1813, tamże 1883 Nr. 5 i n.; Tenże, Przyczynek do charakterystyki, tamże 1887 Nr. 66, zob. Nr. 9385; Chod... Ad., X. Józef w Kaliszu, Kaliszanin 1885 Nr. 16.

9856. Dąbrowskiego J. Henryka Pamiętnik czynności wojskowych od bitwy pod Lipskiem przez naocznego świadka spisany, tłum. Miłkowski Lud., Przegl. wielkop. 1868, Odb., Poznań 1868 (Por. Dz. Pozn. 1868 Nr. 228); — Krótki rys czynności brygady polskiej 1813 r. od przyłączenia jej do wielkiej armii, przez współtowarzysza broni, Czas Dod. IV.; — Co się działo w wojsku polskiem po bitwie pod Lipskiem, Prz. pozn. XXIII.

9857. **Sokolnicki M.**, Journal hist. des opérations de la 7 division, Paris 1814 t. 2. DS., *zob.* Nr. 9853.

9858. Wójcicki K. Wł., Michał Sokolnicki, generał wojsk polskich, Tyg. ill. 1862 t. VI.; — Hulewicz M., Ruch lit. 1877; — Liske X., Sybels H. Z. 1880 XLIII.

9859. **Czacki Tadeusz** († 1813). Baszniawski Ign., Mowa pogrzebowa 12. lipca 1813, Krzemieniec 1813; — Chołoniewski Jan hr., Mowa miana w Porycku na pogrzebie, Krzemieniec 1813; — Radzimiński Adam. Mowa na uczczenie pamięci, Krzemieniec 1813 (DS.); — Potocki St., Pochwała Tad. Czackiego, Warsz. 1817, Rocz, tow. przyj. nauk 1818 t. XII., *zob.* Nr. 5555, *zob. Osoby.*

9860. Stegeman, Wanderung durch Deutschland, Polen, Russland etc. nach Jerusalem 1814—1821, Danzig 1825.

9861. Ligne K. J de (* 1735, † 1814), Oeuvres choisies littéraires, historiques et militaires, contenant des Mémoires sur la Pologne, les Juifs, les Bohémiens, Génève et Paris 1809 DS.

9862. Janitsch Aemilian, Merkwürdige Geschichte der Kriegsvorfälle 1812—1814, Wien 1815; — Żychliński Franc. (major), Geschichte des 24 Inf. Reg. 1814 u. 1815, Berlin 1815, Berlin 1854; — Danzigs Rückehr unter preussische Herrschaft im J. 1814, von dr. Pauten, Ztschr. des westpreuss. Gesch.-Ver., Danzig 1884 XIII.

Broeckere Stanislaus von, Memoiren, zob. Nr. 9784.

9863. Kotowski M., Do wojska narodowego powracającego z Francyi 1813; Kamiński T. A., Do narodu polskiego (wiersz), Kraków 1813; Do J. Ces. Moi Konstantyna Pawłowicza na przyjazd do Warszawy 14. (26.) września 1814 (Por. E.: Aleksander I.) (DS.).

9864. Jaroński Józef, Projekt o polepszeniu losu włościan, Kraków 1814; — Kosiński J. A., Uwagi nad myślami, Poznań 1814 (przedr. z Pam. warsz. 1815); — Lachnicki J., Biografia włościanina nad brzegami Niemna, War. 1815; — Młodecki K., O polepszeniu stanu włościan pol., Radom 1814; — Skórzewski Fryderyk, Uwagi nad polepszeniem stanu włościan, Bydgoszcz 1814; — Węgrzecki St., O włościanach polskich, Warsz. 1814 (DS.), *zob.* Nr. 5772; — Ossoliński J. M., O potrzebie nauki prawa w naszym kraju, Warsz. 1814 (DS.).

9866. **Wężyka F.** Rozprawa o poezyi romantycznej w r. 1814, wyd. Tomkowicz St., Arch. dla lit., Odb., Kraków 1878.

9867. Campagnes des Français de 1792 à 1815, Limoges 1877.

9868. Corbassière Alfred de Metz, Services militaires rendus par les Polonais à la France (1798—1815, 1830 do 1831). Historique sommaire de la bataille de Leipzig, Strasbourg 1869.

9869. **Dembowski Leon**, Kongres wiedeński i ustalenie Królestwa, z pamiętników L. Dembowskiego wyd. Aer, Ateneum 1882 II.—IV., 1883 IV.; — Moje wspomnienia, ustęp z niewydanych pamiętników L. Dembowskiego, Bibl. war. 1884 III., *zob.* Nr. 9655.

9870. D., O wpływie gabinetów na sprawy polskie na kongresie wiedeńskim w r. 1815, War. 1831 (przekład z ang.; po franc., Vars. 1831).

9871. Kopyskij J., Putestwyje zapiski w projezdie Polszezi ili Carstwa Polskawo 1815, St. Ptrsb. 1817; — Aleksandrowi I., Cesarzowi W. Rossyi, Kr. Polski wiersze, (por. **E.** 1815: Alexander I., Dzierzawin, Molski).

9872. Rudnicki Józef, Pamiętnik 1806 do 1815, Pismo zb. wileńskie 1862.

9873. Polacy na Kaukazie i Georgii w r. 1813—1815, Sybilla tułactwa pol., Paryż 1833; Dobrzycki Mikolaj, Pamiętnik (pocz. XIX. w.), Gaz. nar. 1875 Nr. 76; Falkowski J., Towarzystwo warszawskie od 1813 do 1815 roku podług listów Nakwaskiej i innych dokumentów, Czas 1886 Nr. 196 i n., *zob.* Nr. 9835; Z życia Napoleona, Roz., Lwów 1817 I; Wspomnienia wojskowe przez Sz. H., tamże 1841; Napoleon pod Fulda (sprostowanie artykułu Gońca), Czas 1862 Nr. 10; Wspomnienie Napoleończyka (ustęp z pam. pułk. Gawrońskiego, streścił Korabita), Przegl. lw. 1875 X., *zob.* Nr. 9848.

9874. D., Wincenty Wilczek i 5 jego synów (wspom. z drugiej połowy w. XVIII. i początku w. XIX. przez Bonawenturę z Kochanowa), Poznań 1859 t. 2 (R: Dz. lit. 1859).

9875. **Ogiński Michał Kleofas** (* 1765, † 1833). Mémoires de Michel Ogiński sur la Pologne et les Polonais, depuis 1788 jusqu'à la fin de 1815, Paris 1826, 1833 (po niem.: Leipzig 1827; po pol. p. t. Pamiętniki o Polsce i Polakach, Poznań 1870—71; Tenże, Wichtige Beiträge und Aktenstücke zur Geschichte 1794 bis zum Wiener Congresse, Nachtrag zu den Denkwürdigkeiten, Leipzig 1831.

9876. Ogiński M. K., Denkwürdigkeiten über Polen d. Land und seine Bewohner mit einer Einleitung, Polnisch Russische Wahlverwandschaften vom Einzug der Polen in Moskau (1605) bis zum Einzug der Russen in Warschau (1831) 1845, *zob.* Nr. 9596 i *Osoby*.

9877. Chodźko Leonard, Observations sur la Pologne et les Polonais pour servir d'introduction aux mémoires de Michael Ogiński, Paris 1827; Foreign Quarterly t. III. p. 477.

9878. **Koźmian Kaj** († 1856), Pamiętniki obejmujące wspomnienia od r. 1780 do 1815, Poznań 1859 (t. III. 1815—1830, Krak. 1865).

R: Siemieński L., Dod. Czasu 1859 XIII.; Dz. lit. 1865; Leduchowski J., Sprostowanie do pamiętników Koźmiana, Czas 1860 Nr. 120; Dz. pozn. 1860 Nr. 123.

9879. Wyjątki, Prz. pozn. XXIII.; Trybunał lubelski, Czas 1864 Nr. 169 i n.

9880. Koźmian K., Różne pisma prozą, Kraków 1878, 1887 (Biografia Adama Czartoryskiego, Kosmowski itd.), *zob.* Nr. 9796, 9799, 9720.

R: Czas 1878 Nr. 15, 61, 112, 1879 Nr. 215, 1887 Nr. 298.

9881. Koźmian Kaj. Wiersze różne (1800 do 1815), wyd. Tarnowski St., Przegl. pol. 1881, Odb., Krak. 1881 (Mowy i ody, por. **E.**).

9882. Morawski F., Koźmian Kajetan, Prz. pozn. XXII.; — Kajetan Koźmian i Franciszek Wężyk, Czas 1852 Nr. 182; Wężyk Fr., Kajetan Koźmian i Franciszek Paszkowski, Dod. Czasu I.; — List z powodu nekrologu w Gazecie warsz. o ś. p. Kajetanie Koźmianie, Czas 1856 Nr. 73.

9883. Siemieński L. H., Kajetan Koźmian, Dod. Czasu 1859 XIII., Portr. lit. t. I.

9884. **Sanguszko Eust.** (* 1777, † 1844), Pamiętnik księcia 1786—1815, wyd. Józef Szujski, Kraków 1876.

9885. Bard polski, b. m. dr. 1819: Zbiór pism wierszem i prozą tyczących się dziejów Polski (są tu poezye Osińskiego, Wężyka i Skórkowskiego, Tymolskiego, Molskiego i inne z r. 1792, przeważnie zaś z lat 1809 do 1815).

Potocki Jan († 1815), zob. Nr. 9592.

9886. **Brodziński Kaz.** († 1835), Wspomnienia młodości, Prz. n. lit. 1842—1844, Orędownik 1844—1845 (Por. Dzieła, wyd. Kraszewski J. I.).

9887. **Hordyński Zdz.**, Młodość Brodzińskiego, Kwart. hist. 1889, *zob. Osoby*.

9888. **Ostrowski Tomasz** († 1817). Ostrowski Antoni J., Żywot Tom. Ostrowskiego, Paryż I. 1836, II. 1840.

R: Dzien. nar. 1845—1846 Nr. 253

9889. Linowski A., Niemcewicz J. i Szaniawski F. ks., Mowy na pogrzebie T. Ostrowskiego wojewody, prezesa senatu król. pol., Warsz. 1817.

9890. Krótki rys politycznego biegu życia Ant. Ostrowskiego, Żywoty Polaków XVIII. i XIX. w., Paryż 1839.

Dąbrowski H. († 1818), zob. Nr. 9727.

9891. Generał Dąbrowski, Roz. warsz. 1818; — O Dąbrowskim, Czas 1850; — Szczegóły śmierci i pogrzebu jenerała Hen. Dąbrowskiego, Czas 1877 Nr. 21.

9892. **Potocki St.** († 1821), Pochwała St. Potockiego przez Stanisława Staszica, R. T. P. N. war. 1828 XX.; — Kurowski F. ks., Mowa na pogrz. Stan. Potockiego był. ministra oświec., War. 1821 (DS.), *zob.* Nr. 9796.

9893. **Karpiński F.** († 1825), Pamiętniki od 1741 do 1822, wyd. z ręk. Moraczewski J., Poznań 1844, 2. ed. Lwów 1849, 3. ed. Krak. 1862 (Bibl. Turowskiego); — Wyjątki, Znicz Krzaczkowskiego, Wilno 1834 I.

R: Dz. domowy 1844 IV.

9894. Próchnicki Fr., O życiu Franc. Karpińskiego, Lwów 1876, *zob. Osoby.*

9895. Wybicki Józef († 1822), Pamiętniki, wyd. Raczyński E., Poznań 1840 t. 3, *zob.* Nr. 9624.

9896. Listy obywatelskie do Ign. Węgleńskiego, War. 1817, *zob.* Nr. 9756.

9897. **Czartoryski Adam** († 1823), Mémoires et Corresp. Alex. I., Paris 1865, 1887, *zob.* Nr. 5543 (po ang. ed. by Gielgud Ad., London 1888).

9898. Popiel P., O pamiętnikach ks. Adama Czartoryskiego, Prz. pol. 1887 IV.; — Régis C. Louis, Alex. I. et le prince Czartoryski, Le Correspondant 1887.

9899. Czartoryski Adam Jerzy książę, Żywot Juliana Ursyna Niemcewicza, Paryż 1860.

R: Rocz. pol., Paryż 1865 III.

9900. Dębicki L., Pisma z lat młodych ks. Adama Czartoryskiego, Prz. pol. 1887 IV.; Czartoryski A., Życie Kniaźnina, Prz. pozn. XVI.; Żmigrodzki M., Zasady pedag. ks. Adama Czartoryskiego, Przew. nauk. lit. 1885 (Inne pisma, por. E.: Czartoryski).

9901. Skarbek Fryd. hr., Rys zasług X. Adama Czartoryskiego, R. tow. warsz. przyj. nauk 1825 XVIII.; — Drzewiecki J., Mowa na egzekwiach uroczystych JO. X. Adama Czartoryskiego d. 12. maja 1823, War. 1823; Kropiński L., Mowa na egzekwiach, Warsz. 1823; — Na zgon Adama Czartoryskiego, przez Brodzińskiego, R. tow. warsz. przyj. nauk. 1824 XVII.

9902. Nekrolog Xcia Ad. Czartoryjskiego p. X. H., Roz., Lwów 1823; Klaus J., Mahnen des Fürst Czartoryski, Miscel zur Bel. u Unterh., Lemberg 1823; List Józefa Szumlańskiego (o Adamie X. Czartoryskim generale ziem pod.), Rozr. dla dzieci 1826; Roz. krak. 1834.

9903. Zaleski Br., Żywot ks. Ad. Jerz. Czartoryskiego, Poznań 1881 t. 2; — Tenże, Xs. Adama Czartoryskiego ministerstwo spr. zagranicznych w Rosyi, odczyt, Prz. pol. 1878 III.

R: Gaz. lw. 1878 Nr. 193; Czas 1881 Nr. 62.

9904. Koźmian Kaj., Biografia ks. Ad. Czartoryskiego jenerała ziem. pod., Dod. Czasu 1857 VIII., *zob* Nr. 9578.

9905. **Z Czartoryskich Marya**, Duchińska S., Wspomnienia z życia Maryi z ks. Czartoryskich ks. Wirtembergskiej, Kron. rodz. 1885, Odb., Warsz. 1886.

R: Ateneum 1886 III.; Hordyński Z., Kwart. hist. 1887.

9906. **Czartoryska I.**, Z pamiętnika Izabeli z Flemmingów Cz., wyd. Dębicki L., Przew. nauk. lit. 1885; Z kroniki domowej pałacu, Dod. Wieku 1884, *zob.* Nr. 9601.

9907. **Dębicki L.**, Puławy 1762—1830, Lwów 1887 I.—II., *zob. Opracowania;* — Tenże, Z kroniki politycznej Puław od r. 1796—1806, Przew. nauk. lit. 1884; — Tenże, Cesarz Aleksander w Puławach r. 1804, Czas 1885 Nr, 180 i n.: — Tenże, Między Warszawą a Puławami, Gaz. lw. 1887 Nr. 55, *zob.* Nr. 9900 i *Opracowania.*

9908. Sartory Mme (de) née de Wimpfen, Mémoires de M. le duc de Lauzun, Paris (obejmuje szczegóły o Czartoryskich i Branickim), Paris 1822, 1858.

9909. Sobarri (Ad. H. Kirkor), Obrazki litewskie (uniw. wileński), Pozrań 1874.

R: Tyg. wielkop. 1872.

9910. Jaryna J. J. († 1817), Wospominanie, Peremyszlianyn 1855; Otieczestwennyj sbornyk, Wiedeń 1885 Nr. 9, 11—14; Bułaszew G., Wołyńskaja rewolucija pierwoj czetwerti XIX. st., Kijewskaja Starina 1883.

9911. **Aleksander I.** († 1825). Rabbe Al., Histoire d'Alexandre I., Paris 1826 t. 2; — Choiseul-Gouffier (Zofia z Tyzenhauzów), Reminiscenses sur l'Empereur Alexandre I. et sur l'Empereur Napoleon I., Paris 1829, Besançon 1862; — Grecz Mikołaj, Rys biograficzny życia Aleksandra I., Warsz. 1843; Lauber K., Mowa przy obchodzie żałobnym po Aleksandrze I. 25. kwietnia 1826, Warsz. 1829, *zob. Opracowania.*

9912. **Staszic St.** († 1826). Grzymała W., Głos na żałobnem nabożeństwie za duszę ś. p. ministra stanu Staszica z 30. stycznia 1826, Warsz. 1826; — Gąsiorowski Fr., Wiersz na śmierć St. Staszica, przez ucznia liceum w Warszawie 1829; — Dobrowolski Fr., O życiu i pismach Staszyca, Dz. pozn. 1870 Nr 97, *zob.* Nr. 5405, 9613, 9797, 9891 i *Osoby.*

9913. **Wójcicki K. Wł.**, Społeczność Warszawy w początkach naszego stólecia 1800

do 1830, Bibl. warsz. 1875—1876, Odb., War. 1877; — Tenże, Warszawa, jej życie umysłowe i ruch literacki w ciągu lat 30 (1800 do 1830), Bibl. warsz. 1878, Odb., Warsz. 1880; — Tenże, Niewiasta polska w początkach naszego stulecia (1800—1830), War. 1875; — Tenże, Silva rerum, Wilno 1861; — Tenże, Szkice historyczne z domowego życia, Kraków 1869 (Inne dzieła, por. **E.**).

R: Czas 1869 Nr. 253.

9914. **Łubieński Feliks** († 1848), Pamiętnik ministra sprawiedliwości, skreślił i oprac. Chomętowski Wł., Kron. rodz. 1874, Odb., Warsz. 1874, 1890.

R: Wójcicki K. Wł., Bibl. warsz. 1876; I. Lisicki H., Kwart. hist. 1891.

9915. Trębicka F., Mémoirs depuis 1764 jusqu'à 1830, Paris 1841 t. 2; Strahlheim K. (oficer ces. franc. wojsk.), Czas obecny 1789—1830, Poznań 1830.

9916. Polen vom J. 1772—1830 von einem stillen Beobachter der Zeit, Freiburg 1832.

9917. **Dmochowski Fr.**, Wspomnienia od r. 1806—1830, Warsz. 1858.

R: Czas 1858 Nr. 257; Wójcicki K. Wł., Bibl. warsz. 1858 IV., *zob.* Nr. 9587.

9918. **Gołębiowski Łukasz** († 1849), Pamiętnik o życiu Łukasza G., wydany przez syna, Warsz. 1852.

R: Wójcicki K. Wł., Bibl. warsz. 1852 I.; Czas 1852 Nr. 29.

9919. Bentkowski F., Wspomnienie o Ł. G., Bibl. warsz. 1849 I.

9920. **Małachowski Stan.**, Pamiętniki 1770 - 1830, wyd. Łoś W., Pozn. 1885, *zob.* Nr. 5289.

R: Smoleński Wł., At. 1885 II.; M. S., Prz. pow. 1885 VI.; Kraj 1886 Nr. 23.

9921. Życiorys St. Małachowskiego, Czas 1849 Nr. 137; — S i e m i e ń s k i L., Żywot i pamiętniki St. Małachowskiego, Czas 1853 Nr. 38, Odb., Kraków 1853; — Pamiętniki St. hr. Małachowskiego, Przegl. lw. 1876 t. XII.; — Żywot St. Małachowskiego (Koźmian K., Różne pisma prozą, por. Czas 1878 Nr. 145 i n.), *zob.* Nr. 9880.

9922. **Konstanty W. ks.** († 1831). Rys życia J. Ces. Mci Konstantego, Warsz. 1833, t. 1 cz. 2; — Życie cesarzewicza Wks. Konstantego od 1790, por. Antoni J., Polonica, Roz. fil. hist. akad. XII., *zob. Opracowania*

9923. **Krasiński J. hr.**, Pamiętniki od r. 1790 - 1831, skrócone przez Reuttowicza Fr., wyd. Polkowski J., Poznań 1877.

9924. **Lelewel J.**, Polska odradzająca się czyli dzieje polskie od r. 1795, *zob.* Nr. 9680 i *Opracowania.*

9925. Kaczkowski Karol, Wspomnienia (1808—1831), ułożył Orzechowski T., Lwów 1876 (Por. Ruch lit. 1875).

9926. Wspomnienio wygnańca Litwina 1806 1834, wyd. E. z K. P., Poznań 1887.

R: Hordyński Z., Kwart hist. 1887.

Ogiński M. († 1833), zob. Nr. 9875.

9927. **Ochocki J.**, († 1837), Pamiętniki, wyd. J. I. Kraszewski, Wilno 1857 t. 4 (po ross.: Rozkazy o polskoi starynie, zapiski XVIII. w. Jana Duklana Ochotskawo, Moskwa 1873).

R: Dziennik lit. 1856, 1857; Czas 1855 Nr. 44; Gaz. warsz. 1856.

9928. **Święcki Tomasz** († 1837), Opis starożytnej Polski, Warsz. 1816, 1828, 1861 (Bibl. pol. Turowskiego); — Tenże, Hist. pamiętniki znamienitych rodzin, wyd. Bartoszewicz J., Warsz. 1859.

Podróże po r. 1815, zob. w dziale: Geografia.

9929. **Wodzicki St.** († 1843), Wspomnienia z przeszłości od r. 1768 do r. 1840, Czas 1873 Nr. 29, Odb., Krak. 1874, Krak. 1888.

R: S. T, Prz. pol. 1888 II.; Prz. pozn. 1888 II.; Lisicki H., Kwart. hist. 1888.

9930. **Niemcewicz J U.** († 1841), Pamiętniki czasów moich, dzieło pośmiertne, Par. 1848; 2. ed. (Biblioteka pis. pol. t. LIV.) Lipsk 1868; 3. ed. (Bibl. uniwersalna) Tarnów 1880.

9931. Niemcewicz J. U., Pamiętniki 1809 do 1820 po raz pierwszy z autografów wyd., Poznań 1871 I.—II.

R: Czas 1872; Dz. pozn. 1871 Nr. 250—251.

9932. Niemcewicz J. U., Pamiętniki, Dziennik pobytu za granicą od dnia 21. lipca 1831 do 20. maja 1841, Poznań 1876, 1877.

R: Czas 1876 Nr. 19.

9933. Niemcewicz J. U., Podróże historyczne po ziemiach polskich między r. 1811 a 1828, Paryż 1858.

R: Hubert L., Bibl. warsz. 1859 I.; Czas 1857 Nr. 126; Siemieński L, Dod. Czasu 1857 VIII.

9934. Niemcewicz J. U., Więzienie 1796 do 1797, *zob.* Nr. 9687; — Pamiętniki 1804 do 1807, *zob.* Nr. 9768; — Tenże, Zofija Zamojska, Paryż 1837.

9935. Kilka uwag z powodu pamiętników J. U. Niemcewicza, Dz. nar. III. (1843—1844) Nr. 133; Niemcewicz w społeczeństwie warszawskiem, Prz. pozn. XXIII.; Dzieje współczesne, tamże XXXV.; Wiadomość o rękopismach pozostałych po Niemcewiczu, tamże XXVI.; O pamiętnikowej literaturze, a mianowicie o Pamiętnikach Niemcewicza, Dod. lit. do Czasu 1850 Nr. 8 i n.; Wspomnienie z życia Niemcewicza, Czas 1857 Nr. 91 i n.

9936. Siemieński L., Żywot Niemcewicza przez ks. Czartoryskiego, Dod. Czasu 1860 XIX., *zob.* Nr. 9899.

Inne pisma Niemcewicza, zob. Nr. 5401, 9536, 9596, 9605, 9731, 9796, 9802, 9814, 9842, 9889, por. E.: *XIX. Wiek, zob. Osoby.*

Kniaziewicz K. († 1842), zob. Nr. 8643 i 9713.

9937. Zapiski nowo-askolskawo dworjanina JO. OstrozskawoŁachwickawo (1771–1846), Atdielnoje izdanije Kijewskoj Stariny.

9938. **Bukar** († 1853), Pamiętniki, Kraszewski J. I., Bibl. pam. i podr. po dawn. Pol. t. V., Drezno 1870–1862.

Koźmian K. († 1856), zob. Nr. 9878.

Drzewiecki J. († 1857), zob. Nr. 9724.

Metternich Kl., Pamiętniki, zob. Nr. 5542.

9939. **Wybranowski R.**, Pamiętniki, Lwów 1882 t. 3.

R: Dz. pol. 1882 (luty); Ateneum 1883 I.

9940. Wybranowski A., Z domowego archiwum, Prz. nauk. lit. 1885; Tenże, Silva rerum ze starych wspomnień, Gaz. nar. 1887, Odb., Lwów 1887.

R: Horodyński Z., Kwart. hist. 1888.

9941. **Rulikowski Kaz. Józef**, Urywek wspomnień 1780–1860, wyd. Bartoszewicz J. (lata 1731–1792), Warsz. 1862.

R: Sikorski J., Bibl. warsz. 1864 I.

9942. Opowiadanie hist. z ostatnich lat stu, Przyj. dom., Lwów 1862.

9943. **Kamerton** (Potocki Leon, † 1863). Pamiętniki Pana Kamertona, Poznań 1869 t. 3.

R: Czas 1869 Nr. 16 i n.; Przegl. wielkop., Pozn. 1869; X. L., Sybel H. Z. XXIII.

9944. Toczyski M., Pamiętniki oficera wojsk pol. 1803–1867, Kraków 1873.

Skarbek Fr. († 1869), zob. Nr. 9830.

9945. Chronika duchownoji seminarji u Lwowi 1783 do 1888 r., Diło 1888 Nr. 166–282; Czerneckij Was., Litopyś monastyra OO. Basylian w Krystynopoli wid jeho osnowania w 1763 do 1889 r., ułożyw... paroch z Sylcio-bełskaho, Diło 1890 Nr. 42–92; Łopatyńskij L., Zapiski Archimandryta Władymira Terleckawo, bywszawo greko-uniatskawo missionera 1808–1858, Czerw. Ruś 1890 Nr. 12–23 i 26.

9946. Raczyński Fr. († 1880), Notatki do dziejów i historyi ostatnich 98 lat Rzeczypospolitej polskiej, Toruń 1876.

Por. Hirschberg A., Bibliografia powstania 1830–1831, Zbiór pam. do hist. powst. 1830–1831, Lwów 1882; Minkowiecki E., Spis pamiętników Kraków 1882.

